Digitized by Google

ZIONALE
VITT. EMANUELE
14
D
13

Digitized by Google

14 · 11 · D, 13

Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
14
11 D
13

Digitized by Google

14. 11. D, 13

Digitized by Google

14. 11. b. 1.

COLLECTANEA
DOCTORVM,

QVI

Suis in operibus Concilij Tridentini loca referentes, illorum materiam incidenter tractarunt, & varias quæſtiones in foro Eccleſiaſtico verſantibus maximè vtiles & neceſſarias deciderunt.

Omnia ex eorum libris fideliter deſumpta, & ſuo cuique loco diſtributa, ac ad mentem decretorum ſacrarum Congregationum Concilij Trid. & Indicis librorum prohibitorum Deciſionibus, quæ ementito nomine Congr. in lucem prodierant, relegatis, diligenter expurgata,

Per AVGVSTINVM BARBOSAM I. V. D. Luſitanum, Protonotarium Apoſt. & inſignis Eccleſiæ Vimaranenſis Theſaurarium Maiorem.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

LVGDVNI,
Sumptibus LAVRENTII DVRAND.

M. DC. XXXIV.
CVM PRIVILEGIO REGIS.

Digitized by Google

Digitized by Google

ILLVSTR.MO ET REVER.MO

D.D. FR. ANTHONIO DE SOTOMAYOR, ARCHIEPISCOPO DAMASCI,

A CONFESSIONIBVS, ET CONSILIO Status Regis Catholici PHILIPPI IV. Magni, in Regnis Hiſpaniarum Supremo Fidei Inquiſitori, & Bullæ S. Cruciatæ Commiſſario Generali, *&c.*

AVGVSTINVS BARBOSA S. D.

QVOD in templorum veſtibulis Ægyptios antiquitùs factitaſſe, memoriæ proditum eſt, illud in hoc mei Voluminis aditu vſurpare, ſub felicisſimis tuis auſpiciis, ILLVSTRISSIME, ET REVERENDISSIME DOMINE, *conuenientiſsimum duxi. Sphyngis effigiem in iis collocaſſe, eruditiſsimus docet Syneſius orat. de regno, vbi eorum conſuetudinem fideli*

accuratæ conſiderationis trutina examinans, arcanum virtutis præſtantiſsimæ ſymbolum illi ineſſe deprehendit. Sphinx enim, qua parte beſtia eſt, robur; qua verò parte homo eſt, prudentiam ſignificat. Firmiſſimum *autem, inquit ille*, id propugnaculum eſt, in quo cum animi prudentia vis, & poteſtas coniungitur: quæ ſi mutuò diſſocientur, & inconſideratæ vires, & imbellis prudentia leui negotio ſuperantur. *Tale mihi præſidium quærere in animo habui: nec me ſpes fefellit: quamprimùm enim communi voto reſpondendi cupidus, quo mearum Remiſsionum ſuper Tridentinum Concilium correctio non minùs auidè flagitatur, quàm vtiliter amplexæ olim fuerint, labore gemino, & nouo vſus ſtylo, adeóque à Pij IV. mente non abhorrente*, Collectanea in eandem Tridentinam Synodum, *in lucem edere ſtatui, in te animi aciem intendens, ex ſumma tua autoritate ſingulare ſubſidium, ex condita tua grauitate ſummam defenſionem, ex incredibili tua ſapientia fidele patrocinium, ex commemorabili tua pietate maximè optatam ſecuritatem, atque ex reliquis tuis penè innumeris gratiæ, naturæq́; dotibus fortiſsimum præſidium me conſequi poſſe non dubitaui: nam, quas in Magiſtratu Caſsiodorus requirebat partes, nempe, vt eſſet innocentiæ templum, temperantiæ ſacrarium, ara iuſtitiæ, has in te maximè eminere nemo non videt. Quapropter Opus hoc meum tuæ tutelæ humillimè eò lubentiùs committo, quò firmiùs credo, fore vt plùs reuerentiæ maleuolorum, obtrectatorúmque voluntates ex virtutibus tuis concipiant, quàm metus, terroriſque Thebana Sphynx, ænigmata ſua non ritè ſoluentibus iniecerit. Quis enim hæc,*

vt

Digitized by Google

vt tua ſumpſeris , illis aduerſabitur ? Quis tam maleuolè inuidus , aut tam inſignitè improbus tuæ curæ relicta mordere, aut pungere , aut quid tenebrarum iis offundere audeat ? Imò quis eadem pleno ore non laudabit ? Illud certè mihi de tua in me beneuolentia polliceor , vt quemadmodum illuſtrem tuorum egregiè factorum memoriam omnes excipient anni conſequentes ; ita mea , in tua nixa , nunquam à poſterorum animis excidet, ſempérque ab eximio immenſæ tuæ gloriæ ſplendore collucebit. Audaciæ tamen ſpeciem mea præ ſe fert neceſſitas: at tua facit ſingularis humanitas , & in litteratos omnes innata propenſio , vt ad te non liberiùs ſolùm , verùm etiam audaciùs adeam , & in tuas grauiſſimas curas proiecta quaſi verecundia irrumpere non verear. Accipe igitur , Præsvl Hvmanissime , *meas has lucubrationes , & præſta , vt habituræ ſemper illæ ſint in tua ſapientia perfugium , in beneficentia ſolatium , in amplitudine ornamentum. Vale. Vlyſſipone Kalendis Aprilis*, 1634.

ERVDITO D.

D. AVGVSTINO BARBOSÆ,

V. I. D.

IN OPVS,

COLLECTANEA DOCTORVM,

INSCRIPTVM,

EPIGRAMMA.

QVIS tibi inexhauſti, docte AVGVSTINE, laboris
Limes erit? quo vis claudere fine libros?
Num ſatis eſt tot iã exegiſſe Volumina, quorum
Ætas doctrinam non abolebit edax.
Omnibus in terris Operum numeroſa tuorum
Copia noteſcit: viuis in ore virûm.
Deſine iam tandem: meritum modò gloria Nomen
Efferat, hócque inter cætera laudet Opus.
Floribus inſidunt vt apes, quò nectare cellas
Diſtendant dulci, gratáque mella premant:
Sic longam ſeriem Doctorum cogis in vnum,
Vno vt in intuitu cernere multa iuuet.
Nimirum, quoniam, BARBOSA, amplecteris omnes;
Doctor pro multis, omnibus vnus eris.

APPROBATIO.

Approbatio.

NOs infraſcripti in ſacræ Theologiæ Facultate Magiſtri fidem facimus, perlectum à nobis Librum, qui inſcribitur: *Collectanea Doctorum, qui ſuper varia Concilij Tridentini incidenter tractarunt, Auctore* D. AVGVSTINO BARBOSA *Luſitano, V. I. D.* nihílque in eo Fidei orthodoxæ contrarium, aut diſſonum animaduerſum. Lugduni die 22. Decembris, 1632.

Fr. CLAVDIVS COCHET, Ord. Præd.

Fr. IOANNES PORTIER, eiuſd. Ord.

Digitized by

SVMMA PRIVILEGII
Regis Chriſtianiſſimi.

LVDOVICVS XIII. Dei gratiâ Galliarum, & Nauarræ Rex Chriſtianiſſimus, ſingulari Priuilegio ſanxit, ne quis per vniuerſos Regnorum ſuorum fines, intra ſex annos, à die finitæ impreſſionis computandos, imprimat, ſeu typis mandandum curet, & venale habeat Opus, quod inſcribitur, *Collectanea Doctorum qui ſuper varia Concilij Tridentini incidenter tractarunt, Auctore* AVGVSTINO BARBOSA, *I.V.D. Luſitano*, præter LAVRENTIVM DVRAND, Bibliopolam Lugdunenſem, aut illos, quibus ipſemet conceſſerit. Qui ſecùs faxit, præter librorum confiſcationem, quater mille librarum illatione mulctabitur, vti latiùs patet in litteris datis Bellocairi, 10. Iulij, 1629.

Ex mandato Regis

Signatum

COVPEAV.

Deſiit excudi 1. Iunij 1634.

INDEX

Digitized by Google

INDEX
Seſſionum, & Capitum.

SESSIO I.

DEcretvm *de inchoando Concilio.* pag. 1

SESSIO II.

De modo viuendi, & aliÿs in Concilio ſeruandis. 2

SESSIO III.

De Symbolo fidei. 4

SESSIO IV.

De Canonicis ſcripturis. 6

De editione, & vſu ſacrorum librorum. ibid.

SESSIO V.

De peccato originali. 8

De Reformatione. 12

Cap. 1. De interpretatione ſanctæ Scripturæ in Eccleſiis neceſſaria, atque aliis ad id pertinentibus. ibid.

2. De prædicationis munere exequendo, & licentia Superiorum ad id requiſita. 21

SESSIO VI.

De iuſtificatione. 26

Cap. 1. De naturæ, & legis ad iuſtificandos homines imbecillitate. ibid.

2. De diſpenſatione, & myſterio aduentus Chriſti. ibid.

3. Qui per Chriſtum iuſtificantur. 27

4. Iuſtificationis impij deſcriptio, & modus eius in ſtatu gratiæ inſinuatur. ibid.

5. De neceſſitate præparationis ad iuſtificationem in adultis, & vnde ſit. 28

6. Modus præparationis. ibid.

7. Quid ſit iuſtificatio impij, & quæ eius cauſæ. 29

8. Quomodo intelligatur impium per fidem, & gratis iuſtificari. ibid.

9. Contra inanem hæreticorũ fiduciam. ibid.

10. De acceptæ iuſtificationis incremento. 30

11. De obſeruatione mandatorum, déque illius neceſſitate, & poſſibilitate. ibid.

12. Prædeſtinationis temerariã præſumptionem cauendam eſſe. 31

13. De perſeuerantiæ munere. ibid.

14. De lapſis, & eorum reparatione. ibid.

De Reformatione. 32

Cap. 1. De reſidentia Prælatorum in ſuis Eccleſiis. ibid.

2. De reſidentia in eccleſiaſticis beneficiis. 33

3. Exceſſus ſecularium Clericorum, & Regularium agentium extra monaſteria, ab Ordinario loci vt deputato à Sede Apoſt. corrigantur. 34

4. Quarumcunque Eccleſiarũ minorum Capitula toties quoties voluerit Epiſcopus, & alij maiores Prælati, &c.

ë viſitent,

viſitent, corrigant, & emendent, non obſtantibus, &c. 36
5. Pontificalia in aliena diœceſi nō exerceantur, aut ordinatio fiat ſub pœna ſuſpenſionis ab exercitiis. 39

SESSIO VII.

De Sacramentis in genere. 43
De Baptiſmo. 46
De ſacramento Confirmationis. 49

CAP. 1. Quis capax regiminis Eccleſiarum cathedralium. 51
2. Quòd duas Eccleſias nullus Prælatus regat. 53
3. Quòd beneficia eccleſiaſtica dignis, & reſidentibus conferantur. 54
4. Quòd deinceps nullus plura incompatibilia beneficia eccleſiaſtica recipiat. 55
5. Beneficia plura obtinentes ſuas diſpenſationes exhibere tenentur: per competentes vicarios rectè cura animarum agatur: beneficia ſuis obſequiis minimè fraudentur. 58
6. Beneficiorum vniones perpetuæ quæ debeant irritæ declarari poſt examen factum ab Ordinario. 59
7. Beneficia eccleſiaſtica vnita viſitentur: per vicarios etiam perpetuos cura exerceatur: deputatio ipſorum vicariorum fiat cum portione aſſignanda etiam ſuper re certa, non obſtantibus, &c. 65
8. Eccleſias exemptas quaſcunque Ordinarij locorum viſitant vt reparentur, & cura animarum ſolicitè habeatur. 70
9. Conſecrationis munus infra tres menſes Epiſcopi ſuſcipere tenentur. 74
10. Capitula Sede vacante nulli dent Reuerendas, niſi arctato occaſione obtinendi, aut obtenti beneficij eccleſiaſtici, ſub pœnis, &c. ibid.
11. Facultates de promouendo continere debent expreſſam cauſam, ob quam alienum accedere debeant Epiſcopum. 78
12. Facultates de non promouendo, præterquam in caſibus à iure expreſſis conceſſæ, ad annum tantùm ſuffragentur. 79
13. A quocunque præſentati non inſtituantur, niſi præuio examine Ordinarij, & approbatione, exceptis certis. 80
14. Cauſæ ciuiles exemptorum, Clericorum ſecularium, & regularium degentium extra monaſterium, videantur ab Epiſcopis vt deputatis à Sede Apoſt. 83
15. Ordinarij curent vt hoſpitalia quæcunque, etiam exempta, à ſuis adminiſtratoribus fideliter gubernentur. 85

SESSIO XIII.

De venerabili Euchariſtiæ ſacramento. 87

CAP. 1. De reali præſentia Domini noſtri Ieſu Chriſti in ſanctiſſimo Euchariſtiæ ſacramento. ibid.
2. De ratione inſtitutionis huius ſanctiſſimi Sacramenti. 88
3. De excellentia ſanctiſſimæ Euchariſtiæ ſuper reliqua Sacramenta. 89
4. De tranſubſtantiatione. 90
5. De cultu, & veneratione huic ſanctiſſimo Sacramento exhibenda. 91
6. De aſſeruando S. Euchariſtiæ ſacramento, & ad infirmos deferendo. 92
7. De præparatione, quæ adhibenda eſt vt dignè quis ſacram Euchariſtiam percipiat. 93
8. De vſu huius admirabilis Sacramenti. 96

De Reformatione. 99

CAP. 1. De officio Prælatorum in ſubditorum correctione. ibid.

2. In

Digitized by Google

2. In criminibus appellationis cauſa à ſententia Epiſcopi quando Metropolitano, & quando vni ex vicinioribus ſit committenda, eorúmve vicariis,& non inferioribus. 103
3. Acta primæ inſtantiæ intra triginta dies dentur gratis reo appellanti. 104
4. Quando certus Epiſcoporum numerus à iure requiſitus non poteſt aſſiſtere Epiſcopo deponenti ac degradanti clericum,aſſiſtant totidem Abbates certi eiuſdem diœceſis, quibus aſſiſtere non volentibus aſſiſtant perſonæ alioquin in dignitate conſtitutæ. 105
5. Gratias mendaciis, aut taciturnitate extortas pro remiſſione peccati, aut pœnæ ad quam criminoſus fuerat condemnatus,reuocet is,qui gratiam feciſſe dubitatur. 106
6. Epiſcopus nequaquam moneatur, aut citetur vt perſonaliter compareat, niſi ob cauſam ex qua deponendus, aut priuandus veniret. 107
7. Teſtes contra Epiſcopum quibus qualitatibus præditi eſſe debeant, iiſque carentes grauibus pœnis mulctandi. 108
8. Cauſæ Epiſcoporum quando coram Pontif. referantur, & per ipſum terminentur. ibid.

De ſanctiſſimo Pœnitentiæ ſacramento. ibid.

Cap. 1. De neceſſitate, & inſtitutione ſacramenti Pœnitentiæ. 109
2. De differentia Pœnitentiæ, & Baptiſmi. ibid.
3. De partibus & fructu ſacramenti Pœnitentiæ. 110
4. De contritione. 111
5. De confeſſione. 112
6. De miniſtro ſacramenti Pœnitentiæ, & abſolutione. 116
7. De caſuum reſeruatione. ibid.
8. De ſatisfactionis neceſſitate, & fructu. 123
9. De operibus ſatisfactionis. 125

De Extrema vnctione. ibid.

Cap. 1. De inſtitutione ſacramenti Extremæ vnctionis. 126
2. De effectu ſacramenti Extremæ vnctionis. 128
3. De miniſtro ſacramenti Extremæ vnctionis, & tempore, quo dari debeat. 129

De ſanctiſſimo Pœnitentiæ ſacramento. 131

De ſacramento Extremæ vnctionis. 134

De Reformatione. ibid.

Cap. 1. Si prohibiti aſcendere ad Ordines, aſcendant, ſi ſuſpenſi, aut interdicti à proprio Prælato malè ſe geſſerint,puniantur. ibid.
2. Nemo Epiſcoporum,qui Titulares vocantur,alterius ſubditum,etiam prætextu familiaritatis, ordinare præſumat. 135
3. Epiſcopus ſuos Clericos ab alio malè promotos non ante admittat ad officia celebranda, quàm eos ſuo præuio examine dignos iudicauerit. 136
4. Nullus Clericus eſt exemptus à correctione Epiſcopi reſidentis etiam extra viſitationem agentis tanquam ſit deputatus à Sede Apoſt. 137
5. Conſeruatoriæ litteræ in quibus vim habeant. ibid.
6. De honeſtate in veſtibus à Clericis ſeruanda. 139
7. Voluntarius homicida quantumuis occultus, omni Ordine ac beneficio careat: caſualis autem, aut vim vi repellens ex cauſa, ab Ordinario loci, aut Metropolitano cognita cauſa, ac probatis precibus diſpenſetur. 142

8. Epiſcopus valens ex priuilegio punire ſubditos alienos, non poteſt punire Clericos alienos reos criminum, etiam atrocium, niſi ex proprij clericorum Epiſcopi, aut perſonæ ab eo deputandæ interuentu. 144
9. Beneficia vnius diœceſis nullo prætextu vniantur beneficiis alterius diœceſis. 145
10. Beneficia regularia conferantur non niſi Regularibus actu, aut qui eſſe debeant. ibid.
11. Nullus admittatur ad profeſſionem, niſi vt in Ordine, ad quem transfertur, ſub obedientia maneat, & beneficiorum ſecularium, etiam curatorum incapax exiſtat. 148
12. Solus competenter ex ſuis dotans, aut de nouo capellam fundans, iuſpatronatus obtineat. 150
13. Præſentetur beneficiandus ipſi ordinario, aliàs inſtitutio ſit nulla. 154

SESSIO XXI.

CAP. I. Laicos, & Clericos non conficientes, non aſtringi iure diuino ad communionẽ ſub vtraque ſpecie. 155
2. Eccleſiæ poteſtas circa diſpenſationem ſacramenti Euchariſtiæ. ibid.
3. Totum, & integrum Chriſtum, ac verum Sacramentum ſub qualibet ſpecie ſumi. 156
4. Paruulos non obligari ad communionem ſacramentalem. ibid.

De communione ſub vtraque ſpecie, & paruulorum. 157

De Reformatione. 158

CAP. I. Epiſcopi gratis debent ordinare, dimiſſorias, & teſtimoniales dare, nec illi, eorúmve miniſtri aliquid pro ſigillo etiam ſponte oblatum recipere poſſunt. Vbi eſt conſuetudo aliquid recipiendi pro litteris, nihil capiatur à Notariis pro officio vltra decimum vnius aurei partem, modò aliunde iis non ſuppetat ſalarium, &c. ibid.
2. Nullus quantumuis idoneus ſecularis clericus maioribus ordinetur, niſi priùs habeat beneficium ſufficiens ad vitam, quod reſignare non poſſit, niſi, &c. vel patrimonium, aut penſionẽ ſimiliter verè ſufficiens, &c. 162
3. Tertia pars quorumcunque prouentuum, & obuentionum, tam dignitatum, quàm canonicatuum, perſonatuum, &c. conuertenda eſt in diſtributiones quotidianas, vbi eæ ſunt ita tenues, vt negligátur, diuidantúrque ſolis intereſſentibus. Salua conſuetudine, per quam non inſeruientes recipiunt minus tertia ſaltem parte; contumaces vlteriùs puniendi. 175
4. Vbi vnus Rector non ſufficit populo, adiungat ſibi Sacerdotes competentes; datur modus erigendi nouas parochias, etiam inuitis Rectoribus, & præfectis. In nouis parochiis danda portio ex fructibus quomodolibet pertinentibus ad matricẽ Eccleſiam, qua portione non ſufficiente cõpellendus populus dare neceſſaria. 178
5. Propter Eccleſiarum paupertatem, & in caſibus à iure permiſſis faciat Epiſcopus vniones perpetuas quarumcunque Eccleſiarum parochialium, & aliorum beneficiorum, etiam non curatorum cum curatis. 180
6. Imperitis, ſed honeſtæ vitæ Rectoribus vicarij pro tempore deputentur cum parte fructuum aſſignanda: ſcandaloſè autem viuentes, & viuere perſeuerantes, priuentur beneficiis ſuis. 183
7. Epiſcopus curet Eccleſias vetuſtate, vel aliàs collapſas reſtaurari, ſi fieri poteſt, ex fructibus ad eas pertinẽtibus, quibus non ſufficientibus contribuant parochiani. Si autem non poſſunt illæ Eccleſiæ vllatenus reſtaurari, deſtruantur, locúſque conuertatur in locum profanum non ſordidum, &

& beneficia talium Eccleſiarum trāſferantur cum oneribus ad matrices Eccleſias. 184

8. De Epiſcoporum cura, & viſitatione eorum, quæ ad ſuam Eccleſiam pertinent. 188

9. Quæſtorum eleemoſynarum nomen, & vſus penitus tollitur. Indulgentias, & ſpirituales gratias ordinarij publicent, & duo de Capitulo fideliter eleemoſynas recipiant ſine vlla mercede. 189

SESSIO XXII.

De ſacrificio Miſſæ. 191

Cap. I. De ſacrificij Miſſæ inſtitutione & repræſentatione. 194

2. De effectu ſacrificij Miſſæ. 201

3. Quòd ſacrificium Miſſæ ſoli Deo offeratur. 203

4. De Canonis Miſſæ antiquitate, & auctoritate. 204

5. Qua ratione cæremoniæ, veſtes & alia, quæ ad Miſſam attinent, ſtatuta ſint. ibid.

6. Miſſa etiam ea, in qua nullus præter Sacerdotem, qui eſt publicus miniſter, ſacramentaliter communicat, eſt publica, fitque pro toto corpore Chriſti, quod eſt Eccleſia. 205

7. Cauſæ plures afferuntur, ob quas præceptum ſit Sacerdotibus vt aquam vino in calice offerendo miſcerent. ibid.

8. Miſſa non dicenda vulgari lingua, eius tamen myſteria populo ſunt frequenter inculcanda per animarum curatores. 206

De ſacrificio Miſſæ. ibid.

De obſeruandis, & euitandis in celebratione Miſſæ. 207

De Reformatione. 213

Cap. I. Omnes clerici ſint à negotiis ſecularibus alieni, honeſtè, grauitérque ſe gerant, ac ſanctè viuant; cùm cæteri in eos ſuos oculos coniiciant, ex iiſque ſumant, quod imitentur. ibid.

2. Qualitates aſſumendorum ad Eccleſias cathedrales, qui vita bona, & Ordine ſacro præditi eſſe debent, ac tales, qui cæteros docere valeant, quæ probari debent teſtimoniis, &c. 215

3. Diſtributiones quotidianæ creandæ ex tertia parte quorūcunque fructuum, quorumcunque beneficiorum; portiones abſentium cedunt piis locis arbitrio Epiſcopi, niſi actu miniſtrēt in Eccleſia curata extra ciuitatē. 216

4. In Cathedrali, vel Collegiata, etiā Regulari, mancipatus nō habeat vocem in Capitulo, niſi ſit ſubdiaconus; oneribus ſubeundis per ſe infra annum ſint quique idonei. In poſterum prouiſio fiat ſolis habentibus integrè ætatem, &c. 218

5. Diſpenſationes committendæ extra curiam Rom. ab Ordinariis videantur, nec gratioſæ effectum habeant, niſi Epiſcopus cognouerit ſūmariè. 222

6. Vltimæ voluntates circumſpectè commutandæ. 223

7. In appellationibus, &c. ſeruetur tenor cap. Romana, de appell. in 6. 224

8. Epiſcopi pleniſſimè videant pias omnes diſpoſitiones quorūcunque collegiorum, exceptis iis, quæ ſunt ſub immediata Regum protectione, non obſtantibus, &c. 225

9. Adminiſtratores cuiuſuis fabricæ, confraternitatis, & quorumcunque piorum locorum, ſingulis annis reddant rationem Ordinario, niſi aliter in fundatione ſit cautum. 229

10. Notariorū quorumcunque ſufficientiam ſcrutentur Ordinarij, & non ſufficientes, ac delinquentes prohibeant, ac arceant à cauſis eccleſiaſticis ad arbitrium ſuum. 233

11. Occupator quarumcunque obuentionum piis locis applicandarum, aut impediens quocunque colore ne fructus percipiantur à quibus debentur, anathemati ſubiaceat tandiu, quandiu non reſtituerit, ac à ſummo Pontif. abſolutionem non obtinuerit. 234

SESSIO XXIII.

De ſacramento Ordinis. 237

CAP. I. Sacrificium & Sacerdotium in quod vetus tranſlatum eſt, à Chriſto Saluatore noſtro inſtitutum. ibid.

2. Ad venerationẽ tanti ſacrificij ab initio Eccleſiæ fuerunt in vſu ſeptem Ordines, quorum alij ſunt aliis maiores, ita vt ſubdiaconatus referatur inter maiores. 238
3. Ordo eſt propriè & verè vnum ex ſeptem S. Eccleſiæ Sacramentis. 239
4. Ordo imprimit characterem indelebilem. 240

De Reformatione. 242

CAP. I. De reſidentia Prælatorum, & curatorum, & pœnis ſupra id impoſitis. ibid.

2. Cathedralium præfecti vltra tres menſes conſecrationem differentes, fructibus perceptis reſtituendis ſunt abnoxij, & totidem menſibus abſentes, ſunt ipſis Eccleſiis ipſo iure priuati. 254
3. Epiſcopi per ſemetipſos Ordines conferunt, niſi ſint impediti. 256
4. De prima tonſura initiandis. ibid.
5. Ordinari volentes quibus debeant eſſe muniti. 258
6. Nullus omnino beneficij ſit capax, niſi qui habeat 14. annos. Fori priuilegio gaudere volens, quæ habere ac agere debeat. 259
7. De examine ordinandorum. 268
8. Vnuſquiſque à proprio Epiſcopo, aut alio, ſed de proprij licentia, & teſtimonio, ſub qua pœna ordinandus ad cathedralem Eccleſiam, aut ex diœceſi inuentam conuenientiorem ſtatutis à iure temporibus conueniat. 269
9. Epiſcopus familiarem ordinans, conferat ſtatim ei beneficium re ipſa. 275
10. Abbates exempti, etiam nullius diœceſis, nulli ſeculari, aut Regulari ſibi non ſubdito dent dimiſſorias, nec quæcunque Capitula, etiam cathedralium Eccleſiarum. 279
11. Minoribus ordinandi ſeruent interſtitia, exerceant Ordinis ſuſcepti officium, reuereantur ſuperiores in Ordine, frequenter communionem ſumant, ſintque tales, quos ſcientiæ ſpes maioribus Ordinibus dignos oſtendat, annus ſit medius à poſtremo minorum ad primum maiorum Ordinum. 283
12. Ætas hîc expreſſa ad ſubdiaconatum, diaconatum, & Preſbyteratum, ſeruanda etiam per Regulares examinandos ab Epiſcopo. 285
13. Subdiaconi ordinentur ſperantes ſe continere poſſe diebus feſtiuis, quibus Altari miniſtrauerint, communionem ſumant, annus ſit elapſus ante promotionem ad diaconatum, Ordines ſacri duo nulli conferantur eadem die. 288
14. Ordinandi ſunt Preſbyteri, qui annum egerint in exercitio diaconali, & ſint tales, qui nouerint docere cæteros, & miniſtrare Sacramenta caſtis moribus bonorum operum, & dent exemplum, & vitæ monita, ordinati frequenter Miſſam celebrent. Quidam promoti per ſaltum diſpenſabiles ab Epiſcopo. 291
15. Nullus, etiam Regularis, ſine approbatione Epiſcopi poteſt confeſſiones ſecularium

Digitized by Google

ſecularium etiam Sacerdotum audire. 293

16. Quiſque ordinandus vtilis ſit Eccleſiæ, & in ea adſcribatur, functurus ſuis ibidem muneribus. Deſertor puniatur. Nemo peregrinus ſine litteris commendatitiis ſui Ordinarij celebret. 304

17. Exercitia minorum Ordinum reſtitui debent aſſignatione facta fructuum ſimplicium beneficiorum, vel fabricæ. Deficientibus tamen Clericis cœlibatum colentibus ſufficiantur coniugati monogami tonſurati, & induti clericaliter in Eccleſia. 306

18. De collegio puerorum in ſingulis Cathedralibus inſtituendo. 307

SESSIO XXIV.

De ſacramento Matrimonij. 313

De reformatione Matrimonij. 318

Cap. 1. De modo celebrandi matrimonium ritè, & ſolemniter. ibid.

2. Cognatio ſpiritualis orta ex Baptiſmo, aut Confirmatione, inter quas perſonas contrahatur. 353

3. De impedimento publicæ honeſtatis. 360

4. De affinitate ex fornicatione contracta, quæ tantummodo vſque ad ſecundum gradum dirimit matrimonium poſtea contractum. 363

5. De diſpenſationibus in gradibus prohibitis. 366

6. Matrimonium inter raptorem & raptam, an & quando irritum. 371

7. Quomodo vagi homines admittantur ad matrimonium. 374

8. Concubinarij quomodo ab Ordinariis puniendi. 376

9. Cogentes ad matrimonia contrahenda quales, & quomodo puniantur. 377

10. De temporibus, quibus benedictiones nuptiales non ſunt faciendæ. 378

De Reformatione. 380

Cap. 1. De iuſta ac ſaluberrima electione Prælatorum, ac Cardinalium habenda. ibid.

2. Concilia prouincialia quolibet triennio fiant per ipſum Metropolitanum, aut, eo impedito, Coëpiſcopum antiquiorem. Ad ea conueniant quicumque de iure, vel de conſuetudine intereſſe debent. Synodi diœceſanæ quotannis celebrentur. 382

3. Viſitationem ſuæ diœceſis faciant Epiſcopi, & alij ſuperiores, eámque abſoluant intra biennium, necnon caueant ab inutilibus ſumptibus, exceptis procurationibus, & victualibus. 386

4. Prædicationis munus frequenter obeundum; à Parochianis Eccleſia parochialis adeunda eſt ad audiendum verbum Dei, nullus contradicente Epiſcopo prædicare præſumat in Eccleſiis, etiam Regularium, &c. 392

5. Cauſæ criminales grauiores contra Epiſcopos à ſolo Papa cognoſcantur, & terminentur; aliquando tamen cauſæ diſquiſitionem Metropolitanis committit, qui ſolam facti inſtructionem facient, & ad Sanctiſſimum mittent; minores criminales cognoſcantur à ſolo Concilio Prouinciali. 396

6. De diſpenſatione irregularitatum, & abſolutione caſuum ab Epiſcopo faciendis. 397

7. Sacramenta adminiſtrentur, eorúmque vis frequenter explicetur lingua vernacula, Miſſæ quoque myſterium populo diligenter inculcetur explicatione eius, quod agitur. 413

8. Pœni

8. Pœnitentia publica, publicè peccantibus iniungenda, niſi Epiſcopi arbitrio aliter fuerit viſum. Pœnitentiarij in ſingulis Cathedralibus inſtituendi. 414
9. Eccleſiæ ſeculares quæ nullius ſunt diœceſis, ab Epiſcopo viciniori viſitentur, aut alio qui hîc ponitur modo. 419
10. Subditi Epiſcoporum nulla appellatione ſuſpendere poſſunt executionem viſitationis. 420
11. Epiſcoporum iuri nihil eſt derogatum ob honorarios titulos, & priuilegia particularia, &c. 421
12. De ætate, & qualitate ſuſcipiendorum, in Eccleſiis cathedralibus, & profeſſione fidei, officio, ac de reſidentia. 423

De profeſſione fidei. 426
Canonici, ſeu dignitates, an & quando, & ſub qua pœna teneantur ſuſcipere Ordines annexos ſuis canonicatibus, dignitatibus, præbendis, ſeu Portionibus. 432
De reſidentia Canonicorum, & pœnis contra eam non facientes impoſitis. 434
Monitiones S. Caroli Borromæi ad Canonicos. 446
Tabella Canonicis accommodata ad preces horarias deuotè concinendas. 447

13. Cathedrales tenues ſummus Pontif. vnit, aut acceſſione ex fructibus auget. Interea certo modo prouidentur Epiſcopo. Parochiales, ſed tenues Eccleſiæ ſunt augendæ. Penſionibus beneficia tenuia grauari minimè conuenit. Parochias ſuas ſingulas ſinguli parochiani frequentent. 449
14. In nulla prouiſione, ſeu admiſſione ad poſſeſſionem cuiuſcunque beneficij fiant vllæ fructuum deductiones conuertibiles in vſus non pios, conſuetudinibus laudabilibus exceptis, & per Epiſcopum probatis. 451
15. In Eccleſiarum cathedralium, & collegiatarum inſignium præbẽdis multis, ſed tenuibus, & inſufficientibus hæc ſit ratio, vt ipſæ præbendæ vnione quorundam aliorum beneficiorum creſcant, aut patronorum conſenſu præbendarum quarundam fiat tanta ſuppreſſio, quæ non officiat celebrando cultui diuino, non obſtantibus, &c. 453
16. De conſtitutione vicarij, & œconomi Sede vacante ad Capitulum pertinente. 456
17. Singula ſingulis perſonis conferantur beneficia eccleſiaſtica, obtinenti tamen inſufficiens conferri poteſt aliud ſimplex, dummodo vtrumque perſonalem reſidentiam non requirat. Obtinentes plures parochias dimittant vtram voluerint, & alteram teneant. 461
18. Parochialis Eccleſiæ vacatio quando contingit, fiat examen per concurſum, præmiſſis edictis, deſcribantur qualitates eorum, qui debebant examinare. Si Eccleſia fuerit iuriſpatronatus eccleſiaſtici, & inſtitutio pertineat ad Epiſcopum, quædam ſtrictius erant obſeruanda, quàm caſu quo Eccleſia fuerit iuriſpatronatus laicorum, &c. 469
19. Expectatiuis hactenus conceſſis vti nulli fas eſto. Reſeruationes mentales, &c. nulli concedantur. 495
20. Cauſæ omnes ad forum eccleſiaſticum quomodolibet pertinentes in prima inſtantia coram Ordinariis locorum cognoſcantur, & infra biennium terminentur, ex quo licebit ad alium

Digitized by Google

alium iudicem appellare, immò & antè in alio caſu. Cauſas matrimoniales & criminales ſolus Epiſcopus cognoſcat, etiam caſu quo controuertitur de huiuſmodi cauſæ cognitione, &c. Legati de latere non procedant contra Clericos, aliáſve perſonas eccleſiaſticas, niſi Epiſcopo priùs requiſito, & negligente. Agitur de mercede actorum, & de mercede Notarij copiam actorum dantis appellanti, &c. 496

Caſus in quibus appellatio admittitur ab interlocutoria, vel quia vim diffinitiuæ habet, vel quia damnum irreparabile continet. 499

SESSIO XXV.

De Purgatorio. 510

De inuocatione, veneratione, & reliquijs Sanctorum, & ſacris imaginibus. 512

De Regularibus, & Monialibus. 514

CAP. 1. Regulares teneri ad obſeruantiam Regulæ, quam profeſſi ſunt. 515

2. Regulares vtriuſque ſexus nihil habeant proprij, & vſus mobilium à ſuperioribus conueniens permittatur, ſub pœnis, vt ibi. 516

3. Omnes Conuentus, ſeu monaſteria Mendicantium (Capuccinis exceptis, & Minoribus de Obſeruantia) poſſunt retinere, & poſſidere bona immobilia, & in omnibus monaſteriis tam virorum, quàm mulierum conſtituatur numerus, qui ex redditibus propriis monaſterij ſuſtentari poſſit, vel ex conſuetis eleemoſynis monaſteria noua non erigantur, niſi cum licentia Epiſcopi. 522

4. De clauſura, & obedientia ſemper & in omnibus ſeruanda. 527

5. Clauſura Monialium ſeruetur, & reſtituatur vbi violata fuerit, ſub pœnis, vt ibi Moniales ex legitima cauſa quandoque exeant, & ad breue tempus nullus ſepta monaſterij ingredi audeat ſine Epiſcopi licentia, vel ſuperioris, ſub pœna excommunicationis. Monaſteria Monialium exiſtentia extra vrbes, reducantur intra vrbes, aut oppida. 530

6. Superiores quicunque eligantur per vota ſecreta, aliàs electio nulla ſit. 550

7. Monialium ſuperior eligatur non minor 40. annis, & quæ poſt octo annos profeſſionis laudabiliter vixerit, & ſi talis non ſit in monaſterio, eligatur ex alio, vt in text. vel ex eodem monaſterio vna eligatur, quæ trigeſimum annum compleuerit, & vnicuique monaſterio ſit vnica ſuperior. Et Epiſcopus in huiuſmodi electionibus ſecularis ſuperior ſtet ante cancellorum feneſtellam ad audienda ſingulorum vota. 553

8. Monaſteria Sedi Apoſtol. immediatè ſubiecta deputent perſonas quolibet triennio, quæ liberè ſtatuant, & deliberent, ac viſitent, & ſi negligentes fuerint, ſuppleat Metropolitanus prouinciæ. 556

9. Monaſteria Sanctimonialiũ Sedi Apoſtol. immediatè ſubiecta ab Epiſcopis locorum gubernentur. 557

10. Monialibus bis, aut ter in anno ab Epiſcopo, vel ſuperioribus offeratur extraordinarius Confeſſor. Iuxta ſepta monaſterij non conſeruetur ſanctiſſimum Chriſti corpus, ſed in publica Eccleſia. 558

11. Perſonæ ſeculares, ſeu Regulares exercentes curam animarum perſonarum ſecularium imminentem in monaſte

monaſteriis virorum, ſeu mulierum, ſubiectæ ſunt viſitationi, & correctioni Epiſcoporum locorum, exceptis monaſteriis, de quibus in textu. 561

12. Regulares in ſuis Eccleſiis publicent, & ſeruent cenſuras & interdicta emanata, nedum à Sede Apoſt. ſed promulgata etiam mandare Epiſcopo. Dies feſti præcepti ab Epiſcopo per Regulares etiam ſeruentur. 566

13. Epiſcopi locorum componant lites præcedentiæ inter Regulares, omni appellatione remota. Et vocati ad proceſſiones accedant omnes, etiam exempti Clerici tam ſeculares, quàm Regulares. 568

14. Regularis non ſubditus Epiſcopo, ſi extra clauſtra deliquerit, ſi à ſuperiore inſtante Epiſcopo non puniatur, poteſt ab ipſo Epiſcopo puniri. 574

15. Profeſſio à Regularibus, tam viris, quàm mulieribus, non fiat ante 16. annum expletum, & poſt annum ſuſcepti habitus. 576

16. Renunciatio, aut obligatio non poteſt fieri à Nouitiis, etiam fauore cauſæ piæ, niſi cum licentia Epiſcopi, vel vicarij, finito tempore nouitiatus ſuperiores admittant Nouitios ad profeſſionem, vel eos è monaſterio deiiciant, quibus reſtituantur omnia, quæ dederunt monaſterio ante profeſſionem, vt in text. 585

17. Mulieres volentes habitum Religionis aſſumere, ſint maiores duodecim annis, & examinentur ab Ordinario, ſicut & ante emiſſionem profeſſionis. Proinde Præfecta monaſterio certiorem faciat Epiſcopum ante menſem finiti nouitiatus. 596

18. Anathematizátur quicunque cogentes puellam, viduam, aut quamcunque mulierem ad ingrediendum monaſterium, emittendam profeſſionem, & ad id fauorem dantes, & quoquomodo eidem actui conſentientes. Excipiuntur caſus iuris. 599

19. Quando, & quomodo ſit audiendus, qui prætendit ſe per vim, aut metum, ſeu ante debitam ætatem profeſſum fuiſſe. 601

20. Abbates, vbi ſunt Ordinum capita, & cæteri ſuperiores Ordinum Epiſcopis non ſubiecti, viſitent monaſteria & Eccleſias ſibi ſubiectas. 609

21. Monaſteria, & Prioratus prouideantur de perſonis regularibus, qui vitam monaſticam, & regularem obſeruari faciant, & habitam ſuſcipere cogantur. ibid.

22. Decreta Concilij de Regularibus, & Monialibus obſeruentur in omnibus cœnobiis, monaſteriis, & collegiis quorumcunque Regularium, tam virorum, quàm mulierum, non obſtantibus quibuſcunque priuilegiis, & cura incumbit Epiſcopis, & aliis Prælatis, & ſuperioribus, vt in text. 610

De Reformatione. 612

Cap. 1. Epiſcopi fructus ſuarum Eccleſiarum, non conſanguineis, & familiaribus, ſed pauperibus diſtribuant, & traditur ipſis in hoc decreto norma viuendi. ibid.

2. Patriarchæ, Primates & alij ſuperiores Prælati dent operam, vt recipiantur, & obſeruẽtur decreta Concilij ab ipſis, & à ſuis ſubditis, & negligentes ad Papam denuncientur; qui quidem ſuperiores curent, vt in omnibus locis, & præcipuè in Vniuerſitatibus ſummã doctrinam Doctores doceant, vt in text. & præcipuè

cipuè quoad fidei profeſſionẽ emittendam. 613

3. Excommunicationes non facilè decernantur, & concedantur, ſed ex grauioribus cauſis, & magna circumſpectione, vt ibi. Excommunicati ſi per annum non reſipiſcuntur, de hæreſi ſuſpecti teneantur. 615

4. Epiſcopi, & alij Prælati, & ſuperiores Eccleſiarum curent in ſuis Eccleſiis, vt Miſſæ celebrentur, aut ſaltem commemorationes pro defunctis, qui legata fecerint, pro illorum anima fiant, eo meliori modo, quo ipſis videbitur, prouidentes, vt defunctorum animæ ſuis defraudentur ſuffragiis. 622

5. Beneficia conſtituta ad aliquod munus, conferantur perſonis idoneis, nec in collatione derogetur oneribus, vel muneribus iam conſtitutis quoquo modo, ſed omni diligentia obſeruetur. 626

6. Epiſcopi in viſitatione & in cauſis cognoſcendis habeant duos ex Capitulo eligendos quolibet anno qui ſecum cauſas cognoſcant, vt in text. vbi latè quoad vota illorum, & quando poſſit ſolus Epiſcopus procedere. Item Epiſcopus habeat primam Sedem in choro, & præcipuam auctoritatem in omnibus agendis, & conuocetur ab eo Capitulum, vt in text. 628

7. Acceſſus & regreſſus omnino tollantur. Item & coadiutoriæ cum futura ſucceſſione non dentur, niſi ex cauſa cognita à Summo Pontific. 635

8. In hoſpitalibus hoſpitalitas exerceatur, & vbi non poterit exerceri ob defectum peregrinorum, fructus illi deſtinati ad hoſpitalitatem applicentur alicui operæ piæ, niſi aliter in fundatione ſtatutum fuerit. 645

9. Iuſpatronatus prætenſum probetur ex fundatione, vel dotatione, ſiue ex multiplicatis præſentationibus. Vniuerſitates, & communitates pleniorem probationem faciant, ex præſumptione, quæ habetur contra illos. Epiſcopi præſentatos à patronis non idoneos repellant, & illorum examinatio ad ipſos Epiſcopos ſpectat. ibid.

10. In Conciliis prouincialibus, ſeu diœceſanis deſignentur præter ordinarios aliquæ perſonæ, quibus cauſæ eccleſiaſticæ delegari poſſint quoties, & vbi opus fuerit, ita vt vnaquæque diœceſis quatuor ſaltem habeat, & deſignatio facta tranſmittatur ad Papam ab Epiſcopis. 660

11. Anticipatæ ſolutiones in eccleſiaſticis locationibus tolluntur; & locationes ad longum tempus irritantur. 663

12. Decimæ ſoluantur integræ, ſub pœna excommunicationis. 665

13. Quarta, quæ funeralium dicitur, Eccleſiæ perſoluatur, non obſtante, &c. 666

14. Clerici concubinarij puniantur poſt monitiones ſibi factas, vt in text. & cognitio cauſarum concubinariorum ad Epiſcopos ipſos pertineat. Epiſcopi concubinarij moneantur à Synodo Prouinciali, & non emendati ſuſpendantur, & perſeuerantes ad Papam cauſæ deferantur. 670

15. Filij clericorum illegitimi in Eccleſia, in qua patres beneficia obtinuerunt, ipſi non habeant, & quæcunque circa hoc in fraudem facta fuerint, irritentur, & nulla cenſeantur. 673

16. Beneficia curata in ſimplicia conuerti non poſſunt, etiam cum aſſignatione vicarij perpetui, & quæ

in curata redacta fuerint, poſt mortem vicarij, vel Rectoris redeant ad priſtinam naturam. 680
17. Epiſcopi dignitatem ſuam conſeruent, nec Principibus, vel Baronibus ſecularibus aſſiſtant, aut inſeruiant. 681
18. Sacri Canones exactè obſeruandi ſunt, nec niſi vrgenti cauſa diſpenſandum eſt. 682
19. Duellorum vſus tollendus eſt, & pugnantes ac permittentes puniendi ſunt, vt ibi. 683
20. Eccleſiaſtica libertas, & immunitas obſeruanda eſt, & contra violatores ſtatuta eſt pœna, vt ibi. 689
21. In omnibus decretis ſalua ſemper eſt Sedis Apoſt. auctoritas. 691

De Indulgentiis. 692
De delectu ciborum, ieiuniis, & diebus feſtis. 693

F I N I S.

COLLE

Digitized by Google

COLLECTANEA DOCTORVM,

Qui ſuper varia Concilij Tridentini, incidenter tractarunt.

SESSIO PRIMA.

Decretum de inchoando Concilio.

1\. DE Conciliorum generalium auctoritate, & an illa errare poſſint, & ab alio quàm à Romano Pontif. congregari valeant, dixi latè *in collect. ad cap. Canones 15. diſt.*

1\. Concilia generalia an errare poſſint.

2\. An Papa diſpenſet ſuper Concilium generale? Affirmatiuè reſpondent, ſi de eo faciat expreſſam mentionem, & non ſufficere clauſulam derogatoriam Cott. *in memor. verbo clauſula nõ obſtante*, Rebuff. *in auth. habita, verbo examinatione, pag. mihi 580. cum ſeq. C. ne filius pro patre, & in praxi benef. tit. de diſpenſat. ſuper defectu natalium, n. 24.* Gutier. *pract. lib. 3. q. 17. num. 231.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p. 4. collect. 1367. prope finem,* Henriq. *in ſumm. lib. 13. cap. 57. §. 1.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 2. verbo abſolutio, verſ. dico quinto*, Flores de Mena *var. lib. 1. q. 1[illegible]. n. 50.* Veſall. *deciſ. 268. num. 3. p. 1.* Vital de Campan. *in tract. clauſul. pag. 11. col. 1 num. 2.* Marc. Antonin. *var. reſol. lib. 1 reſol. 58. n. 6.* Bonacin. *de cenſur. diſp. 1. q. 3. puncto 2. num. 4. in fine.* Campan. *in diuerſ. Iuris, Canon. rub. 12. cap. 13. num. 154. verſ. in cauſa. & rub. 11. c. vlt. num. 2[illegible].* Hieron. Fernandez de Ottero *in repet. cap. [illegible]. de iudic. à n. 10.* Monet. *de commutat. vltim. volunt. c. [illegible]. à n. 165.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap. 397. à num. 35.* Fr. Emman. *quaſt. Regular. tom. 1. q. 8. art. 10. & tom. 3. quaſt. 36. art. 2. & quaſt. 39. art. 4.* Azori. *inſtit. moral. part. 2. lib. 5. cap. 14. quaſt. 6.* Valer Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 5. num. 2.* Nicol. Garc. *de benefic. p. 4. cap. 5. num. 10.* Ego ipſe *de officio & poteſt. Epiſcopi p. 2. alleg. 32. num. 24. & in tract. de clauſulis v. ſufreq. clauſ. 82. num. 13.* Rot. *in Valentina decimarum 8. Februarij 1588. coram Orano, & in Conchen.*

2\. Papa diſpenſat ſuper Concilium generale ſi de eo faciat expreſſam mentionem.

Decretis Conc. Trid derogatur per clauſ. non obſtantibus, &c.

chen.exemptionis decimarum 13. *Martij* 1589. *coram eodem*, & *in eadem* 9.*Decembris* 1602.*coram Penia,* quas citat Anton. Ricciul. *de iure perſonarum extra gremium Eccleſiæ exiſtentium lib.* 5.*cap.*14.*num.*16.& *lib.*8.*cap.*4.*num.*6.vbi *num.*7.aduertit, quòd in decretis Concilij Trid. vbi non reperitur expreſsũ, quod debeat fieri derogatio ſpecifica,intelligitur facta ex clauſ. *Non obſtantibus conſtitutionibus Apoſt.* & aliis ſimilibus clauſulis generalibus,& citat Rot.*in cauſa* 5.*Angeli penſionis* 16.*Decembris*,1594.*coram Illuſtriſ.Card.Pamphilio*, *ſer.* & *in Bononien. Prioratus* 9. *Iunij*. 1606. *coram Patriarcha Manzanedo.* de quo etiam Stephan.Gratian.*diſcept.forenſ.tom.*5.*cap.* 940. & 963. Ioan. Antonin. Maſſobr.*in praxi habendi concurſum.req.*17.*dub.*4.*n.*8.

3. Epiſcopus diſpenſat contra Concilium.

3. Epiſcopus verò an contra Concil.diſpenſare valeat? Negant gloſ.*verbo in ætate*, *in cap. cum dilectus,de elect.* Rebuff. *in tract. nomin. quæſt.*5.*num.*30.Guttier.*de Iurament.confirm.p.*1.*cap.*51. *num.* 24. & *Canon.lib.*1.*cap.*5.*num.*10.Henriq.*d.c.*57.§.1.*litt. C.* Stephan. Gratian.*d.c.* 397.*num.*33.Valer.Reginald.*in praxi fori pœnit.lib.*31. *c.* 27. *n.* 202.*in princip.*

4. Epiſcopus ex magna cauſa neceſſitatis, vel vtilitatis diſpenſat contra Concilium.

4. Sed an poſſit ex magna cauſa neceſſitatis, vel vtilitatis? Affirmant,Tiraq. *de pœnis tempor.in præfat.num.*31.Lambertin.*de iurepatron. p.*1.*lib.*2.*art.*19.*q.*17.*princ.n.*2.Cott. *in memorab. verbo Epiſcopus*, Brunor.à Sole *in locis communib. verbo diſpenſatio* 1. Rebuff. *in praxi tit. de diſpenſation.ad plura beneficia,ex n.*30.Spin.*in ſpeculo teſtament.gloſ.* 15. *princ.à num.*8.Humada *in l.*5.*gloſ.*12.*in fine,verſ.limitatæ*, *tit.* 5. *part.* 1. Sanch.*de Matrim.lib.*2.*diſp.*40. *à num.* 2. Cened. *pract.* & *Canon. quæſt. lib.*1.*q.*30.*à num.*5.Monet.*de commutat.vltim.volunt.cap.*5.*n.*179.Mich. Graſſ.*tom.*1.*commun.opin.lib.*1.*tit.*2.*n.*67.vbi reſoluit,Epiſcopum poſſe diſpenſare ſuper Concilium ex magna cauſa neceſſitatis,vel vtilitatis, quando Concilium vel permittit diſpenſare, vel loquitur imperſonaliter,vel vetando,vel permittendo, vel imponendo aliquam pœnam.

5. Decreta omnia Conc.Trid.continent decretum irritans.

5. An omnia decreta Concilij Trid.contineant decretum irritans? Affirmant per Conſtitutionem Pij IV.Flamin.Pariſ.*de reſignat. benefic. lib.*4.*quæſt.*9.*n.*28.Gonzal.*ad reg.*8.*Cancel.gloſ.*15.*n.* 37. Campan. *in diuerſ.Iuris Canon.rub.*11.*c.*13.*n.*109.Ioan.Franc.Fagnan. *in tract. de iuſtitia* & *valid.cenſur.p.*4.*verſ.Nono adducitur.*

6. Litteræ, & conſtitutiones contra Conc. Trid. reducendæ ſunt ad Ius commune.

6. Vtrùm autem litteræ & Conſtitutiones contra Concil. Trident. reducendæ ſint ad Ius commune? Affirmatiuè proprio motu definiuit Gregorius XIII.prout atteſtatur Henriq.*in ſum.lib.*6.*cap.*6.§. 6. *in gloſ. litt. R.*

SESSIO II.

Decretum de modo viuendi, & aliis in Concilio ſeruandis.

1. Spiritus Sanctus Concilio generali legitimo aſſiſtit.

1. IN *Spiritu ſancto legitimè congregata.*] Quòd Spiritus ſanctus Concilio generali legitimo immediatè aſſiſtat,reſoluũt Iacobat.

de

*de Concil.lib.*10.*art.*1.*n.*105.Aragon.*in* 2.2.*D.Thom.q.*1.*art.* 1.*pag.* 88. Marc.Anton.Genuenſ.*in practicab.eccleſ.q.*781. *n.* 3. vbi quòd ſanctiſſimi Canones de inſtinctu Spiritus ſancti dicuntur conditi.

2. Vtrùm generalia Concilia auctoritate.Summi Pont. legitimè congregata ſeu confirmata,in Fidei,& morum definitione errare poſſint? dixi latè *in collect.ad c.Concilia,diſt.*17.

2. Concilia generalia auctoritate Papæ legitime congregata in Fidei, & morum definitione errare non poſſunt.

3. *Omnes,& ſingulos Chriſti fideles, &c.*] An omnes Chriſti fideles intereſſe debeant Concilio generali? Vide gloſ.vlt.& ſcribentes *in cap. vlt.de iis, quæ fiunt à Prœl.* Iacobat. *de Concil. lib.* 1 *art.*2.Turec.*lib.*3. *ſum.cap.*12.*cum ſeq.* Alphonſ. Aluarez Guerrero *in theſauro Chriſtianæ Relig. c.* 52. §. 7. Rendina *in promptuario receptar.ſentent.tom.*1.*tit.*19. *num.*1.quorum magis communis eſt opinio ad vocem deciſiuam ſolùm Epiſcopos,alióſque ſuperiores Prælatos conuocari, cæteros tamẽ eos,& ſeculares intereſſe poſſe abſque deciſiuo ſuffragio. Vnde Imperator,Reges,ſeu eorum Legati non ad diffiniendum aliquid ſuffragio,nec vt eorum auctoritate,& poteſtate aliquid decernatur, in Cõciliis intereſſe poſſunt,vt docent Ioan. Echi. *in locis communib. aduerſus Lutherum concl.*2.*de Concil.* Anaſtaſ. Germon.*de ſacrorum immunit. lib.*2.*c.*12.Card.Bellarm.*in controu.*4.*lib.*1.*de Concil.c.* 5.& 16. Valdeſ. *de dignitate Regum,Regnorúmque Hiſpaniæ,c.*1.*n.*2.

3. Concilio generali an omnes Chriſti fideles intereſſe debeant.

4. *Et quoniam oportet Epiſcopos eſſe irreprehenſibiles,&c.*]De munere Epiſcopali,& quæ ad illud rectè obeundum requirantur, latè dixi in meo tract.de Officio,& poteſt.Epiſcopi,*p.*1.*tit.* *gloſ.*1 *cum ſeqq. & de Iure Eccleſiaſt.lib.* *.cap.*... & videndus Sebaſt. Medices *in tract. de promouẽdis Epiſcopis,*& Claudius Iaius *in ſpeculo Præſulis,*Aloyſ.Nouarin. *in electa ſacra lib.*3.*excurſu* 31.*vbi num.*620.ita ait. Arrigant hîc aures Præſules,arrigant Sacerdotes, & dum in aliorum exemplum ſe in Eccleſia poſitos conſiderant, omnium notis ac characteribus inſcripti ſint, à vitiorum labe immunes ſint,vt iure à ſubditis reprehendi nequeant,nullíſque mali occaſio ſint. Talem requirit Epiſcopũ Apoſtolus cùm ait: *Oportet Epiſcopũ irreprehenſibilem eſſe*, quæ verba expendit citato loco Petr.Damianus (*lib.* 2. *epiſt.* 1.) oſtendítque Epiſcopi veluti typi & ſigilli notas non eſſe pretioſa veſtimenta, ſed probos mores,& bona opera, cùm Epiſcopi finitio ſit,*Bonorum operũ ſectator,* ſed S. Patrem audire præſtat. Conſideremus interea quid ſuper hac ſententia Prædicator egregius dicat: *Qui Epiſcopatum,*inquit,*deſiderat, bonum opus deſiderat,*hîc euidenter oſtenditur, nihil aliud eſſe Pontificem quàm boni operis ſectatorem: Non dixit bonam dignitatem, vel bonum honorem deſiderat, ſed qui Epiſcopatum deſiderat bonum opus deſiderat;ac ſi dicat,qui ad Epiſcopatum anhelat poſſidendum ſine bono opere inane vult tamen induere ſine Dei ipſius veritate; móxque ſubiungit: *Oportet Epiſcopum irreprehenſibilem eſſe:*hîc tantæ vult eſſe perfectionis Epiſcopum, vt pene extra naturam loquatur Apoſtolus; quis enim in carne conſtitutus tam cautè viuat? tam ſe ſollicitè vndique circumſpiciat, vt reprehendi aliquando neſciat? Væ his, qui & reprehenſibiliter viuunt, & locum reprehenſibili-

4. Epiſcoporum munus quale.

ter viuendi adhuc reprehenſibiliùs concupiſcunt.

Familiares Epiſcoporum quales? *Familiares verò ſuos, &c.*] Vide Fuſc. *de viſitat. lib. 1. cap. 3. num. 7.* Marc.Anton.Genuenſ. *in manuali Prelat. cap. 22. de familia Epiſcopi,* Campan.*in diuerſ.Iuris Canon.rub.4.n.44.*Metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.1.tit.2.gloſ.16.à n.5.vſque ad n.10.*

6. Ordo in ſedendo quis ſeruandus in Concilio generali. 6. *Inſuper ipſa ſancta Synodus, &c.*] Qui ordo in ſedendo & ſubſcribendo, & in aliis actibus generalis Concilij ſeruandus ſit; Vide Petr.à Monte *de poteſt.Pontif.ſub tit. ordo aſſiſtentium in Concilio, & in Monarchia Concil.q.5.*Alphonſ.Aluarez Guerrero *in ſpeculo Iuris Pontificij c.51.de origine celebrandi Concilium §. 6.* Iacobat. *de Concil. lib. 1. art.1.p.2.cum ſeqq.*Roch.*de iurepatron.verbo honorificum, q. 42.* Caſſan. *in catalogo gloriæ mundi p.4.conſid.23.* latè Iacob. Valdeſ.*d.tract.cap.2.à num.5.*qui in proœmio eiuſdem tract.*n.30.& cap.3.n. 18.* refert Galliæ,& Hiſpaniarum Regũ legatos in Tridentina Synodo ſuper præcedentiis in ſedendo adeò magnam contentionem excitaſſe,vt in fine eiuſdem Concilij hæc ſint prolata verba. *Declarat ſancta Synodus ex loco aſſignato oratoribus tam Eccleſiaſticis,quàm ſecularibus in ſedendo,aut quibuſcumque aliis actibus nullũ cuiquam eorum fuiſſe factum præiudicium, ſed omnia illorum Imperatoris, Regum, Rerumpublicarum, & Principum ſuorum iura,& prærogatiuas illæſas,& ſaluas eſſe,in eodémque ſtatu permanere prout ante præſens Concilium.*

SESSIO III.

Decretum de Symbolo Fidei.

1. Initium à Deo. 1. IN *nomine ſancta,&c.*]Concordat Apoſt. ad Coloſſenſ. ibi, *quodcunque facitis in verbo,& opere,in nomine Domini Ieſu Chriſti facite.* Vide multa quæ tradunt Luſitan. Ioan. Vallenſ. Peixotius *in addit. ad repet.*Signaroli de Homedæis *ad rub.C.qui admitti. ex num.1.* Morr. *de contr.act.tit.quomodo contractus deficiat,num. 7.cum ſeqq.*Fr.Paulin. Berti Lucenſ.*in praxi crimin.Regular.tit.4.in princ.num.6.* Cardin. Pereira *de empt.& vendit.cap.1.num. 1. & 14.* latè Stephan. Gratian. Marchiæ *deciſ.1.*

2. Symbolum vnde dicatur. 2. *Quare Symbolum Fidei,&c.*] Symbolum dicitur à ſyn,quod eſt ſimul,& bolus, quod eſt morcellus, quia vnuſquiſque Apoſtolorum ſuum morcellum, id eſt, partem ſuam appoſuit, *gloſ. in rub. de ſumm. Trinit.*Vel dicitur ſecundùm Dyoniſium à ſyn,quod eſt con, & bolin, quod eſt ſententia,vel conuenientia, quia de omnium Apoſtolorum conuenientia ſtabilitum fuit,Gregor.Lopez *lib. 1.verbo bocados, tit.3. part.1.*

3. Doctores de Symbolo Fidei agentes referuntur. 3. De Symbolo Fidei vide S.Auguſtin.*ſerm.115.& 119.*S.Ambroſ. *ſerm.38.*de ieiuniis quadrageſ.S.Hieron.*epiſt.61. ad Pamachiam*, Turrecrem.*lib.1.ſuæ ſum.cap.19.*Bann. 2. 2. *S. Thom. q. 1. art. 9.*Repertor. Inquiſit. *verbo Eccleſia*, Ruffin. *de Symbolo Fidei*, Azor. *inſtit. moral.*

p.1.

Digitized by Google

*p.*1 *lib.*8.*c.*5.Petr.Ledeſma *in ſum. p.* 1. *tract.de doctrina Chriſtiana in princip.*Molfeſ.*in ſum.Theologiæ moralis*, *tract.* 1. *cap.* 2. Coriolan. *in cōpendio Concil.Cōſtātinopolitani* 1.*a pag.*91.nouiſſimè D.Ioan. Serian. *in expoſit. Miſſæ Sacroſanctæ,p.*1.*n.*90.*cum ſeqq.* vbi ita ait. Conſuetudinem hanc(ſcilicet recitandi Symbolum Fidei in Miſſa) ab Apoſtolis poſt compoſitum Symbolum ortum duxiſſe,probat Durant. *de ritibus Eccleſ.lib.* 2.*c.*24. *n.* 14. auctoritate S. Dionyſij Areopagitæ. Apoſtoli enim antequam adinuicem ſepararentur, vt dicunt Ioan.Ecchius *in enchirid.verbo Concilium*, Card. Baron. *annal. Eccleſ. anno Chriſti* 44. *num.*13. Anton. Poſſeuin. *in apparatu Sacro*, *verbo Concilium*, & alij, quando erant in præcinctu, & ad prædicandum Euangelium per totũ mundum iter inſtituebant,Concilium quoddam celebrarunt, in quo & Miſſam ordinarunt,& ſinguli ſingulos articulos proponentes, vt colligitur ex S.Clemente Romano *epiſt.*1.*ad Iacob fratrem Domini*, ex S.Leone I.*epiſt.*96. quæ eſt ad Pulcher.ex S. Auguſtino *ſerm.* 115.*de tempore*, & ex aliis. Credo, ſiue Symbolum compoſuerunt, à quo tempore,teſte S. Dionyſio Areopagita, *de Eccleſ. Hyer. c.* 3. vt notarunt Dionyſ. Carthuſ.& Durant. *vbi ſupra*,in Miſſa recitari cœpit,& recitatum fuit idem Apoſtolorum Symbolum in Eccleſia Romana vſque ad tempora Benedicti VII.(Octaui nuncupati, vt aduertit Ciacon.in eius vita)nam quamuis dicat Platina in vita eiuſdem iuſſu S.Marci Papæ fuiſſe in Miſſa Symbolum Apoſtolorum cum Nicæno commutatum,& quamuis Luc.Pinel.*lib.* 1.*de Miſſa*,*c.*19.*c.*49.ſequutus Innocentium III.id ipſum affirmet de S.Damaſo I.& Symbolo Conſtantinop.in quo per illã additionem,Filióque,contra Græcorum errores Sanctiſſimæ Trinitatis myſterium apertiùs explicat, & quamuis vtrunque referat, & approbet Rodulph. Tungrenſis *de can. obſeru. propoſ.*23.abſque dubio conformius eſt vero id, quod ex auctoritate Bernonis de rebus ad Miſſam pertinentibus *cap.* 2.(qui ſe teſtem ocularem facit, & ferè per 200.annos Innocentium præceſſit) dicunt Baron.*anno* 447.*num.*19.& Seuer.Binus in notis ad Concil. 1. Conſtantinop. vt puta Symbolum Apoſtolorum fuiſſe apud Romanos conſeruatum,& in Miſſa recitatum pluſquàm mille annos,hoc eſt vſque ad tempora Benedicti VII. qui metu diuiſionis aut ſchiſmatis, & precibus S.Imperatoris Henrici II.iuſſit ad maiorem Eccleſiarum conformitatem, vt Romana Eccleſia in Miſſa omiſſo Apoſtolorum Symbolo, caneret Symbolum, quod Eccleſiæ Hiſpaniarum & Galliæ canebant, id eſt Symbolum Conſtantinop. cum illa additione, filióque, in quodam Toletano II. vel III. iuxta varias editiones ex doctrina Leonis I. Papæ contra Priſcillianiſtas, & errores Græcorum, vt modò dicebamus, facta.

Conſuetudo recitandi Symbolum Fidei ortum habuit ab Apoſtolis.

Credo ſiue Symbolũ Fidei à quo tempore recitari cœpit in Miſſa.

Digitized by Google

SESSIO IV.

Decretum de Canonicis Scripturis.

1. Canonicæ Scripturæ.

1. VIde Paul.Tuſch.*de Viſitat.lib.* 2.*cap.* 31 .Iodor.Cocc.*tom.*1.*ſui theſauri Catholici lib.*6.*de Sacris Scripturis* , Azor.*inſtit. moral. p.*1.*lib.*8.*c.*1.

2. Opuſcula SS.Patrum quæ in Eccleſia Catholica recipiuntur.

2. De opuſculis SS.Patrum,quæ in Eccleſia Catholica recipiuntur, agunt Gelaſ.*in cap.ſancta Romana* 15.*diſt.*Cou.*lib.*4.*var.cap.*16.*per tot.* Simanch.*de Cathol.inſtit.c.*59.*Can de locis Theolog.lib.*2.*c.* 5. Card. Bellarm.*tom.*1.*lib.*1.*de verbo Dei,c.*4.*cum ſeqq.*Iacob.Gretſer. *in defenſ.Bellarm.tom.*1.*lib.*1.*cap.*4.Ego ipſe *in collect.ad d.c.ſancta Romana.*Et de Canon.Apoſtolorum egi *ad c.Canones* 16.*diſt.* Et de Canon. ſextæ Synodi,& Trullan.*ad c.ſextam,ead.diſt.*

3. Prædicatio Epiſcopi in aliena diœceſi prohibita.

3. *Omni creaturæ prædicari iuſſit.*] Marc. 16.*Euntes in mundũ vniuerſum,prædicate omni creaturæ.*Matth. vlt. *Euntes ergo docete omnes gentes,* &c.Vide Stephan.Gratian.*diſcept.forenſ.c.*393.*n.*11. vbi intelligit niſi in alienis Diœceſibus prohibentur ab Epiſcopis locorum,refero Ego ipſe *de officio,& poteſtate Epiſcopi,p.*3.*alleg.*76.*n.*3.

4. Traditio diuina quæ?

4. *In libris ſcriptis,&c.*] Vide Azor.*inſtit.moral.p.*1.*lib.*8.*c.*4.*q.* 1. *vbi q.*2.vocat traditionem diuinam illam, quæ in ſcripturis non continetur expreſsè,ſed adhibito communi Patrum,vel Eccleſiæ ſenſu, certa, & neceſſaria conſequutione ex ſacris litteris colligitur,& *q.* 3.quærit, quænam ſunt traditionum genera.

5. Teſtamentũ vetus.

5. *Teſtamentis quidem veteris,&c.*] Vide Azor. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.*8.*c.*1.*q.*4.

6. Macchabæorum libri.

6. *Duo Macchabæorum.*] Vide Arnald.Pontac.*in annot.ad Euſeb.Cæſarienſem.col.mihi,*446.Azor.*d.c.*1.*q.*5.*verſ.libri porro.*

7. Editio vulgata, & latina.

7. *Si quis autem libros,&c.*] Vide Azor.*inſtit.moral.part.* 1.*lib.*8.*c.* 3. *q.*2.vbi *q.*3.reſoluit , quòd appellatione vulgatæ , & latinæ editionis non damnantur exemplaria Hebraica,vel Græca, ex quibus tanquam ex fontibus Latina editio fluxit , quæ quidem retinent ſuam fidem & auctoritatem vbi incorrupta,& integra fuerint.

Decretum de editione , & vſu ſacrorum librorum.

1. Scripturæ Sacræ verba non aliter intelligenda niſi quemadmodum Eccleſia Catholica ſẽper intellexit.

1. *Contra eum ſenſum,quem tenuit,&c.*] Sacræ Scripturæ verba non aliter eſſe intelligenda, niſi quemadmodum Eccleſia Catholica ſẽper intellexit,decreuerunt Patres in Conc.Mileuitano,*cap.* 2. docent Sebaſt.Medices *in ſum.commun.hæreſum p.*1.*q.*1. Martin. de Ayala *de traditionibus Eccleſ.lib.*1.2.*q.*7.Corduba *lib.*4.*quæſt.Theolog. q.* 1. *propoſ.* 6. *verſ.tertium ſignum veræ Fidei,*Cened.*ad Decretal.collect.*8. *num.* 5. *cum ſeq.*Tuſc.*de Viſitat lib.*1.*cap.*17.*num.* 18. Emman. de Valle *de enſalmis, & incantat.opuſc.*1.*ſect.*2.*cap.*6.*num.*27.*& ſeqq.*Azor.*inſtit.moral.part.*1. *lib.*8,*cap.*2. *q.* 2. *verſ.reſpondeo.* Et Leo X. *in conſtit.*21.*incip.Supernæ Maieſtatis*

Digitized by Google

Maieſtatis edita, in Conc. generali Lateranen. ſeſſ. 2. excommunicationem Summo Pont. reſeruatam, tulit cõtra Prædicatores Sacram Scripturam interpretantes iuxta ſenſum contrarium proprio ſenſui, & interpretationibus Doctorum ab Eccleſia, vel vſu approbatorũ. Vtrùm hæc excommunicatio vſu recepta ſit, cum vſu receptas non eſſe omnes ferè alias eiuſdem Concilij excommunicationes teſtentur, Caiet. *verbo excommunicatio in fine, n.* 81. Nau. *in Man. c.* 27. *n.* 110. *& ſequenti.* Vide Soar. *tom.* 5. *diſp.* 22. *ſect.* 6. *n.* 8. Filliuc. *in quaeſt. moral. tract.* 15. *cap.* 7. *q.* 6. *n.* 177.

2. Vtrùm autem licitum ſit interpretari Scripturam præter proprium ſenſum à Patribus acceptum? Affirmant Bannes *p.* 1. *q.* 1. *diſp.* 13. *c.* 2. Azor. *inſtit. moral. p.* 1 *lib.* 8. *c.* 2. *q.* 3. Gabr. Vaſq. *p.* 1. *diſp.* 3. *cap.* 2. Becan. *in tract. de Fide c.* 3. *q.* 6.

2. Scripturam interpretari licet præter proprium ſenſum à Patribus acceptum.

3. *Sed & impreſſoribus, &c.*] Concordat Concil. Lateranen. ſub Leone X. ſeſſ. 10. de impreſſione librorum, vbi etiam ſtatutum fuit quòd nulli liceat imprimere, vel imprimi facere quoſuis libros de rebus ſacris ſine nominẽ Auctoris, neque illos in futurum vendere, aut etiam apud ſe retinere, niſi primùm examinati probatíque fuerint ab Ordinario & ſancta Inquiſitione ſub pœna anathematis, amiſſionis librorum, & pecuniæ. Vide Caſtr. *lib.* 1. *de poteſt. Legis pœnalis cap.* 8. *verſ. eſt etiam quædam lex.* Fuſc. *de viſitat. lib.* 2. *cap.* 31. *n.* 9. Felician. *de cenſur. tit. de excommun. cap.* 24. *verſ. qui librum, pag.* 95. Andræ. Gambar. *de officio, & poteſt. Legati de latere lib.* 2. *num.* 430. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 19. *cap.* 15. *ſect.* 4. *num.* 256. Cened. *ad Decretal. collect.* 8. *num.* 7. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *c.* 3. *n.* 41. *in princ.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſtico tract.* 7. *c.* 2. *q.* 9. *in princ.* Metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi part.* 3. *alleg.* 90. *num.* 12. Hieron. Roderic. *in compendio quaeſt. Regul. reſol.* 89. *n.* 1. vbi ait, quòd dictum decretum Lateranenſe, quantum ad licentiam Ordinarij, cõfirmauit Tridentina Synodus in præſenti ſub eiſdem pœnis pecuniæ, & anathematis, ſubdítque in Portugalia ſeruari dictum decretum Lateranenſe, ait in Regnis Caſtellæ vſu receptum eſſe, vt ſufficiat licentia ſupremi Concilij Regij, iuxta legem Regiam. Azori. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 8. *c.* 17. *q.* 1. *vbi q.* 2. idem reſoluit de quacunque Scriptura, & *quaeſt.* 4. diſputat an comprehendat priuatas orationes, conciones, annotationes, & obſeruationes de rebus ſacris.

3. Libri non ſunt imprimendi niſi præuia licentia.

Quid in Portugalia, & in Regnis Caſtellæ.

4. *Sine nomine Auctoris.*] An ſufficiat ſi nomen certi Collegij, Conuentus, vel Vniuerſitatis apponatur? Affirmat Azor. *inſtit. moral. p.* 1 *lib.* 8. *c.* 17. *q.* 3.

4. Libri non ſunt imprimendi ſine nomine Auctoris, vel certi Collegij.

5. *Et ſi Regulares fuerint, &c.*) Vide Fr. Emman. *quaeſt. Regular. tom.* 1. *q.* 8. *art.* 6. *& tom.* 2. *q.* 104. *art.* 1. *in fine*, Galer. *in Margarita caſuum Conſcient. verbo legere*, Hieron. Roder. *in compendio quaeſt. Regul. reſol.* 89. Metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p.* 3. *alleg.* 90. *n.* 14.

5. Regulares de quorum licentia libros ſuos imprimere poſſint.

6. Lectiones, annotationes, diſputationes, conciones, & alia ſimilia, necnon tractatus permanentes, tum ad deuotionem, tum ad quietationem Conſcientiarum, ſtimulationes Fratrum, & cætera, *homini,*

quæ

quæ ſibi inuicem communicant, Fratres non poſſe ſine licentia Superiorum euulgari, refert deciſum Galet. *d. verbo legere 3.* & reſoluit Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. deciſ. 260. n. 6. p. 4.*

7. Prædicatores debent in ſuis concionibus abſtinere à fabulis & falſis reuelationibus.

7. *Poſt hac temeritatem, &c.*] De Prædicatoribus quod debeant in ſuis concionibus abſtinere à fabulis, & falſis reuelationibus prius ſtatuerat Concil. Lateranen. ſub Leone X. ſeſſ. II. quod refert Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælator. tom. 1. quæſt. 50. art. 6. concil. 1. & 2.* Et de Prædicatorum munere, officio, & ſcientia, vide Gilbert. Scheuich. *de Eccleſiaſt. vita, lib. 3. c. 53. cum ſeqq.*

8. Scripturarum ſacrarum verba ad profanam, & vanã interpretationem conuertere nefas eſt.

8. *Et ſententiæ S. Scripturæ, &c.*] Quod nefas ſit Scripturarum ſacrarum verba ad profanam & vanam interpretationem cõuertere docet Azor. *inſtit. moral. p. 1. lib. 8. c. 2. q. 4.* & vide ad quid Emman. do Valle *de incantat. & enſalm. opuſculo 1. ſect. 3. c. 1. n. 2.*

9. Epiſcopus grauius procedere poteſt contra quoſcunq; etiam laicos torquentes ſententias & verba S. Scripturæ ad ſcurrilia, & fabuloſa.

9. *Per Epiſcopos coerceantur.*] Epiſcopum contra quoſcunque etiam Laicos torquentes ſententias, & verba S. Scripturæ ad ſcurrilia, & fabuloſa grauius procedere poſſe reſoluit Paul. Tuſch. *de Viſit. lib. 2. c. 21. n. 34.* aduertens inde factum eſſe, & optimè, vt in profeſſione Fidei facienda à Prælatis, Theologis, & aliis, inſeratur illa clauſula inter alias ſponſiones de admittenda Sacra Scriptura, & quod eam nunquam quiſquam accipiet, & interpretabitur niſi iuxta vnanimem ſenſum Patrum in conſtit. Pij IV. incip. *Iniunctum nobis.*

10. Prædicatores in ſuis Concionibus fabulas, & falſas reuelationes prædicantes debent rigoroſè ac ſeuerè puniri ab Epiſcopis.

10. Quod Prædicatores in ſuis Concionibus fabulas, & falſas reuelationes prædicantes debeant rigoroſè ac ſeuerè puniri ab Epiſcopis diœceſanis ex Concilio Lateran. *de ſeſſ. 11.* & ex hoc decreto colligunt Ludou. Miranda *d. q. 50. art. 7. concl. 1.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract. 11. cap. 7. q. 18. reſol. 3. in fine.* Aloyſ. Ricc. *in deciſion. Curiæ Archiep. Neapol. deciſ. 397. n. 2. p. 4.* Ego ipſe, *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 3. alleg. 76. n. 48.*

SESSIO V.

Decretum de Peccato originali.

1. Peccatũ originale.

1. Vide Nau. *in man. prælud. 8. à princip.* Iodoc. *in theſauro Catholico to. 1. lib. 2.* Azori. *inſtit. moral. p. 1. lib. 3. cap. 31. & 32. de Iuſtitia originali, & lib. 4. cap. 25. de peccato originali*, Iul. Lauor. *de Indulgent. p. 2. c. 1. n. 4. cum multis ſeqq.* alios refero *in collectan. ad cap. maiores, de Baptiſmo.*

2. *Si quis non confitetur, &c.*] Vide Azori. *d. lib. 4. c. 25. q. 1.*

3. *Si quis hoc Adæ peccatum, &c.*] Vide Azori. *d. lib. 4. c. 26. prope fin.* Vaſq. *to. 2. diſp. 151. n. 18. & 19.* Molfeſ. *in ſum. Theolog. moral. tract. 8. c. 6. n. 6. & 26.*

2. Infãtes baptizãdi.

4. *Si quis paruulos recentes, &c.*] Vide Ægid. de Coninck *de Sacram. & cenſur. tom. 1. q. 68. num. 55.* Valent. *diſp. 4. q. 3. puncto 2. eſſent. 3.* Azori. *d. p. 1. lib. 4. cap. 34. verſ. quartus error*, Valer. Reginald. *in praxi fori.*

Digitized by Google

fori pœnit. lib. 27 *n.* 66. Bonacin. *de Sacramentis diſp.* 2. *q.* 2. *puncto* 6. *num.* 10. *cum ſeqq.*

5. Poſſunt enim & debent baptizari Chriſtianorum paruuli recentes, quantumuis parentes recuſarent, qui tunc tanquam apoſtatæ poſſent puniri, vt docent Sot. *in* 4. *diſt.* 5. *q. vnic. art.* 2. *concl.* 2. *ante* 2. *arg. verſ. ſecus de Chriſtianorum prolibus.* Anton. Ricciul. *de iure perſonarum extra gremium Eccleſiæ exiſten. lib.* 2. *cap.* 32. *in fine*, Bonacin. *d. puncto* 6. *num.* 10.

5. Baptizari debẽt Chriſtianorũ paruuli recẽtes quãtumuis parentes recuſarent.

6. Iudæorum verò, & aliorum infidelium infantes ante vſum rationis inuitis parentibus licitè baptizari non poſſe, niſi habeant vſum rationis, & petant baptiſmum docent Gregor. Lop. *l.* 1. *gloſ.* 3. *tit.* 13. *p.* 2. S. Thom. 2. 2. *q.* 10. *art. vlt.* S. Antonin. *in ſum. p.* 2. *tit.* 12. *c.* 2. §. *pueri Iudæorum*, Perer *l.* 1. 2. *verbo tornar à la ſe Catholica, tit.* 3. *lib.* 8. Ordin. Pariſ. *conſ.* 2. *num.* 38. Natt. *conſ.* 434. *lib.* 2. Nau. *conſ.* 4. *ſub tit. de conuerſ. infidel.* Simanch. *de Cathol. inſtit. tit.* 19. *n.* 52. Menoch. *illuſt. lib.* 1. *cap.* 8. *num.* 12. Cuch. *inſtit. Canon. lib.* 5. *tit. de Baptiſmo num.* 130. Cornel. Benincaſ. *in tract. de paupert. ſpec.* 5. *in iud. num.* 8. Marquard. *de Iudæis p.* 2. *c.* 2. *ſub n.* 6. *verſ. ſed Dominus*, Afflict. *deciſ.* 151. Vaſq. *in* 3. *p. S. Thom. tom.* · *diſp.* 155. Azori. *d. p.* 1. *lib.* 8. *c.* 25. Ægid. de Coninck *de Sacram. & cenſur. tom.* 1. *diſp.* 68. *art.* 1. Soar. *tom.* 3. *diſp.* 25. *ſect.* 3. Paſchal. *de patria poteſtate p.* 1. *c.* 2. *ſub n.* 3. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 27. *n.* 68. Anton. Ricciul. *d. lib.* 2. *c.* 32. *per tot.* Bonacin. *d. puncto* 6. *n.* 11.

6. Iudæorum, & aliorum infideliũ infantes ante vſũ rationis inuitis parentibus licitè baptizari non poſſunt.

7. Qua verò ætate infans dicatur habere vſum rationis ad hoc vt poſſit inuitis parentibus baptizari, diuerſæ ſunt Doctorum ſententiæ? De quibus vide Burſat. *conſ.* 231. *num.* 3. *lib.* 3. Paſchal. *d. p.* 1. *cap.* 7. *num.* 6. Barthol. ab Angelis, *de Sacram. vbi de Baptiſmo*, §. 33. Nald. *in ſum. verbo Baptiſmus, num.* 6. Campan. *in diuerſ. Iuris Canon. rub.* 7. *cap.* 1. *à num.* 10. Bonacin. *de puncto* 6. *num.* 11. *verſ. ſi dubitetur*, Anton. Ricciul. *d. lib.* 2. *cap.* 33. *per tot.* inter quos receptior tenet ſententia, baptizandum eſſe ſi iam compleuit ſeptennium.

7. Infans qua ætate dicatur habere vſũ rationis.

8. *Si quis per Ieſu Chriſti, &c.*] Vide Cou. *in cap. alma mater, par.* 1. §. 10. *n.* 11. Ægid. *d. tom.* 1. *q.* 69. *art.* 6. *n.* 1. Valer. Reginald. *d. lib.* 27. *n.* 61. Bonacin. *d. diſp.* 2. *q.* 2. *puncto* 7. *n.* 2. vbi quod Baptiſmus confert gratiam ſimul cum reliquis virtutibus, & donis, quæ gratiam conſequuntur, modò non adſit obex ex parte ſuſcipientis, & citat Tolet. Petr. Ledeſm. Vaſq. & alios.

8. Baptiſmus confert gratiam.

9. Gratiam in baptiſmo productam remittere peccatum originale, & peccata actualia, quæ commiſſa ſunt ante Baptiſmum, docent Barthol. ab Angelis de Baptiſmo *Dial.* 2. §. 156. Petr. de Ledeſma *in ſum. part.* 1. *Sacram.* vbi de Baptiſmo *cap.* 19. Bonacin. *d. puncto* 7. *num.* 4. Cardoſ. in praxi Iudicum, verbo Baptiſmus, *num.* 24. ac proinde delere omnem pœnam peccatis debitam tradunt S. Thom. 3. *p. quaſt.* 69. *art.* 2. Petr. de Ledeſma *d. cap.* 9. *verſ. tercera concluſion*, Iul. Lauor. *d. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 12. Bonacin. *d. puncto* 7. *num.* 5. ſcilicet quoad Deum, & in foro poli *gloſ. fin. in cap. gaudemus, de diuort.* Dec. *conſ.* 136. *& in cap. quæ in Eccleſiarum, num.* 83. *cum ſeqq. de conſtit.* Cou. *var. lib.* 2. *cap.* 10. *ſub num.* 4.

9. Peccatum originale, & peccata actualia, quæ cõmiſſa ſunt ante Baptiſmum remittit gratia in Baptiſmo producta.

Surd.*de aliment.tit.7.q.1.n.45*. Sanch. *de Matrim. lib. 10. diſp. 3. n. 5*. Farin.*in praxi crimin.p.3.q.98.n.150*.Cened.*ad Decretal.collect. 23.n.3*. Anton.Ricciul.*d.tract.lib.4.cap.58.n.17*.

10. Pœnalitates in hac vita de facto non tollit Baptiſmus.

10. Pœnalitates tamen in hac vita de facto non auferre aſſerunt, S.Thom.*d.quæſt.69.art.3*.Valer.Reginald.*d.lib.27.n.63*.Bonacin.*d.puncto 7.n.7*.Ego ipſe *in collect.ad c.maiores,n.8.de Baptiſmo*.

11. Concupiſcētia manet in baptizatis.

11. *Manere autem in baptizatis concupiſcentiam, &c.*] Vide Henriq. *in ſum.p.1.lib.2.c.16.§.2. & §.7*.Ægid.de Coninch.*d.q.69.art.3.n.6*.Iul. Lauor.*de Indulgent.p.2.c.3.n.22.& 23*.

12. Conceptio immaculata B. Virginis.

12. *Declarat tamen,&c.*] De immaculata Beatiſſimæ Virginis Conceptione libros integros edidere Luſitanus Fr.Ægidius,de Præſentatione,& Hiſpanus Ferdinandus Quirinus de Salazar,illámque immunem fuiſſe à peccato originali multis comprobant,Henriquez *in ſum. lib.3.cap.11.§.3.prope fin*.Fr.Emman.*quæſt.Regul.tom.1. quæſt. 57*. Spin. *in ſpeculo teſtam.gloſ.3.in princ.num.17*.Soar.*de Relig.to. .lib.2.c.8.n.2*. Vaſquez *in 3.p.S.Thomæ,tom.2.diſp. 116*. Ceuall. *commun.contra commun.quæſt.346*.Aldrete *de Religioſa diſciplina tuenda,lib.2.cap.20. n. 14*. Campan.*in diuerſ.Iuris Canon.rub.12.cap. 13. num. 139*. Martin.Delri. *diſquiſit.Magic.lib.4.cap.1.quæſt.3.ſect.9*.Azor,*inſtit.Moral.part.1.lib.4. cap.34.quæſt.3*.Galganet.*de Iure publico,lib. 3.titul. 70*. Paul Comitol. *reſponſ.Moral.lib.6.quæſt.40*. Portel. *in dubiis Regular. verbo Conceptio Deiparæ*,Villalob.*in ſum.part.1.tract.17.diffic. 25*. Hieronym. Roderic. *in compendio quæſt.Regul.reſol.30*.Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p.3.alleg.50.n.109.cum ſeqq.*

13. Paulus V. quid ſtatuerit circa cōceptioné immaculatam B. Virginis.

13. Nam ſanctæ mem. Paulus V. volens ſubmouere diſſenſiones, iurgia,& ſcandala,quæ cum magna Dei offenſa in populo Chriſtiano oriuntur,ex occaſione aſſertionis affirmatiuæ,quod B.Virgo fuerit cũ peccato originali concepta, Feria quinta die 30. Auguſti anno à Natiuitate Domini noſtri Ieſu Chriſti,1617. in generali Congregatione S.Romanæ Eccleſiæ & vniuerſalis Inquiſitionis contra hæreticã prauitatem habita poſt longam & maturam diſcuſſionem conſtituit,vt in poſterum nullus audeat in publicis concionibus,lectionibus,concluſionibus,& aliis actibus publicis id aſſerere, donec res à Sede Apoſt. definiatur;cuius decreti verba tranſcripſit Campan.*d.cap.13.n.140*. & Hieron.Roderic.*de reſol.30.num.2*.& reperitur impreſſum, *tom. 4. Bullarij conſtit.7.Pauli V*.

14. Gregorius XV. de eadem re.

14. Poſtmodum Gregorius XV.in eadem generali Congregatione S.Romanæ & vniuerſalis Inquiſitionis, die 24. Maij 1622. ex cauſis eiſdem euitandi ſcandala, diſſenſiones, atque diſcordias in Populo Chriſtiano,&, vt accepit,in aliquibus Regionibus iam ortæ ſunt ex ſermonibus priuatis,occaſione aſſertionis affirmatiuæ extēdit,& ampliauit etiam ad priuata colloquia,& ſcripta,mandans, & præcipiens omnibus,& ſingulis cuiuſuis Ordinis,& inſtituti Regularibus,& aliis quibuſcumque tam Eccleſiaſticis quàm ſecularibus,ne de cætero donec articulus huiuſmodi à Sede Apoſt. definitus, vel per Sanctitatem ſuam,& Sedem Apoſt. fuerit aliter ordinatum, neque etiam in ſermo nibus

monibus,& ſcriptis priuatis audeant aſſerere, quòd eadem Beatiſſima Virgo fuerit concepta cum peccato originali,nec de hac opinione affirmatiua aliquo modo agere, ſeu tractare, exceptis tamen quibus à Sede Apoſt.fuerit ſuper hoc ſpecialiter indultum: & in Sacroſancto Miſſæ Sacrificio ac Diuinis Officiis celebrandis eadem Sanctitas ſua non alio,quàm Conceptionis nomine omnes tam ſeculares quàm cuiuſuis Ordinis Regulares vti debere voluit, & contra tranſgreſſores ſtatuit Ordinarios locorum, & hæreticæ prauitatis vbique locorum deputatos Inquiſitores procedere poſſe,& in eos ſeuerè animaduertere;reperitur hoc decretum impreſſum,*tom.4.Bullarij conſtit.*29.Gregorij XV.*& refert* Iul.Lauor.*de Indulgent.p.2.c.21.n.*129.

15. Demum idem Gregorius XV. in conſtit.ſua incip. Eximij,ſub dat.28.Iulij 1622.omnibus, & ſingulis Ordinis Prædicatorum Fratribus licentiam conceſſit,vt de cætero in quibuſcumque priuatis eorum colloquiis,ſeu conferentiis inter ſe dumtaxat, & non inter alios, aut cum aliis de materia Conceptionis B. Mariæ Virginis diſſerere,& tractare abſque vllo pœnarum in dictis Decretis Pauli V. & eiuſdem Gregorij contentarum incurſu, liberè & licitè poſſint, & valeant: quod Decretum reperitur impreſſum poſt dictam Conſtit.29. Gregorij XV.& in compendio Bullarij Flauij Cherubini in fine, & de eo meminit Iul.Lauor.*de Indulgent.p.2.c.21.n.*33.

15. Prædicatoribus Fratribus conceditur licentia in quibuſcumque priuatis eorum colloquiis diſſerere de materia Conceptionis B.Virginis.

16. Vnde effectum eſt,vt ad imitationem Pariſienſis, & Colonienſis Academiarum,nonnullæ aliæ pro decreto ſtatuerint ne cuius gradus Magiſterij,aut Doctoratus concederetur,niſi prius iureiurando ſe adſtrinxerit defendendi opinionem piam immaculatæ Virginis in ſuo Conceptu,ita in Vniuerſitate Complutenſi, Valentiæ & Oſſunæ factum fuiſſe refert Miranda *in lib.de Conceptione Virginis,c.93.fol.*677. *cum ſeqq.*vbi refert formulam iuramenti:& eodem iuramento ſolemniter ſe adſtrinxit ipſa Ciuitas,ſeu Senatus Salmaticenſis, quam imitati ſunt alij plures Eccleſiarum Cathedralium,& Ciuitatum Capitulares,& Magiſtratus,vt Cæſarauguſtæ in Aragonia, & Eboræ in Portugalia,teſte Portel.*in addit.ad dubia Regularia,verbo Cōceptio Deiparæ, n.4.*vbi *à n.1.*Multis rationibus,Iuribus,& Doctorum, ac miraculorũ teſtimoniis probat contra quendam Doctorem Cæſarauguſtanũ præfatum iuramentum ſeu votum publicè celebratum ab Academiis & communitatibus eſſe licitum,ſanctum,laudabile,ac pium.

16. Vniuerſitates ſtudiorum nonnullæ ſtatuto ſe adſtrinxerunt defendendi opinionem piam immaculatæ virginis in ſuo conceptu.

Digitized by Google

DE REFORMATIONE

De interpretatione ſanctæ Scripturæ in Eccleſiis neceſſaria, atque aliis ad id pertinentibus.

CAPVT PRIMVM.

1. Præbẽda Theologalis quomodo erigenda.

1. VIDE *Nau. in man. cap.* 27. *num.* 107. Sebaſt. Medic. *in ſumma peccatorum, part.* 2. *c.* 2 *tit.* 3. *q.* 74. *num.* 209. Paul. Tuſch. *de Viſitat. lib.* 1. *cap.* 17. *num.* 11. & 12. Zerol. *in praxi Epiſcop. part.* 1. *verbo, Præbenda Theologalis.* Valer. Reginal. *in praxi fori pœnit. lib.* 20. *n.* 53. Galet. *in Margarita caſuum Conſcient. verbo legent*, Nicol. Garc. *de beneſ. part.* 5. *cap.* 4. *à num.* 130. Monet. *de diſtribut. quotid. part.* 2. *quæſt.* 10. & *de commutat. vltim. volunt. cap.* 10. *num.* 191. *cum multis ſeqq.* Homobon. de Bonis *de humanæ vitæ ſtatibus, cap.* 11. *in princ.* & *cap.* 12. Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſol.* 175. & *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. p.* 4. *deciſ.* 101. Metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p.* 3. *alleg.* 56. & *de Canonicis, & Dignitatibus, c.* 27.

2. Conſuetudo quod detur à Capitulo ſtipendium perpetuum Theologo, qui doceat, ſeruanda eſt, vbi non eſt conſtituta Præbenda Theologalis.

2. *In illis Eccleſiis, &c.*] Vbi non eſt conſtituta Præbenda Theologalis, & viget conſuetudo quòd detur à Capitulo ſtipendium perpetuum Theologo, qui docendi officio fungatur, ea ſeruanda eſt, quòd ſi illud etiam poterit Theologum reddere diligentiorem in ſui muneris functione, triennium eius conductionis Ordinarius vnà cum Capitulo præfinire debet, ita deciſum refert Zerol. *in praxi Epiſc. p.* 1. *verbo Præbenda Theologalis, verſ. ad ſecundum.*

3. Lector S. Scripturæ etiam ſcholaſticæ vacare poteſt à lectione mẽſibus Iulij, Auguſti, & Septembris.

3. *Pro lectoribus S. Scripturæ.*] Etiam ſcholaſticæ, vt per Galet. *d. verbo legere* 2. quem refero Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſc. p.* 3. *alleg.* 56. *n.* 6. *vbi n.* 7. ex eodem reſoluo huiuſmodi lectorem menſibus Iulij, Auguſti, & Septembris à lectione vacare poſſe, de quo etiam Garc. *d. p.* 5. *c.* 4. *n.* 157.

4. Lector S. Scripturæ non poteſt obtinere aliud beneficium incompatibile.

4. *Per ſe ipſos, &c.*] Et ideò Lectorem S. Scripturæ non poſſe obtinere aliud beneficium incompatibile, refert deciſum Aldan. *in compend. canon. reſol. lib.* 1 *tit.* 3 *n.* 2.

5. Theologus habens Præbendam ſi legitimè obtineret Parochialem tenetur in ea reſidere amiſſis diſtributionibus.

5. Si Theologus huiuſmodi habens Præbendam legitimè obtineret Parochialem, tenetur in ea reſidere amiſſis diſtributionibus quotidianis, & aliis emolumentis, quæ tamen deſeruientibus dari ſolent, in officio autem arbitrio Ordinarij alium deputare debet, aſſignato ei competenti ſalario, Aldan. *d. loco.*

6. Canonicus Theologalis non poteſt compelli ad ponendum ſubſtitutum, quando ex capite infirmitatis ſanabilis impeditur, quominus

per

Digitized by Google

per ſe ipſum legere valeat, eo verò caſu, quo quis eſſet ſubſtinendūs, electio ſubſtituti ad Epiſcopū ſpectat, ita refert deciſum Nicol. Garc. *d.p.*5.*c.*4.*n.*159. Et ideò cùm quidam Canonicus Theologus inſtaret ſibi licere legere per ſubſtitutum ſtante impedimento infirmitatis, fuit illi conceſſa licentia ad ſex menſes, refert Aldan. *vbi ſup. n.*4. vbi teſtatur ita deciſum ſub die 13. Nouembris 1627.

7. Præbenda Theologalis dum vacat, poteſt Epiſcopus fructus applicare alicui perſonæ, quæ ſupplicat munus legendi, ex Selli: *in ſelectis Canon.c.*2.*n.*15. vbi refert ita deciſum in Camerinen. 8. Februarij 1594. & debet dari in commendam vni Canonico idoneo eiuſdem Capituli, ſi adſit, donec titularis prouideatur, ſecundùm Gonzal. *ad reg.8.Cancel.gloſ.*5.*§.*8.*n.*26.*quem refero d.alleg.*56.*n.* 14.

8. Quando Clericus ſecularis idoneus non reperitur pro dicta Præbenda, ſtatuerunt Pius V. & Gregorius XIII. collationem huius Canonicatus ſuſpendendam eſſe donec inueniatur idoneus Theologus ſecularis, ſi fieri poſſit: interim verò nullum eſſe ab Epiſcopo fructuum ipſius Canonicatus cuſtodem aut curatorem deputandum; ſed eos omnes Superiori alicuius monaſterij tradendos, qui curet, vt aliquis idoneus Theologus ex ſuis Regularibus publicè Sacram Scripturam in Cathedrali doceat, prout hîc mandatur, eique inprimis neceſſaria ſubminiſtret ex dictis fructibus; quod ſi quid reliquum erit, in Monaſterij vſum conuertatur, ita Aldan. *vbi ſupra n.*2. Zerol. *d. verbo Præbenda Theologalis,§.*5. Ego *d.alleg.*56. *n.* 15.

9. Canonici, & cæteri Preſbyteri Eccleſiæ Cathedralis tenentur accedere ad lectionem S.Scripturæ Theologi illam legentis, ex Selli. *in ſelectis Canon.cap.*2.*num.* 3. vbi refert deciſum ſub die 11. Auguſti 1618.

10. *Et aliis locorum Ordinariis eligendum, &c.*] Electio Lectoris ſoli Epiſcopo competit, nec ſucceſſori præiudicium fit aliter per prædeceſſores fuit obſeruatum, & id intelligendum eſt de his Canonicatibus Theologalibus, qui erecti non ſunt ante Concilium; ſi verò erecti eſſent ante Conc. ſeruandum eſt quod ante Conc. fiebat, refert ita deciſum Nicol. Garc. *d.p.*5.*c.*4.*n.*16. 10. Electio Lectoris ſoli Epiſcopo competit.

11. *Cogant, & compellant, &c.*] Præbendam Theologalem obtinens ſi legere vllo modo nolit, poterit Epiſcopus illum cogere comminationibus pœnarū, ſequeſtrationibus fructuum, aſſignatione portionis de eiſdem fructibus alteri, qui ipſius loco legat, demum creſcente cōtumacia, ad alias pœnas etiam priuationis deuenire poterit, factâque priuatione ad corroborandum Concilij decretum, Epiſcopus declarare debet talem Præbendam & Canonicatum affectum fuiſſe, & eſſe ex Conc. pro S.Scripturæ Lectore, tunc deligat perſonam idoneam, quæ id munus per ſeipſum exequi valeat, & illi per Ordinarium collatorem huiuſmodi Præbenda conferatur, ita Aldan. *vbi ſupra n.*5. *vbi refert ſic deciſum in vna Maioricen.* 11. Præbendam Theologalem obtinens ſi legere vllo modo nolit, quomodo cogendus.

12. Et ſi Ordinarius inferiorum fuerit negligens, puta Prior, Abbas, Præpoſitus, & cæteri ſimiles alicuius Eccleſiæ Collegiatæ, poterit

zed by Google

Epiſcopus in cuius diœceſi ſunt; ſupplere, id eſt cogere, refert deciſum Aldan. *d. loco.*

13. Epiſcopus poteſt cogere Canonicos, & Confeſſarios ſub pœna pecuniaria ad Congregationem caſuum conſcientiæ.

13. Vnde poſſe Epiſcopum cogere Canonicos & confeſſarios ſub pœna pecuniaria ad Congregationem caſuum Conſcientiæ, refert deciſum Selli. *d. loco num.* 25. ſub die 11. Iulij 1620. Ego ipſe *d. cap.* 27. *num.* 29.

14. Canonicatum, & Præbendam Magiſtralem cum Parochiali obtinens ſi in ea, vt tenetur, reſideat, fructus Canonicatus, & Præbendæ percipere poteſt.

14. *De cætero verò Præbenda, &c.*] Obtinens Canonicatum, & Magiſtralem Præbendam cum Parochiali, ſi in ea, vt tenetur, reſideat, fructus Canonicatus, & Præbendæ percipere poteſt, ita tamen vt quotidianas diſtributiones amittat, atque alia præterea, quę abſentes iuſta de cauſa percipere non poſſunt. In Præbenda autem Magiſtrali idoneum virum ſibi ſubſtituat, qui ex veteri inſtituto annexum ſuæ Præbendæ munus obeat Sacræ Scripturæ interpretandæ, ita refert deciſum Aldan. *d. loco n.* 6.

15. *Conferantur.*] A quo autem hæc collatio fieri debeat, Concilium non expreſſit, quare pertinebit ad eum ad quem antea de Iure ſpectabat, vt ex infra dicendis *n.* . . . apparebit.

16. *In Eccleſiis autem Metropolitanis, vel Cathedralibus, &c.*] Præbendæ Theologalis deputatio non habet locũ in Eccleſiis. Cathedralibus Regularibus, vbi Præbendæ nõ ſunt diſtinctæ, nec Eccleſiæ numeratæ, prout eſt Cathedralis Pampilonen. ſed cogendi ſunt Monachi vt prouideant de Lectore idoneo Theologiæ, qui publicè legat non ſolum ipſis Monachis, ſed omnibus aliis audire volentibus, ex Aldan. *vbi ſupra n.* 8. vbi teſtatur ita deciſum in Pampilonen. 9. Septembris 1573. refero *d. c.* 27 *n.* 2.

17. *At etiam Collegiatis.*] Habet locum etiam in illis, quarum Præbendæ ſunt de iurepatronatus laicorum, vt refert deciſum Moner. *de commut. vltim. vol. cap.* 11. *n.* 262. & Nicol. Garc. *d. p.* 5. *c.* 4. *num.* 162. vbi addit, quod in eis deputari debet Præbenda primò vacatura concurrentibus omnibus requiſitis, & quòd perſona non nominetur ante vacationem, & quòd illius electio ſpectabit ad Epiſcopum, collatio verò ad quem legitimè ſpectabat ante deputationem.

18. *In aliquo inſigni oppido.*] Quod dicatur oppidum inſigne Iudicis arbitrio relinquendum eſſe reſoluunt, gloſ. *verbo copia in cap. ſtatutum, de reſcript. in* 6. Lap. Specul. Tiraq. & alij apud Menoch. *de arbitr. caſu* 158. *num.* 4. Mallobr. de Synodo Diœceſana, *cap.* 4. *dub.* 14. Ego ipſe *de Canonicis & Dignitat. cap.* 2. *à n.* 18. Principalis verò qualitas, quæ locum inſignem reddit, eſt numerus habitatorum, Bonifac. de Vitalin. *in Clem. grauis, n.* 56. *de ſent. excom.* Nau. *conſ.* 1. *de verbor. ſignif.* vbi reſpondit oppidum Fonſecæ Toletanæ Diœceſis eſſe inſigne, quia habebat octingentos municipes.

19. *Vbi nulla Præbenda, &c.*] Vbi nullæ ſunt Præbendæ, eò quod Canonicatus tantùm diſtributiones quotidianas habeant, idem ſtatuendum eſt quod de Præbendis, cum illarum loco ſuccedant, refert deciſum Aldan. *vbi ſupra n.* 7.

20. *Præbenda quomodocumque.*] Comprehendi quoque Præbendam, cuius

cuius fructus omnes conſiſtunt in diſtributionibus quotidianis, ſicut reliquas, teſtantur reſolutum Nicol. Garc. *d. p.* 5. *c.* 4. *n.* 1.128. Ego ipſe *d. c.* 27. *n.* 7. Aldan. citato loco. Si verò vacauerit Portio non includitur hoc decreto, quia non venit appellatione Præbendæ, vt refert deciſum Garc. *d. n.* 128.

21. *Præterquam ex cauſa reſignationis.*] Theologo Canonico in vim vnionis factæ ab Epiſcopo de Præbenda vacatura, non competit ius aduerſus Canonicatum vacaturum per reſignationem ex Sellj. *d. c.* 2. *n.* 4. vbi refert deciſum in Monopolitana ſub die 29. Auguſti 1626.

22. *Primò vacatura.*] Non tamen in menſe Apoſtolico, quia non comprehenduntur ſub hoc decreto Præbendæ vacantes in menſibus reſeruatis, vt refert deciſum Nicol. Garc. *d. p.* 5. *c.* 4. *num.* 128. Requiri actualem deputationem vt præbenda primò vacatura Theologalis ſit, & in Theologalem erecta, refert deciſum Nicol. Garc. *d. p.* 5. *c.* 4. *n.* 155. quem refero *d. alleg.* 56. *n.* 3. & ideò ſi in prouiſione Præbendæ non fuit facta actualis deputatio, non poteſt prouiſus compelli obire munus lecturæ ex eod. Garc. *loco proxime citato.*

23. Præbendæ Theologalis erectio non habet locum in ea, quæ vigore ſtatuti à ſequenti Canonico optatur; ſed illa Præbenda, quæ dimiſerit Canonicus, qui nouiſſimè optat, huic muneri vnita, & affecta remanet, ita teſtatur deciſum Nicol. Garc. *in addit. ad d. p.* 5. *c.* 4. *n.* 130. *in vna Lunen. Sarranen.* 6 *Julij* 1592.

24. Electionem perſonæ ad huiuſmodi Præbendam Theologalem vacantem in menſe Ordinario pertinere ad ſolum Epiſcopum, collationem verò ad illos, ad quos antea ſpectabat, referunt deciſum Nicol. Garc. *d. cap.* 4. *num.* 162. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 9. *num.* 83. Ego ipſe *d. alleg.* 56. *num.* . Si verò vacauerit in menſe Apoſtolico, vel alias eſſet reſeruata, ſeu affecta, electionem perſonæ, & collationem ſpectare ad Papam reſoluunt idem Garc. *d. cap.* 4. *num.* 164. & Gonzal. *d. loco.* Contra Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo beneficium,* §. 3. *& verbo Præbenda Theologalis,* §. 4. exiſtimantes electionem ad Ordinarium ſemper ſpectare

24. Electio perſonæ ad Præbendam Theologalem vacantem in menſe Ordinario pertinet ad ſolum Epiſcopum, collatio verò ad illos, ad quos antea ſpectabat.

25. Præbendæ Theologalis collatio erectæ poſt. Conc. ſpectat ad eum quem ante Conc. ſpectabat, etiam in caſu, quo ante Conc. electio ſpectabat ad Capitulum, & inſtitutio ad Epiſcopum, ex Sell. *d. c.* 2. *num.* 1 . vbi refert ita deciſum in vna Toletana ſub die 24. Septembris 1592.

25. Præbendæ Theologalis collatio erectæ poſt. Conc. ſpectat ad illum ad quē ante Conc. ſpectabat.

26. Electio perſonæ, cui conferendus eſt Canonicatus habens annexum onus lectionis S. Theologiæ ex præſcripto Conc. pertinet ad Epiſcopum, collatio verò eidem perſonæ facienda ab eis ad quos ante Concil pertinebat, quamuis regulariter in ea Eccleſia electio ſola Canonicorum pertineat ad Capitulum, & confirmatio ſiue inſtitutio ad Epiſcopum, ex Sell. *loco citato,* vbi refert ita fuiſſe deciſum in Aretina 31. Julij 1627.

27. Præbenda ſic erecta, & deputata pro Theologo à ſequenti Canonico optari non poteſt, prout referunt deciſum Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel.*

27. Præbenda erecta, & deputata pro Theologo à ſequenti Canonico optari non poteſt.

Digitized by Google

*Cancell.gloſ.*34.*n.*80.Monet.*de optione Canon.c.*3.*q.*6.*n.*129.Nicol.Garc. *in addit.ad d.p.*5.*c.*4.*n.*132.Ego ipſe *d.alleg.*56.*n.*10.

28. Theologus Canonicus non eſt admittendus ad ius optandi.

28. Præbenda Theologalis ſicut non poteſt ab aliquo Canonico optari cùm detur per electionem præuio examine,ita Theologus non eſt admittendus ad ius optandi,refert deciſum Nicol.Garc. *in addit.ad d.part.*5.*cap.* 14.*num.*134. & dicitur ſic deciſum ſub die 12. Februarij 1601.

29. Præbendam Theologalem obtinens non poteſt illam dimittere,& aliam optare.

29. Præbendam Theologalem obtinens non poteſt illam dimittere,& aliam optare,ad inſtar aliorum Canonicorum , ita Selli. *d. loco*, vbi refert ſic fuiſſe reſolutum ſub die 7.Iunij 1601.prout aſſero *d.c.*27. *n.*21.

30. Canonicus Theologus , qui reſignauit in manibus Ordinarij Præbendam Theologalem poteſt obtinere mediante optione pinguiorem cum ſui retentione ſtalli in choro.

30. Canonicus Theologus , qui reſignauit in manibus Ordinarij Præbendam Theologalem , poteſt obtinere mediante optione pinguiorem Præbendam cum retentione ſui ſtalli in choro , ex Aldan. *d. loco*,vbi teſtatur ſic fuiſſe reſolutum ſuper Ritibus in vna Veronen. 2. Septembris 1597.cuius memini Ego ipſe *d.c.*17.*n.*22.

31. Canonicus Theologus an poſſit ex conſuetudine obtinere dignitatem in eadem Eccleſia.

31. Canonicus Theologus ſtante conſuetudine in Eccleſia Cathedrali,vt per quemlibet Canonicum habentem Præbendam Canonicatui annexam obtineatur vna ex dignitatibus in eadem Eccleſia, quæ nullum habet onus ſeu emolumentum,ſed ſolùm ſedit ſupra Canonicos,& illos in proceſſionibus præcedit,poteſt dictam dignitatem obtinere,ex Selli.*d.loco*,vbi refert reſolutum ſub die 18. Nouembris 1618.cuius deciſionis memini *d.c.*27.*n.*23.

32. Optio in Præbenda primò vacatura poſt Conc.locum non habebit, ſi ante optionem præceſſerit erectio in Theologalem,

32. Optio in Præbenda primò vacatura poſt Conc. locum non habebit,ſi ante optionem præceſſerit erectio in Theologalem ; ſi verò non præceſſerit optio,non poteſt amplius erigi in Theologalem , ita refert deciſum Nicol.Garc.*d.c.*4.*n.*130.

33. Theologus poſtquam vacauerit Præbenda ſuo officio vnita, & eam adeptus fuerit,debet ſedere in loco ſui Canonicatus. Præbẽdam Theologalem obtinens debet relinquere primum locum antiquioribus Canonicis.

33. Theologus poſtquam vacauerit Præbenda , quæ ſuo officio fuit vnita,& eam adeptus fuerit , debet ſedere in loco ſui Canonicatus,vt atteſtatur reſolutum idem Garc.*in addit.ad d.p.*5.*c.*4. *num.* 111: Nam Præbenda Theologalis non eſt dignitas, & ideò primum locum eam obtinens relinquere debet antiquioribus Canonicis , ex Sell. *d. loco*,vbi dicit ita fuiſſe deciſum in vna Mediolanen.cuius reſolutionis memini *d.c.*27.*n.*25.

34. Lectori Theologo ex gratia debentur diſtributiones quotidianæ pro tota die qua legerit.

34. Lectori non debentur diſtributiones quotidianæ pro illis horis, quibus legit,ex diſpoſitione Iuris communis per gloſ.vlt. *in cap. quia nonnulli , de Magiſtr.* tamen ſanctæ mem. Gregorius XIII. ex gratia illas deberi ei voluit , non modò pro illis horis,vt ſi manè legat pro horis matutinis,& Miſſa ſolemni,ſed etiam pro tota die, ita referunt deciſum Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.*2.*cap.*3.*n.*9.*verſ. ſimiliter* , Gonzal. *ad reg.*8.*Cancel.*§.7.*proœm.num.*180.Nicol.Garc.*de benefic.part.*2.*cap.*2. *num.*118.Armendar.*in addit.ad recop.legum*,Nauarr.*lib.*2.*tit.* 23. *leg.* 2. §.2.*de reſidentia*,*n.*68.Monet.*de diſtribut.quotid.p.* 2.*quaſt.* 20. *num.* 27. Aloyſ.Ric.*in praxi rerum fori Eccleſ.deciſ.* 495. & 498. *in* 1. *edit. alias reſol.*386.*n.*6.& *reſol.*389.*n.*6.*in* 2.*edit.*Ego ipſe *d.alleg.*56.*n.*8.& *de Canonic.cap.*

35. Diſtribu

35. Diſtributiones quotidianas quamuis lucrifacere minimè debeat obtinens præbendam theologalem, ſi diuinis non interſit, etiam eo die, quo lectionem habet, vt tamen diligentiùs huic muneri præſtantiſſimo theologalem obtinens vacare queat, illi conceditur vt deinceps omnibus illis diebus, quibus huiuſmodi munere functus fuerit, diſtributiones quotidianas percipiat, quamuis choro non interſit, Sell. *citato loco*, vbi dicit ſic fuiſſe reſolutum in cauſa Oriolen. 5. Auguſti 1616.

35. Præbēdam theologalem obtinēs diſtributiones quotidianas percipit, quāuis choro non interſit.

36. Theologus, qui diuinis pro præſente habetur diebus, quibus legit, non cenſetur præſens matutinis, quæ ex antiqua Eccleſiæ conſuetudine dicuntur ſero præcedenti pro die ſequenti, vt referunt deciſum Nicol. Garc. *d.p.3.cap.2.n.*118. Armend. *d. loco n.*70.

36. Theologus Canonicus nō cenſetur in die qua legit præſens matutinis, quæ ex antiqua Eccleſiæ conſuetudine dicuntur ſero præcedenti pro die ſequenti.

37. Theologo illa die, qua legerit, tribuendæ ſunt diſtributiones quotidianæ omnium horarum, licèt choro non interfuerit, ex Sell. *d. loco*, qui refert ita reſolutum in Fanen. 3. Auguſti 1624.

37. Theologo illa die qua legerit tribuendæ ſunt diſtributiones quotidianæ omnium horarum, licèt choro non interfuerit.

38. Obtinens theologalem impeditus ſtudio, & lectione ad huiuſmodi præbendam ſpectante, lucrari poteſt non ſolùm diſtributiones, ſed etiam emolumenta quæcunque perſonaliter intereſſentibus dari ſolita, etiamſi choro non interſint, ex Sell. *d. loco*, *n.*19. vbi refert deciſum in Oriolen. 12. Auguſti 1638.

38. Et etiam emolumēta quæcūque perſonaliter intereſſentibus dari ſolita.

39. *Alicuius ſimplicis beneficij*, &c.] Ergo vbi ſunt præbendæ, & Canonicatus, non poteſt aſſignari aliud beneficium pro iſto Theologo, vt refert deciſum Aldan. *d. loco*, *n.*10.

39. Beneficium aliud aſſignari non poteſt pro Theologo vbi ſunt præbēdæ, & Canonicatus.

40. *Sacræ Scripturæ lectio.*] Satisfieri Concilio etiam ſcholaſticam Theologiam docendo, refert deciſum Garc. *d. p.*5. *cap.*4. *num.*156. & Aldan. *vbi ſupr. n.*15. & citati *ſupr. n.*3.

40. Theologiā ſcholaſticam ſi doceat Theologus ſatisfit.

41. Tempus, horam, & materiam ſacræ Scripturæ, ſuper qua legendum ſit, remitti arbitrio ordinarij, referunt deciſum Aldan. *vbi ſupr.* Nicol. Garc. *d. part.*5. *cap.*4. *num.*156. Ego ipſe *d. alleg.*56. *num.*6. *& de Canon. cap.*27. *num.*26.

41. Ordinarij arbitrio remittitur tempus, hora, & materia S. Scripturæ ſuper qua legendum ſit.

42. *Saltem Magiſtrum habeant*, &c.] Fieri tamen non poteſt, caſu quo deficit Magiſter Grammaticæ in vrbe, vt Curatus ruralis ibi habitet, relicto idoneo vicario, & approbato ab ordinario, etiamſi Curatus ſolemnibus ſaltem feſtis officium in parochia exercere vellet, ita referunt deciſum Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel. gloſſ.* 6. *num.*254. Sanctarel. *var. reſol. q.*3. *num.*32. & citati per me *de officio & poteſt. parochi*, *part.* 3. *cap.* 8. *num.* 28.

42. Curatus ruralis non poteſt abeſſe vt Grammaticā doceat in vrbe.

43. *In monaſterijs quoque Monachorum.*] Etiam Carthuſianorum ſtrictioris clauſuræ, vt refert deciſum Aldan. *vbi ſuprà num.*16.

44. *Epiſcopi locorum in hoc*, &c.] Poſſe Epiſcopum, vti Sedis Apoſt. delegatum, Regulares ſuæ diœceſis compellere vt lectionem S. Scripturæ in monaſteriis ſuis habeant, per hunc textum aſſerunt Fuſc. *de viſitat. lib.*2. *cap.*15. *n.*73. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. part.*2. *cap.*2. *num.*59. Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.*2. *cap.*3. *num.*41. *verſ. item.* Campan. *in diuerſorio iuris Canon. rub.*12. *cap.*13. *num.*5. Ego ipſe *d. alleg.*56. *n.*16. vbi refero Paulum V. fel. record. *conſt. ſua incip. Apoſtolicæ ſeruitutis*,

44 Epiſcopus vti ſedis Apoſt. delegatus poteſt Regulares ſuę diœceſis compellere vt lectionem S. Scripturæ in ſuis monaſteriis habeant.

ſub dat. Kalend. Auguſti 1610. ordinaſſe, vt in omnibus Regularium domibus, ſeu monaſteriis lectio linguarum Hebraicæ, Græcæ, Latinæ, & Arabicæ habeatur, & à Regularibus diligenter addiſcatur.

45. Ordinarij licentia, ſeu examẽ etiam quoad vitam & mores non requiritur ad lectionẽ S. Scripturæ in conuentibus Regularium habendam.

45. Non requiri licentiam, ſeu examen ordinarij ad illam lectionem S. Scripturæ in conuentibus Regularium habendam, refert deciſum Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo legere, & verbo licentia.*

46. Examinandi igitur, & approbandi ab Epiſcopo non ſunt de vita, moribus, & ſcientia admittendi ad officium legendi S. Scripturam in conuentibus Regularium, ex Sell. *loco citato, num.* 18. vbi refert ita deciſum in vna Mediolanen.

47. Magiſter ludi litterarij examinari poteſt ab Epiſcopo in iis dumtaxat, quæ ſpectant ad fidẽ, doctrinã Chriſtianam, & bonos mores.

47. *Examinatus, & approbatus.*] Magiſter ludi litterarij examinari poteſt ab Epiſcopo in iis dumtaxat, quæ ſpectant ad fidem, doctrinam Chriſtianam, & bonos mores, Aldan. *vbi ſuprà num.* 17. vbi refert ſic fuiſſe deciſum.

48. Docẽtes S. Scripturã in ſcholis publicis, & diſcipuli, qui in illis ſtudent, plenè gaudent priuilegiis omnibus de perceptione fructuũ in abſentia.

48. *Docentes verò S. Scripturam,* &c.] Priuilegiis omnibus de perceptione fructuum præbendarum, & beneficiorum ſuorum in abſentia conceſſis à iure communi *in cap. vlt. de magiſtr.* plenè gaudere, & frui docentes S. Scripturam in ſcholis publicis, & diſcipulos, qui in illis ſtudent, tradunt Rebuff. *in praxi tit. de diſpenſat. de non reſident. n.* 25. *& in tract. de priuileg. ſchol. priuil.* 29. *&* 31. Horat. Luc. *eod. tract. priuileg.* 99. *&* 100. Fr. Emman. *in ſumm. tom.* 1. *cap.* 33. *num.* 2. *& tom.* 2. *cap.* 36. *num.* 2. *& in addit. ad Bullam Cruciatæ, cap.* 7. *ad* 4. *concl. n.* 27. Nicol. Garc. *part.* 3. *cap.* 2. *num.* 54. Veg. *in ſumm. part.* 1. *cap.* 36. *caſu* 41. Fuſc. *de viſitat. lib.* 2. *cap.* 9. *num.* 10. Petr. Leſnaud. *in tract. de priuileg. Doctorum, p.* 2. *§.* 22. Iacob. Beni. *in tract. de priuileg. Iureconſult. part.* 1. *priuileg.* 15. *num.* 1. Carol. de Graſſis *de effectib. clerical. in prælud. à num.* 106. Vgolin. *de officio Epiſcopi, cap.* 19. *in princ. num* 6. *& cap.* 43. *§.* 2. Azor. *inſtit. moral. part.* 2. *lib.* 7. *cap* 4. *quæſt.* 3. *& cap.* 5. *quæſt.* 1. *&* 8. Gonzal. *ad regul.* 8. *Cancel. §.* 7. *proœm. n.* 180. Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. collect.* 446. Monet. *de diſtribut. quotid. part.* 2. *quæſt.* 10. *à princip.* Sanctarel. *var. reſol. quæſt.* 3. *à n.* 9. Ego ipſe *d. alleg.* 56. *num.* 18. *& de Canon. cap.* 27. *num.* 46.

49. Idem de docentibus, vel ſtudentibus ius Canonicum.

49. Idem dicendum de docentibus, vel ſtudentibus ius Canonicum, quia hodie ad Eccleſiam bene regendam non minus prodeſt ius Canonicum, quàm Theologia, vt concludunt Nicol. Garc. *d. c.* 2. *n.* 65. Iacob. Beni. *d. tract. de priuileg. Iuriſconſult. p.* 1. *priuileg.* 15. *num.* 4. Carol. de Graſſis *in d. præl. num.* 95. *cum ſeqq.* Sanctarel. *d. quæſt.* 3. *num.* 18. Monet. *d. cap.* 10. *num.* 4. Ego ipſe *d. alleg.* 56. *num.* 28. vbi cum eodem Monet. *citato loco, num.* 21. dico quid tenendum in docentibus, vel ſtudentibus iuri ciuili, de quo etiam Sanctarel. *d. quæſt.* 3. *num.* 10.

50. Canonicus vt fructus in abſentia percipiat debet legere in ſtudio generali de licentia vniuerſitatis.

50. *Dum publicè.*] De licentia tamen vniuerſitatis, ſeu clauſtri, ſiue Collegij Doctorum ratione ſtipendij, ſeu cathedræ, prout deciſum refert Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *n.* 59. *&* 60. quem cito *d. alleg.* 56. *n.* 27.

51. *In ſcholis.*] Generalibus ſcilicet, ſeu celebri vniuerſitate, ſicut tradunt Læl. Zech. *de repub eccleſ. tit. de cleric. num.* 7. *verſ.* 28. Horat. Luc. *ad finem tract. de priuileg. ſchol. num.* 23. Flores de Mena *var. lib.* 3. *quæſt.* 24. *n.* 19. Ego ipſe *d. alleg.* 56. *n.* 21.

52. Dicitur

52. Dicitur autem ſtudium generale, quod eſt erectum, & inſtitutum per Papam, Regem, ſeu Principem, vt per Caſſan. *in catalogo gloriæ mundi, p.* 10. *conſid.* 32. Perez *l.* 1. *tit.* 10. *lib.* 1. *ordin.* Hortig. *in patrocinio pro Cæſaraugustano gymnaſio, p.* 1. *à num.* 13. *& part.* 3. *num.* 2. quos refero *d. alleg.* 56. *num.* 22.

52 Studium generale dicitur quod eſt erectum, & inſtitutum per Papam, Regem, ſeu Principem.

53. Vnde non ſufficere ſtudiũ quod non ſit vniuerſitas, quamuis in eo optimè legatur, & publicè cuicunque audire volenti, dixi *d. alleg.* 56. *num.* 22. contra Monet. *d. q.* 10. *n.* 17. Sanctarel. *d. q.* 3. *n.* 12.

53. Studium quod non ſit vniuerſitas non facit quòd in eo Canonici ſtudentes percipiant fructus in abſentia.

54. Et ideo ſcholares in Eccleſiis cathedralibus non gaudere eiſdem priuilegiis, ſicut ſtudentes in ſtudiis publicis, & Academiis, referunt deciſum Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *n.* 117. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 2. *§.* 2. *de reſident. num.* 124.

54. Scholares in Eccleſiis cathedralibus non gaudent eiſdem priuilegiis, ſicut ſtudentes in ſtudiis publicis.

55. *Docuerint.*] Fructus ſui canonicatus in abſentia percipit Canonicus legendo in vniuerſitate Theologiam cum licentia clauſtri, etiamſi non haberet cathedram, nec ſalarium, vt refert deciſum Nicol. Garc. *d. p.* 2. *cap.* 5. *n.* 61.

55. Canonicus fructus ſui canonicatus percipit in abſentia, legendo in vniuerſitate cum licentia clauſtri.

56. *Student.*] Otioſos verò, qui non ſtudent, & ſcholas non frequentant, non gaudere priuilegiis ſcholaſticorum, nec abſentes cauſa ſtudij fructus ſuorum beneficiorum percipere, reſoluunt Tiraquel. *in tract. ceſſante cauſa, part.* 1. *num.* 213. Maſcard. *de probat. concl.* 1290. *num.* 9. *cum ſeqq.* Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 1. *quæſt.* 9. *art.* 10. Proſp. de Auguſtino *in addit. ad Quarant. in ſumm. Bullarij, verbo reſidentia, verſ. limita,* Sanctarel. *d. q.* 3. *n.* 16. Ego ipſe *d. alleg.* 56. *n.* 24.

56. Otioſi, qui non ſtudent, & ſcholas non frequẽtant, non gaudent priuilegiis ſcholaſticorum, nec abſentes cauſa ſtudij fructus ſuorum beneficiorum percipiunt.

57. *Priuilegijs omnibus de perceptione fructuum, &c.*] Abſentem cauſa ſtudij non percipere quotidianas diſtributiones, probat text. *in cap. licèt, de præbend.* & hoc idem, cùm circa illud Conc. in præſenti nihil innouauerit, deciſum referunt Guttier. *canon. lib.* 2. *c.* 15. *num.* 12. Zerol. *in praxi Epiſcop. part.* 1. *verbo diſtributiones quotidianæ,* §. 3. Sandoual *de officio eccleſ. part.* 6. *cap.* 17. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel.* §. 7. *proœm. num.* 78. Quarant. *in ſumm. Bullarij, verbo reſidentia, verſ. quod autem,* Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 112. Monet. *d. cap.* 10. *n.* 23. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 166. *num.* 17. Vgolin. *de officio Epiſcopi, cap.* 19. §. 2. *num* 6. Armendar. *d. loco, num.* 67. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi fori eccleſ. deciſ.* 495. *in* 1. *edit. aliàs reſol.* 386. *n.* 3. *in* 2. *edit.* Ego ipſe *d. alleg.* 56. *n.* 19.

57. Abſens cauſa ſtudij nõ percipit quotidianas diſtributiones.

58. Docens ius Canonicum in publica vniuerſitate priuilegiis de percipiendis in abſentia præbendarum ſuarum fructibus gaudent, & potiuntur, quamuis præbendæ, quas obtinent, ſitæ ſint in cathedrali eiuſdem ciuitatis, in qua publici lectoris munere funguntur, ita ſub die 14. Aprilis, 1595. deciſum refert Nicol. Garc. *in addit. ad d. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 85.

58 Ius Canonicum docentes in publica vniuerſitate eiuſdem ciuitatis gaudent ibi priuilegiis de percipiendis in abſentia præbendarum ſuarum fructibus.

59. Canonico in publica vniuerſitate docenti ius Canonicum non debentur diſtributiones quotidianæ, ſi in choro non interſit, quamuis omnes redditus in ſolis diſtributionibus quotidianis conſiſtãt, ex Sell. *d. loco,* vbi teſtatur reſolutum in vna Limen. 18. Decembris, 1627.

59. Canonico in publica vniuerſitate docenti ius Canonicũ nõ debẽtur diſtributiones quotidianæ ſi choro non interſit, quãuis omnes redditus in illis ſolis conſiſtant.

60. Canonicus abſens ſtudiorum cauſa percipit quidem fructus præbendæ, nõ autem diſtributiones quotidianas; quòd ſi in huiuſmodi

60 Canonicus abſẽs ſtudiorum cauſa percipit diſtributiones

dempta tertia parte ſi in illis omnes Capituli redditus conſiſtant.

diſtributionibus omnes Capituli redditus conſiſtant, percipit etiam diſtributiones, dempta tertia parte, quæ inſeruientibus accreſcit: nullo autem caſu debet ipſe Canonicus percipere diſtributiones Miſſis, aut defunctorum anniuerſariis applicatas, ita referunt deciſum Piaſec. *in praxi Epiſcop.p.2.cap.3.ſub n.9.* Nicol.Garc.*in addit.ad d.p.3.c.2.n.253.* Armendar.*d.lib.2.tit.23.de reſidentia Canon.num.*8. Ego ipſe *d.allegat.*56. *num.*18.*&* 19.

61. Diſtributiones quotidianas, & tertiam partem in diſtributionem conuerſam non poſſunt capere habentes quaſcunq; facultates percipiendi fructus beneficiorũ ſuorum in abſentia ſtudiorum cauſa.

61. Habentes quaſcunque facultates percipiendi fructus beneficiorum ſuorum in abſentia ſtudiorum cauſa, nec diſtributiones quotidianas, eo ipſo abſentiæ tempore, nec præbendæ ſuæ tertiam partem in eius generis diſtributiones Tridentini decreti auctoritate conuerſam capere poſſunt, vt referunt deciſum Aloyſ.Ricc.*d.reſol.*386.*n.*3.*in fine,* Monet.*d.cap.*10 *n.*24. Ego ipſe *d.allegat.*56.*n.*19.*prope fin.* Abſentia enim ſtudiorum cauſa etiam obtenta licentia à Sede Apoſt non excuſat ab amiſſione iſtius tertiæ partis, ſicut nec excuſat ab amiſſione diſtributionum quotidianarum, ita referunt deciſum Gonzal.*d.*§.7.*proœm. num.*179. Armendar.*d.loco,n.*123.

62. Diſtributiones dempta tertia parte lucratur Canonicus abſens cauſa ſtudij quando præbenda eſt tenuis, & ferè omnes fructus conſiſtunt in diſtributionibus.

62. Quia quando præbenda eſt tenuis, & ferè omnes fructus conſiſtunt in diſtributionibus, tunc abſens cauſa ſtudij lucratur etiam diſtributiones, dempta tertia parte, vt reſoluit Aloyſ.Ricc.*in praxi aurea, reſol.*70.*n.*3.

63. Licentia Epiſcopi non requiritur in docẽtibus publicè in ſcholis S. Scripturã, aut ius Canonicum, ſed bene in ſtudentibus.

63. Quamuis in docentibus S.Scripturam, vel Theologiam, aut ius Canonicum publicè in ſcholis, & ab vniuerſitate conductis licentiam Epiſcopi non requiri referat ſibi fuiſſe reſponſum Nicol. Garc. *d.p.*3. *cap.*2. *num.*559. *ad* 4. nec ad docendum habeant vllam temporis determinationem, ſed fructus percipere poſſint quandiu docuerint, ſecundùm Monet.*d.q.*10.*n.*16. quem refero *d alleg.*56.*n.*32. In ſtudentibus verò huiuſmodi licentiam deſiderari probat text. *in cap.tua fraternitatis, de cleric.non reſid.& in cap.cùm ex eo,de elect.lib.*6. Ita Pius IV. *in ſua conſt. incip.Sanctiſſimus*, ſub die 24. Nouembris 1564. Nicol.Garc.*d.c.*2.*n* 88. Monet.*d.q.*10. *n.*9. Vnde his ſi minores ſint 30. annis, & velint in publico, celebríque gymnaſio Theologiæ, vel ſacris canonibus ſtudere, teneri ordinarium licentiam concedere, referunt deciſum Nicol.Garc. *d cap.*2.*n.*82.*&* 86. Armendar.*d.loco n.*121. Sanctarel.*d.q.*3.*num* 23. Ego ipſe *d.alleg.*56.*num.*29. Quæ tamen licentia illis non ſuffragatur vltra quinquennium impetrata à die, quo ſtudere cœpit, vt refert deciſum Nicol. Garc. *d. p.*3. *cap.* 2. *num.*101. & reſoluunt Leſſ. *de iuſtitia lib.*2. *cap.*34.*dub.*29.*num.*163.*in princip.* Sanctarell. *d.quæſt.*3.*num.*27. Monet. *d.quæſt.*10.*num.*14. Armendar.*d.loco num.*99.*&* 101. Ego ipſe *d.alleg.*56. *num* 31.

Licentia ſtudiorum cauſa non ſuffragatur vltra quinquennium.

64. Parochiales Eccleſias obtinentibus poſt Concil Trident. ſtudendi licentia, ac in abſentia ſtudiorũ cauſa fructus percipiendi non datur.

64. Parochiales Eccleſias obtinentibus poſt Concil.Trident. ſtudendi licentia, ac in abſentia ſtudiorum cauſa fructus percipiendi non datur, vt refert deciſum Nicol.Garc.*p.*3.*c.*2.*n.*84. Ego ipſe *de officio parochi cap.*8.*n.*27. quia hodie per Concilium non admittuntur, niſi qui per concurſum magis idonei fuerunt iudicati, ex eodem Garc.*d.cap.*2. *num.*81.

65. Et

65. Et ideò parochis non licet cauſa ſtudiorum à ſuis parochialibus Eccleſiis poſt Concil. abeſſe, nec Epiſcopis licentias ad id concedere poteſt, illæque ſi conceſſæ fuerint, non ſuffragantur, vt reſolutum atteſtatur Nicol. Garc. *in addit. ad d. p. 3. cap. 2. num.* 81. vbi etiam ait deciſum parochialis poſſeſſionem non poſſe denegari habenti cathedram in vniuerſitate pro interpretando iure Canonico, quia ſi non reſideat, poterit poſtea puniri.

65. Parochis non licet cauſa ſtudiorum à ſuis parochialibus Eccleſiis poſt Conc. abeſſe.

66. Parochus verò ciuitatis poterit inibi in publica vniuerſitate S. Scripturam legere, ita tamen vt cura animarum per ipſum exercenda nihil detrimenti patiatur, ita refert reſolutum Aldan. *citato loco n.* 20.

66. Parochus ciuitatis poterit inibi in publica vniuerſitate S Scripturam legere.

67. Sed quando parocho ex gratia conceditur per Sedem Apoſtol. ſtudendi facultas vt fructus ſuos faciat, hæc *infra* ſcripta exigi ſolent. Primum, vt ſtudeat Theologiæ, aut iuri Canonico in celebri vniuerſitate. Secundum, vt non ſit ætatis triginta annorum, niſi iam ſtudia incœpiſſet, & illa nondum abſoluiſſet. Tertium ad quinquennium tantùm à principio ſtudij computandum, adiuncta clauſula vt infra annum promoueatur. Quartum, vt interim cura animarum per idoneum vicarium ab ordinario eligendum; aſſignata illi congrua portione fructuum, exerceatur, ita Nicol. Garc. *d. p. 3. cap. 2. num.* 81.

67. Parocho vbi conceditur per Sedem Apoſt. ſtudendi facultas, quæ exigi ſoleant, oſtenditur.

De Prædicationis munere exequendo, & licentia ſuperiorum ad id requiſita.

CAPVT II.

1. Vide Paul. Fuſc. *de viſitat. lib* 2. *cap.* 20. *n.* 23. Sbroz. *de officio vicarij, lib.* 2. *cap.* 21. Marc. Anton. Genuenſ. *in man. Prælatorum, cap.* 32. Stephan. Quarant. *in ſumm. Bullarij, verbo Prædicator.* Valer. Regnald. *in praxi fori pœnit. lib.* 18. *num.* 118. *cum ſeqq.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 393. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *c.* 3. *n.* 16. Fr. Ioan. de la Cruz *de ſtatu Religion. lib.* 1. *cap.* 7. *dub.* 2. Campan. *in diuerſ. iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 13. *num.* 6. *cum ſeqq.* Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra, lib.* 4. *tit.* 30. *l.* 3. *de prædicatoribus ſacræ Scripturæ*, Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.* 1. *cap.* 8. *à princip.* Fr. Ludouic. Miranda *in man. Prælatorum tom.* 1. *q.* 50 *art.* 2. Metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 76. *& de officio, & poteſt. parochi. p.* 1. *cap.* 14. *& infrà ſeſſ.* 24 *de reform. cap.* 4.

1. Doctores de prædicationis munere agentes.

2. *Et hoc eſt præcipuum Epiſcoporum munus.*] Ita Campan. *in diuerſ. iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 13. *num.* 13. Ego ipſe *d. allegat.* 76. *num.* 1. *& infrà ſeſſ.* 24. *de reform. cap.* 4. *n.* 2. Intellige, in propria diœceſi, quia extra illam non conceditur prædicatio Epiſcopo, cùm poſſit prohiberi ab ordinario, cuius eſt diœceſis, ita Fuſc. *d. cap.* 20. *num.* 23. Piaſec. *d. cap.* 3. *num.* 16. vbi ait ſic fuiſſe per Clementem VIII. reſolutum, Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. deciſ.* 180. *p.* 2. *& in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 543. *in* 1. *edit. aliàs reſol.* 465. *per tot.* Campan. *d. cap.* 13. *n.* 7. *in princ.* Stephan. Gratian.

2. Prædicare eſt præcipuũ Epiſcoporum munus.

C 3

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google

tian.*d.cap.*393.*à n.*9.vbi *n.*11.reſoluit priuilegium Epiſcoporum,vt per vniuerſum mundum poſſint prædicare, iuxta illud *Matth.9.Marc.vlt. in cap.in nouo 21.diſt.* intelligi, niſi in alienis diœceſibus prohibeantur ab Epiſcopis locorum, quaſi poteſtas prædicandi intelligenda ſit in proprio populo,non in alieno,Fuſc.*d.cap.*20.*n.*23.*in fine.* Ego ipſe *d.allegat.*76.*n.*3.

3. Epiſcopus vel debet per ſeipſum prædicare,vel ſumptibus ſuis alium conducere.
Epiſcopus cùm prædicat omnes ſilere debent.

3. *Omnes Epiſcopos,* &c.] Vnde Epiſcopum vel debere per ſe ipſum prædicare, vel ſumptibus ſuis alium conducere, refert deciſum Aldan. *in compend.canon. deciſ.lib.*1.*tit.* 4.*n.*1. Sed cùm prædicauerit Epiſcopus, omnes prædicatores ſilere debent, illíſque poterit inhibere vt eo tempore à prædicatione abſtineant, ex eod.Aldan.*d.tit.*4 *num.*2. vbi refert ita reſolutum in Bituntina 17.Februarij, & 2. Martij 1629.niſi prædicare volens eſſet parochus in ſua propria Eccleſia, vt *infrà* videbimus *num.*16.

4. Prædicandi munus poteſt per Epiſcopum committi clerico, qui non ſit in ſacris.

4. *Viros idoneos aſſumere teneantur.*] Dummodò ſint clerici ſaltem in minoribus Ordinibus conſtituti, poteſt enim prædicandi munus committi per Epiſcopum etiam clerico, qui non ſit in ſacris, vt reſoluunt Rendina *in promptuario recept.ſent.tom.*1.*tit.*17.*n.*24.Sayr.*in florib.deciſ.ſub tit.de tempor.ordin.deciſ.*2.Armendar.*d.loco n.*36. Poſſeuin.*de officio curati cap.*3.*num.*14.*in fine,*Vgolin.*de officio Epiſcopi,cap.*42.§.2.*num.*1.Ego ipſe *d.allegat.*76.*num.*45. ſed non laico,ex Concil.Lateranenſ.ſub Leone X. *ſeſſ.*11.Aldan. *d.tit.*4.*n.*3.vbi teſtatur ita deciſum ſub die 23.Iunij,1580.

5. Prædicatorem deputandi munus pertinet ad Epiſcopum impeditũ aliqua cauſa, ex delibatis *in cap. inter cætera, de offic. ordin.*

5. Munus deputandi prædicatorem pertinere ad Epiſcopum impeditum aliqua cauſa, ex delibatis *in cap.inter cætera,de offic.ordinar.* niſi in contrarium ſit conſuetudo ab immemoriali tempore,referunt deciſum Zerol.*in praxi Epiſcop.p.*1.*verbo prædicatio.*§.7.Franc.Leo *d.cap.*8.*ſub n.*4. Armendar.*d.loco n.*2.Campan.*d.cap.*13.*n.*14.

6. Prædicatoris electio, & deputatio in cathedralibus ſemper ſpectat ad Epiſcopos.

6. In Eccleſiis verò cathedralibus ſemper ſpectat ad ſolos Epiſcopos electio, & deputatio prædicatoris, nulla habita ratione cuiuſcunque conſuetudinis, etiam immemorabilis, qua talis deputatio Capitulo,vel Epiſcopo vnà cum Capitulo, ſiue de eius conſilio,aut cuiuis alteri competeret,prout teſtatur reſolutum Armendar.*d.loco num.*3.quem refero ego ipſe *d.allegat.*76.*num.*6.

7. Erit tamen in optione Epiſcopi vtrum ipſe malit prædicatorem in ſua cathedrali eligere,aut deputare,quando populus illum etiam ab immemoriabili tempore eligere, & nominare conſueuiſſet, vel prædictam nominationem ex immemoriabili conſuetudine relinquere; ita tamen vt Epiſcopus electionem deputationémque prædicatoris erogando non compellat. Sin verò populum prædicta facultate eligendi prædicatorem Epiſcopus vti ſinat, eundem populum cogere poteſt ad eas impenſas, & eleemoſynas prædicatori præſtandas, quas ipſe populus in hanc cauſam præſtare ſolitus eſt,vt refert deciſum Armend.*d.loco num.*11.vbi *num.*17. pariter dicit reſolutum, in electione Epiſcopi eſſe prædicatorem in ſua cathedrali deputare, quando aliàs pertineret ad populum ex immemoriabili conſuetudine, & tunc non poſſe Epiſcopum compellere populum ad ſolitam eleemoſynam, & impenſas prædicatori

dicatori præſtandum; ſecus ſi Epiſcopus ſineret vt populus nominaret,& ſolitus eſſet præſtare,refero ego ipſe *d.alleg.*76.*num.*11.

8. Capitulum in electione prædicatoris in Eccleſia cathedrali nihil poteſt,ex Armendar.*d. loco n.*21.quem refero *d.alleg.*76.*n.*7.

8. Capitulum in electione prædicatoris in Eccleſia cathedrali nihil poteſt.

9. Sumptibus propriis conducere debet Epiſcopus prædicatorem in Eccleſia cathedrali, non obſtantibus quibuſcunque conſuetudinibus,& immunitatibus,vt refert Armendar.*d.n.*5.vbi *n.*16.ait,ſic decreuiſſe Pium V. ſubdítque poſtea Gregorium XIII. ſtatuiſſe deinceps rationem habendam eſſe conſuetudinis immemoriabilis,& Epiſcopum hac ratione poſſe cogere.

9. Prædicatorem in Eccleſia cathedrali ſumptibus propriis conducere debet Epiſcopus.

10. In Eccleſiis verò inferioribus non eſt ſublata immemoriabilis conſuetudo nominandi, vel præſentandi prædicatorem Epiſcopo pro illis Eccleſiis,ex Armendar. *d.loco n.*15.*prope fin.* Et vbi in eis viguerit conſuetudo,quòd populus ſoluat concionatori,ea ſeruanda eſt,niſi forſan facultas nominandi prædicatorem vniuerſitati ab immemoriabili tempore competeret, & Epiſcopus talem nominationem ſibi vendicauerit,vt refert deciſum idem Armendar.*d.loco n.*22. quem cito *d.allegat.*76.*num.*12.

10. Conſuetudo immemorialis nominãdi, vel præſentandi prædicatorem Epiſcopo pro Eccleſiis inferioribus non eſt ſublata.

11. Epiſcopus enim non poteſt compellere vniuerſitatem ad præſtandam ſolitam eleemoſynam prædicatori,ſi ipſum prædicatorem voluerit deputare;ſecus verò ſi ſinat vniuerſitatem, vti conſueuit, eligere ſibi prædicatorem,ab ipſo tamen approbandum:ſi verò adeſſet conſuetudo immemorialis quòd vniuerſitas ſoluat, & Epiſcopus eligat, tunc ea ſeruanda erit, ita Aldan.*d.tit.*4.*n.*5. vbi ait ſic fuiſſe deciſum in Ariminen. 29.Octobris 1585.& in Conuerſan.17.Maij 1588.

11. Epiſcopus non poteſt cõpellere vniuerſitatem ad præſtandam ſolitã eleemoſynã prædicatori, ſi ipſum voluerit deputare.

12. Si ex publico ciuitatis ærario concionatori ſolent eleemoſynæ dari, ea conſuetudo ſeruanda eſt, vt referunt deciſum Galet.*in margarita caſuum conſcient.verbo Prædicare.* Armendar.*d.loco num.*24.

12. Conſuetudo ſeruanda eſt, qua ſolent ex publico ciuitatis ærario eleemoſynæ dari.

13. Penſionarius non tenetur contribuere pro mercede concionatoris,præſertim vbi eſt conſuetudo quòd populus talem impenſam faciat,ita teſtatur reſolutum Armendar.*d.loco num.*23.*&* 25.quem refero ego ipſe *d.alleg.*76.*num.*13.

13. Penſionarius non tenetur contribuere pro mercede concionatoris, vbi eſt conſuetudo quòd populus talem impenſam faciat.

14. *Archipresbyteri quoque*, &c.]Cogendi ſunt igitur Curati ad ſubeunda per ſeipſos, & non per ſubſtitutos, ea munia ad quæ tenentur: tolerandum autem vt per ſubſtitutum ſuppleant in illis tantùm caſibus, quibus expreſſis verbis canonum, decretorúmve Concilij permiſſum eſt eis, vt per vicarios, coadiutores, vel ſubſtitutos poſſint officio ſuo fungi,ita refert deciſum Aldan.*d.tit.*4.*num.*6.

14. Curati cogendi ſunt ad ſubeunda per ſeipſos, & non per ſubſtitutos, ea munia ad quæ tenentur.

15. Parocho per ſe ipſum concionanti minimè licet, prætextu cuiuſcumque paupertatis, prætendere ſibi præſtari eleemoſynam ſolitam dari prædicatoribus aliàs ab vniuerſitate electis, ita Aldan.*d.tit.*4.*n.*8. vbi refert deciſum in Veſtana 20.Martij 1621. & illius memini *de officio,& poteſt.parochi,cap.*14.*num.*7.

15. Parocho per ſeipſum concionanti minimè licet prætendere eleemoſynam.

16. Parochi per ſe ipſos inter Miſſarum ſolemnia ſermonem habere poſſunt,etiam quando Epiſcopus ipſe prædicat. Ego ipſe *d.cap.*14.*n.*3. vbi aſſero ſic fuiſſe reſolutum in Terulen.11.Iunij,1631.

16. Parochi per ſeipſos inter Miſſarum ſolemnia ſermonem habere poſſunt, etiã quando Epiſcopus ipſe prædicat.

17. *Regulares*

17\. Regulares prædicare volẽtes à quibus licentiam habere debeant.

17\. *Regulares verò cuiuſcunque Ordinis*, &c.] Vide Fr. Emman. *quæſt. regul.tom.*3. *quæſt.*32.*art.*1.*cum ſeqq.* Vgolin.*de poteſtate Epiſcopi, cap.*42. §.2. *num.*4. Fr.Ludouic. Miranda *in man. Præl. tom.* 1. *quæſt.* 50. *art.* 2. Campan. *d.cap.*13. *à num.*6. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 18. *num.*123. Aloyſ.Ricc.*in praxi aurea,reſolut.*290. Homobon.de Bonis *de examine eccleſiaſt. tract.* 2. *cap.*3. *q.*36. Portel. *in dubijs Regul. verbo Prædicatores,*Hieron.Roderic.*in compend. quæſt.regul. reſol.*112.*de Prædicatoribus,* metipſum *d.alleg.*76.*num.*18.

18\. Regulares in Eccleſiis ſuorum Ordinũ prædicare volentes, non tenentur ab Epiſcopo licentiam obtinere, ſed tantùm à ſuis ſuperioribus.

18\. Regulares in Eccleſiis ſuorum Ordinum prædicare volentes, non tenentur ab Epiſcopo licentiam obtinere, ſed tantùm à ſuis ſuperioribus de vita, moribus, & ſcientia examinari, & approbari debent, ac ab eo habere licentiam, & cum ea ſe perſonaliter coram Epiſcopo præſentare,ab eóque petere benedictionem, tametſi eam minimè obtinuerint,ita Fr.Emman. *quæſt.regul.tom.*3.*q.*32.*art.*5. Valer.Reginald.*in praxi fori pœnit.lib.*18.*num.*123. Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.*633.*in* 2.*edit.& in deciſ.Curiæ Archiep.Neapol.deciſ.*219 *part.*2. Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ,verbo licentia,*Armendar.*in addit. ad recop. legum Nauarræ*, *lib.*2. *tit.*18. *l.*7. *de Relig. num.*56. Ego ipſe *d.allegat.*76. *num.*19.vbi *num.*20. cum Ludou.Miranda *in man. Prælat.tom.*1.*quæſt.*50. *art.*3.*concluſ.*1.aduerto decretum Concil. *ſeſſ.*24.*de reform.cap.*4. de non prædicando,contradicente Epiſcopo, quoad Regulares intelligendum eſſe ad limitandum de illo tempore, & hora, qua Epiſcopus prædicare voluerit, aut coram ſe facere ſolemniter prædicari, non verò aliàs, ne contrariari videatur textui,in præſenti concedenti Prędicatoribus Regularibus in Eccleſiis ſuorum Ordinum cum ſola Epiſcoporum benedictione poſſe prædicare, etiam non habita expreſſa licentia.

19\. Epiſcopus ſi non modò benedictionẽ ſimpliciter non conceſſerit, verùm etiã Regularibus prohibuerit quominus prædicẽt in ſuis Eccleſiis, tunc illo cõtradicente prędicare poterunt.

19\. Quod adeò verum eſt, ſufficere benedictionem petitam, licèt non obtentam, ita tamen vt ſi Epiſcopus non modò benedictionem ſimpliciter non conceſſerit, verùm etiam Regularibus prohibuerit quominus prædicent, tunc illo contradicente in ſui quidem Ordinis Eccleſiis licet illis prædicare, quemadmodum S.Concil. Trident. decretis ſalubriter eſt cautum, Aldan. *d. tit.*4. *num.*10. vbi refert ita cenſuiſſe S.Congr.negotiis Epiſcoporum,& Regularium præpoſitam,ſub die 30. Ianuarij 1629.

20\. Licentia Epiſcopi requiritur ad hoc, vt Regulares prædicare poſſint in Eccleſiis,quę ſui Ordinis non ſunt,& eos examinare poterit.

20\. In iis verò Eccleſiis, quæ ſui Ordinis non ſunt, vltra licentiam ſuorum ſuperiorum etiam requiritur Epiſcopi licentia obtenta, vt per hunc textum tradunt Aldan. *d. loco*, Hieron.Roder.*in compendio quæſt. regul. reſol.* 112. *num.*2. Et hoc caſu poſſe Epiſcopum examinare Regulares huiuſmodi prædicare volentes in Eccleſiis, quæ non ſunt ſuorum Ordinum, tenet Aldan. *d. loco*, aſſerens ſic fuiſſe reſolutum in Vgentin. 22. Ianuarij 1628. quicquid dixerint Henriq. *in ſumm. lib.* 10. *cap.* 23. *in commento*, *litt. L.* Fr. Ludouic. Miranda *d. quæſt.*50. *artic.*2. *concl.*1. *in med.* Campan. *d.cap.* 13. *num.*9. Hieron. Roder.*d.n.*2. *in fine.*

21\. Regulares prædicantes in Eccleſiis quæ ſuorũ Ordinum

21\. Regulares,qui abſque licentia Epiſcopi prædicauerint in Eccleſiis,quæ ſuorum ordinum non ſunt, tametſi decreto Conc.in præſenti contrafece

contrafecerint, non poſſunt tamen puniri ab Epiſcopo, ſed tantùm à ſuis ſuperioribus Regularibus, ita deciſum referunt Quarant. *in ſumma Bullarij, verbo priuilegia Regularium*, Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo excommunicatio cauſa materialis*, §. 4. Piaſec. *in ſimili praxi p. 2. cap. 3. num. 41. verſ. Prædicans*, Campan. *d. cap. 13. n. 10.* Portel. *in dub. Regular. verbo Prædicatores, n. 1.* Hieron. Roder. *d. reſol. 112. n. 3.* Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea, reſol. 401.* vbi de pœna Regularis prædicantis in aliena diœceſi cum licentia Epiſcopi, abſque tamen licentia ſui ſuperioris.

non ſunt, abſque licentia Epiſcopi, an ab eo puniri poſſint.

22. Sed hodie per conſtit. Gregorij XV. incip. *Inſcrutabili*, ſub dat. 9. Februarij 1622. contrarium eſt dicendum: verba autem dictæ conſtit. ſunt quæ ſequuntur. *Ac demum habeat Epiſcopus auctoritatem coërcendi, ac puniendi quoſcunque exemptos, tam ſæculares, quàm regulares, qui in alienis Eccleſiis, quæ ſuorum ordinum non ſunt, abſque Epiſcopi licentia, & in Eccleſiis ſuis, aut ſuorum ordinum, non petita illius benedictione, aut ipſo contradicente, prædicare præſumpſerint.* Et illos coërcere, & punire poſſe etiam cenſuris Eccleſiaſticis, fuit declaratum per S.D.N. Vrbanum VIII. in quadam conſtit. in forma Breuis, directa Epiſcopo Gienen. ſub dat. 30. Ianuarij 1629.

22. Gregorius XV.

23. Si præſentatus ordinario fuerit prædicator idoneus, non eſt illi deneganda licentia, vt refert deciſum Armendar. *d. l. 3. de prædicatoribus S. Scripturæ, n. 8.* Poteſt tamen Epiſcopus interdicere Regulari ne prædicet licentia non petita, etiam non reddita cauſa, ſicut teſtantur reſolutum Franc. Leo *d. p. 1. cap. 8. num. 9.* Piaſec. *d. p. 2. cap. 3. n. 41. verſ. ſi item.* Ego ipſe *d. alleg. 76. n. 28.* nam licèt ordinarius ad libitum, & ſine rationabili cauſa ſuſpendere non poſſit à prædicatione, ex eodem Armend. *d. loco num. 9.* quem refero *d. alleg. 76. num. 21.* ſi nihilominus ſuſpendat, non tenetur cauſam exprimere, quare ad hoc prohibendum moueatur, vt dicunt deciſum Franc. Leo *d. cap. 8. num. 9.* Campan. *d. cap. 12. num. 8.* Ego ipſe *d. loco num. 22.*

Epiſcopus poteſt interdicere Regulari ne prædicet licentia nō petita, etiam non reddita cauſa.

24. *Si verò, quod abſit*, &c.] Ex hoc decreto prædicatores errores, aut ſcandala diſſeminantes, per Epiſcopum à prædicatione interdici debent: ſi autem hæreſes prædicauerint, contra eos etiam quomodolibet exemptos, tanquam Sedis Apoſtol. delegatus, ſecundùm iuris diſpoſitionem, & loci conſuetudinem procedere valet, curando tamen ne falſis informationibus, vel aliàs calumnioſè aliquis eorum vexetur, ita Fr. Emman. *quæſt. regul. tom. 2. q. 32. art. 8.* Fr. Leo *d. p. 2. cap. 2. n. 61.* Fr. Ludouic. Miranda *d. q. 50. art. 7.* Campan. *d. c. 13. n. 21.* Galet. *in margarita caſuum conſcient. verb. prædicare, vlt.* Portel. *in verb. prædicatores, n. 12.* Hieron. Roderic. *d. reſol. 112. n. 12.* Ego ipſe *d. alleg. 76. n. 48. & 49.*

24. Prædicatores errores, aut ſcandala diſſeminantes per Epiſcopum à prædicatione interdici debent.

25. *Caueant præterea Epiſcopi*, &c.] Vide Ludou. Miranda *d. art. 7. ad fin.* Hieron. Roderic. *d. reſol. 112. num. 13.* Fr. Emman. *quæſt. regul. tom. 3. quæſt. 32. art. 9.*

26. *Quæſtores verò eleemoſynarij*, &c.] Vide Nau. *de indulgent. not. 31. à num. 46.* Paul. Fuſc. *de viſit. lib. 1. cap. 30. n. 36.* Henriq. *in ſum. lib. 7. c. 29. à princip.* Cened. *in collect. ad Sextum, collect. 9.* Fr. Emman. *d. q. 32. art. 11.* Iul. Lauor. *de indulgent. p. 2. cap. 13.* Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea, reſol. 290.*

26. Quæſtores eleemoſynarios abolendos præcipit.

D Hieron.

Hieron.Roderic. *d.reſol.*112.*n.*15. metipſum *de officio,& poteſt.Epiſcopi,* *p.*3.*alleg.*109.*& infrà ſeſſ.*21.*de reform.cap.*9.

SESSIO VI.

De iuſtificatione.

Doctores referuntur de iuſtificatione agentes.

VIDE Vegam *in opuſculo de iuſtific.* Iodoc.Cocc.*in theſauro Cathol. tom.*2.*lib.*3. *de iuſtificat.* Et verbum *Iuſtificari,* quid ſignificet in ſacris Scripturis,tradit Paganin.Gaudent.*de dogmatib.& ritibus veteris Eccleſiæ,p.*2.*cap.*52.

De naturæ , & legis ad iuſtificandos homines imbecillitate.

CAPVT I.

1. Vide Apoſtol.ad Rom.5.verſ.12.*In omnes homines mors pertranſiit, in quo omnes peccauerunt* ; & 1. ad Corinth.15.verſ.22. *In Adam omnes moriuntur* ; S.Auguſt.*lib.*2.*de nupt.& concupiſcentia,cap.*27. & 28.& *lib.*6.*contra Iulianum cap.*4.S.Ambroſ.*lib.*1.*de pœnit.cap.*2.S.Greg Niſſen. *in diſp.de reſurrectione & anima,& in lib.de beatitudinib.orat.*6. Gregorius Nazianzen.*orat.de Baptiſmo,*Leo *epiſt.*84.*& ſerm.*4.*de Natali,* Chryſoſt. *homil.de Adamo,& Eua* , Cyprian. *lib.*3.*epiſt* 8.*ad Fidum* , S.Thom.1.2. *q.*81.*art.*2.*&* 3.Azor.*inſtit.moral.p.*1.*lib.*4.*cap.*30.

De diſpenſatione,& myſterio aduentus Chriſti.

CAPVT II.

1. Chriſtum veniſſe patet.

1. CHriſtum veniſſe patet Geneſ.49.*Non auferetur ſceptrum de Iuda,* ſicut ex illis verbis probant Irenæ.*lib.*4.*c.*33. Cyprian. *epiſt.*63. *aliàs lib.*2.*epiſt.*3.Iuſtin.Martyr *in dial.contra Triplicium,*Auctor quæſtionum ad Antiochum *q.*103. Idem probatur ex Daniel.*cap.*9. vbi Lyran. & tradunt Euſeb. *lib.* 8. *demonſtrat. cap.*2. Chryſoſtom. *orat.*2. *contra Iudæos,*Genebrard.*lib.*2.*chronograph.circa finem.* Gelaſ.*lib.*4.*cap.*14. Driedon.*lib.*3.*de dogmatibus ſacra Scripturæ , cap.*5.*p.*4. Ioann.Lucidus *lib.*2. *de emendat.temporum.* Soar.3.*p.tom.*1.*diſp.*1.*&* 2. Valent. *tom.*4.*diſput.* 1. *quæſt.*1.*puncto* 2. Ioann.Putean.*tom.*2.*quæſt.*1.*art.*1. *dub.*4. Tanner.*tom.*4. *diſp.*1.*quæſt.*1. *dub.*2. Bonacin. *de ſacroſancta Chriſti Incarnat. diſp.*2.*q.*1. *puncto* 2.

Qui

Digitized by Google

Qui per Chriſtum iuſtificantur.

CAPVT III.

1. PEr Chriſtum iuſtificamur, & ſaluamur, ad Roman. 5. *cùm adhuc peccatores eſſemus, Chriſtus pro nobis mortuus eſt; multò igitur magis nunc iuſtificati in ſanguine ipſius ſalui erimus*; ad Hebr. 13. *Propter quod & Deus, vt ſanctificaret per ſuum ſanguinem populum, extra portam paſſus eſt*; & cap. 9. *Si ſanguis hircorum, & taurorum, & cinis vituli aſperſus inquinatos ſanctificat ad emendationem carnis, quanto magis ſanguis Chriſti, qui per Spiritum ſanctum ſemetipſum obtulit immaculatum Deo, emundauit conſcientiam noſtram ab operibus mortuis*; & 1. Ioan. 1. *Sanguis Ieſu Chriſti filij eius emundat nos ab omni peccato.* Vide Sayr. *de ſacrament. in genere, lib. 2. cap. 2. quæſt. 9. art. 3. verſ. tertio.* 1. Per Chriſtum iuſtificamur.

2. *Cùm in ea propagatione.*] Hanc propagationem exemplo probant Concil. Arauſic. II. *cap.* 24. vbi ait de palmite, *qua ſi non in vite manet, areſcit, & vigorem non niſi ex vite habet*; idem dicit Concil. Moguntin. *cap. 6. tom. 3. fol.* 932. Auguſt. *lib. 2. de peccato mort. cap.* 27. S. Thom. *part. 2. quæſt.* 81. *art. 2. ad* 3.

Iuſtificationis impij deſcriptio, & modus eius in ſtatu gratiæ inſinuatur.

CAPVT IV.

1. VIde Sayr. *de Sacrament. in genere. lib. 2. cap. 2. quæſt. 9. art. 3. in fine,* Ægidium de Coninck *de Sacram. & cenſur. tom. 1. q. 68. à num.* 23. Gabr. Vazq. *in 3. part.* S. Thom. *tom. 2. diſp.* 151. *num.* 18. *& diſp.* 158. *num.* 27. Filliuc. *in quæſt. moral. tom. 1. tract. 2. de ſacrament. Baptiſmi, num.* 118. *&* 122.

2. *Sine lauacro,* &c.] Vide S. Thom. *part. 3. q. 68. art. 2.* Sot. *in 4. diſt. 5. quæſt. 1. art. 2.* Veg. *de iuſtificat. lib. 9. cap. 4. fol.* 220.

3. Baptiſmum eſſe neceſſarium neceſſitate medij in re, vel ſaltem in voto, quando non adeſt facultas illum ſuſcipiendi in re, aſſerunt SS. Patres, Concilia, & vnanimis Doctorum ſententia apud Henriq. *in ſumm. lib. 2. cap. 3.* Vazq. *part. 3. diſp. 149. cap. 1. 2. & 3. & diſp. 152. cap. 2.* Sayr. *d. lib. 2. cap 8. quæſt. 1. art. 1.* Barthol. ab Angelis *de ſacram. Baptiſmi,* §. 8. Cardin. Tolet. *in inſtruct ſacerd. lib. 2. cap. 21. in princip.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 27. num. 7.* Ægid. de Coninck *d. tom. 1. quæſt. 62. num. 66.* 3. Baptiſmus neceſſarius neceſſitate medij in re, vel ſaltem in voto.

4. *Aut eius voto.*] Illum dici habere Baptiſmum in voto, qui facit aliquid in quo continetur votum, & propoſitum Baptiſmi ſuſcipiendi, 4. Baptiſmum in voto habere quis dicatur.

Digitized by Google

reſoluit Bonacin. *de Sacram. diſp. 2. quaſt. 2. punct. 2. num. 2.* Et dicit Paul. Layman *in Theologia moral. lib. 5. de ſacrament. tract. 2. cap. 6. num. 6. verſ. dico* 2. per actum contritionis, ac dilectionis Dei ſuper omnia, in qua continetur etiam propoſitum, ſeu votum ſaltem implicitum ſeruandi mandata Dei, & conſequenter in noua lege recipiendi ſacramentum Baptiſmi, (ſi eius ſuſcipiendi copia ſit) hominem adultum verè à peccatis iuſtificari, & ius adoptionis filiorum Dei conſequi.

De neceſſitate præparationis ad iuſtificationem in adultis, & vnde ſit.

CAPVT V.

1\. Neceſſitas præparationis ad iuſtificationem in adultis.

1\. VIde Sot. *in 4. diſt. 4. q. 2. art. 5. col.* 10. Nauar. *in man. cap. 2. n.* 39. Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarm. p. 2. lib. 5. cap. 3. verſ. quaſtio ſecunda*, Ægid. de Coninck *de ſacram. & cenſur. tom. 2. diſp. 2. dub. 4. num.* 34. Molfeſ. *in ſumm. Theologiæ moralis, tract. 1. cap. 8. num.* 38.

Conuerſio mẽtis in Deum vnde ſit.

2\. *Conuerte nos Domine ad te.*] Quidam Scholaſtici putant poſſe hominem ſe ſufficienter per actiones naturales diſponere ad obtinendam gratiam, ita Durand. *in 2. diſt. 28. quaſt. 5.* Gabr. etiam *in 2. diſt. 28. q. vnic. & in 4. diſt. 14. quaſt. 2. art. 2.* Sed contrarium eſt aſſerendum, nam conuerſio mentis in Deum, per quam homo iuſtificatur, debet eſſe ex actibus ſupernaturalibus, vt patet ex Conc. Mileuit. *can. 4.* Arauſic. *can. 7. 23. & 25.* Irenæo *lib. 4. cap. 28.* Cyprian. *lib. 2. epiſt. 2. & lib. 3. ad Quirin. cap. 4.* Auguſt. *lib. de prædeſtinat. Sanctorum, cap. 3.* Ambroſ. *lib. 2. in Lucam, cap. 3.* Hieron. *in cap. 63. Iſai.*

Modus præparationis.

CAPVT VI.

1\. Pœnitẽtia aliqua, ſeu dolor animi ex motiuo ſupernaturali ſuſceptus de peccatis neceſſariò requiritur ad conſequendã iuſtificationem primam in ſacramento Baptiſmi, & Pœnitentiæ.

1\. VIde Paul. Fuſc. *de viſitat. lib. 1. cap. 18. num. 11. in fine*, Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarm. part. 2. lib. 5. c. 3. verſ. quaſtio.* Ægid. de Coninck *de ſacram. & cenſur. tom. 2. diſp. 2 dub. 6. n.* 56. Bonacin. *de Sacrament. diſp. 5. q. 5. ſect. 1. punct. 8. à princip.* Molfeſ. *in ſumm. Theolog. moralis, tract. 7. cap. 2. num.* 21. Paul. Layman *in Theolog. morali, tract. 1. c. 6. num. 4. verſ. aſſertio 2. & tract. 6. c. 1. n. 5.*

2\. *Quam ante Baptiſmum agi oportet.*] Vide Nau. *in man. c. 1. à n. 38. & in cap. vlt. de pœnit. diſt. 7. n. 10.* Henriq. *in ſumm. lib. 1. c. 22. §. 5.* Soar. *de Sacrament. diſp. 7 ſect. 4. §. occurrebat.* Ægid. de Coninck *tom. 1. q. 62. art. 1. dub. 2. à n. 31.* Paul. Layman *citato loco.*

3\. Iuſtificari non poteſt homo de potentia ordinaria abſque actu pœnitentiæ.

3\. Non poſſe hominem de potentia ordinaria iuſtificari abſque actu pœnitentiæ, patet ex Actor. 3. *Pœnitemini, & conuertimini, vt deleantur peccata*

Digitized by Google

peccata veſtra; & ex Ezech. 18. *Conuertimini, & agite pœnitentiam*, refertu *in cap. agunt, & in cap. propriè, de conſecr. diſt.* 4. & ex Luc. 13. *Si pœnitentiam non habueritis, ſimul omnes peribitis*, docent S. Thom. *part.* 3. *quæſt.* 86. *art.* 2. vbi Nugn. *dub.* 1. *concl.* 2. & 3. & Soar. *diſp.* 6. *ſect.* 1. *aſſert.* 1. Henriq. *in ſumm. lib.* 4. *c.* 21. §. 1. Valent. *tom.* 4. *diſp.* 7. *quæſt.* 3. *puncto* 2. *in princ.* pariter reſoluentes, de potentia Dei abſoluta poſſe hominem iuſtificari à peccato mort. abſque vlla pœnitentia, modò ceſſet actus peccati. Homo poteſt iuſtificari de potentia Dei abſoluta.

Quid ſit iuſtificatio impij, & quæ eius cauſa.

CAPVT VII.

1. Vide Nauar. *in man. cap.* 11. *num.* 13. *ad fin.* Ægid. *de ſacram. & cenſuris, tom.* 1. *q.* 62. *art.* 4. *dub. vnic. num.* 128. & *quæſt.* 69. *num.* 8. & *tom.* 2. *diſp.* 2. *dub.* 2. *num.* 17. & *dub.* 10. *num.* 8. *cum ſeqq.* Fr. Ioan. à Cruce *de ſtatu Relig. lib.* 2. *c.* 2. *dub.* 3. *concl.* 1. *reg.* 1. Molfeſ. *in ſumm. Theologia moralis, tract.* 1. *c.* 8. *num.* 29. & *tract.* 4. *c.* 1. *n.* 77. Filliuc. *in quæſt. moral. tom.* 1. *tract.* 1. *de ſacrament. c.* 6. *n.* 94. 95. 96. & *tract.* 10. *n.* 97. & 133.

2. *Quamquam enim nemo poſſit eſſe iuſtus*, &c.] Vide Vazq. *in* 3. *part. S. Thomæ tom.* 2. *diſp.* 231. *n.* 37.

3. *Vnde in ipſa*, &c.] Vide Azor. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 9. *c.* 3. *q.* 3.

Quomodo intelligatur impium per fidem, & gratis iuſtificari.

CAPVT VIII.

1. Ad actiones, quibus ad Deum conuertimur, actiuè conuerti cum auxilio Dei ſupernaturali, docent Auguſt. *ſerm.* 13. *de verbis Apoſt.* Ambroſ. *lib.* 2. *in Lucam, cap.* 3. Hieron. *inc.* 1. *ad Epheſ.* Auguſt. *lib.* 2. *de peccat. mort. & remiſſ. c.* 1. & *lib. de correctione, & gratia.*

2. Homines ad Deum liberè conuerti, probant Ignat. *epiſt. ad Magnetianos*, & Auguſt. *homil. lib.* 50. *homil.* 16.

3. Actum ad gratiam habitualem, ſeu ad iuſtificationẽ diſponentem debere eſſe ſupernaturalem, ſeu ex gratia elicitum, nec enim ad Deũ poteſt homo ſe præparare ſuis viribus, docẽt S. Thom. *p.* 2. *q.* 109. *art.* 6. Bonau. *in* 2. *diſp.* 28. *art.* 2. *q.* 1. Dried. *de captiu. & red. gener. hum. tract.* 4. *c.* 2. *p.* 2. & *lib. de cõcord. c.* 3. Veg. *lib.* 6. *in Trid. c.* 3. *cum ſeqq.* & *in opuſc. de iuſtific. q.* 8.

Contra inanem hæreticorum fiduciam.

CAPVT IX.

1. In hac vita non poſſe homines habere certitudinẽ de ſua iuſtitia, iis exceptis, quibus Deus ſpecialiter reuelaret, docẽt S. Thom. 1. 2. 1. Homines non poſſunt habere certitudinem de ſua

D 3 q. 112.

Digitized by Google

iuſtitia, iis exceptis, quibus Deus ſpecialiter reuelaret.

*q.*112.*art.*5.Theologi communiter *in* 1.*ſent.diſt.*17.Vega *lib.* 9.*in Concil. Trid.*Sot.*lib.* 3.*de natura,& gratia,cap.*10.*cum ſeqq.* Rofenſ. *contra art.*10. *&* 11.*Lutheri,*Caſtr.*lib.*7.*aduerſus hæreſes,verbo gratia.*Probatur ex Apoſt. ad Roman.11. *O altitudo diuitiarum ſapientiæ, & ſcientiæ Dei*, &c. & ad Roman. 12. *Tu autem fide ſtas, noli altum ſapere*, &c. & 1. ad Corinth. *Qui ſtat,videátne cadat*, & ad Philippenſ.2. *Cum timore, & tremore ſalutem veſtram operamini*, & Apocalypſ. 3. *Tene quod habes, ne fortè accipiat coronam tuam.*

De accepta iuſtificationis incremento.

CAPVT X.

1. Vide *Clem.ad noſtram, de hæret.*Hieron. *contra Iouinian.*Auguſt.*in lib. de hæreſib. hæreſi* 82.*& tract.*24.*ſuper Ioannem*, S.Thom.2.2. *quæſt.*24.*art.*4.6 *&* 9.Paul.Fuſc.*de viſitat.lib.*1.*c.*18.*n.*22.

2. Homo iuſtus toto tempore vitæ ſuæ poteſt in gratia creſcere.

2. Hominem iuſtum toto tempore vitæ ſuæ poſſe in gratia creſcere,probatur *Ezech.*18.*Prouerb.*4. *Eccleſ.*9. *Pſalm.*83. *Apocalypſ.vlt. & ad Epheſ.* 4. docent Leo *ſerm.* 2. *de Quadrageſ.* Hieronym. *in cap.*9. *Eccleſ.* Proſp. *lib.*1. *de vita contemplatiua, cap.*8. *&* 9. *& in lib. ſententiarum Auguſt.ſent.*102.Auguſt.*ſerm.*15.*de verbis Apoſtoli,& in Pſalm.*69. *& lib.*3. *contra duas epiſtolas Pelagij, cap.*7.

De obſeruatione mandatorum, déque illius neceſſitate, & poſſibilitate.

CAPVT XI.

1. Vide Soar. *de legib. lib.* 6. *cap.* 1. *à num.* 7. Hieron. Roderic. *in compend.quæſt.regul.reſol.*90.*num.*19.*verſ.*3.

2. Homo exiſtens in peccato mortali poteſt habere multos actus bonos,qui nullo modo ſunt peccata.

2. Collige ex text. orthodoxæ Religionis doctrinæ illos aduerſari, qui dicunt iuſtum in omni opere bono venialiter peccare, & eos, qui ſtatuunt in omnibus operibus iuſtos peccare;hominē enim exiſtentem in peccato mort. poſſe habere multos actus bonos, qui nullo modo ſunt peccata, conſtat ex hac *ſeſſ.can.*7.*& c.*7.*& ſeſſ.*14.*c.*4. *& can.*5.& ex Conc. Arauſic. *cap.*4. *&* 5. & ex *Actor.*10. vbi habetur dixiſſe Angelum Cornelio, *Orationes tuæ, & eleemoſynæ tuæ aſcenderunt in memoriam in conſpectum Dei*; & tamen eo tempore nondum Cornelius erat iuſtus,vt docent *ibi* Theophil.& Euthim.& Chryſoſt *homil.de fid.leg.nat.in tom.*3. *& orat.de Anima tom.*1.

Prædeſtinæ

Digitized by Google

Prædeſtinationis temerariam præſumptionem cauendam eſſe.

CAPVT XII.

1. Prædeſtinationis temeraria præſumptio cauenda.

1. VIde Chryſoſt. *homil.* 11. *in epiſt. ad Philippen.* Hieron. *lib.* 2. *aduerſus Pelagian.* Auguſt. *lib.* 11. *de ciuitate, cap.* 12. *& in lib. de correct. & gratia, cap.* 13. *& in lib. de bono perſeuerantiæ, cap.* 13. Gregor. *lib.* 6. *in* 1. *Regum,* Proſper. *lib.* 2. *de vocat. gentium cap. vlt.* Bernard. *ſerm.* 1. *de ſeptuageſ. & epiſt.* 107. De diuina prædeſtinatione tractant Magiſt. *in* 1. *ſentent. diſt.* 35. 40. *&* 41. ibique Doctores, præſertim D. Bonauent. Ægid. Sot. Durand. Ocham, & alij, inter quos nouiſſimè Guillelmus à Rubione, Ricard. Tapperus *art.* 7. *contra Lutherum,* Turrian. *in opuſc. de electione diuina,* Moncæ. *diſp. theolog. diſp.* 4. *cap.* 2. Catherin. *lib.* 1. *de prædeſtinat. cap. vlt. & lib.* 2. *in fine.* Item S. Thom. *p.* 1. *art.* 23. *cum ſeqq.* ibique Doctores nouiores, inter quos Caiet. Soar. Molin. Valent. Vazq Leſſ. Bañes, Zumel, Becan. *in p.* 1. *cap.* 14. & alibi paſſim. Item Soar. *opuſc. de auxilijs lib.* 3. *cap.* 16. *cum ſeqq.* Bellarm. *lib.* 2. *de gratia, & libero arbitr. c.* 15. Aluarez *de auxilijs lib.* 5. *diſp.* 34. *cum ſeqq.* Pennot. *in propugnaculo humanæ libertatis lib.* 6. *cap.* 1. *cum ſeqq.* & ab iis citati.

De perſeuerantiæ munere.

CAPVT XIII.

1. NEmo ſibi certum aliquid pollicetur; quare 1. *ad Timotheum* 4. ſpiritus manifeſtè dicit, quia in nouiſſimis diebus deficiant quidam à fide; & cap. 6. *quam quidam appetentes errauerunt à fide,* & 2. ad Timoth. 2. *ne fortè det illis Deus pœnitentiam, & reſipiſcant,* Ioel. 2. *Quis ſcit ſi conuertatur, & ignoſcat Deus*; vide Ægid. de Coninck *de Sacram. & cenſ. tom.* 2. *diſp.* 2. *num.* 154. Emman. de Valle *de incantat. & enſalmis, opuſc.* 1. *ſect.* 2. *cap.* 5. *num.* 31.

De lapſis, & eorum reparatione.

CAPVT XIV.

1. VIde Iodoc. Cocc. *in theſauro Cathol. tom.* 2. *lib.* 7. *art.* 1. Sayr. *de Sacrament. in genere, lib.* 2. *cap.* 2. *q.* 8. *art.* 3. *verſ. quo ſuppoſito,* Onuphr. *diſput.* 3. *de pœnit. ſect.* 2. *quæſt. vlt. circa fin.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. tract.* 3. *cap.* 3. *q.* 32. *verſ. mortale, & tract.* 5. *c.* 15. *q.* 92. Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis, tract.* 1. *c.* 8. *n.* 25. *& tract.* 7. *c.* 6. *n.* 42. Filliuc. *in quæſt. moralib. tom.* 1. *tract.* 6. *num.* 82. Iul. Lauor. *de indulgent. p.* 2. *c.* 3. *num.* 33. *cum ſeqq.*

Digitized by Google

ſeqq.& cap.5.num.29. vbi ait regulariter in pœnitentia imponenda eſſe opera pœnalia, quales ſunt orationes, eleemoſynæ, & ieiunia.

2. Peccato mortali remiſſo quoad culpam, neceſſe eſt de potentia Dei ordinaria remitti etiam reatum pœnæ æternæ.

2. *Quæ vel Sacramento, vel Sacramenti voto*, &c.] Remiſſo peccato mortali quoad culpam, neceſſe eſſe de potentia Dei ordinaria remitti etiam reatum pœnæ æternæ, tradunt Card. Bellarm. Henriq. Ægid. de Coninck, & alij, quos refert Bonacin. *de ſacram. diſp.5. quæſt.6. ſect.1. puncto 4. num.1.*

Peccato remiſſo quoad culpam, non ſemper remittitur totus reatus pœnæ temporalis.

3. *Sed pro pœna temporali*, &c.] Vide Fr. Emman. *in explicat. Bullæ Cruciatæ fund.1. fol.1.* Ægid. de Coninck *de ſacrament. & cenſur. tom.2. diſp.4. n.23.* Remiſſo enim peccato quoad culpam, non ſemper remitti totum reatum pœnæ temporalis, docent S. Thom. *p.3. q.86. art.4.* vbi Nugn. *verſ. in hoc art.* Card. Bellarm. *lib.4. de pœnit. cap.2.* Zerol. *de pœnit. c.2. q.16.* Bonacin. *d. puncto 4. n.2.* vbi *n.3.* quærit, vtrùm reatus pœnæ temporalis, qui dimiſſo peccato remanet, ſemper ſit æqualis.

DE REFORMATIONE.

De reſidentia Prælatorum in ſuis Eccleſiis.

CAPVT I.

1. Doctores de reſidentia Prælatorum agentes.

1. VIDE Salzed. ad Bernard. *in pract. c.54. lit. C. in princ. in nouiſſ. edit.* Marc. Anton. Genuenſ. *in manuali paſtorum, c.31.* Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib.2. tit.23. l.2. §.2. ſub tit. vtrùm Epiſcopi poſſint ſe abſentare à ſuis Epiſcopatibus, vel debeant in eis reſidere,* Nicol. Garc. *de benef. p.5. c.1. à n.687.* Franc. Leo *in theſauro fori Eccleſ. p.1. cap.3. n.29. cum ſeqq.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.30. tract.3. num.58.* Sanctarel *var. reſolut. quæſt.4.* Vgolin. *de officio, & poteſt. Epiſcopi, cap.4. §.13.* Metipſum *in ſimili tract. p.3. alleg.53. & infrà in collect. ad ſeſſ.23. de reform. cap.1.*

2. Conſtitutiones de reſidentia agentes.

2. Super reſidentia Prælatorum, & aliorum curam animarum habentium, & reſidere debentium emanauit conſtitutio Pij IV. incip. *In ſuprema,* ſub dat. Kal. Decembr. 1564. Item ſuper executione Concilij, & litterarum eiuſdem Sanctiſſimi contra Archiepiſcopos, Epiſcopos, Prælatos, & alias perſonas Eccleſiaſticas non reſidentes in eorum Eccleſiis, emanauit alia conſtitutio eiuſdem Pij IV. ſub dat. 11. Maij 1565.

3. Animarum cura eſt onus Angelicis humeris formidandum.

3. *Onus quippe Angelicis humeris formidandum.*] Vide S. Bernard. *ſerm.3. de aduentu Domini, & de conſiderat. ad Eugen. lib.1. in princip. & ad Epiſcopum Londonien. epiſt.24. & ad Cardin. epiſt.2.3. & 6.* Metipſum *de officio, & poteſt. parochi cap.3.* vbi ex multis S. Scripturæ locis, & SS. Patrum teſtimoniis oſtendi grauitatem formidandi oneris, quod paſtorum humeris imponitur, dum illis animarum cura committitur.

4. *Si quis à Patriarchali*, &c.] Vide Azor. *inſtit. moral. p.2. lib.7. cap.6.* Gonzal. *ad reg.8. Cancel. gloſ.41. num.9.* Fr. Emman. *in addit. ad Bullam*

Cruciatæ

Cruciata p.2.fol.mihi 215.*verſo*, metipſum *de officio, & poteſt.Epiſcopi,p.*3.*alleg.*53.*num.*5.

5. *Metropolitanus ſuffraganeos*,&c.] Ad Metropolitanum,vel,in eius abſentia,ad Epiſcopum antiquiorem, pertinere curare vt Prouinciales Epiſcopi in ſuis Eccleſiis commorentur, & ſuper eorum abſentia inquirere,notant Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ, lib.*2.*tit.*23.*l.*2.§.2.*ſub tit.vtrùm Epiſcopi poſſint ſe abſentare à ſuis Epiſcopatibus,num.*5.*&* 6.Ego ipſe *d.allegat.*53.*num.*5.*in fine*, &, me citato,in illo loco Sanctarel.*var.reſol.q.*4.*num.*7. *5. Epiſcopi vt reſideant curare debent Metropolitani.*

6. Reſidere tenetur Epiſcopus,qui habet Eccleſiam in loco vbi omnes incolæ totius diœceſis ſunt ſchiſmatici, & ideò incorrigibiles, vt nulla adſit ſpes proficiendi apud illos, ita Aldan. *in compendio canonic. reſol.lib.*1.*tit.*4.*n.*11.vbi refert deciſum ſub die 2.Septembris 1617. *6. Reſidere tenetur Epiſcopus, qui habet Eccleſiam in loco vbi omnes incolæ totius diœceſis ſunt ſchiſmatici.*

7. Epiſcopum non reſidentem in ſua diœceſi alternatiua non gaudere, referunt deciſum Galet.*in margarita caſuum conſcient.verbo Epiſcopus*, Stephan.Gratian. *diſcept.forenſ.cap.*156. Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.*540.*in* 1.*edit.aliàs reſol.*462.*in* 2.*edit.* Gonzal.*ad reg* 8.*Cancel.gloſſ.*43.*num.*84. Etiamſi abſit ex cauſa à Concilio approbata,vel aliàs pro exercitio ſui officij, prout Sanctiſſimum reſpondiſſe referunt Nicol.Garc.*de benefic.p.*5.*cap.*1.*n.*463.Ioan.Anton.Maſſobr.*in ſua praxi habendi concurſum,præl.*23.*dub.*3.*in vlt.impreſſ.* Ego ipſe *d.alleg.*53.*n.*35.*& in tract.de Canonic.cap.*14.*num.*23. Quia particula,*verè*, quæ ad præſens reperitur,in modernis regulis Cancellariæ veram præcisè requirit reſidentiam, vt docent Nicol.Garc.*d.cap.*1.*n.*467. Monet. *de optione canonica,cap.*3.*n.*79.Ego ipſe *d.cap.*14.*num.*23. *7. Alternatiua non gaudet Epiſcopus nõ reſidens in ſua diœceſi,etiam ex cauſa à Concil.approbata.*

8. Epiſcopo, qui ob eius abſentiam amiſit alternatiuam, an remaneat aliquod tempus ad conferenda beneficia? Vide Aloyſ. Ricc. *in d.praxi fol.*582. Monet. *de diſtrib.quotid.cap.*3.*q.*3.*n.*95. metipſum *d.alleg.*53.*ex num.*36. &,me citato,in illo loco Ioan.Anton.Maſſobr. *d.prælud.*23. *dub.*4.*ſecundùm Romanam impreſſ.* latè Rot. in Papien. beneficij 10.Aprilis 1617. coram bonæ memoriæ Martino Andrea, quam ad litteram refero *d.allegat.*53.*à num.*45.& Ioan.Anton.Maſſobr.*d.prælud.*23.*dub.*2.*à num.*5. *8. Epiſcopo, qui ob eius abſentiã amiſit alternatiuam, an remaneat aliquod tempus ad conferenda beneficia.*

De reſidentia in Eccleſiaſticis beneficijs.

CAPVT II.

1. VIde Mandoſ. *de ſignatura gratiæ tit.de diſpenſat. de non reſidendo*, Horat.Luc. *de priuileg. ſcholaſt. priuil.*98. Matth. Soarez *in practica, & ordine viſitandi, cap.*3.*num.*5.Salzed.ad Bernard.*c.*54.*lit.C.verſ. illi*, Franc.Leo *in theſauro fori eccleſ.p.*2.*c.*2.*n.*62. Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.*2.*tit.*23. *de reſidentia, ſub rub.an Canonici, vel alij habentes dignitatem,teneantur reſidere in ſuis Eccleſiis,& ſub rub.ſed an parochi debeant reſidere in ſuis curatis*; metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, cap.*8. *1. Doctores de reſidentia in beneficiis Eccleſiaſticis agentes.*

cap.8.de reſidentia parochorum,& in tract.de Canonicis,cap.20. de reſidentia Canonicorum,& quibus pœnis puniantur non reſidentes.

2. Beneficium ſimplex obtinentem non poteſt Epiſcopus cogere perſonale aliquod ſeruitium impendere.

2. *Perſonalem reſidentiam de iure,vel conſuetudine,*&c.]Et ideò beneficia ſimplicia obtinentem non poſſe Epiſcopum cogere perſonale aliquod ſeruitium impendere, cùm ex antiquiſſima totius Eccleſiæ conſuetudine non teneatur, refert deciſum Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.2. cap.3.num.32.*

3. Ordinariis non datur facultas diſpenſandi in reſidentia.

3. *Expediens videbitur.*] Per hæc verba non dari facultatem ordinariis diſpenſandi à reſidentia ex quauis ratione, refert deciſum Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.2.tit.23.l.2.§.2.de reſidentia parochorum,num.201.*

4. Reſidere quibus pœnis, & iuris remediis cogantur beneficiarij.

4. *Reſidere cogantur.*] Quibus autem pœnis, & iuris remediis, dixi *d.tract.de officio,& poteſt.parochi,cap.8.n.67.cum ſeqq.& d.tract.de Canonic. c.20.ex n.15.*& *infrà* latiùs *in collect.ad ſeſſ.23.de reform.c.1.*

5. Abbas Commendatarius SS.Vincentij & Anaſtaſij non tenetur reſidere.

5. Abbas commendatarius SS.Vincentij, & Anaſtaſij Amandulæ Firman.diœceſis Ordinis S.Benedicti non tenetur reſidere in ea,quamuis illa curam habeat animarum ſecularium, ſed huiuſmodi cura eſt exercenda per vicarium Preſbyterum ſecularem, ab ordinario approbandum,vt refert deciſum Aldan.*in compend.canon.reſol.lib.1.tit.5.n.3.*

6. *Nullique priuilegia, ſeu indulta*, &c.] Vide Paul.Comitol. *reſponſ. moral.lib.1.q.60.n.6.*Cened.*pract.& canon.quæſt.lib.1.q.1.n.32.* vbi reſoluit per clauſulam generalem in præcitatis Concilij verbis, non fuiſſe derogatam Eugenianam conſtitutionem conceſſam vniuerſitatibus ſtudiorum;quem refert,& explicat Sanctarel.*var.reſol.q.16.n.2.& 3.*vbi *n.4.* reſpondet, in hoc decreto tolli priuilegia, & indulta perpetua de non reſidendo,& de fructibus in abſentia percipiendis, vt apertè indicatur illis verbis,*indulgentijs quoque,& diſpenſationibus temporalibus*, &c. at priuilegium,quod cõceditur vniuerſitatibus,non eſt perpetuum, ſed temporale,quandiu ſcilicet ſcholaſticus, & Magiſter ſtudet,& docet in illis, & propterea dicendum eſt per Concilium non tolli priuilegium conceſſum vniuerſitatibus.

7. *Vt per deputationem idoneorum vicariorum*, &c.] Vide Campan.*in diuerſ.iuris canon.rub.7.cap.6. n.116.& infrà in collect.ad ſeſſ.7.de reformat. cap.7.& ſeſſ.25.etiam de reform.cap.16.*

8. Cauſæ rationabiles ex quibus abeſſe poſſunt beneficiarij, remiſſiuè.

8. *Rationabilibus cauſis.*]Quæ autem ſint,dixi *in collect.ad ſeſſ.23.de reform.cap.1.& de officio,& poteſt.parochi,cap.8.ex num.46.*

Exceſſus ſecularium Clericorum,& Regularium agentium extra monaſteria,ab ordinario loci vt deputato à Sede Apoſtol.corrigantur.

CAPVT III.

1. VIde Paul.Fuſc.*de viſitat.lib.2.cap.20.num.16.* Campan.*in diuerſorio iuris Canon.rub.12.cap.13.à princip.* Aloyſ.Ricc. *in deciſ.Curiæ Archiep.*

Archiep. Neapol. p. 1. deciſ. 223. num. 4. & p. 4. deciſ. 231. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p. 3. alleg. 105. n. 14. cum ſeqq.*

2. *Eccleſiarum Prælati,* &c.] Textum iſtum, dum tribuit Prælatis iuriſdictionem corrigendi exceſſus ſubditorum, intelligi conceſſiſſe Prælatis Regularium priuatiuè ad ordinarium, tenent Pute. *deciſ. 239. aliàs 238. in nouis, lib. 3.* Menoch. *de præſumpt. lib. 2. præſumpt. 18. num. 22.* Cened. *ad decretal. collect. 87. n. 4 verſ. ſecundo.*

3. *Vel Regularis.*] Etiam Militiæ S. Ioannis Hieroſolymitanæ, ſicut tenent Nauar. *conſ. 21. incip. An Milites S. Ioannis, ſub tit. de Regular. in antiq. aliàs conſ. 12. in nouis*, Sayr. *in floribus deciſ. ſub eodem tit. deciſ. 26.* F. Emman. *quæſt. regul. tom. 2. quæſt. 2. art. 4. & quæſt. 63. art. 7. verſ. quinto,* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. part. 3. collect. 503. verſ. amplia primò, & d. part. 4. deciſ. 231. num. 3.* Azor. *inſtit. moral. part. 1. lib. 13. cap. 4. quæſt. 3.* Campan. *d. cap. 13. num. 22.* Hieron. Roder. *in compendio quæſt. regul. reſol. 82. n 11.*

4. *Extra monaſterium.*] Regularem manentem extra clauſtrum de licentia ſuperioris, etiam in domo deputata ad erectionem monaſterij, niſi in dicta domo ſit regularis obſeruantia, vt ſaltem viuat ſub ſuperiore conuentualiter, ſi deliquerit, poſſe puniri ab ordinario, referunt deciſum Piaſec. *in praxi Epiſcop. part. 2. c. 3. num. 42.* Campan. *d. c. 13. n. 22. in fine.* Ego ipſe *d. alleg. 105. num. 16.* Aduerte, quòd hodie ſecundùm decreta S. Congr. Conc. de celebratione Miſſarum ſub dat. Romæ 21. Iunij 1625. Monaſteria, Conuentus, & alia Religioſorum loca, in quibus duodecim ſaltem Fratres, aut Monachi, ſeu Religioſi degere, & ex redditibus, & conſuetis eleemoſynis, detractis omnibus detrahendis, ſuſtentari non poterunt, ordinarij loci viſitationi, correctioni, atque omnimodæ iuriſdictioni, etiamſi nunquam deliquerint, ſubiecta eſſe intelliguntur.

4. Regularis manens extra clauſtrū de licentia ſuperioris, ſi delinquit, puniri poteſt ab ordinario.

Aduertendum.

5. Si verò Religioſus aliquis manſerit de ſuperioris licentia ſub regulari obſeruantia in aliquo membro, vel grangia ſui monaſterij pro Religionis ſeruitio, delinquat, non ab ordinario, ſed à ſuo ſuperiore puniri debet, ſecundùm formam *c. 14. infr. ſeſſ. 25 de regular.* quia cùm huiuſmodi ſuperior illi poſſit dare licentiam, *ſeſſ. 25. c. 4.* & dicta loca ſint membra dependentia à ſuis monaſteriis, cenſentur eodem iure, & gaudent priuilegiis ſuorum monaſteriorum, *cap. recolentes. § cæterùm. de ſtatu monach.* ita Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. p. 4. deciſ. 231. num. 4.* Ego ipſe *d. alleg. 105. num. 17.*

5. Religioſus manẽs de ſuperioris licentia ſub regulari obſeruantia in aliqua grãgia ſui monaſterij, ſi delinquat, non ab ordinario, ſed à ſuo ſuperiore puniri debet.

6. Regularis, qui dum extra clauſtra de licentia ſui ſuperioris degit, ab ordinario loci deputatus fuit alicui officio exercendo, & in eo cum ſcandalo deliquit, ab eodem ordinario puniri poteſt ex hoc decreto, ita Ardan. *in compendio canon. reſolut. lib. 1. tit. 6. num. 3.* vbi refert ita deciſum 14. Februarij 1585.

6. Regularis, ſi cum ſcãdalo delinquat in officio, ad quod ab ordinario loci deputatus fuit, poteſt ab eodem puniri.

7. Canonicus regularis iuſſu ſui ſuperioris degens in ædibus parochialis Eccleſiæ ſuæ Congregationi vnitæ, in qua curam animarum exercet, & Sacramenta adminiſtrat, ſi delictum non concernens curam animarum, nec Sacramentorum adminiſtrationem, commiſerit, non

7. Canonicus regularis iuſſu ſui ſuperioris degens in ædibus parochial. Eccleſiæ ſuæ Cõgregationi vnitæ, ſi delinquat, à quo puniendus.

poteſt ab Epiſcopo puniri vigore huius decreti, quaſi extra monaſterium degat, ita Aldan. *d. loco*, vbi dicit ita fuiſſe reſolutum 8. Februarij 1601.

8. Epiſcopus poteſt viſitare, & corrigere Regulares degentes extra clauſtra, occaſione docendi doctrinam Chriſtianam.

8. Epiſcopus poteſt viſitare, & corrigere Regulares degentes extra clauſtra occaſione docendi doctrinam Chriſtianam, ex Aldan. *d. tit. 6. num.* 4. vbi ait, ſic deciſum fuiſſe in Manilen. de anno 1626. quod non habere locum in Patribus Societatis IESV, qui munere docendi doctrinam Chriſtianam funguntur, dum tamen habeant illis in locis ſuperiores, qui curam ipſorum gerant, & apud quos ſe recipiant, iuxta regulæ inſtitutum viuentes, tenuit Aldan. *vbi ſuprà num. 5.* aſſerens ita deciſum in vna Limen. 10. Iunij 1591.

9. Extrauag. *cùm Matthæus 3. de hæret.* inter communes, nō corrigitur per hoc decretum.

9. *Etiam ſui Ordinis priuilegij prætextu.*] Textum in Extrauag. *cùm Matthæus 3. de hæret.* inter communes, non corrigi per hoc Concilij decretum, teſtatur Cened. ad Sextum *collectan. 14. n. 3. cum ſeqq.*

10. Punitio, & correctio Regulariũ delinquẽtium cũ ſcandalo extra monaſteria, an per cenſuras ab ordinario ſit facienda.

10. *Puniri, & corrigi valeat.*] Non tamen per cenſuras, vt exiſtimarunt Sanch. *de matrim. lib. 7. diſp. 33. num. 22. & 23. & in præcepta Decalogi lib. 6. c. 1. num.* 14. Ludou. Miranda *in manu. Prælat. tom. 2. quæſt. 35. art.* 11. Portel. *in addit. ad dub. regularia, verbo Epiſcopus, num. 5.* Fr. Emman. *in addit. ſumm. tom. 3. cap. 105. num. 2.* Villalob. §. 2. *ſumm. tract. 35. diffic. 5. num.* 17. Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regul. reſolut. 62. de excommunic. num. 7.*

Quarumcunque Eccleſiarum minorum Capitula toties quoties voluerit Epiſcopus, & alij maiores Prælati, &c. viſitent, corrigant, & emendent, non obſtantibus, &c.

CAPVT IV.

1. VIde Salzed. ad Bernard. *in pract. cap. 3. lit. A. verſ. competit, in nouiſſ. edit.* Fr. Emman. *quæſt. regul. tom. 2. quæſt. 21. art. 7.* Azor. *inſtitut. moral. part. 2. lib. 3. cap. 40. à princip. & præcipuè quæſt.* 4. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. part. 2. cap. 2. num.* 64. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib. 1. titul. 6. de viſitat. num.* 18. *cum ſeqq.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, part. 3. alleg. 73. num. 4. cum ſeqq. & addita ad c. 6. ſeſſ. 25. de reformat.*

2. Viſitare, & corrigere poteſt Epiſcopus ſua Capitula, ſi non ſunt exempta, non obſtantibus priuilegiis ex fundatione.

2. Epiſcopus ſua Capitula viſitare poteſt, & corrigere, ſi non ſunt exempta, non obſtantibus priuilegiis ex fundatione; ſi verò exempta ſint, ſeruanda eſt forma præſcripta *infrà ſeſſ. 25. cap. 6.* ac proinde ſeruare tenentur decreta illius Concilij Prouincialis, cui interfuerit eorum Epiſcopus, vt refert deciſum Armendar. *d. tit. 6. de viſitat. n. 19. 21. & 23.*

3. Capitulum, & Eccleſias ſibi ſubiectas viſitare poteſt Epiſcopus toties quoties opus fuerit.

3. Viſitare Capitulum & Eccleſias ſibi ſubiectas poteſt Epiſcopus toties quoties opus fuerit, & pluries in anno, ſi aliquid acciderit quod iteratam Epiſcopi viſitationem expoſcat, Aldan. *in compendio canon. reſol. lib. 1. tit. 7. num. 1.* vbi refert ita deciſum 24. Ianuarij 1602.

4. Viſitatio

4. Viſitatio perſonarum capitularium, quæ iuxta canonicas ſanctiones, vt dicitur in hoc decreto, facienda eſt, intelligitur iuxta diſpoſitionem iuris communis, citra punitionem & priuationem, Rot. in Calaguritana iuriſdictionis 25. Maij 1580. coram Bubalo, *part.* 2. *diuerſ. deciſ.* 328.

4. Viſitatio perſonarũ capitularium ex hoc decreto intelligitur citra punitionem, & priuationem.

5. Viſitare ſi velit Epiſcopus ex hoc decreto, debet id perſonaliter agere, ſecus ſi ex aliis Concilij decretis, cùm id per ſuum generalem vicarium, aut viſitatorem facere poſſit, ſi modò legitimè impeditus fuerit, vt permiſſum eſt *ſeſſ.* 24. *cap.* 3. *de reformat.* etiamſi de viſitandis exemptis ageretur, cùm *d. cap.* 3. exemptiones tollat, atque etiam de viſitandis hoſpitalibus, ex *cap.* 8. *ſeſſ.* 22. agatur, ita refert deciſum Aldan. *d. tit.* 7. *num.* 2.

5. Viſitare ſi velit Epiſcopus ex hoc decreto, debet id perſonaliter agere.

6. Ordinarij appellatione, cuius in litteris erectionis collegiatæ fit mentio, nullatenus eſt intelligendus Archipreſbyter eiuſdem Eccleſiæ collegiatæ, ſed Epiſcopus dumtaxat, ideóque Eccleſiam ipſam, illiúſque dignitates, Canonicatus, & beneficia pro tempore obtinentes, atque alios quoſcunque miniſtros non eidem Archipreſbytero, ſed Epiſcopi dumtaxat viſitationi, correctioni, atque omnimodæ iuriſdictioni ſubiecti ſunt; ita Aldan. *citato loco*, vbi teſtatur deciſum in vna Vicen.

6. Ordinarij appellatione quis cõprehendatur.

7. Viſitare ſine Canonicis adiunctis poteſt Epiſcopus iuxta formam huius decreti, quòd ſi compilato proceſſu, formato iudicio, prout iuris fuerit, contra aliquem Capitularem procedere velit in caſu, quo accuſatum, vel inquiſitum de crimine comprehenderit, non poteſt ſine adiunctis, ita Aldan. *vbi ſupr.*

7. Viſitare ſine Canonicis adiũctis poteſt Epiſcopus iuxta formã huius decreti.

8. Viſitandi facultas ſublatis priuilegiis tributa Epiſcopo quoad Eccleſias collegiatas per hoc decretum, & quoad alias per *c.* 8. *ſeſſ.* 22. & *cap.* 9. *ſeſſ.* 24. habet locum non ſolùm vbi priuilegium Eccleſiæ eſt reſtrictum ad certos caſus, verùm etiam cùm vniuerſale eſt, ſine vlla caſuum reſtrictione, ita Aldan. *d. tit.* 7. *num.* 6. vbi dicit reſolutum in Hamuracen. 16. Iulij 1576.

9. Viſitare tenetur Epiſcopus tantùm per ſe ipſum Eccleſiam collegiatam, ſi exemptio Capituli probetur, non per immemorabilem, ſed per ſcripturas, & inſtrumenta legitima, ex Aldan. *d. tit.* 7. *n.* 7. vbi dicit deciſum in Palentina de Auiles.

9. Viſitare tenetur Epiſcopus tãtùm per ſe ipſum Eccleſiam collegiatã, ſi exemptio probetur per ſcripturas, & inſtrumenta authentica.

10. Viſitare non poteſt Epiſcopus vigore huius decreti archiuium, & ſcripturas omnes Capituli in eo exiſtentes, ex Aldan. *d. tit.* 7. *num.* 8. vbi dicit reſolutum in Tiraſonen.

10. Archiuum & ſcripturas Capituli nõ poteſt Epiſcopus vigore huius decreti viſitare.

11. Viſitationem Eccleſiæ cathedralis protrahere non poteſt Epiſcopus, ſed debet continenter proſequi, neque ad extraneos actus diuertere, & quamprimùm legitimo impedimento ceſſante, vt eam perficiat, incumbere, ita Aldan. *d. tit.* 7. *n.* 9.

11. Cathedralis Eccleſiæ viſitationem protrahere non poteſt Epiſcopus.

12. Viſitare debet Epiſcopus in loco ordinario Capituli, quando viſitat totum Capitulum, ſecus quando viſitat particulares perſonas, & non poteſt imponere pœnas ordinarias, niſi ordinariè cum adiunctis procedendo, vbi illi fuerint, nec poteſt ponere edicta ſub cenſuris

12. Viſitare debet Epiſcopus in loco ordinario Capituli quãdo viſitat totum Capitulũ, ſecus quãdo viſitat particulares perſonas.

ad reuelanda delicta clericorum, quia correctio eſt priùs facienda inter ſe, & ipſum ſolum, ex Aldan. *d.tit.7. num.*10. vbi teſtatur deciſum ſub die 21.April.1593.

13. Epiſcopus in viſitatione præparatoria poteſt exigere iuramentum à viſitatis, ſecus in ſpeciali.

13. Epiſcopus poteſt in viſitatione præparatoria exigere iuramentum à viſitatis, ſecus in ſpeciali, & de rebus nedum ſcandaloſis,& publicis,ſed etiam ſecretis in viſitatione inquirere, & in viſitatione præparatoria mandare, vt detur copia teſtium,ſecus in ſpeciali. Tanquam ſuſpectus autem recuſari non poteſt cùm generalem viſitationem aggreditur,aut cùm ad ſpecialem deſcendit,ſi modò ſine ſtrepitu,& figura iudicij procedens pœnas imponat delictorum non ordinarias, ſed eas tantùm, quæ morum emendationem reſpiciunt, & modum corrigendi non excedunt, ita Aldan. *vbi ſuprà num.* 12. vbi ait reſolutum in Abulen.1.Decembris 1588.

14. Viſitare non poteſt Epiſcopus in eius domibus Epiſcopalibus.

14. Viſitare non poteſt Epiſcopus in eius domibus Epiſcopalibus, ſed dum viſitare voluerit Capitulum debet accedere ad locum ſolitum,quo ſcilicet Capitulares congregari,& eorum actus expediri conſueuerunt,ſi id tamen commodè fieri poteſt, ſin minus, ad locum congruum, & communem, ſed non tenetur accedere ad locum Capituli, quoties proſequi velit viſitationem alicuius perſonæ de Capitulo; ſi tamen Capitulum occaſione viſitationis conuocare ipſe voluerit, non poteſt extra locum ſolitum illud congregare,ex Aldan.*d.tit.*7 *n.*13.

15. Subcollectores Apoſt. non comprehenduntur ſub hoc decreto.

15. Subcollectores Apoſtolici tanquam prorſus exempti non comprehenduntur ſub hoc decreto,*& ſeſſ.7.c.*1.*& ſeſſ.*15.*c.*6.*de reform.*ita refert deciſum Gonzal.*ad reg.*8.*Cancel gloſ.*5.*n.*81.*&* 82.

16. Curatos & Sacerdotes deputatos ad curam in Eccleſiis parochialibus ſubiectis Commendatori Ordinis Teuthonici punire poteſt ordinarius.

16. Curatos, & Sacerdotes deputatos ad curam in Eccleſiis parochialibus ſubiectis Commendatori Ordinis Teuthonici punire poteſt ordinarius, ad præſcriptum huius decreti,*& cap.*6.*ſeſſ.*25. *de reform.*ita Aldan.*d.tit.*7.*n.*14.vbi ait ſic fuiſſe deciſum in Curien.5. Aprilis 1631.

17. Non ſuſtulit facultates alias ex immemoriabili, & laudabiliter obſeruata conſuetudine.

17. *Conſuetudinibus.*] Non ſuſtulit facultates alias ex immemoriabili,& laudabiliter obſeruata conſuetudine Decano,& Capitulo ſingulares Capituli, ipſíque ſubiectas perſonas cumulatiuè cum Epiſcopo, ſeorſum tamen ab eodem (ipſum Epiſcopum toties quoties ſua auctoritate vti volentem non excludendo)viſitandi,corrigendi,& emendandi,quia Concil. non dicit eam facultatem conceſſiſſe Epiſcopo priuatiuè,quoad alios inferiores ordinarios de quorum excluſione non conſtat, & ab eis debitè punitus non eſt cogendus coram Epſcopo denuò ſe purgare, vel ab eodem iterum puniri, ita referunt deciſum Gonzal. *ad reg* 8.*Cancel.*§.2.*proœm num.*21.Nicol Garc.*de benefic.p.*3.*cap.*2.*n.*194. *in* 3.*declar.*Armendar.*d.tit.*6.*de viſitat.n.*28. Stephan.Gratian.*diſcept.forenſ.cap.*154.*num.*40.Ego ipſe *d.alleg.*73.*num.*5.

18. Non tollit concordias confirmatas à Sede Apoſt.

18. *Concordijs.*] Non tollit concordias confirmatas à Sede Apoſtolica.Rot.*deciſ.*16.*part.*2.*diuerſ.* Nicol.Garc.*d.part.*3.*c.*2.*num.*217. derogat enim concordiis præterquam confirmatis à Sede Apoſtol. & illæ tantùm confirmationes intelliguntur præſeruatæ in decretis Concilij, quæ emanarunt ex certa ſententia, & cum cauſæ cognitione, vt refert deciſum Garc. *d.c.*2.*num.*222. Et ideo concordiæ confirmatæ à Papa in forma

forma communi, etiamſi cum ea concurrat conſuetudo immemorialis, fuit per Concil. derogatum, ex eod. Garc. *d. cap. 2. num. 223.*

19. *Per ſe ipſos.*] Perſonaliter ſcilicet, & non per vicarios, etiam generales, etiamſi de viſitandis exemptis ageretur, vel etiamſi ageretur de viſitandis hoſpitalibus, iuxta *cap. 8. ſeſſ. 22. de reform.* Secus ſi velit viſitare ex aliis Concilij decretis, cùm per ſuum vicarium generalem id agere poſſit, aut per viſitatorem, ſi modò legitimè impeditus fuerit, vt permiſſum eſt *infrà cap. 6. ſeſſ. 25. de reform.* ſic deciſum referunt Sbroz. *in addit. ad ſuum tract. de offic. vicar. lib. 3. q. 120.* Armendar. *d. tit. 6. de viſitat. num.* 107. vbi *num.* 124. ſubdit Epiſcopum poſſe viſitare etiam Eccleſias exemptas, ſed tunc per ſe ipſum tantùm. 19. Viſitare perſonaliter quando teneatur Epiſcopus.

Pontificalia in aliena diœceſi non exerceantur, aut ordinatio fiat ſub pœna ſuſpenſionis ab exercitijs.

CAPVT V.

1. VIde Nauarr. *conſ. 69. de ſent. excomm. in antiq. aliàs conſ. 12. de clerico excommun. min.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub illo tit. de ſentent. excomm. deciſ. 66.* Salzed. ad Bernard. *in pract. cap. 26. litt. A. in princip. ſecundùm nouiſſ. impreſſ.* Henriq. *in ſumm. lib. 11. cap. 3. §. 2. in fine,* Gutier. *canon. lib. 1. cap. 26. num. 26.* Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib. 1. q. 17. n. 17.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo Archiepiſcopus, n. 2. & p. 2. verbo Epiſcopus, pag. 45.* Petr. de Ledeſma *in ſumm. p. 1. tract. de ſacramento Ordinis cap. 8. concluſ. 4. dub. 4.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom. 1. q. 38. art. 3. concl. 1.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 1. cap. 1. n. 46.* Cened. *ad decretum collect. 52. num. 1.* Vgolin. *de officio, Epiſcopi, cap. 2. §. 2. num. 5.* Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. p. 2. deciſ. 188. num. 10.* Bonacin. *de cenſuris diſp. 3. q. 6. puncto 3. n. 27.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcopis, num. 68.* Bonacin. *de ſuſpenſ. in particulari diſp. 3. q. 1. puncto 12. n. 1.* Campan. *in diuerſorio iuris canon. rub. 9. cap. 1. num. 6.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 2. alleg. 6.* 1. Doctores referuntur de materia huius cap. agentes.

2. Epiſcopus alienus non poteſt à Patriarcha induci ad ſubeunda munera Pontificalia in diœceſi alicuius Epiſcopi ſuffraganei, niſi de ipſius licentia, vt refert deciſum Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo Epiſcopus,* & ego ipſe *d. alleg. 6. num. 14.* 2. Epiſcopus alienus non poteſt à Patriarcha induci ad ſubeũda munera Pontificalia in diœceſi alicuius Epiſcopi ſuffraganei, niſi de ipſius licentia.

3. Pontificalia exercere in Eccleſiis ſuffraganeorum abſque licentia Epiſcopi ordinarij prohibitum eſt Archiepiſcopo, ita Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib. 1. tit. 8. num. 2.* vbi refert deciſum à S. Congr. Epiſcop. ſub die 18. Aprilis 1599. 3. Archiepiſcopo prohibitum eſt Pontificalia exercere in Eccleſiis ſuffraganeorũ abſque licentia Ordinarij.

4. Epiſcopus in alterius diœceſi de licentia ordinarij loci non poteſt ordinare perſonas, quæ non ſunt ſubiectæ illi ordinario, niſi habeant dimiſſorias generales à ſuis ordinariis, ita refert deciſum Armendar. *d. l. 7. de Epiſcopis, num. 68.* 4. Epiſcopus non poteſt ordinare in alterius diœceſi de licẽtia Ordinarij perſonas illi non ſubiectas, niſi habuerint dimiſſorias.

5. Epiſco

5. Pontificalia exercens in aliena diœceſi de ordinarij loci expreſſa licentia poteſt ordines conferre etiam ſuis propriis diœceſanis.

5. Epiſcopus exercens Pontificalia in aliena diœceſi de ordinarij loci expreſſa licentia, poteſt ordines conferre etiam ſuis propriis diœceſanis,non obſtante hoc decreto, ex Aldan.*d.tit.*8.*num.*3. vbi teſtatur ſic reſolutum ſub die 6. Iulij 1595. & idem tenet Armendar. *d.loco num.*55.

6. Epiſcopus in alterius diœceſi de licentia ordinarij poteſt tam ſubditos proprios,quàm Epiſcopi licentiam concedentis ordinare.

6. Epiſcopus in alterius diœceſi exiſtens poteſt præuia licentia illius,tam ſubditos proprios,quàm Epiſcopi licentiam concedentis abſque incurſu pœnarum ordinare,ex Aldan.*d.loco*, vbi refert deciſum die 22.Februarij 1630.

7. Facultatem habens à Papa promouendi à quocumque, non poteſt promoueri ab Epiſcopo in aliena diœceſi ſine licentia Epiſcopi illius diœceſis.

7. Facultatem habens à Papa promouendi à quocunque,non poteſt promoueri ab Epiſcopo in aliena diœceſi ſine licentia Epiſcopi illius diœceſis, per *cap.*11.*ſeſſ.*7. niſi Epiſcopus illius diœceſis conſtitueret ſuum vicarium illum Epiſcopum exterum vt pro ſe promoueat, ſicut non ſufficit ſimplex licentia, ſed conſtitutio in ſui locum requiritur, vt probatur ex *d.cap.*11. ibi, *vel ab eo quod pro eo*, &c. ita Aldan. *d.tit.*8. *num.*5.

8. Familiares triennales Epiſcopi an alius de eius licentia ordinare poſſit.

8. Familiares triennales Epiſcopi, in cuius diœceſi exercet alius de eius licentia Pontificalia, poterit inuitatus ordinare,ſi Epiſcopus,qui hanc facultatem exercendi Pontificalia illi dedit, expreſsè etiam dedit licentiam huic familiari quòd poſſit ordinari ab eo,ac etiam familiarem alterius Epiſcopi extranei, ſi expreſſa adſit ipſius licentia, cùm talem familiarem Concil. habeat pro ſubdito illius Epiſcopi, & ſicut Epiſcopus verè ſubditum ſuum poteſt facere ordinari ab alio, ſic & iſtum,refert deciſum Aldan.*d.loco*.

9. Primã clericalem tonſuram ſuis ſubditis conferre non poteſt Epiſcopus in aliena diœceſi abſque licẽtia ordinarij loci.

9. Epiſcopus in aliena diœceſi non poteſt conferre primam clericalem tonſuram ſuis ſubditis,abſque licentia ordinarij loci,vt reſoluit Campan.*in diuerſ.iuris canon.rub.*6. *cap.*1. *num.*2. quem refero *d.alleg.*6. *n.*15.contra Rebuff.*in tract.nominat.q.*14.*n.*29.*&* 65.*& in praxi benef.rub. de Eccleſ.& à quibus, & quomodo ordinentur, num.*13. Henriq. *in ſum.lib.*3. *cap.*6.§.6. Bonacin.*de Sacrament. diſp.*3.*q.vnica, puncto* 2.*num.*13. exiſtimantes id ei licere.

10. Ordines in loco exempto volens conferre Epiſcopus alienus, debet habere licentiã ſuperioris loci exẽpti, & illius Epiſcopi, intra cuius fines locus exemptus conſtitutus eſt.

10. Epiſcopus alienus volens conferre ordines in loco exempto,non ſolùm debet habere licentiam ſuperioris loci exempti, ſed etiam illius Epiſcopi, intra cuius fines locus exemptus eſt conſtitutus, vt referunt deciſum Armendar.*d.l.*7.*de Epiſcopis,num.*55. Aloyſ.Ricc.*in praxi rerum fori eccleſ. poſt reſolut.* 495. *in notab. de materia Epiſcop.* Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Epiſcopus*, *pag.*100. *col.*2. Ego ipſe *d. alleg.* 6. *num.*12.

11. Pontificalia exercere non poteſt Epiſcopus in loco exempto vocatus ab inferiore Prælato ipſius loci ſine licentia Epiſcopi, intra cuius fines locus exemptus conſtitutus eſt.

11. Non poteſt enim Epiſcopus Pontificalia exercere in loco exempto, & iuriſdictionis non Epiſcopi, ſed inferioris, vocatus tamen ab ipſo inferiore,ſine licentia Epiſcopi,intra cuius diœceſis fines eſſet locus ille, etiamſi ille inferior prætenderet ratione exemptionis vocare Epiſcopum quem maluerit ad miniſtrandum ſacramentum Confirmationis,dummodo locus ipſius exempti ſit infra fines diœceſis alicuius, ita vt non ſit nullius, quia tunc poſſet, vt teſtatur reſolutum Armend. *d.l.*7.*num.*68.

12. Suffra

12. Suffraganeus datus Epiſcopo Vilnen. cum facultate exercendi Pontificalia officia in diœceſi,& ciuitate Vilnen. de expreſſo conſenſu & licentia moderni,& pro tempore exiſtentis Epiſcopi, non poteſt eadem Pontificalia exercere, vt exercuit viuente Epiſcopo, poſt illius mortem Sede vacante, Capitulo non contradicente, ita Aldan. *d.tit.*8. *num.*9.vbi refert deciſum in Vilnen.22.Februarij 1631.

12. Suffraganeus datus Epiſcopo cum facultate exercendi Pontificalia de eius licentia, non poteſt illo mortuo ea exercere.

13. Confirmationis ſacramentum in alterius diœceſi non poteſt Epiſcopus ſuis ſubditis conferre ſine licentia Epiſcopi, in cuius diœceſi reperitur,ita teſtatur deciſum Armendar.*d.l.*7.*de Epiſcopis,num.*68. quem refero *de officio,& poteſt.Epiſcopi p.*2.*alleg.*30.*n.*15.

13. Confirmationis ſacramentum in alterius diœceſi non poteſt Epiſcopus ſuis ſubditis conferre ſine licentia Epiſcopi in cuius diœceſi reperitur.

14. Epiſcopus,qui nullum habet Epiſcopatum,non poteſt in Eccleſia ſua iuriſdictionali,veluti ſi eſſet Præpoſitus, Chriſma conferre, nec alia Pontificalia exercere,niſi de expreſſa licentia Epiſcopi,intra cuius diœceſis fines præpoſitura exiſtit, ita refert deciſum Aldan. *d. tit.* 8. *num.*10.

14. Epiſcopus, qui nullum habet Epiſcopatum,non poteſt in Eccleſia ſua iuriſdictionali Pontificalia exercere.

15. Commendatarius Abbatiæ exiſtentis intra fines alicuius diœceſis,etiam exemptæ,& habentis iura quaſi Epiſcopalia,non poteſt vocare quem maluerit Epiſcopum pro miniſtrando ſacramento Confirmationis ſuis populis, niſi de conſenſu, & licentia Epiſcopi in cuius diœceſi eſt Abbatia, ita refert deciſum in vna Veronen. Aldan.*d.tit.*8. *num.*11.

15. Commẽdatarius Abbatiæ exiſtentis intra fines alicuius diœceſis non poteſt vocare Epiſcopũ pro miniſtrando ſacramento Confirmationis ſuis populis, niſi de conſenſu & licentia Epiſcopi in cuius diœceſi eſt Abbatia.

16. Abbatia aliqua ſi nullius diœceſeos exiſtat, non poteſt Epiſcopus vicinior ibi conferre ſacramentum Confirmationis, & exercere Pontificalia abſque Abbatis expreſſa licentia,ſed eſt in facultate ipſius Abbatis conuocare quem maluerit catholicum Antiſtitem, ſaluo tamen maiori iure Epiſcopi vicinioris, ſi aliunde id ſibi competat. Verùm poteſt Epiſcopus vicinior viſitare beneficia ſæcularia, & clericos ſæculares dictæ Abbatiæ,illóſque repertos culpabiles corrigere.Et Epiſcopus vicinior dicitur ille,cuius cathedralis Eccleſia ſit Abbatiæ proximior, non autem locis dictæ Abbatiæ ſubiectis, ſic refert deciſum Aldan.*citato loco.*

16. Epiſcopus vicinior quæ poſſit in Abbatia nullius diœceſis.

17. Archiepiſcopus non poteſt vti Cruce, nec Mozzetta Legato præſente in ciuitate,ex Aldan.*d.tit.*8.*n.*12.vbi teſtatur ſic reſolutum die 2.Octobris 1601. Et non poteſt Pontificalia exercere in Eccleſiis ſuffraganeorum, abſque licentia Epiſcopi ordinarij, ex eod. Aldan.*d.tit.*8. *num.*26. vbi dicit ſic fuiſſe deciſum à S.Congreg.Epiſcopi ſub die 18. Aprilis 1599.

17. Archiepiſcopus nõ poteſt vti Cruce, nec Mozzetta Legato præſente in ciuitate.

18. Pontificalia in Eccleſia Archiepiſcopi abſque eius licentia non debet exercere Nuncius,ex Aldan.*d.tit.*8.*num.*14.vbi ait ita deciſum in S.Congr.Rit.ſub die 9.Martij 1593.

19. Benedictionem non ſolemnem non comprehendit Concil. *in hoc cap.* ex Aldan. *d.tit.*8. *num.*15. vbi refert ſic reſolutum ſub die 13. Aprilis 1630.

20. Epiſcopus & vicarius extra territorium habent facultatem faciendi actus voluntariæ iuriſdictionis, vt reſoluunt Vgolin. *de officio Epiſcopi,cap.*4.§.14.*num.*4.Card.Tuſch.*lit.I.concl.*546.Stephan.Gratian. *diſcept.*

20. Epiſcopus & vicarius extra territorium habent facultatem faciendi actus voluntariæ iuriſdictionis.

*diſcept.forenſ.cap.*127.*à princip.& num.*6. tenet quòd poſſunt concedere dimiſſorias in aliena diœceſi.

21. Excommunicare, & abſoluere ſubditum ſuū poteſt Epiſcopus extra territorium.

21. Hinc etiam Epiſcopus extra territorium poteſt excommunicare, & abſoluere ſubditum ſuum, ſecundùm Gonzal. *ad regul.*8. *Cancel. gloſſ.*62.*num.*12.vbi *num.*11 ſubdit poſſe Epiſcopum extra ſuam diœceſim iuriſdictionem contentioſam exercere, quando cauſæ cognitio non vertitur, & effectus confertur in ſuam diœceſim, de quo etiam Stephan.Gratian.*d.cap.*127.*num.*8.vel quando Epiſcopus diœceſis permitteret, modò litigantes in id conſentiant, vt poſt alios reſoluit Vgolin. *d.*§.14.*n.*4.*verſ.ſecundò excipitur*, quem refero ego ipſe *d.alleg.*6.*n.*18.

22. Abbatibus titularibus habẽtibus iuriſdictionem quaſi Epiſcopalẽ cum vſu mitræ no licet illam deferre extra proprias eorum Eccleſias abſque ſpeciali Sedis Apoſt. indultu.

22. Abbatibus titularibus habentibus iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem cum vſu mitræ, & baculi, non licet deferre mitram extra proprias eorum Eccleſias per diœceſes ordinariorum abſque ſpeciali indultu Sedis Apoſt.nec ſine, nec cum licentia ordinariorum, ex Aldan. *d.tit.*8.*n.*15.vbi refert deciſum ſub die 2.Auguſt.1631.

23. Baldachinum erigere poſſunt Epiſcopi in Eccleſiis Regularium Pontificalia exercentes.

23. Epiſcopi in Eccleſiis Regularium Pontificalia exercentes poſſunt ibi Baldachinum erigere, ex Aldan.*d.tit.*8.*n.*16.vbi atteſtatur reſolutum in S.Congr.Epiſcop.ſub die 10.Iulij 1603.

24. Abbatibus Caſſinen. & Oliuetanis quomodo permittatur vſus Baldachini.

24. Baldachini vſus permittitur Abbatibus Congregationis Caſſinen. in tribus ad ſummum feſtiuitatibus anni, quibus ſolemniter celebrant iuxta conſuetudinem modeſtè, ſine pompa, & auro, Vrbanus VIII. *conſt.*101.*incip.Exponi*, 11. Iulij 1629. & Abbatibus Oliuetanis, *conſt.*97. *incip. Exponi.* 4. Aprilis 1629.

25. Epiſcopo exercenti Pōtificalia etiã extra Cathedralem, in ciuitate tamen, tenentur aſſiſtere qui ſolent aſſiſtere.

25. Epiſcopo exercenti Pontificalia etiam extra cathedralem Eccleſiam, in ciuitate tamen, & non in diœceſi, tenentur aſſiſtere, & inſeruire, qui ſolent aſſiſtere, & inſeruire exercenti Pontificalia in Cathedrali, ita referunt deciſum Galet. *in margar.caſuum conſcientiæ, verbo Canonicus, pen.*Scip.de Rubeis *in aphor.Epiſcop.verbo aſſiſtentia,num.*2.

26. Canonici & dignitates Cathedralis ſi adſint, tenentur aſſiſtere Epiſcopo pōtificaliter celebranti in Eccleſia collegiata, vel parochiali.

26. Epiſcopo pontificaliter celebranti etiam in Eccleſia collegiata, vel parochiali, aſſiſtere debent dignitates, & Canonici Cathedralis ſi adſint, non autem Canonici Collegiatæ, vel Preſbyteri parochialis, etiamſi numerus alioquin ſufficiens ſit Preſbyterorum, ex Aldan.*d.tit.*8. *num.*15.vbi refert ita reſolutum in S.Congreg.Rituum in Calaguritana 1.Iulij 1601. & in Bononien.20. Aprilis 1602. & in Brunduſina 15. Iulij 1617.& in Iſernien 2.Auguſti 1631. refero ego ipſe de Canonicis cap.33.num.11.

27. *Nulli Epiſcopo.*] Vel etiam Archiepiſcopo, vt cum gloſ.*in cap.*2. *de offic. ordin. lib.*6. tradit Couarr. *pract. cap.*9. *num.*2. & meliùs Zerol. *d.verbo Archiepiſcopus, verſ ad ſecundum*, vbi reſpondet ad text.*in cap.*1.*de auctor.& vſu pallij*.cum ſimilibus.

28. Vicarius generalis non poteſt concedere licentiam alteri Epiſcopo exercendi Pontificalia in ſua diœceſi.

28. Vicarium generalem non poſſe concedere licentiam alteri Epiſcopo exercendi Pontificalia in ſua diœceſi, teſtatur reſolutum Sbroz. *in addit.ad ſuum tract.de vicario Epiſcopi,lib.*2.*quæſt.*7.

29. Ordinarij nomine venit Epiſcopus in præſenti.

29. *Niſi de ordinarij*,&c.]Epiſcopi ſcilicet, in cuius diœceſi locus eſt conſtitutus, & non de Prælato inferiori, etiam exempto, vt per Galet. *in margarita caſuum conſciem.verbo,verba* 1.

30. *In*

30. *In perſonas eidem ordinario ſubiectas tantùm.*] Vel aliis ordinariis, ſi ab eis litteras dimiſſorias habuerint, vt per Fr. Emman. *in ſum. part. 2. cap. 14. num. 7. concl. 7.* Ludouic. Miranda *in man. Prælat. tom. 1. quæſt. 38. art. 3. in concl.*

30. Epiſcopi poſſunt ordinare perſonas alteri ordinario ſubiectas ſi ab eo litteras dimiſſorias habuerint.

31. *Ab exercitio Pontificalium*, &c.] Epiſcopus ordinans in aliena diœceſi abſque licentia expreſſa ordinarij loci, aut ordinans de licentia Epiſcopi perſonas non ſubditas, ſuſpenditur à Pontificalibus, vt reſoluunt Henriq. *in ſumm. lib. 13. c. 38. §. 1. verſ. 1.* Campan. *in diuerſ. iuris Canon. rub. 6. c. 1. n. 2. & rub. 9. c. 4.* Thom. Valaſc. *allegat. iuris tom. 1. alleg. 43. num. 18.* Bonacin. *d. q. 6. puncto 5. num. 21.* quos refero *d. alleg. 6. n. 4.*

31. Epiſcopus ſuſpenditur à Pontificalibus ſi ordinauerit in aliena diœceſi abſque licentia expreſſa ordinarij loci, vel cum ea perſonas non ſubditas.

32. Pontificalium nomine quæ veniant, colligitur ex gloſſ. *verbo à Pontificalibus, in Extrauag. ſuſcepti regiminis, de elect.* Mar. Alter. *de cenſur. diſp. 16. c. 3. verſ. quæret aliquis,* metipſo *de officio, & poteſt. Epiſcopi, part. 3. alleg. 111. num. 33.*

32. Pôtificalium nomine quæ veniant.

33. Miſſæ ſacrificium cum mitra & baculo celebrare non poteſt ab exercitio Pontificalium ſuſpenſus, ſecundùm Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 467. in 1 edit.* aliàs *reſol. 440. in 2. edit.* Nec calices, & corporalia etiam inaduertenter benedicere, vt per Zerol. *in praxi Epiſcop. part. 2. verbo Epiſcopi, verſ. ſecundo,* Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. part. 3. c. 8. num. 15.* quos refero *d. alleg. 6. num. 8.* vbi *n. 19.* reſoluo, an ſuſpenſus à Pontificalibus in illis celebrando fiat irregularis.

33. Miſſam cum mitra, & baculo celebrare non poteſt ab exercitio Pontificalium ſuſpenſus.

34. Vtrùm autem ſub hac ſuſpenſione prohibeatur exercitium iuriſdictionis Epiſcopalis? Negatiuè reſpondent Vgolin. *de cenſur. tab. 4. cap. 6. §. 6. num. 5.* Aloyſ. Ricc. *d. reſol. 440. num. 3.*

34. Suſpenſo à Pontificalibus non prohibetur exercitium iuriſdictionis Epiſcopalis.

35. *Et ſic ordinati ab executione Ordinum,* &c.] Contra malè ordinantes, & malè ordinatos extat conſtitutio S. D. N. Vrbani VIII. *incip. Secretis*, ſub dat. 11. Decembris 1624. vbi innouantur conſtitutiones aliæ ſuper hac re editæ, videlicet Clementis IV. & Pij II.

35. Contra malè ordinantes, & malè ordinatos extat conſtitutio S. D. N.

36. Et quamuis ordinatio proprij Epiſcopi extra territorium puniri poſſit, eſt tamen valida, vt reſoluunt Henriq. *in ſumm. lib. 11. c. 3. §. 2. in fine, lib. 5.* Vgolin. *de poteſt. Epiſcopi, cap. 4. §. 14. num. 2.* quos refero *d. allegat. 6. num. 11.*

36. Ordinatio Epiſcopi proprij extra territorium eſt valida, quamuis punibilis ſit.

SESSIO VII.

De Sacramentis in genere.

1. VIDE Scholaſticos cum Magiſtro *in 4. diſt. 1. & ſeq.* S. Thom. *3. part. à quæſt. 60.* vbi Caiet. Henriq. *in ſumm. lib. 1. de ſanctiſſimis Eccleſiæ Sacram.* Viuald. *in candel. aureo, in princip. ſub tit. de Sacramentis in genere,* Cardin. Bellarm. *in ſuis controuerſ. cathol. tom. 2. lib. de Sacrament.* Sayr. *in ſpeciali tract. de Sacrament. in genere,* Soar. *tom. 3. de Sacram. in princip.* Didac. Nugn. *in 3. part. D. Thom.* Alexand. Peſant. *part. 3. de Sacrament,* Chamerot. *de Sacram. in princ.* Barthol. ab Angelo *in ſimili*

1. Doctores de Sacramentis in genere agentes.

tract. Bonacin. in eod. tract. Galganet. de iure publico, lib. 3. tit. 83. Gabr. Vazq. in 3. part. D. Thomæ tom. 2. diſp. 60. Balduin. iun. ſuper opera controu. Bellarmini, part. 2. lib. 1. de Sacrament. in genere, Petr. Ledeſma in ſumm. p. 1. vbi de Sacram. in communi, Ægid. de Coninck de Sacramentis & cenſur. in princ. Filliuc. in quæſtion. moralib. tract. 1. Paul. Laymann in Theologia morali, lib. 5. tract. 1. de Sacram. in communi.

2. Sacramenta nouæ legis fuerũt à Chriſto inſtituta.

2. CANON I.] Omnia Sacramenta fuiſſe à Chriſto Domino inſtituta, de fide definitum eſſe in præſenti notant Nau. in man. c. 22. num. 2. & 5. & in c. nouit, de iudic. notab. 3. num. 92. Perez l. 1. tit. 1. lib. 1. ordin. Henriq. in ſumm. lib. 1. c. 3. §. 1. Victor. de Sacram. c. 4. Sot. in 4. diſt. 1. part. 3. art. 5. Cardin. Bellarm. d. tom. 2. lib. 1. de Sacram. c. 24. Soar. tom. 3. diſp. 12. ſect. 1. Chamerot. de Sacram. c. 4. Franciſc. Pitigian. diſt. 2. quæſt. 1. art. 3. propè fin. Sayr. de Sacram. in genere, lib. 2. c. 1. quæſt. vnic. & c. 2. art. 1. & 2. Vazq. in 3. part. S. Thom. tom. 2. diſp. 135. num. 1. cum ſeqq. & diſp. 139. n. 1. Balduin. iun. ſuper opera controuerſ. Bellarm. part. 2. lib. 1. c. 1. verſ. prima ergo quæſtio, Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 28. num. 4. Petr. Ledeſma in ſumm. p. 1. vbi de Sacram. in communi, c. 6. concl. 4. Ægid. de Coninck de Sacram. tom. 1. quæſt. 64. art. 1. dub. 1. Molfeſ. in ſumm. Theologiæ moral. tract. 1. c. 7. num. 11. & 25. Campan. in diuerſ. iuris canon. rub. 1. num. 7. Fernandez in examine Theologiæ moral. part. 3. c. 1. §. 2. num. 1. Bonacin. de Sacram. diſp. 1. quæſt. 3. punct. 1. n. 5. Laymann in Theolog. mor. lib. 5. tract. 1. c. 5. num. 1. & c. 8. à num. 1.

3. Sacramenta nouæ legis non fuerunt aut ſunt plura, vel pauciora quàm ſeptem.

3. Aut eſſe plura quàm ſeptem.] Vide S. Thom. part. 3. quæſt. 65. art. 1. vbi Nugn. & Peſant. Coninck num. 4. & Vazq. art. 2. Henriq. in ſumm. lib. 1. cap. 7. Valent. part. 3. quæſt. 6. punct. 2. Victor. de Sacram. c. 7. Sot. in 4. diſt. 1. quæſt. 7. art. 1. Philiarch. de officio ſacerd. part. 2. lib. 1. c. 6. Franc. Pitigian. diſt. 2. quæſt. 1. art. 2. Barthol. ab Angelis de Sacram. dial. 1. §. 6. Sayr. de Sacrament. in genere, lib. 6. c. 1. quæſt. 2. Valer. Reginald. lib. 26. num. 5. Bonacin. d. diſp. 1. quæſt. 1. punct. 2. Campan. d. rub. 1. num. 4. & 5.

4. Sacramenta nouæ legis à Sacramentis antiquæ differunt.

4. CANON II.] Vide Dionyſ. Areopag. de eccleſ. hierarchia, c. 5. p. 1. verſ. poſt illam, Tertullian. in lib. contra Iudæos, c. 2. verſ. ſi circumciſio, Cyprian lib. 1. contra Iudæos, c. 8. verſ. quòd circumciſio, & lib. 3. epiſt. 8. ad Fidum, Hug. Victorin. in c. 4. ad Roman. de erudit theologic. lib. 2. part. 6. cap. 3. Petr. Lombard. in 4. ſentent. diſt. 1. vbi Richard. art. 6. quæſt. 4. & Thom. Argentin. quæſt. 3. art. 3. S. Thom. part. 3. quæſt. 62. art. 6. Philiarch. d. p. 2. lib. 1. c. 2. Henriq. d. lib. 1. c. 7. Sayr. de Sacram. in genere, lib. 5. c. 7. art. 5. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 31. num. 7. Iodoc. Cocc. in theſauro Catholico, tom. 2. lib. 5. art. 1. Homobon. de Bonis de examine eccleſiaſtico, p. 1. tract. 4. c. 1. quæſt. 2. in princ. Bonacin. de Sacram. diſp. 1. quæſt. 4. punct. 1. n. 6. Laymann in Theolog. morali, lib. 5. tract. 1. c. 3.

5. Sacramẽta ſeptem differunt inter ſe.

5. CANON III.] Vide Cardin. Bellarm. lib. 2. de Sacrament. c. 18. Vazq. in 3. part. S. Thom. tom. 3. quæſt. 74. diſp. 177. num. 6. Sayr. de Sacram. in genere, lib. 6. c. 3. quæſt. vnic. Balduin. iun. ſuper opera controuerſ. Bellarmini, lib. 1. c. 8. prope fin. Petr. de Ledeſma in ſumm. part. 1. vbi de Sacram. in communi, c. 7. concluſ. 3. Campan. in diuerſor. iuris canon. rub. 1. num. 14. Homobon. de Bonis de examine eccleſiaſt. part. 1. tract. 4. quæſt. 4.

6. CANON

Digitized by Google

6. CANON IV.] Vide Magiſt. *in 4. diſt. 1.* vbi S. Thom. *quæſt. 1. & part. 3. quæſt. 61. art. 1.* S. Antonin. *part. 3. tit. 14. c. 11. §. 4.* Canon. *in reiect. de Sacrament. in genere, cap. 24.* Hug. Victorin. *lib. 1. de Sacram. part. 9. c. 3.* Cardin. Bellarm. *d. lib. 1. c. 22.* Valent. *tom. 4. diſp. 3. quæſt. 2. punct. 1.* Chamerot. *de Sacrament. in genere, c. 3.* Soar. *tom. 3. diſp. 3.* Henriq. *d. lib. 1. c. 4. §. 1.* Viuald. *in candel. aureo,* vbi de Sacram. in genere, *cap. 3. num. 1.* Sayr. *de Sacram. in genere, lib. 3. c. 1. art. 1. q. vnic.* Bonac. *de Sacram. diſp. 1. quæſt. 1. punct. 4. num. 3.* Molfeſ. *in ſumm. Theolog. moralis tract. 1. c. 8. num. 14. & 15.* Campan. *in diuerſor. iuris canon. rubr. 1. num. 10. verſ. ſed quia,* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. part. 1. tract. 4. c. 1. quæſt. 3. in princip.* — 6. Sacramenta nouæ legis ſunt ad ſalutem neceſſaria.

7. CANON V.] Vide Sayr. *de Sacram. in genere, lib. 3. c. 7. quæſt. vnic. art. 2. & 3.* Vazq. *in 3. p. D. Thom. tom. 2. diſp. 131. num. 34. & diſp. 149. n. 5.* — 7. Sacramenta nouæ legis non ſunt propter ſolam fidem nutriendam inſtituta.

8. CANON VI.] Vide Henriq. *in ſumm. lib. 1. c. 17.* Sayr. *de Sacram. in genere, lib. 5. c. 5. q. vnic.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 26. à n. 43.* Petr. de Ledeſma *in ſumm. part. 1. tract. de Euchariſtia, cap. 10. concluſ. 1.* Bonacin. *de Sacrament. diſp. 1. quæſt. 4. punct. 1. num. 6. & diſp. 2. q. 2. punct. 7. num. 4.* Fernandez *in examine Theolog. moral. part. 3. c. 1. §. 9. num. 1. & 5.* Filliuc. *in quæſt. moral. tract. 1. de Sacramentis, c. 6. num. 92.* — 8. Sacramenta nouæ legis continent gratiam quam ſignificant.

9. CANON VII.] Vide Card. Bellarm. *d. lib. 1. de Sacrament. c. 26.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. quæſt. 64. art. 9. à num. 108.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 26. à num. 43.* Petr. de Ledeſma *in ſumm. p. 1.* vbi de Sacram. in communi, *c. 7. concl. 1.* Bonacin. *de Sacramentis, diſp. 1. quæſt. 4. punct. 1. num. 4.* Filliuc. *in quæſt. moral. tom. 1. tract. 1. de Sacram. c. 6. num. 96. verſ. noſtra, & num. 99. & 134.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſtico, part. 1. tract. 3. c. 8. quæſt. 72. in princ.* Laymann *in Theologia morali, lib. 5. tract. 1. c. 6. num. 1. cùm ſeqq.* — 9. Per Sacramenta nouæ legis gratia datur ſemper, & omnibus.

10. CANON VIII.] Vide Sayr. *de Sacrament. in genere, lib. 5. cap. 2. in princ.* Ægid. de Coninck *de Sacram. q. 62. art. 1. dub. 1.* Bonacin. *de Sacrament. diſp. 1. quæſt. 4. puncto 1. num. 2.* Fernandez *in examine Theologiæ moralis, part. 3. cap. 1. §. 9. num. 6.* Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præc. 1. lib. 4. c. 3. num. 2.* — 10. Sacramenta nouæ legis ex opere operato conferunt gratiam.

11. CANON IX.] Vide Richard *in 4. ſentent. diſt. 5. art. 2. quæſt. 4.* Guilielm. Aluerin. *de ſacrament. Confirmat. verſ. qui ſigillum,* Auguſt. Triumph. *de poteſt. eccleſ. q. 58. art. 7.* Soar. *tom. 3. diſp. 11. ſect. 1.* Henriq. *in ſumm. lib. 1. cap. 13.* Franc. Pitigian. *diſt. 6. quæſt. 9. & 10.* Sayr. *de Sacram. in genere, lib. 4. c. 1. cum ſeqq.* Chamerot. *de Sacram. c. 4. dub. 5.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. q. 63. art. 1. in princ.* Vazq. *in 3. part. D. Thomæ, tom. 2. quæſt. 146 n. 5.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 26. à n. 48.* Petr. de Ledeſma *part. 1. de Sacrament.* vbi de confirmat. *c. 4. concl. 2.* Paul. Fuſc. *de viſitat. lib. 2. c. 3. num. 25.* Campan. *in diuerſor. iuris canon. rubr. 1. num. 23. & rub. 2. num. 11. & 22.* Bonacin. *de Sacram. diſp. 1. quæſt. vnica, puncto 1. n. 1. & quæſt. 5. puncto 1. num. 1. n. 2.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſtico part. 1. tract. 3. c. 8. q. 72. verſ. alter. & tract. 4. c. 1. q. 4. & 5.* Paul. Laymann *in Theologia morali, tom. 2. lib. 5. tract. 1. c. 7. per totum,* Molfeſ. *in ſumm. Theologiæ moralis, tract. 1. c. 8. n. 30.* Filliuc. *in quæſt. moral. tom. 1. tract. 1. de Sacram. cap. 7. num. 114. & n. 117. & tract. 2. num. 151.* — 11 Character in anima imprimitur in tribus Sacramentis, Baptiſmo ſcilicet, Confirmatione, & ordine.

Digitized by Google

12. Chriſtiani omnes in verbo & omnibus Sacramentis adminiſtrandis non habent poteſtatem.

12. CANON X.] Vide Paul.Comitol.*reſponſ.moral.lib.1.quæſt.46.num.1.*Vazq.*in 3.p.D.Thomæ,tom.2.quæſt.138.num.9.* Fernandez *in examine Theologiæ moralis p.3.c.1.§.10.num.1.propè fin.*

13. Intentio ſaltem faciendi quod facit Eccleſia requiritur in miniſtris dum Sacraméta conficiunt.

13. CANON XI.] Vide Sayr. *de Sacram. in genere, lib.2.c.3.q.vnic. art.3 poſt princ.*Petr.de Ledeſma *p.1.*vbi de Sacrament.in communi,*c.6. concl.13.*Bonacin.*de Sacram. diſp.1.q.3. puncto 2.n.4.* Ægid.de Coninck *de Sacrament.tom.1.q.64.art.8. dub.1.n.62.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit.lib.26 à num.36.*Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.1.c.1.n.50.verſ.requiritur, pag 58.*Campan.*in diuerſ.iuris canonici rub.1. n.24. & n.94.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ.p.1.tract.4.c.2. quæſt.8.in fine,*Molfeſ. *in ſumm. Theolog.moralis,tract.1.c.7.num.15.& 17.& tract.3.c.4.num.14.*

14. Miniſter in peccato mort. exiſtens valide confert Sacramenta.

14. CANON XII.] Vide Concil. Arelaten. I. *c.8.* Concil.Carthagin.I. *c.1.*Auguſtin.*lib.3 cõtra Donatiſtas,c.10.verſ.Baptiſmus,& lib.4. cap.4 verſ ſi per vim* Iſidor.Hiſpalen. *lib.6. etymolog. cap. 18. verſ. Sacramenta, & de diuinis offic. lib.2.cap.24.* Petr.Damian. *15. cap.4. verſ. ſyncera, & cap 9. de Baptiſmo, & Euchar.* Hugo Victorin. *in 1. ad Corinth. quæſt.102.* Magiſt *in 4 ſentent.diſtinct.5.* vbi Bonauent *quæſt.1.*& Scot. etiam *quæſt.1.*S Thom *lib.4.contra gentiles,cap.77.& part.3.quæſt.64.art.5.* Durand *in rationali diuinorum,lib.4.cap.1.verſ. in Sacramento*, Catharin. Senen.*tract 3.c.115.*Thom.VValden.*tom.2.de Sacram.cap.1.*Turrecrem. *in ſumm.de Eccleſia, lib.1. cap.99.* Chamerot. *de Sacrament. cap. 2. dub.4.* Barthol. ab Angelis *de Sacrament. dial.1.§.38.* Henriq. *in ſumm. lib. 1. cap 29.* Iodoc. Cocc. *in theſauro catholico, tom. 2. lib. 5. art. 2.* Petr.de Ledeſma *in ſumm.part.1.tract. de Euchariſtia, cap.9. concluſ.8.* Cened. *ad decretum collect.39. num.3.* Sayr. *de Sacrament. in genere,lib.5.c.4.& lib.2. cap.6.art.2.quæſt.vnic.*Soar.*tom.3.diſp.13.ſect.4.* Vazq. *in 3. part. D.Thomæ,tom.2. diſput.137. n.18.* Ægid. de Coninck *de Sacramentis, quæſt.64. art.5.& quæſt.82.num.34.* Valer.Reginald. *in praxi fori pœnit lib.26.n.34.* Bonacin.*de Sacrament.diſp.1.quæſt.3.puncto 2.§.1.num.1.* Molfeſ.*in ſumm. Theolog.moralis, tract.1. c.7. n.15.17.19. & 22.* Paul.Laymann *in Theologia morali,lib.5.tract.1.cap.5.num.6.*

15. Ritus recepti & approbati Eccleſiæ catholicæ omittendi non ſunt in Sacramentorum adminiſtratione.

15. CANON XIII.] Vide Henriq. *in ſumm. lib.1.c.11.* Ægid. de Coninck *de Sacram. tom.1. q.66.n.99.& q.71.n.3.*Valer.Reginald.*in praxi fori pœnit.lib.26. n.10. & n.28. cum ſeqq.* Petr. de Ledeſma *in ſumm.p.1. de Sacram.*vbi de Baptiſmo, *c.12.concl.vlt.in fine,* Bonacin. *de Sacrament. diſp.1. quæſt.vlt.* Homobon.de Bonis *de examine eccleſ.p.1. tract.4. c.2.q.7. in fine,* Molfeſ.*in ſumm.Theologiæ moralis,tract.1.cap.9.num.7.*

De Baptiſmo.

1. Doctores de ſacramento Baptiſmi agentes.

1. VIde Magiſtr.& Theologos *in 4.diſt.3.*vbi Sot.S.Thom.*p.3.q.66. cum ſeqq.* vbi Cabrera,Didac.Nugnez, Catech. Roman. *tit. de Baptiſmo,*Tabien. Armil.Angel. Sylueſt. & alios Summiſtas *verbo Baptiſmum*, Lancellot. *in inſtitut. canonic.titul. de Baptiſmo,* Archiepiſcop. Bononienſ. ſub Illuſtriſſimo Cardin.Paleotho *part.3.à princip.*Cardin. Bellarmin. *in controuerſ. catholic. tom. 2. lib. vnic. de Baptiſmo*, Viuald.

in

Digitized by Google

in candel.aureo, vbi de ſacram.Baptiſmi, Henriq.*in ſumm.lib.2.de Baptiſmo*,Petr.Sot.*lect.1.de Baptiſmo*,Cardin.Tolet,*in inſtruct.ſacerd.lib.2.c.18.* Soar. *tom.3. de Sacram.diſp.19.cum ſeqq.* Barthol.ab Angelis *de Sacram. dial.1.& 2.*Chamerot.*in eod.tract.* vbi de Baptiſmo, Vazq.*in 3.p.tom.3. diſp.140.cum ſeqq.* Valent. *tom.4.diſp.4.* Fr.Emman.*in ſum.tom.1.cap.25.* Carril. *in tabula Sacrament. tit. de ſacram.Baptiſmi*, Petr.de Ledeſma *in ſumm.p.1. de Sacram.* vbi de Baptiſmo, Valer.Reginald.*in praxi fori pœnit. lib.27.* Balduin. iun.*ſuper opera controuerſ.Bellarmini p.2. lib.2. cap.1.* Galganet.*de iure publico,lib.3.tit.84.* Poſſeuin.*de officio Curati,c.6.* Ægid. de Coninck *de Sacrament.tom.1.q.66.* Paul.Comitol.*reſponſ.moral.lib.1. à q.1.vſque ad 14.*Bonacin.*de Sacrament.diſp.2.de Baptiſmo*, Fernandez *in examine Theologiæ moral.p.3.c.2.*Molfeſ.*in ſumm.Theologiæ moralis tract.4. cap.1.de Baptiſmo*, Filliuc. *in queſt.moral. tom.1. tract.2.* Ioan.Maldonat. *in tract.de Baptiſmo*, Paul. Laymann *in Theolog.moral.lib.5. tract.2.* metipſum *de officio, & poteſt.parochi cap.18.*

2. CANON I.]Vide Baſil.Magn.*in exhortat.ad Baptiſmum,verſ.Ioannes*,Gregorium Nazianzen.*orat.39.*quæ eſt oratio panegyrica in Sancta lumina, Cyril.Alexandrin.*lib.1.in Ioannem cap.26.& lib.2.cap.57.* Tertulian.*lib.de Baptiſmo cap.10.* Auguſt. *in enchirid.ad Laurentium cap.49.* Gregor.Magn. *ſuper Euangelia homil.7.* Iſidor.Hiſpalen. *de officio eccleſ. lib.2.cap.24.* Anſelm. *ad cap.3.Matthæi, verſ.Baptiſmus Ioannis*, Vgo.Victorin.*tract.5.de Baptiſmo,cap.1.& de ſacram.fidei lib.2.p.6.cap.6.*Magiſt. *in 4.ſent.diſt.2.* vbi Durand *q.4.* & Paludan.*q.2.art.3.*S.Thom.*p.3.q.38. art.3.*Henriq.*in ſum.lib.2.cap.32.§.4.& 5.* Franc.Pitigian. *diſt.2.quæſt.2. art.4.* Balduin.iun.*ſuper opera controuerſ. Bellarmini p.2.lib.2.c.3.prope fin.* Iodoc.Cocc.*in theſauro catholico, tom.2.lib.5.art.5.* Galganet. *de iure publico lib.3.tit.84.num.7.* Fernandez *in examine Theologiæ moral.p.3.cap.2. §.1.num.2.*Bonacin.*de Sacrament.diſp.2.in princip.* Molfeſ.*in ſum.Theologiæ moralis,tract.4.cap.1.num.98.in fine.*

2.Baptiſmus Ioannis non habuit eandem vim cum Baptiſmo Chriſti.

3. CANON II.] Vide Nauarr.*in man.cap.22.num.5.& 6.*Card.Bellarm.*lib.vnic.de Baptiſmo cap.4.*Henriq.*in ſumm.lib.2.cap.6.* Soar.*tom.3. q.66.art.4.diſp.20.ſect.1.* Balduin.iun.*ſuper opera controuerſiar. Bellarmini lib.2.cap.1.verſ.de materia Baptiſmi*, Valer.Reginald.*in praxi fori pœnit. lib.27.num.10.*Ægid.de Coninck *de Sacrament.quæſt.66.num.10* Valent. *tom.4.diſp.4.quæſt.1.puncto 2.*Viuald.*in candelabro aureo*,vbi de Baptiſmo, *cap.2.num.4.* Petr.de Ledeſma *in ſumma p.1. tract.de ſacrament.Baptiſmi, cap.3. verſ.primera concluſion*, Poſſeuin. *de officio Curati cap.6. de Baptiſmo num.2.*Bonacin.*de Sacrament.diſp.2.quæſt.2.puncto 3.num.1.* Fernandez *in examine Theolog. moral.p.3. cap.2. §.3. num.1. cum ſeqq.* Molfeſ.*in ſumma Theologiæ moral.tract.4.cap.1.n.32.* Filliuc.*in quæſt.moralib tom.1.tract.2. de ſacrament.Baptiſmi cap.2.num.23.* citatos per me *in collect.ad c.1.n.19. de ſumma Trinit.*

3. Aqua vera & naturalis eſt de neceſſitate Baptiſmi.

4. CANON III.]De Eccleſia Romana omnium aliarum matre,& magiſtra, agunt Doctores, quos plena manu citaui *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.1.tit.3.cap.2.num.14.*

4. Eccleſia Romana omnium aliarũ mater,& magiſtra.

5. CANON IV.]Vide Victor.*de Sacram.quæſt.28.*Conrad.Brun.*de hæret.*

5. Baptiſmus datus ab hæreticis cum in-

tentione faciendi quod facit Eccleſia eſt verus.

hæret.in 6.*cap*.2.Simanch.*de inſtit.cathol.cap*.52.*num*.2. Henriq.*in ſumma lib*.1.*cap*.28.*in princ.& lib*.2.*cap*.28.§.2. Nugn.*p*.3.*quæſt*.67.*art*.5.*diffic*.2. Campan.*in diuerſ.iuris canon.rub*.1.*num*.103.Fernandez *in examine Theologiæ moralis p*.3.*cap*.2.§.4.*à num*.1. Bonacin.*de Sacrament.diſp*.2.*quæſt*.2. *puncto* 5.*num* 6.Licèt autem Cyprian.in Concil.Prouinciali Carthaginen. circa annum Domini 256. decreuerit baptizatos ab hæreticis iterum baptizandos, eique ſubſcripſerint amplius quàm octuaginta Epiſcopi ex prouincia Africana, Numidia, & Mauritania, vt refertur *in cap.ſi quis inquit* 1.*quæſt*.1.*& in c.quomodo, de conſecr.diſt*.4. ipſúmque propterea errore lapſum dixerit Auguſtinus *lib*.5.*de Baptiſmo, cap*.20.*& lib*.6. *contra Donatiſtas c*.23. eique grauiter propterea reſtiterit Stephanus Papa, illúmque reprobauerit, atque correxerit, vt Euſebius docet *lib*.7.*hiſtoria eccleſ.cap*.3.*&* 4.poſt D.Hieron.*in dialog.aduerſus Luciferianos*; ob id tamen haudquaquam hæreticus exiſtimatus fuit idem Cyprianus, ſiquidem non pertinaciter, ſed inaduertenter illud protuliſſe fertur, ac poſtmodum veritate manifeſtiùs cognita ſe correxit, & retractauit, necnon Stephani decreto vnà cum Epiſcopis illis obtemperauit, teſte Vincent.Lyrinenſi *in ſuo libello aduerſus prophanas hæreſum nouationes*, & Penia *ad direct.Inquiſit.p*.2.*q*.17.*commento* 42.*verſ.ſciendum eſt*. Hactenus Campan.*loco proximè citato*.

Cyprianus reprobatur.

6. Baptiſmus eſt neceſſarius ad ſalutem.

6. CANON V.] Vide Paul.Fuſc.*de viſitat.lib*.1.*cap*.7 *num*.2.Henriq. *in ſumma lib*.2.*cap*.3.Soar.*tom*.3.*diſp*.27.Sayr.*de Sacrament.in genere,lib*.6. *cap*.4 *quæſt*.1.*verſ.eſt quidem Baptiſmus*, Ægid.de Coninck *de Sacrament. & cenſur.tom*.1.*q*.68.*num*.6.Valer.Reginald.*in praxi fori pœnit.lib*.27.*n*.7. Bonacin. *de Sacram.diſp*.2.*quæſt*.2.*puncto* 2.*num*.3. Filliuc.*in quæſt.moral. tom*.1.*tract*.2.*de ſacrament.Baptiſmi,num*.116.*&* 128.

7. Baptizatus poteſt gratia amittere per peccatum quamuis nolit.

7. CANON VI.] Vide Henriq. *in ſumma lib*.1.*cap*.12. §.6. Vazq.*in* 3 *p.D.Thomæ tom*.2. *diſp*.156. *num*.63.*in fine*, Petr.de Ledeſma *in ſumma p*.1.vbi de Baptiſmo,*c*.8.*concl*.1.Bonacin.*de Sacram.diſp*.1.*q*.4.*puncto* 7.

8. Baptizati per Baptiſmum ipſum vniuerſæ legis Chriſti ſeruandæ debitores fiunt.

8. CANON VII.] Vide Card.Bellarm.*lib.vnic.de Baptiſmo,cap*.15. Henriq.*in ſumma lib*.1.*cap*.12.§.6.*litt.T*.Valent.*tom*.4.*diſp*.4.*q*.4.*puncto* 1. *ad fin*. Vazq.*in* 3.*p.tom*.2.*diſp*.156.*n*.68. Valer.Reginald. *in praxi fori pœnit.lib*.27.*num*.64. Bonacin.*de Sacrament.diſp*.2.*q*.2.*puncto* 7.*num*.12.*verſ. tertius eſt*,Molfeſ.*in ſumma Theologiæ moral.tract*.4.*cap*.1.*num*.55.

9. Baptizati ſubiiciuntur omnibus S. Eccleſiæ præceptis.

9 CANON VIII.] Vide Card.Bellarm.*lib.vnic de Baptiſmo,cap*.16. *& lib*.2.*de Sacrament.cap*.29. Henriq. *in ſumma lib*.1.*cap*.12.§.6.*litt.V*. Vazq.*in* 3.*p.tom*.2.*diſp*.156.*num*.69.

10. CANON IX.] Vide Card.Bellarm.*lib.vnico,de Baptiſmo,cap*.17. Vazq. *in* 3.*p.tom*.2.*diſp*.156.*num*.70.

11. Peccata quæ poſt Baptiſmum fiunt ſola fide ſuſcepti Baptiſmi non dimittuntur.

11. CANON X.] Vide Card.Bellarm. *lib.vnic.de Baptiſmo, cap*.18. *& lib*.1.*de pœnit.cap*.11. *col.antepen.& cap*.12. *cum duobus ſeqq*. Henriq.*in ſumma lib*.4.*cap*.1.*in proœm*.§.4.*litt.B*.Vazq.*in* 3 *p.tom*.2.*diſp* 156.*num*.75. Galganet.*de iure publico lib*.3 *tit*.84.*num*.10. Filliuc.*in quæſt.moral.tom*.1. *tract*.2.*de ſacrament.Baptiſmi,num*.114.

12. Baptiſmus ritè collatus non eſt iterandus illi, qui apud

12. CANON XI.] Vide Sebaſt. Medic. *in ſumma omnium hæreſum, in ſexta hæreſi, pag*.69. Repert.Inquiſit.*verbo Baptiſmus, verſ. ſed iteratio,*

Vazq.

Digitized by Google

Vazq. *in 3. p. tom. 2. diſp.* 146. *num.* 6. Soar. *tom.* 3. *diſp.* 22. *ſect.* 2. *& diſp.* 31. *ſect.* 6. *verſ ſecundò notandum*, Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.* 2. *lib.* 1. *cap.* 1. *num.* 10. *&* 11. Cened. *ad decretum collect.* 63. Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 2. *q.* 2. *puncto* 7 *num.* 10. *in princ.* Filliuc. *in quaſt. moral. tom.* 1. *tract.* 2. *de ſacramento Baptiſmi, num.* 151.

infideles fidē Chriſti negauerit cum ad pœnitentiam conuertitur.

13. CANON XII.] Vide Card. Bellarm. *lib. vnic. de Baptiſmo cap.* 8. *&* 9. Vazq. *in* 3. *p. tom.* 2. *diſp.* 154. *num.* 3. Molfeſ. *in ſumma Theologia moralis tract.* 4 *cap.* 1. *num.* 49. Filliuc. *in quaſt. moral. tom.* 1. *tract.* 2. *de ſacramento Baptiſmi, num.* 136.

13. Baptizandum neminem eſſe niſi ea ætate qua Chriſtus baptizatus eſt ſi quis dixerit anathema.

14. CANON XIII.] Vide Clem. Roman. *conſtit. Apoſt. lib.* 6. *cap.* 15. *verſ. baptizate.* Origen. *homil.* 14. *in Lucam, verſ. paruuli baptizantur*, Ambroſ. *lib.* 10 *epiſt.* 84. Auguſt. *contra Donatiſtas lib.* 4. *cap.* 23. *&* 24. *& in enchirid. ad Laurentium cap.* 43. *verſ. à paruulo, & lib.* 3. *de anima, cap.* 9. Cæleſtin. Papa *epiſt. ad Galliarum Epiſcopos, cap.* 12. Leo I. *epiſt.* 39. *ad Leonem Rauennaten.* Gregor. Magn. *lib.* 1. *epiſt.* 41. *& lib.* 3. *epiſt.* 9. Iſidor. Hiſpalen. *de ſummo bono lib.* 1. *cap.* 24. *& de eccleſ. offic. lib.* 2. *cap.* 24. Bernard. *epiſt.* 77. *&* 240. *verſ. paruulis*, Hug Victorin. *tract.* 5. *de ſacrament. Baptiſmi, cap* 6. *& lib.* 2. *de anima cap.* 28. Thom. VValden. *tom.* 3. *tract.* 5. *cap.* 154. Ioann. Gerſon. *de vita animæ ſpirituali lib.* 2. Laurent. Iuſtinian. *de perfectionis gradibus cap.* 14. *verſ. pueris*, Magiſt. *in* 4. *diſt.* 4. S. Thom. *p.* 3. *quaſt.* 69. Henriq. *in ſumma lib.* 1. *cap.* 17. §. 5. *lit. H. & I. & lib.* 2. *cap.* 15. §. 2. *lit. D.* Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.* 2. *cap.* 21. *num.* 8. *in fin.* Iodoc. Cocc. *in theſauro catholico lib.* 5. *art.* 6. Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarmini p.* 2. *lib.* 2. *cap.* 2. *verſ. de prima quaſtione*, Ægid. de Coninck *de ſacrament. tom.* 1. *q.* 68. *art.* 9. *num.* 58. Valer. Reginald *in praxi fori pœnit. lib.* 27. *num.* 34. Paganin. Gaudent. *de dogmatibus, & ritibus veteris Eccleſia, cap.* 50.

14. Paruuli ſuſcipiūt Baptiſmum quamuis actum credendi non habeant.

15. CANON XIV.] Vide Henriq. *in ſumma lib.* 2. *cap.* 15. §. 2. *lit. E. & cap.* 24. §. 1. *lit. B.* Vazq *in* 3. *p. tom* 2. *q.* 68. *diſp.* 154. *n.* 3. Petr. de Ledeſma *in ſumma p.* 1. *tract. de Baptiſmo cap.* 8. *concl.* 9. Molfeſ. *in ſumma Theologia moral. tract.* 4. *cap.* 1. *num.* 49. *in med. & num.* 80.

15. Paruuli baptizati cùm adoleuerint interrogandi non ſunt an ratum habere velint quod patrini eorum nomine polliciti ſunt.

De ſacramento Confirmationis.

1. VIde Tabien. Armill. Angel. Sylueſt. & alios ſummiſtas *verbo Confirmatio*, Catechiſm. Roman. *tit. de Confirmat.* Caſtr. *lib.* 4. *aduerſus hereſes, verbo Confirmatio*, Alphonſ. Aluarez Guerrero *in ſpeculo iuris Pontific. tit. de Confirmatione*, Anton. Cuch. *lib.* 5. *inſtit. maior. tit.* 3. *de ſacrament. Confirmat.* Couarr. *lib.* 1. *var. cap.* 10. Nauarr. *in man. cap.* 22. *num.* 8. Angl. *in floribus theolog. p.* 1. *de Confirmatione*, Candel. aureum *eod. tit.* Card. Bellarmin. *lib. vnic. de ſacrament. Confirmat.* Petr Gregor. *ſyntagm. iuris lib.* 2. *cap.* 15. Henriq. *in ſumma lib.* 3. Soar. *tom.* 3. *diſp.* 36. Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.* 2. *lib.* 1. *cap.* 5. Ioann. Maldonat. *in tract. de Confirmat.* Petr. de Ledeſma *in ſumma p.* 1. *tract de ſacrament. Confirmat.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 28. Galganet. *de iure publico lib.* 3. *tit.* 86. Bonacina *de Sacrament. diſp.* 3. Fernandez *in examine Theolog. moral. p* 2. *cap.* 3. Molfeſ. *in ſumma Theologia moral. tract.* 4. *cap.* 2. Filliuc. *in quaſt. moralib. tom.* 1.

1. Doctores de ſacramento Confirmationis agentes.

Digitized by Google

*tract.*3.Mauric.de Alzedo *in praxi Epiſcopi p.*2.*cap.*4.metipſum *de officio, & poteſt.Epiſcopi p.*2.*allegat.*30. Paul. Laymann *in Theologia morali lib.*5. *tract.*3.

2. Confirmatio baptizatorum eſt verum & proprium ſacramentum.

2. CANON I.] Vide Henriq. *in ſumma lib.*1.*cap.*3.§.2.*& lib.*3.*cap.*1. §.2.Sayr.*de Sacrament.in genere lib.*2.*cap.*2.*quaeſt.*3.*art.*2.*verſ.verior itaque opinio*, Valer. Reginald.*in praxi fori pœnit. lib.*28.*num.*4. *&* 28. Petr.de Ledeſma *in ſumma p.*1.*tract.de ſacram.Confirmationis cap.*1.*concl.*2.Piaſec. *in praxi Epiſcopi p.*1.*c.*3.*num.*1.*verſ.eſt autem*, Molfeſ.*in ſumma Theologiae moralis tract.*4.*cap.*2.*n.*20.Paul.Laymann *in Theolog.mor.lib.*5.*cap.*1.

3. CANON II.] Vide Sayr.*de Sacrament. in genere lib.*2. *cap.*2. *q.*3. *art.*2.*verſ.verior itaque opinio,& lib.*5.*cap.*1.*quaeſt.vnic.art.*2. *verſ.de Confirmatione*, Piaſec.*in praxi Epiſcop. p.*1.*c.*3.*num.*1.*verſ.eſt autem*, Fernandez *in examine Theologiae moralis p.*2 *cap.*3.§.1.*num.*1.Filliuc.*in quaeſt.moralib. tom.*1.*tract.*3.*de ſacramento Confirmationis num.*8.*&* 44.

4. Epiſcopus ſolus eſt ordinarius miniſter ſanctae Confirmationis.

4. CANON III.] Vide Euſeb. 1.*epiſt.*1. Leon.*epiſt.*88. Gregor.*in regiſt.*3. *epiſt.*9. Caniſ.*de Confirmat. cap.*3. Durand.*in rationali diuinorum officiorum lib.*5.*cap.*84.*num.*1. Alphonſ. Aluarez Guerrero *in ſpeculo iuris Pontificij tit.de Confirmat.pag.mihi* 179. Couarr.*lib.*1. *variar. cap.*10.*n.*6. *&* 14. Nauarr.*in man.cap.*22.*n.*8.*verſ.dixi Epiſcopus*, Soar.*tom.*3.*diſp.*36. Henriq.*in ſumma lib.*3.*cap.*6. Card.Bellarm.*lib.vnic.de Confirmat.cap.*12. Iodoc.Cocc.*in theſauro cathol.tom.*2.*lib.*5.*art.vlt.* Balduin.iun.*ſuper opera controuerſ.Bellarmini p.*2.*lib.*2.*cap.*6.*prope fin.verſ.Catholici omnes*, Petr.de Ledeſma *in ſumma p.*1.*de Sacrament.*vbi de Confirmatione,*cap.*9.Ægid. de Coninck *de Sacrament.tom.*1.*quaeſt.*72. *num.*97. *& num.*105. Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.*1.*cap.*3.*de Confirmat.num.*1.*pag.*72. Chamerot. *de Sacrament.tract.de Confirmat. cap.*5.*de miniſtro Confirmat.* Ioan. Maldonat. *in tract.de Confirmat.quaeſt.*2.Vgolin.*de officio,& poteſt.Epiſcopi cap.*25.*num.*2. Fr.Ludouic.Miranda *in man.Praelator.tom.*1. *quaeſt.*44. *art.*1. *concl.vnica in fine*,Bonacin.*de Sacrament.diſp.*3.*quaeſt.vnica,puncto* 2.*num.*3. Petr.Sot.*in lection.de inſtitut.Sacerd.lect.*2. *de ſacram.Confirmat. verſ.de miniſtro*, Anguian.*de legib.lib.*1.*controuerſ.*1.*num.*71. Soar.*de relig.tom.*4.*lib.*2.*cap.*30. *num.*2.Fernandez *in examine Theologiae moralis p.*3.*cap.*3.§.3.*num.*2.Molfeſ.*in ſumma Theologiae moralis tract.*4. *cap.*2. *num.*26. Mauric. Alzedo *in praxi Epiſcop.p.*2.*cap.*4.*num.*1. metipſum *de officio, & poteſt.Epiſcopi p.*2. *alleg.*30.*num.*1.Paul.Laymann *in Theologia morali lib.*5.*tract.*3.*cap.*6.

5. Confirmationis ſacramentum nō poteſt adminiſtrari ab Abbate etiam conſecrato qui non ſit Epiſcopus,nec à ſimplici ſacerdote, niſi tantùm ex delegatione Papae.

5. Hinc Doctores inferunt Confirmationis ſacramentum ita eſſe actum ordinis Epiſcopalis, vt non poſſit adminiſtrari ab Abbate etiam conſecrato qui non ſit Epiſcopus, nec à ſimplici ſacerdote de Epiſcopi licentia, niſi tantùm ex delegatione ſummi Pontificis, ita docent S.Thom. 3.*p. q.*72. *art.*11. vbi Nugn. *dub.*2. Coninck *num.*97. *&* 105. Couarr.*d.cap.*10.*num.*6.*&* 14.Victor.*de Sacrament.num.*49.Angl.*in floribus theolog.quaeſt.tit.de Confirmat.art.*8.*concl.*3.Card.Bellarm.*de Confirmat. cap.*12.Nauarr.*d.num.*8.*& conſil.*14. *num.*2. *de priuileg.in nouis*, Henriq. *d.cap.*6.§.4.*& lib.*1.*cap.*26.§.5.*lit.G.& lib.*10.*cap.*23.§.1. Iacob.de Graff. *in aureis deciſ.p.*2.*lib.*1.*cap.*5. *num.*29. *&* 30. *& tom.*1. *conſil.ſub tit.de ſacra vnctione,conſ.*1.*n.*5.*cum ſeqq.*Petr.de Ledeſma *in ſumma p.*1.*de Sacram.*

vbi

Digitized by Google

vbi de Confirmat. *cap.* 9. Franc. de Pitigian. *diſt.* 7. *quæſt.* 1. *art.* 5. 10. & 18. Valent. *tom.* 4. *diſput.* 5. *quæſt.* 2. *puncto* 1. Vazq. *in* 3. *part. quæſt.* 72. *art.* 3. *diſp.* 219. *cap.* 1. *num.* 3. Vgolin. *de officio, & poteſt. Epiſcopi, cap.* 15. *num.* 3. Fernandez *in examine Theolog. moralis, part.* 3. *cap.* 3. §. 3. *num.* 3. Molfeſ. *d. cap.* 2. *num.* 27. Mauric. Alzed. *d. cap.* 4. *n.* 2. & 25. Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 1. *quæſt.* 18. *art.* 3. Azor. *inſtit. moral. part.* 2. *lib.* 3. *cap.* 30. *quæſt.* 4. *verſ. in primis,* Chamerot. *d. cap.* 5. *in fine,* Ludou. Miranda *d. quæſt.* 24. *art.* 4. Valer. Reginald. *d. lib.* 28. *num.* 17. *cum ſeqq.* Bonacin. *d. puncto* 2. *num.* 3. *verſ. dixi.* Ego ipſe *d. alleg.* 30. *num.* 4.

Vnde Abbates ex priuilegio Sedis Apoſtolicæ de conſenſu ordinarij Confirmationis ſacramentum conferre poſſe, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcopis, num.* 77. quem refero ego ipſe *d. alleg.* 30. *num.* 5. Ad ſacramentum enim Confirmationis licitè conferendum iuriſdictio etiam requiritur, ideóque Epiſcopus alios confirmare non debet, quàm qui ſpiritualiter ipſi ſubditi ſunt, niſi habeatur licentia ſaltem rationabiliter præſumpta proprij ordinarij, vt ſi quis cum litteris dimiſſoriis ordinandus veniat, qui confirmatus nondum eſt, ante ordinationem confirmari poſſe notauit Henriq. *in ſumm. lib.* 3. *c.* 6. §. 6. Zambran. *de Confirmat. dub.* 2. *num.* 3. Paul. Laymann *d. lib.* 5. *cap.* 6. *num.* 2.

> 6. Abbates ex priuilegio Sedis Apoſt. de conſenſu ordinarij Confirmationis ſacramentum conferre poſſunt.

Quis capax regiminis Eccleſiarum cathedralium.

CAPVT I.

1. VIde Franciſc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. part.* 1. *c.* 3. Petr. de Ledeſma *in ſumm. p.* 2. *tract.* 32. *c.* 3. *del ſtado de los Obipſos, concl.* 10. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 5. *cap.* 4. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, part.* 1. *tit.* 1. *cap.* 5. *à num.* 4. & *part.* 2. *alleg.* 1. & *in tract. de iure eccleſ. lib.* 1. *cap.* 9. Gregor. XIV. *in conſt. ſua, incip. Onus Apoſtolicæ,* ſub dat. Romæ die 1. Maij 1590. quam refert Quarant. *in ſumm. Bullarij, verbo Electio, pag. mihi* 309. Vide *infra ſeſſ.* 22. *de reform. c.* 2. & *ſeſſ.* 24. *etiam de reform. c.* 2.

> 1. Epiſcopi quibus qualitatibus præditi.

2. *Niſi ex legitimo matrimonio natus,* &c.] Nullus in Epiſcopum, niſi ex legitimo matrimonio natus, aſſumi debet, *cap. cùm in cunctis, cap. innotuit, de elect.* Franc. Leo *d. cap.* 3. *num.* 8. Ego ipſe *d. alleg.* 1. *num.* 31. & *in collect. ad d. c. cùm in cunctis, num.* 18. &, me citato in illis locis, Iul. Lauor. *var. lucubrat. tom.* 1. *tit.* 4. *cap.* 16. *n.* 24.

> 2. Epiſcopus eligi debet qui ſit ex legitimo matrimonio natus.

3. Ex legitimo matrimonio natus iuris fictione dicitur, ac proinde ad Epiſcopatum habilis cenſetur per ſubſequens matrimonium legitimatus, vt reſoluunt Cou. *de ſponſal. part.* 2. *c.* 8. §. 2. *num.* 30. Viui. *tom.* 2. *commun. opin. lib.* 6. *tit.* 4. *num.* 101. *pag.* 17. Menoch. *conſ.* 16. *num.* 5. & 17. & *conſ.* 799. *n.* 12. Soat. *tom.* 5. *de cenſur. diſp.* 50. *ſect.* 5. *à n.* 10. Bellet. *diſquiſ. clerical. p.* 1. *tit. de diſcipl. cleric.* §. 2. *num.* 18. Azor. *inſtit. moral. part.* 3. *lib.* 2.

> 3. Legitimatus per ſubſequēs matrimonium ad Epiſcopatum habilis cēſetur.

cap. 14. *q.* 14. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 11. *c.* 13. *num.* 127. Iul. Lauor. *d.c.* 16. *num.* 61. Peregr. *de fideicommiſſ. art.* 24. *num.* 12. Surd. *de aliment. tit.* 8. *priuileg* 67. *num.* 6. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 30. *num.* 7. Baſil. Pont. *de matrimon. lib.* 1. *cap.* 11. *num.* 5. Sanctarel. *var. reſolut. quæſt.* 42. *num* 18. Fr. Sigiſm. à Bononia *de elect. dub.* 73. *num.* 1. Ego ipſe *d. allegat.* 1. *num.* 33. *& in collect. ad cap. tanta, qui filij ſint legitimi, num.* 24.

4. Legitimatus per ſubſequens matrimonium non eſt admittendus ad Cardinalatum.

4. Non ſic ad celſitudinem Cardinalatus admittendus eſt, vt expreſsè ſtatuit Sixtus V. *in conſtit. ſua, incip. Poſtquam verus*, ſub dat. 3. Non. Decembris 1595. & tradunt Henriq. *in ſumm. lib.* 11. *cap.* 20. §. 2. Sayr. *de cenſur. lib.* 6. *c.* 10. *num.* 13. *&* 14. Bellet. *diſquiſ. cleric. part.* 1. *tit. de diſcipl. cleric.* §. 3. *num.* 22. Campan. *in diuerſ iuris canon. rub.* 11. *c.* 13. *n.* 128. *in fine*, Sanctarel. *d. q.* 42. *num.* 19. Ego ipſe *in collect. ad d. cap. tanta, num.* 25. Et iam ante illam conſtitutionem Sixti V. affirmauerat Nicol. de Vbaldis *in tract. de ſucceſſion. p.* 1. *num.* 89. ſibi dum in Rota ius diceret dixiſſe Paulum II à labe illegitimitatis Cardinalium cœlum immunem eſſe: & idem Nicol. de Vbaldis *loco citato*, & Ludou. Gom. *in reg. de triennali poſſeſſore, quæſt.* 2. citati ab Azor. *inſtit. moral. part.* 2. *lib.* 6. *cap.* 7. *in fine*, referunt ſpurium quendam per Eugenium IV. in Cardinalem electum, antequam galerum acciperet è vita deceſſiſſe.

5. Ætas 30. annorum completorũ requiritur in promouendo ad Epiſcopatus culmen.

5. *Et ætate matura.*] Iuxta text. *in d. c. cùm in cunctis*, nullus in Epiſcopatus culmen promoueri poteſt, niſi qui iam trigeſimum ætatis ſuæ annum exegerit, id eſt, ingreſſus fuerit; ſed per dictam conſtit. Gregorij XIV. expletum deſiderari tenent Gutier. *canon. lib.* 1. *cap.* 26. *num.* 39. Franc Leo *d. c.* 3. *num.* 7. Azor. *d. p.* 2. *lib.* 6. *c.* 5. *in princ.* Fr. Ludou à Miranda *de ordine iudic. quæſt.* 4. *art.* 2. *concl.* 3 Leſſ. *de iuſtit. lib.* 2. *cap.* 34 *num.* 107. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 30. *tract.* 3. *num.* 163. *verſ. primò*, Menoch. *de arbitr. caſu* 427. *n.* 24. Henriq *in ſumm. lib.* 10. *cap.* 19. §. 3. *& lib.* 14. *cap.* 9. *in princip. verſ. ad Epiſcopatum*, Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 1. *titul.* 2. *l.* 1. *de ætate, num.* 18. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 7. *cap.* 3. *num.* 3. *& cap.* 6. *num.* 44. Filliuc. *tom.* 3. *tractat.* 41. *cap.* 5. *num.* 32. Maſſobr. *in ſua praxi habendi concurſum, requiſ.* 10. *dub.* 11. *num.* 19. Viuian. *in praxi iuriſpatr. lib.* 1. *cap.* 1. *num.* 188. ſecundùm vlt. impreſſ. Lauor. *d. tom.* 1. *tit.* 4. *cap.* 16. *num.* 2.

6. Conſecratus Epiſcopus ante annum 30. expletum non fit irregularis.

6. Vtrùm autem conſecratus Epiſcopus ante annum trigeſimum expletum fiat irregularis, incurrátque alias pœnas inflictas aduersùs promotos ante ætatem? Negatiuè reſpondet Soar. *tom.* 5 *de cenſur. diſp.* 31. *sect.* 1. *num.* 29. quem refert & ſequitur Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 7. *cap.* 4. *num.* 17.

7. Infans ſi conſecraretur Epiſcopus nihil ageret.

7. Sed quòd infans ſi conſecraretur Epiſcopus, nihil ageret, colligitur ex S. Thom. *in ſuppl. ad* 3. *p. ſumm. q.* 39. *art.* 2. Henriq. *in ſumm. lib.* 1. *cap.* 21. §. 4. *& lib.* 10. *cap.* 14. §. 3. nam requiritur ætas recipientis paſtoralem curam animarum, & quemadmodum carens vſu rationis eſt inhabilis ad matrimonium corporale exigens interiorem conſenſum, vt ſcribit idem S. Thom. *in upplement. quæſt.* 45. *artic.* 4. ita pariter ad

Digitized by Google

ad ſpirituale cum perſona conſecranda in Epiſcopum fiat ſponſus ſuæ Eccleſiæ.

Et litterarum ſcientia.] Vide *infr. ſeſſ. 22. de reform. cap. 2.*

Quòd duas Eccleſias nullus Prælatus regat.

CAPVT II.

1. VIde Azor. *inſtit. moral. p. 2. lib. 6. c. 13. à princ.* Leſſ. *de iuſtit. lib. 2. cap. 34. num. 138.*

2. Solum Papam poſſe vni duos Epiſcopatus conferre, per *cap. relato 21. quæſt. 1. & cap. is cui 42. de elect. lib. 6.* reſoluunt Flamin. Pariſ. *de confident. quæſt. 18. num. 9.* Abb. *quæſt. 1. colum. 3. num. 6.* Card. Tuſc. *tom. 6. lit. P. concluſ. 49. num. 18.* & diſpenſare quòd quis obtineat duas Eccleſias Epiſcopales, Abb. *conſ. 101. Videtur primò, num. 6. lib. 2.* Cardin. Tuſc. *d. lit. P. concl. 69. n. 46.* 2. Papa ſolus poteſt vni duos Epiſcopatus conferre.

3. Et ſolùm poſſe duos Epiſcopatus vnire probant *cap. & temporis, cum ſeq. 16. quæſt. 1. cap. ſicut vnire, de exceſſ. Prælat.* & reſoluunt Duaren. *de benefic. lib. 5. cap. 6.* Rebuff. *in praxi benefic. titul. de vnionib. à num. 22.* Cened. *ad Decretal. collect. 87. num. 1.* Nicol. Garc. *de benefic. part. 12. cap. 2. num. 60. cum ſeqq.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 30. tract. 3. num. 299.* 3. Epiſcopatus duos vnire poteſt ſolus Papa.

4. Quando vnus Epiſcopatus alteri vnitur, Epiſcopus in aliqua parte alterutrius reſidens ſuæ obligationi circa reſidentiam ſatisfacit, dum tamen in aliqua ex ſuis Cathedralibus reſideat temporibus à Concil. præſcriptis decreto *cap. 1. verſ. eoſdem interim admonet, ſeſſ. 23.* Synodus indicenda, & celebranda eſt ſingulis annis in quolibet Epiſcopatu, ſed ad illam in altero ex dictis Epiſcopatibus vnitis celebrandam nequaquam tenetur accedere clerus alterius Epiſcopatus. Et clerus vnius Epiſcopatus non ſolùm tenetur ſacrum oleum accipere ab Epiſcopo illud in alio Epiſcopatu cõficiente, verùm etiam cogi poteſt eidem Epiſcopo in huiuſmodi miniſterio aſſiſtere ad ſacrorum canonum præſcriptum; & ſi clericus vnius Epiſcopatus monitus ad recipiendum oleum ſanctum in alio confectum, in ſpretum ſui proprij Epiſcopi accipiens illud ab alieno, poteſt vltra peccatum mortale puniri ab Epiſcopo. Epiſcopus in vno ex dictis Epiſcopatibus exiſtens poteſt per ſe ipſum cognoſcere cauſas alterius ciuitatis, vel diœceſis, adhibito Notario ſibi bene viſo tam in proceſſibus conficiendis, quàm in actis viſitationis conſcribendis; ſed tamen debet eam habere rationem, vt id non paſſim, ſed raro, & æqua ex cauſa fiat, & in arduis tantùm & grauioribus negotiis, ne conſtitutio vnionis eludatur. Semper Epiſcopus exiſtens in vno ex dictis Epiſcopatibus inſcribẽdus, & appellandus eſt Epiſcopus illius in primo loco, & deinde alterius à quo abeſt; quòd ſi extra diœceſim reſideat in negotiis ad vnum pertinentibus, eſt illius 3. Epiſcopatus vnus quando alteri vnitur quomodo functiones faciendæ.

Digitized by Google

in primo loco Epiſcopus denominandus, ita Aldan. *in compendio canonicarum reſolut. lib. 2. tit. 2. num. 3.* vbi refert ita fuiſſe deciſum in cauſa Caſtellanæ, & Hortanæ 8. Iunij 1624.

5. Cardinales comprehenduntur hoc decreto.

5. Cardinales comprehenduntur in hoc decreto, cùm ſimus in lege correctoria, & materia peccati; maximus enim abuſus eſt, vt qui vix fructuosè vnam Eccleſiam regere poteſt, alteram accipere audeat, præſertim cùm vnuſquiſque in Eccleſia ſua reſidere teneatur, *cap. 1. ſeſſ. 23. de reform.* ita Aldan. *d. lib. 2. tit. 3. n. 2.* vbi refert ita reſolutum.

6. *Cui vnam Eccleſiam bene*, &c.] Vide Nau. *de orat. cap. 22. n. 22.*

Quòd beneficia eccleſiaſtica dignis, & reſidentibus conferantur.

CAPVT III.

1. Inhabiles ad beneficia conſequenda qui.

1. DE his qui inhabiles de iure ſunt ad beneficia conſequenda, agit nouiſſimè Squillante *de priuileg. clericor. cap. 4. per totum*, & latè ego ipſe *de iure eccleſiaſtico, lib. 3. cap. 13.* vbi de hæreticis, eorúmque fautoribus, receptatoribus, & defenſoribus, excommunicatis, ſuſpenſis, interdictis perſonaliter, irregularibus, bigamis, aleatoribus publicis, ſimoniacis in beneficio aſſequendo poſt priuationem, clericis malè vſurpantibus bona quæcumque, vel iura Eccleſiarum, concubinariis incorrigibilibus, coniugatis, laicis, illiteratis, corpore vitiatis, periuris, filiis, & nepotibus offendentium Cardinalem, & aliis. Et quoad noſtrum Regnum Portugaliæ, dixi latè *in tract. de Canonicis & dignitatibus, cap. 13. à num. 48.*

2. *Et quæ in loco reſidere*, &c.] De reſidentia Epiſcoporum egi *in tract. de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 3. alleg.*.. Et de reſidentia parochorum tractaui *de officio, & poteſt. parochi, cap. 8.* & de illa Canonicorum, ac dignitatum dixi *in tract. hac de re edito, cap. 20.*

3. Curati cogendi ſunt ad ſubeundum per ſe ipſos, & non per ſubſtitutos ea munera ad quæ tenentur.

3. *Per ſe ipſos curam ipſam exercere valeant.*] Curati cogendi ſunt ad ſubeundum per ſe ipſos, & non per ſubſtitutos ea munera, ad quæ tenentur: tolerandum autem vt per ſubſtitutos ſuppleant in illis tantùm actibus, in quibus expreſſis verbis canonum, decretorúm ve Concilij permiſſum eis eſt, vt per vicarios, coadiutores, vel ſubſtitutos poſſint officio ſuo fungi, ita Aldan. *in compend. canon. reſolut. lib. 1. tit. 7. n. 2.* vbi dicit ſic deciſum die 3. Iulij 1591.

4. Beneficiorum eccleſiaſticorum collatio facta indignis venit irritanda.

4. *Aliter autem facta collatio*, &c.] Vide Fr. Emman. *quaſt. regul. tom. 1. q. 52. art. 5.* vbi reſoluit, intellige de indigno, non autem de collatione facta digno, prætermiſſo digniore, hanc enim non iubet Concilium irritari, refert Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub. 7. c. 6. n. 74.*

5. *Omnino irritetur.*] Vide Nauar. *in c. ſi quando, except. 18. ſub num. 4. de reſcript.* Salzed. ad Bernard. *in pract. c. 21. lit. H. in nouiſſ. edit.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p. 3. alleg. 63. num. 3.*

Quòd

Digitized by Google

Quòd deinceps nullus plura incompatibilia beneficia eccleſiaſtica recipiat.

CAPVT IV.

1. VIde Nauarr. *conſil. 34. in antiq.* aliàs *conſil. 17. in nouis, de prabend.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub eodem tit. deciſ.* 38. Salzed ad Bernard. *in practica cap.* 49. Sbroz. *de vicario Epiſcopi lib. 1. quaſt.* 45. Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib. 3. quaſt. 1. num. 121. cum ſeqq.* Card. Tuſch. *litt. B. concl. 64. & 66.* Azor. *inſtit. moral. p. 2. lib. 6. cap. 13. cum ſeqq.* Aloyſ. Ric. *in collect. deciſ. p. 3. collect. 474. & in deciſ. curia Archiep. Neapol. p. 4. deciſ. 226.* Nicol. Garc. *de benef. p. 11. c. 5. §. 2. n. 182. cum ſeqq.* Proſper de Auguſtino *in addit. ad Quarant. in ſumma Bullarij, verbo beneficiorum reſignatio, cauſa 9.* Molfeſ. *in ſumma Theologia moralis tract. 6. c. 9.* Monet. *de commutat. vltim. volunt. c. 12. n. 28.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 4. tit. 7. de pluralitate benefic.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 3. alleg. 62. num. 31.* Rot. *deciſ. 483. p. 3. diuerſ. & deciſ. 608. & 609. in 1. collect. nouiſſ.* Farin. aliàs *p. 4. diuerſ.*

> 1. Beneficiorum incompatibilitatẽ qui Doctores tractent.

2. Incompatibilitatis decretum hoc procedere etiam in illis, qui poſt Concil. Trident. recipiunt duos canonicatus, & retinent ſine diſpenſatione Sedis Apoſtol. deciſum referunt Nicol. Garc. *de benefic. p. 11. cap. 5. num. 84. in 2. declar.* & Armendar. *d. tit. 7. de pluralitate benefic. num. 13.* Nam quod de incompatibilibus beneficiis dicitur in hoc decreto, intelligendum eſt de omnibus beneficiis reſidentiam requirentibus, quæ aliquis poſt publicationem Concilij receperit, veluti duos canonicatus, vel canonicatum cum parochiali, ita atteſtantur reſolutum Nicol. Garc. *d. n. 84. in 1. declar.* Armendar. *d. tit. 7. de pluralitate benef. n. 12.* Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curia Archiep. Neapol. p. 4. deciſ. 226. num. 7.*

> 2. Incompatibilitatis decretum hoc procedit in illis, qui poſt Concil. Trid. recipiunt duos canonicatus.

3. Epiſcopus poteſt habenti canonicatum, aut benefitium ſimplex, quod ad vitam eius ſufficit, parochialem Eccleſiam conferre, ſed adepta pacifica poſſeſſione parochialis, vacat canonicatus, ſeu beneficium ſimplex, vt referunt deciſum Nicol. Garc. *d. num. 84. in 3. declar.* Armendar. *d. loco num. 14. & 15.* Sicut, & adepta pacifica poſſeſſione canonicatus, vacat parochialis, & illius Rector deſinit talis eſſe ipſo iure, vt poſt Gonzal. *ad regul. 8. Cancel. gloſ. 15. num. 15. & 16.* tenuit Rota in Mutinen. Canonicatus 13. Iunij 1614. coram bonæ mem. Vbaldo ſen.

> 3. Epiſcopus poteſt habenti canonicatũ, aut beneficium ſimplex, quod ad vitam eius ſufficit, parochialem Eccleſiam conferre.

4. In reſidentiam requirentibus, aut aliàs quomodocumque incompatibilibus beneficiis (etiamſi canonicatus ſint, vel portiones) inducitur vacatio primi ipſo iure per adeptionem ſecundi pacificè poſſeſſi; iuxta *cap. de multa, de prabend.* ita per text. in præſenti reſoluunt Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 393. in 1. edit.* aliàs *reſol. 332. num 12. in 2. edit.* Nicol. Garc. *d. num. 84. in 6. declarat.* Armandar. *d. loco num. 17.* Ego ipſe *d. p. 3. alleg. 62. num. 28.*

> 4. Vacatio primi ipſo iure per adeptionem ſecundi pacifice poſſeſſi inducitur in reſidentiam requirentibus, aut aliàs quomodocunque incompatibilibus beneficiis.

5. Per

Digitized by Google

5. Præbenda dimidia vacat per aſſecutionem canonicatus.

5. Per aſſecutionem canonicatus vacare dimidiam præbendam, deciſum notant Nicol. Garc. *d.cap.5. num.*114. Armendar. *d.l.7. de pluralitate benefic. num.*19.

6. Portio vacat ipſo iure per aſſecutionem ſcholaſtriæ.

6. Per aſſecutionem ſcholaſtriæ vacaſſe ipſo iure portionem, quam de ſcholaſtria prouiſus in eadem Eccleſia obtinebat, reſpondit S. Congreg. quam non ſemel ſequuta eſt Rota, & ſignanter in Zamoren. Canonicatus de Toro 13. Martij 1598. coram Orano, & in Giennen. Portionis 5. Iunij 1613. coram Vbaldo ſen.

7. Canonicus obtinens dignitatem perdit canonicatum.

7. Canonicum obtinentem dignitatem perdere canonicatum, referunt deciſum Nicol. Garc. *d.cap.5. num.*244. Armendar. *d.loco num.*24. Priuilegio tamen, vel conſuetudine poteſt aliquis in vna Eccleſia fungi duplici officio, vt ſit theſaurarius, & Canonicus, & propterea duplices lucrari diſtributiones, quia obtinet eas diuerſo iure, cùm inter dignitates ſuppleat numerum dignitatum, & inter Canonicos ſuppleat numerum Canonicorum, nec eget ſubſtituto, ita reſolutum atteſtantur Nicol. Garc. *d.cap.5. num.*245. vbi *num.ſeq.* quòd huic conſuetudini non cenſetur dero gatum decreto Concil. Trident. *ſeſſ.*24. *cap.*17. *de reform.* Armendar. *d.loco num.*25. Ego ipſe *d.p.3. alleg.*62. *num.*18. Et tunc quotidianæ diſtributiones debentur tam ratione Archidiaconatus, quàm canonicatus, vt tenuit Rot. in Oriolen. Canonicatus 10. Iunij 1616. coram bonæ mem. Remboldo. Dignitas verò retineri non poteſt vigore alicuius conſuetudinis, cum portione pro qua teneretur ſubire ſeruitia inferiora. Rot. in Giennen. Portionis 5. Iunij 1613. coram bonæ mem. Vbaldo ſen. Eodem modo vigore conſuetudinis huiuſmodi non poteſt obtinens canonicatum, cui poſt Concil. iniunctum eſt onus pœnitentiariæ, obtinere dignitatem in eadem Eccleſia, quia conſuetudo ſtrictè eſt interpretanda, tum quia nemo poteſt eſſe triplex in eadem Eccleſia, ex Nicol. Garc. *d.p.*11. *cap.5. num.*249.

Dignitas retineri nõ poteſt vigore alicuius cõſuetudinis cum portione.

8. Capellania, cui adiunctum eſt onus deſeruiendi in choro, obtineri non poteſt cum canonicatu.

8. Capellania, cui adiunctum eſt onus deſeruiendi in choro, obtineri non poteſt cum canonicatu, non autem ſi haberet ſimpliciter onus celebrandi Miſſam, niſi eſſent ſub eodem tecto, & tunc poterit cum diſpenſatione Apoſt. ita referunt deciſum Nicol. Garc. *d.cap.5. num.*243. *in* 3. *declar.* Armendar. *d.l.7. de incompatib. benefic. num.*23.

9. Capellanus in Eccleſia cathedrali tenetur ad reſidentiam ſtante fundatione capellæ cũ onere quarundam Miſſarum, & inſeruiendi in choro.

9. Capellanus in Eccleſia cathedrali tenetur ad reſidentiam ſtante fundatione ſuæ Capellæ cum onere quarundam Miſſarum, & inſeruiendi in choro, ita Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib.*2. *tit.*3. *num.*4. vbi refert deciſum in Ferrarien. 4. Decembris 1627.

10. Capellania habens onus celebrandi certas Miſſas, & coadiuuandi in cura animarum Eccleſiæ plebanatus, eſt beneficium incompatibile cum alio beneficio curato, aliàs perſonalem reſidentiam requirente, ex Aldan. *vbi ſup.* atteſtante ſic fuiſſe reſolutum in vna Auerſana.

11. Capellania cum manſionaria an retineri poſſit.

11. Capellania cum manſionaria habita ratione ad redditus annuorum fructuum vtriuſque beneficij, qui perquam tenues ſunt, ex Concil. decretis incompatibilis non eſt, ſi tamen vtrumque ſit ſub eodem tecto, vt ſimul retineri poſſint, opus eſt Sedis Apoſt. diſpenſatione, ita referunt deciſum Nicol. Garc. *d.cap.5. num.*243. Armendar. *d.loco num.*21.

12. Capellanias

12. Capellanias tres ſub eodem recto vniformes ſi quis per annum ex collatione Epiſcopi retinuerit, incidit in priuationem omnium ipſo iure, non obſtante Epiſcopi diſpenſatione, ita reſolutum atteſtantur Nicol. Garc. *d. cap. 5. num. 98.* Armendar. *d. loco num.* 18.

12. Capellanias tres ſub eodem recto vniformes ſi quis per annum ex collatione Epiſcopi retinuerit, incidit in priuationem omnium ipſo iure.

13. Capellania, & monaſterium, quorum fructus ſunt tenues, incompatibilia beneficia ſunt, nec poſſunt retineri ſub eodem recto ſine diſpenſatione Apoſtol. ita dicunt deciſum Nicol. Garc. *d. c. 5. num. 243. in 2. declar.* Armendar. *d. loco num.* 22.

13. Capellania, & monaſteriũ, quorum fructus ſunt tenues, incompatibilia beneficia ſunt.

14. Habens vnam parochialem, & titulum alterius, cuius fructus ſunt alteri reſeruati, nihilominus alteram dimittere tenetur, ita atteſtantur reſolutum Nicol. Garc. *d. cap. 5. num.* 134. Armendar. *d. loco num.* 20.

14. Parochialẽ vnam habens, & titulum alterius, tenetur alteram dimittere.

15. Hoc decretum non habet locum in duabus parochialibus, quarum altera vnita eſt beneficio ſimplici, vel dignitati, ſi parochialis vnita eſt perpetuò, & acceſſoriè, vnde poteſt retineri, ſi modò vtrumque legitimè obtinuit, ita Armendar. *d. l. 7. de in compatibilib. benefic. num.* 53.

15. Non habet locum in duabus parochialibus, quarum altera vnita eſt beneficio ſimplici.

16. *Siue per viam vnionis.*] Vide Flamin. Pariſ. *de reſignat. benef. lib.* 12. *quaſt. 3. num.* 49. Quintanad. *eccleſiaſt. lib. 1. cap. 4 num. 12. & cap. 7. num. 7. & lib. 4. temp. 8. num.* 46. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ. 5. §. 7. n.* 147. Nicol. Garc. *d. p. 11. cap. 5. num.* 219.

16. Beneficia plura vnita an poſſint retineri.

17. Decretum hoc obſeruandum eſt in iis tantùm dignitatibus, & canonicatibus, quibus à principio coniuncta fuit cura animarum, non autem ſi ab initio illis cura annexa non eſſet, ſed poſtea, vt aiunt, ex poſtfacto, ita deciſum aſſerit Aldan. *d. tit. 3. num.* 6.

17. Procedit in iis tantùm dignitatibus, & canonicatibus, quibus à principio coniuncta fuit cura animarum.

18. *Seu commenda perpetua.*] Vide Hoied. *de incompat. benefic. p. 1. cap. 14. à num.* 16. Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib. 3. quaſt. 1. num.* 210. Sayrus *in floribus deciſ. ſub tit. de prabend. deciſ.* 32. Gonzal. *ad regul.* 8. *Cancellar. gloſſa 5. §. 8. à principio, & num.* 20. Proſper de Auguſtino *in addit. ad Quarant. in ſumma Bullarij, verbo beneficiorum reſignationes cauſa 9. verſic. ſecundò limita,* Azor. *inſtitut. moral. p. 2. lib. 6. cap. 10. quaſt. 11. verſic. verùm dubia, & cap. 13. quaſt.* 3. Aloyſ. Ricc. *d. collect.* 474. *in med.*

18. Beneficia incompatibilia per viam commendæ perpetuæ retineri non poſſunt.

19. Commendæ, quæ ad ſex menſes in Eccleſiis curatis fieri poterant ab ordinariis, iuxta *cap. nemo, de elect. in* 6. ampliùs poſt Concil. locum non habent, ſed deputandi vicarij ſunt ad formam *cap. 18. ſeſſ. 24. de reformat.* ita refert deciſum Aldan. *d. tit. 3. num.* 7.

19. Commendæ ad ſex menſes in Eccleſiis curatis fieri ſolitæ, amplius poſt Cõcil. locum non habent.

20. *Iuxta ipſius conſtitutionis diſpoſitionem.*] Vide Nicol. Garc. *de benef. p. 11. cap. 5. à num.* 91.

21. *Ipſo iure etiam,* &c.] Quatuor tempora in hoc propoſito ante Concil. Trident. diſtinguunt Hoied. *d. p. 1. cap. 7. n.* 7. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ. 15. num. 9. cum ſeqq.* Azor. *d. lib. 6. cap. 13. quaſt.* 1. Nicol. Garc. *d. cap. 5. à princip.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 393. in 1. edit.* aliàs *reſol. 332. in 2. edit.*

21. Circa incompatibilitatem in beneficiis quatuor tempora ante Concil. conſiderantur.

Beneficia plura obtinentes ſuas diſpenſationes exhibere tenentur: per competentes vicarios rectè cura animarum agatur: beneficia ſuis obſequijs minimè fraudentur.

CAPVT V.

1. Doctores de materia huius cap. agentes.

1. VIde Couarr. *in reg. poſſeſſor. p.* 2. §. 10. *num.* 9. *col.* 2. Maſcard. *de probat. concl.* 1372. *à num.* 18. Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.* 11. *q.* 14. *num.* 35. *cum ſeqq.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo Bulla*, §. 5. Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.* 3. *collect.* 607. *& p.* 4. *collect.* 889. *& in praxi fori eccleſ. deciſ.* 397. *&* 701. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 335. *&* 593. *in* 2. *edit.* Marc. Anton. Genuenſ. *in pract. Archiep. cap.* 21. *num.* 10.

2. Beneficia incompatibilia obtinentes ſunt cogendi exhibere ſuas diſpenſationes.

2. *Diſpenſationes ſuas exhibere*, &c.] Beneficia incompatibilia obtinentes ſunt cogendi exhibere ſuas diſpenſationes, etiamſi per quinquennium poſſederint, ita in vna Aquilana refert deciſum Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib.* 2. *tit.* 4. *num.* 3.

3. Poſſeſſor pacificus beneficij tenetur oſtendere titulũ cùm ſuperior ex officio inquirit.

3. Nam poſſeſſor etiam pacificus beneficij tenetur probare, & oſtendere titulum cùm ſuperior ex officio inquirit, vide Felin. *in cap. licet Heli, n.* 17. *de ſimon. & in repert. verbo Epiſcopus, aut alius Prælatus*, Coſm. *in pragm. ſanct. tit. de pacificis poſſeſſ. in* §. *ordinarij*, *in gloſ. verbo inquirant*, Bernard. *reg.* 236. *&* 763. Selu. *de benef. p.* 3. *q.* 25. *verſ. & concludendo*, Cened. *ad Sextum, collect.* 18. *num.* 2. Menoch. *de præſumpt. lib.* 3. *præſumpt.* 132. *num.* 46. *cum ſeqq.* Maſcard. & cæteros poſt eum citatos *n.* 1. latè Lotter. *de re benefic. lib.* 2. *quæſt.* 46. *num.* 37. vbi *num.* 36. ſubdit per impetrantem, vel alium, qui prætendat ius in beneficio, non poſſe compelli plura beneficia poſſidentem exhibere titulum ſuũ, & *n.* 42. *&* 43. addit non poſſe etiam ordinarium quocumque prætextu cogere, cùm ipſe facit ſe partem iniuſtè procedendo, aut iuſtè, iudicialiter tamen, coram ſuperiore.

4. Ordinarius nõ obſtante reg. de triennali, poteſt poſſeſſorem compellere ad oſtendendam diſpenſationem.

4. Vnde poſſe ordinarium, non obſtante regula de triennali, poſſeſſorem compellere ad oſtendendam diſpenſationem, reſoluit Flores de Mena *var. lib.* 2. *q.* 23. *num.* 61. *cum ſeqq.* licèt enim per reg. de triennali poſſeſſore excludatur tertius inquietans in beneficio, non tamen excluditur ordinarius, vt tenet Perez *l.* 3. *tit.* 16. *lib.* 8. *ordinam. pag.* 327. quem refert Cened. *d. collect.* 18. *num.* 3.

5. Beneficium vacat ipſo iure per non oſtẽſionem tituli, ſeu diſpenſationis coram ordinario poſtquam beneficiarius monitus fuerit.

5. Vacare ipſo iure beneficium per non oſtenſionem tituli, ſeu diſpenſationis coram ordinario poſtquam beneficiarius monitus fuerit, tenent Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 15. *num.* 62. Maſſobr. *in praxi habendi concurſum, reg.* 1. *dub.* 2. *num.* 23. Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 57. *num.* 222.

6. *Per idoneorum vicariorum deputationem*, &c.] Vide *infrà hac eadem ſeſſ. cap.* 7.

7. Vicario aſſignanda eſt competens portio ex fructibus beneficij.

7. *Et congruæ portionis fructuum aſſignationem*, &c.] Vicario aſſignandam eſſe competentem portionem ex fructibus beneficij per hunc text. tenet Azor. *inſtitut. moral. p.* 2. *lib.* 6. *cap.* 29. *quæſt.* 2. Sed antequam eam decernat

decernat Epiſcopus, multa perſcrutari oportet, nempe qualitates, & circumſtantias loci, beneficij, perſonarum, morum regionis, & alia quamplurima recenſita à Rebuff. *in tract. de congrua portione, quæſt.* 8. *per tot.* & præcipuè *num.* 61. Valenz. *conſil.* 54. *à num.* 42. Surd. *de aliment. tit.* 4. *quæſt.* 23. *num.* 44. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 366. *à num.* 17. *& cap.* 399.

8. Sed ita Prælatorum arbitrio facienda ſe continere debet vt non maior centum, nec minor quinquaginta ſcutorum annuorum ſumma computatis omnibus etiam incertis emolumentis, & aliis obuentionibus communiter percipi ſolitis, vt ſtatuit Pius V. *in ſua conſtit. incip. Ad exequendum,* ſub dat. Kalend. Nouembris 1567. quam refert Quarant. *in ſumm. Bullarij, verbo Vicarius perpetuus.* & illam non eſſe reuocatam per aliam Gregorij XIII. aſſerunt Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſſ.* 5. §. 3. *num.* 79. & Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 7. *num.* 121. Vnde quotidianas diſtributiones, aliáque incerta numerari in huiuſmodi portione reſoluit Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel.* §. 7. *proœm. num.* 185. & conſuluit Guttier. *conſ.* 8. Vide alia *infrà cap.* 7. 8. Congrua portio quæ.

9. *Debitis obſequijs minimè defraudentur.*] Beneficiati non ſunt cogendi ad ſuſtinenda onera, quæ in fundatione, vel inſtitutione, aut ſtatutis non reperiuntur, vel ad quæ ex antiquiſſima conſuetudine non tenentur, ita Aldan. *d. tit.* 4. *n.* 4. vbi refert reſolutum in vna Cremonen. 9. Beneficiati non ſont cogendi ad ſuſtinenda onera, quæ in fundatione, vel inſtitutione non reperiuntur.

Beneficiorum vniones perpetuæ quæ debeant irritæ declarari poſt examen factum ab ordinario.

CAPVT VI.

1. Vide Paul Fuſc. *de viſitat. lib.* 2. *cap.* 26. *num.* 1. Zerol. *in praxi Epiſcop. part.* 1. *verbo vnio,* §. 6. *& verbo viſitatio, verſ. decimum dubium.* Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib.* 6. *cap.* 28. *quæſt.* 12. Zypæ. *in analytica poſtremi iuris eccleſiaſtici enarratione, lib.* 5. *ſub tit. de exceſſib. Prælat. n.* 1. Flores de Mena *var. quæſt. lib.* 3. *quæſt.* 23. *num.* 50. Sanch. *in præcepta Decalogi, tom.* 2. *lib.* 7. *cap.* 29. *n.* 179. Marc. Anton. Genuenſ. *in practicab. eccleſ. quæſt.* 440. Maſſobr. *in praxi habendi concurſum, prælud.* 13. *dub.* 4. *num.* 3. 6. *&* 14. ſecundùm Romanam impreſſ. Monet. *de commutat. vltim. volunt. cap.* 11. *num.* 389. *&* 470. Hieron. Roder. *in compend. quæſt. regul. reſol.* 15. *num.* 32. 1. Doctores de vnione beneficiorum agentes.

2. In regula 13. Cancel. reuocantur omnes vniones, ſuppreſſiones, & diſmembrationes, ſiue Apoſtolica, ſiue quacumque alia auctoritate factæ, quæ ſuum non ſint ſortitæ effectum, præterquam ſi ſint factæ in executionem decretorum S. Concil. Trident. Sed hæc reuocatio non ſe extendit ad vniones factas ex cauſa neceſſaria, puta dotationis, vel pro augmento dotis neceſſariò pro ſuſtentatione cultus diuini, vt tenent Mohed. *deciſ.* 7. *num.* 1. *de priuileg.* Creſcent. *deciſ.* 1. 2. Vnionum, & ſuppreſſionum reuocatio.

d by Google

num. 1. *de paroch.* Put. *deciſ.* 331. *&* 337. *in antiq.* aliàs *deciſ.* 329. *in correct. lib.* 1. Rot. *deciſ.* 1143. *lib.* 3. *part.* 2. *diuerſ.* Seraphin. *deciſ* 982. *n.* 1. Caualer. *deciſ.* 449. *à num.* 4. Buratt. *deciſ.* 734. *num.* 9. Lotter. *de re benefic. lib.* 1. *quæſt.* 29. *num.* 15.

3. Ordinarij habent facultaté examinandi vniones factas à 40. annis citrà à publicatione Concilij numerãdos, quæ non ſunt effectuatæ.

3. *A quadraginta annis citrà facta.*] Iſtos annos à publicatione Concilij numerandos eſſe tenent Azor. *d. cap.* 28. *quæſt. vltim.* Sanch. *d. cap.* 29. *num.* 178. Zerol. *d. verbo vnio.* §. 6. vbi deciſum aſſerit poſſeſſorem duarum parochiarum, quæ per conſuetudinem à quadraginta annis citrà tanquam vnitæ ſemper ſine collatione collatæ fuerunt, moleſtandum non eſſe.

4. Non grauat partes ad iuſtificãdas vniones à 40. annis citrà factas, quæ non ſunt effectuatæ, ſed tantùm vult quod ordinarius poſſit illas reuidere.

4. Hoc decretum quatenus dat ordinariis facultatem examinandi vniones factas à 40. annis citrà, quæ non ſunt effectuatæ, non grauat partes ad illas iuſtificandas, ſed tantùm vult quòd ordinarius poſſit illas reuidere, vt ſuadet illa dictio aduerſatiua, *verò*, poſita in ſecunda parte, vbi vult illas quæ non ſunt ſortitæ effectum, verificandas eſſe, aliàs præſumi ſubreptitias, Rot. in Burgenſ. vnionis de Clines 27. Martij 1591. coram Orano, vbi etiam fuit reſolutum, hoc decretum loqui vbicunque ordinarius ex officio vult reuidere vniones factas à 40. annis citrà, quod poteſt facere: ſecus quando in contradictorio iudicio agitur de validitate vnionis ad inſtantiam partis, quia hoc caſu Conc. nihil diſponit, & danti de ſubreptione vnionis incumbit onus probandi ſubreptionem.

5. Vniones perpetuæ per ſubreptioné obtentæ à 40. annis factæ à die publicationis Concilij ab ordinariis poſſunt examinari.

5. Vniones perpetuæ per ſubreptionem obtentæ à 40. annis factæ à die publicationis Concilij Trid. computandis ab ordinariis poſſunt examinari, & irritæ declarari, ita refert deciſum Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib.* 2 *tit.* 5. *num.* 3.

6. Viſitatores deputati à Commendatariis ordinis S. Benedicti Valliſſoleti non poſſunt cognoſcere de viribus vnionum factarũ Eccleſiæ de Monteſerrato.

6. Viſitatores deputati à Commendatariis ordinis Valliſoleti S. Benedicti, non poſſunt cognoſcere de viribus vnionum factarum Eccleſiæ S. Mariæ de Monteſerrato eiuſdem Ordinis, ſic in vna Vicen. reſolutum fuiſſe aſſerit Aldan. *vbi ſuprà.*

7. Ordinarij poſſunt reuidere vniones in caſibus, quibus licet de iure communi etiã vltra 40. annos.

7. Per hoc decretum non excluduntur ordinarij quominus vniones reuidere poſſint in caſibus, quibus licet de iure communi etiam vltra 40. annos, refert deciſum Aldan. *d. tit.* 5. *num.* 4.

8. Non habet locum in vnione quæ tempore publicationis Cõcilij erat in parte effectum ſortita.

8. *Vel in parte ſortita ſunt effectum.*] Non habet locum in vnione, quæ tempore publicationis Concilij erat in parte effectum ſortita, vt cenſuit Rot. in Burgenſ. vnionis 26. Nouembris 1588. coram Orano.

9. Vnio quando dicatur effectũ ſortita.

9. Vnio autem dicitur effectum ſortita, quando ipſius vigore fuit capta poſſeſſio, vt reſoluunt Mandoſ. *ad reg.* 12. *Cancel. quæſt.* 5. Hoied. *de incompatib. benefic. part.* 2. *cap.* 3. *num.* 21. Nicol. Garc. *de benefic. part.* 12. *cap.* 2. *num.* 281. Maſſobr. *d. præl.* 13. *dub.* 4. *num.* 5. Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 376. *num.* 2. vbi *num.* 6. tenet vt vnio dicatur ſortiri effectum non requiri fructuum perceptionem ex ipſa poſſeſſione capta, & citat Rot. in vna Peruſina beneficij 1. Aprilis 1596. coram Card. Blanchetto.

10. De clauſ. quòd non poſſit dari de ſubreptione.

10. *Et quæ per ſubreptionem*, &c.] Vbi in vnione adeſt clauſula quòd non poſſit dari de ſubreptione ſublata aliter iudicandi, &c. ad inſtantiam partis, non poteſt dari de ſubreptione vnionis, non habita oris

aperitione,

aperitione, non obſtante Concilio, quod loquitur quando ordinarius ex officio, non autem quando ad inſtantiam partis procedit, ita Rot. in d. Burgen. vnionis de Clines 27. Martij 1591. coram Orano.

11. Cauſa iuſta, ſeu legitima in vnione requiſita eſt neceſſitas, aut vtilitas Eccleſiæ.

11. *Niſi eas ex legitimis*, &c.] Ergo cauſa iuſta, ſeu legitima requiritur in vnione per ordinarium facienda, quæ in hac parte eſt neceſſitas, aut vtilitas Eccleſiæ, vt expreſsè habetur *in c. expoſuiſti de prabend. & in cap. 1. de rebus eccleſ. non alien. lib. 6.* & docent Rebuff. *titul. de vnion. num.* 38. Azor. *d. part. 2. lib. 6. c. 28. quaſt. 4. &* 13. Nicol. Garc. *de beneſ. p. 12. cap. 2. num.* 108. Sanch. *d. tom. 2. lib. 7. c. 29. num.* 161. Neceſſitas eſt quando præbenda, cui vnio facienda eſt, caret ſufficientibus redditibus ad alendum miniſtrum, *d. c. expoſuiſti*, ibi, *de redditibus prabendarum ſuarum nequeunt ſuſtentari; & infrà ſeſſ. 21. de reform. cap. 1.* ibi, *propter eorum paupertatem*, Seraphin. *deciſ.* 1078. *num.* 4. Vel ſi Eccleſia ſit deſtructa ab hoſtibus, vel deſolata, *cap. 2. de relig. domib.* vel propter populi detrimentum, *cap. ad audientiam el 2. eod. tit.* Vel quando Eccleſiæ ſunt vicinæ, & reſtant pauci de populo, aliis mortuis, vt probatur *in cap. & temporis 16. quaſt. 2.* Vtilitas autem eſt, quando propter fructuum tenuitatem non inueniuntur clerici idonei ad deſeruiendum, vt probatur *in d. cap. expoſuiſti, & in cap. 1. ne ſede vacante*, ibi, *ne plus fauiſſe perſona, quàm Eccleſia videremur.*

12. Vnio facta per ordinarium ſine cauſa, vel ex falſa cauſa, nulla eſt ipſo iure.

12. Si verò ſine cauſa, vel ex falſa cauſa, etiam ſeruata iuris forma, vnio facta ſit per ordinarium, nulla eſt ipſo iure, vt per Burſat. *conſ.* 185. *num.* 23. *lib.* 2. Nicol. Garc. *d. cap. 2. num.* 113. vbi *num.* 117. reſoluit ſubreptionem vitiare ipſo iure vnionem Apoſt. quicquid dicant prædictam vnionem non eſſe ipſo iure irritam, ſed irritandam ope exceptionis, Marian. Socin. Rebuff. Azor. & alij plures, quos refert & ſequitur Sanch. *cap. 29. num.* 175.

13. Cauſæ vnionis veræ non præſumuntur.

13. Cauſæ vnionis veræ non præſumuntur, etiamſi ordinarius, vel delegatus eas inſerat in vnione, & aſſerat eſſe veras, ſed iuuans ſe vnione tenetur illas probare, vt reſoluit Garc. *d. c. 2. num.* 120. vbi *n.* 121. tenet quòd ſi ordinarius, vel Legatus in ipſa vnione enuntiet adhibuiſſe cauſæ cognitionem, & ſolemnitates requiſitas, & reperiiſſe cauſas eſſe veras, videtur ſtandum eius aſſertioni, & præſumendum eſſe pro vnione, donec contrarium probetur, etiamſi proceſſerit parte non vocata, quia fortè tunc nullus aderat, qui deberet vocari, refert Ioan. à Cochier *ad reg. 13. Cancel. num.* 27.

14. Epiſcopus confirmatus quamuis nõ cõſecratus poteſt beneficia & Eccleſias ſuæ diœceſis vnire.

14. *Coram loci ordinario.*] Epiſcopum loci ordinarium confirmatum, quamuis nondum conſecratum, poſſe beneficia & Eccleſias ſuæ diœceſis vnire, tenent Marian. Socin. *in cap. ſicut vnire, art. 3. n. 53. & 54. q. 10. de exceſſ. pral.* Sanch. *d. c. 29. n. 147. in fin.*

15. Vicarius generalis Epiſcopi vniones facere poteſt ſi id illi ſpecialiter committatur.

15. De Vicario generali Epiſcopi, ſi ab eo id illi ſpecialiter committatur, idem tradunt Marian. Socin. *in d. cap. ſicut vnire, art. 3. num.* 43. *cum ſeqq.* Rebuff. *in praxi tit. de vnion. beneſ. num. 37. & tit. de forma vicariatus. num.* 102. Anton. Cuch. *lib. 2. inſtit. canon. tit.* 8. *num.* 106. Hoied. *de incomp. beneſ. part. 2. c. 3. num. 7. verſ. non eſt etiam omittendum*, Sbroz *de officio vicarij, lib. 2. quaſt. 115. & quaſt. 116. n. 1.* Azor. *d. c. 28. q.* 10. Nicol. Garc.

d.c.2.n.69. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 492. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 383. *ante n.* 1. *in* 2. *edit. & Neapol. deciſ.* 198. *n.* 5. *p.* 4. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. c.* 278. *n.* 35. Sanch. *d. c.* 29. *n.* 123. Narbona *de appellat. à vicario ad Epiſcopum, p.* 1. *num.* 223.

16. Capitulum Sede vacante poteſt vnire ſicut Epiſcopus.

16. De Capitulo Sede vacante idem quod de Epiſcopo dicendum videtur, dummodò per eam vnionem iuriſdictioni Epiſcopali nihil detrahatur, vt per Doct. *in Clement.* 1. *de ſtatu monach.* Marian. Socin. *in d. c. ſicut vnire, art.* 3. *num.* 40. *quaſt.* 6. Caccialup. *de vnione eccleſ. art.* 3. *num.* 19. Peruſ. *eod. tract. c.* 5. *num.* 26. Rebuff. *d. tit. de vnionib. num.* 36. Hoied. *d. c.* 3. *n.* 7. *verſ. ſimiliter,* Azor. *d. lib.* 6. *c.* 28. *quaſt.* 5. Sanch. *d. c.* 29. *n.* 155. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo vnio,* §. 11. *& part.* 2. *verbo Capitulum,* §. 4. *& verbo vnio,* §. 7. Marc. Anton. Genuenſ. *in pract. Archiep. Neapol. c.* 85. *num.* 25. Quarant. *in ſumm. Bullarij, verbo Capitulum Sede vacante, quaſt.* 9. *verſ. qua concluſ.* Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 67. *&* 68. Raguel. *de voce Canonicor. in Capitulo, quaſt.* 16.

17. Legatus à latere poteſt vnire beneficia prouinciæ ſuæ legationis, abſque tamen præiudicio Epiſcopi.

17. De Legato à latere idem quoque dicendum circa vnionem beneficiorũ prouinciæ ſuæ legationis, abſque tamen præiudicio Epiſcopi, vt per Abb. *in d. cap. ſicut vnire, num.* 5. vbi Card. *n.* 1. Imol. *in fine,* Dec. *à num.* 19. Rebuff. *d. tit. de vnionib. à num.* 24. Gambarupt. *de officio, & poteſtate Legati, lib.* 5. vbi *de poteſt. Legati in vnien. benef. à num.* 40. Hoied. *d. c.* 3. *num.* 7. *verſ. alterius Legatus,* Azor. *d. c.* 28. *quaſt.* 8. *& eadem part.* 2. *lib.* 5. *cap.* 29. *quaſt.* 14. Sanch. *d. c.* 29. *num.* 158. Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 65. Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 383. *num.* 2. *& d. Neapol. deciſ.* 198. *n.* 2. *p.* 4. Vgolin. *de officio Epiſcopi, cap.* 5. §. 1. *num.* 1.

18. Abbates, & alij Prælati Epiſcopo inferiores poſſunt vnire.

18. De Abbatibus, atque aliis Prælatis Epiſcopo inferioribus ita plenè ſubiectas ſibi Eccleſias habentibus, vt iuriſdictione quaſi Epiſcopali in eis fungantur, ſeu exiſtente priuilegio, aut conſuetudine legitimè præſcripta, idem quoque eſt reſoluendum, vt per Marian. Socin. *in d. c. ſicut vnire, art.* 3. *n.* 41. *&* 42. Sbroz. *de officio vicarij, lib.* 2. *quaſt.* 115. *num.* 12. Azor. *d. c.* 28. *quaſt.* 10. Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 71. *cum ſeqq.* Sanch. *diſp.* 29. *num.* 160. Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 383. *num.* 3. *& d. Neapolit. deciſ.* 198. *num.* 4. *part.* 4.

19. In vnione faciẽda citari debent omnes, quorũ intereſt.

19. *Vocatis, quorum intereſt.*] In vnione facienda citari debere eos omnes, quorum intereſt, probant *Clem. vnic.* §. *ad hac, de ſtatu Monach.* Rot. *deciſ.* 133. *num.* 4. *part.* 2. *diuerſ.* Rebuff. *d. tit. de vnionib. num.* 43. Hoied. *d. c.* 3. *num.* 9. Henriq. *conſ.* 99. *num.* 6. Azor. *d. c.* 28. *quaſt.* 14. Nicol. Garc. *d. c.* 2. *num.* 203. Aloyſ. Ricc. *in praxi fori eccleſ. deciſ.* 486. *&* 491. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 377. *n.* 3. *& reſol.* 382. *num.* 1. *in* 2. *edit.* Seraphin. *deciſ.* 1078. Sanch. *d. c.* 29. *num.* 163.

20. Intereſſe habentes qui ſint ad hoc vt citentur in vnione facienda.

20. Illos autem, quorum intereſt, eſſe, quibus competit ius conferendi, vel præſentandi beneficia vniri petita, reſoluũt Roch. *de iurepatr. verbo honorificum, quaſt.* 3. *circa med.* Ioan. Cochier *in d. reg.* 13. *Cancel. n.* 28. Anton. Fabr. *lib.* 1. *definit. forenſ. tit.* 2. *definit.* 48. *&* 49.

21. Eccleſiam ſubiectam Abbati, aut alij inferiori Prælato non poteſt Epiſcopus vnire abſque illius conſenſu.

21. Vnde ſi Eccleſia ſit ſubiecta Abbati, aut alij inferiori Prælato, non poteſt Epiſcopus eam vnire abſque illius conſenſu, vt per Marian. Socin. *in d. cap. ſicut vnire, art.* 5. *quaſt.* 5. *num.* 62. vbi *art.* 6. *num.* 95. *concl.* 4.

Digitized by Google

*concl.*4. rectè ait exigi quoque conſenſum Capituli Eccleſiæ cathedralis, refert Sanch. *d. cap.* 29. *num.* 167.

22. Inſuper ſi Eccleſia ſit iuriſpatronatus, exigitur conſenſus patroni vt Epiſcopus eam vnire poſſit, quippe quòd præiudicium fit iuri præſentandi competenti patrono per vnionem illam, & ideo vt ea rata ſit, exigitur vt patronus conſentiat, ita per *cap. ſuggeſtum, de iurepatron.* reſoluunt Marian. Socin. *in d. cap. ſicut vnire, art.* 6. *concl.* 6. *num.* 98. Boer. *deciſ.* 345. *num.* 4. *in fine*, Lambert. *de iurepatron. lib.* 3. *q.* 6. *art.* 2. Bertrand. *conſil.* 73. *vol.* 4. Couarr. *pract. cap.* 36. *num.* 11. Nauarr. *conſ.* 3. *num.* 2. *de iure patron. in antiq.* Hoied. *d. cap.* 3. *num.* 9. Aloyſ. Ricc. *in praxi fori pœnit. deciſ.* 486. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 377. *num.* 1. *in* 2. *edit.* vbi *num.* 5. reſoluit conſenſum patroni non præſumi, nec de eo ſtari aſſertioni Epiſcopi, Flamin. Pariſ. *de reſign. benef. lib.* 2. *q.* 4 *num.* 11. Campan. *in diuerſor. iuris canon. rub.* 11. *cap.* 13. *num.* 477. Azor. *d. cap.* 28. *q.* 12. & ſequitur Sanch. *d. cap.* 29. *num.* 168. *&* *num.* 170. dicens etiam neutri patrono tam ſæculari, quàm Eccleſiaſtico, poſſe Epiſcopum præiudicium inferre, reſoluit ſatis eſſe ſubſequi conſenſum patroni.

22. Eccleſia ſi ſit iuriſpatronatus in vnione de illa facienda requiritur patroni conſenſus.

23. Non exigitur tamẽ conſenſus Rectoris, ſiue poſſeſſoris beneficij ab Epiſcopo vniendi; aut, ſi vacet defenſore illius beneficij, maximè quando vnio debet ſortiri effectum poſt Rectoris obitum, vt probat *Clem. fin. verſ. quòd ſi Rector,* vbi gloſ. *verbo vocatus, de rebus Eccleſ. non alien.* & *ibi* Card. *quæſt.* 1. *num.* 7. Anch. *num.* 5. Rot. *deciſ.* 133. *num.* 14. *p.* 2. *diuerſ.* Seraphin. *deciſ.* 1078. *num.* 3. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi fori eccleſ. reſol.* 382. Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 24. *&* *num.* 203. Sanch. *d. cap.* 29. *num.* 171. Ioan. à Cochier *ad reg.* 13. *Cancel. num.* 28. Quòd ſi dicas præiudicium generare, quia impeditur ne cum alio permutari valeat, vel in gratiam alterius illi renuntiari, reſpondent Rebuff. *ad reg.* 21. *Cancel. de vnionibus, gloſ.* 11. *num.* 9. *&* 10. Hoied. *d. cap.* 3 *num.* 9. Azor. *d. cap.* 28. *quæſt.* 12. id præiudicium non eſſe conſiderabile eo quòd permutatio illa, & reſignatio pendeant à voluntate ſuperioris, & ſint modi extraordinarij comparandi beneficia; quare id præiudicium cedere debet vtilitati communi, ob quam vnio beneficiorum fit.

23. Rectoris, ſeu poſſeſſoris beneficij cõſenſus non exigitur in vnione de eo facienda ab Epiſcopo ſi illa debet effectum ſortiri poſt Rectoris obitum.

24. Diſmembrationem verò, ſeu alienationem partis ipſius beneficij non poſſe fieri, niſi ipſo vocato Rectore, reſoluunt gloſ. *verbo vocatis in d. Clem. fin.* Petr. Gregor. *de inſtit. rei benef. cap.* 13. *ſub num.* 11. *verſ. ſi verò*, Rebuff. *in compend. alienat. num.* 69. Rot. in Mediolanen. Vnionis 19. Nouembris 1594. coram Orano.

24 Diſmembratio, ſeu alienatio partis ipſius beneficij non poteſt fieri niſi ipſo vocato Rectore.

25. Plebem non eſſe vocandam, niſi allegaret cauſam rationabilem, ne fieret vnio, reſoluit Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 219. vbi *num.* 220. refert in vna Gerunden. Vnionis 20. Martij 1600. coram bonæ mem. Card. Sacrato fuiſſe reſolutum parochianos eſſe legitimas perſonas in cauſa hoc reſpiciente, cùm illorum interſit bonum habere paſtorem.

25. Plebs non eſt vocanda in vnione facienda, niſi allegaret cauſam rationabilem ne fieret vnio.

26. Conſenſus Capituli Eccleſiæ cathedralis requiritur in vnione per Epiſcopum facienda, vt expreſsè deciditur *in Clem.* 2. *de rebus Eccleſ. non alien.* reſoluunt Rebuff. *d. gloſ.* 11. *n.* 2. Paul. Fuſc. *de viſit. lib.* 2. *c.* 26. *n.* 5. Petr. de Peruſ. *de vnionib. cap.* 5. *num.* 17. Hoied. *de incomp. benef. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 9.

26. Conſenſus Capituli Eccleſiæ cathedralis requiritur in vnione per Epiſcopum facienda.

num.9.verſ.tertiò requiritur, Seraph.*deciſ.*1078.*num.*1.Azor.*d.cap.*28.*q.*12. Nicol. Garc.*d.cap.*2.*num.*145.vbi *num.*152.*& ſeq.* intelligit, niſi conſuetudo extet in contrarium, Rot. *deciſ.*688.*num.*2.*p.*1.*recent.* Aloyſ.Ricc. *in deciſ.curiæ Archiep.Neapol.deciſ.*198.*num.*17.*p.*4. Sanch. *d.c.*29.*n.*165. vbi addit quòd ſi Canonici conſentire nolint, & iuſta cauſa vnionis faciendæ ſubeſſet, poſſent compelli.

27. Conſenſus Capituli ſatis eſt ſi poſt vnionem accedat.

27. Et ſatis eſt ſi huiuſmodi conſenſus poſt vnionem accedat. Rebuff.*d.gloſ.*11.*n.*20.*&* 21. Azor.*d.quæſt.*12.*in fine*, Sanch.*d.cap.*29.*n.*165. Nicol.Garc.*d.p.*2.*n.*147. *cum ſeqq.* Stephan.Gratian.*diſcept.forenſ.c.*278. *num.*30. Poterit tamen quilibet, qui haberet intereſſe, dare de nullitate ob defectum conſenſus Capituli, cùm ſolemnitas hæc ſit introducta fauore Eccleſiæ, & ſic fauore publico, vt cenſuit Rot. *deciſ.*455.*num.*5. *p.*2.*recent.* contra eandem Rot.*deciſ.*133.*num.*10.*p.*2.*diuerſ.* & Stephan. Gratian.*diſcept.forenſ.cap.*278.*num.*30. exiſtimantes de tali defectu non poſſe opponi ab alio quàm ab ipſo Capitulo.

28. In vnione facienda ab Epiſcopo ipſi Capitulo non ſufficit illius conſenſus.

28. In vnione verò facienda ab Epiſcopo ipſi Capitulo non ſufficit illius conſenſus, cùm non poſſit auctorizare in facto proprio, ſed requiritur auctoritas Papæ, vt reſoluunt gloſ.*verbo menſa in d.Clem.*2. quam ſequuntur *ibi* Card.*num.*3. Abbas *num.*6. & alij, quos refert & ſequitur Nicol. Garc. *d. cap.*2.*num.*168. & cenſuit Rota in Peruſina beneficij 4.Iulij 1608. coram bonæ mem. Penia, vbi quòd in vnione, quæ fit ad fauorem Capituli, quam ipſum poteſt auctorizare, requiritur auctoritas Papæ, etiamſi non fiat vigore decreti *infrà ſeſſ.*21. *de reformat.cap.*5. Si verò vnio fieret alicui dignitati, vel præbendæ, ſufficere Capituli conſenſum, & non requiri auctoritatem Papæ, tenuit Rota *deciſ.*788. *num.*4. *p.*1. *diuerſ.* quod etiam locum habere quando vnio fit omnibus præbendis diſtinctis non ſimul, ſed ſeparatim, & indiſtinctè vnicuique, poſt multos, quos refert, reſoluit Nicol.Garc.*d.cap.*2.*num.*100. & eiuſdem ſententiæ ſunt Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel. gloſ.*37. *num.*25. Stephan. Gratian.*diſcept.forenſ.cap.*274.*num.*34.*in fine*, Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ.deciſ.*488.*in* 1.*edit.*aliàs *reſol.*379.*num.*4.*in* 2.*edit.*

29. Vnio quibus modis probetur.

29. Quibus modis vnio probetur, differunt Rebuff.*d.tit.de vnionib.* *à num.*34. Maſcard. *de probat.concl.*179. *& concl.*586.*& concl.*1413. Menoch.*de præſumpt.lib.*6.*præſumpt.*80. Flores de Mena *var. lib.*1. *quæſt.*10. *num.*19. Nicol.Garc.*d.cap.*2.*num.*258.*cum ſeqq.* Et in primis probari ex verbis enunciatiuis plurium inſtrumentorum antiquorum, ad minus duorum, in quibus talia beneficia ſaltem virtualiter tanquam vnita enuntiantur, modò originem haberent à diuerſis perſonis non ſuſpectis, reſoluunt Put.*deciſ.*240.*num.*1.*lib.*2. Caputaq. *deciſ.*344.*num.*2.*p.*3. Seraphin.*deciſ.*626.*n.*2.*in fine*, Caualer.*deciſ.*599.*n.*6.Burat.*deciſ.*660.*n.*2. Rota *deciſ.*724.*num.*3.*p.*2.*recent.* & in Barcinonen. vicariæ 9. Februarij 1624. coram R.P.D.Merlino, & in eadem cauſa 21.Februarij 1625. coram bonæ mem. Patriarcha Manzanedo, & hoc maximè procedere quando enunciatiuæ emanarunt ab iis, quæ poterant vnionem facere, Mantica *deciſ.*355.*n.*6. *& deciſ.*359.*num.*7. Rota in d.Barcinonen. vicariæ. Probari quoque vnionem in antiquis ex teſtibus de publica voce, &

& fama, tenuit Rota *deciſ.626.num.4.p.1. & deciſ.724.num.4.p.2.recent.* dummodò tamen cum fama poſſeſſionis de vita probetur etiam titulus, vt fuit reſolutum in Tyraſſonen. vicariæ 15. Decembris 1617. coram bonæ mem. Andræa, & in eadem 10. Martij 1623. coram R.P.D. Pirouano.

Beneficia eccleſiaſtica vnita viſitentur: per vicarios etiam perpetuos cura exerceatur; deputatio ipſorum vicariorum fiat cum portione aſsignanda etiam ſuper re certa, non obſtantibus, &c.

CAPVT VII.

1. VIde Paul.Fuſc. *de viſitat.lib.2.cap.26.n.29.* Matth.Soar. *in pract. & ordine viſitandi.cap.3.n.1.* Stephan.Quarant. *in ſumma Bullarij, verbo vicarius perpetuus,* Eraſm. à Cochier *de iuriſdict.ordinarij in exemptos p.2.queſt.45.num.11.* Armendar. *in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.6.l.5.§.2.à num.1.* 1.Doctores de materia huius cap.agẽtes.

2. *Ab ordinarijs locorum annis ſingulis viſitentur.*] Epiſcopus poteſt ex hoc text. viſitare Eccleſias parochiales vnitas monaſterio Canonicorum regularium, tametſi generalis in eo ſedem ordinariam principalem habeat, ita refert deciſum Armendar. *vbi ſup.§.2.num.1.* 2. Viſitare poteſt Epiſcopus Eccleſias parochiales vnitas monaſterio Canonicorum regularium, quamuis Generalis in eo ſedem ordinariam principalem habeat.

3. Poteſt etiam viſitare tam beneficia curata vnita quibuſcunque monaſteriis, & piis locis ex hoc text. quàm etiam perſonas exercentes curam animarum in monaſteriis Regularium, quibus etiam cura imminet, iuxta *cap.11.ſeſſ.25.de Regular.* ita atteſtatur reſolutum Armendar. *d.loco num.5.* 3. Epiſcopus poteſt viſitare tã beneficia curata vnita quibuſcunque monaſteriis, & piis locis, quàm etiam perſonas exercentes curam animarum in monaſteriis Regularium.

4. Viſitare Eccleſias, & monaſteria militiarum regni Portugaliæ licèt regulariter ordinarij non poſſint, poſſunt tamen viſitare Eccleſias ipſis vnitas, ac in eis vicarios perpetuos ponere, per decretum in præſenti; poſſunt etiam viſitare membra, licèt non ſint vnita, etiamſi habeant ſuos viſitatores deputatos à militibus regni Portugaliæ, ita dicit reſolutum Aldan. *in compendio canonic. reſolut. lib.3. titul.2. num.4.* 4. Ordinarij non poſſunt regulariter viſitare Eccleſias, & monaſteria militiarum regni Portugaliæ, ſed bene Eccleſias ipſis vnitas.

5. Beneficia etſi exempta poterit Epiſcopus, ſi intra fines ſuæ diœceſis fuerint, tanquam Sedis Apoſt. delegatus abſolutè viſitare: ſi autem extra fines fuerint, poteſt pariter illa vti eiuſdem Sedis Apoſt. delegatus viſitare. Quando beneficia ſecularia ſunt, & cathedralis illis alia cathedrali vicinior ſit, ex Aldan. *vbi ſuprà,* qui dicit ita deciſum in Caputaquen. 4. Febrnarij 1593. 5. Beneficia exempta an & quando poterit Epiſcopus viſitare.

9. Curatæ Eccleſiæ ſi ſint vnitæ monaſteriis, poſſunt ordinarij locorum eas viſitare, & ponere in eis vicarios perpetuos, ſeu temporarios, iuxta diſpoſitionem huius decreti, prout eis expedire videbitur, ita refert deciſum Nicol.Garc. *d.p.11.cap.2.num.12.* 6. Curatæ Eccleſiæ ſi ſint vnitæ monaſteriis poſſunt ordinarij locorum eas viſitare.

Digitized by Google

7. Vicinior Epiſcopus quis dicatur.

7. Vicinior Epiſcopus poteſt viſitare beneficia ſecularia, & clericos ſeculares Abbatiæ nullius diœceſis, ipsóſque culpabiles repertos corrigere, & dicitur vicinior Epiſcopus tantùm ille, cuius cathedralis Eccleſia ſit Abbatiæ proximior, non autem locis dictæ Abbatiæ ſubiectis, vt per Aldan. *d. tit.* 2. *num.* 6. vbi refert ita deciſum ſub die 2. Auguſti 1596.

8. Viſitare poteſt Epiſcopus Eccleſiam parochialem vnitam monaſterio, baptiſterium, & tabernaculum vbi aſſeruatur ſanctiſſima Euchariſtia.

8. Viſitare poteſt Epiſcopus non ſolùm Eccleſiam parochialem vnitam monaſterio Ordinis S. Benedicti, cuius cura geritur à Monacho dicti Ordinis, ſed etiam Baptiſterium, & Tabernaculum vbi aſſeruatur ſanctiſſimum Euchariſtiæ ſacramentum in Eccleſia exempta exiſtens, vt per Aldan. *d. tit.* 2. *num.* 7. vbi dicit ſic fuiſſe reſolutum in vna Curien. 5. Aprilis 1631.

9. Beneficia vnita vniuerſitati Cõplutenſi non poteſt ordinarius viſitare.

9. Beneficia vnita vniuerſitati Complutenſi ob priuilegia, quæ habet, non poteſt ordinarius viſitare, vt per Aldan. *d. tit.* 2. *n.* 8. vbi atteſtatur ita deciſum ſub die 22. Iunij 1606.

10. Ordinarius viſitat beneficia curata vnita monaſteriis, nõ ipſa monaſteria.

10. Hoc decretum dans facultatem ordinariis viſitandi beneficia curata vnita monaſteriis, intelligitur de beneficiis extra monaſterium, quo caſu ex *cap.* 11. *ſeſſ.* 25. *de Regular.* viſitat tantùm perſonas inibi curam animarum exercentes, & hæc cumulatiuè, non autem priuatiuè ad Abbatem, ita Rota in Piſcien. iuriſdictionis 15. Iunij 1590. coram Platto.

11. Habet locum in actu viſitationis.

11. Videtur locum habere in actu viſitationis non cum cauſæ cognitione, & via ordinaria procedendo, ſi eſſent monaſterium, & loca regularia exempta, vt refert deciſum Nicol. Garc. *d. p.* 11. *cap.* 2. *num.* 12.

12 Viſitare poteſt Epiſcopus Eccleſias curatas, etiam monaſteriis, quæ capita ordinum ſunt, vnitas.

12. Epiſcopus viſitare poteſt Eccleſias curatas, etiam monaſteriis, quæ capita Ordinum ſunt, vnitas; nec obſtat *cap.* 11. *ſeſſ.* 25. *de regul.* quia *ibi* excipiuntur Eccleſiæ monaſteriorum, in quibus generales, aut capita Ordinum habent ſedem ordinariam principalem, ita refert deciſum Aldan. *d. tit.* 2. *num.* 9.

13. Viſitare poteſt Epiſcopus beneficiũ, aut parochiam vnitã monaſterio exempto etiam alienæ diœceſis.

13. Epiſcopum viſitare poſſe beneficium, aut parochiam vnitam monaſterio exempto, etiam alienæ diœceſis, reſoluit Henriq. *in ſumma lib.* 7. *cap.* 15. §. 4. *litt. I.*

14. Ordinarij poſſunt temporales, aut perpetuos vicarios conſtituere in quibuſcũque beneficiis eccleſiaſticis, quæ vnita reperiuntur.

14. *Vt per idoneos vicarios etiam perpetuos*, &c.] Ordinarios poſſe temporales, aut perpetuos vicarios conſtituere in quibuſcunque beneficiis curatis, quæ vnita reperiuntur Eccleſiis cathedralibus, collegiis, & monaſteriis, etiamſi in littera vnionis expreſsa ſit clauſula vt poſſit deſeruire per vicarios amouibiles, ſi litteræ ante Conc. Trident. emanauerint, non ita ſi poſt illud ſub eadem clauſula fuerint conceſſæ, reſoluunt Nicol. Garc. *d. part.* 11. *cap.* 2. *num* 9. Flores de Mena *variar. lib.* 1. *quæſt.* 10. *à num.* 36. *cum ſeqq.* Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *allegat.* 72. *num.* 190. vbi etiam aduerto non pugnare cum hoc decreto aliud *infrà ſeſſ.* 25. *de regul cap.* 11. dum ſupponit in Eccleſiis monaſteriorum vicarios remouibiles poni poſſe, eo quia hoc, de quo in præſenti, non negat id, quod pòſt *in d. cap.* 11. eſt ſtatutum, ſed relinquit arbitrio ordinariorum, vt ſi viderint expedire, perpetuos ponant vicarios.

15. Non

15. Non poſſe Epiſcopum deputare vicarium perpetuum, quando vnio facta eſt per viam pacti, & concordiæ à Sede Apoſt. approbatæ, cũ clauſ. de ſeruiendo beneficio per vicarium ad nutum amouibilem, quia ex clauſula derogatoria contenta in hoc decreto non tollitur pactum, & concordia à Summo Pont. approbata, ad cuius derogationem expreſſa mentione opus eſt, reſoluunt Flores de Mena *d. q.* 10. *n.* 41. Sanch. *in præcepta Decalogi*, *tom.* 2. *lib.* 7. *cap.* 29. *num.* 191. *verſ. ſecundò fallit*, qui etiam, ille ſcilicet *num.* 44. hic verò *in verſ. tertiò fallit*, tenent nec etiam poſſe Epiſcopum vicarium perpetuum deputare, quando à tempore immemoriali vnio facta eſt, & ex tunc conſtat vicarios fuiſſe ad nutum amouibiles, ſcientibus, & conſentientibus ordinariis, & nunquam vicarium perpetuum fuiſſe conſtitutum. 15. Vicarium perpetuum in Parochiali vnita deputare non poteſt Epiſcopus quãdo vnio facta eſt per viã pacti de ſeruiẽdo beneficio per vicarium ad nutum amouibilem.

16 Vicarij Regulares deputandi in Parochialibus, vnitis monaſteriis Ordinis Præmonſtratenſis, debent eſſe amouibiles ad nutum ſuperiorum, iuxta conſtitutionem Pij V. ſi ſeculares poſſunt ab ordinario conſtitui perpetui iuxta hoc decretum, ita refert deciſum Aldan. *d. tit.* 2. *num.* 10. 16. Vicarij Regulares deputandi in Parochialibus vnitis monaſteriis ordinis Præmonſtratẽſis debẽt eſſe amouibiles.

17. Vicarios perpetuos conſtituere poteſt Epiſcopus in beneficiis curatis vnitis Cathedralibus, iuxta Bullam Pij V. & hoc decretum, dummodo portio vicarij non excedat fructus Eccleſiæ, vt per Aldan. *d. tit.* 2. *n.* 11. vbi refert ſic deciſum in vna Aſſiſien. 17. Vicarios perpetuos conſtituere poteſt Epiſcopus in beneficiis curatis vnitis Cathedralibus.

18. Vicarij perpetui non poſſunt inſtitui abſque erectione tituli vicariæ, vt refert deciſum Nicol. Garc. *d. p.* 11. *cap.* 2. *n.* 15. 18. Vicarij perpetui non poſſunt inſtitui abſque erectione tituli vicariæ.

19. Hoc decretum quatenus permittit ordinariis conſtituere poſſe temporales vicarios in quibuſcumque beneficiis curatis, quæ reperiuntur vnita Eccleſiis cathedralibus, &c. non habet locum in beneficiis, in quibus vicariæ perpetuæ iam erectæ erant, vt aſſerit reſolutum Nicol. Garc. *part.* 9. *cap.* 2. *num.* 311. 19. Nõ habet locum in vicariis perpetuis iam erectis.

20. Beneficia etiam curata aliis beneficiis annexa tranſeunt in ſimplicium naturam, dummodò acceſſoriè ſint vnita, & cura per vicarium temporalem non exerceatur, ita dicit deciſum Nicol. Garc. *part.* 11. *cap.* 5. *num.* 197. 20. Beneficia etiam curata aliis beneficiis acceſſoriè annexæ tranſeunt in ſimplicium naturã.

21. Cura animarum ſi per vicarium temporaneum deputatum à Priore exerceri ſolita fuit, illa remanſit penes Priorem, & tenetur reſidere, ita atteſtatur reſolutum Aldan. *d. tit.* 2. *num.* 12.

22. Parochi amouibiles remoueri non poſſunt, niſi ex rationabili cauſa, ex Aldan. *d. tit.* 2. *num.* 13. vbi refert ſic fuiſſe deciſum ſub die 11. Iulij 1626. 22. Parochi amouibiles remoueri non poſſunt niſi ex rationabili cauſa.

23. Vicarium perpetuum in Parochialibus vnitis Archidiaconatui, ſeu aliis dignitatibus, aut canonicatibus ponendi facultas relinquitur Epiſcopi arbitrio ſecundùm facultatem, & prout colligitur ex hoc decreto, nec conſtitutio Pij V. obſtat eo quòd & de vnitis ante Concil. intelligatur, ita dicit reſolutum Nicol. Garc. *p.* 11. *c.* 2. *n.* 9. 23. Vicarium perpetuum ponendi facultas in Parochialibus vnitis relinquitur Epiſcopi arbitrio.

24. Capitulum ſi habeat vnitas menſæ nonnullas Parochiales, quibus ab immemoriali tempore deſeruiri fecit per vicarios ad eius nutum amouibiles iuxta facultatem ſibi à Sede Apoſtolica conceſſam 24. Vicarij ad nutum amouibiles poſiti per Capitulũ in Parochialibus menſæ

vnitis, poterſit amoueri ad nutum ipſius Capituli.

præuio examine, & approbatione Epiſcopi, poterunt huiuſmodi vicarii amoueri ad nutum Capituli; ab ordinario verò non niſi ex cauſa legitima atque probata, propter quam etiamſi perpetui eſſent, amoueri poſſent, ita dicit deciſum fuiſſe Nicol. Garc. *in addit. ad part. 1. cap.2.num.94.*

25. Vicarij curam exercentes in Eccleſia exempta priùs approbandi, & examinandi ſunt ab Epiſcopo.

25. Vicarij, ſeu parochi in Eccleſia exempta animarum curam exercere intendentes priùs approbandi, & examinandi ſunt ab Epiſcopo, iuxta diſpoſitionem *cap. per exemptionem, de priuileg. lib.6.* vt per Aldan. *d.tit.2.n.16.* vbi refert ſic fuiſſe deciſum in Caputaquen. 23. Iunij 1629.

26. Parochi pro cura animarum non poſſunt deputari niſi de conſenſu Epiſcopi ac præuio examine.

26. Parochi pro cura animarum non poſſunt deputari, niſi de conſenſu Epiſcopi, ac præuio examine, vt per Aldan. *vbi proximè*, referentem ſic deciſum in Pictauien. 5. Iunij 1627.

27. Epiſcopus poteſt examinare & approbare vicarios Eccleſiarũ parochialium vnitarum, & dependentium à Religione Hieroſolym.

27. Epiſcopus poteſt examinare & approbare vicarios Eccleſiarum parochialium vnitarum, & dependentium à religione Hieroſolymitana, & debet eoſdem vicarios, ſi idonei reperti fuerint, ſimpliciter approbare, non autem ad tempus, etiamſi ſint temporales, nec poſſunt pro libito eoſdem ſubiicere nouo examini, vt per Aldan. *d. tit. 2. num. 17.* aſſerentem ita fuiſſe reſolutum in Auguſtana iuriſdictionis 14. Decembris 1630. Niſi ſuperuenerit noua cauſa & ſuſpicio ignorantiæ, quia tunc poterit Epiſcopus eoſdem iterum examinare ad effectum *cap.6. ſeſſ.21. de reform.* ex Aldan. *vbi ſup.* dicente ſic reſolutum in Placentina 26. Auguſti 1628.

28. Vicarij perpetui Parochialis vnitæ nominatio ſpectat non ad ordinarium, ſed ad eum, cuius eſt beneficium in quo erigitur vicaria.

28. Nominatio vicarij perpetui Parochialis vnitæ ſpectat non ad ordinarium, ſed ad eum, cuius eſt beneficium, in quo erigitur vicaria, vt ſtatuitur in conſtit. Pij V. incip. *Ad exequendum*, ſub dat. Kal. Nouembris 1567. in illis verbis, *Volumus inſuper, & ita mandamus quòd dicti vicarij perpetui non ad liberam ordinariorum electionem, ſed ad nominationem illorum, in quorum Eccleſiis vnitis ponentur cum ipſorum ordinariorum, ſeu eorum vicariorum præuio examine, approbatione, deputentur,* & ſic per hanc conſtitut. fuiſſe deciſum, refert Nicol. Garc. *p.9.cap.2. num.295.* vbi *num.309.* reſoluit illam habere locum etiam quando vicariæ vacant in menſe reſeruato, ſeu cadunt ſub alia reſeruatione; & *num.316.* ſubdit in eiuſmodi vicariis perpetuis ex hoc decreto, vacantibus in menſibus Apoſt. ſeu aliàs reſeruatis, poſſe fieri præſentationem, ſeu nominationem, & deputationem, non obſtante reſeruatione; ita tamen quòd vicarij deputati teneantur expedire nouam prouiſionem, nec aliàs ad poſſeſſionem admitti poſſint, ex d. conſtit. Pij V. quatenus ſtatuit quòd vicarij perpetui pro tempore deputandi teneantur expedire nouam prouiſionem, & ſoluere annatam pro portione fructuum ſibi aſſignata, pro qua debet fieri detractio in ſolutione quinquennij.

29. Cura animarum in Parochialibus vnitis Capitulis cathedralium, & collegiatarum Eccleſiarum quomodo exercenda.

29. Cura animarum in Parochialibus vnitis Capitulis cathedralium, ſeu collegiatarum Eccleſiarum ita exercenda eſt. Primò ſi incumbit certæ perſonæ, per illam exercenda eſt; ſi imminet toti Capitulo vt per ſingulos per vices exerceatur, cogendi ſunt ad illam exercendam, vt notatur *in cap. ſtatutum, de elect. in 6.* ſi ſpectat ad illorum menſam, ita

vt

vt inſtitutio illarum perſonarum, quæ illam curam exercent, à nullo ſuperiore facienda eſſet, Canonici non poſſunt compelli, vt nec per ſe ipſos, nec per vicarios perpetuos illam exerceat. Gloſ. *verbo menſam, in Clem.* 1. *de exceſſ. Prel.* & *ibi* Card. Imol. Anch. Idem dicendum ſi per Sedem Apoſt. eis eſſet indultum, vt per temporarios cura exerceatur; ſed in iſtis duobus caſibus poſtremis cogi poſſunt ad conſtituendos vicarios perpetuos, ita Nicol. Garc. *p.* 11. *c.* 2. *n.* 9.

30. An & quando vicarius ad nutum amouibilis poſſit ante finitum annum ſeruitij amoueri? Vide Rebuff. *in praxi benefic. tit. de diſpenſat. de non reſiden. num.* 18. & *tom.* 3. *ad leges Galliæ, tit. de mater. poſſeſ. in benef. artic.* 9. *gloſ. vnic. in præfat.* Flores de Mena *d. quæſtion.* 10. *num.* 34. 30. Vicarius ad nutum amouibilis an & quando poſſit ante finitum annum ſeruitij amoueri.

31. *Niſi ipſis ordinariis*, &c.] Hæc verba iuſtum arbitrium ordinariorum exigere, & deinde quòd id fiat in viſitatione, vnde iuſtam cauſam neceſſariam eſſe vt erigantur perpetuæ vicariæ in Eccleſiis, in quibus iuxta prædicta poni poterant vicarij amouibiles, qua deficiente iuſtè appellari reſoluunt Flores de Mena *d. quæſt.* 10. *num.* 47. Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 8. Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 72. *num.* 190. *in med.* 31. Cauſa iuſta & neceſſaria requiritur vt erigantur perpetuæ vicariæ in Eccleſiis in quibus poni poterant vicarij amouibiles.

32. *Pro bono Eccleſiarum regimine*, &c.] Non poſſe Epiſcopum perpetuum vicarium inſtituere quando pro bono pacis, & ceſſatione litium, rectâque beneficij gubernatione expediret nihil innouari, ſed inſtituendum vicarium ad nutum amouibilem, reſoluunt Flores de Mena *d. q.* 10. Sanch. *d. cap.* 29. *n.* 191. *verſ. quintò fallit.* 32. Vicarium perpetuum inſtituere non poteſt Epiſcopus quando pro bono pacis & ceſſatione litium expediret inſtitui ad nutũ amouibilis.

33. *Portione*, &c.] De hac congrua portione aſſignanda vicario iuxta formam d. conſtit. Pij V. vide dicta *ſup. c.* 3. *in fine.*

34. Oblationes ſunt computandæ in portione aſſignanda vicariis ex hoc decreto, & Bulla Pij V. & talis aſſignatio partibus citatis eſt facienda, ita Aldan. *d. tit.* 2. *num.* 18. vbi refert deciſum in Turolen. die 2. Aprilis 1583. 34. Oblationes ſunt computandæ in portione aſſignanda vicariis.

35. Vicarius perpetuus Abbatiæ debet ſubire omnia onera reſpicientia curam animarum, & adminiſtrationem Sacramentorum; cætera verò omnia ad Abbatem, ſeu Commendatarium eiuſdem Eccleſiæ ſpectant, in qua eſt erecta vicaria, vt per Aldan. *d. tit.* 2. *num.* 20. vbi aſſerit ſic fuiſſe reſolutum in Eugubina 11. Maij 1594. 35. Vicarius perpetuus Abbatiæ debet ſubire omnia onera reſpicientia curam animarum.

36. Omnia onera incumbentia Eccleſiæ, in qua erecta eſt vicaria perpetua, pertinent ad ipſum vicarium perpetuum, ex Aldan. *vbi ſup.* 36. Vicario perpetuo pertinent omnia onera incumbentia Eccleſiæ, in qua erecta eſt vicaria perpetua.

37. Vicarij merces detrahenda eſt ex fructibus parochiæ vnitæ monaſterio, non autem ex fructibus monaſterij, refert deciſum Aldan. *d. tit.* 2. *num.* 21.

38. Cura vnita Collegiatæ ſi immineat Archipreſbytero, & Capitulo, ex bonis Archipreſbyteri, & Capituli portio aſſignanda eſt, ita dicit reſolutum Aldan. *d. tit.* 2. *num.* 22. 38. Portio aſſignãda eſt ex bonis Archipreſbyteri, & Capituli, ſi cura vnita Collegiatæ illis immineat.

39. *Annis ſingulis viſitentur.*] Epiſcopum poſſe viſitare tam beneficia curata vnita quibuſcunque monaſteriis, & piis locis, ex hoc text. quàm etiam perſonas exercentes curam animarum in monaſteriis 39. Epiſcopus viſitare poteſt perſonas exercentes curam animarum in monaſteriis Regularium.

Regularium,quibus etiam cura imminet, iuxta *cap.3.ſeſſ.25.de Regular.* dicit deciſum Armendar. *in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.6.l.5.* *§.2.num.6.*

40. Portionis congruæ ab aſſignatione non datur appellatio ſuſpenſiua.

40. *Appellationibus.*] Vide Ceuall. *commun. contra communes q.897. num.613. p.4.* Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neap. deciſ. 136. p.2.* vbi de appellatione ab aſſignatione congruæ portionis; & quòd hæc appellatio deuoluat, ſed non ſuſpendat, dicit reſolutum Nicol. Garc. *d.p.11.cap.2.n.11.*

41. Conſuetudo immemorialis vt in beneficiis vnitis deſeruiatur per Capellanos amouibiles per hoc decretum tollitur ſi aliter videtur Epiſcopo.

41. Per hoc decretum tollitur conſuetudo immemorialis vt in illis beneficiis vnitis deſeruiatur per Capellanos amouibiles, ſi aliter Epiſcopo videbitur,ita refert deciſum Nicol.Garc. *d.cap.2.num.7.*

42. Priuilegia remunerationis gratia conceſſa non ſuſpenduntur.

42. *Priuilegiis.*] Non tamen remunerationis gratia conceſſis, ex quibus beneficium eſſet vnitum cum clauſula ponendi vicarium ad nutum amouibilem, vt per Flores de Mena *d. q. 10. num. 46.* Sanch. *d. cap.29. num.191. verſ. quartò fallit*, aduertentes ſub generali priuilegiorum derogatione,quam apponit text.*in præſenti*, non includi priuilegia remunerationis cauſa conceſſa; limitant tamen, ille *num.49. & 50.* hic verò *in verſ. vltimò fallit, dictis locis*, niſi ex priuilegio Pontificio poſt huiuſmodi decretum conceſſo vnitum eſſet beneficium parochiale, cum clauſula inſtituendi vicarium ad nutum amouibilem, tunc enim aiunt minimè poſſe Epiſcopum contra id priuilegium vicarium perpetuum conſtituere, dummodo illud ex certa ſcientia, aut Motu proprio conceſſum eſſet,aut cum expreſſa Tridentini derogatione.

Eccleſias exemptas quaſcunque ordinarij locorum viſitant vt reparentur,& cura animarum ſolicitè habeatur.

CAPVT VIII.

1. Doctores de materia huius cap. agentes.

1. VIde Fr.Emman. *quæſt.regul.tom.1. quæſt.36.art.3.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.1. verbo viſitatio,& p.2. verbo exemptus*, Paul. Fuſc.*de viſitat.lib.2.cap.8.* Villadieg.*in ſpeculo viſitat.fol.32.n.7.* Eraſm.à Cochier *de iuriſdict. ordinarij in exemptos, p.2.q.45.n.11.& p.4.q.23. num.2.* Azor. *inſtit. moral. p.2.lib.3.cap.40.* Aloyſ. Ricc.*in collect.deciſ. p.5.collect.1591.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.6. de viſitat. l.5.§.2. num.13.14.& 84. cum multis ſeqq.* Aldan *in compend. canon. reſolut. lib.1. tit.7.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.3. alleg.74. per tot.* Hieron. Roder. *in compend.quæſt.regul.reſol.15.num.15.*

2. Viſitare poteſt Epiſcopus quaſcunque Eccleſias ſeculares intra fines ſuæ diœceſis exiſtentes,etiā ſi ad Regulares pertineant.

2. Viſitare poteſt Epiſcopus quaſcunque Eccleſias ſeculares intra fines ſuæ diœceſis exiſtentes vigore huius decreti,etiamſi ad Regulares pertineant,& ab eis dependeant, dum tamen per ſeculares eis deſeruiatur,ita refert deciſum Armendar.*d.tit.6.de viſitat.l.5.§.2.num.3.*

3. Epiſcopus cuius Cathedralis eſt pro-

3. Eccleſias ſeculares nullius diœceſis quantuncunque exemptas, & Sedi Apoſt.immediatè ſubiectas, earúmque Prælatum ſecularem habentem

bentem in eis iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem, poteſt Epiſcopus, cuius cathedralis Eccleſia eſt proximior, viſitare vigore Concil. *ſeſſ.* 24. *de reformat. cap.* 9. ita refert reſolutum Armendar. *d. tit.* 6. *de viſitat. l.* 5. §. 2. *num.* 13.

ximior, poteſt viſitare quaſcunque Eccleſias ſeculares nullius diœceſis quantuncunque exemptas.

4. Viſitare poteſt Epiſcopus confraternitates perſonarum ſecularium in Eccleſiis Regularium exemptorum exiſtentes, non autem Capellas, vel altaria, quæ intra eaſdem Eccleſias exiſtunt, ita teſtatur reſolutum Armendar. *d. tit.* 6. *de viſitat. l.* 5. §. 2. *num.* 14.

4. Confraternitates perſonarum ſecularium in Eccleſiis Regularium exemptorū exiſtentes, non autem Capellas, vel altaria, viſitare poteſt Epiſcopus.

5. Viſitare poteſt Epiſcopus confraternitates ſecularium in regularium Eccleſiis erectas, & in illas iuriſdictionem ad ſacri Concil. Trid. præſcriptum exercere, quacumque contraria conſuetudine non obſtante, ita Aldan. *d. tit.* 7. *num.* 2. vbi refert deciſum in S. Congreg. Epiſcop. in Vercellen. 17. Iulij 1615.

5. Viſitare non poteſt Epiſcopus altaria, & Capellas in Regularium Eccleſiis, etiam per ſecularium confraternitates conſtructa, ex Aldan. *d. tit.* 7. *num.* 3. vbi teſtatur reſolutum in S. Congreg. Epiſcop. in Papien. 21. Auguſti 1615. & in Terracinen. 22. Ianuarij 1616.

5. Altaria, & Capellas in regularium Eccleſiis etiam per ſecularium confraternitates cōſtructa viſitare nō poteſt Epiſcopus.

6. Viſitare poteſt Epiſcopus monaſteria Regularibus ſubiecta in iis omnibus, quæ ad clauſuram pertinent, etiamſi moniales ſint Regularibus ſubiectæ, quoties verè cognouerit expedire, ita refert deciſum Armendar. *d. tit.* 6. *de viſitat. num.* 17. *&* 18. Et circa clauſuram delinquentes poteſt Epiſcopus tanquam ad hoc Sedis Apoſt. delégatus punire, quoties & quando opus fuerit, ſicut ſtatuit Gregorius XV. in ſua conſtit. incip. *Inſcrutabili*, ſub dat. 9. Februarij 1622.

6. Monaſteria monialiū Regularibus ſubiecta viſitare poteſt Epiſcopus in his omnibus, quæ ad clauſuram ſpectant.

7. Capitulum Sede vacante poteſt viſitare etiam monaſteria monialium non exempta, exempta verò minimè, ita referunt reſolutum Nicol. Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 7. *num.* 45. Armendar. *d. tit.* 6. *de viſitat. num.* 84.

7. Capitulum Sede vacante poteſt viſitare monaſteria monialium non exempta.

8. Dignitatem exemptam poteſt Epiſcopus viſitare in concernentibus curam animarum illi annexam, ita Aldan. *d. tit.* 7. *num.* 5. vbi refert ſic deciſum in Burgen. 18. Auguſti 1628.

8. Dignitatem exemptam poteſt Epiſcopus viſitare in concernētibus curā animarum illi annexam.

9. Eccleſias curatas vnitas monaſteriis poteſt Epiſcopus ordinarius loci viſitare, & ponere in eis vicarios perpetuos, ſiue temporaneos, prout eis expedire videbitur, vt teſtatur reſolutum Armendar. *d. tit.* 6. *num.* 85. quem refero ego ipſe *d. alleg.* 74. *num.* 14.

9. Viſitare poteſt Epiſcopus Eccleſias curatas vnitas monaſteriis, & ponere in eis vicarios perpetuos, ſiue temporaneos, prout expedire videbitur.

10. Eccleſias exemptas etiam inferioribus Prælatis ſubiectas poteſt Epiſcopus viſitare, ſicut tradit Armendar. *dicto titul.* 6. *de viſitat. num.* 86.

10. Viſitare poteſt Epiſcopus Eccleſias exemptas inferioribus Prælatis ſubiectas.

11. Epiſcopus poteſt viſitare Eccleſias, quas Abbas S. Benedicti in eius diœceſi ſitas habet, modò in eis cura animarum exerceatur per Sacerdotes ſeculares, vt per Armendar. *d. tit.* 6. *num.* 87.

12. Viſitare poteſt Epiſcopus omnes Parochiales ſuæ diœceſis, in quibus ſunt Sacerdotes ſeculares, licèt Eccleſiæ ſint Regularibus ſubiectæ, ſiue etiamſi ſint Eccleſiæ Regularium, quando tamen cura exercetur per Sacerdotes ſeculares, ex Armendar. *d. tit.* 6. *num.* 88. quem refero *d. allegat.* 74. *num.* 12.

12. Viſitare poteſt Epiſcopus omnes Eccleſias parochiales Regularium ſuę diœceſis quando in eis cura exercetur per Sacerdotes ſeculares.

13. Viſitare

13. Viſitare poteſt Epiſcopus omnes parochiales ſuæ diœceſis, etiamſi monaſteria prætenderent habere iuriſdictionem ſpiritualem immutabilem in locis vbi dictæ Eccleſiæ ſitæ ſunt.

13. Viſitare poteſt Epiſcopus omnes Parochiales ſuæ diœceſis, etiamſi monaſteria prætenderent habere iuriſdictionem ſpiritualem immutabilem in locis vbi dictæ Eccleſiæ ſitæ ſunt, vt refert deciſum Armendar *d.tit.6.num.89.* quem cito *d.alleg.74.num.12.*

14. Altare membrum Religionis S.Antonij Vienneñſis, quod cura caret animarum, non poteſt viſitare Epiſcopus.

14. Epiſcopus non habet ius viſitandi ſacellum, vel altare quod cura caret animarum, & membrum ſit religionis S.Antonij Viennenſis, vt atteſtatur reſolutum Armendar.*d.tit.6.num.90.*

15. Viſitare non poteſt Epiſcopus loca Eccleſiarum Regularium non habentium curam animarum in quibus aſſeruatur ſanctiſſimum Sacramentum, vel vbi confeſſiones perſonarum ſecularium audiuntur.

15. Et poſita conſtitutione Gregorij XV.incip.*Inſcrutabili*, ſub dat. 9. Februarij 1622. deciſum fuit Epiſcopis non licere in vim eiuſdem conſtitutionis viſitare altaria Eccleſiarum Regularium, quibus non incumbit animarum cura perſonarum ſecularium, nec loca vbi in eiſdem Eccleſiis aſſeruatur ſanctiſſimum Sacramentum, vel vbi confeſſiones perſonarum ſecularium audiuntur, quam deciſionem originalem præ manibus habui, & in typographia Romanæ Cameræ Apoſt.impreſſam vidi.

16. Licèt Epiſcopi viſitare poſſint Eccleſias, quibus imminet cura animarum, non comprehenduntur tamen monaſteria, & Eccleſiæ Regularium, quando ſunt Eccleſiæ in diœceſi, ita refert deciſum Armendar.*d.tit.6.num.93.*

17. Ordinarij ſe non poſſunt interponere ad viſitandum, vbi Equites Hieroſolymitani habent iuriſdictionem ſpiritualem, & temporalem.

17. Vbi Equites Hieroſolymitani habent iuriſdictionem ſpiritualem, & temporalem, ibi ordinarij ſe non poſſunt interponere ad viſitandum, vt teſtatur reſolutum Armendar. *d.tit.6.de viſit.num.94.* quem refero *d.alleg.74.num.26.in fine.*

18. Parochiales Eccleſiæ, etiam quę ſunt capita Ordinum, ab ordinariis viſitari debent.

18. Parochiales Eccleſiæ vnitæ monaſteriis, etiam quæ ſunt capita Ordinum, ab ordinariis viſitari debent, vt ait reſolutum Armendar. *d.tit.6.num.95.*

19. Viſitari non poſſunt ab ordinariis Regulares inſeruientes de licentia ſuorum ſuperiorum beneficiis ſimplicibus, quæ ſunt membra monaſteriorum.

19. Regulares inſeruientes de licentia ſuorum ſuperiorum beneficiis ſimplicibus, quæ ſunt tamen membra monaſteriorum, ſeu Religionis, non poſſunt viſitari ab ordinariis, ex Armendar.*d.tit.6.de viſitat. num.96.*

20. Epiſcopus incumbens correctioni, & viſitationi exemptorum vigore facultatis ſibi tanquam Sedis Apoſt.delegato à Concil.tributæ, poteſt procedere contra conſeruatores impedientes, præſertim ſi illi extra diœceſim commorentur, vt per Armendar.*lib.1.tit.18.l.7.de Epiſcopis num.75.*

21. Prioratum Militum Hieroſolymitanorum ordinarius viſitare non poteſt.

21. Prioratum Militum Hieroſolymitanorum ordinarius viſitare non poteſt, cùm illi ſint Præpoſitores, non verò Commendatarij, ſed viſitari debet à Capitulis ſui Ordinis, ita Armendar. *d.tit.6.de viſitat. num.101.* quem refero *d.alleg.74.num.27.*

22. Prioratus, qui ſuis capitibus ſubſunt, ab Epiſcopis viſitari non poſſunt.

22. Prioratus, qui ſuis capitibus ſubſunt, etiam Ordinis Hieroſolymitani, ab Epiſcopis viſitari non poſſunt, vt refert deciſum Armendar. *d.tit.6.de viſitat.num.103.*

23. Eccleſiæ Militum Hieroſolymitanorũ ſunt exemptæ à viſitatione Epiſcoporũ, niſi in concernentibus ipſam curam.

23. Eccleſiæ Militum Hieroſolymitanorum ſunt exemptæ priuilegiis ſummi Pontificis à viſitatione Epiſcoporum, præterquam ſi fuerint curatæ, ſicut teſtatur reſolutum Armendar.*d.lib.1.tit.18.l.7.de Epiſcopis num.6.* In concernentibus verò ipſam curam ordinario ſunt ſubiectæ,

iectæ, & ab eo viſitari poſſunt, vt decreuit ſanctæ mem. Pius V. *conſtit. ſua incip. Expoſcit*, ſub dat. 22. Septembris 1571. & referunt Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 3. num. 46.* Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea, reſolut.* 176. Eraſm. à Cochier *de iuriſdict. ordinarij in exemptos, p. 2. quæſt. 45. num.* 11. quos adduco *d. alleg.* 74 *num.* 26.

24. Epiſcopus viſitans in vim Concilij locum exemptum, ſeu nullius diœceſis, non poteſt proceſſus iudicialiter conficere, cauſáſque ordinarias cognoſcere, ac definire, ita Aldan. *d. tit. 7. num. 6.* vbi ſic deciſum fuiſſe refert ſub die 8 Iunij 1619.

24. Epiſcopus viſitans in vim Concilij locum exemptũ non poteſt proceſſum iudicialiter conficere, cauſáſque ordinarias cognoſcere.

25. Viſitare poteſt Epiſcopus tanquam Sedis Apoſtol. delegatus Parochialem ſubiectam Monachis Oliuetanis, & hoc debet exprimere, & Abbas poteſt concedere decreta cumulatiuè cum Epiſcopo, ſed quatenus ſint contraria debent præualere decreta Epiſcopi, vt Aldan. *d. tit. 7. num.* 7. vbi atteſtatur ita fuiſſe reſolutum in Veronen. 29. Iulij 1628.

25. Viſitare poteſt Epiſcopus tanquam Sedis Apoſt. delegatus Parochialẽ ſubiectam Monachis Oliuetanis.

26. Subdelegare poteſt Epiſcopus facultatem viſitandi Eccleſiam collegiatam exemptam, ſed opus eſt ſubdelegatione ſpeciali, ex Aldan. *d. tit. 7. n.* 8. vbi refert deciſum in Lucana 1. Februarij 1631.

26. Subdelegare poteſt Epiſcopus, ſpecialiter tamen, facultatem viſitandi Eccleſiam collegiatam exemptam.

27. *Locorum ordinarij.*] Procedere in inferioribus habentibus iura Epiſcopalia, tenuit Rota in Piſcien. ſeu nullius iuriſdictionis 16. Nouembris 1593. coram Giptio, impreſſa *deciſ.* 798. apud Farinac. *in 1. collect. nouiſſ.* aliàs *p. 4. diuerſor.* Aloyſ. Ricc. *in praxi reſolut.* 538. *num. 3. in 2. edit.*

27. Procedit in inferioribus habentibus iura Epiſcopalia.

28. Abbati, qui exercet iuriſdictionem in aliquo territorio ex conſuetudine immemoriali confirmata à Sede Apoſtol. non obſtat hoc decretum quin poſſit viſitare Eccleſias, Rot. in Salamantina iuriſdictionis 9. Maij 1594. coram Seraphino.

29. *Quomodolibet exemptas.*] Capellæ regiæ huic decreto ſubiiciuntur, quia reſeruatio exemptionis, de qua *ſeſſ. 14. cap.* 11. procedit iuxta terminos *cap. cum Capella, de priuil.* ſolùm quoad ſuſpenſionem, vel excommunicationem, aut interdictum, non quoad viſitationem, ita Rota *deciſ.* 744. *p. 1. diuerſ.* Couarr. *practic. cap. 11. num.* 5.

29. Capellæ regiæ huic decreto ſubiiciuntur.

30. *Priuilegijs, conſuetudinibus*, &c] Non cenſetur ſuſtuliſſe nec rem iudicatam, nec concordiam, vt per Nicol. Garc. *de benefic p. 5. c. 2. n.* 202. Non derogat ſententiæ, & concordiæ, quæ Epiſcopum à viſitatione excludunt, cùm enim faciat diuerſas derogationes, cenſetur aliis non expreſſis noluiſſe derogare, idem Garc. *d. cap. 2. num.* 202.

30. Non cenſetur ſuſtuliſſe rẽ iudicatam, nec concordiam.

31. *Et illorum inhibitionibus penitus excluſis.*] Non poſſe Epiſcopum in viſitatione recuſari tanquam ſuſpectum, dum tamen in ea proceſſum non compleat, & ſe intra viſitationis terminos contineat; ſicut etiam in præparatoria inquiſitione non poſſe vt ſuſpectum recuſari, nec probatione, vel allegatione ſuſpicionis impediri, quominus pœna extraordinaria, quæ morum correctionem, & emendationem reſpiciat, viſitatos afficere poſſit, referunt deciſum Thom. Valaſc. *tom. 1. alleg. iuris alleg. 70. num.* 7. Curi. Philip. *p. 1. §. 7. num.* 10. Armendar. *d. tit. 6. de viſitat. n. 7. &* 8. vbi *num.* 34. ſecus aſſerit ſi in viſitando modum exceſſerit.

31. Epiſcopus in viſitatione non poteſt recuſari tanquam ſuſpectus.

Digitized by Google

Conſecrationis munus infra tres menſes Epiſcopi ſuſcipere tenentur.

CAPVT IX.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Syluest. *verbo conſecratio Prælatorum*, Sbroz *de officio vicarij lib. 2. quæſt. 10.* Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p. 1. lib. 2. cap. 97. num. 52.* Rendina *in promptuario recept. ſentent. tit. 38. num. 13.* Zerol. *in praxi Epiſcop. part. 1. verbo conſecratio Prælatorum*, Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p. 1. cap. 3. num. 22.* Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloſ. 24. num.* ● 1. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib. 32. tract. 2. num. 58.* Campan *in diuerſ. iuris canon. rub. 6. cap. 6. num. 9.* Vgolin. *de officio Epiſcopi, cap. 2. in princip. à num. 2.* Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moral. tract. 6. cap. 7. num. 47.* Filliuc. *tract. 41. de benefic. cap. 5. num. 23. verſ. & quidem primò*, Caſtald. *in praxi cæremon. lib. 1. ſect. 10. cap. 2. num. 3.* Sebaſt. Cæſar. *in relect. de eccleſ. hierarchia p. 1. diſp. 6. §. 2. num. 11.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p. 2. alleg. 1. num. 39.* latiùs *infrà ſeſſ. 23. de reform. cap. 2.*

Capitula Sede vacante nulli dent reuerendas, niſi arctato occaſione obtinendi, aut obtenti beneficij eccleſiaſtici, ſub pœnis, &c.

CAPVT X.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Rebuff. *in praxi benefic. tit. de deuolut. num. 67.* Emman. Sà *in aphor. verbo Ordo num. 20.* Card. Tolet. *in inſtruct. ſacerd. lib. 1. cap. 49. num. 2.* Nauarr. *conſil. 19. aliàs 27. & conſil. 20. aliàs 28. in nouis, de tempor. ordinat.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub eodem titul. deciſ. 21. & 22. & 65.* Henriquez *in ſumma lib. 10. cap. 22. §. 3.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo Capitulum, in principio.* Petr. de Ledeſma *in ſumma p. 1. tract. de ſacrament. Ordinis cap. 8. concl. 3.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 1. cap. 1. num. 13.* Azor. *inſtitut. moral. part. 2. lib. 3. cap. 49. quæſt. 5.* Soar. *tom. 5. de cenſuris, diſp. 31. ſect. 1. num. 20.* Fornar. *de ſacramento Ordinis cap. 4. num. 4.* Rendina *in prompt. recept. ſentent. tom. 1. tit. 10. à num. 1.* Quarant. *in ſumma Bullarij, verbo Capitulum Sede vacante, verſic. decimò quæro*, Salzed. ad Bernard. *in practic. cap. 26. littera C. in nouiſſim. edit.* Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. part. 3. cap. 8. num. 47. cum ſeqq.* Campan. *in diuerſor. iuris canon. rubric. 9. cap. 7.* Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſolut. 106. & in deciſ. curiæ Archiepiſcop. Neapolitan. part. 4. deciſ. 185.* Bonacina *de ſacrament. diſput. 8. quæſt. vnic. puncto 4. num. 22.* Raguel. *de voce Canonic. quæſt. 39. num. 2.* Bonacina *de ſuſpenſion. in particulari diſput. 3. quæſt. 1. puncto 11. ex num. 25.* Nicol. Garc. *de beneficijs part. 5. cap. 7. num. 93. cum ſeqq.* Monet. *de commut. vltimarum voluntat. cap. 10. num. 164. cum multis ſeqq.*

Homobon.

Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. p.1. tract. 2. cap. 1. quaſt.6. prope fin.* metipſum *de officio, & poteſt. Episcopi p. 2. alleg.7. num.10. cum ſeqq.* vbi *num.*.... reſoluo dimiſſorias à Capitulo Sede vacante ritè, & rectè datas non expirare per ingreſſum moderni Epiſcopi, & *num.*23. cum multis teneo dimiſſorias huiuſmodi ſemper valere tam viuente, quàm defuncto dante.

2. Capitulum, ſeu eius vicarius Sede vacante non poteſt infra annum dare dimiſſorias, etiam ad primam tonſuram, vt reſoluunt Quarant, *d. verbo Capitulum Sede vacante, verſ. decimoquarto*, Fr. Emman. *in ſum. tom. 2. cap.* 14 *num.*6. Maiol. *de irregul. lib.* 4. *cap.* 2. *num.*3. Nicol. Garc. *de benefic. p.*5. *cap.*7. *num.*95. vbi additio, Aloyſ. Ricc. *in praxi aureâ reſol.* 106. Monet. *de commut. vltim. volunt. cap.* 10. *num.* 173. Niſi concedat ei, qui eſt præſentatus à patronis laicis ad beneficium eccleſiaſticum iuris patronatus ipſorum, vt illud obtinere valeat, ſecundùm Nicol. Garc. *d. cap.*7. *num.*93. Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract.*6. *c.*7. *n.*50.

2. Capitulũ, ſeu eius vicarius non poteſt infra annum dare dimiſſorias etiam ad primam tonſuram.

3. Non poteſt dicto anno durante dare licentiam Epiſcopo commoranti in ciuitate, vel diœceſi, vt ordinet Regulares, etiam præuio examine per ipſum vicarium facto, ex Raguel. *de voce Canonic. quaſt.* 39. *num.*4.

3. Capitulum nõ poteſt infra annum dare licentiam Epiſcopo commoranti in ciuitate vt ordinet Regulares.

4. Poteſt tamen Capitulum Sede vacante infra annum teſtimonium idoneitatis facere, vt tenent Nau. *conſ.*19. *in antiq.* aliàs 27. *in nouis, de tempor. ordin.* Sayr. *in florib. deciſ. ſub eod. tit. deciſ.*21. Bonacin. *de Sacram. diſp.*8. *quaſt. vnic. puncto* 4. *num.*24. *& d. puncto* 11. *num.*24. Galer. *in margar. caſuum conſcient. verbo Capitulum* 5. Ego ipſe *d. alleg.*7. *num.*16. Quarant. *d. verſ. decimò quæro, limit.*3. Monet. *d. c.*10. *n.*182. vbi refert modernum Curiæ Romanæ ſtylum habere vt Sede Epiſcopali vacante ipſæ quoque teſtimoniales dentur ab ordinario viciniore.

4. Capitulum Sede vacante poteſt infra annum teſtimonium idoneitatis facere.

5. Poteſt quoque ante lapſum anni vacationis Sedis obtinenti facultatem à Sede Apoſt. de ſuſcipiendo Ordines cum licentia ſui ordinarij huiuſmodi facultatem ſubordinatam concedere, vt tenent Nau. *conſ.*19. *in antiq.* aliàs 27. *in nouis, de temp. ord.* Piaſec. *d. cap.*1. *num.*13. *verſ. Capitulum.* Ego ipſe *d. alleg.*7. *num.*14.

5. Capitulum Sede vacante ante lapſum anni poteſt facultatem concedere obtinenti licentiã à Sede Apoſtolica de ſuſcipiendo ordines cum licentia ſui ordinarij.

6. Poteſt inſuper anno durante Epiſcopo extero concedere exercitium Pontificalium, & ordinationem propriorum ſubditorum, non tamen ſubditorum vacantis Sedis, vt reſoluunt Henriq. *in ſum. lib.*10. *cap.*22. §.1. Quarant. *d. verbo Capitulum Sede vac. quaſt.*11. Marc. Anton. Genuenſ. *in praxi Archiep. Neapol. cap.* 87. *num.* 33. Piaſec. *loco proximè citato.*

7. Sede Epiſcopali vacante pro ſuſcipiendis Ordinibus infra annum non eſt adeundus vicinior, vel Metropolitanus, ſed adeunda eſt Sedes Apoſtolica, vt refert deciſum Nicol. Garc. *part.*5. *cap.*7. *n.*93.

8. Vicarius capitularis Sede vacante executioni demandare poteſt litteras Epiſcopo per S. Congregationem directas, & ab illo non exequutas, vt per Aldan. *in compend. reſol. canon. lib.* 2. *tit.* 3. *num.* 1. vbi dicit ita fuiſſe deciſum in S. Congr. Epiſcop. ſub die 10. Aprilis 1615.

Digitized by Google

9. Vicarius Capituli Sede vacante nõ poteſt exequi commiſſiones Apoſt. in forma *Dignum*.

9. Vicarius huiuſmodi Capituli Sede vacante non poteſt exequi commiſſiones Apoſtol. in forma *Dignum*, & aliàs directas Epiſcopo, vel eius vicario generali intuitu officij, vel ſub nomine dignitatis, ex eodem Aldan. *citato loco*, vbi teſtatur reſolutum ſub die 2. Aug. 1631.

10. Nec poteſt expedire diſpenſationes matrimoniales directas Epiſcopo, & eius vicario generali.

10. Nec poteſt expedire diſpenſationes matrimoniales directas Epiſcopo, & eius vicario generali, vt contra Sanch. *de matrim. lib.*8. *diſp.*27. *à num.* 29. tenet Aldan. *d.loco*, referens deciſum ſub die 24. Maij 1621.

11. Vicarius Papæ poteſt Apoſtol Sede vacante dimiſſorias impartiri.

11. Vicarius Papæ non prohibetur etiam ſtatim poſt vacantem Sedem Apoſtol. dictas dimiſſorias impartiri, eo quòd hoc decretum minimè reſtringit iuriſdictionem Sedis Apoſtol. quamuis vacantis, provt reſoluunt Maiol. *de irregul.lib.*4. *cap.*6. Henriq *lib.*10.*cap.*22.§.3. Salzed. *d. cap.*26. *lit.C. verſ.poterit*, Campan. *d.cap.*8. *num.*6. Ego ipſe *d.alleg.*7.*num.*13.

12. Capitulum poſt annum Sedis vacãtis litteras dimiſſorias, & facultatem ordinandi concedere poteſt in Eccleſia vacante.

12. *Infra annum*, &c.] Capitulum poſt annum Sedis vacantis litteras dimiſſorias, & facultatem ordinandi concedere poteſt in Eccleſia vacante, ſicut deciſum atteſtatur Nicol. Garc. *d.p.*5. *cap.*7. *n.*93. quæ proſunt etiam finita Capituli auctoritate, Bonacin. *d. puncto* 11. *num.*27. Alzed.*p.*2.*c.*5.*n.*95.

13. Dimiſſorias concedere poſt annum ſpectat ad vicarium capitularem, & non ad Capitulum.

13. Dimiſſorias poſt annum concedere ſpectat ad vicarium capitularem, & non ad Capitulum, vt reſoluit Aldan. *d. tit.*3.*num.*5. referens ſic fuiſſe reſolutum in S. Cong. Epiſcop. in Neapolitana ſub die 12. Ianuarij 1604.

14. Epiſcopus ſi eſt notoriè hæreticus ad Capitulum cathedralis Eccleſiæ pertinet facultas concedendi dimiſſorias.

14. Epiſcopus ſi eſt notoriè hæreticus, ad Capitulum cathedralis Eccleſiæ pertinet facultas concedendi dimiſſorias, vt refert deciſum Nicol. Garc.*d.p.*5.*cap.*7.*num.*93.

15. Capitulum ex cauſis in Concilio expreſſis Ordinum interſtitia remittere poteſt.

15. Capitulum Cathedralis, non autem eius vicarius, in caſibus, in quibus eidem ſede Epiſcopali vacante licet per hoc decretum dimiſſorias concedere, poteſt etiam ex cauſis in Concilio expreſſis Ordinum interſtitia remittere, ex Aldan. *d.tit.*3 *num.*6. vbi refert ſic deciſum ſub die 17. Maij 1600. & *ibi* etiam habetur vicarium Capituli non poſſe etiam ex cauſis in Conc. expreſſis Ordinum interſtitia remittere, cùm non poſſit magis, quàm vicarius Epiſcopi.

16. Concilium Prouinciale non poteſt reſtringere poteſtatem Capituli vt non concedat poſt annũ litteras dimiſſorias.

16. Concilium Prouinciale non poteſt reſtringere poteſtatem Capituli, vt ſcilicet non concedat poſt annum litteras dimiſſorias ordinãdis ad titulum patrimonij, vel penſionis, ſed hac in re obſeruandum eſt *cap.*2.*ſeſſ.*21.*de reform.* quod docet, obtinentes patrimonium, vel penſionem non promouendos, niſi Epiſcopus pro neceſſitate, vel commoditate ſuarum Eccleſiarum iudicauerit eos aſſumendos eſſe, vt refert deciſum Garc. *d.p.*5.*cap.*7.*num.*93.

17. Capitulum Sede vacante intra annum dimiſſorias ad Ordines dare non poteſt, etiamſi haberet territorium diſtinctum & exemptum.

17. *Etiam cuiuſuis priuilegij*, &c.] Non poſſe Capitulum Sede vacante infra annum dimiſſorias ad Ordines dare, etiamſi haberet territorium diſtinctum & exemptum ob immemorabilẽ poſſeſſionem, & ſint iudices ordinarij, ita Quarant. *d verbo Capitulam Sede vacante, verſ. decimò quaro*, Aloyſ.Ricc. *in deciſ.curia Archiep.Neapol.deciſ.*185.*p.*4.

18. *Arctatus*

18. *Arctatus non fuerit.*] Arctatis beneficiis tam habitis, quàm habẽdis poſſe Capitulum Sede vacante per vicarium ab eo electum intra annum litteras dimiſſorias concedere, tenent Salzed. *d.c.26.lit.C.verſ. poterit,* Zerol. *in praxi Epiſcop.p.1.verbo Capitulum, in princ.verſ.ſecundum,* Quarant. *d.verſ.decimò quaro,* Monet. *d.c.*10.*n.*180. vbi reſoluit poſſe huiuſmodi Capitulum pro arctatis litteras dimiſſorias ei concedere, qui habeat Epiſcopum, à quo ratione originis, domicilij, aut alterius beneficij compatibilis ab eo recepti illas poſſet obtinere.

18. Dimiſſorias litteras per eius vicarium concedere poteſt Capitulum Sede vacante arctatis beneficiis tam habitis quam habendis.

19. Arctati occaſione beneficij recepti illi dicuntur, qui obtinent aliquod beneficium requirens beneficium perſonale, ratione cuius de iure, conſuetudine, priuilegio, ſtatuto Eccleſiæ, vel fundatione intra annũ tenentur ſe promoueri facere, vt reſoluunt Nicol. Garc. *d.p.5.c.7. n.*98. Vgolin. *de poteſt. Epiſcopi c.26.§.20.n.5.verſ.& primò,* Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſol.*98. exemplificantes in eo, qui obtinet parochialem Eccleſiam, quòd ſit arctatus ad ſacerdotiũ intra annum, & in eo qui obtinet canonicatũ ad Ordinem ille annexum, & in aliquibus beneficiis, ſeu capellaniis requirentibus ex inſtitutione ſeruitium perſonale, ſeu aliquem Ordinem, latè Monet. *de comm.vlt.vol.c.*10.*n.*166. *cum multis ſeqq.* vbi cum Garc. & Vgol. *locis citatis,* idem eadem ratione dicendum putat, vbi Ordo ſuſcipiẽdus beneficio eſt ita annexus, vt tẽpore prouiſionis in eo conſtitutus eſſe debeat, qui beneficiũ obtinet, ſed impetrans diſpenſatus fuit, vt hoc non obſtante huiuſmodi beneficiũ poſſet obtinere, vel vbi in litteris contineretur clauſ. *Non obſtantibus aliquibus,* &c. *per quæ effectus gratiæ noſtræ impediri valeat, quomodolibet, vel differri,* aut ſimilis.

19. Arctati occaſione beneficij recepti qui dicantur.

20. Arctati verò occaſione beneficij recipiendi illi dicuntur, qui habent ius, ſeu ſunt vocati ad aliquod beneficium vacans, ſeu capellaniam, quæ tamen requirit actu certum Ordinẽ, quo illi carent. Vel illi dicuntur, qui cùm ſint ordinati prima tonſura, ſunt præſentati ad beneficia: ita Aloyſ. Ricc. *d.reſol.*98. Monet. *d.c.*10.*n.*173. Vgol. *d.§.*20.*n.*5. Nicol. Ricc. *d.c.7.n.99.&* 100. vbi *n.*101. tenet electum in concurſu ad beneficium curatum, cuius collatio facienda eſt à Papa, non poſſe interim dici arctatum, tam occaſione beneficij recepti, quàm recipiendi; & *num.*102. pariter reſoluit non dici arctatum occaſione beneficij recipiendi illum, cui aliquis vult reſignare aliquod beneficium requirens actu Ordinem, quo ille caret, de quo etiam Aloyſ. Ricc. *d.reſol.98.n.2. &* 3. ac Monet. *d.cap.*100.*num.*176.

20. Arctati occaſione beneficij recipiẽdi qui dicantur.

21. *Capitulum contrauenient,* &c.] Vicarius Capituli Sede vacante concedens dimiſſoriam intra annum, non incurrit pœnam ſuſpenſionis per annum, iuxta *cap.*10.*ſeſſ.*23. ſed tantùm pœnam interdicti, iuxta hoc decretum, ita quòd non prohibeatur concedere alias dimiſſorias, Rot. in Burgen. Canonic. 17. Octobr. & 28. Nouembris 1586. coram Giptio, vbi etiam fuit dictum quòd caſu, quo hoc decretum imponeret pœnam ſuſpenſionis, aliæ tamen dimiſſoriæ datæ poſt annum valent, ſi non ſit declaratus ſuſpenſus, ſed ſit occultus, & toleratus.

21. Vicarius Capituli Sede vacante concedens dimiſſorias intra annum incurrit tantùm pœnam interdicti.

22. Vicarius Capituli Sede vacante concedens intra annum dimiſſorias, incidit in pœnam huius decreti, quamuis is, cui conceſſit, vſus

22. Quamuis is, cui conceſſit dimiſſorias illis vſus non fuiſſet.

non fuerit, nam actus fuit perfectus quoad concedentem, per quem non ſtetit, vt refert deciſum Nicol. Garc. *in addit. ad d. c. 7. n. 92.*

23. Ordinati ad minores Ordines de licentia Capituli Sede vacãte intra annum nullo priuilegio clericali, præſertim in criminalibus, gaudere debent.

23. *Et ſic ordinati, &c.*] Ordinatos ad minores Ordines de licentia Capituli Sede vacante intra annum nullo priuilegio clericali, præſertim in criminalibus, gaudere debere, tenent Nauar. *conſ. 20.* aliàs 28. *in nouis, ſub tit. de tempor. ordinat.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub eod. tit deciſ. 22. in princip.* Henriq. *in ſum. lib. 13. cap. 38. §. 2. lit. C.* Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Ordo, verſ. ſecundò limita*, Tolet. *in inſtruct. ſacerd. lib. 1. cap. 49. verſ. ſecunda*, Leſſi. *de iuſtit. lib. 2. cap. 34. ſub num. 94.* Mart. *de iuriſd. p. 4. caſu 149. num.* 8. Campan. *in diuerſ. iuris canonic. rub. 9. cap. 2. num. 9.*

24. An poſſint habere beneficium.

24. An poſſint ſic ordinati habere beneficium? Vide Flamin. Pariſ. *de reſignat. benef. lib. 4. quæſt. 2. num. 58.* Nauar. *loco proximè citato*, Quarant. *d. verbo Capitulum Sede vacante, q. 10. verſ. hinc contingit.*

25. Verbum *gaudeant*, eſt futuri temporis.

25. *Gaudeant.*] Hoc verbum eſſe futuri temporis, ac proinde per illud non infligi ipſo iure pœnam, reſoluunt Nauar. *d. conſ.* 28. Sanch. *de matrim. lib. 7. diſp. 46. num.* 18.

26. Impedimentum hoc perpetuum non eſt, ſed temporale.

26. *Ad beneplacitum futuri Prælati.*] Impedimentum hoc perpetuum non eſſe, ſed temporale, donec ſcilicet aliud placeat futuro ſucceſſori, tenent Salced. *d. c. 26. verbo ſine licentia, verſ. has autem dimiſſorias*, Soar. *tom. 5 de cenſur. diſp. 31. ſect. 1 num.* 20. Petr. de Ledeſma *p. 1. tract. de ſacramento Ordinis cap 8. concl. 5.*

27. Epiſcopus poteſt ratificare Ordines, quos accepit eius ſubditus abſque ſuis litteris dimiſſorialibus.

27. Poſſe Epiſcopum ratificare Ordines, quos accepit eius ſubditus abſque ſuis litteris dimiſſorialibus, dicit Fr. Emman. *in ſum. tom. 2. cap. 14. num. 13.* contra Rebuff. *in praxi benefic. tit. de forma lit. dimiſ. num. 9.* & vide ad quid, Ceuall. *commun. contra communes quæſt. 897. num. 1031.*

Facultates de promouendo continere debent expreſſam cauſam, ob quam alienum accedere debeant Epiſcopum.

CAPVT XI.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 1. cap. 1. num. 12. pag. 29.* Campan. *in diuerſorio iuris canon. rub. 9. cap. 7. num. 4.* & faciunt per me adducta *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p. 2. alleg. 7. num. 18. cum ſeqq.* & præcipuè *num. 21.*

2. Facultatem habẽs à Papa promouendi à quocunque, non poteſt promoueri ab Epiſcopo in aliena diœceſi ſine licentia Epiſcopi illius diœceſis.

2. Facultatem habens à Papa promouendi à quocunque, non poteſt promoueri ab Epiſcopo in aliena diœceſi ſine licentia Epiſcopi illius diœceſis per hoc decretum, niſi Epiſcopus illius diœceſis conſtitueret ſuum vicarium illum Epiſcopum exterum vt pro ſe promoueat, ſicut non ſufficit ſimplex licentia, ſed conſtitutio in ſui locum requiritur, vt probatur ex *hoc cap.* ibi, *vel ab eo quod pro eo, &c.* ita deciſum refert Ald. *in compendio canon. reſolut. lib. 1. tit. 4. num. 3.*

3. Cauſa

Digitized by Google

3. Cauſa verò, qua adductus Papa licentiam elargitus eſt ſuſcipiendi Ordines à quocunque ſine dimiſſoriis proprij Epiſcopi, ſi poſtea ceſſet, non propterea cenſenda eſt reuocata prædicta facultas vt nequeat ampliùs impetrans ea vti, ſéque promoueri facere à quo maluerit, ita deciſum refert Campan. *d. cap. 7. num. 5.*

3. Facultas ſuſcipiendi Ordines à quocũque ſine dimiſſoriis proprij Epiſcopi non cenſetur reuocatio, quamuis cauſa cõceſſionis ceſſet.

4. Superior Regularis, qui litteras dimiſſorias ſubdito ſuo item Regulari ad Ordines dare debet, ad Epiſcopum diœceſanum illius monaſterij, in cuius familia ab iis, ad quos pertinet, is Regularis poſitus eſt, tenetur Epiſcopo diœceſano abſente, vel ordinationes non habente, ad quemcunque alium Epiſcopum illi dimiſſorias abſque fraude concedere, expreſſa in illis huiuſmodi cauſa abſentiæ diœceſani Epiſcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum, dum tamen ab eo Epiſcopo, qui Ordines contulerit, examinetur quoad doctrinam; contrauenientes autem officij, & dignitatis, ſeu adminiſtrationis, ac vocis actiuæ, & paſſiuæ priuationis, ac aliàs arbitrio Sanctiſſimi reſeruatas pœnas incurrent; ita Clemens VIII. inuiolabiliter obſeruari mandauit ſub die 15. Martij 1596. vt referunt Capuccin. *in addit. ad compend. verbo Ordines ſacri* §. 4. *in fine*, Piaſec. *in praxi Epiſcop. part. 1. cap. 1. num. 14.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap. 26.* §. *20. num. 8.* Campan. *in diuerſor. iuris canonici rubric. 12. cap. 13. num. 37.* Fr. Ludouic. Miranda *in manuali Prælatorum tomo 1. quæſt. 28. art. 2.* Hieronym. Roderic. *in compendio reſolut. regular. reſolut. 106. num. 15.* Ego ipſe *d. allegat. 7. num. 18.*

4. Regularis ſuperior quomodo ſubdito Regulari dimiſſorias ad Ordines condere debeat.

5. *Et diligenti præuio examine.*] Nemini non examinato concedendas eſſe dimiſſorias, ſtatuit Concil. *infrà cap. 3. ſeſſ. 23. de reformat.* & ab extraneo vigore litterarum dimiſſorialium quemuis non ordinari, niſi diligenti præuio examine, deciditur *in hoc cap.* ex quibus ita iunctim conſideratis ab vtroque debere examinari ordinandum, reſoluunt Piaſec. *d. cap. 1. n. 12. pag. 29.* Campan. *d. rub. 9. c. 8. num. 31. verſ. ſed ne,* Bonacin. *de Sacram. diſp. 8. q. vnica, puncto 4. num. 33.* Gutier. *canon. lib. 1. cap. 16. num. 24.* Ego ipſe *d. allegat. 7. num. 22.*

5. Dimiſſoriæ nemini non examinato concedendæ.

Facultates de non promouendo, præterquam in caſibus à iure expreſſis conceſſæ, ad annum tantùm ſuffragentur.

CAPVT XII.

VIde metipſum *de officio, & poteſt. parochi, cap. 5. à num. 24.* vbi cito hoc decretum.

A quo

Digitized by Google

A quocunque præſentati non inſtituantur, niſi præuio examine ordinarij, & approbatione, exceptis certis.

CAPVT XIII.

1\. Approbatio, & examinatio ab Epiſcopo facienda non requiritur in beneficiis ſimplicibus, quorum collatio liberè ſpectat ad inferiores.

2\. Examinandi de nouo ſunt cœpti beneficiari in quolibet aſcenſu.

3\. Examen requiſitum in hoc decreto dicitur de forma, & debet præcedere.

4\. Examen nouum requiritur in quolibet aſcenſu, qui fit in aliquibus Eccleſiis.

5\. Examen, de quo in hoc decreto, requiritur in beneficiis receptiuis in quolibet aſcenſu.

6\. Præſentati ad beneficia ſimplicia, abſque præuio examine Epiſcopi, inſtitui non poſſūt ab iis, ad quos inſtitutio ſpectat.

7\. Beneficia in Eccleſiis patrimonialibus, ſiue receptiuis, numeratis, & non numeratis, nullus conſequi poteſt ſine præuio examine, & approbatione Epiſcopi.

8\. Beneficia ſeruitoria obtineri non poſſunt, niſi præuio examine, & approbatione Epiſcopi.

9\. Examen nouum non eſt neceſſarium in prouiſionibus faciendis de beneficiis ex cauſa permutationis.

1\. APprobatio & examinatio ab Epiſcopo facienda non requiritur in beneficiis ſimplicibus, quorum collatio liberè ſpectat ad inferiores, ita deciſum referunt Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. cap. 3. num.* 19. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub. 5. cap. 3. num.* 6. Maſſobr. *in praxi habendi concurſum reg.* 10. *dub.* 1. *num.* 2.

2\. Examinandi de nouo ſunt, & per ordinarium approbandi cœpti beneficiari in quolibet aſcenſu, vt refert reſolutum Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 34. *num.* 74.

3\. Examen requiſitum in hoc decreto dicitur de forma, & debet præcedere, Rota in Calaguritana beneficij 7. Maij 1584. coram Clemente VIII. & in Calaguritana de Ornillos 12. Octobris 1587. coram Card. Pamphilio ſen. & in alia Calaguritana beneficij de Naro 5. Decembris 1588. coram Comitulo.

4\. Examen nouum requiritur in quolibet aſcenſu, qui fit in aliquibus Eccleſiis occurrente vacatione canonicatus, ad quem ſolet inſtitui antiquus portionarius, ad portionem antiquior beneficiatus, ad beneficium antiquior expectans, ita dicit reſolutum Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. cap. 3. num.* 19.

5\. Examen, de quo in hoc decreto, requiritur in beneficiis receptiuis in quolibet aſcenſu, nec ſufficit quòd ſemel ſit examinatus in aſcenſu ad dimidiam portionem, qua nouum examen requiritur, vbi de dimidia aſcendit ad integram; Rot. in Calaguritana de Ornillos 12. Octobris 1587. coram Card. Pamphilio ſen. & in alia Calaguritana de Vilbao 12. Ianuarij 1598. coram Seraphino.

6\. Præſentati ad beneficia ſimplicia, abſque præuio examine Epiſcopi, inſtitui non poſſunt ab iis, ad quos inſtitutio ſpectat, iuxta hoc decretum, ita refert deciſum Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. cap. 3. n. 19. ad* 2.

7\. Beneficia in Eccleſiis patrimonialibus, ſiue receptiuis, numeratis, & non numeratis, nullus conſequi poteſt, niſi præuio examine, & approbatione Epiſcopi, & cum illis, quibus in prædictis Eccleſiis per Epiſcopum cura animarum demandata eſt, ſeruari debet *c.* 18. *ſeſſ.* 24. *de reform.* ita dicit reſolutum Nicol. Garc. *d. p. 9. c. 2. n.* 183.

8\. Beneficia ſeruitoria in Eccleſiis patrimonialibus, ſiue receptiuis tam numeratis, quàm non numeratis, obtineri non poſſunt, niſi præuio examine, & approbatione Epiſcopi, iuxta hoc decretum, ita refert deciſum Nicol. Garc. *d. p. 9. cap. 3. num.* 19.

9\. Examen nouum non eſt neceſſarium in prouiſionibus faciendis de beneficiis ex cauſa permutationis, vt tenet Flamin. Pariſ. *de reſignat. benef. lib. 8. quæſt. 9. num.* 95.

10\. Examen

10. Examen nouum quoad Parochialem requiritur in permutationibus, quæ fiunt de beneficio ſimplici, & curato, licèt non ſit neceſſarius concurſus, vt refert deciſum Nicol. Garc. *d. p. 9. cap. 2. num. 162. cum ſeqq.*

10. Examen nouum requiritur in permutatione de beneficio curato, & ſimplici.

11. Epiſcopus non poteſt denuo ſubiicere examini pro ſimplici beneficio illum, quem iam examinauerat pro Ordinis ſacri promotione, ſicut reſoluunt Nicol. Garc. *d. p. 9. cap. 3. num. 15.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſtico tract. 2. cap. 3. quæſt. 35. in fine,* Maſſobr. *d. praxi habendi concurſum, reg. 10 dub. 10. num. 1. & 2.*

11. Examinare non poteſt Epiſcopus ad beneficium ſimplex illum, quem iam examinauerat pro Ordinis ſacri promotione.

12. Prouiſus à Papa Romæ in forma gratioſa de ſimplici beneficio ſacrum Ordinem annexum habente, non debet rurſus ab Epiſcopo examinari, ſi adiunctum Ordinem ſuſcipere intendit, prout tenent Campan. *d. rub. 5. cap. 3. num. 26.* Homobon. de Bonis *d. tract. 2. quæſt. 35. in fine.*

12. Prouiſus à Papa in forma gratioſa de ſimplici beneficio ſacrum Ordinem annexum habente non debet examinari ad eũdem Ordinem ſuſcipiendum.

13. Examen eius, qui eſt præſentatus à patrono, de cuius patronatus validitate in petitorio controuertitur coram Epiſcopo, debet ipſe admittere, facta tamen per ipſum Epiſcopum proteſtatione de iuribus ſuis, & ſine eorum præiudicio, vel committere alteri Epiſcopo viciniori, vt refert deciſum Nicol. Garc. *d. part. 9. cap. 2. num. 19.*

13. Examen eius, qui eſt præſentatus à patrono, de cuius patronatus validitate in petitorio controuertitur coram Epiſcopo, debet ipſe admittere.

14. Inſtitutio ſi legitimè pertinet ad inferiorem, itavt non dependeat ab aliquo iurepatronatus, quod per Concil. ſublatum eſt *cap. 9. ſeſſ. 25. de reformat.* præſentatio ſoli Epiſcopo facienda eſt ad effectum examinis dumtaxat, non attenta quacunque conſuetudine immemoriali in contrarium, prout hîc ſancitum eſt, ita Nicol. Garc. *d. p. 9. c. 3. num. 19.*

14. Præſentatio ſoli Epiſcopi facienda eſt ad effectum examinis dumtaxat ſi inſtitutio legitimè pertinet ad inferiorem.

15. Abbates, & alij, etiam omnem iuriſdictionem habentes ordinariam, non poſſunt inſtituere in beneficiis ſimplicibus præſentatum à patronis abſque præuio examine Epiſcopi, ex *hoc decreto, & cap. 9. ſeſſ. 25. de reformat.* & aliter facta inſtitutio eſt nulla, ex *eodem cap. 9.* etiamſi præſentationes fiant coram Abbatibus, & aliis exemptionem à fundatione prætendentibus, ſi tantùm illis exemptionibus innitantur, ita refert deciſum Aldan. *in compend. canon. reſolut. lib. 2. tit. 5. num. 3.*

15. Abbates, & alij etiam omnem iuriſdictionem habentes ordinariam non poſſunt inſtituere in beneficiis ſimplicibus præſentatum à patrono abſque præuio examine Epiſcopi.

16. Collationem canonicatuum, & aliorum ſimplicium beneficiorum in Collegiatis, vel aliis Eccleſiis exemptis à iuriſdictione Epiſcoporum obtinentes, nullo decreto Concilij tenentur, eos quibus dicta beneficia conferre intendunt, Epiſcopis præſentare, vt ab eis approbentur præuio examine, ita ait reſolutum Aldan. *citato loco.*

16. Collationem beneficiorum ſimplicium in Eccleſiis exemptis obtinentes non tenentur eos, quibus dicta beneficia conferre intenderint, Epiſcopis præſentare.

17. Eccleſiis parochialibus, aut curatis vacantibus, quouis modo ſubiectis militibus ſancti Ioannis Hieroſolymitani, tenentur ipſi præſentare ad vnamquamque earum Sacerdotem idoneum loci ordinario, vt ab eo inſtituatur, & quouſque non præſentauerit, conſtituat ordinarius vnum vicarium, qui interea animarum curam agat, præfiniátque idem ordinarius dictis militibus breuem aliquem terminum ad præſentandum dictum Sacerdotem, alioquin eo elapſo ordinarius

17 Eccleſiæ parochiales aut curatæ ſubiectæ militibus S. Ioannis Hieroſol. quomodo prouidendæ.

L conferat

conferat Eccleſia huiuſmodi perſonis ſibi bene viſis ſecundùm earum naturam, vel in titulum perpetuum, vel amouibilem, ita Aldan. *d.tit.* 5. *num.* 5. vbi refert ſic fuiſſe deciſum in S.Congreg.Epiſcop.in vna Peruſina ſub die 11. Ianuarij 1587.

18. Examinatus, & approbatus ſemel ad vnum beneficium, non eſt ampliùs examinandus ad aliud ſimile.

18. Examinatus, & approbatus ſemel ad vnum beneficium ſimplex, non ampliùs examinandus eſt ad aliud ſimile beneficium, canonicatum, vel dignitatem, vt reſoluunt Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 4. *num.* 84. Aloyſ.Ricc. *in praxi fori eccleſ. deciſ.* 419. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 356. *in* 2. *edit.* Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *allegat.* 60. *num.* 89. me citato in illo loco Maſſobr. *in praxi habendi concurſum, pralud.* 3. *dub.* 3. *num.* 30. Homobon. de Bonis *in examine eccleſiaſtico tract.* 2. *c.* 3. *quaeſt.* 31. *in fine*, quod de ſtylo Curiæ procedit; inſpecta verò Concilij Trident. ſanctione contrarium (ſaltem in partibus obſeruandum) verius eſſe concludit Rota apud Seraphin. *deciſ.* 1323. & reſoluunt Campan. *in diuerſor. iuris canonic. rubric.* 5. *cap.* 3. *num.* 8. & Maſſobr. *d. dub.* 3. *num.* 32.

19. Prouiſus in forma *Dignum* ſi per duas vices tanquam non idoneus ab examine fuerit reiectus, an poſſit tertia vice approbari.

19. Epiſcopus poteſt procedere ad executionem litterarum Apoſt. ad fauorem illius, qui eas obtinuit in forma *Dignum*, cum clauſula, *ſi per diligentem examinationem illum idoneum repereris*, etiamſi per duas vices tanquam non idoneus ab examine fuerit reiectus, non tamen vti talis renuntiatus, ſi tertia vice fuerit admiſſus, & approbatus, dummodo infra ſex menſes à die datæ litterarum examen ſubierit, ex Aldan. *d. tit.* 5. *num.* 6. vbi atteſtatur ita reſolutum in Nullius 19. Nouembris 1628.

20. Parochi in Eccleſia exempta animarum curam exercere intendẽtes priùs approbandi, & examinandi ſunt ab Epiſcopo.

20. Parochi in Eccleſia exempta animarum curam exercere intendentes priùs approbandi, & examinandi ſunt ab Epiſcopo, iuxta diſpoſitionem *cap. per exemptionem, de priuileg. lib.* 6. ita Aldan. *d. tit.* 5. *num.* 7. referens ſic deciſum in Caputaquen. 23 Iunij 1629.

21. Approbatus, & prouiſus ab anteceſſore de Eccleſia parochiali poteſt ab Epiſcopo ſucceſſore iterum examinari ſuperueniente rationabili cauſa.

21. Approbatus, & prouiſus ab anteceſſore de Eccleſia parochiali poteſt ab Epiſcopo ſucceſſore iterum examinari, ſuperueniente rationabili cauſa, ex Aldan. *d. tit.* 5. *num.* 8. vbi dicit ita fuiſſe reſolutum in Placentina 26. Auguſti 1628.

22. Examinandi non ſunt de litteratura ad canonicatus cathedralis Eccleſiæ qui Diaconi, Subdiaconi, aut Presbyteri fuerint.

22. Examinandi non ſunt de litteratura illi, qui Subdiaconi, vel Diaconi, aut Preſbyteri ſunt, petúntque admitti ad cathedralis Eccleſiæ canonicatus, qui eum ordinem ſacrum, quem ipſi habent, requirunt, ſibi in forma *Dignum* collatos; ij verò, qui ſacros Ordines nondum ſuſceperunt, examinandi ſunt an illa habeant adiumenta doctrinæ, quæ ex præſcripto S. Concil. Trident neceſſaria ſunt illi ſacro Ordini, qui canonicatui, quem conſequi volunt, erit annexus, ita refert deciſum Nicol. Garc. *de beneficijs, part.* 6. *cap.* 2. *num.* 234.

23. Canonicus ſemel examinatus in Vrbe, non eſt iterum examinandus ad alium canonicatum ſimilem.

23. Canonicus ſemel ab examinatoribus Vrbis cùm canonicatum adeptus eſt, examinatus, & idoneus repertus, ſi eo dimiſſo alium canonicatum obtinuerit, non eſt iterum examinandus, ſecundùm Aldan. *d. tit.* 5. *num.* 10. vbi refert ſic fuiſſe reſolutum in Ianuen. 6. Iulij 1592.

24. Epiſcopus

24. Epiſcopus,cui commiſſum eſt examen per litteras Apoſt. alicuius,qui beneficium ſimplex obtinuit, poterit illud delegare, non obſtante quòd fuerit in litteris eius conſcientia onerata, vt per Aldan. *citato loco.*

24. Epiſcopus, cui commiſſum eſt examen, an poſſit illud delegare.

25. *Et nullius appellationis remedio*, &c.] Appellari non poſſe ad effectum euitandi examen, tenent per hunc text. Azeued. *ad lib. 1. num. 4. tit. 16. lib. 3. noua recop.* Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloſ. 9. §. 1. in annot. contra nullitates num.* 184. Nicol. Garc. *de benef. p. 9. cap. 2. num.* 242. Maſſobr. *in ſua praxi habendi concurſum reg. 5. dub. 5. à princ.* Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 3. alleg. 72. num.* 124.

25. Appellari non poteſt ad effectum euitandi examen.

26. Non tolli tamen appellationē à mala relatione, & grauamine, ac reprobatione examinatorum, aſſerunt Gonzal. *d. loco n.* 186. Maſſobr. *d. dub. 5. n. 5.* Rot. *deciſ. 10. p. 2. diuerſ.* Gregor. XV. *deciſ. 515. & deciſ.* 538.

26. Appellatio non tollitur à mala relatione, & grauamine, ac reprobatione examinatorum.

27. *Præſentatis tamen*, &c.] Præſentatum, ſeu electum ad beneficium poſſe abſentem ab Epiſcopo inſtitui, ſi ei notum ſit eſſe idoneum notoriè, veluti quia Doctor eſt in aliqua vniuerſitate ſtudij generalis graduatus, eúmque examine non indigere, reſoluunt Henriq. *in ſum. lib. 10. cap. 18. in princ.* Emman. Sà *in aphor. verbo examen*, Cened. *ad Decretum collect. 15. num. 3.* Nicol. Garc. *de benef. p. 4. cap. 1. à num. 16.* Ego ipſe *d. alleg. 60. num.* 85.

27. Præſentatus, ſeu electus ad beneficiū ſimplex poteſt abſens, ſi notus ſit, ab Epiſcopo inſtitui.

28. Doctorem verò, aut Licentiatum in Theologia, vel iure canonico, & in publica vniuerſitate graduatum, non excuſari ab examine, quando petit prouideri de aliqua Eccleſia parochiali, reſoluunt Lambertin. *de iurepatr. p. 1. lib. 2. quæſt. 11. art. 3. num.* 5. Rebuff. *de priuileg. ſchol. priuil. 86. num.* 4. Flamin. *de reſign. benef. lib. 8. quæſt. 9. num. 83. cum ſeqq.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap. 50. § 6. & §. 10. num.* 6. Leſſi. *de iuſtit. lib. 2. cap. 34. num.* 82. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. p. 1. deciſ.* 139. Cened. *d. collect. 15. num.* 5. deciſum referunt Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloſ. 4. num.* 90. Nicol. Garc. *de benef. p. 9. cap. 2. num.* 103. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. c. 5. num. 17. verſ. Doctor*, Aloyſ. Ricc. *d. reſol. 351. num.* 2. Proſper de Auguſtino *in addit. ad Quarant. in ſum. Bullarij, verbo benef. paroch. collatio, quæſt.* 1. Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 2. verbo Doctor.* §. 2. Ego ipſe *d. alleg. 60. num.* 86.

28. Doctor non excuſatur ab examine quando petit prouideri de aliqua Eccleſia parochiali.

Cauſæ ciuiles exemptorum, Clericorum ſecularium, & regularium degentium extra monaſterium, videantur ab Epiſcopis vt deputatis à Sede Apoſt.

CAPVT XIV.

1. VIde Paul. Fuſc. *de viſitat. lib. 2. cap. 15. num. 44. & cap. 16. num.* 1. Salzed. ad Bernard. *in practica cap.* 3. Ioan. à Cruce *de ſtatu relig. lib. 2. c. 10. dub.* 6. Nau. *commento 2. de Regul. n.* 63. Guttier. *pract. lib. 3. q. 10. n. 2. & lib. 4. q.* 63. Fr. Emman. *quæſt. regul. tom. 1. quæſt. 65. art. 5. & tom. 2.*

1. Doctores de materia cap. agentes.

*quæſt.2.art.*8. Flamin. Pariſ. *de reſignat.benef.lib.3.q.11. num.7.verſ.tertio,* Ceuall.*commun.contra communes tom.4.q.897.ſub num.*813. Aloyſ.Ricc.*in collect. deciſ.p.3. collect.503. verſ.tertius, & in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 651.in 1.edit.*aliàs *reſol.547.n.2.in 2.edit. & in deciſ. curiæ Archiep. Neap. p.4. deciſ.*14. Franc.Leo *in theſauro fori eccleſ. p.1 cap.3.num.*34. Campan. *in diuerſ.iuris canon.rub.*12.*cap.*13.*num.*29.*cum ſeqq.* vbi agit de concordando hoc decreto cum alio *infrà ſeſſ.25. de Regular. c.*14. metipſum *de officio,& poteſt.Epiſcopi p.3.allegat.*105.*num.*21.*cum ſeqq.& alleg.*106.*num.* 34. vbi de intellectu, Hieron. Roder. *in compendio quæſt. regul. reſolut.* 33.*num.*27.

2. Regulares iuxta eorum priuilegia coram ſuis ſuperioribus, vel Conſeruatoribus ſunt conueniendi.

2. Neque conſtitutione in generali Conc. Lugdunen. edita incip. *Volentes,* neque hoc decreto comprehenduntur Regulares, ideóque iuxta eorum priuilegia coram ſuis ſuperioribus, vel Conſeruatoribus, ſunt conueniendi, vt teſtatur reſolutum Aldrete *in alleg. pro omnimoda Regular.exempt.p.1.cap.7.num.2.* quem refero ego ipſe *d. alleg.*105.*num.* 23.*in fine.*

3. Regulares omnes in ciuitatibus exiſtẽtes Conſeruatores ſibi eligere debẽt, & ſemel electos non niſi in Capitulis prouincialibus mutare poſſunt.

3. Regulares omnes in ciuitatibus exiſtentes Conſeruatores ſibi eligere debent, coram quibus conueniantur, ac ſemel electos non niſi in Capitulis prouincialibus mutare poſſunt, eorúmque nomina intra menſem à die electionis locorum ordinariis indicare tenentur, alioquin coram ipſis ordinariis conueniri poſſent, ita refert deciſum Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.2.c.3. n.43.*

4. Canonici Regulares, qui præficiuntur aliquibus parochialibus Eccleſiis ſi ibi delinquant extra Sacramentorum adminiſtrationem, à ſuis ſuperioribus tantùm ſunt puniendi.

4. Canonici Regulares, qui de conſenſu, & mandato ſuorum ſuperiorum Regularium aliquibus parochialibus Eccleſiis ſuis monaſteriis vnitis præficiuntur, ſi delictum curam animarum, aut adminiſtrationem Sacramentorum non concernens commiſerint, non poſſunt ab Epiſcopo puniri, ſed à ſuis ſuperioribus Regularibus tantùm, ita refert reſolutum Aldan. *in compend. canonic. reſolut. lib. 1. tit. 10. num. 4.*

5. Comprehenduntur Regulares militiæ Regni Portugaliæ.

5. Hoc decreto comprehenduntur etiam Regulares militiæ Regni Portugaliæ, qui de licentia magni Magiſtri extra monaſteria degunt, quamuis ſint exempti. Et habet quoque locum in illis Regularibus exemptis, qui extra eorum monaſteria degunt, & ſeruiunt beneficiis, quæ ſunt membra ſuarum Religionum, vt ait reſolutum Aldan. *d.tit.10.num.5.*

6. Regulares ad interueniendum orationi 40. horarum in Cathedrali non poſſunt ordinarij conſtringere.

6. Regulares ad interueniendum orationi quadraginta horarum in Cathedrali non poſſunt ordinarij conſtringere, vt per Aldan. *d. tit.10. num.6.* qui refert ita deciſum à S.Cong. Epiſcop. in Salernitana de anno 1581.

7. *Si ipſum iudicem non habuerint.*] Epiſcopus poteſt procedere contra exemptos tanquam delegatus Sedis Apoſtol. quando in loco non adeſt iudex, qui poſſit exemptorum cauſas cognoſcere, ne delicta maneant impunita, ſecus quando adeſt iudex deputatus ad cognoſcendas cauſas exempti, quia tunc Epiſcopus non cognoſcit, ita Gutier. *pract.lib.3. quæſt.10. ſub num.2.* Lotter.*de re benefic.lib.1.quæſt.25. num.45. &* 54.

8.*Coram*

by Google

8. *Coram locorum ordinariis,* &c.] Locum obtinet quando exemptionis priuilegium eſt loco certo circumſcriptum, ita vt extra illum ſic exemptus contrahens, vel delinquens coram loci ordinario conueniri poſſit; non verò quando ſunt exempti, non ratione certi loci, ſed perſonarum, quia vbicunque contraxerint, vel res ſita ſit, vel delictum commiſerint, minimè coram ordinariis conueniri poſſunt, nec illa Innocentij conſtitutione ſunt comprehenſi, vt tenent Couarr. *practic. cap.* 11. *num.* 5. Fr. Emman. *quaeſt. regul. tom.* 2. *quaeſt.* 63. *artic.* 3. *&* 6. Aldrete *d. p.* 1. *cap.* 8. *num.* 17. Ego ipſe *d. allegat.* 105. *num.* 23. *in princip.*

8. Habet locum quando priuilegium exemptionis eſt loco certo circumſcriptum.

Ordinarij curent vt hoſpitalia quaecunque, etiam exempta, à ſuis adminiſtratoribus fideliter gubernentur.

CAPVT XV.

1. VIde Fr. Emman. *quaeſt. regul. tom.* 2. *quaeſt.* 63. *art.* 7. *verſ. quinto, & quaeſt.* 84. *art.* 2. *& art.* 3. vbi, an hoſpitale poſſit committi per legatum Religioſo, iuxta text. *in Clem. quia contingit, de relig. domib.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo hoſpitale num.* 2. Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib.* 3. *cap.* 40. *quaeſt.* 10. *verſ. & ſeſſione*, Valaſc. *conſult.* 105. *num.* 23. vbi ait quòd debet intelligi d. Clem. de hoſpitalibus publicis, & erectis auctoritate ordinariorum, & *num.* 28. quòd xenodochia, & hoſpitalia pertinent ad ſolicitudinem Epiſcoporum, & à *num.* 45. quòd Epiſcopus habet iuriſdictionem ſuper hoſpitalibus, & poteſt in illis exercere iura Epiſcopalia, ſi auctoritate illius ſint erecta; Flamin. Pariſ. *de reſign. benef. lib.* 2. *quaeſt.* 14. vbi quòd hoſpitalia, quae dantur clericis in adminiſtrationem, iuxta formam *dictae Clem. quia contingit*, poſſunt reſignari ſimpliciter, & in fauorem, Surd. *de aliment. tit.* 1. *quaeſt.* 87. vbi quòd Rector hoſpitalis ſumit alimenta de redditibus eiuſdem, non ſolùm pro ſe inſeruiente, ſed etiam pro tota familia, & *tit.* 4. *quaeſt.* 24. *num.* 15. Eraſm. à Cochier *de iuriſd. ordin. in exemptos p.* 1. *q.* 31. *num.* 7. *& p.* 2. *q.* 45. *num.* 77. *& num.* 97. vbi dicit quòd Epiſcopus animaduertit in Rectores hoſpitalium, leproſariorum, eleemoſynarum, aut xenodochiorum, qui negligunt, ſeu non verſantur vt oportet in adminiſtratione, non obſtante quacunque exemptione.

1. Doctores de materia cap. agentes.

2. De omnibus locis piis Epiſcopo rationem reddendam eſſe ab adminiſtratoribus, ſiue ea ſint publica, ſiue priuata, eccleſiaſtica, vel laicalia, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarrae lib.* 1. *tit.* 18. *lib.* 7. *n.* 78. Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg* 75. *n.* 78.

2. Epiſcopo reddenda eſt ratio de omnibus locis piis, publicis, ſiue priuatis, eccleſiaſticis, vel laicalibus.

3. Rationes adminiſtrationis ordinarium exigere poſſe ab adminiſtratoribus donec coram eodem doctum fuerit de inſtitutione, in qua ſecus cautum ſit, refert deciſum Marta *de iuriſdict. p.* 2. *cap.* 18. *n.* 9. *&* 10. Ego ipſe *d. alleg.* 75. *num.* 58.

3. Adminiſtrationis rationes ordinarius exigere poteſt ab adminiſtratoribus, donec coram eodem doctum fuerit de inſtitutione in qua ſecus cautum ſit.

Digitized by Google

4. Si quis adminiſtrator piorum locorum, videns ſe conſtrictum ad reddendam rationem ſuæ adminiſtrationis appellaret, licèt admittatur appellatio, non propter hoc impediri, aut ſuſpendi executionem atteſtatur reſolutum Zerol. *in praxi Epiſc. p. 1. verbo Hoſpitale §. 3. verſ. 6.* quem refero ego ipſe *d. allegat. 75. num. 62.*

5. Rationes ab adminiſtratoribus hoſpitalium, & piorum locorum pluries repeti poſſunt.

5. Rationes ab adminiſtratoribus hoſpitalium, & piorum locorum pluries repeti poſſe, præcipuè quando Epiſcopo conſtiterit illas dolosè redditas fuiſſe, vel quando redditio non fuerit finalis, & plena cum reſtitutione reliquorum, reſoluit Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori ecclеſ. reſolut. 134. in 2. edit.* quem refero ego ipſe *d. allegat. 75. num. 63.*

6. Rationes exigere nō debet Epiſcopus, aut Capitulum tempore quo recitantur horæ canonicæ, & diuina celebrantur.

6. Rationes non debet exigere Epiſcopus, aut Capitulum tempore quo recitantur horæ canonicæ, & diuina celebrantur, referunt deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcopis num. 79. verſic. neque.* Nicol. Garc. *in addit. ad ſuum tract. de benefic. p. 3. cap. 2. num. 568.*

7. Rationem adminiſtrationis operum piorum ad curā Capituli pertinentium, poteſt ſolus Epiſcopus ſine coniudicibus exigere, dummodo non procedat ad priuationem.

7. Rationem adminiſtrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium, poteſt Epiſcopus ſolus ſine coniudicibus exigere, dummodo non procedat ad priuationem, vel aliàs criminaliter in forma iudicij, vt per Aldan. *in compendio canon. reſolutionum lib. 3. tit. 3. num. 8.* vbi refert deciſum in Oriolen. 27. Martij 1632. ad 7.

8. Adminiſtrantes bona ad monaſteria monialium etiā Regularibus ſubiectarū pertinentia, an & quando teneantur rationem adminiſtrationis reddere Epiſcopo loci.

8. Circa adminiſtrantes bona ad monaſteria monialium etiam Regularibus ſubiectarum pertinentia, an & quomodo teneantur rationem adminiſtrationis reddere Epiſcopo loci, prouiſum fuit per nouam conſtit. Gregor. XV. de exemptorum priuilegiis incip. *Inſcrutabili*, ſub dat. Nonis Februarij 1622. per hæc verba, *Sed adminiſtrantes bona ad eiuſmodi monaſteria ſanctimonialium, vt præfertur, etiam Regularibus ſubiectarum pertinentia, ſiue Regulares extiterint, ſiue ſeculares quomodolibet exempti, Epiſcopo loci, adhibitis etiam ſuperioribus Regularibus, ſingulis annis rationes adminiſtrationis, gratis tamen exigendas reddere teneantur, ad idque iuris remedijs cogi, & compelli queant. Liceátque Epiſcopo ex rationabili cauſa ſuperiores Regulares admonere, vt huiuſmodi adminiſtratores admoneant, iiſque ſuperioribus id facere detrectantibus, aut negligentibus, habeat Epiſcopus facultatem prædictos adminiſtratores amouendi quoties, & quando opus eſſe iudicauerit.* Hactenus dicta conſtitutio. Super qua S. Congreg. Eminentiſſimorum Cardinalium S. Concil. Trident. interpretum cenſuit Epiſcopum non teneri cauſam illam rationabilem ſignificare ſuperioribus Regularibus, ſed hoc relinqui arbitrio, & prudentiæ Epiſcoporum, quorum conſcientiam S. Congreg. ſeriò onerauit, ne facultate ſibi hac in parte attributa quoquo modo abutantur, eius rei in diſtricto Dei iudicio rationem redditurі, quam quidem declarationem propriam, & originalem præ manibus habui, & poſtea cum aliis in typographia R. Cameræ Apoſt. impreſſam vidi de anno 1623.

SESSIO

SESSIO XIII.

De venerabili Euchariſtiæ ſacramento.

1. VIDE Theologos cum Magiſtro *in 4. diſt.* 8. S. Thom. *à quæſt.* 73. Aldan. & Valent. *de Euchariſtia*, Dionyſ. *de eccleſ. hierarchia, cap.* 3. Angles *in floribus theolog. quæſt.* vbi de Euchariſtia, Lancellot. *inſtitut. de Euchariſtia*, Cuch. *in tit. de ſacramento Euchariſtiæ*, Card. Bellarm. *in controuerſ. cathol. lib.* 2. *de Euchariſtia*, Henriq. *in ſumma lib.* 8. *de ſanctiſſ. Euchariſtia.* Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.* 2. *lib.* 1. *cap.* 6. Barthol. ab Angelo *in examine confeſſorum dialog.* 4. Gabr. Vazq. *in* 3. *p. D. Thomæ tom.* 3. *quæſt.* 73. *diſp.* 177. *cum ſeqq.* Petr. de Ledeſma *in ſumma p.* 1. *tract. del excellentiſſimo Sacramento del Altar que ſe llama Euchariſtia*, Soar. *tom.* 3. *de Sacrament. diſp.* 39. *cum ſeqq.* Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Euchariſtia*, Ægid. de Coninck *de Sacrament. & cenſur. tom.* 1. *quæſt.* 73. Galganet. *de iure publico lib.* 3. *tit.* 87. Molfeſ. *in ſumma Theolog. moralis tract.* 3. *cap.* 1. *cum ſeqq.* Bonacina *de Sacrament. diſp.* 4. *quæſt.* 2. Fernandez *in examine Theologiæ moralis p.* 3. *cap.* 4. Filliuc. *in quæſt. moralib. tract.* 4. *de Euchariſtia*, Fagundez *in quinque Eccleſ. præcepta p.* 3. *de ſumenda Euchariſt.* Paul. Laymann *in Theol. moral. lib.* 5. *tract.* 4. *de venerabili ſacram. Euchariſtiæ.* 1. Doctores de venerabili Euchariſtiæ ſacramento agentes.

De reali præſentia Domini noſtri Ieſu Chriſti in ſanctiſſimo Euchariſtiæ ſacramento.

CAPVT I.

1. VIde Soar. *in* 3. *p. tom.* 3. *quæſt.* 75. *art.* 1. *diſp.* 46. per ſex ſectiones, Valent. *tom.* 4. *diſp.* 6. *quæſt.* 3. *puncto* 1. Henriq. *in ſumma lib.* 8. *c.* 20. *à princip.* Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarmini p.* 2. *lib.* 3. *cap.* 1. *à princip. & cap.* 2. *verſ. at ſententia communis ſcholarum.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 29. *num.* 9. Ægid. *de ſacrament. & cenſur. tom.* 1. *quæſt.* 78. *num.* 14. Petr. de Ledeſma *in ſumma p.* 1. *de Sacrament.* vbi de Euchariſtia, *cap.* 1. Chamerot. *de Sacrament.* vbi de Euchariſtia, *cap.* 6. *concl.* 1. Bonacina *de Sacrament. diſp.* 4. *quæſt.* 3. *puncto* 5. *num.* 1. 1. Per verba conſecrationis conſtituitur Chriſtus verus Deus, & homo ſub ſpeciebus panis, & vini.

2. *Nec enim hæc inter ſe pugnant*, &c.] Non implicat per diuinam potentiam vnum, & idem corpus eſſe in pluribus locis, non ſolùm ſacramentaliter, verùm etiam localiter, & concedunt ac fuſiſſimè diſputant Philoſophi, & Theologi, præſertim Valent. *d. diſp.* 6. *quæſt.* 3. *puncto* 2. §. 22. Ægid. de Coninck *d. tom.* 1. *quæſt.* 75. *art.* 4. *dub.* 3. Angl. *in floribus theologicis*, vbi de Euchariſtia, *quæſt.* 4. *art.* 8. *concl.* 1. Card. Bellarm. *de Euchariſtia lib.* 4. *cap.* 3. 2. Corpus vnum, & idem, per diuinam potentiã poteſt eſſe in pluribus locis.

3. *Poſt*

Digitized by Google

3. Benedictio illa Chriſti ſuper panem fuit diſtincta à conſecratione.

3. *Poſt panis,viniquebenedictionem.*] Vtrùm benedictio illa Chriſti ſuper panem fuerit diſtincta à conſecratione, affirmant Soar. *de Sacram. diſp.*58.*ſect.*2.& Ægid.de Coninck *d.diſp.*78.*num.*14.

4. *Quæ verba à ſanctiſſimis Euangeliſtis commemorata.*] Videlicet à Matth.*cap.*26.*verſ.*26.Marc.*cap.*14.*verſ.*22.Luc.*cap.*22.*verſ.*19.& à Ioan. *cap.*6.*verſ.*25.*&* 1.*ad Corinth. cap.*11.*verſ.*24. de quibus latè Henriq. *in ſumma lib.*8.*cap.*16.Soar.*d.diſp.*58.*&* 59.Valent.*d.diſp.*6.*quæſt.*1.Chamerot. *de Euchariſtia cap.*7. Bartholom.ab Angelo *dialog.*4. §.361. Valer. Reginald.*in praxi fori pœnitent. lib.*29.*n.*26. *cum ſeqq.* Bonacina *d.diſp.*4. *quæſt.*3.*puncto* 1.

De ratione inſtitutionis huius ſanctiſſimi Sacramenti.

CAPVT II.

1. Doctores de materia cap.agentes.

1. Vide Ægid.de Coninck *de Sacrament. quæſt.*78. *num.*21. Vazq. *in* 3.*p.S.Thomæ tom.*2. *diſp.*169. *n.*15. Valer. Reginald.*in praxi fori pœnit.lib.*29 *à num.*9. Galganet.*de iure publico lib.*3.*tit.*87.*num.*7. Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moralis tract.*3.*cap.*6.*num.*6.

2. Euchariſtiæ ſacramentum quando inſtitutum.

2. *Sacramentum hoc inſtituit*, &c.] Sanctiſſimum Euchariſtiæ ſacramentum inſtitutum fuiſſe à Chriſto prima die Azymorum in vltima cœna,ea nocte,qua tradendus erat,patet *Luc.*22.*Marc.*14.*&* *Matth.*26. Ambroſ.*lib.*4.*de Sacram.cap.*4.*&* 5.*&* *in lib.de initian.min.c.*9.Damaſcen. *lib.*4.*cap.*14.*ad fin.*S.Thom.*in* 4.*diſt.*8.*quæſt.*1.*art.*3.*&* *p.*3.*quæſt.*73.*art.*3. Henriq.*in ſumma lib.*8.*cap.*2.§.2. Paul.Fuſc.*de viſitat lib.*1.*cap.*5.*num.*1. Scortia *lib.*1. *de ſacrificio Miſſæ cap.*10. Sayr. *de Sacrament.in genere lib.*2. *cap.*2.*quæſt.*3.*art.*1. *verſ.de Euchariſtia ſacramento*, Vazq.*diſp.*177.*&* 205. Valer.Reginald.*d.lib.*29.*num.*9.Homobon.de Bonis *de examine eccleſiaſt. tract.*4.*cap.*9. *quæſt.*79. Fernandez *in examine Theologiæ moralis p.*3.*cap.*4. §.1. Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moralis tract.*3.*cap.*1. *num.*10. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta p.*3.*lib.*4.*cap.*2. *à num.*1. Bonacina *de Sacram. diſp.*4.*quæſt.*1.*puncto* 2.*num.*2.vbi *num.*3.cum Sot.Pitig.Angl.& Peſantio tenet potuiſſe Deum de potentia abſoluta ante Chriſti incarnationem ponere Chriſtum in ſacramento Euchariſtiæ; cùm enim hoc non implicet, Deus potuiſſet ſpeciali miraculo creare corpus anima rationali informatum, illúdque verbo diuino vnire, & in ſolo Euchariſtiæ ſacramento conſtituere.

3. *Colere nos ſui memoriam præcepit.*] Vide Luc.*cap.*22.*verſ.*19. *cap.iteratur,de conſecrat.diſt.*2 S.Thom.3.*p.quæſt.*73.*art.*5.Nugn.*ibid.* Bonacina *d.diſp.*4.*quæſt.*1.*puncto* 2.*num.*1.

4. Liberat à culpis quotidianis.

4. *Quo liberemur à culpis quotidianis.*] Vide Petr. Ledeſma *in ſumma p.*1.*de Sacrament.* vbi de Euchariſtia, *cap.*10.*concluſ.*10. Filliuc.*in quæſt. moralib.tom.*1.*tract.*4.*num.*155.

5. Præſeruat à peccatis mortalibus.

5. *Et à peccatis mortalibus præſeruemur.*] Ratio eſt, quia cùm Euchariſtia per modum cibi inſtituta ſit, conferre debet robur ad vitam ſpiritualem

ſpiritualem, & conſequenter præſeruationem à mortalibus: tum, quia *Ioan.6.* dicitur, *Hic eſt panis de cœlo deſcendens, vt ſi quis ex ipſo manducauerit, non moriatur*; non mori autem eſt præſeruari à mortalibus, quæ mortem animæ inferunt; ita Petr. de Ledeſma *d. cap.10. concl.15.* Viuald. *in candel. aureo*, vbi de Euchariſtia, *cap.11. num.1.* Vazq *tom.3. diſp.205. num.2.* Bartholom. ab Angelo *dialog.4. §.395. & 397.* Bonacina *d. diſp.4. quæſt.4. puncto 1. num.4.* Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moralis, tract.3. cap.8. à num.76.*

6. Vtrùm ſacramentum Euchariſtiæ auferat pœnam temporalem? Vide Soar. *tom.3. diſput.63. ſect.10. & diſput.64. ſect.1.* Valer. Reginald. *d. lib.29. num.142.* Barthol. ab Angelo *d. dial.4. §.396.* Bonacin. *d. punct.1. num.9.* 6. An auferat pœnam temporalem.

7. *Pignus præterea id eſſe voluit*, &c.] Vide Vazq. *in 3. p. D. Thom. tom.2. diſp.169. num.13.* Petr. de Ledeſma *d. cap.10. concluſ.6.*

De excellentia ſanctiſſimæ Euchariſtiæ ſuper reliqua ſacramenta.

CAPVT III.

1. VIde Dionyſ. *de eccleſiaſt. hierarchia, cap.3.* Chryſoſt. *homil.60. ad populum, & cap.83. in Matthæum*, Catechiſm. Roman. *de Euchariſtia*, Sot. *in 4. diſt.1. quæſt.4. art.6.* Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.1. cap.6.* Soar. *tom.3. diſp.30. ſect.2.* Card. Bellarm. *lib.4. de Euchariſtia cap.29. & 30.* Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarmini p.2. lib.3. cap.5.* Vazq. *in 3. part. D. Thomæ tom.3. diſput.186. num.5.* Ægidius de Coninck *de Sacrament. & cenſur. quæſt.76. num.2. & quæſt.79. num.35.* Petr. de Ledeſma *in ſumma part.1.* vbi de Euchariſtia, *cap.7. concluſ.1.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.29. num.4. & 5.* Bonacina *de Sacrament. diſput.1. quæſt.1. puncto 2. in fine*, Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moralis, tract.3. cap.3. num.30. & cap.5. num.21.* Laymann *in Theologia morali lib.5. tractat.4. cap.1. num.3.* 1. Euchariſtiæ ſacramentum inter omnia excellẽtiſſimum, maximéque diuinum eſt.

2. *Statim poſt conſecrationem*, &c.] Sub ſpeciebus panis ex vi verborum ponitur Chriſti corpus viuum, informatum anima, & humoribus, ac cæteris partibus, non ſolùm ſpectantibus ad ſubſtantiam, verùm etiam pertinentibus ad ornatum corporis Chriſti, ita S. Tom. *3. p. q.76. art.1. ad 3.* Henriq. *in ſumm. lib.8. cap.26. §.1. in commento lit. F.* plures apud Bonacin. *de Sacrament. diſp.4. quæſt.3. puncto 5. num.10. & 11.* vbi *num.16.* cum Angl. & Iacob. de Graff. obſeruat ſub ſpeciebus panis adeſſe ſanguinem Chriſti, non ex vi verborum, ſed concomitanter. 2. Chriſti corpus ſub ſpeciebus panis ex vi verborum ponitur viuum, & informatum anima.

3. *Et ſanguinem ſub vini ſpecie*, &c.] Sub ſpeciebus vini ex vi verborum ponitur tantummodo ſanguis Chriſti. patet, quia ſanguis Chriſti primariò ſignificatur, & in ipſum conuertitur vinũ; ergo ſanguis Chriſti exiſtit ſub ſpeciebus vini ex vi verborum; cætera verò, quæ ſunt coniuncta Chriſto, ponuntur ſub ſpeciebus per concomitantiam; ita 3. Sanguis Chriſti tantummodo ponitur ſub ſpeciebus vini ex vi verborum.

M Philiarch.

Digitized by Google

Philiarch. *de officio Sacerd.p.2.lib.1.cap.20.* Barthol.ab Angelo *dialog.4.* §.245. Ægid.de Coninck *d.quæſt.76. art.1.num.5.* Bonacina *d.puncto 5. num.13.*& alij proximè citati.

De Tranſubſtantiatione.

CAPVT IV.

1\. Doctores de materia cap. agentes. 1. VIde *cap.panis,de conſecr.diſt.2.cap.cùm Martha,de celebrat. Miſſar.* S.Thom *p.3. q.75. art.2.* vbi Nugn. *diffic.1.& art.4. diffic.1.* Victor.*in ſumma,* vbi de Euchariſtia,*n.66.* Iodoç.Cocc.*in theſauro catholico tom.2.lib.6.art.1.*Henriq.*in ſum.lib.8.cap.22.* Soar.*tom.3.diſp.58.* Valent. *tom.4.diſp.6.q.3.puncto 2.*Viuald.*in candel.aureo,*vbi de Euchariſtia,*cap.7. n.20.*Chamerot.*de Sacram.*vbi de Euchariſtia,*cap.6.*Vazq.*in 3.p.D.Thomæ q.75.diſp.181.* Ægid.de Coninck *de Sacram.& cenſ.tom.1 q.75. n.49. cum ſeqq.& à n.171.*Petr.de Ledeſma *in ſum.p.1.de Sacram.*vbi de Euchariſtia,*c.6.concl.1.cum ſeqq.*Valer.Reginald.*in praxi fori pœnit.lib.29.à n.34.* Bonacin.*de Sacram.diſp.4.q.3.puncto 6.§.2.* Molfeſ. *in ſum.Theolog.moral. tract.3.c.5.num.14* Filliuc.*in quæſt.moralib.tract.4.num.124.cum ſeqq.*

2\. Conſecrationis verbis cum debita intentione à Sacerdotibus prolatis panis, & vinum (vt verbis S.Thom.*opuſc.4.*vtar)in corpus, & ſanguinem Chriſti tranſubſtantialiter conuertuntur, & Chriſtus Deus, & homo perfectus, & in tanta quantitate, quanta fuit in Cruce, & eſt in cœlo, ſub modici panis ſpecie taliter continetur,vt manducetur à fidelibus, & minimè laceretur, taliter continentur vt diuidantur ſpecies; Chriſtes verò Dominus integer perſeueret: quia nec augetur ex augmento, vel pluralitate ſpecierum, nec ex ipſarum paruitate, aut paucitate minuitur. Taliter continetur vt diuiſis ſpeciebus ſub quauis diuiſionis particula totus Chriſtus Dominus integer perſeueret. Taliter continetur vt accidentia etiam ſine ſubiecto eodem exiſtant, & abſque panis, & vini ſubſtantia eundem effectum habeant ac priùs ſatiando, & inebriando. Taliter continetur, vt fides locum habeat dum viſibile inuiſibiliter ſumitur ſub aliena ſpecie occultatum, & ſenſus à deceptione redduntur immunes, qui de accidentibus iudicant ſibi notis. Quid igitur hoc myſterio mirabilius, in quo tot, tantáque adunantur myſteria? quid hoc Sacramento ſalubrius, quo purgantur peccata, virtutes augentur, & mens omnium ſpiritualium chariſmatum abundantia impinguatur? quid hoc conuiuio ſuauius, in quo Chriſtus ſumitur,recolitur memoria paſſionis eius, mens impletur gratia,& futuræ gloriæ nobis pignus datur? O inſigne miraculum! O admirabile,& diuiniſſimum Sacramentum! quæ mens non expaueat? quis intellectus non deficiat? omnis ſenſus hebeſcit, omnis ratio euaneſcit; prorſus Dialecticorum inquiſitio abſit, hoc ſola fides probat, & agnoſcit.

De

De cultu, & veneratione huic ſanctiſſimo Sacramento exhibenda.

CAPVT V.

1. VIde repert. Inquiſit. *verbo latria*, Durant. *de ritibus Eccleſiæ lib. 2. cap. 40.* Azeued. *ad l. 2. num. 14. tit. 1. lib. 1. noua recop.* Soar. *tom. 3. de Sacrament. diſp. 35.* Ægid. de Coninck *de Sacram. & cenſur. quæſt. 73. num. 15. & quæſt. 76. num. 85.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib. 29. num. 37. in fin.* Fr. Raph. de la Torre *in 2. 2. D. Thoma tom. 1. quæſt. 99. art. 3. diſp. 8. in princip.* Paul. Fuſc. *de viſitat. lib. 1. cap. 5. num 8.* Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract. 3. cap. 6. num. 10. & tract. 11. cap. 6. num. 30.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. p. 1. tract. 4. cap. 12. quæſt. 113.*

1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Peculiari quodam, & feſto die,* &c.] Vrbanus IV. *in conſtitut. 1. incip. Tranſiturus de hoc mundo ad Patrem*, de anno 1262. decernit vt celebritas feſti corporis Chriſti ſolemniori, & frequentiori apud Chriſtianum populum cultu & veneratione colatur feria quinta proximè ſequenti octauam Pentecoſtes; quam quidem iucundiorem facit publica totius Cleri, & populi ſupplicatio eo die de more fieri ſolita, & peccatorum condonatio, quæ beneficio Pontificis conceditur ſingulis, qui hoc die feſto diuinis officiis interſunt, & habetur *in Clem. ſi Dominum, de reliq. & venerat. Sanctor.* referunt Azor. *inſtit. moral. p. 2. lib. 1. cap. 14.* Vincent. Filliuc. *in quæſt. moralib. tom. 2. tract. 27. cap. 3. num. 45.*

2. Feſtum corporis Chriſti quando inſtitutum.

3. Officium ſanctiſſimi corporis Chriſti fuit compoſitum à S. Thoma Doctore Angelico iuſſu eiuſdem Vrbani IV. à quo in præmium retulit columnam argenteam, ita ex Naucler. & Genebrard. refert Raguel. *de Miſſa in Eccleſia quæſt. 109. num. 3.*

3. Officium corporis Chriſti compoſuit S. Thomas Aquinas.

4. Feſtiuitatem iſtam tempore interdicti apertis Eccleſiarum ianuis celebrari poſſe edixit Martinus V. *conſtitut. 12. incip. Ineffabile*, 7. Kal. Iunij 1429.

4. Feſtum corporis Chriſti tempore interdicti apertis Eccleſiarum ianuis celebrari poteſt.

5. Proceſſio ſanctiſſimi corporis Chriſti in eius feſto debet inchoari à Cathedrali, Sell. *in ſelectis canon. cap. 11. num. 2.* vbi refert ita deciſum per S. Congr. Rit. in Tuſcanen. 19. Auguſti 1619. Magis enim decet vt ſolemnitas venerabilis Sacramenti celebretur in cathedrali Eccleſia, quàm in alia, ex eáque ſumatur ſanctiſſimum Sacramentum, & in proceſſione per vias publicas circunferatur, & ad eandem Eccleſiam referatur, ſicut teſtatur reſolutum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 29. l. 1. §. 1. de confitendo ſemel in anno, numer. 8.*

5. Proceſſio corporis Chriſti in eius feſto debet inchoari à Cathedrali.

Digitized by Google

De aſſeruando S. Euchariſtiæ ſacramento, & ad infirmos deferendo.

CAPVT VI.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde *cap. Presbyter, de conſecr. diſt.2. cap. ſanè, de celebr. Miſſar. cap.1. de cuſtodia Euchar.* Durand. *in rationali diuinorum officior. lib.1. cap.16. num.10.* Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.1. cap.5. num.9.* Henriq. *in ſum. lib.8. cap.28. §.2. lit. H.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. & cenſur. quæſt.76. num.85. cum ſeqq.* metipſum *de officio, & poteſt. parochi, cap.20. ex num.27.*

2. Parochiali in Eccleſia, quamuis pauperi, aſſeruari debet Euchariſtiæ ſacramentum.

2. Parochiali in Eccleſia, quantumuis pauperi, aſſeruari debere ſanctiſſimum Euchariſtiæ ſacramentum docet Sell. *in ſelectis Canonic. cap. 11. num. 12.* vbi teſtatur ita reſolutum in Vrbinaten. 22. Martij 1594.

3. Ordinarius non poteſt concedere licentiam aſſeruandi ſanctiſſimum ſacramentum in Eccleſia non parochiali.

3. Non poſſe concedi ab ordinario licentiam aſſeruandi ſanctiſſimum Euchariſtiæ ſacramentum in Eccleſia non parochiali pro adoratione fidelium, ſed requiri Sedis Apoſtol. facultatem, deciſum referunt Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.4. collect. 1216. & in praxi rerum fori eccleſiaſt. poſt reſolut. 495. in notabil. de materia Epiſcop. in fine*, Piaſec. *dict. cap.3. num. 3. verſ. duo*, Marc. Antonius Genuenſ. *in praxi Archiepiſcop. Neapolitan. cap.110.* Ego ipſe *in collect. ad d.c. ſanè, num. 7.*

4. Sacrarium vbi & quomodo collocandum.

4. *In ſacrario.*] Collocato in Altari maiori, vel ſaltem, ſi ibi conſeruari non poſſit, in aliquo Eccleſiæ conſpicuo, & nobiliori loco, decenter pro facultatibus loci exornato, & bene clauſo, ac clauis ipſius, non relinquatur in Altari, ſeu alio communi loco, ſed penes parochum, vel Capellanum cuſtodiatur. Intus etiam decenter ornari debet, & tenendæ ſunt ibi duæ pyxides, in quarum vna conſeruetur ſanctiſſimum Sacramentum, in altera deferatur ad infirmos, & pyxides iſtæ non niſi ſuper Altari viatico, vel ſuper corporali collocentur: ibique olea ſacra tenenda non ſunt, ſed in alio ſeparato decenti loco; ita Fuſc. *de viſitat. lib.1. cap.5. num. 3.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 3. num. 24. verſ. vnde primò*, Aloyſ. Riccius *in deciſ. curiæ Archiepiſc. Neapolitan. deciſ. 23. num.5. p.4.* Ego ipſe *in collectan. ad cap. ſanè 10. num. 2. & 3. de celebration. Miſſar. & de officio, & poteſt. Epiſcopi, part. 2. allegat. 22. & de officio, & poteſt. parochi cap. 20. num. 27.*

5. Euchariſtiæ ſacramentum quomodo ad infirmos deferendum.

5. *Porrò deferri ipſam ſacram Euchariſtiam ad infirmos, &c.*] Deferendam eſſe admonet text. *in d. cap. ſanè*, habitu decenti, ſuppoſito mundo velamine, & cum ſuperpelliceo, lumine præcedente, cum omni reuerentia, & honore, vultu dimiſſo ante pectus, cum vaſe argenteo, vel ſaltem in calice velo ſerico cooperto, cum pallio honeſto, præcedente tintinnabulo, vt cuncti genu flectant, Pſalmos,

mos, ſeu orationes inter eundum recitando, ita Paul. Fuſc. *d. cap. 5. num.* 10. Cened. *ad Decretal. collect.* 51. *à num.* 2. Piaſec. *d. verſ. vnde primò*, aduertens non eſſe deferendum per plateam in qua habitant Iudæi.

6. Onus huiuſmodi deferendi ſanctiſſimum Sacramentum ad infirmos eſſe de pertinentibus ad curam animarum, cenſuit Rot. *deciſ.* 340. *num.* 1. *p.* 2. *recent.* quem refero ego ipſe *in collect. ad d. c. ſanè num.* 5. *& de offic. & poteſt. parochi cap.* 20. *num.* 31.

6. Onus deferendi ſanctiſſimum Sacramentum ad infirmos eſt de pertinentibus ad curam animarum.

7. Et ita deferendum eſt vt illud ſumant, non vt adorent tantùm, ſicut referunt deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 1. §. 1. *de confitendo ſemel in anno, num.* 9. Aloyſ. Ricc. *d. deciſ.* 23. *à num.* 7. *p.* 4. Ego ipſe *d. cap.* 20. *num.* 44. vbi refero Zerolam, & Zypæum.

7. Euchariſtiæ ſacramentum eſt deferendum ad infirmos vt illud ſumant, non vt adorent.

8. Nec eſt miniſtrandum ſub ſpecie vini ſi infirmus non poſſit deglutire ſub ſpecie panis, vt tradunt Soar. *tom.* 3. *diſp.* 71. *ſect.* 7. Squillante *de obligat. clericor. p.* 2. *num.* 76. quos refero *dict. capit.* 20. *numer.* 45.

8. Euchariſtiæ ſacramentum non eſt miniſtrandum ſub ſpecie vini ſi infirmus non poſſit deglutire ſub ſpecie panis.

De præparatione, quæ adhibenda eſt vt dignè quis ſacram Euchariſtiam percipiat.

CAPVT VII.

1. Vide Nauarr. *in man. cap.* 2. *num.* 7. *cum ſeqq. & de oratione miſcel.* 39. *num.* 155. *& in cap. fratres, de pœnitent. diſtinct.* 3. *num.* 100. Henriq. *in ſum. lib.* 8. *cap.* 34. §. 3. *lit. P.* Sayr. *de Sacrament. in genere lib.* 2. *cap.* 47. *quæſt.* 3. *art.* 2. Ægid. de Coninck *de Sacrament. & cenſur. quæſt.* 80. *num.* 5. *cum ſeqq.* Vaſq. *in* 3. *p. D. Thomæ tom.* 3. *diſp.* 208. *à num.* 1. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 29. *num.* 98. Fernandez *in examine Theologiæ moral. p.* 3. *cap.* 4. §. 8. Iul. Lauor. *de Iubilæo p.* 2. *cap.* 5. *num.* 8. *cum ſeqq.* Paul. Layman. *in Theologia moral. lib.* 5. *tract.* 4. *cap.* 6. Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract.* 3. *cap.* 8. *num.* 59. *cum ſeqq.* Filliuc. *in quæſt. moral. tom.* 1. *tract.* 4. *num.* 210. *cum ſeqq.* metipſum *de officio, & poteſt. parochi, cap.* 20. *num.* 18. *cum ſeqq.*

1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Magna reuerentia, & ſanctitate.*] Contra reuerentiam huic ſanctiſſimo Sacramento debitam fieret, ac illicitum foret vbi nullum probabile periculum mortis, vel ſuperuenientis diuturnæ phreneſis infirmo imminere videtur, non ieiuno illud miniſtrare, ita ex Zambran. & Paul. Layman. reſoluimus *d. cap.* 20. *num.* 37. Debet enim ſuſcepturus à media nocte eſſe ieiunus, ieiunio non ſolùm eccleſiaſtico, verùm etiam naturali, *cap. liquidò, de conſec. diſt.* 2. *cap. ex parte, de celebr. Miſſar.* vbi dixi *in collect. num.* 3. Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.* 1. *lib.* 2. *cap.* 30. *num.* 13. Menoch. *de arbitr. caſu* 406. Barthol. ab Angelo *dialog.* 4. §. 203. *& dialog.* 5. *de Miſſa.* §. 198. Azor. *inſtitution. moral.*

2. Ieiuno dandum ſanctiſſimũ Euchariſtiæ ſacramentum.

Digitized by Google

De aſſeruando S. Euchariſtiæ ſacramento, & ad infirmos deferendo.

CAPVT VI.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde *cap. Presbyter, de conſecr. diſt.* 2. *cap. ſanè, de celebr. Miſſar. cap.* 1. *de cuſtodia Euchar.* Durand. *in rationali diuinorum officior. lib.* 1. *cap.* 16. *num.* 10. Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.* 1. *cap.* 5. *num.* 9. Henriq. *in ſum. lib.* 8. *cap.* 28. §. 2. *lit. H.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. & cenſur. quæſt.* 76. *num.* 85. *cum ſeqq.* metipſum *de officio, & poteſt. parochi, cap.* 20. *ex num.* 27.

2. Parochiali in Eccleſia, quamuis pauperi, aſſeruari debet Euchariſtiæ ſacramentum.

2. Parochiali in Eccleſia, quantumuis pauperi, aſſeruari debere ſanctiſſimum Euchariſtiæ ſacramentum docet Sell. *in ſelectis Canonic. cap.* 11. *num.* 12. vbi teſtatur ita reſolutum in Vrbinaten. 22. Martij 1594.

3. Ordinarius non poteſt concedere licentiam aſſeruandi ſanctiſſimum ſacramentum in Eccleſia non parochiali.

3. Non poſſe concedi ab ordinario licentiam aſſeruandi ſanctiſſimum Euchariſtiæ ſacramentum in Eccleſia non parochiali pro adoratione fidelium, ſed requiri Sedis Apoſtol. facultatem, deciſum referunt Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.* 4. *collect.* 1216. *& in praxi rerum fori eccleſiaſt. poſt reſolut.* 495. *in notabil. de materia Epiſcop. in fine*, Piaſec. *dict. cap.* 3. *num.* 3. *verſ. duo*, Marc. Antonius Genuenſ. *in praxi Archiepiſcop. Neapolitan. cap.* 110. Ego ipſe *in collect. ad d. c. ſanè, num.* 7.

4. Sacrarium vbi & quomodo collocandum.

4. *In ſacrario.*] Collocato in Altari maiori, vel ſaltem, ſi ibi conſeruari non poſſit, in aliquo Eccleſiæ conſpicuo, & nobiliori loco, decenter pro facultatibus loci exornato, & bene clauſo, ac clauis ipſius, non relinquatur in Altari, ſeu alio communi loco, ſed penes parochum, vel Capellanum cuſtodiatur. Intus etiam decenter ornari debet, & tenendæ ſunt ibi duæ pyxides, in quarum vna conſeruetur ſanctiſſimum Sacramentum, in altera deferatur ad infirmos, & pyxides iſtæ non niſi ſuper Altari viatico, vel ſuper corporali collocentur: ibique olea ſacra tenenda non ſunt, ſed in alio ſeparato decenti loco; ita Fuſc. *de viſitat. lib.* 1. *cap.* 5. *num.* 3. Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.* 2. *cap.* 3. *num.* 24. *verſ. vnde primò*, Aloyſ. Riccius *in deciſ. curiæ Archiepiſc. Neapolitan. deciſ.* 23. *num.* 5. *p.* 4. Ego ipſe *in collectan. ad cap. ſanè* 10. *num.* 2. & 3. *de celebration. Miſſar. & de officio, & poteſt. Epiſcopi, part.* 2. *allegat.* 22. *& de officio, & poteſt. parochi cap.* 20. *num.* 27.

5. Euchariſtiæ ſacramentum quomodo ad infirmos deferendum.

5. *Porrò deferri ipſam ſacram Euchariſtiam ad infirmos*, &c.] Deferendam eſſe admonet text. *in d. cap. ſanè*, habitu decenti, ſuppoſito mundo velamine, & cum ſuperpelliceo, lumine præcedente, cum omni reuerentia, & honore, vultu dimiſſo ante pectus, cum vaſe argenteo, vel ſaltem in calice velo ſerico cooperto, cum pallio honeſto, præcedente tintinnabulo, vt cuncti genu flectant, Pſalmos,

mos, ſeu orationes inter eundum recitando, ita Paul. Fuſc. *d. cap.* 5. *num.* 10. Cened. *ad Decretal. collect.* 51. *à num.* 2. Piaſec. *d. verſ. vnde primò*, aduertens non eſſe deferendum per plateam in qua habitant Iudæi.

6. Onus huiuſmodi deferendi ſanctiſſimum Sacramentum ad infirmos eſſe de pertinentibus ad curam animarum, cenſuit Rot. *deciſ.* 340. *num.* 1. *p.* 2. *recent.* quem refero ego ipſe *in collect. ad d. c. ſanè num.* 5. *& de offic. & poteſt. parochi cap.* 20. *num.* 31.

6. Onus deferendi ſanctiſſimum Sacramentum ad infirmos eſt de pertinentibus ad curam animarum.

7. Et ita deferendum eſt vt illud ſumant, non vt adorent tantùm, ſicut referunt deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 1. §. 1. *de confitendo ſemel in anno, num.* 9. Aloyſ. Ricc. *d. deciſ.* 23. *à num.* 7. *p.* 4. Ego ipſe *d. cap.* 20. *num.* 44. vbi refero Zerolam, & Zypæum.

7. Euchariſtiæ ſacramentum eſt deferendum ad infirmos vt illud ſumant, non vt adorent.

8. Nec eſt miniſtrandum ſub ſpecie vini ſi infirmus non poſſit deglutire ſub ſpecie panis, vt tradunt Soar. *tom.* 3. *diſp.* 71. *ſect.* 7. Squillante *de obligat. clericor. p.* 2. *num.* 76. quos refero *dict. capit.* 20. *numer.* 45.

8. Euchariſtiæ ſacramentum non eſt miniſtrandum ſub ſpecie vini ſi infirmus non poſſit deglutire ſub ſpecie panis.

De præparatione, quæ adhibenda eſt vt dignè quis ſacram Euchariſtiam percipiat.

CAPVT VII.

1. VIde Nauarr. *in man. cap.* 2. *num.* 7. *cum ſeqq. & de oratione miſcel.* 39. *num.* 155. *& in cap. fratres, de pœnitent. diſtinct.* 3. *num.* 100. Henriq. *in ſum. lib.* 8. *cap.* 34. §. 3. *lit. P.* Sayr. *de Sacrament. in genere lib.* 2. *cap.* 47. *quæſt.* 3. *art.* 2. Ægid. de Coninck *de Sacrament. & cenſur. quæſt.* 80. *num.* 5. *cum ſeqq.* Vaſq. *in* 3. *p. D. Thomæ tom.* 3. *diſp.* 208. *à num.* 1. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 29. *num.* 98. Fernandez *in examine Theologiæ moral. p.* 3. *cap.* 4. §. 8. Iul. Lauor. *de Iubilæo p.* 2. *cap.* 5. *num.* 8. *cum ſeqq.* Paul. Layman. *in Theologia moral. lib.* 5. *tract.* 4. *cap.* 6. Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract.* 3. *cap.* 8. *num.* 59. *cum ſeqq.* Filliuc. *in quæſt. moral. tom.* 1. *tract.* 4. *num.* 210. *cum ſeqq.* metipſum *de officio, & poteſt. parochi, cap.* 20. *num.* 18. *cum ſeqq.*

1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Magna reuerentia, & ſanctitate.*] Contra reuerentiam huic ſanctiſſimo Sacramento debitam fieret, ac illicitum foret vbi nullum probabile periculum mortis, vel ſuperuenientis diuturnæ phreneſis infirmo imminere videtur, non ieiuno illud miniſtrare, ita ex Zambran. & Paul. Layman. reſoluimus *d. cap.* 20. *num.* 37. Debet enim ſuſcepturus à media nocte eſſe ieiunus, ieiunio non ſolùm eccleſiaſtico, verùm etiam naturali, *cap. liquidò, de conſec. diſt.* 2. *cap. ex parte, de celebr. Miſſar.* vbi dixi *in collect. num.* 3. Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.* 1. *lib.* 2. *cap.* 30. *num.* 13. Menoch. *de arbitr. caſu* 406. Barthol. ab Angelo *dialog.* 4. §. 203. *& dialog.* 5. *de Miſſa.* §. 198. Azor. *inſtitution. moral.*

2. Ieiuno dandum ſanctiſſimũ Euchariſtiæ ſacramentum.

Digitized by Google

p. 1. *lib.* 10. *cap.* 30. *quaſt.* 2. Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.* 1. *quaſt.* 40. *art.* 13. *concluſ.* 1. Bonacin. *de Sacrament. diſput.* 4. *quaſtion.* 6. *puncto* 2. *num.* 5.

3. Peccatum carnale committens debet per aliquod temporis ſpatium abſtinere ſub veniali à communione.

3. Eodem modo peccatum carnale committens, vt fornicationis, vel pollutionis, debet per aliquod temporis ſpatium, vt per diem, abſtinere ſub veniali à communione; etiamſi patrati peccati confeſſionem fecerit, niſi adſit iuſta cauſa communicandi, veluti ſi ſit magnæ ſolemnitatis feſtus, aut dies Iubilæi; vel ſi commodè in ſequentem diem differri nequeat, ita Barth. ab Angelo *d. dial.* 4. §. 221. Valer. Reginald. *d. lib.* 29. *num.* 117. Soar. Sot. & alij apud Bonacin. *d. puncto* 2. *num.* 3.

4. *Verba apud Apoſtolum*, &c.] 1. *ad Corinth. cap.* 10. *verſ.* 27. relata *in cap. quid ergo, & in cap. ſancta, & in cap. ſicut Iudas, & in cap. timorem, de conſecr. diſt.* 2.

5. *Probet ſe ipſum homo*, &c.] Vide *cap. quotidie, cap. qui ſceleratè, cap. panem, de conſecrat. diſt.* 2. Vaſq. *d. tom.* 3. *diſp.* 180. *n.* 52. Petr. de Ledeſma *in ſum p.* 1. *tract. de Euchariſt. c.* 10. *concl.* 15. *verſ. à eſta dubda.*

6. *Vt nullus ſibi conſcius peccati mortalis*, &c.] Vide Azor. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 10. *cap* 31. *quaſt.* 2. Petr. de Ledeſma *d. tract. de Euchariſtia cap.* 11. *concl.* 8. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 29. *num.* 48. citatos per me *in collect. ad c de homine, num.* 7. *de celebr. Miſſar.* Layman. *in Theologia morali lib.* 5. *tract.* 4. *cap.* 6. *num.* 4. *&* 5. plures quos refert Bonacin. *d. quaſt.* 6. *puncto* 1. *à num.* 8. vbi *num.* 9. docet hunc cum conſcientia peccati mortalis Euchariſtiam ſumentem grauiùs peccare quo grauius eſt peccatum, obſeruátque cum aliis, quos citat, differentiam inter illum, qui accedit ad Euchariſtiam cum conſcientia peccati mortalis, & inter eum, qui conſcientiam habet peccati venialis, quòd qui habet conſcientiam tantùm peccati venialis, non impeditur quin Euchariſtiæ fructum recipiat; cùm peccatum veniale, quamuis actualiter committatur, non ſit obex ad diuinam gratiam, neque cum ea ſit incompatibile.

7. Confeſſio peccatorum mort. an fieri debeat de iure diuino ante Euchariſtiam.

7. An de iue diuino ſacra peccatorum mortalium confeſſio ante Euchariſtiam fieri debeat? Affirmant Henriq. *in ſum. lib.* 8. *cap.* 45. *§.* 3. *in commento lit. P. & V.* Azor. *d. cap.* 31. *q.* 2. Cened. *ad Decretal. collect.* 98. *n.* 1. Valent. *tom.* 4. *diſp.* 6. *q.* 8. *puncto* 3. *ad* 1. Vaſq. *tom.* 3. *diſp.* 208. *à n.* 15. Valer. Regin. *d. lib.* 29. *n.* 103. Bonacin. *d. q.* 6. *puncto* 1. *n.* 35.

8. Communicare quando liceat non præmiſſa confeſſione peccati mortalis.

8. *Modò non deſit illis copia Confeſſoris*, &c.] Non præmiſſa confeſſione peccati mortalis iam commiſſi communicare licet, ſi adſit neceſſitas communicandi, nec adſit copia Confeſſoris, dummodo præmittatur ſaltem contritionis actus ne indignè ſuſcipiatur Euchariſtia cum peccato mortali. nam actus contritionis eſt in noſtra poteſtate, poſito diuino auxilio, quo Deus nunquam nos deſerit, vt docent Barthol. ab Angel. *d. dial.* 4. §. 189. Chamerot. *de Euchar. cap.* 9. *dub.* 7. *& cap.* 10. *dub.* 13. Valer. Regin. *d. lib.* 29. *num.* 99. *&* 109. Azor. *d. cap.* 31. *quaſt.* 3. Cened. *d. collect.* 98. *num.* 1. Vaſq. *tom.* 3. *diſp.* 208. *à n.* 15. Bonacin. *d. quaſt.* 6. *puncto* 1. *num.* 13.

9. Vnde

Digitized

9. Vnde colligitur eum non poſſe ad Euchariſtiam accedere ſine præmiſſa confeſſione, qui non habet copiam proprij confeſſarij, ſed alterius, cui non conſueuit propria peccata confiteri; hic enim non dicitur eſſe in neceſſitate communicandi ſine confeſſione, cùm habeat copiam alterius confeſſarij approbati, quamuis peccata ſua maiori cum deuotione confeſſario ſoleat confiteri, ita Henriq. *d. lib. 8. cap.* 47. Petr. de Ledeſma *d. tract. de Euchariſtia cap.* 11. *verſ. lo quarto*, Valer. Reginald. *d. lib.* 29. *num.* 107. *&* 108. *ad fin.* Azor. *d. cap.* 30. *quæſt.* 8. Bonacina *d. puncto* 1. *n.* 27. vbi *n.* 28. reſoluit eum, qui habet neceſſitatem communicandi, ſed non habet copiam confeſſarij approbati, aut ſi habeat copiam confeſſarij approbati, rationabiliter timet manifeſtandum peccatum in confeſſione expreſſum, poſſe licitè communicare, non præmiſſa confeſſione illius peccati, quod rationabiliter timet manifeſtandum, ſi illud detegat in confeſſione, & *num.* 29. tenet eum, qui habet neceſſitatem communicandi, ſed non habet copiam confeſſarij approbati, poſſe licitè communicare, non præmiſſa confeſſione, quamuis habeat copiam confeſſoris non approbati, niſi fortè habeat priuilegium eligendi ſibi confeſſarium non approbatum, tunc enim cùm poſſit illum Sacerdotem ex priuilegio eligere, non dicitur eſſe in neceſſitate communicandi ſine præmiſſa confeſſione, & *num.* 30. cum Nugno, Valer. Reginald. Soar. & aliis, ſubdit illam loci diſtantiam inter pœnitentem, & confeſſarium ſufficere, vt pœnitens dicatur non habere copiam confeſſarij, & conſequenter poſſit non præmiſſa confeſſione celebrare, quia ob difficultatem itineris, vel breuitatem temporis, vel ob vrgentia negotia, vel ob periculum ſcandali, ſeu infamiæ, Sacerdos non poteſt hîc & nunc confeſſarium adire ſine magno incommodo; plureś alios caſus percurrit Filliuc. *in quæſt. moral. tom.* 1. *tract.* 4. *à num.* 214.

9. Confeſſoris alterius præter proprium habens copiam non poteſt ad Euchariſtiam accedere ſine præmiſſa confeſſione.

10. *Quòd ſi neceſſitate vrgente*, &c.] Sacerdotem, qui vrgente neceſſitate celebrauit, non præmiſſa confeſſione peccati mort. teneri quamprimum confiteri, non ſic ſtatim laicum, qui ſine præmiſſa confeſſione ſuſcepit Euchariſtiam, per hunc text. docent Doctores *infrà* citandi, ex ea ratione, quia Concil. loquitur ſolùm de Preſbyteris: argumentum autem à ſimili non habet locum in materia præceptorum à iure poſitiuo emanantium, & ſic non obligat ſuperior per ea, quæ præciperet ſi animaduerteret, ſed per ea, quæ actu præcipit. ita Poſſeuin. *de adminiſtrat. Sacrament. cap.* 5. *num.* 40. Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Euchariſtia* 3. Nald. *in ſumma verbo Sacerdos n.* 5. Valer. Reginald. *d. lib.* 29. *num.* 110. Laymann *d. tract.* 4. *cap.* 6. *num.* 7. Ego ipſe *de officio, & poteſtate parochi cap.* 20. *num.* 39. & plures alij apud Bonacin. *d. puncto* 1. *num.* 37. vbi *num.* 38. reſoluit Sacerdotem, qui ex ſua malitia celebrauit in peccato mortali, non præmiſſa confeſſione, non teneri quamprimum poſt celebrationem confiteri, hic enim non dicitur celebraſſe vrgente neceſſitate, ſed ex malitia; Tridentinum verò loquitur de Sacerdote celebrante ex neceſſitate abſque præmiſſa confeſſione, & *num.* 40. tenet Sacerdotem vrgente neceſſitate communicantem more laicorum

10. Sacerdos, qui vrgente neceſſitate celebrauit nō præmiſſa confeſſione peccati mort. tenetur quamprimum confiteri.

laicorum abſque præmiſſa mortalium confeſſione non teneri poſt communionem ex hoc decreto ſtatim confiteri, quia text. in præſenti loquitur de Sacerdote celebrante, & *num.*40. ſubdit Sacerdotem celebrantem in neceſſitate ſine præmiſſa peccatorum mortalium confeſſione, præciſo huius decreti præcepto, non teneri ſtatim iure diuino, ſed eccleſiaſtico quamprimum confiteri poſt celebrationem.

De vſu huius admirabilis Sacramenti.

CAPVT VIII.

1. Doctores referuntur de materia huius cap. agentes.

1. VIde Sylueſt. *in ſumma verbo Euchariſtia* 3. *quæſt.* 1. Sot. *in* 4. *diſt.* 12. *quæſt.* 1. *art.* 1. Miranda *de corpore Chriſti q.* 7. Soar. *tom.* 3. *diſp.* 69. *ſect.* 2. *in* 3. *dicto*, Henriq. *in ſumma lib.* 8. *cap.* 34. Vazq. *in* 3. *part. D. Thomæ tom.* 3. *diſp.* 212. *à num.* 1. Ægid. de Coninck *de Sacrament. & cenſ. quæſt.* 80. *art.* 1. *& quæſt.* 82. *num.* 16. Ludouic. Beia *in reſponſ. caſuum conſcient. p.* 4. *caſu* 14. *verſ. præterea*, Iul. Lauor. *de Iubilæo p.* 1. *cap.* 15. *à num.* 1. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 29. *num.* 66. Molfeſ. *in ſumma Theolog. moral. tract.* 3. *cap.* 8. *num.* 25. 33. *&* 34.

2. Chriſtus totus continetur in ſanctiſſimo Euchariſtiæ ſacramento, *ſuprà cap.* 1.

2. CANON I.] Vide Henriq. *in ſumma lib.* 8. *cap.* 20. §. 4. *in princip.* Valent. *tom.* 4. *diſp.* 6. *quæſt.* 3. Iodoc. Cocc. *in theſauro catholico tom.* 2. *lib.* 6. *art.* 1. Ægid. de Coninck *de Sacrament. & cenſur. q.* 75. *art.* 3. Petr. de Ledeſma *in ſumma p.* 1. *de Sacrament.* vbi de Euchariſtia, *cap.* 1. *concl.* 5. Fernandez *in examine Theologiæ moral. p.* 3. *cap.* 4. §. 10. *n.* 4. Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moralis tract.* 3. *cap.* 3. *num.* 19. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præcept.* 3. *lib.* 5. *cap.* 1. Paul. Laymann *in ſua Theologia morali.*

3. Subſtantia tota panis in corpus, & vini in ſanguinem conuertitur in ſacroſancto Euchariſtiæ ſacramento, *ſupra c.* 4.

3. CANON II.] Vide Henriq. *d. lib.* 8. *cap.* 30. §. 2. *litt. I.* Vazq. *in* 3. *p. S. Thomæ tom.* 3. *diſp.* 180. *num.* 180. *& diſp.* 194. *num.* 4. Ægid. de Coninck *d. quæſt.* 75. *num.* 49. *& num.* 171. *& quæſt.* 177. *art.* 1. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 29. *num.* 36. Petr. de Ledeſma *d. tract. de Euchariſtia, cap.* 6. *concluſ.* 2. *&* 3. Bonacina *de Sacrament. diſput.* 4. *quæſt.* 3. *puncto* 6. §. 2. *num.* 1. Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moralis tract.* 3. *cap.* 5. *num.* 14. *&* 15. Filliuc. *in quæſt. moralib. tom.* 1. *tract.* 4. *num.* 147. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præcept.* 3. *lib.* 3. *cap.* 1. *num.* 8.

4. Chriſtus totus continetur in ſacramento Euchariſtiæ ſub vnaquaque ſpecie, & ſub ſingulis cuiuſque ſpeciei partibus, ſeparatione facta, *ſuprà cap.* 4.

4. CANON III.] Vide Henriq. *d. lib.* 8. *cap.* 17. §. 4. *litt. K.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. & cenſur. quæſt.* 74. *num.* 3. *& num.* 191. *& quæſt.* 75. *num.* 49. *&* 168. *& quæſt.* 76. *num.* 32. Vazq. *tom.* 3. *diſp.* 188. *num.* 2. *&* 15. Valer. Reginald. *d. lib.* 29. *num.* 37. Cardinal. Bellarmin. *de Euchariſtia lib.* 3. *cap.* 22. Bonacina *de Sacrament. diſput.* 4. *quæſt.* 3. *puncto* 5. *num.* 2. Filliuc. *in quæſt. moralib. tom.* 1. *tract.* 4. *num.* 136. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præcept.* 1. *lib.* 3. *cap.* 1. *num.* 9. *& præcepto* 3. *lib.* 3. *cap.* 4. *à num.* 10.

5. Corpus verum, & ſanguis Domini eſt in ſacramento Euchariſtiæ peracta cõſecratione, vt in hoſtiis conſecratis poſt communionem reſeruatis, *ſuprà cap.* 3.

5. CANON IV.] Vide Henriq. *d. lib.* 8. *cap.* 29. *in princip. litt. C.* Ægid. de Coninck *de Sacram. & cenſur. quæſt.* 74. *n.* 53. Fernandez *in examine Theologiæ moral. p.* 3. *cap.* 4. §. 10. *n.* 6. Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarmini p.* 2. *lib.* 3. *cap.* 5.

6. CANON

6. Canon V.] Vide Henriq. *d. lib. 8. cap. 26. in princip. lit. B.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. quæſt. 79. num. 53.* Vazq. *d. tom. 3. diſp. 205. n. 2.* Filliuc. *in quæſt. moral. tom. 1. tract. 4. num. 36.*

6. Effectus plures proueniunt ex ſacramento Euchariſtiæ, *ſupr. cap. 2.*

7. Canon VI.] Vide Can. *de locis theolog. lib. 5. cap. 5. col. 144. & lib. 12. cap. 11. col. 441.* Henriq. *d. lib. 8. cap. 32. §. 3. lit. D. & cap. 42. §. 2. litt. H.* Ægid. *de Sacrament. tom. . quæſt. 76. num. 86.* Iodoc. Cocc. *in theſauro catholic. lib. 6. art. 7.* Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moralis tract. 3. cap. 6. num* 8. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ fol. 174. verſo num. 8.* Soar. *tom. 3. de Sacram. diſp. 65.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 29. num. 37. in fine.*

7. Chriſtus vnigenitus Dei filius eſt in ſacramento Euchariſtiæ cultu latriæ etiam externo adorandus, *ſupr. cap. 3.*

8. Canon VII.] Vide Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarmini p. 2. lib. 3. cap. 5.*

8. Sacram. S. Euchariſtiæ in ſacrario aſſeruare, & ad infirmos deferre licet, *ſupr. cap. 6.*

9. Canon VIII.] Vide Vazq. *in 3. p. D. Thomæ tom. 3. diſp. 212. n. 3.* Sacramentum corporis, & ſanguinis Chriſti ſub ſpeciebus panis, & vini eſt vnicum, integrum, & perfectum ſacramentum, vt multis probat Paul. Laymann *lib. 5. de Sacram. tract. 4. cap. 1. num. 3.*

9. Chriſtus in Euchariſtia exhibitus ſacramẽtaliter, ac realiter manducatur.

10. Canon IX.] Vide Ægid. de Coninck *de Sacram. q. 80. n. 102. cum ſeqq.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 29. num. 57. in fine,* Bonacin. *de Sacrament. diſp. 4. quæſt. 7. puncto 2. num. 5.* Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moral. tract. 3. cap. 8. num. 26.*

10. Chriſti fideles omnes cum ad annos diſcretionis peruenerint, tenentur ſingulis annis ſaltem in Paſchate ad communicandum, *infr. ſeſſ. 14. de pœnit. cap. 5*

11. In hoc can. ibi, *omnes, & ſingulos Chriſti fideles*, &c. Non tamen perpetuò & abſolutè fatuos, ſed tantùm ſemifatuos, & non continuò amentes, tempore quo habent dilucida interualla, ita Henriq. *d. lib. 8. cap. 42. §. 3.* Bonacin. *de Sacrament. diſput. 4. quæſt. 6. puncto 1. ex num. 4.* Paul. Laymann *in Theologia moral. lib. 5. tract. 4. cap. 4.* Villalob. *in ſumma p. 1. tract. 7. dub. 40. num. 3.* Sanc. *in ſelect. diſp. 26. num. 5. & diſp. 36. num. 9.* Antonin. Diana *reſol. moral. p. 2. tract. de celebrat. Miſſarum, reſol. 79.* quos refero *de officio, & poteſt. parochi, cap. 20. num. 19.*

11. Euchariſtia non eſt danda perpetuò, & abſolutè fatuis, ſed tantùm ſemifatuis, & non continuò amentibus tempore quo habent dilucida interualla.

12. Infirmo deliranti, qui propter febrem incidit in amentiam, ſeu phreneſim, poſſe præberi viaticum, ſi illud tempore vſus rationis expreſsè petiiſſet, & ſigna contritionis, confeſſionis, & communionis oſtendiſſet, etiam multo antea, dummodo non ſit periculum irreuerentiæ, reſolui *d. cap. 20. num. 43.* vbi *num. 20. cum ſeqq.* etiam reſolui peccatoribus notoriis, veluti vſurariis publicis, & meretricibus, tribuendam non eſſe Euchariſtiam.

12. Infirmo deliranti an præberi poſſit viaticum.

13. Ibi, *cùm ad annos diſcretionis peruenerint.* Prudentium id parentum, & multo magis Confeſſariorum iudicio æſtimandum, Sot. *in 4. diſt. 12. quæſt. 1. art. 9.* Bonacin. *d. diſp. 4. quæſt. 7. puncto 2. à num. 1.* Ego ipſe *d. cap. 20. num. 18.*

13. An ad annos diſcretionis peruenerit quis vt S. Euchariſtiam ſumere poſſit, prudẽtium id parentum, & multo magis confeſſariorum iudicio æſtimandum.

14. Ibi, *ſaltem in Paſchate.* Hoc eſt, in hebdomada ſancta, vel infra octauam Paſchæ, ſi vera dicunt Quarant. *in ſumma Bullarij, verbo Communio,* vbi refert hac de re declarationem Eugenij IV. Azor. *inſtitut. moral. part. 1. verbo Euchariſtia, §. 7.* Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præcept. 2. lib. 1. cap. 3. per tot. & præcept. 3. lib. 1. cap. 5.* Henriq. *in ſumma lib. 8. cap. 5. §. 1. à principio*, vbi refert, quòd in pluribus diœceſibus conſuetudo extendit à principio Quadrageſimæ

14. Communicare quando quis dicatur in Paſchate.

vſque ad decimumquartum diem poſt Paſcha, refero *dicto cap.*20. *num.*14.

15. Regularis Sacerdos non poteſt tempore Paſchali miniſtrare Euchariſtiam ſecularibus, vt adimpleant præceptum eccleſiaſticum annuæ communionis.

15. Sacerdotem Regularem non poſſe tempore Paſchali miniſtrare Euchariſtiam ſecularibus, vt adimpleant præceptum eccleſiaſticum annuæ communionis, reſoluunt Nugn. *tom.*1. *in* 3.*part. quaſt.*83.*art.*4. *concluſ.*5. Soar. *de relig.tom.*4. *tract.*10. *lib.*9. *cap.*3. *num.*8. Portel. *in dub. regularib. tom.* 1. *verbo Sacramentorum adminiſtratio, num.*5. Villalob. *in ſumma p.*1. *tract.*7. *dub.*47. *num.*4. & inclinare in hanc partem videtur Fagundez *in quinque Eccleſia pracepta, pracept.*3.*lib.*1.*cap.*5.*num.*16.contra Sorb. *in compendio priuileg. verbo Communicare*, Fr.Emman. *quaſt. regular. tom.*1.*quaſt.*56. *art.*3. Ludouic.Beia *reſponſ. caſuum conſcient. part.*4. *caſu* 4. Ioan.de la Cruz *de ſtatu relig.lib.*2. *cap.*5. *dub.*4. *concluſ.*3. exiſtimantes poſſe per priuilegia Nicolai V. Pauli III. Pij IV. & aliorum Pontificum.

16. Religioſi Fratres non poſſunt adminiſtrare populo S. Euchariſtiam die Paſchatis.

16. Fratres Religioſos non poſſe adminiſtrare populo ſanctiſſimam Euchariſtiam die Paſchatis, ſtante quòd in priuilegio Eugenij IV. hoc illis interdicitur expreſsè pro illa die, reſoluunt Nauarr.*in man.cap.*21.*num.*52.Henriq.*d.lib.*8.*cap.*55.§.1.Azor.*inſtit.moral.p.*1.*lib.*7. *cap.*41.*quaſt.*7.Ego ipſe *de officio,& poteſt.parochi cap.*20.*num.*10.vbi refero ita deciſum in S.Congreg.Conc.ſub die 2.Martij 1619.

17. Contra compendium priuilegiorum Societatis IESV *verbo Euchariſtia* §.2. Emman.Sà *in aphoriſmis verbo Euchariſtia num.*10. Ludouic.Miranda *in manuali Pralator.tom.*1. *quaſt.*42. *art.*2. *concluſ.*2. Fr.Emman.*quaſt.regul.tom.*1. *quaſt.*56. *art.*3. Ægid.de Coninck *quaſt.*82.*art.*3. *num.*31. Ioan. à Cruce *de ſtatu relig. lib.*3. *cap.* 5. *dub.* 4. *concluſ.* 2. Soar. *tom.*4. *de relig. tract.*10. *lib.*9. *cap.*3. *num.*7. Tamburin. *de iure Abbatum tom.*2. *diſp.*5. *quaſt.*3. *num.*3. Fagundez *in quinque Eccleſia pracepta, pracept.*3.*lib.*3. *cap.*2. *num.*18. Hieron. Roderic. *in compendio quaſt.regul.reſolut.*127. *num.* 5. & alios exiſtimantes religioſos ſine parochi licentia poſſe ipſo die Reſurrectionis Dominicæ ſacram Euchariſtiam miniſtrare parochianis, iis videlicet, qui exiſtimantur parochiæ ſatisfeciſſe, vel poſtea ſatisfacturi.

18 Sacerdoti non celebrāti licet ſe ipſum communicare.

18. CANON X.] Vide Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.*15. §.7.*num.*9. quem refero *de officio,& poteſt.parochi cap.*20.*num.*24.

19. Confeſſio ſacramentalis neceſſario præmittenda à peccatore ante ſumptionem S. Euchariſtiæ habita copia confeſſoris, *ſup. c.* 7.

19. CANON XI.] Vide Sot.*in* 4.*diſt.*12. *quaſt.*5. *art.*4. *col.*14. Can. *de locis theolog.lib.*3.*col.*189. *ad fin.cum ſeqq.*Ægid.de Coninck *de Sacram. tom.*1.*q.*80.*n.*5.*cum ſeqq.* Azor.*inſtit.moral.p.*1.*lib.*10.*cap.*31.*quaſt*...Soar. *tom.*3.*de Sacrament.diſp.*66 *ſect.*3.*verſ.ſed quares*, Valer.Reginald.*in praxi fori pœnitent. lib.*20. *n.*53. Fernandez *in examine Theologia moralis part.*3. *cap.*4.§.8.Filliuc.*in quaſt.moralib.tom.*1 *tract.*4.*num.*210.Molfeſ.*in ſumma Theologia moralis tract.*3.*cap.*10.*num.*25.

DE

itized by Google

DE REFORMATIONE.

De officio Prælatorum in ſubditorum correctione.

CAPVT I.

1. VIDE Paul. Fuſc. *de viſitat. lib. 2. cap. 26. num. 29. in fine*, Sbroz. *de officio vicarij lib. 3. quæſt.* 1. Fr. Emman. *quæſt. regul. tom. 2. quæſt. 40. art. 1.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 503. in 1. edit.* aliàs *reſol. 404. in 2. edit.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. de viſitat. num. 63.* vbi refert deciſum poſt definitiuam ſententiam in cauſis correctionis, & viſitationis appellari poſſe, ita tamen vt appellatio non ſuſpendat executionem, niſi grauamen per definitiuam ſententiam reparari, vel ab ipſa definitiua appellari non poſſit. 1. Doctores referuntur de materia huius cap. agentes.

2. *Vt ſe paſtores, non percuſſores eſſe meminerint.*] Vide S. Anton. *in ſum. p. 3. tit. 20. cap. 5. §. 3.* Corne. *conſ. 296. circa princ. vol. 4.* Fuſc. *de viſitat. lib. 1. cap. 3. num. 19.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 1. tit. 2. gloſ. 12.* Epiſcopi ſumma attentione perpendant textum *in præſenti, & infrà ſeſſ. 24. de reformation. cap. 3. & ſeſſ. 25. etiam de reformation. cap. 1.* 2. Epiſcopi ſe paſtores, non percuſſores eſſe meminerint.

3. *Cum igitur rei criminum*, &c.] In criminalibus cauſis quando procedi ad vlteriora poſſit, non obſtantibus appellationibus, & inhibitionibus, declarauit ſanctæ mem. Pius V. *in ſua conſtit. 180. incip. Cùm ſicut*, quæ eſt reformatoria conſtitutionum Pij IV. & aliorum ſummorum Pontif. ſic diſtinguendo: Aut reus confeſſus eſt, & tunc licitum erit iudici à quo, non obſtantibus appellationibus, & inhibitionibus, abſque pœnarum incurſu ad vlteriorem executionem pro pœnæ in ſententia irrogatæ executione procedere. Si verò non ſit confeſſus, tunc poterunt admitti, & recipi omnes, & ſingulæ appellationes, ac quæcunque deſuper pro tempore præſentatæ, & præſentandæ commiſſiones, & illarum vigore inhibitiones, citationes, & monitoria decerni, præſtita tamen priùs cautione idonea per partem, ſeu partes appellantes non confeſſos in forma depoſiti pro pœna in qua condemnatus extitit, & ſeu reſpectiuè de ſe conſtituendo in carcere, & ibidem manendo in quacunque parte iudicij, & quatenus pars eſſet diues, facto priùs actuali depoſito arbitrio iudicis ad quem. Quod quidem hodie in praxi obſeruatur, inoleuit enim ſtylus Signaturæ iuſtitiæ, vt quandocunque contingit committi cauſam appellationis in criminalibus, ſemper apponatur clauſula, *parito ſententiæ*, vel *ſeruato exilio*, & forma Motus proprij Pij IV. & Pij V. ita Maſſobr. *de Synodo diœceſana cap. 4. dub. 21. ſecundùm Roman. impreſſionem.* 3. In criminalibus cauſis quando procedi poſſit ad vlteriora, non obſtantibus appellationibus, & inhibitionibus.

4. *Iudicis proceſſum impediant.*] An Epiſcopus viſitans teneatur dare tranſumptum ſi repererit aliquod delictum carceratione, vel caſtiga- 4. Epiſcopus viſitans tenetur dare tranſumptum ſi repererit.

 tione

Digitized by Google

aliquod delictũ carceratione, vel caſtigatione dignum.

tione dignum? Affirmatiuè deciſum fuiſſe refert Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.6. de viſitat. num.62.*

5. Appellatio non datur à viſitatione facta ab Epiſcopo, præſertim à correctione morum.

5. *In cauſis viſitationis*, &c.] A viſitatione facta ab Epiſcopo, præſertim à correctione morum, non dari appellationem, per text. *in præſenti, & cap. 10. ſeſſ. 24. de reformat.* reſoluunt Lancellot *de attentat. & innou. appellat. pend. limit. 18. in princ. num. 6.* Ruginel. *de appellation. §. 2. cap. 3. num. 46.* Marcheſ. *de commiſſion. p. 1. de commiſſ. appellat. extra Roman. cur. cap 6. num. 78. in 2. edit.* quos refert Aloyſ. Ricc *in praxi aurea reſol. 7. num. 1.* vbi *numeris ſeqq.* multa tradit de intellectu huius text. Nauar. *in rub. de iudic. notab. 9. num. 83. & conſ. 1. de appellat.* Thom. Valaſc. *alleg. iuris tom. 1. alleg. 70. num. 4.* Mar. Anton. *var. reſolut. lib. 1. reſol. 95. num. 11. & reſol. 110. num. 14.* Si tamen Epiſcopus procedat in exemptos, ſeu alios priuilegiatos contra eorum priuilegia, dari appellationem exiſtimauit Marcheſan. *d. cap. 6. num. 78.* vbi enim apparuerit de exemptione, ſeu priuilegio, illa geſta reuocantur, Lancellot. *de attentat. p. 2. cap. 12. limit. 18. num. 2. & ſeq.*

6. Appellatio ad effectum ſuſpenſiuum non datur à mandato de reſidendo in viſitatione edito.

6. A mandato de reſidendo in viſitatione edito non dari appellationem ad effectum ſuſpenſiuum, ſed ad effectum deuolutiuum tantùm, deciſum refert Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 6. l. 5. §. 2. num. 2.*

7. Appellatio ad effectum ſuſpenſiuum non admittitur à viſitatione Eccleſiæ cathedralis.

7. Appellationem ad effectum ſuſpenſiuum non admitti à viſitatione Eccleſiæ cathedralis, & perſonarum ipſius ab Epiſcopo facienda, nec ideo illam appellatione ſuſpendi poſſe, tenet Aldan. *in compendio canon. reſol. lib. 1. tit. 4. num. 8.* vbi refert deciſum in Oriolen. 27. Martij 1632. ad 6. ſubdens *ibidem in reſp.* 17. fuiſſe reſolutum appellationis cuiuſcunque prætextu non poſſe impediri, ſeu retardari diœceſanæ Synodi celebrationem.

8. Non extenditur ad cauſas criminales, quæ tractantur apud iudices inferiores, aut delegatos Papæ, vel Epiſcopi.

8. *Necnon in criminalibus ab Epiſcopo,* &c.] Ergo non à iudicibus inferioribus, aut delegatis Papæ, vel Epiſcopi, ita poſt Nauar. tradit Fr. Emman. *in ſum. tom. 3. cap. 20. num. 1.* quem refert Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regul. reſol. 10. num. 10.*

9. Appellari an poſſit quando grauamen illatum per interlocutoriam, non poteſt tolli per appellationem à definitiua.

9. *Ab interlocutoria, vel ab alio quocunque grauamine*, &c.] An appellari poſſit quando grauamen illatum per interlocutoriam non poteſt tolli per appellationem à definitiua? Vide Soar. de Pace *in pract. tom. 2. p. 5. cap. vnic. num. 3.* Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Archiepiſcopi auctoritas, auctor. 18. verſ. primò quæro*, Nauar. *conſ. 2. de appellat.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 105. in 1. edit.* aliàs *reſol. 405. n. 1. in 2. edit.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. c. 4. n. 98.*

10. Carcerationis indebitæ grauamen per appellationem à definitiua reparari non poteſt.

10. Carcerationis indebitæ grauamen per appellationem à definitiua reparari non poteſt, ac proinde ab eo valet appellari, & ordinarius tenetur huic appellationi deferre, & proceſſum transferre ad iudicem appellationis, interim tamen reo manente in carceribus, donec iudex appellationis cauſa cognita aliud iuſſerit, ita referunt deciſum Piaſec. *d. cap. 4. num. 100.* Quaranta *d. verbo Archiepiſcopi auctoritas, num. 20. in addit. lit. B.*

11. Appellatio interpoſita ſuper con-

11. Appellationem interpoſitam ſuper condemnatione ad triremes habere

habere effectum ſuſpenſiuum, reſoluit Aldan. *d. tit. 9. num. 9.* vbi dicit ita fuiſſe reſolutum à S. Congreg. Epiſcop. & Regular. in Auerſana 22. Ianuarij 1591. demnatione ad triremes habet effectũ ſuſpenſiuum.

12. Appellationem à priuatione beneficij habere effectum ſuſpenſiuum, tenet Aldan. *d. tit. 4. n. 10.* vbi aſſerit ſic fuiſſe deciſum in S. Cong. Epiſcop & Regul. in Mileuitana 1. Iunij 1604. 12. Appellatio à priuatione beneficij habet effectum ſuſpenſiuum.

13. Hac de re extat optimum decretum omnino videndum, quod referunt Aloyſ. Ricc. *in d praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 404. *in* 2. *edit.* Proſper de Auguſtino *in addit. ad Quarant. d. verbo Archiepiſcopi auctoritas, auctor.* 18. *verſ. octauo*, Piaſec. *d. p. 2. cap. 4. num.* 101. Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regular. reſolut.* 10. *num.* 33. *cum ſeqq.* tenoris ſequentis, videlicet:

14. *Ad tollendas ambiguitates, & controuerſias iuriſdictionales, quæ inter appellationum, & prioris inſtantiæ iudices non ſine partium diſpendio, curſúſque iuſtitiæ impedimento, & ſæpe cum ſcandalo oriuntur, S. Congr. cauſis Epiſcoporum præpoſita facta priùs relatione S. D. N. Vrbano VIII. ac de Sanctitatis ſuæ mandato viuæ vocis oraculo deſuper habito in hunc qui ſequitur modum ab omnibus, ad quos ſpectat, in poſterum fieri ac ſeruari debere mandauit, & mandat.* 14. Decretum S. Congregationis negotiis Epiſcoporum præpoſitæ.

15. *Metropolitani, Archiepiſcopi, Primates, aut Patriarchæ in Suffraganeos, eorúmve ſubditos non iudicent, niſi in caſibus à iure expreſſis.* 15. Metropolitani in ſuffraganeos eorumve ſubditos non iudicant niſi in caſibus iure expreſſis.

16. *Item nec alij ſuperiores etiam Nuncij, vel Legati de latere ſpecificam facultatem maiorem non habentes cauſas in curiis ordinariorum, vel aliorum inferiorum iudicum pendentes, ad ſe non auocent, niſi per viam legitimæ appellationis ad ipſorum tribunalia deferantur, túncque appellantes ab inferiorum iuriſdictionibus quoad alias cauſas eximere non poſſint.* 16. Metropolitani, & alij ſuperiores cauſas in curiis ordinariorum pendentes non auocant.

17. *Appellationes nunquam recipiantur, niſi per publica documenta, quæ realiter exhibeantur, priùs conſtiterit appellationem à ſententia definitiua, aut à grauamine, quod per definitiuam ſententiam reparari non poſſit in caſibus à iure non prohibitis, per legitimam perſonam, & intra debita tempora fuiſſe interpoſitam ac proſequutam.* 17. Appellationes quando recipiendæ.

18. *Nedum cauſarum, quæ coram inferioribus iudicibus pendent ante definitiuam ſententiam, vel vim definitiuæ habentem, de grauamine illato ſuperiores cognoſcere valeant, licèt citra præiudicium curſus cauſarum ſe id facere conteſtentur. Nec ad hunc effectum liceat eis inhibere, aut ſimpliciter mandare, vt ipſis copia proceſſus tranſmittatur, etiam expenſis appellantis.* 18. Superiores cognoſcere non valent cauſas, quæ coram inferioribus pendent ante definitiuam ſẽtentiam, vel vim definitiuæ habentem.

19. *Inhibitiones poſt appellationem ſicut præmittitur receptam non concedantur, niſi cum inſcriptione tenoris ſententiæ, aut decreti definitiui, aut vim definitiuæ habentis, vel damnum per diffinitiuam irreparabile continentis, aliàs inhibitiones, & proceſſus, & inde ſequuta quæcunque ſint ipſo iure nulla, eiſque impunè non parere liceat.* 19. Inhibitiones poſt appellationem quãdo concedendæ.

20. *Si appellans aſſerat ſententiæ, aut appellationis exemplum, culpa iudicis à quo, vel actuarij habere non poſſe, non ideo recipienda erit appellatio, aut aliqua inhibitio concedenda, ſed eis tantùm, ad quos pertinet, iniungi poterit vt ſoluta condigna mercede actorum exemplum authenticum appellanti intra* 20. Appellatio recipienda non erit quãuis appellans aſſerat ſententiæ, aut appellationis exemplum culpa iudicis à quo, vel actuarij habere non poſſe.

breuem aliquem competentem terminum tradatur. Caueat tamen iudex à quo, niſi verè appellatum fuerit in cauſa appellabili interim aliquid in præiudicium appellantis attentet, etſi per actum publicum, aut per teſtium depoſitiones conſtiterit acta denegari appellanti, tunc mandato tradendi acta poſſit iudex appellationes adiicere, ne interim aliquid noui contra appellantem intentetur.

21. Appellationes à Metropolitanis non recipiuntur ab executione decreti Concilij Trid. aut viſitationis Apoſt.

21. *Ab executione decreti S.Concilij Trid. aut viſitationis Apoſt. appellationes à Metropolitanis non recipiantur, nec, ſi Epiſcopi virtute eiuſdem S.Concilij procedunt vt Sedis Apoſt. delegati in cauſis, quæ ſub eorum iuriſdictione ordinaria non comprehenduntur, ſalua tamen in hoc caſu Legatorum, & Nunciorum Apoſtol. auctoritate.*

22. Appellationes ad effectũ deuolutiuum tantùm admittuntur in cauſis viſitationis ordinariorum, aut correctionis morum.

22. *In cauſis verò viſitationis ordinariorum, aut correctionis morum quoad effectum deuolutiuum tantùm admittuntur, niſi de grauamine per definitiuam irreparabili agatur, vel cùm viſitator citata parte, & adhibita cauſæ cognitione iudicialiter procedit, tunc enim appellationi locus erit quoad effectum ſuſpenſiuum.*

23. Appellatio non admittitur à grauamine, quod per definitiuam reparari nequit, niſi viſis actis.

23. *Cùm à grauamine, quod per definitiuam reparari nequit, vt indebitæ carcerationis, vel torturæ, aut excommunicationis etiam comminatæ, appellatur, nonniſi viſis actis, ex quibus euidenter appareat de grauamine, appellatio admittatur, aut inhibitio, vel prouiſio aliqua concedatur.*

24. Cauſa appellationis dum pendet, appellans in eodem quo reperitur carcere quanto tempore permanebit.

24. *Cauſa appellationis dum pendet, appellans in eodem, quo reperitur, carcere permanebit, quoad iudex, ad quem appellatum eſt, viſis actis, ea cauſa cognita aliter decreuerit, & tunc ſi à iudicis ad quem decreto vim definitiuæ habente fuerit appellatum, nihil mandare, aut pro ſui decreti executione attentare poterit, donec per iudicem ſuperiorem aliud fuerit ordinatum.*

25. Acta originalia proceſſuum primæ inſtantiæ ad iudicem appellationis Notarius mittere non cogatur, niſi, &c.

25. *Acta originalia proceſſuum primæ inſtantiæ ad iudicem appellationis Notarius mittere non cogatur, niſi probabilis aliqua falſitatis cauſa, & ſuſpicio incidat, quæ iudicialiter obiiciatur, & tunc terminata cauſa remittenda ſunt ad ordinarium, vt in ſuo archiuio conſeruentur.*

26. Cenſura eccleſiaſtica in appellante prolata quando relaxari poſſit per iudicem appellationis.

26. *Cenſura eccleſiaſtica in appellante prolata relaxari, aut nulla declarari per iudicem appellationis non poteſt, niſi auditis partibus, & cauſa cognita, túncque ſi conſtiterit eam iuſtam eſſe, ad iudicem, qui excommunicauit, appellans remittendus eſt, vt ab ipſo iuxta ſacros canones beneficium abſolutionis, ſi humiliter petierit, debitámque emendationem præſtiterit, obtineat. Si verò iniuſtam eſſe clarè appareat, ſuperior abſolutionem impendat; ſi dubitetur, honeſtius eſt vt ad excommunicatorem intra breuem aliquem terminum eidem præfigendum abſoluendus remittatur, licèt etiam ſuperior hoc caſu id ipſum per ſe præſtare iure poſſit.*

27. Abſolutio ad cautelam quomodo danda.

27. *Abſolutio ad cautelam nonniſi parte citata, & viſis actis cùm dubitatur de nullitate excommunicationis ab homine prolatæ, vel à iure ſi concurrat dubium facti, vel probabile dubium iuris, concedenda erit, túncque ad tempus breue cum reincidentia, & præſtita per excommunicatum cautione de ſtando iuri, & parendo mandatis Eccleſiæ tantùm, etſi iuxta formam à iure preſcriptam apparebit quem ob manifeſtam iniuriam excommunicatum fuiſſe, debitam etiam ſatisfactionem præſtare, & ſi ob contumaciam manifeſtam*

feſtam expenſas pariter ſatisfacere, & cauere de iudicio ſiſti coram excommunicatore quis tenebitur priuſquam ad cautelam abſoluatur.

28. *A ſententia definitiua contra verum contumacem prolata appellatio non recipiatur, nec inhibitio, aut alia quæuis prouiſio quandiu appellans in huiuſmodi vera contumacia præſtiterit, concedatur.*

28. Appellatio non recipitur à ſententia definitiua contra verum contumacem prolata.

Hactenus S. Congregatio.

29. *Nec Epiſcopus, ſeu vicarius*, &c.] Archiepiſcopum non debere ſe ingerere in prima inſtantia cauſarum, quæ agitantur coram eius ſuffraganeo, cui inhibendum non eſt, nec ille tenetur deferre appellationi, niſi in caſibus Bullæ Gregorij XIII. quæ eſt 24. in Bullario, referunt deciſum Zerol. *in praxi Epiſcop. verbo appellatio, verſ. ad decimum*, Hieron. Roderic. *d. reſol.* 10. *num.* 21.

29. Archiepiſcopus non debet ſe ingerere in prima inſtantia cauſarum, quæ agitantur coram eius ſuffraganeo.

30. Metropolitanum non poſſe cognoſcere etiam citra præiudicium curſus cauſæ coram Epiſcopo, neque ad eum effectum etiam abſque vlla inhibitione poſſe ſimpliciter mandare vt ſibi tranſmittatur copia proceſſus expenſis appellantis extra caſus à Concilio conceſſos appellandi, referunt deciſum Quarant. *d. auctor.* 18. *verſ. primò quæro*, Hieron. Roderic. *d. reſol.* 10. *num.* 22.

30. Metropolitanus non poteſt cognoſcere in prima inſtātia etiam citra præiudicium curſus cauſę coram Epiſcopo.

In criminibus appellationis cauſa à ſententia Epiſcopi quando Metropolitano, & quando vni ex vicinioribus ſit committenda, eorúmve vicarijs, & non inferioribus.

CAPVT II.

1. HVnc text. allegat, & illius ſummam refert Sbroz *de officio vicarij lib.* 3. *quæſt.* 3. vbi *quæſt.* 5. reſoluit poſſe vicarium Patriarchæ, Archiepiſcopi, vel Epiſcopi cognoſcere cauſas appellationum, quas deuoluunt ad ipſos.

2. *Metropolitano, ſeu illius etiam vicario.*] Legatos, ſeu Nuncios Apoſt. non poſſe committère iſtas cauſas ſuis Auditoribus vt illas videant tanquam iudices delegati, reſoluit Aldan. *in compendio canonic. reſolut. lib.* 5. *tit.* 8. *num.* 10. vbi ait ſic fuiſſe reſolutum 6. Octobris 1588. & ſubdit ſub die 24. Maij 1590. fuiſſe deciſum ſententias latas ab Auditoribus Nunciorum Sanctiſſimi in cauſis appellationum in criminali, nullas eſſe, nec propter vtilitatem publicam & communem partium errorem ſuſtineri.

2. Legati, ſeu Nuncij non poſſunt committere cauſas criminales ſuis Auditoribus.

3. *Vni ex vicinioribus Epiſcopis.*] A decretis, & ſententiis ordinarij, qui etiam tanquam Sedis Apoſt. delegatus ex decreto Concilij proceſſit, appellandum eſſe ad Metropolitanum, non autem ad Sedem Apoſtol. tenet Aldan. *vbi ſuprà.*

3. Appellandum eſt ad Metropolitanum à ſententiis ordinarij in cauſa criminali procedētis ex decreto Concil. etiam tanquam Sedis Apoſtol. delegatus.

4. In cauſis verò criminalibus, vel beneficialibus ſpecialiter commiſſis vicario, appellari ab eo ad Epiſcopum cùm dicatur ordinarius, reſoluunt

4. Appellandum eſt à vicario ad Epiſcopū

Digitized by Google

in cauſis criminalibus, vel beneficialibus ſpecialiter commiſſis vicario.

reſoluunt gloſ. *verbo officialem, in cap. 2. de officio vicarij lib. 6.* & *ibi* Lap. *num.* 12. Anch. *num.* 2. Domin. *num.* 9. Franch. *num.* 4. *in fine*, Auguſt. Beroi. *in rub. de offic. deleg. num.* 2. & 26. & *conſil.* 22. *num.* 12. *vol.* 1. Felin. *d. rub. de officio delegat. num.* 4. & *in cap. licet num.* 1. *cum ſeqq. de officio ordinarij*, Rot. *deciſ.* 7. *de officio vicarij.* aliàs 371. *in nouis*, Marant. *de ordine iudic. part.* 4. *diſt.* 5. *in princip. num.* 16. Anton. Cuch. *lib.* 2. *inſtit. maior. tit.* 8. *de vicar. num.* 112. *cum ſeqq.* Sbroz *de officio vicarij lib.* 2. *quaeſt.* 55. *num.* 35. *cum ſeqq.* Sanch. *de matrimon. lib.* 3. *diſp.* 29. *num.* 6. Iacob. de Laurent. *in tract. de iudice ſuſpecto, cap.* 4. *num.* 12. Nicol. Garc. *de beneficijs p.* 5. *cap.* 8. *num.* 40.

Acta primae inſtantiae intra triginta dies dentur gratis reo appellanti.

CAPVT III.

1. Doctores referuntur de materia huius cap. agentes.

1. **V**Ide Sbroz *de officio vicarij lib.* 3. *quaeſt.* 9. vbi de intellectu, Soar. de Pace *in pract. tom.* 2. *p.* 5. *cap. vnic. num.* 14. Mendez de Caſtro *in praxi Luſitana lib.* 2. *cap.* 11. *num.* 14. Nouar. *in ſingul. iuris canon. ſing.* 7.

2. Intellectus huius decreti.

2. Intelligendum eſſe hunc text. de perſona iudicis, qui in criminali cauſa ſententiam tulit, à qua appellatum fuit, vt ſcilicet quantum in ſe erit acta ipſa poſtulanti exhibeat gratis, itaut nullam mercedem ſibi eo nomine accipiat: at verò *cap.* 20. *ſeſſ.* 24. *de reform.* intelligendum eſſe de perſona Notarij, qui ipſam actorum copiam tenebitur exhibere appellanti congrua mercede accepta, reſoluunt Sbroz. *d. loco*, Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib.* 5. *tit.* 8. *num.* 30. vbi refert ita deciſum ſub die 27. Septembris 1627.

3. Appellans in cauſis criminalibus tenetur intra ſex menſes cauſam proſequi, & expeditionem reportare.

3. *Acta primae inſtantiae omnino producat.*] In cauſis criminalibus, qui pecuniariam paſſus fuerit ſententiam, ſi caſus ſit appellabilis, vt *ſuprà ad cap.* 1. dictum eſt, tenebitur appellans infra ſex menſes à die ipſius interpoſitae appellationis computandos ita coram iudice appellationis cauſam ſuam proſequi, vt etiam expeditionem reportet, quibus elapſis, & expeditione coram iudice à quo non reproducta, tenetur idem iudex à quo ad quancunque fiſci inſtantiam, etiamſi acta fuerint tranſportata, ſententiam ipſam debitae executioni omni mora poſtpoſita demandare, vt ſtatuit ſanctae mem. Pius V. *in ſua conſtit.* 143. *incip. Licet*, refert Maſſobr. *de dioeceſana Synodo cap.* 4. *dub.* 21. ſecundùm Romanam impreſſ.

Quandiu

Digitized by Google

Quando certus Epiſcoporum numerus à iure requiſitus non poteſt aſsiſtere Epiſcopo deponenti ac degradanti clericum, aſsiſtant totidem Abbates certi eiuſdem diœceſis, quibus aſsiſtere non valentibus aſsiſtant perſonæ alioquin in dignitate conſtitutæ.

CAPVT IV.

1. DE materia huius text. vide Locat. *in opere iud. verbo degradatio,* Conrad. Brun. *de hæret. lib. 4. cap. 13.* Simanch. *de cathol. inſtitut. tit. 46. num. 69.* Ioan. Roj. *in ſingularibus fidei, ſing. 48.* Bernard. & Salzed. *in pract. cap. 143. in nouiſſ. edit.* Henriq. *in ſumma lib. 13. c. 55* §. 2. Menoch. *de arbitr. caſu* 415. Sbroz *de officio vicarij lib. 2. quæſt.* 157. Cened. *ad Decretal. collect. 65. num. 3.* Zerol. *in praxi Epiſcop. verbo degradatio*, Piaſec. *in ſimili praxi p. 2. cap. 4. num. 93. in fine, & num. 94.* Farin. *in praxi crimin. p. 1. quæſt. 8. num. 72.* Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p. 1. cap. 4. à num. 47.* Mar. Alter. *de cenſur. tom. 2. diſp. 2. cap. 1. verſ. degradatio*, Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 32. tract. 2. num. 52.* Carol. de Graſſis *de effectibus cleric. effectu 1. à num. 814.* Monet. *de diſtribut. quotidian. quæſt. 17. à num. 1.* Bellet. *diſquiſit. clerical. p. 1. tit. de fauore clericorum perſonali* §. 10 *à num. 3.* Fernandez *in examine Theologiæ moralis p. 2. cap. 14.* §. 1. Scip. de Rubeis, & Gauant. *in aphoriſmis Epiſcop. verbo degradatio*, Illuſtriſſ. D. Roder. à Cunha *in tract. de confeſſoribus ſolicitantibus mulieres in confeſſione q. 24.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 3. alleg. 110.* 1. Doctores de materia huius cap. agentes.

2. *Vt ob eorum atrocitatem*, &c.] Crimina, quæ iure communi attento merentur realem degradationem, & curiæ ſeculari traditionem, tria principaliora numerantur, videlicet hæreſis, falſi in litteris Apoſt. commiſſi, & conſpirationis contra proprium Epiſcopum, de quibus omnibus egi *d. alleg. 110. num. 11.* his addendum duxi plura alia Summorum Pontific. conſtitutionibus expreſsè cauta, crimen ſcilicet nefandum, *ibid. num. 19.* crimen abortus animati, etiam *ibid. num. 20.* crimen ſolicitantium mulieres in confeſſione, ſi delicti grauitas petat, *ibi num. 20.* & non ordinatorum celebrantium, vel ſacramentalem confeſſionem audientium, etiam *ibi num. 18.* ac incorrigibilium, qui tranſierint in profundum omnium malorum, ac commiſerint aliquod immanum, & horrendum delictum, *ibid. quoque num. 13.* 2. Degradationem realem, & curiæ ſeculari traditionem quæ crimina mereantur.

3. *Certus Epiſcoporum numerus requiritur.*] Videlicet duodecim Epiſcoporum; ſi degradetur Epiſcopus, ſex ſi degradetur Preſbyter, tres ſi Diaconus, vel Subdiaconus degradentur, vt *in cap. ſi quis tumidus, & in cap. felix 15. quæſt. 7.* ita Salzed. ad Bernard. *in pract. cap. 143. verſ. non tamen, in fine,* Piaſec. *d. p. 2. cap. 4. num. 93. in fine,* Mar. Alter. *d. diſp. 2. cap. 7. à princ.* Bellet. *d.* §. *10. num. 7.* Ego ipſe *d. alleg. 110. num. 22.* 3. Epiſcoporum numerus qui requiratur in degradationibus.

4. *Epiſcopum per ſe, ſeu illius vicarium*, &c.] Poſſe proprij Epiſcopi vicarium generalem contra clericum in ſacris etiam preſbyteratus 4. Vicarius generalis proprij Epiſcopi poteſt ad verbalem

O ordine

Presbyteri depoſitionem procedere, ad actualem verò ſolus proprius Epiſcopus.

ordine inſignitum ad illius condemnationem, & verbalem depoſitionem procedere, ad actualem verò ſolum Epiſcopum proprium per ſe ipſum, reſoluunt Henriq. *in ſumma lib.*13.*c.*43.§.5. Soar. *de cenſur. diſp.*30. *ſect.*1.*num.*19. Auila *eod. tract. p.*3.*diſp.*5. *dub.*1.*concl.*3. Sayr. *in ſimili tract. lib.*5.*cap.*20.*num.*18. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.*1.*cap.*4.*n.*47.*&* 48. Aldrete *de religioſa diſciplina tuenda lib.*1. *cap.*3. *num.*18. Piaſec. *d cap.*4. *num.*93.*in fine*, Bellet. *d.*§.10.*num.*7. Seraphin. de Freitas *ad tract. Illuſtriſſ. D. mei Roderici à Cunha de confeſſarijs ſolicitantibus mulieres in confeſſione, quæſt.*24.*num.*107. Ego ipſe *d. alleg.*110.*num.*7.

5. Epiſcopus electus, & confirmatus ante conſecrationem non poteſt actualiter clericum degradare.

5. Epiſcopum electum, & confirmatum ante conſecrationem non poſſe actualiter clericum degradare, quia huiuſmodi degradatio videtur quidam actus ordinis dependens ab ipſa conſecratione, poſſe tamen verbaliter deponere etiam in ordine ad actualem degradationem, quia eſt actus ſolius iuriſdictionis, reſoluit Mar. Alter. *d. tom.*2. *diſp.*2. *cap.*7. *verſ quærunt Doctores*, ego ipſe *d. alleg.*110.*num.*24.

6. Prælati Religioſorum non habent iure communi facultatem deponendi, vel degradandi ſuos ſubditos.

6. Prælatos Religioſorum non habere facultatem deponendi, vel degradandi ſuos ſubditos, niſi illis conceſſum ſit per priuilegium, vel conſuetudinem à Romano Pontific. toleratam, tenent Sayr. *d. cap.*20. *num.*28. Sylueſt. *in ſumma verbo degradatio* 1. Auila *d. diſp.*5. *dub.*4. poſt alios Bonacin. *de cenſur. diſp.*4. *puncto vnic. num.*8. Ego ipſe *d. alleg.*110. *num.*25.

7. Crimina quæ merentur verbalem depoſitionem.

7. *Necnon verbalem depoſitionem*, &c.] Crimina quæ merentur verbalem depoſitionem, referunt Bertachin. *de Epiſcopo part.*8. *lib.*4. *tit. de cauſa mat. degradat.* Henriq. *d. cap.*55. §.5. Monet. *d. quæſt.*17.*num.*6. Ego ipſe *d. alleg.*110.*num.*10.

8. Abbates degradationi aſſiſtentes ſunt iudices aſſeſſores.

8. *Aſſiſtentibus totidem Abbatibus*, &c.] Illos eſſe iudices aſſeſſores, ac proinde eorum ſuffragio ſtandum eſſe poſt Gemin. & Sylueſt. reſoluit Soar. *de cenſur tom.*5.*diſp.*30.*ſect.*1. *num.*20. contra Aldret. *de religioſa diſciplina tuenda lib.*2. *cap.* 17. *num.* 15. exiſtimantem eos nec aſſeſſores, nec conſultores eſſe, ſed adhibitos ad ſolemnitatem.

Gratias mendacijs, aut taciturnitate extortas pro remiſſione peccati, aut pœna, ad quam criminoſus fuerat condemnatus, reuocet is, qui gratiam feciſſe videbatur.

CAPVT V.

Vide Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.*2.*cap.*2.*num.*66.

1. Principis venia dicitur ſubreptitia non facta mentione de iterato crimine.

1. *Verùm etiam alterius delicti veniam*, &c.] Subreptitiam dici Principis veniam non facta mentione de iterato crimine, tenent Padil. *in l. tranſigere num.*63. *C. de tranſact.* Tiraq. *de pœnis temper. cauſa* 10.*num.*4. Henriq. *in ſumma lib.*13.*cap.*30.§.1. Gutier. *canon. lib.*2.*c.*15.*n.*86. Cened. *ad Decretal. collect.*34.*num.*4. Farin. *in praxi crimin. p.*1.*q.*6.*num.*49. Nicol. Garc. *de benef. p.*8.*cap.*3.*num.*28. Card. Tuſch. *pract. concl. tom.*7.*concl.*730. Sanctarel. *var. reſolut. quæſt.*50.*num.*20.

2. Et

Digitized by Google

2. Et obtentam remiſſionem alicuius delicti non facta mentione prioris condonationis eiuſdem, vel alterius eiuſdem generis, ſubreptitiam eſſe docent Couar. *lib.* 1. *var. cap.* 20. *num.* 8. Clar. §. *fin. quaſt.* 59. *num.* 9. Anton. Gom. *tom.* 3. *var. cap.* 30. *num.* 69. Molin. *de primogen. lib.* 2. *cap.* 4. *num.* 52. *& lib* 4. *cap.* 3. *num* 43. Menoch. *de arbitr. caſu* 203. *num.* 32. Sanctar. *loco proximè citato.* 2. Remiſſio obtenta alicuius delicti non facta mentione prioris condonationis eiuſdem, vel alterius eiuſdem generis, eſt ſubreptitia.

3. *Non admittat.*] Eſt enim ipſo iure nulla gratia ſubreptitiè impetrata, vt tradunt Felin. per text. *ibi in cap. ad audientiam*, *num.* 12. *de reſcript.* Menoch. *de arbitr. caſu* 201. *num.* 2. Surd. *deciſ.* 307. *num.* 17. Sanctarel. *var. reſolut. quaſt.* 50. *num.* 3. Monet. *de commutat. vltim. volunt. cap.* 6. *num.* 123. 3. Gratia ſubreptitiè impetrata eſt ipſo iure nulla.

4. Et quamlibet expreſſionem falſam vitiare gratiam, etiam quod aliàs eſſet Princeps conceſſurus, tenent Caputaq. *deciſ.* 49. *& deciſ.* 254. *num.* 4. *p.* 2. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 6. *cap.* 6. *num.* 197. Nec ad euitandam ſubreptionem ſufficere aliquod ex narratis verificari ad ſuſtinendam gratiam, ſed omnia eſſe verificanda, docent Azeued. *conſ.* 34. Gutier. *canon. lib.* 2. *quaſt.* 15. *n.* 68. *& n.* 108. Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *n.* 193. Rot. *deciſ.* 634. *p.* 1. *diuerſ.* 4. Expreſſio qualibet falſa vitiat gratiam, etiam quod aliàs eſſet Princeps conceſſurus.

Epiſcopus nequaquam moneatur, aut citetur vt perſonaliter compareat, niſi ob cauſam ex qua deponendus, aut priuandus veniret.

CAPVT VI.

1. VIde Sbroz. *de vicario Epiſcopi lib.* 2. *quaſt.* 58. *num.* 7. *& quaſt.* 59. *num.* 2. *verſ. nec dicatur,* Clar. §. *fin. quaſt.* 37. *verſ. vlterius quaro,* Salzed. *ad Bernard. in pract. cap.* 124. *lit. A. in nouiſſ. impreſſ.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſium, cap.* 169. *num.* 15. Vgolin. *de officio Epiſcopi c.* 2. §. 2. *n.* 4. *verſ. decimo,* metipſum *in ſimili tract. p.* 3. *alleg.* 112. *num.* 6. Alzed. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 7. *num.* 3. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 41. *num.* 5. vbi decretum hoc intelligit procedere in Epiſcopis non reſidentibus, qui iſti ſolùm poſſunt citari, ſeu moneri ad comparendum ob cauſam, ob quam venirent deponendi, ſeu priuandi, additque Epiſcopos reſidentes, etiamſi ſit cauſa atrociſſima, vtpote hæreſis, aut læſæ maieſtatis, minimè poſſe citari ad perſonaliter comparendum per quoſcunque iudices ordinarios, vel delegatos, etiam S. R. E. Cardinales, niſi de expreſſa, & ſpeciali commiſſione manu Papæ ſignata. Et expreſsè Pius IV. *in ſua conſtit. incip. De ſalute gregis*, anno eius primo ſtatuit Epiſcopos ex quouis delicto etiam atrociſſimo ad Roman. Curiam citari non poſſe, niſi in primis accedat ſpecialis commiſſio Papæ, vt teſtatur Eraſm. à Cochier *de iuriſdict. ordinarij in exemptos*, *p.* 1. *quaſt.* 41. quem refero *d. alleg.* 112. *num.* 7. 1. Doctores de materia cap. agentes.

Digitized by Google

Teſtes contra Epiſcopum quibus qualitatibus præditi eſſe debeant iiſque carentes grauibus pœnis mulctandi.

CAPVT VII.

1. VIde quæ dixi *de officio, & poteſtate Epiſcopi p.* 3. *allegat.* 112. *num.* 11.

Cauſæ Epiſcoporum quando coram Pontif. referantur, & per ipſum terminentur.

CAPVT VIII.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.* 124. *lit. A. verſ hoc de clericis, in fine*, Henriq. *in ſum. lib.* 13. *c.* 55. §. 2. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcopis n.* 80. Illuſtriſ. D. Rodericum à Cunha *in tract. de confeſſoribus ſolicitantibus mulieres in confeſſione q.* 12. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 112. *à princip.* & latiùs *infrà ſeſſ.* 24. *de reform. c.* 5. Alzed. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 7. *à num.* 1.

2. Archiepiſcopus non poteſt iudicare cauſas vertentes inter Epiſcopos ſuffraganeos.

2. Archiepiſcopum non poſſe iudicare cauſas vertentes inter Epiſcopos Suffraganeos, reſoluit Aldan. *in compendio canon. deciſ. lib.* 1. *tit.* 1. *n.* 8. vbi teſtatur ita fuiſſe deciſum in S. Congr. cauſis Epiſcoporum præpoſita in vna Regien. 31. Maij 1588.

De ſanctiſſimo Pœnitentiæ ſacramento.

1. Doctores de ſacramento Pœnitentiæ agentes.

1. VIDE Theologos cum Magiſtro *in* 4. *diſt.* 14. S. Thom. *p.* 3. *q.* 84. vbi Nugnus, & Vaſquez, Victor. Armil. Silueſt. & alios Summiſtas *verbo confeſſio, & verbo pœnitentia*, Polianth. *eod. verbo*, Hieron. Onuphr. Luc. Pinell. & Thom. Zerol. *in ſuis tractat. de pœnitentia*, Card. Bellarm. *in ſuis controuerſ. cathol. lib. vnic. de pœnitent.* Soar. *tom.* 4. *de pœnit.* Valent. *tom.* 4. *diſp.* 7. *q.* 3. *cum tribus ſeqq.* Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.* 1. *lib.* 1. *cap.* 1. *cum ſeqq.* Henriq. *in ſum. lib.* 4. *de pœnitentia*, Viuald. *in candel. aureo tit. de pœnitentia*, Petr. de Ledeſma *in ſum. p.* 1. *de ſacram.* vbi de pœnitentia, Valer Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 29. Ægid. de Coninck *de ſacrament. & cenſur. tom.* 1. *diſp.* 1. Bonacin. *de ſacrament. diſp.* 5. *de pœnitentia*, Galgan. *de iure publico lib.* 3. *tit.* 89. Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. tract.* 5. *cap.* 1. Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract.* 7. *de ſanctiſſimo ſacramento Pœnitentiæ*, Filliuc. *in quæſt.*

Digitized by Google

quaſt. moralib. tract. 6. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, prac.* 2. Paul. Laymann *in Theologia morali lib...*

De neceßitate, & inſtitutione ſacramenti Pœnitentiæ.

CAPVT I.

1. VIde Soar. *tom.* 4. *de pœnit. diſp.* 16. *ſect.* 1. *n.* 4. *cum ſeqq.* Sayr. *de Sacrament. in genere lib.* 2. *cap.* 2. *q.* 1. *art.* 1. *verſ. de pœnitentia,* Valent. *tom.* 4. *diſp.* 7. *q.* 9. *puncto* 2. Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.* 1 *lib.* 1. *c.* 1. *n.* 5. Nugn. *q.* 84. *art.* 3. *dub.* 2. *concl.* 2. Pitigian. *diſt.* 17. *quaſt. vnic. art.* 6. *concl.* 2. Vaſq. *in* 3. *p. tom.* 2. *diſp.* 60. & 135. *n.* 10. & *tom.* 4. *q.* 84. *art.* 1. *dub.* 1. & *q.* 93. *art.* 1. *dub.* 4. *cum ſeqq.* Ægid. de Coninck *de Sacram. & cenſur. tom.* 1. *q.* 65. *art.* 1. & *q.* 66. *num.* 140. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 28. *num.* 39. *cum ſeqq.* Emman. de Valle *de incantat. & enſalmis, opuſculo* 1. *ſect.* 2. *c.* 11. *n.* 18. *cum ſeqq.* & *cap.* 13. *n.* 6. Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 5. *q.* 2. *puncto* 4. *à num.* 1. Fernandez *in examine Theolog. moralis p.* 3. *cap.* 6. §. 1. *n.* 2. Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract.* 7. *cap.* 3. *n.* 13. *cum ſeqq.* Filliuc. *in quaſt. moralib. tract.* 6. *cap.* 2. *n.* 44. *cum ſeqq.* Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, prac.* 2. *lib.* 1. *in proœmio,* Paul. Layman. *in ſum. Theolog. moralis lib.* 5. *de ſacrament. tract.* 6. *cap.* 2. & *cap.* 3. *in princ.* 1. Pœnitentiæ neceſſitas, & inſtitutio.

De differentia ſacramenti Pœnitentiæ, & Baptiſmi.

CAPVT II.

1. VIde Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.* 2. *cap.* 3. *num.* 35. Valent. *tom.* 4. *diſp.* 7. *quaſt.* 1. *puncto* 5. Soar. *tom.* 4. *de pœnitent. diſp.* 17. *ſect.* 1. *verſ. ſecunda veritas fidei,* Ægid. de Coninck *de ſacrament. & cenſur. tom.* 1. *quaſt.* 68. *art.* 3. *num.* 41. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 28. *num.* 38. Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. p.* 1. *tract.* 3. *cap.* 3. *queſt.* 32. Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo Baptiſmus, differ.* 1. 1. Pœnitentiæ, & Baptiſmi differentia.

2. *Sed ante hoc tribunal*, &c.] Ex his verbis colligi abſolutionem non poſſe abſenti validè impendi, ſic probant *infrà* referendi. Text. iſte aſſignans differentiam inter Baptiſmum, & pœnitentiam, dicit Chriſtum velle eos, qui poſt Baptiſmum peccarunt, ſiſti ante hoc tribunal, vt per Sacerdotis ſententiam poſſint liberari; ſed ſiſti ante tribunal, eſt actu ſe præſentem conſtituere ante tribunal, vt patet ex *toto tit. ff. ſi quis caution. in iudicio ſiſtendi cauſa factis*; ergo pœnitens debet actu ſe præſentẽ conſtituere in obtinenda abſolutione; ita Valent. *tom.* 4. *d.* 7. *q.* 11. *p.* 1. *col.* 15. Emman. Sà *verbo abſol. n.* 10. Soar. *tom.* 4. *diſp.* 19. *ſect.* 3. *n.* 7. 2. Abſolutio ſacramentalis non poteſt abſenti validè impendi.

Digitized by Google

Peſant. *in addit.ad* 3. *p. queſt.* 10. *ad fin. diſp.* 3. Henriq. *in ſum. lib.* 5. *cap.*2. *num.* 7. *lit. F.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 6. *num.*5. & ideo Clemens VIII. in generali inquiſitione S. vniuerſalis Inquiſitionis, ſub die 20. Iunij 1602. prohibuit ſub grauibus pœnis propoſitionem, & vti falſam, ſcandaloſam & temerariam damnauit, videlicet licere per litteras, ſeu internuncium Confeſſario abſenti peccata ſacramentaliter confiteri; quod decretum referunt Fernandez *in examine Theolog.moral. p.*3. *cap.*6. §.6.*num.*29. Ioan.Valer. *de different. inter vtrumque forum,verbo Pœnitentia, differ.*9.*in fine,* Bonacin.*de cenſur. extra Bullam Cœnæ,diſp.*2.*q.*3. *puncto* 33. Ego ipſe *de officio,& poteſt. parochi cap.*19. *num.*44.

3. Pœnitentia laborioſus quidã Baptiſmus à SS.Patribus dictus fuit.

3. *Vt meritò pœnitentia,* &c.] Vide Nau. *in cap.vlt. de pœnitent. diſt.* 7.§ *quod quamuis,num.*10.*&* 11.Sayr. *de ſacram. in genere, lib.*5. *cap.*1. *q. vnic.art.*2.*verſ. de pœnitentia.*

4. Pœnitentiæ ſacramentum eſt neceſſarium neceſſitate medij in re, vel in voto lapſis poſt Baptiſmum.

4. *Eſt autem hoc ſacramentum* , &c.] Vide S.Thom. *in addit. ad* 3. *p. queſt.*6. *art.*1. vbi Nugn. *dub.*2. Soar. *tom.*4. *de pœnit. diſp.*17. *ſect.*2. *n.*5. *& ſect.*3. *num* 3. Henriq. *in ſum. lib.*4. *cap.*2.§.1.*&* 2. Vaſq. *tom.* 4. *diſp.* 84.*art.*5. *dub.vnic. num.*44. Valer.Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.*6. *num.*41.*& lib.*28.*num.*40. Bonacin. *de ſacrament.diſp.*5.*q.*2. *puncto* 3.*n.*1. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta,præc.*2. *lib.*2. *cap.*1.*n.*2. Fernandez *in exam. Theol.moral.p.*3.*c.*6.§.1.*n.*3.

5. Peccatum actuale, & originale commiſſum ante Baptiſmum non eſt materia ſacramenti Pœnitentiæ neceſſaria, vel ſufficiens.

5. *Poſt Baptiſmum.*] Ergo peccatum originale,ac etiam actuale commiſſum ante Baptiſmum non eſt materia ſacramenti Pœnitentiæ neceſſaria, vel ſufficiens,ita Medin. *in Cod.de Confeſſione q.*5.*ad fin.* Sot. *in* 4.*diſt.*14.*q.*1.*art.*2. Henriq.*d.lib.*4.*c.*9.§.1.Valer.Reginald. *d.lib.*6.*n.*104. Bonacin.*d.diſp.*5.*q.*3.*puncto* 1.*n.*4.

De partibus,& fructu ſacramenti Pœnitentiæ.

CAPVT III.

1. Forma ſacramenti Pœnitentiæ.

1. DOcet ſancta Synodus in præſenti, ſacramenti Pœnitentiæ formam,in qua præcipuè ipſius vis ſita eſt, in illis miniſtri verbis poſitam eſſe, *Ego te abſoluo,*&c.& colligunt ex hoc text. Nauar. *in man. cap.*26. *num.*2. Soar. *tom.*4. *de pœnit. diſp.* 19. *ſect.*1. *num.* 21. Henriq. *in ſum. lib.*4.*cap.*11. §.3. Nugn.*p.*3. *queſt.*84.*art.*3. *dub.*2.*verſ. multa dubiola,* Vaſq. *tom.*4. *diſp.*84. *art.*3. *dub.*4. *num.* 4. Pitigian. *de pœnitent. diſt.* 14. *queſt.*4.*art.*5.*ad fin.* Marcel. Megal. *p.*1. *inſtit. Confeſſar. lib.*2. *cap.*9. *cum ſeqq.* Petr.de Ledeſma *in ſum. p.*1. *de Sacram. vbi de ſacram. Pœnitentia, cap.* 3. *dub.* 3. *num.*30. *verſ. primera concluſion.* Sayr. *de Sacram. in genere lib.*1.*cap.*3. *queſt.vnic. art.*5. *verſ. in Pœnitentiæ ſacramento*, Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.*8.*num.*2. Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract.*7.*cap.*5.*de forma ſacramenti Pœnitentiæ,* Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 5.*queſt.*4.*puncto* 1.*num.*1. Filliuc. *in queſt.moralib. tom.*1.*tract.*6. *num.*61.

cum

Digitized by Google

cum ſeqq. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præcept.* 2. *lib.* 2. *cap.* 9. Fernandez *in examine Theologiæ moral. p.* 3. *cap.* 6. §. 8. *num.* 4. Paul. Laymann *in Theolog. morali lib.* 5. *tract.* 6. *cap.* 3. *num.* 8. *in fine.* Valent. *tom.* 4. *diſp.* 7. *q.* 1. *puncto* 3. vbi *in verſ. ad illud,* reſpondet particulam, *&c.* qua vſus eſt Concilium in præſenti, poſt illa verba, *Ego te abſoluo*, non addi ad oſtendendum alia verba eſſe de eſſentia, ſed ad indicandum alia poſſe adiungi, quæ de more adiunguntur, & non ſunt de eſſentia, Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom* 2. *diſp.* 4. *de pœnitent. dub.* 8. *à num.* 49. vbi ſubdit dictam particulam, *&c.* addi à Concil. in præſenti, vt indicaret ſe non definire an alia verba requirantur, ſed hoc relinquere Doctoribus diſputandum; in ſumma omnes concludunt ad eſſentiam, & valorem Sacramenti ſufficere hæc duo verba explicitè prolata, *Abſoluo te.*

Particula, & cætera, qua vſus eſt Concil. in forma pœnitentiæ tradenda quid importet.

2. *Sunt autem quaſi materia*, &c.] Vide S. Thom. 3. *p. quæſt.* 84. *art.* 1. vbi Nugn. Soar. *d. tom.* 4. *diſp.* 18. *sect.* 3. Nauarr. *in man. præl.* 10. *num.* 3. *& in ſumma de pœnit. diſt.* 5 *num.* 18. Henriq. *d. lib.* 4. *cap.* 9. *&* 10. Fernandez *in examine Theolog. moral. p.* 3. *cap.* 6. §. 3. *num.* 1. Sayr. *d. lib.* 1. *cap.* 3. *q. vnic. art.* 7. *verſ. ad primum, in med.* Ægid. de Coninck *de Sacram. tom.* 2. *diſp.* 4. *à num.* 27. & præcipuè *num.* 32. Bonacin. *d. diſp.* 5. *quæſt.* 3. *puncto* 2. *num.* 1. Molfeſ. *in ſumma Theolog. moralis tract.* 7. *cap.* 3. *num.* 21.

2. Materia proxima ſacramenti Pœnitentiæ ſunt actus pœnitentis.

3. Materiam verò remotam huius Sacramenti neceſſariam, eſſe peccatum actuale commiſſum poſt Baptiſmum, reſoluunt Doctores citati *in collect. ad cap.* 2. *num. vlt. huius ſeſſ.* quibus addo Fernand. *d. cap.* 6. §. 2. Sufficientem autem materiam, ſed non neceſſariam eſſe quodlibet peccatum, iam ſemel ac ſæpiùs ritè, & rectè confeſſum, definiuit Benedictus XI *in Extrauag.* 1. *de priuileg.* & tradunt Fernandez *d. cap.* 6. §. 2. *n.* 3. Sot. Tolet. Soar. & Henriq. quos refert & ſequitur Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præcept.* 2. *lib.* 2. *cap.* 1. *num.* 14.

3. Materia remota ſacramenti Pœnitentiæ eſt peccatum actuale commiſſum poſt Baptiſmum.

4. *Reconciliatio eſt cum Deo*, &c.] Vide Molfeſ. *d. tract.* 7. *cap.* 6. *num.* 12.

4. Pœnitentiæ effectus quantum ad eius vim & efficaciam, eſt reconciliatio cum Deo.

De contritione.

CAPVT IV.

1. VIde S. Thom. *p.* 3. *quæſt.* 85. *cum ſeqq.* vbi omnes eius expoſitores, & præcipuè Vazq. & Nauarr. *in manual. cap.* 1. *num.* 6. Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.* 1. *lib.* 1. *à cap.* 2. *vſque ad* 7. Ioan. Maldonat. *tom.* 2. *de pœnit. tit. de contritione*, Henriq. *in ſumma lib.* 4. *cap.* 17. *cum ſeqq.* Luc. Pinel. *de ſacram. Pœnitent. vbi de contrit.* Soar. *tom.* 4. *de pœnitent. diſp.* 4. Hieron. Onuphr. *de pœnit. diſp.* 2. Marcel. Megal. *p.* 1 *inſtit. confeſſar. lib.* 4. Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarmini p.* 2. *lib.* 5. *cap.* 3. Ægid. de Conink *de Sacrament. & cenſur. tom.* 1. *q.* 68. *num.* 30. *& tom.* 2. *diſp.* 1. *dub.* 2. *num.* 13. *cum ſeqq.* Petr. de Ledeſma *in ſumma p.* 1. *de Sacrament.* vbi de pœnit. *cap.* 6. *&* 7.

1. Doctores de contritione agentes.

Digitized by Google

& 7. Fernandez *in examine Theologiæ moralis p.3. cap.6. §.4.* Bonacin. *de Sacrament. diſp.5. quæſt.5.* Galganet. *de iure publico, lib.3. tit.90.* Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moral. tract.7. cap.7.* Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib.1. quæſt.32. num.2. verſ. qui verò,* Iul. Lauor. *de Iubilæo p.1. cap.14. num.67. cum ſeqq.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. tract.5. cap.1. quæſt.7.* Vincent. Filliuc. *in quæſt. moralib. tract.6. cap.7. cum ſeqq.* Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præcept.2. lib.2. cap.3.* Paul. Laymann *in Theologia morali lib.5. tract.6. cap.4.*

2. Contritio animi dolor ac deteſtatio eſt.

2. *Animi dolor ac deteſtatio eſt.*] Vide Fernandez *d. cap.6. §.4. num.5.* Molfeſ. *d. tract.7. cap.2. num.39. cum ſeqq.* Fagundez *d. lib.2. cap.5. num.9.*

3. Attritio quid.

3. *Illam verò contritionem imperfectam,* &c.] Vide Soar. *d. tom.4. diſp.5.* Henriq. *d. lib.4. cap.17. §.4. & cap.26. §.5.* Valent. *tom.2. diſp.2. q.8. punct 2.* Pitigian. *p.2. diſt.14. quæſt.2. art.6. concl.2.* Chamerot. *de Sacram. tract.6. de contrit. dub.2.* Onuphr. *d. diſp.2. ſect.1. q.3.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.5. num.71. cum ſeqq.* Zerol. *de pœnit. cap.6. dub.2. & 3.* Fernandez *d. cap.6. §.4. num.12. cum ſeqq.* Bonacin. *d. diſp.5. quæſt.5. puncto 3.* Molfeſ. *d. tract.7. cap.8.* Fagundez *d. lib.2. c.4. & 5.* Paul. Laymann *d. lib.5. tract.6. cap.4.*

4. *Quamobrem falsò quidam,* &c.] Vide Molfeſ. *d. tract.7. cap.6. num.14.*

De confeſſione.

CAPVT V.

1. Doctores de ſacramentali confeſſione agentes.

1. VIde S. Thom. 3. *p. quæſt.90. cum ſeqq.* vbi latiſſimè Vazquez, Nauarr. *in man. cap.1. num.1. cum ſeqq. & cap.21. num.30. & 34. & in ſumma de pœnit. diſt.1. num.18.* Ioan. Maldon. *tom.2. de pœnit. in controuerſ. de confeſſ.* Luc. Pinel. *de ſacramento Pœnitentiæ, tract.2. de confeſſ.* Vincent. Mazzol. *in breui regula ad Confeſſarij, & confitentis munus rectè obeundum,* Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.1. lib.1. cap.8. cum ſeqq.* Henriq. *in ſumma lib.5.* Marcel. Megal. *p.1. inſtitut. confeſſar.* Petr. de Ledeſma *in ſumma part.1.* vbi de ſacramento Pœnitentiæ, *cap.8.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.2. diſp.4. à num.27.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.6. à num.28.* Galganet. *de iure publico lib.3. tit.92.* Fernandez *in examine Theologiæ moralis p.3. cap.6. §.6.* Bonacin. *de Sacrament. diſp.5. quæſt.5. ſect.2.* Iul. Lauor. *de Iubilæo p.1. cap.14.* Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moral. tract.7. cap.9. cum ſeqq.* Vincent. Filliuc. *in quæſt. moralib. tract.7.* Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præcept.2. lib.3.* Paul. Laymann *in Theologia morali lib.5. tract.6. cap.5.* Leon. *de officio, & poteſtate confeſſoris.*

2. Peccata omnia mort. poſt Baptiſmum commiſſa neceſſariò explicanda ſunt in confeſſione.

2. *Omnia peccata mortalia,* &c.] Peccata omnia mort. poſt Baptiſmum commiſſa neceſſariò explicanda eſſe in confeſſione, docent S. Thom. *in 4. diſt.47. quæſt.3. art.4.* Soar. *tom.4. de pœnit. diſp.22. ſect.1. num.6.* Valent. *tom.4. diſp.7. quæſt.11. puncto 1. col.4.* Henriq. *d. lib.5. cap.5. §.8.* Pitigian. *p.2. diſt.17. q. vnic. art.6. concl.1. & art.11. concl.1.* Ægid. de Coninck

d. tom.2.

d.tom.2.diſp.7.dub.1.concl.1. Fernandez *d.cap.6.§.6.n.2.* Valer.Reginald. *d.lib.6.num.91.& 99.* Bonacin.*d.quæſt.5.ſect.2.puncto 4.num.1.* Fagundez *d.præcept.2.lib.1.in proœm.*

3. Pœnitens circa peccata mort. quantam inquiſitionem præmittere debeat.

3. *Poſt diligentem ſui diſcuſſionem*, &c.] Pœnitentem circa peccata mortalia tantam inquiſitionem præmittere debere, quantam adhiberet in negotio arduo, ſeu quanta iudicio prudentis viri iudicatur ſufficiens ad omnia peccata in memoriam reuocanda, colligunt Nauarr. *in man. cap.9.num.10.* Henriq. *d.lib.5.cap.5.à princip.* Nugn. *in addit.ad 3.p.quæſt.9. art.2.dub.1.diffic.vnic.verſ.circa octauam concluſionem*, Peſant.etiam *in addit.ad 3.p.quæſt.10.de integr.confeſſ.diſp.5.* Zerol. *de pœnit. cap.7. quæſt.35.* Ægid. de Coninck *d. diſp.7. dub.9. num.71.* Petr. de Ledeſma *in ſumma p.1. de Sacrament.* vbi de pœnit. *cap.16. concl.6.* Valer.Reginald. *d.lib.6. num.9.& 10.* Bonacin *d.diſp.5.quæſt.5.ſect.1.puncto 2.§.1.num.2.* Lauor. *d.cap.14.num.16.cum ſeqq.* Fernandez *d.p.3.cap.6.§.6.num.23.*

4. Peccata venialia omitti poſſunt à pœnitente, nec obligatur ea confiteri per ſe ex præcepto Eccleſiæ.

4. *Nam venialia*, &c.] Peccata venialia poſſunt à pœnitente omitti, nec qui ea tantùm habet, obligatur per ſe ex præcepto Eccleſiæ confiteri, ita Victor. *de Sacrament.n.158.* Viuald. *in candel.aureo*, vbi de Confeſſ. *num.51.* Soar. *tom.4.de pœnit.diſp.36.ſect.2.num.6.* Nauarr. *in cap.fratres,de pœnit.diſt.5.num.62.* Henriq. *d.lib 4.cap.4.§.1.litt.B.* Azor. *inſtit. moral.p.1.lib.7.cap.39.quæſt.3.* Fernandez *p.2.cap.8.§.3.num.4. & p.3.c.6. §.6.num.14.* Luc.Pinel. *tract.2.de confeſſ.cap.7.dub.2. & cap.8. poſt princ.* Ægid. de Coninck *d.tom.2. diſput.5.à num.51.* Valer.Reginald. *d.lib.6. num.44.& 92.* Gutier. *canon.lib.1.cap.6.n.7.* Ludouic.Beia *reſponſ.caſuum conſcient.p.3.caſu 37.* Filliuc. *in quæſt.moral.tom.1.tract.7.num.105.* Fagundez *d.præcept.2.cap.1.num.4.& cap.2.num.8.* Ego ipſe *in collect. ad cap.omnis vtriuſque ſexus,num.4.de pœnit.& remiſſ.* Paul.Laymann *d.lib.5.tract.6. cap.5.num.12.*

5. Peccata omnia, quæ memoriæ occurrunt, confitenda.

5. *Quæ memoriæ occurrunt peccata.*] Vide Nauarr. *in man.cap.21.n.35.* Henriq. *d.lib.5.cap.3.§.4.* Lauor. *d.p.1.cap.14.à num.15.* eundem Nauarr. *in cap.fratres,de pœnit. diſt.5. num.70.* vbi aduertit nullum fuiſſe in iure textum ante Concil.Trident. qui expreſsè de hac ad memoriam peccata reducendi diligentia loquatur, & *num.83.* declarat quid faciendum, quando confitens ait ſe non, vt debebat, ad memoriam ſua reduxiſſe peccata.

6. Doctores referuntur agentes de circumſtantiis in confeſſione neceſſariò explicandis.

6. *Colligitur præterea etiam eas circumſtantias*, &c.] Vide Nau. *in man. cap.6.num.3.& in cap.conſideret, de pœnit.diſt.1.num.10.cum ſeqq.* Henriq. *d.lib.5.cap.6.cum ſeqq.* Peſant. *in addit.ad 3.p.quæſt.10.§. de integritate confeſſionis diſp.3.* Nugn.etiam *in addit. ad 3.part quæſt.9. art.2. dub.2.* Luc. Pinel. *de ſacramento Pœnitent.tract.2. de confeſſ. cap.3. cum ſeqq.* Zerol. *de pœnitent. cap.12.* Sayr. *in claui Regia lib.2.cap.3.* Fernandez *d.p.3. cap.6. §.6. num.5. cum ſeqq.* Petr. de Ledeſma *d. tract. de ſacramento Pœnitentiæ, cap.18.* Valent. *tom.4. diſp.7. quæſt.11. puncto 1.* Valer. Reginald. *d.lib.6. num.110.cum ſeqq.* Ægid.de Coninck *de Sacrament. tom.2. diſp.7. num.8. cum ſeqq.* Bonacin. *d. quæſt.5.ſect.2. puncto 2.§.3. difficultat.3.* Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moralis, tract.7. cap.12. num.58. cum ſeqq.* Iul. Lauor. *de Iubilæo part.1.cap.14.à num.47.* Galet. *in margarita caſuum conſcient.verbo*

P *circumſtantia*,

circumſtantia, Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. part. 1. tract. 5. cap. 12. quaſt. 74. cum ſeqq.* Fagundez *in quinque Eccleſia pracepta, pracept. 2. lib. 4. cap. 1. cum ſeqq.* Paul. Laymann *dicto lib. 5. tract. 6. cap. 5. num. 12.*

7. Præcepto annuæ cõfeſſionis tenentur omnes, qui ad annos diſcretionis peruenerint.

7. *Saltem ſemel in anno*, &c.] Vide *cap. omnis vtriuſque ſexus, de pœnitent. & remiſſ.* vbi latè ſcripſi *à num. 5.* Henriq. *d. lib. 4. cap. 3. §. 2. litt. I. & cap. 4. §. 7.* Vazq. *in 2. 2. D. Thom. quaſt. 90. art. 3. dub. 1. num. 5. & 15.* Ægid. de Coninck *d. diſp. 5. à num. 44.* Luc. Pinel. *d. tract. de confeſſione cap. 7.* Molfeſ. *d. tract. 7. cap. 10. num. 23.* latè Fernandez *in examine Theologia moralis p. 2. cap. 8. §. 3.* Fagundez *in quinque Eccleſia pracepta, prac. 2. cap. 1.*

8. Pœnitẽtiario confeſſus ſatisfacit Eccleſiæ præcepto.

8. Satisfeciſſe videri præcepto Eccleſiæ contento *in d. cap. omnis vtriuſque ſexus*, qui ſemel in vno Paſchatis tempore peccata fuerit confeſſus Pœnitentiario deputato in vim decreti Concil. Trident. *ſeſſ. 14. cap. 5.* refert deciſum Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib. 4. tit. 29. l. 1. §. 1. de confitendo ſemel in anno.*

9. Epiſcopus poteſt aduersùs eos, qui tẽporibus ab Eccleſia ſtatutis confiteri, & Euchariſtiam ſumere neglexerint, vſque ad excommunicationẽ procedere.

9. Epiſcopum poſſe aduersùs eos, qui temporibus ab Eccleſia ſtatutis confiteri, & Euchariſtiam ſumere neglexerint, vſque ad excommunicationem procedere, etſi text. *in d. cap. omnis vtriuſque ſexus*, vellet ab Eccleſia arcendos, refert deciſum idem Armendar. *d. loco num. 3.* vbi addit Epiſcopum talibus pro ſatisfactione pœnas pecuniarias pio loco applicandas imponere poſſe, cùm hæc aliquando magis timeantur, non expedire tamen vt Epiſcopus ſibi reſeruet abſolutionem eorum, qui temporibus conſtitutis negligunt confiteri, & communicare.

10. Confeſſionem, & ſacram communionem ſemel in anno omittentes de hæreſi ſunt ſuſpecti.

10. De hæreſi tamen ſuſpectos credunt omittentes confeſſionem, & ſacram communionem ſemel in anno, cùm ſit ſignum malæ credentiæ, Penia *in direct. Inquiſit. part. 3. commento 24.* Menoch. *de praſumpt. lib. 5. praſumpt. 6. num. 27.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo caſus, verſ. confeſſionem*, Ludouic. Beia *in reſponſ. caſuum conſcient. part. 4. caſu 4.* quos refero *in collect. ad d. cap. omnis vtriuſque ſexus, num. 11.*

11. Præcepto annuæ confeſſionis ſatisfacit tantùm qui confitetur bene.

11. Huic præcepto annuæ confeſſionis non ſatisfaciunt qui fictam, vel informem, aut ſine propoſito emendæ confeſſionem fecerunt, ita Sot. *in 4. diſt. 18. quaſt. 3. art. 3. concl. 2. 3. & 4.* Nauarr. *in man. cap. 10. num. 4.* Soar. *d. diſp. 36. ſect. 7. num. 1. & 2.* Fernandez *d. p. 2. cap. 8. §. 3. num. 12.* vbi refert aliquos contrarium tenentes.

12. Præceptum annuæ cõfeſſionis obligat intra annũ computandum à Quadrageſima in Quadrageſimam.

12. *In anno.*] Intra annum ſcilicet, computandum à Quadrageſimæ in Quadrageſimam, reſoluunt Soar. *tom. 4. de pœnit. diſp. 36. ſect. 3. num. 3.* Luc. Pinel. *d. cap. 7. dub. 1.* Azor. *d. p. 1. lib. 7. cap. 36. quaſt. 6.* Valer. Reginald. *d. lib. 6. num. 36.* Ægid. de Coninck *d. tom. 2. diſp. 5. num. 56.* Fernandez *d. p. 2. cap. 8. §. 3. num. 6.*

13. Præcepto annuæ confeſſionis ſatisfit quauis confeſſione facta per annum.

13. Non obligare tamen pro certa anni parte, ſed ſatisfieri huic præcepto quauis confeſſione facta per annum, tenent Victor. *in ſumma num. 137.* Vazq. *d. q. 90. art. 3. dub. 1. num. 5. & 15.* Sot. *in 4. diſt. 18. q. 1. art. 4.* Emman. Sà *in aphoriſm. verbo confeſſio num. 4.* Viuald. *in candel. aureo*, vbi de confeſſione, *num. 16.* Ægid. de Coninck *d. diſp. 5. num. 57. cum ſeqq.*

Fernandez

Fernandez *d. p.* 2. *cap.* 8. §. 3. *num.* 6. vbi probat, quia *in d. cap. omnis vtriuſque ſexus*, traduntur duo præcepta, vnum de confeſſione, alterum de Euchariſtia; pro Euchariſtia aſſignatur determinatum tempus Paſchatis, pro confeſſione verò minimè, ſed ſimpliciter dicitur, ſaltem ſemel in anno confiteantur, niſi quòd Conc. *in hoc cap.* approbat & amplectitur morem illum pium & ſalutarem vniuerſalis Eccleſiæ confitendi ſacro illo, & maximè acceptabili tempore Quadrageſimæ.

14. Illum qui per totum annum peccata ſua confeſſus non eſt, teneri ſtatim in ſequenti anno, hoc eſt, cùm primùm potuerit, ſub noua culpa confiteri, reſoluunt Sot. *d. art.* 4. *verſ. grauior tamen*, Nauarr. *in man. cap.* 21. *num.* 45. Henriq. *d. lib.* 4. *cap.* 3. §. 2. *lit. P. & cap.* 4. §. 6. Soar. *d. tom.* 4. *diſput.* 36. *ſect.* 4. *à princ.* Viuald. *d. tit. de confeſſ. num.* 17. Fernandez *d. p.* 2. *cap.* 8. §. 3. *num.* 7. Fagundez *d. præc.* 2. *lib.* 1. *cap.* 4. *num.* 14.

14. Peccata ſua, qui per totum annum confeſſus non eſt, tenetur ſtatim in ſequenti anno ſub noua culpa confiteri.

15. Si quis præuidet quòd tranſacta illa occaſione non poterit in toto anno confiteri ex penuria Confeſſarij, teneri ex vi huius præcepti eccleſiaſtici ſtatim confiteri, reſoluunt Nau. *d. cap.* 21. *num.* 35. Henriq. *d. c.* 4. §. 7. *lit. N.* Soar. *d. diſp.* 36. *ſect.* 5. *n.* 2. Fernandez *d.* §. 3. *num.* 8. Fagundez *d. cap.* 4. *num.* 16.

15. Confiteri ſtatim tenetur ex præcepto Eccleſiæ qui præuidet quod tranſacta illa occaſione non poterit ex penuria Confeſſarij in toto anno confiteri.

16. Vtrùm Papa diſpenſare poſſit in hoc præcepto eccleſiaſtico de confitendo ſemel in anno propter aliquam iuſtam rationem, veluti cum eremita viuente extra humanum conſortium, vel ſimilem? Affirmant ex eo quòd præceptum hoc quoad temporis determinationem eſt eccleſiaſticum, & poſitiuum; Sot. *in* 4. *diſt.* 18. *q.* 1. *art.* 5. & alij, quos refert & ſequitur Soar. *d. tom.* 4. *diſp.* 36. *ſect.* 1. *num.* 5. pariter reſoluentes Papam diſpenſare non poſſe in præcepto diuino de confitendo in articulo neceſſitatis. Vnde non teneri Summum Pont. ſemel in anno confiteri quoad pœnas & vim coactiuam, ſed tantùm ex vi directiua, tradunt per me citati *in collect. ad d. cap. omnis vtriuſque ſexus, num.* 2. quibus addo Fagundez *d. præc.* 2. *lib.* 1. *cap.* 3. *num.* 18.

16. Papa diſpenſare poteſt in præcepto eccleſiaſtico de confitendo ſemel in anno.

17. Sed an ſi quis in confeſſione facta hoc anno aliqua peccata mortalia omiſerit per obliuionem excuſabilem, vel aliquam cauſam rationabilem teneatur vi huius præcepti confiteri eadem peccata? Vide Luc. Pinel. *d. cap.* 7. *dub.* 3. Valer. Reginald. *d. lib.* 6. *num.* 40. Fagundez *d. præc.* 2. *lib.* 1. *cap.* 4. *num.* 17.

17. Peccata omittens in confeſſione huius anni per obliuionem excuſabilem an teneatur vi præcepti confiteri eadem peccata.

18. *Ab omnibus, & ſingulis.*] Etiam ipſo Imperatore, & Regibus, Caſtald. *de Imperatore q.* 1. *n.* 25. *&* 26. Ego ipſe *de officio, & poteſt. parochi cap.* 20. *num.* 20.

18. Imperator & Reges tenentur præcepto eccleſiaſtico de confitendo ſemel in anno.

19. *Cùm ad annos diſcretionis perueniſſent.*] Peruenire ad annos diſcretionis quando quis dicatur, vide Nauar. *d. c.* 21. *n.* 33. *&* 88. Soar. *d. tom.* 4. *diſp.* 36. *ſect.* 2. *n.* 3. Henriq. *d. lib.* 4. *c.* 5. §. 2. Valer. Reginald. *d. lib.* 6. *num.* 50. Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib.* 1. *quæſt.* 17. Ægid. de Coninck *de ſacrament. tom.* 2. *diſp.* 5. *num.* 50. Fernandez *d. p.* 2. *cap.* 8. §. 3. *num.* 15. Fagundez *d. præc.* 2. *lib.* 1. *cap.* 2. *num.* 3. *in princ. & cap.* 3. *num.* 10. Azor. *d. p.* 1. *lib.* 7. *cap.* 40. *quæſt.* 6.

19. Pueri omnes, qui ſciunt moraliter peccare, & inter bonum, & malum, licitum, & illicitum diſcernere, ſtatim obligantur præcepto annuæ confeſſionis.

P 2 De

De Miniſtro ſacramenti Pœnitentiæ, & abſolutione.

CAPVT VI.

1. Miniſter ſacramenti Pœnitentiæ ſolus Sacerdos.

1. VIde S.Thom.3.*p.quæſt.*84.*art.*3. Sot.*in* 4.*diſt.*18. *quæſt.*4.*art.*1.*& diſt.*20. *quæſt.*1. *art.*3. *concl.*4. Pyg. *de eccleſiaſt. hierarchia*, *lib.*2. *cap.*3. Maldonat. *tom.* 2. *de pœnitent.p.*3. *quæſt.* 3. Petr. Sot. *lect.* 3. *de ſacrament. Ordinis*, Onuphr. *de ſigillo Confeſſ. ſect.* 3. *q. vnica*, *dub.* 5. *verſ. prima concluſio*, Soar. *tom.* 4. *de pœnitent. diſp.*16. *cum ſeqq.* Vaſq. *tom.* 4. *quæſt.*84. *art.*3. *dub.*1. *& quæſt.*93.*art.*1.*dub.*1. Marcel. Megal. *p.*1. *inſtit. confeſſ. lib.*1. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.*1. *cap.*1. Ægid. de Coninck *de ſacrament. tom.* 2. *quæſt.*8. Bonacin. *eod. tract. de ſacram. diſp.*5. *quæſt.*7.*puncto* 1. *à num.* 1. Fernandez *in examine Theolog. moral. p.*3.*cap.*6. §... Vincent. Filliuc. *in quæſt. moralib. tract.* 7.*cap.*7. *cum ſeqq.* Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moral. tract.*7.*cap.* 14. *de miniſtro ſacramenti Pœnitentiæ*, Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta*, *præc.* 2. *lib.* 7. *de miniſtro confeſſionis*, Paul. Layman. *in Theologia morali, lib.*5.*de Sacrament. tract.*6.*cap.*10.

2. Abſolutio ſacramentalis eſt ad inſtar actus iudicialis.

2. *Sed ad inſtar actus iudicialis.*] Abſolutionem eſſe ad inſtar actus iudicialis, quo à Sacerdote, veluti à iudice ſententia pronuntiatur, per hunc text. dicit Bonacin.*d.diſp.*5.*q.*4.*puncto* 6.*n.*1.*in fine.*

De caſuum reſeruatione.

CAPVT VII.

1. Doctores referuntur de caſibus reſeruatis agentes.

1. VIde Petr.Sot. *de miniſtro confeſſion.lect.*5.*verſ.his etiam*, Greg. de Valentia *tom.*4. *diſp.*7. *q.*10. *puncto* 2.*ad fin.*Soar. *tom.*4.*de pœnitent. diſp.* 29.*ſect.* 1. Henriq. *in ſum. lib.*3.*cap.*14.*& lib.*6.*cap.*9. §. 3. Fr. Emman. *quæſt. regul.tom.*1.*q.*20.*art.*1. Vaſq. *tom.*4.*quæſt.*91.*art.*3.Marcel. Megal. *p.*1 *inſtit.confeſſar.cap.*11.*cum ſeqq.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit.lib.*1.*n.*25.*& num.*123.*cum ſeqq.* Ægid.de Coninck *de ſacrament. & cenſur. tom.*2. *diſp.*8.*à n.*75. Piaſec. *in praxi Epiſcop.p.*2.*cap.*1. Zerol.*in ſimili praxi*, *verbo caſus reſeruati*, Galet.*in margarita caſuum conſcient. verbo caſus reſeruatus*, Lauor. *de Indulgent. p.*2.*cap.*28. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.*12.*cap.*13. *n.*63. Ioan. Valer. *de different.inter vtrumque forum, verbo pœnitentia*, *differ.*9. Homohon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. p.*1. *tract.*5. *cap.*4. *q.*27. Fernandez *in examine Theologiæ moralis p.*3. *c.*6. §.6. *num.*24.*cum ſeqq.* Sanch. *in præcepta Decalogi tom.*1. *lib.* 2. *cap.*8. Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis,tract.*7.*cap.*17.*cum ſeqq.* Filliuc. *in quæſt.moralib. tract.*7. *cap.*10. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præc.*2. *lib.*8. *cap.*1. Paul.Layman. *in Theologia morali lib.*5. *tract.*6.*c.*12. metipſum *de officio*, *&*

Digitized by Google

& poteſtate Epiſcopi p.3. alleg.50. cum duabus ſeqq. Et de his caſibus reſeruatis integros edidere tractatus Lælius Zechius, Horat. Gambarupta, Lucas Floronus, Bartholomæus Gipſius, Petr. Bellochius, Homobon. de Bonis, & Ioan. Chapeauille.

2. Clemens VIII. cunctis Regularibus per ſuum Breue certos caſus reſeruatos taxauit, & præſcripſit, vltra quos præcipit vt alij non reſeruentur à Prælatis ſuperioribus, niſi in Capitulo generali, aut Prouinciali de conſenſu Patrum vocalium, & matura diſcuſſione. De his caſibus Clementis VIII. ſpecialem tractatum edidit Franc. Longus à Coriliano Capuccinus, & de illis agunt Sorb. *in addit. ad compendium p.1. verbo abſolutio ordinaria quoad Fratres*, Ludouic. Beia *reſponſ. caſuum conſcient. p.3. caſu* 16. Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.2. quæſt.*34. Laurent. à Portel. *in tract. de his caſibus, & in dubiis regularib. verbo caſus reſeruati*, Quarant. *in ſumma Bullarij, verbo caſus reſeruatus*, Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regul. reſol.3. num.16. cum ſeqq. & reſol.*22.

2. Clemens VIII. cunctis Regularibus certos caſus reſeruatos taxauit.

3. *Vnde meritò Pontifices Maximi*, &c.] Poſſe Pontificem ſibi reſeruare caſus reſpectu omnium, ſiue ſint Epiſcopi, ſiue alij quicunque Prælati, tenent Fernandez *in examine Theologiæ moral. p.3. cap.6. §.6. num.24. in med.* Sebaſt. Acoſta *in explicat. Bullæ Cruciatæ q.*42. Coriolan. *de caſibus reſeruat. p.1. ſect.1. art.1. num.7. verſ. primò.*

3. Papa poteſt ſibi reſeruare caſus reſpectu omnium.

4. Quot autem caſus Pontifices ſibi reſeruauerint, adnotant gloſ. *verbo pertineant, in cap.1. de tranſlat. Epiſcopi, & verbo pertinere, in cap. ſicut vnire, de exceſſib. Prel.* quæ vndecim recenſet quatuor verſibus, ex Hoſt. Gambar. *de officio, & poteſt. Legati de latere lib.2. tit. de variis ordinar. nominibus, n.*157. qui 27. verſibus ſexaginta complectitur, multo plures refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.3. alleg.50. in princip.*

4. Caſus quot Pontifices ſibi reſeruarunt.

5. Ex Bulla in Cœna Domini, & extra illam plures cenſuras ipſi Pontifici reſeruatas, collegerunt, & in catalogum reduxerunt, Nau. *in man. c.27. à n.*25. Iacob. de Graff. *in aureis dec. p.1. lib.4. c.19. cum ſeqq.* Tolet. *in inſtruct. Sacerd. lib.1. à c.19. vſque ad* 24. Soar. *tom.5. de cenſ. diſp.21. vſque ad* 24. Sayr. *in ſimili tract. lib.2. &* 3. Iul. Cæſ. Rainer. *in catalogo cẽſurarum*, Valer. Regin. *in praxi fori pœnit. lib.9. n.226. cum ſeqq.* Filliuc. *in q. moral. tom.1. tract.14. &* 15. Antonuc. *in ſua catecheſi Neapolit. lib.3. c.37. cum ſeqq.* Molfeſ. *d. tract.7. c.*18. Ego ipſe *d. alleg.50. ex n.*83. & nouiſſimè Bonacin. per integrum tract. *de cenſuris in Bulla & extra Bullam reſeruatis.*

5. Cenſuras plures in Bulla Cœnæ, & extra illam Pontifices reſeruarunt.

6. *Hoc idem Epiſcopis omnibus*, &c.] Poſſe Epiſcopum reſeruare ſibi caſus plus minúſve, iuxta maiorem, vel minorem Confeſſariorum, quos in ſua diœceſi habet, idoneitatem, capacitatem, & eruditionẽ, reſoluunt Zerol. *in praxi Epiſcop. p.1. verbo caſus reſeruati*, Fernandez *d. p.3. c.6. §.6. n.24. in med.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.*491. Homobon. de Bonis *de humana vitæ ſtatibus, c.10. ſtatim poſt princ. & de caſibus reſeruatis p.1. cap.1.* Molfeſ. *d. tract.7. cap.17. num.*19.

6. Epiſcopus poteſt ſibi reſeruare caſus.

7. Quæ autem peccata reſeruare ſoleant, & poſſint Epiſcopi, tradunt Fernandez *d. §.6. n.*25. Ego ipſe *d. p.3. alleg.51. per tot.* in quibus reſeruandis ſeruandum eſſe modum à S. Congr. præſcriptum, dicunt, & referunt

7. Epiſcopi quæ peccata reſeruare ſoleant, & poſſint.

Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo caſus reſeruati*, Vgolin. *de officio, & poteſt. Epiſcopi cap.*36. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi rerum fori eccleſ. reſolut.*492. Coriolan. *d. ſect.*1. *art.*5.

8. Ideo Epiſcopi debent reſeruare paucos caſus, eóſque maximè neceſſarios, atrociores, & grauiores; non caſus Bullæ Cœnæ, neque ſpecialiter Papæ reſeruatos; neque promiſcuè eos, quibus eſt annexa excommunicatio nemini reſeruata, niſi ob frequentiam, ſcandalum, aut neceſſariam cauſam aliquos nominatim; neque eos in quibus eſt neceſſaria reſtitutio, vel executio pro abſolutione; neque eos, qui verſantur circa res parui momenti, & qui frequenter eueniunt inter idiotas, licèt ſint mortiferi, nec in carnalibus, vbi adeſt periculum ſcandalorum, vel cadere poteſt ſuſpicio ob frequentem reditum ad ordinarios, Sell. *in ſelect. Canon. cap.*18. *num.*2. vbi refert deciſum in S. Congreg. Epiſcop. 26. Nouembr. 1602. Neque reſtitutionem incertorum ſibi reſeruent, ead. 14. Iunij 1619.

9. Epiſcopus ſucceſſor illius, qui caſus ſibi reſeruauit, poteſt ab eis abſoluere.

9. *Pro illis in ſubditos*, &c.] Epiſcopum ſucceſſorem illius, qui caſus ſibi reſeruauit, poſſe etiam ab eis abſoluere, tenent Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.*2. *c.*1. *n.*16. Coriolan. *d. ſect.*1. *art.*7. Ego ipſe *d. p.*3. *alleg.*52. *n.*1. vbi *num.*2. idem dico de Capitulo Sede vacante.

10. Eccleſia poteſt reſeruare non ſolùm peccata, quæ habent excommunicationẽ, vel cenſuram annexam, ſed etiam alia peccata grauia.

10. *Præſertim quoad illa, quibus excommunicationis*, &c.] Poſſe Eccleſiam reſeruare non ſolùm peccata, quæ habent excommunicationem, vel cenſuram annexam, verùm etiam alia peccata grauia, quamuis eis nulla ſit annexa cenſura, reſoluunt Soar. *tom.* 4. *de pœnit, diſp.*29. *ſect.*2. *num.*8. & ante eum Sot. *in* 4. *diſt.*18. *quæſt.*2. *art.*5. *verſ. ſecundum argum.* & colligitur ex multis, quos citat Henriq. *in ſum. lib.*6. *cap.*14. §. 1. *lit. D.* & de facto multas eſſe Epiſcopis, & in Religionibus reſeruatas, quibus cura annexa non eſt, fatetur Nau. *in man. cap.*27. *num.*261. *verſ.* 10. reprehendentes Durandum, qui ſolas cenſuras reſeruari aſſerebat.

11. Reſeruatio nulla ſit in articulo mortis.

11. *Ut nulla fiat reſeruatio in articulo mortis*, &c.] Vide Nauarr. *in princip. de pœnitent. diſt.*6. *& conſ.*15. *de pœnit. & remiſſ.* Azeued. *l.*5. *num.*5. *verſ. eſt tamen verum, tit.*1. *lib.* 1. *noua recop.* Soar. *tom.*4. *de pœnitentia, diſp.* 26. *ſect.*4. Maldonat. *tom.*2. *de pœnitent. cap.* 7. *de miniſtro confeſſionis, fol.*76. *verſ. nam Eccleſia*, Vaſq. *tom.*4. *quæſt.*93. *art.*1. *dub.*4. *cum ſeqq.* Gutier. *canon. lib.*1. *cap.*1. *num.*58. Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib.*1. *quæſt.*21. *num.*1. *& quæſt.*22. *num.*2. *& lib.*5. *quæſt.*14. *num.*3. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.*1. *à num.* 58. Petr. de Ledeſma *in ſum. p.*1. *de ſacrament.* vbi de pœnitentia, *cap.* 14. Cened. *ad Decretum collect.*24. *num.*5. Ægid. de Coninck *de Sacrament. & cenſur. tom.*2. *diſp.*8. *num.*90. *cum ſeqq.* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.*1. *num.* 110. Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 1. *lib.*2. *cap.*13. Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo pœnitentia differ.* 9. Fernandez *in examine Theologiæ moralis p.*2. *c.*9. §. 18. *& p.*3. *c.*6. §. 9. *à num.*19. Aloyſ. Ricc. *in deciſion. curiæ Archiep. Neapol. p.*4. *deciſ.*26. Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moral. tract.*7. *cap.*15. *num.*74.

12. In mortis articulo conſtituti qui dicantur.

12. In mortis articulo conſtitutos dici illos, qui etſi viuant, & viuere poſſint, propter mortem tamen, quam ſecundùm veriſimilem,

mediocrum

medicorum peritiam, aut periculum, quod ſperant, inſtantem vident, iam morientes arbitrantur, tenent Syluest. *in ſumma verbo abſolutio* 1. *num.* 10. Couarr. *in cap. alma mater p.* 1. §. 11. *num.* 8. Nauarr. *in man. cap.* 27. *num.* 271. Soar. *d. tom.* 4. *diſp.* 26. *ſect.* 4. *num.* 4. Vazq *d. art.* 1. *dub.* 5. Fr. Emman. *in explicat. Bullæ Cruciatæ* §. 9. *dub.* 3. Viuald. *in candel. aureo ſub tit. de abſolut. num.* 60. Fernandez *d. p.* 3. *c.* 6. §. 9. *num.* 19. Valer. Reginald. *d. lib.* 1. *num.* 59. Ioan. à Chapeauil. *de caſibus reſeruatis cap.* 7. *difficult.* 1. *& de modo adminiſtrandi ſacramenta tempore peſtis*, vbi de pœnitent. *quæſt.* 5. *&* 6. Homobon. de Bonis *de humana vitæ ſtatibus p.* 1. *cap.* 16. *verſ. porrò*, Molin. *de ritu nupt. lib.* 1. *comp.* 18. *num.* 18. Coriolan. *de caſibus reſeruatis, part.* 1. *ſect.* 2. *art.* 16. *à num.* 2. Molfeſ. *d. tract.* 7. *cap.* 15. *num.* 77. Ioan. Valer. *d. verbo Pœnitentia, differ.* 23. *in fine*, Sanch. *in præcepta Decalogi, tom.* 1. *lib.* 2. *c.* 11. *n.* 1. reſoluentes non poſſe abſolui à ſimplici Sacerdote omnem transfretare volentem, ſed credentem, aut dubitantem probabiliter ſe naufragaturum, aut aliàs de vita periclitaturum: ſimiliter non quemlibet obſeſſum ab hoſtibus, ſed telis impugnatum, nec quamuis mulierem prægnantem, ſed eam quæ periclitatur de vita arbitrio boni viri.

13. *Ideo omnes Sacerdotes*, &c.] Non ſoùm in abſentia proprij Sacerdotis, ſeu ſuperioris, verùm etiam quando adeſt, vel ad illum poteſt haberi recurſus cùm in articulo mortis nulla ſit reſeruatio, conſultiùs tamen faceret, qui præſente ſuo parocho, vel ſuperiore ab eo potius quàm ab alio ſe abſolui faceret. ita Nauarr. *conſil.* 15. aliàs 23. *in nouis, de pœnitent. & remiſſ.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub eod. tit. deciſ.* 21. Emman. Sà *in aphoriſmis verbo abſolutio num.* 3. Fr. Emman. *in ſumma p.* 1. *c.* 59. *concluſ.* 3. Veg. etiam *in ſumma tom.* 1. *cap.* 6. *caſu* 10. Petr. de Ledeſma *in ſumma p.* 1. *de Sacrament.* vbi de pœnit. *cap.* 14. *poſt* 1. *concl. num.* 3. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 1. *num.* 60. Ioan. Valer. *d. differ.* 23. *verſ. dubitant tamen*, Coriolan. *d. p.* 1. *ſect.* 2. *art.* 16. *num.* 7.

13. Sacerdotes ſimplices poſſunt abſoluere conſtitutos in articulo mortis etiã quando adeſt ſ proprius parochus.

14. Contra Soar. *d. tom.* 4. *de pœnit. diſp.* 30. *ſect.* 3. *num.* 1. Valent. *tom.* 4. *diſp.* 7. *quæſt.* 10. *puncto* 2. Vgolin. *de cenſur. tab.* 1. *cap.* 4. §. 5. Benzon. *de fuga Epiſcopi lib.* 1. *diſp.* 1. *quæſt.* 6. *ante* 2. *concl.* Param. *de origine S. Inquiſit. lib.* 3. *quæſt.* 8. *num.* 109. Azor. *d. p.* 1. *lib.* 8. *cap.* 19. *quæſt.* 5. Ægid. de Coninck *de Sacram. tom.* 2. *diſp.* 8. *dub.* 12. *num.* 90. Bonacin. *de cenſur. diſp.* 1. *q.* 3. *punct.* 3. *num.* 3. Molfeſ. *d. tract.* 7. *c.* 15. *num.* 79. Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſol.* 229. *num.* 2. Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 1. *lib.* 2. *cap.* 11 *num.* 6. *&* 7. Anton. Ricciul. *de iure perſonarum extra gremium Eccleſiæ exiſtent. lib.* 5. *c.* 14. *n.* 20. exiſtimantes ſimplicem Sacerdotem non debere abſoluere à reſeruatis quando adeſt parochus, vel poteſt haberi facilis recurſus ad illum, ſeu ad Epiſcopum ſine periculo quòd interim decedat infirmus.

15. Et propter particulam vniuerſalem *omnes*, qua vtitur Concilium, extendunt vt quilibet Sacerdos in dicto articulo mortis abſoluere poſſit, etiamſi ſit excommunicatus, & publicè denuntiatus, ſuſpenſus, irregularis, degradatus, ſchiſmaticus, & hæreticus, dummodo non ſit periculum ſubuerſionis, Can *in relect. de pœnit. p.* 5. Nauarr. *in man. cap.* 27. *num.* 271. Tolet. *in inſtruct. ſacerd. lib.* 1. *cap.* 15. *num.* 6. Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib.* 6. *q.* 27. Azor. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 8. *cap.* 11. *q.* 12. Valer.

15. Sacerdos etiam irregularis ſuſpenſus, excommunicatus, &c. poteſt abſoluere in articulo mortis.

Valer. Reginald. *d. lib.* 1. *n.* 60. Ægid. de Coninck *d. tom.* 2. *diſp.* 14. *à n.* 234. Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſolut.* 229. *& in deciſ. curia Archiep Neapolit. deciſ.* 26. *num.* 7. *part.* 4. Bonacin. *de cenſuris diſp.* 1. *quaſt.* 3. *puncto* 3. *num.* 3. Paul. Laymann *in Theologia morali lib.* 5. *tract.* 6. *cap.* 12. *num.* 13. *verſ. notandum ſecundò.*

16. Contra Couarr. *in cap. alma mater p.* 1. §. 6. *concluſ.* 8. Nauarr. ſibi contrarium *in man. cap.* 26. *num.* 16. S. Thom. Turrec. Panorm. & alios, quos refert, & ſequitur Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo excommunicatio, different.* 23. *verſ. ſecundò dubitant, & verbo pœnitentia, different.* 9. Coriolan. *d. part.* 1 *ſect.* 2. *art.* 16. *num.* 10. putantes pœnitentes in articulo mortis conſtitutos abſolui poſſe à caſibus reſeruatis per Sacerdotem excommunicatum, denuntiatum, ſuſpenſum, irregularem, &c.

17. Abſolui poſſunt à quocunque Sacerdote ſimplici conſtituti in articulo mortis etiamſi ſint excommunicati, & denuntiati od hæreſim, vel ob aliud quodcunque delictum.

17. *Quoſlibet pœnitentes*, &c.] etiam excommunicatos, & denunciatos ob hæreſim, vel ob aliud quodcunque delictum, vt per Tolet. *d. lib.* 1. *cap.* 15. *num.* 1. Azor. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 8. *cap.* 19. *quaſt.* 5. Valent. *tom.* 4. *diſp.* 7. *quaſt.* 10. *puncto* 2. Soar. *tom.* 5. *de cenſur. diſp.* 11. *ſect.* 1. *num.* 14. Gutier. *canon. lib.* 1. *cap.* 1. *num.* 59. Cened. *ad Decretal. collect.* 103. *num.* 3. *verſ. in mortis*, Ceuall. *commun. contra communes, quaſt.* 82. *num.* 61. *& ſeq.* Auila *de cenſur. p.* 2. *cap.* 6. *dub.* 3. *diſp.* 3. *concluſ.* 4. Sayr. *in ſimili tract. lib.* 2. *cap.* 18. Zambran. *de caſibus in articulo mortis, pralud.* 1. Bonacin. *de cenſur. diſput.* 1. *quaſt.* 3. *puncto* 3. *num.* 3. *& diſput.* 2. *quaſt.* 2. *puncto* 2. §. 4. *num.* 3. *verſ. ſecunda*, Coriolan. *de caſibus reſeruatis part.* 1. *ſect.* 2. *art.* 16. Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo excommunicatio, different.* 23. Anton. Ricciul. *de iure perſonarum extra gremium Eccleſiæ exiſtent. lib.* 5. *cap.* 14. *num.* 18.

18 Sacerdos, qui excõmunicatione maiori innodatus conſtitutum in mortis articulo abſoluerit, nullam incurrit irregularitatem.

18. *Abſoluere poſſunt.*] Abſque irregularitatis incurſu ſi maiori excommunicatione innodati conſtitutum in articulo mortis abſoluerint, quamuis ante Concil. ſecus de iure erat dicendum, ita Nauarr. *in man. cap.* 27. *num.* 371. vbi ait ſe contrarium tenuiſſe *cap.* 26. *num.* 27. immemorem deciſionis Concilij *in praſenti*, Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.* 33. *litt. A. in fine verſ. excuſabitur etiam.*

19. Abſolutio data à ſimplici Sacerdote in mortis articulo eſt vera abſolutio.

19. Cùm abſolutio hæc in mortis articulo data à ſimplice Sacerdote ſit vera abſolutio procedens ex alma iuriſdictione omnibus Sacerdotibus in tali cauſa delegata, ac proinde operetur omnes abſolutionis effectus, vt reſoluunt Soar. *tom.* 5. *de cenſur. diſp.* 7. *ſect.* 1. *num.* 7. Anton. Ricciul. *d. tract. de iure perſonarum lib.* 4. *cap.* 65. *num.* 17. ideo ſi conualeſceret ſic abſolutus, non eſſe iterum abſoluendum, tenent Souſa *in relect. Bulla in Cœna Domini cap.* 3. *diſp.* 100. *num.* 6. Melch. Zambran. *in deciſ. pro mortis articulo cap.* 4. *de pœnit. dub.* 4. Anton. Ricciul. *d. lib.* 4. *c.* 65. *num.* 16.

20. Sacerdos nullus extra mortis articulum poteſt abſoluere à caſibus per ſuperiorem reſeruatis.

20. *Extra quem articulum*, &c.] Nullum Sacerdotem extra mortis articulum poſſe abſoluere à caſibus per ſuperiorem reſeruatis, aliàs nulliter abſoluere, tenent Nauarr. *in man. cap.* 9. *num.* 6. *verſ.* 4. Ioan Valer. *d. verbo pœnitentia differ.* 9. *verſ. nullus.* Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcop. p.* 3. *alleg.* 52. *per tot.*

21. Pœnitentia

Digitized by Google

21. Pœnitentiarium electum vigore Concilij Trident. *ſeſſ.* 24. *de reformat. cap.* 8. ſi non habet ab Epiſcopo auctoritatem abſoluendi, non poſſe abſoluere à caſibus Epiſcopalibus ex ratione, & vi ſolius officij, cùm de caſuum reſeruatorum abſolutione nouo iure nihil decretum ſit, reſoluunt Nauarr. *conſil.* 20. *ſub tit. de pœnit. & remiſſ. in nouis*, Sayr. *in floribus deciſ. ſub eod. tit. deciſ.* 44. Zerol. *in praxi Epiſc. p.* 1. *verbo dimiſſoria.* §. 1. Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea, reſol.* 179. *in fine.*

21. Pœnitentiarius ex ſe non poteſt abſoluere à caſibus Epiſcopalibus.

22. Vicarium Epiſcopi vigore generalis mandati vicariatus abſoluere non poſſe à caſibus Epiſcopo reſeruatis, tenent Rebuff. *in praxi benefic. tit. de forma vicar. n.* 179. Sbroz *de officio vicarij lib.* 2. *quæſt.* 19. Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo vicarius pen.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 1. *num.* 15. *in fine pag.* 106. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 4. §. 7. *n.* 2. *verſ. poſtremo,* ego ipſe *d. p.* 3. *alleg.* 54. *num.* 116.

22. Vicarius Epiſcopi vigore generalis mandati non poteſt abſoluere à caſibus Epiſcopo reſeruatis.

23. Regulares etiam per priuilegium, quod *Mare magnum* vocatur, non habere facultatem abſoluendi pœnitentes à caſibus Epiſcopo reſeruatis, deciſum referunt Ludouic. Beia *reſponſ. caſuum conſcient. p.* 2. *caſu* 21. *in fine, verſ. nunc tamen, & p.* 3. *caſu* 5. *in fine, verſ. hoc tamen*, Campan. *in diuerſ. iuris canonici rub.* 12. *cap.* 13. *num.* 63. Fr. Ludouic. Miranda *in man. Prælat. tom.* 1. *q.* 46. *art.* 2. *in fine*, Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de religion. num.* 56. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 267. 268. & 269. Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.* 1. *q.* 61. *art.* 13. Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. tract.* 5. *cap.* 2. *quæſt.* 10. Ego ipſe *d. p.* 3. *alleg.* 52. *num.* 8.

23. Regulares etiam per priuilegiũ, quod Mare magnum vocatur, non habet facultatem abſoluẽdi pœnitentes à caſibus Epiſcopo reſeruatis.

24. Patres Ieſuitæ, & alij Confeſſarij, vigore priuilegiorum Roſarij non poſſunt abſoluere pœnitentes à caſibus reſeruatis Epiſcopo, niſi priuilegia talem tradant facultatem, vel ſint obtenta, aut confirmata poſt Concil. Trident. ita refert deciſum Garc. *d. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 386. vbi *num.* 294. pariter reſolutum aſſerit poſſe abſoluere à caſibus Epiſcopo reſeruatis omnes, qui audiunt confeſſiones virtute Bullæ Iubilæi indicti à ſummo Pontific. cum facultate abſoluendi à quibuſcunque enormibus peccatis reſeruatis Sedi Apoſtol. etiam in Bulla Cœnæ Domini, ſed non virtute priuilegiorum, & facultatum perpetuò conceſſarum, & Roſarij.

24 Patres Ieſuitæ, & alij Confeſſarij, vigore priuilegiorum Roſarij non poſſunt abſoluere pœnitentes à caſibus Epiſcopo reſeruatis.

25. Regulares vtriuſque ſexus non poſſunt vigore Bullæ Cruciatæ Confeſſarios ſibi eligere, & ab eis abſolui à caſibus reſeruatis, etiam in Bulla Cœnæ Domini, propter Breue Clementis VIII. ita Sebaſt. à Coſta *ſuper Bull. Cruciatæ quæſt.* 107. Euſeb. Herrera *in deciſ. moral deciſ.* 9. *in fine* §. 1. & §. 2. *in princip.* Fr. Emman. *in addit. ſumm. tom.* 3. *cap.* 7. *num.* 2. Fr. Ludouic. Miranda *in man. Prælator. tom.* 2. *quæſt.* 34. *artic.* 15. *concluſ.* 2. Villalob. *in ſumm. tract.* 27. *pro Bulla Cruciata, clauſ.* 9. Soar. *tom.* 4. *de relig. lib.* 2. *cap.* 16. *verſ.* 2. latè Hieronym. Roderic. *in compendio quæſt. regul. verbo abſolutio, num.* 24. optimè Sell. *in ſelectis Canon. cap.* 18. *num.* 10. vbi atteſtatur ita deciſum in cauſa Portugaliæ & Caſtellæ 4. Decembris 1627.

25. Regulares non poſſunt vigore Bullæ Cruciatæ Confeſſarios ſibi eligere, & ab eis abſolui à caſibus reſeruatis.

26. Regulares cuiuſuis Ordinis, Congregationis, Societatis, & inſtituti etiam neceſſariò exprimendi, tam intra, quàm extra Italiam, in

26. Regulares prætextu cuiuſcunque priuilegij habiti, vel

Digitized by Google

habendi non poſſunt quemquam abſoluere à caſibus in Bulla Cœnæ Domini, aut ordinario loci reſeruatis.

in vim priuilegiorum, aut confirmationum huiuſmodi, quas vel hactenus obtinuerunt, vel deinceps fortè obtinebunt, non poſſunt quemquam abſoluere à caſibus in Bulla Cœnæ Domini, aut ordinario loci reſeruatis: at ſi ſecus egerint, abſolutiones nullæ atque irritæ erunt. Ab aliis verò caſibus, & cenſuris Sedi Apoſtol. reſeruatis, ſiquidem Regulares habent à Sede Apoſtol. abſoluendi facultatem, illa extra Italiam minimè ſublata fuit, ita Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib. 1. tit. 10. num. 15.* vbi atteſtatur ſic fuiſſe reſolutum in S. Cong. Epiſcop. & Regul. ſub die 17. Nouembris 1628.

27 Regulares habentes facultatem abſoluendi etiam à caſibus reſeruatis poſſunt abſoluere aduenientes in alia à caſibus reſeruatis in diœceſi pœnitentium.

27. Regulares audientes confeſſiones in ea diœceſi, in qua ſunt approbati, cum facultate etiam caſuum reſeruatorum, abſoluere poſſunt aduenientes ex alia à caſibus reſeruatis in diœceſi pœnitentium, non autem in illa vbi Regulares confeſſiones audiunt, dummodo non malitioſè huiuſmodi pœnitentes talem abſolutionem quærant, ita Sell. *d. cap. 18. num. 3.* vbi aſſerit deciſum ſub die 19. Nouembris 1616.

28. Conceſſa facultas abſoluendi à caſibus Sedi Apoſt. reſeruatis non comprehendit caſus, quos Epiſcopus, & Prælatus Religioſus cum ſuis ſubditis Regularibus reſeruauit.

28. Conceſſa facultas abſoluendi à caſibus Sedi Apoſtol. reſeruatis, non comprehendit caſus, quos Epiſcopus, & Prælatus Religioſus cum ſuis ſubditis Regularibus reſeruauit, niſi de his fieret ſpecialis mentio, ita refert deciſum Nicol. Garc. *d. p. 3. cap. 2. num. 286.*

29. Abſoluere Epiſcopum & cum ipſo diſpenſare poterit ab eodē Epiſcopo confeſſor electus de omni peccati vinculo de quo poteſt abſoluere, vel diſpenſare ipſe Epiſcopus.

29. Abſoluere Epiſcopum & cum ipſo diſpenſare poterit ab eodem Epiſcopo Confeſſor electus de omni peccati vinculo, de quo poteſt abſoluere, vel diſpenſare ipſe Epiſcopus, vt dicit reſolutum Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 1. num. 17.*

30. Pœnitens habens peccata reſeruata Epiſcopo poterit abſolui à non reſeruatis reſeruata abſolutione à reſeruatis cū ſuperiori copiam ſui fecerit.

30. Pœnitentem habentem peccata reſeruata Epiſcopo, vel Prælato, & copiam eorum non habentem ad confitendum illis dicta peccata, poſſe confiteri parocho, & ab eo abſolui à peccatis non reſeruatis, reſeruata abſolutione à reſeruatis cùm ſuperiori copiam ſui fecerit, reſoluunt Nauarr. *in man. cap. 26. num. 6.* Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p. 1. lib. 1. cap. 13. num. 70.* Læl. Zech. *de caſibus reſeruatis, in princ. obſeru. 4.* Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib. 1. quæſt. 29. num. 2.* Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p. 3. allegat. 51. num. 12.* plures alij, quos refert & ſequitur Ioan. Valer. *d. verbo Pœnitentia, different. 10.* aduertens debere pœnitentem tam reſeruata, quàm non reſeruata peccata parocho confiteri, quia quoad eum debet eſſe integra, licèt quoad ſuperiorem poſſet eſſe dimidiata, quod etiam conſiderauit Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præcept. 2. lib. 8. cap. 3. num. 13.*

31 Pœnitens cùm recurrit ad Epiſcopum in caſibus reſeruatis quomodo cum illo ſe gerere debeat ipſe Epiſcopus, oſtenditur.

31. Et notat Piaſec. *d. cap. 1. num. 18. in fine, pag. 108.* quòd in caſibus reſeruatis cùm recurritur ad Epiſcopum, debet pœnitens confiteri omnia ſua peccata, & Epiſcopus vel omnia abſoluere, vel cùm ad inferiorem remittere poteſt, præmiſſa facultate abſoluendi reſeruatum, quam ſufficit ſignificare ipſi pœnitenti vt faciat ſe abſolui ab inferiore, & creditur tunc ipſi pœnitenti dicenti facultatem huiuſmodi ſibi ab Epiſcopo eſſe conceſſam, de quo tamen eſt conſulendus Fagundez *d. lib. 8. cap. 3. à num. 2.*

De ſatisfactionis neceſſitate, & fructu.

CAPVT VIII.

1. VIde Scholaſt.*in 4.à diſt.20.vſque ad 25*.S.Thom.*in ſupplem.q.12.& p.3.quæſt.94*.Caiet.*tom.1.opuſcul.tract.3*. Medin. *tract.3.de ſatisfact.* Petr.Sot. *lect.2.de ſatisfact.* Soar. *tom.4.de pœnit.diſp.37.cum ſeqq.* Luc.Pinel. *de pœnitent. tract.3. de ſatisfact.* Petr. de Ledeſma *in ſum.p.1. de ſacram.* vbi de pœnit. *cap.23*. Balduin. iun. ſuper opera controuerſ. Bellarmini *p.2. lib.5. cap. 6. per tot.* Ioan. Maldonat. *tom.2. de pœnit. ſub tit.de ſatisfact.* Marcel. Megal. *p.1.inſtit.confeſſ.lib.6*. Valer.Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.7*. Fernandez *in examine Theologiæ moral. p.3. cap.6.§.7*.Ægid.de Coninck *de Sacrament.& cenſur.tom.2.diſp.2.dub.12. num.107.& diſp.4.num.26 in fine*,Bonacin.*de Sacrament.diſp.5.q 5.ſect.3. puncto 2*. Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moral. tract. 7. cap. 25. de ſatisfact.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. p. 1. tract. 5. cap. 15. quæſt. 92. cum ſeqq.* Vincent.Filliuc. *in quæſt.moralib.tract.8. de ſatisfact.* Iul.Lauor. *de Iubilæo, & Indulgent. p.2. cap.5. de ſatisfact.* Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta,præc.2. lib.9*. Paul. Layman. *in Theolog. morali lib.5.tract.6. cap.15*.

1. Doctores de ſatiſfactionis neceſſitate & fructu agentes.

2. *Et conuenientes ſatisfactiones iniungere.*] Confeſſarium, per ſe loquendo, teneri ſatisfactionem, ſeu pœnitentiam iniungere, ex hoc text.colligunt Soar. *tom.4. de pœnit.diſp.38.ſect.3*. Valent. *tom.4. diſp.7. q.14.puncto 4*.Henriq *in ſum.lib.5.cap.20.§.5.& c.21.in princ.* Valer.Reginald.*d.lib.7.à n.11*. Ægid.de Coninck *d.tom.2.diſp.10.n.60. cum ſeqq. & à num.70*.Nugn.*in addit.q.13.art.2.diffic.1.verſ. ex dictis ſequitur*, Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib.1. quæſt.35. num.2*. Ludou. Beia *reſponſ. caſuum conſcient. p.3.caſu 1. & 2*. Bonacin. *d.diſp.5. quæſt.5. puncto 2.num.1.* Iul.Lauor. *d.p.2.cap.5.num.8. & 13*. Fernandez *d.§.7. num.3*. tam antè, quàm poſt abſolutionem ſacramentalem,vt tenent Nauar. *in man.c.26. num.19*.Ludou.Beia *d.p.3.caſu 3.in princ.* Bonacin. *d.q.5. ſect.3.puncto 2. num.19*.Iul.Lauor.*d.cap.5.num.11.cum ſeqq.*licèt rectiùs antè imponendam credat Fernandez *d.§.7.num.5*.

2. Confeſſarius per ſe loquendo tenetur ſatisfactionem ſeu pœnitentiam iniungere.

3. Pœnitentem teneri pœnitentiam tolerabilem, & humanæ fragilitati accommodatam acceptare, acceptatámque adimplere, niſi adſit rationabilis cauſa non acceptandi, tenent Magiſt. *in 4.diſt. 16*. vbi S. Thom. *quæſt.1.a.3.quæſt.3*.Richard.*art.1.quæſt.1*.Durand.*q.5.ad 2*. Scot. *q.2.art.2*.Soar.*d.tom.4.diſp.38.ſect.7.n.2*.Petr.Sot.*lect.2.de ſatisfact.* Maldonat. *d. tit. de ſatisfact. cap.5*.Henriq. *in ſum.lib.4. cap.8.§.1.iuncto commento lit. B.* Luc.Pinel.*de ſacram.Pœnitent.tract.3.de ſatisfact. dub.4*. Valent. *tom.4. diſp.7. q.14. puncto 4*. Vaſq. *q.94. art.2. dub.1. num.5*. Nugn. *quæſt.15.art.1. & q.13. art.2.diffic.3*. Marcel. Megal. *d.lib.6.cap.3.num.3. cum ſeqq.* Ægid.de Coninck *d.tom.2. diſp.10. num.79*. Fernandez *d.p.3. cap.6.§.7.n.10.cum ſeqq.*Bonacin.*de Sacram.diſp.5.q.5.ſect.3.puncto 4.n.1.*

3. Pœnitens quando pœnitentiam tenetur acceptare.

Molfeſ. *d.tract.7.cap.25.num.56.* Valer. Reginald. *d.lib.7.à num.75.* Iul. Lauor.*d.cap.5.num.9.*Paul.Laymann *d.c.15.n.6.* Ratio eſt,quia Confeſſarius,vt dicunt Doctores citati *num. præcedenti,* tenetur imponere pœnitentiam; ergo pœnitens tenetur impoſitam pœnitentiam acceptare, alioqui fruſtrà eſſet potentia, & neceſſitas ad imponendam ex parte Confeſſoris,ſi daretur libertas acceptandi ex parte pœnitentis.

4. Contra Martin.Ledeſin.2.4.*q.20.art.4.q.2.* Nauar.*in man.cap.26. num.20.& in cap. contrarium, de pœnit. diſt.5.num.18.* Ludou.Beia *d.p.3. caſu 3.verſ.ex parte ergo pœnitentis*, Ioan. Rebell. *in hiſtoria miraculorum ſanctiſſimi Roſarij,lib.3.dial.7.* Medin.*in Cod.de ſatisfact.quæſt.6.* Zerol. *de pœnit.cap.25.quæſt.9.* Fagundez *d.præc.1. lib.3. cap.3.num.17.* exiſtimantes Confeſſorem non poſſe inuitum pœnitentem obligare ad acceptandam pœnitentiam.

5.Satisfactio an poſſit fieri per opera aliàs debita quæ quis tenetur facere ex alio præcepto.

5. Vtrùm autem poſſit fieri huiuſmodi ſatisfactio per opera aliàs debita quæ quis tenetur facere ex alio præcepto? Vide Bonacin.*d.q.5. ſect.3. puncto 2.num.11.* Iul.Lauor. *d.cap.5.à num.25.* vbi *num.28.* rationem aſſignat, quare tempore Miſſæ audiendæ de præcepto adimpleri poſſit pœnitentia iniuncta à Confeſſario, & non poſſit adimpleri ieiunium iniunctum pro pœnitentia tempore vigiliæ, vel Quadrageſimæ, & ſic quare aliquando per vnicam actionem dentur plures effectus ſatisfactionis, aliquando verò non, reſpondendo in hæc verba: Quando actio terminatur ad plura obiecta ſecundùm diuerſas rationes formales, puta iuſtitiæ, Religionis, &c. tunc poteſt per vnicam actionem pluribus obligationibus ſatisfieri, quia vnum obiectum eſt independens ab altero; quando verò terminatur actio ad plura, quæ ſub eadem ratione conſiderantur, tunc non poteſt per vnam actionem pluribus ſatisfieri, quia habent idem principium, & eandem rationem formalem, quæ terminatur ad diuerſa obiecta, à quibus ſicuti plura ſunt, ita ſatisfaciens illis debet ſpecificari per modum plurium, alioqui vnum poſſet pro centum ſatisfacere debito mille aureorum, & ſic vnica ſatisfactione non poſſunt adimpleri plura præcepta ſub eadem ratione formali,v.g.religionis,iuſtitiæ,&c.

6. Pœnitentiam in peccato mort.adimplens peccat mort. ſed pœnitentiæ ſibi à Confeſſario iniunctæ ſatisfacit.

6. Pœnitentiam in peccato mort. adimplens peccat mortaliter, ſed obligationi pœnitentiæ ſibi à Confeſſario iniunctæ ſatisfacit, vt per Silueſt. *in ſum. verbo ſatisfactio num. 7.* Sot. *in 4. diſt.19. quæſt. 1. art.4.* Nauar.*in man.cap.3.num.5.* Valent. *tom.4.diſp.7. quæſt.14 puncto 3. verſ. non eſt tamen negandum*, Soar. *tom.4. diſp. 38.ſect.8. num. 3.* Henriq. *d. lib.5. cap.20.§.7.* Ægid. de Coninck *d.tom.2. diſp.10. num.22. cum ſeqq.* Zerol. *de pœnitent. cap.25.quæſ.18.* Bonacin. *d. quæſt.5. ſect. 3. puncto 4. num.15.*Iul.Lauor. *d.cap.5.num.32.& 33.*Nam pœnitentia facta in peccato mort. ſortitur ſuum effectum adueniente charitate, & per eam ſatisfacit pœnæ debitæ,Nauar.*d.cap.3.num.5.*Henriq.*d.c.20.n.7.* Emman. Sà *verbo ſatisfactio num.7.* Soar.*d.ſect.8.num.5.* Zerol.*d.quæſ.18.*Bonacin. *d. puncto 4. num. 17.* Iul. Lauor. *d. cap. 5. num. 34.* Fagundez *d. præc. 2. lib.9.cap.4.num.2.*

De

De operibus ſatisfactionis.

CAPVT IX.

1. VTrùm iuſti per opera pœnitentiæ vel ſpōte aſſumpta, vel etiam illis præcepta, poſſint ſatisfacere pro pœnis ex peccatis remiſſis reſtantibus? Affirmant Card. Bellarm. *lib. 4. de pœnitent. cap. 3. cum ſeqq.* Valent. *tom. 4. diſp. 7. quæſt. 14. puncto 2.* Soar. *tom. 4. de pœnit. diſp. 37. ſect. 1.* Ægid. de Coninck *de ſacram. tom. 2. diſp. 10. n. 14. cum ſequentib.*

1. Iuſti per opera pœnitentiæ, vel ſpōte aſſumpta, vel etiā illis præcepta an poſſint ſatisfacere pro pœnis ex peccatis remiſſis reſtantibus.

2. *Temporalibus flagellis*, &c.] Flagella inflicta in hoc mundo à Deo ſi patienter tolerentur eſſe ſatisfactoria pro peccatis, docēt S. Thom. *in add. ad 3. p. q. 15. a. 2.* Silu. *in ſum. verbo ſatisfactio q. 9.* Nau. *in man. c. 7. n. 4.* quos refert & ſequitur Iul. Lauor. *de Iubileo, & indulgent. p. 2. c. 5. n. 30.*

2. Flagella inflicta in hoc mundo à Deo ſi patienter tolerentur ſunt ſatisfactoria pro peccatis.

De Extrema vnctione.

1. VIDE Theologos *in 4. diſt. 23.* & *ibi* S. Thom. & Sot. eundem S. Thom. *p. 3. q. 29. a. 1.* Canoniſtas *in cap. vnico, de Extrema vnctione*, Silu. Armil. Victor. Nald. & alios ſummiſtas *verbo Extrema vnctio*, Victorel. *de Extrema vnct.* Catechiſm. Roman. *eod. verbo.* Card. Bellarm. *in controu. cathol. tom. 3. lib. vnic. de ſacram. Extr. vnctionis*, Valent. *tom. 4. diſp.* 8. Soar. *tom. 4. de pœnit. diſp. 39. cum quinque ſeqq.* Viuald. *in candel. aureo, tit. de Sacram. vbi de Extrema vnct.* Ioan. Maldon. *tom. 2. controu. tit. de Extrema vnct.* Henriq. *in ſum. lib. 3. cap.* 8. Fr. Emman. *quæſt. regul. tom. 3. q. 79. a. 3. cum ſeqq.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo Extrema vnctio*, Petr. de Ledeſma *in ſum. p. 1. de ſacrament. vbi de ſacram. Extrema vnctionis*, Franc. Pitigian. *diſt. 23. q. vnica a. 1. cum ſeqq.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 28. n. 43. cum ſeqq.* Ægid. de Coninck *de Sacram. & cenſur. tom. 2. diſp. 19.* Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Extrema vnctio*, Scip. de Rubeis *in aphoriſm. Epiſcop. verbo vnctio extrema*, Barthol. Gauant. *in enchirid. Epiſcop. eod. verbo*, Poſſeuin. *de officio curati cap. 9.* Fernandez *in examine Theolog. moral. p. 3. c. 10. §. 1.* Laurent à Portel. *in dubiis regularib. verbo Sacramenta n. 11. & 12.* Galganet. *de iure publico lib. 3. tit. 97.* Bonacin. *de Sacrament. diſp. 7.* F. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom. 1. q. 49.* Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moral. tract. 4. cap. 3.* Vincent. Filliuc. *in quæſt. moralib. tract. 3. cap. 4. cum ſeqq.* Villalob. *p. 1. ſum. tract. 10. diffic. 4.* Paul. Layman. *in Theologia morali lib. 5. tract.* 8. Tamburin. *de iure Abbatum tom. 2. diſp. 7.* Ioan. Chapeauille *de modo miniſtrandi Sacram. tempore peſtis cap 5.* Zambran. *de caſibus in articulo mortis cap. 5.* Hieron. Roder. *in compendio quæſt. regul. reſol. 141. de vnctione extrema*, metipſum *de officio, & poteſtate Epiſcopi p. 2. alleg. 31. & de officio, & poteſtate parochi cap. 22.*

1. Doctores de Extrema vnctione agentes.

De inſtitutione ſacramenti Extremæ vnctionis.

CAPVT I.

1. Extrema vnctio verè & propriè eſt nouæ legis ſacramentum.

1. EXtremam vnctionem verè,& propriè eſſe nouæ legis Sacramentum,probant S.Thom.3.*p.q.*29.*art.*1.Soar.*tom.*4.*de pœnit.diſp.*39.*ſect.*1.*&* 2.Fr.Emman *quaeſt.regul.tom.*3.*q.*79.*art.*1.Franc.Pitigian.*diſt.*23.*q.vnica,art.*1.Valer.Reginald.*in praxi fori pœnit.lib.*28.*n.*43. Azor.*inſtit. moral. p.*1. *lib.*4. *cap.*11. *q.*1. *ſtatim in princ.*Ægid.de Coninck *de ſacram. tom.*2.*diſp.*19.*dub.*1.Bonacin.*eod.tract.diſp.*7.*quaeſt.vnica puncto* 1.*n.*1.*&* 3. Fernandez *in examine Theolog. moral. p.*3.*cap.*10.§.1.*num.*13. Et nullum in veteri lege reſpondere potuit Sacramentum huic Extremæ vnctionis, quod eſt quædam immediata præparatio ad gloriam, & ingreſſum ad cœlum; quia pretio nondum ſoluto aditus in cœlum patere non potuit,vt docet Sayr.*de Sacram.in genere lib.*3.*c.*4.*q.vnica art.*2.*verſ.quintum eſt,prope med.*

2. Extremæ vnctionis ſacramentum à Chriſto D. N. inſtitutum.

2. *A Chriſto Domino noſtro,* &c.] Vide Henriq. *in ſum.lib.*3.*c.*7.Sayr. *de Sacrament. in genere lib.*2. *cap.*2.*q.*2. *art.*2.*&* *quaeſt.*3. *art.*2.*verſ. de ſacramento Extremæ vnctionis*, Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarmin. p.*2. *lib.* 6. *cap.*1. Vaſq. *in* 3.*p.tom.*2. *diſp.*135.*num.*4. Valer.Reginald. *d.lib.*28.*à num.*45.Emman de Valle *de incantat.& enſalmis ſect.*2.*cap.*11.*num.*7. *& num.*18. *cum ſeqq.* Bonacin.*d.puncto* 1.*num.*2.*&* 3. Molfeſ.*in ſum.Theologia moralis tract.*4. *cap.*3. *num.*21. Filliuc. *in quaeſt. moral. tom.*1.*tract.*3. *cap.*4.*num.*66.*&* 74.

3. Materia Extremæ vnctionis eſt oleum ab Epiſcopo benedictum.

3. *Materiam eſſe oleum ab Epiſcopo benedictum.*] Vide Sayr.*de Sacrament.in genere lib.*1.*c.*3.*q.vnic. art.*3. §.*de Sacramentis, verſ.de Extrema vnctione*, Zerol.*in praxi Epiſcop.p.*1. *verbo Extrema vnctio* §.1.Petr.de Ledeſma *in ſum.p.* 2. *de Sacram.* vbi de Extrema vnct. *cap.*2. Azor. *inſtit. moral. p.*1. *lib.*2. *cap.*9. *verſ.quotieſcunque,in fine.*Valer.Reginald.*d.lib.*28. *num.*50.*cum ſeqq.* Ægid. de Coninck *d.diſp.*29.*à n.*5. Bonacin.*d.q. vnica puncto* 1.*num.*2. Fernandez *d.*§.1.*num.*2. Vincent.Filliuc.*in quaeſt.moralib. tract.*3.*c.*4.metipſum *de officio,& poteſtate Epiſcopi p.*2. *alleg.*31.*n.*13.*& de officio,& poteſt.parochi cap.*22.*num.*24.*cum ſeqq.*

4. Sacerdos ſimplex an poſſit ex commiſſione Papæ oleũ, & Chriſma conſecrare, ſeu benedicere.

4. Vtrùm Sacerdos ſimplex ex commiſſione Papæ poſſit oleum, & Chriſma conſecrare,ſeu benedicere? Vide Sot.*in* 4.*diſt.*23. *q.*1. Caiet. *in* 3.*p.q.*72.*a.*3.Fuſc.*de viſit.lib.*1.*c.*6.*n.*7.Viuald.*in candel.aureo*,vbi de Extrema vnct.*tit.de materia n.*4.Henriq.*lib.*3.*c.*8.§.2.Barth.ab Ang.*dial.*3.§.98. Fernand.*d.*§.1.*n.*2.*in fine*,Zambran.*de caſibus in art.mortis c.*5.*n.*3.Bonacin. *d.puncto* 2.*n.*3. vbi ait affirmatiuam ſententiam probabilem ſibi videri, & *n.*4.reſoluit oleum oliuarum eſſe materiam ſufficientem huius Sacramenti,etiamſi benedictum ſit ab Epiſcopo alia benedictione,quàm benedictione conſueta ab Eccleſia, & *n.*5. aſſerit non eſſe validum ſacramentum Extremæ vnctionis, ſi aliud oleum per errorem adhibeatur, præter oleum infirmorum,refero ego ipſe *d.alleg.*31.*n.*16.*&* *d.c.*22.*n.*24.

5. Non

Digitized by Google

5. Non videri à peccato excuſandum parochum ſi oleum alterius anni adhibeat, reſoluunt Bonacin.*d.quaeſt.vnic.puncto* 2.*num*.6. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap*.7.§.2. *num*.1. Poſſeuin. *de officio curati cap*.9. *num*.1. quia debet eſſe benedictum eo anno, vt praecipitur *in cap. litteris, de conſecrat.diſt*.3. niſi neceſſitas aliud ſuaderet, tunc enim poſſe parochum vetere oleo morituros vngere, donec nouum ipſi ab Epiſcopo tranſmiſſum fuerit, reſoluunt Zambran.*d.cap*.5.*dub*.4.*num*.15.Vgolin.*d*.§.2. *num*.2.Paul.Laymann *in Theolog.morali lib*.5.*tract*.8.*cap*.2.*num*.4. vbi aduertit quòd ſi aduentante nouo ex veteri aliquid remanſerit in lampadibus Eccleſiae, quae ante venerabile Sacramentum ſunt, ponendum eſt vt comburatur, refero ego ipſe *d.cap*.22.*num*.25.

5. Parochus non excuſatur à peccato ſi oleum alterius anni adhibeat, niſi neceſſitas aliud ſuaderet.

6. Parochum eo caſu, quo oleum conſecratum creditur non ſufficere pro toto anno, licitè poſſe ei miſcere oleum non conſecratum, quando timet fore vt oleum conſecratum non ſufficiat, modò quod additur ſit minoris quantitatis conſecrato, argum. *cap. quod in dubijs, de conſecrat. Eccleſ.* reſoluunt Fuſc. *de viſitat. lib*.1.*c*.6. *num*.10. Poſſeuin. *d.cap*.9.*num*.2. Bonacin. *d.puncto* 2.*num*.8. Ego ipſe *d.alleg*.31.*num*.17.& *d.cap*.22.*num*.26.

6. Parochus eo caſu, quo oleum conſecratum creditur nō ſufficere pro toto anno, licitè poteſt ei miſcere oleum nō conſecratum in minori quantitate.

7. Oleum ſanctum à quouis Epiſcopo recipiunt Fratres Cruciferi, Vrbanus III.*conſt*.1.*incip.Cùm anteceſſor*.7.Kal. Aprilis 1137.

7. Oleum ſanctum à quouis Epiſcopo recipiunt Fratres Cruciferi.

8. Oleum ſanctum pro adminiſtranda Extrema vnctione ſuis Fratribus Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo per Archiepiſcopos, & Epiſcopos exhiberi iuſſit Clemens VIII. *conſtit*. 57. *incip. Exponi*. 24. Martij 1599.

8. Et Fratres S. Mariae de Monte Carmelo.

9. Oleum ſanctum permittere debet Epiſcopus quòd Regulares teneant in eorum Eccleſiis pro ipſorum vſu dumtaxat, Aldan.*in compendio canon. reſolut. lib*.1. *tit*.8. *num*.10. vbi refert deciſum in S.Congr.Epiſcop.& Regul.in Aeſina 13.Iulij 1589.

9. Oleum ſanctum permittere debet Epiſcopus quòd Regulares teneant in eorum Eccleſiis pro vſu ipſorum dumtaxat.

10. Olea ſacra poſſunt ab Epiſcopo benedici, & conſecrari etiam in alia Eccleſia ſi à Cathedrali abfuerit, idem Aldan. *d. tit*.8. *num*.11. vbi ait reſolutum à S.Rit.Cong.in Oriolen.17 Nouembris 1600.

10. Olea ſacra poſſunt ab Epiſcopo benedici in alia Eccleſia à Cathedrali.

11. Olea ſacra quotannis ab Epiſcopo confici, & ſuae dioeceſis Preſbyteris diſtribui debent, crematis veteribus, & vetera non poſſunt adhiberi poſtquam noua ſunt conſecrata, Aldan.*d.tit*.8.*num*.12.vbi aſſerit deciſum in S.Congr.Rit.in Cepten.7.Septembris 1601.

11. Olea ſacra quotannis ab Epiſcopo conficiuntur.

12. Oleorum ſacrorum conſecratio debet fieri omnino iuxta formam Pontificalis, & Canonici ſupplere debent, ſi numerus ſufficiens Preſbyterorum non adſit praeter Canonicos, Aldan.*d.tit*.8.*num*.13. vbi ait ſic fuiſſe reſolutum ab ead.S.Rit.Congr. in Lauretana 9.Maij 1606.

12. Conſecratio ſacrorum oleorum debet fieri iuxta formam Pontificalis.

13. Olea ſacra ex cauſa neceſſitatis poſſunt cōfici ab Epiſcopo cum minori numero Sacerdotum quàm praeſcribitur in Pontificali, Aldan. *d. tit*.8. *num*.14. referens ita fuiſſe deciſum ab eadem S. Congreg. Rit. in Curien.21.Auguſti 1604.& in Naxien.12.Martij 1616.

13. Olea ſacra ex cauſa neceſſitatis poſſunt confici ab Epiſcopo cum minori numero Sacerdotum.

14. Oleum ſanctum debet aſſeruari in Cathedrali, & ab eius dignitatibus diſpenſari aliis Eccleſiis, Aldan.*d.tit*.8.*num*.18.vbi atteſtatur ita reſolutum ab eadem S.Cong.in Tuſcanen.19.Auguſti 1619.

14. Oleum ſanctum debet aſſeruari in Cathedrali, & ab eius dignitatibus diſpenſari aliis Eccleſiis.

15. *Vngentes*

15 Materia proxima ſacramenti Extremæ vnctionis eſt vnctio ſaltem quinque ſenſuum facta à Sacerdote.

15. *Vngentes cum oleo*, &c.] Vnctionem ſaltem quinque ſenſuum factam à Sacerdote eſſe materiam proximam huius Sacramenti, docent S.Thom. *in 4. diſt. 23. quæſt. 2. art. 3.* Ægid. de Coninck *de Sacram. tom. 2. diſput. 19. dub. 3. num. 12.* Zambran. *d. cap. 5. in princip. num. 3.* Bonacin. *d. puncto 2. num. 9.* Ego ipſe *d. cap. 22. num. 27.* vbi *num. 28.* aduerto in illis vngendis non eſſe neceſſarium ordinem neceſſitate Sacramenti, quia mutato ordine adhuc completa manet ſignificatio, & *n. 31.* quòd ſi ægrotus manibus careat, vngenda eſt caro propinqua, ſi oculis careat, locus oculorum vngi debet, & *num. 33. & 34.* quòd in caſu neceſſitatis, quando periculum eſt in mora, ſine culpa poterit vna auris, vel vna manus inungi, & quòd tunc cauſa celebrandi propter periculum inſtantis mortis vnctiones ſine cruce fieri nihil obſtat.

16. Forma ſacramenti Extremæ vnctionis.

16. *Forma deinceps eſſe illa verba*, &c.] Vide Henriq. *in ſumma lib. 3. cap. 8. §. 3.* Sayr. *de Sacrament. in genere lib. 1. cap. 3. art. 5. verſ. in Extrema vnctione*, Ægid. de Coninck *d. diſp. 19. à num. 13.* Valer. Reginald. *d. lib. 28. à num. 54.* Petr. de Ledeſma *in ſumma part. 1. de Sacrament.* vbi de ſacrament. Extremæ vnctionis, *cap. 3.* Bonacin. *d. quæſt. vnica puncto 3. ſub rub.* quænam ſit forma ſacramenri Extremæ vnctionis, Fernandez *d. §. 1. num. 4. & 5.* Soar. *tom. 4. de pœnitent. diſput. 40. ſect. 3.* Molfeſ. *in ſumma Theolog. moral. tract. 4. cap. 3. num. 27.* Paul. Laymann *in Theolog. morali, lib. 5. tract. 8. cap. 3.* metipſum *de officio, & poteſtate parochi, cap. 22. num. 35.*

17. Vngi poteſt organum ſenſus magis obuium ſi periculum fuerit in mora.

17. Vbi autem periculum fuerit in mora, vel morbus eſſet contagioſus, puta tempore peſtis, credunt infrà citandi ſatis eſſe ſi vngatur organum ſenſus magis obuium, dicendo, *Per iſtam ſanctam vnctionem, & piiſſimam ſuam miſericordiam indulgeat tibi Dominus quicquid deliquiſti per viſum, auditum, odoratum, guſtum, tactum, & greſſum.* Ita Soar. *d. tom. 4. diſp. 41. ſect. 3.* Victorel. *de Extrema vnctione, §. de ſingulis vnctionibus*, Ægid. de Coninck *d. diſp. 19. dub 5.* Poſſeuin. *d. cap. 9. num. 19.* Bonacin. *d. quæſt. vnica puncto 3. num. 5.* Chapeauille *de modo adminiſtrandi ſacramenta tempore peſtis cap. 5. quæſt. 30.* Paul. Laymann *d. cap. 3. verſ. ſecundò*, ego ipſe *d. num. 35.*

De effectu ſacramenti Extremæ vnctionis.

CAPVT II.

1. Doctores de effectu ſacramenti Extremæ vnctionis agentes.

1. VIde Henriq. *in ſumma lib. 3. cap. 9.* Franc. de Pitigian. *diſt. 23. quæſt. vnica art. 8.* Petr. de Ledeſma *in ſumma p. 1. de Sacram.* vbi de ſacramento Extremæ vnctionis, *cap. 4.* Soar. *tom. 4. de pœnit. diſp. 41. ſect. 1.* Sayr. *de Sacramnt. in genere, lib. 5. cap. 1. quæſt. vnica, art. 2. verſ. de ſacram. Extrema vnct.* Ægid. de Coninck *de Sacram. tom. 2. diſp. 19. n. 16. cum ſeqq.* Bonacin. *in ſimili tract. diſp. 7. q. vnica, puncto 6. à num. 1.* Fernandez *in examine Theolog. moralis p. 3. cap. 10. §. 1. num. 10.* Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ.*

Digitized by Google

controuerſ.Bellarmini p.2.lib.6.c.2. Vincent.Filliuc. *in quæſt.moral. tract.3. cap.6.num.117.cum ſeqq.*

2. Sacramentum Extremæ vnctionis impendere ſuum effectum in vltima vnctione virtute omnium præcedentium, reſoluunt Sot. *in 4. diſt.23.quæſt.1.art.1.* Azor.*inſtit.moral.p.1.lib.10.cap.19.q.5.in fine*, Ægid. de Coninck *d.diſp.19.dub.6.*Bonacin.*d.puncto 6.num.2.*

2. Sacramentum Extremæ vnctionis impēdit ſuum effectum in vltima vnctione.

De miniſtro ſacramenti Extremæ vnctionis, & tempore, quo dari debeat.

CAPVT III.

1. EXtremæ vnctionis proprios miniſtros eſſe Eccleſiæ Preſbyteros, per hunc text. aſſerunt Card. Bellarm. *in controuerſ.catholic. tom.3.lib.de Extrema vnctione cap.9.in princip.*Soar.*tom.4.diſp.43.*Henriq. *in ſumma lib.3. cap.13. §.2.* Fr. Emman. *quæſt.regul. tom.3. quæſt.79. art.1.* Sayr. *de Sacrament.in genere lib.2.cap.2.quæſt.3.art.2. verſ.de Sacramentis, in med.* Petr. de Ledeſma *in ſumma p.1. de Sacrament.* vbi de ſacramento Extremæ vnctionis, *cap.5.* Zerol. *in praxi Epiſcop.part.1. verbo Extrema vnctio,§.2.* Valer.Reginald. *in praxi fori pœnit.lib.28. à num.60.* Ægid. de Coninck *de Sacrament.& cenſur. tom.2.diſp.19. à num.27.* Bonacin.etiam *de Sacrament.diſp.7.quæſt.vnica, puncto 4. à num.1.* Fernandez *in examine Theolog.moralis part.3.cap.10.§.1.num 8.* Homobon.de Bonis *de examine eccleſiaſt.tom.1.tract.4.quæſt.53.* Molfeſ.*in ſumma Theologiæ moralis tract.4. cap.3.num.32.*Vincent.Filliuc.*in quæſt.moralib.tract.3.cap.5.num.87.*Paul. Laymann *in Theologia morali lib.5.tract.8.cap.6.à num.1.* Hieron. Roder. *in compendio quæſt.regul.reſolut.141. à num.1.* Tamburin. *de iure Abbatum, tom.2.diſp.7.quæſt.2.* Ego ipſe *de officio, & poteſt.parochi cap.22. à princip.* qui ferè omnes numeris immediatè ſeqq.reſoluunt, non poſſe Preſbyteros hoc Sacramentum adminiſtrare niſi habeant iuriſdictionem, & ab Eccleſia non impediantur, ac propterea grauiter peccare qui non eſt proprius Sacerdos, aut parochus, vel qui facultatem non habet à proprio parocho, ſi hoc Sacramentum adminiſtrauerit, quia hoc ad proprij paſtoris pertinet officium, & nullus mittere debet falcem in meſſem alienam, ſibique alienam iuriſdictionem vſurpare.

1. Miniſtri proprij Extremæ vnctionis ſunt Eccleſiæ Preſbyteri.

2. Regulares autem Sacerdotes, qui clericis ſecularibus, ſiue laicis Sacramentum hoc ſine proprij parochialis Preſbyteri ſpeciali licentia miniſtrauerint, ipſo iure excommunicationem incurrere Sedi Apoſt. ſpecialiter reſeruatam, probat text. *in Clement. 1. de priuileg.* & ex illa colligunt Henriq *in ſumm.lib.13 cap.40.§.4.lit.N.* Fr.Emman.*quæſt.regul. tom.2.quæſt.60 art.2.verſ.decima*, Zerol.*d.verbo Extrema vnctio,§.2.*Azor. *inſtit.moral.p.1.lib.12.cap.13.quæſt.5.verſ.primum*, Paul.Comitol.*reſponſ. moral.lib.1.quæſt.44.* Ludouic. Miranda *in man.Prælator.tom.1. quæſt.46. art.1.* Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſolut.210. verſic. duodecimo*, Bonacin.

2 Regulares Sacerdotes, qui Extremam vnctionem ſine proprij parochialis Preſbyteri ſpeciali licentia miniſtrauerint ipſo iure excommunicationem incurrūt Sedi Apoſt. ſpecialiter reſeruatam.

d. puncto 4. num.6. Ego ipſe *de officio, & poteſtate Epiſcopi p.3. allegat.50. num.96.* ſecundùm Lugdunen.impreſſ.*& de offic.& poteſt.parochi cap.22. num.3.*

3. Regulares poſſunt Extremā vnctionem toties quoties opus fuerit, miniſtrare omnibus & ſingulis Fratribus profeſſis, conuerſis, oblatis, donatis, nouitiis, & ſeruitoribus ſecularibus.

3. Omnibus tamen, & ſingulis Fratribus profeſſis, conuerſis, oblatis, donatis, nouitiis, & ſeruitoribus ſecularibus, aut pauperibus in hoſpitalibus ſuis degentibus, poſſe ipſos Regulares Sacramentum hoc toties, quoties neceſſarium fuerit, miniſtrare abſque alicuius pœnæ incurſu, conceſſit Eugenius IV. Fratribus Minoribus, referunt Ludouic. Miranda *d.art.1.verſ.ſed pro*, Portel.*in dubijs regul.verbo famuli,ſeu familiares,num.*1. Tambur.*d.diſp.7.quaſt.3.in princip.* Hieron.Roder.*in compendio quaſt.regul.reſol.64.num.*1. Ego ipſe *d.cap.22.num.*4.

4. Excommunicationem *Clem.1. de priuileg.* non incurrunt Religioſi adminiſtrantes cum ratihabitione parochi, vel in caſu neceſſitatis ipſo abſente.

4. Excommunicationem *dicta Clement.* 1. *de priuileg.* non incurrere Religioſos adminiſtrantes cum ratihabitione parochi, vel in caſu neceſſitatis ipſo abſente, reſoluunt plures citati à Bonacin.*d.quaſt.vnica, puncto 4.num.6.* quibus addo Fr.Ludouic.Miranda *d.quaſt.49.art.2. concluſ. vnic. in princip.* Soar. *tom.4. de Relig. tract.10. lib.9. cap 4. num.* 9. Tamburin.*d.diſp.7.quaſt.2.* Poſſe enim quemcunque alium Sacerdotem non excommunicatum, aut ſuſpenſum licitè adminiſtrare hoc Sacramentum ſi parochus adſit, vel non poſſit, aut per manifeſtam iniuriam nolit hoc Sacramentum miniſtrare, ex interpretatiua, ſeu præſumpta Epiſcopi, vel Papæ licentia, ſi pro ea petenda ſuperior adiri nequeat, tenent Henriq.*d.lib.3.c.13.§.4.*Soar.*tom.4.de pœnit.diſp.44.ſect.2.* Ægid. de Coninck *d.diſp.19.num.9.*Fernandez *d.§.1.num.8.prope fin.*Zambran. *de caſibus in articulo mortis,cap.5.dub.8.*

5. Sacerdotes plures ſimul cum Curato eodem tempore poſſunt Extremam vnctionem dare.

5. Plures Sacerdotes ſimul cum Curato eodem tempore poſſe Extremam vnctionem dare, ita ut vnus vnum ſenſum vngat, itidem prolata forma partiali, aſſerunt Valer.Reginald.*d.lib.28.n.62.* Galet.*in margarita caſuum conſcient. verbo Extrema vnctio habet*, Ægid. de Coninck *d.diſp.19.dub.9.* Poſſeuin.*de officio curati cap.9.ſub num.8.* Bonacin.*d.puncto 4. num.7.* vbi ſubdit hoc non eſſe faciendum ſine neceſſitate, aliàs incurri peccatum mortale.

6. Extrema vnctio illis infirmis præſertim adhibenda, qui tam periculosè decumbunt, vt in exitu vitæ conſtituti videantur.

6. *Infirmis adhibendam,&c.*] Vide Henriq.*d.lib.3.cap.11.à princip.*Zerol.*d.verbo Extrema vnctio §.3. & de ſacram.Pœnit.cap.15.quaſt.7.verſ.dico ſecundò*, Galet. *in margarita caſuum conſcient. ead. verbo Extrema vnctio num.*1. Poſſeuin. *d.cap.9. num.4. in princip.* Ægid.de Coninck *d.diſp.19. dub.7.* Ludouic. Miranda *d. quaſt.49. art.2. concluſ. 2.* Fr. Emman. *dicta quaſt.79. art.2.* Bonacin. *d. quaſt.vnic. puncto 5.num.1.* vbi *num.6.* ſubdit parochum adminiſtrare debere hoc Sacramentum cùm viderit hominem eſſe morti proximum ob peſtem, ob tactum viperæ, vel ob rabidum morſum, & addit Chapeauille *in tract. de modo adminiſtrandi ſacramenta tempore peſtis, cap.5.quaſt.11.* Sacramentum hoc ſub conditione poſſe adminiſtrari, quamuis etiam adhibito medicorum iudicio probabiliter dubitetur, an homo peſte infectus, & conſequenter in periculo mortis ſit, necne?

7. Extrema vnctio vt exhibeatur non eſt expectādus articulus, quo infirmus omni prorſus ſenſu careat.

7. Ad exhibendum tamen hoc Sacramentum non eſſe expectandum articulum, quo infirmus omni prorſus ſenſu careat, aut quo omnino

omnino ipſius deſperata ſit ſalus, aduertunt Nald. *in ſum. verbo Extrema vnctio n.* 1. Ægid. de Coninck *d. diſp.* 19. *dub.* 7. *num.* 24. Poſſeuin. *d. cap.* 9. *num.* 5. Ludou. Miranda *d. q.* 49. *art.* 2. *concl.* 3. Bonacin. *d. puncto* 5. *num.* 7. Nec eſſe neceſſarium vt infirmus in lecto iaceat; quia etiam extra lectum inungi poſſe, v. g. peſte infectum, hydropicum, & phthiſicum, reſoluunt Henriq. *d. lib.* 3. *cap.* 11. §. 1. Zambran. *d. c.* 5. *dub.* 3. Senes quoque, qui in ſenectute deficiunt, abſque alia infirmitate inungi poſſe, tenent Bonacin. *d. puncto* 5. *n.* 6. *in princ.* Valer. Reginald. *d. lib.* 28. *num.* 69. Ludou. Miranda *d. q.* 49. *art.* 2. *concl.* 8. vbi idem dicit de mulieribus in partu iamiam deficientibus, & ſimilibus.

8. *Iterum huius Sacramenti ſubſidio*, &c.] Vide Victor. *in ſum. n.* 224. Henriq. *d. lib.* 3. *cap.* 8. §. 4. Soar. *tom.* 4. *de pœnitent. diſput.* 40. *in fine*, Fr. Emman. *d. quæſt.* 79. *art.* 4. Petr. de Ledeſma *in ſum. p.* 1. *de Sacrament.* vbi de ſacrament. Extremæ vnctionis, *cap.* 8. Ægid. de Coninck *d. diſp.* 19 *à num.* 26. Valer. Reginald. *d. lib.* 28. *num.* 49. Bonacin. *d. q. vnic. puncto* 6. *num.* 4. Poſſeuin. *d. cap.* 9. *num.* 18. Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract.* 4. *c.* 3. *num.* 55. Paul. Layman. *d. cap.* 4. *num.* 5. metipſum *de officio, & poteſt. parochi, cap.* 22. *num.* 38.

8. Extremæ vnctionis ſacramentum iterari poteſt ſtatu infirmitatis mutato.

De ſanctiſſimo Pœnitentiæ ſacramento.

1. CANON I.] Vide Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præc.* 2. *lib.* 2. *cap.* 1. *num.* 2. *&* 20. Sayr. *de Sacrament. in genere lib.* 6. *cap.* 4. *q.* 1. *verſ. pœnitentia*, dum ait, ſacramentum Pœnitentiæ neceſſarium eſſe ſolùm his, qui peccauerunt mortaliter poſt Baptiſmum, Bonacin. *de Sacram. diſp.* 5. *q.* 3. *puncto* 1. *n.* 4. dum poſt alios reſoluit peccatum tam originale, quàm actuale ante Baptiſmum commiſſum non eſſe materiam neceſſariam, & ſufficientem ſacramenti Pœnitentiæ.

1. Pœnitentia eſt verè & propriè ſacramentum pro fidelibus quoties poſt Baptiſmum in peccata labuntur.

2. CANON II.] Vide Iodoc. Cocc. *in theſauro cathol. tom.* 2. *lib.* 7. *art.* 1. Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarm. p.* 2. *lib.* 5. *cap.* 1. *poſt princip.* Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract.* 1. *c.* 8. *n.* 27.

2. Baptiſmus, & Pœnitentia ſacramenta duo diſtincta ſunt.

3. Pœnitentiam rectè vocari ſecundam poſt naufragium tabulam ex hoc can. colligunt Henriq. *in ſum. lib.* 1. *c.* 4. §. 1. *in med.* Sayr. *in claui regia lib.* 10. *c.* 4. *n.* 1.

3. Pœnitentia vocatur ſecunda poſt naufragium tabula.

4. CANON III.] Vide Sot. *in* 4. *diſt.* 18. *quæſt.* 2. *art.* 1. *col. mihi* 20. Vaſquez *in* 3. *p. tom.* 2. *quæſt.* 135. *num.* 29. Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.* 2. *diſp.* 4. *dub.* 2. *num.* 16. Bonacin. *in ſimili tract. diſp.* 5. *quæſt.* 2. *puncto* 4. *num.* 2. *cum ſeqq.* Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract.* 7. *cap.* 14. *num.* 16.

4. Verba Domini, Accipite Spiritum S. &c. intelliguntur de poteſtate remittendi, & retinendi peccata in ſacramento Pœnitentiæ.

5. CANON IV.] Vide Sot. *in* 4. *diſt.* 17. *quæſt.* 1. *art.* 2. *col.* 2. Soar. *tom.* 4. *de pœnit. diſp.* 18. *ſect.* 2. Henriq. *in ſum. lib.* 4. *cap.* 9. *&* 10. Onuphr. *diſp.* 3. *de pœnit. ſect.* 1. *q.* 2. Marcel. Megal. *p.* 1 *inſtit. confeſſ. lib.* 2. *c.* 7. *&* 8. Paul. Laym. *in Theolog. moral. lib.* 5. *tract.* 6. *c.* 3. *num.* 6. Ægid. de Coninck *de Sacram. tom.* 2. *diſp.* 4. *dub.* 4. *num.* 32. Sayr. *de Sacram. in genere, lib.* 1. *c.* 3. *q. vnic. art.* 7. *verſ. ad primum*, Fernandez *in examine Theolog. moral. p.* 3. *c.* 8. §. 3. Molfeſ. *in ſum. Theolog. moral. tract.* 7. *c.* 3. *num.* 24. *& cap.* 4. *num.* 7.

5. Actus tres in pœnitente requiruntur quaſi materia ſacramenti Pœnitentiæ, videlicet contritio, confeſſio, & ſatisfactio.

vbi ait quòd hic vocatur quaſi materia, quia non eſt vera materia elementaris, eſt tamen loco illius, & ſic vera materia Sacramenti, Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præc.2.lib.2.cap.3.num.6.& lib.9.cap.3. à num.1.* Bonacin. *d.diſp.5.q.3.puncto 2.n.1.* vbi cum aliis tenet materiam proximam ſacramenti Pœnitentiæ eſſe actus pœnitentis, videlicet contritionem, confeſſionem, & ſatisfactionem, & *in verſ. reſpondeo primò*, cum Henriq. *d.c.10.§ 3. in commento lit. V.* particulam *quaſi*, non adhiberi in præſenti canone ad diminuendam proprietatem rei, ſicut & in illo loco Ioan. 1. *quaſi vnigenitus à patre.*

6. Contritio bona ex quibus non eliciatur.

6. CANON V.] Vide Nau. *in commento de Iubilæo notab. 19. ad finem*, Iul. Lauor. *de Iubilæo, & indulgent. p.1.cap.14. à n.67.* Molfeſ. *in ſumma Theolog. moral. tract.7.c.2.n.27.*

7. Confeſſio ſacramentalis inſtituta & ad ſalutem neceſſaria eſt iure diuino, & modus ſecretè confitendi eſt à Chriſto inſtitutus.

7. CANON VI.] Vide Iodoc. Cocc. *in theſauro catholico tom.2. lib.7. art.3.* Fernandez *in examine Theologiæ moral. p.3.c.6.§.4.n.11.* Doctores citatos *ad cap.1. de ſacram. Pœnitentiæ.*

8. In ſacramento Pœnitentiæ ad remiſſionem peccatorum neceſſarium eſt iure diuino confiteri omnia & ſingula peccata.

8. CANON VII.] Vide Iodoc. Cocc. *in theſauro catholico lib.7. art. 3.* Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib. 1. quæſt. 19. num. 10.* Vincent. Filliuc. *in quæſt. moralib. tom. 1. tract. 7. num. 105.* Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præc.2. lib.1.cap.1.num.1.* Layman. *in ſum. Theolog. moral. lib.5. tract.6.c.3.n.5.*

9. Integritas confeſſionis.

9. De integritate confeſſionis vide S.Thom. *p.3.quæſt.91.* vbi Vaſq. innumeros Patres, & Scholaſticos citat, Soar. *tom.4. de pœnit. diſp.22. & 23.* Marcel. Megal. *p.1. inſtit. ſacerd. lib.5.c.8. cum ſeqq.* Ioan. Maldon. *tom.2. de pœnit. in controuerſ. de confeſſ. cap.4. fol.51. cum ſeqq.* latè Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis, tract.7.c.12. de integritate confeſſ.* Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præc.1.lib.3.c.3.& 4.*

10. Peccata omnia mortalia poſt Baptiſmum commiſſa neceſſariò explicanda ſunt in confeſſione.

10. Omnia, & ſingula peccata mortalia poſt Baptiſmum commiſſa neceſſariò explicanda eſſe in confeſſione quoad numerum quantum moraliter fieri poteſt, docent S.Thom. *in 4.diſt.47.q.3.a.4.* Val. *tom.4. diſp. 7. quæſt. 11. puncto 1. col. 4.* Petr. de Ledeſma *in ſum. p. 1. de Sacrament.* vbi de ſacrament. Pœnit. *cap.17. concl.1.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 6. num. 91. & 99.* Pitigian. *p. 2. diſt.17. quæſt. vnica art.6. concl.1. & art.11. concl.1.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.2. diſp.7. dub.1. concl.1.* Bonacin. *de Sacrament. diſp.5. quæſt. 5. ſect. 2. puncto 2. §.3. diffic.2. n.1.* vbi *num.2.* obſeruat non eſſe opus ſingula peccata ſigillatim ſucceſſiuè recenſere, ſed ſufficere vno verbo dicere numerum peccatorum vnius ſpeciei.

11. Circumſtantiæ quæ peccati ſpeciem mutent.

11. De circumſtantiis, quæ peccati ſpeciem mutant, vide Luc. Pinel. *de pœnitent. tract. 2. de confeſſ. cap. 3.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo circumſtantiæ*, Valent. *tom. 4. diſput. 7. quæſt. 11. puncto 1. aſſert. 2.* Nugn. *in addit. ad 3. p. quæſt. 9. art.2. dub.2. concl. 1.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.6. num.112.* Gutier. *canon. lib.1. cap.31.* Pitigian. *p.2. diſt.17. quæſt. vnica art. 5. concl. 1.* Bonacin. *de Sacrament. diſput. 5. quæſt. 5. ſect. 2. puncto 2. §. 3. diffic. 3. à num. 6. cum ſeqq.* Fernandez *in examine Theolog. moral. p.3. cap.6. §. 6. à num. 5.* Fagundez *d. præc.6. lib.4. cap.1.*

12. CANON

12. CANON VIII.] Vide Soar. *tom.* 4. *de pœnit. diſp.* 21. *ſect.* 3. *num.* 5. *&* 6. Valent. *tom.* 4. *diſp.* 7. *q.* 11. *puncto* 1. *in fine*, Petr. de Ledeſma *in ſum. p.* 1. *de Sacram.* vbi de pœnit. *c.* 8. *concl.* 1. Ægid. de Coninck *de Sacram. tom.* 2. *diſp.* 6. *n.* 1. *cum ſeqq.* Vaſq. *tom.* 4. *in* 3. *p. q.* 90. *art.* 2. *dub.* 1. Megal. *p.* 1. *inſtit. confeſſ. lib.* 5. *c.* 3. *num.* 6. *cum ſeqq.* Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moralis tract.* 7. *cap.* 10. *n.* 9. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præc.* 2. *in proœmio, & lib.* 1. *c.* 3. *n.* 2. *& lib.* 3. *c.* 1. *n.* 4. 12 Confeſſio omniũ peccatorum non eſt impoſſibilis, ſed ad eam tenentur omnes & ſinguli Chriſti fideles ſemel in anno.

13. CANON IX.] Vide S. Thom. 3. *p. q.* 84. *art.* 3. Sot. *in* 4. *diſt.* 14. *q.* 1. *art.* 3. Nauar. *in man. cap.* 4. *num.* 7. Onuphr. *diſp.* 3. *de pœnit. ſect.* 1. *q.* 5. *dub.* 3. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 1. *num.* 138. Soar. *tom.* 4. *de pœnit. diſp.* 19. *ſect.* 1. *num.* 9. *cum ſeqq.* Molfeſ. *in ſum. Theolog. mor. tract.* 7. *cap.* 5. *n.* 28. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præc.* 2. *lib.* 2. *c.* 11. *n.* 2. *& lib.* 3. *c.* 3. *n.* 18. 13. Abſolutio ſacramentalis Sacerdotis eſt actus iudicialis, non nudum miniſterium.

14. CANON X.] Vide Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 1. *n.* 154. *cum ſeqq.* Marcel. Megal. *p.* 1 *inſtit. Confeſſar. lib.* 1. *cap.* 4. Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract.* 7. *cap.* 14. *à n.* 100. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præc.* 2. *lib.* 7. *c.* 1. *n.* 2. 14. Sacerdotes in peccato mort. exiſtentes ligandi & ſoluendi poteſtatem habent.

15. Sacerdotes ſolos eſſe miniſtros abſolutionis, illiſque, & non omnibus & ſingulis Chriſti fidelibus fuiſſe dictum, *Quæcunque ligaueritis*, &c. ex hoc loco colligunt Valer. Reginald. *d. lib.* 1. *c.* 1. Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.* 2. *diſp.* 8. *à princip.* Molfeſ. *d. c.* 14. *n.* 19. Fagundez *d. præc.* 2. *lib.* 7. *c.* 1. *n.* 1. 15. Sacerdotes ſoli ſunt miniſtri abſolutionis.

16. CANON XI.] Vide Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 49. Coriolan. *de caſibus reſeru. p.* 1. *ſect.* 1. *art.* 1. *num.* 6. Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract.* 7. *cap.* 17. *num.* 17. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præc.* 1. *lib.* 8. *cap.* 1. *num.* 4. meipſum *de officio, & poteſtate Epiſcopi p.* 3. *allegat.* 50. *num.* 185. *poſt princip.* Et verba canon. *quoad externam politiam*, ideſt, quoad forum exterius, intelligunt Henriq. *in ſum. lib.* 6. *cap.* 14. *in princip.* Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib.* 1. *q.* 25. *num.* 10. 16. Epiſcopus habet ius reſeruandi caſus, & caſuum reſeruatio prohibet quominus Sacerdos à reſeruatis verè abſoluat.

17. CANON XII.] Vide Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 7. *num.* 2. *&* 25. Fernandez *in examine Theolog. moralis p.* 3. *cap.* 6. *§.* 7. *num.* 2. 17. Per pœnitentiam non deletur ſemper tota culpa, & ſimul tota pœna.

18. CANON XIII.] Vide Card. Bellarm. *lib.* 4. *de pœnit. cap.* 3. *cum ſeqq.* Soar. *tom.* 4. *de pœnit. diſp.* 37. *ſect.* 1. Valent. *tom.* 4. *diſp.* 7. *q.* 14. *puncto* 2. Marcel. Megal. *p.* 1. *inſtit. confeſſ. lib.* 6. *cap.* 1. *num.* 2. Sayr. *de Sacrament. in genere, lib.* 2. *c.* 2. *q.* 9. *art.* 3. *verſ. quo ſuppoſito*, Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 5. *q.* 5. *ſect.* 3. *puncto* 2. *num.* 8. *cum ſeqq.* Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract.* 7. *cap.* 25. *num.* 30. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præc.* 2. *lib.* 9. *cap.* 1. *num.* 1. 18. Pro peccatis quoad pœnam temporalem Deo per Chriſti merita ſatisfit pœnis ab eo inflictis, & patienter toleratis, vel à Sacerdote iniunctis.

19. CANON XIV.] Vide Nauar. *in man. cap.* 26. *num.* 20. *cum ſeqq. & in cap. contrarium, de pœnit. diſt.* 5. *num.* 18. Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.* 2. *diſp.* 10. *n.* 62. Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract.* 7. *cap.* 25. *num.* 30. 19. Satisfactionibus pœnitẽtes per Chriſtum Ieſum peccata redimunt.

20. CANON XV.] Vide Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract.* 7. *cap.* 26. *num.* 56. 20. Claues Eccleſiæ datæ ſunt ad ſoluendum, & ligandum.

R 3 *De*

De ſacramento Extremæ vnctionis.

1. Extrema vnctio eſt verè & propriè ſacramẽtum à Chriſto inſtitutum, & ab B. Iacobo promulgatum.

1. CANON I.] Vide Maldonat. *tom.2. controuerſ. tit. de Extrema vnctione, quæſt.* 1. Vaſq. *in 3. p. tom.2. diſp.*135. *num.*4. Emman. de Valle *de incantat. & enſalmis ſect.2.cap.*11.*num.*18. Molfeſ. *in ſumma Theologia moralis tract.* 4. *cap.* 3. *num.* 21. & plures alios Doctores citatos *ad cap.* 1.

2. Extrema vnctio confert gratiam, & remittit peccata, ac alleuiat infirmos.

2. CANON II.] Vide Magiſt. *in 4. diſt.*23. Iodoc. Cocc. *in theſauro catholico lib.*7. *art.* 6. Sayr. *de Sacrament. in genere lib.*5. *cap.*1. *q. vnic. art.*2. *verſ. de ſacramento Extremæ vnctionis*, Petr. de Ledeſma *in ſum. p.*1. *de Sacrament.* vbi de ſacram. Extremæ vnct. *cap.*1. *concl.* 1. Emman. de Valle *de incantat. & enſalmis ſect.*2.*c.*11. *num.*16. Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract.* 1. *cap* 8. *num.* 40.

3. Miniſtri Extremæ vnctionis ſunt Sacerdotes ab Epiſcopo ordinati.

3. CANON III.] Vide Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib* 28. *n.*60. Molfeſ. *in ſum. Theologia moralis, tract.*4. *cap.*3. *num* 51. & plures Doctores relatos *cap.*3.

DE REFORMATIONE.

Si prohibiti aſcendere ad Ordines, aſcendant, ſi ſuſpenſi, aut interdicti à proprio Prælato malè ſe geſſerint, puniuntur.

CAPVT I.

1. Locum habet hoc cap. etiam in clericis ſecularibus.

1. PER hoc cap. correctum eſſe cap. *ex tenore*, & ampliatum cap. *ad aures, de temporib. ordinat.* ita vt comprehendat quoque clericos ſeculares, etiam dignitates, vel beneficia, quibus annexus ſit Ordo, obtinentes tam quoad facultatem prohibendi aſcenſum ad Ordines, quàm etiam ſuſpendendi, ipſiſque poteſtatem appellandi adeptam fuiſſe, referunt deciſum additio ad Nauar. *conſ.* 42. *in nouis, ſub tit. de temporib. ordinat.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub eod. tit. deciſ.* 63. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 564. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.*486. *n.*7. *in* 2. *edit.* aſſerens pariter reſolutum arctatum ad Ordinem recipiendum, & prohibitum ex hoc decreto non incidere in pœnam cap. *licèt canon, de elect. lib.*6. iuxta *cap. commiſſa, eod. tit. & lib.* atque etiam quòd ſi adimitur appellatio, non tamen recurſus.

2. Habet locum in ſuſpenſionibus, & prohibitionibus tam temporariis, quàm perpetuis.

2. Habere locum in ſuſpenſionibus, & prohibitionibus tam temporariis, quàm perpetuis, & temporalem prohibitionem, & ſuſpenſionem dici eam vbi ex delicto occulto extraiudicialiter procedit Epiſcopus ad ſuum beneplacitum prohibendi, & ſuſpendendi, tenet Ald. *in compendio canonicarum reſolut. lib.*3. *tit.*4. *n.*10. vbi atteſtatur ſic fuiſſe deciſum in nullius 3. Februarij 1593.

3. Suſpenſum

Digitized by

3. Suſpenſum à miniſterio Altaris, vel interdictum à ſe promouendum contra voluntatem ſuis ordinarij, non poſſe promoueri, neque habilitari, dicit deciſum Aldan. *citato loco*.

3. Suſpenſus à miniſterio Altaris, vel interdictus ad ſe promouendũ contra voluntatem ſui ordinarij, non poteſt promoueri, neque habilitari.

4. Prælatis Regularibus competere facultatem attributam Epiſcopis hoc decreto, reſoluit Aldan. *d. tit. 4. num.* 15. vbi refert ſic reſolutum 3. Aprilis 1621.

Nemo Epiſcoporum, qui Titulares vocantur, alterius ſubditum, etiam prætextu familiaritatis, ordinare præſumat.

CAPVT II.

1. VIde Henriq. *in ſum. lib.* 14. *cap.* 17. §. 3. *in fine lit. A.* Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.* 3. *cap.* 8. *num.* 16. & *p.* 1. *cap.* 4. *num.* 24. Sbroz *de officio vicary, lib.* 2. *quæſt.* 7. *num.* 6. Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib.* 3. *cap.* 48. *q.* 6. *quæſt.* 6. Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Epiſcopus pag.* 100. *col.* 1. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *cap.* 1. *num.* 15. *in fine*, Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. poſt reſolut.* 495. *in notab. de materia Epiſcop. num.* 1. *in* 2. *edit.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 26. §. 4. *verſ. excipitur*, Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 8. *quæſt. vnic. puncto* 4. *prop. vnic. num.* 19. Narbona *l.* 35. *gloſ.* 1. *num.* 32. *tit.* 3. *lib.* 1. *nouæ recopil.* Hieronym. Venero *in examine Epiſcop. lib.* 1. *cap.* 12. *num.* 28. Alzed. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 5. *de ordination. num.* 40. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p.* 2. *alleg.* 6. *à princip.* Nouar. *in ſingul. canon. concluſ.* 106. & 107. Et de his Epiſcopis titularibus vide quæ ſcripſi *in eod. tract. p.* 1. *tit.* 1. *cap.* 6. *num.* 15. *cum ſeqq.*

1. Epiſcopus titularis vigore cuiuſcunque priuilegij nullũ etiã prætextu familiaritatis ordinare valet, & ſi ſecus faciat eſt ſuſpenſus per annum ab exercitio Pontificalium.

2. *Qui Titulares vocantur.*] Epiſcopus titularis ſuffraganeus alterius Epiſcopi deputatus, cui annua penſio 200. aureorum ſuper fructibus Epiſcopatus, cuius eſt ſuffraganeus, reſeruata fuit, illam accipere debet, quatenus inſeruiat, aliàs aſſignanda eſt ſucceſſoribus inſeruientibus, ita Aldan. *in compendio canonic. reſol. lib.* 1. *tit.* 4. *num.* 3. vbi refert ita deciſum ſub die 11. Iunij 1592.

2. Epiſcopus titularis ſuffraganeus, cui annua penſio 200. aureorum ſuper fructibus Epiſcopatus, cuius eſt ſuffraganeus, reſeruata fuit, illam accipere debet, quatenus inſeruiat.

3. *Etiamſi in loco nullius diœceſis*, &c.] In loco exempto intra fines certæ diœceſeos exiſtenti non poſſe Epiſcopum diœceſanum etiam à ſuperiore loci exempti ordinario accerſitum Pontificalia exercere, niſi de licentia Epiſcopi loci, intra cuius fines locus huiuſmodi exemptus fuerit conſtitutus, refert reſolutum Aldan. *citato loco*.

3. Pontificalia exercere non poteſt in loco exempto Epiſcopus accerſitus ab illius ſuperiore niſi de licentia Epiſcopi loci intra cuius fines locus huiuſmodi exemptus fuerit conſtitutus.

4. *Etiam prætextu familiaritatis*, &c.] Vide Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.* 26. *lit. C. in gloſ. ſine licentia ſui præſulis, verſ. tertius caſus eſt*, Piaſec. *citato loco*, Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.* 3. *collect.* 596. & *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 266. *num.* 2. *verſ. limita* 2. *in* 2. *edit.* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 9. *cap.* 9. *n.* 6. Nouar. *in ſing. canon. concl.* 103. *num.* 7. Alzed. *d. n.* 40. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p.* 2. *alleg.* 5. *num.* 17.

4. Epiſcopus titularis non poteſt familiarem ſuum trienalem ordinare.

5. *Abſque ſui proprij Prælati*, &c.] Vel vicarij eius, aut officialis, vt refert deciſum Sbroz *in addit. ad ſuum tract. de officio vicary lib.* 2. *q.* 41.

6. *Ab*

6. Epiſcopus ordinās ſibi non ſubditum abſque ſui proprij Prælati expreſſo cõſenſu, aut litteris dimiſſoriis ab exercitio Pontificalium per annum eſt ſuſpenſus.

6. *Ab exercitio Pontificalium per annum*, &c.] Vide Salzed. *d. verſ. tertius caſus eſt*, Tolet. *in inſtruct. ſacerd. lib.* 1. *cap.* 89. *verſ. tertio*, Henriq. *in ſumm. lib.* 13. *de excommunicat. cap.* 38. *verſ. ſecundò Epiſcopus*, Thom. Valaſc. *allegat. iuris tom.* 1. *allegat.* 45. *num.* 18. Bonacin. *de cenſur. diſp.* 3. *quaſt.* 6. *puncto* 5. *num.* 21. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 9. *cap.* 5. quos referò ego ipſe *d. alleg.* 6. *num.* 4. vbi *numeris ſeqq.* habentur quæ Pontificalium nomine veniunt.

Epiſcopus ſuos clericos ab alio malè promotos non ante admittat ad officia celebranda, quàm eos ſuo prauio examine dignos iudicauerit.

CAPVT III.

1. Procedit hoc decretum quando propter abſentiam, vel aliud legitimum impedimentum examen ab ordinario fieri nequit.

1. CVm *infrà ſeſſ.* 23. *de reform. cap.* 3. Concilium Epiſcopis interdixerit ne ſubditos ſuos aliter quàm probatos, & examinatos ad alium Epiſcopum ordinandos dimittat, ideo hoc decretum procedere quando propter abſentiam, vel aliud legitimum impedimentum examen ab ordinario fieri nequit, affirmat Salzed. ad Bernard. *in pract. c.* 21. *litt. B. verſ. mea tamen ſententia*, aduertens quòd ſemper Ordinibus initiandus morum integritate, & vitæ probitate ordinarij teſtimonio laudandus, & commendandus eſt; & quòd ſi aliter ab Epiſcopo fuerit ordinatus, ordinans à collatione Ordinum per annum, & ordinatus à ſuſceptorum Ordinum executione quandiu proprio ordinario videbitur expedire, ſit ſuſpenſus, *infrà ſeſſ.* 23. *de reform. cap.* 8.

2. Examinati, & probati ad ſacros Ordines à prædeceſſoribus Epiſcopis non comprehendũtur ſub hoc decreto, niſi noua cauſa poſt promotionem ſuperueniat.

2. Examinatos, & probatos ad ſacros Ordines à prædeceſſoribus Epiſcopis non comprehendi ſub hoc decreto, niſi noua cauſa poſt promotionem ſuperueniat, refert deciſum Gonzal. *ad regul.* 8. *Cancel. gloſ.* 4. *num.* 85.

3. Epiſcopus non poteſt examinare promotos à ſuo anteceſſore, niſi poſt promotionem aliqua noua cauſa ſuperuenerit.

3. Epiſcopum non poſſe examinare promotos à ſuo anteceſſore, niſi poſt promotionem aliqua noua cauſa ſuperuenerit, quòd ſi idem Epiſcopus aliquos minus idoneos iudicauerit, eos ſuſpendere debere atteſtantur reſolutum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcopis num.* 69. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 390. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 319. *in fine in* 2. *edit.* Gonzal. *d. gloſ.* 4. *num.* 8. vbi *num.* 101. ait, quòd quando agitur de adminiſtratione Sacramentorum, vel cura animarum exercenda, tunc Presbyter curam animarum exercens, vel Sacramenta miniſtrans, ſeu exercere, vel adminiſtrare intendens, poteſt examinari ab Epiſcopo ſucceſſore, licèt ab anteceſſore fuerit approbatus; & ſi minus idoneus repertus fuerit, excludi debet, ſi Rector non ſit, & perpetuum titulum non habeat; ſi verò titulum habuerit, poteſt ſuſpendi, & coadiutor bene meritus illius expenſis apponi.

4. Epiſcopus ille, cui examinatus, & approbatus ordinandus

4. Vtrùm autem poſſit præſul ille, cui examinatus, & approbatus ordinandus dimittitur, iterum examinare dimiſſum? Vide Campan. *in*

in diuerſ.iuris canon.rub.9. cap.8. num.31. verſ.ſed ne, Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.1.cap.1.num.12.pag.29.* quos refero *de officio, & poteſt.Epiſcopi p.2. alleg.7.num.22.* dimittitur, an poſſit iterum examinare dimiſſum.

Nullus clericus eſt exemptus à correctione Epiſcopi reſidentis etiam extra viſitationem agentis tanquam ſit deputatus à Sede Apoſtolica.

CAPVT IV.

1. VIde Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.2. cap.2. num.63.* plures per me citatos *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.3. alleg. 74. & ſuprà ſeſſ.7. de reformat.cap.8.*

2. Epiſcopum non poſſe ex hoc cap. etiam extra viſitationem corrigere, & punire clericos ſeculares exemptos ab Epiſcopo, & alteri inferiori ordinario ſeculari intra diœceſim exiſtentes ſubiectos, deciſum refert Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit.6. de viſitat. l.5.§.2.num.9.* & ego ipſe *d.tract.de officio, & poteſt Epiſcopi, p.3. allegat.74. num.4. prope fin.* vbi etiam quòd text. in præſenti non derogat conſuetudini immemoriali, ex Seraphin. *deciſ.417.num.7.* nec corrigit *Extrauag. cùm Matthæus 3. de hæret. inter communes*, ex Cened. *ad Clementinas collect.14.num.9.cum ſeqq.* 2. Epiſcopus non poteſt ex hoc cap. etiã extra viſitationẽ corrigere, & punire clericos ſeculares exemptos ab Epiſcopo, & alteri inferiori ordinario ſeculari intra diœceſim exiſtentes ſubiectos.

Conſeruatoriæ litteræ in quibus vim habeant.

CAPVT V.

1. VIde Salzed. ad Bernard. *in pract.c.3. verſ. nec poſſunt*, Fr. Emman. *quæſt regul.tom.1. quæſt.65.* Gutier. *pract.lib.3.q.9.* Farin. *conſil.68. num.20.* Campan. *in diuerſ.iuris canon. rub.12. cap.13. num.24. cum ſeqq.* Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. deciſ.258. p.2.* Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.2. c.3. num.102. cum ſeqq.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.3. allg.106. à num.17.* 1. Doctores de materia huius cap. agentes.

2. De Conſeruatoribus, & litterarum conſeruatoriarum materia vide Doctores per text. *ibi in cap.1. de officio deleg. lib.6.* Syluest. *in ſumm. verbo Conſeruator*, Azeued. *ad tit.8. lib.1. noua recop.* Mandoſ. *de ſignatura gratiæ, tit. de Conſeruatoria*, Cabedo *diuerſorum iuris argum. lib.3. cap.18.* Molin. *de iuſtit. tract.5. diſp.29.* Gutier. *d. quæſt.9.* Fr. Emman. *d. quæſt.65.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.4. collect.899. & d. deciſ.258.* Ioan. à Cruce *de ſtatu relig. lib.2 cap.10* Fr. Ludouic. Miranda *in man. Prælat. tom.2. quæſt.47.* Portel. *in dub. regular. verbo Conſeruatores*, Hieron. Ròderic. *in compendio quæſt. regul. reſolut.33.* Ceuall *commun. contra communes tom.4. quæſt.797. n.792. cum ſeqq.* Campan. & Franc. Leon. *citatis locis*. Gabr. Pereira Luſit. *deciſ.118.* 2. Doctores de Conſeruatoribus, & litterarum cõſeruatoriarum materia tractantes.

*deciſ.*118.*num.*15. *&* 16. Alexandrum Monet. *in ſpeciali tract. de Conſeruatorib.* Et vltra conſtitutionem Clementis VIII.*incip.Sanctiſſimus*, de anno 1592.emanauit alia Gregorij XV.*incip.Sanctiſſimus*,de anno 1621. quam retuli *d. alleg.*106. *num.*55. & poſt me Maſſobr. *de Synodo Epiſcopi cap.*3.*poſt dub.*8. In qua conſtitutione Gregorij XV.inter cætera ſtatutum eſt vt coram Conſeruatoribus Regulares conueniri quidem, aut trahi debeant, ſed alios conuenire, aut retrahere non poſſunt, itaut memorati Conſeruatores in cauſis,in quibus Regulares,& alij actores fuerint, nullam prorſus iuriſdictionem habeant, ſed in iis tantùm, in quibus rei extiterint, quibus verbis minimè ſublatam fuiſſe facultatem, quam habent Conſeruatores defendendi Regulares à manifeſtis iniuriis, ac violentiis, dummodo obſeruent formam præſcriptam conſtitutionibus Innocentij IV. & Bonifacij VIII. relatis *in cap.*1. *& fin. de officio deleg.lib.*6.refero deciſum ego ipſe *d.alleg.*105.*in fine*, ſecundùm Lugdunen.impreſſ.

3. Cõſeruatoriæ Regularibus conceſſæ non fuerunt ſublatæ ex decreto c. 20. ſeſſ. 24.

3. Conſeruatorias Regularibus conceſſas, quas Concil.in præſenti ſaluas eſſe voluit,non fuiſſe ſublatas ex decreto *cap.*20.*ſeſſ.*24. tenet Aldan.*in compendio canon.reſolut. lib.*4.*tit.*8. *num.*10. vbi refert ſic deciſum fuiſſe ſub die 18.Ianuarij 1594.

4. Conſeruatorum Regularium priuilegia cùm ex diſpoſitione Pij V.extendantur ad tres diætas,& ſic poſſet eorum iuriſdictio extendi ad plures Epiſcopatus,& ex diſpoſitione Gregorij XIII. teneantur dicti Conſeruatores, & Regulares notificare huiuſmodi electionem, & deputationem Conſeruatorum ordinario loci, debet illa fieri non ſolùm ordinario prædicti loci,ſed etiam omnibus ordinariis, ad quorum diœceſes ſe extendit eorum facultas, ſeu iuriſdictio, ita Aldan.*d.tit.*8. *num.*11.vbi atteſtatur ſic fuiſſe reſolutum ſub die 11.Iulij 1620.

5.Religiones non habentes Conſeruatores poſſunt illos eligere per communicationem priuilegiorum cum aliis eos habentes.

5. Religiones Conſeruatores non habentes, illos eligere poſſunt per communicationem priuilegiorum cum aliis eos habentes, ſtante diſpoſitione *cap.fin.de offic. deleg. lib.*6. vbi habentur ea verba quòd plerumque à Sede Apoſt. Conſeruatores conceduntur;ergo cùm de facili concedantur Conſeruatores, veniunt ſub excommunicatione priuilegiorum, ita Aldan. *vbi ſup.* vbi ait ſic deciſum ſub die 12. Septembris 1620.

6. Abbas Ordinis Oliuetani poteſt eligi in Cõſeruatorem, ſi Epiſcopus in Synodo eum deputauerit iudicem ſynodalem.

6. Abbas Ordinis Oliuetani poteſt eligi in Conſeruatorem, ſi Epiſcopus in Synodo eum deputauerit iudicem ſynodalem, ita Sell. *in ſelect.canon.c.*12.*n.*4.vbi tenet ita fuiſſe reſolutum ſub die 2. Martij 1619.

7. Milites Hieroſolymitanos non afficit conſtitutio Gregorij XV.de Conſeruat.

7. Milites Hieroſolymitanos non afficit dicta conſtit. Greg. XV. niſi quoad Conſeruatores, & non quoad iudices ordinarios habentes ordinariam iuriſdictionem intra limites ſuorum Prioratuum,Sell.*citato loco*,vbi teſtatur ita reſolutum in Meleuitana 6.Februarij 1627.

8. Regulares etiam elapſo tempore præfixo in conſtit. Gregorij XV. de Conſeruat.illos iuxta eius formam eligere poſſunt.

8. Regulares, qui in tempore ſibi in dicta conſtitutione Gregorij XV. præfixo, Conſeruatores eligere non curauerunt, dicto tempore elapſo quandocunque eis libuerit, Conſeruatores iuxta formam dictæ conſtitutionis eligere poſſunt,Sell.*d.cap.*12.*num.*7. vbi dicit ſic reſolutum ſub die 18.Septembris 1627.

9. Quòd

9. *Quodſi in his cauſis*, &c.] Conſeruatorem vt ſuſpectum recuſari poſſe per hoc decretum, tenet Ceuall. *d.tom.*4. *q.*897. *n.*779.*cum ſeqq.* quem refero *d.alleg.*106.*n.*35. Campan.*d.c.*13.*n.*25.*in fine*, contra Azorium per eum citatum. 9. Conſeruator vt ſuſpectus recuſari poteſt.

10. *Vltra quinquennium.*] Vide Fr.Emman.*d.q.*65.*art.*9. Azor.*inſtit. moral.p.*2.*lib.*5.*c.*34.*q.*14. Campan. *d.c.*13.*n.*25.*verſ.quin ſi nullo*, Fr.Lud. Miranda *d. quæſt.* 47. *art.* 6. vbi quòd in Ordinibus, & Religionibus Conſeruatorum officium non eſt temporale, & metipſum *d.alleg.*106. *n.*50.*&* 51.Hieron.Roder.*d.reſol.*33.*n.*8. 10. Conſeruatoriæ aliquæ non durant poſt quinquennium.

11. *In ciuilibus etiam cauſis*,&c.] Vide Fr.Emman. *d.quæſt.*65. *art.*13. Ioan.à Cruce *d. cap.*10.*dub.*6.*concl.*2. Ceuall. *d.quæſt.*797. *num.*792. *cum ſeqq.* Fr.Ludou.Miranda *d.q.*47. *art.*7.*concl.* 5. *&* 6. Portel. *in dubiis Regularib. verbo conſeruatores*, *n.*7. Hieron.Roderic. *d. reſol.*33.*num.*12.*&* à 26. Franc. Leon. *d.c.*3.*n.*101. Gutier. *pract. lib.*3. *q.*9.*à n.*8.*& lib.*4. *q.*63. *per totam*, Cabed. *d.c.*18.*num.*4. Campan.*d.cap.*13.*num.*20.metipſum *d. alleg.*106.*num.*40. 11. Conſeruatores Regularium procedere an poſſint contra debitores ex cauſa ciuili.

12. *In cauſis verò mercedum*,&c.] Vide *ſuprà ſeſſ.*7.*de reform.c.*14.

De honeſtate in veſtibus à clericis ſeruanda.

CAPVT VI.

1. MVlta circa decernendum proprium clericorum habitum Ordini & dignitati congruentem, illiúſque honeſtatem, tradunt Cou. *pract.cap.*31.*num.*7.*verſ.*4. Roland. *conſ.*4. *num.*27.*lib.*1.Salzed.ad Bernard. *in pract.cap.*78. ſecundùm nouiſſimam impreſſ. Decian. *tract. crimin.tom.*1.*lib.*4.*cap.*9.*num.*96.*cum ſeqq.*Moſcon. *de maieſt.milit. Eccleſ. lib.*1.*p.*2.*cap.*2.*verſ.de habitu autem*, Viuald. *in candel. aureo p.*3.*ad fin. in explicat. Bullæ Sixti V. de habitu, & tonſura num.* 9. *verſ. tertia aſſertio*, Rendina *in prompt. recept. ſent. tom.*1. *tit.*17. *num.* 15. Scacc. *in tract. de iudic. p.*1.*cap.*11.*num.*84.*&* 87. Camill. Borrel. *in addit.ad Bellug. in ſpeculo Principum rub.* 11. §. *videamus lit. B. & in ſum. omnium deciſ. tom.* 1. *tit.*11. *de vita, & honeſt. cleric. num.*39.*cum ſeqq.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.*1. *verbo clericus* §. 14. Piaſec. *in ſimil. praxi p.* 2. *cap.*3. *num.* 14. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 30. *tract.*3. *num.*14. *&* 15. Fr. Paulin. Berti Lucenſ. *in praxi crimin.regul.tit.*4.*cap.*33.*num.*10.*cum ſeqq.*Cened. *pract. & canonic.quæſt. lib.*1. *quæſt.*4. *n.*30. Bellet. *diſquiſit.clerical. p.*1. *tit. de diſciplina clericali* §.16.*à num.* 12. Viuian. *in praxi iuriſpatron. p.*3.*lib.* 15.*cap.*4. *à num.*9.Guid.Pancirol. *in theſauro var. lection.lib.*1.*c.*21. Farin. *in praxi crimin. p.*1. *quæſt.*8. *num.* 69. Sanch. *de matrimon. lib.* 7. *diſput.* 46. *num.* 5. Thom. Falaſc. *tom.* 1. *allegation. iuris, allegat.* 11. Carol. de Graſſis *de effectib. clerical. in prælud. num.* 271. Nicol. Garc. *de benef. p.* 7. *cap.* 1. *à num.* 21. Nauar. *in ſingul. canon. concl.*117. Soar. de Pace *in pract. tom.*2. *præl.*2. *num.*7. Ricciul. *de iure perſonarum extra gremium* 1. Clericorum proprius habitus illiúſque honeſtas.

*Eccleſiæ exiſtent. lib.7.cap.6.num.*1.metipſum *de officio, & poteſtate Epiſcopi p.2.alleg.9.*

2. Habitus non facit Monachum.

2. *Etſi habitus non facit Monachum.*] Concordat *cap. porrectum, de Regular.* vbi gloſ. *verbo non faciat, cap. conſuluit, qui clerici, vel vouen.* Card.Tuſcus *pract. concluſ. tom.4. lit.H. concl.*12.*num.*2. Campan. *in diuerſ.iuris canon. rub.*12.*cap.4.n.*5. Bellet. *diſquiſit. clerical. p.*1.*tit.de diſciplina clericali.§.*15.*num.*10. Fr.Barthol. de Vecchis *in praxi admittendi ad Religionis ſtatum nouitios,diſp.*11.*dub.*10.*ſub num.*1. quos refero *in tract. Axiom.iuris vſu freq.axiom.*109.*num.*1.

3. Habitum clericalem honeſtum non deferens quas pœnas incurrat de iure Concilij.

3. *Per ſuſpenſionem ab Ordinibus*, &c.] Decernit S.Synodus *in præſenti*, quòd ſi poſtquam ab Epiſcopo ſuo etiam per edictum publicum moniti fuerint honeſtum habitum clericalem illorum Ordini & dignitati congruentem, & iuxta ipſius Epiſcopi ordinationem, & mandatum non detulerint, per ſuſpenſionem ab Ordinibus,ac officio, & beneficio,ac fructibus,redditibus,& prouentibus ipſorum beneficiorum, necnon ſi ſemel correcti denuo in hoc deliquerint, etiam per priuationem beneficiorum huiuſmodi coërceri poſſint,& debeant.

4. Et quid attenta conſtitut. Sixti V.

4. Poſtea verò contra huiuſmodi non deferentes habitum clericalem emanauit conſtitutio Sixti V. *incip. Cùm ſacroſanctam*, ſub dat. 5. Id.Ianuarij 1588.in Bullario nouo *tom.*2.*pag.*653. vbi Clericis, & Militibus, qui in hac vrbe præſentes in habitu clericali, ac tonſura, ac Militibus in militari non incederent, mandatiſque ſuper his editis ſub certo termino non obedierint, præter alias pœnas contra eos inflictas ſine vlla alia monitione ipſo facto priuatos declarat, quibuſcunque dignitatibus, adminiſtrationibus, officiis, canonicatibus, & præbendis, ac beneficiis etiam ſimplicibus, & præſtimoniis per eorum quemlibet in titulum,commendam, vel aliàs pro tempore obtentis, necnon penſionibus,& fructibus,ac prædiis,boniſque eccleſiaſticis huiuſmodi quocunque modis eis reſeruatis, vel reſeruandis, omníque iure ſibi in eis,vel ad ea quomodolibet competenti;huius conſtitutionis meminit Gonzal.*ad reg.8.Cancel.gloſ.*15.*num.*56.

5. Habitum clericalem non tenentur deferre clerici qui habent fructus, aut penſionem non excedentes valorem annuum 60. duc.

5. Deinde idem Sixtus V. per aliam ſuam conſtit. *incip. Paſtoralis*, ſub dat. pridie Kal. Februarij eiuſdem anni 1588. declarauit habitum clericalem non teneri deferre clericos non recipientes penſionem, fructus, aut prædia, vel bona eccleſiaſtica ſibi in vna, vel pluribus vicibus reſeruata, & conceſſa ſummam, ſeu valorem annuum 60. ducatorum auri de Camera inſimul non excedentes, ſeu excedentia.

6. Inſeruientes Palatio Apoſt. in inferioribus miniſteriis ſi habuerint penſionem non tenentur in habitu, & tonſura incedere.

6. Et inſuper declarat non teneri in habitu, & tonſura clericali incedere inſeruientes Palatio Apoſtolico in inferioribus miniſteriis, vt ſunt paraphernarij, credentiarij, & ſimiles, qui penſiones, aut fructus, bonáve eccleſiaſtica loco penſionum vſque ad quamcunque ſummam & valorem percipiunt.Declarat etiam eos clericos, aut milites, quibus penſiones, aut fructus, bonáve, aut prædia eccleſiaſtica ad quamcunque ſummam reſeruata, aut reſeruari conceſſa ſunt, non aliter ad gerendum militarem habitum teneri poſtquam penſiones, fructus,

fructus, aut alia præfata cum effectu exigere, aut percipere cœperint, vel per eos ſteterit quominus exigant, vel percipiant. Harum conſtitutionum tenorem referunt. Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Habitus clericalis*, Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 3. num. 13. pag. 129. & 130.*

7. Ex quibus non requiri duas veſtes longas in clerico ex Viuald. receptum dicit Nicol. Garc. *de benefic. p. 7. cap. 1. num. 23.* ſed ſufficere quòd pallium perueniat ad talos, toga verò tegat genua, reſoluunt Iacob. de Graff. *in aur. deciſ. p. 1. lib. 3. cap. 3. num. 3.* Viuald. *in candel. aureo p. 3. ad fin. in explicat. Bullæ Sixti V. de habitu & tonſura num. 9. verſ. quarta aſſertio*, Petr. de Ledeſma *in ſum. p. 2. tract. 7. cap. 2. prope concluſ. 14. circa fin.* & demum requiri veſtem ſuperiorem clericalem, quæ cooperiat interiorem quamuis laicalem, ex Franch. & Scacc. aſſerit Carol. de Graſſ. *de effectib. cleric. effectu 1. n. 1186.* 7. Veſtes duæ non longæ non requiruntur in clerico.

8. Diſpoſitionem *Clem. quoniam, de vita, & honeſt. cleric.* quam innouat, & ampliat Concil. *in præſenti cap.* & ſuprà citatas Sixti V. conſtitutiones, non habere locum in clerico, qui ſemel habitum dimiſit, cùm in eis requiratur vt tantùm perſeueret vt publicè pro laico exiſtimetur, tenent Farinac. *d. quæſt. 8. num. 68.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 3. num. 14. verſ. excuſaretur*, Proſp. de Auguſtino *in addit. ad Quarant. in ſum. Bullarij, verbo habitus clericalis*, Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p. 4. collect. 956. limit. 3.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap. 12. §. 6. num. 3.* 8. Clem. quoniam, de vita, & hon. cler. non habet locum in clerico, qui ſemel habitum dimiſit.

9. Nec in clerico, qui ratione paupertatis habitum proprio Ordini congruentem geſtare non valuerit, vt per Aloyſ. Ricc. *d. collect. 956. limit. 2.* Zypæ. *in analytica poſtremi iuris eccleſ. enarrat. lib. 3. tit. de vita, & honeſt. cleric. num. 7.* Vgolin. *d. cap. 12. num. 3. verſ. quinto*, Carol. de Graſſis *d. effectu 1. num. 1175.* Decian. *tract. crimin. tom. 1. lib. 4. cap. 9.* vbi exemplificat quando clericus eſſet ita pauper, vt non poſſet propter paupertatem alias veſtes inuenire, niſi laicales ſibi donatas. 9. Clericus non valens ratione paupertatis habitum proprio Ordini congruentem geſtare, excuſatur.

10. Nec in clerico, qui non poteſt propter infirmitatem tonſuram deferre, Capell. Tholoſ. *deciſ. 104.* Thom. Actius *in tract. de infirmit. p. 2. in verbo clerici, num. 12.* Zypæ. *vbi ſuprà*, Vgolin. *d. cap. 12. num. 3. verſ. quoad tonſuram*, Aloyſ. Ricc. *d. collect. 956. limit. 1.* Bellet. *d. tit. de diſciplina cleric. §. 17. n. 9.* Carol. de Graſſis *d. effectu. 1. n. 1171.* 10. Tonſuram propter infirmitatem non deferens clericus nullam pœnam incurrit.

11. Nec in clerico, qui propter aliquod veriſimile periculum transformari cogeretur, vt per Rubin. *deciſ. 91. p. 2.* Aloyſ. Ricc. *d. collect. 956. limit. 4.* Zypæ. *d. tit. de vita, & honeſt. cleric. num. 7.* Piaſec. *d. cap. 3. num. 14. verſ. excuſaretur.* 11. Clericus, qui propter aliquod veriſimile periculum transformari cogeretur, in nullam pœnam incidit.

12. Nec in clerico, qui domi ſuæ, & in occulto habitum dimittit, vt per Vgolin. *d. c. 12. n. 3. verſ. 4.* quem refero *d. alleg. 9. n. 19.* 12. Habitũ dimittens clericus domi ſuæ, & in occulto excuſatur.

13. Nec in clerico, qui ex neceſſitate itineris, vel peregrinationis habet veſtes breuiores, vt per Bellet. *d. tit. de diſciplina clericali, §. 16. num. 14.* 13. Veſtes breuiores habens clericus ex neceſſitate itineris excuſatur.

Digitized by Google

Voluntarius homicida quantumuis occultus, omni Ordine ac beneficio careat: caſualis autem, aut vim vi repellens ex cauſa, ab ordinario loci, aut Metropolitano cognita cauſa, ac probatis precibus diſpenſetur.

CAPVT VII.

1. Doctores referuntur de materia huius tex. agentes.

1. VIde Rebuff. *in praxi benefic. rub. de diſpenſat. tit. de corpore vit. ad finem*, Nauar. *in man. cap.* 27. *num.* 239. *& ſeq. & num.* 250. *& conſ.* 37. *in antiq. ſub tit. de temporib. ordinat.* aliàs *conſ.* 40 *ſub tit. de homicid. in nouis*, Ludou. Lop. *in inſtructorio conſcient. p.* 2. *cap.* 93. Henriquez *in ſum. lib.* 14. *cap.* 19. Sayr. *in florib. deciſ. ſub titul. de tempor. ordinat. deciſ.* 39. Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.* 97. *litt. B. verſ. hodie autem*, Nicol. Garc. *de benefic. p.* 7. *cap.* 11. *per tot.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 30. *tract.* 3. *num.* 154. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de irregular. num.* 3. *cum ſeqq.* Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract.* 6. *cap.* 7. *num.* 39. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 11. *cap.* 23. *à num.* 65. *& à num.* 128. *& num.* 145. Monet. *de commutat. vltim. volunt. cap.* 6. *num.* 122. Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regul. reſol.* 52. *ex num.* 23.

2. Loquitur de homicidio ex propoſito, & per inſidias, & volito.

2. *Qui ſua voluntate homicidium perpetrauerit*, &c.] Loqui in homicidio ex propoſito, & per inſidias, & volito ſimpliciter, tenet Sell. *in ſelectis canon. cap.* 18. *num.* 8. vbi ait ita fuiſſe reſolutum ſub die 11. Auguſti 1605. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſolut.* 446. *in princ.*

3. Homicidium per induſtrium, & per inſidias, & ex propoſito requirit.

3. Et requirere homicidium per induſtriam, & per inſidias, & ex propoſito, referunt deciſum Nicol. Garc. *de benef. p.* 7. *c.* 11. *num.* 44. *in* 2. *declar.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de irregular. n.* 8. *in fine.* Ego ipſe *d. alleg.* 39. *num.* 49.

4. Mandans aliquem baculo verberari eo expreſſo ne occideretur, ſi mandatarius armis percuſſerit, & occiderit, non intelligitur incidiſſe in hoc decretum.

4. Vnde is, qui mandauit aliquem baculo verberari, eo expreſſo ne occideretur, ſi mandatarius armis percuſſerit, & occiderit, non intelligitur incidiſſe in hoc decretum, adeò vt omni Ordine, atque beneficio, & officio eccleſiaſtico abſque ſpe diſpenſationis perpetuò carere debeat, vt referunt deciſum Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 11. *c.* 23. *ante num.* 145. Armend. *d. loco num.* 8.

5. Canonici Iureconſulti non poſſunt ſubſtitui à Gubernatore ciuitatis.

5. Canonicos Iureconſultos non poſſe ſubſtitui à Gubernatore ciuitatis in ipſius locum in eius abſentia, Sell. *d. c.* 18. *n.* 9. vbi teſtatur ita fuiſſe reſolutum in vna Alatrina 26. Martij 1630.

6. Etiam Ordinem minorem comprehendit.

6. *Sed omni Ordine.*] Etiam minori, vt interpretantur Cou. *in Clem. ſi furioſus p.* 2. *§.* 3. *num.* 5. *in fine*, Henriq. *in ſum. lib.* 14. *cap.* 19. *§.* 1. *lit. D.* Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſol.* 404. *num.* 2. Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 2. *alleg.* 39. *num.* 60. vbi etiam quòd nec in ſuſceptis miniſtrare poteſt.

7. Ac

7. *Ac beneficio.*]Non extendi ad penſiones,referunt deciſum Nicol. Garc.*de benefic.p.*1.*c.*5.*n.*136.Armendar.*d.l.*7.*de irregularit.num.*5.

7. Non extenditur ad penſiones.

8. Epiſcopum diſpenſare non poſſe in irregularitatibus prouenientibus ex homicidio voluntario occulto,aut manifeſto, neque ad Ordines minores, neque etiam ad beneficium ſimplex obtinendum, reſoluunt Nauarr.*in man.cap.*27.*num.*194.*verſ.ſeptimo,& num.*240.*verſ.quarto, & conſil.*17.*in antiq.* aliàs 13.*in nouis,de homicid.* Sayr. *in floribus deciſ.ſub eod.tit.deciſ.*19.Maiol.*de irregular.lib.*5.*cap.*48.*in fine,* Salzed.ad Bernard. *in pract.cap.*97.*litt.A.verſ.hodie autem,in fine,*Valent.*tom.*4.*diſp.*7.*quaeſt.*19. *puncto* 3.§.5. Petr.de Aragon.*in* 2.2.*quaeſt.*64.*art.*8. *in fine*, Tolet. *in inſtruct. ſacerd. lib.*1. *cap.*31. Henriq.licèt dubius, *d.cap.*19. §.1. *litt.D. & lib.*13.*cap.*57.§.1. Sayr. *de cenſur.lib.*6.*cap.*7.*num.*14. & 15. Farin. *in praxi crimin. part.*5. *quaeſt.*119. *tit.*14. *num.*62. Ego ipſe *d. allegat.*39. *num.*59. Fr.Ludouic.Miranda *in man.Praelat.tom.*2.*quaeſt.*8. *art.*9. Villalob.*in ſum. p.*1.*tract.*21.*diffic.*28.*num.*10. Hieronym.Roder.*in compendio quaeſt.regul. reſol.*52.*num.*24.

8. Diſpenſare nō poteſt Epiſcopus in irregularitatibus prouenientibus ex homicidio voluntario occulto, vel manifeſto.

9. *Perpetuò careat.*] Hæc verba non operari omnimodam impoſſibilitatem, ſed difficultatem præmaximam, tenet Campan.*d.c.*23.*n.*128. quem refero ego ipſe *d.alleg.*39.*num.*63.

9. Non operatur omnimodam impoſſibilitatem, ſed difficultatem præmaximam.

10. *Si verò homicidium non ex propoſito,ſed caſu,*&c.]In irregularitatibus prouenientibus ex homicidio caſuali poſſe Epiſcopum diſpenſare ad Ordines minores,& beneficium ſimplex obtinendum ad ſacros Ordines,ſi homicidium caſuale ſit occultum, reſoluunt Nau. *d.c.*27.*n.*40. *verſ.quando,*Henriq.*d.lib.*14.*cap.*19.§.2.*litt.X.*Zerol.*in praxi Epiſcop.p.*2. *verbo diſpenſatio,*Ægid.de Coninck *de Sacrament.tom.*2.*diſp.*18.*num.*111. *verſ.poteſt,*Hieron.Roder.*d.reſol.*52.*num.*23.Bonacin.*de cenſur.diſp.*7.*q.*4. *puncto vlt. num.* 41. Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſtico*, *tract.*3. *quaeſt.*69.*in fine p.*1.

10. Diſpenſare poteſt Epiſcopus in irregularitatibus prouenientibus ex homicidio caſuali.

11. Vnde Epiſcopum diſpenſare poſſe cum illo, qui aliquem hominem occidit, non intendens occidere, cùm huiuſmodi homicidium caſuale dicatur, poſt Nauarr. & Henriq.reſoluunt Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ.deciſ.*521.*in* 1. *edit.* aliàs *reſol.*448.*num.*2. & 3. *in* 2. *edit.* Bonacin. *d. diſput.*7. *quaeſt.*4. *puncto vltim. num.*7. Ego ipſe *d. allegat.*39. *num.*50.

11. Diſpenſare poteſt Epiſcopus cum illo, qui aliquem hominem occidit, non intendens occidere.

12. Ex homicidio merè caſuali cùm nulla penitus fuerat admiſſa culpa, & in quo non dabatur opera rei illicitæ, nullam oriri irregularitatem,refert deciſum Armendar.*d.l.*7.*de irregularit.num.*3.

12. Irregularitas nulla oritur ex homicidio merè caſuali, in quo nulla fuerat penitus admiſſa culpa.

13. Mandantem committi homicidium in perſonam vnius, ſi committatur in perſonam alterius, non dici incidiſſe in irregularitatem, quæ contrahitur ex homicidio voluntario, atteſtantur reſolutum Armendar.*d.l.*7.*de irregul.num.*4. Aloyſ.Ricc.*in praxi aurea reſol.*412.Campan.*d.cap.*23.*num.*84.Ego ipſe *d.alleg.*39.*num.*52.

13. Irregularitatem, quæ contrahitur ex homicidio volūtario, non contrahit mandās committi homicidium in perſonam vnius ſi committatur in perſonam alterius.

14. An is, qui omni diligentia, vt præcaueret, adhibita, dum operam rei licitæ daret, ſolo caſu fortuito homicidium commiſit, irregularitatem incurrat,adeò vt Ordines ſuſcipere,& beneficia obtinere abſque diſpenſatione non valeat, ſtante hoc decreto? Non incidiſſe referunt

14. Irregularitatem non incurrit is, qui omni diligentia, vt præcaueret,adhibita, dum operam rei licitæ daret, ſolo caſu fortuito homicidium commiſit.

runt deciſum Armendar.*d.l.7.de irregularit.num.6.* Nicol.Garc.*de benef. p.7.cap.11.num.53.in 1.declar.*

15. Doctores referantur de intellectu horum verborum agentes.

15. *Vel vim vi repellendo*, &c.] Circa intellectum horum verborum inſudant Maiol. *de irregularit.lib.1.cap.2.num.10.verſ.20.& lib.5.cap.48. num.10.& 11.* Paul.Comitol.*reſponſ.moral.lib.6.quæſt.54 num.3.* Auil.*de cenſur.p.7.diſp.5.ſect.3.dub.1.verſ.loquendo de iure nouo,* Soar.*in ſimili tract. diſp.46.ſect.1.num.3.*Iacob.de Graff *in aureis deciſ.p.1.lib.2.cap.65.num.13.* Aloyſ.Ricc. *in collect.deciſ.p.4.collect.930.* Petr.de Ledeſma *in ſum.part.2. tract.8.de iuſtit.commutatiua cap.18. concluſ.14. diffic.1.* Franc.Leo *in theſauro fori eccleſ.p.3.cap.9.num.29.*Sayr.*de cenſur.lib.7.cap.7.num.22.*Valer. Reginald.*in praxi fori pœnit.lib.30.tract.2. num.112.* Coninck *de Sacrament.tom.2.diſp.18.num.73.* latè Cened. *pract.& canon. quæſt. lib.1. q.24. num.13.cum ſeq.* Campan.*in diuerſ.iuris canon.rub.11.cap.23.num.51.* Bonacin.*d.diſp.7.quæſt.4.puncto 6.num.3.cum ſeqq.*Farin.*fragment.crimin.p.2. litt.I. num. 475.* Bellet. *diſquiſit.clerical. p.1. tit.de diſciplina clericali §.5. num.109.cum ſeq.*Ego ipſe *d.alleg.39.num.54.*Hieron.Roder.*in compend. quæſt.regul.reſol.15.num.73.*

16. Habere etiam locum cùm agitur de repellenda vi illata patri, dicit reſolutum Nicol.Garc.*de benef.p.7.cap.11.num.53.*

17. Capitulum Sede vacante & Prælati inferiores an comprehendãtur hic ſub appellatione ordinarij loci.

17. *Loci ordinario.*]An etiam Capitulo Sede vacante,vide Ludouic. Beiam *reſponſ. caſuum conſcient. p.4. caſu 37. verſ.tandem nullus*, Campan. *d.cap.23. num.146.* Henriq. *d.lib.14. cap.20. §.1 in fine*, Doctores, quos plena manu refero *d.alleg.39 num.16.*vbi *num.17.* de Abbatibus, & aliis Prælatis inferioribus habentibus iuriſdictionem ordinariam, & quaſi Epiſcopalem, & *num.18.* de ſuperioribus Religionum, & *num. 19.* de Archiepiſcopo in actu viſitationis.

18. Cognitio cauſæ in hac materia poteſt fieri ab ordinario ſine ordine, & figura iudicij.

18. *Qui non niſi cauſa cognita*, &c.] Hanc cauſæ cognitionem poſſe fieri ab ordinario ſine Ordine & figura iudicij, & teſtibus non receptis in forma iudicij, nec iurantibus, multis firmat Sanch. *de matrim. lib.3.diſp.8.à num.4.*

Epiſcopus valens ex priuilegio punire ſubditos alienos, non poteſt punire clericos alienos reos criminum etiam atrocium, niſi ex proprij clericorum Epiſcopi, aut perſonæ ab eo deputandæ interuentu.

CAPVT VIII.

1. In quibus loquatur.

1. LOqui de iis,qui virtute priuilegij animaduertere volunt in non ſubditos, aſſerit Aldan.*in compendio canonicar.reſolut.lib.5. tit.10. num 8.*

2. Epiſcopus loci delicti condemnat clericum delinquentem ſi ibidem inuenigtur.

2. Epiſcopus enim loci delicti innititur iuri communi, de quo *in c.poſtulaſti, & in c.vlt.de foro comp.*quibus iuribus probatur Epiſcopum loci delicti condemnare clericum delinquentẽ.Quod videtur intelligi, ſi

ſi ibidem talis clericus delinquens inueniatur, Butr. *in d. cap. vlt. num. 6.* & *ibi* Felin. *num* 8. *in fine*, Grammat. *conſil.* 27. *num.* 56. *cum ſeq.* Menoch. *conſil.* 2. *num.* 130. Decian. *in tract. crimin. lib.* 4. *cap.* 16. *num.* 12. Vel niſi de more remittatur, *Clement. paſtoralis*, §. *verum*, *de re iudic.* vbi Imol. *num.* 64. & Card. *num.* 12. *verſ. denique*, D. Barboſa *in l. heres abſens*, §. *proinde*, *in art. de foro delicti num.* 5. vbi *num.* 134. ſubdit quòd inter eccleſiaſticos ſit etiam remiſſio.

3. Poteſt enim ratione delicti Epiſcopus loci, vbi fuit commiſſum, cognoſcere in prima inſtantia, quamuis non ſit ordinarius domicilij delinquentis, vt refert deciſum Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *c.* 1. *num.* 75. quia Concil. *infrà ſeſſ.* 24. *de reform. cap.* 20. non ſuſtulit modos legitimos, quibus quis ex iuris diſpoſitione ſortitur forum, vt oſtendi *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 81. *num.* 14. 3. Epiſcopus loci vbi fuit commiſſum delictum poteſt in prima inſtantia de illo cognoſcere quamuis nō ſit ordinarius domicilij delinquentis.

Beneficia vnius diœceſis nullo prætextu vniantur beneficijs alterius diœceſis.

CAPVT IX.

1. VIde Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.* 2. *cap.* 26. *num.* 24. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1 *verbo vnio*, §. 8. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 12. *cap.* 2. *num.* 85. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 30. *tract.* 3. *num.* 302. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 492. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 383. *num.* 5. *limit.* 5. *in* 2. *edit.* Hieron. Roder. *in compendio quæſt. regul. reſol.* 15. *num.* 33. Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 2. *lib.* 7. *cap.* 29. *n.* 180. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 66. *num.* 9. 1. Doctores referuntur de materia huius cap. agentes.

2. *Seu præſtimonia.*] An ſint beneficia eccleſiaſtica, latè diſputaui *in tract. de iure eccleſiaſt. lib.* 2. *cap.* 8. 2. Præſtimonia an ſint beneficia Eccleſiaſtica.

Beneficia regularia conferantur non niſi regularibus actu, aut qui eſſe debeant.

CAPVT X.

1. VIde Nauarr. *conſil.* 9. *de præbend. in antiq.* aliàs *conſil.* 11. *de ſtatu monach. in nouis*, Sayr. *in floribus deciſ. ſub illo tit. de præbend. deciſ.* 8. Flamin. Pariſ. *de reſignat. benef. lib.* 4. *quæſt.* 5. *num.* 2. Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 1. *quæſt.* 34. *art.* 3. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *verbo beneficia*, §. 5. Seraphin. *deciſ.* 1365. & 1305. Mantic. *deciſ.* 68. *num.* 5. Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib* 6. *cap.* 4. Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.* 4. *collect.* 763. & *in praxi aurea reſol.* 332. Gonzal. *ad reg* 8. *Cancel. gloſ.* 8 *à princip.* Nicol. Garc. *de benefic. part.* 7. *cap.* 10. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 19. Viuian. 1. Doctores referuntur de materia cap. agentes.

T de

tized by Google

de iure patronat.part.2.lib.1. cap.1. ex num.79. in nouiſſ. impr. Campan. *in diuerſ.iuris canon.rub.12.cap.7.à num.14.* Sanch.*in præcepta Decalogi lib.7. cap.29. à num. 27.* Ioan. Anton. Maſſobr. *in ſua praxi habendi concurſum, prælud.7.dub.21.à num.2.* Hieron.Roder.*in compendio queſt.regul.reſol.15. à num. 4.* Anton Fabric. *de re benefic. tit. de ſeculari & regulari beneficio,* Cardin.Tuſch.*tom.1.littera B.concluſ.67.* Sebaſt.Cæſar. *in relect. de eccleſiaſtica hierarchia, diſput.14. §.1. num.2.* Paul. Laymann *in Theologia morali lib.4. tract.2.cap.4. num.1.& 2.* Squillante *de priuileg. clericor. cap.4. num.2.* Rot. in Ferrarien. Prioratus 18. Aprilis 1611. coram Attrebaten.

2\. Beneficia S. Ioannis Hieroſol. comprehēduntur ſub hoc decreto.

2\. Comprehendi ſub hoc decreto beneficia Religionis S.Ioannis Hieroſolymitani,cenſuit Rota *deciſ.569.p.2.recent.*

3\. Regulares etiam Canonici ſunt incapaces beneficij ſimplicis.

3\. Regulares ſunt incapaces beneficij ſimplicis,etiamſi eſſent Canonici Regulares, non autem beneficij curati, iuxta diſpoſitionem *cap. quod Dei timorem, de ſtatu monach.* ſed hoc ex ſtylo concedi non debet, niſi inſtante Epiſcopo pro neceſſitate, vel vtilitate Eccleſiæ, ita refert deciſum Nicol.Garc.*de benefic.p.7.cap.10.num.31.& 32.*

4\. Milites Regulares, S.Iacobi & alij ſimiles ſunt capaces beneficiorum ſecularium.

4\. Beneficiorum ſecularium, ſiue ſimplicium, ſiue curatorum,capaces ſunt Milites Regulares militiæ S.Iacobi de Spatha, aliique huiuſmodi non emittentes omnia tria vota ſubſtantialia, ita referunt deciſum Nicol. Garc. *in addit.ad ſuum tract.de benefic.p.1.cap.4. num.24.* Ego ipſe *de officio,& poteſt.Epiſcopi p.3.alleg.57.num.174.*

5\. Equites Capellani Religionis S.Stephani præſentari poſſunt ad Eccleſias ſeculares.

5\. Equites Capellanos Religionis S. Stephani Papæ & Mart. etſi habeant proprias Eccleſias dictæ Religioni ſubiectas, præſentari poſſe ad alias Eccleſias ſeculares, ex *lib. ſtatutorum, & conſtit. dicta Religion. fol.26.*ex Viuian.dixi *d.alleg 57.num.173.*

6\. Canonicus ſancti Georgij in Alga poteſt admitti per Datariam ad parochialem Eccleſiam ſibi reſignatam.

6\. Canonicum S.Georgij in Alga admitti per Datariam ad parochialem Eccleſiam ei reſignatam, ait Aldan.*in compendio canon. reſolut. lib.3. tit.4. num.10.* vbi atteſtatur ſic fuiſſe reſolutum in Veronen. 17. Nouembris 1629.

7\. Beneficia regularia quæ?

7\. *Regularia beneficia.*] Quæ dicantur, latè tradunt Sanch. *d.lib. 7. cap.29.à num.11.* Hieron.Roderic. *d.reſol.15.num.27.cum ſeqq.* Ego ipſe *d.p.3.alleg.57.num.168.*

8\. Religioſus vnius Religionis nō eſt capax beneficij alterius Religionis.

8\. *Religioſis tantùm illius Ordinis*, &c.] Religioſum illius Religionis non eſſe capacem beneficij Regularis alterius Religionis, reſoluunt Rebuff. *in praxi benefic. tit. de diſpenſat. cum regular. à num. 2.* Nauarr. *commento 4. de Regular. num.23. in princip.* Fr. Emman. *quæſt.regul. tom.1. quæſt.34.art.8.* Gonzal. *ad regul.8. Cancel.gloſ.8. num.96. cum ſeqq.* Hieronym.Roderic. *d.reſolut.15.num.4.* Sanch. *d.lib.7. cap.29. num.29.* vbi *num.30.* ſubdit nec Pontificem ſolitum eſſe concedere Regularibus gratiam aſſequendi beneficium alterius Ordinis, niſi transferendo illos ad id monaſterium, ad cuius collationem beneficium aſſequuntur, & *num.31.*hinc colligit integrum non eſſe duobus Religioſis diuerſorum Ordinum permutare beneficia regularia de licentia ſuorum Prælatorum, quia neuter eſt beneficij alterius capax, & citat Bellem. *de permut.benef.p.2.quæſt.11.num.2.*

9\. Idem

9. Idem iuris eſſe quantum ad beneficia alterius monaſterij eiuſdem Ordinis, reſoluunt Rebuff. *in praxi benefic. tit. de diſpenſat. cum regularib. à num.* 2. Nauar. *d. commento 4. de regul. num.* 23. *in princ.* Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 1. *q.* 34. *art.* 8. Sanch. *d. lib.* 7. *cap.* 29. *num.* 29. Hieron. Roderic. *d. reſol.* 15. *num.* 50. per *cap. cùm ſingula, §. prohibemus, de præben. lib.* 6. vbi id grauiter interdicitur, eaque acceptantes fiunt ipſo iure inhabiles, & ineligibiles. 9. Religioſus non eſt capax beneficij alterius monaſterij eiuſdem Ordinis.

10. *Vel iis, qui habitum*, &c.] Ergo beneficium regulare dari poteſt his, qui habitum nondum ſuſcepere, modò illum ſuſcipere, & profeſſionem emittere teneantur, Rot. in Carpenctoraten. Prioratus 19. Aprilis 1619. coram bonæ mem. Buratto, inter eius impreſſas *deciſ.* 390. 10. Beneficium regulare adminiſtrationem non habens dari poteſt his, qui habitũ nondũ ſuſcepere, modò illum ſuſcipere, & profeſſionem emittere teneantur.

Beneficia regularia adminiſtrationem non habentia, nec non quaſuis Monachales, & Canonicales portiones Regularibus prouideri conſuetas poſſunt ordinarij collatores conferre nedum eius Ordinis profeſſis, ſed etiam ſecularibus, qui habitum ſuſcipere, & profeſſionem emittere omnino teneantur, ita referunt deciſum Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 8. *num.* 77. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *c.* 5. *n.* 23. Sanch. *d. lib.* 7. *c.* 4. *n.* 24. Hieron. Roder. *d. reſol.* 15. *ſub num.* 4. Maſſobr. *in praxi concurſus præl.* 7. *dub.* 21. *num.* 9.

11. Ad beneficia verò huiuſmodi adminiſtrationem habentia nullum eligi debere, niſi priùs profeſſionem expreſsè emiſerit, innuit Pute. *deciſ.* 254. *lib.* 2. *in correctis*, & expreſsè ſub die 12. Decembris 1585. reſolutum fuiſſe atteſtantur Piaſec. *d. n.* 23. *pag.* 336. Campan *in diuerſ. iuris canon. rub.* 12. *c.* 7. *n.* 16. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 7. *c.* 10. *n.* 10. Gonzal. *d. gloſ.* 8. *num.* 78. & huius deciſionis meminit Rot. in dicta Carpenctoraten. Prioratus 20. Martij 1620. coram bonæ mem. Buratto, inter eius impreſſas *deciſ.* 463. *num.* 1. 11. Beneficia adminiſtrationem habentia dari poſſunt his ſolum qui profeſſionem priùs emiſerint.

12. In ſubſidium verò, veluti ſi deficiant Regulares, aut neceſſitas vrgeat, puta quia idonei non reperiuntur, beneficia regularia ſecularibus, & è conuerſo conferri poſſe probat text. *in cap. inter quatuor, de relig. domib.* & reſoluunt Rebuff. *in concord. tit. de collation. §. volumus, verſ. conformitatem, & in praxi tit. de diſpenſat. cum regular. num.* 40. *& in tract. nomin. quæſt.* 5. *num.* 13. *verſ. fallit niſi idonei non reperiantur*, Gonzal. *d. gloſ.* 8. *num.* 43. Nicol. Garc. *d. p.* 7. *cap.* 10. *num.* 16. Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib.* 1. *cap.* 26. *quæſt.* 5. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 30. *tract.* 3. *num.* 158. Paul. Laymann *in ſum. Theolog. moralis lib.* 4. *tract.* 2. *cap.* 4. *n.* 2. *verſ. excipe quintò*, & expreſsè quòd Sacerdos Regularis in ſubſidium, vt ſuprà, admittatur ad ſeculare beneficium curatum, tradit Abb. *in cap.* 1. *de capell. mon.* quem referunt & ſequuntur Cephal. *conſ.* 358. *num.* 25 Ioan. Bapt. Coſta *de remed. ſubſid. remed.* 71. *num.* 2. vbi intelligit ſiue ſit liberum, ſiue iuriſpatronatus laicorum. 12. Beneficia regularia ſecularibus, & è conuerſo in ſubſidium dari poſſunt.

13. Quando autem dicantur beneficia regularia dari in ſubſidium ſecularibus, & è contra, ponit Abb. *in d. cap. inter quatuor*, quem refert & ſequitur Azor. *d. quæſt.* 5. aſſerens hunc ordinem eſſe ſeruandum, videlicet vt ſi alij eiuſdem cœnobij fuerint, hi adhibeantur, ſin minus, 13. Beneficia regularia quando dicantur dari in ſubſidium ſecularibus, & è contra.

aduocentur alij monachi alterius cœnobij, eiuſdẽ tamen Ordinis; quòd ſi nec hoc fieri queat, ſupponantur alij alterius Ordinis Religioſi, vt colligitur ex *cap. relatum, ne clerici, vel mon.* quòd ſi etiam hi deſiderentur, tunc ſeculares clerici in eorum locum ſufficiunt.

Nullus admittatur ad profeſſionem niſi vt in Ordine, ad quem transfertur, ſub obedientia maneat, & beneficiorum ſecularium etiam Curatorum incapax exiſtat.

CAPVT XI.

1. Doctores de materia & intellectu huius cap. agentes.

1. VIde Paul. Fuſc. *de viſitat. lib. 2. cap. 15. num.* 79. Nau. *commento 4. de regul. num.* 11. & 12. Fr. Emman. *quaſt. regul. tom.* 3. *q.* 53. *art.* 4. Azor. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 12 *cap.* 14. *quaſt.* 12. *verſ. in Concilio*, Sanch. *in pracepta Decalogi tom.* 2. *lib.* 6. *cap.* 7. *num.* 82. & 81. Hieron. Roderic. *in compend. quaſt. regul. reſol.* 123. *num.* 88. qui aiunt ante hoc decretum fuiſſe frequentiſſimum tranſlatum legitima licentia de vna in alteram Religionem poſſe à Superiore Religioſo, ad quam transfertur, admitti animo eius non retinendi in clauſtro, ſed dandi ei poſtea licentiam manendi extra clauſtrum perpetuò, vel per multos annos, ſed vix à culpa liberum quòd bono fine ea dimiſſio deſtitueretur, finis enim ſolebat eſſe vagari, & liberum reddi à iugo regulæ. Addunt præterea plures ex citatis potuiſſe licere dicto ſuperiori in aliquo euentu, nempe concurrentibus maxima ſuæ Religionis deſerendæ neceſſitate ob moleſtias, perſequutiones, aut diſſenſiones, vel ſimiles caſus, & magna difficultate inueniendi monaſterij, eum Religioſum perpetuò alere in clauſtro volentis, & magna de tranſlato fiducia; quo caſu poſſe Prælatum admittere illum animo concedendæ licentiæ manendi extra clauſtrum non tam amplè, & vagè, ſed arctatè ad eum locum, in quo poſſet Prælatus eius vitam noſſe, eiúſque curam habere, eúmque corrigere, & ſi opus eſſet, aliò transferre. Aduertunt deinde citati Doctores decretum hoc non videri inducere ius nouum, ſed antiquum declarare, & ita improbare eas licentias, quæ communiter erant illicitæ, ac ſtatui Religioſo valde pernicioſæ, ac proinde in caſu, in quo prædictæ licentiæ ante id decretum erant licitæ, eſſe quoque modò, quòd in eo caſu tantæ neceſſitatis nec facilè conceſſæ dicantur, nec materiam vagandi præſtent, nec ſit omne ſalutis remedium huiuſmodi Religioſis occludendum.

2. Prælatus non poteſt ſuis Religioſis tranſlatis, abſque iuſta cauſa concedere facultatem ſtandi extra monaſterium.

2. Poſſe Prælatum eam ſtandi extra monaſterium tranſlatis his facultatem concedere, quam licitè concedere poſſet propriis eius Religionis alumnis, & ſicut iis non poſſet abſque iuſta cauſa cócedere, ſecus tamen illa exiſtente, ita & illis, reſoluunt Nau. *d. commento 4. de Regular. num.* 15. Sanch. *d. cap.* 7. *num.* 84.

3. Superiorem

Digitized by Google

3. Superiorem poſſe dare licentiam tranſlato ad modicum tempus ſtandi extra monaſteria cauſa prædicationis, vel audiendi confeſſiones, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Religion. num.* 69.

3. Superior poteſt dare licentiam trãſlato ad modicum tẽpus ſtandi extra monaſterium cauſa prædicationis.

4. Pius V. edidit conſtitutionem reuocatoriam indultorum recipiendi, vel retinendi Religioſos alterius Ordinis, etiam laxioris, quæ incip. *Quacunque*, ſub dat. Romæ pridie Id. Octobris 1569. Per quam conſtitutionem poſſe Epiſcopum agere contra Regulares vagantes de vno in alium Ordinem tranſlatos, refert deciſum Armendar. *d. l.* 7. *de Religion. num.* 68.

5. Omnes cuiuſcunque Religionis legitimè tranſlatos ad Carthuſianos poſſe in eadem Carthuſienſi Religione in clauſtro Priores, & extra clauſtrum procuratores eſſe, reſolutum atteſtatur Armendar. *d. l.* 7. *de Religionib. num.* 67.

5. Tranſlati ad Carthuſianos poſſunt ibi in clauſtro Priores, & extra clauſtrum procuratores eſſe.

6. *Ad beneficia ſecularia etiam curata*, &c.] Nullos Regulares, etiamſi Canonici ſint, poſſe ſine diſpenſatione Apoſtolica beneficia curata nec in perpetuum, nec ad tempus habere, referunt deciſum Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Canonicus Regularis*, Gonzal. *ad reg* 8. *Cancel. gloſ.* 7. *num.* 53. Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 2. *lib.* 7. *cap.* 29. *num.* 71. Mari. Antonin. *var. reſol. lib.* 1. *reſol.* 20. *num.* 13. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapolit. deciſ.* 159. *p.* 1. Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regul. reſol.* 15. *num.* 52. *in fine*, vbi cum Sanch. *citato loco* atteſtatur ſacram Congr. ex decreto Gregorij XIII. declaraſſe nullum hodie Regularem eſſe capacem beneficij curati abſque Pontificis diſpenſatione, ego ipſe *in collect. ad cap. quod Dei timorem, num.* 3. *de ſtatu monachor.* vbi plures citaui Doctores reſoluentium, poſſe de iure communi per illum textum.

6. Regulares nulli etiam Canonici poſſunt ſine diſpenſatione Apoſt. beneficia curata, nec in perpetuum, nec ad tempus habere.

7. Canonicos Regulares, non obſtante *d. cap. quod Dei timorem*, non eſſe admittendos ad curam parochialium Eccleſiarum abſque Sedis Apoſtolicæ diſpenſatione, reſoluunt Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.* 1. *quæſt.* 32. *art.* 5. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 7. *cap.* 10. *num.* 31. Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib.* 2. *tit.* 5. *num.* 11. vbi atteſtatur ſic fuiſſe reſolutum per S. Congr. Epiſcop. & Regul. negotiis præpoſitam in vna Cremonen. 1. Septembris 1603.

7. Canonici Regulares non ſunt admittendi ad curam parochialium Eccleſiarum abſque Sedis Apoſt. diſpenſatione.

8. Canonicis Regularibus Congregationis Lateranen. non licere etiam de licentia ſui Generalis abſque permiſſu Summi Pontif. aſſumere curam animarum, etiam ad tempus, multóque minus beneficium curatum ad tempus, referunt deciſum Quarant. *in ſum. Bullarij verbo Canonicus Regularis*, Nicol. Garc. *d. p.* 7. *cap.* 10. *n.* 32. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 23.

8. Canonicis Regularibus Lateranen. non licet etiam.

9. Milites Regulares militiæ S. Iacobi de Spatha, alióſque huiuſmodi non emittentes tria vota ſubſtantialia, videlicet caſtitatis, paupertatis, & obedientiæ, non eſſe incapaces beneficiorum ſecularium ſiue ſimplicium, ſiue curatorum, neque etiam penſionum, reſoluit Nicol. Garc. *in addit. ad ſuum tract. de benefic. p.* 1. *c.* 4. *n.* 23. vbi ait ſic fuiſſe deciſum ſub die 10. Nouembris 1609.

9. Milites Regulares non emittentes tria vota ſubſtantialia non ſunt incapaces beneficiorum ſecularium.

10. Sacerdos adſcriptus Eccleſiæ receptitiæ, ſi fiat miles Capellanus Hieroſolymitanus non poteſt prætendere fructus Eccleſiæ receptitiæ.

10. Sacerdotem adſcriptum Eccleſiæ receptitiæ, ſi fiat miles Capellanus Hieroſolymitanus, ſeu alterius militiæ, non poſſe prætendere fructus Eccleſiæ receptitiæ, quia reputatur Regularis, qui non eſt capax beneficiorum ſecularium, tenet Aldan. *d. tit.* 5. *num.* 12. aſſerens ſic fuiſſe reſolutum ſub die 17. Martij 1619.

Solus competenter ex ſuis dotans, aut de nouo capellam fundans, iuſpatronatus obtineat.

CAPVT XII.

1. Doctores de materia huius cap. agentes.

1. VIde Lambertin. *de iurepatron. lib.* 1. *p.* 1. *q.* 2. *cum ſeqq.* Paul. de Citadinis *in ſimili tract. p.* 3. Roch. *eod. tract. verbo Eccleſiam fundauit, & verbo conſtruxit, & verbo dotauit*, Fuſc. *de viſitat. lib.* 2. *cap.* 10. Spin. *in ſpeculo teſtam. gloſ.* 4. *princ.* Perez *l.* 1. *gloſ.* 1. *tit.* 6. *lib.* 1. *ordin.* Flamin. Pariſ. *de reſignat. benef. lib.* 4. *quæſt.* 40. *num.* 40. *cum ſeqq.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo iuſpatronatus*, Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 18. *num.* 33. *cum ſeqq.* Nicol. Garc. *de benefic. p.* 5. *c.* 9. *à num.* 36. Cardoſ. *in praxi iudicum, & aduocat. verbo iuſpatronatus num.* 2. *cum ſeqq.* Camill. Borrel. *in ſum. omnium deciſ. tom.* 1. *tit.* 32. *à n.* 1. Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.* 5. *collect.* 1693. Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *c.* 6. *n.* 25. Maſſobr. *in praxi habendi concurſum præl.* 7. *dub.* 6. Vgolin. *de officio, & poteſt. Epiſcopi cap.* 51. *in princ. n.* 6. meipſum *in ſimili tract. p.* 3. *alleg.* 70. *num.* 1.

2. Intelligitur de iuribuſpatronatus in futurum acquirendis poſt Conc.

2. Intelligendum eſſe hoc decretum de iuribus patronatus in futurum acquirendis poſt Concilium, non verò de acquiſitis, refert deciſum Ricc. *p.* 4. *deciſ.* 257. Armend. *in addit. ad recopul. legum Nauarræ lib.* 4 *tit.* 30. *l.* 1. *de iurepatron. n.* 22. ſubdens *n.* 21. eorum titulos eſſe oſtendendos ordinario, & ſi apparuerit iurapatronatus rectè, ac ritè conceſſa fuiſſe, nec ex illis eſſe, quæ reuocata ſunt *infra ſeſſ.* 25. *de reformat. c.* 9. & data fuiſſe ea lege expreſſa, vt præſentatio fieret Capitulo, ſeu dignitatibus cathedralis Eccleſiæ, ſaluum adhuc manere illud ius præſentationis, ex *d. c.* 9. *& ſeſſ.* 7. *de reform. c.* 13. ſi verò de non ſimplicibus beneficiis agatur, ſeruandam eſſe formam *ſeſſ.* 24. *de reform. c.* 18.

3. Eccleſiam in proprio ſolo ſuis ſumptibus conſtruens, in ea iuriſpatronatus acquirit.

3. *De nouo fundauerit.*] Siue quis eam in proprio ſolo ſuis ſumptibus omnino conſtrueret, *cap. Abbatem* 18. *quæſt.* 2. *cap. nobis, de iurepatr.* ſiue etiam ſolum tantummodo, ſiue fundum ad eam ædificandam obtulerit, ac donauerit, Lambertin. *de iurepatron. p.* 1. *lib.* 1. *q.* 2. *art.* 2. *n.* 1. *&* 2. & Doctores communiter. At quamlibet fundi donationem non tribuere iuſpatronatus, ſed neceſſarium eſſe vt totum dominium tranferatur, reſoluunt Lambertin. *d. p.* 1. *q.* 2. *a.* 2. Maſſobr. *d. præl.* 7. *dub.* 18.

4. Iuſpatronatus fundatum in fundo ſubiecto fideicommiſſo reſtituendo cum vniuerſa hæreditate, acquiritur hæredi, & fideicommiſſario.

4. Si verò fundum ſubiectũ ſit fideicommiſſo reſtituendo cum vniuerſa hæreditate, iuſpatronatus in eo fundatum acquiri hæredi & fideicommiſſario, niſi hæres habeat quartam totius hæreditatis aliunde, reſoluunt Lambertin. *d. p.* 1. *q.* 9. *art.* 21. Maſſobr. *d. præl.* 7. *dub.* 12.

5. Fundatori

Digitized by Google

5. Fundatori inuito non adiungi compatronum, tenent Lambert. *d.p.1.q.3.art.6.* Maſſobr. *d.prelud.7.dub.11.*

5. Compatronus non adiungitur fundatori inuito.

6. *Et conſtruxerit.*] Etiam abſque proprij fundi aſſignatione, veluti ſi in ſolo ab aliis dato ipſe propriis ſumptibus liberè Eccleſiam conſtruxerit, *cap. monaſterium 16. quæſt.7.* aliàs enim ſi hæc fiant iuxta terminos *cap. ad audientiam el 1. de Eccleſ. ædificand.* & cum proteſtatione recuperandi expenſas ab ipſa Eccleſia, tunc iuſpatronatus non illi acquiri, ſed Eccleſiæ, ex cuius bonis illa fuit conſtructa, reſoluunt gloſ. *verbo conſtruxiſſe, in cap. Apoſtolicos 17.quæſt.2.* Gonzal. *d.gloſ.18.num 33.* Nicol. Garc. *de benefic.p.5.cap.9.à num.36.* Monet. *de commut. vltim. volunt. cap.10.num.202.& ſeq.*

6. Eccleſiam conſtruens cum proteſtatione recuperandi expenſas ab ea, tunc iuſpatronatus nō illi acquiritur, ſed Eccleſiæ.

7. Sicut etiam non acquiri iuſpatronatus ex conſtructione neceſſariè, non voluntariè facta, tenent Lambertin. *d.p.1.lib.1.quæſt.4 princip. art.7.* Rot. *deciſ.167.num.5.& 6.part.2.diuerſ.& deciſ.758.num.2.part.2. recent.* & in Camerinen. penſionis 10. Decembris 1625. coram R.P.D. meo Pirouano.

7. Iuſpatronatus non acquiritur ex conſtructione neceſſariè, non voluntariè facta.

8. Iuſpatronatus etiam acquiri ex reædificatione, ſeu refectione Eccleſiæ penitus deſtructæ, ſeu funditus dirutæ, itaut noua conſecratione indigeat, tenent Roch. *de iurepatron. verbo conſtruxit num.12.* Lambertin. *eod.tract.p.1.lib.1.q.6.princip. art.3. ex num.13.* Burſat. *conſil.310.à num.3.vol.3.* Menoch. *conſil.90.num.27.& conſil.336.num.5.cum ſeqq.* Spin. *d.gloſ.4.num.28.* Zerol. *d.p.1.verbo iuſpatronatus, §.2.ad fin.* Seraphin. *deciſ.518.& 907.* Aloyſ. Ricc. *in collect.deciſ.p.5. collect.1559.* Azor. *inſtitut. moral.p.2.lib.6.cap.19. quæſ.10.* Gonzal. *ad reg.8. Cancel. gloſ.18.num.33.* Nicol. Garc. *d.cap.9.num.51.* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.11.cap.13. num.373.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.177.n.26.* Maſſobr. *in praxi habendi concurſum, præl.7. dub.22. num.6.* ſecundùm Romanam impreſſ. Viuian. *in praxi iuriſpatr. lib.2.cap.4.num.6. in vlt. impreſſ.* Rot. in Senen. beneficij 18. Martij 1596. coram Litta, *& deciſ.54.num.5.p.1.recent.* & in Mutinen. plebis, ſeu Iuriſpatronatus 21. Februarij 1625. coram R. D. meo Coccino Decano, & in Boſſanen. Parochialis 3. Iunij 1626. coram bonæ mem. Buratto, inter eius impreſſas *deciſ.946.num.7.*

8. Iuſpatronatus acquiritur ex reædificatione, ſeu refectione Eccleſiæ penitus deſtructæ.

9. Ex qua quidem Eccleſiæ conſtructione acquiri iuſpatronatus abſque alia reſeruatione, niſi illud expreſsè remittatur, firmant Viuian. *d.p.1.lib.2.cap.1.num.9.* Ferentil. *in annot. ad deciſ.1. Buratti num.14. litt. B.* quia probata conſtructione cum aſſenſu Epiſcopi ſaltem tacito, & præſumpto, non eſt neceſſe probare alium aſſenſum quoad acquiſitionem. Caualer. *deciſ.336.ex num.4.*

9. Iuſpatronatus ex Eccleſiæ conſtructione acquiritur abſque alia reſeruatione, niſi illud expreſsè remittatur.

10. Tacitus autem conſenſus diœceſani ordinarij colligitur ex inſtitutionibus ipſius factis ad præſentationes patronorum, Roch. *de iurepatr. verbo pro eo, quæſt.8.n.20.* Rot. in Aquen. iuriſpatronatus 7. Nouembris 1601. coram Card. Lancellotto iun. impreſſa per Marcheſ. *de commeſſionib.p.1.pag.454.* Beltramin. *ad deciſ.420. Gregorij XV.n.7.*

10. Conſenſus tacitus diœceſani in conſtructione Eccleſiæ ad acquirendū iuſpatronatus colligitur ex inſtitutionibus ipſius factis ad præſentationes patronorum.

11. Expreſſum autem ipſius ordinarij diœceſani conſenſum, qui requiritur *in cap. nobis 25. de iurepatron.* poſſe etiam ante creationem iuriſpatronatus interuenire, & poſtea, & quandocunque, firmarunt Cald. *conſil.6.*

11. Conſenſus expreſſus ordinarij, qui requiritur in cap. nobis, poteſt etiam ante

creationem iuriſpatronatus interuenire, & poſtea, & quandocunque.

*conſil.6.de iurepatron.*Roch.*d.verbo pro eo,q.4.num.9.*Lambert.*d.lib.1.p.2.q.1.art.16.& q 11.art.16.n.5.*Rot.in Pientina iuriſpatronatus 13.Martij 1609.coram R.D.meo Decano, & in Brittonorien. iuriſpatronatus 7. Maij 1612.coram bonæ mem.Vbaldo ſen.Beltramin.*d.n.*7. Ego ipſe *de officio,& poteſt.Epiſcopi p.3.alleg.70.num.*21.vbi *num.*23.quòd præſtandus eſt ab ordinario illius loci in quo fundatur, vel conſtruitur Eccleſia, & *num.*30. quòd ordinarij nomine in hac materia venit quilibet Prælatus, etiam inferior, dummodo habeat Epiſcopalem iuriſdictionem, & *num.*32.extendo ad Capitulum Sede vacante.

12. Dotans inſufficienter, quod arbitrabitur Epiſcopus, non acquirit iuſpatronatus.

12. *Competenter dotauerit.*] Ergo dotantem inſufficienter, quod arbitrabitur ordinarius, non acquirere iuſpatronatus, ſed dici benefactorem,tenent Lambertin.*d.lib.1.p.1.q.5.num.*11. Nicol.Garc.*d.p.5.c.9.num.*52. Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ.reſol.*123.*num.*3. *verſ.declaratur*, Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarra lib.4.tit.30.l.1.de iure patron.num.*31. Gonzal.*ad reg.8.Cancel.gloſ.*18.*num.*53. vbi ait quòd debet priùs conſtare dotem primam fuiſſe reductam de eſſe ad non eſſe, vt quis ratione ſecundæ acquirat iuſpatronatus.

13 Iuſpatronatus nō acquiritur ex augmento dotis.

13. Vnde illud non acquiri ex augmento dotis, bene reſoluunt Aloyſ.Ricc.*in d.praxi reſol.*150. Stephan.Gratian. *diſcept.forenſ.cap.*177. *num.*24.*&* 25.Rot.*deciſ.*521.*p.2.recent.* Ego ipſe *d.alleg.*70. *num.*15.*& in collect.ad cap.quoniam 3.num.9.de iurepatron.*

14. Dos ab initio fundationis ſufficiens præſumitur.

14. Dotem autem huiuſmodi ab initio fundationis ſufficientem præſumi probat *cap.nemo* 100.*de conſecrat.diſt.*1. Calderin. *conſil.*10. *poſt med.verſ.pro parte contraria*, Verall. *deciſ.*62.*p.*1. Gregor.XV. *deciſ.*483. *num.*5 Rot.in Toletana iuriſpatronatus 11.Februarij 1627.coram R.D. meo Coccino Decano, impreſſa per Viuian.poſt ſuam praxim iuriſpatronat.*deciſ.*112.

15. Conſenſus diœceſani requiritur in dotis datione, & aſſignatione.

15. In huius dotis datione, & aſſignatione requiri diœceſani conſenſum,ſicut in fundatione,& conſtructione,aduertit Viuian.*in d praxi iuriſpatron.lib.2.cap.4.num.*17.ſecundùm nouiſſ.impreſſ.ſubdens diœceſanum antea qualitates dotantis exquirere debere, & quomodo velit dotem conſtituere,& an ſit congrua,& ſufficiens.

16. Ad acquirendum iuſpatronatus nō requirūtur tria illa copulatiue,fundus,conſtructio, & dos.

16. Vtrùm autem ad acquirendum iuſpatronatus tria illa copulatiuè requirantur, ſcilicet fundus, conſtructio, & dos? Non requiri, ſed vnum ſufficere vt concurrat, cùm iura alternatiuè loquantur, videtur probare text. *in cap.nobis, & ibi* gloſ.*verbo conſtruxerit, cap.quoniam, & ibi* gloſ.*verbo fundatores,de iurepatron.cap.filijs,cap.decernimus, cap.monaſterium* 16. *quæſt.*7. *cap.ſignificauit, de teſtib.* gloſ.magna *in cap.pia mentis* 16. *quæſt.*7. Abb *in cap.ad audientiam, num.*10.*&* 11. *de Eccleſ.ædific.& in cap.propoſuit, num.*1. *de filijs presbyt. & ibi* additio, idem Abb. *in d.cap.nobis num.*2. Cardin.*num.*3. Ioan.Andr.*num.*6.*&* 7. Butr.*num.*1. Boich etiam *num.*1. Anchar.*in princ.& num.*6. Hoſt.*num.*1.*de iurepatron.* Beroi. *in cap.quoniam num.*95.*eod.tit.* Hoſt. *in ſumm.de iurepatron. num.*2. Abb.*conſ.*54.*num.*1.*p.*1.*& conſ.*59.*num.*1.*&* 3.*p.*2. Card. *conſ.*122.*num.*2. *verſ.ad quod reſpondeo*, Ioan.de Anania *conſ.*24.*verſ.iſtud probo, & ibi* Bolognet.*n.*6. Menoch. *conſ.*241.*n.*1.*&* 4.*& de præſumpt.lib.3.præſumpt.*90. *num.*4.

*num.*4.*&* 5. Lambertin.*d.lib.*1.*p.*1.*quæſt.*1.*art.*1.*num.*18. *verſ.venio igitur ad* 1.Spin.*d.gloſ.*4.*princip.num.*28.*&* 29.Paul de Cittadinis *de iurepatron. p.*3.*num.*1. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.*51.*in princip.num.*6. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ.p.*2.*cap.*6. *num*... Camill. Borrel. *in ſum.deciſ.tom.*1. *tit.*32.*num.*23.Verall.*deciſ.*133.*p.*2.Rot.*diuerſ.p.*1.*deciſ.*598 *num.*1.*& p.*4. *deciſ.*565.*num.*2.eadem Rot.*deciſ.*5.*de iurepatron.in antiq.* Aloyſ.Ricc.*in deciſ.curiæ Archiep.Neapol.deciſ.*72 *num.*5.*& ſeq.p.*1.

17. Contra Roch.de Curte *de iurepatronat. in princip. num.*3. *ad fin. & num.*4.*& in verbo Eccleſiam fundauit, num.*2. *quæſt.*2.*& verbo conſtruxit num.*3.*quæſt.*3.*& verbo dotauit, num.*1. Abb. *conſil.*106.*num.*2.*col.*1. *in fine, verſ.quod etiam, part.*2.*& in cap.ad audientiam num.*4. *de Eccleſ. ædificand.* Ioan.de Anania *conſil.*24.*num.*4.*verſ.illud probo*, Gregor.Lop. *l.*1.*gloſ.*3. *tit.*15.*part.*1. Perez *tom.*1. *ordinam.fol.*136. *verſ.fundatione igitur*, *& folio* 137. *verſ.ſextò quæritur*, Monet. *de commutat. vltim. voluntat. cap.*10. *num* 202.*verſ.ego verò*, Nicol.Garc.*de benefic.p.*5.*cap.*9.*num.*44.Caſſador. *deciſ.*6.*num.*10.*de iurepatron.* exiſtimantes ad acquirendum iuſpatronatus tria copulatiuè requiri, ſcilicet fundum, conſtructionem,& dotem, ſiue ab vno,ſiue à diuerſis. 17. Doctores contrarium tenentes.

18. *Huiuſmodi inſtitutio Epiſcopo, & non alteri*, &c.] Epiſcopum ſolum poſſe præſentatos à patronis, & per examen idoneos repertos inſtituere, reſoluunt Lambert.*lib.*2.*p.*3.*quæſt.*1.*princip.art.*10.*num.*1. Mari. Antonin.*var.reſol.lib.*1.*reſol.*47.*num.*6.*& reſol.*55.*num.*11.*in fine*, Valer. Reginald.*in praxi fori pœnit.lib.*30.*tract.*3.*num.*224. Vgolin.*de officio Epiſcopi cap.*51.§.4. *num.*1. Ego ipſe *d.p.*3. *alleg.*72. *num.*176. vbi *num.*183. amplio ad Capitulum Sede vacante. 18. Epiſcopus ſolus poteſt præſentatos à patronis, & per examen idoneos repertos inſtituere.

19. *Et non alteri inferiori reſeruetur.*] Et ideo in Eccleſiis exemptis non poſſe reſeruari inſtitutionem præſentati à patronis alteri quàm Epiſcopo, niſi Rector illius loci fuerit ordinarius, ordinariáque fungatur iuriſdictione, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarræ,lib.*4.*tit.*30.*l.*1.*de iurepatron.num.*62. 19. Inſtitutio præſentati à patronis non poteſt reſeruari alteri quàm Epiſcopo, niſi,&c.

20. Ex cauſa neceſſaria, nempe priuilegio, ſeu præſcriptione immemoriali, poſſe Prælatis inferioribus ius inſtituendi competere, reſoluunt Lambert.*lib.*2.*p.*3.*quæſt.*1.*princ.art.*10. Mari. Antonin.*d.lib.*1.*reſol.*9. *num.*11.*& reſol.*12. *& reſol.*47. *num.*6. Ego ipſe *d.p.*3. *alleg.*72. *num.*184. *& à num.*185. verius credo inſtitutionem etiam auctorizabilem inferioribus Prælatis præſcriptione acquiri poſſe, & *num.*188. quòd Religioſis in Eccleſiis, quæ pleno iure eis ſubiiciuntur, pertinet inſtitutio, in illis verò, quæ pleno iure ad illos non pertinent, inſtitutio, & deſtitutio ad eos non ſpectat, ſed Preſbyteri ab illis præſentandi, ab Epiſcopo ſunt inſtituendi, de quo etiam Eraſm. à Cochier *de iuriſdict. ordin.in exemptos, part.*4. *quæſt.*80. Hieronym.Roder.*in compendio quæſt. regul. reſolut.*15. *num.*13. vbi ait per multa priuilegia Apoſtol. collationem, & inſtitutionem beneficiorum Regularium, etiam auctorizabilem, pertinere ad monachos, & ad monaſteria, quibus ſunt vnita, nec Epiſcopos in eorum vacatione poſſe edicta proponere, nec ad concurſum vocare. 20. Inſtituendi ius poteſt competere Prælatis inferioribus ex cauſa neceſſaria.

Præſentetur beneficiandus ipſi ordinario, aliàs inſtitutio ſit nulla.

CAPVT XIII.

1. Intelligitur quoad examen dumtaxat ab ordinario faciendum de perſona præſentati.

1. REfert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 30. l. 1. de iurepatron. num. 63.* hoc decretum intelligendum eſſe quoad examen dumtaxat ab ordinario faciendum de perſona præſentati, ſecundùm *cap. 13. ſeſſ. 7.* non autem intelligendum vt cenſeatur ablata inſtitutio, quam ſaluam eſſe omnibus Epiſcopo inferioribus hoc idem Concilium voluit *ſeſſ. 25. cap. 9. verſ. quod ſi ad inferiores*, nec per id cenſeri ſublatas fundationes, veluti ſi fundator Capellæ reliquerit inſtitutionem Capitulo.

2. Inſtitutiones inferioribus ex immemorabili competentes non ſunt ſublatæ per Concil.

2. Inſtitutiones Archidiaconis, & aliis inferioribus ex immemoriali competentes non eſſe per Concilium ſublatas, refert deciſum Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. cap. 3. num. 19. ad* 1.

3. Capitulum Sede vacante poteſt præſentatos clericos à patronis inſtituere.

3. Capitulum Sede vacante poſſe præſentatos clericos à patronis inſtituere, reſoluunt Quarant. *in ſumma Bullarij, verbo Sede vacante q. 9. verſ. quæ concluſio,* Nicol. Garc. *p. 5. c. 7. num. 54.* Azor. *inſtit. moral. p. 2. lib. 3. cap. 38. q. 2.* Ego ipſe *d. p. 3. alleg. 72. num. 183.*

4. Vicarius Epiſcopi ſeu Capituli Sede vacante habens mandatum generale poteſt inſtituere præſentatos.

4. Vicarium Epiſcopi, ſeu Capituli Sede vacante non habentem mandatum limitatum, ſed generale, poſſe inſtituere præſentatos, probat *cap. ex frequentibus, de inſtitut.* & *ibi* gloſ. & Doctores, & *in cap. fin. de officio vicarij, lib. 6.* Roch. de Curte *de iurepatronat. verbo competens, quæſt. 31.* Miles *verbo vicarius Epiſcopi*, Couarr. *lib. 3. var. cap. 20. num. 7.* Soar. de Pace *in pract. tom. 2. prælud. 3. num. 7. & 8.* Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloſ. 9. §. 1. à num. 78.* Zerol. *in praxi Epiſcop. part. 1. verbo vicarius, §. 14.* Azor. *d. p. 2. lib. 3. cap. 44. quæſ. 5. & lib. 6. cap. 22. quæſ. 3.* Nicol. Garc. *de benefic. p. 5. cap. 8. num. 84. cum ſeqq.* Sbroz *de officio vicarij lib. 2. quæſt. 3. per tot.* vbi *num. 15.* aduertit quòd licèt in hoc decreto dicatur inſtitutionem fieri non debere niſi ab Epiſcopo loci ordinario, & quòd propter illas particulas, *quoquo modo*, & *niſi*, videantur excluſi ſimiles caſus, diſſimiles, æquales, & maiores expreſſis, ac indirectos, tamen vicarij non ſunt ſimiles, nec æquales, nec maiores Epiſcopis, ſed vnus, & idem cum illis, ac proinde excluſi non cenſentur, ſed Archidiaconi, Archipreſbyteri, Decani, & Præpoſiti.

5. Edictorum relaxatio in hac materia ad eos ſpectat ad quos ante Conc. ſpectabat.

5. Edictorum, ſiue citationum ad vocandos oppoſitores relaxatio, quæ fieri debet in præſentationibus patronorum, & edicta ponere ante inſtitutionem iuriſpatronatus, ad eos ſpectat, ad quos ante Concil. ſpectabat, ita refert deciſum Nicol. Garc. *de benefic. p. 9. cap. 3. num. 19.*

SESSIO XXI.

Laicos, & Clericos non conficientes, non adſtringi iure diuino ad Communionem ſub vtraque ſpecie.

CAPVT I.

1. VIDE Card. Bellarm. *lib. 4. de Euchar. cap. 24.* Valent. *tom. 4. diſp. 6. quaeſt. 6. puncto 5.* Henriq. *in ſum. lib. 8. de Euchariſtia cap. 44. in princ.* Iodoc. Cocc. *in theſauro Catholico tom. 2. lib. 6. art. 2.* Petr. de Ledeſma *in ſum. p. 1. de Sacrament.* vbi de Euchariſtia, *cap. 16. concl. 2.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom. 1. q. 80. num. 111. cum ſeqq. & q. 73. num. 36.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 29. n. 58. in fine, & n. 59.* Filliuc. *in quaeſt. moralib. tom. 1. tract. 4. c. 7. n. 201.* Bonac. *de Sacrament. diſp. 4. q. 2. puncto 3. à princ. & quaeſt. 1. puncto 4. n. 5.* quærit vtrùm Sacerdos communicans ſub vtraque ſpecie plus gratiæ recipiat, quàm recipit laicus, qui ſub vna tantùm ſpecie communicat. 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Et clericos non conficientes.*] An hi non conficientes ſibi Euchariſtiam adminiſtrare poſſint? Reſp. affirmatiuè Vgolin. *de officio Epiſcopi cap. 15. §. 7. num. 9.* quem refero *de officio, & poteſt. parochi cap. 20. num. 24.* tum quia & coniuges matrimonium ſibi adminiſtrant præſente eorum parocho, & duobus teſtibus; tum etiam, quia indulgentia conceſſa à Prælato, & ipſe recipere eam poteſt; & ſubdit non repugnare differentiam eſſe debere inter dantem, & accipientem, ac proinde non poſſe quem ſe ipſum baptizare, quia ea Sacramenta dum adminiſtrantur fiunt, & in Baptiſmo quod generationem ſignificat, ſicut non poteſt quis ſe ipſum generare, ita nec poteſt ſe ipſum baptizare, *cap. debitum, de Baptiſmo*; & in pœnitentia debet quis iuriſdictionem habere. 2. Clerici non conficientes Euchariſtiam ſibi adminiſtrare poſſunt.

3. At Euchariſtia per modum cibi ſumitur; ergo per ſe adminiſtrare ipſe Sacerdos ſibi poteſt, ſicut cibum ſumere, non autem laicus, quia ipſi prohibitum eſt eam tangere, arg. *cap. tribus, de conſecr. diſt. 2.* niſi in neceſſitate extrema mortis, & in abſentia Sacerdotis, ſecundùm Soar. *tom. 3. q. 82. diſp. 72. ſect. 3.* Poſſeuin. *de officio curati cap. 8. n. 24.* afferentes exemplum Reginæ Scotiæ, quæ ſe ipſam communicauit, dum ſtatim eſſet occidenda, quod tamen factum dicunt forſitan de Summi Pont. licentia proceſſiſſe. 3. Laicus niſi in neceſſitate extrema mortis, & in abſentia Sacerdotis Euchariſtiam ſibi adminiſtrare nequit.

Eccleſiæ poteſtas circa diſpenſationem ſacramenti Euchariſtiæ.

CAPVT II.

1. VIde Henriq. *in ſum. lib. 8. de Euchariſtia, cap. 44. §. 3.* Vaſquez *in 3. p. tom. 3. diſp. 223. n. 22.* Sanch. *de matrim. lib. 3. diſp. 22. n. 27.* 1. Doctores de materia cap. agentes.

Digitized by Google

Ægid.de Coninck *de Sacram.& cenſur.tom.1.quæſt.*80.*num.*121.Filliuc.*in quæſt.moralib.tom.*1.*tract.*4.*c.*7.*n.*203.

Totum, & integrum Christum, ac verum Sacramentum ſub qualibet ſpecie ſumi.

CAPVT III.

1. Doctores de materia cap.agentes.

1. VIde Petr. de Ledeſma *in ſum.p.*1. *de Sacrament.* vbi de Euchariſtia, *cap.*7.*concl.* 1.& 4. Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarmini p.* 2. *lib.* 3. *cap.* 8. *à princ.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 29.*num.* 37.& 38. Ægid.de Coninck *de Sacrament. tom.* 1. *quæſt.* 76. *art.* 9. *num.* 32. & 33. Carraſc. *in interpretat. ad aliquas leges noua recop. cap.* 1. *num.* 11. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, prec.*3.*lib.*4. *cap.*4. *num.*2. Bonacin. *de Sacrament.diſp* 4.*quæſt.*3. *puncto* 5. *num.*2. vbi *num.* 3. ait Chriſtum exiſtere totum ſub ſpeciebus non ſolùm quoad ſubſtantiam, verùm etiam quoad accidentia, videlicet quoad quantitatem, & qualitatem, & *num* 4. aſſerit Chriſtum quoad ſubſtantiam, & accidentia non ſolùm exiſtere ſub qualibet ſpecie, verùm etiam ſub qualibet parte ſpecierum.

Paruulos non obligari ad Communionem ſacramentalem.

CAPVT IV.

1. Doctores de materia cap.agentes.

1. VIde Henriquez *in ſum. lib.*8. *de Euchariſt. cap.* 42. *à princ.* Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Euchariſtia pag.* 102. *col.*1. Vaſq *in* 3. *p. tom.*3. *diſp.*212. *num.*17. & *diſp.*214. *num.*55. Petr de Ledeſma *in ſum.p.*1. *de Sacrament.* vbi de Euchariſtia, *cap.* 13. *concl.* 7. Valer.Reginald. *in praxi fori pœnit.lib.*19.*quæſt.*4.*num.*83.Ægid.de Coninck *de Sacrament.tom.*1. *q.*80.*art.*9.*à num.*72.Bonacin.*eod.tract.diſp.*4. *quæſt.* 1.*puncto* 3. *num* 2. Filliuc. *in quæſt. moralib. tom.* 1. *tract.* 4. *cap.*7. *num.* 185. & 187.

2. Infantes ſi daretur eis Communio, recipient gratiam.

2. Infantes ſi daretur eis Communio,recepturos gratiam,reſoluunt Victoria *in ſum. verbo Euchariſtia, dum.* 84. *in fine*, Soar. *tom.*3. *diſp.*62. *ſect.*4. Barthol ab Angelo *dialog.* 4. §. 23. Petr. de Ledeſma *d. cap.* 13. *concl.*8. *dubda* 2. Ægid de Coninck *d.quæſt.*80. *art.*9. *num.*77. Bonacin. *d.puncto* 3.*num.*2 *verſ. obſeruant.* Ratio eſt ſecundùm illos,quia ceſſante prohibitione Eccleſiæ, poſſet Euchariſtiæ ſacramentum ob iuſtam cauſam dari paruulis,ſicut olim dabatur;ergo ſignum eſt paruulos eſſe capaces

capaces Euchariſtiæ, & conſequenter recepturos ipſius effectum, ſi ipſis adminiſtraretur.

3. *Vſu rationis carentes.*] Vnde perpetuò, & abſolutè fatuos in ſanitate communicare non poſſe parochum, ſed tantùm ſemifatuos, & non continuò amentes tempore, quo habent dilucida interualla, reſoluunt Henriq. *d.lib.8.cap.42.§.3.* Bonacin. *d.diſp.4. q.6. puncto 1. ex num.4.* Paul. Laymann *in Theologia morali lib.1. tract. 4. cap.4.* Villalob. *in ſum.p.1.tract.7.dub.40.num.3.* Sanci. *in ſelect.diſp.26.num.5.& diſp.36. num.9.* Antonin.Diana *reſolut.moral.p.2.tract.de celebrat.Miſſar. reſol.79.* quos refero *de officio, & poteſt. parochi cap.20. num.19.* vbi *num.43.* de infirmo delirante.

3. Parochus communicare non poteſt perpetuò, & abſolutè fatuos, ſed tantum ſemifatuos, tempore quo habent dilucida interualla.

4. *Nec tamen ideo damnanda eſt antiquitas,* &c.] Vide Ægid.de Coninck *d.art.9. num.75.*

De Communione ſub vtraque ſpecie, & paruulorum.

1. CANON I.] Vide Cardin. Bellarm. *in controuerſ. Cathol. lib.4. de Euchariſtia, cap.20. cum ſeqq.* Henriq. *in ſum.lib.8.de Euchariſtia, c.24.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.29. num.58. in fine,* Ægid.de Coninck *de Sacrament.tom.1.q.80.n.111.cum ſeqq.* Filliuc.*in quæſt.moral. tom.1.tract.4.c.7.n.201.*

1. Excommunicantur dicentes omnes Chriſti fideles ex Dei præcepto, vel neceſſitate Sacramenti debere ſumere vtranque ſpeciem S.Euchariſtiæ.

2. CANON II.] Vide Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.1. quæſt.80.num.121.* vbi percurrit iuſtiſſimas rationes, quas habet Eccleſia præcipiendi laicis, & clericis non conficientibus Communionem ſub vna tantùm ſpecie.

2. Eccleſia iuſtis de cauſis præcepit laicis, & clericis non conficientibus Communionem ſub vna tantùm ſpecie.

3. CANON III.] Vide Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarmini p.2. lib.3. cap.8. à princ.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.1. quæſt.76.art.3.à num.32.*

3. Totus, & integer Chriſtus ſub vna panis ſpecie ſumitur.

4. CANON IV.] Vide Henriq. *in ſum.lib.8.cap.3.§.4.* Bonacin. *de Sacram.diſp.4.q.3.puncto 3.n.2.* Vincent. Filliuc. *in quæſt. moral.tom.1. tract.4. num.40.*

4. Paruulis non eſt neceſſaria Euchariſtiæ Communio.

5. Relinqui debere arbitrio Confeſſarij & parentum in qua ætatis parte incipiant pueri habere diſcretionem ſufficientem ad obligationem præcepti communicandi, reſoluunt Soar. *tom.3. diſp 70. ſect.1.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib. 29. num. 83.* Ægid. de Coninck *de Sacrament.tom.1.quæſt.80. art.11. dub.4.num.102.* Iacob. de Graff. *in aureis deciſ.p.1.lib.2.cap.38.num.15.* Azor. *inſtit.moral.p.1. lib.7. cap.3. quæſt. 10.* Poſſeuin. *de officio curati, cap.8. num.9. & 10.* Bonacin. *d.diſp.4.quæſt.7. puncto 2.num.2.* Ego ipſe *de officio, & poteſt. parochi cap.20.num.18.*

5. Pueri in qua ætatis parte incipiant habere diſcretionem ſufficientem ad obligationem præcepti communicandi relinqui debet arbitrio Confeſſarij & parentum.

DE REFORMATIONE.

Epiſcopi gratis debent ordinare, dimiſſorias, & teſtimoniales dare, nec illi, eorúmve miniſtri aliquid pro ſigillo etiam ſponte oblatum recipere poſſunt. Vbi eſt conſuetudo aliquid recipiendi pro litteris, nihil capiatur à Notariis pro officio vltra decimam vnius aurei partem, modò aliunde iis non ſuppetat ſalarium, &c.

CAPVT I.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1 VIDE Nauarr. *in man. cap.* 22. *num.* 18. *& conſ. de cenſib.* in vtraque edit. Sayr. *in floribus deciſ. ſub eod. tit. deciſ.* 1. Matth. Soar. *in pract. & ordine viſitandi cap.* 18. *num.* 6. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 23. *cap.* 14. *numer.* 197. *in fine*, Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſiaſt. p.* 1. *cap.* 4. *num.* 27. Sbroz. *de officio vicarij lib.* 2. *quaſt.* 42. Campan. *in diuerſ. iuris canonic. rub.* 11. *cap.* 27. *per tot.* metipſum *in collect. ad cap.* 1. *de ſimonia.*

2. Ordinator non poteſt accipere ab ordinato aliquam mercedem.

2. Non poſſe ordinatorem accipere ab ordinato aliquam mercedem, munera, nec quidem forfices, mappas, pectines, vel ſimilia, ſed tantùm cereum, refert deciſum Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *cap.* 1. *num.* 55.

3. Diaconi, qui ſoluerunt decem ſcuta ſuo ordinario pro obtinendis litteris dimiſſorialibus, incidunt in ſimoniam.

3. Diaconos, qui ſoluerunt decem ſcuta ſuo ordinario pro obtinendis litteris dimiſſorialibus, quarum vigore fuerunt ordinati ad Preſbyteratum, incidiſſe in ſimoniam, & pœnas ſimoniacis huiuſmodi inflictas, reſoluit Sell. *in ſelect. canon. cap.* 10. *num.* 11. vbi refert ita fuiſſe deciſum in nullius 7. Septembris 1630.

4. Simonia committitur ſi prouiſio fiat mercede, & pretio.

4. Simoniam committi, ſi prouiſio fiat mercede, & pretio, vel cum aliquo pacto, & conditione, & non gratis, probat *cap. ordines* 1. *q.* 1. cum allegatis per Nicol. Garc. *de benef. p.* 8. *c.* 1. *n.* 14. Idem dicendum in prouiſione Præceptoriæ S. Iacobi, Calatrauæ, & ſimilis, reſoluit Nicol. Garc. *d. tract. p.* 1. *c.* 7. *n.* 4.

5. Epiſcopis, eorumque vicariis nihil licet accipere pro exequutione litterarum Apoſt. diſpenſationum matrimon. & abſolutionum.

5. Epiſcopis, eorúmque vicariis nihil prorſus accipere licere pro exequutione litterarum Apoſtol. diſpenſationum matrimonialium, & abſolutionum, nec pro cognoſcendis diſpenſationibus in gradu matrimonij prohibito; Notariis verò licere dumtaxat quartam partem ducati accipere pro præſentatione reſcripti, & pro examine teſtium, refert deciſum Sell. *d. cap.* 10. *num.* 15.

6. Litteræ publicatoriæ gratis concedi debent.

6. Prohiberi etiam aliquid recipere pro litteris publicatoriis, teſtatur reſolutum Nicol. Garc. *d. p.* 8. *c.* 1. *n.* 77. *ad* 4.

7. Dimiſſoriæ, commendatitiæ, aut teſtimoniales litteræ gratis cõcedi debẽt.

7. Dimiſſorias, commendatitias, aut teſtimoniales litteras gratis concedi debere, aſſerit deciſum Nicol. Garc. *d. cap.* 1. *num.* 77.

8. Ordinum

Digitized by Google

8. Ordinum collatores, ſiue illorum miniſtri, nihil accipere debent ab illis, qui ordinantur, etiam pro litteris dimiſſoriis, necnon pro ſigillo, etiamſi ab immemorabili tempore fuerit obſeruatum vt certum quid recipiatur. Notarij verò pro dimiſſoriis decimam partem aurei recipiant, ſi nullum habeant ſalarium pro officio exercendo, ex quo emolumento nihil directè, vel indirectè perueniat Epiſcopis. In Indiis verò, in quibus res maximo pretio venduntur, Notarij poſſunt exigere loco dictæ decimæ partis vnius aurei, quantitatem permiſſam ex decreto ſ. mem. Sixti V. ita refert deciſum Sell. *d. cap.* 10. *num.* 15. 8. Ordinum collatores, ſiue illorum miniſtri nihil accipere debent ab illis, qui ordinantur.

9. Collatores beneficiorum quacunque dignitate præfulgeant, nil pro collatione, ſeu quauis alia diſpoſitione beneficiorum quouis quæſito colore directè, vel indirectè, etiam ſub nomine Annatæ, aut cuiuſuis alterius portionis fructuum, etiam à ſponte dantibus, vel offerentibus accipere, aut exigere poſſunt: eorundem quoque collatorum Notarij, & alij quiuis officiales, quibus tamen aliunde certum ſalarium conſtitutum eſt, eadem omnino obſeruare debent. Illis verò, quibus ſalarium pro officio ſuo exercendo nullum conſtitutum eſt, licet in qualibet huiuſmodi beneficiorum collatione, ſeu alia diſpoſitione pro ſuo labore aliquam mercedem accipere, quæ tamen ſcriptura, ſigillo, & cæteris omnibus computatis vnum aureum non excedat, & inde collatores ipſi nihil emolumenti percipere poſſint, alioquin tam dantes, quàm recipientes pœnis contra ſimoniacos editis ſacris canonicis tenentur, ipſáſque ipſo facto incurriſſe cenſentur. Notarij autem, ſeu officiales alij à ſuis officiis ſuſpenſi ſunt. Ita refert deciſum Nicol. Garc. *de benef. p.* 8. *cap.* 1. *num.* 76. *&* 77. 9. Beneficiorum collatores, nil pro collatione, ſeu quauis alia diſpoſitione beneficiorum directè, vel indirectè accipere, vel exigere poſſunt.

10. Epiſcopo non licere quicquam accipere, vel percipere directè, vel indirectè, vbi infrà ſcripta expediuntur, dicit Sell. *d. cap.* 10. *num.* 20. referens ſic fuiſſe deciſum in vna Vicen. 8. Martij 1602. videlicet,

Litteræ collationum, inſtitutionum, ſeu prouiſionum beneficiorum vacantium per obitum, vel per reſignationem, etiam ex cauſa permutationis, vel alia.

Litteræ dimiſſoriales, ſeu teſtimoniales, quæ conceduntur Presbyteris, ſeu clericis ad alias diœceſes tranſituris.

Litteræ recipiendi Ordines ab alienis Epiſcopis.

Licentia dicendi Miſſas.

Licentia audiendi confeſſiones.

Licentia adminiſtrandi Sacramenta, excepta Pœnitentia.

Licentia deſeruiendi beneficijs curatis, aut ſimplicibus.

Licentia ordinandi ſe ad titulum patrimonij, ſeu approbationes huiuſmodi titulorum.

Licentia abſentandi ſe ab Eccleſiis, ſeu beneficijs.

Licentia erigendi capellas.

Licentia colligendi eleemoſynas.

Licentia ſepeliendi cadauera intra Eccleſiam.

Mandatum

Digitized by Google

Mandatum de publicando in Eccleſia initiandos ſacris Ordinibus.
Diſpenſationes ad duo beneficia etiam ſimilia ſub eodem tecto.
Litteræ approbationis concurrentium ad Parochialium vacationes in menſibus reſeruatis, quæ ad Sedem Apoſt. tranſmittuntur.
Approbationes iuriſpatronatus ex fundatione, vel dotatione.
Creationes vicariorum in Parochialibus.
Deputationes OEconomorum dum beneficia vacant.
Executiones litterarum Apoſt. gratiam, ſeu iuſtitiam concernentium.

11. *Etiam ſponte oblatum.*] Vide Soar. *de relig. tom.* 1. *tract.* 3. *lib.* 4. *de ſimonia cap.* 49. *num.* 2.

12. Cancellarius quid poſſit accipere pro collatione & inſtitutione Eccleſiarum.

12. *Aut eorum miniſtri.*] Pro collatione, aut inſtitutione Eccleſiarum, & præſertim curatarum, Cancellarium poſſe in ſingulis accipere mercedem ſuo labori conuenientem, quod tamen ſcriptura, ſigillo, & cæteris omnibus computatis vnum aureum non excedat, & dummodo ipſi Cancellario ſalarium nullum pro ſuo officio exercendo conſtitutum ſit, & ex pecunia quam accipiet, nihil prorſus emolumenti collatores, aut inſtitutores vllo modo directè, vel indirectè percipiant. Ita referunt deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *de Epiſcopis num.* 17. *in reſp. ad* 1. *&* 2. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 28.

13. Notarij quid pro ſingulis litteris dimiſſoriis, aut teſtimonialibus recipere poſſint.

13. *Notarij verò*, &c.] Vide Sbroz. *de vicario Epiſcopi lib.* 2. *quæſt.* 42. Soar. *d. cap.* 53. *num.* 6. *cum ſeqq.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo dimiſſoria* §. 7. Leſſ. *de iuſtit. lib.* 2. *cap.* 35. *dub.* 10. Azor. *inſtit. moral. p.* 3. *lib.* 12. *cap.* 5. *quæſ.* 1. Vgolin. *de ſimon. tab.* 1. *cap.* 41. §. 4. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 23. *num.* 200. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *c.* 1. *num.* 55. Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſtico tract.* 11. *cap.* 6. *quæſ.* 11. *reſol.* 4. Cened. *ad Decretal. collect.* 177. *num.* 1. vbi ſub dubio reſoluere videtur quòd poſt confecta inſtrumenta & tradita partibus poſſunt Notarij, quod ab ordinatis ſponte offertur, recipere, de quo vide Matien. *in dialog. relator. p.* 3. *cap.* 25. *num.* 5. Perez *l.* 1. *gloſ.* 1. *poſt med. tit.* 9. *lib.* 2. *ordin.* Homobon. de Bonis *d. cap.* 6. *quæſ.* 12. *reſolut.* 1. *in fine*, facit Sanch. *de matrimon. lib.* 8. *diſp.* 35. *num.* 14.

14. Commendatitiæ, aut teſtimoniales litteræ gratis concedendæ.

14. Nihil exigendum pro dimiſſoriis, commendatitiis, aut teſtimonialibus litteris, refert deciſum Armendar. *d. tit.* 18. *de Epiſcopis num.* 17. *in reſp. ad* 3. quem cito *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 2. *allegat.* 7. *num.* 26.

15. Epiſcopo, vel eius vicario nō licet quicquam accipere pro diſpenſationibus matrimonialibus.

15. Pro diſpenſationibus matrimonialibus non licere Epiſcopo, vel eius vicario quicquam accipere, nec ratione taxæ etiam ex immemoriali conſuetudine, nec ratione ſigilli, vel alicuius alterius rei, aſſerit reſolutum Armendar. *d. tit.* 18. *de Epiſcopis num.* 10. *in reſp. ad* 6. aduertens propterea decretum illud, quod ſolet poni in litteris diſpenſationum matrimonialium, vt nihil muneris, aut præmij ſponte accipi poſſit pro illarum executione, ita intelligendum eſſe, vt neque ordinarius ipſe, neque vicarius eius quicquam pro mercede laboris, quem ea in re ſuſciperent, capere poſſent: addit deinde Notarium pro examine teſtium quartam aurei, ſeu ducati partem licitè accipere poſſe.

16. Notario,

Digitized by Google

16. Notario, vel Cancellario nihil licere accipere, neque ratione ſcripturæ, neque ſigilli, neque laboris, aut alio titulo, ſed gratis his quorum intereſt debere præſtare omnia infrà ponenda, tenet Sell. *d cap.* 10.*n.*21. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in vna Vicen. 8. Martij 1601. videlicet,

16. Notario, vel Cancellario ex quibus nihil liceat accipere.

Approbationem ad audiendas confeſſiones.
Licentiam adminiſtrandi Sacramenta.
Licentiam deſeruiendi beneficijs.
Licentiam ſepeliendi defunctorum corpora in Eccleſia.
Licentiam celebrandi Miſſas.
Licentiam colligendi eleemoſynas.
Mandata publicandi in Eccleſia eos, qui primam tonſuram, vel minores Ordines as ſacros ſuſcipere voluerint.

17. Quoad alia verò quæ ſequuntur poterit aliquid percipere, ſi nullum ſibi ſalarium, vel ſtipendium conſtitutum fuerit, túncque congruam tantùm ſui laboris mercedem, quæ quoad litteras collationis, vel inſtitutionis curatarum Eccleſiarum, vel deputationis vicariorum in illis vnum aureum, & quoad litteras dimiſſorias, & teſtimoniales decimam vnius aurei partem nunquam excedat.

17. Ex quibus aliquid liceat percipere.

Pro litteris collationum, inſtitutionum, ſeu prouiſionum beneficiorum vacantium per obitum, vel per reſignationem, etiam ex cauſa permutationis, vel alia.
Pro litteris dimiſſorialibus, ſeu teſtimonialibus, quæ conceduntur Presbyteris, ſeu clericis ad alias diœceſes tranſituris.
Pro litteris recipiendi Ordines ab alienis Epiſcopis.
Pro licentia ordinandi ſe ad titulum patrimonij, ſeu pro approbationibus huiuſmodi titulorum.
Pro licentia abſentandi ſe ab Eccleſia, ſeu beneficijs.
Pro licentia erigendi capellas.
Pro litteris approbationis concurrentium ad Parochialium vacationes in menſibus reſeruatis, quæ ad Sedem Apoſt. tranſmittuntur.
Pro approbatione iuriſpatronatus ex fundatione, vel dotatione.
Pro creationibus vicariorum in Parochialibus.
Pro deputationibus OEconomorum dum beneficia vacant.
Pro executionibus litterarum Apoſtolic. gratiam, ſeu iuſtitiam concernentium.

18. *Dummodo eis nullum ſalarium,* &c.] Ergo quando nullum habent ſtipendium conſtitutum ab Epiſcopo, poſſunt aliquid accipere, vt per Nauarr. *in man. c.* 23. *num.* 102. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *c.* 1. *n.* 55. *pag.* 61. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 23. *num.* 200. *verſ. quæritur.*

18 Notarij poſſunt aliquid accipere pro ſingulis litteris dimiſſoriis, aut teſtimonialibus quando nullum habẽt ſtipendium conſtitutum ab Epiſcopo.

19. *Tam dantes, quàm accipientes.*] Vide Soar. *d. lib.* 4. *de ſimon. cap.* 49. *num.* 5.

20. *Vltra diuinam vltionem.*] Importare hæc verba graues, & grauiores pœnas, aſſerit Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.* 1. *cap.* 31. *num.* 15.

20. Verba hæc important graues, & grauiores pœnas.

Digitized by Google

Nullus quantumuis idoneus ſecularis clericus maioribus ordinetur, niſi priùs habeat beneficium ſufficiens ad vitam, quod reſignare non poſsit, niſi, &c. vel patrimonium, aut penſionem ſimiliter verè ſufficiens, &c.

CAPVT II.

1. Doctores de materia huius cap. agentes.

1. VIde Henriq. *in ſum. lib.* 10. *cap.* 17. §. 3. Salzed. ad Bernard *in pract. cap.* 18. *in nouiſſ. edit.* Fr. Emman. *in ſumma tom.* 2. *cap.* 15. Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.* 2. *quaſt.* 9. Azor. *inſtitut. moral. p.* 2. *lib.* 3. *cap.* 4. Petr. de Ledeſma *in ſumma part.* 1. *de Sacrament.* vbi de ſacram Ordinis, *cap.* 7. *concluſ.* 6. *cum ſeqq.* Nicol. Garc. *de benefic. p.* 2. *cap.* 5. *per tot.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſionum part.* 3. *collect.* 566. *& in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.* 312. *cum ſeqq. in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 270. *cum ſeqq. in* 2. *edit.* Martin. Fornar. *in tract. de Ordine cap.* 8. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 26. §. 8 *cum ſeqq.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 32. *tract.* 2. *num.* 72. *cum ſeqq.* Armendar. *in addit. ad recopilat. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 8. *l.* 1. *de patrimonio clericorum,* Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 8. *quaſt. vnica, puncto* 5. *num.* 18. *cum ſeqq.* Campan. *in diuerſor. iuris canon. rub.* 8. *cap.* 1. *cum ſeqq.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſtico tract.* 2. *quaſt.* 19. *cum multis ſeqq.* Sanctarel. *var. reſol. quaſt.* 49. Lotter. *de re benefic. tom.* 1. *lib.* 1. *cap.* 2. *per tot.* Illuſtriſſ. D. Roder. à Cunha *in comment. ad cap.* 1. *&* 2. *diſt.* 70. Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib.* 1. *tit.* 10. *per tot.* Sell. *in ſelectis canon. cap.* 3. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 2. *alleg.* 19. *&* 20.

2. Ordinare ante Cōcilij publicationem poterat Epiſcopus clericos ſuos ad diuerſos titulos.

2. *Statuit ſancta Synodus ne quis deinceps,* &c.] Ordinare ante Concilij promulgationem poterat Epiſcopus clericos ſuos ad diuerſos titulos. Primò ad titulum beneficij, *cap. Sanctorum* 70. *diſt.* Secundò ad titulum paternæ hæreditatis, *cap. Epiſcopus in fine, de prabend.* ſeu ad titulum proprij patrimonij, *cap. tuis, de prabend.* Tertiò ad titulum alieni beneficij, *cap. poſtulaſti, de iurepatron. cap. per tuas* 3. *de ſimonia,* Felin. *in cap. in noſtra, de reſcript. corol.* 34. *num.* 31. Quartò ad titulum ſtipendij ab Epiſcopo ſibi aſſignandi ſuper fructibus ſuæ menſæ Epiſcopalis, ad *cap. Epiſcopus, de prabend.* Abb. *in cap. cùm ſecundum num.* 11. *eod. tit.* Quintò ad titulum penſionis, ſeu ſtipendij à laico aſſignandi, Rot. *deciſ.* 11. *de prabend. in antiquior. & deciſ.* 39. *de reſcript. in antiq.* Hodie Epiſcopus etiam vrgente neceſſitate, vel commoditate Eccleſiarũ ſuarum non poterit ad tertium, & quartũ clericos promouere, ad ſecundũ verò poterit, ſed in terminis tantùm, in quibus Conc loquitur, nempe pro neceſſitate, vel vtilitate Eccleſiæ, dummodo talis laicus ſit verè facultatibus idoneus, atque in forma valida obliget ſe, ſuóſque ſucceſſores ad præſtandum hoc ſtipendium, & non alienandum ſine licentia Epiſcopi illa bona, ſuper quibus aſſignatum erit hoc ſtipendium, hæcque obligatio duret donec ordinatus beneficium ſufficiens, aut penſionem aliunde erit adeptus. Ita refert deciſum Nicol. Garc. *de benefic. p.* 2. *cap.* 5 *num.* 93.

3. *Clericus*

Digitized by Google

3. *Clericus ſecularis.*] Ergo Religioſos non comprehendere aiunt Henriq. *in ſum. lib.* 10. *cap.* 17. §. 3. Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 3. *quæſt.* 23. *art.* 3. Sanctarel. *d. q.* 49. *n.* 5. Ego ipſe *d. p.* 2. *alleg.* 19. *num.* 4. aduertentes Sixtum *in ſua conſtit.* 29. *contra clericos malè promotos*, hoc idem inſinuare in illis verbis, ibi, *aut quoad ſeculares ſine titulo ſufficientis beneficij, vel patrimonij.* 3. Religioſos non comprehendit.

4. Sed ſub hoc decreto comprehendi omnes & ſingulos etiam cuiuſcunque Ordinis clericos Religioſos, ſiue ſeculares more Religioſorum viuentes in communi, & non profeſſos, declarauit Pius V. *conſtit.* 74. *incip. Romanus Pontifex*, de anno 1568. relata per Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *cap.* 1. *de conferend. ordinib. num.* 43. & per illam ſic ſentiunt Vgolin. *d. cap.* 26. §. 8. *num.* 1. *verſ. hac autem regula*, Salzed. ad Bernard. *d. cap.* 18. *num.* 2. Nicol. Garc. *d. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 12. Bonacin. *de ſuſpenſ. in particulari diſp.* 3. *quæſt.* 2. *puncto* 9. *num.* 1. Nald. *in ſum. verbo Ordo n.* 28. Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract.* 2. *cap.* 15. *n.* 11. Homobon. de Bonis *d. tract.* 2. *q.* 21. Sanctarel. *d. q.* 49. *num.* 10. *in princip.* Ego ipſe *d. alleg.* 19. *num.* 4. *in fine.* 4. Sed comprehendi declarauit Pius V.

5. Et hanc Pij V. conſtitutionem intelligendam eſſe tam in non profeſſis, quàm in nulliter profeſſis, cenſuit Rot. in Vrgellen. Canonicatus 3. Martij 1595. coram Cardin. Blanchetto, quam refert Nicol. Garc. *d. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 11. *&* 12. & obſeruant Sanctarel. *d. n.* 10. *in fine*, Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapolit. p.* 2. *deciſ.* 283. *& in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 270. *num.* 2. vbi *num.* 3. cum Maiol. *de irregul. lib.* 4. *cap.* 15. *num.* 1. reſoluit ſic ordinatos Regulares non profeſſos ſine titulo illo ordine miniſtrantes effici irregulares, refero ego ipſe *d. alleg.* 19. *num.* 5. *&* 6. 5. Conſtitutio Pij V. intelligitur tam in non profeſſis, quàm in nulliter profeſſis.

6. Gregorius XIII. *in conſtit. ſua, incip. Aſcendente*, ſub dat. Kal. Iunij 1584. conceſſit Societati Ieſu quòd qui tria vota paupertatis, caſtitatis, & obedientiæ in Societate emiſerunt, de licentia Præpoſiti Generalis poſſint promoueri ad ſacros Ordines abſque titulo, etiam ante ſolemnem profeſſionem emiſſam, ſi modò ſint ætate, moribus, & doctrina idonei, non obſtante dicta conſtitutione Pij V. quæ hoc decretum ad Religioſos non profeſſos extendit, fortaſſe quia cognoſcebat illo prædictæ Societatis Patres ligari, eo quòd etſi veri dicerentur Religioſi, tantùm ſimplicia vota emittebant. Ita Mandoſ. *conſ.* 13. Henriq. *lib.* 10. *cap.* 17. §. 3. Flamin. Pariſ. *d. lib.* 2. *quæſt.* 6. *num.* 19. Piaſec. *d. p.* 1. *cap.* 1. *num.* 44. Fr. Emman. *in ſum. tom.* 2. *cap.* 15. *num.* 1. *& quæſt. regul. tom.* 3. *quæſt.* 23. *art.* 3. Nicol. Garc. *d. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 13. Martin. Fornar. *d. tract. de Ordine cap.* 8. *num.* 9. *verſ. pro reſolutione*, Bonacin. *d. puncto* 9. *n.* 2. Soar. *tom.* 5. *de cenſur. diſp.* 31. *ſect.* 1. *n.* 38. Vgolin. *d. c.* 26. §. 8. *n.* 1. *verſ. excipitur tamen*, Sanctarel. *d. q.* 49. *n.* 6. *&* 11. Illuſtriſſ. D. Roderic. à Cunha *in comment. ad c.* 1. *n.* 1. *diſt.* 70. Ego ipſe *d. p.* 2. *alleg.* 19. *n.* 17. 6. Patres Societatis Ieſu poſſunt promoueri ad ſacros Ordines abſque titulo.

7. *Ad ſacros Ordines.*] Ad minores igitur Ordines titulum non requiri contra *gloſ.* 1. *in cap. neminem* 70. *diſt.* tenent ſernarique de conſuetudine atteſtantur Salzed. *d. c.* 18. *n.* 5. Vgol. *de irreg. c.* 61. *n.* 2. Fr. Emman. *in ſum. tom.* 2. *c.* 15. *n.* 16. Nau. *conſ.* 14. *n.* 1. *de tempor. ordin.* Petr. de Ledeſma 7. Titulus non requiritur ad minores Ordines.

*in ſum.p.1.de Sacrament.*vbi de ſacram. Ordinis,*c.7.ad fin.*Flamin.Pariſ. *d.lib.2 q.6.n.4.*Nicol.Garc.*d.p.2.c.5.n.4.cum ſeq.* Aloyſ. Ricc. *in d. praxi rerum fori eccleſ.reſol.271.n.3.* Campan.*d.rub.8.c.1.n.5.* Sanctarel. *d.q.49. n.3.& 4.*Homobon.de Bonis *d.tract.2.q.20.*Illuſtriſſ.D.Roder.à Cunha *in comment.ad d.cap.1.diſt.70.n.3.*Ego ipſe *d.alleg.19.n.5.*

8. Beneficij ad titulum, quod in diſtributionibus quotidianis conſiſtit, poteſt quis ad ſacros Ordines promoueri.

8. *Eum beneficium eccleſiaſticum,* &c.] Ad titulum beneficij, quod in diſtributionibus quotidianis conſiſtit, poſſe quem ad ſacros Ordines promoueri,tenet Campan.*d.rub* 8.*c.5.n.29.* quem refero *d.alleg.19.n.24.*

9. Ordinari quis non poteſt ad titulum beneficij de futuro.

9. Ad titulum beneficij de futuro ad quod eſt præſentatus, nominatus, ſeu poſtulatus, non poſſe quem promoueri, reſoluunt Salzed. *d.cap.18.n.6.*Fr.Emman.*in ſum.tom.2.c.15.n.10.*Vgolin.*d.c.26.§.8.n.3.in fine,* Petr.de Ledeſma *d.cap.7. poſt* 8.*concl.*Nicol.Garc. *d.p.2.cap.5.n.130.* Ego ipſe *d.alleg.19.n* 28.

10. Contra Maiol. *de irregul.lib.4.c.15.n.3.* Sayr.*de cenſur. lib.4.c.14. num* 19. Campan. *d.rub.8.cap.4.n.10.* exiſtimantes poſſe quem promoueri non ſolùm ad titulum beneficij iam quæſiti,ſed etiam quærendi.

11. Beneficij ad titulum poteſt quis ad ſacros Ordines promoueri non ob tante quod non lucretur illius fructus niſi poſt ſuſceptum pre byteratus Ordinem.

11. Ad titulum beneficij poſſe quem ad ſacros Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines promoueri, nõ obſtante quòd non lucretur illius fructus,niſi poſt ſuſceptum presbyteratus Ordinem,tenent Nicol Gar. *d.p.2.cap 5.n.110.*Armendar *in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.2. tit.8. l.1.de patrim.cleric.n.11.* Ego ipſe *d.p.2 alleg.19 n.29.*

12. Vicariæ perpetuæ ad titulum poteſt quis ad ſacros Ordines promoueri.

12. Vicariæ perpetuæ ad titulum poſſe quem ad ſacros Ordines promoueri,reſoluunt Mandoſ.*ad reg.34.Canc.q.13.n* 3.Salzed *d.cap.18.n* 7. Valenzuela *conſ.54.n.29.lib.1.* Campan. *d.rubr.8.c.4.n.8.* Sebaſt. Cæſar *in relect de eccleſ.hierarchia p.3.diſp.14.§.8 ex num.3.*

13. Capellaniæ ad titulum poteſt quis ad ſacros Ordines promoueri, ſi fuerit auctoritate Apoſt. vel ordinaria erecta, & in titulos creata.

13. Ad titulum capellaniæ in perpetuum auctoritate Apoſt. vel ordinaria erectæ,& in titulos creatæ,poſſe quem ordinari, reſoluunt Sebaſt.Cæſar *in d.relect. de eccleſiaſtica hierarchia p.3. diſp.14.§.3. n.4.* Illuſtriſſ.D.Roder.à Cunha *in comment.ad princ.diſt.7.n.9.*Salzed.*d.c.18.n.9. verſ. ſed verum*, vbi addit hoc veriſſimum, quando ab initio in fundatione interuenit auctoritas Epiſcopi, & datur in titulum perpetuum, & *in verſ. illud*, ſubdit defendi poſſe quòd licèt in primæua capellaniæ fundatione nón interuenerit ordinarij auctoritas, ſi tamen non reluctante fundatoris voluntate poſtea Capellania in eccleſiaſticum beneficium fuerit erecta, nempe per collationem, & canonicam inſtitutionem fundatoris conſanguineus,vel alius,qui ad eam vocatus eſt, eius nomine & titulo poterit ordinari. Seculares autem Capellanias præſumi de ſui natura perpetuas, & collatiuas, reſoluunt Lap. *allegat.9.num* 3.Card *conſ.57.num.5.*Caſſad.*deciſ.4.num.2.de prabend.* Caualer. *deciſ 72.num.3.*

14. Præſtimonij ad titulum quod ſolitum fuerit dari in titulum poteſt quis ad ſacros Ordines promoueri.

14. Ad titulum præſtimonij ſoliti dari in titulum clericis poſſe quem ad ſacros Ordines promoueri,reſoluunt Salzed. *d. c.18. num.* 10. Sebaſt.Cæſar *d diſp.14.§.5.n.3.*

15 Eccleſiæ receptiuæ ad titulum poteſt quis ad ſacros Ordines promoueri.

15. Ad titulum Eccleſiæ receptiuæ poſſe quem ad ſacros Ordines promoueri, per text.cum gloſ.*in cap. neminem 70. diſt.* tenent Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo dimiſſoria §. 5. verſ. hic eſt*, Campan. *d. rub.*8.

rub. 8. *cap.* 4. *num.* 12. vbi id verum credit in ea diœceſi, quæ tenuitate beneficiorum grauata miniſtris indigeret eccleſiaſticis, nec viri adſunt congruum nedum patrimonium non habentes, at illo omnino carentes.

16. Ad titulum Eccleſiæ, cui adſcribitur, poſſe quem promoueri, exiſtimant Maiol. *de irregul. lib.* 4. *cap.* 15. *ſub num.* 2. Flamin. *d. lib.* 2. *quaſt.* 6. *num.* 33. per Concil. Trident. *ſeſſ.* 23. *de reformat. cap.* 16. mandans neminem ordinandum niſi iudicio ſui Epiſcopi ſit vtilis, aut neceſſarius ſuis Eccleſiis, quarum alteri propterea ab Epiſcopo adſcribatur vbi ſuis fungatur muneribus, eúmque locum deinde inconſulto eodem Epiſcopo deſerere nequeat, nam præſupponit per eiuſmodi adſcriptionem addictum eſſe illi Eccleſiæ, & ex ea fructus percipere, alioquin non procedere arbitratur Campan. *d. rub.* 8. *cap.* 4. *num.* 14. & Maioli ſententiam veram credit Vgolin. *d. cap.* 26. §. 8. *num.* 6. quatuor concurrentibus; primò vt interueniat conſenſus Rectoris eius Eccleſiæ; ſecundò vt interueniat licentia, ac conſenſus Romani Pontif. & hoc ad ſucceſſorem; tertiò vt ex ſeruitio Miſſarum, & diuinorum officiorum, & eleemoſynis à fidelibus elargiendis habeant vnde ſe ſuſtentent; quartò vt ne inde amoueantur.

16. Ad titulum Eccleſiæ, cui adſcribitur, an & quãdo poſſit quis ad ſacros Ordines promoueri.

17. Ad titulum coadiutoriæ perpetuæ cum futura ſucceſſione poſſe quem promoueri, dummodo ratione illius habeat congruam ſuſtentationem tanquam ad titulum penſionis, tenent Nauar. *in tract. de Orat. cap.* 20. *num.* 8. Salzed. *d. cap.* 18. *n.* 7. Acoſta de Andrada *ad Bullam Cruciata q.* 75. Gonzal. *ad reg* 8. *Cancel. gloſ.* 5. §. 9. *n.* 6. Petr. de Ledeſma *d. c.* 7. *concl.* 1. *dub.* 2. Monet. *de optione canonica c.* 4. *q.* 8 *n.* 169. Nicol. Garc. *d. p.* 2. *c.* 5. *n.* 132. Sebaſt. Cæſ. *d. diſp.* 14. §. 9. *n.* 4. *&* 9. Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 2. *alleg.* 19. *num.* 23.

17 Coadiutoriæ perpetuæ cu futura ſucceſſione ad titulum poteſt quis promoueri.

18. Capellaniam in Capella Papæ obtinentem, licèt ſit ad nutum amouibilis, ad illius titulum ordinari poſſe, tradunt Nauar. *conſ* 10. *de tempor. ordin.* Sayr. *in florib. deciſ. ſub eod. tit. deciſ.* 59. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi rerum fori eccleſ. reſolut.* 334. *in fine*, ego ipſe *dicta allegat.* 19. *num.* 30.

18. Capellaniã etiam amouibilem in capella Papæ obtinens poteſt ad illius titulum promoueri.

19. Cooptatum in Collegium ſeminarij non poſſe ordinari ad titulum ſeminarij, niſi ob cauſam inſeruiendi beneficio, quod forſan eſſet ſeminario iniunctum, deciſum referunt Læl. Zech. *de repub. eccleſiaſt. tit. de Clericis ſub num.* 7. *verſ.* 84. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo ſeminarium* §. 6. Flamin. Pariſ. *d. q.* 6. *n.* 32. Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Ordo pen.* Armendar. *d. l.* 1. *de patrim. cleric. n.* 9. *&* 10. Nicol. Garc. *d. p.* 2. *cap.* 5. *n.* 104. vbi in addit. refert declaraſſe Gregorium XIII. Clericos ſeminarij non poſſe promoueri ad aliquem Ordinem ſacrum ad titulum ipſius ſeminarij, niſi pro ſeruitio beneficij ſeminario vniti, & tunc cum aſſignatione certi annui redditus vnde ſic promotus viuere poſſit, quæ tamen aſſignatio ceſſat poſtquam illi aliunde ſe æquè ſuſtentare poterunt, refero ego ipſe *d. alleg.* 9. *n.* 31.

19 Seminarij ad titulum non poteſt ordinari cooptatus in illius collegium.

20. Ad titulum vicariæ temporalis, aliorúmque ſimilium beneficiorum, ſeu capellaniarum amouibilium, non poſſe quem promoueri,

20. Vicariæ amouibilis ad titulum non poteſt quis promoueri.

reſoluunt Maiol.*d.lib.*4.*cap.*15.*num.*4.Henriq.*d.cap.*17.§.3.*lit.Q.* Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiepiſc. Neapol. deciſ.* 190.*p.*2. Salzed. *d. cap.*18. *num.*8. *verſ. & ea ratione*, Flamin. Pariſ. *d. lib.* 2. *quæſt.* 6. *num.* 2. Gonzal. *d.gloſ.*5. §.3.*num.*42. Campan. *d.rub.*8. *cap.*4.*num.*4. *in fine*,ego ipſe *d.alleg.*19. *num.*25.

21. Epiſcopus arbitrari debet congruā ſummam, & decentem beneficij valorem, qui ad victum honeſtè ſufficiat.

21. *Quod ſibi ad victum honeſtè ſufficiat.*] Epiſcopum arbitrari debere congruam ſummam & decentem beneficij valorem, cùm præſcripta certa quantitas non ſit, aſſerunt Menoch. *de arbitr. caſu* 216. *num.*12.*cum ſeqq.* Flamin. Pariſ. *de reſignat. lib.*5. *quæſt.fin.n.*132.*&* 181. Ludou. Beia *reſponſ. caſuum conſcient. p.*4.*caſu* 26. Henriq. *in ſum. lib.*10. *cap.*17.§.3.*in commento lit. N.*Nicol.Garc.*d.cap.*5.*num.*112.*cum ſeq.*Azor. *d.p.*2.*lib.*6.*c.*10.*q.*8. Vgolin.*d.c.*26.§.8.*n.*2.Thom.Valaſc. *alleg.iuris tom.* 1.*alleg.*35.Illuſtriſſ. D.Roder.à Cunha *in comment.ad cap.*1.*diſt.*70.*n.*12. Ego ipſe *d.alleg.*19.*num.*8.*cum ſeqq.*

22. Beneficium debet ab illo pacificè poſſideri, qui ad eius titulum vult ordinari.

22. *Pacificè poſſidere.*] Beneficium debere ab ipſo pacificè poſſideri, qui ad eius titulum vult ordinari, ex hoc loco colligunt Nauar. *in tract.de Orat.notab.*23.*num.*69. Flamin.Pariſ. *d.lib.*5. *q.*6.*num.*155. Vgolin. *d.c.*26.§ 8.*n.*3. *verſ. tertiò conſtare*, vbi ſubdit propterea quòd ſi lis ei mota ſit de beneficio ad eius titulum,lite durante ordinari non debet, quippe quia eo priuari poſſit. Ego ipſe *d. alleg.*19. *n.*15. *cum ſeqq.* vbi oſtendo quando quis dicatur pacificus poſſeſſor,& quando beneficium litigioſum cenſeatur.

23. Beneficium reſignans ad cuius titulum ordinatus fuit, tenetur facere mentionem ſe ad titulū illius fuiſſe promotum, aliàs reſignatio eſt nulla.

23. *Id verò beneficium reſignare non poſſit*, &c.] Reſignantem beneficium, ad cuius titulum ordinatus fuit, teneri facere mentionem ſe ad titulum illius fuiſſe promotum,aliàs reſignationem irritam eſſe,& nullam, reſoluunt deciſúmque referunt Flamin.Pariſ. *d.lib.*2. *quæſt.*6.*n.*39. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.*14.§.3. *& cap.* 26. §.8.*num.*4. Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ.deciſ.* 314. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 272. *num.* 1. *in fine in* 2.*edit.*Nicol.Garc.*d.cap.*5.*num.*217.vbi *num.*214. ſubdit quòd eſt nulla etiam in foro conſcientiæ, Petr. de Ledeſma *d. cap.* 7. *concluſ.*10. Campan. *d.rub.*8.*cap.*6.*num.*2.Armendar. *d. l.*1.*de patrim. Cleric.num.*21. Ego ipſe *d.allegat.* 19. *num.* 32. Et ipſi reſignanti hoc caſu competere actionem ſpolij ex Rotæ deciſionibus firmant Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.*1. *cap.*1. *num.* 44. *verſ. ampliari poſſet*, Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel. gloſ.*5. §.10. *num.*35. quia cùm reſignatio non teneat, ius non abdicatur à reſignante, Nicol. Garc.*d.cap.*5.*num.*225. Rot.in Leodien. Canonicatus S.Ioannis 28. Iunij 1621.coram bonæ mem.Remboldo,*prope fin.*quam refero *d.alleg.*19.*num.*36.

24. Non poteſt per æquipollens adimpleri.

24. Nec poſſe per æquipollens adimpleri,tenent Nicol.Garc. *d.c.*5. *n.*193. Armendar.*d.l.*1.*de patrim cleric.n.*22. Stephan.Gratian.*diſcept.forenſ.cap.*991. Maſſobr. *in praxi habendi concurſum reg.*5. *dub.*1.*num.*45. *in vlt.impreſſ.*Rot.coram Gregorio XV.*deciſ.*441. *num.*1.& *ibi* Beltramin. *num.*9.& in d.Leodien. Canonicatus.

25. Habet locum etiā in reſignationibus factis coram Papa.

25. Et habere locum etiam in reſignationibus factis coram Papa, poſt Nicol. Garc.*d.cap.*5.*num.*195. firmauit Rot.in d.Leodien. Canonicatus *verſ. non obſtat quòd Concilium.*

26. Et

26. Et prohibere reſignationes voluntarias, ſed non priuationes, referunt deciſum Nicol. Garc. *d.cap.5.num.*220. Armendar. *d.l.1.de patrimon.cleric.num.*24. Ego ipſe *d.alleg.*19.*num.*45.

26. Prohibet reſignationes voluntarias, ſed non priuationes.

27. Et beneficiarium in ſacris conſtitutum non poſſe vllo modo beneficium reſignare, niſi aliunde habeat vnde ſe commodè ſuſtentare valeat, ſanciuit etiam Pius V. *conſtitut.*58. *incip. Quanta*, Kal. Aprilis 1568. quæ licèt loquatur de reſignationibus factis coram ordinario, habere tamen locum etiam in Curia, tradunt Flamin. Pariſ. *de reſignat. lib.3.quaſt.14.num.3.& lib.5.quaſt.vlt.num.*176. Nicol. Garc. *d.c.5.n.*198. Aloyſ. Ricc. *d.reſol.*272.*in fine*, ego ipſe *d.alleg.*19.*num.*40.

27. Beneficiarius in ſacris cõſtitutus non poteſt vllo modo beneficium rèſignare, niſi, &c.

28. Renunciationem beneficij, ad cuius titulum quis ſacris fuit ordinatus, factam etiam cum penſione ſufficienti ad congruam ſuſtentationem, non valere niſi facta mentione quòd ad illius titulum fuit promotus, reſoluunt additio ad Nauarr. *conſ.4.de renunciat.* Nicol. Garc. *d.p.2.cap.5.num.*215. Stephan. Gratian. *diſcept.forenſium cap.*991. *num.*2. Ego ipſe *d. allegat.* 19. *num.*42. Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract.2.cap.2.quaſt.*13. *in fine*, Rot. in d. Leodien. Canonicatus, *verſ. nec obſtat quòd dictum S. Concilium*, Vgolin. *d cap.*26.§.8.*num.*4.

28. Renunciatio beneficij, ad cuius titulum quis fuit ordinatus, non valet, niſi facta mentione, &c.

29. Contra Nauarr. *conſ.*23.*de prabend.in antiq.* aliàs *conſ.*3. *de renunciat.in nouis*, Sayr. *in floribus deciſ.ſub d.tit. de prabend. deciſ.*23. Campan. *d. rub.*8.*cap.*6. *num.*6. exiſtimantes reſignationem promoti ad ſacros Ordines ad titulum beneficij, quod ipſe poſtea reſeruata penſione ſufficienti ad eius iuſſum renuntiauit, nulla facta mentione quòd ad titulum illius beneficij ordinatus eſſet, non obſtante hoc decreto, in foro conſcientiæ, & etiam exteriori validam eſſe.

30. Permutationem beneficij, non facta mentione quòd ad illius titulum fuit permutans ſacris initiatus, nullam eſſe, ac proinde diſpoſitionem Concilij in præſenti in ea locum habere, tenent Gonzal. *ad reg.*8.*Cancel.gloſ.*5.§.10.*à num.*43. Nicol. Garc. *d.p.2.cap.5.num.*218. Stephan. Gratian. *d cap.*159.*num.*3.

30. Permutatio beneficij, nõ facta mentione quòd ad illius titulum fuit permutans ſacris initiatus, nulla eſt.

31. Sed tutum eſſe in conſcientia illum, qui beneficium, ad cuius titulum erat promotus, reſignauit, & aliud ex cauſa permutationis obtinuit, tacendo in reſignatione quòd erat promotus ad titulum primi beneficij, dummodo ſecundum beneficium ſit æquiualens, referunt deciſum Armendar. *d.l.1. de patrimon. cleric. num.*31. Stephan. Gratian. *in addit.ad d.cap.*189.*num.*3. Ego ipſe *d.alleg.*19.*num.*44.

31. Niſi obtinuerit poſſeſſionem permutati beneficij ſufficientis.

32. Immo in vtroque foro validam eſſe huiuſmodi permutationem, tacita promotione ad illius titulum facta, quando permutans conſequitur validè poſſeſſionem pacificam alicuius beneficij ſufficientis ad congruam, & non permutatur beneficium pingue cum tenui, & minùs ſufficienti ad victum, reſoluunt Vgolin. *d.cap.*26.§.8.*num.*4.*verſ. ſe undè excipitur*, Campan. *d.rub.*8. *cap.*6. *num.*5. Rot. in Mutinen. Canonicatus 4. Decembris 1609. coram Gregorio XV. *deciſ.*441.*num.*3. in collectis per Beltramin. refert Maſſobr. *in praxi habendi concurſum requiſ.*5. *dub.*1. *num.*45. ſecundùm Roman. impreſſ.

33. Iurantem reſignare beneficium, ad cuius titulum fuit promotus,

33. Iurans reſignare beneficium, ad cuius

titulum fuit promotus pœnitentia impoſita abſoluẽdus eſt ne reſignet.

tus, vel procuratorem conſtitutum ad reſignandum non reuocare, pœnitentia impoſita abſoluendum eſſe ne reſignet, & vt procuratorem poſſit reuocare, referunt deciſum Flamin.Pariſ.*d.q.6.n.43.* Nicol.Garc. *d.cap.5.num.232. in 1. & 2. declar.* Armendar. *d.l.1.de patrim cleric. n.29.* Azor.*inſtit.moral.p.2.lib.7.cap.25.quæſ.6.* Vgolin. *d.cap.26. §.8. ſub n.4.* Campan.*d.cap.6.num.4.* Aloyſ.Ricc.*in d.praxi rerum fori eccleſ.reſol.272. num.2.*Ego ipſe *d.alleg.19.num.46.*

34. Beneficium reſignare valet conſtitutus in minoribus etiamſi non habeat aliunde quo viuere poſſit.

34. Conſtitutum in minoribus Ordinibus non ligari diſpoſitione huius cap.immo poſſe beneficium reſignare, etiamſi non habeat aliunde quo viuere poſſit, tenent Flamin. *d.quæſt.6. num.178.* Fr.Emman.*in ſumma tom. 2. cap.15. num.vlt.* Azor. *d.p.2. lib.7. cap.20. quæſ.7.* Ceuall. *commun. contra communes, quæſt.561. num.26.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ.cap.159 à num.9.*Nicol.Garc.*d.p.2.cap.5.num.203.* Paul.Comitol. *reſp.moral.lib.6 q.34.num.4.* Vgolin.*d.cap.26.§.8.num.4.verſ.poſtremo*,ego ipſe *d.alleg.19.num.39.*

35. Habet locum etiamſi beneficia ſint iuriſpatronatus.

35. Habere locum contenta in hoc decreto etiamſi beneficia eſſent iuriſpatronatus.aſſerit deciſum Nicol.Garc.*d.p.2.cap.5.num.196.*

36. Pius V. imponit pœnam contra reſignantes beneficia contra formam huius cap.

36. *Neque ea reſignatio admittatur*, &c.] Pœnam contra reſignantes beneficia, contra formam huius cap. & contra talem reſignationem admittentes imponere Pium V. *in d.conſtitut. incip.Quanta Eccleſia Dei,* ſub dat.Kalend.Aprilis 1568. aſſerunt Vgolin. *d.cap.26.§.8.num.5.* Nicol.Garc. *d.cap.5.num.228. in 4.declar.* Armendar. *d.l.1. de patrim.cleric. num.27.*

37. Ordinarius tenetur alere illum Preſbyterum cuius reſignationem admiſit vnius tantum beneficij quod habebat ad congruam ſuſtentationem neceſſarium.

37. Ordinarium, qui admiſerit reſignationem factam ab aliquo Preſbytero, qui nihil aliud præter id beneficium habebat, vnde commodè ſe ſuſtentari poſſet,teneri eum alere, nec poſſe eidem beneficium reſignatum reſtituere, ſed in eo inſtitui debere illum, qui præſentatus fuerat à patrono, deciſum referunt Nicol. Garc. *d.cap.5. num.228.in 3. declar.* Armendar. *d.l.1.de patrim.cleric.num.26.* & addit.ex aliis Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract. 2. cap.2. quæſ.23. prope fin.* ſi beneficium erat liberæ collationis, ad Romanum Pontific.eius collationem ſpectare.

38. Patrimoniũ obtinẽtes ordinari poſthac non poſſunt, niſi illi quos Epiſcopus iudicauerit aſſumendos pro neceſſitate, vel commoditate Eccleſiarum ſuarum

39 Patrimonium ſuper re immobili conſtitui debet.

38. *Patrimonium verò*, &c.] Vide Nauarr. *conſil.14.num.2.de tempor. ordinat.in nouis*, Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.26.§.9.num.3.* Campan. *in diuerſ.iuris canon.rub.8.cap.4 num.1.* Lotter.*de re benef.lib.1.quæſt.2.n.32.* meipſum *de officio,& poteſt.Epiſcopi p.2.alleg.19.à num.52.*

39. Patrimonium ſuper re immobili conſtitui debere, reſoluunt Nauarr.*conſil.34.de tempor.ordin.in nouis*, Azor. *d.p.2.lib.3.cap.4. quæſ.7.* Vgolin.*d.cap.26.§.10.n.1.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ.deciſ.315. in 1.edit.* aliàs *reſolut.273 in 2.edit.* Illuſtriſſ.D.meus Roder.à Cunha *in comment.ad cap.1.num.11.diſt.70* Ego ipſe *d alleg.19.num.55.*

40. Patrimonium ad cuius titulum quis ordinatur, licèt in rebus immobilibus eſſe debeat, & non in mobilibus, non tamen ob id incurri pœnam ſi quis ordinetur ad patrimonium in mobilibus, curare tamen debere ſic ordinatum, vt quamprimum titulus ille bonorum mobilium in bona immobilia ad mentem Concilij Trid.conuertantur,

reſoluunt

reſoluunt Nauarr.*d.conſ.*34.Sayr.*in floribus deciſ.ſub tit.de tempor.ordinat. deciſ.*31.

41. Patrimonium, ad cuius titulum ordinandus promoueri debet, eſt res certa fructifera, de qua ipſe diſponere valeat, & ideo nec ob penuriam Sacerdotum ad ſacros Ordines promouendi ſunt, qui ſuper alienis bonis aſſecurationem habent victus, & aliarum rerum neceſſariarum cum cautione certa ſine alio titulo beneficij, vel patrimonij, ita refert deciſum Nicol. Garc.*d.p.2.cap.5.num.*96.

41. Patrimonium, ad cuius titulum ordinandus promoueri debet, eſt res certa fructifera, &c.

42. Patrimonij quantitas ad quod quis promoneri poſſit, non taxatur, ſed remittitur ad terminos Concilij, ita reſolutum aſſerit Nicol. Garc.*d.c.5.num.*113.

42. Patrimonij quantitas remittitur ad terminos Concil.

43. Patrimonij examen pertinet ad Epiſcopum priuatiuè quoad alios, vt per Sell.*in ſelectis canon.cap.3.num.*1. vbi refert deciſum in Placentina 16. Martij 1630.

43. Patrimonij examen pertinet ad Epiſcopum priuatiuè quoad alios.

44. Patrimonia pro clericis ad ſacros Ordines promouendis poteſt conſtitui ſuper annuis perpetuis cenſibus, cum cautione quòd ſi cenſus redimerentur, pecunia ex iudicis decreto apud idoneas perſonas deponatur ad effectum inueſtiendi, Aldan. *in compendio canonic. reſol.lib.*1. *tit.*10. *num.*3. vbi atteſtatur ſic fuiſſe deciſum ſub die 2. Iunij 1629.

44. Patrimonia pro clericis ad ſacros Ordines promouendis poteſt conſtitui ſuper annuis perpetuis cenſibus.

45. Patrimonium donatum per parentes ea conditione vt filius vſumfructum habeat interim dum beneficium aliquod, aut bona alia ad eius congruam ſuſtentationem ſufficientia acquirit, eſt ſufficiens, & ad illius titulum poteſt ordinari, Sell. *d.cap.* 3. *num.* 2. vbi dicit ita fuiſſe reſolutum à S. Congregat. Epiſcop. & Regul. in Eugubina 22. Maij 1590.

45. Patrimonium donatum per parentes ea conditione vt illud habeat interim dum aliquod non obtinet beneficium, eſt validum.

46. Donationis ad titulum poteſt quis ordinari ſi ita Epiſcopus iudicauerit aſſumendum pro neceſſitate, vel vtilitate Eccleſiarum, etſi donatio eſt realiter vera, & non ficta, quæ deinceps alienari non poſſit abſque Epiſcopi licentia, vel ſi aliunde habeat vnde viuere poſſit, refert deciſum Nicol. Garc.*d.p.2.cap.5.num.*79.

46. Donationis ad titulum poteſt quis ordinari.

47. Donatione facta, & ſecuta traditione bonorum donatorum pro patrimonio ad ſuſcipiendos Ordines ſacros, ſi clericus moriatur ante ſuſceptos Ordines, non obſtat decretum in præſenti quin donans recuperet eadem bona ſi attento iure communi reſtituenda forent, Sell.*d.cap.3.num.*3. vbi ait ita fuiſſe reſolutum in Mutinen. 11. Iunij 1631.

47. Donatione facta, & ſequuta traditione bonorum pro patrimonio ſi clericus moriatur an donans recuperet eadem bona.

48. Clericis abſentibus, qui Eccleſiis neceſſitatem habentibus ſubuenire, aut vtilitatem aliquam afferre non poſſunt, dimiſſorias concedere poteſt Epiſcopus vt ad patrimonium, vel penſionis eccleſiaſticæ titulum ordinentur, refert deciſum Nicol. Garc.*d p.2 cap.5.num.*76.

48. Dimiſſorias concedere poteſt Epiſcopus clericis abſentibus vt ad patrimonij, vel penſionis titulum ordinentur.

49. Ordinari quis poteſt ad ſacros Ordines cum patrimonio ſibi aſſignato à patre in bonis, quæ ſunt directi dominij Eccleſiæ, & de quibus ſoluitur quædam rata fructuum in recognitionem, quatenus vtile dominium bonorum per patrem aſſignandorum filio legitimè transferri valeat, & ad illius vitam honeſtè ſuſtentandam dicta

49. Ordinari quis poteſt ad ſacros Ordines cum patrimonio ſibi aſſignato à patre in bonis, quæ ſunt directi dominij Eccleſiæ.

bona ſufficiant, Aldan. *d.tit.3.num.4.* vbi dicit ita fuiſſe reſolutum in Lucana 7.Septembris 1630.

50.Ordinari quis poteſt ad titulum bonorum immobilium, & annuorum redditiuum.

50. Ad titulum bonorum immobilium, & annuorum redditiuum ſibi donatorum poteſt quis ad ſacros Ordines promoueri, ſi tamen Epiſcopus iudicauerit eum aſſumendum pro neceſſitate ſuarum Eccleſiarum, donationéſque huiuſmodi bene, & abſque vlla fraude in forma valida fiant, ac bona, & redditus donati huic promouendo ſufficiant ad vitam honeſtè ſuſtentandam, & nullo modo poſſint alienari abſque licentia Epiſcopi, donec ille beneficium ſufficiens adipiſcatur, vel aliunde habeat vnde commodè viuere poſſit, referunt deciſum Nicol. Garc. *d.p.2.cap.5.num.79.* Armendar. *d.l.1.de patrim.cleric.n.5.* Campan. *d.rub.8.cap.4.num.3.* Ego ipſe *d.alleg.19.num.56.*

51. Beneficij & patrimonij ad titulum poteſt quis promoueri ſi beneficiũ per ſe ſufficiens non ſit.

51. Sufficienti titulo beneficiali ſi quis careret, haberet tamen tantundem patrimonij, quod beneficio adiunctum ſufficientem conſtitueret titulum, permittendum illi eſt ad ſacros Ordines promoueri, vt per Zerol. *in praxi Epiſcop. part.1. verbo dimiſſoria, verſ. 2.* Proſper de Auguſtino *in addit. ad Quarant. in ſumma Bullary, verbo Ordo, verſic. circa 2.* Vgolin *d. cap.26. §.3. in fine, & §. 8. num. 2.* Armendar. *d.l.1. de patrimon. clericor. num. 16. in fine*, ego ipſe *d. allegat. 19. num. 14.*

52. Ordinari nullus poteſt in ſacris ſi cũ beneficio, aut patrimonio inſufficienti iungantur pitantiæ, eleemoſynæ, &c.

52. Ordinari nullus poteſt in ſacris ſi cum beneficio, aut patrimonio inſufficienti iungantur pitantiæ, eleemoſynæ, anniuerſaria, confraternitates, & alia emolumenta, quæ ex celebratione Miſſarum in exercitio ſacrorum Ordinum percipere, & lucrari poſſunt, quæ omnia ad victum honeſtè ſufficiant. Prout nec etiam promoueri poteſt ſi nihil prædictorum, vel minus ſufficienter haberet, ſi Epiſcopus obliget ſe ſuppleturum alimenta, quibus ſe ſuſtentari poſſit, ita referunt deciſum Nicol.Garc. *d.p.2.cap.5.num.126.* Armendar. *d.l.1.de patrim.cleric. num.16.& 17.*

53. Ordinari nullus poteſt ad titulum ſuæ induſtriæ, vel honeſti laboris.

53. Nullus ad ſacros Ordines promoueri poteſt ex induſtria ſua, vel honeſto labore, puta quòd ſit muſicus, Magiſter Grammaticæ, pictor, aut alterius licitæ profeſſionis, ex qua tantùm quærit quod ſit ſufficiens ad ſuſtentationem vitæ, ita referunt deciſum Nicol. Garc. *d.p.2.cap.5.num.126.* Armendar. *d.l.1.de patrimon.cleric.num.18.* Illuſtriſſ. D.meus Roderic.à Cunha *in comment.ad.c.1.n.13.diſt.70.* Ego ipſe *d.alleg.19.num.71.*

54. Litteraturæ ad titulum non poteſt quis ordinari.

54. Litteraturæ ad titulum non poſſe quem ordinari quantuncumque ſit litteris, & gradu inſignis, tenent Salzed. *d.cap.18.num.7.* Fr.Emman. *in ſumma tom.2.cap.15.num.15.* Nicol. Garc. *d.cap.5.num.128.* Petr. de Ledeſma *d.c.7.ante vlt.concluſ.* Ego ipſe *d.alleg.19.num.72.* Campan. *d.rub.8.cap.4.num.6.*

55. Contra Henriq. *in ſumma lib.10.cap.17.§.4.in comment.lit.G.* exiſtimantem Epiſcopo fas eſſe ad ſacros Ordines aſſumere virum litteris inſignem, & collegio illuſtri cooptatum, quamuis titulo carentem, & allegat Cordub. *caſu 36.* atque doctos Theologos & Iuriſperitos conſultos ita reſpondiſſe.

56. Ob

Digitized by Google

56. Ob penuriam Sacerdotum quandoque conceſſum eſſe ordinari ſine beneficio, vel patrimonio, dummodo quis ſpondeat ſe neceſſaria ordinandis ſubminiſtraturum, referunt deciſum Nicol. Garc. *d.p.2.c.5. n.97.* Armendar. *d.l.1. de patrim. cleric. n.2.* Campan. *d. rubr. 8. cap. 4. num. 6.* Ego ipſe *d. alleg. 19. n.73.*

56. Ordinari ſine beneficio vel patrimonio quandoque conceſſum eſt ob penuriam Sacerdotum.

57. Clauſula appoſita in conſtitutione patrimonij, quod ſolet aſſignari clericis à conſanguineis, videlicet, donec fuerit de beneficio prouiſus, non comprehendit officium organiſtæ, & magiſtri capellæ, Aldan. *d. tit. 3. num. 5.* vbi teſtatur ſic fuiſſe deciſum ſub die 26. Iunij 1621.

57. Clauſ. donec fuerit de beneficio prouiſus, non comprehendit officium organiſtæ.

58. *Vel penſionem obtinentes.*] Epiſcopum poſſe ordinare familiarem ſuum etiam ad titulum penſionis ſi pro commoditate, vel neceſſitate ſuarum Eccleſiarum iudicauerit ordinandum, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 2. tit. 8. de patrimonio cleric. num. 7. in fine.*

58. Epiſcopus quando poſſit ordinare familiarem ſuum ad titulum penſionis.

59. *Niſi illi, quos Epiſcopus iudicauerit aſſumendos.*] Cùm hæc verba denotent boni viri arbitrium, hoc eſt, voluntatem rationi ſubmiſſam, *l. fideicommiſſaria 2. ff. de fideicomm. libert.* gloſ. *verbo viſum, in cap. 2. de corpore vitiat.* Lap. *alleg. 60. num. 3.* ideo ſi Epiſcopus legitimè non interponat arbitrium, Deum ſolummodo iudicem habebit, gloſ. *verbo relinquitur, in cap. ſtatutum. §. acceſſorem, de reſcript. in 6.* Calcan. *conſ. 38. num. 7.* ac proinde non dabitur appellatio, quia ſuperior non poteſt animum, & conſcientiam inferioris immutare, Bald. *in l. 2. num. 10. verſ. ſcias tamen, C. de ſentent. ex breuic. recit.* Cou. *variar. lib. 2. cap. 12. n. 3. verſ. & ab eo.*

59. Verba hæc denotant boni viri arbitrium.

60. Ex quibus nullum poſſe contra prohibitionem ſui Prælati ordinari, aut de illo conqueri, ſeu ab eo appellare, eo quòd illum ordinare nolit, reſoluit Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol. 587. in 2. edit.* & cenſuit Rot. in Elboren. Ordinum 23. Iunij 1618. coram bonæ memor. Remboldo, & 18. Februarij 1619. coram R. D meo Coccino Decano.

60. Ordinari nullus poteſt contra prohibitionẽ ſui Prælati, aut de illo conqueri, ſeu ab eo appellare.

61. *Pro neceſſitate, vel commoditate Eccleſiarum ſuarum.*] Epiſcopus ergo vt poſſit admittere ordinandum ad titulum patrimonij eius arbitrio iuxta hoc decretum, ſufficit vel neceſſitas, vel vtilitas Eccleſiæ, Aldan. *d. titul. 3. num. 6.* vbi teſtatur ita deciſum ſub die 17. Martij 1619.

61. Neceſſitas, vel vtilitas Eccleſiæ ſufficit vt Epiſcopus poſſit admittere ordinandum ad titulum patrimonij.

62. *Quæ ad vitam ſuſtentandam, &c.*] Quantitatem patrimonij, ad quod quis promoueri poteſt, non taxari, ſed remitti ad terminos Concilij, referunt deciſum Nicol. Garc. *d.p.2. cap. 5. n. 113.* Armendar. *d.l.1. de patrim. cleric. num. 12.*

62. Patrimonij quantitas remittitur ad terminos Concilij.

63. Et ordinarij arbitrio relinquendum huiuſmodi iudicium, an tale patrimonium ſufficiat propter diuerſitatem locorum, cùm in vno loco ſufficiat, quod alibi non erit ſufficiens, tenent Iacob. de Graff. *de arbitr. confeſſ. lib. 2. cap. 49.* Vgolin. *d. cap. 26. §. 12. in princip.* Aloyſ. Ricc. *in d. praxi rerum fori eccleſ. reſolut. 271.* Armendar. *d.l.1. de patrim. cleric. num. 8.*

63. Patrimonium an ſufficiat relinquitur arbitrio ordinarij.

Digitized by Google

64. Bona, ad quorum titulum quis eſt ſacro Ordine inſignitus, prohibentur ſine licentia Epiſcopi alienari.

64. *Atque illa deinceps ſine licentia Epiſcopi*, &c.] Bona, ad quorum titulum quis eſt ſacro Ordine inſignitus, prohiberi ſine licentia Epiſcopi alienari, reſoluunt Nauar. *conſ.*16.*in antiq.* aliàs *conſ.*21.*in nouis, de tempor.ordinat.* Sayr.*in floribus deciſ.ſub eod.tit. deciſ.*18. & 60. Henriq. *in ſum.lib.*13.*c.*37.§.2.Spin.*in ſpeculo teſtament. gloſ.*18.*princ.à n.*72. Flamin. Pariſ.*d.lib.*2.*q.*6.*n.*18.Gutier.*pract.lib.*2.*q.*65.*à n.*10. Cened.*ad Decretal. collect.*83.*num.*2. Ceuall.*commun.contra communes q.*527.Gonzal.*ad reg.*8. *Cancel.gloſ.*5.§.10.*n.*13. Stephan. Gratian. *diſcept.forenſ.c.*159.*num.*2. Vgolin.*d.c.*26.§.13. Nicol.Garc.*d.p.*2.*c.*5.*n.*181. Campan.*in diuerſ.iuris canon.rub.*8.*c.*6.Ego ipſe *d.alleg.*19.*à n.*75.

65. Patrimonium vendi, hypothecari, vel præſcribi tempore ordinario non poteſt.

65. *Alienari, aut extingui, vel remitti*, &c.] Immo nec vendi, Camp. *d.rub.*8.*cap.*6. *num.*7. quem refero *d.alleg.*19.*n.*78. nec permutari, Gonzal. *d.*§.10.*num.*35.*cum ſeqq.*Stephan.Gratian.*d.cap.*159.*num.*3.Ego ipſe *d.alleg.*19.*num.*83. Rot. *deciſ.*614. *in* 1.*collect.* Farin. aliàs *p.*4.*diuerſor.*nec hypothecari, Aloyſ.Ricc. *in deciſion.curia Archiep. Neapol. deciſ.*212.*p.*2. Ego ipſe *d. alleg.*19. *num.*85. nec præſcribi tempore ordinario, Melch. Phœbo Luſit.*deciſ.*19.*num.*12.

66. Alienatio patrimonij, aut extinctio penſionis ſubſequens promotionem eſt inualida.

66. *Nullatenus poſſint.*] Vnde alienationem patrimonij, aut extinctionem penſionis ſubſequentem promotionem eſſe inualidam ipſo iure, reſoluunt Nau. *conſ.*17. *n.*2.& 4.& *conſ.*21.*n.*2. *de tempor. ordinat.in nouis*, Flamin.*d.q.*6.*n.*1.& 35.Campan. *d.rub.*8.*cap.*6.*n.*8. Ego ipſe *d.alleg.*19.*num.*77.

67. Dictio, nullatenus, importat nullitatem actus ipſo iure.

67. Tum ex dictione illa, *nullatenus*, quæ importat nullitatem actus ipſo iure, ex multis quos plena manu retuli *in tract. de dictionib. vſufreq.dict.*226. *num.*4. ſecundùm Lugdunen.impreſſ.tum etiam, quia verbum *poſſum*, negatiuè prolatum neceſſitatem importat, & actum contra geſtum omnino reddit nullum, priuátque omni potentia, iuxta gloſ. *verbo non poteſt, in cap. non poteſt, de regul. iuris lib.*6. cum propemodum adductis per me *d.tract.dict.*268.*num.*3.

68. Alienatio, ſeu renunciatio patrimonij an poſſit fieri ſine licentia Epiſcopi, ſi habeatur beneficium, vel quid aliud ſufficiens.

68. *Donec beneficium eccleſiaſticum*, &c.] Ergo alienatio, ſeu renunciatio patrimonij, ad cuius titulum quis ſacris fuit ordinatus, facta ſine licentia Epiſcopi, valida erit, ſi tunc habet beneficium, ſeu aliàs vnde viuere poſſit, eo quòd illud aduerbium, *donec*, reſtringit omnia antedicta, & eſt temporis limitatiuum, ex adductis per me *d. tract. de dictionib. vſuf.dict.*93. *num.*3. & propterea ſit ſenſus affirmatiuè conſtituendus, nempe quòd ordinatus ad titulum patrimonij, vel beneficij poteſt ſine licentia ordinarij vendere patrimonium, beneficiúmque reſignare ſi habeat vnde viuat; ita concludunt Flamin. *d. quæſt.*6.*n.*16. Ceuall. *commun. contra commun. quæſt.*527. *num.*8.& *quæſt.*561.*à num.*22. Stephan.Gratian. *d. quæſt.* 159. *num.*14. Azor. *d.p.*2. *lib.*3. *cap.*4. *quæſ.*3. Illuſtriſſ. D.Roderic. à Cunha *in comment.ad c.*1. *num.*26.*diſt.*70. Nicol. Garc. *d.p.*2.*cap.*5.*num.*186.

69. Contrarium verò tenent Quintanad. *eccleſ. lib.* 3. *num.* 72. Cened. *pract.& canon.quæſt.lib.*1.*quæſt.*11.*num.*9. Vgolin. *d. cap.*26.§.13. *num.* 4. vbi ait Epiſcopi licentiam neceſſariam eſſe ad patrimonium alienandum, vbi quis beneficium eccleſiaſticum, aut patrimonum aliud

ad

y Google

ad victum ſufficiens adeptus fuerit, vt ipſe Epiſcopus arbitretur an id, quod adeptus eſt, ſat ſit ad ſumptus pertinentes, cùm id arbitrari ad ipſum ſpectet, ſi enim contingeret profundere, quod deinceps acquiſiuit, Clericus admittetur ad patrimonium priùs habitum; Campan. *d.rub.8.cap.6.num.9.verſ.& obuiam,* vbi ait duo concurrere debere in patrimonij alienatione, alterum quòd alia res ſubrogetur pro decenti victu, alterum quòd Epiſcopus cognoſcat, & comperto ita eſſe aſſentiat; ſubditque explicationem illorum verborum, *atque illa deinceps ſine licentia Epiſcopi alienari*, poſſe fieri hoc modo, atque illa deinceps etiam cum licentia Epiſcopi alienari, &c. vel non poſſint ſine licentia, donec, &c. cùm duæ negatiuæ affirment, quaſi voluerit dicere Concil. vt poſſint cum licentia, quando beneficium eccleſiaſticum, &c. nam dictio illa, *donec*, reſtringit vſque ad illud tempus; ergo eo elapſo permittit, ex text. ſingulari *in l. generaliter. ff. de decurion.* refero ego ipſe *d.alleg.19.num.90.*

70. *Sufficiens.*] Quod autem beneficium, vel patrimonium quoad hoc propoſitum dicatur ſufficiens, docent F.Emman.*in ſum.tom.2.c.15. n.9.*Flamin.Pariſ.*d.q.6.n.14.& lib.5.q.6.n.155.*Vgolin.*de cenſur.cap.61.de irregul.n.6.*Petr.de Ledeſma *d.c.7.concl.7.*Zerol.*in praxi Epiſcop.p.1.verbo beneficium.& verbo dimiſſoria,§.5.dub.4.& p.2.eod.verbo ad fin.*Fr.Lud.Beia *reſponſ.caſuum conſcient.p.4.caſu* 26.Nicol.Garc.*d.p.2.c.5.n.112.cum ſeqq.* Aloyſ.Ricc.*in deciſ.curiæ Archiep.Neap.deciſ.*246.*n.2.p.2.* Thom.Valaſc. *alleg.iuris tom.1. alleg.35.* 70. Beneficium, vel patrimonium quando dicatur ſufficiens.

71. *Antiquorum canonum pœnas ſuper his innouando.*] Decretum Concilij in præſenti innouare pœnam ſuſpenſionis, de qua *in cap. neminem, & in cap. ſanctorum 70.diſt.* & aliam, quam incurrit ordinator prouidendi de neceſſariis illum, quem abſque titulo ordinauit, donec eccleſiaſticum beneficium conſequatur, de qua *in cap. cùm ſecundum, de præbend.* quando ſcilicet ordinatus, & ordinator in culpa fuerunt, exiſtimant Nau.*conſ.14.n.4.& conſ.46.n.1.& 3. de tempor.ordin.in nouis*, Soar.*tom.5. de cenſur.diſp.31.ſect.1. poſt n.35.* Campan.*d.rub.8.c.5.n.1.* 71. Decretum Concilij in præſenti quorum canonum pœnas innouet.

72. Alij verò multo plures putant textum in præſenti innouare tantummodo pœnam ſuſpenſionis, de qua *in d. cap. neminem, & in d.c. ſanctorum,* ex quorum numero ſunt Maiol. *de irregul.lib.4.c.15. in princ.* Vgolin. *de irregular.c.61.n.7.* Salzed. *d.c.18.n.1.* Spin. *d.gloſ.18.num.65.* Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.2. lib.2. cap.97. num.66.* Zerol. *in praxi Epiſcop.p.1.verbo dimiſſoria §.4.& p.2. eod.verbo §.6. & verbo irregularitas §.2.* Fr.Emman. *in ſum.tom.2. cap.15. num.1.& 4.* Petr.de Ledeſma *d.cap.7.concl.6.diffic.5.& concl.9. diffic.1.* Flamin. *d.lib.2. quæſt.6. num.18.* Luc. Ortiz. *in ſum. reſolut.10.de ſuſpenſ. notab.5.* Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib.6. quæſt.38.* qui omnes aiunt omnino innouari hanc pœnam, ſiue quia ſublata non erat per *d.cap. cùm ſecundum, de præbend.* cùm ordinatus decepit Epiſcopum circa titulum ſuum, ſiue, quia licèt ſublata ſit, renouata eſt, & vigore reſtituta per hoc decretum, quia ipſum ſimpliciter innouat canones antiquos, quorum vnus eſt *d.cap.neminem, & cap. ſanctorum.* 72. Innouare pœnam ſuſpenſionis cap. neminem, & cap. ſanctorum, qui teneant.

73 Innouare pœnam cap. cum ſecundum, qui reſoluant.

73. Tertio loco quidam numero, & auctoritate ſuperiores tenent hoc decretum tantùm innouare pœnam *d.cap. cùm ſecundum*, quæ eſt ſolummodo aduerſùs ordinantem, non verò ordinatum, & ſic ordinatum ſine titulo non eſſe ſuſpenſum, neque aliquam pœnam incurrere, ſed Epiſcopum cogendum eſſe illi prouidere: ita Viuald. *in candel. aureo p. 2. de ſuſpenſ. num.* 28. Henriq. *in ſum. lib.* 13. *cap.* 37. §. 2. Gutier. *pract. lib.* 2. *quæſt.* 65. *num.* 11. *verſ. nec opinio Medina*, Cened. *ad Decretal. collect.* 33. *num.* 2. & 6. *ad fin.* Auila *de cenſur. p.* 3. *diſp.* 5. *dub.* 5. *verſ. ex dictis ſequitur primò*, Nauarr. ſibi contrarius *conſ.* 19. *num.* 2. *de temporib. ordinat.* Addito ad ipſum Nauarr. *conſ.* 1. *quæſt.* 16. *in fine, de conſtitut.* Emman. Sà *verbo ſuſpenſio num.* 10. Tolet. *in inſtruct. Sacerd. lib.* 1. *cap.* 48. *verſ. quinta habetur. num.* 6. *in fine, & verſ.* 18. *num.* 16. Fornar. *de Ordine cap.* 8. *num.* 8. Sayr. *de cenſur. lib.* 4. *cap.* 14. *num.* 16. Marc. Anton. Genuenſ. *in praxi Archiepiſc. Neapol. cap.* 83. *num.* 5. Gonzal. *ad regul.* 8. *Cancel. gloſ.* 5. §. 10. *num.* 22. Bonacin. *de Sacram. diſp.* 8. *quæſt. vnic. puncto* 5 *num.* 24. *verſ. primo*, Sanctarel. *var. quæſt.* 49. *num.* 15. & ſic deciſum fuiſſe, reſtantur Nicol. Garc. *d.p.* 2. *cap.* 5. *num.* 27. & 29. Armendar. *d. l.* 1. *de patrimon. cleric. num.* 19. Illuſtriſſ. D. meus Roder. à Cunha *in comment. ad cap. ſanctorum num.* 7. *diſt.* 70. Ego ipſe *d.p.* 2. *alleg.* 20. *num.* 27.

74. Conſtitutionis Sixti V. modificatio.

74. Et quamuis Sixtus V. in ſua conſtit. quam edidit contra clericos malè promotos *incip. Sanctum, & ſalutare*, ſub dat. Nonis Ianuarij 1588. ordinatorem ſine patrimonio à collatione quoruncunque Ordinum, atque etiam ipſius Tonſuræ, & ab executione omnium munerum Pontificalium eo ipſo ſuſpenſum, atque ab ingreſſu Eccleſiæ interdictum declarauerit, & promotum ab executione, miniſterio, & exercitio Ordinum ſuſceptorum, & ab omni ſpe, & facultate aſcendendi ad alios ſuperiores perpetuò ſuſpenſum pronuntiauerit: attamen quia conſtitutio hæc nimis rigida multis viſa fuit, & ſcrupulos varios tam promouentibus, quàm in eis, qui promoti fuerant, ingenerauit, eam poſtea Clemens VIII. noua quadam conſtit. *incip. Romanum Pontif.* ſub dat. pridie Kal. Martij 1595. Motu proprio, & ex certa ſcientia de Apoſtol. poteſtatis plenitudine, ſua perpetuò valitura conſtitutione ad terminos ſacrorum canonum, ac conſtitutionis Pij Papæ II. *incip. Cùm ex ſacrorum*, ſub dat. 15. Kal. Decembris 1401. & ad diſpoſitionem decretorum S. Concilij Trident. reſtrinxit, & reduxit; nec non cenſuras & pœnas in eadem Sixti conſtitutione contra quoſcunque (præterquam contra ſimoniacè ordinantes, & ordinatos inflictas, quas voluit in ſuo robore permanere) moderatur, & aboleuit. Ita Soar. *tom.* 5. *de cenſur. diſput. vltim. ſect.* 3. *num.* 41. Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 1. *quæſt.* 20. *art.* 13. Sayr. *d. lib.* 4. *cap.* 17. *poſt num.* 37. Fornar. *d. cap.* 8. *num.* 9. *verſ. nec etiam*, Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 15. *num.* 128. Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib.* 6. *quæſt.* 37. Sanctarel. *var. reſol. quæſt.* 49. *n.* 22. & 23. Illuſtriſſ. D. Roder. à Cunha *in comment. ad cap.* 2. *num.* 8. *diſt.* 70.

75. Ordinatus ad titulum patrimonij

75. Vnde ordinatum ad titulum patrimonij, qui poſt ordinationem illud

illud retrodonat, ſeu renunciat, vel alienat, quamuis peccet mortaliter, quia facit contra prohibitionem Concilij, & ſic caſtigari poſſit per Epiſcopum, non incurrere tamen vllam ſuſpenſionem, inferunt Nauarr. *in man. cap. 17. num. 158. verſ. 2. & conſ. 22. de temporib. ordin.* in nouis, quod deeſt in antiq. Sayr. *in floribus deciſ. ſub eodem tit. deciſ.* 60. Salzed. *d. cap.* 18. *num.* 13. Gutier. *d. quæſt.* 65. *num.* 10. Sayr. *d. lib.* 4. *cap.* 15. *num* 23. *ad fin.* Ceuall. *quæſt.* 527. *num.* 9. Nicol. Garc. *d. p.* 2. *cap.* 5. *n.* 165. Steph. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 159. *num.* 16. & 17. Valer. Reginald: *in praxi fori pœnit. lib.* 31. *num.* 72. *verſ. porrò*, ego ipſe *d. alleg.* 20. *num.* 32. quamuis poſt ordinationem illud retrodonet, ſeu renuntiet, non incurrit vllam ſuſpenſionem.

76. An & quando ordinantes ſine titulo, vel cum inſufficienti, teneantur de ſufficienti prouidere ordinatis, dixi latè *d. p.* 2. *alleg.* 20. *à princip. vſque ad num.* 23.

77. Sed an donans fraudulenter, vel ficte promittens patrimonium, deprehenſa fraude, & conſtito quòd promiſſio patrimonij fuit ficta, & donatio tantùm verbalis, puniatur per ſententiam iudicis amiſſione patrimonij? Puniri propter fraudem commiſſam contra Eccleſiam, reſoluunt Fr. Emman. *in ſumma tom.* 2. *cap.* 15. *num.* 7. Petr. de Ledeſina *d. cap.* 7. *concluſ.* 6. *diffinit.* 5. Auila *de cenſur. p.* 3. *diſp.* 5. *dub.* 5. *verſ. tertia concluſio*, Nicol. Garc. *d. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 152. Sanch. *de matrim. lib.* 6. *diſp.* 32. *num.* 8. *ad med.* quos refert & ſequitur Illuſtriſſ. D. meus Roderic. à Cunha *in comment. ad cap.* 1. *num.* 23. *diſt.* 70. 77. Patrimonium habens ex ficta donatione an puniatur per ſententiam iudicis amiſſione illius.

78. Vtrùm donatio pro ſuſcipiendis Ordinibus filio ſimpliciter facta conferri debeat, ſeu imputari in legitimam? Vide metipſum *d. p.* 2. *diſp.* 19. *à num.* 64. 78. Donatio pro ſuſcipiendis Ordinibus an imputetur in legitimam.

79. Ordinatum in ſubdiaconum ad titulum patrimonij ipſi à patre aſſignati, ſi poſtea habuit notitiam prioris obligationis dicti patrimonij, non incurrere pœnas huius decreti, quia ab initio fuit in bona fide, tenet Sell. *d. cap.* 3. *num.* 17. vbi atteſtatur ſic fuiſſe deciſum ſub die 26. Iunij 1621. 79. Ordinatus bona fide ad titulum patrimonij quod priùs erat alteri donatum non incurrit pœnas huius decreti.

Tertia pars quoruncunque prouentuum, & obuentionum, tam dignitatum, quàm Canonicatuum, perſonatuum, &c. conuertenda eſt in diſtributiones quotidianas, vbi eæ ſunt ita tenues, vt negligantur, diuidantúrque ſolis intereſſentibus. Salua conſuetudine per quam non inſeruientes recipiunt minùs tertia ſaltem parte. Contumaces vlterius puniendi.

CAPVT III.

1. VIde Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *cap.* 2. *num.* 67. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 498. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 388. *in* 2. *edit.* Monet. *de diſtrib. quotid. p.* 1. *quæſt.* 5. *num.* 24. *cum ſeqq.* metipſum *in tract. de Canonicis cap.* 21. *num.* 23. *cum ſeqq.* & *infr. ſeſſ.* 22. *de reformat. cap.* 3. 1. Doctores de materia huius cap. agentes.

2. *Cùm*

2. Diſtributiones quotidianæ introductæ ſunt fauore cultus diuini.

2. *Cùm beneficia ad diuinum cultum*, &c.] Diſtributiones quotidianas introductas eſſe fauore cultus diuini, vt is in Eccleſiis augeatur per *cap. vnic. de cleric. non reſid. lib.* 6 tenent Abb. *in cap. licet num.* 1. *de præbend.* Rebuff. *in concord. rub. de collat.* §. 1. *verbo diſtributionum, circa med.* Nauarr. *de orat cap.* 18. *num.* 10. *&* 11. Decian. *conſil.* 69. *num* 2. *vol.* 2. Stephan. Durant. *de ritibus Eccleſ. cap.* 25. *num.* 4. Vgolin. *de ſimon. tab.* 1. *cap.* 9. §. 4. *n.* 2. Monet. *de diſtrib. quotid. p.* 1. *q.* 5. *n.* 35.

3. Decretum hoc locum non habet extra Eccleſiam cathedralem, vel collegiatam.

3. *In Eccleſiis tam cathedralibus, quàm collegiatis.*] Ergo extra Eccleſiam cathedralem, vel collegiatam hoc decretum locum non habere, deciſum teſtatur Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 473. *cum ſeqq.* quem refero *d. cap.* 21. *num.* 25.

Vnde detrahi non poſſe aliquam partem fructuum beneficiorum, quæ ſunt extra Eccleſiam cathedralem, vel collegiatam, niſi ipſa beneficia eſſent incorporata præbendis canonicalibus, reſoluunt Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 7. *verſ. de diſtributionibus*, Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo diſtributiones quotidianæ* §. 2. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 288. *num.* 3. *verſ. de diſtributionibus.*

4. Diſtributiones vbi eſſent ſufficientes, & tolerabiles, detrahi non poteſt tertia pars eis applicanda.

4. *Vel ita tenues*, &c.] Vbi autem eſſent diſtributiones ſufficientes, & tolerabiles, tertiam partem fructuum præbendarum applicandam diſtributionibus detrahi non poſſe, reſoluunt Piaſec. *d. num.* 7. *pag.* 129. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *verbo diſtributiones quotidianæ*, Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 288. *num.* 2.

5. Veriſimilitudo quòd diſtributiones negligantur quomodo habenda.

5. *Vt veriſimiliter negligantur.*] Veriſimilitudinem iſtam quòd diſtributiones quotidianæ negligantur, & ob id tertia pars fructuum præbendæ in diſtributiones quotidianas ſit conuertenda, iuxta hoc decretum, conſiderari debere habita ratione numeri omnium canonicorum tam reſidentium, quàm non reſidentium, refert deciſum Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 471.

6. Pars tertia deducenda eſt de fructibus ſecundùm valorem currentem.

6. *Tertiam partem*, &c.] Hanc tertiam partem deducẽdam eſſe de fructibus, non ſecundùm taxam antiquam, prout eſt in libris Capitulorum, ſed ſecundùm valorem currentem, tenent Nicol. Garc. *d. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 467. *& cap.* 4. *num.* 22. Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 288. *num.* 3. quos refero *d. c.* 21. *num.* 26. Et ita ſecundùm verum valorem, & non ſecundùm taxam præbendarum, idem Nicol. Garc. *d. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 467.

7. Partis tertiæ deductio facienda eſt deductis oneribus, & ſic penſionibus.

7. Hanc tertiæ partis deductionem faciendam eſſe deductis oneribus, ait Aldan. *in compendio canon. reſol lib.* 3. *tit.* 4. *num.* 10. vbi teſtatur ita fuiſſe reſolutum ſub die 7. Aprilis 1619. Et ſic deductis priùs penſionibus, & aliis oneribus legitimè impoſitis, quandiu illa durauerint, ſed de nouo impoſita, non comprehendere iſtam tertiam partem, tenet idem Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 468. vbi ſubdit quòd de fructibus alteri reſeruatis non ſit iſta detractio donec reſeruatarius vixerit. Diſtributiones enim quotidianas ne deteriores fiant, penſione grauari non poſſe, niſi expreſſis verbis à Pontifice concedatur, refert deciſum Nicol. Garc. *de benefic. p.* 1. *cap.* 5. *num.* 390.

8. Licentia cauſa ſtudiorum non excuſat ab amiſſione tertiæ partis fructuum, &c.

8. Licentiam cauſa ſtudiorum etiam obtentam à Sede Apoſtol. non excuſare ab amiſſione iſtius tertiæ partis detractæ, ſicut non excuſat ab amiſſione

Digitized by Google

amiſſione cæterarum diſtributionum quotidianarum, refert deciſum Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel.* §. 7. *proœm. num.* 179.

9. *Tam dignitatum, quàm canonicatuum*, &c.] Detrahenda igitur eſt huiuſmodi tertia pars ex omnibus dignitatibus, quamuis de iurepatronatus ſint, niſi repugnet fundatio, cui per hoc decretum non eſt derogatum, ita Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 492. *& ſeq.*

9. Pars tertia detrahẽda eſt ex omnibus dignitatibus quamuis de iurepatronatus ſint.

10. Non comprehendi tamen dignitates, quæ etſi locum habent in choro, nullas tamen habent diſtributiones quotidianas, nec ſufficientes præbendas, vel fructus tenues, quæ retineri poſſunt cum canonicatibus vbi eſt conſuetudo abſque alia diſpenſatione, per *cap. licet, de conſuet. in* 6. reſoluit Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 483. quem refero *d. cap.* 21. *num.* 25.

10. Dignitates non veniũt ſub detractione tertiæ partis quæ nullas habent diſtributiones quotidianas quamuis habeant locum in choro.

11. Hanc deductionem tertiæ partis faciendam eſſe ex illis dignitatibus, quarum fructus ſunt illius Eccleſiæ, in cuius choro hæ dignitates ſedem habent, ſecus verò ſi nullos fructus perciperent ex illis Eccleſiæ, ſed haberent proprios, & diſtinctos à menſa capitulari, reſoluit Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 465.

11. Partis tertiæ deductio facienda eſt ex illis dignitatibus, quarum fructus ſunt illius Eccleſiæ, in cuius choro ſedem habent.

12. Epiſcopum quando vſus eſt remedio de quo in hoc decreto in detrahenda tertia parte ex dignitatibus, non poſſe vti remedio alterius, *cap.* 3. *ſeſſ.* 22. in detrahenda ex illis alia tertia parte, dicit deciſum Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 472.

12. Duobus remediis vti non poteſt Epiſcopus.

13. Hanc detractionem, & huius decreti diſpoſitionem locum habere contra omnes Capellanos, & dignitates obtinentes, atteſtatur reſolutum Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 473.

13. Decreti iſtius diſpoſitio habet locum contra omnes Capellanos, & obtinentes dignitates.

14. *Separari debere, & in diſtributiones*, &c.] Diſtributiones quotidianas ſingulis horis canonicis, & Miſſæ conuentuali aſſignari debere, reſoluunt gloſ. *verbo ordinationem, in cap. vnic. de cleric. non reſid. in* 6. *& verbo Canonicas, in Clem.* 1. *de celebr. Miſſ.* Nicol. Garc. *d. p.* 3. *c.* 2. *num.* 487. Monet. *de diſtrib. quotid. p.* 2. *quæſt.* 3. *à princip.*

14. Diſtributiones quotidianæ ſingulis horis canonicis, & Miſſæ conuentuali aſſignari debent.

15. Diſtributiones quotidianas, quæ acceptæ fuerunt in tertia parte fructuum dignitatum alicuius Eccleſiæ, aſſignari debere non duabus horis tantùm canonicis, ſed etiam reliquis omnibus aliis, quibus qui non interfuerit, diſtributionem amittit, referunt deciſum Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 489. Monet. *d. quæſt.* 3. *num.* 1. vbi ſubdit quòd in Eccleſiis, in quibus diſtributiones non ſunt tenues, ſed pingues, licèt ſint aliquæ horæ, quæ nullas diſtributiones habent, aut tenues, debent ei rationabiles aſſignari, detrahendo aliquam partem fructuum à præbendis, non autem ab aliis diſtributionibus, quæ ſingulis cæteris horis iam ſunt aſſignatæ.

15. Diſtributiones, quæ acceptæ fuerunt in tertia parte fructuum, aſſignari debent omnibus horis canonicis.

16. Canonicum legitimè abſentem non teneri de ſuo ſoluere pro Miſſis conuentualibus, ad quas tenetur abſens, ſed computandum cum illa parte præbendæ, ſeu diſtributionum (ſi diſtributiones omnes ſint loco præbendæ, quæ relinquitur à legitimè abſentibus in Cathedralibus, ſeu Collegiatis, quia onus canendi huiuſmodi Miſſas eſt penes Capitulum, reſoluit Aldan. *d. tit.* 4. *num.* 15. vbi teſtatur ſic fuiſſe deciſum 28. Auguſti 1621.

16. Canonicus legitimè abſens non tenetur de ſuo ſoluere pro Miſſis conuentualibus.

2. Diſtributiones quotidianæ introductæ ſunt fauore cultus diuini.

2. *Cùm beneficia ad diuinum cultum*, &c.] Diſtributiones quotidianas introductas eſſe fauore cultus diuini, vt is in Eccleſiis augeatur per *cap.vnic.de cleric.non reſid lib.6* tenent Abb. *in cap.licet num.2. de præbend.* Rebuff.*in concord.rub.de collat.*§.1.*verbo diſtributionum,circa med.* Nauarr. *de orat cap.*18.*num.*10.*&* 11. Decian.*conſil.*69.*num.*2.*vol.*2. Stephan.Durant. *de ritibus Eccleſ.cap.*25.*num.*4. Vgolin.*de ſimon.tab.*1.*cap.*9.§.4.*n.*2. Monet.*de diſtrib.quotid.p.*1.*q.*5.*n.*35.

3. Decretum hoc locum non habet extra Eccleſiam cathedralem,vel collegiatam.

3. *In Eccleſiis tam cathedralibus, quàm collegiatis.*] Ergo extra Eccleſiam cathedralem, vel collegiatam hoc decretum locum non habere, deciſum teſtatur Nicol.Garc.*de benef.p.*3.*cap.*2.*num.*473.*cum ſeqq.* quem refero *d.cap.*21.*num.*25.

Vnde detrahi non poſſe aliquam partem fructuum beneficiorum, quæ ſunt extra Eccleſiam cathedralem, vel collegiatam, niſi ipſa beneficia eſſent incorporata præbendis canonicalibus, reſoluunt Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.*2.*cap.*3.*num.*7.*verſ.de diſtributionibus*,Zerol.*in praxi Epiſcop.p.*1.*verbo diſtributiones quotidianæ* §.2. Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ.reſol.*288.*num.*3.*verſ.de diſtributionibus.*

4. Diſtributiones vbi eſſent ſufficientes, & tolerabiles, detrahi non poteſt tertia pars eis applicanda.

4. *Vel ita tenues*, &c.] Vbi autem eſſent diſtributiones ſufficientes, & tolerabiles,tertiam partem fructuum præbendarum applicandam diſtributionibus detrahi non poſſe, reſoluunt Piaſec. *d. num.* 7.*pag.* 129. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *verbo diſtributiones quotidianæ*, Aloyſ. Ricc. *d.reſol.*288.*num.*2.

5. Veriſimilitudo quòd diſtributiones negligantur quomodo habenda.

5. *Vt veriſimiliter negligantur.*] Veriſimilitudinem iſtam quòd diſtributiones quotidianæ negligantur, & ob id tertia pars fructuum præbendæ in diſtributiones quotidianas ſit conuertenda, iuxta hoc decretum, conſiderari debere habita ratione numeri omnium canonicorum tam reſidentium, quàm non reſidentium, refert deciſum Nicol. Garc.*d.cap.*2.*num.*471.

6. Pars tertia deducenda eſt de fructibus ſecundùm valorem currentem.

6. *Tertiam partem*,&c.]Hanc tertiam partem deducẽdam eſſe de fructibus, non ſecundùm taxam antiquam, prout eſt in libris Capitulorum, ſed ſecundùm valorem currentem,tenent Nicol.Garc.*d.p.*3.*cap.*2. *n.*467.*&* *cap.*4.*num.*22.Aloyſ.Ricc.*d.reſol.*288.*num.*3.quos refero *d.c.*21. *num.*26. Et ita ſecundùm verum valorem,& non ſecundùm taxam præbendarum,idem Nicol.Garc.*d.p.*3.*cap.*2.*num.*467.

7. Partis tertiæ deductio facienda eſt deductis oneribus, & ſic penſionibus.

7. Hanc tertiæ partis deductionem faciendam eſſe deductis oneribus, ait Aldan. *in compendio canon.reſol lib.*3.*tit.*4.*num.*10. vbi teſtatur ita fuiſſe reſolutum ſub die 7. Aprilis 1619. Et ſic deductis priùs penſionibus, & aliis oneribus legitimè impoſitis, quandiu illa durauerint, ſed de nouo impoſita, non comprehendere iſtam tertiam partem, tenet idem Nicol.Garc. *d.cap.*2. *num.*468. vbi ſubdit quòd de fructibus alteri reſeruatis non ſit iſta detractio donec reſeruatarius vixerit. Diſtributiones enim quotidianas ne deteriores fiant,penſione grauari non poſſe, niſi expreſſis verbis à Pontifice concedatur, refert deciſum Nicol. Garc.*de benefic p.*1.*cap.*5.*num.*390.

8. Licentia cauſa ſtudiorum non excuſat ab amiſſione tertiæ partis fructuum,&c.

8. Licentiam cauſa ſtudiorum etiam obtentam à Sede Apoſtol. non excuſare ab amiſſione iſtius tertiæ partis detractæ,ſicut non excuſat ab amiſſione

Digitized by Google

amiſſione cæterarum diſtributionum quotidianarum, refert deciſum Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel.* §. 7. *proœm. num.* 179.

9. *Tam dignitatum, quàm canonicatuum*, &c.] Detrahenda igitur eſt huiuſmodi tertia pars ex omnibus dignitatibus, quamuis de iurepatronatus ſint, niſi repugnet fundatio, cui per hoc decretum non eſt derogatum, ita Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 492. *& ſeq.*

9. Pars tertia detrahēda eſt ex omnibus dignitatibus quamuis de iurepatronatus ſint.

10. Non comprehendi tamen dignitates, quæ etſi locum habent in choro, nullas tamen habent diſtributiones quotidianas, nec ſufficientes præbendas, vel fructus tenues, quæ retineri poſſunt cum canonicatibus vbi eſt conſuetudo abſque alia diſpenſatione, per *cap. licet, de conſuet. in* 6. reſoluit Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 483. quem refero *d. cap.* 21. *num.* 25.

10. Dignitates non veniūt ſub detractione tertiæ partis quæ nullas habent diſtributiones quotidianas quamuis habeant locum in choro.

11. Hanc deductionem tertiæ partis faciendam eſſe ex illis dignitatibus, quarum fructus ſunt illius Eccleſiæ, in cuius choro hæ dignitates ſedem habent, ſecus verò ſi nullos fructus perciperent ex illis Eccleſiæ, ſed haberent proprios, & diſtinctos à menſa capitulari, reſoluit Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 465.

11. Partis tertiæ deductio facienda eſt ex illis dignitatibus, quarum fructus ſunt illius Eccleſiæ, in cuius choro ſedem habent.

12. Epiſcopum quando vſus eſt remedio de quo in hoc decreto in detrahenda tertia parte ex dignitatibus, non poſſe vti remedio alterius, *cap.* 3. *ſeſſ.* 22. in detrahenda ex illis alia tertia parte, dicit deciſum Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 472.

12. Duobus remediis vti non poteſt Epiſcopus.

13. Hanc detractionem, & huius decreti diſpoſitionem locum habere contra omnes Capellanos, & dignitates obtinentes, atteſtatur reſolutum Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 473.

13. Decreti iſtius diſpoſitio habet locum contra omnes Capellanos, & obtinentes dignitates.

14. *Separari debere, & in diſtributiones*, &c.] Diſtributiones quotidianas ſingulis horis canonicis, & Miſſæ conuentuali aſſignari debere, reſoluunt gloſ. *verbo ordinationem, in cap. vnic. de cleric. non reſid. in* 6. *& verbo Canonicas, in Clem.* 1. *de celebr. Miſſ.* Nicol. Garc. *d. p.* 3. *c.* 2. *num.* 487. Monet. *de diſtrib. quotid. p.* 2. *quæſt.* 3. *à princip.*

14. Diſtributiones quotidianæ ſingulis horis canonicis, & Miſſæ conuentuali aſſignari debent.

15. Diſtributiones quotidianas, quæ acceptæ fuerunt in tertia parte fructuum dignitatum alicuius Eccleſiæ, aſſignari debere non duabus horis tantùm canonicis, ſed etiam reliquis omnibus aliis, quibus qui non interfuerit, diſtributionem amittit, referunt deciſum Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 489. Monet. *d. quæſt.* 3. *num.* 1. vbi ſubdit quòd in Eccleſiis, in quibus diſtributiones non ſunt tenues, ſed pingues, licèt ſint aliquæ horæ, quæ nullas diſtributiones habent, aut tenues, debent ei rationabiles aſſignari, detrahendo aliquam partem fructuum à præbendis, non autem ab aliis diſtributionibus, quæ ſingulis cæteris horis iam ſunt aſſignatæ.

15. Diſtributiones, quæ acceptæ fuerunt in tertia parte fructuum, aſſignari debent omnibus horis canonicis.

16. Canonicum legitimè abſentem non teneri de ſuo ſoluere pro Miſſis conuentualibus, ad quas tenetur abſens, ſed computandum cum illa parte præbendæ, ſeu diſtributionum (ſi diſtributiones omnes ſint loco præbendæ, quæ relinquitur à legitimè abſentibus in Cathedralibus, ſeu Collegiatis, quia onus canendi huiuſmodi Miſſas eſt penes Capitulum, reſoluit Aldan. *d. tit.* 4. *num.* 15. vbi teſtatur ſic fuiſſe deciſum 28. Auguſti 1621.

16. Canonicus legitimè abſens non tenetur de ſuo ſoluere pro Miſſis conuentualibus.

Z 17. *Qua*

17. Portio diſtributionũ Canonicorum abſentiũ intereſſentibus accreſcit.

17. *Quæ inter dignitates obtinentes, & cæteros diuinis intereſſentes*, &c.] Portionem diſtributionum Canonicis, aliiſve clericis cathedralis, ſeu collegiatæ contingentem, qui non interſunt, intereſſentibus accreſcere, probant gloſ. *verbo pars dimidia, in Clem. 2. de ætate, & qual. & gloſ. verbo ſuſpenſos, in Clem. 2. de vita, & honeſt. cleric.* Nauarr. *in man. cap. 25. num. 123. & de orat. cap. 7. num. 34. & miſcel. 59. de orat. num. 9.* Azor. *inſtit. moral. p. 2. lib. 7. cap. 7. quaſ. 8. & 9.* Monet. *de diſtrib. quotid. p. 3. queſt. 6. num. 16.* Rot. in Oriolen. Canonicatus 10. Iunij 1619. coram bonæ mem. Remboldo, vbi fuit dictum per hoc decretum non adimi intereſſentibus diſtributiones creatas ex anniuerſaris, & aliis communibus miniſteriis.

18. Detractio tertiæ partis fit de neceſſitate quando ſunt nullæ diſtributiones.

18. Hoc decreto agi de canonicatibus, & portionibus, & fieri de neceſſitate hanc detractionem quando ſunt nullæ diſtributiones, & ita tenues, quæ diſtribuuntur intereſſentibus tantùm, ſed *in cap. 3. ſeſſ. 22.* deduci hanc tertiam partem ex dignitatibus etiam non ex neceſſitate, ſed in odium non reſidêntium, & partem abſentium non præſentibus, ſed alicui pio loco eſſe applicandam, refert deciſum Nicol. Garc. *d. c. 2. num. 465.* Cætera quæ circa intellectum vnius, & alterius decreti adduci poſſunt, inuenies *infrà d. ſeſſ. 22. cap. 3.*

Vbi vnus Rector non ſufficit populo, adiungat ſibi Sacerdotes competentes; datur modus erigendi nouas parochias etiam inuitis Rectoribus, & præfectis. In nouis parochijs danda portio ex fructibus quomodolibet pertinentibus ad Matricem Eccleſiam, qua portione non ſufficiente compellendus populus dare neceſſaria.

CAPVT IV.

1. Epiſcopus cogere poteſt Rectores, ſi illi non ſufficiant, adiungere alios clericos ad adminiſtrationem Sacramentorum.

1. Epiſcopum cogere poſſe Rectores adiungere alios clericos ad adminiſtrationem Sacramentorum, & diuina officia, ſi vnus Rector non ſufficiat, cenſuit Rot. in Tyraſſonen. congrui ſeruitij 6. Iunij 1594. coram Giptio, cuius meminit Nicol. Garc. *de benefic. p. 12. cap. 3. num. 10.*

2. Et ad hoc non debet expectari quòd parochiani decedant ſine Sacramentis.

2. Non debere expectari quòd parochiani decedant ſine Sacramentis, vt Epiſcopi cogant Rectores ſibi adiungere alios Sacerdotes in Eccleſiis parochialibus, in quibus populus ita numeroſus eſt, vt vnus Rector non ſufficiat, refert deciſum Nicol. Garc. *dicta cap. 3. num. 9.*

3. Coadiutoriam erigere non poteſt Epiſcopus in vim huius decreti.

3. Epiſcopum in vim huius decreti non poſſe erigere coadiutoriam, ſed vtique cogere Rectorem ad adiungendum ſibi tot Sacerdotes, qui ſufficiant Eccleſiis in Sacramentis miniſtrandis, aſſerit reſolutum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcopis num. 43.*

4. Coadiutores miniſtri adhibẽdi quando ſolus curatus eo-

4. Quando ſolus Curatus eodem tempore pluribus infirmis prouidere non poteſt, non dari iuſtam cauſam diuidendi parochiam, ſed adhibendi

Digitized by Google

adhibendi miniſtros coadiutores, cenſuit Rot. in Aquilana nullitatis erectionis 10. Maij 1613. coram R. P. D. meo Pirouano, apud Farin. *deciſ.* 484. *num.* 5. *p.* 1. *recent.* — dem tempore pluribus infirmis prouidere non poteſt.

5. Epiſcopum non poſſe diſmembrare partem curæ animarum ab Eccleſia parochiali ſubiecta Religioni Hieroſolymitanæ, & applicare alteri Eccleſiæ eiuſdem loci, ſub prætextu quòd populus eſſet numeroſus, reſoluit Aldan. *in compend. canon. reſol. lib.* 3. *tit.* 8. *n.* 18. vbi teſtatur ſic fuiſſe deciſum in Oſtunen. 12. Iulij 1631. — 5. Epiſcopus non poteſt diſmembrare partem curæ vnius Eccleſiæ, & applicare alteri.

6. Parochianis parochiæ, quæ citra ciuitatem ſita eſt, qui extra ciuitatem habitant, & ob locorum diſtantiam, ſeu difficultatem patiuntur incommoda in percipiendis Sacramentis, & diuinis officiis, ſuccurrendum eſſe remedio huius decreti, & *cap. ad audientiam, de Eccleſ. ædifican.* refert deciſum Aldan. *citato loco*, vt ſcilicet erigatur noua capella extra ciuitatem, quæ non ſit Eccleſia de per ſe, ſed in proprietate Eccleſiæ, in qua ponatur Sacerdos amouibilis approbatus ab Ordinario, qui adminiſtret Sacramenta illis, qui ſunt extra ciuitatem, quibus non poteſt in nocte, quia portæ ciuitatis clauduntur: & hinc teſtatur reſolutum ſub die 12. Auguſti 1628. non licuiſſe Epiſcopo Laudenſi diſmembrare à parochia ſita extra muros ciuitatis partem parochianorum habitantium in ciuitate, ſub prætextu quòd ad illos non detur aditus de nocte, ſed eſſe conſtruendam capellam per Abbatem parochum intra ciuitatem. — 6. Parochianis, qui ob locorum diſtantiam patiuntur incommoda in percipiendis Sacramentis quomodo ſuccurrendum.

7. *In iis verò in quibus ob locorum diſtantiam, &c.*] Vide Mandoſ. *in praxi ſignat. tit. erectiones*, Lambertin. *de iurepatron. p.* 1. *quæſt.* 3. *art.* 15. Rebuff. *de decim. quæſt.* 6. *num.* 21. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo parochia* §. 6. Piaſec. *in ſimili praxi p.* 1. *cap.* 5. *num.* 1. Matth. Soar. *in pract. & ordine viſitandi cap.* 4. *num.* 1. Petr. Henriq. *conſ.* 80. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.* 1. *cap.* 2. *num.* 68. Ioan. Bapt. Coſta *de remed. ſubſid. remed.* 75. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 554. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 476. *in* 2. *edit.* Rot. *d. deciſ.* 484. *p.* 1. *recent.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *allegat.* 68. *& in meo formul. Epiſcop. form.* 55. — 7. Epiſcopi conſtituere poſſunt nouas parochias vbi parochiani ob locorum diſtantiam, ſiue difficultatẽ ſine magno incommodo ad Sacramenta percipienda accedere non poſſunt.

8. Epiſcopi arbitrio relinqui quantum vna Eccleſia ab altera diſtare valeat, vt parochiani Sacramenta commodè inde ſumere valeant, reſoluunt Rebuff. *in praxi benefic. p.* 1. *tit. de erect. in curatam & paroch. num.* 9. Menoch. *de arbitr. caſu* 497. *per tot.* Aloyſ. Ricc. *d. reſolut.* 476. *num.* 5. vbi etiam aduertit à decreto erectionis facto per Epiſcopum etiam tanquam Sedis Apoſt. delegatum licere quidem appellare, ſed ſolùm ad Sanctiſſimum. — 8. Epiſcopi arbitrio relinquitur quantum vna Eccleſia ab altera diſtare valeat, vt parochiani Sacramenta commodè inde ſumere valeant.

9. Procedere diſpoſitionem huius cap. etiamſi Eccleſiæ ſubiectæ eſſent Regularibus, atteſtatur deciſum Franc. Leo *d. cap.* 2. *num.* 69. quem refero *d. alleg.* 78. *num.* 6. — 9. Decretũ hoc procedit quamuis Eccleſiæ ſubiectæ eſſent Regularibus.

10. Limitari tamen, niſi in loco minimè difficili, nec incommodo, Oratorium adeſſet, vel Eccleſia cum fonte baptiſmali, & cæteris ad parochiam neceſſariis, ibique proponeret in ſui adiutorem Sacerdotem, qui ibidem reſideret, & Sacramenta poſſet adminiſtrare, quia tunc non poſſet fieri ſeparatio, ex Menoch. *conſ.* 477. *num.* 9. & — 10. Oratorium ſi adeſſet in loco minimè incõmodo non eſt facienda ſeparatio parochiæ ob numeroſitatem populi.

Ioan.Bapt. Coſta *d.remed.*76. reſoluit Aloyſ.Ricc. *d.reſol.*476.*num.*6.

11.Epiſcopo non licet in Eccleſia ſub parochia inſtituta fontem baptiſmalem conſtituere.

11. Epiſcopo non licere in Eccleſia ſub parochia inſtituta, & à Parochiali duodecim diſtante milliaribus, fontem baptiſmalem conſtituere, prohibente *c. plures* 16. *q.* 1. etiamſi ad hoc cohoneſtandum id peterent rationes, *c.ad audientiam,il* 1 *.de Eccleſ.ædificand.*reſoluit Aldan. *d.tit.*8.*n.*20 atteſtans ſic fuiſſe deciſum ſub die 17.Auguſti 1626.

12. Epiſcopus inuitis Rectoribus, ſed tamē ſine illorum præiudicio poteſt parochiam diuidere ob numeroſitatem populi.

12. *Etiam inuitis Rectoribus.*] Dummodo tamen ſine præiudicio nimirum poſſidentium fiat, vt per Piaſec. *in praxi Epiſcop.p.*1.*c.*5.*n.*1.

13. Epiſcopum poſſe ſine maioris partis parochianorum conſenſu ad ſeparationem agere, tenet Aloyſ.Ricc. *d.reſolut.*476.*num.*6. quem refero *dicta alleg.*78.*num.*4.

14. Eccleſia matrix, ſeu parochialis non acquirit iuſpatronatus in Eccleſia fundata intra ſuos limites.

14. Eccleſiam matricem, ſeu parochialem non acquirere iuſpatronatus in Eccleſia fundata intra ſuos limites, niſi de ſuo aliquid contulerit, refert deciſum Nicol.Garc. *de benefic.p.*5.*c.*9.*n.*57.

15. Dos debet aſſignari tempore fundationis, & non pòſt ad acquirendam iuſpatronatus.

15. Ad acquiſitionem iuriſpatronatus dotem debere aſſignari tempore fundationis, & non pòſt, niſi quando ex neceſſitate populi conſtruitur Eccleſia, refert deciſum idem Nicol.Garc. *d.c.*9.*n.*58.

16. Parochiani tenentur prouidere Rectori de victu vbi de neceſſitate eſt ædificanda Eccleſia propter numeroſitatem populi, ſi non ſit vnde poſſit dotari.

16. *Illius autem Sacerdotibus*, &c.] Vbi de neceſſitate eſt ædificanda Eccleſia propter periculum animarum ex abundantia populi, & non eſt vnde poſſit dotari, teneri parochianos prouideri Rectori de victu, reſoluunt Lambertin. *de iurepatron.lib.*1.*p.*1.*q.*5.*art.*18.*in fine, verſ aduertendum, & lib.*3.*q.*7. *art.*2.*n.*7. *verſ.& ſi iſti beneficiati.* Bellet.*diſquiſit. cleric.p.*1.*tit.de clerico debitore* §.14.*n.*7.

17. Decimæ ad Eccleſiam matricem pertinentes non tranſeunt ipſo iure in Eccleſiam parochialem nouiter erectam.

17. Decimas ad Eccleſiam matricem pertinentes non tranſire ipſo iure in Eccleſiam parochialem nouiter erectam iuxta formam conſtit. Alexandri III. quæ incip. *Ad audientiam*, ſed remanere penes matricem, & Epiſcopum poſſe arbitrio ſuo ſiue de decimis, ſiue de aliis fructibus prouidere, tenet Aldan. *d.tit* 8.*n.*25. aſſerens ita fuiſſe deciſum in Mediolanen.de Carlatio 11.Martij 1617.

Propter Eccleſiarum paupertatem, & in caſibus à iure permiſſis faciat Epiſcopus vniones perpetuas quaruncunque Eccleſiarum parochialium, & aliorum beneficiorum, etiam non Curatorum cum Curatis.

CAPVT V.

1. Doctores de materia cap.agentes.

1. VIde Caccialup. *in tract. de vnionib. art.* 5. *cauſa* 3. Mandoſ. *in reg.*12.*de vnionib. quæſt.*5. *num.*3. *ad fin.* Rebuff. *in praxi benefic. tit. de vnionib. à num* 38. Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel.gloſ.*2. *num.*20. Zerol. *in praxi Epiſcop.p.* 2. *verbo vnio*, Franc. Leo. *in theſauro fori eccleſ. p.*2. *cap.* 16. *à num.* 22. Rot. *deciſ.* 133. *num.* 20. *p.*2.*diuerſ.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 491. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.*382. *in* 2. *edit. & in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. deciſ.* 198. *p.*4. Azor. *inſtit. moral. p.*2. *lib.*6. *cap.*28.

cap. 28. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 12. *cap.* 2. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 52. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 258. Sanch. *in præcepta Decalogi lib.* 7. *cap.* 29. *num.* 145. *cum ſeqq.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 66.

2. [*Poſſint Epiſcopi*, &c.] Idem poſſe Capitulum Sede vacante, dummodo per eam vnionem iuriſdictioni Epiſcopali nihil detrahatur, reſoluunt Peruſin. *de vnionib. c.* 5. *n.* 26. Rebuff. *in praxi benefic tit. de vnionib. benef. num.* 36. Hoied. *de incompatibil. benefic. p.* 2. *c.* 3. *n.* 7. *verſ. ſimiliter Capitulum*, Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo vnio* §. 11. *& p.* 2. *verbo Capitulum* §. 4. *& verbo vnio* §. 7. Azor. *d. p.* 2. *lib.* 6. *cap.* 28. *q.* 9. Raguc. *de voce Canon. quæſ.* 16. Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Capitulum Sede vacante, q.* 9. *verſ. qua concluſio*, Nicol. Garc. *d. c.* 2. *n.* 67. *&* 68. Sanch. *d. c.* 29. *n.* 155. Ego ipſe *d. alleg.* 66. *num.* 5.

2. Capitulum Sede vacante quando poſſit vnire.

3. Archiepiſcopum vnire poſſe beneficia ſuæ diœceſis, non autem Suffraganeorum, reſoluunt Rebuff. *d. tit. de vnionib. num.* 29. *&* 30. Hoieda *d. cap.* 3. *num.* 7. Azor. *d. cap.* 28. *quæſ.* 7. Sanch. *d. cap.* 29. *num.* 155.

3. Archiepiſcopus vnire poteſt beneficia ſuæ diœceſis.

4 Legatum à latere vnire poſſe beneficia prouinciæ ſuæ legationis abſque Epiſcopi præiudicio, tradunt Rebuff. *d. tit. de vnionib. à num* 24. Hoied *d. cap.* 3. *num.* 7. *verſ. vlterius Legatus*, Azor. *d. cap.* 28. *quæſ.* 8 Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 65. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi deciſ.* 492. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 383. *num.* 2. *in* 2. *edit. & d. deciſ.* 298. *num.* 2. *p.* 4. Sanch. *d. cap.* 29. *num.* 158. ſubdens Legatum, qui non eſt de latere, non poſſe vnire. Ego ipſe *d. alleg.* 66. *num.* 4.

4. Legatus à latere vnire poteſt beneficia prouinciæ ſuæ legationis abſque Epiſcopi præiudicio.

5. Abbates, atque alios Prælatos Epiſcopo inferiores non poſſe vnire, niſi hoc vniendi ius ex priuilegio aliquo Pontificio, ſeu legitima præſcriptione acquiſierint, tenent Rebuff. *d. tit. de vnionib. num* 32. *&* 33. Sbroz. *de vicario Epiſcopi lib.* 2. *quæſt.* 115. *num.* 12. Azor. *d. c.* 28. *quæſ.* 10. Nicol. Garc. *d. cap.* 10. *à n.* 71. Aloyſ. Ricc. *d. reſolut.* 383. *n.* 3. *& d. deciſ.* 198. *n.* 4. *p.* 4. Sanch. *d. c.* 29. *n.* 159. vbi *num.* 160. ſecus dicit ſi ita plenè ſubiectas ſibi Eccleſias habeant, & iuriſdictione quaſi Epiſcopali in eis fungantur. Ego ipſe *d. alleg.* 66. *n.* 6.

5. Abbates, ſeu Prælati inferiores non poſſunt vnire niſi hoc habeant ex priuilegio, ſeu legitima præſcriptione.

6. Vicarium generalem Epiſcopi non poſſe beneficium vnire ſine ſpeciali mandato, etiamſi ſibi data fuiſſet facultas conferendi cum clauſula generali, reſoluunt Rebuff. *d. tit. de vnionib. n.* 37. *& in tit. forma vicariatus num.* 102. Azor. *d. c.* 28. *q.* 10. Nicol. Garc. *d. c.* 2. *n.* 69. Narbona *de appellat. à vicario ad Epiſcopum p.* 1. *n.* 123. Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 383. *ante n.* 1. *& d. deciſ.* 198. *n.* 5. *p.* 4. Stephan. Gratian. *d. c.* 278. *n.* 35. Sanch. *d. c.* 29. *num.* 153. Ego ipſe *d. alleg.* 66. *num.* 7.

6. Vicarius generalis non poteſt beneficia vnire ſine ſpeciali mandato.

7. *Iuxta formam iuris*, &c.] Quo attento ad hanc vnionem per Epiſcopos & alios Prælatos antedictos faciendam requiri iuſtam cauſam, veluti neceſſitatem, aut vtilitatem Eccleſiæ, aſſerunt Rebuff. *d. tit. de vnionib. n.* 39 Hoied. *d. c.* 3. *n.* 8. Azor. *d. c.* 26. *q.* 13. Sanch. *d. c.* 29. *n.* 161.

7. Cauſa iuſta, veluti neceſſitas, aut vtilitas Eccleſiæ requiritur in vnione facienda.

8. Deinde citari debere omnes illos, quorum intereſt, probat *Clem.* 1. §. *ad hæc, de ſtatu Monach.* non tamen neceſſariò vocandam plebem, dicunt Hoied. *d. c.* 3. *n.* 9. Sanch. *d. cap.* 29. *num.* 163.

8 Citari debent omnes quorum intereſt in vnione facienda, non tamen neceſſariò vocanda eſt plebs.

9. Capituli conſenſus an & quando in vnione per Epiſcopum facienda interuenire debeat.

9. Demum accedere debere conſenſum Capituli Eccleſiæ cathedralis ſi vnio per Epiſcopum facienda ſit, expreſsè decidit *Clem.* 2. *de reb. Eccleſ. non alien.* Azor. *d.c.* 28. *q.* 12. Aloyſ. Ricc. *d.deciſ.* 198. *n.* 17. *p.* 4. Sanch. *d.c.* 29. *n.* 165. vbi ſubdit quòd ſi Canonici conſentire nolint, & iuſta cauſa vnionis faciendæ ſubeſſet, poſſent compelli, & *n.* 165. quòd ſufficit ſi huiuſmodi conſenſus poſtea accedat, & *n.* 166. diſputat an in hac vnione à Legato de latere facienda exigatur conſenſus Capituli, & *n.* 167. quòd Epiſcopus non poteſt vnire Eccleſiam ſubiectam Abbati, aut alij inferiori Prælato abſque illius conſenſu, & *n.* 168. quòd ſi Eccleſia ſit iuriſpatronatus, exigitur conſenſus patroni vt Epiſcopus eam vnire poſſit, & *n.* 183. reſoluit etiam attento hoc decreto integrum non eſſe Epiſcopis etiam tanquam Sedis Apoſt. delegatis beneficia vnire abſque ſui Capituli conſenſu, de quo etiam Nicol. Garc. *d.cap.* 2. *n.* 158. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 487. *in* 1. *edit* aliàs *reſol.* 378. *in* 2. *edit.* & *d.deciſ.* 198. *n.* 15. *cum ſeqq. p.* 4. Contra Nauar. *conſ.* 10. *de offic. & poteſt. iudic. deleg. in nouis*, & Sayr. *in floribus deciſion. ſub eod. tit. deciſ.* 10. exiſtimantes Epiſcopum tanquam Sedis Apoſtolicæ delegatum ſine conſenſu Capituli beneficia vnire poſſe.

10 Vniones ad tempus, ſeu ad vitam nō poſſunt facere Epiſcopi.

10. *Facere vniones perpetuas.*] Non autem ad tempus, ſeu ad vitam, reſoluunt Zerol. *d.p.* 1. *verbo vnio.* §. 7. Azor. *d.c.* 28. *q.* 17. Nicol. Garc. *d.c.* 2. *n.* 84. Sanch. *d.c.* 29. *n.* 152. Ego ipſe *d.alleg.* 66. *n.* 8.

11. Beneficia plura ſimplicia non poſſunt per Epiſcopum vniri.

11. *Vel non curatorum cum curatis.*] Ergo plura beneficia ſimplicia non poſſe per Epiſcopum vniri, reſoluit Aloyſ. Ricc. *in d. praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 720. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 610. *in* 2. *edit.*

12. Beneficia deuoluta, & reſeruata Sedi Apoſtol. quando poſſit Epiſcopus vnire.

12. *Reſeruata, aut qualitercunque affecta*, &c.] Epiſcopum poſſe vnire beneficia etiam deuoluta, & reſeruata Sedi Apoſt. dummodo ex huiuſmodi vnione præiudicium non fiat expectanti auctoritate Apoſt. beneficia illa, reſoluunt Nau. *conſ.* 64. *de præbend. in antiq.* aliàs *conſ.* 12. *de rebus Eccleſ. non alien. in nouis*, Rebuff. *d. tit. de vnionib. n.* 31. Gambar. *de auctor. Legati in vniendo n.* 63. Hoied. *d.c.* 3. *n.* 7. Sayr. *in floribus deciſ. ſub tit. de præbend. deciſ.* 67. Zerol. *in prax. Epiſcop. p.* 2. *verbo vnio.* §. 8. poſt Abb. Anchar. Mari. Socin. & alios Sanch. *d.c.* 29. *n.* 150. vbi limitat quando reſeruatio non ſolam collationem reſpectu tituli concernebat, ſed reſeruauerat Pontifex certam Eccleſiam ſuæ diſpoſitioni, tunc enim ea verba generalia impedirēt prorſus Epiſcopi diſpoſitionem circa id beneficium; deinde limitat, ſi reſeruatio beneficij eſſet perpetua reſpectu collationis illius à Romano Pont. ſemper faciendæ, & *n.* 151. reſoluit Epiſcopum non poſſe vnire beneficia exempta à ſua iuriſdictione.

13. Beneficia deuoluta ad Papam ob Epiſcopi negligentiam illa non conferentis, poteſt Epiſcopus vnire.

13. Beneficia deuoluta ad Papam ob Epiſcopi negligentiā non conferentis illa, poſſe ipſum Epiſcopum vnire, reſoluunt Mari. Socin. *in c. ſicut vnire, à n.* 67. *de exceſſ. Prælat.* Boer. *deciſ.* 346. *ad fin.* Azor. *d.c.* 28. *q.* 15. Butr. Anch. Abb. & Federic. quos refert, & ſequitur Sanch. *d.c.* 29. *n.* 149.

14. Contra Selu. *de benefic. p.* 3. *q.* 11. *qual.* 14. Rebuff. *d.tit. de deuol. n.* 31. Zerol. *d. verbo vnio.* §. 8. exiſtimantes id ſibi non licere, niſi inueniret illa deuoluta propter prædeceſſoris negligentiam.

Imperitis,

Imperitis, ſed honeſtæ vitæ Rectoribus vicarij pro tempore deputentur cum parte fructuum aſſignanda: ſcandaloſè autem viuentes, & viuere perſeuerantes, priuentur beneficijs ſuis.

CAPVT VI.

1. VIde Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.* 21. *litt. G. in nouiſſ. edit.* Sbroz. *de officio vicarij lib.* 2. *quæſt.* 112. Franc. Leo. *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *cap.* 2. *num.* 71. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 5. §. 9. *num.* 29. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo Parochia*, §. 7. vbi propter identitatis rationem aſſerit procedere in parochiis exemptis, Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 30. *tract.* 3. *num.* 172. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 4. *cap.* 5. *à num.* 7. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.* 574. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 494. *in* 2. *edit.* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 5. *cap.* 5. Nouarr. *in ſingul. canonic. concluſ.* 56. & 57. metipſum *de officio*, & *poteſt. Epiſcop. p.* 3. *alleg.* 63. *num.* 6. *cum ſeqq.* 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. Procedere in iam promotis, alioquin nondum promotos prætextu idonei vicarij admittendos non eſſe, tradunt Maiol. *de irregul. lib.* 1. *cap.* 32. *num.* 13. Salzed. *d. cap.* 21. *litt. G in princip.* 2. Procedit in iam promotis.

3. Coadiutorem deputandum illiteratis dari non poſſe niſi ab Epiſcopo, nec illius dationem cenſeri comprehenſam in generali commiſſione vicariatus, reſoluunt Sbroz. *d. quæſt.* 212 *num.* 2. Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 494. *num.* 10. Narbona *de appellat. à vicario ad Epiſcopum p.* 1. *num.* 210. Nouarr. *d. concluſ.* 56. *num.* 3. Ego ipſe *d. alleg.* 63. *num.* 7. 3. Coadiutor deputandus illiteratis dari non poteſt niſi ab Epiſcopo.

4. Approbatum ad Ordines, ſeu beneficia ab Epiſcopo competenti poſſe ab inferiore ſuſpendi ob imperitiam, ſi ille in viſitatione repertus ſit ignarus, tradit Sell. *in ſelectis canon. cap.* 11. *num.* 18. atteſtans ſic fuiſſe deciſum ſub die 9. Nouembris 1619. 4. Approbatus ad Ordines, ſeu beneficia poteſt ſuſpendi ſi in viſitatione reperiatur ignarus.

5. *Coadiutores, aut vicarios pro tempore deputare*, &c.] Quos quidem quemadmodum Rectores ipſos, teneri ad reſidentiam, deciſum referunt Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo reſidentia* 1. Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 494. *num.* 14. Ego ipſe *d. alleg.* 63. *num.* 9. 5. Coadiutores & vicarij deputati tenentur ad reſidentiam ſicut Rectores ipſi.

6. Et parochum, cui datus eſt coadiutor propter inſufficientiam, non poſſe abeſſe à reſidentia, pariter deciſum referunt Quarant. *in ſum. Bullarij verbo reſidentia verſ. præter ſummiſtas*, Gonzal. *d.* §. 9. *num.* 30. Nicol. Garc. *d. cap.* 5. *num.* 8. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 27. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 15. §. 3. *ad fin.* Ego ipſe *d. alleg.* 63. *num.* 8. 6. Parochus, cui datus eſt coadiutor propter inſufficientiam, non poteſt abeſſe à reſidẽtia.

7. *Partémque fructuum*, &c.] Vide Gambar. *de officio Legati lib.* 5. *tit. de coadiutor. num.* 11. Gonzal. *d.* §. 9. *num.* 33. Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 494 *num.* 11. Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib.* 3. *cap.* 2. *q.* 9. & *lib.* 8. *cap.* 6. *q.* 1. reſoluit auctoritate Epiſcopi huiuſmodi coadiutori certam redditūum portionem aſſignandam eſſe, refero ego ipſe *d. alleg.* 63. *num.* 13. vbi *num.* 14. trado quid faciendum ſi redditus Eccleſiæ coadiutori, & coadiuto non ſufficiant. 7. Epiſcopi partem fructuũ aſſignare debent coadiutoribus deputandis imperitis parochialium Rectoribus.

8. Et

8. Intelligitur de appellatione ſuſpenſiua.

8. *Et appellatione quacunque remota.*] Suſpenſiua ſcilicet, ſed non deuolutiua, quam poſſe interponi ad Metropolitanum, non obſtante quòd procedat tanquam Sedis Apoſt. delegatus, niſi quando procederet contra exemptum vt delegatus, quia tunc eſſet ad Sedem Apoſtol. interponenda, reſoluit Nicol. Garc. *d.p.4.cap.5.à num.9.* Vnde Rota in Dertuſen. Archipreſbyteratus 16. Nouembris 1594. coram Penia cenſuit deputationem coadiutoris factam ab ordinario vigore huius decreti non eſſe attentatam, etiamſi ſit executa poſt appellationem interpoſitam à ſen tentia eius, qui iudicialiter proceſſit, refero ego ipſe *d.alleg.63.num.*10.

9. Clerici turpiter, & ſcandaloſè viuentes poſſunt priuari beneficiis ſi in eorũ perſeuerauerint nequitia.

9. *Eos verò, qui turpiter, & ſcandaloſè viuunt*, &c.] Clericos turpiter & ſcandaloſè viuentes propter eorum ſcandaloſam vitam, Eccleſiis deſeruire non debere mali exempli cauſa, poſſéque priuari beneficiis, ſi in eorum perſeuerauerint nequitia, ex hoc text. colligit Flamin. Pariſ. *de reſignat.benefic.lib.5.quæſt.6.num.*101.

Epiſcopus curet Eccleſias vetuſtate, vel aliàs collapſas reſtaurari, ſi fieri poteſt, ex fructibus ad eas pertinentibus, quibus non ſufficientibus contribuant parochiani. Si autem non poſſunt illæ Eccleſiæ vllatenus reſtaurari, deſtruantur, locúſque conuertatur in locum profanum non ſordidum, & beneficia talium Eccleſiarum transferantur cum oneribus ad matrices Eccleſias.

CAPVT VII.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Peruſ. *de vnionib.c.4.num.*11. Boër. *deciſ.*345. Mandoſ. *reg.*21. *Cancel.quæſt.7.&* 8. Gig. *conſil.*117. Paul. Fuſc. *de viſitat.lib.1.c.10. num.15.&* 16. Cened. *ad Decretal.collect.*153. Fr. Emman. *quæſt.regul.tom.1. quæſt.43.art.*13. Bobadil. *in ſua politica lib.3.cap.5.num.*34. Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ.p.2.cap.2.num.73.& cap.16.à num.*15. Aloyſ. Ricc. *in deciſ.curiæ Archiep. Neapol.p.4. deciſ.*15. *&* 293. latè Salgado *de protect. Regia tom.1.p.3.cap.5.per tot.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi part.3. alleg.64.per tot.*

2. Vicarij abſque ſpeciali cõceſſu non poteſt reſtaurari facere Eccleſias vetuſtate collapſas.

2. *Epiſcopi.*] Non autem eorum vicarij abſque ſpeciali conceſſu, vt per Sbroz *de vicario Epiſcopi lib.2.quæſt.*117.*num.*3. Franc. Leo *d.cap.16. n.*16. Aloyſ. Ricc. *in deciſ.curiæ Archiep. Neapol.p.4.deciſ.79.& deciſ.*310. *num.*1. metipſum *d.p.3.alleg.54.num.*81.

3. Cathedralem Eccleſiam non poteſt Epiſcopus in alium locum diœceſis trãſferre ſine auctoritate Apoſt.

3. *Transferre poſſint beneficia ſimplicia*, &c.] Epiſcopum non poſſe ſine Apoſt. auctoritate transferre matricem, id eſt, Eccleſiam cathedralem in alium locum diœceſis, reſoluit Menoch. *conſil.75.num.*46. quem refero *d.p.3.alleg.50.num.*5.

4. Epiſcopus non poteſt in Cathedralem trãſferre Capellanos habentes ſeruitium chori in capella prope Cathedralem.

4. Epiſcopum non poſſe transferre in Cathedralem Capellanos habentes ſeruitium chori in capella prope Cathedralem exiſtente ob paruum numerum Capellanorum, propter quod minus decenter ibidem chorus

chorus retineatur, tradit Sell. *in ſelect. canonic. cap.* 11. *num.* 18. vbi refert ſic fuiſſe deciſum in Burgen. 12. Auguſti 1628.

5. *Ad matrices*, &c.] Quando Eccleſia diruitur, onus Miſſarum ad matricem Eccleſiam transferendum eſſe, & in ea expenſis poſſidentis Eccleſiam dirutam Altare erigendum ſub nomine dirutæ, refert deciſum Salgado *de protectione regia tom.* 1. *part.* 3. *cap.* 5. *num.* 27. vbi *num.* 28. ſubdit matricem Eccleſiam, ad quam hæc tranſlatio facienda eſt, intelligi de Parochiali, ſcilicet reſpectu capellarum, & aliarum inferiorum ſimplicium ſub illius diſtrictu exiſtentium, quia earum reſpectu Parochialis dicitur matrix, ad eámque facienda eſt tranſlatio prædicta, & citat Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo Matrix.*

5. Eccleſia quando diruitur, onus Miſſarũ ad matricem Eccleſiam transferendum.

6. *Seu viciniores Eccleſias transferantur.*] De Eccleſiarum tranſlatione facienda quando neceſſitas id exigat, vide Rebuff. *in praxi benefic. tit. de vnion. gloſ.* 11. *num.* 8. Peruſ. *de vnion. cap.* 4. *num.* 11. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo viſitatio* §. 9. Mandoſ. Fr. Emman. & Bobadil. *locis in princ. citatis.* Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſol.* 201.

6. Eccleſiarum tranſlatio quando facienda neceſſitate id exigente.

7. *Cum omnibus emolumentis, & oneribus*, &c.] Eccleſiam, caſtrum, ſeu Collegium ſua iura, priuilegia, & exemptiones retinere, ſi ſuperioris auctoritate in alium locum transferantur, reſoluunt Alexand. *conſil.* 43. *vol.* 1. Gail *lib.* 2. *obſeru.* 61. *num.* 10. Brun. *in tract. de reformat. & mut. memb.* 3. *concluſ.* 3. *num.* 78. quos refert Eraſm. à Cochier *de iuriſdict. ordinarij in exemptos, p.* 3. *quæſt.* 21. *num.* 2.

7. Eccleſia, ſeu Collegium ſua iura & priuilegia retinet ſi ſuperioris auctoritate in alium locum transferatur.

8. *Refici, & inſtaurari procurent.*] Deducto ſcilicet priùs neceſſario ad ſuam ſuſtentationem, ne aliàs cogantur deſeruire ſine alimentis, Gutier. *allegat.* 10. *num.* 7. *ad finem*, Sarmient. *de redditib. part.* 1. *monitu* 82. *num.* 3. Salgado *d. cap.* 5. *num.* 16. Cened. *ad Decretal. collect.* 153. *num.* 1. *in med.* vbi poſt Caualcan. *p.* 2. *deciſ.* 22. *num.* 23. intelligit hoc deductis neceſſariis his, qui reſident, ſecus ſi non reſiderent, quia tenerentur etiam non deductis omnibus neceſſariis cùm de Altari viuere non debeat, qui Altari non ſeruit.

8. Eccleſiæ reficiendæ, & inſtaurandæ deducto priùs neceſſario ad Rectorum ſuſtentationem.

9. *Ex fructibus, & prouentibus*, &c.] Eccleſias ex fructibus, & prouentibus ad illas quomodocunque pertinentibus reparari debere, reſoluit Azor. *inſtit. moral. part.* 2. *lib.* 9. *cap.* 3. *quæſ.* 7. quem refero *d. p.* 3. *alleg.* 64. *à princip.*

9. Eccleſiæ ex fructibus, & prouentibus ad illas quomodocunque pertinẽtibus reparari debent.

10. *Omnes patronos*, &c.] Vide Lambertin. *de iurepatron. art.* 2. 7. *quæſt. princ. lib.* 3. *num.* 5. & 7. Bellet. *diſquiſit. cleric. p.* 1. *tit. de clerico debitore*, §. 14. *num.* 10. vbi ait ideo patronos ad huiuſmodi reſtaurationem teneri, quia percipiunt emolumentum à iurepatronus, quod in præſentatione conſiſtit, & habent honorantias primi loci in proceſſionibus, & ſeſſionibus, & percipiunt alimenta ab ipſa Eccleſia in neceſſitate.

10. Patroni Eccleſias ſui iuriſpatronatus collapſas reſtaurari debent ſi non fuerint ſufficientes illarum fructus.

11. *Et alios, qui fructus aliquos*, &c.] Ad Eccleſiarum reparationem Rectores, & alios in eis beneficia obtinentes contribuere teneri pro rata reddit
uum, reſoluunt Rip. *reſp.* 22. *num.* 3. Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.* 3. *q.* 15. *num.* 1. Surd. *conſ.* 62. *à n.* 1. Cened. *ad Decretal. collect.* 153. *num.* 1. Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea, reſol.* 476. *num.* 4. Azor. *Inſtit. moral. p.* 2. *lib.* 9. *cap.* 3. *q.* 10. Valaſc. *conſ.* 179. *num.* 12.

11. Eccleſiarum ad reparationem cõtribuere tenentur pro rata redditu
um Rectores, & alij in eis beneficia obtinentes.

12\. Deductis priùs neceſſariis ad eorum ſuſtentationem.

12\. Dummodo priùs deducantur neceſſaria ad eorum ſuſtentationem, vt obſeruant Sarmient. & Cened. *citatis locis*, & vltra eos ac alios ſuprà relatos, idem tradunt Bellet. *diſquiſit. clerical. p. 1. tit. de clerico debitore. §. 15. num. 1.* Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib. 1. quæſt. 83. concl. 3.* vbi ſubdit teneri Rectorem ad reparationem ſi beneficij bona ſuſtentandæ vitæ ſuperſint, quamuis ad tuendam conditionem, ſeu ſtatum non ſufficiant, quia beneficiorũ fructus non ad creſcendos, aut egendos, ſeu fouendos mundanos titulos, ſed ad pauperes alendos, & diuinum cultum inſtituendum ſint conceſſi, de quo etiam Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. p. 4. deciſ. 293.*

13\. Cathedralis Eccleſiæ reparatio ſpectat ad Epiſcopum.

13\. Cathedralis Eccleſiæ reparationem ſpectare ad Epiſcopum, tenet Paul. Fuſc. *de viſitat. lib. 1. cap. 10. num. 5.* ſubdens quòd ſi magna egeat reparatione, & fructus ſint tenues, quòd vix ſufficiant ad parcum victum, tenetur ſupplere Capitulum ipſius Eccleſiæ de fructibus, qui ſuperſunt detractis neceſſariis: ſi redditus tamen Epiſcopi, & Canonicorum non ſufficiant, poterit Epiſcopus accedentibus Canonicis redditus beneficiorũ vacantium applicare fabricæ Eccleſiæ cathedralis, Abb. *in cap. 1. de Eccleſ. ædificand.* Felin. *in cap. cùm acceſſiſſent, de conſtitut.* Ego ipſe *d. alleg. 64. num. 5.*

14\. Penſionem habens ſuper beneficio eccleſiaſtico pro rata ad illius Eccleſiæ reparationem tenetur, niſi, &c.

14\. Penſionem ſuper beneficio eccleſiaſtico & fructibus eius impoſitam habens clericus pro rata ad illius Eccleſiæ reparationem tenetur, niſi penſio ita impoſita fuerit, vt ab omni onere libera ſolueretur, ita Nauarr. *conſ. vnic. de Eccleſ. ædific and. in nouis*, quod deeſt in antiq. Sayr. *in floribus deciſ. ſub eodem tit. deciſ. 1.* Ego ipſe *d. p. 3 alleg. 64. num. 18.*

15\. Beneficiati ſi non habeant ab Eccleſia tot redditus, quibus præſtare poſſint talem reparationem, tunc in illorum defectum tenentur parochiani.

15\. *Aut in illorum defectum parochianos*, &c.] Beneficiati ſi non habeant ab Eccleſia tot redditus, quibus præſtare poſſint talem reparationem, tunc in illorum defectum teneri parochianos, firmant Abb. *conſ. 70. num. 2. p. 1.* Lambertin. *de iurepatron. art. 2. 7. quæſt. princip. num. 4. verſ. tertius eſt caſus, & n. 7. verſ. & ſi iſti beneficiati*, Rip *reſp. 22. col. 2. verſ. & ibi redditus*, Auil. *ad cap. 23.* Prætor. *verbo* den Orden. *num. 11.* Azor *d. c. 3. quæſ. 10.* Cabed. Luſit. *deciſ. 91. num. 8. p. 1.* Valaſc. *conſ. 179. num. 16.* Bellet. *d. tit. de clerico debitore §. 14. num. 5.* Aloyſ. Ricc. *in d. praxi rerum fori eccleſ. reſol. 476. num. 7. & in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. p. 4. deciſ. 15. num 7.*

16\. Parochiani non poſſunt cedere vſui Eccleſiæ, & recedere à parochia vt euitent onera, & eorum præſtationem.

16\. Quos quidem parochianos, & etiam clericos beneficiatos non poſſe cedere vſui Eccleſiæ, & recedere à parochia, ſeu renuntiare beneficio, vt euitent onera, & eorum præſtationem, tenent Lambertin. *d. q. 7. art. 2. num. 7. verſ. & ſi iſti beneficiati, & art. 5. n. 2.* Gregor. Lop. *l. 11. tit. 10. part. 1.* Bellet. *d. §. 14. num. 7. verſ. & in tantum.*

17\. Contributio pro Eccleſiarum reparatione facienda eſt ad inſtantiam, & coactionem Epiſcopi.

17\. *Ad prædicta cogant.*] Ad Epiſcopum igitur, & ad illius inſtantiam, & coactionem eſſe faciendam huiuſmodi contributionem, reſoluit Valaſc. *conſ. 91. §. vlt* quem refero *d. alleg. 64. num. 8.*

18\. Parochiani poſſunt cogi ad contribuendum pro Eccleſiarũ reparatione per iudicem ſecularem, ſi eum requirat Epiſcopus.

18\. Quoad laicos verò parochianos in maiorem prædictorum executionem poſſe fieri per iudices ſeculares ſi eos requirat Epiſcopus, obſeruant nonnulli, ſecundùm quos cautè legendos admoneo Mexi. *in tract. taſſæ panis concluſ. 5. à num. 68.* Carol. de Graſſal. *reg. Franciæ lib. 2. iur. 6.* Gulielm. Bened. *in repet. cap. Raynutius, verbo, & vxorem, deciſ. 2. num. 138.*

num. 138. Ceuall. *in tract. de cognit. per viam violentiæ, p. 2. quæſt.* 99. Ordin. Reg. Luſit. *lib.* 1. *tit.* 64. §. 76.

19. *Quacunque appellatione*, &c.] Appellationem hoc caſu eſſe prohibitam, tenent Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 9. *in annot. num.* 218. Salgado *de protectione Regia*, *p.* 3. *c.* 5. *n.* 15.

19. Appellatio hoc caſu prohibita.

20. *Exemptione.*] Nobiles, & alios exemptos contribuere teneri, cùm hoc ſit opus publicum, & commune, ac concernens omnium vtilitatem, reſoluunt Auendan. *de exequendis mand. lib.* 2. *cap.* 14. *n.* 19. Cened. *d. collect.* 153. *n.* 3. Cabed. *d. p.* 1. *deciſ.* 91. *n.* 1. *cum ſeqq.* Aloyſ. Ricc. *d. deciſ.* 15. *n.* 4. *p.* 4. Ego ipſe *d. alleg.* 64 *n.* 7.

20. Nobiles, & alij exempti contribuere tenentur ad Eccleſiarum reparationem.

21. *Quòd ſi nimia egeſtate*, &c.] Eccleſias, quæ nimia inopia laborant, & reparari non valent, ad matrices, ſeu viciniores Eccleſias transferendas per hoc decretum tradit Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſol.* 201. *num.* 1.

21. Eccleſiæ, quæ nimia inopia laborant, & reparari nequeũt, ad matrices, ſeu viciniores Eccleſias ſunt transferendæ.

22. Tranſlationem Eccleſiarum vetuſtate collapſarum factam ad alias Eccleſias vnionem dici non poſſe, reſoluit Aloyſ. Ricc. *in d. praxi aurea, reſolut.* 208. *per tot.*

23. *In profanos vſus*, &c.] Epiſcopum poſſe profanare Eccleſias parochiales ad præſcriptum Concilij in præſenti tenet Sell. *in ſelect. canonicis cap.* 19. *num.* 3. atteſtans ita fuiſſe deciſum in Theleſina 13. Septembris 1631.

23. Epiſcopus poteſt prophanare Eccleſias parochiales.

24. Ordinarium non debere ſine cauſa profanare capellas, & ſi aliquam profanandi cauſam habet, eorum cæmenta potius attribuenda eſſe Eccleſiæ, quæ eſt caput dictarum Capellarum, quàm alteri, referunt deciſum Aloyſ. Ricc. *in d. praxi aurea reſol.* 201. *n.* 2. Salgado *de protectione regia tom.* 1. *p.* 3. *cap.* 5. *num.* 27.

24. Ordinarius non debet ſine cauſa prophanare capellas.

25. Ad vſus nanque profanos, vel laicorum huiuſmodi cæmenta, & lapides Eccleſiarum deſtructarum conuerti non poſſe, probat *cap. ligna, de conſecr. diſt.* 1. *cap ad hæc, de religio. domib.* Bellet. *d. tit. de clerico debitore* §. 14. *num.* 11. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcopis num.* 85. Nauar. *de ſpoliis cleric.* §. 18. *prope fin. verſ. ſecundo*, vbi reſoluit non poſſe ordinarium concedere facultatem faciendi domum laicam ex lapidibus Eccleſiæ deſtructæ, vel collapſæ, non quidem quia ſunt ſacra, aut ſancta ſanctitate benedictionis conſtitutiuæ ſacri, ſed ob reuerentiam Eccleſiæ, cui ſeruierunt, cùm nullo iure videatur conceſſa ei ſuper hoc diſponendi facultas; atteſtatur tamen ſe vidiſſe in Hiſpania ligna Eccleſiæ veteris dirutæ, quæ nouæ ampliori conſtruendæ inepta erant, vendi plus offerenti, etiam volenti ex eis domum profanam facere, vel reficere ſine licentia etiam ordinarij, quod forte, ait, diſſimulari poſſet in lignis non pictis, nec vllo ſigno inſignitis, quo poſita in ſtructura domus profanæ, noſcerentur fuiſſe Eccleſiæ, ac proinde ſcandalizarentur.

25. Cæmenta, & lapides Eccleſiarum ad vſus prophanos conuerti non poſſunt.

26. *Erecta tamen ibi Cruce*, &c.] Si populus noluit Eccleſiam, quæ minatur ruinam, reſtaurare, eam deberi penitus dirui, referunt deciſum Paul. Fuſc. *d. lib.* 1. *cap.* 10. *n.* 16. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *verbo Parochia* §. 6. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi aurea reſol.* 201. *in fine.* Ego ipſe *d. p.* 3. *alleg.* 64.

26. Populus ſi noluit Eccleſiam quæ minatur ruinã, reſtaurare, illa debet penitus dirui.

Aa 2 *num.* 13.

*num.*13. Salgad.*d.cap.*5.*n.*27. ſubdens quòd Eccleſia diruta paruulorum redditüum poteſt in profanos vſus, non tamen ſordidos, erecta tamen ibi Cruce, conuerti, & transferri ad Matricem, ſeu viciniorem Eccleſiam, vbi erigendum eſt Altare ſub eadem inuocatione, impoſito onere titulari, vt curet ibi celebrare ſingulis hebdomadis per Sacerdotem idoneum, cœmeterium ita profanandum, & deinde oſſa transferenda eſſe ad nouum cœmeterium, quod à titulari conſtruatur in eo loco, quo magis placuerit populo.

De Epiſcoporum cura, & viſitatione eorum, quæ ad ſuam Eccleſiam pertinent.

CAPVT VIII.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.*1. *lib.*3. *cap.*5. *de Regularib. num.*141. Azor. *inſtit. moral. p.*1. *lib.*3. *c.*40. *q.*10. Franc. Leo. *in theſauro fori eccleſ. p.*1. *c.*2. *n.*74. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.*2. *c.*3. *n.*45. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.*651. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.*547. *n.*2. *in* 2. *edit.* Campan. *in diuerſ. iuris can. rub.*12. *c.*13. *n.*45. *cum ſeqq.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.*3. *alleg.*74. *n.*15. *cum ſeqq. infrà ſeſſ.*24. *de reform. cap.*9. *& ſeſſ.*25. *de Regul. c.*11. *&* 20.

2. Viſitare poteſt Epiſcopus beneficia qualitercunque commendata.

2. *Qualitercunque commendata.*] Vide Fuſc. *de viſitat. lib.*2. *cap.*9. *à num.*8. Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.*1. *quæſt.*36. *art.*3. Campan. *d. cap.*13. *num.*45. *cum ſeqq.*

3. Viſitare poteſt Epiſcopus illa monaſteria commendata perpetuò vnita aliis Eccleſiis.

3. Epiſcopum poſſe viſitare illa monaſteria commendata perpetuò vnita aliis Eccleſiis, vel piis locis, etiamſi ipſa loca ſint ſub regulari protectione, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*1. *tit.*6. *de viſitat. n.*100.

4. Viſitatio vicinioris Epiſcopi nullo modo effugi poteſt quamuis loca ſint exempta, ſeu nullius.

4. *Etiam exempta.*] Viſitationem vicinioris Epiſcopi nullo modo effugi poſſe, quamuis loca ſint exempta, ſeu nullius, cenſuit Rot. *deciſ.* 396. *p.*1. *recent. & deciſ.*501. *n.*5. *p.*2. *recent.*

5. Abbates, & alij inferiores iuriſdictionem habentes poſſunt viſitare.

5. *Ab Epiſcopis.*] Idem ab inferioribus, Abbatibus ſcilicet, Prioribus, Præpoſitis, & aliis iuriſdictionem habentibus, vt per Azor. *inſtit. moral. p.*1. *lib.*12. *c.*18. *verſ. ſexto.*

6. Capitulum Sede vacante non poteſt viſitare monaſteria exempta.

6. Capitulum Sede vacante non poſſe viſitare monaſteria exempta, quæ viſitat Epiſcopus auctoritate Apoſt. reſoluit Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſol.*118. *num.*4.

7. *Annis ſingulis.*] Vide metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.*3. *alleg.*73. *num.*2.

8. Eccleſiæ curatæ etiam militum Hieroſol. ab Ordinariis ſunt viſitandæ.

8. *Et cura animarum*, &c.] Eccleſias vbi cura animarum exercetur, viſitari poſſe ab ordinariis, etiamſi illæ eſſent militum Hieroſolymitanorum, ita tamen vt illa dumtaxat viſitent, quæ animarum curam, illiúſque exercitium & Sacramentorum adminiſtrationem reſpiciunt, refert deciſum Armendar. *d. tit.*6. *de viſitat. n.*102.

9. Monachum

Digitized by Google

9. Monachum exercentem curam animarum in Eccleſia vnita monaſterio remoueri poſſe arbitrio Epiſcopi, abſque eo quòd teneatur deducere cauſas, neque eas iuſtificare, tenet Sell. *in ſelect. canon. cap.* 12. *num.* 13. atteſtans ita fuiſſe deciſum in Camarinen. 18. Septembris 1627. 9. Monachus exercens curam animarũ in Eccleſia vnita monaſterio poteſt arbitrio Epiſcopi remoueri.

10. *Et ſi in eis vigeret obſeruantia regularis*, &c.] Epiſcopum non debere ſe interponere in monaſteriis, in quibus viget regularis obſeruantia, refert deciſum Armendar. *d. tit.* 6. *de viſitat. num.* 98. Ego ipſe *d. p.* 3. *alleg.* 74. *n.* 16. 10. Epiſcopus non debet ſe interponere in monaſteriis, in quibus viget regularis obſeruantia.

11. *Quibuſcunque appellationibus*, &c.] Non procedere ſi excedant modum, reſoluit Ceuall. *commun. contra communes tom.* 4. *q.* 897. *n.* 927. 11. Non procedit ſi excedant modum.

12. *Quòd ſi admoniti intra ſex menſes*, &c.] Quando in monaſteriis viget regularis obſeruantia, monere debet Epiſcopus eorum ſuperiores vt ipſi viſitent, & corrigenda corrigant, qui ſi intra ſex menſes viſitare neglexerint, Epiſcopus ipſe viſitare poſſet, & corrigere, nullo priuilegio, aut appellatione obſtante, vt per Campan. *d. rub.* 12. *c.* 13. *n.* 50. quem refero *d. alleg.* 74. *n.* 16. 12. Epiſcopus quando monere debeat ſuperiores monaſteriorum in quibus viget regularis obſeruantia, vt ipſi viſitent, &c.

Quæſtorum eleemoſynarum nomen, & vſus penitus tollitur. Indulgentias, & ſpirituales gratias ordinarij publicent, & duo de Capitulo fideliter eleemoſynas recipiant ſine vlla mercede.

CAPVT IX.

1. VIde Nauar. *de orat. miſcel.* 66. *num.* 2. Henriq. *in ſum. lib.* 7. *cap.* 19. *à princip.* Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Archiepiſcopi auctoritas, verſ.* 26. *in fine*, Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 2. *quæſt.* 57. *art.* 7. *& quæſt.* 98. *art.* 1. Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.* 1. *cap.* 30. *ex num.* 34. Auiles *ad cap.* 51. *Pratorum*, Auendan. *de exequendis mand. lib.* 2. *cap.* 30. Mich. Timoth. *de Eccleſ. viſitand. lib.* 1. *tract.* 2. *cap.* 12. Perez *l.* 2. *tit.* 8. *lib.* 1. *ordin. pag.* 162. *col.* 2. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo quæſtores*, Piaſec. *in ſimili praxi p.* 2. *cap.* 3. *num.* 47. *verſ. Indulgentias*, Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo eleemoſyna* 1. Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſolut.* 290. Iul. Lauor. *de indulgent. p.* 2. *cap.* 13. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 8. §. 4. *n.* 6. metipſum *in ſimili tract. p.* 3. *alleg.* 109. *& de offic. & poteſt. parochi cap....* 1. Doctores de materia huius text. & abuſu, ac pœnis quæſtorum eleemoſynarum.

2. *Nec ad officium huiuſmodi exercendum*, &c.] Quando Sedes Apoſt. rationabili ex cauſa concedit alicui pio loco vt poſſit eleemoſynam quærere, Epiſcopo ordinario reſcribit per hæc verba. *Has eleemoſynas, quæ in tua ciuitate & diœceſi pro vſu dicti Hoſpitalis dabuntur, permittas, dummodo perſonæ, quæ colligent eas, honeſtæ vitæ, & ſpectatæ Religionis, & tuo iudicio approbatæ ſint, miniméque participes datarum eleemoſynarum, & quæſtorum nomen nullo modo gerant, ſed ſimpliciter eleemoſynarum collectores nuncupentur, quique non publicent vllas indulgentias, nec concionentur, nec circum-* 2. Eleemoſynã quærere quando Sedes Apoſt. alicui pio loco ex cauſa concedit, Epiſcopo qualiter reſcribat.

ferant ſua priuilegia, nec reliquias, nec minis, aut imprecationibus inducant fideles ad eleemoſynam, non campanellam, aliaque inſtrumenta ſimilia quadam quæſtorum inſignia ferant, pulſentve ad excitandas perſonas: non petant eleemoſynam tanquam debitam, aut ſolitam, nec vlla arte (etiam prætextu dicendi orationes S. Antonij, aut alterius Sancti, vel aliter) extorqueant pecuniam, ſed ſimpliciter, permodeſtè, & cum omni dexteritate petendo eleemoſynam pro ſuſtentatione dicti Hoſpitalis, recipiant tantùm quod ſibi liberaliter offertur: neque ſuper his eleemoſynis vllam conuentionem quouis modo faciant, etiam in vtilitatem dicti Hoſpitalis. Diligenter autem curabit Amplitudo tua, vt hæc omnia ritè obſeruentur, & ad id diligenter animaduertat, immo (quo etiam Sanctitas ſua conſcientiam tuam grauari voluit) aduigilabit vt quicquid dictarum eleemoſynarum nomine fuerit collectum, id totum in vſum tantùm ipſius Hoſpitalis & non in alium conuertatur. Ex quo reſcripto requiſita plura quæ ad colligendas eleemoſynas interueniri debent in perſonis ad hoc deputatis, colligunt Zerol. *d. verbo quæſtores*, & Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p. 1. c. 7. n. 30. verſ. quæſtorum.* In Hiſpania autem priuilegio Alexandri VI. ad petitionem Catholicorũ Regum Ferdinandi & Eliſabeth ſunt deputatæ certæ perſonæ, vt bene & diligenter examinent an ſint verè litteræ, quibus extorquent eleemoſynas huiuſmodi quæſtuarij, quod priuilegium refert ad litteram Azeued. *l. 37. tit. 6. lib. 3. noua recop.*

3. Eleemoſynarum quæſtores poteſt ordinarius non obſtante qualicunque exẽptione incarcerare, excommunicare, &c.

3. *Non obſtantibus priuilegiis*, &c.] Ordinarium non obſtante qualicunque exemptione poſſe incarcerare, excommunicare, & caſtigare huiuſmodi eleemoſynarum quæſtores, provt expedire fuerit arbitratus, reſoluit Eraſm. à Cochier *de iuriſdict. ordinar. in exemptos p. 2. q. 45. n. 96.* quem refero *d. p. 3. alleg. 109. n. 5. in fine.*

4. Priuilegia mendicantium ne prohibeantur petere eleemoſynas ſunt abrogata per hoc decretum.

4. Priuilegia mendicantium ne prohibeantur petere eleemoſynas non ſunt abrogata per hoc decretum Concilij, quia in eo tantùm abolentur quæſtores qui prædicant, vel publicant indulgentias conceſſas his, qui manus adiutrices porrexerint piis locis, pro quibus petunt eleemoſynam, non verò in mendicantibus pro ſui ſuſtentatione quæſtuantibus, iuxta quoddam decretum Pij V. reuocantis ſimiles indulgentias quæſtuarias conceſſas porrigentibus manus adiutrices piis locis, vt per Fr. Emman. *d. tom. 2. q. 52. a. 7.* Sanch. *in præcepta Decalogi tom. 2. lib. 7. c. 24. num. 7.* Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regul. reſol. 59. n. 5.* vbi ſubdit pro Ordine Sanctiſſimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum extare duas conceſſiones Benedicti XII. quibus conceditur quæſtus eleemoſynarum dicto Ordini pro redemptione captiuorum.

5. Fratres mendicantes non poſſunt ab Epiſcopis prohiberi quominus per ſe ipſos in diœceſibus vbi habent Conuentus eleemoſynas quærant.

5. Fratres Ordinum mendicantium nequaquam poſſe ab Epiſcopis prohiberi quominus per ſe ipſos in diœceſibus, vbi habent Conuentus, eleemoſynas quærant, ſed tantùm ſi extra loca vbi monaſteria exiſtunt, quæritare voluerint, teneri ſuorum ſuperiorum licentiam ordinario oſtendere, reſoluunt Marc. Anton. Genuenſ. *in praxi Archiepiſc. Neapol. c. 59. n. 11.* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rubr. 12. cap. 13. num. 134.* Franc. Leo *in theſauro fori eccleſiaſt. p. 4. cap. 2. num. 146.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 3. num. 47. verſ. quoad quæſtuationes.* Ego ipſe *d. allegat. 109. num. 10.*

6. Regulares,

6. Regulares, qui ex inſtitutione, aut facultate Sedis Apoſt. eleemoſynas quæritare, aut aliàs mendicare poſſunt, non teneri petere ab ordinariis licentiam eleemoſynas per diœceſim petendi, cùm in erectione monaſteriorum hæc licentia eis tacitè ab ordinariis impartita cenſeatur, vt per Aldan *in compendio canonic. reſolut. lib.* 3. *tit.* 8. *num* 6. atteſtans ita cenſuiſſe S. Congreg. Epiſcop. & Regul. in Venet. 6. Octobris 1597.

6. Regulares, qui ex inſtitutione eleemoſynas quæritare ſolent non tenentur petere ab ordinariis licentiam.

7. *Indulgentias verò*, &c.] Indulgentias omnes quæſtuarias à Pio V. vel prædeceſſoribus conceſſas, vel in poſterum concedendas quibuſcunque perſonis & locis, pro quibus ſcilicet conſequendis manus ſunt porrigendæ adiutrices, etiam quæ quæſtuandi facultatem quomodolibet continent, ab ipſo Pio V. reuocatas eſſe, aſſerunt Nauarr. *conſil.* 79 *de regular. in antiq.* aliàs *conſil.* 3. *de pœnit. in nouis*, Sayr. *in floribus deciſ. ſub illo tit. de regularib. deciſ.* 86. Galet. *d. verbo Indulgentia* 1. Ego ipſe *d. alleg.* 109. *num.* 12.

7. Indulgentiæ quæſtuariæ reuocatæ.

8. *Adhibitis duobus de Capitulo.*] Ab Epiſcopo, non verò à Capitulo eligendos eſſe, refert deciſum Iul. Lauor. *de indulgent. p.* 2. *cap* 18. *num* 9. Et ſi quando adhibentur ab Epiſcopis, ſeu locorum ordinariis in publicandis indulgentiis, aliiſve ſpiritualibus gratiis ſine fraude tempore diuinorum officiorum eos abeſſe ſimul cum Epiſcopo contingat, priuandos non eſſe diſtributionibus quotidianis tanquam abſentes propter Eccleſiæ vtilitatem ex officio ſibi attributo, reſoluit Monet. *de diſtribut. quotid. p.* 2. *q.* 8. *num.* 16. *in vlt. impreſſione.*

SESSIO XXII.

Doctrina de ſacrificio Miſſæ.

VIDE Innoc. III. Mich. Timoth. Ioan. Bapt. Scortiam, Alexandr. Alen. Martin. de Frias *in ſuis ſpecialibus tractatibus de Miſſa*, Alcuin. *de diuinis offic. vbi de celebrat. Miſſæ*, Remig. *de celebrat. Miſſæ*, Gabriel. *in canon. Miſſæ*, Stephan. Eduen. *de ſacram. Altaris cap.* 12. *&* 13. Raguc. *de Miſſa in Eccleſia.* Repertor. Inquiſit. *verbo Miſſa*, Serran. *in expoſitione Miſſæ ſacroſanctæ.* Caietan. *in opuſc. de ſacrific. Miſſæ, contra Luther.* Petr. Soto *lect. de Miſſa*, Couarr. *lib.* 9. *cap.* 22. Zerol. *in praxi Epiſcopal. part.* 1. *verbo Miſſa.* Fr. Emman. *in ſumma tom.* 1. *cap.* 242. *de Miſſa.* Henriq. *in ſumma lib.* 9. *de vero Miſſæ ſacrificio.* Cardinal Bellarm. *in ſuis controuerſiis Catholicis*, vbi de Miſſa. Iodoc. Coce. *tom* 2. *theſaur. Cathol. lib.* 6. *art.* 4. Barthol. ab Angel. *in examin. confeſſ. dial.* 5. *de Miſſa.* Chamerot. *de Sacram.* vbi de ſacrificio Miſſæ. Luc Pinell. *in tract. de valore Miſſæ.* Azor. *inſtitut. moral. p.* 1 *lib.* 10. *cap.* 18. *cum ſeqq.* Gabr. Vazquez *in* 3. *p. tom.* 3. *cap.* 83. *diſp.* 220. Galganet. *de iur. public. lib.* 3. *tit.* 80. *cum ſeqq.* Soar. *tom.* 3. *diſp.* 72. Bonacin. *de Sacram. diſp.* 4. *q. vlt.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.* 1. *quæſt.* 7. Balduin. iun. *ſuper*

1. Doctores de ſacrificio Miſſæ agentes.

ſuper opera controuerſ.Bellarm.p.2.lib.4. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.29. num.143. cum ſeqq.* Fr. Ludouic. Miranda *in manual.Prælat.tom.1. quæſt.4.* quorum plures refero ego ipſe *de officio, & poteſt.Epiſcopi.part.2. alleg.24.& in collect.ad rubric.de celebratione Miſſarum, num.2.* Fernandez *in examine Theologiæ moral.p.3.cap.5. de ſacrific. Miſſæ.* Vincent. Filliuc. *in quarto moral.tract.3.* Pagan. Gaudent. *de dogmatib.& ritibus veteris Eccleſiæ, cap.52.& 53.*

2. Stipendium licet accipere pro celebranda Miſſa.

2. Licitum eſſe vſum accipiendi ſtipendium, vel pecuniam pro celebranda Miſſa ſpecialiter alicui applicata, nullámque ob id committi ſimoniam, etiamſi Sacerdos eam exigat ex pacto reſoluunt Anton. Cordub. *de caſibus conſcientiæ, caſu 27.* Mich. Timoth. *de ſacrific. Miſſæ, tract.3. quæſt.48.* Iacob. de Graff. *in aureis deciſ.p.1.lib.2.cap.96.à num.32.* Henriq. *in ſumma lib.9.cap.22.* Gutier. *canon.lib.1.cap.29.à num.3.* Morl. *in Emporio iuris, p.1.tit.1. quæſt.13. à principio*, Petrus de Ledeſma *in ſumma p.1. de Sacrament.* vbi de Euchariſtia, *cap.18.verſ. quarta concluſio*, Soar. *tom.3. diſp.86.ſect.1.cum ſeqq.* Leſſ. *de iuſtit.lib.2.cap.35.* Homobon de Bonis *de examine eccleſiaſt.part.1. tract.4. cap.13. quæſ.116.* Vazq. *d.tom.3. diſp.234.* Ægidius de Coninck *de Sacrament. tom.1. quæſt.83. num. 196. cum ſeqq.* Cened. *ad Decretal. collect.44. num.5.* Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.2.alleg.24.num.2.* Fraxinel. *de Sacerd.obligat.ad Miſſas pro alijs ex iuſtitia celebrandas, ſect.3.prænot.1.§.2.* vbi §.4. reſoluit quòd Sacerdotes diuites ſiue ex bonis temporalibus, & hæreditariis, ſiue ex bonis eccleſiaſticis, vt ſunt aliqua ſimplicia beneficia, canonicatus, &c. quibus dicti Sacerdotes non tenentur celebrare, poſſunt ſtipendia pro Miſſis dicendis accipere.

3. Et quod ſit iuſtum oſtenditur.

3. Iuſtum verò ſtipendium eſſe, quod lege, Synodo, vel ab Epiſcopo ſtatutum eſt, vel conſuetudine receptum, vt valor vnius argentei, id eſt, vnius Realis, aut Iulij, tenent Petr. de Ledeſma *d.cap.18.concl.7.& 8.* Vazq. *d.tom.3.diſp.234.c.4.* Didac. Nugn. *de Sacrament.tom.1.ad quæſt.83. art.1.part.3.tract.de ſacrific.dub.9.concl.1.* Vincentius Fernandez *in mixta diſp.de ſacrificio Miſſæ ad repetit.text.in cap.cùm frangitur, de conſecrat.diſt.2. p.4.dub.vnico, ad 6.in fin.* Aragon. *2.2.quæſt.85.de ſacrific.art.3.verſ.ſed dubitabit aliquis.* Ego ipſe *d.alleg.24.num.3.* Zerol. *in praxi Epiſcop.p.1.verbo Miſſa, §.3.* reſoluit quòd ſi homines diuites maius ſtipendium quàm lex, aut conſuetudo præſcribit, gratis, & ſpontaneè darent Sacerdoti, illud legitimè poſſet accipere Sacerdos, & vice verſa ſi Sacerdos à pauperibus minora ſtipendia ſumere voluerit, nullum erit inconueniens, & *eadem ſect.3.prænot.1.§.3.in princip.* tenet Sacerdotem pro obligatione celebrandi ſummo manè, vel in loco à ciuitate diſtanti pro labore præuio in itinere, vel etiam certis diebus & determinatis locis poſſe pinguius recipere ſtipendium, quàm lege ſit, aut conſuetudine receptum, ex *cap.ſignificatum, de prabend.*

4 Sacerdos recipiens à pluribus plura ſtipendia pro Miſſarum celebratione nô poteſt vnica Miſſa omnibus ſatisfacere.

4. Vtrùm autem Sacerdos recipiens à pluribus plura ſtipendia pro Miſſarum celebratione, poſſit vnica Miſſa omnibus ſatisfacere, quæſtio eſt inter Doctores controuerſa, vt videre eſt per citatos à me ipſo *d. alleg.24. num.4.* & *ibi* citatis adde Homobonum de Bonis *de examine eccleſiaſt.*

eccleſiaſt. p. 1. tract. 4. cap. 13. q. 119. ſuper quo habemus nouiſſimam declarationem ſacræ Congregationis Concilij S. D. N. Vrbano VIII. approbante, editam ſub die 21. Iunij 1625. & apud impreſſorem Gameralem typis mandatam in hæc verba: *Deinde vbi pro pluribus Miſſis, etiam eiuſdem qualitatis celebrandis, plura ſtipendia, quantumcunque incongrua & exigua, ſiue ab vna, ſiue à pluribus perſonis collata fuerint, aut conferentur in futurum Sacerdotibus, Eccleſiis, Capitulis, Collegijs, Hoſpitalibus, Societatibus, Monaſterijs, Conuentibus, Congregationibus, Domibus, aut alijs pijs locis quibuſcunque tam ſecularibus, quàm Regularibus, ſacra Congregatio ſub obteſtatione diuini iudicij mandat ac præcipit, vt abſolutè tot Miſſæ celebrentur, quot ad rationẽ attributa elemoſynæ præſcripta fuerint, ita vt alioquin ij, ad quos pertinet, ſuæ obligationi non ſatisfaciant, quinimo grauiter peccent, & ad reſtitutionem teneantur. Sed verò vt deinceps obſeruetur exactiùs, ſacra Congregatio eadem auctoritate reuocat priuilegia, & indulta omnia quibuſuis perſonis eccleſiaſticis ac locis ipſis, tam ſecularibus, quàm Regularibus cuiuſuis Ordinis, Congregationis, & inſtituti, quamcunque ob cauſam conceſſa, quibus indulgetur, vt certarum Miſſarum, vel Anniuerſariorum celebrationem, aut aliquibus Collectis, ſeu Orationibus, plurium Miſſarum oneribus in futurum ſuſcipiendis ſatisfiat.*

5. Nouiſſimè ſacra Congregatio Concilij ſuper decretis eiuſdem Congregationis de celebratione Miſſarum, S. D. N. Vrbano VIII. approbante, declarauit permittendum non eſſe, vt Eccleſiæ, ac loca pia, ſeu illorum adminiſtratores ex eleemoſynis Miſſarum celebrandarum, illam vtcumque minimam portionem retineant ratione expenſarum, quas ſubeunt in Miſſarum celebratione, niſi cùm Eccleſia & loca ipſa alios non habent redditus, quos in vſum earundem expenſarum erogare licitè poſſint, & tunc quam portionem retinebunt, nullatenus debere excedere valorem expenſarum, quæ pro ipſomet tantùm Miſſæ ſacrificio ſunt ſubeundæ, & nihilominus eo etiam caſu curandum eſſe, vt ex pecuniis, quæ ſuperſunt, expenſis, vt ſuprà, deductis, abſolutè tot Miſſæ celebrentur, quot præſcriptæ fuerint ab offerentibus eleemoſynas.

5. Portionem etiam minimam ex eleemoſynis Miſſarum celebrandarum, non poſſunt Eccleſiæ, & loca pia ſibi retinere.

6. Deinde declarauit ſatis eſſe, vt Rector beneficij, qui poteſt Miſſam per alium celebrare, tribuat Sacerdoti eleemoſynam congruam ſecundùm morem ciuitatis, vel prouinciæ, niſi in fundatione beneficij aliud cautum fuerit.

6. Rector beneficij poteſt Miſſam per alium celebrare retenta ſibi parte ſi tribuat Sacerdoti eleemoſynam congruam.

7. Sic etiam cenſuit Sacerdotes, quibus aliquando offertur eleemoſyna maior ſolita pro celebratione Miſſæ, debere abſolutè integram eleemoſynam tribuere Sacerdoti celebranti, nec vllam illius partẽ ſibi retinere poſſe: declarans pariter, quando tribuens eleemoſynam numerum Miſſarum celebrandarum non præſtiterit, tunc tot Miſſas celebrari debere, quot præſcripſerit ordinarius, ſecundùm morem ſuæ ciuitatis ac prouinciæ, ac etiam cùm ordinarius præſcripſerit eleemoſynam congruam iuxta qualitatem loci, perſonarum ac temporum, Sacerdotes accipientes ſtipendium minus congruum teneri Miſſas illis ab offerente pręſcriptas celebrare. Quas quidem declarationes originales præ mani-

7. Sacerdotes verò debent abſolutè integrã eleemoſynam tribuere celebranti.

 bus

bus habui, & impreſſas vidi in Typographia Cameræ Apoſtolicæ de anno 1626.

8. Sacerdos, qui Miſſam ſuſcepit celebrandam cum certa eleemoſyna, non poteſt eandem Miſſam alteri celebrandam committere retenta ſibi parte eiuſdem eleemoſynæ.

8. Vtrùm verò Sacerdos qui aliam pecuniæ quantitatem accepit per ſe, aut per alium pro dicendis Miſſis, vel vt eas faciat celebrare per alios Sacerdotes, ſi eas celebrare faciat per alios minori pitantia, poſſit iuſtè ſibi retinere reſiduum eius, quod ſibi datum fuit, ſine peccato & reſtitutione, vide Doctores per me citatos *d. alleg.* 24. *num.* 11. quibus adde Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſtico tract.* 4. *cap.* 14. *quæſ.* 131. ſuper quo eadem ſacra Congregatio in decretis de celebratione Miſſarum, in quibus ſuprà etiam in hæc verba cenſuit: *Ac ſimiliter omne damnabile lucrum ab Eccleſia remouere volens, prohibet Sacerdoti, qui Miſſam ſuſcepit celebrandam cum certa eleemoſyna, ne eandem Miſſam alteri parte eiuſdem eleemoſynæ ſibi retenta celebrandam committat.*

9. Sacerdoti non licet celebrare Miſſas anticipatè.

9. Vtrùm etiam liceat Sacerdoti celebrare Miſſas anticipatè? Vide Doctores citatos *d. alleg.* 24. *à num.* 12. Et an peccet mortaliter, qui celebrat Miſſam ante Matutini officij recitationem, vide *ibidem num.* 15. & Doctoribus citatis pro negatiua parte addo Scort. *de ſacrificio Miſſæ lib.* 2. *cap.* 6. Fernandez *part.* 3. *cap.* 5. §. 4. Homobon. de Bonis *d. tract.* 4. *cap.* 16. *quæſ.* 147.

10. Præcepto de audienda Miſſa ſatisfacit qui horas canonicas ex obligatione recitat.

10. An præcepto de audienda Miſſæ ſatisfaciat ille, qui ad horas canonicas obligatus eas tunc recitat, aut alias preces ad quas tenetur ex voto, aut quia ſunt à Confeſſario ei in pœnitentiam impoſitæ, tunc item recitat? Affirmant Nauarr. *in manuali cap.* 21. *n.* 8. *& de orat. cap.* 19. *num.* 178. *& in cap. ſi quando, notab.* 19. *num.* 184. *de reſcript.* Azor. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 7. *cap.* 15. *q.* 3. Benzon. *de Iubilæo lib.* 2. *cap.* 15. *dub.* 30. Soar. *tom.* 3. *diſp.* 88. *ſect.* 8. *in fin.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 19. *q.* 1. *num.* 14. Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.* 1. *quaſt.* 83. *num.* 307. Raguc. *de Miſſa in Eccleſia, quaſt.* 99. *&* 105. Iul. Lauor. *de Iubilæo, & indulgent. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 28. *in fin.* Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 4. *quaſt. vlt. punct.* 11. *num.* 25. *& de horis canon. diſp.* 1. *q.* 3. *punct.* 2. *num.* 14. Azor. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 7. *cap.* 5. *q.* 3. *& lib.* 10. *c.* 12. *q.* 10. plures alij, quos citaui *in collect. ad cap. dolentes* 9. *num.* 21. *de celebrat. Miſſar.*

De ſacrificij Miſſæ inſtitutione & repræſentatione.

CAPVT I.

1. Doctores de materia text. agentes.

1. VIde Soto *in* 4. *diſt.* 18. *quaſt.* 1. *art.* 4. Azor. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 10. *cap.* 18. *q.* 7. *verſ. quæres an in alijs*, Cardinal. Bellarm. *lib. de Miſſ. cap.* 6. *&* 7. Vazq. *in* 3. *p. tom.* 3. *diſp.* 218. *num.* 8. Petr. de Ledeſma *in ſumma p.* 1. *de Sacrament.* vbi de Euchariſtia, *cap.* 17. *concluſ.* 1. Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.* 1. *quaſt.* 83. *num.* 32. *&* 75. Raguc. *de Miſſa in Eccleſia, quaſt.* 2. Fr. Ludouic. Miranda *in manuali Prælator. tom.* 1. *quaſt.* 4. *art.* 1. *concluſ.* 1. Fernandez *in examine Theolog. moral. p.* 3. *cap.* 1. §. 7. *num.* 3. Molfeſ. *in ſumma Theolog. moral. tract.* 3. *cap.* 8. *num.* 24. *& cap.* 9. *num.* 21. Fagundez

in

by Google

*in quinque Eccleſiæ præcepta lib.3.cap.2.n.*10.Homobonus de Bonis *de examine eccleſiaſt.tract.*4. *quæſt.*111.

2. Miſſam Chriſtum inſtituiſſe quando corpus ſuum & ſanguinem conſecrans in cœna communicauit Apoſtolis, dicens, *Hæc quotieſcunque feceritis, in mei memoriam facietis*, referunt Vgo de S.Victore *lib.2. de officiis eccleſiaſticis*, Iacob.de Graff. *in aureis deciſionibus p.1. lib.2. cap.*47. *num.*3. & ita quoad eſſentialia ſecundùm ſacram Scripturam & traditionem Eccleſiæ, probat Reuerendiſſ. Serranus *in expoſit. Miſſæ ſacroſancta, prælud.*1. *num.*3. *in princip.* Quo ad accidentia verò ea haberi ex ordinatione & inſtitutione Principis Apoſtoli Petri, obſeruant Iſidor. *lib.*1. *de eccleſ. offic. cap.* 15. S.Thom. 3.*p. quæſt.*38. *art.*2. *ad* 5. Cardinal. Bellarm. *lib.4.de Euchariſt.c.*14.*arg.*9. VValfrid. *de rebus eccleſiaſt. cap.*22. & Durantus *de ritibus Eccleſiæ lib.*2.*cap.*3.& quod dicitur *in cap. Iacob. de conſecrat. diſt.* 1. intelligendum de celebratione ſolemniter, notat Soto *in* 4. *diſt.*3. *quæſt.*2. *art.*4. & ita quoad cæremonias & orationes ſecundùm diuerſa tempora fuit aucta, tum ab ipſiſmet Apoſtolis, tum etiam à diuerſis Summis Pontificibus, provt decentius illis viſum eſt, ad augendum diuinum cultum in hunc modum. 2. Miſſam Chriſtus inſtituit.

3. Introitum introductum eſſe ab Cæleſt.I. ſcribunt Durand. *in orat.diuinis lib.*4. Raban.*lib.*1.*inſtit.cleric. cap.*32. VValfrid. *de rebus Eccleſiæ cap.*22. Petr.à Soto *de cæremoniis Miſſæ ſect.* 3. Mirol. *de eccleſ. obſeruat. cap.*1. Rupert.*lib.*2. *de diuin. offic. cap.*21. Vel quod ex omnibus Pſalmis exciperet Antiphonas, quæ pſallerentur in officio Miſſæ, cum Dionyſ.Areopag. *de eccleſiaſt. hierarchia cap.*3.meminit Pſalmorum, qui ad initium Miſſæ cantabantur, verum credit Amalar. *lib.*3. *de eccleſiaſt. offic. cap.*5. Aut quòd licèt non fuerit primus, qui Pſalmos ad ſacrificium Miſſæ adhibuit, primus fortè fuit qui Romæ id obſeruare voluit, coniectatur Cardin.Bellarmin. *lib.2.de Miſſa lib.6.*& introitum induplicat Sacerdos ad ſignificandum Patriarcharum & Prophetarum deſiderium de Chriſti aduentu, quem orationibus & lacrymis repetitis à Patre æterno poſtulabant, Serran.*in Pericop. Miſſæ.* 3. Introitus Miſſæ à Cæleſtino I. introductus.

4. *Gloria Patri* vt diceretur, antedictus Damaſus ordinauit ex Durand.*lib.4.cap.5.* 4. *Gloria Patri* ordinauit Damaſus.

5. *Kyrie eleiſon* S. Gregorius ordinauit vt nouies in Miſſa diceretur, ex Durand. *lib.*4. *cap.*11. Rupert. *lib.2.de diuin. offic. cap.*21. Petrus à Soto *loco citato.* Radulphus *de canon. obſeruat. prop. vlt.* Serran. 1. *p. Miſſæ num.*45. Nam ante eundem Gregorium iam erat apud Latinos in vſu, vt euidenter demonſtrat Bellarmin. *lib.*2. *de Miſſa cap.* 16. vt exprimat orationem populi Patribus conſentientis, & Dei miſericordiam deprecantis. 5. *Kyrie eleiſon* ordinauit S.Gregorius vt nouies in Miſſa diceretur.

6. *Gloria in excelſis Deo* primum inſtituiſſe Theleſphorum Papam vt diceretur in Miſſa, referunt Durand. *lib.*4. *c.*3. & S.Antonin. *p.*3.*tit.*13. *cap.*5. §.1. Sed partim ab Angelis, partim à Theleſphoro Papa, aut à S.Hilario Pictauienſi Epiſcopo compoſitum fuiſſe, aſſerunt Bellarmin. *lib.2.de Miſſa cap.*16. & Azor. *inſtit. moral. p.*1. *lib.*10. *cap.*34. *q.*3. Verùm Stephan.Durantus *de ritibus eccleſ. lib.2.c.*14.*n.*1. quem ſequitur 5. *Gloria in excelſis Deo* primus inſtituit Theleſphorus.

Serran.*p.*1.*Miſſæ num.*47. iudicat verius hymnum iſtum ab Apoſtolis conflatum compoſitúmque fuiſſe, tum quia ferè integer extat apud Clement. Roman. tum etiam, quia aliàs non poterat ſupradictus Teleſphorus, qui pluſquam ter centum quinquaginta annos præceſſit Hilarium, ordinare vt iſto iam loco caneretur, vt Teleſphorus ipſe *epiſt.*1. *Decretal.*& Raban.*lib.*1.*inſtit.cler.c.*32.atque alij affirmant, id quod manifeſtum vlteriùs ex his quæ de auctoritate Innocentij III.ſcripta reliquit Seuerinus Vinius *tom.*1.*Concil.in not.ad* 1.*Decretal.Teleſphori*, nempe Angelicum hymnum ab Apoſtolis ad gloriam ſanctiſſimæ Trinitatis primò fuiſſe auctum à Teleſphoro, deinde ſicut nunc extat completum & Pontificia auctoritate, vt ab Epiſcopis pro loco & tempore & ab omnibus Sacerdotibus in Miſſis noctis Natiuitatis Domini, quoniam ea nocte *Luc.* 2. ab Angelo paſtoribus annunciatus eſt, recitaretur, præceptum fuiſſe, & demum à Symmach. & in Dominicis diebus, & natalitiis Martyrum hoc loco decantaretur, fuiſſe inſtitutum, dicunt Berno *de rebus ad Miſſ.ſpectantibus cap.*2.Rupert. *lib.*2.*de diuin.offic. cap.*21. & alij communiter.

7. Dominus vobiſcum ab Apoſtolis inſtitutum.

7. *Dominus vobiſcum* inſtituiſſe S. Soterum, vel S.Anacletum multi authores ſcribunt, ſed ex auctoritate totius Orientis Concil. Bracharenſ. ſub Theodomiro *cap.*21. ab ipſis Apoſtolis inſtitutum eſſe affirmat, & ipſum ex S.Marc. liturgia conſtat, imò deſumptum eſſe ex Hebræorum more pluribus Scripturæ ſacræ teſtimoniis probat Petr. Damian. *lib.*2.*de Dominus vobiſcum, cap.*3.

8. Orationes ſiue Collectæ ab Apoſtolis inſtitutæ.

8. Orationes, ſiue collectas huiuſmodíve orandi morem ab ipſis fuiſſe inſtitutum Apoſtolis probatur ex liturgiis S.Iacobi, & S.Marci, & colligitur apertè ex *canon.*10. aliàs 11. *Apoſtol.* ex Dionyſ. Areopag. *de eccleſiaſt. hierarch.cap.*3. & ex Clemente Roman. *lib.*2. *conſtit. Apoſtol. cap.*57.Creſcente tamen diuinæ Religionis cultu, vt notauit VValfrid. *de rebus eccleſiaſt.cap.*22.creſcebat etiam paulatim orationum & officiorum Eccleſiæ compoſitio & doctis & indoctis pariter, quouſque Concil. Carthagin. III. *cap.*23. & Concil. Mileuitan. XI. *cap.*12. Concil. Trid. *in Decreto de vitandis in celebratione Miſſarum*, aliqua interdixere, vt preces & orationes à quibuſlibet compoſitæ, niſi probatæ eſſent in Concilio, non dicerentur in Miſſa, ad cuius maiorem obſeruationem Gelaſius Papa primùm, & deinde S.Gregor. I. teſte Bernone *de rebus ad Miſſam pertinentibus, cap.* 1. curauit rationabilia quæque, ſecluſis his, quæ vel nimia, vel inconcinna videbantur, in vnum volumen coadunare, quo ſemper eſt in poſterum Eccleſia vſa, mutatis, aut additis, quæ aut temporum varietas, aut feſtiuitatum nouitas expoſcebat.

9. Epiſtolarum Miſſæ quis author.

9. Epiſtolarum Miſſæ, quæ modò ex veteri, modò ex nouo Teſtamento leguntur, quis primus fuerit author non bene cõſtat. Nam VValfrid. *de reb.Eccleſ.c.*22.& alij, Alex. I. qui multa circa hoc ſacrificium in ſuis decretis inſtituit authorem facere. Cæterùm variationem magnam in dicta ſcripturarum lectione fuiſſe vſque ad tempora S.Hieronymi, qui ſecundùm Micrologum *de eccleſ.obſeru.c.*20.& Bernon.*de rebus ad Miſſam pertinentibus cap.*1. ac alios, primus omnium ad diuerſitatem vitandam

dam lectiones per totum anni circulum ex Prophetis & Apoſtolis colligit in libro qui Lectionarius, vel Comes S. Hieronymi inſcribitur, conſtat manifeſtè ex Concil. Brachar. I. ſub Theodomiro *cap.* 20.

10. Gradualis, Alleluia, Tractus & Sequentiæ auctor quis fuerit, non bene conſtat. nam Rupert. *lib.* 2. *de diuin. offic. cap.* 21. Gradualium inſtitutionem tribuit Cæleſtino I. Tractuum verò Gelaſio, Durand. verò *in Rationali diuinorum lib.* 4. *cap.* 21. *n.* 1. *& cap.* 22. *num.* 2. *&* 3. Tractus Teleſphoro adſcribit, alij, vt ait Azor. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 10. *cap.* 34. *queſ.* 8. ad S. Gregorium I. Gradualia referunt. Sed cùm ipſe Gregor. *in Sacramentar. per totum*, Reſponſoria, ſiue Gradualia & Alleluia per totum anni circulum diſpoſuerit, & cùm ipſemet *lib.* 7. *epiſt.* 64. reſpondens aliquibus de ſua ordinatione murmurantibus dicat, illum vſum canendi Alleluia non à ſe inceptum, ſed à tempore Damaſi I. auctore S. Hieronymo introductum fuiſſe, & de Reſponſoriis nihil dicat, quia de hoc vti de re iam vſu recepta reprehenſus non fuerat, licèt prædictos Pontifices aliqua ordinaſſe, vel mutaſſe circa Graduale, Alleluia, & Tractus crediderit, illos horum ita indiſcriminatim eſſe auctores mihi perſuadere non poſſum, cùm S. Damaſus omnes alios Pōtifices numeratos, vno dempto S. Teleſphoro, per plures præceſſerit annos. Ratione huius iudico probabilius Tractus, vt dicit Durand. *d. c.* 21. *n.* 1. à S. Teleſphoro ſumpſiſſe initium. Quo nomine Graduale etiam forſan comprehenditur. Alleluia poſtea vel à Damaſo exemplo Eccleſiæ Hieroſolymitanæ, vt dicit S. Greg. *d. epiſt.* 64. vel ab alio aliquo antiquiore Pontifice introductum, & à S. Damaſo præceptum fuiſſe, & vtrunque, Graduale nimirum, & Alleluia, à S. Gregorio renouatum, reformatū & in vnum volumen collectum fuiſſe, & tandem Sequētias, ſiue Proſas à variis auctoribus diuerſiſque temporibus fuiſſe factas, & in Miſſa recitari cœptas, non à tempore Nicolai I. vt vult Durand. *d lib.* 4. *cap.* 22. *num.* 1. ſed multo antè, eſto indiuiſibiliter ſit tempus ignotum. Nam Stephan. Durant. *de ritib. eccleſ.* affirmat legi in Eccleſia aliquas Proſas à S. Ambroſio & à S. Auguſtino compoſitas. Et Sequentiarum meminerunt Ordo Romanus *cap.* 1. *ante med.* Alcuin. *de diuin. offic cap. quid figur. veſtim.* & Amalarius, qui Nicolao I. & Nogero Abbate (Proſarum ſecundùm Durand. *d. cap.* 22. *num.* 2. auctore primo) ſunt antiquiores. Hæc Epiſcopus Serranus: addens *dicta epiſtol.* cantari Graduale ſymbolum pœnitentiæ, qua impetramus peccatorum veniam, & Graduale ſequi Alleluia in ſignum lætitiæ de ſpe veniæ conſequendæ.

> 10. Gradualis, Alleluia, Tractus, & ſequentiæ auctor quis.

11. Euangelica lectio ad Miſſam adhiberi ſolita, antiquiſſima eſt cæremonia ſtandi dum dicitur ab Apoſtolis ipſis, vt teſtatur Clem. Roman. *lib.* 2. *conſtitut. Apoſtol. cap.* 57. deprompta ab Anaſtaſio I. præcepta non inſtituta, vt aliqui putant, ſed confirmata & obſeruata præcepta, etiam in his locis vbi non ſeruabatur, vt notant Cardin. Bellarmin. *lib.* 2. *de Miſſa cap.* 16. & Azor. *d. lib.* 10. *cap.* 34. *queſ.* 9. quia licèt in principio non eſſet Euangelium, quod legeretur in Miſſa ſtatim ac ſcriptum fuit, viuentibus Apoſtolis legi cœpit, vt inſinuare

> 11 Euangelica lectio à quo inſtituta.

videtur S.Dionyſ. Areopag. *cap.3. de eccleſiaſt. hierarch.* & accuratè intulit Cornel. Schulteng. *in Biblioth. eccleſiaſt. tom.1. p.1. cap.* 19. ex illis verbis Apoſtoli 2. *ad Corinth.* 8. de ſancto Euangeliſta Luca dicentis, *Cuius laus eſt in Euangelio per omnes Eccleſias*, & ex eo quod Euſebius *lib.2. de hiſtor. eccleſiaſt. cap.*19. ex Clementis hypotypoſeon refert, S. Petrum Euangelium ſancti Marci in Eccleſiis legendum ordinaſſe, in Euangelij lectione Apoſtolorum prædicatio deſignatur, & in fine oſculatur Miſſale ad ſignificandum Euangelicam doctrinam fuiſſe cum gaudio ſuſceptam.

12. Symbolum fidei, ſiue Credo ab Apoſtolis ortum duxit.

12. Symbolum fidei, ſiue Credo ab Apoſtolis ortum duxiſſe, & à quo tempore in Miſſa recitari ſolitum, dictum extat *ſuprà ſeſſ.* 111. *in Decreto de Symbolo fidei*, in quo, vel in ſalutatione *Dominus vobiſcum*, quæ poſt Euangelium dicuntur, inſinuatur, gentes recepiſſe doctrinam Euangelicam, & cum illa Dei gratiam.

13. Antiphonæ, quæ & Offertorium, inſtitutor quis.

13. Antiphonæ, quæ Offertorium dicitur, quis fuerit inſtitutor dubitat VValfrid. *de rebus eccleſ. cap.* 22. quamuis affirmet à prioris populi conſuetudine in vſum Chriſtianorum veniſſe. Alij verò, vt refert Radulph. *de canon. obſeruat. propoſ.* 23. inſtitutorem faciunt S.Gregorium Papam I.Sed Rupert. *lib.2. de diuin. offic. & cap.*21. id attribuere videtur S.Cæleſtino I. Varietas hæc ex additionibus, aut variationibus circa hoc factis ſumpſiſſe initium, certum credo, ſicut fuiſſe circa offertoria variationes & mutationes aliquas, probant Durand. *in Rational. diuinor. lib.4. cap.77. num.4.* & Durantus *de ritib. Eccleſiæ cap.16. num.5.* & S.Gregorium in Antiphonario offertoria poſuiſſe certum eſt, & cùm de hoc non fuerit, ſicut de Alleluia, nouitatis reprehenſus, conſequens manifeſtè fit ab aliquo Gregorij præcedeceſſore fuiſſe offertoria introducta, ac præ aliis tanto eſſe Ruperti dictum probabilius, cùm Cæleſtinus per centum ſexaginta annos, vel plures Gregorium præceſſerit. In offertorio deſignantur bona opera Domino offerenda, ne fides ſine operibus mortua ſit.

14. Orationes quatuor, quibus Hoſtia, & Calix offeruntur, & benedicuntur.

14. Orationes quatuor, quibus Hoſtia, & Calix offeruntur & benedicuntur, probant Bellarmin. *lib.2. cap.*17. & Azor. *d.lib.*10. *cap.*34. *quæſ.* 20. ante quingentos annos non fuiſſe lectas in Eccleſia Romana; quia nec in Sacramentario Gregorij I. neque in Ordine Romano aliquæ reperiuntur orationes inter offertorium & orationes decretas, nec VValfrid. Amalarius & aliquis alius antiquorum Scriptorum illarum meminit, ſed promptæ fuerunt, vt Microlog. *de eccleſ. obſeru. cap.* 11. & Radulpho *de canon. obſeruat. prop. vltim.* placet, ex Ordine Gallicano, quarum illarum mentio reperitur apud Primaſ. & Aymon. vt affirmat Durant. *de ritib. Eccleſ. cap.29. num.2.* & ab omnibus paulatim receptæ ſunt, quia nihil continent, quod offendat, vt notauit Cardin. Bellarm. *vbi ſuprà*, omnes namque in hunc diriguntur finem, vt oblatio accepta ſit Deo, & debitè à Sacerdote fiat.

15. Lauabo inter innocentes.

15. *Lauabo inter innocentes.*] Cæremoniam hanc abluendi manus à principio naſcentis Eccleſiæ fuiſſe vſurpatam, colligi videtur ex S. Dionyſ. Areopag. *de eccleſiaſt. hierarch. cap.* 3. & Clemente Romano *lib.*8.

*lib.8. conſtitut. Apoſtol. lib.*11. ac ex Cyrillo Hieroſolymitano *catech.*5. *myſtag.*& ex aliis Patribus.

16. Orationem, *Suſcipe ſancta Trinitas*, deſumptam ex Ordine Gallicano probant Bellarmin.& Azor. *locis proximè citat.* Sicut deſumi etiam probarunt alias quatuor, quibus fit panis & vini oblatio, de quibus *ſuprà.* 16. Oratio, Suſcipe ſancta Trinitas.

17. *Orate fratres*, &c.] Huius orationis inſtitutorem Radulphus *de canon. obſeruat. prop.*23. facit Leonem I. Durant. verò *de ritib. Eccleſ. lib.*2. *cap.*29. *num.*3. ad Apoſtolos, immo ad Chriſtum Dominum illam reducit, & vtrunque verum aſſerere ait Epiſcopus Serran. ſi hic de ſubſtantia, ille autem de modo, & verbis precationis intelligat. 17. Orate fratres.

18. Præfationem quis primus ordinauerit, ſibi ignotum eſſe fatetur VValfridus Strabo *de rebus eccleſ. lib.*22. ſed illius Gelaſium primum auctorem eſſe, & vulgo creditur, & Pontificale *cap.*50. in vita Gelaſij I. ac Alcuin. *de diuin. offic. cap. de celebratione Miſſarum*, & alij bonæ notæ auctores tradunt, quod quidem intelligi videtur de forma qua Romana Eccleſia nunc vtitur, vel aliquas præfationes addidiſſe, quarum tamen plures non Gelaſium, ſed Pelagium II. *epiſt.*9. decreto cauto quidem & elimato ſe ratione dictaſſe, probat *cap. inuenimus, de conſecrat. diſt.*1. & referunt Bruchard. *in Decretal. lib.*3. *cap.*69. ac Petrus Creſpet. *in ſumm. eccleſ. diſcipl. verbo Præfatio*; quicquid ſit non videtur ambigendum, primam inſtitutionem, & vſum ex Apoſtolica traditione ad nos perueniſſe, cùm præfationis huius extet memoria apud ſanctum Cyprianum *in orat. Dominic.* Immo, & ſenſus & multa verba apud S. Clementem Roman. *lib.*8. *conſtit. Apoſt. cap.*12. & alios Gelaſio antiquiores, vt notat Durant. *de ritibus eccleſ. lib.*2. *cap.*30. *num.*1. 18. Præfationis auctor.

19. *Sanctus* vt ter in fine præfationis caneretur non ex inſtitutione Sixti Papæ I. vt referunt S. Antonin. *p.*3. *tit.*13. §.4. Petr. Soto *ſect.*13. *de æremon. Miſſæ*, Amalar. *lib.*3. *de eccleſ. offic. cap.*21. Microlog. *de eccleſ. obſeruat. cap.*11. Rupert. *lib.* 2. *de diuinis offic. cap.* 21. ſed ex Apoſtolica traditione obſeruat Nicephor. *lib.*18. *hiſtor. cap.*51. & probat Durant. *d. lib.* 2. *cap.* 21. *num.* 27. & conſtat ex liturgiis ipſorum Apoſtolorum, præſertim ex liturgia S. Iacobi, in qua de verbo ad verbum habetur communis illa Angelorum & hominum adorandæ Trinitatis laudatio, Sanctus, Sanctus, Sanctus, &c. 19. Sanctus ter in fine præfationis canitur ex Apoſtolica traditione.

20. Canonis primus auctor non eſt omnibus cognitus, & communiter opinio fundata in auctoritate magni illius Gregorij I. tenet Scholaſticum quendam Gregorio antiquiorem (quem quidam hominem ſic nominatum, quidam Gelaſium Papam, quidam Muſæum Mſſilienſem, & quidam aliquem alium interpretantur) Canonis extitiſſe auctorem; ſed reuera cùm locus S. Gregorij, vt probat Durant. *lib.*2. *cap.*32. *num.*6. & facilè & ſufficienter explicetur de ſola illa ratione, quæ incipit, *Per quem hæc omnia*, abſque hoc quòd totum Canonem Scholaſtico illi tribuamus, & cùm Vigilius Papa, qui per aliquot annos Gregorium Papam I. præceſſit, ſcriptum expreſsè reliquerit, canonem haberi ex Apoſtolica traditione, vt colligitur manifeſtè ex Clement. 20. Canonis quis primus auctor.

Roman.

Roman.Dionyſ. Areopag. Cypriano, Ambroſio, Auguſtino, aliiſque antiquiſſimis Patribus, qui verba Canonis declararunt, & ſi in illo per Romanos Pontifices aliqua quamuis pauca ad preces, non quantum ad eſſentialia fuerunt addita,& notarunt VValfrid.*d.cap.*22.Microlog. *de eccleſ.obſeruat.cap.*12.Bellarmin.*lib.*1.*de Miſſa cap.*20 Et ideo Sanctorum commemorationem Canon.ex Apoſtolica traditione, & antiquiſſima Eccleſiæ conſuetudine originem traxiſſe dicendum eſt,non autem primum omnium inſtituiſſe Syricum Papam, vt volunt Radulph. *propoſ.*23. & Durand. *lib.*4.*cap.*38.*num.*1; quandoquidem talis commemorationis meminere Dionyſ. Areopag. *de eccleſ.hierarch.* probatur ex ipſis nominibus Sanctorum, quorum memoria in particulari fit à Romanis Pontificibus, immo à particularibus Epiſcopis ſolita fuiſſe addi nomina Martyrum de nouo occiſorum in dicta commemoratione, & forſan in hoc aut formam,aut taxationem poſuit Syriacus, & ideo huius fuit commemorationis habitus auctor. Principium orationis, *Hanc igitur oblationem*, vſque ad verba illa, *Placatus accipias*, incluſiuè fuiſſe à Leone I. Canoni addita, aſſerunt Durand.*d.lib.*4.*cap.*39.*num.*4. Radulph.*de canon.obſeruat. propoſ.*23. Idipſum tribuunt Gelaſio Remigio *de celebrat. Miſſ.* & Alcuin.*de diuin.offic.cap.de celebratione Miſſarum*;& finem huius orationis incip. *Dieſque noſtras*, &c. fuiſſe additum à Gregorio I. affirmant Ioann. Diacon. *lib.*2.*de vita S.Gregorij cap.*18. & Beda *lib.*2.*hiſtor. Angl.cap.*1.

21. Oratio Dominica.

21. Orationem Dominicam à Domino compoſitam cœpit dicere in Miſſa S.Petrus, & deinde cæteri Apoſtoli. Sot. *in* 4.*diſt.*13.*q.*2. Durand.*lib.*4.*cap.*5. ex S Hieronymo *lib.*3. *aduerſus Pelag.* contra Innocentium III.*lib* 4.*de Miſſa cap.*24.Rupert.*lib.*2.*de diuin offic.c.*21. Radulph. *d.propoſ.*13.tribuentes illam S.Gregorio.

22. Pacem dari in Miſſa ordinauit Innocentius I.& Leo II.

22. Pacem dari in Miſſa Innocent. I. & Leo II. ordinauerunt, Durand.*d.lib.*4.*cap.*52.

23. Agnus Dei vt ter à Clero & populo diceretur ordinauit Sergius I.

23. *Agnus Dei* vt ter à Clero & populo diceretur, Sergius Papa I. inſtituit,Durand.*vbi proximè.*

24. Ite Miſſa eſt ex Apoſtolica traditione proceſſit.

24. *Ite, Miſſa eſt.*] Ex Apoſtolica traditione proceſſiſſe conſtat ex Clement.Roman.*lib.*8.*conſtit.Apoſtolic.cap.*15.& Cyprian.*lib.de ſpectat. & antiquiſſimis liturgijs Græcorum.*

25. Miſſæ ſacrificium vt ſub vna ſpecie fiat poteſt Papa ex vrgenti cauſa concedere.

25. *Sub ſpeciebus panis, & vini.*] Poſſe Papam ex cauſa vrgenti concedere vt conſecratio Euchariſtiæ, & ſacrificium Miſſæ in vna ſpecie fiat, tenent Turrecremat. *in cap. comperimus, de conſecrat. diſt.* 2. S.Antonin.*part.*3.*ſumm.tit.*13. *cap.*6. §.1. Gabr. *in Canon.Miſſæ ſect.*13. *dub.*3. Alan.*lib.*2.*de Euchariſt.cap.*20. Azor.*inſtitut.moral.p.*1.*lib.*10.*cap.*19.*q.*2. Soar.*tom.*3. *in* 3.*part. S.Thom. diſput.*43.*ſect.*4. *verſ.ſecunda ſententia eſt*, quos refert Monet. *de commutat.vltim.volunt.cap.*4.*num.*114. vbi ex Volater.*lib.*7.*Geographia,cap.de Saxonibus*, & Onuphr.*in chronic.anno* 1490. refert aliquando ſummum Pontif. diſpenſaſſe in quibuſdam regionibus vt ſine vino fieret conſecratio, quia vinum in eas importatum ob ſummam aëris frigiditatem aceſcit, refert etiam Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta,præcept.*1.*lib.*3.*cap.*5.*num.*6.

26. *Secundùm*

26. *Secundùm Ordinem Melchiſedech.*] Vide Damaſum Lindanum *in Panopl. lib.* 4. *cap.* 42. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præc.* 1. *lib.* 3. *cap.* 1. *num.* 3.

27. *Quo cruentum illud,* &c.] Vide Vazq. *d. tom.* 3. *diſp.* 221. *num.* 30.

28. *Noui Teſtamenti Sacerdotes.*] Solum Sacerdotem eſſe miniſtrum conſecrationis, docent Card. Bellarm. *lib.* 4. *de Euchar. cap.* 16. Soar. *tom.* 3. *diſp.* 61. *ſect.* 3. Ægid. de Coninck *d. quæſt.* 83. *art.* 1. *num.* 36. Barthol. ab Angel. *dial.* 4. §. 287. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 29. *à num.* 40. Petr de Ledeſma *in ſum. p.* 1. *de Sacrament.* vbi de Euchar. *c.* 9. *verſ. primera concluſion,* Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 4. *quæſt.* 5. *puncto* 1. *num.* 1. 28 Sacerdos ſolus eſt miniſter conſecrationis.

29. *Et hac quidem,* &c.] Sacrificium oblatum à Sacerdote in peccato mortali exiſtenti prodeſſe, & habere ſuum fructum quatenus nomine Chriſti, & Eccleſiæ offertur, tenent Victor. *in ſum.* vbi de Euchariſtia, *num.* 91. Miranda *in man. Prælat. tom.* 1. *quæſt.* 41. *art.* 22. Bonacin. *d. diſp.* 4. *q. vlt. puncto* 6. *num.* 3. 29. Sacrificium oblatum à Sacerdote in peccato mort. prodeſt.

30. *In remiſſionem eorum.*] Vide Fr. Ludouic. Miranda *d. tom.* 1. *q.* 41. *art.* 10. vbi intelligit de peccatis venialibus, quia per dict. *quotidie*, hîc poſitam, datur intelligi quòd ſit ſermo de peccatis venialibus, vt ſcilicet eorum remiſſionem, & veniam conſequantur. 30. Sacrificiũ Miſſæ remittit peccata venialia.

31. *Quem Dominus per Malachiam*, &c.] Sacrificium Miſſæ à Malachia, c. 1. prædictum eſſe illis verbis, *A Solis ortu,* &c. apertè docet Concil. *in præſenti*, & ex veteribus Patribus probant Azor. *d. part.* 1. *lib.* 10. *cap.* 18. *q.* 7. Ægid. de Coninck *d. q.* 83. *num.* 117. 31. Sacrificiũ Miſſæ à Malachia prædictum eſt.

32. *In Cœna vltima Chriſtus,* &c.] Vide Emman. de Valle *de incant. & enſalmis, opuſc.* 1. *tract.* 2. *cap.* 11. *num.* 8.

De effectu ſacrificij Miſſæ.

CAPVT II.

1. VIde Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarm. p.* 2. *lib.* 4. *cap.* 5. Ægid. de Coninck *de Sacram. tom.* 1. *q.* 83. *num.* 107. latè Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 29. *à num.* 149. Bonacin. *de Sacram. diſp.* 4. *q. vlt. puncto* 3. Fraxinel. *de Sacerd. obligat. ſect.* 3. *prænot.* 4. §. 2. Molfeſ. *in ſumm. Theolog. moral. tract.* 3. *cap.* 15. *num.* 27. 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Sacrificium verò iſtud propitiatorium,* &c.] Vide Origen. *in cap.* 23. *Leuit.* S. Auguſtin. *in quæſt. ſuper Leuit. lib.* 3. *cap.* 57. *tom.* 4. S. Gregor. *lib.* 4. *dialog. cap.* 58. *& homil.* 37. *in Euangelia*, Ambroſ. *lib.* 1. *offic.* 48. Paul. Laymann *in ſumma Theolog. moral. lib.* 5. *de Sacrament. tract.* 5. *cap.* 1. *num.* 4. Azor. *inſtitut. moral. p.* 1. *lib.* 10. *cap.* 20. *à princip.* Balduin. iun. *d. cap.* 5. *à princip.* Cardinal. Bellarmin. *lib.* 2. *de ſacrificio cap.* 4. Valent. *tom.* 4. *diſp.* 6. *quæſt.* 11. *puncto* 1. §. 19. Melch. Cano *de locis theologic. lib.* 12. *cap.* 23. *num.* 9. Ægid. de Coninck *d. quæſt.* 83. *à num.* 109. Cordub. *lib.* 1. *quæſtion. quæſt.* 3. *notabil.* 4. Paganin. Gaudent. *de dogmatibus, & ritibus veteris Eccleſiæ, cap.* 52. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præcept.* 1. *lib.* 3. *cap.* 1. *num.* 16. 2. Sacrificium Miſſæ verè propitiatorium eſt ex opere operato conferens remiſſionem peccatorum.

Digitized by Google

*num.*16. Petr. de Ledeſma *in ſumma part.* 1. *de Sacrament.* vbi de Euchariſtia, *cap.*17. *concluſ.* 8. Fraxinel. *de Sacerd. obligat. ſect.*3. *prælud.* 4. §. 2. *num.* 2. vbi ſic ait. Licèt enim immediatè, & per ſe peccata mortalia illorum non deleat pro quibus offertur, expiat tamen mediatè, & per aliud, id eſt, per pœnitentiam, quam à Deo impetrat, & peccata venialia delet, immediatè quidem in iuſtis hominibus, qui aliquo modo ipſi offerunt, vel curant vt ipſum offeratur, alioquin Miſſa eſſet minoris fructus quàm ſacramentalia, vt aqua benedicta, &c. quod eſt inconueniens. In iuſtis autem, qui nullo modo offerunt, quando pro eis offertur, venialia extinguit mediatè, id eſt, per Miſſam donum à Deo eis impetratur, quo peccata venialia deteſtantur, vel aliquod aliud remedium adhibent ad peccata venialia delenda inſtitutum.

3. Sacrificium Miſſæ aliquo modo mediatè confert primam gratiam.

3. *Et gratiam inueniamus*, &c.] Sacrificium Miſſæ aliquo modo mediatè conferre primam gratiam, quatenus ſcilicet Deus intuitu ſacrificij tribuit auxilium ad contritionem, qua remittitur peccatum mortale, docent Soar. *tom.*3. *diſp.*79. *ſect.*3. *concl.*4. Azor. *d. cap.*10. *q.*2. Vazq. 3. *part. diſp.*215. *c.*2. *num.*10. Fraxinel. *d. prænot.*4. §. 2. *num.*3. Ægid. de Coninck *d. q.*83. *dub.*8. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.*29. *num.*151. Bonacin. *d. puncto* 3. *num.*3.

Vna, eadémque hoſtia, &c.] Vide Paul. Comitol. *reſponſ. moralium, lib.* 1. *quæſt.*42. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præcept* 1. *lib.*3. *c.*2. *n.*6.

4. Sacrificium Miſſæ prodeſt ad remittendam pœnam peccatorum, quæ antea erant remiſſa.

4. *Pro viuorum peccatis, & pœnis.*] Sacrificium Miſſæ prodeſſe ad remittendam pœnam peccatorum, quæ antea erant remiſſa, tenent Nugn. *quæſt.*83. *art.* 1. §. *in* 2. *part. dub.*4. Soar. *diſp.*79. *ſect.*6. Azor. *d. cap.*10. *quæſ.*5. Vazq. *in* 3. *part. diſp.*228. *cap.*4. *num.*26. Fr. Ludouic. Miranda *dicta quæſt.*41. *artic.*11. *in princip.* Fraxinel. *dicta prænotat.*4. §. 2. *num.*4. & §. 11. *num.*2. Bonacin. *d. diſp.*4. *quæſt. vlt. puncto* 3. *num.*8. Filliuc. *tract.*5. *num.*64. *cum ſeqq.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract.*4. *cap.*12. *quæſ.*107. *verſ. quarta.*

5. Sacrificium Miſſæ conducit vehementer ad remiſſionem, condonationémque peccatorum mortalium.

5. Et vlteriùs ſacrificium Miſſæ conducere vehementer ad remiſſionem, condonationémque peccatorum mortalium, non mediatè quidem, & ex opere operato, id eſt, non impetrando immediatè, & ex ſe, & vi ſua ex operato hanc primam gratiam, & remiſſionem peccatorum iis, qui in peccato mort. exiſtunt, & impij ſunt, ſed impetrando illis auxilia opportuna, & donum contritionis, quibus ſufficienter diſponantur ad hunc effectum, reſoluunt Couarr. *in cap. alma mater, p.*1. §. 5. *n.*6. Cordub. *lib.*1. *q.*3. Henriq. *lib.*9. *c.*15. *in princip.* Soar. *tom.*3. *in* 3. *p. diſp.*79. *ſect.*4. *verſ. dico quartò*, Fagundez *d. præc.*1. *lib.*4. *cap.*2. *num.*15. Vtrùm ſaltem peccata venialia ex opere operato ſacrificium Miſſæ remittat agentibus, & condonet, vide eundem Fagundez *d. lib.*4. *cap.*4.

6. Sacrificium Miſſæ pro mortuis offerendum, & qualiter eis iuuare poſſit.

6. *Sed & pro defunctis.*] Miſſæ ſacrificium pro mortuis offerendum, & qualiter eis iuuare poſſit, docent Cardinal. Bellarmin. *controuerſ.*3. *de Miſſa lib.*2. *cap.*7. Henriq. *in ſumm. lib.*9. *de Miſſa, cap.*16. §. 1. Azor. *d. lib.*10. *c.*22. *quæſ.*4. & 10. Valer. Reginald. *d. lib.*29. *n.*132. & 153. *verſic. in vita*, Molfeſ. *in ſumm. Theologiæ moralis*, *tract.*3. *cap.*8. *num.*79.

Stephan.

Stephan. Durant. *de ritib. Eccleſ lib. 2. cap. 43.* Petr. de Ledeſma *in ſum. p. 1. de Sacram.* vbi de Euchariſt. *cap. 17. concl. 21.* Fr. Ludou. Miranda *d. q. 41. art. 5. concl. 3. & 7.* Bonacin. *d. diſp. 4. q. vlt. puncto 4. n. 3.* Iul. Lauor. *de Iubil. & indulgent. p. 2. c. 30. à n. 101.* Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præc. 1. lib. 3. c. 11. n. 3. cum ſeqq. & lib. 4. c. 1. n. 18.* Ego ipſe *in collect. ad cap. cum creatura 11. n. 2. de celebr. Miſſar.*

7. Et iis, qui ſunt in Purgatorio gratia Dei, & charitate præditis (cùm nondum terminum, ac triumphum gloriæ ſint adepti, & exinde ad militantem Eccleſiam pertineant) ſemper aliquod certum pœnarum leuamen, & ſubſidium Miſſam exhibere ſatis probabiliter & piè docuerunt S. Thom. *in 4. diſt. 45. quæſt. 2. art. 3. ad 3.* Petr. Sot. *lect. 7. de Euchar.* Damaſ. Lindan. *lib. 4. Panopl. cap. 51.* Staniſl. Hoſ. *in Confeſſ. cap. 41.* Couar. *in cap. alma mater p. 1. §. 5. num. 11.* Azor. *d. cap. 22. quæſ. 10.* Soar. *d. diſp. 79. ſect. 10.* quos refert & ſequitur Fraxinel. *d. prænot. 4. §. 11. num. 2.*

7. Sacrificium Miſſæ exhibet leuamen & ſubſidium aliquod certum pœnarum iis, qui ſunt in Purgatorio.

8. An autem quis in humanis poſſit ſibi celebrari facere Miſſas, vel officium defunctorum? Affirmat Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 2. verbo Miſſa §. 10.* Dummodo non dicantur orationes, quæ demonſtrant aliquem iam mortuum, me citato in hoc loco Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract. 4. c. 14. q. 127.*

8. Miſſas, vel officium defunctorum poteſt quis in humanis ſibi celebrari facere.

9. Vnde aduertit Fraxinel. *d. prænot. 4. §. 3. in princ.* fideles maiora beneficia ſibi comparare ſi Miſſas curent ſibi celebrari dum viuunt, quàm ſi eas poſt mortem ſibi inſtituant. Nam Miſſæ pro aliquo dictæ poſt mortem ſolùm ſatisfactoriæ ſunt pro pœnis, quas animæ luunt in Purgatorio, at in vita pro aliquo celebratæ non ſolùm ſatisfactoriæ ſunt, ſed etiam propitiatoriæ, meritoriæ, & impetratoriæ, & ſic iuuant in vita, & poſt mortem, immo tanta eſſe poſſunt ſacrificia in vita alicuius oblata, vt totam pœnam, quæ illi in Purgatorio debebatur, expient, ac deleant, ita vt ille decedens cœlum ſtatim conſequatur, & ita appoſitiſſimè dicit D. Gregor. lib. 4. Dialog. cap. 58. *Tutior eſt via vt bonum quod quiſque poſt mortem ſuam ſperat agi per alios, ipſe dum viuit per ſe: beatius quippe eſt liberum exire, quàm poſt vincula libertatem quærere.* Vide Homobon. de Bonis *d. tract. 4. cap. 14. quæſ. 128.*

9. Fideles maiora beneficia ſibi comparant ſi Miſſas curent ſibi celebrari dum viuunt.

10. *Sacerdos in Miſſæ ſacrificio,* &c.] Vide Sot. *in 4. diſt. 13. q. 1. art. 1.* Ludou. Miranda *d. tom. 1. q. 41. a. 2.*

Quòd ſacrificium Miſſæ ſoli Deo offertur.

CAPVT III.

1. VIde Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. p. 1. tract. 4. c. 14. q. 112.* Miſſam dici de Sancto, non quòd offeratur, ſed vt inuocetur, colatur, & honoretur ſpecialiter, & ad gaudium quoddam accidentale, quatenus Sanctus gaudet honore, qui in ſui memoriam Deo

1. Doctores de materia cap. agentes.

Digitized by Google

exhibetur, tradunt Henriq. *in ſum. lib.9. cap.14. §.2.* Azor. *inſtit. moral. p.1. lib.10. cap. 22. quaeſ. 5.* Card. Bellarm. *lib.2. de Miſſa cap.8.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.1. quaeſt.41. art.5. concl.6.* Soar. *tom.3. diſp.78. ſect.3.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.1. quaeſt.83. art.1. dub.9. num.158.* quos refert Bonacin. *de Sacrament. diſp.4. q. vlt. puncto 4. num.8.* Scort. *de ſacrific. Miſſæ lib.2. cap.13.* Ludou. de Ponte *de perfect. tom.4 tract.1. cap.1.* Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract.3. cap.15. num.14.* Homobon. de Bonis *citato loco.*

De Canonis Miſſæ antiquitate, & auctoritate.

CAPVT IV.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Vigil. Papam *epiſtol. 2.* quæ eſt ad Eleutherium, in qua ſcriptum reliquit, Canonem haberi ex Apoſtolorum traditione, Gabr. *in Canonem Miſſæ*, VValfrid. *de rebus Eccleſiæ cap. 22.* Micrològ. *de eccleſiaſtic. obſeruat. cap.12.* Cardin. Bellarm. *lib.1. de Miſſa cap.20.* Stephan. Durant. *de ritibus Eccleſiæ lib.2. cap. 32. num. 6.* Serran. *in expoſit. Miſſæ ſacroſanctæ p.2. num. 16.* Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarm. p.2. lib.4. cap.9. à princip.* & præcipuè *in verſ. porrò Canon.*

Qua ratione cæremoniæ, veſtes, & alia, quæ ad Miſſam attinent, ſtatuta ſint.

CAPVT V.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Sot. *in 4. diſtinct. 13. quaeſt. 2. art.4.* Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.33. litt. A.* Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.1. lib.2. cap.41.* Bonacin. *de Sacrament. diſput. 4. quaeſt. vltim. puncto 9. num.20. & diſput.8. quaeſt. vnica puncto 5. à num.43.* Soar. *tom.3. diſput.82. ſect.2. & 3.* Barthol. ab Angelo *de Miſſa dial. 5. num. 268. cum ſeqq.* Nugn. *quaeſt. 83. art. 3. dub. vltim.* Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moral. tract. 3. cap. 10. num. 9. & cap. 12. à num. 25.* Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarmini p.2. lib.4. cap. 8. de cærem. Miſſæ*, Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.29. à num. 159. cum ſeqq.* Raguc. *de Miſſa in Eccleſia quaeſ. 39.* Serran. *in expoſit. Miſſæ ſacroſanctæ præl. 2.* De Altaris, Cereorum, ſacrorum vaſorum, ac veſtium vſu, antiquitate, & ſignificatione, latè Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præc. 1. lib.3. cap.23.*

Miſſa

Digitized by Google

Miſſa etiam ea, in qua nullus præter Sacerdotem, qui eſt publicus miniſter, ſacramentaliter communicat, eſt publica, ſitque pro toto corpore Chriſti, quod eſt Eccleſia.

CAPVT VI.

1. VIde Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta*, *præc.* 1. *lib.* 3. *num.* 14.

2. *Ut ſingulis Miſſis fideles adſtantes*, &c.] Vide Filliuc. *tom.* 1. *tract.* 4. *num.* 198.

3. Ex hoc text. colligit Ludou. Beia *reſponſ. caſuum conſcient. p.* 4. *caſu* 14. *verſ. confirmatur hoc ex Concilio*, quòd ſcilicet quilibet Sacerdos poteſt Euchariſtiam adminiſtrare abſque peccato ſæpiùs communicanti voluntariè, & ex deuotione. Vide S. Ambroſ. *lib.* 5. *de Sacrament. cap.* 4. Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.* 1. *quæſt.* 80. *num.* 79. *cum ſeqq.* Iacob. de Graff. *de arbitr. confeſſ. lib.* 1. *cap.* 30. Victorel. *in notis ad Nauar. in man. cap.* 41. *pag.* 110. Lorin. *in Act. Apoſtol. cap.* 2. *verſ.* 42. *pag. mihi* 136.

Cauſæ plures afferuntur ob quas præceptum ſit Sacerdotibus vt aquam vino in Calice offerendo miſcerent.

CAPVT VII.

1. VIde Gulielm. Durand. *in rationali diuin. offic. lib.* 4. *c.* 30. S. Thom. *in* 3. *p. quæſt.* 74. *art.* 8. vbi Nugn. *verſ. ſit igitur concluſio*, Stephan. Durant. *de ritibus Eccleſiæ lib.* 2. *cap.* 17. Henriq. *in ſum. lib.* 9. *cap.* 47. §. 27. & 28. Viuald. *in candel. aureo*, vbi de Euchar. *c.* 10. *n.* 3. Iodoc. Cocc. *in tom.* 2. *theſauri Catholici lib.* 6. *art.* 14. Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.* 2. *lib.* 1. *cap.* 6. *num.* 17. Barthol. ab Angelis *in examine Confeſſ. dial.* 4. §. 355. Azor. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 10. *cap.* 3. *quæſ. verſ. altera quæſtio*, Petr. de Ledeſma *in ſum. p.* 1. *de Sacrament.* vbi de Euchariſtia, *cap.* 4. *concl.* 16. & 17. Vaſq. *in* 3. *p. diſp.* 176. *num.* 13. & *diſp.* 179. *num.* 11. Molfeſ. *in ſum. Theolog. moral. tract.* 3. *cap.* 2. *num.* 37. Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.* 1. *q.* 74. *art.* 6. *num.* 128. Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 4. *quæſt.* 2. *puncto* 4. *num.* 4. Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. tract.* 4. *c.* 10. *q.* 85. & 86. & 87. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta*, *præc.* 3. *lib.* 2. *cap.* 4. quorum duo vltimo loco citati quærunt vtrùm aqua immediatè in ſanguinem Chriſti conuertatur, & an ſi vinum, vel aqua vino conſecrato admiſceatur, totum conſecretur. 1. Doctores de materia cap. agentes.

Digitized by Google

Miſſa non dicenda vulgari lingua, eius tamen myſteria populo ſunt frequenter inculcanda per animarum curatores.

CAPVT VIII.

1. DE expoſitione Miſſæ breuiter agit Iacob. de Graff. *in aureis deciſion.p.1.lib.4.cap.47.*

2. Miſſa celebrari non poteſt materna, & vulgari lingua.

2. *Vt vulgari paſſim lingua celebraretur.*] Materna, & vulgari lingua Miſſam celebrari non poſſe per hunc text. tenent Petr. Sot. *lect.15. de caeremon. Miſſa*, Cardin. Bellarm. *tom.1. lib. 1. cap. 2. verſ. propoſitio*, Balduin. iun. ad eundem, *ſub verbo propoſitio, verſ. probatur tertiò, pag. mihi* 13. Barthol. ab Angelo *dial.5. de Miſſa* §. 461. Azor. *inſtit. moral. p.1. lib.8. cap.26. quaſ.6. verſ. verum*, Bonacin. *de Sacrament. diſp.4. q.vlt. puncto 9.num.36.* Emman. de Valle *de incantat. & enſalm. opuſc. 1. ſect.2. cap.6. num.34.*

De ſacrificio Miſſæ.

1. Sacrificium verum, & proprium offertur Deo in Miſſa, qui ſecus dixerit, anathema.

1. CANON I.] Vide Stephan. Durant. *de ritibus Eccleſia lib.2. c.2. fol.205.* Iodoc. Cocc. *in theſauro Cathol. tom.2. lib.6. art.4.* Vaſq. *in 3.p. tom.3. diſp.222. n.15.* Azor. *inſtit. moral.p.1.lib.10. c.8. quaſ.4.* Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract.3.c.8.n.24.*

2. Chriſtus illis verbis, hoc facite in meam commemorationem, inſtituit, & ordinauit Apoſtolos Sacerdotes, vt ipſi aliique Sacerdotes offerrent corpus & ſanguinem ſuum.

2. CANON II.] Vide S. Auguſt. *lib. 10. de ciuitate Dei cap. 20.* Azor. *inſtit. moral.p.1.lib.10.cap.8.quaſ.4.* Iodoc. Cocc. *in theſauro Cathol. tom.2.lib.6.art.4.* Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract.3, cap.8.num.24. & cap.14.n.11.* Filliuc. *in quaſt. moral. tract.5. c.2. n.33.* Fagundez *in quinque Eccleſia pracepta lib.3.c.4.n.10.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. tract.4.c.2.q.108.*

3. Sacrificium Miſſæ eſt propitiatorium, & offerri debet pro viuis, & defunctis, pro peccatis, pœnis, ſatisfactionibus, & aliis neceſſitatibus.

3. CANON III.] Vide Vaſq. *in 3.p.tom.3.diſp.228.num.3.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. & cenſur.tom.1.quaſt.83.num.161.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.29.num.49.* Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract.3.cap.15.num.34.* Filliuc. *in quaſt. moralib. tract.5.num.43. & 50.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prelat. tom.1. quaſt.41 art.5. concl.1.* Bonacin. *de Sacrament. diſp.4. q. vlt. puncto 4. num.6.* Fagundez *in quinque Eccleſia pracepta, prac.1 lib.3.c.11.n.3.* Paul. Laymann *in ſum. Theolog. moral. lib.5. tract.5.c.2.n.5.*

4. Per Miſſæ ſacrificium non derogatur ſanctiſſimo Chriſti ſacrificio in Cruce peracto, qui ſecus dixerit, anathema.

4. CANON IV.] Vide Soar. *tom.3. diſp.69. ſect. 2. dub.2.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.29. n.59.* Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract.3.cap.8.n.23.*

5. Miſſæ celebrantur in honorem Sanctorum.

5. CANON V.] Vide Molfeſ. *in ſum. Theologia moralis tract. 3. c.12.n.26.* & citatos *ſuprà cap.3.*

6. Canonem Miſſæ errorem continere ſi quis dixerit, anathema.

6. CANON VI.] Vide Henriquez *in ſumm. lib. 9. cap. 31.* §. 2. Molfeſ. *in ſumm. Theolog. moralis tract. 3. cap. 12. num. 26.* & citatos *ſuprà cap.4.*

7. CANON

d by Google

7. CANON VII.] Vide Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.38 litt. A.* & citatos *ſuprà cap.5.*

8. CANON VIII.] Vide Azor. *inſtit. moral. p.1. lib.10. cap.30. q.1. verſ. altera quaſtio eſt.* Balduin. iun *ſuper opera controuerſ. Bellarm. p.2. lib.4. cap.7.* Raguc. *de Miſſa in Eccleſia, q.41. in fine.* Molfeſ. *in ſum. Theologia moralis tract.3. cap.7. num.11.* Filliuc. *in quaſt. moral. tom.1. tract.4. c.9. n.244.* Fagundez *in quinque Eccleſia præcepta lib.3. cap.3. num.14.*

8. Miſſas in quibus ſolus Sacerdos ſacramentaliter communicat, illicitas eſſe ſi quis dixerit, anathema.

Decretum de obſeruandis, & euitandis in celebratione Miſſæ.

1. MVlta circa hanc materiam cumulaui nouiſſimè *in meo tract. de officio, & poteſt. parochi. cap.11.*

2. *Et quicquid pro Miſſis nouis celebrandis datur.*] De nihil dando cantantibus Miſſas nouas, vide Nauarr. *de orat. miſcel.56. num.3.* Gutier. *canon. lib.1. cap.29.*

2. Miſſas nouas cantantibus nihil dandum.

3. Miſſas nouas celebrantes poſſe ſe tantùm in medio Altaris ad populum vertere, & oblationes ſponte factas recipere, non autem circumire Eccleſiam hac de cauſa, referunt deciſum Zerol. *in praxi Epiſcop. p.2. verbo Miſſa, verſ. ſecundo,* Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Miſſa 6.*

3. Miſſas nouas celebrantes non poſſunt circumire Eccleſiam ad oblationes accipiendas.

4. *Illiberales eleemoſynarum exactiones, &c.*] Sacerdoti licere de iuſto ſtipendio pro Miſſis ad ſui ſuſtentationem paciſci, dummodò expreſsè declaret ſe non pro Miſſæ officio, ſed pro neceſſaria ſuſtentatione illud exigere ne ſpeciem quandam negotiationis, atque adeò ſcandalum imperitis exhibeant, tradunt Aragon. *de iuſtit. & iure, quaſt.100. de ſimon. art.2.* Leſſ. *de iuſtit. lib.2. cap.35. dub.8. num.48. cum ſeqq.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. p.1. tract.4. cap.13. num.116. in fine,* Fagundez *in quinque Eccleſia præcepta, præcept.1. lib.4. cap.8. num.2. &* 3. Fraxinel. *de obligation. Sacerd. ſect.3. prænot.1. §.5. num.4.* vbi *n.5.* cum Poſſeuin *de officio Curati, cap.2. num.20* ſubdit ab hoc pacto re vera abſtinendum eſſe, quia non poteſt eſſe ſine lucri auiditate, vel ſine negotiatione, & ſcandalo.

4. Sacerdoti licet de iuſto ſtipendio pro Miſſis ad ſui ſuſtentationem paciſci.

5. Miſſæ tot abſolutè celebrari debent, quot ad rationem attributæ eleemoſynæ præſcriptæ fuerint, itaut alioquin ij, ad quos pertinet, ſuæ obligationi non ſatisfaciant, quinimo grauiter peccent, & ad reſtitutionem teneantur, S. Congr. Conc. in decretis *de celebratione Miſſar.* §.2. ſub die 21. Iunij 1625. poſt meum tract. *de officio, & poteſt. Epiſcopi, pag.7.* ſecundùm Lugdunen. impreſſ.

5. Miſſæ tot abſolutè celebrari debẽt quot ad rationem attributæ eleemoſynæ præſcriptæ fuerint.

6. Miſſam qui ſuſcipit celebrandam cum certa eleemoſyna, non poteſt eandem Miſſam alteri celebrandam committere parte eiuſdem eleemoſynæ ſibi retenta, ead. S. Cong. *d. loco,* §.4.

6. Miſſam qui ſuſcipit celebrandam cum certa eleemoſyna nõ poteſt eandẽ Miſſam alteri celebrandam committere parte eiuſdem eleemoſynæ ſibi retenta.

7. Miſſas ab offerente præſcriptas celebrare tenentur Sacerdotes accipientes ſtipendium minus congruum, cùm ordinarius præſcripſerit eleemoſynam congruam iuxta qualitatem loci, perſonarum, & temporum, S. Congr. Conc. in reſolutionibus dubiorum, quæ de anno 1626. mota fuerunt ſuper decreta *de celebr. Miſſ. dub.3.* impreſſa poſt d. meum tract. *de officio, & poteſt. Epiſcopi pag.10.* ſecundùm Lugdunen. impreſſ.

8. Miſſas,

8. Miſſa vna non poteſt quis duabus obligationibus ſatisfacere.

8. Miſſas, qui obligantur celebrare ratione beneficij, ſeu capellæ, legati, aut ſalarij, ſi eleemoſynas pro aliis etiam Miſſis celebrandis ſuſceperint, non poſſunt eadem Miſſa vtrique obligationi ſatisfacere. Eadem S.Congreg.vbi proximè *dub*.4.

9 Epiſcopus præſeribere debet eleemoſynam congruam vbi teſtator reliquerit vt celebretur certus Miſſarum numerus.

9. Miſſarum numerum ſi teſtator relinquat vt celebrentur pro eius anima abſque vlla præſcriptione eleemoſynæ, tunc ab Epiſcopo, non verò ab hæredibus eſt præſcribenda eleemoſyna congrua, quæ reſpondeat oneribus Miſſarum celebrandarum ſecundùm morem ciuitatis, vel prouinciæ, ead.S.Congr.*dub*.5.

10. Eccleſiæ, & loca pia ex eleemoſynis Miſſarum celebrandarum nullam vtcunque minimam portionem retinere poſſunt.

10. Ex eleemoſynis Miſſarum celebrandarum nullam vtcunque minimam portionem retinere poſſunt Eccleſiæ, ac loca pia, ſeu illorum adminiſtratores ratione expenſarum, quas ſubeunt in Miſſarum celebratione, niſi cùm Eccleſiæ, & loca ipſa alios non habent redditus, quos in vſum earundem expenſarum erogare licitè poſſint, & tunc quam portionem retinebunt, nullatenus debet excedere valorem expenſarum, quæ pro ipſomet tantùm Miſſæ ſacrificio neceſſariò ſunt ſubeundæ, & nihilominus eo etiam caſu curandum eſſe vt ex pecuniis quæ ſuperſunt, expenſis, vt ſuprà, deductis abſolutè tot Miſſæ celebrentur, quot præſcriptæ fuerint ab offerentibus eleemoſynas, ead. S.Congr.*dub*.7.

11. Pro celebratione Miſſæ quando offertur eleemoſyna maior ſolita, debet abſolutè is, cui oblata fuerit, eandem integram eleemoſynam tribuere Sacerdoti celebranti, nec vllam illius partem ſibi retinere poteſt, ead.S.Congreg.*dub*.9.

12. Sacerdos non poteſt pro vna Miſſa duplices eleemoſynas recipere.

12. Sacerdos duplicem eleemoſynam recipiens non poteſt vnica Miſſa ſatisfacere duabus obligationibus, niſi in fundatione expreſsè cautũ ſit quòd non teneatur ſacrificium applicare, Sell.*in ſelectu canon. cap*.28.*num*.3.atteſtans ſic fuiſſe reſolutum in Aretina 28.Aprilis 1629.

13. Parochi in illis diebus, quibus Miſſam tenentur celebrare, nõ poſſunt pro ea manualem eleemoſynam recipere.

13. Parochi in illis diebus, quibus Miſſam tenentur celebrare, non poſſunt pro ea manualem eleemoſynam recipere, Sell. *d.cap*.28.*num*.4. vbi refert ita fuiſſe deciſum ſub die 1.Septembris 1629.

14 Beneficij Rector nõ tenetur Sacerdoti celebranti pro ſe dare ſtipendium ad rationem reddituum beneficij

14. Beneficij Rector per alium Miſſas celebrare valens non tenetur Sacerdoti celebranti dare ſtipendium ad rationẽ reddituum beneficij, ſed ſatis eſt vt ei tribuat eleemoſynam congruam ſecundùm morem ciuitatis, vel prouinciæ, niſi in fundatione ipſius beneficij aliud cautum fuerit, S.Congr.Conc.ſuper decretis *de celebrat. Miſſar.dub*.8.

15. Eleemoſynas Miſſarum celebrandarum non poſſunt adminiſtratores Eccleſiæ accipere ſi illis nonniſi poſt longum tempus ſatisfacere valent.

15. Eleemoſynas Miſſarum celebrandarum non poſſunt adminiſtratores Eccleſiæ magnæ deuotionis, & concurſus accipere, ſi iiſdem Miſſis nonniſi poſt longum tempus ſatisfacere valeant, niſi de conſenſu eorum, qui eleemoſynas tribuunt, ead.S.Congr.*dub*.14.

16. Epiſcopi in ſuis diœceſibus interdicere debent ne cui vago & ignoto Sacerdoti Miſſas celebrare liceat.

16. *Ne cui vago, & ignoto Sacerdoti*, &c.] Vide Azor.*inſtit.moral.p*.1. *lib*.12.*cap*.18.*quaſ*.9. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p*.2.*alleg*.21.*n*.1. Hieron.Roder.*in compendio quæſt regul.reſol*.25.*de celebrat. Miſſa, num*.17. & latè *infrà, ſeſſ*.23.*de reform.cap*.16.

17. Miſſæ ſacrificium extra Eccleſiam peragi non debet.

17. *Néve patiantur priuatis in domibus*, &c.] Vide Henriq.*in ſum.lib*.8. *cap*.56.Gutier.*canon.lib*.1.*c*.30.*num*.24.*cum ſeqq*. latè Fr.Ioan.de la Cruz

de

de ſtatu Relig.lib.2.cap.5.dub.7. Petr.de Ledeſma *in ſumma p.1.de Sacram.* vbi de Euchariſt.*concl.2.dub.1.& 2.* Azor. *inſtit.moral.p.1.lib.10. cap.26. à princip.* Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.2.cap.3.num.21.in fine, pag.* 40. Ægid. de Coninck *de Sacrament.tom.1.quæſt.83.num.223. cum ſeqq.* Bonacin. *de Sacrament.diſp.4.quæſt.vlt.puncto 9. num.9. & 10.* Paul.Laymann *in Theolog.moral.lib.5. tract.5.cap.5. num.4.* Fr.Ludouic.Miranda *in man.Pralat. tom.1.quæſt.40.art.9.concl.3.& 4.* Ioan. Valer. *de different.inter vtrumque forum,verbo Miſſa,differ.2.* Aloyſ Ricc. *in deciſ.curiæ Archiep.Neapol.p.4. deciſ 78.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract 4. quæſt.137.* vbi ex Nald.*verbo Miſſa num.31.*& ex commentar.ſuis *de humana vita ſtatu p.1. cap. 15. obligat* 4. ſubdit Epiſcopum non poſſe dare licentiam alicui vt domi locum honeſtum habeat, qui per modum ſacelli ſolùm diuino cultui ſeruiat,in quo celebretur.

18. Vtrùm priuilegium Epiſcoporum quòd cum Altari portatili celebrare poſſint,& ſibi facere celebrari,de quo *in cap.vlt.de priuileg.lib.6.* ſublatum ſit per hoc decretum, dubitat Nauarr. *conſil.16.in antiq.* aliàs *5.in nouis* ſub illo tit.*de priuileg.* Sed ſublatum non eſſe,reſoluunt Azor. *d.cap.26.quæſ.4.* Ludouic. Beia *reſponſ.caſuum conſcient.p.4.caſu 33.* Vgolin.*de officio Epiſcopi cap.2.§.2. num.4.* Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarræ,lib.1.tit.18.l.7.de Epiſcopis num.73.* Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.2.alleg.23.num.5.* Ratio eſt, quia intentio Concilij eſt tollere abuſus, & in Epiſcopis non eſt abuſus, cùm fiat ex cauſa vt quotidie Miſſam audiant,*d.cap.fin.* quam non audirent ſi illa priuilegia Epiſcopi derogarentur;& maximè tranſeundo, & itinerando, vel ex cauſa valetudinis concedit Ioan.Valer. *de differ.inter vtrumque forum,verbo Miſſa, different.2. verſ hac tamen regula*; & ſaltem occaſione peſtis, & belli admittit Sell. *d.cap.18. num.5.* vbi refert ita fuiſſe deciſum in cauſa Lombardiæ 17.Auguſti 1630.

18. Priuilegium Epiſcoporum, quod cum Altari portatili celebrare poſſint, & ſibi facere celebrari, eſt ſublatum per hoc decretum.

19. Sed an facultas, quam Epiſcopus concedere poterat, vt in ſua diœceſi extra locum ſacrum in Altari portatili quis celebraret, per *cap. Miſſarum, de conſecrat. diſt.1.* ſit reuocata per Concil.in præſenti? Reuocatam eſſe abſolutè tradunt Paul.Fuſc. *de viſitat. lib.1. cap.21. num.8.* Nauarr.*in man.cap.25.num.81.* Gutier. *d.cap.30.num.25.* Azor *d.cap.26. quæſ.8.* Ioann.Valer. *d.differ.2.verſ.ſecundò fallit.* Et ſic ad Papam ſolum, & non ad Epiſcopum ſpectare poſt Concil. Trid. licentias huiuſmodi concedere, referunt deciſum Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.538.num.vlt.in 1.edit.* aliàs *reſol.460. in fine in 2. edit.* Ioan. Valer. *loco proximè citato.* Armendar. *d.l.7.de Epiſcopis num.74.* vbi *num.70. & 71.* addit pariter fuiſſe reſolutum non poſſe ordinarium reſtringere, aut aliquo modo impedire licentias à Sede Apoſtol. conceſſas celebrari faciendi in priuatis oratoriis,vigore *d.cap.Miſſarum,* ſed debere earum formam obſeruare, viſitando tantùm Oratoria ſi decenti loco, ornatóque ſint.

19. Licentia, quam Epiſcopus concedere poterat, vt in ſua diœceſi extra locum ſacrum in Altari portatili quis celebraret, eſt reuocata per hoc decretum.

20. Ex iuſta autem cauſa poſſe Epiſcopum facultatem concedere celebrandi extra Eccleſiam, vel alium locum ſacrum, non obſtante hoc decreto, illud ſolùm pro libito, & ſine iuſta cauſa fieri prohibente

20. Epiſcopus ex iuſta cauſa poteſt concedere facultatẽ celebrandi extra Eccleſiam.

reſoluunt Nauarr.*conſ.16.in antiq.* aliàs *conſil.5.in nouis,de priuileg.* Sayr. *in floribus deciſ.ſub eod.tit.deciſ.*17.Ludouic Beia *d.caſu* 33.*verſ.tertiò dico.* Zerol. *in praxi Epiſcop.part.* 1. *verbo Miſſa*, Piaſec. *in ſimili praxi part.*1. *c.*5.*n.*8. Villalob.*in ſum.p.*1.*tract.*8.*different.*13.*n.*2.*ad fin.* Hieron.Roder. *in compend.quæſt.regul.reſol.*9.*num.*5. Bonacin. *de Sacram. diſp.*4. *quæſt.vlt. puncto* 9.*num.*10. Raguc. *de Miſſa in Eccleſia quæſ.*57.*num.*1. vbi *num.*2. *cum ſeqq.*ponit exemplum vrgentis neceſſitatis, videlicet cùm multitudo maxima populi adeſſet in campo, & vellet ac teneretur audire Miſſam, nec adeſſet locus capax, vel cùm ad audiendum maxima populi frequentia confluit, ſeu tempore belli, aut peſtis, Ioan.Valer. *d.verbo Miſſa differ.* 2. *verſ. vno tamen caſu, & verſ. quartò fallit*, vbi exemplificat quando fiunt ſupplicationes ad parua eremitoria, vel debent celebrari aliquæ Miſſæ nouæ,ad quas maxima multitudo,quam Eccleſia, vel eremitorium capere non poteſt,conuenit,vel quando Eccleſiæ ſunt combuſtæ,& exercitus exiſtit in campo; ego ipſe *de officio, & poteſt.Epiſcopi p.*2.*alleg.*23.*num.*8.

21. Contra Azor.*d.p.*1.*lib.*10.*cap.*26.*quæſ.*3.Valer.Reginald.*d.lib.*29. *num.*176.Ægid.de Coninck *de Sacrament.quæſt.*83.*num.*225.Fr.Ludouic. Miranda *in man.Prælat.tom.*1.*q.*40.*art.*9.*concl.*3.*in fine*, exiſtimantes nec iuſta de cauſa poſſe Epiſcopum dare facultatem celebrandi in capella domus priuatæ,& ſub dio,etiam adhibito vtroque Altari,firmo ſcilicet, & portatili.

22. Licentiæ conceſſæ Fratribus Prædicatoribus,& Minoribus celebrandi in Altari portatili ſunt reuocatæ.

22. Vtrùm autem licentiæ, ſeu priuilegia conceſſa *in cap. in his* 30. *de priuileg.* & per diuerſos ſummos Pontif. Fratribus Minoribus, & Prædicatoribus celebrandi in Altari portatili ſine alia ordinariorum licentia in locis, quos degunt, reuocata ſint per hoc decretum? Reuocata eſſe, tenent Nauarr.*d.cap.*25.*num.*82. *in fine*, Stephan. Durant. *de ritibus Eccleſ.lib.* 2. *cap.* 6. *num.* 3. *verſ. quo etiam decreto, & num.*8. Henriquez *d. cap.*27. §.3. *in commento littera F.* Soar. *d.diſput.*81. *ſect.*3. *verſ.quarta exceptio*, Fr. Ludouic. Miranda *d. quæſt.*41. *artic.*9. *concluſ.*4. Molfeſ. *in ſumm. Theolog. moral. tract.*3. *cap.*10. *num.*39. Homobon. de Bonis *d.tract.*4.*quæſt.*137. Azor. *d.cap.*26.*quæſ.*7. Ludoic.Beia *d.caſu* 33. *verſic. & quamuis*; Ægid. de Coninck *d.quæſt.*83. *num.*226. Ioan.Valer. *d.verbo Miſſa,differ.*2. *in princip.* Raguc.*d.quæſ.*57.*num.*1. Ego ipſe *dicta alleg.*23.*num.*4.

23. Contra Fr.Emman.*in ſumm.verbo Miſſa, num.*16.*& quæſt. regul. tom.*1.*quæſt.*43.*art.*5. Villalob. *in ſumm.p.*1.*tract.*8.*differ.*23.*num.*6.§.*tambien tienen*,Petr.de Ledeſma, & Ioan.à Cruce, quos refert, & ſequitur Portel.*in dubijs regularib.verbo Altare,num.*1.Hieron.Roder.*d.reſol.*9.*n.*4. exiſtimantes poſſe hodie Regulares vti dictis priuilegiis tacentibus, & non contradicentiubs Epiſcopis.

24. Miſſa extra Eccleſiam, & locum ſacrum ad id ſpecialiter deputatum non poteſt celebrari.

24. *Atque omnino extra Eccleſiam*, &c.] Vide S.Thom. 3.*p. quæſt.*85. *artic.* 3. *ad* 1. Gullielm. Durand. *in rationali diuinor. offic. lib.* 4. *cap.* 1. *num.*41.Petr.de Ledeſma *in ſumma p.*1.*de Sacrament.*vbi de Euchariſtia, *cap.*2. Soar. *d.diſp.*81. *ſect.*3. & 5. Ioan. de la Cruz *d.lib.*2. *cap.*5. *dub.*7. Azor.*d.cap.*26.*quæſ.*1. Cened. *practic.& canonic.quæſt. quæſt.*44. *à num.*5.

Filliuc.

Filliuc.*in quaſt. moralib. tom.1. tract.5. num.115.* Ioan.Valer.*d.differ.2. in princ.verſ. Miſſa*, Fr. Ludou. Miranda *d. quaſt.41. art.9. concl.2.* Raguc. *d. quaſ.57. in princip.*. Fernandez *in examine Theologiæ moralis p.3.* cap.5. §.10. Raguc. *de Miſſa in Eccleſia quaſ.57.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ.tract.4.quaſt.158.* Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta,præc.1. lib.3.cap.13.num.2.* citatos per me *d.p.2.alleg.23.n.1.* vbi *num.2.* cum pluribus reſoluo mortale eſſe peccatum extra caſum neceſſitatis in loco non ſacro celebrare,licèt non detur ſcandalum.

25. *Dedicata Oratoria*, &c.] Oratoria in particularium dumtaxat domibus exiſtentia comprehendi ſub hoc decreto, reſoluit Sell. *in ſelectis canon. cap. 18. num.25.* aſſerens ſic fuiſſe reſolutum in Florentina 1.Septembris 1615.& in Colimbrien.1.Iulij 1616. 25. Oratoria in particularium dumtaxat domibus exiſtentia comprehenduntur ſub hoc decreto.

26. Eccleſiæ, vel Capellæ publicæ non comprehenduntur hoc decreto, dummodo earum ianua in via publica exeat, & ad illam omnibus publicus pateat acceſſus, nec feneſtræ in illa ſint, per quas in eam proſpectus haberi valeat, habeátque neceſſaria requiſita, nec iuribus parochialibus præiudicetur,ita Sell. *d.c.18.n.26.* atteſtans ita fuiſſe deciſum in dictis Florentina,& Colimbrien. 26. Eccleſiæ,vel Capellæ publicæ non comprehenduntur hoc decreto.

27. *Ab Eccleſiis verò muſicas eas*,&c.] Vide Caiet.*in 2.2.q.91. art.1. verſ. inter hæc*, Nau. *in man. cap.12. num,87.* Valent. *2.2. diſp. 6. quaſt.9. puncto vnico*, Soar. *tom. 2. de relig. lib. 4. de orat. cap.13. num. 16. & 17.* Sanch.*in præcepta Decalogi tom.1.lib.2.c.8 num.7.* Bonacin.*de horis canon. diſp.2.quaſt.1. puncto 3.num.1.* metipſum *in collect. ad cap. dolentes num.15. de celeb. Miſſar.* 27. Muſicæ laſciuum quid aut impurum miſcentes,& vana ac profana colloquia ab Eccleſiis arcenda.

28. Muſica inſtrumenta in Eccleſiis licita eſſe ſi decenter adhibeantur, docent Caiet. *in ſum.verbo organorum vſus*, Soar. *d.lib.4.c.8.n.5.cum ſeqq.* Carol.Macign. *de horis canon.c.61. n.9.* Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract.5.c.2.à n.65.* Filliuc.*in quaſt.moral.tract.23.cap.3. ad fin. n.120.* Peregrin. *in conſtit.cleric. Regular. p.1.c.1.§.10.* Ego ipſe *in collect.ad d.c. dolentes num.16.* 28. Muſica inſtrumenta in Eccleſia licita.

29. *Ne Sacerdotes aliis, quàm debitis horis celebrent.*] Tempus, ſeu horam celebrandæ Miſſæ regulariter incipere ab aurora, quando aër incipit illuſtrari, ſeu illuminari per primam Solis irradiationem, vel paulo antè per dimidiam horam vſque ad meridiem, tradunt Nau. in manu. *cap.25. num.85. & de orat. miſcel. 76.* Henriq. *in ſum.lib.9.cap.24.* §.6. Sot.*in 4.diſt.13.q.2. art.2.* Victor.*in ſum.* vbi de Euchariſtia,*num.97.* Stephan. Durant. *de ritibus eccleſ.lib.2.cap.7.* Soar. *tom.3. diſp.80. ſect.4.* Fr.Emman. *in explicat.Bullæ Cruciatæ §.13.ad fin.* Nald. *verbo Miſſa n.21.* Barthol.ab Angelo *de Miſſa dial.5.§.647.* Azor. *inſtit.moral.p.1. lib.10. cap.25.* Vaſq.*in 3.p.tom.3. diſp.233.num.26. cum ſeqq.* Piaſec. *d.c.3.n.22. verſ. ſtatutis*, Pitigian. *diſt.13.quaſt.2.art.4.* Ægid.de Coninck *de Sacrament.tom.1.quaſt.83.num.217.cum ſeqq.* Fr.Ioan.de la Cruz *de ſtatu relig. lib.2.cap.5.dub.6.* Valer.Reginald. *d.lib.29. num.173.* Fr.Ludou.Miranda *d.tom.1.q.40.art.10.* Bonacin. *de Sacrament. diſp.4. q.vlt.puncto 9.à princ.* Filliuc. *d. tom. 1. tract.5. à n. 111.* Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta præc.1.lib.3.cap.17.* 29. Miſſæ celebrandæ tempus.

Digitized by Google

30. Miſsā in propria Eccleſia celebrare debet parochus, & non in alia.

30. Miſſam in propria Eccleſia celebrare debere parochum, & non in alia, quacunque conſuetudine in contrarium non obſtante, tenet Sell. *d. cap.* 18. *n.* 20. aſſerens ita fuiſſe deciſum in Lucana 15. Septembris, & 17. Nouembris 1629.

31. Miſſas duas feſtis diebus poteſt parochus ob defectū Sacerdotum ex conceſſione Epiſcopi celebrare.

31. Miſſas duas feſtis diebus poſſe parochum ex conceſſione Epiſcopi ob defectum Sacerdotum celebrare, tradit idem Sell. *citato loco*, vbi atteſtatur ita fuiſſe reſolutum ſub die 17. Auguſti 1626.

32. Miſſas celebrare ante celebrationem Miſſæ in Eccleſia parochiali non prohibetur Regularibus in ſuis Eccleſiis.

32. Miſſas celebrare nequaquam prohibetur Regularibus in ſuis Eccleſiis ante celebrationem Miſſæ in Eccleſia parochiali, idem Sell. *vbi ſuprà*, qui refert ita deciſum in nullius prouinciæ Rauennaten. 15. Septembris 1629.

33. Epiſcopus non poteſt concedere licentiam vt quis celebrare poſſit Miſſam cum Barettino.

33. Epiſcopus non poteſt concedere licētiam vt quis celebrare poſſit Miſſam cum Barettino in capite, ſed tantùm ad ſummum Pontif. ſpectat dare huiuſmodi licentiam, ita Sell. *d. c.* 18. *n.* 27. referens ſic reſolutum ſub die 16. Februarij 1619. & ego ipſe *de officio, & poteſt. parochi cap.* 11. *num.* 36.

34. Miſſarum & candelarum certus numerus ſuperſtitioſus ab Eccleſia remouendus.

34. *Quarundam verò Miſſarum, & candelarum*, &c.] Vide Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo Miſſa*, Gabr. Vaſq. *in* 3. *p. tom.* 3. *diſp.* 233. *num.* 26. Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 1. *lib.* 2. *cap.* 40. *n.* 40. vbi *num.* 41. agit de Trintariis ſancti Amatoris, de quibus etiam Petr. Ciruelo *in tract. de ſuperſtit. p.* 3. *c.* 11. Martin. Delr. *diſquiſ. magic. p.* 2. *q.* 4. *ſect.* 7. Torreblanc. *de Magia lib.* 1. *q.* 28. *n.* 11. Et de Trintariis S. Gregorij vide Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. p.* 1. *tract.* 4. *c.* 13. *q.* 127. Torreblanc. *d. q.* 28. *à n.* 12. Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regular. reſol.* 25. *num.* 8. metipſum *de officio, & poteſt. parochi, cap.* 11. *num.* 29. vbi refero quomodo dici debeant triginta Miſſæ S. Gregorij.

35. Parochus tenetur populum monere vt frequenter ad ſuas parochias ſaltē diebus Dominicis & maioribus feſtis accedant.

35. *Moneant frequenter*, &c.] Vide Ferdinan. Paez Luſit. *in repet. cap. Miſſas, de conſecr. diſt.* 1. *n.* 133. Gutier. *Canon lib.* 1. *cap.* 38. *à n.* 7. Soar. *tom.* 3. *diſp.* 87. *ſect.* 2. *in dubio, circa ſecundam Miſſæ diuiſionem*, Cened. *ad Decretal. collect.* 104. Fr. Emman. *in ſum. tom.* 1. *cap.* 149. *num.* 25. *& quæſt. regular. tom.* 1. *q.* 43. *art.* 7. Henriq. *in ſum. lib.* 9. *c.* 25. §. 9. Azor *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 7. *cap.* 6. *q.* 4. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 10. *q.* 3. *num.* 22. Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.* 1. *q.* 85. *n.* 312. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. p.* 1. *deciſ.* 152. latè Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præc.* 1. *lib.* 2. *cap.* 3. *n.* 8. *cum ſeqq.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *verbo Parochia, & p.* 1. *verbo Miſſa.* § 6. vbi atteſtatur deciſum non poſſe Epiſcopum cogere populum mulctis & pœnis, etiam in caſu notabilis negligentiæ, aut contumaciæ ire ad audiendam Miſſam in parochia ſua, de quo Fagundez *d. cap* 3. *n.* 13. refero *d. p.* 2. *alleg.* 24. *n.* 17. vbi *n.* 18. aduerto Miſſæ audiendæ præceptum adimpleri quocunque in loco audiatur, ſiue in propria parochia, ſiue in qualibet alia Eccleſia, aut loco vbi celebretur: poſſe tamen fieri aliunde, vt aliquis peccet non audiendo Miſſam in propria parochia, videlicet ſi nolit eam audire ex contemptu, aut quando parochus declarat ea quæ parochiani ſcire tenentur, latiùs de his omnibus *in meo tract. de officio, & poteſt. parochi cap.* 11. *ex num.*...

36. *Hæc*

36. *Hæc igitur omnia*,&c.] Poſſe Epiſcopum Regulares cogere vt in offertorio Miſſarum conuentualium, quæ Dominicis diebus in monaſteriis celebrantur,declarent fidelibus,quæ feſtiuitates & ieiunia in illa hebdomada occurrant, ne ignorantia horum feſtorum, & ieiuniorum præcepta eccleſiaſtica à fidelibus trãſgrediantur,tenent Portel.*in dubiis regul.verbo Epiſcopus n.7*.Fr.Emman.*quæſt.regul.tom.1.q.43.a.7*.vbi refert ſe ita vidiſſe obſeruari à quibuſdam Fratribus Ordinis Mendicantium in diœceſi. Elboren. Regni Portugaliæ, refero ego ipſe *d.alleg.24.n.21. & de officio,& poteſt. parochi cap.16.n....* 36. Regulares cogere poteſt Epiſcopus vt in offertorio Miſſarũ conuentualium in diebus Dominicis declarent fidelibus, quæ feſtiuitates & ieiunia in illa hebdomada occurrant.

37. Vnde feſtos dies & ieiunia in ſuis Eccleſiis annunciare nullatenus prohiberi Regulares,dicit Laurent. de Peirinis *in conſtit.ſui Ordinis Minimorum tom.2.conſtit.7.* Pij V.*n.13.verſ.ad primum,pag.193*. referens ita fuiſſe deciſum ſub die 2.Iulij 1620. 37.Feſtos dies,& ieiunia in ſuis Eccleſiis annunciare nullatenus prohibentur Regulares.

38. Regularibus non eſſe prohibitum inter Miſſarum ſolemnia vertere ſe ad populum,& generalem confeſſionem pro eo facere,atque etiam in medio Altaris ſiſtendo eleemoſynas,& oblationes ab offerentibus recipere, non autem eis licere ab Altari diſcedere, & per Eccleſiam circumire, reſoluit Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib. 1. cap.13. num.3*. vbi refert ſic fuiſſe deciſum in nullius prouinciæ Rauennaten. 15.Septembris 1629. 38 Regularibus non eſt prohibitum inter Miſſarum ſolemnia vertere ſe ad populum, & generalem confeſſionem pro eo facere.

39. Regularibus nequaquam prohibitum eſſe Miſſas celebrare, & campanas pulſare in ſuis Eccleſiis ante celebrationem Miſſæ, & pulſationem campanæ in Eccleſia parochiali, ideóque ordinarium minimè hoc illis prohibere poſſe, ſed tantùm monere populum vt accedat ad Eccleſiam parochialem ad S.Concilij Trid. præſcriptum, tenet Ald.*d.c.13.n.4*.atteſtans ita reſolutum in d. nullius prouinciæ Rauen. 39. Ordinarius non poteſt prohibere Regularibus ne Miſſas celebrent, & cãpanas pulſent in ſuis Eccleſiis ante celebrationem Miſſæ in Eccleſia parochiali.

40. Regularibus Miſſæ ſacrificium in Eccleſia ſeculari de conſenſu Rectoris eiuſdem Eccleſiæ celebrare licere,tradit Sell.*in ſelect.canon. cap.15.num.8*. atteſtans ſic decidiſſe S.Cong.Epiſcop. & Regul. ſub die 10. Ianuarij 1610. 40. Regularibus licet celebrare Miſſã in Eccleſia ſeculari de conſenſu Rectoris eiuſdem Eccleſiæ.

41. Regulares non poſſe in Sabbato ſancto benedicere domos,cùm non poſſint hoc munus extra Capitulum ſuum exercere,concludit Sell. *d.c.15.n.10*.aſſerens ita fuiſſe reſolutum ſub die 23.Nouembr.1619. 41 Regulares non poſſunt in Sabbato ſancto benedicere domos.

DE REFORMATIONE.

Omnes Clerici ſint à negotiis ſecularibus alieni,honeſtè, grauitérque ſe gerant, ac ſanctè viuant; cùm cæteri in eos ſuos oculos conȋiciant,ex iiſque ſumant, quod imitentur.

CAPVT I.

1. VIDE Giſbert. Scheuic. *de eccleſiaſt. vita, & moribus*, Camill. Borrel. *in ſum. omnium deciſ. tom. 1. tit. 11.* Campan. *in diuerſ. iuris* 1.Doctores referuntur de vita,& honeſt. cleric. agentes.

*iuris canon.rub.*4. Bellet.*diſquiſit. cleric. p.*1.*tit. de diſcipl.cleric.* metipſum *in collect. ad cap.* 2.*& per totum de vita, & honeſt. cleric. & de officio & poteſt.parochi cap.*6.*& de iure eccleſiaſt.lib.*1.*cap.*40.

2. Luxus in habitu ſeu veſtitu.

2. *De luxu.*] De hoc in habitu, ſeu veſtitu, aut veſtium colore, vel nimio crinium, ſeu capillorum cultu, aut affectata compoſitione, dixi latè *d. tract. de iure eccleſiaſt. lib.*1. *cap.*40. *ex num.* 17. *cum multis ſeqq.*

3. Comeſſationes.

3. *Comeſſationibus.*] De comeſſationibus, & inhoneſtis conuiuiis à clericis fugiendis, egi *eod. tract. de iure eccleſiaſt. lib.* 1. *cap.* 40. *ex num.*51.

4. Choreæ.

4. *Choreis.*] Non licere clericis intereſſe choreis, & ſaltationibus, ne propter motus obſcœnos oculi eorum contaminentur, probant *cap. Presbyteri* 19. *diſt. l.*57. *tit.*5. *part.* 1. vbi Gregor. Lop. *in gloſ.* 1. *& l.*34. *tit.*6. *part.*1. vbi *gloſ.* 7. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 13. §.30. *n.*1. Ego ipſe *d.tract.de iure eccleſiaſt.lib.*1.*c.*40.*n.*61.

5. Clericis ad aleas & taxillos ludere non licet.

5. *Aleis.*] Non licere clericis ad aleas, & taxillos ludere, probat *cap. penult. de vita, & honeſt. cleric. cap. cùm inter dilectos, de exceſſ. Prael. l.*57. *tit.*5. *part.*5. Fr.Emman. *quaeſt. regul. tom.*2.*quaeſt.*37.*art.*1. Paul.Comitol. *reſponſ. moral.lib.*1.*quaeſt.*90. Camill.Borrel. *d.tit.*11. *num.*33. Aldrete *de religioſa diſcipl.tuenda lib.* 2. *cap.*16. §.3.*num.*17. Molin. *de iuſtit. tract.*2. *diſp.*51. *verſ. quod verò*, Carol. de Graſſ. *de effectib. clerical. effectu* 22. Farin. *in praxi crimin.p.*3. *quaeſt.*109. *num.*92.*cum ſeqq.* Squillante *de obligat. cleric. p.* 2. *num.*45. Bellet. *diſquiſit. cleric. p.* 1. *tit. de diſciplina cleric.* §. 24. Illuſtriſſ. D. Roder. à Cunha *in comment. ad cap.* 1. *num.* 1. *cum ſeqq.* 35. *diſt.* Vgolin. *d. cap.*13. §.22. *num.*2. vbi ſubdit hoc procedere in omnibus clericis, qui Ordine ſacro initiati ſunt, vel in minoribus conſtituti, ſi beneficium habeant eccleſiaſticum, & *num.* 3. quòd nec per alium ludere poſſunt, & in fine reſtringit vbi animi gratia ſecretò, & modicè luderent abſque ſcandalo, & §.23. *num.*1. reſoluit peccare mortaliter clericos praedictos, qui aleis, & taxillis ludunt, refero ego ipſe *d. tract. de iure eccleſ. lib.*1.*cap.*40. *n.*66. *cum ſeqq.*

6. *Necnon ſecularibus negotiis fugiendis.*] De his omnibus latè egi *d. tract. de iure eccleſiaſtico, lib.* 1. *cap.* 40. *à num.* 83. *vſque ad num.*131.

7. Subditus non poteſt à correctione quam ſuperior contra illum facit, appellare.

7. *Nec appellatio executionem*, &c.] Subditum non poſſe à correctione, quam ſuperior contra illum facit, appellare, probat *cap. ad noſtram* 3. *de appellat.* Innoc. *in cap. vnic.* vbi Bald. *num.* 2. Abb. *num.*7. *&* 8. Alex. de Neuo *num.*13. *&* 14. Rebuff. *tom.*3. *ad leges Galliae, tit. de appellat. art.*7. *gloſ.*2. *num.* 24. *verſ. vndecimo*, Petr. Gregor. *in tract.de appellat. lib.*2.*cap.*10.*num.*7.*verſ. in Gallia*, Sigiſm. Scacc. *eod. tract. quaeſt.*17 *limit.*26. *num.*9.

Qualitates

Digitized by Google

Qualitates aſſumendorum ad Eccleſias cathedrales, qui vita bona, & Ordine ſacro præditi eſſe debent, ac tales, qui cæteros docere valeant, quæ probari debent teſtimonijs, &c.

CAPVT II.

1. VIde Salzed. ad Bernard. cap. 25. litt. A. verſ. & non ſolùm, Flamin. Pariſ. de reſignat. benefic. lib. 8. q. 5. num. 5. Campan. in diuerſ. iuris canon. rub. 7. cap. 6. à num. 37. Franc. Leo. in theſauro fori eccleſ. p. 1. cap. 3. metipſum de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 1. tit. 1. cap. 5. à n. 4. & p. 2. alleg. 1. & conſtit. Gregorij XIV. incip. Onus Apoſtolicæ, ſub dat. Romæ die 1. Maij 1590. quam refert Quarant. in ſumma Bullarij, verbo electio. pag. 309. Proceſſum Inquiſitionis faciendæ ſuper qualitatibus ordinãdorum ad Cathedrales de mandato S. D. N. Vrbani VIII. confectum poſui d. cap. 5. poſt num. 4. ſecundùm Lugdunen. impreſſ.

1. Doctores de materia cap. agentes.

2. Verùm etiam in ſacro Ordine antea, &c.] Oportere promouendum ad Epiſcopatum in ſacro Ordine antea ſaltem ſex menſium ſpatio conſtitutum fuiſſe per hoc decretum, tradunt Vgolin. de officio Epiſcopi cap. 1. §. 2. num. 1. Franc. Leo d. cap. 3. num. 9. Campan. d. rub. 7. cap. 6. num. 45. Sed per dictam conſtitut. Gregorij XIV. quæ vtitur plurali numero, oportere omnibus ſacris initiatum fuiſſe ante ſex menſes, aduertit Campan. in d. ſuo diuerſor. iuris canon. rub. 11. cap. 7. num. 8. quem refero d. alleg. 1. num. 37.

2. Promouendus ad Epiſcopatum debet eſſe conſtitutus in ſacro Ordine antea ſaltem ſex menſium ſpatio.

3. Si ſacerdotium non præceſſerit, validam tamen eſſe Ordinis Epiſcopalis collationem, etenim præpoſteratio in collatione Ordinum non vitiat, licèt executionem impediat, tenent gloſ. & Doctores in cap. ſolicitudo 52. diſt. Rendina in promptuario recept. ſentent. tom 1. tit. 38. num. 6. Fornar. de ſacram. Ordinis, cap. 6. num. 5. Campan. in d. diuerſorio iuris canonici, rub. 10. cap. vnic. num. 3.

3. Epiſcopalis Ordinis collatio valida eſt etiamſi ſacerdotium non præceſſerit.

4. Contra gloſ. fin. in cap. vnic. de clerico per ſaltum prom. Sylueſt. in ſumm. verbo Ordo 2. num. 1. Borgaſ. de irregular. part. 5. ſub rub. de clerico per ſaltum promoto num. 3. Sà in aphor. verbo Ordo, num. 25. Maiol. de irregular. lib. 4. cap. 12. num. 3. Henriq. in ſumm. lib. 10. cap. 7. §. 1. Salzed. ad Bernard. in pract. cap. 24. lit. A. verſ. inter promotos. Azor. inſtitut. moral. part. 2. lib. 3. cap. 30. quæſ. 9. Illuſtriſſ. D. Roderic. à Cunha in comment. ad d. cap. ſolicitudo num. 16. exiſtimantes Epiſcopalem Ordinem non ſuſcipere, qui ſacerdotio caret.

5. Scientia verò, &c.] Vide Petr. Alphonſ. de Vaſconcellos in harmonia rubr. iuris canon. ſub tit. de ætate, & qual. n. 4. Henriq. in ſumm. lib. 10. c. 16. §. 2. litt. R & cap. 33. §. 2. & lib. 14. c. 9. §. 1. verſ. gradus. Menoch. de arbitr. caſu 425. num. 35. Cened. ad Decretum, collect. 51. num. 4. ad fin. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloſ. 4. num. 67. Azor. inſtit. moral. p. 2. lib. 3. cap. 28. quæſ. 9. & lib. 6. cap. 6. quæſ. 1. Leſſ. de iuſtit. lib. 2. cap. 34. dub. 24. Valer. Reginald. in praxi fori pœnitent. lib. 30. tract. 3. num. 171. Campan. in diuerſ. iuris canon.
rub. 3.

5. In Epiſcopum promouendus debet eſſe Doctor, aut licentiatus in S. Theologia, vel iure Canonico, aut ſaltẽ publico alicuius Academiæ teſtimonio idoneus ad alios edocendos repertus.

Digitized by Google

rub.3.c.4.n.1.cum ſeqq. Bellet. *diſquiſit.clerical.p.1.tit.de diſcipl.cleric.§.4.à n.33.*Homobon.de Bonis *de examine eccleſ.p.5.tract.1.c.9.q.52.*metipſum *d.alleg.1.num.24.& in collect.ad cap.cùm in cunctis num.20.de elect.*

6. Gregorius XIV. 6. Addit prætereа præfata conſtitutio Gregorij XIV. huiuſmodi Conciliari diſpoſitioni, vt peculiaris circa doctrinam promouendi ad Epiſcopatum diligentia adhibeatur,ita quòd priuilegium Doctoratus, aut Licentiaturæ nemini ſuffragetur, ſed de eorum etiam doctrina diligens fiat inquiſitio, niſi ex aliqua publica functione illud notorium eſſet.

7. Clemens VIII. 7. Sed poſtmodum Clemens VIII. peculiari ſub decreto ſtatuit quòd ad Epiſcopatum Italiæ aſſumendi in Vrbe coram ipſo, & S^c Congregatione Cardinalium, aliorúmque grauium, & peritorum Prælatorum, ac virorum:in Gallia verò, & Hiſpania coram S.R.E. Cardinalibus Legatis ibi exiſtentibus,& Legatis deficiētibus coram Sedis Apoſt. Nunciis, Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, & Epiſcopis de ſpeciali Papæ mandato aſſiſtentibus aliis Prælatis, & Iureperitis, vt huiuſmodi negotij grauitas requirit,ſe examini ſubiiciant,qui approbati, & non aliàs ad Eccleſiarum regimina admittantur, refero ego ipſe *d.alleg.1.num.25.& in collect.ad d.cap.cùm in cunctis num.20.*me citato Lauor.*var.lucubrat.tom.1.tit.4.cap.16.num.19.*

8. Inquiſitio proceſſus Regularium quomodo facienda cum ad Eccleſias cathedrales promouendi fuerint. 8. *Quòd ſi Regularis fuerit*, &c.] Quomodo autem facienda ſit inquiſitio proceſſus Regularium cùm ad Eccleſias cathedrales promouendi fuerint, dicitur *in d. conſtit.* Gregorij XIV. *in verſ. quod autem,* & in formula proceſſus formandi iuxta mentem S.D.N.Vrbani VIII. relati per me *d.p.1.tit.1.cap.5.poſt num.4.ſub rub.quid ſeruandum ſi promouendus ſit Regularis.*

9. Religioſus poteſt in Epiſcopum eligi. 9. Poſſe enim Religioſum in Epiſcopum eligi, probat *cap.penult. in fine,de vita, & honeſt. cleric. cap.nullus Religioſus, de elect. lib.6.* dum tamen ſuus ſuperior conſentiat ei acceptanti electionem de ſe factam, aliter Monachus non poteſt conſentire,gloſ.*in d.cap.nullus,& in cap.ſi Religioſus,& in cap.quàm ſit,eod.tit.de elect.in 6.* Illuſtriſſ. D.Roder. à Cunha *in comment.ad cap.bene num.2.diſt.61.*

10. De natalibus,ætate, & moribus, qui requiruntur in promouendis ad Eccleſias cathedrales,dictum eſt *ſup.ſeſſ.7.de reform.cap.1.*

Diſtributiones quotidianæ creandæ ex tertia parte quoruncunque fructuum, quoruncunque beneficiorum; portiones abſentium cedunt pijs locis arbitrio Epiſcopi,niſi actu miniſtrent in Eccleſia curata extra ciuitatem, &c.

CAPVT III.

1. Doctores de materia cap agentes. 1. VIde Couarr.*lib.3.var.cap.13.num.7.*Nauarr.*de orat.miſcel.59.n.6. & miſcel.14.num.51.* Henriq.*in ſum.lib.7.de indulgent.cap.39.§.3.* Zerol. *in praxi Epiſcop.p.1.verbo diſtributiones*, §.4. Azor. *inſtitut.moral. p.2.*

p.2.lib.7.cap.7.q.8. Nicol. Garc. *de benefic. p.3. cap.2. num.430. cum ſeqq.* Monet. *de diſtribut. quotid. p.3.q.6.num.29.* Anton. Ricciul. *de iure perſonarum extra gremium Eccleſiæ exiſtent. lib.4. cap.15.* Raguc. *de voce canon. in Capitulo, quæſt. vlt.* Rot. *deciſ.712.p.1.recent.* metipſum *in tract. de Canonic. cap.21.num.23.cum ſeqq. & ſuprà ſeſſ.22.de reformat.cap.3.* ſatis dictum eſt de materia huius decreti.

2. *Ex fructibus, & prouentibus*, &c.] Vide Nicol. Garc. *d.p.3.c.2.n.477.* dicit quòd debent eſſe fructus illius Eccleſiæ, in cuius choro ſedem habent hæ dignitates, ſecus verò ſi nullos fructus percipiant iſtæ dignitates ex illis Eccleſiis, in quibus ſedem habent in choro, tamen nunquam fecerunt reſidentiam, & habent proprium diſtrictum, in quo ſuam iuriſdictionem exercent, & *num.467.* refert deciſum huiuſmodi detractionem ex fructibus eſſe faciendam, non ſecundùm taxam antiquam, prout in libris Capitulorum, ſed ſecundùm veram eorundem fructuum æſtimationem, iuxta valorem currentem. 2. Detractio tertiæ partis fructuum conuertendæ in diſtributiones quomodo facienda.

3. Concilium in præſenti non adimere diſtributiones creatas ex anniuerſariis, & aliis communibus miniſteriis, cenſuit Rot. in Hortolan. Canonicatus 10. Iunij 1619. coram bonæ mem. Remboldo. 3. Non adimit diſtributiones creatas in anniuerſariis.

4. *Omnium dignitatum*, &c.] Obtinentem in Cathedralibus, & Collegiatis dignitatem, licèt vocem in Capitulo non habeat, nec diſtributiones quotidianas cum cæteris participet, detractioni tertiæ partis fructuum eſſe obnoxium, refert deciſum Nicol. Garc. *d.cap.2.num.481.* vbi *num. 483.* atteſtatur pariter reſolutum non comprehendi ſub hoc decreto dignitates, quæ etſi locum habeant in choro, nullas tamen habent diſtributiones quotidianas, nec ſufficientes præbendas, vel fructus tenues, quæ retineri poſſunt cum Canonicatibus, vbi eſt conſuetudo abſque alia diſpenſatione, vt *cap.1.de conſuet.lib.6.* nec illis vnire Eccleſias parochiales ad augendos fructus diſtributionum quotidianarum Epiſcopum poſſe. Vide poſita *ad d.c.3.ſeſſ.21.de reform.* 4. Dignitatem obtinens in Cathedrali, vel Collegiata, licèt vocem in Capitulo non habeat, nec cum cęteris diſtributiones participet, detractioni tertiæ partis fructuum eſt obnoxius.

5. *Sed fabrica Eccleſiæ*, &c.] Hoc decretum dum decidit portionem diſtributionum iis contingentem, qui non interſunt, applicari debere fabricæ Eccleſiæ quatenus indigeat, vel alteri pio loco, arbitrio ordinarij, loqui de diſtributionibus extraordinariis, & impropriis, quæ de redditibus particularibus dignitatum, perſonatuum, & officiorum conſtituuntur lucrifaciendæ ab eis ſolis, qui huiuſmodi beneficia habent, implendo officia & ſeruitia diuina eis ab Epiſcopo præſcribenda, & deſignanda: aliud verò decretum, quod habetur *ſuprà ſeſſ.21. de reformat.cap.3.* dum tenet huiuſmodi portionem diſtributionum intereſſentibus accreſcere, intelligi de diſtributionibus ordinariis, & propriis, quæ conſtituuntur de fructibus communibus lucrifaciendæ ab obeuntibus communiter officia diuina, referunt Nau. *de orat. miſcel.59. num.9.* Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.1.cap.16.num.25.* Galet. *in margar. caſuum conſcient. verbo officium diuinum, pag.* 190. Azor. *d.part.2.lib.7.cap.7.quæſ.8.* Monet. *d.quæſt.6.num.29.* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.7.cap.6.n.15. verſ. conſului.* Aliam concordiam aſſignant Garc. *d.cap.2.num.465.* Rot. in Aſtoricen. reſidentiæ 6. Iulij 1616. coram R.D. meo Coccino Decano, 5. Loquitur de diſtributionibus extraordinariis, & impropriis.

impreſſa poſt tract. *de diſtribut. quotid.* Alexandri Monetæ, & per Farin. *d.deciſ.*712.*p.*1.*recent.* cuius memini *de officio, & poteſt. Epiſcopi,p.*3. *alleg.*53.*num.*154.

6. *Cura animarum immineat.*] Secus ſi tantùm iuriſdictionalis; ſi verò eſt vnita, fit locus *cap.extirpanda,§ qui verò, de præbend.* & tunc cùm viſitauerit ſuam iuriſdictionem, lucrabitur præbendam, & fructus, non autem diſtributiones quotidianas, ita refert deciſum Garc. *d.p.*3. *cap.*2.*num.*335.

7. Non comprehendit Canonicos habẽtes Eccleſias parochiales, non tamen Canonicatibus annexas.

7. *Habeatur.*] Non comprehenduntur Canonici habentes Eccleſias parochiales, non tamen Canonicatibus annexas, ſeu vnitas, qui ſi in Parochialibus reſederint, & fuerint priuilegiati ad perceptionem fructuum, exceptis diſtributionibus quotidianis, iuxta Bullam Pij V. vel ex indulto Apoſt. non poterunt optare neque domos canonicales, neque Canonicatum preſbyteralem, & ſimilia, & non habeantur pro præſentibus, ſed tantùm ſunt priuilegiati ad percipiendos fructus, & id quando ſcilicet extat conſuetudo, vel ſtatutum, quo abſentes non poſſunt optare, ſecus, quo abſentes poſſunt optare, ita refert deciſum Garc.*d.p.*3.*cap.*2.*num.*337.

In Cathedrali, vel Collegiata, etiam Regulari, mancipatus non habeat vocem in Capitulo, niſi ſit Subdiaconus; oneribus ſubeundis per ſe infra annum ſint quique idonei. In poſterum prouiſio fiat ſolis habentibus integrè ætatem, &c.

CAPVT IV.

1. Doctores referuntur de materia huius cap. quoad primam partem agentes.

1. VIde Rebuff.*in tract.nominat.q.*8.*num.*3. Nauarr. *conſil.*7. *de cleric. non reſident.in nouis*, Villar *del patronado de Catalajud,part.*7.§.1. *num.*15.Fr.Emman.*quæſt.regul.tom.*1.*quæſt.*8.*art.*6.*& tom.*2.*quæſt.*51.*art.*5. Aloyſ.Ricc.*in praxi rerum fori eccleſiaſt.deciſ.*564.*in* 1.*edit.*aliàs *reſol.*486. *in* 2.*edit.*Vgolin.*de officio,& poteſt.Epiſcopi cap.*19.§.3.*num.*1.Azor.*inſtit. moral.p.*2.*lib.*3.*cap.*11.*quæſ.*20. latè Monet. *de diſtrib.quotid.p.*2.*quæſt.*20. *num.*2. *cum ſeqq.* vbi multipliciter ampliat, Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.*2. *cap.*3 *num.*7. Nicol.Garc.*de benefic part.*3.*cap.*4.*à num.*24. Homobon. de Bonis *de examine eccleſ.p.*1.*tract.*1.*cap.*10. *quæſ.*62. *in fine*, Rot.*deciſ.*600. *num.*4. *in* 1.*collect. nouiſſ. Farin.* aliàs *part.*4. *diuerſ.* metipſum *in tract. de Canonicis, cap.*37. Ludouic. Miranda *in man. Prælator. tom.* 2. *quæſt.* 23. *art* 5.*concluſ.*5.Paul.Laymann *in canon.quæſt de Prælat.eccleſ.elect.quæſt.*28. *reſponſ.*2.*& quæſt.*181.*reſponſ.*3. Raguc.*de voce canon.in Capitulo,quæſ.*24. Sebaſt. Cæſ. *in relect. de eccleſ. hierarchia, diſputat.* 2. §. 1. *num.* 22. Iul. Lauorin. *variarum lucubrat. tom.* 1. *titul.* 4. *cap.* 15. *ex num.*33. Tamburin. *de iure Abbatum, tom.*1. *diſput.* 5. *quæſ.* 8. *num.* 8. Aldan. *in compend. canon. reſolut. lib.* 1. *titul.* 8. *ex num.* 1. Sell. *in ſelectis canonicis, cap.* 2. *per tot.*

2. Procedere

Digitized by Google

2. Procedere non modò in omnibus actibus expediendis, qui capitulariter expediuntur, ſed etiam in electionibus, & minus in Synodo huiuſmodi Canonicum vocem conſultiuam, neque aſſiſtentiam, aut ſedem in Capitulo habere poſſe, refert deciſum Nicol. Garc. *d.p.*3. *cap.*4.*num.*25. — 2. Canonicus non Subdiaconus nec vocem conſultiuam in electionibus, & in Synodo habent.

3. Procedere quoque in Canonicis habentibus vocem ratione canoniæ, tenet Monet. *d.p.*2.*quæſt.*10.*à num.*1. quem refero *de Canon. c.*37. *num.*7. non autem in habentibus alio iure, puta priuilegio, ſtatuto, fundatione, vel conſuetudine, quia licèt Subdiaconi non ſint, vocem in Capitulo habere, reſoluunt Fr. Emman. *d. tom.*2.*q.*51.*art.*1. Nicol. Garc. *in addit. ad d.p.*3.*c.*4.*n.*31. Portel. *in dub. regular. verbo electio num.*6. Sigiſm. à Bononia *de elect. dub.*91.*num.*2. — 3. Procedit in Canonicis habentibus vocem ratione canoniæ.

4. Vocem in Capitulo aliquo pacto acquirere, ſeu præſcribere non poſſe Canonicum donec in ſacris fuerit conſtitutus, tenet Sell. *in ſelectis canon. cap.* 2. *num.* 3. vbi teſtatur ſic fuiſſe deciſum ſub die 20. Aprilis 1602. — 4. Canonicus in ſacris non conſtitutus vocem in Capitulo aliquo pacto acquirere, ſeu præſcribere non poteſt.

5. Canonicum in Collegiata licèt poſſit eſſe in ætate quatuordecim annorum, nihilominus niſi ſit in 22. anno, non poſſe habere vocem in Capitulo, dicit Sell. *d. cap.* 2. *num.*4. atteſtans ita fuiſſe reſolutum ſub die Auguſti 1621. — 5. Canonicus in Collegiata niſi ſit in ſacris vocem in Capitulo non habet.

6. Canonicum à Sede Apoſt. ſuper ætate diſpenſatum non prius cogendum eſſe ad ſacros Ordines promoueri, quàm ad 22. annos peruenerit, refert deciſum Garc. *d.p.*3.*c.*4.*n.*17. — 6. Canonicus à Sede Apoſt. ſuper ætate diſpenſatus nõ prius cogendus ad ſacros Ordines promoueri quàm ad 22. annos peruenerit.

7. Canonicos ſupranumerarios, qui priuilegio Apoſt. in aliqua Cathedrali recipiuntur, cum eo quòd ſolùm participent de diſtributionibus quotidianis, & nullam obtineant præbendam, ſed ad primam vacaturam iuxta eorum prioritatem admittantur, non teneri habere maiorem ætatem quàm 14. annorum, dummodo non optent niſi cum ætate requiſita, reſoluit Sell. *d.c.*2. *n.*5. vbi ait ſic fuiſſe deciſum in Venafren. 13. Martij 1603. — 7. Canonicus ſupranumerarius an habeat vocem in Capitulo.

8. Archidiaconus, ad quem de conſuetudine Eccleſiæ ſpectat abſente Decano conuocare Capitulum, & in eo proponere, ac reſolutiones accipere, id poteſt etiamſi non ſit in ſacris, cùm iſte ſit actus iuriſdictionis, qui competit Archidiacono etiam in ſacris non conſtituto, & ad Decanum non ſpectat ratione ordinis, ſed antiquitatis, & ſuperioritatis, ita refert deciſum Garc. *d.p.*3.*c.*4.*n.*26. — 8. Præſidens Capitulo etiamſi non ſit in ſacris, in eo proponere, ac reſolutiones accipere poteſt.

9. Prælato Eccleſiæ collegiatæ, etiamſi ſacris Ordinibus careat, præſidentiam, ac vocem in Capitulo competere, reſoluunt Villar. *del patronado de Calatajud. p.*7. §.1. *num.*15. Raguc. *de voce canon. in Capitulo quæſ.*5.*n.*3. *&* *quæſ.*24.*n.*3. Nicol. Garc. *in addit. ad d.c.*4. *ſub n.*26. vbi ſubdit in illis non procedere hoc decretum, refero ego ipſe *d. tract. de Canon. cap.*37. *num.*11. — 9. Prælato Eccleſiæ collegiatæ etiamſi ſacris Ordinibus careat præſidentiam, ac vocem in Capitulo competit.

10. Decanis, Archidiaconis, ſeu Prioribus (licèt poſſint conuocare Capitulum, & in eo proponere, ac reſolutiones accipere, etiamſi in ſacris conſtituti non ſint, vt refert deciſum Garc. *d. cap.*4. *num.*26.) non licere dare vocem in Capitulo ſtante diſpoſitione Concilij in præ- — 10. Decanis, ſeu Archidiaconis primis dignitatibus non licet dare vocem in Capitulo, licèt in eo proponere valeant.

 ſenti,

ſenti, atteſtatur reſolutum Garc. *in addit. ad d. c. 4. ſub n. 26.* provt refero *d. tract. de Canonic. cap. 37. n. 12.*

11. Diſpenſatus à Papa in ætate ad obtinendum Canonicatum in Cathedrali vocem in Capitulo habet.

11. Diſpenſatum à Papa in ætate pro obtinendo Canonicatu in Cathedrali vocem in Capitulo habere exiſtimauit Sell. *d. cap. 2. num. 9.* atteſtans ita fuiſſe deciſum in Reatina 10. Iulij 1627. & in Montiſpolitiani 13. Ianuarij 1629. & in S. Miniati 15. Septembris eiuſdem anni, & harum deciſionum memini *d. tract. de Canon. cap. 37. num. 13.* vbi tamen ſubdidi ex Rot. in Senen. Archipreſbyteratus 23. Iunij 1606. coram bonæ mem. Card. Lancellotto iun. contrarium eſſe tenendum vbi diſpenſatio non eſſet ſufficiens.

12. Præbendas duas in eadem Eccleſia obtinens duas voces in Capitulo habere debet.

12. Obtinentem ex legitimo titulo in eadem Eccleſia duas præbendas, vel præbendam, & dignitatem, duas voces in Capitulo habere debere, reſoluunt Cou. *lib. 3. var. cap. 13. n. 6.* Hoied. *de incompat. benefic. p. 1. c. 12. à n. 15.* & ſaltem ſtante conſuetudine admittit Monet. *de diſtribut. quotid. p. 2. q. 4. n. 14.* Rot. in Oriolen. Canonicatus 11. Martij 1619. coram bonæ mem. Remboldo.

13. Beneficiati Ordines ſuſcipere requiſitos infra annum tenentur.

13. *Ij verò qui dignitates*, &c.] Vide Azor. *inſtit. moral. p. 2. lib. 6. cap. 8. quæſ. 11.* Fr. Emman. *quæſt. regul. tom. 2. quæſt. 51. art. 5.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo Canonia*, §. 2. Monet. *de diſtrib. quotid. p. 2. q. 19. n. 9.* Nicol. Garc. *d. cap. 4. n. 10. cum multis ſeqq.* metipſum *d. tract. de Canonic. cap. 16. per totum.*

14. Comprehendit beneficia, quæ Ordinem requirunt extra Eccleſiam cathedralem vel collegiatam exiſtentia.

14. Et comprehendere hoc decretum etiam beneficia, quæ Ordinem requirunt extra Eccleſiam cathedralem, vel collegiatam exiſtentia, reſoluunt Aloyſ. Ricc. *d. reſol. 486. n. 12.* Nicol. Garc. *d. cap. 4. à n. 13. & in addit. n. 15.* refert deciſum comprehendi ſub hoc decreto Capellaniam requirentem certum Ordinem.

15. Capellania quæ requirit certum Ordinem comprehenditur ſub hoc decreto.

15. Capellaniam ſi requirit certum Ordinem comprehendi ſub hoc decreto vt obtinentes beneficia teneantur intra annum ſuſcipere Ordines requiſitos, refert deciſum Nicol. Garc. *in addition. ad d. cap. 4. num. 12.*

16. Capellania non poteſt conferri illi, qui non eſt illius ætatis vt infra annum ad Ordinem requiſitum promoueri poſſit.

16. Capellania de iurepatronatus laicorum, cui eſt iniunctum onus dicendi Miſſas perſonaliter, vel Euangelium, vel Epiſtolam cantandi, non poteſt conferri ei, qui non eſt illius ætatis, vt infra annum ad Ordines promoueri poſſit, idem ſi in fundatione dictum fuerit quòd obtinens eſſet Sacerdos, Diaconus, vel Subdiaconus, ita refert deciſum Garc. *in addit. ad p. 7. c. 1. n. 99.*

17. Capellania ſacerdotalis.

17. Capellania eſt ſacerdotalis, itavt poſſit conferri ei, qui intra annum valeat promoueri ad ſacerdotium, ſi in eius fundatione dictum ſit *quòd ad eam debeat præſentari vnus Capellanus ſi de genere teſtatoris aliquis Presbyter inueniatur, aliàs quicunque alius ſit Sacerdos, qui Capellanus teneatur facere ſingulis annis anniuerſarium pro anima teſtatoris, & teneatur Miſſas, & alia diuina officia celebrare in eadem Capella iuxta facultatem, & poſſibilitatem fructuum, & redditũum.* Ad deciſ. Manticæ 129. vbi fit differentia inter Preſbyterum & Sacerdotem, fuit dictum non applicari ad caſum, cùm illa loquatur de obſeruantia ſubſequuta, in qua principaliter ſe fundat deciſio, ita Sell.

d. cap. 2.

d. capit. 2. *numer.* 20. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Salernitana 11. Ianuarij 1620.

18. *Vocem in huiuſmodi Eccleſiis*, &c.] Actiuam ſcilicet, quæ ſimpliciter, & abſolutè vox dicitur, non autem paſſiuam, vt per Garc. *in addit. ad d. p.* 3. *cap.* 4. *ſub num.* 15. quem refero *d. tract. de Canon. cap.* 16. *num.* 18.

18. Vox ſimpliciter & abſolutè de actiua intelligitur.

19. *In ſubdiaconatus Ordine*, &c.] Non ſufficere quòd quis Ordinem requiſitum ſuſcipiat ante legitimam ætatem, ne videatur ex delicto ſuo aſſequi quod ſine illo non fuiſſet aſſequutus, reſoluunt Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 3. *q.* 23. *art.* 12. Hieron. Roder. *in compendio quæſt. regul. reſol.* 15. *num.* 24.

19. Canonicus ex Ordine ſubdiaconatus ſuſcepto ante legitimam ætatem vocem in Capitulo non habet.

20. *Iuſto impedimento ceſſante.*] Exemplicat Monet. *de diſtribut. quotid. p.* 2. *quæſt.* 19. *num.* 8. *cum gloſ. verbo iuſto impedimento, in cap. commiſſa, de elect. lib.* 6. in infirmitate totius illius anni, vel ſi abſens erat Epiſcopus, & commendatitiæ litteræ haberi non potuerunt, vel cùm Epiſcopus ordinare noluit, aut denique addi poſſe ſentit ſi abſens fuit cauſa ſtudiorum de licentia Epiſcopi ſaltem quoad effectum vitandi alias pœnas præter amiſſionem dimidiæ diſtributionum. Ego ipſe *d. tract. de Canon. cap.* 16. *num.* 11. Et refert Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 486. *num.* 6. pœnam canonicam præſcriptam his, qui vltra annum ſacerdotium non perceperint, non habere locum in Rectore, qui intra annum à die adeptæ poſſeſſionis, vel intra tempus legitimè ei prorogatum comparuit, & ſe promoueri petiit, offerendo quantum in ſe erat, ſe paratum ſuſcipere ſacerdotium, & Ordines, & tamen ordinarius propter illiteraturam, vel aliam cauſam eum promouere noluit, & *num.* 8. aſſerit deciſum, parochum ſi eo morbi genere teneatur, vt ad functionem ſacerdotij, & res diuinas per ſe obeundas minime idoneus eſſe videatur, non teneri, durante dicto morbi genere ſe initiari facere.

20. Impedimentum quod requiratur vt Canonicus Ordinem requiſitum infra annum ſuſcipere non teneatur.

21. *Infra annum*, &c.] Computandum ſcilicet à die habitæ poſſeſſionis, dummodo per prouiſum non ſteterit quominus antea poſſeſſionem perceperit, ita ego ipſe *d. tract. de Canon. cap.* 16. *num.* 7. vbi refero deciſum in Veronen. 13. Septembris 1631.

21. Annus quo Canonicus Ordinem requiſitum ſuſcipere tenetur, computandus à die habitæ poſſeſſionis.

22. *Aloquin pœnas incurrant*, &c.] Pœnam priuationis dimidiæ partis diſtributionum, quam incurrunt Canonici, & alij intra annum requiſitos Ordines non ſuſcipientes, intelligendam de iis dumtaxat diſtributionibus, quæ propriè & ſtrictè diſtributiones quotidianæ dicuntur, nempe quæ dantur iis, qui horis, ſeu officiis ordinariis interſunt, de quibus loquitur *Clem. vt ij, de ætate & qualit.* non autem de extraordinariis diſtributionibus, quæ dantur pro funeribus, ſeu anniuerſariis defunctorum, & aliis huiuſmodi, quæ largè & generaliter diſtributiones dicuntur, reſoluit Monet. *de diſtrib. quotid. p.* 1. *quæſt.* 3. *num.* 12. niſi diſtributiones funeralium, ſeu anniuerſariorum ſint vnitæ cum horis, Garc. *in addit. ad d. p.* 3. *cap.* 4. *ſub num.* 15. quem refero *d. tract. de Canon. cap.* 16. *num.* 13. vbi *num.* 14. reſoluo pœnam præfatam priuationis dimidiæ partis diſtributionum intrare, quamuis reliqua dimidia, quæ ſupereſt, non ſufficiat ad ſuſtentationem,

22. Pœna priuationis dimidiæ partis diſtributionũ, quam incurrunt Canonici requiſitos Ordines non ſuſcipientes, quæ.

& *num.*15. etiam quamuis iſte non promotus interſit diuinis, & officium recitet.

23. Canonicus non promotus infra annum poteſt aliis pœnis quàm priuationis puniri.

23. Non promotum infra annum ad requiſitos Ordines poſſe aliis pœnis quàm priuationis puniri, colligitur ex *d. Clem. vt ij*, & deciſum fuiſſe teſtatur Garc. *d.p.*3.*c.*4.*n.*16. quem refero *d.c.*16. *n.*20. vbi ſubdo priuationem non incurri ipſo iure, & non licere Epiſcopo ad huiuſmodi priuationem procedere abſque ſolemnitate à Concilio requiſita.

24. Parochus an, & quando, & ſub quibus pœnis teneatur ſuſcipere ſacerdotium.

24. An verò, & quando, & ſub quibus pœnis teneantur parochi ſuſcipere ſacerdotium infra annum à ſibi commiſſi regiminis tempore numerandum, dixi latè *de officio*, *& poteſt. parochi cap.* 5. *per tot.*

25. Prouiſio de beneficiis non eſt facienda niſi iis, qui iam ætatem & cæteras habilitates integrè habere dignoſcantur.

25. *Nec aliis in poſterum fiat prouiſio*, &c.] Vide Nau. *conſ.*45. *in antiq.* aliàs *conſ.*10. *in nouis*, *ſub tit. de temporib. ordin. & conſ.* 2. aliàs 8. *de praben.* Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib.*6. *queſt.*64. *num.*2. Leſſi. *de iuſtit. lib.*2. *cap.*34. *dub.*24. *in fine*, Homobon. de Bonis *de examine eccleſ.p.*1. *tract.*1.*cap.*9.*queſ.*51.

Diſpenſationes committendæ extra Curiam Rom. ab ordinariis videantur, nec gratioſæ effectum habeant, niſi Epiſcopus cognouerit ſummariè.

CAPVT V.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Seraphin. *deciſ.*1072. Fernandez *in examine Theolog. moralis p.*3.*cap.*16.§.3.*num.*11. Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ.p.*2.*c.*2.*n.*49. Monet. *de commutat. vltim. volunt. cap.*7.*n.*30.*cum ſeqq.* Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curia Archiep. Neapol.p.*4.*deciſ.*35.

2. Diſpenſationes, ſeu commutationes vltimarum voluntatum committi poſſunt Abbatibus, & aliis Prælatis habentibus iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem.

2. *Committantur ordinariis*, &c.] Etiam Abbatibus, & aliis Prælatis habentibus iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem, ac proprium diſtrictum, committendas eſſe diſpenſationes, ſeu commutationes vltimarum voluntatum, quas eorum ſubditi à Sede Apoſtol. impetrant, reſoluunt Garc. *de benefic.p.*9.*c.*2.*n.*147. Flores de Mena *var. lib.*3. *queſt.*24.*num.*22. Monet. *d.c.*7.*n.*34. vbi *n.*44. teſtatur ſtylum curiæ nunc habere vt huiuſmodi commiſſiones nunquam hiſce Prælatis, aut eorum vicariis, ſed ordinariis locorum, aut iis deficientibus fiant Epiſcopis, ſeu ordinariis vicinioribus.

3. Diſpenſationes matrimoniales quãdo inferioribus poſſint committi.

3. Diſpenſationes matrimoniales, & aliæ quæcunque quæ ſubditis inferiorum Epiſcopis à Sede Apoſt. conceduntur, ſi eas extra Romanam curiam committi contigerit, & illi inferiores nullius diœceſis exiſtant, & iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem habeant, eiſdem inferioribus, non autem vicinioribus Epiſcopis ſunt committendæ, ita refert deciſum Nicol. Garc. *d.p.*9.*c.*2.*n.*142.

4. Diſpẽſationes matrimoniales Priori ſunt committendæ ſi Prioratus ſit nullius diœceſis.

4. Diſpenſationes matrimoniales, & alia huiuſmodi Priori ſunt committenda ſi Prioratus ſit nullius diœceſis, & quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem habeat, ita refert deciſum Nicol. Garc. *d.p.*9.*c.*2.*n.*144.

5. Diſpenſa

5. Diſpenſationes matrimoniales, & litteræ in forma *Dignum* ſunt committendæ illi, cui mandata eſt iuriſdictio, viſitatio, correctio, & ſuperioritas, etiam quoad inſtitutionem, præſentationem, & nominationem, ita refert deciſum Garc. *d.p.9.cap.2.num.* 145.

5. Diſpẽſationes matrimoniales, & litteræ in forma Dignum ſunt committendæ illi, cui mandata eſt iuriſdictio, viſitatio, &c.

6. *Expreſſas preces ſubreptionis*, &c.] An & quando taciturnitas veri, aut expreſſio falſi vitiet gratiam, vide latè Monet. *d. tract. de commut. vltim. volunt. cap.6. num* 114. *cum multis ſeqq.*

6. Taciturnitas veri, & expreſſio falſi an & quando vitiet gratiam.

7. Ordinarius, qui ex vi Concilij in præſenti debet cognoſcere extraiudicialiter an diſpenſatio careat vitio ſubreptionis, & obreptionis, teneri citare partem, reſoluit Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſol.* 50.

7. Ordinarius, qui debet cognoſcere extraiudicialiter an diſpenſatio careat vitio ſubreptionis, tenetur citare partem.

Vltimæ voluntates circumſpectè commutandæ.

CAPVT VI.

1. Vide Spin. *in ſpecul. teſtam. gloſ.* 1. *rub. n.* 24. Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 2. *quæſt.* 125. *art.* 9. Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.* 3. *collect* 558. *& in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. deciſ.* 171. *p.* 4. Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *cap.* 2. *num.* 50. Mari. Anton. *var. reſol. lib.* 1. *reſol. vlt. caſu* 40. latè Monet. *in tract. de commut. vlt. volunt. cap.* 5. *cum tribus ſeqq.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 83.

1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Quæ non niſi ex iuſta, & neceſſaria cauſa*, &c.] Ergo vtrumque copulatiuè requiri ad cauſam huiuſmodi commutationum, quòd nimirum ſimul ſit iuſta & neceſſaria, ex hoc loco colligit Monet. *d. tract. de commut. vltim. volunt. c.* 6. *n.* 86. *cum ſeqq. & num.* 110. apertè docet quamlibet de per ſe ſufficere, reſpondens vt cùm ſit commutatio ex cauſa neceſſaria, illa neceſſitas iuſta, hoc eſt, non iniuſta eſſe debeat, vel potiùs illa vt cauſa commutationis non ſolùm poſſit eſſe neceſſaria, ſed & quæuis alia iuſta, hoc eſt, probabilis, ſeu rationabilis.

2. Cauſa iuſta, & neceſſaria copulatiuè requiritur ad cõmutationem vltimarum voluntatum.

3. Inter iuſtas cauſas, ob quas Epiſcopus vltimas defunctorum voluntates commutare poteſt, illa prima eſt quando pecunia legata ad aliquem vſum non ſufficeret, quia tunc in alium vſum per Epiſcopum conuerti poſſe, reſoluunt Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.* 3. *collect.* 558. *verſ. tertia cauſa*, Bertach. *in tract. de Epiſcopo lib.* 4. *part.* 4. *num.* 71. Roch. de Curte *de iurepatr. verbo conſtruxit. q.* 11. Lambert. *in ſimili tract. lib.* 1. *p.* 1. *q.* 4. *art.* 12. Monet. *d. cap.* 5. *num.* 330. Ego ipſe *d. alleg.* 83. *num.* 7.

3. Pecunia legata ad aliquem vſum quando non ſufficit poteſt Epiſcopus commutare.

4. Secunda cauſa eſt, quando vſus legatus non poteſt adimpleri, tunc enim Epiſcopum poſſe quæcunque legata pia in alios pios vſus conuertere, reſoluunt Guidopap. *deciſ.* 556. Aloyſ. Ricc. *d. collect.* 558. *verſ. prima*, Monet. *d. cap.* 5. *num.* 321. Ego ipſe *d. alleg.* 83. *num.* 8.

4. Vſus legatus quando non poteſt adimpleri, Epiſcopus conuertit in alium pium vſum.

5. Tertia cauſa eſt, ſi monaſterium in certo loco teſtatoris iuſſu conſtrui non poteſt, tunc enim Epiſcopum, vt alibi conſtruatur, efficere poſſe, tenent Gambarupt. *de officio, & poteſt. Legati à latere, lib.* 6. *à num.* 223. Aloyſ. Ricc. *d. collectan.* 558. *in fine*, ego ipſe *d. allegat.* 83. *num.* 10.

5. Monaſteriũ quando in certo loco teſtatoris iuſſu conſtrui non poteſt, tunc Epiſcopus vt alibi conſtruatur efficere poteſt.

6. Quarta

6. Legatum quando eſſet factum ad vnum vſum non ita neceſſarium, tunc poteſt Epiſcopus in alium vſum pium eidẽ Eccleſiæ magis neceſſarium commutare.

6. Quarta cauſa eſt, quando legatum eſſet factum ad vnum vſum non ita neceſſarium, quia tunc poſſe Epiſcopum in alium vſum pium eidem Eccleſiæ magis neceſſarium commutare, aſſerunt Aloyſ. Ricc. *d.collect.*1270. *verſ.limita ſextò*, Marc. Anton. Genuenſ. *in praxi Archiep. Neapol.cap.*19.*in vlt.impreſſ.& in pract.eccleſ.q.*213. Vgolin. *de officio Epiſcopi,cap.*61.*num.*5. Mart. *de iuriſdict.p.*4.*caſu* 74. *num.*10.*&* 11. Monet. *d.cap.*5.*num.*354.Ego ipſe *d.alleg.*83.*num.*12.

7. Epiſcopus pro vna tantùm vice, & ad tempus poteſt cum conſenſu hæredis voluntatem defuncti alterare.

7. Quinta cauſa eſt, quando pro vna tantùm vice, & ad tempus commutatio facienda eſſet, tunc enim poſſe Epiſcopum cum conſenſu hæredis voluntatem defuncti alterare, tradunt Mari. Socin. *in tract.de oblat.libel.num.*19. Cuch. *inſtitut.maior.lib.*2.*tit.*9.*n.*62. Vgolin. *d.cap.*61. *num.*7. citati à Gutier. *conſil.*1.*num.*19. qui contrarium tenet, Monet. *d.cap.*5.*num.*332.Aloyſ.Ricc.*d.collect.*558.*verſ.quinta.*Ego ipſe *d.alleg.*83. *num.*14.vbi poſt Nicol.Garc.aduerto hoc non poſſe procedere attenta diſpoſitione Conc. Trid. *ſeſſ.*25.*de reform.cap.*5. quod prohibet Epiſcopis tollere etiam cum conſenſu patroni qualitates in fundatione beneficiorum appoſitas.

8. Epiſcopus poteſt in alio loco teſtatoris exequi voluntatem, quando Eccleſia, ad cuius fauorem illa emanauit, negligens eſt.

8. Sexta cauſa eſt,quando Eccleſia, ad cuius fauorem emanauit defuncti voluntas, negligens eſt, data enim huiuſmodi negligentia poſſe Epiſcopum in alio loco, ſeu alio modo teſtatoris exequi voluntatem, dicunt Lap. *alleg.*87.*poſt num.*4.Monet.*d.cap.*5.*num.*335.

9. Epiſcopus poteſt cõmutare defunctorum voluntates ſi vrgeat aliunde neceſſitas commutandi, neque adiri poteſt Papa.

8. Septima cauſa eſt, ſi vrgeat aliunde neceſſitas commutandi vltimas defunctorum voluntates, neque adiri poſſit ſummus Pontif. tunc enim poſſe Epiſcopum illam commutare multis probat Monet.*d.cap.*5. *à num.* 348. vbi *num.* 352. ampliat procedere, quamuis tunc pateat recurſus ad Nuncium Sedis Apoſt.ſeu Legatum etiam de latere.

10. Cardinales, Abbates, Vicarius Epiſcopi, Capitulum Sede vacante an poſſint commutare.

10. *Epiſcopi.*] An & quando Epiſcopus reſpectu ſubditorum Prælatis inferioribus ſuæ diœceſis poſſit defunctorum voluntates commutare,vide Monet.*d.cap.*5.*à num.*382.& præcipuè *à num.*389. Et de Cardinalibus in ſuis titulis, Abbatibus, Vicario, Epiſcopis, & Capitulo Sede vacante, nuncupatim agit idem Monet. *d. cap.* 5. *num.* 427. 452. 454.*&* 484.

In appellationibus, &c. *ſeruetur tenor* cap.Romana, de appellat.in 6.

CAPVT VII.

1. Doctores de materia huius cap. agentes.

1. VIde Lancell. *de attent.p.*2.*cap.*20.*in præfat.q.*5.*num.*165. Soar. de Pace *in pract.tom.*2.*p.*5.*cap.vnico,num.*4.*ad fin.& num.*14. *ad fin.* Quarant. *in ſumma Bullarij,verbo Archiepiſcopi auctoritas, num.*13. vbi ait quòd à ſubditis Epiſcopi ſuffraganei appellatur ad Archiepiſcopum, Mendez à Caſtro *in praxi Luſit. lib.*2. *cap.*11. *num.* 13. Gabr. Pereira de Caſtro *de manu regia part.*1.*cap.*10. *num.*9. Sigiſm.Scacc. *de appellat.q.*8. *num.*52.*cum ſeqq.* latè Salgado *de protect. regia,tom.*1.*p.*2.*cap.*10.*num.*19.

cum ſequentibus, metipſum *in collectan. ad cap. Romana, de appellat. in* 6.

2. *Cap. Romana, de appellat. in* 6. ſeruari debere etiam in appellationibus ad Sedem Apoſt. interpoſitis, refert deciſum Sell. *in ſelect. canon. cap.* 23. *num.* 13.

2. Cap. Romana ſeruatur etiam in appellationibus ad Sedem Apoſt. interpoſitis.

3. Auditores Legatorum, alióſque iudices Apoſt. à Legatis, & Nunciis delegatos, quibus iuxta facultatem illis conceſſam committunt audiendas, & cognoſcendas cauſas appellationum ab Ordinariis ad Sedem Apoſt. interpoſitarum, debere ſeruare hoc decretum Concil ſuper inhibitionibus, iuxta formam *cap. Romana, de appellat. in* 6. decernendis, dicit reſolutum Sell. *d. cap.* 23. *num.* 14.

3. Auditores Legatorum, aliique iudices Apoſt. debent ſeruare hoc decretum.

Epiſcopi pleniſſimè videant pias omnes diſpoſitiones quoruncunque Collegiorum, exceptis iis, quæ ſunt ſub immediata Regum protectione, non obſtantibus, &c.

CAPVT VIII.

1. Vide Tiraq. *de priuileg. piæ cauſæ, priuileg.* 149. Gutier *practic. lib.* 1. *quæſt.* 45. *num.* 1. *cum ſeqq.* Azeued. *l.* 3. *num.* 9. *tit.* 14. *lib.* 8. *noue recop.* Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.* 2. *cap.* 13. *à num.* 21. Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib.* 3. *cap.* 40. *quæſ.* 10. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo hoſpitale* §. 3. Piaſec. *in ſimili praxi, p.* 2. *cap.* 3. *num.* 33. Salaz. *de vſu & conſuet. cap.* 8. *num.* 20. Mart. *de iuriſdict. p.* 2. *cap.* 18. *per tot.* Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *cap.* 2. *num. vlt.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 24. §. 1. *num.* 3. *verſ. viſitare*, Cened. *pract. & canon. quæſt. lib.* 2. *quæſt.* 22. *à num.* 14. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. p.* 4. *deciſ.* 209. Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib.* 2. *tit.* 8. Sell. *in ſelect. canon. cap.* 22. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, part.* 3. *allegat.* 75.

1. Doctores de materia cap. agentes.

2. Decretum Concilij in præſenti quatenus concedit facultatem Epiſcopis viſitandi hoſpitalia, & cætera pia loca, non prohibere quin & iudices ſeculares eadem viſitare poſſint, ſi hoc eis aliàs legitimè competat, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib.* 1. *tit.* 6. *de viſit. num.* 65. quem refero *d. alleg.* 75. *num.* 15.

2. Non prohibet quin & iudices ſeculares viſitare poſſint hoſpitalia ſi hoc eis aliàs legitimè competat.

3. Si in fundatione hoſpitalis ſit dictum quòd ordinarius non poſſit ſe intromittere in eius viſitatione, non poſſe illud viſitare, reſolutum dicit Armendar. *d. tit.* 6. *de viſitat. num.* 66. & cenſuit Rot. *deciſ.* 31 *in princip. p.* 3. *recent.* vbi fuit dictum poſſe Epiſcopum viſitare, niſi aliter cautum ſit ex inſtitutione.

3. Ordinarius nõ poteſt hoſpitale viſitare, ſi dictum ſit quò non poſſit ſe intromittere in eius viſitatione.

4. In dubio poſſe ordinarium ab adminiſtratotibus hoſpitalium, aliorúmque piorum locorum rationem adminiſtrationis exigere, donec coram ipſo doctum fuerit de inſtitutione in qua ſecus expreſsè cautum ſit, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 1. §. 1. *de hoſpitalib. num.* 5.

4. Ordinarius in dubio poteſt ab adminiſtratoribus hoſpitalium, aliorúmque piorum locorum rationem adminiſtrationis exigere.

5. Ordinarium poſſe viſitare hoſpitale priuatum, & corrigere, & reformare in iis tantùm, quæ ad obſeruandam voluntatem fundatorum

5. Ordinarius poteſt viſitare hoſpitale priuatum, & corri-

gere, ac reformare in iis tantùm, quæ ad obſeruandam voluntatem fundatoris pertinent.

rum pertinent, & ex decreto *cap.ſeq.* habere exigendi rationem ab adminiſtratoribus ipſius hoſpitalis, vnà tamen cum illis deputatis, quibus ex conſuetudine ratio reddenda eſt, refert deciſum Armendar. *d.tit.6.de viſitat.num.67.*

6. Hoſpitalia etiam vnita debent ab ordinariis viſitari.

6. Hoſpitalia etiam vnita, in quibus Eccleſiæ ſunt, vbi aſſiduè diuina officia celebrantur, & bona eorum non ſunt diſtincta, debere ab ordinariis viſitari, refert deciſum Armendar. *d.tit. 6. de viſitat. num.69.*

7. Viſitare poteſt Epiſcopus hoſpitalia, & pia loca etiamſi ſint priuata laicorum.

7. Epiſcopum viſitare poſſe omnia hoſpitalia, & pia loca quocunque nomine nuncupentur, etiamſi ſint priuata laicorum, & corrigere, & reformare in caſibus à iure conceſſis, ſcilicet ob negligentiam, vel dilapidationem bonorum, vtque teſtatoris voluntas ſeruetur, referunt deciſum Marta *de iuriſd.p.2. cap.18. num.5.* Armendar. *d.tit.6. de viſitat. num.74.* Ego ipſe *d.alleg.75.num.11.*

8. Exequutio aduerſùs adminiſtratores hoſpitalium ad ordinarium ſpectat.

8. Exequutionem aduerſùs adminiſtratores hoſpitalium condemnatos iuxta hoc decretum, ſiue ſoli ordinario reddita fuerit ratio, ſiue vnà cum aliis deputatis, ad ipſum ordinarium ſpectare, refert deciſum Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauara, lib.4.tit.29.l.1.§.2.de hoſpital. num.4.*

9. Epiſcopus poteſt animaduertere in Rectores hoſpitaliũ, qui non verſantur vt oportet in adminiſtratione, nõ obſtante quacunque exemptione.

9. Animaduertere autem poſſe Epiſcopum in Rectores hoſpitalium, leproſariorum, eleemoſynarum, & xenodochiorum, qui negligunt, ſeu non verſantur vt oportet in adminiſtratione, non obſtante quacunque exemptione, *Clement. quia contingit, de relig. domib.* Eraſm. à Cochier *de iuriſdict.ordinar.in exemptos, p.2. quæſt.45.num.79.* Ego ipſe *d.alleg.75.num.12.*

10. Hoc decretum extra viſitationem locum non habet.

10. Decretum Concilij in præſenti extra viſitationem locum non habere in caſibus etiam à iure non conceſſis, dicit reſolutum Armendar. *d.§.2.de hoſpital.num.7.*

11. Epiſcopi curare debent vt hoſpitalia à ſuis adminiſtratoribus quomodolibet exemptis fideliter adminiſtrentur.

11. Quia curare debent Epiſcopi vt hoſpitalia à ſuis adminiſtratoribus quomodolibet exemptis diligenter ac fideliter adminiſtrentur, & gubernentur, dubium non eſt quin illorum viſitationem inſtituere debeant, vt per illam cognoſcere poſſint, quæ facere debeant adminiſtratores hoſpitalium, & confraternitatem, ſicut refert deciſum Armendar. *d.§.2.de hoſpitalib.num.12.*

12. Viſitare poteſt Archiepiſcopus Collegium Firmanum Martiale.

12. Viſitare poteſt Archiepiſcopus Collegium ſcholarium Firmanum Martiale nuncupatum, fundatum quidem, & dotatum à Canonico Martiali, ſed prætendente communitate, ſub cuius gubernio regitur, à ſe fuiſſe fundatum, quia ſuper hæreditate dicti Canonici deuoluta ad Cameram Apoſt. ratione ſpolij ſe compoſuit, & ex illiſmet bonis fundauit Collegium, ita Sell. *in ſelect.canon.cap.22.num.3.* atteſtans ſic fuiſſe reſolutum in Firmana 13. Iulij 1630.

13. Collegium ſcholarium ſub gubernio ciuium iuriſdictioni Epiſcopi ſubiacet ſi ſcholares in eo debeant initiari clericali charactere.

13. Collegium ſcholarium fundatum ſub gubernio, & adminiſtratione ciuium, cum conditione, inter alias, vt ſcholares debeant initiari clericali charactere, iuriſdictioni Epiſcopi ſubiacet, & poteſt per ipſum viſitari, Sell. *d.cap.22.num.4.* dicens ſic fuiſſe deciſum in Firmana 17. Auguſti 1630.

14. Fundator

14. Fundator ab adminiſtratione, cura, & viſitatione capellaniarum perpetuarum etiam collatiuarum excludere poteſt ordinarium, niſi in caſu negligentiæ, ita declaraſſe Paulum V. refert Garc. *de benef. p.1.cap.2.num.98.*

14. Fundator poteſt excludere ordinariũ ab adminiſtratione capellaniarum.

15. Hoſpitalia adminiſtrata à Fratribus B. Ioannis Dei non ſunt exempta à iuriſdictione ordinarij, niſi ſolùm quoad Regularem obſeruantiam, Sell. *d. cap.22.num.5.* vbi refert ita deciſum in Auellina 12. Ianuarij 1630.

15. Hoſpitalia adminiſtrata à Fratribus B. Ioannis Dei non ſunt exempta à iuriſdictione ordinarij.

16. *Epiſcopi.*] Idem poſſe Abbates habentes quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem, reſoluunt Flores de Mena *var. quæſt. lib.2. q.24.num.22.* Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſol.303.*

16. Abbates habentes quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem.

17. Idem quoque poſſe Capitulum Sede vacante poſt Matienz. & Molin Theologum, reſoluit Sanch. *de matrim.lib.8.diſp.2.n.10.*

17. Capitulum Sede vacante.

18. Viſitare poteſt Epiſcopus locum nullius diœceſis quatenus intra ſuæ diœceſis fines ſitum eſſe conſter, ac per eundem dimiſſorias concedere, Ordinéſque conferre debent, dum autem intra cuius diœceſis fines exiſtat, non appareat, per ordinarium viciniorem præfata adimplenda ſunt, Aldan. *d.lib. 2. tit.8. num. 3.* vbi teſtatur ita decidiſſe S.Congr. Epiſcop.& Regul. in nullius Rutilliani Conuerſan. diœceſis 9. Septembris 1616.

18. Viſitare poteſt Epiſcopus locũ nullius diœceſis quatenus intra ſuæ diœceſis fines ſitum ſit.

19. Legatus poteſt cumulatiuè viſitare Eccleſias exemptas, quas poſſunt ordinarij ex decretis Concilij, Sell. *d. cap. 22. num. 7.* referens ita reſolutum ad fauorem Cardinalis de Lotharingia 16. Ianuarij 1597.

19. Legatus poteſt cumulatiuè viſitare Eccleſias exemptas, quas poſſint ordinarij ex decretis Concilij.

20. Viſitare non poſſe ordinarios in Eccleſiis Regularium, etiam ſanctiſſimum Sacramentum, tenet Sell. *d.c.22.n.8.* atteſtans ſic cenſuiſſe S.Congr. Epiſcop.& Reg. in Nicoteren. de anno 1593.

20. Viſitare non poſſunt ordinarij in Eccleſiis Regularium etiam ſanctiſſimum Sacramentum.

21. Epiſcopum non poſſe viſitare Altaria, & Capellas in Regularium Eccleſiis, etiam per ſeculares confraternitates conſtructa, firmauit Aldan. *d. tit. 8. num. 4.* dicens ſic decidiſſe eand. S. Congr. Epiſcop. & Regul. in Papien. 21. Auguſti 1615. & in Terracinen. 22. Ianuar. 1616.

21. Altaria, & capellas in Regularium Eccleſiis etiam per ſeculares confraternitates conſtructa viſitare non poteſt Epiſcopus.

22. *Collegia quæcunque.*] Vide Garc. *de benefic. p.5. cap.1. num.612.* metipſum *d. alleg.75. num.21.*

22. Collegia quæcunque viſitare poteſt Epiſcopus.

23. *Confraternitates laicorum.*] Eas enim auctoritate Romani Pont. ſeu Epiſcopi inſtitutas ab Epiſcopo vt pia loca viſitari poſſe, reſoluunt Perez *l.3.n.9.tit.14. lib.8. ordin.* Annib. Roch. *in tract. de viſitat. in gloſ. verbo laicorum,* Carol. de Graſſ. *de effect. lib. cleric. effectu 1. num.69.* Ego ipſe *d. alleg.75. num.23.*

23. Confraternitates auctoritate Papæ, ſeu Epiſcopi inſtitutæ ab Epiſcopo vt pia loca viſitari poſſunt.

24. Confraternitates perſonarum ſecularium in Eccleſiis Regularium exemptorum exiſtentes Epiſcopum poſſe viſitare, non tamen earum capellas, vel Altaria, quæ intra eaſdem Eccleſias exiſtunt, referunt deciſum Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Epiſcopus pen.* Armendar. *d.§.2. de hoſpitalib. num.14. & 15.* Aldan. *d. tit.8. num.5.* aſſerens ſic decidiſſe S.Congr. Epiſcop.& Regul. in Papien. 21. Auguſti 1615. & in Terracinen. 22. Ianuarij 1616. Ego ipſe *d. alleg.75. num.13.*

24. Confraternitates perſonarum ſecularium in Eccleſiis Regularium exemptorum exiſtentes Epiſcopus viſitare poteſt, ſed an earum capellas, oſtenditur.

vbi intelligo quoad adminiſtrationem tantùm, tranſcripſit me non citato Aloyſ. Ricc. *in deciſ Curiæ Archiepiſcop. Neapol. deciſ.* 209. *n*.8.*p*.4. Sed poſtea inueni Sell. *d. c.* 22. *n*.10. tenuiſſe Confraternitates laicorum in Eccleſiis Regularium exemptorum inſtitutas ſubeſſe iuriſdictioni, & viſitationi Epiſcopi, atque ab eo viſitari poſſe ne dum illas Confraternitates, ſed etiam capellas ipſarum in iiſdem Eccleſiis Regularium exiſtentes, in his tamen quæ Confraternitatum adminiſtrationem reſpiciunt, & intelligit ſacræ Congregationis Epiſcoporum & Regularium deciſiones, & præcipuè in Oſtien. 2. Octobr. 1616. quatenus quoad capellas ſecus ſenſiſſe videntur, intelligendas circa ea, quæ non Confraternitatum adminiſtrationem, ſed potiùs Regularium reſpiciunt.

25. Viſitare poteſt Epiſcopus hoſpitalia, & beneficia cõmendata in Eccleſiis Regularium exiſtentia, in quibus non viget Regularis obſeruantia.

25. Viſitare poſſe Epiſcopum tam Confraternitates laicorum in monaſteriis, vel Eccleſiis Regularium exiſtentes, in iis tamen, quæ Confratrum adminiſtrationem concernunt, quàm etiam hoſpitale, ac beneficia commendata, in quibus non viget Regularis obſeruantia, reſoluit Sell. *d.c.*22.*n*.12. vbi ait ſic cenſuiſſe S. Cong. Epiſcop. & Regul. in Caputaquen. 27. Iunij 1609.

26. Viſitare poteſt Epiſcopus Confraternitatem exiſtentẽ in Eccleſia Monachorum Montis virginis.

26. Viſitare poſſe Epiſcopum Confraternitatem exiſtentem in Eccleſia Monachorum Montis virginis, cuius ſuperiores non ſubiiciuntur Epiſcopo, ſed habent in eorum monaſteriis legitimam iuriſdictionem dependentem ab Abbate, qui eſt caput Ordinis, quíque cum ſuis monaſteriis ſubiicitur immediatè Sedi Apoſt. reſoluit Sell. *d.c.*22.*n*.13.

27. Hoſpitalia quæ ſunt ſub immediata Regum protectione viſitare non poteſt Epiſcopus.

27. *Non tamen quæ ſub Regum immediata protectione ſunt*, &c.] Vide ordin. Reg. Luſit. *lib*.1.*tit*.62. §.42. vbi parens meus plures Doctores citat, Mart. *de iuriſdict.p*.2.*c*.18.*n*.2.*cum ſeqq.* Perez de Lara *de anniuerſar. & capellan, lib*.2.*c*.1.*n*.49. Valaſc. *conſ*.105.*n*.62. Cabed. *de patronatib. Regiæ Coronæ c*.39. *n*.3. *& c*.45. *n*.5. Ceuall. *commun. contra communes q*.897. *n*.984. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib*.1. *tit*.6. *de viſitat. n*.70. *cum ſeqq.* metipſum *d. alleg*.75.*n*.16.

28. Hoſpitalia quæ expreſsè reperiuntur ſub immediata Regum protectione, cõprehenduntur tãtùm ſub nomine talium hoſpitalium.

28. Non comprehendi ſub nomine talium hoſpitalium, niſi ea, quæ expreſsè reperiuntur ſub immediata Regum protectione, referunt deciſum Mart. *d.c*.18.*n*.4. Armendar. *d.tit*.6. *de viſitat.n*.71.

29. Epiſcopus cognoſcit de exceptione quòd hoſpitale ſub immediata Regum protectione exiſtat.

29. Hoſpitale aliquod viſitare volenti ſi opponatur exceptio quòd ſub immediata Regum protectione exiſtat, non ad ſecularem iudicem, ſed ad ipſum Epiſcopum talis exceptionis cognitionem, & definitionem pertinere, referunt deciſum Mart. *d.c*.18.*n*.5. Armendar. *d.tit*.6. *de viſitat.n*.72. Ego ipſe *d. alleg*.75 *n*.20.

30. Ordinarij iuriſdictioni non fuit derogatum per hoc decretum.

30. Hoc decreto nunquam fuit iuriſdictioni ordinarij derogatum, aut detractum in aliquo, etiam in locis, quæ ſunt ſub immediata Regum protectione, & ideo iuriſdictionem, quam priùs ante Concil. Epiſcopi habebant in dictis locis, etiam poſt Conc. exercere poſſunt, ita Sell. *d. cap*.22. *num*. 20. atteſtans ita fuiſſe deciſum in Neapolitana 11. Auguſti 1618.

31. Loca deſtinata ad pauperes ſuſtentandos viſitare poteſt Epiſcopus.

31. *Seu pauperes ſuſtentandos.*] Vide Paul. Fuſc. *de viſitat. lib*.2.*c*.15. *num*.44. *in fine*.

32. *Cognoſcant*,

32. *Cognoſcant, & exequantur.*] Poſſe Epiſcopum compellere laicum ad exequutionem, reſoluit Stephan. Gratian. *Marchia deciſ.* 189. *dub.* 2. quem refert Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.* 3. *collect.* 714. *in fine.* 32. Epiſcopus compellere poteſt laicum ad exequutionem piorum legatorum.

33. *Non obſtantibus,* &c.] Vnde ſi quis adminiſtrator piorum locorum videns ſe conſtrictum ad reddendam rationem ſuæ adminiſtrationis, appellaret, licèt admittatur appellatio, non propter hoc impediri, aut ſuſpendi exequutionem, aſſerit deciſum Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo hoſpitale verſ. ſextum,* quem refero *d. alleg.* 75. *n.* 62. 33. Exequutio adminiſtrationis piarũ diſpoſitionum non impeditur nec ſuſpenditur per appellationem.

34. *Quæcunque conſuetudine.*] Hæc verba intelligenda eſſe de conſuetudine poſt Concil. ſciente, & patiente Epiſcopo introducta, reſoluit Sell. *d. cap.* 22. *num.* 30. vbi teſtatur ſic fuiſſe deciſum in Liman. 19. Septembris 1625. 34. Intelligitur de conſuetudine poſt Conc. ſciente & patiente Epiſcopo introducta.

Adminiſtratores cuiuſuis fabricæ, Confraternitatis, & quorumcunque piorum locorum, ſingulis annis reddant rationem ordinario, niſi aliter in fundatione ſit cautum.

CAPVT IX.

1. VIde Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.* 2. *cap.* 13. *num.* 27. Gutier. *Canon. lib.* 1. *cap.* 35. *num.* 19. *cum ſeqq.* Flores de Mena *var. lib.* 3. *quæſt.* 21. *n.* 180. *cum multis ſeqq.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.* 3. *collect.* 714. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 395. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 5. *num.* 45. & *gloſ.* 29. *num.* 3. Vgolin. *de officio Epiſcopi, cap.* 24. §. 1. Mart. *de iuriſdict. p.* 2. *cap.* 18. *num.* 6. 9. & 10. Sell. *in ſelect. canon. cap.* 23. *per tot.* Salgado *de protectione regia tom.* 1. *p.* 2. *capit.* 11. *per tot.* Rot. *deciſ.* 355. *p.* 1. *recent.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 75. *num.* 57. *cum ſeqq.* 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Fabricæ cuiuſuis Eccleſiæ*]. Rationem ſumptuum fabricæ cuiuſuis Eccleſiæ eſſe reddendam Epiſcopis ordinariis, niſi in inſtitutione eiuſdem Eccleſiæ fabricæ aliter ſtatutum ſit, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarra lib.* 1. *tit.* 17. *l.* 7. *de Epiſcop. num.* 78. *verſ. item & rationem.* 2. Ratio ſumptuum fabricæ cuiuſuis Eccleſiæ eſt reddenda Epiſcopis ordinariis.

3. Capitulum & Canonicos teneri reddere ordinario rationem adminiſtrationis fabricæ Eccleſiæ cathedralis, niſi conſtet ex inſtutis & ordinationibus eius non poſſe ordinarium ſe intromittere, refert deciſum Armendar. *d. num.* 78. *in fine.* 3. Capitulum, & Canonici tenentur reddere ordinario rationem adminiſtrationis fabricæ Eccleſiæ cathedralis.

4. Viſitare fabricam ſolum Epiſcopum poſſe dicit reſolutum Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *n.* 198. 4. Fabricam viſitare ſolus Epiſcopus poteſt.

5. Fabricarum redditus poſſe Epiſcopum expendere pro ſuo arbitrio, teſtatur deciſum idem Garc. *d. p.* 3. *c.* 2. *n.* 198. *in fine.* 5. Fabricarum redditus poteſt Epiſcopus expendere pro ſuo arbitrio.

6. *Hoſpitalis, Confraternitatis,* &c.] Intelligi debere tam de hoſpitalibus eccleſiaſticis, quàm priuatis, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 2. §. 1. *de hoſpitalib. n.* 11. 6. Intelligitur tam de hoſpitalibus eccleſiaſticis, quàm priuatis.

Digitized by Google

7. Hoſpitalium adminiſtratores debent Epiſcopo reddere rationem adminiſtrationis ſuæ.

7. Hoſpitalium adminiſtratores debere Epiſcopo reddere rationem adminiſtrationis ſuæ, etſi conſuetudine, priuilegio, & inſtitutione aliqua perſonis aliis ad id officium electis ratio eſſet reddenda prædictæ adminiſtrationis, reddendam tamen ordinario cum interuentu dictorum electorum, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcopis n. 79.*

8. Epiſcopus poteſt ab adminiſtratoribus hoſpitaliũ, aliorúmque piorum locorum rationem adminiſtrationis exigere, donec, &c.

8. Poſſe Epiſcopum ab adminiſtratoribus hoſpitalium, aliorúmque priorum locorum rationem adminiſtrationis exigere donec coram ordinario eodem doctum fuerit de inſtitutione, in qua ſecus expreſsè cautum ſit, & tunc curare debere, vt quod ordinatum eſt, obſeruetur, reſolutum dicit Armendar. *d. §. 1. de hoſpital. n. 5.*

9. Confraternitas Montis pietatis.

9. *Montis pietatis.*] De Confraternitate Montis pietatis, & an ſit licita, & de multis dubiis circa eam occurrentibus, vide Caiet. *in opuſculo de Monte pietatis*, Bernard. Buſto *in defenſorio Montis pietatis*, Sot. *de iuſtit. lib. 6. quæſt. 1. art. 6.* Ludou. Lop. *in inſtruct. conſcient. p. 2. cap. 59. à princ.* Medin. *in C. de reſtitut. cap. de caſu ſimili Montis pietatis, pag. 152.* Mich. Palat. *de contract. lib. 3. cap. 4. pag. 197. cum ſeqq.* Gemin. *in cap. nauiganti. §. 3. à num. 80. de vſuris*, Petr. Gregor. *de Republ. lib. 13. cap. 16. à num. 9.* Perez de Lara *de capellan. & anniuerſ. lib. 1. cap. 23.* Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Montes pietatis*, Vgolin. *de officio Epiſcopi cap. 24. §. 1. num. 4.* Salas *de contract. lib. tit. de vſuris dub. 33. num. 3.* Bonacin. *in ſimili tract. diſp. 3. quæſt. 3. puncto 12.* Molin. *de iuſtit. tract. 2. diſput. 325.* Leſſi. *eod. tract. lib. 2. cap. 20. dub. 23.* Rebello *de obligat. iuſtit. p. 2. lib. 8. quæſt. 13.* Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib. 3. quæſt. 35.* Azor. *inſtit. moralium p. 3. lib. 5. cap. 8.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib. 25. num. 207.*

10. Epiſcopus etiam extra viſitationem poteſt eleemoſynas Montis pietatis ex officio ſuo cognoſcere, & exequi.

10. Epiſcopus etiam extra viſitationem, & in caſibus à iure non expreſſis, poteſt eleemoſynas Montis pietatis, ſiue charitatis, & loca omnia quomodocunque nuncupentur, etiamſi cura illorum ad laicos pertineat, & etiãſi ſint exempta, ex officio ſuo cognoſcere, & exequi, prout ea omnia, quæ ad Dei cultum, & animarum ſalutem, ſeu pauperes ſuſtentandos inſtituta ſunt: necnon Epiſcopo licet exigere rationem ab adminiſtratoribus eorum locorum merè laicorum, & priuatorum generaliter abſque vlla diſtinctione, & quando ex priuilegio, vel conſuetudine, vel aliqua alia conſtitutione aliis reddenda eſſet, ratio eiſdem reddenda eſt, adhibito cum illis ordinario, niſi in fundatione cautum eſſet aliter, nempe quòd rationes nec ordinario reddendæ eſſent, ita refert deciſum Sell. *in ſelect. canon. c. 23. n. 2.*

11. Conſtitutio Pauli V. prohibẽs diſpoſitionem pecuniæ, prohibere etiam cenſetur diſpoſitionem frumenti.

11. Conſtitutio ſanctæ mem. Pauli V. prohibens diſpoſitionem pecuniæ Montis pietatis in alios quàm pauperum vſus in ipſorũ Montium erectione præſcriptos abſque Sedis Apoſt. licentia, prohibere etiam cenſetur diſpoſitionem frumenti; ita Sell. *d. c. 23. n. 3.* atteſtans ſic cenſuiſſe S. Congr. Epiſcop. & Regul. ſub die 14. Februarij 1631.

12. Loca pia ſiue publica, ſiue priuata, eccleſiaſtica, ſiue laicalia viſitari poſſunt per Epiſcopũ.

12. *Et quorumcunque piorum locorum.*] Siue ea ſint publica, ſiue priuata, eccleſiaſtica, vel laicalia, vt refert deciſum Armendar. *d. l. 7. de Epiſcopis n. 78.* quem refero ego ipſe *d. alleg. 75. n. 58.*

13. Piorum

13. Piorum locorum, etiam exemptorum, adminiſtratores nullam rationem reddentes poſthac eam Epiſcopo reddere teneri, quod ſi aliis reddere ſolent, cum illis tamen præſentialiter adhibendum eſſe Epiſcopum, qui quoties in dicto actu ad rationem computorum adhibetur, in condemnatione, vel abſolutione vnicum votum habere, aſſerit reſolutum Armendar. *d. l.7. de Epiſcopis, num. 78. verſ. item & adminiſtrator.*

13. Adminiſtratores piorum locorũ, etiam exemptorum nullam rationem reddentes, poſthac eam Epiſcopo reddere tenentur.

14. In abſoluendo, vel condemnando adminiſtratores piorum locorum ordinarium habere votum ſicut cæteros deputatos, & eius votum debere numerari cum aliis, itaut maior pars votorum abſoluat, aut condemmnet, dicit deciſum Armendar. *d. num.79. verſ. item ordinarium, & lib.4. tit.29. l.2. §.1. de hoſpitalib. num.10.*

14 Ordinarius, habet votum ſicut cæteri deputati in abſoluendo, vel condemnando adminiſtratores piorum locorum.

15. Epiſcopus poteſt exigere rationem adminiſtrationis ab adminiſtratoribus, etiam in locis, quæ ſunt ſub immediata Regum protectione, vel etiam ex Apoſtolico priuilegio ante Concilium exempta à quacunque iuriſdictione ordinarij quandoquidem hoc decreto ab huiuſmodi rationibus reddendis non excipit loca Regiæ protectionis, ſicut illa exceperat *cap. 8. præcedenti*, quoad viſitationem, ita Sell. *d. cap.23. num.5.* atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Neapolitana 11. Auguſti 1618.

15. Epiſcopus poteſt exigere rationem adminiſtrationis ab adminiſtratoribus, etiã in locis, quæ ſunt ſub immediata Regum protectione.

16. *Singulis annis.*] Pluries tamen in anno rationes repeti poſſe, præcipuè quando Epiſcopo conſtiterit illas doloſè redditas fuiſſe, vel quando redditio non fuit finalis, & plena cum reſtitutione reliquorum, reſoluit Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.134. in 2. edit.* quem refero ego ipſe *d. alleg.75. num.63.*

16. Rationes ab adminiſtratoribus piorum locorum per Epiſcopum pluries in anno repeti poſſunt.

17. *Teneantur reddere rationem, &c.*] Rationum redditionem neque Epiſcopus, neque Capitulum debet exigere tempore, quo recitantur horæ canonicæ, & diuina celebrantur, ita referunt deciſum Armendar. *d. l.7. de Epiſcopis, num.79. verſ. denique 1.* Garc. *in addit. ad ſuum tract. de benef. p.3. cap.2. num.568.*

17. Rationem redditionum neque Epiſcopus, neque Capitulum debet exigere tempore, quo recitantur diuina officia.

18. Rationem Epiſcopo reddere non tenentur Abbates, Præpoſiti, & Abbatiſſæ Regularem vitam ducentes, ita atteſtatur reſolutum Armendar. *d. l.7. de Epiſcopis, num.79. verſ. & Abbates.*

18. Abbates, Præpoſiti, & Abbatiſſæ Regularem vitã ducentes non tenentur Epiſcopo reddere rationem.

19. Monaſteriorum adminiſtratores de illis rationem reddere non tenentur, vt refert deciſum Armendar. *d. l.7. de Epiſcopis, num.78. verſ. adminiſtratores.*

19. Monaſteriorum adminiſtratores de illis rationes reddere non tenentur.

20. *Ordinario.*] Epiſcopos cumulatiuè executores ad alios inferiores piarum diſpoſitionum eſſe, refert deciſum Armendar. *d. l.7. de Epiſcopis, num.76.*

20. Epiſcopi ſunt cumulatiuè executores piarũ diſpoſitionum ad alios inferiores.

21. Et ſuccedere in hac poteſtate Capitulum Sede vacante, reſoluunt Quarant. *in ſumma Bullarij, verbo Capitulum, verſ. ſeptimo*, Zerol. *in praxi Epiſcop. part.2. verbo Capitulum, §.9.* quos refero *d. alleg.75. n.61. in fine.*

21. Capitulum Sede vacante.

22. Exequutionem aduersùs adminiſtratores hoſpitalium condemnatos, iuxta *cap. præcedens*, ſiue ſoli ordinario reddita fuerit ratio, ſiue vnà cum aliis deputatis, ad ipſum ordinarium ſpectare, refert deciſum Armendar. *d. lib.4. tit.29. §.1. de hoſpitalib. num.4.*

22. Exequutio aduersùs adminiſtratores hoſpitalium condemnatos ſpectat ad Epiſcopum.

23. Epiſcopus,

23.Epiſcopus,& eius officiales, ac Notarij nihil percipere poſſunt emolumẽtorum in receptione rationis adminiſtrationis.

23. Epiſcopus, & eius officiales, ac Notarij nihil percipere poſſunt emolumentorum in receptione rationis adminiſtrationis, quæ fit ſingulis annis ab illis, quibus adminiſtratio operum piorum reperitur commiſſa, quamuis etiam ante Conc. Trid. & ab immemorabili tempore conſueuerit recipere rationem huiuſmodi adminiſtrationum vnà cum dictis emolumentis, vt aſſerit reſolutum Sell. *d.cap.*23.*num.*6. dicens ſic fuiſſe reſolutum in vna Gerunden.

24. Hoſpitalis computa ſtante cõſuetudine Epiſcopus vnà cum magiſtro eiuſdem hoſpitalis recognoſcere tenetur.

24. Hoſpitalis computa ſtante conſuetudine Epiſcopus vnà cum Magiſtro prædicti hoſpitalis recognoſcere tenetur, ex Sell. *dicta cap.* 23. *num.* 7. aſſerens ſic fuiſſe deciſum in Agathen. 19. Nouembris 1616.

25. Excommunicare poteſt Epiſcopus Fratrem Capellanum Religionis Hieroſol. non reddẽtem rationes adminiſtrationis Parochialis ſecularis.

25. Excommunicare poteſt Epiſcopus Fratrem Capellanum Religionis Hieroſolymitanæ, qui adminiſtrauit redditus Parochialis ſecularis citatum ab Epiſcopo in viſitatione ad reddendam rationem, & non comparentem, ita Sell. *d.c.*23.*num.*10. vbi refert deciſum in Vulturarien. 7. Septembris 1630.

26. Executores vltimarũ voluntatum nihil dare debent Epiſcopo, ſeu eius officialibus pro cauſa laboris in recipienda ratione adminiſtrationis bonorum.

26. Executores vltimarum voluntatum nihil dare debent Epiſcopo, ſeu eius officialibus pro cauſa laboris in recipienda ratione adminiſtrationis bonorum teſtatoris; nec illi quicquam erigere poſſunt etiam ſtante conſuetudine exigendi quatuor denarios pro ſingulo ſcuto, ita Sell. *d.c.*23.*num.*10. atteſtans ita fuiſſe deciſum in Barchinonen. & Gerunden. 1. Decembris 1618.

27 Inſtitutiones piorum locorum obſeruandæ circa reddendas rationes adminiſtrationis earum.

27. *Niſi ſecus fortè in inſtitutione*, &c.] Vide Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel. gloſ.*5.*num.*35. *&* *gloſ.*29.*num.*3. Marta *d.cap.*18.*num.*6.9. *&* 10. Rotam *deciſ.*33.*in princip.p.*2.*recent.*

28. Locũ habet etiam extra viſitationem.

28. Decretum Concilij in præſenti locum habere etiam extra viſitationem, & in caſibus à iure non expreſſis, & licere Epiſcopis exigere rationem ab adminiſtratoribus etiam locorum merè laicorum, & priuatorum, & generaliter ſine vlla diſtinctione. Et quando ex priuilegio, vel conſuetudine, vel alia conſtitutione aliis reddenda eſſet ratio, eiſdem reddendam eſſe adhibito cum illis ordinario, niſi in fundatione aliter cautum eſſet, nempe quòd rationes ordinario reddendæ non eſſent, refert deciſum Marta *de iuriſdict. part.* 2. *cap.*18. *ex num.*6.

29. Conſuetudines ſunt ſublatæ per hoc cap. & ſolum præſeruatæ inſtitutiones.

29. *Quòd ſi ex conſuetudine*, &c.] Sublatas eſſe per hoc cap. conſuetudines, & ſolùm præſeruatas inſtitutiones, aſſerit Sell. *d.cap.*23.*num.*20. atteſtans ita fuiſſe deciſum 3. Februarij 1629.

30. An & quando Capitulum ex conſtitutione, vel conſuetudine deputat quoſdam, quibus redditur ratio, intret limitatio hæc Concilij, vide Rotam *deciſ.*355.*p.*1.*recent.*

Notariorum

Notariorum quoruncunque ſufficientiam ſcrutentur ordinarij, & non ſufficientes, ac delinquentes prohibeant, ac arceant à cauſis eccleſiaſticis ad arbitrium ſuum.

CAPVT X.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Azeued. *l.2.num.*18.*tit.*7.*lib.*3.*noua recop.* Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.2.cap.2.num.*76. Salgado *de protect. Regia tom.*1. *p.*3.*cap.*8.*num.*2.*cum ſeqq.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.*2.*cap.*4.*num.*12. vbi ita ait: Notarius non debet eſſe perſona vilis, neque illegitimus, Armill. *verbo tabellio, num.*5. debet iurare in ingreſſu officij ſui quòd fideliter illud exercebit, & requiſitus ſuper auditis conficiet inſtrumentum ſine diminutione veritatis, & ſine admixtione falſitatis, Syluest. *verbo tabellio, quæſt.*6. omnia pertinentia ad artem ſuam ſcire tenetur, Abb. *in cap.*1. *de fide inſtrument.* & debet intelligere clauſulas, quæ in inſtrumento ponuntur: quòd ſi interrogatus explicare ſui inſtrumenti clauſulas neſciuerit, inualidum eſſet inſtrumentum, Alber. *in l. fin. §. pen. ff. ad Velleian.* Plura de notariorum qualitate, & peritia videri poterunt *in libello de erroribus notariorum*, ab Antonio Taſſara curioſè ſatis collecto. Hactenus Piaſec.

2. Inferiores quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem habẽtes habent facultatem examinandi Notarios.

2. *Poſſit Epiſcopus.*] Facultatem tributam Epiſcopis hoc decreto examinandi Notarios, competere etiam inferioribus quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem habentibus, refert deciſum Sell. *in ſelectis canon. cap.*25.*num.*16.

3. Epiſcopus vti poteſt Notario criminali ciuitatis, ſi ſit vir probus.

3. *Quoſcunque Notarios*, &c.] Epiſcopum vti poſſe Notario criminali ciuitatis, ſi ſit vir probus, & aduena, & ſub quouis prætextu taxam non excedat, tradit Sell. *d. cap.* 25. *num.* 17. atteſtans ſic deciſiſſe S. Congregat. Epiſcop. & Regul. in vna ciuitatis Caſtelli 14. Aprilis 1615. ad 8.

4. Prouinciales Religionũ poſſunt creare Notarios intra ordinem pro cauſis criminalibus Religioſorum.

4. Prouinciales Religionum creare poſſe Notarios intra ordinem pro cauſis criminalibus Religioſorum, itaut illis tanta fides adhibeatur, quanta Notario ſeculari, obſeruant Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.*2. *quæſt.*13.*art.*2 *& tom.*3 *quæſt.*8. *art.*1. Laurent de Portel. *in dubijs regular. verbo Notarius à n.*1. Hieron Roder. *in compend. quæſt. regul. reſol.*100.*n.*1. vbi ait quòd Generales, Prouinciales, & alij ſuperiores Regularium, quibus proceſſus fulminare incumbit, iuridicè creant ex ſuis Religioſis Notarios ad certas cauſas, quos Secretarios vocant, ſed non poſſunt perpetuos præcipuè ad cauſas extra Religionem decidendas, Aldrete *de religioſa diſciplina tuenda, lib.*1.*cap.*8. *num.*9. vbi addit quòd Notarius creatus à Guardiano, vel Priore, debet recipere iuramentum fidelitatis tanquam de eſſentia officij Notarij, tenetúrque ſe ſubſcribere poſt examina teſtium, & eorum ſubſcriptionem, Caſtellin *de elect. cap.*20. *num.*42.*pag.*444 vbi etiam aſſerit Bullam Pij V. incip. *Debitum Paſtoralis*, ſub dat. 21. Martij 1571. in qua conceditur facultas quòd ſuperiores

Ordinum Fratrum Prędicatorum in vnaquaque prouincia poſſint conſtituere etiam plures ſui Ordinis Fratres ab eis approbatos in Notarios publicos pro intimandis mandatis & reſcriptis Apoſtolicis publicam, vel priuatam dicti Ordinis vtilitatem concernentibus, quod etiam tradit Sigiſm. à Bononia *de elect. dub.* 43. *num.* 12. & Hieronym. Roderic. *d. num.* 1.

5. Epiſcopus liberè punire poteſt ſuos Notarios, officiales, alióſque miniſtros laicos in ſuis officiis delinquentes.

5. *Aut quandocunque in officio delinquentibus*, &c.] Epiſcopum, & iudicem eccleſiaſticum liberè poſſe punire, & caſtigare ſuos Notarios, officiales, alióſque miniſtros laicos in ſuis officiis deliquentes, reſoluunt Decian. *in tract. crimin. tom.* 1. *lib.* 4. *cap.* 10. *num.* 3. Parlad. *different.* 9. §. 1. *num.* 28. Bobadil. *in ſua politica lib.* 2. *cap.* 77. *num.* 48.

6. *Neque eorum appellatio*, &c.] Vide Azeued. *ad l.* 2. *num.* 18. *tit.* 7. *lib.* 3. *noua recop. pag.* 285.

7. Notarij poſſunt conficere inſtrumenta contractus perſonarum eccleſiaſticarum.

7. *Et cauſis eccleſiaſticis.*] Extendi ad contractus perſonarum eccleſiaſticarum, qui de eorum patrimonialibus bonis conficiuntur, præſertim ſtante conſuetudine quòd cauſæ earum ratione bonorum ad forum eccleſiaſticum ſpectant, refert deciſum Sell. *in ſelect. canon. cap.* 25. *num.* 18.

Occupator quarumcunque obuentionum pijs locis applicandarum, aut impediens quocunque colore ne fructus percipiantur à quibus debentur, anathemati ſubiaceat tandiu, quandiu non reſtituerit, ac à ſummo Pontif. abſolutionem non obtinuerit.

CAPVT XI.

1. Bona ſeu fructus quoſcunque Eccleſiæ locorumque piorum vſurpantes ipſo facto excommunicati ſunt quouſque integrè reſtituerint.

1. VIde Salzed. ad Bernard. *cap.* 74. *in fine*, Soar. *tom.* 5. *de cenſur. diſp.* 22. *ſect.* 6. *num.* 22. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo bona, pag.* 31. Azor. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 9. *cap.* 27. *quaſ.* 10. *in med.* Sayr. *de cenſur. lib.* 3. *cap.* 31. *num.* 26. Vgolin. *de officio Epiſcopi*, *cap.* 8. §. 4. *num.* 1. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 30. *tract.* 3. *num.* 154. *verſ. decimum tertium*, Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.* 1. *cap.* 15. *num.* 44. Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib.* 3. *quæſt.* 23. *num.* 2. Bonacin. *de cenſuris Bullæ Cœnæ, diſp.* 1. *quæſt.* 18. *puncto* 4 metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p.* 3. *alleg.* 50. *n.* 130. ſecundùm Lugdunen. impreſſ. Filliuc. *in quæſt. moral. tract.* 15. *num.* 75. *verſ.* 10. *& num.* 117.

2. Excommunicatio Bullæ in Cœna Domini clauſ. 18.

2. Incidunt quoque in excommunicationem Bullæ in Cœna Domini qui iuriſdictiones, ſeu fructus, redditus, & prouentus ad ſummum Pontif. & Sedem Apoſtol. & quaſcunque eccleſiaſticas perſonas ratione Eccleſiarum, monaſteriorum, & aliorum beneficiorum eccleſiaſticorum pertinentes vſurpant, vel etiam quauis occaſione, vel cauſa ſine Romani Pontif. vel aliorum ad id legitimam facultatem habentium expreſſa licentia ſequeſtrant, vt expreſsè habetur in eadem Bulla *can.* 18. De qua excommunicatione vide Nauarr. *in man. cap.* 27. *ſub n.* 79. *verſ.*

Digitized by Google

verſ. decima ſeptima, Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.* 1. *lib.* 4. *cap.* 18. *n.* 130. aliàs *c.* 144. Sayr. *de cenſur. lib.* 3. *cap.* 21. Anton. de Souſa *in relect. Bullæ Cœnæ cap.* 18. Duard. *lib.* 2. *in canon.* 17. Soar. *d. tom.* 5. *diſp.* 21. *ſect.* 2. *n.* 95. *cum ſeqq.* Bonacin. *de cenſuris Bullæ in Cœna Domini diſp.* 1. *q.* 18. *à princip.* Octau. Glorit. *reſp.* 12. *n.* .

3. *Iuriſdictiones.*] Ligari quoque cenſura Bullæ *in d. can.* 18. qui iuriſdictionem quamcunque ſibi vſurpat, ſaltem ſi illam vſurpet tanquam propriam, & ad ſe pertinentem, & modò iuriſdictio quam vſurpat pertineat ad perſonas eccleſiaſticas ratione Eccleſiarum, monaſteriorum, & beneficiorum eccleſiaſticorum, reſoluunt Soar. *d. diſp.* 21. *ſect.* 2. *num.* 95. Duard. *d. can.* 17. *quaſt.* 3. *num.* 13. Filliuc. *tract.* 16. *cap.* 8. *quaſ.* 10. *num.* 219. Anton. de Souſa *d. cap.* 18. *diſp.* 86. *n.* 2. Bonacin. *d. q.* 18. *puncto* 2. *num.* 3.

3. Iuriſdictionem eccleſiaſticam ſibi tanquam propriam vſurpantes ligantur cenſura Bullæ in Cœna clauſ. 18.

4. *Fructus, emolumenta*, &c.] Surripientem, vel iniquè ſequeſtrantem fructus alicuius beneficij, affici excommunicatione huius decreti, etiamſi beneficium vacet, reſoluunt Soar. *d. diſp.* 21. *ſect.* 2. *num.* 98. Duard. *d. can.* 17. *quaſt.* 2. *num.* 1. *verſ. quinto & ſexto*, Bonacin. *d. quaſt.* 18. *puncto* 4. *num.* 9.

4. Sequeſtrantes, vel ſurripientes iniquè fructus alicuius beneficij afficiuntur excommunicatione huius cap.

5. Quotidianas diſtributiones iniquè ſequeſtrantes, vel vſurpantes affici cenſura huius decreti, quia faciunt actiones, quibus excommunicationis pœnam Concilium adiunxit, tenent Duard. *d. can.* 17. *q.* 4. *num.* 12. *cum ſeqq.* Bonacin. *d. q.* 18. *puncto* 4. *num.* 8. *& de horis canon. diſp.* 2. *quaſt.* 2. *puncto* 1. *num.* 2.

5. Diſtributiones iniquè ſequeſtrantes, vel vſurpantes afficiuntur cenſura huius cap.

6. Vſurpantem glandes, oleas, ſyluas cæduas, fœnum, triticum, vuas, penſiones domorum, vel prædiorum, cenſus, decimas, & alia ad eccleſiaſticas perſonas ratione Eccleſiarum, monaſteriorum, vel beneficiorum pertinentia, ligari cenſura Bullæ in Cœna Domini, quia hæc omnia nomine fructuum, reddituum, & prouentuum continentur, ex Alter. Duard. & Vgolin. reſoluit Bonacin. *d. diſp.* 1. *quaſt.* 18. *puncto* 2. *num.* 8.

6. Cenſura Bullæ in Cœna Domini quatenus ligentur fructuum vſurpatores.

7. Vſurpantem verò fructus, quos Sacerdos percipere ſolet ex bonis patrimonialibus, ad quorum titulum promotus eſt ad ſacros Ordines, non obſtringi excommunicatione Bullæ, quia iſti fructus non competunt illi ratione Eccleſiarum, vel beneficiorum eccleſiaſticorum, tenere videntur Nau. *d. cap.* 27. *num.* 71. *verſ. ſexta*, Sayr. *d. lib.* 3. *c.* 21. *num.* 4. Anton. de Souſa *d. cap.* 18. *diſp.* 86. *num.* 3. Filliuc. *d. tract.* 16. *cap.* 8. *num.* 218. *quaſ.* 9. Bonacin. *d. quaſt.* 18. *puncto* 2. *num.* 23. vbi *num.* 25. idem ſentit de fructibus pertinentibus ad Sacerdotem ratione Altaris, ſeu Capellæ, cuius titulum ipſe non habet, & *num.* 26. ſubdit vſurpantes, vel ſequeſtrantes fructus beneficij eccleſiaſtici, quod alter beneficiarius conduxit, non affici hac excommunicatione, quia non dicitur vſurpare fructus pertinentes ad perſonam eccleſiaſticam ratione beneficij, ſed ratione contractus conductionis.

7. Fructus patrimonij alicuius Sacerdotis vſurpantes non obſtringuntur excommunicatione Bullæ in Cœna Domini.

8. Vſurpantem fructus, redditus, vel prouentus beneficij vacantis incidere in excommunicationem Bullæ, tradunt Nau. *loco proximè citato*, Soar. *d. diſp.* 21. *ſect.* 2. *n.* 97. Valer. Reginald. *d. lib.* 9. *c.* 25. *n.* 372. *verſ. tertium*

8. Fructus beneficij vacantis vſurpans incidit in excommunicationem Bullæ in Cœna Domini.

eſt, Filliuc.*d.tract.*16.*n.*217. Duard.*d.can.*17.*quæſt.*12. Anton.de Souſa *d.c.*18.*diſp.*88.*n.*2. Bonacin.*d puncto* 2.*n.*31.

9. Clerico ſubtrahēs tantum ex fructibus beneficij quantum reſpondet ſuo credito non afficitur cenſura Bullæ in Cœna Domini.

9. Eum, qui clerico tantum ex fructibus beneficij ſubtrahit, quantum reſpondet ſuo credito, non affici cenſura Bullæ, modò ſummam ſui crediti non excedat, reſoluunt Nau.*conſ.*31.*de ſent.excom.* Alter.*lib* 5.*diſp.*18.*cap.*1.*col.*4.*verſ.hinc ſequitur*, Filliuc. *d.tract.*16.*c.*8.*quaſ.*11.*n.*217. Bonacin.*d.q.*18.*puncto* 3.*num.*6.

10. Arbores alieni beneficij cædens, ſibique illas vſurpans incidit in excommunicationem huius cap.

10. Cædentem arbores alieni beneficij, ſibique illas vſurpantem, vinculo excommunicationis huius decreti innodari, quia præſtat hoc faciendo actionem in Concilio prohibitam, tradit Bonacin.*d.quæſt.*18. *puncto* 4. *ſub num.* 4. vbi *num.*5. ſubdit quòd ſi ipſemet beneficiarius, qui beneficium legitimè poſſidet, arbores etiam frugiferas incidat, & illas ad proprium commodum conuertat, non ligatur excommunicatione huius decreti, tum quia licèt beneficiarius peccet incidendo, non tamen peccare videtur inciſas recipiendo, nam arbores inciſæ videntur fructus beneficij, conſequenter beneficiario cedere debent, licèt ob perpetratum ſcelus grauiter puniendus veniat, tum quia Concilium in hoc decreto intelligitur de extraneis, non verò de poſſeſſoribus beneficiorum, qui extranei non ſunt, & addit ſic fuiſſe deciſum, quod etiam teſtatur Filliuc.*d.quaſ.*11.*n.*225.

11. Rectores piorum locorum cædentes arbores frugiferas quando incidant in excommunicationē huius decreti.

11. Rectores piorum locorum cædentes arbores frugiferas, illáſque in proprios vſus conuertentes cum damno locorum piorum incidere in excommunicationem huius decreti, referunt deciſum Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo bona pag.* 27. Bonacin. *d. diſp.*1.*quæſt.*18. *puncto* 4.*num.*7. vbi ſecus dicendum ait, ſi arbores frugiferas cædant, ſed in proprios vſus non conuertant.

12. Bona Eccleſiæ occupans debet ſcire prædicta bona occupata eſſe Eccleſiæ ad incurrendam excommunicationem huius cap. & Bullæ.

12. Vt quis incidat in excommunicationem latam in hoc decreto, & in Bulla Cœnæ Domini contra occupantes bona Eccleſiæ an requiratur vt habeat ſcientiam quòd prædicta bona occupata ſint Eccleſiæ? vide Aloyſ.Ricc.*in deciſ. Curiæ Archiep.Neap p.*4.*deciſ.*51. vbi *deciſ.*303. oſtendit qualiter hæc ſcientia probetur.

13. Patronus capiens aliquid de bonis Eccleſiæ ſui iuriſpatronatus eo priuatus eſt ipſo iure.

13. *Quòd ſi eiuſdem Eccleſiæ patronus*, &c.] Iurepatronatus priuatum eſſe ipſo iure patronum capientem aliquid de bonis Eccleſiæ ſui iuriſpatronatus, ſiue per ſe, ſiue per ſuppoſitas perſonas, & incurrere excommunicationem cum reſeruatione, de qua in hoc decreto, tenet Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo iuſpatronatus pen.* quem refero *in collect. ad cap. præterea n.*3.*de iurepatr.*

14. Patronus ſe ingerens in perceptione fructuum beneficij patronati, aut bona ipſius vſurpans, priuatus eſt ſtatim iurepatronatus.

14. Patronum ſe ingerentem in perceptione fructuum beneficij patronati, aut bona ipſius vſurpantem priuatum eſſe ſtatim iurepatronatus, reſoluit Franc Leo *in theſauro fori eccleſ.p.*2.*c.*21.*n.*31.

15. Bona eccleſiaſtica iniuſtè vſurpans eſt inhabilis ad omnia beneficia eccleſiaſtica.

15. *Inhabilis efficiatur.*] Vſurpantem iniuſtè bona eccleſiaſtica, aut vſurpanti conſilium, auxilium, vel fauorem præbentem eſſe inhabilem ad omnia beneficia eccleſiaſtica, & ſolum Papam diſpenſare aſſerunt Nau.*in man.c.*23.*n.*110. vbi Bullam Pij V. refert, Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit.lib.*30.*tract.*3.*n.*254.*in fine*, Molfeſ.*in ſum.Theolog. moralis tract.*6.*c.*7.*n.*39.

SESSIO

SESSIO XXIII.

De ſacramento Ordinis.

1. VIDE Theologos *in 4. diſt. 24.* vbi S. Thom. Sot. Durand. Bonauent. Palud. & Riccard. Armil. Silueſt. & alios Summiſtas *verbo Ordo*, Martin. Fornar. *in tract. de Ordine*, Viuald. *in candel. aureo, tit. de ſacram. Ordinis*, Henriq. *in ſum. lib. 10. de Ordinis ſacramento*, Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Ordo*, Valent. *tom. 4. diſp. 9.* Vaſq. *in 3. p. tom. 3. diſp. 235. cum ſeqq.* Petr. de Ledeſma *in ſum. p. 1. de Sacram.* vbi de ſacramento Ordinis, Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. & 2. verbo Ordo*, Piaſec. *in ſimili praxi p. 1. cap. 1.* Galet. *in margarita caſuum conſcient. verb. Ordo*, Scip. de Rubeis *in aphoriſm. Epiſcop. eod. verbo*, Barthol. Gauant. *in Enchirid. ſeu manuali Epiſcop. eodem verbo.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 30.* Ægid. de Coninck *de Sacram. tom. 2. diſp. 20.* Fernand. *in examine Theologiæ moralis p. 3. cap. 11. per tot.* Balduin. iun. *ſuper opera controuerſiarum Bellarm. p. 2. lib. 5. c. 3.* Bonacin. *de Sacrament. diſp. 8.* Galganet. *de iure publico lib. 3. tit. 98.* Vgolin. *de officio Epiſcopi c. 26.* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub. 1. cum multis ſeqq.* Fr Ludou. Miranda *in man. Prælat. p. 1. q. 38. cum ſeqq.* Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract. 2. de ſacram. Ordinis*, Filliuc. *in quæſt. moral. tract. 9.* Ant. Raguc. *in lucerna parochorum, tit. de ſacramento Ordinis.* Villalob. *in ſum. p. 1. tract. 11.* Laurent. de Portel. *in dub. Regul. verbo Ordines ſacri*, Hieron. Roder. *in compendio quæſt. reg. reſol. 106. de Ordinibus ſacris*, Alzedo *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 5. de ordinat.* metipſum *de officio, & poteſtate Epiſcop. p. 2. alleg. 2. cum ſeqq.* 1. Doctores de ſacramento Ordinis agentes.

Sacrificium, & Sacerdotium in quod vetus tranſlatum eſt, à Chriſto ſaluatore noſtro inſtitutum.

CAPVT I.

1. VIde Victor. *de Sacrament. num. 226.* Valent. *tom. 4. diſp. 9. quæſt. 1. puncto 4.* Vaſq. *in 3. p. tom. 3. diſp. 239.* Henriq. *in ſum. lib. 10. in proœm. §. 2. lit. M. & cap. 3. §. 6.* Sayr. *de Sacram. in genere lib. 2. quæſt. 3. art. 1. verſ. de ſacram. Ordinis*, Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 1. cap. 1. de conferend. Ordin. num. 1. pag. 25.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 30. à num. 3.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom. 1. quæſt. 83. num. 106.* Bonacin. *eod. tract. diſp. 8. quæſt. vnica puncto 1. num. 7.* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub. 2. num. 3.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 2. alleg. 2. num. 2.* 1. Ordinis ſacramentum à Chriſto inſtitutum.

Google

Ad venerationem tanti Sacrificij ab initio Eccleſiæ fuerunt in vſu ſeptem Ordines, quorum alij ſunt aliis maiores, itavt ſubdiaconatus referatur inter maiores.

CAPVT II.

1. Prima Tonſura an ſit Ordo.

1. VT *qui iam clericali Tonſura inſigniti eſſent per minores*, &c.] Ex his verbis colligi videtur primam Tonſuram non eſſe Ordinem eccleſiaſticum, ſed deſignationem quandam ad Ordines, neque in ea vllam ad ſacrificium Miſſæ, ſeu miniſterium Altaris conferri poteſtatem, ita ex hoc loco colligunt Eſtius *in* 4. *diſt*.24. §.4. Vaſq. *in* 3. *p. tom.* 3. *diſp*.136. *cap*.1. *à princip.* Azor. *inſtit. moral. p*.2. *lib*. 3. *cap*. 27. *quaſ*.3. Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib*.1. *queſt*.48. *num*. 11. qui aiunt relata verba huius cap. ſatis demonſtrare Tonſuram diſtinctam eſſe à reliquis Ordinibus, Bonacin. *de Sacrament. diſp*.8.*quaſt.vnic. puncto* 1. *num*.6.Paul.Laymann *in Theolog. morali lib*.5. *tract*.9.*cap*.3. *num*.3. Cou. *lib*.1.*var.cap*.10.*num*.15. Sebaſt. Cæſ. *in relect. de eccleſ. hierarchia quaſt*.3. *proœm*.§.1.*n*.7.

2. Contra gloſ. magnam *verbo Epiſcopus*, *in proœm. Sexti*, Hoſt. *in cap.cùm contingat, de ætate, & qual.* Sylueſt. *in ſum. verbo Ordo* 1. *num*.1. Albert. Troci. *de vero & perfecto clerico lib*.1. *cap*. 2. Lambertin. *de iurepatron*. 1.*p*.2. *lib.quaſt*.7.*art*.2. Mandoſ.*in reg*.24.*Cancel.q*.1.*num*.2. Nau. *conſ*.11.*num*.1.& 3. *de tempor. ordin.* Cald.Pereira *in l. ſi curatorem,verbo læſis num*. 104. *C. de in integ. reſtit. minor.* Mendez de Caſtro *in l. cùm oportet,num*.166. *C. de bonis quæ lib.* Viuian. *in praxi iuriſpatr.lib*.6. *cap*.1. *num*.3. aliàs *num*.9. *in vlt. impreſſ.* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub*.2. *num*.6. Nicol.Garc.*de beneſic.p*.7.*c*.1. *num*.2. exiſtimantes primam Tonſuram eſſe Ordinem.

3. Ordo ſacerdotalis eſt verum, & proprium nouæ legis Sacramentum à Chriſto Domino inſtitutum.

3. *Non ſolùm de Sacerdotibus.*] Ordinem ſacerdotalem eſſe verum, & proprium nouæ Legis Sacramentum à Chriſto Domino inſtitutum, ex multis rationibus, & SS.Patrum teſtimoniis, probant Capreolus *in* 4.*diſt*.24.*q*.1.Card.Bellarm. *tom*.2.*lib*.1.*de ſacram. Ordinis* ex *c*.2. Valent. *tom*.4.*diſp*.9.*gener. q*.1.*puncto* 4.*in princ.* Vaſq.*tom*.3.*in* 3.*p.diſp*.239. *cap*.1. Anaſtaſ.Germon.*de ſacrorum immunit.lib*.4.*c*.3.*à n*.31.Ægid.de Coninck *diſp*.20. *de ſacram. Ordinis dub*.1. Ochogau. *tract.vnic.de Ordine q*.5.*n*.1. Scribon.*in theoſim.ſiue de Sacram.diſp*.7.*de Ordine q*.4.Filliuc.*in quaſt.mor. tract*.9. *cap*.1.*q*.6.& 7. & *cap.in nouo* 21. *diſt.* ibi, *à Petro ſacerdotalis cœpit Ordo*, intelligitur de Ordine Epiſcopali, cùm enim Petrus primus fuerit Epiſcopus conſecratus à Domino, in hunc ſenſum Epiſcopalis Ordo ab ipſo dicitur cœpiſſe, vt interpretantur Card.Bellarm.*tom*.1.*de Romano Pont.c*.23.Henriq.*in ſum.lib*.10.*c*.3.§.4. Vaſq.*de Ordine diſp*.236. *c*.10.& *diſp*.239.*cap*.1.Ægid.de Coninck *d.diſp*.20.*dub*.4.*n*.25. Lorin.*in acta Apoſtol. c*.4. *verſ*.5. *verſ. ex eadem*, Iuſtinian.*tom*.1.*in Paulum diſp*.1. *c*.7.*n*.4.*cum ſequentib.*

4. *Sed*

Digitized by Google

4. *Sed & de Diaconis*, &c.] Diaconatus Ordinem non ab Apoſtolis, ſed à Chriſto inſtitutum fuiſſe meritò ſuſtinent Mich. Medina *lib.* 1. *de continent. cap.* 26. Vazq. *tom.* 3. *diſp.* 236. *cap.* 4. *n.* 49. Ochogau. *de ſacram. Ordinis, tract. vnic. q.* 3. *num.* 8. Ægid. de Coninck *d. diſp.* 20. *dub.* 3. *num.* 13. Paul. Laymann *in Theolog. morali lib.* 5. *tract.* 9. *cap.* 4. *num.* 4. Illuſtriſſ. D. meus Roder. à Cunha *in comment. ad cap. Diaconus* 23. *diſt.*

4. Diaconatus Ordo non ab Apoſtolis, ſed à Chriſto inſtitutus fuit.

5. *Subdiaconi ſcilicet.*] Subdiaconatus Ordinem eſſe à Domino inſtitutum, tenent Ochogau. *d. tract. vnic. quaſt.* 4. Vazq *in* 3. *p. diſp.* 238. *cap.* 2. *à princip.* Ægid. de Coninck *d. diſp.* 20. *dub.* 3. Sebaſt. Cæſ. *in relect. de eccleſ. hierarch. p.* 2. *diſp.* 10. §. 1. *num.* 2. Ego ipſe *de iure eccleſiaſt. lib.* 1. *cap.* 27. *num.* 2.

5. Subdiconatus Ordo à Chriſto Domino inſtitutus.

6. *Nam Subdiaconatus ad maiores Ordines*, &c.] Subdiaconatum in primitiua Eccleſia Ordinem ſacrum non reputari, colligunt ex *cap. nullus* 60. *diſt. & ex cap. quicunque* 77. *diſt. & ex cap. miniſtri* 81. *diſt.* Henriq. *in ſumma lib.* 10. *cap.* 13. §. 4. Marc. Anton. Capet. *in tract. de perpetua caſtitate ſacerd. cap.* 7. Vazq. *in* 3. *p. diſp.* 237. *cap.* 2. *num.* 12. *& diſp.* 238. *cap.* 1. *num.* 7. *& cap.* 6. *à num.* 59. Campan. *d. rub.* 2. *num.* 10. *in princip.* Sebaſt. Cæſ. *d.* §. 1. *num.* 8. Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 2. *alleg.* 14. *num.* 1.

6. Subdiaconatus in primitiua Eccleſia Ordo ſacer non reputabatur.

Ordo eſt propriè, & verè vnum ex ſeptem S. Eccleſiæ Sacramentis.

CAPVT III.

1. Vide Card. Bellarm. *lib. unic. de ſacram. Ordinis*, c. 2. Valent. *tom.* 4. *diſp.* 9. *quaſt.* 1. *puncto* 4. Henriq. *in ſum. lib.* 10. *cap.* 14. §. 2. Sayr. *de Sacrament. in genere, lib.* 6. *cap.* 1. *in fine*, Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.* 1. *cap.* 4. *num.* 16. Fernandez *in examine Theolog. moral. p.* 3. *cap.* 11. §. 1. *num.* 11. Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 8. *q. vnica puncto* 2. *num.* 1. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 2. *num.* 3.

1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Dubitare nemo debet Ordinem eſſe verè*, &c.] Ex hac generalitate colligitur non ſolùm maiores Ordines, ſed etiam minores eſſe Sacraméta, vt per Echium *tom.* 4. *homil.* 64. Petr. Sot. *de inſtit. ſacerd. lect.* 4. *de Ordine, circa med.* Card. Bellarm. *tom.* 2. *lib.* 1. *de ſacram. Ordinis, cap.* 6. & 8. Valent. *tom.* 4. *diſp.* 9. *quaſt.* 1. *puncto* 4. *verſ. tertia opinio*, Henriq. *in ſumm. lib.* 10. *cap.* 2. §. 2. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. tom.* 2. *lib.* 3. *cap.* 1. Ægid. de Coninck *diſp.* 20. *de ſacram. Ordinis dub.* 6. Ochogau. *de Sacram. tract. de ſacram. Ordinis, q.* 3. *num.* 3. Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. part.* 1. *tract.* 3. *cap.* 8. *quaſ.* 69. *in princip.* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 1. *n.* 13. Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 8. *q. vnica puncto* 2. *num.* 2. Scribon. *in theoſimia de Ordine, diſp.* 7. *q.* 3. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.* 1. *quaſt.* 38. *art.* 10. Fernandez *d. cap.* 11. §. 3. *q.* 3. Sebaſt. Cæſ. *in relect. de eccleſiaſt. hierarchia, quaſt.* 4. *proœm.* §. 1. *ex num.* 5. Illuſtriſſ. D. Roder. à Cunha *in comment. ad cap. Pſalmiſta num.* 6. *diſt.* 23. Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi, part.* 2. *alleg.* 2. *num.* 23.

2. Ordines maiores, & minores ſunt Sacramenta.

3. Contra Sot. *in* 4. *diſt.* 25. *quaſt.* 1. *art.* 2. *rat.* 5. *& art.* 4. *concl.* 7. Martin. de

Digitized by Google

de Ayala *de tradition. Apoſtol.p.2.cap.de Ordine*,§.*Synodus*, Mich.Medina *lib.1.de ſacrorum Ordinum continent. cap.*46. Nauarr. *in man. cap.22.n.*18. *verſ.quare probabilis*, Vazq. *in 3.p.tom.3.diſp.*237.*cap.2. num.*10. *cum ſeqq.* Sanch.*de matrim.lib.7.diſp.*31.*num.*17. vbi dicit probabiliſſimum Ordines minores non eſſe Sacramenta,nec gratiam conferre,Paul.Laymann *in Theologia morali lib.5. tract. 9. cap.4 num.4. verſ. aſſertio quarta, in fine*, exiſtimantes minores Ordines non eſſe Sacramenta.

4.Ordo gratiam confert.

4. *Gratiam conferre dubitare nemo poteſt.*] Vide Henriq. *d.lib.*10.*cap.*1. §.3.*lit.R.& cap.*14. *in princip.* Sayr. *de Sacrament.in genere lib.5.c.1.q.vnic. art.2.verſ.de ſacramento Ordinis*, Valer.Reginald.*in praxi fori pœnit.lib.*30. *tract.1.num.*16.*cum ſeqq.* Fernandez *d.p.3.cap.*11.§.7.*num.*3. Campan. *in in diuerſ.iuris canon.rub.2.num.*18.

Ordo imprimit characterem indelebilem.

CAPVT IV.

1. Ordo imprimit characterem indelebilem.

1. VIde Magiſtr.*in 4.diſt.5.quaſt.*1. Victor.*de Sacrament.*vbi de ſacramento Ordinis,*num.*232 Henriq.*in ſumm.lib.*10.*cap.7.in princip. & cap.*14.§.2.*lit.P.*Vazq.*in 3.p.tom.3.diſp.*243.*à num.2.& diſp.*244.*n.*17. Balduin.iun.*ſuper opera controuerſ.Bellarm.part.1.lib.4.cap.*10.*verſ.ſeptimò*, Valer.Reginald. *in praxi fori pœnitent.lib.*30. *num.3. verſ.quod attinet, & num.*16.*verſ.& idem*, Piaſec. *in praxi Epiſcop.p.1. cap.1. num.*52.*pag.*60. Bellet. *diſquiſit.cleric.p.1.tit.de diſcipl.clericali*,§.3.*num.*2. latè Campan.*in diuerſ.iuris canon. rub.2. num.*19. *cum ſeqq.* Bonacin. *de Sacrament. diſp.*8. *q.vnica puncto* 6.*num.*3. Molfeſ.*in ſum.Theolog.moralis,tract.3.cap.*14.*n.*12. metipſum *de officio,& poteſtate Epiſcopi p.2.alleg.2.num.*4.

2. Ordinem minimè recipit promotus abſoluta coactione compulſus.

2. Promotum abſoluta coactione compulſum Ordinem minimè recipere, eiúſque animæ talem ordinationem non relinquere indelebile ſignum, reſoluunt Syluest. *in ſum.verbo Ordo* 4.*num.*1.*verſ.ſecunda*, Paul. Comitol *reſp.moral.lib.*1. *q.*45. *poſt num.*1. Campan. *in diuerſ.iuris canon. rub.*11.*cap.*5. Ego ipſe *d.p.2.alleg.2.num.5.& 6.* qui ſecus tenendum aſſerunt ſi conditionali adductus coactione Ordines ſibi conferri permiſit.

3. Epiſcopatus eſt Ordo.

3. *Ad hunc hierarchicum Ordinem, &c.*] Epiſcopatum eſſe Ordinem dicit in ſpecie gloſ. *verbo Epiſcopus, in procem.Sexti,& verbo de Epiſcopis, in cap.quia periculoſum, de ſentent.excomm.in 6.& verbo ſui Ordinis, in cap. quoties, de purgat.canon.& verbo firmitatis in cap.prouida, de elect.lib.6.* tenent Felin.*in cap.eam te,num.8.de reſcript.* Zabarel. *in Clement.2.num.*12. *de ætate,& qual.* Sot. *de iuſtit.lib.*10.*quaſt.1.art.*2. Nauarr.*in man.cap.*22. *num.*18.*verſ.quare*, Burſat.*conſ.*125.*Quia ſcriptum,à num.1.vol.*1. Valent. *tom.4.diſp.9 quaſt.1.puncto* 2. Campan. *in diuerſ.iuris canon.rub.1.num.*7. Sebaſt. Cæſar *de eccleſ.hierarchia,quaſt.3,procem.*§.1.*num.*4. Non ſolùm à ſacerdotio diſtinctum, vt exiſtimarunt Medin. *lib.1.de celibatu,cap.*16. Nauarr.*citatò loco*, Bellarm.*de ſacrament.Ordinis,cap.5.verſ.tertio*, Duard.

in

in comment. ad Bullam Cœna, lib. 1. cap. 5. q. 2. num. 12. ſed etiam de per ſe, & ſeiunctim eſſe Sacramentum à Chriſto inſtitutum, reſoluunt Petr. Sot. *de inſtit. ſacerd. lect.* 4. *de ſacrament. Ordinis*, §. *ex his igitur*, Valent. *d. diſp. 9. quæſt. 1. puncto* 4. *verſ. altera ſententia*, Vazq. *tom.* 3. *diſp.* 40. *cap.* 4. Ægid. de Coninck *tom. 2. diſp. 20. de ſacram. Ordinis, dub. 6. num.* 44. Campan. *in diuerſ. iuris canonici rub. 1. num. 7. & rub. 6. cap. 4. num.* 4. latè Sebaſt. Cæſar *in d. relect. q. 4. proœm. ex num.* 11. Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 2. alleg. 1. num.* 19.

4. Vnde nouum per Epiſcopatum imprimi characterem, tenent Abb. *in cap. aqua, de conſecr. eccleſ.* Iacobat. *lib. 10. de Concil. actu* 7. & alij, quos refert Couarr. *lib. 1. var. cap. 10. num.* 16. & Henriq. *lib. 10. cap. 7. §. 1. in commento lit. C.* licèt eos minimè ſequatur, & Sebaſt. Cæſar *d. quæſt. 4. proœm. num.* 19. Et nouam gratiam per ipſum quoque conferri, concludunt Card. Bellarm. *d. cap. 5. verſ. item quod Epiſcopalis*, Henriq. *d. lib. 10. cap. 1. §. 3. in commento litt. R. & cap. 2. §. 1. litt. E.* Campan. *d. rub. 6. cap. 4. num.* 4. Sebaſt. Cæſ. *d. q. 4. proœm. num.* 21. 4. Character nouus per Epiſcopatum imprimitur.

5. CANON I.] Vide Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarmini p. 2. lib. 6. cap. 3. &* 4. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præcept... lib. 3. cap. 1. num.* 17. 5. Sacerdotium viſibile in nouo Teſtamento.

6. CANON II.] Vide Thom. Valaſc. *allegat. iuris tom. 1. alleg. 2. n.* 4. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 30. num.* 3. Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis, tract. 2. cap. 1. num.* 17. 6. Ordines & maiores & minores ſunt in Eccleſia præter ſacerdotium.

7. CANON III.] Vide Petr. de Ledeſma *in ſumma p. 1. de Sacram.* vbi de ſacram. Ordinis, *cap. 1. concl.* 1. Thom. Valaſc. *tom. 1. allegat. iuris, alleg.* 2. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 1. cap. 1. de conferendis Ordin. n. 1. pag.* 25. Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis, tract. 3. cap. 14. num.* 11. 7. Ordo eſt verè, & propriè Sacramẽtum à Chriſto Domino inſtitutum.

8. CANON IV.] Vide Henriq *in ſumm. lib. 10. cap. 4. §. 2. lit. F. & G.* Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p. 1. cap. 4. num.* 16. Ægid. de Coninck *de Sacrament. & cenſur. tom. 2. diſp. 20. num.* 58. Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarmini, p. 2. lib. 6. cap. 4. verſ. item patet*, Petr. de Ledeſma *in ſum.* vbi de ſacramento Ordinis, *cap. 4. concl.* 2. Bellet. *diſquiſit. clerical. p. 1. tit. de diſcipl. cleric. §. 3. n.* 2. Bonacin. *de Sacram. diſp. 8. q. vnic. puncto 4. n.* 1. Homobon, de Bonis *de examine eccleſ. p. 1. tract. 3. cap. 8. q. 70. in princ.* 8. Per ſacram ordinationem datur Spiritus ſanctus, & imprimitur character.

9. CANON VI.] Vide Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract. 2. c. 1. num.* 35. Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. p. 1. tract. 2. cap. 3. q. 35. verſ. alter finis, & tract. 3. cap. 8. q. 68. verſ. quarto.* 9. Hierarchia diuina ordinatione inſtituta eſt in Eccleſia Catholica.

10. CANON VII.] Vide Iodoc. Cocc. *in theſauro Catholico, lib. 7. art.* 18. Sayr. *de Sacrament. in genere, lib. 1. cap. 2. q. 3. art. 5. verſ. de conſecratione Epiſcopi*, Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom. 2. diſp. 20. num. 24. & num.* 75. Vazq. *in 3. p. tom. 3. diſp. 243. à num. 2. & diſp. 244. num.* 17. Molfeſ. *in ſumm. Theolog. moralis, tract. 6. cap. 16. num.* 63. Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. p. 1. tract. 3. cap. 8. q.* 71. 10. Epiſcopi ſunt Presbyteris ſuperiores, & habent poteſtatem confirmandi, & ordinandi.

11. CANON VIII.] Vide Henriq. *in ſumma lib. 10. cap. 3. in fine*, Petr. de Ledeſma *in ſumma p. 1.* vbi de ſacramento Ordinis, *cap.* 5. Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib. 1. quæſt. 99. num.* 3. Dionyſ. Paul. *de vera quatuor Patriarchal. ſedium erectione, cap. 5. num.* 70. 11. Epiſcopi auctoritate Romani Pont. aſſumpti ſunt legitimi, & veri Epiſcopi.

DE REFORMATIONE.

De reſidentia Prælatorum, & Curatorum, & pœnis ſupra id impoſitis.

CAPVT I.

1\. Doctores de materia cap. agentes.

1\. VIDE Archiep. Bononien. *p. 4. ſub tit. de reſidentia, pag.* 238. Concil. Bracharen. IV. *act.* 2. *c.* 11. Anton. Pagan. Barthol. Carranza, & Hieron. Gig. *in ſuis tract. de reſidentia,* Alphonſ. Aluarez Guerrero *in ſpeculo iuris Pontif. c.* 9. Salzed. ad Bernard. *in pract. c.* 54. *litt. C.* Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. part.* 3. *c.* 2. *num.* 4. *cum ſeqq.* Marc. Anton. Genuenſ. *in man. Paſtorum, cap.* 31. Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib.* 7. *cap.* 4. Ceuall. *commun. contra communes, q.* 585. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 30. *tract.* 3. *n.* 54. *cum ſeqq.* Leſſ. *de iuſtit. lib.* 2. *cap.* 34. *dub.* 29. Vgolin. *de officio Epiſcopi, c.* 4. §. 13. *& cap.* 15. §. 3. 4. *&* 5. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 23. *l.* 2. §. 2. *ſub rub. vtrùm Epiſcopi poſſint ſe abſentare à ſuis Epiſcopatibus, vel debeant in eis reſidere, & ſub rub. an parochi debeant reſidere in ſuis curatis,* Galganet. *de iure publico lib.* 3. *tit* 9. Ioan. Valer. *de differ. inter vtrumque forum, verbo Parochus, differ.* 3. Sanctarel. *var. reſol. lib.* 1. *à quæſt.* 1. *vſque ad* 16. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 53. *& de officio, & poteſt. parochi, cap.* 8.

2\. Conſtitutiones Pontificiæ ſuper reſidentiam agentes.

2\. Super reſidentia Prælatorum, & aliorum curam animarum habentium, & reſidere debentium emanauit conſtitutio Pij IV. *incip. In ſuprema,* ſub dat. Kal. Decembris 1564. Et ſuper executione Concilij, & litterarum eiuſdem Pij IV. contra Archiepiſcopos, Prælatos, & alias perſonas eccleſiaſticas non reſidentes in ſuis Eccleſiis, emanauit Motus proprius eiuſdem *incip. Motu proprio,* publ. die 11. Maij 1565.

3\. Epiſcopi, parochi, & alij Rectores tenentur de iure diuino in ſuis Eccleſiis reſidere.

3\. *Cum præcepto diuino,* &c.] Epiſcopos, parochos, & alios Rectores, quibus cura incumbit animarum, teneri de iure diuino in ſuis Eccleſiis reſidere per hunc text. reſoluunt Fr. Barthol. à Martyribus Archiep. Bracharen. *in ſtimulo Paſtorum p.* 2. *fol.* 51. *cum ſeqq.* Sot. *de iuſtit. lib.* 10. *q.* 3. *art.* 1. *cum ſeqq.* Melch. Gallego *in tract. de parochor. oblig. tempore peſtis, p.* 1. *diſp.* 1. *num.* 46. *cum ſeqq.* Couarr. *lib.* 3. *var. cap.* 13 *num.* 9. Nauarr. *in man. cap.* 25. *num.* 121. Ferret. *conſil.* 32. *à num.* 14. Bernard. & Salzed. *in practic. cap.* 54. *in nouiſſ. impreſſ.* Ioan. Ocon. *in repet. cap.* 1. *de clericis non reſident. in* 6. *num.* 39. Emman. Sà *in aphoriſm. verbo reſidentia* 1. Cordub. *in quæſt. lib.* 1. *quæſt.* 19. Ioan. Bapt. Conrad. *in reſponſ. caſuum conſcient. q.* 317. Læl. Zech. *de caſibus reſeruat. caſu* 3. *& in tit. de benefic. num.* 6. *& de munere Epiſcop. cap.* 5. *num.* 3. Viuald. *in candel. aureo in append. cap.* 9. *num.* 6. *&* 7. Valent. *tom.* 3. *diſp.* 10. *quæſt.* 3. *puncto* 5. *verſ. altera ſententia,* Vazq. *in opuſculo de benefic. cap.* 4. §. 2. *dub.* 1. *num.* 121. *cum ſeqq.* Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib.* 1. *quæſt.* 59. *num.* 1. Ceuall. *commun. contra commun. quæſt.* 585. *num.* 1.

& ſeq. Quintanad. eccleſiaſt.lib.4.num.50.& 51. Gonzal.ad reg.8. Cancel. gloſ.24.num.139.& gloſ.41.num.8. & gloſ.43.num.163. Azor. inſtit. moral. p.2.lib.7.cap.4.quæſ.1. Leſſi.de iuſtit.lib.2.cap.34.dub.29 num.153. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib.30. tract.3. num. 52. Molfeſ. in ſumma Theolog.moral.tract.6. cap.11. n.13. Aloyſ. Ricc. in praxi rerum fori eccleſ. reſol.393.n.5. Sanch.de matrim.lib.8. diſp.6.num.5.& in præcepta Decalogi tom.1.lib.4.cap.37.n.15.Poſſeuin.de officio curati cap.1.num.1.Nicol.Garc. de benefic.p.3.cap.2.num.16.Cened.ad Sextum collect.30.n.2.Sanctarel.var. reſol. lib.1.q.1.per tot. Alzed.in praxi Epiſcop.p.1.cap.6. num.7. Ego ipſe de officio, & poteſtate Epiſcopi p.3. alleg.53.num.2. & de officio, & poteſtate parochi cap.8.n.1.

4. *Pro his ſacrificium offerre.*] Motus his verbis in meo tract.de officio, & poteſt.Epiſcop.p.2. alleg.23. num.23. in fine, & de officio & poteſt. parochi cap.11. num.10. reſolui parochum teneri Miſſæ ſacrum ſuis ouibus applicare iuxta boni viri arbitrium. Et hanc partem fauet declaratio S. Cong.Conc. ſuper decretis de celebrat. Miſſarum, nouiſſimè S.D.N.Vrbani VIII. auctoritate edita, & in typographia R. Cam. Apoſt. impreſſa, dum habet, Sacerdotes quibus diebus tenentur Miſſas celebrare ratione beneficij, ſeu capellæ, legati, aut ſalarij, ſi eleemoſynas pro aliis etiam Miſſis celebrandis ſuſceperint, non poſſe eadem Miſſa vtrique obligationi ſatisfacere.

4. Parochus tenetur Miſſæ ſacrum ſuis ouibus applicare iuxta boni viri arbitrium.

5. Contra Nau.in man. c.25.num.92. Soar. tom.3.diſp.86.ſect.1.verſ.de beneficiis igitur, Vaſq. p.3. diſp.234 art.6.cap.6. verſ. vera tamen ſententia, Nald.in ſum. verbo Parochus num.18. Poſſeuin. de officio Curati cap. 2. n.4. Fraxinel. de oblig. ſacerd. ſect.3. pranot.2. §.2. Aloyſ. Ricc.in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. p.4. deciſ.201. abſolutè exiſtimantes non videri obligandos parochos ad applicationem ſacrificij pro populo ſingulis diebus feſtis, ex illa ratione, quia obligatio ad celebrandum, & obligatio ad applicandum ſunt diuerſa.

6. *Etiamſi S. R. E. Cardinales ſint.*] Cardinales, qui ſunt Epiſcopi, non excuſari à reſidentia eo ipſo quòd ſunt Cardinales, & aſſiſtunt ſummo Pont. tenent Turrian.in tract.de reſident.pag.45. Caiet. 2.2.quæſt. 185.art.5. Sot.lib.10.de iuſtit.q.3.puncto 5. verſ. poſt hæc vtique, & in quadam quæſt.quam fecit de pluralitate benefic. Valent.tom.3.diſp.10.q.3. puncto 5. col.3. verſ. ſed quæret aliquis, Emman.Sà verbo reſidentia num.1. Azor.inſtit.moral.p.2.lib.7.cap.4.q.7. & cap.6. q.1. quos refert Sanctarel. var.reſolut.q.2.

6. Cardinales, qui ſunt Epiſcopi, an & quando excuſentur à reſidentia.

7. Eos tamen iuſtam cauſam habere quòd abſint ab Eccleſiis, quarum ſunt Epiſcopi, tenent Martin. Lauden. de Cardinal.q. 5. & in alio ſimili tract.q.68. Andr.Barbat.de Cardinal.q.12. Villadieg. de origine Cardinal.q.5.n.11.& 12.Gonzal. ad reg.8.Cancel. gloſ.24. n.128. quos refero d.alleg.53.num.23.

7. Cardinales habent iuſtam cauſam quòd abſint ab Eccleſiis, quarum ſunt Epiſcopi.

8. *Chriſtiana charitas.*] Vide Tolet. in inſtruct.ſacerd. lib.5. cap.4. num.3. Marc. Anton. Genuenſ. in man.Paſtorum c.31. num.3. Molfeſ. in ſum.Theologiæ moralis tract.6.c.11.n.29.metipſum d.alleg.53.num.6.& me citato in illo loco Sanctar. var.reſol.q.3.n.1.intelligentes per Chriſtianam

8. Charitas Chriſtiana excuſat à reſidentia.

 charitatem,

Digitized by Google

charitatem, ideſt, proximiorum vtilitatem, vt ſi aliqua Eccleſia verſatur in magno periculo hæreſis, & Epiſcopi prædicatione poſſet ſuccurri, vel ob pacem Magnatum componendam, dummodo ex tali abſentia in propria Eccleſia non ſequatur notabile detrimentum, quia eſſet contra ordinem charitatis.

9. Neceſſitas vrgens excuſat à reſidentia.

9. *Vrgens neceſſitas.*] Vide Tolet. *d.cap.*4. *num.*4. Barthol. Carranza *in tract. de reſidentia Epiſcop.cap.*12. *verſ.*2. Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.*54. *lit.* C. Valent. *d.tom.*3. *diſp.*10.*quæſt.*3.*puncto* 5.*verſ. vrgens neceſſitas*, Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo reſidentia*, Zerol. *in praxi Epiſcop.p.*1.*verbo priuatio* §. 4. *dub.* 1. Azor. *d.lib.*7.*cap.*4. *q.*4. Molfeſ. *d. tract.* 6. *cap.*11. *num.*30. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 645. metipſum *d.alleg.*53.*num.*7.8.& 9. & me citato Sanctarel. *d.q.*3. *num.*2. intelligentes per vrgentem neceſſitatem, vbi Epiſcopus reſidendo graue malum vitæ incurreret vel propter morbum, vel propter aliquam perſequutionem, vel propter aëris intemperiem, vel ob inimicitias, aut ob Principis & populi furorem declinandum. Sed ex S.Thom. 2.2. *q.*185. *art.*5. colligunt Caiet. Sot. & Miranda, quos refert & ſequitur Vaſq. *in opuſc. de benefic.c.*4.§.2.*art.*1.*dub.*2.*n.*135. hoc procedere quoties non immineret detrimentum ouium, nam ſi illud immineret in ſpiritualibus, ex nulla cauſa poſſet abeſſe, quia bonus Paſtor animam ſuam pro ouibus ſuis ponit, vt habetur *Ioan.*10. & refert Molfeſ. *d.c.*11.*n.*31.

10. Obedientia debita excuſat à reſidentia.

10. *Debita obedientia.*] Vide Valent. *d.puncto* 5.*verſ. debita obedientia*, Tolet. *d.cap.*4.*n.*7. Salzed. *d. c.*54. *verſ. tertium caſus*, Azor. *d.c.*4. *quæſ.*4. *verſ. ad tertium*, Sanctarel. *d.q.*3.*n.*3. metipſum *d.alleg.*53.*n.*10. *cum ſeqq.* intelligentes per debitam obedientiam intelligi quando Papa propter aliquod negotium ad ſe vocat Epiſcopum.

11. Obſeruat tamen Azor. *d. c.*4.*q.*7. quòd ſi Cardinalis eſſet Antiſtes alicuius Eccleſiæ, & ſummus Pont. vellet vti eius conſilio, ſapientia, & induſtria, ſecum illum retinendo, excuſaretur Cardinalis ipſe Antiſtes tum ratione obedientiæ, tum etiam quia id diceretur reſultare in commune bonum totius Eccleſiæ: ſed in hoc ſummam prudentiam eſſe neceſſariam ad ſciendum an poſſit dari talis excuſatio, obſeruant Vaſq. *d. dub.*2.*à n.*141.& Molfeſ. *d.c.*11.*n.*34.

12. Vtilitas euidens Eccleſiæ, vel Reip. excuſat à reſidentia.

12. *Euidens Eccleſiæ, vel Reip. vtilitas.*] Vide Tolet. *d. c.*4.*n.*3. *verſ. quartus*, Salzed. *d.c.*54. *verſ. quartus*, Marc. Anton. Genuen. *d. c.*31. *n.*5. Vaſq. *d. dub.*2.*à num.*138. Molfeſ. *d. tract.*6.*cap.*11. *num.*36. Sanctarel. *d. quæſt.*3.*num.*5. metipſum *d.alleg.*53.*num.*14. intelligentes per euidentem Eccleſiæ vtilitatem, quando nimirum abſunt Epiſcopi ob defendenda iura ſuæ Eccleſiæ, vel ſi fuerint vocati ad celebrandum Concilium generale. Et addidi *d.alleg.*53.*num.*16. quòd Epiſcopus euidenti Reip. exigente vtilitate poteſt eſſe Legatus, ſiue Orator alicuius Principis ſecularis, me citato Alzed. *d.p.*1.*c.*6.*n.*39.

13. Ad Metropolitanum, vel in eius abſentia ad Epiſcopum antiquiorẽ pertinet curare vt Prouinciales Epiſcopi in ſuis Eccleſiis commorentur.

13. *Aut à Metropolitano*, &c.] Ad Metropolitanum, vel in eius abſentia ad Epiſcopum antiquiorem pertinere curare vt Prouinciales Epiſcopi in ſuis Eccleſiis commorentur, & ſuper eorum abſentiam inquirere, referunt deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra*

*lib.*2.

lib.2. tit.23. l.2. §.2. ſub tit. vtrùm Epiſcopi poſſint ſe abſentare à ſuis Epiſcopatibus,*n.5.& 6.*Ego ipſe *d.alleg.53.n.5.in fine*,& me citato *in illo loco* Sanctarel.*var.reſol.q.4.n.7*.

14. *In ſcriptis eſſe approbandas.*] Si tamen cauſæ abſentiæ fuerint legitimæ, & approbatæ à ſuperiore, poſſe Epiſcopos, & alios beneficiarios,qui tenentur reſidere, fructus beneficiorum ſuorum percipere, & retinere, quamuis cauſæ non eſſent in ſcriptis approbatæ, aſſerunt Leſſi. *de iuſtit. lib.2.cap.34.dub.29.num.158.*citans Nau. *conſ.13. de prębendis num.1.*

14. Cauſæ abſentiæ in ſcriptis approbandæ.

15. *Niſi cum abſentia inciderit,*&c.] Quando occurrit vrgens neceſſitas, ob quam Epiſcopus non poſſit adire ſummum Pont. nec Metropolitanum, poſſe illum abeſſe à ſua Eccleſia ſine alia ſuperioris licentia,reſoluit poſt alios Sanctarel.*d.q.4.n.9.*

15. Epiſcopus poteſt abeſſe à ſua Eccleſia ſine alia ſuperioris licentia quando occurrit vrgens neceſſitas.

16. *Nullo pacto debere duos, aut ad ſummum tres menſes,* &c.] Epiſcopos poſſe à ſuis Eccleſiis abeſſe ad ſummum ſingulis annis per tres menſes, ſiue continuè, ſiue interruptè ſine alia ſuperioris approbatione, nec tunc amittere fructus, dummodo tamen ex cauſa rationabili, non tamen in Aduentu, Quadrageſima, Natiuitate Domini, Reſurrectione, Pentecoſtes, & feſto Corporis Chriſti, colligunt ex hoc text. Valent *tom.3.diſp.10.quaeſt.3.puncto 5.verſ.ſecundò certum eſt,*Leſſi.*d.lib.2. cap.34.dub.29.n.155.*Sanctarel.*d.q.4.n.5.* Ego ipſe *d.alleg.53.n.*8. Alzed. *d.p.1.c.6.n.12.*

16. Epiſcopi poſſunt abeſſe à ſuis Eccleſiis ad ſummum per tres menſes ſingulis annis.

17. Hoc ſpatium abſentiæ concedi Epiſcopis cauſa animum relaxandi, dicit Azor. *d.p.2.lib.7.cap.4.quaeſ.1.* quem refert Sanctarel. *d.n.5. in fine.*

17. Epiſcopi abeſſe poſſunt à ſuis Eccleſiis per tres menſes etiam cauſa animum relaxandi.

18. *Eum pro rata temporis*, &c.] Epiſcopos, & alios beneficiarios habentes beneficia curata,ſi abſque legitima cauſa à ſuis Eccleſiis abſint,teneri pro rata temporis,quo abſunt, fructus reſtituere, reſoluunt Valent.*tom.3.diſp.10.q.3.puncto 5.verſ.quintò certum eſt,*Leſſ.*de iuſtit.lib.2. c.34.dub.29.n.157.*Nicol.Garc.*de benefic.p.3.c.2.n.26.*Sanctarel.*d.q.4.n.1.* Ego ipſe *d.alleg.53.n.93.*Alzed.*d.p.1.cap.6.n.11.*

18. Epiſcopi,& alij beneficiarij habẽtes beneficia Curata ſi abſque legitima cauſa à ſuis Eccleſiis abſint,tenentur pro rata temporis,quo abſunt,fructus reſtituere.

19. *Alia etiam declaratione non ſequuta.*] Epiſcopos, & alios habentes curam animarum,teneri reſtituere fructus ante vllam ſententiam ſi non reſideant,tenent Driedon.*de libertate Chriſtiana lib.1.c.4.* Cou.*lib.3. var.c.13.*Valent.*d.q.3.puncto 5.verſ.praeterea hinc etiam,* Tolet.*d.lib.5.c.4. n.1.* Azor. *d.p.2.lib.7.cap.6.quaeſ.2.* Poſſeuin. *d.c.1. n.32. verſ.3.* Vgolin. *d.c.15.§.4.num.2.*Sanctar.*d.q.4.n.4.*vbi *n.5.* aduertit ante Concil. Trid. nonnullos putare tales beneficiarios non fuiſſe obligatos reſtituere fructus in abſentia ante iudicis ſententiam, ego ipſe *de officio, & poteſt. parochi cap.8.num.69.*

19. Epiſcopi,& alij habentes curam animarum tenentur reſtituere fructus ante vllam ſententiam ſi non reſideant.

20. Non licere Epiſcopo à ſua Eccleſia abeſſe, niſi ob aliquam cauſam,ex connumeratis *in hoc cap.* refert deciſum Armendar. *in addit. ad recopulat.legum Nauar.lib.2.tit.23.l.2. §.2. ſub tit. vtrùm Epiſcopi poſſint ſe abſentare à ſuis Epiſcopatibus,num.4.*

20. Epiſcopo non licet à ſua Eccleſia abeſſe niſi ob aliquã cauſam ex connumeratis in hoc cap.

21. Epiſcopum reſidentem in ſua diœceſi liberum eſſe à reſidentia ſuarum Dignitatum, & beneficiorum ſimplicium, quæ obtinet in alia

21. Epiſcopus reſidens in ſua diœceſi liber eſt à reſidentia ſuarum Dignitatum.

 diœceſi,

diœceſi, nec aliud amittere niſi quotidianas diſtributiones, & alia, ſi quæ ſint, quæ abſentes iuſta de cauſa non percipiunt, reſolutum atteſtatur Armendar. *loco proximè citato, num. 3. & 7.*

22. Abeſſe non dicitur qui ſtatim eſt reuerſurus.

22. *Qui aliquantiſper tantùm abſunt*, &c.] Quia abeſſe non dicitur, qui ſtatim eſt reuerſurus. *l. postliminium. §. captiuis, l. nihil. ff. de capt. & postlim. reuerſ.* Gonzal. *ad reg. 8. Cancell. gloſ. 43. num. 5.* & faciunt quæ Ludouic. Beia *reſponſ. caſuum conſcient. p. 4. caſu 21.* vbi agit de parocho rurali, qui ſingulis quibuſque hebdomadis in Vrbem venit cauſa inuiſendi parentes.

23. *Fabricæ Eccleſiarum, aut pauperibus*, &c.] Reſtitutionem fructuum ob non reſidentiam amiſſorum per hunc text. faciendam eſſe fabricæ Eccleſiæ, vel pauperibus, nec obtineri poſſe compoſitionem, reſoluunt Nauarr. *in man. cap. 25. num. 121. & conſil. 20. de celeb. Miſſ. num. 4.* Henriq. *in ſumm. lib. 7. c. 36. §. 3.* Fr. Emman. *in explic. Bullæ compoſit. num. 18.* Garc. *d. cap. 2. num. 30.* Sanctarell. *d. q. 4. num. 2.*

24. Parochi ſi à ſuis Eccleſiis abſque legitima cauſa ab Epiſcopo cognita, & approbata in ſcriptis, abſint vltra bimeſtre tempus peccãt mortaliter.

24. *Eadem omnino etiam quoad culpam, amiſſionem fructuum*, &c.] Parochos ſi à ſuis Eccleſiis abſque legitima cauſa ab Epiſcopo cognita, & approbata in ſcriptis, abſint vltra bimeſtre tempus, peccare mortaliter, & fructus pro rata temporis amittere, ex hoc text. colligunt Flamin. Pariſ. *de reſignat. benef. lib. 1. q. 10. num. 32.* Franc. Leo *in theſauro fori Eccleſ. p. 2. c. 2. num. 15.* Leſſ. *de iuſtit. lib. 2. cap. 34. dub. 29. n. 159.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap. 15. §. 4. num. 2. & §. 5. num. 2. in fine.* Ego ipſe *d. alleg. 53. n. 93.* me citato Sanctarell. *d. q. 4. num. 10.*

25. Fructus non reſidentium amittuntur dumtaxat pro rata illius temporis, quo quis abeſt.

25. Fructus non reſidentium amittuntur dumtaxat pro rata illius temporis, quo quis abeſt ſine licentia, nec poteſt componi reſtitutio debita fructuum malè perceptorum cum obtinentibus Bullam Cruciatæ, vel vigore aliorum priuilegiorum, & facultatum obtentarum per Concil. vt refert deciſum Garc. *d. p. 3. cap. 2. num. 26.*

26. Fructus non reſidentium debet Epiſcopus ordinarius applicare fabricæ Eccleſiæ parochialis etiamſi non indigeat.

26. Fructus non reſidentium, de quibus in hoc decreto, debet Epiſcopus ordinarius applicare fabricæ Eccleſiæ parochialis, etiamſi non indigeat, nec pauperes intra limites reperiantur, quæ poteſt tamen indies indigere quoad ornamenta, reſolutum atteſtatur Garc. *d. part. 3. cap. 2. num. 31.*

27. Beneficia curata habentes & parochi à pari procedunt.

27. *Et alijs quibuſcunque, qui beneficium aliquod*, &c.] Quod de parochis dictum eſt, idem quoque dicendum de aliis, qui habent beneficia curata, aſſerunt Valent. *d. tom. 3. diſp. 10. q. 3. puncto 5. verſ. præcepit etiam,* Leſſ. *de iuſtit. lib. 2. c. 34. dub. 29. n. 160.* Sanctarel. *d. q. 4. num. 17.* & ſic in his requiritur reſidentia.

28. Reſidere tenentur qui Parochialem quamuis tenuem obtinent.

28. Primò in obtinente Parochialem, quamuis tenuem, Rebuff. *in tract. nominat. quæſt. 9. num. 27.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 30. n. 294. verſ. ſi obijcies.* Ego ipſe *d. p. 3. alleg. 53. num. 70.* me citato *in illo loco,* Sanctarel. *var. reſol. q. 4. num. 45.*

29. Parochialẽ poſſidens tenetur reſidere quamuis in ea remanſerint tres, vel quatuor incolæ.

29. Secundò in poſſidente Parochialem, in qua remanſerunt tantùm tres, vel quatuor incolæ, Nicol. Garc. *de benef. p. 3. cap. 2. num. 179.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. ſub tit. ſed an parochi debeant reſidere in ſuis curatis, num. 142.* niſi parochialis

Eccleſia

Eccleſia in totum parochianos habere deſierit, Anton. Ricciul. *de iure perſonarum, lib. 1. cap.* 14.

30. Tertiò in Rectore, qui habet vicarium perpetuum in eius parochia, ſiue rectoria, poteſt enim, & debet compelli ad perſonaliter reſidendum, niſi tota cura animarum tranſlata fuerit legitimè in ſolum vicarium perpetuum, refert deciſum Nicol. Garc. *d. p. 3. cap. 2. num.* 175.

30. Rector, qui habet vicariam perpetuam in eius parochia, poteſt compelli ad perſonaliter reſidendum.

31. Quartò in obtinente Eccleſiam baptiſmalem, cui incumbit ſola cura baptizandi omnes infantes oppidi, & exiſtentes ſub cura Archipreſbyteri, quia ad minus tanquam coadiutor Eccleſiæ parochialis tenetur ad reſidentiam, ita refert deciſum Armendar. *d. loco num.* 178. quem citaui *de officio, & poteſt. parochi cap. 8. num.* 7.

31. Eccleſiam baptiſmalem obtinens tenetur reſidere.

32. Quintò in obtinente Eccleſiam parochialem per prouiſionem Sedis Apoſt. & habente liberum curę exercitium, & omnium bonorum, fructuum, & prouentuum ad dictam Eccleſiam parochialem pertinentium poſſeſſionem, licèt in limine adeptæ poſſeſſionis prædictæ mota lis fuerit per aliquem in petitorio, vt reſoluit Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 393. *num.* 5. quem refero *d. cap. 8. num.* 8.

32. Parochialem obtinēs cum libero curæ exercitio, & poſſeſſione bonorum tenetur reſidere quamuis in limine adeptæ poſſeſſionis mota lis fuerit per aliquem in petitorio.

33. Sextò in Archipreſbytero Tyraſſonen. quia tenetur ad reſidentiam, cùm nihil quoad illam fuerit innouatum per Bullam Sixti IV. erectionis de vicaria in dignitatem, ita Sell. *in ſelect. canon. cap. 3. num.* 8. vbi atteſtatur deciſum in Tyraſſonen. 4. Maij 1619.

33. Archipreſbyter Tyraſſon. tenetur ad reſidentiam.

34. Septimò in Capellano coadiutore Rectoris parochialis inſtituto auctoritate Apoſtol. quia tenetur ad perſonalem reſidentiam ſicut Rector ipſe, ita referunt deciſum Gonzal *ad reg. 8. Cancel. gloſ. 5. §. 9. n.* 17. Campan. *in diuerſ. iuris Canon. rub. 7. cap. 6. num.* 104. Armendar. *d. loco num. 127. verſ. an capellani, & num.* 157. Galet. *d. verbo reſidentia* 1. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 3. num.* 27. Vgolin. *de officio Epiſcop. c. 15. §. 3. n. 3. verſ. poſtremò*, Aloyſ. Ricc *in praxi rerum fori eccleſ. reſol. 393. ampl.* 5. Monet. *de opt. canon. c. 4. queſ. 8. num.* 157. Ego ipſe *d. alleg. 53. num.* 78. me citato Sanctarel. *d. q. 4. num.* 17.

34 Capellanus coadiutor Rectoris parochialis inſtitutus auctoritate Apoſtol. tenetur ad reſidentiam ſicut Rector ipſe.

35. Octauò in coadiutore etiam perpetuo, qui reſidere tenetur ſicut verus curatus, quamuis in aliis beneficiis ſeruiret in Cathedralibus, ita refert deciſum Garc. *d. p. 3. cap. 2. num.* 167. Armendar. *d. loco num.* 172.

35. Coadiutor perpetuus tenetur ad reſidentiam ſicut verus curatus.

36. Nonò in Inquiſitore parocho, quem propter officium à reſidentia Parochialis non excuſari, reſoluunt Gonzal. *d. gloſ. 6. num. 265. & gloſ. 43. num.* 164. Aloyſ. Ricc. *d. reſolut. 393. num.* 3. Ceuall. *commun. contra commun. q. 585. num.* 12. Ego ipſe *d. alleg. 53. num.* 156. & me citato Sanctarel. *var. reſol. q. 11. num.* 4. contra Spin. & Cened. per me citatos.

36. Inquiſitor parochus tenetur ad reſidentiam.

37. Decimò in ſubcollectore Apoſt. parocho, hunc enim non excuſari à reſidentia Parochialis ex deciſione Congregat. tenent Gonzal. *d. gloſ. 6. num.* 166. Garc. *d. p. 3. c. 2. num. 42. in 3. declar.* Vgolin. *d. c. 15. §. 3. num. 3. verſ. decimo*, Armendar. *d. loco n.* 168. Aloyſ. Ricc. *d. reſolut. 393. n.* 4.

37. Subcollector Apoſt. non excuſatur à reſidentia Parochialis.

38. Vndecimò in habente beneficium curam iuriſdictionalem habens, hunc enim teneri reſidere, & ſacris initiari, refert deciſum Armendar. *d. loco num.* 173.

38. Beneficium curam iuriſdictionalem habens tenetur reſidere.

39. Duodecimò

39. Præpoſitus iuriſdictionalem tantùm curam habens tenetur reſidere.

39. Duodecimò in Præpoſito iuriſdictionalem tantùm curam habente, hunc enim comprehendi in Bulla Pij V. de reſidentia parochorum, quæ incip. *Cupientes*, referunt deciſum Garc. *d.cap.2.num.179.in* 10. *declar*.& Armendar. *d.loco num*.140.

40. Commendatarius curam iuriſdictionalem habens tenetur reſidere.

40. Decimotertiò in Commendatario curam animarum iuriſdictionalem habente, per omnia enim æquatæ ſunt hodie commendæ titulis, ita refert deciſum Garc. *d.p.3.cap.2.num*.166.

41. Parochias duas perpetuò inuicem æquè principaliter vnitas habens poteſt in qua malueris, reſidere.

41. Decimoquartò in habente duas Parochiales vnitas perpetuò inuicem æquè principaliter, & non vnam alteri acceſſoriè, ambáſque pares, itaut vna non ſit dignior, & principalior altera, hunc enim poſſe in qua maluerit reſidere, aſſerunt reſolutum Garc. *d.cap.2.num.179.in* 16. *declar*. Armendar. *d.loco num*.144.

42. Parochialem Eccleſiam cum Canonicatu habens tenetur reſidere in Parochiali.

42. Decimoquintò in habente parochialem Eccleſiam cum Canonicatu, quia adhuc in Parochiali reſidere debet, iuxta Bullam Pij V. quæ incip. *Cupientes*, & percipere fructus præbēdæ, & ſolùm eius diſtributiones quotidianas perdit, vt refert deciſum Armendar. *d.loco n*.135. ſubdens quòd ſi Canonicatus eſt in eodem loco, vt Parochialis eſt, poterit vtrique ſeruire, & quotidianas diſtributiones percipere, & citat Garc. *d.p.3.cap.2.num*.179. *in* 7. *declar*. Vnde reſidentem in Parochiali, quæ non longè abeſt à Collegiata, in qua Canonicatum obtinet, diebus ferialibus ad Eccleſiam collegiatam accedere, & in ea diuinis inſeruire poſſe, dummodo omnibus diebus, & horis ſuis, & congruis Parochiali inſeruiat, & nihil prorſus relinquat ex debito ſeruitio ipſius Parochialis, deciſum referunt Garc. *d.num.179.in* 8. *declar*.& Armendar. *d.loco num*.136.

43. Canonicatū obtinens, cui ſit vnita Parochialis ad vitam obtinentis tātùm tenetur reſidere in Parochiali.

43. Decimoſextò in obtinente Canonicatum, cui ſit vnita Parochialis ad vitam obtinentis tantùm, hunc enim teneri in Parochiali reſidere, aſſerunt reſolutum Garc. *d.num.179.in* 13. *declarat*. Armendar. *d.loco num*.137.

44. Parochus Eccleſiæ in qua fuit conſtitutus Capellanus cum tota cura animarū quoad Capellanus vixerit non tenetur reſidere.

44. Parochus Eccleſiæ in qua fuit conſtitutus Capellanus, cui ex inſtitutione capellaniæ impoſita fuit tota animarum cura, ſeu perpetua vicaria quoad Capellanus vixerit, non tenetur in ea reſidere, refert deciſum Garc. *d.cap.2.num*.176.

45. Porochialem obtinens in qua Vicarium perpetuum legitimè inſtitui obtinuit, eo viuente reſidere non tenetur.

45. Parochialem obtinens, in qua vicarium perpetuum legitimè inſtitui obtinuit, eo viuente reſidere non tenetur, vt refert deciſum Armendar. *d. loco num*.193. Vnde ſi deputatus fuerit vicarius amouibilis, cùm iſte arguat curam eſſe penes deputantem, hunc ideo teneri ad reſidentiam referunt deciſum Garc. *d.cap.2.num*.179. *in* 11. *declarat*. Armendar. *d.loco num*.141. Ego ipſe *in collect.ad cap.vlt.de offic.vicar.n*...

46. Monaſterium, ſeu Abbatiam, quæ cura, & Conuentu caret, obtinens, non tenetur reſidere.

46. Monaſterium, ſeu Abbatiam, quæ cura, & conuentu caret, obtinens non tenetur reſidere, vt per Nicol. Garc. *d.num.179.in* 9. *declar*. Armend. *d.loco n*.139. quos refero *de officio, & poteſt.parochi, cap*.8.*num*.6.

47. Parochus debet reſidere in domo ipſius Parochialis.

47. Parochum debere reſidere in domo ipſius Parochialis, quatenus eam habeat, aliàs in alia, quæ ſit intra limites parochiæ, aut ſaltem ita vicina parochiali Eccleſiæ, vt inde commodè poſſit per ſe ipſum ei inſeruire, habitare teneri, referunt deciſum Garc. *d.cap.2.num.179.in* 21. *declarat*.

21.*declarat.* Armendar. *d.loco num.*149. *&* 150. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curia Archiep. Neapol. p.*4.*deciſ.*41. Ego ipſe *d.alleg.*53.*num.*71. me citato Sanctarel. *var.reſol. q.*4.*num.*49. Si enim non habet ibi domum propriam, aliquam conducere debere pariter reſolutum aſſerit Nicol. Garc. *dicto num.*179.*in declar.*21. Sell. *in ſelect.canon.c.*3.*num.*8. vbi teſtatur ſic fuiſſe deciſum in Sarzanen. 13. Nouembris 1627. dum ibi fuit dictum, parochum non excuſari quin intra parochiam reſidere debeat, quamuis non adſit commoda domus parochialis, & ſit magna aëris intemperies, & retineat capellaniam in parochia, & ipſe accedat ſingulis diebus feſtis. & fuit ordinatum quòd intra menſem conduceret domum in parochia, & intra ſex menſes domus parochialis reaptetur. Quare minus excuſaretur parochus à reſidentia ſi prætextu docendi Grammaticam in ciuitate per duo milliaria diſtante à ſua parochiali, abeſſet diebus ferialibus, quamuis ſingulis feſtis ad eam accederet, vt referunt deciſum Garc. *d.num.*179.*in* 19.*declar.* Armendar. *d.loco num.*147. Sanctarel. *d.quæſt.*3. *num.*33. Ego ipſe *d.allegat.*53. *num.*75. vbi *num.*76. id amplio, etiamſi non inueniretur alius idoneus ad legendum.

48. Parochialis Eccleſia licèt ſit in loco vbi minor pars parochianorum inhabitat, & maior pars habitat longè in oppidis, nihilominus parochum habitare teneri prope Eccleſiam in ciuitate, ſuccurrendo illis, qui longè habitant ſecundùm loci antiquam conſuetudinem, per *cap.*4.*ſeſſ.*21. referunt deciſum Garc. *d.num.*179. *in* 20.*declar.* Armendar. *d.loco num.*148. Sanctarel. *d.q.*4.*num.*46.

> 48. Parochus tenetur prope Eccleſiam in ciuitate reſidere, licet maior pars parochianorum longè habitet in oppidis.

49. Parochum teneri reſidere perſonaliter, & non alio modo ſatisfacere muneri ſuo, etiamſi populo per alium æquè bene, & fortè meliùs ſeruiatur, reſoluit Poſſeuin. *de officio curati, cap.*1.*num.*8. quem refero *de officio, & poteſt. parochi, cap.*8.*num.*40.

> 49. Parochus tenetur reſidere perſonaliter, & non alio modo ſatisfac. muneri ſuo.

50. Parochi cogendi ſunt ad ſubeunda per ſe ipſos, & non per ſubſtitutos, ea munia, ad quæ tenentur: tolerandi autem, vt per ſubſtitutos ſuppleant in illis tantùm caſibus expreſſis verbis canonum, & decretorum Concilij, quibus permiſſum eſt eis, vt per vicarios coadiutores, poſſint officio ſuo fungi, ita refert deciſum Garc. *in addit. ad ſuum tract. de benefic. p.*3.*cap.*2.*num.*53.

> 50. Parochi cogendi ſunt ad ſubeunda per ſeipſos, & non per ſubſtitutos, ea munia, ad quæ tenentur.

51. Reſidentiam continuam, & talem ſui copiam facere debet parochus, vt indigentes non careant neceſſaria ope, ſed non arctatur vt debeat manere quaſi in compedibus, niſi habeat infirmos graues, ita Poſſeuin. *d.cap.*1.*num.*6. quem refero *d.cap.*8 *num.*42. *&* 43. vbi *num.*44. dico quòd ſi parochus rationabiliter iudicauerit, puta quia nullus infirmatur, poteſt abeſſe per aliquas horas, etiamſi nullum ſubſtituat; abeſſe verò tota die, quando nullus infirmatur, raro in anno nec laudo, nec vitupero; abeſſe autem per duos, aut tres dies, nullo infirmante, & nulla alia cauſa iuſtificante, habet valde do rationabili eſſe mortale, propter multa quæ poſſunt eo tempore euenire, maximè in villis vbi non eſt alius Sacerdos à parocho: in ciuitatibus verò, vel in oppidis vbi ſunt alij Sacerdotes, erit maius minúſve peccatum ratione periculi, & damni euenturi, cui tamen facilius quàm in illis poteſt obuiari.

> 51. Parochus debet ita continuè reſidere vt indigentes non careant neceſſaria ope.

52. Epiſcopus poteſt prohibere parochis ſub pœna pecuniaria, quæ tamen dimidiam non excedat, ne vltra biduum à ſua Eccleſia abſint.

52. Epiſcopum poſſe prohibere parochis ſub pœna pecuniaria, quæ tamen dimidiam non excedat, ne vltra biduum à ſua Eccleſia abſint, non tamen id prohibere poterit ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ, deciſum referunt Garc. *d.cap.2.num.23.declar.*2.& Armendar. *d.loco num.*156.ſed ſub pœna pecuniaria eſſe permiſſum, ait Sell. *d.cap.*3. *num.*16.atteſtans ita fuiſſe deciſum in Terracinen.11.Februarij 1628.& in Monopolitana 16.Decembris eiuſdem anni.

53. Conſtitutio Epiſcopi valet ne parochi poſſint abeſſe vltra duos dies ſine licentia.

53. Valere conſtitutionem Epiſcopi ne parochi poſſint abeſſe vltra duos dies ſine licentia, refert deciſum Garc. *d.cap.2.num.23.in 1.declar.* Armendar. *d.loco num.*155.

54. Parochi iuſtam cauſam non reſidendi minimè habent, quamuis in ſeruitio Epiſcopi, aut Eccleſiarum cathedralium permaneant.

54. *Cauſa prius*, &c.] Parochos iuſtam cauſam non reſidendi minimè habere, quamuis in ſeruitio Epiſcopi, aut Eccleſiarum cathedralium permaneant, vt nempe ſint vicarij, viſitatores, Secretarij, Fiſcales, &c. reſoluunt Emman. Sà *verbo reſidentia num.*1. Gonzal. *d.gloſ.6.n.*258. Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ.deciſ.*502. *in 1.edit.* aliàs *reſolut.*393. *in 2.edit.* Piaſec. *in praxi Epiſcop.p.2.cap.3. num.*27. Nicol.Garc. *d.cap.2. num.*42. Armendar. *d.loco num.*166.167.*&* 172. Poſſeuin. *d.cap.1.num.*12. Ioan.Valer. *de different.inter vtrumque forum, verbo parochus, differ.*3. Bonacin. *var.tract.diſp.5.de onere, & oblig.benefic.puncto* 5.*num.*14. Alzed. *in pract.Epiſcop.p.1.cap.5. num.*128. Ego ipſe *d.alleg.*53.*num.*85. me citato Sanctarel. *var.reſol.q.3.num.*49. Sell. *d.cap.3.num.*12. vbi atteſtatur ſub die 12. Maij 1629. fuiſſe deciſum parochum habentem curam animarum non poſſe eſſe vicarium Epiſcopi, vel Capituli Sede vacante; niſi Eccleſiæ cathedralis parochus ſit, quia tunc bene poſſe vicariatus officio fungi, reſoluit Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapolit. part.*4. *deciſ.*319.

55. Parochus non poteſt eſſe vicarius Epiſcopi, niſi Eccleſiæ cathedralis parochus ſit.

56. Nec iuſtam cauſam non reſidendi habere parochos Inquiſitoris, vel ſubcollectoris officium exercentes, reſoluunt citati *ſuprà in verſ.nono, & decimo.*

57. Cauſam iuſtam non reſidendi minimè habent obtinentes Eccleſias parochiales ſi velint ſtudere.

57. Nec etiam iuſtam cauſam non reſidendi habere obtinentes Eccleſias parochiales, ſi velint ſtudere, nec ſic abſentes poſſe percipere fructus, aut vllam ad hoc Epiſcopum licentiam concedere, referunt deciſum Aloyſ.Ricc. *d.reſol.*393.*in fine, & reſol.*310.*num.*1. Proſp. de Auguſtino *in addit. ad Quarant. verbo reſidentia, verſ. item limita*, Gonzal. *d.gloſ.6.num.*251. Garc. *d.cap.2.num.*80.*&* 81.*in addit.* Ego ipſe *d.alleg.*53. *num.*77. me citato Sanctarel. *d.q.3.num.*25.& Alzed. *in praxi Epiſcop.p.2. cap.9.num.*37.

58. Parochus non excuſatur à reſidentia propter intemperiem aëris.

58. Nec propter intemperiem aëris parochum inde oriundum excuſari à reſidentia, vt alibi poſſit habitare, etiam relicto vicario approbato, reſoluunt Vgolin. *de offic.Epiſcopi, cap.*15.§.3.*verſ.ſexto*, Zerol. *in praxi Epiſcop.p.1.verbo reſidentia*, §.7. Armendar. *d.loco.num.*132. aduertentes quòd ſi Rector infirmus eſſet, & in loco Parochialis curari non poſſit defectu Medicorum medicinarúmve, tunc poſſet ab ordinario dari ei dilationem trium, aut quatuor menſium, vt in locis vicinioribus maneat recuperandæ ſanitatis cauſa, interea ab ipſo ordinario in Parochiali idoneo vicario cum congrua portione ex redditibus Parochialis conſtituto,

conſtituto, & ideo Armendar. *d. loco n.* 18. aſſerit deciſum cum ordinarij conſenſu intemperiem aëris excuſare à reſidentia.

59. Nec propter inimicitias capitales videtur excuſandus parochus à reſidentia, quamuis olim Epiſcopi diſpenſare ſolerent vt ipſe parochus, cuius inimicitiæ abſque ſua culpa, & poſt obtentam Parochialem exortæ fuerunt, per annum in alio viciniori, & tutiori loco manere poſſit, & creſcentibus inimicitiis daretur alius annus, dũmodo ſemper in Parochiali expenſis parochi maneret idoneus vicarius, vt teſtantur Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo priuatio* §. 4. *dub.* 1. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 645. *in* 2. *edit.* Bonacin. *var. tract. diſp.* 5. *de onere & oblig. benef. puncto* 5. *num.* 2. Armendar. *d. loco n.* 133. 134. *&* 182. *cum ſeqq.* Tamen hoc iam hodie ſpectat ad ſacram Congregationem negotiis Epiſcoporum & Regularium præpoſitam, quæ ſolet ſex menſes talibus concedere, ad effectum vt interim aut reſignent, aut permutent, vt per Sell. *d. c.* 3. *num.* 14. qui teſtatur ita fuiſſe deciſum ab ead. S. Congr. in Boianen. 15. Februarij 1619.

59. Parochus à reſidentia non excuſatur propter inimicitias capitales.

60. Nec propter parochi ſenectutem, licèt ordinarius iam prouideret illius inſufficientiam, apponendo idoneum vicarium cum aſſignatione congruæ portionis ex ipſius Parochialis redditibus, ſecundùm Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo reſidentia* §. 9.

60. Parochus propter ſenectutem non excuſatur à reſidentia, quamuis ordinarius iam prouideret illius inſufficientiam.

61. Nec etiam eſt cauſa ſufficiens non reſidendi infirmitas parochi, etiamſi ratione illius datus ei fuiſſet coadiutor, vt refert deciſum Armendar. *d. loco n.* 129.

61. Infirmitas parochi non eſt cauſa ſufficiens non reſidendi.

62. Nec denique cauſa peſtis licet parochis abeſſe, quia ſi non reſederint, contra eos procedendum eſt, ſeruata forma huius cap. quamuis per alios idoneos miniſtros parochianis ſuis peſte infectis poſſint miniſtrare ſacramenta Baptiſmi, & Pœnitentiæ, ita Sell. *d. c.* 3. *num.* 17. atteſtans ita fuiſſe deciſum inſtante S. Carolo in Mediolanen. 10. Decembris 1576.

62. Parochis non licet abeſſe cauſa peſtis.

63. *Per Epiſcopum cognita.*] De cauſis abſentiæ etiam ab Eccleſiis parochialibus, quarum collatio ad inferiores ſpectat, etiamſi inferiores eſſent Abbates Regulares, Epiſcopum cognoſcere, deciſum referunt Garc. *p.* 3. *cap.* 2. *num.* 179. *in* 2. *declar.* & Amendar. *d. loco num.* 153.

63. Epiſcopus cognoſcere poteſt de cauſis abſentiæ ab Eccleſiis parochialibus, quarum collatio ad inferiores ſpectat.

64. An iuſtam cauſam abſentiæ iudicialiter probare debeat parochus? vide Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiepiſcop. Neapolit. p.* 2. *deciſ.* 152.

64. Parochus an iudicialiter probare debeat cauſam abſentiæ.

65. *Vicarium idoneum ab ipſo ordinario approbandum,* &c.] Ergo nullo modo poſſe parochum relinquere vicarium, ſeu ſubſtitutum, etiam idoneum, & admiſſum in illo Epiſcopatu pro adminiſtratione Sacramentorum, inconſulto Epiſcopo, ex hoc text. colligit Poſſeuin. *de officio Curati cap.* 1. *num.* 19. ſubdens illum poſſe ſine Epiſcopi approbatione relinquere ſubſtitutum ſi abſit per ſex, vel ſeptem dies, ita declarante vniuerſali conſuetudine, niſi Epiſcopus per ſuas conſtitutiones inhibeat, & addit vicinum Curatum poſſe ſubſtitui, quia licèt non habeat ordinariam iuriſdictionem niſi ſuper gregem ſuum, tamen eſt

65. Parochus non poteſt relinquere vicarium, ſeu ſubſtitutum etiam idoneum pro adminiſtratione Sacramentorum inconſulto Epiſcopo.

ita admiſſus vt ei aliqua iuriſdictio delegari poſſit, refero *de officio, & poteſt. parochi c.8.n.52.& 53.*

66. Vicarius ſubſtitutus ſi ſeruire velit gratis, non tenetur parochus cum iuſta de cauſa abeſt, illi in conſcientia aſſignare partem fructuum.

66. *Cum debita mercedis aſſignatione*, &c.] Notat Poſſeuin. *d.c.1.n.20.* quòd ſi ſubſtitutus, vel vicarius voluerit ſeruire gratis, non tenetur parochus, cùm iuſta de cauſa abeſt, illi in conſcientia aſſignare partem fructuum pro debita mercede, refero *d. c.8.n.53.*

67. Licentia quam parochus abeſſe volens petere debet ab Epiſcopo, non ſufficit tacita, ſed oportet eſſe expreſſa.

67. *Diſcedendi autem licentiam*, &c.] Expreſſam ſcilicet, vt per Garc. *d.c.2.n.35.* Armendar. *d.loco n.164.* metipſum *d.alleg.53.n.95.* & me citato Sanctarel. *var. reſol.q.4.n.16.*

68. Parochus non poteſt abeſſe à ſua Eccleſia ſine licentia in ſcriptis obtenta, niſi talis repentè ſe offerat neceſſitas, &c.

68. Sola diſtantia loci etiam cum neceſſitate eò diſcedendi non excuſat parochum vt poſſit abeſſe à ſua Eccleſia ſine licentia in ſcriptis obtenta, niſi talis repentè ſe offerat, quæ non patiatur dilationem huiuſmodi licentiam petendi, quo caſu quamprimum de diſceſſu, & neceſſitate ordinarius certior faciendus eſt, vt de cauſa cognoſcere poſſit, ita Garc. *d.cap.2. num.34. in 1. declar.* Armendar. *d. loco num.162.*

69. Parochus ſine licentia Epiſcopi ex iuſta cauſa in ſcriptis concedẽda non poteſt abeſſe etiam primo bimeſtri.

69. Parochum ſine licentia Epiſcopi ex iuſta cauſa in ſcriptis concedenda non poſſe abeſſe etiam primo bimeſtri, reſoluunt Ioan. Ocon. *in repet. cap. 1. de cleric. non reſid. in 6. num. 51.* Anton. Gom. *in explicat. Bulla Cruciata cap.7. in 4. clauſ. n.22.* Vgolin. *de officio Epiſcopi c.15. §.5. n.2.* Poſſeuin. *d.c.1.n.11.* Leſſi. *de iuſtit. lib.2.c.34 dub.29. num.159.* Vaſq. *in opuſc. de benefic. c.4. §.2. art 1. dub.3. num.149. & art.2. dub.3. num.188.* Filliuc. *in quæſt. moral. p.3. tract.41. cap.6. num.26.* Squillante *de obligat. cler. p.1. num.116.* Sanctarel. *d.q.4.n.12.* Garc. *d.c.2. num.23. in 1. declar. & p.9. c.2. num.295. in 2. dub.* quia Concil. in præſenti ait quandocunque eos abeſſe contigerit, debere cauſam eſſe priùs cognitam, & probatam per Epiſcopum.

70. Contra Ludou. Lop. *in inſtruct. conſcient. tom. 1. cap. 148.* Ioan. Bapt. Conrad. *in reſp. caſuum conſcient. quæſt.137.* Læli. Zech. *de caſibus reſeru. caſu 3. & de republ. eccleſ. tit. de beneficiatis, num.6.* Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.52. lit. C. verſ. illud verò,* Cened. ad Sextum *collect. 30. num.3.* Emman. Sà *in aphor. verbo reſidentia num.7.* Quintanad. *eccleſiaſt. lib.4. num.76.* Paul. Comit. *reſp. moral. lib.1. quæſt 59. num.3.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.1. verbo priuatio §.4. dub. 3. & verbo Parochus §.2.* Franc. Leo. *in theſauro fori eccleſiaſt. p.3. cap.1. num.19. & 21.* Azor. *inſtit. moral. p.2. lib.7. cap.4. quæſ.10.* Fr. Emman. *in ſum. tom.2. cap.36. in fine, & in explicat. Bulla Compoſitionis num. 18.* Ceuall. *commun. contra commun. quæſt.585. num.6.* Sanch. *de matrim. lib.3. diſp.31. num.11.* Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo parochus, differ.5. num.1.* Bonacin. *var. tract. diſp. 5. puncto 5. num. 9.* exiſtimantes poſſe parochum ſine licentia Epiſcopi ex iuſta cauſa abeſſe ad duos menſes continuè, vel diuiſim.

71. Parochus non poteſt per hebdomadam abeſſe non petita vel, non obtenta licentia etiam relicto vicario idoneo.

71. Non poſſe parochum per hebdomadam abeſſe non petita, vel non obtenta licentia, etiam relicto vicario idoneo ab ipſo ordinario approbato, deciſum referunt Garc. *d.c.2, n.23. in 3. declar.* Armendar. *dicto loco num.157.*

72. Per

72. Per motum proprium Pij V. publicatum de menſe Iunij 1568. ſuper reſidentia Canonicorum habentium parochiales non fuiſſe ablatam ordinariis facultatem, ita & taliter quòd non poſſint iuxta formam Concilij Trid. aliquibus iuſtis de cauſis licentiam concedere recedendi à Parochiali ad aliquod tempus, modò ea vtatur intra limites præſcriptos à Conc. in præſenti, referunt deciſum Garc. *d.c.2.n.*179. Armendar. *d.loco num.*87.

72. Epiſcopus aliquibus iuſtis de cauſis poteſt etiam ſtante Motu proprio Pij V. concedere licentiam recedendi à Parochiali.

73. *Niſi ex graui cauſa*, &c.] Parochum petentem licentiam fingendo cauſam iuſtam, quam re vera non habet, peccare mortaliter, & teneri reſtituere fructus, reſoluunt Azor. *d.p.2. lib.*7. *cap.* 10. *quæſ.* 3. Poſſeuin. *d.cap.*1 *num.*24. Ego ipſe *d. alleg.*53.*n.*99. me citato Sanctarel. *d.quæſt.*4.*num.*15.

73. Parochus petens licentiam fingendo cauſam iuſtam peccat mort. & tenetur reſtituere fructus.

74. Parochus habens iuſtam cauſam abeundi extra parochiam per duos menſes, aut tres, non ſatisfacit ſuæ conſcientiæ ſi petat licentiam iurans ſe grauem habere cauſam, quam non expediat manifeſtare, vt petita licentia abeſſe poſſit, licèt Epiſcopus non concedat, ſimiliter quòd abeſſe non poteſt in caſu quo cauſam rationabilem expreſſerit, quam vir bonus, & æquus rationabilem iudicaret, ſed rigidus Prælatus minus æquam iudicat, & licentiam denegat, vel quia mouetur ſuſpicione quòd ficta ſit, cùm tamen ſit vera, ſed habere poteſt reuerſum ad ſuperiorem, ita deciſum referunt Garc. *d.c.*2.*n.*37. Armend. *d.loco n.*155. Squillante *de obligat. cleric. p.*1.*n.*117. Ioan. Valer. *d.verbo Parochus, differ.*5.*n.*1.

74. Parochus ſi iuſtã habeat cauſã abeundi extra parochiam an poſſit abeſſe ea ſibi per Epiſcopum denegata.

75. *Et ſubtractionem fructuum*, &c.] Epiſcopus quoties in pœnam omiſſæ reſidentiæ vult ſubtrahere partem fructuum, quos ſuos fecerunt parochi, tenetur obſeruare eadem interualla, eandémque rationem, quæ contra Epiſcopos non reſidentes ſtatuit *cap.*1.*ſeſſ.*6. *de reform.* Non verò tenetur ſeruare eadem interualla in executione facienda ſuper illis fructibus, quos parochi pro rata temporis abſentiæ ſuos non fecerunt, ita rèfert deciſum Garc. *d.c.*2.*n.*32.

75. Epiſcopus quoties in pœnam omiſſæ reſidentiæ vult ſubtrahere partem fructuum, quos ſuos fecerunt parochi, tenetur obſeruare eadem interualla, &c.

76. *Compellere.*] Arbitrij eſt Epiſcopi qua via, & quo remedio ex iis vti velit contra non reſidentes, vt refert deciſum Garc. *d. cap.*2. *num.*139.

77. *Etiam vſque ad priuationem.*] Vt quis parochia legitimè priuetur ob non reſidentiam iuris ordine ſeruato, quæ ſint attendenda, dixi *de officio, & poteſt. parochi c.*8.*n.*75.

77. Parochia vt quis priuetur ob non reſidentiam quæ ſint attendenda.

78. Ad priuationem parochi ob non reſidentiam non eſſe neceſſarium quòd priùs procedatur per alias pœnas, nempe per cenſuras eccleſiaſticas, ac ſequeſtrationem, & ſubtractionem fructuum, aliaque iuris remedia, tenet Garc. *in addition. ad d. cap.* 2. *ſub numer.*139. aſſerens id euenire, quia Concil. in præſenti hoc relinquit arbitrio ordinarij. ibi, *liberum eſſe vult ordinariis*, licèt de iure communi requiri viderentur *in cap. ex tua*, §. 1. *de cleric. non reſident.*

78. Ad priuationem parochi ob non reſidentiam non eſt neceſſarium quod prius procedatur per alias pœnas.

79. *Nec executionem hanc quolibet priuilegio*, &c.] Generaliter accipiendum eſſe hoc decretum contra abſentes ſiue obedientes, ſiue contumaces,

79. Decretum hoc generaliter eſt accipiendum contra abſentes ſiue obedientes, ſiue contumaces.

contumaces, reſoluunt Ioan. Ocon. *in cap.* 1. *num.* 60. *de cleric. non reſid. lib.* 6. Sahag. *in cap.* 2. *de ſequeſt. poſſeſ. num.* 54. Anton. Gom. *in explicat. Bullæ Cruciatæ cap.* 7. *ad* 4. *clauſ. num.* 35. *&* 36. quos refert & ſequitur Garc. *d. c.* 2. *n.* 161.

80. Tollit ſolùm appellationem ſuſpenſiuam, non verò deuolutiuam.

80. *Siue appellatione.*] Solùm tollere appellationem ſuſpenſiuam, non verò deuolutiuam, tenent Stephan. Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Archiepiſcopi auctoritas, verſ. quintò quæro,* Garc. *d. cap.* 2. *n.* 161. Salgado *de protect. regia tom.* 1. *p.* 2. *cap.* 15. *ex n.* 8.

81. Derogat Eugenij IV. conſtitutioni.

81. *Vigore Eugenianæ conſtitutionis.*] Derogari his verbis Eugenij IV. conſtitutioni emanatæ ad declarationem text. *in cap. cùm dilectus, de cleric. non reſid.* concedenti omnibus Romæ permanentibus vt in abſentia poſſent percipere fructus, atteſtantur Ioan. Ocon. *in repet. cap. vnic. de clericis non reſid. lib.* 6. *num.* 59. Fr. Emman. *in addit. ad §. vnic. Bullæ Compoſitionis num.* 4. *verſ. quanto à la ſegunda,* quos referunt & ſequuntur Cened. *pract. & canon. quæſt. lib.* 1. *quæſt.* 1. *num.* 31. *verſ. pro vera,* Sanctarel. *var. reſol. quæſt.* 16. *num.* 2. vbi à principio illius quæſt. probare nititur non derogari per text. in præſenti, conſtitutioni eiuſdem Eugenij IV. *incip. Qui creditum,* ſub dat. 6. Kal. Martij 1431. quæ refertur à Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 58. per quam conceſſum fuit Vniuerſitati Salamantinæ vt Doctores, & ſcholares in quacunque facultate per octo menſes continuos, vel interpollatim legendo, aut aliàs huiuſmodi litterarum ſtudio inſiſtendo, fructus ſuorum beneficiorum cum cura, & ſine cura quæ obtinent, ac impoſterum obtinebunt, quotidianis diſtributionibus dumtaxat exceptis, liberè percipere valeant, cum ea integritate, cum qua illos perciperent, ſi in propriis Eccleſiis perſonaliter reſiderent.

Cathedralium præfecti vltra tres menſes conſecrationem differentes, fructibus perceptis reſtituendis ſunt obnoxij, & totidem menſibus abſentes, ſunt ipſis Eccleſiis ipſo iure priuati.

CAPVT II.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Nau. *in man. c.* 25. *num.* 118. *verſ.* 8. Iacob. de Graff. *in aureis deciſion. p.* 1. *lib.* 2. *cap.* 97. *n.* 52. Bertachin. *de Epiſcopo tract.* 2. *lib.* 3. *q.* 1. *pag.* 82. Cuch. *in inſtit. maior. ſub tit. de conſec. Epiſcopi,* Rendina *in prompt. recept. ſentent. tom.* 1. *tit.* 38. *num.* 13. Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.* 26. *lit. A. verſ. Epiſcoporum,* Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 24. *num.* 141. Fran. Leon. *in theſauro fori eccleſiaſt. p.* 1. *cap.* 3. *num.* 22. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 32. *tract.* 2. *num.* 58. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo Conſecratio Prælatorum,* Piaſec. *in ſimili praxi in proœm. de elect. num.* 6. *pag.* 19. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 2. *in princ. à num.* 2. Cardin. Tuſch. *tom.* 2. *lit. C. concl.* 743. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 6. *cap.* 6. *num.* 9. Galganet. *de iure publico, lib.* 3. *tit.* 108.

Vazq.

Digitized by Google

Vazq. *in opuſc. de benefic. cap. 3. §. 3. num. 27.* Molfeſ. *in ſum. Theolog. moral. lib. 6. cap. 7. num. 47.* Filliuc. *in quæſt. moralib. tract. 41. de benefic. cap. 5. n. 23. verſ. & quidem primò*, Caſtald. *in praxi cæremon. lib. 1. ſect. 10. cap. 2. num. 3.* Sebaſt. Cæſ. *in relect. de eccleſiaſt. hierarch. p. 1. diſp. 6. §. 2. n. 11.* Alzed *in praxi Epiſcop. p. 1. c. 4. n. 2.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p. 2. alleg. 1. n. 39. & de iure eccleſiaſt. lib. 1. cap. 10. verſ. tenetur.*

2. *Intra tres menſes.*] A die confirmationis numerandos reſoluo ego ipſe *d. allegat. 1. num. 40. & 41.* reſpondeo ad text. *in cap. ordinationes il 1. §. tempus 75. diſt.*

2. Menſes tres ad conſecrationem Epiſcopi à die confirmationis ſunt numerandi.

3. *Conſecratio verò.*] Vide Henriq. *in ſum. lib. 10. cap. 23. §. 5. in princip.* Leſſ. *de iuſt. lib. 2. cap. 34. num. 103.* Vgolin. *de officio Epiſcopi, cap. 2. in princ. num. 4.* metipſum *d. alleg. 1. num. 44.*

3. Locus idoneus pro Epiſcoporum conſecratione, ſi extra Curiam fiat, eſt Eccleſia ad quam promoti fuerint.

4. Conſecrationi Epiſcoporum canones conſtituerunt peculiare tempus, ſcilicet diem Dominicum, *cap. qui in aliquo 51. diſt. cap. ordinationes, cap. quod die Dominico 75. diſt.* Sot. *de iuſtit. lib. 10. q. 1. art. 2. concl. vlt. verſ. accedit*, Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub. 6. cap. 4. n. 1.* Paul. Laymann *in Theolog. morali lib. 5. tract. 9. cap. 8. num. 3.* Sebaſt. Cæſ. *d. diſp. 6. §. 2. n. 12.* Caſtald. *in praxi cæremon. lib. 10. ſect. 10. cap. 3. num. 1.* vbi ſubdit quòd die etiam feſtiuo fieri poterit ſi Papa diſpenſauerit, ſemper tamen eſt facienda præuio ieiunio, quia decet conſecratorem, & electum pridie ieiunare Pontific. Roman. *p. 1. tit. de conſecrat. elect. in Epiſcopum, pag. 75.*

4. Conſecrationi Epiſcoporum canones conſtituerunt peculiare tempus, ſcilicet diem Dominicum.

5. Cuiuſlibet Epiſcopi conſecratio cum Miſſa facienda eſt, in qua inter Epiſtolam, & Euangelium conſecatur Epiſcopus, *cap. quod ſicut, §. 1. de elect.* quæ tamen Miſſa non eſt de eſſentia conſecrationis Epiſcopalis, ſed ſolùm ad ſolemnitatem, & reuerentiam fuit inſtituta, *gloſ. 1. in d. §. 1.* Turrecr. *in d. c. ordinationes, num. 10. diſt. 75.* Henriq. *d. lib. 10. c. 34. §. 3.* Sebaſt. Cæſ. *d. diſp. 6. §. 2. num. 13.*

5. Epiſcopi conſecratio cum Miſſa facienda eſt.

6. Fit etiam cuiuſlibet Epiſcopi conſecratio à tribus Epiſcopis, & non paucioribus, *cap. 1. cap. comprouinciales, & cap. pen. 64. diſt. cap. porrò 66. diſt. cap. Archiepiſcopus, cap. nec Epiſcopi, de tempor. ordin.* Selu. *de benefic. p. 3. q. 38. num. 5.* Henriq. *d. lib. 10. cap. 7. §. 3. & cap. 22. §. 1.* Marc. Anton. Genuenſ. *in man. Paſtor. cap. 70. num. 26.* Filliuc. *tom. 1. tract. 9. de ſacram Ordinis, cap. 5. num. 106.* Azor. *inſtit. moral. p. 2. lib. 3. cap. 30. q. 3. verſ. quærat item quiſpiam*, ego ipſe *d. p. 2. alleg. 1. num. 45.*

6. Conſecratio cuiuſlibet Epiſcopi fit à tribus Epiſcopis, & non paucioribus.

7. Auctoritate tamen ſummi Pontif. concedi poteſt vt vnus Epiſcopus iuſtis de cauſis Epiſcopum conſecret, eo quòd non Chriſtus Dominus, ſed Apoſtoli conſtituerũt, vt Epiſcopus à tribus Epiſcopis conſecraretur, ita Azor. *loco proximè citato*, Ægid. de Coninck *tom. 2. diſp. 20. dub. 9. concl. 5.* Paul. Laymann *in Theolog. morali lib. 5. tract. 9. cap. 5. num. 1. verſ. nota*, Sebaſt. Cæſ. *d. diſp. 6. §. 2. num. 8.* vbi ait Papam ſæpe in hoc ex cauſa diſpenſaſſe, vt fecit Gregorius I. in Anglia, & Gregorius XIII. cum Patriarcha Æthiopiæ, Sell. *in ſelect. canon. cap. 2. num. 10.* vbi atteſtatur fuiſſe conceſſum per S. Congreg. Rituum 2. Octobris 1601. electo Vſſelen. in Sardina, vt poſſit conſecrari Epiſcopus à duobus Epiſcopis, & alio in dignitate eccleſiaſtico conſtituto, propter paucitatem Prælatorum in dicta inſula.

7. Papa concedere poteſt vt vnus Epiſcopus iuſtis de cauſis Epiſcopum conſecret.

8. *Ad*

8. Impedimentum non excuſat niſi impeditus probet ſe omnem adhibuiſſe diligentiam vt impedimentum ceſſaret.

8. *Ad fructuum perceptorum reſtitutionem*, &c.] Vide Vgolin.*d.cap.2. in princip.num.2.verſ excipitur*, vbi dicit pœnas hîc comminatas non incurrere illum, qui iuſto impedimento detineretur. At impedimentum non excuſare niſi impeditus probet ſe omnem adhibuiſſe diligentiam, & omnem conatum feciſſe, vt impedimentum ceſſaret,reſoluunt Aym. *conſ.*270.*ſub num.*3.*verſ.tertio*, Afflict.*deciſ.*50.*ſub num.*4. Decian *conſ.*18. *num.*92.*lib.*1. Gregor. *deciſ.*501.*num.*1. Rot.in Maioricen fructuum 29. Aprilis 1616.coram Card.Sacrato,& in Aurien Parochialis 14. Ianuarij 1622.coram R.P.D.Nauarro, vbi quòd nec impedimentum affectatum excuſat, & in Cæſarauguſtana electionis 11.Decembris 1623.coram bonæ mem.Buratto.

Epiſcopi per ſemetipſos Ordines conferant,niſi ſint impediti.

CAPVT III.

1. Doctores de materia cap.agentes.

1. VIde Salzed. ad Bernard.*in pract.cap.*25.*litt.A. verſ.hoc autem, in fine*, Sbroz.*de officio vicarij lib.*2.*q.*12.*num.*6. Petr.de Ledeſma *in ſum.p.*1.*de Sacrament*. vbi de ſacrament. Ordinis, *cap.*5.*concl.*10. Zerol. *in praxi Epiſcop.p.*1. *verbo dimiſſoriæ*, §.10. *verſ.ſecundum*, Thom Valaſc. *alleg iuris,tom.*1.*alleg.*5.*num.*10. Piaſec. *in praxi Epiſcop.p.*1. *cap.*1.*num.*12. vbi dicit per hoc decretum concedendas eſſe dimiſſorias ex iuſta cauſa, & priùs examinari debere ſuper habilitate ad ſuſcipiendum Ordines illum,qui petit dimitti,aſſerítque in litteris exprimi hoc debere,nihílque obſtare quominus dimiſſus iterum examinari poſſit ab ordinario ſi ipſe examinare voluerit,*cap.*1.*ſeſſ.*7.*de reform.*

2. Epiſcopus poteſt alienos clericos ordinare ſi habeant litteras dimiſſorias proprij ordinarij.

2. Epiſcopum poſſe alienos clericos ordinare ſi habeant litteras dimiſſorias proprij ordinarij, licèt Epiſcopus litteras dimiſſoriales concedens alia legitima cauſa quàm ægritudinis expreſſa in hoc cap.fuerit impeditus,refert deciſum Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.*1.*tit.*18.*l.*7.*de Epiſcopis,num.*42.

De prima Tonſura initiandis.

CAPVT IV.

1. Prima Tonſura nemo eſt initiandus, qui ſacramentũ Confirmationis non ſuſceperit.

1. QVi *ſacramento Confirmationis*, &c.] Vide Piaſec.*in praxi Epiſcop. part.*1.*cap.*1.*n.*24.*verſ.ad minores*,Molfeſ.*in ſum.Theologiæ moralis, tract.*2.*cap.*3.*num.*26. Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract.*3.*q.*1. metipſum *de iure eccleſ.lib.*1.*cap.*38.*verſ.prima autem tonſura*. Non ea ratione quòd confirmatio exigatur quaſi de neceſſitate ſacramenti Ordinis,veluti Baptiſmus,ſed ob congruitatem,& ideo ſacramentum Ordinis validè, ſed non licitè conferri poſſe illi, qui non eſt confirmatus, tenent Sot.*in* 4.*diſt.*22.*quæſt.*2.*art.*4.*prope fin.* Nauarr.*in man.cap.*22.*n.*9.

Henriq.

Henriq. *in ſumm. lib.* 10. *cap.* 14. §. 2. *in commento litt. P.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. poſt reſolut.* 276. *in notabil. de materia ſacramenti Ordinis,* Fr. Emman. *in ſumma p.* 2. *cap.* 17. *ſub n.* 10. Ægid. de Coninck *de Sacram. & cenſur. tom.* 1. *quæſt.* 72. *art.* 8. *num.* 90 *& tom.* 2. *diſp.* 20. *dub.* 10. *num.* 102. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 28. *num.* 24. Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 8. *quæſt. vnica puncto* 5. *num.* 9. *in princip.*

2. Cùm hoc præceptum non admittendi ad primam Tonſuram niſi confirmatum, non ordinandis, ſed Epiſcopo ordinanti Concilium in præſenti imponat, non videri etiam poſt Concilij decretum peccare mortaliter ordinandos, ſi abſque hoc ſuſcepto Sacramento, citra tamen contemptum, accedant ad primam Tonſuram ſuſcipiendam, reſoluunt Nauar. *d. num.* 9. Viuald. *in candel. aureo*, vbi de confirmat. *num.* 41. Valent. *ad* 3. *p. S. Thomæ, diſp.* 5. *q.* 2. *puncto* 2. *verſ. characterem,* Henriq. *in ſum. lib.* 14. *cap.* 6. §. 3. Soar. *tom.* 3. *diſp.* 38. *ſect.* 1. Auila *de cenſur. p.* 7. *diſp.* 9. *ſect.* 1. *dub.* 1. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 269. Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo Ordo pag.* 194. *col.* 1. Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib.* 3. *cap.* 48. *quæſ.* 1. Molfeſ. *in ſum. Theolog. moral. tom.* 1. *tract.* 2. *cap.* 11. *num.* 7. Ægid. de Coninck *d. num.* 90. Homobon. de Bonis *d. tract.* 3. *q.* 5. Fernand. *in examine Theolog. moralis, p.* 3. *c.* 3. §. 5. Diana *reſol. moral. p.* 2. *tract.* 2. *miſcel. reſol.* 4. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 2. *num.* 26.

2. Primam Tonſuram ſuſcipientes nondum confirmati citra tamen cõtemptum non peccant mort.

3. Contra Maiol. *de irregul. lib.* 4. *cap.* 12. Martin. Fornar. *de Ordine cap.* 3. *num.* 3. Didac. Nugn. *in addit. ad* 3. *p. tom.* 2. *q.* 46. *art.* 4. Card. Tolet. *in inſtruct. ſacerd. lib.* 1. *cap.* 71. *num.* 6. Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 8. *q. vnica, puncto* 5. *num.* 10. exiſtimantes peccare mortaliter cùm faciant contra præceptum Concilij in præſenti.

4. *Quique legere, & ſcribere neſciant,* &c.] Vide Viuald. *in candel. aureo* vbi de ſacramento Ordinis, *tit. de ſcientia Ordinis, n.* 39. Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.* 3. *c.* 8. *n.* 6. Piaſec. *d. c.* 1. *n.* 40 *in fine,* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 390. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 329. *num.* 6. *in* 2. *edit.* Bonacin. *d. puncto* 5. *num.* 16. metipſum *d. p.* 2. *alleg.* 11. *num.* 5.

4. Prima Tonſura non initientur, qui fidei rudiméta edocti non fuerint, quique legere & ſcribere neſciant.

5. Sufficere quòd characteres formare ſciat, quamuis ſcribere perfectè neſciat, tenet Sell. *in ſelect. canonic. cap.* 5. *num.* 6. atteſtans ita decidiſſe ſacram Congregat. Epiſcop. & Regul. ſub die 13. Octobris 1593.

5. Prima Tonſura initiatus ſufficit vt characteres formare ſciat, quamuis ſcribere perfectè neſciat.

6. Quòd valeat prima Tonſura inſigniri quiſquis in ſua lingua patria, & natiua legere, & ſcribere ſciens, reſoluunt Azor. *d. p.* 2. *lib.* 6. *cap.* 6. *quæſ.* 2. Campan. *in diuerſ. iuris canonic. rub.* 5. *cap.* 2. *num.* 2. quos refero *d. alleg.* 11. *num.* 5. *in fine,* ex ea ratione, quia in hoc decreto non exprimitur in qua lingua, & ideo de vulgari, ſeu materna videtur intelligendum.

6. Prima Tonſura poteſt inſigniri qui in ſua lingua patria, & natiua legere, & ſcribere ſciat.

7. *De quibus probabilis coniectura non ſit,* &c.] Accipientem igitur primam Tonſuram, vel minores Ordines intentione non perſeuerandi in ſtatu clericali, ſed ſolùm declinandi iuriſdictionem fori ſecularis, videri mortaliter peccare, reſoluunt Nauarr. *in man. cap.* 25 *n.* 108. Fr. Emman. *in ſum. tom.* 2. *c.* 17. *concl.* 2. Sanch. *de matrim. lib.* 7. *diſp.* 31. *n.* 16. *&* 17. Galet. *d. verbo Ordo, pag.* 194. *col.* 2. Ægid. de Coninck *d. diſp.* 20. *num.* 104.

7. Ordines Minores accipientes intentione non perſeuerandi in ſtatu clericali, ſed ſolùm declinandi forum, peccant mort.

& ſeq. Bonacin.*d.diſp.*8.*q.vnic.puncto vlt.in fine*, Homobon. de Bonis *de examine ecclеſ.p.*1.*tract.* 3.*q.*2.*&* 3.Villalob.*inſum.tract.*11.*diffic.*14.*num.*2. Diana *reſol.moral.p.*2.*tract.*2.*miſcel.reſol.*22.

8. Contra Ban.2.2.*q.*12.*art.*1.§.*de ſecunda difficultate*, Petr.de Ledeſma *in ſum.p.*1.*tract.de ſacrament.Ordinis,cap.*7.*concl.*3. Paul.Laymann *in Theolog.moral.lib.*5.*tract.*9.*cap.*7. *num.*2. metipſum *d.alleg.*11.*n.*12. exiſtimantes non improbabiliter hos minimè peccare mortaliter.

9. Clerici primæ Tonſuræ, vel minorum Ordinum, qui ſine iuſta cauſa recedunt, non peccant mort.

9. Culpæ mortalis damnari non debere clericos primæ Tonſuræ, vel minorum Ordinum, qui ſine iuſta cauſa recedunt, atque ad Ordinum miniſteria obeunda incapaces ſe reddunt, ducendo, v. g. vxorem viduam, contra Caiet. 2. 2.*quæſt.*12.*art.*1.*dub.*1. reſoluunt Tolet. *in inſtruct.ſacerd.lib.*4.*cap.*18. *num.*4. Azor. *inſtitut. moral. part.*1. *lib.*13. *cap.*14.*quæſ.*14. Sanch. *de matrimon.lib.*7. *diſp.*31. *num.*7. Paul. Laymann *d.cap.*7.*num.*2. vbi poſt Sanch. *d.loco num.*11. & Valent. *tom.*3. *diſput.*1. *quæſt.*12.*puncto* 1. ſubdit videri eſſe culpam venialem inconſtantiæ ſi ſine cauſa à ſtatu clericali recedant, ſicuti ſi nouitius ſine cauſa ex Ordine abeat.

Ordinari volentes quibus debeant eſſe muniti.

CAPVT V.

1. Nomina eorum qui ordinandi ſunt in Eccleſia ſunt euulgāda per parochum, & de ipſorum vita inquirendum, ac de tali inquiſitione litteræ ad Epiſcopum tranſmittendæ.

1. VIde Concil. Bracharen. IV. *act.*2. *de examine ordinandor. cap.*4. Hoied.*de incompatibilib.benefic. cap.*24. *num.*38.*&* 39. Salzed. ad Bernard.*cap.*25.*litt.A. verſ.hoc autem*, Petr.de Ledeſma *in ſumm. p.*1. *de Sacrament.*vbi de ſacrament.Ordinis, *cap.*7.*verſ.en lo que toqua*, Henriq. *in ſumm.lib.*10. *cap.*17. §.2. Thom.Valaſc. *allegat. iuris*, *tom.*1.*allegat.*9. *num.*5. Vgolin. *de officio Epiſcopi*, *cap.*26.§.18. ex *num.*1. vbi *num.*2. ſubdit denunciationes huiuſmodi fieri debere in ſingulis maioribus Ordinibus, niſi ordinandus notus eſſet Epiſcopo, Bonacin. *de Sacrament. diſp.*8. *quæſt.vnica, puncto* 5 *num.*17. Bellet. *diſquiſit. clerical. part.*1. *tit.de diſciplina clericali*, §.4. *num.*21. *verſ.ad minores*, Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. part.*1. *tract.*2. *cap.*3. *quæſ.* 26. metipſum *de iure eccleſiaſt. lib.* 1. *cap.*33. *num.* 168. *& de officio, & poteſtate Epiſcopi, part.* 2. *allegat.*10. *& in formulario Epiſcop. formular.* 2. vbi habetur formula facultatis euulgandi nomina eorum, qui Ordinis ſacramento initiandi ſunt, & *formular.*3. pono formulam denunciandi in Eccleſia illum, qui ad Ordines promouendus eſt, & *formular.* 4. exprimo formulam litterarum teſtimonialium parochi emanantium vigore facultatis euulgandi nomina ordinandi, & *formular.* 8. dico quomodo dandum teſtimonium Magiſtri ſcholæ pro iis, qui ad minores Ordines promoueri volunt.

2. Non extenditur ad Regulares.

2. Ad Regulares minimè extendi diſpoſitionem huius cap. in quibus ſatis eſſe Epiſcopo teſtimonium habere ab ordinandorum ſuperioribus Regularibus affirmantibus, & atteſtantibus prædictos nullo requiſitorum

Digitized by Google

quiſitorum indigere, eiúſque fidei ſtandum eſſe, præterquam circa doctrinam, pro qua ſubiiciuntur Epiſcoporum examini, referunt deciſum Henriq. *d. lib.* 10. *cap.* 23. §. 4. *in gloſ. lit. L.* Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 3. *q.* 24. *art.* 1. Vgolin. *d.* §. 18. *num.* 2. *verſ. tertiò excipiuntur Regulares,* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 12. *c.* 13. *n.* 35.

Nullus omnino beneficij ſit capax, niſi qui habeat 14. annos. Fori priuilegio gaudere volens, quæ habere ac agere debeat.

CAPVT VI.

1. VIde Greg. Lop. *l.* 3. *verbo quatorze annos tit.* 16. *part.* 1. Henriq. *in ſum. lib.* 10. *cap.* 19. §. 1. Pech. *in reg. beneficium, de reg. iuris lib.* 6. *num.* 27. *verſ. cæterùm quod in iſtis*, Gutier. *Canon. lib.* 1. *cap.* 26. *num.* 33. Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib.* 6. *cap.* 5. *q.* 7. Flamin. Pariſ. *de reſignat. lib.* 3. *q.* 7. *num.* 65. *& lib.* 4. *q.* 1. *num.* 7. *& q.* 11. *num.* 13. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 30. *tract.* 3. *num.* 166. *in fine*, Petr. de Ledeſma *in ſum. p.* 1. vbi de ſacram. Ordinis, *cap.* 7. *verſ. de la prima, & p.* 2. *tract.* 7. *cap.* 1. *concl.* 7. *prope fin.* Ceuall. *commun. contra commun. q.* 523. *num.* 3. Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.* 4. *collect.* 860. *& in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 385. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 331. *&* 325. *n.* 3. *in* 2. *edit. & in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. deciſ.* 281. *num.* 2. *p.* 4. Leſſi. *de iuſtit. lib.* 2. *cap.* 34. *dub.* 20. *num.* 109. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 7. *cap.* 4. *num.* 8. Campan. *in diuerſ. iuris Canon. rub.* 7. *cap.* 6. *num.* 2. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 20. *l.* 1. *de ætate n.* 5. Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. p.* 1. *tract.* 1. *c.* 10. *q.* 60. *in princ. verſ. quinimo*, Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moral. tract.* 6. *c.* 7. *num.* 44. latè Nouar. *in ſingul. canonic. concl.* 13. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 60. *num.* 73. 1. Nullus ante 14. annum beneficium poteſt obtinere.

2. *Ante decimumquartum annum,* &c.] Incœptum ſcilicet, licèt non completum, vt referunt deciſum Henriq. *d. cap.* 19. §. 2. Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo beneficium* 4. Armendar. *d. l.* 1. *de ætatib. n.* 5. Ceuall. *q.* 523. *num.* 4. *& q.* 593. *num.* 18. Aloyſ. Ricc. *d. collect.* 860. *verſ. limita ſecundò, & reſol.* 325. *num.* 3. *verſ. nihilominus*, Azor. *d. c.* 5. *q.* 7. *in fine,* Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 5. *in princ. num.* 90. Cardin. Tuſch. *tom.* 3. *lit. E. concl.* 338. *n.* 12. Garc. *de benefic. p.* 7. *c.* 4. *n.* 11. Thom. Valaſc. *allegat. iuris tom.* 1. *alleg.* 8. Campan. *d. cap.* 6. *n.* 2. *in fine,* Nouar. *d. concl.* 13. *num.* 4. Sell. *in ſelect. canonic. cap.* 25. *num.* 3. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Camplen. 11. Maij 1630. Ego ipſe *d. alleg.* 60. *n.* 73. 2. Beneficium ſimplex poteſt obtinere qui habet 14. annum incœptum licèt non completum.

3. Ætatem 14. annorum requiſitam ad obtinendum beneficium eccleſiaſticum non requiri in Capellaniis, quæ fundari ſolent, maximè in Hiſpania, abſque Epiſcopi, aut ſuperioris auctoritate, in quibus ſuccedunt clerici de parentela, vel conferuntur à patronis laicis, refert deciſum Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 5. *n.* 27. 3 Ætas 14. annorum in quibus capellaniis non requiratur.

4. Ætas 14. annorum ſufficit ad obtinendum Canonicatum in Eccleſia collegiata.

4. Ætatem 14. annorum ſufficere ad obtinendum Canonicatum in Eccleſia collegiata, referunt deciſum Gonzal. *d. gloſ.5.n.91.*& alij citati per me *in tract.de Canon. cap.13.n.14.* Prouiſo in 13. anno ætatis de Canonicatu in Eccleſia collegiata, vbi vigore ſtatuti Eccleſiæ prouiſi ante realem poſſeſſionem, & fructuum perceptionem debent expectare per biennium, obſtat decretum Concilij in præſenti, vt refert deciſum Garc.*p.7.c.4.n.13.*

5. Ætas 14. annorum requiritur ad obtinendam dimidiam portionem in Eccleſia cathedrali.

5. Ætatem 14. annorum requiri ad obtinendam dimidiam portionem in Eccleſia cathedrali, nec tales dimidias portiones habere annexum Ordinem ſacrum, atteſtatur reſolutum Gonzal.*d. gloſ.5.num.93.* quem refero *d.tract.de Canonic. c.13.n.17.*

6. Beneficium etiam per viam præſentationis, electionis, aut alterius cuiuſcunque prouiſionis non poteſt obtineri ante ætatem 14. annorum.

6. Prohibitionem de obtinendo beneficio ante illam ætatem 14. annorum ſubſiſtere ne dum ſi per viam collationis daretur, verùm etiam præſentationis, electionis, aut alterius cuiuſcunque prouiſionis ſtante generica Concilij prohibitione, & ob generale verbum, *obtinere*, de quo in præſenti, tenent Mandoſ. *in tract. de minori ætate cap. 4. num. 17.* Campan. *d. cap. 6. num. 6.* Ego ipſe *d. allegat.60. num.78.*

7. Fundationi ſtatuenti vt etiam minor 14 annorum beneficium adipiſci valeat, ſtandum eſt.

7. Fundationi ſtatuenti vt etiam minor 14. annorum beneficium adipiſci valeat, ſtandum eſſe, cùm ei derogatum non fuiſſet per textum in præſenti, referunt deciſum Gonzal.*d.gloſ.5.num.91.* Aloyſ.Ricc.*d.collect.860.verſ.nunc limita,& primò,* Campan.*d.cap.6. n.2. in fine*, Maſſobr. *in praxi habendi concurſum requiſ. 7. dub. 12. & requiſ. 10. dub. 11. n.30.* Nouar. *d. concl. 13. num. 5.* Rot. *deciſ. 194. p.2. recent.* Ego ipſe *d. allegat.60.num.77.*

8. Beneficium fundans cum declaratione quòd illius Rector debeat eſſe Sacerdos Miſſam celebrans,&c. his tamen demptis qui forent, aut ſunt de ſua progenie & ſtirpe, quos eligi poſſe voluit in Rectores dicti beneficij, etiamſi non eſſent niſi in minoribus, & puri clerici, poteſt præſentare filium ſuum, qui clericus in aliquo ſaltem ex minoribus Ordinibus conſtitutus, & alioquin idoneus reperiatur, etiamſi decimum ſuæ ætatis annum non exceſſerit, vt refert deciſum Maſſobr.*requiſ.7.dub.12.n.4.*

9. Epiſcopus non poteſt indulgere cuique, vt ante 14. annos beneficium ſimplex obtineat.

9. Epiſcopum non poſſe indulgere cuiquam vt ante 14. annum beneficium ſimplex obtineat, reſoluunt Azor. *d.c.5.q.9.verſ.ſi quæras.* Nouar. *d.concl.13.n.2.* Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.1.tit.18. l.7. de Epiſcopis n.102.* Alzed.*in praxi Epiſcop.p.2.cap.9.n.33.* Aloyſ. Ricc. *d.reſol.331.n.2.* vbi *in fine* reſoluit Epiſcopum conferentem beneficium minori 14. annorum peccare mortaliter, & collationem eſſe nullam, refero ego ipſe *d.alleg.60.n.75.*

10. Ætas ſeptem annorum ſufficit ad penſionem.

10. Ad penſionem ſufficere ætatem ſeptem annorum, & in ea non procedere diſpoſitionem huius decreti, reſoluunt Aloyſ.Ricc. *in d.praxi deciſ. 430. in 1. edit.* aliàs *reſolut. 367. in 2. edit.* Gonzal. *d. gloſ.5. §.5. num.26.* Stephan.Gratian.*diſcept.forenſ.tom.3. cap.397.num.17.* Nouar. *d. concl.13.à num.10.*

11. Contra Emman.Sà *in aphor.verbo beneficium n.30.* Garc.*de benefic.*

p.1.

Digitized by Google

p.1.c.5.n.129.in fine, Campan. *d.c.6.n.5. & rub.11.c.14.n.16. verſ.de legitima*, exiſtimantes hoc decretum extendi ad penſionem.

12. *Is etiam fori priuilegio non gaudeat*, &c.] Vide apud Luſitanos *ordin. Reg. lib. 2.tit.1.* §.27. & apud Hiſpanos *l.1. tit.4. lib. 1. noua recop.* Henriq. *in ſum.lib.10. c.15. §.2.& lib.14. c.49. §.1.in fine*, Soar. de Pace *in pract.tom.2.pral.2. num.6.& 7.* Salzed. ad Bernard. *in pract. c.62. num.9.* Ioan.Garc. *de nobilit.gloſ.9.n.50.* Morla *in emporio iuris p.1.tit.2.in pralud. num.138.* Ceuall. *commun. contra commun. q.896. num.579. tom.4.* Garc. Maſtril. *Sicilia deciſ.113.* D. Barboſa *in l. Titia num.36. ff. ſoluto matrim.* Valaſc. *conſ.131. num.32.* Fr.Emman. *quaſt. regul. tom.2. quaſt.139. art.2.* Farin. *in praxi crimin. q.8. n.5. & à num.60.* Carol. de Graſſis *de effectib. clerical.effectu 1.à n.1167.* Nicol.Garc. *de benefic.p.2.cap.2.num.2.* Thom. Valaſc. *allegat.iuris alleg.10.n.2.& alleg.44.num.2.* Marc.Anton.Genuen. *in pract. Archiep.Neap. cap.7.* Franc.Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.1.c.11. num.2. & 3.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.12. num.3.* metipſum *in ſimili tract.p.2.alleg.12.* &,me non citato in illo loco, Aloyſ.Ricc. *in deciſ. curia Archiep. Neapol. p.4.deciſ.111.* Ludou. Correa *in repet. cap.inter alia, de immun.Eccleſ.p.2.n.30.* 12. Fori priuilegio qui vult gaudere, quæ habere, ac agere debeat.

13. *Niſi beneficium eccleſiaſticum*, &c.] Quamuis habitum clericalem & Tonſuram non deferant, quia id in aliis ſolùm requiritur propter diſiunctionem, *aut*, quæ ponitur infrà; ita Clar. *§.fin.q.36.num.16. & 19.* Læl. Zech. *de republ. eccleſ. tit. de clericis, verſ. ad hoc*, Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.61. num.9. verſ. ſi tamen*, Fr.Emman. *in ſumm. p.1. cap.155. concl.2.* Azeued. *l.1.num.9. verſ. ſed ſi beneficium, tit. 4. lib. 1. noua recop.* Gonzal. *ad reg.8. Cancel.gloſ.5. §. 5. num. 6.* Curi. Philip. *p.3. §.1. num.3.ad fin.* à Ponte *conſ.24. vol. 1.* Ceuall. *commun. contra commun. q.563.n.3.* Bobadil. *in ſua politica lib.2.cap.18. num.101. lit.E.* Carol. de Graſſis *de effectib.clerical.effectu 1.num.1195.cum ſeqq.* Farin. *in praxi crimin.quaſt.8.n.7.* Cened. *practic. & canon. quaſt.lib.1.quaſt.4.num.29.* Bellet. *d. p. 1. tit. de fauore cleric.perſonali §.8. num.7. verſ. diſtinguendo*, Nicol. Garc. *de benefic. p. 2. cap. 2. num. 4.* vbi *num. 5.* ſubdit procedere etiam ſtante conſtitutione Sixti V. *de habitu, & Tonſura*, Bonacin. *de legib. diſp.10.q.2. puncto 1.§.4. n.10.* Marc. Anton. Genuenſ. *in pract. Archiep. Neapolit. cap.7. num. 7.* Paul. Laymann *in Theolog. morali lib.4. tract.9. cap. 6. num.2.* Diana *reſolut. moral. p.1. tract. 2. reſolut. 28.* Squillante *de priuileg. cleric. cap.7. num. 23.* Donat. Anton. de Marinis *quotid. reſolut. cap.56.per totum.* 13. Beneficiati fori priuilegio gaudent etiamſi habitum clericalem, & Tonſuram non deferant.

14. Obtinentem collationem beneficij, etiam ante adeptam illius poſſeſſionem, fori priuilegio gaudere, modò collatio valida fuerit, tenent Gig. *de penſionib. q.94. n.12.* Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.7. q.1.num.47.* Aloyſ. Ricc. *d.collect.540.ampl.6.& in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.388.in 1.edit.* aliàs *reſol.327.n.1.in 2.edit.& in deciſion.curia Archiep. Neapol.deciſ.188.p.2.& deciſ.128.p.4.* Marc. Anton. Genuenſ. *d.c.7.n.6.* Franc.Leo *in theſauro fori eccleſ.p.1.c.11.n.2.* Nicol.Garc. *d.c.2.n.14.* Bonac. *de leg.diſp.10.q.2.puncto 1.§.4.n.12.& de cenſur.in Bulla Cœna contentis, diſp.1.q.16.ſect.1.puncto 6.n.24.* Cened. *pract.& can.quaſt.lib.1.q.4.n.22.* 14. Fori priuilegio gaudet obtinens validè beneficium etiã ante illius poſſeſſionem.

Antonin. Diana *reſolut.moral.p.*1. *tract.*3. *reſol.*29. Squillante *de priuileg. clericor.cap.*7.*num.*16.

15. Contra ordin. Reg. Luſit. *lib.*2. *tit.*1. §.25. Clar.§.*fin.q.*36.*verſ. hoc autem,in fine, & verſ. regulariter autem,*vbi Baiard. *num.*14. Menoch. *conſ.* 350. *num.* 6. *cum ſeqq.* Maſcard. *de probat. concl.*302. *num.*16.& 17. Cardin.Tuſch. *tom.*1. *lit. B.concl.*78. *num.*8. Sigiſm.Scacc. *de iudic. cauſar. ciuil. lib.*1.*cap.*11.*num.*82.Farin.*d.q.*8.*num.*45.& 70. Carol.de Graſſ. *d.effectu* 1. *num.* 1187. exiſtimantes beneficiarium ad effectum vt effugiat forum ſeculare teneri non ſolùm probare titulum beneficij, ſed etiam illius poſſeſſionem.

16. Fori priuilegio gaudet beneficij poſſeſſionem etiam inualidè obtinens.

16. Poſt adeptam beneficij poſſeſſionem non eſt inquirendum an validè obtinuerit,quia etiamſi beneficium obtinere non poſſet, vtpote quia erat illegitimus,ſeu irregularis, vel impeditus clericatum aſſumere, adhuc gaudet fori priuilegio ſi de facto reperiatur in poſſeſſione, vt per Carol. de Graſſ. *d.effectu* 1.*n.*340.& *num.*1194. Ioan. Baptiſta del Thoro *in compendio deciſ. Neapol. verbo clericus* ,*pag.*94. Squillante *d.cap.*7.*num.*22.

17. Fori priuilegio gaudet beneficium etiam modici valoris obtinens.

17. Beneficij appellatione quoad hoc propoſitum venire beneficium etiam modici valoris, itavt illud obtinens fori priuilegio gaudere poſſit,reſoluunt Marc. Anton. Genuenſ. *d.c.*7.*in fine* , Aloyſ.Ricc. *in collect. deciſ. p.*3. *collect.*540. *verſ. amplia* 8. *& in praxi rerum fori eccleſ. reſol.*327. *verſ. ſufficeret tertiò* , Campan. *in diuerſ. iuris canon.rub.*8. *cap.*5. *num.*19.Garc.*de benefic.p.*1.*c.*6.*n.*37.& *p.*2.*cap.*2.*num.*3. Carol. de Graſſis *de effectu* 1. *num.* 1224. Sell. *in ſelectis canon. cap.* 18. *num.* 3. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Ianuen 18. Martij 1628. vbi fuit dictum quòd promotus ad Ordines cum collatione vnius beneficij redditus duorum ſcutorum annuorum, qui incedens in habitu laicali cum armis dum caperetur à birruariis vnum ex illis occidit, & ad carceres laicales adductus fuit,gaudere priuilegio fori.

18. Beneficij titulum poſſidens abſque redditibus fori priuilegio gaudet.

18. Poſſidentem ſolum titulum beneficij abſque redditibus, fori priuilegio gaudere, tenent Carol.de Graſſis *loco proximè citato*, Aloyſ. Ricc *in deciſion. Curiæ Archiep. Neapol. p.*2.*deciſion.*189.& *p.*4.*deciſ.*198. Antonin.Diana *d.reſol.*29.Squillante *d.c.*7.*n.*17.

19. Capellaniã collatiuam & in perpetuum titulum collatam obtinens gaudet fori priuilegio.

19. Capellaniam collatiuam, & in perpetuum titulum collatam ſi quis obtinuerit, fori priuilegio gaudere poſſe, reſoluunt Salzed. ad Bernard. *in practica cap.* 64. aliàs 67. *num.* 11. & 12. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.*19. *de foro compet. num.*26. Squillante *d.cap.*7. *num.* 18. Cened. *d.lib.*1. *quæſt.*4. *num.* 37. Ego ipſe *d. p.*2. *alleg.*12.*num.*10.

20. Coadiutoriam à Papa obtinens priuilegio fori gaudet.

20. Coadiutoriam à Papa qui obtinuerit priuilegio fori gaudere poſſe tradunt Garc.*d. p.*2.*c.*5.*n.*98. Armendar. *d. n.*26. Squillante *d.c.*7. *n.*21.Ego ipſe *d.p.*2.*alleg.*12.*n.*9.& *de Canonic.cap.*...

21. Fratantiam pro comitandis cadaueribus defunctorum habens fori priuilegio gaudet.

21. Fratantiam pro comitandis cadaueribus defunctorum Neapoli habentem gaudere fori priuilegio aſſerunt Marc.Anton.Genuenſ.*d.c.*7. *n.*9.Aloyſ.Ricc.*d.collect.*540.*ampl.*2.& *d.reſol.*327.*verſ.ſufficeret*. Ego ipſe *d.alleg.*12.*n.*11.me citato illo loco Squillante *d.c.*7.*n.*19.

22.Penſionem

22. Penſionem obtinentem loco tituli haberi pro clerico beneficiato ad effectum gaudendi priuilegio fori, tenent Creſcent. *deciſ.*14. *de ſentent. & re iudic.* Lazarte *de decima vendit. cap.* 19. *num.* 24. Gig. *de penſionib. quaſt.*28. *num.*18. Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.*64. aliàs 67. *num.*10. Villar *del patronado de Calatajud. p.*4.§.3. *num.*12. Fr. Emman. *in ſum. tom.*1. *cap.*155. *num.*11. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.*1. *verbo clericus*, §.2. *dub.*2. Armendar. *d. tit.*19. *de foro compet. num.*5. & 7. à Ponte *tom.*1. *conſ.*24. *num.*33. & *tom.*2. *conſil.*36. *num.*24. Antonin. Diana *moral. reſolut. part.*1. *tract.*2. *reſolut.*30. Squillante *d. cap.*7. *num.*20. *verſ. ſupradictas*, Sell. *dicta cap.*18. *num.*4. vbi atteſtatur deciſum ſub die 18. Decembris 1595. Ego ipſe *d. p.* 2. *alleg.*12. *num.*13. & *p.*3. *alleg.*57. *num.*151. vbi aſſero deciſum in Portucallen. 10. Aprilis 1622. — 22. Penſionem obtinens loco tituli habetur pro clerico ad effectum gaudendi fori priuilegio.

23. Contra Azeued. *l.*1. *num.*5. *verſ. ſed an penſio, tit.*4. *lib.*1. *noua recop.* Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.*1. *quaſt.*11. *num.*70. & *lib.*2. *quaſt.*15. *num.*15. Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel. gloſ.*5. §.5. *num.*6. Marc. Anton. Genuenſ. *d. cap.*7. *n.*7. Carol. de Graſſis *d. effectu* 1. *num.*1206. Nicol. Garc. *d. p.*1. *c.*5. *num.*70. Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea, reſolut.*470. & *in deciſ. curia Archiep. Neapol. part.*2. *deciſ.*71. *n.*11. & *deciſ.*192. *num.*10. *ad fin.* Bonacin. *de legib. diſp.*10 *q.*2. *puncto* 1. §.4. *n.*11. & *de cenſuris in Bulla Cœna contentis, diſp.*1. *q.*16. *ſect.*1. *puncto* 6. *n.*23. Cened. *d. lib.*1. *q.*4. *n.*32. *cum ſeqq.* exiſtimantes clericum penſionarium minimè gaudere fori priuilegio.

24. *Aut clericalem habitum, & Tonſuram,* &c.] Vt clericus fori priuilegio gaudeat requiri, & ſufficere vnum ex tribus infrà ſcriptis, videlicet quòd clericalem habitum, & Tonſuram deferens alicui Eccleſiæ de mandato Epiſcopi inſeruiat. Vel quòd clericalem habitum, & Tonſuram deferens in aliquo ſeminario de licentia Epiſcopi degat. Vel quòd in habitu & Tonſura incedens in aliqua ſchola de licentia Epiſcopi verſetur, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib.*2. *tit.*19. *l.*1. *de foro compet. num.*2. — 24. Clericus non beneficiatus vt fori priuilegio gaudeat quæ requirantur.

25. *Clericalem habitum, & Tonſuram deferens.*] Habitum igitur clericalem & Tonſuram ſimul deferre teneri clericum qui fori priuilegio gaudere vult, itaut non ſufficiat geſtatio habitus, vel coronæ, tradunt D. Barboſa *in l. Titia, num.*34. *verſ. vltima concluſio, ff. ſoluto matrim.* Bellet. *diſquiſit. cleric. p.*1. *tit. de fauore cleric. perſonali*, §.8. *num.*7. Armendar. *d. l.*1. *de foro compet. num.*13. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curia Archiep. Neapol. part.*4. *deciſ.*154. Ego ipſe *d. p.*2. *alleg.*12. *num.*19. — 25. Habitum clericalem, & Tonſuram ſimul deferre tenetur clericus, qui fori priuilegio gaudere vult.

26. Clericalem habitum, vel Tonſuram ſi quis dimiſerit, priuilegium fori penitus amittere, etiamſi priùs eum Epiſcopus non admonuerit vt habitum, Tonſurámve reaſſumat, tenent Cuch. *inſtit. maior. lib.*3. *tit.*9. *de priuileg. cleric. num.*66. Læl. Zech. *de republ. eccleſiaſt. tit. de clericis, num.*6. *verſ. amittitur autem*, Mari. Antonin. *var. reſol. lib.*3. *reſol.*48. *num.*7. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.*606. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.*530. *num.*4. *in* 2. *edit.* Proſper de Auguſtino *in addit. ad Quarant. in ſumma Bullarij, verbo habitus clericalis*, Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.*12. *num.*3. *verſ. tertio*, Squillante *d. cap.*7. *num.*8. Ego ipſe *d. alleg.*12. *num.*29. Quando ſcilicet continuò incederet in habitu laicali, itaut publicè — 26. Habitum clericalem, & Tonſuram dimittēs priuilegium fori amittit.

exiſtimaretur

exiſtimaretur laicus, Farin. *d.q.*8.*n.*64. Bonacin. *de legib.diſp.*10.*quaſt.*2. *puncto* 1.§.4.*n.*15.Aloyſ.Ricc.*in deciſ.curiæ Archiep.Neapol.p.*4.*deciſ.*154. Squillante *d.cap.*7.*num.*4. Si enim habitum à ſe geſtari ſolitum ad breue tempus depoſuerit, non ideo fori priuilegium amittere, reſoluunt Armendar.*d.l.*1.*de foro compet.num.*2. ſicut nec illud amittere ſi ob paupertatem, vel aliam ob iuſtam cauſam habitum geſtare non valuerit, probat *cap.clerici,de vita, & honeſt.cleric.* Vgolin. *d.cap.*12.*num.*3. Aloyſ. Ricc.*d.deciſ.*154.*num.*5.Ego ipſe *d.p.*2.*alleg.*9.*num.*16. Squillante *d.c.*7. *num.*7. vbi *num.*6. ſubdit idem quoque dicendum ſi non deferat Tonſuram ex eo, quia caput raſum eſt præ caluicie, aut propter aliam infirmitatem.

27. Habitum clericalem qui dimiſerit poteſt illum iterum reaſſumere non obſtante irregularitate.

27. Clericalem habitum qui dimiſerit, poſſe illum iterum reaſſumere,non obſtante irregularitate ſuperueniente, & ordinarij prohibitione, probat Sell. *d.c.*18.*num.*20. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Mazarien.17.Iunij 1630.

28. Iudex eccleſiaſticus cognoſcit de cõtrouerſia orta circa habitum clericalem.

28. Super probatione habitus clericalis ſi fuerit controuerſia orta, an ſcilicet ille in quo fuit huiuſmodi clericus repertus, ſit conueniens, tunc iudicem eccleſiaſticum debere cognoſcere, reſoluunt Farin.*d.q.*8. *num.*34. Mari. Antonin.*d.reſol.*48.*num.*1.*&* 2. Stephan.Gratian. *diſcept. forenſ.cap.*190.*num.*13. Armendar. *d.l.*1.*de foro compet.num.*2.*in fine*, ego ipſe *d.p.*2.*alleg.*12.*num.*16.

29. Clericus ſe immiſcens enormitatibus in habitu,& Tõſura fori priuilegio cenſetur renuntiaſſe.

29. Clericum qui in habitu, & Tonſura ſe immiſcet enormitatibus, & ſæuis pluribus, cenſeri abſque monitione renuntiaſſe priuilegio clericali, ſecus ſi in habitu laicali hæc perpatraſſet, quia tunc requiri monitionem, aſſerit Sell. *d.cap.*18.*num.*15. vbi teſtatur deciſum in Motulen.1.Februarij 1620.

30. Clericus minoribus quãdo fori priuilegio gaudeat.

30. Clericum in minoribus Ordinibus conſtitutum niſi beneficium eccleſiaſticum habeat, aut clericalem habitum & Tonſuram deferens Eccleſiæ deſeruiat, vel in ſeminario, aut in aliqua ſchola, aut Vniuerſitate de licentia Epiſcopi verſetur iuxta hoc decretum, forum iudicis laici declinare non poſſe, non tamen idem decretum obſtare Epiſcopo quomodo iure ſuo in huiuſmodi clericos delinquentes, ſi adhuc clerici permaneant, poſſit animaduertere, eóſque punire, tenet Sell.*d.cap.*18.*num.*16.aſſerens ita fuiſſe reſolutum in Valentina 17.Martij 1627.& in Nuſcan.12.Iunij 1628.

31. Clericus characterem, & habitum clericalem aſſumens poſt delictũ an gaudeat priuilegio fori.

31. Clericum, qui characterem, & habitum clericalem aſſumpſit poſt delictum, proceſſum, & fideiuſſorem de ſe repræſentando coram iudice laico, gaudere fori priuilegio, & à iuriſdictione iudicis laici eſſe liberatum quoad perſonam, quòd ſi fraus ſubſit (quam iudex eccleſiaſticus inſpicere debet) poſſe iudicem laicum proceſſui finem imponere,contra illum quoad bona procedendo,aſſerit Sell.*d.cap.*18.*n.*17. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Papien.23.Maij 1626.& decidiſſe S.Cong. controuerſiis iuriſdictionalibus præpoſitam in vna ciuitatis Caſtellanæ 18.Februarij 1631.

32. Clericus repertus à Curia ſeculari ſine habitu clericali do-

32. Clericum repertum à Curia ſeculari ſine habitu clericali,donec doceat de ſuo clericatu in carceribus laicis poſſe detineri, dummodo non

non ſit notoriè clericus, & ſi per octo menſes ante carcerationem habitum demiſerat, priuilegio clericali nullo modo gaudere ſi à Curia, vt ſuprà, captus fuerit in tali habitu, dicit Sell. *d. cap.* 18. *num.* 19. vbi refert fuiſſe deciſum ſub die 11. Ianuarij 1620.

nec doceat de ſuo clericatu in carceribus laicis poteſt detineri.

33. *Alicui Eccleſiæ inſeruiat.*] Aſcribere teneri Epiſcopum ad ſeruitium Eccleſiæ clericum in minoribus conſtitutum, vel prima Tonſura initiatum petentem aſcribi, reſoluit Sell. *in ſelect. cap.* 18. *num.* 13. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Valentina 28. Martij 1628.

33. Aſcribere tenetur Epiſcopus ad ſeruitium Eccleſiæ clericum in minoribus conſtitutum.

34. Gaudere fori priuilegio clericum inſeruientem alteri Eccleſiæ quàm illi, cui fuit adſcriptus, vel deſeruientem Capellæ exiſtenti in Eccleſia, quæ ab Epiſcopo Confraternitati laicorum pro Oratorio eſſet aſſignata, reſoluunt Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curia Archiep. Neapol. p.* 4. *deciſ.* 111. *num.* 5. *& deciſ.* 154. *num.* 2. Ricciul. *de iure perſonarum, lib.* 2. *cap.* 6. *num.* 15. Antonin. Diana *reſolution. moral. part.* 1. *tract.* 2. *reſolut.* 34. Nouar. *in ſingularib. canonic. concluſ.* 92. *num.* 5. Squillante *de priuileg. cleric. cap.* 7. *num.* 13.

34. Clericus inſeruiens alteri Eccleſiæ quàm illi, cui fuit aſcriptus, gaudet fori priuilegio.

35. *Inſeruiat.*] Deberi ſeruitium hoc præſtari de præſenti, tenent Menoch. *conſil.* 912. *num.* 27. Carol. de Graſſ. *d. effectu* 1. *num.* 1179. vbi *num.* 1177. ſubdit hoc ſeruitium debere omnino conſiſtere in ſpiritualibus, & non ſufficere in temporalibus, Nouar. *d. concl.* 92. *num.* 4.

35. Seruitium hoc debet præſtari de præſenti.

36. Et cùm verbum illud non videatur importare ſeruitium vtplurimum intermiſſum, ſed potiùs moralem perſeuerantiam ſaltem pro maiori parte, ideo non ſufficere quòd Tonſuratus bis, vel ter inſeruiat Eccleſiæ, tenent Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo clericus, pag* 42. *col.* 2. Cened. *d. lib.* 1. *quæſt.* 4. *n.* 25. Aloyſ. Ricc. *d. p.* 4. *deciſ.* 111. *num.* 5. Carol. de Graſſis *d. effectu* 1. *num.* 1183. Ego ipſe *d. p.* 2. *alleg.* 12. *num.* 14. & me citato, Squillante *d. cap.* 7. *num.* 12. vbi *num.* 11. hinc reſoluit, ſi aliquo neceſſario impedimento interpollatum fuerit hoc ſeruitium, non propterea amitti hoc fori priuilegium.

36. Tonſuratus non ſufficit, vt bis, vel ter inſeruiat Eccleſiæ, ſed requiritur moralis perſeuerantia in eo, vt fori priuilegio gaudeat.

37. *Ex mandato Epiſcopi.*] Expreſſum ſcilicet, vt per Menoch. *de præſumpt. lib.* 6. *præſumpt.* 76. *n.* 41. Cened. *d. lib.* 1. *q.* 4. *n.* 24. *&* 26. Et ſufficere quòd fuerit oretenus conceſſum, ſecundùm Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 601. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 525. *in* 2. *edit.* quem refero *d. allegat.* 12. *n.* 12 & me citato, *in illo loco*, Squillante *d. c* 7. *n.* 5. *verſ. qua licentia.*

37. Mandatum Epiſcopi debet eſſe expreſſum in clerico, & ſufficit oretenus conceſſum ad inſeruiendum Eccleſiæ pro fori priuilegio obtinendo.

38. Aſcriptionem in Eccleſia de mandato Epiſcopi non eſſe neceſſariam, ſed ſufficere quòd realiter fiat ſeruitium in diuinis, tenent Aloyſ. Ricc. *d. p.* 4. *deciſ.* 111. *num.* 5. *& deciſ.* 154. *num.* 2. Nouar. *d. concl.* 92. *num.* 5. Squillante *d. cap.* 7. *num.* 14. Sell. *d. cap.* 18. *num.* 22. atteſtans ſic fuiſſe reſolutum in Valentina 29. Iunij 1628. dum ibi fuit dictum quòd clericus in minoribus conſtitutus Eccleſiæ deſeruiens, non tamen ex mandato Epiſcopi, habitum, & Tonſuram deferens gaudet fori priuilegio, & in alia Nullius 28. Martij eiuſdem anni dicit deciſum clericum incedentem in habitu & Tonſura deſcriptum in catalogo clericorum, qui in Synodo diœceſana obedientiam præſtitit ordinario, & per paucas vices in choro & in proceſſionibus interfuit, attentis circumſtantiis gaudere debere priuilegio fori, quamuis alicui Eccleſiæ

38. Aſcriptio in Eccleſia de mandato Epiſcopi non eſt neceſſaria ad gaudendum fori priuilegio, ſed ſufficit quod realiter fiat ſeruitium in diuinis.

de mandato Epiſcopi non inſeruiat, vel beneficium eccleſiaſticum non habeat.

39. Contra Carol. de Graſſis *d. effectu* 1. *num.* 1177. quem ſequutus fui *d.p.*2.*alleg.*12.*num.*14. exiſtimantem mandatum Epiſcopi requiri in hoc, cùm fruſtrà videretur Concilium in præſenti mandatum, ſeu licentiam Epiſcopi exigere ſi id liceret abſque ea.

40. Ordinationis tẽpore nulli Eccleſiæ aſcriptus amplius nõ poteſt aſcribi.

40. Ordinationis tempore nulli Eccleſiæ adſcriptum ampliùs non poſſe adſcribi, refert deciſum Garc. *de benefic.p.*2.*cap.*5.*num.*101.

41. Clericos non inſeruientes Eccleſiis non poteſt ordinarius immunitate à gabellis, & aliis oneribus priuare.

41. Clericos non inſeruientes Eccleſiis non poſſe ordinarium immunitate à gabellis, & aliis oneribus laicalibus priuare, ſed eoſdem clericos, niſi, vt ſuprà, inſeruiant, ac habitum, & Tonſuram clericalem deferant, aut beneficium eccleſiaſticum obtineant, priuilegio fori non gaudere, tenet Sell. *in ſelect. canon. cap.*18.*num.*23. vbi atteſtatur ſic deciſiſſe S.Cong.Epiſcop.& Regul. die 24. Ianuarij 1631.

42. Bariſellus Epiſcopi, cùm ſit de illius familia armata, fori priuilegio gaudet.

42. Bariſellum Epiſcopi, cùm ſit de illius familia armata, fori priuilegio gaudere, aſſerit Sell. *d. cap.* 18. *num.* 25. vbi refert ſic decidiſſe S.Congr.Epiſcop. & Regul. in Sorana 25. Aprilis 1614. Illúmque non poſſe, nec de iure debere per iudicem laicum capturari, fuit dictum in eadem 15. Aprilis 1615.

43. Fiſcalis Epiſcopi tanquam familiaris illius gaudet fori priuilegio.

43. Fiſcalem, quem Epiſcopus habet in ciuitate, ſeu in aliquo caſtro, in quo temporalem, ſpiritualémque iuriſdictionem exercet, tanquam ipſius Epiſcopi familiarem priuilegio fori gaudere, & ad perſonalia ciuitatis munia ſubeunda minimè teneri, tradit Sell. *d. cap.*18. *num.*26. vbi atteſtatur ita deciſum per S.Congr. Epiſcop. & Regul. in Vaiſon. 11. Decembris 1615.

44. Notarius curiæ Epiſcopalis gaudet fori priuilegio.

44. Notarium curiæ Epiſcopalis, cùm ſit de familia Epiſcopi, gaudere fori priuilegio, putat Sell. *d.cap.*18.*num.*27. aſſerens ſic fuiſſe deciſum in Ortunen. 6. Auguſti 1602.

45. Diaconi Seluatici in Regno Neapolitano qui gaudeant fori priuilegio.

45. Diaconi Seluatici in Regno Neapolitano pro Eccleſiarum, & Epiſcoporum ſeruitio retineri, vel in locum quoquo modo deficientium aſſumi poſſunt in Cathedralibus, ſeu ſuperioribus Eccleſiis ad ſummum quatuor, in Collegiatis in quibus diuina celebrantur, ſi Epiſcopo videbitur, vnum, quos quidem Epiſcopi prorſus gratis, & tales qui omnino per ſe ipſos, non autem per interpoſitam perſonam ſeruitium debitum præſtent, nec vllo modo criminoſi, aut malæ conditionis & famæ eligere debeant, aliàs & ij nullo gaudeant priuilegio, & eligentes iudicium Sedis Apoſt. ſeuerum experientur: ij verò priuilegio canonis non gaudeant, fori autem priuilegio in criminalibus omnino in ciuilibus quoad corporis diſtrictionem tantùm, & immunitate ab oneribus perſonalibus, non autem ab aliis durante ſeruitio frui debent. Sed ſi alicubi maioribus vtantur priuilegiis, & immunitatibus ex legitima conſuetudine, cuius cognitionem & declarationem, in caſum controuerſiæ S.Cong. inferiùs nominanda ſibi reſeruat, illa debet attendi, cognitio verò aliorum præmiſſorum ad ordinarios pertinet. S.Card.Cong.negotiis Regni Neapolitani præpoſitorum 10. Kal.Iulij 1623. teſte Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt.p.*4.*reſol.*480.

46. *In*

46. *In clericis verò coniugatis*, &c.] Hoc decretum iubere obſeruari conſtitutionem Bonifacij VIII. *in cap. vnic. de clericis coniug. lib.* 6. illo addito quòd huiuſmodi clerici alicuius Eccleſiæ ſeruitio, vel miniſterio ab Epiſcopo deputati eidem Eccleſiæ ſeruiant, miniſtrent, & clericali habitu, ac Tonſura vtantur, refert Nouar. *in ſingular. canonicis concl.* 93. 46. De Clericis coniugatis.

47. Conſtitutio Bonifacij VIII. *in d.c. vnico*, tribus modis in clericis coniugatis priuilegium hoc fori reſtrinxit. 47 Clerici coniugati gaudent fori priuilegio ſi cum vnica, & virgine contraxerint.

Primò ſi cum vnica, & virgine contraxerint, vt tradunt ordin. Regia Luſit. *lib.* 2. *tit.* 1. §. 27. Anton. Gom. *tom.* 3. *var. c.* 10. *n.* 4. Cur. Philip. *p.* 3. §. 1. *num.* 6. Sanch. *de matrim. lib.* 7. *diſp.* 46. *num.* 1. Camil. Borrel. *in ſum. omnium deciſ. tom.* 1. *tit.* 8. *de cleric. coniug. n.* 24. Carol. de Graſſis *d. effectu* 1. *n.* 8. Ego ipſe *d. p.* 2. *alleg.* 12. *n.* 26.

48. Secundò ſi veſtes deferant, & Tonſuram, vt per Farin. *d. q.* 8. *à num.* 64. Scacc. *de iudic. p.* 1. *cap.* 11. *n.* 20. *&* 82. Thom. Valaſc. *alleg. iuris tom.* 1. *alleg.* 44. *à princip.* Carol. de Graſſis *d. effectu* 1. *num.* 84. Ego ipſe *d. alleg.* 12. *num.* 27 48. Si veſtes deferant, & Tonſuram.

49. Tertiò in criminalibus tantùm, ſiue ciuiliter, ſiue criminaliter pro crimine agatur, non autem in merè ciuilibus, vt per Cou. *pract. cap.* 31. *num.* 6. Farin. *d. q.* 8. *num.* 7. Azeued. *l.* 2. *tit.* 4. *lib.* 1. *noua recop.* Sanch. *d. diſp.* 46. *num.* 22. Tapia *lib.* 1. *de iure Regni fol.* 34. Cened. *d. lib.* 1. *quæſt.* 4. *n.* 18. *&* 19. Paul. Laymann *in Theologia morali lib.* 4. *tract.* 9. *cap.* 8. *num.* 5. Ludou. Correa nobilis Luſitanus *in cap. inter alia, de immun. Eccleſ. p.* 2. *num.* 33. nouiſſimè Donat. Anton. de Marinis *quotid. reſolut. cap.* 58. Ego ipſe *d. p.* 2. *alleg.* 18. *n.* 25. Sell. *d. c.* 18. *num.* 27. atteſtans ſic fuiſſe reſolutum ſub die 13. Februarij 1610. dum ibi fuit dictum clericos coniugatos prædictos qualitatibus requiſitis tam dicta conſtitutione Bonifacij VIII. quàm hoc decreto non gaudere priuilegio fori in ciuilibus, niſi vbi de crimine etiam ciuiliter ageretur, ſed illos ob tales cauſas ciuiles à crimine non deſcendentes non poſſe à iudicibus laicis in carcerem coniici, aut perſonaliter diſtringi, refert etiam ita decidiſſe S. Congreg. Epiſcop. & Regul. ſub die 10. Februarij 1618. dum ibi fuit dictum clericos coniugatos iuxta ſacrorum canonum & Concilij Trid. diſpoſitionem priuilegio canonis, & fori in criminalibus dumtaxat gaudere, non autem in ciuilibus, niſi conſuetudo eſſet in contrarium, provt in Regno Neapolitano, S. Congreg. Immunitatis 27. Februarij 1630. 49. Clerici coniugati fori priuilegio gaudent in criminalibus.

50. Contra Camill. Borrel. *in ſpeculo Principis rub.* 11. §. *videamus, lit. A.* Cæpol. *in conſil. crimin.* 10. *verſ. ſuper tertio*, Zanard. *in direct. Confeſſ. p.* 1. *de ſacram. matrim. c.* 23. *q.* 24. Carol. de Graſſis *d. effectu* 1. *n.* 181. Ceuall. *de cognit. per viam violent. p.* 2. *q.* 73. *num.* 4. Mart. *de iuriſdict. p.* 4. *caſu* 159. *n.* 5. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. p.* 3. *deciſ.* 170. *&* *p.* 4. *deciſ.* 320. *n.* 5. Duard. *in Bullam Cœnæ lib.* 2. *can.* 15. *q.* 4. *concl.* 3. *n.* 12. Anton. Dianam *reſolut. moral. p.* 1. *tract.* 2. *reſolut.* 50. Bonacin. *de cenſuris in Bullam Cœnæ, diſp.* 1. *q.* 16. *puncto* 3. *n.* 3. exiſtimantes eos fori priuilegio gaudere non ſolùm in criminalibus, ſed etiam in ciuilibus.

51. Subdiaconus qui ex diſpenſatione Apoſt. cum vidua matrimonium contraxit, & penſiones eccleſiaſticas obtinet, fori priuilegio gaudet.

51. Subdiaconum, qui in vim diſpenſationis Apoſt. cum vidua matrimonium contraxit, & penſiones eccleſiaſticas obtinet, de iure gaudere priuilegio fori, tenet Sell. *d. cap.* 18. *num.* 29. atteſtans ita fuiſſe deciſum ſub die 7. Septembris 1618.

De examine ordinandorum.

CAPVT VII.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Concil. Bracharen. IV. *act.* 2. Hoied *de incompatib. benef. p.* 1. *c.* 24. *ex num.* 31. Cened. *ad Decretum collect.* 15. *n.* 2. *& ad Decretal. collect.* 56. *n.* 5. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *cap.* 1. *num.* 49. *pag.* 56. *&* 57. Latè Campan. *in diuerſor. iuris Canon. rub.* 3. *à princip.* Vgolin. *de officio Epiſcopi c.* 26. §. 18. *n.* 3. Carol. de Graſſ. *de effectib. cleric. in prælud. n.* 343. *cum multis ſeqq.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. p.* 1. *tract.* 2. *c.* 3. *q.* 27. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 2. *alleg.* 10. *per tot.*

2. Cathedralis Eccleſia eſt locus ordinationis celebrandæ.

2. *Ad ciuitatem euocentur.*] Locum ordinationis celebrandæ debere eſſe cathedralem Eccleſiam, vel ſi ex cauſa alibi Ordines celebrari contigerit, eligi debere Eccleſiam digniorem, tenent Siluest. *in ſumm. verbo Ordo* 2. *n.* 8. Piaſec. *d. c.* 1. *n.* 46. *pag.* 55. Illuſtriſſ. D. Roder. à Cunha *in commentar. ad cap. quando* 5. *diſt.* 24. *n.* 5.

3. Epiſcopus non tenetur vocare Archidiaconum vt interſit examini ordinandorum.

3. *Epiſcopus autem Sacerdotibus*, &c.] Epiſcopum non teneri vocare Archidiaconum vt interſit examini ordinandorum, tradit Sell. *in ſelect. canon. cap.* 19. *num.* 3. atteſtans ſic fuiſſe deciſum ſub die 21. Ianuarij 1617.

4. Edictum quoddam reuocandum.

4. Edictum vt clerici in minoribus, qui legitimæ eſſent ætatis, deberent aſſumere ſacros Ordines ſub pœna priuationis habitus, eſſe reuocandum, reſoluit Sell. *d. c.* 19. *n.* 4. referens ita reſolutum in Mazarien. 14. Decembris 1630.

5. Non refertur ad deſcendentes ex genere Hebræorum.

5. *Ordinandorum genus.*] Vide Maiol. *de irregul. lib.* 4. *cap.* 2. Henriq. *in ſum. lib.* 10. *cap.* 17. §. 2. *in commento lit G.* Sahag. *in cap. eam te num.* 23. *de reſcript.* Auil. *de cenſur. p.* 7. *diſp.* 4. *dub.* 4. Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 1. *lib.* 2. *cap.* 28. *num.* 15. vbi citatis prædictis Doctoribus vult Concilium in præſenti, vt Epiſcopi inquirant an promouendus ſit ex filiis, aut nepotibus hæreticorum, fautorum, defenſorum, receptatorum, quos ius à ſuſcipiendis Ordinibus excludit vſque ad ſecundum gradum per lineam maſculinam, vel vſque ad primum per lineam fœmininam, vel an ſit filius ancillæ, & ſic ſeruus. Cened. *ad Decretal. coll.* 77. *n.* 2. vbi dicit quòd particula *genus*, de qua in præſenti, propriè idem ſignificat quod legitimus, vel liber, non autem refertur ad deſcendentes ex genere Hebræorum, vt multi opinati ſunt, refero ego ipſe *d. alleg.* 10. *n.* 5. & nouiſſimè D. Roderic. à Cunha *vbi ſuprà n.* 6. Hieron. Roderic. *in compendio queſt. regular. reſol.* 52. *n.* 22.

6. Non ſunt ab ordinatione excludendi qui à Iudæis originem trahunt.

6. Ideo non eſſe illos ab ordinatione excludendos (niſi aliud Canonicum obeſſet impedimentum) qui à Iudæis originem trahunt, vel quorum

Digitized by Google

quorum maiores etſi hæretici fuerint, emendatos tamen eſſe conſtat, & reincorporatos Eccleſiæ vnitati, & pro culpa huiuſmodi ad mandatũ Eccleſiæ pœnitentiam recepiſſe, quam vel perfecerunt, vel perfectioni eius inſiſtunt, aut paratos fuiſſe ad recipiendum eandem, probat Sanch. *d. cap. 28. num. 10. cum ſeqq.* & refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 1. tit. 21. l. vnica num. 6.*

§ 7. *Inſtitutionem.*] Id eſt, titulum, ex Campan. *in diuerſ. iuris canon. lib. 8. cap. 1. n. 3.* vbi etiam refert munus Epiſcoporum eſſe in ſcrutinio faciendo circa perſonam promouendam, præ cæteris in titulum ordinandi inquirere, refero ego ipſe *d. alleg. 10. n. 13.* — 7. Ordinandi in titulum debet inquirere Epiſcopus.

8. Epiſcopum non poſſe examinare promotos à ſuo anteceſſore, niſi poſt promotionem aliqua noua cauſa ſuperuenerit; ſi verò idem Epiſcopus aliquos minus idoneos ordinauerit, eos ſuſpendere debere, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcopis n. 69.* — 8. Examinare non poteſt Epiſcopus promotos à ſuo anteceſſore niſi poſt promotionem aliqua noua cauſa ſuperuenerit.

Vnuſquiſque à proprio Epiſcopo, aut alio, ſed de proprij licentia, & teſtimonio, ſub graui pœna ordinandus ad cathredralem Eccleſiam, aut ex diœceſi inuentam conuenientiorem ſtatutis à iure temporibus conueniat.

CAPVT VIII.

1. *Statutis à iure temporibus.*] Sacros Ordines in Sabbatis quatuor temporum, & in Sabbato præcedente Dominicam de Paſſione, ac in Sabbato ſancto conferri debere, per *cap. quod die, & cap. fin. 75. diſt.* comprobant Henriq. *in ſum. lib. 10. cap. 12. in princip.* Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p. 1. c. 4. n. 20.* Bonacin. *de Sacrament. diſp. 8. q. vnica puncto 6. n. 1. verſ. primo*, Vgolin. *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 2. alleg. 17. à princip.* me non citato aliqua ex illo loco deſumpſit Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curia Archiep. Neapol. deciſ. 93. p. 4.* — 1. Ordines ſacri quibus temporibus conferendi.

2. Ita vt conſuetudine contrarium induci non poſſit per *cap. 2. de temporib. ordinat.* reſoluunt Rebuff. *in praxi benefic. p. 2. tit. de clericis ad ſacros Ordines malè promotis gloſ. 1. num. 14. & 15.* Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Ordo, verſ. deuenio ad ſecundum*, Henriq. *d. c. 12. §. 2.* Vgolin. *d. §. 25. n. 1. in fine*, Aloyſ. Ricc. *d. deciſ. 93. n. 2.* — 2. Conſuetudine introduci non poteſt vt ſacri Ordines extra ſtatuta à iure tempora conferantur.

3. Niſi ſpeciatim Summus Pontifex licentiam concederet vt ſacri Ordines extra quatuor tempora conferri poſſint, Rebuff. *d. gloſ. 1. n. 12.* Maiol. *de irregular. lib. 3. cap. 14. num. 9.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. p. 1. tract. 2. cap. 1. q. 12.* Quarant. & Vgolin. *citatis locis*, ego ipſe *d. alleg. 17. num. 5.* — 3. Papa ſolus licentiam concedit vt ſacri Ordines extra quatuor tempora conferri poſſint.

4. Fratres Minores, & omnes, qui illorum priuilegiis conceſſis, & concedendis fruuntur ex confirmatione Clementis VIII. & Pauli V. per ſuam Bullam ſub dat. Romæ Kal. Decembris 1609. poſſe extra tempora à iure ſtatuta Dominicis, vel aliis feſtiuis diebus ſacros Ordines — 4. Fratres Minores poſſunt extra tẽpora à iure ſtatuta Dominicis, vel aliis feſtiuis diebus ſacros Ordines ſuſcipere.

 ſuſcipere,

ſuſcipere, tenent Fr. Emman. *quaſt.regul.tom.3.quaſt.23.art.5.* Monet. *de commutat.vltim.volunt.cap.10.num.184.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ.tract.2.cap.1.q.13.* Portel. *in dubiis Regularib.verbo Ordines ſacri n.4.* Villalob. *1.p.ſum.tract.11.diffic.13.n.6.* Hieron. Roder. *in compendio quaſt. regular.reſol.106.n.7.*

5. Sed non ex priuilegiis ante Conc. Trid. obtentis.

5. Virtute tamen aliorum priuilegiorum à Summis Pont. ante Concil. Trident. conceſſorum non poſſe Regulares tunc ab Epiſcopis ordinari Ordinibus ſacris extra tempora, reſoluunt Ludou. Miranda *in manuali Pralat. tom.1. quaſt. 38. art. 4.* Aloyſ. Ricc. *d.reſol.93. num.6.p.4.*

6. Patres Societatis Ieſu ordinari poſſunt ad quoſuis ordines etiam maiores extra quatuor tempora.

6. Patres Societatis Ieſu ordinari poſſe ad quoſuis Ordines etiã maiores extra prædicta tempora ex indulto Gregorij XIII. ipſis conceſſo ſub dat. Tuſculi 22. Septembris 1582. quod refert Piaſec. *in praxi Epiſcop.p.1.cap.1.n.88.pag.56.& ſeq.* & de illo meminerunt Aloyſ. Ricc. *d.deciſ.93. n.7.p.4.* & Hieron. Roderic. *d.reſolut.106.num.7.* & Alzed. *in praxi Epiſcop.p.2.c.5.n.28.*

7 Et Patres Congregationis S. Ioannis Euangeliſtæ Portugaliæ.

7. Patribus Congregationis S. Ioannis Euangeliſtæ Portugaliæ conceſſit Clemens VIII. per ſuum Breue 23. Nouembris 1596. vt poſſint ordinari extra tempora, & per quemcunque Epiſcopum tribus Dominicis, vel feſtiuis continuis, aut interpollatis, non ſeruatis interſtitiis, quod ſe vidiſſe teſtatur Portel. *d.verbo Ordines ſacri n.4.* quem refert Hieron. Roderic. *loco citato.*

8. Tempus ſtatutum ad ſacros Ordines conferendos non eſt de illorum ſubſtantia.

8. Tempus huiuſmodi conſtitutum à iure ad conferendos Ordines non eſſe de ſubſtantia collationis illorum, ex gloſ. *in cap. ordinationis il 1.73.diſt.* reſoluit Vgolin. *d.§.25. num.1.in princip.* quem refero *d.alleg.17.num.8.*

9. Tempus ad conferendos Ordines minores quod ſufficiat.

9. Ad conferendum autem Ordines minores tempus idoneum illud idem eſſe quod ad maiores, & propterea quamlibet Dominicam, aut feſtiuam diem, per text. *in cap.de eo, de tempor.ordinat.* tenent Silueſt. *in ſumm.verbo Ordo 2.num.6.* Rebuff. *in praxi benefic. p.2.tit.de clericis ad ſacros Ordines malè promotis num.2.& 3.* Viuald. *in candel.aureo, tit. de ſacrament. Ordinis num.36. verſ. tertia concluſio*, Fr. Emman. *in ſum. tom.2. cap.16.num.3.* Henriq. *d.lib.10.cap.12.§.2.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. tract. 3. cap.8. quaſ. 69. verſ. item minores*, me citato in hoc loco Monet. *de commutat. vltim. volunt.cap.10.num.184.* Thom. Valaſc. *allegat.iuris tom.1. alleg. 4. num.4.* Alzed. *d.cap.5. num.21.* Ego ipſe *d.p.2. alleg. 11. num. 17.* vbi cum Henriq. *loco citato*, aſſero concedere etiam conſuetudinem receptam vt feria ſexta veſpere præcedente Sabbatum, in quo de iure Ordines ſacri conferuntur, Epiſcopis fas ſit Ordines minores dare, quaſi in hoc officio cenſeatur incipere dies Sabbati pridie veſperi.

10. Feſti dies in quibus Epiſcopus minores Ordines conferre poſſunt, debent eſſe de præcepto.

10. Hos dies feſtos, in quibus Epiſcopi minores Ordines conferre poſſunt, debere eſſe de præcepto, tenet Viuald. *d.tit. de ſacram. Ordinis n.35. verſ. tertia concluſio*, quem refero *d.alleg.11.n.18.* Et ſufficere ſi in diœceſi ſit ſolemnitas diei [illegible] èt vbique non celebretur, ex Henriq. *in ſum.lib.9.c.28.§.1.* [illegible] *n.18.*

11. Pro

11. Pro prima Tonſura non deſignari certum tempus, ſed in omni etiam non feſtiuo poſſe conferri, tradunt Armill. *verbo Ordo num.*7. Henriq. *d.lib.*10.*cap.*12. §.1. Thom.Valaſc. *d.alleg.*4. *num.*3. Emman.Sà *verbo Ordo,num.*13.Alzed.*d.cap.*5.*num.*20.Ego ipſe *d.alleg.*11.*num.*19.

11. Prima Tonſura omni tempore etiam non feſtiuo poteſt conferri.

12. *Ac in cathedrali Eccleſia*, &c.] Sacrorum Ordinum collationes in cathedrali Eccleſia vocatis præſentibus ad id Eccleſiæ Canonicis publicè Epiſcopum celebrare debere, referunt deciſum Garc.*de benefic. part.*8.*cap.*1. *num.*77. *ad* 10. Armendar. *in addit.ad recop. legum Nauarræ, lib.*1.*tit.*18.*l.*7.*de Epiſcopis*, *num.*7. Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.*1. *cap.*1. *num.*46.*pag.*55. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.*26.§.24.*num.*2. Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. p.*1. *tract.*2. *q.*17. Ego ipſe *d.p.*2. *allegat.*14. *num.*12.*&* 13.

12. Ordinum ſacrorum collationes in cathedrali Eccleſia publicè Epiſcopus celebrare debet.

13. Licere quoque Epiſcopo minores Ordines in eius domo Epiſcopali conferre,reſoluunt Aloyſ.Ricc.*in praxi aurea reſol.*274. Henriq. *d.lib.*10.*cap.*11.§.8.immo etiam in domo non Epiſcopali de conſuetudine licere,& ſe non ſemel ſeruari vidiſſe,atteſtatur Campan.*in diuerſ.iuris canonici,rub.*6.*cap.*2.*num.*17.quem refero *d.alleg.*11.*num.*20.

13. Ordines minores licet Epiſcopo conferre in eius domo Epiſcopali.

14. Sine Miſſa, & à non ieiuno poſſe conferri minores Ordines, non autem maiores, quamuis de eorum ſubſtantia non ſit, tradunt Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſolut.*466. Campan. *in diuerſ.iuris canonici*, *rub.*2.*num.*36.*&* *rub.*6.*cap.*2. *num.*19. Ego ipſe *d.p.*2. *alleg.*11. *num.*11.*&* *alleg.*14.*num.*15.

14. Ordines minores poſſunt conferri ſine Miſſa, & à non ieiuno.

15. *Vnuſquiſque autem à proprio Epiſcopo ordinetur.*] Quis autem dicatur ad hoc propoſitum proprius Epiſcopus, tradunt Fr. Emman. *quæſt.regul.tom.*1.*quæſt.*18.*art.*4. Nauarr. *conſil.*2.*num.*1. *&* *conſil.*5. *num.*6. *&* *conſil.*39.*num.*1. *de temporib.ordin.* Henriq. *in ſumm. lib.*10. *cap.*24.§.1. Quarant.*in ſumma Bullarij,verbo Ordo*,Paul.Comitol.*reſponſ.moral.lib.*6. *quæſt.*46.Piaſec.*in praxi Epiſcop.part.*1.*cap.*1.*à num.*8. Ludouic.Miranda *in man.Prælat.tom.*1.*q.*38.*art.*2. Leſſ. *de iuſtit.lib.*2.*cap.*44.*dub.*19.*num.*92. Bonacin.*de Sacram.diſp.*8.*q.vnica*, *puncto* 4. *à num.*8. Campan. *in diuerſ. iuris canon.rub.*9.*cap.*8. *num.*8. *cum ſeqq.* Vgolin. *de officio Epiſcopi,cap.*26. §.1.Ægid.de Coninck *de Sacram.tom.*2.*diſp.*20.*num.*93. Narbona *in l.*20. *gloſ.*2.*num.*132.*tit.*1.*lib.*4.*noua recopil.* Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum boni fori eccleſiaſt.deciſ.*298.*in* 1.*edit.* aliàs *reſol.*257. *in* 2.*edit.* *&* *in deciſ. curiæ Archiep.Neapol.p.*4.*deciſ.*317.Nouar.*in ſingul.canon.concl.*102.Alzed.*in praxi Epiſcop.p.*2.*cap.*5.*ex num.*42.Ego ipſe *d.p.*2.*allegat.*4.*per totam.*

15. Epiſcopus poteſt tripliciter ſibi ſubditos ordinare ratione originis, vel beneficij,vel domicilij.

16. Epiſcopum originis illum dici, in cuius diœceſi ordinandus natus eſt,tradunt Fr.Emman.*tom.*4.*ſum.cap.*61.aliàs 62.*num.*12.Henriq. *d.lib.*10.*cap.*22.§.1.Piaſec.*d.cap.*1.*num.*9.Campan.*d.cap.*8.*num.*7.Homobon.de Bonis *de examine eccleſ.p.*1.*tract.*2.*cap.*1.*q.*5.*num.*1.Vgolin.*d.c.*26. §.1.*num.*3. Bonacin.*d.puncto* 4.*num.*13. Alzed.*d.cap.*5.*num.*43. Ego ipſe *d.alleg.*4.*num.*2.Vbi enim quis baptizatus eſt,inde trahere originem,& per librum Baptiſmi illam probari poſſe,tenent Rebuff.*in tract.de pacificis poſſeſſ.n.*217.Gonzal.*ad reg.*8.*Cancel.gloſ.*9.§.1.*à num.*105.

16. Epiſcopus originis dicitur ille,in cuius diœceſi ordinandus natus eſt.

17. Originem patris inſpici ad Ordines ſuſcipiendos, itaut quis ratione paternæ originis poſſit Ordines ſuſcipere ab Epiſcopo loci, in

17. Origo patris inſpicitur ad Ordines ſuſcipiendos.

quo

quo eius pater natus eſt, tenent Nauarr.*conſil.19.de tempor.ordin.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p 2. verbo dimiſſoria*, Paul. Comitol. *reſponſ.moral.lib.6. quaſt.45.* Vgolin. *d.cap.26.§ 1.num 4.* Gutier. *de matrim.cap.63.num.29.* Proſper de Auguſtino *in addit.ad Quarant.in ſumma Bullarij,verbo Ordo, verſ.quoad tertium,*Campan.*d.cap.8.num.9.*Aloyſ.Ricc *d.reſol.257.num.4. & d.p.4.deciſ.317.num.2.*Ego ipſe *d.alleg.4.num.4.*Sell.*d.cap.18.num.30.* atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Viciequen.12.Auguſti 1628.& 7.Aprilis 1629. dum ibi fuit dictum filium legitimum ordinari poſſe ab Epiſcopo originis paternæ, tametſi pater tempore natiuitatis illius filij ad aliam diœceſim iam tranſtulerat domicilium.

18. Contra Alzed.*in praxi Epiſcop.p.2.cap.5.num.43.* exiſtimantem Epiſcopum,in cuius diœceſi natus eſt pater,non poſſe filium ordinare.

19.Ordines accipere non poteſt quis per Epiſcopum originis ſuæ matris.

19. Ordinandum non poſſe apud Epiſcopum originis ſuæ matris Ordines accipere, niſi ſit vulgo quæſitus, cuius pater ignoratur, reſoluunt Nouar.*in ſing.canon.concl.101.num.10.* Alzed.*d.cap.5.num.45.* Ego ipſe *d.alleg.4.num.15.*

20. Ordines ſuſcipere non poteſt nepos ab Epiſcopo loci, in quo auus natus eſt.

20. Ex origine aui non dici nepotem ad Ordines ſuſcipiendes originarium illius loci, in quo auus natus eſt, ex Couarr. tradunt Aloyſ. Ricc. *d.reſol.257.num.5.* Vgolin. *d.cap.26.§.1.poſt num.4. verſ.excipitur,* Nouar.*d.concl.101.num.9.*Ego ipſe *d.alleg.4.num.13.*

21. Eiecti à Religione an ſint ſuſpecti, & ſub quo Epiſcopo degere debeant.

21. Eiectos à Religione ob delicta, quæ irregularitatem, aut aliam inhabilitatem non inducunt, ſuper quibus Epiſcopus diſpenſare nequit,ab Epiſcopo diœceſano originario recipi,& preſbyterio ordinari poſſe, reſoluunt Nauarr.*conſ.9.de ætate, & qual.in antiq.* aliàs *conſ.84.de regular.in nouis*, Vgolin. *d.§.1.num.6.& cap.20.§ 9.in fine*, Aloyſ. Ricc. *d.reſolut.275.num.4.in fine,& in praxi aurea reſolut.185.* Mart. *de iuriſdict. p.4.caſu 181.num.4.* Barthol. à S.Fauſto *in theſauro relig. lib.6.quaſt.185.* Campan.*in diuerſ.iuris canon.rub.12.cap.15.num.7.* Ludouic.Miranda *in man.Prælat.tom.1.q.52.art.4.concl.2.*Ego ipſe *d.alleg.4.num.21.& in collect. ad cap.vlt.num.11.de regul.*

22. Contra Fr.Emman.Azor.Molin & Leſſ.quos refert & ſequitur Sanch.*in præcepta Decalogi,tom.2.lib.6.cap.9. num.29.* Hieronym.Roder. *in quaſt.regul.reſol.57.num.11.*exiſtimantes hos minimè teneri Epiſcopo alicui certo obedire, ſed tantùm inſtar aliorum clericorum Epiſcopo ſubiici,in cuius diœceſi habitauerint.

23. Sed S.Congr. in decretis impreſſis de Regularibus apoſtatis & eiectis ſub die 21.Septembris 1624. ſtatuit vt eiecti extra Religionem degentes ſint perpetuò ſuſpenſi ab exercitio Ordinum,ſublata ordinariis locorum facultate dictam ſuſpenſionem relaxandi ac moderandi.

24. Beneficiatus poteſt ordinari ab Epiſcopo diœceſis in qua habet beneficium.

24. Beneficij ratione effici quem ſubiectum Epiſcopo diœceſis, in qua illud habet, & poſſe ab eo ordinari, ſeu ab alio de eius licentia, quamuis aliàs ei alio modo ſubditus non ſit, tenent Piaſec.*d.cap.1.n.10. verſ. ratione beneficij*, Homobon. de Bonis *de examine eccleſ.p.1. tract. 2. cap.1.quaſ.5.num.3.* Mari.Anton.*var.reſol.lib.1.reſol.fin.caſu 28.* Campan. *in diuerſ.iuris canon.rub.9.cap.8.num.11.* Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.1.tit.18.l.7.in declar.num.61.* Garc.*de benefic.p.2.cap.4.à n.1.* Aloyſ.

Digitized by

Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 258. *in* 2. *edit.* Vgolin. *d. cap.* 26. §. 3. Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 8. *quaſt. vnica, puncto* 4. *num.* 14. Nouar. *in ſingul. canon. concluſ.* 102. *à num.* 12. habita ſcilicet illius poſſeſſione, ex Garc. *d. cap.* 4. *num.* 55. Cened. *canon. quaſt. lib.* 1. *quaſt.* 4 *num.* 23. Nouar. *d. concl.* 102. *num.* 20.

25. Ampliatur primò in beneficio etiam exiguo, vt per Henriq. *dicto lib.* 10. *cap.* 22. §. 1. *iuncto commento lit. Q.* Garc. *d. c.* 4. *n.* 8. Campan. *d. rub.* 9. *cap.* 8. *num.* 12. *& rub.* 8. *cap.* 5. *num.* 19. Nouar. *d. concl.* 102. *num.* 13. 25. Quamuis ſit exiguum.

26. Contra Proſper. de Auguſtino *in addit. ad Quarant. verbo Ordo,* Vgolin. *d. cap.* 26. §. 3. *in fine*, Aloyſ. Ricc. *in d. praxi fori eccleſ. reſolut.* 260. Piaſec. *loco proximè citato*, exiſtimantes ratione beneficij exigui non effici quem ſubiectum Epiſcopo diœceſis in qua illud habet.

27. Ampliatur ſecundò etiam in beneficio, quòd ſpectaret ad prouiſionem alterius Epiſcopi, vt per Garc. *d. cap.* 4. *num.* 15. Campan. *d. c.* 8. *num.* 15. metipſum *d. alleg.* 4. *num.* 52. 27. Et ſpectaret ad prouiſionem alterius Epiſcopi.

28. Ampliatur tertiò, etiamſi reſidentiam non requirat, Henriq. *d. cap.* 22. §. 1. Piaſec. *d. cap.* 1. *num.* 10. *verſ. ſecundò*, Campan. *d. cap.* 8. *n.* 2. Nou. *d. concl.* 102. *num.* 14. Sell. *d. cap.* 18. *n.* 29. atteſtans ſic fuiſſe deciſum ſub die 26. Maij 1594. dum ibi fuit dictum obtinentem beneficium ſimplex in aliqua diœceſi poſſe ab Epiſcopo loci beneficij ordinari. 28. Et reſidentiam non requirat.

29. Contra Marc. Anton. Genuenſ. *in pract. Archiep. Neapol. cap.* 48. *num.* 3. exiſtimantem non poſſe quem ordinari ab Epiſcopo loci vbi habet beneficium reſidentiam non requirens.

30. Ampliatur quartò, etiamſi beneficium non in titulum, ſed in commendam maximè perpetuam habeat, Garc. *d. cap.* 4. *num.* 10. Nouar. *d. concl.* 102. *num.* 15. Ego ipſe *d. alleg.* 4. *num.* 50. 30. Et beneficium non in titulum, ſed in commendam maximè perpetuam habeat.

31. Ampliatur quintò in poſſidente præſtimonium aliquod, Henriq. *d. lib.* 10. *cap.* 22. §. 1. *in commento lit. H.* Campan. *d. cap.* 8. *num.* 19. *verſ. & qui*, Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſol.* 258. *in fine*, Nouar. *d. concl.* 102. *num.* 16. 31. Præſtimonium habens poteſt ordinari ab Epiſcopo illius diœceſis in quo illud poſſidet.

32. Ampliatur ſextò in habente plura beneficia in diuerſis diœceſibus, quia ab vno illarum Antiſtite promoueri ſine dubio poſſe, reſoluunt Campan. *d. cap.* 8. *num.* 14. & ego ipſe *d. allegat.* 4. *num.* 51. & notat Nouar. *d. concl.* 102. *num.* 22. quòd per electionem vnius iſtorum Epiſcoporum non cenſetur præcluſa via quominus pro aliis Ordinibus poſſit ordinatus ad alios Epiſcopos accedere, contra Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſol.* 265. & Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moralis, tract.* 2. *cap.* 1. *num.* 1. 32. Beneficia plura in diuerſis diœceſibus habens ab vno illarum Antiſtite poteſt ordinari.

33. Regularem promoueri debere ab Epiſcopo loci vbi degit, vel ab alio eius accedente aſſenſu, præcedentibus tamen litteris dimiſſoriis ſui ſuperioris, tenent Nauarr. *conſ.* 22. *de temporib. ordinat.* aliàs *conſ.* 36. *in nouis, eod. tit.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub eod. tit. deciſ.* 24. Maiol. *de irregular. lib.* 4. *cap.* 20. *num.* 2. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.* 1. *q.* 39. *art.* 2. Campan. *d. rub.* 9. *cap.* 3. *& rub.* 12. *cap.* 13. *à num.* 33. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.* 1. *cap.* 4. *num.* 36. Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. p.* 1. *tract.* 2. *cap.* 1. *q.* 2. *in fine*, Portel. *in dub. regular. verbo Ordines ſacri num.* 2. Nouar. *in ſingul. canon. concl.* 104. Hieron. Roder. *in compend. quaſt. regul. reſolut.* 106. *num.* 15. Ego ipſe *d. alleg.* 4. *à num.* 58. *cum ſeqq.* 33. Regularis promoueri debet ab Epiſcopo loci vbi degit.

34. Domicilium contrahens in aliquo loco poteſt ordinari ab illius Antiſtite, quamuis in eo non longo tempore degat, dum tamen habuerit animum perpetuò ibi permanendi.

34. Illum, qui non longo tempore degit in aliquo loco, dum tamen habuerit animum perpetuò in eo permanendi, poſſe ab illius Antiſtite, aut eius accedente conſenſu ab alio ordinari, tenent Nauarr. *conſil.* 10. *in antiq.* aliàs *conſil.* 2. *in nouis, de temporib. ordinat.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 263. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *num.* 49. Bonacin. *d. puncto* 4. *num.* 4. *cum ſeqq.* Vgolin. *d. cap.* 26. §. 2. Homobon. de Bonis *d. tract.* 2. *cap.* 1. *q.* 5. *num.* 2. Nald. *in ſumma verbo Ordo, num.* 10. Campan. *d. rub.* 9. *cap.* 8. *num.* 18. Ego ipſe *d. alleg.* 4. *num.* 26. Vbi enim conſtat de voluntate, tunc eo ipſo abſque aliquo lapſu temporis acquiri domicilium, ſiue incolatum, probant Sim. de Prætis *conſil.* 119. *num.* 8. *lib.* 1. Rot. *deciſ.* 150. *num.* 7. *p.* 2. *diuerſ.* & *deciſ.* 188. *num.* 3. *part.* 2. *recent.* & in his terminis Paul. Laymann. *in Theolog. morali tract.* 9. *cap.* 9. *de ſacram. Ordin. num.* 10. Squillante *de priuileg. clericor. cap.* 4. *num.* 253. Si verò non conſtet, & ſimus in dubio, tunc animum perpetuò ibi permanendi præſumi, ſi aſſidua probetur habitatio in aliquo loco non minori tempore decennij, reſoluunt Maſcard. *de probat. concluſ.* 534. *num.* 7. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *cap.* 1. *num.* 9. *verſ. vel ſui*, Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 263. *num.* 2. Bonacin. *d. puncto* 4. *num.* 12. Campan. *d. num.* 18. *verſ. quòd ſi*, ego ipſe *d. alleg.* 4. *num.* 28. vbi *num.* 41. aſſero in domicilio mutando Epiſcopi originarij licentiam non requiri, ſed ordinandum debere portare veritatis teſtimonium circa mores, ſufficientiam, ac natalitia, niſi à teneris annis domicilium fuerit tranſlatum, & illic habitatio continuata vſque ad tempus promotionis.

35. Nouitium quis poſſit ordinare.

35. Epiſcopum poſſe infra annum probationis ordinare nouitium alibi natum, ſi tamen in eius diœceſi moretur, & probationem faciat, tenent Campan. *d. rub.* 9. *cap.* 3. *num.* 3. Aloyſ. Ricc. *d. deciſ.* 118. *num.* 6. *p.* 4. Ego ipſe *d. alleg.* 4. *num.* 62. & 63.

36. Suſpenſionem à collatione ordinum per annum incurrit Epiſcopus ordinans etiã in propria diœceſi non proprium ſubditum.

36. *Si ſecus fiat, ordinans à collatione ordinum per annum*, &c.] Suſpenſionem à collatione Ordinum per annum incurrere Epiſcopum ordinantem etiam in propria diœceſi non proprium ſubditum, licèt is accedat cum litteris dimiſſoriis, vel prætextu alicuius generalis, vel ſpecialis reſcripti, vel priuilegij, ſi careat teſtimonio ſui ordinarij, quo eius probitas, ac mores commendentur, aſſerunt Soar. *tom.* 5. *de cenſur. diſp.* 31. *ſect.* 5. Card. Tolet. *in inſtruct. ſacerd. lib.* 1. *cap.* 48. *num.* 4. Sayr. *de cenſur. lib.* 4. *cap.* 12. *num.* 13. Alter. *eod. tract. tom.* 2. *diſp.* 16. *cap.* 1. *col.* 3. *dub.* 2. Bonacin. *de ſuſpenſionibus omnibus in particulari, diſp.* 3. *q.* 2. *puncto* 7. Multos caſus in quibus excuſatur ordinans ab hac cenſura, poſt Soar. proſequitur Valer. Reginald. *d. lib.* 32. *tract.* 2. *num.* 69. *verſ. ſicut autem, in fine*, vbi dicit excuſationem dandam quando vnus Epiſcopus ordinat ſubditum alterius ſub ſpe rationabili ratihabitionis.

37. Epiſcopus ex ignorantia probabili ſubditũ alterius ſine proprij licentia ordinans ſuſpenſionem non incurrit.

37. Vnde Epiſcopum ex ignorantia probabili ſubditum alterius ſine proprij licentia ordinantem ſuſpenſionem nõ incurrere, reſoluunt Nauarr. *conſ.* 40. *in nouis ſub tit. de tempor. ordin.* Sayr. *ſub eod. tit. deciſ.* 62. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 26. §. 22. *num.* 2. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 297. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 356. *num.* 4. *in* 2. *edit.*

38. Conferen

38. Conferentem Ordines, vel Tonſuram Vltramontano abſque litteris dimiſſoriis non approbatis à Nunciis, ſeu Collectoribus illarum partium, illiſque approbatis in Vrbe à Vicario Papæ generaliter ſuſpendi per annum à Pontificalibus, ipſos verò ordinatos perpetuam ſuſpenſionem incurrere, ſtatuit S. D. N. Vrbanus VIII. *conſtit. ſua incip. ſecretis*, ſub dat. 11. Decembris 1624. cuius meminit Bonacin. *d. puncto 7. in fine.*

38. Ordines vel Tõſuram conferens Vltramontano abſque litteris dimiſſoriis non approbatis à Nunciis ſuſpenditur per annum à Pontificalibus.

39. Regulares non comprehendi generali decreto de Ordine Sanctiſſimi edito, quo olim præcipiebatur vt Vltramontanis abſque ſanctitatis ſuæ, vel S. Congregationis licentia Ordines non conferantur, aſſerit Sell. *d. cap.* 18. *num.* 30. atteſtans ſic fuiſſe deciſum per S. Congr. Epiſcop. & Regul. in Neapolitana 30. Decembris 1617. quia in Ordinibus generalibus non comprehenduntur Regulares, niſi ſpecialiter nominentur. Nec per idem decretum ſublatum cenſetur priuilegium Archiepiſcopis, & Epiſcopis per S. Concil. Trid. quoad eorum familiares conceſſum, ſimiliter dicit Sell. *d. loco*, vbi refert ita decidiſſe eandem S. Congr. in Caietana 2. Ianuarij 1618.

39. Regulares non comprehenduntur decreto edito cõtra conferentes Ordines Vltramontanis abſque Papæ licentia.

40. *Et ordinatus à ſuſceptorum Ordinum exequutione*, &c.] Vide Salzed. ad Bernard. *in pract. c.* 26. *lit. E.* Gutier. *canon. lib.* 1. *cap.* 26. *num.* 24. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *verbo dimiſſoria*, Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.* 4. *q.* 2. *num.* 89. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.* 3. *cap.* 8. *num.* 3. Cened. *pract. lib.* 1. *quaſt.* 38. *à num.* 4. Ægid. de Coninck *de Sacrament. & cenſur. tom.* 2. *diſp.* 15. *dub.* 5. *num.* 35. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 32. *tract.* 2. *num.* 69. Bonacin. *de cenſuris diſp.* 3. *q.* 6. *puncto* 5. *num.* 27. metipſum *d. p.* 2. *alleg.* 17. *à n.* 9.

40. Ordinatus à non proprio Epiſcopo, nec ab alio de eius licentia à ſuſceptorũ Ordinum executione, quandiu proprio ordinario videbitur expedire, ſuſpenſus eſt.

41. Vtrùm autem ſuſpenſus iuxta Bullam Pij II. *incip. Cùm ex ſacrorum*, poſſit ab Epiſcopo diſpenſari? Vide Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. deciſ.* 93. *p.* 4. vbi *deciſ.* 90. quærit, & diſſerit, an in pœnas dictæ Bullæ incidat, qui ignoranter prohibita in illa egit.

41. Suſpenſus iuxta Bullam Pij II. an poſſit ab Epiſcopo diſpenſari.

42. Non comprehendere dictam Bullam minoribus Ordinibus inſignitos, reſoluunt Henriq. *d. lib.* 10. *c.* 12. §. 2. *in commento lit. M.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo dimiſſoria*, Bonacin. *de ſuſpenſionibus omnibus in particulari diſp.* 3. *q.* 1. *puncto* 11. *n.* 17. Card. Tolet. *d. lib.* 1. *cap.* 49. *num.* 5. Campan. *d. rub.* 6. *c.* 2. *n.* 21.

42. Bulla Pij II. non comprehendit inſignitos minoribus Ordinibus.

43. *Quandiu proprio ordinario*, &c.] Clericum Vltramontanum abſque litteris dimiſſoriis ſui ordinarij ab Epiſcopo Italiæ ad Ordines promotum non poſſe ab eodem ordinario abſolui, tenet Sell. *d. c.* 28. *n.* 31. atteſtans ſic fuiſſe deciſum ſub die 9. Septembris 1623.

43. Clericus Vltramontanus abſque litteris dimiſſoriis ſui ordinarij ab Epiſcopo Italiæ ad Ordines promotus non poteſt ab eodẽ ordinario abſolui.

Epiſcopus familiarem ordinans, conferat ſtatim ei beneficium re ipſa.

CAPVT IX.

1. VIde Nau. *conſ.* 10. aliàs 2. *& conſ.* 24. aliàs 11. *& conſ.* 27. aliàs 12. *& conſ.* 28. aliàs 13. *ſub tit. de tempor. ordinat.* Sayr. *in floribus*

1. Doctores de materia cap. agentes.

deciſ. ſub eodem tit. deciſ. 12. 26. 28. & 29. Maiol. *de irregul. lib.* 4. *c.* 2. *num.* 5. Iacob. de Graff. *in deciſ. aureis p.* 2. *lib.* 3. *c.* 12. *num.* 7. Salzed. ad Bernard. *in practica cap.* 26. *verſ. tertius caſus*, Henriq. *in ſum. lib.* 10. *cap.* 12. §. 1. Flamin. Pariſ. *de reſign. benefic. lib.* 4. *quæſt.* 2. *n.* 91. Fr. Emman. *in ſum. tom.* 2. *cap.* 14. *num.* 10. Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Ordo, verſ. limita in eo*, Soar. *de cenſur. diſp.* 51. *ſect.* 2. *num.* 15. Auila *in ſimili tract. p.* 3. *diſp.* 6. *dub.* 7. *pag.* 233. Sayr. *eod. tract. lib.* 7. *cap.* 10. *verſ.* 30. Petr. de Ledeſma *in ſum. p.* 1. *de Sacrament.* vbi de ſacrament. Ordinis, *cap.* 5. *concl.* 9. *verſ. eſtan*, Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo dimiſſoria*, *pag.* 106. & *p.* 2. *verbo Ordo* §. 5. *pag.* 78. Piaſec. *in ſimili praxi p.* 1. *cap.* 1. *num.* 15. *pag.* 31. Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſiaſt. p.* 1. *c.* 4. *num.* 13. Vgolin. *de officio Epiſcopi c.* 26. § 4. Marc. Anton. Genuen. *in pract. Archiep. Neapol. cap.* 81. *num.* 3. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcopis à num.* 33. & *n.* 46. *cum ſeqq.* Thom. Valaſc. *alleg. iuris tom.* 1. *alleg.* 5. *n.* 2. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 307. *cum ſeqq. in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 266. *cum ſeqq. in* 2. *edit.* & *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. deciſ.* 288. *p.* 2. Martin. Fornar. *de ſacram. Ordinis cap.* 5. *ad fin.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 32. *num.* 69. Cened. *pract.* & *canon. quæſt. lib.* 1. *quæſt.* 38. *à num.* 29. Campan. *in diuerſor. iuris canonici rub.* 9. *cap.* 9. Garc. *de benefic. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 80. *cum ſeqq.* Raguc. *in lucerna parochor. tit. de ſacrament. Ordinis quæſt.* 18. Venero *in examine Epiſcop. lib.* 1. *cap.* 11. *num.* 38. Narbona *l.* 35. *gloſ.* 1. *num.* 28. *tit.* 3. *lib.* 1. *noua recop.* Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 8. *q. vnica puncto* 4. *num.* 15. *cum ſeqq.* & nouiſſimè *de ſuſpenſionib. omnibus in particulari, diſp.* 3. *quæſt.* 1. *puncto* 11. *à num.* 8. Alzed. *in pract. Epiſcop. p.* 2. *cap.* 5. *de ordinat. num.* 32. *cum ſeqq.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 2. *alleg.* 5. Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract.* 2. *cap.* 2. *num.* 8. Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. p.* 1. *cap.* 1. *quæſ.* 5. *in fine*, Nouar. *in ſingularib. canon. concl.* 103. Bartholom. Gauant. *in manuali Epiſcopor. verbo familiaris à num.* 1.

2. Epiſcopus titularis non poteſt prætextu cuiuſcunque familiaritatis quemquam ordinare.

2. *Epiſcopus.*] Non tamen titularis, quem quidem prætextu cuiuſcunque familiaritatis, aut continuæ commenſalitatis ſuæ aliquem abſque proprij Prælati expreſſo conſenſu, aut litteris dimiſſoriis ad aliquos ſacros, aut minores Ordines, vel primam Tonſuram promouere non poſſe, probat Concil. *ſuprà ſeſſ.* 14. *de reform. cap.* 2. vbi *prope finem* plures citaui Doctores.

3. Cardinales Preſbyteri Tonſuram cæteróſque minores Ordines ſuis familiaribus conferunt.

3. Cardinales Preſbyteros Tonſuram, cæteróſque minores Ordines ſuis familiaribus conferre poſſe aſſerũt Martin. Lauden. *in tract. de Cardin. q.* 20. Iacobat. *in tract. de Concil. lib.* 1. *a.* 12. *verſ. item Cardinalib.* Maiol. *de irregul. lib.* 4. *c.* 20. *n.* 8. Ego ipſe *d. alleg.* 5. *n.* 19. Sell. *in ſelectis canonic. c.* 19. *num.* 3. atteſtans ſic fuiſſe deciſum ſub die 22. Ianuarij 1602. dum ibi fuit reſolutum Cardinales ſuis familiaribus triennalibus dimiſſorias ad Ordines ſuſcipiendos concedere poſſe, tametſi illis nec antè, nec ſtatim poſtea conferant beneficium.

4. Vicarius Papæ quos ordinare valeat.

4. Vicarium Sanctiſſimi poſſe familiares, ſeu officiales Papæ, ac familiares Cardinalium (etſi Cardinales habitaſſent Romæ) ac etiam Epiſcoporum in Curia reſidentium, qui ſaltem per triennium habitauerint

uerint in Vrbe de licentia ipſorum promoueri, dum tamen ſupradicti omnes ſufficientem titulum habeant, & alia à iure requiſita, teſtatur deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcopis in declarat. n.* 49. quem refero *d. alleg.* 5. *n. vlt.*

5. *Familiarem ſuum.*] Familiaris vt quis dicatur neceſſe eſt vt fuerit deſtinatus ad aliquod ſeruitium certum, requiritúrque mens, & dens, Rot. in Hiſpalen. portionis 2. Maij 1614. coram bonæ mem. Andrea, *impreſſa deciſ.* 184. *p.* 1. *recent.* vbi *num.* 2. *&* 3. cenſuit familiaritatem ceſſare vbicunque familiaris fuit licentiatus, & demiſſus, & *num.* 9. quòd familiaris poteſt eſſe quis, licèt non comedat in tinello, vtputa quia recipit portionem in pecunia, vel eam habeat extra domum, refero ego ipſe *d. alleg.* 5. *num.* 20. vbi *à num.* 2. oſtendo quomodo probetur familiaritas. 5. Familiaris quis dicatur.

6. Familiarem ad effectum de quo in præſenti illum dici, qui cum Epiſcopo fuerit commoratus, & præſens inſeruierit, non tamen illum, qui abeſt, etſi ſumptibus Epiſcopi vixerit, tenent Salzed. *d. cap.* 26. *verſ. tertius caſus*, Maiol. *d. lib.* 4. *cap.* 2. *num.* 5. Borgaſ. *de irregul. quæſt.* 27. *num.* 13. Fr. Emman. *in ſum. tom.* 2. *cap.* 14. *num.* 10. Vgolin. *d.* §. 4. Piaſec. *d. cap.* 1. *num.* 15. *pag.* 31. Proſper de Auguſtino *in addit. ad Quarant. in ſum. Bullarij, verbo Ordo, verſ. limita in eo*, Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 307. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 266. *num.* 2. *& reſol.* 267. *num.* 2. *in fine in* 2. *edit.* Bonacin. *d. diſp.* 8. *quæſt. vnic. puncto* 4. *num.* 18. Ego ipſe *d. alleg.* 5. *num.* 6. 6. Familiaris ad hunc effectum ille dicitur qui cum Epiſcopo fuerit commoratus, & præſens inſeruierit.

7. Magiſtrum actorum curiæ Epiſcopalis poſſe vt familiarem ab Epiſcopo ordinari, tenet Aloyſ. Ricc. *in d. praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 471. *in* 2. *edit. & p.* 3. *collect.* 596. *verſ. amplia quartò*, vbi citat Stephan. Gratian. *Marchiæ deciſ.* 233. faciunt quæ Mari. Antonin. *var. reſolut. lib.* 1. *reſol.* 75. 7. Magiſter actorum curiæ Epiſcopalis poteſt vt familiaris ab Epiſcopo ordinari.

8. *Niſi per triennium.*] Continuum ſcilicet, vt per Campan. *d. rub.* 9. *cap.* 9. *num.* 12. Nouar. *in ſingul. canon concl.* 103. *n.* 3. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſti. deciſ.* 308. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 267. *in* 2. *edit.* vbi *num.* 2. aſſerit quòd verbis Epiſcopi aſſerentis quem eſſe familiarem non creditur, refero ego ipſe *d. alleg.* 5. *n.* 9. *&* 10. 8. Triennium requiritur continuum.

9. Et ſufficere quòd huiuſmodi triennium incœperit antequam fuiſſet Epiſcopus, referunt deciſum Aloyſ. Ricc. *d. collect.* 596. *verſ. amplia quintò, & in d. praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 309. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 268. *in* 2. *edit.* Nicol. Garc. *d. c.* 5. *n.* 83. Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Ordo pag.* 194. *col.* 2. Bonacin. *de ſuſpenſionibus in particulari diſp.* 3. *quæſt.* 1. *puncto* 11. *n.* 9. Ego ipſe *d. alleg.* 5. *n.* 8. 9. Et ſufficit vt incœperit antequam fuiſſet Epiſcopus.

10. *Et beneficium quacunque fraude ceſſante*, &c.] Epiſcopum ordinare poſſe familiarem ſuum triennalem aliàs habilem conferendo ei ſtatim re ipſa beneficium quacunque fraude ceſſante, tenent, deciſúmque referunt Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.* 4. *quæſt.* 2. *num.* 92. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo dimiſſoria ad Ordines* §. 1. *& p.* 2. *verbo Ordo, verſ. quintò dubitatur*, Rot. *deciſ.* 222. apud Farin. *in* 1. *collect. nouiſſ.* aliàs *p.* 4. *diuerſ.* Armendar. *d. l.* 7. *de Epiſcop. n.* 45. *&* 51. Nicol. Garc. *d. p.* 2. *cap.* 5. *n.* 85. 10. Epiſcopus ordinare poteſt familiarem ſuum triennalẽ aliàs habilem conferendo ei ſtatim re ipſa beneficium quacunque fraude ceſſante.

Ego ipſe *d.alleg.5.num.11.* Vgolin. *d.*§ 4.vbi dicit ſtatim,ſeu paulo pòſt Epiſcopum debere beneficium conferre.

11. Habet locum etiam in prima Tõſura, & minoribus Ordinibus.

11. Et habere locum etiam in prima Tonſura, & minoribus Ordinibus, itavt illos familiari ſuo triennali conferre non poſſit, niſi illi ſtatim beneficium conferat, reſoluunt Nau. *conſ.24.in antiq.*aliàs 11. *in nouis ſub tit.de tempor. ordinat.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub eod.tit. deciſ.* 26. Rot.*deciſ.731 p.1.diuerſ.*Fr.Emman.*d.cap.14.num.10.* Zerol.*d.verbo Ordo verſ. quintò dubitatur,poſt med.* Cened. *canon.quæſt.lib.1. quæſt.38. num.30. verſ. quod decretum*, Bonacin. *de ſuſpenſionibus in particulari, diſp.3. q. 1. puncto 11. ſub num.9.* Alzed. *d. cap.5. de ordination. num.33.* Garc. *d.p.2. cap.5.num.84.*

12. Epiſcopus ordinare nõ poteſt ſuum familiarem, cui non contulit beneficium ex eo quod aliud poſſidebat in aliena diœceſi.

12. Epiſcopum ordinare non poſſe ſuum familiarem, cui non contulit beneficium, ex eo quia beneficium poſſidebat in aliena diœceſi, tenet Sell. *d. cap. 19. num. 17.* atteſtans ſic fuiſſe deciſum ſub die 22. Aprilis 1617.

13. Penſionis ad titulum quando poſſit Epiſcopus ordinare familiarem ſuum.

13. Penſionis ad titulum poſſe Epiſcopum ordinare familiarem ſuum ſi pro neceſſitate, vel vtilitate ſuarum Eccleſiarum iudicat ordinandum,referunt deciſum Garc. *d. c.5. n.81.* Armendar. *d.l.7. de Epiſc. num.46.& lib.1.tit.8.de patrim.cleric. n.20.* Bonacin. *d.puncto 11. num.11.* Alzed. *d.c.5.n.86.*

14. Patrimonij ad titulum quando poſſint ordinari familiares Epiſcoporum triennales.

14. Patrimonij ad titulum poſſe ordinari familiares Epiſcoporum triennales pro neceſſitate,& commoditate Eccleſiarum,dummodo adſcribantur Eccleſiis, pro quarum neceſſitate ſunt ordinati,referunt deciſum Garc. *d.c.5.n.81.& 82.* Armendar.*d.l.7.de Epiſcopis n.47.*Ego ipſe *d.alleg.5.num.12.*

15. Dimiſſoriæ ritè, & rectè concedi poſſunt ab ordinario beneficij.

15. Dimiſſoriæ ritè,& rectè concedi poſſunt ab Ordinario beneficij, *cap.fin.de temporib. ordin. lib.6.* Nec obſtat Concil. in præſenti, quia loquitur de non ſubditis, ſed ratione beneficij ſibi collati efficitur quis ſubditus, refert deciſum Garc.*in addit.ad ſuum tract.de benefic. p.2. cap.4. num.1.*

16. Epiſcopus ſuper interſtitiis, ſeu illegimitate diſpenſare non poteſt cum familiari ſuo triennali.

16. Epiſcopus licèt familiarem ſuum triennalem aliàs ſibi non ſubditum conferendo ei ſtatim beneficium ordinare, & illi litteras dimiſſorias ad ordinandum à quocunque dare poſſit, ſuper interſtitiis tamen temporum, ſeu illegitimitate diſpenſare non poſſe, referunt deciſum Sayr. *in floribus deciſ. ſub tit. de temporib. ordin. deciſ.* 28. *&* 29. Garc.*d.cap.5.num.89.*Nauarr.*conſ.27. & 28.in antiq.* aliàs 12. *&* 13. *in nouis, de tempor. ordin.* Cened. *d.lib.1. quæſt. 38. num. 31.* Vgolin. *d.§.4. prope fin.* Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Ordo pag.194. col. 1.* Armendar. *d. l.7. de Epiſcopis num. 48.* Aloyſ. Ricc. *d. reſolut.266. in fine*, Alzed. *d. cap. 5. num. 37.* Bonacin. *de ſuſpenſionibus omnibus in particulari, diſp.3. quæſt. 1. puncto 11. num. 13.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.1. cap.1. num.15. verſ. ſublimitari*, vbi etiam dicit quòd quando familiari iam ordinato collatum eſt ſtatim beneficium, poterit poſtea Epiſcopus quoad interſtitia diſpenſare, quia ratione beneficij collati illi iam eſt ſubditus, quod etiam refert deciſum Armendar. *d. l.7. de Epiſcopis num.50.* & ſentit Campan. *in diuerſ.iuris canon. rub.9.c.9. n.3.& 4.* vbi

vbi *num.6.* dicit quòd vbicumque Antiſtes poteſt ſuum familiarem ordinare, poteſt etiam litteras dimiſſorias eidem concedere, vt ab alio ſuſcipiat Ordines.

Abbates exempti, etiam nullius diœceſis, nulli ſeculari, aut Regulari ſibi non ſubdito dent dimiſſorias, nec quæcunque Capitula, etiam cathedralium Eccleſiarum.

CAPVT X.

1. VIde Nauarr. *conſ.23. in antiq.* aliàs 37. *in nouis, ſub tit. de temporib. ordinat.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub eod. tit. deciſ.25.* Rebuff. *reſponſ.2.* Veg. *tom.2. de curis, cap.14. §.8. num.31.* Fr. Emman. *in ſumma p.2. cap.14. num.2. & quæſt. regul. tom.1. quæſt.18. art.1.* Maiol. *de irregular. lib.4. cap.8. & cap.5. num.5.* Henriq. *in ſumma lib.10. cap.23. §.3.* Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.26. lit. C.* Iacob de Graff. *in aureis deciſ. p.1. lib.3. cap.5. de regular. num.142. & 156.* Petr. de Ledeſma *in ſumma p.1. de Sacrament.* vbi de ſacramento Ordinis, *cap.7.* Azor. *inſtit. moral. p.1. lib.12. cap.20. q.7. & p.2. lib.3. cap.48. q.15. verſ. cæterùm,* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.1. verbo Abbas,* Flores de Mena *var. quæſt. lib.3. quæſt.24. num.4. & 32.* Campan. *in diuerſ. iuris canonici, rub.12. cap.13. num.41.* Thom. Valaſc. *allegat. iuris tom.1. alleg.3. num.6.* Fr. Ludouic. Miranda *in man. Prælat. tom.1. quæſt.38. art.9. concl.1. & 2.* Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſolut.295.* Homobon. de Bonis *in examine eccleſiaſt. p.1. tract.2. cap.1. queſ.6.7. & 8.* Cened. *ad Decretal. collect.105.* Alzed. *in praxi Epiſcop. p.2. cap.5. de ordinat. num.78. cum ſeqq.* meipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, part.2. allegat.3. num.5. cum ſeqq. & alleg.7. num.7.* 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Cuiquam qui Regularis ſubditus ſibi non ſit.*] Quamuis de iure communi Abbates Ordinum Monachalium benedicti minores Ordines poſſent conferre ſibi ſubditis non ſolùm Monachis, verùm etiam & laicis, in quos ordinariam eccleſiaſticam habebant iuriſdictionem, vt probat text. *in cap. Abbates, de priuileg. in 6.* & aduertit Fr Ludouic. Miranda *in man. Prælator. tom.1. quæſt.38. art.9. concl.1.* hodie per hoc decretum non licet Abbatibus, & quibuſcunque aliis, quantumuis exemptis, in poſterum intra fines alicuius diœceſis exiſtentibus, etiam nullius diœceſis, vel exempta eſſe dicantur, cuiquam, qui Regularis ſubditus ſibi non ſit, Tonſuram, vel minores Ordines conferre, vt tenet Ludou. Miranda *d. art.9. concluſ.2.* quem refero ego ipſe *d. alleg.3. num.11.* tangit Portel. *in dubijs regul. verbo Abbas, num.2.* Nouar. *in ſingul. canon. concl.105.* Soar. *tom 4. de Religione, tract.8. lib.2. cap.29. num.19.* Tamburin. *de iure Abbatum, tom.2. diſp.1. quæſt.7. num.1.* Scip. de Rubeis *in aphoriſm. Epiſcop. verbo Abbas, num.13.* Barthol. Gauant. *in man. Epiſcop. eod. verbo à num.31.* Illuſtriſſ. D Roder. à Cunha *in comment. ad cap.1. num.6. diſt.95.* 2. Abbatibus quantuncunque exemptis etiam nullius diœceſis non licet ordines cuiquam cõferre minores, qui Regularis ſubditus ſibi non ſit.

3. Nouitios Ordines minores ſuſcipere non poſſe à ſuis ſuperioribus Abbatibus Regularibus huiuſmodi, quia pendente probationis 3. Nouitij Ordines minores ſuſcipere nõ poſſunt à ſuis ſuperioribus Abbatibus Regularibus.

anno

anno non habentur quoad Ordines ſuſcipiendos pro ſubditis horum ſuperiorum Religionis, tenent Henriq. *in ſumma lib.10. cap.23. §.3. in commento litt.G.*Fr.Emman.*quæſt.regul.tom.3.quæſt.23.art.2.* Card.Tuſch. *pract.concluſ.tom.1.litt.A.concl.9.num.7.*Sayr.*de cenſur.lib.4.cap.13.num.5.* Ludouic. Miranda *in man.Prælator. tom.1.quæſt.38.art.9.concluſ.2.in fine,* Nouar. *d.concluſ.105.num.6.* Barthol.de Vecchis *in praxi ſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum nouitiis,diſp.11.quæſt.8.num.4.* Nald. *in ſum. verbo nouitius,num.8.*Vgolin.*de officio Epiſcopi,cap.26.§.20.num.7.* Tamburin.*d.tom.2.diſp.2.quæſt.27.* Ego ipſe *d.p.2.alleg.3.n.8.* Hieron. Roder. *in compend.reſol.106.num.2.*

4. Contra Soar.*de Relig.tom.4.tract.8.lib.2.cap.29.num.12.* per gloſ. *in d.cap.Abbates,verbo conuocauerint,de priuileg.lib.6.*exiſtimantem Abbates huiuſmodi poſſe minores Ordines nouitiis ſuorum monaſteriorum conferre.

5. Diſpenſare in interſtitiis licet Abbatibus in omni caſu, quo primam Tonſuram, & minores Ordines ſuis ſubditis Regularibus conferre poſſunt.

5. In omni caſu, quo huiuſmodi Abbates primam clericalem Tonſuram, minoréſque Ordines ſuis ſubditis Regularibus conferre poſſunt, illis licitum eſſe in interſtitiis diſpenſare, reſoluunt Sorb.*in compendio Mendicant.verbo Ordines ſacri, verſ.quando verò Abbates,* Campan. *in diuerſ.iuris canonici, rub.12.cap.13.num.42.* Ludouic.Miranda *d.tom.1. quæſt.38.art.7.concl.3.* Hieron. Roder. *in compendio quæſt.regular.reſol.1. num.21.*Ego ipſe *d.p.2.alleg.18.n.3.in fine,& alleg.3.num.6.& 7.* Etiam eo caſu, quo Abbates ſuos ſubditos cum dimiſſoriis remittunt, vt ab Epiſcopis ordinentur, vt ex Salzedo firmat Villalob. *tom.1.ſumm.tract.11. diffic.12.num.4.*& illis citatis Hieron.Roderic.*d.reſol.1.num.22.*Nec tunc examinandos eſſe ab Epiſcopis,ſed ab Abbatibus,non obſtante Concilij Trident.diſpoſitione, conſuluit Nauarr. *conſ.13.num.1.in antiq.* aliàs *conſ.14.in nouis,de priuileg.*

6. Abbates non poſſunt Tõſuram & minores Ordines conferre aliis Regularibus, qui dimiſſorias ſuorum ſuperiorum habuerint.

6. Abbates huiuſmodi Regulares habentes ius Baculum deferendi, & Mitram,etiam poſtquam ſacerdotalem Ordinem, & munus benedictionis ſuſceperint, non poſſe Tonſuram & minores Ordines conferre aliis Regularibus,qui dimiſſorias ſpeciales ſuorum ſuperiorum,& ſpecialem licentiam Epiſcopi loci habuerint, nec etiam aliis ſecularibus ſuorum ſuperiorum dimiſſorias afferentibus, reſoluunt Ludouic. Miranda *d.concl.2.*Scip.de Rubeis *d.verbo Abbas,num.13.* Hieron.Roderic. *d.reſol.1.num.23.* Campan. *in diuerſ.iuris canon.rub.6.cap.2.ante num.7.* Illuſtriſſ. D. Roderic.à Cunha *in comment. ad d. cap.1. num.6.* & ex voto Rotæ de mandato Clementis VIII. reſponſum fuiſſe refert Seraphin. *deciſ.985.p.1.* & cenſuiſſe S.Congreg. Epiſcoporum & Regul.in Eugubina 3.Nouembris 1593. & in Camplen.27.Iunij 1631. atteſtatur Sell. *in ſelect.canon.cap.19.num.8.*

7. Contra Quarant.*in ſumma Bullarij,verbo Ordo,prope fin.verſ.Abbatibus,*Bonacin.*de Sacrament.diſp.8.quæſt.vnica, puncto 4.num.3.* Vgolin.*de officio Epiſcopi,cap.26.§.19.*Grilenzon.*conſ.142.num.52.*Ioan. Baptiſt.Tiber.*in inſtruct.pro ordinandis,cap.7.quæſ.48.in fine,* Azor.*inſtit.moral.p.1. lib.12.cap.20.quæſ.7.* Gauant. *d.verbo Abbas, num.34.* Tamburin. *de iure Abbatum,tom.2.diſp.2.quæſt.7.ex num.3.* exiſtimantes, falsóque deciſum

referentes

referentes Abbates Regulares habentes ius Baculum deferendi, & Mitram poſtquam ſacerdotalem Ordinem, & munus benedictionis ſuſceperint, poſſe Tonſuram, & minores Ordines ſecularibus Epiſcopi iuriſdictioni ſubiectis conferre, ſi modò ipſius Epiſcopi conſenſus accedat, & à dicto Epiſcopo quiſque litteras dimiſſorias impetrauerit.

8. Tria requiri in Abbate vt promoueat ad Ordines minores, nempe quòd ſit Presbyter, quòd benedictionem acceperit per manus impoſitionem ab Epiſcopo, aut benedici ſolitus, ſi cum Epiſcopus benedicere negligat, tandem quòd proprio Monacho conferat, tradunt Campan. *d. cap. 2. num. 9.* Illuſtriſſ. D. Roderic à Cunha *citato loco.*

8. Abbas vt poſſit ad Ordines minores promouere quæ habere debeat.

9. Abbatem poſſe de iure conferre Ordines minores ſuis ſubditis, licèt non ſit benedictus, per *cap. quoniam 69. diſt. & cap. cùm contingat, de ætate, & qual.* tenet Sell. *d. cap. 19. num. 9.* atteſtans ita fuiſſe deciſum ſub die 19. Februarij 1619.

9. Abbas poteſt de iure conferre Ordines minores ſuis ſubditis, licèt non ſit benedictus.

10. Abbatem alicuius Abbatiæ exemptæ non poſſe Ordines in ea conferre, licèt ſit Epiſcopus, ſecus ſi Abbatia eſt nullius, quia habet populum, tenet Sell. *d. cap. 19. num. 21.* referens ſic fuiſſe reſolutum 8. Auguſti 1621.

10. Abbas alicuius Abbatiæ exemptæ nō poteſt Ordines in ea conferre, licèt ſit Epiſcopus, ſecus ſi Abbatia eſt nullius.

11. Ordines conferre ſubditis ſecularibus Abbatum, & aliorum inferiorum nullius diœceſis licere Epiſcopis vicinioribus ſine conſenſu, ſeu litteris teſtimonialibus eorundem Abbatum, & aliorum inferiorum, tradit Sell. *d. cap. 19. num. 29.* vbi teſtatur ſic fuiſſe deciſum ſub die 22. Februarij 1631.

11. Ordines conferre ſubditis ſecularibus Abbatum, & aliorum inferiorum nullius diœceſis licet Epiſcopis viciniotibus ſine conſenſu, ſeu litteris teſtimonialibus eorundem Abbatum.

12. *Nec ipſi Abbates*, &c.] Dimiſſorias litteras ad Ordines ſuſcipiendos concedere non poſſe Abbatem clericis ſecularibus ſibi ſubditis, tenent Ludouic. Miranda *d. quæſt. 39. art. 3.* Fr. Emman. *in ſumma tom. 2. cap. 14. num. 9. & 11.* Azor. *inſtitut. moral. part. 2. lib. 3. cap. 49. quæſ. 3.* Sell. *d. cap. 19. num. 32.* vbi ampliat, etiamſi probetur Abbatiam eſſe in ſtatu nullius diœceſis, & teſtatur ita fuiſſe deciſum in Theatina 10. Septembris 1621.

12. Dimiſſorias litteras ad Ordines ſuſcipiendos concedere nō poteſt Abbas clericis ſecularibus ſibi ſubditis.

13. Dimiſſorias litteras concedere poſſunt ſuperiores Regulares ſuis ſubditis item Regularibus, qui præditi qualitatibus requiſitis Ordines ſuſcipere voluerint, ad Epiſcopum tamen diœceſanum, nempe illius monaſterij, in cuius familia ab iis, ad quos pertinet, is Regularis poſitus fuerit. Et ſi diœceſanus abfuerit, vel non eſſet habiturus ordinationes, ad quemcunque alium Epiſcopum, dum tamen ab eo Epiſcopo, qui Ordines contulerit, examinetur quoad doctrinam, & dum ipſi Regulares non diſtulerint de induſtria conceſſionem dimiſſoriarum in id tempus quo Epiſcopus diœceſanus vel abfuturus, vel nullas ordinationes habiturus eſſet. Verùm cū à ſuperioribus Regularibus, Epiſcopo diœceſano abſente, vel ordinationes non habente, litteræ dimiſſoriæ dabuntur, in eis vtrique huiuſmodi cauſa abſentiæ diœceſani Epiſcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum, exprimenda eſt; quod qui non fecerint, officij, & dignitatis, ſeu adminiſtrationis, ac vocis actiuæ, & paſſiuæ priuationem, ac alias pœnas incurrunt, S. Congr. Epiſcop. & Regul. ſub die 15. Martij 1596. teſtibus Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub. 12. cap. 13.*

13. Dimiſſorias litteras concedere poſſunt ſuperiores Regulares ſuis ſubditis item Regularibus, ad Epiſcopum tamen diœceſanum, &c.

*num.*37. Molfeſ. *in ſumma Theolog.moralis, tract.*2.*cap.*2.*num.*23. & aliis per me citatis *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p.*2.*alleg.*7.*num.*18.

14. Priuilegium habentes concedendi ſuis Monachis litteras dimiſſorias ad quemcunque Epiſcopum poſſint, etiam nouitiis illas concedere.

14. Superiores Regulares, qui habuerint ſpeciale priuilegium concedendi ſuis Monachis litteras dimiſſorias ad quemcunque Epiſcopum, licèt in illo non exprimatur quòd illud valeat nouitiis communicare, poſſe tamen etiam nouitiis illas, vt à quocunque Epiſcopo ordinentur, ſicut cæteris Monachis profeſſis concedere, tenent Sanch. *in præcepta Decalogi tom.*2.*lib.*6.*cap.*10.*in fin* Ioan. Baptiſta Tiber. *in inſtruct. pro ordinand. cap.*7. *quaſ.*50. Barthol. de Vecchis *in praxi obſeruanda in admittendis ad religionis ſtatum nouitijs, diſp.*11.*quaſt.*8.*num.*3. *verſ. ſi verò*, Tamburin. *de iure Abbatum, tom.*2.*diſp.*2.*q.*27.*num.*2.

15. Capitulo Canonicorum non licet dimiſſorias concedere etiamſi territorium habeat diſtinctum, & exemptum.

15. *Vel Capitula*, &c.] Capitula Canonicorum non licere dimiſſorias concedere ex hoc decreto, etiamſi territorium habeat diſtinctum & exemptum ob immemorabilem poſſeſſionem, & ſint iudices ordinarij, tradit Sell. *d.cap.*19.*num.* 33. atteſtans ſic olim fuiſſe reſolutum in Sulmonen. 5. Iulij 1575.

16. Non habet locum contra Capitulum ordinarium priuatiuè ad Epiſcopum iuſque habens viſitandi, & congregandi Synodum.

16. Sed non intrare diſpoſitionem huius decreti contra Capitulum ordinarium priuatiuè ad Epiſcopum, iúſque habens viſitandi, & congregandi Synodum, tenent Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.*112. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.*9. *cap.*8. *num.*4. Ego ipſe *d.p.*2.*alleg.*7. *num.*8.

17. Epiſcopus proprius ad dimiſſorias concedendas ille dicitur, in cuius diœceſi ordinandus beneficium habet.

17. *Ad Epiſcopos*, &c.] Illum quoque dici proprium Epiſcopum ad dimiſſorias concedendas, in cuius diœceſi ordinandus beneficium habet, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauara, lib.*1. *tit.*18.*l.*7.*de Epiſcopis, num.*61.*verſ. proprius*.

18. Epiſcopus abſens à ſua diœceſi poteſt dare litteras dimiſſorias ſi abſentes diœceſani illas petierint.

18. Epiſcopum abſentem à ſua diœceſi poſſe dare litteras dimiſſorias, ſi abſentes diœceſani illas petierint, vt ordinari poſſint ab alio, & propter abſentiam valde eis incommodam venire ad ſubiiciendum ſe examini ordinarij, poſſe ipſum ordinarium Epiſcopum examen illorum demandare Epiſcopo loci, in quo degunt, refert deciſum Armend. *d.l.*7. *de Epiſcopis, num.*59 *& num.*42.*verſ. item*, addit idem ſeruandum eſſe in caſu, quo Epiſcopus fuerit præſens, & noluerit habere Ordines, ita tamen ſi ſuſceptio Ordinum data opera non fuerit dilata in id tempus, quo Epiſcopus diœceſanus nullas eſſet habiturus ordinationes.

19. Vicarius generalis Epiſcopi litteras dimiſſorias concedere non poteſt, niſi Epiſcopo in remotis agente.

19. Vicarium generalem Epiſcopi huiuſmodi litteras dimiſſorias concedere non poſſe cùm ad id vicariatus officium non extendatur, niſi Epiſcopo in remotis agente, probat *cap. cùm nullus, de tempor ordinat. lib.*6. & tenent Sbroz. *de offic. vicarij, lib.*2.*quaſt.*41. Gutier. *canon. lib.*2. *cap.*17.*num.*20. Zerol. *in praxi Epiſcop. part.*2. *verbo vicarius*, §.4. Petr. Gregor. *ſyntag. iuris, lib.* 16. *cap.* 9.*num.*3. Azor. *inſtitut. moral. part.*2. *lib.*3.*cap.*45.*quaſ.*7. Fr. Emman. *tom.*4.*ſum. cap.*61. aliàs 62.*num.*4. Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.*1.*cap.*1. *num.*13. *verſ. concedit.* Alzed. *in ſimili praxi part.* 2. *cap.* 5. *de ordination. num.* 97. Narbona *de appellat. à vicario ad Epiſcopum, p.*1.*n.*197. Venero *in examine Epiſcop. lib.*1.*c.*16.*n.*12. Campan. *d. rub.*9.*c.*8.*num.*3. Molfeſ. *in ſumma Theolog. moralis, tract.*2.*cap.*2.*num.*22. Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. part.*1.*tract.*2.*cap.*1.*quaſ.*6. *in fine*, Ego

Digitized by Google

Ego ipſe *d.p.2.alleg.7.n.9.* Et de vicario Capituli Sede vacante dictum eſt *in collect.ad cap.10.ſeſſ.7.de reform.*

20. *Concedentes autem dimiſſorias contra formam*, &c.] In quas pœnas incidat Epiſcopus ſine dimiſſoriis alienos Clericos ordinans, & ordinatus, tradunt Homobon.de Bonis *d. tract.2.cap.1.q.9.* Bonacin. *de ſuſpenſionib.in particulari diſp.3.q.1.puncto 11.* 20. Epiſcopus ſine dimiſſoriis alienos clericos ordinans, & ordinatus quas pœnas incurrat.

21. Vicarium Capituli Sede vacante litteras dimiſſorias ad Ordinem concedentem, quibus tamen vſus non eſt ille, cui conceſſæ fuerunt, incidere in pœnas huius decreti, quia actus fuit perfectus quoad illum per quem non ſtetit, refert deciſum Garc. *in addit. ad ſuum tract. de benefic.p.5.c.7.n.92.* 21. Vicarius Capituli Sede vacante litteras dimiſſorias intra annum ad Ordines concedens incidit in pœnis, quamuis eis vſus non ſit ille, cui conceſſæ fuerunt.

22. *Ab officio, & beneficio per annum*, &c.] Abbates, & alios quoſcunque quantumuis exemptos, qui faciunt litteras dimiſſorias aliis, quàm ſuis ſubditus Regularibus, ſuſpenſionem totalem per annum incurrere, aſſerunt Tolet.*in inſtruct.Sacerd.lib.1.c.49.num.5.* Sayr.*de cenſur.lib.4. cap.13.n.5.* Nouar.*in ſingul.canon.concl.105.n.7.* 22. Abbates, & alij quantumuis exempti qui faciunt dimiſſorias aliis quàm ſuis ſubditis Regularibus ſuſpenſionem totalem per annum incurrunt.

Minoribus ordinandi ſeruent interſtitia, exerceant Ordinis ſuſcepti officium, reuereantur ſuperiores in Ordine, frequenter Communionem ſumant, ſintque tales, quos ſcientiæ ſpes maioribus Ordinibus dignos oſtendat, annus ſit medius à poſtremo minorum ad primum maiorum Ordinum.

CAPVT XI.

1. **V**Ide Conc. Bracharen. IV. *act.2.cap.1.* Viuald. *in candel.aureo, vbi de ſacrament. Ordinis, verſ. ſexta*, Fr. Emman. *queſt. regul. tom.3.q.24. art.3.* Franc.Leon. *in theſauro fori eccleſ.p.1.cap.14. num.21. & 22.* Thom.Valaſc.*allegat. iuris tom.1. alleg.4.à princip.* Fr.Ludou.Miranda *in man.Prælat.tom.1.q.38.art.5. concl.2.* Bonacin.*de Sacram. diſp.8. q.vnica puncto 4.n.32.cum ſeqq.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.2. alleg.11.n.13.cum ſeqq.* 1. Doctores de materia cap.agentes.

2. *Qui ſaltem Latinam linguam intelligant*, &c.] Vide Homobon. de Bonis *de humana vita ſtatib.p.1.cap.20.verſ.ſecundo.* Poſſe tamen Epiſcopum arbitrari magis expedire Eccleſiæ, ſi Ordines minores conferat ei, qui etſi adhuc Latinam linguam non intelligat, eſt tamen bonæ indolis, & pro ætate docilis, tenet Menoch. *de arbitr.caſu 425.num.58.* quem refero *d.p.2.alleg.11.n.6.* 2. Ordines minores iis ſaltem, qui linguam Latinam intelligant, conferantur.

3. *Per temporum interſtitia, niſi aliud Epiſcopo*, &c.] Vide Maiol. *de irregul.lib.3.c.24.num.13.* Ludou. Miranda *d.tom.1.queſt.38.art.5.concl.2. & art.8.concl.1.* Bonacin. *d. puncto 5.num.32.* Mari. Antonin. *var. reſolution. lib.1.reſol. fin. caſu 26.* Vgolin. *de officio Epiſcopi c.26.§.27.num.4.* Homobon.de Bonis *de examine eccleſ.p.1.tract.2. c.2.queſ.14.* metipſum *d.alleg.11.num.14.* 3. Epiſcopus ita demum interſtitia minorum Ordinum poteſt remittere ſi ei magis expedire viſum fuerit.

Digitized by Google

4. Temporis interuallum quod debeat interuenire inter vnum, & alterum Ordinem minorem.

4. Quod autem interuallum inter vnum, & alterum ex minoribus Ordinibus interuenire debeat, ſolet ab aliquibus in dubium reuocari, quidam, ex quorum numero ſunt Maiol. *d. cap.*24. §.13. & Vgolin. *d. cap.*27. *num.*4. putant illud ſufficere de vno ex temporibus generalium ordinationum ad aliud. Alij verò exiſtimant ſufficere illud quod daretur de vno die feſto ad alium proximum, vt ſunt Sorb. *in compend. Mendicant. verſ. Ordo, verſ. & ſic bene,* Campan. *in diuerſor. iuris canonici rub.*6.*cap.*3.*num.*13.

5. Cauſa quæcunque ſufficit ad diſpenſandum in interſtitiis Ordinum minorum.

5. Et quamuis ad diſpenſandum in interſtitiis Ordinum minorum quæcunque cauſa ſufficiat, cùm id iudicio Epiſcopi remittat Concilium in præſenti, Hieron. Roderic. *in compend. quæſt. regul. reſol.*106.*n.*21. laudabilius tamen erit ad hac diſpenſatione abſtinere, niſi immineret neceſſitas, vel alia vrgens cauſa ei bene viſa, vt tenet Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.*1.*q.*38.*a.*2.*concl.*2. Mar. Antonin. *d. caſu* 26.

6. Ordines minores & prima Tonſura vni vna die conferri nõ aliter licet quàm ſi ita in loco fuerit conſuetum.

6. Vnde minores Ordines, & primam Tonſuram vni vna die conferre non aliter licere, quàm ſi ita in loco fuerit conſuetum, reſoluunt Silueſt. *verbo Ordo* 2.*n.*7. *verſ. tertium*, Rebuff. *ſuper reg.* 23. *Cancel. verſ. item cupiens,* Henriq. *in ſum. lib.*10.*c.*11.§.4. Campan. *d. rub.*6.*c.*2.*n.*60. & deciſum refert Armend. *in addit. ad recop. Legum Nauarræ lib.*1.*tit.*18.*l.*7. *num.*57.*in fine.*

7. *Niſi fortè ex cauſa ſtudiorum abſint.*] Vide Horat. Lutium *de priuileg. ſcholaſt. priuil.*99.

8. Interſtitia abbreuiandi facultas remittitur arbitrio Epiſcopi.

8. *Hi verò nonniſi poſt annum,* &c.] Hoc decreto arbitrio Epiſcopi remitti facultatem abbreuiandi interſtitia, non autem promouendi, vel diſpenſandi vt quis promoueatur vna die ad vltimum minorum cum primo ſacrorum, tenent Maiol. *d. lib.*4.*c.*11.*poſt n.*1.*& lib.*3.*c.*24.*poſt n.*13. Menoch. *de arbitr. caſu* 564.*n.*6. Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.*25. *verſ. vna, eadémque die, in nouiſſ. impreſſ.*

9. Ordines minores cum ſubdiaconatu poterit Epiſcopus ſimul conferre vbi vigeret de hoc conſuetudo ante Conc. Trid. legitimè obtenta.

9. Poſſe Epiſcopum vbi vigeret conſuetudo ante Concil. Trident. obtenta vt ſimul minores Ordines cum ſubdiaconatu dari poſſint, eos licitè his quoque temporibus ſimul conferre, reſoluunt Nau. *in man. c.*25.*num.*71.*verſ. octauo,* Rebuff. *in praxi benefic. tit. de clericis malè promot. gloſ.*1.*num.*18. Sorb. *in compendio priuileg. Mendicant. verbo Ordines ſacri, verſ. & licet,* Viuald. *in candelabro aureo, tit. de ſacrament. Ordinis num.*36. Henriq. *in ſum. lib.*10.*cap.*11.§.4. Soar. *tom.*5.*de cenſur. diſp.*31.*ſect.*1.*n.*41. Gutier. *canon. lib.*1.*cap.*26.*n.*31. *&* 32. Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.*3. *q.*23.*art.*4. Fr. Ludou. Miranda *d. quæſt.*39.*art.*8. *concl.*2. Thom. Valaſc. *allegat. iuris tom.*1.*alleg.*4.*num.*2. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.*32. *tract.*2. *num.*70. *verſ. ad hanc.* Bonacin. *d. puncto* 5.*num.*36. Homobon. de Bonis *d. cap.*20.*verſ. ſecundo.* Villalob. *d. tract.*11.*diffic.*12.*à num.*3. Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regul. reſol.*106.*num.*21. Alzed. *d. cap.*5.*de ordination. num.*24.

10. Contra Maiol. *d. lib.*4.*cap.*11. *num.*1. Menoch. *d. caſu* 564.*num.*8. Salzed. *d. verſ. vna, eadémque die*, Venero *in examine Epiſcop. lib.*1.*cap.*18. *num.*13. exiſtimantes per Concilium in præſenti ſublatam eſſe omnem contrariam conſuetudinem.

11. Licèt

Digitized by Google

11. Licèt ex decreto Concilij in præſenti poſt minores Ordines expectandus eſſet annus antequam quis ad ſacros Ordines promoueretur, poſſe tamen quem Parochialem acquirere, & infra annum ad ſacerdotium promoueri, etiamſi non habeat aliquem Ordinem ſacrum, refert deciſum Garc. *de benefic. p. 7. cap. 4. num. 47.* Azor. *inſtit. moral. p. 2. lib. 6. c. 5. q. 9. ad fin.* me citato *in hoc loco,* Monet. *de commutat. vltim. volunt. cap. 10. num. 184.* — 11. Parochus poteſt infra annum ad Sacerdotium promoueri etiamſi non habeat aliquem Ordinem ſacrum.

12. *Niſi neceſſitas, aut vtilitas Eccleſiæ,* &c.] Ergo ſufficit neceſſitas, vel vtilitas, quia Concilium in hoc caſu vtitur forma loquendi diſiunctiua, ita Bonacin. *de ſuſpenſion. in particulari diſp. 3. q. 1. puncto 4. num. 4. verſ. ego reſpondeo.* — 12. Neceſſitas, vel vtilitas ſufficit ad diſpenſandum in interſtitiis.

13. *Indicio Epiſcopi,* &c.] Vel Abbatis in iis caſibus, in quibus Tonſuram & minores Ordines conferre poteſt, vt per Mirand. *d. q. 38. art. 7.* Campan. *rub. 12. c. 13. n. 43.* Bonacin. *d. puncto 4. num. 6.* & metipſum *d. p. 2. alleg. 18. num. 3. &* 11. — 13. Abbas in iis caſibus in quibus Tonſuram, & minores Ordines conferre valet, diſpenſare poteſt in interſtitiis.

Ætas hîc expreſſa ad Subdiaconatum, Diaconatum, & Presbyteratum, ſeruanda etiam per Regulares examinandos ab Epiſcopo.

CAPVT XII.

1. VIde Nau. *in man. c. 25. n. 69. cum ſeqq. & num.* 103. Henriq. *in ſum. lib. 10. cap. 19. §. 2. & lib. 13. cap. 38. §. 2.* Gutier. *canon. lib. 1. cap. 26. n. 8.* Fr. Emman. *quæſt. regul. tom. 3. q. 23. art. 6.* Petr. de Ledeſma *in ſum. p. 1. de ſacram.* vbi de ſacramento Ordinis, *cap. 7. à princ.* Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p. 1. c. 4. num. 31.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo Ordo §. 1.* Piaſec. *in ſimili praxi p. 1. cap. 1. ſub rub. de requiſitis ætatis num. 23. pag. 34.* Monet. *de diſtribut. quotid. p. 2. q. 19. n. 12.* Nicol. Garc. *de benefic. p. 7. c. 4. n. 21.* Galganet. *de iure publico lib. 3. tit. 24. 25. & 26.* Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 1. tit. 2. l. 1. de ætate in declar. n. 4.* Bonacin. *de Sacrament. diſp. 8. q. vnica puncto 5. n. 12.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 30. tract. 3. num. 166.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom. 2. diſp. 20. n. 102.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap. 26. §. 6. n. 4. & 5.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælator. tom. 1. q. 39. art. 2.* Carol. de Graſſis *de effectib. clerical. in prælud. num. 289. 291. & 295.* Campan. *in diuerſorio iuris Canon. rub. 7. cap. 3.* Zypæ. *in analytica poſtremi iuris eccleſiaſt. enarrat. ſub tit. de elect. num. 11.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. p. 1. tract. 1. c. 10. q. 60. verſ. ad maiores,* Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regul. reſol. 106. num. 8. cum ſeqq.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 2. alleg. 16.* Sebaſt. Cæſar. *in relect. de eccleſ. hierarchia p. 2. diſp. 10. §. vlt. n. 7.* Bonacin. *de ſuſpenſion. in particulari diſp. 3. q. 1. puncto 1.* — 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Ante vigeſimum ſecundum,* &c.] Sufficere inceptum aſſerunt Henriq. Gutier Franc. Leo, Valer. Reginald. & Ludou. Miranda *locis citatis,* Villalob. *d. tract. 11. diffic. 11. n. 2.* Hieron. Roder. *d. reſol. 106. n. 9.* — 2. Annus 22. inceptus ſufficit ad ſubdiaconatum.

Digitized by Google

3. Dies biſſexti in legitima ætate non eſt computandus.

3. Diem biſſexti in ea legitima ætate computandum non eſſe, tenent Henriq. *d.* §.2. Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. poſt reſol.* 276. *in notab. de materia ſacramenti Ordinis, verſ. quoad interſtitia in* 2. *edit.* Ego ipſe *d. alleg.* 16. *num.* 2. Contra Fornar. *de Ordine cap.* 3. *num.* 5. Bonacin. *dicto puncto* 5. *num.* 15. *&* *de ſuſpenſion. in particulari d. puncto* 1. *num.* 5.

4. Ætas non à die conceptionis, ſed à die natiuitatis computanda.

4. Ætatem non à die conceptionis, ſed à die natiuitatis computandam eſſe, tradunt Cou. *de ſponſalib. p.*2. *c.*8.§.2. *num.*3. Mandoſ. *de minori ætate cap.*1. *num.*25. Sanch. *in præcepta Decalog. tom.*1. *lib.*4. *cap.*35. *num.*4. Bonacin. *d. puncto* 1. *num.*6. Sell. *in ſelectis canon. cap.*14. *num.*8. vbi refert fuiſſe deciſum ſub die 4. Decembris 1627. ætatem incipere à die natiuitatis, non à die Baptiſmi.

5. Suſpenſi ſunt à ſacrorum Ordinum executione aliquæ illorum ſuſcipientes ante legitimam ætatem.

5. Recipientes aliquem ex ſacris Ordinibus ante legitimam ætatem, à ſuorum Ordinum executione ipſo iure ſuſpenſos eſſe, & ſi huiuſmodi ſuſpenſione durante in eiſdem Ordinibus miniſtrare præſumpſerint, eo ipſo irregularitatem incurrere, ſtatuit Pius II. *in ſua conſtit. incip. Cùm ex ſacrorum*, ſub dat. 15. Kal. Decembris 1401. & tradunt Cou. *in Clem. ſi furioſus p.*1.§.1. *num.*4. Nauar. *in man. cap.*25. *num.*70. Soar. *de cenſur. tom.*5. *diſp.*31. *ſect.*1. *à num.* 33. Mari. Alter. *in ſimili tract. tom.*2. *diſp.*10. *cap.*1. *col.*4. *&* 5. Bonacin. *de ſuſpenſ. omnibus in particulari diſp.*3. *quæſt.*1. *puncto* 1. *à num.*1. Ludou. Miranda *d. quæſt.*39. *art.*6. *&* 9. Portel. *in dubiis regularib. verbo Ordines ſacri num.*13. Villalob. *d. tract.*11. *diffic.*11. *num.*6. Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regular. reſolut.* 106. *num.* 12. vbi in hoc caſu ait contrahi irregularitatem cùm Sacerdos celebrat, Diaconus cantat Euangelium, & ſubdiaconus Epiſtolam ſolemniter.

6. Sacerdos ante legitimam ætatem factus irregularitatem non incurrit faciendo actus illi ordini deputatos niſi celebret.

6. Vnde ad incurrendam huiuſmodi irregularitatem non ſufficere ſacerdotali Ordine ante legitimam ætatem initiatum actus illi Ordini conuenientes, & deputatos exercere, ſi non celebret, reſoluunt Nau. *conſ.*9. *de cleric. excomm. miniſtr. in antiq.* aliàs *conſ.*7. *de ætate, & qual. in nouis*, Fr. Emman. *in ſum. tom.*1. *cap.*166. *concluſ.*1. *& quæſt. regul. tom.*3. *quæſt.*23. *art.* 12. Aloyſ. Ricc. *in deciſion. curiæ Archiepiſcop. Neapolit. deciſ.* 130. *num.*2. *p.*4. Bellet. *diſquiſ. clerical. p.*1. *tit. de diſcipl. clericali* §.5. *num.*58.

7. Irregularitatem non contrahit ille qui non expleto 24. anno presbyterij Ordinem ſuſcipit.

7. Hinc etiam prouenit irregularitatem non contrahere illos, qui non expleto vigeſimo quarto anno presbyterij Ordinem ſuſcipiunt, ex illa ratione, quia Eccleſia non eam reputat Miſſam, quam tunc vnà cum Epiſcopo ordinante celebrarunt, ita Medin. *in ſum. lib.*1. *cap.*11. §.8. Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Ordo, verſ. ampliatio illa*, Fr. Emman. *d. tom.*1. *ſum. cap.*68. *concluſ.*2. Henriq. *lib.* 14. *cap.*3. §.6. *in fine*, Soar. *de cenſur. diſput.*31. *ſect.*1. *num.*71. Sayr. *eod. tract. lib.*4. *cap.*16. *num.*23. *& lib.*6. *cap.* 12. *num.*11. Auila *in ſimili tract. p.*3. *diſput.* 5. *dub.* 7. *verſ. dico ſecundò*, Portel. *d. verbo Ordines ſacri num.*7. Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Ordo* 4. Vgolin. *d. cap.*26. §.6. *num.*5. *verſ. ſecundò excipitur*, Bellet. *d.*§.5. *num.*57. Mar. Alter. *de cenſur. tom.*2. *diſp.*9. *cap.*4. *col.*12. *& ſeq.*

8. Contra

8. Contra Couarr. *in cap. alma mater, p. 2. §. 3. num. 5. verſ. 9.* Hieron. à Sorbo *in compendio priuileg. mendicant. verbo Ordines ſacri, verſ. ſed hic aduertendo*, Nauarr. *conſil. 4. in antiq.* aliàs *conſ. 8. in nou. de cleric. excommun. min.* Salzed. ad Bernard. *in pract. cap. 26. verſ. 5.* Bonacin. *de Sacram. diſp. 8. q. vnic. puncto 5. num. 13. & de ſuſpenſionibus omnibus in particulari, diſp. 3. q. 1. puncto 1. num. 9.* exiſtimantes irregularitatem contrahi eo ipſo quòd quis ante legitimam ætatem Presbyter ordinatur.

9. Suſpenſionem in d. Bulla Pij II. comminatam contra recipientes ſacros Ordines ante legitimam ætatem incurri ſolùm vbi id fecerint cum lethali culpa, reſoluit Bonacin. *d. puncto 1. num. 3.* & ideo credentem probabiliter ſe habere legitimam ætatem, ſi ignoranter ante illam Ordines ſuſciperet, non incidere in dictam ſuſpenſionem, & conſequenter nec irregularem fieri, tenent Nauarr. *in man. cap. 27. num. 156. & in cap. accepta, oppoſit. 8. num. 34. de reſtit. ſpoliat. & conſ. 9. num. 3. de tempor. ordin. & conſ. 3. ſub num. 1. de ætate, & qual.* Henriq. *in ſumma lib. 13. cap. 38. §. 1. in fine*, Salzed. *d. cap. 26. verſ. primò quòd diſpoſitio*, Sanch. *de matrimon. lib. 7. diſp. 30. prope fin.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 32. tract. 2. num. 70.* Fr. Ludouic. Miranda *d. q. 39. art. 6. in fine.* Ego ipſe *d. allegat. 16. num. 17.* Bonacin. *d. puncto 1. num. 3.* Portel. *in addit. ad dubia regul. verbo Ordines ſacri, num. 2.* Hieron. Roderic. *d. reſol. 106. num. 27.*

9. Suſpenſionem in Bulla Pij V. comminatam contra recipientes ſacros Ordines ante legitimam ætatem incurrunt ſolum vbi id fecerint cum lethali culpa.

10. Sic etiam illum qui bona fide ſuorum parentum ante legitimam ætatem Ordines ſacros ſuſcepit, non affici pœna ſuſpenſionis, reſoluunt Quarant. *d. verbo Ordo, verſ. quibus ſic ſpecialiter*, Bonacin. *de Sacram. diſp. 8. quæſt. vnica, puncto 5. num. 13. verſ. verùm*, Vgolin. *d. cap. 26. §. 6. n. 5. verſ. excipitur tamen primò*, Bellet. *d. tit. de diſciplina clericali, § 5. num. 60.* Ego ipſe *d. alleg. 16. num. 20.* Ac proinde huiuſmodi ante legitimam ætatem ad ſacros Ordines promotum ſi celebrauerit credens id ſibi licere, irregularitatem non incurrere, tenent Couarr. *in d. Clement. ſi furioſus, p. 1. §. 2. num. 4.* Bellet. *d. §. 5. num. 59.* Ludouic. Miranda *d. q. 39. art. 10. in fine*, Hieron. Roder. *d. loco num. 14.*

10. Ordines ſacros ſuſcipiens ante legitimam ætatem ex bona fide parentum, ſuſpenſionem non incurrit.

11. An clericus promotus mala fide ad Ordinem ſacrum ante ætatem poſſit beneficiis priuari, vide Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſol. 105.*

11. Clericus promotus mala fide ad Ordinem ſacrum ante ætatem an poſſit beneficiis priuari.

12. *Regulares quoque nec in minori ætate, &c.*] Regulares virtute ſuorum antiquorum priuilegiorum non poſſe ordinari ante legitimam ætatem præſcriptam in hoc decreto, aſſerunt Fr. Emman. *quæſt. regul. tom. 3. q. 23. art. 6. & 8. & in addit. ad ſumm. tom. 4. cap. 77. concl. 1.* Sayr. *de cenſur. lib. 6. cap. 12. num. 14. & 15.* Vgolin. *de officio Epiſcopi, cap. 20. §. 1. n. 1.* Ludou. Miranda *d. q. 39. art. 1.* vbi ſubdit ſe neſcire de aliqua conceſſione, quæ id concedat Regularibus poſt Trid. Conc. Portel. *in dubijs regul. verbo Ordines ſacri, num. 1.*

12. Regulares virtute ſuorum antiquorum priuilegiorum non poſſunt ordinari ante legitimam ætatem.

13. Ante legitimam ætatem temere ordinatum à ſuſpenſione abſolui prius neceſſe eſſe, quàm Ordinum exercitio ſe immiſceat, nec ſufficere attingere, ſeu peruenire ad ætatem requiſitam, vt ſine præfata ſuſpenſione ſolemniter adminiſtret, reſoluunt Hieronym. Roderic. *d. reſol. 106. num. 14.* Bonacin. *de ſuſpenſionibus in particulari, diſp. 3. quæſt. 1. puncto 1. num. 12.*

13. Ordinatus temere ante legitimã ætatem à ſuſpenſione prius abſolui debet, quàm Ordinum exercitio ſe immiſceat.

14. Suſpen

Digitized by Google

14. Suſpenſio incurſa ob Ordines ſacros ſuſceptos ante ætatem poteſt tolli ab Epiſcopo poſt ſufficientem emendationem & punitionem.

14. Suſpenſionem autem huiuſmodi tolli poſſe ab Epiſcopo poſt ſufficientem emendationem,& punitionem, quia in d.Bulla Pij II. non reperitur reſeruata, tradunt Soar.*tom.5.de cenſur.diſp.31.ſect.1.num.32.* Hieron. Roder. *d.reſol.106.num.26.in med.* Bonacin. *d.puncto 1.num.11.* Idem poſſe Prælatos Regulares reſpectu ſuorum ſubditorum,reſoluunt Henriq. *in ſum.lib.14.cap.20.§.3.* Ludou. Beia *reſp.caſuum conſcient.part.4. caſu 37.verſ.aduertendum*, Portel.*verbo Ordines ſacri,num.14.* Hieronym. Roder.*d.reſol.106.num.26.*

15. Abſolutus per Epiſcopum à ſuſpenſione contracta ob ſuſceptionem Ordinum ante legitimam ætatem, non poteſt ante illam in præfatis Ordinibus miniſtrare.

15. Illum, qui ab Epiſcopo, vel ab alio abſolutus fuit à ſuſpenſione contracta ob ſuſceptionem Ordinum ante legitimam ætatem,non poſſe ante illam in præfatis Ordinibus miniſtrare, non defectu ſuſpenſionis, quam præſuppono ablatam fuiſſe, ſed ob irregularitatem ex defectu ætatis in qua Epiſcopus non diſpenſat:referunt deciſum Garc.*de benef.p.2.cap.5.num.51.*Bonacin.*d.puncto 1.num.13.verſ.ſecundo.*

Subdiaconi ordinentur ſperantes ſe continere poſſe diebus feſtiuis, quibus Altari miniſtrauerint,communionem ſumant,annus ſit elapſus ante promotionem ad Diaconatum,Ordines ſacri duo nulli conferantur eadem die.

CAPVT XIII.

1. Doctores de materia cap.agentes.

1. VIde Salzed.ad Bernard.*in pract.cap.25.lit.D.* Petr.de Ledeſma *in ſumm.p.1.de Sacrament.*vbi de ſacrament.Ordinis,*cap.8.concl.*11. Franc.Leon.*in theſauro fori eccleſ.p.1.cap.4.num.29.* Bellet. *diſquiſit.cleric. p.1. tit.de diſcipl.cleric. §.4. num.21. in fine*, Fr.Ludouic.Miranda *in man. Prælator.tom.1.quæſt.38.art.6.& 7.*Nouar.*in ſingul.canon.concl.*78.Hieron. Roder.*in compendio quæſt.regular.reſol.106.num.20.cum ſeqq.*metipſum *de officio,& poteſt.Epiſcopi,p.2.alleg.*18.& alios in diſcurſu citatos.

2. Ordinatus ſacris Ordinibus tenetur ex proprio voto nõ expreſsè,ſed facto ipſo, & tacitè emiſſo ad ſeruãdum caſtitatem per Eccleſiæ præceptum.

2. *Qui ſperent Deo auctore ſe continere poſſe.*]Ordinatum ſacris Ordinibus teneri ex proprio voto non expreſsè, ſed facto ipſo & tacitè emiſſo ad ſeruandam caſtitatem per Eccleſiæ præceptum, non autem ex obligatione conſurgente immediatè ex conſtitutione Eccleſiæ,tenent gloſ. *verbo continentiam,in c.coniugatus,de conuerſ.coniug.*Dominic.*in cap.vnic.de voto,lib.6.num.5.*& *ibi* Franc.*num.1.notab.4.* Hoſt.*in cap.cùm olim.de cleric. coniug.num.1.* vbi Abb.*num.4.* Card.*in fine*, & Immol.*num.7.* S.Thom.*in 4.diſt.37.quæſt.1.art.1.in corpore*, Gutier. *lib.2.canon.cap.7.num.2.* D.Barboſ.*in rub.ff.ſoluto matrim.p.2.num.100.* Ægid.de Coninck *de Sacrament. tom.2. diſp.20. dub.13.* Piaſec. *in praxi Epiſcop.p.1. cap.1. num.53.* Sanch. *de matrimon. lib.7. diſp.27. num.10.* Campan. *in diuerſ.iuris canon. rub.7. cap.3.num.22.* Vazq *tom.3.in 3.p. diſp.248. cap.1. cum ſeq.* Soar. *tom.3.de Relig.lib.9.cap.16.cum ſeq.* Paul. Laymann *in Theolog.morali,lib.5 tract.9. cap.10.num.1.*

3. Contra Dec. *in cap.at ſi clerici, in princip. num.235. verſ.tertio, de iudic.*Bonifac.*in Clement.vnic.num.fin. de conſanguin. & affin.* Paleoth. *de nothis*

Digitized by Google

nothis,& ſpur.cap.16.num.15. Balthaſ. Magol. *in tract de his quæ vi, cap.8. §.2.num.26.* Valent. *tom.4.tract.de ſacram.Ordinis,diſp.9.q.5.puncto 5.§.1. paulo poſt princip.* exiſtimantes eam continentiæ obligationem non eſſe ex voto,ſed ex Eccleſiæ ſtatuto.

4. *At litteris,*&c.]In Religioſis non requiri tantam litterarum peritiam,quantam in clericis ſecularibus,& poſſe Epiſcopos ſacris initiare monachos ritè legentes, & cantantes, dummodo ſciant, & intelligant neceſſaria,& eſſentialia,quæ communiter ſcire ſolent Sacerdotes celebrantes,tenent Fr.Emman.*quæſt.regul.tom.1.q.24 art.7.*Portel.*in addit.ad dubia regularia,verbo Ordines ſacri,n.1.* Villalob.*p.1.ſum.tract.11.diffic.11. n.5.*Hieron.Roder.*d.reſol.106.num.24.& reſol.52.num.22.*

4. Religioſi non tenentur habere tantam litterarum peritiam, quantam clerici ſeculares.

5. *Promoti ad ſacrum Subdiaconatus Ordinem*, &c.] Vide Vgolin. *de officio Epiſcopi,cap.26.§.27.*Carol.de Graſſis *de effectib.clericalib.in prælud. num.326.cum ſeqq.* Ludouic. Miranda *in man.Prælator.tom.1.q.38. art.6. concl.3.*Molfeſ.*in ſumma Theolog moral.tract.2.cap.1.num.55.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ.tract.2.cap.2.q.14.& 15.*metipſum *de officio,& poteſt.Epiſcopi,p.2.alleg.18.à princ.*

5. Subdiaconi ſi per annum ſaltem in eo Ordine non ſint verſati,ad altiorē aſcendere non permittantur, niſi,&c.

6. Interſtitia non eſſe mathematicè computanda, ſed eccleſiaſticè, & iuxta ritum Eccleſiæ, videlicet ab vna Quadrageſima ad aliam, à Pentecoſte ad Pentecoſtem, quamuis inter primam & ſecundam Pentecôſtes feſtiuitatem nondum ſint elapſi duodecim menſes, reſoluunt deciſúmque referunt Hieronym. Sorbo *in compendio priuileg.mendicant. verbo Ordines ſacri,verſ.circa id,* Quarant.*in ſumma Bullarij,verbo Ordo,in fine,* Fornar.*de ſacram.Ordinis,cap.3.n.4.* Zerol. *in praxi Epiſcop.p.1.verbo Ordo,§.4.circa med.* Vgolin. *d.cap.26.§.27.num.6.* Campan.*in diuerſ.iuris canon. rub.6. cap.3. num.12.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. poſt reſol.276. in notabil. de materia ſacramenti Ordinis, verſ.quoad*, Bonacin. *de Sacrament.diſp.8.q.vnica,puncto 5.num.33. & de ſuſpenſionib.in particulari, diſp.3.q.1.puncto 4.§.2.num.6.*Ego ipſe *d.p.2.alleg.18.num.2.*

6. Interſtitia nō ſunt mathematicè cōputanda, ſed eccleſiaſticè, & iuxta ritum Eccleſiæ.

7. *Niſi aliud Epiſcopo videatur.*] Diœceſano ſcilicet ordinandi; illi enim ſpectare in interſtitiis diſpenſare, non verò ordinatori, qui cum litteris dimiſſoriis ſubditos alienos ordinat, niſi hoc ei in eiſdem litteris expreſsè concedatur, reſoluunt Mart.*de iuriſdict.p.2.cap.9.num.14.* Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.2.cap.1.num.11.pag.29.*Carol.de Graſſis *in dictis prælud.num.339.* Fr.Ludouic.Miranda *d.tom.1.q.38. art.7. concl.2.* Ego ipſe *d.alleg.18.num.9.*

7. Diœceſano ordinandi ſpectat in interſtitiis diſpenſare, non verò ordinatori.

8. Facultatem remittendi interſtitia Epiſcopo conceſſam ex cauſis comprehenſis *in hoc cap.& in cap.antecedenti,* tranſire in Capitulum,ſeu eius vicarium Sede vacante, tradunt Quarant. *in ſumma Bullarij, verbo Capitulum, verſ.quæro decimò.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.715.& 561.in 1.edit.* aliàs *reſol.606.& 483.num.6.in 2.edit.* Nouar. *in ſing.canon.concl.78.num.3.* Bonacin.*d.diſp.3.q.1.puncto 4.§.2.num.5.* Et in ſpecie de vicario Capituli Sede vacāte loquentes pariter deciſum referunt Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.1.tit.18.l.7.de Epiſcopis,n.57.*Mart.*de iuriſdict.p.2.cap.9.n.13.*Carol.de Graſſ.*de effectib.cleric. in prælud.n.339.in fine;*ego ipſe *d.alleg.18.num.6.*

8. Interſtitia remittēdi facultas Epiſcopo conceſſa tranſit in Capitulum, ſeu eius vicarium Sede vacante.

9. Epiſcopus diſpenſare poteſt cum Religioſis in interſtitiis ex cauſa ſibi per atteſtationem ſuorum ſuperiorum manifeſta.

9. Epiſcopum quoque diſpenſare poſſe cum Religioſis ex cauſa ſibi per atteſtationem ſuorum ſuperiorum manifeſta, reſoluunt, deciſúmque referunt Hieron. à Sorbo *d. verbo Ordines ſacri, verſ. quoad ſecundum*, Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 3. *q.* 24. *art.* 3. *& in explicat. Bullæ Cruciatæ, ad fin.* Ioan. Bapt. Confett. *in collect. priuil. fol.* 136. Menoch. *de arbitr. caſu* 564. Petr. de Ledeſma *in ſum. p.* 1. *de Sacram.* vbi de ſacrament. Ordinis, *cap* 8. *verſ. la difficuldad*, Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *cap.* 1. *num.* 50. Proſper de Auguſtino *in addit. ad Quarant. verbo Ordo. prope fin.* Henriq *in ſum. lib.* 10. *cap.* 23. §. 4. *in commento lit. L.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 561. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 483. *n.* 5. *in* 2. *edit.* Homob. de Bonis *d. tract.* 2. *cap.* 2. *quæſ.* 15. *in fine*, Vgolin. *de officio Epiſcopi, cap.* 20. §. 1. *num.* 2. *& c.* 26. §. 27. *num.* 3. Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 8. *q. vnica, puncto* 5. *num.* 34. *& de ſuſpenſionib. in particulari, diſp.* 3. *q.* 1. *puncto* 4. §. 2. Ludou. Miranda *d. q.* 38. *art.* 7. *concl.* 1. Portel. *in dubijs regularib. verbo Ordines ſacri, num.* 5. Villalob. *in ſumma, p.* 1. *tract.* 11. *diffic.* 12. *num.* 4. *cum ſeqq.* Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regul. reſol.* 106. *num.* 20. Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis, tract.* 2. *c.* 1. *n.* 56. vbi refert deciſum debere Epiſcopos ſe cōformare cum ſupplicatione ſuperiorū Regularium, quia ad ipſos ſuperiores ſpectat prouidere, & iudicare circa vtilitatem, & neceſſitatem Eccleſiarum ſuarum.

10. Diſpenſare tacitè videtur Epiſcopus in interſtitiis ſi aſſumat aliquem ſcienter intra anni curriculum ad Ordines.

10. Epiſcopum aſſumentem aliquem ſcienter intra anni curriculum ad Ordines, tacitè videri in interſtitiis cum eo diſpenſare, reſoluunt Maiol. *de irregular. lib.* 3. *cap.* 24. *n.* 14. Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.* 25. *verſ. opportunè*, Menoch. *d. caſu* 563. *num.* 10. Carol. de Graſſis *de effectib. clerical. in prælud. num.* 342. Vgolin. *d. cap.* 26. §. 27. Molfeſ. *d. tract.* 2. *cap.* 1. *num.* 22. Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. p.* 1. *tract.* 2. *cap.* 2. *quæſ.* 15. Bonacin. *d. diſp.* 3. *q.* 1. *puncto* 4. §. 2. *num.* 7. Ego ipſe *d. alleg.* 18. *num.* 8.

11. Epiſcopus non ſeruatis interſtitiis ordinans ſubditum nullam pœnam incurrit.

11. Epiſcopum non ſeruatis interſtitiis ordinantem ſubditos nullam pœnam incurrere, aſſerunt Nauarr. *conſ.* 4. *num.* 1. *de tempor. ordin. in nouis*, Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 483. *num.* 7. *in* 2. *edit.* Bonacin. *d. diſp.* 3. *q.* 1. *puncto* 4. *num.* 1. Ego ipſe *d. alleg.* 18. *num.* 11.

12. Ordinatus non ſeruatis interſtitiis nullam ipſo iure incurrit cenſuram, vel irregularitatem.

12. Nec ſic ordinatum aliquam ipſo iure contrahere cenſuram, vel irregularitatem, cùm neque à Concilio Trident. neque à iure aliqua talis pœna ei impoſita ſit, qui non ſeruatis temporum interſtitiis ordinatur, quamuis ab Epiſcopo ſuſpendi, & aliis pœnis ob canonis tranſgreſſionem puniri poſſit, tradunt Nauarr. *d. conſ.* 4. Soar. *tom.* 5. *de cenſur. diſp.* 31. *ſect.* 1 *num.* 43. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo Ordo*, §. 8. *& p.* 2. *eod. verbo*, §. 5. Piaſec. *in ſimili praxi p.* 1. *cap.* 1. *num.* 50. *verſ. nullam*, Sayr. *in floribus deciſ. ſub tit. de temporib. ordinat. deciſ.* 56. Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. part.* 3. *collect.* 576. Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 8. *quæſt. vnica, puncto* 5. *num.* 35. *& de cenſur. diſp.* 3. *q.* 6. *puncto* 5. *num.* 7. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 6. *cap.* 3. *num.* 13.

13. Duo Ordines ſacri non eodem die etiam Regularibus conferantur.

13. *Duo ſacri Ordines non eodem die*, &c.] Vide Rebuff. *in praxi benefic. p.* 2. *tit. de clericis ad ſacros Ordines malè promotis*, *gloſ.* 1. *num.* 18. Gambar. *de officio Legati à latere*, *lib* 2. *num.* 264. Henriq. *in ſumm. lib.* 6. *cap.* 10. §. 3. *litt. Q & lib.* 13. *cap.* 38. *in fine*, Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.* 3. *quæſt.* 23. *art.* 4. *& q.* 24. *art.* 3. *&* 5. Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.* 1. *c.* 4. *num.* 29.

&

& p.3.cap.8.num.50. Piaſec. *d.cap.1.num.50.verſ.huc ſpectat,* Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Ordo* 3. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.6. cap.2.num.20.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælator. tom.1. quæſt.38. art.5.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit.lib.30. tract.2. n.189.* Alzed. *in praxi Epiſcop. p.2. cap.5. num.27.* metipſum *d p.2. alleg.14. num.* 10. latè Bonacin. *de ſuſpenſion. in particulari diſp.3. quæſt.1. puncto 4.§.1. per tot.* vbi *num.6.* reſoluit Ordines ſacros non poſſe niſi de licentia Papæ eodem die conferri.

14. Epiſcopum plures ſacros Ordines vni conferentem eodem die ſuſpendi à collatione Ordinum, donec à Papa diſpenſetur, probat *cap. litteras veſtras,& cap.dilectus filius, ad fin. de tempor. ordinat.* Mari. Alter. *de cenſur. tom. 2. diſput. 10. cap. 4. col. 10. queſ. 2.* Bonacin. *d. puncto* 4. *§.1.num.4.* 14. Epiſcopus plures ſacros Ordines vni conferens eodem die ſuſpenditur à collatione Ordinum donec à Papa diſpenſetur.

15. Suſcipientem verò abſque diſpenſatione Papæ à poſteriori illegitimè ſuſcepto ſuſpenſum eſſe per *d.cap.litteras,* reſoluunt Nauar. *in man.cap.25.num.71.& cap.27.num.241.* Gutier. *lib.1.canon.c.26. num.31.* Soar. *tom.5.de cenſur.diſp.31. ſect.1.num.41.* Mar. Alter. *d.cap.4.col.4. cum ſeqq.* Ego ipſe *d.alleg.14.num* 11. Bonacin. *d.puncto 4.§.1.n.1.& 5.* vbi *n.7.* ſubdit diſpenſationem ſuſpenſionis contractæ ab eo, qui plures ſacros Ordines, aut minores cum ſubdiaconatu eodem die recepit, eſſe Summo Pont. reſeruatam, & excipit caſum quando ſic ordinatus Religionem ingreſſus eſt, & peracta pœnitentia laudabiliter in Religione vixit, quia tunc Abbas, & Epiſcopus diſpenſare poterunt. 15. Ordines plures vno die ſuſcipiens abſque Papæ diſpenſatione ſuſpenditur à poſteriori illegitimo ſuſcepto.

Ordinandi ſunt Presbyteri, qui annum egerint in exercitio Diaconali, & ſint tales, qui nouerint docere cæteros, & miniſtrare Sacramenta caſtis moribus bonorum operum, & dent exemplum, & vitæ monita, ordinati frequenter Miſſam celebrent. Quidam promoti per ſaltum diſpenſabiles ab Epiſcopo.

CAPVT XIV.

1. VIde Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.1. q.38. art.6. concl.3.* vbi ait procedere in Regularibus, Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regular. reſol.106.n.22.& 23.* metipſum *de iure eccleſ. lib.1. cap.34. de Presbytero, verſ. Ordinandus.* 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Ob Eccleſiæ vtilitatem ac neceſſitatem.*] In interſtitio anni requiſito ad aſcendendum à Diaconatu ad Presbyteratum non licere Epiſcopo diſpenſare, niſi neceſſitas ſimul, & Eccleſiæ vtilitas concurrat, quia id importat particula illa, *ac*, quæ eſt coniunctiua, reſoluunt Fr Emman. *quæſt. regul. tom.3. q.24. art.6.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.26.§.27. num.3.* Ludou. Miranda *d.tom.1. q.38. art.8. concl.4.* Bonacin. *de Sacram. diſp.8.q.vnica puncto 6 num.2.& de ſuſpenſion. omnibus in particulari diſp.3. q.1. puncto 4. §.2. num.4. verſ. ego reſpondeo,* Villalob. *in ſum.p.1.tract.11.* 2. Diſpenſare non licet Epiſcopo in interſtitio requiſito ad aſcendendum à Diaconatu ad Presbyteratum niſi neceſſitas ſimul, & Eccleſiæ vtilitas concurrat.

 diffic.12.

Digitized by Google

*diffic.*12.*n.*3. Hieron. Roderic. *d.reſolut.*106. *n.*22. vbi *n.*23. ſubdit tunc iudicandam eſſe vtilitatem Eccleſiæ ſufficientem ad diſpenſandum quando pauci miniſtri exiſtunt, & tunc adeſſe neceſſitatem, quando non ſolùm habentur pauci Eccleſiæ miniſtri, ſed etiam quando deficiunt idonei, & non idonei, additque hanc neceſſitatem, & vtilitatem moraliter debere penſari, non enim in puncto indiuiſibili conſiſtunt, ſed recipere debent eam latitudinem, quæ in aliis rebus moralibus ad arbitrium boni viri attendi ſolet.

3. Sed non requiritur ordinaria.

3. Vnde non requiri cauſam vtilitatis, & neceſſitatis ordinariam, aut publicam, quia Conc. in præſenti remittere videtur hoc negotium arbitrio, & prudentiæ Epiſcoporum poſita vtilitate Eccleſiæ, & neceſſitate, quam Epiſcopus iuxta circumſtantiam loci, & temporis, aut iuxta conditionem perſonæ ſufficientem iudicauerit, tradunt Sorb. *in compend. priuileg. verbo Ordines ſacri, ſub fin.* Menoch. *de arbitr. caſu* 427.*num.*30. Fr. Emman. *d. q.*24.*art.*7. quos refert & ſequitur Bonacin. *d.puncto* 6.*n.*2.

4. Presbyteri curam animarum habentes tenentur per ſe, vel per alios celebrare ſingulis ſaltem diebus Dominicis, & feſtis ſolemnibus.

4. *Curet Epiſcopus vt ij ſaltem diebus Dominicis*, &c.] Presbyteros curam animarum habentes teneri per ſe, vel per alios celebrare ſingulis ſaltem diebus Dominicis, & feſtis ſolemnibus, quibus opus eſt vt ſatisfaciant muneri ſuo, aſſerunt Nau. *in man.c.*25.*n.*135. Fr. Emman. *in ſum. tom.*1.*c.*252.*n.*1. Spin. *in ſpeculo teſtam.gloſ.*3.*princ.n.*63. Iacob. de Graff. *in aureis deciſ.p.*1.*lib.*2.*c.*39.*n.*7. Azor. *inſtit. moral.p.*1. *lib.* 10.*c.*24. *q.*2.*&* 3. Bonacin. *de Sacrament. diſp.*4. *q.vlt.puncto* 7.*n.*3. Homobon. de Bonis *de examine eccleſ.p.*1.*tract.*4.*c.*14.*queſ.*133. Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract.*3.*c.*14.*n.*16. Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.*2. *alleg.*24. *n.*22.*& de officio, & poteſt. parochi cap.*11.*n.*5.

5. Ordines per ſaltum ſuſcipiens incurrit ſuſpenſionem ab executione ſuſceptorum, & miniſtrãdo fit irregularis.

5. *Cum promotis per ſaltum*, &c.] Suſcipientem Ordines per ſaltum incurrere ſuſpenſionem ab executione ſuſceptorum, & miniſtrando fieri irregularem, reſoluunt Abb. *in c. vnic.n.*4. *&* 5. *de clerico per ſaltum prom.* vbi Hoſt. *n.*4. Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.*24. *lit.C.* Nau. *in man. c.*27.*num.*242. Henriq. *in ſum. lib.*13.*c.*35. *prope fin.lit.P.* Tolet. *in inſtruct. Sacerd.lib.*1.*c.*71. Fr. Emman. *in ſum.tom.*2.*cap.*17.*à num.*7. Soar. *de cenſur. diſp.*31.*ſect.*1.*à n.*44. Auil. *in ſimili tract.p.*7. *diſp.*9. *dub.*2. Mar. Alter. *eod. tract.tom.*2.*diſp.*10.*c.*5.*verſ.verum tota difficultas, & verſ. reſpondeo*, Bonacin. *eod.tract. de cenſur. diſp.*7.*q.*3. *puncto* 4.*n.*5.*& de ſuſpenſion. omnibus in particulari, diſp.*3. *q.*1. *puncto* 2.*n.*1. Filliuc. *in queſt.moral. tract.*17.*c.*5.*q.*8. *num.*92. Ego ipſe *d.p.*2.*alleg.*47.*n.*1. Campan. *in diuerſ.iuris canon. rub.*10. *cap.vnico n.*4.

6. Ordinatus per ſaltum eſt ſuſpenſus tantùm ab eo Ordine quem per ſaltum ſuſcepit.

6. Ordinatum per ſaltum eſſe ſuſpenſum tantùm ab eo Ordine, quem per ſaltum ſuſcepit, & ita miniſtrando effici irregularem, non autem ab vſu Ordinum inferiorum quos legitimè ſuſceperat, tenent Henriq. *in ſum. lib.*14. *cap.*6. §.3. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 318. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 276. *num.*2. *in* 2. *edit. & in deciſ. Curiæ Archiep.Neapol. p.*4.*deciſ.*150.*num.*8. Mar. Alter. *d.c.*5. *verſ.hac ſuppoſita*, Bonacin. *de ſuſpenſionib.in particulari diſp.*3. *q.*1. *puncto* 2.*n.*10. Ego ipſe *d.alleg.*47.*num.*10.

7. Epiſcopus

7. *Epiſcopus ex legitima cauſa poſſit diſpenſare.*] Epiſcopum poſſe diſpenſare cum promotis per ſaltum, ſiue aliquo ſacrorum Ordinũ omiſſo, ſiue omnibus, ſi non miniſtrauerint, tradunt Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcopis num.* 53. *verſ. item,* Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract.* 2. *cap.* 3. *num.* 26. Bonacin. *d. puncto* 2. *ex n.* 12. Mari. Alter. *d. diſp.* 10. *cap.* 5. *verſ. hoc in loco*, vbi intelligit ſiue ſcienter, ſiue ignoranter fuerint ita promoti, ego ipſe *d. p.* 2. *alleg.* 47. *num.* 6. *&* 7.

7. Diſpenſare poteſt Epiſcopus cum promotis per ſaltum ſiue aliquo ſacrorum Ordinum omiſſo, ſiue omnibus, ſi non miniſtrauerint.

8. Facultatem à Concilio in præſenti conceſſam diſpenſandi cum promotis per ſaltum non operari vt ordinatus aſcendat ad ſuperiorem Ordinem antequam inferiorem omiſſum recipiat, ſed vt diſpenſari poſſit cum illo ad recipiendum Ordinem omiſſum, & deinde' ad miniſtrandum in ſuſcepto per ſaltum, atque ad ſuperiorem aſcendendum, tenent Mari. Alter. *d. c.* 5. *verſ. probatur ſecundò,* Campan. *d. cap. vnico num.* 6. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. deciſ.* 150. *n.* 10. *p.* 4. Ego ipſe *d. alleg.* 47. *n.* 12.

8. Facultas Concilij in præſenti diſpenſandi cum promotis per ſaltum quid operetur.

9. *Si non miniſtrauerint.*] Apoſtolica indigere diſpenſatione qui in Ordinibus per ſaltum ſuſceptis miniſtrauerit, hoc eſt, qui functiones Ordinis per ſaltum ſuſcepti, aut prætermiſſi exercuerit, ex hoc loco colligunt Maiol. *de irregul. lib.* 4. *c.* 12. *n.* 2. Salzed. ad Bernard. *c.* 24. *lit. D.* Sayr. *de cenſur. lib.* 4. *c.* 14. *n.* 26. Mari. Alter. *d. c.* 5. *verſ. hoc in loco,* Filliuc. *in quæſt. moral. tract.* 17. *c.* 5. *n.* 92. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiepiſcop. Neapol. deciſ.* 150. *n.* 5. *p.* 4. Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract.* 12. *c.* 3. *q.* 15. *reſol.* 5. Bonacin. *de ſuſpenſion. in particulari diſp.* 3. *q.* 1. *puncto* 2. *n.* 12. Ego ipſe *d. alleg.* 47. *n.* 8.

9. Diſpenſatione Apoſt. indiget qui in Ordinibus per ſaltum ſuſceptis miniſtrauerit.

10. Et procedere non ſolùm cùm quis ad ſacros aſcendit per ſaltum, & in eis miniſtrauit, ſed etiam ſi ad minores, deciſum referunt Campan. *d. cap. vnic. num.* 6. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. p.* 4. *deciſ.* 108.

10. Procedit etiam cùm quis per ſaltum aſcendit ad minores Ordines, & in eis miniſtrauit.

Nullus, etiam Regularis, ſine approbatione Epiſcopi poteſt confeſſiones ſecularium etiam Sacerdotum audire.

CAPVT XV.

1. VIde Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 1. *quæſt.* 59. *art.* 1. *& in explicat. Bullæ Cruciatæ, fol.* 80. Vaſq. *in* 3. *p. tom.* 3. *diſp.* 219. *num.* 55. *& ſeq.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo Confeſſores*, Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 1. *num.* 169. Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.* 1. *quæſt.* 45. *art.* 6. 9. *&* 11. Sanch. *de matrim. lib.* 3. *diſp.* 32. *num.* 62. Beller. *diſquiſit. clerical. p.* 1. *tit. de diſciplina cleric.* §. 4. *num.* 42. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 1. §. 1. *n.* 10. *cum ſeqq.* Campan. *in diuerſ. iuris canonic. rub.* 12. *cap.* 13. *num.* 55. *cum multis ſeqq.* Coriolan. *de caſibus reſeruatis p.* 1. *ſect.* 2. Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo abſolutio, differ.* 1. *& verbo nullitas differ.* 5. Fernandez *in examine Theolog. moralis p.* 3. *cap.* 6. §. 9. *num.* 16. *cum ſeqq.* Homobon. de Bonis

1. Doctores de materia cap. agentes.

de examine eccleſ.tract.2.cap.3.quaeſ. 28. latè Iul.Lauor. *de Iubil. & Indulgent.p.1.c.21.num.57.cum ſeqq.* Aloyſ. Ricc. *in deciſ.Curiæ Archiep.Neap. p.2.deciſ.146.& p.4.deciſ.22.* Vincent.Filliuc.*in quæſt.moralib.tract.7.cap.8.* latè & eleganter Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta præc.2.lib.7.cap.2. num.38.cum multis ſeqq.* Nouar.*in ſingul.Canon.concl.68 & 69.* Peregrin.*in comment ad conſtit. cleric. Regul.p.1. cap.5.* Portel.*in dubiis regularib.verbo Confeſſores.* Villalob. *in ſum. p.1. tract.9.diffic.53.* Paul. Laymann *in ſum. Theolog. moral.lib.5. tract.6. cap.10. & 11.* Hieron. Roderic. *in compendio quæſt regul.reſol.31.* Bartholom. Gauant. *in man.Epiſcop.verbo Confeſſarius à num.6.* Aldan. *in compendio canonic. reſolut. lib. 1.tit.13.* Sell. *in ſelectis canon.cap.14.* metipſum *de officio,& poteſt. Epiſcopi p.2.alleg.25.*

2\. Confeſſiones etiã ſecularium clericorum nullus audire poteſt niſi ſit ab Epiſcopo approbatus.

2\. *Nullum*, &c.] Secularium etiam clericorum confeſſiones nullum audire poſſe, niſi ſit ab Epiſcopo approbatus, per hoc decretum aſſerunt Vaſq. *tom.3.diſp.219.num.55.cum ſeqq.* Soar.*tom.4.diſp.28.ſect.5. & 6.* Chamerot. *de Sacrament.tract.7.de confeſſ.dub.12.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit.lib.1.num.169. cum ſeqq.* Sanch.*de matrim.lib.3.diſp.29. num.13.* Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præc.2. lib.7. cap.1.à n. 14.* Ego ipſe *d.alleg.25.n.1.*ſecundùm Lugdunen.impreſſ.

3\. Quamuis ſit Doctor, Lector, &c.

3\. Quamuis ſit Doctor, Lector, Licentiatus in ſacra Theologia, vel iure Canonico, famoſúſque Prædicator, de cuius ſcientia per publicam facti,& doctrinæ euidentiam, adhuc illum comprehendi ſub hoc decreto, tenerique approbationem petere ab Epiſcopo,tenent Soar. *d. diſp.28.ſect.4.num 3.* Henriq. *lib.3. de pœnit. cap.6.§.2.* Menoch.*de arbitr. caſu 465.* Fr. Emman. *in explicat. Bullæ Cruciatæ §.9. num.4. in fine*, Gutier. *Canonic.lib.1. cap.6. num.9.* Ægid.de Coninck *de Sacrament.tom.2. diſp.8.dub.7. num.49.* Fagundez *d.lib.7. c.2.n.68. cum ſeqq* quos refero *d. alleg.25.num.14.*

4\. Confeſſiones inualidè audit non approbatus.

4\. Vnde non approbatum inualidè confeſſiones audire reſoluunt Paul.Santor. *de caſibus Papalib.& Epiſcop.c.1.num.28.* Sanch. *de matrim. lib.6. diſp.38.num.20.* Ægid.de Coninck *d.diſp.8.num.49.* Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.2. cap.1.num.9.pag.92.* Coriolan. *de caſibus reſeruatis p.1.ſect.1. art.20.num.2.* Ioan. Capeauil. *in ſimili tract. cap.3. quæſ.1.* vbi refert ſic fuiſſe deciſum de anno 1580. ad petitionem examinatorum diœceſis Leodien. Aloyſ.Ricc.*in deciſ. Curiæ Archiepiſcop.Neapolit. p.4. deciſ.22. num.2.*

5\. Confeſſus ignoranter Confeſſario non approbato, quid facere debeat.

5\. Illum verò, qui Confeſſario non approbato ignoranter confeſſus fuerit,ob fidem,quam habuit in Sacramento quoad Deum eſſe abſolutum, & ſi deinde ſciuerit illum non eſſe approbatum, vel requiri approbationem, teneri reiterare confeſſionem, aſſerunt Molfeſ. *in ſum. Theolog. moral.tract.7.cap.13.num.10.* Coriolan. *d.p.1. ſect.2.art.19. num.3. & 4.* & deciſum refert Ioan. Valer. *d.verbo nullitas differ.5. num.2.*

6\. Regulares indigẽt approbatione Epiſcopi illius diœceſis, quam habitant, cum ſecularium tantùm quamuis Sacerdotum peccata audire cupiunt.

6\. *Etiam Regularem.*&c.] Regulares indigere approbatione Epiſcopi illius diœceſis,quam habitant, cùm ſecularium tantùm quamuis Sacerdotum peccata audire cupiunt, tenent per hoc decretum Iacob. de Graff. *in aureis deciſion. p.1.lib.3.cap.5.num.109.* Piaſec. *in praxi Epiſcop.* p.2.

*p.2.cap.1.num.10.*Fr.Ludou.Miranda *d.q.45.art.8.in fine,* Vgolin.*de officio Epiſcopi cap.20.in princip.* Fagundez *d.præcept.2.lib.7. cap.2.n 13.* Hieron. Roder.*in compendio quæſt.regul.reſol.32.à num.1.* Ego ipſe *d.alleg.25.n.45.* ſecundùm Lugdunen.impreſſ.

7. At Epiſcopum non approbare Regulares in Confeſſarios, niſi à Prælatis ſuis ſaltem interpretatiuè illi exponantur, præſententúrque iuxta formam *Clement.dudum,§.ſtatuimus, de ſepultur.* tradunt Henriq. *in ſumm.lib.5.de pœnit.cap.6.§.6.* Fagundez *d.cap.2. num.33.* quam quidem Clement.quantum ad formam præſentandi Prædicatores, & Minores, non eſſe ſublatam per hoc decretum, aſſerunt Fr.Emman.*quæſt.regular. tom.1.q.59.art.2.& in addit.ad explicat.Bullæ Cruciatæ,§.9.num.30.*Fr.Ludouic.Miranda *d.q.45.art.6.* Hieron. Roder.*d.reſol.32. num.3.* Ego ipſe *d.alleg.25.ſub num.47.in fine.*

7.Regulares in Confeſſarios non approbat Epiſcopus niſi à Prælatis ſuis ſaltem interpretatiuè illi præſententur.

8. Confeſſiones ſecularium etiam Sacerdotum audire non poſſunt Ieſuiti, niſi ab Epiſcopis per examen, ſi illis videbitur neceſſarium, aut aliàs idonei iudicentur, & approbationem obtineant, vt per Sell.*d.c.14. num.3.*atteſtans ita fuiſſe deciſum ſub die 20 Iulij 1619.

8. Confeſſiones ſecularium etiam Sacerdotum audire non poſſunt Ieſuiti, niſi, &c.

9. *Confeſſiones ſecularium,*&c.] Non autem ſi eorundem Regularium, cùm ſatis ſit proprij ſuperioris Regularis approbatio; & ideo nullum poſſe audire confeſſiones Fratrum, niſi ſit à ſuperiore eorundem Fratrum approbatus cum iuriſdictionis conceſſione, tradunt Soar.*tom.4. diſp.28.ſect.1.num.4.& ſect.4. num.5. in princip.*Fr. Emman. *d.q.62.art.4.* Fr.Ludouic.Miranda *d.tom.1.q.45.art.11.concl.2.*Molfeſ.*in ſumma Theolog.moral. tract.7. cap.14. num.60.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. p.1.tract.5.cap.2.q.12.* Hieron.Roder.*d.reſol.31.n.21.* Ego ipſe *d.alleg.25. num.45.*

9. Confeſſiones Regularium Regulares approbati ſolum à ſuis ſuperioribus audire poſſunt.

10. Equites S.Ioannis Hieroſolymitani poſſe confiteri cum Regulari Sacerdote à ſuperiore tantùm ſuo approbato, ſicut poſſunt alij Regulares, tenent Sanc.*in pract.diſputat. cap.49. num.11. & 13.* Nouar. *in tract.de elect.& variat.fori,q.69.num.23.ſect.2. in vlt.impreſſ.* Aloyſ.Ricc. *in praxi,p.4.reſol.170.num.2.*

10. Equites S. Ioannis Hieroſolymitani poſſunt confiteri cum Regulari Sacerdote à ſuperiore ſuo tantum approbato.

11. Regulares Prælatos, ſiue alios Religioſorum Confeſſores poſſe abſque alia licentia, ſiue approbatione Epiſcoporũ audire confeſſiones ſecularium, qui ſunt de familia, & continui commenſales, non tamen illorum, qui tantùm deſeruiunt in monaſteriis, reſoluunt Fernandez *in examine Theolog.moral.part.3.cap.9.§.8.num.1.* Homobon.de Bonis *de examine eccleſ. tract.8. cap.2. q.7. in reſolut.* refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarræ, lib.2. tit.18. l.7. de Relig. num.53. & lib.4. tit.28.l 1.§.1.de confitendo ſemel in anno,num.10.*

11. Regulares Confeſſores à ſuis tantum ſuperioribus Regularibus approbati poſſunt audire confeſſiones ſecularium qui ſunt de familia, & continui commenſales.

12. Quando tempore Iubilæi cuilibet tam ſeculari, quàm Regulari facultas eligendi quemcunque idoneum Confeſſorem conceditur, non eſſe integrum ipſi Regulari extra Religionem confiteri ex decreto Clementis VIII. reſoluunt Ludou. Miranda *in man.Prælat.tom.2.q.24. art.15.* Vgolin.*de officio Epiſcopi,cap.7.§.2.* Homobon.de Bonis *d.tract.5. cap.2.quæſ.13.* Villalob. *in ſum.p.1.tract.9.diffic.59.n.2. cum ſeqq.* Hieron. Roder.*d.reſol.31.num.26.* Molfeſ. *d.tract.7.cap.16.num.26.* vbi ait ſæpe fuiſſe

12. Regulari non licet extra Religionẽ cõfiteri tempore Iubilæi, quo conceditur etiam Regulari facultas eligẽdi quemcunque idoneum Confeſſorem.

fuiſſe deciſum quòd nunquam Religioſi vti poſſunt Bullis Iubilæi, aut Cruciatæ quoad effectum eligendi ſibi Confeſſarium, niſi in illis id expreſsè exprimeretur, & citat Viuald *in candel.* vbi *de Confeſſ.num.*25. Fr.Emman.*d.*§.9.*num.*15.*in* 3.*not.& n.*24.§.*quartò dico*, Valer.Reginald. *lib.*8.*num.*37.Quarant.*verbo Confeſſor.*

13. Tertiariarũ confeſſiones ſacramentales audire non poſſunt Confeſſores Regulares, niſi, &c.

13. Tertiariarum confeſſiones ſacramentales audire non poſſe Confeſſores Regulares, niſi fuerint ab ordinario approbati ad confeſſiones perſonarum ſecularium audiendas, concludit Sell.*d.cap.*14.*n.*4. atteſtans ita deciſiſſe S.Congr.Epiſcop. & Regul. in Piſtorien. ſub die 20.Decembris 1616.

14. Confeſſarius Religioſus electus virtute Bullæ Cruciatæ, aut Iubilei ab alio Religioſo pro aliquo caſu Sedi Apoſt. reſeruato, debet etiam approbationem obtinere ab ordinario Epiſcopo.

14. Religioſum Confeſſarium ex deputatis à Prælato, ſed electum virtute Bullæ Cruciatæ, aut alicuius Iubilæi ab alio Religioſo eiuſdem monaſterij pro aliquo caſu Sedi Apoſt. reſeruato, debere etiam approbationem obtinere ab ordinario Epiſcopo, quia verba illa Bullæ, *ab ordinario approbati*, intelliguntur de Epiſcopo, reſoluunt Henriq.*in ſum. lib. de indulgent. cap.*12.§ 4. *verſ.ſi verò Regularis, & lib.*3.*de pœnit.cap.*6. §.4.*in gloſ.K.&* §.9. Ludouic.Lop.*in instruct.conſcient.p.*1.*cap.*26.*verſ.ſecundo dico, in fin.*Soar.*tom.*4.*diſp.*29.*ſect.*6.*num.*11. Petr.Ledeſma *in ſumm. part.*1.*de Sacrament.* vbi *de pœnitent.cap.*13.*in* 6.*dub.* quos refert, & ſequitur Ioan.Valer. *de differ.inter vtrumque forum, verbo abſolutio, differ.*1. *num.*33.

15. Contra Fr.Emman. *in explicat.Bullæ Cruciatæ*, §.9. *dub.*6. *num.*9. exiſtimantem non eſſe neceſſariam in hoc caſu approbationem Epiſcopi, ſed ſufficere quòd eſſet deputatus à ſuo Prælato ad audiendas confeſſiones.

16. Lectores, & Graduati non debent ſe idoneos reputare ad confeſſiones audiendas ſine Epiſcopi approbatione.

16. *Nec ad id idoneum reputari.*] Lectores, & Graduatos in ſacra Theologia non debere ſe idoneos reputare, ſed teneri ſe præſentare coram ordinariis, & poſſe ab illis examini ſubiici vt etiam vltra ſcientiam de eorum prudentia conſtet, aſſerunt Gutier.*canon. lib.*1. *cap.*6. *num.*9. Soar.*d.diſp.*28.*ſect.*4.Henriq.*lib.*3.*cap.*6.§.2.Fr.Ludouic.Miranda *d.q.*45. *art.*9.*concl.*1.Ioan.Valer.*d.verbo nullitas, differ.*5.*verſ.ſextò*.Hieron.Roder. *d.reſolut.*31.*num.*9. Ægid.de Coninck *de Sacrament. tom.*2. *diſp.*8. *dub.*7. *num.*49.Fr.Emman.*in explicat.Bullæ Cruciatæ*,§.9.*num.*4 *in fine*, Fagundez *d. lib.*7.*cap.*2. *à num.*68. Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract.*12. *cap.*3.*q.*13.*reſol.*1.*in fine, pag.*447. Ego ipſe *d.alleg.*25.*num.*47. ſecundùm Lugdunen.impreſſ.

17. Parochi actu habẽtes parochiale beneficium confeſſiones audire poſſunt.

17. *Niſi aut parochiale beneficium*, &c.] Si illud actu habeat, vnde non ſufficere habuiſſe, reſoluunt Viuald.*in candel.aureo*, vbi de Confeſſ.*n.*27. *concl.*2.Soar.*d.tom.*4.*diſp.*28.*ſect.*4. *num.*20. Henriq. *lib.*3.*de pœnit.cap.*6. §.3. *in fine*, quos refert, & ſequitur Fagundez *d. præcept.*2. *lib.*7. *cap.*2. *num.*38.

18. Parochialis beneficij nomine quæ veniant in hac materia.

18. Nomine parochialis beneficij in præſenti intelligenda eſſe etiam ſuperiora beneficia habentia curam animarum, vt ſunt Archiepiſcopatus, & Epiſcopatus, & vt ſunt etiam aliqui Abbates, Archipreſbyteri, & Archidiaconi, qui habent curam animarum annexam, quia de his omnibus eadem, vel fortaſſe maior eſt ratio, tradunt Soar.*d.ſect.*4.*n.*21.

Fernandez

Fernandez *in examine Theolog.moral.p.3.cap.9.§.8.n.1.* Fagundez *d.lib.7. cap.2.num.41.* Ego ipſe *d.alleg.25.num.19.*ſecundùm Lugdun.impreſſ.*& de officio,& poteſt.parochi.cap.19.num.2.*Filliuc.*in quæſt.moral.tom.1.tract.7. cap.9.num.257.* Antonin. Diana *reſol. moral. p.1. tract. de Bulla Cruciatæ, reſol.8.in fine.*

19. Approbatum dumtaxat ad audiendas confeſſiones cenſeri parochum in ea ciuitate,vel oppido,vbi ſita eſt parochia, non autem paſſim per totam diœceſim, aſſerunt Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.2.cap.1.n.10. pag.92.* Homobon.de Bonis *de examine eccleſ.p.1.tract.5.cap.3.quæſ.15.* Squillante *de priuileg.cleric.cap.1.num.73.* Ego ipſe *d.alleg.25.num.18.& de officio,& poteſt.parochi cap.19.num.3.*Niſi virtute Cruciatæ,aut Iubilæi, quia tunc vbique eſſe eligibilem expreſsè tenent Soar. *d.ſect.4. num.18.* Valer.Reginald.*in praxi fori pœnit.lib.1.cap.16. quæſ.3. num.189.* Silui. *in addit.ad 3.p.q.8.art.5.dub.6.concluſ.1.* Homobon. de Bonis *d.q.15.* Ioan. Valer.*de different.inter vtrumque forum,verbo abſolutio, different.1.num.16.* Villalob.*in ſum.tom.1.tract.9. diffic.56.num.4.* Filliuc. *d.cap.9. num.257.* Fagundez *d.cap.2.num.36.*

19 Approbatus dumtaxat ad audiendas confeſſiones cenſetur Parochus in ea ciuitate, vel oppido vbi ſita eſt parochia.

Contra Gutier. *canon.lib.1.cap.27.num.21.* Garc. *de benefic.p.5.cap.8. n.87.in reſp.ad 4.*exiſtimantes parochum extra locum parochiæ non poſſe eligi in Confeſſarium virtute Cruciatæ,aut Iubilæi.

20. Sudditorum verò ſuorum confeſſiones poſſe parochum in aliena parochia,& vbique locorum poſſe audire,aſſerunt Victor.*de confeſſ.n.152.* Syluest. *verbo Confeſſor 1.q.3.* Couarr. *practic.cap.11.num.4.* Anton. Capic.*deciſ.203.n.15.*Nauarr.*in man.c.27.n.255.*Tolet.*in inſtruct.ſacerd. lib.3.cap.13.in fine,*Henriq *in ſum.lib 6.cap.7.§.1.*Fr.Emman.*in expoſ.Bullæ Cruciatæ,§.9.dub.4.* Zerol *in praxi Epiſcop.p.1.verbo parochus,* Chamerot. *de Sacrament.tract.7.de confeſſ.dub.14.* Iacob. de Graff. *in pract.caſuum reſeruator.lib.1.cap.4.num.57.* Ioan.Valer.*de different.inter vtrumque forum, verbo iuriſdictio,differ.10.num 6.& verbo ſententia, differ.1.* Sanch. *de matrim.lib.3.diſp.19.num.8.& diſp.34.num.2.& 3.*Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.2. cap.1.num.10.verſ.ſuum,* Valer.Reginald.*in praxi fori pœnit.lib.1.num.93. & 94.*Homobon.de Bonis *d.tract.5.cap.3.q.16.* Molfeſ.*in ſumm.Theolog. moralis,tract.7.cap.15.num.89.* Campan. *in diuerſ.iuris canon.rub.12.c.13. ſub num.71.*quos refero *d.cap.19 num.5.*

20. Parochus in aliena parochia, & vbique locorum poteſt audire confeſſiones ſuorum ſubditorum.

21. Poſt dimiſſum beneficium non poſſe ampliùs parochum abſque noua approbatione accipere confeſſiones, nec etiam cenſeri ſufficienter idoneum, & approbatum ad illas audiendas tempore Iubilæi, reſoluunt Soar.*d.tom.4.diſp.28.ſect.4.num.20. & ſect.6. num.13.* Henriq. *d.ſum.lib.7.c.12.§.3.& 4.*Valer.Reginald.*d.lib.1.n.190.* Filliuc.*d.n.257.* Fagundez *d.cap.2.num.38.* Leon.*de iubilæo,p.2.q.9.n.21.* Antonin.Diana *d.reſol.8.verſ.notandum,*ego ipſe *d.cap.19.num.6.*

21 Parochus poſt dimiſſum beneficium non poteſt amplius abſque noua approbatione accipere confeſſiones.

22. Contra Fr.Emman.*in addit.ad Bullam Cruciatæ,§.9.num.4.* Villalob.*d.tom.1.tract.27.clauſ.9.§.1.num.4.*Ioan.de la Cruz *in direct.conſcient. p.2. de pœnitent. quæſt.5. dub.8. concluſ.4.* exiſtimantes parochum etiam poſt dimiſſum beneficium cenſeri approbatum ad audiendas confeſſiones tempore Iubilæi.

Pp 23. Intru

23. Intruſus de facto in parochiali beneficio, vel nullum titulum bonum, aut malum à ſuperiore habens, inualidè confeſſiones audit.

23. Intruſum de facto parochiali beneficio, vel nullum titulum bonum, aut malum à ſuperiore habentem inualidè confeſſiones audire, tenent Angel. *verbo confeſſio* §. 2. Nauarr. *in man. cap.* 9. *num.* 11. *& in c. placuit, de pœnitent. diſt.* 6. *num.* 176. Chamerot. *d. tract.* 7. *de confeſſ. dub.* 22. Marcel. Megal. *inſtitut. ſacerdot. p.* 1. *lib.* 5. *cap.* 19. *num.* 12. *in fine*, Valer. Reginald. *d. lib.* 1. *num.* 98. Ioan. Valer. *d. verbo nullitas, differ.* 7. *ſub num.* 5. Sanch. *de matrimon. lib.* 3. *diſp.* 22. *num.* 49. vbi declarat niſi communi errore fuiſſet pro vero parocho habitus habens titulum putatiuum à legitimo ſuperiore, additque non ſatis eſſe communem errorem, ſed neceſſarium eſſe titulum collatum à ſuperiore, quamuis inualidum ob aliquod vitium latens.

24. Approbare Sacerdotes in confeſſionis miniſtros nullus poteſt præter Epiſcopum.

24. *Aut ab Epiſcopis.*] Nullum præter Epiſcopum ſe intromittere debere in iis, quæ ſpectant ad approbandos Sacerdotes in confeſſionis miniſtros, deciſum atteſtatur Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 4. *tit.* 29. *l.* 1. §. 1. *de confitendo ſemel in anno, num.* 15. Sell. *d. cap.*... *n.* 27. atteſtans deciſum fuiſſe in Nullius, ſeu Conuerſanen. 26. Iunij, & 20. Auguſti 1627. approbationem Confeſſariorum ad Epiſcopum ſpectare donec per alium prætendentem probetur immemorabilis.

25. Epiſcopi electi licet non conſecrati poſſunt approbare Sacerdotes in confeſſionis miniſtros.

25. Procedere in Epiſcopis electis, licèt non conſecratis, reſoluunt Chamerot. *d. tract. de confeſſ. dub.* 13. Nouar. *in ſingular. canon. concluſ.* 68. *num.* 2. Ego ipſe *d. alleg.* 25. *num.* 6. ſecundum Lugdunen impreſſ. Fagundez *d. lib.* 7. *cap.* 2. *num.* 47. vbi *num.* 55. [illegible] peccet Epiſcopus excommunicatus non toleratus, ſuſpenſus [illegible] officio, Sacerdotes approbans in Confeſſarios.

26. Vicarius Epiſcopi poteſt ex generali conceſſione facultatem audiendi confeſſiones aliis concedere.

26. Vicarium Epiſcopi poſſe ex generali conceſſione facultatem confeſſiones audiendi aliis concedere, tenent Sanch. *de matrim. lib.* 3. *diſp.* 29. *n.* 14. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 12. *cap.* 13. *à n.* 73. Narbona *de appellat. à vicario ad Epiſcopum, p.* 1. *num.* 203. Nouar. *d. concl.* 68. *num.* 3. Ego ipſe *d. alleg.* 25. *num.* 8. ſecundùm Lugdunen. impreſſ.

27. Archiepiſcopus dum actu viſitat poteſt abſoluere ſubditos ſuffraganeorum.

27. Archiepiſcopum dum actu viſitat poſſe abſoluere ſubditos ſuffraganeorum tam per ſe, quàm per alios, docent Soar. *tom.* 4. *de pœnitent. diſp.* 25. *ſect.* 1. *num.* 14. Valer. Reginald. *d. lib.* 1. *num.* 34. Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Archiepiſcopi auctoritas, verſ.* 33. Ægid. de Coninck *dicto tom.* 2. *diſp.* 8. *num.* 21. *verſ. nota Archiepiſcopum*, Molfeſ. *in ſumm. Theolog. moral. tract.* 7. *cap.* 14. *num.* 75. Ego ipſe *d. alleg.* 25. *num.* 7.

28. Capitulum Sede vacante poteſt approbare, & exponere confeſſores per vicarium à ſe electum.

28. Capitulum Sede vacante poſſe approbare, & exponere Confeſſores per vicarium à ſe electum cùm ſuccedat in omni iuriſdictione Epiſcopo cõpetente præter caſus in iure expreſſos, & hic actus approbandi non eſt actus formaliter Ordinis, & dignitatis Epiſcopalis, ſed iuriſdictionis ordinariæ, tenent Soar. *d. tom.* 4. *diſp.* 28. *ſect.* 5. *n.* 2. Henriq. *lib.* 3. *de pœnit. cap.* 6. *in princip.* Fagundez *d. cap.* 2. *num.* 54. Ego ipſe *d. alleg.* 25. *n.* 10.

29. Abbates ſeculares exempti qui in ſuos ſubditos habent iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem comprehenduntur ſub nomine Epiſcopi.

29. Abbates ſeculares, & Priores magnos exemptos, qui in ſuos ſubditos habent iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem, vt in Luſitania eſt Prælatus Thomarienſis, & Prior, ſeu Vicarius generalis Prioris Cratenſis, & in Caſtella Abbas Compluti Regij, & Metinæ campeſtris, comprehendi ſub nomine Epiſcopi, de quo in præſenti obſeruant Campan. *d. cap.* 13.

*d.cap.*13.*n.*76.Fagundez *d.lib.*7.*cap.*2.*num.*55. Aloyſ.Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. p.*4.*deciſ.*22.*n.*4. Nouar.*d.concl.*68.*n.*4. & cenſuit Rot. *deciſ.*322.*p.*1.*recentior.*

30. Epiſcopi eius loci, in quo fit confeſſio, approbationem eſſe neceſſariam meritò ſuſtinent Nauar.*in man.cap.*27.*num.*266.*verſ.ſextum,* Gambarupt. *de caſibus reſeru.cap.*2.*num.*30. Fr.Emman. *in explicat. Bullæ Cruciatæ* §.9.*n.*5. Homobon.de Bonis *de examine Eccleſ.p.*1.*tract.*5. *cap.*2. *q.*14. Campan. *d.cap.*13.*n.*77. Vgolin. *de officio Epiſcopi c.*7.§.2.*n.*8. Ego ipſe *d. alleg.* 25.*num.*30. ſecundùm Lugdunen. impreſſ. Approbatum enim ab alio quàm à Valentino Archiepiſcopo in diœceſi Valentina non cenſeri approbatum ab ordinario, referunt deciſum Quarant. *in ſum.Bullarij verbo Confeſſor.verſ.præter,* Fr.Emman. *d.*§.9.*num.*5. Ægid.de Coninck *d.tom.*2.*diſp.*8.*n.*52. Ludou.Beia *reſponſ.caſuum conſcient.p.*4.*caſu* 10.*verſ.tandem,* Vgolin.*d.*§.2.*n.*8.Paul.Laymann *in ſum.Theolog.moral. lib.*5.*tract.*6.*c.*11.*n.*9. Campan. *rub.*12. *cap.*13. *n.*77.*in fine,* Vgolin.*d.*§.2. *n.*8. Armendar.*in addit.ad recopil.legum Nauarræ lib.*4.*tit.*29.*l.*1.§.1.*n.*12. Et confeſſiones extra diœceſim, in qua fuerunt approbati Presbyteri, eos audire non poſſe etiam ſubditorum Epiſcopi approbantis, niſi iuriſdictionem in tales ordinariam habeant, obſeruauit Sell. *d. cap.*14. *num.*40.atteſtans ita fuiſſe deciſum in Cremonen. ſub die 8.Maij 1610. addens in eadem ſub die 22. Maij eiuſdem anni fuiſſe reſolutum Confeſſarios extraordinarios ab Epiſcopo approbatos ad confeſſiones audiendas, ſiue ſint Regulares, ſiue ſeculares, nullo pacto eas audire poſſe extra diœceſim Epiſcopi approbantis, quamuis Confeſſores ſint eidem Epiſcopo ſubiecti. Et priuilegium à Sede Apoſt. nulla facta derogatione Concilij indultum Patribus Congregationis Oratorij, vt qui ex eis præuio examine ad audiendas confeſſiones in ipſa Vrbe à Vicario approbati fuerint, extra eandem Vrbem abſque alio examine, de licentia tamen ordinariorum locorum confeſſiones liberè audire valeant, omnino obſeruandum eſſe refert deciſum Garc. *in addit. ad ſuum tract. de benefic.p.*4.*c.*5.*n.*31.

30. Approbatio Epiſcopi illius loci in quo fit confeſſio, eſt neceſſaria.

31. Contra Henriq.*in ſum.lib.*6.*cap.*6.§.7.*& lib.*7.*cap.*12.§.4.Viuald. *in candel.aureo,*vbi de confeſſione, *n.*28.*concl.*3. Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum,verbo abſolutio,differ.*1.*n.*12.*verſ.patet,*& alios exiſtimantes ſufficere cuiuſcunque Epiſcopi approbationem.

32. Et contra Gutier. *Canon. lib.*1.*cap.*27.*n.*6. mordicus defendentem, & Filliuc.*in quæſt. moral. tract.*7. *cap.*9.*q.*11.*n.*262.putantes requiri approbationem Epiſcopi ipſius pœnitentis.

33. Et demum contra Soar. *d.diſp.*28.*ſect.*6. *n.*6. Ægid. de Coninck *d.tom.*2.*diſp.*8.*dub.*8.*n.*50.*&* 51. Bonacin. *de Sacram. diſp.*5.*q.*7. *puncto* 4. 5.1.*n.*15. Molfeſ.*d.tract.*7.*c.*16.*à num.*18. Valer. Regin. *d.lib.*1. *num.*185. Fagund. *d. c.*2. *n.*92. & alios exiſtimantes neceſſariam eſſe approbationem Epiſcopi ipſius Confeſſoris.

34. Epiſcopum vigore priuilegij, de quo *in cap.vlt.de pœnit.& remiſ.* in ſuum Confeſſarium eligere non poſſe Sacerdotem ſibi non ſubditum, qui à proprio ordinario non fuerit ad id iuxta hoc decretum ad-

34. Epiſcopus in ſuum Confeſſarium eligere non poteſt Sacerdotem ſibi non ſubditum.

 miſſus,

miſſus, ſeu approbatus ad audiendas confeſſiones, referunt deciſum Soar. *d. diſp.* 28. *ſect.* 4. *n.* 7. Proſper de Auguſtino *in addit. ad Quarant. in ſum. Bullarij, verbo Archiepiſcopi auctoritas, verſ. nonum, in fine*, Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 548. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 470. *in* 2. *edit.* Ægid. de Coninck *d. diſp.* 8. *n.* 10. Azor. *inſtit. moral p.* 2. *lib.* 4. *cap.* 3. *q.* 16. *verſ. quares*, Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcopis n.* 54. Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Epiſcopus* 6. Coriolan. *de caſibus reſeruat. p.* 1. *ſect.* 1. *art.* 21. *n.* 5. *verſ. at contra*, Iul. Lauor. *de indulgent. & iubil p.* 1. *cap.* 21. *n.* 58. Ioan. Valer. *d. verbo abſolutio, differ.* 1. *& verbo iuriſdictio differ.* 14. *& verbo nullitas differ.* 5. *n.* 2. Molfeſ. *d. tract.* 7. *c.* 15. *n.* 34. Fagundez *d. lib.* 7. *c.* 2. *à n.* 78.

35. Approbatus nullus etiam inſignis vir cēſetur ſine examine ad confeſſiones audiēdas, etiamſi iniuſta ſit denegatio.

35. *Per examen.*] Vnde ſine eo nullum etiam Doctorem, vel in ſacra Theologia inſignem profeſſorem cenſeri approbatum, licèt ad illud admitti petierit, & hoc iniuſtè ſibi denegetur, admittit in Preſbyteris ſecularibus Fagundez *d. lib.* 7. *c.* 2. *num* 58. & in Regularibus agnoſcunt Valer. Reginald. *d. lib.* 1. *num.* 192. Ægid. de Coninck *d. diſp.* 8. *n.* 58. Fernandez *in examine Theolog. moral. p.* 3. *cap.* 9. *§.* 8. *num.* 2. Niſi ſint ex Minoribus & Prædicatoribus, quos vigore *Clem. dudum, de ſepult.* ſine cauſa ab Epiſcopus reiectos pro præſentatis, & approbatis haberi tenent Portel. *d. verbo Confeſſor. Regulares num.* 2. Villalob. *p.* 1. *ſumm. tract.* 9. *diffic.* 55. *n.* 2. Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regul. reſol.* 31. *num.* 9. *in fine.*

36. Contra Nau. *in man. c.* 27. *n.* 264. *verſ. tertium*, Eraſm. à Cochier *de iuriſdict. ordin. in exemptos p.* 4. *q.* 77. Fagundez *d. lib.* 7. *cap.* 2. *num.* 15. exiſtimantes abſolutè Epiſcopo nolente ſine iuſta cauſa admittere ad examen præſentatos, eos poſſe omnia perinde exercere ac ſi admiſſi, & auctorizati eſſent.

37. Epiſcopus poteſt Sacerdotibus concedere licentiam audiendi confeſſiones quamuis examini non exponantur.

37. *Si illis videbitur eſſe neceſſarium.*] Epiſcopum igitur poſſe Sacerdotibus concedere licentiam audiendi Chriſti fidelium confeſſiones, etiamſi examini non exponantur, aſſerunt Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſol.* 21. Valer. Reginald. *d. lib.* 1. *n.* 197. Ægid. de Coninck *d. diſp.* 8. *n.* 49. Fagundez *d. lib.* 7. *c.* 2. *n.* 70.

38. Approbatio ad confeſſiones audiendas ſufficit etiam oretenus conceſſa.

38. *Et approbationem obtineant.*] Quamuis in ſcriptis non habeatur, vt per Valer. Reginald. *d. lib.* 1. *n.* 198. Coriolan. *de caſibus reſeruatis p.* 1. *ſect.* 2. *art.* 7. *n.* 3. Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract.* 5. *cap.* 2. *q.* 10. *prope fin.* vbi aduertit conſultius eſſe præfatam in Confeſſarium approbationem in ſcriptis dari, vt ipſe eam exhibere poſſit quoties expedire, & opus eſſe iudicauerit, *& tract.* 11. *q.* 12. *reſol.* 1. refero ego ipſe *d. alleg.* 25. *n.* 22. ſecundùm Lugdunen. impreſſ.

39. Approbatio Sacerdotum ad adminiſtranda Sacramēta, & ad confeſſiones audiendas à pari procedunt.

39. Idem eſſe approbare aliquem Sacerdotem ad adminiſtranda Sacramenta, atque illum approbare ad confeſſiones audiendas, aſſerunt Henriq. *in ſum. lib.* 11. *cap.* 3. *§.* 5. Sanch. *de matrim. lib.* 3. *diſp.* 35. *n.* 8. quos refert & ſequitur Fagundez *d. lib.* 7. *c.* 3. *n.* 6.

40. Approbatus ab Epiſcopo abſque iudicio, vel contra iudicium ſciente non eſſe idoneum, non cenſetur approbatus.

40. Approbatum ab Epiſcopo abſque iudicio, vel contra iudicium ſciente non eſſe idoneum, non cenſeri approbatum, quia hoc decreto exigitur vt Confeſſarius, qui non habet parochiale beneficium, iudicetur

cetur idoneus: hic autem verè non iudicatur idoneus, ſed fictè, cùm Epiſcopus interiùs ſentiat, & iudicet non idoneum, reſoluunt Soar. *d. tom.4. diſp.28. ſect.5. n.7. verſ. & fortaſſe.* Valer. Reginald. *d. lib.1. n.*197. quos refero *d. alleg.* 25. *n.* 40. qui etiam tenent validam eſſe approbationem quando Epiſcopus aliquem iudicat, & approbat tanquam idoneum, ſed re ipſa non eſt idoneus.

41. Epiſcopum debere Confeſſarium non ſolùm interiùs iudicare idoneum, verùm etiam exteriùs approbare, & iuriſdictionem concedere, aſſerunt Soar. & Valer. Reginald. *locis proximè citatis.* Ægid. de Coninck *d. tom.2. diſp.8. n.49.*

> 41. Epiſcopus debet confeſſarium nō ſolum interiùs iudicare idoneum, verum etiam exterius approbare.

42. Inualidè Pœnitentiæ ſacramentum miniſtrare Sacerdotem credentem ſuperiorem ratam habere abſolutionem de futuro, niſi eam ratam habeat de præſenti ſigno aliquo externo, reſoluunt Nauar. *in man. cap.9. num.5. & in cap. placuit num.*105. Nugn. *in addit. ad 3. p. quæſt.8. art.5. dub.1.* Peſant. etiam *in addit. ad 3. p. quæſt.10. diſp.5.* Henriq. *lib.6. cap.13. §.13.* Soar. *d. tom.4. diſp.25. ſect.1. num.13.* Coriolan. *d. ſect.2. art. 10. num.2. cum ſeqq.* Valer. Regin. *d. lib.1. num.89. & 90.* Paul. Santor. *de caſibus Papalib. & Epiſcop. p.1. à num.39.* Chamerot. *d. tract.7. de confeſſ. dub.29. pag.*488. Fagundez *d. lib.7. cap.2. num.71. & 72.* quos refero *d. alleg.25. num.23.*

> 42. Sacerdos ſi abſoluat credens ſuperiorem ratam habere abſolutionem de futuro, inualidè.

43. Licentiam delegatam audiendi confeſſiones non expirare mortuo, vel amoto delegante, quia eſt quædam gratia, tenent Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.1. lib.1. cap.13. num.49.* Henriq. *lib.6. cap.6. §.7. in fine,* Chamerot. *d. tract.7. de confeſſ. dub.27. pag.*488. Ioan. de la Crux *de ſtatu Religion. lib.2. cap.3. dub.1. concluſ.3. verſ. ex dictis,* Sanch. *de matrimon. lib.8. diſputat.28. num.*80. Coriolan. *d. p.1. ſect.2. artic.*8. Ioan. Valer. *d. verbo abſolutio differ.1. num.18. verſ. obſerua,* Campan. *d. rub.12. cap.13. num.69.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. p.1. tract.5. cap.3. quæſ.*17. Cened. *canonic. quæſt. lib.1. quæſt.38. num.10. & 21.* Fagundez *d. lib.7. cap.2. num.34.* quos refero *d. alleg.25. num.43.*

> 43. Licentia delegata audiendi confeſſiones non expirat mortuo, vel amoto delegante.

44. Religioſum, qui ſemel fuit generaliter approbatus, ſi recedat à diœceſi in qua fuit ſimpliciter approbatus, & poſtea iterum redeat, non teneri nouam quærere approbationem, & licentiam, etiamſi interim mutati fuerint Epiſcopi in illa diœceſi, tenent Nugn. *in addit. ad 3. p. quæſt.8. art.3. dub.1. concl.2.* Henriq. *d. cap.6. §.7.* Zerol. *in praxi de ſacrament. pœnit. cap.16. quæſ.2. verſ. quintò ſi verò,* quos refero *d. alleg.25. num.44.*

> 44. Religioſus qui ſemel fuit generaliter approbatus ſi recedat à diœceſi, & poſtea iterū redeat, non tenetur nouam quærere approbationem.

45. Confeſſarios ſi non fuerunt examinati, quando approbati extiterunt poſſe ab Epiſcopo ſuſpendi, & examinari, firmat Sell. *d. cap.14. num.*17. atteſtans ſic deciſiſſe S. Congr. Epiſcop. & Regul. in Vercellen. 31. Iulij 1615.

> 45. Confeſſarij poſſunt ab Epiſcopo ſuſpendi, & examinari ſi non fuerunt examinati quando approbati fuerunt.

46. Regularibus facultatem audiendarum confeſſionum ad beneplacitum per ordinarios conceſſam poſſe quandocunque reuocari, tenent Sell. *d. loco,* referens ita firmaſſe eandem S. Congr. in Papien. 12. Martij 1619.

> 46. Licentia conceſſa ad beneplacitum Regularibus ad audiendas confeſſiones poteſt quandocunque reuocari.

Pp 3 47. Confeſſa

47. Confeſſarij ſeculares approbati ad certum genus perſonarum non poſſunt vlt. a facultatem confeſſiones audire etiam vigore Bullæ Cruciatæ.

47. Confeſſarios ſeculares ad certum genus perſonarum, ſeu ad limitatum tempus ab ordinario approbatos minimè poſſe, etiam vigore Bullæ Cruciatæ, pœnitentium confeſſiones audire vltra facultatem ipſis ab ordinario conceſſam, tradit idem Sellius dicens ſic fuiſſe deciſum in Cæſarauguſtana 7. Septembris 1625.

48. Approbationem obtentã ab ordinario ad confeſſiones audiendas poteſt ſuſpendere Epiſcopus ſucceſſor vſque ad nouum examen.

48. Approbationem obtentam per Sacerdotem ſecularum, vel regularem ab ordinario ad confeſſiones audiendas, poſſe ab Epiſcopo ſucceſſore pro ſuæ conſcientiæ ſecuritate vſque ad nouum examen ſuſpendi, dicit Sell. *d.c.* 14. *n.* 23. aſſerens ita fuiſſe deciſum in Liman. 19. Septembris 1625.

49. Regulares ab Epiſcopo anteceſſore præuio examine approbatos ad confeſſiones audiendas poteſt modernus Epiſcopus iterum examinare, & non idoneos repertos reprobare.

49. Regulares ab Epiſcopo anteceſſore præuio examine approbatos ad perſonarum ſecularium confeſſiones audiendas poterit modernus Epiſcopus pro maiori conſcientiæ ſuæ quiete iterum examinare, & ſi minus idonei reperti fuerint, reprobare, tenet Sell. *d.c.* 14. *n.* 27. ſic fuiſſe reſolutum in Albanen 5. Februarij 1628. & in alia ſub die 7. Ianuarij 1630. & ita etiam decidere S. Congr. Epiſcop. & Regul. ſub die 23. Nouembris 1629.

50. Approbationem ab Epiſcopo obtinentes ad certum tempus eo elapſo nõ poſſunt confeſſiones audire abſque noua Epiſcopi ipſius licentia.

50. Approbationem ab Epiſcopo obtinentes ad certum tempus, eo elapſo non poſſunt confeſſiones audire abſque noua Epiſcopi ipſius licentia, & approbatione, præuio, etiam ſi eidem libuerit, nouo examine. Illi verò, quos ipſemet Epiſcopus ad confeſſiones huiuſmodi audiendas ſemel admiſit ſimpliciter, ac ſine vlla temporis præfinitione, nullatenus poſſunt ab eodem reprobari ſine noua cauſa, eaque confeſſiones ipſas concernente. Cæterùm an eadem cauſa ſubſit necne, Epiſcopus non tenetur ipſis Regularibus ediſcere, ſed Sedi Apoſt. dumtaxat vbi eam ſibi aperiri poſtulauerit, ita S. D. Vrbanus VIII. per ſuas litteras in forma Breuis ad futuram rei memoriam reſcripſit Eminentiſſimo Cardinali de Sandoual Eccleſiæ Gienen. Præſuli ſub dat. Romæ apud S. Petrum 30. Ianuarij 1629.

51. Epiſcopus poteſt Regulares cum ſcandalo, & inhoneſtè viuentes à confeſſionibus audiendis repellere.

51. Poſſe Epiſcopum Regulares vtcunque à ſemetipſo approbatos ſuſpendere, aut repellere à confeſſionibus audiendis, ſi illi cum ſcandalo, aut aliàs inhoneſtè viuant, vel aliquod delictum committant, propter quod rationabili ipſius Epiſcopi iudicio, in quo ipſius tantùm conſcientia onerata erit, videantur à confeſſionibus ſuſpendendi, cùm præcipua miniſtri qualitas ſit integritas vitæ, ac morum honeſtas, & ea cauſa ad miniſterium confeſſionis pertineat, aſſerit Aldan. *in compendio canon. reſol. lib.* 1. *tit.* 13. *n.* 4. referens ita decidiſſe ſacram Congr. Epiſcop. & Regul. in Oriolen. 30. Auguſti 1630.

52. Epiſcopi nõ poſſunt adimere facultatem audiendi cõfeſſiones omnibus ſimul vnius Conuẽtus Regularibus Confeſſariis S. Cõg. inconſulta.

52. Epiſcopos, locorúmque ordinarios nullo pacto adimere poſſe facultatem audiendi confeſſiones omnibus ſimul vnius Conuẽtus Regularibus Confeſſariis ſacrâ Cong. inconſulta, tenet Aldan. *d. tit.* 13. *n.* 5. atteſtans eand. S. Cong. ita cenſuiſſe ſub die 20. Nouembris 1615.

53. Epiſcopi iuſta exiſtente cauſa bene poſſunt Confeſſariorum etiam Regularium approbationẽ, ac iuriſdictionem reſtringere, & limitare.

53. Iuſta atque legitima exiſtente cauſa bene poſſe Epiſcopos Confeſſariorum etiam Regularium approbationẽ, ac iuriſdictionẽ reſtringere, & limitare ad certum tempus, vel locum, ſeu perſonas, reſoluunt Soar. *d. tom.* 4. *diſp.* 28. *ſect.* 7. *dub.* 6. Gutier. *Canon. lib.* 1. *c.* 27. *num.* 18. *&* 19.

Fr. Emman.

Fr. Emman. *quaeſt. regul. tom. 1. quaeſt. 59. art.* 8. Fr. Ludouic. Miranda *d. q.* 45. *art.* 10. *concl.* 1. Homobon. de Bonis *d. tract.* 5. *cap.* 3. *q.* 17. Vgolin. *de poteſt. Epiſcopi, p.* 1. *cap.* 20. *num.* 6. Cened. *d. q.* 38. *num.* 21. *&* 22. Fagundez *d. lib.* 7. *cap.* 2. *num.* 17. vbi *num.* 45. quærit & reſoluit an approbatus ab Epiſcopo cum limitatione perſonarum, veluti ad ſolas virorum confeſſiones dumtaxat, aut ad fœminarum confeſſiones, non virorum, ſit per Bullam, aut Iubilæum eligibilis à fœminis, & à viris.

54. Vicarios licèt temporales appoſitos in Eccleſiis parochialibus vnitis, & dependentibus à Religione Hieroſolymitana, debere Epiſcopum, ſi ſimpliciter idonei reperti fuerint, approbare, tenet Aldan. *d. tit.* 13. *num.* 6. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Auguſtana 4. Decembris 1630.

> 54. Vicarios licèt temporales appoſitos in Eccleſiis parochialibus dependentibus à Religione Hieroſolymitana debent Epiſcopi approbare ſi ſimpliciter idonei reperti fuerint.

55. Generalem Religionis poſſe ſuos ſubditos ex quacunque cauſa, etiam ob occultum crimen quomodolibet, etiam extraiudicialiter à confeſſionibus audiendis ſuſpendere, refert Peregrin. *in conſtit. cleric. regul. part.* 1. *cap.* 5. *litt. D. in fine*; atteſtans ita fuiſſe deciſum ſub die 2. Iulij 1627.

> 55. Generalis Religionis poteſt ſubditos ſuos quomodolibet à confeſſionibus audiendis ſuſpendere.

56. *Quæ gratis detur.*] Gratis oportere concedi huiuſmodi licentias referunt deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcopis, num.* 10. *reſp.* 5. Garc. *de benefic. p.* 8. *cap.* 1. *n.* 77. *in reſp. ad* 5. Ego ipſe *d. alleg.* 25. *num.* 11. ſecundùm Lugdunen. impreſſ.

> 56. Licentiæ confeſſionis audiendæ debent gratis concedi.

57. Cancellario Epiſcopi nullo pacto licere etiam in vim taxæ antiquæ pro approbatione ad confeſſiones audiendas, quam hoc decretum gratis dari mandauit, quicquam exigere, refert deciſum in vna Aprutina Aldan. *d. tit.* 13. *num.* 8.

> 57. Cancellario Epiſcopi non licet pro approbatione ad cōfeſſiones audiendas quicquam exigere.

58. Sub verbis ſuprà relatis contineri præceptum, quo præcipitur Epiſcopis vt huiuſmodi approbationem gratis impendant, non contineri verò conditionem neceſſariam, qua non ſeruata non valeat approbatio, aſſerunt Soar. *d. tom.* 4. *diſp.* 28. *ſect.* 5. *num.* 10. *in fine*, Fagundez *d. lib.* 7. *cap.* 2. *num.* 66.

> 58. Approbatio ad confeſſiones audiendas valet quamuis non gratis concedatur.

59. *Non obſtante quacunque conſuetudine, etiam immemorabili*, &c.] Hinc tolli conſuetudinem antiquiſſimam Sacerdotum, qua alij aliis mutuò confitebantur ante Concilium abſque vlla alia approbatione, tradit Tolet. *in inſtruct. ſacerd. lib.* 3. *cap.* 13. *num.* 5. *ad fin.* quem refert, & ſequitur Fagundez *d. lib.* 7. *cap.* 2. *num.* 94. vbi ſimiliter aſſerit abrogatam eſſe antiquam illam conſuetudinem, qua olim ſolebant parochi committere ſuas vices cuicunque Sacerdoti volebant, hodie nanque poſt Concil. Trident. non poſſe à parocho dari licentiam ſuis parochianis ad confitendum aliis, niſi ſint ex approbatis ab ordinario, meritò reſoluunt Fr. Emman. *in ſumma tom.* 1. *cap.* 60. *num.* 2. Nugn. *in addit. ad* 3. *p. quaeſt.* 8. *art.* 5. *dub.* 6. Gambarupta *de caſibus reſeruatis, cap.* 2. *num.* 20. Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo Parochus, different.* 4. *& verbo nullitas, different.* 5. *verſ. ſeptimò*, Fagundez *d. præcept.* 2. *lib.* 7. *cap.* 2. *num.* 42. Squillante *de priuileg. clericor. cap.* 1. *num.* 70. vbi *num.* 73. poſt Gutier. *canon. lib.* 1. *cap.* 27. *num.* 21. & Nicol. Garc. *de benefic. p.* 5. *cap.* 8. *n.* 132. tenet delegatum poſſe eſſe alium parochum eiuſdem diœceſis, vbi delegans

> 59. Sacerdotes etiam ex conſuetudine antiquiſſima ſine approbatione non poſſunt alij aliis mutuò confiteri.

delegans habet beneficium parochiale, vel ſacerdotale approbatum ab ordinario loci vbi exerceri debet hæc iuriſdictio, refero ego ipſe *de officio, & poteſt. parochi cap. 19. num. 27.*

Quiſque ordinandus vtilis ſit Eccleſiæ, & in ea adſcribatur, functurus ſuis ibidem muneribus. Deſertor punitur. Nemo peregrinus ſine litteris commendatitijs ſui ordinarij celebret.

CAPVT XVI.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib. 2. tit. 8. num. 3. cum ſeqq.* Sell. *in ſelectis canon. cap. 13. ex n. 25.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p. 2. alleg. 21. à princip.*

2. Aſcriptio alicui Eccleſiæ in ordinatis fieri debet in ipſa promotione.

2. *Cum nullus debeat ordinari qui iudicio ſui Epiſcopi,* &c.] Adſcriptionem alicui Eccleſiæ in ordinatis fieri debere in ipſa promotione refert deciſum Garc. *de benefic. p. 2. cap. 5. num. 101.*

3. Locũ habere etiam in familiaribus triẽnalibus Epiſcoporũ.

3. Locum habere etiam in familiaribus triennalibus Epiſcoporum, qui ad titulum patrimonij poſſunt promoueri, nam & iſtos debere adſcribi alicui Eccleſiæ ordinantis, aſſerit reſolutum Sell. *d. cap. 13. n. 25.*

4. Presbyteros, & clericos aſcriptos Eccleſiis nõ poteſt Epiſcopus ob neceſſitatem Eccleſiæ cogere ne diſcedant ab ea cauſa ſtudij.

4. Preſbyteros, & clericos adſcriptos Eccleſiis non poteſt Epiſcopus ob neceſſitatem Eccleſiæ cogere ne diſcedant ab ea cauſa ſtudij, immo tenetur illis dimiſſorias, ſeu commendatitias litteras concedere, vt per Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 4. atteſtans ſic fuiſſe deciſum ſub die 11. Martij 1617.

5. Ordinari nullus poteſt contra prohibitionem ſui Prælati.

5. Nullum poſſe contra prohibitionem ſui Prælati ordinari, aut de illo conqueri, ſeu ab eo appellare eo quòd illum ordinare nolit, reſoluit Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol. 587. in 2. edit.* aliàs *in 1. edit. deciſ. 693.* & faciunt ſuprà dicta *ſeſſ. 21. de reform. cap. 2.* ſuper illa verba, *niſi illi, quos Epiſcopus iudicauerit aſſumendos.*

6. Subditus alienus ad celebrandum, & ad ſacramenta adminiſtranda admittendus nõ eſt ſine commendatitiis proprij Epiſcopi.

6. *Nullus præterea clericus peregrinus,* &c.] Alienum ſubditum ad celebrandum, ac Sacramenta adminiſtranda admittendum non eſſe ſine commendatitiis proprij Epiſcopi, tenent per hunc text. Henriq. *in ſum. lib. 10. cap. 34. §. 6. in fine,* Fr. Emman. *quæſt. regular. tom. 2. quæſt. 121. art. 1.* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub. 9. cap. 6. num. 1.* Marc. Anton. Genuenſ. *in praxi Archiep. Neapol. cap. 40. num. 1.* Hieron. Roder. *in compendio quæſt. regul. reſol. 25. num. 17.* Ego ipſe *d. p. 2. alleg. 21. num. 1. in fine.*

7. Commendatitiæ litteræ denegãdæ nõ ſunt ab Epiſcopo Sacerdotibus, & clericis, qui non habent beneficia reſidẽtiam requirentia.

7. Denegandas non eſſe huiuſmodi commendatitias litteras ab Epiſcopo Sacerdotibus, & clericis, qui non habent beneficia in titulum reſidentiam requirentia, referunt deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcopis, num. 63.* Campan. *d. rub. 9. cap. 6. num. 4.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 598. in 1. edit.* aliàs *reſol. 524. in 2. edit.* Ego ipſe *d. alleg. 21. num. 5.*

8. Commendatitiæ litteræ pro clerico peregrinari volente

8. Litteras commendatitias, ſine quibus ex hoc cap clericus peregrinus ad diuina, & Sacramenta adminiſtranda admitti non debet, eſſe

obtinendas

obtinendas ab eo, qui huiuſmodi clerici ordinarius fuerit, aſſerit reſolutum Armendar. *d. l. 7. de Epiſcopis, num.* 56. quem refero ego ipſe *d.alleg.* 21. *num.* 4.

ſunt obtinendæ ab eo, qui huiuſmodi clerici ordinarius fuerit.

9. Epiſcopum loci ordinarium prohibere poſſe ne Regulares in eorum Eccleſiis Sacerdotes ſeculares exteros diuina officia celebrare permittant, niſi priùs ab ipſo Epiſcopo viſis litteris commendatitiis ipſi Sacerdotes admiſſi fuerint, referunt deciſum Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 55. Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Miſſa*, Nald. *in ſumma eod. verbo, num.* 35. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 635. *in* 2. *edit. & in deciſ. curiæ Archiepiſcop. Neapolit. deciſ.* 298. *part.* 4. Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract.* 12. *c.* 4. *q.* 16. *reſol.* 3. *p.* 459. Ego ipſe *d.alleg.* 21. *num.* 8.

9. Epiſcopus prohibere poteſt ne Regulares in eorum Eccleſiis Sacerdotes ſeculares exteros diuina officia celebrare permittant.

10. Epiſcopum poſſe admittere Sacerdotes exteros habentes litteras dimiſſorias ſuorum ordinariorum ad Sacramenta adminiſtranda, ſicut poterat ad Miſſæ ſacrificium, dummodo illi verè idonei ſint, refert Armendar. *d.l.7.de Epiſcopis,num.* 83.

10. Epiſcopus poteſt admittere Sacerdotes exteros habentes litteras dimiſſorias ſuorũ ordinariorum ad Sacramenta adminiſtranda.

11. Sacerdotes exteri ſeculares, qui abſque licentia ordinarij celebrant in Eccleſiis Regulariũ, incurrunt pœnas inflictas in Synodo diœceſana, & Sacriſtæ, ſeu præfecti Eccleſiarum regularium adſtringi poſſunt ad non permittendum celebrationem prædictam niſi exhibita licentia ordinarij, Sell. *d.cap.* 13. *num.* 28. vbi refert deciſum in Neapolitana 17. Auguſti 1630.

12. Clericum peregrinum poſſe ſine litteris commendatitiis ad celebrandum admitti ſi faciat fidem de ſua ordinatione, reſoluunt Nauarr. *conſil.* 1. *ſub num.* 1. *de celebr. Miſſar.* Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. p.* 1. *deciſ.* 150. ſi tamen huiuſmodi commendatitias litteras clericus peregrinus non habuerit, nec fidem fecerit, nullo iure eſſe ſuſpenſum, ſed poſſe ſecluſo ſcandalo celebrare, tenent Nauarr. *in man. cap.* 27. *n.* 153. *& conſ.* 5. *de celeb. Miſſar. in antiq.* aliàs *conſ.* 1. *de cleric. pereg.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub illo tit. de celeb. Miſſar. deciſ.* 5. Henriq. *d.* § 6. *in commento litt. T.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 29. *num.* 52. *verſ. tantopère*, ego ipſe *d.alleg.* 21. *num.* 3.

12. Clericus peregrinus poteſt ſine litteris commendatitiis ad celebrandum admitti ſi fidem faciat de ſua ordinatione.

13. Clericum adſcriptum ſeruitio alicuius Eccleſiæ non poſſe abeſſe inconſulto Epiſcopo, aſſerit Sell. *d.cap.* 13. *num.* 28. atteſtans ſic fuiſſe reſolutum in Tarracinen. 19. Februarij 1628.

13. Clericus aſcriptus ſeruitio alicuius Eccleſiæ non poteſt abeſſe inconſulto Epiſcopo.

14. Epiſcopum non poſſe ante ordinationem exigere ab ordinandis promiſſionem de inſeruiendo certæ Eccleſiæ, etiam poſt obtentum beneficium ſimplex reſidentiam non requirens, dicit Sell. *d.cap.* 13. *n.* 29. vbi refert deciſum in Lauretana 15. Aprilis 1628.

14. Epiſcopus non poteſt ante ordinationem exigere ab ordinãdis promiſſionem de inſeruiendo certæ Eccleſiæ.

Exercitia minorum Ordinum reſtitui debent aſsignatione facta fructuum ſimplicium beneficiorum, vel fabricæ. Deficientibus tamen clericis cælibatum colentibus ſufficiantur coniugati monogami tonſurati, & induti clericaliter in Eccleſia.

CAPVT XVII.

1. VIde Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſiaſt. p. 1. cap. 4. num. 19.* Sell. *in ſelect. canon. cap. 19. à num. 4.*

2. Irregularis fit clericus exercẽdo ſcienter Ordinem, quem non habet.

2. *Nonniſi per conſtitutos in dictis Ordinibus exerceantur.*] Irregularem fieri clericum exercendo Ordinem, quem non habet, dummodo ſcienter, & feriò, & ex officio miniſtret, reſoluunt Vgolin. *de irregularit. cap. 37.* Sayr. *de cenſur. lib. 7. cap. 10. num. 1.* Soar. *tom. 5. diſput. 11. ſect. 3. num. 22.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib. 30. num. 191. verſ. ſexta,* Bonacin. *de cenſuris, diſp. 7. quæſt. 3. puncto 6. num. 1.* quos refero ego ipſe *in collectan. ad cap. 1. num. 4. de clerico non ordin. miniſtr.* vbi *num. 6.* quòd dicitur quis actum aliquem Ordinis exercere ſolemniter quando actus talis eſt vt ab alio non poſſit exerceri, quàm ab eo, qui talem Ordinem habet. Vnde Diaconum alba, & ſtola indutum aquam ſolemniter in Eccleſia ad fontem benedicentem eſſe irregularem, cùm benedictio aquæ, & illius exorciſmus ſpectet ſolùm ad Ordinem ſacerdotalem, tradunt Franc. Leo *d. p. 1. cap. 6. num. 13.* & Mari. Antonin. *var. reſol. lib. 3. reſol. 16. num. 7. verſ. ſecundus.*

3. Ordo neceſſarius eſt ad filios ſpirituales multiplicandos.

3. *Nec ab hæreticis tanquam otioſa,* &c.] Quòd Ordo neceſſarius ſit ad filios ſpirituales multiplicandos ad Eccleſiæ regimen, docet Sayr. *de Sacrament. in genere, lib. 6. cap. 4. quæſ. 1. verſic. alia quatuor Sacramenta.*

4. *Nec in poſterum huiuſmodi miniſteria,* &c.] Vide Azor. *inſtit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 18. quæſ. 23.*

5. Bigamus excluditur à clericatu.

5. *Dummodo non bigami,* &c.] Bigamum excludi à clericatu pluribus citatis iuribus firmat Bellet. *diſquiſit. clerical. part. 1. tit. de diſciplina clericali, §. 6. num. 1.* quem refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p. 2. alleg. 49. num. 16.*

6. Bigamus non poteſt conſequi eccleſiaſtica beneficia.

6. Ac proinde non poſſe eccleſiaſtica conſequi beneficia, tradunt Rebuff. *de pacif. poſſeſſ. num. 193.* Sayr. *de cenſur. lib. 6. cap. 5. num. 9.* Auil. *in ſimili tract. p. 7. diſp. 8. dub. 1.* Nicol. Garc. *de benef. p. 7. cap. 6. num. 1. & 2.* Filliuc. *tract. 41. de benefic. cap. 5. num. 10.*

7. Bigamus effectus bigamia interpretatiua non poteſt mortua vxore diſpenſari per Epiſcopum vt in Ordine ſuſcepto miniſtret.

7. Bigamum effectum bigamia interpretatiua, etiamſi antè conſtitutus eſſet in Ordine oſtiariatus, non poteſt mortua vxore diſpenſari per Epiſcopum vt in Ordine ſuſcepto miniſtret, tenet Sell. *in ſelect. canon. cap. 19. num. 6.* atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Feretrana 13. Aprilis 1630.

8. Diſpenſare an & quã lo poſſit Epiſcopus in bigamia vera, vel interpretatiua.

8. Vtrùm autem & quando poſſit Epiſcopus diſpenſare in bigamia vera, ſeu interpretatiua, egi latè *de officio, & poteſtate Epiſcopi, part. 2. alleg. 49.*

Digitized by Google

alleg. 49. *num.* 22. *cum ſeqq.* & *ibi* citatis addo Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. deciſ.* 331. *p.* 4. vbi quid dicendum quoad beneficia ſimplicia, Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regular. reſol.* 16. *à num.* 12. vbi oſtendit an & quando Prælati Regulares poſſint diſpenſare cum ſuis Religioſis bigamis.

De Collegio puerorum in ſingulis Cathedralibus inſtituendo.

CAPVT XVIII.

1. VIde Archiep. Bononien. ſiue *de Bononienſis Eccleſiæ adminiſtrat. p.* 4. *ſub tit. de ſeminario pag.* 255. *cum ſeqq.* Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.* 1. *cap.* 16. *n.* 8. *cum ſeqq.* Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 5. §. 7. *num.* 68. *cum ſeqq.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo ſeminarium*, Piaſec. *in ſimili praxi p.* 2. *cap.* 2. *n.* 5. *pag.* 112. & *ſeq.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 484. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 380. *in* 2. *edit.* & *in deciſion. curiæ Archiep. Neapolit. p.* 4. *deciſ.* 196. Monet. *de diſtribut. quotid. p.* 3. *quæſt.* 3. *num.* 13. *cum ſeqq.* Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib.* 1. *tit.* 18. *ex num.* 1. Sell. *in ſelectis canonicis cap.* 10. *ex num.* 5. metipſum *de officio & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 77. — 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *In hoc verò Collegio recipiantur*, &c.] Vide Paul. Fuſc. *d. cap.* 16. *num.* 14. Zerol. *d. verbo ſeminarium* §. 3. metipſum *d. alleg.* 77. *num.* 34. Et de educatione puerorum multa tradit Lorin. *in Acta Apoſtolorum c.* 7. *verſ.* 22. — 2. Pueri qui in ſeminario recipiendi.

3. *Pauperum autem filios*, &c.] Vide Zerol. *dict. verbo ſeminarium* §. 2. — 3. Pauperum filij.

4. *Grammatices, cantus*, &c.] Vide Zerol. *d. verbo ſeminarium* §. 4.

5. *Cum conſilio duorum Canonicorum*, &c.] Seminarij quatuor deputatos debet adhibere Epiſcopus in conſilium pro tota temporali adminiſtratione ſeminarij, excepta exactione, quæ ad ſolum Epiſcopum ſpectat, non tamen tenetur eorum ſequi conſilium, refert deciſum Nicol. Garc. *be benefic. p.* 12. *cap.* 2. *num.* 191. Aloyſ. Ricc. *d. reſolut.* 380. *num.* 3. — 5. Seminarij quatuor deputatos debet adhibere Epiſcopus in conſilium pro tota temporali adminiſtratione.

6. Seminarij deputati, & alij officiales habent votum conſultiuum, non autem deciſiuum, Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 2. vbi atteſtatur ſic fuiſſe reſolutum ſub die 11. Ianuarij 1620. — 6. Seminarij deputati habent votum conſultiuum.

7. Conſilium duorum Canonicorum deputatorum in erectione ſeminarij, licèt Epiſcopus teneatur requirere, non tamen tenetur eorum conſilium ſequi, vt refert deciſum Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 46. *num.* 74. — 7. Conſilium duorum Canonicorum deputatorum in erectione ſeminarij non tenetur Epiſcopus ſequi.

8. Seminarij deputati electio ſufficit fieri per clerum ciuitatis, & poteſt Epiſcopus erigere plura ſeminaria in illis locis, quæ non fuerunt taxata, vt per Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 3. vbi aſſerit ita deciſum in Lucana 19. Nouembris 1616. — 8. Electio deputati ſeminarij ſufficit fieri per clerum ciuitatis.

9. Canonici duo ab Epiſcopo eligendi pro ſeminarij regulis & ſtatutis conficiendis, lucrantur diſtributiones dum ex hac cauſa abſūt.

9. Hos duos Canonicos ab Epiſcopo eligendos ad conſilium in conficiendis regulis, ac ſtatutis ſeminarij Clericorum ſi quando ea de cauſa ſine fraude tempore diuinorum officiorum eos abeſſe ſimul cum Epiſcopo contingat, priuandos non eſſe quotidianis diſtributionibus tanquam abſentes propter Eccleſiæ vtilitatem ex officio ſibi attributo, reſoluit Monet. *de diſtribut. quotid. p. 2. quaſt.* 8. *num.* 17.

10. Canonici electi ad ſeminarij adminiſtrationem perpetuò illam habere debent, nec remoueri poſſunt.

10. Canonicos electos ad ſeminarij adminiſtrationem perpetuò illam habere debent, nec remoueri poſſunt, niſi ex legitima, & iuſta cauſa, refert deciſum Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Canonicus pag.* 30. *col.* 1. Ego ipſe *d. alleg.* 77. *n.* 31.

11. Vnio facta ſeminario abſque conſilio eorum quos hic iubentur adhiberi, non valet.

11. *Iidem Epiſcopi cum conſilio*, &c.] Vnionem factam ſeminario abſque conſilio eorum, quos iubet text. in præſenti adhiberi, non valere, reſoluit Franciſc. Leo *d. c.* 16. *n.* 25.

12. Vnio ſeminario nondum erecto fieri non poteſt.

12. Vnionem factam ſeminario nondum erecto fieri non poſſe, & ad hunc effectum requiri præparationem domus conductæ, vel emptæ, & introductionem puerorum, cenſuit Rot. *deciſ.* 361. *num.* 3. *cum ſeqq. p.* 2. *recent.* & *in vna Adiacen. beneficij* 15. *Aprilis* 1622. coram Reuerendiſſimo D. meo Coccino Decano, latè proſequuntur Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 380. *num.* 1. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 12. *cap.* 2. *num.* 193. *cum ſeqq.* & admittit Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 5. §. 7. *num.* 68. qui licèt *num.* 74. teneat quòd ceſſante fraude vnio facta ſeminario non dum erecto valeat, quem ſequitur Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 248 *num.* 71. & *cap.* 358. *num.* 5. tamen iſta ſententia, vt aduertit Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 196. *in fine*, eſt contra ſententiam Rotæ, refero ego ipſe *d. alleg.* 77. *n.* 25.

13. Epiſcopus debet primùm ex ſua, & Capituli menſa cõtribuere ſeminario, & poſtea cogere alios.

13. *Ex fructibus integris menſa Epiſcopalis*, &c.] Epiſcopum debere primùm ex ſua, & Capituli menſa contribuere ſeminario, & poſtea cogere alios ad contribuendum ſuo exemplo, teneo ego ipſe *d. alleg.* 77. *num.* 2.

14. Abbas habens proprium ſeminariũ, non debet cogi contribuere ſeminario Epiſcopi.

14. Seminario contribuere cogi non debet Abbas, qui in ſuo territorio, & iuriſdictione prius ſeminarium proprium erexerat, & prouiſum retinebat, ita Sell. *d. cap.* 10. *num.* 7. vbi aſſerit deciſum ſub die 30. Martij 1594.

15. Seminarij in cõtributione prius detrahenda ſunt onera.

15. In contributione ſeminarij priùs detrahendum eſt totum id, quod ex cauſa oneris perpetui, puta quarta fructuum, quæ ſoluitur Cameræ Apoſtol & ſimilium, ſoluendum eſt, vt per Sell. *d. cap.* 10. *num.* 8. vbi dicit ita fuiſſe reſolutum in Cauen. 17. Nouembris 1619.

16. Seminarij contributio anticipatè ſoluenda eſt.

16. Contributio ſeminarij anticipatè ſoluenda eſt de quadrimeſtri in quadrimeſtre, vt per Sell. *d. c.* 10. *n.* 9. vbi refert deciſum per S. Cong. Epiſcopor. & Regul. ſub die 8. Martij 1588.

17. A contributione ſeminarij nullus eximitur.

17. A contributione ſeminarij nullus eſt exemptus, niſi qui nominatim à Concilio excipiuntur itavt Cardinales etiam cogi poſſint ad contribuendum ſeminario de fructibus beneficiorum, quæ habent in diœceſi in qua eſt ſeminarium, Sell. *d. c.* 10. *n.* 11. vbi tenet ſic fuiſſe reſolutum ſub die 11. Ianuarij 1601.

18. *Praben*

Digitized by Google

18. *Præbendarum.*] Seminario nihil ſoluitur de diſtributionibus quotidianis à præbendis diſtinctis, ita Zerol. *in praxi Epiſcop. p.1. verbo diſtributiones* §.5. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel.* §.7. *proœm. num.* 170. *cum ſeqq.* Monet. *de diſtribut. quotidian. p.*3. *q.*9. *num.*14. Ego ipſe *d. alleg.* 77. *num.* 13. Sell. *d. c.* 10. *n.* 12. vbi refert in vna Lucana 5. Iulij 1628. ad 2. portionem non detrahi ex diſtributionibus quotidianis pro conſtructione, & ſuſtentatione ſeminarij. 18. Seminario nihil ſoluitur de diſtributionibus quotid.

19. Nec de illis, quæ in incerto, vt in eleemoſynis piorum, & ſimilibus conſiſtunt, prout refert deciſum Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.*2. *c.*2. *n.*5. *in fine.* Et ſic nec de emolumentis prouenientibus, & legatis relictis pro celebratione Miſſarum, ex Sell. *d. cap.* 10. *n.* 14. vbi aſſerit ita reſolutum in Cauen. 17. Nouembris 1619. 19. Seminario nihil ſoluitur de incertis, & de legatis pro celebratione Miſſarum.

20. *Et hoſpitalium.*] Hoſpitalia data in titulum, vel adminiſtrationem, ſi habeant beneficia annexa, vel redditus, aut prouentus eccleſiaſticos; pro ſeminario contribuere teneri referunt deciſum Zerol. *p.*1. *verbo hoſpitale, verſ. decimum dubium*, Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. deciſ.* 196. *num.* 6. 7. & 8. *p.* 4. Ego ipſe *d. alleg.* 77. *num.* 6. 20. Hoſpitalia data in titulũ ſi habeant beneficia annexa, vel redditus eccleſiaſticos pro ſeminario contribuere tenentur.

21. Sed non procedere in hoſpitalibus, quæ adminiſtrantur à laicis, & in quibus ſunt bona laicorum, quæ data non ſunt in titulum, commendam, ſeu adminiſtrationem, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*4. *tit.*29. *l.*1. §.2. *de hoſpital. num.*13. vbi *num.* 15. etiam teſtatur reſolutum hoſpitale vnius diœceſis habens beneficium annexum, quod eſt alterius diœceſis, teneri contribuere pro rata fructuum beneficij annexi ſeminario, quod eſt in diœceſi, in qua ſitum eſt beneficium, de quo latè Fuſc. *d. capit.* 16. *num.* 10. 21. Non procedit in hoſpitalibus in quibus ſunt bona laicorum.

22. *Et beneficiorum quorumcunque*, &c.] Seminario contribuere debent beneficia in diœceſi exiſtentia, licèt habeant bona in alia diœceſi, Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 16. vbi dicit ita reſolutum in Caputaquen. 23. Iunij 1586.

23. Seminario contribuere tenentur beneficiati beneficiorum collationis Monachorum ſi intra fines diœceſis ſint, Aldan. *d. loco num.* 17. vbi affirmat deciſum in Caputaquen. 4. Febr. 1593.

24. Cardinales etiam Commendatarij tenentur contribuere ſeminario pro Abbatijs, & beneficiis eorum, iuxta taxam ab Epiſcopo & deputatis factam, ita Aldan. *dict. titul.* 18. *numer.* 5. vbi refert deciſum in Tudertina 15. Aprilis 1628. & priùs in Adrien 3. Decembris 1622.

25. Clerici tamen Cameræ Apoſt. exempti ſunt à contributione ſeminarij ratione beneficiorum quæ obtinent, ita Aldan. *vbi ſuprà*, referens ſic deciſum per S. Congr. Epiſcop. in Maceraten. 12. Maij, & in Peruſina 17. eiuſdem 1604. 25. Clerici Cameræ Apoſt. exempti ſunt à contributione ſeminarij.

26. *Vel confraternitatum.*] Confraternitates, quas nonnulli vocant *Scholas*, coguntur contribuere ſeminario pro his, quæ habent de bonis Eccleſiarum, & intuitu bonorum eccleſiaſticorum, Sell. 26. Confraternitates coguntur contribuere ſeminario pro his, quæ habent de bonis Eccleſiarum.

 d. cap. 10.

d. cap. 10. *n.* 15. vbi ait ita reſolutum ſub die 11. Ianuarij 1601. quamuis intra Regularium Eccleſias exiſtant, ſi redditus habeant eccleſiaſticos, teneri ſeminario contribuere, refero deciſum ego ipſe *d. alleg.* 77. *num.* 10. Et ideo quæ nulla habent beneficia eccleſiaſtica annexa, aut prouentus eccleſiaſticos, non debent contribuere, licèt alij redditus habeant, quia pro ſuſtentatione ſeminarij nihil poteſt detrahi ex redditibus Confraternitatum, & hoſpitalium, niſi nomine beneficiorum annexorum, Sell. *d. cap.* 10. *num.* 16. vbi aſſerit reſolutum in Lucana 5. Iulij 1628. ad 3. 4. & 5. Et Epiſcopus poteſt pro contributione ſeminarij taxare bona Confraternitatum, quatenus ſint eccleſiaſtica, ex Sell. *citato loco*, vbi aſſerit reſolutum in Signina 18 Nouembris 1628.

27. *Et omnium monaſteriorum, non tamen Mendicantium.*] Vide Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 2. *q.* 45. *art.* 2. *& q.* 66. *a.* 3.

28. Seminario contribuere tenentur Eccleſiæ ſeculares, quæ non ſunt de menſa monaſteriorum.

28. Seminario contribuere tenentur Eccleſiæ ſeculares, quæ non ſunt de menſa monaſteriorum, tametſi ad eorum inſtitutionem, & collationem pertineant, ex Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 6. vbi dicit deciſum in Caputaq. 23. Ianuarij 1583. & 4. Februarij 1593.

29. Portio debita ſeminario ratione beneficiorum exigi poteſt poſt vnionem eiuſdem beneficij factam Regularibus, qui Mendicantium priuilegiis gaudent.

29. Portio debita ſeminario ratione beneficiorum exigi poteſt poſt vnionem eiuſdem beneficij factam Regularibus, qui Mendicantium priuilegiis gaudent, Sell. *d. cap.* 10. *num.* 18. vbi aſſerit reſolutum ſub die 21. Iulij 1629.

30. Fratres Mendicantes ex redditibus beneficiorũ monaſteriis annexorum ſeminario contribuere debent.

30. Fratres Mendicantes ex redditibus beneficiorum monaſteriis annexorum ſeminario contribuere debent, nec obeſt quòd prætendant ſe exemptos, quia videlicet in illis lectiones Grammaticæ, & conſcientiæ caſuum pro audiendis confeſſionibus quotidie habeantur, quia non ſunt ob id exempta, ſed tantùm eius impenſæ habendam eſt rationem, quæ ante Concil. fieri ſolebat pro ſalariis horum lectorum, & ea tanquam æs alienum detrahenda, tenetur tamen ex reliquo ad contributionem ſeminario ad ratam, ita Sell. *d. cap.* 10. *num.* 19.

31. Monaſteria illa, quæ ad ſeminarium ſui Ordinis contribuunt; de eo quod ſupereſt, contribuere tenẽtur, etiam ſeminario.

31. Monaſteria illa, quæ ad ſeminarium ſui Ordinis contribuunt, de eo quod ſupereſt contribuere tenentur, etiam ſeminario Epiſcopi, Sell. *d. cap.* 10. *num.* 19. vbi refert deciſum in Monaſterien. 7. Sept. 1630.

32. Moniales non coguntur contribuere aliquam ſubuentionem ſeminario ſi beneficia non habeant vnita.

32. Moniales non coguntur contribuere aliquam ſubuentionem ſeminario, ſi beneficia non habeant vnita, Sell. *d. c.* 10. *n.* 19. vbi aſſerit ſic fuiſſe deciſum in Hieracen. de anno 1593.

33. Mendicantium nomine qui veniant dixi latè *in tract. de appellatiua verborum vtriuſque iuris ſignif. appell.* 233.

34. *Fratribus S. Ioannis Hieroſol. dumtaxat exceptis.*] Refert Gonzal. *ad reg.* 8 *Cancel. gloſ.* 8. *n.* 53.

35. Fratres S. Ioannis Hieroſ. ſiue eorum vicarij in Parochialibus Religioni vnitis non poſſunt compelli ad contributionem ſeminarij.

35. Fratres S. Ioannis Hieroſol. ſiue eorum vicarij in Parochialibus Religioni prædictæ vnitis, & ab ea dependentibus non tenẽtur, neque compelli poſſunt ad contributionem ſeminarij, neque ad ſolutionem Cathedratici Synodatici, ſiue charitatiui ſubſidij, Sell. *d. c.* 10. *n.* 20. vbi teſtatur ſic fuiſſe reſolutum in Auguſtana 4. Decembris. 1630.

36. Omnes

36. Omnes enim & ſingulæ perſonæ in beneficiis S. Ioannis Hieroſolymitani quomodolibet exiſtentes à ſeminarij clericorum contributione in qualibet ciuitate iuxta ſacri Concilij decretum erecti, ſeu erigendi eximuntur per Bullam Gregorij XIII. incip. *Quo magis*, ſub die 23. Martij 1580. relatam inter priuilegia Religionis *pag.* 57. 36. Seminarij à contributione eximuntur omnes, & ſingulæ perſonæ in beneficiis S. Ioannis Hieroſol. exiſtentes.

37. *Beneficia aliquot ſimplicia,* &c.] Beneficia ſimplicia, cuiuſcumque dignitatis fuerint, & qualitatis, poſſe ſeminario vniri, vt commodè regi valeat, ſine tamen præiudicio obtinentium, etiamſi eſſent affecta, aut in curia effectum ſortirentur, reſoluit Fuſc. *d. cap.* 16. *num.* 9. 37. Beneficia ſimplicia, cuiuſcunque dignitatis fuerint, & qualitatis, poſſunt ſeminario vniri.

38. Non poſſe tamen ſimplicia beneficia ad collationem inferiorum ſpectantia, neque Canonicatus, neque beneficia iuriſpatronatus etiam eccleſiaſtici, neque beneficia Sedi Apoſtolicæ reſeruata poſt illorum vacationem, neque præterea vacantia in menſe reſeruato per Epiſcopum ſeminario vniri, referunt deciſum Molfeſ. *in ſumma Theolog. moral. tract.* 6. *cap.* 14. *à num.* 62. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *cap.* 16. *num.* 23. 38. Beneficia ſimplicia quæ non poſſunt ſeminario vniri.

39. Verùm vnio facta ſeminario omnium beneficiorum ſimplicium non valet, vt referunt deciſum Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 492. *&* 720. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 383. *n.* 4. *& reſol.* 610. *num.* 10. *in* 2. *edit.* Molfeſ. *d. cap.* 14. *num.* 60. Ego ipſe *d. alleg.* 77. *num.* 29. 39. Vnio facta ſeminario omnium beneficiorum ſimplicium non valet.

40. Seminario vniri non poſſunt Collegiatarum Canonicatus, quamuis ex conſuetudine non obligent ad reſidentiam, quia Concil. in præſenti non loquitur de his beneficiis ſimplicibus, Sell. *d. cap.* 10. *num.* 21. vbi refert ſic fuiſſe deciſum per S. Congr. Epiſcop. in Aquilana 27. Martij 1590. 40. Seminario vniri nõ poſſunt Collegiatarum Canonicatus, quamuis ex conſuetudine non obligent ad reſidentiam.

41. Beneficia iuriſpatronatus etiam eccleſiaſtici, necnon pertinentia ad prouiſionem inferiorum, reſidentiam requirentia Regularia, & quæ commendata ſunt, ſeu monaſteriis vnita, aut annexa, vniri non poſſunt, vt refert deciſum Nicol. Garc. *de benefic. part.* 12. *cap.* 2. *num.* 210. 41. Beneficia iuriſpatronatus etiam eccleſiaſtici, necnon pertinentia ad prouiſionem inferiorum non poſſunt ſeminario vniri.

42. Beneficia ſimplicia, quæ per mortem vacant, poſſunt vniri per Epiſcopum ſeminario, licèt eſſent reſeruata, vel affecta, niſi tamen alia beneficia, quæ iam vacaſſent in menſe ſuo, ſcilicet Epiſcopi prædicti, & quorum collatio ad ipſum ſpectabat, non ſeminario vniuiſſet, ſed aliis contuliſſet, vel eandem vnionem factam non continuò enuntiaſſet; etenim ſi beneficia in ſuis menſibus vacantia non vniuerit, nec vacantia in menſibus reſeruatis vnire poterit, cùm fraus in hoc cenſeatur, vt refert deciſum Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 104. 42. Beneficia ſimplicia, quæ per mortem vacant poſſunt vniri per Epiſcopum ſeminario licet eſſent reſeruata, ſeu affecta.

43. Beneficia regularia ſiue dentur in titulum, ſiue in Commendam, non poſſunt ſeminario vniri; ſecus verò ſi ſtatum mutauerint, Sell. *d. cap.* 10. *num.* 23. vbi aſſerit reſolutum in Caputaquen. 26. Iulij 1586. 43. Beneficia Regularia non poſſunt ſeminario vniri.

44. Seminario debita portio ratione beneficiorum exigi poteſt poſt vnionem eiuſdem beneficij factam Regularibus, qui mendicantium priuilegiis gaudent, Sell. *d. cap.* 10. *num.* 25. vbi ſic refert deciſum ſub die 21. Iulij 1629. 44. Seminario debita portio ratione beneficiorum exigi poteſt poſt vnionem eiuſdem beneficij factam Regularibus, qui mendicantium priuilegiis gaudent.

45. *Etiamſi*

Digitized by Google

45 Beneficia litigioſa vniri non poſſunt ſeminario.

45. *Etiamſi beneficia ſint reſeruata.*] Non tamen concedit facultatem vniendi litigioſa, quia aliud eſt beneficium reſeruatum, aliud litigioſum, vt per Nicol. Garc. *de benef. p.* 1. *cap.* 5. *num.* 155. in puncto Rot. in Corduben. præſtimonij 13. Ianuarij 1623. coram bonæ mem. Patriarcha Manzanedo.

46. Vniones beneficiorum reſeruatorum factæ ſeminario validæ ſunt, dummodo fierent ante ipſorum vacationem.

46. Vniones beneficiorum reſeruatorum validæ ſunt, modò factæ fuerint ante ipſorum vacationem, ſeruata forma à Concil. Trident. præſcripta, vt refert deciſum Nicol. Garc. *de benef. p.* 12. *cap.* 2. *num.* 101. Vnde beneficia de tempore vnionis reſeruata prohibitum fuit in antea vniri ſeminario, ex Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 25. vbi dicit fuiſſe deciſum in Corduben. 19. Decembris 1620. validam fuiſſe vnionem factam de anno 1598. ſeminario de quibuſdam præſtimoniis, quæ obtinebat familiaris Papæ, & alius continuus commenſalis Cardinalis Quirogæ.

47. Seminario vniri non poſſunt beneficia obtenta ab Epiſcopo Oritano tempore ſuæ promotionis tanquam Sedi Apoſt. reſeruata, Viuian. poſt ſuam praxim iuriſpatron. in fine, *deciſ.* 48. vbi aſſerit ſic reſolutum ſub die 24. Auguſti 1619.

48. Vnio facta ſeminario de beneficio reſeruato eſt nulla.

48. Vnionem factam ſeminario de beneficio reſeruato eſſe nullam cenſuit Rot. in Aſſiſſien. beneficij 11. Maij 1607. coram bonæ mem. Card. Marquemont, refert Nicol. Garc. *in addit. ad ſuum tract. de benefic. p.* 12. *cap.* 2. *num.* 105. vbi *num.* 126. dicit deciſum non poſſe etiam ante vacationem vniri ſeminario beneficia, quæ obtinent perſonæ, quæ ob familiaritatem Cardinalium, vel aliam rationem tales ſint vt quocunque menſe decedant, certum ſit ea fore affecta Sedi Apoſt.

49. Beneficia quæ iam vacauerant in menſe reſeruato, vel quæ aliàs ſunt indubitanter reſeruata, non poteſt Epiſcopus vnire ſeminario.

49. Beneficia, quæ iam vacauerant in menſe reſeruato, vel quæ aliàs ſunt indubitanter reſeruata, non poteſt Epiſcopus vnire ſeminario vigore huius decreti, cùm id fiat in præiudicium reſeruationum Apoſtol. vt refert deciſum Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 5. §. 7. *num.* 75.

50. Beneficia ſi Epiſcopus ſeruata forma Concilij ſeminario vniuerit ante eius vacationem etiam in mēſe reſeruato, vnio debet effectum ſortiri.

50. Beneficia ſimplicia ſi Epiſcopus ſeruata forma Concilij ſeminario vniuerit ante eius vacationem etiam in menſe reſeruato, vnionem debere effectum ſortiri, refert deciſum Garc. *in addit. ad p.* 12. *cap.* 2. *num.* 101.

51. Cardinalis Epiſcopus habens indultum poteſt ante vacationem vnire ſeminario beneficiū, quod obtinet familiaris Papæ defuncti.

51. Cardinalem Epiſcopum habentem indultum poſſe non obſtante decreto ſanctæ mem. Clementis VIII. ante vacationem vnire ſeminario beneficium, quod obtinet familiaris Papæ defuncti, tenet Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 26. affirmans ſic fuiſſe deciſum in Tudertina 15. Aprilis 1628.

52. *Nec per reſignationem ipſorum*, &c.] Vide Flamin. *de reſignat. benef. lib.* 2. *q.* 9. *num.* 2. *&* *lib.* 10. *q.* 7. *num.* 17.

53. Beneficia prima vacatura per reſignationem ſimplicē, non autem per conditionalem in fauorem certæ perſonæ, vnire poteſt Epiſcopus.

53. Beneficia prima vacatura per reſignationem ſimplicem, non autem per conditionalem, in fauorem certæ perſonæ vnire poteſt Epiſcopus vigore huius decreti, prout refert deciſum Gonzal. *ad regul.* 8. *Cancel. gloſ.* 14 *num.* 10.

54. *Sed pro penſionibus*, &c.] Vide Tiraq. *de iurepatron. quæſt.* 70. *n.* 10. Valaſc. *de iure emphyt. q.* 17. *num.* 7.

55. Cùm

55. Cùm penſiones apponantur ſuper fructibus, & redditibus beneficij, tenetur penſionarius pro rata penſionis ſoluere ſubſidium, & alia onera impoſita reſpectu fructuum beneficij, ita reſoluunt Nicol. Garc. *de benef. p. 1. cap. 5. num.* 171. Monet. *de decim. cap. 9. à num.* 83. Azor. *inſtit. moral. p. 2. lib.* 8. *cap. 9. q. 2.* Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p. 3. alleg. 77. num.* 12. Et habere locum ſiue ſeminaria erecta ſint ante reſeruationem penſionum, ſiue pòſt, dicit deciſum Nicol. Garc. *in addit. ad d. num.* 171.

55. Penſionarius tenetur pro rata penſionis ſoluere ſubſidium, & alia onera impoſita reſpectu fructuum beneficij.

56. Titularis occaſione contributionis per eum factæ ſeminario non poteſt detrahere ex penſione quam ſoluit, niſi pro rata penſionis, & ad eam rationem, qua ipſe titularis contribuit, vt refert deciſum idem Nicol. Garc. *in addit. ad d. num.* 171. & qualiter taxa imponenda ratione penſionis, *ibidem num.* 176.

56. Beneficiarius cōpellēdus eſt pro penſione, quam ſoluit ſeminario contribuere, quamuis ſeminarium erectum eſſet poſt penſionis reſeruationē, Nicol. Garc. *in addit. ad ſuum tract. de benefic. p. 1. cap. 5. num.* 171.

57. Occaſione ſeminarij poteſt taxa pro penſionibus detrahi, & exigi à titularibus, dummodo ſpecialiter non ſint exemptæ, quæ titulares retinebunt pro rata ſoluta, Sell. *d. cap.* 10. *num.* 30. vbi aſſerit ſic fuiſſe reſolutum in Lucana 5. Iulij 1628. ad 6.

57. Seminarij occaſione poteſt taxa pro penſionibus detrahi, & exigi à titularibus.

58. Seminario taxam ſoluere recuſantes poteſt Epiſcopus punire interdicendo & alia grauiora iuris remedia adhibendo, Aldan. *d. tit.* 18. *num.* 15. vbi refert deciſum in vna Marſicen.

58. Seminario taxam ſoluere recuſantes poteſt Epiſcopus punire.

59. Epiſcopus an poſſit auctoritate ordinaria vniones beneficiorum ſeminario factas diſſoluere ſi poſtea illud redditus ſufficientes acquiſierit, quæſtio eſt dubia, de qua Sell. *d. cap.* 10. *num.* 32. vbi atteſtatur cùm proponeretur ſub die 7. Iulij 1618. non fuiſſe reſolutum.

59. Epiſcopus an poſſit auctoritate ordinaria vniones beneficiorū ſeminario factas diſſoluere.

60. *Qua Scholaſtriæ dicuntur, nonniſi Doctoribus,* &c.] Scholaſtria conferenda eſt Doctoribus, vel Magiſtris, aut Licentiatis in ſacra Pagina, aut iure Canonico in qualibet Vniuerſitate approbata, nec obſtat quòd non eſſet ex illis, quæ eſſent in illa regione, in qua eſſet Scholaſtria, ita refert deciſum Nicol. Garc. *de benef. p. 7. cap. 7. num.* 35. quem refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p. 3. alleg. 60. num.* 62.

60. Scholaſtria conferenda eſt Doctoribus, vel Magiſtris, aut Licentiatis in ſacra Pagina, aut iure Canonico.

61. Non comprehendit Scholaſtrias exiſtentes in loco, in quo minimè erigendum eſt ſeminarium, vt teſtatur reſolutum Nicol. Garc. *in addit. ad d. num.* 35.

61. Non comprehendit Scholaſtrias exiſtentes in loco, in quo minimè erigendum eſt ſeminario.

SESSIO XXIV.

Doctrina de ſacramento Matrimonij.

1. DE ſacramento Matrimonij latè, ſed non ex profeſſo, tractarunt Cardin. Bellarm. *in ſuis controu. cathol.* vbi de matrim. Henriq. *in ſum. lib.* 11. *de matrim.* Viuald. *in candel. aureo, tit. de matrim.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo matrimonium,* Ioan. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p. 2. c. 19. de ſponſal. & matrim.* Verac. *in ſpeculo coniug.* Stephan. Quarant. *in ſumma Bullarij, verbo Matrimonij impedimenta, & verbo Matrimoniales diſpenſa-*

d by Google

tiones, Matienſ.*tit.1.lib.5.noua recop.* Valer.Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.31.de matrim.ſacramento*, Fernand.*in examine Theolog.moralis,p.3.c.15. cum ſeqq.* Rebello *de obligat.iuſtitia,p.2.lib.3.de contractu matrim.* Ægid.de Coninck *de Sacrament. tom.2. diſp.21. cum ſeqq.* Molfeſ. *in ſum.Theologiæ moralis,p.1.tract.4.cap.5.cum ſeqq.* Vincent.Filliuc.*in quaeſt.moral.tract.10. de ſacrament.Matrim.* Paul.Laymann *in Theologia morali.*

2. Ex profeſſo autem tractarunt, & integros tractatus edidere, videlicet de matrimonio, & ſponſalibus, Ioan. à Capiſtrano *tom.9. tractatuum Doct.fol.77.* Petrus de Ledeſma, Thomas Sanchez, Ioannes Gutierrez, Martinus Bonacina, Baſilius Pontius, & omnium nouiſſimè Gaſpar Hurtado.

Matrimonij & ſponſaliorum quotidianis materiis, Laurentius Naudeuerus.

Matrimonio ab hæreticis contracto, & an dirimi poſſit à Papa, Thom.Campeg.*tom.9.tract.Doctor.fol.113.*

Matrimoniis clandeſtinis irritandis, Iacobus Nauclantus, & Antonius Contius.

Matrimonij impedimentis, Baſilius Pontius.

Matrimonij indiſſolubili vinculo, Gregorius de Valentia.

Matrimonij diſſolutione, Iulius Sanazarius.

Matrimonij nullitate, Franciſcus Antonius Oliuerius.

Matrimonialibus capitulis, ſeu de pactis nuptialibus, Ioannes Petrus Fontanella.

Matrimonij pactis, ſiue de ritu nuptiarum, Franciſcus Molinus.

3. Declaratur hæc auctoritas circa inſtitutionem matrimonij.

3. *Hoc nunc os ex oſſibus meis*, &c.] Vide Perez *l.1.in gloſ.que es el paraiſo,pag.20. tit.1. lib.5. ordin.* Viuald. *in candel. aureo part.1.* vbi de matrimon.*num.7.* Petr.de Ledeſma *de matrimon.quaeſt.42.art.2.* Henriq. *in ſum.lib.11.de matrim.cap.1.§.3.* Vazq. *de matrim.diſp.1.cap.10.* Sanch. *de matrim.lib.2.diſp.4.num.2.& diſp.13.num.4.* Rebello *de obligation.iuſtitiæ, part.2.lib.2.quaeſt.3.à princip.* Gutier.*de matrimon.cap.39.per tot.* Bonacin. *in ſimili tract. quaeſt.2. puncto 2. num.1.* Gaſpar Hurtado *eod. tract. diſp.4. diffic.1.num.3.*

4. Doctores de indiſſolubilitate matrimonij agentes.

4. *Indiſſolubilémque nexum.*] Vide Rebell. *d.p.2. lib.2. quaeſt.15. ſect.1.* Ægid de Coninck *de Sacrament. tom.2. diſp.26. dub.1. concluſ.3.* Gutier. *d.tract de matrimon. cap.53. à princip.* Bonacin. *d.quaeſt.2. puncto 11.* Vincent. Filliuc *in quaeſt.moral. tract.10. cap.2.* Paul. Laymann *in Theologia morali tract.10.p.3.cap.6. à princip.* Gaſpar Hurtado *de matrimon. diſp.8. diffic.1.cum ſeqq.*

5. Matrimonium ante legem gratiæ in lege naturæ,& veteri non fuit propriè ſacramentum.

5. *Cùm igitur matrimonium in lege Euangelica*,&c.] Matrimonium ante legem gratiæ in lege naturæ & veteri non fuiſſe propriè Sacramentum gratiam conferens, docent Petr.de Ledeſma *in ſum.p.1. de Sacram.* vbi de ſacram.Matrim.*cap.1.concl.6.* Vazq.*diſp.2.cap.3.* Rebell.*d.lib.2.quaeſt.3. à num.12.* Henriq. *in ſum.lib.11.cap.2. §.1. & in commento lit.V.* Ægid.de Coninck *d.tom.2.diſp.24.concl.2.* Sanch. *de matrim.lib.2.diſp.7.n.2.* Gutier.*in ſimili tract.cap.42.à princip.* Paul Laymann *d.tract.10.p.1.c.2.n.1.* Gaſpar Hurtado *de matrim.diſp.3.diffic.20.num.72.*

6. Contra

Digitized by Google

6. Contra Roffenſ. Caſtr. Catherin. & alios, quos refert & ſequitur Petr. Sot. *de inſtit. ſacerd. lect.* 2. *de matrim.* exiſtimantes ante legem gratiæ matrimonium fuiſſe propriè Sacramentum, & gratiam contuliſſe. De intellectu verò *cap. gaudemus, de diuort.* ibi, *cùm Sacramentum coniugij apud fideles, & infideles exiſtat*, agunt Sanch. *de matrimon. lib.* 2. *diſput.* 8. *à princip.* Baſil. Pont. *in ſimili tract. lib.* 1. *cap.* 6. *numer.* 6. Antonin. Ricciul. *de iure perſonarum extra gremium Eccleſiæ exiſtent. lib.* 1. *cap.* 1. *num.* 8. Ego ipſe *in collection. ad d. cap. gaudemus num.* 3. *cum ſeqq.*

7. Canon I.] Vide Tertullian. *in exhortat. ad caſtitatem cap.* 5. *verſ. vno matrimonio,* Iſidor. Hiſpalen. *de officiis eccleſ. lib.* 2. *cap.* 19. Magiſt. *in* 4. *diſt.* 33. vbi Durand. *quæſt.* 1. Thom. Argent. *art.* 3. Iodoc. Cocci. *in theſauro Catholico tom.* 2. *lib.* 9. *art.* 2. Perez *l.* 1. *gloſ. que es el paraiſo pag.* 20. *tit.* 1. *lib.* 5. *ordin.* Spin. *in ſpeculo teſtament. gloſ.* 15. *princ. num.* 15. Sayr. *de Sacrament. in genere lib.* 1. *cap.* 2. *quæſ.* 2. *art.* 4. *verſ. quod verò ad matrimonium,* Valent. *tom.* 4. *diſp.* 10. *q.* 1. *puncto* 5. Petr. de Ledeſma *in ſum. p.* 1. *de Sacrament.* vbi de ſacram. matrim. *cap.* 1. *concl.* 1. *&* 19. Franc. Molin. *de ritu nupt. lib.* 2. *differ.* 18. *num.* 5. Sanch. *de matrim. lib.* 2. *diſp.* 20. Gutier. *eod. tract. cap.* 42. Bonacin. *in ſimili tract. q.* 2. *puncto* 1. *n.* 2. Rebello *de oblig. iuſtit. p.* 2. *lib.* 1. *q.* 3. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 31. *c.* 1. *à num.* 2. Ægid. de Coninck *de Sacramen. tom.* 2. *diſp.* 24. *dub.* 2. *à n.* 5. Fernandez *in examine Theologiæ moralis p.* 3. *cap.* 18. *num.* 1. *&* 7. Paul. Laymann *in Theolog. morali tract.* 10. *p.* 1. *cap.* 2. *n.* 1. *in princip.* Gaſp. Hurtado *de matrimonio diſp.* 4. *diffic.* 1.

7. Matrimonium eſt verè, & propriè vnũ ex ſeptem legis Euangelicæ Sacramentis à Chriſto Domino inſtitutum.

8. Canon II.] Vide Card. Bellarm. *lib.* 1. *de matrim. cap.* 11. *propoſ.* 2. Valent. *tom.* 4. *diſp.* 10. *q.* 1. *puncto* 3. *col.* 3. *verſ. quinto,* Henriq. *in ſum. lib.* 2. *cap.* 6. §. 1. Fernandez *in examine Theolog moralis p.* 3. *cap.* 19. §. 1. *num.* 8. Sanch. *de matrimonio lib.* 7. *diſp.* 80. Gutier. *eod. tract. cap.* 96. Bonac. *in ſimili tract. q.* 3. *puncto* 10. *n.* 3. Rebell. *de obligat. iuſtit. p.* 2. *lib.* 3. *q. fin. à num.* 5. Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.* 2. *diſp.* 26. *dub.* 2. *num.* 13. Ludou. de Sotomaior *in Cantica cap.* 6. *in verba, ſexaginta ſunt Reginæ, pag. mihi* 1091. Baſil. Pont. *de impediment. matrimon. cap.* 13. *& in tract. de matrimonij ſacramento lib.* 7. *cap.* 49. Paul. Laymann *in ſumm. Theologiæ moralis tract.* 10. *p.* 3. *cap.* 6. *à num.* 7. Gaſp. Hurtado *de matrimon. diſp.* 19. *diffic.* 1. metipſum *in collect. ad cap. gaudemus, de diuort. n.* 10. *cum ſeqq.*

8. Polygamia, ſeu pluralitas coniugum ſimul eſt illicita, & irrita iure diuino.

9. Canon III.] Vide Nauar. *conſ.* 14. *num.* 8. *de ſponſal. in nouis,* Couar. *de ſponſal. p.* 2. *cap.* 6. §. 10. *num.* 2. Valent. *p.* 4. *diſp.* 10. *q.* 5. *puncto* 3. vbi de impedimento cognationis. §. *in aliis autem gradibus*, Caiet. 2. 2. *quæſt.* 154. *artic.* 9. *circa ſolut. ad* 3. Sanch. *de matrimon. lib.* 7. *diſp.* 52. *num.* 6. *& lib.* 8. *diſp.* 6. *num.* 11. *cum ſeq.* Gutier. *eod. tract. cap.* 98. *n.* 19. Molfeſ. *in ſumm. Theolog. moral. tract.* 4. *cap.* 10. *num.* 113. Paul. Laymann *in Theologi morali tract.* 10. *p.* 4. *cap.* 10. Gaſp. Hurtado *de matrim. diſp.* 17. *diffic.* 5.

9 Papa poteſt diſpẽſare in aliquot gradibus ex prohibitis Leuit. 18. quia non omnes obligant hodie in lege Euangelica.

10. Canon IV.] Vide Petr. Ledeſm. *in ſum. p.* 1. *de Sacrament.* vbi *de ſacrament. matrim. cap.* 10. *concluſ.* 1. Rebello *de obligat. iuſtit. p.* 2.

10. Poteſtas ſtatuendi impedimenta [illegible] impedientia tantùm, quàm dirimentia eſt in Eccleſia.

Rr 2 *lib.* 3.

*lib.*3. *q.*1.*num.*1. Ægid.de Coninck *de Sacrament. tom.*2.*diſp.*32.*num.*10. Franc. Molin. *de ritu nupt. lib.* 1. *comp.* 19. *num.* 126. Cened. *pract. & canon.quæſt. lib.*1. *q.*39. *n.*91. Bonacin.*de ſacrament. matrim.q.*3. *puncto* 1. *num.*2. Fernandez *in examine Theolog. moralis p.*3.*cap.*16.§.1.*num.*2. Paul. Laymann *in Theologia morali tract.* 10.*p.*4. *cap.*1. Gaſp. Hurtado *de matrimon.diſp.*12.*diffic.*2.

11.Matrimonij vinculum diſſolui non poteſt propter hæreſim, aut moleſtam cohabitationem, ſed tantum ob id fieri poteſt diuortium quoad thorum, & habitationem.

11. CANON V.] Vide Gregr. Lop. *l.* 3. *tit.* 2. *part.* 4. Perez *l.*1. *tit.* 1.*lib.*5. *ordin.pag.*10. Bonacin.*de ſacrament. matrim. quæſt.*4. *puncto* 5. *num.* 25. *verſ. prima*, *& verſ. ſexta*, Hurtado *de matrimon. diſput.* 11. *diffic.* 5. *num.*18. Paul. Laymann *in Theologia morali tract.*10.*p.*3. *cap.*7. *num.*17.

12. Matrimonium ratum non conſummatum per ſolemnẽ Religionis profeſſionem alterius coniugum dirimitur.

12. CANON VI.] Vide D.Barboſ.*p.*2.*rub. ff. ſolute matrim.n.*73. Sanch. *de matrim. lib.*2. *diſp.*18. *num.*3. Gutier. *eod.tract. cap.*54.*à num.*1. Rebell. *de obligat. inſtit. p.*2.*lib.*3.*quæſt.*4.*à num.*1. *& sect.*3. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent.lib.*31.*num.*36. Ægid.de Coninck *de Sacram. tom.*2. *diſp.*26. *à num.*30. Molfeſ. *in ſumm. Theolog. moralis tract.*4. *cap.*6. *num.*31. Monet.*de commutat. vltim. volunt.cap.*4.*num.*111. Filliuc.*in quæſt. moralib.tom.*1.*tract.*10.*num.*60. Paul.Laymann *in Theolog morali tract.*10. *p.*3.*cap.*6.*num.*3. Gaſp.Hurtado *de matrimon. diſp.*8. *diffic.*4. Sell. *in ſelect. canon. cap.*22. *num.*8. vbi refert deciſum ſub die 18. Nouembris 1618. matrimonium reputari ratum, & non conſummatum ad effectum vt vnus ex contrahentibus alio contradicente poſſit ingredi Religionem ſi poſt illud contractum coram parocho, & teſtibus copula non interceſſit, quamuis priùs non ſemel etiam cum promiſſione de contrahendo fuiſſent fornicati.

13. Matrimonium ratum ſola Eccleſiæ auctoritate per vota ſolemnia Religionis ſoluitur.

13. Sola Eccleſiæ auctoritate, quam per antiquiſſimam traditionem accepimus, introductum eſſe vt per vota ſolemnia Religionis ſoluatur matrimonium ratum, reſoluunt Henric.Gandauenſ. *quodlib.*5. *quæſt.*35.Medina *lib.*5. *de ſacrorum hominum continentia, cap.*86. Ægid. de Coninck *d tom.*2.*diſp.*26.*dub.*3.*concl.*4. Leſſi. *de iuſtit.lib.*2.*cap.*41.*dub.*8. *num.* 69. Paul. Laymann *d. cap.* 6. *num.*3. Gaſp. Hurtado *dicta diſput.*8. *diffic.*4.*num.*17.

14. Contra Sot. *in* 4. *diſt.* 27. *quæſt.*1. *art.*4. Sanch. *de matrim. lib.*2. *diſp.*19. Baſil. Pont. *in ſimili tract. lib.* 9. *cap.*5. exiſtimantes diſſolui iure diuino.

15. Matrimonium ratum non diſſoluitur per tria vota Societatis per biennium emiſſa.

15. Matrimonium ratum non diſſolui per tria vota Societatis per biennium emiſſa, cùm ſint ſimplicia & non abſolutè perpetua ex parte admittentis illa, tradunt Henriq. *in ſum.lib.*11.*cap.*8. Vaſq. 1.2.*diſp.*165. *cap.*10.Sanch.*d.lib.*2.*diſp.*18. Gaſp.Hurtado *d.diſp.*8.*diffic.*5. contra Baſil.Pont.*d.lib.*9.*cap.*6.

16. Matrimonium ratum diſſoluitur per profeſſionem in Religione S.Ioannis Hieroſolymitani.

16. Matrimonium ratum diſſolui per profeſſionem in Religione S. Ioannis Hieroſolymitani, non ita in aliis Militum Chriſti, Calatrauæ, Alcantaræ, S.Iacobi, & ſimilium non viuentium in clauſtro, reſoluunt Nauar. *conſ.*3. aliàs 2. *in nouis, de conuerſ. coniug.* Henriq. *d. lib.*11.*cap.* 8. §.6. Azor. *inſtit. moral. p.*1. *lib.*13. *cap.*3. *quæſ.*2. D.Barboſ. *in rub. ff. ſoluto matrim. p.*2. *num.* 82. latè Sanch. *de matrimon. lib.* 2. *diſp.* 18. *per tot.*

Baſil.

Baſil. Pont. *d. lib. 9. cap. 7.* Gaſp. Hurtado *d. diſp. 8. diffic. 6.* Ego ipſe *de appellatiua verbor. vtriuſque iuris ſignif. appell. 233. num. 9.*

17. CANON VII.] Vide Cou. *de ſponſal. p. 2. cap. 7. §. 6. num. 15.* Nauar. *in man. cap. 22. num. 21.* Fernandez *in examine Theolog. moralis p. 3. cap. 16. §. 2. ſect. 9.* Rebell. *de obligat. iuſtit. p. 2. lib. 2. quaſt. 15. ſect. 2.* Molfeſ. *in ſumm. Theolog. moralis tract. 4. cap. 14. à num. 14.* Baſil. Pont. *de impediment. matrimon. cap. 21. in fine*, Paul. Laymann *in Theologia moral. tract. 10. p. 3. cap. 7. ex num. 7.* Gaſp. Hurtado *de matrim. diſput. 11. diffic. 1. cum ſeqq.*

17. Matrimonij vinculum diſſolui non poteſt propter adulterium alterius coniugum.

18. *Vel etiam innocentem, &c.*] Vide Gutier. *canon. lib. 1. cap. 25. n. 4.* D. Barboſ. *d. p. 2. rub. ff. ſoluto matrim. num. 15.* Sanch. *de matrimon. lib. 10. diſp. 2. num. 2.*

18. Innocens, qui cauſam adulterio nō dedit, non poteſt altero coniuge viuente aliud matrimonium contrahere.

19. CANON VIII.] Vide Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 31. num. 313. verſ. porrò*, Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract. 4. cap. 14. n. 14. cum ſeqq.* Sanch. *de matrim. lib. 10. diſp. 15. n. 1.* Gaſp. Hurtado *in ſimili tract. diſp. 11. diffic. 5. n. 17.*

19. Coniuges poſſunt ob alias cauſas præter fornicationē ab altero quoad thorum, & cohabitationem ſeparari.

20. CANON IX.] Vide Card. Bellarm. *lib. 2. de Monach. cap. 22. cum ſeqq.* Iodoc. Cocc. *tom. 2. theſaur. Catholici lib. 8. art. 6.* Salzed. ad Bernard. *in pract. cap. 83. lit. A. in princip.* Henriq. *in ſum. lib. 12. cap. 5. §. 2. lit. I. & §. 9. in princip.* Petr. de Ledeſma *in ſum. p. 1. de Sacrament.* vbi de ſacrament. matrim. *cap. 13. concl. 8.* Azor. *inſtit. moral. p. 1. lib. 13. cap. 12. quaſt. 1. verſ. quamquam*, Molfeſ. *in ſumm. Theolog. moral. tract. 4. cap. 9. num. 35. & 37.* Sanch. *de matrim. lib. 7. diſp. 26. num. 1.* Gutier. *eod. tract. cap. 94. à n. 5.* Fernand. *in examine Theolog. moralis p. 3. c. 16. §. 1. ſect. 3. verſ. dico ſecundum, & ſect. 8.* Farin. *in praxi crimin. p. 5. q. 138. num. 95.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 31. num. 120.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom. 2. diſp. 31. n. 66.* Paul. Laymann *in Theologia morali tract. 10. p. 4. cap. 3.* Bonacin. *de matrim. q. 3. puncto 4. num. 2.* Gaſp. Hurtado *in ſimili tract. diſp. 15. & 16.*

20. Clerici in ſacris Ordinibus cōſtituti, vel Regulares caſtitatem ſolemniter profeſſi non poſſunt matrimonium contrahere, cōtractumque de facto inualidum eſt.

21. CANON X.] Vide Victor. *de Sacrament.* vbi de matrimon. *num. 246.* Paul. Fuſc. *de viſitat. lib. 2. cap. 18. num. 2.* Fernandez *in examine Theologia moralis p. 3. cap. 19. §. 1. num. 2.* Gutier. *de matrimon. cap. 4. num. 6.*

21. Melius ac beatius eſt manere in virginitate, aut cælibatu, quàm iungi matrimonio.

22. CANON XI.] Vide Card. Bellarm. *in controuerſ. Cathol. tom. 2. lib. 1. de matrimon. cap. 33.* Matienſ. *gloſ. 1. rub. tit. 1. num. 147. lib. 5. nouæ recopilat.* Paul. Fuſc. *de viſitat. lib. 2. cap. 21. num. 9.* Molfeſ. *in ſumm. Theolog. moralis tract. 4. cap. 8. num. 73.* Cened. *ad Decretal. coll. 22. num. 1. in fine.*

22. Prohibitionem ſolemnitatis nuptiarum certis anni temporibus ſuperſtitionem eſſe dicētes, aut benedictionē, & alias cæremonias, quibus Eccleſia vtitur, damnantes, anathematizantur.

23. CANON XII.] Vide Zerol. *in praxi p. 1. verbo Matrimonium §. 6.* Mart. *de iuriſdict. p. 2. cap. 8. à princ.* Molfeſ. *in ſum. Theolog. moral. tract. 4. c. 5. n. 26. in fine, & cap. 16. num. 12.*

23. Cauſæ matrimoniales ſpectant ad iudices eccleſiaſticos.

DE REFORMATIONE MATRIMONII.

De modo celebrandi matrimonium ritè, & ſolemniter.

CAPVT I.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIDE Perez l.1.verſ. quæri etiam poteſt, tit. 1. lib.5. ordin. pag.27.cum ſeq.Menoch. conſ.398. Ceuall. commun.contra communes q. 604. Henriq. in ſum. lib.11. cap.3. Salzed. ad Bernard. in pract. cap.76. Segura Daualos in direct. iudic. p.2. cap. 15. & 16. Spin. in ſpeculo teſtament. gloſ. 15. princ. Henriq. in ſumm.lib.11.cap.3. Petr.de Ledeſma in tract.de matrimon. cap.45.Gutier. de iurament.confirm. p.1. cap.51.& de matrimon. cap.55.cum ſeqq. Poſſeuin. de officio Curati cap.10. Rebell. de obligat. iuſtit. p. 2. lib. 2. quæſt. 7. & lib.4. in fine, Cened. pract.& canon.quæſt.lib.1.quæſt.30 per tot.Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.4. tit. 15. l.1. de matrimon. Vgolin. de officio, & poteſt. Epiſcopi cap. 15. §. 10. cum ſeqq. Franc. Molin. de ritu nupt. lib. 2. different. 11. Fernand. in examine Theolog. moralis p. 3. capit. 17. §.2.& capit.18. Vincent. Fillinc. in quæſtion. moral. tractat. 10. cap.6. Bonacin. de matrimon. quæſt. 2. Baſil. Pont. eodem tractat. lib.5. cap. 30. Gaſp. Hurtado in ſimili tract. diſput. 5. diffic. 3. cum ſeqq. Paul. Laymann in Theologia morali tract.10. p.2. cap. 4. metipſum de officio, & poteſt. Epiſcopi p.2.alleg.32.& de officio,& poteſtate parochi p.2.cap.21.

2. Matrimonia, quæ fiunt inuitis, & inſciis parentibus, valida ſunt.

2. Quique falsò affirmarunt matrimonia à filiisfam. &c.] Vide Caſſan. in catalogo gloriæ mundi p.10.conſid.36. Perez l.1. prope fin.verſ. conſtat autem ex prædicto Concil. pag.36. tit.1.lib.5. ordin. Cardin. Bellarm. lib.1. de matrimon. cap.19. & 20. Couar. de ſponſal. p.2. cap.3.§.8. num.5. Sayr. in claui regia lib.7.cap.5.num.13. Cened. ad Decretal. collect.58.n.7. Sanch. de matrim lib.1.diſp.14.n.4. Gutier.canon. lib.1.c.20.num.1.& 2.& in tract. de matrimon.cap.79.à princ.Rebell.d.lib.2.q.7.ſect.1. Molfeſ.in ſum.Theolog. moralis tract.4.cap.7.à num.25. Bonacin. de matrimon. q.4. puncto 17. num.23. Melch. Phæbus Luſit. deciſ. 45. num.10. cum ſeqq. tom.1. Gaſp. Hurtado de matrimon.diſp.6. diffic.10. in princip.vbi num. ſeq. poſt Sanch. Ægid.de Coninck & Vaſq. reſoluit filios poſſe licitè parentibus inuitis matrimonium contrahere;ſubditque quamuis non ſit contra reuerentiam parentibus debitam filios il!is inuitis hoc, aut illud matrimonium contrahere,eis tamen inconſultis,ſeu non certioribus factis contrahere matrimonium aliquod eſſe grauem defectum irreuerentiæ, & peccatum mortale;niſi quando filij timent parentes iniuſtè impedituros matrimonium, aut quando adeſt alia rationabilis cauſa occultandi parentibus matrimonium.

3. Parentes non poſſunt liberos exhæredare, nec eis dotem

3. Vnde parentes non poſſe liberos exhæredare, neque eis dotem denegare eo quòd contrahunt matrimonium ipſis inuitis, ac proinde

eſſe

Digitized by Google

eſſe abrogatas leges ciuiles permittentes patri filios exhæredare ſi ſine eorum conſenſu nupſerint, tenent Burg. de Pace *conſ.* 20. *num.* 8. Matienſ. *l.* 2. *gloſ.* 4. *per tot. tit.* 1. *lib.* 5. *noua recopil.* Spin. *in ſpeculo teſtament. gloſ.* 20. *princip. ex num.* 66. Molin. *de primog. lib.* 2. *cap.* 16. *à princip.* Mich. Salon. *in* 2. 2. *quæſt.* 5. *de dominio art.* 5. *in* §. *quæſtio hæc in primis,* Menoch. *de arbitr. caſu* 453. *num.* 8. *& de præſumpt. lib.* 4. *præſumpt.* 189. *num.* 55. *& conſil.* 69. *à num.* 22. Gutier. *pract. lib.* 2. *quæſt.* 1. *ex num.* 2. Surd. *de aliment. tit.* 1. *quæſt.* 5. *num.* 17. Cened. *ad Decretal. collect.* 58. *num.* 8. Vazq. *diſp.* 4. *num.* 24. Sanch. *de matrim. lib.* 4. *diſp.* 24. Gaſpar Hurtado *in ſimili tract. diſp.* 6. *difficult.* 10. *num.* 35. *in fine.* denegare quòd contrahũt matrimonium ipſis inuitis.

4. Prout nec etiam ſtatutum, ſeu legem municipalem prohibentem filiis matrimonium contrahere ſine voluntate parentum valere, nec pœnas ab eo impoſitas validas eſſe, ſed iure Canonico abrogatas, concludunt Pichard. *in princip. inſtit. de nupt. num.* 6. *&* 11. *& in princip. de inoffic. teſtam. num.* 9. Matienſ. *d. gloſ.* 4. *num.* 49. Petr. de Ledeſma *in ſumma p.* 1. *de Sacrament.* vbi de ſacram. matrimon. *cap.* 7. *concl.* 5. *dub. vnic.* Franc. Viui. Neapol. *deciſ.* 523. *num.* 3. Ceuall. *commun. contra commun. q.* 5. *num.* 2. *& quæſt.* 314. *num.* 3. D. Barboſ. *in l.* 1. *p.* 4. *num.* 27. 32. *&* 35. *ff. ſoluto matrim.* Gutier. *canon. lib.* 1. *cap.* 20. *num.* 2. *& lib.* 2. *quæſt.* 1. *& de matrimon. cap.* 80. *à princip.* Valdeſ. ad Xuar. *l.* 2. *tit. de los caſamientos, pag. mihi* 50. Bapt. Coſta *de ſcientia, & ignorantia, cent.* 2. *diſt.* 40 *num.* 71. *& reg.* 11. Mart. *de iuriſdict. p.* 4. *cent.* 1. *caſu* 70. Bened. Ægid. *in repet. l. Titia, p.* 3. *num.* 30. *cum ſeqq ff. de condit. & demonſtrat.* Franc. Molin. *de ritu nupt. lib.* 2. *different.* 7. *num.* 9. *cum ſeqq.* Maſtrill. *Siciliæ deciſ.* 163. Bernard. Grauæ. *ad pract. Cameræ Imper. lib.* 2. *concl.* 95. Et ex Patribus Societatis IESV Henriq. *in ſum. lib.* 11. *cap.* 6. §. 1. *littera C.* Azor. *inſtitut. moral. p.* 2. *lib.* 2. *cap.* 2. *quæſ...* Molin. *de iuſtitia, tract.* 2. *diſp.* 176. *verſ. dubium,* Sanch. *de matrimon. lib.* 3. *diſp.* 47. *num.* 12. Rebell. *d. p.* 2. *lib.* 2. *quæſt.* 14. *ſect. fin.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.* 2. *diſp.* 28. *num.* 48. *cum ſeqq.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 19. *n.* 19. *verſ. quod verò attinet.* 4. Statutum, ſeu lex municipalis prohibẽs filiis matrimonium contrahere ſine voluntate parẽtum non valet.

5. *A proprio contrahentium parocho.*] Illum dici, in cuius parochia habitant contrahentes tempore matrimonij, exiſtimarunt Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.* 244. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 214. *num.* 1. *in* 1. *edit.* Bonacin. *de matrimon. quæſt.* 2. *puncto* 8. *num.* 1. Gutier. *eod. tract. cap.* 64. *num.* 19. 5. Parochus proprius dicitur ille in cuius parochia habitant contrahentes tempore matrimonij.

6. Seu illum dici in cuius parochia contrahentes domicilium habent, vel cui principaliter incumbit cura animarum in loco domicilij, rectiùs videntur ſentire Panorm *in cap. in noſtra* 11. *de ſepult.* Fr. Emman. *in ſumma tom.* 1. *cap.* 219. *num.* 6. Spin. *d. gloſ.* 15. *num.* 41. Henriq. *d. lib.* 11. *cap.* 3. §. 3. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 76. *num.* 18. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 4. *num.* 32. Cened. *pract. & canon. quæſt. lib.* 1 *quæſt.* 30. *à n.* 45. Franc. Molin. *de ritu nupt. lib.* 2. *different.* 11. *num.* 88. Hurtado *de matrim. diſp.* 5. *difficult.* 6. *num.* 19. Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p.* 2. *alleg.* 32. *num.* 59. vbi *num.* 64. cum Sanch. *d. lib.* 3. *diſp.* 23. *n.* 14. aduerto non opus eſſe expectare vt maiori anni parte parochiani in parochia, vel diœceſi habitent, ſed ſtatim ac animum habitandi maiori anni parte habentes, incipiunt 6. Parochus proprius ille dicitur in cuius parochia contrahentes domicilium habent, vel cui principaliter incumbit cura animarum in loco domicilij.

incipiunt habitare, effici parochianos, de quo etiam Emman. Sà *in aphoriſm. verbo matrimonium, num.* 2. *& verbo Parochus, num.* 2. *verſ. ad matrimonium*, Baſil. Pont. *de matrim. lib.* 5. *cap.* 13. §. 1. *num.* 4. *cum ſeqq.* Ferentil. *in annot. ad deciſ.* 713. *Buratti num.* 15. Rot. in Toletana matrimonij 10. Decembris 1625. coram R.P.D. Merlino.

7. Fœmina transferens ſe ad domum concubinarij intentione perpetuò cum illo manendi nō poteſt validè coram parocho ſuæ parochiæ contrahere matrimonium.

7. Vnde fœminam, quę coram parocho ſuæ parochiæ contraxit matrimonium inualidum, séque inde tranſtulit ad domum concubinarij intentione perpetuò cum illo manendi, non poſſe poſtea coram eodem parocho matrimonium de nouo validè celebrare, tenent Sanch. *d. lib.* 3. *diſp.* 23. *num.* 15. Bonacin. *d. quæſt.* 2. *puncto* 8. *num.* 3. *verſ. ſecundo*, quos refero *d. alleg.* 32. *num.* 67. *& de officio, & poteſt. parochi, cap.* 21. *num.* 35.

8. Parochus proprius ille dicitur in cuius parochia contrahentes domicilium habent, quamuis illud ſimulatè habitare incœperint.

8. Proprium parochum illum dici, in cuius parochia contrahentes domicilium habent, quamuis illud data opera habitare inceperint ſimulatè, & animo fraudandi proprios parochos, reſoluunt Sanch. *d. lib.* 3. *diſp.* 18. *ſub num.* 29. *verſ. cæterùm, & diſp.* 25. *ſub num.* 11. *in fine*, Gutier. *de matrim. cap.* 65. *num.* 11. Filliuc. *in quæſt. moral. tract.* 10. *de Sacram. p.* 1. *cap.* 6. *num.* 199. Bonacin. *d. quæſt.* 2. *puncto* 8. *num.* 4. quos ſequi videtur Rot. in d. Toletana matrimonij.

9. Matrimoniū contractum coram parocho loci vbi contrahentes recreationis cauſa reperiuntur non valet.

9. Matrimonium contractum coram parocho illius loci vbi contrahentes reperiuntur, non animo ibi domicilium conſtituendi, ſed recreationis cauſa, non valere, refert deciſum Garc. *de benefic. p.* 5. *cap.* 7. *num.* 11. *ad* 4.

10. Matrimonium contractū coram parocho loci vbi contrahens moratur tanquam Prætor, vel Medicus valet.

10. Matrimonium contractum coram parocho illius loci vbi contrahens moratur tanquam Prætor, iudex, ſeu medicus temporalis, validum eſſe, refert pariter deciſum idem Garc. *d. cap.* 7. *num.* 11. *ad* 5.

11. Matrimonium contractū coram parocho loci exilij impoſiti donec aliud ſtatutum non eſſet, eſt validum.

11. Matrimonium contractum poſt quartum habitationis menſem à muliere coram parocho oppidi, ad quod à ciuitate in qua habitabat, ad ſcandala ſubmouenda iuſſu Principis ſecularis tranſlata fuerat, ſub præcepto illic non diſcedendi, donec aliud ſtatutum non eſſet, valere dicit Aldan. *in compendio canon. reſol. lib.* 1. *tit.* 8. *num.* 10. vbi refert deciſum ſub die 26. Iunij 1621. per doctrinam Deciani *in tract. crimin. lib.* 4. *cap.* 16. *num.* 16. & aliorum, quos citat Sanch. *de matrim. lib.* 3. *diſp.* 23. *quæſt.* 1. *&* 3.

12. Matrimonium contractū coram parocho loci ad quem ob parentum metum venerant, & in quo aliquātulum permorati erant, valet.

12. Validum fuiſſe matrimonium cuiuſdam iuuenis cum meretrice, qui dubitauerat illud in propria ciuitate contrahere, adhibendo Concilij Trid. ſolemnitates, eo quòd iuuenis parentes eis impedimentum de facili facturi erant, & propterea Romam venerunt, & coram teſtibus, & parocho in parochia in qua aliquantulum permorati erant, matrimonium contraxerunt per verba de præſenti, firmat Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 12. atteſtans deciſum in Senen. 17. Maij 1600.

13. Parochus proprius dicitur habitationis fœminæ quando ibi contrahitur, & parochus viri ſufficit quando contrahitur in parochia habitationis viri.

13. Parochum proprium ad coniungendos aliquos matrimonio, qui ſunt ex diuerſis parochiis, eſſe, & ſufficere habitationis fœminæ quando contrahitur in parochia habitatio vxoris, & ſufficere parochum viri quando contrahitur in parochia habitationis viri, reſoluunt, deciſúmque referunt Nauarr. *in man. cap.* 25. *num.* 144. *& conſil.* 3. *ſub tit. de clandeſt. deſponſ. num.* 1. *in nouis*, Spin. *d. gloſ.* 15. *num.* 47. Segura

Daualos

Daualos *d.p.2.cap.15.num.*47. Triuiſan.*Venetiæ deciſ.*23.*n.*1.*lib.*1.Sanch. *d.lib.*3.*diſp.*19. Franc.Molin. *d.different.*11. *num.*89. Vgolin. *de officio, & poteſt.Epiſcopi,cap.*15.§.10.*num.*3. Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ, lib.*4.*tit.*15.*l.*1.*de matrimon.num.*15.*&* 17. Fernandez *d.p.*3.*cap.*18. §.1. *num.*11. Ferentil. *in annot.ad d. deciſ.*713. *Buratti num.*17. Ego ipſe *d.alleg.*32.*num.*65.*& d.cap.*21.*num.*44.

14. Et ſufficere parochum viri etiam in parochia mulieris,& è contra,quia Concil.in præſenti videtur voluiſſe præſentiam parochi,& teſtium ad tollendam clandeſtinitatem , ad quod ſufficit vnus parochus, ſiue viri , ſiue mulieris , reſoluunt Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.*76. *dub.*14. Caualcan. *deciſ.*12.*num.*21.*p.*2. Spin. *d gloſ.*15. *num.*41. Ceuall. *d.queſt.*604.*num.*6. Henriq. *d.lib.*11.*cap.*3.§.2. Franc.Leo *in theſauro fori eccleſ.p.*2.*cap.*9.*num.*39.*in fine*, Zerol. *in praxi Epiſcop.p.*2.*verbo parochus*, §.1. Armendar.*d.l.*1.*de matrim.num.*7.13.14 *&* 28. Sanch.*d.lib.*3.*diſp.*19. *ex num.*1. Rebello *d.p.*2.*lib.*2.*q.*8. Paul.Comitol. *reſp.moral.lib.*1.*q.*131. *num.*2. Ægid.de Coninck *d.diſp.*27.*num.*19. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ.deciſ.*244.*in* 1.*edit.*aliàs *reſol.*214.*num.*1.*in* 2.*edit.*Gutier.*d.c.*62. *num.*4.Vgolin.*d.cap.*15.§.10.*num.*3.Bonacin.*d.queſt.*2.*puncto* 8.*n.*7.Paul. Laymann *in Theolog.moral.lib.*5.*tract.*10.*p.*2.*cap.*5.*num.*3.Gaſpar Hurtado *de matrim.diſp.*5.*diffic.*6.*num.*20 Rota apud Farin.*deciſ.*390.*num.*6.*p.*2. *recent.*Ego ipſe *d.alleg.*32.*num.*98.*& d.cap.*21.*num.*45.

14. Parochus viri ad coniungẽdos aliquos matrimonio ſufficit in parochia mulieris, & è contra.

15. Parochos duos ſimul quoad hunc effectum poſſe reperiri , vbi ſcilicet quis dimidia anni parte in vna parochia , altera dimidia in alia habitat , reſoluunt Nauarr. *conſ.*7. *num.*3. *de clandeſt. deſponſat. in nouis*, Sanch.*d.lib.*3.*diſp.*24. Segura Daualos *d.p.*2.*cap.*15.*num.*47. Franc.Molin.*d.different.*11.*num.*91.Gutier.*d.cap.*62.*num.*4.*& cap.*64.*num.*2.Bonacin.*d.puncto* 8.*num.*5. Ferentil.*in annotat.ad d.deciſ.*713. *Buratti num.*14. Rota in Toletana matrimonij 10. Decembris 1615. & in Neapolitana matrimonij 30.Martij 1629.coram R.P.D.Merlino. Ego ipſe *d.alleg.*32. *num.*69.*& d.cap.*21.*num.*41. quibus locis aduerto quòd vbi inæqualitas habitationis datur , maioris temporis pars eum facit parochum,in quo habitatio fit.

15. Parochi duo quoad matrimoniũ poſſunt reperiri.

16. Vnde parochum ruralem non eſſe proprium parochum quando rus vel recreationis cauſa habitatur, aut ad paucos dies tantùm incolitur,non autem maiore parte anni,reſoluunt Nauarr.*d.conſ.*7.*n.*2. Seraphin.*deciſ.*605. Aloyſ.Ricc. *in d.praxi reſol.*214.*n.*2. Franc.Molin.*d.differ.*11.*n.*90.Sanch.*d.lib.*3.*diſp.*23.*num.*12. Bellet.*diſquiſit.clerical.p.*1.*tit.de exempt.clericor.à ſtatutis*,§.5.*num.*8.*cum ſeqq.* Bonacin. *d.q.*2.*puncto* 8.*n.*3. *verſ.*3.*& ſeq.*Ego ipſe *d.alleg.*32.*num.*66.*& d.cap.*21.*num.*42.

16. Parochus ruralis non eſt proprius parochus quando rus recreationis cauſa habitatur.

17. Habitantem in confinio duarum Eccleſiarum parochialium cenſeri parochianum illius,in qua domus aditum magis frequentatum habet , ténet Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.*333. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.*510.*in* 2.*edit.*quem refero *d.alleg.*32.*num.*71.*& d.cap.*21.*num.*43.

17. Habitans in confinio duarum Eccleſiarum parochialium cẽſetur parochianus illius in qua domus aditũ magis frequentatum habet.

18. *Publicè denuntietur*, &c.] Denunciationes fieri debere à proprio contrahentium parocho,vel ab alio de eius licentia, ex hoc text colligunt Fr.Emman. *in ſum.p.*1.*cap.*217.*num.*6. Sanch. *de matrim.lib.*3.*diſp.*6. *à num.*4.

18 Denunciationes fieri debẽt à proprio contrahentium parocho , vel ab alio de eius licentia.

à num.4. Ægid.de Coninck *de Sacrament. & cenſur. tom.2.diſp.27.dub.5. num*.50. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit.lib.31.num.225*. Bonacin. *de matrim.q.2.puncto 6.num*.12.Ego ipſe *d.alleg.32.num.9.& d.cap.21.n.17.*

19. Denunciationes ſunt faciēdæ in vtraque ſponſi & ſponſæ parochia.

19. Vbi ſcilicet ambo contrahentes in vna,& eadem habitant parochia,nam quando illi ſunt diuerſarum parochiarum, in vtraque ſponſi & ſponſæ parochia denunciationes eſſe faciendas,reſoluunt Paul.Fuſc. *de viſitat.lib.2.cap.3 num.21*.Petr.Ledeſma *de matrim.q.45.art.5.puncto 3. & in ſumma p.1.de ſacrament.matrimon.cap.6. concluſ.7. verſ.haſſe de aduertir*, Henriq.*d.lib.11.cap.7.§.1*. Zerol. *in praxi Epiſcop.p.1. verbo matrimonium, §.5*. Poſſeuin. *de officio curati, cap.10. num.3*. Sanch. *d.lib.3.diſp.6. num*.4. Chamerot. *de Sacrament.tract.12.de matrimon.dub.17. verſ.quintò*, Vgolin.*de officio Epiſcopi, cap.15.§.11.num.2*.Rebello *de obligat.iuſtit.p.2. lib.2.quaſt.7. n.10.verſ.quo loco*,Valer. Reginald.*d.lib.31. num.225*. Ægid. de Conink *d.tom.2.diſp.27.num.40*. Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſol*.437. Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moralis, tract.4.cap.8.num.14*. Baſil. Pont. *de impediment.matrimon.cap.26.§.4.in princip*. Gutier. *de matrim.cap.56.n.5*. Bonacin.*d.quaſt.2.puncto 6.num.10*. Ego ipſe *d.alleg.32.num.11*. vbi etiam pluribus citatis Doctoribus aduerto quòd ſi contrahentes plura habuerint domicilia, ſeu parochias, faciendæ ſunt huiuſmodi denunciationes in ea, in qua diutiùs habitant, & principaliorem habent larem, vel potiùs in ea,in qua veroſimilius eſt ſciri impedimenta.

20. Vicarius generalis non poteſt impedire quod parochi denunciationes faciant abſque ſua licentia.

20. Vicarium generalem non poſſe impedire quòd parochi denunciationes faciant abſque ſua licentia, dixi *de officio, & poteſt.parochi, cap.21.num.16*.addens ſic fuiſſe deciſum ſub die 27.Maij 1617.

21. Denunciationes non ſunt de ſubſtantia.

21. Denunciationes non eſſe de ſubſtantia, aut forma, earúmque omiſſione minimè irritari matrimonium,tenent Nauarr.*in man.cap.22. num.70. verſ.tertiò aduertendum,& conſ.17.num.4.ſub tit.de ſponſal.in nouis*, Hippol.Riminald. *conſ.691.n.34.lib.6*. Salzed.ad Bernard.*in pract.c.76. verbo ſuſpenditur ab officio,verſ.ante omnia*, Sarmient.*ſelect.lib.1.c.6.num.7*. Perez *l.1.tit.15.lib.5.ordin*. Paul.Fuſc.*de viſitat.lib.2.cap.3.num.21.in med*. Viuald.*in candel.aureo,tit.de matrim.num.84.& 85*. Spin.*d.gloſ.15.princip. à n.24*.Segura Daualos *d.p.2.cap.15.n.36.& c.16.n.1*.Matienſ.*in rub.tit.1. gloſ.1.num.34. lib.5. noua recopil*. Fr.Emman. *in ſumma tom.1.cap.217.n.2*. Henriq.*in ſumma lib.11.cap.5.§.1*. Vega *in ſumma lib.3. cap.166*. Petr.de Ledeſma *de matrimon quaſt.45. art.5.puncto 2.dub.1.concluſ.2.& in ſumma p.1.de Sacram*.vbi de ſacram.matrim.*cap.6.concl.6.in fine*,Gutier.*de iuram. confirmat.p.1.cap.51. num.2. & canon.lib.1. cap.19. num.12. & pract. lib.2. quaſt.4.num.13.& in tract.de matrim.cap.56.num.2.& cap.73,num.1*.Chamerot. *de Sacram.tract.12.de matrim.dub.17. pag.724*. Stephan. Gratian. *diſcept.forenſ.cap.83.num.7*. Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.2.cap.4.n.29*. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ.p.2.cap.9.num.45*.Aloyſ.Ricc.*in praxi fori eccleſ. deciſ.257.in 1.edit*.aliàs *reſol.224.num.6 in 2.edit*.Vgolin.*de officio,& poteſt. Epiſcopi,cap.15.§.11.num.6* Sanch.*de matrim.lib.3.diſp.5*. Rebell.*de obligat.iuſtit.p.2.lib.2.quaſt.7. ſect.2. num.8*. Gaſp.Hurtado *in tract.de matrimon. diſp.5. difficult.18. num.58. cum ſeqq*. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit.lib.31.num.222*. Ægid. de Coninck *de Sacram.tom.2.diſp.27.n.49*.

Matt.

Mart. *de iuriſdict. p. 4. caſu 71. num. 11. cum ſeqq.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrim. num. 2. & 3.* Franc. Molin. *d. differ. 11. num. 45.* Campan. *in diuerſorio iuris canon. rub. 11. cap. 13. n. 143.* Fernandez *in examine Theolog. moral. p. 3. cap. 17. §. 2. num. 5.* Molfeſ. *in ſum. Theolog. moral. tract. 4. cap. 9. num. 24.* Bonacin. *de matrimon. quæſt. 2. puncto 6. num. 6.* Baſil. Pont. *in ſimili tract. lib. 5. capit. 30. numer. 2.* Rot. apud Farin. *deciſion. 390. num. 5. p. 2. recent.* & in Vlixbonen. matrimonij 16. Februarij 1622. coram Patriarcha Manzanedo. Ego ipſe *d. alleg. 32. num. 1.*

22. Contra Cephal. *conſ. 421. à n. 1. lib. 3.* & Menoch. *conſ. 79. num. 70. & conſ. 398. per tot.* exiſtimantes denunciationum omiſſionem matrimonium vitiare.

23. Peccare tamen grauiter parochum prætermiſſis denunciationibus matrimonium celebrantem ſine facultate, aut legitima cauſa, reſoluunt Spin. *d. gloſ. 15. princ. num. 16.* Chamerot. *d. dub. 17. notab. 1.* Petr. de Ledeſma *de matrim. quæſt. 45. art. 5. verſ. ſed aliud eſt dubium, & in ſum. d. cap. 6. concl. 6.* Ceuall. *d. quæſt. 604. num. 85.* Gutier. *de iurament. confirm. p. 1. cap. 51. num. 29. & in tract. de matrim. cap. 56. num. 4. & cap. 57. num. 1.* Aloyſ. Ricc. *d. reſol. 224. num. 2.* Ægid. de Coninck *d. diſput. 27. num. 51.* Valer. Reginald. *d. lib. 31. num. 123.* Sanch. *d. lib. 3. diſp. 5. num. 6.* Molfeſ. *d. tract. 4. cap. 9. num. 25.* Fernandez *d. p. 3. cap. 16. §. 2. num. 12.* Bonacin. *d. puncto 6. num. 8. & 9.* Baſil. Pont. *de ſacrament. matrim. lib. 5. cap. 30. num. 3.* Armendar. *d. l. 1. de matrim. n. 4.* vbi ait parochum prætermiſſis denunciationibus matrimonium celebrantem ab ordinario ſeueriùs puniendum. Ego ipſe *d. alleg. 32. n. 2. & d. c. 21. n. 25.*

23. Parochus ſine facultate, aut legitima cauſa matrimonium celebrans prætermiſſis denunciationibus peccat grauiter.

24. Parochum timore mortis matrimonio aſſiſtentem omiſſis debitis denunciationibus non peccare, niſi id faciat in contemptum Clauium, poſt Sanch. tenet Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Parochus 4.*

24. Parochus timore mortis matrimonio aſſiſtens omiſſis denunciationibus non peccat.

25. Parochum, qui omiſſis denunciationibus ſine licentia ordinarij aliquos deſponſauit, incurrere pœnam triennalis ſuſpenſionis comminatam *in cap. cum inhibitio §. ſanè, de clandeſt. deſponſat.* tenent Maiol. *de irregul. lib. 3. c. 25. n. 17.* Henriq. *d. lib. 11. cap. 5. §. 6.* Sahag. *ad tit. de ſponſal. n. 46.* Sanch. *lib. 2. diſp. 48. n. 5.* Bonacin. *d. puncto 6. n. 3.* Ego ipſe *d. alleg. 32. n. 7. & d. c. 21. n. 27.*

25. Parochus, qui omiſſis denunciationibus ſine licentia ordinarij aliquos deſponſauit, incurrit pœnam triennalis ſuſpenſionis.

26. Matrimonium enim clandeſtinum quoad incurrendas pœnas matrimoniis clandeſtinis appoſitas, dici quando propria auctoritate, & ſic illicitè denunciationes huiuſmodi omittuntur, etiamſi illud deinde fiat coram parocho, & teſtibus, tenent Henriq. *d. lib. 11. c. 6. §. 2. lit. M.* Petr. de Ledeſma *d. cap. 6. dub. 3. prope fin.* Gutier. *de matrim. cap. 55. num. 5.* Sanch. *lib. 2. diſput. 1.* Baſil. Pont. *de ſacrament. matrimon. lib. 5. c. 37.* Ægid. de Coninck *d. tom. 2. diſp. 18. num. 103. & diſp. 27. n. 83.* Franc. Molin. *de ritu nupt. lib. 2. differ. 11. ex num. 40.* Contra Petr. de Ledeſma *de matrim. q. 45. art. 5.* Molin. *de iuſtit. tract. 2. diſp. 176.* Hurtado *d. diſput. 5. diffic. 22.*

26. Matrimonium clandeſtinum dicitur quando illicitè denunciationes omittuntur.

27. *Tribus continuis diebus feſtiuis.*] Vide Chamer. *d. dub. 17. verſ. ſecundo,*

27. Denunciationes ſunt faciendæ tribus continuis diebus feſtiuis.

ſecundo, Sanch. *d. lib.* 3. *diſp.* 6. *n.* 8. Valer. Reginald. *d. lib.* 31 *n.* 225. Bonacin. *d. q.* 2. *puncto* 6. *n.* 14. metipſum *d. alleg.* 32. *n.* 12. & *d. c.* 21. *n.* 19.

28. Quæ ſibi non ſuccedant immediatè.

28. Et intelligi de feſtis, quæ ſibi non ſuccedunt immediatè, aſſerunt Segura Daualos *d. p.* 2. *cap.* 16. *n.* 20. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 224. *num.* 4. *in* 2. *edit.* Ægid. de Coninck *d. tom.* 2. *diſp.* 28. *n.* 47. Fernandez *in examine Theolog. moralis p.* 3. *c.* 17. §. 2. *num.* 2. & 3. Vgolin. *d. c.* 15. §. 11. *n.* 4. & 5.

29. Contra Hurtado *de matrimon. diſp.* 5. *diffic.* 18. *n.* 60. Baſil. Pont. *de impediment. matrim. cap.* 26. §. 4. *in princ.* exiſtimantes procedere etiamſi huiuſmodi dies feſti ſibi ſuccedant.

30. Parochus non debet inter vnam & alteram denunciationem multos dies feſtos interponere.

30. Parochum non debere inter vnam & alteram denunciationem multos dies feſtos interponere, itavt ob magnum temporis interuallum, ſeu moram fieri poſſit vt parochiani tardiores vadant ad deferenda impedimenta, & interim obliuiſcantur præcedentium denunciationum, aiunt Sanch. *d. diſp.* 6. *n.* 8. Gutier. *d. cap.* 56. *n.* 4. *ad finem*, Poſſeuin. *d. cap.* 10. *n.* 4. & 5. Ægid. de Coninck *d. diſp.* 27. *dub.* 5. *n.* 47. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *n.* 226. Bonacin. *d. puncto* 6. *n.* 15. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 13. & *d. c.* 21. *n.* 19. *in fine.*

31. Denunciationes nouas præmittere debet qui poſt primas peractas intra quatuor menſes matrimonium non contraxit.

31. Illum, qui intra quatuor menſes poſt peractas denunciationes non contraxit matrimonium, non poſſe illud inire niſi nouas denunciationes præmittat, referunt deciſum Rebell. *de obligat. iuſtit. p.* 2. *lib.* 4. *in declarat. ſect.* 2. *num.* 8. Bonacin. *quæſt.* 4. *puncto* 6. *num.* 1. *verſ. quarto.*

32. Denunciationes diebus ferialibus fieri non poſſunt etiam cum diſpenſatione Epiſcopi.

32. *Diebus feſtiuis.*] Ergo diebus ferialibus denunciationes fieri non poſſe etiam cum diſpenſatione Epiſcopi, tenent Zerol. *in praxi Epiſcopali, p.* 1. *verbo matrimon.* §. 4. Chamer. *d. dub.* 17. *verſ.* 4. Vgolin. *d. cap.* 15. §. 11. *n.* 3. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 83. *n.* 28. Sanch. *d. lib.* 3. *diſp.* 6. *n.* 9. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 224. *n.* 3. *in* 2. *edit.* Ego ipſe *d. alleg.* 32. *n.* 14. & *d. cap.* 21. *n.* 20.

33. Denunciationes quando, alio die quam feſto fieri poſſint.

33. Denunciationes tamen huiuſmodi fieri poſſe alio die quàm feſto, eo ſcilicet, quo ingens hominum multitudo ad Eccleſiam accedit, vt accidit quando inſignis Concionator concionem habiturus eſt, vel eſt dies feſtus vocationis illius Eccleſiæ, etiamſi non ſit de præcepto, niſi vſque ad meridiem, tradunt Sanch. *d. diſp.* 6. *n.* 9. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *n.* 227. Gutier. *de matrim. c.* 56. *n.* 8. Bonacin. *d. q.* 2. *puncto* 6. *n.* 18. & 19. Poſſeuin. *d. c.* 10. *n.* 12. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *n.* 15. & *d. c.* 21. *n.* 20. Hurtado *de matrim. diſp.* 5. *diffic.* 18. *n.* 61. *in fine*, vbi intelligit, ſi id ſit conſuetudine introductum.

34. Denunciationes quando extra Eccleſiam, & Miſſarum ſolemnia fieri poſſint.

34. *In Eccleſia.*] Extra Eccleſiam, & Miſſarum ſolemnia denunciationes validè fieri poſſe ſi magnus populi concurſus, & locus aptus ſit, vt ad multorum notitiam perueniat, reſoluunt Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 227. Gutier. *d. c.* 56. *num.* 7. Bonacin. *d. q.* 2. *puncto* 6. *num.* 17. Baſil. Pont. *de impediment. matrim. c.* 26. §. 4. *in princ.* & *in nouiſſimo tract. de ſacram. matrim. lib.* 5. *cap.* 30. *num.* 6. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 16. & *d. cap.* 21. *n.* 21. vbi *n.* 22. pono formulam, qua in his denunciationibus vti debebit parochus.

35. *Quibus*

Digitized by Google

35. *Quibus denunciationibus factis*, &c.] Parochum non debere ad celebrationem matrimonij procedere ſtatim atque denunciationes tres factæ erunt, ſed trium, vel duorum ſaltem dierum ſpatium interiicere, vt liceat vnicuique de impedimentis cogitare, eaque aperire, niſi temporis anguſtiis prematur, ſiue inſtantis Aduentus tempore, ſiue Quadrageſimæ, dixi *d. cap. 21. n. 23.*

35. Parochus non debet ad celebrationem matrimonij deuenire niſi poſt triũ vel duorum dierum ſpatium ab vltima denunciatione.

36. *Si nullum legitimum opponatur impedimentum.*] Denunciationum vi, qui nouit aliquod impedimentum inter volentes contrahere, etiamſi occultum ſit, & illud probare non poſſit, ſub peccato mortali teneri denuntiare tradunt Chamer. *d. dub. 27. verſ. ſeptimo, & verſ. nono,* Valer. Reginald. *d. lib. 31. n. 228.* Gutier. *Canon. lib. 1. cap. 11. num. 21. & 27. & de matrim. c. 59.* Sanch. *lib. 3. diſp. 13. n. 2.* Ægid. de Coninck *d. diſp. 27. dub. 7. n. 61.* Bonacin. *d. q. 2. puncto 6. n. 20.* Ego ipſe *d. alleg. 32. n. 25.* Hurtado *de matrim. diſp. 5. diffic. 21.*

36. Denunciationum vi qui teneantur denuntiare.

37. Cognoſcentem aliquod impedimentum, vel occultum, aut ſub ſecreto, ita vt ſolus ipſe nouerit, præcipuè ſi naſcitur ex infamia, aut peccato, non teneri detegere, ſicut nec teneri impedimenta denuntiarę cum graui ſuo incommodo, vel aliorum ſcandalo, tenent Chamer. *vbi proximè*, Bonacin. *d. puncto 6. num. 20.* Baſil. Pont. *de impediment. matrimon. cap. 26. §. 4. verſ. denique.* Hurtado *d. diffic. 21. n. 75. verſ. id autem.*

38. *In facie Eccleſiæ.*] Non impedire hæc verba quin domi matrimonium celebrari poſſit, in tantum quòd ordinarius prohibere non poteſt quin matrimonia domi celebrentur celebrata Concilij forma, ſed cùm maximè deceat vt in Eccleſia celebrentur, debere id hortari, non præcipere, referunt deciſum Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p. 2. cap. 9. num. 48.* Poſſeu. *de officio Curati cap. 10. num. 15.* Sanch. *d. lib. 3. diſput. 15. num. 20.* Valer. Regin. *d. lib. 31. num. 241.* Baſil. Pont. *de impedim. matrimon. cap. 26. §. 2. verſ. tertio,* Rebello *d. p. 2. lib. 2. q. 7. num. 11.* Ego ipſe *d. cap. 21. n. 29.*

38. Matrimonium domi celebrari poteſt.

39. *Viro, & muliere interrogatis.*] Parochum teneri contrahentes interrogare de mutuo conſenſu, vtrùm ſcilicet fœmina velit ducere virum, & vir fœminam, aſſerunt Valer. Reginald. *d. lib. 31. num. 175.* Ægid. de Coninck *d. diſput. 27. dub. 5. num. 74.* Gutier. *d. c. 69. ad finem,* Bonacin. *de matrimon. quæſt. 1. puncto 8. num. 40.* Filliuc. *d. tract. 10. n. 223.* Ego ipſe *d. alleg. 32. n. 168. & d. c. 21. n. 87.*

39. Parochus tenetur contrahentes interrogare de mutuo conſenſu.

40. Aliàs ſi omittat, grauiter peccare reſoluit Baſil. Pont. *d. cap. 26. §. 2. verſ. ex quibus, condit. 6.* niſi certus eſſet de mutuo illorum conſenſu, tunc enim omiſſionem huius interrogationis eſſe tantummodo peccatum veniale, reſoluit Bonacin. *d. n. 40.*

40. Parochus omittens contrahentes interrogare de mutuo conſenſu grauiter peccat.

41. *Et eorum mutuo conſenſu intellecto.*] Quibus nam ſignis ſufficienter exprimi poſſit conſenſus ad matrimonium requiſitus? Vide Petr. de Ledeſma *in ſumm. p. 1. de Sacrament.* vbi de ſacrament. matrimon. *capit. 8.* Rebell. *d. lib. 2. queſtion. 10.* Gutier. *d. tractat. de matrimon. capit. 46.* Gaſp. Hurtado *in ſimili tractat. diſput. 3. diffic. 2. cum ſeqq.*

41. Conſenſus ad matrimonium requiſitus quibus ſignis exprimi poſſit.

ed by Google

42. Matrimonij ad valorem non requiritur quòd conſenſus actualis ſit ſimul tempore.

42. Ad valorem contractus matrimonij non requiri quòd conſenſus actualis vtriuſque ſit ſimul tempore, ideſt, vnus ſtatim poſt alterum, reſoluunt Mai. *in diſt.*27.*quaeſt.*1. Nauar. *in man.c.*22.*n.*80. Ægid. de Coninck *d. diſput.* 24. *dub.* 7. exiſtimantes nullam temporis diſtantiam inter conſenſum actualem vnius, & inter conſenſum actualem alterius, quamuis maximam, obſtare valori contractus matrimonij, dum prior conſenſus permaneat ſaltem habitualiter, Sot. *in* 4.*diſt.* 27. *quaeſt.*1.*art.*3. Cou. *de ſponſal. p.*2.*cap.*4.*in princ.* Henriq. *d lib.* 11.*cap.*3. Barthol. Ledeſma *de matrim. dub.*17. Sanch. *de matrimon.lib.*2. *diſp.*32. Baſil. Pont. *in ſimili tract. lib.* 2. *cap.* 16. tenentes requiri quòd non ſit magna diſtantia inter conſenſum actualem vnius, & conſenſum actualem alterius, quia poſt magnam diſtantiam non remanet, nec durat moraliter conſenſus prior, ac proinde ex priori conſenſu multum diſtante à poſteriori, & ex poſteriori non poteſt actu fieri contractus matrimonij, qui ex conſenſu vtriuſque eſſentialiter coaleſcit. Diſcrepant tamen iſti Doctores in taxanda diſtantia, quae valori matrimonij obſtet, quia Sot. exiſtimat diſtantiam ſeptennij obſtare, Henriq. diſtantiam biennij, Ledeſma diſtantiam vnius anni; Sanch. verò taxationem diſtantiae obſtantis remittit arbitrio prudentis, attentis peculiaribus circumſtantiis.

43. Matrimonium nullum ex defectu conſenſus vnius vt reualidetur ſufficit, quod ille, cui deficit conſenſus verus, ſolum de nouo conſentiat.

43. Vtrùm autem ad reualidandum cõtractum matrimonij nullum, quia vni deficit conſenſus verus, aut legitimus, ſufficiat quòd iſte renouet conſenſum abſque eo quod alter, qui verè, & legitimè conſenſit, iterum de nouo conſentiat? Sufficere, quòd ille, cui deficit conſenſus verus, aut legitimus, de nouo conſentiat, abſque eo quòd alter iterum de nouo conſentiat, affirmant Nauar. *d. cap.* 22. *num.*80. Henriq. *d.lib.*11.*cap.*10. Sanch. *d.lib.*2.*diſput.*32. Ægid. de Coninck *d.diſput.*24. *dub.*10.

44. At non ſufficere, quòd ille, cui deficit conſenſus verus, aut legitimus, de nouo conſentiat, ſed neceſſarium eſſe quòd vterque de nouo conſentiat, tenent Barthol. Ledeſma *de matrimon. dub.* 19. Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib.*1. *quaeſt.*120. Baſil. Pont. *de ſacrament. matrim. lib.*4.*cap.*24. Gaſp. Hurtado *in ſimili tract.diſp.*3.*diffic.*9.

45. Matrimonij ad validitatem non requiritur vt parochus vtatur aliquibus verbis.

45. *Ego vos in matrimonium coniungo*, &c.] Ad matrimonij validitatem minimè requiri vt parochus, vel alius Sacerdos aſſiſtens vtatur in eius celebratione his verbis, tenent Perez *l.* 1. *verſ. praeterea neceſſarium eſt, tit.* 1. *lib.*5. *ordin. pag.* 39. Petr. Ledeſma *de matrimon. q.* 43. *art.*1.*dub.*4.*concl. fin.* & *quaeſt.*45.*art.*5.*puncto* 3.*ante primum dub.concl.*2. & *in ſum. p.*1. *de ſacrament.* vbi de ſacram. matrim. *cap.*1. *concl.*15. *in fine*, Henriq. *d.lib.*11.*c.*2.§.7. Segura Daualos *d.p.*2. *c.*15.*n.*52. Sanch. *d.lib.*3. *diſp.*38.*n.*4. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ.p.*2.*c.*9.*n.*36. Cenall. *d.q.*604. *n.*53. Franc. Molin. *d.differ.*11.*n.*125. Baſil. Pont. *de impedim.matrim.c.*26. §.1.*verſ.ex quibus,condit.*7. Valer. Reginald. *d.lib.*31.*n.*175. Ægid. de Coninck *d.diſp.*27.*dub.*4.*n.*45. Sayr. *in floribus deciſ ſub tit. de ſponſal. deciſ.*61. Cened. *d.lib.*1.*quaeſt.*30.*n.*38. Pilliuc. *d.tract.*10.*num.*221. Gutier. *d.cap.*69. *n.*3. Campan. *in diuerſ. iuris Canon.rub.*1.*n.*50. Bonacin. *d.q.*2.*puncto* 8.*n.*39.

vbi

vbi etiam quòd parochus tenetur ex præcepto Concil. *d.cap.*1. vti prædictis verbis, vel ſaltem aliis, iuxta ritum, & conſuetudinem patriæ, refero ego ipſe *d.alleg.*32.*num.*169.*& d.cap.*21.*num.*88.

46. Et iſtorum verborum omiſſionem eſſe peccatum mortale cùm violetur Concilij præceptum, reſoluunt Salzed. *d.cap.*76.*lit.B.verſ.ſecundo,* Henriq. *d.lib.*11.*cap.*2.§.1. Rebello *d.lib.*2.*q.*7.*ſect.*1.*num.*4. 46. Sed illorũ omiſſio eſt peccatum mortale.

47. Contra Sanch. *lib.*8. *diſp.*38. *num.*7. Ægid. de Coninck *d.dub.*4. *num.*45. Gutier. *d.cap.*69.*num.*16. Bonacin. *d.puncto* 8.*num.*39.*verſ.rogabis,* exiſtimantes eſſe tantùm peccatum veniale.

48. *Quòd ſi aliquando probabilis fuerit ſuſpicio,*&c.] Cùm probabiliter timetur impediendum malitioſè matrimonium ſi trina monitio, vel vna tantùm præcedat, parocho, & teſtibus præſentibus celebrari poſſe matrimonium, dummodo poſtea ante conſummationẽ denunciationes fiant, niſi ordinarius, cuius id prudentiæ committit Concil. aliter iudicet, debere fieri, ex hoc loco colligunt Perez *l.*1.*tit.*15.*lib.*8.*ordin.pag.*284. Menoch. *conſ.*69. Gutier. *canon.lib.*1.*cap.*19.*& in tract.de matrimon.cap.*37.*n.*3. Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ,lib.*4.*tit.*15.*l.*1.*de matrim. num.*21.*&* 35. Franc. Molin. *d.different.*11.*num.*52.*cum ſeqq.* Sanch. *lib.*3. *diſp.*9. Ægid. de Coninck *d.diſp.*27.*num.*52. Gaſpar Hurtado *de matrim. diſp.*5.*diffic.*19.*num.*65. 48. Matrimoniũ cum probabiliter timetur malitioſè impediendum quomodo denunciationes omitti poſſint.

49. Nullo tamen modo poſſe parochum, quoties timetur malitioſè matrimonium impediendum, huiuſmodi denunciationes omittere, vt fiant antequã conſummetur, niſi diſpenſatio difficillimè obtineri poſſit, tradunt Nauarr. *conſ.*1.*ſub tit.de clandeſt.deſponſat.in vtraque edit.* Henriq. *d.lib.*11.*cap.*5.§.5. Menoch. *conſ.*69.*num.*61. Sanch. *lib.*3. *diſp.*7.*num.*17. Ægid. de Coninck *d.diſp.*27.*n.*53. Mari. Antonin. *var.reſol.lib.*1.*reſol.fin. caſu* 4. Ego ipſe *d.alleg.*32.*num.*20.*& d.cap.*51.*num.*24. 49. Parochus quando poſſit denunciationes omittere.

50. Veluti ſi tale periculum & adeò vrgens neceſſitas premat vt non ſit locus adeundi ordinarium pro diſpenſatione obtinenda, veluti ſi vrgeat neceſſitas inſtantis mortis pro accipienda in coniugem concubina ad ſatisfaciendum famæ, aut filios legitimos relinquendum, vel oporteat ad nubendum viro inæquali, qui aliter diſcedit, & voluntatem mutabit, nam his caſibus poſſe parochum abſque facultate Epiſcopi, quæ commodè non poteſt haberi, celebrare matrimonium omiſſis denunciationibus, illas faciendo poſt contractum matrimonium, tenent Henriq. *d.*§.5. Sanch. *d.lib.*3.*diſp.*10.*à num.*25. Gutier. *de matrim. cap.*56.*num.*3.*& cap.*57.*num.*6. Valer. Reginald. *d.lib.*31.*n.*224.*& n.*236. Baſil. Pont. *d.cap.*26.§.4.*verſ.ſunt tamen,* Bonacin. *d.puncto* 6.*num.*7.*verſ. dixi il ſecondo,* Poſſeuin. *d.cap.*10.*num.*11. Fernandez *d.p.*3.*cap.*17.§.2.*n.*12. Ego ipſe *d.alleg.*32.*num.*53.*& d cap.*21.*num.*24.

51. *Matrimonium malitioſè,*&c] Arbitraria pœna puniendum eſſe illum, qui falſa impedimenta denuntiat, vt matrimonium impediat per *cap.cùm inhibitio.*§.*fin. de clandeſt. deſponſ.* tenent Menoch. *de arbitr.caſu* 453.*num.*2. Vgolin. *de officio,& poteſt. Epiſcopi,cap.*15.§.11.*num.*6. 51. Pœna arbitraria puniendus eſt ille, qui falſa impedimẽta denunciat, vt matrimonium impediat.

52. *Deinde ante illius conſummationem denunciationes,*&c.] Matrimonium contractum non præmiſſis denunciationibus eſſe validum, quamuis 52. Matrimonium contractum non præmiſſis denunciationi-

bus eſt validũ quamuis ordinarius recuſet dare licentiam quod fiant pòſt.

uis ordinarius recuſet dare licentiam quòd fiant pòſt, tenet Sell. *in ſelect. can. cap.* 18. *n.* 19. vbi refert ita fuiſſe deciſum in Mediolanen. 23. Februarij 1630.

53. Ordinarius ex cauſa ſibi bene viſa poteſt diſpenſare, vt omittãtur omnes denunciationes, vel aliqua illarum.

53. *Niſi ordinarius ipſe,* &c.] Vide Salzed. *d. c.* 76. *verſ. diſpenſat, lit. D.* Menoch. *conſ.* 453. *num.* 5. Henriq. *d. lib.* 11. *cap.* 5. §. 5. Petr. de Ledeſma *in ſumma p.* 1. *de Sacrament.* vbi de ſacram. matrim. *cap.* 6. *concl.* 7. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *cap.* 9. *num.* 51. Vgolin. *de officio, & poteſt. Epiſcopi, cap.* 60. *à num.* 3. Poſſeuin. *de officio curati, cap.* 10. *num.* 2. Sanch. *lib.* 3. *diſp.* 7. *num* 4. *cum ſeqq.* Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *à n.* 232. Baſil. Pont. *de impedim. matrim. cap.* 26. §. 4. *verſ. debent.* Franc. Molin. *d. differ.* 11. *num.* 58. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 6. *c.* 3. *num.* 42. Gaſpar Hurtado *de matrim. diſp.* 5. *diffic.* 19. *in princ.* Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 27.

54. Diſpenſare in denunciationibus poteſt ordinarius vnius ex contrahentibus quando ſunt diuerſarum diœceſum.

54. Quando contrahentes ſunt diuerſarum diœceſum, ordinarium vtriuſque poſſe in denunciationibus diſpenſare, & pro vtroque contrahente ſufficere diſpenſationem vnius, quamuis matrimonium fiat in diœceſi ordinarij alterius, quia verè fiet ab ordinario, tradunt Sanch. *d. diſp.* 7. *num.* 7. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 232. *verſ. ſecunda,* Ægid. de Coninck *d. diſp.* 27. *dub.* 6. *num.* 54. *verſ. nota quando,* Gutier. *de matrimon. cap.* 46. *num.* 10. *ad fin.* Bonacin. *d. quæſt.* 2. *puncto* 6. *num.* 7. *verſ. ſed modò,* Gaſp. Hurtado *d. diſp.* 5. *diffic.* 19. *n.* 64. *verſ. addidimus.* Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 35.

55. Epiſcopus poteſt alteri delegare facultatem diſpenſandi in denunciationibus.

55. Et hanc facultatem diſpenſandi in denunciationibus poſſe Epiſcopum alteri delegare, reſoluunt Rebuff. *in praxi benefic. tit. de forma vicariatus, num.* 155. Spin. *d. gloſ.* 16. *princip. num.* 29. poſt Soar. de Pace, & Petr. Ledeſm. Ceuall. *d. quæſt.* 604. *n.* 93. *&* 99. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 235. *in princip.* Ægid. de Coninck *d. diſp.* 27. *num.* 55. *concl.* 3. Gutier. *de matrim. cap.* 56. *num.* 13. Bonacin. *d. quæſt.* 2. *puncto* 6. *num.* 7. *verſ. ſecundo.* Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 36.

56. Vicarius generalis Epiſcopi ex vi ſui officij poteſt diſpenſare, vt denunciationes poſtponantur, vel omnino omittantur.

56. Vicarium generalem Epiſcopi ex vi ſui officij poſſe diſpenſare vt denunciationes poſtponantur, vel vt omnino omittantur, quia venit appellatione ordinarij, tenent Salzed. *d. cap.* 76. *litt. D. verſ. ſed dubium,* Caualcan. *deciſ.* 29. *num.* 17. *p.* 1. Segura Daualos *d. p.* 2. *cap.* 16. *num.* 2. *&* 3. Sbroz *de officio vicarij, lib.* 2. *quæſt.* 201. *num.* 1. *& ſeq. & quæſt.* 43. *num.* 28. *&* 29. Fr. Emman. *in ſumma tom.* 1. *cap.* 217. *num.* 4. Petr. de Ledeſma etiam *in ſumma p.* 1. *de Sacram.* vbi de ſacram. matrim. *cap.* 6. *concl.* 7. *dub.* 1. Flores de Mena *var. lib.* 3. *quæſt.* 24. *num.* 26. Gutier. *canon. lib.* 1. *cap.* 19. *num.* 13. *& de matrim. cap.* 56. *num.* 11. Eraſm. à Cochier *de iuriſdict. ordin. in exemptos, p.* 1. *quæſt.* 1. *num.* 10. Lazar. *de monitor. ſect.* 1. *q.* 6. *num.* 4. Baſil. Pont. *de impedim. matrim. c.* 26. §. 4. *verſ. debent, & de ſacram. matrim. lib.* 5. *c.* 30. Ceuall. *d. q.* 604. *n.* 92. *ad fin.* Sahag *ad tit. de ſponſal. n.* 53. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 159. *in* 1. *edit.* aliàs 226. *in* 2. *edit.* Sanch. *d. lib.* 3. *diſp.* 7. *n.* 9. Valer Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 233. Ægid de Coninck *d. diſp.* 27. *n.* 55. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 83. *n.* 10. *cum ſeqq.* Nicol. Garc. *de benef. p.* 3. *cap.* 8. *n.* 54. Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis, tract.* 4. *cap.* 8. *n.* 20. vbi *n.* 22. limitat in vicario foraneo Epiſcopi, Narbona *de appellat. à vicario ad Epiſcopum, p.* 1. *n.* 216. Gaſp. Hurtado *d. diſp.* 5. *diffic.* 19. *num.* 63.

57. Contra

y Google

57. Contra Cephal. *conſil.*421. *num.*72. *cum ſeq vol.*3. Menoch. *de ar-trar. caſu* 453. *num.*5. *& conſ.*69. *num.*55. *cum ſeq.* Spin. *in ſpeculo teſtament. gloſ.*15. *princip. num.*29. Henriq. *d. lib.*11. *cap.*3. §. 5. Soar. de Pace *in pract. tom.*2. *pralud.*3. *in fine*, Anton. Gom. *in explicat. Bullæ Cruciatæ, cap.*4. *n.*19. *&* 21. Franc. Molin. *d. differ.*11. *num.*64. *cum multis ſeqq.* exiſtimantes vicarium generalem Epiſcopi non poſſe ex vi ſui officij denunciationes huiuſmodi remittere.

58. Et hanc facultatem diſpenſandi in his denunciationibus poſſe vicarium generalem Epiſcopi ſpecialiter, non tamen generaliter delegare, tenent Sanch. *d. diſp.*7. *num.*21. Bonacin. *d. q.*2. *puncto* 6. *num.*7. *verſ. ſecundo.* Ego ipſe *d. alleg.*32. *num.*37.

58. Vicarius generalis Epiſcopi poteſt ſpecialiter, non tamen generaliter delegare facultatem diſpenſandi in denunciationibus.

59. Iuriſdictionem Epiſcopalem habentes, nullíque diœceſano ſubditos poſſe huiuſmodi denunciationes remittere, quia ordinarij appellatione veniunt, reſoluunt Nauarr. *conſ.*5. *ſub tit. de ſponſal. in* 1. *edit.* aliàs *conſil.*2. *ſub tit. de clandeſt. deſponſat. in* 2. *edit.* Henriq. *d. lib.*11. *cap.*5. §. 5. Fr. Emman. *in ſum. p.*1. *cap.*217. *num.*4. Sahagun *ad tit. de ſponſalib. num.*53. Gaſpar Hurtado *de matrim. diſp.*5. *diffic.*19. *num.*63. *in med.* Ego ipſe *d. allegat.*32. *num.*30.

59. Iuriſdictionem Epiſcopalem habentes nullique diœceſano ſubditi poſſunt denunciationes remittere.

60. Abbates igitur, qui ordinarij ſunt, & habent iuriſdictionem Epiſcopalem, poſſe has denunciationes remittere, tenent Sayr. *in floribus deciſ. ſub tit. de ſponſal. deciſ.*9. Sanch. *d. lib.*3. *diſp.*7. *num.*4. Flores de Mena *var. lib.*3. *q.*24. *num.*23. Stephan. Gratian. *d. cap.*83. *num.*15. Franc. Molin. *d. different.*11. *n.*60. Molfeſ. *in ſum. Theolog. mor. tract.*4. *cap.*8. *n.*21. Gaſpar Hurtado *d. num.*63. *prope fin.* Ego ipſe *d. alleg.*32. *num.*31.

60. Abbates, qui habent iuriſdictionem Epiſcopalem poſſunt denunciationes remittere.

61. Habentes Abbatias, aut alias dignitates in commendam, quibus annexa eſt iuriſdictio Epiſcopalis, has denunciationes ſine ſpeciali conceſſione Apoſt. remittere non poſſe, referunt deciſum Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.*2. *cap.*9. *num.*55. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ. lib.*4. *tit.*15. *l.*1. *de matrim. num.*22. Gaſpar Hurtado *d. num.*63. *in fine*, Garc. *de benefic. p.*5. *cap.*8 *num.*56.

61. Abbatias, aut alias dignitates in commendam habentes denunciationes ſine ſpeciali commiſſione Apoſt. remittere non poſſunt.

62. Contra Petr. de Ledeſma *in ſumma p.*1. *de Sacram.* vbi de matrim. *cap.*6. *concl.*7. *dub.*1. *verſ. ſequeſſe lo ſegundo*, Gonzal. *ad reg. S. Cancel. gloſ.*5. §. 8. *num.*28. quos ſequutus fui *d. alleg.*32. *num.*32.

63. Vicarium S. Ioannis Hieroſolymitani poſſe huiuſmodi denunciationes remittere, tenent Molfeſ. *d. tract.*4. *cap.*8. *num.*21. *in fine*, Baſil. Pont. *de impediment. matrim. cap.*6. § 4. *verſ. debent.* Ego ipſe *d. allegat.*32. *num.*33. *in fine.*

63. Vicarius S. Ioannis Hieroſ. denunciationes remittere poteſt.

64. Magiſtrum ſcholæ Salmanticen. reſpectu ſcholaſticorum, qui in matricula deſcripti ſunt, poſſe huiuſmodi denunciationes remittere, tenent Fr. Emman. *d. cap.*217. *num.*4. Sanch. *d. diſp.*7. *num.*4. Gutier. *de matrim. cap.*56. *num.*9. Ego ipſe *d. alleg.*32. *num.*33. *in princip.*

64. Magiſter ſcholæ Salmãticen. reſpectu ſcholaſticorum denunciationes remittere poſſunt.

65. Archiepiſcopum in alterius etiam diœceſani Antiſtitis Epiſcopatu denunciationes remittere non poſſe, reſoluit Franc. Molin. *d. different.*11. *num.*34. quem refero *d. alleg.*32. *num.*34.

65. Archiepiſcopus denunciationes in alterius etiam diœceſani Epiſcopatu remittere non poteſt.

66. *Quod illius prudentiæ, & iudicio*, &c.] Vide Henriq. *d. cap.*5. §. 5. Gutier. *de matrim. cap.*57. *in princ.* Bonacin. *d. puncto* 6. *num.*7. *verſ. dixi, il* 1.

66. Ordinarij prudentiæ, & iudicio relinquitur an denunciationes omnes remittantur.

Gaſp.Hurtado *de matrim.diſp.5. diffic.20. à princip.* vbi *num.67.* reſoluit eſſe iuſtas cauſas ad diſpenſandum vt omiſſæ denunciationes ante matrimonium ob ſuſpicionem prudentem quòd matrimonium malitiosè, ſeu iniuſtè impedietur, omittantur etiam poſt matrimonium, & nunquam fiant.additque præter cauſam dictæ ſuſpicionis eſſe alias cauſas iuſtas ad diſpenſandum vt decunciationes omittantur ante matrimonium,& fiant poſt illud contractum,immo etiam vt nec poſtea fiant,ſed omnino omittantur adhuc quando non ſunt omiſſæ ob dictam ſuſpicionem,& citat Sanch.*d.lib.3.diſp.9.*Ægid.de Coninck *d.diſp.27.dub.6.* Baſil.Pont.*in tract.de matrim.lib.5.cap.32.*

67. Ordinarius ex cauſis iuſtis poteſt in denunciationibus diſpenſare.

67. Ex cauſis igitur iuſtis poſſe ordinarium in denunciationibus diſpenſare, tenent Menoch. *conſ.69. num.62. & 63. de arbitr.caſu* 453. *num.5.*Salzed.ad Bernard.*in pract.cap.76.verſ.diſpenſat,* Segura Daualos *d.p.2.cap.16.num.17.* Fr.Emman.*d.cap.217.num.3.* Soar.de Pace *in pract. tom.2.prælud.3.num.11.*Spin.*d.gloſ.15.princ.num.18.*Henriq.*d.lib.11.cap.5.* §.5. Antom. Gom.*ſuper Bullam Cruciata, p. 4. quæſt.4. num.26.* Ceuall. *d.quæſt.604.num.103.* Aloyſ.Ricc.*in praxi rerum fori eccleſ.deciſ.258.in 1. edit.* aliàs *reſol.225.num.1.in 2.edit.* Sanch.*d.lib.3.diſp.8.num.1.* Ægid.de Coninck *d.diſp.27.dub.6.num.55.* Gutier. *canon.lib.1.cap.19.num.6. cum ſeqq.& de matrim.cap.57.num.1.& 2.* Bonacin. *d.q.2.puncto 6. num.7.verſ. tertium dubium eſt,*Molfeſ.*in ſumma Theolog.moralis,tract.4.cap.8.num.24.* Nouar.*in ſingul.canon.concl.77.à num.4.*Gaſpar Hurtado *d.diſp.5.diffic.20. num.68.in princip.*Ego ipſe *d.alleg.32.num.38.*

68. Ordinarius remittendo denunciationes ſine iuſta & rationabili cauſa peccat mort.

68. In tantum quòd ordinarius remittendo dictas denunciationes ſine iuſta & rationabili cauſa peccaret mortaliter, vt tradunt Spin. *d.gloſ.15.princip.num.28.* Soar. de Pace *d.præ lud.3.num.11.* Aloyſ. Ricc. *d.reſol.225.num.2.*

69. Ordinarius ad diſpenſandum in denunciationibus ſufficit ſi cognoſcat extra iudicium cauſam diſpenſandi.

69. Non tamen neceſſe eſt vt ordinarius cognoſcat iudicialirer cauſam diſpenſandi ſubeſſe, ſed ſufficere etiamſi nouerit extra iudicium, tenent Sanch.*d.diſp.8.num.4.* Gutier. *d.cap.57.num.2.* Bonacin. *loco proximè citato,*Aloyſ.Ricc.*d.reſol.225.n.1.* Gaſpar Hurtado *d.diſp.5.diffic.20. num.73.*

70. Cauſæ iuſtæ ad diſpenſandum in denunciationibus quæ.

70. Iuſtas verò cauſas ad diſpenſandum in denunciationibus plures referunt Sot.*in 4.diſt.28.q.2.art.3.* Sylueſt. *in ſumma verbo matrimonium 6.quæſt.7.* Bottæ. *de Synodo Epiſcopi,p.3.art.1.* Fr.Ludou.Lop. *in inſtruct. conſcient.p.1.cap.87.* Henriq. *d.lib.11.cap.16.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.1. verbo matrimonium, §.9.* Piaſec. *in ſimili praxi p.2.cap.4. num.30.* Petr.de Ledeſma *in ſumma p.1.de Sacrament.*vbi de ſacram.matrim.*cap.6.concl.6. verſ.lo ſegundo,* Fernandez *in examine Theolog.moralis, part.3.cap.16.§.2. num.8.* Aloyſ.Ricc.*d.reſol.225.* Franc.Molin.*de ritu nupt.lib.2.different.11. num.50.*Vgolin.*de poteſt.Epiſcopi,cap.50.num.4.*Sanch.*d.lib.3.diſp.9.* Stephan.Gratian.*diſcept forenſ.cap.83.num.25.cum multis ſeqq.* Valer.Reginald. *in praxi fori pœnitent.lib.31.num.224.* Ægid. de Coninck *d.diſp.27. à num.56.* Gutier.*de matrim.cap.57.à num.3.* Molfeſ. *d.cap.8.num.24.cum ſequent.* Bonacin. *d.quæſt.2.puncto 6.num.7. dub.3.* Baſil.Pont. *de impedim. matrimon.cap.26.§.4.verſ.ſunt tamen,* Gaſpar Hurtado *d.diffic.20. à n.68.*

Ego

Ego ipſe *d.alleg.* 32. *à num.* 40. *vſque ad num.* 49. Et demum quæ ſint iuſtæ cauſæ ad diſpenſandum in denunciationibus, ordinarij arbitrio relinqui tradunt Gutier. *Canonic. lib.* 1. *cap.* 19. *num.* 2. *&* *cap.* 20. *num.* 24. Menoch *de arbitr. caſu* 453. *num.* 5. Franc. Molin. *d. differ.* 11. *num.* 50.

71. Diſparitatem conditionis, ætatis, diuitiarum, & qualitatis eſſe cauſam diſpenſandi in denunciationibus vt omnino omittantur, tradunt Nauar. *in man. cap.* 22. *num.* 70. *verſ. aduertendum*, Salzed. *d. cap.* 76. *ad fin. verſ. diſpenſet*, Spin. *d. gloſ.* 15. *princ. num.* 28. *& ſeq.* Segura Dauaios *d. p.* 2. *cap.* 16. *num.* 6. Vega *in ſumm. lib.* 3. *caſu* 211. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo Matrimonium* §. 9. *in fine*, Sanch. *d. diſput.* 9. *num.* 3. Stephan. Gratian. *d. cap.* 83. *num.* 25. Franc. Molin. *d. differ.* 11. *num.* 50. Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 225. *verſ. quinta*, Molfeſ. *d. cap.* 8. *num.* 29. Nouar. *in ſingul. canon. d. concl.* 77. *n.* 5. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *n.* 46. Gaſp. Hurtado *d. diffic.* 20. *num.* 69. *verſ. quinta.*

71. Diſparitas conditionis, ætatis, diuitiarum, & qualitatis eſt cauſa diſpenſandi in denunciationibus vt omnino tollantur.

72. Articulum mortis in volente contrahere cum concubina vt legitimet filios ex ea habitos, vel vt eam non relinquat inhonoratam, quamuis ex ea non genuerit filios, eſſe iuſtam cauſam diſpenſandi in denunciationibus vt poſtponantur, aſſerunt Sarmien. *lib.* 1. *ſelect. cap.* 6. *num.* 7. Cou. *de ſponſal. p.* 2. *cap.* 6. *in initio, num.* 12. *in fine*, Spin. *d. gloſ.* 15. *princ. n.* 25. Azeued. *l.* 1. *n.* 38. *tit.* 1. *lib.* 5. *noua recop.* Fr. Emman. *d. cap.* 217. *num.* 2. *concl.* 1. Petr. de Ledeſma *d. concl.* 6. *verſ. el tercero*, Henriq. *d. lib.* 11. *cap.* 5. §. 5. Aloyſ. Ricc. *d. reſolut.* 225. *num.* 3. *verſ. ſeptima*, Stephan. Gratian. *d. c.* 83. *n.* 26. Marc. Anton. Genuenſ. *in praxi Archiepiſcop. Neapolit. c.* 26. *ſub n.* 2. Sanch. *d. lib.* 3. *diſp.* 9. *num.* 19. Molfeſ. *d. c.* 8. *num.* 33. Nouar. *d. concl.* 77. *num.* 7. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 47. Gaſp. Hurtado *d. diffic.* 20. *num.* 68. *in fine.*

72. Articulus mortis in volente contrahere cum concubina, eſt iuſta cauſa diſpenſandi in denunciationibus vt poſtponantur.

73. Verecundiam in diu habitis pro coniugibus eſſe iuſtam cauſam diſpenſandi in denunciationibus vt omnino omittantur, tenent Nau. *in man. cap.* 16. *num.* 37. Gutier. *de iuram. confirm. p.* 1. *cap.* 51. *num.* 22. *verſ. & tenendo*, Sanch. *d. lib.* 3. *diſp.* 9. *num.* 5. Aloyſ. Ricc. *d. reſolut.* 225. *verſ. quarta*, Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 235. *verſ. prima*, Ægid. de Coninck *d. diſput.* 27. *num.* 50. *verſ. ſecundò ſine infamia*, Molfeſ. *d. cap.* 8. *num.* 28. Gaſpar Hurtado *d. diffic.* 20. *num.* 69. *verſ. quarta.* Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 40.

73. Verecundia in diu habitis pro coniugibus eſt iuſta cauſa diſpenſandi in denunciationibus vt omnino omittantur.

Vicinitatem temporis, quo nuptiæ ſolemnes prohibentur, itavt nequeant omnes denunciationes præmitti, eſſe iuſtam cauſam diſpenſandi in eis vt poſtponantur, reſoluunt Zerol. *d. verbo Matrimonium* §. 9. *in med.* Ceuall. *d. q.* 604. *num.* 106. Marc. Anton. Genuenſ. *d. cap.* 26. *ſub num.* 3. Ægid. de Coninck *d. diſp.* 27. *num.* 56. *verſ. quinto*, Aloyſ. Ricc. *d. reſolut.* 225. *verſ. ſexta*, Bonacin. *d. q.* 2. *puncto* 6. *n.* 7. *verſ. tertia*, Vgolin. *d. c.* 60. *n.* 4. Molfeſ. *d. c.* 8. *n.* 31. Gaſpar Hurtado *d. diffic.* 20. *n.* 69. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *n.* 48.

Vicinitas temporis, quo nuptiæ ſolẽnes prohibẽtur, eſt iuſta cauſa deſpenſandi in denunciationibus vt poſtponantur.

74. Matrimonium quando creditur iniuſtè impediendum, veluti per maleficia, aut parentum, ſeu aliorum fraudes eſſe iuſtam cauſam diſpenſandi in denunciationibus vt omnino omittantur, reſoluunt

74. Matrimonium quando creditur iniuſtè impediendum poteſt diſpenſari in denunciationibus vt omittantur.

Franc.Molin.*d.differ.*11.*n.*51. Bonacin. *d.puncto 6.n.7.verſ.rogabis*, Vgolin.*d.c.*60.*n.*4.Molfeſ.*d.c.*8.*n.*32. Baſil.Pont. *d.*§.4. *verſ.tertius*, Nouar.*d. concl.*77.*n.*1.Ego ipſe *d.alleg.*32.*n.*41.

75. Virgo quando eſt ſub tutela iniqui tutoris, eſt iuſta cauſa diſpenſandi in denunciationibus.

75. Virgo quando eſt ſub tutela iniqui tutoris, qui eam viro ignobili, & diſpari tradere vult, eſſe iuſtam cauſam diſpenſandi in denunciationibus, aſſerunt Spin.*d.gloſ.*15.*n.*31.Sanch.*d.lib.*3.*diſp.*9.*n.*13.Aloyſ. Ricc.*d.reſol.*225.*n.*3.

76. Vel ſi filij eſſent ſub poteſtate nouercali.

76. Vel ſi filij eſſent ſub poteſtate nouercali, ſecundùm Seguram *d. p.*2.*cap.*16.*n.*13. Gutier. *canon. lib.*1.*cap.*20.*num.*29.& 30. Aloyſ. Ricc.*d. reſolut.*225. *verſ.ſecunda*, Nouar. *d.concl.*77.*num.*6. Ego ipſe *d. alleg.*32. *num.*42.& 44.

77. Magnates quādo contracturi ſunt matrimonium & nō repentè, & occultè poteſt diſpenſari in denunciationibus vt omnino omittantur.

77. Magnates quando contracturi ſunt matrimonium, & non repentè, & occultè, adeſſe iuſtam cauſam diſpenſandi in denunciationibus, vt omnino omittantur, tenent Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.*1. *lib.*2. *cap.*86. & *de arbitr. Confeſſ. lib.*1. *cap.*41. Sanch. *d.lib.*3. *diſp.*9. *num.*6. Bonacin. *d.num.*7. *verſ. quinta*, Aloyſ. Ricc. *d. reſolut.* 225. *verſ. tertia*, Baſil. Pont. *d.*§.4. *verſ. primus*, Molfeſ. *d.cap.*8. *num.* 30. Nouar. *d. concl.* 77. *num.*8. Gaſpar Hurtado *d.diffic.*20. *num.* 70. *verſ.ſexta*, vbi *in verſ.octaua*, ſubdit generaliter ob quamcunque notabilem commoditatem ſiue ſpiritualem, ſiue temporalem poſſe iuſtè diſpenſari ab ordinario in denunciationibus aut præmittendis, aut omnino omittendis, vt commoditas exegerit.

78. Ordinarius tenetur diſpenſare ſub peccato mort. in denunciationibus exiſtente iuſta cauſa, & petentibus partibus.

78. Diſpenſandi iuſta cauſa exiſtente teneri ordinarium ſub pœna peccati mortalis partibus petentibus diſpenſare, maximè ſi ſcandalum ſequeretur, vel eſſet ſuſpicio malitioſi impedimenti, tenent Sanch. *d.lib.*3.*diſp.*10.*n.*6. Molfeſ.*d.cap.*8.*n.*35. Gutier. *canon.lib.*1.*c.*20.*num.*23. *verſ.præterea ordinarij.* & *de matrim.c.*57.*num.*4. vbi *n.*5. reſoluit quòd in prædictis caſibus poteſt ab eo appellari à denegatione diſpenſationis, ſaltem quoad effectum deuolutiuum, de quo latè Sanch.*d.lib.*3.*diſp.* 10.*à n.*12.Et addit Gaſpar Hurtado *d.diffic.*20.*num.*71.*verſ.nos ergo*, tunc ordinarium teneri diſpenſare partibus petentibus quoties diſpenſatio proficit notabiliter, aut bono communi, aut ipſis contrahentibus, ſiue ſpiritualiter, ſiue temporaliter.

79. Præſentia parochi in matrimoniis neceſſaria non tantùm corporea, ſed etiam moralis requiritur cum intelligentia, & aduertentia actus.

79. *Præſente parocho.*] Præſentiam parochi in matrimoniis neceſſariam non tantùm corpoream, ſed etiam moralem requiri cum intelligentia, & aduertentia actus, tenet Henriq.*d.lib.*11.*cap.*3.§.1.Petr.Ledeſma *de matrim.q.*45.*art.*5.*verſ.eſt ſecundum dubium*, Ægid.de Coninck *d. diſp.*27.*n.*44.Cened.*pract.*& *canon.quæſt.lib.*1.*q.*30.*n.*33.*cum ſeqq.* Gutier. *de matrim.cap.*69.Baſil.Pont.*de ſacram.matrim.lib.*5.*cap.*21.Franc Molin. *d.differ.*11.*n.*113. vbi *n.*120. ſubdit, vt ne dum intelligere oporteat cùm quid agitur, ſed vt videat, refero ego ipſe *d.alleg.*32. *n.*78.& *de offic.* & *poteſt.parochi cap.*21.*n.*49.

80. Parochus qui præſens corpore eſt, ſed animo nihil omnino aduertens non aſſiſtit validè matrimonio.

80. Idem pariter dicendum de illo parocho, qui præſens corpore eſt, ſed animo nihil omnino aduertens, aſſerunt Sanch. *d.lib.*3.*diſp.* 39. *n.*5. Paul.Laymann *in Theolog.morali lib.*5.*tract.*10.*p.*2.*c.*4.*n.*6. *in princip.* niſi affectatus eſſet non intelligere, vt declarant Sanch. *d.diſp.*39.*num.*6.

Armendar.

Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrimon. num. 24.*

81. Vnde parochum etiam vi detentum ſi intelligat conſenſum contrahentium validè matrimonio aſſiſtere, tenent Salzed. ad Bernard. *d. c. 76. verſ. tertio*, Petr. de Ledeſma *de matrim. q. 45. art. 5. puncto 3. dub. 2. verſ. quo ſuppoſito*, Spin. *d. gloſ. 15. num. 48. & 49.* Fr. Emman. *in ſum. tom. 1. cap. 219. num. 11.* Ceuall. *d. q. 604. num. 70.* Poſſeuin. *d. cap. 10. num. 20.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol. 213. n. 4. in 2. edit.* Sanch. *d. lib. 3. diſput. 39. num. 9.* Rebello *d. p. 2. lib. 2. q. 8. n. 4.* Armendar. *d. l. 1. de matrim. num. 24.* Gutier. *de matrim. cap. 69. num. 10.* Ægid. de Coninck *d. diſp. 27. num. 44.* Franc. Molin. *d. differ. 11. num. 115.* Filliuc. *d. tract. 10. num. 224. & ſeq.* Baſil. Pont. *de impediment. matrimon. cap. 30. §. 5. in fine, & in tract. de ſacrament. matrim. lib. 5. cap. 21. n. 8.* Ego ipſe *d. alleg. 32. n. 82. & d. c. 21. num. 46.*

81. Parochus etiam vi detentus ſi intelligat conſenſum cõtrahentium validè aſſiſtit matrimonio.

82. Hinc etiam parochum renuentem & dolosè adductum, ſi probè intelligat & audiat contrahentium verba, validè aſſiſtere, niſi claudens aures affectatus eſſet non intelligere, quamuis ipſe nulla verba proferat, reſoluunt Segura Daualos *d. p. 2. cap. 15. num. 15.* Maſcard. *de probat. concl. 9. n. 9.* Vega *in ſylua caſuum lib. 6. caſu 114. & 115.* Salzed. ad Bern. *d. cap. 76. in 4. dub.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 243. in 1. edit.* aliàs *reſolut. 213. in 2. edit.* Filliuc. *d. tract. 10. num. 227.* Gaſpar Hurtado *de matrimon. diſp. 5. diffic. 15.* Rot. in Vlixbonen. matrimonij 16. Februarij 1622. coram bonæ mem. Patriarcha Manzanedo. Ego ipſe *d. alleg. 32. n. 85. & d. c. 21. n. 47.*

82. Parochus renuens, & dolosè adductus ſi probè intelligat, & audiat contrahentium verba validè aſſiſtit matrimonio niſi affectatus eſſet non intelligere.

83. Parochum quippe, qui perſonam Eccleſiæ repræſentat, vi adigere, aut dolo inducere vt matrimonio interſit, eſſe graue peccatum, excepto raro caſu neceſſitatis, tradunt Ægid. de Coninck *d. diſput. 27. dub. 4. in fine*, Gutier. *d. c. 69. n. 13.* Paul. Laymann *d. lib. 5. tract. 10. p. 2. c. 4. num. 6. verſ. eſſet.* Ego ipſe *d. alleg. 32. num. 84. & d. cap. 21. n. 48.* Hurtado *d. diſp. 5. diffic. 15. n. 51.*

83. Parochum vi adigere, aut dolo inducere vt matrimonio interſit eſt peccatum mort.

84. Præſentiam parochi ſufficere ad matrimonium, etiamſi ad alium finem vocatus, vel caſu præſens ſit, tenent Nau. *conſ. 20. n. 1. ſub tit. de ſponſalib. in antiq. & conſ. 11. ſub tit. de clandeſt. deſponſ. in nouis*, Salzed. *d. cap. 76. verſ. tertiò licet, & dub. 5.* Spin. *d. gloſ. 15. n. 48. & 49.* Azeued. *l. 1. n. 39. tit. 1. lib. 5. nouæ recop.* Ceuall. *d. q. 604. n. 66.* Henriq. *d. lib. 11. cap. 3. §. 5. in fine*, Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. c. 4. n. 32. in fine*, Sanch. *d. lib. 3. diſp. 39. num. 10.* Valer. Reginald. *d. lib. 31. n. 182.* Franc. Molin. *d. differ. 11. n. 119.* Gutier. *d. c. 63. n. 3. cum ſeqq.* Ego ipſe *d. alleg. 32. n. 88. & d. c. 21. n. 50.*

84. Præſentia parochi ſufficit ad matrimonium etiamſi ad alium finem vocatus, & caſu præſens ſit.

85. Contra Gonzal. *ad regul. 8. Cancel. gloſ. 48. num. 35.* Armendar. *d. l. 1. de matrimon. num. 1. & 55.* Bonacin. *d. q. 2. puncto 8. num. 20.* Baſil. Pont. *de impediment. matrim. cap. 26. §. 5. in fine, & in tract. de ſacrament. matrimon. lib. 5. cap. 21. num. 4.* exiſtimantes præſentiam parochi conuiuij, vel confabulationis, aut alterius negotij gratia vocati non ſufficere ad matrimonium.

86. Parochum poſſe aſſiſtere matrimonio ſuorum parochianorum in alterius parochia ſine licentia parochi illius loci, in quo aſſiſtit, re-

86. Parochus poteſt aſſiſtere matrimonio ſuorum parochiano-

rum in alterius parochia ſine licentia parochi illius loci, in quo aſſiſtit.

ſoluunt Salzed. *d.c.76. verſ.vndecimo*, Spin. *d.gloſ.15.n.42.* Sanch. *d.lib.3. diſp.19.num.8.& 14.* Poſſeuin. *d.c.10.num.17.* Valer. Reginald. *d.lib.31. num.177.* Ægid. de Coninck *d.diſp.27.num.21.* Baſil. Pont. *de imped. matrim.cap.26.§.6. verſ.addendum,* Bonacin. *d.q.2.puncto 8.num.14.* Gutier. *de matrim.cap.62.num.5.* Hurtado *eod.tract.diſp.5.diffic.6. num.22.* vbi extendit etiam extra Epiſcopatum. Ego ipſe *d.alleg.32.n.95.& d.c.21.n.58.* quia aſſiſtentia non eſt actus pertinens ad iuriſdictionem contentioſam, immo neque ad voluntariam.

87. Contra Segur. *d.p.2.cap.15.num.49.* & Franc. Molin. *d.differ.11. num.136.cum ſeqq.* exiſtimantes hoc non eſſe matrimonium. Et contra Paul. Laymann *d.c.4.n.3.in fine*, putantem peccare mortaliter parochum ſi in aliena parochia ſponſis ſuis ſolemniter, ac publicè aſſiſtat.

Matrimonio validè aſſiſtit parochus

88. Putatiuus parochus validè matrimonio aſſiſtit.

88. Putatiuus, Morl. *in empor. iuris ciuilis p.1. tit. de fide inſtrum. q.2. n.6.* Ioan. Baptiſta Coſta *de remed.ſubſid.remed.127.n.25.*

89. Titulum iniuſtū beneficij habens parochus validè matrimonio aſſiſtit.

89. Titulum iniuſtum beneficij habens, Sanch. *d.lib.3.diſp.22.n.62.* Ægid. de Coninck *d.diſp.27.dub.2.n.26.* Bonac. *d.q.2.puncto 8.n.24.* Baſil. Pont. *de ſacram.matr.lib.5.c.19.* Ego ipſe *d.alleg.32.n.103.& d.c.21.n.55.*

90. Non promotus infra annum.

90. Non promotus infra annum. Ego ipſe *d.cap.21.n.51.* vbi refero deciſum ſub die 12. Martij 1593.

91. Collationem ſuam nullam habens, &c.

91. Collationem ſuam nullam habens ob nullitatem concurſus propter defectum examinatorum ſynodalium. Ego ipſe *d.num.51.* vbi refero deciſum in Ceneten. 31. Iulij 1627.

92. Parochus adminiſtratione interdictus, ſuſpenſus, irregularis, vel excommunicatus non toleratus, modò non ſit actualiter depoſitus validè matrimonio aſſiſtit.

92. Adminiſtratione interdictus, ſuſpenſus, irregularis, vel excommunicatus non toleratus, modò non ſit actualiter depoſitus, aut poſſeſſionem beneficij retineat, Henriq. *d.lib.11.cap.3.§.4.& 5.* Fr. Emman. *in ſum.tom.1.cap.219.concl.10.* Ceuall. *d.q.604.num.65.* Petr. de Ledeſma *d. q.45.art.5.puncto 3.dub.3.verſ.vltimo,* Sayr. *ſub tit.de ſponſal.deciſ.13.* Galet. *in margar.caſuum conſcient. verbo matrimonium pag.163.col.1.* Sanch. *d.lib. 3.diſp.21.n.4.* Ægid. de Coninck *d.diſp.27.n.24.* Rebello *d.lib.2 q.9.n.9.* Valer. Reginald. *d.lib.31.num.177.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.243.in 1.edit.* aliàs *reſol.213. n.1.in 2.edit.* Gutier. *de matrim.cap.62. n.23.& cap.66.n.19.* Bonacin. *d.q.2.puncto 8.n.21.* Molfeſ. *d.tract.4.cap.8. n.56.* Mari. Alter. *de cenſur.tom.1.lib.1.diſp.8. cap.6.per tot.* Gabr. Vaſq. *de excommun. dub.4.* Armendar. *d.l.1.de matrimon.n.5.& 6.* Paul. Laymann *d.c.4.n.5.* Gaſp. Hurtado *de matrim.diſp.5.diffic.8.n.26.* Baſil. Pont. *de ſacram.matrim.lib.5.c.17.n.6.* vbi *n.10.* reſoluit parochum excommunicatum aſſiſtentem matrimonio non effici irregularem, & *n.11.* ſubdit peccare tamen, & grauiter, de quo etiam Squillante *de oblig.cleric.p.3.n.20.*

93. Schiſmaticus ſaltem coloratum titulum habens ſi non fuit vt talis declaratus, & parochia priuatus validè matrimonio aſſiſtit.

93. Schiſmaticus ſaltem coloratum titulum habens, ſi non fuit vt talis declaratus, & parochia priuatus, Nauar. *conſ.8.n.2.ſub tit.de clandeſt. deſponſat.in nouis*, Sayr. *in floribus deciſ.ſub tit.de ſponſal. deciſ.3.* Ego ipſe *d.tract.de officio,& poteſt.parochi cap.21.n.53.*

94. Fornicator notoriè.

94. Fornicator notoriè, non tamen adhuc in iudicio condemnatus, & confeſſus, Armend. *d.l.1. de matrim.n.19.* Ego ipſe *d.alleg.32.n.91.& d.cap.21.num.54.*

95. Exiſtens

95. Exiſtens in peccato mortali, Poſſeuin. *de officio curati, cap.* 5. *n.* 40. Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 1. *q.* 3. *puncto* 2. §. 1. *num.* 10. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 106. *&* *d. cap.* 21. *num.* 57. 95. Exiſtens in peccato mort.

96. Interdictus, ſeu prohibitus ab Epiſcopo, aut eius vicario ne aliquos matrimonio coniungat, Petr. de Ledeſma *d. quaeſt.* 45. *art.* 5. *& in ſumma p.* 1. *de Sacrament.* vbi de ſacrament. matrim. *cap.* 6. *concl.* 4. *dub.* 11. Salzed. *d. cap.* 76. *in* 1. *dub.* Henriq. *d. lib.* 11. *cap.* 3. §. 4. Fr. Emman. *in ſumma tom.* 1. *cap.* 219. *num.* 10. Ceuall. *d. quaeſt.* 604. *num.* 7. Poſſeuin. *d. cap.* 10. *num.* 14. *verſ. curatus*, Sanch. *d. lib.* 3. *diſp.* 21. *num.* 11. *&* 12. *& diſp.* 32. *n.* 1. *&* 2. Rebello *d. p.* 2. *lib.* 2. *q.* 9. *num.* 9. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 244. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 213. *num.* 2. *in* 2. *edit.* Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 179. Ægid. de Coninck *d. diſp.* 27. *dub.* 2. *num.* 28. Vgolin. *d. cap.* 15. §. 10. *num.* 8. Gutier. *de matrimon. cap.* 63. *num.* 25. Baſil. Pont. *in ſimili tract. lib.* 5. *cap.* 17. *num.* 13. Bonacin. *d. quaeſt.* 2. *puncto* 8. *num.* 18. vbi etiam idem dicendum aſſerit quando huiuſmodi prohibitio fuit facta coadiutori, vel vicario parochiali, de quo etiam Armendar. *d. l.* 1. *de matrim. num.* 23. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 93. *&* *d. cap.* 21. *num.* 56. 96. Parochus interdictus ſeu prohibitus ab Epiſcopo ſeu eius vicario ne aliquos matrimonio coniungat, validè aſſiſtit.

97. Parochum non Sacerdotem (puta cui collata fuit parochia, non tamen eſt ordinatus Sacerdos) poſſe validè matrimonio aſſiſtere, tenent Nauarr. *conſil.* 30. *ſub tit. de ſponſal. in antiq.* aliàs *conſ.* 9. *ſub tit. de deſponſat. impub. in nouis*, Henriq. *d. lib.* 11. *cap.* 3. §. 5. *& lib.* 14. *cap.* 6. §. 3. *in fine*, Vega *in ſylua, lib.* 6. *caſu* 119. *in fine*, Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *cap.* 9. *n.* 39. Petr. de Ledeſma *de matrim. q.* 45. *art.* 5. *puncto* 3. *dub.* 3. *col.* 3. Sahag. *ad tit. de ſponſalib. num.* 88. Ceuall. *d. quaeſt.* 604. *à num.* 56. Fr. Emman. *in ſumma tom.* 1. *cap.* 218. *num.* 9. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *verbo parochus, verſ.* 3. Piaſec. *in ſimili praxi. p.* 1. *cap.* 4. *num.* 22. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 177. Gutier. *de iuram. confirmat. p.* 1. *cap.* 14. *num.* 13. *in fine, & de matrim. cap.* 62. *à num.* 16. Sanch. *d. lib.* 3. *diſp.* 20. *num.* 2. Armendar. *d. l.* 1. *de matrim. num.* 8. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 295. Cened. *pract. & canon. quaeſt. lib.* 1 *quaeſt.* 30. *num.* 54. *cum ſeqq.* Franc. Molin. *d. differ.* 11. *à num.* 128. Ægid. de Coninck *d. diſp.* 27. *dub.* 2. *num.* 21. Bonacin. *d. q.* 2. *puncto* 8. *n.* 16. Molfeſ. *in ſumma Theolog. moral. tract.* 4. *cap.* 8. *num.* 55. Baſil. Pont. *de impedim. matrim. cap.* 2. §. 5. *verſ. parochus autem*, *& in nouiſſ. tract. de ſacram. matrimon. lib.* 5. *cap.* 17. *num.* 1. Paul. Laymann *in Theologia morali, lib.* 5. *tract.* 10. *p.* 2. *cap.* 4. *num.* 4. Gaſpar Hurtado *de matrimon. diſp.* 5. *diffic.* 7. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 105. *&* *d. cap.* 21. *num.* 60. 97. Parochus non Sacerdos validè matrimonio aſſiſtit.

98. Contra additionem ad *d. conſil.* 9. Nauarri, Fr. Emman. *in ſumma tom.* 1. *cap.* 219. Vgolin. *de officio, & poteſt. Epiſcopi, cap.* 15. §. 10. *num.* 5. Fernandez *in examine Theologiae moralis, part.* 3. *cap.* 18. §. 1. *num.* 13. Filliuc. *in quaeſt. moralib. tom.* 1. *tract.* 10. *num.* 303. exiſtimantes non ſufficere praeſentiam parochi qui non ſit Sacerdos.

99. *Vel alio Sacerdote.*] Vide Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarrae, lib.* 4. *tit.* 15. *l.* 1. *de matrimon. num.* 12. quem refero *d. allegat.* 32. *num.* 107. 99 Sacerdos deputatus à proprio parocho validè matrimonio aſſiſtit.

100. Etiamſi Sacerdos deputatus ſit Regularis, Fr. Ludou. Miranda *in man. Praelat. tom.* 1. *q.* 48. *art.* 1. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 108. 100 Sacerdos Regularis poteſt deputari à proprio parocho vt matrimonio aſſiſtat.

101. Clerico

by Google

101. Clerico non Sacerdoti non poteſt parochus ſiue ordinarius concedere licentiam aſſiſtendi matrimonio.

101. Clerico igitur non Sacerdoti minimè poſſe parochum, ſiue ordinarium concedere licentiam aſſiſtendi matrimonio, tenent Nauarr. *conſ.6.num.2.ſub tit.de clandeſt.deſponſ.in nouis*, Petr.de Ledeſma *in ſumma p.1.de Sacrament.* vbi de ſacrament. matrimon. *cap.6 concl.4.verſ.ſequeſſe lo ſegundo*, Sanch.*d.lib.3.diſp.20.num.9.cum ſeq.* Ceuall. *d.quaſt.604.n.58.* Sahagun *in cap.quamuis n.13.de offic.deleg.& ad tit. de ſponſal.n.89.* Franc. Molin.*d.different.11.n.133.* Gutier.*de matrimon. cap.62. num.22.* Sayr. *in floribus deciſ.ſub tit.de ſponſalib.deciſ.51.* Baſil. Pont. *de impediment. matrimon.cap.26.§.6.verſ.is autem*, Paul.Laymann *d.tract.10.p.2.cap.4.num.4.* Hurtado *d.diſp.5.diffic.7.in fine, num.25.* Ego ipſe *d.alleg.32. num.112. & d.cap.21.num.62.*

102. Parochus habet facultatem cócedendi licentiam alteri Sacerdoti aſſiſtendi matrimonio ſuorum parochianorũ quamuis eſſet irregularis, ſuſpenſus, excommunicatus non toleratus.

102. *De ipſius parochi*, &c.] Quamuis eſſet irregularis, ſuſpenſus, vel excommunicatus non toleratus, quia hæc conceſſio non eſt actus iuriſdictionis, Henriq.*d.lib.11.cap.3.§.5.& lib.13.cap.7.§.7.* Sanch.*d.lib.3. diſp.21. num.7.* Gutier. *de matrimon. cap.62. num.24.* Bonacin. *d.quaeſt.2. puncto 8.num.22.* Baſil. Pont. *de matrimon. lib.5. cap.17. num.14.* Gaſpar Hurtado *in ſimili tract.diſp.5.difficult.8.num.26. cum ſeqq.* Ego ipſe *d.allegat.32. num.110. & d.cap.21. num. 63.* & ſaltem in caſu neceſſitatis admittit Chapeauille *de modo miniſtrandi Sacramenta tempore peſtis, cap.6. quaeſ.3.*

103. Contra Petr.de Ledeſma *de matrim.q.45. art.5. puncto 3. dub.4. & in ſumma p.1.de Sacram.* vbi de ſacram.matrim.*cap.6.concluſ.4.* Mari. Alter. *de cenſur.tom.1.lib.1.diſp.6.cap.6. verſ.ſed dubitatur*, Auila *in ſimili tract.p.2.cap.6.diſp.3.dub.1.concl.5.* Ægid.de Coninck *d.diſp.27.num.21.* Paul.Laymann *d.cap.4 num.5.verſ.credo*, exiſtimantes excommunicatum, aut ſuſpenſum, ſi toleratus non eſt, alteri Sacerdoti licentiam aſſiſtendi nec licitè, nec validè committere.

104. Degradatus parochus poteſt validè alteri Sacerdoti licentiã aſſiſtendi matrimonio concedere.

104. Degradatum parochum poſſe validè alteri Sacerdoti licentiam aſſiſtendi matrimonio ſuorum parochianorum concedere, tenent Sayr. *de cenſur.lib.5.cap.22.num.26.* Bonacin.*d.q.2.puncto 8.num.23.* quos refero *d.alleg.32.num.111.& d.cap.21.num.64.*

105. Parochus poteſt facultatem concedere alteri Sacerdoti non ſolùm in propria parochia, ſed etiam extra illam.

105. Non ſolùm in propria parochia, ſed etiam extra illam poſſe quemlibet parochum facultatem concedere alteri Sacerdoti coniungendi ſponſos in matrimonium, reſoluunt Fr.Emman.*in ſumma tom.1. cap.218.concluſ.6.* Valer.Reginald.*d.lib.31.num.180.* Ægid.de Coninck *d.diſp.27.dub.2.num.23.& dub.3.num.38.* Gutier.*d.cap.62.n.10.* Bonacin. *d.q.2.puncto 8.num.13.* Homobon.de Bonis *de examine eccleſiaſt.tract.11. cap.10.q.23.reſol.3.* Ego ipſe *d.alleg.32.num.114.*

106. Contra Seguram, quem refert & ſequitur Franc.Molin.*d.different.11.num.136.cum ſeqq.* exiſtimantes matrimonium non poſſe contrahi in aliena parochia, nec poſſe parochum, vel ordinarium concedere licentiam ſuis parochianis ad contrahendum matrimonium extra ſuam parochiam, vel diœceſim reſpectiuè.

107. Viceeurati à parochis proprietariis conſtituti poſſunt alteri Sacerdoti licentiam aſſiſtẽdi matrimonio concedere.

107. Parochos delegatos, quos Epiſcopi conſtituunt, & ad nutum ipſius amoueri poſſunt, & viceeuratos à parochis proprietariis inſtitutos poſſe alteri Sacerdoti hanc licentiam aſſiſtendi concedere, tradunt Rebello

Rebello *d.p.2.quæſt.8.num.8.& in addit.lib.4.num.*67. Poſſeuin. *d.cap.*10. *n.*14.*in fine*, latè Sanch.*d.lib.*3.*diſp.*31. Gaſpar Hurtado *de matrim.diſp.*5. *diffic.*10.*n.*34. Baſil.Pont.*eodem tract.lib.*5.*cap.*28.*n.*2. Ego ipſe *d.alleg.*32. *num.*115. *in med. & d. cap.*21. *num.*67. vbi id aſſero verum non ſolùm in abſentia, ſed etiam in præſentia parochi proprietarij.

108. Contra Sot.*in 4 diſt.*18.*quæſt.*4.*art.*3.& Barthol.de Ledeſina *de pœnit. dub.*13. exiſtimantes parochum non proprietarium ab Epiſcopo delegatum, & amouibilem ad nutum illius, non poſſe licentiam aſſiſtendi matrimonio ſuorum parochianorum alteri Sacerdoti conferre.

109. Parochum proprium nolentem matrimonio alioquin licito interuenire, vel licentiam interueniendi concedere, poſſe ad id cogi per ſuperiorem, aſſerit Franc.Molin.*d.differ.*11.*num.*95.*cum ſeqq.* quem refero *d.alleg.*32.*num.*115.*in princip.& d.cap.*21.*num.*68.

109. Parochus proprius ſi nolit matrimonio alioquin licito interuenire, poteſt ad id cogi per ſuperiorem.

110. *Seu ordinarij.*] Matrimonium contractum coram quodam parocho alieno de licentia ordinarij validum eſſe, quamuis ordinarius intentionem haberet tale matrimonium non alij, quàm proprio parocho committendi, atteſtatur deciſum Sell.*in ſelect.canon.cap.*22.*num.*11.

110. Matrimonium contractũ coram parocho alieno de licentia ordinarij præter ipſius intentionem valet.

111. Iuriſdictionem Epiſcopalem habentes poſſe ex hoc decreto licentiam intereſſendi matrimoniis concedere, affirmant Petr. de Ledeſma *in ſumma p.*1. *de Sacram.* vbi de ſacram. matrim. *cap.*4.*concl.*4.*dub.*17. *verſ.digo lo ſegundo*, Henriq. *d.lib.*11.*cap.*3.§.4. Sanch. *d.lib.*3.*diſp.*28.*n.*6. Ægid.de Coninck *d.diſp.*27.*num.*17. Gutier. *de matrimon.cap.*66.*num.*7. Vgolin.*de officio, & poteſt. Epiſcopi, cap.*15.§.19.*n.*3.*in fine*, Bonacin. *d.q.*2. *puncto* 8.*n.*2. Baſil.Pont.*de ſacram.matrim.lib.*5.*cap.*10.*n.*3. Gaſpar Hurtado *in ſimili tract.diſp.*5.*diffic.*9.*num.*30. Ego ipſe *d.alleg.*32.*num.*121.

111. Iuriſdictionem Epiſcopalem habentes poſſunt licentiam intereſſendi matrimoniis concedere.

112. Vnde Abbates Eccleſiarum nulli Epiſcopo ſubiectarum, quia ſunt ordinarij in eis, poſſe licentiam intereſſendi matrimoniis concedere, reſoluunt Petr.de Ledeſma *de matrim.q.*45.*art.*5.*puncto* 3.*paulo ante dub.*4.*concluſ.*3. Henriq. *d.lib.*11.*cap.*3.§.4. Gutier.*d.cap.*66 *num.*6. Baſil. Pont. *de impediment. matrimon. cap.*26. §.6. *verſ.idem quod. & in tract. de ſacrament.matrimon.lib.*5.*cap.*10.*num.*3. Gaſpar Hurtado *d.diffic.*9.*num.*30. Ego ipſe *d.alleg.*32.*num.*122. & addit Baſil.Pont. *d.cap.*10.*num.*13. deciſum fuiſſe non permitti hanc facultatem Commendatario, licèt eius Abbatia iura Epiſcopalia habeat.

112. Abbates Eccleſiarum nulli Epiſcopo ſubiectarum, poſſunt licentiam intereſſendi matrimoniis concedere.

113. Capitulum Sede vacante poſſe huiuſmodi licentiam impartiri, quia ſuccedit Epiſcopo quoad iuriſdictionem ordinariam, cui eſt annexa dicta facultas, reſoluunt Ægid. de Coninck *d. diſp.* 27. *num.* 17. Gutier.*de matrimon.cap.*66.*num.*5. Gaſpar Hurtado *in ſimili tract.diffic.*9. *num.* 30. *verſ. quartò.* vbi *num.* 33. *in fine*, addit Archipreſbyterum non poſſe aſſiſtere matrimonio, niſi ſuorum parochianorum, & non parochianorum parochi ſibi ſubditi, quia non eſt parochus, nec ordinarius eorum.

113. Capitulum Sede vacante poteſt licentiam intereſſendi matrimonio impartiri.

114. Legatum à latere in prouincia ſuæ legationis poſſe intereſſe matrimonio, & aliis licentiam intereſſendi concedere, tenent Sanch. *d.lib.*3.*diſp.*28.*n.*4. Ægid.de Coninck *d.diſp.*27.*n.*16.*verſ.ſeptimo*, Gutier. *canon.lib.*1.*cap.*11.*n.*6.*& de matrim.cap.*66.*num.*10. Baſil.Pont.*de impedim.*

114. Legatus à latere in prouincia ſuæ legationis poteſt licẽtiã intereſſendi matrimonio impartiri.

matrim.cap.26.§.6.verſ.idem quod,& de ſacram.matrim.lib.5.cap.10.num.7. Gaſpar Hurtado *d.diffic.9. n.30. verſ.quinto*, ex ea ratione, quia eſt ordinarius in ea, vt conſtat ex *cap.2.de offic. Legati,lib.6.*

115. Cardinales in Eccleſiis ſuorum titulorum poſſunt matrimoniis intereſſe, & intereſſendi licentiam concedere.

115. Cardinales in Eccleſiis ſuorum titulorum poſſe matrimoniis intereſſe, & aliis intereſſendi licentiam concedere, quia ſunt in eis ordinarij, aſſerunt Azor.*inſtit.moral.p.2.lib.4.cap.3.q* 2.Baſil.Pont.*d.cap.*10. *num.*6. Gaſpar Hurtado *d.diffic.9.num.31.verſ.tandem.*

116. Archiepiſcopus dum actu viſitat diœceſes ſuffraganeorũ, poteſt in eis licentiã intereſſendi matrimoniis concedere.

116. Archiepiſcopum dum actu viſitat diœceſes ſuffraganeorum, poſſe hanc licentiam intereſſendi matrimoniis concedere circa ſubditos prædictorum ſuorum ſuffraganeorum, non tamen extra dictam viſitationem poſſe aſſiſtere matrimoniis ſubditorum ſui ſuffraganei, neque ad id licentiam concedere, quia tunc non eſt ordinarius illorum, tradunt Soar.*tom.4.de pœnitent.diſp.25.ſect.1.num.14.* Ægid.de Coninck *d.diſp.27.num.17.* Sanch.*d.lib.3.diſp.28.num.6.* Gutier. *d.cap.66. num.7.* Baſil.Pont.*d.tract.de ſacram.matrim.lib.5 cap.10.num.6.* Gaſpar Hurtado *in ſimili tract.diſp.5.diffic.9.num.31. verſ.conueniunt*, ego ipſe *d.allegat.32. num.125.*

117. Archiepiſcopus poteſt concedere licentiam intereſſendi matrimoniis ſubditorum ſuffraganeorum ſuorum nolente ſuffraganeo aliquos maritaliter coniungi, & ad ipſum Archiepiſcopum ſuper ea re appellatur.

117. Et etiam poſſe quando nolente ſuffraganeo aliquos maritaliter coniungi ad ipſum Archiepiſcopum ſuper ea re appellatur, quia tunc ad ipſum deuoluitur iuriſdictio ordinaria, tenent Petr. de Ledeſma *in ſumma p.1.de Sacrament.* vbi de ſacrament.matrimon. *cap.4.concluſ.4. dub.17.verſ.digo lo 3.* Spin.*d.gloſ.15.princip.num.28.& 29.* Sanch.*d.lib.5. diſp.28.* Franc.Molin. *d.different.11.num.86.* Gaſpar Hurtado *loco proximè citato.*

118. Vicarius generalis Epiſcopi ex proprio officio intereſſe poteſt matrimoniis, & alij Sacerdoti aſſiſtendi licentiam concedere.

118. Vicarium generalem Epiſcopi ex proprio officio, & abſque ſpeciali commiſſione intereſſe poſſe matrimoniis, & alij Sacerdoti aſſiſtendi licentiam concedere, cùm ordinarij appellatione veniat, reſoluunt Henriq.*d.lib.11.cap.3 §.4.* Sbroz *de officio vicarij Epiſcopi,lib.2.q.44. n 8.in fine*, Petr.de Ledeſma *in ſum.p.1.de Sacram.*vbi de ſacram.matrim. *cap.4.concl.4.dub.17.* Azor.*inſtit.moral p.1.lib.3.cap.45.q.2.* Gutier.*canon. lib.1.cap.19 num.13. cum ſeqq.& de matrim. cap.66.à num.12. & cap.69.à num.9.* Sanch.*d.lib.3.diſp.29.num.18.* Armendar.*d.l.1.de matrim.num.31.* Molfeſ *in ſumma Theolog.moral.tract.4.cap.8. num.61.* Baſil. Pont. *de impedim.matrim.c.26.§.6.verſ idem etiam,& in tract. de ſacram.matrim. lib.5. cap.11.à num.11.* Gaſpar Hurtado *in ſimili tract.diſp.5.diffic.9.n.32.* Ægid. de Coninck *d.diſp.27.dub.2.* Narbona *de appellat.à vicario ad Epiſcopum, p.1.num.201.* Ego ipſe *d.alleg.32.num.117.*

119. Vicarius Epiſcopi, qui Sacerdos non eſt, poteſt præſentiam matrimonio contrahendo præſtare.

119. Vicarium Epiſcopi, qui Sacerdos non eſt, poſſe præſentiam matrimonio contrahendo præſtare, & aliis licentiam intereſſendi concedere, tenent Baſil.Pont.*d.tract de ſacram.matrimon.lib.5.cap.11.num.11.* & antea ego ipſe *d.alleg.32.num.120.*

120. Contra Nau.*conſ.1.ſub tit.de officio ordin.in antiq.*aliàs *conſ.10.ſub tit.de deſponſat.impub.in nouis*, Salzed.*d.cap.76.verſ.decimoquarto*, Sayr.*in floribus deciſ.ſub tit.de officio ordin.deciſ.1.* Ceuall.*d.q.604.num 59.* Cened. *pract.& canon.quaſt.lib.1.q.30.n.46.*exiſtimantes vicarium Epiſcopi non Sacerdotem minimè poſſe intereſſe, ſed Sacerdotem delegare debere.

121. Suſpenſa

121. Suſpenſa iuriſdictione Epiſcopi per excommunicationem, aut ſuſpenſionem, poſſe eius vicarium validè intereſſe matrimonio, aliiſque committere, quia neutrum eſt actus iuriſdictionis, tradunt Sanch. *d. lib.* 3. *diſp.* 30. *n.* 10. Mar. Alteri. *de cenſur. tom.* 1. *lib.* 1. *diſp.* 6. *cap.* 6. *verſ. ex dictis*. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *n.* 119.

121. Iuriſdictione Epiſcopi ſuſpenſa per excommunicationem, aut ſuſpenſionem, poteſt eius vicarius validè intereſſe matrimonio.

122. *Licentia.*] Expreſſa ſcilicet, non verò tacita. Vide Menoch. *de arbitr. caſu* 453. *n.* 13. & 14. & *conſ.* 398. *n.* 15. Salzed. *d. cap.* 66. *verſ. duodecimo*, Henriq. *d. lib.* 11. *cap.* 3. § 5. *lit. V.* Petr. de Ledeſma *in ſum. p.* 1. *de ſacrament.* vbi de ſacram. Matrim. *cap.* 6. *concl.* 4. *dub.* 14. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 47. *num.* 52. Ceuall. *d. q.* 604. *num.* 114. Cened. *pract. & canon. quaeſt. lib.* 1. *q.* 30. *num.* 79. *in fine*, Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.* 4. *tit.* 15. *l.* 1. *de matrimon. num.* 31. Sanch. *d. lib.* 3. *diſp.* 35. *n.* 15. Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.* 2. *diſp.* 30. *dub.* 2. *num.* 31. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 131. Molfeſ. *in ſum. Theolog. moralis tract.* 4. *cap.* 8. *num.* 63. Franc. Molin. *de ritu nupt. lib.* 2. *differ.* 11. *num.* 98. Filliuc. *in quaeſt. moral. tractat.* 10. *de matrimon. cap.* 6. *quaeſ.* 7. *num.* 218. *cum ſeqq.* Baſil. Pont. *de impediment. matrimon. cap.* 26. §. 6. *verſ. licentia*, Bonacin. *de matrimon. quaeſt.* 2. *puncto* 8. *num.* 11. Gaſpar Hurtado *eod. tract. diſput.* 5. *diffic.* 11. *num.* 38. & 39. metipſum *d. allegat.* 32. *num.* 126. &, me citato *in illo loco*, Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſtico tract.* 11. *cap.* 10. *q.* 22. *reſol.* 2.

122. Licentia ad intereſſendum matrimonio debet eſſe expreſſa, & non tacita.

123. Licentiam huiuſmodi debere actum praecedere reſoluunt Salzed. *d. cap.* 76. *verſ. decimotertio*, Sanch. *d. diſp.* 35. *num.* 18. Franc. Molin. *d. differ.* 11. *num.* 99. Cened. *d. q.* 30. *n.* 78. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 129. & *d. cap.* 21. *num.* 69.

123. Licentia ad aſſiſtendum matrimonio debet actum praecedere.

124. Metu, vel dolo obtentam ſufficere, niſi per dolum, & mendacia verſantia circa ſubſtantiam, vel cauſam finalem extorqueatur, aſſerunt Sanch. *d. lib.* 3. *diſput.* 39. *à num.* 13. & *diſput.* 21. *num.* 7. Ægid. de Coninck *d. diſp.* 27. *num.* 37. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *n.* 182. Gutier. *de matrimon. cap.* 69. *num.* 14. & 15. Bonacin. *d. quaeſt.* 2. *puncto* 8. *num.* 17. Gaſpar Hurtado *d. diffic.* 11. *n.* 39. *in fine*. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 133. & *d. cap.* 21. *n.* 70.

124. Licentia metu vel dolo obtenta ſufficit ad aſſiſtendũ matrimonio.

125. Et validè dari contra prohibitionem Epiſcopi ad effectum vt matrimonium contractum coram Sacerdote, cui conceſſa fuit, validum ſit, tenent Baſil. Pont. *de impedim. matrim. cap.* 26. §. 6. *verſ. valet*, & *in tract. de ſacramento matrim. lib.* 5. *c.* 29. *n.* 3. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 134. & *d. cap.* 21. *n.* 70.

125. Licentia contra prohibitionem Epiſcopi validè datur ad effectum vt matrimonium contractum coram Sacerdote, cui conceſſa fuit, validum ſit.

126. Et non requiri in ſcriptis, ſed ſufficere verbalem, tradunt Nauar. *conſ.* 41. *num.* 1. *ſub tit. de ſponſal. in antiq.* aliàs *conſ.* 12. *de clandeſt. deſponſ. in nouis*, Henriq. *d. lib.* 11. *cap.* 3. §. 5. *in commento litt. Z.* Fr. Emman. *in ſumm. p.* 1. *cap.* 219. *num.* 13. Vgolin. *de irregul. cap.* 6. § 7. *n.* 3. Sanch. *d. lib.* 3. *diſput.* 35. *num.* 10. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 180. Franc. Molin. *d. differ.* 11. *num.* 100. Cened. *d. q.* 30 *num.* 80. Sayr. *in floribus deciſ. ſub tit. de ſponſal. deciſ.* 48. Bonacin. *d. q.* 2. *puncto* 8. *num.* 11. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 128. & *d. c.* 21. *n.* 70. *in fine*. Gaſp. Hurtado *d. diffic.* 11. *n.* 36. *in fine*.

126. Licentia ad aſſiſtendum matrimonio non requiritur in ſcriptis, ſed ſufficit verbalis.

Digitized by Google

127. Licentia ſpecialis non requiritur, ſed ſufficit generalis ad aſſiſtendum matrimonio.

127. Licentiam ſpecialem non requiri, ſed ſufficere generalem, qua conceditur facultas ad exercendum officium parochi, teſtatur deciſum Gaſp. Hurtado *d.n.36.in princip.*

Vel qua concedit parochus facultatem vt poſſit quis intra ſuam parochiam omnia ad curam animarum ſpectantia exercere, vt per Nau. *conſ.27. ſub tit.de ſponſalib. in antiq.* quod deeſt in nouis, Sayr. *in floribus deciſ.ſub eodem tit.deciſ.*31 Salzed.*d.c.*76.*verſ.duodecimo,in fine,* Tamburin. *de iure Abbatum tom.*2.*diſp.*8.*q.*2.Rot.*deciſ.*750.*n.*2.

128. Licentia generalis adminiſtrandi omnia Sacramenta ſufficit ad aſſiſtendum matrimonio.

128. Vel qua concedit facultatem adminiſtrandi omnia Sacramenta, vt referunt deciſum Rebello *de obligat. iuſtit. lib.*4. *in declarat. ſect.*3. Armendar. *d.l.*1.*de matrim.num.*31.Sanch.*d.lib.*3.*diſp.*35.*n.*7.*&* 8. vbi intelligit quando parochus abſens relinquit ſubſtitutum, non ita ſi præſens concedat alicui licentiam adminiſtrandi omnia Sacramenta, Rot. *deciſ.*750.*n.*6.*p.*1.*diuerſ.*& in Vicentina matrimonij 11.Martij 1624. coram bonæ mem. Dunozetto. Ego ipſe *d.alleg.*32.*num.*127.*in princip. &* *d.cap.*21.*num.*71.

129. Contra Ægid. de Coninck *d.diſput.*27. *dub.*3. Filliuc. *in quæſt. moralib.tom.*1.*tract.*16. *p.*1.*cap.*6.*num.*218. Tamburin. *d. quæſt.* 2.*num.*1. *prope fin.* Gaſpar Hurtado *d.diſp.*5. *diffic.*11. *num.*37. *in fine,* exiſtimantes conceſſionem facultatis ad adminiſtrandum omnia Sacramenta non æquiualere, nec ſufficere vt eius vigore poſſit Sacerdos deputatus matrimoniis aſſiſtere, vel illa ſolemnizare.

130. Sacerdos delegatus validè matrimoniis aſſiſtit dum à parocho concedente licentiam aſſiſtendi non reuocatur.

130. Sacerdotem delegatum validè matrimoniis aſſiſtere dum à parocho concedente licentiam aſſiſtendi non reuocetur, reſoluunt Sanch.*d.lib.*3.*diſp.*36.*n.*9.Galet.*in margarita caſuum conſcient.verbo matrimonium,pag.*164.*col.*2. Ægid. de Coninck *d. diſp.*27. *n.*32.*verſ ſexto.* Ego ipſe *d.alleg.*32. *n.*131.*& d.c.*21.*n.*73. reſoluentes licentiam tunc reuocatam cenſeri quando iis, quibus conceſſa fuit, per certum nuncium, aut litteras ſignificata ſit reuocatio, addúntque ante huiuſmodi intimationem acta tenere, etiamſi Sacerdos ille aliunde ſciret ſuæ facultatis reuocationem.

131. Licentia aſſiſtendi matrimoniis, quam parochus alteri Sacerdoti dat, expirat ſi interim parochus moriatur.

131. Licentiam aſſiſtendi matrimoniis, quam parochus alteri Sacerdoti dat, expirare ſi interim parochus moriatur, arg.*l.mandatum.C.mandati,cap.gratum,cap.relatum,de offic.deleg* cenſuit Rot.in d.Vicentina matrimonij 11.Martij 1624.coram bonæ mem.Dunozetto.

132. Contra Franc.Molin.*d.differ.*11.*n.*111.quem refero ego ipſe *d. alleg.*32.*n.*132.exiſtimantē non expirare ſi interim parochus moriatur.

133. Matrimonium contractum coram parocho extraneo, qui habet licentiam à proprio parocho vnius ex contrahentibus, & ignorat ſe illam habere, eſt inualidum.

133. Matrimonium contractum coram Sacerdote extraneo, qui habet licentiam à proprio parocho vnius ex contrahentibus, & ignorat ſe illam habere, prout ignorat vnus ex contrahentibus, eſſe inualidum, tenet Sell.*in ſelectis canon c.*22.*n.*13. referens ita deciſum ſub die 5. Decembris 1626.& 15. Aprilis 1628.

134. De hoc vide Sanch.*d.lib.*3.*diſp.*36.Filliuc.*d.tract.*16.*n.*220.Gaſp. Hurtado *de matrim. diſp.*5. *diffic.*13. reſoluentes quòd ſi parochus conceſſiſſet licentiam Sacerdoti aſſiſtendi, ſed hic nondum certificatus de ea notitia aſſiſtat (vt ſi licētia fuiſſet cōceſſa Nuncio miſſo à Sacerdote)

valebit

valebit matrimonium, quia ſatis eſt eſſe cognitam, & acceptatam à nuncio: ſi verò parochus motu proprio concedat, vel ad inſtantiam alterius non miſſi à Sacerdote, non valebit, quia talis licentia eſt quoddam priuilegium, hoc autem effectum ſortitur à tempore notitiæ.

135. Matrimonium contractum coram Sacerdote extraneo, qui re vera non habuit à proprio parocho licentiam veram, eſſe nullum concludit Sell. *d.c.* 22. *n.* 15. atteſtans ita fuiſſe deciſum ſub die 7. Sept. 1620.

135. Matrimonium contractum coram Sacerdote extraneo, qui re vera non habuit à proprio parocho licentiam verã, eſt nullum.

136. Sacerdotem credere non debere dicenti ſe licentiam habere à parocho vt poſſit coram ipſo contrahere niſi certa ſigna afferat, vel ſit perſona ſpectatæ fidei, de cuius veritate dubitari nullo modo poſſet, reſoluunt Sanch *d. lib.* 3. *diſp.* 37. *n.* 2. Ægid. de Coninck *d. diſp.* 27. *num.* 39. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *n.* 181. Baſil. Pont. *d.* §. 6. *verſ. conceſſa*, Bonacin. *d. q.* 2. *puncto* 8. *n.* 38. Tamburin. *d. tom.* 2. *diſp.* 8. *q.* 2. *in fine*. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *n.* 135. *&* *d. c.* 21. *n.* 76.

136. Sacerdos credere non debet dicenti ſe licentiam habere à parocho vt poſſit coram ipſo contrahere.

137. Et reſoluit Maſcard. *de probat. concl.* 982. quòd aſſerenti licentiam proprij parochi in contrahendo matrimonio requiſitam non interueniſſe, incumbit onus probandi quando contra eam opponitur.

138. *Et duobus, vel tribus teſtibus*, &c.] Teſtium duorum, vel trium, & parochi, vel alterius Sacerdotis de eius licentia præſentiam ſimultaneam debere eſſe, nec ſufficere ſucceſſiuam, aſſerunt Petr. de Ledeſma *in ſum. p.* 1. *de Sacram.* vbi de ſacram. matrim. *c.* 4. *concl.* 5. Rebello *p.* 2. *lib.* 2. *q.* 8. *ſect.* 8. *à n.* 8. Ægid. de Coninck *d. diſp.* 27. *n.* 41. *concl.* 1. Bonacin *d. q.* 2. *puncto* 8. *num.* 41. Filliuc. *d. tract.* 10. *num.* 229. *cum ſeqq.* Ego ipſe *d. alleg.* 32. *n.* 137. *&* *d. cap.* 21. *n.* 79.

138. Præſentia teſtium & parochi in matrimonio contrahendo debet eſſe ſimultanea, & non ſufficit ſucceſſiua.

139. Teſtes quoſcunque ratione compotes, quamuis impuberes conſanguineos, domeſticos, fœminas, aut infames ſufficere, tenẽt Spin. *d. gloſ.* 15 *princip. n.* 46. Henriq. *d. lib.* 11. *cap.* 3. § 9. Petr de Ledeſma *de matrim. quæſt.* 45. *art.* 5. *puncto* 3. *poſt* 4. *dubium, verſ. concluſio ſit*, Fr. Emman. *in ſum. tom.* 1. *cap.* 219. *num* 18. *in* 2. *edit.* Ceuall. *d. q.* 604. *n.* 84. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo matrimonium* §. 14. Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo matrimonium, pag.* 164. Sanch. *d. lib.* 3. *diſp.* 41. *n.* 4. *cum ſeqq.* Baſil. Pont. *de impediment. matrimon. cap.* 26. §. 6. *in fine*, Fernandez *in examine Theolog moral. p.* 3. *cap.* 18. §. 1. *num.* 14. Bonacin. *d. q.* 2. *puncto* 8. *num.* 43. Buratt. *deciſ.* 713. *num.* 7. vbi Ferentil. *in annot. num.* 11. Paul. Laymann *d. cap.* 4. *num.* 6. *verſ. ſecundo*. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 138. *&* *d. cap.* 21. *num.* 80.

139. Teſtes quicunque ratione compotes, quamuis impuberes, conſanguinei, domeſtici, fœminæ, aut infames, ſufficiunt in contrahendis matrimoniis.

140. Contra Franc. Molin. *de ritu nuptiarum lib.* 1. *comp.* 8. *n.* 64. *cum ſeqq.* exiſtimantem teſtes legitimos, idoneos, & omni exceptione maiores requiri.

141. Teſtes etiam dolo, & ad aliud vocatos ſufficere, reſoluunt Sanch. *d. lib.* 3. *diſp.* 39. *num.* 10. Gaſp. Hurtado *de matrim. diſp.* 5. *diffic.* 15. *num.* 50. vbi idem dicit ſi aſſiſtant matrimonio à caſu. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *n.* 139 *in fine, &* *d. cap.* 21, *num.* 80.

141. Teſtes etiam dolo, & ad aliud vocati ſufficiunt in contrahendis matrimoniis.

142. Teſtes etiam vi detentos, & coactos ſufficere, dummodo intelligant conſenſus contrahentium, & aduertant quod agitur, tenent Ceuall. *d. q.* 604. *n.* 81. Sanch. *d. diſp.* 39. *n.* 9. Ægid. de Coninck *d. q.* 27. *n.* 44.

142. Teſtes etiam vi detenti, & coacti ſufficiunt dummodo intelligant cõſenſus contrahentium.

Gutier. *de matrim. cap.* 69. *n.* 13. Cened. *d. lib.* 1. *q.* 30. *n.* 108. *ad fin.* Bonacin. *d. q.* 2. *puncto* 8. *n.* 45. Gaſpar Hurtado *d. diffic.* 15. *n.* 50. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *n.* 139. *in med. & d. cap.* 21. *n.* 80.

143. Teſtes non deſiderantur rogati in matrimoniis contrahendis.

143. Rogatos non deſiderari teſtes, aduertunt Greg. Lop. *l.* 1. *verbo ſin teſtigos tit.* 3. *part.* 4. Henriq. *d. cap.* 3. §. 9. Sanch. *d. lib.* 3. *diſp.* 41. *num.* 7. Cald. Pereira *de empt. & vendit. cap.* 6. *n.* 22. Gutier. *de matrim. cap.* 55. *in fine*, Poſſeuin. *d. c.* 10. *n.* 22. *verſ. quares*, Vgolin. *de officio, & poteſt. Epiſcopi cap.* 15. §. 10. Bonacin. *d. q.* 2. *puncto* 8. *n.* 44. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *n.* 139. *in princip. & d. c.* 21. *n.* 80. *in fine.*

144. Contrahentes abſque parocho, & aliis teſtibus ſunt inhabiles ad ſic contrahendum.

144. *Eos S. Synodus ad ſic contrahendum omnino inhabiles reddit.*] Contrahentes abſque parocho, & aliis teſtibus eſſe inhabiles ad ſic contrahendum, non tamen manere inhabiles ad poſtea validè contrahendum inter ſe, vel cum aliis, quia id quod habetur in præcitatis verbis non eſt pœna, ſed effectus, aut actus legis irritantis, tenent Perez *l.* 1. *ad fin.* §. *vlterius dubitatur, tit.* 1. *lib.* 5. *ordin. pag.* 40. Anton. Cuch. *lib.* 5. *inſtitut. maior. tit.* 11. *num.* 89. Matien. *ad rub. tit.* 1. *gloſ.* 1. *num.* 40. *lib.* 5. *noua recop.* Salzed. *d. cap.* 76. *verſ. quarto.* Menoch. *de præſumpt. lib.* 3. *præſ.* 1. *num.* 102. Gutier. *de iurament. confirm. p.* 1. *cap.* 51. *n.* 22. *cum ſeqq. & de matrimon. cap.* 61. *n.* 2. *& cap.* 75. *n.* 4. Fr. Emman. *in ſum. tom.* 1. *cap.* 221. *num.* 2. *& quæſt. regul. tom.* 3. *quæſt.* 54. *art.* 6. *verſ. primum,* Sanch. *d. lib.* 3. *diſput.* 46. Rebello *d. quæſt.* 8. *ſect.* 8. *num.* 9. Franc. Molin. *d. lib.* 2. *differ.* 11. *num.* 158. Bonacin. *d. q.* 2. *puncto* 8. *n.* 47. Gaſp. Hurtado *de matrimon. diſp.* 5. *diffic.* 16. *num.* 52. *in princip.* Rot. *deciſ.* 273. *num.* 22. apud Farin. *in* 1. *collect. nouiſſim.* aliàs *p.* 4. *diuerſ.*

145. Concilium potuit perſonas etſi laicas inhabilitare, & contractum matrimonij ex cauſa irritare.

145. Potuiſſe Concilium in præſenti perſonas, etſi laicas, ratione tamen Sacramenti ſubiectas, inhabilitare, & contractum matrimonij ex cauſa irritare, & impedimentum nouum inducere, probant Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib.* 5. *cap.* 2. *quæſ.* 2. latè Franc. Molin. *de ritu nupt. lib.* 1. *comp.* 19. *num.* 127. vbi aduertit quòd licèt ſola inhabilitatio ſufficere videretur, & ſuperflua ea verba quæ ſequuntur, *& huiuſmodi contractus irritos,* &c. non tamen ſic, quia diuerſis reſpectibus prolata diuerſos pariunt effectus, priora verba perſonas, poſteriora contractus reſpiciunt, vt nihil ſuperfluum eſſe cenſeatur.

146. Matrimonia clandeſtina, non verò ſponſalia irritantur.

146. *Et huiuſmodi contractus irritos*, &c.] Matrimonia clandeſtina, non verò ſponſalia irritare aſſerunt Nauar. *in man. cap.* 25. *num.* 134. Salzed. *d. cap.* 76. *verſ. nonò illud*, Perez *l.* 1. *verſ. ſecundò circa prædicta dubitatur tit.* 1. *lib.* 5. *ordin.* Spin. *d. gloſ.* 15. *princ. n.* 84. Segura Daualos *d. p.* 2. *cap.* 15. *num.* 1. *&* 4. Vega *in ſum. p.* 2. *cap.* 34. *caſu* 20. *verſ. nota que ſi ſolamente*, Petr. Ledeſma *de matrimon. quæſt.* 45. *art.* 5. *verſ. ſecundum punctum dub.* 4. Valent. *tom.* 4. *diſput.* 10. *puncto* 5. *cauſa* 5. Emman. Sà *in aphoriſm. verbo ſponſalia num.* 1. Gutier. *Canon. lib.* 1. *cap.* 18. *num.* 10. *& de matrimon. cap.* 4. Ceuall. *d. q.* 604. *num.* 124. Henriq. *d. lib.* 11. *cap.* 5. §. 8. Sanch. *d. lib.* 1. *diſp.* 12. Armendar. *d. l.* 1. *de matrim. n.* 44. *&* 45. Cened. *d. lib.* 1. *q.* 21. *num.* 9. *& q.* 30. *num.* 20. *cum ſeqq.* Gaſp. Hurtado *de matrim. diſp.* 1. *diffic.* 16. Franc. Molin. *d. differ.* 11. *n.* 159. Bonacin. *de matrimon. q.* 1. *puncto* 7. *n.* 11. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *n.* 141.

147. Vnde

147. Vnde ſponſalia clandeſtinè contrahentes non peccare, tenent Sanchez *lib.1.diſp.13.num.2.* Ægid.de Coninck *tom.2.diſp.21.dub.2.n.20.* Gutier.*d.cap.4.num.2.*Ego ipſe *d.alleg.32.num.142.* 147. Sponſalia clandeſtinè contrahentes non peccant.

148. Contra Syluest. *in ſumma verbo matrimonium 6.q.7.* Chamerot. *de matrimon.cap.2.dub.9* exiſtimantes illos peccare.

149. Contrahentes verò matrimonium ſine parocho & teſtibus peccare mortaliter,quia inualidè contrahit, & facit irritum Sacramentum contra prohibitionem Eccleſiæ in re graui, affirmant Sanch. *d.lib.3.diſp.5.*Gutier.*de matrim.cap.56.num.4.*Ægid.de Coninck *d.tom.2. diſp.30.dub.2.num.18.* Bonacin. *de matrim.q.2.puncto 6.num.3.* Ego ipſe *d.alleg.32.num.140.* 149. Matrimonium cōtrahentes ſine parocho & teſtibus peccant mortaliter.

150. Matrimonium contractum abſque præſentia parochi, ſeu alterius Sacerdotis de ipſius parochi, ſeu ordinarij licentia, & duobus, vel tribus teſtibus in vim ſponſaliorum non reſolui,itaut contrahentes iudicialiter cogi poſſint ad denuo contrahendum, ſeruata forma huius text. tradunt Nauarr. *conſil.1.num.3.ſub tit.de ſponſal.in 1 edit.& conſil.3. num.3.ſub tit.de clandeſt.deſponſ.in 2.edit.* Azeued. *l.1 num.23.33.& 36. tit.1.lib.5.noua rocopil.* Spin. *d.gloſ.15. princip. num.78.* Salzed. *d.cap.76. addit.2.verſ.vnde pariter,* Fr.Emman.*in ſumma tom.1.cap.220.num.1.* Ceuall.*d.q.604.num.79.* Petr.de Ledeſma *de matrimon.q.45. art.5.puncto 2. poſt dub.4.concluſ.1.& in ſumma p.1. de Sacrament.* vbi de ſacrament.matrimon. *cap.7.concluſ.6.dub.2.* Armendar. *d.l.1.de matrimon.num.26.* Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo matrimonium, pag. 163. column.1.* Sanch. *lib.1.diſp.2.* Gutier. *de iurament.confirmat.p.1.cap.51.à num.28.& de matrimon. cap.11.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.250. in 1. edit.* aliàs *reſol.219. per tot. in 2. edit.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub tit. de ſponſal.deciſ.1.*Bonacin.*d.quæſt.2.puncto 8.num.48.* Ego ipſe *d.allegat.32. num.143.cum ſeqq.*Gaſpar Hurtado *de matrim.diſp.5.diffic.2.num.6.* 150. Matrimonium contractum abſque præſentia parochi, vel duorũ, aut trium teſtium in vim ſponſaliorum non reſoluitur.

151. Contra Veracruc. *in append.ad ſpeculum, dub.9.verſ.ſecunda propoſitio,pag.42.*Ortiz.*in ſumma cap.16.de matrim.in fine,*Barthol.de Ledeſma *de matrim.dub.18.* Ioan.Petr.Bimi *conſil.62.num.34.lib.1.* Henriq.*in ſumma lib.11.cap.5.§.4.* Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ.p.2.cap.9.n.37.* Veg.*in ſumma lib.4.caſu 264.& lib 6.caſu 120* Rebello *de obligat.iuſtitiæ, lib.2.q.9.num.3.* Ægid. de Coninck *d.tom.2.diſp.21.à num.40.* & præcipuè *num.47.*Cald.Pereira *de empt.cap.3.num.10.in fine,* exiſtimantes matrimonium clandeſtinum habere vim ſponſaliorum,& obligare ad iterum publicè contrahendum.

152. Sponſalia ſubſequuta copula coram parocho, & teſtibus non tranſire in matrimonium ſtante hoc decreto, reſoluunt Petr. de Ledeſma *de matrimon.quæſt.46.art.2.dub.2.* Sanch. *d lib.3.diſp.40. num.7.& lib.5.diſp.8.num.26.* Gutier.*de matrimon.cap.40.num.13.& cap.81.num.11.* Baſil.Pont.*de impediment.matrimon.cap.26.§.3.verſ.antepen.*Ægid.de Coninck *d.diſp.22.dub.7.num.57.ad fin.* Bonacin.*d.q.2.puncto 1.num.4.* Ego ipſe *d.alleg.32.num.148.* 152. Sponſalia ſubſequuta copula coram parocho, & teſtibus non tranſeunt in matrimonium.

153. Matrimonium nullum ex publica cauſa noua indigere præſentia parochi ad illud contrahendum, & non valere dicere fuiſſe ratificatum 153. Matrimonium nullũ ex publica cauſa noua indiget præſentia parochi ad illud contrahendum.

tificatum per copulam ſubſequutam, aſſerit Aldan. *in compendio canon. deciſ.lib.*1.*tit.*8.*num.*22. atteſtans deciſum in Balneoregien.8.Iunij 1619. vbi addit dici notorium, & reputari publicam cauſam ſi conſtet ex libro baptizatorum aliquem ex contrahentibus tempore matrimonij non eſſe legitimæ ætatis.

154. Matrimonium contractum à filia propter metum mortis à matre illatum eſt inualidum.

154. Matrimonium contractum à filia propter metum mortis à matre illatum, eſſe inualidum, etiamſi poſt obitum matris per ſeptennium cum viro permanſerit, & filios ſuſceperit, tradunt Seraphin.*deciſ.*900. Gregor.XV.*deciſ.*395.Aldan.*d.lib.*1.*tit.*8.*num.*24. vbi refert deciſum in Romana 15.Septembris 1629.

155. Matrimonium celebratum ſub honeſta conditione de futuro, vt validè fiat neceſſariò eſt adimplenda conditio coram parocho, & teſtibus.

155. Matrimonium celebratum ſub honeſta conditione de futuro, vt validè fiat, neceſſariò eſſe conditionem adimplendam coram parocho, & teſtibus, celebratum verò ſub conditione de præſenti, vel de præterito, requiri conditionem adimpleri coram parocho & teſtibus, vel vt parochus, & teſtes cognoſcant conditionem de præſenti, vel de futuro eſſe adimpletam, reſoluunt Petr. de Ledeſma *de matrimon. quæſt.*47 *art.*5.*dub.*7.*concluſ.*3. Ægid.de Coninck *d.tom.*2. *diſp.*29. *dub.*1. *num.*15.*& dub.*2. *num.*33. Gutier. *de matrimon. cap.*31. *num.*7. Bonacin. *d.quæſt.*2.*puncto* 10.*num.*22. Ego ipſe *d.alleg.*32.*num.*156. contra Sanch. *lib.*5.*diſp.*8.*num.*28.

156. Matrimonium coram parocho, & teſtibus contractum hac conditione, ſi mulier eſt legitima, ſubſequuta copula non eſt validum ſi poſtea cōſtiterit mulierem eſſe illegitimam.

156. Matrimonium coram parocho, & teſtibus contractum, hac conditione, *ſi mulier eſt legitima*, ſubſequuta copula non eſſe validum, ſi poſtea conſtiterit mulierem eſſe illegitimam, reſoluit Aldan. *d.tit.* 8. *num.*29.vbi teſtatur ita deciſum de anno 1620.

157. Ad reualidandum matrimonium publicè, & plenè probabile nullum, quamuis coram parocho, & aliis teſtibus celebratum, neceſſarium eſſe illud iterum coram parocho, & aliis teſtibus celebrare, reſoluit Gaſpar Hurtado *de matrim.diſp.*3.*diffic.*11.*num.*40.

158. Matrimonium celebratū coram parocho, & teſtibus quando fuit nullum ob impedimentum occultum non eſt neceſſarium ad reualidationem illius, quod iterum coram parocho, & aliis teſtibus celebretur.

158. Matrimonium celebratum coram parocho, & teſtibus quando fuit nullum occultè ob defectum conſenſus occultum, aut ob impedimentum aliquod occultum, non eſſe neceſſarium ad reualidationem illius quod iterum coram parocho, & aliis teſtibus celebretur, reſoluunt Nauarr. *in man. cap.* 22. *num.* 7. Petr. de Ledeſma *quæſt.* 45. *art.* 5. *concl.*2.*ante vlt.dub.*Sanch.*lib.*2.*diſp.*37.Valer.Reginald.*d.lib.*31.*num.*183. *ad finem*, Franc. Leo *in theſauro fori eccleſiaſt.p.*2. *cap.*9. *num.*83. *cum ſeqq.* Ægid.de Coninck *d.tom.*2.*diſp.*24.*num.*83. Franc. Molin. *d.different.*11. *num.*160. Bonacin. *d.quæſt.*2.*puncto* 9.*num.*10. Henriq. *d.lib.*11.*cap.*3.§.6. Gaſpar Hurtado *d.diſp.*3.*difficult.*11. *num.*41. Ego ipſe *d.cap.*21. *num.*83. *&* 84.

159. Contra Palat.*in* 4.*diſt.*27.*quæſt.*1. Gutier.*canon.lib.*1.*cap.*18. Barthol.de Ledeſma *de matrim.dub.*17. Baſil.Pont.*de ſacram.matrimon.lib.*5. *cap.*6. exiſtimantes celebrantem matrimonium publicè iuxta formam huius decreti, ſubſiſtente aliquo impedimento occulto, eo ſublato cogi denuo eandem formam obſeruare.

160. Diſpenſatione obtenta non tenetur iterum coram parocho & teſtibus contrahere, qui iam ſemel coram eiſdem contraxere, inualidè tamen.

160. Vnde obtenta diſpenſatione non teneri iterum coram parocho & teſtibus contrahere, qui iam ſemel coram eiſdem contraxere, inualidè

inualidè tamen, propter defectum conſenſus vtriuſque contrahentis, vel propter metum vtrique incuſſum, vel cum impedimento dirimenti, tenent Nauarr. *in man. cap. 22. num.* 70. Henriq. *d. lib. 11. cap. 3. §. 2.* Fr. Emman. *in ſumma tom. 1. cap.* 208. *num.* 7. Franc. Sylui. *in addit. ad 3. p.* S. Thomæ *quæſt. 45. art. 2. q. 2. concl.* 4. Ægid. de Coninck *d. tom. 2. diſp. 24. dub. 10. num.* 83. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 246. *in 1. edit.* Sanch. *lib. 2. diſp. 32. num.* 13. Valer. Reginald. *d. lib. 31. num.* 183. *ad fin.* Gutier. *de matrim. cap. 46. num.* 15. Bonacin. *d. quæſt. 2. puncto 9. n.* 4. Rebell. *d. p. 2. lib. 2. q. 9. num. 5. & ſeq.* Poſſeuin. *de officio curati cap. 10. num.* 25. Antonin. Diana *reſol. moral. p. 2. tract. 1. miſcel. reſolut.* 5. Ego ipſe *d. allegat.* 32. *num.* 167. & *d. cap. 2. num.* 82.

161. Contra Spin. *d. gloſ. 15. princ. n.* 62. Gutier. *de matrim. cap. 76 n.* 32. Cened. *ad Decretal. collect.* 58. *num. 4. & canon. quæſt. lib. 1. q. 30. n.* 11. Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib. 1. q. 120. num. 3. & q. 122. num.* 3. Baſil. Pont. *de ſacram. matrim. lib. 5. cap. 6. n.* 5. Zambran. *in deciſ. caſuum conſcient. tempore mortis, cap. 7. dub.* 2. exiſtimantes inualidè contrahentes ob defectum conſenſus, vel cum impedimento dirimenti obtenta diſpenſatione teneri iterum conſentire ante parochum, & teſtes.

162. Expreſſionem, & ratificationem conſenſus non eſſe neceſſariò faciendam coram parocho, & teſtibus, vt matrimonium infidelium fiat Sacramentum, reſoluunt Nau. *conſ. 4. in fine, ſub tit. de pactis in antiq.* aliàs *conſil. 2. in fine, ſub tit. de conuerſ. infidel in nouis*, Fr. Emman. *in ſumm. tom. 1. cap. 230. num.* 1. Sanch. *lib. 2. diſp. 9. num.* 1. Rebello *d. lib. 2. q. 6. n.* 5. Gutier. *de matrim. cap. 42. num.* 6. Bonacin. *d. q. 2. puncto 2. n.* 6. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 158. & *d. cap. 21. num.* 85.

> 162. Matrimonium infidelium vt fiat Sacramentum non eſt neceſſariò facienda expreſſio, & ratificatio conſenſus coram parocho, & teſtibus.

163. Præſentiam parochi & teſtium requiri vt matrimonium celebratum per procuratorem ſit validum, tenent Henriq. *d. lib. 11. cap. 2. §. 6.* Sanch. *lib. 2. diſp. 12. num. 3. & lib. 3. diſp. 8. num.* 24. Ægid. de Coninck *d. diſp. 24. dub. 9. num.* 78. Gutier. *de matrim. cap.* 45. Bonacin. *d. q. 2. puncto 5. num.* 5. Vgolin. *d. cap. 15. §. 10. num. 4. verſ. quæ.* Ego ipſe *d. alleg. 32. n.* 159. Andr. Victorel. *in notis ad Poſſeuin. d. cap. 10. num.* 46. vbi dicit quòd vt procurator validum matrimonium alieno nomine contrahat, quatuor requiruntur conditiones. Prima vt ſpeciale mandatum habeat ad matrimonium contrahēdum. Secunda vt mandatum ſit ad ineundum matrimonium cum certa perſona. Tertia vt procurator id muneris per ſe obeat, non enim ſubſtituere poteſt niſi mandatum expreſsè hoc explicet. Quarta vt dum conſenſum præbet, facultas reuocata non ſit.

> 163. Præſentia parochi & teſtium requiritur vt matrimoniū celebratum per procuratorem ſit validum.

164. Data etiam vrgente neceſſitate minimè poſſe matrimoniū abſque parochi præſentia, vel aliàs non ſeruata forma Concilij, celebrari, quia abſolutè in hoc decreto irritatur matrimonium abſque parocho, reſoluunt Sarmient. *lib. 1. ſelect. c. 6. num.* 7. Nauarr. *conſ. 44. de ſponſal.* aliàs *conſ. 6. de clandeſt. deſponſ.* Segura Daualos *d. p. 2. cap. 15. num.* 44. Henriq. *d. lib. 11. cap. 3. §. 1. &* 8. Gutier. *de matrimon. cap. 61. num. 4. cum ſeqq.* Sanch. *lib. 3. diſp.* 17. Ægid. de Coninck *d. diſp. 27. dub.* 1. Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. tom. 2. tract. 11. cap. 7. quæſ. 14. reſolut.* 3. Baſil. Pont. *de matrimon. lib. 5. cap.* 6. Gaſpar Hurtado *in ſimili tract. diſp. 5. difficultat.* 3.

> 164. Matrimonium abſque parochi licentia, vel aliàs non ſeruata forma Concilij minimè poteſt celebrari data etiam vrgente neceſſitate.

Rota *deciſ.646.n.1.p.1.diuerſ.*& in Vicentina matrimonij 11.Martij 1624. coram R.Seleucien.

165. Contra Veracruc.*in appendice ad ſpeculum coniug.dub.*4.Iacob.de Graff.*in aureis deciſ.p.1.lib.2.cap.86.num.4.verſ.2.* Vega *in ſumma lib.3. caſu 361.* exiſtimantes validè fieri matrimonium abſque parocho dum fiat coram aliis teſtibus quando abſque graui incommodo, ſiue in articulo mortis,ſiue extra nequit matrimonium omitti, aut differri, & parochus nequit haberi.

166. Contrahentes abſque parocho, & aliis teſtibus vbi Trid.viget, puniendi ſunt pœna graui arbitrio Ordinis.

166. *Necnon ipſos contrahentes*, &c.] Vide Gaſp. Hurtado *de matrim. diſp.5.diffic.16.num.52.* vbi etiam addit per *cap.fin.de clandeſt.deſponſ.* contrahentes clandeſtinè abſque teſtibus, & forſan etiam abſque proprio Sacerdote,vbi Tridentinum non viget,puniendos eſſe pœna arbitraria, & eorum prolem eſſe illegitimam quando contrahunt in gradu prohibito,quamuis ignoranter,& *n.53.*ſubdit quòd in aliquibus diœceſibus contrahentes abſque parocho, & aliis teſtibus excommunicantur ipſo facto excommunicatione ſynodali, & quòd in Hiſpania per *l.1.tit.1. lib.5.noua recop.*mulctantur pœna priuationis omnium bonorum,& exilij ab ea,& quòd poſſint à parentibus exhæredari.

167. Parochus, vel alius Sacerdos, qui cum minori teſtium numero quàm duorũ matrimonio clandeſtino interfuerit, eſt grauiter arbitrio ordinarij puniendus.

167. *Inſuper parochum,vel alium Sacerdotem*,&c.] Parochum,vel alium Sacerdotem, qui cum minori teſtium numero quàm duorum matrimonio clandeſtino interfuerit,eſſe grauiter arbitrio ordinarij puniendum, ex his verbis colligit Sanch.*d.lib.3.diſp.48.n.2.in fine*, & Gaſp.Hurtado *de matrim.diſp.5.diffic.17.num.54.verſ.deinde.*

168 Pœna triennalis ſuſpenſionis ab officio impoſita parocho aſſiſtenti matrimonio clandeſtino non eſt ſublata per hoc decretum.

168. Pœnam ſuſpenſionis triennalis ab officio (non tamen ipſo facto)impoſitam parocho,vel alij Sacerdoti aſſiſtenti matrimonio clandeſtino ſine aliis teſtibus, de qua *in cap. vlt. §. fin. de clandeſt. deſponſat.* non eſſe ſublatam per hoc decretum, ſed prætereа licere ordinario in illum alia pœna arbitraria animaduertere ad eius temeritatem, & præſumptionem coërcendam, tradunt Verac. *in appendice ad ſpeculum dub.11.in fine,* Maiol. *de irregularit.lib.3.cap.23.num.16.* Salzed.*d.cap.76. verſ.octauò non eſt obliuioni*, Petr.de Ledeſma *in ſumma p.1. de Sacrament.* vbi de ſacrament.matrimon.*cap.6.concluſ.4.dub.16.* Fr.Emman.etiam *in ſumma tom.1.cap.221.num.4.* Ægid.de Coninck *d.diſp.27.num.84.* Franc. Molin. *d.lib.2.different.11.num.147.cum ſeqq.* Mar. Alter. *de cenſur.tom.2. diſp.11.de ſuſpenſ.cap.5.in princip.*Ego ipſe *d.alleg.32.num.162.& d.cap.21. num.106.*

169. Contra Matienſ.*l.1.gloſ.7.num.2.in fine, tit.1. lib.5. noua recopil.* Sanch.*d.lib.3.diſp.48.num.4.* Gaſp.Hurtado *d.diſp.5.diffic.17.n.55.*exiſtimantes ceſſare hodie dictam ſuſpenſionem triennalem per pœnam arbitrariam impoſitam in hoc decreto.

170. Parochus proprius,vel alius Sacerdos de eius licentia aſſiſtens matrimonio clandeſtino ob denunciationum omiſſionem, ſuſpendendus eſt triennio.

170. Si proprius parochus, vel alius Sacerdos Regularis, aut ſecularis de eius licentia interſit matrimonio valido,clandeſtino tamen ob denunciationum omiſſionem,cùm Tridentinum in hoc nullam ſtatuat pœnam, ſtandum eſſe pœnæ *d.cap.vlt.* ac proinde ſuſpendendum eſſe triennio,reſoluunt Henriq. *d.lib.11.cap.5.§.6.* Maiol.*d.lib.3.cap.25.n.17. & 18.*Sanch.*d.lib.3.diſp.48.num.5.*

171. Parochum

171. Parochum ob licentiam conceſſam alij Sacerdoti aſſiſtendi matrimonio clandeſtino tantùm incurrere prædictam triennalem ſuſpenſionem, de qua *in d. cap. vltim.* quia Concilium ſuſpendit parochum, vel alium Sacerdotem coniungentem, & non exprimit dantem licentiam, mandantem, vel conſulentem, affirmant Sanch. *d. lib. 3. diſp.* 49. Mari. Alter. *d. c. 5. verſ. ſecunda principalis quæſtio.* Ego ipſe *d. alleg. 32. num. 163.* 171. Parochus ob licentiam conceſſam alij Sacerdoti aſſiſtendi matrimonio clandeſtino incurrit tantùm triennalem ſuſpenſionem.

172. Suſpenſum ab officio, qui interfuit matrimonio clandeſtino, non eſſe ſuſpenſum à beneficio, quia *d. cap. vlt.* ſolùm mandat ſuſpendendum eſſe ab officio, tenent Sanch. *d. lib. 3. diſp. 51.* Mari. Alter. *d. c. 5. verſ. quartò dubitatur.* Ego ipſe *d. alleg. 32. n. 165.* 172. Suſpenſus ab officio, qui interfuit matrimonio clandeſtino, non eſt ſuſpẽſus a beneficio.

173. Epiſcopum in huiuſmodi triennali ſuſpenſione diſpenſare non poſſe, reſoluunt Cou. *de ſponſal. p. 2. cap. 6. in princ. num. 14.* Henriq. *in ſum. lib. 13. cap. 39. §. 3.* Sanch. *d. lib. 3. diſp. 52.* Mari. Alter. *d. c. 5. verſ. quinto.* Ego ipſe *d. alleg. 32. n. 166.* 173. Epiſcopus non poteſt diſpenſare ab huiuſmodi triennali ſuſpenſione.

174. Nec virtute Concilij *ſeſſ. 24. de reform. cap. 6.* id Epiſcopo permiſſum eſſe aſſerunt Sanch. *d. diſput. 52. num. 4.* Mar. Alter. *d. cap. 5. prope finem.* Ego ipſe *d. alleg. 32. num. 176.* ex ea ratione, quia hæc ſuſpenſio non incurritur ipſo iure, ſed per ſententiam iudicis cognitione præmiſſa de delicto, vnde ſupponitur delictum deductum ad forum contentioſum.

175. *Præterea eadem S. Synodus hortatur vt coniuges ante benedictionem*, &c.] Vide Rebell. *d. p. 2. lib. 2. quæſt. 7. num. 2.* Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſiaſt. p. 2. cap. 9. num. 48. verſ. nam licet*, Ægid. de Coninck *d. tom. 2. diſput. 27. à num. 71.* Baſil. Pont. *de impediment. matrimon. cap. 26. §. 2. condit. 4. verſ. ex quibus*, metipſum *d. alleg. 32. num. 179.* 175. Contrahentes matrimonium ante Eccleſiæ benedictionem acceptam ne cohabitent hortatur Concil. in præſenti.

176. Vnde peccatum mortale non eſſe matrimonium conſummare ante Eccleſiæ benedictionem ſublato ſcandalo, & contemptu legis eccleſiaſticæ, maximè ſi probabile ſit incontinentiæ periculum, reſoluunt Paul. Fuſc. *de viſitat. lib. 2. cap. 3. num. 21.* Cou. *de ſponſal. p. 2. cap. 7. §. 2. num. 2.* Viuald. *in candel. aureo p. 1.* vbi de matrim. *num. 267.* Ludou. Lop. *in inſtruct. conſcient. p. 2. de matrim. verſ. deinde diſceptari ſolet*, Perez *l. 1. verſ. quæri poteſt. tit. 1. lib. 5. ordin.* Matienſ. *ad rub. tit. 1. gloſ. 1. num. 98. lib. 5. nouæ recop.* Petr. de Ledeſma *de matrim. quæſt. 45. art. 5. puncto 3. dub. 1. & in ſum. p. 1. de ſacrament.* vbi de ſacram. matrim. *cap. 6. concl. 7. prope fin.* Spin. *d. gloſ. 15. princ. n. 18.* Henriq. *d. lib. 11. cap. 5. §. 7. in fine, & cap. 7. §. 3. & cap. 16. §. 3.* Cened. *ad Decretal. collect. 49. num. 3. & pract. ac canonic. quæſt. lib. 1. quæſt. 30. prope fin.* Rebell. *d. p. 2. lib. 2. quæſt. 7. num. 2.* Ægid. de Coninck *d. tom. 2. diſput. 27. num. 71. cum ſeqq.* Baſil. Pont. *de impedim. matrimon. cap. 26. §. 2. verſ. ex quibus*, Sanch. *d. lib. 3. diſp. 12.* Gutier. *de matrimon. cap. 48. num. 3. & cap. 106. n. 13.* Bonacin. *eod. tract. q. 4. puncto 6. n. 1. in fine, & num. 4. verſ. rogabis quartò.* Ego ipſe *d. alleg. 32. num. 181. & d. cap. 21. num. 96.* 176. Matrimonium conſummare ante Eccleſiæ benedictionem ſublato ſcandalo non eſt peccatum mort.

177. *Statuitque benedictionem*, &c.] Benedictionem nuptialem omnino omittere eſſe tantùm peccatum veniale, quia eſt ſacramentale 177. Benedictionem nuptialem omnino omittere eſt tantùm peccatum veniale.

quoddam,quod non apparet magni momenti, neque valdè congruens progreſſui matrimonij,tenent Sanch.*d.lib.3.diſp.*82.*n.*6. Gaſp.Hurtado *de matrim.diſp.*5.*diffic.*23.*n.*83.

178. Contra Ochagau.*tract.*5.*q.*5.& alios exiſtimantes eſſe mortale.

179. Benedictio coniugalis nō poteſt niſi inter Miſſarum ſolemnia fieri.

179. Benedictionem coniugalem non poſſe niſi inter Miſſarum ſolemnia fieri,reſoluit Aldan.*d.tit.*8.*n.*31. vbi aſſerit deciſum in Piſauren. 13.Iulij 1630.

180. Benedictiones nuptiales in ſecundis nuptiis non poſſunt recipere, qui in prioribus acceperunt.

180. Contrahentes ſecundas nuptias,& in prioribus benedictionem accipientes non teneri, nec poſſe in ſecundo matrimonio recipere benedictiones,quamuis vnus ex coniugatis tantùm ſecundò nubat,& fortè primum eius matrimonium fuerit inualidum,reſoluunt Nau *in man. c.*22.*n.*83. Perez *l.*1. *verſ.eſt alia pœna tit.*1. *lib.*5.*ordin.* Mozz.*de contract. tit.de matrim. cap. de naturalib.matrim. n.*10. Menoch.*de arbitr.caſu* 417. *n.*2.Cened.*ad Decretal.collect.*49.*n.*1. Ægid.de Coninck *d.diſp.*27.*dub.*8. *num.*72.Gutier.*d.cap.*106.*n.*14.*cum ſeqq.*Sanch.*lib.*7.*diſp.*82.*n.*15.Rebel. *d.p.*2.*lib.*3.*q.*20.*n.*2. Bonacin. *d.q.*4.*puncto* 6.*n.*4. Gaſp. Hurtado *d.diffic.* 23. *num.*84. ex ea ratione, quia benedictiones huiuſmodi non reſpiciunt nuptias,ſed perſonas.

181. Conſuetudini legitimæ diœceſum circa ſecundas nuptias benedicendas ſtandum eſt.

181. Conſuetudini legitimæ diœceſum circa ſecundas nuptias benedicendas ſtandum eſſe aſſerunt Poſſeuin. *de officio Curati cap.*10. *n.*48. Gaſp.Hurtado *d. diffic.*23. *num.*84. *in fine*, & illam generaliter obtinere vt poſſit benedictio ſolemniter fieri ſi fœmina nondum fuiſſet benedicta, obſeruant Cou. *de ſponſalib. p.*2.*cap.*8.§.11.*num.*2. Greg. *l.*2. *verbo no deuen ſer velados tit.* 11. *part.* 4. Marc. Antonin. Genuenſ. *in pract. Archiep. Neapol.cap.*59. Mar. Alter. *de cenſur.tom.*2. *diſput.*11.*de ſuſpenſ. c.*4.*verſ.tertiò dubitatur*, Aloyſ.Ricc.*in praxi rerum fori eccleſiaſt.reſol.*313. *in fine in* 2.*edit.* Ego ipſe *d.alleg.*32. *n.*184. ſed Sanch. *lib.*7.*diſp.*82.*n.*23. aliter ſentit.

182. Benedicendos eſſe ſponſum & ſponſam ſi contractis ſponſalibus per verba de futuro antequam coram parocho, & teſtibus matrimonium contraxerint, inuicem ſe cognouerint, tenet Aldan. *d.tit.*8. *n.*40.atteſtans ſic fuiſſe deciſum ſub die 2.Octobris 1593.

183. Parochus vtriuſuis contrahentis ſufficit ad benedicendas nuptias.

183. *A proprio parocho.*] Sufficere parochum vtriuſuis contrahentis,reſoluunt Cened. *ad Decretal. collect.*81.*n.*8. Sanch. *lib.*7.*diſp.*82.*n.*4. Armendar. *d.l.*1. *de matrim.n.*32. Gutier. *de matrim.cap.*106.*num.*8.& 9. Bonacin.*d.q.*4.*puncto* 6.*n.*3.Ego ipſe *d.alleg.*32.*n.*185.

184. Contra Paul. Fuſc. *de viſitat.lib.*2.*cap.*3.*num.*21. Caualcan. *p.*2. *deciſ.*12. *à n.*21. Ceuall. *d.q.*604. *n.*148. exiſtimantes non eſſe integrum vtriuſuis contrahentis parocho benedictiones huiuſmodi impartiri, ſed id eſſe parochi mulieris.

185. Parochus proprius debet recipere eleemoſynam occaſione benedictionis, & non alius.

185. Parochum proprium debere recipere eleemoſynam occaſione benedictionis,& non alium,tenui *d.cap.*21.*n.*99.vbi dixi ita fuiſſe deciſum à S.Cong.Rit.in Acherontina 25.Ianuarij 1602.

186. Epiſcopi & ſimiles iuriſdictionem ordinariam habētes, & eorum vicarij

186. *Niſi ab ipſo parocho,vel ordinario licentiam,*&c.] Epiſcopos, & ſimiles iuriſdictionem ordinariam habentes in ſuis diœceſibus, necnon & eorum vicarios generales poſſe licentiam concedere impartiendi

tiendi benedictiones nuptiales ſuis ſubditis, reſoluit Gutier. *de matrim. cap.96.num.7.* — poſſunt licentiam concedere impartiendi benedictiones nuptiales.

187. *Quòd ſi quis parochus*, &c.] Sacerdotem tam ſecularem, quàm Regularem coniungentem in matrimonium, vel benedicentem ſubditos alterius parochiæ abſque licentia proprij parochi, vel ordinarij, remanere ſuſpenſum ab officio donec ab ordinario parochi obtineat abſolutionem, reſoluunt Henriq. *in ſum. lib.13.c.38.§.2. in fine lit.E. & cap.39.§.3. lit. C.* Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.3.q.2. art.1.* Portel. *in dub. regular. verbo matrimonium num.1.* Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regul. reſol.93.n.6.* Soar. *tom.5. diſp.31. ſect.1. num.18.* Sanch. *d.lib.3. diſp.52. num.4.* Bonacin. *de cenſur. diſp.3.q.6. puncto 5. num.19.* Gaſp. Hurtado *in ſimili tract. de cenſur.* vbi de ſuſpenſ. *diffic.13. num.40. verſ. nonò, & de matrimon. diſp.5. diffic.17. num.57. & diffic.23. in fine.* Ego ipſe *d.alleg.32. num.186. cum ſeqq.* — 187. Sacerdos tam ſecularis quàm Regularis coniungens in matrimonium, vel benedicens ſubditos alterius parochiæ abſque licentia, &c. remanet ſuſpenſus ab officio.

188. *Siue Regularis.*] Sacerdotes Regulares matrimonia miniſtrantes, ſiue ſolemnizantes, non habita ſuper his parochialis Preſbyteri licentia ſpeciali vltra ſuſpenſionem, quam ipſo iure incurrunt per hoc decretum, ipſo facto excommunicatos eſſe, excommunicatione Sedi Apoſt. reſeruata, de qua *in Clem.1. de priuileg.* tenent Nau. *conſ.1. num.7. de pœnis in antiq. & conſ.10. de conſtitut. in nouis*, Maiol. *de irregul. lib.3. cap.25. num.12. verſ. clandeſtinum*, Vgolin. *de officio, & poteſt. Epiſcopi cap.15.§.12. num.8.* Sanch. *d.lib.3. diſp.48. num.8. & 9.* Molfeſ. *d. tract.4. cap.8. num.66.* Mar. Alter. *de cenſur. tom.2. diſp.11. cap.4. verſ. ſed quæret*, Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.1. quæſt.48. art.2.* Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regul. reſol.93. num.6.* Ego ipſe *d.alleg.32. num.192. & d. cap.21. num.105.* — 188 Sacerdotes Regulares matrimonia miniſtrantes, ſeu ſolemnizantes non habita ſuper his parochialis Preſbyteri licentia ſpeciali vltra ſuſpenſionem ipſo facto ſunt excommunicati.

189. Contra Henriq. *in ſumm. lib.13. cap.38. §.2. in commento lit. E.* Soar. *tom.5. de cenſur. diſp.12. ſect.4. n.13.* Sayr. *in ſimili tract. lib.4. cap.15. num.10.* Bonacin. *eod. tract. diſp.3. q.6. puncto 5. n.19. in fine, & de matrim. q.4. puncto 6. n.3.* Baſil. Pont. *de impedim. matrim. cap.26.§.2. verſ. ex quibus, condit.10. & §.6. in princ.* exiſtimantes Religioſum benedicendo abſque præfata licentia præter ſuſpenſionem non incurrere excommunicationem latam *in d. Clem.1.*

190. *Auſus fuerit.*] Ergo quamlibet ignorantiam etiam craſſam excuſare à ſuſpenſione, dũmodo non ſit ita craſſa vt ſit ingens temeritas, reſoluunt Sanch. *d.lib.3. diſp.48. n.7.* Gutier. *de matrim. c.75. n.16.* — 190 Ignorãtia quælibet etiam craſſa excuſat à ſuſpenſione.

191. *Tandiu ſuſpenſus maneat.*] Ergo ipſo iure, quia ſunt verba præſentis temporis, quæ latam ſententiam important, vt per Franc. Molin. *d. differ.11. n.150.* quem refero *d.c.21. n.108.* — 191. Ipſo iure.

192. Hanc ſuſpenſionis pœnam nedum ad officium, ſed etiam ad beneficium extendi poſſe, reſoluunt Franc. Molin. *d. differ.11. num.149.* Hurtado *de cenſur. tractat. de ſuſpenſ. diffic.13. num.40. verſ. nono.* — 192. Suſpenſionis pœna huiuſmodi nedum ad officium, ſed etiam ad beneficium extendi poteſt.

193. *Quandiu ab ordinario.*] Ergo etiam ab eius vicario, vt per Sanch. *d.lib.3. diſp.52. n.4.* Mari. Alter. *de cenſur. tom.2. diſp.11. de ſuſpenſ. cap.5. in fine.*

194. Parochus tenetur habere librũ in quo coniuges, teſtes, locum contractus, diem, menſem, & annum deſcribat.

194. *Habeat parochus librum*, &c.] Parochum teneri habere librum in quo coniuges, teſtes, locum contractus, diem, menſem, & annum deſcribat, per hoc decretum aduertunt Fuſc. *de viſitat. lib. 2. cap. 3. n. 26.* Nauar. *in man. cap. 62. n. 79. verſ. quinto*, Azeued. *lib. 8. n. 2. tit. 1. lib. 5. nouæ recop.* Ceuall. *d. q. 604. n. 138.* Henriq. *d. lib. 11. cap. 7. §. 4.* Thom. Valaſc. *alleg. iuris tom. 1. alleg. 72. n. 106.* Poſſeuin. *de officio Curati c. 6. n. 44. & c. 12. num. 42.* Homobon. de Bonis *de humana vita ſtatibus p. 1. cap. 14. in fine*, Nicol. Genoa *de priuata ſcriptura lib. 5. quæſt. 6.* Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moral. tract. 4. c. 8. n. 68.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap. 653. num. 63. & ſeq.* Baſil. Pont. *de impediment. matrim. c. 26. §. 2. verſ. ex quibus, condit. 9.* Ægid. de Coninck *d. tom. 2. diſput. 27. num. 74.* Rebell. *d. p. 2. lib. 2. q. 7. num. 6.* Ego ipſe *de officio, & poteſt. parochi cap. 7. n. 6.* vbi *num. 9.* poſui formulam obſeruandam à parochis in deſcribendis matrimoniis in libris ad id deputatis.

195. Parochus obligatur ſub mortali ad habendum librum in quo coniuges, &c.

195. Et ad hoc obligari parochum ſub mortali propter finem neceſſarium vitandi lites, tenent Sanch. *d. lib. 3. diſp. 15. n. 22.* Valer. Reginald. *d. lib. 31. n. 242. verſ. vlt.* Gutier. *de matrim. c. 60. n. 9.* Nald. *in ſum. verbo parochus n. 20.* Baſil. Pont. *loco proximè citato*, Poſſeuin. *d. cap. 12. n. 44.* Ego ipſe *d. alleg. 32. n. 174. & d. cap. 7. n. 8.*

196. Matrimonium plenè probatur ex partita deſumpta ex libro parochi etiam mortuis teſtibus, & parocho ſcribente.

196. Vnde ex partita deſumpta ab hoc libro, etiam mortuis teſtibus, & parocho ſcribente abſque aliis probationibus plenè probari matrimonium, concludunt Caualcan. *deciſ. 12. ſub num. 22. verſ. & liber parochi p. 2.* Maſcard. *de probat. concluſ. 672. num. 18. cum ſeqq.* Menoch. *conſ. 199. num. 3.* Lancel. Gallia *conſ. 15. num. 3.* Sanch. *d. lib. 3. diſput. 15. num. 22.* Franc. Molin. *de ritu nupt. lib. 1. compar. 9. à n. 35.* Mar. Antonin. *var. reſolut. lib. 1. reſol. fin. caſu 33. verſ. nihilominus*, Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiepiſc. Neapol. p. 4. deciſ. 238. num. 6.* Giurba *ad conſuetud. Meſſanenſes cap. 1. gloſ. 1. p. 1. n. 19.* Rot. *deciſ. 750. n. 1. p. 1. diuerſ. & deciſ. 340. p. 2. etiam diuerſ.*

197. Fides deſumpta ex libro parochi vt probet neceſſariò eſt facienda cum formali tráſcriptione partitæ.

197. Vt fides deſumpta ex hoc libro in iudicio probet neceſſariò faciendam cum formali tranſcriptione partitæ de verbo ad verbum ſicut iacet, aduertunt Beltramin. *in annot. ad Greg. XV. deciſ. 359. num. 9.* Ferentil. *in annot. ad Burattum deciſ. 11. n. 5.* Rot. in Toletana capellæ 18. Maij 1615. coram R. P. D. meo Pirouano, & in Æſina bonorum 17. Maij 1617. coram bonæ mem. Andrea.

198. Matrimonium contrahentes cum peccato mort. incurrunt peccatum mortale.

198. *Sua peccata diligenter confiteantur.*] Contrahentes igitur matrimonium cum peccato mortali indignè recipere Sacramentum, ac proinde peccatum mortale incurrere, reſoluunt Fr. Emman. & Sanch. citati à Gutier. *de matrimon. cap. 83. num. 13.* & à Bonacin. *in ſimili tract. quæſt. 4. puncto 6. n. 1. verſ. ſexto*, quibus adde Fernand. *in examine Theologiæ moralis p. 3. c. 18. §. 1. n. 8.*

199. Eos tamen non committere duo peccata mortalia, vnum quatenus recipiunt Sacramentum, alterum verò quatenus adminiſtrãt, ſed ſolùm quatenus recipiunt, tenent Sayr. *de Sacram. in genere lib. 2. c. 7. q. 1. art. 5.* Sanch. *lib. 2. diſp. 6. num. 4.* Bonacin. *de Sacrament. diſp. 1. quæſt. 3. puncto 2. §. 2. num. 10.* Nec aliud incurrere peccatum quatenus videntur

præceptum

præceptum Concilij in præſenti confeſſionem præcipientis violare, quia conſilium, & non præceptum quoad hoc continet decretum in præſenti, tradunt Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p. 2. cap. 9. num.* 49. Baſil. Pont. *de impediment. matrim. cap.* 26. §. 2. *verſ. ex quibus, condit.* 1. Ego ipſe *d. alleg.* 32 *num.* 172.

200 Non licere abſolutè, & per longum tempus, aut vbi ſponſi inſtarent, detinere matrimonium, donec contrahentes orationem ſaltem Angelicam, & Dominicam, Symbolúmque fidei, præcepta Decalogi, & Eccleſiæ, ac ſeptem peccata capitalia didicerint, expedire tamen ſimiliter, & abſque violentia ad breue tempus impedire, tradunt Sanch. *d. lib.* 3. *diſp.* 15. *ſub num.* 19. Campan. *in diuerſor. iuris canonic. rubric.* 11. *cap.* 14. *num.* 7. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.* 638. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 576. *in* 2. *edit.* Ego ipſe *d. allegat.* 32. *num.* 173.

200. Matrimonium detinere nõ licet abſolutè, & per longum tempus, donec contrahentes orationem Dominicam, &c. didicerint.

201. Contra Barthol. à Ledeſma *de matrim. dub.* 11. Veg. *lib.* 3. *ſum. caſu* 211. exiſtimantes impediri poſſe ob dictam cauſam ne matrimonium contrahatur, niſi contrahentes præ ſenio, aut ingenij rudis tarditate prorſus incapaces ſint.

202. *Si qua prouincia*, &c.] Antiquas conſuetudines laudabiles, quæ in contrahendis matrimoniis obſeruari ſolitæ ſunt, decretum in præſenti non tollere, aſſerit Franc. Molin. *d. lib.* 2. *differ.* 11. *num.* 151. Laudabiles autem conſuetudines illas dici, quæ canonicis decretis non aduerſantur, tradunt de hoc decreto loquentes Cened. *ad Decret. collect.* 58. *num.* 6. & Franc. Molin. *d. differ.* 11. *num.* 151. *&* 156. ſubdit quandoque laudabilem dici conſuetudinem, quæ iuri communi aduerſatur, cùm ex temporum mutatione mutari quoque ſæpe & ſtatuta, & conſuetudines etiam iuri contrarias expediat, *cap. fin. de conſang. & affin.*

202. Conſuetudines antiquas laudabiles, quæ in contrahendis matrimoniis obſeruari ſolitæ ſunt, non tollit hoc decretum.

203. *Et huiuſmodi decretum in vnaquaque parochia*, &c.] Neceſſariò requiri in parochiis publicari hoc decretum ad hoc vt robur ſuum accipiat, nec in publicationẽ in diœceſana Synodo factam æquipollere, deciſum refert Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 4. *tit.* 15. *l.* 1. *de matrim. num.* 62. Et rationem reddit Baſil. Pont. *de impedim. matrim. cap.* 26. §. 2. *verſ.* 4. dicens hoc non naſci ex eo quòd lex ad ſui obligationem exigat vt acceptetur à populo, ſed ex ſpeciali diſpoſitione Eccleſiæ in hoc caſu, quæ hanc legem obligare noluit, niſi poſt promulgationem in ſingulis parochiis factam, trigintaque à publicatione diebus elapſis.

203. Decretum hoc vt robur ſuum accipiat, requiritur neceſſariò in parochiis publicari.

204. Ad matrimonium igitur contrahendum coram parocho, & teſtibus obligari eos, apud quos promulgatum eſt Concilium Trident. & receptum, qua publicatione nondum facta nullam obligationem arctare habitatores, nec ignorantes ligare, prout in quibuſdam Galliæ, & Poloniæ partibus, tradunt Petr. de Ledeſma *in ſumma, p.* 1. *de Sacrament.* vbi de ſacram. matrim. *cap.* 6. *concl.* 4. *dub.* 5. Ceuall. *d. q.* 603. *n.* 143. Nauarr. *conſ.* 8. *num.* 1. *ſub tit. de clandeſt. deſponſ.* Henriq. *d. lib.* 11. *cap.* 33. §. 8. Galet. *in margarit. caſuum conſcient. verbo matrimonium pag.* 163. *col.* 2. Sanch. *d. lib.* 3. *diſp.* 18. *num.* 1. Molfeſ. *in ſumma Theolog. moral. tract.* 4. *cap.* 9. *num.* 19.

204 Matrimonium contrahere coram parocho, & teſtibus tenentur ij apud quos promulgatũ eſt Concilium Trid. ſi ibi commorabant.

*num.*19.Rebello *d.lib.*2.*q.*7.*ſect.*3.Gutier.*de matrim.cap.*61.*num.*12.Baſil. Pont.*d.*§.2.*verſ.quarto.*

205. Non tamen ſi aliò migrent vbi non eſt acceptatum.

205. Vnde illos, qui ſunt incolæ vnius loci, in quo promulgatum, & acceptatum eſt Concilium, ſi aliò migrent, vbi non eſt acceptatum, poſſe ibi validè contrahere, ſeruata, quoad fieri poſſit, antiqua lege eccleſiaſtica, ſiue illac tranſeant, ſiue domicilium ibidem collocauerint, aſſerunt Petr.Ledeſma *de matrim.queſt.*45.*art.*4.*puncto* 3.Henriq.*d.lib.*11.*cap.*8.§.8.Sanch.*d.lib.*3.*diſp.*18.*num.*28. Valer.Reginald. *d.lib.*31.*n.*176. Baſil.Pont. *d.cap.*26.§.2.*verſ.hinc etiam fit eos,& de matrimon.lib.*5.*cap.*9. Rebell.*d.part.*2.*lib.*2.*queſt.*7.*num.*15. Ægid.de Coninck *d.diſp.*27.*dub.*1.*num.*14.Gutier.*d.cap.*61.*num.*12.Bonacin.*d.queſt.*2.*puncto* 8.*n.*2. Molfeſ. *d.tract.*4.*cap.*9.*num.*21. Filliuc. *d.tract.*10.*cap.*6.*num.*200. Homobon. de Bonis *de examine eccleſ.tract.*11.*cap.*7.*q.*17.*reſol.*3.*verſ.ſecundo*, Gaſpar Hurtado *de matrimon.diſp.*5.*diffic.*4.*in princip.* Aldan.*in compendio canon.deciſ. lib.*1.*tit.*8.*num.*40. vbi id verum credit ſi receſſus à loco habitationis fuiſſet factus ad euitanda impedimenta, puta inimicitias, & obſtacula parentum, ſecus ſi receſſus fuit factus per fraudem, quia aderat impedimentum, & refert ſic fuiſſe deciſum ſub die 7. Februarij 1602. cuius memini *de officio,& poteſt.parochi,cap.*21.*num.*92.

206. Matrimonium non eſt legitimum ſi contrahatur inter ſe cõferentes ad locum in quo Concilium nõ eſt promulgatum ſub animo ſine parocho, & teſtibus contrahendi.

206. Hinc etiam matrimonium non eſſe legitimum ſi contrahatur inter ſe conferentes ad locum in quo Concilium non eſt promulgatum ſub animo ſine parocho & teſtibus contrahendi, reſoluit Aldan. *d. tit.*8. *num.*41. aſſerens deciſum in Colonien. 5. Septembris 1626. & in Antuerpien.16.Decembris 1628.quarum memini *d.cap.*21.*n.*93.

207. Matrimonium cõtrahere coram parocho, & teſtibus tenetur incola illius loci, in quo non eſt acceptatum Concilium ſi diuertat ad locum in quo eſt receptum.

207. Incolam illius loci, in quo non eſt acceptatum Concilium Trid. teneri matrimonium contrahere coram parocho, & teſtibus, ſi diuertat ad locum, in quo eſt receptum, tenent Petr. de Ledeſma *d.q.*45.*puncto* 3.*ad fin.* Sanch. *d.lib.*3.*diſp.*18.*num.*26. Valer. Reginald. *d.lib.*31.*n.*176. Ægid.de Coninck *d.tom.*2.*diſp.*27.*dub.*1.*ad fin.* Molfeſ. *d.tract.*4.*cap.*9.*num.*20. Bonacin.*d.puncto* 7.*num.*5. Ego ipſe *d.alleg.*32.*num.*155.*& d.cap.*21.*num.*94.

208. Epiſcopus non poteſt matrimonia inualidare per ſua decreta ſynodalia, quæ clandeſtinè, & ſine parocho, & teſtibus contracta eſſent, ſi ibi non eſt promulgatum Conc. Trid.

208. Epiſcopum non poſſe matrimonia inualidare per ſua decreta ſynodalia, quæ clandeſtinè, & ſine parocho, & teſtibus contracta eſſent, ſi ibi non eſt promulgatum Concilium Trid. itaut matrimonia etiam poſt huiuſmodi decretorum publicationem aliter contracta, ſi nullum obſtet legitimum impedimentum, valida ac firma ſint, reſoluit Aldan. *d. tit.*8. *num.*43. aſſerens quòd ideo coniuges, qui aliàs inter ſe validè matrimonia contraxerunt, illiſque poſtea per Epiſcopum tanquam contra formam ſui decreti nullis declaratis ſeparati fuerunt, ac inſimul habitare deſierunt, omnino cogendi ſunt vt in dictis matrimoniis contractis permaneant, atque vna ſimul tanquam veri coniuges cohabitent: ij verò qui primis matrimoniis aliàs validè, & publicè contractis & conſummatis ab Epiſcopo vigore dictorum decretorum nullis declaratis, ſecundò contraxerunt, ſimiliter ad priora redire, ac in illis permanere cogendi ſunt, & huiuſmodi ſecunda matrimonia poſt publicationem & conſummationem priorum contracta nullo modo, etiam

prætextu

prætextu cuiuſuis grauis,& eminentis ſcandali tolerari poſſunt, ac debent;& in fine teſtatur ita fuiſſe deciſum in Ruſſ. 18. Nouembris, & 2. Decembris 1628.

209. *Poſt triginta dies*, &c] Ab hoc tempore obligare quoad annullationem matrimonij etiam ignorantes poſt Medin. Henriq.& Petr.de Ledeſma, reſoluunt Sanch.*d.lib.3.diſp.17.num.10.ad finem*, Gutier.*de matrim.cap.61.num.11.*

209. Decretum hoc obligat poſt triginta dies ab eius promulgatione etiam ignorantes quoad annullationem matrimonij.

210. Vnde ea matrimonia irrita in præſenti declarari quæ poſt triginta dies à die publicationis huius decreti in parochia factæ clandeſtinè contrahuntur,refert deciſum Armendar.*d.l.1.de matrim.num.61.*

Cognatio ſpiritualis orta ex Baptiſmo, aut Confirmatione, inter quas perſonas contrahatur.

CAPVT II.

1. VIde Galleg.*in ſpeciali tract.de cognatione ſpirituali*,Couarr.*de ſponſ. p.2.cap.6.§.4.*Nauarr.*in man.cap.22.num.37.& num.*140 Iacob.de Graff. *in aureis deciſ.p.1.lib.2.cap.85.num.4.* Henriq. *in ſum.lib.12.cap.11.* Fr.Emman.*in ſum.tom.1.c.226.* latè Iodoc.Cocc. *in theſauro cathol.tom.2. lib.5.art.13.*Petr.de Ledeſma *in ſum.p.1.de Sacram.*vbi de ſacram.matrim. *c.17.& de ſacram.Baptiſmi,c.13.*Aloyſ.Ricc.*in collect.deciſ.p.4.collect.1224.* Ludouic.Beia *reſponſ.caſuum conſcient p.2.caſu 16.* Sanch. *de matrim.lib.7. diſp.54* Gutier.*in ſimili tract.cap.100.* Bonacin. *eod.tract.q.3.puncto 5.§.2.* Gaſp.Hurtado *eodem tract.diſp.18.* Galet.*in margar.caſuum conſcient.verbo cognatio,* Franc.Leon.*in theſauro fori eccleſ.p.2.cap.9.num.61.cum ſeqq.* Fernandez *in examine Theolog.moralis,p.3.cap.2.§.9.& 10.* Vgolin. *de officio, & poteſt. Epiſcopi, cap.15.§ 6. à num.8. & cap.25.§.1.* Rebello *de obligat. iuſtit.p.2.lib.3.quæſt.6.* Valer.Reginald.*in praxi fori pœnit.lib.31.num.148. cum ſeqq.* Ægid.de Coninck *de ſacrament.& cenſur.tom.2.diſp.32.num.22. cum multis ſeqq.* Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ, lib.4.tit.15. l.1. de matrimon. num.73. cum ſeqq.* Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moralis tract.4.cap.10.num.120.cum ſeqq.* Vincent.Filliuc. *in quæſt.moralib.tom.1. tract.10. num.188. cum ſeqq.* Aldan. *in compendio canon. deciſ. lib. 1. tit.8. num.50. cum ſeqq.* Sell. *in ſelectis canonicis, cap.76.* metipſum *de officio,& poteſt.Epiſcopi,p.2.alleg.30. num.32.cum ſeqq. & de officio, & poteſt.parochi, cap.18.num.21.cum ſeqq.*

1. Doctores de materia cap. agentes.

2. De cognatione ſpirituali,& eius impedimentis emanauit conſtitutio Pij V. ſuper declaratione huius decreti incip. *Sanctiſſimus*, publicata die 20. Auguſti 1566. & alia eiuſdem Pontificis incip. *Cùm illius vicem*,ſub dat.quarto Kal.Decembris 1566.

2. De cognatione ſpirituali Pius V.

3. *Vt vnus tantùm*,&c.] Vnum tantùm iuxta priſca canonum ſtatuta adhiberi patrinum in Baptiſmo, vel ad ſummum duos,ſcilicet vnum virum,vnámque fœminam,vt voluit Concil.*in præſenti*,tenet Poſſeuin. *de officio Curati,c.6.num.33.* quem refero *d.alleg.30.num.40.* vbi *num.43.*

3. Patrini duo ad ſummum vnus vir, vnáque fœmina adhibentur in Baptiſmo.

 reſolui

reſolui præcitata verba huius cap. eſſe intelligenda de Baptiſmo tantùm patrino, ac proinde cùm ſit correctorium iuris antiqui *in cap. vlt. de cognat. ſpirituali in* 6. debere reſtringi, nec ampliari poſſe ad confirmationem, & ſic vltra terminos in quibus loquitur.

4. Contra Tolet. *in inſtruct. ſacerd. lib.* 2. *cap.* 24. *num.* 11. Sanch. *lib.* 7. *diſp.* 57. *num.* 9. exiſtimantes Concilium in præſenti idem omnino voluiſſe quoad omnia ſtatuere in patrino confirmationis, & totum *d. c. vlt.* per illud reſtringi.

5. Cognatio contrahitur cum omnibus ſi plures duobus deſignati ſuſcipiant baptizatum de Baptiſmo.

5. Si tamen plures duobus deſignati ſuſcipiant baptizatum de Baptiſmo, cum omnibus cognationem contrahi, tradunt Sayr. *in floribus deciſ. ſub tit. de cognat. ſpirit. deciſ.* 4. Vgolin. *de officio, & poteſt. Epiſcopi, c.* 25. §. 1. *num.* 5. Ego ipſe *d. alleg.* 30. *num.* 45. refert deciſum Armendar. *d. l.* 1. *de matrim. num.* 82. Gaſpar Hurtado *d. diſp.* 18. *diffic.* 4. *num.* 15.

6. Deſignare, & admittere in Baptiſmo plures quàm vnum, & vnam eſt peccatum mort.

6. Deſignare & admittere in Baptiſmo plures quàm vnum, & vnam, eſſe peccatum mortale, vtpote cõtra prohibitionem antiquam, & huius decreti, reſoluunt F. Emman. *in ſum. tom.* 1. *c.* 226. *n.* 1. Vega *p.* 1. *c.* 33. *caſu* 39. Bonacin. *de matrim. q.* 3. *puncto* 5. §. 2. *n.* 32. Gaſpar Hurtado *in ſimili tract. diſp.* 18. *diffic.* 4. *num.* 12. *verſ. ex dictis*, & deciſum refert Armendar. *d. l.* 1. *de matrim. num.* 84. Ego ipſe *d. alleg.* 30. *num.* 44.

7. Contra Sanch. *d. lib.* 7. *diſp.* 57. *num.* 6. exiſtimantem prohibitionem adhibendi plures patrinos quàm duos, non obligare ſub lethali culpa.

8. Epiſcopus non poteſt diſpẽſare vt duo viri, vel duæ fœminæ ſimul ſuſcipiant.

8. Epiſcopum non poſſe diſpenſare vt duo viri, vel duæ fœminæ ſimul ſuſcipiant, cùm ſuper conciliari diſpoſitione diſpenſandi facultatem non habeat, reſoluunt, deciſúmque referunt Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo Baptiſmus*, §. 4. Sanch. *d. lib.* 7. *diſp.* 57. *n.* 7. Rebell. *de obligat. iuſtit. p.* 2. *in appendice, lib.* 4. *n.* 89. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 31. *n.* 154. Fernandez *d. cap.* 2. §. 9. *num.* 2. Bonacin. *d.* §. 2. *num.* 33. Ego ipſe *d. alleg.* 30. *num.* 41. Armendar. *d. l.* 1. *de matrim. num.* 75. vbi *num.* 80. teſtatur pariter reſolutum quòd vnus procurator, qui ſit viri, & alter qui ſit procurator mulieris, baptizatum de ſacro fonte ſuſcipere poſſunt, ſed non duo viri, nec duæ mulieres, vnuſquiſque tamen proprio nomine, vir loco mulieris, & mulier loco viri.

9. Patrinos adhibere non eſt de eſſentia ſacramenti Baptiſmi.

9. De eſſentia Sacramenti non eſſe huiuſmodi ſuſceptores adhibere aſſerunt Sot. *in* 4. *diſt.* 7. *q. vnica, art.* 10. *& vlt.* Sylueſt. *in ſum. verbo confirmatio, q. vnic.* Ego ipſe *d. alleg.* 30. *num.* 33. Peccare tamen omittentem, dicit Chamerot. *tract.* 3. *de confirmat. cap.* 7. *dub.* 2. *in princip.*

10. Patrini in Baptiſmo debent eſſe baptizati, & in Confirmatione confirmati.

10. Suſceptores in Baptiſmo debere eſſe baptizatos, & in confirmatione iam confirmatos, aliàs ex tali ſuſceptione nullam contrahi cognationem per text. *in cap. in Baptiſmate, de conſecrat. diſtinct.* 4. reſoluunt Nauarr. *in man. cap.* 22. *num.* 36. *& conſil.* 3. *num.* 1. *de Baptiſmo in antiquis*, aliàs *conſ.* 1. *num.* 1. *de cognat. ſpirit. in nouis*, Henriq. *d. lib.* 12. *cap.* 3. §. 4. Sanch. *d. lib.* 7. *diſp.* 60. *n.* 7. Fernandez *d.* §. 9. *n.* 4. *&* §. 10. *n.* 4. Vgolin. *de offic. & poteſt. Epiſcopi, cap.* 25. §. 1. *num.* 2. Rebello *d. p.* 2. *lib.* 3. *q.* 6. *num.* 6. *&* 7. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 157. Ægid. de Coninck *d. tom.* 2. *diſp.* 32. *n.* 25. Baſil. Pont. *de impedim. matrim. cap.* 24. §. 1. *verſ. illud tamen*,

Bonacin.

Bonacin. *de matrimon. quaſt.* 3. *puncto* 5. §. 2. *num.* 19. Paul. Laymann *in Theolog. moral. lib.* 5. *tract.* 2. *cap.* 9. *num.* 2. *verſ. altera*, Ricciul. *de iure perſonarum extra gremium Eccleſia exiſtent. lib.* 2. *cap.* 4. *num.* 3. Ego ipſe *d. alleg.* 30 *n.* 34.

11. Hæreticum verò cùm baptizatus, & ſubiectus ſit Eccleſiæ, ſuſcipiendo, vel baptizando cognationem contrahere affirmant Sanch. *d. diſp.* 60. *n.* 2. Bonacin. *d. n.* 22. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *n.* 157. Poſſeuin. *d. cap.* 6. *n.* 27. Ego ipſe *d. alleg.* 30. *n.* 35. — 11. Hæreticus ſuſcipiendo, vel baptizando cognationem contrahit.

12. Excommunicatos, interdictos, facinoroſos, & criminoſos ab infantis ſuſceptione arcendos monet Paul. Laymann *d. cap.* 9. *num.* 2. *verſ. præterea*, vbi tamen addit hæc genera perſonarum validè patrini munus obire poſſe, ſed non licitè, refero ego ipſe *d. cap.* 18. *num.* 30. — 12. Excommunicati, interdicti, & criminoſi non poſſunt eſſe patrini.

13. Mutum hominem & mutam mulierem prohiberi eſſe patrinos probat *cap. paruuli, de conſec. diſt.* 4. Anchar. *in rub. de cognat. ſpirit. lib.* 6. *num.* 4. Fernandez *d. p.* 3. *cap.* 11. §. 9. *num.* 4. *in fine*, & addit Baſil. Pont. *d.* §. 1. *verſ. excluſi*, in Concilio Pariſienſi *lib.* 1. *cap.* 54. pœnitentes publicos donec peracta pœnitentia reconcilientur, repulſos eſſe à ſuſceptione. — 13. Mutus homo, & muta mulier prohibentur eſſe patrini.

14. Abbates, Monachos, aut Religioſos ſaltem clauſtrales patrinos adhiberi in Baptiſmo, prohibet *cap. non licet Abbati, de conſec. diſt.* 4. & ex eo colligunt Fr. Emman. *quaſt. regul. tom.* 2. *q.* 58. *art.* 3. Sanch. *d. lib.* 7. *diſp.* 60. *n.* 21. Poſſeuin. *d. c.* 6. *n.* 27. *verſ. ſecundò*, Galet. *in margar. caſuum conſcient. verbo Religioſus pag.* 225. Galganet. *de iure eccleſ. lib.* 3. *tit.* 85. *n.* 25. & 26. Rebello *de obligat. iuſtit. p.* 2. *lib.* 3. *q.* 6. *num.* 10. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *n.* 157. *verſ. quartò*, Ludou. Miranda *in man. Prælator. tom.* 1. *quaſt* 43. *art.* 1. *in concl. prope med.* Bonacin. *d.* §. 2. *n.* 23. Baſil. Pont. *d.* §. 1. *verſ. excluſi*, Paul. Laymann *d. cap.* 9. *num.* 3. *in princ.* Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 2. *diſp.* 4. *q.* 2. Niſi huiuſmodi Religioſi ad Epiſcopalem dignitatem promoueantur, exemplo Gregorij, qui ex Religione promotus in Cardinalem factus eſt Mauritij Imperatoris compater, vt referunt Gregor. Lopez *l.* 65. *verbo maioral. tit.* 5. *part.* 1. Fr. Emman. *d. art.* 3. Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 2. *lib.* 6. *c.* 6. *n.* 24. — 14. Abbates, monachi, & Religioſi ſaltem clauſtrales prohibentur eſſe patrini.

15. Pueros cuiuſcunque ætatis poſſe eſſe ſuſceptores legitimos, & contrahere cognationem ſuſcipiendo, modò habeant vſum rationis, tenent Henriq. *d. lib.* 12. *cap.* 11. §. 2. *ad fin.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub tit. de cognat. ſpirit. deciſ.* 1. Petr. de Ledeſma *in ſumm. p.* 1. *de ſacrament.* vbi de ſacrament. matrimon. *cap.* 17. *concl.* 7. *dub.* 3. Poſſeuin. *d. cap.* 6. *n.* 29. Sanch. *d. lib.* 7. *diſp.* 61. *n.* 4. Bonacin. *d.* §. 2. *n.* 17. Ego ipſe *d. alleg.* 30. *n.* 38. — 15. Pueri cuiuſcunque ætatis poſſunt eſſe ſuſceptores legitimi, & contrahũt cognationem ſuſcipiendo, modò habeant vſum rationis.

16. Et nihil referre an ſuſceptores ſint minores baptizato, quia nullo iure ſtatuitur, aut requiritur vt ſint maiores, aſſerunt Sayr. *in florib. deciſ. ſub tit. de cognat. ſpirit. deciſ.* 3. Petr. de Ledeſma *d. concl.* 7. *dub.* 2. Vgolin. *d. c.* 25. §. 1. *n.* 3. Ego ipſe *d. alleg.* 30. *n.* 39. — 16. Patrini poſſunt eſſe minores baptizato.

17. *Inter quos ac baptizatum ipſum*, &c.] Liberè, & licitè contrahi poſſe matrimonium inter perſonas in hoc decreto nominatim non expreſſas, refert deciſum Armendar. *d. l.* 1. *de matrim. n.* 78. — 17. Matrimonium liberè, & licitè contrahi poteſt inter perſonas in hoc decreto nominatim expreſſas.

18. Cognatio ſpiritualis non contrahitur inter ipſoſmet patrinos.

18. Vnde cognationem ſpiritualem non contrahi inter ipſoſmet patrinos, tenent Lud. Lopez *in instruct. conſcient. p.2. cap.51. de matrim. col.2.* Galleg. *de cognat. ſpirit. c.9.n.8.* Veg. *tom.1. ſum. cap.33. caſu* 40. Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo matrimonium pag.* 165. *col.* 1. Nugn. *p.3.q.67.art.8.ad fin.* Sanch. *d.lib.7. diſp.54. num.12.* Valer. Reginald. *d. lib.31.n.150.* Bonacin. *d.§.2.n.4.* Armendar. *d.l.1. de matrim. num.84.* Ego ipſe *d.alleg.30.n.55.*

19. Cognatio ſpiritualis à viro contracta non transfunditur in vxorem, vel è contra.

19. Hinc etiam cognationem ſpiritualem à viro contractã, eo quòd aliquem tenuerit in Baptiſmo, vel Confirmatione, non transfundi in vxorem, vel è contra, reſoluunt Tolet. *in inſtr. Sacerd. lib.7.c.4. n.5.* Matienſ. *in rub. tit.1. gloſ.1.n.168. lib.5. noua recop.* Henriq. *d. lib.12. c.11.§.2.* Valer. Reginald. *d. lib.31. num.149.* Ægid. de Coninck *d. tom.2. diſp.32. n.24. verſ. inter fœminam*, Armendar. *d.l.1. de matrim. n.84.* poſt Petr. de Ledeſma, Fr. Emman. Soar. & alios, Sanch. *d.lib.7. diſp.54. n.11.* Ego ipſe *d.alleg.30.n.56.*

20. Vir, & vxor ſuſcipientes alienum puerum in Baptiſmo non peccant.

20. Et ideo minimè peccare virum & vxorem ſuſcipientes alienum puerum in Baptiſmo, tradunt Nau. *in man. c.22.n.39.* Armendar. *d.n.34.* Sanch. *d.lib.7. diſp.57.n.5.* Bonacin. *d.§.2.n.5.* Gaſp. Hurtado *de matrim. diſp.18. diffic.4.n.13. verſ. ex dictis, in fine.* Ego ipſe *d.alleg.30.n.57.*

21. Patrinus poteſt matrimonium contrahere cum ea, cum qua ſimul alienum filium ſuſcepit.

21. Hinc ſimiliter poſſe patrinum matrimonium contrahere cum ea, cum qua ſimul alienum filium ſuſcepit, declarauit ſanctæ mem. Pius V. *in d. conſtitut. incip. Cùm illius vicem*, vt poſt Frat. Emman. ac Nugn. atteſtantur Sanch. *d.lib.7. diſput.54. num.12.* Bonacin. *d.§.2. num.60.*

22. Matrimonium contractũ ſine diſpẽſatione inter filium ſuſcipientis, & baptizatum valet.

22. Et hinc etiam valere hodie matrimonium contractum ſine diſpenſatione inter filium ſuſcipientis, & baptizatum, refert deciſum Armendar. *d.l.1. de matrim. n.75.*

23. Cognatio ſpiritualis non contrahitur inter infidelem baptizantem, & fidelem baptizatum.

23. Cognationem ſpiritualem non contrahi inter infidelem baptizantem, ſeu leuantem, & fidelem baptizatum, ſeu leuatum, reſoluunt Galleg. *d. tract. de cognat. ſpirit. c.8.n.15.* Sanch. *d.lib.7. diſp.60. à n.9.* Anton. Ricciul. *de iure perſonarum extra gremium Eccleſiæ exiſt. lib.2.c.4. num.4.* vbi *num.5.* ampliat procedere etiam in Catechumeno, & *num. 6.* extendit habere locum ſiue infidelis baptizet, ſiue leuet ſolus, ſiue cum Chriſtiano, & *num.7.* aduertit quòd ſi contingat Iudæum, vel infidelem deinde ad fidem conuerti, nihilominus ex actu geſto in infidelitate non incipiet habere locum cognatio ſpiritualis.

24. Cognationem aliquam non contrahit fidelis baptizans, aut ſuſcipiens filium infidelium, cum parentibus infidelibus.

24. Fidelem baptizantem, aut ſuſcipientem filium infidelium non contrahere cognationem aliquam cum parentibus infidelibus, aſſerunt Galleg. *d. cap.8. num.11.* Sanch. *d. lib.7. diſp.60. num.14.* Anton. Ricciul. *d. cap.4. num.8.*

25. Contra gloſ. *verbo ex lauacro in cap.1.30. q.1.* vbi Archid. *num.3.* S. Antonin. Roſel. Angel. Caiet. Viuald. & alios, quos referunt proximo numero citati, exiſtimantes infideles eſſe capaces cognationis ſpiritualis paſſiuæ.

26. Procurator non ſibi, ſed mandanti contrahit cognationem ſpiritualem.

26. Procuratorem non ſibi, ſed mandanti contrahere cognationem ſpiritualem, reſoluunt deciſúmque referunt Emman. Sà *verbo Matrimonium,*

Digitized by Google

monium, vbi de impedim. matrim. *num.* 5. Verall. *deciſ.* 147. *p.* 3. Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo cognatio,* Rebello *d. lib.* 3. *q.* 6. *n.* 12. Mar. Antonin. *var. reſol. lib.* 1. *reſol. fin. num.* 25. Ægid. de Coninck *d. tom.* 2. *diſput.* 42. *num.* 40. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *c.* 9. *num.* 63. *cum ſeqq.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 630. *in* 2. *edit.* Bonacin. *d.* §. 2. *num.* 34. *verſ. ſed mihi*, Armendar. *d. l.* 1. *de matrimon. n.* 75. Vgolin. *d. cap.* 25. §. 1. *num.* 4. Baſil. Pont. *de ſacrament. matrimon. lib.* 7. *cap.* 39. Gaſp. Hurtado *in ſimili tractat. diſput.* 18. *diffic.* 5. Sell. *in ſelectis canon. cap.* 76. *n.* 25. vbi atteſtatur deciſum in Tridentina 16. Martij 1630. Ego ipſe *d. alleg.* 30. *num.* 50.

27. Contra Galleg. *d. tract. cap.* 13. *n.* 14. Franc. Marc. *deciſ.* 830. *num.* 8. *p.* 2. Henriq. *d. lib.* 12. *cap.* 11. §. *vlt.* Cou. *de ſponſal. p.* 2. *c.* 6. §. 4. *num.* 6. Veg. *tom.* 1. *cap.* 33. *caſu* 44. Fr. Emman. *tom.* 1. *cap.* 226. *num.* 9. Viuald. *in candel. aureo p.* 1. vbi de matrim. *num.* 160. Azor. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 2. *cap.* 12. *paulo poſt princ.* Poſſeuin. *d. c.* 6. *n.* 27. *verſ. quarto,* Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *n.* 156. Rebello *d. lib.* 3. *q.* 6. *n.* 12. Sanch. *d. lib.* 7. *diſp.* 59. *num.* 4. vbi alios Doctores refert, exiſtimantes hanc cognationem ſpiritualem non poſſe contrahi per actionem procuratoris.

28. *De Baptiſmo.*] Etiam non ſolemni, vt per Nau. *in man. c.* 22. *n.* 40. Gutier. *de matrim. c.* 100. *n.* 7. Ægid. de Coninck *d. diſp.* 32. *num.* 39. *concl.* 5. Baſil. Pont. *d. lib.* 7. *cap.* 40. præcipuè ſi id faciat vt munus ſuſceptoris obeat, vt declarat Ægid. de Coninck *d. loco.* **28. Cognatio ſpiritualis oritur ex Baptiſmo non ſolemni priuatim facto.**

29. Contra Sot. *in* 4. *diſt.* 42. *q.* 1. *art.* 2. Soar. *in* 3. *p. q.* 67. *art.* 8. *dub. vlt.* Fr. Emman. *in ſumm. tom.* 1. *cap.* 226. *num.* 2. *concl.* 2. Bonacin. *d. puncto* 5. §. 2. *num.* 11. Sanch. *d. lib.* 7. *diſp.* 62. *num.* 14. Gaſp. Hurtado *d. diſp.* 18. *diffic.* 6. exiſtimantes nullam cognationem contrahere illum, qui alium ſuſcipit in Baptiſmo non ſolemni.

30. Bapizantem etiam laicum in extremo neceſſitatis articulo contrahere cognationem perfectam ſpiritualem ſubſequens matrimonium dirimentem cum baptizato, eiúſque parentibus, reſoluunt Brunel. *de ſponſal. concl.* 20. *n.* 20. Galleg. *d. tract. c.* 11. *n.* 5. Cou. *de ſponſal. p.* 2. *c.* 6. §. 4. *n.* 4. Nau. *in man. cap.* 16. *n.* 34. *in fine, & cap.* 22. *n.* 40. *in fine, & conſ.* 53. *n.* 2. *ſub tit. de ſponſal. in antiq.* aliàs *conſ.* 5. *n.* 2. *de cognat. ſpirit. in nouis*, Matienſ. *ad rub. tit.* 1. *gloſ.* 1. *n.* 170. *lib.* 5. *nouæ recop.* Sanch. *d. lib.* 7. *diſput.* 62. *num.* 10. Gaſp. Hurtado *d. diffic.* 6. *n.* 20. **30. Baptizans laicũ in extremo neceſſitatis articulo contrahit cognationem ſpiritualem.**

31. Leuantem in Eccleſia, vbi ſeruatæ fuerunt ſolemnitates, verè domi baptizatum nullam cognationem ſpiritualem contrahere cum ipſo baptizato, vel cum ſuis parentibus, reſoluunt Nau. *d. c.* 22. *n.* 40. Bonacin. *d.* §. 2. *n.* 9. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *n.* 154. *verſ. ſecundum,* Armendar. *d. l.* 1. *de matrim. n.* 81. Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum. verbo Baptiſmus, differ.* 2. *n.* 1. **31. Cognationem nullam contrahit leuans in Eccleſia vbi ſeruatæ fuerunt neceſſitates verè domi baptizatum.**

32. *Baptizatique patrem, ac matrem.*] Carnales ſcilicet, quamuis illegitimos, vt per Galleg. *d. tract. cap.* 7. *num.* 12. Sanch. *d. lib.* 7. *diſput.* 54. *num.* 16. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 150. *verſ. cæterùm,* metipſum *d. alleg.* 30. *num.* 54. **32. Cognatio ſpiritualis contrahitur inter ſuſcipientem in Baptiſmo, ac parentes carnales licèt illegitimos ſuſcepti.**

33. *Diligenter ab iis ad quos ſpectabit ſciſcitetur*, &c.] Ad parentes

 pertinere

pertinere patrinos deſignare, vel illis non deſignantibus ad parochos, aſſerunt Poſſeuin. *d. cap. 6. num.* 33. Bonacin. *d.* §. 2. *num.* 27. Gaſpar Hurtado *d. diſput.* 18. *diffic.* 4. *num.* 13. *in princip.* Ego ipſe *d. allegat.* 30. *num.* 46.

34. Parochus debet habere librū in quo deſcribat omnes, qui in Eccleſia ſua baptizantur.

34. *Et in libro eorum nomina deſcribat*, &c.] Parochum debere habere librum in quo deſcribat omnes, qui in Eccleſia ſua baptizantur, cum nominibus parentum, ſi de legitimo matrimonio nati ſint, & patrinorum, qui eos de Baptiſmo ſuſceperunt, ac die, menſe, & anno, aſſerunt Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.* 2. *cap.* 3. *num.* 24. Poſſeuin. *de officio Curati cap.* 6. *num.* 48. Ego ipſe *de officio, & poteſt. Parochi cap.* 7. *n.* 2. vbi pono formulam huius deſcriptionis.

35. Baptiſmus, & ætas, probatur ex partita extracta per parochum à libro Baptiſmi.

35. Ex partita ab huiuſmodi libro Baptiſmi per parochum extracta probari quem baptizatum, & illius ætatem, tenent Caputaquen. *deciſ.* 714. *n.* 1. *p.* 1. Mand. *ad reg.* 18. *Cancel. q.* 10. *à n.* 1. Verall. *deciſ.* 314. *n.* 1. *lib.* 1. Menoch. *de præſumpt. lib.* 1. *præſ.* 51. *n.* 53. Viui. *deciſ.* 184. *n.* 15. *lib.* 1. Anton. Monach. *Florent. deciſ.* 17. *n.* 2. *& Bononien. deciſ.* 19. *num.* 13. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 249. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 218. *n.* 5. *in* 2. *edit.* Seraph. *deciſ.* 1138. *n.* 2. Farin. *fragm. crimin. p.* 1. *verbo ætas n.* 141. Franc. Molin. *de ritu nupt. lib.* 1. *comp.* 9. *n.* 41. Bellet. *diſquiſ. cleric. p.* 1. *tit. de clerico teſte* §. 1. *num.* 10. Genoa *de ſcriptura priuata lib.* 5. *tit. de libris Plebanorum q.* 1. *n.* 3. *&* 4. Rot. *deciſ.* 592. *n.* 2. *p.* 1. *recent. & deciſ.* 15. *n.* 2. *p.* 2. *recent.* & in Romana nullitatis obligationis 16. Ianuarij 1626. coram R. P. D. Duran, quos refero *d. c.* 7. *n.* 4.

36. Origo etiam probatur.

36. Et probari ex eo etiam originem, tenent Rebuff. *de pacif. poſſeſſ. n.* 217. Maſcard. *de probat. concluſ.* 1147. *n.* 21. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 9. §. 1. *à num.* 112. vbi *num.* 113. hoc intelligit ceſſante fraude, Piaſec. *in praxi Episcop. p.* 1. *c.* 1. *n.* 9. Genoa *d. lib.* 5. *q.* 3.

37. Compatres duo, vel commatres ſi in libro Baptiſmi ſint deſcripti, ratione incertitudinis prohibentur inter ſe contrahere.

37. Si in hoc libro parochi ſint deſcripti duo compatres, vel commatres, non certificando quis eorum ſit verus compater, ratione incertitudinis prohiberi inter ſe abſque diſpenſatione matrimonium contrahere, aſſerit Stephan Gratian. *diſcept. forenſ. c.* 30. *n.* 9.

38. Cognationem contrahunt plures quam duo ſuſcipientes in Baptiſmo, quorum nullus fuit deſignatus.

38. *Quòd ſi alij vltra deſignatos*, &c.] Quando non obſtante ſtatuto antiquo, & Concilio in præſenti plures quàm duo, quorum nullus ſit deſignatus, tenent, aut ſuſcipiunt in Baptiſmo, aut ſi tantùm duo, ambo tamen aut ſunt mares, aut fœminæ, omnes contrahere cognationem ſpiritualem, reſoluunt Nauarr. *in man. c.* 22. *n.* 38. Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.* 1. *lib.* 2. *cap.* 85. *num.* 4. Viuald. *in candel. aureo p.* 1. vbi de imped. matrimon. *num.* 5. *verſ. cognatio ſpiritualis*, Henriq. *d. cap.* 11. §. 3. Petr. de Ledeſma *de matrimon. q.* 56. *art.* 3. *verſ. eſt aliud dubium annexum, & in ſumm p.* 1. *de ſacrament.* vbi de ſacram. matrim. *cap.* 17. *concl.* 6. *dub.* 2. Rebello *de obligat. iuſtit. p.* 2. *lib.* 3. *queſt.* 6. *num.* 5. *& in appendice ad lib.* 4. *num.* 95. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 152. *verſ. ſecundum*, Bonacin. *d.* §. 2. *num.* 24. Gaſpar Hurtado *d. diſp.* 18. *diffic.* 4. *num.* 14. Ego ipſe *d. alleg.* 30. *num.* 48.

39. Contra Galleg. Veg. Fr. Emman. & Sayr. quos refert & ſequitur Sanch. *d. lib.* 7. *diſput.* 57. *num.* 12. Gutier. *de matrimon. cap.* 100. *num.* 7.

Ægid.

Ægid. de Coninck *d. tom. 2. q. 32. num. 29.* exiſtimantes in hoc caſu nullum eorum contrahere cognationem ſpiritualem, ſiue ſimul, ſiue ſucceſſiuè teneant, aut ſuſcipiant.

40. Quando plures deſignati à parentibus, vel ab aliis curam infantis habentibus tangunt, omnes contrahere cognationem, modò tangant ſimul, ſi verò tangant ſucceſſiuè, ſolum primum, qui baptizatum ſuſcipit, vel ad ſummum duos, ſi fuerint maſculus, & fœmina, contrahere cognationem, tenent Sanch. *d. lib. 7. diſp. 57. num.* 14. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 152. Ægid. de Coninck *d. q. 32. num. 39.* Gaſp Hurtado *d. diffic. 4. verſ. ſecundo*, Sell. *d. cap. 76. num. 25.* vbi ait deciſum in Aquen. 10. Maij 1631. Bonacin. *d. §. 2. num. 25.* vbi *num. 26.* dicit quòd quando plures deſignati ſunt à parentibus, ſed parochus admiſit vnum, & vnam tantùm, cognatio contrahitur tantummodo ab iis, qui fuerunt à parocho admiſſi, & *num. 27.* tenet cognationem contrahi à deſignatis à parentibus, non verò à cæteris, qui fuerunt admiſſi à parocho, quando parentes deſignarunt tantummodo duos, ſed parochus plures admiſit, & *num. 28.* reſoluit cognationem contrahi à deſignatis à parentibus, quamuis ſuſcipiant puerum contra parochi voluntatem, & *num.* 30. aſſerit eum, qui tangit baptizatum, cùm non ſit deſignatus à parentibus, vel ſaltem à parocho, quando parochus poteſt deſignare, non contrahere cognationem, ſi adſint alij deſignati à parocho, vel à parentibus.

40. Cognationem cõtrahunt omnes deſignati à parentibus, vel ab aliis curam infantis habentibus, modò tangant ſimul.

41. Si parochus non admittat deſignatum à parentibus baptizandi, & alium caſu in Eccleſia ingredientem vocauerit vt baptizatum puerum ſuſciperet, ac tangeret, cum eo ſpiritualem contrahi cognationem, reſoluit Ludouic. Beia *reſponſ. caſuum conſcient. p. 2. caſu 4. verſ. alterum*, vbi à principio illius caſus multis probat parochum in hoc euentu peccare mortaliter.

41. Cognatio contrahitur cũ eo, quem vocauit parochus caſu in Eccleſia ingrediente, non admittendo deſignatum à parentibus.

42. *Tetigerint.*] Quòd requiratur contactus, ita ut eo deficiente compaternitas non contrahatur, qui enim tantummodo aſſiſtit baptizato, vel confirmato, ipſúmque non tangit, vel tangit tantùm extremitate digiti, non contrahit cognationem, eo quòd verè non dicatur tenere, vel ſuſcipere, tradunt Verall. *deciſ.* 164. *p.* 1. Henriq. *d. lib.* 12. *cap.* 11. §. 3. Sanch. *d. lib. 7. diſp. 56. num.* 5. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 151. Bonacin. *d. §. 2. num.* 14 Mar. Antonin. *var. reſol. lib. 1. reſol. fin. caſu* 33. Ego ipſe *d. allegat. 30. num.* 47. refert deciſum Armendar. *d. l. 1. de matrim. num.* 83.

42. Contactus requiritur ad contrahendam cognationem ſpiritualem.

43. Compatrem deſignatum, qui in Baptiſmo infantis alterutrum præſtitit, id eſt, ſiue ipſum infantem Sacerdoti porrexit, vt in ſacrum fontem immergeret, ſiue poſt immerſionem eum protinus è manu Sacerdotis ſuſcepit, tametſi in actu Baptiſmi illum non tetigerit, cognationem ſpiritualem contrahere, reſoluit Aldan. *in compendio canon. reſol. lib. 1. tit. 8. num.* 52. vbi teſtatur ſic reſolutum ſub die 27. Septembris 1601. ex ea ratione, quia eadem militat ratio in porrigente, & ſuſcipiente, dummodo puer tangatur ſiue ante, ſiue poſt, ſiue in immerſione, nam videtur vnicus actus per continuationem, accedente præſertim conſuetudine.

43. Cognatio ſpiritualis contrahitur in hoc caſu.

44. Cognatio

44. Cognationem ſpiritualem non contrahit mulier ex eo, quòd defert puerum baptizandũ vſque ad ianuam Eccleſiæ.

44. Cognationem ſpiritualem non contrahere mulierem ex eo quòd defert puerum baptizandum vſque ad ianuam Eccleſiæ, vbi illum tradit futuro compatri, à quo puer introfertur, ac de Baptiſmo ſuſcipitur, abſque eo quòd dicta mulier vllum actum in actu Baptiſmi præſtet, refert deciſum Aldan. *d.tit.*8.*num.*53.

45. Decreti huiuſmodi diſpoſitio militat in cognatione orta ex Confirmatione, ſicut militat in cognatione orta ex Baptiſmo.

45. *Ea quoque cognatio, quæ ex Confirmatione*, &c.] Diſpoſitionem huius decreti militare in cognatione orta ex Confirmatione, ſicut militat in cognatione orta ex Baptiſmo, excepto tamen quòd in Confirmatione adhibendus ſit vnus tantùm pàtrinus, ex *d.cap.fin.de cognat.ſpirit.* reſoluunt Sanch. *d.lib.*7.*diſp.*57.*num.*9. Piaſec. *in praxi Epiſcop.p.*1.*cap.*3.*n.*4. *in fine, pag.*73. Rebello *d.lib.*3.*q.*6.*n.*6.*ad fin.* Bonacin. *d.*§.2.*num.*31. Fernandez *in examine Theolog. moralis, p.*3.*cap.*3.§.6.

46. Patrinus in Confirmatione debet eſſe alius ab eo, qui tenuit in Baptiſmo.

46. Patrinum in confirmatione debere eſſe alium ab eo, qui tenuit in Baptiſmo, aduertit Chamerot. *de Sacram.* vbi de Confirmat. *c.*7.*dub.*2. *verſ. debet*, quem refero *d.alleg.*30.*num.*51.

47. Vnus non poteſt in Confirmatione tenere vltra duos eadem die.

47. Quamuis vnus non poſſit in Confirmatione tenere vltra duos eadem die, vt in Pontificali, tamen quando verè conſtat volentem tenere eſſe aliquem virum probum, maximè Curatum, aut ſenem, in quo iudicio Epiſcopi ceſſat præſumpta malitia, & voluntas contrahendi cum filia ſpirituali, vel eius matre, propter imparem conditionem, non peccare Epiſcopum ſi permittat tenere vltra duos, reſoluit Marc. Anton. Genuenſ. *in manuali Paſtorum, cap.*54.*num.*6. quem refero *d.alleg.*30. *num.*52.

48. Catechiſmus ſublatus eſt per hoc decretum.

48. *Omnibus inter alias perſonas*, &c.] Per hæc verba cenſeri ſublatum Catechiſmum, ſeu cognationem quandam ſpiritualem natam ex catechizatione, affirmant Sanch. *d.lib.*7.*diſp.*10.*num.*10.*cum ſeqq.* Petr. de Ledeſma *d.c.*17.*concl.*1.*dub.*1.*& concl.*6.*dub.*4. Valer. Reginald. *d.lib.*31. *num.*190. Rebello *d.p.*2.*lib.*3.*quaſt.*18.*num.*20.*cum ſeqq.* Gutier. *de matrim. cap.*84.*per tot.* Bonacin. *d.*§.2.*num.*3. Molfeſ. *in ſum. Theolog. moral. tract.*4. *cap.*10.*num.*121. latè Io. Valer. Reginald. *de different. inter vtrumque forum, verbo Baptiſmus, different.*2.*num.*2.*cum ſeqq.*

De impedimento publicæ honeſtatis.

CAPVT III.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Henriq. *in ſum. lib.*12.*cap.*10.§.2. Fr. Emman. etiam *in ſumm. tom.*1.*cap.*234 *num.*4. Veg. *in ſum. tom.*2.*cap.*34.*caſu* 16. Petr. de Ledeſma *de matrim. quaſt.*55.*art.*4.*dub.*1.*& in ſum. p.*1.*de Sacrament.* vbi de ſacrament. matrimon. *cap.*15.*concluſ.*9.*cum ſeqq. & cap.*16.*per tot.* Sanch. *de matrim. lib.*7.*diſp.*68.*num.*10.*cum ſeqq.* Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.*2.*cap.*9.*num.*89.*cum ſeqq.* Farin. *in praxi crimin. p.*5.*quaſt.*149.*num.*160. *cum ſeqq.* Rebello *de obligat. iuſtit. p.*2.*lib.*3.*q.*14.*& lib.*4.*in fine, in appendice num.*97.*cum ſeqq.* Armendar. *in addit. ad recopilat. legum Nauarræ, lib.*4. *tit.*15.*l.*1.*de matrimon. n.*85.*cum ſeqq.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.*31.

lib. 31. *cap.* 18 *n* 116 *cum ſeqq.* Ægid. de Coninck *de Sacram & cenſur. tom.* 2. *diſp.* 32. *num.* 58. *cum ſeqq.* Fernandez *in examine Theolog. moralis, p.* 3. *c.* 16. §. 2. *ſect.* 10. Gutier. *de matrim. c.* 103. Bonacin. *in ſimili tract. q.* 3. *puncto* 11. *num.* 9. *cum ſeqq.* Baſil. Pont. *in eodem tract. lib.* 7. *cap.* 36. Gaſp Hurtado *in eod. tract. diſp.* 21. Molfeſ. *in ſum. Theolog. moral. tract.* 4. *cap.* 10. *num* 92. *cum ſeqq.* Sanctarel. *var. reſol. lib.* 1. *q.* 56. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p.* 3. *alleg.* 51. *num.* 174. *cum ſeqq.*

2. Super hoc decretum emanauit Motu proprio peculiaris declaratio ſanctæ mem. Pij V. *incip. Ad Romanum, de anno* 1568. vbi ita habetur. *Auctoritate Apoſt. tenore præſentium declaramus, & definimus, decretum Concilij huiuſmodi omnino intelligendum eſſe, & procedere in ſponſalibus de futuro dumtaxat, non autem in matrimonio, ſic, vt præfertur, contracto, ſed in eo durare adhuc impedimentum omnibus illis caſibus, & gradibus, quibus de iure veteri ante prædictum decretum Concilij introductum erat;* referunt Nauarr. *in man. cap.* 22. *num.* 57. Henriq. *d. cap.* 10. §. 2. Valent. *tom.* 4. *diſp.* 10. *q.* 5. *puncto* 3. Sanch. *d. lib.* 7. *diſp.* 70. *num.* 5. Rebell. *d. p.* 2. *lib.* 4. *in appendice, n.* 98. Farin. *d. q.* 149. *num.* 161. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 128. Ægid. de Coninck *d. tom.* 2. *diſp.* 50 *num.* 70 *concl.* 3. Ego ipſe *d. alleg.* 51. *num.* 182. — 2. Pius V. peculiarem declarationem edidit ſuper hoc decretum.

3. *Vbi ſponſalia*, &c.] Intelligi tantùm de honeſtate orta ex ſponſalibus, declarauit Pius V. *in d. Motu proprio, incip. Ad Romanum,* ex eóque colligunt Valent. *d. puncto* 3. §. *honeſtas*, Petr. de Ledeſma *de matrimon. quæſt.* 55. *art.* 1. *prope fin.* Fr. Emman. *d. tom.* 1. *cap.* 234. Henriq. *d. lib.* 12. *c.* 10. §. 1. Sanch. *d. lib.* 7. *diſp.* 68. *num.* 10. *cum ſeqq.* Bonacin. *de matrimon. quæſt.* 3. *puncto* 11. *num.* 10. — 3. Intelligitur tantum de honeſtate orta ex ſponſalibus.

4. Impedimentum publicæ honeſtatis oriri ex omnibus ſponſalibus quacumque ratione irritis quandiu ipſa publica ſunt, & nullitas occulta, tenent Nau. *in man. c.* 22. *n.* 57. Ægid. de Coninck *d. diſp.* 32. *n.* 69. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 127. Ego ipſe *d. alleg.* 51. *num.* 187. — 4. Impedimentũ publicæ honeſtatis oritur ex omnibus ſponſalibus quacunque ratione irritis, quandiu ipſa publica ſunt, & nullitas occulta.

5. Ex ſponſalibus metu, aut errore perſonæ, vel à deſtituto ſufficienti ratione contractis, idcóque nullis, nullum naſci publicæ honeſtatis impedimentum, aſſerunt Rebello *d. quæſt.* 14. *num.* 5. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 127. Ægid. de Coninck *d. q.* 32. *num.* 61. Gutier. *d. cap.* 103. *num.* 18. Ego ipſe *d. alleg.* 51. *num.* 184. — 5 Impedimentum publicæ honeſtatis nõ naſcitur ex ſponſalibus nullis.

6. Impedimentum hoc publicæ honeſtatis non oriri ex ſponſalibus oretenus factis abſque conſenſu interiori, tenent Nauarr. *d. cap.* 22. *n.* 57. Petr. de Ledeſma *d. q.* 55. *art.* 4. *verſ. nihilominus*, Bonacin. *d. puncto* 11. *num.* 3. Gaſpar Hurtado *de matrim. diſp.* 21. *diffic.* 1. *n.* 3. Ego ipſe *d. alleg.* 51. *num.* 183. — 6. Nec oritur ex ſponſalibus oretenus factis abſque conſenſu interiori.

7. Contra Henriq. *d. lib.* 12. *cap.* 10 §... Sanch. *d. lib.* 7. *diſp.* 68. *n*... Baſil. Pont. *de ſacram. matrim. lib.* 7. *c.* 36. exiſtimantes oriri in hoc caſu quando defectus conſenſus non conſtat exteriùs.

8. Ex ſponſalibus validis, mutuo tamen conſenſu diſſolutis non oriri hoc impedimentum publicæ honeſtatis, referunt deciſum Gutier. *d. cap.* 103. *num.* 11. Rebello *d. p.* 2. *lib.* 3. *q.* 14. *num.* 2. *& in declarat. Cardinal. ſect.* 5. *num.* 99. Armendar. *d. l.* 1. *de matrim. num.* 86. *&* 72. Gaſpar Hurtado *d. diſp.* 21. *diffic.* 1. *num.* 5. Ego ipſe *d. alleg.* 55. *num.* 188. — 8. Nec ex ſponſalibus validis, mutuo tamen conſenſu diſſolutis.

9. Contra Sanch.*d.lib.7.diſp.68.num.*21. Bonacin.*d.puncto* 11.*num.*7. exiſtimantes impedimentum publicæ honeſtatis contractum ex ſponſalibus validis & certis non ceſſare quando ſponſalia diſſoluuntur mutuo contrahentium conſenſu.

10. Nec ex ſponſalibus cōditionatis ante aduentum conditionis.

10. Ex ſponſalibus conditionatis ante aduentum conditionis non oriri huiuſmodi publicæ honeſtatis impedimentum ob defectum conſenſus, qui ſuſpenditur vſque ad illius euentum, tenent Petr. Ledeſma *d.cap.*15.*concl.9.dub.2.in fine*, Sanch. *d.lib.7.diſp.69.num.3. & 21.* Valer. Reginald.*d.lib.*31.*num.*129. Ægid.de Coninck *d.diſp.62.num.61.* Gutier. *d.cap.*103.*num.*19.*&* 20. Bonacin.*d.puncto* 11.*num.*5. Ego ipſe *d.alleg.*51. *num.*185.

11. Nec ex ſponſalibus contractis à parentibus nomine filiorum ſine eorum conſenſu.

11. Ex ſponſalibus contractis à parentibus nomine filiorum ſine eorum conſenſu non oriri impedimentum publicæ honeſtatis, reſoluunt Sanch.*d.lib.7.diſp.*68.*num.*18.*&* 19. Valer. Reginald. *d.lib.*31.*num.*129. *verſ.aduerte quintò.* Ego ipſe *d.alleg.*51.*num.*186.

12. Impedimentum publicæ honeſtatis oritur tantum ex ſponſalibus cum determinata perſona, & ex abſolutis ſiue à principio, ſiue poſtea completa conditione, & tantùm ex validis.

12. Et colligendo ſuprà dicta Gaſpar Hurtado *d.diffic.*11.*in fine*, concludit impedimentum iuſtitiæ publicæ honeſtatis, quod ex ſponſalibus oritur, tantùm oriri ex ſponſalibus cum determinata perſona, & ex abſolutis, ſiue à principio, ſiue poſtea completa conditione, & tantùm ex validis, & non ex nullis, ſiue ex defectu conſenſus, ſiue ob aliquod impedimentum, quamuis occultum, ſiue quia ſunt diſſoluta, ſiue mutuo conſenſu, ſiue quia alter reſiliuit.

13. Impedimentum publicæ honeſtatis oritur ex ſponſalibus per verba de præſenti, & nulliter contractis, omiſſa forma Concilij.

13. Impedimentum publicæ honeſtatis oriri ex ſponſalibus per verba de præſenti, & nulliter contractis, omiſſa forma Concilij Trident. *ſuprà hac ſeſſ.cap.*1, refert deciſum Armendar.*d.l.*1.*de matrimonijs,n.*87.

14. Ex ſponſalibus per verba, *promitto te ducere in vxorem, ſi factis denunciationibus non apparebit aliquod impedimentum*, minimè oriri impedimentum publicæ honeſtatis, refert deciſum Armendar. *d.l.*1.*de matrim.num.*90.

15. Impedimentum publicæ honeſtatis conſurgens ex ſponſalibus validis hodie non excedit primum gradum.

15. *Primum gradum non excedant.*] Impedimentum publicæ honeſtatis conſurgens ex ſponſalibus validis hodie non excedere primum gradum per hoc decretum, notant Petr.de Ledeſma *d.q.*45.*art.*4 *dub.*1. Veg. *in ſum.tom.*2.*cap.*34.*caſu* 16. Fr. Emman etiam *in ſum. tom.*1.*cap.*234.*n.*4. Ægid.de Coninck *d.diſp.*32.*dub.*5.*num.*70. & plures citati à Sanctarel. *var.reſol.lib.*1.*q.*56.*num.*4. Aldan.*in compendio canon.reſol.lib.* 1.*tit.*8.*n.*53. vbi refert in vna Caietana 27.Iulij 1629. fuiſſe conceſſam diſpenſationem celebrandi matrimonium, non obſtante impedimento iuſtitiæ publicæ honeſtatis in primo gradu, attenta copula ſubſequuta, propter quam mulier infamata remanebat, & ſtante quòd ad copulam deuentum non fuerit ſub ſpe faciliorem redeundi gratiam diſpenſationis, & in forma pauperum vt petebatur, & iniunctis pœnitentiis ſalutaribus.

Ex matrimonio rato, non conſummato minimè oriri affinitatem, ſed iuſtitiam publicæ honeſtatis dirimentem matrimonium, declarauit Pius V.*in d. Motu proprio, incip.ad Romanum*, & refert Gaſpar Hurtado *de matrim.diſp.*21.*diffic.*2.*in princip.*

16. Iuſtitiam

Digitized by Google

16. Iuſtitiam ortam ex matrimonio rato dirimere matrimonium vſque ad quartum gradum, ſicut iure antiquo, referunt deciſum Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p. 2. c. 9. n. 92.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. c. 4. n. 34.* Armend. *d. l. 1. de matrim. n. 89.* Rebell. *d. p. 2. lib. 4. in appẽdice n. 106.* Gutier. *de matrim c. 103. n. 24.* Sanctar. *d. q. 56. n. 5.* Gaſp. Hurtado *d. diſp. 21. diffic. 2. n. 7.* Ego ipſe *d. alleg. 51. n. 175.* Et refert Aldan. *d. tit.* 8. *n. 55.* diſpenſationem conceſſam fuiſſe in Cauen. 17. Nouemb. 1629. pro matrimonio mulieris cum fratre mariti defuncti ſtante matrimonio rato, & non cõſummato, & quòd mulier poſt mortem viri cognita fuit, & prægnans reddita ab huiuſmodi fratre cum periculo necis, & infamiæ.

16. Iuſtitia orta ex matrimonio rato dirimit matrimonium vſque ad quartum gradum.

17. Contra Ouand. *in 4. diſt. 41. q. vnica in fine*, Ludou. Lop. *in inſtr. conſcient. p. 2.* vbi de matrimon. *cap. 50.* Tolet. *in inſt. Sacerd. lib. 7. cap. 10. in fine*, exiſtimantes hoc impedimentum proueniens ex matrimonio rato eſſe per Concilium Trid. reſtrictum ad primum gradum, ſicut impedimentum quod oritur ex ſponſalibus.

18. Impedimentum hoc oriri ex quocunque matrimonio rato, etiam irrito ex quacunque cauſa, dummodo non ſit irritum ex defectu conſenſus, docent Sanch. *d. lib. 7. diſp. 70. n. 5.* Rebello *d. p. 2. lib. 3. q. 14. n. 2. & lib. 4. ſect. 5. in declar. n. 101.* Sanctarel. *d. q. 56. à n. 6.* Gaſpar Hurtado *d. diffic. 2. n. 7.* Bonacin. *d. puncto 11. n. 11.* vbi *n. 12.* reſoluit ex matrimonio rato amentium, vel puerorum non conſurgere impedimentum hoc, refero ego ipſe per *d. alleg. 51. n. 177. & ſeq.* Et addit Gaſp. Hurt. *d. diffic. 2. in fine*, ex matrimonio rato conditionato conditione de futuro ſuſpendente conſenſum non oriri hoc impedimentum ante impletionem conditionis.

18. Impedimentum oritur ex quocunque matrimonio rato etiam irrito ex quacunque cauſa, dummodo non ſit irritum ex defectu conſenſus.

19. Quando impedimentum publicæ honeſtatis ſimul concurrit cum impedimento affinitatis, in diſpenſatione (quam ſolus Papa præſtare poteſt) vtrumque impedimentum explicitè, vel ſaltem implicitè in petitione explicandum eſſe tenent Cou. *de ſponſal. p. 2. c. 6. §. 7.* Henri. *d. c. 10. §. 3.* Bonacin. *d. puncto 12. n. 22.* Ego ipſe *d. alleg. 51. n. 176.*

19. Impedimentum publicæ honeſtatis quando ſimul concurrit cum impedimento affinitatis, vtrumque in diſpenſatione eſt explicandum.

20. In hac enim diſpenſatione eſſe omnia impedimenta referenda, alioquin diſpenſationem eſſe ſubreptitiam, & inualidam, aſſerunt Petr. de Ledeſma *in ſumm. p. 1.* vbi de ſacram. matrim. *cap. 27. concl. 6. diffic. 1.* Mandoſ. *de ſignatura gratiæ, in tit. diſpenſationes matrimoniales, in fine verſ. reliquum eſt*, Menoch. *de arbitr. caſu 103. n. 12.* plures alij, quos refert & ſequitur Sanctarel. *d. lib. 1. q. 65. à princ.*

20 Aliàs diſpenſatio eſt ſubreptitia.

De affinitate ex fornicatione contracta, quæ tantummodò vſque ad ſecundum gradum dirimit matrimonium poſtea contractum.

CAPVT IV.

1. Vide Doctores, quos plena manu refert Cened. *ad Decretal. collect. 19. n. 4.* quibus addo Veg. *tom. 1. ſum. cap. 34. caſu 53.* Fr. Emman. *etiam in ſum. tom. 1. cap. 228. n. 4. & quæſt. regul. tom. 1. quæſt. 63. art. 1.*

1. Doctores de materia cap. agentes.

Digitized by Google

Petr. de Ledeſm. *p.1. de Sacram.* vbi de ſacram. matrim. *cap.15. & in tract. de matrim. q.55. art.3. dub. vlt.* Sayr. *in claui Regia lib.8 cap.4. n.6.* Armend. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.4. tit.15. l.1. de matrim. n 69. & à n.92.* Farin. *in praxi crimin. p.5. q.149. n.116.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.31. n.147.* Sanch. *de matrim. lib.7. diſp.67. n.4. cum ſeqq.* Fernandez *in examine Theolog. moralis p 3. c.16. §.2. ſect.11. à n.4.* Ægid de Coninck *de Sacram. & cenſur. tom.2. diſp.32. n.56.* Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract. 4. c.10. n.103. & 6.13. n.85.* Vincent. Filliuc. *in quæſt. moralib. tom.1. tract.10. n.175. cum ſeqq.* Gutier. *de matrim. cap.99. n.12. cum ſeqq.* Bonacin. *in ſimili tract. q.3. puncto 12.* Gaſp. Hurtado *eodem tract. diſp.20. diffic.2.* Baſil. Pont. *de impedim. matrim. cap.38. §.1. verſ. deinde*, Sanctarel. *var. reſol. lib.1. q.57. à princip.* Nouar. *in ſingul. Canon. concl.22.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.3. alleg.51. n.165.*

2. Affinitas ex copula fornicaria iure naturæ ſequitur.

2. Affinitatem ex copula fornicaria iure naturæ ſequi affirmant Rebellus *de obligation. iuſtitiæ p.2. lib.3. q.15. num.9.* Ægid. de Coninck *d. diſp.32. n.49.* Gaſpar Hurtado *d. diſp.20. diffic.2. num.7.* quia etiam per dictam copulam fornicariam vir & fœmina fiunt vna caro, & vnus ſanguis, non minus quàm per coniugalem, & reſpondent ad *l. non facile. §. ſciendum ff. de gradib. affin.*

3 Contra Nau. *conſ.7. de ſponſalib. in antiq.* aliàs *conſ.12. n.2. & 3. de conſang. & affin. in nouis*, Henriq. *in ſum. lib.12. cap.10. §.1.* Sanch. *d. lib.7. diſp.65. num.9.* exiſtimantes affinitatem ortam ex copula fornicaria non eſſe vinculum naturale.

4. Affinitas ex copula fornicaria contrahitur inter infideles.

4. Vnde affinitatem ex copula fornicaria contrahi inter infideles atteſtantur Ioan. Andr. *in cap.1. n.3. de conuerſ. infidel.* vbi Butr. *ſub num.2.* Cardin. *num.1. oppoſit.1.* dum inquiunt per Baptiſmum tolli peccatum adulterij, ſed remanere affinitatem ortam ex eo, ſequuntur Cardin. Bellarm. *de ſacrament. matrimon. controu.4. cap.30. verſ. denique affinitas*, Anton. Ricciul. *de iure perſonarum extra gremium Eccleſiæ exiſt. lib.2. cap.5. à num.6.*

5. Infidelis cognoſcens fornicariè mulierem ad fidem cõuerſus non poteſt ducere in vxorem conſanguineam dictæ mulieris.

5. Et hinc infidelem cognoſcentem fornicariè mulierem, ad fidem conuerſum non poſſe ducere in vxorem conſanguineam dictæ mulieris, contra Sanch. *d. diſp.65. num.10. verſ. at verius eſt*, concludunt Veg. *in ſum. tom.2. cap.34. caſu 129.* Anton. Ricciul. *d. c.5. num.14.* vbi *num.15.* aſſerit quòd ſi fidelis rem habeat cum infideli fœmina, & illa habeat ſororem infidelem, contrahit affinitatem cum illa ſorore infideli, quam ad fidem conuerſam ducere nequit, etiamſi ſit nata longè poſtquam primam ſororem cognouit.

6. Impedimentum inductum propter affinitatem ex fornicatione contractam reſtringitur ad 1. & 2. gradum.

6. Impedimentum inductum propter affinitatem ex fornicatione contractam reſtringens Concil. Trident. *in præſenti* ad primum, & ſecundum gradum, cenſeri etiam ad eoſdem reſtrinxiſſe impedimentum exigendi debitum ab vxore, quod inducitur ex affinitate proueniente ex illicita copula à viro cum conſanguinea vxoris ſuæ poſt contractum matrimonium habita, refert deciſum Aldan. *in compendio canon. deciſ. lib.1. tit.8. n.35.*

[illegible]

[illegible] Impedimentum ſuperueniens affinitatis poſt contractum matrimonium

monium eſſe ſublatum hoc decreto, refert deciſum Nicol. Garc. *de beneſic. p.* 8. *cap.* 3. *num.* 76. quia ſi impedimentum dirimens ſublatum eſt, quod maius eſt, ergo & iſtud, quod ſolùm impedit ne is per quem contracta eſt affinitas, ſine peccato poſſit exigere debitum, quod minus eſt.

poſt contractum matrimonium eſt ſublatum.

8. Affinitatem ex copula licita ortam cùm non ſit reſtricta per hoc decretum, dirimere matrimonium vſque ad quartum gradum, ſicut erat ſtatutum *in cap. non debet, de conſang. & affinit.* reſoluunt Nau. *in man. cap.* 23. *num.* 43. Viuald. *in candel. aureo p.* 1. *de ſacrament.* vbi de ſacrament. matrimon. *num.* 295. Philiarch. *de officio Sacerd. tom.* 1. *p.* 2. *lib.* 2. *cap.* 22. *verſ. conſanguinitatis*, Corduba de Lara *in l. ſi quis à liberis, in princ. num.* 90. *ff. de liber. agnoſc.* Perez *l.* 5. *col.* 3. *tit.* 15. *lib.* 5. *ordin.* Azeued. *l.* 7. *num.* 9. *tit.* 20. *lib.* 8. *noua recop.* Henriq. *in ſum. lib.* 12. *cap.* 10. §. 1. *lit. H.* Emman. Sà *in aphoriſm. verbo matrimonium*, vbi de impediment. matrim. *num.* 13. Valent. *tom.* 4. *diſp.* 10. *q.* 5. *puncto* 3. vbi de impedimento affinitatis, Fr. Emman. *in ſumm. tom.* 1. *cap.* 228. *num.* 4. Sanch. *d. lib.* 7. *diſput.* 67. *num.* 5. Rebell. *de obligat. iuſtit. p.* 2. *lib.* 3. *quaeſt.* 15. *num.* 6. Gutier. *de matrim. cap.* 99. *num.* 14. Bonacin. *in ſimili tract. quaeſt.* 3. *puncto* 12. *num.* 6. Ego ipſe *d. alleg.* 51. *num.* 164. me citato *in illo loco* Sanctarel. *var. reſol. q.* 67. *num.* 2.

8. Affinitas ex copula licita orta dirimit matrimonium vſque ad quartum gradum.

9. Affinitatis impedimentum vſque ad quartum gradum oriri ex matrimonio rato, non conſummato, ſicut in conſanguinitate, ex d. Motu proprio Pij V. incip. *Ad Romanum*, colligit Aldan. *in compendio canon. deciſ. lib.* 1. *tit.* 8. *num.* 40. vbi refert ſic fuiſſe deciſum ſub die 17. Auguſti 1617.

9. Affinitatis impedimentum vſque ad quartum gradum oritur ex matrimonio rato.

10. *Ex fornicatione.*] Et ſic ex omni copula illicita, tenent Petr. de Ledeſma *d. cap.* 15. *concl.* 6. Sanch. *d. lib.* 7. *diſp.* 67. *n.* 7. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 147.

10. Affinitas oritur ex omni copula illicita.

11. *In vlterioribus verò gradibus*, &c.] Vide d. Motum proprium Pij V. incip. *Ad Romanum*, ibi, *Declaramus, & auctoritate Apoſt decernimus, nullum hodie impedimentum remanere quominus in vlterioribus gradibus huiuſmodi liberè, & licitè matrimonium contrahi poſſint*; referunt Farin. *in praxi crimin. p.* 5. *q.* 149. *n.* 116. Sanch. *d. lib.* 7. *diſput.* 67. *num.* 4. Gutier. *d. c.* 49. *n.* 13.

11. Conſtitutio Pij V.

12. Vnde ſublatum eſſe impedimentum tertij gradus affinitatis ex fornicatione contractum, ideo non obſtante eo poſſe contrahi ſine diſpenſatione Apoſt. licèt huiuſmodi affinitas contracta fuiſſet ante confirmationem Concilij Trid. refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarrae lib.* 4. *tit.* 15. *l.* 1. *de matrim. n.* 92.

12. Impedimentum tertij gradus affinitatis ex fornicatione contractū, ſublatum eſt.

13. Et ideo non peccare peccato inceſtus, ſed ſolùm ſimplicis fornicationis illum, qui accedit ad conſanguineam in tertio, vel quarto gradu eius, cum qua priùs fuit fornicatus, reſoluunt Salzed. ad Bernard. *in pract. capit* 84. *in fine*, Emman. Sà *in aphor. verbo luxuria num.* 2. Gutier. *canonic. lib.* 1. *cap.* 21. *num.* 1. Fr. Emman. *in ſumm. tom.* 1. *capit.* 209. *num.* 2. *concluſ.* 2. quos refert & ſequitur Sanctarel. *d. q.* 67. *num.* 3.

13. Fornicationis ſimplicis peccato commaculatur ille, qui accedit ad conſanguineam in tertio, vel quarto gradu eius cum qua prius fuit fornicatus.

Digitized by Google

14. Epiſcopus non habet facultatem diſpenſandi in gradibus affinitatis, ſeu conſanguinitatis à iure prohibitis.

14. Ac Epiſcopum auctoritate ordinaria non habere facultatem in gradibus affinitatis, ſeu conſanguinitatis à iure prohibitis contrahentes matrimonia diſpenſandi, refert deciſum Armendar. *d. l. 1. de matrim. num. 99.*

De diſpenſationibus in gradibus prohibitis.

CAPVT V.

1. Doctores de materia huius text. agentes.

1. VIde Fernandez *in examine Theologiæ moralis p. 3. c. 16. §. 2. à n. 5.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrim. n. 100. cum ſeqq.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 31. n. 139. cum ſeqq. & n. 198. & n. 203.* Rebello *de obligat. iuſtit. p. 2. lib. 3. q. 5. à n. 19.* Ægid. de Coninck. *de Sacrament. & cenſur. tom. 2. diſp. 33. à num. 42.* Vgolin. *de officio, & poteſt. Epiſcopi cap. 60.* Vincent. Filliuc. *in quæſt. moralib. tract. 10. q. 10.* Sanch. *de matrim. lib. 8.* Gaſpar Hurtado *eod. tract. diſp. 26.*

2. Intelligitur de contrahentibus cum quocunque impedimento dirimenti.

2. *Si quis intra gradus prohibitos*, &c.] Intelligendum eſſe de contrahentibus cum quocunque impedimento dirimente, aſſerunt Philiarch. *de offic. ſacerd. tom. 1. p. 2. lib. 2. cap. 13. in princ.* Petr. de Ledeſma *de matrim. q. 56. art. vlt. dub. 2. diffic. 1. concl. 1.* Tolet. *in inſtruct. ſacerd. lib. 7. c. 22. n. 3.* Sanch. *de matrim. lib. 3. diſp. 42. n. 7. & lib. 8. diſp. 25. n. 24.* Sanctar. *var. reſol. lib. 1. q. 54. num. 3.*

3. Ignorantia craſſa excuſat, dummodo non ſit ingens temeritas.

3. *Quòd ſi ignoranter id fecerit*, &c.] Ignorantiam craſſam excuſare, dummodo non ſit ingens temeritas, reſoluit Sanch. *de matrim. lib. 2. diſp. 40. n. 4. in med.*

4. Epiſcopus non poteſt ordinariè in impedimentis dirimentibus diſpenſare.

4. *Tunc faciliùs cum eo & gratis diſpenſari poterit.*] A ſolo ſcilicet Romano Pontifice intelligit idem Sanch. *d. lib. 8. diſp. 6. num. 19.* Epiſcopum enim non poſſe ordinariè in impedimentis dirimentibus diſpenſare, reſoluunt Sanch. *lib. 2. diſput. 40.* Garc. *de benef. p. 11. cap. 5. num. 344.* Vaſq. 1. 2. *cap. 2.* Ægid. de Coninck *d. diſput. 33. dub. 3.* Baſil. Pont. *de matrimon. lib. 8. cap. 13.* Gaſpar Hurtado *eod. tract. diſp. 26. diffic. 2.* & alij plures per me citati *de officio, & poteſt. Epiſcopi part. 2. alleg...*

5. Cauſæ ad diſpenſandum in impedimentis matrimonij quæ.

5. *Idque ex cauſa*, &c.] Cauſas, quæ hodie in praxi verſantur in Romana Curia, pro quibus diſpenſationes in impedimentis matrimonij conceduntur, referunt Galleg. *de cognat. ſpirit. cap. 22.* Henriq. *in ſum. lib. 12. cap. 3. § 9.* Fr. Emman. *in ſumm. tom. 1. cap. 237.* Petr. de Ledeſma *etiam in ſum p. 1. de ſacram.* vbi de ſacrament. matrim. *cap. 17. concl. 5. cum ſeqq.* Sanch. *d. lib. 8. diſp. 19.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. l. 31. n. 196. cum ſeqq.* Farin. *in praxi crimin. p. 5. q. 149. n. 149.* Ægid. de Coninck *de ſacram. & cenſur. tom. 2. diſp. 33. n. 45. cum ſeqq.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrimon n. 110. cum ſeqq.* Campan. *in diuerſ. iuris Canon. rub. 6. c. 3. n. 41.* Gaſpar Hurtado *d. diſp. 26. diffic. 3.*

6. Prima

zed by Google

6. Prima cauſa eſt, *Quòd cùm Oratrix dotem habeat minus competentem iuxta ſtatus ſui conditionem, cum qua virum ſibi non conſanguineum, vel affinem paris conditionis, cui nubere poſſit, inuenire queat, & dictus Orator intendat illam cum dicta minus competenti dote in vxorem ducere*, &c. quam referunt Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.1. lib.2. cap.81. in fine*, Fr. Emman. *dicta cap.237. concl.1. n.2.* Galleg. *d. cap.22. num.8.* Gutier. *canon. lib.2. c.15. n.107.* Petr. de Ledeſma *de matrim. q.56. art. fin. & in ſum. p.1. de Sacram.* vbi de ſacrament. matrim. *cap.27. concl.5.* Henriq. *d. lib.12. cap.3. §.9. verſ. tertia*, Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. part.4. collect.709. & in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.260. in 1. edit.* aliàs *reſolut.227. num.8. in 2. edit.* Ægid. de Coninck *d. tom.2. diſp.33. num.47.* Campan. *d. num.41.* Gaſp. Hurtado *d. diffic.3. n.11. verſ. tertia*, Valer. Reginald. *d. lib.31. num.194.* vbi *num.196.* ſubdit cenſendam iuſtam cauſam diſpenſandi, cùm in defectu ipſo dotis inuenitur ratio pietatis. 6. Dos minus competens.

7. Vtrùm fœmina in ordine ad hunc effectum poſſit dici pauper, & carere dote, quæ nihil quidem habet proprium, habet tamen parentes, alióſve conſanguineos diuites? Vide Couarr. *de ſponſalib. p.2. cap.6. §.9. & 10.* Sanch. *d. lib.8. diſp.19. num.19. & 20.* Ægid. de Coninck *d. diſp.33. num.48.* vbi reſoluit non dici pauperem ſi illos poſſit cogere vt ſtatim dent dotem; dici tamen quando de facto conſtaret nullum non conſanguineum, qui ſit paris conditionis cum ea fœmina, velle eam habere vxorem, eo quòd communiter ſibi perſuadeant parentes non daturos ſufficientem dotem. 7. Fœmina an dicatur pauper & carere dote, quæ nihil quidem habet proprium, habet tamen parẽtes, alióſve conſanguineos diuites.

8. Secunda, *Quòd cùm dicta Oratrix in dicto loco propter illius anguſtiam virum ſibi non conſanguineum, vel affinem paris conditionis, cui nubere poſſit, inuenire nequeat*, &c. referunt Galleg. *d. cap.22. num.10.* Henriq. *d. §.9.* Vega *in ſum. tom.2. cap.34. caſu 167.* Fr. Emman. *d. cap.237. num.2. verſ. la quarta*, Iacob. de Graff. *de arbitrarijs confeſſ. cap.43.* Sanch. *d. lib.8. diſp.19. num.12.* Aloyſ. Ricc. *d. reſol.227. num.8.* Ægid. de Coninck *d. diſp.33. n.46.* Valer. Reginald. *d. lib.31. n.196. verſ. ad tertiam*, vbi reſoluit requiri tantùm, vt intra oppidum proprium fœmina non inueniatur æqualis, cui nubat, referṫque ita deciſum fuiſſe, Gaſp. Hurtado *d. diffic.3. n.11. verſ. ſecunda*, Sanch. *d. diſp.19. num.13.* dicens *num.15.* non eſſe adſtringendam ad nubendum alicui vetulo, aut durioris, intolerabilioríſve ingenij. 8. Propter anguſtiam.

9. Tertia, *Quòd cùm inter dictorum Oratorum parentes, conſanguineos, vel affines graues inimicitiæ ortæ iam ſint, & ad præſens vigeant, aliunde tamẽ quàm ex cauſa matrimonij inter Oratores contrahendi prouenientes, & ante illius tractatum exortæ, & certum ſit quòd ſi Oratores prædicti inuicem matrimonialiter copularentur, inimicitiæ huiuſmodi omnino componerentur; pro illis igitur componendis, ac pro bono pacis Oratores prædicti cupiunt*, &c. referunt Sanch. *d. lib.8. diſp.19. num.8.* Valer. Reginald. *d. lib 31. num.196. verſ. ad ſecundam*, Gaſp. Hurtado *d. diffic.3. num.11. verſ. prima.* 9. Propter inimicitias.

10. Quarta, *Quòd cùm inter dictos Oratores, ſeu eorum parentes lites ſuper rebus magni momẽti ortæ iam ſint, & ad præſẽs vigeant, lites huiuſmodi omnino cognantur*, &c. referunt Fr. Emman. *d. cap.237. num.2. verſ. la ſegunda por ſe acabar vn gran pleito*, Ægid. de Coninck *d. diſp.33. num.45.* Sanch. *d. lib.8. diſp.19.* 10. Propter lites.

*diſp.*19. *num.*8. vbi *num.*9. aſſerit quòd ad hanc cauſam reducitur euitatio ſcandalorum inter cognatos, & *num.*11. dicit ſimiliter eſſe iuſtam diſpenſandi cauſam quando diſpenſatio eſt quaſi remedium neceſſarium ad obuiandum alicui magno delicto.

11. Propter continuas inuaſiones piratarum.

11. Quinta, *Quòd cùm dictus locus ad littus maris ſitus continuis inuaſionibus piratarum, & fidei Orthodoxæ hoſtium expoſitus ſit, propterea externi homines non ita libenter, vt cum dicti loci habitatricibus contrahant, accedere velint, cupiunt*, &c. refert Quarant. *in ſum.Bullarij, verbo matrimoniales diſpenſationes.*

12. Propter diffamationem.

12. Sexta. *Cùm autem Pater ſancte niſi matrimonium inter Oratores contrahatur, dicta Oratrix innupta, & diffamata remaneret, grauiáque exinde ſcandala poſſint veroſimiliter exoriri, ideo*, &c. refert Sanch.*d.lib.*8.*diſp.*19. *num.*9.

13. Propter maiorem ætatem.

13. Septima, *Quòd dicta Oratrix vigeſimumquartum annum excedens hactenus virum paris conditionis, cui nubere poſſet, non inuenit*, refert Quarant.*d.verbo matrimoniales diſpenſationes.*

14. Conſeruatio diuitiarum in eadem cognatione eſt iuſta cauſa diſpenſandi in impedimentis matrimonij.

14. Octaua. Conſeruatio diuitiarum in eadem cognatione ne cauſa dotis detrahantur ad aliam cognationis familiam,quando eæ ampliſſimæ ſunt, referunt Galleg. *d.cap.*22.*num.*11.*cum ſeqq.* Vega *tom.*2.*ſumm. cap.*34.*caſu* 167. Fr.Emman.*d.cap.*237.*concl.*1.*in fine*, Ægid.de Coninck *d.diſp.*33.*num.*49.Valer.Reginald.*d.lib.*31.*num.*197.

15. Excellentia meritorũ in Eccleſiam.

15. Nona. Excellentia meritorum in Eccleſiam, ſiue diſpenſationem petentis, ſiue eius, cui petitur, referunt Galleg.*d.cap.*22.*num.*17. Sanch.*d.diſp*19. *num.*32. Ægid.de Coninck *d.diſp.*33.*n.*49.*verſ.*5. Gaſp. Hurtado *d.diffic.*3.*num.*12.

16. Proles habita ex conſanguinea, quãdo bona fide ſuſcepta.

16. Decima. Proles habita ex conſanguinea quando bona fide ſuſcepta eſt, referunt Petr.de Ledeſma *de matrim.q.*56.*art.vlt.ad fin.* Gutier. *canon.lib.*2.*cap.*15.*num.*107. Sanch. *d.diſp.*19.*num.*33. Ægid.de Coninck *d.diſp.*33.*num.*49.*verſ.*7.

17. Diſpenſatio ſuper impedimento cõſanguinitatis, & affinitatis non facta mentione de copula habita inter impetrantes, eſt ſubreptitia.

17. *Tunc faciliùs cum eo, & gratis diſpenſari poterit.*] Diſpenſationem ſuper impedimento conſanguinitatis,vel affinitatis,non facta mentione de copula habita inter impetrantes, eſſe ſubreptitiam,& inualidam, tuentur Mich.Galleg.*de cognat.ſpirituali,cap.*24.*à num.*1. Sarmient. *lib.*1. *ſelect.cap.*9.*num.*3. Nauarr.*in man.cap.*22.*n.*86. Gambar.*de officio,& poteſt. Legati,lib.*7.*tit.de diſpenſ.legator.circa matrimonia,num.*409. Ludou. Lop. *in inſtruct.conſcient. tom.*1. *cap.*296. Gutier. *canon. lib.*1. *cap.*15. *num.*16. Fr.Emman. *del orden del Iuizo, cap.*10.*num.*4. Zerol. *in praxi Epiſcop.p.*1. *verbo diſpenſatio*,§.4. Valer.Reginald. *in praxi fori pœnitent.lib.*31.*n.*200. *verſ.ſimulque*, Paul. Comitol. *reſponſ moral lib.*1.*quaſt.*104. Quarant. *in ſumma Bullarij,verbo matrimoniales diſpenſationes,n.*13. Sanch. *de matrim. lib.*5.*diſp.*14.*num.*3.*& lib.*8.*diſp.*25. Gutier. *eod.tract. cap.*124.*num.*12.*cum ſeqq.* Gaſp. Hurtado *in ſimili tract.diſp.*26.*diffic.*5 Rebell. *d.p* 2.*lib.*3.*q.*5. *num.*24. Marc. Anton. Genuenſ. *in pract. Archiep. Neapol cap.*25. *num.*4. Galet. *in margar.caſuum conſcient. verbo diſpenſatio, pag.*78. *col.*1. *& verbo inceſtus vlt.* latè Nicol.Garc.*de benefic.p.*8.*cap.*3.*num.*51.*cum ſeqq.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ.deciſ.*687.*in* 1.*edit.* aliàs *reſol.*583. *in* 2. *edit.* &

Digitized by Google

& in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. deciſ. 28. *à princip. p.* 4. Sanctarel. *var. reſol. lib.* 1. *q.* 52. *per totam.*

18. Contra Nauarr. *conſil.* 1. *queſt.* 19. *ſub tit. de conſtitut. & conſil. fin. de cognat. ſpiritual. & conſil.* 8. *&* 9. *de conſanguinit. & affinit. in nouis*, Salzed. ad Bernard. *in practic. cap.* 119. *addit.* 1. *in fine*, *verſ. vnde meritò*, *in vltim. edit.* Emman. Sà *in aphoriſm. verbo diſpenſatio, num.* 10. Vega *tom.* 2. *ſumm. cap.* 34. *caſu* 97. *verſ. nota porque viene*, Fr. Emman. ſibi contrarium *in ſumma tom.* 1. *cap.* 236. *num.* 51. Henriquez *d. lib.* 12. *cap.* 2. §. 4. *&* 7. Læl. Zech. *de republ. eccleſiaſt. cap.* 28. *de parocho*, *pagina* 337. Petr. de Ledeſma *de matrimon. queſt.* 56. *art.* 5. *& in ſumma part.* 1. *de Sacrament.* vbi de ſacrament. matrimon. *cap.* 27. *diffic.* 3. *concluſ.* 1. Ceuall. *commun. contra commun.* 737. Baſil. Pont. *de ſacrament. matrimon. lib.* 8. *cap.* 17. §. 6. exiſtimantes taciturnitatem copulæ habitæ ante conceſſionem, ſeu commiſſionem Papæ non irritare diſpenſationem conſanguinitatis, aut affinitatis.

19. Et ideo diſpenſationem reddi nullam ex copula præcedente diſpenſationem, ſi de ea non fuerit facta mentio in ſupplicatione, copulam verò ſuperuenientem poſt diſpenſationem ab ordinario factam non impedire matrimonij validitatem, refert deciſum Garc. *d. part.* 8. *cap.* 3. *num.* 70. *in fine.*

19. Diſpenſatio redditur nulla ex copula præcedẽte diſpenſationem, ſi de ea nõ fuerit facta mentio in ſupplicatione.

20. Diſpenſationem ſuper impedimento cognationis ſpiritualis, vel etiam publicæ honeſtatis, non facta mentione de copula inter impetrantes habita, eſſe ſubreptitiam & nullam, per text. *in cap.* 1. *de eo, qui cognouit conſ. vxoris ſuæ*, reſoluunt Galleg. *d. tract. de cognat. ſpiritual. cap.* 24. Matienſ. *in rub. tit.* 1. *gloſ.* 1. *num.* 137. *lib.* 5. *noua recop.* Gutier. *canon. lib.* 1. *cap.* 23. *num.* 15. Menoch. *de arbitr. caſu* 502. *à num.* 1. Garc. *d. p.* 8. *cap.* 3. *num.* 64. *&* 66.

20. Diſpenſatio ſuper impedimẽto cognationis, vel etiam publicæ honeſtatis non facta mentione de copula habita eſt ſubreptitia.

21. Si matrimonium ea intentione contrahatur ab habentibus impedimentum dirimens vt faciliùs Papa diſpenſet, in tali caſu eſſe faciendam in impetratione diſpenſationis mentionem tum de matrimonio contracto, tum de animo, quo initum eſt, tradunt Couarr. *de ſponſal. part.* 2. *cap.* 6. §. 10. *num.* 14. Philiarch. *d. cap.* 13. *in princip.* Anton. Cuch *inſtit. maior. lib.* 5. *tit.* 13. *num.* 8. Gutier. *lib.* 2. *canon. cap.* 15. *num. pen.* Petr. de Ledeſma *de matrim. q.* 56. *art.* 8. *dub.* 2. *diffic.* 1. *concl.* 1. Sanch. *d. lib.* 8. *diſp.* 25. *num.* 22. Garc. *d. p.* 8. *cap.* 3. *num.* 41. Sanctarel. *d. q.* 54. *num.* 1. *&* 2. Nauarr. *in cap. ſi quando, de reſcript. except.* 5. *num.* 5. vbi ſic ait, *Non ſolùm oportet mentionem facere contracti malè matrimonij ſcienter, ſed etiam fraudis, qua grauiter peccando ſunt vſi, vt benignior in eos eſſet Rom. Pontifex, alioquin enim huiuſmodi diſpenſationes ipſo iure inutiles erunt, apud Deum quidem, qui omnia nouit, & in foro conſcientiæ ſimpliciter; apud homines autem tantum, ſi & quantum ea fraus probari poteſt; & in man. c.* 22. *n.* 86. his verbis, *licèt olim faciliùs diſpenſabatur in impedimentis eorũ, qui iam etiam ſcienter contraxerunt, & conſummauerunt matrimonium, hodie tamen iure Conc. Trid.* ſeſſ. 24. c. 5. de reform. matr. *faciliùs diſpenſatur. & conſummatio illiciti matrimonij, quæ olim inclinabat Papam ad diſpẽſandum, hodie retrahit.* ſic etiam Tolet. *lib.* 7. *c.* 22. *num* 3. vbi ita ait, *Illi qui ſcienter contrahunt, & habent copulam, vt faciliùs*

21. Matrimonium ſi ea intentione contrahatur ab habentibus impedimentum dirimens vt faciliùs Papa diſpenſet, tunc facienda eſt mentio tum de matrimonio contracto, tum de animo, quo initum eſt.

impetrent diſpenſationem à Papa, debent narrare Pontifici ſe illa intentione habuiſſe copulam, & contraxiſſe vt faciliùs cum eis diſpenſaretur, quo non narrato diſpenſatio nulla eſt.

22. Impedimenta plura non connexa quando ſunt eiuſdem ſpeciei, & rationis, ſunt omnino exprimenda, vt diſpenſatio ſit valida.

22. Impedimenta plura non connexa quando ſunt eiuſdem ſpeciei, & rationis, vt quando quis eſt conſanguineus alteri ex duplici parte, eſſe neceſſariò exprimenda, vt diſpenſatio ſit valida, tenent Sanch. *d.lib.*8.*diſp.*24.Ægid.de Coninck *d.diſp.*33.*dub.*6. Baſil.Pont.*de matrim. lib.*8.*cap.*17.§.5.Gaſpar Hurtado *in ſimili tract.diſp.*26.*diffic.*6.*n.*18.contra Henriq.Petr.de Ledeſma,Vegam,Fr.Emman.& alios.

23. Diſpenſationes matrimoniales gratis ſunt concedendæ.

23. *Et gratis concedantur.*]Diſpenſationes matrimoniales gratis concedendas eſſe,& non licere Epiſcopo,vel eius vicario pro eis quicquam accipere nec ratione taxæ etiam ex immemoriali conſuetudine,nec ratione ſigilli,vel alicuius alterius rei,refert deciſum Garc.*de benef.p.*8.*c.*1. *n.*77.*ad* 6.aduertẽs decretum illud,quod ſolet poni in litteris diſpenſationum matrimonialiũ vt nihil muneris, ſeu præmij ſponte accipi poſſit pro illarum executione,ita intelligendũ eſſe vt neque ordinarius ipſe, neque eius vicarius quicquam pro mercede laboris,quem ea in re ſuſciperent,capere poſſent,notarij verò pro examine teſtium quartam aurei, ſeu ducati partem licitè accipere poſſunt.

24. Habet locum in compoſitionibus.

24. Habere locum in compoſitionibus, non in mercede, quæ pro Bullarum expeditione ſoluitur,refert deciſum Garc.*d.p.*8.*c.*1.*n.*100.

25. Notarius in diſpẽſationibus Apoſt. quartã partem vnius ducati accipere poteſt.

25. Statutum concedens Epiſcopis vt certum quid poſſint accipere in cauſis commiſſariis, non habere locum in diſpenſationibus matrimonialibus,etiamſi factum ſit in Synodo Prouinciali,notarium autem quartam partem vnius ducati accipere poſſe, refert deciſum Garc. *d.p.*8.*cap.*1.*num.*104.

26. Ordinarius poteſt cogere teſtes vt ad ſe veniant, ad illos examinandos in exequutione diſpẽſationis matrimonialis.

26. Epiſcopum poſſe, ſed non cogi, concedere litteras dimiſſorias ordinario inferiori pro examinandis teſtibus in exequutione diſpenſationis matrimonialis, poſſe autem cogere teſtes vt ad ſe veniant, argument.*cap.ſtatutum,*§.*inſuper,de reſcript.in* 6. refert deciſum Garc.*d.p.*8. *cap.*1.*num.*116.

27. Diſpenſationes matrimoniales directas Epiſcopo,& eius vicario generali, ſi Sedes vacare contingat, non poſſunt per vicarium Capitularem expediri.

27. Diſpenſationes matrimoniales directas Epiſcopo, & eius vicario generali, ſi Sedes vacare contingat, non poſſe per vicarium capitularem expediri contra Sanch.*de matrim.lib.*8.*diſp.*27.*num.*29.*cum ſeqq.* tenet Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 56. atteſtans ſic fuiſſe deciſum ſub die 24. Maij 1621.

28. Diſpenſatio non conceditur in ſecundo gradu conſanguinitatis niſi inter magnos Principes.

28. *In ſecundo gradu nunquam diſpenſetur niſi inter magnos Principes.*] Vide Henriq.*d.lib.*12.*cap.*3.§.6.*in commento litt.X.* Sanch.*d.lib.*8.*diſp.*19. *num.*5.Gutier.*de matrim.cap.*128.*num.*14.Zerol.*in praxi Epiſcop.p.*1.*verbo diſpenſatio*,§.2. vbi refert ſe vidiſſe diſpenſare inter Barones, & titulatos Regni Neapolitani, Ægid.de Coninck *d.diſp.*33. *num.*44. vbi dicit hunc Tridentini locum intelligendum eſſe de gradu conſanguinitatis, vel affinitatis ortæ ex legitimo matrimonio, quia in affinitate orta ex fornicatione,præſertim occulta,longè faciliùs diſpenſatur.

Matrimonium

Matrimonium inter raptorem & raptam, an & quando irritùm.

CAPVT VI.

1. VIde Nau. *conſ.32. de ſponſal. in antiq.* aliàs *conſ.2. de raptor. in nouis*, & *conſ.3. num.7. de conſang. & affin. in antiq.* aliàs *conſ.4. de raptor. in nouis*, Perez *l.2. verbo fuere deſpoſada tit.15. lib.8. ordin.* Matienſ. *in rub. tit.1. gloſ.1. n.142. verſ. hodie verò lib.5. noua recop.* Peguer. *deciſ.42. à princ.* Menoch. *de præſumpt. lib.3. præſ.1. n.101.* Anton. Theſaur. *deciſ.217. num.6.* Henriq. *in ſum. lib.12. cap.14. §.4. & 5.* Baiard. ad Clar. §. *raptus à n.35.* Cancer. *var. reſol. lib.3. cap.11. n.12. cum ſeqq.* Fr. Emman. *in ſum. tom.1. cap.232.* Petr. de Ledeſma *etiam in ſum. p.1. de ſacrament.* vbi de ſacram. matrim. *cap.26.* Farin *in praxi crimin. q.145. num.121. & ſeq.* Ioſeph. Seſſe *Aragoniæ deciſ. 96.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 2. verbo Raptus*, Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract.4. cap.11. num. 28. cum ſeqq.* Fernandez *in examine Theolog. moralis p.3. cap.16. §.3. num.1.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.4. collect.911. & in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. deciſ. 342. p. 4.* Card. Tuſch. *tom.6. verbo raptus concl.5. & 6.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.8. §.3. num.2.* Sanch. *de matrim. lib.7. diſp.13.* Leſſi. *de iuſtit. lib.4. cap.3. dub.9. num. 68. cum ſeqq.* Baſil. Pont. *de impediment. matrimon. cap. 39.* Franc. Molin. *de ritu nupt. lib.1. compar.10. num.31. cum multis ſeqq.* Rebello *de obligat. iuſtitiæ p.2. lib.3. q.11.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.22. num.28. cum ſeqq. & lib.31. à num.164.* Ægid. Coninck *de Sacrament. & cenſur. tom.2. diſput.31. à n.46.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.4. tit.15. l.1. de matrimon. pag.198.* Gutier. *de matrim. cap.86.* Bonacin. *eodem tract. q.4. puncto 18. & de excom. in partic. extra Bullam diſp.2. q.2. puncto 9.* Gaſp. Hurtado *in ſimili tract. diſp.23. diffic.3.* metipſum *in collect. ad cap. vlt. de raptorib.*

> 1. Doctores de materia huius text. agentes.

2. Circa hoc decretum de multis dubitant Doctores. Primò an raptus non factus cauſa contrahendi matrimonium cum rapta, ſed cauſa libidinis, dirimat matrimonium? Negant Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.81. lit. A. verſ. clericus, in nouiſſ. edit.* Fr. Emman. *in ſum. tom.1. c.212. n.7.* Vega *tom.2. ſum. cap.34. caſu 157. notab.1.* Sanch. *lib.7. diſp.13. n.4.* Leſſi. *d. cap.3. dub.9. num.70.* Molfeſ. *d. tract.4. cap.11. num.30.* Valer. Reginald. *d. lib.31. n.165. verſ. primum*, Gutier. *d. c.86. n.8.* Gaſpar Hurtado *d. diſp.23. diffic.3. verſ. quarto*, quia Tridentinum hoc impedimento, & reliquis pœnis tantùm intendit punire eum, qui lædit libertatem ad matrimonium, vt ſic puniendo impediat dictam læſionem, qui autem fœminam rapuit non ad contrahendum matrimonium, violauit libertatem ad illud, neque ad illud coëgit.

> 2. Raptus non factus cauſa contrahendi matrimonium cum rapta, ſed cauſa libidinis, minimè dirimit matrimonium.

3. Cõtra Emman. Sà *in aphoriſm. verbo matrimonium n.9.* Ochag. *tract.3. q. 44.* Bonacin. *d. q. 4. puncto 18. n. 3.* exiſtimantes non ſolùm illum eſſe raptorem qui abduxit fœminam cauſa contrahendi, ſed etiam qui abduxit tantùm cauſa explendæ libidinis, & conſequenter ſubiacere pœnis conſtitutis in hoc decreto.

4. Raptus, quo fœmina inuitis parentibus, ipſa tamen conſentiente rapitur, dirimit matrimonium.

4. Secundò an raptus, quo fœmina inuitis parentibus, ipſa tamen conſentiente, rapitur, dirimat matrimonium? Affirmant Salzed. *d. cap.* 81. *verſ. clericus*, Henriq. *d. c.* 14. §. 4. Veg. *d. caſu* 157. *notab.* 1. Card. Tuſch. *d. tom.* 6. *verbo raptus*, *concluſ.* 5. *num.* 4. Zerol. *in praxi Epiſcopali p.* 2. *verbo raptus* §. 1. Fr. Emman. *d. cap.* 231. *num.* 1. Petr. de Ledeſma *d. cap.* 26. *concluſ.* 2. *dub.* 1. Rebello *d. q.* 11. *n.* 6. Gutier. *d. c.* 86. *num.* 17. Bonacin. *d. puncto* 18. *num.* 5.

5. Contra Sanch. *lib.* 7. *diſp.* 13. *num.* 13. Leſſi. *d. c.* 3. *dub.* 9. *num.* 70. Valer. Reginald. *d. lib.* 22. *n.* 31. & *d. lib.* 31. *num.* 165. *verſ. quinto*, Ægid. de Coninck *d. diſp.* 31. *num.* 48. Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 342. *num.* 5. *p.* 4. Gaſp. Hurtado *d. diſput.* 23. *diffic.* 3. *verſ. ſecundo*, exiſtimantes raptum, quo fœmina inuitis parentibus, ipſa tamen conſentiente, rapitur, dirimere matrimonium.

6. Raptus quo fœmina corrupta, meretrix, vel inhoneſta rapitur, dirimit matrimonium.

6. Tertiò an raptus, quo fœmina corrupta, meretrix, vel inhoneſta rapitur, dirimat matrimonium? Affirmant Sanch. *d. lib.* 3. *diſput.* 13. *num.* 14. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *n.* 165. *verſ. ſextum eſt*, Bonacin. *dicto puncto* 8. *n.* 7.

7. Raptus, quo fœmina rapit virum, non dirimit matrimonium.

7. Quartò an raptus, quo fœmina rapit virum, dirimat matrimonium? Negant Farin. *in praxi crimin. p.* 5. *q.* 145. *num.* 40. Sanch. *d. diſp.* 13. *n.* 16. Rebello *d. q.* 11. *n.* 6. Baſil. Pont. *de impedim. matrim. cap.* 39. *verſ. circa*, Molfeſ. *d. tract.* 4. *c.* 11. *num.* 29. Petr. de Ledeſma *d. c.* 26. *concl.* 2. *dub.* 5. Valer. Reginald. *d. lib.* 31. *num.* 165. *verſ ſeptimum eſt*, Bonacin. *d. puncto* 18. *num.* 7. Aloyſ. Ricc. *d. deciſ.* 342. *n.* 5. *p.* 4. Gaſp. Hurtado *d. diſp.* 23. *diffic.* 3. *n.* 12. *in princip.* quia hoc decretum loquens de raptore, vtpote odioſum, & pœnale, non eſt extendendum ad raptricem.

8. Contra Henriq. *d. c.* 14. §. 4. *verſ. ſi fortè fœmina robuſta*, Fr. Emman. *d. cap.* 231. *num.* 4. *verſ. lo quinto*, Veg. *tom.* 2. *ſum. cap.* 34. *caſu* 157. *notab.* 5. Gutier. *de matrim. cap.* 88. *num.* 6. exiſtimantes raptum, quo fœmina rapit virum, dirimere matrimonium.

9. Raptus propriæ ſponſæ ipſa inuita non dirimit matrimonium.

9. Quintò an raptus propriæ ſponſæ ipſa inuita dirimat matrimonium? Negant Henriq. *d. cap* 14. §. 4. Fr. Emman. *d. cap.* 231. *num.* 4. Farin. *d. quaeſt.* 145. *num.* 86. *verſ.* 87. Ioſeph. Seſſe *Aragon. deciſ.* 96. *num.* 4. Rebello *d. q.* 11. *num.* 5. Leſſi. *d. num.* 70. *verſ. tertium*, Marc. Anton. Genuenſ. *in practicab. eccleſ. q.* 691. Molfeſ. *d. cap.* 11. *num.* 33. Ego ipſe *in collect. ad cap. pen. n.* 4. *de raptorib.*

10. Contra Sanch. *d. lib.* 7. *diſp.* 13. *n.* 15. & Gaſp. Hurtado *d. diſp.* 23. *diffic.* 3. *verſ. tertiò*, exiſtimantes comprehendi ſub hoc decreto raptum quo ſponſus rapit propriam ſponſam.

11. Raptus non dirimit matrimonium ſi ſolis importunis precibus aut pretio conducta fœmina extrahatur.

11. Sextò an raptus dirimat matrimonium ſi ſolis importunis precibus, aut pretio conducta fœmina extrahatur? Negant Gutier. *d. cap.* 86. *num.* 15. Bonacin. *d. puncto* 8. *num.* 5. *in fine*, & *num.* 6. *in fine*, Sanch. *d. lib.* 7. *diſp.* 13. *n.* 11. declarantes, dummodo illæ preces tales non eſſent vt violentiæ æquiparentur.

12. Raptus vt dicatur requiritur traductio de loco ad locum.

12. *Quandiu ipſa in poteſtate raptoris manſerit.*] Requiri traductionem de loco ad locum, vt raptus dicatur, affirmant Nau. *conſ.* 1. *num. vnico ſub tit. de raptorib.* Fr. Emman. *d. cap.* 232. *num.* 2. Sanch. *d. lib.* 7. *diſp.* 13.

Digitized by Google

*diſp.*13.*num.*7. Ægid. de Coninck *d.tom.*2. *diſp.*31.*num.*48. *verſ.vt autem*, Bonacin.*d.puncto* 8.*n.*6.vbi *n.*8.poſt Gutier.Molin. Card. Tuſch.Sanch. & alios, quos citat, aſſerit quòd raptus non committitur ab eo, qui virginem repertam in domo patris, vel in alia domo, non educit de ea domo, ſed illam ibi opprimit, aut trahit de vno cubiculo in aliud, vt ibi illam commodiùs violet, idémque dicendum aſſerit ſi virginem in agro repertam inde trahat per aliquos paſſus vt abutatur, ſecus ſi inde deducat in aliquam domum extra illum agrum, aut in alium locum.

13. *Nullum poſſe conſiſtere matrimonium.*] Inualida etiam eſſe ſponſalia celebrata inter raptorem, & raptam, dum rapta eſt in poteſtate raptoris, etiamſi liberè conſentiat, tenent Fr.Emman. *d.cap.*232. *num.*3. Vega *d.caſu* 157.*notab.*3.Sanch.*d.diſp.*13.*num.*17.Gutier.*de matrim.c.*86. *n.*24.Bonacin.*d.puncto* 18.*n.*10.*verſ.tertia.* 13. Sponſalia celebrata inter raptorẽ & raptam inualida ſunt, dum rapta eſt in poteſtate raptoris.

14. *Et nihilominus raptor ipſe*, &c.] Raptorem ſi nubat fieri infamem, reſoluunt Sanch.*d.lib.*7.*diſp.*13.*n.*1.*verſ.ab hac autem infamiæ pœna*, Leſſi.*d.c.*3.*n.*69.Farin.*d.q.*145.*n.*14.*&* *n.*102. 14. Raptor ſi nubat fit infamis.

15. Contra Henriq.*d.cap.*14.§.4.*verſ.ſi ducat*, Fr.Emman.*d.cap.*232. *n.*4.*verſ.lo ſexto*, Petr.de Ledeſma *d.c.*16. *dub.fin.* exiſtimantes minimè fieri infamem, quia aliàs rapta cogeretur nubere infami.

16. Raptorem contrahentem matrimonium cum rapta eſſe omnino liberandum, affirmant Marſil.*conſ.*65. Cœpol.*conſ.*57. Boſſi. *in pract.crimin.tit.de raptorib.mul.n.*17.Anton.Gom.*l.*80.*Tauri n.*7.*cum ſeqq.*Baiard. ad Clar.§.*raptus num.*36. Decian.*in tract. crimin.lib.*8.*c.*13.*num.*48.*ad fin.* Cancer.*var.lib.*3.*c.*11.*n.*19.*&* 20. 16. Raptor contrahens matrimonium cum rapta eſt omnino liberandus.

17. Contra Andr. Antiq. Neapolitanarum conſtit. gloſſatorem *in conſtit.capitalem*, qui ſuo conſilio Hiſpaniarum olim Regem raptorem, qui raptam duxerat, ad mortem condemnaſſe refert, ſequitur Matth. de Afflict. *in conſtit.ſi quis rapere quaſt.* 6. Carrer. *in pract.crimin.* §. *circa tertium num.* 14. Afflict. *ſuper conſtit. p.* 1. *rub.* 19. *num.* 15. latè Franc.Molin. *de ritu nupt. lib.*1. *comp.*10.*num.*40. *cum multis ſeqq.* exiſtimantes raptorem pœna mortis puniendum, quamuis raptam in vxorem ducat.

18. *Ac omnes illi conſilium*, &c.] Vide Sanch. *d.lib.*7. *diſp.*13. *n.*3.*&* 4. Bonacin.*d.puncto* 18.*n.*9.*verſ.prima*, Farin.*d.q.*145.*n.*21.*&* 37.vbi reſoluit quòd raptui opem ferentes, ſcienter tamen & doloſè, capitali ſupplicio ſubiiciuntur, licèt quoad alias pœnas, & præſertim amiſſionem bonorum tantummodo, qui in actu rapinæ auxilium præſtiterunt, non autem alij, illas incurrant.

19. *Sint ipſo iure excommunicati*, &c.] Vide Farinac. *d. quaſt.*145. *num.*21. Sanch.*d. lib.*7. *diſput.* 13. *in princip.* vbi dicit huiuſmodi excommunicationem non eſſe de reſeruatis Pontifici, Bonacin. *d. puncto* 18. *num.* 9. *in fine*, qui idem aſſerit, Gaſpar Hurtado *d. diſput.* 23. *diffic.*3.*num.*15. vbi addit ſtatim abſque alia declaratione excommunicatos manere, etiamſi poſtea ducant raptam, Valer. Reginald. *d.lib.*22. *num.*31. *verſ. de excommunicatione*, vbi dicit illam eſſe latæ ſententiæ, & nemini reſeruatam. 19. Raptores & fautores raptus dirimẽtis matrimonium excommunicantur ipſo iure.

20. Pœna infamiæ, & incapacitatis ad dignitates, ac obligationem dotandi raptam, & priuationem gradus clericalis, quando raptor, aut fautor eſt clericus, non incurritur ante ſententiam iudicis.

20. *Ac perpetuò infames*, &c.] Pœnam infamiæ, & incapacitatis ad dignitates,ac obligationem dotandi raptam,ſiue eam ducant,ſiue non, & priuationem gradus clericalis, quando raptor, aut fautor eſt clericus, non incurri ante ſententiam iudicis, tenent Nau. *in extrauag. Gregorij XIII.de datis pro iuſtitia,vel gratia,notab.*31.*n.* 44. Molin. *de iuſtit. tract.*2. *diſp.*96.*verſ.quod attinet ad pœnam*,Sanch. *d.diſp.*13.*n.*1. *poſt princ.* Ægid. de Coninck *d. tom.*2.*diſp.*31.*dub.*4. *n.* 48. Gaſpar Hurtado *d.diſp.* 23.*diffic.*3.*n.*15.*propè fin.*

21. Raptor ſiue matrimonium contrahat, ſiue non, tenetur ad decenter dotandam raptam arbitrio iudicis.

21. *Teneatur præterea raptor*,&c.] Raptorem ſiue matrimonium contrahat,ſiue non, teneri ad decenter dotandam raptam arbitrio iudicis, aſſerunt Henriq. *d.c.*14.§.5. Farin.*d.q.* 145.*n.*57. Bonacin. *d. puncto* 18. *n.* 10.*verſ.ſecunda*, Sanch.*d.diſp.*13.*n.*3. & 4. vbi *n.*1. *verſ.teneri raptorem*, reſoluit quòd in ſententia iudicis conſtituentis hanc dotem, attendenda maximè eſt raptoris, & raptæ qualitas perſonarum, Valer. Reginal. *d. n.* 31. *verſ. de dotatione*, vbi ait quòd requiritur ſententia iudicis,vt eam teneatur dotare.

Quomodo vagi homines admittantur ad matrimonium.

CAPVT VII.

1. Doctores de materia cap.agentes.

1. VIde Perez *l.*1.*in princ.tit.*14. *lib.*8. *ordin.* Henriq. *in ſum. lib.*11. *cap.*3.§.3.Fr.Emman. *in ſum. tom.*2. *cap.*219.*num.*3. Petr.de Ledeſma *etiam in ſum.p.*1. *de Sacram.* vbi de ſacram. matrim. *cap.*7. *concl.*4. *dub.*3.Zerol.*in praxi Epiſcop.p.*1. *verbo matrimonium, verſ.*6. & *p.* 2.*verbo Parochus*, *pag. mihi* 81. Sanch. *de matrimon. lib.*3. *diſp.*25. *num.* 8. *cum multis ſeqq.* Gutier. *in ſimili tract.cap.*65. Bonacin. *eod.tract.q.*2. *puncto* 8. *num.*6. Baſil.Pont.*etiam eodem tract. lib.*5. *cap.*14. Cened. *pract.* & *canon. quæſt.lib.*1.*q.*39.*num.*66.*cum ſeqq.* Ægid.de Coninck *de Sacrament.*& *cenſuris tom.*2.*diſput.*27.*num.*20. Rebello *de obligat. iuſtit. p.* 2. *lib.*2. *quæſt.*8. *num.*3. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.*31. *num.* 239. metipſum *de officio,*& *poteſt. Epiſcopi p.*2.*alleg.*32.*à n.*72. & *de officio* & *poteſt. parochi cap.*21.*à n.*89.

2. Vagabundi qui dicantur.

2. *Multi ſunt qui vagantur,*& *incertas*,&c.] Vagabundos illos propriè dici, qui nullum certum domicilium habent, vel qui priſtinum domicilium omnino deſerentes, amiſerunt, & iter agunt, aut nauigant animo acquirendi nouum, tenent Henriq. *d.* §.3. Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.*1.*quæſt.*8.*num.*6. & *tom.*2. *q.*27. *num.*20. Cened. *d.quæſt.*30.*n.*69.& 70. Sanch. *d.diſp.*25.*à num.*1.vbi *num.*8. *verſ. intellige*, dicit hoc decretum loqui de iis, qui vagantur, & incertas habent ſedes, D. Barboſa *in l. hæres abſens* §. *proinde in artic. de foro delicti num.*14. & *ſeq. ff.de iudic.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.*39.§.3.*num.*1. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit lib.*1.*num.*64. Gutier. *d. c.* 65. *num.* 9. Ego ipſe *d. alleg.* 32. *num.* 75.

3. Et procedere, quamuis vnus contrahentium ſit notus, & incola, ac propriam habeat ſedem, ſubditúſque ſit parochi,affirmant Cened.*d. q.*30.*num.*68.*verſ.circa hanc*, Gutier. *d.c.* 65.*n.* 8. Baſil. Pont. *de impedim. matrim.*

Digitized by Google

matrim. cap. 26. §. 5. verſ. alienigenæ, Sell. *in ſelectis canon. cap. 45. num. 10.* vbi ſubdit quòd vagus ducens vxorem in aliquo loco vbi eſt verè domicilium mulieris, poteſt contrahere in alio loco vbi voluerit, cùm omnes poſſint eſſe parochi vagi, quamuis adſit parochus mulieris, quia tunc eſt etiam verè parochus vagi alius in alio loco vbi reperitur vagus, & refert deciſum ſub die 28. Auguſti 1621.

4. Et habere locum etiam in illis, qui alibi habentes domicilium habitant ac contrahunt in loco vbi ignoti ſunt, reſoluit Ægid. de Coninck *d. diſp. 27. nòm. 20. verſ. nota ſecundò*, vbi *in verſ. nota tertiò*, dicit hoc decretum eſſe intelligendum de iis, qui communiter dicuntur vagi, non autem de iis, qui domicilium transferunt, notíque ſunt in illis locis, de quo etiam Gutier. *dicta cap. 65. num. 9.* Sell. *d. cap. 45. num. 11.* vbi atteſtatur deciſum ſub die 21. Martij 1602. Vnde Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. part. 4. reſolut. 324.* reſoluit bannitum quoad hunc effectum non dici vagabundum, refero ego ipſe *dicta cap. 21. num. 89. in fine.*

5. Et denique procedere in iis, qui ne coram proprio parocho contrahant aliò ſecedunt non habitaturi, nec manſuri, reſoluunt Sanch. *d. diſp. 23. num. 13. & 14. & diſp. 25. num. 11. in fine*, Gutier. *d. cap. 65. num. 11.* Bonacin. *d. puncto* 8. *num. 4.* Ego ipſe *d. alleg. 32. num. 77. & d. cap. 21. n. 89. in fine.*

6. *Magiſtratus etiam ſeculares hortatur*, &c.] Referri etiam ad vagabundos, qui prima vxore relicta plerumque plures illa viuente ducunt, exiſtimat Sell. 45. *num. 12.* vbi teſtatur ſic deciſum ſub die 11. Ianuarij 1620. & affirmat quòd ſi laici præuenirent in captura huiuſmodi capientium plures vxores, officium S. Inquiſitionis ſolet recipere de manu dictorum laicorum iſtos reos, & interrogati quid ſentiant de fide, ſi catholicè circa hoc reſpondeant, remittuntur puniendi ab eiſdem laicis.

7. *Niſi priùs diligentem inquiſitionem*, &c.] Peregrinorum matrimonium non eſſe nullum ob omiſſionem illorum, quæ deſcripta ſunt in hoc decreto, refert deciſum Sell. *d. cap. 45. num. 14.*

7. Peregrinorum matrimonium non eſt nullum ob omiſſionem illorum, quæ deſcripta ſunt in hoc decreto.

8. Parochum, qui vagos non præmiſſa debita diligentia, & licentia ordinarij, matrimonio coniunxerit, peccare mortaliter; matrimonium tamen valere, reſoluunt Veracruc. *in appendice ad quæſt. quomodo qui vagantur admittendi ſint ad matrimon. verſic. quamuis ſic fiat*, Henriq. *d. cap. 3. §. 3.* Sanch. *d. diſp. 25. num. 16. & 17.* Cened. *d. quæſt. 3. num. 68. in princip.* Gutier. *d. cap. 65. num. 15. & cap. 67. num. 3.* Baſil. Pont. *d. §. 5. in fine, & d. tractat. de matrimon. lib. 5. cap. 14. num.* 8. Molfeſ. *in ſumma Theologiæ moralis, tract. 4. cap. 9. num. 6.* Chapeauille *de adminiſtr. matrimon. in neceſſitate, quæſt. 14.* Filliuc. *in quæſt. moralib. tract. 10. cap. 6. quæſ. 5. num. 212.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. tractat. 11. cap. 10. quæſito 23. reſolut. 1. & 2.* Ego ipſe *d. allegat. 32. num. 74. & dicta cap. 21. num. 89.*

8. Parochus, qui vagos non præmiſſa debita diligentia, & licentia ordinarij, matrimonio coniunxerit, peccat mort. matrimonium tamen valet.

Concubinarij

Digitized by Google

Concubinarij quomodo ab ordinarijs puniendi.

CAPVT VIII.

1\. Doctores de materia cap. agentes.

1\. Vide Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.* 82. *litt. A. verſ. laicus verò*, Baiard. ad Clar. §. *fin. quaeſt.* 37. *n.* 13. Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.* 1. *lib.* 2. *cap.* 76. *num.* 3. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo Concubinarij*, §. 2. Bobadil. *in ſua politica, lib.* 2. *cap.* 17. *num.* 53. Petr. de Ledeſma *in ſum. p.* 2. *tract.* 27. *cap.* 18. *concluſ.* 2. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 377. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 319. *in* 2. *edit.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib.* 5. *tit.* 3. *l. vnic. de adulter. num.* 9. *&* 10. Thom. Valaſc. *alleg. iuris, tom.* 1. *alleg.* 34. *à num.* 8. Sayr. *in claui Regia, lib.* 8. *cap.* 2. *n.* 9. *cum ſeqq.* Vgolin. *de officio Epiſcopi, cap.* 8. §. 3. *num.* 1. ordin. Regia Luſit. *lib.* 2. *tit.* 1. §. 13.

2\. Adulterij in crimine poteſt procedi ex officio.

2\. *Etiam ex officio.*] In crimine adulterij poſſe procedi ex officio, tenet Farin. *in praxi crimin. p.* 5. *q.* 141. *num.* 40.

3\. Monitio trina diſtinctis temporibus eſt facienda concubinariis.

3\. *Ter admoniti.*] Diſtinctis ſcilicet temporibus, vt aſſerit Auendan. *de exequendis mandatis, p.* 1. *cap.* 22. *num.* 14.

4\. Trinam monitionem tunc neceſſariam eſſe inter concubinarios quando in eos vult ferri ſententia excommunicationis, ſi verò pœnis pecuniariis, vel aliis mulctari eos velit iudex, non requiri iſtam ſolemnitatem, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib.* 5. *tit.* 3. *l. vnica, de adulter. num.* 10.

5\. Epiſcopus poteſt in prima monitione pœna pecuniaria cōcubinarium punire.

5\. Vnde poſſe Epiſcopum in prima admonitione pœna pecuniaria concubinarium punire, reſoluit Thom. Valaſc. *d. allegat.* 34. *num.* 11. vbi *n.* 12. refert ita fuiſſe iudicatum Portugaliæ in ſupremo Regij Palatij ſenatu, cùm hoc altercaretur inter Officialem Epiſcopi Portugalen. & iudicem Regiæ Coronæ ſenatus eiuſdem ciuitatis.

6\. Contra Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 319. *num* 3. *verſ. ijs accedit*, exiſtimantem Epiſcopum non poſſe ad impoſitionem pœnæ pecuniariæ procedere, niſi ſeruata forma procedendi contra concubinarios indicta in hoc decreto.

7\. *Quòd ſi in concubinatu per annum*, &c.] Procedere in illis, qui per annum cum diuerſis concubinis rem carnaliter habuerunt, reſoluit Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curia Archiep. Neapol. deciſ.* 55. *p.* 4. vbi citat Nouar. *ſing.* 53. *p.* 4.

8\. *Mulieres ſiue coniugata, ſiue ſoluta*, &c.] Vide Sayr. *in claui Regia, lib.* 8. *cap.* 2. *num.* 14. Bobadil. *in ſua politica, lib.* 2. *cap.* 17. *num.* 53. *verſ. y por vn decreto del ſancto Concilio.*

9\. Concubinatus crimen eſt mixti fori.

9\. *Ab ordinarijs locorum*, &c.] Concubinatus crimen eſſe mixti fori, affirmant ordin. Regia Luſit. *lib.* 2. *tit.* 9. *in princip.* vbi parens meus, Gregor. Lop. *l.* 58. *verbo eſtos, tit.* 6. *part.* 1. Auendan. *ad cap.* 16. *prætor. n.* 1. *p.* 2. Azeued. *l.* 4. *n.* 4. *tit.* 1. *lib.* 4. *noua recop.* Soar. de Pace *in pract. tom.* 2. *præl.* 2. *num.* 31. *in fine*, Farin. *in praxi crimin. q.* 8. *num.* 131. Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib.* 3. *cap.* 53. *q.* 2. *verſ. dubia*, Bobadil. *d. cap.* 17. *n.* 53. Thom. Valaſc. *d. tom.* 1. *alleg.* 34. *num.* 4.

Conuocato,

10. *Conuocato, ſi opus fuerit, brachio ſeculari.*] Si iudex ſecularis neget, an poſſit ad id cogi ſub pœna excommunicationis, affirmant Menoch. *de arbitr. caſu* 452. Bellacomb. *tom.* 1. *commun. opinion. lib.* 3. *tit.*.. *num.* 118. *pag.* 367. Ludouic. Rodolphin. *de brachio ſeculari num.* 45. Farin. *in praxi crimin. q.* 197. *num.* 8. *&* *q.* 138. *num.* 79. Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 1. *q.* 8. *art.* 14. Mart. *de iuriſd. p.* 1. *cap.* 52. *num.* 1. — *10. Brachium ſeculare ſi iudex ſecularis neget non poteſt ad id cogi ſub pœna excommunicationis.*

11. *Alijs pœnis contra adulteros*, &c.] Alias pœnas à iure communi, vel ſtatutis ſynodalibus contra concubinarios inflictas non tolli per hoc decretum, nec alium modum procedendi contra eoſdem, niſi velit ordinarius eos excommunicare, quia tunc formam huius decreti eſſe obſeruandam refert deciſum Armendar. *d. l. vnica, de adulter. num.* 9.

Cogentes ad matrimonia contrahenda quales, & quomodo puniantur.

CAPVT IX.

1. VIde Henriq. *in ſum. lib.* 11. *cap.* 6. §. 6. *lit. G.* Gutier. *canon. lib.* 1. *cap.* 20. *num.* 32. latè Sanch. *de matrimon. lib.* 2. *diſp.* 27. *& lib.* 4. *diſp.* 22. *à num.* 8. Molin. *de iuſtit. tract.* 2. *diſp.* 176. *verſ. ad ſecundam partem*, Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 20. *num.* 19. Baſil. Pont. *de impediment. matrimon. cap.* 29. §. 12. *verſ. ex dictis*, Molfeſ. *in ſum. Theolog. moral. tract.* 4. *cap.* 7. *num.* 13. *cum ſeqq.* Rebello *de obligation. iuſtitiæ, lib.* 3. *quæſt.* 9. *num.* 1. Bonacin. *de matrimon. quæſt.* 3. *puncto* 8. *num.* 34. *& de excommunicat. in particular. extra Bullam, diſp.* 2. *quæſt.* 2. *puncto* 6. Gutier. *de matrimon. cap.* 79. *à num.* 8. Gaſpar Hurtado *eodem tract. diſp.* 6. *difficultat.* 7 *cum ſeqq.* — *1. Doctores de materia cap. agentes.*

2. *Præcipit ſancta Synodus omnibus cuiuſcunque gradus*, &c.] Excommunicationem in hoc decreto comminatam eos ſolùm afficere, qui temporale dominium, & iuriſdictionem in foro externo habent, quia Concilium de his tantummodo loquitur, reſoluunt Molin. *d. diſp.* 176. *verſ. ad ſecundam partem*, Fr. Emman. *in ſumm. p.* 1. *cap.* 232. *num.* 7. Sanch. *d. lib.* 4. *diſp.* 22. *num.* 9. Bonacin. *de excommun. in particulari extra Bullam, diſp.* 2. *q.* 2. *puncto* 6. *num.* 5. — *2. Excommunicatio in hoc decreto comminata eos ſolùm afficit, qui temporale dominium, & iuriſdictionem in foro externo habent.*

3. Contra Soār. *de cenſur. diſp.* 23. *ſect.* 7. *num.* 6. *verſ. quarta*, Filliuc. *tract.* 14. *cap.* 6. *quæſ.* 4. *num.* 86. exiſtimantes iſtam excommunicationem vniuerſalem eſſe, & omnes comprehendere.

4. Vnde parochum non incurrere hanc excommunicationem, quia iuriſdictione caret in foro externo, reſoluunt Bonacin. *d. diſp.* 2. *quæſt.* 2. *puncto* 6. *n.* 5. *verſ. tertio*, Gaſpar Hurtado *d. diſp.* 6. *diffic.* 8. *in fine.* — *4. Parochus non incurrit hanc excommunicationem.*

5. Item neque Regem, Reginam, Imperatorem, & Imperatricem, quia iſtæ perſonæ videntur ſpeciali nota dignæ, tum quia Papa dum intendit hos ligare, ſolet eos exprimere, reſoluunt Sanch. *d. diſp.* 22. *n.* 10. Bonacin. *d. puncto* 6. *num.* 7. Gaſpar Hurtado *d. diffic.* 8. *in fine.* — *5. Neque Rex, Regina, Imperator, aut Imperatrix.*

Digitized by Google

6\. Neque Epiſcopus. 6. Neque Epiſcopum, qui non eſt dominus temporalis, cogentem aliquem ad matrimonium, in iſtam excommunicationem incidere, reſoluunt Bonacin. *d.puncto 6.num.6.* Gaſpar Hurtado *citato loco*, contra plures.

7\. Neque pater. 7. Neque patrem cogentem iniuſtè filium, vel filiam ad matrimonium huic cenſuræ ſubiicio affirmant Ægid.de Coninck *de Sacrament. tom.2.diſp.28.dub.5.* Bonacin.*d.puncto 6.num.5.verſ.ſecundo*, poſt Henriq. & Sanch.Gaſpar Hurtado *d.diffic.8.num.29.*

8\. Contra Ludou.Lop.*in instruct.p.1.cap.44.verſ.ſi aliquis*, Albornoz *de arte contractuum,lib.4.tit.1.* Matt. *de iuriſd.p.4.caſu 71.num.23.* exiſtimantes hoc decretum intelligi de parentibus, & aliis quiſcumque impedientibus matrimonium.

9\. Pœna anathematis eſt pœna excommunicationis maioris. 9. *Sub anathematis pœna quam ipſo facto incurrant.*] Hanc pœnam anathematis eſſe pœnam excommunicationis maioris, aſſerunt Nauar. *in man.cap.27.num.150.* Ludouic. Lopez *loco proximè citato*, Henriq. *d.cap.6.§.6.* Sanch.*d.lib.4.diſp.22.num.8.* Gaſpar Hurtado *d.diſp.6.diffic.7. num.27.*

10\. Contra Verac.*in append.ad ſpecul.p.1.art.6.* exiſtimantem non eſſe pœnam excommunicationis maioris, ſed maledictionis ſolemnis.

11\. Intelligitur de coactione iniuſta. 11. *Cogant.*] Idem eſſe ac per vim & iniuriam inducere, quia intelligitur de coactione iniuſta, & mortaliter peccaminoſa, tenent Soar. *de cenſur.diſp.23.ſect.7.num.6.verſ.quarta*, Filliuc. *tract.14.cap.6. quæſ.4. num.86.* Gaſpar Hurtado *d.difficult.7.verſ.ſecundo*, Bonacin. *d.diſp.2. quæſt.2.puncto 6.num.2.* vbi ſubdit ideo excommunicationem incurrere, qui graue malum alicui minatur, niſi matrimonium contrahat, & qui renuit alicui debitum magni momenti ſoluere, eo quòd nolit matrimonium contrahere, quia dicuntur ſaltem indirectè cogere ad matrimonium.

12\. Matrimonia contrahere impedientes in hac excommunicatione non includuntur. 12. In hac tamen excommunicatione non includi illos, qui impediunt matrimonium contrahere, quia hic non eſt ſermo de prohibentibus, ſed de cogentibus, reſoluunt Henriq.*d.lib.11.c.6.§.5.in commento*, Nauarr.*in man.cap.27.num.150.* Menoch.*conſ.64.n.61.* Molin.*d.diſp.176. verſ.ad ſecundam partem*, Baſil.Pont. *d.§.12.verſ.ex dictis*, Ægid.de Coninck *d.tom.2.diſp.28.dub.5.num.48.* Bonacin.*de matrim.quæſt.3.puncto 8. num.34.verſ.ſecundo,& q.4.puncto 17.num.26.verſ.neque obſtat primò,& de excommun.in partic.extra Bullam, diſp.2.q.2.puncto 6.num.3.* Gaſpar Hurtado *d.diffic.7.num.26.verſ.ſecundò,in fine.*

De temporibus, quibus benedictiones nuptiales non ſunt faciendæ.

CAPVT X.

1\. Doctores de materia cap. agentes. 1. VIde Matienſ. *in rubric. tit.1.gloſ.1.num.147.lib.5.noua recopilat.* Henriq. *in ſum.lib.11.cap.16.§.1.* Cened. *ad Decretal. collect.22.* Petr.

Perr. de Ledeſma *in ſumm.p.1. de Sacrament.* vbi de ſacram. matrimon. *cap.10. concl.8. dub.1. verſ. el tercero*, Fernandez *in examine Theolog. moralis p. 3. cap. 17. §.2. num. 9. & 10.* Molfeſ. *in ſumm. Theolog. moralis, tract.4.cap.11.num.10 cum ſeqq.* Sanch. *de matrimon.lib.7. diſp.7.* Bonacin. *eod.tract. quæſt.3.puncto 14.num.4.* Gaſp. Hurtado *in ſimili tract. diſput.5. diffic.23. à num. 83.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 31. num.188.* Poſſeuin. *de officio Curati cap.10.num.25.verſ.quæritur*, metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.2.alleg.32. num.193. cum ſeqq. & de officio, & poteſt. parochi cap.21. à n.11.* Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. p.4. reſol.557. cum ſeqq.*

2. *Ab aduentu Domini*, &c.] Tempus Aduentus in hac prohibitione incipere à primis veſperis ſabbati præcedentis, in feria autem quarta Cinerum à media nocte illius feriæ, tenent Sanch. *d.lib.7.diſp.7.n.2.* Molfeſ. *d.tract.4.c.11.n.11.*

2. Tempus Aduentus, & Quadrageſimæ quando incipiat.

3. Contra Caualcan. *p.2. deciſ.12. de contract.* quæ eſt in ordine 58. *num.19.* exiſtimantem incipere tempus Aduentus in hac prohibitione à media nocte, quæ eſt initium diei primæ Dominicæ Aduentus, vbi conſuetudo aliud non expoſuerit.

4. *Diligenter obſeruari*, &c.] Contrarium facientes peccare mortaliter, ob id tamen non dirimi matrimonium, reſoluunt Matien. *d. gloſ.1.n.147.* Cened. *à collect.22.n.2.* Sanch. *d.diſp.7.à n.3.* Aloyſ.Ricc. *in deciſion.Curiæ Archiep. Neapol p.4. deciſ.8.n.3.* Ego ipſe *d.alleg.32.n.196.* refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop.legum Nauarræ lib.4. tit.15. l.1.de matrim.n.10.*

4. Matrimonium nõ dirimitur ſi celebretur temporibus prohibitis, peccant tamen celebrantes.

5. Pœna graui plectendum eſſe qui aduersùs hoc præceptum illo vetito tempore fecerit, arbitraria tamen, cùm nulla in iure præſcripta ſit, reſoluunt Caiet. *in repet.cap. ad limina 30.q.1. §.4.n.550.* Fr.Emman. *in ſum. tom.1. cap.241. num.4.* Sanch. *d. lib.7. diſp.7. num. 4.* vbi *num. 7.* tenet non prohiberi eo tempore ſponſalia de futuro, & *num.8.* reſoluit denunciationes matrimonio præmittendas, poſſe tunc fieri, de quibus omnibus nouiſſimè Aloyſ. Ricc. *in d.praxi rerum fori eccleſ.p.4.reſol.558. cum ſeqq.*

5. Et arbitraria pœna puniuntur.

6. Conſummare matrimonium antea contractum his temporibus prohibitum non eſſe, cùm iura loquantur de contractione, tenent Nauar. *in man. cap.22. num. 71.* Sanch. *d. diſput. 7. num. 21.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom. 2. diſput. 30. dub. 3. ad fin.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib. 31. num. 189.* Ego ipſe *d. allegat. 32. num 195.*

6. Matrimonium cõſummare quod erat iam contractum, his temporibus non prohibetur.

7. Matrimonium de licentia ordinarij poſſe his temporibus prohibitis ſine ſolemnitate celebrari, reſoluunt, deciſúmque referunt Galer. *in margarita caſuum conſcient. verbo matrimonium pag.163.col.1.* Franc.Leo *in theſauro fori eccleſ.p.2.cap.9.n.57.* Sanch. *d.diſp.7.num.12.* Valer.Reginald. *d. lib.31. num.188.* Ægid.de Coninck *d. diſput.30. dub. 3. num. 36.* Aloyſ.Ricc. *in deciſion.Curiæ Archiep. Neapol.deciſ.8. per tot.p.4.* Ego ipſe *d.alleg.32.num.194.*

7. Matrimonium de licentia ordinarij poteſt his temporibus prohibitis ſine ſolemnitate celebrari.

DE REFORMATIONE.

De iuſta, ac ſaluberrima electione Prælatorum, ac Cardinalium habenda.

CAPVT I.

1. Doctores de materia huius cap. agentes.

1. VIDE Ludou. Maretan. *in clypeo militantis Eccleſiæ lib.3. cap.19. cum ſeqq.* Nauar. *in tract. de orat. miſcel. 33. cum ſeqq. & miſcel. 42.* Mandoſ. *de ſignatura gratiæ in priuc. verbo prouiſiones*, Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſiaſt. p. 1. cap. 2. à princip.* Bellet. *diſquiſ. clerical. p. 1. tit. de diſcipl. clericali §.4. num. 33.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.30. tract.3. num.163.* Campan. *in diuerſ. iuris Canon. rub.5. cap.4. n.5. cum ſeqq.* Galganet. *de iure publico lib.3. tit.8.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. tract.2. q.37. & 38.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.1. tit.1. cap.5. à n.4. & p.2. alleg.1.* latè *in meo tract. de iure eccleſiaſt. lib.1. cap.9. de Epiſcopis, & eorum elect. & ſuprà ſeſſ.7. de reform. cap.1. & ſeſſ.22. etiam de reform. cap.2.*

2. Gregorius XIV. quoad Prælatorum electionem renouauit, & in multis ampliauit huius cap. ordinationem.

2. Huius cap. ordinationem quoad Prælatorum electionem renouauit, & in multis ampliauit Gregorius XIV. *in eius conſtit. incip. Onus Apoſtolicæ*, ſub dat. Romæ 1. Maij 1591. quam refert Quarant. *in ſum. Bullarij verbo electio*, Piaſec. *in praxi Epiſcop. in proœm. de elect. num. 2. pag. 10.* Et emanauit inſtructio particularis circa conficiendos proceſſus inquiſitionis ſuper qualitatibus eorum, qui promouendi ſunt ad regimina Cathedralium, aut aliarum ſuperiorum Eccleſiarum iuſſu S.D.N. Vrbani VIII. edita, quam tranſcripſi *d. cap.9. de Epiſcop. & eorum elect. in fine.*

3. Miſſa de Spiritu ſancto præmittenda eſt pro forma, & validitate electionis.

3. *Supplicationes, ac preces*, &c.] Vnde pro forma, & validitate electionis præmittendam eſſe Miſſam de Spiritu ſancto, obſeruant citati per me *in collect. ad cap. cùm Eccleſia Sutrina 3. de cauſa poſſeſ. num. 5.* quibus adde Fr. Emman. *quæſt. regul. tom. 2. q.52. art.1. verſ. & ſic videmus*, Caſtellin. *de elect. cap.3. n.2. verſ. octauo*, Fr. Sigiſm. à Bononia *in ſimili tract. dub. 19.*

4. Electio promouendorũ ad Epiſcopatus fieri debet ſub peccato mort. de digniore, & vtiliore Eccleſiæ.

4. *Niſi quos digniores*, &c.] Electionem promouendorum ad Epiſcopatus fieri debere ſub peccato mort. de digniore & vtiliore Eccleſiæ per eos omnes, ad quos quacunque ratione id ſpectat, aut alioquin in hoc operam ſuam præſtant, tenent Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo eligere pag. 95. col. 2.* citati à Fr. Sigiſm. à Bononia *d. tractat. de elect. dub. 33.*

5. Profeſſionem fidei emittunt prouiſi de monaſteriis, Conuẽtibus, domibus, &c.

5. *Ac profeſſione fidei ab eo facta*, &c.] Hanc præſentis decreti diſpoſitionem Pij IV. *in ſua conſtit. 114. incip. iniunctum*, ſub dat. Idib. Nouembris 1564. extendit ad quoſcunque, qui de monaſteriis, Conuentibus,

uentibus, domibus, & aliis quibuſcunque locis Regularium quoruncunque Ordinum, etiam militarium, quocunque nomine, vel titulo prouiderentur, & licèt Hieron. à Sorbo *in compend. priuileg. Mendicant. verbo profeſſio fidei*, cui ſuffragari videtur Sanch. *in præcepta Decalogi tom. 1. lib. 2. cap. 5. num. 5.* dicat in vſu non eſſe, tamen contrarium probant Nau. *conſ. 2. de ſumm. Trinitat.* Fr. Emman. *quæſt. regular. tom. 2. quæſt. 72. artic. 1.* Anton: Ricciul. *de iure perſonarum extra gremium Eccleſiæ exiſtent. lib. 1. cap. 13. num. 5.* Petr. de Ledeſma *in ſumm. tom. 2. tractat. 1. cap. 4. in fine*, vbi quamuis referat quandam Religionum conſuetudinem non faciendi huiuſmodi profeſſionem, eam tamen improbat.

6. *Omnes verò inquiſitiones*, &c.] Vide Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib. 8. quæſt. 5. num. 10. cum ſeqq. & quæſt. 6. num. 4.* vbi ſubdit idem tenendum in beneficiis conſiſtorialibus, cùm in eis vigeat eadem ratio.

7. *Ea verò omnia, & ſingula*, &c.] Vide Azor. *inſtit. moral. p. 2. lib. 6. cap. 6.* Campan. *d. cap. 4. num. 5. & rub. 7. cap. 6. num. 47.* Salzed. ad Bernard. *cap. 25. lit. A. in fine*, Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p. 1. cap. 2. n. 12.* metipſum *de iure eccleſ. lib. 1. cap. 4. de Cardinal. S. R. E. verſ. qui autem, & verſ. de qualitatibus.* Demum omnia circa ætatem, natalia, ſcientiam, vitam, & mores requiſita in eo, qui eſt Cardinalitia dignitate decorandus, ſtatuit Sixtus V. *conſtit. ſua incip. Poſtquam verus*, ſub dat. tertio Non. Decembris 1595.

7. Ea omnia & ſingula, quæ de Epiſcoporum præficiendorum vita, ætate, doctrina, & cæteris qualitatibus conſtituta ſunt, in creatione S.R.E. Cardinalium, etiamſi Diaconi ſint, exigenda ſunt.

8. Ætatem igitur ad Cardinalatum requiſitam illam eſſe, quæ requiritur ad Epiſcopatum, videlicet triginta annorum, reſoluunt Hoied. *de incompatibil. benefic. p. 1. cap. 24. num. 27.* Maiol. *de irregular. lib. 1. cap. 30.* Paleoth. *de conſult. ſacri Palatij p. 4. quæſt. 1. verſ. quoad ætatem*, Azor. *inſtit. moral. p. 2. lib. 6. cap. 5. quæſ. 14.* Campan. *d. rub. 7. cap. 6. num. 47.* Maſſobri. *in ſua praxi habendi concurſum, requiſ. 10. dub. 11. num. 15. & ſeq.* Squilante *de priuileg. cleric. cap. 4. ſub num. 77.* Nouar. *in ſingul. canonic. concluſ. 19.* niſi quòd ex d. conſtit. Sixti V. in §. 6. in Diaconum Cardinalem aſſumi poteſt ſaltem qui in vigeſimo ſecundo ſuæ ætatis anno fuerit conſtitutus; qua etiam conſtitutione attenta ita ad hanc Cardinalitiam dignitatem deſiderantur ij, qui hābent legitimos natales, & ex legitimo nati ſunt matrimonio, vt nec etiam legitimati per ſubſequens matrimonium veniant admittendi, ſicut referunt Henriq. *in ſumm. lib. 11. cap. 20. §. 2.* Sayr. *de cenſur. lib. 6. capit. 10. numer. 13. & 14.* Bellet. *diſquiſit. clerical. p. 1. tit. de diſciplina cleric. §. 3. num. 22.* Campan. *in diuerſ. iuris canonic. rub. 11. cap. 13. num. 128. in fine*, quos refero *in collect. ad cap. tanta, num. 25. qui filij ſint leg.*

8. Ætas ad Cardinalatum eadem requiritur, quæ deſideratur ad Epiſcopatū.

Legitimati per ſubſequens matrimonium non admittuntur ad Cardinalitiam dignitatem.

Concilia Prouincialia quolibet triennio fiant per ipſum Metropolitanum, aut, eo impedito, Coëpiſcopum antiquiorem. Ad ea conueniant quicunque de iure, vel de conſuetudine intereſſe debent. Synodi diœceſanæ quotannis celebrentur, &c.

CAPVT II.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. Vide Archiep. Bonon. *p. 3. pag. 234. cum ſeqq.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo Concilium*, Piaſec. *in ſimili praxi p. 2. cap. 2. pag.* 109. Fr. Einman. *quæſt. regul. tom. 3. q. 46. art. 2. cum ſeqq.* Quarant. *in ſum. Bullarij verbo Concilium Prouinciale*, Azor. *inſtit. moral. p. 2. lib. 3. c. 47.* Galganet. *de iure publico lib. 3. tit. 120.* Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſiaſt. p. 1. cap. 9. à n. 2.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. collect.* 1153. Eraſm. à Cochier *de iuriſdict. ordinarij in exemptos p. 2. quæſt. 45. num.* 32. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 20. n. 69. verſ. quartum*, Vgolin. *de officio Epiſcopi c.* 48. metipſum *in ſimili tract. p. 3. alleg.* 93. Et de Synodo Epiſcopi ſpeciales tractatus edidere Henric. Bottæus, Michaël Thomaſius, & Ioannes Anton. Maſſobrius.

2. Concilia Prouincialia non obligant extra prouinciam.

2. Concilia Prouincialia non obligant extra prouinciam, & extra illam non faciunt legem, & per approbationem quæ fit à S. Congregatione Concilij, non intelliguntur confirmata auctoritate Apoſt. ſed tantùm permiſſa, refert deciſum Sell. *in ſelectis canonicis cap. 25. num. 3.*

3. Epiſcopi tenentur ad obſeruantiam decretorum Concilij Prouincialis.

3. Epiſcopi tenentur ad obſeruantiam decretorum Concilij Prouincialis, non obſtante lapſu decennij, quo non fuerunt obſeruata, refert deciſum Garc. *de benefic. p. 5. c. 4. n.* 103.

4. *Quare Metropolitani*, &c.] Vide Zerol. *d. verbo Concilium* §. 7. Azor. *d. cap. 47. q. 5.*

5. Capituli Metropolitani Sede vac. ceſſat poteſtas celebrandi Concilium Prouinciale ac ſuffraganeos conuocandi.

5. Ceſſare hodie poteſtatem Capituli Metropolitani Sede vacante celebrandi Concilium Prouinciale, ac Suffraganeos conuocandi, aſſerit Quarant. *d. verbo Concilium Prouinciale ante n. 3.* quod ante hoc decretum potuiſſe reſoluunt Pauin. *de poteſt. Capituli Sede vac. p. 1. q. 7. ſub n. 3. &* Bottæ. *de Synodo Epiſcopi p. 1. n.* 43.

6. Concilium Prouinciale quolibet triennio celebrandum.

6. Quolibet ſaltem triennio. Vide Zerol. *d. verbo Concilium* §. 2. Azor. *d. cap. 47. q. 6.*

7. Concilio Prouinciali intereſſe poteſt Epiſcopus electus, & confirmatus quamuis nondum conſecratus.

7. *Quo Epiſcopi omnes, & alij, qui de iure*, &c.] Epiſcopum nondum conſecratum, ſi ſit electus, & confirmatus, ac poſſeſſionem Epiſcopatus adeptus, poſſe intereſſe Concilio, ac proinde de neceſſitate ad illud eſſe vocandum, reſoluit Proſp. de Auguſtino *in addit. ad Quarant. in ſum. Bullarij d. verbo Concilium poſt q. 6.*

8. Ordinarij habentes iuriſdictionem Epiſcopalem ad Conc. Prouinciale vocari debent.

8. Ordinarios habentes iuriſdictionem Epiſcopalem ad Concilium Prouinciale vocari debere, tenent Azor. *d. c. 47. q. 2.* Proſp. de Auguſtino *citato loco.*

9. Abbates habentes populum & territorium proprium, ac

9. Abbates habentes populum, & territorium proprium, iuriſdictionémque Epiſcopalem exercentes intra ambitum ipſius prouinciæ

ad

Digitized by Google

ad Concilium Prouinciale vocari debere,ſicut Epiſcopos Comprouinciales,dicit Proſp.de Auguſtino *d.verbo Concilium poſt quaſt.*3.aduertens cum Alphonſ.Aluarez Guerrero *in ſpeculo iuris Pontif.cap.*51.§.2.*fol.*208. huiuſmodi Abbates tanquam locorum ordinarios in Concilio Prouinciali habere vocem deciſiuam, & ampliat quòd teneantur ad Concilium Prouinciale accedere, etiamſi ab eorum ſententiis immediatè ad Sedem Apoſt. & non ad Archiepiſcopum appelletur, vide Aloyſ.Ricc. *in deciſ.curia Archiep.Neapol.p.*4.*deciſ.*151.*num.*4.

iuriſdictionem Epiſcopalem vocari debent ad Concil. Prouinciale ſicut Epiſcopi Comprouinciales.
Habent vocem deciſiuam.

10. Abbatem non poſſe Synodum celebrare, niſi habeat Prouinciam, firmat Sell.*d.c.*25.*num.*4.atteſtans ſic fuiſſe reſolutum ſub die 17. Auguſti 1626.

10 Abbas non poteſt Synodum celebrare niſi habeat prouinciam.

11. Abbas populum non habens,etiam quòd exemptus non ſit,non tenetur accedere ad Synodum diœceſanam, niſi aliqua cauſa rationabilis adeſſet, vel conſuetudo inualuiſſet, vt accederet, gloſ. & Abb. *in cap.ſuper his,de maior.& obed.*refert deciſum Sell.*d.cap.*25.*num.*5.

11. Abbas populum non habens, etiam quod exemptus non ſit, non tenetur accedere ad Synodum diœceſanam.

12. Capitulum Cathedralis Sede vacante tempore celebrationis Concilij Prouincialis debere ad illud de neceſſitate vocari, & poſſe comparere per vicarium generalē cum ſpeciali mandato dandi vocem deciſiuam, docet Proſp. de Auguſtino *in addit. verbo Concilium Prouinciale, poſt q.* 4. vbi etiam refert deciſum Capitula Collegiatarum quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem habentia ad Concilium Prouinciale eſſe vocanda, quod etiam teſtatur Sell. *d.cap.*25.*num.*6. vbi refert ita fuiſſe deciſum ſub die 19.Decembris 1596.& Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.*2.*cap.*2.*num.*2.

12. Capitulum Cathedralis Sede vacante tempore celebrationis Conc. Prouincialis debet ad illud de neceſſitate vocari.

13. Vocem conſultiuam in Prouincialibus Conciliis dumtaxat habent Abbates Commendatarij, & Capitulorum deputati; procuratores verò Epiſcoporum poſſunt,ſi Concilio Prouinciali placuerit,& deciſiuam habere,refert deciſum Piaſec.*d.p.*2.*cap.*2.*num.*3.*ad* 5.

13. Vocem conſultiuam in Concil. Prouincialibus dumtaxat habent Abbates Cōmendatarij,& Capitulorum deputati.

14. In Conciliis Prouincialibus præferendi ſunt Canonici Eccleſiarum cathedralium quando capitulariter incedunt, Abbates benedicti, & qui vſum Mitræ habent, præcedunt Commendatariis, poſt hos locum obtinent Dignitates,poſtea collocandi ſunt procuratores, refert deciſum Piaſec.*d.p.*2.*cap.*2.*num.*3.*ad* 3.

14. Præcedentia in Concil. Prouincialibus.

15. Præcedentia Capitulo Valuen. & non Sulmonen. debetur tam in Synodo,quàm in congregationibus, proceſſionibus, aliiſque ſimilibus actibus,ita Sell.*d.cap.*25.*n.*7.atteſtans ita fuiſſe deciſum in Valuen. 16.Aprilis 1576.& 4.Aprilis 1601.& 20.Martij 1621.

15. Præcedentia Capitulo Valuen. & nō Sulmonen. debetur tam in Synodo,quàm in congregationibus, &c.

16. De ordine in ſedendo vide Quarant. *d.verbo Concilium Prouinciale q* 22. vbi additio, Franc.Leon.*in theſauro fori eccleſ.p.*1.*cap.*9.*num.*4. vbi dicit quòd in ſeſſionibus primò Archiepiſcopus,ſecundò Epiſcopi, quilibet ſecundùm tempus ordinationis ſuæ,tertiò Capitulum Cathedralis collegialiter incedens, vel ſedens,quartò Abbates habentes priuilegium Mitræ, & Baculi, quintò procuratores Epiſcoporum abſentium, ſextò procuratores Abbatum abſentium, ſeptimò Collegiatæ, octauò Plebani,ſiue Archipreſbyteri,nonò Parochi ſedere,ſubſcribere, & alias prærogatiuas habere debent.

Nec

17. Suffraganei ad Metropolitanum extra Concil. Prouincialis celebrationem accedere non tenentur.

17. *Nec Epiſcopi Comprouinciales*, &c.] Suffraganeos ad Metropolitanum extra Concilij Comprouincialis celebrationem accedere non teneri, refert deciſum Zerol. *in praxi Epiſcop. p.1. verbo ſuffraganei pag. mihi* 318.

18. Electio Metropolitani ſemel facta ab Epiſcopo exempto vt ad eius Synodum Prouincialem conueniat, non poteſt poſtea mutari.

18. *Aliquem vicinum Metropolitanum*, &c.] Electionem Metropolitani ſemel factam ab Epiſcopo exempto vt ad eius Synodum Prouincialem conueniat, non poſſe poſtea mutari, ſed ſemper in futurum ad illam accedere teneri, eiúſque electionem ligare ſucceſſores, referunt deciſum Quarant.*d.verbo Concilium Prouinciale,n.2.quaſt.1.in fine*, Galet. *in margar.caſuum conſcientia,verbo Epiſcopus,pag.*100.*col.*2. Gauant.*in enchirid.Epiſcop.verbo Concilium Prouinciale,num.*6.

19. *Et qua ibi ordinata fuerint*, &c.] De modo in ſtatuendo, & pronuntiando,vide Quarant.*d.verbo Concilium Prouinciale,q.*27.*cum ſeqq.*

20. Synodus diœceſana ſæpiùs in anno celebrari poteſt vbi neceſſitas poſtularet.

20. *Synodi quoque diœceſana quotannis celebrentur*, &c.] Vbi verò neceſſitas poſtularet, ſæpiùs in anno celebrari poſſe per *cap.de concilijs* 18. *diſt.* tenet Vgolin.*de officio Epiſcopi*, *c.*48.*num.*3.quem refero ego ipſe *in ſimili tract.p.*3.*alleg.*93.*num.*2.*in fine.*

21. Epiſcopus non celebrans Synodum quotannis incurrit pœnas à iure ſtatutas.

21. Epiſcopum non celebrantem Synodum quotannis incurrere pœnas à iure ſtatutas, dicit Sell.*d.cap.*25.*num.*30.atteſtans ſic fuiſſe reſolutum 26. Iunij 1621. Et quòd omittens celebrare ſine cauſa venit ſuſpendendus ab executione officij, tradit Gauant. *in enchirid. Epiſcop. verbo Synodus diœceſana, num.*5. vbi refert ita fuiſſe deciſum ſub die 27. Martij 1590.

22. Epiſcopi ſi iuſto aliquo impedimento detineantur quominus Synodum cōgregent, poſſunt illam per alios congregari.

22. Epiſcopi ſi iuſto aliquo impedimento detineātur quominus Synodum congregent, poſſe illam per alios congregari, cùm hoc decretum indeterminatè loquatur, nec mandet ſpeciatim Epiſcopis vt ipſimet Synodum congregent, reſoluit Piaſec.*d.p.*2.*cap.*2.*num.*1. & refert deciſum Vgolin.*d.cap.*48.*num.*3.

23. Epiſcopus nondum conſecratus, ſi Bullas expediuit poteſt Synodum conuocare.

23. Epiſcopum nondum conſecratum,ſi Bullas expediuit,poſſe Synodum conuocare, tradunt Maſſobr.*de Synodo Epiſcopi cap.*2.*dub.*1.*n.*9. Gauant.*d.verbo Synodus diœceſana,num.*1.

24. Vicarius generalis abſque ſpeciali mandato non poteſt Synodum celebrare.

24. Vicarium generalem abſque ſpeciali mandato non poſſe Synodum celebrare,reſoluunt Henric.Bottæ. *in tract.de Synodo Epiſcopi p.*2. *num.*2. Rebuff. *in praxi tit. de forma vicariatus num.*151. Sbroz *de officio vicarij lib.*2.*quaſt.*46.*num.*1.Azor.*inſtit.moral.p.*2.*lib.*3.*cap.*45.*quaſ.*5.Gauant.*d.verbo Synodus diœceſana,n.*3. Ego ipſe *de officio, & poteſt.Epiſcopi, p.*3.*alleg.*54.*num.*103.Sell.*d.cap.*25.*num.*31.atteſtans ita fuiſſe reſolutum 11.Auguſti 1618.

25. Capitulum Sede vacāte per vicarium capitularem poteſt Synodum congregare.

25. Capitulum Sede vacante per vicarium capitularem poſſe Synodum congregare,aſſerit deciſum Garc.*de benef.p.*9.*cap.*2.*num.*8.quem refert Gauant.*d.verbo Synodus diœceſana,num.*2.

26. Exempti omnes, qui aliàs ceſſante exemptione Synodo intereſſe deberēt,nec Capitulis generalibus ſubdūtur,ad eam accedere tenentur.

26. *Ad quas exempti etiam omnes*,&c.]Exemptos omnes,qui aliàs ceſſante exemptione Synodo intereſſe deberent,nec Capitulis generalibus ſubduntur,ad eam accedere teneri per hunc text.tradunt Vgolin.*dicto cap.*48 §.2.*n.*1. Eraſm.à Cochier *de iuriſdict.ordin.in exemptos*, *p.*4.*q.*19. Gauant.*d.verbo Synodus diœceſana,num.*11.Ego ipſe *d.p.*3.*alleg.*93.*num.*8.

27. Abbates

27. Abbates exempti, qui intereſſe debent Synodo, quo amicto, & ornamento vti debeant, vide Boër. *de auctor. magni conſilij, part.* 1. *num.* 13.

27. Abbates exempti, qui Synodo intereſſe debent, quo amicto, & ornamento vti debeant.

28. *Nec Capitulis generalibus ſubduntur.*] Regulares, qui ſubduntur Capitulis generalibus, non poſſe cogi ab Epiſcopo ad intereſſendum Synodo, niſi tantùm in caſu expreſſo in hoc cap. refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 54.

28. Regulares, qui ſubduntur Capitulis generalibus, nõ poſſunt cogi ab Epiſcopo ad intereſſendum Synodo.

29. *Ratione tamen parochialium*, &c.] Omnes Sacerdotes animarum curam habentes ad diœceſanam Synodum venire debere, tenent Franc. Leo *d. cap.* 9. *num.* 13. Vgolin. *d. cap.* 48. §. 1. *num.* 1. vbi dicit locum habere non ſolùm vbi ſeculares clerici ſunt, verùm etiam vbi Monachi, vel Regulares, Piaſec. *d. cap.* 2. *num.* 2. Ego ipſe *d. allegat.* 93. *num.* 5.

29. Sacerdotes omnes animarum curam habentes ad Synodum diœceſanam venire debent.

30. Synodo diœceſanæ intereſſe non tenetur Abbas Monachus, cuius Eccleſiæ, vel monaſterio imminet cura animarum, ſi illi deſeruire faciat per vicarium ſecularem ab Epiſcopo approbatum, quia ſufficit mittere dictum vicarium cùm curam per ipſum exerceat, ita refert Sell. *d. cap.* 25. *num.* 32.

30. Abbas Monachus non tenetur intereſſe Synodo diœceſanæ ſi deſeruire faciat per vicarium ſecularem curæ animarum imminenti ſuæ Eccleſiæ.

31. Rectores parochialium nullius diœceſis teneri accedere ad Synodum illius Epiſcopi, qui tanquam vicinior poteſt eos viſitare, refert deciſum Franc. Leo *d. cap.* 9. *num.* 13. & reſoluunt Piaſec. *d. cap.* 2. *num.* 2. *verſ. & non ſolùm*, Vgolin. *d.* §. 1. *verſ. quarto*, Sell. *d. cap.* 25. *num.* 33. vbi idem ait de clericis Abbatis nullius diœceſis.

31. Rectores parochialiũ nullius diœceſis tenentur accedere ad Synodum illius Epiſcopi, qui tãquam vicinior poteſt eos viſitare.

32. Sayr. verò *in floribus deciſ. ſub tit. de officio iud. ordin. deciſ.* 11. ex doctrina Nauarr. *conſil.* 11. *eod. tit. in antiq.* aliàs *conſil.* 12. *de maior. & obed. in nouis*, ſic ait. Rectores parochialium, quæ in nullius diœceſi ſunt, quamuis ab Epiſcopo, cuius cathedralis Eccleſia proximior eſt, viſitari poſſint, ad Synodum tamen diœceſanam illius Epiſcopi accedere non tenentur, cùm lex ſuperioris, quatenus id commodè fieri poteſt, ſine præiudicio tertij intelligenda ſit, præſertim cùm aliud ſit ius viſitandi, & aliud ius vocandi ad Synodum, adeò vt ex conceſſione illius non inferatur conceſſio huius, à ſeparatis enim non fit illatio. Vnde & Archiepiſcopus licèt Eccleſias ſui ſuffraganei poſt viſitationem ſuæ propriæ diœceſis viſitare poſſit, earum tamen Doctores ad Synodum ſuam particularẽ vocare non poteſt, neque enim verba Concilij aptantur vocationi ad Synodum, & diſpoſitio non includit eos, quibus verba ſua non aptantur. Hactenus Sayr. *citato loco.*

33. Votum deciſiuum in Synodo diœceſana habet ſolùm Epiſcopus, Canonici autem illud non habent in Synodo, niſi in caſibus à iure expreſſis, vel ex priuilegio, aut conſuetudine, & tunc computantur pro vno voto tantùm, ſcilicet Capituli, ita Sell. *d. cap.* 25. *num.* 34. vbi refert deciſum ſub die 13. Ianuarij 1594.

33. Votum deciſiuum in Synodo diœceſana habet ſolus Epiſcopus.

34. *Quòd ſi in his tam Metropolitani*, &c.] De pœna eorum, qui impedimento canonico ceſſante non venerunt ad Concilium, vide Iacobat. *de Concil. lib.* 1. *art.* 5. *in princip. pag.* 111. *cum ſeqq.* Quarant. *d. verbo Concilium Prouinciale, q.* 18.

34. Pœna eorum, qui impedimento Canonico ceſſante non venerunt ad Concilium.

35. Epiſcopus in Synodo diœceſana poteſt conſtitutiones facere abſque conſenſu, & approbatione cleri.

35. Epiſcopum in Synodo diœceſana poſſe conſtitutiones facere abſque conſenſu, & approbatione Cleri, illúmque debere exquirere conſilium Capituli, licèt illud ſequi non teneatur, niſi in quibuſdam caſibus à iure expreſſis, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcopis, num. 65.* & Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 1. num. 8.*

36. Epiſcopus non tenetur ſequi conſilium Capituli in cōdendis ſtatutis in Synodo.

36. Epiſcopum non teneri ſequi conſilium Capituli in condendis ſtatutis in Synodo, niſi in caſibus à iure expreſſis, tradit Sell. *d. cap. 25. num. 38.* atteſtans ſic fuiſſe deciſum ſub die 5. Iunij 1627.

37. Epiſcopus non tenetur ciuitati exhibere conſtitutiones ſynodales.

37. Epiſcopum non teneri ciuitati exhibere conſtitutiones ſynodales priuſquam imprimantur, & poſtquam publicatæ fuerint, tunc ciuitatem reclamare & aggrauia proponere poſſe, tenent Sell. *d. cap. 25. num. 39.* vbi refert ſic decidiſſe S. Congreg. Epiſcop. & Regul. in ciuitatis Caſtelli 14. Aprilis 1615. ad 15.

38. Synodum Romam mittere non tenetur Epiſcopus.

38. Nec teneri Epiſcopum Synodum Romam mittere, aſſerunt Piaſec. *d. p. 2. cap. 2. num. 12.* Gauant. *d. verbo Synodus diœceſana num. 67.*

39. Clericos, & laicos Epiſcopo ſubiectos ligant decreta Synodi diœceſanæ.

39. Clericos, & laicos Epiſcopo ſubiectos ligare decreta Synodi diœceſanæ, reſoluunt Maſſobr. *de Synodo Epiſcopi cap. 4. dub. 77. & 78.* Gauant. *d. verbo Synodus diœceſana num. 65.*

40. De ſtatutis in Synodo diœceſana ab Epiſcopo faciendis, vide Piaſec. *d. cap. 2. num. 7.* metipſum *d. p. 3. alleg. 93. num. 29. cum ſeqq.*

Viſitationem ſuæ diœceſis faciant Epiſcopi, & alij ſuperiores, eámque abſoluant intra biennium, necnon caueant ab inutilibus ſumptibus, exceptis procurationibus, & victualibus.

CAPVT III.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Archiep. Bononien. *p. 4. ſub tit. de viſitat. pag. 243. cum ſeqq.* Cuch. *inſtit. maior. tit. de viſitatione per Prælatos facienda*, Sbroz. *de officio vicarij, lib. 2. quæſt. 120.* Aloyſ. Ricc. *in praxi fori eccleſ. deciſ. 612. in 1. edit.* aliàs *reſolut. 536. in 2. edit.* Azor. *inſtit. moral. p. 2. lib. 3. cap. 40. à princ.* Marc. Anton. Genuenſ. *in man. Prælat. c. 34. & 35.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 20. num. 69. verſ. quintum,* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 2. verbo viſitatio,* Piaſec. *in ſimili praxi, p. 2. cap. 3.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib. 1. tit. 6. de viſitation.* Vgolin. *de officio Epiſcopi, cap. 49.* Galganet. *de iure publico, lib. 5. tit. 121.* Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib. 2. tit. 16. à num. 3.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, part. 3. alleg. 73.*

2. *Patriarchæ.*] De Patriarchis in genere, & de eorum præcedentiis, poteſtate, & priuilegiis, egi latè *d. tract. de officio, & poteſt. Epiſcopi, p. 1. tit. 3. cap. 1. & de iure eccleſiaſt. lib. 1. cap. 6.*

3. Viſitatio generalis ſpectat ad Epiſcopum.

3. *Et Epiſcopi propriam diœceſim, &c.*] Viſitationem generalem ſpectare ad Epiſcopum, cenſuit Rot. *deciſ. 160. n. 2. p. 1. recent.*

4. *Per*

Digitized by Google

4. *Per ſuum generalem vicarium*, &c.] Vicarium generalem hoc ius viſitandi non habere, niſi ſpecialiter ei committat Epiſcopus, reſoluunt Rebuff. *in praxi benefic. tit. de forma vicariatus num.* 100. *&* 101. Sbroz. *de vicario Epiſcopi lib. 2. quaſt.* 102. *num.* 2. Paul. Fuſc. *de viſitat. lib. 1. cap. 2. num.* 18. Azor. *inſtitut. moral. p. 2. lib. 3. cap.* 45. *quaſ.* 4. Vgolin. *de poteſtate Epiſcopi cap.* 4. §. 7. *verſ. tertiò nec viſitare,* Narbona *de appellat. à vicario ad Epiſcopum p.* 1. *num.* 224. Ego ipſe *d. alleg.* 73. *num.* 28.

4. Vicarius generalis non habet ius viſitandi niſi ſpecialiter ei committat Epiſcopus.

5. Poteſtatem Epiſcopis conceſſam viſitandi Eccleſias Epiſcopatui ſubiectas tranſire in Capitulum Sede vacante, tenent Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Capitulum Sede vacante. verſ. quibus ſic prælibatis*, Azor. *d. lib.* 3. *c.* 37. *q.* 14. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 609. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 533. *in* 2. *edit.* vbi aſſerit procedere etiam quando Sedes Epiſcopalis quaſi vacat, veluti Epiſcopo ab hoſtibus, vel pagano capto, refero ego ipſe *d. alleg.* 73. *n.* 24. *&* 25.

5. Poteſtas Epiſcopis conceſſa viſitãdi Eccleſias Epiſcopatui ſubiectas tranſit in Capitulum Sede vacante.

6. Capitulum Sede vacante poſt lapſum anni à die vltimæ viſitationis per Epiſcopum factæ poteſt viſitare diœceſim tempore triennij non expectato, licèt dicatur Epiſcopum conſueuiſſe viſitare ſingulis trienniis, vt per Aldan. *d. tit.* 16. n. 5. vbi atteſtatur deciſum in Pampilonen. 3. Februarij 1629. & 10. Decembris eiuſdem anni.

6. Capitulum Sede vacante poteſt diœceſim viſitare poſt lapſum anni à die vltimæ viſitationis per Epiſcopum factæ.

7. Capitulum poteſt viſitare omnia loca, quæ poterat viſitare Epiſcopus, idem Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 6. atteſtans ita fuiſſe reſolutum in Pampilonen 13. Aprilis 1630.

7. Capitulum poteſt viſitare omnia loca, quæ poterat viſitare Epiſcopus.

8. Non poſſe tamen viſitare Monialium cœnobia exempta, quæ alioquin poteſt Epiſcopus vti delegatus Sedis Apoſtol. reſoluit Azor. *d. cap.* 37. *quaſ.* 5.

8. Monialium cœnobia exempta viſitare non poteſt Capitulũ Sede vac.

9. Capitulum Sede vacante tunc demum poteſt diœceſim viſitare, quando lapſus eſt annus à poſtrema Antiſtitis viſitatione, nec de proximo Eccleſia eſt de Paſtore prouidenda, in ipſa verò viſitatione circa famulatum, equitatum, & alia, forma huius cap. eſt præcisè obſeruanda, Aldan. *d. tit.* 16. *num.* 7. vbi refert ita fuiſſe reſolutum in Liman 10. Maij 1629.

9. Capitulum Sede vacante quando poſſit diœceſim viſitare.

10. *Archidiaconi autem, Decani*, &c.] Archidiaconos, Decanos, Archipreſbyteros, & alios inferiores viſitandi ius habere ſi id longa conſuetudine præſcripſerint, tenent Felician. Comen. *in man. viſitat. lib.* 1. *tit.* 3. *verſ. Archidiaconi*, Paul. Fuſc. *d. cap.* 2. *n.* 14. Azor. *d. cap.* 40. *quaſ.* 7. 8. *&* 9. Sbroz. *d. q.* 120. *n.* 10. Flores de Mena *var. lib.* 3. *q.* 24. *num.* 23. Ego ipſe *d. alleg.* 73. *n.* 22.

10. Archidiaconi, Decani, Archipreſbyteri, & alij inferiores viſitandi ius habent ſi id longa conſuetudine præſcripſerint.

11. Et poſſe ipſum Epiſcopum præſtituere terminum Archidiacono ad viſitationem expediendam, & præſcribere comitatum, & equitatum ne oneri ſit Eccleſiis, quas viſitauerit, refert deciſum Piaſec. *d. cap.* 3. *n.* 61. *pag.* 213. citatus per me *d. alleg.* 73. *n.* 39.

11. Epiſcopus poſt præſtituere terminũ Archidiacono ad viſitationem expediendam.

12. Edicta proponere non licet Epiſcopo viſitationem aggredienti, quibus ſubditi iubeantur crimina detegere, multóque minus propoſita pœna excommunicationis, vt per Sell. *in ſelect. canon. cap.* 31. *n.* 10. vbi refert deciſum ſub die 2. Ianuarij 1601.

12. Edicta proponere nõ licet Epiſcopo viſitationem aggredienti, quibus ſubditi iubeantur crimina detegere.

Digitized by Google

13. *Aſſumpto notario de conſenſu Epiſcopi.*] Locum non habere in Abbate ſeculari refert deciſum Armendar.*d.tit.6.de viſitat.n.*109.

14.Epiſcopo non licet ad detegenda viſitatorum peccata per edicta publica monere homines ſub excommunicationis pœna ad reuelandum.

14. Inquiſitio,quæ praparatoria vocatur, quando fit in viſitatione, non licet Epiſcopo ad detegenda viſitatorum peccata per edicta publica monere homines ſub excommunicationis pœna ad reuelandum, neque in ea exigere iuramentum à viſitatis, refert deciſum Piaſec. *p.*1. *cap.*3.*num.*60.

15. Iuramentum à viſitatis non debet Epiſcopus exigere in viſitatione.

15. Iuramentum à viſitatis non debet Epiſcopus exigere in viſitatione,neque procedere ad capturam,neque mandare quòd detur copia teſtium,refert deciſum Aldan.*d.tit.*16.*n.*7.

16. Capitulũ ſuperſtite adhuc Epiſcopo ex præſcriptione vel priuilegio viſitandi ius habere poteſt.

16. *Viſitatores etiam à Capitulo*, &c.] Capitulum ſuperſtite adhuc Epiſcopo ex præſcriptione, vel priuilegio viſitandi ius habere poſſe, tradit Azor.*d.c.*40.*q.*8.quem refero *d.alleg.*73.*n.*26.Et tunc viſitatores à Capitulo deputatos debere eſſe ab ordinario approbatos, probat hoc decretum,quod locum habere etiam vbi ſoli Capitulo abſque Epiſcopo competit ius viſitandi refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*1.*tit.*18.*l.*7.*de Epiſcopis n.*110.

17. Epiſcopus licet poſſit iterum viſitare Eccleſias viſitatas ab inferioribus, non poteſt iterum punire punitos ab eis.

17. *Sed non ideo Epiſcopus*, &c.] Licèt Epiſcopus poſſit iterum viſitare Eccleſias viſitatas ab inferioribus,vt text. habet, non poſſe tamen iterum punire punitos ab eis, neque ab illis abſolutos cogere ad innocentiam ſuam demonſtrandam, refert deciſum Armendar. *d.l.*7.*de Epiſcopis num.*111.

18. Viſitare non licet Epiſcopis Altaria Eccleſiarum Regularium, quibus nõ incumbit animarum cura perſonarum ſecularium.

18. Viſitare non licet Epiſcopis in vim conſtitutionis Greg. XV. de exemptorum priuilegiis Altaria Eccleſiarum Regularium, quibus non incumbit animarum cura perſonarum ſecularium, nec loca vbi in eiſdem Eccleſiis aſſeruatur ſanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum, vel vbi confeſſiones perſonarum ſecularium audiuntur, ita Aldan. *d. tit.*16.*n.*8.vbi dicit reſolutum de anno 1623.

19. Viſitantes non debent inutilibus ſumptibus viſitatos grauare, exceptis tantum victualibus, &c.

19. *Interimque caueant*,&c.] Vide Nau. *conſ.*1.*in vtraque edit.& conſ.*11.*in antiq.*aliàs *conſ.*12.*in nouis,de cenſib.* Sayr.*in floribus deciſ.ſub eod.tit. deciſ.*1.*&* 11.Zerol.*d.verbo viſitatio* §.1. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.*57.*n.*16.*cum ſeqq.*Vgolin.*de officio Epiſcopi cap.*49.§.3.

20. Epiſcopus non poteſt quicquam ab eis, qui viſitantur pro decretis, &c. accipere.

20. Non poſſe Epiſcopum quicquam ab eis,qui viſitantur, pro decretis, & ordinationibus ſpectantibus ad viſitationem pro rogitu, ſeu ſcriptura,laboréve ſuo percipere,refert deciſum Armend.*d.tit.*6.*n.*116.

21.Epiſcopus re ipſa non viſitans nihil procurationis cauſa exigere poteſt.

21. *Néve ipſi,aut quiſquam ſuorum quicquam procurationis*,&c.] Epiſcopum re ipſa non viſitantem nihil procurationis cauſa exigere poſſe,refert deciſum Armendar.*d.tit.*6.*de viſitat.n.*117.

22.Epiſcopus exiens per villas,& oppida, vt ſacramentũ Cõfirmationis tantum conferat à nemine eſt procurandus.

22. Epiſcopum exeuntem per villas, & oppida, vt ſacramentum Confirmationis tantùm conferat, à nemine eſſe procurandum, refert deciſum Armendar. *d. tit.* 6. *de viſitat. numer.* 123. & reſoluit Paul. Solod. *in praxi de viſitat. p.*1. *cap.* 5. *in med.* quem refero ego ipſe *d. alleg.*73.*num.*53.

23. Epiſcopus aut alius viſitator non poteſt procurationẽ accipere ab hoſpitalibus, & aliis locis leproſorum,&c.

23. Epiſcopum,aut alium viſitatorem non poſſe procurationem accipere ab hoſpitalibus,& aliis locis leproſorum, domorum Dei,pauperum,& infirmorum,nec ab Eccleſia paupere, ſed debere gratis viſitare, referunt

referunt deciſum Marc. Anton. Genuenſ. *d. cap.* 35. *num.* 9. *verſ. nono,* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *verbo viſitatio* §. 2. *dub.* 7. Piaſec. *in ſimili praxi p.* 2. *cap.* 3. *in fine*, Franc. Leo *in theſauro fori Eccleſ. p.* 2. *cap.* 16. *à num.* 41. Bellet. *diſquiſ. clerical. p.* 1. *tit. de clerico debitore* §. 11. *num.* 10. Ego ipſe *d. alleg.* 73. *n.* 50.

24. Epiſcopum à pauperibus clericis procurationem exigere non debere, tradunt Surd. *de aliment. tit.* 4. *q.* 22. *n.* 6. Bellet. *d.* §. 11. *n.* 8. Ego ipſe *d. alleg.* 73. *n.* 51. *&* 52. me citato *in illo loco* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract.* 11. *cap.* 12. *q.* 17. *reſol.* 2.

24. Procurationem à pauperibus clericis exigere non debet Epiſcopus.

25. Procuratio non debetur Epiſcopo viſitanti Eccleſias parochiales vnitas, & dependentes à Religione Hieroſolymitana à vicariis earundem Eccleſiarum, vt per Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 9. vbi atteſtatur ita fuiſſe deciſum in Auguſtana 14. Decembris 1630.

25. Procuratio non debetur Epiſcopo viſitanti Eccleſias parochiales vnitas, & dependentes à Religione Hieroſ.

26. Procuratio ſoluenda eſt Epiſcopo viſitanti beneficium à Cardinale poſſeſſum, quia eſt onus reale ſuper beneficio, non perſonale ſuper perſona Cardinalis, Aldan. *d. tit.* 16. *n.* 10. vbi refert ſic fuiſſe reſolutum in Neritonen. 13. Septembris 1631.

26. Procuratio ſoluenda eſt Epiſcopo viſitanti beneficium à Card. poſſeſſum.

27. Notarius quando à viſitatis aliquid accipere valeat, vide Nauar. *conſ.* 1. *de cenſib. in vtraque edit.* Zerol. *d. verbo viſitatio* §. 6. *dub.* 4. Piaſec. *d. cap.* 3. *num.* 63. *verſ. neque Cancellarius*, ego ipſe *d. alleg.* 73. *num.* 42.

27. Notarius quando à viſitatis aliquid accipere valeat.

28. *Nec munus quodcunque ſit*, &c.] Munera qualiacunque non poſſe Epiſcopum à viſitatis ratione viſitationis, etiam comeſtibilia, vt ſecum aſportet, accipere, tenent Piaſec. *d. cap.* 3. *n.* 73. Marc. Anton. Genuenſ. *d. cap.* 35. *num.* 7. vbi *num.* 6. aduertit quòd nec fragmenta notabilia ad domum portare poteſt pro erogando pauperibus, ſed teneri illis diſtribuere, qui ſunt in illo loco, quem viſitat, & *num.* 5. dicit quòd Epiſcopus etiam finita viſitatione dum diſcedit à locis viſitatis, recipere non poteſt munera.

28. Munera qualiacunque non poteſt Epiſcopus à viſitatis ratione viſitationis etiam comeſtibilia vt ſecum aſportet, accipere.

29. *Exceptis tamen victualibus*, &c.] Vide Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *verbo viſitatio* §. 6. Piaſec. *d. c.* 3. *à n.* 62. Bellet. *d. tit. de clerico debitore* §. 11. *à princ.* metipſum *d. alleg.* 73. *à n.* 57.

29. Victualia accipere poteſt Epiſcopus viſitans.

30. Victualium expenſarum appellatione comprehendi illas, quæ conſiſtunt in victu, non autem illas, quæ concernunt alia neceſſaria perſonæ, dicit Zerol. *d.* § 6. *dub.* 1. quem refero *d. n.* 57.

30 Victualium appellatione quid veniat.

31. Debere eſſe moderata ſecundùm facultatem Eccleſiæ, non autem indebitè grauandum clericum per plura iura reſoluit Bellet. *d.* §. 11. *n.* 6. ad illum tantùm diem, quo viſitat Epiſcopus pro ipſo, & ſuo moderato comitatu, tradit Piaſec. *d. c.* 3. *n.* 64. *in princ.*

31. Victualia debent eſſe moderata.

32. Equorum autem vecturas non venire nomine victualium, ac proinde illas præſtandas non eſſe, docent Zerol. *d.* §. 6. *dub.* 3. Piaſec. *d. c.* 3. *n.* 63. *in fine*, Marc. Anton. Genuenſ. *d. cap.* 35. *n.* 9. *in fine*, *&* 10. Bellet. *d.* §. 11. *n.* 4. niſi viſitator eſſet Prælatus à ſummo Pont. delegatus, tunc ei deberi mercedes equorum, & viaticum, vt de loco ad locum tranſire commodè poſſit, per gloſ. *verbo ſi voluerint*, *in Clem.* 2. *de cenſib.* tenet Azor. *d. c.* 42. *q.* 8. quem refero *d. alleg.* 73. *n. vlt.*

32. Equorum vecturæ non veniunt nomine victualium.

Digitized by Google

33. Procuratio nulla debetur Epiſcopo viſitanti clerum ciuitatis vbi ſita eſt Cathedra.

33. *Pro temporis tantùm neceſſitate*, &c.] Vnde Epiſcopo viſitanti Clerum ciuitatis, vbi ſita eſt Cathedra, procurationem nullam deberi, colligunt Marc. Anton. Genuenſ. *d.c.35.n 9.* Piaſec. *d.c.3.n.65.* Ego ipſe *d.alleg.73.n.46.*

34. Contra Surd. *de aliment.tit.4.q.22.num.9.* Azor. *d.cap.42. quaſ.4.* Bellet. *d.* §.11. *num.2.& 3.* exiſtimantes etiam hoc caſu procurationem deberi.

35. Epiſcopus viſitãs vna die duas parochias vnam tantum procurationem habere debet.

35. Hinc etiam ſi Epiſcopus vna die duas parochias viſitaret, vnam tantùm procurationem habere, reſoluit Zerol. *d.§.6.dub.6.*

36. Procurationem pecunia redimere liberum eſt viſitatis.

36. *Sit tamen in optione eorum*, &c.] Liberum eſſe viſitatis, ſi velint, pecunia redimere procurationem, & tunc viſitatorem teneri recipere in ea ſpecie, quâ fuerit oblata, reſoluit Piaſec. *d. cap. 3. num.64. in fine.*

37. Viſitator non poteſt in pecunia taxare id, quod per victum ſibi neceſſarium contingebat.

37. Viſitatorem tamen non poſſe in pecunia taxare id, quod per victum ſibi neceſſarium contingebat, dicit Zerol. *d.verbo viſitatio* §. *6. dub.2.* quem refero *d.alleg.73.n.55.& 56.*

38. Vbi fuerit conſuetudo vt nec victualia, nec quicquã à viſitatoribus accipiatur, illa ſeruanda eſt.

38. *In iis verò locis, ſeu prouinciis*, &c.] Vide Sbroz. *de vicario Epiſcopi lib.2.q.113.num.3.* Vgolin. *de officio Epiſcopi c.49.§.4.num.3.verſ.tertio,* Stephan. Gratian. *diſcept.forenſ.cap.57. num.19.* Piaſec. *d.cap.3. num.65.* vbi dicit quòd licèt de iure communi procuratio præſcribi non poſſit, ex text. *in cap.cùm ex officij, de præſcript.* hodie tamen ex noua diſpoſitione huius decreti præſcribitur, nec peti poteſt vbi illam non dandi viget conſuetudo, refero ego ipſe *d.alleg.73.num.48.*

39. Conſuetudo circa exactionem in viſitatione ex relictis piis eſt ſeruanda.

39. Ex conſuetudine poſſe Epiſcopum exigere veluti trigeſimam, ex relictis piis ratione viſitationis teſtamentorum, ſecus verò ſi in teſtamento nullum eſſet relictum pium, exceptis tamen victualibus, quæ debentur ab iis, qui conſueuerunt procurationem præſtare, quod quandoque contingit à Communitatibus locorum, refert deciſum Armendar. *d.lib.6.de viſitat.n.*118.

40. Extante conſuetudine vt Epiſcopo diœceſim viſitante à laicis ei victualia miniſtrentur, vicario autem viſitante ab Eccleſiarum Rectoribus, ſeruandam eſſe ſi laici ſponte perſeuerent in iſta conſuetudine, refert deciſum Armendar. *d.tit.6.de viſitat.num.*119. vbi *num.*121. pariter reſolutum atteſtatur ſeruandam eſſe conſuetudinem ſi adeſſet vt Communitates procurarent Epiſcopum viſitantem quandiu ipſæ voluerint, quod ſi recuſarent, ipſas cogendas non eſſe, refero ego ipſe *d.allegat.73.n.53.*

41. Epiſcopus, & quiſquam ſuorum nihil muneris accipere poteſt ab Eccleſiis in viſitatione præter procurationem.

41. *Quòd ſi quiſquam*, &c.] In viſitatione præter procurationem ab Eccleſiis non ſolùm Epiſcopum, ſed quemquam ſuorum nihil muneris accipere poſſe ſub pœna maledictionis, & interdicti ingreſſus Eccleſiæ, ac reſtituendi duplum infra menſem, & poſt menſem, non obſtante remiſſione partium, ex hoc decreto colligunt Surd. *de aliment. tit.1. q.64. num.6. & tit.4. q.22.* Azor. *d.lib.3.cap.42.q.9.* Marc. Anton. Genuenſ. *in man.Paſtorum c.35.n.2.* Ego ipſe *d.alleg.73.n.44.*

42. Cathedraticũ nõ cenſetur ſublatũ ſub hac prohibitione.

42. Sub hac prohibitione non cenſeri ſublatum Cathedraticum, quod ſingulis annis exigi ſolet ab ordinario, tam in viſitatione, quàm extra,

Digitized by Google

extra, atteſtatur reſolutum Armendar. *d.tit.6.de viſitat.num.*115. quem refero *d.alleg.*73.*num.*44 *in fine.*

43. Ad ſolutionem Cathedratici, Synodatici, ſeu charitatiui ſubſidij, non tenentur, neque compelli poſſunt Fratres S.Ioannis Hieroſolymitani, ſiue eorum vicarij in parochialibus Religioni prædictæ vnitis, vt per Aldan.*d.tit.*16.*n.*11. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Auguſtana 4 Decembris 1630.

43. Fratres S. Ioannis Hieroſol. ſiue eorum vicarij in parochialibus Religioni vnitis non tenentur ad ſolutionem Cathedratici.

44. Populus vbi non poteſt victum ſuo Curato ſubminiſtrare, ordinarius ea obſeruare debet, quæ habentur in hoc decreto, refert deciſum Garc.*de benefic.p.*3.*cap.*2.*num.*179.

45. *Is præter dupli reſtitutionem*, &c.] Viſitatorem ratione officij ſui aliquid malè accipientem ipſo iure ſuſpẽſionem incurrere, ab ea tamen abſolui poſſe, dummodo intra menſem ſimplum, ſiue tantum, quantum via concuſſionis recepit, reſtituat, conſuluit Nauar.*conſ.*11.*in antiq.*aliàs *conſ.*2.*in nouis, de cenſib.*Sayr *ſub eod.tit.deciſ.*11.

45. Viſitator ratione officij ſui aliquid malè accipiens ipſo iure ſuſpenſionem incurrit.

46. *Necnon & alijs pœnis*, &c.] Vide Spin.*in ſpeculo teſtam, gloſ.*4.*princip.num.*91.

47. Tempus præfixum ad viſitanda limina Apoſtolorum incipere à die publicationis conſtitutionis Sixti V. tenet Aldan. *d.tit.*16.*num.*30. referens ita fuiſſe deciſum in Burgen. 12. Auguſti 1628.

47. Tempus præfixum ad viſitanda limina Apoſtolorũ incipit à die publicationis conſtitut. Sixti V.

48. Nec ad huiuſmodi viſitationem admittendum eſſe Preſbyterum diœceſanum non exiſtentem de Capitulo Cathedralis, neque in dignitate eccleſiaſtica conſtitutum, tradit idem Aldan. *d. tit.* 16. *num.* 31. vbi atteſtatur ſic fuiſſe reſolutum in Elboren. 4. Decembris 1627.

48. Preſbyter diœceſanus non exiſtens de Capitulo Cathedralis non admittitur ad viſitanda limina.

49. Nec per manentem in curia viſitationem huiuſmodi faciendam eſſe, vel concedi ſolere vt fiat, dicit idem Aldan.*d.tit.*16.*num.*32. vbi aſſerit ita deciſum in Foglinen. 11. Iulij 1626.

49. Nec manens in curia.

50. Coadiutum Epiſcopum, & non coadiutorem teneri viſitare limina Apoſtolorum, tradit Sell.*in ſelectis canon.cap.*28.*num.*17.vbi ait ſic fuiſſe reſolutum ſub die 4. Auguſti 1619.

50. Coadiutus Epiſcopus, & non coadiutor tenetur viſitare limina Apoſtolorum.

51. Regularem nullum, etiam Epiſcopi familiarem, & commenſalem nullo modo acceptandum ad viſitanda limina pro ſuo Epiſcopo, etiamſi alium non inueniſſe diceret, & iſte iam eſſet in Vrbe, reſoluit Sell. *d.cap.*28.*num.*19. referens ſic fuiſſe deciſum in Viſen. 13. Nouembris 1627. ſubdítque S.Congr.Concil.ſub die 9.Maij 1626.gratiam feciſſe Epiſcopo Canarien.vt limina Apoſtolorum viſitare poſſit per Sacerdotem Regularem ab illis partibus tranſmiſſum, & bene informatum, ſtante quòd propter itineris longitudinem milliarium 17.m.& ob pericula in quæ incurrunt aliàs tranſmiſſi Sacerdotes ſeculares, qui à Turcis captiui facti fuerunt, nullus inuenitur, qui mitti velit, vt ex fide publica conſtitit.

51. Regularis nullus etiam Epiſcopi commenſalis admittitur ad viſitanda limina.

Prædicationis

Digitized by Google

Prædicationis munus frequenter obeundum; à parochianis Eccleſia parochialis adeunda eſt ad audiendum verbum Dei; nullus contradicente Epiſcopo prædicare præſumat in Eccleſiis etiam Regularium, &c.

CAPVT IV.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. Vide Henriq. *in ſumm. lib. 7. cap. 28. §. 8.* Archiep. Bononien. *p. 2. pag. 33. cum ſeqq.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 8. verbo Prædicatio,* Quarant. *in ſumma Bullarij, verbo prædicator.* Marc. Anton. Genuenſ. *in man. Paſtorum, cap. 32.* Franc. Leo. *in theſauro fori eccleſ. p. 1. cap. 8. à princip.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom. 1. quæſt. 50. art. 3.* Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea, reſol. 190.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 20. num. 69. verſ. tertium eſt, & lib. 18. num. 118. cum ſeqq.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 4. tit. 30. l. 3. de prædicatorib. S. Scripturæ, num. 3. cum ſeqq.* Portel *in dubijs Regularib. verbo Prædicatores,* Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regul. reſol. 112.* Gauant. *in enchirid. Epiſcop. verbo concio ſacra,* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi. p. 3. alleg. 76. & de officio, & poteſt. parochi cap. 14. & ſuprà ſeſſ. 5. de reform. cap. 2.*

2. Prædicationis munus Epiſcoporum præcipuum eſt.

2. *Prædicationis munus, quod Epiſcoporum præcipuum eſt.*] De hoc citantur Doctores *ſuprà ſeſſ. 5. de reform. cap. 2.* Ex commiſſione tamen Sedis Apoſt. vel etiam ex proprio inſtituto poſſe idipſum Religioſis conuenire, tenet Hieronym. Roderic. *d. reſol. 112. num. 1.* ſubdens proprium actum Fratrum Prædicatorum, & aliorum Religioſorum non eſſe prædicare, ſed ſubuenire Epiſcopis in prædicationis miniſterio, quibus non incumbit prædicare niſi miniſterialiter, & citat Fr. Emman. *quæſt. regul. tom. 3. q. 31. art. 4. ad 2. argum.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. c. 393. à num. 9.* ac alios.

3. Epiſcopus poteſt prædicare in quacunque Eccleſia etiã Regulari ſuæ diœceſis.

3. Vnde poſſe Epiſcopum prædicare in quacunque Eccleſia, etiam Regulari ſuæ diœceſis, nec ab vllo poſſe prohiberi, tenet Gauant. *d. verb. concio ſacra, num. 1.* atteſtans ſic fuiſſe deciſum per S. Cong. Epiſcop. & Regul. ſub die 17. Ianuarij 1584.

4. Epiſcopo prædicanti per ſeipſum in ſua Eccleſia non licet etiam prætextu paupertatis prætendere ſibi præſtari ſolitam eleemoſynam.

4. Epiſcopo prædicanti per ſe ipſum in ſua Eccleſia cùm ex proprio munere ad id teneatur, minimè licet, etiam prætextu paupertatis, prætendere ſibi præſtari eleemoſynam ſolitam dari Prædicatoribus electis ab Vniuerſitate, ita refert deciſum Gauant. *d. verbo concio ſacra, num. 2.* Sell. *in ſelect. canon. cap. 23. num. 18.* atteſtans ſic fuiſſe reſolutum in Veſtana 20 Martij 1621.

5. Epiſcopus ipſemet quando prædicat ſilere debent alij prædicatores.

5. Quando ipſemet Epiſcopus prædicat, ſilere debent alij Concionatores, illiſque poterit inhibere vt eo tempore à prædicatione ſe abſtineant, ſecundùm Sell. *d. cap. 23. num. 19.* vbi refert ita fuiſſe deciſum in Bituntina 2. Martij 1629.

6. Parochi ſi per ſe velint munus prædicationis obire, non debent impediri.

6. *In alijs autem Eccleſiis per parochos, &c.*] Parochos ſi per ſe velint munus prædicationis obire, non debere impediri refero deciſum ego ipſe *de officio, & poteſt. parochi cap. 14. num. 5.*

7. Sine

Digitized by Google

7. *Sine ijs impeditis per alios ab Epiſcopo.*] Nullum igitur etiam à parocho inuitatum prædicare poſſe ſine licentia Epiſcopi, declarauit Clemens VIII. teſte Zypæ. *in analytica poſtremi iuris eccleſ. enarrat. lib.* 3. *tit. de parochis, num.* 3. quem refero *d. cap.* 15. *num.* 8.

7. Prædicare nullus poteſt etiam à parocho inuitatus ſine licentia Epiſcopi.

8. Debet enim parochus licentiam concedere approbatis ab ordinario prædicandi in ſua parochia, vt aſſerit deciſum Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo parochus* 3. quem refero *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p.* 3. *alleg.* 76. *num.* 25.

8. Parochus debet licentiam concedere approbatis ab ordinario prædicandi in ſua parochia.

9. Parochum, ſeu Curatum poſſe dare licentiam viro docto, & noto etiam Regulari vt bis, vel ter concionetur in ſua Eccleſia ſine Epiſcopi approbatione, reſoluunt Nauarr. *in man. cap.* 25. *num.* 141. Vgolin. *de officio Epiſcopi, cap.* 42. §. 1. *num.* 3. Hieron. Roder. *d. reſol.* 112. *num.* 4. Ego ipſe *d. cap.* 14. *num.* 8. *in fine.*

9. Parochus poteſt dare licentiam viro docto etiam Regulari vt bis, vel ter concionetur in ſua Eccleſia ſine Epiſcopi approbatione.

10. *Impenſis eorum, qui eos præſtare vel tenentur, vel ſolent.*] Prædicatoris electio pertinet ad Epiſcopum, & electo ab illo tenetur Vniuerſitas eleemoſynam dare, quam hactenus præſtare conſueuit. In Cathedrali verò ſi Epiſcopus prætendat communitatem quoque teneri præſtare eleemoſynam, ad ipſum incumbet onus probandi immemorabilem, Sell. *d. cap.* 23. *num.* 21. vbi atteſtatur reſolutum in Sutina 10. Martij 1618. & 10. Iulij 1627.

10. Prædicatoris electio pertinet ad Epiſcopum.

11. Prædicatori conſuetas eleemoſynas ſoluere tenetur Vniuerſitas, nec illi licet eas ad certam paruam quantitatem reducere, Sell. *vbi ſuprà*, atteſtans ita deciſum in Viterbien. ciuitatis Vetulæ de menſe Septembris 1620.

11. Prædicatori conſuetas eleemoſynas ſoluere tenetur vniuerſitas.

12. Dum eſt dubium quorum ſumptu ſit conducendus Concionator pro Quadrageſima, debere Epiſcopum interim proprio ſumptu conducere illum, referunt deciſum Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo prædicatio* §. 7. Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. collect.* 1776. *& in praxi fori eccleſ. deciſ.* 546. *in* 1. *edit* aliàs *reſol.* 468. *in* 2. *edit.* Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo eleemoſyna* 1. Vgolin. *d. cap.* 42. *in princ.*

12. Epiſcopus proprio ſumptu conducere debet prædicatorem dum eſt dubium quorũ ſumptu ſit conducendus pro Quadrageſima.

13. *Saltem omnibus Dominicis, &c.*] Correctores ciuitatum facere poſſe etiam renitente vicario generali, vt ſaltem omnibus diebus Dominicis, & ſolemnibus feſtis populo prædicetur, tradunt Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 2. *quæſt.* 62. *art.* 19. Bobadil. *in ſua politica lib.* 2. *cap.* 18. *num.* 194. *lit. K.* Hieron. Roderic. *d. reſol.* 112. *num.* 19. Ego ipſe *d. alleg.* 76. *num.* 32.

13. Correctores ciuitatum facere poſſunt etiam renitente vicario generali, vt ſaltem omnibus diebus Dominicis & ſolemnibus feſtis populo prædicetur.

14. *Tempore autem ieiuniorum, &c.*] Referri tantùm ad tempus Quadrageſimæ, & Aduentus, non autem ad vigilias, in quibus illud prædicandi præceptum non eſt, dicit deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, d. l.* 3. *de prædicatoribus S. Scripturæ, num.* 28. *&* 29. vbi *num.* 31. aſſerit etiam deciſum per hoc decretum relinqui arbitrio Epiſcoporum an tempore Quadrageſimæ, & Aduentus quotidie, vel tribus diebus in hebdomada, vel minus illis tribus diebus prædicetur, refero ego ipſe *d. alleg.* 76. *num.* 30.

14. Prædicandi præceptum non obligat ad vigilias.

15. *Teneri vnumquemque parochiæ ſuæ, &c.*] Pro audienda prædicatione teneri vnumquemque parochiæ ſuæ intereſſe, ſi id commodè fieri

15. Parochiæ ſuæ intereſſe tenetur vnuſquiſque pro audienda prædicatione ſi id cõmodè fieri poteſt.

fieri poteſt, per hoc decretum tradunt Zerol. *d. verbo prædicatio*, §.4. Soar. *de Religione, tom.1. lib.2. cap.16. num.6.* Azor. *inſtit. moral. p.1. lib.7. cap.3. q.7. & lib.12. cap.2. q.1. verſ. deinde.* Ego ipſe *d. alleg.76. num.34. & d. cap.14. num.11.*

16. Parochus admonere debet populum vt diebus Dominicis & feſtis maioribus frequentet ſuas parochias.

16. Et ideo parochum admonere debere populum vt diebus Dominicis, & feſtis maioribus frequentet ſuas parochias, excommunicandum tamen non eſſe ſi monitioni non paruerit, teſtatur deciſum Armendar. *d.l.3. de prædicatorib. S. Scripturæ, num.35.* quem refero *d.c.14. num.12.*

17. Ordinarius non poteſt mulctis, & pœnis cogere populum ire ad audiendam ſacram Concionem & Miſſam in Eccleſia parochiali.

17. Nec etiam ordinarium poſſe mulctis, & pœnis cogere populum ire ad audiendam ſacram concionem, & Miſſam in Eccleſia parochiali, referunt deciſum Zerol. *p.2. verbo parochia pag. mihi* 82. Hieron. Roder. *in compendio quæſt. regul. reſol.112. num.11. in fine.*

18. Nullus ſecularis, ſiue Regularis etiam in Eccleſiis ſuorum Ordinum contradicente Epiſcopo prædicare præſumat.

18. *Nullus autem ſecularis, ſiue Regularis,* &c.] Vide Henriq. *in ſumma lib.7. cap.28.* §.8. Zerol. *d. verbo prædicatio*, §.3. Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.3. quæſt.32. art.5.* Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. deciſ.219. num.5. p.2.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.1. q.50. art.3. concl.1.* vbi de intellectu.

19. Regulares non poſſunt adhortationes ad populũ etiam in Eccleſiis ſuorum Ordinum habere nõ petita prius benedictione ab Abbate.

19. Regulares non poſſunt adhortationes ad populum etiam in Eccleſiis ſuorum Ordinum habere, non petita priùs benedictione ab Abbate, vel eo contradicente quatenus ſit nullius, & iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem habeat. Verùm ſi Regulares contrafecerint, non ab Abbate, ſed à ſuis ſuperioribus Regularibus ſunt puniendi, ita Sell. *d. cap.23. num.27.* atteſtans ſic fuiſſe deciſum in nullius prouinciæ Rauennaten. 15. Septembris 1629.

20. Ordinarij poſſunt quo tempore concionandi licentiam dabunt Regularibus, exigere ab illis fidei profeſſionem.

20. *Contradicente Epiſcopo.*] Quamuis in hoc cap. ſolùm nominetur Epiſcopus, non autem alij Prælati, tamen poſſunt ordinarij, quo tempore concionandi licentiam dabunt Regularibus, exigere ab illis fidei profeſſionem, ſi ita ipſis expedire videbitur, ita Sell. *loco proximè citato*, referens quoque deciſum in d. nullius prouinciæ Rauennaten.

21. Regulares abſque licentia Epiſcopi prædicãtes in Eccleſiis, quæ ſuorum Ordinum nõ ſunt ab Epiſcopo puniri poſſunt.

21. *Prædicare præſumat.*] Regulares abſque licentia Epiſcopi prædicantes in Eccleſiis, quæ ſuorum Ordinum non ſunt, à ſuis ſuperioribus Regularibus, non verò ab Epiſcopo puniendos eſſe, referunt deciſum Portel. *in dub. regul. verbo Prædicatores, n.1.* Hieron. Roder. *d. reſol.112. n.3.*

22. Sed nouiſſimè Gregorius XV. *in ſua conſtit. incip. Inſcrutabili,* ſub dat. Nonis Februarij 1622. contrarium ſtatuit his verbis, *Ac demum habeat Epiſcopus tanquam dictæ Sedis delegatus auctoritatem coërcendi ac puniendi quoſcunque exemptos tam ſeculares, quàm Regulares, qui in alienis Eccleſiis, quæ ſuorum Ordinum non ſunt, abſque Epiſcopi licentia, & in Eccleſiis ſuis, aut ſuorum Ordinum, non petita illius benedictione, aut ipſo contradicente, prædicare præſumpſerit.*

23. Epiſcopus poteſt interdicere Regulari ne prædicet etiam non reddita cauſa.

23. Poſſe Epiſcopum interdicere Regulari, ne prædicet virtute huius decreti, etiam non reddita cauſa, reſoluunt, deciſúmque referunt Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.1. cap.8. num.9.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.2. c.3. num.41. verſ. ſi item,* ego ipſe *d. alleg.76. num.28.*

24. S.D.N.

24. S. D. N. Vrbanus VIII. per ſuas litteras in forma Breuis directas Eminentiſſimo D. meo Cardinali de Sandoual Epiſcopo Giennen. ſub dat. 30. Ianuarij 1629. hac de re ita reſcripſit. *Ad hæc quòd in eiſdem præinſertis litteris dicitur, Regulares non poſſe verbum Dei prædicare ſine Epiſcopi licentia, id locum ſibi vendicare in iis tantùm Eccleſiis, quæ ſui Ordinis non ſunt, cùm in aliis Eccleſiis ſui Ordinis ſufficiat Epiſcopi benedictio petita, licèt non obtenta, ita tamen vt ſi Epiſcopus non modò benedictionem ſimpliciter non conceſſerit, verùm etiam Regularibus prohibuerit quominus prædicent, tunc illo contradicente in ſui quidem Ordinis Eccleſiis liceat illis prædicare, quemadmodum S. Trident. Concilij decretis ſalubriter eſt cautum. Quòd ſi Regulares ſiue in confeſſionibus audiendis, ſiue in prædicando aduerſùs ea, quæ ſuperiùs declarauimus, quoquomodo deliquerit, in vim earundem præinſertarum litterarum ab Epiſcopo Giennen. coërceri, & puniri poſſint etiam cenſuris eccleſiaſticis*, &c.

24. Prædicare licet Regularibus in Eccleſiis ſui Ordinis Epiſcopi benedictione petita licèt non obtenta.

25. *Idem etiam ſaltem Dominicis*, &c.] Vide Archiepiſcop. Bonon. *p. 2. ſub tit. de doctrina Chriſtiana pag. 9. cum ſeqq.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo doctrina Chriſtiana,* Petr. de Ledeſma *in ſumm. p. 1. ad finem, in tract. de la doctrina Chriſtiana.* Ludou. Beia *reſponſ. caſuum conſcient. p. 3. caſu 27. verſ. tandem,* Poſſeuin. *de officio Curati cap. 4. de doctrina Chriſtiana,* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 3. alleg. 76. n. 37. cum ſeqq. & de officio, & poteſt. parochi cap. 15.* Ad huius præclari inſtituti maiorem obſeruationem emanauit conſtitutio Pij V. *incip. Ex debito paſtoralis officij,* ſub die 6. Octobris 1572. quam refert Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 3. n. 19.* & ego ipſe *d. c. 15. n.* 8.

25. Pueros in ſingulis parochiis ſaltem Dominicis & feſtiuis diebus fidei rudimenta docere debent parochi.

26. Abſoluendum non eſſe illum, qui vel ob negligentiam, vel ob verecundiam Pater noſter, Aue Maria, Credo, & decem præcepta addiſcere non curat, reſoluit Ludou. Beia *loco proximè citato*, ſubdens quòd poſtquam ſic ignorans pro viribus elaborat, vt hæc memoriæ tradat, & nec verbum vnum retinere poteſt, dummodo tamen credat ſingulos articulos quando ſibi proponuntur à miniſtris Eccleſiæ, & ſciat de illis, ac de præceptis Decalogi reſpondere quando interrogatur, & deprecetur Deum, intendens ſaltem virtualiter ad ea, quæ in oratione Pater noſter continentur, abſolui tunc poterit; ſi enim articulorum fidei, diuinorúmque præceptorum, & orationis Dominicæ ſubſtantiam rudis intelligat, ſatis eſt, etiamſi verba non percipiat, vt ex Lop. Emman. Sà, & Valent. tradit Andr. Victorel. *in notis ad Poſſeuin. de officio Curati cap. 4. verſ. ſi articulorum,* & reſoluunt Azor. *inſtitut. moral. p. 1. lib. 8. cap. 7. quæſ. 5.* Filliuc. *in quæſt. moralib. tom. 2. tract. 22. cap. 2. num. 37.* Sanch. *in præcepta Decalogi tom. 1. lib. 2. cap. 3. num. 19.* Bonacin. *de legib. diſp. 3. quæſt. 6. puncto 2. num. 14.* Soar. *de fide diſput. 13. ſect. 5. num. 8.*

26. Abſoluendus non eſt ille qui vel ob negligentiam, vel ob verecundiam Pater noſter, Aue Maria, Credo, addiſcere non curat.

27. Ordinarium non poſſe mulctis, & pœnis, etiam in caſu notabilis negligentiæ, aut contumaciæ, cogere pueros ad diſcendam doctrinam Chriſtianam, etiamſi hoc fieri noluerint in oppidis, villis, & aliis locis extra ciuitatem, refert deciſum Zerol. *d. verbo Doctrina Chriſtiana* §. 3. ſubdens Conc. in præſenti, ibi, *etiam per cenſuras eccleſiaſticas compellent,*

27. Ordinarius non poteſt mulctis & pœnis etiam in caſu notabilis negligẽtiæ cogere pueros ad diſcendam doctrinã Chriſtianam.

pellent, loqui de compulſione illorum, quorum intereſt eam docere, & non de compulſione puerorum, ſeu parentum ipſorum. Sed verum eſſe dicere his noſtris temporibus (prout in Hiſpania vſu receptum eſt) poſſe Præſulem cenſuris compellere ſubditos vt doctrinam Chriſtianam diſcant, & parochos vt eam doceant, aduertunt Perez *ad l. 1. verſ. aliud etiam, tit. 1. lib. 1. ordin. pag. 19.* Fr. Emman. *in ſum. tom. 1. cap. 88. num. 3.* Campan. *in diuerſ. iuris Canon. rub. 11. cap. 14. num.* 8. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. p. 4. deciſ.* 300. Ego ipſe *d. alleg. 76. n.* 38. & me citato *in illo loco* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract. 11. cap. 12. q. 26. reſol. 2. quæſtionis.*

Cauſæ criminales grauiores contra Epiſcopos à ſolo Papa cognoſcantur, & terminentur; aliquando tamen cauſæ diſquiſitionem Metropolitanis committit, qui ſolam facti inſtructionem facient, & ad Sanctiſsimum mittent; minores criminales cognoſcantur à ſolo Concilio Prouinciali.

CAPVT V.

1\. Doctores de materia cap. agentes.

1\. Vide Archiep. Bononien. *part. 4. pag. 268. cum ſeqq.* Nauar. *conſ. 1. in antiq.* aliàs *conſ. 2. in nouis, de foro comp.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub illo tit. deciſ.* 1. Henriq. *in ſum. lib. 13. cap. 55.* §. 2. Salzed. ad Bernard. *in pract. cap. 124. lit. A.* Sbroz. *de officio vicarij lib. 2. quæſt. 59. num. 1. & 2.* Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib. 1. q. 10. num.* 40. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. c. 169. n. 15.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap. 2. §. 2. num. 4. verſ. vndecimò*, Galganet. *de iure publico lib. 3. tit. 10. à num. 5.* Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. p. 4. deciſ. 142. & in praxi rerum fori eccleſ. p. 4. reſolut. 490. cum ſeqq.* Nouar. *in ſingul. Canonic. concl.* 90. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 3. alleg.* 112. Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloſ. 41. n. 5.* vbi dicit hoc decretum intelligendum eſſe de Epiſcopis reſidentibus, qui etiam ex cauſa atrociſſima hæreſis, aut læſæ maieſtatis minimè citari poſſunt ad perſonaliter comparendum per quoſcunque iudices ordinarios, vel delegatos, etiam S. R. E. Cardinales, niſi expreſſa ac ſpeciali commiſſione manu Papæ ſignata, quod etiam tradit Eraſm. à Cochier *de iuriſdict. ordin. in exemptos p. 1. q. 41.*

2\. Cauſæ graues, & grauiores quæ dicantur.

2\. *Grauiores.*] Quæ autem dicantur cauſæ graues, & grauiores, vide Læli. Iordan. *in tract. de Epiſcoporum cauſis maioribus, & rerum capitalium ad Papam deferendis cap. 1. & 2.* Menoch. *de arbitr. caſu* 266.

3\. Cauſa hæreſis in Epiſcopo reſeruatur Papæ.

3\. *Etiam hæreſis.*] Cauſam hæreſis in Epiſcopo reſeruari Papæ per hunc text. tenent Penia *in direct. Inquiſitor. p. 3. commento* 77. Fr. Emman. *quæſtion. regul. tom. 2. q. 81. art. 1. verſ. aduertendum tamen.* Et procedere, quamuis Epiſcopus ſit titularis, obſeruat Molin. *de iuſtit. tract. 5. diſp. 28. n. 19.* & Illuſtriſſ. D. meus Roder. à Cunha *de Confeſſorib. ſolicitantibus mulieres in confeſſione q. 12. n. 7. in princ.*

4\. Epiſcopos

Digitized by Google

4. Epiſcopos hæreticos non poſſe ab Inquiſitoribus fidei puniri, tradunt Nauar. *conſ.1.n.5.de foro comp.* Villadieg. *de hæret.q.7.n.15.* Simanch. *de cathol.cap.25.n.7.* Locat. *in opere iudic. verbo Epiſcopus*, Roias *ſing.55. n.2.* Penia *d.p.3. commento* 76. Henriq. *d.§.2. lit. P.* Molin. *d.diſp.28.n.19.* Farin. *de hæreſi q.186.n.113.* Ego ipſe *d.alleg.112.n.14.* Illuſtriſſ. D. meus Roder. à Cunha *d.q.12.num.6.* vbi *num.11.* id ipſum procedere aſſerit in Epiſcopis electis & confirmatis, licèt nondum conſecratis, per ea quæ Molin. *d.diſp.28.n.19.* Sanch. *de matrim.lib.8.diſp.2.n.11.*

4. Epiſcopi hæretici non poſſunt ab Inquiſitoribus fidei puniri.

5. *Ab ipſo tamen Romano Pont.*&c.] Poſſe ſolum Papam deponere Epiſcopos, aſſerit Gonzal. *d.gloſ.41.n.21.* quem refero ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.3.alleg.50.n.11.*

5. Papa ſolum poteſt deponere Epiſcopos.

6. Suffraganeum Epiſcopum titularem, qui obtinet Præpoſituram in Cathedrali, ſubeſſe cum aliis Canonicis viſitationi ſui Epiſcopi, reſoluit Sell. *in ſelectis canon. cap.29. num.3.* atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Florentina 24. Iulij 1632.

6. Suffraganeus Epiſcopus titularis, qui obtinet dignitatem in Cathedrali, ſubeſt cum aliis Canonicis viſitationi ſui Epiſcopi.

7. *Minores verò*,&c.] Ciuiles, vel criminales minores Epiſcoporum cauſas in Concilio tantùm Prouinciali cognoſci, & terminari poſſe, vel à deputatis per illud, deciſum refert Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1.tit.18. l.7. de Epiſcopis n.80.* vbi etiam dicit prædictas minores cauſas criminales poſſe in Conciliis Prouincialibus tractari, non exiſtentibus duodecim Epiſcopis, quia prædicta Concilia ex minori numero Epiſcoporum vtplurimum conſtant, refero ego ipſe *d.alleg. 112.n.15.* & me non citato *in illo loco* tranſcripſerunt Nouar. *in ſingular. Canon.concl.90.num.5.& quæſt.forenſ.q.37.n.9.& ſeq.tom.1.* Aloyſ. Ricc. *in praxi p.4.reſolut.492.*

7. Cauſæ ciuiles, & criminales minores Epiſcoporum in Conc. tantum Prouinciali cognoſci & terminari poſſunt.

8. Vnde Concilium Prouinciale non poſſe formare proceſſum in cauſis criminalibus grauioribus contra Epiſcopum ad effectum tranſmittendi illum ad Sanctiſſimum, refert deciſum Aloyſ. Ricc. *in d. praxi p.4. reſol.491. & in deciſ. Curiæ Archiep. Neapolit. p. 4. deciſ.* 142. *num.5.*

8. Conc. Prouinciale non poteſt formare proceſſum in cauſis criminalibus grauioribus contra Epiſcopum.

De diſpenſatione irregularitatum, & abſolutione caſuum ab Epiſcopo faciendis.

CAPVT VI.

1. VIde Nauarr. *conſ. 15. de ſentent. excomm. in antiq.* aliàs *conſ. 11. de priuileg. in nouis*, Henriquez *in ſumm. lib. 7. cap. 13. §. 2. lit. V. & lib. 14. cap. 18. cum ſeq.* Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p. 1. lib. 4. cap. 27. à num. 28. & tom. 2. conſiliorum ſub tit. de homicid. conſ. 2. numer. 14. cum ſeqq.* Vgolin. *de irregular. cap. 33. §. 1. cum ſeqq. & cap. 26. & de officio Epiſcopi capit. 57. §. 2. cum ſeqq.* Soar. *tom. 5. de cenſur. diſputat. 7.* Sayr. *in ſimili tractat. lib. 7. capit. 7. & in florib. deciſ. ſub tit. de ſentent. excommun. deciſ.* 16. Fernandez *in examine Theologiæ moralis p. 3. capit. 9. §. 16. numer. 7. & 8.* Sanchez *de matrimon.*

1. Doctores de materia cap. agentes.

Digitized by Google

lib.2. diſp.37. num.11. cum ſeqq. & diſput. 40. num.17. & lib.3. diſput.23. num.12. & lib.8. diſp.2. à num.10. & latè *in præcepta Decalogi lib.2. cap.11.* Mar. Alter. *de cenſur. tom.2. diſp. 8. de ſuſpenſ. cap.3.* Bonacin. *eod. tract. diſp.7. q.5.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.5. à num.1. & lib.30. tract.2. tit.3. à num.91.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. & cenſur. tom.2. diſp.18. dub. 14.* Nicol. Garc. *de benefic. p.7. cap.11. num. 12. cum ſeqq. & p.11. cap.10. num.112. cum ſeqq.* Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo irregularitas, differ. 7.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.18. l.7. de irregul. num.6. cum ſeqq.* Nouar. *in ſingular. Canonic. concl.2. & 3.* Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta præc.2. lib.8. cap.8. num.23. cum ſeqq.* Maurit. de Alzedo *in praxi Epiſcop. p.2. cap.6. de diſpenſat. irregul. per tot.* Portel. *in dubiis Regularib. verbo diſpenſare num.8. cum ſeqq.* Villalob. *p.1. ſumm. tractat. 21. difficult.9.* Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regular. reſol. 52. num. 13. cum ſeqq.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.2. allegat. 39. & 40.* ex quo loci me non citato multa tranſcripſit Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiepiſc. Neapolit. p. 4. deciſ. 117.* vbi eſt inſerta quædam allegatio Nouarij Iuriſconſulti Lucani.

2. Epiſcopi ſubditos habentes etiam electi & confirmati quamuis non conſecrati diſpenſant vigore huius decreti.

2. *Epiſcopis.*] Subditos habentibus, etiam electis, & confirmatis, quamuis non conſecratis, vt per Cened. ad Sextum *collect.4. n.3.* Soar. *tom.5. diſput. 41. sect. 2. numer. 7.* Sanch. *de matrimon. lib. 8. diſput. 2. num.11.* Gutier. *eod. tract. cap.49. à num. 16.* Mar. Alter. *d. tom. 2. diſp.8. de ſuſpenſ. cap. 3. verſ. tertiò notandum*, Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſolut. 136.*

3. Epiſcopi illarum regionum, in quibus Conc. Trid adhuc receptum non eſt, non poſſunt vti facultate conceſſa in hoc decreto.

3. Epiſcopos illarum regionum, in quibus Concilium Trid. adhuc receptum non eſt, non poſſe vti facultate conceſſa in hoc cap. referunt deciſum Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 532. in 1. edit.* aliàs *reſolut. 445. num.3. in 2. edit.* Garc. *d. p.7. cap.11. num.23.* Armendar. *d. l. 7. de irregular. num. 11.* Sanch. *in præcepta Decalogi lib. 2. cap. 11. num. 2.* Mar. Alter. *d. cap. 3. concluſ. 4. verſ. primò animaduertendum eſt*, Alzed. *d. cap.6. num.29.* Bonacin. *d. diſp.7. q.5. puncto 1. num.2.* Ego ipſe *d. alleg.39. num.3.*

4. Capitulum Sede vacante habent facultatem diſpenſandi & abſoluendi cōceſſam Epiſcopis in hoc cap.

4. Capitulum Sede vacante habere facultatem diſpenſandi, & abſoluendi conceſſam Epiſcopis in hoc cap. reſoluunt Henriquez *in ſumm. lib.6. cap. 16. §.1. & lib. 14. cap. 20. §.1.* Soar. *tom.4. de pœnitent. diſput.30. sect.2. num.4.* Cened. *d. collect. 4. num. 3.* Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.1. quæſt.61. art.9.* Ludou. Beia *reſponſ. caſuum conſcient. p.4. caſu 37. verſ. tandem nullus*, Sayr. *in claui Regia lib. 6. cap. 11. num. 84.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.3. collect.721. verſ. tertiò dubitatur, & in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 533. in 1. edit.* aliàs *reſolut. 466. in 2. edit. & in praxi aurea reſolut. 118. num.5.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.2. cap.1. num. 16. pag.106.* Sanch. *de matrim. lib.8. diſp.2. num.10.* Garc. *d. p.7. cap.11. num.21. & p.5. c.7. n.41.* Nouar. *d. concl.2. num.3.* Ego ipſe *d. alleg. 39. n.16.* Sell. *in ſelect. canon cap.49. num.3.* vbi aſſerit olim de hoc fuiſſe multum dubitatum, & ſub die 20. Iunij 1602. fuiſſe concluſum Pontificem eſſe conſulendum.

5. Contra

ed by Google

5. Contra Mar. Alter. *d.cap.3. verſ. ex eodem*, & Bonacin. *de cenſur. diſp.7.quaſt.5 puncto* 1. *num.6.* exiſtimantes Capitulum Sede vacante non ſuccedere Epiſcopis in facultate, quæ illis competit vigore huius decreti.

6. Archiepiſcopum dum actu viſitat diœceſes ſuffraganeorum in eis facultatem diſpenſandi & abſoluendi conceſſam Epiſcopis in hoc decreto habere erga ſubditos ſuorum ſuffraganeorum, tradunt Henriq. *in ſum.lib.14.cap.18.§.3.* Soar. *tom.4.de pœnit.diſp.3.ſect.2.num.8.* Sayr. *in claui Regia,lib.6.cap.11.num.79.* Auila *de cenſur.p.2.cap.7.diſp.1.dub.10. concl.3.& p.7.diſp 10.dub.6.notab.2.circa primam concluſ.* Sanch. *in præcepta Decalogi,tom.1.lib.2.cap.11.num.6.& lib.4.cap.38.num.13.& 14.* Bonacin. *de cenſur. diſp.1. quaſt.3.puncto 2.num.7. verſ. tertiò*, ego ipſe *d.allegat.39. num.19.* 6. Archiepiſcopus dum actu viſitat habet facultatē diſpenſandi & abſoluendi cōceſſam Epiſcopis in hoc decreto.

7. Et non ſolùm in ipſo actu viſitationis diſpenſare poſſe cum ſubditis Epiſcoporum ſuffraganeorum, ſed etiam cum ipſiſmet Epiſcopis ſuffraganeis, contra Soar. reſoluunt Henriq. *d.cap.18.num.4.* Auila *p.7. diſp.6.ſect.5.dub.5.* Bonacin. *de cenſur.diſp.7.q.5.puncto 1.num.2.in fine.* 7. Archiepiſcopus in actu viſitationis diſpenſare poteſt cum ipſiſmet Epiſcopis ſuffraganeis.

8. Abbates, & alios Prælatos inferiores habentes iuriſdictionem ordinariam,& quaſi Epiſcopalem,etiam nullius diœceſis,non comprehendi in hoc decreto,ac proinde minimè gaudere facultate diſpenſandi & abſoluendi in hoc cap.conceſſa,tenent Arag.2.2. *q.88.art.12.col.7. concl.4.* Fr.Emman. *in ſumma tom.2.cap.10.num.6.* Cened. *d.collect.4.num.5.* Tolet. *in inſtruct.confeſſ.lib.1.cap.83.num.5.ad fin.* Soar. *tom.4.de pœnitent. diſp.30.ſect.2.num.6.& tom.5. de cenſur. diſp.41.ſect.2. num.7.* Petr.de Ledeſma *in ſum.tom.2.tract.1.cap.6.poſt concl.2.diffic.1.* Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ.deciſ.532.num.2. in 1.edit.* aliàs *reſolut.555. in 2.edit.* Mar. Alter. *d.cap.3.verſ.ſed hic*, Bonacin. *d.diſp.7.q.5 puncto 1,num.6.*& referunt deciſum Garc. *d.p.7. cap.11. num.13.& 17.* Armendar *d.l.7.de irregularit. num.9.& 10.* Nouar. *d.concl.2.num.4.* Ego ipſe *d.alleg.39 num.17.* Stephan. Gratian. *diſcept.forenſ.cap.441. num.21.* vbi etiam quid data conſuetudine immemoriali. 8. Abbates & alij Prælati inferiores habentes iuriſdictionem ordinariā etiam nullius diœceſis non gaudēt facultate abſoluendi, & diſpenſandi in hoc cap. conceſſa.

9. Contra Henriq. *in ſumma lib.6.cap.16.§.1.* Fr.Emman. *quaſt.regul. tom.1.q.24.art.13.& 17.& q.61.art.9.* Flores de Mena *var.lib.3. quaſt.24. num.18.* Sayr. *in claui Regia,lib.6.cap.11.num.83.in fine,* Auila *de cenſur.p.7. diſp.10.dub.10.* Sanch. *in præcepta Decalogi, tom.1.lib.2.cap.11.n.5.* Duard. *in Bullam Cœnæ Domini, lib.3.§.2.q 8. num.55.* Monet. *de commutat.vltimar. volunt. cap.5. num.455.* Fr.Sigiſm.à Bononia *de elect. dub.51. num 8.* exiſtimantes facultatem, quam habent Epiſcopi ex priuilegio huius decreti, competere etiam aliis Prælatis habentibus iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem.

10. Superiores etiam Conuentuales Religionum exemptarum erga Religioſos ſibi ſubditos hanc poteſtatem à Concilio in præſenti Epiſcopis conceſſam habere facultate ipſis ad hoc data à Pio V. *conſtit.ſua, incip. Romanus*, ſub dat. 21.Iulij 1571. tenent Henriq. *d.lib.6.cap.16.§.8. & lib.7. cap.15. §.2. & lib.14. cap.vlt. §.5. ad fin.* Fr.Emman. *quaſt.regul. tom.1.quaſt.61.art.9.* Piaſec. *in praxi Epiſcop.p.2.cap.3.num.52.in princip.* Ioan. 10. Superiores etiam Conuentuales Religionū exemptarum erga Religioſos ſibi ſubditos gaudent facultate diſpenſandi & abſoluendi in hoc cap. Epiſcopis conceſſa.

Ioan. de Cruce *de ſtatu Relig. lib. 1. cap. 6. dub. 16.* Sayr. *de cenſur. lib. 7. cap. 7. num. 23.* Molin. *de iuſtit. tract. 3. diſp. 61. num. 4. & 5. & diſp. 70. in fine*, Iacob. de Graff. *tom. 2. conſil. ſub tit. de homicid. conſil. 2. num. 23. cum ſeqq.* Sanch. *de matrim. lib. 8. diſp. 2. num. 13. & in præcepta Decalogi, tom. 1. lib. 2. cap. 11. n. 7.* Coriolan. *de caſibus reſeruatis, p. 1. ſect. 1. art. 22. num. 6. & art. 23. num. 4.* Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo Regularis, different. 6. verſ. denique,* Nouar. *d. concluſ. 2. num. 6.* Bartholom. de Vecchis *d. diſp. 9. dub. 18. ex num. 4.* Hieron. Roder. *d. reſol. 52. num. 23.* Ego ipſe *d. alleg. 39. num. 18.*

11. Contra Soar. *tom. 5. diſp. 4. ſect. 2.* Petr. de Ledeſma *in ſum. tom. 2. tract. 1. cap 6. poſt concl. 20. diffic. 3.* Valer. Reginald. *d. num. 29. verſ. quintum eſt,* Garc. *d. cap. 11. num. 13. & 20.* Armendar. *d. l. 7. de irregul. num. 10.* exiſtimantes Prælatos Regulares facultate in hoc decreto conceſſa erga ſuos ſubditos Regulares vti non poſſe

12. Diſpenſare quis valeat cum Epiſcopo ſi eueniat caſus, vt ipſemet incidat in aliquod delictorum ſuper quibus poteſt cum ſibi ſubditis diſpenſare.

12. Quis autem valeat cum Epiſcopo diſpenſare ſi occurat caſus vt ipſemet incidat in aliquod delictorum, ſuper quibus poteſt cum ſibi ſubditis diſpenſare iuxta formam huius decreti? Poſſe tunc alteri committere vices ſuas vt ſecum diſpenſet, & ad ſe abſoluendum proprium ſuum Confeſſarium deputare, cum eadem auctoritate, quam ipſe habet ex hoc decreto in ſibi ſubditos, tenent Maiol. *de irregular. lib. 2. cap. 2. num. 12. verſ. eſt autem, & lib. 5. cap. 51. num. 7.* Soar. *tom. 5. de cenſur. diſp. 41. ſect. 2. num. 9.* Henriq. *in ſum. lib. 14. de irregul. cap. 18. §. 3.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 1. num. 17. pag. 107.* Armendar. *d. l. 7. de irregul. n. 12.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 518. in 1. edit.* aliàs *reſol. 445. num. 2. in 2. edit.* Garc. *d. p. 11. cap. 10. num. 139.* vbi intelligit, quamuis ſit extra diœceſim, Bellet. *diſquiſit. clerical. p. 1. tit. de diſcipl. cleric. §. 1. num. 54.* Sanch. *de matrim. lib. 8. diſp. 3. num. 3. & in præcepta Decalogi, lib. 2. c. 11. num. 11.* Ego ipſe *d. alleg. 39. num. 15.* contra Mar. Alter. *d. cap. 3. concluſ. 4. verſ. tertiò quæri poteſt*, exiſtimantem non poſſe Epiſcopum ſecum diſpenſare.

Diſpenſare poteſt Epiſcopus.

13. In irregularitate, quæ contrahitur ex reiteratione Baptiſmi occulta.

13. *In irregularitatibus omnibus*, &c.] Poſſe Epiſcopum in vim huius decreti diſpenſare in irregularitate, quæ contrahitur ex reiteratione Baptiſmi occulta, tenent Tolet. *in inſtruct. Sacerd. lib. 1. cap. 70.* Auil. *de cenſur. p. 7. diſp. 7. quæſt. 3. puncto 3. num. 9.* Filliuc. *in quæſt. moralib. tract. 20. cap. 6. quæſ. 5.* Alzedo *d. p. 2. cap. 6. num. 53.* Ego ipſe *d. allegat. 39. num. 36.* & me citato *in illo loco* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. tract. 12. cap. 3. quæſ. 8. in reſol. 1. quæſtionis*, etiamſi incurratur ab aliquo publicè baptizante, dummodo neſciatur an qui baptizatur fuerit antea baptizatus. Sayr. *d. lib. 7. cap. 10. num. 16.* Auila *d. dub. 6.* Sanch. *de matrim. lib. 2. diſp. 37. num. 11.*

14. In irregularitate contracta ab eo, qui duos ſacros Ordines, vel Acolytatum cum Subdiaconatu eodẽ die ſuſcepit.

14. In irregularitate contracta ab eo, qui duos ſacros Ordines, vel Acolytatum cum Subdiaconatu eodem die ſuſcepit, diſpenſare poſſe Epiſcopum quando delictum eſt occultum, tenent Henriq. *d. lib. 14. cap. 6. §. 5.* Auila *p. 7. diſp. 9. ſect. 1. dub. 4. ad fin.* Sayr. *d. lib. 7. cap. 10. num. 36.* Bonacin. *d. diſp. 7. quæſt. 3. puncto 4. num. 4.* Vgolin. *de irregular. cap. 39. §. 1. num. 31. & de officio Epiſcopi, cap. 57. §. 2. n. 4. verſ. quartò*, ego ipſe *d. alleg. 39. num. 37.*

15. In

Digitized by Google

15. In irregularitate occulta proueniente ab adminiſtratione in Ordinibus malè ſuſceptis poſſe etiam Epiſcopum diſpenſare, reſoluunt Maiol. *de irregul. lib. 1. cap.* 30 *num.* 9 *in fine*, Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 7. *cap.* 5. *num.* 2. Ego ipſe *d. alleg.* 39. *num.* 41. atteſtantes hoc verum eſſe ſi Epiſcopus non fuerit quoque ſcienter particeps eiuſdem culpæ.

15. In irregularitate occulta proueniente ab adminiſtratione in Ordinibus malè ſuſceptis.

16. In irregularitate quam quis contraxit exercendo Ordines, quos non habebat, vt exerceat ſuſceptos, ac alios ſuſcipiat, poſſe Epiſcopum diſpenſare, modò delictum ſit occultum, tradunt Vgolin. *d. cap.* 57. §. 3. *num.* 1. *verſ. ſi etiam*, Bonacin. *de cenſur. diſp.* 7. *q.* 3. *puncto* 6. *n.* 10. Ego ipſe *d. alleg.* 39. *num.* 43. Alzed. *d. p.* 2. *cap.* 6. *num.* 54.

16. In irregularitate, quam quis contraxit exercendo Ordines, quos non habebat.

17. In ſuſpenſione & irregularitate contracta ab eo, qui ante legitimam ætatem Ordines ſuſcepit, poſſe Epiſcopum diſpenſare ſi iam ad legitimam ætatem peruenerit, & delictum ſit occultum, refert deciſum Garc. *de benefic. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 51.

17. In ſuſpenſione & irregularitate cõtracta ab eo, qui ante legitimã ætatem Ordines ſuſcepit.

18. In ſuſpenſione contracta ab eo, qui Ordines ſuſcepit, dum vinculo cenſuræ obſtrictus eſſet, poſſe Epiſcopum diſpenſare modò delictum ſit occultum, reſoluit Bonacin. *de ſuſpenſ. omnibus in partic. diſp.* 3. *q.* 1. *puncto* 6. *n.* 7. aduertens *ibidem*, ſi delictum ſit publicum, abſolutionem iſtius ſuſpenſionis reſpectu clerici ſecularis reſeruatam eſſe Papæ, ſiue iſta ſuſpenſio contracta fuerit ſcienter, ſiue ignoranter ignorantia craſſa, ſupina, vel affectata, & citat text. expreſſum *in cap. cùm illorum, de ſent. excommun. & ibi in collect. num.* 3, citaui Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.* 13. qui meminit huius decreti.

18. In ſuſpenſione contracta ab eo, qui Ordines ſuſcepit dũ vinculo cenſuræ obſtrictus eſſet.

19. In ſuſpenſione contracta à coniugato ſuſcipiente Ordinem ſacrum poſſe Epiſcopum diſpenſare dum crimen eſt occultum, per hoc decretum ſuſtinet Bonacin. *de ſuſpenſionib. omnibus in particulari, diſp.* 3. *q.* 1. *puncto* 7. *num.* 12. ſubdens non propterea poſſe taliter diſpenſatum durante matrimonio miniſtrare in ſacris Ordinibus, quia licèt ablata ſit ſuſpenſio, & irregularitas contracta ob ſuſceptionem ſacrorum Ordinum tempore matrimonij, non tamen ablata fuit diſpoſitio ſacrorum Canonum prohibentium coniugato ſacrorum Ordinum ſuſceptionem, & conſequenter illorum vſum.

19. In ſuſpenſione contracta à coniugato ſuſcipiente Ordinem ſacrum.

20. In ſuſpenſione contracta ab eo, qui furtiuè, id eſt, neſciente Epiſcopo, neque probante, neque examinante Ordines ſuſcepit, ſi occulta ſit, poſſe Epiſcopum diſpenſare, tradunt Henriq. *d. lib.* 14. *cap.* 6. §. 5. Soar. *d. diſp.* 42. *ſect.* 3. *num.* 5. Ægid. de Coninck *tom.* 2. *diſp.* 18. *dub.* 5. *n.* 43. Bonacin. *d. puncto* 4. *num.* 5. Vgolin. *d. tract. de officio Epiſcopi, cap.* 57. §. 2. *num.* 4. *verſ. quarto*, ego ipſe *d. alleg.* 39. *num.* 38.

20. In ſuſpenſione contracta ab eo, qui furtiuè Ordines ſuſcepit.

21. In ſuſpenſione, quam quis contraxit, recipiendo Ordines ſine litteris dimiſſoriis, ſi ſit occulta, poſſe Epiſcopum diſpenſare dicit Bonacin. *de Sacrament. diſp.* 8. *queſt. vnic. puncto* 4. *num.* 25. Ego ipſe *d. alleg.* 39. *num.* 39.

21. Diſpenſare poteſt Epiſcopus in ſuſpẽſione occulta quã quis contraxit recipiendo Ordines ſine litterjs dimiſſorijs.

22. In ſuſpenſione à diuinis, quam incurrunt Religioſi admittentes fœminas, ſi ſit occulta, virtute huius decreti diſpenſare poſſe Epiſcopum, tenet Sanch. *in præcepta Decalogi, tom.* 2. *lib.* 6. *cap.* 17. *num.* 41. *in princip.*

22. Et in ſuſpenſione à diuinis, quam incurrunt Religioſi admittentes fœminas ſi ſit occulta.

23. Et cum eo qui per ſaltum promotus ad Ordines celebrauit.

23. Diſpenſare poſſe Epiſcopum cum eo, qui per ſaltum promotus ad Ordines, celebrauit, vbi delictum fuerit occultum, aſſerit Vgolin. *d.cap.57.§.2.num.4.verſ.tertio*, quem refero ego ipſe *d.alleg.39.num.40.*

24. Et cum eo, qui Ordines minores ſuſcepit ab Epiſcopo, qui renunciauit Epiſcopatui.

24. Et cum eo, qui Ordines minores ſuſcepit ab Epiſcopo, qui renuntiauit Epiſcopatui, vel dignitati, aut à cenſura irretito, ſchiſmatico, hæretico, depoſito, vel degradato, dummodo delictum ſit occultum, Vgolin. *d.cap.57.§.2.num.4.verſ.quinto*, ego ipſe *d.alleg.22 num.42.*

25. Et cum ſimoniaco occulto.

25. Et cum ſimoniaco occulto poſſe etiam Epiſcopum diſpenſare, non tamen illum rehabilitare ad beneficia impoſterum obtinenda, nec ad ea retinenda, quæ per ſimoniam occultam obtinuit, referunt deciſum Soar. *de Relig.tom.1 tract.3.lib.4.cap.61.num.11.* Leſſ. *de iuſtit.lib.2. cap.35.num.140.* Garc. *de benef.p.8.cap.1.num.74.* Armendar. *in addit ad recopil.legum Nauarra, lib.1.tit.18.l.7.de irregular.num.15.& 16.* Ego ipſe *d.alleg.39.n.44.* Alzedo *in praxi Epiſcop p.2.cap.6.n.41.* contra Campan. *in diuerſ.iuris canon.rub.11.cap.27.num.66.*

26. Abſoluere à cenſuris incurſis propter ingreſſum ad monaſterium Monialium non poteſt Epiſcopus ſi delictum ſit occultum.

26. Non poſſe tamen Epiſcopum abſoluere à cenſuris incurſis propter ingreſſum ad monaſterium Monialium, etiamſi delictum ſit occultum, referunt deciſum per conſtitut. Pij V. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ.deciſ.648.in 1.edit.* aliàs *reſol.544. num.5 in 2.edit.* Garc. *de benef.p.11.cap.10. num.122.* Armendar. *d.l.7. de irregul. num.23.* Alzedo *cap.6.num.22.* Ego ipſe *d.allegat.39.num.45.* contra Bonacin. *de clauſura q.1.puncto 5.num.1.*

27. Epiſcopus non poteſt vigore huius decreti diſpenſare ſuper irregularitate aliunde quàm ex delicto proueniente.

27. *Ex delicto.*] Ergo non poterit Epiſcopus vigore huius decreti diſpenſare ſuper irregularitate aliunde quàm ex delicto proueniente, neque ſuper illegitimitate, licèt occulta ſit, vt per Nauarr. *in man.cap.27. num.194.& 201.* Ægid.de Coninck *de Sacram.tom.2.diſp.18.dub.14.n.111.* Arrojo *de Sacram.cap.de irregul. num.10.* quos refert & ſequitur Alzedo *d.cap.6. num.30.* vbi *num.41.* hinc infert illum non poſſe filios ſpurios, aut baſtardos legitimare.

28. Occultum delictum quod dicatur.

28. *Occulto.*] Occultum in præſenti materia ſecundùm terminos iuris eſſe regulandum, & propriè dici quod non poteſt probari, aſſerunt Iacob.de Graff. *tom.2.conſil.ſub tit.de homicidio conſil.2.num.20.* Nicol.Garc. *de benefic.p.7.cap.11.num.46.& ſeq.* Armendar. *d.l.7.de irregular. num.25.*

29. Occultum in hoc propoſito dicitur quod non eſt notorium apud omnes etiamſi poſſit probari per aliquos teſtes.

29. Sed occultum, ad hoc vt poſſit Epiſcopus diſpenſare virtute huius decreti, illud eſſe quod non eſt notorium apud omnes, etiamſi poſſit probari per aliquos teſtes, ſufficit enim non eſſe diuulgatum, & quòd poſſit aliqua tergiuerſatione celari, tenent magis communiter Doctores, vt per Nauarr. *in man.cap.27.num.254. in fine, verſ.vndecimo,* Sorb. *in conpendio Mendicant.in reſol.materia abſolutionis, pag.48.* Anton. Roch. *de viſitat. verbo occultum*, Tolet. *in inſtruct. ſacerd. lib. 1. cap.89, num.5.* Viuald *in candel.aureo, tit.de irregularit.num.315.* Vega *in ſum.p.1. c.49.caſu 16.* Læl.Zech. *de caſibus Epiſcopo reſeruatis.caſu vlt.n.1.& caſu 1. de irregul.circa fin.* Fr.Emman. *quæſt.regul.tom.1.quæſt.24.art.11.* Gutier. *canon.lib.1.cap.1.* Emman.Sà *in aphoriſm.verbo Epiſcopus num.35 & verbo manifeſtum, num.5.* Zerol. *in praxi Epiſcop.part.2.verbo irregularitas, §.1.*

Piaſec.

Piaſec. *in ſimili praxi p.1.cap.1.num.56.pag.62.* Soar.*tom.4. de pœnitent. diſp.3. ſect.2.num.2.& tom.5.de cenſur.diſp.41.ſect.2.n.6.* Azor.*inſtit.moral. p.1.lib.8.cap.10.q.9.* Sayr. *de cenſur.lib.4.cap.17.num.21. & lib.7.cap.13. num.12.* Mar.Alter. *in eodem tract.tom.2. diſp.8. de ſuſpenſ. cap.3. verſ. ſecundò notandum,* Auila *in ſimili tract. p.2. cap.7. diſp.1. dub.12. concl.2. & p.7.diſput.10.dub.6.* Molin. *de iuſtit.tract.3. diſp.79. num.8. verſ. ſecundò,* Paul.Comitol. *reſponſ.moral. lib.6. q.44. num.2.* Vgolin.*de officio Epiſcopi cap.57.num.5.* Aloyſ.Ricc.*in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.523.in 1.edit. & reſol.450.in 2.edit.* Sanch.*de matrimon.lib.2. diſp.37. num.11. & lib.8. diſp.34. num.55. & in præcepta Decalogi tom.1. lib.2. cap.19. num.19. cum ſeqq.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.30. tract.2. num.30.* Bonacin.*de cenſur.diſput.1. q.3. puncto 2. n.1. verſ. quartò*, idem Aloyſ.Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiepiſc. Neapolit. p.4. deciſ.117.* Fr.Sigiſm. à Bononia *de elect. dub.71. à num.7.* Fr. Barthol. de Vecchis *in praxi obſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum Nouit. diſput.9. dub.16. num. 3.* Hieron. Roder. *d. reſolut. 52. num. 23.* Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta præc.2. lib.8.cap.8.num.23.* Alzedo *in praxi Epiſcop.p.2. cap.6. num.12.* Ego ipſe *d.alleg.39.à n.20.*

30. Epiſcopum poſſe diſpenſare etiamſi actus ſit materialitèr publicus, non verò formaliter in quantum delictum, quia adhuc occultum dicitur, tenent Emman. Sà *d. verbo Epiſcopus num.35.* Fr.Emman. *in ſum.tom.1.cap.176. num.3* Henriq. *d.lib.14.cap.20.§.4.* Sayr. *de cenſur. lib.7. cap.13. num.13.* Vgolin. *in ſimili tract. tab.1.cap.13.§.7. ſub num.4.* Bonacin. *eod. tract.diſp.7. q.5. puncto 1.num.4. verſ. dixi in prouenientibus,* Sanch.*d.lib.8.diſp.34.num.56.* Piaſec.*d.p.1.cap.1.ſub tit.de diſpenſat. n.56. fol.62.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſolut. 450. num.5. in 2. edit.* Galer. *in margarita caſuum conſcient. verbo delictum vlt.* Campan. *in diuerſ. iuris canon.rub.7.cap.5.num.3.* Fr.Sigiſm.à Bononia *de elect. dub. 71. num.8.* Fagundez *d.cap.8.num.25.& 29.* Fr.Barthol. de Vecchis *d.diſp.9. dub.15.num.4.*

30. Epiſcopus poteſt diſpenſare etiamſi actus ſit materialiter publicus, non verò formaliter in quantum delictum.

31. Vnde ſi in loco ita diſtanti publicum, & notum ſit aliquod delictum vt ſpes non ſubſit fore vt ad illum locum deferatur occultum ibi, vbi abſolutio petitur dici, ac proinde Epiſcopi facultati in hoc decreto conceſſæ ſubiici, reſoluunt Auila *de cenſur. p.2. cap.7. diſput.1. dub.11.concl.3.* Sanch.*d.lib.2.cap.11. n.20.* Duard. *in Bullam Cœnæ Domini lib.3.§.2.q.11.n.10.*Fagundez *d.c.8.n.28.*

31. Occultum delictum dicitur quod alicubi, vbi ſcilicet commiſſum eſt, publicum ſit, at in eo loco, in quo abſolutio petitur, ſit occultum.

32. Contra Nauar. *conſ.43. de temporib. ordinat. in nouis*, Sayr. *in floribus deciſ. ſub eod. tit. deciſ.64.* Soar. *tom.4. de pœnitent.diſput.30. ſect.2. num.2.* Sanctarel. *de hæreſi cap. 5. dub. 6. num.26.* exiſtimantes non dici occultum delictum quod alicubi, vbi ſcilicet commiſſum eſt, publicum ſit, at in eo loco, in quo abſolutio petitur, ſit occultum.

33. Epiſcopum poſſe diſpenſare in irregularitate proueniente ab excommunicato celebrante, quando excommunicatio eſt occulta, licèt celebratio ſit manifeſta, tradunt Nauar. *conſ. 2. ſub tit. de clerico non ordin. miniſtr. in vtraque edit.* Læl.Zech. *d. caſu vlt. num.1. verſ. & quod, pag. 248.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.1. cap.1. num.56. pag. 62.* Fr.Ludou.

33. Epiſcopus poteſt diſpenſare in irregularitate proueniente ab excommunicato celebrante quando excommunicatio eſt occulta licet celebratio ſit manifeſta.

Miranda *in man. Prælat. tom. 2. quæſt. 8. art. 14. concl. 2.* Ego ipſe *d. alleg. 39. num. 27.* me citato *in illo loco* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract. 12. cap. 3. quæſ. 13. reſol. 3. in fine.* Contra additionator. ad dictum conſilium Nauarri.

34. Homicidium voluntarium in hoc decreto dicitur, quod eſt illicitum contra quintum præceptum Decalogi, intentum, & volitum in ſe.

34. *Ex homicidio voluntario.*] Homicidium voluntarium in hoc decreto dici, quod eſt illicitum contra quintum præceptum Decalogi, intentum, & volitum in ſe, aſſerunt Nau. *in man. cap. 27. num. 240.* Cou. *in clem. ſi furioſus p. 2. in initio, & §. 1 num. 2.* Ludou. Lop. *in inſtruct. conſcient. tom. 2. p. 2. cap. 28. in princ.* Vega *in ſpeculo Curator. cap. 12. num. 325.* Fr. Emman. *in ſumm. tom. 2. cap. 179. cum ſeq. & quæſt. regul. tom. 1. quæſt. 24. art. 9.* Anton. Roch. *de viſitat. verbo homicidio voluntario,* Vgolin. *de irregul. cap. 33.* Soar. *tom. 5. de cenſur. diſput. 44. ſect. 1. & diſput. 45. ſect. 2.* Sayr. *in ſimili tractat. lib. 7. cap. 7. num. 5. cum ſeqq.* Auil. *eod. tract. p. 7. diſput. 3. dub. 7. & diſput. 6. ſect. 1. dub. 1.* Vaſq. *1. 2. diſp. 10. num. 39.* Molin. *de iuſtit. tract. 3. diſput. 33. & 39.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom. 2. q. 8. art. 9. concluſ. vnica,* Bonacin. *de contract. diſput. 2. q. vlt. puncto 2. num. 1.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 519. in 1. edit.* aliàs *reſolut. 446. in 2. edit.* Campan. *in diuerſ. iuris canonic. rub. 11. cap. 23. num. 137.* Hieron. Roder. *d. reſolut. 52. num. 24.* Ego ipſe *d. alleg. 39. n. 46. cum ſeqq.*

35. Diſpenſare poteſt Epiſcopus in irregularitate proueniente ex homicidio voluntario, licito tamen.

35. Vnde in irregularitate proueniente ex homicidio voluntario, licito tamen, vel auctoritate legitima, & iuſta de cauſa facto, poſſe Epiſcopum diſpenſare, tenent Cou. *in Clem. ſi furioſus p. 1. §. 3. num. 7. in fine,* Nauar. *d. cap. 27. num. 240. verſ. quartò, & in rub. de iudic. num. 109. verſ. tertio, cum ſeqq.* Fr. Emman. *quæſt. regular. tom. 1. quæſt. 24. artic. 1. & in ſumm. tom. 3. cap. 223. num. 1. & 2.* vbi ſe corrigit de oppoſito quod priùs ſenſerat *in ead. ſumm. tom. 1. cap. 174. & tom. 2. quæſt. 105. art. 2.* Maiol. *de irregular. lib. 5. cap. 48. §. 6.* Medin. *in ſumm. p. 1. cap. 12. §. 12.* Viuald. *in candel. aureo §. 2. tit. de irregular. quoad Fratres, num. 326. & 327.* Bañes *2. 2. quæſt. 40. art. 2. dub. 4.* Campan. *d. rub. 11. cap. 23. num. 138.* Hieron. Roderic. *d. reſolut. 52. in retractat. num. 59.* Ego ipſe *d. alleg. 39. num. 47.*

36. Contra Nauar. mihi viſum ſibi contrarium *conſ. 34. in antiq.* aliàs *conſ. 39. in nouis, de homicid.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub illo tit. deciſ. 31.* Henriquez *d. lib. 14. cap. 9. §. 3. & cap. 19. §. 4. in commento litt. K.* Vgolin. *de irregular. cap. 33. §. 1. num. 1. & cap. 44. §. 2. num. 4. & cap. 62. §. 2. num. 5.* Vega *in ſumm. p. 1. cap. 56. caſu 6. & cap. 127. caſu 27. & p. 2. cap. 15. caſu 40. & in ſpeculo Curatorum cap. 11. num. 287. & cap. 12. num. 323.* Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p. 1. lib. 1. cap. 13. num. 38.* Molin. *de iuſtit. tract. 3. diſput. 79. num. 8. verſ. quartò,* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo irregularitas §. 8.* Gutier. *canonic. lib. 2. cap. 6. num. 170.* Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p. 2. cap. 8. num. 32.* Garc. *de benefic. p. 7. cap. 11. num. 40.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract. 12. cap. 3. quæſt. 13. reſolut. 2. in fine,* Alzed. *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 6. num. 46.* exiſtimantes Epiſcopum non poſſe in homicidio voluntario iuſto diſpenſare.

37. Hinc

Digitized by Google

37. Hinc etiam poſſe Epiſcopum diſpenſare cum homicida occulto, qui cùm aliter euadere non poſſet, aggreſſorem occidit, licèt non in totum ſeruata moderatione inculpatæ tutelæ. nam etſi homicidium voluntarium ſit, quia tamen per ſe non eſt, nec ex delicto profiſcitur, homicidium voluntarium dici non debet, reſoluunt Nauar. *d. cap.* 27. *num.* 239. Henriq. *d. lib.* 14. *cap.* 10. §. 2. Valent. *tom.* 4. *diſp.* 7. *q.* 19. *puncto* 3. §. 5. Bañes *in* 2. 2. *q.* 64. *art.* 8. *verſ. ad ſecundum*, Fr. Emman. *in ſum. tom.* 1. *cap.* 173. *n.* 1. Vega *p.* 2. *cap.* 15. *caſu* 23. *verſ. nota*, Molin. *d. diſp.* 79. *num.* 8. *&* 11. Sayr. *de cenſur. lib.* 7. *cap.* 7. *num.* 22. Auila *eod. tract. p.* 7. *diſp.* 7. *ſect.* 5. *dub.* 5. Tataret *in* 4. *ſentent. diſt.* 25. *q.* 1. *col.* 7. Ægid. de Coninck *de Sacram. diſp.* 18. *dub.* 9. *n.* 88. *&* 90. Vgolin. *de irregul. c.* 33. *num.* 4. *& de officio Epiſcopi c.* 57. §. 2. *n.* 4. *&* 6. Alzed. *d. p.* 2. *c.* 6. *num.* 13. Ego ipſe *d. alleg.* 39. *à num.* 53.

37. Diſpenſare poteſt Epiſcopus cum homicida occulto, qui cum aliter euadere non poſſet, aggreſſorem occidit.

38. In irregularitate ex homicidio caſuali proueniente poſſe Epiſcopum diſpenſare, modò delictum ſit occultum, reſoluit Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.* 2. *q.* 8. *art.* 13. *concl.* 2. *&* 3. quem refero ego ipſe *d. alleg.* 39. *n.* 48.

38. Diſpenſare poteſt Epiſcopus in irregularitate ex homicidio caſuali proueniente.

39. Veluti ſi quis aliquem hominem occiderit non intendens occidere, cum hoc enim poſſe Epiſcopum diſpenſare firmarunt Nau. *d. cap.* 27. *n.* 240. *& conſ.* 17. *de homicid. in vtraque edit.* Henriq. *d. lib.* 14. *c.* 19. §. 1. *in commento lit. E.* Aloyſ. Ricc. *in praxi fori eccleſ. deciſ.* 521. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 448. *n.* 2. *&* 3. *in* 2. *edit.* Bonacin. *de cenſur. diſp.* 7. *q.* 4. *puncto vlt. n.* 7. Ego ipſe *d. alleg.* 39. *n.* 50.

39. Diſpenſare poteſt Epiſcopus cum eo qui hominem occidit non intendens occidere.

40. Aut vbi is, qui mandauit baculo vulnerari, eo expreſſo ne occideretur, ſi armis percuſſerit, & occiderit mandatarius, cum mandante poſſe Epiſcopum diſpenſare, eo quòd hoc decretum Conc. requirat homicidium per induſtriam, per inſidias, & ex propoſito, reſoluunt Garc. *d. c.* 11. *n.* 44. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 519. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 446. *in* 2. *edit. & in praxi aurea reſol.* 407. *& in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. p.* 4. *deciſ.* 117. Ego ipſe *d. alleg.* 39. *num.* 52. *prope fin.* Idem dicendum de eo, qui mandauit ſeruo vt alterum percuteret, ſed caueret ne occideret, ſequuto homicidio, Henriq. *d. c.* 19 §. 3. *in commento lit. E. & cap.* 14. §. 2. Bonacin. *d puncto vlt. n.* 8. Alzed. *d. c.* 6. *n.* 4. Ego ipſe *d. allegat.* 39. *num.* 51.

40. Diſpenſare poteſt Epiſcopus cum mandante baculo vulnerari, eo expreſſo ne occideretur, ſi mandatarius percuſſerit, & occiderit.

41. Cum irregulari facto ex mutilatione membri etiam voluntaria, ſi eſt occulta poſſe Epiſcopum diſpenſare, tradunt Nau. *d. c.* 27. *n.* 194. Henriq. *in ſum. lib.* 13. *c.* 57. §. 1. *lit. H. & lib.* 14. *c.* 19. §. 1. *lit. L.* Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 1. *q.* 24. *art.* 10. *& in addit. ad Bullam Cruciatæ* §. 13. *num.* 6. Cardin. Tolet. *in inſtruct. Sacerd. lib.* 1. *cap.* 88. *verſ.* 6. *& cap.* 89. *num.* 3. Marc. Anton. Genuenſ. *in pract. Archiep. Neapolit. cap.* 66. *num.* 9. *in vltima impreſſ.* Soar. *tom.* 5. *de cenſur. diſput.* 44. *ſect.* 2. *num.* 4. *& ſect.* 4. *num.* 35. Molin. *de iuſtit. tom.* 4. *diſp.* 79. *ſub num.* 8. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 30. *tract.* 2. *num.* 91. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *cap.* 1. *num.* 57. Maurit. Alzedo *in ſimili praxi p.* 2. *cap.* 6. *num.* 2. Ægid. de Coninck *de Sacrament. tom.* 2. *diſp.* 18. *dub.* 8. Ludou. Miranda *d. quæſt.* 8. *art.* 11. Emman. Sà *in aphor. verbo irregularitas in fine*, Auila *de cenſur.*

41. Diſpenſare poteſt Epiſcopus cum irregulari facto ex mutilatione membri etiam voluntaria.

p.7. diſput.6. ſect.5. dub.4. Bonacin. *in ſimili tract. diſput.7. quaſt.4. puncto vlt num.*11. Didac. de Arrojo *de Sacrament. cap. de irregul. num.*10. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſolut.*447. *num.*4. Nouar. *poſt deciſionem* 117. *Aloyſ. Riccij, in verſ. quoad* 2. *p.*4. Fr. Barthol. de Vecchis *in praxi obſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum Nouit. diſp.*9. *dub.* 7. Portel. *in dubiis regular. verbo diſpenſare num.*7. *&* 9. Villalob. 1. *p. ſum. tract.*21. *diffic.* 9. *num.*16. Hieron. Roderic. *in compendio queſt. regul. reſol.*52. *n.*16. Ego ipſe *d. alleg.* 39. *num.*49. me citato *in illo loco* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract.*12. *cap.*3. *q.*10. *reſol.*5. *pag.*438. & deciſum referunt Armendar. *d. l.*7. *de irregular. n.*14. Garc. *d. p.*7. *cap.*11. *num.*30. *cum ſeqq.* Campan. *d. rub.*11. *cap.*23. *n.*143.

42. Contra Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.*2. *cap.* 8. *num.* 89. Sanch. *in pracepta Decalogi tom.* 1. *lib.* 1. *cap.* 10. *num.* 40. & alios exiſtimantes non poſſe Epiſcopum diſpenſare in irregularitate proueniente ex voluntaria membri mutilatione, quamuis occulta.

43. Diſpenſare non poteſt Epiſcopus in irregularitate, vel ſuſpenſione proueniente ex delicto ad forum contentioſum deducto.

43. *Ad forum contentioſum*, &c.] Epiſcopum diſpenſare non poſſe in irregularitate, vel ſuſpenſione proueniente ex delicto ad forum contentioſum deducto, tenent Viuald. *in candel. aureo tit. de excommunicat. num.* 41. Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.* 1. *lib.*1. *cap.* 13. *num.*42. *& tom.* 2. *conſil. ſub tit. de homicid. conſ.* 20. *num.* 10. Henriq. *d. lib.*14. *cap.*17. §.2. *in commento lit. H.* Fr. Emman. *in ſum. tom.*1. *cap.*167. *num.*4. *& tom.*3. *cap.* 1. *num.* 10. Vega etiam *in ſumm. p.*2. *cap.*15. *caſu* 2. Soar. *tom.*5. *de cenſur. diſput.* 41. *ſect.*2. *num.*6. Sayr. *eod. tractat. lib.* 7. *cap.* 7. *num.*12. Auil. *in ſimili tract. p.*7. *diſput.* 1. *dub.*11. *concl.*3. Mari. Alter. *d. cap.*3. *verſ. poſtulabit*, Campan. *d. rub.* 11. *cap.*23. *num.* 144. Mari. Antonin. *var. reſolut. lib.* 3. *reſolut.* 16. *ſub num.* 21. *verſ. nec obſtat*, Molin. *de iuſtit. tract.* 3. *diſput.* 79. *num.* 8. *verſ.* 2. *&* 3. Sanch. *de matrimon. lib.*2. *diſput.* 37. *num.* 12. *& lib.*8. *diſput.* 34. *num.*57. *& in pracepta Decalogi tom.*1. *lib.*2. *cap.*11. *num.* 21. Bonacin. *de cenſur. diſput.* 1. *quaſt.*3. *puncto* 1. *num.* 2. *& diſput.* 7. *queſt.*5. *puncto* 1. *num.* 4. *verſ. dixi excepto*, Fr. Sigiſm. à Bononia *de electiou. dub.* 71. *num.* 9. Didac. de Arrojo *d. cap. de irregul. num.* 10. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. tom.*5. *cap.* 837. *num.*12. Nouar. *in ſingular. canonic. concluſ.* 2. *num.* 16. *in fine*, Fr. Barthol. de Vecchis *d. diſput.*9. *dub.*16. *num.*5. Mauric. Alzed. *d. p.*2. *cap.*6. *num.*10.

44. Niſi ſit finitum iudicium per ſententiam abſolutoriam.

44. At finito illo iudicio contentioſo per ſententiam abſolutoriam licere eidem Præſuli diſpenſare, quia adhuc manet occultum, & non poteſt dici deductum cum effectu ex quo probatum non fuit, reſoluunt plures ex Doctoribus proximè citatis, & præcipuè Viuald. *d. num.* 42. Iacob. de Graff. *d. cap.* 13. *num.* 44. Soar. *d. num.*6. Molin. *de iuſtit. tract.*3. *diſp.*79. *num.*8. *verſ.*2. *&* 3. Auila *d. p.*7. *diſp.*1. *dub.*11. *concl.*3. Sanch. *de matrimon. lib.* 8. *diſp.*34. *num.*57. Fr. Barthol. de Vecchis *d. dub.*16. *n.*7. Mauric. Alzed. *d. p.*2. *c.*6. *n.*11.

45. Etiamſi mediis deprauatis obtinueris abſolutionem ab iniecto crimine.

45. Etiamſi mediis deprauatis obtinuerit abſolutionem ab iniecto crimine, quia adhuc diſpenſare Epiſcopum tenēt Henriq. *d. lib.*14. *c.*20. §.4. Soar. *d. ſect.*2. *à num.*6. Sayr. *d. cap.*7. *num.*12. Sanch. *de matrimon. lib.*2.

*diſp.*37.

diſp. 37. *num.* 12. *in fine*, *& lib.* 8. *diſp.* 34. *num.* 57. Fr. Sigiſm. à Bononia *d. dub.* 71. *num.* 12. Fr. Barthol. de Vecchis *d. dub.* 16. *num.* 7. *in fin.* Campan. *rub.* 7. *cap.* 5. *num.* 8. *& rub.* 11. *cap.* 23. *num.* 144. vbi etiam tenet quòd ſi iudicium non fuerit ſententia finitum, eo quòd accuſator per annum tacuerit, poteſt ab Epiſcopo elapſo anno diſpenſari, refero ego ipſe *d. allegat.* 39. *num.* 33. & hoc idem, ſaltem ſi poſt aliquod tempus conſtiterit actorem in probatione non progredi, tradit idem Fr. Barthol. de Vecchis *d. dub.* 16. *num.* 6.

46. Diſpenſare tamen non poſſe Epiſcopum ſi delictum deductum ſit ad forum contentioſum, & iam finito iudicio punitum, tradunt Gutier. *canon. lib.* 1. *cap.* 3. *ad fin.* Soar. *d. ſect.* 2. *num.* 5. *ad fin.* Fr. Emman. *in ſum. p.* 1. *cap.* 168. *in fine*, Sayr. *de cenſur. lib.* 4. *c.* 17. *n.* 23. Bonacin. *d. puncto* 2. *num.* 2. *& diſp.* 7. *q.* 5. *puncto* 1. *num.* 5. Fr. Barthol. de Vecchis *d. diſp.* 9. *dub.* 16. *in fine*, ego ipſe *d. alleg.* 39. *num.* 35.

46. Diſpenſare non poteſt Epiſcopus ſi delictum deductũ ſit ad forum contentioſum, & iam finito iudicio punitum.

47. Contra Henriq. *d. lib.* 14. *cap.* 7. §. 5. Auil. *de cenſur. p.* 2. *diſp.* 2. *dub.* 7. *& p.* 7. *diſp.* 10. *dub.* 7. Valer. Reginald. *d. lib.* 30. *tract.* 2. *num.* 29. *verſ. ſexto*, Sanch. *d. lib.* 2. *cap.* 11. *num.* 21. *verſ. ſed quid*, Fr. Sigiſm. à Bononia *de elect. dub.* 71. *num.* 13. exiſtimantes diſpenſare poſſe Epiſcopum, quamuis delictum deductum ad forum contentioſum ſit iam finito iudicio punitũ.

48. Quando autem dicatur delictum deductum ad forum contentioſum, ad hoc vt Epiſcopus in irregularitatibus & ſuſpenſionibus ab eo prouenientibus diſpenſandi facultatem non habeat, non bene conſtat inter Doctores. nam Mar. Alter. *d. cap.* 3. *verſ. poſtulabit*, credit dici ſtatim ac denunciatio, aut accuſatio de illo coram legitimo iudice facta eſt. Verùm Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.* 522. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 449. *in* 2. *edit.* exiſtimauit tunc dici vbi primùm citatio facta fuerit. Ego verò *d. allegat.* 39. *à num.* 29. cenſui poſt litis conteſtationem dici delictum deductum ad forum contentioſum, quod mecum videtur ſentire Fr. Sigiſm. à Bononia *de elect. dub.* 71. *num.* 10. *in princip.*

48. Delictum quando dicatur deductum ad forum contentioſum.

49. *Et in quibuſcumque caſibus occultis.*] Qui ſint, vide apud Henriq. *d. lib.* 14. *cap.* 20. §. 4. Fr. Emman. *in explicat. Bullæ Cruciatæ, pag. mihi* 136. Sanch. *de matrim. lib.* 8. *diſp.* 34. *à num.* 55. Et de ſodomita Farin. *in praxi crimin. p.* 5. *q.* 148. *num.* 27.

49. Caſus occulti qui ſint.

50. *Quoſcunque ſibi ſubditos.*] Qui ſcilicet ſibi quomodocunque ſubduntur, vel qui ſunt ordinarij ſubditi, vtpote qui ibi domicilium habent, vel quia ſubduntur quoad ſolum pœnitentiæ forum, eo quòd in ſua diœceſi inueniuntur tanquam aduenæ, & peregrini, etiamſi ſint vagabundi, ſcholares, & mercatores, vt per Soar. *tom.* 4. *de pœnitent. diſp.* 30. *ſect.* 2. *num.* 3. Henriq. *d. lib.* 14. *cap.* 20. §. 5. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo vicarius*, §. 18. *dub.* 4. Sanch. *de matrim. lib.* 3. *diſp.* 23. *num.* 12. *& in præcepta Decalogi*, *lib.* 2. *cap.* 11. *à num.* 8. *& num.* 17. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 10. *num.* 139. Bonacin. *de cenſur. diſp.* 1. *quæſt.* 3. *puncto* 2. *num.* 5. Nald. *in ſum. verbo abſolutio à peccatis, num.* 9. Duard. *in Bullam Cœnæ Domini, lib.* 3. §. 2. *quæſt.* 11. *num.* 19. Nouar. *in ſingul. iuris canon. concl.* 2. *num.* 2. Ego ipſe *d. allegat.* 39. *num.* 5. me citato *in illo loco* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract.* 12. *cap.* 4. *q.* 16. *reſol.* 4. *pag.* 460.

50. Subditi qui dicantur ad hunc effectum.

51. Vnde

51. Vnde illum, qui non eſt merè ſubditus Epiſcopi, puta Medicus, Prætor, & ſimiles exteri, qui tamen habitant in ciuitate, comprehendi ſub hoc Concilij decreto ad hoc vt in ſacramento Pœnitentiæ à ſuis criminibus abſolui valeant, etſi illa aliis in ciuitatibus commiſerint, referunt deciſum Nicol. Garc. *d. cap. 10. num. 139. in 3. declar.* Armendar. *d. l. 7. de irregul. num.* 18. aduertentes ſuprà dicta procedere in abſolutione caſuum reſeruatorum, & cenſurarum in ſacramentali confeſſione pro foro conſcientiæ, in obtinenda tamen diſpenſatione irregularitatis, vel ſuſpenſionis requiri vt Epiſcopus habeat iuriſdictionem ordinariam in eum, cui concedit relaxationem irregularitatis, refero ego ipſe *d. alleg. 39. à num. 6.*

52. Epiſcopus exercere poteſt diſpenſandi poteſtatem in irregularitatibus, & ſuſpenſionibus erga ſubditos ſuos extra diœceſim.

52. *In diœceſi ſua.*] Epiſcopum exercere poſſe diſpenſandi poteſtatem in irregularitatibus, & ſuſpenſionibus erga ſubditos ſuos extra diœceſim, & verba relata, *in diœceſi ſua*, referri ad poſteriorem partem huius cap. in qua conceditur Epiſcopis facultas abſoluendi à reſeruatis, tenent Soar. *tom. 5. de cenſur. diſp. 41. ſect. 2. num. 10. & 12. in fine*, Sanch. *in præcepta Decalogi, lib. 2. cap. 11. num. 12.* Bonacin. *de cenſur. diſp. 1. quæſt. 3. puncto 2. num. 1. verſ. tertio, & diſp. 7. q. 5. puncto 1. num. 4.* Nouar. *in ſingul. iuris canon. concl. 2. num. 8.* Fr. Emman. *in ſum. tom. 3. cap. 5. num. 3.* Maurit. de Alzedo *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 6. num. 28.* Ego ipſe *d. allegat. 39. num. 7.* Et ideo extra propriam diœceſim licere Epiſcopo in aliquod delictorum, de quibus in hoc decreto, pro lapſo ad ſe abſoluendum proprium Confeſſarium deputare, cum eadem auctoritate, quam ipſe poteſt ex hoc decreto in ſuos ſubditos exercere, refert deciſum Nicol. Garc. *d. p. 11. cap. 10. num. 139.*

53. Contra Henriq. *d. lib. 14. cap. 20. §. 20. in fine*, Auila *de cenſur. p. 7. diſp. 10. dub. 6.* exiſtimantes Epiſcopum non poſſe hanc abſolutionem impartiri extra ſuam diœceſim.

54. Epiſcopi an poſſint committere aliis poteſtatem diſpenſandi & abſoluendi ſibi conceſſam in hoc cap.

54. *Per ſe ipſos*, &c.] An Epiſcopi poſſint committere hanc poteſtatem diſpenſandi & abſoluendi aliis, quæſtio eſt difficilis. In qua Nauar. *conſil. 11. num. 4. de priuileg.* Sanch. *de matrimon. lib. 2. diſp. 40. num. 17. verſ. ſed dicendum, & in præcepta Decalogi tom. 1. lib. 2. cap. 11. num. 23.* Azor. *inſtit. moral. p. 1. lib. 8. cap. 10. q. 11.* Fagundez *d. præcept. 1. lib. 8. cap. 8. num. 36.* tenent poſſe committere, & delegare, intelligentes decretum hoc vt velit vicarium Epiſcopi non habere ex generali commiſſione vicariatus hos caſus niſi ſibi ſpecialiter committantur, non autem vt velit negare Epiſcopo poteſtatem ſpecialiter delegandi.

55. Henriq. verò *d. lib. 14. cap. 19 in fine, & lib. 6. de pœnit. cap. 14. §. 7. iuncto commento litt. O.* exiſtimat non poſſe Epiſcopum generaliter vicario, vel alij delegare hos caſus, vt habeant facultatem generalem abſoluendi, vel diſpenſandi pro ſuo arbitrio, ſed tantùm poſſe delegare quando caſus occurrerit, & dare facultatem vt de mandato & nomine ipſius faciat.

56. Mar. Alter. *d. cap. 3. concl. 4. verſ. tertiò notandum*, latè probare intendit Concilium in præſenti voluiſſe hanc poteſtatem diſpenſandi ſuper irregularitate, & ſuſpenſione ſolis Epiſcopis indulgere, vt per ſe ipſos

tized by Google

ipſos illam exercerent, nec poſſent aliis delegare, quaſi in hoc ſit electum miniſterium perſonale Epiſcoporum, vt aduertunt Soar. *tom. 5. de cenſur. diſp.* 41. *ſect.* 2. *num.* 8. Gutier. *canon. lib.* 1. *cap.* 13. *num.* 29.

57. Ego tamen ex aliorum mente, quos tacito nomine refero *d. allegat.* 39. *n.* 13. puto Concilium in præſenti diſtinguere voluiſſe inter facultatem diſpenſandi ſuper irregularitate, & ſuſpenſione, ac abſoluendi à caſibus reſeruatis, vt in prima exerceri poſſit per quemcunque, ſecunda verò conueniat tantùm vicario, qui ſpeciatim deputatus ſit per Epiſcopum cum facultate abſoluendi à caſibus reſeruatis.

58. *Aut vicarium ad id ſpecialiter*, &c.] Vicarium generalem non poſſe exercere hanc diſpenſandi & abſoluendi poteſtatem Epiſcopo conceſſam ſine eius ſpeciali commiſſione, ex hoc cap. colligunt Rebuff. *in praxi benefic. tit. de forma vicariatus, num.* 179. *cum ſeqq.* Sbroz. *de officio vicarij, lib.* 2. *quæſt.* 19. *num.* 2. *& quæſt.* 179. *num.* 1. *& quæſt.* 180. *n.* 2. *& q.* 184. *num.* 1. Soar. *tom.* 5. *de cenſur. diſp.* 41. *ſect.* 2. *num.* 8. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 4. §. 7. *num.* 2. *verſ. poſtremo*, Narbona *de appell. à vicario ad Epiſcopum, p.* 1. *num.* 229. Ego ipſe *d. alleg.* 39. *num.* 10. 58. Vicarius generalis Epiſcopi non poteſt exercere hanc poteſtatem diſpenſandi & abſoluendi Epiſcopo conceſſam in hoc cap. ſine eius ſpeciali commiſſione.

59. *In foro conſcientiæ.*] Id eſt, in foro ſacramentali Pœnitentiæ, & in confeſſione ſacramentali, referunt deciſum Nicol. Garc. *d. p.* 11. *cap.* 10. *num.* 139. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 445. *num.* 8. Ego ipſe *d. alleg.* 39. *num.* 8. 59. Forum conſcientiæ pro foro ſacramentali Pœnitentiæ.

60. Contra Nauarr. *conſ.* 11. *num.* 2. *de priuileg.* Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.* 1. *lib.* 1. *cap.* 13. *num.* 32. Henriq. *in ſum. lib.* 7. *cap.* 13. §. 2. *verſ. & Epiſcopus*, Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 1. *quæſt.* 20. *art.* 7. *& quæſt.* 61. *art.* 10. Soar. *de Relig. tom.* 2. *tract.* 6. *cap.* 16. *num.* 4. Sanch. *de matrim. lib.* 8. *diſp.* 34. *n.* 29. exiſtimantes prædicta verba, *in foro conſcientiæ*, ſignificare quòd abſolutio data, vel facta nihil proſit quoad forum exterius, & per conſequens poſſe Epiſcopum extra confeſſionem abſoluere in caſibus particularibus occurrentibus.

61. *Idem & in hæreſis crimine*, &c.] Poſſe Epiſcopos, & non eorum vicarios abſoluere in foro conſcientiæ ab hæreſi occulta, impoſita ſalutari pœnitentia, ex hoc decreto colligunt Nicol. Garc. *d. p.* 11. *cap.* 10. *num.* 85. Anton. Ricciul. *de iure perſonarum extra gremium eccleſ. exiſtent. lib.* 5. *cap.* 14. *num.* 7. & plures per me citati *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p.* 2. *alleg.* 40. *à princip.* Et ab irregularitate orta ex hæreſi occulta, & non deducta ad forum contentioſum idem facere poſſunt, ſecundùm Vgolin. *de irregul. cap.* 36. *in princip. num.* 5. Sanch. *in præcepta Decalogi, tom.* 1. *lib.* 2. *cap.* 25. *à num.* 15. 61. Epiſcopi poſſunt & non eorum vicarij abſoluere in foro conſcientiæ ab hæreſi occulta impoſita ſalutari pœnitentia.

62. De hæreticis occultis per accidens, quales ſunt qui verbo, ſcripto, aut opere, ſeu facto exteriori hæreſim protulerunt, hoc eſſe intelligendum, ac proinde in excommunicationem, & alias cenſuras, ſeu pœnas per Eccleſiam aduersùs hæreticos latas incidere, poſt S. Thom. Sot. Syluestr. Ban. Aragon. & alios reſoluo ego ipſe *d. allegat.* 40. *num.* 10. Et addit Fr. Emman. *in addition. ad Bullam Cruciatæ*, §. 9. *num.* 69. facultatem datam Epiſcopis in hoc decreto circa abſolutionem ab hæreſi intelligendam tantùm quando ipſe hæreticus 62. Hæretici occulti per accidens in excommunicationem, & alias cenſuras, ſeu pœnas per Eccleſiam aduersùs hæreticos latas incidunt.

 ſolus

ized by Google

ſolus abſque eo quòd ab alio audiuerit, committit occultè crimen hæreſis, manifeſtando illam aliquo actu interiori, quamuis nemo eam audiat; deinde ſubdit illam facultatem non extendi ad hæreſim occultam, quando adeſt complex, nam aliàs, inquit, eſſet deſtruere machinam S. Officij, & denique reſoluit Concilium in præſenti non dare facultatem abſoluendi ab obligatione denunciandi complicem, quem habet, aliàs eſt excommunicatus per edictum ſancti Officij.

63. Hæretici purè mẽtales poſſunt abſolui à quolibet Confeſſario.

63. Hæreticos verò omnino, id eſt, ſimpliciter, & per ſe occultos, quos aliqui purè mentales, ſiue intellectuales appellant, non modò ab Epiſcopis, quibus ſubſunt, ſed etiam à quolibet Confeſſario per ſuum ſuperiorem approbato ſi pœniteant, & confiteantur, perinde abſolui poſſe à peccato hæreſis mentalis, ſicut à quolibet alio mortali crimine, tenent Caietan. *in ſum. verbo hæreſis, in fine*, Simanch. *de cathol. inſtitut. tit. 42. num. 11.* Læl. Zech. *de caſibus reſeruatis circa caſum vlt. num. 1. verſ. hinc eſt*, Aragon. *2. 2. quæſt. 11. art. 3. §. ſed dubium eſt quiſnam poſſit, verſ. quintò dico*, Bonacin. *de cenſur. diſp. 2. q. 5. puncto 2. n. 3.* Ego ipſe *d. alleg. 40. num. 5.* idem Bonacin. *de cenſuris in Bulla Cœnæ contentis, diſp. 1. q. 2. puncto 2. num. 3.*

64. Hæretici omnino occulti, & purè mentales excommunicationem non incurrunt.

64. Hæreticos enim omnino occultos, & purè mentales, puta qui interiùs aliquid ſentiunt contra fidem, ſed nullum ſignum animi ſui exteriùs exhibent, non incurrere excommunicationem, reſoluunt S. Antonin. *in ſumm. p. 3. tit. 24. cap. 4.* Palud. *in 4. ſentent. diſt. 13. quæſt. 5. art. 1. concluſ. 8.* Caietan. *2. 2. quæſt. 11. art. 3.* & *ibi* Aragon. & Ban. *art. 4.* Silueſt. *verbo excommunicatio 7. n. 3. & 4.* Alphonſ. à Caſtro *de iuſta hæret. punit. cap. 18. & de lege pœnali, lib. 2. cap. fin.* Sot. *in 4. diſt. 22. quæſt. 2. art. 3. concluſ. 9.* Simanch. *d. tit. 42. num. 3.* Couarr. *in rep. peccatum, p. 2. in initio, num. 7.* Nauarr. *in man. cap. 11. num. 17. & cap. 27. num. 56. & in cap. cognationis, de pœnit. diſt. 1. & in princip. de pœnit. diſt. 5. num. 19. & 20. & in rub. de iudic. num. 67.* Rebuff. *ſuper Bullam in Cœna Domini, in verbo publicè, vel occultè*, Burſat. *conſ. 289. incip. In ſubhaſtatione, num. 13. lib. 3.* Valent. *tom. 2. diſp. 7. q. 5. puncto 7.* Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p. 1. lib. 2. cap. 9. num. 3.* Henriq. *d. lib. 14. cap. 4. §. 1. in commento lit. D.* Vgolin. *de cenſur. tab. 1. cap. 9. §. 12. & de irregular. cap. 34. in princip. num. 6. & in Bullam Cœnæ, p. 2. cap. 1. §. 1. num. 16. & ſeq. & §. 4. num. 12.* Ludouic. Carbo *de legib. lib. 8. diſp. 14.* Azor. *inſtit. moral. p. 1. lib. 5. cap. 10. & lib. 8. cap. 10. quæſ. 3. & cap. 19. quæſ. 4.* Auila *de cenſur. p. 1. dub. 10.* Sayr. *in ſimili tract. lib. 1. cap. 9. num. 14. & 15. & lib. 3. cap. 4. à num. 20.* Soar. *tom. 5. diſp. 4. ſect. 2. num. 3. & diſp. 20. ſect. 2. & de legibus, lib. 3. cap. 13. & lib. 4. cap. 11.* Nicol. Garc. *de benefic. part 11. cap. 10. num. 91.* Sanchez *in præcepta Decalogi, tom. 1. lib. 2. cap. 8. num. 1.* Emman. do Valle *de incantat. & enſalmis, opuſcul. 1. ſect. 3. cap. 1. num. 6. & cap. 5. à num. 24.* Duard. *in comment. ad Bullam Cœnæ. lib. 2. in can. 1. quæſt. 24.* Bonacin. *de cenſur. diſp. 2. quæſt. 5. puncto 2. num. 4. & de cenſur. in Bulla Cœnæ contentis, diſp. 1. quæſt. 2. puncto 2. num. 1.* Ego ipſe *d. allegat. 40. num. 6.* & me citato *in illo loco* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. tract. 7. cap. 1. quæſ. 3.*

65. Contra

Digitized by Google

65. Contra Panor. Ioan. Andr. Anan. Felin. & cæteros Canoniſtas *in cap.vlt.de hæret.* Albert. Pygh. *lib.6.de eccleſiaſt. hierarchia cap.* 16. Albertin. *in tract. de agnoſcen. aſſertion. q.* 33. Roias *de hæret. p.* 1. *num.* 246. Ioan.Vella *de pœnis delict.cap.*14.*verſ.iure verò canonico*, Quanter. *quæſt. crimin.p.*2.*c.*1.Ioan.Med. *de orat.quæſt.*15. Spin.*in ſpeculo teſtament.gloſ.*7. *princ.num.*13.*cum ſeqq.*Menoch. *de arbitr.caſu* 360.*n.*6.Azeued.*l.*1.*n.*152. *tit.*3.*lib.*8.*nouæ recop.* Cened. *ad Decretal. collect.*103.*n.*2. Ceuall.*commun. contra communes q.* 698. exiſtimantes hæreticum omnino occultum in excommunicationem incurrere.

66. Facultas conceſſa Epiſcopis per hoc decretum abſoluendi ab hæreſi occulta, & non deducta ad forum cōtentioſum eſt eiſdē adempta per proceſſum Bullæ in Cœna Domini.

66. Facultatem conceſſam Epiſcopis per hoc decretum abſoluendi ab hæreſi occulta, & non deducta ad forum contentioſum, eſſe eiſdem ademptam per proceſſum Bullæ in Cœna Domini, reſoluunt Maiol. *de irregul. lib.*5.*cap.*46.*n.*6.*verſ.caueant*, Paul. Fuſc. *de viſitat.lib.*2.*cap.*31. *num.*5. *& cap.*23.*num.*4.Nauar. *in man.cap.*27.*num.*72.*& conſ.*15.*in antiq. de ſent.excomm.* aliàs 11. *in nouis*, *de priuileg.* Philiarch. *p.*2. *lib.*2.*cap.*25. *& lib.*4.*cap.*22. *& in Bullam Cœnæ cap.* 2. *verſ.etiam prætextu quarumuis facultatum,num.*3.Felician.*de excommunicat.cap.*18. Card. Tolet.*de inſtruct. Sacerd.in explicat. Bullæ in Cœna Domini excomm.*14. *in fine*, Viuald. *palinodiam recantans in editione nouiori de anno* 1602. *in ſuo candelabro aureo p.*1.*tit.*11.*de abſolut.num.*13. Vgolin. *de caſibus reſer. Summo Pont. p.*2. *c.*2. §.4. *verſ. etiam prætextu*, Sayr. *in floribus deciſ. ſub tit.de ſentent. excomm. deciſ.*16.Coſta de Andrada *in explicat. Bullæ Cruciatæ q.*58. Chapeauil.*de caſibus reſeru. cap.*4. *differ.*4. Antonucc. *in catecheſi diœceſis Neapolit. lib.*1. *cap.*25.*num.*9. Megal.*in p.*1. *lib.*1.*cap.*13. *num.*10. *&* 15. Sylui. 1.2. *q.*11. *art.*3.*quæſt.*2.*in fine*,Floron. *de caſibus reſeruatis p.*1.*cap.*4.§.22.*num.*2.*&* 4. Belloch. *eod. tract.p.*2. *q.*1.*num.*275. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ.p.*1. *cap.*37.*num.*46.Aloyſ.Ricc.*in collect.deciſ.p.*4. *collect.*821. *verſ.tertio*, *& in deciſ.Curiæ Archiep. Neapol.deciſ.*13.*num.*8. *&* 9.*p.* 2. *& deciſ.*280. *num.*1. *p.*3.Molin.*de iuſtit.tract.*3.*diſp.*64.*num.*8.*& tract.*5.*diſp.*18. *num.*2. Nicol. Garc. *de benefic. p.*11. *cap.*10. *num.* 115. Sanch. *in præcepta Decalogi tom.*1. *lib.*2.*cap.*11. *num.*26. Soar. *tom.*4. *de pœnitent. diſput.*30.*ſect.*2.*num.*11.*& tom.*5. *de cenſur. diſput.*21.*ſect.*3. *num.*5. Duard. *in comment. ad Bullam in Cœna Domini lib.*3. §.2.*q.*11.*&* 12.*num.*47. Coriolan. *de caſibus reſeruatis p.*1.*ſect.*2. *art.*23. *num.* 6. Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract.*5. *cap.*5.*q.*31.*verſ.nonò,& cap.*6. *q.*35. *& tract.*7.*q.*5. *& tract.*12.*cap.*4.*q.*15. *reſolut.*4.*pag.*459. Ioan. Valer. *de different.inter vtrumque forum verbo hæreſis differ.*3. Ragucc.*in lucerna parochor. q.*125. *num.*5. Villalob.*in ſumm. p.*1.*tract.*9. *diffic.*21. *num.*2. *&* 5. Scott.*in conſtitut. Pontificias epith.* 166. *theor.*431.Fab. *de ſacram.Ordinis diſt* 25.*q.*1.*diſp.*3.*cap* 4.*n.*126. Bonacin. *de cenſur.diſp.*1.*q.*3.*puncto* 2.*num.*1.*verſ.*1. *& de cenſur. in Bulla Cœnæ contentis diſp.*1.*q.*2.*puncto* 2.*n.*7. *in fine.* Hurtado de Mendoza *diſput.*15. *de excomm.diffic.*3.*num.*12. Et ſic declaraſſe Gregorium XIII. fuiſſeque in ſupremo generalis Inquiſitionis Prætorio pronuntiatum, & non ſemel deciſum, affirmant Penia *in direct. Inquiſit. p.*3. *q.*92. *commento* 141. *verſ.pen.* Læl. Zech. *in ſum.p.*1. vbi de fide, *rub.de hæreſi cap.*11. *num.*18. *verſ.quartò quòd Epiſcopus*,Marc.Anton.Genuenſ.*in pract. Archiep. Neap.*

cap.66.n.10.in 1.edit. Ioan. Bleda *in defenſione fidei, in cauſa Moriſcorum p.1.cap.13.*Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.2.cap.1.n.13.* Azor. *inſtit. moral. p.1. lib.8.cap.19.q.3. & cap.10. q.10.* Farin. *de hæreſi q.192.* §.4. *num.53.* Mar. Alter. *de cenſur. lib.5. diſput.22. cap.2. pag. mihi 767.* Campan. *in diuerſ. iuris Canon. rub. 11. cap. 26. num. 55.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. tom.3. cap.414. num.22.* Anton. Ricciul. *de iure perſonar. extra gremium Eccleſiæ exiſtent. lib.5. cap.14 à num.14.* Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 2. tit. 21. l. vnic. de familiaribus Inquiſ. num. 3. & 4.* Maurit. de Alzedo *in praxi Epiſcop. p.2. cap.6. num. 15.* Ego ipſe *d. p.2. alleg.40.num.24.*

67. Contra Angl. *in floribus theolog. p. 1. tit. de Confeſſ. quæſt.4.art.1. diffic. 6.* Llamas *in methodo Curator. p. 3. cap.1. §. vlt. in fine*, Vella *de pœnis delictor. cap. 14. verſ. iure verò Canonico*, Bann. 2.2.*quæſt.11. art.4. dub. 1. poſt 2. concluſ. argum. 3. verſ. & ſi quis obiiciat*, & *ibi* Aragon. *artic. 3. verſ. ſed dubium eſt quiſnam poſſit*, Emman. Sà *in aphor. verbo Epiſcopus num. 37.* Fr. Emman. *in ſumm. tom.1. capit. 131. num. 3. & in explicat. Bullæ Cruciatæ* §.9. *num. 70. & quæſt. regul. tom. 1. quæſt. 20. art.10.* Vegam *in ſumm. tom.2. cap. 125. caſu 11.* Nugn. *in addit. ad 3. p. quæſt. 8. art. 5. dub. 10. ad fin.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 2. verbo abſolutio* §.8. *& 18. & verbo hæreticus* §.4. Anton. Gom. *in Bullam Cruciatæ clauſ. 10. num. 44. in fine*, Henriquez *in ſumm. lib.6. cap. 14. §.7. lit. M. & cap. 16. §. 1. & lib. 13. cap. 27. §.5. lit. Q.* Cordub. *quæſt. 8. puncto 1.* Gutier. *Canonic. lib.1. cap. 13. ad fin.* Petr. de Ledeſma *in ſumm. p.2. tractat. 1. cap. 6. poſt concluſ. 20. diffic. 7.* Portel. *in addit. ad dubia regular. verbo Epiſcopus num. 1.* Fernandez *in examine Theolog. moralis p.4. cap.7. §.1. num.5.* Fagundez *d. prac. 2. lib.8 quæſt.8. num.82.* Nouar. *in ſingular. iuris Canonic. concluſ.3.* Antonin. Dianam *reſolut. moral. p. 1. tract. 5. reſol. 2.* exiſtimantes Epiſcopum poſſe etiam hodie abſoluere ab hæreſi occulta, & occultos hæreticos, quia Bulla in Cœna Domini non derogauit huic decreto.

68. Epiſcopi hodie in vim huius decreti non poſſunt abſoluere hæreticos occultos in foro cõſcientiæ etiam vigore Bullæ Cruciatæ, aut Iubilæi.

68. Vnde non poſſe Epiſcopos hodie in vim huius decreti abſoluere hæreticos occultos in foro conſcientiæ, etiam vigore Bullæ Cruciatæ, aut Iubilæi, quamuis in illis dicatur quòd poſſit abſolui à caſibus comprehenſis in Bulla Cœnæ, niſi ſpecialiter dicatur quòd poſſit abſolui ab hæreſi, aſſerunt Cou. *in cap. alma mater p.1.§.11.num.15.* Nau. *d. cap.27. num.275.* Roias *de hæret. p.2. aſſert.39. num.321. & de priuileg. Inquiſ. num.416.* Simanch. *de cathol. inſtitut. tit.3. num.2.* Henriq. *in ſum. lib.8. de pœnit. cap.16. num.2.* Gutier. *d. cap. 13. num.28.* Vgolin. *de cenſuris tab. 1. cap. 13. §. 4. num. 10.* Auila *in ſimili tractat. p. 2. diſput. 1. dub.7. concl.2.* Soar. *tom.5. diſp.7. ſect. 5. num.12.* Azor. *inſtit. moral. p.1. lib.8. cap.10. q.12. & cap.19. q.2.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.2. quæſt.7. art.4.* Ceuall. *commun. contra communes q.82. num.67.* Sanch. *d.c.11. num.7.* Fernandez *d. p.3. cap.8. §.11. n.1.* Anton. Ricciul. *d. cap.14. num.17.* Fagundez *d. prac. 2. lib.8. c.8. n.38.* Sanctarel. *de Iubilæo anni Sancti cap.7. dub. 3.*

69. Contra Sot. *in 4. diſt. 22. quæſt. 2. artic. 2. poſt concluſ. 5. in primo*

caſu

caſu Cœnæ, in fine, Cordub. *d. q.* 8. *in fine*, Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo abſolutio* §. 5. *& p.* 2. *eod. verbo* §. 4. Molfeſ. *in ſum. Theolog. moral. tract.* 7. *cap.* 21. *num.* 62. Filliuc. *in quæſt. moral. tom.* 1. *tract.* 8. *cap.* 10. *q.* 9. *num.* 265. exiſtimantes ſufficere ſi in Bulla Cruciatæ, aut Iubilæi concedatur quòd poſſit abſolui à caſibus in Bulla Cœnæ comprehenſis.

70. Vtrùm autem ſicut per Bullam in Cœna Domini derogatum eſt huic cap. in ea parte in qua concedit Epiſcopis facultatem abſoluendi ab hæreſi occulta, ita ſit derogatum in illa parte in qua concedit eiſdem poteſtatem diſpenſandi in irregularitate ex eadem occulta hæreſi prouueniente? Affirmant per text. *in cap. cùm illorum* 32. §. *primos, de ſentent. excomm.* Soar. *tom.* 5. *de cenſur. diſp.* 43. *ſect.* 1. *num.* 15. Anton. Ricciul. *d. lib.* 5. *cap.* 16. *num.* 5. vbi *num.* 8. cum Maiol. Nauar. Soar. Sanch. & aliis extendit hanc affirmatiuam ſententiam, vt multò magis procedat ſi agatur de diſpenſatione quoad vſum ſacerdotij in Altaris miniſterio, nam cùm hæc ſit res grauiſſima, Pontifici reſeruari atteſtatur.

70. Poteſtas diſpenſandi in irregularitate ex occulta hæreſi prouueniente cēſetur adempta Epiſcopis per Bullam in Cœna Domini.

71. Negant Vgolin. *de irregul. cap.* 36. *in princip. num.* 5. Henriquez *in ſumm. lib.* 14. *cap.* 5. §. 2. Viuald. *in candel. aureo p.* 2. *de irregular. num.* 70. *&* 89. *in* 2. *edit.* Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 1. *lib.* 2. *cap.* 25. *num.* 17.

72. *Non eorum vicariis.*] Vide Fr. Emman. *in explicat. Bullæ Cruciatæ fol.* 116. *& in addit. p.* 2. *fol.* 124. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo vicarius verſ. primum dubium, & p.* 2. *verbo hæretici, verſ.* 4. Sanch. *de matrim. lib.* 2. *diſp.* 40. *n.* 17. *& in præcepta Decalogi tom.* 1. *lib.* 2. *c.* 11. *n.* 22. *cum ſeqq.* Gutier. *de matrim. c.* 49. *n.* 18. *&* 22.

72. Vicarij Epiſcoporum non poſſunt abſoluere in foro conſcientiæ ab hæreſi occulta.

73. Vicario poteſtatem datam videri in præſenti, ſi hic excluſus non eſſet, aſſerunt Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 83. *n.* 12. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. deciſ.* 13. *n.* 8. *&* 9. *p.* 2. Eraſm. à Cochier *de iuriſdict. ordinarij in exemptos p.* 1. *q.* 1. *n.* 10. Gutier. *de matrim. c.* 56. *num.* 11. Narbona *de appellat. à vicario ad Epiſcopum p.* 1. *n.* 153.

73. Vicario competunt quæ ordinario conceduntur niſi excludatur.

Sacramenta adminiſtrentur, eorúmque vis frequenter explicetur lingua vernacula, Miſſæ quoque myſterium populo diligenter inculcetur explicatione eius, quod agitur.

CAPVT VII.

1. PArochos Sacramentorum vim & vſum plebibus ſuis pro ſuſcipientium captu explicare debere, diximus *in tract. de officio, & poteſt. parochi cap.* 17. *n.* 1.

1. Parochi vim & vſū Sacramentum plebibus ſuis pro ſuſcipientium captu explicare debent.

2. *Necnon vt inter Miſſarum ſolemnia*, &c.] Parochos debere plebibus ſibi commiſſis inter Miſſarum celebrationem frequenter, maximè diebus feſtiuis, exponere ea, quæ in Miſſa leguntur, atque inter cætera ſanctiſſimi Sacrificij myſterium aliquod declarare, & inſuper

2. Parochi debent plebibus ſuis inter Miſſarum ſolemnia frequenter, maximè diebus feſtiuis exponere ea, quæ in Miſſa leguntur.

vim, atque vſum Sacramentorum iuxta formam Catechiſmi Romani etiam lingua vernacula explanare, meminimus *d.tract.de officio, & poteſt. parochi cap.16.n.1.*

3. Parochus feſtis diebus inter Miſſarũ ſolemnia concionẽ ad populum habere debet.

3. Et quòd parochus feſtis diebus inter Miſſarum ſolemnia concionem ad populum habere debeat, tradunt Vgolin. *de officio Epiſcopi c.16. §.3.n.1. & 2.* Piaſec. *in praxi Epiſcop.p.2. cap.3. n.16.* Fr. Ioan. Gonzal. *en el trattado del perfetto Chriſtiano fol. 219. verſò*, vbi meminit huius cap. Et vide citatos ſuprà *hac eadem ſeſſ. cap.4. ſuper verb. idem etiam ſaltem Dominicis.*

Pœnitentia publica, publicè peccantibus iniungenda, niſi Epiſcopi arbitrio aliter fuerit viſum. Pœnitentiarij in ſingulis Cathedralibus inſtituendi.

CAPVT VIII.

1. Pœnitentia publica publicè peccantibus iniungenda eſt.

1. VIde Medin. *tract.2.de pœnit.q.40. verſ. alia eſt pœnitentia*, Salzed. ad Bernard. *in pract.c.23.lit. B.* Galet. *in margar.caſuum conſcient. verbo pœnitentia 5.* Vgolin. *de officio Epiſcopi c.44.* Ægid. de Coninck *de Sacram.tom.2.diſp.10.n.75.* Bellet. *diſquiſ.cleric.p.1.tit.de diſcipl.cleric.§.13. de publicis pœnitentibus non ordinan.*

2. Ordinari poteſt quis poſt publicam pœnitentiam peractam.

2. *Publicè peccantes palàm eſſe corripiendos.*] Vide Nau. *in man. cap.8. n.10.* Ægid. de Coninck *d.diſp.10. num.74.* Poſt publicam pœnitentiam peractam poſſe quem promoueri, notant Maiol. *de irregul.lib.3. c.3. poſt n.2.verſ.& licet*, Mar. Alter. *de cenſur.tom.2.diſp.16.de ſuſpenſ.c.1.verſ.quartus caſus*, ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.2.alleg.43.n.7.*

3. Pœnitentiarius in omnibus Eccleſiis cathedralibus, vbi id commode fieri poteſt, inſtituendus.

3. *In omnibus etiam Cathedralibus*, &c.] Vide Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.1. cap.19.* Salaz. de Mendoça Canonicum Pœnitentiarium S. Eccleſiæ Toletanæ *in libello de inſtitutione Canonicatus Pœnitentiariæ in eadem Eccleſia*, Gonzal. *ad reg.8.Cancel.gloſ.34.n.78. cum multis ſeqq.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.33.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.1. verbo Pœnitentiarius*, Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 555. in 1. edit.* aliàs *reſol.477. in 2. edit.* Nicol. Garc. *de benef. p.5.c.4.n.130. cum multis ſeqq.* Campan. *in diuerſ.iuris Canon.rub.7.c.6.n.27.* Nouar. *in ſingularib.iuris Canon.concl.17.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.3. alleg.55. & in tract. de Canonicis. cap.26.per totum.*

4. Pœnitentiarij inſtitutio in Cathedralibus tantum facienda.

4. *Cathedralibus Eccleſiis.*] Hoc decretum intelligi tantùm in Cathedralibus, & in aliis Eccleſiis collegiatis locum non habere refert deciſum Sell. *in ſelectis Canonic. capit. 21. num.3.* & Garc. *d.p.5. cap.4. num.113.*

5. Præbenda officio pœnitẽtiarij vnienda debet eſſe integra & Canonicalis.

5. *Cum vnione præbendæ.*] Præbendam officio Pœnitentiarij vniendam integram ac canonicalem debere eſſe, refert deciſum Garc. *in addit. ad d.p.5. capit. 4. numer. 127.* Sell. *d. capit. 21. num.5.* atteſtans ſic deciſum in Colimbrien. 31. Martij 1602. cuius memini *d.cap.26.num.2.*

6. Portio,

6. Portio, quæ ſit in Eccleſia, in præbendam pœnitentialem erigi non poteſt, ſed præbenda canonicalis; at ſi non eſſent præbendæ, ſed fructus omnes in diſtributiones quotidianas conſiſterent, tunc diſtributiones habebuntur pro præbenda, ita refert deciſum Garc. *d. p. 5. cap. 4. num. 127.*

6. Portio, quæ ſit in Eccleſia in præbendam pœnitentialem erigi non poteſt.

7. *Proximè vacatura.*] Canonicatum & præbendam vacantem in menſe Sedi Apoſtol. reſeruato, non comprehendit vnio facta vigore Concilij officio Pœnitentiarij de præbenda proximè vacatura, quia Concil. in hoc decreto non exprimit de Canonicatibus etiam reſeruatis Sedi Apoſt. & quando voluit eos comprehendere, expreſsè dixit, vt patet in ſeminario *ſeſſ. 23. cap. 18. de reformat.* ac in ſimplici vniendo Cathedrali pauperi *cap. 15. ſeſſ. 24.* ideo hoc decretum non comprehendit Canonicatum, & præbendam vacantes in menſe reſeruato, quia ſi voluiſſet, expreſſiſſet, quemadmodum aliis in locis fecit, ita referunt deciſum Azeued. *conſil. 7. num. 31. & 32. & conſil. 14. num. 14. & 15.* Salaz. de Mendoça *in d. libello, §. 2.* Garc. *in addit. ad d. p. 5. cap. 4. num. 127.*

7. Canonicatum, & præbendam vacantem in menſe Sedi Apoſtolicæ reſeruato non comprehendit vnio facta vigore Concilij officio Pœnitentiarij de præbenda proximè vacatura.

8. Pœnitentiario primam præbendam aſſignare non eſt in optione Epiſcopi, licèt ratione curæ animarum videatur magis neceſſarius, ſed pro Theologo, propter verba Concil. *ſeſſ. 5. cap. 1. de reform.* verùm ſi magis expediens in aliquo loco particulari fuerit iudicatum, vt priùs de Pœnitentiario prouideatur, habenda eſt confirmatio à Sede Apoſt. ad omnem difficultatem tollendam, ita Sell. *d. cap. 21. num. 5.* vbi refert deciſum in Ciuitatis Caſtellanæ 17. Nouembris 1629.

8. Pœnitẽtiario primam præbendam aſſignare non eſt in optione Epiſcopi.

9. Præbenda poſt Concilium primò vacans ſi non fuit in Pœnitentialem erecta, poteſt optari, ſed ſi ante optionem Epiſcopus erexit, erectio præualet, etiamſi poſtea optaretur, ita refert deciſum Garc. *d. p. 5. cap. 4. num. 129.*

9. Præbenda poſt Cõcilium primò vacans, ſi non fuit in pœnitentialem erecta, poteſt optari.

10. Canonicatum pœnitentialem non poſſe optari, neque Pœnitentiarium poſſe aliam præbendam optare cùm videatur ad eam electa induſtria perſonæ, reſoluunt Nauarr. *conſil. 22. de præbend. in antiq.* aliàs *conſil. 15. ſub tit. de rebus Eccleſ. non alienand. in nouis*, Sayr. *in floribus deciſ. ſub tit. de præbend. deciſ. 22.* Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Canonicus, pag. 29. col. 1.* Gonzal. *ad regul. 8. Cancel. gloſ. 34. num. 78. & 79.* Monet. *de opt. canonica, cap. 3. quaeſ. 5. num. 129.* Garc. *d. p. 5. cap. 4. à num. 132.* vbi *num. 134.* pariter refert deciſum Pœnitentiarium nec retento, nec dimiſſo officio poſſe optare aliam præbendam, cuius officio fuit perpetuò vnitus vnus Canonicatus, & certa præbenda, refero ego ipſe *de canon. cap. 26. num. 23.*

10. Canonicatus pœnitentialis non poteſt optari, nec Pœnitentiarius poteſt aliam præbendam optare.

11. *Ab Epiſcopo inſtituatur.*] Pœnitentiarij officij inſtitutionem, & electionem perſonæ ad ſolùm Epiſcopum abſque conſenſu Capituli pertinere, reſoluunt Nauárr. *conſil. vnic. in fine, ne Sede vac.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo Pœnitentiarius, §. 3.* Flamin. Pariſ. *de confident. q. 45. n. 17.* Garc. *d. p. 5. cap. 4. num. 138.* Vgolin. *de officio Epiſcopi, cap. 33. n. 2.* Mantic. *deciſ. 56.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 555. in 1. edit.* aliàs *reſolut. 477. num. 1. in 2. edit.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcopis num. 52.*

11. Pœnitentiarij officij inſtitutio, & electio perſonæ ad ſolum Epiſcopum abſque conſenſu Capituli pertinet.

12. Electio

Digitized by Google

12. Electio perſonæ Pœnitentiarij ad ſolum Epiſcopum tunc pertinet quãdo præbenda non vacat in menſe Apoſt. vel adeſt alia reſeruatio, ſeu affectio.

12. Electionem perſonæ Pœnitentiarij ad ſolum Epiſcopum tunc pertinere, quando præbenda non vacat in menſe Apoſt. vel adeſt alia reſeruatio, ſeu affectio, tunc enim ad Papam pertinere ratione reſeruationis, reſoluunt Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 9. §. 2. *à n.* 84. Ceuall. *commun. contra commun. q.* 897. *num.* 488. Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi*, *p.* 3. *alleg.* 55. *num.* 13. *& de Canon. cap.* 26. *num.* 4.

13. Capitulum non poteſt ſe intromittere in electione Pœnitentiarij, licèt ad ipſum collatio ſpectet.

13. Capitulum non poſſe ſe intromittere in electione Pœnitentiarij, licèt ad ipſum collatio ſpectet, quamuis Epiſcopus ſit abſens, ſed ipſum Epiſcopum abſentem poſſe, vbi fuerit, eligere Pœnitentiarium, refert deciſum Garc. *in addit. ad d. p.* 5. *cap.* 4. *num.* 143.

14. Pœnitentiarij electio, & collatio Sede Epiſcopali vacante neque ad Capitulum, neque ad futurum Epiſcopum, ſed ad Sedem Apoſt. pertinet.

14. Pœnitentiarij electionem & collationem Sede Epiſcopali vacante neque ad Capitulum, neque ad futurum Epiſcopum, ſed ad Sedem Apoſt pertinere, refert deciſum Garc. *in addit. ad d. p.* 5. *cap.* 4. *n.* 150. quem cito *d. cap.* 26. *num.* 5.

15. Collatio præbendæ vnitæ officio Pœnitentiarij ab eis fieri debet, ad quos antea ſpectabat.

15. Collationem præbendæ vnitæ officio Pœnitentiarij ab eis fieri debere, ad quos antea ſpectabat, referunt deciſum additio ad Nauarr. *d. conſil. vnic. ne Sede vacant.* Gonzal. *ad regul.* 8. *Cancel. gloſ.* 9. §. 2. *num.* 84. Garc. *d. p.* 5. *cap.* 4. *num.* 138. Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 477. *num.* 2. Ego ipſe *d. allegat.* 55. *num.* 11. vbi *num.* 12. cum Garc. *in addit. ad d. cap.* 4. *num.* 143. reſoluo idem in præſentatione, quod in collatione eſſe dicendum, dùmmodo præſentatio fiat de electo ab Epiſcopo.

16. Pœnitentiarius deputari debet, qui ſit Magiſter, aut Doctor, ſeu Licentiatus in S. Theologia, vel iure Canonico.

16. *Qui Magiſter ſit, vel Doctor*, &c.] Pœnitentiarium deputari debere, qui ſit Magiſter, aut Doctor, ſeu Licentiatus in ſacra Theologia, vel iure Canonico, ex hoc decreto colligit Garc. *de benefic. p.* 7. *c.* 4. *n.* 32. *& cap.* 7. *num.* 49. vbi *n.* 50. ſubdit ad beneficia, ſeu dignitates requirentia gradum, ſufficere eum habere etiam ſine ſcientia competenti, itaut adeptio, ſeu impetratio talis beneficij, ſeu dignitatis in foro Eccleſiæ iudiciali rata, & firma ſit, quod etiam tenet Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib.* 6. *c.* 6. *q.* 1. Sed ego ipſe *d. tract. de canon. cap.* 26. *num.* 9. refero ſub die 20. Martij 1623. fuiſſe deciſum, officium Pœnitentiæ non eſſe conferendum Doctori, quem dicebatur eſſe valdè ignarum.

17. Gradus Doctoratus non ſufficit ad Pœnitentiarij officiũ non facta profeſſione fidei, aut contra Academiæ ſtatuta, vel conſuetudines receptus.

17. Ad Pœnitentiarij officium non ſufficere gradum, non facta profeſſione fidei, iuxta conſtitut. Pij IV. aut contra Academiæ ſtatuta, vel conſuetudines receptum, tenet Nicol. Garc. *d. cap.* 7. *num.* 51. quem refero *d. alleg.* 55. *num.* 6.

18. Pœnitentiarius Canonicus debetur eſſe conſtitutus in ætate 40. annorum, ſeu aliàs quando aptior pro loci qualitate non reperitur.

18. *Et annorum quadraginta*, &c.] Pœnitentiarium Canonicum debere eſſe conſtitutum in ætate quadraginta annorum, ſeu aliàs, quando aptior pro loci qualitate non reperitur, tradunt Gutier. *canon. lib.* 1. *c.* 26. *num.* 40. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 30. *tract.* 3. *num.* 164. *in fine*, Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 7. *cap.* 6. *num.* 27. Garc. *d. p.* 7. *cap.* 4. *n.* 32. *&* 33. Nouar. *in ſingul. canon. concl.* 17. Ego ipſe *d. alleg.* 55. *num.* 7. *& d. c.* 26. *num.* 10.

19. Anni 40. requiſiti in Pœnitentiario debent eſſe completi.

19. Et huiuſmodi quadraginta annos debere eſſe completos, tenent Garc. *d. cap.* 4. *num.* 35. Nouar. *d. concl.* 17. *num.* 2. Ego ipſe *d. alleg.* 55. *num.* 9.

20. Contra Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib.* 6. *cap.* 5. *q.* 6. *in fine*, exiſtimantem ſufficere inchoatos.

21. *Stu*

21. *Seu aliàs, qui aptior pro loci qualitate reperiatur.*] Defectum ætatis quadraginta annorum in Pœnitentiario non obſtare vbi aliàs aptior pro loci qualitate reperiri non poteſt, & ſufficere quòd non reperiatur in ciuitate, aut etiam diœceſi, perſona apta cum dictis qualitatibus, nec eſſe quærendam extra diœceſim, argument. *cap. nullus* 61. *diſt. & cap. ſacrorum* 63. *diſt.* reſoluunt Salaz. de Mendoça *in d. libello de inſtitutione Canonicatus Pœnitentiariæ*, §. 3. Squillante *de priuileg. clericor. cap.* 4. *num.* 70. Nouar. *d. concl.* 17. *num.* 4. Garc. *d. cap.* 4. *num* 33. vbi *num.* 34. tenet quòd ſi in diœceſi non reperiatur talis perſona apta, & Epiſcopus velit eum eligere extra diœceſim, non poterit eligere niſi habentem dictas qualitates, ſi talis ibi reperiri poteſt commodè.

21. Ætatis 40. annorum defectus in Pœnitentiario non obſtat vbi alias aptior pro loci qualitate non reperitur.

22. *Qui dum confeſſiones in Eccleſia audit.*] Pœnitentiarium inſtitutum eo ipſo habere à iure, & à Concilio facultatem audiendi confeſſiones pœnitentium illius diœceſis, & iuriſdictionem ad abſoluendum à peccatis, & eſſe veluti parochum totius diœceſis, nec requiri nouam licentiam ordinarij, tradunt Læl. Zech. *de republ. eccleſ. cap.* 24 *de Capitulo, & Canon. ſub num.* 16. Salaz. de Mendoça *in d. libello*, §. 5. Vgolin. *de officio Epiſcopi, cap.* 33. *n* 2 *&* 3. Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 477. *n.* 5. Ego ipſe *d. alleg.* 55. *num.* 19 *& d. cap.* 26. *num.* 12.

22. Pœnitentiarius inſtitutus eo ipſo habet à iure, & a Concilio facultatem audiendi confeſſiones pœnitentium illius diœceſis.

23. Quemlibet poſſe Pœnitentiario ſua peccata confiteri, & ſatisfacere præcepto *cap omnis vtriuſque ſexus, de pœnitent. & remiſſ.* reſoluunt Aloyſ. Ricc. *loco proximè citato*, Garc. *d. p.* 5. *cap.* 4. *n.* 113. Ego ipſe *d. alleg.* 55. *num.* 20. *& d. cap.* 26. *num.* 13.

23. Pœnitẽtiario quilibet poteſt ſua peccata confiteri, & ſatisfacit præcepto cap. omnis vtriuſque ſexus.

24. Pœnitentiarium ſemper paratum exiſtere debere ad audiendas confeſſiones, miniméque poſſe pœnitentes recuſare, & ſi recuſauerit, ab Epiſcopo puniri & priuari poſſe, tenent Salaz. de Mendoça *in d. libello*, §. 5. Garc. *d. p.* 5. *cap* 4. *num.* 118. Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 477. *num.* 6. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 7. *cap.* 6. *num.* 27. Ego ipſe *d. alleg.* 55. *num.* 26. *& d. cap.* 26. *num* 14.

24. Pœnitentiarius ſemper paratus exiſtere debet ad audiendas confeſſiones.

25. Et teneri horis opportunis, loco, & ſede Epiſcopi, ad quem hoc pertinet, arbitratu, peccata confiteri volentibus ſui copiam facere, in manu tamen virgam, ſeu bachettam, ſicut in Vrbe, non retinere, præcipuè in locis, vbi non eſt in vſu, deciſum atteſtantur Vgolin. *d. c.* 33. *num.* 6. Garc. *d. p.* 5. *cap.* 4. *num.* 117. Ego ipſe *d. allegat.* 55. *num.* 28. *&* 29. *& d. cap.* 26. *num.* 15.

25. Pœnitentiarius in manu virgam, ſeu bachettam ſicut in vrbe non poteſt retinere.

26. Abſoluere non poſſe Pœnitentiarium à caſibus, quos Epiſcopus ſibi expreſsè reſeruauit, niſi ipſemet Epiſcopus hanc illi ſpeciatim dederit auctoritatem, reſoluunt Nauarr. *conſil.* 20. *ſub tit. de pœnitent. & remiſſ. in nouis*, deeſt in antiq. Sayr. *in floribus deciſ. ſub eod. tit. deciſ.* 44. Henriq. *conſ.* 62. *num.* 7. *& ſeqq.* Vgolin. *d. cap.* 33. *num.* 3. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum eccleſ. deciſ.* 571. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 492. *num.* 2. *in* 2. *edit. & in praxi aurea, reſol.* 179. *in fine*, Garc. *d. p.* 5. *cap.* 4. *num.* 115. Ego ipſe *d. alleg.* 55. *num.* 23. *& d. cap.* 26. *num.* 16.

26. Abſoluere non poteſt Pœnitẽtiarius à caſibus, quos Epiſcopus ſibi expreſsè reſeruauit.

27. Contra Chapeauil. *de caſibus reſeruat. cap.* 3. *q.* 1. *differ.* 2. Mendoz. *in d. libello*, §. 5. Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.* 2. *cap.* 1. *num.* 16. exiſtimantes ipſum Pœnitentiarium ſi ſuæ præbendæ fuerit annexum Pœnitentia-

riæ officium, poſſe abſoluere abſque alia facultate ab omnibus caſibus Epiſcopo reſeruatis.

28. Pœnitentiarius non poteſt caſus reſeruatos ſibi ab Epiſcopo commiſſos alteri ſubdelegare.

28. Non poſſe caſus reſeruatos ſibi ab Epiſcopo commiſſos alteri ſubdelegare, tenet Garc. *in addit. ad d. p. 5. cap. 4. num. 112.* quem refero *d. alleg. 55. num. 24.*

29. Pœnitentiarius non poteſt ſuam auctoritatem ſubdelegare.

29. Nec ſuam auctoritatem poſſe delegare, reſoluit Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea, reſolut. 179.* Ego ipſe *d. alleg. 55. num. 22. & d. cap. 26. num. 18.* vbi refero ita cenſuiſſe S. Congr. Epiſcop. & Regul. in Regien. 2. Octobris 1584.

30. Pœnitentiarius pro præſente in choro habendus eſt dum audit confeſſiones in Eccleſia.

30. *Interim præſens in choro cenſeatur.*] Pœnitentiarium pro præſente in choro habendum eſſe dum audit confeſſiones in Eccleſia, ſiue in Confeſſionario, ſiue extrà, non tamen pro tempore, quo reſidet in Confeſſionario, nec audit confeſſiones, aliis in choro diuina celebrantibus, nec item ſi dixerit Miſſam, aut ſi priuatim Officium dicat, etiam vt opportuniùs confeſſiones audiat, cenſendum eſſe præſentem in choro, aſſerunt Salaz. de Mendoça *in d. libello*, §. 6. Monet. *de diſtribut. quotid. p. 2. q. 11. num. 64. cum ſeqq.* Aloyſ. Ricc. *d. reſol. 477. num. 6. & in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. p. 4. deciſ. 115.* Vgolin. *d. cap. 32. num. 5.* Campan. *d. num. 27.* Garc. *d. p. 5. cap. 4. num. 124. & ſeq.* Ego ipſe *d. alleg. 55. num. 30. & d. cap. 26. num. 20.*

31. Pœnitentiarius dum audit confeſſiones cenſetur etiam præſens proceſſionibus, & exequiis defunctorum.

31. Pœnitentiarius non ſolùm cenſetur præſens in choro quando confeſſiones audit, ſed etiam cenſetur præſens proceſſionibus, & exequiis defunctorum, quæ eo tempore fiunt, quo ipſe audit confeſſiones, ſed non ſufficit quòd ſit in Confeſſionario, niſi realiter ipſe confeſſiones audiat, refert deciſum Garc. *d. p. 5. cap. 4. num. 125.*

32. Ac etiam orationibus.

32. Pœnitentiarius, dum confeſſiones audit in Eccleſia, cenſetur præſens & proceſſionibus, & orationibus, refert deciſum idem Garc. *in addit. ad d. p. 5. cap. 4. num. 125.*

33. Pœnitentiarius præſens in choro nõ cenſetur, ſi confeſſiones extra Eccleſiam etiam infirmorum audiat.

33. Pœnitentiarium præſentem in choro non cenſeri, ſi confeſſiones extra Eccleſiam etiam infirmorum audiat, reſoluit Garc. *in addit. ad d. p. 5. cap. 4. num. 125. in fine*, quem refero *d. alleg. 55. num. 32.*

34. Pœnitentiarius antequam præbenda, quæ ſuo officio fuit vnita vacet, non habet locum nec in Capitulo, nec in choro.

34. Pœnitentiarium, antequam præbenda, quæ ſuo officio fuit vnita, vacet, non habere locum nec in Capitulo, nec in choro, nec poſſe diſtributiones quotidianas percipere, ſed poſtquam vacauerit, & eam adeptus fuerit, debere ſedere in loco ſui canonicatus, atteſtatur reſolutum Garc. *in addit. ad d. p. 5. cap. 4. num. 111.* vbi etiam pariter deciſum aſſerit Pœnitentiarium ab Epiſcopo ad præſcriptum Concilij inſtitutum, & deputatum cum vnione præbendæ proximè vacaturæ, teneri officium exercere, & inſeruire Pœnitentiariæ, ac parochialem, quam obtinet, dimittere etiam ante vacationem præbendæ.

35. Pœnitentiarius non tenetur ad maiorem reſidentiam quàm alij Canonici.

35. Ad maiorem reſidentiam quàm alios Canonicos non teneri Pœnitentiarios, dummodo non abſint tempore, quo frequentiùs pœnitentes accedunt, & diebus feſtis ſolemnibus, veluti tempore ieiuniorum, Quadrageſimæ, Aduentus, Quatuor temporum, Reſurrectionis, Aſcenſionis, Pentecoſtes, Corporis Chriſti, Aſſumptionis B. Virginis, Natiuitatis Domini, & omnium Sanctorum, referunt deciſum Salaz. de Mendoça

doça *in d.libello* §.7. Vgolin. *d.c.*33.*n.*6. Garc.*d.p.*5.*c.*4.*num.*122. Garc.*d. alleg.*55. *n.*33.*& d.cap.*26.*num.*19.

Eccleſiæ ſeculares quæ nullius ſunt diœceſis ab Epiſcopo viciniori viſitentur, aut alio qui hîc ponitur modo.

CAPVT IX.

1. VIde Nauar.*conſ.*11.*de offic.ordin. in antiq.* aliàs *conſ.*12. *de maiorit. & obed.in nouis*, Sayr. *in florib. deciſ. ſub illo tit. de officio ordin. deciſ.*11.*in princ.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.*1. *verbo viſitatio* §. 11. Azor. *inſtit. moral. p.*2. *lib.*3. *cap.*40. *prope fin.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.*4. *collect.*1153. Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.*2. *cap.*2. *num.* 74. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*1. *tit.*6. *l.* 5. §. 2. *num.* 13. Rot. *deciſ.*501. *p.*2. *recent.* metipſum *de officio,& poteſt. Epiſcopi p.*3. *alleg.* 74. *à num.*5. 1. Eccleſiæ ſeculares nullius diœceſis quantumcunque exemptæ, & Sedi Apoſt. immediatè ſubiectæ, earumque Prælatus ſecularis iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem habens poſſunt ab Epiſcopo, cuius Cathedralis Eccleſia eſt proximior, viſitari.

2. Et nullo modo huiuſmodi ſeculares Eccleſias nullius diœceſis poſſe effugere viſitationem vicinioris Epiſcopi, cenſuit Rot. *deciſ.*396. *p.*1.*recent.* 2. Viſitationem vicinioris Epiſcopi nõ poſſunt effugere Eccleſiæ ſeculares nullius diœceſis.

3. Si verò locus nullius diœceſis ſit in aliqua diœceſi, viſitationem ſpectare ad ordinarium, in cuius diœceſi eſt locus nullius, refert deciſum ead. Rot. *deciſ.*501.*n.*5.*p.*2.*recent.* 3. Locus nullius diœceſis ſi ſit in aliqua diœceſi viſitatio ſpectat ad ordinarium in cuius diœceſi eſt locus nullius.

4. Vicinior Epiſcopus poteſt viſitare beneficia ſecularia, & clericos ſeculares Abbatiæ nullius diœceſis, ipſóſque culpabiles repertos corrigere, & dicitur vicinior Epiſcopus tantùm ille, cuius cathedralis Eccleſia ſit Abbatiæ proximior, non autem locus dictæ Abbatiæ ſubiectus, ita Sell. *in ſelect. canon. cap.*37.*num.*10. atteſtans ſic fuiſſe deciſum ſub die 2. Auguſti. 1596. 4. Vicinior Epiſcopus poteſt viſitare beneficia ſecularia, & clericos ſeculares Abbatiæ nullius diœceſis.

5. *Etiam exemptorum viſitatione.*] Vide Franc. Leon. *d.p.*2.*c.*16.*n.*28. Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.*1.*q.*36.*art.*3.

6. Collegiatos nullius diœceſis viſitari debere à viciniori Epiſcopo, teſtatur reſolutum Zerol. *d. verbo viſitatio* §.11. 6. Collegiati nullius diœceſis viſitari debent à viciniori Epiſcopo.

7. *Vt ab Epiſcopo*, &c.] Epiſcopum legitimè impeditum poſſe ex facultate ſibi tradita in hoc decreto, Eccleſias, quæ nullius ſunt diœceſis, per ſuum vicarium generalem viſitare, tenet Sell. *d.cap.*37.*num.*1. vbi aſſerit ſic fuiſſe reſolutum ſub die 17. Ianuarij 1585. 7. Epiſcopus legitimè impeditus poteſt ex facultate ſibi tradita in hoc decreto Eccleſias, quæ nullius sũt diœceſis, per ſuum vicarium generalem viſitare.

8. Sed huiuſmodi poteſtatem non tranſire in vicarium à Capitulo Sede vacante conſtitutum, tradunt Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.*1. *cap.*10.*n.*8.*verſ.*10. Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſol.*118. *num.*4. Ego ipſe *d.alleg.*74.*n.*8. 8. Vicarius Capituli Sede vacante non gaudet hac facultate.

9. Neque in Prælatum viciniorem habentem iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem, vt per Flores de Mena *var. lib.*3.*q.*24.*n.*24.

10. *Viſitentur.*] Epiſcopum proximiorem habentem facultatem viſitandi Eccleſiam parochialem nullius diœceſis, habere etiam facultatem emendandi, corrigendi, & puniendi tam in capita, quàm in membra 10. Epiſcopus proximior, qui poteſt viſitare Eccleſiam parochialẽ nullius diœceſis, habet faculta-

tem emendandi, corrigendi, & puniendi.

membra ex quauis cauſa, aſſerit deciſum Franc. Leo *d.p.2.cap.2.num.74. in fine*, quem refero *d.alleg.74.num.7.*

Subditi Epiſcoporum nulla appellatione ſuſpendere poſſunt executionem viſitationis.

CAPVT X.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Lancellot. *de attent. & innouan. appell. pend. limit.18. in princ. n.6.* Ruginell. *de appellat.§.2.c.3.n.6.* Soar. de Pace *in pract. tom.2. p.5.c. vnico n.14.* Curi. Philip. *p.1.§.7.n.10.* Marcheſan. *de commiſſ. p.1. de commiſſione appellationum extra Curiam Rom. c.6.n.78.* Fr. Emman. *quaeſt. regul. tom.2.q.6.a.2.* Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.2.c.2.num.77.* Armendar *in addit. ad recop. legum Nauarrae lib.1.tit.6.de viſitat. n.104. cum ſequent.* Thom. Valaſc. *allegat. iuris tom.1.alleg.70.num.5.cum ſeqq.* Sayr. *in claui Regia lib.8.c.2.n.13.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.2.c.3. num.61.* Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſol.7.* Salgado *de protect. Regia tom.1.p.2.c.10.n.26.* Ex quorum dictis colligitur

2. Epiſcopus in viſitatione quando poſſit procedere appellatione remota.

2. Epiſcopum in his, vbi de viſitatiòne, aut morum correctione agitur, omni & quacunque appellatione, ſeu querela, etiam ad Sedem Apoſt. interpoſita remota, quae executionem nullo modo impedire, aut ſuſpendere valet, poſſe procedere, punire, & exequi, dummodo procedat ſine proceſſu, & ſine ſcriptis, etiam carcerando, & carceratos detinendo, tunc enim ſi carcerati appellauerint, poſſe iudicem appellationis cognoſcere de praetenſo exceſſu in corrigendo, interim tamen non impediri, aut ſuſpendi executionem eorum, quae ab ordinario ſunt decreta.

3. Epiſcopus in viſitatione formato proceſſu & ſeruatis ſeruandis procedens admittit appellationem.

3. Vnde Epiſcopo formato proceſſu, & ſeruatis ſeruandis procedente non habere locum huius decreti diſpoſitionem, refert deciſum Franc. Leo *d.num.77.*

4. Appellatio datur ſi Epiſcopus in viſitatione procedat in exemptos contra eorum priuilegia.

4. Dari tamen appellationem, ſi Epiſcopus in viſitatione procedat in exemptos, ſeu aliàs priuilegiatos contra eorum priuilegia, reſoluunt Marcheſ. *d.num.78.* Aloyſ. Ricc. *d.reſol.7.num.3.verſ.verum,* ego ipſe *d. alleg.73.num.34.*

5. Epiſcopi quibus conceditur facultas vt procedant etiam tanquã Sedis Apoſt. delegati, an in dubio cenſeantur procedere vt delegati.

5. *Etiam tanquam Sedis Apoſt. delegati.*] An in dubio procedere cenſeantur vt delegati? Vide Nau. *conſ.32.num.8.de ſentent. excomm. in antiq.* Menoch. *de praeſumpt. lib.2.praeſ.17.n.4.* Maſcard. *de probat. concl.945.n.15.* Cened. *ad Decretal. collect.157.n.1.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.3.alleg.92.n.10. cum ſeqq.*

6. Appellatio ſuſpẽſiua tantum & non deuolutiua tollitur vbi Epiſcopus viſitat non compilato proceſſu.

6. *Appellatio.*] Suſpenſiua ſcilicet, & non deuolutiua, vt per Villadieg. *in ſpeculo viſitat. fol.35. n.31.* Eraſm. à Cochier *de iuriſd. ordin. p.2. q.14.n.5.* Thom. Valaſc. *allegat. iuris tom.1.alleg.70. num.5. in fine,* contra Gonzal. Mendez de Cabedo *diuerſ. argum. lib.1. cap.19.à n.8.* exiſtimantem in cauſa viſitationis effectum ſuſpenſiuum appellationis tolli ſolùm vbi agitur de correctione morum.

7. Si

Digitized by Google

7. Si in viſitatione appellari contigerit ab Epiſcopo ſuffraganeo, etiam tanquam Sedis Apoſt. delegato, debere appellari ad Metropolitanum quoad effectum deuolutiuum, non quoad ſuſpenſiuum, referunt deciſum Piaſec. *d.c.3.n.61.* Zerol. *in praxi Epiſcop.p.2.verbo viſitatio* §.3. Aloyſ.Ricc.*in praxi aurea reſol.*449.*n.*2.*prope fin.*Ego ipſe *d.alleg.*73.*n.*35. *& alleg.*92.*n.*14.

8. Epiſcopus quando ex Concil. Trid. procedit vti Sedis Apoſt. delegatus in cauſis, quæ ſub eius iuriſdictione non comprehenduntur, non poteſt ab eo niſi ad Sedem Apoſt. appellari, neque ex hoc inferioribus iudicibus vllum fit præiudicium, refert deciſum Garc. *de beneſic.p.*4.*c.*5.*n.*12.

9. *Quæ illis ex prudentia ſua*, &c.] Epiſcopum non teneri viſitationem concludere intra certum, & determinatum tempus, neque ad hoc Concilium vllum præſcripſiſſe, ſed reliquiſſe arbitrio Epiſcopi, illúdque debere eſſe diſcretum, & moderatum, referunt deciſum Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ.deciſ.*717. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.*608. *n.*2.*in* 2. *edit.* Armendar.*in addit.ad recopil. legum Nauarræ lib.*1. *tit.*18. *l.*7. *de Epiſcopis n.*113.Ego ipſe *d.alleg.*73.*n.*39.

10. Poſſe tamen ipſum Epiſcopum præſtituere terminum Archidiacono ad viſitationem expediendam, & præſcribere comitatum, & equitatum, ne oneri ſit Eccleſiis, quas viſitauerit, aſſerit reſolutum Piaſec. *in praxi Epiſcop.p.*2.*c.*3.vbi de viſitatione quorundam exemptorum, *n.*62. *pag.*213.quem refero ego ipſe *d.alleg.*73.*n.*39.

11. *Seu querela*, &c.] Non poſſe Epiſcopum in viſitatione recuſari tanquam ſuſpectum, dum tamen in ea proceſſum non compleat, & ſe intra viſitationis terminos contineat, ſicut etiam in præparatoria inquiſitione non poſſe vt ſuſpectum recuſari, neque probatione, vel allegatione ſuſpicionis impediri quominus pœna extraordinaria, quæ morum correctionem, & emendationem reſpiciat, viſitatos, aſſerit deciſum Garc. *p.*3.*c.*2.*num.*198. Armendar. *in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.*1.*tit.*6. *l.*5. §.2. *num.*7. *&* 8. vbi *num.*34. ſecus dicit, ſi in viſitando modum exceſſerit, refero ego ipſe *d. allegat.*73. *num.*38. vbi ad litteram tranſcripſi quoddam Breue Pauli V. fel. record. ſuper hoc tranſmiſſum Reuerendiſſimo Epiſcopo Portugalen. ſub dat. 29. Octobris 1610.

7. Appellatio ſi interponatur in viſitatione ab Epiſcopo ſuffraganeo etiam tãquam Sedis Apoſt. delegato debet interponi ad Metropolitanum ſolum quoad effectum deuolutiuum.

8. Epiſcopus quando ex Conc. Trid. procedit, vti Sedis Apoſtolicæ delegatus in cauſis, quæ ſub eius iuriſdictione non comprehenduntur, non poteſt ab eo niſi ad Sedem Apoſt. appellari.

9 Epiſcopus non tenetur viſitationem cõcludere intra certum, & determinatum tempus.

10. Epiſcopus poteſt præſtituere terminũ Archidiacono ad viſitationem expediendam.

11. Epiſcopus in viſitatione non poteſt recuſari tanquam ſuſpectus.

Epiſcoporum iuri nihil eſt derogatum ob honorarios titulos, & priuilegia particularia, niſi, &c.

CAPVT XI.

1. VIde Paul. Fuſc. *de viſitat.lib.*2. *cap.*8. *num.*1. *& cap.*11. *num.* 1. *& cap.*20.*num.*16. Flamin. Pariſ. *de reſignat.benefic.lib.*3.*q.*11.*num.*5. Fran. Leon. *in theſauro fori eccleſ.p.*2., *cap.*2. *num.* 78. Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.*2. *q.*64. *art.*4. *& q.*108. *art.*3. Aldrete *in allegat. pro omnimoda*

1. Doctores de materia cap.agentes.

Digitized by Google

Religionum exemptione p.1.c.6.n.2. Eraſm. à Cochier *de iuriſdict. ordinarij in exemptos p.1.q.18.n.8.*

2. Protonotarij an & quando exempti ſint à iuriſdictione Epiſcopi.

2. *Protonotariatus.*] An & quando Protonotarij exempti ſint à iuriſdictione Epiſcopi, vide Mandoſ. *de ſignatura gratiæ, ſub tit. Protonotarij,* Anton. de Prætis *de iuriſdict. Epiſcopi cap.* 8. Eraſm. à Cochier *d. quæſt.*18. metipſum *de officio & poteſt. Epiſcopi p.3. allegat.74.num.30. cum ſeqq.* Sell. *in ſelect. canonic. cap.71.num.2.* vbi aſſerit in Papien.14. Decembris 1630. fuiſſe deciſum Protonotarium Apoſt. in ciuilibus eſſe exemptum quoad cauſas excedentes ſummam 25. ducatorum ex Bulla 8. Leonis X. quia Concilium in præſenti non derogat priuilegiis Protonotariorum, niſi in cauſis criminalibus.

3. Protonotarius honorarius tam in ciuilibus quàm in criminalibus cauſis fori priuilegio gaudet.

3. Protonotarius honorarius tam in ciuilibus, quàm in criminalibus cauſis fori priuilegio gaudet, etiamſi Eccleſiæ non inſeruiat, Sell. *d. cap.71. num.3.* atteſtans ita deciſum ſub die 9. Iulij 1626. & quamuis non ſit adſcriptus ſeruitio alicuius Eccleſiæ, ex eodem Sell. *dicto loco,* vbi refert ſic fuiſſe reſolutum in Toletana 27. Martij 1632. De Protonotariis titularibus aliqua dixi *in tract. de Canonicis c.5.n.54.& c.18.n.34.* & nouiſſimè *in canonicis deciſionib. verbo Protonotarius.*

4. Referendarij de numero ſunt exempti.

4. Referendarios de numero eſſe exemptos, dicit Zerol. *in praxi Epiſcop. p.2. verbo Referendarij*: ſubſunt tamen locorum ordinariis ratione beneficiorum, quæ habent in partibus, vt per Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſolut.*30. quem refero ego ipſe *de offic. & poteſt. Epiſcopi p.3. alleg.74. à num.30.*

5. Referendarij cedunt præcedentiam Auditori Confidentiarum.

5. Referendarios cedere præcedentiam Auditori Confidentiarum, tenet Sell. *d.c.71.num.8.* aſſerens ita deciſum per S. Cong. Rit. ſub die 6. Decembris 1621. Et illos extra Eccleſiam, præcedere debere Canonicis, & Dignitatibus, aſſerit idem Sell. *citato loco*, atteſtans ſic cenſuiſſe eandem S. Cong. in Veronen. 6. Iunij & 4. Iulij 1626.

6. Subcollectores ſpoliorum tam in officio quàm poſt ab ordinarij iuriſdictione exempti ſunt.

6. Subcollectores ſpoliorum tam in officio, quàm pòſt ab ordinarij iuriſdictione exemptos eſſe, ídque in vim Bullæ ſanctæ mem. Gregorij XIII. reſoluit Sell. *d.c.71.n.10.* vbi refert ita cenſuiſſe S. Cong. Epiſcop. & Regul. in Egitanien. 15. Iulij 1616.

7. Subcollectores nō poſſunt viſitari nec corrigi ab Epiſcopo.

7. Subcollectores igitur non poſſe viſitari, nec corrigi ab Epiſcopo, referunt deciſum Garc. *de benefic. p.3. capit.2. numer.198. in 18. declar.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.1. tit.6. de viſitation. num.*80.

8. Oblati priuilegio & exemptione quādo gaudeant.

8. *Necnon alios cuicunque Monaſterio oblatos,* &c.] Oblatos priuilegio, ac exemptione ita demum debere potiri ſi in forma iuris valida perpetuò, irreuocabiliter, plenè, & cum effectu ſe ipſos, & bona ſua omnia, præſentia, & futura, nulla prorſus, quantuis minima, eorum portione, neque in proprietatem, neque in vſumfructum ſibi reſeruata Religioni obtulerint, & habitum aliqualiter mutauerint, refero deciſum ego ipſe *in tract. de iure eccleſ. lib.1. cap.39. §.2. paulo poſt princ. in verſ. de oblatis*, vbi addo quòd ſi omnia prædicta ſimul non concurrant, neque fori priuilegio, neque immunitate à ſecularibus exactionibus frui poſſe.

9. Et

9. *Et quoad Capellanos Regios*,&c.] Vide Paul.Fuſc.*de viſitat.lib.2.c.11. num.1.* Zerol.*in praxi Epiſcop.p.2.verbo exempti*, latè Aloyſ.Ricc.*in praxi p.4.reſol.493.cum ſeqq.* Eraſm.à Cochier *d.p.1.quæſt.32.num.9.* vbi ſubdit quòd iſti Capellani ratione beneficiorum, quæ alibi obtinent, ſubſunt Epiſcopo, & citat Mandoſ. *de ſignatura gratiæ, tit. exemptiones, in fine*, Zerol.*in d.praxi Epiſcop.p.1.verbo exemptio* §.2. 9. Capellani Regij exempti ſunt à iuriſdictione ordinarij.

10. De exemptione per ſummos Pontific. conceſſa Capellanis Regiæ Capellæ Vlixbonen. latè agit Cabed. *de patronatib. Regiæ Coronæ, cap.43.per tot.*

11. *Exceptis tamen ijs*, &c.] Vide Fr.Emman. *d.tom.2.q.62.art.14.& q.64.art.4.& q.67.art.3.*

12. *Aut militijs actu ſeruiunt*,]Fratres S.Ioannis Hieroſolymitani non poſſe dare dimiſſorias clericis inſeruientibus in eorum Eccleſiis,ad eum finem vt poſſint ordinari,refert deciſum Sell.*d.cap.71.num.15.* 12. Fratres S. Ioannis Hieroſol.poſſunt dare dimiſſorias clericis inſeruientibus in eorum Eccleſiis.

13. Curam animarum exercentes, etiam in parochialibus Hieroſolymitanæ Religionis, teneri accedere ad Congregationes, quæ iuſſu Epiſcopi ad caſus conſcientiæ differendos habentur,reſoluit Sell.*d.c.71. num.17.*atteſtans ita fuiſſe deciſum ſub die 4.Martij 1598. 13. Curā animarum exercentes etiam in parochialibus Hieroſol. Religionis tenentur accedere ad Cōgregationes, quæ iuſſu Epiſcopi ad caſus conſcientiæ differendos habentur.

14. *Etiam Religionis S.Ioannis Hieroſolymitani*,&c.] Vide Fr.Emman. *quæſt.regular.tom.1.q.65.art.17.*

15. Eques Hieroſolymitanus ſuum parochum publicè alapa percuſſit, & citatus ab ordinario, ſua priuilegia oppoſuit, in quo caſu refert deciſum Sell. *d.cap.71. num.20.* non poſſe ordinarium exercere vllam iuriſdictionem, neque excommunicando, neque declarando excommunicatum, quia ex priuilegio exemptus eſt, vt in hoc decreto; tamen ex quo ipſe ob talem percuſſionem incidit in excommunicationem can. *ſi quis ſuadente diabolo*, poſſe Epiſcopum præcipere omnibus parochis, & Canonicis, & aliis Sacerdotibus, ne eum admittant intra Eccleſias ipſi Epiſcopo ſubiectas. 15. Eques Hieroſol. ſi incidat in excommunicationem can. ſi quis ſuadente, poteſt Epiſcopus præcipere omnibus parochis, & Sacerdotibus ne eum admittant intra Eccleſias ipſi Epiſcopo ſubiectas.

De ætate, & qualitate ſuſcipiendorum in Eccleſiis cathedralibus, & profeſſione fidei, Officio, ac de reſidentia.

CAPVT XII.

1. DE materia huius decreti latè egi *in meo tractatu de Canonicis, & Dignitatibus*,ex quo nonnulla hîc tranſcribenda duxi ſuis locis aptè diſtribuenda.

2. *Nemo igitur deinceps*,&c.] Ad dignitates quaſcunque quibus animarum cura ſubeſt, neminem promoueri poſſe, niſi qui ſaltem 25.ætatis ſuæ annum attigerit, ex hoc text.colligunt Campan.*in diuerſ. iuris canon.rub.7.cap.6.num.22.* Maſſobr. *in praxi habendi concurſum, regul.10. dub.11.num.24* ſecundùm Romanam impreſſ.Squillant.*de priuileg.cleric. cap.4.num 72.* Nouar. *in ſingul.iuris canon.concluſ.14.* Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib.1.tit.10. num.15.* vbi refert deciſum in Cotronen.ſub 2. Ætas 25. annorum inceptorum requiritur in eo,qui ad dignitatem, cui animarum cura ſubeſt, promoueri deſiderat.

dic

Ætas incipit à die natiuitatis.

die 4. Decembris 1627. ætatem incipere à die natiuitatis, non autem à die Baptiſmi,& ſufficere dictum 25.ætatis annum inceptum.Ego ipſe *in collect.ad cap.cùm in cunctis.§ inferiora,num.30.de elect.& in tract.de Canon.cap.13.num.18.* & refert Sell. ex d.Cotron. n. ætatem 25. annorum ad ſacerdotium neceſſariam requiri in dignitate Eccleſiæ cathedralis, cui ſit diſtributio Miſſæ cantatæ per trinum infra hebdomadam, cùm habeat onus annexum,ac proinde teneatur per ſe adimplere, additque ex vna nullius 18.Decemb.1627.collationem de Eccleſia,vel dignitate, cui ſubeſt cura animarum vt valeat, requiri quòd promouendus attingat vigeſimumquintum annum.

4. Comprehendere etiam illas dignitates, quæ ſunt capita illarum Eccleſiarum collegiatarum, & quæ etiam eſſent exemptæ à iuriſdictione ordinarij, & habent tantùm iuriſdictionem in Canonicos, & deſeruientes in illis Eccleſiis, refert deciſum Garc. *de benefic.p.3.cap.2. num.*181.

5. Cura iuriſdictionalis in dignitate facit vt ad illam requirantur 25. anni incœpti.

5. Et hoc procedere,etiamſi cura iuriſdictionalis ſit,tenent Nauarr. *conſil.4.num.2.ſub tit.de ætate, & qualitat. in vtraque edit.* Sayr. *in floribus deciſ.ſub illo tit.deciſ.*4.quos refero *d.tract.de Canon.cap.13.num.*20.

6. Dignitas principalis in Collegiata requirit ætatem 25. annorum incœptorum.

6. Vnde ad dignitatem principalem in Collegiata requiri ætatem 25.annorum inceptorum, cùm regulariter habeat curam animarum in foro interiori, vel exteriori, reſoluit Nicol.Garc.*de benefic.p.7.cap.4. num.*65. quem refero *d.tract.de Canon. cap.13. num.*21. vbi *num.*22. poſt Galet. & Campan. intelligo diſpoſitionem huius decreti procedere ſi principaliter cura ſubſit.

7. Archidiaconi, qui oculi dicuntur Epiſcopi, in omnibus Eccleſiis vbi fieri poteſt, eligendi qui ſint Magiſtri, &c.

7. *Archidiaconi etiam,* &c.] Archidiaconos, qui oculi dicuntur Epiſcopi,in omnibus Eccleſiis, vbi fieri poteſt, eligendos, qui ſint Magiſtri, ſeu Doctores, aut Licentiati in Theologia, vel iure Canonico, ex hoc decreto colligunt Benius *de priuileg. Iuriſconſultor. p. 2. priuileg.* 28. *num.*2. Gonzal.*ad reg.8.Cancel.gloſ.4.num.*68. Nicol.Garc. *de benef.7.c.7. num.*36. Campan.*in diuerſor.iuris canon.rub.7.cap.6.num.*41. Galganet. *de iure publico,lib.3.tit.21.num.*1. Aloyſ.Ricc. *in praxi aurea reſol.*238. *à n.2. & in deciſ.curiæ Archiepiſcop.Neapolit.deciſ.248.num.4. & deciſ.305.n.11. p.*4.Molfeſ.*in ſumma Theologiæ moralis, tract.6.cap.7.num* 62.Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſtico, tract.1. cap.9. quaſ.*55. Nouar. *in ſingul. Canon.concluſ.*41. Sebaſt.*in relect.de eccleſiaſt.hierarchia,diſp.12.§.1.num.*9. Ego ipſe *de officio,& poteſt.Epiſcopi,p.3.alleg.60.num.60 & in tract.de Canonicis,cap.5.num.*5.

8. Archidiaconi qui verè animarum cura, & omni prorſus iuriſdictione carent, non tenentur eſſe Doctores.

8. De iis tantùm Archidiaconis, qui vel curam habent animarum, vel iuriſdictionem, iuxta *tit. de officio Archidiac.* non autem de iis, qui verè animarum cura, & omni prorſus iuriſdictione carent,intelligunt, deciſúmque referunt Anaſtaſ.Germon. *de indultis Cardinal. §.quibuſuis, num.*4. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.*473. *in 1. edit.* aliàs *reſolut.497.in 2.edit.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.2. cap.5. num.*20. Maſſobr.*in praxi habendi concurſum,reg.10.dub.*6. ſecundùm Roman.impreſſ. Nouar.*d.concl.41.num.*2. Nicol.Garc.*d.cap.7.num.*41.vbi *num.*40. refert pariter reſolutum huiuſmodi Archidiaconos iuriſdictionem contentioſam

tioſam habentes debere eſſe Doctores, & promotos in publico gymnaſio, aliàs gradus eis non ſuffragari ex Bulla 63. Pij V. quod tradunt Maſſobr. *d. dub. 6. num. 6.* & Nouar. *vbi ſup. num. 4.*

9. Sed iam hodie apud Hiſpanos ceſſare iſtam obligationem quòd ſint Doctores, aut Licentiati, cùm eorum iuriſdictio penè extincta ſit, obſeruant Nauarr. *in man. cap 25. num. 135.* Vaſconcell. *in harmonia rubric. iuris canonic. ſub tit. de officio Archidiac. in princip.* Nicol. Garc. *dicto cap. 7. à num. 37.* Sebaſt. Cæſ. *d. §. 1. num. 10.* quos refero *d. tract. de Canon. cap. 5. num. 9.*

9. Archidiaconi apud Hiſpanos nullam habent iuriſdictionem.

10. Scholaſtriam conferendam eſſe Doctori, vel Magiſtro, aut Licentiato in Theologia, ſeu iure Canonico, aliàs prouiſionem eſſe nullam, probat hoc idem Concil. *ſup. ſeſſ. 23. de reform. cap. 18. in fine*, vbi vide, & interim habes *in tract. de Canonicis, cap. 10. num. 3.*

10. Scholaſtria conferenda eſt Doctori, vel Magiſtro, aut Licentiato in Theologia, ſeu iure Canonico, aliàs prouiſio eſt nulla.

11. Decanum nullo Tridentini Concilij decreto iuberi, vt neceſſariò ſit Magiſter, ſiue Doctor, aut Licentiatus in Theologia, vel iure Canonico, aſſerunt Nicol. Garc. *d. part. 7. cap. 7. num. 43.* Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea, reſol. 238. in fine, & in deciſion. curiæ Archiepiſcop. Neapolit. p. 4. deciſ. 248. n. 5.* Ego ipſe *de Canon. cap. 7. n. 8. & de officio Epiſcopi d. alleg. 60. num. 61.*

11. Decanus nullo Trid. decreto iubetur, vt neceſſariò ſit Magiſter, ſiue Doctor, aut Licentiatus.

12. Principalem dignitatem in collegiata Eccleſia exempta, cui ordinaria iuriſdictio cum omnibus iuribus quaſi Epiſcopalibus competit, non debere neceſſariò conferri Licentiato, vel Doctori vt principalem dignitatem in Cathedrali, referunt deciſum Nicol. Garc. *d. p. 7. cap. 7. num. 33.* Fr. Sigiſmund. à Bononia *de elect. dub. 63. num. 1. verſ. quoad autem*, ego ipſe *de Canonicis, cap. 11. num. 4.*

12. Dignitas principalis in Eccleſia collegiata exempta non debet neceſſariò cõferri Licentiato.

13. *Ad cæteras autem dignitates*, &c.] Ad dignitates, vel perſonatus in Cathedralibus (Archidiaconatu tantùm excepto, qui oculus Epiſcopi dicitur) quibus nulla ineſt animarum cura, aut ex conſuetudine, ſtatuto, vel priuilegio, adſciſci ſine dubio poſſe minores 25. annis, dummodo non minores 22. per hunc text. tradunt Maſſobr. *d. requiſ. 10. dub. 11. num. 24.* Nouar. *in ſingul. Canon. concl. 11.* Squillante *de priuileg. cleric. cap. 4. num 74.* quos refero *in tract. de Canon. cap. 13. num. 22.* & alios citaui *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p. 3. alleg. 60. num. 65.*

13. Dignitates in Cathedralibus, quibus nulla ineſt animarum cura, poſſunt habere minores 25. annis, dummodo non minores 22.

14. *Et viginti duobus annis non minores*, &c.] Huiuſmodi viginti duos annos ad dignitates requiſitos debere eſſe completos, reſoluunt Nauarr. *conſil. 4 de ætate. & qualitat. in vtraque editione.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub illo tit. deciſ. 4.* Mandoſ. *in tract. de ætate min. cap. 5. num. 10.* Leſſ. *de iuſtitia, lib. 2. cap. 34. num. 108.* vbi dicit illam formulam, *vt non ſit minor viginti duobus annis*, inſinuare annos viginti duos debere eſſe completos, Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap. 591. num. 9.* Nicol. Garc. *d. part. 7. cap. 4. num. 70.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 1. tit. 18. l. 7. de Epiſcopis num. 2.* Squillante *d. cap. 4. num. 75.* Maſſobr. *d. requiſ. 10. dub. 13.* Nouar. *d. concl. 15. num. 2.* Ego ipſe *d. alleg. 60. num. 66. & de Canonicis, cap. 13. num. 22.*

14. Anni viginti duo ad dignitates requiſiti debent eſſe completi.

15. Contra Emman. Sà *in aphoriſm. verbo beneficium, num. 31.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo beneficia, §. 1. verſ. ad dignitates*, Henriq. *in ſum.*

Digitized by Google

lib.14.cap.10.§.10.in fine, Azor. *inſtit.moral.p.2.lib.6.cap.5.quaſ.3.in fine*, exiſtimantes dictos viginti duos annos ſufficere incœptos, & non requiri completos.

16. Dignitates in Collegiata prouidétur habentibus ætatem requiſitam de iure communi.

16. Quoad alias verò dignitates in collegiatis Eccleſiis exiſtentes requiſita ætatis remanere in diſpoſitione iuris communis, tenent, deciſúmque referunt Gonzal. *ad regul.8. Cancel. gloſ.9. num.92.* Piaſec. *in praxi Epiſcop.p.2.cap.5.num.25.pag.330.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt.deciſ.735. in 1.edit.* aliàs *reſolut.512. num.3.in fine, in 2.edit. & in praxi aurea,reſolut.239.num.2.* Nouar. *d.concl.15.num.2.* Squillante *d.c.4. num.76.* Ego ipſe *de officio Epiſcopi,part.3.allegat.60.num.67. & de canon. cap.13. num.23.* vbi ex Fr.Emman. refero Chriſtophorum Vellam Archiepiſcopum Burgenſem contuliſſe dignitatem Scholaſtriæ collegiatæ Eccleſiæ de Aquillar del Campo cuidam ſcholari, qui non habebat maiorem ætatem 17.annorum,& cùm litigaretur,ſuper hoc fuiſſe iudicatum collationem eſſe canonicam & iuridicam.

17. Contra Nicol.Garc.*d.p.7.cap.4. num.59. & 62. cum ſeqq.* & Armendar. *d.l.7. de Epſcopis num.2.* exiſtimantes, deciſúmque referentes prædictos 22. annos, qui deſiderantur ad dignitates in Cathedralibus requiri,etiam ad eas,quæ ſunt in Collegiatis.

18. Perſonatus habet quaſdam prærogatiuas in Eccleſia poſt exiſtentes in dignitate.

18. *Vel perſonatus.*] Habere quaſdam prærogatiuas in Eccleſia poſt exiſtentes in dignitate, puta locum honorabiliorem in choro, proceſſionibus, & Capitulis, tenent Petr. Gregor. *part. iuris canonici, lib.1. tit.27.cap.2.num.6.* Flamin. Pariſ. *de reſignat. benef. lib.1.quaſt.1.num.90. & 91.* Fulu.Pacian. *de probat.lib.2.cap.27.num.23.* Filliuc. *in quaſt.moral. tom.3.tract.41.c.1.num.24.* Maſſobr.*in praxi habendi concurſum,prælud.16.* ſecundùm Romanam impreſſ.Monet.*de conſeruator.cap.5.num.85.*& alij quos refero *de Canon.cap.4.num.19.*

De profeſſione fidei.

19. Doctores de profeſſione fidei emittenda agentes.

19. *Prouiſi etiam de beneficijs*, &c.] De fidei profeſſione facienda, & qui ex præcepto Concilij Trident *in præſenti*, & conſtit. Pij V. ad eam emittendam teneantur,& de pœnis eorum,qui illam facere negligunt, vide Nauarr.*conſ.1.2.3.& 4.de ſumma Trinit.in antiq.*aliàs *conſ.7.9.10.11. & 12. de iureiurand.in nouis*, Sayr. *in floribus deciſ.ſub d.tit. de ſumma Trinitat.deciſ.1.2.3.& 4.*Flamin.Pariſ.*de reſignat.benef.lib.8.quaſt.9.à n.121. & lib.10.quaſt.9.* Quarant.*in ſum.Bullarij,verbo fidei profeſſio*, Petr.de Ledeſma *in ſum.p.2.tract.1.cap.4.concl.10.* Zerol. *in praxi Epiſcop.p.2.verbo fidei profeſſio.* Piaſec.*in ſimili praxi p.2.cap.5.num.26.* Archiep Bononien. *part.2. in princip.* Vgolin. *de officio Epiſcopi, cap.50.§.16.* Aloyſ. Rice. *in collectan.deciſ.p.3.collect.579.& in deciſ.curia Archiepiſcop.Neapolit.part.1. deciſ.220. num.2.* Azor. *inſtitut. moral. part.1. lib.7. cap.2.* Nicol. Garc. *de benefic. part. 3. cap. 3.* latè Sanchez *in præcepta Decalogi, tom. 1. lib. 2. cap.5.* Filliuc. *tom.3. tractat.41. cap.6. num.5. cum ſeqq.* Nouar. *in ſingularib. canonic. concluſ. 114. cum ſeqq.* Anton. Ricciul. *de iure perſonarum extra gremium Eccleſiæ exiſtent. lib. 1. cap. 13. cum tribus ſequentibus,*

Viuian.

Viuian. *in praxi iuriſpatron. lib.* 15. *cap.* 3. *ex num.* 23. *in vlt. impreſſ.* Squillante *de obligat. cleric. p.* 1. *ex num.* 86. Hieron. Roderic. *in compendio quaſt. regular. reſolut.* 67. metipſum *de officio, & poteſtate Epiſcopi p.* 3. *allegat.* 61. *& in tractat. de Canonicis cap.* 17. *& in tract. de Parochiis cap....*

20. Formam autem dictæ profeſſionis faciendæ ordinauit Pius IV. *in eius conſtit. incip. Iniunctum*, ſub dat. Idib. Nouembris 1564. quam referunt Archiep. Bononien. *d. p.* 2. *in princ.* Quarant. *in ſumm. Bullarij verbo fidei profeſſio*, & Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 5. *num.* 26. *pag.* 540. 20. Forma profeſſionis fidei.

21. Promouendos ad Epiſcopatus, profeſſionem fidei emittere teneri, ſtatuit Gregorius XIV. *in conſtit. incip. Onus Apoſtolicæ*, ſub dat. 15. Martij 1591. prout referunt Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 1. §. 3. *num.* 1. Nouar. *in ſingular. iuris Canonic. concluſ.* 114. *num.* 4. Forma autem huius iuramenti traditur in Pontificali Romano Clementis VIII. iuſſu edito *pag.* 79. & à Franc. Leone *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *c.* 10. *num.* 15. 21. Profeſſionem fidei emittere tenentur promouendi ad Epiſcopatus.

22. Prælatos Regulares intra duos menſes ab adepta poſſeſſione ſuæ præfecturæ ad emittendam fidei profeſſionem teneri ſtatuit Pius IV. *d. conſtit. incip. Iniunctum*, & per eam ita docent Nau. *conſ.* 2. *de ſumma Trinit. in antiq.* aliàs *conſ.* 10. *de iureiur. in nouis*, Sayr. *in floribus deciſ. ſub illo tit. de ſumma Trinit. deciſ.* 2. Fr. Emman. *quaſt. regul. tom.* 2. *q.* 72. *art.* 1. Petr. de Ledeſma *in ſum. tom.* 2. *tract.* 1. *cap.* 4. *in fine*, Vgolin. *d.* §. 16. *num.* 17. Aloyſ. Ricc. *in deciſion. Curiæ Archiepiſc. Neapol. deciſ.* 83. *num.* 1. *p.* 4. Nouar. *d. concluſ.* 114. *num.* 3. *&* 6. Anton. Ricciul. *de iure perſonarum extra gremium Eccleſ. exiſtent. lib.* 1. *cap.* 13. *num.* 5. Hieron. Roder. *in compendio quaſt. regular. reſolut.* 67. *num.* 2. vbi ſubdit Religioſum adeptum prælaturam ex ignorantia, & inaduertentia omittentem fidei profeſſionem non peccare, & immunem eſſe à pœnis præfatæ conſtit. Ego ipſe *d. alleg.* 61. *n.* 7. 22. Prælati Regulares intra duos mēſes ab adepta poſſeſſione ſuæ præfecturæ ad emittendam fidei profeſſionem tenentur.

23. Contra Hieron. à Sorbo Capucin. *in compendio priuil. Mendicant. verbo profeſſio fidei*, quem ſequi videtur Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 1. *lib.* 2. *c.* 5. *num.* 5. exiſtimantem hanc profeſſionem fidei iam in vſu non eſſe.

24. Et contra Sigiſm. à Bononia *de elect. dub.* 50. *n.* 7. dicentem poſſe excuſari dictos Prælatos Regulares profeſſionem non facientes in Religionibus, in quibus ſolitum non eſt fieri.

25. *Curam animarum habentibus*, &c.] Intelligendum eſſe de actuali, non verò de habituali, reſoluit Anton. Ricciul. *d. lib.* 1. *cap.* 14. vbi ſubdit prouiſum de parochiali, quæ olim habuit parochianos, ſed nunc habere deſiit, non teneri profeſſionem fidei emittere, & *cap.* 15. reſoluit prouiſum eo caſu non teneri emittere fidei profeſſionem ſi contingat parochialem habitu ad priorem ſtatum reuocari, videlicet quia parochiani redeunt ad habitandum, refero ego ipſe *de officio, & poteſt. parochi cap.* 4. *num.* 9. 25. Profeſſionē fidei emittere non tenetur prouiſus de parochiali, quæ olim habuit parochianos, ſed nunc habere deſiit.

26. Et non procedere in iis, qui non prouidentur de titulo paro- 26. Profeſſionē fidei emittere nō tenētur

HHh 2 chiali,

Digitized by Google

qui non prouidentur de titulo parochiali, ſed deputantur in parochiis ad exercendam curam animarum.

chiali, ſed deputantur in parochiis ad exercendum curam animarum, cuiuſmodi ſunt plures in Regnis Hiſpaniarum, tenet Ricciul. *d.lib.*1. *cap.*13.*n.*59. vbi *n.*61. limitat, niſi eſſent deputati à laico, cui competit ius nominandi ad exercitium curæ.

27. Terminus duorũ menſium datus ad faciendam fidei profeſſionem non currit prouiſo, qui non accepit poſſeſſionem, quamuis per eum ſtet quominus illam adipiſcatur.

27. *Teneantur à die adepta poſſeſſionis*, &c.] Ergo terminus duorum menſium datus ad faciendam fidei profeſſionem non currit prouiſo, qui non accepit poſſeſſionem, quamuis per eum ſtet quominus illam adipiſcatur, vt per Nicol.Garc. *d.cap.*3.*num.*32. Anton. Ricciul. *d.lib.*1. *cap.*13.*n.*50. Ego ipſe *de officio Epiſcopi p.*3. *alleg.*60. *n.*25. *& de Canonicis cap.*17.*num.*17.

28. Poſſeſſio pacifica requiritur vt quis teneatur intra duos menſes poſt eam fidei profeſſionem emittere.

28. Addit Ricciul. *d.cap.*13. *num.*62. quòd ad effectum vt incipiant currere huiuſmodi duo menſes, non ſufficit fuiſſe adeptam poſſeſſionem, ſed requiritur poſſeſſio pacifica, & *num.*63. ſubdit poſſeſſionem dici pacificam ad iſtum effectum ſi ſit pacifica reſpectu curæ, in cuius exercitio non fuerit ſtatim turbatus de iure, vel de facto, ſed in eo ſteterit ſine turbatione per vnum, vel duos menſes ſine moleſtia, quamuis illa pacifica poſſeſſio deinde non duret continuè, nec ſit pacifica reſpectu omnium fructuum, ſeu maioris partis ipſorum.

29. *Ad minus intra duos menſes.*] Vide Tamburin. *de iure Abbatum tom.*1.*diſp.*8.*q.*3.*n.*9. metipſum *de Canonicis cap.*17.*num.*15.

30. Profeſſionem fidei emittere tenetur eam facere debens etiam poſt duos menſes ab adepta pacifica poſſeſſione.

30. Sed cùm hic terminus non apponatur ad finiendam obligationem, ſed ad remittendam pœnam, ideo facere debentem teneri etiam poſt illum profeſſionem huiuſmodi emittere, reſoluunt Fr.Emman. *in ſum.tom.*1.*cap.*119.*num.*7. Petr. de Ledeſma *d. c.*4. *poſt* 10. *concl. differ.*3. Nicol.Garcia *d.p.*3.*c.*3.*n.*29. Aloyſ.Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. p.*1. *deciſ.*220.*num.*4. Azor. *d.p.*2.*lib.*7. *cap.*2.*q.*5. Ricciul. *d. lib.*1. *cap.*13. *num.*37. Squillante *de obligat. Cleric. p.*1.*num.*96. Iul. Lauor. *var. lucubrat. tom.*1.*tit.*4. *cap.*22. *n.*6. Tamburin. *d.q.*3. *n.*9. Ego ipſe *de officio Epiſcopi p.*3.*alleg.*61.*n.*22.*& de Canon.c.*17.*n.*16.

31. Profeſſionem fidei facere coram vicario ſufficit etiam Epiſcopo non impedito.

31. *In manibus ipſius Epiſcopi, vel eo impedito*, &c.] Sufficere tamen profeſſionem huiuſmodi facere coram vicario, etiam Epiſcopo non impedito, tenent Nicol.Garc. *d.p.*3. *c.*3.*num.*33. Filliuc. *in quæſt. moralib. tract.*41.*cap.*6.*num.*8. Squillante *d.p.*1. *num.*92. Ego ipſe *d.alleg.*61. *n.*16. *& de Canonic.cap.*17. *num.*3. aduertentes hæc verba text. ſolùm poni ad monitionem, & denotandum conuenientius eſſe eam facere coram ipſo Epiſcopo ceſſante impedimento.

32. Profeſſionem fidei ſe feciſſe probare tenetur prouiſus quando ordinarius ſuper illam inquirit ex officio.

32. *Fidei publicam facere profeſſionem.*] Quam prouiſus ſe feciſſe tenetur probare quando ordinarius ſuper illa inquirit ex officio, vt per Nicol.Garc. *d.p.*3.*c.*3.*n.*48. *cum ſeqq.* Ricciul. *d.cap.*13.*num.*40. quos refero *de Canonicis cap.*17. *n.* 18. Emiſſa autem creditur ſi pars dicat illam feciſſe, dummodo collatio beneficij ſit decennalis, provt tenent Aloyſ.Ricc. *in praxi fori eccleſ.deciſ.*681. *in* 1.*edit.* aliàs *reſol.*580. *in* 2.*edit.* Campan. *in diuerſ.iuris Canon.rub.*8.*c.*3. *à n.*24. Ego ipſe *d. alleg.*61. *n.*21. *& de Canon.d.c.*17.*n.*19.

33. Profeſſionẽ fidei emittere tenentur prouiſi ſiue per

33. *Prouiſi autem*, &c.] Siue per obitum, ſiue per reſignationem, vt tenent Flamin. Pariſ. *de reſignat. benef.lib.*3. *quæſt.* 9. *in princ.* Ricciul. *d.lib.*1.

*d.lib.*1.*cap.*13.*n.*17.ſiue Sede Epiſcopali vacante,ſecundùm Nicol.Garc. *d.p.*3.*cap.*3.*n.*24. Squillante *d.p.*1.*n.*94. Ricciul. *d.lib.*1. *cap.*13. *num.*15. Ego ipſe *d.alleg.*61.*n.*17.*&* 18.*& d.tract. de Canon.c.*17.*num.*9. qui etiam aſſerunt hoc caſu non ſufficere facere huiuſmodi profeſſionem coram Capitulo, ſed coram eius vicario. Non tamen in prouiſo de coadiutoria illa durante locum habere aſſerunt Nicol. Garc. *p.*4. *cap.*5. *num.*7. Ludou. à Sarauia *de iuriſdict. Adiunct. quæſt.* 29. *num.* 37. Ego ipſe *de Canonicis c.*17.*n.*12.

obitum ſiue per reſignationem,non tamen prouiſus de coadiutoria illa durante.

34. *De Canonicatibus,& Dignitatibus*,&c.] Non ſic de Portionariis, capellaniis,& aliis beneficiis inferioribus,vt per Nicol.Garc.*d.p.*3.*c.*3. *n.*13.Sanch.*in præcepta Decalogi tom.*1.*lib.*2.*cap.*5.*ſub n.*1.Ricciul.*d.lib.*1. *cap.*23.*n.*57.quos refero *d.c.*17.*n.*13.

35. *In Eccleſiis cathedralibus.*] Tam ſecularibus,quàm Regularibus, vt per Nicol.Garc.*d.p.*3.*c.*3.*n.*16. Ricciul. *d.lib.*1.*c.*13. *n.*13. quos refero ego ipſe *d.tract.de Canonic. c.*17.*n.*6.

35.Profeſſionem facere tenentur prouiſi de Dignitatibus & Canonicatibus in Eccleſiis cathedralibus tam ſecularibus quàm Regularibus.

36. Et tam ſubiectis,quàm exemptis, Nauar. *conſ.*1.*de ſumm. Trinit. in antiq.* aliàs *conſ.* 9. *de iureiur. in nouis.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub illo tit. de ſum. Trinit. deciſ.* 1. *in fine*, Petr. de Ledeſma *in ſum. p.* 2. *tract.*1. *cap.*4.*diffic.*9. Nicol. Garc. *d.c.*3. *num.*21. Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. collect.*579. *ampl.*1. Vgolin. *de officio Epiſcopi c.*50.§.16.*num.*2. Sanch. *d.c.*5. *n.*2.Ricciul.*d.lib.*1.*c.*13.*n.*14. Ego ipſe *d.alleg.*61. *n.*5. *& d. tract.de Canonicis c.*17.*n.*7.

36. Et tam ſubiectis quàm exemptis.

37. Non procedere igitur in Eccleſiis collegiatis, tradunt Nicol. Garc.*d.c.*3.*n.*13.Ricciul.*d.lib.*1.*c.*13.*n.*56.Squillante *d.p.*1.*n.*89. Ego ipſe *d.alleg.*61.*n.*15.*& d.tract.de Canonicis cap.*17.*n.*14.

38. Contra Zerol.*in praxi Epiſcop.p.*1. *verbo beneficium* §.5.*dicto* 4. & Vgolin. *d.* §.16.*n.*3. exiſtimantes Dignitates eccleſiaſticas Collegiatarum teneri fidei profeſſionem emittere.

37. Profeſſionē fidei facere non tenentur prouiſi de Dignitatibus & Canonicatibus in Eccleſiis collegiatis.

39. *Facere teneantur.*] Per ſe ipſum, aut procuratorem cum ſpeciali mandato ab eo conſtitutum, vt aſſerunt Nauar. *conſ.*4.*ſub num.*2. *de ſumma Trinitat. in antiq.* aliàs *conſ.*11. *de iureiur. in nouis*, Petr. de Ledeſma *d.p.*2. *tract.*1. *cap.*4. *poſt* 10. *concluſ. diffic.* 6. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.*2. *verbo Fidei profeſſio*, Sanch.*in præcepta Decalogi tom.* 1. *lib.* 2. *cap.*5. *num.*7. Campan. *d.rub.*8.*cap.*3. *num.*19. Ricciul. *d. lib.* 1. *cap.* 13. *à num.*21. Viuian.*d.lib.*15.*cap.*3.*num.*27. Nouar.*in ſingular. canon. ſing.*114. *num.*8. *in fine*, Tamburin. *de iure Abbatum tom.*1. *diſput.* 8. *q.*3. *num.* 11. Iul. Lauor. *var. lucubrat. tom.*1. *tit.*4. *cap.* 22. *num.* 2. Ferentil. *in annot. ad deciſ.* 522. Buratti *num.* 16. latè, & eleganter Maſſobr. *in tract. de Synodo diæceſana cap.*4. *dub.* 40. *per tot.* ſecundùm Romanam impreſſ. Ego ipſe *d alleg.*61.*num.*20. *& d. tract. de Canonicis cap.* 17. *num.*5. Rot. in Varmien. Canonicatus 13. Iunij 1608. coram bonæ mem. Card. Sacrato, vbi etiam fuit dictum ſpeciale mandatum ad hoc cenſeri datum non ſolùm quando datur expreſſum ad faciendam fidei profeſſionem, ſed etiam ex mandato ad capiendam poſſeſſionem Dignitatis, vel Canonicatus.

39. Profeſſio fidei poteſt fieri per procuratorem habentem ſpeciale mandatum.

40. Contra addit. ad *d.conſ. Nauarri* 11. Gonzal.*ad reg.*8.*Cancel.*§.7.

Digitized by Google

proœm.n.169.verſ.ſimiliter, Squillante *d.p.1.n.91.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.50.§.16.n.1.* Nicol.Garc. *d.p.3.c.3.n.75.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ.c.166.n.22.* nimis acriter Fr.Sigiſm.à Bononia *de elect. dub.50. n.3.* exiſtimantes abſque bono fundamento fidei profeſſionem debere fieri per ſemetipſum, adeò vt non ſufficiat fieri per procuratorem, quorum fundamentis latè,& eruditè reſpondet Maſſobr.*d.dub.40.*

41. Profeſſioně fidei non emittentes licèt non faciant fructus ſuos, bene tamen lucrantur diſtributiones quotidianas.

41. *Fructus non faciant ſuos.*] Sed bene diſtributiones quotidianas, quæ dantur ratione miniſterij,& ſeruitij perſonalis,vt per Azor. *d.p.2. lib.7. c.2. queſ.3.* Gonzal. *ad reg.8.Cancel. §.2. proœm. num.17. in 1. edit.* aliàs *§.6. proœm.n.170.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.5.collect.1451. verſ. infertur 6. & in deciſ.Curia Archiep. Neapol. deciſ.112.p.4.* Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo profiteri 2.* Monet. *de diſtribut. quotid. p.1. q.6.& 7.* Vgolin. *d.§.16.num.5. verſ.ſecundò*, Stephan. Gratian. *d.c.166. num.22.* Nicol.Garc.*d.c.3.n.60.* Campan.*d.c.3.n.18.* Nouar.*in ſing.Canon. concl.115.n.3.* vbi *num.5.* ſubdit idem dicendum de anniuerſariis defunctorum, Ricciul. *d.lib.1.c.13.n.51.* metipſum *d.alleg.61.n.30.* Rot.in d. Varmien.Canonicatus 28.Aprilis,13.Iunij,& 4.Februarij 1611. coram bonæ mem.Card.Sacrato.

42. Niſi emolumenta omnia conſiſterět in diſtributionibus.

42. Addit Ricciul. *in ſæpe citato cap. 13. num. 55.* quòd quando beneficium, ſeu Canonicatus non haberet aliquos fructus, ſed emolumenta omnia conſiſterent in diſtributionibus quotidianis,tunc vt pœna adiecta per Concil.in præſenti poſſit in aliquo verificari, debet intelligi de diſtributionibus.

43. Fructus decurſos poſt lapſum duorum menſiû à die adeptæ pacificæ poſſeſſionis non faciunt ſuos qui non emittunt fidei profeſſionem, bene tamen decurſos in ipſis duobus menſibus.

43. Intelligenda eſſe verba ſupradicta de fructibus decurſis poſt lapſum duorum menſium,non verò de decurſis in ipſis duobus menſibus,concludit Nicol.Garc.*d.p.3.c.3.n.31.* quem refero *d.alleg.61.n.23.* Et profeſſionem factam poſt terminum duorum menſium elapſum non proficere ad recuperandos fructus poſt dictum terminum amiſſos,ſed tantùm ad quærendum futuros,reſoluunt Nau. *conſ.4. de ſum. Trinit.in antiq.* aliàs *conſ.11. num.3. de iureiur.in nouis.* Flamin.Pariſ.*de reſignat. benefic.lib.10. q.9. num.12. & ſeq.* Nicol. Garc. *d. cap.3. num.30.* Ricciul. *d. cap.13. num.39.* Rot. in Oueten. mercedis 12. Decembris 1605. coram Reuerendiſſimo D.meo Coccino Decano, impreſſa poſt tract.Alexandri Monetæ *de diſtribut.quotid.*

44. Fructus amiſſos ob non factam fidei profeſſionem reſtituere non tenetur huiuſmodi prouiſus donec condemnetur.

44. Non teneri prouiſum vt ſuprà fructus amiſſos ob non factam fidei profeſſionem reſtituere donec condemnetur,ſeu ſequatur ſententia declaratoria,aſſerunt Nau. *conſ.3. n.1. de ſumma Trinit.in antiq.* aliàs *conſ.12.num.1.de iureiur.in nouis*, Fr.Emman.*quæſt.regul.tom.2.q.72.art.3.* Sanch.*d.tom.1.lib.2.c.5.n.10.* Ego ipſe *d.alleg.61.n.28.* dicentes hoc decretum eſſe pœnale, ac proinde etiamſi pœnam ipſo iure irroget, non obligare in foro conſcientiæ.

45. Contra Azor.*d.c.2.q.1.in fine*,Nicol.Garc.*d.c.3.n.45.* Petr.de Ledeſma *d.p.2.tract.1.cap.4.concl.10. diffic.1.* Vgolin. *d.§.16.n.4.* Ricciul.*d. c.13.n.43.* exiſtimantes intra dictos duos menſes fidei profeſſionem non emittentes ita fructus ſuos non facere, vt in conſcientia teneantur illos reſtituere,etiam non interueniente aliqua ſententia.

46.Neque

46. Neque ante factam fidei profeſſionem prouiſum poſſe haberi pro præſente à Capitulo, tradunt Nicol.Garc. *d.cap.3. num.*50. Rot.in d.Oueten.mercedis, Ricciul. *d.lib.*1.*cap.*16.*num.*8. vbi *num.*9. declarat, niſi fortè hoc factum eſſet ex indultu Apoſt. non ſolùm explicitè concedendo vt poſſit percipere fructus ante factam fidei profeſſionem,ſed etiam implicitè, nempe ſi paulò poſt prouiſionem concedatur ſibi indultum de percipiendis fructibus in abſentia. 47.Prouiſus ante factam fidei profeſſionem non poteſt haberi pro præſente à Capitulo.

47. Cui autem ſint aſſignandi, & applicandi fructus amiſſi ob non factam fidei profeſſionem, cùm id Concil. non determinet, dubitari ſolet? Sed eos eſſe impendendos vel in vſus pauperum, vel in fabricam Eccleſiæ, ſicut fructus eorum, qui non reſident, per *cap.*1.*verſ.ſi quis autem.ſeſſ.*23.*de reform.* aſſerunt Azor.*d.cap.*2.*quaſ.*3. Vgolin. *d.*§.16.*n.*4. *in fine*, Sanch. *d. cap.*5.*num.*10. *ad fin.* & loquendo de parochis firmant Læl. Zech. *de benef.& penſion.cap.*13.*num.*4.*verſ.quòd ſi parochiales*, Fuſc. *de viſitat.lib.*2.*cap.*13.*num.*4. Flamin. Pariſ. *d.lib.*10. *quæſt.*9. *num.*123.*&* 124.Nouar.*d.concl.*115.*num.*9. Nicol.Garc.*d.p.*5.*cap.*3.*num.*36. vbi *n.*30. ſubdit quòd in dignitatibus habentibus fructus diſtinctos & ſeparatos à menſa Capitulari, videtur amiſſos ob non factam fidei profeſſionem eſſe reſtituendos, & applicandos fabricæ Eccleſiæ quatenus indigeat, aliàs alteri pio loco arbitrio ordinarij, per *cap.*3.*ſeſſ.*22.*de reform.*refero ego ipſe *d.alleg.*61.*num.*31.*& de canon.cap.*17.*num.*27. 47. Fructus amiſſi ob non factam fidei profeſſionem cui ſint aſſignandi & applicandi.

48. Ordinarium non poſſe condonare fructus amiſſos ob non factam fidei profeſſionem, quia ille minimè poteſt remittere pœnam inflictam à Concil.niſi in caſibus ibi expreſsè permiſſis, reſoluunt Nau. *conſil.*3.*num.*1.*de cleric.non reſidend.* Nicol.Garc.*d.cap.*3.*num.*53. Ego ipſe *d.alleg.*61.*num.*32. *& de canon. cap.*17. *num.*28. Neque ante factam fidei profeſſionem prouiſum poſſe haberi pro præſente à Capitulo, aſſerunt Nicol.Garc.*d.cap.*3.*num.*50. Rot.in d.Oueten.mercedis impreſſa *in fine tract.de diſtrib.quotid.*Monet.Ricciul.*d.lib.*1.*cap.*16.*num.*8.vbi *num.*9.declarat,niſi fortè hoc factum eſſet ex indulto Apoſt. non ſolùm explicitè concedendo vt poſſit percipere fructus ante factam fidei profeſſionem,ſed etiam implicitè, nempe ſi paulo poſt prouiſionem concedatur ſibi indultum de percipiendis fructibus in abſentia. 48. Ordinarius non poteſt condonare fructus amiſſos ob non factam fidei profeſſionem.

49. *Nec illis poſſeſſio ſuffragetur.*] Non tollere omnino poſſeſſionem, nec excludere prouiſos quoad titulum, & proprietatem, ſed impedire poſſeſſionis effectum quoad fructuum perceptionem, tradunt Nauarr. *conſ.*5.*in antiq.* aliàs 3.*in nouis,de verb.ſignif.& conſ.*7.*num.*8.*de iureiurand.* Sayr.*in floribus deciſ.ſub illo tit.de verb.ſignif.deciſ.*6.Flamin.Pariſ.*de reſignat. benefic.lib.*8.*quæſt.*9.*num.*122. Sanch. *d.lib.*2.*cap.*5.*num.*10. Azor. *d.cap.*2. *quæſ.*3.Vgolin.*d.*§.16.*num.*4. Campan. *d.rubric.*8.*cap.*3.*num.*17. Ricciul. *d.lib.*1.*cap.*16.*num.*10. Ego ipſe *d.alleg.*61.*num.*26.*& de canon.cap.*17 *n.*30. Rot.in Varmien. Canonicatus 28. Aprilis, & 13.Iunij 1608. & 4. Februarij 1611. coram Card.Sacrato, vbi etiam fuit reſolutum poſſeſſionem eſſe manutenibilem, etiam poſt tempus præfixum ad faciendam profeſſionem; & ideo tales poſſeſſiones iuuari regula de triennali ad effectum ne poſſint moleſtari ſuper titulum, ſcribunt Flamin.Pariſ. *de reſignat.* 49.Poſſeſſionis effectum tantùm impedit quoad fructuum perceptionem.

*reſignat.beneſic.lib.*10.*q.vlt.num.*4.*& ſeq.* Sanch.*d.cap.*5.*num.*9. & Ricciul. *d.cap.*16.*num.*12.

50. Profeſſionem nõ emittentes non poſſunt quoad fructus retinendos ſe tueri reg. de annali.

50. Quoad fructus tamen retinendos regula de annali ſe tueri non poſſe, nec longiſſimam poſſeſſionem illis prodeſſe quoad dictos fructus percipiendos, quandiu profeſſionem non emiſerint, deciſum aſſerunt Flamin.Pariſ. *d.lib.*8.*quaſt.*9.*num.*122. Nicol.Garc. *d.cap.*3.*n.*34. Fr.Emman.*in ſum.tom.*1.*cap.*119.*num.*7. Proſper de Auguſtino *in addit ad Quarant.in ſum.Bullarij,verbo beneficij poſſeſſio,lit.B.in fine*, Aloyſ.Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep.Neapol.deciſ.*220.*num.*11.*p.*1.Anton.Ricciul.*d.cap.*16.*n.*13. Ego ipſe *d.alleg.*61.*n.*26.*& de Canonicis,cap.*17.*num.*19.

Canonici, ſeu dignitates an & quando, & ſub qua pœna teneantur ſuſcipere Ordines annexos ſuis Canonicatibus, Dignitatibus, Præbendis, ſeu Portionibus.

51. Dignitas, aut Canonicus nullus debet fieri, niſi qui requiſito Ordine ſacro ſit initiatus, quem illa dignitas, aut Canonicatus exigit, aut in tali ætate vt infra tempus ſtatutum initiari valeat.

51. *Neminem etiam deinceps*,&c.] Vide Flamin.Pariſ.*de reſignat.benef. lib.*4.*quaſt.*9.*num.*10.Monet.*de diſtrib.quotid.p.*2.*q.*19.*num.*3.Aloyſ.Ricc. *in praxi aurea,reſol.*238.latè Nouar.*in ſing.iuris canon.concl.*16.metipſum *in tract.de Canonicis,cap.*16.*per tot.*

52. Promotus ad dignitatem, præbendam, aut portionem debet in ea ætate conſtitutus eſſe vt infra annum poſſit ad Ordinem requiſitum promoueri.

52. *Niſi qui eo Ordine ſacro*, &c.] Promotum ad dignitatem, præbendam, aut portionem debere in ea ætate conſtitutum eſſe vt infra annum poſſit ad Ordinem requiſitum promoueri, reſoluunt Zerol.*in praxi Epiſcop.p.*1.*verbo Canonici,verſ.ad* 2.Seraphin.*deciſ.*318.*num.*5.Monet. *d.quaſt.*19.*num.*9. vbi *num.*10. ſubdit prouiſionem factam illi, qui hanc ætatem non habet, nullam eſſe, & irritam. Et non ſatisfacere ſuſcipientem Ordinem requiſitum ante legitimam ætatem ne videatur ex delicto ſuo aſſequi, quod ſine illo non fuiſſet aſſequutus, tradit Fr.Emman. *quaſt.regul.tom.*3.*quaſt.*23.*art.*12. quem refert Hieron.Roder.*in compend. quaſt.regul.reſol.*15.*num.*24.& ego ipſe *d.cap.*16.*num.*6. vbi *num.*7. aſſero deciſum ſub die 13. Septembris 1631. annum de ſe promoueri faciendo ad ſacros Ordines computari deberi à die habitæ poſſeſſionis, dummodo per prouiſum non ſteterit quominus antea poſſeſſionem perceperit. Quas autem pœnas incurrant præfati Ordines requiſitos infra annum non ſuſcipientes, vide poſita *ſuprà cap.* 4. *ſeſſ.* 22. *de reformat.*

53. Dignitatem, aut Canonicatũ habentem Ordinẽ ſacrum accipientes ſine intentione illum aſſumendi an peccent mort.

53. Sed an accipientes Canonicatum, aut dignitatem habentem annexum ſacrum Ordinem ſine intentione illum aſſumendi peccent, & teneantur ad reſtitutionem? quæſtio eſt dubia, quidam enim cenſent peccare mort. & ad fructuum reſtitutionem teneri, per *cap.commiſſa, §.caterùm, de elect. lib.* 6. ibi, *cùm eos receperis fraudulenter*, ita Iacob.de Graff.*in aureis deciſ.part.*1.*lib.*2.*cap.*97.*num.*55.Quintanad.*eccleſiaſt.lib.*4. *num* 66. & dicit hanc ſententiam ſibi placere Nicol. Garc. *de beneſic. p.*7.*cap.*4.*ex num.* 37. Alij verò exiſtimant eos ſolùm peccare mortaliter, non tamen teneri ad fructuum reſtitutionem, cùm diſpoſitio *d.cap. commiſſa,§.caterùm*, ſit odioſa, ac proinde ſine identitate, vel maioritate rationis non extendenda extra caſum ſuum. *cap.pœna,de pœnitent.diſt.*1.

cap.

cap. odia, de regul. iuris, lib. 6. Ita Sot. *de iuſtit. lib. 10. q. 5 art. 6. col. 2. verſ. de alijs*, Nauarr. *in man. cap. 25. num. 118 & de horis canon. cap. 21. à num. 44. vſque ad num. 57.* Sanch. *de matrimon. lib. 7. diſp. 45. num. 13. & 14.* Gutier. *canon. lib. 2. cap. 5. num. 24.* Monet. *d. q. 19. num. 29.* Sed has contrarias ſententias componunt Nicol. Garc. *d. cap. 4. num. 41.* Squillante *de obligat. cleric. p. 1. num. 111.* quos refero *de Canon. cap. 16. num. 22.*

54. *In omnibus verò Eccleſiis cathedralibus.*] Ergo non comprehendit collegiatas Eccleſias, vt tenent Nauarr. *conſ. 3. de tempor. ordinat. in antiq.* aliàs *conſil. 5. de ætate, & qualit. in nouis*, Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo beneficia, § 5.*

54. Ordinum annexio, & ſuſceptio non habet locum in collegiatis.

55. *Omnes Canonicatus, ac portiones habeant annexum Ordinem*, &c.] Ergo Ordo illis regulariter annexus non eſt, ſed poteſt annexo ſtatuto, conſuetudine, vel inſtitutione fieri, Rot. *deciſ. 221. num. 1. p. 1. recent.* quam refero *de Canonicis, cap. 16. num 2.*

55. Ordo non eſt regulariter annexus Canonicatibus cathedralium, ſed poteſt annexio ſtatuto, inſtitutione, vel conſuetudine fieri.

56. *Presbyterij.*] Non dicitur Canonicatus preſbyteralis, etiam quòd habeat annexum onus Miſſarum. Rot. *deciſ. 366. num. 2. p. 2. recent.*

56. Canonicatus preſbyteralis nō dicitur etiam quod habeat annexum onus Miſſarum.

57. *Diaconatus, vel Subdiaconatus.*] Nec Canonicus, qui eſt Sacerdos, ob id impeditur quin poſſit præbendam ſubdiaconalem retinere, Seraphin. *deciſ 924. num. 1.* quem refero *d. cap. 16. num. 5.*

57. Canonicus, qui eſt Sacerdos, non ob id impeditur quin poſſit præbendam ſubdiaconalem retinere.

58. *Quibus quiſque Ordo ex ſacris*, &c.] Obtinentem canonicatum in Cathedrali, etiam ante factam Ordinum diſtributionem, in ea ſaltem ætate oportere eſſe conſtitutum, vt intra annum ad Subdiaconatum poſſit promoueri, referunt deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 1. tit. 20. l. 1. de ætate, num. 6. & 7.* Aloyſ. Ricc. *in d. praxi aurea reſol. 239.* Ego ipſe *d. p. 3. alleg. 60. num. 70.*

58. Canonicatū obtinens in cathedrali etiam ante factam ordinum diſtributionem debet eſſe conſtitutus in ea ætate vt intra annum ad Subdiaconatum poſſit promoueri.

59. Si neque ante, neque poſt Concil. Trid. vllus Ordo ſiue diaconalis, ſiue preſbyteralis Canonicatui annexus fuerit, & parochialis Eccleſia eidem Canonicatui acceſſoriè, & in perpetuum vnita exiſteret, attendenda eſt natura Canonicatus, non autem parochialis, & ita ſufficit vt is, cui collatio facta eſt, ſit in ætate 22. annorum incœptorum, quæ in Canonicatus collatione requiritur, vt referunt deciſum Anaſtaſ. Germon. *de indultis Cardinal. verbo quibuſuis, num 6.* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub. 7. cap. 6. num. 26.* Gonzal. *ad reg. 8 Cancel. gloſ. 9. num. 4.* Nouar. *d. concl. 16. in fine.*

59. Canonicatus habens acceſſoriè, & in perpetuum vnitā parochialem, non aſſumit naturam parochialis.

60. Ad Canonicatus collegiatarum Eccleſiarum ætatem annorum quatuordecim ſufficere, probat text. *in cap. ſuper inordinato,* iuncta gloſ. *verbo pueri, de prabend.* Rebuff. *in praxi, tit. de diſpenſat. ætat. num. 2.* Monet. *de diſtribut. quotid. p. 2. quaſt. 19. num. 14.* Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Canonicus 3. pag. 29.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 5. num. 21. pag. 330.* Aloyſ. Ricc. *in d. praxi aurea reſol. 289. à num. 2.* Et Concilium Tridentinum nihil innouaſſe ſuper illa ætate promouendorum ad Canonicatus Eccleſiarum collegiatarum, referunt deciſum Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloſ. 5. num. 92.* Piaſec. *loco proximè citato*, Armendar. *d. l. 1. de ætate, num. 8.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 735. in 1. edit.* aliàs *reſolut. 512. num. 3. in fine. in 2. edit.* Ego ipſe *d. allegat. 60. num. 71.*

60. Ætas 14. annorum ſufficit ad Canonicatus collegiatarum Eccleſiarum.

61. Canonicatuum & portionum dimidia pars Presbyteri eſſe debent, cæteri Diaconi, ac Subdiaconi.

61. *Ita tamen vt dimidia ſaltem pars,*&c.] Vide Zerol.*in praxi Epiſcop. p.1.verbo Capitulum,*§.10.*& verbo Canonia,*§.2. Vgolin. *de officio Epiſcopi, cap.19.in princip.num.1.verſ.tertiò.*

62. Epiſcopus non poteſt cogere vt omnes Canonici efficiantur Sacerdotes.

62. Epiſcopum non poſſe cogere vt omnes Canonici efficiantur Sacerdotes,ſed ſufficere ſi dimidia pars Canonicorum Preſbyteri ſint,cæteros verò Diaconos, aut Subdiaconos ,refert deciſum Aloyſ.Ricc.*in d.praxi aurea,reſol.*238.*num.*2.

63. Dignitates omnes, & Canonicatuũ dimidia pars in cathedralibus Eccleſiis & collegiatis inſignibus conferri debent Magiſtris, vel Doctoribus, &c. vbi id commodè fieri poteſt.

63. *Hortatur etiam ſancta Synodus*, &c.] Ergo non præcipit, vt per Nicol.Garc.*de benefic.p.*7.*cap.*7.*num.*45. Homobon.de Bonis *de examine eccleſ.tract.*1.*cap.*9.*quaſ.*56. Molfeſ. *in ſum. Theologia moralis, tract.*6.*cap.*7. *num.*65. Maſſobr. *in praxi habendi concurſum, requiſit.* 10. *dub.* 6. *num.*7.

64. Collegiatæ inſignes quæ dicantur.

64. *Et Collegiatis inſignibus*, &c.] Quæ autem tales dicantur,oſtendimus *in collect.ad cap.vlt.num.*3. *de verb.ſignif.* & latè Maſſobr.*in praxi habendi concurſum,prel.*2.ſecundùm Romanam impreſſ.*& in tract.de Synodo Epiſcopi cap.*4.*dub.*14.*n.*9. & faciunt quæ Nauarr.*conſ.*1.aliàs 3.*de verbor. ſignif.*Menoch.*de arbitr.caſu* 158.*num.*4.

De reſidentia Canonicorum, & pœnis contra eam non facientes impoſitis.

65. Dignitates, Canonicatus, præbendas, aut portiones in Cathedralibus, aut Collegiatis obtinentibus non licet vigore cuiuſlibet ſtatuti, aut conſuetudinis vltra tres menſes ab eiſdẽ Eccleſiis quolibet anno abeſſe.

65. *Præterea obtinentibus*, &c.] Vide Nauarr.*conſil.*2.aliàs 1.*de cleric. non reſident.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub illo tit. deciſ.*2. Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.*10. *quaſt.*10. *num.*62. Azor. *inſtitut. moral. part.*2. *lib.*7. *cap.*3.Nicol.Garc.*de benefic.part.*3.*cap.*2.*num.*180 *cum ſeqq.*Armendar.*in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.*2. *tit.*23. *de reſidentia rub. an Canonici, vel alij habentes dignitatem teneantur reſidere in ſuis Eccleſiis, num* 8. *cum ſeqq.* Sanctarel. *var.reſol.q.*4.*à num.*19. Bonacin.*de horis canon.diſp.*2.*q.*5. Vgolin.*de officio Epiſcopi,cap.*9.metipſum *in ſimili tract.p.*3.*alleg.*53.*n.*107 *cum ſeqq.*

66. Statuti ex certa ſcientia, auctoritate Apoſt. cõfirmati vigore poteſt Canonicus ab Eccleſia quolibet anno vltra tres menſes abeſſe.

66. *Non liceat vigore cuiuſlibet ſtatuti.*] Etiam iurati, niſi auctoritate Apoſtol. fuerit confirmatum ex certa ſcientia, vt deciſum atteſtantur Nicol.Garc. *de benef.p.*3.*cap.*2.*num.*197.*in* 1. *&* 3.*declar.* Armendar.*loco proximè citato,num.*21. *&* 23. quos refero *in tract.de Canon.c.*23. *num.*1. *&* 3.

67. Statutum vt vna hora, vel duabus intereſſentes lucrentur maſſam groſſam ſiue præbendam amiſſis diſtributionibus non valet.

67. Vnde ſtatutum vt vna hora, vel duabus intereſſentes lucrentur maſſam groſſam,ſiue præbendam, amiſſis diſtributionibus quotidianis, nullum eſſe, referunt deciſum Nicol.Garc. *d.cap.*2.*num.*329.*in* 1.*declar.* Armendar.*d.loco num.*52.

68. Statutum quod intereſſentes vna hora in vno menſe ex nouem fructibus lucrentur amiſſis diſtributionibus nullum eſt, & tollendum.

68. Sic etiam ſtatutum quòd intereſſentes vna hora in vno menſe ex nouem fructus lucrentur, amiſſis diſtributionibus, nullum eſſe, & tollendum,adeò vt non intereſſentes omnibus horis in prædicto menſe amittant illam ratam fructuum, quam amitterent in illis octo menſibus ſingulis horis intereſſendo,non tamen incidunt in pœnam huius decreti quaſi abfuiſſent vltra tres menſes,atteſtantur reſolutum Nicol. Garc.*d.cap.*2.*num.*329.Armendar.*d.loco num.*53.

69. Validum

69. Validum tamen erit ſtatutum, quo cauetur ſeruitium quadraginta annorum Eccleſiæ præſtitum liberare beneficiarium à reſidentia, lucrarique diſtributiones quotidianas in abſentia, qūamuis ipſe non interſit diuinis, vt reſoluunt Cened. ad Sextum *collect.* 15. *in fine, & Canon. quæſt.* 1. *num.* 21. *verſ. ſextò*, Monet. *p.* 2. *q.* 7. *num.* 21. *& q.* 12. *num.* 61. *& q.* 13. *num.* 41. Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 344. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 298. *num.* 19. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 9. *verſ. de ſenio*, Bonacin. *d. q.* 5. *puncto* 6. *n.* 15. Ego ipſe *d. alleg.* 53. *n.* 117. me citato in illo loco Sanctarel. *d. q.* 10. *n.* 26. 69. Statutum quo ſeruitium 40 annorum Eccleſiæ præſtitum liberet beneficiarium à reſidentia, validum eſt.

70. *Aut conſuetudinis.*] Etiam immemorialis, quæ minimè excuſat à reſidentia in Cathedralibus, & Collegiatis inſignibus, ſicut atteſtantur reſolutum Nicol. Garc. *d. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 197. Armendar. *d. loco num.* 20. Sanctarel. *var. reſol. q.* 4. *num.* 33. qui citat metipſum *d. p.* 3. *alleg.* 53. *num.* 115. 70. Conſuetudo etiã immemoralulis minimè excuſat à reſidentia.

71. Vnde conſuetudine introduci non poſſe vt Canonici, qui vna hebdomada interſunt diuinis Officiis, poſſint lucrari diſtributiones ſequentis etiam hebdomadæ, quamuis illis non interſint, reſoluunt Azor. *inſtitut. moral. p.* 2. *lib.* 7. *c.* 7. *q.* 5. Sanctarel. *d. q.* 10. *num.* 13. quos refero *de Canon. cap.* 23. *n.* 10. 71. Conſuetudine introduci non poteſt vt Canonici qui vna hebdomada interſunt diuinis officiis poſſint lucrari diſtributiones ſequentis etiam hebdomadæ.

72. Valebit tamen conſuetudo vt quis in abſentia quotidianas lucretur diſtributiones, ſi ſciente, & patiente, ac tolerante Papa inducta fuerit, non verò illo tantùm conniuente, vt per Duen. *reg.* 206. *verſ. limita quintò*, Hoied. *de incompat. benefic. p.* 1. *c.* 17. *n.* 13. Çou. *lib.* 3. *var. cap.* 13. *num.* 5. *in fine*, Cened. *d. q.* 1. *num.* 24. Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. collect.* 159. Monet. *de diſtrib. quotid. p.* 2. *q.* 12. *num.* 45. *&* 46. Sanctarel. *d. q.* 10. *num.* 16. quos refero *d. cap.* 23. *num.* 11. Prout etiam valebit conſuetudo vt diſtributiones conferantur iis, qui iuſſu ſuarum Eccleſiarum occupantur in computatione reddituum, vel ſumptuum ipſarum Eccleſiarum, ſicut reſoluunt Monet. *d. p.* 2. *q.* 11. *num.* 47. Cened. *d. q.* 1. *num.* 68. Sanctarel. *d. q.* 10. *num.* 18. Et quòd dentur clericis ſenibus poſt ſeptuageſimum annum, quamuis diuinis officiis non interſint, ſecundùm Monet. *d. p.* 2. *q.* 12. *n.* 57. Sanctarel. *var. reſol. q.* 8. *n.* 14. Cened. *d. q.* 1. *n.* 17. Bonacin. *d. q.* 5. *puncto* 6. *n.* 16. & aliis caſibus, quos refero *d. tract. de Canonicis cap.* 23. 72. Conſuetudo valet vt quis in abſentia quotidianas lucretur diſtributiones ſi ſciente, ac patiente, & tolerante Papa inducta fuerit.

73. *Vltra tres menſes*, &c.] Continere debent 90. dies, triginta pro quolibet menſe, & poſſunt accipi non ſolùm continui, ſed etiam interpolati, vt reſoluunt Menoch. *de arbitr. caſu* 50. *à num.* 12. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 11. *num.* 8. Nicol. Garc. *d. p.* 3. *c.* 2. *num.* 306. Sanctarel. *var. reſolut. q.* 4. *n.* 20. Ego ipſe *d. alleg.* 53. *num.* 120. Dummodo tamen prouideant Epiſcopi ne incidant in Natale, aut Paſcha Domini, ſiue ſimiles maximas ſolemnitates, prout deciſum atteſtantur Zerol. *in praxi Epiſcop. p* 1. *verbo priuatio* §. 4. *dicto* 2. *præſ. dub.* 3. Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 316. Armendar. *dict. loco num.* 38. Ego ipſe *d. p.* 3. *alleg.* 53. *num.* 119. 73. Menſes tres, quibus poſſunt Canonici quolibet anno à ſuis Eccleſiis abeſſe debent cõtinere 90. dies, & poſſunt accipi non ſolum continui, ſed etiam interpolati.

74. Decretum hoc dum concedit Canonicis abſentiam trium menſium, eſſe intelligendum ſi conſtitutiones Eccleſiæ ſeruitium totius 74 Menſes tres poſſunt Canonici quolibet anno abeſſe ſi

conſtitutiones Eccleſiæ ſeruitium totius anni requirunt.

anni requirunt, referunt deciſum Nicol. Garc. *d. c.* 2. *n.* 312. Armendar. *d. loco n.* 35. Ego ipſe *d alleg.* 53. *n.* 121.

75. Canonicus tribus menſibus abeſſe volens minimè tenetur petere vel obtinere licentiam Epiſcopi.

75. Canonicus his tribus menſibus abeſſe volens minimè tenetur petere, vel obtinere licentiam ab Epiſcopo. Cæterùm quota pars Canonicorum ab Eccleſia eodem tempore poſſit abeſſe ne debito ſeruitio ipſa Eccleſia deſtituatur, Epiſcopi iuriſdictio eſt atque arbitrium, vt referunt deciſum Zerol. *p.* 1. *verbo priuatio* §. 2. *dub.* 4. Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo Canonicus*, Nicol, Garc. *d. c.* 2. *n.* 315. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.* 3. *c.* 2. *n.* 21. *&* 22. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi fori eccleſ. reſolut.* 392. *n.* 4. *&* 5. Armendar. *d. loco num.* 36. *&* 113. Ego ipſe *d. alleg.* 53. *n.* 118. Sanctarel. *d. q.* 4. *n.* 28.

76. Dignitates, & Canonici tenentur ad reſidentiam nouem menſium.

76. Vnde Canonicos, & Dignitates teneri ad reſidentiam aliorum nouem menſium, referunt deciſum Nicol. Garc. *d. c.* 2. *n.* 198. *in* 2. *declar.* Armendar. *d. loco n.* 24. & eorum intereſſentia, præterquam in dictis tribus menſibus ſingulorum annorum, debet eſſe in omnibus diebus, & horis, ex Nicol. Garc. *d. c.* 2. *n.* 325. *in* 1. *declar.* Armendar. *d. loco n.* 47. Nihílque eis prodeſt quòd in ciuitate maneant, niſi Eccleſiæ debitis horis inſeruiant, provt atteſtantur reſolutum Nicol. Garc. *d. c.* 2. *n.* 323. *in* 1. *decl.* Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 392. *n.* 2. Armend. *d. loco n.* 42. *cum ſeqq.* Sanctar. *d. q.* 4. *n.* 24.

77. Ad colligendum ſeruitium dictorum nouem menſium non ſunt colligendæ punctaturæ, quaſi is, qui nouem partes punctaturarum ex duodecim habeant, ſeruitio nouem menſium debito ſatisfecerint, ſed ipſi dies reſidentiæ, & ſeruitij, ſiue continui fuerint, ſiue interpolati, numerandi ſunt ad complementum dictorum nouem menſium, vt aſſerunt reſolutum Nicol. Garc. *d. c.* 2. *n.* 327. & Armend. *d. loco n.* 51.

78. Vacantiæ omnes vnius, aut plurium menſium quibus abſentes diſtributiones percipere ſolebant, vltra tres in ſingulis annis, ſublatæ ſunt per hoc decretum, niſi abſint ex cauſis à iure permiſſis, præterquam ſi dictæ vacationes conceſſæ eſſent in fundatione, quæ non eſt ſublata niſi Canonicatuum fructus omnes ſint diſtributiones quotidianæ, ita Nicol. Garc. *d. c.* 2. *n.* 250. *in* 2. *decl.* Armendar. *d. loco n.* 30. Fundationes enim, & confirmationes Apoſtolicæ non eſſe ſublatas per hoc decretum, referunt deciſum Nicol. Garc. *d. c.* 2. *n.* 216. Armendar. *d. loco n.* 27. nec etiam priuilegia Apoſtolica, Nicol. Garc. *d. c.* 2. *n.* 263. Armend. *d. loco num.* 33.

79. Statutum, quo permiſſum eſt Canonicis quatuor menſes quolibet anno ab Eccleſia abeſſe ſi à Papa eſt confirmatum non cenſebitur derogatum.

79. Hinc ſtatutum, quo permiſſum eſt Canonicis quatuor menſes quolibet anno ab Eccleſia abeſſe, ſi à Papa eſt confirmatum, non cenſebitur derogatum per hoc decretum, ſed obſeruandum eſt, vt referunt deciſum Nicol. Garc. *d. c.* 2. *n.* 216. Armendar. *d. loco n.* 26.

80. Canonici Regulares non comprehenduntur ſub hoc decreto

80. *In eiſdem Cathedralibus.*] Secularibus ſcilicet, nam Regulares Canonici non comprehenduntur ſub hoc decreto, poſſunt tamen abeſſe ſi cauſa ſit rationabilis, & adſit licentia Prioris, vt refert deciſum Armendar. *citato loco n.* 118.

81. Coadiutus, & coadiutor poſſũt abeſſe tribus menſibus.

81. *Canonicatus, prabendas*, &c.] Coadiutum, & coadiutorem poſſe abeſſe dictis tribus menſibus, reſoluunt Nau. *conſ.* 2. *n.* 6. *de cleric. agrot.*

Monet.

Digitized by Google

Monet. *de optione canon. q.8.num.*172. Sanctarel. *d.q.*4.*n.*27. Ego ipſe *d. alleg.*53.*n.*125.

82. *Saluis nihilominus*, &c.] Indultum igitur Papæ tribuens vacationem duorum menſium Canonicis contra fundationem Eccleſiæ, non intelligitur ſublatum per hoc decretum, quod tantùm reuocat conſtitutiones, quæ concedunt abſentiam vltra tres menſes, vt referunt deciſum Nicol.Garc.*d.c.*2.*n.*263. Armendar.*d.loco n.*33.

82. Indultum Papæ tribuens vacationem duorum menſium Canonicis contra fundationem Eccleſiæ non intelligitur ſublatum per hoc decretum.

83. *Alioquin primo anno*,&c.] Vide Vgolin.*de officio Epiſcopi cap.*19. *in princip.à n.*3.*&* §.2.*n.*7. Armendar.*d.loco n.*98. metipſum *d.p.*3.*alleg.*53. *n.*146.*& de Canon.cap.*20.*n.*15.

83. Abſentes à ſeruitio Eccleſiæ quibus pœnis puniantur.

84. Et his pœnis ſubiacere illos, qui maiori ſeruitio Eccleſiæ, quàm nouem menſium ſunt adſtricti, ſi non reſideant, referunt deciſum Nicol.Garc. *d.cap.*2.*num.*144. Armendar. *d.loco num.*107. Ego ipſe *d.alleg.*53. *num.*146. *in fine*; at Canonicos ſimplices carentes præbenda illis non ſubiacere reſoluit Aloyſ.Ricc.*in praxi rerum fori eccleſ.deciſ.*11. *in* 1.*edit.* aliàs *reſol.*624.*in* 2.*edit.* quem refero *d.alleg.*53.*n.*147. *& de Canonicis cap.*20.*n.*11.

85. Pœnarum autem gradus in hoc decreto præſcriptos neceſſariò ſeruandos eſſe antequam deueniatur ad priuationem ob non reſidentiam aſſerit reſolutum Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.*2. *cap.*3.*num.*9.*verſ. neceſſariò*, quem refero *d. alleg.*53. *num.*148. Dummodo ante priuationem præcedat citatio perſonalis, *cap.ex parte il* 1.*de cleric.non reſid.* gloſ. *verbo in Canonibus in cap. quoniam frequenter* §.*ſi verò*, *vt lite non cont.* quam ſequuntur Caputaq. *deciſ.*375. *num.*3.*& deciſ.*378. *p.*2. Seraphin. *deciſ.*1346. *num.*5. ſiue abſens ſit de licentia Epiſcopi, ſiue abſque ea, *cap. clericos*, & *ibi* gloſ. *verbo redierint in cap. peruenit il* 2. *de appellat.* Seraphin. *deciſ.*1548.*num.*5. & de vtroque Rota in Oriolen. Decanatus 14. Martij 1622. coram R.P.D. Nauarro. Verùm ſi perſonaliter citari non poſſit, quia ignoratur vbi ſit, vel longè abſit, itavt commodè non valeat citatio ad ipſum peruenire, debet in eius Eccleſia trinæ citationis edictum publicari (non ſufficit enim vna citatio pro tribus) & poſt vltimum edictum per ſex menſes expectari, vt colligitur ex *cap. ex tua*, *de cleric. non reſid.* quamuis iam hodie hoc tempus ſit arbitrarium iudici, vt referunt deciſum Nicol. Garc. *d.c.*2.*n.*155. Armendar. *d.loco num.*108.*&* 109. Card.Mantic. *d.deciſ.*67. *num.*5.

85. Pœnarum gradus in hoc decreto præſcripti neceſſario ſeruandi ſunt antequam deueniatur ad priuationem ob non reſidentiam.

86. Aliter autem factam priuationem eſſe nullam, reſoluunt Læl. Zech.*de republ. eccleſ. tit.de beneſ.num.*6. *verſ. quod attinet verò ad praxim*, Zerol.*in praxi Epiſcop.p.*1.*verbo priuatio* §.3.*&* 4. Piaſec.*in ſimili praxi p.*2. *cap.*3.*n.*10.*verſ.neceſſario autem*, Rot.*in d.Oriolen.Decanatus coram R.P.D. Nauarro*, Mantic.*deciſ.*12. Nicol.Garc. *d.c.*2.*n.*154. vbi *n.*155. ſubdit in perſonaliter citato non requiri trinam monitionem, ſed ſufficere vnam etiam extraiudicialem, quod etiam tenuit Rota coram Mantic. *deciſ.* 67.*n.*5. vbi *n.*6. aſſerit hoc decretum non afficere Epiſcopos, qui poſſunt procedere ad priuationem ob non reſidentiam, tametſi illa temporum interualla non fuerint obſeruata.

86. Priuatio ob non reſidentiam facta nõ obſeruatis pœnarum gradibus in hoc decreto præſcriptis eſt nulla.

87. Canonicos ad diſcendum cantum Gregorianum coge-re poteſt Epiſcopus.

87. Canonicos ad diſcendum cantum Gregorianum cogere poteſt Epiſcopus, & renitentes mulctare etiam pœna non participationis diſtributionum quotidianarum, & ſubtractionis fructuum. Aldan. *d. tit*.8.*n*.15. vbi refert deciſum in Tropien. 9.Maij 1620.

88. Diſtributiones quotidianæ quare ſic dicantur.

88. *Diſtributiones verò*, &c.] Diſtributiones quotidianæ quare ſic dicantur, & earum appellatione quæ contineantur, dixi latè *in tract. de Canonicis cap*.21.

89. Diſtributiones amittunt qui omnibus horis non interfuerint.

89. *Qui ſtatis horis interfuerint.*] Ideſt, omnibus horis, quibus diuina celebrantur officia, vt refert deciſum Nicol. Garc. *d.cap*.2.*n*.488. Item & Miſſæ conuentuali, vt ex declarationibus S. Cong. Rituum oſtendimus *d.tract.de Canon.cap*.34.*n*.1.

90. *Recipiant.*] Non ſolùm ſibi obuenientes ratione præbendæ, ſed etiam portionem earum iis contingentem, qui non interſunt, vt diximus *d.tract. de Canon. cap*.22. *ex num*.14. *& ſuprà in collect. ad ſeſſ*. 21. *de reform.cap*.3.

91. Canonicus abſēs ex priuilegio Papæ percipit diſtributiones.

91. *Reliqui his careant.*] Niſi priuilegio Pontificio muniantur, aut legitimo impedimento, vel neceſſaria cauſa detineantur. Vnde Canonicum ab Eccleſia, cui eſt adſtrictus, abſentem ex Pontificis priuilegio poſſe percipere diſtributiones quotidianas, reſoluunt Gemin. *num* 4.& Franc.*num*.3.*in c.vnic.de cleric.non reſid.lib*.6. Cened. *d.q*.1.*n*.26. Sanctarel. *var.reſol. q*.10.*num*.1. Barth. à S. Fauſto *d.lib*.3. *q*.83. Epiſcopum verò non poſſe aliquem excuſare à reſidentia, niſi iuxta diſpoſitionem *d. cap. vnic.* referunt deciſum Nicol. Garc. *d. cap*.2. *num*.407. Armendar.*d.loco num*.84.

92. Ex priuilegio autem Clementis VII. *incip. Conuenit*, ſub dat. Nonis Auguſti 1525. Auditores Rotæ percipiunt fructus, & diſtributiones ſuorum beneficiorum in abſentia ac ſi actualiter intereſſent diuinis Officiis, vt referunt Læl.Zech.*de republ.eccleſ.cap*.11.*n*.2.Cened. *pract.& canon.quæſt.lib*.1.*q*.1.*n*.63. Sanctarel. *var.reſol. q*.11.*n*.1. Ego ipſe *d.p*.3.*alleg*.53.*n*.155.*& de Canonicis cap*.24.*n*.1.

93. Inquiſitores contra hæreticam prauitatem.

93. Inquiſitores contra hæreticam prauitatem gaudent etiam priuilegio percipiendi fructus, & diſtributiones quotidianas in abſentia in fidei fauorem à Paulo III.& Pio V.ſibi conceſſo, vt per Roi.*de priu. Inquiſ.n*.420.*& in tract.de hæret.ſing*.96.Spin.*in ſpeculo teſtam.gloſ*.3. *princ. n*.78.Nicol.Garc.*de benef.p*.3.*cap*.2.*n*.356.Sanctarel.*d.q*.11.*n*.3.metipſum *d.alleg*.53.*n*.156.*& de Canon. cap*.24.*n*.2. vbi aduerto ſemotis his priuilegiis hoc illis minimè competere.

94. Collector generalis Cameræ Apoſt. Subcollectores, aduocati & procuratores, fiſcales.

94. Collector generalis Cameræ Apoſt. Subcollectores, Aduocati, Procuratores, Fiſcales, & Notarij in cauſis ſpoliorum, & aliorum iurium dictæ Cameræ, eorum officio durante, lucrantur diſtributiones quotidianas in abſentia, ex priuilegio Sixti V. ſub dat. 8.Maij 1590. vt referunt Monet.*de diſtribution. quotid.p*.2.*q*.11.*n*.111. Sanctarel. *d.q*.11. *n*.6.Ego ipſe *d.alleg*.53.*n*.157.

95. Archidiaconus, vel Canonicus viſitans Eccleſiam, iura, vel redditus ſuæ præbendæ.

95. Archidiaconus, vel Canonicus viſitans Eccleſiam, iura, vel redditus ſuæ præbendæ, non amittit diſtributiones quotidianas, cùm viſitando prædicta iura, & loca ſeruiat Eccleſiæ in re vtili, vt per Nicol.

Nicol. Garc. *d.p.3.c.2.n.333.cum ſeqq.* Azor. *inſtit. moral. p.2. lib.7.c.7.q.10.* Monet. *d.q.11.n.63.* Cened. *d.q.1.n.136.* Sanctarel. *d.q.11.n.9.* metipſum *d. alleg.53. num.163.* Si verò non viſitaret propriam Eccleſiam ſuæ diœceſis, etiamſi illam viſitaret ex officio, & iure ſibi competenti, tunc non poterit percipere diſtributiones, vt referunt deciſum Monet. *d. quæſt.11. num.63.* Cened. *d. quæſt.1.n.36.& 74.* Nicol. Garc. *d.c.2.n.332.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.1. tit.6.l.6. de viſitat. n.81. & 108.* Sanctarel. *d. quæſt.11. num.10.* Ego ipſe *d. alleg.53. num.126.* Et hoc caſu durante viſitatione non poteſt Archidiaconus percipere fructus illius Canonicatus, quem obtinet ex diſpenſatione, vel ex illius Eccleſiæ conſuetudine, ſtante quòd fructus Canonicatus diſtincti ſunt à fructibus præbendæ, niſi pro tribus menſibus vacationis cauſa à Concilio permiſſis, prout reſolutum atteſtantur Nicol. Garc. *d. cap.2. ex num.331. in 2. dub.* & Armendar. *d.l.6. de viſitat. num.82.* aduertentes hæc de lucrandis fructibus locum habere, niſi extet Eccleſiæ conſuetudo vt Archidiaconus viſitans nihil fructuum percipiat, quia ea ſeruanda erit.

96. Pœnitentiarius ſi dum recitantur diuina Officia audiat in Eccleſia confeſſiones, percipit quotidianas diſtributiones, vt referunt deciſum Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.498. in 1. edit.* aliàs *reſolut.389. num.5. & reſol.477. num.6. in 2. edit.* Salazar de Mendoça *in libello de inſtit. Canonic. pœnitent. n.6.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.19. num.6. verſ. tertiò excipitur, & cap.33. num.5.* Monet. *de diſtrib. quotid. p.2.q.11. num.64. cum ſeqq.* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.7. cap.6.n.27.* Barthol. à S. Fauſto *de horis Canon. lib.3. quæſt.74.* Nicol. Garc. *de benefic. p.5. cap.4. n.124. & ſeq.* Bonacin. *de horis Canon. q.5. puncto 3.§.5.* Raguc. *de voce Canon. in Cap. q. vlt. num.7.* Sanctarel. *var. reſol. q.7. num.13.* Ego ipſe *d p.3. alleg 53. num.160. & allegat.55. num.30.* Etiamſi audiat confeſſiones peccatorum venialium, & non reſeruatorum, ex Nicol. Garc. *num.123.* Monet. *n.65.* & Sanctarel. *num.13.* dictis locis, dummodo tamen intra Eccleſiam, non verò extrà etiam infirmorum confeſſiones audiat, Nicol. Garc. *in addit. ad d.p.5. cap.4. num.125. in fine*, ego ipſe *d. alleg.55. num.32.*

96. Pœnitentiarius ſi dum recitantur diuina officia audiat in Eccleſia confeſſiones.

97. Theologus, ſeu obtinens præbendam theologalem diebus, quibus legit, habendus eſt tanquam præſens in choro, non modò pro illis horis, vt ſi manè legat pro horis matutinis, & Miſſa ſolemni, ſed etiam pro tota die, & percipere poteſt diſtributiones quotidianas, ita declarante Gregorio XIII. deciſum referunt Nicol. Garc. *d. cap.2. num.118.* Aloyſ. Ricc. *in d. praxi rerum fori eccleſ. reſol.386. num.6. & reſol.389. num.6.* Nald. *verbo diſtributiones, num.9.* Gonzal. *ad reg.8. Cancel. §.7. proœm. n.180.* Armendar. *d. tit. de reſidentia canonicor. num.68.* Monet. *d.p.2.q.10.n.27. & q.11. num.75.* Bonacin. *d.q.5. puncto 3.§.6.* Sanctarel. *d.q.11.n.15.* Ego ipſe *d.p.3. alleg.56. num.8.*

97. Theologus, ſeu obtinens præbendam theologalem diebus, quibus legit.

98. Concilio generali nomine Capituli intereſſentes lucrantur diſtributiones quotidianas, vt reſoluunt Coſm. *in pragmat. ſanction. tit. de collation. §.1. in gloſ. nihil, in fine*, Iacobat. *de Concil. lib.5. art.6. ad fin.* Rebuff. *in praxi, p.3. tit. de diſpenſat. de non reſid. n.34.* Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.52.*

98. Concilio generali nomine Capituli intereſſentes.

Google

cap.52.lit.C.verſ.quartus caſus, Cened.*d.q*.1.*num*.67. Sanctarel.*d.quæſt*.11. *num*.7. Ego ipſe *d.alleg*.53.*num*.158.

99. Concilio Prouinciali, vel Synodali intereſſentes.

99. Concilio Prouinciali, vel Synodali intereſſentes diſtributiones quotidianas percipiunt, reſoluunt Salzed.ad Bernard. *in pract. cap.52. lit.C.verſ.idémque pari ratione*, Cened.*d.q*.1.*num*.67.*verſ.idem pari ratione*, Sanctarel. *d.quæſt*.11.*num*.22.*& quæſt*.10.*num*.17.*in princip*. Bartholom. à S.Fauſto *de horis canon.lib*.3.*q*.52.

100. Animarum curæ incumbentes imminenti ſuæ dignitati, vel Canonicatui.

100. Animarum curæ incumbentes imminenti ſuæ dignitati, vel Canonicatui, dum ſunt in actu adminiſtrandi Sacraméta, vel alia exercenda, quæ ſpectant ad ipſam curam, diſtributiones quotidianas lucrantur, & tanquam præſentes in choro habentur, vt referunt deciſum Franc.Leo *in theſauro fori eccleſ.p*.3.*cap*.2.*num*.24. Aloyſ.Ricc.*d.reſol*.389. *num*.4. Raguc.*de voce Canon.in Capitulo q.vlt.num*.6. Nicol.Garc.*d.cap*.2. *num*.335. Armendar.*d.lib*.2.*tit*.13.*l*.2.§.2.*de reſidentia Canon.num*.58. Cened.*d.q*.1.*num*.75. Zerol.*in praxi Epiſcop.p*.1.*verbo diſtributiones*,§.3.*verſ. ſecundò debentur*, Læl.Zech.*de republ.eccleſiaſt.cap*.24.*num*.6. Bartholom. à S.Fauſto *d.lib*.3.*quæſt*.76. Bonacin. *d. quæſt*.5.*puncto* 3. §.7. Sanctarel. *d.quæſt*.11.*num*.11. Ego ipſe *d.alleg*.53.*num*.127. Si verò haberent curam animarum in aliis Eccleſiis dum in eis reſiderent, ac Sacramenta adminiſtrant, non poſſunt percipere diſtributiones, quas perciperent ſi in Eccleſia cathedrali, vel collegiata, in qua habent canonicatus, vel dignitates, reſiderent, vt reſoluunt Monet.*d.q*.11.*num*.69. Sanctarel.*d.q*.11. *n*.13. Barthol.à S.Fauſto.*d.lib*.3.*q*.76.

101. Canonicus miſſus à ſuo Epiſcopo ad viſitanda limina Apoſtolorũ eius nomine, vel comitans ipſum Epiſcopum.

101. Canonicus miſſus à ſuo Epiſcopo ad viſitanda limina Apoſtolorum eius nomine, vel comitans ipſum Epiſcopum ad eadem limina, ex conſtitut. Sixti V. diſtributiones quotidianas lucrantur, ita Aloyſ. Ricc.*in d.praxi reſolut*.389.*num*.3.*in* 2.*edit*. Nicol.Garc.*d.cap*.2.*num*.349. Monet.*d.p*.2.*q*.8.*num*.28. Armendar. *vbi ſup.num*.62. Franc.Leo *d.cap*.2. *num*.23. Barthol.à S.Fauſto *d.lib*.3.*quæſt*.52. Sanctarel.*d.quæſt*.11.*num*.14. Ego ipſe *d.alleg*.53.*num*.159.

102. Obſes datus ab Eccleſia, ac etiam repreſſaliarum cauſa captus.

102. Obſes datus ab Eccleſia, ac etiam repreſſaliarum cauſa captus, & detentus, diſtributionibus quotidianis non priuatur, vt reſoluit Monet. *d.p*.2. *quæſt*.5. *num*.56. *cum ſeqq*. quem refero ego ipſe *d.allegat*.53. *num*.165.

103. Abſens pro euidenti Eccleſiæ vtilitate.

103. Abſens pro euidenti Eccleſiæ vtilitate diſtributiones quotidianas non amittit, pręcipuè ſtante conſuetudine quòd Canonicus miſſus à Capitulo pro aliquo ſeruitio ipſius Eccleſiæ, ſeu Capituli percipiat omnes fructus, & quotidianas diſtributiones, vt per *d.cap.vnic.de cleric.non reſident.lib*.6. tenent Aloyſ. Ricc. *in d.praxi reſol*.389. *in* 2.*edit*. Seraph. *deciſ*.1239.*p*.2. Nicol. Garc. *d.cap*.2.*num*.362. Armendar. *d.loco num*.73.*&* 95. Barthol.à S.Fauſto *d.lib*.3.*quæſt*.48. vbi intelligit, ſi aliàs choro intereſſe ſolebat, & abeſt in euidentem ſuæ Eccleſiæ vtilitatem, hoc eſt, manifeſtam, ego ipſe *d.alleg*.53.*num*.171.

104. Abſens à ſeruitio Eccleſiæ pro defenſione iuriũ ipſius Eccleſiæ.

104. Abſenti à ſeruitio Eccleſiæ pro defenſione iurium ipſius Eccleſiæ, vel ſui beneficij debentur fructus, & diſtributiones, ita Nicol. Garc.*in addit. ad tract.de beneſ.p*.3.*cap*.2.*n*.49. Barthol.à S.Fauſto *d.lib*.3. *quæſt*.52.

Digitized by Google

*quæſt.*52.*n.*1.Rota coram Seraph.*deciſ.*1098.*n.*5.& in Aſten.fructuum 15. Martij 1613.coram bonæ mem.Patriarcha Manzanedo,& in Calaguritana fructuum, & diſtributionum 26. Martij 1614. coram bonæ mem. Vbaldo ſen.

105. Infirmus,qui perſonaliter diuinis Officiis intereſſe non poteſt, quotidianas percipit diſtributiones in abſentia,ita probat *cap.*1.*de cleric. non reſid.lib.*6. reſoluunt Couar. *lib.*3.*var.c.*13.*n.*8. Nauarr. *conſ* 2.*n.*3.*de cleric.non reſid.& de horis canon.c.*11.*n.*10.Selu *de benef.p.*4.*q.*6.*n* 9.Fuſc.*de viſit.lib.*1.*cap.*15.*n.*25.*verſ.& infirmo,& c.*20.*n.*26. Thom. Act. *in tract.de infirmis,p.*1.*c.*50.*n.*25.Hoied.*de incompat.benef.p.*1.*c.*17.*n.*15.Ludou.Gom. *in reg.de infirmis,q.*9.*verſ* 47. Gutier. *canon.lib.*1.*c.*1.*n.*140. Spin.*in ſpeculo teſtam.gloſ.*9.*princ.n.*30.Franc.Leo *in theſauro fori eccleſ.p.*3.*c.*2.*n.*2.Piaſec. *in praxi Epiſcop.p.*2.*c.*3.*n* 9.*verſ.infirmus,*Carol.de Graſſis *de effectib.cleric. effectu* 1.*num.*1172.Vgolin.*de officio Epiſcopi,cap.*19.*§.*2.*n.*6.*verſ.excipitur,* Azor.*inſtit.moral.p.*2.*lib.*7.*cap.*7.*q.*10. Nicol. Garc. *d.p.*3 *cap.*2 *num.*363. Monet.*d.p.*2.*q.*5.*num.*48.*& q.*6.*à num.*1. Armendar. *d.rub.de reſid.Canon. num.*75.Raguc.*d.q.vlt.num.*8.Cened.*d.q.*1.*num.*7. Sanctarel.*var.reſol.q.*8. *à princip.* Bonacin. *de horis canon.diſp.*2.*q.*5.*puncto* 1. Barthol.à S.Fauſto *in ſimili tract.lib.*3.*q.*26.Ego ipſe *d.alleg.*53.*num.*166. 105. Infirmus, qui perſonaliter diuinis officiis intereſſe non poteſt.

106. Quoad hunc effectum infirmus dicitur ille,qui ad Eccleſiam ſe conferre non poteſt, quia eſt debilis in cruribus, ſeu tibiis, vt per Menoch. *de arbitr.caſu* 60.*num.*14.*& ſeq.* Monet. *d.quæſt.*6.*num.*16. Cened. *d.q.*1.*num.*13.Barthol.à S.Fauſto *d.lib.*3.*q.*31. 106.Infirmus quoad hunc effectum dicitur ille, qui ad Eccleſiam ſe conferre non poteſt.

107. Vel cæcus effectus, ex eod. Monet.*num.*16. & Cened.13.*dictis locis,* Aloyſ.Ricc. *in praxi aurea reſol.*397. Aldan. *in compendio canon.reſol. lib.*2.*tit.*8.*n.*10. vbi refert ſub die 20.Iulij 1629.fuiſſe reſolutum Canonicum, qui lumen oculorum amiſit,& propterea Miſſas,& diuina Officia celebrare non poteſt,diſtributiones quotidianas,& cætera emolumenta lucrari perinde ac ſi diuinis intereſſet. 107. Cæcus effectus.

108. Vel podagra laborat,ex eod.Monet.*n.*18.& Cened.*n.*13.*cit.locis.* 108. Podagra laborans

109. Vel medicinam ſumit,aut ſanguine minuitur, Iacob.de Graff. *in aureis deciſ.p.*2.*lib.*3.*cap.*15 *num.*10. Monet.*d.p.*2 *q.*6.*n.*8.Cened.*d.q.*1. *num.*7.Barthol.à S.Fauſto *d.lib.*3.*quæſt.*39.Sanctarel.*d.q.*8.*num.*4.Ego ipſe *d.alleg.*53.*num.*169. 109 Medicinam ſumens.

110. Vel ſanitatis cauſa balnea, ſeu alium locum petit. Monet.*d.q.*6. *n.*10.Cened.*d.q.*1.*n.*11.Sanctarel.*d.q.*8.*num.*4.Ego ipſe *d.alleg.*53.*n.*169. 110. Balnea petens ſanitatis cauſa.

111. Vel lepra,aut alio morbo contagioſo cogitur ab Vrbe diſcedere,Monet.*d.quæſt.*6.*num.*11. Cened.*d.q.*1.*n.*12.Sanctarel.*d.quæſt.*8.*num.*5. Ego ipſe *d.alleg.*53.*num* 170. 111. Lepra vel alio morbo contagioſo coactus à ciuitate diſcedere.

112. His omnibus infirmitatibus detentos poſſe diſtributiones quotidianas percipere, quamuis propria culpa in eas inciderint, reſoluunt Petr.Nauarr. *de reſtit.lib.*6.*cap.*2.*dub.*4.*num.*239. Garc.*d.p.*3.*cap.*2.*n.*363. Azor.*d.cap.*7.*q.*11. Macign. *de horis canon. cap.*71. *num.*58. Zerol. *in praxi Epiſcop.p.*1.*verbo diſtributiones* §.3.*verſ.*6.Cened.*d.quæſt.*1.*num.*8. Nald.*in ſum.verbo diſtributiones num.*11.Monet.*d.q.*6.*n.*12.Sanctarel.*d.q.*8.*num.*6. Barthol.à S.Fauſto *d.lib.*3.*q.*28.Ego ipſe *d.alleg.*53.*num.*168. 112.Infirmi diſtributiones quotidianas lucrantur quamuis propria culpa in infirmitatem inciderint.

Digitized by Google

113. Infirmi diſtributiones lucrantur ſi illi dum erant ſani conſueuerant intereſſe diuinis officiis.

113. Et procedunt ſuprà dicta ſi illi dum erant ſani conſueuerant intereſſe diuinis Officiis, aliàs ſecus, ſecundùm Macign. *de horis canon. cap.71.num.56.* Vazq. *in opuſculo de benef.cap.4.dub.3.* Monet. *d.q 6.num.21.* Cened. *d.q.1 num.9.* Azor. *d.cap.7.q.11.* Sanctarel. *d.q.8.num.8.* Ioan. Valer. *de different.inter vtrumque forum, verbo hora canonica, differ.2.* Bartholom. à S.Fauſto *d.lib.3.quæſt.23.* metipſum *d.alleg.53.num.167.*

114. Peſtis ex cauſa à ſua Eccleſia abſens.

114. Peſtis ex cauſa à ſua Eccleſia abſens lucratur diſtributiones ſi peſtis graſſetur, & probetur legitima conſuetudo quòd diſtributiones huiuſmodi dari conſueuerint abſentibus ex iuſta cauſa, ita Menoch. *de arbitr.caſu 153.n.10.* Benzon. *in ſpeculo Epiſcop.& Curator. lib.1.diſp.1. q.1.concl.3.* Monet. *d.p.2.q.5.à n.76.* Bonac. *de horis can.diſp.2.q.5.punct.2. num.7.* Barthol. à S.Fauſto *in ſimili tract.lib.3.q.35.* Aldan. *d.tit.8.num.11.* vbi refert ita fuiſſe deciſum in Mediolanen. 9.Nouembris 1630.

115. Senio ita confectus vt reſidere, & intereſſe diuinis non poſſit.

115. Senio ita confectus vt reſidere, & intereſſe diuinis non poſſit, modò aliàs intereſſe conſueuerit, percipere debet quotidianas diſtributiones, ſicut reſoluunt, deciſúmque referunt Azor. *d.lib.7.cap.7.q.12.* Franc.Leo *d.cap.2. num.27.* Monet. *d.p.2.q.7.* Armendar. *d.loco num.73.* Cened. *d.q.1.num.15.* Aloyſ.Ricc. *d.reſol.389.num.7.* Sanctarel. *d.q.8.n.12.* Barthol. à S.Fauſto *d.lib.3.q.34.* Ego ipſe *d. alleg.53.num 164.*

116. Abſens à choro, ac etiam à ciuitate ob metum ne occideretur ab inimicis, à Principe, &c.

116. Abſens à choro, ac etiam à ciuitate ob metum ne occideretur ab inimicis, à Principe, &c. poteſt percipere quotidianas diſtributiones, modò interim curet Canonicatum reſignare, vel permutare, aut rationem aliquam inire, qua & ſuæ, & Eccleſiæ indemnitati conſultum ſit, vide Couar. *lib.3.var.cap.13.num.8.verſ.decimò eadem ratione,* Azor. *d.c.7. q.11.* Nicol.Garc. *d.cap.2.n.351.* Monet. *d.p.2.q.5.n.71.* Cened. *d.q.1.n.20. ver.idémque iuris,* Sanctar. *var.reſol.q.9.n.2.* Aldan. *d.tit.8.num.12.* vbi atteſtatur ſic fuiſſe reſolutum ſub die 17.Septembr.1616.& 22. April.1617.

117. Timens redire ad patriam, vel in ea commorari, ob bellum ciuile, aut externum.

117. Timens redire ad patriam, vel in ea commorari, ob bellum ciuile, aut externum, poteſt percipere diſtributiones, vt tenent Sfort. Odd. *in tract. de in integr.reſtit. art.9.num.92.* Menoch. *de arbitr.caſu 153. num.12.* Sanctarel. *d.q.9.num.4.*

118. Detentus per vim ab aliquo vt propterea non poſſit in Eccleſia diuinis intereſſe officiis.

118. Per vim ab aliquo detentus vt propterea non poſſit in Eccleſia diuinis intereſſe Officiis, lucratur diſtributiones quotidianas, vt reſoluunt Nauarr. *d.conſil.11.num.4.* Iacob.de Graff. *p.2.cap.15.num.10.* Azor. *d.cap.7.q.10.* Monet. *d.p.2.q.5.num.54.* Cened. *d.q.1.num.20.verſ.quinto,* Sanctarel. *d.q.9.num.8.*

119. Carceratus iniuſtè lucratur diſtributiones.

119. Carceratus iniuſtè lucratur diſtributiones quotidianas ſi veniat abſoluendus, vt per Couarr. *lib.3.var.cap.13.num.8. verſ.vndecimo,* Nauarr. *conſ.10.& 11.num.3.& ſeq.de cleric.non reſid.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub eod.tit.deciſ.9.* Macign. *de horis canon. cap.71. num.66.* Læl. Zech. *de rep.eccleſ.cap.24. num.6.* Gonzal. *ad reg.8. Cancel.gloſ.5. §.9.num.15.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.1. verbo diſtributiones §.8.* Ceuall. *commun. contra commun.quæſt.585.num.15.* Azor. *inſtit.moral.p.2.lib.7.cap.7. quæſ.11.* Armendar. *d.tit.de reſidentia canon.num.77.* Nald. *verbo diſtributiones n.10.* Grilenzon. *conſil.165. per tot.* Nicol. Garc. *d. cap. 2.num. 362.* Monet. *d.p.2.quæſt.5.num.80.* Bonacin. *de horis canon.diſp.2.quæſt.5. puncto 2. §.1.* Barthol.

Barthol. à S. Fauſto *in ſimili tract. lib. 3. q. 32.* Aldan. *d. tit. 3. n. 15.* vbi refert deciſum ſub die 9. Maij 1626.

120. Exulatus iniuſtè non amittit diſtributiones quotidianas.

120. Exulatus iniuſtè non debet amittere quotidianas diſtributiones, vt docent Cou. *d. c. 13. n. 8. verſ. decimò*, Ceuall. *d. q. 585. n. 16.* Bernard. Sandoual. *de officio eccleſ. p. 6. c. 17. circa med.* Cened. *d. q. 1. n. 43.* Sanctarel. *d. q. 9. num. 6.*

121. Excommunicatus iniuſtè pariter non amittit diſtributiones quotidianas.

121. Excommunicatus iniuſtè non amittit diſtributiones quotidianas ſi eo tempore, quo excommunicatio iniuſtè in eo lata fuit, præſens erat in loco ſui beneficij, ſolitúſque erat diuinis Officiis ante impedimentum excommunicationis adeſſe, vt reſoluunt Cou. *d. c. 13. n. 8. verſ. cæterùm*, Sayr. *de cenſur. lib. 2. c. 5. num. 27.* Auila *eod. tract. p. 2. c. 6. diſp. 1. dub. 1. concl. 1.* Bonacin *in ſimili tract. diſp. 2. q. 2. puncto 4. §. 2. n. 5. & de horis Canon. diſp. 2. q. 5. puncto 2. §. 2.* Barthol. à S. Fauſto *eod. tract. lib. 3. q. 36.* Henriq. *in ſumm lib. 13. cap. 13. §. 4. in fine*, Surd. *de aliment. tit. 1. q. 82. num. 15. verſ. aliàs ſecus*, Monet. *d. p. 2. q. 15. num. 32.* Sanctarel. *d. q. 9. num. 9.* Ego ipſe *d. alleg. 53. n. 174. & in collect. ad cap. paſtoralis 53. n. 14. de appell.* vbi *num. 15.* oſtendi à quo detecta iniuſtitia excommunicationis diſtributiones forſan amiſſas ipſe repetat.

122. Suſpenſus iniuſtè ab officio, vel beneficio.

122. Suſpenſus iniuſtè ab officio, vel beneficio non amittit diſtributiones, vt docent Monet. *d. q. 15. n. 46.* Cened. *d. c. 1. num. 59.* Bonacin. *d. puncto 2. §. 4.* Sanctarel. *d. q. 9. num. 13.* Squillante *de obligat. cleric. p. 4. n. 15.* Ego ipſe *d. alleg. 53. n. 176.*

123. Canonicus non eſt priuandus diſtributionibus quotidianis Eccleſia interdicta, aut polluta exiſtente.

123. Eccleſia interdicta, aut polluta exiſtente, Canonicus non eſt priuandus diſtributionibus quotidianis ſi interdicto, aut pollutioni cauſam non dedit, ita Cened. *d. q. 1. n. 59. & 60.* Bonacin. *d. puncto 2. §. 6.* Sanctar. *d. q. 9. n. 14.*

124. Priuato iniuſtè debentur fructus, & diſtributiones quotidianæ.

124. Priuato iniuſtè debentur fructus, & diſtributiones quotidianæ, cæteraque emolumenta, quæ præſentibus tantùm, & intereſſentibus lucrifieri conſueuerunt pro toto eo tempore, quo ob dictam priuationem munera ſuo beneficio incumbentia obire, atque horis Canonicis intereſſe non potuit, vt tenet Aldan. *d. tit. 3. n. 20.* vbi atteſtatur ſic fuiſſe reſolutum à S. Cong. Epiſcop. ſub die 26. Maij 1625.

125. Diſtributiones amiſſas ob non reſidentiam non poteſt Epiſcopus aut Capitulum remittere, aut donare.

125. *Quauis colluſione, aut remiſſione excluſa.*] Non poſſe Epiſcopum, vel Capitulum remittere, aut donare amiſſas diſtributiones ob non reſidentiam per hunc text. tradunt Nau. *de horis Canon. cap. 22. miſcel. 14. n. 48. & conſ. 5. n. 1. de cleric. nō reſid.* Menoch. *de arbitr. caſu 429. n. 6.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. c. 3. n. 8. in fine pag. 124.* Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 2. tit. 23. de reſident. rub. an Canonici, vel alij habentes dignitatem teneantur reſidere in ſuis Eccleſiis, n. 90. & 91.* Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo diſtributiones 4.* Sanctarel. *var. reſol. q. 13. n. 7.* Ego ipſe *d. p. 3. alleg. 53. n. 140.* Rot. in Hiſpalen. diſtributionum 2. Maij 1603. coram Reuerendiſſimo D. meo Coccino Decano, eſt 1. in impreſſis poſt tract. *de diſtrib. quotid.* Alexandri Monet.

126. Canonicorum conſenſus nō poteſt facere, vt qui nō interfuit diuinis habeat diſtributiones quotidianas.

126. Conſenſus enim Canonicorum non poteſt facere vt qui non interfuit diuinis, habeat diſtributiones quotidianas, & neque ſtatuto, aut lege hoc poteſt conſtitui, ſicut reſoluunt Nau. *de horis Canon. cap. 5.*

 num. 20.

*num.*20.*& cap.*21.*n.*63. Menoch. *d.caſu* 429. *num.*6.*in addit.* Mendez de Cabedo *diuerſor. iuris argument.lib.*1.*cap.*9. Bonacin *de Sacrament.diſp.*4. *q.vlt. puncto* 7.§.5.*num.*8. Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ.deciſ.*493. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 384.*num.*7. *in* 2.*edit.* Immo nec totum Capitulum per conſuetudinem poteſt concedere quòd abſens lucretur diſtributiones quotidianas, etiamſi per momentum temporis durauerit abſentia, ſecundùm Aloyſ.Ricc.*d.reſol.*384.*num.*8.Stephan.Gratian.*diſcept. forenſ.cap.*166.*n.*31.

127. Diſtributiones præteritas nō poteſt remittere Epiſcopus, aut Capitulum quamuis abſit omnis fraus, & conuentio.

127. Nec etiam eos poſſe remittere diſtributiones præteritas, quamuis abſit omnis fraus, & conuentio, per hunc text. reſoluunt Durant. *de ritibus Eccleſ. lib.*3. *cap.*25. *num.* 5. Azor. *d. lib.*7. *cap.*7. *q.*9. Sanctarel. *d. quaeſt.* 13. *num.* 6. ſublata ſententia gloſ. *verbo ſuas, in cap. vnic. de cleric. non reſid. lib.* 6. niſi ſibi iam applicatæ, & traditæ fuiſſent, vt per d. gloſ. *verbo ſuas*, & *ibi* Gemin. *in* §. *qui verò num.* 10. Nauar. *miſcel.* 59. *de orat. num.* 4. *&* 5. Azor. *d.cap.*7. *q.*9. Monet. *d.p.*3. *quaeſt.*5. *num.*6. Sanctarel. *d. q.*13 *.num.*5. Barthol. à S. Fauſto *de horis Canonic. lib.*3.*q.*91.

128. Canonici diuina per ſe, & non per ſubſtitutos adimplere debent.

128. *Omnes verò diuina per ſe, & non per ſubſtitutos*, &c.] Ita Rot. *deciſ.*659. *num.*3.*p.*4. *diuerſ.* Ego ipſe *in tract. de Canonicis cap.*31.*num.*3. Et ſi factum ſit aliquod ſtatutum quòd Canonici poſſint inſeruire per ſubſtitutos, vel alternatim vnus pro alio, eius ratio habenda non eſt, quia eſt contra hoc decretum, vt per Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo Canonicus* §.5. Nicol.Garc.*de benefic.p.*3.*c.*2.*n.*498. Rot.*d.deciſ.*659. *p.*4.*diuerſ.*

129. Munera ſuæ dignitati, Canonicatui, aut Portioni incumbentia per ſe ipſum ſubire, & exercere debet.

129. Obtinentes Dignitates, Canonicatus, vel portiones in Eccleſiis, præſertim cathedralibus cuiuſcunque qualitatis ſint, tenentur munera eiſdem Dignitatibus, Canonicatibus, & portionibus in decantatione Miſſæ, Euangelij, Epiſtolæ & ſimilium functionū præſtatione incumbentia, & annexa per ſe ipſos ſubire, & exercere. Quòd ſi aliquando aliquis legitimo impedimento detentus ea per ſe ipſum adimplere non poterit, tunc alios, eiuſdem tamen ordinis, & gradus, non autem inferioris, dignitates nempe alias dignitates, Canonici Canonicos, & portionarij reſpectiuè portionarios in ſua quiſque hebdomada, ne graduum & ordinum prærogatiuæ confundantur, deputare debebunt, idque per Epiſcopum opportunis remediis, etiam huius Decreti vigore prouidendum erit, ita deciſum refert Nicol.Garc.*d.c.*2.*n.*496.

130. Dignitas, & Canonicatus ſi ſint adinuicem, & æquè principaliter vnita, illa obtinens vtriuſque onera ſubire per ſe ipſum tenetur.

130. Si Dignitas, & Canonicatus ſint adinuicem, & æquè principaliter vnita, cùm vti duo beneficia obtineantur, illa obtinens vtriuſque onera ſubire per ſe ipſum tenetur, ſecus verò ſi vnio facta ſit acceſſoriè, & non æquè principaliter, idem etiam dicendum eſt ſi facta ſit ad vitam obtinentium dumtaxat, quia per iſtam vnionem ad vitam non extinguitur titulus beneficij vniti, ita atteſtatur reſolutum idem Nicol.Garc.*d.c.*2.*n.*506.*& ſeq.*

131. Dignitatem obtinens, cui vnita eſt Portio perpetuò, & acceſſoriè, illam ob-

131. Verùm ſi Portio vnita ſit Dignitati perpetuò, & acceſſoriè, & per viam incorporationis, tunc quia per iſtam vnionem Portio deſiit eſſe Portio, & eius titulus, & effectus extinctus fuit, ac effecta eſt vnum tantùm

tùm beneficium, obtinens dignitatem, cui ſic eſt vnita Portio, non tenebitur ſeruire tanquam Portionarius, nec ſubire onera aliàs competentia ratione Portionis, vt cenſuit Rot. in Burgen. ſeruitij Decanatus 13. Iunij 1594. coram Litta, quam refert Nicol. Garc. *d.c.2.n.*509.

tinens non tenebitur ſeruire tanquam Portionarius.

132. Canonici cogendi ſunt ad perſonaliter canendum Miſſam illis diebus, quibus ex inſtituto, & legitima conſuetudine illius Eccleſiæ debent, vt refert deciſum Nicol. Garc. *d.c.2.n.*495.

132. Canonici cogendi ſunt ad perſonaliter canendum Miſſam illis diebus, quibus ex inſtituto, & legitima conſuetudine illius Eccleſiæ debent.

133. *Et Epiſcopo celebranti, aut alia Pontificalia exercenti aſſiſtere*, &c.] In ciuitate tamen, licèt extra cathedralem Eccleſiam, non autem in diœceſi, vt per Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Canonicus pen.* Scip. de Rubeis *in aphoriſm. Epiſcop. verbo aſſiſtentia num.*2. quos refero *in tract. de Canonicis cap.*33. *n.*9. vbi *n.*10. atteſtor ſic fuiſſe deciſum in S. Cong. Rit. ſub die 2. Auguſti 1631.

133. Canonici aſſiſtere tenentur Epiſcopo celebranti, aut alia Pontificalia exercenti in ciuitate tantum, licèt extra cathedralem Eccleſiam.

134. Epiſcopo Miſſam priuatè celebranti in Cathedrali non teneri Canonicos aſſiſtere, refert reſolutum Scip. de Rubeis *d. verbo aſſiſtentia num.*4. per me citatus *d. cap.*33. *num.*12. & *num.*18. aſſero fuiſſe deciſum in vna Poracharen. teneri Canonicos aſſiſtere Epiſcopo Suffraganeo, quando nomine proprij Epiſcopi functiones Epiſcopales exercet, & per tot. illud cap. 33. plura de aſſiſtentia Canonicorum Epiſcopis facienda cumulaui.

134. Epiſcopo Miſſam priuatè celebranti in Cathedrali non tenentur Canonici aſſiſtere.

135. *Atque in choro ad pſallendum*, &c.] Teneri Canonicos ſub onere, & obligatione reſtitutionis diſtributionum pſallere, ſeu canere in choro cum aliis, & non ſatisfacere ſi ſolùm aſſiſtant, & interſint Horis, & per Capellanos, & alios beneficiarios pſallant, ipſi verò vel ibi, vel domi priuatim recitent Horas, per hunc text. tradunt Nauar. *de Orat. cap.*10. *num.*47. & *cap.*11. *num.*41. & *miſcel.* 79. Sandou. *de officio diuino p.*6. *cap.* 16. Ludou. Lop. *in inſtruct. conſcient. p.* 2. *cap.* 90. Læl. Zech. *de republic. eccleſ. cap.* 24. *de Canonic. ſub num.* 6. Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. p.*1. *cap.*51. *num.*12. & *c.*52. *num.*22. & *cap.*53. *num.*4. & S. Fr. Emman. *in ſumm. tom.*1. *cap.*145. *num.*5. Fernandez *in examine Theologiæ moralis p.*4. *c.*5. §. 12. *num.*2. Soar. *de Relig. tom.*2. *tract.*4. *lib.*4. *cap.*12. *num.*8. *cum ſeqq.* Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib.*1. *q.*62. *à num.*2. Azor. *inſtit. moral. p.*1. *lib.*10. *cap.*11. *q.*11. Petr. de Ledeſma *p.*2. *tract.*9. *cap.*4. *concl.*2. *diffic.* 1. Leſſi. *de inſtit. lib.*2. *cap.*34. *num.* 184. Squillante *de obligat. cleric. p.*1. *à num.*60. Paul. Laymann *in ſumm. Theologiæ moralis lib.*4. *tit.*2. *cap.*7. *num.*6. Oliuer. Bonart. *de obligat. horarum Canon. lib.*3. *q.* 13. latè Sebaſt. Cæſar *in relect. de eccleſiaſt. hierarchia diſput.* 12. §. 1. *num.*7. *cum ſeqq.*

135. Canonici tenentur pſallere ſeu canere in choro cum aliis ſub onere, & obligatione reſtitutionis diſtributionum.

136. Contra Medin. *in inſtruct. Confeſſ. p.*1. *cap.*14. §. 11. *ad fin.* Petr. Nauar. *de reſtitut. lib.*2. *cap.*2. *ex num.*21. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.*18. *à num.* 175. Nicol. Garc. *de benefic. p.*3. *cap.*2. *num.* 514. Monet. *de diſtribut. quotid. p.*2. *quaſt.*2. *per tot.* latè Cened. *pract. & canonic. quaſt. lib.*1. *quaſt.*2. *à princip.* & præcipuè ex *num.* 14. Ioan. de la Cruz *in director. conſcient. præcepto* 3. *art.*3. *dub.*7. *concl.*4. Grauan. *in comment. ad rub. Miſſalis tom.*2. *tract.*1. *cap.*5. *num.*4. Antonin. Diana *moral. reſolut. p.* 2. *tract. de horis canon. reſolut.* 6. exiſtimantes non pſallentes

diſtributiones ſuas facere, licèt non canant, ſed priuatim, vel voce ſubmiſſa recitent.

Niſi loquantur huiuſmodi Doctores eo caſu, quo in aliquibus Eccleſiis viget conſuetudo, aut ſtatutum vt Canonici & beneficiarij choro ſatisfaciant intereſſendo & faciendo vt Capellani, & Cantores cantent, & pſallant, & reliqua exequantur munera, vt illi admittunt, & ex citatis pro prima ſententia non diſſentiunt Petr. Nauar. *d. cap.* 2. *num.* 217. & 222. Azor. *d. queſt.* 6. Nicol. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 522. Soar. *d. cap.* 12. *num.* 11. & 13. Cened. *d. queſt.* 2. *num.* 12. Leſſi. *d. cap.* 34. *num.* 185. Squillante *d. p.* 1. *num.* 61. *in fine*, Oliuer. Bonart. *d. lib.* 2. *c.* 23. *num.* 13. Paul. Laymann *d. num.* 6. *verſ. dico ſecundò*, Antonin. Diana *d. reſolut.* 6. *in fine*, Sebaſt. Cæſar *d.* §. 1. *num.* 11. Barthol. à S. Fauſto *de horis Canon lib.* 3. *q.* 14.

Monitiones S. Caroli Borromæi ad Canonicos.

137. *Vos, qui in cathedrali Eccleſia Dignitates obtinetis, Canonici item tum eiuſdem Eccleſiæ, tum reliquarum quarumuis Eccleſiarum collegiatarum, vel vrbanarum, vel diœceſanarum, quicunque ſitis in omni Canonicalis diſciplinæ officio, ita agite vt canonicè, nempe Canonum legibus ad vitæ veſtræ inſtitutum pertinentibus, & conſtitutionum Prouincialium, Diœceſanarúmque ratione congruenter viuatis; idque primò maximè ſtudete, vt in conſpectu Dei omnipotentis puro corde, & caſto corpore miniſtretis.*

Tum ſinguli vos Ordinis dignitati, aut Canonicatui annexi functiones explete, Canonicaliſque muneris partes præſtate, omnes in choro ſtatis horis aſſiſtite, & ad Deum pro fidelibus pias, religioſáſque fundite precationes.

Dum eo loco eſtis, memores eſtote adeſſe Chriſtum Ieſum Dominum, cui ſeruite cum timore, & tremore.

Non pigri, non ſomnolenti, non oſcitantes adeſtote, non mente vaga, non vagis oculis, non indecenti corporis ſtatu.

Attentè, ſtudioſè, ritè, piè, religioſè diuinas laudes concelebrate, & pſallite Deo in conſpectu Angelorum, cantantes in cordibus veſtris Domino.

In choro nemo priuatim, nemo tacitè officium recitet, ſed omnes pariter quicunque adeſtis, ſenes cum iunioribus, laudate nomen Domini in Pſalmis, Hymnis, & Canticis.

A quibuſcunque colloquiis, & à litterarum, ac librorum lectionibus, atque omni vagatione abſtinete.

Pro temporis autem, & officij ratione ſedete, ſtate, genua flectite, caput aperite, & inclinate.

Accuratè demum omnia obſeruate, quæ eo de genere vobis præſcripta ſunt, ita vt veſtro exemplo aliis Sacerdotibus, Clericiſque & rectè, ritéque pſallendi, & ſanctè orandi, & piè agendi animum addatis.

In Pſalmorum autem, Canticorum, & Hymnorum intelligentiam ſtudioſè incumbite, vt dum pſallitis pro ſenſuum ſanctiſſimorum, quos mente concepiſtis, ratione, vos ad omnes pietatis, deuotioniſque effectum excitetis.

Non

Digitized by Google

Non ordinariè diſtributionum lucro adducti, ſed Dei charitate, Religioniſque cultu commoti, diuinis Officijs adeſtote, vt verè ex animóque Pſalmi verba illa concinnatis: Voluntariè ſacrificabo tibi, & confitebor nomini tuo Domine, quoniam bonum eſt.

Diuinis Officijs abſolutis paululum omnes in choro piè orate, inde obeundi ſigno per Præfectum dato conſurgentes, quo ordine ad chorum acceſſiſtis, eodem in ſacriſtiam redite, vbi cappas, qui illis induti eſtis, & ſuperpellicea ſine ſtrepitu vllo, & ſuſurratione deponite.

Canonicales veſtros conuentus ſtatis hebdomada diebus capitulariter habete.

Omnes qui debetis ad illos conuenite.

Inde ne diſcedite niſi miſſione à Capituli præfecto impetrata.

Singuli ordine, & loco ſedete.

Sententiam modeſtè dicite, & ſuo quiſque loco, non præpoſterè.

A verbis ſcurrilibus abſtinete.

In rebus conſultandis rixas, iurgia, & contumelias cauete.

In initio & fine vniuſcuiuſque Capituli ſtatas orationes dicite.

Priori loco tractanda proponite, quæ ad diuinum cultum, ad ſpiritualis vitæ progreſſum, ad eccleſiaſticam diſciplinam tuendam, tum quæ ad rerum temporalium gubernationem pertinent, ne negligite.

Cætera hoc de genere toto ſeruate quæ Prouincialibus conſtitutionibus præſcripta ſunt.

Omnia in primis agite pace mutua, concordi voluntate, & charitate fraterna vos inuicem diligite; Canonici enim eſtis, qui pro Collegij ratione ex antiquo inſtituto vnà in collegiata Eccleſia, vnóque item in Canonicali domicilio collocati fuiſtis, ita vno pacis, & charitatis fœdere, vnaque animorum conſenſione coniunctiſſimi, ſicut naſcentis Eccleſiæ miniſtri, quorum erat cor vnum, & anima vna, experiendo videte, ſicut in Pſalmo ſcriptum eſt, Quàm bonum, & quàm iucundum ſit habitare fratres in vnum. Hactenus monitiones S. Caroli ad Canonicos.

Tabella Canonicis accommodata ad preces horarias deuotè concinendas.

Ante Horas.

138. *Horarum canonicarum inſtitutio ad Dei laudem, & gratiarum actionem primùm omnium recolenda.*

Quæ ſepteno Horarum numero myſticè deſignantur, breuiter cogitanda.

Rerum inanium cura, & omnium negotiorum ſolicitudo relinquenda.

Poſtulandum à Deo vt attentè, deuotè, ac ſtudioſè laudetur.

Frequens conſideratio Canonicalis vocationis vt vocibus modulatè compoſitis mens bene inſtructa reſpondeat.

Cordis munditiæ ſtudendum vt puris verborum laudibus diuina Maieſtas concelebretur.

Hierarchia Angelorum diuinas laudes in cœlo proclamantium mentis oculis proponenda.

Humili

Humili precatione Sanctorum patrocinium implorandum, illius præſertim, cuius Officium recitare continget.

Nunquam Officium inchoandum niſi collectis ſenſibus, ac praiuia mentis eleuatione ad Deum.

Cauendum à verbis inutilibus, riſu, iocis, eo maximè tempore, quo itur, vel paulo pòſt eundum eſt in chorum.

In ipſis Horis.

139. *Nouerit Canonicus ſe in ſortem Domini vt diuinis laudibus publico nomine vacet.*

Angelici huius miniſterij Officio ſe inter Angelorum choros verſari contempletur.

Diuinæ præſentiam Maieſtatis pſallendo reuerenter adoret.

Attentionem in ſingulis verbis adhibeat, quam frequenter excitabit, Dei, quem alloquitur, recordatione.

Quæ diſtrahunt importunæ cogitationes ſenſim, ac leniter repellendo contemnat.

Quoties mentem aliò diuertiſſe aduerterit, toties eam ſtatim colligendo dirigat ad Deum.

Corpus modeſtè, ac decorè componat, oculos præſertim cuſtodiat, vt ſint debitæ attentionis miniſtri.

Si quod verbum dicere, vel reſpondere oportebit, id citò, ac breuiter expediat.

Quæ recitat, aut canit, ex libro ſibi parato, non ex memoria depromat.

Offerat Deo pro ſe ipſo attentionem, & deuotionem tot Sanctorum hominum in Canonicis precibus exoluendis.

Poſt Horas.

140. *Deo gratias referat, quòd acceſſum habuerit ad eius laudes, & colloquia.*

Petat humiliter veniam errorum, quos in hac diuina functione commiſit.

Linguam velut inſtrumentum Deo dicatum cautè cuſtodiat.

Cordis affectiones ita componat vt externæ conſonent verborum modulationi.

Moribus, ac vita Deum perfectè laudare conetur.

Superfluis rerum curis ne implicetur vt moleſtos cogitationum tumultus euitet.

Quæ verba in pſalmodia ſibi magis fructuoſa guſtarit, ea diutiùs conſeruet.

Harmoniæ rerum creatarum ſyncero, ac fidei earum vſu omni tempore concinat.

Ad ſupernum Beatorum chorum aſpiret, qui in diuinis præconijs perpetuò exultant.

Myſteria Paſſionis Chriſti Domini, quibus horæ canonicæ reſpondent, memoria ſæpe retractet. Hactenus tabella.

Cathedrales

Digitized by Google

Cathedrales tenues Summus Pontif. vnit, aut acceſſione ex fructibus auget. Interea certo modo prouideatur Epiſcopo. Parochiales, ſed tenuæ Eccleſiæ ſunt augendæ. Penſionibus beneficia tenuia grauari minimè conuenit. Parochias ſuas ſingulas ſinguli parochiani frequentent.

CAPVT XIII.

1. VIde Archiep. Bononien. *p.4. ſub tit. de vnionib. pag.253. cum ſeqq.* Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.2. cap.2. num.* 70. *& cap.* 16. *num.20. cum ſeqq. & num.67.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap. 52. à princip.* Monet. *de decimis, cap.8. q.6. num.80. &* 81. 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Dum tamen curata non ſint.*] Non ſolùm vnionem parochialis eſſe prohibitam, ſed etiam aliquam partem fructuum earum vniri non poſſe refert deciſum Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.383. num.5. verſ. limita ſextò, in 2. edit.* aliàs *deciſ.492. in 1. edit.* Garc. *de benef. p.12. cap.2 num.87.* 2. Vnio alicuius partis fructuum parochialium eſt prohibita.

3. Parochialem Eccleſiam vniri non poſſe Capitulo cathedralis etiam ob tenuitatem Canonicatuum, & ob impoſſibilitatem etiam vniendi beneficia ſimplicia, & ob id quoque quòd non decebat minuere eorum numerum, iuxta mentem Concil. *cap.15. ſup. hac ead. ſeſſ.* tenet Aldan. *in compendio canon. reſol. lib.4. tit.8. num.3.* vbi atteſtatur deciſum in Alexandrina 3. Martij 1594. 3. Parochialis Eccleſia vniri non poteſt Capitulo cathedralis etiam ob tenuitatem Canonicatuum.

4. Habere locum hoc decretum quando verè eſt Eccleſia parochialis, & certos habet fines, & non aliàs, refert deciſum Gonzal. *ad reg.8. Cancel. gloſ.6. num.96.* 4. Habet locũ quando verè eſt Eccleſia parochialis.

5. Parochiæ duæ ſi per conſuetudinem, quæ per 40. annos viguerit, tanquam vnitæ, vni ſemper collatæ ſine diſpenſatione fuerunt, non eſſe earum poſſeſſorem moleſtandum, refert deciſum Garc. *de benefic. p.12. cap.2. num.243.* 5. Parochiarum duarum poſſeſſor non eſt moleſtandus quando vni ſolũ collatæ ſine diſpenſatione fuerunt per 40. annos.

6. Epiſcopum poſſe curam animarum toti Capitulo cathedralis Eccleſiæ incumbentem transferre accedente conſenſu Capituli per viam vnionis perpetuæ in obtinentem dignitatem in eadem Eccleſia, quæ vnioni conſentiat, aſſerit Aldan. *d. tit.8. num.4.* atteſtans ſic deciſum ſub die 30. Martij 1594. 6. Epiſcopus poteſt curam animarum toti Capitulo cathedralis Eccleſiæ incumbentem transferre.

7. Parochias, quæ certos fines non habent, ſed certum tantùm populum, vt per certas familias diſtinguantur, vſque adeò vt Sacramenta promiſcuè non adminiſtrentur, non comprehendi hoc decreto, refert deciſum Garc. *d. p.12. cap.2. n.88.* & Gonzal. *ad reg.8. Cancel. gloſ.6. num.96.* 7 Parochiæ, quæ certos fines non habent non comprehenduntur ſub hoc decreto.

8. *In parochialibus etiam Eccleſiis*, &c.] Vide Mandoſ. *ad reg.22. de vnionib. q.5. num.3. ad fin.* Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.2. cap.26. num.25.* Gutier. *pract. lib.1. q.17. num.3. cum ſeqq.* Gonzal. *ad reg.8. Cancel. gloſ.2. num.20. & gloſ.5. §.7. num.61. & 62.* 8. Parochialium exiguitati quomodo prouidendum.

9. Parochiales monaſteriis non vniendæ.

9. *Monaſterijs quibuſcumque*, &c.] Vide Monet. *de commutat. vltim. volunt. cap.* 11. *num.* 99. *cum ſeqq.*

10. Parochiales habitu tantum poſſunt monaſteriis vniri.

10. Parochiales dum monaſteriis vniri prohibet Concil. *in præſenti*, intelligendum eſſe de parochialibus, quæ actu, non autem de illis, quæ habitu tantùm ſupra hominum memoriam parochiales exiſtunt, refert deciſum Garc. *in addit. ad ſuum tractat. de benefic. part.* 5. *cap.* 3. *num.* 121.

11. Vniones parochialium, quæ fiunt pro fundatione, dotatione Collegiorũ, &c. ſaluantur.

11. Saluari tamen, & excipi vniones, quæ fiunt pro fundatione, dotatione, augmento, vel conſeruatione Collegiorum, & aliorum piorum locorum ad fidei Catholicæ defenſionem, & propagationem, bonarúmque artium cultum, reſoluunt Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 5. §. 7. *num.* 46. Vgolin. *d. cap.* 51. §. 1. *num.* 1. *verſ. ſecundo.*

12. Eccleſiæ cathedrales, quarum reditus ad ſummã ducatorum mille non excedunt, nullis penſionibus, aut reſeruationibus fructuũ grauari debent.

12. *Ad hæc impoſterum omnes hæ Cathedrales*, &c.] Omnes Eccleſias cathedrales, quarum reditus ſummam ducatorum mille non excedunt, nullis penſionibus, aut reſeruationibus fructuum grauari debere, ex hoc cap. colligit Flamin. Pariſ. *de reſign. lib.* 6. *q.* 2. *n.* 34. *cum ſeqq.* Garc. *p.* 1. *c.* 5. *n.* 393. Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib.* 7. *c.* 21. *q.* 8. vbi ait huic cap. eſſe expreſsè derogandũ, cùm pẽſio aliter imponitur, per ea quæ tradit Put. *deciſ.* 494. *lib.* 2. *in antiq.* aliàs *deciſ.* 493. *eod. lib. in correctis*; ſed in hoc videtur contrarium tenendum, immo tacitè diſpenſaſſe Papam omittendo clauſulam, *dummodo remaneant mille pro Epiſcopo*, ex Rot. in Ferentina penſionis 23. Ianuar. 1602. coram Ortembergo, impreſſa per Marcheſan. *de commiſſion. p.* 1. *pag.* 535. & illius memini *in tract. de clauſulis vſu frequent. clauſ.* 48. *num.* 2. ſecundùm Lugdunen. impreſſ. vbi multa de hac clauſula, & illius iuſtificatione.

13. Penſio non imponitur ſuper parochiali reſignata, ſi valor illius non excedit centum ducatos.

13. *Ducatorum centum*, &c.] Penſionem non imponi ſuper parochiali reſignata, ſi valor illius non excedit centum ducatos, ex hoc decreto colligunt Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.* 6. *queſt.* 2. *num.* 21. Garc. *de benefic. p.* 1. *cap.* 5. *num.* 375. vbi ſubdit quòd in penſione quæ conſtituitur ſuper parochiali, ſolet apponi clauſula, *dummodo remaneant centum ducati liberi pro Rectore*, & quòd dictio illa *liberi*, importat idem quod abſque vllo grauamine, & diminutione, per Rot. *deciſ.* 298. *p.* 1. *diuerſ.*

14. Valor centum ducatorum, quæ manere debent Rectori parochialis, intelligendũ eſt iuxta morem vniuſcuiuſque regionis.

14. Valorem centum ducatorum qui ex hoc decreto debet remanere Rectori parochialis Eccleſiæ, quæ penſione grauatur, intelligendum eſſe iuxta morem vniuſcuiuſque regionis in qua eſt beneficium, referunt deciſum Læl. Zech. *de republ. eccleſ. cap.* 28. *num.* 4. *pag. mihi* 323. Gãlet. *in margarita caſuum conſcient. verbo parochus vlt. & verbo pecunia* 1. *& verbo penſio* 10. Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.* 4. *collect.* 745. *in fine, & in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.* 428. *num.* 1. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 365. *num.* 2. *& reſolut.* 644. *in* 2. *edit.* Nicol. Garc. *in addit. add. part.* 1. *cap.* 5. *num.* 373. Sell. *in ſelect. canon. cap.* 81. *num.* 10. vbi aſſerit reſolutum in Collen. 13. Iulij 1630.

15. Clauſ. *Dummodo remaneant centum pro Rectore*, quomodo iuſtificanda.

15. De clauſula illa, *dummodo remaneant centum*, &c. & quomodo iuſtificetur, & quæ onera ex illis centum ſint deducenda, vel non, dixi latè *in tractat. de clauſulis vſu frequent. clauſul.* 47. ſecundùm Lugdunen. impreſſ.

impreſſ. *& in tract. de officio, & poteſt. parochi cap.29. ex num. 15. vſque ad num.20.*

16. Ex his congruam portionem aſſignandam parocho ex cauſa debiti penſionum carcerato cenſeri debere ſummam ſcutorum centum argenti illarum partium, ait Sell. *d.c.*81.*n.*8. aſſerens ſic fuiſſe deciſum in Albinganen.27.Iunij 1626. 16. Congrua portio aſſignanda parocho cenſetur ſumma ſcutorum centum.

In nulla prouiſione, ſeu admiſſione ad poſſeſſionem cuiuſcunque beneficij fiant vllæ fructuum deductiones conuertibiles in vſus non pios, conſuetudinibus laudabilibus exceptis, & per Epiſcopum probatis.

CAPVT XIV.

1. VIde Greg. Lop. *ad l.* 15. *verbo pro præmio, tit.*17.*part.*1.Nau. *de orat. cap.*7. *num.*30. *& miſcel.*6. *num.*3. *& conſ.*13. *&* 72. *in antiq.* aliàs 1. *&* 7. *in nouis, de ſimon.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub eod. tit. deciſ.*14. Gutier. *Canon.lib.*1.*cap.*29.*num.*27.*cum ſeqq.* Fr.Emman.*in addit.ad Bullam Cruciatæ pag.*213. Cened. *ad Decretal. collect.*16.*num.*2. Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.*2. *cap.*2. *num.*79.*& p.*3. *cap.*1. *à num.*2. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.*2.*cap.*4. *num.*51. Flamin.Pariſ. *de confident. q.*38.*num.*27. *cum ſeqq.* Aloyſ.Ricc.*in praxi rerum fori eccleſ. reſol.*220.*&* 489. *in* 2.*edit.* Monet. *de diſtribut.quotid.p.*2. *q.*18.*num.*54. *cum ſeqq.* Campan.*in diuerſ. iuris Canon.rub.*11. *cap.*27.*num.*46.*cum ſeqq.* Bonacin. *de Simonia q.*7.§.3. metipſum *in tract. de Canonic. cap.*15. *num.*24. *cum ſeqq.* Et in maiorem huius decreti obſeruationem Pius V. *ſua conſtit. incipien. Durum nimis,* ſub dat. pridie Kal. Iulij 1570. reuocauit priuilegia, & conſuetudines Eccleſiarum aliquid recipiendi in collatione, ſeu admiſſione ad poſſeſſionem beneficiorum. 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. Vnde Epiſcopum cum conſenſu Capituli ſtatuere non poſſe vt aliquid minimum ſoluatur in ingreſſu Canonicorum, cùm ſit prohibitum per dictam Bullam Pij V. retuli deciſum *d.c.*15.*n.*25. 2. Epiſcopus cum conſenſu Capituli ſtatuere nõ poteſt vt aliquid minimum ſoluatur in ingreſſu Canonicorum.

3. Nec hoc decreto Concilij, nec dicta Bulla Pij V. comprehendi ſtatuta de ſeruiendo per annum, vel aliquod tempus, & nihil percipiendo interim de maſſa groſſa, niſi peracto integro dicto ſeruitio, vel quod poſt obitum hæredibus debeatur, cùm ſit potius differre, quàm auferre, refert deciſum Garc.*de benefic.p.*11.*cap.*5.*n.*138. 3. Statuta de ſeruiendo per annum vel aliquod tempus, & nihil percipiendo interim de maſſa groſſa non comprehenduntur ſub hoc decreto.

4. Si in aliqua Eccleſia ſit conſuetudo vt duobus primis annis, quibus quis fuerit Canonicus, fructus Canonicatus ſint hæredum anteceſſoris, iſtum caſum non comprehendi hoc decreto, & in d. Bulla Pij V. refert deciſum Garc.*d.n.*138. 4. Conſuetudo vt duobus primis annis, quibus quis fuerit Canonicus, fructus Canonicatus ſint hæredis anteceſſoris, valet.

5. Conſuetudo, quæ imponit onus recepto, quod tendat in vtilitatem Canonicorum, non valet, ſecus in vtilitatem Eccleſiæ, vel augmentum cultus diuini, itèm quod conuertitur in vtilitatem 5. Conſuetudo, quæ imponit onus rece-

Digitized by Google

pto, quod tendit in vtilitatem Canonicorum non valet.

fabricæ, Eccleſiæ ſcilicet, vt refert deciſum Garc. *d. tract. de benefic. p.8.cap.1.num.90.*

6. Conſuetudo eſt admittẽda per quod aliquid exigitur ab obtinentibus beneficium, & diſtributiones quod nõ in ipſorum exigentium vtilitatem, ſed Eccleſiæ, alioſque pios vſus conuertatur.

6. Conſuetudinem rationabilem, & ſimiliter ſtatutum laudabile admittendum eſſe per quod aliquid exigitur ab obtinentibus beneficium,& quotidianas diſtributiones, quod non in ipſorum exigentium vtilitatem, ſed Eccleſiæ, alióſque pios vſus conuertatur, modò non pro ingreſſu ipſo, & admiſſione,ſed ad alium finem excipiatur, tenent Abb. & Felin. *in cap. cùm M. de conſtitut.* idem Abb. *in cap. Iacobus num.3. de ſimon.* Rip. *reſp. 1. num.11. de arbitr.* Iacob. de Graff. *in aureis deciſ.p.1. lib.2. cap.96. num.49.* Flamin.Pariſ.*d.quæſt.38.num.27.* Monet. *d. quæſt.18. num.55.* Aloyſ. Ricc. *d.reſolut.489. num.2. & 6.* Ego ipſe *d. cap.15.num.29.*

7. Conſuetudines laudabiles non cenſentur quæ ſunt pro inſtauratione, vel reparatione bonorum menſæ capitularis.

7. Conſuetudines laudabiles non cenſeri, quæ ſunt pro inſtauratione, vel reparatione bonorum menſæ Capitularis, cederent enim in vtilitatem ſingulorum,reſoluit Garc.*d.p.8.c.1.n.90.*quem refero *d.c.15. num.29.in fine.*

8. Conſuetudo valet vt fructus primi anni reſeruentur hæredibus beneficiarij.

8. Conſuetudinem valere etiam ſtante diſpoſitione huius decreti vt fructus primi anni reſeruentur hæredibus beneficiarij defuncti, cenſuit Rot.*deciſ.660.p.4.diuerſ.*quam refero *d.c.15.n.31.*

9. Conſuetudo Eccleſiæ Aſten.

9. Conſuetudinem Eccleſiæ Aſten. quòd fructus ſpectent ad Capitulum donec beneficiatus ſit Sacerdos, valere,quia intentio Concilij *in præſenti* fuit ne ratione collationis aliquid reciperetur,dixi *d.c.15.n.34.* atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Aſten.6.Maij 1617.

10. Conſuetudo donandi aliquid in ingreſſu & admiſſione alicuius ad Canonicatum eſt ſublata.

10. Conſuetudinem donandi aliquid in ingreſſu, & admiſſione alicuius ad Canonicatum eſſe ſublatam per hoc decretum, aſſerit reſolutum Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarra lib.1.tit.18. l.7.de Epiſcopis n.10.reſp.8.*quem refero *d.c.15.n.28.*

11. Conſtitutio facta per Epiſcopum & Capitulũ de ſoluendo certam quantitatem ratione poſſeſſionis Canonicatuũ, quæ integrè cedat in fabricam valet.

11. Valere conſtitutionem factam per Epiſcopum & Capitulum poſt Concil. Trid. de ſoluendo certam quantitatem ratione poſſeſſionis Canonicatuum, quæ integrè cedat in fabricam, nihil autem ex pecunia notariis,curſoribus, campanariis, aliiſve Eccleſiæ miniſtris,quibus aliàs conſtituta ſunt ſalaria, attribuendum, aſſerit deciſum Garc. *p.3.c.2.n.198.declar.9.*quem refero *d.c.15.n.30.*

12. Dulciaria multa ſunt de genere prohibitorum.

12. Dulciaria multa eſſe de genere prohibitorum à Concilio *in præſenti* ab aliquem Capitulo exigendorum pro admiſſione in poſſeſſionem alicuius noui Canonici, refert deciſum Zerol. *in praxi Epiſcop. p.2.verbo poſſeſſio beneficij §.5.in fine.*

13. Epiſcopus an poſſit de fructibus beneficij conferendi aliquid ſubtrahere.

13. Si Epiſcopus antequam beneficium alicui conferat,ob aliquam iuſtam cauſam ordinauerit aliquid ſubtrahendum de fructibus beneficij conferendi,& in pios vſus expendendum,non eſſe illicitum; ſi verò ab eo,cui beneficium confert, requirat aliquid ſibi exhiberi de fructibus illius beneficij, idem eſſe ac ſi aliquod munus ab illo exigeret, & non carere vitio ſimoniæ,docet S.Thom.*2.2.q.100.ad 4.in finem,* quem referunt Monald.*conſ.83.vol.2.* Hieron. Zanett. *in tract.de foro conſcientiæ,& contentioſo ſub n.8.* Aloyſ.Ricc.*d.reſol.489.n.8.*

In

In Eccleſiarum cathedralium, & collegiatarum inſignium præbendis multis, ſed tenuibus, & inſufficientibus hæc ſit ratio, vt ipſæ præbendæ vnione quorundam aliorum beneficiorum creſcant, aut patronorum conſenſu præbendarum quarundam fiat tanta ſuppreßio, quæ non officiat celebrando cultui diuino, non obſtantibus,&c.

CAPVT XV.

1. Vide Selu. *de benefic. p.4.q.7.n.130.& ſeq.* Roch. de Curte *de iurepatron. verbo pro eo quod q.12. ſub n.27.* Lambertin. *eod. tract. lib.3. q.6.a.7.n.10. cum ſeqq.* Raudæ. *in tract. de diſpenſat. per Epiſcopum caſu* 117. Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel. gloſ.*37.*n.*25. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.1. verbo vnio* §.7. *verſ. ſecundò*, Garc. *de benefic. p.12.c.2.n.*171. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.*488. *in 1. edit.* aliàs *reſol.*379.*n.*4. *in 2. edit.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.*52.§.1.*n.*4. Monet. *de diſtribut. quotid. p.1.q.5.n.26. cum ſeqq. & de commutat. vltim. volunt. c.12. n.113. cum ſeqq.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. c.278.n.34.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.3. alleg.67. & de Canonicis cap.3. à n.*18. — 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *In Eccleſiis cathedralibus, & collegiatis inſignibus.*] In aliis verò nullam dari Epiſcopis poteſtatem ſupprimendi præbendas vt augeantur diſtributiones etiam ad augmentum cultus diuini, aſſerit deciſum Monet. *de diſtribut. quotid. p.1. q.5. num.* 28. quem refero ego ipſe *d. alleg.67. n.2. in fine.* — 2. Epiſcopis nulla datur poteſtas ſupprimendi præbendas vt augeantur diſtributiones, etiam ad augmentum cultus diuini.

3. *Collegiatis inſignibus.*] Quæ tales dicantur videbis apud Ioan. Anton. Maſſobr. *in praxi habendi concurſum præl.2.n.*8. ſecundùm Romanam impreſſ. & de Synodo Epiſcopi *cap.4. dub.*14. & apud me *d. tract. de Canonicis cap.2.n.18. & ſuprà in collect. ad cap.12. hac eadem ſeſſ.* — 3. Collegiatæ inſignes quæ dicantur.

4. *Adeóque tenues ſunt præbendæ.*] Cùm beneficia de ſui natura præſumantur congrua, & illorum redditus potius aucti quàm diminuti, debere probari tenuitatem, & redditus Eccleſiæ diminutos eſſe, notaui *d. alleg.67.n.5. cum ſeqq.* — 4. Beneficij tenuitas debet probari, quia beneficia de ſui natura præſumuntur congrua.

5. *Liceat Epiſcopis.*] Cùm non vtatur verbo *Ordinariis*, quod latiùs patet, tenent huiuſmodi facultate iis tantùm, & non aliis conuenire, ac proinde Prælatos ſeculares iuriſdictionem habentes quaſi Epiſcopalem, ſupprimere eius beneficia non poſſe etiam in caſibus, in quibus Epiſcopi poſſent in ſua diœceſi, Garc. *d.p.12.c.2.n.75.& ſeq.* Monet. *de diſtribut. quotid. p.1.c.5.n.*30. vbi hinc infert collegiatæ Eccleſiæ Prælatum hanc ſuppreſſionem præbendarum tenuium facere non poſſe, licèt eſſet exemptus, & Eccleſia inſignis, idem repetit *de commutat. vltim. volunt. cap.12. à n.*124. vbi *n.*135. id ipſum affirmat de Prælatis Regularibus circa beneficia Regularium ſuarum Eccleſiarum, refero ego ipſe *d. tract. de Canonicis cap.3.n.*22. — 5. Prælati ſeculares iuriſdictionem habentes quaſi Epiſcopalem beneficia ſupprimere non poſſunt.

6. Capitulum Sede vacante non poſſe ex eadem ratione hanc ſuppreſſionem facere, tenent Cuch. *inſtit. maior. lib.2. tit.9.n.*87. Azor. *inſtit. moral.* — 6. Capitulum Sede vacante non poteſt ſuppreſſionē facere.

moral.p.2.lib.3.c.38. q.9. Monald. *conſ.*41. *n.*5. nouiſſimè Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ.p.4.reſol.*535. Monet. *d.c.*12. *à num.*117. vbi *n.*122. idem dicit de viſitatore, ſeu adminiſtratore loco Capituli cathedrali Eccleſiæ vacanti dato.

7. Capitulum Sede vacante non poteſt ſupprimere quodcunque beneficium, & ſibi vnire, ſicut Sede plena non poteſt conſentire vnioni faciendæ ipſi Capitulo directè, & principaliter, & ideo requiritur auctoritas Papæ, *Clement.ſi vna* §. *fin. de rebus Eccleſ.* Garc. *p.*12. *cap.*2. *num.*68.

8. Vicarius Epiſcopi, ſeu Capituli Sede vacante non poteſt ſupprimere.

8. Vicarium Epiſcopi, vel Capituli Sede vacante non poſſe hanc ſuppreſſionem facere, etiam in caſibus in quibus poſſet Epiſcopus, cuius eſt vicarius, reſoluunt Rebuff. *in praxi benefic. tit. de forma vicariatus,n.*102.Sbroz.*de officio vicarij lib.*2.*q.*116.*n.*9. Garc. *d.p.*12.*c.*2.*num.*69. Stephan.Gratian.*diſcept.forenſ.cap.*278.*n.*35. Monet.*d.cap.*12.*n.*129.*cum ſeqq.*Ego ipſe *d.c.*3.*n.*24.

9. Capituli conſenſus requiritur in ſuppreſſione facienda.

9. *Cum conſenſu Capituli.*] Vide Garc. *d.c.*2.*n.*72.*cum ſequent.* Monet. *d.c.*12.*à n.*245.metipſum *d.alleg.*67.*n.*9.*&* *d.c.*3.*n.*25.

10. Intelligendum eſſe tantùm de conſenſu illius Capituli, cui fit vnio,refert deciſum Garc. *d.cap.*2. *n.*76.

11. Suppreſſio Canonicatuum alicuius Collegiatæ ob tenuitatem vt ritè fiat per Epiſcopũ debet vltra conſenſum Capituli Collegiatæ interuenire conſenſus Capituli Cathedralis.

11. Suppreſſio Canonicatuum alicuius Collegiatæ ob tenuitatem vt ritè fiat per Epiſcopum, debet vltra conſenſum Capituli Collegiatæ interuenire conſenſus Capituli Cathedralis, itavt ſuppreſſio, & vnio facta ſine huiuſmodi conſenſibus ſit ipſo iure nulla, de quibus debet legitimè conſtare,nec ſufficit vt ab Epiſcopo enuntietur,ita Sell. *in ſelectis Canon. cap.*34. *num.*8. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Tropien. 1.Septembris 1618.

12. Conſenſus Capituli poteſt poſt vnionem interuenire.

12. Conſenſum huiuſmodi poſſe poſt vnionem interuenire reſoluit Stephan.Gratian.*d.cap.*278.*num.*302.vbi etiam ſubdit nullitatem vnionis ob defectum conſenſus Capituli à nullo poſſe opponi, cùm hæc exceptio illi ſoli concedatur. Contrarium tamen,vt quilibet qui haberet intereſſe poſſit dare de tali defectu, cùm ſolemnitas hæc ſit introducta fauore Eccleſiæ,& ſic fauore publico,amplexa eſt Rot. *deciſ.*455. *n.*5.*p.*2.*recent.*cuius memini *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.*3.*alleg.*66.*n.*25. ſecundùm Lugdunen,impreſſ.

13. Conſenſus tacitus Capituli ſufficit in vnione facienda.

13. Et ſufficere tacitum conſenſum tradit Monet. *d.c.*12. *n.*251. vbi *n.ſeq.*aduertit quòd quando agitur de ſupprimendis aliquibus præbendis, ſeu earum numero minuendo in Eccleſia aliqua Collegiata, quæ Cathedralis nõ ſit,iuxta terminos Concilij in præſenti,omnino requiratur conſenſus, vel certè vocatio Capituli prædictæ inferioris Eccleſiæ ratione intereſſe, quod in tali ſuppreſſione, ſeu diminutione prætendere poſſet,& quòd requiratur etiã conſenſus Capituli Cathedralis.

14. Dignitates non poſſunt vniri.

14. *Aliquot ſimplicia beneficia,* &c.] Non comprehendere Dignitates refert deciſum Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 492. *in* 1. *edit.*aliàs *reſol.*383.*n.*5.*limit.*4.*in* 2.*edit.*

15. Epiſcopo non licet vnire beneficia Capellaniis,quæ habẽt redditus tenues.

15. Per hoc decretum non licere Epiſcopo vnire beneficia Capellaniis etiam Cathedralis, quæ habent redditus tenues, cùm loquatur

ſolùm

ſolùm de præbendis, item neque ſacriſtiæ, neque fabricæ, refert deciſum Garc. *de benef. p.9. cap.2. num.*190.

16. Beneficia viuentium vniri poſſe, ſine tamen præiudicio obtinentium, ſeruata forma huius decreti, ſed ſi beneficium viuentis vnitum contingat reſignari, & reſignationem per Sedem Apoſtolic. admitti, vnionem pro illa vice ſuſpendi refert deciſum Garc. *de benefic. p.*11. *cap.*4. *num.*31.

16. Beneficia viuentium vniri poſſunt, ſine tamen præiudicio obtinentium.

17. Vniones de beneficiis reſeruatas validas eſſe, ſi modò fuerint factæ ante ipſorum vacationem, quòd ſi poſt vacationem factæ reperiantur, nullas eſſe, & prouiſos à Sede Apoſt. mitti debere in poſſeſſionem, refert deciſum Garc. *de benef. p.*12. *cap.*2. *num.*102.

17. Vniones de beneficiis reſeruatæ validæ ſunt ſi modò fuerint factæ ante ipſorum vacationem.

18. Curam animarum toti Capitulo cathedralis Eccleſiæ incumbentem poſſe Epiſcopum de conſenſu Capituli transferre per viam vnionis perpetuæ in certam perſonam, ſeu dignitatem eiuſdem Eccleſiæ, refert deciſum Garc. *d. p.*9. *cap.*2. *num.*190.

18. Curam animarum toti Capitulo cathedralis Eccleſiæ incumbentem poteſt Epiſcopus de conſenſu Capituli transferre, &c.

19. *Iis vnire.*] Particulam *iis*, referri ad præbendas, ita vt vnio fiat ſingulis præbendis diſtributiuè, non autem menſæ, cenſuit Rot. apud Farin. *deciſ.*565. *p.*2. *recent.*

19. Vnio debet fieri ſingulis præbendis diſtributiuè, non autem menſæ.

20. Et ſingulis præbendis ſingula beneficia vniri debere, non omnibus ſimul indiſtinctè vnum, aut plura, reſoluunt Hieronym. Gabr. *conſ.*188. *num.*3. *&* 4. *lib.*2. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.*274. *n.*34. *in fine*, Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel. gloſ.*37. *num.*25. vbi etiam refert deciſum Concilium *in præſenti* non concedere facultatem vniendi menſæ capitulari, ſed tenuibus præbendis ſingulorum capitularium, quod etiam tenent Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.*4. *collect.*1067. *in fine*, *& d. reſol.*379. *num.*4. Garc. *d. cap.*2. *num.*171. Ego ipſe *d. alleg.*67. *num.*9.

20. Præbendis ſingulis ſingula beneficia vniri debent, non omnibus ſimul indiſtinctè vnum.

21. Vniones fieri poſſe in diſtributionibus quotidianis, vbi illæ tenues ſunt, & etiam præbendæ tenues, ſecus ſi non eſſent tenues, quia hoc caſu tenuitati diſtributionum ſuccurri poſſe remedio *cap.* 3. *ſeſſ.*21. idem licere quando nullæ ſunt diſtributiones, & præbendæ tenues, vel è contra, refert deciſum Garc. *p.*12. *cap.*2. *num.*171.

21. Vniones fieri poſſunt in diſtributionibus quotidianis vbi illæ tenues ſunt.

22. *Aliquibus ex his ſuppreſſis,* &c.] Non habere locum in ſuppreſſionibus ad tempus, ſed tantùm in perpetuis, aſſerit Monet. *de commutat. vltim. volunt. cap.*12. *num.*289.

22. Habet locum in ſuppreſſionibus tantùm perpetuis.

23. *Cum patronorum conſenſu.*] In ſuppreſſione beneficiorum iuxta formam huius decreti facienda regulariter neceſſarium eſſe conſenſum patroni ſiue eccleſiaſtici, ſiue laici, ac inferioris collatoris, & electorum, tenent Garc. *d. cap.*2. *num.*202. *&* 205. Monet. *de commutat. vltim. volunt. cap.*12. *num.*226.

23. Conſenſus patroni, & inferioris collatoris, & electorum regulariter neceſſarius eſt in ſuppreſſione beneficiorum faciendæ.

24. Vnionem de beneficio iuriſpatronatus factam abſque patronorum conſenſu non valere, reſoluunt Roch. *de iurepatron. verbo honorificum quaſt.*3. Lambert. *eod. tract. lib.*3. *quaſt.*6. *art.*2. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.*486. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.*377. *num.*1. *in* 2. *edit.* vbi *n.*5. aduertit conſenſum patroni non præſumi, nec de eo ſtari aſſertioni Epiſcopi.

24. Vnio de beneficio iuriſpatronatus facta non valet.

25. *Ita tamen vt tot ſuperſint,* &c.] Quomodo autem taxandi ſint redditus

25. Redditus præbendarum, ſeu benefi

ciorum quomodo taxandi ſint cùm eorum aliquot ſupprimenda ſunt.

ditus præbendarum, ſeu beneficiorum, cùm eorum aliquod ſupprimenda ſunt, ſeu quæ reddituum portio, & quantitas remanere debet ſingulis præbendis, ſeu beneficiis illius Eccleſiæ non ſupprimendis, latè per regulas oſtendit Monet. *d. cap. 12. num. 255. cum multis ſeqq.*

De conſtitutione vicarij, & œconomi Sede vacante ad Capitulum pertinente.

CAPVT XVI.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Gig. *de penſion. quæſt. 65. num. 22.* Pauin. *de poteſt. Capituli Sede vacante, p. 2. quæſt. 10. num. 1. & 2.* Couar. *in cap. relatum il 2. num. 3. de teſtament.* Sbroz. *de officio vicarij lib. 1. quæſt. 60.* Gutier. *canon. lib. 2. cap. 17. num. 22.* Emman. Sà *in aphoriſm. verbo vicarius 3.* Azor. *inſtit. moral. part. 2. lib. 3. cap. 37. quæſ. 18. & 19.* Quarant. *in ſumma Bullarij verbo Capitulum Sede vacante, in princip.* Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo vicarius Sede vacante, num. 5.* Cardoſ. *in praxi iudicum, & Aduocat. verbo Capitulum 3.* Molin. *de iuſtit. tom. 6. tract. 5. diſp. 11. ſub num. 1.* Garc. *in addit. ad ſuum tract. de benefic. part. 5. cap. 7. num. 22.* Narbon. *de appellat. à vicario ad Epiſcopum, part. 1. num. 102.* Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p. 1. cap. 10. num. 7.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 473. in 1. edit.* aliàs *reſolut. 497. cum tribus ſeqq. in 2. edit.* Raguc. *de voce canon. quæſt. 37.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, part. 3. allegat. 54. num. 165. 166. 172. cum tribus ſeqq. & 178. cum ſeqq. & de Canonicis cap. 42. num. 28. cum multis ſeqq.*

2. Vicarius à Capitulo Sede vacante vnus tantum eligendus.

2. *Item officialem, ſeu vicarium*, &c.] A Capitulo Sede vacante vnum tantùm vicarium eligendum, niſi legitimè adeſſet immemorialis conſuetudo duos, aut plures eligendi, tenent Quarant. *d. verbo Capitulum Sede vacante, verſ. nonò dubitatur,* quem refero *d. alleg. 54. num. 165. in princ. & d. cap. 42. num. 33.*

3. Capitulum Sede vacante duos vicarios ſubſtituere poteſt, vt alternis menſibus ſeruiant.

3. Capitulum Sede vacante duos vicarios ſubſtituere poſſe, vt alternis menſibus vicariatus munere fungantur ſi legitima probetur immemorialis conſuetudo, & illis qualitatibus ſint præditi, quas requirit Concil. *in præſenti,* aſſerit reſolutum Garc. *in addit. ad ſuum tract. de benef. p. 5. cap. 7. num. 37.*

4. Vicarij ad officiũ ſi plures ob Canonicorum diſcordiam aſſumerentur, magis idoneus remanere debet.

4. Si inter Canonicos diſcordia fuiſſet in electione vicarij, & plures ad hoc officium aſſumerentur, magis idoneum, & habentem qualitates Concilij remanere debere, cæteris remotis, tenent Quarant. *d. loco verſ. ſecundò dubitatur,* Aloyſ. Ricc. *poſt reſol. 505. verſ. ſecundò,* Garc. *de benef. p. 5. cap. 7. num. 23.* vbi refert ſic fuiſſe deciſum.

5. Capitulum cæteris paribus de gremio debet vicarium eligere.

5. Quamuis Capitulum non teneatur eligere perſonam in vicarium de gremio ipſius Capituli, ſi tamen adeſſet idoneus, cæteris paribus illum eſſe præferendum referunt deciſum Quarant. *d. loco verſ. ſextò dubitatur,* Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. p. 4. deciſ. 180.*

6. Vicarius Epiſcopi & Capituli non poteſt eſſe parochus.

6. Vicarium Capituli Sede vacante, & etiam Epiſcopi, non poſſe eſſe

eſſe parochum habentem curam animarum, tenet Sell. *in ſelectis c.* 19 *num.* 48. vbi refert deciſum ſub die 12. Maij 1619.

7. Creari tamen poſſe Canonicum eiuſdem Eccleſiæ, qui in eadem ciuitate & Eccleſia curam gerit animarum, dixi *d. tract. de Canon. cap.* 42. *n.* 38. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Orien. 19. Martij, & 19. Iunij 1619. vbi fuit dictum quòd contrariæ deciſiones intelliguntur de parocho rurali.

7. Vicarius poteſt eſſe Canonicus, qui in eadem Eccleſia curam gerit animarum.

8. Canonicum ex gremio Capituli in vicarium Sede vacante electum dum tempore diuinorum officiorum ſuo muneri, & officio incumbit, diſtributiones quotidianas non percipere, reſoluit Monet. *de diſtribut. quotid. p.* 2. *quæſt.* 11. *num.* 83. & ſtante conſuetudine illum abſentem non excuſante admittunt Rot. *deciſ.* 222. *num.* 6. *p.* 2. *diuerſ.* Quarant. *d. loco, verſ. octauò dubitatur, in fine.* Quem quidem, ſi in choro interueniat cum Canonicali apparatu, vt diſtributiones quotidianas lucretur, debere ſedere in loco proprio ſui Canonicatus antiquioribus non præcedendo, tradunt Sayr. *in floribus deciſ. ſub tit. de offic. vicarij, deciſ.* 3. Quarant. *d. loco, verſ. octauò dubitatur, in princip.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 475. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 499. *in* 2. *edit.* Sbroz. *lib.* 2. *q.* 25. *n.* 17. vbi *n.* 20. aduertit quòd etiam quando non eligitur vicarius ex Canonicis illi in proceſſionibus præferendus eſt Archidiaconus, ſeu alia dignitas maior, & prima poſt Pontificalem, refero ego ipſe *d. alleg.* 54. *num.* 167.

8. Canonicus ex gremio Capituli in vicarium Sede vacante electus diſtributiones non percipit dũ tempore diuinorum ſuo muneri incumbit.

9. *Infra octo dies poſt mortem*, &c.] Ante electionem vicarij infra octo dies faciendam, eo tempore adminiſtrationem iuriſdictionis reſidere penes totum Capitulum, reſoluunt Quarant. *d. loco*, §. *duodecimò quæro, verſ. primo*, Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. poſt reſolut.* 505. *in notabil. de materia vicarij à Capitulo Sede vacante, verſ. primo, & in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. deciſ.* 305. *num.* 3. *p.* 4. Raguc. *de voce canon. in Capitulo q.* 37 *num.* 2. Ego ipſe *d. p.* 3. *alleg.* 54. *num.* 163. Sell. *d. cap.* 19. *num.* 41. atteſtans deciſum ſub die 19. Septembris 1620.

9. Capitulum totum habet adminiſtrationem iuriſdictionis, dum infra octo dies electio vicarij non fit.

10. Contra Sbroz. *de offic. vicarij lib.* 1. *q.* 61. exiſtimantem infra illos octo dies Archidiaconum ſuſtinere vicarij vices.

11. Infra illos octo dies non arctari Capitulum ad conſtituendum vicarium, & ſucceſſiuè poſſe de per ſe adminiſtrare tenet Quarant. *vbi proximè, verſ. terminum,* quem refero *d. alleg.* 54. *num.* 163 *& d. cap.* 42. *n.* 31.

11. Capitulum Sede vacante nõ arctatur infra octo dies vicarium conſtituere.

12. Terminum præfatum octo dierum currere Capitulo etiam à die ſcientiæ tranſlationis Epiſcopi, ad aliam Eccleſiam, quando tamen à Summo Pontif. fuerit Epiſcopus abſolutus à vinculo prioris Eccleſiæ, refert deciſum Quarant. *d. verſ. terminum*, & ſtatim poſt tranſlationem abſque alio conſenſu Epiſcopum tranſlatum perdere iura primæ Eccleſiæ cenſuit Rot. *deciſ.* 475. *p.* 1. *recent.* & me citato *in collect. ad c.* 1. *n.* 5. *de tranſlat. Epiſcopi*, Maſſobrius *in ſua praxi habendi concurſum requiſ.* 1. *dub.* 9. ſecundùm Roman. impreſſ. atteſtatur reſolutum Eccleſiã à qua volens transfertur, ſeu quam dimittit Epiſcopus, vacare ab eo tempore, quo idem Epiſcopus ab illius vinculo abſoluitur in Conſiſtorio Sanctitatis ſuæ, etiã ante expeditionẽ litt. Apoſt. vel adeptã poſſeſſionẽ ſecũdæ Eccleſiæ: & poſteaquã huiuſmodi abſolutionis notitiã habuerit etiã ex teſtimonio, ſeu documẽto Secretarij S. Collegij, illico teneri eũ abſtinere

12. Capitulo Sede vacante currit terminus octo dierum ad eligendum vicarium à die ſcientiæ tranſlationis Epiſcopi.

ab exercitio ordinariæ iuriſdictionis, eámque tranſire in Capitulum tanquam Sede vacante, & ita poſſe, & debere Capitulum ſtatim ea iuriſdictione vti, ac vicarium iuxta hoc decretum præſcriptum eligere, Sedémque vacantem publicare.

13. Capitulum in commiſſione vicarij poteſt præfigere tēpus, & modum procedendi, ſed non poſt.

13. *Conſtituere, vel exiſtentem confirmare omnino teneatur.*] Capitulum in commiſſione vicarij poſſe præfigere tempus, & modum procedendi, ſed non poſtea, reſoluit Raguc. *de voce Canonicorum in Capitulo, quæſt.* 40. *num.* 14. quem refero ego ipſe *d. cap.* 42. *num.* 43.

14. Capitulum Sede vacante poteſt certum tempus in vicarij deputatione præfigere.

14. Capitulum Sede vacante poſſe certum tempus in vicarij deputatione præfinire, quo elapſo eius iuriſdictionem expirare, refert deciſum Garc. *ad ſuum tract. de benef. p.* 5. *cap.* 7. *num.* 37.

15. Capitulum poteſt vicarium eligere cum clauſ. quod non duret niſi per annum.

15. Capitulum poſſe vicarium eligere cum clauſula quòd non duret niſi per annum, dixi ego ipſe *d. cap.* 42. *num.* 44. aſſerens ita fuiſſe deciſum ſub die 17. Iunij 1617. credo tamen meliùs fieri ſi vicarius Capitularis Sede vacante eligatur liberè abſque vlla conditione mutationis, & aſſignatione aſſeſſoris, & atteſtor ita reſcripſiſſe S. Congr. Epiſcop. & Regul. Epiſcopo Caietano ſub die 28. Octobris 1587.

16. Capitulum ſi cōſtitueret vicarium ſimpliciter abſque temporis præfinitione, eius officium durat durante Sedis vacatione.

16. Si verò Capitulum conſtitueret vicarium ſimpliciter abſque temporis præfinitione, eius officium durare durante Sedis vacatione reſoluit Quarant. *d. verbo Capitulum Sede vacante, prope fin. verſ. circa quam commiſſionem*, quem refero *d. alleg.* 54. *num.* 173.

17. Capitulum facta electione vicarij nō poteſt illum ad libitum reuocare.

17. Capitulum facta electione vicarij non poſſe illum ad libitum reuocare, & nouum conſtituere, tenent Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.* 5. *collect.* 1602. *in fine, & in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. deciſ.* 187. *p.* 4. Raguc. *de voce canon. in Capitulo q.* 37. *num.* 4. Ego ipſe *d. alleg.* 54. *num.* 171. Etiamſi in deputatione adeſſet clauſula, *ex cauſis ſibi bene viſis*, ex Sell. *d. cap.* 19. *num.* 43. vbi refert hoc non fuiſſe deciſum, ſed remiſſum ad S. Congreg. Epiſcop. & Regul. in Eccleſien. 1. Aprilis 1628.

18. Vicarius Capitularis poteſt ſolum remoueri ex cauſa bene viſa S. Congregationi.

18. Ex cauſa tamen bene viſa S. Congreg. negotiis Epiſcoporum, & Regul. præpoſitæ poſſe ſolummodo vicarium Capitularem ab exercitio vicariatus remoueri, declarauit ipſamet de anno 1631. prout iam antea ſæpe ſæpiùs cenſuiſſe refero ego ipſe *d. cap.* 42. *num.* 47.

19. Contra Quarant. *d. verbo Capitulum Sede vacante num.* 3. *verſ. tertiò dubitatur*, & Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo vicarius* §. 21. *verſ.* 3. exiſtimantes ex iuſta & rationabili cauſa poſſe Capitulum vicarium à ſe electum, vel confirmatum reuocare.

20. Vicarius à Metropolitano deputatus in diœceſi ſuffraganei poteſt ad nutum ipſius Metropolitani amoueri.

20. Vicarium verò à Metropolitano deputatum in vim huius decreti, quando in Sede vacante Capitulum, ad quod ſpectabat, intra tempus à Concilio præſcriptum illum non deputauit, amoueri poſſe ad nutum ipſius Metropolitani, dixi ego ipſe *d. cap.* 42. *num* 48. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Liman. 29. Septembris 1625.

21. Ætas 23. annorum permitti poteſt in vicario Capitulari.

21. Ætatem viginti trium annorum permitti poſſe in vicario Capitulari ſi aliàs eſt idoneus, non tamen expedire, aſſerit Sell. *d. cap.* 19. *n.* 44. vbi refert deciſum ſub die 11. Auguſti 1618.

22. Vicarius Capituli Sede vacante non poteſt in locum ſui quempiā ſubſtituere niſi in tribus caſibus.

22. Vicarium Capituli Sede vacante non poſſe in locum ſui quempiam ſubſtituere niſi in tribus caſibus, videlicet infirmitatis, ad modicum

eum tempus,& in delegatis, & tunc multò magis teneri ſubſtituere præditum qualitatibus,quas hoc decretum in ipſo vicario Capituli requirit,quàm ipſum Capitulum, aſſerit Sell. *d.c.*19.*n.*45. vbi refert deciſum die 17.Maij 1600.

23. Vicario Capitulari propter eius abſentiam ſpectare ſubſtitutionem facere, refert deciſum Garc. *de benefic. p.* 5. *cap.* 7. *num.* 23. *declar.*6. 23. Vicario Capitulari propter eius abſentiam ſpectat ſubſtitutionem facere.

24. Abſque vicario non poſſe Capitulum eligere viſitatorem ad viſitandam diœceſim, refert deciſum Garc. *d.cap.*7.*num.*23.*declar.*7. 24. Capitulum non poteſt eligere viſitatorem abſque vicario.

25. Vicarium Capituli Sede vacante non poſſe cognoſcere de cauſis delegatis vicario generali Epiſcopi, & ſic nec exequi diſpenſationes in matrimonij impedimentis, & litteras in forma *Dignum*, quæ huiuſmodi generali Epiſcopi vicario ſolent committi, reſoluunt Garc. *de benefic. p.*6.*cap.* 2. *à num.* 44. Bonacin. *de legib. diſput.*1. *quæſt.* 3. *puncto* 8. §.1. *num.* 7. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiepiſc. Neapolit. p.* 1. *deciſ.*44. Ego ipſe *d.cap.*42.*num.*57. vbi refero ſic fuiſſe deciſum ſub die 24.Maij 1621. 25. Vicarius Capituli Sede vac. non poteſt cognoſcere de cauſis delegatis vicario Epiſcopi.

26. Contra Salas *de legib. diſput.*20.*ſect.*17. *num.* 124. Sanch. *de matrimon. lib.*8. *diſput.* 27. *num.* 32. *cum ſeq.* exiſtimantes vicarium Capituli poſſe de prædictis cognoſcere, quamuis commiſſio ſit directa vicario generali Epiſcopi.

27. Vnde commiſſiones Apoſt. in forma *Dignum*, & alias directas Epiſcopo, vel eius vicario generali intuitu officij, vel ſub nomine Dignitatis non poſſe exequi Capitulum, ſeu vicarium Capitularem Sede vacante, dixi *d.cap.*42. *num.*59. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Camenaten.2.Auguſti 1631. 27. Capitulum, ſeu vicarius Capitularis non poteſt exequi commiſſiones Apoſt. directas Epiſcopo, ſeu eius vicario.

28. Poſſe tamen vicarium Capitularem Sede vacante executionem demandare litteras Epiſcopo per Sacramenta Cong. directas, & ab illo non exequutas,dixi *eod. c.*42. *num.*60. affirmans ſic decidiſſe S.Cong. Epiſcop. & Regul. ſub die 10. Aprilis 1615. necnon omne illud quod Epiſcopo mortuo per Bullam, ſeu Breue in cauſis iuriſdictionem importantibus conceſſum,ead.S.Cong.in Tranen. 26.Ianuarij 1604. & in Neapolitana 10.Februarij eiuſdem anni. 28. Vicarius Capitularis poteſt executioni demandare litteras Epiſcopo per S. Cong. directas.

29. *Qui ſaltem in iure Canonico ſit Doctor*, &c.] Vicarius Capituli Sede vacante debet eligi Doctor, aut Licentiatus in iure Canonico, vel aliàs quantum fieri poteſt idoneus, ita Nau. *conſ.* 2. aliàs *vnic. de offic. vicar. in nouis*, Sayr. *in floribus deciſ. ſub illo tit. deciſ.* 2. Petr. Henriq. *conſ.*90. Sbroz. *de offic. vicar. lib.*1.*q.*36.*num.* 12. Galet. *in margar. caſuum conſcientiæ, verbo vicarius* 4. Molin. *de iuſtit. tract.* 5. *diſput.* 11. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi rerum fori eccleſ. reſol.*497.*n.*2. Garc. *de benefic. p.*5.*c.*7.*n.*12. Aliàs electionem eſſe irritam & nullam refert deciſum Garc. *d.c.*7.*n.*10. Nec debere confirmari vicarium Epiſcopi demortui, niſi eſſet Doctor, dicit reſolutum Sbroz. *in addit. ad d.lib.*1.*q.*36.*n.*12. *&* *q.*55. *ſub n.*2. 29. Vicarius Capitularis debet eligi Doctor, aut Licentiatus in iure Canonico, vel aliàs quantum fieri poteſt idoneus.

30. Debere doctorari in aliqua vniuerſitate, non verò à perſona priuata, dixi *d. cap.* 42. *num.*51. atteſtans ſic fuiſſe deciſum ſub die 19. Septembris 1620. 30. Vicarius Capitularis debet doctorari in aliqua vniuerſitate.

31. Doctoribus in Capitulo exiſtentibus neceſſariò vnus ex illis in vicarium eſt eligendus.

31. Exiſtentibus Doctoribus in Capitulo neceſſariò vnum ex illis in vicarium eſſe eligendum, alioquin deputationem ad Metropolitanum deuolui, refert deciſum Garc. *in addit. ad tract. de benefic. p. 5. cap. 7. num.* 12.

32. Non obſtante conſuetudine quod ſinguli vel bini de ipſius gremio per ſingulos menſes adminiſtrent.

32. Vicarij electio, ſeu deputatio ſi ex conſuetudine Capituli fieret de ipſius gremio,& bini,vel ſinguli, per ſingulos menſes adminiſtrent, obſeruando ordinem, ſed non eſſent omnes Doctores, vel Licentiati, dicta deputatio non valet,vbi alij Doctores poſſint conſtitui,nec inſpicitur ordo, vel conſuetudo, aut lex noua certam formam præſcribens, arg.text. *in l ſciendum. §. ordine. ff. de legat.* 1. ita refert deciſum Garc *d. p. 5. c. 7. n.* 10. *&* 11. *in* 1. *dub.*

33. Vicarius collegiatæ defuncto eius Prælato non debet eligi Doctor.

33. Non extendi ad Eccleſiam collegiatam defuncto eius Prælato, qui ordinariam iuriſdictionem,& omnia alia iura epiſcopalia habebat, quia ſi non eſt neceſſe vt Prælatus mortuus ſit Doctor, ergo neque vicarius,refert deciſum Garc. *d. p. 5. c. 7. n.* 20.

34. Capitulũ poteſt vbi non eſſet Doctor in actu deputationis dare vicario conſultorem Doctorem ſibi bene viſum.

34. *Vel aliàs quantum fieri poterit idoneus.*] Poſſe Capitulum vbi non eſſet Doctor, in actu deputationis dare ei conſultorem Doctorem ſibi bene viſum partibus non ſuſpectum in caſibus in quibus eo opus erit, tenent Sbroz. *d. lib.* 1. *q.* 36. *n.* 13. Quarant. *d. verbo Capitulum Sede vacante n.* 3. *in fine*, Aloyſ. Ricc. *poſt d. reſolut.* 505. *in notabil. de materia vicarij n.* 4. *verſ. Capitulum*,& ipſemet addit *in deciſ. Curia Archiep. Neapol. p.* 4. *deciſ.* 305. *num.* 15. quòd Doctor ſacrorum Canonum præfertur Magiſtro S. Theologiæ quoad hoc officium aſſequendum, & *n.* 12. ſubdit electionem in vicarium factã de Theologo omiſſo Canoniſta valere; ſed contrarium tenui *d. c.* 42. *num.* 53. aſſerens ſub die 28. Auguſti 1621. deciſum fuiſſe Doctorem Theologum non poſſe eſſe vicarium capitularem Sede vacante.

35. Metropolitanus poteſt deputare vicarium in Eccleſia ſuffraganea ſi infra octo dies poſt mortem Epiſcopi Capitulum non prouiderit.

35. *Si ſecus factum fuerit ad Metropolitanum*, &c.] Poſſe Metropolitanum deputare vicarium, ſeu officialem in Eccleſia ſuffraganea, ſi infra octo dies poſt mortem Epiſcopi Capitulum non prouiderit de vicario,vel non idoneum elegerit,ex hoc decreto colligunt Quarant. *in ſum. Bullarij verbo Archiepiſcopi auctoritas n.* 36. Marc. Anton. Genuenſ. *in pract. Archiep. Neapolit. cap.* 70. *n.* 6. Ego ipſe *in tract. de Canonic. cap.* 42. *num.* 55. *& de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 1. *tit.* 4. *de Archiepiſcop. præſtantia, num.* 60. vbi ex Gemin. & Raguc. obſeruo quòd ſi moreretur vicarius creatus à Metropolitano, vel alio ſuperiore ob negligentiam Capituli, Capitulum poteſt infra octo dies creare vt priùs, quia pro prima vice tantùm amiſit ius.

36. Metropolitanæ Eccleſiæ Capitulo Sede vacante negligente vicarium cõſtituere tunc antiquior ex ſuffraganeis illum conſtituet.

36. *Et ſi Eccleſia ipſa Metropolitana fuerit*, &c.] Metropolitanæ Eccleſiæ Capitulo Sede vacante negligente vicarium conſtituere, tunc antiquiorem ex ſuffraganeis illum conſtituere, vel Eccleſiæ exemptæ Capitulo negligente Epiſcopum propinquiorem eum deputare poſſe, ex hoc cap. colligunt Cuch. *in inſtit. maior. lib.* 2. *tit.* 8. *de offic. vicar. n.* 39. Sbroz. *d. lib.* 1. *q.* 58.

37. Capitulum Sede vacante poteſt facta remotione vicarij,

37. *Rationem exigat*, &c.] Capitulum Sede vacante poteſt facta remotione vicarij,vel aliorum officialium illos cogere ad reddendam rationem

Digitized by Google

tionem adminiſtrationis, eóſque pro culpa punire; non tamen impediri futurum Epiſcopum quando ex hoc decreto ab iiſdem exigat rationem actionum, quas Sede vacante fecerint, & eos punire, etiamſi à Capitulo fuerint abſoluti, ita refert deciſum Garc. *p.* 5. *c.* 7. *n.* 23.

vel officialium illos exigere ad reddendam rationem.

38. Vicarium Capituli Sede vacante teneri finito officio ſtare ſyndicatui aſſerunt Marc. Anton. Genuenſ. *in pract. Archiep. Neapol.* 58. *in fine*, Proſper. de Auguſtino *in addit. ad Quarant. d. verbo Capitulum Sede vacante n.* 14. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 481. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 504. *in* 2. *edit.* Raguc. *de voce Canonicorum in Capitulo q.* 40. *n.* 13. Ego ipſe *d. alleg.* 54. *n.* 181.

38. Vicarius Capituli Sede vacante tenetur finito officio ſtare ſyndicatui.

39. Epiſcopum per ſe rationem adminiſtrationis officij geſti à vicario Capituli Sede vacante conſtituto exigere, atque in aliquo delicto compertum punire poſſe, reſoluunt Vgolin. *de officio Epiſcopi c.* 2. §. 2. *n.* 2. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. p.* 4. *deciſ.* 291. refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcopis n.* 99. citatus per me *d. alleg.* 54. *n.* 183.

39 Epiſcopus poteſt per ſe rationem adminiſtrationis officij geſti à vicario Capitulari exigere.

40. Capitulum facta electione officialium non poſſe eos ad libitum reuocare, & nouos conſtituere, niſi vel œconomos, vel illos officiales, quos etiam viuente Epiſcopo poſſet ipſum deputare, refert deciſum Garc. *d. p.* 5. *c.* 7. *n.* 23.

40. Capitulum facta electione officialium non poteſt eos ad libitum reuocare.

Singula ſingulis perſonis conferantur beneficia eccleſiaſtica, obtinenti tamen inſufficiens conferri poteſt aliud ſimplex, dummodo vtrumque perſonalem reſidentiam non requirat. Obtinentes plures parochias dimittant vtram voluerint, & alteram teneant.

CAPVT XVII.

1. DE beneficiorum incompatibilitate & pluralitate agunt ex profeſſo Dionyſ. Carthuſ. & Hieron. Curiel *in ſuis tract. de pluralit. benefic.* Hoied. *de incompatib. benefic.* Rebuff. *in praxi benefic. p.* 1. *tit. de diſpenſat. ad plura beneficia*, Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.* 2. *cap.* 7. *num.* 8. Bernard. & Salzed. *in pract. cap.* 49. *in nouiſſ. impreſſ.* Sbroz. *de offic. vicarij lib.* 1. *quæſt.* 45. Cened. *ad Decretal. collect.* 150. Duen. *regul.* 171. Selu. *de benefic. p.* 3. *q.* 39. *à princ.* Menoch. *de arbitr. caſu* 259. Ludou. Beia *reſponſ. caſuum conſcient. p.* 1. *caſu* 59. Spin. *in ſpeculo teſtament. gloſ.* 3. *princ. ex num.* 71. Aluar. Pelag. *de planctu Eccleſ. lib.* 2. *cap.* 27. Albert. Troc. *de vero, & perfecto clerico lib.* 2. *cap.* 45. Coſm. *in pragm. ſanct. tit. de collat.* §. *cui rei in gloſ. pluralitatis*, Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib.* 1. *quæſt.* 73. Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *cap.* 3. *à num.* 10. Sot. *de iuſtit. lib.* 3. *quæſt.* 6. *art.* 3. Mich. Salon. 2. 2. *quæſt.* 63. *art.* 2. *controu.* 5. Vaſq. *in opuſc. de benefic. cap.* 4. §. 2. *dub.* 5. *num.* 159. *cum ſeqq.* Molfeſ. *in ſumm. Theolog. moral. tract.* 6. *cap.* 9. Monet. *de opt. canon. cap.* 6. *q.* 6. *à num.* 67. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 30. *tract.* 3. *cap.* 19. *n.* 260. *cum ſeqq.* Garc. *de benefic. p.* 11. *cap.* 5. *n.* 260. *cum ſeqq.*

1. Doctores de beneficiorum incompatibilitate, & pluralitate agentes.

Digitized by Google

Armendar. *in addit.ad recop. legum Nauarræ lib.4. tit. 7. de benefic. incompatibil.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 14. §. 2. Maſſobr. *in ſua praxi habendi concurſum, requiſ.* 7. *dub.*16. *cum duobus ſeqq.* Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. p* 4. *deciſ.* 226. *num.* 16. & *deciſ.* 236. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.*3. *allegat.*62. Multa exempla aliquorum qui fuerunt æternaliter condemnati propter beneficiorum pluralitatem referuntur in prato ſpirituali, *lib.*5. *in floribus de apibus c.*6.7.& 8.& apud Villadieg. *p.*5. vbi de fructibus Sanctorum, *tit. de auaritia diſc.*6.§. *el autor del libro de apibus.*

2. Cardinales comprehenduntur hoc decreto.

2. *Etiamſi Cardinalatus honore fulgeant.*] Vide Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.*5.*q.*6.*n.*116. Vgolin. *de officio Epiſcop.c.*14. §.2.*n.*1.*in fine,* Azor. *inſtit. moral p.*2.*lib.*4. *c.*3. *q.*4. & *lib.*6.*c.*12.*q.*5. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. deciſ.*236.*n.*2.*p.*4.

3. Epiſcopus habenti vnũ beneficium ſimplex quod non ſufficiat ad eius ſuſtentationẽ poteſt aliud ſimile conferre abſque Apoſt. diſpenſatione.

3. *Liceat nihilominus aliud ſimplex*, &c.] Epiſcopum habenti vnum ſimplex beneficium quod non ſufficiat ad eius ſuſtentationem, poſſe aliud ſimile conferre abſque diſpenſatione Apoſtol. ſed non poſſe plura ſimplicia vltra duo vſque ad ſufficientem eius ſuſtentationem conferre citra diſpenſationem Apoſtol. referunt deciſum, Garc. *p.*11. *cap.*5. *num.* 310. *in* 1. & 2. *declar.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*4. *tit.*7. *de benefic. incompat. num.* 32. *cum duobus ſeqq.* Maſſobr. *in praxi habendi concurſum requiſ.*7. *dub.* 16. ſecundùm Roman. impreſſ.

4. Ordinarius poteſt conferre ſecundum beneficium obtinenti primum ſufficiens iuxta ſuum verum valorem, ſed in ſufficiens ob id quod penſione eſt grauatum.

4. Ordinarium poſſe conferre ſecundum beneficium obtinenti primum ſufficiens iuxta ſuum verum valorem, & honeſtam ipſius poſſidentis ſuſtentationem, ſi tempore, quo ſecundum confertur, non ſufficiat propter onus penſionis ſuper tali beneficio impoſitum, dummodo prouiſus poſt collationem ſibi factam non conſenſerit penſioni, referunt deciſum Garc. *d.cap.*5.*num.*310.*dub.*4. Armendar. *d.tit.*7. *de benef.incomp.num.*37.*in* 4.*reſp.* Ego ipſe *d.alleg.*62.*num.*7. reſoluunt Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib.*8. *cap.*10. *quaſ.* 8. & *cap.* 12. *q.* 6. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.*5.§.5.*à n.*14. Maſſobr. *in ſua praxi habendi concurſum requiſ.*7. *dub.*17.

5. Beneficium vnum ſufficiens habens non poteſt retinere duo.

5. Habens vnum beneficium ſufficiens non poteſt retinere duo, & habens duo per ſe ſeparatim inſufficientia, ſed ſimul iuncta ſufficientia, non poteſt retinere tertium, vt reſoluunt Hoied. *de incompat. benef. p.*1.*c.*19.*n.*1.*cum ſeqq.* Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic.lib.*3.*q.*1.*num.*138. Garc. *d.c.*5.*n.*268.

6. Conſuetudo non excuſat à peccato mort. retinentem plura ſimplicia beneficia, quorum vnũ eſt ſufficiens.

6. Conſuetudo non excuſat à peccato mort. retinentem plura ſimplicia beneficia, quorum vnum eſt ſufficiens, ita Flamin. Pariſ. *d.tract. de reſignat. benefic.lib.*5.*q.*6. *n* 119. & alij citati per me *d.alleg.*62. *num.*8. vbi *num.*10. *in fine*, aduerto quòd hodie de conſuetudine non datur diſpenſatio ad plura beneficia ſimplicia, ſed Prælati inferiores ſummo Pont. videntur quòd conferre poſſint, & de facto conferunt, nulla habita ratione an ſint pinguia, vel tenuia, quæ ſecundùm ea quæ habentur in hoc decreto non ſunt laudabilia, refert me non citato Aloyſ. Ricc. *d.deciſ.*236.*n.*5.*p.*4.

7. Diſpoſi

7. Diſpoſitionem Concilij in præſenti prohibentis Epiſcopo conferre vni vltra duo beneficia, locum habere in beneficiis iuriſpatronatus, niſi caueatur in fundatione, vt ſimul cum aliis retinere poſſint, reſoluit Garc. *d.p.*11.*cap.*5.*num.*286. Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib.*3. *tit.*10.*num* 8. atteſtans in Bouenen. 13. Nouembris 1607. fuiſſe deciſum beneficium tertium ſimplex etiam de iurepatronatus non poſſe retineri cum duobus aliis priùs obtentis abſque Sedis Apoſt. diſpenſatione, huiuſmodíque priora beneficia poſt pacificam poſſeſſionem tertij vacare eidem Sedi Apoſt.

7. Habet locum hoc decretum in beneficiis iuriſpatronatus, niſi caueatur in fundatione, vt ſimul cum aliis retineri poſſint.

8. Contra Lambert. *de iurepatron.p.*1.*lib.*2.*q.*7.*art.*15.*n.*15. Maſſobr. *in praxi habendi concurſum requiſ.*7.*dub.* 18. exiſtimantes diſpoſitionem Concil. in præſenti locum non habere in beneficiis iuriſpatronatus, ac proinde vniuerſalem obſeruantiam & praxim eſſe vt Epiſcopi inſtituant præſentatos à patronis, tametſi tertium, & quartum habeant beneficium, & Lambert. atteſtatur ſe fuiſſe inſtitutum in triginta ſeptem beneficiis, quorum maxima pars erat patronatuum laicorum, & clericorum, & omnium fructus non aſcendebant ad ſummam ducatorum 130. de camera.

9. Habenti vnum beneficium ſufficiens ſi aliud ſufficiens ab Epiſcopo fuerit collatum, habita pacifica poſſeſſione ſecundi, vacare primum, aſſerunt deciſum Garc. *d.cap.*5.*num.*283.*in* 2.*declar.* Armendar. *d.tit.*7.*de benefic. incompatib.num.*8.& 5. quos refero *d.part.*3.*allegat.*62.*num.*3.

9. Beneficium vnum ſufficiens habenti ſi aliud ſufficiens ab Epiſcopo fuerit collatum habita pacifica poſſeſſione ſecundi vacat primum.

10. Ordinarius ſi conferat tertium beneficium habenti duo ſimplicia beneficia aliàs ad ſuſtentationẽ inſufficientia, collationem tertij eſſe validam, ſed ſi tertium ſit ſufficiens, vacare illa duo priora beneficia, ſin minus, teneri prouiſum dimittere alterum ex illis, & ſi continuauerit poſſeſſionem amborum recipiendo ex illis fructus, vtrumque beneficium vacare, referunt deciſum Garc. *de benef.p.*11.*cap.*5.*n.*310. *in* 1.& 2.*declar.* Armendar. *d.tit.*7.*de benefic. incompatib. num.*37.*in reſp. ad dub.*1.& 2. Vgolin. *d.cap.*14.§.2.*num.*2.*verſ. tertio.*

10. Ordinarius ſi conferat tertium beneficium habẽti duo ſimplicia inſufficientia collatio tertij eſt nulla.

11. Epiſcopum habenti congruam non poſſe aliud beneficium dare, & ſi dederit, vacare primum illud, quod habebat, dummodo beneficium titulare ſit, quamuis difforme à ſecundo recepto, & ſi ambo retinere tentauerat, accepta pacifica poſſeſſione ſecundi, vacare vtrumque, referunt deciſum Garc. *d p.*11.*cap.*5.*num.*30. Armendar. *d.tit.*7. *de benefic. incompatib.num.*31.

11. Epiſcopus habenti congruam non poteſt aliud beneficium dare.

12. Obtinens beneficium eccleſiaſticum ſufficiens ad honeſtè ſuſtentandum ſi inſtitutus fuit ab Epiſcopo ad aliud beneficium primum per aſſecutionem ſecundi, procul dubio ipſo iure vacauit; ſecundum verò ita demum vacat, ſi vtrumque retinere ſciens præſumpſerit, Sell. *in ſelect. canon. cap.*21.*num.*10. vbi aſſerit reſolutum in Salamantina 31. Maij 1607. Ex retentione enim vtriuſque beneficij, & perceptione fructuum amborum per duos annos abſque diſpenſatione Apoſt. vtrumque ipſo iure vacaſſe, refert deciſum idem Sell. *citato loco,* & vidi ſatis diſputari hunc articulum, & ſic concluſum in ſacra Congr. Conc. de hoc anno 1632.

12. Beneficia duo ſimplicia retinens & fructus amborũ percipiens quorũ quodlibet de per ſe erat ſufficiens ambo ipſo iure vacant.

13. Beneficia

13. Beneficia duo vniformia ſub eodẽ tecto abſque prouiſione Sedis Apoſt. obtineri non poſſunt.

13. Beneficia duo vniformia ſub eodem tecto abſque prouiſione Sedis Apoſt. obtinere non poſſe clericum, niſi id dictet ſtatutum, vel Eccleſiæ conſuetudo, vel Epiſcopus cum eo expreſsè diſpenſauerit, cùm vtrumque conferendo non intelligatur tacitè diſpenſaſſe, tenet Sell. *d. cap.* 21. *num.* 11. atteſtans ſic fuiſſe deciſum ſub die 1. Nouembris 1607.

14 Epiſcopus ex cauſa poteſt diſpenſare, vt quis obtinere valeat duo beneficia difformia ſub eodem tecto.

14. Epiſcopum ex cauſa poſſe diſpenſare, vt quis obtinere valeat duo beneficia difformia ſub eodem tecto, dummodo quodlibet per ſe non ſit ſufficiens ad ſuſtentationem prouiſi, referunt deciſum Garc. *p.*11.*cap.*5.*num.*377.Armendar.*d.tit.*7.*de benefic.incompatib.num.*7. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ.p.*2.*cap.*8.*num.*55. Molfeſ. *in ſum.Theolog. moral. tract.*6.*cap.*9.*num.*46. Azor. *inſtit.moral.p.*2.*lib.*3.*cap.*50.*q.*6. *&* *lib.*6.*c.*11. *q.*2.*&* 4.*&* *cap.*13.*q.*6.Ego ipſe *d.alleg.*62.*num.*17.

15. Capellæ plures in eodẽ Altari quando poſſint poſſideri ab vno.

15. Capellæ plures in eodem Altari ſub eadem inuocatione cum diuerſis oneribus Miſſarum, quæ antiquitus conferebantur pluribus clericis, & ad præſens reperiuntur poſſideri ab vno ſub titulo vnius capellaniæ, non poſſunt retineri hodie abſque diſpenſatione Apoſtolica, ita Sell.*d.cap.*21.*num.*12.vbi refert ſic fuiſſe deciſum ſub die 17.Auguſti 1630.

16. Capellanias tres ſub eodem tecto vniformes ſi quis per annum ex collatione Epiſcopi retinuerit incidit in priuationem omnium ipſo iure.

16. Capellanias tres ſub eodem tecto vniformes ſi quis per annum ex collatione Epiſcopi retinuerit,incidit in priuationem omnium ipſo iure, non obſtante Epiſcopi diſpenſatione, ita deciſum fuiſſe in vna Caurien.refert Sell.*citato loco.*

17. Beneficium eccleſiaſticum ſufficiẽs quod dicatur.

17. *Sufficiens.*] Quod dicatur beneficium Eccleſiaſticum ſufficiens ad congruam ſuſtentationem arbitrio iudicis relinqui paulo plus, vel minus æſtimandum conſideratis conſiderandis, qualitate ſcilicet perſonarum, locorum, & temporum, reſoluunt Nauarr. *de orat.miſcel.*62. Flamin.*d.lib.*5.*q.*6.*num.*131.*&* *ſeq.* Zerol. *in praxi Epiſcop.p.*1. *verbo beneficium* §.7.*concl.*8.*princip.* Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel.gloſ.*15.*num.*39. Valer. Reginald.*in praxi fori pœnitent.lib.*30.*tract.*3.*num.*285. Proſp.de Auguſt. *in addit.ad Quarant.in ſum. Bullarij,verbo beneficiorum reſignationes cauſa* 8. Menoch.*de arbitr.caſu* 216.Garc.*d.part.*11.*cap.*5.*n.*320.Maſſobr.*in praxi habendi concurſum,requiſit.*7.*dub.*14.*cum ſeqq.*Ego ipſe *d.alleg.*62.*num.*11.

18. Beneficia duo retineri poſſunt dummodo vtrumque perſonalem reſidentiam non requirat.

18. *Dummodo vtrumque perſonalem reſidentiam non requirat*,&c.] Vide Corraſ.*de benef.p.*1.*cap.*5.*num.*2.Hoied.*de incompat.benef.p.*1.*cap.*17.*n.*30. Zerol.*d.p.*1.*verbo beneficium*,§.7. Azor.*d.p.*2.*lib.*3.*cap.*8.*q.*6. Valer.Reginald.*d.tract.*3.*num.*279.Garc.*d.cap.*5.*num.*260.

19. Canonicatus duo in vim decretorum Concil Trid.ſunt incompatibiles.

19. *Non modò ad cathedrales Eccleſias*, &c.] Canonicatus duos in vim decretorum Concilij Trid. eſſe incompatibiles, referunt deciſum Garc.*d.p.*11.*cap.*5.*num.*381.*in* 1.*declar.* Armendar. *d.tit.*7. *de benef.incompatib.num.*41.

20. Canonicatus primus ipſo iure vacat per adeptam pacificam poſſeſſionem ſecundi.

20. Itaut poſt adeptam pacificam poſſeſſionem ſecundi, Canonicatum primum ipſo iure vacare,aſſerunt reſolutum Garc.*d.cap.*5.*num.*84. *in* 6.*declar.* *&* *num.*381. *in* 2.*declar.* Armendar. *d.tit.*7. *de benef. incompat. num.*17. *&* 42. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.*383. *in* 1.*edit.* aliàs *reſol.*332.*num.*12.*in* 2.*edit.*Ego ipſe *d.alleg.*62.*num.*28.

21. Et

21. Et ſi duos huiuſmodi Canonicatus ſimul retinere perrexerit, vtroque eſſe ipſo iure priuatum, referunt deciſum Garc. *d.cap.5.n.*381. *in* 3.*declar.* Armendar. *d.loco num.* 43. Ego ipſe *d.alleg.*62.*num.*29. Nec præſumpta diſpenſatione, in qua fundatur regula de triennali, ſe tueri, & defendere poſſe, tenent Garc. *d.cap.*5. *num.*381. *in* 4. *declar.* Armendar. *d.loco num.*44. 21. Canonicatus duos retinere pergens vtroque eſt ipſo iure priuatus.

22. Conſuetudini permittenti quòd in eadem Eccleſia dignitates cum præbendis canonicalibus teneantur, non eſſe derogatum à Conc. in præſenti referunt deciſum Garc. *d.c.*5.*n.*246. *& ſeq.* Armendar. *d.tit.*7. *de benef. incompat. num.*26. Ego ipſe *d.alleg.*62.*num.*18. *prope fin.* 22. Cõſuetudini permittenti quod in eadem Eccleſia dignitates cum præbendis canonicalibus teneãtur, non eſt derogatum per Concilium.

23. Canonicatum obtinens, cui poſt Concil. munus ſit iniunctum Pœnitentiarij, non poteſt in eadem Eccleſia vnà cum dicto Canonicatu obtinere dignitatem in vim conſuetudinis Eccleſiæ permittentis Canonicum poſſe retinere Canonicatum cum dignitate, referunt deciſum Garc. *in addit. ad tract. de benef. p.*11.*c.*5.*num.*249. Armendar. *d.tit.*7. *de benef. incomp. num.*9. *&* 27. 23. Canonicatum pœnitentialem obtinens non poteſt in vim conſuetudinis dignitatem habere.

24. Conſuetudinem tenendi beneficium Curatum, vel ſimplex ſimul cum Capellania in eadem Eccleſia ſublatam eſſe per hoc decretum, referunt deciſum Nicol. Garc. *de benef. p.*5.*cap.*8.*num.*87. *in reſp. ad* 6. *dub.* Armendar. *d tit.*7. *de benef. incomp. num.*28. 24. Conſuetudo tenẽdi beneficium Curatum, vel ſimplex ſimul cum Capellania in eadem Eccleſia, nõ eſt ſublata per hoc decretum.

25. Capellaniam, & Manſionariam, quorum fructus ſunt tenues, eſſe incompatibilia beneficia, nec poſſe retineri ſub eodem tecto ſine diſpenſatione Apoſt. refert deciſum Garc. *d.p.*11.*cap.*5.*num.*243. 25. Capellania, & Mãſionaria, quorum fructus ſunt tenues, ſunt incompatibilia beneficia.

26. Capellaniam, cui adiunctum eſt onus deſeruiendi in choro, obtineri non poſſe cum Canonicatu per hoc decretum, non autem ſi haberet onus ſimpliciter celebrandi Miſſam, niſi eſſent ſub eodem tecto, & tunc poſſe cum diſpenſatione Apoſtolic. refert deciſum Garc. *d.num.*243. 26. Capellania, cui adiunctum eſt onus deſeruiendi in choro obtineri non poteſt cum Canonicatu.

27. Statutum Eccleſiæ Caſalen. diſponens quòd Capellani teneantur, & debeant continuò intereſſe officio diuino cum Canonicis, alioquin puniantur ſecundùm Capituli diſcretionem, inducere reſidentiam præciſam, & incompatibilitatem ex præſcripto huius decreti, refert deciſum Sell. *d.cap.*21.*num.*15. 27. Statutum Eccleſiæ Caſalen.

28. Dignitates cum Canonicatu, quæ nullos, vel tenues habent fructus, licèt haberent ſedem in choro, quæ ex conſuetudine per Canonicos obtineri ſolent, iuxta *cap.*1. *de conſuet. lib.* 6. non comprehendi ſub hoc decreto, refert deciſum Armendar. *d.tit.*7. *de benef. incompat. num.*56. 28. Dignitates, quæ nullos, vel tenues habent fructus, poſſunt cum Canonicatu retineri.

29. Prouiſus de Canonicatu in vna Eccleſia, & de Decanatu in alia eiuſdem diœceſis, cum diſpenſatione quòd dictum Canonicatum vnà cum Decanatu ſimul retinere poſſit cum derogatione conſtitutionum Apoſtol. ac ſtatutorum etiam iuramento roboratorum, addita tamen clauſul. *quòd debitis non fraudentur obſequijs*, ſufficit vt reſideat in digniori, & per alium adimplere debet onera in alia Eccleſia, ita Sell. *d.cap.*21.*num.*16. atteſtans deciſum in Colonien. 13. Aprilis 1630. 29. Prouiſus de Canonicatu in vna Eccleſia, & de Decanatu in alia cũ diſpenſatione, &c. ſufficit vt in digniore reſideat.

NNn 30. Diſpen

ed by Google

30. Diſpenſatus ad beneficia dummodo plura ſimul non ſint, non poteſt obtinere plura quàm vnum.

30. Diſpenſatus ad beneficia, dummodo plura ſimul non ſint, non poteſt obtinere plura quàm vnum, quamuis illud ad vitam obtinentis honeſtè ſuſtentandum minimè ſufficeret, refert deciſum Garc. *in addit. ad ſuum tract. de benefic. p.* 11. *cap.* 5. *num.* 235. Sell. *d. cap.* 21. *num.* 18. atteſtans ita fuiſſe reſolutum in Neocaſtren. 3. Februarij 1629. & in Alexandrina 11. Maij 1630.

31. Parochialem Eccleſiam habenti poteſt ordinarius alteram parochialẽ conferre, ſed poſt adeptam poſſeſſionem pacificam ſecundæ vacat prima.

31. *Ille verò, qui in præſenti plures parochiales*, &c.] Parochialem Eccleſiam habenti poſſe ordinarium alteram parochialem conferre, ſed poſt adeptam poſſeſſionem pacificam ſecundæ vacare primam, refert deciſum Armendar. *d. tit.* 7. *de benefic. incompat. n.* 71. *&* 85. Quod autem dicitur in princip. text. ibi, *vnum tantùm beneficium eccleſiaſticum ſingulis conferatur*, intelligendum eſſe cum effectu, vt vnum poſſit retineri, quia ordinarius poteſt inſtituere præſentatum, vel conferre aliud beneficium incompatibile, vel ratione reſidentiæ, vel ratione ſufficientiæ, dummodo habita poſſeſſione pacifica ſecundi beneficij dimittatur primum, refert deciſum Garc. *d. p.* 11. *cap.* 5. *num.* 283.

32. Parochiales duas habens, quarum altera eſt beneficio ſimplici in perpetuum vnita, alteram dimittere non tenetur.

32. Parochiales duas habens, quarum altera eſt beneficio ſimplici, vel dignitati in perpetuum vnita, alteram dimittere non tenetur, vt refert deciſum Garc. *p.* 12. *cap.* 2. *num.* 24. Armendar. *d. loco*, *num.* 69. *&* 79.

33. Parochiales duæ vel plures inuicem vnitæ poſſunt legitimè retineri.

33. Parochiales duæ, vel plures ſi ſunt inuicem vnitæ, non ſunt comprehenſæ ſub hoc decreto, ſed poſſunt legitimè retineri tanquam non incompatibiles, refert deciſum Garc. *d. p.* 12. *cap.* 2. *num.* 42. & Armendar. *d. tit.* 7. *de benefic. incomp. num.* 92.

34. Parochialẽ vnam habens cum fructibus, & alteram cum nudo titulo, vnam ex iis, quam velit, tenetur reſignare.

34. Parochialem vnam habens cum fructibus, & alteram cum nudo titulo, vnam ex iis, quam velit, teneri reſignare, refert deciſum Armendar. *d. tit.* 7. *de benefic. incomp. num.* 68.

35. Monaſteriũ commendatum cum cura non eſt incompatibile cum parochiali.

35. Non comprehenduntur in hoc decreto cum parochiali obtinentes monaſterium commendatum cum cura, cùm illud non veniat appellatione parochialis Eccleſiæ, de qua agitur in præſenti, ita referunt deciſum Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 5. §. 8. *num.* 65. Armendar. *d. tit.* 7. *de benefic. in compatib. num.* 72.

36. Parochialem habens vnà cum monaſterio in commendam ad vitam, cui cura imminet animarum, alteram dimittere non tenetur.

36. Habentem parochialem & monaſterium in commendam ad vitam, cui cura imminet animarum, alteram dimittere non teneri referunt deciſum Gonzal. *d. gloſ.* 5. §. 8. *num.* 65. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *verbo parochia* 5. Garc. *de benef. p.* 4. *cap.* 4. *num.* 35. Armendar. *d. tit. de benef. incomp. num.* 78.

37. Parochialem habens ob incompatibilitatem dimittendam quomodo prouidendum habẽti ad eam regreſſum.

37. Parochialem habentem, quam ex hoc decreto dimittere tenetur, ſi ea eſt obligata alteri ratione regreſſus, hunc qui habuerit regreſſum conueniendum eſſe primò an ipſe cum aliqua penſione reſignanti reſeruanda parochialẽ velit, quòd ſi eam recipere recuſet, alteri reſignare debere cum ſuſpenſione regreſſus, refert deciſum Armendar. *d. tit. de benef. incomp. num.* 74. *&* 90.

38. Pœnas condignas ſubire debet non dimittẽs vnam ex duabus Eccleſiis Curatis intra tempus à Concil. aſſignatum.

38. Non dimittentem curam ex duabus Eccleſiis Curatis intra tempus à S. Concil. aſſignatum, debere condignas pœnas ſubire, & puniri, prout in eo ſtatuitur, refert deciſum Armend. *d. tit. de benef. incomp. n.* 91.

39. Ex

39. Ex diſpenſatione Epiſcopi cauſa ſaltem vtilitatis, vel neceſſitatis Eccleſiæ, poſſe ſimul plures Eccleſias curatas retineri, ſi adeò tenues ſint vt ſingulæ proprium non poſſent Sacerdotem alere, tenent Sot. *de inſtit. lib. 3. q. 6. art. 3. verſ. primus caſus*, Hoied. *de incompat. benefic. p. 2. c. 5. à princip.* Rot. *deciſ. 484. p. 1. diuerſ.* Verùm ipſamet Rot. in vna Leodien. Canonicatus 5. Iulij 1610. corã Reuerendiſſimo D. meo Coccino Decano, inter recent. deciſ. quam refert Ioan. à Cochier *in comment. ad reg. 52. Cancel. num. 4. pag. 477. cum ſeq.* & ego ipſe *in addit. ad collect. cap. de multa, de preben.* non obſtante exiguitate diſtantiæ, & tenuitate fructuum parochialis cuiuſdam, & Canonicatus, quos quidam ex diſpenſatione Epiſcopi poſſidebat, cenſuit eos cadere ſub incompatibilitate, & ſi vtrumque retinere pergeret, eſſe vtroque ipſo iure abſque alia admonitione priuatum.

> 39. Parochialis & Canonicatus cadunt ſub incompatibilitate etiam ſtãte parua diſtantia, & tenuitate fructuum.

40. *Vel ſola Cathedrali retenta*, &c.] Præbendam & Parochialem ante Conc. legitimè obtinentem poſſe poſt Conc. vtrumque beneficium obtinere, dummodo in Parochiali reſideat, refert deciſum Armendar. *d. tit. de benef. incompat. n. 9.*

> 40. Præbendam & parochialem ante Conc. legitimè obtinens, poteſt poſt Conc. vtrumque legitimè obtinere.

41. Papam attenta perſonarum, & locorum qualitate diſpenſare vt vni Parochialis & Canonicatus conferatur, ſi vtrique inſeruire poteſt, refert deciſum Armendar. *d. tit. de benefic. incomp. n. 82.*

> 41. Papa atteta perſonarum & locorum qualitate diſpenſat vt vni Parochialis & Canonicatus conferatur.

42. Parochialem in ciuitate, & Canonicatum in Cathedrali habenti, ſi poſſit vtrique inſeruire, non eſſe moleſtiam inferendam, deciſum refert Armendar. *d. tit. de benef. incomp. n. 49.*

> 42. Parochialem in ciuitate, & Canonicatum in Cathedrali obtinens, ſi poteſt vtrique inſeruire nõ eſt moleſtandus.

43. Parochialem vacantem non debet Epiſcopus Canonicatum habenti conferre, etiamſi tenues admodum præbendæ eſſent, vt refert deciſum Armendar. *d. loco n. 48.*

> 43. Parochialem vacantem non debet Epiſcopus Canonicatum habenti conferre, etiamſi tenues admodnm præbendæ eſſent.

44. Parochiales Eccleſias eſſe incompatibiles cum beneficiis, in quibus aſſignatæ ſunt diſtributiones quotidianæ, quas à diuinis abſentes amittunt, refert deciſum Armendar. *d. tit. de benefic. incomp. n. 47.*

> 44. Parochiales Eccleſiæ ſunt incompatibiles cum beneficiis, in quibus aſſignatæ ſunt diſtributiones.

45. Dignitatem Eccleſiæ collegiatæ, cui à principio cura animarum iniuncta eſt, aut illi principaliter imminet, non acceſſoriè, comprehendi in hoc decreto, refert deciſum Armendar. *d. tit. de benefic. incomp. num. 67.*

46. Capellaniam, quæ habet onus celebrandi certas Miſſas, & coadiuuandi in cura animarum Eccleſiæ Plebanatus eſſe beneficium incompatibile cum alio beneficio Curato, vel aliàs perſonalem reſidentiam requirente, & licèt eius Rector non ſubiiciatur *cap. licet. de elect. lib. 6.* tamen comprehendi ſub decretis Concil. Trid loquentibus de beneficiariorum, non tamen Curatorum reſidentia, refert deciſum Armendar. *d. tit. de benefic. incomp. n. 50.*

> 46. Capellania, quæ habet onus celebrãdi certas Miſſas, & coadiuuandi in cura animarum, eſt beneficium incompatibile cum alio beneficio Curato.

47. Parochialem obtinens vnà cum Canonicatu ex diſpenſatione Apoſtolica ante Conc. Trid. obtenta, potuit poſt Conc. abſque alia diſpenſatione optare præbendam pinguiorem, vt refert deciſum Garc. *p. 5. c. 1. n. 343.*

> 47. Parochialẽ obtinens vnà cum Canonicatu ex diſpenſatione Apoſt ante Conc. obtenta, potuit poſt Conc abſque alia diſpenſatione optare aliam præbendam pinguiorem.

48. Terrulas beneficiales, ſeu pia loca cum onere Miſſas, aliáve diuina Officia celebrandi, quæ neque Eccleſiæ habent aliquam denomi-

> 48. Terrulæ beneficiales non ſunt incompatibiles.

nationem, non comprehendi ſub hoc decreto, immo ex ſtylo Cancellariæ vnica collatione plures vni conferri poſſe in titulum ſimplicis beneficij, referunt deciſum Garc. *d.p.*11.*c.*5.*n.*318. Armendar. *d.tit. de benefic. incompat. num.* 38. Maſſobr. *in praxi habendi concurſum requiſ.*7.*dub.*19.

49. Beneficia duo incompatibilia à Papa obtinens illaque in litteris exprimens, cum quo non fuit diſpenſatum, obtineri poſſunt.

49. Beneficia duo incompatibilia à Summo Pont. impetrantem, illaque in litteris exprimentem, cum quo tamen non fuit diſpenſatum, obtineri, poſſe, niſi eſſent duæ Parochiales, ante Concil. referunt deciſum Garc. *d. cap.*5. *num.*327. & Armendar. *d. tit. de benefic. incompat. num.*39.

50 Beneficia, ſeu legata pia, quæ non habent Altare, ſeu capellam, non inducunt incompatibilitatem.

50. Beneficia, ſeu legata pia, quæ non habent Altare, ſeu capellam, non inducere incompatibilitatem, refert deciſum Garc. *in addit. ad d. p.*11.*c.*5.*n.*318.

51. Eccleſia Baptiſmalis, licet non ſit in reliquis Curata, eſt incompatibilis.

51. Eccleſiam Baptiſmalem, licèt non ſit in reliquis Curata, eſſe incompatibilem, & hoc decreto comprehendi refert deciſum Maſſobr. *in praxi habendi concurſum requiſ.*1.*dub.*14.*n.*9.

52. Diſpenſatio præſumpta, in qua fundatur reg. de trienali, non habet locum contra decreta Conc.

52. Præſumptam diſpenſationem, in qua fundatur regula de triennali, non habere locum contra decreta Concilij *in hoc cap. & in cap.*4. *ſeſſ.*7.*& in cap.*15.*ſeſſ.*25. *de reform.* referunt deciſum Garc. *d.p.*11. *cap.*5. *n.*379. Armendar. *d.tit. de benefic. incompat. n.*40. Campan. *in diuerſ. iuris Canon. rub.*11.*cap.*13.*n.*111.*&* 112. Ego ipſe *d. alleg.*62.*n.*29. vbi *n.*30. reſoluo ex curſu decem, vel viginti annorum in dubio præſumi poſſe diſpenſationem ad plura beneficia.

53. *[Cogantur omnino.]* Prohibere retentionem cenſuit Rot. *deciſ.*624. *n.*2.*p.*4.*diuerſor.*

54. Concordat decretum in præſenti cum alio cap.4. ſeſſ.7. de reform.

54. *Infra ſpatium ſex menſium.*] Vide Garc. *d. p.*11. *cap.*5. *num.* 77. optimè aduertentem huic decreto non aduerſari aliud ſuprà *ſeſſ.*7. *de reform. cap.*4. quia hoc de quo in præſenti, agit de obtinentibus tunc plures Parochiales, aut vnam Cathedralem, & aliam Parochialem ex diſpenſatione, ſeu vnione ad vitam, quibus iniunxit Concilium quòd vna retenta, alias infra ſex menſes demitterent, non tamen loquitur de pluribus parochialibus beneficiis poſt Concil. obtentis, de quibus agit *d. cap.*4.

55. Beneficium incompatibile obtinens, & recipiens ſecundum ſimile ipſo iure vacat primum.

55. *Ipſo iure vacare cenſeantur.*] Habentem beneficium Curatum, Perſonatum, vel Dignitatem, iuxta *cap. de multa, de præben.* vel quodcunque aliud quomodolibet incompatibile iuxta hoc decretum, & recipientem ſecundum ſimile, ipſo iure vacare primum, & ſi illud retinere contenderit, etiam ſecundo ſpoliari tradunt Bernard. *in pract. cap.* 49. *in nouiſſ. edit.* Spin. *in ſpeculo teſtament. gloſ.* 3. *à num.* 74. Viui. *tom.* 1. *commun. opin. lib.* 1.*tit.*9. *num.* 6.*pag.* 182. Gutier. *conſ.* 10. Flamin. Pariſ. *de reſign. benef. lib.*3. *quæſt.*1. *num.*51. Azor. *inſtit. moral. p.*2. *lib.*7.*cap.*16. *q.*9. latè Flores de Mena *var. lib.*2. *q.*13. *per tot.* Valer. Reginald. *d. lib.*30.*tract.*3.*n.*309. Monet. *de opt. canon. c.*6.*q.*6.*num.*69. Garc. *d. p.*11.*c.*5.*n.*7.

56. *Nec ipſi antea illa obtinentes tuta conſcientia fructus, &c.*] Vide Henriq. *in ſum. lib.*14.*c.*56.*§.*2.*in fine. iuncto commento lit.* O.

57. An

Digitized by Google

57. An obtinens plura beneficia ex diſpenſatione Papæ, ſine cauſa tamen rationabili, ſit tutus in foro conſcientiæ? Vide Ludou. Lop. *in inſtruct. conſcientiæ tom.* 1. *cap.* 252. *& ſeq.* Cordub. *in quæſt. lib.* 1. *quæſt.* 20. Conrad. *in reſp. caſuum conſcient. quæſt.* 35. *in addition.* Hoied. *de incompat. benef. p.* 2. *cap. fin. num.* 38. Veg. *in ſumm. p.* 1. *cap.* 36. *caſu* 30. Fr. Emman. *in ſumm. tom.* 1. *cap.* 31. *num.* 7. *&* 8. Card. Tolet. *in inſtruct. Sacerd. lib.* 5. *cap.* 81. Petr. de Ledeſma *in ſumm. p.* 2. *tract.* 7. *cap.* 1. *circa* 9. *&* 11. *concluſ.* Valer. Reginald. *d. lib.* 30. *tract.* 3. *num.* 289. *verſ. ſextum dubium,* Leſſi. *de iuſtit. lib.* 2. *cap.* 34. *num.* 151. *cum ſeq.* Vaſq. *in opuſc. de beneſic. cap.* 4. §. 2. *dub.* 9. *num.* 170. Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract.* 6. *c.* 9. *n.* 53. — 57. Beneficia plura obtinens ex diſpenſatione Papæ ſine cauſa rationabili an ſit tutus in foro conſcientiæ.

Parochialis Eccleſiæ vacatio quando contingit, fiat examen per concurſum, præmiſſis edictis, deſcribuntur qualitates eorum, qui debebunt examinare. Si Eccleſia fuerit iuriſpatronatus eccleſiaſtici, & inſtitutio pertineat ad Epiſcopum, quædam ſtrictius erunt obſeruanda, quàm caſu quo Eccleſia fuerit iuriſpatronatus laicorum, &c. Attentè hoc cap. legendum, & ſeruandum ad amuſſim.

CAPVT XVIII.

1. VIde Archiep. Bononien. *p.* 4. *de examine per concurſum pag.* 446. *cum ſeqq.* Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.* 2. *cap.* 5. Flamin. Pariſ. *de reſignat. beneſic. lib.* 1. *q* 7. *num.* 7. *& lib.* 8. *q.* 9. *num.* 77. *cum ſeqq.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *c.* 5. *à n.* 17. Petr. de Ledeſma *in ſum. p.* 2. *tract.* 7. *cap.* 1. *concl.* 7. *à princip.* & præcipuè *diffic.* 13. *cum ſeqq.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. collect.* 1562. *&* 1569. *& in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 414. *cum ſeqq. in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 351. *cum ſeqq. in* 2. *edit.* Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 6. *num.* 121. *cum ſeqq.* Garc. *de beneſic. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 103. *cum ſeqq.* Vgolin. *de offic. Epiſcopi cap.* 50. §. 3. *cum ſeqq.* Campan. *in diuerſ. iuris Canonic. rub.* 5. *cap.* 3. *à num.* 9. Filliuc. *in quæſt. moral. tom.* 3. *tract.* 41. *de beneſic. cap.* 4. *num.* 134. *cum ſeqq.* Maſſobr. *in praxi habendi concurſum ad parochiales Eccleſias vacantes,* ſecundùm Romanam impreſſ. Aldan. *in compend. canon. reſolut. lib.* 3. *tit.* 9. Sell. *in ſelect. Canonicis cap.* 52. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 60. *& de officio & poteſt. parochi cap.* 2. Et ſuper collatione parochialium Eccleſiarum emanauit conſtitutio Pij V. incip. *In conferendis,* ſub dat. Romæ 15. Kal. Aprilis 1566. — 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Cùm parochialis Eccleſiæ vacatio,* &c.] In vacatione parochialis Eccleſiæ examen per concurſum eſſe faciendum ex hoc cap. colligunt Maſſobr. *in d. praxi præl.* 5. Ego ipſe *d. allegat.* 60. *num.* 13. *& d. c.* 2. *num.* 14. Vnde curata beneficia, quæ non habent parochiam, concurſu non conferri probat idem Maſſobr. *prælud.* 3. *dub.* 2. & multo minus beneficia ſimplicia ſecundùm Aloyſ. Ricc. *in d. praxi rerum fori* — 2. Examen per concurſum eſt faciendũ in vacatione parochialis Eccleſiæ.

eccleſ.deciſ. 415. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 352. *in* 2. *edit.* Seraphin. *deciſ.* 442. *n.* 5. Maſſobr. *in d. praxi præl.* 5. *in princ. n.* 7. Ego ipſe *d. alleg.* 60. *n.* 36.

3. Parochiales litigioſæ concurſu non conferuntur.

3. Parochiales litigioſas concurſu non conferri cùm ſoleat à Sede Apoſt. in illis ſubrogari alius gratioſè abſque concurſu, & vtplurimum collitigans, tenent Gonzal. *d. gloſ.* 6. *n.* 150. Garc. *d. p.* 9. *c.* 2. §. 1. *num.* 170. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſol.* 358. *verſ. tertiò*, Maſſobr. *in d. praxi præl.* 3. *dub.* 3. *à n.* 18. Nouar. *in ſingul. iuris Canon. concl.* 65. *n.* 5. Ego ipſe *d. alleg.* 60. *n.* 37. *&* *d. cap.* 2. *n.* 15.

4. Parochialis, quam quis acquirit per regreſſum, & priùs poſſedit, non confertur per concurſum.

4. Parochialem, quam quis acquirit per regreſſum, & priùs poſſedit, non conferri per concurſum aſſerit deciſum Garc. *d. p.* 9. *c.* 2. *num.* 199. quem refero *d. alleg.* 60. *n.* 34. & me citato *in illo loco* Maſſobr. *præl.* 3. *dub.* 3. *num.* 37.

5. Parochialis vnita Dignitati vel Canonicatui non eſt cõferenda per concurſum.

5. Parochialem vnitam Dignitati, vel Canonicatui per concurſum conferendam non eſſe, tenent Anaſtaſ. Germon *de indult. Cardin.* §. *quibuſuis n.* 7. *&* 8. Læl. Zech. *de republ. eccleſ. cap.* 28. *de parocho num.* 8. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi deciſ.* 417. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 354. *num.* 2. & latiùs *reſolut.* 381. *in* 2. *edit.* Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 5. §. 7. *n.* 2. Garc. *d. p.* 9. *c.* 2. *n.* 193. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 273. *num.* 48. Nouar. *in ſingul. Canonic. concl.* 65. *num* 4. Salgado *de protect. Regia tom.* 1. *p.* 3. *c.* 9. *num.* 11. Rot. *deciſ.* 323. *n.* 8. *p.* 2. *recent.* Ego ipſe *d. alleg.* 60. *n.* 25. *&* 26. *&* *d. cap.* 2. *num.* 18.

6. Parochialis vacãs in Curia, ſeu apud Sedem prouideri ſolet in Dataria ſine concurſu.

6. Parochialem vacantẽ in Curia, ſeu apud Sedem, ſiue per obitum, aut ſimplicem reſignationem, vel dimiſſionem ex vi decreti de dimittendo primum incompatibile, prouideri ſolere in Dataria ſine concurſu, & ſufficere quòd prouiſus examinetur ſuper ſufficientia, reſoluunt Gonzal. *d. gloſ.* 6. *n.* 15. Garc. *d. p.* 9. *c.* 2. *n.* 153. Piaſec. *in praxi Epiſc. p.* 2. *c.* 5. *num.* 17. *verſ. de Curatis*, Maſſobr. *d. præl.* 3. *dub.* 3. *num.* 45. Ego ipſe *d. c.* 2. *num.* 25.

7. Parochialis ſubiecta, vel annexa monaſterio, ſeu de eius menſa, non cõfertur per concurſũ.

7. Parochialem ſubiectam, ſeu annexam monaſterio, vel de eius menſa quando monaſterium nominat Rectorem, & Epiſcopus confirmat, concurſu non conferri cenſuit Rot. *deciſ.* 102. *p.* 1. *recent.* quam refero *d. cap.* 2. *n.* 20. Quando autem dicatur beneficium de menſa monaſterij vide Rot. *deciſ.* 204. *p.* 2. *recent.*

8. Parochialis, ſeu beneficium Regulare, quod Regularibus conferri conſueuit, ſine concurſu prouidetur.

8. Parochialem, ſeu beneficium Regulare, quod Regularibus conferri conſueuit, ſine concurſu prouidendum aſſerunt Piaſec. *in praxi Epiſcopi p.* 2. *cap.* 5. *num.* 18. *verſ. hoc decretum*, Gonzal. *d. gloſ.* 6. *num.* 162. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 197. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 50. §. 3. *verſ. quarto*, Aloyſ. Ricc. *in d. praxi deciſ.* 421. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 358. *num.* 1. *in* 2. *edit.* Maſſobr. *d. præl.* 3. *dub.* 3. *num.* 34. Filliuc. *d. tract.* 41. *cap.* 4. *num.* 145. Rot. *deciſ.* 326. *num.* 6. *p.* 2. *recent.* Ego ipſe *d. alleg.* 60. *num.* 33. *&* *d. cap.* 2. *n.* 21.

9. Prioratus Regulares concurſu non conferuntur.

9. Prioratus Regulares habentes curam animarum ſolitos commendari Regularibus concurſu non conferri, dicit Garc. *d. c.* 2. *n.* 199. quem refero *d. allegat.* 60. *n.* 34. *&* *d. c.* 2. *n.* 22.

10. Eccleſia parochialis quæ eſt actu Regularis non cõfertur per concurſum.

10. Eccleſiam parochialem, quæ eſt Regularis actu, licèt habitu prætendatur ſecularis, & eſt ſolita commendari, quamuis habeat

curam

curam animarum, non eſſe ſubiectam huic decreto, neque requiri in ea concurſum dum confertur, tenet Aldan. *d. tit. 9. num. 6.* atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Tudertina 3. Auguſti 1600.

11. Parochiales, quæ de menſa nuncupantur, & ſpectant ad Abbatiam Balnei Camaldulen. & ab ipſo Abbate conferri conſueuerunt ſecularibus in titulum perpetuæ vicariæ non ſubiacere concurſui ab ipſo Epiſcopo Burgi S. Sepulchri vti viciniori inſtituendo aſſerit Aldan. *d. tit. 9. num. 7.* vbi refert ita fuiſſe reſolutum ſub die 15. Nouembris 1601.

11. Parochiales, quæ de menſa nuncupantur non ſubiacent concurſui.

12. Abbatiam, cui vnita eſt parochialis Eccleſia, concurſu non conferri, dummodo hæc vnio auctoritate Sedis Apoſt. ac perpetuò, & acceſſoriè facta ſit, refert deciſum Garc. *d. p. 9. cap. 2. num. 195.*

12. Abbatia, cui vnita eſt perpetuò, & acceſſoriè parochialis Eccleſia, concurſu non confertur.

13. Curam animarum, quæ in Eccleſia collegiata exercetur per Canonicos, vel hebdomadarios concurſu non conferri aſſerunt Flamin. Pariſ. *de reſignat. benef. lib. 8. quæſt. 9. num. 94.* Proſp. de Auguſtino *in addit. ad Quarant. in ſumma Bullarij verbo benefic. paroch. collat. quæſt. 3. verſ. quorum primus eſt*, Gonzal. *d. gloſ. 6. num. 158.* Vgolin. *de offic. Epiſcopi, cap. 50. §. 3. in fine*, Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſol. 358. verſ. quarto, & in deciſ. curiæ Archiepiſcop. Neapolit. deciſ. 370. num. 1. p. 4.* Ego ipſe *d. alleg. 60. num. 30. & d. cap. 2. num. 26.*

13. Cura animarum, quæ in Eccleſia collegiata exercetur per Canonicos, vel hebdomadarios concurſu non confertur.

14. Beneficia curam animarum habentia, quæ verè ſunt dignitates, concurſui non ſubiacere, refert deciſum Garc. *in addit. ad tract. de benef. p. 9. cap. 2. num. 196.*

14. Beneficia curam animarum habentia, quæ verè ſunt dignitates, non ſubiacent concurſui.

15. Dignitatem habentem curam animarum in Eccleſiis collegiatis concurſu non conferri, nec in illa examen eſſe neceſſarium, quale requiritur in parochialibus, referunt deciſum Gonzal. *d. gloſ. 6. num. 162.* Piaſec. *d. p. 2. cap. 5. num. 18. in fine*, Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo beneficium pag. 24. & verbo Canonicus vlt.* Garc. *d. p. 9. cap. 2. num. 195.* Maſſobr. *d. prælud. 3. dub. 3. à num. 38.* Ego ipſe *d. alleg. 60. num. 28. & 29. & d. cap. 2. num. 27.* & fuit dictum in Cremonen. Præpoſituræ 25. Februarij 1622. coram bonæ mem. Vbaldo, vbi etiam habetur hoc procedere in dignitatibus Eccleſiarum collegiatarum actu, non autem habitu tantùm, vt in Tudertina Prioratus 17. Nouembris 1589. coram Orano, vbi dicitur quòd hoc caſu attenditur actus, non verò habitus, per gloſ. notabilem *in cap. licet canon, de elect. lib. 6.* vbi quòd ſi Collegium eſſe deſinat per mortem Canonicorum, debent ſubſtitui alij, & quòd ius Collegij remanet etiam in vno donec fuerit auctoritate ſuperioris deſtructum, Barbat. *conſil. 74. num. 1. & ſeq.* inter conſilia Alexand. *lib. 4.* & ipſe Alexand. ei ſubſcribens *conſil. ſeq. num. 34.* in quibus terminis loquitur dicta deciſio in Tudertina Prioratus, & quod ibi præſupponitur quòd Prioratus, de quo agebatur, mutaſſet ſtatum, & quòd in Bullis Pontificum enuntiaretur non Conuentualis, & ſic quòd deſierat eſſe Conuentualis auctoritate Summi Pontif. ſecus autem ſi Eccleſia non amiſit collegialitatem auctoritate Pontificis, quia tunc ſufficit habitus tantùm ad hoc vt dignitas habens curam animarum in ea exiſtens non conferatur per concurſum ex adductis per Franc. *in d. cap. licet canon, n. 2. verſ.*

15. Dignitas habens curam animarum in Eccleſiis collegiatis concurſu non confertur.

verſ.quoad difficultatem, & ibi Archid.*ſub num.2.de elect.lib.6.* Mandoſ.*ad reg.3.Cancel.q.3.ſub num.3.*

16.Vicaria perpetua parochiæ vnita concurſu non confertur.

16. Vicaria perpetua parochiæ vnita concurſu non confertur, ſed ſolùm ad nominationem, ſeu præſentationem illius, cuius dignitati, vel beneficio parochialis eſt vnita, & annexa, deputandus, & inſtituendus eſt vicarius cum ordinarij, ſeu eius vicarij præuio examine & approbatione, vt habetur in conſtit. Pij V. incip. *ad exequendum Paſtoralis officij debitum*, ſub dat.Kal. Nouembris 1567. Ita Gonzal.*ad reg.8. Cancel.gloſ.5.§.3.num 53.& 54.* Garc. *d.p.9.cap.2. num.292.* Aloyſ.Ricc. *in d.praxi reſol.358.num.1.verſ.ſecundo*, Vgolin. *d.cap.50. §.3.verſ.octauo*, Filliuc. *d.tom.3. tract.41. cap.4. num.147.* Lotter. *de re benefic. tom.1.lib.2. quæſt.31.num.21.* Caualer.*deciſ.595.num 4.& deciſ.599.n.1.* Rot.*deciſ.102. num.1.p.1.recent. & deciſ.579. num.4. & deciſ.710. num.2. p.2.recent.* & in Dertuſen.Vicariæ 28. Nouembris 1616. coram bonæ mem.Vbaldo, & in Barchinonen.Vicariæ 17.Maij 1624.coram R.P.D.Merlino, Buratt. *deciſ.214.num.1.& deciſ.303.num.10.& deciſ.931.num.1.& 2.* Vnde vicarios perpetuos in parochialibus Capitulo vnitis non eſſe præuio concurſu inſtituendos refert deciſum Garc. *in addit. ad ſuum tract. de Benef. p.9.cap.2.num.294.*

17.Vicaria concurſu cõfertur ſi totalis cura in eius vicarium transferatur.

17. Verùm ſi nondum exercitium, ſed cura totalis, actualis ſcilicet, & habitualis in vicarium transferatur, tunc eius vicariam concurſu conferendam eſſe reſoluit Lotter. *d. quæſt. 31. num. 22.* & cenſuit Rot. *deciſ.579.& 710.p.2. recent.* & coram Buratto *deciſ.214.num.2.* Præſumitur autem totalis cura in vicarium tranſlata quando certa portio, ſeu congrua aſſignatur Rectori Eccleſiæ cæteris fructibus remanentibus penes vicarium, ſicut per contrarium vbi certa portio, ſeu congrua aſſignatur vicario, cura beneficij vniti dicitur tranſlata in Rectorem Eccleſiæ, cui fit vnio, & ſolum nudum exercitium remanet penes vicarium ex adductis per Caputaquen.*deciſ.339.num.2.verſ.ratio eſt,p.3.* Caualer.*d.deciſ.595.num.2.* Rot.in d.Dertuſen.Vicariæ coram bonæ mem. Vbaldo, & in d.Barchinonen. Vicariæ coram R.P.D.Merlino, Buratt. *d.deciſ.214.num.4.*

18. Patrimoniales Eccleſiæ quæ?

18. *In Eccleſiis patrimonialibus.*] Quænam ſint tradunt Mil. *in ſuo repertor.verbo beneficium patrimoniale*, Hoied.*de incompatibilib.benefic.p.1. cap.24.num.86.* Gonzal. *ad regul.8.Cancel.gloſ.9. §.1.* Maſſobr. *in d.praxi prælud.4.*

19. Receptiuæ Eccleſiæ quæ?

19. *Seu receptiuis.*] Quæ ſic dicantur, oſtendunt Gonzal.*d.gloſ.9 §.3.* Garc.*de benef.p.5.cap 1.num.517.* Maſſobr.*in d.praxi prælud.5.*

20. *Etiamſi cura Eccleſia, vel Epiſcopo incumbere dicatur.*] Vide Gonzal. *ad reg.8.Cancel.gloſ.6. num.158. & ſeq.* Maſſobr. *in d.praxi requiſ.1. dub.7. à princip.*

21. Canonici cathedralis, vel collegiatæ Eccleſiæ, quibus cura animarum non prouidetur præuio concurſu.

21. *Vni, vel pluribus curam animarum dare, &c.*] Hoc non intelligi de Canonicis cathedralis, vel collegiatæ Eccleſiæ, quibus cura animarum incumbit, & per quos ipſa cura animarum exercetur, referunt deciſum Garc.*d.p.9.cap.2.num.179.* Vgolin.*d.cap.50.§.3.in fine*, Aloyſ.Ricc. *in d.praxi reſolut.358. verſ. quarto, & in deciſ.curiæ Archiepiſcop.Neapolit. deciſ.370.*

Digitized by Google

deciſ. 370. *part.* 4. Maſſobr. *d. requiſ.* 1. *dub.* 7. *num.* 6. Ego ipſe *d. alleg.* 60. *num.* 30.

22. *Vel reſignationem.*] Intelligi de reſignatione ſimpliciter facta, & non de ea, quæ fit in fauorem in manibus Papæ, in qua examen per concurſum fieri non debere, tenent Flamin Pariſ. *de reſignat. lib.* 1. *quaeſt.* 7. *num.* 7. Gutier. *canon. lib.* 2. *cap.* 11. *num.* 11. Zerol. *in praxi Epiſcop. part.* 1. *verbo parochia*, §. 2. *dub.* 5. & 6. Leſſ. *de iuſtit. lib.* 2. *cap.* 34. *num.* 84. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi deciſ.* 416. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 351. *verſic. amplia quintò*, & *reſolut.* 353. Proſper de Auguſtino *in addit. ad Quarant. in ſumma Bullarij*, *verbo benefic. Paroch. collat. quaeſt.* 3. *verſic. tertius*, Gonzal. *d. gloſ.* 6. *num.* 121. & 122. Mareſcot. *var. reſolut. lib.* 1. *cap.* 52. *num.* 6. Vgolin. *d. cap.* 50. §. 3. *verſ. ſecundo*, Maſſobr. *in d. praxi requiſ.* 13. *dub.* 3. Ego ipſe *d. alleg.* 60. *num.* 21. Et addit Gonzal. *citato loco* reſignatarium prouiſum à Papa, vel mandatum de prouidendo in forma *Digni* obtinentem, examinari dumtaxat debere abſque concurſu, & approbari ſi idoneus repertus fuerit ad curam animarum, ſiue reſignatarius ſit præſens in Curia, ſiue abſens in partibus. 22. Beneficia curata, quæ in fauorem in manibus Papæ reſignantur, concurſu non conferuntur.

23. Parochialis Eccleſiæ reſignatio cùm fit in manibus Sanctiſſimi, quia tunc non dicitur vacare antequam alteri acquiratur, nec in ea poteſt ſtatim deputari vicarius, non eſt neceſſarium examen per concurſum, ſed ſatis eſt reſignatarium ab examinatoribus in Synodo deputatis ſimul cum ordinario probari idoneum, vt refert deciſum Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 159. 23. Parochialis Eccleſiæ reſignatio quando fit in manibus Sanctiſſimi, non eſt neceſſarium examen per concurſum.

24. Ordinarius, cui directæ ſunt litteræ Apoſt. reſignationis parochialis in forma *Dignum*, poteſt procedere ad illarum executionem, ſtante quòd reſignatarius primò & ſecundò examinatus, non fuit approbatus ab examinatoribus, dummodo tamen intra ſex menſes à die datæ litterarum examen ſubierit, ita Aldan. *d. tit.* 9. *num.* 15. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in nullius 2. Decembris 1628. 24. Examinatus ad parochialem ſibi reſignatam ſi reprobetur, poteſt intra ſex menſes à die datæ litterarum aliud examen ſubire.

25. Ad examen concurſus parochialium in manibus Epiſcopi reſignatarum non poteſt ille admittere conſanguineos, vel familiares tam ſuos, quàm reſignantium ex Bulla Pij V. anno eius 3. Kalendis Aprilis, vt refert deciſum Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 211. 25. Epiſcopus non poteſt admittere cõſanguineos, vel familiares tam ſuos quàm reſignantium ad examen concurſus parochialium in eius manibus reſignatarum.

26. In permutationibus Eccleſiarum parochialium non requiritur examen per concurſum, ſi tamen adſit magna inæqualitas numeri parochianorum, vel permutantes non fuiſſent examinati eo tempore, quo parochiales adepti ſunt, tunc illi examinandi ſunt, ſed abſque concurſu; ſed ſi fiat permutatio cum beneficio ſimplici, erit neceſſarium examen, ſed non per concurſum, vide Læl. Zech. *de republ. eccleſiaſt. cap.* 28. *de parocho*, *num.* 6. Flamin. Pariſ. *d. lib.* 8. *quaeſt.* 9. *num.* 95. Vgolin. *d. cap.* 50. §. 3. *verſ. ſeptimo*, Garc. *d. p.* 9. *c.* 2. *num.* 165. Leſſ. *d. cap.* 34. *dub.* 16. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi deciſ.* 419. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 356. *in* 2. *edit.* Filliuc. *d. tract.* 41. *de benefic. cap.* 4. *num.* 137. Ego ipſe *d. alleg.* 60. *num.* 23. & *d. cap.* 2. *num.* 23. 26. Examen per concurſum non requiritur in permutationibus Eccleſiarum parochialium.

27. *Etiam in Curia.*] Vide *ſuprà* dicta *in verſic. Parochialem vacantem in Curia.* Vacare in Curia, & vacare apud Sedem in quo differant, 27. Vacare in Curia, & vacare apud Sedem an differant.

notant Gonzal. *ad reg.8.Cancel.gloſ.*13.*num.*32. & Ioan. à Cochier *ibidem gloſ.6.num.*4. Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi, part.*3. *allegat.*57. *num.*24.

28. Concurſus fieri debet in vacatione parochialis Eccleſiæ etiamſi reſeruata ſit, vel affecta.

28. *Etiamſi ipſa parochialis Eccleſia reſeruata, vel affecta*,&c.] Concurſum fieri debere in vacatione parochialis Eccleſiæ, etiamſi reſeruata ſit, vel affecta generaliter, aut ſpecialiter, reſoluunt Læl. Zech. *de republ. eccleſ.c.*28.*de parocho,num.*6.Zerol.*in praxi Epiſcop.p.*1.*verbo parochus*,§.2. *dub.*4.& 10.Mareſcot.*var.reſol.lib.*1.*cap.*52.*num.*2. Aloyſ.Ricc.*in d.praxi reſol.*351.*verſ.amplia tertiò,in* 2.*edit.*Filliuc.*d.tom.*3.*tract.*41.*num.*141.Ego ipſe *d.cap.*2.*num.*14.

29. Beneficia curata reſeruata Sedi Apoſtol. ab eadem Sede conferuntur approbato ab examinatoribus in diœceſana Synodo approbatis.

29. In beneficiis curatis reſeruatis Sedi Apoſtol. & quibuſuis aliis etiam ex antiqua conſuetudine ordinarios proponere edicta concurſus, & à Sede Apoſtol. prouiſionem fieri approbato ab examinatoribus in Synodo diœceſana deputatis, referunt deciſum Anaſtaſ. Germon.*de indultis Cardinal.* §.*quibuſuis*, *num.* 17. Flamin. Pariſ. *de reſignat. benef.lib.*10.*quaſt.*7.*n.*12.Gonzal.*d.gloſ.*6.*num.*12.Garc.*d.p.*9.*cap.*2.*n.*154. Salgado *de protect. Regia tom.*1.*p.*3. *cap.*9.*num.*98. Ego *d.cap.*2.*num.*14. *prope fin.*

30. Parochiales reſeruatæ, vel affectæ ſpecialiter vigore indulti S.R.E.Cardinalium prouidentur per concurſum.

30. *Sanctæ R.E.Cardinalium,ſeu Abbatum*,&c.] Procedere diſpoſitionem huius decreti etiam in parochiali reſeruata, vel affecta ſpecialiter vigore indulti, ſeu priuilegij in fauorem S.R.E.Cardinalium, ſeu Abbatum,vel Capitulorum,reſoluunt Aloyſ.Ricc.*in d.praxi reſol.*351.*verſ. amplia quartò*, Maſſobr.*in d.praxi prælud.*26.*num.*23.& 24. Rot. *deciſ.*48. *num.*1.*p.*1.*diuerſ.*Ego ipſe *d.cap.*2.*ſub num.*14.

31. Vicarij deputatio cum congrua eſt de forma concurſus.

31. *Debeat Epiſcopus ſtatim*,&c.] Deputationem vicarij cum congrua eſſe de forma concurſus,& ordinarium poſſe in huiuſmodi vicarios deputare alios viciniores parochos, vel alios etiam hebdomadarios, vel diurnos, nec ceſſationem congruæ facere ceſſare obligationem deputationis vicarij poſt Garc.reſoluit Maſſobr.*in d.praxi req.*1.*dub.*1.quem refero *d.cap.*2.*num.*31.

32. Vicarij deputatio donec prouideatur de Rectore ſpectat ad Epiſcopum.

32. Deputationem vicarij donec prouideatur de Rectore, ſpectare ſemper ad Epiſcopum, in cuius diœceſi parochialis eſt, deciſum refert Armend.*in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.*1.*tit.*18.*l.*7.*de Epiſcopis,n.*86.

33. Inferiores, qui non habent iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem cum facultate cōgregandi Synodum, non poſſunt conſtituere vicarium.

33. Inferiores, qui non habent iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem cum facultate congregandi Synodum, non poſſe conſtituere vicarium reſoluunt Franc.Leo *in theſauro fori eccleſ.p.*2.*cap.*18.*num.*52.Garc.*d.p.*9. *cap.*2.*num.*8. Maſſobr.*in d.praxi requiſ.*1.*dub.*8.& 11. Ego ipſe *d.alleg.*60. *num.*3.& 4.& *cap.*2.*num.*34.

34. Vicarium in caſibus repentinis an ad alium præter Epiſcopum pertineat.

34. Vicarium conſtituere tempore vacationis ad cuſtodiam parochialis vacantis,licèt ſpectet ad ipſum Epiſcopum,tamen in caſibus repentinis ſi vicaria eſt ad præſentationem alicuius Collegij,illum poteſt conſtituere quamprimum donec Epiſcopus certior ſit factus, & prouiderit,ita refert deciſum Garc.*d.p.*9.*cap.*2.*num.*11.

35. Nominatio vicariorum ad quos ſpectet.

35. Nominatio vicariorum ad beneficiatos pertinet,hoc eſt,ad eos, ad quos beneficia ſpectant, ad quam nominationem poterit Epiſcopus præfigere terminum decem dierum, & ordinarij, vel eius vicarij

approba

approbatio præuio examine neceſſaria eſt, ex Bulla Pij V. *Ad exequendum*, ita refert deciſum Garc. *d.p.9.c.2.n.294.*

36. Conſuetudo à tempore, cuius initij non eſt memoria, qua parochi Eccleſias parochiales pro tempore vacantes optant, non eſt ſublata per Concil. & in illis parochialibus, quæ optantur, non eſt neceſſarium examen per concurſum, ita refert deciſum Garc. *d.p.9. cap.2.num.165.*

36. Examen per cõcurſum non eſt neceſſarium in parochialibus, quæ conſuetudine optantur.

37. Commendæ, quæ ad ſex menſes in Eccleſiis Curatis fieri poterant ab ordinariis, ex *cap. nemo, de elect. in 6.* ampliùs poſt Concilium locum non habent, cùm debeat in eis deputari vicarius iuxta formam huius decreti, vt refert deciſum Garc. *de benef. p.4.c.4.n.15.*

37. Commendæ ad ſex menſes amplius poſt Conc. non ſunt in vſu.

38. *Habita notitia vacationis*, &c.] Vicarium cum congrua eſſe conſtituendum in qualibet parochiali vacante, ſiue de iure, & de facto, ſiue de facto tantùm, & ſiue per obitum, ſiue per ſimplicem reſignationem, vel priuationem vacent, reſoluit Maſſobr. *in d. praxi requiſ. 1. dub. 2.*

38. Vicarius cum congrua eſt conſtituendus in qualibet Eccleſia parocho vacante.

39. *Si opus fuerit.*] Hæc verba eò tendunt, quia in eadem Eccleſia poſſunt adeſſe alij miniſtri Sacramentorum, qui interea curam quoque illam, quæ ad defunctum ſpectabat, exercerent, vel aliqui vicini parochi libenter idem præſtarent, aut alij ſimiles caſus euenirent, quibus appareret non eſſe opus conſtituere alium vicarium, ita refert deciſum Garc. *d.p.9.cap.2.num.13.* vbi aduertit ordinarium omni diligentia vti debere vt aliquem inueniat, qui velit, & poſſit hoc munus obire, qui ſi reperiri nequiuerit, ſaltem illud curet vt aliqui mercenarij diurni, vel hebdomadarij, aut vicini parochi curam animarum interea exerceant.

39. Vicarium conſtituere in parochiali vacante quando non ſit neceſſarium.

40. *Idoneum in ea vicarium*, &c.] Vicarium deputandum cum congrua dummodo aliàs ſit idoneus, non eſſe neceſſariò examinandum, tenet Maſſobr. *in d. praxi requiſ. 1. dub. 12.*

40. Vicarius deputandus cum congrua dummodo alias ſit idoneus, non eſt neceſſariò examinandus.

41. In Eccleſiis Baptiſmalibus licèt non ſit ponendus concurſus, vicarium tamen cum congrua eſſe deputandum, reſoluit Maſſobr. *d. requiſ. 1. dub. 14.*

41. Vicarius cum congrua eſt deputãdus in Eccleſiis Baptiſmalibus vacantibus.

42. *Statim.*] Poſſe Epiſcopum differre conſtitutionem vicarij vſque ad tres dies à die notitiæ vacationis, nõ autem vlteriùs, aſſerit Maſſobr. *d. requiſ. 1. dub. 13.* quem refero *d.c.2.n.34.*

42 Epiſcopus poteſt differre conſtitutionem vicarij vſque ad tres dies.

43. *Cum congrua*, &c.] Congruam portionem aſſignandam vicario eſſe arbitrariam Epiſcopo, penſata qualitate perſonæ, beneficij, & loci, referunt deciſum Garc. *d.p.9. cap. 2. num. 15.* & Maſſobr. *d. requiſ. 1. dub. 25.*

43. Congrua portio aſſignãda vicario eſt arbitraria Epiſcopo.

44. Et poſſe eſſe duorum aureorum ſingulis menſibus, aſſerunt Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo vicarius* 8. Campan. *in diuerſorio iuris canon. rub. 7. cap. 6. n. 116. in fine.* quos refero *d.c.2.n.35.*

44. Congrua portio aſſignanda vicario poteſt eſſe duorum aureorum ſingulis menſibus.

45. *Donec ei de Rectore prouideatur.*] Vicarium ſemel conſtitutum cum congrua non poſſe remoueri ſine cauſa, quia Epicopus non retractat quod ſemel exequutus eſt pro exequutione Cõcilij, tenet Maſſobr. *d. requiſ. 1. dub. 26.* vbi *dub. 27.* reſoluit quòd ſi vicarius conſtitutus

45. Vicarius ſemel conſtitutus cum cõgrua non poteſt remoueri.

cum congrua ſubeat examen, & eligatur tanquam magis idoneus, debet ſe retrahere à proſequutione exercitij curæ, & adminiſtratione bonorum, alioquin incurreret pœnam *cap. auaritiæ, de elect. in* 6. refero ego ipſe *d. cap.* 2. *n.* 36.

46. Inferiores Epiſcopo concurſus facere non poſſunt niſi habeant ius congregandi Synodum, &c.

46. *Porrò Epiſcopus*, &c.] Inferiores Epiſcopo, qui non habent iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem, ac ius congregandi Synodum, & legitimè cõſtet illam congregaſſe, examinatoréſque in ea elegiſſe, quamuis habeant ius conferendi, concurſus ac cætera omnia in hoc decreto contenta facere non poſſe, reſoluunt Læl. Zech. *de repub. eccleſ. c.* 28. *de parocho n.* 6. Anaſtaſ. Germon. *de indultis Cardinal.* §. *quibuſuis, ad fin.* Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.* 8. *q.* 9. *n.* 96. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi deciſ.* 424. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 361. *in* 2. *edit.* & nouiſſimè *p.* 4. *reſol.* 75. Maſſobr. *in d. praxi requiſ.* 1. *dub.* 11. *&* 21. *& requiſ.* 2. *dub.* 4. quos refero *d. c.* 2. *n.* 38.

47. Commendatarius Abbas quando poſſit concurſum facere.

47. Commendatarius Abbatiæ habentis iura Epiſcopalia poteſt coram ſe, vel ſuo vicario de Curatis vacantibus concurſum facere, ſi modò habeat ius congregandi Synodum, & eligendi examinatores, ita refert deciſum Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 136. Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 361. *in fine.*

48. Commendatarius Abbatiæ exemptæ exiſtentis intra fines alicuius diœceſis, & habens iura quaſi Epiſcopalia, non poteſt facere concurſum beneficiorum Curatorum, ſed hoc ſpectat ad Epiſcopum, in cuius diœceſi eſt Abbatia, qui electo magis idoneo mittet eundem ad Commendatarium pro collatione, refert deciſum Garc. *d. p.* 9. *c.* 2. *n.* 123. *& ſeq.*

49. Commendatarij Abbates, & alij inferiores Epiſcopo, qui omnimodam habent iuriſdictioné Epiſcopalem, nec alicui ſubſunt, ſed ſunt immediatè ſubiecti Sedi Apoſt. nullius diœceſis proprium territorium habentes, ſi habeant ius congregandi Synodum, & legitimè conſtet illam congregaſſe, & elegiſſe examinatores, poſſunt concurſum inſtituere, examinare, approbare, omniaque illa facere, quæ continentur hoc decreto, ita refert deciſum Aldan. *d. tit.* 9. *n.* 27.

50. Inferiores Epiſcopo quando poſſint concurſus facere.

50. Concurſum inſtituere, & reliqua efficere poſſunt, quæ hoc decreto præſcribuntur, inferiores Epiſcopo omnimodam habentes iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem, neminique præterquam Sedi Apoſt. & equidem immediatè ſubiecti, quique nullius ſunt diœceſis, ſed proprium habent territorium, & ius congregandi Synodum, dummodo conſtet etiam Synodum aliàs legitimè congregaſſe, & in ea examinatores deputaſſe, ita Aldan. *d. tit.* 9. *n.* 28. vbi refert ſic fuiſſe reſolutum in Foroſempronien. 18. Martij 1591.

51. Concurſum inſtituere, & examinare promouendos ad parochiales exiſtentes intra fines Abbatis nullius diœceſis, ſpectat ad Epiſcopum, intra cuius fines exiſtit Abbas, iuxta *cap.* 1. *ſeſſ.* 23. & ſi id non conſtet, ad viciniorem, vt addidit Pius V. tantùm limitando, niſi qui Prælatus eſt nullius, habeat ius congregandi Synodum, quia tunc poſſet in ea deputare examinatores ſynodales, prout Concilium requirit, ita Aldan. *d. tit.* 9. *num.* 30. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in cauſa Caſtri Durantis vlt. Aprilis 1611.

52. Abbatia

52. Abbatia ſi ſit nullius diœceſis, & Commendatarius habeat ius congregandi Synodum, & legitimè conſtet illam congregaſſe, elegiſſeque examinatores in Synodo, poterit concurſum inſtituere, eligere, ponere œconomos, aliaque peragere, quæ habentur in hoc decreto, ita refert deciſum in cauſa Abbatiæ Farfen. Aldan. *d. n.* 30.

53. Abbati habenti iura quaſi Epiſcopalia non licet concurſum facere niſi probetur ius habere congregandi Synodum, & aliàs legitimè congregaſſe, refert deciſum Garc. *d. p. 9. capit.* 2. *num.* 131. 53. Abbas.

54. Abbas ob id, quòd ius conferendi aliquam parochialem habet in eius vacatione, nullum examinis edictum proponere poteſt, nec illius officij partem aliquam attingere, ſed id pertinet ad ordinarium, qui debet ipſe proponere edicta, & examinatores ex Concilij præſcripto deputatos adhibere, à quibus omnes iſtiuſmodi concurſu examinentur, quo examine confecto ex iis, quos vitæ integritas, & doctrina commendabit, ordinarius debet eligere magis idoneos, ac poſtea Abbati relinquere, vt ex electis, cui maluerit, curam conferat, ita refert deciſum Garc. *d. p. 9. c. 2. n.* 149. 54. Abbas.

55. Beneficium curatum vnius diœceſis quando confertur ab ordinario alterius diœceſis vbi illud ſitum eſt, debet edicta proponere ordinarius loci vbi exiſtit, & ibidem examen erit peragendum, & poſtea collatio fiet ab ordinario ad quem ſpectat, ita refert deciſum Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 10. *n.* 31. 55. Edicta proponit ordinarius loci vbi exiſtit beneficium curatum quamuis illius collatio ſpectet ad ordinarium alterius diœceſis.

56. Inferior ſi haberet præuentionem cum ordinario, debet habita notitia vacationis Parochialis coram Notario declarare ſe velle dictam Parochialem conferre, & ideo rogare Epiſcopum vt proponat edicta, & hac ratione tuebitur ius ſuæ præuentionis, ita atteſtantur reſolutum Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel.* §. 2. *proœm. num.* 17. Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 125. 56. Inferior habens præuentionem cum ordinario.

57. Epiſcopus manutenendus eſt in ſua quaſi poſſeſſione inſtituendi donec inferior coram iudice competente legitimè probauerit ius cogendi Synodum habere, aliàs coëgiſſe, in eáque examinatores ad præſcriptam Concilij formam hoc decreto deputaſſe, vt per Aldan. *d. tit.* 9. *num.* 19. vbi refert deciſum ſub die 17. Ianuarij 1585. & 4. Auguſti 1594. 57 Epiſcopus manutenendus eſt in ſua quaſi poſſeſſione inſtituendi donec inferior coram Iudice competenti legitimè probauerit ius cogendi Synodum habere.

58. Epiſcopus Foroſempronien. vti vicinior manutenendus eſt in ſua quaſi poſſeſſione concurſus inſtituendi in vacationibus Eccleſiarum parochialium della Rauignana, & iuris præeligendi magis idoneos ex approbatis in eiſdem concurſibus donec Abbas Claſſen. legitimè probauerit habere ius congregandi Synodum, aliáſque coëgiſſe, & in ea examinatores ad præſcriptum Concilij in præſenti deputaſſe. Ego ipſe *d. cap.* 2. *num.* 39. vbi refero ſic fuiſſe reſolutum in Foroſempronien. 2. Decembris 1628.

59. *Intra decem dies.*] Edictum eſſe proponendum intra decem dies ex hoc cap. colligit Maſſobr. *in d. praxi requiſ.* 2. *dub.* 6. quem refero *d. cap.* 2. *num.* 40. & totidem remanere debet affixum ad valuas 59 Edictũ eſt proponendum intra decem dies, & totidẽ remanere debet affixum.

 Eccleſiæ,

Eccleſiæ, Zerol. *in praxi Epiſcop.p.1.verbo parochia*, quem refero *d.alleg.* 60.*num.*45.*&* *d.cap.*2.*n.*40.licèt *ibidem* minimè legatur, Garc. *d.p.*9.*c.*2. *n.*41.*&* 43.Maſſobr.*in d.praxi requiſ.*2.*dub.*7.

60. Edictum non poteſt apponi cum maiori termino viginti dierum.

60. Et non poſſe apponi cum maiori termino viginti dierum ex Bulla Pij V.incip. *In conferendis*, colligunt Zerol. *d. verbo Parochia* §.2. *dub.*3. Aloyſ.Ricc. *d.reſol.*364.*n.*2. Garc.*d.p.*9.*c.*2.*n.*46.*&* 47.Læl.Zech. *d.c.*28.*de parocho ſub n.*6.Maſſobr.*d.requiſ.*2.*dub.*8.Salgado *de protect. Regia tom.*1.*p.*3.*c.*9.*n.*53.*&* 57.

61. Terminus decem vel viginti dierum non currit à die habitæ notitiæ vacationis Eccleſiæ.

61. Terminus decem, vel viginti dierum ad nominandum idoneos clericos coram deputatis examinatoribus præfixus non currit à die habitæ notitiæ vacationis Eccleſiæ, ſed poteſt ab Epiſcopo quandocunque aſſignari infra tempus electioni magis idonei præſcriptum, ita refert deciſum Aldan.*d.tit.*9.*n.*21.

62. Edictum pro cõcurſu parochialis apponere poteſt Epiſcopus intra quatuor vel ſex mẽſes reſpectiuè à die vacationis.

62. Vnde eueniente vacatione Eccleſiæ parochialis poſſe Epiſcopum intra quatuor, vel ſex menſes reſpectiuè à die vacationis apponere edictum pro concurſu parochialis, dixi *d.cap.*2.*ſub n.*40. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Tyburtina 28.Aprilis 1629.

63. Epiſcopus tenetur ad parochialem vacantem plures examinatoribus nominare, & alios etiã ab aliis nominatos admittere.

63. *Idoneos aliquot clericos*,&c.] Parochiali Eccleſia vacante non eſt ſatis eum quem Epiſcopus idoneum iudicat, proponere examinandum abſque alio concurſu, ſed tenetur Epiſcopus plures examinatoribus nominare,& alios etiam ab aliis nominatos admittere, ſicque examen per concurſum omnino facere,provt in Bulla Pij V.ſtatuitur, exceptis illis caſibus,in quibus ex præſenti decreto *in verſ. ſi tamen adeò,* permittitur poſſe omitti examen per concurſum, ſi Epiſcopus pro ſua conſcientia cum conſilio deputatorum ita expedire arbitrabitur, refert deciſum Garc.*d.p.*9.*c.*2.*n.*100.

64 Epiſcopus poteſt occurrente vacatione beneficij Curati vocare,& admittere ad concurſũ habentem aliud beneficium Curatum.

64. Epiſcopus poteſt occurrente vacatione beneficij Curati vocare, & admittere ad concurſum habentem aliud beneficium Curatum, ſed non poteſt ſine concurſu, licèt obtinuerit ille beneficium, quod poſſidet per concurſum, & poſtquam vacauerit adepta poſſeſſione alterius beneficij Curati poterit Epiſcopus ponere edicta per concurſum,refert deciſum Garc.*d.p.*9.*c.*2.*n.*208.

65 Regulares clerici etiam ordinũ militarium ad concurſũ parochialium admittendi non ſunt.

65. Regulares clerici etiam Ordinũ militarium ad concurſum parochialiũ admittendi non ſunt,refert deciſum Garc.*de benef.p.*7.*c.*10.*n.*32.

66. Monoculus diſpenſatus ad ordines ſuſcipiendos poteſt admitti ad concurſũ.

66. Monoculus diſpenſatus ad Ordines ſuſcipiendos poteſt admitti ad concurſum,vt per Aldan.*d.tit.*9.*n.*23. atteſtans ſic fuiſſe deciſum ſub die 17.Martij 1619.

67. Epiſcopus non poteſt limitare certũ numerum perſonarũ ad concurrendum in concurſu parochialium.

67. Epiſcopum non poſſe ſtatuere, ſeu limitare certum numerum perſonarum ad concurrendum in concurſu parochialium, tenet Aloyſ. Ricc.*in deciſ.Curiæ Archiep.Neapol.p.*4 *deciſ.*31.

68. Edicta concurſus proponere debent ordinarij in beneficiis Curatis reſeruatis Sedi Apoſt.

68. *Per edictum etiam publicum*, &c.] Edicta concurſus proponere debent ordinarij in beneficiis Curatis reſeruatis Sedi Apoſt. vacantibus per obitum, puta in menſibus reſeruatis, & à Sede Apoſt. prouiſio facienda eſt approbato ab examinatoribus in Synodo diœceſana deputatis ſi fidem approbationis habet ab ordinario, ita refert deciſum Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.*2.*c.*5.*n.*17.

69. Edictum huiuſmodi apponi debet ab ordinario loci, vbi exiſtit beneficium, & ibidem examen eſt peragendum, etiamſi beneficium ab ordinario alterius diœceſis ſit conferendum, vt per Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib. 8. quæſt. 9. num.* 102. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 10. *n.* 31. Nouar. *in ſingul. iuris canon ſing.* 82. *num.* 2. Ego ipſe *d. alleg.* 60. *num.* 44. & *d. cap.* 2. *num* 41. In quo edicto apponenda eſt dies propoſiti concurſus. Seraph. *deciſ.* 1148. Maſſobr. *d. requiſ.* 2. *dub.* 10. 69. Edictum apponi debet ab ordinario loci vbi exiſtit beneficium.

70. De ſubſtantia & forma concurſus parochialium eſſe huiuſmodi edictum apponi, reſoluunt Læl. Zech. *de republ. eccleſ. cap.* 28. *de parocho, num.* 6. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſol.* 364. Zerol. *d. verbo parochia*, §. 2. *dub.* 2. Nouar. *d. concl.* 82. *num.* 2. Ego ipſe *d. alleg.* 60. *num.* 43. & me citato *in illo loco* Maſſobr. *d. requiſ.* 1. *dub.* 3. vbi intelligit quando Concilium Prouinciale hoc ſtatuit. 70. Edictum apponi eſt de ſubſtantia & forma concurſus parochialium.

71. Contra Nauarr. *conſil.* 4. *de prabend.* Garc. *d. cap.* 2. *num.* 38. Salgado *d. cap.* 9. *n.* 50. exiſtimantes collationem nullam non reddi ex omiſſione edicti.

72. Tempus, quo debet eſſe affixum edictum, eſſe arbitrarium Epiſcopo, modò non excedat viginti dies, aſſerunt Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *n.* 50. Maſſobr. *in d. praxi requiſ.* 2. *dub.* 9. 72. Tempus, quo debet eſſe affixum edictum eſt arbitrarium Epiſcopo modo non excedat viginti dies.

73. Edictum aliud concurſus non eſt proponendum, ſed ille, qui comparuerit, examini eſt ſubiiciendus, & ſi idoneus repertus fuerit, eidem beneficium eſt conferendum, niſi ſi qui deſcripti ſunt, excuſent ſe legitimo impedimento detineri, quominus valeant ad concurſum accedere, tunc enim poterit Epiſcopus legitimè terminum prorogare, ita refert deciſum Garc. *d. part.* 9. *cap.* 2. *num.* 215. Maſſobr. *d. requiſit.* 3. *dub.* 7. 73. Edictum aliud concurſus non eſt proponendum, ſed ille, qui comparuerit examini eſt ſubiiciendus.

74. Si intra terminum edicti vnus ſolùm comparuerit ad concurſum parochialis, qui nolit ſe examini ſubiicere, nec parochiam curet obtinere, ab Epiſcopo aſſignandum eſt aliud edictum, rurſúſque vocandi oppoſitores, ita refert deciſum Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 219. 74. Niſi nolit ſe examini ſubiicere, nec parochiam curet obtinere.

75. Quando nullus comparuit, aut certè nullus ex comparentibus vult ſubire examen, Epiſcopus aſſignare debebit aliud tempus, ſiue edictum, & ſi adhuc nemo comparet, vel aliàs nemo idoneus reperitur, tunc poterit parochialis abſque concurſu conferri, ita referunt deciſum Garc. *d. cap.* 2. *num.* 218. Maſſobr. *d. requiſ.* 3. *dub.* 9. Filliuc. *d. tract.* 41. *cap.* 4. *num.* 152. 75. Parochialis abſque concurſu conferri poteſt quando nullus comparet, vel aliàs nemo idoneus reperitur.

76. *Tranſacto conſtituto tempore*, &c.] Ante lapſum terminum edictorum nullum eſſe examen & concurſum factum, reſoluunt Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 326. *cum ſeqq.* Salgad. *d. cap.* 9. *num.* 64. Aldan. *d. tit.* 9. *n.* 17. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Rotent. 4. Maij 1619. 76. Examen & concurſus factus ante lapſum terminum edictorum eſt nullus.

77. Termino decem, vel ad ſummum viginti dierum elapſo, nullum eſſe admittendum, aſſerunt Seraphin. *deciſ.* 1148. *num.* 4. Aloyſ. Ricc. *d. reſolut.* 364. *num.* 2. Nouar. *d. concluſ.* 82. *num.* 4. Ego ipſe *d. cap.* 2. *num.* 43. 77. Termino decem vel viginti dierum elapſo nullus eſt admittendus.

78. Occurrente vacatione parochialis prouidendæ in concurſu, ad quam infra terminum in edicto præfixum plures ſunt oppoſiti, ſi dicto termino 78. Veniens ad concurſum parochialis poſt terminũ in edicto præfixũ, re tamen integra, eſt vtique admittendus.

termino elapſo alter ſuperueniat re integra, eſt vtique admittendus, ita referunt Gonzal. *ad reg.*8.*Cancel.gloſ.*9.§.1.*num.*115. Mareſcot. *var. reſol.lib.*1.*cap.*52.*num.*59. Garc. *d.p.*9.*cap.*2.*num.*206. Maſſobr. *in d praxi requiſ.*3.*dub.*2. Ego ipſe *d.alleg.*60.*num.*46.*&* *d.cap.*2. *num.*42. vbi id intelligo quando iſte habuit iuſtam cauſam excuſationis, vel ratione ignorantiæ, vel abſentiæ, ſeu alterius impedimenti, ex Rotæ deciſ. in Firmana Parochialis 6.Martij 1592.coram Card.Pamphilio ſen.

79. Niſi legitimo impedimẽto ceſſante id faciat.

79. Vnde ſi quis non deſcriptus in tempore concurſui præfixo comparuerit, legitimo impedimento ceſſante, itaut potuerit nomen ſuum infra præſcriptum terminum deferre, & elapſo termino, examine nondum facto, ſeu re integra petat ſe ad concurſum admitti, non eſſe audiendum dixi *d.cap.*2. *num* 45. aſſerens ita fuiſſe deciſum ſub die 7. Iulij 1625.

80. Examen ſtatim elapſo termino edicti poteſt per Epiſcopum inchoari, ſed non poteſt eadem die claudi.

80. Examen ſtatim elapſo termino edicti poteſt per Epiſcopum inchoari, ſed non poteſt eadem die claudi vbi plures fuerunt deſcripti, quia ſunt expectandi, vel vocandi, alioquin vitiabitur concurſus ſi ex pluribus deſcriptis vnus, aut non omnes examinentur,& eis non expectatis claudatur concurſus, vt per Garc. *d.p.*9.*cap.*2.*num.*33. Seraphin. *deciſ.* 1148. *num.* 5. Maſſobr. *d. requiſit.* 3. *dub.* 10. quos refero *d.cap.*2. *num.*46.

81. *Omnes qui deſcripti fuerint*, &c.] Intelligi quatenus veniant ad examen,aliàs in poteſtate vnius eſſet nolle venire,impediréque ne vlteriùs procederetur,refert deciſum Garc.*d.p.*9.*cap.*2.*num.*217.

82. Vnus examinari poterit & approbari ſi ille ſolùm ad concurſum comparuerit.

82. *Examinentur.*] Vnus tamen examinari poterit, & approbari, ſi ille ſolùm ad concurſum comparuerit intra terminum, nec opus eſt alio edicto, aut termini prorogatione,ita referunt deciſum Garc.*d.p.*9. *cap.*2.*num.*215.Vgolin.*de offic.Epiſcop.cap.*50.§.10.*n.*4. Filliuc.*d.tract.*41. *cap.*4.*num.*151. Maſſobr. *d.requiſ.*3.*dub.*8. Ego ipſe *d.alleg.*60. *num.*51.*&* *d.cap.*2.*num.*50.

83 Examen concurſus poteſt fieri coram vicario etiam Epiſcopo non impedito.

83. *Ab Epiſcopo,ſiue eo impedito,ab eius vicario generali.*] Et etiam Epiſcopo non impedito poſſe fieri examen coram vicario, quia hæc verba important tantùm quandam conuenientiam, tenent Garc. *d.p.*9. *cap.*2.*num.*119. quem refero ego ipſe *d.alleg.*60. *num.*41. & me citato *in illo loco* Maſſobr.*in d.praxi requiſ.*3.*dub.*3.

84. Concurſus, & examen factum coram examinatoribus non ſynodalibus eſt nullum.

84. *Atque ab alijs examinatoribus*, &c.] Synodalibus ſcilicet, concurſum enim & examen factum cum examinatoribus non ſynodalibus eſſe nullum, & inualidum, & collationem deuolui ad Sedem Apoſtol.referunt deciſum Garc.*d.p.*9.*cap.*2.*num.*341.Maſſobr.*d.requiſ.*3. *dub.*5.

85. Examen concurſus in parochialibus etiam modici valoris de forma eſt faciendum cum tribus examinatoribus.

85. *Non paucioribus quàm tribus*] De forma eſſe vt examen fiat per concurſum in Parochialibus cum tribus examinatoribus ſynodalibus, concludit Maſſobr. *d.requiſ.*3. *dub.*4. etiamſi beneficium ſit modici valoris,vt refert deciſum Galet.*in margarita,verbo beneficium, pag.*25.*col.*2. Garc.*d.cap.*2.*num.*53.

86. Examinatores pluſquã tres,ſed non pauciores adhiberi debent in concurſu.

86. Poſſunt tamen adhiberi in concurſu pluſquam tres examinatores,ſed non pauciores, referunt deciſum Garc.*de benef.p.*5.*cap.*9.*num.*52. Filliuc.

Filliuc. *d. tract.* 41. *cap.* 4. *num.* 156. Maſſobr. *in d. praxi requiſ.* 12. *dub.* 1. Salgado *d. cap.* 9. *n.* 66. Lotter. *de re benef. lib.* 2. *q.* 31. *n.* 65. quos refero *d. cap.* 2. *num.* 52.

87. *Quorum votis ſi pares*, &c.] Approbatus nemo cenſetur ſi ex tribus examinatoribus quilibet eorum vnum approbauerit, & alij duo approbatum ab altero reprobauerint, accedente Epiſcopo vni. Idem dicẽdum quando ſunt quinque examinatores, & quilibet eorum approbat vnum ex examinatis, & cæteri quatuor reprobant approbatum ab altero, Epiſcopo vni illorum accedente. Idem ſimiliter ſi vnus tantùm compareat ad ſe examinandum coram tribus examinatoribus, vno illorum approbante, cæteris reprobantibus, quia illi non poteſt accedere Epiſcopus, & examinatus dicitur reprobatus, ita refert deciſum Garc. *d. p.* 9. *c.* 2. *n.* 60.

> 87. Approbatus nemo cenſetur ſi ex tribus examinatoribus quilibet eorum approbauerit.

88. Examinatores vt ſint tres non ſtatuit præciſè Concil. ſed quòd non poſſint adeſſe pauciores quàm tres, ita quòd ſi tres ſint tantùm examinatores, vota non poſſint eſſe paria, ſed ſingularia, quando ſinguli ſingulos approbant, & tres examinatores debent adhiberi in Parochialibus etiam modici valoris, & ſatisfactum erit huic decreto ſi tertius examinator examinauerit, & ſit præſens in approbatione, licèt votum ſuum non expleuerit, ita refert deciſum Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 53.

> 88. Examinatores vt ſint tres non ſtatuit præciſè Concil. ſed quod non poſſint adeſſe pauciores.

89. *Examinatores autem ſingulis annis*, &c.] Examinatores debere ſingulis annis proponi in Synodo ad minus ſex, & ab ea Synodo probari, eorúmque officium etiam poſt annum ſuæ electionis non expirare aſſerunt Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 73. Maſſobr. *in d. praxi requiſ.* 11. *dub.* 1. vbi *dub.* 5. ait Concilium Trident. nullam formam præſcribere ſuper propoſitione examinatorum, Salgado *d. cap.* 9 *num.* 67.

> 89. Examinatores debent ſingulis annis proponi in Synodo ad minus ſex.

90. Examinatores debere proponi nominatim, & non in genere, niſi proponerentur in genere, qui re vera tunc extarent, quia per huiuſmodi genericam expreſſionem haberetur etiam expreſſa perſona, tenent Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 339. Filliuc. *d. tract.* 41. *cap.* 4. *num.* 157. Salgado *d. cap.* 9. *num.* 76. Maſſobr. *d. requiſ.* 11. *dub.* 3. vbi *dub.* 7. aſſerit ad hoc vt dicatur examinator probatus à Synodo debere dimidiam partem ſuffragiorum ferre ab iis, qui vocem habent in Synodo.

> 90. Examinatores debent proponi nominatim, & non in genere.

91. Examinatores ſynodales in Synodo ad ſummum viginti eligi poſſe, tenet Aldan. *d. tit.* 9. *num.* 29. atteſtans ita fuiſſe deciſum in Cæſaraugustana 13. Martij 1623.

> 91. Examinatores ſynodales in Synodo ad ſummum viginti eligi poſſunt.

92. Examinatores non poſſe eligi ſub nomine dignitatis, ſed tantùm ſpecialem perſonam, refero deciſum in vna Sutrina *in meo tract. de offic. & poteſt. parochi, cap.* 2. *num.* 56. *in fine.*

> 92. Examinatores non poſſunt eligi ſub nomine dignitatis, ſed tantùm ſpecialem perſonam.

93. Iudicum ſynodalium nominationem ſpectare principaliter ad Epiſcopum, non tamen priuatiuè quoad Capitulum, dicit Aldan. *d. tit.* 9. *num.* 30. vbi refert ita deciſum in Saonen. 18. Martij 1628.

> 93. Iudicum ſynodalium nominatio ſpectat principaliter ad Epiſcopum.

94. Examinatores, qui ab Epiſcopo propoſiti fuerint à Synodo jam per vota ſecreta, quàm aperta, poſſunt probari, & Epiſcopus eum modum in probatione ſeruari faciat, quem magis expedire iudicauerit, refert deciſum Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 2. *num.* 4.

> 94. Examinatores quomodo in Synodo proponendi.

PPp 95. Conſti

Digitized by

95. Cōſtitutio Pij V. in conferendis locum non habet, niſi in his diœceſibus, in quibus fuit coacta Synodus.

95. Conſtitutio Pij V. in conferendis locum non habet, niſi in his diœceſibus, in quibus fuit coacta Synodus, & in eis iuxta formam huius decreti fuerunt deputati examinatores, refert deciſum Garc. *d.p.9.cap.2.num.4.*

96. Examinatores quibus conditionibus, & qualitatibus præditi eſſe debeant.

96. Quibus autem conditionibus, & qualitatibus huiuſmodi examinatores clarere potiſſimum debeant, oſtendit Homobon. de Bonis *de humana vita ſtatibus, p.1.cap.13.*

97. Examinatores aliqui ſi intra annum ſuæ electionis mortui fuerint, ad ſuperſtites facultas examinandi vnà cum Epiſcopo pertinet.

97. Si ex ſex examinatoribus aliqui intra annum ſuæ electionis mortui fuerint, totam facultatem examinandi vnà cum Epiſcopo ad ſuperſtites, etiamſi vnus tantùm ſupereſſet, ſpectare deberi eo anno durante, ſed in locum demortuorum eligendos alios cum approbatione Capituli, referunt deciſum Garc. *d.p.9. cap. 2. num.* 8. Maſſobr. *in d.praxi requiſ.12.dub.2.* Salgado *d.cap.9.n.70. cum ſeqq.* Ego ipſe *d.c.2. num.57.*

98. Vicarius Capituli Sede vacante in locū examinatorum abſentium, vel defunctorum alios ſufficere non poteſt.

98. Vicarium Capituli Sede vacante in locum examinatorum abſentium, vel defunctorum alios auctoritate Apoſt. ſufficere non poſſe, ſed curare debere vt elapſo anno alij in locum demortuorum ſufficiantur, ſeu eligantur in Synodo, alioquin pro legitimis non habentur qui ſupererunt, referunt deciſum Sbroz. *in addit.ad ſuum tract. de officio vicar.lib.2.q.211.* Garc. etiam *in addit.ad ſuum tract.de benef.p.9.c.2.n.78.*

99. Examinatores ſynodales quando omnes intra annum deputationis mortui fuerint, quid faciendum.

99. Examinatores ſynodales quando omnes intra annum deputationis mortui fuerint, tunc Epiſcopus ex examinatoribus antiquis ſynodalibus, ſi fuerint, ſubroget alios non pauciores quàm ſex, & ſi non exiſtant ſex examinatores antiqui ſynodales, qui ad hunc numerum aſcendant, tunc Epiſcopus eligat illos, qui fuerint, & alios ſuppleat de nouo, approbatos tamen à Capitulo, vſque ad numeri præfati complementum. Verùm ſi nulli examinatores antiqui ſynodales ſuperſtites fuerint, tunc Epiſcopus nouos examinatores probitate, & ſcientia idoneos, qui à Capitulo approbati ſint, non pauciores dicto numero ſubſtituat. Et veniente vacatione cuiuſlibet parochialis Eccleſiæ Epiſcopus debebit ex prædictis examinatoribus eligere tres, qui cum eo examen iuxta hoc decretum perficiant; officium autem prædictorum omnium examinatorum ſubrogatorum expirat cùm primùm aduenerit tempus nouam Synodum iuxta hoc decretum celebrandi, ita referunt deciſum Aldan. *d.tit.9.num.31.* aſſerens ita fuiſſe declaratum de Ordine Clementis VIII. Garc. *d.p.9.cap.2.n.13.* Mareſcot. *var.reſol.lib.1.cap.32.* Salgado *d.cap.9.ex num.70.* Maſſobr. *in d.praxi requiſ.12.dub.3.* Ego ipſe *d.cap.2.num.58.* & cenſuit Rot. in Panormitana Archipreſbyteratus 3. Decembris 1618. coram bonæ mem. Buratto, & in eadem 5. Iunij 1620. coram eodem inter eius impreſſas *deciſ.479.n.2.* vbi habetur Clementem VIII. ſpeciali conſtitutione conceſſiſſe Epiſcopis facultatem deputandi examinatores extra Synodum deficientibus, vel impeditis ſynodalibus, dummodo infra annū à Synodo celebrata, & decreuiſſe quòd ſtatim lapſo anno talis facultas, & eorum auctoritas expirat.

100. Examinatores ſynodales durant donec alij in Synodo deputati fuerint.

100. Examinatores ſynodales durare donec alij in Synodo deputati fuerint, verùm ſi elapſo anno aliqui ex eis mortui fuerint, officium omnium

omnium expirare referunt deciſum Galet.*in margarita caſuum conſcient. verbo examinatores* 1.Garc.*in addit.ad d.p.9.c.2.num.*75. Aloyſ.Ricc.*in d. praxi reſol.*361.*in* 2.*edit.*Marc.Anton.Genuenſ.*in pract. Archiep. Neapol. c.66.n.17.*Maſſobr.*in d.praxi req.*12.*dub.*4.*n.*3.vbi ſubdit locum non habere quando poſt annum ſuperſunt ſex adhuc.

101. Epiſcopus nouus,qui ex examinatoribus ſynodalibus antiquis omnes præter vnum mortuos inuenit in diœceſi vbi iam congregata fuit Synodus, & deputati examinatores in ea, tenetur ad prouiſionem Parochialis nouam Synodum congregare, & examinatores eligere, & cum illis in concurſu Parochialem prouidere: quòd ſi non feciſſet,ſed iudices nominaſſet,vel cum ſolo illo viuente concurſum,& examen feciſſet,prouiſio non valeret,refert deciſum Garc.*d.p.9.c.2.n.*82.

101 Epiſcopus nouus quid facere debeat ſi ex examinatoribus ſynodalibus omnes præter vnum mortuos inuenit.

102. Epiſcopus non excuſatur ſi poſt annum adhibeat examinatores ſuperſtites non extantibus ſex, etiamſi caperet prætextum quòd ipſe de nouo eſſet adeptus poſſeſſionem Epiſcopatus, cùm annus celebrandi Synodum non incipiat currere à die poſſeſſionis Epiſcopatus, ſed à die Synodi vltimo loco celebratæ, referunt deciſum Garc. *d.p.9. c.2.n.92.& 93.*Maſſobr.*d.requiſ.*12. *dub.6.* & cenſuit Rot.in d.Panormitana Archipreſbyteratus 5.Iunij 1620. coram bonæ mem. Buratto,inter illius impreſſas deciſ.479.

102. Epiſcopus non excuſatur ſi poſt annum adhibeat examinatores ſuperſtites non extantibus ſex.

103. Non licet Epiſcopo auctoritate ordinaria ſibi aſſumere examinatores non ſynodales extraneos, qui ſuppleant, etiam in caſu non exiſtentium examinatorum ſynodalium numero ſufficientium ad concurſus faciendos, eo quia ob penuriam virorum habentium qualitates Doctoratus & ſimiles non potuerunt in Synodo diœceſana eligi, ita ego ipſe *d.tract.de offic.& poteſt. parochi cap.2.n.61.*atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Vaſionen. 13.Nouembris 1627.

103. Epiſcopo non licet auctoritate ordinaria ſibi aſſumere examinatores non ſynodales extraneos, qui ſuppleant.

104. Epiſcopo non licere ſubrogare alios in locum examinatorum ſynodalium, qui per ſententiam de crimine ſimoniæ fuerunt condemnati.*ibidem.*

104. Epiſcopo non licet ſubrogare alios examinatores in locum condemnatorum.

105. An in caſu concurſus, in quo non interfuerunt examinatores ſynodales, collatio beneficij deuoluatur ad Sedem Apoſt.vel potiùs eidem Epiſcopo liceat proponere nouum concurſum infra quatuor menſes ſibi de iure conceſſos,quæſtio dubia,in qua ego ipſe.*d. c.2.n.66.* refero S.Cong.Conc.nihil reſpondiſſe.

105. Collatio parochialis an deuoluatur ad Sedem Apoſt. quando in concurſu non interfuerunt examinatores ſynodales.

106. Concurſus, in quibus fuerunt adhibiti examinatores deputati in Synodis præcedentibus fuiſſe nullos, quatenus tamen prædicti examinatores in Synodo poſteriori non fuerint confirmati, aſſero ego ipſe *d. c. 2.n.67.* referens ita fuiſſe deciſum in Monopolitana 13.Iulij 1630.

106. Concurſus, in quibus fuerunt adhibiti examinatores deputati in Synodis præcedentibus, ſunt nulli.

107. Epiſcopus,qui non conſtituit examinatores in Synodo, ſed ex ſe ipſo deputauit, vel quia priores erant mortui, vel quia nulla aderat facultas congregandi Synodum,nempe propter peſtem,nulliter prouidet de parochialibus,licèt quandoque Summus Pont.mandauerit iſtos tolerari, iniungendo vt quamprimum facta Synodo noui eligantur examinatores, & quòd prouiſi per concurſum cum examinatoribus ab

107. Epiſcopus,qui non conſtituit examinatores in Synodo,ſed ex ſe ipſo deputauit,nulliter prouidet de parochialibus.

Epiſcopo ſolo deputatis nouas prouiſiones impetrent, vel denuo legitimè examinati, & approbati ab Epiſcopo de eiſdem Parochialibus prouideantur ſi in menſibus ordinarij vacauerint, ita refert deciſum Garc. *in addit. ad d. p. 9. c. 2. n. 85.* & ego ipſe *d. c. 2. n. 68. & 69.*

108. Prouiſi de Parochialibus non ſeruata forma Concilij ex eo quòd ob varias difficultates non potuiſſet cogi Synodus, nec deputari examinatores ſynodales, non ſunt remouendi, at danda eſt facultas Epiſcopo deputandi examinatores extra Synodum, illéque monendus & hortandus, vt quantocitius conuocet Synodum eo meliori modo, quo poteſt. ita Aldan. *d. tit. 9. n. 40.* atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Treueren. 26. Iunij 1627.

109. Concurſus eſt nullus in quo cum examinatoribus ſynodalibus interuenit alius, qui non erat examinator ſynodalis.

109. Concurſus eſt nullus in quo cum examinatoribus ſynodalibus interuenit alter, qui non ſit examinator ſynodalis, vt per Garc. *d. p. 9. c. 2. n. 83. & 324. & 341.* Maſſobr. *in d. praxi requiſ. 13. dub. 1.* Ferentil. *in annot. ad deciſ. 479. Buratti lit. A.* Ego ipſe *d. c. 2. n. 71.* vbi refero me vidiſſe hac de re deciſionem authenticam S. Cong. Conc. in vna Meſſanen. 15. Decembris 1629. & cenſuit Rot. in Baſſanen. Parochialis 18. Februarij 1628. coram Card. Virili, & in Nicien. Parochialis 25. Iunij 1629. coram eodem, vbi etiam fuit dictum negatiuam illam, quòd quis non eſſet examinator ſynodalis, debere plenè, & concludenter probari vti fundamentum intentionis, & non ſufficere quòd in regiſtris Curiæ Epiſcopalis non reperiatur nominatus, aut deſcriptus in Synodo ille, quem prætenditur non eſſe examinatorem ſynodalem, quia poſſibile erat quòd fuerit deputatus examinator ſynodalis ab Epiſcopo in Synodo, & non fuerit deſcriptus, Rot. *deciſ. 323. num. 4. verſ. vltra quod p. 2. recent.*

110. Examinatores neceſſariò eligi debent, qui ſint Magiſtri, ſeu Doctores, aut Licentiati in Theologia, vel iure Canonico.

110. *Sint verò hi examinatores Magiſtri,* &c.] Examinatores neceſſariò eligi debere, qui ſint Magiſtri, ſeu Doctores, aut Licentiati in Theologia, vel iure Canonico ſi extent, alioquin alij clerici ſunt eligendi, qui ad id videbuntur magis idonei, reſoluunt Vgolin. *de officio Epiſcopi c. 50. §. 5. n. 1. verſ. ſecundo*, Homobon. de Bonis *de humana vita ſtatibus p. 1. c. 13. verſ. in his ergo, in fine*, Maſſobr. *in d. praxi requiſ. 11. dub. 2. num. 17.* referens ſic fuiſſe deciſum in Turritana 10. Martij 1629. Ego ipſe *d. cap. 2. n. 73.* vbi *num. 74.* aſſero in vna Saonen. 19. Februarij 1628. fuiſſe reſolutum Epiſcopum non poſſe eligere examinatores ſynodales, qui non ſint Doctores, ſeu Magiſtri, aut Licentiati in Theologia, vel iure Canonico ſi extent, alioquin alios clericos eſſe eligendos, qui ad id magis idonei videbuntur, & *num. 75.* atteſtor in D. Turritana fuiſſe pariter deciſum in prædictos examinatores ſynodales non poſſe eligi clericos ſeculares, aut Regulares, qui dictis gradibus non ſint inſigniti, niſi vlli viri qualitatis ſuperiùs expreſſæ non extent, quo caſu fuit dictum eſſe eligendos, qui ad munus exercendum magis idonei videbuntur, eorúmque vota æqualis valoris & efficaciæ eſſe ſicut aliorum.

111. Epiſcopus non poteſt eligere examinatores ſynodales, qui non ſint Doctores.

112. Examinatores ſi non iurarunt, concurſus coram eis habitus vitiatur.

112. *Iuréntque omnes,* &c.] Examinatores ſi non iurauerunt, concurſum coram eis habitum vitiari tenent Homobon. de Bonis *d. c. 13. verſ. 2.*

Filliuc.

Filliuc. *d. tract.* 41. *cap.* 4. *num.* 158. Maſſobr. *in d. praxi requiſ.* 14. *dub.* 1. vbi *dub.* 2. cum Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *n.* 356. eſſe de forma ſubdit, vt præſtetur huiuſmodi iuramentum tactis ſacroſanctis Euangeliis, & *dub.* 3. cum eodem Garc. *num.* 356. aſſerit poſſe præſtari extra Synodum in manibus Notarij, & *dub.* 4. tradit probari per atteſtationem Notarij, & litteras ipſorum examinatorum, refero ego ipſe *d. cap.* 2. *n.* 76. *cum ſeqq.* vbi *n.* 78. in vna Biſignauen. ſub die 2. Decembris 1628. fuiſſe deciſum concurſus factos non præſtito iuramento ab examinatoribus ſynodalibus fuiſſe nullos, ſed ex gratia conualidandos, facto verbo cum Sanctiſſimo qui conualidauit, & confirmauit.

113. *Caueant ne quicquam*, &c.] Examinatores ſynodales non poſſe quicquam prorſus occaſione examinis, nec ante, nec pòſt accipere, alioquin ſimoniæ vitium tam ipſos, quàm alios dantes incurrere, à qua abſolui nequeunt niſi dimiſſis beneficiis, quæ quomodocunque etiam antè obtinebant, & ad alia impoſterum inhabiles reddi ex hoc decreto colligunt Petr. Ledeſma *in ſum. p.* 2. *tract.* 7. *cap.* 1. *concl.* 7. *prope fin.* Homobon. de Bonis *d. cap.* 13. *verſ. tertiò examinatores, in fine*, Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 25. Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 368. *cum ſeqq.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 561, *à num.* 21. Vgolin. *de Simon. tab.* 4. *cap.* 48. §. 3. *& de officio Epiſcopi cap.* 50. §. 5. *num.* 2. Filliuc. *d. tract.* 41. *cap.* 4. *num.* 161. latè Maſſobr. *in d. praxi requiſ.* 15. Bonacin. *de Simon. quæſt.* 7. *puncto* 2. *differ.* 1. *ex num.* 5. nouiſſimè Aloyſ. Ricc. *in praxi p.* 4. *reſol.* 76. *num.* 1. *&* 2. Ego ipſe *d. alleg.* 60. *à num.* 52. *& d. cap.* 2. *à num.* 79. *cum ſeqq.*

113. Examinatores ſynodales non poſſunt quicquam prorſus occaſione examinis nec ante, nec poſt accipere.

114. *Quicquam prorſus*, &c.] Non poſſe examinatores quicquam pro labore, vel titulo ſtipendij ad ſuſtentationem ex fructibus beneficij vacantis, vel alia ratione accipere, tradunt Garc. *de benefic. p.* 5. *c.* 7. *n.* 11. *& d. p.* 9. *c.* 2. *n.* 374. Bonacin. *d. differ.* 1. *n.* 5. *verſ. ſecundò*, Aloyſ. Ricc. *d. p.* 4. *reſol.* 76. *n.* 4. Ego ipſe *d. c.* 2. *n.* 81.

114. Examinatores non poſſunt quicquã ex fructibus beneficij vacantis accipere.

115. Non poſſe ordinarium ſtatuere aliquod ſtipendium etiam minimũ examinatoribus deputatis in Synodo pro cõcurſu Parochialium, & ſi Synodus diœceſana ſecus ſtatuerit, decretum eſſe irritũ, & nullum referũt deciſum Garc. *d. p.* 9. *c.* 2. *n.* 374. Maſſobr. *d. requiſ.* 15. *dub.* 1. Bonac. *d. differ.* 1. *n.* 7. *verſ. tertiò.* Ego ipſe *d. alleg.* 60. *n.* 53. *& d. c.* 2. *n.* 82. Poſſe tamen Epiſcopum aliquid de ſuo his examinatoribus concedere titulo præmij, vel ſtipendij, aut ſuſtentationis, reſoluunt Garc. *d. c.* 2. *n.* 379. Bonacin. *d. diffic.* 1. *n.* 6. ſubdens hoc ſibi non videri improbabile, quia Concilium in præſenti non videtur loqui de Epiſcopo.

115. Ordinarius non poteſt ſtatuere aliquod ſtipendium etiam minimũ examinatoribus deputatis in Synodo pro concurſu Parochialium.

116. *Quæ quomodocunque etiam antea obtinebant*, &c.] Examinatores priuari beneficiis antea obtentis ſi occaſione examinis ſiue antea, ſiue pòſt aliquid accipiant, etiam gratis, & liberaliter datum, & ad captandam beneuolentiam, etiamſi res modica ſit, & leuis momenti, nam hic prohibetur quicquam prorſus accipi, reſoluunt Garc. *d. p.* 9. *c.* 2. *n.* 390. Aloyſ. Ricc. *d. p.* 4. *reſol.* 76. *n.* 3. Bonacin. *d. diffic.* 1. *n.* 5. *verſ. ex quibus.* Ego ipſe *d. cap.* 2. *num.* 80.

116. Examinatores priuantur beneficiis antea obtentis ſi occaſione examinis ſiue antea, ſiue poſt aliquid accipiant etiam gratis & liberaliter datum.

117. Contra Petr. de Ledeſma *in ſum. tract.* 7. *cap.* 1. *concl.* 7. Zerol. *in*

*praxi Epiſcop.p.*1.*verbo parochia* §.2.*dub.*13.exiſtimantes huiuſmodi examinatores non priuari beneficiis antea obtentis.

118. Examinatores peracto examine debent eos ex communi ſententia renuntiare Epiſcopo, quos idoneos reperirent.

118. *Peracto deinde examine renuncientur*, &c.] Examinatores peracto examine debere eos ex communi ſententia renunciare Epiſcopo, quos idoneos reperirent, referunt deciſum Garc. *d.p.*9.*c.*2.*n.*104. Salgado *d. c.*9 *n.*79. Ego ipſe *d.c.*2.*n.*84.

119. Et illos poſſunt remittere ad ordinarium.

119. Et illos poſſunt remittere ad ordinarium, quia cumulatiuè, & non priuatiuè in hoc decreto eſt attributa iuriſdictio, vt cenſuit Rot. *deciſ.*647.*n.*1.*in* 1.*collect. nouiſſim.* aliàs *p.*4.*diuerſ.*

120. Examinatores conuenientius palam inter ſe ſua vota cõferre debent.

120. Licèt Concilium in præſenti non expreſſerit an vota examinatorum palàm, an ſecretè ferri debeant, magis tamen expedire vt examinatores palàm inter ſe ſua vota conferant, & notario iubeant vt in actis ſuis ſimpliciter ſcribat Titium approbatum idoneum, Seium verò reprobatum, referunt deciſum Garc.*d.p.*9.*c.*2.*n.*107. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ.p.*2.*c.*3.*n.*35.

121. Examinatores debent dare vota dum ſimul congregati ſunt cum Epiſcopo.

121. Examinatores debere dare vota dum ſimul congregati ſunt cum Epiſcopo, non autem ſeparatim, ſicut etiam Epiſcopum, vbi datur locus acceſſui debere accedere examinatoribus ſimul congregatis reſoluunt Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 58. Maſſobr. *in d. praxi requiſ.*4.*dub.*2.

122. Examinatores tenentur ſignificare quis dignus, & quis dignior ſub peccato mort.

122. Examinatores ab Epiſcopo, vel vicario, quibus beneficia prouideri incumbit, maximè quando iubetur, teneri ſignificare, & ſubſcribere quis dignus, & quis dignior ſub peccato mortali, tenent Barthol. Medina *in ſum.lib.*1.*c.*14.§.32. Petr. Ledeſma *in ſum. p.*2.*tract.*7.*c.*1. *concl.*7.*diff.*13.

123. Epiſcopus non habet votum deciſiuum in concurſu.

123. Epiſcopum non habere votum deciſiuum in concurſu, ſed tantùm accedere vbi vota ſunt paria, vel ſingularia, dicit Maſſobr. *d. requiſ.*4.*dub.*5. vbi *dub.*6. oſtendit quando dicantur vota paria, quando ſingularia.

124. Si vnus tantùm compareat ad ſe examinandum coram tribus examinatoribus, vno illorum approbante, & cæteris reprobantibus, non poſſe Epiſcopum illi accedere, ſed examinatum dici reprobatum, referunt deciſum Garc.*d.p.*9.*c.*2.*n.*60. Maſſobr.*d.requiſ.*4.*dub.*7.

125. Epiſcopus ex approbatis in concurſu poteſt vnum licet omnia ſuffragia non reportauerit ſicut alij eligere.

125. Si pluribus examinatis aliqui vltra dimidiam vocum fuerint conſequuti, & vnus omnia ſuffragia proſpera reportauit, Epiſcopus facta per examinatores relatione poteſt poſtpoſito illo, in quem omnia ſuffragia confluxerunt, alium ex eis eligere, qui vltra dimidiam partem vocum habuerint, cùm omnes approbati dicantur, ita refert deciſum Garc. *d.p.*9.*cap.*2.*num.*109.

126. Examinatores non tenentur explicitè referre ſingulas qualitates eorum, qui ſunt examinati.

126. *Quotcunque ab his idonei iudicati fuerint.*] Examinatores non teneri explicitè referre ſingulas qualitates eorum, qui ſunt examinati, ſed ſufficere referre omnes examinatos fuiſſe idoneos tenuit Rot. coram Card. Caualer. *deciſ.*293. *à princ.* vbi *in verſ. neque præmiſſis*, ſubdit nihil obſtare quòd in hoc decreto fiat expreſſa mentio, vt ſcilicet debeant renuntiari quotcunque ab examinatoribus iudicati fuerint idonei ætate, moribus, ſcientia, prudentia, &c. quia hîc fit expreſſio eorum,

quæ

quæ tacitè inſunt, ex. gr. tantùm, quod probatur ex hoc eodem decreto, dum immediatè ſubiungit, *& alijs rebus ad Eccleſiam vacantem gubernandam opportunis*, multa enim alia ſunt, quæ requiruntur ad hoc vt quis ſit idoneus ad Eccleſiam parochialem gubernandam, veluti quòd ſit clericus, ex legitimis natalibus procreatus, inde inferebatur quòd ſicut Concilium non exigit vt ſuper iſtis aliis qualitatibus fiat explicita relatio, ita pariformis determinatio requiratur quoad mores, ætatem, doctrinam, & prudentiam, quæ in Concilio ſpecialiter exprimuntur.

127. *Ætate, moribus, doctrina, prudentia*, &c.] In concurſu Parochialium non ſolùm conſiderari idoneitatem reſpectu ſcientiæ, ſed etiam reſpectu ætatis, morum, & prudentiæ, & huiuſmodi ad Eccleſiam parochialem gubernandam, aduertunt Maſſobr. *in d. praxi requiſit. 5. dub. 2.* Fr. Sigiſm. à Bononia *de elect. dub. 32.* Rot. coram bonæ mem. Buratto *deciſ. 22. num. 28. & deciſ. 90. per tot.* Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo electio, differ. 1. num. 1.* Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea, reſol. 348.* Ego ipſe *d. cap. 2. num. 122.*

127. Idoneitas reſpectu ſcientiæ, ætatis, morum, & prudentiæ conſideratur in concurſu parochialium.

128. Et poſſe examinatores etiam extraiudicialiter informari de qualitatibus examinandorum cenſuit eadem Rota coram Caualer. *d. deciſ. 293. num. vlt.*

128. Examinatores poſſunt etiam extraiudicialiter informari de qualitatibus examinandorum.

129. Examinatoribus approbantibus aliquem tanquam magis idoneum in ſcientia, cuius tamen mores ignorantur, & habentibus alium non tam doctum, ſed ab eis cognitum, & approbatum in omnibus, hunc vltimum eſſe præferendum refert deciſum Garc. *d. part. 9. cap. 2. num. 111.*

130. *Ex hiſque Epiſcopus eum eligat*, &c.] Etiam extra locum examinis, & ipſis abſentibus examinatoribus, vt per Garc. *d. p. 9. cap. 2. num. 59.* Maſſobr. *in d. praxi requiſ. 5. dub. 20.*

130. Epiſcopus poteſt eligere etiã extra locum examinis, & abſentibus ipſis examinatoribus.

131. Nunquam ſpectare ad examinatores, ſed ad Epiſcopum ſolum iudicare, & eligere quis ex concurrentibus ad Parochialem vacantem ſit magis idoneus, referunt deciſum Garc. *de benefic. p. 6. cap. 2. num. 236. & p. 9. cap. 2. num. 105. & 108.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo parochia, §. 2.* Mari. Antonin. *variar. reſolut. lib. 1. reſolut. 63. num. 8.* Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p. 2. cap. 3. num. 34.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 1. tit. 18. l. 7. num. 58.* Maſſobr. *d. requiſ. 4. dub. 1. & 4.* Ego ipſe *d. cap. 2. num. 90. & 91.*

131. Iudicare quis ex cõcurrentibus ad parochialem vacantem ſit magis idoneus ſpectat ſolum ad Epiſcopum.

132. Examinatores ſynodales debent vota ſua dare, ſed Epiſcopus non tenetur ex collatione votorum eligere, ſed poteſt cui maluerit ex approbatis beneficium conferre, non habita ratione calculorum ipſorum votorum, debet tamen expectare vt examinatores renuntient quos iudicauerint idoneos, ita refert deciſum Maſſobr. *d. requiſit. 4. dub. 4.*

132. Examinatores debent vota ſua dare, ſed Epiſcopus non tenetur ex collatione votorum eligere.

133. Examinatores ſinguli poſſunt, & debent dare vota ſuper qualitate cuiuſlibet examinati ex forma *verſic. tranſacto*, & Epiſcopus non ex collatione horum votorum debet eligere, ſed ex *verſic. peracto*, examinatores debent ſolùm renunciare duos, vel tres, v. g. examinatos idoneos, deinde Epiſcopus abſque votorum calculo, ſed ſuo iudicio

133. Examinatores ſinguli poſſunt, & debent dare vota ſuper qualitate cuiuſlibet examinati.

iudicio eligere debet digniorem, ita refert deciſum Garc. *d.p.9.cap.2.num.*109.

134.Facultas eligendi magis idoneum in concurſu ad Epiſcopum, non autem ad inferiorem collatorem pertinet.

134. Parochialis collatio ſi ceſſantibus reſeruationibus Apoſt. ſpectet ad inferiorem collatorem, & in concurſu facto per ordinarium ſint renunciati plures æquè idonei, facultas eligendi magis idoneum ad ipſum Epiſcopum, non autem ad inferiorem collatorem pertinet, ſiue Parochialis in menſe Apoſtol. ſiue ordinario vacet, ita Aldan. *d. tit. 9. num.* 40. atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Aſculana 1. Decembris 1618.

135. Electio facta de magis idoneo ſignificāda eſt intra quatuor menſes.

135. Electionem factam de magis idoneo ſignificandam eſſe intra quatuor menſes, & ſi fuerit tranſmiſſa, nec peruenerit ad manus collatoris intra dictum tempus, prouiſionem deuolui tradit Maſſobr. *in d.praxi requiſ.6.dub.*1.vbi *dub.*2.cum Garc.*d.p.9.cap.2.num.*8.aſſerit ſignificationem electionis fieri poſſe extra præſentiam examinatorum, refero ego ipſe *d.cap.2.num.*94.

136. Electio & prouiſio in concurſu parochialis facta de digno omiſſo digniore eſt nulla.

136. *Quem cæteris magis idoneum iudicauerit*, &c.] Electionem igitur & prouiſionem in concurſu Parochialis factam de digno, omiſſo digniore, eſſe nullam, & ſubreptitiam, tenent Azeued.*d.conſil.9.num.*30. Garc. *d.p.9.cap.2.num.*225. Maſſobr. *in d.praxi requiſ.5.dub.*1. Rot. in Dertuſen.Parochialis 18.Decembris 1581. coram Giptio, & in Tuden. Parochialis 18.Aprilis 1603. coram bonæ mem.Card.Sacrato, vbi firmauit concluſionem in beneficiis Curatis ex idoneis magis idoneum eſſe eligendum, iterum in Ripana Parochialis 1.Iunij 1609.coram Ortembergo, refert & ſequitur Beltramin. *in annotat. ad deciſ.*11. *Gregorij XV.* & ſic conquerente digniore reuocari collationem factam digno de beneficio curam animarum habente, mediante concurſu, iuxta conſtitut. Pij V. aduertit Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo electio, differ.2.num.*4. refero ego ipſe *d.cap.2.num.*95. vbi *à num.*98. poſt infinitos propemodum per me citatos reſolui electores ſub pœna peccati mortalis teneri digniorem, ſeu meliorem eligere.

137. Dignum eligēs omiſſo digniore quādo per concurſum & oppoſitionem prouiſio beneficij facienda eſt, tenetur ad reſtitutionem.

137. Quando per concurſum & oppoſitionem prouiſio beneficij facienda eſt, teneri quem ad reſtitutionem ſi dignum eligat omiſſo digniore, cùm non ſolùm offendat iuſtitiam diſtributiuam, verùm etiam commutatiuam ortam ex illo quaſi contractu prouenienté ex edicti propoſitione, & ex fide in illo data, reſoluunt Molin.*de primogen.lib.2.cap.25.num.*59. Barthol. de Medina *in inſtruct. confeſſ. in 7.præcept.* §.32. Petr.Nauarr.*de reſtitut.lib.2.cap.2.n.*178. Gutier.*canon.lib.2.cap.*11.*n.*55. *cum ſeqq.* Vazq. *in opuſc.morali tract.de benefic.cap.2.§.3.num.*117. Fernandez *in examine Theolog.moralis p.4.cap.4.§.1.num.2. & cap.7.§.2. num.*11. Ego ipſe *d.alleg.*60.*num.*68.*& d.cap.2.num.*105.

138. Contra Martin.Ledeſm. 2.4.*queſt.*18. *ad fin. verſ.ſecunda concluſio*, Nauarr. *in man.cap.*17. *num.*74. *verſ.nec obſtat*, Mercado *de contract. lib.6.cap.17.§.y anſi dizen los Theologos, verſ.eſto no lo ſiguo*, Garc. *de benefic. p.7.c.*16. *num.*43. exiſtimantes non teneri ad reſtitutionem dignum eligentes omiſſo digniore, etiam quando prouiſio facienda eſt per concurſum, & oppoſitionem.

139. Vnde

139. Simoniã committit dignus offerendo in concurſu pecuniam digniori, vt deſiſtat ab oppoſitione.

139. Vnde ſimoniam committere dignum offerendo in concurſu pecuniam digniori, vt deſiſtat ab oppoſitione, & teneri ad cedendum beneficio, & ad reſtituendos fructus perceptos, reſoluunt Sot. *de iuſt. lib. 9. queſt. 6. art. 1. ad 2.* Nauarr. *in man. cap. 23. num.* 101. *verſ.* 8. Beia *reſponſ. caſuum conſcient. p. 2. caſu* 5. Fernandez *in examine Theolog. moral. p. 4. cap. 14. §. 1. num. 1. & 2.* Ego ipſe *d. cap. 2. num.* 106. vbi *num.* 107. reſoluo ſimoniacam non eſſe electionem, nec illicitam, ſi quis tradiderit pecuniam electoribus indignum eligere volentibus ne illum eligant.

140. Idoneus iudicandus, qui muneri, cui præficitur, eſt aptior.

140. *Magis idoneum,* &c.] Idoneior iudicandus, ac propterea præferendus ille eſt, qui muneri, cui præficitur, eſt aptior, Couarr. *in reg. peccatum, p. 2. §. 7. n. 4. verſ. dignior verò,* Rot. *deciſ.* 537. *num.* 14. *p.* 1. *recent.* & in d. Vrbinaten. Parochialis, item & ille, qui altero cum quo concurrit fuerit ſenior, ita Barbat. *conſ.* 23. *poſt n.* 13. *vol.* 1. Tiraq. *de iure primog. in præfat. num.* 182. Roland. *conſ.* 47. *num.* 70. *lib.* 1. Lambert. *de iurepatr. p. 2. lib. 2. q. 2. princ. art. 26. n. 4.* Mari. Antonin. *var. reſol. lib. 1. cap. 4. n. 2.* Illuſtriſſ. D. meus Roder. à Cunha *in comment. ad cap. conſuluit 9. num. 2. diſt.* 74.

141. Originarius.

141. Originarius idoneior quoque iudicandus ac præferendus ſi alter ſit extraneus, Couarr. *pract. cap. 35. ſub num. 5. verſ. ſecundò annotandum eſt,* Fuſc. *de viſitat. lib. 2. cap. 15. num. 13. & 14. & cap. 21. n. 25.* Put. *deciſ.* 254. *p.* 1. aliàs *deciſ.* 247. *lib.* 1. *in correct.* Mandoſ. *conſ.* 1. *n.* 4. Grilenzon. *conſ.* 151. *num.* 64. Vgolin. *de offic. Epiſcopi, cap. 50. §. 7. num.* 4. Maſtril. *Siciliæ deciſ.* 2. *num.* 147. Rot. *deciſ.* 299. *p.* 1. *diuerſ.* Et ita poteſt eligi dignus de ciuitate, vel gremio Eccleſiæ poſthabito digniore extraneo. Læl. Zech. *de benef. cap. 12. num.* 36. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 5. num.* 19. Vgolin. *d. cap.* 50. §. 8. *num.* 4. Ego ipſe *d. alleg.* 60. *num.* 102.

142. Doctor.

142. Doctor præfertur non Doctori, Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neap. p. 4. deciſ.* 135. *n.* 1. Rot. *deciſ.* 36. *n.* 2. *p.* 2. *recent.* Attamen minus doctus, modò idoneus, cuius mores ſunt noti, & approbati, præfertur Doctori, cuius vita ignoratur, Piaſec. *d. c. 5. n.* 19. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 4. *n.* 112. Garc. *d. p. 9. c. 2. n.* 11. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi deciſ.* 425. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 362. *num.* 1. *in* 2. *edit.* Maſſobr. *in d. praxi requiſ.* 5. *dub.* 2. *num.* 19. Rot. in Barchinonen. Parochialis 29. Nouembris 1613. coram bonæ mem. Buratto, inter eius impreſſas *deciſ.* 22.

143. Sacerdos.

143. Sacerdos præfertur alteri aliquo inferiori Ordine inſignito, Roland. *conſ.* 47. *num.* 75. Dec. *conſ.* 542. *num.* 13. & in pari attenditur quis priùs aſſecutus fuerit ſacros Ordines & gradus, Ioan. de Platea *in l. 2. num. 1. C. de Primic. lib.* 11. Natt. *conſ.* 638. *num.* 18.

144. Diſpenſatione non indigens.

144. Diſpenſatione non indigens præfertur indigenti, Seraph. *deciſ.* 767. *num.* 2. *p.* 1.

145. Beneficium nullum habens.

145. Beneficiũ nullũ habẽs præfertur habẽti, Lambert. *p. 3. lib. 2. q. 5. art.* 3. Carol. de Graſſ. *deciſ.* 1. *n.* 10. *de iurepatr.* Rot. *deciſ.* 16. *n.* 7. *p.* 2. *recent.* & in Calagurit. beneficij de Teiora 9. Iun. 1621. coram bon. mem. Vbaldo, & in Vrbinaten. Parochialis 12. Febr. 1629. coram R.P.D. Veroſpio.

146. Ditiores & nobiliores.

146. Si potentia diuitiarum, vel nobilitas conferat ad comprimendos Chriſti aduerſarios, præferendi ſunt ditiores, & nobiliores tenuibus, & ignobilibus, Fernandez *in examine Theolog. moral. p. 4. c. 4. §. 1. n.* 5.

Digitized by Google

147. Parochialis vacans quando fuerit iuriſpatronatus eccleſiaſtici quomodo prouidenda.

147. *Si verò iuriſpatronatus eccleſiaſtici erit*,&c.] Vide Gonzal.*ad reg.*8. *Cancel gloſ.*6.*n.*116.Piaſec.*d.c.*5.*n.*17.*in fine*, Aloyſ.Ricc.*in d.praxi reſol.*351. *verſ.amplia ſextò*,Zerol.*in praxi Epiſcop.p.*1.*verbo iuſpatronatus*,§.10.Azor. *inſtit.moral.p.*2.*lib.*6.*cap.*22.*q.*15. Salgado *d.cap.*9.*n.*80.Ferentil.*in annot. ad deciſ.*25.*Buratti num.*12. Ego ipſe *d.alleg* 60.*n.*16. *&* *d.cap.*2.*num.*124.

148. Epiſcopus tenetur inſtituere ad parochialem iuriſpatronatus eccleſiaſtici dignum præſentatum à patrono omiſſo digniore.

148. Epiſcopus tenetur inſtituere præſentatum ad parochialem Eccleſiam iuriſpatronatus eccleſiaſtici, cuius inſtitutio ad Epiſcopum ipſum, & non ad alium pertinet, etiamſi patroni ex approbatis ab examinatoribus ſynodalibus digniorem non præſentauerint ſtante hoc decreto *in d. verſ. ſi verò iuſpatronatus*, quia iudicium ſpectat ad patronum,refert deciſum Aldan.*d.tit.*9.*num.*43.

149. Edicta concurſus proponere debet ordinarius quamuis inſtitutio ad inferiores pertineat.

149. Inſtitutio parochialium de iurepatronatus eccleſiaſtico quando ad inferiores licèt exemptos & Abbates pertinet, nihilominus Epiſcopus ordinarius debet edicta concurſus proponere, & inferior inſtituet magis idoneum approbatum ab Epiſcopo,quod ſi ſecus actum fuerit,collatio eſt nulla,ita refert Garc.*d.p.*9.*cap.*2.*num.*262.

150. Beneficium Curatum iuriſpatronatus eccleſiaſtici ſi vacauerit in menſe reſeruato Sedi Apoſtol. nulla habetur ratio patronorum.

150. Beneficium Curatum iuriſpatronatus eccleſiaſtici ſi vacauerit in menſibus Apoſt.Sedi reſeruatis, Epiſcopus ipſe ordinarius nulla habita ratione patronorum debet edicta concurſus proponere, & idoneum eligere, ac Romam mittere cum fide ordinarij à Summo Pont. inſtituendum,ſicut fit in aliis Curatis quæ non ſunt de iurepatronatus, ita referunt deciſum Piaſec. *in praxi Epiſcop.part.*2.*cap.*5. *num.*17. Garc. *d.p.*9.*cap.*2.*num.*273.

151. Inſtitutio ad parochialem Eccleſiam vacantem, quæ iuriſpatronatus eccleſiaſtici ſit, vbi facienda eſt à Papa,ius eligendi digniorem ad ſolum Epiſcopum pertinet.

151. Inſtitutio ad parochiales Eccleſias,quæ iuriſpatronatus Eccleſiaſtici ſint, vbi facienda ſit à Papa, quia fortaſſe in menſibus reſeruatis vacauerit, ius eligendi digniorem ad ſolum Epiſcopum pertinet, qui tranſmittere debet atteſtationem examinis facti, & concurſus, quot in eo approbati, & quem ex approbatis vti digniorem, cui Sanctitas ſua gratiam faciat,nominari,refert deciſum Garc.*d.cap.*2.*num.*273.Salgado *d.tom.*1.*p.*3.*cap.*9.*num.*99.

152. Electio digniorıs ad parochialem vacantem ſpectat ad patronũ iuriſpatronatus eccleſiaſtici.

152. *Is quem patronus digniorem*, &c.] Et ad eum patronum eccleſiaſticum ſpectabit quando duo æquè idonei ab examinatoribus fuerint iudicati,quia electio dignioris ſpectat ad patronum, inſtitutio ad Epiſcopum,quando ad ipſum Epiſcopum,& non ad alium illa pertinet, ita refert deciſum Garc.*d.p.*9.*cap.*2.*num.*267.

153. Et illum inſtituere debet Epiſcopus.

153. Epiſcopus inſtituere debet in beneficio præſentatum ab eccleſiaſtico patrono ſi digniorem elegerit ex approbatis ab examinatoribus,refert deciſum Garc.*d.cap.*2.*num.*262.

154. Præſentatio ad parochialem facta à patrono eccleſiaſtico de aliquo antequam ſit ab examinatoribus approbatus in concurſu eſt nulla.

154. *Inter probatos ab examinatoribus*, &c.] Si patronus eccleſiaſticus aliquem præſentauerit anteqam ſit ab examinatoribus approbatus in concurſu, præſentatio nulla erit, nec eius virtute facienda erit inſtitutio ab Epiſcopo tanquam minus legitimè facta, niſi denuo iterum expreſsè, vel tacitè fuerit præſentatus, poſtquam ipſe ſit intra terminum edictorum, ſeu re integra oppoſitus, & inter cæteros deſcriptus,& inter dignos approbatus,ita Salgado *d.cap.*9.*num.*81. quem refero *d.cap.*2.*num.*124.*in fine*.

155. Examen

155. Examen per concurſum non requiritur in collatione parochialium iuriſpatronatus mixti, ideſt, partim eccleſiaſtici, & partim laicalis, Viuian. *in appendice ſua praxis iuriſpatron. ad lib.* 10. *cap.* 1. *num.* 34. *pag.* 760. in nouiſſ. impreſſ. vbi teſtatur ita fuiſſe reſponſum in Piſana 5. Februarij 1618. refero ego ipſe *d. cap.* 2. *n.* 126. — 155. Examen per concurſum non requiritur in collatione parochialium iuriſpatronatus mixti.

156. Contra Gonzal. *d. gloſ.* 6. *num.* 135. Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo iuſpatronatus pagin.* 145. *col.* 2. Garc. *d. cap.* 2. *num.* 278. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi deciſ.* 420. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 357. *num.* 3. *in* 2. *edit.* Mareſcot. *var. reſol. lib.* 1. *cap.* 52. *num.* 7. adden. *ad deciſ.* 498. *Gregorij XV.* Maſſobri. *in d. praxi pral.* 7. *dub.* 25. *num.* 2. Salgado *d. cap.* 9. *ex num.* 108. Ferentil. *ad deciſ.* 25. *Buratti in fine verſ. ex hoc procedit.* exiſtimantes ſeruandam eſſe formam examinis per concurſum in vacatione Eccleſiæ parochialis iuriſpatronatus partim Eccleſiæ, partim laici, vel quòd pro duabus partibus pertineat ad laicum, & pro vna tantùm ad Eccleſiam.

157. *Quòd ſi iuſpatronatus laicorum fuerit*, &c.] Vide Læl. Zech. *de republ. eccleſ. cap.* 28. *de parocho num.* 6. Flamin. Pariſ. *de reſignation. benefic. lib.* 8. *quaſt.* 9. *num.* 111. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo parochia* §. 7. Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 3. Piaſec. *d. cap.* 6 *num.* 18. *in princ.* Leſſi. *de iuſtit. lib.* 2. *cap.* 34. *num.* 58. *&* 81. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 50. §. 3. *verſ. tertiò*, Mareſcot. *var. reſol. lib.* 1. *c.* 5. *n.* 11. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſolut.* 357. *num.* 1. Adden. ad Gregor. XV. *deciſ.* 494. *num.* 3. Maſſobr. *in d. praxi requiſ.* 7. *dub.* 25. *à num.* 4. Salgado *d. cap.* 9. *num.* 105. *cum ſeqq.* Alzed. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *c.* 9. *n.* 2. Ego ipſe *d. alleg.* 60. *num.* 18. *& d. c.* 2. *num.* 129. Rot. *deciſ.* 579. *num.* 4. *p.* 2. *recent.* & in Pampilonen. Parochialis 26. Iunij 1626. coram bonæ mem. Buratto, inter eius impreſſas *deciſ.* 952. — 157. Examen per concurſum fieri non debet in vacatione parochialium, quæ ſunt iuriſpatronatus laicorum, ſed ſufficit quòd deputatus à patronis examinetur ab examinatoribus Synod. & idoneus iudicetur.

158. Eueniente vacatione Parochialis de iurepatronatus laicorum quando plures ſunt præſentati, requiritur examen per concurſum inter ipſos præſentatos tantùm, vt ex his, qui peracto examine idonei ab examinatoribus denunciati ſunt, Epiſcopus eum eligat quem cæteris magis idoneum iudicauerit, atque illum, & non alium inſtituat. Ita Flamin. Pariſ. *de reſign. benef. lib.* 6. *q.* 5. *num.* 21. Gonzal. *d. gloſ.* 6. *num.* 138. Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 256. Mareſcot. *d. lib.* 1. *cap.* 52. *num.* 11. Piaſec. *d. cap.* 5. *num.* 18. *verſ. eueniente*, Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſol.* 357. *num.* 2. Viuian. *in praxi iuriſpatron. lib.* 10. *cap.* 1. *num.* 59. *in vlt. impreſſ.* Salgado *d. cap.* 9. *num.* 123. Alzed. *d. cap.* 9. *num.* 3. Rot. in Pampilonen. Parochialis 27. Ianuarij 1614. coram Reuerendiſſimo D. meo Coccino Decano, & in Illerden. portionis de Pertuſa 11. Decemb. 1613. coram bonæ mem. Buratto, inter eius impreſſas *deciſ.* 25. vbi Ferentil. *in annot. num.* 10. Maſſobr. *in d. praxi requiſ.* 7. *dub.* 25. *num.* 5. vbi intelligit quando inter plures præſentatos omnes æqualibus vocibus gaudent. Nam ſi aliquis plures haberet voces, is ſolus eſſet examinandus, & idoneus repertus inſtituendus, vt per Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 257. Salgado *d. cap.* 9. *num.* 124. Rot. in Pampilonen. Parochialis 26. Iunij 1626. coram bonæ mem. Buratto, inter eius deciſ. impreſſas *deciſ.* 952. *num.* 2. — 158. Examen per concurſum requiritur inter plures præſentatos ad parochialem iuriſpatronatus eccleſiaſtici.

QQq 2 niſi

ed by Google

niſi is ſe etiam ſubiiceret examini, & concurſui cum cæteris examinatis, quia tunc ſibi præiudicaret, cùm faceret ſe eis parem, ita adden. *ad d.deciſ.*494.*Gregorij XV.num.*4. Maſſobr.*in d.praxi præl.*3.*dub.*3.*num.*15. Salgado *d.c.*9.*n.*128.

159. Non habet locum contra inſtitutionem, vel fundationem.

159. Non habet locum hoc decretum *in d.verſ. ſi verò*, contra inſtitutionem & fundationem, cùm ſeruari debeat lex in ipſa inſtitutione poſita, ſed tantùm præſentatus eſt examinandus, & approbandus ab ordinario citra concurſum ſi repugnaret inſtitutioni, ſeu fundationi, ita refert deciſum Garc.*d.p.*9.*c.*2.*n.*270.

160. Concurſui locus non eſt in parochialibus iuriſpatronatus, quod origine erat totum laicale.

160. Concurſui locus non eſt in Parochialibus iuriſpatronatus, quod origine erat totum laicale, ſed pro duabus tertiis partibus ex donatione laicorum effectum eſt poſtea eccleſiaſticum, Aldan.*d.tit.*9.*n.*42. vbi refert deciſum ſub die 17.Iunij 1617.

161. Parochiales iuriſpatronatus laicorum deuolutæ ſubiacent concurſui.

161. Parochiales iuriſpatronatus laicorum, quæ ab Epiſcopo ob præſentationem in tempore non ſequutam iure deuoluto conferuntur, ſubiacere concurſui referunt deciſum Galet.*in margar. caſuum conſcient.verbo iuſpatronatus*, Salgado *d.c.*9.*n.*90. Aldan.*d.tit.*9.*n.*50. Ego ipſe *alleg.*60.*n.*18.*in fine*, *&* *d.c.*2.*n.*131.

162. Contra Maſſobr. *in d.praxi requiſ.*1. *dub.*22. exiſtimantem huiuſmodi Parochialem iuriſpatronatus laicalis ad ordinarium deuolutam per eum abſque concurſu conferri poſſe.

163. Parochialium in collatione facta iure deuoluto ſeruari debet forma examinis, quæ coram inferiore requiritur.

163. Vtrùm autem in collatione Parochialium facta iure deuoluto, ſeruari debeat forma examinis; quæ coram inferiore requiritur? Affirmatiuè reſpondet Salgado *d.cap.*9.*num.*84.*cum ſeqq.* quem refero *d. cap.*2.*num.*133.

164 Præſentatus à patronis laicis ad Eccleſiam parochialem ſufficit quòd examinetur coram aliis examinatoribus non ſynodalibus.

164. *Ab eiſdem deputatis, vt ſuprà, examinari*, &c.] Præſentatus à patronis laicis ad Eccleſiam parochialem de iurepatronatus laicorum, ſufficit quòd examinetur coram aliis examinatoribus non ſynodalibus, ita Aldan. *d. tit.* 9. *num.* 52. vbi refert deciſum ſub die 19. Decembris 1610.

165. Patronus laicus ad parochialem ſui iuriſpatronatus non tenetur præſentare digniorem, ſed ſufficit dignum.

165. *Et non niſi idoneus repertus*, &c.] Patronum laicum ad parochialem ſui iuriſpatronatus non teneri præſentare digniorem, ſed ſufficere dignum, ſeu idoneum, reſoluunt Lambertin. *de iuriſpatr.p.*1.*lib.*2. *quæſt.*10.*art.*3.*num.*17. Petr.Nauar. *de reſtitut.lib.*2. *cap.*2.*num.*150. Ban. 2.2.*q.*63.*dub.*4. Petr.de Ledeſma *in ſum.p.*2.*tract.*7.*cap.*2. *concl.*7. *diffic.*9. Garc. *de benef. p.*7.*c.*16.*n.*19. Aloyſ.Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep.Neapol. p.*3.*deciſ.*306. *num.*4. Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum verbo electio differ.*2.

166. Contra Molin.*de primog.lib.*2.*cap.*5.*n.*69. Azeued. *conſ.*24.*dub.*4. *num.*4. Turrian. 2.2.*tom.*2. *diſp.*22. *dub.*5.*num.*6. Gutier. *canon.lib.*2.*c.*11. *num.*26. Vaſq.*in opuſc.de benef.c.*2.§.2.*dub.*5.*n.*74. Leſſi.*d.lib.*2.*c.*34.*dub.*14. *n.*65. *in fine*, Azor. *d.p.*2.*lib.*6.*cap.*21.*q.*5. Malder. 2.2.*tract.*9.*cap.*2.*dub.*2. exiſtimantes patronum, qui non eſt primus beneficij fundator, debere digniorem præſentare.

167. Deuolutio, aut appellatio vlla impedire aut ſuſpẽdere

167. *Vlla deuolutio, aut appellatio*, &c.] Vide Nau. *in man.cap.*25. *num.* 139. *in fine*, Antonuc. *in catechesi Neapolit. cap.*16. *fol.*43. Azeued.

ad

ad l. 1. num. 4. tit. 16. lib. 3. noua recop. Seraphin. *deciſ.* 481. Valenz. *conſ.* 45. *num.* 19. *vol.* 1. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 9. §. 1. *in annot. contra nullit. num.* 186. *&* 209. *& d. gloſ.* 6. *num.* 163. Vgolin. *d. cap.* 50. §. 13. *num.* 1. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.* 7. *c.* 6. *n.* 75. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi deciſ.* 426. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 373. *in* 2. *edit. & in deciſ. curia Archiep. Neapol. p.* 4. *deciſ.* 19. Maſſobr. *in d. praxi requiſ.* 5. *dub.* 3. *cum ſeq.* Salgado *de protectione Regia tom.* 1. *p.* 2. *q.* 13. *n.* 197. *cum ſeqq.* Rot. in Barchinonen. Parochialis 29. Nouembris 1613. coram bonæ mem. Buratto inter eius impreſſas *deciſ.* 22. & *ibi* Ferentil. *in annot. lit. B.* Ego ipſe *d. alleg.* 60. *n.* 104. *& d. cap.* 2. *num.* 137. non poteſt quominus examinatorum relatio executionem habeat.

168. Intelligi de appellatione ſuſpenſiua, non verò deuolutiua, obſeruant Campan. *in diuerſ. iuris Canonic. rub.* 11. *cap.* 13. *num.* 476. *poſt med.* Salgado *d. tom.* 1. *p.* 2. *cap.* 13. *num.* 199. Maſſobr. *in d. praxi requiſ.* 5. *dub.* 4. Ego ipſe *d. cap.* 2. *n.* 138. Garc. *in addit. ad ſuum tract. de benefic. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 245. 168. Appellatio ſuſpenſiua, non verò deuolutiua prohibetur in hoc caſu.

169. Appellationem non dari ſimpliciter ab electione Epiſcopi in concurſum, dum appellare volens fuit approbatus ab examinatoribus ſynodalibus, ſicut & electus, cùm tunc locus ſit gratificationi, probatur ex *cap. cùm autem,* vbi Abb. *num.* 3. *de iurepatr.* Seraph. *deciſ.* 152. *in fine*, Rot. in Calaguritana beneficij de Murillo 13. Nouembris 1620. coram bonæ mem. Vbaldo ſen. & in Pampilonen. Abbatiæ de Areſſo 22. Aprilis 1622. coram R. P. D. Nauarro. Niſi manifeſtè conſtiterit de dolo, & irrationabili Epiſcopi iudicio, cùm pro eo, quòd ſcilicet omnia conſiderauerit, multum præſumatur, Mareſcot. *var. reſol. lib.* 1. *c.* 52. *num.* 23. *&* 24. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 4. *n.* 139. *& gloſ.* 9. *in annot. num.* 209. Maſſobr. *d. requiſ.* 5. *dub.* 2. *num.* 42. Gregor. *deciſ.* 538. *ad fin.* Rot. in Hieracen. iuriſpatronatus 21. Maij 1622. coram bonæ mem. Buratto, inter eius impreſſas *deciſ.* 625. Tollitur tamen multum de hac præſumptione, quæ aliàs eſſet pro Epiſcopo, ex familiaritate, vt per Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curia Archiep. Neapol. p.* 4. *deciſ.* 96. *num.* 20. Rot. in Sabinen. concurſus 6. Aprilis 1609. coram bonæ mem. Card. Sacrato, & in Vrbinaten. Parochialis 12. Februarij 1629. coram R. P. D. Veroſpio, ego ipſe *d. c.* 2. *n.* 144. 169. Appellatio non datur ſimpliciter ab electione Epiſcopi in concurſu dum appellare volens fuit approbatus ab examinatoribus ſynodalibus.

170. Et huiuſmodi appellationem à mala electione, ſiue irrationabili iudicio Epiſcopi admitti ſolùm ad effectum deuolutiuum, non autem ſuſpenſiuum, quia interim prouiſus appellatione pendente à Parochiali amoueri non debet, ex *dicta conſtit. Pij V. verſ. hac tamen*, notant Garc. *d. p.* 9. *c.* 2. *n.* 236. *&* 246. adden. *ad deciſ.* 538. *n.* 7. *Gregorij XV.* Ego ipſe *d. c.* 2. *n.* 145. Niſi quando appellatur à ſententia Metropolitani, ſeu alterius iudicis appellationis reuocatoria electionis priùs factæ ab ordinario in concurſu ad Parochiales, tunc enim dari appellationem ad effectum ſuſpenſiuum, & deuolutiuum, reſoluunt Gutier. *canon. lib.* 2. *c.* 11. *num.* 25. Garc. *d. p.* 9. *c.* 2. *n.* 247. adden. *ad d. deciſ.* 538. *n.* 8. *Gregorij XV.* Ego ipſe *d. c.* 2. *n.* 146. vbi *n.* 147. idem aſſero quando facto concurſu appellatur inter præſentatos, vel patronos laicos ſuper pertinentia iuriſpatronatus. 170. Appellatio à mala electione, ſiue irrationabili iudicio Epiſcopi admittitur ſolum ad effectum deuolutiuum.

by Google

171. Reiectus in cōcurſu parochialis poteſt prouocare præelectum ad nouum examen.

171. Reiectum in concurſu Parochialis poſſe prouocare præelectum ad nouum examen coram iudice appellationis, etiam antequam doceat de irrationabili iudicio Epiſcopi, nouè & ſingulariter aduertendum duxi *d. cap.* 2. *num.* 148. aſſerens ita fuiſſe deciſum in Vrbinaten. 9. Septembris 1628. & in Reatina 16. Martij 1630. & in Piſana 17. Iunij eiuſdem anni, in quibus fuit decretum dandum eſſe nouum concurſum in Vrbe, & ad illam vocandum præelectum ab Epiſcopo.

172. Collatio parochialis facta ſine examine per concurſum eſt nulla.

172. *Aliàs prouiſiones omnes, ſeu inſtitutiones*, &c.] Collationem Parochialis factam ſine examine per concurſum eſſe nullam, & irritam & præfatam Parochialem eo modo collatam vacare, eiúſque collationem ad Sedem Apoſt. ſpectare reſoluunt Zerol. *d.p.*1.*verbo Parochia* §.1.*dub.*2. nouiſſimè Aloyſ. Ricc. *in ſua praxi p.*4.*reſol.*75.*num.*1. Rot. *deciſ.*151.*p.*4. *diuerſ.* Ego ipſe *d.c.*2.*n.*135.

173. Parochialis ſine examine per concurſum, vel contra formam poſitam à Conc. non poteſt in foro conſcientiæ acceptari.

173. Parochialem ſine examine per concurſum, vel contra formam poſitam à Concilio in præſenti collatam non poſſe in foro conſcientiæ acceptari, aut retineri, reſoluunt Petr. Nauar. *de reſtit. lib.*3. *cap.*2. *num.*350. Salon 2. 2. *quæſt.*5. *de dominio artic.* 4. & *ibi* Can. *quæſt.* 62. *de dominio pag.* 160. Vaſq. 1. 2. *quæſt.* 163. Lorca etiam 1. 2. *diſp.* 21. *de legib. ad fin.* Burg. de Pace *l.* 3. *Tauri à num.* 1394. Parlad. *differ.*12.§.1.*ex n.*2. Leſſi. *de iuſtit. lib.*2.*cap.*19.*dub.*3. Aloyſ. Ricc. *d.p.*4. *reſol.*75.*num.*2.

174. Parochiales ita exigui redditus vt examinis per concurſum operam ferrent, vel nemo eſſet qui ſe examini vellet ſubiicere quomodo conferenda.

175. Parochialium tenuium collatio an poſſit fieri ſine concurſu.

174. *Si tamen adeò exigui redditus*, &c.] Vide Gonzal. *d. gloſ.* 6. *n.*139. *cum ſeqq.* Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſol.*358. Campan. *in diuerſ. iuris Canon. rub.*5.*c.*3.*n.*10. Seraphin. *deciſ.*942.*n.*10. metipſum *d. alleg.*60.*n.*38. & *d. cap.*2.*num.*16.

175. In collatione tenuium Parochialium, quarum fructus 24. ducatos auri de Camera non excedunt, ſi propoſito primo edicto examinis per concurſum, nemo comparuerit, fieri debet ſecundum edictum examinis, ſed ſine concurſu, ſeruatis tamen temporibus præſcriptis à Pio V. in ſua conſtit. ſuper collatione Parochial. ita refert deciſum Garc. *d.p.*9.*cap.*2.*n.*220. *in* 1.*decl.*

176. Beneficia Curata, cuius redditus adeò exigui ſunt, vt ea aut nullus idoneus requirat, vel compareant in concurſu Preſbyteri ita rudes, vt neque vulgarem linguam calleant, ſunt conferenda illis, qui inter omnes maioris litteraturæ eſſe cognouerit Epiſcopus, eoſdémque amplius erudiri curabit. Vbi verò ob dominos temporales, vel aliam iuſtam cauſam concurſus non eſſet liber, & fructus parochiales eſſent pingues, ponendi ſunt vicarij donec conferri poterint magis idoneis, ſeruata forma Concilij, ita refert deciſum Garc. *d. c.*2. *num.*220. *in* 2. *decl.*

Expectatiuis

Expectatiuis hactenus conceſſis vti nulli fas eſto. Reſeruationes mentales, &c. nulli concedantur.

CAPVT XIX.

1. VIde Corraſ. *in paraphraſi benefic. part. 4. cap. 5.* Rebuff. *in praxi benefic. tit. de reſcript. ad beneficia vacatura*, Paul. Fuſc. *de viſitat. lib. 2. cap. 27. num. 3.* Gonzal. *ad reg. 8. Cancel.* §. 1. *procem. num. 57. cum multis ſeqq.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib. 30. tract. 3. à num. 266.* Maſſobr. *in ſua praxi habendi concurſum, prælud. 23. in principio, num. 10.* ſecundùm Lugdunen. impreſſ. Lotter. *de re benefic. lib. 1. in apparatu num. 16.* 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. Expectatiuas eſſe omnino ſublatas etiamſi illæ factæ ſint de conſenſu ordinariorum, refert deciſum Gonzal. *d.* §. 1. *procem. num. 63.* vbi *num. 64.* pariter deciſum aſſerit ex hoc decreto expectatiuarum abrogatarum colligi non poſſe erigi ab Epiſcopo Canonicum ſupra numerarium ad futuram præbendam. 2. Expectatiuæ ſunt omnino ſublatæ.

3. *Etiam Collegijs, vniuerſitatibus*, &c.] Quæ minimè comprehenderentur ſi expreſſa non forent, vt ait Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloſ. 37. num. 22.* Illorum autem appellatione qui veniant dixi *in tract. de appellatiua verborum vtriuſque iuris ſignificat. appell. 55.* & an veniant appellatione perſonæ, latè *appellat. 198. num. 1. & 9.* 3. Collegia nō comprehenduntur ſi expreſſa non ſint.

4. Hoc decretum non comprehendit conſuetudinem immemorialem hactenus obſeruatam in Eccleſia Salamantina, & à Pio IV. Motu proprio confirmata & ex certa ſcientia, in qua extant 24. Canonici, quorum duo poſtremi præbendam expectant, & antequam vacet aliquis Canonicatus, cuius electio ſpectat ad Canonicos, eliguntur à Capitulo præcedente licentia Epiſcopi duo, vel tres expectantes locum vltimi Canonici, ſiue præbendam vacaturam; ad quem iuxta gradum expectantis denuo à Capitulo eligitur vnus, & admittitur præcedente approbatione, & confirmatione ordinarij, refert deciſum Garc. *p. 1. cap. 1. num. 5.*

5. *Sed nec reſeruationes mentales*, &c.] Vide Maſſobr. *in d. praxi præl. 24. dub. 1. num. 7.*

6. Reſeruationem mentalem eſſe quando Papa reſeruabat beneficium vel in ſpecie, vel in genere per Bullam, vel Breue, vt perſonæ gratæ prouideret, quam non exprimebat, ſed in mente retinebat, aſſerit Gonzal. *d.* §. 1. *procem. num. 67.* 6. Reſeruatio mentalis quæ?

Cauſæ

Digitized by Google

Cauſæ omnes ad forum eccleſiaſticum quomodolibet pertinentes in prima inſtantia coram ordinarijs locorum cognoſcantur, & infra biennium terminentur, ex quo licebit ad alium iudicem appellare, immo & antè in alio caſu. Cauſas matrimoniales & criminales ſolus Epiſcopus cognoſcat, etiam caſu quo controuertitur de huiuſmodi cauſæ cognitione, &c. *Legati de latere non procedant contra clericos, aliáſue perſonas eccleſiaſticas, niſi Epiſcopo priùs requiſito, & negligente. Agitur de mercede actorum, & de mercede Notarij copiam actorum dantis appellanti*, &c.

CAPVT XX.

1. Cauſæ omnes ad forũ eccleſiaſticum ſpectantes coram ordinariis locorum in prima inſtantia decidi, & infra biennium terminari debent.

1. Vide Paul. Fuſc. *de viſitat. lib. 1. cap. 33. n. 3.* Monald. *conſ. deciſiuo 94.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p. 4. collect. 1353. in fine*, Mari. Antonin. *variar. reſolut. lib. 1. reſolut. 15. num. 3.* Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p. 2. cap. 1. num. 70.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2 cap. 4. num. 3.* Viuian. *in praxi iurispatron. p. 2. lib. 7. cap. 3. num. 5.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo inſtantia, §. 4.* Nouar. *in ſingul. iuris canon. concluſ. 54.* Salgado *de protect. Regia tom. 2. p. 2. cap. 17. ex num. 2.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, part. 3. alleg. 51.*

2. Primæ inſtantiæ ordinarij non poſſunt partes in eius præiudicium renunciare.

2. Quod quidem ius ordinariorum vt in prima inſtantia procedant, nullo modo à partibus poſſe in eorum præiudicium renunciari, tenent Soar. de Pace *in pract. tom. 2. præl. vlt. num. 18.* Ludou. à Sarauia *de iuriſdict. Adiunctorum, q. 7. num. 7.*

3. Cauſas in curiis ordinariorum pendentes non poſſunt ſuperiores etiã Nuncij aduocare.

3. Alios ſuperiores etiam Nuncios, vel Legatos de latere ſpecificam poteſtatem maiorem non habentes ad ſe aduocare non poſſe cauſas in curiis ordinariorum, vel aliorum inferiorum iudicum pendentes, niſi per viam legitimam appellationis ad ipſorum tribunalia deferantur, reſolutum refert Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. part. 4. deciſ. 296. num. 5.*

4. Auditor Cameræ non poteſt de cauſis in prima inſtantia cognoſcere.

4. Auditorem Cameræ, nec quemuis alium iudicem Romanæ Curiæ poſſe de cauſis ad forum eccleſiaſticum ſpectantibus in prima inſtantia cognoſcere, nec monitoria decernere ad extrahendas partes à ſuis domiciliis, reſoluit Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea, reſol. 126. & in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. p. 4. deciſ. 271. num. 6. & deciſ. 273. num. 3.* Ego ipſe *d. p. 3. alleg. 81. num. 3.*

5. Cauſas obligatione Camerali firmatas in partibus exiſtentes poteſt Auditor Cameræ aduocare.

5. Cauſas autem obligatione Camerali firmatas in partibus exiſtentes Auditor Cameræ auocare poteſt, etiamſi extra Curiam contractum ſit, & licèt pendeant coram ordinariis, reſoluunt Lancellot. *de attentat. lite pend. limit. 15. num. 3. & cap. 20. limit. 26.* Flores de Mena *variar. lib. 1. q. 12. num. 48.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap. 118. in fine*, Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea, reſolut. 342.* Nouar. *in ſingul. iuris canon. concluſ. 54. num. 5.* Ego ipſe *d. alleg. 81. num. 16.*

6. Relati inferiores, qui ſubſunt Epiſcopis, non habent ius cognoſcẽdi de cauſis in prima inſtantia.

6. *Coram ordinarijs locorum*, &c.] De Epiſcopis ſcilicet, & exemptis Epiſcopalem iuriſdictionem habentibus, non autem de Prælatis inferioribus,

rioribus, qui ſubſunt Epiſcopis intelligi debere affirmant Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 1. *quæſt.* 36. *art.* 4. Rot. *deciſ.* 100. apud Farin. *p.* 4. *ſuæ praxis crimin.* Flamin. Pariſ. *de reſignat. benef. lib.* 3. *quæſt.* 11. *num.* 19. vbi *num.* 22. reſoluit ſub verbo *Ordinarÿs*, de quo in præſenti, comprehendi etiam vicarium Epiſcopi, refero ego ipſe *d. alleg.* 81. *num.* 4.

7. Abbates etiam non exemptos, & alios, quibus olim vel ex præſcripta conſuetudine, vel aliquo priuilegio de cauſis clericorum ſuæ Eccleſiæ, vel cumulatiuè cum ordinario, vel priuatiuè cognoſcere competebat, etiam hodie non obſtante decreto Concil. de quo in præſenti poſſe vti eadem iuriſdictione, cùm Concilium generaliter de iuriſdictione ordinaria loquatur, & iuriſdictiones Abbatum iuſto iure, & titulo quæſitæ etiam ordinariæ cenſentur, conſuluit Nauar. *conſ.* 2. *n.* 4. *de foro compet. in antiq.* aliàs *conſ.* 9. *de priuileg. in nouis*, Sayr. *in floribus deciſ. ſub illo tit. de foro compet. deciſ.* 2. *verſ. poſſunt*, & ego ipſe *d. alleg.* 81. *num.* 7.

7. Abbates, qui poſſint hodie de cauſis clericorum ſuæ Eccleſiæ cognoſcere.

8. Capitulum Sede vacante, cùm ſuccedat Epiſcopo in omnibus, quæ ſunt iuriſdictionis etiam voluntariæ, habere priuilegium cognoſcendi cauſas in prima inſtantia ex vi huius decreti, reſoluunt Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea*, *reſolut.* 130. *& in deciſ. curiæ Archiepiſcop. Neapol. p.* 4. *deciſ.* 273. *num.* 7. Nouar. *in ſingul. canon. concl.* 54. *num.* 4. Ego ipſe *d. alleg.* 81. *num.* 6.

8. Capitulum Sede vacante cognoſcit de cauſis in prima inſtantia.

9. Hoc decretum ad Regulares non pertinere, nec Conſeruatorias Regularium imminuere, aut reſtringere, nec quoad primam inſtantiam ipſorum aliquid noui inducere, aſſerunt deciſum Aldret. *in allegat. pro omnimoda Regularium exempt. part.* 1. *cap.* 7. *num.* 4. Nouar. *d. concluſ.* 54. *num.* 12. Aloyſ. Ricc. *d. deciſ.* 273. *num.* 7. *prope fin. p.* 4. Ego ipſe *d. alleg.* 81. *num.* 13. Et ſignanter quòd Conſeruatoriæ Regularium non ſint ſublatæ per hoc decretum, etiam quòd cauſæ graues ſint, & plenariam cognitionem requirant, cenſuiſſe ſacram Congreg. in vna Mediolanen. refert Rot. in Oſcen. iuriſdictionis 12. Decembris 1614. coram bonæ mem. Vbaldo ſen.

9. Hoc decretum ad Regulares non pertinet.

10. Contra Nauarr. *conſil.* 1. aliàs 3. *de officio deleg.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub eod. tit. deciſ.* 1. Mari. Antonin. *variar. reſolut. lib.* 1. *reſolut.* 15. exiſtimantes Conſeruatores de cauſis eccleſiaſticis in prima inſtantia cognoſcere poſſe, & in eis etiam tanquam ordinariis iudicibus Concilium in præſenti locum habere.

11. *Atque omnino ſaltem intra biennium*, &c.] Vide Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.* 4. *collect.* 1353. *in fin.* Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſiaſt. p.* 2. *cap.* 1. *num.* 70. Salgado *de protect. Regia, p.* 2. *cap.* 17. *num.* 35. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo inſtantia, verſ. quarto*, & *verſ. ſexto*, aſſerit hoc tantùm fallere in Curia Romana vbi lis ſine inſtantia nunquam extinguitur, niſi per ſententiam, de quo etiam Franc. Leo *d. cap.* 1. *num.* 73.

11. Cauſæ omnes ad forum eccleſiaſticum ſpectantes intra biennium terminari debent.

12. Per hoc decretum imponi terminum inferiori ad cauſam finiendam, non tamen irritari acta proceſſus, cùm inſtantia iudicij ſecundùm canones per text. in præſenti non abrogatos, ſit perpetua, tradunt Zerol. *d. verſ. quarto*, Sigiſm. Scaccia *de appellat. q.* 15. *num.* 278. Salgado *de protect. Regia, tom.* 1. *p.* 4. *cap.* 2. *num.* 66.

12. Per hoc decretum imponitur terminus inferiori ad cauſam finiendam, non tamen irritantur acta proceſſus.

13. Hoc decretum non loquitur de executoribus ſpecialiter deputatis.

13. Quòd hoc decretum non loquatur de executoribus ſpecialiter deputatis,ſed de iudicibus ordinariis, ac proinde locum habeat in cauſis tantùm contentioſis, non autem gratioſis, in quibus non datur inſtantia,nec executoris iuriſdictio perimitur,niſi perempta gratia, *cap. ſuper gratia,de offic.deleg.in* 6.Et quòd non habeat locum in Romana Curia,quia ibi lis, ſeu inſtantia nunquam extinguitur, propter facultatem prorogandi fatalia, fuit dictum in Aquilana bonorum 17. Iunij 1624. coram bonæ mem.Remboldo.

14. Lis quando dicatur mota.

14. *A die motæ litis.*] Quando dicatur lis mota, vide Rebuff. *in l.litis nomen* 36.*pag.*206.*ff.de verbor.ſignific.* Parlad.*different.*128.*num.*4. Cabed. *Luſit. deciſ.*15.*num.*11.*part.*2. Salgado *de protect.Regia, tom.*1.*p.*2. *cap.*13. *num.*44.

15. Cauſa intra biennium non terminata vt concedatur auocatoria, quid inquirendum.

15. *Alioquin poſt illud ſpatium*, &c.] Cauſa intra biennium non terminata vt concedatur auocatoria, opus eſſe quòd ex parte iudicis nolentis, vel non curantis intra dictum biennium cauſam expedire, detur culpa,defectúſque appareat,referunt deciſum Marcheſan.*de commiſſion. p.*2.§.4.*num.*54. Franc. Leo *d.cap.*1.*num.*72. Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea, reſol.*334.*à princ.& in deciſ.curiæ Archiep.Neapol.deciſ.*153.*p.*4. Nouar. *in ſingul.iuris Canonici,concluſ.*55. Ego ipſe *d.allegat.*81.*num.*12. aduertentes quòd ſi per iudicem non ſtetit quominus intra dictum tempus cauſam diffiniuerit, ſed ob illius grauitatem, & qualitatem, vel partium cauillationes non ſit definita,elapſo biennio non habet locum appellatio,de quo etiam Salgado.*d.p.*2.*cap.*17.*num.*35.

16. Iudicis de culpa vt conſtet debet ſæpè requiri.

16. Ad hoc vt conſtet de culpa iudicis debere ſæpe requiri, & de hoc coram iudice ſuperiore inſtari tradunt Grammat. *voto* 31. *n.*13. Aloyſ. Ricc.*d.reſol.*334.*num.*1.Ego ipſe *d.alleg.*81.*num.*9 *in fine.*

17. Interpellatio vna an ſufficiat.

17. An requiratur vnica interpellatio, vel plures vt dicatur ſtare per iudicem quominus cauſa expediatur? Vide Aloyſ.Ricc.*in deciſ.curiæ Archiep.Neapol.deciſ.*120.*p.*4.

18. Huic decreto locus eſt in cauſis nullitatis profeſſionis.

18. In cauſis nullitatis profeſſionis, quæ infra biennium ab ordinario, & ſuperiore Regulari non terminantur, eſſe locum huic decreto Concilij aſſerit deciſum Armendar.*in addit.ad leges Nauarræ lib.*2.*tit.*18. *l.*7. *de Relig. num.*40. quem refero *d.alleg.*81. *num.*8. & me citato Aloyſ. Ricc.*in deciſ.curiæ Archiep.Neapol.deciſ.*273.*num.*6.*p.*4.

19. Conſenſus prorogandi iuriſdictionem in prima inſtantia tollitur.

19. Conſenſum prorogandi iuriſdictionem in prima inſtantia tolli litigantibus per hunc text. tenet Soar.de Pace *in pract. tom.*2.*prælud.vlt. num.*18.*cum ſeqq.*

20. *Neque appellationes ab eiſdem interpoſitæ*, &c.] Vide Zerol.*in praxi Epiſcop. part.*1. *verbo appellatio*, §.1.Soar.de Pace *in pract.tom.*1.*cap.*6. *in proœm.n.*25. vbi *n.*26. dicit hoc decretum procedere in interlocutoriis latis tam à iudice ordinario, quàm à delegato, & tam in prima inſtantia, quàm in ſecunda, quia non eſt correctorium iuris communis, ſed potiùs declaratorium.

21. Appellatio admittitur ab interlocutoria vim diffinitiuæ habente.

21. *Vel à diffinitiua vim habente.*] Appellationem admitti ab interlocutoria vim diffinitiuæ habente, reſoluunt Franc. Marc. *Delphin. deciſ.*314.*num.*1.*vol.*2.Decian.*reſponſ.*62.*num.*24.*vol.*5. Mendez à Caſtro

in

*in praxi Luſit.lib.2.cap.11.num.*18. Bernard.Græuæ. *ad pract.Cameræ Imperialis lib.1.concl.*130. *à princ.* Aloyſ.Ricc.*in deciſ.Curiæ Archiep. Neapol. p.4.deciſ.*16.Ordin.Reg.Luſit.*lib.3.tit.69.in princip.* vbi parens meus. Et appellationem ab interlocutoria eſſe odioſam, quia habet oculos retro,dicit Steph.Gratian.*diſcept.forenſ.cap.*158.*n.*6.

22. Plures caſus, in quibus poteſt appellari à ſententia interlocutoria, vide apud Afflict. *in cap.ſi inter dominum num. 97. de inueſt. inter dom. & vaſal. lib.1.fol.96.* Guid. Papæ *deciſ.75.* Bellacomb. Viui. Kirchou.& alios *tom.2.commun.opinion.lib.7.tit.24.num.18.cum ſeqq.*Lancel. *de attent.appell. pend. cap.12.lim.1.* Menoch. *remed.4. adipiſc.q.99. n.822. cum ſeqq.* Anton.Grauat. *ad praxim Rom.Curiæ lib.7.cap.3. num.46.* Viui. *Neapolit. deciſ.302.* Tiber. Decian. *reſp. 62. vol.5.* Cornel. Brederod. *in tract. de appellat. p.1.tit. 20.col.433. cum multis ſeqq.* Gonzal. *ad reg.8. Cancel. gloſ.9.§.1.in annot.num.191.cum ſeqq.* Valaſc. *conſult.47.& conſ.51. num.51.* Sigiſm. Scacc. *de appellat. q.17. limit.47.* Alexand. Trentacinq. *var. reſol.lib.2. ſub tit.de appellat. reſol.13.* Salgado *de protect. Regia tom.1. p.2. cap.1.num.4.cum ſeqq.* Fr. Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regul. reſol. 10.num.33.*

22. Appellari à ſententia interlocutoria in quibus caſibus poſſit.

Caſus in quibus appellatio admittitur ab interlocutoria, vel quia vim diffinitiuæ habet, vel quia damnum irreparabile continet.

23. I. Sententiam ſuper minori ætate latam, per quam pronuntiatur quem non eſſe minoris ætatis, habere vim diffinitiuæ, ac proinde ab ea poſſe appellari reſoluunt Bellacomb. *tom. 2. commun. opin. lib. 7. tit.24.num.24. pag.322.* Gam. *Luſit. deciſ.159. num.2.* Salgado *de protect. Regia tom.1. p.2. cap.1. num.54.* Valaſc. *conſ. 47. num. 4.* vbi refert talem opinionem non ſeruari in illo Regno, eo quòd grauamen quod reſultat ex tali pronunciatione, poſſit corrigi in ſententia principalis cauſæ.

23. Sententia ſuper minori ætate lata habet vim diffinitiuæ & ab ea poteſt appellari.

24. II. Ab iniuſta articulorum admiſſione, vel ab eorum denegata iuſta admiſſione appellari poſſe tenent Bald.*in l.poſt ſententiam 9.num.4. in fin.C.de ſentent.& interloc.* Maſcard. *de probat.concl.131.& ſeq.*Cardin. Tuſch. *practic.concluſ.tom.1.lit. A.concl.359.num.32.& 35.* Surd.*deciſ.56. ex num.17.* Aloyſ.Ricc. *in d.praxi reſol.105.num.4. verſ. quintus,* Gonzal. *ad reg.8.Cancel.gloſ.1.§.1. in annot.n.190.& ſeq.* Steph. Gratian. *diſcept. forenſ.c.74.n.15.* Alexand. Trentacinq. *var.reſolut.lib.2. ſub tit.de appellat. reſol.13.n.14.* Sigiſm.Scacc.*de appellat.q.17.limit.47.n.90.& 137.* Salgado *d.cap.1.n.141.*

24. Iniuſta articulorum admiſſio, vel denegata iuſta admiſſio.

25. III. Quando iudex ſe pronuntiat competentem, vel incompetentem, appellari poſſe tradunt Grauat. ad Veſtr. *lib.3.cap. 10.num.6.* Roland. *conſ.133. n.2. lib.4.* Marant. *de ordine iudic. p.6. tract. de deciſor. iudicij actu 1.num.43.pag.402.* Stephan. Gratian. *d. cap.74. n.15.* Scacc. *d.quæſt.17.limit.47.n.94.& 105.* Alexand. Trentacinq. *d.reſol.13. num.9.* Caualer. *deciſ.2. num.8.* Salgado *d.cap.1.num.38.* Aloyſ.Ricc. *in d.praxi reſol.105.num.4.verſ.4.*

25. Iudex quando pronuntiat ſe competentem, vel incompetentem.

Digitized by Google

26. Admiſſio, vel reiectio teſtium.

26. IV. Ab admiſſione, vel reiectione teſtium, an ſcilicet teſtes admittendi ſint, vel non admittendi, licitam eſſe appellationem reſoluunt Ozaſc. *Pedem. deciſ.25. num.14. verſ. contrarium tamen*, Stephan. Gratian. *d.c.77. ſub n.13. & cap.74. ſub num.15.* Salgado *d.cap.1.n.151.* vbi *num.153.* ſubdit procedere etiam vbicunque iudex admittit teſtes poſt lapſum termini probatorij, vel teſtes inhabiles, & *num.157.* idem tenet in publicatione atteſtationum, & *num.162.* reſoluit appellationi interpoſitæ à receptione teſtium & probationum facta poſt concluſionem in cauſa omnino eſſe deferendum.

27. Probationum reiectio.

27. V. A reiectione probationum appellari poſſe tradunt Triuiſ. *Venet. deciſ.4. p.1.* Grauat. *d.c.10.n.7.* Ozaſc. *Pedem. deciſ.25.n.14.* Menoch. *remed.4. adipiſc. num.817.* Surd. *deciſ.36.num.17.* Marant. *d.loco num.44. in fine*, Scacc. *de appellat. q.17. limit.6. memb.7. ſub num.43. verſ. & quod ab interlocutoria*, Stephan. Gratian. *d.cap.77. num.11. cum ſeqq.* Salgado *d.cap.1.n.138.*

28. Abſolutio inſtantiæ.

28. VI. Ab abſolutione inſtantiæ pariter appellari poſſe tradunt Marc. Anton. de Amatis *Marchiæ deciſ.66.* Cabed. *p.2. Areſto 32. in fine.* Cuius tamen contrarium tenent Nicol. Mil. *in repert. verbo ſententia* §.17. Rebuff. *in præfat. l. quod iuſſit, num.48. ff. de re iudic.* Marant. *de ordine iudic. p.6. fol.515. num.33.* Salgado *d. cap.1. num.185.* ex ea ratione, quia non definit negotium principale cùm de nouo poſſit iudicium inchoari.

29. Expenſarum expreſſa abſolutio.

29. VII. Ab expreſſa abſolutione expenſarum poſſe victorem appellare tenent Stephan. Gratian. *Marchiæ deciſ.50.n.1. & 2.* Gam. *Luſit. deciſ.65.n.1.* Cabed. *p.1. Areſto 78.* D. Barboſa *in l. eum qui temere n.180. cum ſeqq. ff. de iudic.* Salgado *d.cap.1.n.186.*

30. Iuramenti in litem delatio alteri parti.

30. VIII. A delatione iuramenti in litem alteri parti per iudicem facta appellationem dari tradunt Lancellot. *de attentat. p.2. cap.12. limit.50. n.190.* Gonzal. *d.§.1. in annot. n.195.* Seraphin. *de priuil. iuram. priuil.102. n.15. limit.4.* Scacc. *d.q.17. limit.34. n.7. & 8.*

31. Dilatio breuis ad probandum.

31. IX. Quando datur dilatio ad probandum adeò breuis, vt ex breuitate poſſit deficere facultas probandi, Scacc. *d. q.17. limit.47. in princ. memb.1. ſub n.26.* Salgado *d. c.1. ex n.118.* Alex. Trentacinq. *d. reſol.13. n.12.* vbi *n.14.* declarat quando quis grauatur in non admiſſione teſtium, ſcripturarum, ſeu aliarum probationum.

32. Tormentis vbi aliquis eſt ſubiiciendus.

32. X. A ſententia qua iudex pronuntiat aliquem tormentis eſſe ſubiiciendum, vti continente damnum irreparabile appellari poſſe probant ordinat. Regia Luſit. *lib.3. tit.69. §.1. & lib.5. tit.122. §.3.* Hippol. *in l.1. num.34. ff. de quæſt.* Clar. *lib.5. §. fin. q.64. num.27.* Azeued. *l.3. num.6. tit.18. lib.4. nouæ recop.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. collect.642. verſ. ſecundò, & in praxi rerum fori eccleſ. reſolut.405. num.4. verſ. tertius*, Zerol. *in praxi Epiſcop. p.1. verbo appellatio* §.9. Sigiſm. Scacc. *d. q.17. limit.47. à num.143.* Alex. Trentacinq. *d. reſol.13. n.15.* latè Salgado *d.cap.1. num.98. cum ſeqq.*

33. Carceri ſi aliquis mancipari iubeatur.

33. XI. A ſententia interlocutoria vt quis in carcerem coniiciatur, appellari poſſe, quia affert damnum irreparabile aſſerunt Don. à

Fina

Fina *tom.2.commun. opin.lib.9.tit.3.num.2.* Cald. Pereira *in l. ſi curatorem, verbo per quod n.31. C. de in integ. reſtit. minor.* D. Barboſ. *in l.2. ff. ſoluto matr. in princ. p. 2. num.33.* Melch. Phebo *tom.1. Areſto* 101. Proſp. de Auguſtino *in addit.ad Quarant. in ſum. Bullarij verbo Archiepiſcopi auctoritas verſ.18.auctoritas num.20. lit. N.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.2. cap.4. num.*100. vbi dicit intelligi poſſe, & debere de grauamine indebitæ carcerationis, Campan. *in diuerſ.iuris Canonici rub.11. cap.13. num.*312. Ludou.à Sarauia *in tract.de iuriſdict. Adiunctorum quæſt.20.n.13.* Hieron. Roderic.*d.reſ.10.num.*38. Salgado *d.p.2.cap.4.à princip.* Aloyſ.Ricc.*in d. praxi reſol.505.n.4. verſ.primus.*

34. XII. A ſententia excommunicationis per decretum interlocutorium prolata, quia continet damnum irreparabile, appellari poſſe reſoluunt Duen.*reg.52.limit.2.*Rebuff.*in concord.tit.de friuolis appellat. in rub. ſub gloſ.1.in fine verſ. fallit quando grauamen*, Mart. *de iuriſd.p.3.c.12. n.6.* Gonzal.*ad reg.*8. *Cancel. gloſ.9. §.1.in annot.n.*197. Salgado *d.tom.1. p.2.c.5.ex n.3.*Aloyſ.Ricc.*in d.praxi reſol.105.n.4.verſ.ſecundus.* Appellatio tamen non eſt admittenda à comminatione Epiſcopi facta contra incurrentes excommunicationem,& alias cenſuras eccleſiaſticas à iure latas ad dicendum cauſam quare non debeant declarari incidiſſe;ſecus ſi comminatio fiat contra alios delinquentes ad effectum illos excommunicandi ob aliquod delictum, vel crimen ſub excommunicationis ab homine latæ pœna, vt per Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib. 2. tit.* 8.*n.*10. vbi atteſtatur ſic fuiſſe deciſum in Tropien. 17. Martij 1619. 34. Excommunicatio per decretum interlocutorium prolata.

35. XIII. A ſententia lata, qua quis excluditur ab aliquo officio publico tanquam infamis poſſe appellari tenet Gam. *Luſit. deciſ.*139.*num.*1. 35. Officij publici excluſio.

36. XIV. A ſententia legitimationis perſonarum poſſe appellari, veluti ſi pars oppoſuerit non eſſe quem tutorem, non procuratorem, aut legitimo mandato carentem,non filium, & ſimilia,vel è contra, tenent Gam.*Luſit.deciſ.*159.*n.*2.Pacian.*de probation. lib.1. cap.*58.*ſub n.*47. Scacc.*d.q.17.limit.6.memb.7.n.*73. Salgado *d.p.2.c.1.n.*47.vbi *n.*55. ſubdit quòd quando iudex interloquitur procuratorem eſſe, vel non eſſe legitimum,ab iſta interlocutoria tanquam à grauamine irreparabili datur appellatio,& *n.*57. reſoluit appellationem admittēdam eſſe à declaratione iudicis, an quis ſit hæres,vel non, vel an cum beneficio legis, ſeu inuentarij, vel ſine ipſo, & *n.*60. idem dicit ſi iudex negauerit copiam actorum,& *num.*61.ſi iudex pronuntiat remittendum clericum ad ſuum iudicem eccleſiaſticum & remittatur, & *n.*86. ſi iudex exceptionem recuſationis contra ſe ipſum non admittat,& *n.*117.vbi interlocutoria fertur ſuper articulo, à quo pendet tota cauſa principalis, tangit factum principale,ſeu ſubſtantiam negotij principalis. 36. Legitimatio perſonarum.

37. XV. A decreto denegationis copiæ actorum,vel inſtrumentorum communium dari appellationem,reſoluunt Duen. *reg.52. fallent.5.* Azeued. *l.3. tit.18. lib.4. noua recop.* Aloyſ.Ricc. *d.reſol.*405. *verſ. ſextus*, Salgado *d.p.2.c.1. n.*72. 37. Denegatio copiæ actorum.

RRr 3 38. *Et*

38. Appellatio licita eſt ab interlocutoria vbi grauamen reparari non poteſt in definitiua.

38. *Et cuius grauamen per appellationem à definitiua*, &c.] Vide Menoch. *de arbitr. caſu* 490. *num.* 3. Decian. *reſp.*61. *num.* 21. *vol.* 5. Petr. Gregor. *de appellat.lib.*2.*cap.*4.Surd. *deciſ.*36.*num.*13. Stephan. Gratian. *Marchiæ deciſ.*202. *num.*5. Amat. Roder. *de modo & forma videndi, ſeu examinandi proceſſum, cap. vlt. p.* 1. *num.* 4. *verſ. verumtamen*, Ludou. Miranda *de ordine iudic. q.*30. *art.* 8. *concl.* 4. Ceuall. *de cognit. per viam violentiæ gloſ.*6. *num.*10. *& p.* 2. *q.*49. *à num.*1. Sigiſm. Scacc. *d.quæſt.*17. *limit.*47.*num.*85.

39. Appellatio licita eſt ab interlocutoria etiamſi grauamen poſſit reparari, ſed non ex toto, vel magna cum difficultate.

39. Quod quidem verum eſſe, etiamſi grauamen poſſit reparari, ſed non ex toto, vel magna cum difficultate, ſeu præiudicio partis, tenent Duen.*reg.*52. *limit.*10. Surd.*deciſ.*39.*num.*14 *&* 15. Aloyſ. Ricc. *d. reſol.*405.*num.*2.*&* 3. Gonzal.*d.gloſ.*9.§.1.*in annot.n.*177. Sigiſm. Scacc. *d.q.*17.*limit.*47.*n.*86. Stephan.Gratian. *diſcept. forenſ. cap.*74. *num.*12.*&* 13.*& cap.*77. *num.*9. Bernard. Græuæ. *ad practicam Cameræ Imper. lib.*1. *concl.*129. *num.*5. *&* 6. Hieron. Roder. *in compendio quæſt. regul. reſol.*10. *num.*36.

40. Damni irreparabilis plures caſus.

40. Plures caſus damni irreparabilis vide apud Ioſeph. Ludou. *Peruſina deciſ.*83. Zerol. *d. verbo appellatio* §.6. Quarant. *in ſumm. Bullarij verbo Archiepiſcopi auctoritas cap.* 18. *num.* 20. Surd. *deciſ.* 36. Gonzal. *d.gloſ.*9. §. 1. *in annot. num.* 176. *cum ſeqq.* Ignat. del Villar *in ſylua reſponſ. lib.*1.*reſp.*15.*num.*6.Scacc. *d.limit.*47.*n.*150. *cum multis ſeqq.* Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo appellatio* 3.Stephan.Gratian.*diſcept. forenſ.cap.*77. Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.*2.*c.*4.*n.*100.*cum ſeqq.* Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 405. *per tot.in* 2. *edit.* Salgado *de protect. Regia p.*2.*cap.*1.Hieron.Roder.*in compendio quæſt.regul. reſol.*10. *num.*35. *cum ſeqq.*

41. Cauſæ quæ iuxta canonicas ſanctiones apud S. Sedem ſunt iudicandæ, vel quas Papa ſupplicatione manu propria ſignata expreſsè ad ſe auocauerit, non ſunt in prima inſtantia coram ordinariis decidendæ.

41. *Ab his excipiantur cauſæ, quæ iuxta canonicas*, &c.] Vide Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.*2.*c.*4.*num.*3. Franc.Leon. *in theſauro fori eccleſ.p.*2. *c.*1. *num.*73. Aloyſ.Ricc. *in deciſ.Curiæ Archiep. Neapol. deciſ.*273. *num.*7.*p.*4. metipſum *d.p.*3.*alleg.*81.*n.*10.

42. Hoc decretum non ſuſtulit modos legitimos, quibus quis ex iuris diſpoſitione ſortitur forū.

42. Vnde colligitur ex decreto Concilij in præſenti nihil immutatam eſſe auctoritatem Sedis Apoſt. ideóque omnes cauſas, quæ à principio ex diſpoſitione ſacrorum canonum, & legum ante dictum decretum poterant apud dictam Sedem cognoſci, poſſe etiam hodie, hoc decreto non obſtante, quia illud non ſuſtulit modos legitimos, quibus quis ex iuris diſpoſitione ſortitur forum, vt dixi *d.p.*3. *alleg.*81. *num.*14.

43. Obligatus in forma Cameræ tenetur in prima inſtantia coram Auditore Cameræ reſpondere.

43. Hinc etiam colligitur hoc decretum non habere locum in cauſis executiuis vigore obligationum in forma Cameræ, aut litterarum Apoſt.per text. *in cap.dilecti, de foro comp.* tenetur enim ſic obligatus etiam in prima inſtantia coram eodem reſpondere, nec poteſt opponere exceptionem fori declinatoriam, nec iudicis incompetentiæ, Mandoſ. *de inhibit.q.*93.*num.*5. Marc.Anton. de Amatis *deciſ.*81. *num.*1. Surd.*conſ.*280.*num.*13. Zachi. *de obligat. Cameral.q.*7.*num.*26. qui loquitur de clerico. Ratio eſt, quia Auditor Cameræ tanquam expreſsè delegatus ad hanc ſimiliúmve cauſarum generalitatem omnibus eſt

iudex

iudex competens, ex quo ſit à Papa delegatus, Maſſa *ad form. Cameræ, quæſt.* 1. *p.* 2. *num.* 3. *&* 4. Veſtri. *in pract. lib.* 2. *cap.* 4. *num.* 4. *&* 6. Eraſm. à Cochier *de iuriſdict. ordin. in exemptos, p.* 2. *quæſt.* 46. *num.* 7. & illi expreſſiſſimè inter alia cauſarum genera demandatur executio obligationum in forma Cameræ, vt teſtatur Galleſ. *de obligat. Camer. quæſt.* 7. *num.* 3. & Papa inhibet quibuſcunque iudicibus, & perſonis, etiamſi Cardinales fuerint, ſub pœnis ſi ſe in obligatione Camerali intromittant, Paulus V. *conſt.* 2c. aliàs 20. *incip. Eximiæ*, §. 33. ſub dat. Romæ apud S. Marcum Kal. Octobris 1606.

44. Hinc quoque colligitur ratione celebrati contractus, vel delicti commiſſi poſſe quem in prima inſtantia cognoſcere, quamuis non ſit loci ordinarius, refert deciſum Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.* 2. *cap.* 1. *num.* 75. Et quamuis Doctores id communiter intelligant ſi contrahens in loco contractus reperiatur per *cap. Romana*, §. *contrahentes, de foro compet.* tamen vbi ille ſoluere aliquid certo tempore & loco promiſerit, & expreſsè proprij fori domicilio renuntiauerit, etiamſi in loco contractus non inueniatur, poterit contra eum abſentem iuxta formam ſuæ obligationis procedi per iudicem loci contractus, quoties de promiſſa ſolutione tractabitur, iuxta *gloſ.* 2. *in l.* 1. *ff. ſi quis in ius vocatus*, quam celebratiſſimam dicit Couarr. *pract. cap.* 19. *num.* 5. *in princip.* & Gutier. *de iurament. confirmat. p.* 3. *cap.* 16. *num.* 4. *&* 5. ſequitur D. Barboſ. *in l.* 1. *ff. de iudic. art.* 3. *num.* 224. quòd antè dixerant Dec. *in cap.* 1. *num.* 65. *de iudic.* & *ibi* Alciat. *num.* 33. Alexand. *conſil.* 39. *num.* 4. *lib.* 7. & in puncto de clerico, qui ſi ſoluere promiſerit, in eum locum remittendus eſt, etſi non ſui iudicis & Epiſcopi id fecerit conſenſu, tradunt Rip. *in d. cap.* 1. *num.* 68. Couarr. *d. cap.* 19. *num.* 5. *verſ. nonò*, Franc. Molin. *de brachio Regio, cap.* 28. *num.* 14.

44. Contractus celebrati, vel delicti cõmiſſi ratione poteſt quis in prima inſtantia cognoſcere quãuis non ſit loci ordinarius.

45. Hinc denique colligitur Clericum pupillum habentem cauſam in prima inſtantia coram Epiſcopo ſuffraganeo, vel alio inferiore, poſſe iſtorum forum declinare, & eligere forum in Romana Curia, non Metropolitani, ex diſpoſitione *l. vnic. C. quando Imper. inter pup. & vid.* non obſtante hoc decreto, vt per Aldan. *in compendio canon. reſolut. lib.* 2. *tit.* 8. *num.* 15. vbi atteſtatur ſic fuiſſe deciſum in Baren. 1. Aprilis 1628.

45. Clericus pupillus quando poſſit forum declinare.

46. In executione litterarum Apoſtol. in quibus dantur executores, ordinarios locorum ſe intromittere non poſſe etiam exequutioni auxilium præſtando, reſoluunt Bald. *in c.* 1. §. *ſi facta, in fine, ſi de feudo fuerit controu. num.* 6. & Dec. *in cap. ſuper eo*, & *ibi* Felin. *col. fin. verſ. quaro tertiò, de præſumpt.*

46. Ordinarij locorum ſe intromittere non poſſunt in executione litterarum Apoſt.

47. Cauſas poſſeſſionis beneficiorum reſeruatorum Sedi Apoſtol. poſſe immediatè ab Auditore Cameræ, ſeu alio delegato Apoſtol. cognoſci declarauit Gregorius XIII. in conſtitut. ſua ſuper declaratione litterarum Apoſtolicarum, & declaratione Concilij in præſenti, incip. *Ad Romani Pontific. prouidentiam*, ſub dat. 10. Iulij 1574. quam refert Piaſec. *d. cap.* 4. *num.* 3. & ſæpe fuiſſe deciſum aſſerunt Franciſc. Leo *d. cap.* 1. *num.* 76. *&* 77. Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea, reſolut.* 339. Ego ipſe *d. alleg.* 81. *num.* 17.

47. Cauſæ poſſeſſionis beneficiorum reſeruatorũ Sedi Apoſtol. poſſunt immediatè ab Auditore Cameræ, ſeu alio delegato Apoſtol. cognoſci.

48. Cauſæ

Digitized by Google

48. Cauſæ beneficiales quando litteræ ſub plumbo expeditæ reperiuntur,& de litterarum Apoſt. intellectu tractatur etiam in prima inſtantia , per ſignaturam iuſtitiæ in Curia committuntur , ea ratione quia iudicare de viribus litterarum Apoſt. ad Romanæ Curiæ iudices, & in ſpecie ſacræ Rotæ auditorio in ipſis verſato, & non ad alios inferiores pertinet,refert deciſum Garc.*p.6.cap.3.num.8.*

49. Hoc decretum locum non habet in beneficiis reſeruatis, ſeu affectis.

49. In beneficiis enim reſeruatis,ſeu affectis locum non habere hoc decretum, quia de ipſis in prima inſtantia cognoſci poteſt in Curia, aſſerunt Gonzal. *ad reg.8.Cancel.gloſ.34.num.113.& 117.* Viuian. *in praxi iuriſpatronat.lib.14.cap.1.num.83. in vlt.impreſſ.* Salgado *d.tom.1.part.2. cap.17.num.34.* referunt deciſum Gonzal.*gloſ.51.num.36.* Garc.*de beneſ. p.6.cap.3.num.7.*

50. Matrimonialium cauſarum cognitio pertinet ad Epiſcopum,& non ad alium inferiorem.

50. *Ad hæc cauſa matrimoniales,*&c.] Vide Couarr.*de ſponſal.p.2.cap.8. §.12.num.1.* Sbroz. *de vicario Epiſcopi , lib.2. quæſt.43. in princip.* Gutier. *pract.lib.3.quæſt.26. num.1.* Soar. de Pace *in pract. tom.2. prælud.1. num.1. & 8.* Gregor. Lop. *l.7.verbo à los Obiſpos tit.10.p.4.* Franc.Leo *in theſauro fori eccleſ.p.2.cap.9.num.6.* Paul.Fuſc.*de viſitat.lib.2.cap.21.num.9.* Sanch. *de matrim.lib.3.diſp.29.num.17.* Aloyſ.Ricc.*in praxi rerum fori eccleſ.deciſ. 245.in 1.edit.*aliàs *reſol.215.in 2.edit.& p.4.reſol.268.* Seraphin. *deciſ.765.* Franc.Molin.*de ritu nupt.lib.2.differ.10.num.14.*metipſum *de officio,& poteſt.Epiſcopi,p.3.alleg.84.à princip.*

51. Epiſcopus debet manuteneri in cognitione cauſarum matrimonialium.

51. Epiſcopum debere manuteneri in cognitione cauſarum matrimonialium,quamuis inferior alleget immemorabilem,donec de ea per tres ſententias cognoſcatur,ex decreto S.Congregationis cenſuit Rot. *deciſ.447.num.1.p.1.recent.*

52. Criminales cauſæ etiam viſitando iudicare non poſſunt Decani, Archidiaconi, vel alij inferiores iudices.

52. *Et criminales.*] Vide Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.3. litt. A.in nouiſſ.edit.*Galganet.*de iure publico,lib.3.tit.21.num.2.& 3.* Rot.*deciſ.447. p.1.recent.& deciſ.610.p.2.etiam recent.*vbi fuit dictum Epiſcopum habere non ſolùm de iure,ſed etiam vigore Concilij Trident. fundatam intentionem in cognitione cauſarum criminalium intra limites ſuæ diœceſis,& donec de contraria immemorabili diſcutitur,manutenendum eſſe in ſua poſſeſſione , ac proinde per Concilium in præſenti ſublatam eſſe quadragenariam cum titulo,ſeu priuilegio.

53. Cauſas criminales iudicare poſſunt Abbates habentes iuriſdictionem pleno iure ſpiritualem & temporalem.

53. Iudicare tamen poſſe huiuſmodi criminales cauſas Abbates habentes iuriſdictionem pleno iure ſpiritualem , & temporalem, reſoluit Aloyſ.Ricc.*in deciſ.curia Archiep.Neapol.deciſ.184.p.4.*

54. *Non Decani,Archidiaconi,& aliorum inferiorum iudicio,*&c.]Etiamſi eſſent exempti , intellexit Rota in Conſtantien. iuriſdictionis 29.Nouembris 1617.coram Ortembergo,& coram R.D.meo Coccino Decano inter eius impreſſas *deciſ.346.num.8.*

55. Procedit in Decanis,& Archidiaconis, qui ſunt in diœceſi Epiſcoporum.

55. Procedere in Decanis,& Archidiaconis,qui ſunt in diœceſi Epiſcoporum, non autem in illis, qui nullius diœceſeos ſunt , refert deciſum Aloyſ.Ricc. *in deciſ. curia Archiep. Neapol.p.4. deciſ.184.* & cenſuit Rot.apud Mantic. *deciſ.102.num.7.* non loqui de Decanis, & Capitulo, ſed de aliis inferioribus , qui habent iuriſdictionem priuatiuè ad Epiſcopum,de quo eadem Rot.*deciſ.447.num.5.p.1.recent.*

56. Vnde

56. Vnde cauſas matrimoniales, & criminales cognoſcere ſpectat ad Epiſcopum etiam in Abbatiis exemptis, donec per tres ſententias conformes, vel vnicam, quæ in rem iudicatam tranſierit, Abbatiam præfatam, ac loca illi ſubiecta, ſeu ab ea dependentia nullius diœceſis eſſe conſtiterit, tenet Sell. *in ſelect. canon. cap. 42. num. 3.* atteſtans ita fuiſſe deciſum in Theatina Abbatiæ S. Ioannis in Venere 11. Septembris 1621.

56. Cauſas matrimoniales, & criminales cognoſcere ſpectat ad Epiſcopũ etiam in Abbatiis exemptis.

57. Cauſarum matrimonialium, & criminalium cognitio ad Epiſcopum ſpectat, donec per alium prætendentem probetur immemorabilis, & quòd ſit nullius, vt per Sell. *d. cap. 42. num. 5.* vbi aſſerit ſic fuiſſe reſolutum in nullius, ſiue Conuerſanen. 20. Auguſti 1627.

57. Cauſarum matrimonialium, & criminaliũ cognitio ad Epiſcopũ ſpectat donec per alium prætendentem probetur immemorialis.

58. Ex præſcriptione enim immemorabili, conſuetudine, vel priuilegio poſſe inferiores Epiſcopo quærere facultatem cognoſcendi de cauſis matrimonialibus, & criminalibus, reſoluunt gloſ. *in cap. litteras, de reſtit. ſpol. & in cap. 1. de conſang. & affin.* Palat. *in repet. cap. per veſtras notab. 2. §. 1. num. 33.* Couarr. *de ſponſal. p. 2. cap. 8. §. 12. num. 1. verſ. verum,* Nauarr. *conſil. 1. num. 5. de offic. deleg. in antiq.* aliàs *conſil. 3. eod. tit. in nouis,* quia hoc decretum non ſuſtulit conſuetudinem in qua ſunt inferiores Prælati, ſi ſit immemorabilis, vt referunt deciſum additio *ad d. conſ. 3. Nauarri,* Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloſ. 33. num. 5.*

58. Cauſas matrimoniales, & criminales cognoſcere poſſunt inferiores Epiſcopo ex præſcriptione immemorabili, conſuetudine, vel priuilegio.

59. Ex delegatione Papæ inferiorem Epiſcopo habere matrimonialium cauſarum cognitionem per *c. propoſuiſti, de probat. & cap. ex litteris, de in integr. reſtit. & cap. 1. vt lite non conteſt.* reſoluunt Couarr. *d. num. 1. verſ. eſt tamen,* Rendina *in promptuario recept. ſentent. tom. 1. tit. 72. num. 6.* aſſerentes non ſolere Romanos Pontifices cauſas matrimoniales, niſi ex iuſta cauſa aliis quàm Epiſcopis committere.

59. Matrimonialium cauſarum cognitionem habere poſſunt inferiores Epiſcopo ex delegatione Papæ.

60. *Sed Epiſcopi tantùm, &c.*] Non comprehendi Abbates exemptos iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem habentes ſub nomine Epiſcopi, de quo in præſenti, reſoluunt nouiſſimè Aloyſ. Ricc. *p. 4. ſua praxis reſol.* 271. Rot. coram R. D. meo Coccino Decano inter eius impreſſas *deciſ. 346. num. 8.* Ego ipſe *de appellatiua verbor. vtriuſque iuris ſignificat. appell. 89. num. 19. cum ſeqq.*

60. Abbates exempti iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem habentes non veniunt in præſenti ſub nomine Epiſcopi.

61. Vicarium Epiſcopi matrimonialium cauſarum cognitionem habere etiam ex generali Epiſcopi commiſſione per *cap. 1. de frigidis, & malef. & cap. vlt. de cognit. ſpirit.* probant Anton. Butr. *num. 2.* Abb. *n. 4.* Alex. de Neuo *num. 5. in d. cap. vlt.* Couarr. *d. num. 1. verſ. poteſt,* Anton. Cuch. *inſtit. maior. lib. 1. tit. 8. num. 105.* Sbroz. *de offic. vicarij, lib. 2. quaſt. 44 in fine,* Bertachin. *in tract. de Epiſcopo, lib. 4. p. 1. q. 20. n. 23.* Sanch. *d. lib. 3. diſp. 29. num. 18. verſ. ſecundo,* Azor. *inſtit. moral. p. 2. lib. 3. cap. 45. q. 2.* Narbona *de appellat. à vicario ad Epiſcopum p. 1. num. 201.* Aloyſ. Ricc. *in d. praxi p. 4. reſol.* 270. Ego ipſe *d. alleg. 84. num. 3.*

61. Vicarius Epiſcopi habet cognitionem cauſarum matrimonialium ex officio.

62. Contra Rebuff. *in praxi benefic. tit. de forma vicariatus num. 155.* Petr. de Ledeſma *de matrimon. quaſt. 45. artic. 1. puncto 3. dub. 4.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap. 4. §. 7. num. 2. verſic. nono,* exiſtimantes vicarium Epiſcopi cauſas matrimoniales tractare non poſſe ſine ſpeciali mandato.

63.Cauſæ matrimoniales & criminales à Capitulo Sede vacante cognoſci, & definiri poſſunt.

63. Cauſas matrimoniales & criminales ex hoc decreto Decanis, Archidiaconis, & aliis inferioribus ademptas, Epiſcopíque tantùm examini ac iuriſdictioni relinquendas, Sede Epiſcopali vacante à Capitulo cognoſci, & definiri poſſe, reſoluunt in cauſis matrimonialibus per *cap.veniens,de eo qui duxit in matrim.* Pauin. *de offic. & poteſt. Capituli Sede vacante.p.1.quæſt.10.ſub num.8.* Quarant.*in ſum.Bullar.verbo Capitulum Sede vacante, quæſt.5.* Raguc. *de voce Canonic. in Capitulo, quæſt. 39. num.1.* Aloyſ. Ricc. *in d.praxi p.4. reſol.273.* Ego ipſe *d. alleg.84. num.4.* vbi ex aliis id intelligo in cauſis matrimonialibus ex ordinaria iuriſdictione Epiſcopo competentibus, non autem in delegata, vel commiſſa illi, aut eius vicario, vt latè oſtendi *in tract. de Canon. cap. 42. num. 57.* & in omnibus Aldan. *d. loco num. 16.* vbi addit vicario capitulari pertinere matrimoniales cauſas non criminales in mandato generali, ſecus in ſpeciali, & dicit ita fuiſſe deciſum ſub die 30. Maij 1602.

64. *Et alimenta, & expenſas litis,*&c.] Vide Creſcent.*deciſ.233.*Aloyſ. Ricc.*in collect.deciſ.p.4.collect.853.in med.*

65. Iuriſdictio Epiſcopi deuoluitur ad Archiepiſcopum per negligentiam Epiſcopi circa id quod facere debet.

65. *Eóque negligente procedant.*] Per negligentiam Epiſcopi circa id quod facere debet, deuolui iuriſdictionem ad Archiepiſcopum, tenent Felin.*in cap.paſtoralis,n.6.de offic.ordin.* Afflict. *in c.imperialem,§.præterea, n.33. de probib. feudi alien.per Feder.* Marc. Anton. Genuenſ. *in pract. Archiep.Neapol.cap.70.n.4.* Gamb.*de offic.& poteſt.Legati à latere,lib.2.tit.de var.ordin.nominib.n.32.*Quarant.*in ſum.Bullar.verbo Archiepiſcopi auctoritas,verſ.10.auctoritas,in fine,lit.M.*Ego ipſe *in collect.ad c.paſtoralis 11.n.8. de offic.ordin.* & latè *de offic.& poteſt.Epiſcopi, p.1. tit.4. de præſtantia Archiep.à n.19.*ſecundùm Lugdun.impreſſ.vbi ſeptem caſus refero ſingulares,in quibus Archiepiſcopus poteſt ſupplere negligentiam Epiſcopi.

66. Appellans acta omnia coram Epiſcopo geſta ad iudicem appellationis expenſis ſuis transferre tenetur.

66. *Præterea ſi quis in caſibus,* &c.] Vide Farin.*conſil.69. num.3. & 4.* Stephan.Gratian.*diſcept.forenſ.cap.121.num.15.* Aloyſ.Ricc. *in deciſ.curiæ Archiep.Neapol.p.4.deciſ.334.num.1.* Giurba *deciſ.29.* Nouar.*in ſing.iuris canon.concl.7.*Rot.apud Farin.*deciſ.20.n.1.& deciſ.104.n.1.& deciſ.106.& ſeq.& deciſ.198.& 657.in 1.collect.nouiſſ.*aliàs*p.4.diuerſ.*

67. Procedit in actis factis in partibus coram delegato.

67. Procedere in actis factis in partibus coram iudice delegato reſoluit Stephan.Gratian.*d.cap.121.num.18.cum ſeqq.*

68. Habet locum in quocunque iudice eccleſiaſtico, & in cauſis tantùm eccleſiaſticis.

68. Et habere locum in quocunque iudice refert deciſum Aloyſ. Ricc.*in collect.deciſ.p.4.collect.1356.*Eccleſiaſtico tamen,& in cauſis tantùm eccleſiaſticis, vt cenſuit Rot.in Romana lignorum 23. Iunij 1603. coram Cardin. Sacrato, & in Romana vineæ 19. Nouembris eiuſdem anni coram R.D. meo Coccino Decano, vbi refert ita fuiſſe à S.Congregat.Concil.deciſum, & in Imolen. affictus 30. Aprilis 1604. coram Penia, impreſſa per Marcheſ.*de commiſſion.p.2.pag.539.num.4.* & in Romana fabricæ 16.Ianuarij 1623.coram R.P.D.meo Pirouano,& in Romana Societatis officij ſcutorum mille 19. Iunij 1628. & in Romana vſusfructus 13.Martij eiuſdem anni coram eodem, *& deciſ.561.n.12.p.1. recent.* & coram Gregorio XV. *deciſ.508.n.11.* vbi Beltram.*n.15.* & coram Caual.*deciſ.67.num.2.*Stephan.Gratian.*d.cap.121.num.20.& ſeq.*

69. Procedere

69. Procedere etiam in cauſis profanis vertentibus coram iudice eccleſiaſtico ex ſententia S. Cong. Conc. firmauit Rot. in Leodien. dominij de Steuordia 3. Iulij 1623. coram Reuerendiſſimo D. meo Coccino Decano, reprobata *deciſ.* 106. *in princ. p.* 4. *diuerſ.* in qua dictum fuerat Concilium in præſenti, habere etiam locum in profanis, prout è conuerſo diſpoſitio Concilij intrat in omnibus cauſis eccleſiaſticis vertentibus coram quocunque iudice etiam non Epiſcopo, licèt verba Concilij videantur ſonare in cauſis vertentibus coram Epiſcopo, Coccin. *deciſ.* 274. *n.* 3. Rot. in d. Leodien. 69. Procedit in cauſis profanis vertentibus coram iudice eccleſiaſtico.

70. *In caſibus à iure permiſſis appellauerit*, &c.] Transportare acta prioris inſtantiæ ex diſpoſitione Concilij in præſenti ſpectare ad eum, qui appellauit, tenuit Rot. penes Caual. *deciſ.* 43. *num.* 1. vbi *num.* 2. ſubdit quòd transportare acta coram vltimo iudice, qui priorem ſententiam reuocauit, tenetur appellans; ſed non acta facta in priori inſtantia. 70. Acta prioris inſtantiæ transportare ſpectat ad eum, qui appellauit.

71. *Teneatur acta omnia*, &c.] Actorum transportationem iuxta hoc decretum eſſe de forma quando cauſa eſt eccleſiaſtica, ſolúmque in ea illud locum habere cenſuit Rot. *deciſ.* 56. *n.* 12. *& deciſ.* 561. *n.* 12. *p.* 1. *recent. & deciſ.* 168. *num.* 3. inter impreſſas per Farin. poſt *lib.* 2. *conſil. & deciſ.* 121. *n.* 3. apud Pacific. *de Saluiano interdicto*, & in Imolen. affictus coram Penia impreſſa per Marcheſ. *de commiſſion. p.* 2. *pag.* 539. vbi etiam fuit dictum procedere hanc reſolutionem, etiamſi ageretur de cauſa profana coram iudice eccleſiaſtico. 71. Actorum transportatio iuxta hoc decretum eſt de formâ quando cauſa eſt eccleſiaſtica.

72. Et quòd huiuſmodi transportatio neceſſaria ſit in cauſa beneficiali firmauit Rota in Neapol. domus 14. Martij 1625. coram R. P. D. meo Pirouano, cuius memini ego ipſe *in tract. de officio, & poteſt. parochi cap.* 29. *num.* 25. vbi ſubdidi id videri conforme iuri communi, quia non viſis actis integris ſententia dicitur nulla tanquam lata ſine cauſæ cognitione, *l. propter* §. *& ſi quidem*, vbi Bart. *num.* 6. *C. de iudic.* 72. Actorum transportatio neceſſaria in cauſa beneficiali.

73. Et non ſolùm acta debent, vt ſuprà, integrè transportari, ſed etiam legitimè, nempe ab actuario, vel ſucceſſore in officio cum compulſoria & partis citatione, prout requiritur, Rot. *deciſ.* 1. *de fide inſtr. in nouis*, Mohed. *deciſ.* 8. *eodem tit.* & coram Gregorio XV. *deciſ.* 469. *num.* 4. & fuit dictum in Toletana ſpolij 3. Iulij 1623. coram R. P. D. meo Nauarro, & in Ferettana Parochialis 22. Maij 1628. coram Card. Virili: & in puncto de proceſſu extracto ab alio notario quàm actuario, vel ſucceſſore in officio, fuit etiam dictum in Algaren. diſmembrationis 5. Iunij 1617. coram bonæ mem. Remboldo, prout refert & ſequitur Beltramin. *in annot. ad deciſ.* 59. *Gregorij XV. n.* 9. 73. Acta integrè, & legitimè debent transportari.

74. Vnde ſententiam latam à iudice appellationis non transportatis actis eſſe nullam tenet Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapolit. p.* 4. *deciſ.* 143. & cenſuit Rot. apud Mantic. *deciſ.* 170. *& deciſ.* 197. *num.* 1. 74. Sententia lata à iudice appellationis non transportatis actis eſt nulla.

75. Et geſta actis diminutis & diſmembratis eſſe nulla tenet Campan. *in diuerſ. iuris Canonic. rub.* 11. *cap.* 13. *ſub num.* 314. *verſ. & ſi* 75. Geſta actis diminutis & diſmembratis ſunt nulla.

non integraliter exportauerit, quem refert Salgado *de protect. Regia p.1. cap.2.§.2.num.2.*

76. Acta verbaliter tantum producta nō ſunt neceſſario trāſportanda.

76. Actorum tamen tranſportationem omiſſam non vitiare ſententiam quando non ſunt tranſportata acta verbaliter tantùm producta, cenſuit Rot. *deciſ.561. num.10. p.1. recent.* Nec quando non ſunt tranſportata iura producta parte non citata, vel extra terminos citationis, quia tunc non dicuntur de actis, ead. Rot. *d. deciſ.561. num.11.* vel quando ſine illis actis omiſſis ſententia iuſtificari poteſt, ead. Rot. *d. deciſ.561.num.12.*

77. Proceſſus ſi formatus fuerit in diuerſa cauſa non eſt neceſſaria illius tranſportatio.

77. Proceſſus ſi formatus fuerit in diuerſa cauſa, illius tranſportationem non eſſe neceſſariam cenſuit Rot. in Albanen. ſucceſſionis 20. Maij 1602. coram Gregorio XV. inter eius deciſiones impreſſas *deciſ.55.* & in Vrbinaten. iuriſdictionis 1. Iulij 1619. coram bonæ mem. Buratto *deciſ. 413.num.4.* vbi etiam fuit dictum quòd Concilium noluit obligare ad tranſportationem actorum, quæ ſuperflua ſunt, & citat Seraphin.*deciſ.524.*

78. Actorum irreleuantia excuſat à tranſportatione.

78. Actorum irreleuantiam excuſare à tranſportatione firmauit Rot. in Imolen. affictus 20. Aprilis 1604. coram Penia, *& deciſ. 564. num.4.& 5.p.2.recent.* & coram bonæ mem. Buratto *d. deciſ.413.num.4.* Cuius tamen contrarium videtur tenuiſſe eandem Rot. *deciſ. 104. n.1. p.4. diuerſ.* & in Leodien. dominij de Steuordia 3. Iulij 1623. coram Reuerendiſſimo D. meo Coccino Decano, in qua fuit deciſum ſententiam latam in cauſa eccleſiaſtica non tranſportatis omnibus actis etiam irreleuantibus eſſe nullam.

79. Actis non integrè tranſportatis quādo procedi poſſit in cauſis profanis.

79. In cauſis verò profanis licèt procedatur actis non integrè tranſportatis, ſi acta, quæ deficiunt, non ſunt releuantia, ad inferendum quòd iudex iuſtitiam fecerit, ſententia non eſt nulla, ſed ſolùm debet ſuperſederi donec acta omnia videantur, & ideo ſufficit quòd remaneat iuſtificata ex noua tranſportatione, Achil.*deciſ.7.de ſent.& re iudic.* Rot. in d. Leodien. dominij, & in dictis Romana Societatis officij, & in Romana vſusfructus coram R.P.D. meo Pirouano, & in Aunionen. bonorum 22.Maij 1626.coram R.P.D. Duran.

80. Acta in dubio præſumuntur integrè tranſportata.

80. Acta in dubio præſumi integrè tranſportata non ſemel cenſuit Rot. & ſignanter apud Farin. poſt *lib.2. conſil. deciſ. 116. num.1. & deciſ. 143. num. 1. & deciſ. 144. num. 1.* & in Algaren. diſmembrationis 4. Decemb. 1617. coram bonæ mem. Remboldo, & in Albinganen. capellæ 27. Ianuarij 1623. coram R. P. D. meo Nauarro, & in Aunionen. bonorum 22. Maij 1626. coram R. P. D. Duran. & in Feretrana Parochialis 22.Maij 1628.coram Card. Virili, & in Tullen. reformationis 18.Iunij 1629. coram R. P. D. Dunozetto, & in Leodien. caſtrorum 4.Iulij eiuſdem anni coram R.P.D. Motmanno, Gregor.XV. *deciſ. 59. num.1. & deciſ. 118. n.3.* Caualer. *deciſ.43. num.3.& deciſ.335. num.1. & deciſ.572. num.7.* Buratt. *deciſ. 113. num. 1.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ.cap.121.num.28.* Mareſcot. *var.lib.2.cap.43.num.6.* Giurba *deciſ.29.num.3.* Salgado *d.p.1.cap.2.§.2. num.9.* vbi *n.10.* poſt Mareſcot. & Giurb. *citatis locis*, ac Sigiſm. Scacc. *de appellat. q.20. num.15.* ſubdit

hoc

hoc adeò verum eſſe, vt aſſerenti acta non eſſe integra, ſed diminuta, incumbat onus probandi.

81. Notario atteſtanti de integra tranſportatione, ſeu non extare alia acta credi cenſuit Rot. poſt *lib.2.conſil. Farin.deciſ.*144.*num.*5. & in Bracharen. Parochialis 29. Ianuarij 1610. coram bonæ mem. Card. Sacrato, vbi etiam fuit dictum ſufficere quòd Notarius atteſtaretur ſimpliciter ſe fideliter extraxiſſe.

81. Notario atteſtanti de integra tranſportatione ſeu non extare alia acta creditur.

82. Appellatus ſi occultauit proceſſum, vel impedimentum præſtitit vt compulſatio, & tranſportatio non fieret, in eius præiudicium habetur pro compulſato, & tranſportato, & iudex appellationis poteſt appellantem abſoluere, & acta geſta in prima inſtantia annullare, & irritare, ita refert deciſum Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.*27.*num.*41.

82. Appellatus ſi occultauit proceſſum, vel impedimentum præſtitit vt tranſportatio non fieret in eius odium habetur pro facta.

83. Acta originalia proceſſuum primæ inſtantiæ ad iudicem appellationis Notarius mittere non cogitur, niſi probabilis aliqua falſitatis cauſa & ſuſpicio incidat, quæ iudicialiter obiiciatur, & tunc terminata cauſa remittenda ſunt ad ordinarium vt in ſuo archiuio conſeruentur, ita Sell. *d.cap.*42. *num.*10. referens ſic fuiſſe deciſum ſub die 16. Octobris 1600.

83. Acta originalia proceſſuum primæ inſtantiæ ad iudicem appellationis Notarius mittere non cogitur.

84. *Coram Epiſcopo geſta.*] Procedere in omnibus cauſis eccleſiaſticis vertentibus coram quocunque iudice, etiam non Epiſcopo, cenſuit Rot. in Leodien. dominij de Steuordia 3. Iulij 1613. coram Reuerendiſſimo D. meo Coccino Decano, & inter eius impreſſas *deciſ.*274.*num.*3.

84. Procedit in omnibus cauſis eccleſiaſticis vertentibus coram quocunque iudice etiam non Epiſcopo.

85. *Expenſis ſuis.*] Obſtare videtur alius locus *ſup. ſeſſ.* 13. *de reformat. cap.*3. vbi ſaltem in criminalibus cauſis iubentur gratis ipſi appellanti exhiberi acta omnia intra triginta dies, quia intelligitur reſpectu iudicis à quo appellatur, & à quo acta petuntur, vt ita ſit ſenſus iudicem ipſum nihil poſſe poſtulare, nec recipere pro illa actorum exhibitione, ſed gratis teneri quantum eſt in ſe illa exhibere, interim tamen expenſæ, quæ factæ fuerint in tranſcribendis actis in itinere ad iudicem ad quem pro labore, & ſalario ſcribæ ab appellante ſoluendæ ſunt, prout huiuſmodi capitula reducit ad concordiam Soar. de Pace *in pract. tom.*2.*p.*5.*cap. vnic. n.*7. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. deciſ.*334. *num.*2. *p.*4. Nouar. *in ſingul. iuris Canonic. concl.*8.

85. Concordatur hoc decretum cum alio cap. 3. ſeſſ. 13. de reform.

86. Notarius tribunalis Eccleſiaſtici tenetur in copia actorum tradere ſententiam abſque eo quòd ſoluantur ſportulæ attento vſu Tribunalium dictæ ciuitatis non ſoluendi ſportulas tempore, quo feruntur ſententiæ, poterit tamen agere poſtea ad ſolutionem ſportularum, iuxta tamen conſuetudinem, vt per Sell. *d.c.*42. *n.*13. vbi refert ita fuiſſe deciſum in Taurinen. 7. Septembris 1630.

86. Notarius tribunalis eccleſiaſtici tenetur in copia actorum tradere ſententiam abſque eo quòd ſoluantur ſportulæ.

87. *Non obſtantibus quoad omnia ſupraſcripta priuilegiis, indultis, concordiis*, &c.] Hoc decretum omnino ſuſtuliſſe quadragenariam cum titulo, ſeu priuilegio aſſerit Sell. *d.c.*42. *n.*14. vbi refert ita deciſum in Theatina 22. Iulij 1613.

87. Hoc decretum omnino ſuſtulit quadragenariam cum titulo.

88. Concordiæ confirmatæ per Sedem Apoſt. ex certa ſciẽtia non ſunt ſublatæ per hoc decretum.

88. Per hoc decretum non eſſe ſublatas concordias confirmatas à Sede Apoſtol. ex certa ſcientia, ſecus ſi in forma communi, tenet Sell. *citato loco*, atteſtans ita fuiſſe reſolutum in Lucerina 13. Ianuarij 1629.

89. Concordia quãdo dicatur obtenta ex certa ſcientia.

89. Concordiæ confirmationem obtentam ad inſtantiam vnius partis non eſſe ex certa ſcientia, & cum cauſæ cognitione ad hoc vt ſublata non ſit hoc decreto, quod non ſuſtulit concordias à Sede Apoſt. confirmatas, ex certa ſcientia, & cum cauſæ cognitione, dicit deciſum Sell. *d. loco*.

90. Hoc decretum ſuſtulit res iudicatas, quæ innituntur priuilegiis ante Conc. obtentis.

90. Suſtulit etiam res iudicatas, quæ innituntur priuilegiis ante Concil. obtentis, quia ſententia cùm innitatur priuilegio non dat plus roboris priuilegio, quàm de ſe habeat, ſed ſolùm imponit finem liti, ita refert deciſum Garc. *de benefic. p. 3. c. 2. n.* 211.

91. Conſuetudines immemoriales non comprehenduntur ſub hoc decreto.

91. *Et aliis quibuſcunque conſuetudinibus.*] Sub hoc decreto non comprehendi immemorabiles conſuetudines referunt deciſum Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 33. *num.* 5. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 492. *n.* 6. Narbona *de appellat. à vicario ad Epiſcopum fundam.* 3. *n.* 10. *in fine*, Salgado *de protect. Regia p.* 1. *cap.* 1. *pral.* 3. *num.* 154. Ego ipſe *d. alleg.* 84. *num.* 5. *in fine*, & cenſuit Rot. in Theatina iuriſdictionis 5. Decembris 1614. coram Reuerendiſſimo D. meo Coccino, impreſſa per Farin. *deciſ.* 610. *n.* 1. *p.* 2. *recent.* & in Marſicen. iuriſdictionis 26. Aprilis 1609. coram bonæ mem. Patriarcha Manzanedo, impreſſa per eundem Farin. *deciſ.* 248. *num.* 1. *p.* 2. *recent.* vbi aſſerit S. Congregationem Conc. cenſuiſſe hoc decretum non excludere immemorabilem, ſed donec de illa conſtiterit per tres ſententias conformes, non inferiorem, ſed diœceſanum Epiſcopum debere interim huiuſmodi cauſas cognoſcere, & *n.* 2. cenſuit immemorialem debere probari cum requiſitis, de quibus *in gloſ. fin. cap.* 1. *de praſcript. lib.* 6. videlicet per teſtes deponentes de viſu per quadraginta annos ante litem motam, & habentes congruam ætatem, qualis eſt annorum 54. refert Ludou. à Sarauia *in tract. de iuriſdict. Adiunctorum q.* 24. *n.* 16. *verſ. illud.*

SESSIO XXV.

Decretum de Purgatorio.

1. Doctores de Purgatorio agentes.

1. VIDE Alphonſ. Aluarez Guerreiro *in ſpeculo iuris Pontif. cap. de Purgatorio*, *pag. mihi* 199. Caſtro aduerſus hæreſes *verbo Purgatorium*, Domin. Sot. *in* 4. *diſt.* 19 *q.* 3. Petr. Sot. *de inſtit. ſacerd. lect.* 1. *&* 2. *de Purgatorio*, Theodor. Peltan. *in tract. de Purgatorio*, Card. Bellarm. *in ſuis controuerſ. Catholic. vbi de Purgatorio*, Cordub. *lib.* 1. *q.* 9. *de indulgent.* Gregor. de Valent. *tom.* 4. *diſput.* 11. *de locis, ſeu receptaculis animarum poſt mortem quaſt.* 1. *puncto* 1. Nicol. Diaz *en el tratado del juizio final cap.* 6. §. 2. Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo Purgatorium*, Soar. *tom.* 4. *de pœnitent. diſp.* 45. *ſect.* 1.

Fr. Emman.

Fr.Emman.*quaeſt.regul.tom.3.quaeſt.44.art.1.* Ægid.de Coninck *de Sacrament.& cenſur.tom.2.diſp.11.* Martin. Carrillo *en la explicacion de la Bulla de los defuntos, in princip.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract.3. quaeſt.61.cum ſeqq.* Fernandez *in examine Theolog.moral.p.3.cap.8. de Purgatorio*, Iul.Lauor. *de Iubilao & indulgent.p.2.cap.29.* Hieron.Roderic.*in compendio quaeſt.regul.reſol.122.* Illuſtriſſ.D.Roder.à Cunha *in comment.ad cap.qualis 4.& ſeq.diſt.25.*

2. De loco Purgatorij vide Bellarm.*d.lib.2.de Purgatorio cap.6.*Henriq.*de fine hominis cap.25.§.3.* Valent. *d.quaeſt.1.puncto 2.* Soar. *d.tom.4.de pœnitent.diſp.45.ſect.2.ex num.3.*Martin.Carrill.*d.tract.p.1.cap.2.*Benzon. *de Iubilao,lib.2.cap.27.* Ægid.de Coninck *d.tom.2.diſp.11.dub.2. num.17. cum ſeqq.*Fernandez *d.cap.8.§.1.num.3.& 4.* Illuſtriſſ.D.Roder.à Cunha *in comment.ad cap.qui in aliud num.2.diſt.25.*qui aſſerunt locum Purgatorij eſſe infra viſcera terræ inferno ipſi vicinum. 2. Purgatorij locus.

3. Quas pœnas animæ in Purgatorio patiantur, diſſerunt Petr.Sot. *d.lect.2. de Purgator.* Angles *in floribus theologicar. quaeſt.p.1.q.4.de Purgat.* Ioan.Iaſen. *de fidelium animarum Purgator.lib.1.cap.2.* Viuald.*in candel.aureo p.1.*vbi de Purgatorio *num.8.* Card.Bellarm.*d.lib.2.de Purgator. c.10.cum quatuor ſeqq.* Valent. *d.diſp.11.q.1.puncto 2.* Soar.*d.tom.4.diſp.46. ſect.1.& 2.*Martin.Carrillo *d.tract.p.1.cap.3.*Ægid.de Coninck *d.diſp.11. dub.3. num.19. cum ſeqq.* Homobon. de Bonis *d. tract.3. cap. 7. quaeſ.62.* Illuſtriſſ. D. Roderic. à Cunha *in comment. ad d.cap. qui in aliud, num.2.* vbi ait in Purgatorio ſicut in inferno eſſe pœnam ignis, qui eſt corporeus eiuſdem ſpeciei cum noſtro elementari,qui verè,realiter,& phyſicè efficit cruciatũ in animabus, ſeu ſpiritibus,agítque in ſpiritibus rem aliquam diſconuenientem, quæ ſit obiectum doloris, & triſtitiæ, & *num. 3.* poſtquam retulit aliquorum opinionem aſſerentium pœnam Purgatorij ſuperare omnem pœnam huius vitæ, concludit tamen aliquam pœnam Purgatorij reperiri minorem aliqua pœna huius vitæ,& *num.4.* aſſerit animas beatas immediatè tranſire à loco Purgatorij ad beatitudinis locum. 3. Animæ quas pœnas in Purgatorio patiantur.

4. Animas Purgatorij non poſſe ordinariè ante pœnas omnino perſolutas ad tempus inde exire, quia ibi ſunt quaſi in carcere, ex ſingulari tamen Dei permiſſione poſſe egredi,ac aliquibus apparere,vt eorum ſuffragia poſtulent, aſſerunt Ægid.de Coninck *d.diſp.11.dub.6.num.49.* Iul.Lauor. *d.cap.29. num.101.* Illuſtriſſ.D.meus Roder.à Cunha *in comment.ad d.cap.qui in aliud,num.5.*Ego ipſe *in collect.ad cap.fatendum 13.q.2. n.4.* vbi poſt Soar.*d.ſect.4.n.11.* aduertit quòd quando hæc diſpenſatio fit,pœna non interrumpitur, quia ignis ſicut in aëre cruciat dæmones, ita animas torquere ac purgare poteſt, & *num.7.* poſt Leſſ.*de iuſtit.lib.4. cap.37. dub.5.* credibile dicit animas in Purgatorio de proximorum ſalute eſſe ſolicitas,& pro illis Deum aſſiduè orare. 4. Animæ Purgatorij non poſſunt ordinariè ante pœnas omnino perſolutas ad tempus inde exire.

5. Durationem pœnarum Purgatorij non eſſe æqualem in omnibus animabus, quæ ibi purgantur, cùm non omnes animæ decedant cum æquali reatu peccatorum remiſſorum, & per aliorum ſuffragia aliæ liberentur, aſſerunt Soar. *d.diſput.46.ſect.4. num.4.* Ægid de Coninck *d.diſp.11.* 5. Purgatorij pœnarum duratio non eſt æqualis in omnibus animabus, quæ ibi purgantur.

*d.diſp.*11. *dub.*4. *num.*37. *verſ.quarto*, Illuſtriſſ.D.meus Roder. à Cunha *in comment.ad cap.qualis num.*5.*diſt.*25. vbi *num.*6. dicit ſe exiſtimare animas ob grauia peccata plurimis annis puniri, & citat Soar. *d.ſect.*4. *num.*6.Ægid.*d.num.*37.& 38. Syluium *in ſupplem.*3.*p.D.Thom.quæſt.*100. *art.*8.*dub.*1.

De inuocatione, veneratione, & reliquijs Sanctorum, & ſacris imaginibus.

1. Vſus ſanctarum Imaginum pictarum, earúmque adoratio vetuſtiſſimus in Eccleſia Dei, & à ſanctis Patribus comprobatus.

1. VIde Alphonſ. à Caſtro *lib.*8. *aduerſus hæreſes, verbo Imago*, Sim. Maiolum per integrum tract.*de ſacris imagin.*Gullielm.Durand. *in ration.diuinor.lib.*1.*cap.*3. Simanch.*de cathol.inſtit.cap.*33.*à princip.* Sebaſtian.Medic. *in ſum.omnium hæreſum p.*1.*verbo Imago*, Barthol.à Medina *p.*1.*inſtruct.Confeſſ.cap.*14.§.1.*poſt med.*Card.Bellarm.*in controuerſ.Cathol.controu.*7.*lib.*1. Azeued.*l.*13.*à princ.tit.*1.*lib.*1.*noua recopil.* Paul.Fuſc. *de viſitat.lib.*1.*cap.*9. Nauar. *in man.cap.*11.*num.*21.*verſ.*7.& *cap.*27.*num.*169.Sarmien.*lib.*2.*ſelectar.cap.*14.*num.*2.Hieron.Roman. *lib.*4.*de Repub. Chriſtian.cap.*7.Valent.2.2.*diſp.*6.*q.*11.*puncto* 6.Soar.*in* 3.*p.S.Thom.q.*25. *art.*3.*diſp.*54. *per ſeptem ſectiones*, Vaſq. *in tract.de adorat. imaginum lib.*3. *diſp.*3.*à num.*8. Fr.Emman. *quæſt. regular. tom.*3. *q.*55. *art.*1. Azor. *inſtit. moral.part.*1.*lib.*9.*cap.*6.& 8. Hieronym. Roder. *in compendio quæſt.regul. reſolut.*124.

2. Sancti vnà cum Chriſto regnant.

2. *Docentes eos Sanctos vnà cum Chriſto regnantes.*]Vide S.Cyprianum *epiſt.*57.& ibi latam additionem Iacobi Pamelij *num.*14.Nauarr.*in tract. de orat.notab.*1.*num.*21.

3. Peregrinatio ad Sanctorum memorias.

3. *Memorias fruſtrà frequentari.*] De peregrinatione ad Sanctorum memorias vide Fr.Ioſephum de Sequença in vita S.Hieronymi *lib.*4.*c.*9. *pag.mihi* 451.

4. Imago Sancti non canonizati in Altari poni non poteſt.

4. *Vllam ſolitam ponere, vel ponendam iurare imaginem.*]Vide Philiarch. *de officio Sacerdotum tom.*1.*p.*2.*lib.*3.*cap.*9.*in fine*, Franc. Leon. *in theſauro fori eccleſ.p.*2.*cap.*1.*num.*10.*cum ſeqq.*Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.*2.*cap.*3.*n.*18. Emman. de Valle *de incantat. & enſalmis ſect.*2. *cap.*3. *num.*34. Sanch.*in præcepta Decalogi tom.*1. *lib.*2.*c.*43.*n.*6. vbi *num.*7.ſubdit nec in Altari domus priuatæ licere eam imaginem Sancti non canonizati tenere ſi ſola in eo ſit,& cum lampade.

5 Imagines quorumcunque hominũ cum ſanctitatis, vel martyrij fama defunctorum non poſſunt apponi in oratoriis publicis, aut priuatis antequã canonizentur, aut Beati declarentur.

5. Nouiſſimè emanauit decretum S. Congregationis generalis, & vniuerſalis Inquiſitionis ſub die 2.Octobris 1625.quo S.D.N.Vrbanus VIII.declarauit,ſtatuit, & decreuit,ne quorumuis hominum cum ſanctitatis, ſeu martyrij fama (quantuncunque illa ſit) defunctorum imagines,aliáque prædicta,& quodcunque aliud venerationem, & cultum præ ſe ferens & indicãs in Oratoriis,aut locis publicis,ſeu priuatis,vel Eccleſiis tam ſecularibus, quàm Regularibus cuiuſcunque Religionis, Ordinis,inſtituti,Congregationis,aut Societatis,apponãtur antequam ab Apoſt.Sede canonizentur, aut Beati declarentur, & (ſi quæ appoſita ſint)amoueantur, prout eas amouere mandauit, quod de verbo ad verbum refero ego ipſe *in collect.ad cap.vlt.num.*6.*de reliq.& vener.Sanctor.*

6. Votiuas

6. Votiuas tabellas & alia huiuſmodi in ſignum gratiæ receptæ apponi non poſſe in loco vbi corpus defuncti ſepultum eſt, reſoluit D. Felix Contelor. *in addit. ad Iacob. Caſtellan. de canonizat. Sanctorum, quæſt. 9. art. 1. num. 26.* quem refero *in collect. ad d. cap. vlt. num. 6.* & expreſsè habetur in dicto decreto, quod ita cantat: *Ad horum hominum ſepulchra vetuit etiam ac inhibuit tabellas, ac imagines ex cera, aut argento, ſeu alia quacunque materia tam pictas, quàm fictas, atque exculptas appendi, ſeu affigi, & lampades, ſiue alia quacunque lumina accendi ſine recognitione ab ordinario omnino, prout ſupra, facienda, Sedique Apoſtol. referenda, ac probanda.* Poſtea eadem S. Congregat. S. D. N. referente declarauit ſuæ intentionis nunquam fuiſſe prohibere, oblationem, receptionémque tabellarum, & imaginum huiuſmodi, itaut approbantibus ordinariis ſecreto aliquo ſeorſum loco cuſtodiri, ibidémque iam amota collocari, & aſſeruari poſſint, vt ſi quando Dominus talium virorum merita beatificationis, ſeu canonizationis honore in terris decorare voluerit, extent huiuſmodi ſanctitatis qualeſcunque probationes Apoſtolicæ Sedis iudicio tunc examinandæ, refero ego ipſe *in collect. ad dictum cap. vltim. in fine, de reliq. & venerat. Sanctor.* 6. Tabellæ votiuæ, & alia huiuſmodi in ſignũ gratiæ receptæ apponi non poſſunt in loco vbi corpus defuncti ſepultum eſt.

7. *Nulla etiam admittenda eſſe noua miracula,* &c.] Vide Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 3. num. 18. verſ. miracula,* Franc. Leo. *in theſauro fori eccleſ. p. 2. cap. 1. num. 21.* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, p. 3. alleg. 97. num. 2.* me citato *in illo loco* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract. 12. cap. 3. quæſ. 15. ſuppoſ. 2.* 7. Miracula nulla noua ſunt admittenda niſi recognoſcente, & approbante Epiſcopo.

8. Poſſe Epiſcopum examinare noua miracula hominis defuncti non canonizati, nec beatificati, & publicare, atque approbare abſque Summi Pontific. auctoritate, antiquata diſpoſitione text. *in dicto cap. vlt.* ex nouiori diſpoſitione huius decreti, tenui *d. alleg. 97. ex num. 1.* & poſtea *in collect. ad d. cap. vlt.* retuli me inſtante deciſum fuiſſe diſpoſitionem Concilij in præſenti eſſe intelligendam tam de miraculis Sanctorum canonizatorum, quàm etiam de miraculis perſonæ non canonizatæ, quod quidem decretum originale, & authenticum penes me aſſeruatur. 8. Miracula noua hominis defuncti nõ canonizati, nec beatificati poteſt Epiſcopus publicare, atque approbare.

9. Contra Philiarch. *de officio ſacerd. tom. 1. part. 2. lib. 3. cap. 9. verſ. 5.* Sanch. *d. cap. 43. num. 2.* Ioan. Baptiſt. Signium *in tract. de reliq. & vener. Sanctor. cap. 3. in princip.* Domin. Anfoſſ. *de ſacrarum reliquiarum cultu, §. 22. num 42.* Iacob de Graff. *conſ. 17. à num. 26. ſub tit. de ſent. excom.* exiſtimantes hoc Concilij decretum agere de miraculis, & reliquiis, ac imaginibus Sanctorum canonizatorum.

10. *Nec nouas reliquias recipiendas,* &c.] Nullo modo licere Epiſcopis approbare nouas reliquias, & eas publicè venerandas exponere, niſi denuo inuenirentur alicuius Sancti iampridem in Sanctorum numerum relati, reſoluunt Azor. *inſtit. moral. part. 1. lib. 9. cap. 8. q. 8.* Sanch. *d. cap. 43. num. 10.* & alij plures per me citati *d. alleg. 97. num. 10.* vbi *n. 12.* deciſum refero reliquias antiquas habendas eſſe in illa veneratione, qua hactenus fuerunt. 10. Reliquias nouas non licet Epiſcopis approbare & eas publicè venerandas exponere, niſi ſint canonizati.

TT t 11. Epiſcopo

11. Reliquias Sancti ab Eccleſia canonizati approbare competit Epiſcopo in ſua diœceſi.

11. Epiſcopo competere in ſua diœceſi approbare reliquias Sancti ab Eccleſia canonizati, & illo approbante tanquam veras, & ad illum Sanctum pertinentes, poſſe abſolutè venerari, tradunt Philiarch. *d.cap.9. ad finem*, Soar. *in 3. part. quæſt. 25. art. 6. diſp. 55. ſect. 2. verſ quaret aliquis*, Azor. *d. quæſt.* 8. Sanch. *d. cap.* 43. *num.* 14. vbi etiam tenet poſſe Epiſcopum extra ſuam diœceſim exiſtentem abſque aliqua Epiſcopi diœceſis licentia illam approbationem facere, & facultatem concedere, vt in ſua diœceſi publicæ Reliquiæ collocentur venerandæ.

12. Cognitio quod reliquiæ ſint veræ ſpectat ad ordinarium.

12. Et refert Sell. *in ſelect. cap. 3. num.* 11. fuiſſe deciſum in vna Viterbien. 26. Iunij 1627. ad ordinarium ſpectare cognitionem quòd reliquiæ ſint veræ, & exponendæ etiam in Eccleſiis Regularium, & interim facultatem eidem competere mandandi vt cuſtodiantur in loco ſibi bene viſo, & apud ſe retinere claues.

13. Miraculorum recognitio non ſpectat ad alium etiam iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem habentem præter Epiſcopum.

13. *Niſi eodem recognoſcente, & approbante Epiſcopo.*] Ad quemcunque alium etiam iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem habentem præter Epiſcopum non ſpectare miraculorum recognitionem, tradunt Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.* 563. *in 1. edit.* aliàs *reſolut.* 485. *in 2. edit. & in deciſion. curiæ Archiepiſcop. Neapolitan. deciſ.* 397. *num.* 1. *part.*4. Mari. Antonin. *variar. reſolut. lib.*1. *reſolut.* 112. *caſu* 42. Homobon. de Bonis *d. tract.* 12. *cap.* 3. *quæſ.* 15. *ſuppoſit.* 2. Ego ipſe *d. allegat.* 97. *num.* 9.

14. Epiſcopus ad reliquiarum approbationem faciendam tenetur conſulere Theologos, & alios viros pios, & doctos.

14. *Adhibitis in conſilium Theologis.*] Ergo tenetur Epiſcopus ad reliquiarum approbationem faciendam Theologos conſulere, & aliquos viros pios, & doctos, vt per Azor. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 9. *cap.* 8. *q.* 8. Sanch. *d. cap.* 43. *num.* 15. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præcept.* 1. *lib.* 1. *cap.* 4. *num.* 4. vbi addit quòd illorum ſententia audita ſolius Epiſcopi erit decidere, quia Concilium in præſenti tantùm petit vt eos conſulat, non vt ſuffragium ferant.

De Regularibus, & Monialibus.

Doctores de regularibus tractatus integros euulgantes.

DE materia huius tituli ex profeſſo tractarunt Nauarr. *per quatuor commentaria de regularib.* Fr. Emmanuel Rodericus *tribus tomis omnes ferè Regulares quæſtiones complectens.* Fr. Ludouicus Miranda *in manuali Prælatorum Regularium, & de ſacris Monialibus*, Thom. à Ieſu Maria *de ſtatu monachorum*, Fr. Ioan. à Cruce *de ſtatu Religionis*, Laurent. de Portel *in dubijs Regularibus*, Thom. Sanchez *tom.* 2. *in præcepta Decalogi*, vbi de Religioſo ſtatu, ac profeſſione, Barthol. à S. Fauſto *in theſauro Religioſorum, ſeu de tribus votis ſolemnibus*, Franciſc. Soarez *per integrum tom* 3. & 4. *de Religione*, Bonacin. *de clauſura Religioſorum, & pœnis eam violantibus impoſitis*, Fr. Barthol. de Vecchis *in praxi ſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum nouitijs.*

Regulares teneri ad obſeruantiam Regulæ, quam profeſſi ſunt.

CAPVT I.

1. VIde Nauar. *in cap. nullum* 14. *q.* 2. *num.* 24. & 32. & *in cap. ſtatuimus* 19. *quæſt.* 3. *num.* 66. Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 2. *quæſt.* 73. *art.* 3. & *tom.* 3. *q.* 29. *art.* 14. Ribadenera pro defenſione Societatis Ieſu *cap.* 18. Fr. Ludouicus Miranda *in man. Prælat. tom.* 1. *q.* 35. *art.* 4. Hieronym. Gabr. *conſ.* 166. *à num.* 3. *vol.* 1. Hieron. Roder. *in compen. quæſt. reg. reſol.* 104. *num.* 22. 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Et conſtantiùs, vbi conſeruata eſt, perſeueret.*] Poſſe ſuperiorem Generalem cum conſenſu Capituli ſibi ſubditis aliqua efficere ſtrictiora, & arctiora ſtatuta pertinentia ad reformandam regulam promiſſam, & ad pleniorem eius obſeruantiam, tradunt Nauar. *commento* 4. *de Regularib. num.* 40. Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.* 1. *quæſt.* 44. *art.* 1. Azor. *inſtit. moral. par.* 1. *lib.* 13. *cap.* 8. *q.* 2. Barthol. à S. Fauſto *in Theſaur. relig. lib.* 6. *q.* 113. 2. Generalis ſuperior poteſt cum cōſenſu Capituli ſibi ſubditis aliqua efficere ſtrictiora, & arctiora ſtatuta.

3. *Omniſque cura, & diligentia,* &c.] Vide Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 2. *q.* 4. *art.* 2. & quomodo Prælati in reformatione ſe habere debeant *ibid. q.* 73. *art.* 4. 3. A regula ordinis ne recedatur curare debent ſuperiores.

4. *Ab eis non poſſe ea, quæ ad ſubſtantiam,* &c.] Vide Fr. Emman. *tom.* 1. *q.* 26. *art.* 1. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 18. *num.* 390. & *num.* 396. *verſ. Octauum.* 4. Superiores non poſſunt ea, quæ ad ſubſtantiam Regularis vitæ pertinent relaxare.

5. Ordinarium permittere debere Tertiarias Moniales S. Franciſci ſub obedientia Fratrum Minorum, quemadmodum antè fuerunt, & efficere, vt profeſſionem trium ſolemnium votorum quamprimum emittant ex inſtituto Religionis S. Franciſci, cui ſunt adiectæ, ſi fortè emiſerint, illáſque intra ſepta monaſterij claudere, nec eas cogere debere, vt habitum mutent, vel vt velo nigro vtantur, ſi illarum Ordo id non requirat, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de religion. num.* 57. Tertiariæ, quæ trium votorum ſubſtantialium profeſſionem ſolemnem non emittunt, neque in clauſuram ſe reducere volunt, omnimodæ Epiſcopi curæ, & iuriſdictioni ſubiectæ ſunt, & eſſe debent, ita Sell. *in ſelectis Canonic. cap.* 8. *numer.* 3. vbi refert ſic fuiſſe deciſum à Sac. congregr. Epiſcop. in Piſtorien. 20. Decembris 1616. 5. Ordinarius permittere debet tertiarias moniales S. Franciſci ſub obedientia Fratrum minorum quemadmodum antea fuerunt.

6. Tertiarias mulieres ad habitum tertiæ regulæ recipere licet ſuperioribus Regularibus ſufficienti facultate ad id à Sede Apoſtolica ſuffultis (Capuccinis exceptis) atque ad ipſos veſtiendi eas officium pertinet, non autem ad habitum admittendæ, & recipiendæ ſunt, niſi probatæ vitæ, ac bonis moribus præditæ, atque in ætate ſaltem 40. annorum conſtitutæ, quæ de proprio habeant, vnde ſufficienter viuere poſſint, & non cum aliis viris quàm cum conſanguineis, vel affinibus in primo tantùm gradu ſibi coniunctis cohabitent, & ab ordinario loci licentia priùs impetrata, qui non aliter eam concedat, niſi de prædictis 6. Tertiarias mulieres ad habitum tertiæ regulæ recipere licet ſuperioribus Regularibus ſufficienti facultate ad id à Sede Apoſt. ſuffultis.

Digitized by Google

præuio examine diligenti ſibi conſtiterit. Verùm in huiuſmodi habitu concedendo reſpectiuè deferendo, omninò à velo ſupra caput, à pectorali, & à patientia abſtinendum eſt, quinimo eæ, quæ ſupradicta tria, vel aliquod ipſorum deferre deprehenſæ fuerint, illa dimittere etiam per cenſuras eccleſiaſticas ab ordinariis locorum compellendæ ſunt, eadem S. Congregr. *in d. Piſtorien.*

Regulares vtriuſque ſexus nihil habeant proprij, & vſus mobilium à ſuperioribus conueniens permittatur, ſub pœnis, vt ibi.

CAPVT II.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Iacob. de Graff. *in aureis deciſion. part. 1. lib. 3. cap. 5. de Regular. ex num.* 48. *cum ſeqq.* Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.* 2. *q.* 57. *art.* 2. *& q.* 47. *art.* 5. *& q.* 125. *art.* 4. *& tom.* 3. *q.* 29. *art.* 8. 10. *&* 12. Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. part.* 3. *collect.* 519. *& in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. deciſ.* 340. *part.* 4. Fr. Ioan. à Cruce *de ſtat. Relig. lib.* 1. *cap.* 3. Franc. Leo. *in theſaur. fori eccleſiaſt. part.* 2. *cap.* 1. *ex num.* 41. Barthol. à S. Fauſto *in theſaur. Relig. lib.* 8. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 18. *num.* 397. *cum ſeqq.* Fr. Ludou. Miranda *in manual. Prælat. tom.* 1. *q.* 28. *art.* 7. *& de ſacris Monialibus q.* 9. Coriolan. *de caſibus reſeruatis part.* 2. *caſ.* 4. Portel *in dubiis Regularibus verbo peculium*, Ioan. Valer. *de different. inter vtrunque forum, verbo Regularis, differ.* 9. Campanil. *in diuerſ. iuris Canon. rubr.* 12. *cap.* 7. *& cap.* 16. *num.* 71. *cum ſeqq.* Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 2. *lib.* 7. *cap.* 22. *ex num.* 7. *cum ſeqq.* Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 58. *&* 63. *cum ſeqq.* Laurent. de Perinis *de ſubdito Relig. tom.* 2. *quæſt.* 2. *de paupertate*, Hieron. Roderic. *in compend. quæſt. regular. reſol.* 98. *ex num.* 7. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi part.* 3. *allegat.* 103. & me citato *in illo loco* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſtico tract.* 12. *q.* 15. *ſuppoſ.* 3. *pag.* 453.

2. Prælatis Religionum eſt licitum cōcedere Religioſis peculium ad nutum ſuperiorum reuocabile ad ſolos vſus honeſtos, & pios.

2. Vtrùm licitum ſit Religionum Prælatis concedere Religioſis peculium ad nutum ſuperiorum reuocabile ad ſolos vſus honeſtos, & pios, ídque ex cauſa legitima. Negant Felin. *in cap. cùm M. n.* 26. *verſ. eadem reaſſumit, de conſtitut.* Carol. Tapia *in auth. ingreſſi C. de ſacroſ. eccleſ. verbo ipſo ingreſſu cap.* 3. *num.* 54. per *cap. ad monaſterium, verſ. prohibemus, de ſtatu monach.*

Affirmant Nauar. *commento* 2. *de Regularib. num.* 14. 15. *&* 18. *& commento* 3. *num.* 27. *& conſ.* 20. *num.* 5. *de Regularib. in antiq.* aliàs *conſ.* 14. *num.* 5. *de ſtat. monach. in nouis*, Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 3. *q.* 29. *art.* 8. *& in ſumm. tom.* 2. *cap.* 31. *num.* 3. *in initio*, Ludou. Beia *reſponſ. caſ. conſcient. part.* 4. *caſ.* 17. Azor. *inſtitut. moral. part.* 1. *lib.* 12. *cap.* 12. *q.* 1. Fr. Ludou. Miranda *in manual. Prælat. tom.* 1. *quæſt.* 28. *art.* 8. Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 2. *lib.* 7. *cap.* 22. *num.* 5. aſſerentes text. *in d. cap. cùm ad monaſterium,*

Digitized by Google

rium, interdicere regulariter, & vniuerſaliter concedere, Religioſis peculium, propter eorum importunitatem, & leues cauſas, ſecùs quando ex cauſis grauibus, & iuſtis.

3. Sed dubium eſt, an hæc affirmatiua opinio ſtare poſſit attento decreto Concilij in præſenti? Negant aſſerentes hîc nihil noui iuris induci, ſed ſolùm confirmari ſtatuta iure antiquo, *cap. 2. & d. cap. cùm ad monaſterium, de ſtat. monach.* Nauar. *d. commento 2. num. 15. & 18. & d. conſ. 14. num.* 6. Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. part. 1. lib. 3. cap. 5. num.* 53. Fulu. Pacian. *conſ.* 36. *ex num.* 99. Ioan. à Cruce *de ſtatu Relig. lib. 1. cap. 3. dub. 2. concl.* 2. Fr. Emman. *quæſt. regul. tom. 2. quæſt. 125. art. 4. in fin.* Anton. Perez *in comment. ad regul. ſancti Benedicti cap. 33. num.* 23. Petr. de Ledeſma *in ſumm. tom. 2. tract. de ſtat. Religion. in communi cap. 4. concluſ. 3. dub.* 13. Ludou. Beja *d. part. 4. caſu 17. in princip.* Barthol. à S. Fauſto *in theſauro Religioſ. lib. 8. quæſt.* 30. Fabr. *de reſtitut. in 4. ſentent. lib. 4. diſtinct. 15. quæſt. 2. diſput. 45. cap. 5. num.* 125. Tanner. *in 2. 2. diſp. 6. q. 3. dub. 4. num.* 108. Villalob. *in ſumm. part. 2. tract. 35. dub. 30. num.* 2. Ludou. Miranda *in Manual. Prælat. tom. 1. quæſt. 28. artic.* 8. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta tract. 2. lib. 8. cap. 6. num.* 13. Hieron. Cened. *de paupert. relig. dub. 9. num. 4. & ſeq.* Laurent. de Perinis *de ſubdito Relig. tom. 1. quæſt. 2. cap. 2.* §. 1. Sanch. *d. cap. 22. numer.* 11. vbi *numer.* 13. reſoluit hodie licere ex iuſta cauſa concedere cuicunque Religioſo, licèt non ſit officialis Ordinis, adminiſtrationem aliquorum bonorum ſtabilium nutu ſuperioris amouibilem.

> 3. Quid attento iure hodierno Concilij.

4. Contra Valent. *2. 2. diſput. 1. quæſt. 4. puncto 3. col. 2. corol.* 4. Fr. Emman. *in ſum. tom. 2. cap. 31. num. 3. verſ. lo tercero digo*, Tapia *in d. auth. ingreſſi, verbo ipſo ingreſſu, cap. 3. num.* 55. Zerol. *in praxi Epiſcop. part. 1. verbo moniales* §. 2. Molin. *de iuſtit. tract. 2. tom. 3. diſp. 276. col. pen. verſ. vtrum autem*, Soar. *tom. 3. de Relig. lib. 8. cap. 14. num.* 18. Leſſi. *de iuſtit. lib. 2. cap. 4. dub. 5. num.* 30. exiſtimantes huiuſmodi peculium, quod attento iure communi, poſſe Religioſo concedi, tenuit ſupradicta affirmantium opinio, iam non eſſe licitum.

5. Quæ & quótnam ſint cauſæ rationabiles, ob quas iuſtè aliquibus Religioſis peculium concedi poſſit, vide Barthol. à S. Fauſto *d. lib. 8. q.* 32. Tapia *d. verbo ipſo ingreſſu, cap. 3. num. 51. &* 52. Sanch. *d. cap. 22. ex num.* 20.

> 5. Cauſæ rationabiles quæ ad concedendum aliquibus Religioſis peculium.

6. Regulares vtriuſque ſexus non poſſe tenere propria, ſed omnia dare debere ſuis ſuperioribus, à quibus primò ſubueniendum eſt neceſſitatibus eorum, vel earum, quibus munera deſtinata fuerunt, reliquum verò conferendum in vſum monaſterij, referunt deciſum Nauar. *commento 2. de Regularib. n. 18. & in tract. de redditib. eccleſiaſt. q. 1. n.* 84. Azor. *inſtit. moral. part. 1. lib. 12. cap. 9. q. 2. propè fin.* Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. num.* 58. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſiaſt. part. 2. cap. 1. num.* 41. Ego ipſe *d. alleg. 103. num.* 3. & me non citato Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. deciſ. 340. num. 12. & deciſ. 390. ex num. 11. part.* 4.

> 6. Regulares vtriuſque ſexus non poſſunt tenere propria, ſed omnia dare debent ſuis ſuperioribus.

7. Superior nullus poteſt concedere monacho facultatẽ retinendi aliquid ad vſum irreuocabilem.

7. Vnde nullum ſuperiorem poſſe concedere Monacho facultatem retinendi aliquid ad vſum irreuocabilem, tenent Nauar. *conſ.* 47. *num.* 2. *ſub tit. de Regularib. in antiq.* aliàs *conſ.* 15. *num.* 2. *de ſtatu monach. in nouis*, Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſolut.* 194. Ego ipſe *d. allegat.* 103. *num.* 4.

8. Propinarum abuſus tollitur.

8. Propinarum abuſum Monialibus ſoluendarum, non ſolùm tolli, ſed etiam grauiſſimis pœnarum, etiam cenſurarum comminatione prohiberi debet, pro ea tamen die, qua ad habitum monachalem admittentur puellæ aliquid eſculenti, vel poculenti modici valoris, & pro eiuſdem diei vſu dumtaxat elargiri vetitum non cenſetur, Sell. *in ſelect. Canon. cap.* 16. *n.* 24. vbi teſtatur ita reſolutum à Sac. Cong. Epiſcop. in Luſitan. 6. Iunij 1615. ad 2.

9. Eleemoſynæ, quæ per pactũ ſacriſtiis, & infirmariis monaſteriorum Monialium dari ſolent non prohibentur ſicut propinæ.

9. Eleemoſynæ quæ per pactum ſacriſtiis, & infirmariis monaſteriorum Monialium dari ſolent, non comprehenduntur in decreto, quo propinarum ſolutio per Moniales, dum ad habitum, vel ad profeſſionem admittuntur fieri ſolita interdicitur, Sell. *citato loco*, vbi refert ita deciſum ab eadem Sac. Cong. in Vlixbonen. 5. Nouembris 1616.

10. Moniales, & cæteri Regulares res etiam parui momẽti vti proprias retinere non poſſunt.

10. Moniales, & cæteros Regulares, res etiam parui momenti ſibi donatas, aut aliàs acquiſitas, vti proprias retinere non poſſe, ſed ſuperiori illas tradere debere refert deciſum Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. num.* 77.

11. Monialibus minimè licet proprium poſſidere.

11. Monialibus minimè licere propria poſſidere, & ſi quid legatum, relictum, datum, donatúmve fuerit, vel earum labore, ſeu induſtria partum, tradi debere Abbatiſſæ, quæ ex eo primùm Monialis ipſius, cuius cauſa id quæſitum eſt, neceſſitati prouidebit, reliquum conferendo in vſum monaſterij, aſſerit deciſum Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. num.* 75.

12. Moniales nec tanquam proprium poſſidere poſſunt quod ſuis manibus laborando acquirũt, vel eis à parentibus donatur.

12. Moniales nec tanquam proprium poſſidere poſſe, quod ſuis manibus laborando acquirunt, vel eis à parentibus donatur, etiam quòd monaſterium eſſet pauperrimum, reſolutum refert Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. num.* 75. vbi *num.* 76. ſubdit hoc caſu ſuperiorem monaſterij ſi illud pauperrimum ſit, debere primum prouidere donatariæ, vel ei quæ laborando acquirit, de neceſſariis, quod reliquum eſt in commune conferri.

13. Monialium nulli conceditur facultas diſponendi de cellis ſuis poſt obitum.

13. Monialium nulli conceditur facultas diſponendi de cellis ſuis poſt obitum, ſed eæ dum vacauerint ſuperiorum arbitrio aliis Monialibus in Ordine ſenioribus diſtribui debent, ita Aldan. *in compend. canon. reſol. lib.* 1. *tit.* 10. *num.* 4. vbi refert deciſum à S. Cong. Epiſcop. in Auerſana 26. Ianuarij 1604. Nam cellarum vacatio quotieſcunque occurrerit per Monialium obitum, aut quemcunque alium caſum, fieri debet illarum diſtributio aliis profeſſione anterioribus Monialibus, ex eodem Aldan. *loco citato n.* 5. vbi dicit ſic fuiſſe reſolutum in Modenen. 10. Aprilis 1615.

14. Monialibus illicitum nõ eſt habere de licentia ſuperioris quoſdam redditus vitalitios.

14. Monialibus illicitum non eſſe habere de licentia ſuperioris quoſdam redditus vitalitios, ex quibus poſſint viuere, & prouidere ſuis

ſuis particularibus neceſſitatibus pro victu, & veſtitu, ac aliis, quæ ſibi à monaſteriis non ſuppeditantur, & hoc caſu illas non peccare, nec Concil. in præſenti, quod loquitur de redditibus, vt propriis, & irreuocabilibus per Prælatum, & ſine eius licentia diſtrahendis contrauenire tenent Cordub. *in tract. caſuum conſcientiæ, q.* 54. Nauarr. *commento* 2. *de Regularib. num.* 14. *& num.* 18. *verſ. ad quintum.* Azor. *d. p.* 1. *lib.* 12. *cap.* 9. *q.* 12. Sanch. *in præcepta Decalogi, tom.* 2. *lib.* 7. *cap.* 23. *num.* 5. Hieron. Roder. *d. reſol.* 98. *num.* 7. Fr. Ioan. à Cruce *d. cap.* 3. *dub.* 2. Fr. Ludouic. Miranda *d. q.* 9. *art.* 1. *concl.* 2. Soar. *tom.* 3. *de Relig. lib.* 8. *cap.* 14. *ex num.* 12. Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo Monialis pen.* Illuſtriſſ D. meus Roder. à Cunha *in comment. ad cap. reatum* 33. *num.* 6. *diſt.* 81. Ego ipſe *d. alleg.* 103. *num.* 5.

15. Vtrùm autem Monialis, cui externus centum aureos ad ſuum libitum expendendos conceſſit, poſſit ex ſuperioris licentia, alicui ſæculari eos tradere, vt viginti ſibi quotannis ſoluat, dum vixerit, atque ea defuncta centum illos aureos ſibi retineat? Affirmant ſi ita conceſſi ſint centum illi aurei, vt concedens noluerit dominium in monaſterium transferri, ſed omnino cedere in Monialis vſum, & eadem Monialis acceptantis mens fuerit, Cordub. *d. quæſt.* 54. *dub. vlt.* Veg. *tom.* 2. *c.* 32. *caſ.* 19. Fr. Emman. *d. quæſt.* 47. *art.* 15. *& in ſum. tom.* 1. *cap.* 90. *num.* 8. *&* 9. *concluſ.* 3. *&* 4. Sanch. *d. lib.* 7. *cap.* 22. *num.* 16. vbi aduertit, quòd quamuis Fr. Emman. *d. c.* 90. *n.* 9. & Veg. *cit. loco,* dicant hodie attento Tridentino non licere Moniali iis redditibus frui, loquuntur iuxta ſuam ſententiam, qua tenent ius commune correctum eſſe per hoc decretum. 15. Caſus ſingularis.

16. Licitam eſſe aliquarum Religionum conſuetudinem, in quibus ex ſuperiorum licentia certi annui redditus cuilibet Religioſo aſſignantur ad victum, & veſtitum, ita vt ſi deeſt aliquid, ipſi quærant, ſi autem ſupereſt applicent piis, & religioſis vſibus, dummodo Religioſi non excedant limites licentiæ illis conceſſæ, & parati ſint informationi legitimè faciendæ obtemperare, tenent Nauarr. *conſ.* 3. *n.* 26. 27. *&* 32. Tapia *d. verbo ipſo ingreſſu, cap.* 3. *num.* 45. *&* 59. Sanch. *d. cap.* 22. *num.* 14. vbi reſpondet *ad cap.* 1. *ſuprà proximum.* 16. Religionum aliquarum conſuetudo licita iudicatur.

17. Superiore quantumuis requiſito neceſſaria Regularibus negante, vel ſubtrahente, etiam quia monaſterij facultates non ſuppetunt, ſi præfata neceſſitas ſit ad indiuidui ſuſtentationem, licere ipſis clam, vel eo inuito illa ſibi comparare, ſeu retinere, refert deciſum Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. num.* 82. *&* 83. 17. Religioſo quando inuito ſuperiore liceat aliqua comparare, vel retinere.

18. *Adminiſtratio autem bonorum*, &c.] Electionem officialium, qui adminiſtraturi ſunt monaſteriorum bona, ad monaſterij ſpectare ſuperiores, & ideò licèt Epiſcopus ſit eius ſuperior, ipſos tamen poſſe eligere officiales, reſolutum dicit Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. num.* 85. 18. Electio officialium, qui adminiſtraturi ſunt monaſteriorum bona, ad monaſterij ſpectat ſuperiores.

19. Officiales electos pro adminiſtratione beneficiorum monaſterij à ſuperioribus eiuſdem poſſe, prout magis expedire videbitur, redditus ipſorum monaſteriorum in loco conuenienti, etiam extra monaſterium conſeruare, & de eiſdem miniſtrare pro tempore neceſſitatis ipſis Monialibus, refert deciſum Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. num.* 86. 19. Officiales electi pro adminiſtratione beneficiorum monaſterij poſſunt redditus etiam extra monaſterium conſeruare.

20. Moniales

20. Moniales deputatæ à ſuis ſuperioribus in officiales reddituum monaſterij poſſunt eos adminiſtrare.

20. Moniales deputatas in officiales reddituum monaſterij à ſuis ſuperioribus, eos adminiſtrare poſſe, reſolutum aſſerit Armendar.*d.l.7. de Relig.num.*88.

21. Decretum de rebus, & bonis Regul. non alien.

21. De rebus, & bonis Regularium non alienandis extat decretum S.Congreg. Concilij S.D.N.Vrbani VIII. iuſſu editum *incip. S.Congr.* ſub dat.7.Septembris 1624.& publicatum die 16.eiuſdem menſis,quod refert Caſtellin.*de elect.cap.20.pag.*456.

22. Officiales qui diſtributionem bonorum monaſterij habent poſſunt amoueri.

22. *Ad nutum ſuperiorum amouibiles.*] Qui ſcilicet diſtributionem bonorum habent.nam alios amouere non poſſe refert deciſum Armendar. *d.l.7. de Religion. num.* 88. vbi ſubdit ſecus eſſe ſi adminiſtrationes huiuſmodi darentur in titulum, tunc enim admitterentur etiam illorum reſignationes, etiam in fauorem in forma Digni,& pro expreſſis eiuſdem Ordinis profeſſis.

23. Moniales à Capitulo ſui monaſterij in officiales electæ poſſunt ſi eidem videbitur amoueri.

23. Moniales illas,quæ à Capitulo ſui monaſterij in officiales huiuſmodi eligi ſolebant in adminiſtrationem bonorum immobilium dicti monaſterij,ſi dicto monaſterio viſum fuerit,amoueri poſſe dicit reſolutum Armendar.*d.loco num.*89.

24. Officiales monaſteriorum qui bona temporalia non adminiſtrant, non poſſunt ad nutum amoueri.

24. Licèt adminiſtrantes bona temporalia monaſteriorum, & officiales poſſint amoueri ad nutum ſuperiorum ex hoc text. in eo tamen non comprehendi officiales,qui bona temporalia non adminiſtrant,ſed hoc relinquitur diſpoſitioni iuris communis,& ſtatutorum Religionis, refert deciſum Armendar.*d.l.7.de Relig.num.*90.

25. Procuratores monaſteriorum Monialium de triennio in triennium mutari debent.

25. Procuratores monaſteriorum Monialium de triennio in triennium mutari debent,Aldan.*in compend.canon.reſol.lib.4.tit.2.num.*10.vbi dicit reſolutum in Orien.31.Iulij 1615.

26. Bona ſtabilia ex nulla cauſa licet priuato Religioſo poſſidere.

26. *Nec deinceps liceat ſuperioribus bona ſtabilia, &c.*] An ex ſuperioris licentia iuſta aliqua de cauſa magnæ vtilitatis, vel neceſſitatis monaſterij, aut Ordinis liceat priuato Religioſo bona ſtabilia poſſidere? Negant Petr.Nauarr.*de reſtitut.lib.3.cap.1.num.*180. Fr.Emman.*quaeſt.regul. tom.3.quaeſt.29. art.*12. Quarant. *in ſumma Bullarij, verbo caſus reſeruatus.* & alij, quos refert, & ſequitur Barthol.à S.Fauſto *in theſauro Religioſorum lib.8.quaeſt.*31.

27. Regularibus non licet ex diſpoſitione inferiorum Summi Pont. poſſidere, vel tenere agros,vel annuos redditus.

27. Et ideo non licere Regularibus ex diſpoſitione inferiorum Summi Pontificis poſſidere,vel tenere agros,annuos redditus,vel bona immobilia,ſuperflua, ac proinde ſi propter talem licentiam poſſideant, non excuſari à culpa,nec à pœna, ipſo iure incurrenda, refert deciſum Armendar.*d.l.7.de Relig.num.64.& 65.*

28. Monachus factus Epiſcopus an habeat bonorum, ſeu fructuum dominium.

28. An Monachus factus Epiſcopus habeat bonorum,ſeu fructuum dominium,& proprietatem? dixi *de officio,& poteſt.Epiſcop.p.3.alleg.*114. *num.*19. *cum ſeqq.* & ibi citatis addo Aloyſ.Ricc.*in deciſ. curiæ Archiep. Neapol.deciſ.*340.*num.*10.*part.*4.

29. Profeſſio facta cum conditione de retinendo, ſeu habendo proprio an valeat.

29. Vtrùm autem profeſſio facta cum conditione, pacto, ſeu modo, de retinendo, ſeu habendo proprio inualida ſit, dixi *in collectan. ad cap. vltim. qui clerici, vel vouentes, & ad d. cap. 2. num 7. de ſtat. monachor.* & *ibi* citatis addo Aloyſ. Ricc. *d.deciſ.* 340. *num.* 11.*part.* 4. Fr. Bartholom. de Vecchis *in praxi ſeruanda in admittendis ad Religionis*

ſtatum

Digitized by Google

ſtatum nouit. diſp. 13. *dub.* 1. *num.* 11. Hieron. *in compend. quaſt. regul. reſol.* 101. *num.* 58.

30. *Nihilque ſuperfluum in ea ſit.*] Peculium conceſſum Religioſo debere eſſe moderatum, & non ſuperfluum, dicit Sanch. *d. cap.* 22. *num.* 17. vbi *num.* 18. quærit, & reſoluit, qua ſuperfluitatis culpa liberari valeant Religioſi ampliſſimos redditus habentes. 30. Peculium conceſſum Religioſo debet eſſe moderatum.

31. Arbitrio, & præfinitioni ſuperiorum ſtare debere Regulares quoad mobilium ſuperfluitatem, & conuenientiam, niſi de exceſſu arbitrij conſtiterit, habita tamen ratione perſonæ, officij, & Regularis ſtatus, paupertatis, quam profeſſi ſunt, etiam cæterarum itidem qualitatum, refert deciſum Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. num.* 84. 31. Regulares quoad mobilium ſuperfluitatem debent ſtare arbitrio ſuperiorum.

An Religioſus ſit proprietarius, qui de licentia ſuperioris multa ſuperflua reſpectu ſui ſtatus poſſidet? Vide Barthol. à S. Fauſto *in theſauro Relig. lib.* 8. *quaſt.* 95.

32. *Quod ſi quis aliter, &c.*] Vide Nauarr. *in cap. non dicatis* 12. *quaſt.* 2. *notab.* 1. *num.* 33. 41. 48. *cum ſeqq. & in cap. nullum* 18. *quaſt.* 2. *num.* 3. *cum ſeqq.* Ludouic. Beia *reſponſ. caſuum conſcientiæ, part.* 3. *caſ.* 36. *fol. mihi* 380. *& p.* 4. *caſ.* 17. *fol.* 418. *& caſ.* 32. *fol.* 458. *in edit. Vlixbonen.* Barthol. à S. Fauſto *in theſauro Relig. lib.* 8. *quaſt.* 198. *num.* 2. vbi ſubdit hanc pœnam apertè iudicis ſententiam poſtulare, idem aſſerit Sanchez *d. lib.* 7. *cap.* 20. *num.* 13. vbi etiam tenet hanc pœnam non incurri à dantibus, quamuis hi peccent contra paupertatis votum, ſed à retinentibus. Quibus aliis pœnis ſubiaceat Religioſus proprietarius, tradunt Coriolan. *de caſib. reſeru. part.* 2. *caſ.* 4. *num.* 26. *&* 27. Sanch. *d. cap.* 20. *ex num.* 11. Barthol. à S. Fauſto *d. quaſt.* 198. Ego ipſe *in collect. ad cap. cùm ad monaſterium, n.* 5. *&* 6. *de ſtat. monach.* 32. Religioſus aliquid illicite retinere inuentus quibus pœnis puniatur.

33. *Is biennio actiua, & paſſiua voce priuatus ſit.*] Religioſum priuatum voce actiua, & paſſiua iuxta hoc decretum omni iure dandi vocem ad aliquem actum faciendum in Capitulo, & iure patiendi vocem datam de ipſo à Capitulo, Conuentu, vel Collegio, quoad ea, quæ ſibi ſunt oneri, & pœnæ, priuatum cenſeri conſuluit Nauarr. *conſ.* 6. *de elect. in antiq.* aliàs *conſ. etiam* 6. *de verbor. ſignif. in nouis*, refert Sayr. *in florib. deciſ. ſub illo tit. de elect. deciſ.* 6. 33. Voce actiua & paſſiua priuatus quomodo intelligatur.

34. De largitione munerum vtriuſque ſexus Regularibus interdicta extat conſtitutio Clementis VIII. quæ incip. *Religioſè*, ſub dat. 13. Kal. Iulij 1594 quam referunt, & latè explicant Quarant. *in ſumma Bullar. verbo munerum largitio*, Franc. de Souſa *in ſpeciali tract. de largitione munerum*, Bartholom. à S. Fauſto *in theſauro Religioſ. lib.* 8. *quaſt.* 199. *cum multis ſeqq.* Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo munera, differ.* 1. Bonacin. *variar. tract. diſp.* 3. *de largitione munerum Regularibus vtriuſque ſexus interdicta.* 34. Largitio munerum vtriuſque ſexus Regularibus interdicta.

35. Regulares vtriuſque ſexus, & tam nouitij, quàm profeſſi comprehenduntur ſub conſtitutione Pontificia, qua munerum largitio interdicitur, ex Sell. *in ſelect. canon. cap.* 33. *num.* 11. vbi refert ſic fuiſſe reſolutum à Sacra Congregatione Epiſcoporum in S. Seuerini 23. Iulij 1603. 35 Regulares vtriuſque ſexus, tam nouitij, quam profeſſi comprehēduntur ſub Bulla, qua munerum largitio interdicitur.

Digitized by Google

36. Moniales velatæ tam intra quàm ſupra numerū abſque dotali eleemoſyna nequaquam admitti poſſunt.

36. Moniales velatæ, tam intra, quàm ſupra numerum, abſque dotali eleemoſyna nequaquam admitti poſſunt, huiuſmodi autem eleemoſynæ dotales, etſi ſint Monialium, vel Conuerſarum intra numerum exiſtentium emiſſa ab eis profeſſione expendi poſſunt in vſus communes neceſſarios monaſteriis; ſupernumerariorum autem dotes, poſt earundem profeſſionem omnino in emptionem bonorum ſtabilium monaſterij commodo conuerti debent, ita refert deciſum Aldan. *in comped.canon.reſol.lib.3.tit.10.num.19.*

37. Monialium dotes anno probationis durante deponuntur.

37. Monialium dotes anno probationis durante deponuntur iuxta formam in decreto generali præſcriptam, profeſſione verò emiſſa in bonis ſtabilibus.ſiue cenſibus,ad monaſterij vtilitatem implicentur, vt per Aldan.*citato loco.*

38. Dotales eleemoſynæ Monialium ſolui debent in ære.

38. Dotales eleemoſynæ Monialium ſolui debent in ære, neque aſſignatio bo norum ſtabilium, aut cenſuum permittitur.Aldan.*d.tit.*10. *num.*20.vbi dicit reſolutum per Sacr.Congreg.Epiſcop.in Camerinen. 28.Martij 1588.

39. Dotales eleemoſynæ apud Monialium conſanguineos, vel affines nullatenus deponantur.

39. Dotales eleemoſynæ apud Monialium conſanguineos, vel affines nullatenus relinquantur,ſed antequam puellæ habitum ſuſcipiant, deponantur actualiter apud mercatorem, vel penes aliam perſonam fide, & facultatibus idoneam, vt ſtatim profeſſione emiſſa in emptione bonorum ſtabilium, aut annuorum reddituum illico implicentur. Aldan.*d.tit.*10.*n.*22.vbi dicit deciſum à S.Congr.Epiſcop.in Luſitan.6.Iunij 1615.ad 3.

40. Depoſitum dotaliū eleemoſynarum in iis locis, in quibus non adſunt mercatores, aut banchi, fieri debent in manibus probi viri.

40. Depoſitum dotalium eleemoſynarum in iis locis, in quibus non adſunt mercatores, aut banchi, fieri debent in manibus probi viri, & facultoſi, qui ad omne mandatum Monialium, & abſque aliqua exceptione eam ſoluturum ſe obliget, Aldan. *d.tit.* 10. *num.* 23. vbi teſtatur ita reſolutum à Sacr. Congreg.Epiſcop. in Camerinen.15. Martij 1594.

Omnes Conuentus, ſeu monaſteria Mendicantium (Capuccinis exceptis, & Minoribus de Obſeruantia) poſſunt retinere, & poſſidere bona immobilia, & in omnibus monaſterijs tam virorum, quàm mulierum conſtituatur numerus, qui ex redditibus proprijs monaſterij ſuſtentari poßit, vel ex conſuetis eleemoſynis monaſteria noua non erigantur, niſi cum licentia Epiſcopi.

CAPVT III.

1. Doctores de materia cap.agentes.

1. VIde Nauarr.*de orat.cap.*21.*num.*82. Fr.Emman.*quæſt regul.tom.*3. *quæſt.*29.*art.*14. Azor.*inſtit.moral p.*1.*lib.*12.*c.*23.*quæſt.*8. Fr.Ioan. à Cruce *de ſtatu Relig lib.*1.*cap* 4.Fr.Ludou.Miranda *in man.Prælat.tom.*1. *q.*11.*art* 6.*&* *q.*28.*art.*1. D.Hieron.Venero, & Leyua *de examine Epiſcoporum,lib.*6.*cap.*13.*a princip.*

2. *Exceptis*

2. *Exceptis domibus Fratrum S. Franciſci*, &c.] Minores Obſeruantiæ, & Capuccinos eſſe incapaces hæreditariæ ſucceſſionis, ſiue ex teſtamento, ſiue ab inteſtato, tenent Queſada *in ſuis quaſt. var. cap.* 22. *num.* 25. Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 2. *lib.* 7. *cap.* 25. *num.* 4. Nec per fideicommiſſum vniuerſale poſſe hæredes inſtitui, tradunt Cordub. *in reg. S. Franciſci cap.* 6. *q.* 11. *puncto* 1. Fr. Emman. *tom.* 2. *q.* 78. *art.* 2. Sanch. *d. cap.* 15. *n.* 5. Quamuis adiiciatur clauſ. vt hæreditas vendatur, & in neceſſaria illis pretium cedat, adhuc inſtitutionem prorſus non valere, tenent Bald. Card. Anch. Felin. Dec. Gualdenſ. Montalu. Anton. Gabr. & alij, quos refert, & ſequitur Sanch. *d. c.* 25. *n.* 10. — 2. Minores de Obſeruantia, & Capuccini ſunt incapaces hæreditariæ ſucceſſionis.

3. Nec Fratrum Minorum Eccleſiam poſſe validè hæredem inſtitui reſoluunt Queſada *d. cap.* 22. *n.* 19. Cordub. *d. puncto* 1. Azor. *inſtit. moral. part.* 1. *lib.* 12. *c.* 23. *q.* 15. Sanch. *d. c.* 25. *n.* 14. — 3. Eccleſia Fratrum Minorum non poteſt validè inſtitui.

4. Vtrùm autem Conuentui Fratrum Minorum poſſit legari? latè diſputat Sanch. *d. lib.* 7. *c.* 26. *per tot.* — 4. Conuentui Fratrum Minorum an poſſit legari.

5. Bona delata Religioſo, qui validam profeſſionem emiſit in Religione incapaci, nulla facta eorum diſpoſitione, acquiruntur venientibus ab inteſtato, etiamſi poſtea ex indulto tranſlatus ſit ad Religionem capacem, quia quoad bona iam delata ſucceſſioni ſecundæ Religionis capacis, ad quam fuit tranſlatus, locus amplius non eſt, nec bonorum renunciationi. Selli. *in ſelectis Canon. cap.* 22. *n.* 5. vbi ita fuiſſe deciſum refert ſub die 17. Iunij 1617. — 5. Bona delata Religioſo, qui validam profeſſionem emiſit in Religione incapaci, acquiruntur venientibus ab inteſtato.

6. In hac autem exceptione Fratrum Minorum de Obſeruantia non comprehendi Moniales S. Claræ refert deciſum Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ fol.* 158. *num.* 3. Nam Moniales omnes cuiuſcunque Ordinis bona ſtabilia in communi habere poſſe, non obſtante earum regula, reſoluit Sell. *in ſelect. Canonic. cap.* 16. *num.* 3. vbi refert ita deciſum à Sac. Congreg. Epiſcop. in Parmen. 16. Ianuarij 1596. — 6. Moniales S. Claræ non comprehenduntur in hac exceptione. 7. Moniales omnes cuiuſcunque Ordinis bona ſtabilia in cõmuni habere poſſunt.

8. Congregationem totius Societatis Ieſu de anno 1565. ceſſiſſe cuicunque iuri prouenienti ex conceſſione Concilij in præſenti ad habenda bona immobilia in communi in domibus profeſſorum, vel eorum Eccleſiis, refert Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 2. *lib.* 6. *cap.* 18. *num.* 11. — 8. Congregatio totius Societatis Ieſu ceſſit cuicunque iuri prouenienti ex hoc decreto.

9. Et hanc renunciationem intelligi quoad hoc, vt poſſit habere, & perpetuò poſſidere ſtabilia, non autem, vt capiat ad vendendum conſuluit Menoch. *conſ.* 1014. *num.* 28. quem probat Rot. in Romana legati 10. Maij 1617. coram bo. mem. Buratto inter eius impreſſas *deciſ.* 245. *num.* 17. & ideò hanc Societatem, & domum eſſe capacem acquiſitionis ſtabilium, ad effectum illa vendendi, & ex eorum pretio propriis neceſſitatibus prouidendi, tenuerunt Mandoſ. *de priuileg. ad inſtar* §. 11. *n.* 12. Gabr. *conſ.* 28. *in princ. & n.* 6. & 12. *lib.* 1. Iul. Negron. *in comment. regularum contrar. dictæ Societatis part.* 3. *ſub num.* 7. *pag.* 76. Buratt. *d. deciſ.* 245. *num.* 16. — 9. Quoad hoc vt poſſit habere & perpetuò poſſidere ſtabilia. 10. Societas Ieſu eſt capax acquiſitionis ſtabilium ad affectum vendendi.

11. Regularis ex Indulto à Religione Fratrum Minorum de Obſeruantia ad tertium Ordinem S. Franciſci ex legitima cauſa tranſlatus — 11. Regularis ex indulto à Religione Fratrum Minorũ de

Obſeruantia ad tertium Ordinem S. Franciſci ex legitima cauſa tranſlatus recuperat ius ſuccedendi.

recuperat ius ſuccedendi in bonis ſibi ex teſtamento, vel ab inteſtato poſt tranſlationem delatis, vt per Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.* 3. *tit.* 8. *num.* 12. vbi teſtatur ita reſolutum in Neritonen. 22. Ianuarij 1622.

12. Religio Hieroſ. qualiter bona alienare poſſit.

12. Religionis Hieroſolymitanæ in bonorum alienatione, quæ eis obueniunt per ſucceſſionem ſuorum militum defunctorum, non eſt deneganda facultas, iuxta decretum de non alienandis, Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 14. vbi dicit deciſum in Meleuitana 22. Ianuarij 1628.

13. Superiores monaſteriorum poſſunt ex fructibus bonorũ pingues eleemoſynas facere.

13. Superiores monaſteriorum, non obſtante decreto de rebus Regularium non alienandis, poſſunt ex fructibus bonorum pingues eleemoſynas facere, puta decem rubiorum tritici, & ſimilium, quia fructus non comprehenduntur in dicto decreto, Sell. *in ſelect. Canon. cap.* 18. *n.* 3. vbi dicit ita reſolutum in nullius 18. Septembris 1627.

14. Regularibus vẽdere non conuenit ſtabilia ad effectum emendi cenſus.

14. Stabilia Regularibus vendere non conuenit ad effectum emendi cenſus, ex Sell. *citato loco,* in Spoletana 12. Martij 1619. nec pro fabrica monaſterij in Meſſana 12. Martij 1619.

15. Domus profeſſæ Societatis Ieſu cõprehenduntur in prohibitione de rebus Regul. non alienandis.

15. Domus profeſſæ Societatis Ieſu comprehenduntur in prohibitione nuper edita, de rebus Regularium non alienandis, Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 15. vbi teſtatur deciſum ſub die 31. Iulij 1627.

16 Religio Theatinorum an comprehendatur.

16. Religio Clericorum Regularium Theatinorum, quandiu inſtitutum nihil bonorum ſtabilium poſſidendi retineat quoad bona immobilia non comprehenditur in prohibitione nuper edita de rebus Regularium non alienandis. Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 16. vbi ait ſic deciſum de anno 1625.

17. Numerus ille Religioſorum in monaſteriis conſeruari debet, qui ex redditibus, vel conſuetis eleemoſynis commode ſuſtentari valeat.

17. *Is tantùm numerus conſtituatur,* &c.] Vide Nauar. *de reddit. eccleſiaſt. quæſt.* 1. *monitu* 61. Quarant. *in ſumm. Bullarij verbo monaſteria Monialium, pag. mihi* 359. Fr. Emman. *quæſtion. regul. tom.* 2. *quæſt.* 48. *art.* 1. Zerol. *in praxi Epiſcop. part.* 1. *verbo moniales* §. 6. *pag.* 256. Piaſec. *in ſimili praxi part.* 2. *cap.* 3. *num.* 55. Azor. *inſtitut. moral. part.* 1. *lib.* 13. *cap.* 9. *q.* 1. Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſolut.* 202. Campan. *in diuerſ. iuris Canonici rubr.* 12. *cap.* 16. *num.* 7. *&* 14. Fr. Ludou. Miranda *in fine Manualis Prælat.* vbi de ſacris Monialibus, *quæſt.* 8. *art.* 6. meipſum *de officio, & poteſtate Epiſcopi part.* 3. *alleg.* 98. ex quo loco multa me non citato deſumpſit Aloyſ. Ricc. *in deciſionib. Cur. Archiep. Neapol. deciſ.* 219. *part* 4.

18. Pius V. idem ſtatuit.

18. Pius V. in ſua conſtitutione *incip. circa paſtoralis officij,* ſub dat. 4. Kal. Iunij 1566. diſtrictè præcipit ne plures Moniales in earum monaſteriis recipiantur, & admittantur, quàm ex propriis redditibus ipſorum monaſteriorum, vel conſuetis eleemoſynis commodè ſuſtentari poſſint, refero ego ipſe *d. alleg.* 98. *n.* 2.

19. Gregorius XIII.

19. Gregorius XIII. *in ſua conſtit. incip. Deo ſacris,* de anno 1573. iniunxit ordinariis, vt præfatum ſtatuant numerum in monaſteriis ſibi ſubiectis, & etiam exemptis, tradit Piaſec. *d. p.* 2. *cap.* 3. *n.* 55. *in fine,* quem refero ego ipſe *d. alleg.* 98. *n.* 3. Ex qua colligunt Nau. *in cap. ſtatuimus* 19. *q.* 3. *n.* 57. *verſ. tertiò nota,* Sanch. *d. lib.* 7. *cap.* 23. *n.* 3. Ego ipſe *d. alleg.* 98. *n.* 3. *in fine,* & me citato *in illo loco* Homobon. de Bonis *de examine eccleſ.*

tract. 12.

tract. 12. *cap.* 3. *q.* 15. *reſol.* 3. *pag.* 455. ſubdit Ordinarios locorum ſub pœna peccati mortalis ad id faciendum obligari.

20. Clemens VIII. *in decretis de reformat. Regular. incip. nullus omnino* §. 14. ſub die 25. Iulij 1599. vt refert Quarant. *verbo monaſteria & Conuentus, pag. mihi* 421. idem præcipit, & mandat, videlicet, vt in vnoquoque Conuentu Fratrum is tantùm deinceps conſtituatur, & in poſterũ retineatur numerus, qui ex redditibus illius propriis, vel ex communibus conſuetis, vel etiam ſingulorum eleemoſynis, aliiſve quibuſcunque obuentionibus in commune, vt præfertur, conferendis, commodè poſſit ſuſtentari, redditus verò, & ſupradicta omnia in communi loco, ac tuto diligenter aſſeruentur. 20. Clemens VIII.

21. Paulus V. plura circa hoc ſtatuit in decreto de certo Religioſorum numero cuicunque monaſterio, Conuentui, ac Domui Regulari præfigendo, incipien. *Sanctiſſimus*, ſub dat. 4. Decembris 1605. quod referunt Quarant. *loco proximè citato, pag.* 432. & Caſtellin. *in addit. ad tract. de elect. pag. mihi* 502. 21. Paulus V.

22. Gregorius XV. approbante S. Congregatione Illuſtriſſimorum D.D. Cardinalium negotiis Epiſcoporum, & Regularium præpoſitorum ſub die 17. Auguſti 1621. reuocat licentias à Paulo V. conceſſas erigendi nouos Conuentus volens quòd de cætero non erigantur, niſi in eo ſaltem duodecim Fratres ac Monachi, ſeu Religioſi habitare, atque ex redditibus ipſorum monaſteriorum, & conſuetis eleemoſynis commodè ſuſtentari poſſint. 22. Gregorius XV.

23. S.D.N. Vrbanus Papa VIII. per ſuum Breue ſub dat. 28. Auguſti 1624. multa tulit circa modum erectionis nouorum Conuentuum, in quo reuocat licentias quaſcunque conceſſas contra tenorem decreti Gregorij XV. prohibens ſub pœna excommunicationis, ne facultatum per ipſum reuocatarum, ſeu annullatarum, ſeu alio quouis prætextu, ſeu cauſa poſſint finiri, & abſolui, refert Caſtellin. *in addit. ad tract. de elect. pag.* 501. 23. Vrbanus VIII.

24. Ordinationem S. Congregationis Regularium de non recipiendis vltra numerum præfixum, referunt Piaſec. *d. cap.* 3. *n.* 55. *in fin.* & Campan. *d. c.* 16. *n.* 14. ac ego ipſe *d. alleg.* 98. *n.* 4. 24. S. Cong. Regularium.

25. Nouiſſimè ſacra Congregatio Concilij Trid. *in decretis de celebratione Miſſarum*, ſub die 21. Iunij 1625. editis, poſt ordinationem traditam ad ſciẽdum quot redditus, & eleemoſynas monaſteria habere debeant, vt ex illis ſuſtentari poſſint, ſic ait: *Deinceps verò monaſterium, Conuentus, Domus, vel Societas Religioſorum, ſeu Regularium nullibi recipiatur, niſi præter alia ad id requiſita in ſingulis eiuſmodi locis duodecim ſaltem Fratres, aut Monachi, ſeu Religioſi degere, & ex redditibus, & conſuetis eleemoſynis detractis omnibus, vt ſuprà, detrahendis competenter ſuſtentari valeant ad præſcriptum decreti Gregorij XV. hac de re editi. Alioquin monaſteria, & loca huiuſmodi poſthac recipienda, in quibus duodecim Religioſi, vt ſuprà, ſuſtentari, atque inhabitare non poterunt, & actu non inhabitauerint, Ordinarij loci viſitationi, correctioni, atque omnimodæ iuriſdictioni ſubiecta eſſe intelligantur.* 25. S. Cong. Concilij.

26. Super quibus decretis poſtea eadem ſacra Congregatio, S.D.N. Vrbano VIII. approbante, aliquas edidit declarationes, quas originales, impreſſas quoque in typographia Camerali vidi de anno 1626. declarauit, vbi hæc numeri præfixio facta iam fuit in vim ſimilis decreti ſanctæ memoriæ Pauli V. abſque tamen computatione redditu um cuiuſcunque Religioſi, eſſe iterum faciendam, ſeruata forma vltimi decreti hac de re editi. Declarauit etiam nouitios ad habitum Regularem admiſſos, poſſe admitti ad profeſſionem in monaſteriis, in quibus habita, vt ſuprà, præfixione numeri, commodè ali non poſſunt, ſi aliàs habiles exiſtant, ac deinde in aliquo alio monaſterio eiuſdem Religionis collocandos eſſe, vbi commodè ali poſſint. Denique cenſuit ſupradictum decretum, vbi cauetur, vt nullibi recipiantur Conuentus Regularium, niſi præter alia ad id requiſita, duodecim ſaltem Fratres in eis degere, & competenter ſuſtentari valeant, ita vt alioquin ſubſint iuriſdictioni ordinariæ comprehendere eas Religiones, quæ non conſueuerunt onera Miſſarum accipere, vt ſunt Religioſi Capuccinorum ac Societatis Ieſu, paritérque ait habere locum tam in Italia, ad quam eſt reſtrictum, quàm extra Italiam.

27. Monialis ſufficienter dotata an poſſit admitti cum ſua dote vltra numerum.

27. Cùm expletus eſt numerus perſonarum Religioſarum, quæ ali poſſunt ex annuis redditibus monaſterij, an poſſit aliqua ſufficienter dotata cum ſua dote ſupra illum numerum admitti? Affirmant Nauar. *de redditib. quaſt.* 1. *monitu* 62. Soar. *de Relig. tractat.* 3. *lib.* 4. *cap.* 9. *num.* 17. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 23. *num.* 194. Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 2. *lib.* 7. *cap.* 23. *num.* 4. *verſ. tertia*, aduertentes textum in præſenti prohibere ne, quando monaſterium plures fœminas alere non poteſt, quàm in eo iam ſint, admittantur aliæ ſine dote expenſis monaſterij alendæ, & notat Sanch. *d. num.* 4. *verſ. ſecunda concluſio*, quòd quamuis attento iure antiquo *cap. vnici* §. *ſanè, de ſtatu Regular. lib.* 6. profeſſio Monialis receptæ in monaſterio non Mendicantium, vltra numerum earum, quæ ex redditibus monaſterij, & conſuetis eleemoſynis, abſque penuria ſuſtentari valerent, eſſet irrita, hodie tamen locum non habet, quia conſuetudine abrogatum eſt, cùm compertum ſit plures ſæpe admitti, nec vnquam noſtris temporibus auditum ſit in controuerſiam verti valorem profeſſionis, ne dum illam irritari.

28. Monaſteria non eriguntur ſine Epiſcopi in cuius diœceſi erigenda ſunt, licentia prius obtenta.

28. *Nec de cætero ſimilia loca*, &c.] Vide Fr. Emman. *quaſt. regul. tom.* 1. *q.* 23. *art.* 7. *&* *tom.* 2. *q.* 49. *art.* 3. Zerol. *in praxi Epiſcopali part.* 1. *verbo monachi* §. 1. *&* 2. Piaſec. *in ſimili praxi part.* 2. *cap.* 3. *num.* 47. Vgolin. *in tract. de poteſtate Epiſcopi cap.* 20. §. 6. Fr. Ioan. à Cruce *de ſtatu Relig. lib.* 2. *c.* 8. Aloyſ. Ricc. *in deciſionib. Curia Archiep. Neapol. part.* 1. *deciſ.* 182. *num.* 4. *&* *part.* 2. *deciſ.* 75. Campan. *in diuerſor. iuris Canon. rubr.* 12. *cap.* 13. *num.* 80. *&* 81. Frat. Ludou. Miranda *in manual. Prælat. tom.* 1. *q.* 33. *art.* 1. *concl.* 3. Eraſm. à Cochier *de iuriſd. Ordinarij in exemptos part.* 1. *q.* 36. *&* *part.* 2. *q.* 45. *num.* 36. Nouar. *in ſingular. concl.* 10. Hieron. Venero, y Leyua *in examine Epiſcopor. lib.* 6. *cap.* 10. *ex n.* 1. meipſum *de offic. & poteſt. Epiſcopi part.* 2. *alleg.* 26. *ex n.* 3.

29. In

29. In erigendis Regularium monaſteriis non ſufficere conſenſum Epiſcopi, niſi etiam Summi Pontificis auctoritas accedat, probat text. *in cap. 1. de exceſſib. Prælat. lib. 6. & in cap. vnic. de relig. domib. eod. lib.* quorum diſpoſitionem non eſſe abrogatam per Concil. Trident. in præſenti deciſum referunt Zerol. *d. §. 2.* & Campan. *d. num.* 80. *in fine*, ac ego ipſe *d. alleg. 26. num. 4.*

29. Epiſcopi conſenſus non ſufficit in erigẽdis Regularium monaſteriis niſi etiã Papæ auctoritas accedat.

30. Contra Sorb. *in compend. Mendicantium, verbo ædificare, in ſua annotat. verſ. circa*, §. 20. & Fr. Emman. *d. q. 49. art. 3.* exiſtimantes Epiſcopi tantùm licentiam eſſe neceſſariam.

31. Bulla Clementis VIII. *incip. quoniam ad inſtitutum* 99. ſub dat. Romæ 23. Iulij 1603. in qua habetur quomodo locorum ordinarij Regularibus licentiam poſſint impartiri nouos conſtruendi Conuentus, habet etiam locum circa erigenda monaſteria Monialium, debent enim eædem ſolemnitates ſeruari in illis ædificandis, ſicut in illis Regularium, ita Sell. *in ſelect. canon. cap. 90. num. 4.* vbi teſtatur ſic reſolutum ſub die 19. Decembris 1620.

31. Monialium monaſteria erigi & ædificari debent ſeruatis eiſdem ſolemnitatibus, quæ ſeruantur in erigendi Religioſorum monaſteriis.

32. Vicarius generalis non poteſt abſque ſpeciali mandato concedere licentiam ædificandi noua monaſteria, & Conuentus in loco ſuæ diœceſis ex eo, quia eſt de maioribus, Sell. *d. loco*, vbi refert deciſum ſub die 11. Iulij 1620.

32. Vicarius generalis non poteſt abſque ſpeciali mãdato concedere licentiã ædificandi noua monaſteria.

33. Fratres igitur Ordinis Carmelitarum diſcalceatorum obtinuerunt vt vbique de ſola licentia ordinarij poſſent noua conſtruere monaſteria ex conſtit. 10. Pauli V. incip. *ad Eccleſia*, de anno 1605.

33. Carmelitæ diſcalceati de ſola licencia ordinarij poſſunt noua conſtruere monaſteria.

34. Monachi Congregationis B. Mariæ Fulienſis ex conceſſione eiuſdem Pauli V. *conſtit. 51. incip. Miniſterio*, de anno 1608. idem obtinuerunt.

34 Monachi Congr. S. Mariæ Fulienſis.

35. Superiores Congregationis clericorum Regularium S. Pauli decollati ex conceſſione eiuſdem Pauli V. *conſtit. 64. incip. Eccleſiæ*, de anno 1610. idem quoque obtinuerunt; quæ omnia ex meo tract. *de offic. Epiſcopi, vbi ſuprà*, illo non citato mutuatus fuit Aloyſ. Ricc. *d. deciſ.* 168. *part. 4.*

35. Clerici Regulares S. Pauli decollati.

36. Sed hæ monaſteriorum, aliorúmque locorum Regularium quorumcunque nouorum erigendi, ſeu inſtituendi, cœptorúmque finiendi facultates reuocatæ ſunt, & illa in poſterum erigi prohibentur, niſi ſeruatis conſtitutionibus Clementis VIII. & Gregorij XV. & Concil. Trid. in hoc decreto, ac cum licentia ordinariorum, ita S. D. N. Vrbanus VIII. *conſtit. 25. incip. Romanus Pontifex*, 28. Auguſti 1624.

36. Monaſteria in poſterum erigi non poſſunt niſi ſeruatis, &c.

De clauſura, & obedientia ſemper & in omnibus ſeruanda.

CAPVT IV.

1. VIde Nauarr. *commento 2. de Regularib. num. 61. & commento 3. n.* 50. Fr. Emman. *quæſt. regular. tom. 1. quæſt. 30. art. 3. & 4. & tom. 2. q. 55. art. 10.* Azor. *inſtitut. moral. part. 1. lib. 12. cap. 11. quæſ. 7. & 8.* Sayr. *in claui*

1. Doctores de materia cap. agentes.

Regia

Digitized by Google

Regia,lib.2.cap.17.& num.37. Portel.*in dubijs regularibus,verbo Epiſcopus, num.*10. Franc.Leo.*in theſauro fori eccleſiaſtici,part.1.cap.8.num.15.& 16.* Fr.Ioan.à Cruce *de ſtatu Relig.lib.1. cap.6. de voto obedientia.* Campan. *in diuerſ.iuris canon. rubr.12. cap.9.* latè Barthol. à S.Fauſto *in theſauro Relig.lib.6.quaſt.158.cum ſeqq.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent.lib.18. cap.28.& 403.cum ſeqq.*D.Hieron.Venero,y Leyua *in examine Epiſcopor. lib.6.cap.8.ex num.8.*

2. Religioſus è Conuētu quomodo egredi valeat.

2. Clemens VIII. *in ſuis decretis pro reformatione Regularium,* duas tulit ordinationes, quarum prima eſt, vt nullus è Conuentu egredi audeat niſi ex cauſa, & cum ſocio, licentiáque ſingulis vicibus impetrata, & benedictione accepta,qui non aliter eam concedat,niſi cauſa probata, ſociúmque exituro adiungat non petentis rogatu, ſed arbitrio. Secunda verò eſt vt degentes extra clauſtra Conuentus ad ea reuocentur, nec de cætero niſi ex grauiſſima cauſa à Sede Apoſtolica approbanda huiuſmodifacultates concedi poſſint, refert Barthol.à S.Fauſto *d.lib.6. quaſt.162.*

3. Clauſuræ violatio in Religioſis viris regulariter eſt peccatum veniale.

3. Vtrùm violatio clauſuræ in Monachis, ſeu Religioſis viris, ſit peccatum mortale? Veniale tantummodo eſſe regulariter, per ſe loquendo,tuentur Nauarr.*commento 4.de Regularib.num.29.& 30.* Ludou. Miranda *in man.Prælat.tom.1.q.32.art.2.concl.1.& 2.* Bonacin. *de clauſur. q.2.puncto 1.num.2.*

4. Contra Soar.*de Relig.tom.4.lib.1.cap.6.num.5.& ſeq.*exiſtimantem hanc obligationem Religioſi ex ſuo genere mortalem eſſe.

5. Clauſura violatur dimittendo habitum.

5. Clauſuram multipliciter violari poſſe referunt ſuprà citati Doctores. Primò dimittendo habitum,de quo vide Fr.Emman.*tom.2.q.76. art.6.* Filliuc. *tract.14.cap.8.quaſ.4.num.133.* Sanch. *in præcepta Decalogi, tom.2.lib.6.cap.8.num.49.cum ſeqq.* Bartholom.à S.Fauſto *lib.6.quaſt.103. cum ſeqq.*Campan.*d.cap.9.num.6.*Sanctarel.*de apoſtaſia,cap.1.n.6.& 7.*

6. Proficiſcendo vltra mare, ſine debita ſuperioris licentia.

6. Secundò proficiſcendo vltra mare, ſine debita ſuperioris licentia, Bonacin.*d.q.2.puncto 4.*

7. Curias Principum adeundo inconſulto ſuperiore.

7. Tertiò adeundo Curias Principum inconſulto ſuperiore, de quo Soar. *de cenſur. diſp. 23. ſect. 5. num. 6.* Filliuc. *d. cap.8. quaſ.6. num.140. & ſeq.* Sayr. *de cenſur.lib.3. cap.34. num.27.* Bonacin. *de clauſura, quaſt.2. puncto 5.*

8. Accedendo ad ſtudia non obtenta à Prælato facultate.

8. Quartò accedendo ad ſtudia non obtenta à Prælato facultate, Sayr. *d.lib.3. cap.33. à num.20.* Filliuc. *d cap.8. quaſ.4. num.136.* Sanch. *d.cap 8.num.72.cum ſeqq.* Sanctarel. *in tract.de apoſtaſia, cap.2.* Bonacin. *d.q.2.puncto 6.*

9. Illicitè tranſeundo ad aliam Religionem.

9. Quintò illicitè tranſeundo ad aliam Religionem,de quo Fr.Emman. *quæſt.regular. tom.1. quaſt.30. art.1. cum ſeqq.* Azor. *inſtitut. moral. part.1. lib 11. cap.16.* Leſſ. *de inſtit. lib.2. cap. 41. dub. 15.* Soar. *de Relig. tom.4.lib.3.cap.2.* Sanch.*d. lib.6. cap.8.* Sanctarel. *de apoſtaſia*, Bonacin. *d.quaſt.2. puncto 11.* & plures per me citati *in collectan. ad cap.ne religioſi, de Regularib.*

10. Religioſus à ſuperiore ſuo ſupra modū vexatus poteſt à monaſterio exire.

10. *Etiam prætextu ad ſuperiores ſuos accedendi.*] Religioſum à ſuperiore ſuo ſupra modum vexatum poſſe à monaſterio exire, dummodo id

Digitized by Google

id faciat alium ſuperiorem adeundi gratia, cuius auctoritate ab iniqua vexatione liberetur, nec in apoſtaſiæ pœnas incurrere, reſoluunt Nauar. *commento 2. de Regul. num. 61. & commento 3. num. 51.* Aragon. *2.2 queſt. 69. art. 3.* Fr. Emman. *queſt. regular. tom. 1. queſt. 30. art. 3. & 4.* Azor. *d. part. 1. lib. 12. cap. 11. queſ. 7. & 8.* Sayr. *in claui Regia, lib. 12. c. 17. num. 40.* Sparthar. *de modo corrigendi Regulares, tract. 3. part. 4. cap. 2. num. 4.* Coriolan. *de caſibus reſeruatis, part. 2. caſu 3. num. 19. & caſu 5. de iudice regulari, §. 10. num. 27.* Bonacin. *de clauſura, & pœnis eam violantibus impoſitis, queſt. 2. puncto 11. §. 1. num. 9.* Sanch. *in præcepta Decalogi, tom. 2. lib. 6. cap. 8. n. 102.* Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præs. 2. lib. 8. cap. 5. n. 12.* Laurent. de Perinis *de ſubdito Religioſo, tom. 1. q. 1. de obedient. cap. 20. in princip.* quorum plures, præcipuè Aragon. aſſerunt Concil. *in præſenti* intelligi de illo, qui ſuperiorem adit non ex aliqua graui, ſed leui, aut leuiſſima cauſa, intelligentes opinionem Bañes contrarium ſentientis *in 2.2. q. 12. art. 1.* quando ex tali fuga ad ſuperiorem ſequeretur ſcandalum, & perturbatio magna Religionis propter ignorantiam cauſæ, qua dictus Religioſus mouetur ad talem fugam.

11. A correctione igitur, quam facit Prælatus Regularis, excedendo modum, & tranſgrediendo regulæ limites, dari appellationem, ſecus ſi non excederet, probant text. *in cap. de Priore, de appellat. & in cap. licet, de offic. ordinar.* Nauarr. *conſ. 4. ſub tit. de appellat. & conſ. vnic. num. 6. de ſent. & re iud. & conſ. vnic. num. 8. vt lite pend. & commento 3. de Regular. num. 51.* Fr. Emman. *queſt. regul. tom. 1. q. 29. art. 2. & tom. 2. q. 53. art. 10.* Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo Archiepiſcopi auctoritas, auctor. 18. num. 20. §. quinto, verſ. concluſionem,* Azor. *inſtitut. moral. part. 1. lib. 12. cap. 11. queſ. 8.* Sayr. *d. cap. 17. ex num. 38.* Sigiſm. Scacc. *de appellat. queſt. 17. limit. 26. num. 8.* Cened. *canon. var. queſt. lib. 1. queſt. 26. num. 22.* Fagund. *d. cap. 5. num. 13.* Sanch. *in præcepta Decalogi, tom. 2. lib. 6. cap. 8. n. 102.* vbi cum Nauarr. Fr. Emman. Azor. & Sayr. *citatis locis*, dicit non obſtare Concilium in præſenti, quia non interdicit appellationem ad ſuperiorem, ſed receſſum à monaſterio prætextu adeundi ſuperiorem.

11. Appellatio datur à correctione quam facit Prælatus Regularis excedendo modum, & trãſgrediendo regulæ limites.

12. Vnde Sorb. *in compend. priuil. mendic. verbo appellare, in ſuis annot. circa §. 1.* Fr. Emman. *tom. 1. q. 29. art. 1.* Coriolan. *d. §. 10. n. 28.* Fr. Ioan. à Cruce *de ſtatu Relig. lib. 1. cap. 6. dub. 4.* Sanch. *d. lib. 6. cap. 8. num. 107. in fine*, referunt deciſum de anno 1587. vt appellatio hoc ordine interponatur à Guardiano ad Prouincialem, à Prouinciali ad Generalem, à Generali ad Protectorem, & ab hoc ad Cardinalium Congregationem.

12. Appellatio interponitur à Guardiano ad Prouincialem, à Prouinciali ad Generalem, à Generali ad Protectorem, & ab hoc ad Cardinalium Congregationem.

13. Religioſum iuſtè, ac legitimo iuris ordine ſeruato in carcerem coniectum non poſſe fugere, etiam prætextu ad ſuperiorem ſuum accedendi, ſed teneri ibi permanere etiam ante condemnationem, vbi Prælatus iuſſit illum ſtare, reſoluunt Caiet. *2.2. q. 69. art. 4. ad 2.* Nauarr. *commento 4. de Regularib. num. 64.* Fr. Emman. *tom. 2. q. 22. art. 6.* Sayr. *d. lib. 12. cap. 18. num. 8.*

13. Religioſus iuſtè, ac legitimo iuris ordine in carcerẽ coniectus non poteſt fugere etiam prætextu ad ſuperiorem ſuum accedendi.

14. Contra Bañes *2.2. q. 69. art. 4.* exiſtimantem poſſe fugere non quidem ad vagandum, aut habitum dimittendum, ſed ad impetrandam illius pœnæ veniam à ſuperiore Prælato, vel à Romano Pontifice.

Clauſura Monialium ſeruetur, & reſtituatur vbi violata fuerit, ſub pœnis, vt ibi Moniales ex legitima cauſa quandoque exeant, & ad breue tempus nullus ſepta monaſterij ingredi audeat ſine Epiſcopi licentia, vel ſuperioris, ſub pœna excommunicationis. Monaſteria Monialium exiſtentia extra vrbes, reducantur intra vrbes, aut oppida.

CAPVT V.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Nauarr. *in man. cap.27. num.18. & in cap. non dicatis 12. q.1. n.51. & n.72. & in commento 4. de Regularib. n.39.* Fuſc. *de viſitat. lib.2. cap.18.* Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. part.1. lib.4. c.23. n.6. cum ſeqq.* Azor. *inſtitut. moral. part.1. lib.12. cap.8. à princip.* Zerol. *in praxi Epiſcopi, part.1. verbo Moniales, §.3. & §.16.* Fr. Eminan. *quaſt. regul. tom.2. quaſt.2. art.7.* Franc. Leo. *in theſauro fori Eccleſiaſt. part.2. cap.1. num.47. cum ſeqq.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. part.4. collect.820. & in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.645. in 1. edit.* aliàs *reſolut.531. in 2. edit.* Campan. *in diuerſor. iuris canon. rubr. 12. cap.16. num.18.* Sanch. *in præcepta Decalogi, tom.2. lib.6. cap.15.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib.2. tit.18. l.7. de Religionib. num.100. cum ſeqq.* Laurent. de Perinis *in conſtit. ſui Ordinis Minimorum, conſtit.6. Pij V. ex num.1.* Hieron. Venero, y Leyua *in examine Epiſcop. lib.6. cap.22.* Bonacin. *de clauſura, & pœnis eam violantibus impoſitis, q.4.* Galarza *in opuſculo de clauſura Monialium,* metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, part.3. alleg.102.*

2. Pius V. ſuper clauſura & reformatione Monialium.

2. Pius V. in ſua conſtitutione incip. *circa paſtoralis*, ſub dat. 4. Kal. Iunij 1566. ſuper clauſura, & reformatione Monialium cuiuſcunque Ordinis Bonifacij VIII. conſtitutioně *in c. periculoſo, de ſtatu Regul. lib.6.* & Concil. Trid. decretum in præſenti renouauit, quam refero ego ipſe *d. alleg.102. num.13.* & Laurent. de Perinis *d. tom.1. conſtit. ſui Ordinis Minim. conſtit.6. Pij V.*

3. Idem Pius contra Moniales exeuntes à clauſura.

3. Idem Pius V. aliam edidit conſtitutionem incip. *Decori*, ſub dat. Kal. Februarij 1569. contra Moniales exeuntes à clauſura, niſi in quibuſdam caſibus, eáſque comitantes, vel receptantes, & contra ſuperiores exeundi licentiam concedentes, niſi in caſibus in ea expreſſis, eſt *in Bullario nouo tom.2. conſtit.8. eiuſd. Pont. pag.185.* & refert Quarant. *in ſum. Bullarij verbo monaſteria Monialium, pag.450.* & ego ipſe *d. alleg.102. num.14.*

4. Gregorius XIII. circa loca, & alia clauſuræ pertinentia multa edidit.

4. Gregorius XIII. *in ſua conſtit. incip. Deo ſacris*, ſub dat. 3. Kal. Ianuarij 1572. circa loca, & alia clauſuræ pertinentia multa edidit, quam refert Quarant. *d. verbo monaſteria Monialium, pag.443.* & de ea meminit Sanch. *d. lib.6. cap.15. num.6.*

5. Idě reuocat quaſcunque licentias ingrediendi monaſteria Monialium.

5. Idem alia ſua conſtitut. incip. *vbi gratia*, ſub dat. Idibus Iunij 1572. reuocat quaſcunque licentias ingrediendi monaſteria, & loca Monialium, & virorum cuiuſcunque Ordinis, & prohibet vti licentiis ab

Digitized by Google

ab Epiſcopis, vel ſuperioribus conceſſis pro caſibus neceſſariis, niſi in neceſſitatibus vrgentibus, eſt *in Bullario nouo tom. 2. conſtit.* 28. *eiuſdem Pontificis pag.* 395. refert Quarant. *d. verbo monaſteria Monialium pag.* 447. *& ſeq.* & ego ipſe *d. alleg.* 102. *n.* 33.

6. Idem alia ſua conſtitutione incip. *Dubiis,* ſub dat. 23. Decembris 1581. declarauit, quòd etiam Prælati, & alij Monialium curam habentes earum monaſteria ingredi non poſſint, niſi in caſibus tantùm neceſſariis, eſt *in Bullario nouo tom.* 2. *conſtit.* 28. *eiuſdem Pont.* & refert Quarant. *d. verbo monaſteria Monialium pag.* 447. 6. Prælati & alij Monialium curam habentes earum monaſteria ingredi non poſſunt niſi in caſibus tantum neceſſariis.

7. Idem alia ſua conſtitutione incipien. *Quæ Sanctimonialium*, ſub dat. 8. Septembris 1584. ſimilem generalem prædictarum licentiarum, & quorumcunque priuilegiorum reuocationem fecit, quam refero *d. alleg.* 102. *num.* 34. 7. Gregorius XIII. reuocat licentias, & quæcunque priuilegia ingrediendi Monialium monaſteria.

8. Sixtus V. *in ſua conſtit. incip. Sanctimonialium*, ſub dat. 5. Ianuarij 1589. ſimilem aliam etiam generalem reuocationem fecit omnium licentiarum quarumcunque ingrediendi monaſteria, & ibi permanendi mulieribus ſecularibus cuiuſcunque ſtatus, & conditionis exiſtentibus, etiam Comitiſſis, Marchioniſſis, & Duciſſis conceſſarum. 8. Sixtus V. ſimilem reuocationem fecit.

9. Paulus V. *in ſua conſtit. incip. Facultatum*, de qua *in Bullario nouo tom.* 3. *conſtit.* 52. *eiuſdem Pont.* ſtatuit circa modum vtendi facultatibus conceſſis à Romanis Pontificibus ingrediendi monaſteria Monialium, ac declarauit, & ordinauit, quòd nulla perſona cuiuſcunque gradus, & conditionis exiſtat, vigore licentiarum plura monaſteria pluribus vicibus ingrediatur, ſed quòd licentiæ huiuſmodi reſpectu vniuerſorum, non autem aliquorum, vel ſingulorum monaſteriorum ſuffragentur, ita vt cui bis in anno, ſeu amplius plura monaſteria ingredi conceditur, bis, vel ampliùs tantùm vniuerſa, non autem eorum aliqua, vel ſingula ingredi liceat, etiam ſi prædicta monaſteria in diuerſis ciuitatibus, terris, diœceſibus, & locis exiſtant. 9. Paulus V. ſtatuit circa modum vtendi facultatibus conceſſis à Papa ingrediendi, &c.

10. Idem alia ſua conſtit. incip. *Monialium*, ſub die 10. Iulij 1612. reuocauit omnes licentias ingrediendi monaſteria Monialium ſecularibus mulieribus, etiam Marchionali, & Ducali dignitate fulgentibus, eſt *in Bullario nouo tom.* 3. *conſtit.* 74. *eiuſdem Pontificis*, & de illa meminit memoriale clericor. *cap.* 9. *n.* 12. 10. Idem reuocauit omnes licentias ſecularibus mulieribus conceſſas.

11. Gregorius XV. *in ſua conſt. de exemptorum priuilegiis, incip. Inſcrutabili*, ſub dat. 9. Februarij 1622. inter alia circa hanc materiam ſic loquitur. *Adhæc tam ſeculares, quàm Regulares huiuſmodi nullis priuilegiis, & exemptionibus tueri ſe poſſint, quominus ſi deliquerint circa perſonas intra ſepta degentes, aut circa clauſuram, vel circa bonorum adminiſtrationem monaſteriorum Monialium, etiam Regularibus ſubiectarum ab Epiſcopo loci ſimiliter, tãquam ad hoc Sedis Apoſtolicæ delegato, quoties, & quando opus fuerit, puniri, & corrigi valeant.* Hactenus Gregorij conſtitutio, ſuper qua ſacra Illuſtriſſimorum Cardinalium Congregat. Concilij Trident. interpretum poſtea cenſuit illam in ſupradictis verbis habere locũ in omnibus delictis, non autem in notoriis tantùm, & cum populi ſcandalo; quam declarationem apud Typographiam R. Cameræ Apoſtolicæ impreſſam vidi. 11. Epiſcopus punit tam Regulares quàm ſeculares delinquẽtes circa clauſuram, vel bonorum adminiſtrationem Monialium etiam Regularibus ſubiectarum.

12. S. D. N. Vrbanus VIII. ſuo Motu proprio incip. *Sacroſanctum Apoſtolatus miniſterium*, ſub dat. 27. Oobris 1624. ſimiles edidit reuocationes.

13. Epiſcopi in omnibus monaſteriis Monialium earum clauſuram vbi violata fuerit, reſtituere debent.

13. *Vt in omnibus monaſteriis*, &c.] Vide Cochi. *de iuriſd. ordin. in exemptos part. 2. quaſt.* 45. *num.* 15. *&* 81. Campan. *in diuerſ. iur. Canonic. rubr.* 12. *cap.* 13. *num.* 83. Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 2. *lib.* 6. *cap.* 15. *ex num.* 20. Bonacin. *de clauſur. q.* 1. *puncto* 2. metipſum *d. alleg.* 102. *ex num,* 3.

14. Epiſcopus poteſt & debet videre an clauſura ſeruetur etiam in monaſteriis Monialium, quæ Regularibus ſubduntur.

14. Epiſcopum poſſe, & debere videre, an clauſura ſeruetur non ſolùm in monaſteriis ſibi ſubiectis, ſed etiam in monaſteriis Monialium, quæ Regularibus ſubduntur, & non poſſe ab ipſis Regularibus impediri quominus ad hunc effectum ea viſitet, quoties id expedire iudicauerit, referunt deciſum Galet. *in margarita caſuum conſcient. verbo cenſura* 1. Zerol. *in praxi Epiſcop. part.* 1. *verbo Moniales* §. 4. *&* §. 8. *verſ.* 4. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſc. n.* 44. Ego ipſe *d. alleg.* 102. *num.* 7.

15. Epiſcopus habet iuriſdictionem in Moniales, quæ priuilegio vel indulto Papæ ſunt immunes in iis, quæ ad clauſuram pertinent.

15. Et habere Epiſcopum iuriſdictionem in Moniales, quæ priuilegio, vel indulto Papæ ſunt immunes in iis, quæ ad clauſuram, & ſpiritualium rerum curam pertinent, aſſerit reſolutum Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 95. quem refero ego ipſe *d. alleg.* 102. *n.* 4.

16. Moniales exemptæ poſſunt toties viſitari ab Epiſcopo quoad clauſuram quoties ei videbitur expedire.

16. Et huiuſmodi Moniales exemptas poſſe toties viſitari ab Epiſcopo quoad obſeruantiam clauſuræ, quoties ei videbitur expedire, tenet Galet. *in d. Margarita caſuum conſcientiæ, verbo Moniales* 3. citatus per me *d. alleg.* 102. *num.* 5. & faciunt quæ Armendar. *d. lib.* 1. *tit.* 6. *l.* 3. *de viſitat. quoad Canonicos num.* 18. etiam ſine præſentia ſuorum ſuperiorum, vt per Sellium *in ſelectis Canonicis c.* 8. *n.* 25. vbi refert ita deciſum in Vercellen. 22. Aprilis 1617.

17. Vicarius generalis ex officio poteſt viſitare clauſuram Monialium etiam Regularibus ſubiectarum.

17. Facultas viſitandi clauſuram Monialium etiam Regularibus ſubiectarum tributa Epiſcopo tranſit in Vicarium generalem non habentem ad id ſpeciale mandatum, ex Sell. *d. cap.* 8. *n.* 27. vbi atteſtatur ſic reſolutum ſub die 13. Maij 1628.

18. Suffraganeus Epiſcopus nō poteſt vti talis viſitare clauſuram Monialium abſque ſpeciali commiſſione Epiſcopi.

18. Suffraganeus Epiſcopus vti ſuffraganeus non poteſt viſitare clauſuram Monialium abſque ſpeciali commiſſione, & mandato Epiſcopi, cùm non habeat exercitium iuriſdictionis, niſi ſibi tribuatur ab Epiſcopo, ſed tantùm vſum Pontificalium in diœceſi, ex Sell. *loco citato*, vbi dicit deciſum ſub die 11. Maij 1630.

19. Moniales in ciuitate ſituatas, ſed alieno Epiſcopo ſubiectas viſitare poteſt Epiſcopus diœceſis.

19. Moniales in ciuitate ſituatas, ſed alieno Epiſcopo ſubiectas, viſitari debere ab Epiſcopo diœceſis, ſicut alias Moniales ſubiectas Regularibus dicit deciſum Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo Monialis* 4. quem refero ego ipſe *d. alleg.* 102. *n.* 6.

20. Contra Sanch. *d. lib.* 6. *cap.* 15. *num.* 21. Ludou. Miranda *de ſacris Monialibus q.* 2. *art.* 14. *num.* 3. & Bonacin. *d. q.* 1. *puncto* 6. exiſtimantes non poſſe Epiſcopum ad clauſuram cogere Moniales exemptas ab eis, nec illis licere intrare huiuſmodi monaſteria exempta; Prælatiſque Regularibus ſubiecta, etiam prætextu videndi, an violata ibidem

fuerit

fuerit clauſura, niſi ſolummodo in caſu quo publicè conſtaret illam eſſe violatam.

21. *Et ſub excommunicationis pœna.*] Iudices eccleſiaſticos poſſe omnibus magiſtratibus ſecularibus iniungere pœnam excommunicationis, vt præbeant auxilium brachij ſecularis, aſſerit Franc. Leo *in theſauro fori eccleſiaſt. part. 2. c. 1. n. 47. in fine.*

21. Iudices eccleſiaſtici poſſunt ſecularibus magiſtratibus iniungere pœnã excommunicationis vt præbeant auxilium.

22. *Magiſtratibus ſecularibus.*] Quinam ſint iſti magiſtratus ſeculares, tradunt Mari. Alter. *de cenſur.* vbi de Bulla in Cœna Domini, *lib. 5. diſp. 2. cap. 1. col. 2. verſ. Magiſtratus*, Duard. *in Bullam Cœnæ Domini can. 19. q. 2. n. 2.* Bonacin. *de clauſur. & pœnis eam violantibus impoſitis q. 1. puncto 7. num. 4.*

22. Magiſtratus ſeculares qui?

23. *Inuocato ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio, &c.*] Principes abſque cauſa iuſta hoc auxilium denegantes minimè peccare, hoc ſolo Concilij Trid. decreto attento, quos ſolùm hortatur, ſecus de magiſtratibus ſecularibus quos grauiſſimo præcepto ſub excommunicationis latæ pœna id auxilium impendere iubet, docent Nauar. *comment. 4. de Regular. n. 46. verſ. ex quibus nota*, Sanch. *d. lib. 6. cap. 15. n. 22.* Bonacin. *d. tract. de clauſura q. 1. puncto 6. n. 2. & puncto 7. n. 4. in fine.*

23. Principes abſque iuſta cauſa hoc auxilium denegantes non peccant, ſecus magiſtratus ſeculares.

24. *Nemini autem Sanctimonialium, &c.*] Vide Nauar. *in cap. ſtatuimus 19. quaſt. 3. num. 47.* Fuſc. *de viſitat. lib. 2. cap. 18. ex num. 17.* Gutier. *Canon. lib. 1. cap. 14. ex num. 1.* Cened. ad Sextum *collect. 51.* Azor. *inſtit. moral. part. 1. lib. 12. cap. 8. q. 3.* latè Fr. Ioan. à Cruce *de ſtatu Relig. lib. 1. cap. 5. dub. 2. cum ſeqq.* Sanch. *in præcepta Decalogi tom. 2. lib. 6. cap. 15. n. 24. cum multis ſeqq.* Bonacin. *d. tract. de clauſura q. 1.* metipſum *d. alleg. 102. num. 15. cum ſeqq.*

24. Monialibus poſt profeſſionem non licet exire è monaſteriis.

25. *Niſi ex aliqua legitima cauſa.*] Non intellexiſſe quamcunque quæ Epiſcopo legitima videtur, ſed cauſas expreſſas *in cap. periculoſo, in princ. de ſtatu regular. lib. 6.* quod innouare prorſus intendebat, aduertit Sanch. *d. cap. 15. n. 31. in fine*, & Pius V. *in ſuo Motu proprio incip. Decori*, declarauit magnum incendium non excludi in eo text. cùm cauſis ibi expreſſis ſit ſimile, immò multo vrgentius in hæc verba, *Ordinamus nulli Abbatiſſarum, Prioriſſarum, aliarúmve Monialium de cætero, etiam infirmitatis, ſeu aliorum monaſteriorum, etiam eis ſubiectorum, aut domorum, parentum, aliorúmve conſanguineorum viſitandorum, aliáve occaſione, & prætextu niſi ex cauſa magni incendij, vel infirmitatis, lepræ, aut epidemiæ, &c. à monaſteriis exire, ſed nec in prædictis caſibus extra illa, niſi ad neceſſarium tempus ſtare licere.* Nomine Epidemiæ debere intelligi non ſolùm ea, quæ verè peſtis eſt, ſed etiam ſimplicem epidemiam, reſoluunt Sanch. *in præcepta Decalogi lib. 6. cap. 15. num. 35.* Villalòb. *in ſum. part. 1. tract. 35. diffic. 45. num. 2.* Hieron. Roder. *in compend. quaſt. regul. reſol. 98. num. 19.* Sell. *in ſelectis Canon. cap. 15. num. 4.* vbi refert ſacram Congregationem Epiſcoporum ita reſcripſiſſe Nuncio Hiſpaniarum 8. Nouembris 1594.

25. Nec ex cauſa quæ Epiſcopo legitima videatur niſi ſit de expreſſis in iure.

26. Vtrùm autem Moniales poſſint è monaſteriis exire ex aliis caſibus ſimilibus, vel vrgentioribus? Affirmant Nauar. *commento 4. de Regularibus num. 48. & in cap. ſtatuimus 19. q. 3. num. 49.* Fr. Emman. *quaſt. regul.*

26. Moniales an poſſint è monaſteriis exire ex aliis caſibus ſimilibus vel vrgentioribus quàm expreſſis in conſt. Pij V.

*regul. tom.*1. *q.*34. *art.*3. *paulo poſt princ. & art.* 5. Azor. *d.part.*1. *lib.* 12. *cap.*8. *q.*1. *verſ.tertiò*, Llam. *in methodo curat.in append.* §. 10. Fr. Ioan. à Cruce *de ſtatu relig.lib.*1.*cap.*5.*dub.*4.Sanch. *d.lib.*6.*cap.*15.*n.*37.Ego ipſe *d.alleg.*102. *ex n.*16. & me citato *in illo loco* Bonacin. *d. tract. de clauſura q* 1.*puncto* 9.*num.*6.

27. Contra Collect. Compend. Mendicant. *verbo clauſura Monialium*, *num.*5. *verſ. quaritur vtrùm miniſter generalis*, Fuſc. *de viſitat. lib.*2. *cap.*18.*num.*17.Boll. *in OEconom.Canon.claſſ.*3.*cap.*4.*num.*10.Gutier. *Canon. lib.* 1. *cap.* 14. Cened. ad Sextum *collect.*31. *num.*2. Zerol. *in praxi Epiſcop. part.*1. *verbo Moniales* §.16. *verſ. ſecundo*, & *part.*2. *eodem verbo, in fine*, addit. ad Nauar. *conſ.* 70. *in fine, de Regularib.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.* 545. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 541. *in* 2. *edit.* Fr. Ludou. Mirand. *de ſacris Monialibus q.* 3. *art.*4. Campan. *d.rubr.*12. *cap.* 16. *n.*22. exiſtimantes caſus exceptos in d.Motu proprio Pij V.incip.*Decori*,non extendi ad caſus ſimiles,vel vrgentiores.

28. Moniales poſſunt tempore belli è monaſterio exire.

28. Moniales poſſe tempore belli è monaſterio exire, ſéque in locum tutum recipere, dum bellum contra hæreticos, aut infideles geritur,periculúmque eſt, vt niſi Moniales monaſterio egrediantur, graui damno afficiantur, reſoluunt Azor. *d.part.*1. *lib.*13. *cap.*8. *q.*1. *ad fin. verſ. tertiò quares*, Gutier. *d.cap.*14.*n.*9. Nauar. *d.comment.*4.*n.*48. Sanch. *d.cap.*15.*num.*44. Bonacin.*d.q.*1.*puncto* 9.*num.*7. Contra Zerol. *d. verbo Moniales* §.16. *dub.*2.

29. Moniali non poteſt licentia concedi clauſtro egrediendi cauſa medendi morbo ita periculoſo vt deſperaretur ſalus ea non egreſſa.

29. Moniali non poſſe licentiam concedi clauſtro egrediendi cauſa medendi morbo ita periculoſo, vt deſperaretur ſalus ea non egreſſa, niſi morbus adeò contagioſus eſſet, vt in reliqua ſerperet, tenent Gutier. *d. cap.*14. *ex num.*7. Fr.Ludouicus Miranda *de ſacris Monialibus q.*4.*art.*4. Cened. *d.collect.*21. *n.*2. Fr. Emman. *d.tom.*1. *quaſt.*49. *art.* 3. Zerol. *in praxi Epiſcop. part.*2. *verbo Moniales*, *in fine*, Sanch. *d. cap.*15. *num.*39. Bonacin. *d. q.*1. *puncto* 9. *num.*18. Ego ipſe *d. alleg.*102. *num.*21.*in fine.*

30. Contra Nauar.*d.commento* 4.*n.*49.*& ſeq.* Azor. *d.p.*1.*lib.*13.*cap.*8. *q.*1.Soar.*de Relig.tom.*4. *lib.*1.*c.*9. *n.*9. exiſtimantes poſſe Moniali licentiam concedi clauſtro egrediendi cauſa medendi morbo ita periculoſo, vt deſperaretur ſalus ea non egreſſa.

31. Abbatiſſa an poſſit exire pro præſtando iuramento fidelitatis ratione feudi.

31. Abbatiſſam, vel Prioriſſam, quæ propter feudum tenetur præſtare iuramentum fidelitatis alicui domino ſeculari, ſi illud per procuratorem præſtare nequit, poſſe cum honeſta ſocietate exire, modò ſtatim præſtito iuramento,reuertatur,probat text.*in c.*1.§.*verum,de ſtatu Regul.lib.*6.docent Sanch.*d.c.*15.*n.*51.Bonacin.*d.q.*1. *puncto* 9.*n.*9.aduertentes in hoc caſu ſuperioris licentiam petendam eſſe, quòd ſi nulla cauſa ductus illam deneget, hoc conſtito poſſe auctoritate iuris Abbatiſſam egredi.

32. Abbatiſſa non poteſt è monaſterio exire vt viſitet ædificium Eccleſiæ an ſibi placeat.

32. Abbatiſſam non poſſe è monaſterio exire, vt viſitet ædificium Eccleſiæ, num ſibi placeat, vel vt cæmentariis ſignificet qua forma conſtruendum ſit, reſoluunt Sanch. *d.cap.*15.*num.*52. Bonacin. *d. q.*1. *puncto* 9.*num.*3.

33.Monialem

Digitized by Google

33. Monialem non poſſe egredi, vt curam nepotum ſuorum gerat, etiamſi nepotes omnibus aliis propinquis deſtituti ſint, referunt deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. num.* 105. Campan. *d. cap.* 16. *num.* 22. *prope fin.* Ego ipſe *d. alleg.* 102. *num.* 27. Bonacin. *d. q.* 1. *puncto* 9. *num.* 4. vbi *num.* 5. ſubdit Monialem egredi non poſſe ad parentes conſanguineos, aut alios infirmitatis cauſa, ſeu alio prætextu viſitandos.

33. Monialis non poteſt egredi vt curam nepotum gerat.

34. Moniales poſſe tranſire de licentia ſuperioris de vno monaſterio ad aliud, vel cauſa nouæ fundationis, ſeu correctionis, vel reformationis, aut præfectionis, tradunt Nauarr. *in d. cap. ſtatuimus, num.* 48. *& conſ.* 57. *num.* 6. *de Regul.* Fr. Emman. *d. tom.* 1. *q.* 49. *art.* 5. Sanch. *d. cap.* 15. *ex num.* 46. Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. num.* 101. Zerol. *d. part.* 1. *verbo Moniales*, §. 16. *& part.* 2. *eod. verbo, dub* 8. *&* 12. Anton. Ricciul. *de iure perſonarum extra gremium Eccleſiæ exiſtentium, lib.* 5. *cap.* 5. *num.* 11. Bonacin. *d. puncto* 9. *num.* 10. Ego ipſe *d. alleg.* 102. *num.* 25. aduertentes ad hoc tutius eſſe recurrere ad Sedem Apoſtolicam.

34. Moniales quando poſſint tranſire de licentia ſuperioris de vno monaſterio ad aliud.

35. Moniales poſſe ad aliam Religionem perfectiorem tranſire docent Tapia, Zerol. Fr. Emman. & alij, quos refert Sanch. *d. lib.* 6. *cap.* 7. *num.* 6. quibus adde Anton. Ricciul. *d. lib.* 5. *cap.* 5. *à princ.* vbi *ex num.* 4. ſubdit, neque Concil. Trid. neque conſtitutionem Pij V. prohibuiſſe hanc tranſlationem, Barthol. à S. Fauſto *d. lib.* 5. *q.* 327. Bonacin. *d. quæſt.* 1. *puncto* 9. *num.* 11. metipſum *ad cap. licet* 18. *num.* 3. *de Regul.* contra Azor. *d. par.* 1. *lib.* 13. *cap.* 8. *q.* 1.

35. Moniales poſſunt ad aliā Religionem perfectiorem tranſire.

36. Moniali licitum eſſe exitum, quæ dum in proprio monaſterio aliqua de cauſa commodè corrigi non poteſt, ad aliud monaſterium correctionis cauſa transfertur, tenent Sanch. *d. lib.* 6. *cap.* 15. *num.* 47. Ludouic. Miranda *de ſacris Monialibus, quæſt.* 3. *art.* 2. *verſ. quartus caſus, & art.* 3. Bonacin. *d. quæſt.* 1. *puncto* 9. *num.* 13. Ego ipſe *in collect. ad cap. vlt. de Regularib. num.* 16. Et quòd locorum ordinarij, vel ſuperiores Regulares vno monaſterio in aliud transferre poſſint Monialem ſibi ſubiectam ex cauſa ſeditionis, vel incorrigibilitatis, aut criminis perpetrati, tradit Sell. *d. cap.* 8. *num.* 29. aſſerens ita reſolutum per S. Congr. Epiſcop. 27. Maij 1603.

36. Moniali licitus eſt exitus, quæ dum in proprio monaſterio aliqua de cauſa cōmodè corrigi non poteſt, ad aliud monaſterium correctionis cauſa transfertur.

37. Vtrùm Monialis, quæ adeò incorrigibilis eſt, vt ipſius emendatio, & correctio in nullo monaſterio ſperetur, eiici poſſit? Negatiuè cenſuit Rota in Vlixbonen. monaſterij 19. Nouembris 1625. coram R. D. meo Coccino Decano, & me citato docet Bonacin. *d. puncto* 9. *num.* 14.

37. Monialis, quæ adeò incorrigibilis eſt, vt ipſius emendatio in nullo monaſterio ſperetur, eiici non poteſt.

38. Contra Sanch. *d. lib.* 6. *cap.* 9. *num.* 6. exiſtimantem talem Monialem in rigore eiici poſſe.

39. Monialibus licitū eſſe exitum quando auctoritate Prælati totus Monialium Conuentus locum mutat, reſoluunt Fr. Emman. *tom.* 1. *q.* 49. *art.* 5. Sanch. *d. lib.* 6. *cap.* 16. *n.* 53. Ludou. Miranda *de ſacris Monialibus, q.* 3. *art.* 2. *verſ. ſextus.* Bonacin. *d. puncto* 9. *num.* 8. Ego ipſe *d. alleg.* 102. *num.* 27.

39. Monialibus licitus eſt exitus quando auctoritate Prælati totus Monialium Conuentus locum mutat.

40. Monialibus conuerſis licitum eſſe exire è monaſterio ad petendas eleemoſynas Conuentui neceſſarias, dum eas per alios commodè petere

40. Monialibus conuerſis licitū eſt exire è monaſterio ad pe-

tendas eleemoſynas Conuentui neceſſarias, dum eas per alios commodè petere non poſſunt.

petere non poſſunt, ſeruatis conditionibus præſcriptis in Motu Pij V. incip. *Circa paſtoralis*, & in alio Gregorij XIII. incip. *Deo ſacris*, tenent Bonacin. *d. quaſt. 1. puncto 9. num. 15.* vbi *num. 16.* ſubdit Moniales conuerſas poſſe adhuc ob receptam conſuetudinem recipi, & ad profeſſionem admitti, & citat pro ſe Sanch. *d. cap. 15. num. 59.* Soar. *de Relig. tom. 4. lib. 1. cap. 8. num. 19.* Fr. Emman. *tom. 1. quaſt. 44. art. 4. col. 3. ver. ſecunda aſſertio*, contra Nauarr. & Ludouic. Miranda *de ſacris Monialib. q. 1. art. 6.*

41. Moniales conuerſæ quæ ad quæſtuandum mitti poſſint.

41. Conuerſæ Moniales ad quæſtuandum mitti poſſunt, ſi aliter Moniales ſuſtentari non poſſint, dummodo ad minus 40. ætatis annum excedant, non ſint pulchræ, nec modo aliquo extra monaſterij clauſuram pernoctent, & in iſtis monaſteriis, quæ niſi dictas Conuerſas ad quæſtuandum mittant, manuteneri non poſſunt, deinceps puellis monaſticum habitum non tradi, nec educationis cauſa illæ in eis introduci poſſunt abſque Sedis Apoſtolicæ ſpeciali licentia, ita Aldan. *in compendio canon. reſol. lib. 1. tit. 10. num. 2.* vbi tenet, quòd ita cenſuit Sacra Cong. Epiſcop. in Bononien. 14 Aprilis 1615.

42. Conuerſæ non debent permitti, vt exeant ad effectum claudendi, vel aperiendi ianuam monaſterij.

42. Conuerſæ non debent permitti vt exeant, aut videri ſe ſinant, ad effectum claudendi, vel aperiendi ianuam monaſterij, ſed id muneris alteri extra clauſuram degenti committatur, ex Aldan. *d. tit. 10. num. 4.* vbi refert deciſum ſub die 20. Septembris 1594.

43. Conuertitarum in monaſteriis, an & quando eis permittatur exire ad quæſtuandum.

43. Controuertitarum in monaſteriis, dummodo ita pauperes exiſtant vt niſi Moniales ad quæſtuandum tranſmittant, aliunde commodè ſuſtentari nequeant, permittendum ad quæſtuandum exire, dummodo ad minus 40. earum ætatis annum excedant, non ſint pulchræ, nec modo aliquo extra monaſterij clauſuram pernoctent, ita Aldan. *d. tit. 10. num. 5.* referens ſic deciſum in d. Bononien.

44. Moniali non licet poſt profeſſionē exire è monaſterio niſi ex cauſa cognita & expreſsè in ſcriptis approbata per Epiſcopum.

44. *Ab Epiſcopo approbanda.*] In ſcriptis ſcilicet definiuit Pius V. prædicto Motu proprio incip. *Decori*, ibi, *ex cauſa cognita, & expreſsè in ſcriptis approbata*, cuius auctoritate ita reſoluunt Miranda *d. quaſt. 3. art. 6. concluſ. 2.* Soar. *de Relig. tom. 4. lib. 1. cap. 9. num. 16.* Bonacin. *dicto puncto* 8. *num. 4.* vbi *num. 5.* ſubdit licentiam non tenere, ſi ſolo verbo detur.

45. Monialibus è monaſterio Sedi Apoſt. aut Regularibus ſubiecto exire nō licet, niſi adſit conſenſus communis Epiſcopi diœceſani, & ſuperioris Regularis.

45. Monialibus igitur è monaſterio, Sedi Apoſtolicæ, aut ſuperioribus Regularibus ſubiecto, exire non licere, niſi adſit conſenſus communis Epiſcopi diœceſani, & ſuperioris Regularis, ſi illi ſubiectæ exiſtant, itaut ſi illæ, quæ poteſtati Regularium ſubiiciuntur, ſine Bulla & licentia ordinarij egreſſæ fuerint, per cenſuras Eccleſiaſticas, & alia iuris remedia debent ipſæ, & earum ſuperiores (de quorum licentia è monaſterio fuerint egreſſæ) ab eodem ordinario puniri, non obſtantibus quibuſcunque priuilegiis, referunt deciſum Campan. *d. rub. 12. cap. 16. num. 22. propè ſinem*, Armendar. *in addit. ad recop legum Nauarra, lib. 2. tit. 18. l. 7. num. 103.* ego ipſe *d. alleg. 102. num. 28. propè fin.*

46. Contra Nauarr. *conſ. 6. incip. An Generalis, ſub num. 6. de ſtatu Monach. & commento 4. de Regularib. num. 60. verſ. tertio.* Fr. Emman. *tom. 1. quaſt. 49. art. 6.* exiſtimantes Moniales in caſibus exceptis poſſe exire è

monaſte

monaſterio, abſque vllo conſcientiæ ſcrupulo cum ſola licentia ſuorum Generalium, aut Prouincialium Prælatorum, quibus fuerit ſubiecta, ſine vlla alia approbatione Epiſcopi ſecularis, Azor. *d. part. 1. lib. 13. cap. 8. quæſ. 1.* Fr. Ioan. à Cruce *d. cap. 5. dub. 13.* Ludouic. Mirand. *de ſacris monialib. quæſt. 3. art. 6. concluſ. 1. puncto 8. num. 1.* Sanch. *d. lib. 6. cap. 15. num. 28.* aſſerentes in Hiſpania ſolùm ſuperioris licentiam eſſe neceſſariam.

47. Vicarium generalem Epiſcopi, abſque ſpeciali eius commiſſione, hanc egreſſus Monialis è monaſterio licentiam concedere poſſe tuentur Llamas *d. q. 1. puncto 8. num. 3.* Ego ipſe *d. alleg. 102. num. 28 propè fin.* extendentes ad vicarium Capituli Sede vacante.

47 Vicarius generalis Epiſcopi ex officio poteſt moniali egrediendi licẽtiam concedere.

48. Moniales è ſuis monaſteriis egredientes, extra caſus exceptos, ipſo iure eſſe excommunicatas excommunicatione maiori latæ ſententiæ Summo Pontifici reſeruata, & in eandem incurrere Prælatos eiſdem exeundi licentiam quocunque modo concedentes, nec non & ipſas comitantes, ac perſonas illarum receptatrices, cenſuit Pius V. *in d. ſua conſtit. incip. Decori,* & tradunt Nauarr. *in d. c. ſtatuimus, n. 57.* Zerol. *p. 1. verbo Moniales, §. 16. dub. 1.* Azor. *d. part. 1. lib. 13. cap. 8. q. 1. verſ. tertiò quæres,* Fr. Ludou. Miranda *d. q. 3. art. 6.* Sanch. *d. cap. 15. num. 72.* Bonacin. *d. q. 1. puncto 8. n. 6.* Ego ipſe *d. alleg. 101. n. 29. & 30.* reſoluentes ſupradictam pœnam contra recipientes & concomitantes prædictas Moniales egredientes è ſuis monaſteriis non videri comprehendere illos, qui compaſſione quadam naturali in extrema, vel graui neceſſitate id faciunt.

48. Moniales è ſuis monaſteriis egrediẽtes, extra caſus exceptos ſunt ipſo iure excommunicatæ.

49. *Ingredi autem intra ſepta,* &c.] Vide Concil. Bracharen. IV. *act. 5. cap. 5. de Monialib.* Auiles *ad cap. 1. Prætor fol. 50. num. 29.* Læl. Zech. *de caſib. reſeruat. caſ. 10. in princip.* Fuſc. *de viſitat. lib. 2. cap. 18. ex num. 24.* Fr. Emman. *tom. 1. quæſt. 46. art. 1. cum ſeqq. & quæſt. 47. art. 4. cum ſeqq.* Azor. *d. part. 1. lib. 13. cap. 8. quæſ. 6.* Fr. Ioan. de la Cruce *de ſtatu Relig. lib. 1. cap. 5. dub. 2.* Franc. Leo *in theſauro fori eccleſiaſt. part. 2. cap. 1. num. 52.* Nauarr. *in cap. ſtatuimus 19 quæſt. 3. ex num. 59.* Ludouic. Beia *reſponſ. caſuum conſcientiæ part. 1. caſu 30.* Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo monaſteria Monialium,* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 648. in 1. edit.* aliàs *reſolut. 544. in 2. edit.* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rubr. 12. cap. 16. ex num. 24.* Sanch. *in præcepta Decalogi tom. 2. lib. 6. cap. 16.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Religionibus ex num. 106.* Fr. Ludouicus Miranda poſt man. Prælat. *in tract. de ſacris monialibus quæſt. 2. & 4.* Vgolin. *de officio Epiſcopi, cap. 21. §. 3.* Bonacin. *de clauſura, & pœnis eam violantibus impoſitis, quæſt. 4.* metipſum *d. part. 3. allegat. 102. num. 32. cum ſeqq.*

49. Monaſterij monialium intra ſepta ingredi nemini licet.

50. Monialium clauſuram ingredi nullus poteſt àd conſpergendum cellas Monialium, aut alia loca aqua benedicta in die Sabbati Sancti, aut quolibet alio tempore, vt per Aldan. *d. tit. num. 25.* vbi refert ita reſolutum per S. Congregatio. Epiſcopi ſub die 13. Septembris 1583.

50. Monialium clauſuram ingredi nullus poteſt ad cõſpergendum aqua benedicta cellas in die Sabbati ſancti.

51. Monialis nulla energumena intra monaſterij ſepta à quocunque Preſbytero ſeculari, vel Regulari, etiam confeſſario exorcizetur, ſed ad Eccleſiam exteriorem eiuſdem monaſterij, obtenta priùs à S. Congreg.

51. Monialis nulla energumena intra monaſterij ſepta à quocũque Preſbytero ſeculari, vel Regulari, etiam Confeſſario exorcizetur.

YYy licentia,

licentia, ea de cauſa deducatur, vel transferatur; in tranſlatione autem huiuſmodi, ſicut & in actu exorcizationis, honeſtæ perſonæ conſanguineæ, vel aliæ mulieres prouectæ ætatis, ac probæ cõuerſationis energumenam comitentur, exorciſta ſit ad actum huiuſmodi ab ordinario approbatus, exorcizatio minori, quo fieri poteſt, fiat ſtrepitu, Eccleſiæ ianua eo vſque occluſa remaneat, quouſque exorcizatione completa ad monaſteria emergumena reducatur. Cæterùm tam in reditu, quàm in acceſſu ad Eccleſiam, & monaſterium reſpectiuè, rectè, & ſine diuerticulo tendatur, refert deciſum Aldan. *d.tit.*10.*num.*26.

52\. Monaſterij nomine quid comprehendatur.

52\. *Monaſterij.*] Quid nomine monaſterij comprehendatur quando interdicitur hic ingreſſus, vide Fr. Emman. *tom.*1.*q.*46.*art.*1.*in fine*, Coriolan. *de caſib. reſeruat. part.*2.*caſ.*3.*quaſ.*1. *num.*29. Sanch. *d.lib.*6. *cap.*16. *num.*11. Soar. *de Relig. tom.*4.*lib.*1.*cap.*10.*num.*6.*&* 7. Bonacin. *d. tract. de clauſura, q.*4.*puncto* 1.*num.*1.

53\. Reges, & Reginæ non poſſunt Monialium monaſteria ingredi.

53\. *Cuiuſcunque generis, aut conditionis.*] Reges igitur, Reginas, Imperatores, Imperatrices, aliáſque cuiuſcunque dignitatis perſonas non poſſe monaſteria Monialium ingredi probabiliter dici poſſe cenſet Bonacina *d. puncto* 1.*num.*4.

54\. Contra Fr. Emman. *tom.*1.*q.*48.*art.*1. & Sanch. *d.cap.*16.*n.*3. exiſtimantes Regibus, Reginis, Imperatori, & Imperatrici filiis, ac filiabus, eorum interdictum non eſſe ingreſſum in monaſteria Monialium.

55\. Fœminę non poſſunt monaſteria Monialium ſine licentia ingredi.

55\. *Sexus.*] Fœminas non poſſe monaſteria Monialium ſine licentia ingredi, reſoluit Bonacin. *d. tract. de clauſura q.*4.*puncto* 1.*num.*3. & monaſteria Monialium ingredi deinceps non permittitur mulieribus ſecularibus, ne quidem fundatricibus, aut donatricibus ad breue, vel ad longum tempus, etiamſi à Sede Apoſtolica ſpecialiter hoc eis eſſet indultum, cùm Pauli V. conſtitutione de anno 1612. edita, id fuerit in genere reuocatum, vt per Sell. *d.cap.*8.*num.*30.

56\. Monaſterium ingrediens abſque ſuperioris licentia animo habitus Regularis aſſumendi & profitendi non incurrit excõmunicationem.

56\. Non incurrere excommunicationem in hoc c. comminatam, quæ abſque vlla ſuperioris licentia monaſterium ingreditur animo habitus Regularis aſſumendi, & profitendi, reſoluit Sanch. *d.lib.*6.*c.*16.*num.*74.

57\. Vtrùm autem interdictus ſit hic ingreſſus Moniali ex legitima licentia egreſſæ à ſuo, vt transferatur in aliud monaſterium, vide Llam. *in methodo curat. in append.* §.11.*ad fin.* Sanch. *d.cap.*16.*num.*9.*&* 10. Bonacin. *d.puncto* 1.*num.*3.

58\. Mulieres quæ ſunt in diſcordia cum maritis, debẽt ſi ſunt in monaſteriis Monialium tolerari.

58\. Mulieres, quæ ſunt in diſcordia cum maritis, & eorum ſæuitiam timent, ſi extra culpam ſunt, quandiu iuſtam cauſam timendi habuerint, debere, ſi ſunt in monaſteriis, tolerari, in poſterum verò huiuſmodi mulieres non debere recipi, referunt deciſum Zerol. *p.*1.*verbo Moniales*, §.12. Campan. *d.c.*16.*n.*30. Fr. Emman. *in collect. priuil. tom.*2.*pag.*521. Ego ipſe *d. allegat.*102.*num.*66.*in med.* me citato Bonacin. *d.q.*4.*puncto* 3. *num.*17.

59\. Mulier quando debeat permitti ingredi monaſterium Monialium ſi timet ſæuitiam mariti.

59\. Si mulier aliqua venerit in ſuſpicionem marito, quòd timet ne ab eo aliqua vis ei inferatur, debere permitti, vt poſſit ingredi monaſterium Monialium, ſi modò conſtitutiones monaſterij non repugnant, & accedat conſenſus ſuperiorum Abbatiſſæ, & Monialium,

&

& cauſa ceſſante ingreſſus debere inde exire, & ſi ſemel exierit, nunquam poſtea in idem monaſterium ingredi poſſe, & teneri ad clauſuram, ſicut alias Moniales ſine ancillis, &c. referunt deciſum Zerol. *d. verbo Moniales* §.12. Fr. Ioannes à Cruce *d. cap. 5. dub. 2. concl. 3. in fine*, Campan. *loco proximè citato*, ego ipſe *d. n. 66. in fine*.

60. Mulieres nuptas in monaſteriis Monialium recipi non debere aſſerit Ludou. Mirand. *de ſacris monialib. q. 2. art. 6. concluſ. vnic.* vbi refert reiectam fuiſſe à ſacra Cõgregatione petitionem cuiuſdam Comitiſſæ, quæ propter quandam infirmitatem à ſuo marito volebat ſeparari, & cum tribus filiabus ingredi quoddam Monialium monaſterium, refero ego ipſe *d. n. 66. in fine*.

60. Mulieres nuptæ in monaſteriis monialium recipi non debent.

61. Viduas, quæ viris mortuis honeſtatis cauſa ſe contulerunt in monaſterium, modò ſint bonæ exiſtimationis, & famæ, legibúſque Monialium pareant, tolerari debere; de cætero tamen nullas huiuſmodi viduas recipere debere, niſi Moniales fieri vellent, deciſum referunt Ludou. Miranda *d. art. 6. concl. vnic.* Campan. *d. cap. 16. n. 30. verſ. & reſpectu, & n. 31. verſ. tandem*, ego ipſe *d. alleg. 102. n. 67.* & me citato *in illo loco* Homobon. de Bonis *in examine eccleſiaſt. tract. 9. q. 31. in fine*, reſoluentes etiam non poſſe Epiſcopum dare licentiam viduæ ingredi volenti, ac in habitu laicali permanere, etiam ſi toto tempore vitæ ſuæ illic degere, nec ampliùs inde exire vellet.

61. Viduæ in monaſteriis Monialium recipi non debent niſi Moniales fieri velint.

62. Non poſſe præſtari matribus licentiam ingrediendi monaſteria Monialium, etiam ad inuiſendas filias morti proximas, referunt deciſum Zerol. *part. 1. verbo Moniales* §. 8. *verſ. ſecundò*, Quarant. *d. verbo monaſteria Monialium, verſ. ſed an liceat, pag. mihi* 453. Fr. Ioan. à Cruce *d. cap. 5. dub. 2. concluſ. 3. not. 3.* Fr. Emman. *tom. 1. quæſt. 46. art. 11.* Fr. Ludou. Miranda *de ſacris monialib. quæſt. 2. art.* 8. Ego ipſe *d. allegat. 102. num. 68.*

62. Matribus licentia ingrediendi monaſteria Monialium, præſtari non poteſt ad inuiſendas filias morti proximas.

63. *Vel ætatis fuerit.*] Infantes diſcretione carentes admitti poſſe ad clauſtra Monialium, nec illas eos admittentes incurrere aliquam excommunicationem, cùm nec ipſi ad peccandum incitare poſſint, reſoluunt Nauar. *commento 4. de Regular. num. 59.* Henriq. *in ſumm. lib. 13. cap. 42. §. 3. in commento lit. S.* Gambar. *de caſib. reſeru. cap. 15. caſ. 6. n. 37. fol. 147.* Sorb. *verbo ingreſſus num. 2.* Llam. *in methodo curat. in append.* §. 8. Corduba *q. 69.* Azor. *d. lib. 13. cap. 8. q. 5.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ. 648. in 1. edit.* aliàs *reſolut. 544. num. 6. in 2. edit.* Ludou. Miranda *d. q. 2. art. 1. concl. 1.* Fr. Emman. *tom. 1. quæſt. 46. art. 1.* Soar. *de Relig. tom. 4. lib. 1. cap. 10. num. 2.* Sanch. *d. lib. 6. cap. 16. ex num. 8.* Ego ipſe *d. alleg. 102. num. 32.* & me citato Bonacin. *d. tract. de clauſura q. 4. puncto 1. num. 5.* aduertentes Concilium in præſenti excludens omnes cuiuſuis ætatis, loqui de habentibus vſum rationis, & de illis, qui ad peccandum mouere poſſunt, vt ſunt fatui, qui licèt intrando non peccent, peccant tamen Moniales eos admittentes. Contra Comitul. *reſponſ. moral. lib. 6. quæſt. 19. num. 6. & quæſt. 22.* exiſtimantem Moniales puerum, puellámve infantem intra monaſterij ſepta recipientes, eſſe excommunicatas, quem ſequitur Sell. *d. capit. 18. numer. 18.*

63. Infantes diſcretione carentes admitti poſſunt ad clauſtra Monialium.

referens ſacram Congregationem Epiſcoporum ſic cenſuiſſe in Cremen. 12. Februarij 1585.

64. Pueri ſeptennes præſumuntur vſum rationis adepti.

64. Pueros igitur ſeptennes præſumendos vſum rationis adeptos, ac proinde comprehẽdi ſub hac prohibitione, ſecus ſi nondum ſeptennes, tenent Sanch. *d. cap.* 16. *num.* 7. Bonacin. *d. puncto* 1. *num.* 6.

65. Epiſcopi, ſeu eorum vicarij ſpeciale mandatum habentes poſſunt concedere facultatem ingrediendi Monialium monaſteria etiam Summo Pont. ſubiecta.

65. *Sine Epiſcopi.*] Epiſcopum, aut eius vicarium generalem ſpeciale mandatum habentem in monaſteriis ſibi ſubiectis auctoritate ordinaria, in aliis verò Summo Pontif. ſubiectis delegata auctoritate poſſe concedere facultatem ingrediendi Monialium monaſteria, referunt deciſ. Armend. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Religion. num.* 109. Bonacin. *d. q.* 4. *puncto* 2. *num.* 2. Ego ipſe *d. allegat.* 102. *num.* 38.

66. Prouiſor à Capitulo nominatus poteſt in monaſteriis ſibi ſubiectis hanc licentiam concedere.

66. Prouiſorem à Capitulo nominatum poſſe in monaſteriis ſibi ſubiectis huiuſmodi licentiam concedere, tenet Fr. Ioan. à Cruce *d. cap.* 5. *dub.* 2. *concl.* 3. *num.* 1. quem refero ego ipſe *d. allegat.* 102. *num.* 38. *in fine.*

67. Monialium præfecta poteſt hanc licentiam concedere in caſibus repentinis.

67. Præfectam Monialium poſſe huiuſmodi licentiam concedere in caſibus repentinis, ſi Epiſcopus longè abſit, tradunt Fr. Emman. *tom.* 1. *q.* 46. *art.* 2. *in fine*, Campan. *d. c.* 16. *n.* 20.

68. Facultas ingrediendi monaſteria Monialium Regularibus ſubiecta pertinet ad earum ſuperiores Regulares.

68. *Vel ſuperioris.*] Facultatem ingrediendi monaſteria Monialium Regularibus ſubiecta pertinere ad earum ſuperiores Regulares, quorum eſt Monialibus clauſuram indicere, non verò ad Epiſcopos, tenent Nauar. *d. commento* 4. *num.* 60. Llam. *in method. curat. in append.* §. 5. & 6. Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. part.* 1. *lib.* 4. *cap.* 23. *num.* 6. Azor. *part.* 1. *lib.* 13. *cap.* 8. *q.* 7. Fr. Emman. *tom.* 1. *q.* 46. *art.* 2. Ludou. Miranda *d. q.* 2. *art.* 2. Campan. *d. rubr.* 12. *cap.* 16. *num.* 31. Sanch. *d. lib.* 7. *cap.* 16. *num.* 13. Soar. *tom.* 4. *de Relig. tract.* 1. *lib.* 1. *cap.* 10. *num.* 12. Laurent. de Perinis *in conſtit. ſui Ordinis Minim. tom.* 2. *conſtitut.* 6. *Pij V. num.* 29. Ego ipſe *d. allegat.* 102. *num.* 40. & 41. me citato Bonacin. *d. quæſt.* 4. *puncto* 2. *num.* 3.

69. Contra Læl. Zech. *de Republ. eccleſiaſt. tit. de Regularib. cap.* 3. *n.* 5. & Zerol. *in praxi Epiſcop. part.* 1. *verbo Moniales* §. 8. *verſ. quartò*, exiſtimantes Epiſcopum poſſe hanc facultatem concedere in monaſteriis quæ Regularibus ſubiecta ſunt.

70. Epiſcopi ingredientes Monialium monaſteria ſibi non ſubdita ſine ſuperioris licentia in ſcriptis, comprehenduntur hoc decreto.

70. Vnde ſub decreto Concilij in præſenti includi Epiſcopos ingredientes Monialium monaſteria ſibi non ſubdita, ſine ſuperioris licentia in ſcriptis, reſoluunt Nauar. *d. num.* 39. *ad med. verſ. quartus*, Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 393. *num.* 5. & 20. Ego ipſe *d. allegat.* 102. *num.* 42. Et ideo Epiſcopi extra propriam, & in aliena diœceſi commorantes non poſſunt accedere, nec ingredi Monialium ſepta ſine licentia Epiſcopi prohibentis ne quis accedat ad monaſterium Monialium, vt per Aldan. *in compend. Canonic. reſolut. lib.* 3. *titul.* 25. *num.* 8. vbi teſtatur ſic reſolutum in Ianuen. 10. Maij 1631.

71. Monaſterium ſi auctoritate Pont. cuidam ſoli Prælato

71. Si auctoritate Pontificia monaſterium cuidam ſoli peculiari Prælato conuentuali ſubiectum eſſet, non poſſe Generalem, aut Prouincialem

uincialem licentiam ingreſſus in id monaſterium concedere, quòd nullam iuriſdictionem in illud habeant, at poſſe dum viſitant inquirere, an Prælatus ille iuſtè vſus fuerit hac facultate, tradunt F. Emman. *tom.* 1. *quæſt.* 47. *art.* 5. Bonacin. *d. tract. de clauſura q.* 4. *puncto* 2. *num.* 4. Sanch. *d. cap.* 16. *num.* 16. vbi ſubdit propter eandem rationem idem dicendum eſſe de Epiſcopo, reſpectu clerici ſecularis, cui ſoli monaſterium illud ſubderetur.

Conuentuali ſubiectum ſit, ille ſolum, & non Generalis, aut Prouincialis licentiam ingreſſus in id monaſterium concedere poteſt.

72. Abbatiſſam non poſſe facultatem ingrediendi monaſterium concedere, tenent Nauar. *commento* 4. *de Regularib. num.* 59. *verſ. tertiò*, Azor. *part.* 1. *lib.* 13. *cap.* 8. *quæſ.* 6. Fr. Emman. *tom.* 1. *quæſt.* 46. *art.* 2. *verſ. obſerua*, Sanch. *d. lib.* 6. *cap.* 16. *num.* 22. Bonacin. *d. quæſt.* 4. *puncto* 2. *num.* 5.

72. Abbatiſſa non poteſt facultatem ingrediendi monaſterium concedere.

73. Superiorem tamen iuſtè poſſe licentiam generalem concedere Abbatiſſis, aut Confeſſariis, concedendæ huius ingreſſus facultatis in caſibus frequenter occurrentibus, ne paſſim Epiſcopus, ſeu Prælatus Regularis, qui non tam præ manibus habentur, adiri debeant, tenent Fr. Emman. *d. q.* 46. *art.* 2. *propè fin.* plures apud Sanch. *d. cap.* 16. *n.* 23. Bonacin. *d. puncto* 2. *n.* 5. *verſ. hoc tamen*, Contra Soar. *de Relig. tom.* 4. *lib.* 1. *cap.* 10. *num.* 14.

73. Superior iuſtè poteſt licentiam generalem concedere Abbatiſſis concedendi ingreſſus facultatem.

74. Fratribus Minoribus interdictum eſſe in ſua regula ingreſſum abſque ſpeciali Summi Pontificis licentia ad monaſteria Monialium, aduertunt Fr. Emman. *d. quæſt.* 46. *art.* 3. *in princ.* Sanch. *d. cap.* 16. *num.* 17. & 18. Ludou. Miranda *de ſacris monialib. quæſt.* 2. *artic.* 3. *concluſ.* 1. Bonacin. *d. puncto* 2. *num.* 7. hinc inferentes Cardinalem Epiſcopum, aut alium habentem priuilegium ingrediendi monaſteria Monialium cum ſociis, quos ſecum aſſumere voluerit, non poſſe Fratres Minores eligere, excipiunt tamen Fratres Minores rogatos à Prælatis curam Monialium habentibus, vt ſibi opem in eo miniſterio ferant.

74. Fratribus Minoribus interdictus eſt in ſua regula ingreſſus abſque ſpeciali Papæ licentia ad monaſteria Monialium.

75. Ad ingreſſum etiam in ſanctæ Claræ, & Conceptionis monaſteria Ordini Minorum ſubiecta præter caſus in earum Monialium regula exceptos, exigi Sedis Apoſtolicæ licentiam, tenent Ludou. Mirand. *d. quæſt.* 2. *art.* 3. Sanch. *d. cap.* 16. *num.* 20. Bonacin. *d. puncto* 2. *num.* 6.

75. Licentia Sedis Apoſt. exigitur ad ingreſſum in S. Claræ, & Conceptionis monaſteria ſubiecta ordini Minorum.

76. *Licentia.*] Debere eſſe ſpecialem, & non ſufficere generalem, tenent Sanch. *d. lib.* 6. *cap.* 16. *n.* 28. Mirand. *de ſacris monialib. q.* 2. *art.* 2. *ad fin.* Bonacin. *d. q.* 4. *puncto* 3. *n.* 1.

76. Licentia ingrediendi intra ſepta monaſterij Monialium debet eſſe ſpecialis.

77. Et primo actu finiri reſoluunt Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. reſolut.* 545. *in* 2. *edit.* Sbroz. *de offic. vicar. lib.* 2. *q.* 211. Salas *de legib. diſp.* 17. *ſect.* 13. *n.* 62. Azor. *part.* 1. *lib.* 5. *cap.* 23. *q.* 3. Vgolin. *de offic. Epiſcopi part.* 1. *cap.* 21. §. 3. Ego ipſe *d. alleg.* 102. *n.* 59. Contra Bonacin. *d. puncto* 3. *num.* 8.

77. Finitur primo actu.

78. Et extendi ad ſocium obtinentis obſeruant Fr. Emman. *tom.* 3. *q.* 6. *art.* 2. Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo licentia* 2. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.* 649. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 632. *in* 2. *edit.*

78. Extenditur ad ſocium obtinentis.

79. Et verbis expreſſis debet eſſe conceſſa.

79. *In ſcriptis obtenta.*] Nullatenus igitur ſufficere tacitam ſuperioris licentiam, quæ ex ſcientia, & patientiâ eorum facilè contradicere potentium colligitur, nec oretenus, & verbis expreſſis conceſſam aſſerunt Confect. *in priuileg. Mendic. tit.* 20. *cap.* 6. Sanch. *d. cap.* 16. *n.* 29. *cum ſeqq.* Bonacin. *d. puncto* 3. *n.* 2.

80. Licentia ingrediendi ſepta Monialium in ſcriptis ſub peccato mort. habēda eſt, etiamſi cauſa ingreſſus legitima ſit.

80. Vnde hanc licentiæ ſolemnitatem, vt in ſcriptis concedenda ſit, ita obligare, vt lethalis culpa ſit eam omittere, pœnaque contra ingredientes ſine licentia impoſita incurratur, etiamſi cauſa ingreſſus legitima ſit, atque à legitimo ſuperiore oretenus conceſſa, reſoluunt Sanch. *d. c.* 16. *n.* 31. Bonacin. *d. puncto* 3. *n.* 3.

81. Contra Ludou. Miranda *de ſacris Monialibus q.* 3. *art.* 2. *ad fin.* & alios exiſtimantes ſcripturam neceſſariam non eſſe quando cauſa ingreſſus clara eſt.

82. Niſi repentina ſuperueniat neceſſitas.

82. Si repentina ſuperueniat neceſſitas, quæ aditum ad ſuperiorem non permittat, licitum videri ad monaſteria ingreſſum ſine licentia in ſcriptis obtenta, quia hic caſus per epiikeiam exceptus videtur, alioquin repentinæ neceſſitati conſultum non eſſet, aſſerunt Nauar. *commento* 4. *de Regularib. num.* 60. *verſ. quartò*, Azor. *part.* 1. *lib.* 13. *cap.* 8. *q.* 8. Fr. Emman. *tom.* 1. *quæſt.* 46. *art.* 2. *ad fin.* Sanch. *d. cap.* 16. *num.* 34. Bonacin. *d. quæſt.* 4. *puncto* 3. *num.* 2. *verſ. dixi*, qui duo vltimo loco citati addunt in caſu repentinæ neceſſitatis, quæ aditum ad ſuperiorem non permittit, pro obtinenda vllo modo licentia, prædictam licentiam ab Abbatiſſa petendam eſſe, ſi tempus vacet ad illam petendam.

83. Monialium clauſtra ingredientes ſine licentia Epiſcopi vel ſuperioris in ſcriptis obtinenda pœnam excommunicationis incurrit.

83. *Sub excommunicationis pœna*, &c.] Ingredientes clauſtra Monialium, ſine licentia Epiſcopi, vel ſuperioris, vt ſuprà, in ſcriptis obtenta pœnam excommunicationis incurrere per hunc text. tenet Bonacin. *d. tract. de clauſur. quæſt.* 4. *puncto* 5. *num.* 1. vbi *num.* 2. *verſ. obſerua*, ſubdit huiuſmodi excommunicationem in hoc cap. comminatam non eſſe reſeruatam, addítque præſumentes ingredi monaſteria Monialium prætextu facultatum à Summo Pontifice, Legato, Epiſcopo, vel aliis conceſſarum ante Motum proprium Gregor. XIII. incip. *Vbi gratia*, incurrere ipſo facto excommunicationis pœnam, à qua niſi à Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo, abſolutionis beneficium obtineri nequeat.

84. Excommunicatione reſeruata lata in ingredientes clauſtra Monialium, non comprehenduntur niſi intrātes ex præſumptione, & prætextu licentiarum.

84. Qua quidem reſeruata excommunicatione non comprehendi, niſi intrantes ex præſumptione, & prætextu licentiarum ab Epiſcopis, vel ſuperioribus conceſſarum ſine ſufficienti ratione, & cauſa, vel à Summis Pontificibus iam reuocatarum; intrantes verò ſine tali facultate incurrere tantùm cenſuram comminatam in hoc cap. quæ cùm non ſit reſeruata, aboleri poſſe ab Epiſcopo, ex *cap. nuper, de ſent. excomm.* tenent Llam. *in method. curat. in append.* §. 13. Soar. *de cenſur. tom.* 5. *diſp.* 22. *ſect.* 6. *ſub num.* 11. Fr. Emman. *tom.* 1. *quæſt.* 48. *art.* 2. Sayr. *de cenſur. lib.* 3. *cap.* 31. *num.* 10. Zerol. *part.* 1. *verbo Moniales* §. 8. Ludou. Miranda *de ſacris Monialib. q.* 2. *art.* 12. *concl.* 1. *&* 2. Campan. *d. rubr.* 12. *cap.* 16. *num.* 24. Ego ipſe *d. alleg.* 102. *num.* 34. me citato Bonacin. *d. quæſt.* 4. *puncto* 5. *num.* 4.

85. Contra

d by Goo

85. Contra Nauarr. *in man. cap. 27. num. 105. excom. 61. & commento 4. de Regular. ſub num. 62. verſ. quarto,* Quarant. *verbo monaſteria Monialium, verſ. amplia dictam conſtit.* Azor. *d. lib. 13. cap. 8. q. vlt.* Ludou. Beia *reſponſ. caſuum conſcient. part. 1. caſu 3.* Coriolan. *de caſibus reſeru. part. 2. caſ. 3. n. 40.* exiſtimantes ſub dicta excommunicatione reſeruata comprehendi etiam intrantes ſepta monaſterij non habentes licentiam.

86. Reſeruata excommunicatione non affici illum, qui facultatem ingrediendi habet, ſed non ingreditur prætextu facultatis perinde ſe gerens, ac ſi illam non haberet, reſoluunt Nauarr. *d. commento 4. num. 62. notab. 4.* Sanch. *d. cap. 16. num. 80.* Bonacin. *d. quæſt. 4. puncto 5. num. 5.* vbi *num. 6.* ſubdit ingredientem prætextu facultatis inualidè conceſſæ non affici, reſeruata illa excommunicatione Gregorij XIII. ſed Concilij Tridentini *in præſenti,* & *num. 7.* addit eum qui tempore ingreſſus configeret ſe habere aliquam facultatem ingrediendi clauſtra Monialium, obtentam poſt præfatum Gregorij XIII. Motum, non affici reſeruata illius excommunicatione, ſed Concil. Trident. & *num. 8.* ſubiicit, quòd ingrediens Monialium cœnobi., prætextu facultatum, putans ſibi licitum eſſe ingreſſum, non incidere in excommunicationem reſeruatam.

86. Excommunicatione hac reſeruata non afficitur ille, qui facultatē ingrediendi habet, ſed non ingreditur prætextu illius.

87. De cenſuris, & pœnis contra eos, qui aliquem in monaſteria Monialium ingredi faciunt, permittunt, vel admittunt, vide Fr. Emman. *tom. 1. quæſt. 47. art. 3.* Fr. Ludou. Miranda *de ſacris Monialib. quæſt. 2. art. 12. concluſ. 3.* Sanch. *d. cap. 16. num. 83. cum ſeqq.* Bonacin. *d. quæſt. 4. puncto 6.*

87. Cenſuræ, & pœnæ contra eos, qui aliquem in monaſteria Monialiū ingredi faciunt, permittunt, vel amittunt.

88. *Dare autem tantùm Epiſcopus, vel ſuperior licentiam,* &c.] Epiſcopus, & ſuperiores Prælatos, viſitationis gratia, ſeu alterius rei neceſſariæ poſſe ingredi Monialium monaſteria, ſibi ſubiecta, dummodo intrent pro tam vrgenti neceſſitate, pro quanta ipſi ad intrandum licentiam poſſint dare aliis, tradunt Nauarr. *conſil. 9. incip. An Epiſcopus, de ſtatu Monachor. in nouis,* Hieronym. Llam. *in methodo curat. in append. §. 7.* Fr. Emman. *tom. 1. quæſt. 45. art. 5. in princip.* Azor. *d. lib. 13. cap. 8. quæſ. 9.* Sanchez *d. lib. 6. cap. 16. num. 25.* Ludouic. Miranda *d. quæſt. 2. art. 14. concluſ. 1. & 2.* Ego ipſe *d. alleg. 102. num. 43.* & colligitur ex *d. conſtit. incip. Dubiis,* Gregorij XIII. vbi imponuntur pœnæ contra Prælatos omnes, tam ſeculares, quàm Regulares, abſque neceſſitate monaſteria ſibi ſubiecta ingredientes, de quibus agunt Aloyſ. Ricc. *in d. praxi fori eccleſ. reſol. 544. num. 3. in 2. edit.* Sanch. *d. cap. 16. ex num. 98.* Bonacin. *d. puncto 4. num. 11. cum ſeqq.*

88. Epiſcopi & ſuperiores Prælati quando poſſint ingredi Monialium monaſteria.

89. *In caſibus neceſſarijs.*] Facultatem ingrediendi clauſtra Monialium concedi non poſſe, niſi ob cauſam neceſſitatis monaſterij, ſeu Monialium manifeſtam, cui aliter commodè occurri non poſſit, quàm ingreſſu extraneorum in monaſterium, tenet Bonacin. *d. q. 4. puncto 4. num. 1.*

89. Facultas ingrediendi clauſtra Monialium concedi non poteſt, niſi ob cauſam neceſſitatis.

90. Illum, qui licentiam ingrediendi cœnobia Monialium obtinuit ex cauſa, quæ ſuberat tempore conceſſionis licentiæ, ſed tempore ingreſſus ceſſauit, non eſſe tutum in conſcientia ingrediendo, reſoluit

90. Licentiam ingrediendi clauſtra Monialium obtinens ex cauſa, quæ tunc ſub-

Bonacin.

Digitized by Google

erat,ſed tempore ingreſſus ceſſauit, non eſt tutus in conſcientia ingrediendo.

Bonacin.*d.puncto* 4.*num.*19.vbi *num.*20. tenet eum, qui licentiam obtinuit ex cauſa, quam falsò narrauit ſuperiori,non poſſe licitè ingredi ſi tempore ingreſſus iuſta cauſa ſuperueniat, & *num.*21. ſubdit non eſſe licitum ingreſſum ſi ſuperior conſcius erat nullitatis cauſæ, & nihilominus licentiam concedere voluit.

91. Licētiam ingrediendi Monialiū monaſteria obtinentes ex cauſa, ſi ingrediātur pro libito incurrūt ipſo facto excommunicationem Papæ reſeruatam.

91. Obtinentes licentiam ingrediendi ex cauſa ſi ingrediantur pro libito & ſine neceſſaria cauſa, adhuc incurrere ipſo facto excommunicationem Papæ reſeruatam per d.conſtit.Gregorij XIII.incip.*Vbi gratia*,obſeruant Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.*2.*cap.*3.*num.*55. Galet.*in margarita caſuum conſcient.verbo Monialis,pag.mihi* 174.

92. Neceſſitas non phyſicè, ſed moraliter in præſenti decreto accipienda.

92. Neceſſitatem, de qua Concilium *in præcitatis verbis*, & Gregor. XIII.*in d.conſtit.incip.vbi gratia*,loquuntur,non eſſe accipiendam phyſicè pro ſtrictiſſima neceſſitate, ſed moraliter, tradunt Fr. Emman. *d.quæſt.*46.*art.*4. Ludou.Miranda *d.q.*2.*art.*4.*concl.*2. Campan.*d.rubr.*12. *cap.*16.*num.*25.Sanch.*d.cap.*16.*num.*40. Ego ipſe *d.alleg.*102.*num.*48. me citato Bonacin.*d.puncto* 4.*num.*2. obſeruantes minorem cauſam requiri in concedenda licentia fœminis, quàm viris, matri, aut ſorori, quàm aliis,& minorem cauſam ſufficere ad ingrediendum in loca ſtatim poſt clauſuræ ianuam exiſtentia,quàm ad loca interiora.

93.Cōfeſſario quando liceat ingredi clauſtra Monialium.

93. I. Iuſtam cauſam Confeſſario ſubeſſe, dum alicuius Monialis confeſſionem ex præcepto regulæ, vel ex peculiari ipſius deuotione, aut conſolatione excepturus eſt, quam commodè ad feneſtellam audire non poteſt, vt ſi Monialis ſit ſurda, aut ob infirmitatem decumbat in lecto, tradunt Fr.Emman. *tom.*1. *quæſt.*47. *art.*4. Ludou.Miranda *d.quæſt.*2.*art.*7. Sanch. *d.cap.*16.*num.*45. Ego ipſe *d.allegat.*102.*num.*49. me citato Bonacin.*d.quæſt.*4.*punct.*4.*num.*4.Addit Sanch.*eod.cap.*16.*n.*46. Sacerdotem Religioſum ſemper poſſe dum monaſterium ingreditur cum vno ſocio ingredi, & *num.*47. ſubdit, in iis caſibus, in quibus Sacerdos cum ſocio,cuius opera indiget, ingredi poteſt, neceſſariam non eſſe peculiarem pro ſocio licentiam, ſed ſufficere licentiam ipſi Sacerdoti explicitè conceſſam.

94. Medico quando liceat.

94. II. Medicum cauſa grauis infirmitatis cùm neceſſitas exegerit poſſe ingredi,dummodo non abſque duobus ſociis de familia monaſterij introducatur, nec ab inuicem intra monaſterium ſeparentur, aſſerunt Campan. *d.cap.*16.*num.*27.*verſ.& cùm in ſecunda*, Ludou. Miranda *d.quæſt.*2.*art.*7.*concluſ.vnic.verſ.quintus caſus*,ego ipſe *d.alleg.*102.*num.*52. *&* 53. vbi obſeruo minimè requiri, quòd ſit Doctor, aut graduatus, & *num.*54.idem dico de minutore, ſiue tonſore,dummodo antea Medicus ſanguinis emiſſionem determinauerit expedire, & neceſſarium eſſe, & quòd hæc licentia Medicis,Chirurgicis,& operariis concedi ſolita ſingulis quibuſque trimeſtribus renouari debeat, reſoluit Sell.*in ſelect.canon.cap.*18. *num.*28. aſſerens ſic fuiſſe deciſum per S.Congreg.Regul.in Camerinen.27.Martij 1588.

95. Superiori cauſa viſitationis quando ſit licitus ingreſſus.

95. III. Licitum eſſe ſuperiori cum decenti comitatu à Gregorio XIII. præſcripto *in d.conſtit.incip.Vbi gratia*, ingreſſum cauſa viſitandi officinas, Conuentus, cellas Monialium, ſeu dormitorium,ſupellectilem,

lem, ædificium conſtruendum, aut minans ruinam, dicunt Llam. *in d. append.* §. 7. Sanch. *d. cap.* 16. *num* 54. Ludou. Miranda *d. q.* 2. *art.* 14. Ego ipſe *d. alleg.* 102. *num.* 6. me citato Bonacin. *d. puncto* 4. *num.* 6.

96. IV. Licitum eſſe introire pro aliquo opere exercendo, quod commodè extra monaſterium fieri non poteſt, veluti ſi ſint fabricatores, fabri lignarij, molitores, putearij, & putatores, & alij artifices ad res neceſſarias, tradunt Llam. *in d. append.* §. 6. Ludou. Mirand. *d. concl. vnic. verſ. ſeptimus caſus eſt.* Campan. *d. c.* 16. *n.* 26. Ego ipſe *d. alleg.* 102. *num.* 54. — 96. Monaſteria Monialium licitum eſt introire pro aliquo opere exercendo, quod commodè extra monaſterium fieri non poteſt.

97. V. Baiulos iuſtam ingreſſus cauſam habere, dum aliquod onus in monaſterium deferendum eſt, quod à Monialibus commodè portari nequit, tenent Llam. *in d. append.* §. 6. Ludou. Miranda *d. q.* 2. *art* 17. *ſub fin.* Sanch. *d. cap.* 16. *num.* 16. Bonacin. *d. puncto* 4. *num.* 8. vbi intelligit modò baiuli aliquid portent in vtilitatem monaſterij. — 97. Baiuli iuſtam ingreſſus cauſam habent.

98. VI. Licitum eſſe ſuperiori ingreſſum in monaſterium ad electionem Abbatiſſæ quoties magna ſubornationis ſuſpicio eſt, ſeu quoties electio canonicè fieri nō poteſt, niſi ipſe in Monaſterium ingrediatur, reſoluunt Nauarr. *d. commento* 4. *n.* 59. Fr. Emman. *tom.* 1. *q.* 46. *art.* 5. *ad fin.* Ludou. Miranda *d. tract. de ſacris monialibus, quaſt.* 2. *art.* 15. *concluſ.* 3. Sanch. *d. lib.* 6. *cap.* 16. *num.* 50. Ego ipſe *d. alleg.* 102. *num.* 46. me citato Bonacin. *d. puncto* 4. *num.* 7. Conſecratio autem, & benedictio Monialium fieri poteſt in Eccleſia exteriori, Monialibus illis tantummodo adhibitis, quæ erunt neceſſariæ, Sell. *in ſelectis canon. cap.* 12. *num.* 25. vbi refert deciſum in Hieracen. 27. Iunij 1627. — 98. Abbatiſſæ ad electionem licitus eſt ſuperiori ingreſſus in monaſteriū quoties magna ſubornationis ſuſpicio eſt.

99. VII. Intra monaſterium licitè intromitti poſſe fœminas in obſequium & famulatum Monialium, dummodo ſint honeſtæ vitæ, & è monaſterio non egrediantur, atteſtantur Fr. Emman. *tom.* 1. *quaſt.* 47. *art.* 7. & 8. Campan. *d. rub.* 12. *cap.* 16. *num.* 18. Sanch. *d. cap.* 16. *num.* 66. Ludou. Miranda *d. q.* 2. *art.* 5. *concl.* 2. & *art.* 9. Soar. *de Relig. tom.* 4. *lib.* 1. *cap.* 10. *num.* 20. Ego ipſe *d. alleg.* 102. *num.* 61. & me citato Bonacin. *d. puncto* 4. *num.* 10. multipliciter declarantes. — 99. Fœminæ intra Monialiū monaſterium licitè intromitti poſſunt in obſequium, & famulatum Monialium.

100. Collectori Portugaliæ licet licentiam concedere Monialibus introducēdi mulieres in monaſterio pro earum ſeruitio, ita Sell. *d. c.* 18. *num.* 25. atteſtans ſic decidiſſe ſacram Congregationem Epiſcoporum in Vlixbonen. 31. Ianuarij 1615. — 100. Collectori Portugaliæ licet licentiam concedere introducendi mulieres in monaſterio Monialium pro earum ſeruitio.

101. Ancillæ laicæ non dantur in communi Monialibus S. Claræ, ex eodem Sell. *d. loco*, vbi refert ſic reſolutum per eandem S. Congr. in Tarentina 12. Aprilis, & in Foglignen. 22. Nouembris 1619. — 101. Ancillæ laicæ non dantur in communi Monialibus S. Claræ.

102. Ancilla non datur pro educandis, ex eod. Sell. *d. cap.* 18. *num.* 29. vbi dicit deciſum ab eadem ſacra Congregat. in Neapolitana 12. Martij 1619. — 102. Ancilla non datur pro educandis.

103. VIII. Licitum eſſe puellarum ingreſſum in monaſterium Monialium educationis gratia, tradunt Quarant. *d. verbo monaſteria Monialium, pag. mihi* 449. Zerol. *p.* 1. *verbo Moniales*, §. 10. Piaſec. *in ſimili praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 57. Campan. *d. cap.* 16. *num.* 18 *verſ. ſecundus*, Azor. *d. lib.* 13. *cap.* 8. *quaſ.* 4. Fr. Ioan. à Cruce *d. cap.* 5. *dub.* 2. *prope fin.* Fr. Emman. *tom.* 1. *quaſt.* 46. *art.* 10. Ludou. Miranda *d. q.* 2. *art.* 6. Sanch. *d. lib.* 6. *cap.* 16. — 103. Puellarum ingreſſus in monaſterium Monialium licitus eſt educationis gratia.

*ex num.*61. Soar. *de Relig.tom.*4.*lib.*1.*cap.*10.*num.*21. Ego ipſe *d.alleg.*102. *num.*62. me citato Bonacin.*d.puncto* 4.*num.*15. & in eodem monaſterio pluſquam duæ ſorores educationis cauſa permitti poſſunt,Sell.*d.cap.*12. *num.*45. vbi ita refert deciſum in S.Congreg.Epiſcop.

104. Puellæ in monaſteriis educationis cauſa recipi non poſſunt minores ſeptennio,& maiores vigeſimoquinto.

104. Et huiuſmodi puellas cauſa educationis in monaſteriis recipi non poſſe minores ſeptennio, & maiores vigeſimoquinto, referunt deciſum Zerol. *part.*1.*verbo Moniales* §.11. Galet. *in margarita caſuum conſcientia verbo Monialis* 5. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.*641. *in* 2.*edit.*Ego ipſe *d.alleg.*102.*num.*64.

105. Puella poſt præteritum tempus 25. annorum,intra quod in monaſterio morari conceditur educationis cauſa nullam cenſuram incurrit.

105. Poſtquam verò præteriit tempus vigintiquinque annorum, intra quod illic morari conceditur ex cauſa educationis,ſi ſtatim puella non egrediatur, nec ipſam, nec quamuis aliam excommunicationem, aut cenſuram incurrere, ſed poſſe Epiſcopum terminum conſtituere, intra quem eligat puella vtrùm velit Monialis fieri, aut à monaſterio egredi, deciſum referunt Franc.Leo *in theſauro fori eccleſ.p.*2.*c.*16. *num.*54.Campan.*d.cap.*16.*num.*29.Ego ipſe *d.alleg.*102.*num.*65. me citato Bonacin.*d.puncto* 4.*num.*16.

106. Cõditiones quæ ſint neceſſariæ ad puellas in monaſterio Monialium educationis gratia collocandas.

106. Conditiones autem neceſſarias ad puellas in monaſterio Monialium educationis gratia collocandas, referunt Quarant. Fr. Ioan. à Cruce,& Piaſec. *locis proximè citatis*, Fuſc.*de viſitat.lib.*2.*cap.*18.*num.*28. *cum ſeqq.*Bonacin.*d.num.*19.Ego ipſe *d.alleg.*102.*num.*63.

Prima eſt, vt monaſterium conſueuerit huiuſmodi puellas recipere. Secunda,vt non ſint ſupra numerum præfixum. Tertia,vt adſit conſenſus Abbatiſſæ,& aliarum Monialium, & ſuperioris licentia. Quarta, vt veſtitu honeſto,& virginibus conueniente vtantur. Quinta,vt ancillas ſecum non adducant. Sexta, vt exiſtant in loco ſeparato à dormitorio Monialium, & à loco in quo Moniales operibus manuum vacare conſueuerunt. Septima,vt è monaſterio non egrediantur, & ſemel egreſſæ nequeant iterum admitti, niſi fortè Moniales fieri vellent. Octaua, quòd quolibet ſemeſtri eis anticipata ſoluatur portio pro alimentis.

107. Puellæ recipi non poſſunt educationis cauſa in monaſteriis Monialium, niſi præcedat omnium conſenſus.

107. Puellæ recipi non poſſunt educationis cauſa in monaſteriis Monialium,niſi præcedat omnium conſenſus ſingulariter præſtitus, & non eſt ſtandum ſimpliciter relationi Abbatiſſæ, vt per Sell. *d. cap.*18. *ex num.*28.qui aſſerit ita reſolutum per S.Congreg.Epiſcop.in Amelien. 4.Ianuarij 1608.

108. Moniales in eorũ monaſteriis quando puellas educationis cauſa recipere poſſint.

108. Moniales in earum monaſteriis puellas educationis cauſa, niſi eadem monaſteria capacia,& pro dictis puellis educandis loca particularia deſtinata, & conſtituta ſint, retinere, & reſpectiuè recipere non poſſunt,ex Sell.*d.loco,*vbi refert deciſum ab eadem S.Congr.in S.Seuerini 16.Ianuarij 1615.

109. Iudex, aliíque viri poſſunt monaſterium Monialium ingredi ad expellendum malefactorem.

109. IX. Iudicem,alióſque viros poſſe monaſterium ingredi ad expellendum malefactorem, qui non vult inde exire, tradunt Fr.Emman. *tom.*1.*q.*47.*art.*4. *ad fin. verſ.nec hic obſtat.* Sanch. *d.cap.*16. *num.*7. *& ſeq.* Bonacin.*d.puncto* 4.*num.*13.

110. Monaſteria Monialium ex iuſta cauſa & licentia ingre-

110. Supradictos omnes ex iuſta cauſa monaſteria ingredientes, grauiter peccare contra obligationẽ clauſuræ,& cenſuris affici,ſi finito miniſterio

miniſterio, cuius cauſa ingreſſi ſunt, ſtatim non egrediantur, tenet Bonacin. *d. puncto* 4. *num.* 22. Breuiter tamen immorantem in inuiſendis officinis, non ſolùm à mortali, verùm etiam à veniali excuſari, reſoluunt Fr. Emman. *tom.* 1. *quæſt.* 47. *art.* 11. Molfeſ. *in ſumm. tract.* 7. *cap.* 20. *numer.* 42. Ludouic. Miranda *d. quæſt.* 2. *artic.* 20. Sanch. *d. cap.* 16. *num.* 69.

dientes peccant mort & cenſuris afficiuntur ſi finito miniſterio ſtatim nõ egrediantur.

111. Omnibus tam laicis, quàm Clericis, & Regularibus interdictum eſſe à iure communi ad Monialium monaſteria accedere, illáque frequentare, per *cap. periculoſo, de ſtatu Regul. lib. 6. & cap. monaſteria, de vit. & honeſt. cleric.* tradunt Zerol. *part.* 1. *verbo Moniales* §.7. Steph. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 393. *num.* 16. *cum ſeqq.* Bonacin. *d. tract. de clauſura q.* 3. *puncto* 4.

111. Monaſteria Monialium frequẽtare interdictum eſt omnibus.

112. Collocutoria communia in monaſteriis Monialium retineri debent in loco claro, & aperto, vt Moniales alloquentes ab omnibus commodè perſpici valeant, ac in eorundem Collocutoriorum ianua nil permittatur, quo intus vllo modo claudi valeat, vt per Sell. *d. cap.* 18. *num.* 35. vbi refert deciſum à Sac. Congreg. Epiſcop. in Fauentina 7. Martij 1617.

112. Collocatoria communia vbi retinenda.

113. Contra Religioſos accedentes ad monaſteria Monialium impoſitam eſſe pœnam priuationis officiorum, vocis actiuæ, & paſſiuæ ipſo facto incurrenda, patet ex decreto S. Congreg. iuſſu Sixti V. edito de anno 1590. quod refert Bonacin. *d. puncto* 4. *n.* 3. vbi *n.* 4. tenet prædictum decretum ſub mortali obligare, & *n.* 5. reſoluit Religioſum præfatis pœnis affici vnico acceſſu, & *num.* 6. ſubdit Religioſum teneri in conſcientia pœnam priuationis vocis actiuæ, & paſſiuæ ſponte ſubire ante ſententiam iudicis declaratoriam.

113. Religioſi accedentes ad monaſteria Monialium incurrunt pœnas priuationis officiorum, vocis actiuæ & paſſiuæ, ipſo facto incurrendæ.

114. Regulares cuiuſcunque Ordinis, militiæ, Societatis, vel congregationis ad monaſteria Monialium, etiam ſui Ordinis ad colloquendum, ſiue tractandum cum eis ſine ſacræ Congregationis licentia particulari deſuper edito decreto, accedere prohibentur. Cui prohibitioni etiam ſubiacent milites Regulares Ordinis S. Ioannis Hieroſolymitani, & præter pœnas in prædicto decreto contentas, incurrunt etiam peccatum mortale, & ab huiuſmodi pœnis non poſſunt abſolui, nec rehabilitari ab aliis, præterquam à Sede Apoſtolica, aut ſacra Congregatione, quibus tamen non ſubiacent Regulares accedentes ad monaſteria puellis, vel mulieribus ſecularibus inibi degentibus loquendi cauſa, nec etiam comprehenduntur ſupradicto decrèto litteras ad Moniales mittentes, quamuis tam huiuſmodi Religioſi, quàm Moniales ſint debitè corrigendi, ac puniendi à ſuperioribus, quibus in delinquentes huiuſmodi competit iuriſdictio, vt per Sell. *d. cap.* 18. *num.* 40. vbi refert ſic fuiſſe deciſum per Sac. Congreg. Epiſcop. ſub die 22. Auguſti, & 7. Septembris 1605.

114. Regulares cuiuſcunque Ordinis prohibẽtur accedere ad monaſteria Monialium ad colloquendum cum eis.

115. Regulares cuiuſcunque Ordinis, aut Congregationis exiſtant, quotieſcunque abſque Sac. Congregationis licentia Moniales alloqui reperti fuerint, carcerentur, eorúmque ſuperioribus, iuxta ſacri Concilij decretum puniendi conſignentur, qui ſuperiores deinde ſacram

115. Regulares reperti abſque licentia cum Monialibus alloqui qualiter puniantur.

Congregationem, ac ordinarium de executione certiores reddant, Sell. *d.c.*18.*n.*41. vbi atteſtatur ſic fuiſſe reſolutum per eandem ſacram Congreg. in Fauentina 7. Martij 1617.

116. Vicarius Fratrũ abſque Apoſt. Sedis licentia Moniales alloquens incidit in pœnas.

116. Vicarius Fratrum abſque Apoſtolicæ Sedis licentia Moniales alloquens in pœnas in decreto generali contentas incidit, dummodo idem vicarius in Prioris abſentia eiuſdem Prioris officij munus non obeat, Sell. *d.cap.*18.*num.*43. vbi dicit deciſum ab eadem ſacra Congregatione ſub die 1. Septembris 1617.

117. Epiſcopi licentiam dare valent Religioſis alloquendi Moniales ſeruatis certis regulis.

117. Nouiſſimè per ſacram Congregationem Concil. Trid. ſpeciali decreto ſub dat. 12. Kalend. Decembris 1623. de mandato S.D.N. Vrbani VIII. conceſſum fuit Epiſcopis, vt licentiam dare valeant Religioſis alloquendi Moniales ſeruatis certis regulis, & conditionibus ibidem expreſſis. Regularis abſque legitima licentia accedens ad monaſterium Monialium Regularibus ſubiectarum, ibique in loco colloquiis deſtinato cum Moniali colloquens, poteſt ſtante dicta conſtit. fel. rec. Greg. XV. à diœceſano Epiſcopo, tãquam Sedis Apoſtol. delegato coërceri, & puniri, ita Sell. *d.c.*18.*n.*50. vbi refert deciſum de anno 1624.

118. Subcollector abſque Ordinarij licentia alloquens cũ Monialibus poteſt excommunicari.

118. Subcollector, abſque ordinarij licentia alloquens cum Monialibus poteſt excommunicari, vt per Sell. *d.c.*18.*n.*51. vbi atteſtatur reſolutum in Hipporegien. 13. Maij 1618.

119. Monialium patres, fratres, & filij vt eaſdem alloquantur in temporibus non prohibitis, licentiis non indigent.

119. Monialium patres, ac fratres, & filij, vt eaſdem alloquantur in temporibus non prohibitis, licentiis non indigent, ex Sell. *d.c.*18.*n.*54. vbi ait deciſum 15. Ianuarij 1616. & 15. Martij eiuſdem anni.

120. Regulares adeuntes monaſteria Monialium abſque Epiſcopi licentia nõ incidunt in pœnam excommunicationis quam Epiſcopus ſuo edicto propoſuit.

120. Regulares adeuntes monaſteria Monialium abſque Epiſcopi licentia non incidunt in pœnam excommunicationis, quam Epiſcopus ſuo edicto propoſuit, ſi Regulares habent ex priuilegio non poſſe ab Epiſcopis excommunicari, & aliàs ſic excommunicati non poſſunt abſolui à ſuis ſuperioribus, ſed ab Epiſcopo, qui ſibi hanc abſolutionem reſeruauit, ita plures quos refero ego ipſe *d. alleg.* 102. *num.*73. & me citato reſoluit Bonacin. *d. puncto* 4. *num.*8. vbi obſeruat Religioſos hoc tempore alloquentes Moniales abſque licentia, etiamſi alloquantur in monaſteriis Regularibus ſubiectis, puniri poſſe ab Epiſcopo, ex Bulla Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis incip. *Inſcrutabili*, ſub dat. 9. Februarij 1622.

121. Moniales exẽptæ alloquentes cum viris contra prohibitionem Epiſcopi non poſſunt ab eo puniri.

121. Conſtitutione Prouincialis Mediolanen. ſtante quòd alloquentes cum Monialibus puniantur, dubitatum fuit an alloquentes ſine licentia cum Monialibus exemptis poſſint puniri ab Epiſcopo, & etiam ipſæ Moniales exemptæ? fuit reſolutum non poſſe puniri Moniales exemptas, vt teſtatur Sell. *in ſelect. Canon. cap.*30. *num.*12. ſub die 8. Auguſti 1621.

122. Moniali litteras ſcribens & mittens an incidat in cenſuram comminatam ab Epiſcopo aduerſus euntes in monaſteria Monialium.

122. An autem ſcribens litteras Moniali, & mittens, incidat in præfatam cenſuram comminatam ab Epiſcopo aduersùs euntes in monaſteria Monialium? Negant Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſol.*65. Ego ipſe *d. alleg.* 102. ex *num.* 81. & me citato Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. tract.*11. *cap.*3. *quaſ.*3. *ſuppoſ.*2. & Illuſtriſſ. D. meus Rodericus à Cunha *in comment. ad cap. reatum* 33. *ſub num.* 8. *diſt.* 81. vbi etiam

differit

diſſerit an incurrat excommunicationem, qui ſub illius pœna prohibitus eſt ne ad Monialem ſcribat, ſi tamen ſcribendo epiſtola non peruenit ad illam.

123. Prædictam cenſuram per ſtatutum, aut edictum Epiſcopale ipſo iure aduersùs adeuntes monaſteria Monialium, & cum illis alloquentes.

124. Prædictam cenſuram per ſtatutum, aut edictum Epiſcopale ipſo iure aduersùs adeuntes monaſteria Monialium, & cum illis alloquentes, comprehendere etiam accedentes ad monaſteria exempta Monialium ſubdita Regularibus, qui non ſubſunt iuriſdictioni Epiſcoporum exiſtentia intra ſuam diœceſim, reſoluunt Roland. à Valle *conſ.* 33. *num.* 32. *vol.* 3. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 393. *n.* 22. *& ſeq.* Campan. *in diuerſ. iuris Canon. rubr.* 12. *cap.* 16. *num.* 45. Ego ipſe *d. alleg.* 102. *num.* 75. & me citato Bonacin. *d. tract. de clauſura q.* 3. *puncto* 4. *num.* 1. *propè fin.*

124. Excommunicatio Epiſcopalis aduerſus adeuntes monaſteria Monialium comprehendit accedentes ad exempta.

125. Facultatem concedendi licentiam adeundi ad colloquium cum Monialibus Regularibus ſubiectis, ſpectare ad ipſos ſuperiores Regulares, niſi eſſet conſuetudo legitimè præſcripta, vt huiuſmodi licentiæ, etiam quoad monaſteria, quæ Regularibus ſubſunt, ab Epiſcopo tantùm, vel ab Epiſcopo, & ſuperiore Regulari coniunctiuè obtinerentur, referunt Quarant. *d. verbo monaſteria Monialium, verſ. hinc tangenda, pag.* 453. Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.* 2. *cap.* 3. *num.* 54. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 99. Campan. *d. cap.* 16. *n.* 45. Ego ipſe *d. alleg.* 102. *n.* 76. & me citato Homobon. de Bonis *de examine eccleſ. tract.* 11. *cap.* 2. *q.* 1. *in fine.*

125. Licentiam alloquendi Moniales Regularibus ſubiectas an dare poſſit Epiſcopus.

126. Sed re maturiùs conſiderata videtur rectiùs licentiam huiuſmodi alloquendi Moniales Regularibus ſubiectas concedendam eſſe ab Epiſcopo, ſeu eius Vicario generali, & à ſuperiore Regulari, cui Moniales ipſæ ſubiectæ ſunt, coniunctim, ita vt idem Epiſcopus, ſeu eius Vicarius primo loco ſubſcribat. Idem quoque ſeruandum videtur quoad licentiam eorum, quibus ordinariè intra ſepta monaſteriorum eorundem Monialium ingredi neceſſe eſt, repentinis tamen caſibus extremæ neceſſitatis exceptis, in quibus licentiam alterius ſubſcriptione roborare ſufficit. Edicta verò, quibus perſonis ſecularibus ad earundem Monialium monaſteria acceſſus prohibetur, ab Epiſcopo dumtaxat ſubſcribenda & publicanda ſunt. Sell. *d. cap.* 30. *num.* 14. vbi refert ita fuiſſe deciſum per Sac. Congreg. Epiſcop. in Camerinen. 21. Februarij 1617.

127. De clauſura monaſteriorum virorum, quoad ingreſſum fœminarum in ea, vide Fr. Emman. *tom.* 1. *q.* 48. *art.* 3. *&* 4. Fr. Ioan. à Cruce *d. cap.* 5. *dub.* 1. *concl.* 1. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi rerum fori eccleſiaſt. reſol.* 544. *n.* 8. *in* 2. *edit.* Sanch. *in præcepta Decalogi tom.* 2. *lib.* 6. *cap.* 17. Bonacin. *d. tract. de clauſura q.* 5. metipſum *d. alleg.* 102. *ex n.* 85. & quòd horti, & prata Religioſorum monaſteriis eorum contigui comprehenduntur conſtitutione Pij V. ita vt mulieres ſi in eos ingreſſæ fuerint, abſolutione indigeant, tenet Aldan. *in compend. Canon. reſol. lib.* 3. *tit.* 5. *num.* 12. vbi

127. Doctores de clauſura monaſteriorum virorum quoad ingreſſum fœminarum, agentes.

128. Horti & prata Religioſorum comprehenduntur ſub clauſura.

refert ita fuiſſe reſolutum in Sac.Congreg.Epiſcop.13.Septembr.1583. & ſacriſtia choro contigua alicuius monaſterij Religioſorum eſt ſub clauſura comprehenſa ex eodem Aldan.*citato loco*, vbi teſtatur ita deciſum ab eadem Sac.Congreg.in Sulmonen.10.Auguſti 1615.

129. Monaſteria Monialium intra vrbes,& oppida frequentia reducenda.

129. *Et quia monaſteria*,&c.] Vide Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.*21. *in princ. num.* 1. D. Hieron. Venero, y Leyua *in examine Epiſcoporum lib.*6.*cap.*21. *num.*13. Zerol *in praxi Epiſcop. part.*1. *verbo Moniales* §.17. vbi refert deciſum iſtam tranſlationem faciendam eſſe ad aliud monaſterium eiuſdem Ordinis, & hoc quando immineret ſcandalum, vel propter ſupereminentem aëris peſtilentis cauſam, & quòd monaſtèrij tranſlatio debet fieri ſimul cum introitibus, & redditibus, quos illud habebat.

130.Tranſlatio Monialium ad Vrbes quomodo facienda.

130. Et tranſlationem fieri debere in aurora, vt à paucis Moniales conſpici poſſint,atque à perſonis grauibus, & honeſtis, & ſanguine eis proximioribus coniunctis deducantur, aſſerit deciſum Armendar. *in addit.ad recopil.legum Nauarræ lib.*2.*tit.*18.*l.*7.*de Relig.num.*100.quem refero ego ipſe *d.alleg.*102.*n.*26.

131. Moniales ab vno monaſterio in recenter erectum nõ transferuntur niſi obtẽta a Sede Apoſt. vel à S. Cong. ſpeciali facultate.

131. Moniales ab vno monaſterio non transferunt locorum ordinarij,aut ſuperiores Regulares in monaſteria recenter erecta pro nouitiarum in eo introducendarum inſtitutione, niſi obtenta à Sede Apoſtolica, vel à ſacra Congregatione ſpeciali facultate, ita Aldan. *d.tit.*5.*num.*14.vbi teſtatur ſic reſolutum à Sac. Congreg.Epiſcoporum in Tortonen. 27.Maij 1603. quia Monialium tranſlatio Apoſtolica Sede inconſulta minimè fieri poteſt, ex eodem Aldan. *d. tit.*5. *num.*15. vbi refert deciſum per eandem Sac.Congregat. in Barchinonen. 10. Aprilis 1615.

132 Moniales quando transferri poſſint in monaſteria nouiter erecta.

132. Moniales transferri non poſſunt in monaſteria nouiter erecta,niſi eadem monaſteria,auctoritate Apoſtolica, extructa fuiſſe priùs conſtiterit, ipſaque præuia viſitatione earundem Monialium capacia, eiſque accommodata,atque ita abſoluta reperta fuerint, vt cæmentariis, aliiſve fabris nulla ædificationis cauſa in ipſa poſtea ingrediendi neceſſitas relinquatur,Aldan.*d.tit.*5.*n.*18.vbi teſtatur ita fuiſſe deciſum in Vlixbonen.17.Iulij 1615.

Superiores quicunque eligantur per vota ſecreta, aliàs electio nulla ſit.

CAPVT VI.

1. Doctores de materia cap.agentes.

1. VIde Nauar. *conſ.* 4. *in antiq.* aliàs *conſ.* 9. *in nou. de electione*, Sayr. *in florib. deciſ. ſub eodem tit. deciſ.* 4. Quarant. *in ſum. Bullarij verbo Abbatiſſa*,Fr.Emman. *quæſt. regular. tom.*2. *quæſt.*51. *art.*6.*&* 8. Zerol. *in praxi Epiſcop. part.* 1. *verbo Abbatiſſa* §. 6. Azor. *inſtit. moral. part.*1.*lib.*13.*cap.*10.*q.*2. Franc.Leo *in theſauro fori eccleſiaſt. part.*1. *cap.*4. *num.* 32. *& ſeq.* Aloyſ. Ricc. *in collectan. deciſ. part.*4. *collect.*751. *& in* *deciſ.*

Digitized by Google

deciſ. curiæ Archiep. Neapol. deciſ. 197. *part.* 4. Nicol. Garc. *de benef. part.* 5. *cap.* 4. *num.* 183. *cum ſeqq.* Molfeſ. *in ſum. tract.* 6. *cap.* 16. *num.* 153. Hieron. Venero, y Leyua *in examine Epiſcop. lib.* 6. *cap.* 28. *num.* 11. *cum ſeqq.*

2. *Per vota ſecreta.*] Quando igitur de rebus grauibus ineunda erunt ſuffragia, eadem ſecretò ferantur, vt ſine timore quiſque quod ſenſerit liberè loquatur, vt ait Octau. Frangip. *in direct. eccleſiaſt. diſcipl. tit. de decanis collegiatis eccleſiarum n.* 32. votare enim ſecretò minus inconuenientiam, & maiorem libertatem ad votandum Chriſtianè habere, quàm votare publicè, tradunt Bobadil. *in ſua Politica lib.* 3. *cap.* 7. *num.* 38. Cur. Philip. *part.* 1. § 1. *num.* 22. & quamuis in actibus capitularibus de iure non requiratur, quòd vota præſtarentur ſecreta, expediret tamen quòd in omnibus votaretur ſecretò, obſeruant Nicol. Garc. *d. cap.* 4. *num.* 185. & Caſtellin. *in ad d. tract. de elect. pag.* 495.

> 2. Suffragia ſecretò in rebus grauibus ferri debent.
>
> 3. Votare ſecretò maiorem libertatem ad votandum habet.

4. Puram, & ſimplicem oſtenſionem ſchedulæ ſecretò factam ab aliquo ex electoribus ad effectum, vt videat quem ipſe eligat, non tollere quin electio ſubſequens immediatè ſit ſecreta, tradunt Nauarr. *conſil.* 7. *in antiq.* aliàs 4. *in nou. de elect.* Fr. Emman. *in ſum. p.* 1. *c.* 102. *num.* 4. Caſtellin. *in tract. de elect. cap.* 4. *num.* 3. obſeruantes eo caſu electionem eſſe irritam, & nullam, quando electorum vota, culpa, & dolo totius, vel maioris partis Capituli publicarentur, vel quando manifeſtatio vnius, vel plurium votorum eſt realis cauſa, vel præſumptiua rationabiliter, quòd electio ſequatur in hanc, vel illam perſonam particularem ex vi illius oſtenſionis.

> 4. Electio non deſinit eſſe ſecreta propter puram, & ſimplicem oſtenſionem ſchedulæ.

5. Vnde ex hoc decreto colligunt Nicol. Garc. *de benef. part.* 5. *cap.* 4. *num.* 183. & Molfeſ. *in ſum. part.* 1. *tract.* 6. *cap.* 16. *num.* 153. quòd oſtenſio vnius ſchedulæ, ſiue fiat per malitiam, ſiue per errorem, dummodo non cauſet effectum, de quo *ſuprà*, non officit ſecretæ electioni; ſi tamen maior pars ſuffragiorum oſtenderetur, eſſet nulla electio, ex quo ante publicationem ſcrutinij electio manifeſtaretur cõtra formam Concilij in præſenti. Verùm Rota in Treuer. Abbatiæ S. Maximini 20. Nouembris 1624. coram R.D. meo Coccino Decano impreſſa per Maſſobr. *in praxi habendi concurſum prælud.* 8. *in princip. num.* 53. *&* 67. cenſuit electionem eſſe nullam, etiamſi vnicum tantùm ſuffragium publicetur, prout refert Sigiſm. à Bononia *de elect. dub.* 31. *ex num.* 4.

> 5. Oſtenſio vnius ſchedulæ non officit ſecretæ electioni.

6. Si electi fuerunt à ſuperioribus aliqui, qui vota omnium eligentium recipiant, electionem reputari ſecretam, & canonicam, referunt deciſum Nicol. Garc. *d. cap.* 4. *num.* 189. Aloyſ. Ricc. *d. Neapol. deciſ.* 197. *num.* 2. *part.* 4. Caſtellin. *de electiõn. cap.* 4. *num.* 4. Sigiſmund. à Bononia *in ſimili tract. dub.* 27. *num.* 11. Tamburin. *de iure Abbatum tom.* 1. *diſp.* 5. *q.* 6. *num.* 8.

> 6. Electio reputatur ſecreta, & Canonica ſi electi fuerunt à ſuperioribus aliqui, qui vota omniũ eligentium recipiant.

7. In electione Abbatiſſarum, vel alterius ſuperiori ſſæ poſſe vota ſingularum Monialium per Epiſcopum vnà cum vicario, vel alio viro aſſumpto oretenus accipi, licèt quatuor, aut quinque ea ſciant, ſi hoc eſt iuxta formã ſtatutorum Religionis, referunt deciſum Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo Abbatiſſa*, Nicol. Garc. *d. num.* 189. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol.* 637. *in* 2. *edit.* Molfeſ. *d. part.* 1. *tract.* 6. *cap.* 16.

> 7. Abbatiſſarum in electione poſſunt vota per Epiſcopũ cum vicario oretenus accipi.

*cap.16.num.*154.Caſtellin.*d.cap.4.num.4.& cap.5.num.*28.Fr.Sigiſmund. à Bononia *d.dub.*27.*num*...

8. Electio erit nulla ſi in Bullis confirmationis exprimerentur nomina eligentium.

8. Ita ſtrictè hoc decretum eſſe intelligendum,vt ſi poſt electionem factam in Bullis confirmationis, ſeu patentibus exprimerentur nomina eligentium, electio eſſet nulla, refert deciſum Caſtellin. *d.cap.*4. *num.*61.

9. Eligẽtes per ſchedulam aliquo patenti ſigno ſignatam faciũt electionem non ſecretam & peccant mort.

9. Eligentes per ſchedulam aliquo patenti ſigno ſignatam, vt innoteſcat ſcrutatoribus, vel vni ex illis, quòd talis elector eligit illum nominatum in ſchedula facere electionem non ſecretam,& peccare mortaliter, ac proinde ſic electum factum de hoc certum', teneri reſignare prælaturam, ſiue officium, vel petere à Sanctiſſimo confirmationem cum diſpenſatione referunt deciſum Laurent.de Perinis *tom.*1.*de Relig. ſubdito,& Prelato,q.*1.*de obedientia,cap.*21.Caſtell.*d.cap.*4.*num.*61.

10. Capitula permitti non debent vt fiat aliquid ex quo publicari poſſint nomina eligentium.

10. Aduertit Fr.Emman. *queſt. regul. tom.*2. *queſt.*52. *art.*9. intentionem Concilij in præſenti fuiſſe ſtatuere, quòd Capitula facerent electiones ſecretas in hoc ſenſu,id eſt, quòd non permittant fieri aliquid, ex quo publicari poſſint nomina eligentium, & ſi tale quid factum fuerit, electio non valet, & ſubdit ex doctrina Nauarr.*d.conſ.*9.*de elect. in nou.*quòd hoc habet locum in electione per ſcrutinium,non autem in electione per compromiſſum.

11. Præſidentes Capituli non poſſunt præcipere ſcrutatoribus ne recipiant ſuffragia vltra certũ numerum,&c.

11. Vtrùm autem in electione ſuperiorum Regularium Præſidens Capituli poſſit præcipere ſcrutatoribus ſub præcepto Sanctæ obedientiæ & pœna excommunicationis latæ ſententiæ, ne recipiant ſuffragia oretenus tradi ſolita pro aliquibus vltra certum numerum electioni inſufficientem,ſed eo completo dicant electoribus ad aures,provt ſeruari dicitur, vt dent aliis eorum vota? & an electio hoc modo celebrata ſit valida? deciſum fuiſſe de anno 1615.refert Caſtellin.*d.cap.*4.*n.*66.hanc eligendi rationem, quæ libertati electionis, ac naturali conſenſui aduerſatur,omnino improbari, electionéſque hactenus celebratas ſi ſcrutatores præcepto ſuperioris obtemperantes ſingulorum eligentium vota non receperint,pro Canonicis non haberi.

12. Electio vti non ſecreta quibus caſibus ſit nulla.

12. Electionem eſſe nullam, quando aliqui ex electoribus vnicam ſchedulam recipiunt vnico nomine ſcriptam, & nomen electi notum ſcribæ, vel alteri reponunt in capſula, ſimiliter qui accipiunt de manu ſcribæ duas ſchedulas, & vnam quam voluerint, reponunt, alteram ſcindunt,quia ſcriba potuit reuelare talem, qui non habuit, niſi vnam ſchedulam, vel talem, qui non habuit duas,referunt deciſum Nicol. Garc.*d.cap.*4.*num.*193.Aloyſ.Ricc.*d.Neapol.deciſ.*197.*num.*8.*part.*4. Caſtellin.*de elect.cap.*5.*num.*25. Fr.Sigiſm.à Bononia *de elect.dub.*31. *num.*6. Rot. in Treueren. Abbatiæ S. Maximini 20. Nouembris 1624. coram R.D.meo Coccino Decano, impreſſa per Maſſobr. *in praxi habendi concurſum prælud.*8.*in princ.num.*69.ſecundùm Romanam impreſſ.

13. Procuratores legitimè conſtituti ad eligendum nõ excluduntur, dummodo nõ habeant ſpeciale mãdatum de eligenda certa perſona.

13. Procuratores legitimè conſtitutos cum generali mãdato ad eligendum ab iis,qui legitimè impediti ſunt,non excludi, dummodo non habeant ſpeciale mandatum de eligenda certa perſona, quia tunc votum non poſſet eſſe ſecretum, refert deciſum Nicol.Garc.*d.cap.*4.*n.*100.

14. Si

14. Si quis electorum ante ſcrutinium verbo dicat ſe velle eligere hunc, vel illum, non propter hoc tolli, quin electio ſit ſecreta, eo quia potuit pro altero ſuffragium præſtare, tradunt Nicol. Garc. *d. cap.* 4. *num.* 196. Caſtellin. *d.cap.* 5 .*num.* 26 *in fine.*

14. Electio dicitur Canonica quamuis quis electorum ante ſcrutinium dicat ſe velle eligere hunc, vel illum.

15. Electionem Regularium ita debere fieri per vota ſecreta, vt non poſſit fieri per viam compromiſſi, aut inſpirationis, referunt deciſum Nicol. Garc. *d.cap.* 4 *num.* 204. Caſtellin. *de elect.cap.* 7 .*n.* 7 .*verſ.ad quorum,* Fr. Sigiſm. à Bononia *de elect.dub.* 2 .*num.* 7 .*& dub.* 31 .*n.* 14 .*verſ.& inſuper,* contra Fr. Emman. *inſum.part.* 1 .*cap.* 102 .*num.* 2 .*& cap.* 105 .*num.* 3 .*& quæſt. regul.tom.* 2 .*q.* 51 .*art.* 9 .*in fine.*

15. Electio Regularium ita debet fieri per vota ſecreta, vt non poſſit fieri per viam compromiſſi, aut inſpirationis.

16. Electionem Abbatiſſæ factam per vota non ſecreta per ignorantiam huius decreti non valere, nec Epiſcopum poſſe diſpenſare, vt valeat, referunt deciſum Aloyſ. Ricc. *d. Neapol. deciſ.* 197 .*num.* 7 .*part.* 4. Molfeſ. *d.part.* 1 .*tract.* 6 .*cap.* 16 .*num.* 156. Nouar. *in ſingul. concl.* 86 .*num.* 3. Fr. Sigiſm. à Bononia *de elect.dub.* 31 .*num.* 10.

16. Electio Abbatiſſæ facta per vota non ſecreta per ignorantiam huius decreti non valet, nec Epiſcopus poteſt diſpenſare.

17. *Si verò contra huius decreti conſtitutionem,* &c.] Vide Nauarr. *conſ.* 2. *num.* 4 .*de elect.in antiq.* aliàs *conſ.* 8 .*num.* 2 .*eod.tit.in nou.* Fr. Sigiſm. à Bononia *dub.* 8 .*num.* 8.

17. Electio irrita eſt ſi aliquis contra huius decreti conſtitutionem electus fuerit.

18. Vtrùm autē hodie ſufficiat, quòd vota ſint ſecreta ex diſpoſitione prædicti decreti, abſque alia forma? Affirmat Fr. Ludou. Mirand. *in man. Prælat.tom.* 2 .*q.* 23 .*art.* 15 .*concl.* 2 .*circa med.* aſſerens diſpoſitionem text. *in cap. quia propter, de elect.* modò ſublatam eſſe per Concilium in præſenti.

18. Vota an ſufficiant quòd ſint ſecreta, abſque alia forma.

19. Negant Fr. Emman. *in ſum.p.* 1 .*c.* 102 .*num.* 2. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1 .*verbo Abbatiſſa,* §. 6. Azor. *inſtit.moral.p.* 1 .*lib.* 13 .*c.* 10 .*q.* 2. Fr. Sigiſm. à Bononia *de elect. dub.* 27. *num.* 10 .*&* 11. Rota in Meten. monaſterij 5. Iulij 1621. in fine verſ. Denique, coram R. D. meo Coccino Decano, & iterum in Treueren. Abbatiæ ſancti Maximini 20. Nouembris 1624. coram eodem, impreſſ. per Maſſobr. *in praxi habendi concurſum, prælud.* 8. *in princ.n.* 68. ſecundùm Rom. impreſſ. meritò obſeruantes, quòd quando diſponitur, quòd omnes electiones Regularium debeant fieri per vota ſecreta, non tamen cenſetur ſublata forma *d.c. quia propter*, ſed adhuc in ſuo robore perſeuerat. ſunt verba Rotæ in d. Meten. monaſterij.

Monialium ſuperior eligatur non minor 40. annis, & quæ poſt octo annos profeſſionis laudabiliter vixerit, & ſi talis non ſit in monaſterio, eligatur ex alio, vt in text. vel ex eodem monaſterio vna eligatur, quæ trigeſimum annum compleuerit & vnicuique monaſterio ſit vnica ſuperior. Et Epiſcopus in huiuſmodi electionibus ſecularis ſuperior ſtet ante cancellorum feneſtellam ad audienda ſingulorum vota.

CAPVT VII.

1. VIde Fr Emman. *quæſt.regul.tom.* 15 .*art.* 3. Azor. *inſtit.moral.part.* 1. *lib.* 13 .*cap.* 10 .*à princip.* Zerol. *in praxi Epiſcop.part.* 1 .*verbo Abba-*

1. Doctores de materia cap. agentes.

 tiſſa,

tiſſa, §.1. Piaſec. *in ſimili praxi part.1. cap. 2. de benedict. Epiſcop. num.3. pag.71.& part.2.cap.3.num.57.* Franc. Leo *in theſauro fori eccleſiaſt. part.2. cap. 1. num. 45. cum ſeqq.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib. 30. tract.3.num.166. in princip.* Nicol. Garc. *de benefic. part.7. cap.4. num.42. & num.71.* Viuian. *in praxi iuriſpatronat. part.2.lib.5. cap.5. num.7. cum ſeqq.* Zypæ. *in analytica poſtremi iuris eccleſiaſt. enarrat. ſub tit. de elect. num.9.* Campan. *in diuerſor. iuris canon. rubr.7. cap.6. num.89.* Molfeſ. *in ſumm. Theologiæ moralis, tract. 6. cap. 7. num.46.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſtic. tract. 12. cap. 3. queſ. 15. ſuppoſit. 4.* Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiepiſcop. Neapolit. part.4. deciſ.281.num.3. & deciſ.309.* Portel.*in dubijs regularib. verbo Abbatiſſa, ex num.3.* Nouar. *in ſingularib. concluſ.13.87.& 88.* Hieronym.Venero,y Leiua *in examine Epiſcop.lib.6. cap. 28.* Hieronym. Roderic. *in compendio quæſt. regularib. reſolut. 2. à num.1.*

2. Abbatiſſa, vel Prioriſſa eſſe nõ poteſt illegitima abſque Papæ diſpenſatione ſecluſis Religionum priuilegiis.

2. Illegitimã non poſſe abſque diſpenſatione Papæ, ſecluſis Religionum priuilegiis, eſſe Abbatiſſam, vel Prioriſſam, tenent Maiol.*de irregul. lib.1.cap.10. in fine*, Mandoſ. *de ſignatura gratiæ, tit.de diſpenſat.ſuper defectu natal.in fine*, Nauarr.*in man.cap.27.num.201.& commento 2.de Regularib. num.60.* Fr.Emman. *in ſum.tom.2. cap.29. num. 12.* Soar. *tom.5. de cenſur. diſp.50. ſect.5. num.15.* Sayr. *in ſimili tract. lib.6. cap.11. num.3. in fine*, Flamin.Pariſ.*de reſignat.benefic.lib.3.quæſt.12.num.11.* Bellet.*diſquiſit. cleric.part.1. tit.de diſciplin. cleric. §.3. num.50.* Sanchez *in præcepta Decalogi, tom.2. lib.5. cap. 5. num. 19. & 20.* Sigiſmund. à Bononia *de elect. dub.72.* Sanctarel. *variar.reſolut. quæſt.40. num.7.* Ego ipſe *in collectan. ad cap.1.num.7.de filijs Presbyt.* Aldan. *in compendio canon.reſolut.lib.1.tit.28. num. 10.* vbi refert deciſum ſub die 27. Aprilis 1630. electionem Monialis illegitimæ in Abbatiſſam abſque diſpenſatione Apoſtolica, eſſe de iure irritam.

3. Contra Fr.Emman.ſibi contrarium *quæſt. regular. tom.1. quæſt.13. art.1.* Portel. *in dubijs regular. verbo Abbatiſſa, num.6.* Hieron.Roderic. *d.reſol.2.num.21.* Fr.Ludou.Miranda *de ſacris monialib.quæſt.6.art.3.* Sell. *in ſelect.canon.cap.29.num.23.* vbi refert ita deciſum in Corduben.de anno 1582. exiſtimantes illegitimam poſſe abſque diſpenſatione Papæ eſſe Abbatiſſam.

4. Abbatiſſæ, ſeu Prioriſſæ officij non ſunt capaces illegitimæ, & quæcunque quæ virgines non ſunt.

4. Nec ſolas illegitimas, ſed etiam quaſcunque quæ virgines non ſunt, excludi ab Abbatiſſæ, ſeu Prioriſſæ officio, per *cap. iuuenculas 20. q.1. & cap.2.1.q.7.* tuentur Mandoſ. *de ſignatura gratiæ, tit.diſpenſatio pro corrupta, ſtatim in princip.& §.ſeq in addit.ad Lap.allegat.60.litt.N.* Selu.*de benef.part.4.q.7.num.7.* Maiol. *de irregul.lib.1. cap.29. num.13.* Viuald. *in candel.aureo,part.3.cap.5. num.13. in 2.edit.* Fr.Emman. *quæſt.regul.tom.1. quæſt.54.art.3.* Sell.*in ſelect.canon.cap.29.num.8.* vbi refert reſolutum per S.Congreg. Epiſcop. in Sarzanen. 15. Iulij 1616. pariter reſoluentes in hoc ſolum Pontificem poſſe diſpenſare.

5. Contra Sanch.*d.cap.5.num.22.*Fr.Emman.*in ſum.tom.3.cap.3.n.9.* Portel. *in dubijs regular. verbo Abbatiſſa, num. 10.* Soar. *de Relig. tom. 4. cap.6.num.16.*Hieron.Roder.*d.reſol.2.num.26.*exiſtimantes ad Abbatiſſæ

munus

munus non deſiderari virginitatem, niſi vbi mos eſſet impartiendi Abbatiſſis benedictionem ſpecialem Virginum propriam, ſeu conſecrationem.

6. Bigamam Monialem abſque diſpenſatione in Abbatiſſam eligi non poſſe per *cap.1.diſt.*78.reſoluunt Maiol. *d.cap.29.n.14.*Viuald.*d. cap.5.n.*8. obſeruantes quoad hunc effectum dici etiam bigamam, quæ poſt caſtitatis votum præuaricata eſt,refert Sanch.*d.c.5.n.23.* 6. Bigama Monialis abſque diſpenſatione in Abbatiſſam eligi non poteſt.

7. Infamem non poſſe in Abbatiſſam eligi,reſoluunt Maiol.*d.cap.29. n.*12.& 13.Viuald.*d.cap.5.n.*11.Sanch.*d.cap.5 num.*24. extendentes ſiue infamia ſit iuris,ſiue facti. 7. Infamis non poteſt in Abbatiſſam eligi.

8. Ex tripartito numero Monialium duas partes concurrere debere in electione Abbatiſſæ, niſi alia fuerit loci conſuetudo, & ſi fuerint diſcordes,poſſe Epiſcopum nominare vnam, quam magis idoneam iudicauerit,refert deciſum Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.2. cap.3.n.57.verſ. in monaſteriis*,quem citat Zipæ.*d.num.9. verſ. Abbatiſſa, in fine,* Aldan.*d. tit.*28.*n.*26. vbi aſſerit reſolutum per ſacram Congregationem Epiſcoporum in Aſſiſien.20.Nouembris 1585. 8. Abbatiſſæ in electione duæ partes concurrere debent ex tripartito numero Monialium.

9. In caſu diſcordiæ inter Moniales volentes eligere, non poſſe ſuperiorem ipſarum, aut ſcrutatorem dare votum in electione Abbatiſſæ, vel Prioriſſæ, refert deciſum Lauor. *var. lucubrat. tit.* 4. *cap.* 24. *num.*42. 9. Abbatiſſæ in electione dare votum non poteſt earum ſuperior in caſu diſcordiæ.

10. *Non minor annis quadraginta.*] Vide Hieron. Roderic. *d. reſol.*2. *num.*5.Circa quam ætatem non poſſe Epiſcopum diſpenſare, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.*18. *l.* 7. *de Epiſcopis n.*102.reſoluunt Azor.*inſtit.moral.part.2.lib.6.cap.5.q.9.* Nicol. Garc. *d.cap.4.n.*71. Aloyſ. Ricc. *in deciſ.Curiæ Archiep. Neapol.deciſ.*309. *num.*9. *part.*4. Sigiſm.à Bononia *de elect.dub.*62.*n.*6. Nouar.*in ſingularib. concl.*13.*n.*2. vbi *n.*3. contra Garc.*citato loco* tenet, quòd prædicti quadraginta anni non requiruntur completi. 10. Epiſcopus non poteſt diſpenſare in ætate 40. annorum quæ ad Abbatiſſatus officium requiritur.

11. Electio Abbatiſſæ, quæ ætatem 40.annorum requiſitam non habebat, ſi in monaſterio non deerant aliæ Moniales quadragenariæ atque habiles, licèt non adeò idoneæ, ſicut electa, eſt nulla, ita Aldan. *d. tit.* 28. *num.* 11. referens ſic fuiſſe deciſum in Viterbien. 16. Maij 1623. 11. Electio Abbatiſſæ minoris 40. annorum eſt nulla ſi in monaſterio non deerant aliæ quadragenariæ.

12. Conſtitutio Gregorij XIII. ſuper mutatione officij Abbatiſſæ, ac Prioriſſæ Monialium in Italia exiſtentium, ſingulis quibuſque trienniis, obſeruari debet in omnibus Monialium monaſteriis quarumuis militiarum,etiam Hieroſolymitanorum, Aldan. *d. tit.*28. *num.* 12. dicens ſic fuiſſe reſolutum per ſacram Congregationem Epiſcop. ſub die 22.Maij 1604. 12. Cõſtitutio Greg. XIII. habet locum in omnibus Monialium monaſteriis quarumuis militiarum.

13. Abbatiſſæ, aut Prioriſſæ expleto officiorum triennio non poſſunt denuò eligi ad eadem officia, abſque Sedis Apoſtolicæ, aut ſacræ Congr.licentia,prout aſſerit deciſum Aldan.*d.loco.* 13. Abbatiſſæ expleto officiorum ſuorũ triennio nõ poſſunt denuo eligi ad eadem officia.

14. Abbatiſſæ ſoror poteſt ſuccedere in officio ſorori, ſi Canonicè eligatur, dummodo non adſit aliquod impedimentum legitimum circa eius perſonam, vel prohibeatur per conſtitutiones Ordinis, ita 14. Abbatiſſæ ſoror poteſt ſuccedere in officio ſorori.

Aldan. *d.tit.*28. *num.*15. vbi refert deciſum ab eadem Sac.Congreg. in Vlixbonen.19.Aprilis 1619.

15. Monialium ſcrutatores in electione Abbatiſſarum non poſſunt ſupplere pro numero vocum requiſitarum.

15. Monialium ſcrutatores in electione Abbatiſſarum, & aliarum ſuperiorum, non poſſunt ſupplere pro numero vocum requiſitarum in huiuſmodi electione, ſeu in caſu diſcordiæ. Aldan.*d.tit.*28.*n.*20.vbi aſſerit reſolutum ſub die 24.Maij 1621.

16. Abbatiſſa non poteſt duobus monaſteriis præfici.

16. *Duobus verò monaſteriis nulla præficiatur.*] Vide Flam. Pariſ. *de reſignat.benefic.lib.*3.*q.*18.*n.*40. vbi *num.*43. ſubdit Abbatiſſam non poſſe præfici, & habere duo monaſteria, etiam ſi vnum habeat in titulum, aliud verò in commendam.

17. Epiſcopus qui Abbatiſſæ electioni præeſt, clauſtra monaſterij non ingreditur, ſed ante cancellorum feneſtellã vota ſingulorum audire & recipere debet.

17. *Is verò, qui electioni praeſt Epiſcopus*, &c.] Vide Nau.*in cap. ſtatuimus* 19.*q.*3.*n.*59.Franc.Leo.*d.p.*2.*c.*1.*n.*46. Fr.Emman. *quaeſt.regul. tom.*1. *q.*46.*a.*5. Fr.Ioan. à Cruce *de ſtatu Relig.lib.*1.*cap.*5.*dub.*2.*concl.*3 *notab.*3. *propè fin.*Fr.Ludou.Miranda *in man. Prælat.tom.*2.*q.*2.*a.*15.*concl.*3.*&* *q.*7. *a.*3.*concl.*3.Sanch.*in præcepta Decalogi tom.*2.*lib.*6.*c.*16.*n.*50. Hieron. Venero *in examine Epiſc.lib.*6.*c.*28.*n.*7.*&* 8.metipſum *de officio,& poteſt.Epiſcopi p.*3.*alleg.*102.*n.*46.obſeruantes,quòd ſi Prælati prudenter iudicent non poſſe fieri canonicè dictam electionem ipſis non intrantibus ob inquietudinem Monialium, & ſuſpicionem ſubornationis votorum inter ipſas ſubortæ, aut ob alias iuſtas cauſas à ſuperioribus prudenter arbitrandas, tunc ſolum licitè poterunt prædicta ingredi monaſteria, ibíque ipſarum Monialium vota audire.

18. Epiſcopus poteſt vnà cum ſuperioribus Regularibus quaruncunque Abbatiſſarum electionibus per ſe, vel per alium intereſſe.

18. Nouiſſimè Gregorius XV. fel. rec. in ſua conſtit. de exemptorum priuileg.incip.*Inſcrutabili*,ſub dat.9.Februarij 1622.circa hanc materiam electionis Abbatiſſarum ſtatuit in hæc verba. *Ac ſimiliter poſſit Epiſcopus vnà cum ſuperioribus Regularibus quarumcunque Abbatiſſarum, Prioriſſarum, Præfectarum, vel Præpoſitarum eorundem monaſteriorum quocunque nomine appellentur, electionibus per ſe, vel per alium intereſſe, ac præſidere, abſque vlla tamen ipſorum monaſteriorum impenſa.* Hactenus dicta cõſtitutio, ſuper qua poſtea ſacra Congregatio Illuſtriſſimorum Cardinalium Concil. Trid. interpretum cenſuit ius confirmandi Abbatiſſas minimè fuiſſe Epiſcopis per eiuſmodi conſtitutionem attributam, quam quidem declarationem originalem præ manibus habui, impreſſámque vidi in Typographia Cameræ Apoſtolicæ de anno 1624.

Monaſteria Sedi Apoſt. immediatè ſubiecta deputent perſonas quolibet triennio, quæ liberè ſtatuant, & deliberent, ac viſitent, & ſi negligentes fuerint, ſuppleat Metropolitanus Prouinciæ.

CAPVT VIII.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Nau. *commento* 3. *de Regular. num.*3. *verſ. ſextò, & in cap. ſtatuimus* 19.*q.*3.*n.*22.*verſ.quartò*, Hieronym. Venero, y Leyua *in examine Epiſcopor.lib.*6.*c.*21.*n.*7.

2. Quòd

2. *Quòd ſi in his negligendis*, &c.] Regulares, qui ob Prælatorum negligentiam, Capitulum generale triennale non conuocauerint, à Metropolitano Prouinciæ, vbi monaſteria eorum ſunt, ad id compellendos eſſe; ſin verò illo inſtante, ne dum ſe in Congregationem redegerint, nec Capitula triennalia fuerint, Epiſcopis ordinariis loci tanquam à Sede Apoſtolica ad id delegatis, ſubiici per hunc textum conſuluit Nauar. *conſ.* 83. *de Regular. in antiq.* aliàs *conſ.* 18. *de ſtat. Monach. in nouis*, & tenent Sayr. *in florib. deciſ. ſub illo tit. de Regularib. deciſ.* 89. Hieronym. Venero *d. lib.* 6. *c.* 8. *n.* 12. 2. Capitulum generale triennale ſi non conuocauerint Regulares à quibus ad id ſint compellendi.

Monaſteria ſanctimonialium Sedi Apoſtolicæ immediatè ſubiecta ab Epiſcopis locorum gubernentur.

CAPVT IX.

1. VIde de materia Hieronym. Venero, y Leyua *in examine Epiſcoporum lib.* 6. *cap.* 21. *num.* 5. Non poſſunt hæc monaſteria exempta viſitari à Capitulo, Sede vacante. Abb. *in cap. cùm olim num.* 3. & *ibi* Felin. *n.* 3. *ad fin. de maiorit. & obedient.* Rota in Burgen. iuris viſitandi 1. Iulij 1596. coram Orano. 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. Moniales Sedi Apoſtolicæ ſubiectas ab Epiſcopo eſſe gubernandas ſpirituali gubernio, ſed non temporali, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Religionib. num.* 93. *vbi num. ſeq.* ſubdit pariter reſolutum per hoc decretum nullam iuriſdictionem eſſe conceſſam Epiſcopo in monaſteriis Sedi Apoſtolicæ immediatè ſubiectis, niſi in concernentibus ſpiritualia, in temporalibus verò nihil agere poſſe. 2. Moniales Sedis Apoſt. ſubiectæ ab Epiſcopo ſunt gubernandæ ſpirituali gubernio, ſed non temporali.

3. Ordinarij, nec Regulares, etiam in Capitulis eorum generalibus, non poſſunt deputare adminiſtratores bonorum temporalium Monialium particulares Religioſos cuiuſcunque gradus, aut præeminentiæ, etiamſi ſuperiores monaſteriorum fuerint, vt refert deciſum Sell. *in ſelect. Canon.* 29. *n.* 12. 3. Adminiſtratores bonorum temporalium Monialiũ quis deputare valet.

4. Quoad officiales, aut miniſtros monaſteriorum Monialium, ætas nulla determinata eſt, ſed eligendi ſunt, qui morum grauitate, virtutúmque ornamentis, & aliis honeſtis qualitatibus ſunt præditi, vt per Sell. *d. cap.* 29. *num.* 13. 4. Officiales, & miniſtri monaſteriorũ Monialium quibus qualitatibus eligendi.

5. Moniales in refectorio communi comedere, & in loco etiam communi laborare debent, ex eod. Sell. *citato loco*, qui refert ita deciſum à Sac. Congreg. Epiſcop. in Meſſanen. 1. Auguſti 1603. 5. Moniales in refectorio communi comedere, & in loco etiam communi laborare debent.

6. Monialibus non committitur clauis cuſtodiæ ſanctiſſimi Sacramenti, ſed penes eum Sacerdotem ſemper eſſe debet, ad quem ſpectat illud adminiſtrandi cura, Sell. *d. capit.* 29. *numer.* 25. vbi aſſerit ita reſolutum ab eadem Sac. Congregat. in Valliſoletana 12. Ianuarij 1604. 6. Monialibus non committitur clauis cuſtodiæ ſanctiſſimi Sacramenti.

Digitized by Google

7. Reliquiæ non in monaſteriis Monialium, ſed in exterioribus Eccleſiis aſſeruari debent.

7. Reliquiæ non in monaſteriis Monialium, ſed in exterioribus Eccleſiis aſſeruari debent, vbi de locis decentibus prouideatur, vt per Sell. *d.cap.29. num.28.* qui dicit ita fuiſſe ab ead. Sac. Congreg. deciſum in Fauentina 7. Martij 1617.

Monialibus bis, aut ter in anno ab Epiſcopo, vel ſuperioribus offeratur extraordinarius Confeſſor. Iuxta ſepta monaſterij non conſeruetur ſanctiſſimi Chriſti Corpus, ſed in publica Eccleſia.

CAPVT X.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Campan. *in diuerſor. iuris Canonic. rubr.12. cap.16. num.51. cum multis ſeqq.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 3. num. 57. verſ. prohiberi*, Hieronym. Venero, y Leyua *in examine Epiſcop. lib.6. cap. 26.* metipſum *de offic. & poteſt. Epiſcop. part. 2. allegat. 25. num. 46. cum ſeqq.*

2. Præceptum obligatorium non eſt vt Moniales ſaltem ſemel ſingulis menſibus confiteantur.

2. *Admoneantur.*] Non eſſe obligatorium præceptum, reſoluunt Viuald. *in Candel. aureo rub. de confeſſ. n.41.* Zerol. *in praxi Epiſcop. part.1. verbo Moniales* §.7. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.29. n.73. in fine*, Soar. *tom.4. de Pœnit. diſp.36. ſect.5. n.7.* Fagundez *in quinque Eccleſiæ precepta, prac.2. lib.2. cap.2. n.18.*

3. Moniales ſaltem ſemel ſingulis menſibus confiteri & SS. Euchariſtiam ſuſcipere debent.

3. *Vt ſaltem ſemel ſingulis menſibus*, &c.] Vide Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.1. q.62. art.1.* Soar. *tom.3. q.80. art.11. diſp.66. & tom.4. diſp. 36. ſect.5. num.7.* Zerol. *d.* §.7. Fr. Ludou. Miranda *de ſacris Monialibus quæſt.10. art.1.* Molfeſ. *in ſum. tract.7. cap.10. n.21.* Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſt. tract.8. cap.2. q.3.* Fagund. *in quinque Eccleſiæ præcepta, prac.2. lib.2. c.2. n.18.*

4. Confeſſores in monaſteriis Monialium, quæ ſub cura Regularium exſtāt, non ſunt examinandi ab Epiſcopo.

4. *Præter ordinarium autem Confeſſorem*, &c.] Confeſſores in monaſteriis Monialium, quæ ſub cura Regularium ſunt, non eſſe examinandos ab Epiſcopo, deciſum refert Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.4. tit.28. l.1.* §.1. *de confitendo ſemel in anno, num.* 17. relatus per me *d. alleg. 25. num. 47.* Sed ſufficere ſi examinati fuerint à ſuperiore Ordinis ad audiendas confeſſiones Monialium, reſoluunt Sorb. *in ſuis annot. ad compend. Mendicant. verbo Moniales, verſ. quod præter.* Azor. *inſtit. moral. part. 1. lib.13. cap.9. q.2. verſ. quæres an Confeſſarij.* Campan. *d. cap.16. num.5.* vbi aſſerit deciſum poſſe Epiſcopum dare Confeſſorem Monialibus ſubiectis Regularibus, quæ nulla ratione induci poſſunt, vt ſuis Regularibus peccata confiteantur, refero ego ipſe *d. alleg. 25. num.48.*

5. Monialibus etiam exemptis in certis caſibus dandus eſt per Epiſcopum loci Confeſſarius extraordinarius.

5. Monialibus etiam exemptis in certis caſibus dandum eſſe per Epiſcopum loci Confeſſarium extraordinarium, deciſum refert Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo confeſſio, & verbo Monialis.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſol. 638. in 2. edit.* Armendar. *citato loco num. 17. & 18.*

6. Nullam

Digitized by Google

6. Nullam auctoritatem, vel iuriſdictionem poſſe ſibi ordinarios vendicare ex decretis Concilij Trid. in Confeſſarios Monialium, quæ ſubiectæ ſint Regularibus, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. num. 98.*

6. Ordinarij ex decretis Concil nullam iuriſdictionem poſſunt ſibi vendicare in Confeſſarios Monialium Regularibus ſubiectarum.

7. Hodie verò aliter ſe res habet ex nouiſſima conſtit. Gregor. XV. felicis recordationis de exemptorum priuilegiis, incip. *Inſcrutabili*, ſub dat. Nonis Februarij 1622. in hæc verba. *Confeſſores verò, ſiue Regulares, ſiue ſeculares, quomodocumque exempti, tam ordinarij, quàm extraordinarij, ad confeſſiones Monialium etiam Regularibus ſubiectarum audiendas nullatenus deputari valeant, niſi priùs ab Epiſcopo diœceſano idonei iudicentur, & approbationem, quæ gratis concedatur, obtineant, liceátque Epiſcopo ex rationabili cauſa ſuperiores Regulares admonere, & eiuſmodi Confeſſores admoneant, iiſque ſuperioribus id facere detrectantibus, aut negligentibus, habeat Epiſcopus facultatem prædictos Confeſſores amouendi quoties, & quando opus eſſe iudicauerit.* Hactenus dicta conſtitutio.

7. Confeſſores Monialium etiam Regularibus ſubiectarum tam ordinarij quàm extraordinarij hodie non deputantur niſi prius approbentur ab Epiſcopo.

8. Super qua conſtitutione ſacra Concilij Trident. Congregatio aliquas declarationes S.D.N. Vrbano VIII. approbante edidit, & typis cameralibus imprimi iuſſit de anno 1623. & refert Aloyſ. Ricc. *in deciſionibus curiæ Archiepiſcop. Neapolit. deciſ. 244. poſt num. 12. part. 4.* in hæc verba.

9. *Confeſſores extraordinarios Monialium nullatenus poſſe poſt conſtitutionem illarum confeſſiones audire, niſi priùs ab Epiſcopo diœceſano idonei iudicentur, & approbentur: ordinarios verò Confeſſores ante conſtitutionis publicationem deputatos poſſe durante triennio ab eorum deputatione inchoando pergere in confeſſionibus ſanctimonialium audiendis, abſque alio examine, & approbatione Epiſcopi. Quòd ſi contingat, vt eorum facultas à Sede Apoſtolica vltra triennium prorogetur, tunc debere eos ab Epiſcopo examinari, & approbari.*

9 Confeſſores extraordinarij Monialium nullatenus poſſunt confeſſiones audire, niſi priùs ab Epiſcopo diœceſano approbentur.

10. *Superiores Regulares electos, ſeu deputatos ante ipſius conſtitutionis deputationem, quibus alioquin facultas competebat, audiendi confeſſiones Monialium ſibi ſubiectarum, poſſe durante eorum officio pergere ſine alia Epiſcopi approbatione in confeſſionibus audiendis illarum tantùm, quæ ſpontè, ac proprio motu id ab eis petierint. At verò eos, qui poſt conſtitutionem eligentur, aut quoquo modo deputabuntur, vel qui in eorum officijs, ſeu dignitatibus, expleto iam tempore à conſtitutionibus cuiuſque Ordinis, vel aliàs legitimè præfinito, ad aliud tempus confirmabuntur, nequaquam poſſe ſanctimonialium confeſſiones audire, niſi priùs à diœceſano Epiſcopo idonei iudicati, atque approbati fuerint.*

10. Niſi ante Conſtitutionem deputati fuerint.

11. *Regulares generaliter ab Epiſcopo approbatos ad confeſſiones perſonarum ſecularium nequaquam cenſeri approbatos ad audiendas confeſſiones Monialium ſibi ſubiectarum, ſed egere quoad hoc ſpeciali Epiſcopi approbatione.*

11. Regulares ab Epiſcopo generaliter approbati ad cõfeſſiones perſonarũ ſeculariũ nequaquã cenſentur approbati ad audiendas confeſſiones Monialium.

12. *Regularem ad audiendas confeſſiones Monialium vnius monaſterij ab Epiſcopo approbatum minimè poſſe audire confeſſiones Monialium alterius monaſterij.*

12. Et approbati ad audiendas confeſſiones Monialium vnius monaſterij non poſſunt audire alterius.

13. *Confeſſores extraordinarios ſemel deputatos, atque approbatos ab Epiſcopo ad Monialium confeſſiones pro vna vice audiendas haud poſſe pluries in*

vim

vim approbationis eiuſmodi illarum confeſſiones audire, ſed ab Epiſcopo toties eſſe approbandos, quoties caſus deputationis contigerit.

14. Epiſcopi ſi amoueant cõfeſſores Regulares Monialium non tenentur amotionis huiuſmodi cauſam ſignificare ſuperioribus Regularibus.

14. *Epiſcopum, cui licet ex rationabili cauſa iuxta dictam constitutionem ſuperiores Regulares admonere, vt amoueant Confeſſores Monialium, atque adminiſtratores bonorum ad earundem Monialium monaſteria pertinentium, iiſque ſuperioribus id facere detrectantibus, habétque facultatem prædictos Confeſſores, & adminiſtratores amouendi quoties, & quando opus eſſe iudicauerit, non teneri eiuſmodi cauſam ſignificare ſuperioribus Regularibus, ſed hoc relinqui arbitrio, & prudentiæ Epiſcoporum, quorum conſcientiam ſacra Congregatio ſeriò onerauit.*

15. Sanctiſſimum Sacramentũ intra chorum, vel ſepta monaſterij Monialium prohibetur aſſeruari.

15. *Quod verò Sanctiſſimum Chriſti*, &c.] Vide Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 1. *quæſt.* 47. *art.* 4.

16. Confeſſario Monialium certa annua merces conſtitui debet, & ille nihil amplius ab eis recipiat.

16. Confeſſario Monialium certa annua merces conſtitui debet, quæ iuxta morem, & qualitatem regionis victui illius ſufficiat, ea denique merces monaſterio in quo degit idem Confeſſarius, ſi Regularis ſit, perſoluatur. Cæterùm ordinarij locorum prohibeant Monialibus aliquibus pœnis, non tamen cenſurarum, ne vltra mercedem illam aliquid communiter, vel priuatim eidem Confeſſori, vel aliis quibuſcunque Fratribus tribuant, eiſdémque Fratribus, ne à Monialibus etiam ſpontè oblatum, aut donatum recipiant, ſub iiſdem pœnis inhibeant, ita Aldan. *in compendio canon. reſol. lib.* 1. *tit.* 28. *num.* 10. Sell. *in ſelect. canon. cap.* 30. *num.* 15. qui referunt reſolutum per S. Congr. Epiſcop. & Regul. ſub die 29. Nouembris 1605.

17. Confeſſarij extraordinarij Monialiũ à Religionis oneribus excuſantur.

17. Confeſſarij extraordinarij Monialium, à monaſteriorum, in quibus degunt, aut Religionis oneribus, pro eo tempore dumtaxat, quo confeſſionibus audiendis occupantur, excuſantur, ita Sell. *dicto cap.* 30. *num.* 16. vbi atteſtatur ita deciſum ab eadem S. Congr. 10. Martij 1593.

18. Confeſſarij Monialium munere fungi non poteſt habens curam animarum.

18. Confeſſarij Monialium munere fungi non poteſt habens curam animarum, Aldan. *d. tit.* 25. *num.* 11. referens deciſum ab eadem S. Congr. in Parmen. 10. Aprilis 1615.

19. Cõfeſſiones Monialium ſui Ordinis audire non licet Generali abſque Epiſcopi deputatione.

19. Confeſſiones Monialium ſui Ordinis audire non licet Generali abſque Epiſcopi ſpeciali deputatione, Sell. *d. cap.* 30. *num.* 18. vbi teſtatur ita reſolutum per eandem S. Congr. ſub die 13. Nouembris 1627.

20. Confeſſarij Monialium ab eis nominati non poſſunt remoueri niſi ex rationabili cauſa.

20. Confeſſarij Monialium ab eis nominati, non poſſunt remoueri niſi ex rationabili cauſa, ex eod. Sell. *citato loco*, qui aſſerit ita deciſum ſub die 11. Iulij 1626.

21. Confeſſarius dum Monialis infirmæ confeſſiones audierit cellæ ianua aperta remaneàt.

21. Confeſſario Monialis infirmæ confeſſionem audiente cellæ ianua aperta remaneat, & ambæ comitatrices ad eiuſdem cellæ ianuam morentur, ita vt & Confeſſarius, & infirma ab eis commodè cerni poſſit, ita Aldan. *d. tit.* 25. *num.* 13. vbi ait ſic fuiſſe reſolutum per eandem ſacram Congregationem ſub die 13. Septembris 1583.

22. Cõfeſſarius Moniliũ clauſuram ingreſſus ad adminiſtranda ſacramenta recta via eat, redeatque.

22. Confeſſarius Monialium clauſuram ingreſſus ad adminiſtranda ſanctiſſima Sacramenta recta via, & abſque diuerticulo eat, redeátque, nec in aliam monaſterij partem diuagetur, etiam occaſione viſitandi

alias

aliàs infirmas, quibus Sacramentorum adminiſtratio minimè eſt neceſſaria, refert deciſum Aldan. *loco citato.*

23. Confeſſarius Regularis Monialium, eiúſque ſocius confeſſionis, ac Sacramentorum adminiſtrationis, caſibus exceptis eaſdem Moniales abſque S. Congregationis licentia, alloqui non poſſunt, Sell. *d. cap.* 10. *num.* 19. vbi dicit ſic fuiſſe reſolutum per eandem S. Congr. in Nolana 21. Februarij 1617. — 23. Confeſſarius Regularis Monialium, eiuſque ſocius adminiſtrationis Sacramentorum, & confeſſionis caſibus exceptis eas alloqui non poſſunt.

24. Confeſſario aſſignari debet ſocius, qui ipſi iuxta ſacræ Congregationis decreta aſſiſtat, ſicque ætatis vltra 50 annorum, vitæque exemplaris, ſine quo monaſterij ſepta Monialium ægrotantium confeſſionum audiendarum gratia ingredi non poteſt, ex eod. Sell. *d. loco.* — 24. Confeſſario Monialium quis ſocius aſſignandus.

25. Confeſſarij Monialium, poſtquam adminiſtrauerint ſacramentum extremæ Vnctionis Monialibus infirmis, atque animas earum Altiſſimo commendauerint, non ampliùs ibi morentur, ſed & hortari eas ad benè moriendum aliis Monialibus ſit curæ. Aldan. *d. tit.* 25. *n.* 19. vbi dicit ita fuiſſe deciſum per eandem S. Congr. 13. Septembris 1583. addens Confeſſarios nullatenus ingredi poſſe monaſterij Monialium ſepta prætextu comitandi operarios, medicos, chirurgos, vel alios. — 25. Confeſſarij Monialium poſt adminiſtrata ſacramenta non ampliùs intra clauſtra morentur.

26. Moniales vigore facultatis in Bulla Cruciatæ conceſſæ (quatenus ad eas pertineat gratia ex dicta Bulla) non poſſunt alios Confeſſarios, præter eos, qui ad audiendas ipſarum Monialium confeſſiones ab ordinario approbati fuerint, eligere, refert deciſum Nicol. Garc. *de benef. part.* 2. *cap.* 5. *num.* 64. — 26. Moniales vigore facultatis in Bulla Cruciatæ conceſſæ non poſſunt eligere Confeſſarios.

27. Confeſſionalia ex ſacriſtiis, & locis occultis, ac remotis amoueri debent, & collocari in Eccleſiis exterioribus Monialium, vt per Aldan. *d. tit.* 25. *num.* 16. qui refert ita deciſum ab ead. S. Congr. ſub die 29. Nouembris 1605. & ſi Moniales in hoc renitentes fuerint, interdici debent, ex eod. Aldan. *citato loco*, vbi teſtatur ita reſolutum ab eadem S. Congreg. in Fauentina 7. Martij 1617. — 27. Confeſſionalia vbi collocanda.

Perſonæ ſeculares, ſeu Regulares exercentes curam animarum perſonarum ſecularium imminentem in monaſterijs virorum, ſeu mulierum, ſubiectæ ſunt viſitationi, & correctioni Epiſcoporum locorum, exceptis monaſterijs, de quibus in text.

CAPVT XI.

1. VIde Fuſc. *de viſitat. lib.* 2. *cap.* 16. *à princip.* Frat. Emman. *quæſt. regul. tom.* 1. *quæſt.* 36 *art.* 4. Piaſec. *in praxi Epiſcop p.* 2. *cap.* 3. *n.* 46. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſiaſt. part.* 2. *cap.* 18. *num.* 105. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.* 736. & 608. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 513. & 532. *in* 2. *edit.* & *in praxi aurea*, *reſolut.* 176. Marti. Antonin. *variar. reſolut. lib.* 1. *reſolut.* 17. *num.* 3. Campan. *in diuerſor. iuris canon. rubric.* 12. *cap.* 13. *num.* 51. *cum ſeqq.* & *num.* 115. Hieron. Venero, y Leyua — 1. Doctores de materia cap. agentes.

Digitized by Google

in examine Epiſcop.lib.6.cap.11.ex num.2. Vgolin. *de offic.& poteſt. Epiſcop. cap.20. §.4. & cap.21. §.5.* metipſum *in ſimili tract. part.3. allegat.74. ex num.18.*

2. Perſonæ etiã Regulares ſubſunt immediatè Epiſcopis in iis, quæ ad curam animarum,vel in dependentibus ab illa pertinent.

2. *Subſint immediatè in ijs, quæ ad dictam curam, &c.*] Vel in dependentibus ab illa intelligunt Mari. Antonin. *d. lib.1. reſolut.112. caſu 50. prope finem*, Marc.Anton.de Amatis *deciſ.89. num.5.* Campan. *d.cap.13. num.51.* Ego ipſe *d.alleg.74.num.20.* veluti ſi inquiratur quomodo conſeruetur ſanctiſſimum Sacramentum, & eccleſiaſtica ornamenta. Seraphin.*deciſ.1067.* & vt calices, & decentia paramenta ad decorem adminiſtrationis Sacramentorum prouideantur, vt referunt deciſum Franc.Leo *d.part.2. cap.31. num.3.* Campan.*d.cap.13. num.49.* Ego ipſe *d.allegat.74 num.18.in med.*

3. Epiſcopis licet oſtia frangere, vímque inferre ſi Regulares illis viſitantibus in caſibus ſibi permiſſis ea claudant.

3. Licere Epiſcopis ſi dum ipſi ingredi volunt monaſteria Regularium exempta ob cauſam prædictæ viſitationis, renuant Regulares illos intromittere oſtia claudendo,illa frangere,vímque inferre,docent Innocent.*in cap.1.verſ.item alia ratione*, vbi Abb.*num.5.verſ.ad ſecundum verò,de immunit.eccleſ.* Fuſc. *de viſitat. lib.2. cap.16. poſt num.1.* Campan. *d.cap.13.num.52.*Ego ipſe *d.alleg.74.num.22.*

4. Epiſcopus poteſt excommunicare impedientes viſitationem etiam non adhibitis monitionibus in ipſo actu manifeſtæ violentiæ.

4. Poſséque Epiſcopum impedientes viſitationem excommunicare, etiam non adhibitis monitionibus in ipſo actu manifeſtæ violentiæ ſibi illatæ pro defenſione ſuorum iurium, reſoluunt Marc. Anton.Genuenſ.*in praxi Archiep.Neapol.cap.18.*Campan.*d.cap.13.num.53.*

5. Curam animarum exercentes,vel illi ſe ingerentes tam Regulares quàm ſeculares etiam quomodolibet exempti, viſitationi, correctioni, & iuriſdictioni Epiſcopi ſubiiciuntur.

5. Nouiſſimè Gregorius XV. felicis recordationis *in ſua conſtit. de exemptorum priuilegijs, incip. Inſcrutabili*, ſub dat. Nonis Februarij 1622. circa iuriſdictionem, & correctionem Epiſcopi in Regulares curam animarum habentes ſic ſtatuit, *Hac generali, ac perpetua valitura conſtitutione decernimus,ſtatuimus,& declaramus, vt deinceps tam Regulares,quàm ſeculares quomodolibet exempti, ſiue animarum curam perſonarum ſecularium monaſterijs, ſeu domibus Regularibus, aut quibuſuis alijs Eccleſiis, vel beneficijs, ſiue Regularibus, ſiue ſecularibus incumbentem exerceant, ſiue aliàs eccleſiaſtica Sacramenta, aut vnum ex illis miniſtrent prauia Epiſcopi licentia, & approbatione, ſiue quoquo modo in dicta cura exercitio, aut in eorumdem Sacramentorum, vel alicuius ex illis adminiſtratione de facto abſque vlla auctoritate ſe ingerant, in his, quæ eiuſmodi curam, ſeu adminiſtrationem concernunt, omnimodæ iuriſdictioni, viſitationi, & correctioni diœceſani Epiſcopi tanquam Sedis Apoſtolicæ delegati plenè in omnibus ſubiiciantur.* Hactenus dicta conſtitutio.

6. Super qua ſacra Cardinalium Concilij Trid. interpretum Congregatio inter aliquas declarationes S.D.N.Vrbano VIII.approbante, quas originales, & authenticas, & deinde in Typographia R.Cameræ Apoſtolicæ impreſſas vidi de anno 1623.cenſuit.

7. Regulares exempti, quibus cura animarum perſonarum ſecularium non incumbit, non ſubiiciuntur.

7. *Eam nequaquam ſubiicere Regulares exemptos, quibus cura animarum perſonarum ſecularium non incumbit, Epiſcoporum iuriſdictioni in his, quæ Sacramentorum adminiſtrationem concernunt, niſi cùm in Sacramentis perſonis ſecularibus adminiſtrandis, iidem Regulares delinquunt.*

8. *Epiſcopis,*

8. *Epiſcopis non licere in vim eiuſdem conſtitutionis viſitare Altaria Eccleſiarum Regularium, quibus non incumbit animarum cura perſonarum ſecularium, nec loca, vbi in eiſdem Eccleſiis aſſeruatur ſanctiſſimum Euchariſtia ſacramentum, vel vbi confeſſiones perſonarum ſecularium audiuntur.*

8 Altaria Eccleſiarũ Regularium, quibus non incumbit cura animarum perſonarum ſecularium, non licet Epiſcopis viſitare.

9. *In vim illius conſtitutionis non poſſe Epiſcopos Regularibus praſcribere, vt certis tantùm in locis, aut temporibus, aut certarum perſonarum confeſſiones audiant, vel aliàs illorum priuilegia in Sacramentis adminiſtrandis reſtringere, aut moderari, quòd ſi aliunde Epiſcopis huiuſmodi facultas competat, illam non fuiſſe ab eadem conſtitutione ſublatam.*

10. *Et correctioni Epiſcopi.*] Regularem tamen delinquentem extra Sacramentorum adminiſtrationem, & curam animarum, non ab Epiſcopo, ſed à ſuis ſuperioribus puniri, referunt deciſum Galet. *in margarita caſuum conſcientia verbo Parochus* 3. Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 513. *num.* 1. *& reſol.* 532.

10. Regularis delinquens extra Sacramentorum adminiſtrationem & curam animarum non ab Epiſcopo puniri poteſt.

11. *Perſona tam Regulares.*] Eccleſias Militum ſancti Ioannis Hieroſolymitani, quibus cura animarum incumbit, in concernentibus ipſam curam Ordinario eſſe ſubiectas, & ab eodem viſitari poſſe ex reſcripto Pij V. incip. *Expoſcit*, ſub dat. 22. Septembris 1571. tradunt Eraſm. à Cochier *de iuriſd. ordin. in exempt. part.* 2. *q.* 45. *n.* 11. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *c.* 3. *n.* 46. Vgolin. *d.* §. 4. *n.* 2. Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſol.* 176. Ego ipſe *d. alleg.* 74. *n.* 26.

11. Eccleſiæ Militum S. Ioannis Hieroſol. quibus cura animarũ incumbit, in concernentibus ipſam curam Ordinario ſunt ſubiectæ.

12. Rectores, ſeu Parochi in Eccleſiis ſancti Ioannis Hieroſolymitani curam animarum ſecularium exercentes ſubſunt in omnibus viſitationi, correctioni, & iuriſdictioni Epiſcopi in iis, quæ concernunt curam, & Sacramentorum adminiſtrationem, qui poteſt ratione viſitationis procurationes exigere, niſi in contrarium adſit conſuetudo, vt per Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.* 2. *tit.* 8. *n.* 38. vbi dicit ita deciſum in Auguſtana 26. Iunij 1627.

12 Rectores, ſeu Parochi in Eccleſiis S. Ioannis Hieroſol. curam animarum ſecularium exercentes in omnibus viſitationi, & correctioni Epiſcopi ſubſunt.

13. Eccleſiæ, in quibus exercetur cura animarum ſecularium, quamuis Regulares, ſubſunt in iis, quæ ad curam animarum, & Sacramentorum adminiſtrationem pertinent, iuriſdictioni, viſitationi, & correctioni Epiſcopi, vt per Sell. *in ſelectis Canon. c.* 112. *n.* 8. vbi dicit ita deciſum ſub die 5. Iunij 1627.

13. Eccleſiæ etiam Regulares, in quibus exercetur cura animarum ſecularium, in iis, quæ ad curam animarum, & Sacramentorum adminiſtrationem pertinent, ſubſunt viſitationi Epiſcopi.

14. Regulares exercentes curam animarum ſubſunt iuriſdictioni, viſitationi, & correctioni Epiſcopi, in iis tamen, quæ ad dictam curam pertinent, non obſtante Breui ſanctæ memoriæ Pij V. ſub dat. Romæ 24. Martij 1567. ita Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 40. vbi dicit ita reſolutum per Sac. Congreg. Epiſcop. ſub die 6. Februarij 1627.

14. Regulares exercentes curã animarũ ſubſunt iuriſdictioni, & viſitationi Epiſcopi in iis, quæ ad dictã curam pertinent.

15. Viſitare non poteſt Epiſcopus ex hoc decreto tam Abbatiam, quàm loca ſibi ſubiecta, ſi Abbatia habet vtramque iuriſdictionem, temporalem ſcilicet, & ſpiritualem, Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 41. vbi refert ſic fuiſſe deciſum in Theatina 7. Nouembris 1620. & in alia ſub die 27. Iunij 1617.

15. Viſitare nõ poteſt Epiſcopus ex hoc decreto tam Abbatiam quàm loca ſibi ſubiecta ſi Abbatia habet vtramque iuriſdictionem.

16. Regulares curam animarum ſecularium perſonarum exercentes in emolumentis legitimè percipiendis prohiberi poſſunt per Epiſco-

16. Regulares in emolumentis perci-

piendis ex cura animarum perſonarum ſecularium prohiberi poſſunt per Epiſcopum ne excedant taxam ab eo præſcriptam.

pum ne excedant taxam ab eo præſcriptam, Sell. *d.cap.*112.*num.*11. vbi dicit reſolutum in Liman. 18. Septembris 1625.

17. Epiſcopi in Eccleſiis Regularium, quibus non imminet cura animarum, non habent facultatem viſitandi ſacra vaſa, ſacriſtiam, Altaria, &c.

17. Epiſcopi, aut alij locorum ordinarij vigore cuiuſuis decreti Concilij Trident. nullam habent facultatem quouis tempore in monaſterij domibus, & Eccleſiis Regularium exemptorum, quibus non imminet cura animarum perſonarum ſecularium, viſitandi ſacriſtias, vaſa ſacra, altaria, & cætera huiuſmodi, aut etiam tabernaculum, ſeu pyxidem, in qua ſanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum aſſeruatur, vt refert deciſum Sell. *d.loco n.*13.

18. Synodo Epiſcopi intereſſe non tenentur ratione parochialium exempti qui actu exercent vtramque iuriſdictionem.

18. Synodo Epiſcopi intereſſe non tenentur ratione parochialium Eccleſiarum exempti, qui actu exercent vtramque iuriſdictionem ſpiritualem, & temporalem in Parochos, & Parochianos iuxta hoc decretum, vt per Sell. vbi *ſuprà num.*14.

19. Vicarij in monaſteriis, quibus cura animarum incũbit, à quibus ponendi.

19. Vicarij perpetui, & temporales non poſſunt ab Ordinario poni in monaſteriis, quibus cura imminet animarum, vel à principio, vel ratione annexionis, ſed tantùm à ſuperioribus eorum, præuio tamen examine ipſius Ordinarij, iuxta præſcriptum huius decreti, vt refert deciſum Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.* 2. *cap.* 3. *num.* 46.

20. Parochia Toletana in monaſterium erecta, & vnita Ieſuitarum collegio à quibus gubernetur.

20. Parochia Toletana in monaſterium erecta, & vnita Ieſuitarum Collegio, gubernari poteſt à deputato ab ipſis, modò ſit approbatus ab ordinario, vt teſtatur reſolutum Piaſec. *d.num.*46.

21. Congregationes caſuum conſcientiæ obeundæ ab exercẽtibus curam animarũ etiam in parochialibus Religionis Hieroſol.

21. Congregationes, quæ iuſſu Epiſcopi ad caſus conſcientiæ diſſerendos habentur, obeundæ ſunt ab exercentibus curam animarum, etiam in Parochialibus Hieroſolymitanæ Religionis, ex Sell. *d.loc.n.*20. vbi dicit reſolutum ſub die 3. Martij 1598.

22. Caſtra, in quibus Abbas iuriſdictionẽ Epiſcopalem & temporalem in Parochos, & Parochianos exercet, non ſubſunt viſitationi Epiſcopi.

22. Viſitationi, iuriſdictioni, ac correctioni Epiſcopi non ſubſunt caſtra, in quibus Abbas iuriſdictionem Epiſcopalem, & temporalem in Parochos, & Parochianos exercet, Sell. *d.loco num.*25. vbi refert deciſum in Theatina 11. Septembris 1621.

23. Epiſcopus poteſt procedere contra Regulares non exequentes decreta in viſitatione facta circa curam animarum, &c.

23. Epiſcopus poteſt Regulares in iis, quæ curam animarum, & Sacramentorum adminiſtrationem concernunt, viſitare, & examinare, & contra eos non parentes, & non exequentes decreta in viſitatione facta procedere, eóſque cogere ad exequendum, Sell. *d. loco numer.* 28. vbi atteſtatur reſolutum in Camerinen. 20. Martij 1621.

24. Regulares nulli ad curam, & Sacramentorum adminiſtrationem etiam ad nutũ deputari poſſunt niſi de ordinariorum conſenſu, & præuio per eum examine.

24. *Nec ibi aliqui etiam ad nutum*, &c.] Quod ita ad Epiſcopum pertinet hæc poteſtas viſitandi monaſteria, tam Regularia, quàm ſecularia circa ipſorum curàm, & Sacramentorum adminiſtrationem, vt nulli, etiam ad nutum amouibiles, poſſint deputari niſi de Epiſcoporum ordinariorum conſenſu, & præuio per eum, & eius vicarium, & examinatores ſynodales, examine, refert Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. part.* 1 *cap.*8. *num.*20. vbi ſubdit, quòd Clemens VIII. mandauit ita ſeruari hoc decretum, excipiendo aliqua monaſteria, & capita Ordinum, non obſtante conſtitutione Pij V. qua voluit, vt in omnibus Eccleſiis parochialibus, in quibus cura animarum, etiam laicorum

rum

rum exercetur, habeant ordinarij facultatem eius Eccleſias, & perſonas viſitandi, ac corrigendi.

25. Epiſcopum quoſcunque Canonicos, & Dignitates, ac alios clericos exemptos, & non exemptos ad curam animarum exercendam conſtitutos quoad inhabilitatem, non obſtante quocunque priuilegio, aut conſuetudine in contrarium, examinare, & viſitare poſſe, conſuluit Nauar. *conſ.4. de tempor. ordin. in antiq.* aliàs *conſ.8. de priuileg. in nouis*, Sayr. *in florib. deciſ. ſub illo tit. de tempor. Ordin. deciſ.5.* Ego ipſe *d. alleg.74. num.19.*

25. Epiſcopus quoſcunque etiam exemptos ad curam animarum exercendam conſtitutos examinare, & viſitare poteſt.

26. Curam animarum exercentes, ſiue ſeculares, ſiue Regulares ſint, poni debere ad arbitrium ſuperiorum ipſorum Regularium, non autem ad arbitrium Epiſcopi, niſi quòd examinari, & approbari prius ab eo debent, antequam ponantur, deciſum aſſerunt Piaſec. *d.p.2. cap.3. n.46. pag.182.* Gonzal. *ad reg.8. Cancell. gloſ.5.§.3.n.34.*

26. Curam animarũ exercentes Regulares poni debent ad arbitrium ſuperiorum ipſorum Regularium.

27. Facultas ex hoc decreto data Ordinariis viſitandi perſonas exercentes curam animarum in monaſteriis virorum, aut mulierum, intelligitur data cumulatiuè, non autem priuatiuè ad eam, quæ competit Abbati, & aliis ſuperioribus Regularibus, ita Rota in Piſcien. iuriſdictionis 15. Iunij 1590. coram Plato, & in eadem 20. Octobris 1593. coram Penia.

27. Ordinariis data facultas viſitandi perſonas exercentes curam animarum in monaſteriis, intelligitur data cumulatiuè, non priuatiuè.

28. Si capella, in qua exercetur cura animarum, exiſtat intra monaſterium, tunc ius viſitandi datum ordinario in hoc cap. intelligitur ſolùm reſpectu perſonarum exercentium curam animarum in capella, non autem, quòd poſſit viſitare ipſam capellam, Rota in d. Piſcien. coram Plato, & in Ciuitaten. viſitationis 11. Februarij 1594. coram Card. Seraph.

28. Capellã exiſtentem intra monaſterium viſitare non poteſt ordinarius, ſed bene poteſt viſitare perſonas exercentes curam animarum in ea.

29. Hoc decretum non habet locum in monaſteriis, in quibus Abbates habent vtramque iuriſdictionem, Epiſcopalem, & temporalem in Parochos, Rot. in Marſicana iuriſdictionis 27. Iunij 1587. coram Robuſterio, & in eadem 23. Octobris 1589. coram Comitulo, & in Legionen. ſancti Facundi 19. Martij 1590. coram Card. Pamphilio ſeniore, & in nullius 11. Februarij 1594. coram eodem.

29. Non habet locũ in monaſteriis, in quibus Abbates vtramque iuriſdictionem in Parochos habent.

30. Iuriſdictio, de qua in hoc decreto, in perſonas exercentes curam animarum, & adminiſtrationem Sacramentorum, competit etiam ordinario inferiori habenti iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem, Rot. in Piſcien. iuriſdictionis 16. Octobris 1580. & 5. Maij 1589. coram Gipſio, & in eadem 20. Octobris 1593. coram Penia, & 15. Iunij 1590. coram Plato.

30. Prelatus inferior habens iuriſdictionẽ quaſi Epiſcopalem habet iuriſdictionem de qua in hoc decreto.

31. *Aut eius vicarium.*] Vide Sbroz. *de offic. vicar. lib.2. quaſt.111. num.9.& 10.*

32. *In quibus Abbates*, &c.] Vide Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra lib.1. tit.6. l.5. §.2. num.91.* quem refero ego ipſe *d. alleg.74. num.12. in fine.*

31. Curam animarũ exercentes Regulares non deputantur niſi præuio examine per Epiſcopum aut eius vicario faciendo.

Regulares in ſuis Eccleſiis publicent, & ſeruent cenſuras & interdicta emanata nedum à Sede Apoſtolica, ſed promulgata etiam mandare Epiſcopo. Dies feſti præcepti ab Epiſcopo per Regulares etiam ſeruentur.

CAPVT XII.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Fuſch. *de viſitat. lib.* 2. *cap.* 15. *num.* 62. Henriq. *in ſum. lib.* 13. *cap.* 42. §. 3. *in fin.* Fr. Emman. *in addit. ad Bullam Cruciatæ fol. mihi* 29. Fr. Ioan. à Cruce *de ſtat. Relig. lib.* 2. *cap.* 7. *dub.* 2. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſiaſt. part.* 1. *cap.* 8. *num.* 19. Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.* 2. *cap.* 3. *num.* 47. *verſ. cenſuras*, Vgolin. *de offic. Epiſcop. cap.* 20. §. 3. *num.* 3. Campan. *in diuerſ. iuris Canon. rubr.* 12. *cap.* 13. *num.* 114. *cum ſeqq.* Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſol.* 210. *verſ. quintò*, Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſtico tract.* 11. *cap.* 12. *quæſ.* 23. *ſuppoſit.* 2. & 3. Eraſm. à Cochier *de iuriſdict. Ordin. in exempt. part.* 2. *q.* 45. *num.* 46. Laurent. de Perinis *in conſtitut. ſui Ordinis minimor. tom.* 1. *conſtitut.* 26. Leonis X. *num.* 33. *cum ſeqq.* Hieronym. Venero, y Leyua *de examine Epiſcop. lib.* 6. *cap.* 8. *n.* 13. *cum ſeqq.* metipſum *de offic. & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 105. *num.* 43.

2. Priuilegia iure communi conceſſa Regularibus celebrandi tempore interdicti an ſint reuocata per hoc decretum.

2. Vtrùm autem priuilegia Regularibus conceſſa *in cap. cùm & plantare, §. quòd ſi Templarij, & in cap. vt priuilegia, de priuileg. & in cap. vlt. eod. tit. in* 6. *& in cap. alma mater, de ſent. excomm. eod. lib.* & alibi ad celebrandum tempore interdicti, & admittendos laicos ad Diuina eodem tempore, ſint reuocata per hoc decretum, & aliud *infrà cap.* 22.

3. Affirmatiuam partem conſtanter tuetur Nauar. *in man. cap.* 27. *num.* 190. & latiùs *conſ.* 7. *de priuileg. in nouis*, cuius ſententiam veriſſimam eſſe contendit Nicol. Garc. *de benef. part.* 3. *cap.* 2. *ex num.* 278. & conſultos ab Epiſcopo Abulenſi Illuſtriſſimos Cardinales Concilij Trid. interpretes, ita reſpondiſſe teſtis eſt ipſe Garc. *ad tract. de benef. p.* 5. *cap.* 8. *n.* 87. *verſ. ad* 8. idem aſſerit Armendar. *in addit. ad recop legum Nauarræ lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. n.* 73. quem refero ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 105. *n.* 44

4. Contra Henriq. *in ſumm. lib.* 13. *cap.* 48. §. 1. Fr. Emman. *in Bullam Cruciatæ* §. 5. *num.* 15. *& in addit. num.* 13. *&* 35. *& quæſt. regular. tom.* 2. *quæſt.* 112 *art.* 1. Sayr. *de cenſur. lib.* 5. *cap.* 13. *num.* 24. *&* 25. Fr. Ioan. à Cruce *d. cap.* 7. *dub.* 2. *concluſ.* 2. Fr. Ludouic. Miranda *in Man. Prælat. tom.* 2. *quæſt.* 37. *art.* 12. Homobon. de Bonis *d. q.* 25. *reſol.* 1. exiſtimantes ſpecialia Regularium priuilegia, vt pro ſuis feſtis, vel aliis certis diebus non ſeruent interdicta, Tridentino huiuſmodi decreto non eſſe reuocata.

5. Feſtos dies, quos in ſua diœceſi Epiſcopus ſeruandos præceperit, Regulares quoque ſeruare tenentur.

5. *Dies etiam feſti,* &c.] Dies feſtos, quos in ſua diœceſi Epiſcopus ſeruandos præceperit, Regulares quoque ſeruare teneri per hunc text. tradunt Fuſc. *de viſit. lib.* 2. *cap.* 15. *num.* 63. Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 2. *q.* 70. *art.* 1. *&* 2. *& q.* 108. *art.* 2. *in fine*, Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.* 2.

cap.3.num.47.verſ.dies feſtos Aloyſ. Ricc. *in praxi auren, reſol.*210.*verſ.ſexto*, Vgolin. *de offic. Epiſcopi, cap.*10.§.3.*num.*1. Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.*12.*cap.*13.*ex num.*91. Eraſm. à Cochier *de iuriſd. ordinarij in exemptos, part.*2. *q.*45. *num.*55. Laurent. de Perinis *in conſtit. ſui Ordinis Minimor. tom.*1. *conſtit.*28. *Leonis X. à num.*2. ſed aduertit Sell. *in ſelect. canon. cap.*17. *num.*8. hoc decretum non tribuere Epiſcopis maiorem facultatem dies feſtos indicendi, quàm habeant à iure communi, & refert ita deciſum ſub die 15. Decembris 1629.

6. Decretum huius cap. ita intelligendum eſſe, vt Regularium ritus illis feſtis ſemper permaneant quoad Miſſas celebrandas, & cætera diuina officia, tam publicè, quàm priuatim ab ipſis Regularibus in eorum Eccleſiis perſoluenda, nec circa hæc ab Epiſcopis quoquomodo quicquam in contrarium eiſdem Regularibus præcipi poſſe, quòd ſi de facto præceperint, Regulares neutiquam ipſis Epiſcopis obedire teneri, verùm quoad conciones, & lectiones, quas iidem Regulares ad populum habuerint, debere ſe conformare Euangeliis, & Epiſtolis, quibus clerus ſecularis vtitur illis diebus feſtis, referunt deciſum Quarant. *in ſumma Bullarij, verbo priuilegia Regularium*, Piaſec. *citato loco*, Vgolin. *de officio Epiſcopi*, *cap.*10.§.3. *num.*2. Laurent. de Perinis *d. conſtitut.* 28. *Leonis X. num.* 2. Ego ipſe *d. allegat.* 105. *num.* 34. & 35.

6. Regularium ritus feſtis diebus ſemper permanere debent quoad Miſſas celebrandas.

7. Regulares non prohiberi dies feſtos, & ieiunia in ſuis Eccleſiis annuntiare per ſacram Concilij Congregationem ſub die 2. Iulij 1620. deciſum refert Laurent. de Perinis *in conſtitut. ſui Ordinis Minimorum, tom.* 2. *conſtitut.* 7. Pij V. *num.* 13. *verſic. ad primum, pagina* 193.

7. Regulares nō prohibentur dies feſtos & ieiunia in ſuis Eccleſiis annunciare.

8. Epiſcopus non poteſt compellere Regulares exercentes curam animarum in eorum monaſteriis, vel aliis eiſdem vnitis ad intereſſendum officiis diuinis diebus Sanctorum Protectorum ciuitatis in Eccleſia cathedrali, ita Sell. *in ſelectis canon cap.*2. *num.*3. vbi refert deciſum ſub die 5. Decembris 1626.

8. Epiſcopus non poteſt compellere Regulares exercentes curam animarum in eorū monaſteriis ad intereſſendum diuinis in diebus ſanctorum Protectorum.

9. Regulares per Epiſcopum compelli poſſunt cenſuris ad obſeruantiam feſtorum per illum cum approbatione populi indictorum, Sell. *d. cap.* 2. *num.* 11. vbi teſtatur ita reſolutum in Hoſtunen. 31. Iulij 1627.

9. Regulares per Epiſcopum compelli poſſunt cenſuris ad obſeruantiam feſtorum per illum, cum approbatione populi indictorum.

10. Regulares quoad feſtum poſſunt cogi ad eius obſeruationem, ſed quoad octauam non poſſunt, at ſeruandæ ſunt rubricæ Breuiarij & decreta nouiſſima S. Congregat. Rituum, Aldan. *in compend. canon. reſolut. lib.*1. *tit.*31. *num.*10. vbi dicit ſic deciſum fuiſſe ſub die 21. Iulij 1629.

10. Sed quoad octauam non poſſunt.

11. Iudices laici poſſunt pœnas imponere contra non obſeruantes dies feſtos, verùm ſi Epiſcopus dederit licentiam alicui laboranti in die feſto, non poſſunt propterea dicti iudices laici illum punire, vt tranſgreſſorem feſtorum, ſtante licentia obtenta ab Epiſcopo, Aldan. *d. tit.*31. *num.*15. vbi ait ſic fuiſſe reſolutum ſub die 9. Nouembris 1619.

11. Iudices laici poſſunt pœnas imponere contra non obſeruantes dies feſtos.

Epiſcopi

Digitized by Google

Epiſcopi locorum componant lites præcedentiæ inter Regulares, omni appellatione remota. Et vocati ad proceſſiones accedant omnes, etiam exempti clerici tam ſeculares, quàm Regulares.

CAPVT XIII.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Fuſc. *de viſitat. lib. 2. cap. 15. num.* 65. Menoch. *conſ.* 126. *num.* 2. *cum ſeqq.* Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo præcedentia*, Valenz. *conſ.* 1. *vol.* 1. Piaſec. *in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 3. num.* 48. vbi refert Bullam Gregorij XIII. incip. *expoſcit paſtoralis officij*, ſub dat. 17. Iunij 1585. Stephan. Gratian. *Marchia deciſ.* 232. *num.* 3. *cum ſeqq.* Perez de Lara *de anniuerſar. & capellan. lib.* 1. *cap.* 24. *num.* 29. Campan. *in diuerſor. iuris canon. rub.* 12. *cap.* 12. *& cap.* 13. *num.* 117. *cum multis ſeqq.* Franc. Leo *in theſauro fori eccleſiaſt. part.* 1. *cap* 8. *num.* 18. Mari. Antonin. *variar. reſolut. lib.* 1. *reſol.* 112. *caſ.* 55. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.* 362. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 508. *in* 2. *edit. & in praxi aurea reſol.* 101. *&* 103. vbi de intellectu dictæ Bullæ. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 14. *l.* 24. §. 31. *de proceſſionibus.* Eraſm. à Cochier *de iuriſd. ordin. in exemptos, p.* 2. *quæſt.* 45. *num.* 50. *& num.* 109. Hieronym. Venero, y Leyua *in examine Epiſcop. lib.* 6. *cap.* 18. latiſſimè Salgado *de protect. Regia, tom.* 1. *part.* 2. *cap.* 9. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi, part.* 3. *alleg.* 78. *num.* 26. *cum ſeqq.* Rot. in Romana præcedentiæ 24. Maij 1600. coram Card. Lancelloto, & in Colonien. præcedentiæ 9. Iunij 1627. coram Vbaldo. Circa præcedentias in funeralibus, latè agit Iul. Lauor. *var. lucubrat. tom.* 1. *tit.* 2. *cap.* 3. *ex num.* 207.

2. Epiſcopi præcedunt iuxta tempus ordinationis.

2. Pro præcedentia Epiſcoporum in Conciliis Prouincialibus attendendum eſt tempus ordinationis, non autem dignitas Eccleſiarum, vel earum ordo, & præeminentia, Sell. *in ſelect. canon. cap.* 13. *num.* 28. vbi atteſtatur ſic fuiſſe deciſum ſub die 19. Aprilis 1596.

3. Commendatarij in Conciliis quo loco ſedere debeant.

3. Commendatarij monaſteriorum, ſiue Abbatiarum in Conciliis Prouincialibus ſunt recipiendi inter Abbates, eiſque Canonici Cathedralis ſunt præferendi quando capitulariter procedunt, ſed extra hunc caſum Abbates titulares, vel habentes vſum Mitræ debent præcedere Commendatariis, poſt hos locum obtinent dignitates, & poſt dignitates collocandi ſunt procuratores Eccleſiarum cathedralium, refert deciſum Sell. *d. cap.* 13. *num.* 40.

4. Societas ſanctiſſimi Sacramẽti in omnibus actibus diei feſti corporis Chriſti præcedere debet.

4. Societas ſanctiſſimi Sacramenti in omnibus actibus diei feſti Corporis Chriſti præcedere debet etiam in deferendo baldachinum, dummodo accedat ad alias proceſſiones, ita Aldan. *in compend. canon. reſol. lib.* 1. *tit.* 23. *num.* 2. vbi teſtatur ſic fuiſſe reſolutum per S. Cong. Rit. in Lauden. 12. Iulij 1628.

5. Collegiata inſignis ab eius erectione præcedit aliis Collegiatis quamuis antiquioribus.

5. Collegiata inſignis ab eius erectione præcedit aliis Collegiatis, quamuis antiquioribus, ex Aldan. *d. loco*, qui refert ita deciſum per eandem S. Congreg. in Firmana 24. Maij 1612.

6. Præcedere

Digitized by Google

6. Præcedere debent illis ex Fratribus Ordinis Minorum de Obſeruantia, & Ieſuatorum, quorum monaſterium, ſeu domus eodem in loco priùs extructum fuerit, Aldan.*d.tit.*23.*n.*5.vbi dicit reſolutum per S.Congr.Epiſcop.15.Iulij 1616. 6. Minores de Obſeruantia & Ieſuati quomodo procedãt.

7. *Epiſcopus amota omni appellatione.*] Vide Fr. Emman. *quæſt. Regular. tom.*3.*quæſt.*37.*art.*3. Piaſec. *d.cap.*3.*num.*47.*verſ.controuerſias*, Zerol.*in praxi Epiſcop.verbo proceſſiones,verſ.ad tertium,* Campan.*d.cap.*12.*num.vlt.* & *d.cap.*13,*num.*120. 7.Epiſcopus controuerſias de præcedentiis omni appellatione remota componit.

8. Procedere quoad effectum ſuſpenſiuum dumtaxat, aſſerit reſolutum Salgado *de protect.Regia, tom.*1.*part.*2.*cap.*9.*num.*99. & Armendar. *d.tit.*14.*l.*28.§.31.*num.*10.quem refero ego ipſe *d.alleg.*78.*num.*16.& hoc decretum non tollere appellationem deuolutiuam, cenſuit Rot. in d.Colonien.præcedentiæ,*verſ.non obſtat,quod in Concil.* 8. Quoad effectum ſuſpenſiuum dumtaxat.

9. *Componat.*]Breui ſcilicet manu,ſummariè,& de plano,& ſine ſtrepitu, & figura iudicij, provt deciſum referunt Franc.Leo *d.cap.*8.n.18. Campan.*d.cap.*13.*num.*120.Salgado *d cap.*9.*num.*15.Armendar.*d.n.*10. 9. Breui manu, ſummariè,& de plano.

10. Obſeruans, quòd in Alma vrbe omnium magiſtra ſeruatur ſecundùm Quarant.*d.verbo præcedentia,*& Piaſec.*d.num.*48.

11. Et attendens conſuetudinem loci, vt per Medic. *Marchia deciſ.*21. Seraph.*deciſ.*335.& 663.& 964 *num.*1. Aloyſ.Ricc. *in collect.deciſ. p.*4.*collect.*1069.In materia enim præcedentiarum ius defert conſuetudini. Bald. *in cap.cùm olim, num.*1.& *ſeq.de conſuet.* Felin. *in cap.ſtatuimus, in princip.de maiorit.& obedient.* Card. *conſil.*62.*num.*1. Dec.*in l.cùm quid, num.*39. & *ibi* Cagnol. *num.*42.*ff.ſi cert. pet.* Rim.iun. *conſil.*95.*num.*22. *lib.*1. Natt.*conſil.*61.*in fine.* Menoch.*conſil.*51.*num.*49.& *conſil.*126.*num.*2. & 3. Caualer. *deciſ.*649.*num.*1. Campan. *d.rub.*12.*ſub num.*12. Molfeſ. *ad conſuet. Neapolit. part.*1. *cap.*5. *ſub num.*21. Salgado *d. cap.*9.*num.*18. & fuit dictum in Seguntina præcedentiæ 22. Iunij 1609. coram Cardinal. Pamphilio, & in eadem 8. Martij 1613. coram bonæ memoriæ Vbaldo,& in d.Colonien.præcedentiæ.Quod procedit etiamſi conſuetudo iuri repugnet.Menoch.*conſil.*51.*num.*51.Seraphin.*deciſ.*964.*num.*1. Gregor. *deciſ.*124.*num.*2.& 4. & ideò etiamſi poſſeſſio ſit contra ius, eſt manutenibilis, quando eſt alicuius temporis conſiderabilis, Franc.*in cap.ad decimas, num.*8. *in* 4. *notab.de reſtitut. ſpoliat. in* 6. Couarr. *practic. cap.*17. *ſub num.*6.*verſ.quarto*, Rot. *deciſ.*534. *num.*7. & *deciſ.*595.*num.*4. *part.*1.*diuerſ.*& *inter recent.deciſ.*685.*num.*3.*part.*1. Gregor. *deciſ.*360. vbi adden.*ſub n.*10.& fuit dictum in Calciaten. decimarum 10. Iunij 1611. coram Cardin. Pamphilio iun. & in Oueten. iuriſdictionis 22. Martij 1626.coram Vbaldo. 11. Conſuetudo loci attenditur in præcedentiis. 12. Etiamſi conſuetudo iuri repugnet. 13. Poſſeſſio etiam contra ius eſt manutenibilis, quando eſt alicuius temporis conſiderabilis.

14. Si autem nulla ſit conſuetudo demonſtrans prælationem,nullaque quaſi poſſeſſio præcedentiæ,quæ etiam debet omninò attendi,tam in publicis, quàm in priuatis proceſſionibus, Perez de Lara *de anniuerſ.* & *capell.lib.*1.*c.*24.*n.*26. Campan.*d.c.*12.*n.*12. Salgado *d.cap.*9.*n.*19.tunc antiquiores Confraternitates, & quæ priùs ſachis vſæ fuerint, meritò præferendæ ſunt. Gratian. *d. deciſ.*232. *num.*2. Perez de Lara *d.cap.*24. *num.* 27. Zerol. *d.verbo proceſſiones, verſ. ad tertium.* Campan. *d. cap.* 12. *num.*12. 14. Poſſeſſio præcedentiæ debet attendi tã in publicis quàm in priuatis proceſſionibus. 15 Confraternitates antiquiores, & quæ priùs ſachis vſæ fuerint, deficiente conſuetudine ſunt præferendæ.

*num.*12.*verſ.ſed cùm in proceſſionibus.*Salgado *d.cap.*9.*num.*26 vbi *num.*27. ſubdit idem eſſe tenendum inter Religiones, & *n.*29.*cum ſeqq.* ait conſtare ex dicta Bulla Gregorij, vt inter Mendicantes quaſi poſſeſſio præcedentiæ attendatur, ſin minus de hac quaſi poſſeſſione conſtiterit, illos præferendos eſſe, qui priùs in illa ciuitate, villa, ſeu loco ſuum moſterium habuerunt, & *n.*34. concludit, quòd ſi de prioritate, vel poſterioritate non conſtiterit, digniores præferendos eſſe.

16. Epiſcopus quarumcunque Confraternitatum etiã laicorum controuerſias componere poteſt.

16. Decretum in præſenti cum ſupradictis reſolutionibus eſſe extendendum, & intelligendum in quibuſcunque Confraternitatibus, etiam locorum, vt in eis ordinarius eccleſiaſticus poſſit pariter componere controuerſias & tumultus incidentes, & contingentes, & quòd inter eos definierit eſſe appellatione remota executioni mandandum, reſoluunt Gutier.*canon.lib.*1.*c.*35. Gratian.*d.deciſ.*232.*n.*1. Zerol.*d.verſ.ad tertium,* Perez de Lara *d.cap.*24.*num.*29.*&* 31. Campan. *d.rub.*12.*cap.*13. *num.*121. Salgado *d.cap.*9.*num.*2.

17. Controuerſias ortas ſuper præcedentiis inter Regulares ipſos componit Epiſcopus quãdo ex ipſis controuerſiis ſequitur ſcandalum.

17. *Quæ perſæpe cum ſcandalo oriuntur.*] Facultatem datam Epiſcopo in hoc decreto ad ſedandas controuerſias ſuper præcedentiis ortas inter ipſos Regulares intelligi tantùm, quando ex ipſis controuerſiis ſequitur ſcandalum, non ita ſi illud non ſequatur, exiſtimant Decian. *conſil.*63.*num.*10.*lib.*2. Cened. *canon.quæſt.lib.*1.*quæſt.*26. *num.*17. Salgado *d.cap.*9.*num.*101.

18. Exempti omnes tam ſeculares quàm Regulares quicũque etiam Monachi ad accedendum ad publicas proceſſiones compelli poſſunt.

18. *Exempti autem omnes*, &c.] Exemptos omnes tam ſeculares, quàm Regulares quoſcunque, etiam Monachos ad accedendum ad publicas proceſſiones compelli poſſe, tradunt Marc.Anton. Cuch. *inſtit. maior.lib.*2.*tit.*1.*num.*55. Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.*3. *quæſt.*11. *num.*18. Franc.Leo *in theſauro fori eccleſiaſt.part.*1.*cap.*8.*num.*18. Stephan. Gratian. *Marchia deciſ.* 232. Perez de Lara *de anniuerſar. & capellan. part.*1.*cap.*24.*num.*14. Campan.*d.rubric.*12.*cap.*13.*num.*117. Cened.*canon. quæſt.lib.*1.*quæſt.*26.*num.*15. latè Salgado *d.cap.*9.*num.*102.*cum ſeqq.* Fuſc. *de viſitat. lib.*2.*cap.*8. *num.* 12. *& cap.*15.*num.*64. Zerol. *in praxi Epiſcop. part.*1. *verbo proceſſiones*, §.2. Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.*3. *quæſt.*36. *art.*1. Mari.Antonin.*variar.reſol.lib.*1.*reſol.*103.*n.*16. Ego ipſe *d.alleg.*78. *num.*8.

19. Regulares quantumuis exempti tenentur accedere ad omnes & quaſcunque proceſſiones publicas, & conſuetas.

19. Regulares quantumuis exemptos teneri accedere ad omnes, & quaſcunque proceſſiones publicas, & conſuetas, aut indictas pro bono publico, aut honore, reſoluunt Fr.Emman. *d.art.* 1. Franc.Leo *in theſauro fori eccleſiaſtici, part.* 4. *cap.* 2. *num.* 143. Vgolin. *de officio Epiſcop. cap.* 20. §. 2. *num.* 4. Eraſm. à Cochier *de iuriſdict. ordinar. in exemptos, part.*2. *quæſt.*45. *num.*109. Armendar. *d.loco num.*15. Ego ipſe *d.alleg.*78. *num.*14.

20. Regulares, qui non accedũt ad proceſſiones ab Epiſcopo indictas, ab ipſo puniri poſſunt per cenſuras.

20. Regulares, qui non accedunt ad proceſſiones ab Epiſcopo indictas, ab ipſo puniri poſſe per cenſuras, & pœnas arbitrarias quas ſuprà memini *num.*1. referunt deciſum Perez de Lara *d.cap.* 24. *num.* 14. Zerol. *part.*1.*verbo proceſſiones*, §.1. *verſ.ad ſecundam*, Cened. *d.quæſt.*26. *num.*16. Salgado *d.cap.*9.*num.*109. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. reſolut.*308. *num.*5. *&* 6. *& in praxi aurea*, *reſolut.*210. *num.*1. *verſ.ſecundo*,

Armendar.

Armendar. *d.* §. 31. *de proceſſionib. num.* 7. Stephan. Gratian. *Marchia deciſ.* 232. *n.* 15. Ego ipſe *d. alleg.* 78. *n.* 25.

21. Contra Henriq. *in ſum. lib.* 7. *cap.* 15. §. 7. Fr. Emman. *in ſum. tom.* 1. *c.* 74. *n.* 4. Sanch. *de matrim. lib.* 7. *diſp.* 33. *n.* 23. exiſtimantes ab Epiſcopo cenſuris diſtringi non poſſe.

22. Monachos, ſeu Regulares degentes in monaſteriis, quæ per dimidium milliare diſtant à ciuitate, non teneri, nec ab Epiſcopo compellendos eſſe accedere ad proceſſiones, referunt deciſum Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 308. *num.* 2. Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.* 2. *cap.* 3. *num.* 47. *in fine*, Vgolin. *d. cap.* 20. §. 2. *n.* 5. *verſ. ſecundò*, Armendar. *d. loco n.* 11. & 14. Ego ipſe *d. alleg.* 78. *n.* 21. Salgado *d. cap.* 9. *n.* 104.

22. Regulares degẽtes in monaſteriis, quæ per dimidium milliare diſtant à ciuitate non tenentur accedere ad proceſſiones.

23. Nullæ immunitates Religioni Hieroſolymitanæ obſtant quominus eius Sacerdotes inſeruientes Eccleſiis vocari debeant ad proceſſiones, ac niſi accedant etiam compelli, prout dicit deciſum Armendar. *d. loco n.* 5. quem refero ego ipſe *d. alleg.* 78. *n.* 11. Cened. *d. q.* 26. *n.* 17. Salgado *d. cap.* 9. *num.* 103.

23. Sacerdotes Religionis Hieroſol. inſeruientes Eccleſiis vocari & compelli poſſunt ad proceſſiones.

24. Clericos omnes diœceſanos quantumuis exemptos etiam beneficia ſimplicia in diœceſi obtinentes, vel officia, puta ſi deſeruiant pro Capellano etiam in Eccleſiis exemptis, poſſe per Epiſcopum compelli ad proceſſiones accedere, refert deciſum Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 307. *num.* 3. & *in collectan. deciſ. part.* 4. *collect.* 882. *in princ.* Salgado *d. cap.* 9. *num.* 107.

24. Clerici omnes diœceſani quantumuis exempti etiam beneficia ſimplicia in diœceſi obtinẽtes poſſunt per Epiſcopum compelli ad proceſſiones.

25. Epiſcopum poſſe cogere Canonicos, & alios Preſbyteros, beneficia, vel officia eccleſiaſtica obtinentes, vt accedant ad omnes, & quaſcunque proceſſiones publicas, vel indictas pro bono publico, vel honore, dicit reſolutum Armendar. *vbi ſuprà n.* 13.

25. Epiſcopus poteſt cogere Canonicos, & alios Præsbyteros beneficia, vel officia eccleſiaſtica obtinẽtes vt accedant ad publicas proceſſiones.

26. Sub hoc decreto non comprehendi eos, qui ſunt nullius diœceſis, reſoluit Franc. Leo *d. cap.* 8. *n.* 18. & refert deciſum Armendar. *d. loco n.* 10. Salgado *d. c.* 9. *n.* 105.

26. Illi qui ſunt nullius diœceſis non comprehenduntur ſub hoc decreto.

27. Nec quoque comprehendi degentes extra ciuitatem in locis, in quibus habent plebem, quia cum illa plebe debent facere proceſſionem, vt poſt Franc. Leo. aſſerit deciſum Campan. *in diuerſ. iuris Canon. rub.* 12. *cap.* 13. *num.* 117.

27. Degentes extra ciuitatem in locis in quibus habent plebem non comprehenduntur ſub hoc decreto.

28. Confraternitates laicorum inuitari, non autem compelli poſſe vt vadant, referunt deciſum Piaſec. *d. cap.* 3. *num.* 32. Marc. Anton. Genuenſ. *in praxi Archiep. Neapol. cap.* 63. *num.* 7. Sayr. *in florib. deciſ. ſub tit. de offic. Ordin. deciſ.* 5. Campan. *d. cap.* 13. *num.* 122. Armendar. *d. loco n.* 10. *in fine*, Stephan. Gratian. *Marchia deciſ.* 132. *num.* 6. Perez de Lara *d. q.* 26. *num.* 16. & 17. Salgado *d. cap.* 9. *num.* 110. Vgolin. *de offic. Epiſcopi cap.* 11. *in princ. num.* 6. Carol. de Graſſ. *de effectib. cleric. effect.* 1. *n.* 613. Hieronym. Venero, y Leyua *d. c.* 18. & 22. Ego ipſe *d. alleg.* 78. *n.* 24.

28. Confraternitates laicorum inuitari, non autem compelli poſſunt vt vadant ad proceſſiones.

29. Confratres ad conueniendum ſolitis proceſſionibus compellere poteſt Epiſcopus ſub pœnis arbitrio illius, maximè ſtante poſſeſſione illos vocandi per edicta, vt per Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.* 2. *tit.* 8. *num.* 12. vbi refert deciſum ſub die 21. Ianuarij 1621. & 8. Maij 1627.

29. Confratres ad conueniendem ſolitis proceſſionibus compellere poteſt Epiſcopus ſub pœnis arbitrio illius.

30 Confraternitates poſſunt compelli accedere ad proceſſiones præcedente monitione, & à pœnis in principio abſtinendum.

30. Societates poſſunt compelli accedere ad proceſſiones ſanctiſſimi Sacramenti in Plebania, vel Parochiali, ſed monendæ priùs, & à pœnis in principio abſtinendum, ita Sell. *in ſelect. Canon. cap.* 110. *num* 8. vbi atteſtatur reſolutum in Florentina 13. Nouembris 1627. & 18. Februarij 1628.

31. Fratres Prædicatores in proceſſione facienda per ipſos Dominica infra octauam Corporis Chriſti debent manuteneri ab Epiſcopo.

31. Fratres Prædicatores debent manuteneri ab Epiſcopo in ſua poſſeſſione circa proceſſionem ſanctiſſimi Sacramenti per ipſos faciendam Dominica infrà octauam corporis Chriſti, Sell. *d. cap.* 110. *num.* 10. vbi atteſtatur ſic fuiſſe deciſum per Sac. Congregat. Rituum in Brunduſina de anno 1624. Et illis non licet in proceſſione ſanctiſſimi Sacramenti, quam faciunt in Dominica infra octauam Corporis Chriſti, mutare, aut variare vias, & loca, per quas proceſſionaliter prima vice inceſſerunt, quando dictam proceſſionem facere cœperunt, Sell. *d. cap.* 110. *num.* 11. vbi dicit deciſum per eandem Sac. Congreg. in Materana 10. Iulij 1629.

32. Monachus curâ animarum exercens cogitur ire ad proceſſiones.

32. Monachus curam animarum exercens in Eccleſia parochiali vnita monaſterio Ordinis ſancti Benedicti Curien. diœceſis, cogi poteſt ire ad proceſſiones, Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 14. vbi refert deciſum ſub die 5. Aprilis 1631.

33. Fratribus non licet Feria V in Cœna Domini, nec in feſto Corporis Chriſti facere proceſſionem cum ſanctiſſimo Sacramento.

33. Fratribus non licet Feria V. in Cœna Domini, nec in feſto corporis Chriſti facere proceſſionem cum ſanctiſſimo Sacramento poſt Veſperas extra eorum parochiam, vt per Aldan. *d. titul.* 8. *num.* 16. vbi refert reſolutum per Sac. Congregat. Rit. in Aretina 11. Decembris 1613.

34. Monachi ſanctiſſimæ Trinitatis Cauen. non poſſunt cogi ad proceſſiones.

34. Monachi ſanctiſſimæ Trinitatis Cauen. quorum monaſterium eſt immediatè ſubiectum Sedi Apoſtolicæ, non poſſunt ex hoc decreto cogi ad proceſſiones, tum quia nullius, tum quia non poſſunt dici exempti qui nunquam ſubditi fuerunt per pactum confirmatum à Sede Apoſtolica, quod non tollitur *capit.* 22. *hac eadem ſeſſ.* ita Aldan. *d. tit.* 8. *numer.* 17. vbi dicit deciſum ſub die 13. Auguſti 1579.

35. Societatis Ieſu Religioſæ & perſonæ ad proceſſiones accedere non cogantur.

35. Et quòd Religioſi, & perſonæ Societatis Ieſu ad publicas proceſſiones accedere non cogantur, ſtatuit Gregorius XIII. in ſua conſtit. incip. *Quæcunque* ſub dat. 16. Iulij 1576. eſt *in Bullario nouo tom.* 2 *pag.* 404. Et quòd Clerici Regulares Congregationis S. Pauli Decollati ad proceſſiones, & actus publicos accedere non cogantur, indulſit Sixtus V. *conſtit. ſua* 5 *incip. Rationi*, ſub dat. Kalendis Maij 1585. *in Bullario nouo tom.* 2. *pag.* 490.

36. Clerici Regulares Matris Dei Scholarum piarum ſunt exempti ab acceſſu ad proceſſiones.

36. Clerici Regulares Matris Dei Scholarum piarum ſunt exempti ab acceſſu ad proceſſiones, Aldan. *in compend. Canon. reſolut. lib.* 2. *tit.* 8. *n.* 13. vbi atteſtatur fuiſſe ita deciſum ſub die 12. Maij 1629.

37. Epiſcopus eſt manutenendus in poſſeſſione cogendi confratres laicos accedere ad proceſſiones.

37. Epiſcopus, qui eſt in quaſi poſſeſſione per edicta pœnalia monere Confratres laicos diſciplinantes, ac per pœnarum exactionem, & alia Canonica, & opportuna remedia cogere eoſdem ad conueniendum ſolitis proceſſionibus, eſt manutenendus, Sell. *d. c.* 110. *n.* 20. vbi dicit reſolutum in Papien. 21. Ianuarij 1623.

38. Epiſcopus

38. Epiſcopus poteſt præcipere Regularibus in ſua diœceſi commorantibus, vt eant ad proceſſiones publicas, vt in feſto Corporis Chriſti litaniis, & Iubilæis publicis faciendis, dummodo proceſſiones ſint eius generis quæ comprehendantur in Bulla ſanctæ memoriæ Pij V. incip. *& ſi mendicantium*, & dummodo Regulares non ſint ex illius Conuentibus, Collegiis nuncupatis, quæ in eadem Bulla excipiuntur, vt per Aldan. *dicto tit.* 8. *n.* 25.

38. Epiſcopus poteſt præcipere Regularibus in ſua diœceſi commorantibus vt eant ad proceſſiones publicas.

39. Beneficiati non tenentur, niſi ad eas proceſſiones, ad quas reliqui omnes tenentur accedere, vt per Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 26. qui refert ita deciſum in Brixien. 8. Auguſti 1621.

39. Beneficiati non tenentur niſi ad eas proceſſiones ad quas reliqui omnes tenentur accedere.

40. Clerici ſeculares alicuius Eccleſiæ in fundatione illius exempti à iuriſdictione ordinarij, intra cuius diœceſim exiſtunt, poſſunt ab eodem ordinario compelli accedere ad publicas proceſſiones ex hoc decreto. *& cap.* 22. *hac eadem ſeſſ.* vt per Sell. *d. cap.* 110. *num.* 25. vbi ait ſic fuiſſe reſolutum ſub die 21. Martij 1602.

40. Clerici ſeculares in fundatione Eccleſiæ exempti à iuriſdictione ordinarij poſſunt ab eo compelli accedere ad proceſſiones.

41. Proceſſionibus intereſſe non ſunt ab Epiſcopo compellendi Sacerdotes nullum officium, aut beneficium eccleſiaſticum in ciuitate, vel diœceſi obtinentes, Sell. *d. c.* 110. *n.* 28. referens ita deciſum 9. Maij 1597. & 16. Februarij 1632.

41. Proceſſionibus intereſſe cõpellendi non ſunt ab Epiſcopo Sacerdotes nullũ officium, aut beneficium habentes.

42. *Ad publicas proceſſiones*, &c.] Illas ſcilicet, quæ fiunt in Litaniis maioribus, atque minoribus, vel pro bono publico, vt imminente peſte, alióque flagello, vel in aduentu noui Epiſcopi, vel in feſto ſanctiſſimi Corporis Chriſti, & quæ Epiſcopo videbuntur, aut illo abſente eius vicario generali. Priuatæ verò ſunt, quæ à capitularibus, & Clericis Cathedralium tantùm fiunt, ob aliquas cauſas, vt reſoluunt Proſp. de Auguſt. *in addit. ad Quarant. verbo præcedentia.* Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 308. *n.* 7. *& in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. part.* 4. *deciſ.* 379. *n.* 3. Vgolin. *d.* §. 2. *n.* 6. Campan. *d. cap.* 13. *n.* 118. Armendar. *d. loco num.* 3. Ego ipſe *d. alleg.* 78. *num.* 2.

42. Proceſſiones publicæ quæ dicantur.

43. Proceſſiones dirigendæ ſunt, quò voluerit Epiſcopus cum conſilio Capituli, ad eundem enim cum eodem conſilio ſpectat rationem proceſſionum præſcribere, nam eas per ſe ſolum indicere, & dirigere non poteſt, ita referunt deciſum Franc. Leo *in theſauro fori eccleſiaſt. part.* 4. *cap.* 2. *num.* 145. Armendar. *d. loco num.* 2. Aloyſ. Ricc. *Neapolit. deciſ. part.* 4. *deciſ.* 379. *num.* 4. Ego ipſe *d. alleg.* 78. *numer.* 4.

43. Proceſſiones dirigendæ ſunt, quo voluerit Epiſcopus cum conſilio Capituli.

44. Proceſſiones edicere, decernere, dirigere, atque deducere Epiſcopi eſt, de conſilio tantùm Capituli, non autem conſenſu, quòd in omnibus proceſſionibus ſeruari debet, Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 30. vbi refert ſic fuiſſe reſolutum per Sac. Congreg. Rit. in Elboren. 28. Martij 1628.

44. Proceſſiones edicere, decernere, dirigere, atque deducere Epiſcopi eſt cum conſilio tantum Capituli.

Proceſſiones publicas edicere, & dirigere ſpectat ad vicarium generalem, abſente Epiſcopo cum conſilio Capituli, prout poſſet Epiſcopus ſi præſens eſſet, vt per Armendar. *vbi ſuprà num.* 3. quem refero *d. alleg.* 78. *num.* 5. Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 31. vbi atteſtatur ſic fuiſſe deciſum in Viglien. 28. Septembris 1630.

45. Proceſſiones dirigere, & eas determinare, quæ nō ſunt de iure, ſpectat ad Epiſcopum.

45. Proceſſiones dirigere, & eas determinare, quæ non ſunt de iure, ſpectat ad Epiſcopum, non obſtante, quòd Capitulum, vel alij ſint in quaſi poſſeſſione contraria per longum tempus, Aldan. *d.tit.*8.*n.*32. vbi atteſtatur reſolutum ſub die 16. Februarij 1619.

46. Proceſſiones dirigere pertinet ad Epiſcopum non obſtante etiam immemorabili conſuetudine.

46. Proceſſiones dirigere à quocunque loco diſceſſerint, & fuerint, pertinet ad Epiſcopum, non obſtante etiam immemoriali conſuetudine, ex Sell. *d. cap.*110. *num.* 31. vbi ait deciſum in Camerinen. 24. Auguſti 1619.

47. Proceſſiones facere per parochiam ad Curatos ſpectat.

47. Proceſſiones facere per parochiam ad Curatos ſpectat, & ſine eorum conſenſu nullus etiam Regularis illas dirigere valet, ex Sell. *d.cap.*110. *num.*32. vbi dicit ita fuiſſe reſolutum per Sac. Cong. Rit. in Hiſpalen. 26. Februarij 1628.

Regularis non ſubditus Epiſcopo, ſi extra clauſtra deliquerit, ſi à ſuperiore inſtante Epiſcopo non puniatur, poteſt ab ipſo Epiſcopo puniri.

CAPVT XIV.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. Vide Nauar. *commento* 2. *de Regular. num.* 63. Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.*2.*q.*1. *art.*6. *& q.*63. *art.*4. Aldret. *de Religioſa diſciplina tuenda, lib.*1. *cap.*3. *num.*35. *& in alleg. pro omnimoda regul. exempt. part.*1.*cap.*6. *n.*9. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ lib.*2. *tit.*18. *l.*7. *de Relig. num.*59. *cum ſeqq.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.*650. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 546. *in* 2. *edit. & in deciſionib. Curiæ Archiep. Neapol. deciſ.*202. *num.*6. *verſ. verùm, part.*4. Portel. *in dubiis regularib. verbo Epiſcopus num.* 2. *& num.*8. Laurent. de Perinis *in conſtit. ſui ordinis Minim. tom.*1. *conſt.*2. *Sixti IV. n.*61. *cum ſeqq.* Hieronym. Venero, y Leyua *in examine Epiſcop. lib.*6. *cap.*8. *num.*3. metipſum *de offic. & poteſt. Epiſcop. part.*3. *alleg.*105. *num.*18. *cum ſeqq. & in collect. ad cap. vlt. num.*8. *de ſtatu monach.*

2. Superiores non punientes ſuos ſubditos iuxta formam huius decreti incurrunt pœnam priuationis, &c.

2. Contra ſuperiores non punientes ſuos ſubditos iuxta formam huius decreti ſub pœna priuationis ipſo facto dignitatum, officiorum, & inhabilitatis, emanauit conſtit. Clementis VIII. incip. *ſuſcepti muneris,* ſub dat. 18. Martij 1596. quam referunt Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo exemptio*, Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.*2. *q.*1. *art.*6. Eraſm. à Cochier *de iuriſd. ordin. in exempt. p.*1. *q.*17. *n.*29. Portel. *d. verbo Epiſcopus n.*8. Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.*2. *c.*3. *n.*44. vbi *n.*43. reſoluit poſſe Regularem in caſu huius decreti deprehenſum in delicto deduci ad carcerem Epiſcopi, & ſumpta informatione ſuper delicto, dummodo ſine mora ſumatur, remitti cum copia proceſſus ad ſuum ſuperiorem puniendum cum præfinitione termini ad puniendum.

3. Epiſcopus quomodo inſtabit vt ſuperior monachum delinquentem puniat.

3. Et dicit Fuſc. *de viſitat. lib.*2. *cap.*17. *num.*11. quòd Epiſcopus loci litteras ſcribat ſuperiori Monachi delinquentis de delicto commiſſo & exceſſibus, de ſcandalo populo illato, & inſtabit, vt intra talem terminum

Digitized by Google

minum præfixum ipſum punire velit, & de punitione facta ipſum Epiſcopum certiorem reddat, aliàs ipſo ſuperiore negligente, poterit ipſe Epiſcopus eum punire, & illas litteras, quas Requiſitorias vocamus, de punitione Monachi delinquentis in præſentia duorum teſtium ex communi practica aſſignari faciet.

4. Regulares degentes de licentia ſuperiorum in domo ad erectionem monaſterij deſtinata, comprehendi ſub diſpoſitione huius text. ſi in ea domo vigeat Regularis obſeruantia, refert deciſum Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.2. titul,* 18. *l.* 7. *de Religion. num.*60.

> 4. Regulares degentes de licentia ſuperiorum in domo ad erectionẽ monaſterij deſtinata ſi ibi vigeat Regularis obſeruantia, cōprehenditur ſub diſpoſitione huius cap.

5. Iuriſdictionem Epiſcopi impedientes, vel officiales curiæ Epiſcopalis in actu exercendi ſuum officium offendentes quacunque exemptione non obſtante ab Epiſcopo coërceri, & puniri poſſunt, vt refert deciſum in vna Panormitana Aldan. *in compend. canon. reſol. lib.* 2. *tit.*8.*num.*11.

> 5. Epiſcopi iuriſdictionem impedientes, &c. quacunque exemptione non obſtante ab Epiſcopo puniri poſſunt.

6. *Et extra ea*, &c.] Facultatem Epiſcopo attributam in Regulares notoriè, & cum ſcandalo extra clauſtra delinquentes, vendicare ſibi locum etiam cùm Regulares notoriè, & cum ſcandalo intra Eccleſiam delinquunt, non ita ſi intra clauſtra, refero deciſum *in collect. ad cap. vlt. num.*8 *in fine de ſtatu Monach.*

> 6. Regulares cum ſcãdalo intra Eccleſiam delinquentes ſubſunt diſpoſitioni huius text. non ita ſi intra clauſtra.

7. *Et ita notoriè,* &c.] An qualitas quòd notoriè, & ſcandaloſè Regularis deliquerit, probanda ſit ad effectum, vt Epiſcopus illum punire valeat? Negat, iudicans ſufficere illam allegare, & probare Aloyſ. Ricc. *d.reſol.*546.*num.*1.*cum ſeqq.*

> 7. Qualitas quod notoriè, & ſcandaloſè Regularis deliquerit, non eſt probanda, ſed ſufficit eam allegare.

8. *Epiſcopo inſtante.*] Sufficere, quòd Epiſcopus vnica vice ſuperiorem Regularem moneat, eíque terminum præfigat ad caſtigandum ſubditi delictum, & ideò neceſſe non eſſe Epiſcopum monere, ac requirere dictum ſuperiorem duabus, vel tribus vicibus, vt aliqui opinantur, refero deciſum *in collect. ad d. cap. vlt. num.* 8. *in med.* vbi etiam reſolutum aſſero Epiſcopum ſtatim habita notitia delicti poſſe capere informationem, & illam ad ſuperiorem Regularis mittere, vt nequeat de eodem delicto ignorantiam præſumere, & me citato idem dicit Fr. Hieronym. Roderic. *in compendio quæſt. regular. reſolut.* 62. *ſub num.*8.

> 8. Epiſcopus ſufficit quod vnica vice ſuperiorẽ Regularem moneat.

9. *Ac de punitione Epiſcopum certiorem faciat.*] Non ſufficere, vt ſuperior Regularis ſententiam, aut acta omnia ſuper delicto actitata ad Epiſcopum tranſmittat, ſed opus eſſe, vt de punitione ipſa & ſententiæ executione Epiſcopum certiorem faciat, reſoluo ego ipſe *in collect. ad d.cap.vlt.num.*8. & me citato Hieron. Roder. *d.n.*8.*verſ.tertio,* in ſcriptis, ſcilicet, & per legitima documenta, ſicut tenet Aldan. *in compend.canon. reſol.lib.*1.*tit.*8.*n.*10. vbi refert deciſum in Lucana 14. Decembris 1630.

> 9. Superior Regularis huic decreto ſatisfacit ſi de punitione ipſa, & ſententiæ executione Epiſcopum certiorem faciat.

10. *Et delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit.*] Non per cenſuras, vt docent Portel. *in addit.ad dubia Regularia, verbo Epiſcopus, num.*5. Sanch. *de matrimon.lib.*7.*diſp.*33 *num.*23. *in præcepta Decalogi, lib.*6. *cap.*1. *num.*14. Villalob. *part.*1.*ſum.tract.*35.*diffic.*5.*num.*17. Hieron. Roder. *in compendio quæſt.regular.reſol.*50.*num.*16.*&* *reſol.*61.*num.*7.

> 10. Epiſcopus an poſſit punire Regulares per cenſuras.

11. Regulares

11. Regulares exempti, qui ob notorium delictum in excommunicationem inciderunt, poſſunt ab Epiſcopo publicè denunciari excommunicati.

11. Regulares exempti, qui ob notorium delictum in excommunicationem inciderunt, poſſunt ab Epiſcopo publicè denunciari excommunicati, vt ab aliis euitentur, ſed quia erat difficultas in eo, quòd Epiſcopus in huiuſmodi cauſa debeat citare, & citatio eſt actus iuriſdictionis, quam Epiſcopus non poteſt in huiuſmodi perſonas exemptas exercere, ideò placet pro ſolutione doctrina Felin. *in cap. non poteſt, num. 3. de ſentent. & re ind.*

Profeſſio à Regularibus, tam viris, quàm mulieribus, non fiat ante 16. annum expletum, & poſt annum ſuſcepti habitus.

CAPVT XV.

1. Profeſſio in quacũque Religione ante decimumſextum ætatis annum expletum facta, eſt nulla.

1. PRofeſſionem in quacunque Religione ante decimumſextum ætatis annum expletum factam, nullam eſſe, nullámque inducere obligationem, aut alicuius regulæ, vel Religionis, ſeu Ordinis obſeruantiam per hunc text. tradunt Nauarr. *conſil. 23. de Regularib. in antiq.* quod deeſt in nouis, Sayr. *in florib. deciſ. ſub eod. tit. deciſ. 97.* Zerol. *in praxi Epiſcop. part. 1. verb. Moniales, §. 2.* Petr. de Ledeſma *in ſum. part. 2. trattado de las Religiones en commun cap. 7.* Fr. Ioan. à Cruce *de ſtatu Relig. lib. 1. cap. 8. dub. 2. & 4.* Sanch. *de matrimon. lib. 2. diſp. 24. num. 22. & in pracepta Decalogi, tom. 2. lib. 5. cap. 4. à princip.* Franc. Leo *in theſauro fori eccleſiaſt. part. 2. cap. 1. num. 36.* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub. 12. cap. 11. num. 1.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarre, lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. n. 11. cum ſeqq.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Pral. tom. 1. q. 24. a. 2.* Rot. *deciſ. 173. num. 6. part. 1. recent.* Laurent. de Perinis *de ſubdito Religioſo, tom. 1. cap. 26. §. 3.* Hieron. Roderic. *in compendio quaeſt. regul. reſol. 101. num. 30. cum ſeqq.* nouiſſimè D. Hieronym. Venero, y Leyua Archiepiſcop. Montis Regalis *in examine Epiſcoporum, lib. 6. cap. 15.* Ego ipſe *de offic. & poteſt. Epiſcop. p. 3. alleg. 101. num. 4. cum ſeqq.*

2. Milites Regulares hoc decreto non comprehenduntur.

2. Milites Regulares decreto huius cap. non comprehendi, reſoluunt Nauarr. *conſil. 23. num. 10. de Regular. in antiq.* aliàs *conſ. 10. num. 10. eod. tit. in nouis,* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. part. 4. reſol. 172.* Iacob. de Graff. *conſil. 11. de Regularib. tom. 1.* Azor. *inſtit. moral. part. 1. lib. 13. cap. 4. quaeſ. 2.* Ludouic. Beia *reſponſ. caſuum conſcientiæ, part. 4. caſu 28.* Gonzal. *ad regul. 8. Cancel. gloſ. 8. num. 54. & à num. 61.* Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib. 6. quaeſt. 2. num. 117. cum ſeq.* Sanchez *de matrim. lib. 7. diſp. 44. n. 8. & in pracepta Decalogi, tom. 2. lib. 5. cap. 4. num. 17.* Seraphin. *deciſ. 121. n. 2.* quæ reperitur impreſſa *part. 1. diuerſ. deciſ. 591.* Barthol. à S. Fauſto *in theſauro Religioſorum, lib. 5. quaeſt. 169.* Fr. Bartholom. de Vecchis *in praxi obſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum nouitijs, diſput. 11. dub. 2. num. 4.* Ego ipſe *d. alleg. 101. num. 5.* refert deciſum Armendar. *d. l. 7. de Relig. num. 7.*

3. Contra Fr. Emman. *in ſum. tom. 2. cap. 8. n. 2. concl. 1.* Steph. Gratian.

diſcept.

diſcept. forenſ. cap. 363 *num.* 27. D. Hieronym. Venero, y Leyua *d. cap.* 15. *num.* 7. exiſtimantes huiuſmodi milites in emittenda profeſſione comprehendi ſub hoc decreto.

4. Vnde Milites S. Stephani non comprehendi hoc decreto cenſuit Rot. *deciſ.* 591. *part.* 1. *diuerſ.* cuius meminit Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſtici deciſ.* 1. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 617. *num.* 6. *in* 2. *edit.* & ego ipſe *d. alleg.* 101. *num.* 6. — 4. Milites S. Stephani non comprehenduntur hoc decreto.

5. Et Fratres tertij Ordinis S. Franciſci pariter hoc decreto non comprehendi, cenſuit Rot. *d. deciſ.* 591. *n.* 7. cuius etiam meminit Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 617. *num.* 4. & ego ipſe *d. alleg.* 101. *num.* 7. — 5. Fratres tertij Ordinis S. Franciſci nō cōprehenduntur hoc decreto.

6. Hieroſolymitanos verò Milites comprehendi ſub hoc decreto ex peculiari ipſorum ſtatuto illi adhærenti, referunt deciſum Flamin. Pariſ. *d. q.* 2. *num.* 120. Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. num.* 16. Fr. Barthol. de Vecch. *d. dub.* 2. *num.* 4. Ego ipſe *d. alleg.* 101. *num.* 8. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. part.* 4. *reſol.* 172. — 6. Milites Hieroſol. non comprehenduntur ſub hoc decreto.

7. *Quàm mulierum.*] Non admittendas puellas ad profeſſionem ante dictum decimumſextum ætatis annum completum, refert deciſum Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. num.* 41. — 7. Puellæ ad profeſſionem ante decimumſextum annum ætatis non admittuntur.

8. Receptionem verò puellæ cauſa induendi habitum probationis in Religione prohiberi, niſi duodecim annis ſit maior, tradunt Azor. *inſtit. moral. part.* 1. *lib.* 12. *cap.* 18. *q.* 55. *&* 56. Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 3. *quæſt.* 12. *art.* 2. qui teſtatur huius ſententiæ fuiſſe omnes Patres, qui ad Concilium Prouinciale Toletanum conuenerunt, Nald. *verbo habitus, num.* 6. *& verbo Monialis, num.* 5. Fr. Barthol. de Vecch. *d. praxi obſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum nouitijs, diſp.* 2. *dub.* 6. *num.* 16. Armendar. *d. l.* 7. *de Religionib. num.* 43. vbi refert deciſum non eſſe diſpenſandum, vt puella, quæ duodecimum annum non compleuerit, poſſit habitum in monaſterio ſuſcipere, Aldan. *in compendio canon. reſol. lib.* 1. *tit.* 25. *num.* 3. vbi teſtatur ita reſolutum per S. Congreg. Epiſcop. in Neapolitana de anno 1582. — 8. Puella niſi duodecim annis ſit maior recipi prohibetur cauſa induendi habitum probationis in Religione.

9. Contra Mich. Medin. *de ſacrorum hominum continent. lib.* 4. *controuerſ.* 9. *cap.* 4. Fr. Ludouic. Miranda *in man. Prælat. in fine, & in tract. de ſacris monialibus, q.* 8. *art.* 2. *in concl.* Sanch. *in præcepta Decalogi, tom.* 1. *lib.* 4. *cap.* 18. *num.* 33. Soar. *tom.* 3. *de Religionib. lib.* 5. *cap.* 1. *num.* 9. exiſtimantes circa præfatam puellarum receptionem nullam limitationem eſſe conſtituendam.

10. Quòd ſi puella in duodecimo ætatis anno matrimonio coniuncta & Religionem illo nondum conſummato ingreſſa ſit, cogendum ſponſum per quatuor annos expectare, vſque dum profiteatur, dicit deciſum Armendar. *d. l.* 7. *de Relig. num.* 42. quem refero ego ipſe *d. alleg.* 101. *n.* 11. — 10. Puella ſponſa de præſenti nondū matrimonio cōſummato ſi Religionem ingrediatur in 12. anno conſtituta cogendus ſponſus per quatuor annos expectare.

11. *Ante decimumſextum annum expletum.*] Vnde malitiam non ſupplere dictam ætatem reſoluunt Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 3. *quæſt.* 15. *art.* 3. Sanch. *in præcepta Decalogi, tom.* 2. *lib.* 5. *cap.* 4. *num.* 2. Hieron. Roder. *in compendio quæſt. regul. reſol.* 101. *num.* 37. — 11. Malitiæ non supplet ætatem requiſitam ad profitendum.

12. Et profeſſionem emittens infra annum probationis non eſt obligatus ad Religionem, neque in genere, neque in ſpecie, nec etiam in — 12. Profeſſionem emittens infra annum probationis

DDDd foro

non eſt obligatus ad Religionem nec in genere, nec in ſpecie.

foro conſcientiæ vlla inducta eſt obligatio, vt refert deciſum Nicol. Garc. *de benef.p.*11.*cap.*9.*num.*6.

13. Profeſſio in ſuprema die 16. anni emitti poteſt, ſed contrarium receptius.

13. Profeſſionem in ſuprema die 16. anni emitti poſſe, emiſsámque ſubſiſtere reſoluit Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub.*7.*cap.*6. *num.*129. & *rub.*12.*cap.*11.*num.*1. quem refero ego ipſe *d alleg.*101.*num.*13. ex iis, quæ in ſimilibus adducit Sanch. *de matrim.lib.*2.*diſp.*24.*num.*22.

14. Contra Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo profiteri pen.* & Aloyſ. Ricc *in praxi rerum eccleſiaſt.deciſ.*656.*in* 1.*edit.* aliàs *reſolut.*549. *in* 2. *edit.* exiſtimantes nullam eſſe profeſſionem, ſi deficiat vnus dies ante dictum decimumſextum annum expletum. Et etiam non completo anni circulo adhuc per duas horas, ex Sell. *in ſelect.canon.cap.*18.*n.*3. vbi refert deciſum 21. Ianuarij 1617. Vnde Religioſus, qui ſua profeſſione facta tribus horis ante completum annum probationis à Religione diſceſſit, & in habitu clericali laudabiliter vixit, ſi poſtea redeat ad Religionem, debet ratificare profeſſionem, & ei locus debetur à die ratificationis, vt ipſemet teſtatur deciſum ſub die 1. Februarij 1631.

15. Profeſſio facta poſt 16. annum, ſed ante 18. requiſitum ab ſtatuto Ordinis Minimorum eſt valida.

15. Validam eſſe profeſſionem poſt decimumſextum annum factam, ſed ante decimumoctauum requiſitum à ſtatuto Ordinis Minimorum non annullante, aut irritante factam, tenent Ludou. Miranda *in man. Prælat.tom.*1.*quæſt.*24.*art.*2.*concl.*2. Peirin. *de ſubdito Religioſo, tom.*1. *c.*26.*§.*3. Hieron. Venero, y Leyua *d.cap.*15.*num.*10. Ego ipſe *d.alleg.*101. *num.*15. refert deciſum Armendar. *d.l.*7.*de Relig.num.*14.

16. Profeſſiones emiſſæ iuxta diſpoſitionem Concilij ſunt validæ quamuis contra particulare ſtatutum maiorem ætatem requirens.

16. In conſtitutionibus Religionis Sanctiſſimæ Trinitatis redemptionis captiuorum eſt conſtitutio confirmata auctoritate Apoſtolica ante, & poſt Concil. quòd in Religione aliquis non recipiatur, antequam annum 20. videatur compleuiſſe. Hoc ſtante quæritur per ſuperiores Religionis, an pro validitate profeſſionis in dicta Religione ſufficiat illam emiſiſſe poſt 16. annum iuxta diſpoſitionem Concil. S. Congreg. die 2. Auguſti 1631. & 24. Aprilis 1642. cenſuiſſe profeſſiones emiſſas iuxta diſpoſitionem Concilij eſſe validas, refert Sell. *in ſelect. canon.cap.*18.*num.*3.

17. Ordinarius poteſt profeſſionem ante expletum annum 16. emiſſam nullam declarare.

17. Ordinarium poſſe profeſſionem ante expletum annum decimumſextum emiſſam nullam declarare, aſſerit deciſum Armendar *d.l.*7.*de Relig.num.*11. quem refero ego ipſe *d.alleg.*101.*num.*1.

18. Habitum Regularem ſuſcipiens debet per annum in probatione ſtare, itavt profeſſio antea facta ſit nulla.

18. *Quamper annum*, &c.] Suſcipientem habitum Regularem debere per annum in probatione ſtare, ita vt profeſſio antea facta ſit nulla, docent Fr. Emman. *quæſt. regul.tom.*2. *quæſt.*2.*art.*7.& *tom.*3.*quæſt.*15. *art.*1.*cum ſeq.* Azor. *inſtit.moral.part.*1.*lib.*12.*cap.*2.*quæſ.*6.*cum ſeqq.* Valer. Regin ıl. *in praxi fori pœnit.lib.*18.*num.*385. *cum ſeqq.* Armendar. *d.l.*7. *de Religionib.num.*4.*cum ſeqq.* Campan. *in diuerſ.iuris canon.rub.*12.*cap.*3. *à princip.* Ludouic. Miranda *d.tom.*1.*quæſt.*22.*art.*1.*cum ſeqq.* Sanch. *in præcepta Decalogi, tom.*2. *lib.*5. *cap.*4. *num.*8. *cum ſeqq.* Barthol. à S. Fauſto *in theſauro Religioſ.lib.*5. *quæſt.*160. *cum ſeqq.* Bonacin. *de clauſura, & pœnis eam violantibus impoſitis, quæſt.*2.*puncto* 10.*diffic.*2.*§.*2. Illuſtriſſ. D. Roder. à Cunha *in comment. ad cap.*1.*num.*19.*diſt.*54. Fr. Barthol. de Vecchis *in praxi obſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum nouitijs, diſp.*11.*dub.*2.

Ego

Ego ipſe *d. alleg.* 101. *num.* 16. *cum ſeqq.* itavt emittens profeſſionem ſic intra annum probationis non ſit obligatus, neque ad Religionem in genere, neque in ſpecie, nec etiam in foro conſcientiæ illi indicta ſit obligatio, provt deciſum refert Barthol. de Vecchis *vbi ſuprà diſp.* 13. *dub.* 11. *ſub num.* 2.

19. Per hoc decretum Concilij abrogatum fuiſſe Leonis X. priuilegium relatum *in compendio priuileg. Mendicant. verbo nouitius num.* 27. quo conceditur Prælatis Ordinum Minorum poſſe cum conſilio Fratrum Diſcretorum admittere ad profeſſionem anno probationis non expleto Religioſos aliorum Ordinum venientes ad Minoriticam Religionem, tradunt Nauar. *conſ.* 61. *num.* 4. *& conſ.* 66. *num.* 4. *de Regularib. in nouis.* Fr. Emman. *d. tom.* 3. *q.* 15. *art.* 11. Leſſi. *de iuſt. lib.* 2. *cap.* 41. *dub.* 13. *num.* 101. Sanch. *lib.* 7. *de matrim. diſp.* 37. *num.* 47. Fr. Ludou. Miranda *in Man. Prælator. tom.* 1. *q.* 22. *art.* 2. *concl.* 3. Fr. Barthol. de Vecchis *d. diſp.* 11. *dub.* 2. *num.* 5. Illuſtriſſ. D. Roder. à Cunha *in comment. ad d. c.* 1. *num.* 21. *in fine.*

19. Prælati Ordinũ Minorum iam non poſſunt cum conſilio Fratrum Diſcretorum admittere ad profeſſionem anno probationis non expleto Religioſos aliorum Ordinum venientes ad Minoriticam Religionẽ.

20. Contra Sorb. *verbo nouitius,* vbi de nouitiorum profeſſione, *verſ. Sed an requiratur,* & Pact. *c.* 2. *art.* 15. *n.* 65. exiſtimantes prædictum Leonis X. priuilegium non eſſe contra diſpoſitionem Concilij in præſenti.

21. Profeſſum in vna Religione, etiam ſtrictiori, tranſeuntem ad aliam indigere nouitiatu, quẽ requirit Conc. in præſenti, tenent Nauar. *ſub tit. de Regular. conſ.* 49. *n.* 4. *& conſ.* 53. *n.* 5. *in antiq.* aliàs *conſ.* 61. *n.* 4. *& conſ.* 62. *n.* 5. *& conſ.* 77. *n.* 4. *eod. tit. in nouis,* Hieron. Roder. *d. reſol.* 101. *n.* 46. Fr. Emman. *in ſumm. tom.* 2. *cap.* 6. *n.* 10. *& quæſt. reg. tom.* 3. *q.* 19. *art.* 11. Sanch. *d. lib.* 5. *cap.* 4. *n.* 12. Illuſtriſſ. D. meus Roder. à Cunha *in comment. ad cap.* 1. *n.* 21. *diſt.* 54. Peregr. *d. p.* 2. *c.* 1. *lit. C.* §. 19. vnde Regulares Diſcalceatos Ordinis ſanctiſſimæ Trinitatis de licentia Sedis Apoſtolicæ ad laxiorem Calceatorum tranſeuntes debere annum probationis, non tamen emittere profeſſionem, reſoluit Sell. *d. loco,* aſſerens deciſum in Montis Regalis 13. Nouembris 1627.

21. Profeſſus in vna Religione etiã ſtrictiori tranſiens ad aliam, indiget nouitiatu.

22. Profeſſum nulliter volentem ſuam profeſſionem ratificare, non teneri nouitiatus annum iterari, ſi aliàs fuit validus, reſoluit Sanch. *de matrim. lib.* 7. *diſp.* 37. *n.* 45. & Peregr. *in comment. ad conſtit. Cleric. Regular. p.* 2. *c.* 1. *lit. C.* §. 2. Si verò Nouitiatus fuit factus poſt pubertatem, & fuit continuus, non eſſe interandum ex quacunque cauſa ſit irrita profeſſio, tenent Sanch. *diſp.* 37. *ex n.* 47. *& in præcepta Decalogi lib.* 5. *c.* 14. *n.* 14. Azor. *inſtit. moral. p.* 1. *lib.* 12. *c.* 1. *q.* 6. Barthol. à S. Fauſto *in theſaur. Relig. lib.* 5. *q.* 97. Peregr. *vbi proximè,* contra Nau. *conſ.* 20. *n.* 17. *&* 19. *de Regular.* exiſtimantem nouitiatum etiam ex alia cauſa præter defectum ætatis, aut continuationem, inualidum eſſe iterandum.

22. Profeſſus nulliter volens ſuam profeſſionem ratificare non tenetur nouitiatus annum iterari.

23. Moniales Ordinis Prædicatorum habentes ſexdecim annos in mortis articulo conſtitutas profiteri poſſe, & ſi nondum integrum nouitiatus annum peregerint, conceſſit Pius V. *in quodã Motu proprio incip. ſummi Sacerdotij cura,* cuius tenorem refert Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 3. *q.* 15. *art.* 6. vbi ſubdit hoc hodie fieri poſſe, dicens non eſſe reuocatum à Greg. XIII. tradunt idem Fr. Emman. *in ſumm. tom.* 4. *cap.* 63. *num.* 4.

23. Moniales Ordinis Prædicatorum habentes ſexdecim annos in mortis articulo poſſunt profiteri quamuis nondum integrum nouitiatus annum peregerint.

DDDd 2 Ludou.

Digitized by Google

Ludou. Miranda *in Man. Prelat.tom.*1.*q.*22.*art.*10. Sanch. *d.lib.*5.*cap.*4. *num.*16. Barthol.à S.Fauſto *in ſuo theſauro Religioſ.lib.*5.*q.*167. Peregr. *d. cap.*1.*lit.C.*§.10.Hieron.Roder.*d.reſol.*101.*n.*40.

24.Annus probationis à momento in momentum poteſt & debet computari.

24. Et huiuſmodi probationis annum à momento in momentum poſſe & debere computari, id eſt, ab hora diei, in quo habitum quis ſuſcepit, vſque ad eandem horam vltimi diei eiuſdem anni, tradunt Iacob.de Graff.*tom.*1.*conſil.lib.*3.*conſ.*6.*n.*2.*de Regularib.* Zanard.*in direct. Theolog.p.*2.*cap.*26.*n.*12.*verſ. nota autem*, Leſſ. *d.lib.*2.*cap.*41. *dub.*7.*n.*59. Sanch. *lib.*1.*de matrim.diſp.*16.*n.*2.*& in pracepta Decalogi tom.*1.*lib.*5. *c.*4. *n.*31.*in fine*, Fr.Ludou. Miranda *d.q.*22. *a.*3. Soar. *tom.*3.*de Relig. lib.*5. *cap.*15.*n.*1.Barthol.à S.Fauſto *d.lib.*5.*q.*160.*n.*2. Fr.Barthol.de Vecchis *d.diſp.*11. *dub.*4. Peregr. *in conſtit. cleric. Regular. part.*2. *cap.*1.*lit. C.*§.6. Hieron.Roderic.*d.reſol.*101.*n.*38. Ego ipſe *d.alleg.*101. *n.*22. *in fine*, ſecundùm Lugdunen.impreſſ.

25. Contra Stephan.Gratian.*diſcept.forenſ.tom.*3.*c.*413.*n.*22.& Campan. *d.rubr.*12. *c.*13. *n.*4. *in fine*, exiſtimantes poſt factam profeſſionem non eſſe computandum annum probationis ab vno puncto & inſtanti ad idem punctum,& inſtantem,quia eſſet aſſertio nimis rigoroſa.

26.Nouitius ſi compleat probationis annum die 24. Februarij anno biſſextili, non dicitur expletus hic annus niſi ſecunda die.

26. Vnde ſi Nouitius compleat probationis annum die 24. Februarij anno biſſextili, non dici expletum hunc annum, niſi ſecunda die, quæ etiam appellatur 24. id eſt, 25. die, quare emittere non poſſe profeſſionem, niſi eadem die 25. in puncto diei 24. Februarij præcedentis anni in quo ſuſcepit habitum, arg. text. *in l.* 3. §. *minorem ff. de minorib. & in l. cùm biſſextus ff. de verbor. ſignif. & in cap. quaſiuit,eod. tit.* tradunt Fr.Emman. *d.tom.*3. *q.*15. *art.* 4. *&* 5. Iacob. de Graff. & Fr. Ludouic. Miranda *citatis locis*, Bonacin. *de Sacramentis diſp.*8. *quaſt. vnica puncto* 5. *num.*15. *& de clauſura queſt.*2. *puncto* 10. *diff.*2. §.3. *num.*4. Molin. *de iuſt.tract.*2. *diſput.*573. *verſ. atque vt à minori ætate*, Sanch. *de matrimon. lib.* 2. *diſp.* 24. *num.* 22. *verſ. ſimiliter credo*, Leſſ. *d. num.*59. *verſ. hinc ſequitur*, Fr. Barthol. de Vecchis *d. dub.*4. *num.*5. Peregr. *in conſtitut.cleric. regular. part.*2. *cap.*1. *lit. C.*§.7. Hieron. Roderic. *d.reſol.*101. *num.*39. Iul. Lauor. *var. lucubrat.tom.*1.*tit.*1. *de comitiis cap.*6.*n.*15. qui oretenùs mihi retulit S.Congr. Concilij in vna Patauina 5.Iulij 1627.& in Andegauen. 2.Auguſti 1627. cenſuiſſe non valere profeſſionem reſpectu anni biſſextilis cuiuſdam, qui ingreſſus eſt Religionem 27. Martij, & die 26. eiuſdem menſis ſequentis anni, currente anno biſſextili emiſit profeſſionem,& ſic non expectato lapſu diei,qui illi anno accreſcit.

27. Contra Fornar. *de Ordine cap.*3. *n.*4. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. poſt reſol.*76. *in notabil. de materia ſacramenti Ordinis*, *verſ. quo ad interſtitia*, Barthol.à S.Fauſto *d.lib.*5.*q.*161.exiſtimantes ad hanc profeſſionem in Religione emittendam anno biſſextili ſatis eſſe ad probationem compleuiſſe dies 365.

28. Annus ex quo Gregorius XIII. abſtulit decem dies, reputatur integer.

28. Annum,ex quo Greg.XIII.abſtulit decem dies,hoc eſt,à quinto die Octobris,vſque ad decimum ſextum anni 1582.reputari integrum, nec ſupplendos eſſe illos decem dies ex alio anno, quia quamuis ille

annus

annus non fuerit integer naturaliter, & ſecundùm curſum ſolarem, fuit tamen integer ciuiliter, & politicè, docent Henriq. *in ſum. lib.* 10. *c.* 19. §. 2. *& lib.* 13. *c.* 40. §. 2. *in commento lit. O.* Bonacin. *d. puncto* 5. *n.* 14. Fr. Ludou. Miranda *d. a.* 3. *concl.* 2. *in fin.* Fr. Emman. *d. tom.* 3. *q* 15. *art.* 15. Leſſi. *d. lib.* 2. *c.* 41. *dub.* 7. Barthol. à S. Fauſto *d. lib.* 5. *q.* 162. Sanch. *d. tom.* 2. *lib.* 5. *c.* 4. *num.* 5. vbi extendit ad ſacros Ordines, & ad quæcunque officia, & beneficia, refero ego ipſe *d. alleg.* 101. *n.* 21.

29. Profiteri poteſt in Religione ille, qui cùm eſſet duodecim annorum, permanſerit per annum integrum in nouitiatu, poſtmodum habitu retento fuit commoratus domi ſuæ vſque ad tempus 16. annorum requiſitum ad profeſſionem emittendam, & cùm fuerit reuerſus ad Religionem, petit admitti ad profeſſionem, ſi aliud illa non opponat, ita Sell. *d. cap.* 18. *num.* 4. vbi refert deciſum ſub die 10. Martij 1621.

29. Profiteri poteſt in Religione qui permanſit per annũ integrum in Religione, & poſtmodum retento habitu fuit aliquandiu domi ſuæ.

30. Continuum debere neceſſariò eſſe huiuſmodi probationis annum, & non ſufficere interpellatum, docent Nauar. *conſ.* 2. *n.* 2. *& conſ.* 34. *num.* 2. *& conſ.* 36. *num.* 1. *& conſ.* 42. *num.* 2. *&* 4. *de Regularib. in antiq. & conſ.* 9. *num.* 2. *& conſ.* 32. *num.* 4. *ſub eod. tit. in nouis*, Henriq. *lib.* 13. *de excommun. cap.* 40. *num.* 2. Emman. Sà *verbo Religio num.* 9. Fr. Emman. *in ſum. tom.* 2. *cap.* 8. *num.* 4. *& tom.* 3. *q.* 15. *art.* 8. Iacob. de Graff. *in aureis deciſionib. lib.* 3. *cap.* 5. *n.* 15. Sorb. *in verbo Nouitius*, vbi de Nouitiornm profeſſionis emiſſione, *verſ. ſecundò eſt*, Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.* 3. *q.* 13. *num.* 11. Azor. *inſtit. moral. part.* 1. *lib.* 12. *c.* 2. *q.* 8. Fr. Ludou. Miranda *d. q.* 22. *art.* 4. *concl. vnica*, Nald. *verbo Nouitius, num.* 4. Leſſ. *d. lib.* 2. *cap.* 41. *dub.* 7. *num.* 59. Sanch. *d. lib.* 5. *cap.* 4. *n.* 31. Stephan. Gratian. *Marchia deciſ.* 35. *num.* 3. *in addit.* Barthol. à S. Fauſto *d. lib.* 5. *q.* 163. Bonacin. *de clauſura q* 2. *puncto* 10. *diffic.* 2. §. 2. *n.* 3. Soar. *tom.* 3. *de Relig. lib.* 5. *c.* 15. *n.* 3. Ego ipſe *d. alleg.* 101. *n.* 23. Illuſtriſſ. D. meus Roderic. a Cunha *in comment. ad c.* 1. *num.* 15. *diſt.* 54. Peregr. *in conſtit. cleric. Regul. part.* 2. *cap.* 1. *lit. C.* §. 8. Hieronym. Roder. *d. reſolut.* 101. *n.* 42. Fr. Barthol. de Vecchis *d. diſp.* 11. *dub.* 3. *num.* 1. vbi *n.* 5. cum Soar. *d. c.* 15. *à n.* 8. ampliat, vt hæc continuatio non ſolùm eſſe debeat per annum expletum, ſed etiam vſque ad profeſſionem, ita vt ſi nouitius completo anno probationis egrederetur monaſterium, & poſtea iterum rediret, profeſſionem emittere non poſſet, virtute præfatæ vnius anni probationis, ſed iterum inchoare deberet nouitiatum.

30. Annus probationis debet neceſſariò eſſe continuus.

31. Contra Franch. Angel. Sylueſtr. *verbo Religio* 5. *q.* 4. Barthol. à S. Fauſto *d. lib.* 5. *q.* 165. & Bonacin. *d. punct.* 10. *diffic.* 2. §. 2. *n.* 4. exiſtimantes non eſſe neceſſariam continuationem probationis cum profeſſione, & contra Fr. Emman. *d. q.* 15. *a.* 10. *verſ. aduertendum denique*, qui idem cenſet circa nouitias Monialium.

32. Annum probationis tunc interrumpi, quando Nouitius dimiſſo Religionis habitu egreditur monaſterium animo deſerendi Religionem, ita vt ſi poſtea pœniteret, iterúmque reciperetur, deberet ex integro à principio inchoare nouitiatum, referunt proximè citati Doctores, & præcipuè Fr. Barthol. de Vecchis *d. dub.* 3. *n.* 6.

32. Annus probationis tunc interrumpitur quando nouitius dimiſſo Religionis habitu egreditur monaſterium animo deſerendi Religionem.

33. Nouitiatus interruptus non poteſt continuari etiam in ordine Minorum.

33. Et ideo per text. in præſenti reuocatum eſſe priuilegium Iulij II. conceſſum Minoribus, vt nouitiatus interruptus poſſit continuari, tradunt Fr.Ludou.Miranda *d.q.22.a.4. verſus finem*, Barthol. à S.Fauſto *d.lib.5.q.166.*Fr.Barthol.de Vecchis *d.diſp.11.dub.3.n.6.in med.*

34. Contra Sorb.*verbo Nouitius*,vbi de Nouitiorũ profeſſionis emiſſione, *verſ.ſed Iulius*, Fr.Emman. *d. q.15. art.*8.*&* 10. *verſ. aduertendum tandem*, exiſtimantes iuxta prædicti priuilegij tenorem poſſe etiam hodie tempus prioris receptionis cum tempore poſterioris ad perficiendum probationis annum computari.

35. Nouitius dimiſſo Religionis habitu à monaſterio recedẽs eo ipſo interrumpitur annus probationis, licèt interpellatio ſit modica.

35. Dimiſſo Religionis habitu à monaſterio Nouitium recedentem,eo ipſo interrumpere annum probationis, licèt interpellatio ſit modica, & paulo pòſt intra diem pœniteat, tenent Nauar. *conſ.*42.*n.*4. *de Regularib.* Gallet. *in Margarita caſuum conſcientiæ verbo Nouitius*, 2. Sanch. *d.cap.*4.*n.*32. Soar. *d.cap.*15.*n.*3. Peregr. *d. part.*2.*cap.*1.*lit.C.*§.8. *verſ. Sed quid*, Barthol.à S.Fauſto *d.lib.*5. *q.*164. Fr.Barthol.de Vecchis *d.dub.*3. *num.*7. Illuſtriſſ. D.Roder. à Cunha *vbi ſuprà num.*17. Ego ipſe *d.alleg.*101.*n.*25.

36. Contra Leſſ. *d.lib.*2.*cap.*41. *dub.*7. exiſtimantem paucorum dierum interpellationem non impedire, & contra Sorb. *d.loco verſ. ſecundò eſt*,Lorich.*in ſuo theſauro tit.de Regul.*§.9. *verſ. ſi autem ſine licentia*, Nald. *d. verbo Nouitius n.* 4. qui cùm dicant interrumpi nouitiatum per exitum Nouitij à clauſtro per tres, aut quatuor dies ſine licentia ſui ſuperioris,videntur docere exitum vnius, vel duorum dierum non eſſe ſufficientem ad hanc interruptionem inducendam.

37. Nouitius de licentia ſuperioris cũ habitu aliqua iuſta de cauſa extra monaſterium egrediens non interrumpit annum probationis.

37. Si tamen Nouitius de licentia ſuperioris cum habitu aliqua iuſta de cauſa intra annum probationis extra monaſterium egrediatur, & ibidem per aliquos dies commoretur, poſt acceſſum poſſe licitè profiteri, annúmque per hoc non dici diſcontinuum, reſoluunt Nau. *conſ.*10.*n.*3.*de Clericis non reſid.& conſ.*42.*de Regular.* Peregr. *in comment. ad conſtit. cleric. Regular. part.* 2. *cap.* 1. *lit. C.* §. 8. Hieron. Roder. *d. reſol.*101.*num.*44. Iacob.de Graff. *in aureis deciſion. part.*1.*lib.*3.*cap.*5.*poſt num.* 18. Flamin. Pariſ. *d. q.*13. *num.* 12. Sayr. *in floribus deciſ. ſub tit. de Regularib. deciſ.*15. Fr. Emman. *d. quæſt.*15. *art.* 8. Ludouic. Beja *reſponſ. caſuum conſcientiæ part.*4.*caſ. vlt. in fine*, Lorich. *d.*§.9. *verſ.*4. Campan. *d. rub.*12. *cap.*3. *num.* 3. Aloyſ. Ricc. *in praxi fori eccleſiaſt. deciſ.*501. *in* 1 *edit.* aliàs *reſolut.* 392. *num.*3. *in* 2. *edit.* Armendar. *d. l.* 7. *de Religion. num.*13. Bonacin. *de clauſur. q.*2. *puncto* 10. *diffic.*2.§.2.*num.*6. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 66. *num.* 14. Soar. *tom.* 3. *de Religion. lib.* 5. *cap.*14.*num.* 13. Fr. Barthol. de Vecchis *d. dub.*3.*num.* 10. vbi *num.*11. cum Soar. *eod. cap.*14.*num.* 14. contra Nauar. intelligunt etiamſi illicitè, & ſine rationabili cauſa conceſſa fuiſſet Nouitio licentia. Ego ipſe *d. alleg.*101.*num.*27. Ludou. Miranda *d. quæſt.* 22. *art.*5.*concl. vnic.* vbi in fine ait huiuſmodi licentiam ad exercendum poſſe tantùm concedere Miniſtros Prouinciales ſi adſint, in ipſorum verò abſentia, & quando facilis ad eos non habetur recurſus, vrgétque neceſſitas, id ipſum poſſe facere Guardianos, & alios Prælatos conuentuales. niſi

Digitized by Google

niſi aliqua ordinatione generali, ſeu Prouinciali, aut particulari mandato ſi fuerit interdictum.

Vnde non interrumpi tempus probationis ſi Nouitius habitu Religionis indutus monaſterium ex ſui ſuperioris licentia exeat cauſa peregrinandi ad ſtationes, vel ad alia loca, vel viſendi parentes, aut cognatos ægrotantes, vel mendicandi, vel recreandi, aut alia huiuſmodi cauſa, benè notant Iacob. de Graff. *d.cap.5.n.*18. Fr. Emman. *d.q.*15.*art.*8. Fr. Barthol. de Vecchis *d.diſp.*11.*dub.*3.*num.*12.

38. Nouitius ſi habitu Religionis indutus monaſterium ex ſui ſuperioris licentia exeat, non interrumpit annum probationis.

39. Hinc etiam non interrumpi dictum tempus probationis ſi Nouitius ex licentia ſuperioris, ob malam valetudinem maneat extra monaſterium, reſoluunt Gonzal. Mendez de Vaſconcellos *diuerſ.iuris argument.lib.*2.*cap.*15. Stephan. Gratian. *diſcept.forenſ.cap.*166.*num.*14.*& in addit.ad Marchiæ deciſ.*35.*num.*2. Fr. Barthol. de Vecchis *d.dub.*3.*num.*13. vbi refert ita fuiſſe deciſum. Quare ſi Nouitia durante probationis anno curandæ valitudinis cauſa de licentia ſuperiorum à monaſterio exierit, & pòſt reuertatur, eodem tempore profeſſionem emittere poſſe, ac ſi nunquam egreſſa fuiſſet, dicit reſolutum Armendar. *d l.*7. *de Relig.num.*13.

39 Nouitius ob malam valetudinem manens extra monaſterium non interrumpit annum probationis.

40. Hinc pariter non interrumpi nouitiatum, ſi nouitius retento habitu perterritus ſeueritate, vel iracundia, aut minis, ſeu odio ſuperioris, aut Magiſtri monaſteriorum abditè exeat cauſa ſe celandi, dummodo animum habeat redeundi, tradunt Galuan. *conſil.*12. *num.*9. & Fr. Barthol. de Vecchis *d.dub.*3. *num.*15. vbi intelligit dummodo exitus extra monaſterium non ſit talibus circumſtantiis factus, quòd probabiliter præſumi poſſit Nouitium animo deſerendi Religionem egreſſum fuiſſe.

40. Nouitiatus non interrumpitur ſi nouitius retento habitu perterritus ſeueritate ſuperioris abditè exeat cauſa ſe celandi.

41. Completo probationis anno nouitiatum obueniente aliqua rationabili, ſeu iuſta cauſa poſſe prorogari, tradunt Nauarr. *conſil.*30. *de Regularib.in nouis*, Emman. Sà *verbo Religio*, *num.*3. Fr. Emman. *d.tom.*3. *quæſt.*17.*art.*10. Galet. *d.verbo profiteri vltim.* Leſſ. *d.dub.*7.*num.*59. Bartholom. à S. Fauſto *d. lib.*5. *quæſt.*168. Fr. Ludouic. Miranda *in ſuo man. Prælator. tom.*1. *quæſt.*25. *art.*11. Sanch. *in præcepta Decalogi*, *lib.*5. *cap.*4. *num.*1. Peregrin. *d.cap.*1 *litt. C.*§.11. Aldan. *d.tit.*25. *num.*10. vbi refert deciſum ſub die 31. Maij 1597. Soar. *tom.*3.*de Relig. lib.*5. *cap.*13. *num.*8. Fr. Bartholom. de Vecchis *d.diſp.*11.*dub.*5. *num.*3. vbi *num.*4. poſt Galuan. *conſil.* 12. *à princip.* obſeruat differri non poſſe profeſſionem illorum Nouitiorum, quos ſuperiores expleto probationis anno habiles inuenerint.

41. Nouitiatus poteſt ex iuſta cauſa prorogari completo probationis anno.

42. Nouitium, & monaſterium poſt Concil. Trident. nullatenus poſſe anno nouitiatus renuntiare, tenent Nauarr. *conſil* 33 *ſub tit. de Regularib. in antiq.* aliàs *conſ.*62.*num.*5. *in nouis*. Ludou. Beia *d.caſu vlt.verſ. tertio.* Hieron. Roder. *d.reſol.* 101.*num.*41. Fr. Emman. *d.tom.*3.*q.*14.*art.*7. *& in ſum.tom.*2.*cap.*6.*num.*10. Azor. *d.lib.*12.*cap.*4.*q.*4.*&* 9. Sanch. *d.lib.*5. *cap.*4.*num.*18. Ludou. Miranda *d.q.*22.*art.*7.*concl.vnic.* Peregr. *d.c.*1.*lit.C.* §.12. Barthol. à S. Fauſto *d.lib.*5.*q.*170. Ego ipſe *d.alleg.*101.*num.*32. Illuſtriſſ. D. meus Roder. à Cunha *in comment.ad cap.*1. *num.*22. *diſt.*54. vbi ſubdit

42. Nouitius & monaſteriũ poſt Conc. Trid nullatenus poſſunt anno nouitiatus renuntiare.

ſubdit validè diſpenſare Præpoſitum Generalem Societatis IESV poſt exactum integrum annum nouitiatus (non tamen ante illum) cum Nouitio ſuo, vt profiteatur, vel incorporetur in eadem Societate ante decurſum biennium nouitiatus.

43. Annus probationis poteſt impleri ab eo, qui nondum expleuerit annum decimumſextum.

43. Probationis annum poſſe impleri ab eo, qui nondum expleuerit annum decimumſextum, & vi talis probationis poſſe probatum admitti ad profeſſionem expleto decimoſexto anno, aſſerunt Nauarr. *conſil.*30.*num.*1.*de Regular.in* 1.*edit.* aliàs *conſil.*20.*num.*1.*eod.tit.in* 2.*edit.* Henriq *lib.*13.*cap.*40.§.2.*in fin.* Galet.*verbo profiteri* 3. Azor.*d.lib.*12.*cap.*4. *q.*9.*in fine*, Fr.Emman.*d.tom.*3.*q.*15.*art.*2.*in fin.* Valer.Reginald. *d.lib.*18. *num.*385.*propè finem*, Sanch. *in præcepta Decalogi,tom.*2.*lib.*5. *cap.*4.*n.*21. *in fine*, ego ipſe *d.alleg.*101.*num.*31.

44. Conuertitæ eo ipſo quod ingrediuntur monaſteriũ poſſunt profiteri.

44. Conuertitæ eo ipſo, quòd ingrediuntur monaſterium, poſſunt emittere profeſſionem, iuxta Bullam Pontificis ante Concilium emanatam, quæ non eſt ſublata per hoc decretum, & quod infrà *cap.*18.*in fine*, hac eadem ſeſſ. præſeruantur earum conſtitutiones; ergo multo magis hoc priuilegium Pontificis, ita Aldan. *in compend.canon.reſolut.lib.*2. *tit.*8.*num.*16.vbi refert deciſum ſub die 11.Ianuarij 1620.

45. Habitus Regularis à nouitio deferendus eſt de eſſentia atque ſubſtantia anni probationis.

45. *Poſt ſuſceptum habitum*, &c.] Habitum Regularem à Nouitiis deferendum eſſe de eſſentia, atque ſubſtantia anni probationis, tradunt Azor.*d.lib.*12. *cap.*2. *quaſ.*9. Fr.Emman. *d.quæſt.*15. *art.*9. Sanch. *d.lib.*5. *cap.*4.*num.*29.Fr.Ludou.Miranda *d.quæſt.*22.*art.*6.*concl.vnic.* Bartholom. à S.Fauſto *d.lib.*5. *quæſt.*177. Barthol. de Vecchis *d.diſp.*11.*dub.*7. Reginald. *d. lib.*18. *num.*384. Ego ipſe *d. alleg.*101. *num.*29. Illuſtriſſ. D.meus Roder.à Cunha *in comment.ad cap.*1.*num.*12.*diſt.*53. vbi *num.*13.limitat, niſi regula alicuius Religionis à Pontifice approbata aliud præſcriberet, vel vſus legitimè præſcriptus id obtinuiſſet, limitat etiam niſi talis eſſet Religio, quæ habitum proprium non haberet, vt non habet Societas IESV, cuius Religioſi ex vſu regionis, in qua habitant, veſtiuntur, ſecundùm Sanch.*in præcepta Decalogi,tom.*2.*lib.*6.*cap.*8.*num.*70. Vnde licèt Nouitius deferre debeat habitum, quo regula, vel ſtatutum, aut conſuetudo cuiuſcunque Religionis vti vult, non eſſe tamen de ſubſtantia anni probationis Nouitium induere habitum Nouitiorum ab habitu profeſſorum diſtinctum, reſoluunt Soar.*tom.*3.*de Relig.lib.*5.*c.*14. *num.*10.Fr.Barthol.de Vecchis *d.dub.*7.*num.*3.

46. Profeſſiones tacitæ non tolluntur per hoc decretum.

46. Per text.in præſenti non tolli profeſſiones tacitas, ſed in ſuo priſtino valore manere, aſſerunt Nauarr. *conſil.*28.*num.*5. *de Regular.in* 2.*edit.* Sayr.*in florib.deciſ.ſub eod.tit.deciſ.*42. Sorb.*verbo Nouitius*, vbi de Nouitiorum profeſſione, *verſ.quid autem dicendum*, Azor.*d.part.*1.*lib.*12. *cap.*4.*quaſ.*6. Fr.Emman.*d.tom.*3.*quæſt.*17.*art.*1. Armendar.*d.l.*7.*de Relig. num.*6. & 8. Stephan. Gratian. *diſcept.forenſ. cap.*640.*num.*34. adden.ad Greg.*deciſ.*385.*num.*6. D.Hieron.Venero,y Leyua *d.cap.*15.*n.*5. Fr.Barthol. de Vecchis *d.praxi obſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum nouitijs, diſp.*13. *dub.*8. Rot. in Vlixbonen. profeſſionis 10. Decembris 1621.coram R. P. D. Merlino Sanch. *in præcepta Decalogi lib.*5. *cap.* 3. *à num.*36.Hieron.Roder.*d.reſol.*101.*num.*53. Profeſſionem tacitam indu-

cere Ordinis ſuſceptionem, reſoluit Sell. *d. cap. 18. num. 50.* aſſerens ſic fuiſſe reſolutum in Beneuentana 20. Decembris 1619.

Renunciatio, aut obligatio non poteſt fieri à Nouitijs, etiam fauore cauſæ piæ, niſi cum licentia Epiſcopi, vel vicarij, finito tempore nouitiatus ſuperiores admittant Nouitios ad profeſſionem, vel eos è monaſterio deiiciant, quibus reſtituantur omnia, quæ dederunt monaſterio ante profeſſionem, vt in text.

CAPVT XVI.

1. VIde Nauarr. *conſil. 7. & 8. de donat. in antiq.* aliàs *conſil. 81. & 82. de Regul in nou.* Fr. Emman. *quæſt. regul. tom. 2. quæſt. 47. art. 8.* Ceuall. *commun. contra commun. q. 806. n. 3. cum ſeqq.* Aluar. Valaſc. *de partit. cap. 16. num. 2. cum ſeqq.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. part. 2. collect. 454.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 3. num. 50. verſ. renunciatio*, Franc. Leo *in theſauro fori eccleſiaſtici, part. 2. cap. 1. num. 38. cum ſeqq.* Stephan. Gratian *Marchiæ deciſ. 37.* Azor. *inſtitut. moral. part. 1. lib. 12. cap. 2.* Molin. *de iuſtit. tract. 2. diſp. 139. verſ. antequam*, Leſſ. *in ſimili tract. lib. 2. cap. 41. dub. 4. num. 40.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib. 18. num. 397.* Mari. Antonin. *variar. reſolut. lib. 1. reſolut. vlt. caſu 62.* Campan. *in diuerſ. iuris canonici, rub. 12. cap. 3. num. 10. cum ſeqq. & cap. 4. num. 1.* Franc. Molin. *de ritu nupt. lib. 3. quæſt. 99. num. 18. cum multis ſeqq.* Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarræ, lib. 2. tit. 18. l. 7. de Religion. num. 18. cum ſeqq.* Benedict. Ægid. *in repet. l. 1. C. de ſacroſanct. Eccleſ. part. 4. §. 2. per tot.* Fr. Ludouic. Miranda *in manual. Prælator. tom. 1. quæſt. 23.* Nicol. Garc. *de benefic. part. 11. cap. 9. num. 10. cum ſeqq.* Sanchez *in præcepta Decalogi, tom. 2. lib. 7. cap. 5.* Vgolin. *de offic. Epiſcopi, cap. 20. §. 7.* metipſum *in ſimili tract. part. 3. alleg. 99.* Barthol. à S. Fauſto *in theſauro Religioſorum, lib. 5. à quæſt. 178. vſque ad quæſt. 200.* Hieronym. Roder. *in compend. quæſt. regul. reſol. 53. ex num. 10. & 101. num. 48. cum ſeqq.* Portel. *in dubijs regul. verbo Nouitij, num. 37. cum ſeqq.* D. Hieron. Venero, y Leyua Archiep. Montis Regalis *in examine Epiſcop. lib. 6. cap. 15. num. 17. cum ſeqq.* Fr. Barthol. de Vecchis *in praxi obſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum nouitijs, diſp. 8. dub. 7. cum ſeqq.* Laurent. de Peirinis *in conſtit. ſuæ Religionis Minimorum, conſtit. 2. Sixti IV. à num. 72.* latè Peregr. *in conſtit. cleric. Regul. part. 2. cap. 1. lit. G. pag. 152. cum ſeqq.* 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Nulla quoque renunciatio, aut obligatio*, &c.] Nomine obligationis in præſenti intelligi omnes contractus lucratiuos, docent Fr. Emman. *in ſum. tom. 2. cap. 7. num. 4.* Barthol. à S. Fauſto *d. lib. 5. quæſt. 179.* Laurent. de Peirinis *in d. conſtit. Sixti IV. num. 75.* Sanch. *d. lib. 7. cap. 5. ex num. 31.* Peregr. *d. part. 2. cap. 1. lit. G. §. 13.* 2. Obligationis nomine in præſenti intelliguntur omnes contractus lucratiui.

3. Vnde textum in præſenti comprehendere donationes inter viuos tenent Nauarr. *conſil. 81. & 82. de Regular. in nouis, & comment. 2. de* 3. Donationes inter viuos comprehendit hoc decretum.

Digitized by Google

*Regularib. num.*51. *in fine*, Menoch. *de arbitr. caſu* 437. *num.*8. Molin. *de iuſtit. tract.*2. *diſp.*139. *col.*9. *verſ. ambiget præterea.* Fr.Emman. *in ſumma part.*2.*cap.*7.*num.*8. Barthol. à S.Fauſto *d.lib.*5. *quaſt.*180. Spin. *in ſpeculo teſtam.gloſ.*12.*princip.num.*50. Sanch. *d.lib.*7.*cap.*5.*num.*20. Peregr. *d.p.*2. *cap.*1.*lit.G.*§.6.

4\. Renunciationem officiorum publicorum temporalium comprehendit.

4\. Habere etiam locum in renunciatione officiorum publicorum temporalium, vt ſi Nouitius eſſet tabellio, vel aliud huiuſmodi officium haberet, tenent Sanch. *d.cap.*5.*num.*43. Fr.Barthol.de Vecchis *d.diſp.*8. *dub.* 7. *num.* 7. id intelligentes ſi fiat renunciatio officij quatenus ſtatim transferatur in eum, in cuius fauorem fit renunciatio.

5\. Fideiuſſionẽ comprehendit.

5\. Fideiuſſionem comprehendere hoc decretum, tradunt Sanch. *d.cap.*5.*num.*34. Fr.Barthol.de Vecchis *d.diſp.*8.*dub.*7.*num.*8.

6\. Liberationẽ comprehendit, qua Nouitius tutorem, ſeu curatorem ſuum à reddendis ratiociniis liberat.

6\. Liberationem, qua Nouitius tutorem, ſeu curatorem ſuum à reddendis ratiociniis liberat, comprehendere affirmant Nauarr. *conſ.*83. *de Regularib.* & Fr.Barthol.de Vecchis *d.diſp.*8.*dub.*7 *num.*9. ſubdentes ſecus eſſe ſi hæc liberatio facta ſit à Nouitio in teſtamento non alterando naturam teſtamenti.

7\. Eleemoſynas per Nouitios factas non comprehendit dummodo non ſint modicæ.

7\. Eleemoſynas per Nouitios factas non comprehendere, dummodo ſint modicæ, conſideratis facultatibus ipſius Nouitij, aſſerunt Nicol. Garc. *d.cap.*9.*num.*17. Azor. *inſtit. moral. part.*1.*lib.*13.*cap.*9.*q.*2. Fr.Barthol.de Vecchis *d.dub.*7.*num.*11.*verſ. ex dictis*, vbi intelligit de eleemoſynis paruis, vel moderatis, Barthol. à S.Fauſto *in theſauro Relig. lib.*5. *q.*180.*in fine*, Sanch. *d.lib.*7.*cap.*5.*num.*22. Peregr. *d.part.*2.*cap.*1.*lit.G.*§.7. vbi *in verſ. & adueniente*, poſt Sanch. *d.num.*22. *in fine*, ſubdit, quòd in euentu quo Nouitius exeat à Religione, non tenetur monaſterium dictas eleemoſynas erogatas Nouitio reſtituere.

8\. Donationem Deo, ſeu B. Mariæ, vel Sanctis oblatam non comprehendit.

8\. Donationem Deo, ſeu Beatæ Mariæ, vel Sanctis oblatam non comprehendere, docent Fr.Emman. *quaſt. regular. tom.*2. *q.*47. *art.*5. Sanch. *d.cap.*5.*num.*28. licèt Fr.Barthol. de Vecchis *d.dub.*7. *num.*11. *in princip.* contrarium teneat, dummodo attentis Nouitij facultatibus ſit alicuius momenti.

9\. Victum, & veſtitum, quem pro ſe tribuit Nouitius monaſterio non comprehendit.

9\. Victum, & veſtitum, quem pro ſe tribuit Nouitius monaſterio, non comprehendere aſſerit Fr.Barthol.de Vecchis *d.dub.*7.*num.*12.

10\. Expenſas factas pro ſuſtẽtatione nouitiæ, & Monialium, & pro ſolemnitate profeſſionis nõ comprehendit.

10\. Quod tribuitur monaſterio, vel Monialibus in ipſa profeſſione, non pro ipſa, ſed pro ſuſtentatione Nouitiæ, & Monialium, & pro ſolemnitate & feſtiuitate profeſſionis iuxta conſuetum morem, non includi ſub hoc decreto reſoluit Soar. *tom.*5. *de cenſur. diſp.*22.*ſect.*5.*n.*15.& idem credit Sanch. *d.cap.*5.*num.*22. de conuiuio facto in ingreſſu in nouitiatum, & de conſuetis tunc dari Monialibus.

11\. Oblationes, & donationes factas monaſterio à tutoribus, vel conſanguineis Nouitiorum ex propriis bonis non comprehendit.

11\. Oblationes, donationéſve factas monaſterio, ſeu Religioſis à tutoribus, curatoribus, ac conſanguineis Nouitiorum ex propriis bonis, non ex bonis Nouitiorum, minimè comprehendi ſub hoc decreto, aſſerunt Soar. *de Relig. tom.*3.*lib.*5.*cap.*9. *num.*16. Fr.Barthol.de Vecchis *d.dub.*7.*num.*14. idem dicendum de donatione facta à parentibus Nouitij ex propriis ipſorum parentum bonis, non in dotem Nouitij, obſeruat Sanch. *d.cap.*5.*num.*23.

12\. Contractus

12. Contractus emptionis, venditionis, permutationis, locationis, & alios huiuſmodi, in quibus tantundem recipit Nouitius, quantum dat, non comprehendere, reſoluunt Sanch. *d.c.5.num.*33. Fr.Barthol.de Vecchis *d.dub.7.n.*15.Laurent.de Peirinis *vbi ſuprà n.*75.

12. Contractus emptionis, venditionis, permutationis, & locationis non comprehendit.

13. Renunciationem beneficij ſub hoc decreto non comprehendi, ac proinde Nouitium habentem beneficium eccleſiaſticum, poſſe validè illi renunciare, non ſeruata ſolemnitate huius decreti, docet Nicol.Garc.*part.*11.*cap.9.num.*12.*&* 13.quem refero, & ſequor ego ipſe *d. alleg.99.num.*19.

13. Renunciationem beneficij non comprehendit.

14. Contra Maiol. *de irregular. lib.3. cap.6. poſt n.1.* Flamin.Pariſ. *de reſignat. beneficij,lib.3.q.13.à n.4.*Campan.*d.rubr.12.cap.3.num.*10. Azor. *inſtit.moral.part.2.lib.7.c.20.q.6.* Molfeſ. *tom.1.ad conſuet. Neapol.part.4. tit. de renunciat.q.16. n.34. & 35.& in ſum.moralis Theolog.tract.6. cap.12. n.18. in fine,* Ceuall. *commun.contra commun. q.121.n.4.&* 5. Fr.Ludouic. Miranda *d.tom.1.q.23.art.5.*Mari.Anton.*variar.reſolut.lib.1. reſolut.112. caſu* 62. Sanch.*d.lib.7.cap.5.num.*38. Soar.*tom.3.de Religion.lib.5.cap.16. num.*12. Barthol.à S.Fauſto *in theſaur.Relig.lib.5.q.181.& ſeq.* Peregr.*in comment.ad conſtit.cleric. Regular. part.2.cap.1.lit. G.* §.1. Fr. Barthol.de Vecchis *d.diſp.8. dub.7.n.4.* D.Hieronym. Venero, y Leyua *d. cap.15. num.*23.exiſtimantes diſpoſitionem huius decreti vendicare ſibi locum in reſignatione beneficij.

15. Teſtamenta, codicillos, & donationem cauſa mortis ſub hoc decreto non comprehendi, ſcribunt Nauar. *comment.2.de Regular. n.50. & conſ.83.n.2.& 3. ſub illo tit.de Regular.in nouis,* Gaſp.Theſaur.*deciſ.*56. Tap.*in auth.ingreſſi, C.de ſacroſ.eccleſ. verbo ideóque nec de his, c.1.n.15.in fine,*Humad.*l.7.gloſ.3.à n.4.tit.7.p.1.* Caualcan. Friuz. *deciſ.3.n.113.p.3. ſub tit. de vltim. volunt.* Menoch.*in addit.ad lib.2.de arbitr.caſu* 436. *n.*16. Molin. *d. diſp.139. verſ. ambiget fortaſſe.* Gutier. *in cap. quamuis pactum, de pactis lib.6. verbo dum nuptui tradebatur num.4. & Canon. quaeſt. lib.2. cap.1.n.26. cum ſeqq.* Fr.Emman.*in ſum. tom.1.cap.90. n.5. & tom.2.cap.7. num.8.& 9.& quaeſt. regular. tom.3.q.16.art.1.& tom.2.q.47. art.10.* Azor. *d.part.1.lib.12.cap.2.q.14.in fine, & lib.13. cap.9.q.2.* Vega *in ſumm.tom.1. cap.91. caſu 4. & tom. 2. capit. 50. caſu* 3. Aloy. Ricc. *in collect. deciſ. collect.* 584. Emman. Sà *verbo Religio num.*5. Laeli.Zech. *de republ. eccleſiaſt.tit.de Regularib. cap.3.num.*10.Leſſi.*d.cap.41.num.*40. Aluar. Valaſc. *d.cap.16.à num.*13. Ceuall.*commun.contra commun.q.63.num.7.& q.121.à num.*4. Cened.*ad Decretum collect.50.in fine,* Nicol.Garc. *de benefic. p.11. c.9.n.*17. Sanch. *d.cap.5.n.*13. Benedict. Aegid. *d.* §.2. *num.2. cum ſeqq. & num. vlt.* Fr. Ludou. Miranda *d. q.23. art.4.* optimè Campan.*d.rubr.12. cap.13. n.*12. Barthol.à S.Fauſto *d.lib.5.q.188.&* 189. Laurent. de Peirinis *in conſt.ſui Ordinis Minimor.conſt.2.Sixti IV.n.*74.Peregr.*in comment. ad conſt.cleric.Regul.p.2.cap.1.lit.G.*§.4. vbi plures refert,Franc.Molin.*d. q.99.n.*26.Armendar.*d.l.7.de Religion.num.*21.Monet.*de commutat.vltim. volunt.c.5.n.*11.Stephan.Gratian.*diſcept.forenſ.tom.5.c.587.n.*30. Fr.Barthol.de Vecchis *d.diſp.8 dub.10.n.*3.Ego ipſe *d.alleg.99.num.*12.Hieron. Roder.*in compendio quaeſt.regul.reſol.53.n.*10.

15. Teſtamenta, codicillos, & donationem cauſa mortis non comprehendit hoc decretum.

EEEe 2 16. Contra

16. Contra Spin. *in ſpeculo teſtam. gloſ.12. princ. num.* 50. exiſtimantem nullam renunciationem, donationem, aut teſtamentum valere eius, qui monaſterium ingreditur, niſi ſeruata huius decreti forma.

17. Donatio Nouitij facta cum ſolemnitate huius decreti vt ſit firma, requiritur profeſſionis validitas.

17. Ad hoc vt donatio Nouitij facta cum ſolemnitate huius decreti ſit firma, requiri vt profeſſio valida exiſtat, reſoluunt Barthol. à S. Fauſto *d. lib.5. q.* 187. Laurent. de Peirinis *d. conſtit. 2. Sixti IV. n.* 78. Sanch. *d. lib.7. cap.5. num.*55. Peregr. *in d. cap.1. lit. G.* §.17. vnde non ſequuta profeſſione, quia mortuus eſt Nouitius antequam eam faceret, vel ad ſeculum rediit, donationem eſſe irritam, & nullam, docent Nauar. *conſ.1. de ſtat. monach. in antiq.* aliàs *conſ.9. de ſucceſſ. ab inteſtat. in nouis*, Fr. Emman. *in ſumm. p.2. cap.90. num.6. & tom.3. quaeſt. regular. q.47. art.12.* Paſſarel. *in priuileg. Minorum cap.* 37. Peregr. *d. cap.1. lit. G.* §.14. Sanch. *d. cap.5. à num.*48. Barthol. à S. Fauſto *d. lib.5. q.*186. Ego ipſe *d. alleg.99. n.11. in fine*, Honded. *conſ.73. à n.16. vol.2.* Fr. Barthol. de Vecchis *d. diſput.8. dub.8. num.3. & dub.9. num.6.* Laurent. de Peirinis *d. conſtit.2. Sixti IV. num.* 76.

18. Profeſſione ratificata ſi illa nulliter emiſſa fuerit, cenſetur quoque renunciatio ratificata & valida.

18. Ratificata verò profeſſione, ſi illa nulliter emiſſa fuerit, cenſeri quoque renunciationem ratificatam, & validam, reſoluit Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiae Archiep. Neapol. deciſ.*146. *part.*4. & Sanch. *d. lib.7. cap.5. num.*56. vbi ait, quòd ſi profeſſio eſſet nulla non ratione aetatis, ſed quia facta eſſet anno non integrè tranſacto, vel ex metu, aut aliis de cauſis, in hoc caſu cùm renunciatio ab initio valuerit, eiúſque firmitas pendeat à profeſſione validè emiſſa, quamuis profeſſio fuerit initio irrita, & ſic non confirmarit renunciationem, cùm tamen ea adhuc in ſuo priſtino valore perſeueret, confirmabitur quoties illa profeſſio ratificata fuerit alia profeſſione, ſiue expreſſa, ſiue tacitè valida, refert Peregr. *d. p.2. c.1. lit. G.* §.17.

19. Nouitius ſi iuxta formam huius decreti renunciauerit legitimam, & facta profeſſione Epiſcopus ſit factus, recuperat ius ſuccedendi in dicta legitima.

19. Religionem ingreſſus, qui ſeruata forma huius decreti renunciauit legitimam paternam, & ius ſuccedendi in materna ad fauorem ipſius monaſterij, emiſſa deinde profeſſione, ſi poſtea ad Epiſcopatum ſit promotus, viuente eius matre, recuperat ius ſuccedendi tam in paterna, quàm in materna legitima, etiam quoad renunciata, ad fauorem tamen ſuae Eccleſiae, ita Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.2. tit.9. n.*10. vbi refert ſic fuiſſe deciſum ſub die 11. Ianuarij 1631.

20. Secularis ante habitus ſuſceptionem, & Nouitiatus ingreſſum poteſt etiam intuitu eiuſdem ingreſſus validè de ſuis bonis diſponere illa renunciando abſque ſolemnitate huius decreti.

20. *Antea facta.*] Intelligi de renunciatione tantùm facta poſt ingreſſum Religionis, non autem de facta ante ingreſſum, ac proinde ſecularis ante habitus ſuſceptionem, & nouitiatus ingreſſum, poſſe etiam intuitu eiuſdem ingreſſus validè de ſuis bonis diſponere, illa renunciando, donando, ſeu obligando, abſque ſolemnitate in hoc decreto petita, reſoluunt Mandoſ. *conſ.*22. *à num.* 8. *vol.* 1. Paſſarel. *in compend. Minor. cap.*37. Confett. *in priuileg. Mendicant. tit.13. cap.12. & 13.* Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo monaſteria, & conuentus, verſ. dubium illud*, Menoch. *in addit. ad lib.2. de arbitrar. caſ.*436. *à num.*3. Sorb. *in ſuis addit. ad compend. Mendicant. verbo Nouitius, verſ. Sed hîc ſunt aliqua aduertenda*, Aluar. Valaſc. *d. cap.16. num.22. cum ſeq.* Zanard. *in direct. Theolog. part.2. cap.17. verſ. primò ſi ſit facta*, Veg. *in ſum. tom.1. c.91. caſu* 4.

&

& tom.2.c.50.caſu 3. Theſaur. *quæſt.forenſ.lib.2.q.56.num.*8.*&* 9. Megagl. 1.2.*lib.*2. *cap.*27.*num.*25.*&* 26. Nald. *verbo Religioſus num.*1. Fr. Emman. *tom.*2.*q.*47.*art.*8. Stephan. Gratian. *Marchiæ deciſ.*37. Benedict. Ægid. *in repet.d.l.*1.*p.*4.§.2. *n.*22. *ad finem*, Franc. Molin. *de ritu nupt. lib.*3.*q.*99. *num.*30. Caſtil. *controuerſ. lib.*1. *de vſufructu cap.*65.*n.*7. Campan. *d.rubr.* 12.*cap.*3.*n.*17. Nicol. Garc. *d.part.*11.*c.*9.*n.*15. Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo Religioſus*, *pag.* 226. *col.*1. *& verbo Nouitius* 1. Vgolin. *de poteſtate Epiſcopi cap.*20. §.7. *n.* 1. Armendar. *d.l.*7. *de Religion. n.* 20. *&* 25. Sanch. *d. lib.*7. *cap.*5. *num.*4. *cum ſeqq.* Barthol. à S. Fauſto *d.lib.*5. *q.*183. Peregr. *d.part.*2. *cap.*1.*lit. G.* §.2. vbi *in verſ. quintò*, ita declarauit, refert declarationem, me citato *in hoc loco*, Aloyſ. Ricc. *in deciſionib. Curiæ Archiep. Neapol. deciſ.*295. *ad fin. part.*1. Fr. Barthol. de Vecchis *d.diſp.*8. *dub.*8. *n.*4. Ego ipſe *d.alleg.*99.*n.*17. & tenuit Rota in Parmen. tranſlationis 20. Decembris 1627. coram R. P. D. Duran. *verſ. tandem non obſtat*, vbi etiam fuit dictum in donatione facta ab eo, qui adhuc non eſt ingreſſus Religionem, ſed cogitat de ingreſſu eſſe adhibendam ſolemnitatem legis, ſeu ſtatuti ſecularis, & ideò donationem factam per filium patri per paucos dies ante ingreſſum in Religione, ſeu habitus ſuſceptione intuitu, & contemplatione eiuſdem Religionis eſſe validam, tuetur Aldan. *in compendio Canon. reſol.lib.*2. *tit.*8.*n.*15. vbi refert ſic fuiſſe deciſum ſub die 13. Aprilis 1630.

Contra Nauar. *conſ.* 7. *&* 8. *de donat.in antiq.* aliàs *conſ.* 81. *&* 82. *de Regularib. in nouis*, Molin. *de inſtit.tract.*2. *diſp.*139. *verſ. ambiget & diſp.* 149.*verſ. quoad Eccleſiam, & diſp.*604. *n.*2. Cancer *var.lib.*2.*cap.*8.*n.*81. Flamin. Pariſ. *de reſignat. benef. lib.*3. *q.*13. *num.* 9. Fuſc. *de viſitat. lib.*2. *cap.*18. *n.*37. Spin. *in ſpeculo teſtam. gloſ.*12.*princ.n.*5. Menoch. *conſ.*388. *num.*7. Emman. Sà *verbo Religio n.* 5. Rojas *in epit. ſucceſſ.cap.*7. *num.*30. *&* 31. Gutier. *in cap. quamuis pactum, de pactis lib.*6. §. *dum nuptui tradebatur, in fine*, Ceuall. *d.q.*115. *in fine*, *& q.*121.*n.*4.*&* 5. Azor. *inſtit.moral. p.*1.*lib.*13.*c.*9. *q.*2. Leſſ. *d.lib.*2.*cap.*41.*n.*39.*&* 40. Mari. Antonin. *variar. reſolut. lib.*1. *reſolut. vlt. caſ.*42. Miranda *d. tom.*1. *q.*23.*art.*2. exiſtimantes renunciationem, ſeu donationem factam ab exiſtente adhuc in ſeculo prætextu, & intuitu ingreſſus Religionis, nullam, & inualidam eſſe.

21. Nouitium poſſe reuocare teſtamentum à ſe factum ante ingreſſum Religionis, & durante eodem nouitiatu aliud condere, communis tenet ſententia, de quo tamen vide Bartol. *in auth. ingreſſi, num.*1.*C.de ſacroſ. Eccleſ.* Butr. *in cap. in præſentia n.*34. *de probat.* Couar. *in cap.*2.*num.*4.*de teſtam.* Clar. §.*teſtamentum q.*28. Craſſ. *eod.verbo q.*34. *num.*2. Gutier. *Canon. lib.*2. *cap.*1. *& in d.cap. quamuis pactum, verbo dum nuptui tradebatur, num.*4. Molin. *de primog. lib.*2. *cap.*9. *à num.*34. Gom. *l.*3. *Tauri num.* 23. Fachin. *controuerſ. lib.*6. *cap.* 14. *&* 15. Carol. Tap. *in auth ingreſſi, verbo ideóque nec de his*, *à num.*46. Carol. de Graſſis *de effectib. clerical. effect.*4. *num.*31.*&* 32. Mench. *de ſucceſſ. creat. lib.*2.§.20. *num.*29.*& de ſucceſſ. progreſſu lib.*1.§.1.*num.*58. Matien. *l.*1.*gloſ.*3. *num.*4. *tit.*4. *lib.*5. *noua recopil.* Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.*3. *quæſt.* 3. *art.*8.

21. Nouitius poteſt reuocare teſtamentum à ſe factū ante ingreſſum Religionis, & durante eodem Nouitiatu aliud condere.

Digitized by Google

Ceuall.*commun.contra commun.q.*61.*& q.*221. Azor.*d.part.*1.*lib.*12.*cap.*8. Fr.Ludou. Miranda *d. q.*23. *art.*8. Gam. *Luſit. deciſ.*316. *num.*5. *&* 6. *& deciſ.*375. *num.*5. Coſt. *in cap. ſi pater, verbo teſtatorem, num.*8.*&* 10. *de teſtam.lib.*6. Cald.Pereira *in l. ſi curatorem num.*59.*& de nominat. emphyt. q.*6.*n.*5.*cum ſeqq.& de poteſt. eligendi cap.*3.*n.*17. Valer.Reginald. *in praxi fori pœnit.lib.*18.*n.*397. Aluar.Valaſc. *d.cap.*16.*n.*14. Franc.Molin.*d.q.*99. *num.* 23. *&* 24. Caſtill. *controuerſ. lib.* 1. *de vſufructu cap.* 65. *num.* 6. *& lib.* 3. *cap.*12. *num.*3. Molin. *d.tract.*2. *diſput.*139. *dub. vltim.& diſput.*64. *num.*3. Marc. Anton. Genuenſ. *in practicabil. eccleſiaſt.q.*332. latè Sanch. *d.tom.*2.*lib.*7.*c.*3.*n.*24.*cum multis ſeqq.* Hier. Roder. *in compendio quaſt.regular.reſol.*101.*n.*49.

22. Teſtamentum ante profeſſionem factum reuocare non poteſt profeſſus.

22. Profeſſo tamen integrum non eſſe teſtamentum ante profeſſionem factum reuocare,tenent Abb. *in cap.in præſentia num.* 61. *de probation.* Nauar. *comment.*2. *de Regularib. num.*53. Couar. *in cap.*2. *num.* 9. *de teſtament.* Gutier. *Canon.lib.*2. *cap.*1. *à num.*37. Tap. *in d.auth. ingreſſi, verbo ideóque nec de his, cap.* 1. *num.* 67. Spin. *in ſpeculo teſtament. gloſ.* 6. *rubr. in fine*, Fachin. *d. lib.* 6. *cap.* 15. *verſ. ego ſententiam*, Angul. *de melioram. l.*1. *gloſ.*3. *num.* 12. Fr. Emman. *in ſumm. part.* 2. *cap.* 32. *num.*2. *& quaſt. regular. tom.* 3. *quaſt.*16. *art.* 4. *& quaſt.* 69. *art.* 3. Azor. *d. part.*1. *lib.*12. *cap.*6. *quaſ.* 5. Valaſc. *d. cap.*16. *num.*18. Molin. *d. tract.* 2. *diſput.* 140. *verſ. vtrùm verò Religioſus*, Benedict. Ægid. *in repet. d. l.*1. *part.*4. §.2. *num.* 6. *in fine*, Sanch. *d. tom.*2. *lib.*7. *cap.*11. Mirand. *d.tom.*1. *quaſt.*24. *art.*10. Valer. Reginald. *lib.*18. *cap.*27. *num.*397. Theſaur. *lib.*2. *quaſt.forenſ. q.*56. *num.*1. Hieron. Roder. *in compend.quaſt.regul.reſolut.*135.*n.*3. Marc.Anton.Genuenſ.*in practicab.eccleſiaſt.quaſt.*268. Fr. Barthol. de Vecchis *d. diſput.*8. *dub.* 11. Peregrin. *d. part.* 1. *cap.*1. *lit.G.*§.35.

23. Contra DD. *in l.*1. *ff. de teſtament.* vbi Bart. *num.* 7. & Cuman. *num.*5. Xuar. *alleg.*20.*à num.*25. Tell.*l.*17. *Tauri num.*6. Decian. *conſ.*31. *lib.*3. Burg. de Pace *l.*3. *Tauri num.*688. Matien. *l.*1.*gloſ.*3. *num.*4. *tit.*6. *lib.*5. *noua recopil.* Cald. Pereira *de nominat. emphyt. cap.* 3. *n.* 17. exiſtimantes integrum eſſe profeſſo teſtamentum ante profeſſionem factum reuocare.

24. Religioſus profeſſus poteſt teſtamentum ſuum ante profeſſionem confectum declarare.

24. Religioſum profeſſum poſſe teſtamentum ſuum ante profeſſionem confectum declarare, præcipuè ſi teſtamentum dubiæ, & obſcuræ voluntatis interpretatione indigeat, ipſeque Religioſus delarationem verbis conuenientem proferat, reſoluunt Gozadin. *conſ.*41. *n.* 15. 16. *&* 17. vbi optimè declarat. Fr. Emman. *tom.* 3. *q.* 69. *art.* 3. Valer. Reginald.*d.lib.*18.*cap.*27.*n.*397. Hieron.Roderic.*d.reſol.*135.*n.*3. Sanch. *in præcepta Decalogi lib.*7.*cap.*11.*n.*16. Moner. *de commutat. vltim. volunt. cap.*5.*q.*1.*num.*14. Fr.Barthol. de Vecchis *d.diſp.*8. *dub.*12. Peregr.*d.cap.*1. *lit.G.* §.36.

25. Contra Couar.*in cap.*2.*de teſtam.num.*5.*&* 9. Nauar.*in cap.non dicatis ex n.*43. Ludou.Miranda *in Man. Prælat. tom.*1.*q.*23. *art.*10. exiſtimantes non poſſe Religioſum profeſſum teſtamentum ante profeſſionem à ſe factum, poſt profeſſionem declarare.

Hoc

Digitized by Google

Hoc decretum vendicare ſibi locum etiam in iis, qui excedunt annum decimumſextum, & illa verba huius decreti *antea facta*, non referri ad ætatem renunciantis, ſed ad duos menſes proximos ante profeſſionem, reſoluunt Gutier. *canon. lib. 2. cap. 1. num.* 34. Cened. *ad decretum collect.* 50. *num.* 5. Peregr. *d. part.* 2. *cap.* 1. *lit. G.* §. 3. Campan. *d. cap.* 3. *num.* 18. Fr. Emman. *tom.* 2. *q.* 4. *art.* 13. benè Franc. Molin. *d. q.* 99. *num.* 43. Valaſc. *d. cap.* 16. *num.* 27. Sanch. *d. cap.* 5. *num.* 7. Ego ipſe *d. alleg.* 99. *num.* 18. refert deciſum Armendar. *d. l.* 7. *de Religionib. num.* 36. & Fr. Barthol. de Vecchis *d. diſp.* 8. *dub.* 8. *num.* 1. contra Menoch. *de arbitr. caſu* 436. *n.* 8. & Theſaur. *quaſt. forenſ. lib.* 2. *quaſt.* 56. *num.* 7. exiſtimantes renunciationem à Nouitio excedente hanc ætatem, abſque ſolemnitate huius decreti factam non eſſe inualidam.

26. Reſeruatio de aliquibus bonis, quam facit ſibi Miles Hieroſolymitanus in renunciatione facta bonorum ante profeſſionem, ſub prætextu vt de reſeruatis teſtari poſſit, non ſuſtinetur, vt per Aldan. *d. tit.* 9. *num.* 4. vbi dicit reſolutum in Neapolitana 5. Iulij 1628. At profeſſio, reſeruata ſibi facultate teſtandi de ſuo patrimonio, eſt omninò valida, ex eodem Aldan. *loco citato*, vbi refert deciſum ſub die 14. Decembris 1613. 26. Reſeruatio aliquorum bonorũ facta per Religioſum ad effectum teſtandi de illis non ſuſtinetur.

27. *Niſi cum licentia.*] Obtentam ſcilicet requiri aſſerunt Sanch. *d. cap.* 5. *à num.* 76. Peregr. *d. part.* 2. *cap.* 1. *lit. C.* §. 32. Ego ipſe *d. alleg.* 99. *num.* 10. Barthol. à S. Fauſto *d. lib.* 5. *quaſt.* 291. non tamen in ſcriptis deſiderari, obſeruant Barthol. de Vecchis *d. diſp.* 8. *dub.* 9. *num.* 5. Bartholom. à S. Fauſto *citato loco, quaſt.* 200. vbi *quaſt.* 199. ſubdit hanc licentiam poſſe delegari, de quo etiam Sanch. *d. cap.* 5. *num.* 73. Ego ipſe *d. alleg.* 99. *num.* 9. Peregr. *d. part.* 2. *cap.* 1. *lit. C.* §. 29. Et neceſſe eſſe, quòd interueniat huiuſmodi licentia in ipſo actu renunciationis poſt Cened. *canon. quaſt. lib.* 1. *q.* 6. *num.* 14. firmauit Rot. in Romana fideicommiſſi 15. Nouembris 1624. coram bon. mem. Remboldo, vbi etiam fuit dictum, quòd hæc licentia ob hoc non præſumitur ex lapſu plurium annorum, vnde refert deciſum Fr. Barthol. de Vecchis *d. diſp.* 8. *dub.* 9. *num.* 3. omiſſa hac licentia, & profeſſione ſecuta nullam eſſe renunciationem. 27. Licentia Epiſcopi obtenta requiritur in renunciatione facienda per nouitium.

28. *Epiſcopi.*] Epiſcopum confirmatum, nondum tamen conſecratum, poſſe hanc licentiam in ſua diœceſi impertiri, reſoluit Sanch. *d. cap.* 5. *num.* 66. quem refero ego ipſe *d. alleg.* 99. *num.* 3. Peregr. *d. part.* 2. *cap.* 1. *lit. C.* §. 25. 28. Epiſcopus confirmatus nondũ conſecratus poteſt Nouitio licentiam dare ad renunciandum.

29. Archiepiſcopum conſecratum, qui nondum pallium recepit, poſſe huiuſmodi licentiam in ſua diœceſi impertiri reſoluit Sanchez *d. cap.* 5. *num.* 66. quem refero ego ipſe *d. alleg.* 99. *num.* 4. Peregr. *d. part.* 2. *cap.* 1. *lit. C.* §. 26. 29. Archiepiſcopus etiã qui fuerit conſecratus quamuis nondum pallium receperit.

30. Capitulum Sede vacante poſſe eandem licentiam concedere, tradunt Sanch. *d. cap.* 5. *num.* 67. Barthol. à S. Fauſto *d. lib.* 5. *q.* 195. Peregr. *d. part.* 2. *cap.* 1. *lit. C.* §. 261. 30. Capitulum Sede vacante.

31. Abbates, & alios Prælatos habentes iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem, nullique Epiſcopo ſubiectos, in ſuis diœceſibus poſſe huiuſmodi licentiam concedere, aſſerunt Sanch. *d. cap.* 5. *num.* 68. vbi etiam quòd 31. Abbates, & alij Prælati habentes iuriſdictionem quaſi Epiſcopalẽ, nulliq́ue Epiſcopo ſubiecti.

quòd Archiepiſcopus in diœceſi ſuffraganei non habet poteſtatem concedendi hanc licentiam, niſi Epiſcopo eam denegante deuolueretur per appellationem cauſa ad ipſum, Barthol.à S.Fauſto *d.lib.5.q.196.* Ego ipſe *d.alleg 99.num.6.* Fr.Barthol.de Vecchis *d.diſp.8. dub.2. num.2.* Peregr.*d.part.2.cap.1.lit.C.*§.27.

32. Prælati Regulares non poſſunt Nouitio facultatē concedere ad renunciandum etiam in monaſteriis exemptis, & ſibi ſubiectis.

32. Prælatos Regulares eam facultatem concedere non poſſe in monaſteriis exemptis, & ſibi ſubiectis, quia Concil. in præſenti ſolùm Epiſcopi licentiam ad hanc renunciationem petit, obſeruant Fr. Emman. *quæſt.regul. tom.2. quæſt.47. art.14.* Fr.Ludouic. Miranda *in manual. Prælator. tom.1. quæſt.23. art.6. concluſ.2.* Fr.Barthol. de Vecchis *d.diſp.8. dub.9.num.2.* Peregrin. *d.part.2.cap.1.lit.C.*§.30. Sanch. *d.cap.5.num.74.* vbi *num.75.* cum eod. Fr.Emman. *in ſumma,tom.2.cap.7.num.1.in fine*, & Vega *tom.2. cap.50.caſu* 3. aſſerit in aliquibus Religionibus in deſuetudinem abiiſſe hanc licentiam petere ab Epiſcopo, quod ille approbat,ſi conſuetudo fuerit legitimè præſcripta, vt contra hoc Concilij decretum vires obtineat.

33. Renunciatio facta ad fauorem Patrum Societatis Ieſu per Nouitium in d. Societate valet, quamuis non fuerit facta cum licentia Epiſcopi.

33. Renunciatio facta ad fauorem Patrum Societatis IESV per Nouitium inter Patres dictæ Societatis, eſt valida, non obſtante, quòd non fuerit facta cum licentia Epiſcopi, vt per Sanch. *d. cap. 5. num.9. cum ſeqq.* Hieronym. Roderic. *in compend. quæſt. regul. reſol. 53. num. 15.* Sell.*in ſelect.canon.cap.19.num.15.* vbi refert deciſum in Neapolitana 20. Martij 1621.

34. Renunciatio à Nouitio per duos menſes ante profeſſionem facta ſine licentia Epiſcopi ſeu eius vicarij eſt ipſo iure nulla.

34. Renunciatio à Nouitio per duos menſes ante profeſſionem facta ſine licentia Epiſcopi, ſeu eius vicarij, eſt ipſo iure nulla, vt per Rot.in Romana fideicommiſſi 15.Nouembris 1624.coram R.P.D.meo Pirouano.

35. Formam laicorum ſtatuto præſcriptam nequaquam oportet ſeruare in renunciationibus quæ fiunt à Nouitiis.

35. Formam laicorum ſtatuto præſcriptam nequaquam oportet ſeruare in renunciationibus, quæ à mulieribus profeſſionem emiſſuris habitu Regulari ſuſcepto intra probationis annum factæ fuerint, nec huiuſmodi ſtatuti omiſſio tales renunciationes inualidat, aut nullas, & irritas reddit, vtpote ab his perſonis, ſcilicet Nouitiis factas, quæ ſecundùm præſentem ſtatum, tanquam eccleſiaſticæ cenſentur, ac proinde legibus laicalibus ſolemnitatem inducentibus ſubiacere non debent, vt per Aldan.*d.tit.9.num.11.* vbi refert deciſum de anno 1606. & idem tenuit Rota in Parmen. tranſactionis 20. Decembris 1627. coram R.P.D.Duran.

36. Moniales poſſunt finito probationis anno renuntiare dummodo per duos menſes ante profeſſionem.

36. Moniales poſt lapſum annum probationis, non tamen emiſſa profeſſione,minimè impediuntur renunciare bonis ſuis per duos menſes ante profeſſionem, vt per Aldan.*d.tit.9.num.12.* vbi ait ſic fuiſſe deciſum in Nucerina 21.Auguſti 1627.

37. Vicarius Epiſcopi, ſeu Capituli Sede vacante poteſt Nouitio licentiam concedere ad renunciandum.

37. *Seu eius vicarij.*] Vicarium Epiſcopi, ſeu Capituli Sede vacante poſſe hanc licentiam concedere, tradunt Sbroz. *de officio vicarij, lib. 2. quæſt.270.* Peregr.*d.part.2.cap.1.lit.G.*§.28. Bartholom.à S.Fauſto *d.lib.5. quæſt.197.* Sanchez *d.cap.5.num.69.* vbi *num.70.* idem dicendum putat de vicariis quorumcunque Prælatorum iuriſdictione Epiſcopali in ſua diœceſi gaudentium,refero ego ipſe *d.alleg.99.num.8.*

38. Vicariis

38. Vicariis verò foraneis non eſſe integrum hanc licentiam concedere abſque expreſſa commiſſione ſibi facta, referunt Sanchez *d.cap.5. num.*72. & Barthol. à S.Fauſto *d. lib.5. quæſt.*198. Fr.Barthol. de Vecchis *d.diſp.*8.*dub.*9.*num.*2. Peregr. *d.part.*2.*cap.*1.*lit.G.*§.28. *verſ.idem dicendum.*

38. Vicariis foraneis non eſt integrũ hanc licentiam concedere abſque expreſſa cõmiſſione ſibi facta.

39. *Intra duos menſes proximos ante profeſſionem.*] Non requiri, vt renunciatio fieri debeat integro bimeſtri ante profeſſionem, ſed ſatis eſſe, vt toto eo bimeſtri ante profeſſionẽ fiat, quamuis immediatè ante profeſſionem, tenent Sanch.*d.cap.5.num.*80. Barthol.à S.Fauſto *d.lib.5. q.*192.Peregr.*d.p.*2.*cap.*1.*lit.G.*§.20.

39. Renunciationem per Nouitiũ ſufficit fieri toto bimeſtri ante profeſſionem.

40. Bimeſtre hoc computandum eſſe de momento ad momentum, & ſecundum quòd occurrit menſis in Kalendario, tradunt Sanchez *d.cap.5.num.*81. Bartholom.à S.Fauſto *d.lib.5.quæſt.*193. Fr.Bartholom. de Vecchis *d.diſp.*8.*dub.*9.*num.*5 Peregrin. *d.cap.*1.*lit.G.*§.20.*verſ.probatur quia.* Vnde renunciationem factam à Moniali per diem ante duos menſes præfixos in hoc decreto non valere, tenent Aldan. *in compend. canon. reſolut. lib.*4. *tit.*3. *num.* 8. vbi refert deciſum ſub die 21. Ianuarij 1617.

40. Bimeſtre, quo debet fieri renunciatio per Nouitium, computandum eſt de momento ad momentum.

41. Contra Læl.Zech.*de Republ.eccleſiaſt.tit.de Regular.cap.*3.*num.*14. & Zerol.*in praxi Epiſcop.part.*1.*verbo Monachus, in fine*, exiſtimantes id bimeſtre non debere eſſe mathematicum, ſed morale, ac proinde eam renunciationem non eſſe irritam, ſi paulo ante id bimeſtre fiat.

42. Nihil referre facta ſemel renunciatione bimeſtri illo ante profeſſionem legitimè faciendam, vt quia tranſacto bimeſtri eſt completa ætas, & annus nouitiatus, differre profeſſionem ex quacunque cauſa dilatio contingat, reſoluit Sanch.*d.cap.5.num.*81.& deciſum aſſerit Armendar.*d.l.*7.*de Relig.num.*18.*& num.*27.ſubdit Concilij verba ſupradicta, *intra duos menſes*, verificari, etiamſi vltra plures menſes anni probationis profeſſio fiat, & *n.*22.refert pariter reſolutum tenere renunciationem, quam aliquis fecerit ante profeſſionem per duos menſes, licèt ante expletum decimumſextum annum. Ex quacunque enim cauſa contigerit profeſſionem vltra annum protrahi ſuo valore non deficere renunciationem poſt decimum nouitiatus menſem factam, refert deciſum Fr.Barthol.de Vecchis *d.diſp.*8.*dub.*9.*num.*5.*in fine.*

42. Profeſſionem differre ex quacunque cauſa facta ſemel renunciatione bimeſtri illo nihil refert.

43. Quid autem ſtante diſpenſatione Apoſtolica, vt Nouitius nono menſe profeſſus ſit, vel minor ſexdecim annis? Vide Sanch.*d.cap.5.n.*83. Peregr.*d.p.*2.*cap.*1.*lit.G.*§.21.

44. *Sit irrita, & nullius effectus.*] Vide Nauarr.*conſil.*7.*&* 8.*de donation. in antiq.* aliàs *conſil.*81. *&* 82. *de Regular. in nouis*, Azor. *d. part.*1. *lib.*12. *cap.*18. *verſ.* 52. Fr.Bartholom. de Vecchis *in praxi obſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum nouitijs, diſp.*13.*dub.*2. *num.*2. Et quòd renunciatio huiuſmodi ſine licentia Epiſcopi, ſeu eius vicarij facta ſit ipſo iure nulla, cenſuit Rot.in Romana fideicommiſſi 15.Nouembris 1624. coram R. P. D. meo Pirouano, vbi teſtatur ſic declaraſſe S.Congregationem, & refert Molin. *de iuſtit.tract.*2.*diſp.*139.*verſ.antequam*, Cened. *canon.quæſt.q.*6.*num.*3.*&* 4.

44. Renunciatio per nouitium facta abſque ſolemnitatibus huius decreti, eſt nulla.

45. Prælatus, & Conuentus, vel Capitulum dilationem ad profitẽdum Nouitio poſt annum nouitiatus probato iuſta de cauſa concedere poteſt.

45. *Finito tempore nouitiatus*, &c.] Prælatum, & Conuentum, vel Capitulum dilationem ad profitendum Nouitio poſt annum nouitiatus probato à ſe pro idoneo, non obſtante hoc decreto, iuſta de cauſa concedere poſſe, reſoluunt Nauarr *conſil.29.in antiquis*, aliàs 30.*in nouis, de Regul.* Sayr. *in florib.deciſ.ſub illo tit.deciſ.*35. Fr.Emman. *in ſum.part.*1. *cap.*8.*num.*3.*& quæſt.regul.tom.*3.*quæſt.*15. *art.*10.*in fine, & quæſt.*17.*art.*6. Barthol. à S.Fauſto *d. lib.*5.*quæſt.*168. Leſſ. *de iuſtit. lib.*2.*cap.*41.*dub.*7. Sanch.*in præcepta Decalogi,lib.*5.*cap.*4.*num.*6. Hieron.Roder. *in compend. quæſt. regul. reſolut.*101.*num.*83. qui duo poſteriores aſſerunt in Ordine Minorum vſque ad decimumoctauum poſſe dilatari profeſſionem iuxta eorum regulam.

46. Nouitiæ finito nouitiatus anno ad profeſſionem admittuntur.

46. *Nouitios.*] Loqui de Nouitiis virorum educatis, non autem de Nouitiabus, dicit Bartholom. à S. Fauſto *d. quæſt.* 168. *num.*3. vbi obſeruat ſæpè profeſſionem Monialium differri, donec dotem competentem habeant, de quo etiam Sanch. *d.lib.*5.*cap.*4. *num.*21. Hieron.Roder. *d.reſol.*101.*num.*53.

47. Nouitij Societatis IESV non comprehenduntur hoc decreto.

47. *Quin Religio clericorum Societatis Ieſu*, &c.] Hoc Concilij decretum non habere locum in Nouitiis Societatis IESV, ac proinde eos poſſe renunciare bonis in fauorem Societatis, vel cuiuſcunque, non ſeruata hac forma, nec expectato bimeſtri ante profeſſionem, vel ante vota biennij, tenent Fr.Emman.*quæſt.regul.tom.*2.*quæſt.*47.*art.*8.Emman. Sà *verbo Religio*, *num.*5. Molin. *d. tract.*2. *diſp.* 139. *verſ. antequam.* Leſſ. *d.lib.*2.*cap.*41.*dub.*4.*num.*41. quos refert, & ſequitur Sanch.*d.cap.*5.*n.*9. & ego ipſe *d.alleg.*99.*num.*13.& addit Aldan.*in compend.canon.reſol.lib.*1. *tit.*16.*num.*10. fuiſſe deciſum, quòd Patres Societatis IESV hoc decreto non ſolùm excepti ſunt quoad emittendam profeſſionem, ſed etiam quoad obligationes, & renunciationes, adeò vt hæ etiam ab eorum Nouitiis quandocunque & ſine cuiuſuis licentia factæ nullitati dicti decreti minimè ſubiaceant.

48. Patres Societatis IESV ſunt verè Religioſi.

48. *A ſancta Sede Apoſtolica approbatum.*] Patres Societatis IESV eſſe veros Religioſos ſtatuit Gregorius XIII. *in ſua conſtit.incip.quanto fructuoſius*, Kalend. Februarij 1582. *& in alia incip. Aſcendente Domino*, 8.Kalend.Iunij 1584. & per eas probant Nauarr.*comment.*1.*de Regular. num.*19. Mandoſ.*conſil.*13.*num.*3. Fr.Emman.*tom.* 1.*quæſt.*1.*art.*4.*& q.*56. *art.* 1. Tapia *in auth. ingreſſi, C.de ſacroſ. Eccleſ. verbo monaſteria*, *cap.*10. *num.*4. Azor. *inſtitut.moral.part.*1.*lib.*13.*cap.*7.*quæſ...* Fr.Ioan.à Cruce *de ſtatu Relig. lib.* 1.*cap.* 2. *concluſ.*5. *verſ.ex dictis*, Aldreta *in allegat. pro omnimoda Regular.exemptione*, *part.*2.*cap.*7. *num.*6. Sanch. *de matrim.lib.*7. *diſp.*25.*num.*15. Nicol. Garc. *de benefic.part.*7.*cap.*10.*num.*53.*verſ.& clarius*, Rota in Caputaquen. penſionis 18. Aprilis 1616. coram bo.mem. Martino Andrea.

49. Patres Societatis IESV tria tantum vota ſimplicia emittentes retinent ius & dominium bonorum ſuorum, beneficia, & penſiones.

49. Statuit præterea Gregorius XIII. in dictis conſtitutionibus, vt qui ex dictis Patribus emiſerint tria vota ſimplicia, poſſint retinere ius, & dominium bonorum ſuorum ad effectum ea diſtribuendi in pios vſus, item & beneficia, ac penſiones, nec poſtea dimiſſi eis priuati remanerent, ita fuit reſolutum per Rot.in d.Caputaquen.penſionis.

50. Sed

Digitized by Google

50. *Sed neque ante profeſſionem*, &c.] Vide Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.* 2. *quæſt.* 47. *num.* 5. & *quæſt.* 48. *art.* 5. Valaſc. *de partion. cap.* 16. *num.* 32. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 363. *num.* 18. & 19. Villalob. *in ſum. part.* 2. *tract.* 35. *diffic.* 19. *num.* 4. Fr. Ludou. Miranda *de ſacris Monialib. quæſt.* 9. *art.* 9. Hieron. Roderic. *in compendio quæſt. regular. reſol.* 101. *num.* 94.

50. Monaſterio nihil tribuendum à parētibus, & conſanguineis Nouitij ante eius profeſſionem.

51. Nouitij pater non poteſt dare paramentum Altaris Religionis, vbi filius erat in nouitiatu, ex Sellio *in ſelectis Canon. c.* 32. *n.* 3. quo loci atteſtatur, ſic fuiſſe deciſum ſub die 12. Auguſti 1617.

51. Nouitij pater non poteſt dare paramentum Altaris Religionis vbi filius erat in nouitiatu.

52. Donare validè poteſt ipſi monaſterio virgo, quæ diutius permanſit in monaſterio in habitu Nouitiarum cum licentia permanendi educationis cauſa, quia non eſt Monialis, ita Sell. *citato loco*, vbi refert ſic fuiſſe reſolutum in Fauentina 31. Iulij 1627.

52. Donare validè poteſt monaſterio puella exiſtens in eo educationis cauſa.

53. Monialibus nullatenus recipere licet pecunias, vel aliquam aliam rem anticipatè ad computum eleemoſynæ dotalis, quam quæuis puella habitum monachalem ſuſceptura perſoluere debet, alioquin tam recipientes, quàm perſoluentes anathemati hoc decreto contento ſunt ſubiecti, ita Aldan. *in compend. Canon. reſolut. lib.* 2. *tit.* 25. *num.* 8. vbi teſtatur reſolutum per Sac. Congreg. Epiſcop. in Camerinen. de anno 1580.

53. Monialibus non licèt recipere pecunias, vel aliam rem anticipatè ad computum eleemoſynæ dotalis.

54. Nouitiæ quando veſtiuntur, vel profeſſionem emittunt, non licet Epiſcopis à propinquis, vel ab alio quocunque donatum, tam comeſtibilia, quàm linea, etiam parui valoris accipere, neque ab Abbatiſſis in ingreſſu officij, neque ab eiſdem comeſtibilia tantùm in aliquibus ſolemnitatibus nomine totius monaſterij, quamuis antiquiſſima inoleuerit conſuetudo, Aldan. *citato loco*, vbi refert deciſum ab eadem ſacra Congregatione in Auerſana 22. Ianuarij 1591.

55. Frater in ingreſſu ſororis ad monaſterium ſe obligans ad alimenta, & ad alia ſcuta centum, quotieſcunque ſoror non vult emittere profeſſionem, frater non tenetur ad centum promiſſa, vt per Aldan. *d. titul.* 25. *numer.* 10. qui atteſtatur ita deciſum ſub die 12. Auguſti 1617.

56. *Omnia reſtituantur, quæ ſua erant.*] Vide Nauar. *conſ.* 1. *de ſtatu monach. in antiq.* aliàs *conſ.* 9. *de ſucceſſ. ab inteſtat. in nouis*, Sayr. *in florib. deciſ. ſub illo tit. de ſtatu monach. deciſ.* 1. Zerol. *in prax. Epiſcop. part.* 1. *verbo Moniales* §. 3. & *part.* 2. *eod. verbo verſ.* 11. Ioan. Valer. *de different. inter vtrunque forum, verbo Regularis, differ.* 8. Carol. Tap. *in auth. ingreſſi, C. de ſacroſ. eccleſ. verbo ſua, cap.* 14. *num.* 16. Cald. Pereira *in l. ſi curatorem, verbo implorare à num.* 27. *C. de in integr. reſtitut. min.* Azor. *d. part.* 1. *lib.* 13. *cap.* 9. *quæſ.* 2. Carol. de Graſſis *de effectib. clericalib. effect.* 4. *ſub num.* 25. Campan. *in diuerſ. iuris Canonic. rubr.* 12. *cap.* 13. *à num.* 125. Barthol. à S. Fauſto *d. lib.* 5. *q.* 190. Hieron. Venero, y Leyua *in examine Epiſcop. lib.* 6. *cap.* 16. *num.* 16. metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi part.* 3. *alleg.* 101. *num.* 37.

56. Nouitio abeunti omnia, quæ ſua erāt, reſtitui debent.

57. Vnà cum fructibus inde perceptis, vt intelligit Galet. *in Margarita caſuum conſcientiæ, verbo Nouitius* 5.

57. Vnà cum fructibus inde perceptis.

58. Exceptis fructibus,quos in eo alendo monaſterium fecit.

58. Non teneri tamen ſoluere fructus, quos in eo alendo monaſterium fecit,tenent Barthol.à S.Fauſto *d.lib.5.quaſt.*191.Sanch.*d.cap.5. numer.*25.

59. Habitus religioſus Nouitio exeunti non eſt reſtituendus.

59. Habitum religioſum Nouitio exeunti non eſſe reſtituendum, ſed pretium illius ei eſſe ſoluendum, deciſum refero ego ipſe *d. allegat.*101.*num.*39.

60. Dos Nouitiæ intra tempus probationis decedentis hæredibus nouitiæ reſtituenda.

60. Dotem nouitiæ intra tempus probationis decedentis monaſterio iam ſolutam hæredibus nouitiæ eſſe reſtituendam vnà cum fructibus,ſi quos monaſterium percepiſſet, deducto tamen victu, & veſtitu, refert deciſum Armendar.*d.l.7.de Relig.n.*30.

Mulieres volentes habitum Religionis aſſumere, ſint maiores 12. annis,& examinentur ab Ordinario, ſicut & ante emiſsionem profeſsionis. Proinde Præfecta monaſterio certiorem faciat Epiſcopum ante menſem finiti nouitiatus.

CAPVT XVII.

1. Doctores de materia cap.agentes.

1. Vide Paul. Fuſc. *de viſitat.lib.*2.*cap.*18. *num.*40. Fr.Emman. *quaſt. regul.tom.*3.*q.*12.*art.*2. Zerol. *in praxi Epiſcop.part.*1. *verbo Moniales.pag.mihi* 232.Piaſec. *in ſimili praxi part.*2.*cap.*3.*num.*55. *verſ. explorare,* Azor. *inſtit.moral.part.*1.*lib.*12.*cap.*1.*q*.... Fr.Ioan.à Cruce *de Relig. lib.*1.*cap.*8.*in fine,*Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ lib.*2.*tit.*18. *l.*7.*de Relig. n.*37.*&* 44. *cum ſeqq.* Sanch. *in præcepta Decalogi tom.*1. *lib.*4. *cap.*18.*n.*32.*cum ſequentib.* Fr. Ludou. Miranda *de ſacris Monialibus q.*8. *a.*2. Campan. *in diuerſ.iuris Canon.rubr.*12.*cap.*16.*à n.*11.Nouar. *in ſingul. Canon.concl.*89.Hieron.Venero,y Leyua *in examine Epiſcop. lib.*9.*cap.*25. metipſum *de offic.& poteſt. Epiſcopi p.*3.*alleg.*100. Hieron.Roder. *in compend.quaſt.regular.reſol.*101.*n.*81.*cum ſeqq.*

2. Puella recipi prohibetur ad habitum probationis in Religione niſi duodecim annis ſit maior.

2. *Maior duodecim annis ſit*, &c.] Receptionem puellæ cauſa inducendi habitum probationis in Religione prohiberi, niſi duodecim annis ſit maior,tradunt Fr.Emman. *quaſt. regul.tom.*3.*q.*12.*a.*2. vbi teſtatur huius ſententiæ fuiſſe omnes Patres, qui ad Concilium Prouinciale Toletanum conuenerunt, Azor. *inſtit. moral.part.*1.*lib.*12. *cap.*18. *q.*55.*&* 56.Nald. *in ſum.verbo habitus* 6.*& verbo Monialis* 5. Barthol. de Vecchis *in praxi obſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum Nouitiis diſp.*2.*dub.*6.*num.*16.

3. Contra Mich. Medin. *de ſacror. homin. continent. lib.* 4. *controu.* 9. *cap.*4. Fr. Ludou. Mirand. *de ſacris Monialib. quaſt.* 8. *art.* 2. *in concluſ.* Sanch. *in præcepta Decalogi tom.*1. *lib.*4. *cap.* 18. *num.* 33. Soar. *tom.*3. *de Relig. lib.*5. *cap.*1. *num.*9. Portel. *in dub. Regularib. verbo Nouitia num.*1. Villalob. *in ſum.p.*2.*tract.*35. *diffic.*12.*n.*2. Hieron. Roderic. *d.reſol.*101. *num.*24. exiſtimantes in hoc decreto non prohiberi puellas duodecim

annis

annis minores ingredi Religionem, immo aiunt in eo ſupponi recipi poſſe, aliàs non loqueretur Concilium ſub conditione, *ſi maior duodecim annis fuerit.*

4. *Non ante eam ſuſcipiat, nec poſtea*, &c.] Ergo ante ingreſſum, & ante profeſſionem examinari debet ab Epiſcopo; ſed in Hiſpania vſu receptum eſt eas ſemel tantùm ante profeſſionem examinandas eſſe ab Epiſcopis, & nunquam ante ſuſceptum habitum, ita referunt Fr. Emm. *queſt.regular.tom.*3.*q.*12.*a.*3. Fr. Ludou. Miranda *de ſacris Monialib.q.*8. *art.*4. Sanch.*d.lib.*5.*c.*4.*num.*84. Villalob. *in ſum.p.*2. *tract.*35.*diffic.*8.*n.*2. Hieron.Roderic.*d.reſol.*101.*n.*82.Portel.*d.verbo Nouitia* 3.

4. Nouitiæ an bis, vel ſemel ante profeſſionem per Epiſcopum examinandæ.

5. Pius V. *in ſua conſtit.*7. §.17.& 18. hac de re ſic ſtatuit: *Volumus etiam, quòd puellarum Deo dicandarum, an ſcilicet coacta, vel ſeducta fuerint, examen faciendum, non niſi infra quindecim dies, poſtquàm iuxta Concil. Trident. Epiſcopi, vel eorum Vicarij requiſiti fuerint, fieri poſſit, quibus elapſis amplius in hoc ſe illis intromittere non liceat, cuius occaſione nec Epiſcopus, nec eius vicarius intra ſepta monaſterij ingrediantur, ſed ſtent ante cratem ferream, & interrogationes alias, quàm eas, quæ præfatum Concilium Trid. iubet, eis fieri omninò prohibemus. Ac ſimiliter volumus, quòd puella, ſeu Nouitiæ ipſa ad alias interrogationes reſpondere minimè teneantur*, provt refert Hieron. Roderic.*d.reſol.*101.*n.*81.

5. Pius V. circa examen nouitiarum.

6. *Vel impedito, eius vicarius.*] Vicarium, niſi Epiſcopo impedito, non poſſe huiuſmodi voluntatis explorationem facere, reſoluunt Sbroz.*de offic.Vicarij lib.*2.*q.*208. Narbona *de appellat.à vicario ad Epiſcopum p.*1.*n.*237.Ego ipſe *d.alleg.*100.*n.*8.

6. Vicarius niſi Epiſcopo impedito non poteſt voluntatis Nouitiarũ explorationem facere.

7. Exploratio voluntatis puellarum profiteri volentium iuxta hoc decretum, ad Epiſcopum pertinet, quamuis monaſterium ab eius iuriſdictione exemptum exiſtat, vt refert deciſum Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarra lib.*2.*tit.*18.*l.*7.*de Relig.n.*37. & Piaſec.*in praxi Epiſcop. p.*2.*c.*3.*n* 55.*verſ.explorare.*

7. Exploratio voluntatis puellarum profiteri volentium ad Epiſcopum pertinet.

8. Poſtquam Epiſcopus à Præfecta, de tempore profeſſionis Nouitiæ ante menſem certior factus fuerit, intra 25. dies examen perficere tenetur, quibus elapſis ampliùs in eo non ſe intromittat, ita reſolutum atteſtantur Armendar.*d.l.*7.*de Relig.n.*45. Campan.*d.c.*16.*n.*10. Ego ipſe *d.alleg.*100.*n.*2.*in fine.*

8. Epiſcopus intra quod tempus teneatur perficere examẽ puellarum profiteri volentium.

9. Puellis, quæ ſumpſerunt ſacrum habitum in aliquo Monialium monaſterio, debet ab Ordinario certus dierum numerus 15. vel 20. præfigi, intra quem deliberent, vtrùm velint profiteri, vel non, ſi noluerint, remittendæ ſunt ad domos conſanguineorum, vel affinium, vt referunt deciſum Armendar.*d.l.*7.*de Relig.n.*49. Campan.*d.cap.*16.*n.*16. Ego ipſe *d.alleg.*100.*num.*2.

9. Puellis nouitiis qui terminus præfigi debeat ab Ordinario ad deliberandum.

10. Epiſcopus poteſt prohibere eccleſiaſticis cenſuris, & aliis pœnis ſibi benè, viſis contra Abbatiſſas, & ſuperiores Regulares Monialium ipſis Regularibus ſubiectarũ, ne quæ puella profeſſionem emittat, niſi priùs explorata illius voluntate ab Ordinario ad præſcriptum Concil. in præſenti, ita Sell.*in ſelectis Canon. c.*35.*n.*15. vbi atteſtatur ſic reſolutum in vna Burgen.4.Decembris 1627.

10. Epiſcopus poteſt Abbatiſſis prohibere ſub eccleſiaſticis cẽſuris ne quæ puellæ profeſſionem emittant niſi prius explorata illius voluntate.

11. Epiſcopus etiam in monaſteriis ſuperioribus regularibus ſubiectis bis examinat eas, quæ Moniales fieri volunt.

11. Epiſcopus in monaſteriis etiam ſuperioribus Regularibus ſubiectis bis examinat eas, quæ Moniales fieri volunt, primò ſcilicet quando habitum ſuſcipiunt, ſecundò verò tempore profeſſionis, & ideo poterit earundem Rectores compellere, ne habitum Nouitiæ dent, niſi priùs Epiſcopum certiorem faciant, vt puellæ voluntatem explorare valeat, ex Sell. *d.cap.*35.*num.*18. vbi ait deciſum in Liman. 19. Septembris 1625.

12. Puella, quæ inconſulto Epiſcopo habitum ſuſcepit Religionis, antequam profiteatur, ab Epiſcopo examinanda eſt.

12. Puella, quæ inconſulto Epiſcopo habitum ſuſcepit Religionis, antequam profiteatur, ab Epiſcopo examinanda eſt diligenter, vt referunt deciſum Armendar. *d.l.* 7. *de Religion. num.* 46. Ego ipſe *d.alleg.*100.*num.*4.

13. Epiſcopus non ingreditur clauſuram pro exploranda voluntate Nouitiæ.

13. In hac voluntatis exploratione, ſeu alio ſimili actu, quando fit in ipſo monaſterio, Epiſcopus non ingrediatur clauſuram, ſed ſtet ante feneſtellam cancellorum examinando mentem ipſius puellæ, vt aduertit Paul. Fuſc. *d. num.* 40. *in fine*, & deciſum atteſtatur Campan. *d.cap.*16.*num.*15. quem refero ego ipſe *d. alleg.* 100. *num.*6.*in fine.*

14. Monialis, aut Nouitia ſi neget ſe eſſe profeſſam, audire poteſt eam Epiſcopus etiam extra monaſterium

14. Si Monialis, aut Nouitia neget ſe eſſe profeſſam, audire poteſt eam Epiſcopus etiam extra monaſterium, provt reſolutum fuiſſe refert Armend.*d.l.*7. *de Religion.n.*47.

15. Tertiariarum voluntates Epiſcopus explorare non debet ſi domi degunt.

15. Tertiariarum voluntates Epiſcopus explorare non debet, ſi domi degunt, & ibi votum cælibatus emittant, ex Sell. *d. cap.*35.*n.*20. vbi ait ſic deciſum ſub die 8. Nouembris 1620.

16. Ordinarius non debet explorare volũtatem puellæ, quæ habitum recipit in monaſterio ad petitionem illius, qui vult eam in vxorem ducere.

16. Ordinarius non debet explorare voluntatem puellæ, quæ habitum recipit in monaſterio ad petitionem illius, qui vult illam in vxorem ducere, ſed expectandum tempus faciendæ profeſſionis, & tunc ſi ſit ſuſpicio, quòd inueſtigetur à Monialibus, pro ſuo officio curabit inde duci in exteriorem Eccleſiam monaſterij, vel in aliam propinquiorem, & commodiorem, provt magis conuenire iudicabit, vbi voluntatem eius exquirere poſſit. At ſi nulla ſit ſuſpicio, & nullam aliam iuſtam cauſam ſubeſſe apparebit, tunc non in alio loco, quàm ad crates ferreas monaſterij voluntatem puellæ explorabit, ita referunt deciſum Armendar. *d. lib.* 7. *de Religion. numer.*48. Campan. *d.cap.*16. *num.*15. Ego ipſe *d.alleg.*100. *numer.*6.

17. Epiſcopus poteſt etiam cenſuris coërcere Præfectas monaſterio patientes in Religione profiteri Moniales ſine voluntatis exploratione.

17. *Teneatur Præfecta monaſterio*, &c.] Epiſcopum poſſe coërcere Præfectas monaſterio patientes in Religione profiteri Moniales, ſine voluntatis exploratione, non ſolùm pœnis in hoc decreto ſtatutis, & præſcriptis, ſed etiam eccleſiaſticis cenſuris, & aliis iuris remediis, non obſtantibus quibuſcunque priuilegiis, vt reſoluit Campan. *d. cap.* 16. *num.* 17. quem refero ego ipſe *d. allegat.*100. *numer.*12.

Anathemati

Digitized by Google

Anathematizantur quicunque cogentes puellam, viduam, aut quamcunque mulierem ad ingrediendum monaſterium emittendam profeßionem, & ad id fauorem dantes, & quoquo modo eidem actui conſentientes. Excipiuntur caſus iuris.

CAPVT XVIII.

1. Vide Nauarr. *conſil.* 55. *&* 56. *de ſentent. excommun. in antiq.* aliàs *conſ.* 5.6. *&* 7. *de Regular. in nouis*, Sayr. *in florib. deciſ. ſub illo tit. de ſentent. excommun. deciſ.* 51. *&* 52. Paul. Fuſc. *de viſitat. lib.* 2. *cap.* 15. *num.* 68. Henriq. *in ſumm. lib.* 11. *cap.* 19. §.4. *verſ. ſecundo*, Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. part.* 1. *lib.* 4. *cap.* 24. *num.* 7. Ccned. *ad decretum collect.* 49. *num.* 2. *& ad Decretal. collect.* 165. *num.* 5. Fr. Emman. *quaſt. regul. tom.* 3. *quaſt.* 14. *art.* 3. *& quaſt.* 17. *art.* 18. *&* 19. Petr. Ledeſma *in ſum. part.* 2. *tract. del ſtado de los Religioſos, cap.* 5. *concluſ.* 8. Zerol. *in praxi Epiſcop. part.* 1. *verbo Moniales*, §.22. Soar. *tom* 5. *de cenſur. diſp.* 23. *ſect.* 5. *num.* 8. *& de Religion. tom.* 3. *lib.* 5. *cap.* 9. Azor. *inſtit. moral. part.* 1. *lib.* 13. *cap.* 9. *quaſ.* 2. *verſ. praterea.* Sayr. *in claui Regia, lib.* 5. *cap.* 1. *à num.* 27. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 18. *num.* 375. Fr. Ludouic. Miranda *in man. Pralat. tom.* 1. *quaſt.* 17. *art.* 4. *concluſ.* 2. *& de ſacris monialib. quaſt.* 8. *art.* 5. Fr. Ioan. à Cruce *de ſtatu Relig. lib.* 1. *cap.* 8. *dub.* 4. *verſ. nota*, latè Sanch. *in pracepta Decalogi, tom.* 1. *lib.* 4. *cap.* 4. Armendar. *in addit. ad recop. legum Nauarra, lib.* 2. *tit.* 18. *l.* 7. *de Relig. num.* 62. Memoriale clericor. *cap.* 9. *num.* 60. *&* 61. Filliuc. *in quaſt. moralib. tract.* 14. *cap.* 6. *quaſ.* 5. *num.* 89. Barthol. à S. Fauſto *in theſauro Relig. lib.* 5. *quaſt.* 35. *cum ſeqq.* Bonacin. *de cenſur. diſp.* 2. *quaſt.* 6. *puncto* 3. & nouiſſimè *de cenſuris extra Bullam, diſp.* 2. *quaſt.* 2. *puncto* 2. *&* 3. Fr. Barthol. de Vecchis *in praxi obſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum nouitijs, diſp.* 1. *dub.* 5. *concl.* 4. Hieron. Roder. *in compend. quaſt. regul. reſol.* 101. *num.* 31. *& num.* 79. *&* 80. Portel. *in addit. ad dubia Regularia, verbo Monialis, num.* 5. *cum ſeqq.* metipſum *de offic. & poteſt. Epiſcopi, part.* 3. *alleg.* 104. — 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Omnes, & ſingulas perſonas*, &c.] Non tamen Reges, & Imperatorem, quia ſpeciali nota digni ſunt, ita Sanch. *in pracepta Decalogi, tom.* 1. *lib.* 4. *c.* 4. *num.* 2. Bonacin. *de cenſuris extra Bullam, diſp.* 2. *quaſt.* 2 *puncto* 2. *n.* 13. Portel. *d. verbo Monialis n.* 6. contra Soar. *d. tom.* 5. *de cenſur. diſp.* 23. *ſect.* 5. *num.* 8. *verſ. qua cenſura eſt generaliſſima.* — 2. Reges, & Imperator non comprehenduntur in hoc decreto.

3. Parentes, qui cogunt filias Religioſam vitam ſuſcipere, vel eas ab eo vitæ genere prohibent, incidunt in excommunicationem latam in hoc decreto, vt reſoluunt Nauarr. *in man. cap.* 14. *num.* 17. Fr. Ludouic. Miranda *in man. Pralat. tom.* 1. *quaſt.* 17. *art.* 4. *concl.* 2. Azor. *d. q.* 2. *propè fin. & p.* 2. *lib.* 2. *cap.* 21. *q.* 15. Ego ipſe *d. alleg.* 104. *num.* 6. — 3. Parentes qui cogunt filias Religioſam vitam ſuſcipere, vel eas ab eo vitæ genere prohibẽt, incidunt in excommunicationem hic latam.

4. An autem metus reuerentialis parentum incuſſus ex eo, quòd manifeſtant puellæ ſtatum monachalem illi conuenire ob iuſtas cauſas, v.g. non ſufficientis dotis pro matrimonio, & ſimilium, inducat dictam excommunicationem illum incutientibus? In quo dubio partem negatiuam — 4. Metus reuerentialis parentũ an inducat excommunicationem incutientibus illum.

Digitized by Google

negatiuam ſuſtinent Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.*708. *in* 1.*edit.*aliàs *reſol.*599.*in* 2.*edit.*Portel.*in addit.ad dubia Regular.verbo Moniales, num.*12. Hieron. Roder. *d.reſol.*101. *num.*80. quia parentes, vel conſanguinei in illo timore incutiendo non ſe habent actiuè, ſed ipſa puella metum concipit ob reuerentiam patris, háncque eſſe praxim in tota ferè Eccleſia aſſerunt; immò etiam addit idem Portel. ſi parentes, vel alij importunis precibus ſuaderent puellæ, vt ingrederetur, vel non ingrederetur, non incurrerent, quia ſuaſio etiam importuna, non eſt coactio, quod intelligit Hieron.Roder.*vbi ſuprà*, caſu quo talis metus reuerentialis incuſſus non excedat limites ſimplicis perſuaſionis. nam ſi metus grauis ſit, & cadens in virum conſtantem, omninò, & abſque dubio præfatam excommunicationem incurrere ſuadentes, ſeu metum incutientes exiſtimat.

5. Intelligitur de vi coactiua, & non inductiua.

5. *Coegerint.*] Intelligendum eſſe de vi coactiua, & non inductiua, deciſum atteſtatur Armendar. *d.l.*7. *de Relig. num.*62. quem refero ego ipſe *d.alleg.*104.*num.*3.reſoluit Azor.*d.part.*1.*lib.*13.*cap.*9.*q.*2.*verſ.quæres*, vbi ſubdit hanc pœnam non incurrere illum, qui hæredem inſtituit mulierem ea lege,vt Monialis fiat.

6. Viros ad Religionem cogentes non ligantur cenſura huius decreti.

6. *Aut aliam quamcunque mulierum*,&c.] Ergo cogentes viros ad Religionem non ligantur cenſura huius decreti, vt per Soar. *d. diſp.* 23. *ſect.*5.*num.*8. Sanch. *d.cap.*4.*num.*3. Filliuc. *in quæſt.moral.tract.*14. *cap.*5. *quæſ.*7. *num.*89. *verſ.dico ſecundò.* Portel. *in addit. ad dubia Regular. verbo Moniales,num.*7. Bonacin.*d.diſp.*2.*q.*2.*puncto* 2.*n.*15. Fr.Ludou.Miranda *d.concluſ.*2.

7. Fœminam cogens ingredi monaſteriũ non vt ibi profiteatur, non ligatur cenſura huius decreti.

7. *Præterquam in caſibus in iure expreſſis.*] Veluti, ſi quis cogeret fœminam ad ingrediendum monaſterium in pœnam alicuius peccati, vel ad cautionem pudicitiæ, vel alia iuſta de cauſa à iure permiſſa, vt per Soar.*d.ſect.*5.*num.*9.Filliuc.*d.num.*89.*verſ.tertio.* Bonacin.*d.puncto* 2.*n.*14. *verſ.dixi.*

8. Cogentes mulierem monaſteriũ ingredi nõ excommunicantur ingreſſu non ſequuto.

8. *Ad ingrediendum monaſterium*, &c.] Cogentes mulierem monaſterium ingredi non excommunicari ingreſſu non ſequuto, reſoluunt Nauarr. *in man. cap.*27.*num.*51. *&* *d. conſil.* 55. *de ſentent. excommunicat. in antiquis*, aliàs *conſil.* 5. *de Regular. in nouis.* Sayr. *d. deciſ.* 51. *de ſentent. excommunicat.* Fr. Ludouic. Miranda *d.concluſ.*2. Ego ipſe *d. allegat.* 104. *num.*7.

9. Cogentes fœminam ad monaſterij ingreſſum, non vt profiteatur, ſed vt ibi ſeculari habitu retento educetur, nõ incurrit hãc excommunicationem.

9. Cogentes fœminam ad monaſterij ingreſſum,non vt profiteatur, nec vt habitum ſumat, ſed vt ibi ſeculari retento educetur, donec ætatis aptæ matrimonio ſit, in hanc anathematis pœnam non incidere, tradunt Nauarr. *conſil.*56. *de ſentent. excommun. in antiq.* aliàs *conſil.*6. *de Regular.in nouis*, Zerol.*d.verbo Moniales*,§.13. Soar.*d.ſect.*5.*num.*9. Ego ipſe *d.allegat.* 104.*num.*5. Id tamen limitant Sanch.*d.cap.*4.*num.*12. Portel. *d.verbo Moniales*, *num.*14. Fr.Emman. *in ſum. tom.*2. *cap.*8. *num.*10. Hieron.Roder.*d.reſol.*101.*num.*79. quando coactio iſta eſt in ordine ad ſuſcipiendum poſtea Religionis habitum, ſiue ſuaſionibus Monialium,ſiue alia ratione;& addit Portel.*citato loco num.*15.quòd hanc cenſuram incurrunt, qui puellam liberè ingredientem, vt maneat ibi in habitu

habitu ſeculari educationis gratia, poſt ingreſſum cogunt, vt habitum ſuſcipiat Religionis.

10. *Quique conſilium, auxilium,* &c.] Vide Portel.*in addit. ad dubia Regularia, verbo Moniales, num.*17. Hieron.Roder.*d.reſol.*101.*num.*31. Bonacin.*d.puncto* 2.*num.*10.

10. Conſilium, auxilium, vel fauorem dans vt mulier cogatur ad ingrediendum monaſteriũ, incidit in excommunicationem huius decreti.

11. *Simili quoque,* &c.] De excommunicatione contra retrahentes fœminas à Religione, latè Bonacin. *de cenſuris extra Bullam, diſp.*2.*q.*2.*puncto* 3. Soar.*de cenſur.diſp.*23.*ſect.*7.*num.*9.& 10. Filliuc.*tract.*14.*cap.*6.*quæſ.*5.*ad fin.num.*90.Sanch.*d.cap.*4 *num.*15. Sayr.*in claui Regia, lib.*5.*c.*1.*num.*27.*cum ſeqq.*

11. Doctores agentes de excommunicatione contra retrahentes fœminas à Religione.

Quando, & quomodo ſit audiendus, qui prætendit ſe per vim, aut metum, ſeu ante debitam ætatem profeſſum fuiſſe.

CAPVT XIX.

1. VIde Nauarr.*commento* 4.*de Regular.num.*73.& 77. Zerol.*in praxi Epiſcop.part.*2. *verbo profeſſio*, §.2. *verſ verum*, Fr.Emman. *quæſt. regular. tom.*3. *quæſt.*17. *artic.*16.& *ſeq.* Spin. *in ſpeculo teſtament.gloſ.*12.*princip.num.*62. *cum ſeqq.* Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.*13. *quæſt.*5. *num.* 45. *cum ſeqq.* Fr. Ioan. à Cruce *de ſtatu Relig. lib.* 1. *cap.* 8. *dub.* 4. *verſic. ſecunda concluſio*, Franciſc. Leon. *in theſauro fori eccleſiaſtic. parte* 1.*cap.*1.*num* 41. Ludouic. Beja *reſponſ.caſuum conſcient. part.*4. *caſu* 18. Aloyſ.Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.*657.*in* 1.*edit.* aliàs *reſol.*629. *in* 2. *edit.* & *in praxi aurea, reſolut.* 18. & *in deciſ. curiæ Archiepiſcop. Neapolitanæ, part.* 4. *deciſ.* 48. Azor. *inſtitut. moral. part.*1. *lib.*12. *cap.*4. *quæſ.* 10. Campan. *in diuerſorio iuris canon. rubric.* 12. *cap.* 13. *num.* 129. Sanch. *de matrimon. lib.*7. *diſp.*37. Portel. *in dub.regular. verbo profeſſionis nulla reclamatio, num.*45.*cum ſeqq.* Villalob. *in ſumma part.*2. *tract.*35. *difficultat.*25. *num.*4. *cum ſeqq* Leſſ. *de iuſtit. lib.*2. *cap.* 41. *dub.* 7. *num.* 63. Flores de Mena *variarum lib.* 3. *quæſt.* 23. *num.* 68. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.*2. *tit.*18. *l.*7. *de Religion. num.*38. & 51. Fr.Ludouic.Miranda *in manual.Prælator, tom.*1. *quæſt.*30. *art.*1. *cum ſeqq.* Sanctarel. *variarum reſolut.quæſt.*48. *per tot.* Ioan.Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo Regulares, different.* 2. Nouar. *in ſingular. canon. concluſ.* 116. Bonacin. *de clauſura, & pœnis eam violantibus impoſitis, quæſt.*2.*puncto* 10. Hieronym. Roderic. *in compend. quæſt. regul. reſol.* 101. *num.*68.*cum ſeqq.* metipſum *de offic. & poteſt. Epiſcopi, part.*3. *allegat.* 104. *num.*10.*cum ſeqq.*

1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Quicunque,*] ſeu *quæcunque,* vt ait Zerol.*in praxi Epiſcop.part.*1.*verbo Monialis, verſ.ad ſecundum reſpondetur.*

2. Comprehendit Moniales.

3. *Regularis.*] Etiam Ordinum Militarium, vt refert deciſum Gonzal. *ad regul.*8.*Cancell.gloſ.*8.*num.*62.& nuncupatim hoc decreto comprehendi Milites S Ioannis Hieroſolymitani, teſtatur reſolutum Armendar. *d.l.*7.*de Religionib.num.*51.

3. Habet locum in Regularibus etiam Ordinum Regularium.

Digitized by Google

4. Metus reuerentialis an annullet profeſſionem.

4. *Et metum.*] Sed quid ſi metus reuerentialis ſit, an annullet profeſſionem, vide Couarr. *de ſponſal.part.2.cap.3.§.6. num.7.& 8.* Henriq. *in ſum.lib.11.cap.9.§.5.* Sayr. *in florib.deciſ.ſub tit.de Regular.deciſ.91.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. part.4. collect.932. propè fin. & in deciſ.curiæ Archiep. Neapol. part.4. deciſ.247.* vbi loquitur de matre. Sanch. *de matrim. lib. 4. diſp.6.num.18.& in præcepta Decalogi,tom.1.lib.4.cap.3.num.24.& 26.* Hieron. Roder. *d.reſol.101.num.78.* Rot. *deciſ.175.num.5.part.1.recent.* & in Toletana profeſſionis 19 Nouembris 1614. coram bo.me. Vbaldo, metipſum *in collect.ad cap.cùm virum,num.4.de Regular.*

5. Profeſſus nulliter non poteſt ſine crimine apoſtaſiæ ad ſeculum redire.

5. *Aut etiam dicat ante ætatem,* &c.] An nulliter profeſſus poſſit ſine crimine apoſtaſiæ ad ſeculum redire? Negat Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol.part.4.deciſ.84.*

6. Regularis non auditur ſuper nullitate ſuæ profeſſionis niſi intra quinquennium cauſas deduxerit coram ſuperiore ſuo & ordinario.

6. *Niſi intra quinquennium*, &c.] Vide Spin. *in ſpeculo teſtam.gloſ.12. princip.à num.62.* Flamin. Pariſ. *de reſignat.benefic.lib.13.quæſt.5. num.45. cum ſeqq.* Zerol. *in praxi Epiſcop.part.1.verbo profeſſio,§.1.* Azor. *inſtit.moral. part.1. lib.12. cap.4. quæſ.10.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.744.in 1.edit.* aliàs *reſol.629.in 2.edit.& in deciſ.curiæ Archiep. Neapol. part.1.deciſ.182.num.4.* Stephan. Gratian. *diſcept.forenſium,cap.413.*

7. Quinquennium ad reclamandum quando incipiat.

7. Quinquennium prædictum in profeſſione expreſsè facta incipere à die, quo quis illam emiſit, in tacita verò à die quo fecerit actus ſolummodo profeſſus proprios, tradunt Franc. Leo *d.c.1.n.4.* Azor. *d.cap.4. q.10.verſ.poſtremo*, Fr. Ludou. Miranda *d.q.30.art.1.concl.vnica,propè fin.* Ego ipſe *d.alleg.104.n.16.* Bonacin. *d.puncto 10.diffic.4.n.1.* vbi *n.2.* reſoluit diem illam computandam eſſe de momento ad momentum, & *n.3.* ſubdit præfatum quinquennij ſpatium computandum eſſe à die profeſſionis, etiam in illo, qui tunc temporis laborabat ignorantia inualiditatis profeſſionis, aut alio impedimento.

8. Reclamare poteſt etiã poſt quinquennium qui intra illud reclamare non potuit.

8. Non reclamantem intra quinquennium, vel quia fuit impeditus, vel quia ignorauit iuſta ignorantia ſuam profeſſionem eſſe irritam, vel ob defectum ætatis poſſe reclamare etiam poſt quinquennium, & vti remedio extraordinario beneficij reſtitutionis in integrum, vt audiatur, reſoluunt Nauarr. *commento 4. de Regular. num. 71. verſ. tertio,* Fr. Emman. *quæſt.regul.tom.3.quæſt.17.art.16.ſub fin.& art.17.verſ.ex quibus,* Azor. *d.lib.12.cap.4. quæſ.vlt.in fine*, Sanch. *d.diſp.37. num.22.* Aloyſ. Ricc. *d. reſolut. 550. num. 6. verſic. tandem*, Flores de Mena *d. quæſt. 23. num.68.* Sanctarel. *variar.reſolut. quæſt.48. num.3.* Ego ipſe *d.alleg.104.à num.17.* Villalob. *part.2.ſumm.tract.35. diffic.25.num.5.8.& 9.* Portel. *in dubijs Regular.verbo profeſſio, num.45.* Hieron. Roder. *in compendio quæſt. regul.reſol.101.num.68.*

9. Contra Flamin. Pariſ. *de reſignat.benef.lib.13.q.5.n.46.* & Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarræ, lib.2.tit.18.l.7. de Religion. num.19.* exiſtimantes elapſo quinquennio dato per hoc decretum non poſſe prætendentem per vim, & metum ſe eſſe ingreſſum Religionem reclamare, etiamſi toto quinquennio durauerit eadem cauſa, vis, & metus. Item contra Ceuall. *commun. contra commun. quæſt. 500. in fine,* & Bonacin. *dicto puncto 10. difficultat. 4. num. 4.* arbitrantes in hoc

cap.

cap. aſſignari quinquennium ingredientibus Religionem ad reclamandum contra profeſſionem per vim, vel metum factam, ita tamen, vt elapſo illo quinquennio non competat reſtitutio.

10. Sed hodie, vt quis poſſit audiri poſt quinquennium, adit Romæ ſacram Congregationem Concil. Trid. ſeu alteram Regularium negotiis præpoſitam, quæ priùs cognitis ſaltem ſummariè nullitatibus deducendis, & iuſto impedimento non reclamandi intra quinquennium, reſtitutionem illius concedere ſolet, & ita non ſemel fieri vidi, quod inſinuarunt Portel. *d. num.* 45. *verſ. circa quod*, & Hieron. Roder. *d. reſolut.* 101. *num.* 71.

10. Religioſus vt poſſit audiri poſt quinquennium quid facere debet.

11. Vnde in vna Colimbrien. 27. Aprilis 1630. S. Congreg. Concil. me informante, conceſſit reſtitutionem in integrum, aduersùs lapſum quinquennij puellæ Colimbrien. prætendenti per vim, & metum parentum ingreſſam monaſterium, & profeſſionem emiſiſſe, de quo reclamauit intra quinquennium apud conſanguineos, & alios examinatos, & mortuis parentibus poſt quinquennium apud Collectorem Portugaliæ, & quòd profeſſio fuerit facta in 14. ætatis anno.

11. Reſtitutio aduerſus lapſum quinquẽnij quo caſu hodie concedatur.

12. Ad probandam præfatam ignorantiam, vel impedimentum reclamandi intra quinquennium non ſufficit iuramentum ipſius ignorantis, vel impediti, licèt in aliis cauſis ſufficiat, quia tranſacto quinquennio ius præſumit ſcientiam habere talis decreti, ita Fr. Emman. *in addit. ad ſum. tom.* 4. *cap.* 65. *n.* 6. Sanch. *d. diſp.* 37. *n.* 14. Portel. *d. verbo profeſſio n.* 50. Hieron. Roder. *d. reſol.* 101. *n.* 72.

12. Ignorantia, vel impedimentum reclamandi intra quinquennium non poteſt probari iuramento ipſius ignorantis, vel impediti.

13. Minor ætate, qui in foro conſcientiæ ſuæ profeſſionis nullitatem ſciuit, nec illam ratam fecit, intra quinquennium, tranſacto illo adhuc in foro exteriori poteſt reclamare, allegando iuſtæ ignorantiæ cauſam. Quòd ſi ſub iuramento interrogetur an ignorauerit ius, quo poterat intra quinquennium reclamare, licitè poterit iurare ſe ignoraſſe, intelligens apud ſe habuiſſe ignorantiam, & non ſcientiam, cum qua ratificauerit profeſſionem ſuam, quam præſumit Concilium ratificaſſe intra quinquennium, ex quo præcipit, vt non audiatur poſt illud elapſum; ſicut qui rogatur à iudice ſub iuramento iuridico, an tranſierit per locum, vbi iacebat homo occiſus, & inde iudex inferat, an ſit talis criminis reus, poteſt vtique licitè iurare nullo modo tranſiſſe, etiam ſi à parte rei per talem locum ipſe tranſitus ſit, intelligens intra ſe non tranſiſſe culpabiliter, ſed innocenter: quare ita reſoluunt Sanch. *d. diſp.* 37. *num.* 18. Portel. *d. verbo profeſſio n.* 51. Sanctarel. *d. q.* 48. *num.* 15. Hieron. Roder. *d. reſolut.* 101. *num.* 73. vbi *num.* 75. ſubdit profeſſum abſque legitima ætate, vel ſine præuia informatione iuxta conſtitutionem Sixti V. vel ex metu culpabili ex parte ſua non teneri ad ratificandam profeſſionem, ſed poſſe in Religione perſiſtere, vſque quò commoda occaſio ingrediendi ſe offerat.

13. Minor ætate, qui in foro conſcientiæ ſuæ profeſſionis nullitatem ſciuit, nec illam ratam fecit intra quinquennium tranſacto illo adhuc in foro exteriori poteſt reclamare.

14. In dubio intentionis de ratificanda profeſſione intra quinquennium, eo tranſacto præſumitur illam ratificaſſe, in dubio enim in fauorem Religionis, quæ poſſidet, præſumendum eſt, Nau. *conſ.* 13. *num.* 10. *de Regul.* Villalob. *d. diffic.* 25. *n.* 7. Hieron. Roder. *d. reſol.* 101. *n.* 75. *in fine.*

14. Profeſſionem quis ratificare præſumitur in dubio intra quinquennium eo tranſacto.

15. Non

15.Religioſus,& verè profeſſus non eſt qui ob vim, vel metum profeſſionem emiſit, ſi illam non ratificauit, & ſolum in foro externo præſumitur eſſe Religioſus.

15. Non eſſe in foro conſcientiæ verum profeſſum, & Religioſum, qui ob vim, metum, vel aliquod ſimile profeſſionem emiſit, ſi illam non ratificauit, & ſolùm in foro externo præſumi eſſe Religioſum reſoluunt Nauar. *conſ.23.n.5.& conſ.89.num.6.& 7.de Regularib.* Henriq. *in ſum.lib.11.cap.6. in comment. & cap.8. § 9. in commento.* Sanch. *de matrim.lib.7.diſp.37.num.9.* Sanctarel. *d q.48.n.18.* Fr. Barthol. de Vecchis *in praxi obſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum Nouitiis diſp. 14. dub.3.num.5.* Rot. in Vlixbonen. profeſſionis 10.Decembris 1621. coram R.P.D. meo Merlino.

16. Religioſus per vim & metum non tenetur etiam poſt lapſum quinquennij in foro conſcientiæ ex vi voti ſeruare occultè regulas Religionis,nec vota ſecluſo ſcandalo.

16. Vnde in eodem foro conſcientiæ non teneri,etiam poſt lapſum quinquennij ex vi voti ſeruare occultè regulas Religionis, nec vota, ſecluſo ſcandalo, tradunt Henriq.*d.§.9.in commento lit.S.* Fr.Emman. *in ſum.p.2.cap.92.concl.5.* Sanch.*d.lib.7.diſp.37.n.36.* Azor.*d.p.1.lib.12.c.5. q.1.*Bonacin.*d.puncto 10.diffic.1.n.1.*Sanctarel.*d.q.48.ex n.24.*vbi *à n.21.* reſoluit quòd Prælatus regularis cui conſtat talem profeſſum non ratificaſſe ſuam profeſſionem, poteſt occultè illum à Religione dimittere, etiam elapſo quinquennio.

17. Religioſus volẽs ratificare priorem profeſſionem irritã fit verus Religioſus, nec requiritur vt annum nouitiatus iteret.

17. Religioſum volentem ratificare priorem profeſſionem irritam, fieri verum Religioſum, nec requiri, vt annum nouitiatus iteret, tradunt Nauar. *conſ. 27. num.2. de Regularib.* Azor. *d. lib.12. cap. 1. quæſ. 6. verſ.ſi quæras,* Portel. *d. verbo profeſſio num.53.* Villalob. *d. tract. 35. diffic.24.num.5.6.&* 8.Bonacin.*d.puncto 10.diffic.1.num.5.* Sanctarel. *d.q.48. num. 33. cum ſeqq.* Hieron. Roderic. *d. reſolut. 101. num. 76.* Sanch. *d. diſp.37.num.49.cum ſeqq.*Leſſi.*de iuſtit.lib.2.cap.41.num.66.*Soar.*tom.3.de Relig.lib.7.cap.1.n.8.*Barthol. de Vecchis *d.diſp.14. dub.5.à princ.* vbi declarat multipliciter, & præcipuè *num.6.* cenſet non eſſe iterandum nouitiatum, etiam ſi publica eſſet nullitas profeſſionis, & nouitiatus, ob profeſſi inhabilitatem.

18. Conſenſus,& acceptatio ſuperioris de nouo non requiritur vbi Religioſus ſuam profeſſionem irritam ratificat.

18. Conſenſum, & acceptationem ſuperioris de nouo non requiri vbi Religioſus ſuam profeſſionem irritam ratificat, cum Nauar. Fr. Emman.& aliis docet Sanctarel. *d.q.48.n.30.*Soar. *de Relig. tom.3. lib.7. cap.1.num.16.*Leſſi.*de iuſtit.lib.2.c.41.n.67.* Barthol. de Vecchis *vbi ſuprà dub.4.num.7.*

19. Contra Sanch. *de matrim.lib.2.diſput.35. num.4. & lib.7.diſp.37. num. 64.* Bonacin. *d.puncto 10. diffic. 1.* exiſtimantes in hoc caſu non ſatis eſſe ſolo interno actu profeſſionem reuocari, ſed oportere iterum profeſſionem recipi actu externo, & monaſterij ſuperiore denuò admittente.

20. Profeſſus nulliter neceſſariò ſcire debet ſuam profeſſionem eſſe inualidam, ac eam ratificet,vt de irrita valida fiat.

20. Notâtque tamen Sanctarel.*d.q.48.n.40.cum ſeqq.* neceſſariò requiri ad hoc vt profeſſio irrita, valida fiat, & conualeſcat, quòd profeſſus ſciat ſuam profeſſionem eſſe inualidam, câmque poſtea ratificet, & *n.45. verſ. dico duodecimò*, ſubdit, quòd ſi huiuſmodi profeſſus dubitet an priorem profeſſionem inualidam ratificauerit, debet tranſacto quinquennio præſumere, quòd eam ratificauerit, & *num.50.* tenet minimè eſſe credendum profeſſo dicenti ſe intra quinquennium non ratificaſſe profeſſionem.

21.Inhabiles

21. Inhabiles ad profitendum, putà habentes perpetuum impedimentum poſſe reclamare etiam tranſacto quinquennio, quia iſti ratione inhabilitatis nunquam præſumuntur tacitè profeſſi, neque Concilium loquitur de huiuſmodi perſonis, obſeruant Nau. *conſ.26. num.12. & vlt.de Regularib.*Bonacin.*d.puncto* 10.*diſſic.*4.*num.*7. Sanctarel. *d.q.*48. *n.*36. Portel.*d.verbo profeſſio n.*5. Villalob. *vbi ſuprà n.*8. Hieron. Roder. *d.reſol.*101.*n.*74.

21.Inhabiles ad profitendum poſſunt reclamare etiam träſacto quinquennio.

22. Nulliter profeſſos, quia non fuit in eorum informatione ſeruata forma præſcripta à Sixto V. de qua latè Fr.Barthol. de Vecchis *in praxi obſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum Nouitiis*, *diſp.*6. poſſe etiam poſt quinquennium reclamare, cùm eorum profeſſio annulletur propter bonum commune Religionis, atteſtatur ab eo Sixto V. declaratum Aloyſ.Ricc.*d.praxi fori eccleſ. reſol.*550. *in fine*, quem refero ego ipſe *d.alleg.*104. *n.*2. Hieron.Roder. *d. reſol.*101. *n.*7. vbi ſubdit hoc debere intelligi in profeſſo ante conſtitutionem Clementis VIII.qui anno Domini 1602. abſtulit huiuſmodi impedimentum irritans profeſſionem,ſine præuia informatione.

22. Profeſſi nulliter ob non ſeruatã formam præſcriptam à Sixto V. in eorum informatione, poſſunt poſt quinquennium reclamare.

23. *Coram ſuperiore ſuo, & ordinario.*] Regularem deducentem intra quinquennium nullitatem profeſſionis, teneri eam probare coniunctim coram proprio ſuperiori Regulari illius monaſterij, in quo profeſſionem emiſit, & coram Ordinario illius loci, vbi exiſtit monaſterium, deciſum fuiſſe ſub die 1.Decembris 1593.teſtatur Armendar. *d.l.*7.*de Religion.n.*18. quem refero ego ipſe *d.alleg.*104.*num.*12. Vide Fr. Emman.*tom.*1.*q.*36.*a.*3.Ludou.Beja *reſponſ.caſuum cõſcientiæ p.*4.*caſu* 18. *fol.mihi* 424. *verſo*,Bonacin.*d.puncto* 10.*diff.*3.*num.*3.Superior autem,cui commiſſiones ſuper nullitate profeſſionis ex præſcripto Concilij in hoc loco directæ ſunt, vnà cum Ordinario, intelligitur de ſuperiore monaſterij,non Religionis,ita Sell.*in ſelectis Canon.cap.*80.*n.*10.vbi refert deciſum in Meten.& Romana 7.Aprilis 1629.

23. Regularis deducens intra quinquẽnium nullitatẽ profeſſionis,tenetur eam probare coniunctim coram Ordinario, & proprio ſuperiore Regulari monaſterij in quo profeſſionem emiſit.

24. Superior monaſterij non Religionis.

25. Vnde colligit Aloyſ.Ricc.*in praxi aurea reſol.*20.reſolutum fuiſſe cauſas nullitatis profeſſionis nullæ ita proponendas eſſe coram ſuperiore & Ordinario copulatiuè, vt ſi ſuperior per ſe ſolum profeſſionem nullam declaret,Religioſúmque è monaſterio eiiciat,illum teneatur ad monaſterium reuocare.

25. Cauſæ nullitatis profeſſionis nullæ proponẽdæ ſunt coram ſuperiore & ordinario copulatiuè.

26. *Quòd ſi antea habitum,* &c.] Vide Nauar. *d. comment.* 4. *de Regul. num.*77.*&* 78. Azor.*d.part.*1.*lib.*12.*c.*4.*q.*10.*in fine*.Franc.Leo *d.c.*1.*n.*42. Portel. *d.verbo profeſſio n.*46. Fr.Ludou.Miranda *d.q.*30.*art.*6.*in princ.& concl.*1. aſſerit reclamationem de nullitate profeſſionis faciendam eſſe cum habitu, atque habitu Religionis retento, aliàs reclamante, non exaudiri,refero ego ipſe *d.alleg.*104.*n.*12.

26. Profeſſionem nullam allegare non poteſt habitum ſpõte dimittens.

27. Et hoc eſſe intelligendum,quando habitum temerè abſque cauſa dimiſit, ac proinde ſi haberet iuſtam cauſam dimittendi debere audiri,tradunt Azor.*d.cap.*4.*q.vlt.*Nauar.*d.comment.*4.*num.vlt.* Fr.Emman. *tom.*3.*q.*17.*art.*17.*circa med.*Sanch.*d.lib.*7.*diſp.*37.*n.*3. Aloyſ.Ricc. *in deciſionib.Curiæ Archiep.Neapol.deciſ.*48.*n.*7.*&* 8.*p.*4. Bonacin. *d.puncto* 10. *diffic.*3.*num.*1.

27. Si habitum temere,& abſque cauſa dimiſerit.

28 Regularis nullus vigore cuiuſcunque facultatis ſe transferre poteſt ad laxiorem Religionem.

28. *Transferatur ad laxiorem Religionem.*] Nullum Regularem vigore cuiuſcunque facultatis ſe transferre poſſe ad laxiorem Religionem, tradunt Nauar. *conſ.56. num. 3. de regularib.* Sayr. *in florib. deciſ. ſub eod. tit. deciſ.55.* Azor. *d.part.1. lib.12.cap.14. q.12.verſ.in Concilio Tridentino.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. part.3. collect.521.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ.cap.434.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit.lib.18.cap.19.num.412. cum ſeqq.* latè Fr. Ioan à Cruce *de ſtatu Relig.lib.1.cap.7. dub.3.* Barthol. à S.Fauſto *in theſauro Relig.lib.5.q.345.* Bonacin. *de clauſura, & pœnis eam violantibus impoſitis q.2. puncto 9. §.3. diffic.1. n. 13.* Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta, præc.2.lib.8.c.5.n.4.* Villalob *in ſum.p.2 tract.35.diffic.13.* Portel. *in dub.regul.verbo Religionis tranſitus*, Hieron. Roder. *in compend. quæſt.regul.reſol.123.à n.55.*

29. Papa poteſt ſolum licentiam concedere ad tranſeundum ad laxiorem.

29. Ad tranſeundum enim ad laxiorem Religionem nulla legitima cauſa exiſtente ſolum Romanum Pontificem poſſe licentiam concedere, reſoluunt Nauar. *conſ.88. num.2. de Regularib. in nouis, & commento 4. de Regularib. num.10. verſ.2. addo*, Fr.Emman. *tom.3.q.52.art.10.* Azor. *d.cap.14. q.8.in fine*, Leſſ. *de iuſtit.lib.2.cap.41.dub.13.num.102.* Fr. Ludou. Miranda *in Man. Prælat.tom.1. quæſt.31. art.5. concl.3.* Sanch. *in præcepta Decalogi tom.2. lib.6. cap.7.num.67.* Stephan. Gratian. *d.cap.434. num.6.* Soar. *de Religione tom.4. lib.3. cap.11. num.17. cum multis, ſeqq.* Anton. Ricciul. *de iure perſonar. extra gremium Eccleſiæ exiſtentium lib.8.cap.4.n.1.* Hieron. Roderic. *d.reſol.123.num.63.* Fr. Barthol. de Vecchis *in praxi obſeruanda in admittendis ad Religionis ſtatum nouitiis diſp.15.dub.5. num.1.* Huiuſmodi autem tranſitum ſic abſque iuſta cauſa factum, Religioſum in foro conſcientiæ tutum minimè reddere, obſeruant Nauar. *d.conſ.88.n.2.* Stephan. Gratian. *d.cap.434.n.17.* Fr. Ludou. Miranda *d.q.31.art.6.* Anton. Ricciul. *d.c.4.num.3.* Barthol à S.Fauſto *d. lib.5.q.347.* Fr. Emman. *tom.4.ſum.c.113.n.7.* Hieron. Roder. *d.reſol.123. num.91.& 65.*

30. Papa non ſolet concedere licentiam tranſeundi ad laxiorem, niſi ex iuſtis & legitimis cauſis.

30. Et ideò Papam non ſolere concedere licentiam tranſeundi ad laxiorem, niſi ex iuſtis, & legitimis cauſis pluries in facti contingentia ſe expertum fuiſſe refert Anton. Ricciul. *d. cap.4. num.4.* qui licèt *ibidem in verſ. dubitari ſolet*, teneat non requiri hoc caſu derogationem Concilij in præſenti, contrarium tamen tanquam tutius reſoluunt Nau. *conſ.62.* aliàs *65. in fine, de Regularib.* Stephan. Gratian. *d. cap. 434.num.20.*

31. Prælatus Papa inferior poteſt exiſtente legitima cauſa diſpenſare Regularem ad laxiorem Religionem.

31. Exiſtente legitima cauſa, poſſe Prælatum, Pontifice inferiorem, diſpenſare Regularem ad laxiorem Religionem, quamuis ad Pontificem facilis ſit aditus, concludunt Nauar. *commento 4. de Regularib. num.11. verſ. quintò*, Fr. Ludou. Miranda *d.quæſt.31. art.6. concl.3.* Fr. Emman. *d. tom.3. q.52. art.9. ſtatim in princ.* Sanch. *in præcepta Decalogi tom.2. lib. 2. cap.7. num.53.* Barthol. à S.Fauſto *in theſauro Relig. lib.5. q. 345. in princ.* Sanctarel. *de apoſtaſ. cap. 8. num. 27.* Fr. Barthol. de Vecchis *d.dub.5. ex num.2.& ex num.7.* probat ad hunc tranſitum legitimè faciendum neceſſarium, vnà cum licentia ſuperioris aſſenſum Conuentus.

32. Ad

32. Ad decretum Concilij in præſenti prohibentis Regulari cuiuſcunque facultatis vigore transferri ad laxiorem Religionem, reſpondent infrà citandi intelligendum eſſe ſine iuſta cauſa, & ſine conſenſu Capituli, aut non præmiſſa cauſæ cognitione, vt olim interdum fiebat ab aliquibus Prælatis obtentu ſuorum priuilegiorum; non autem per facultates cum iure communi congruentes, quales ſunt, quæ conceduntur iuſtis de cauſis, & ſeruato debito iuris ordine, ita Nauarr. *conſil.56. num.2.de Regularib.& commento 4.de Regular.n.*11.Sayr.*d.deciſ.*55.Fr.Emman.*in ſum.tom.2.cap.6.num.*8. Azor. *d.lib.*12. *cap.*15. *q.*1. Leſſ. *de iuſtit. lib.*2.*cap.*41.*dub.*13.*num.*103.Sanch.*d.cap.7.num.*68. Barthol.à S.Fauſto *d.lib.*5.*q.*345.*num.*2.Fr.Ludou.Miranda *d.q.*31.*art.*13.*ad fin.* Fr.Barthol. de Vecchis *d.dub.*5.*num.*6.

32. Decreti in præſenti intellectus à Doctoribus citatis præſtitus.

33. Legitimas & iuſtas cauſas, quibus diſpenſari poſſit Religioſus, quatenus de vna Religione ad aliam laxiorem tranſire valeat, adducunt Doctores infrà citandi, veluti ſi Religioſus, qui ob infirmitatem, aut corporis debilitatem ferre nequeat auſteritatem Religionis, ad quam ſe primò contulit, ita Sylueſt. *verbo Religio* 4.*q.*2. Leſſ. *d.lib.*2.*c.*41.*dub.*13. *num.*102. Fr.Emman.*d.q.*52.*art.*9. Azor.*d.cap.*14 *q.*8.*verſ.quares*, Sanch. *d.cap.*7.*n.*72. Fr.Barthol.de Vecchis *d.diſp.*15.*dub.*6.*n.*2. Hieron. Roder. *d.reſol.*123.*n.*64. Aut ſi Religioſus in priori Religione odio habeatur à cæteris Religioſis, aut indignè, & malè tractetur, ſecundùm Azor.& Sanch.*citatis locis*.Aut ſi aliis ſit exoſus, Reginald.*in praxi fori pœnitent. lib.*18.*cap.*29.*num.*414. Aut ſi propter ſuam ſimplicitatem non intellexit ſufficienter regulam, vel conſtitutiones tempore profeſſionis, & poſtea vult laxiùs viuere, aut ſi habens parentes in graui neceſſitate conſtitutos, non poſſit in priori Religione eorum neceſſitati ſuccurrere per modos ſuæ regulæ congruentes, Fr.Emman. *d. art.*9. Sanch. *citato loco*, Fr.Ludouic.Miranda *d.quaſt.*31.*art.*6.*concluſ.*2. Fr.Barthol.de Vecchis *d.diſp.*15.*dub.*6.*num.*3.vbi *dub.*7. reſoluit difficultatem grauem, quam experitur Religioſus in obſeruandis ſuæ Religionis auſteritatibus, eſſe ſufficientem cauſam ad diſpenſandum ad laxiorem Religionem, ſi ratione huius difficultatis vehementer tranſgreſſionis regulæ, ſeu ſtatutorum probabilitas immineat, & *dub.*8.tenet ſuperiorem antequam diſpenſet ſubditum ad laxiorem Religionem debere cauſæ huius diſpenſationis cognitionem præmittere.

33. Cauſæ legitimæ, & iuſtæ, quibus diſpenſari poſſit Religioſus quatenus de vna Religione ad aliam laxiorẽ tranſire valeat, referuntur.

34. Regularibus ad ſtrictiorem Religionem tranſire volentibus, ſi beneuolos in ea inueniant receptores, ac deuotionis feruore ducti, non autem alicuius criminis perpatrati pœnam ſubterfugituri, ſufficit petita, licèt non obtenta licentia à ſuis ſuperioribus, Aldan. *in compendio canon. reſol.lib.*3.*tit.*16.*n.*1. vbi refert ita fuiſſe reſolutum per S.Congr. Epiſcop.ſub die 13 Septembris 1583.

34. Regularibus ad ſtrictiorem Religionem tranſire volentibus ſufficit petita, licèt non obtenta licentia à ſuis ſuperioribus.

35. Religioſi Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis non poſſunt ad alium quemcunque etiam Mendicantium Ordinem ſe transferre, niſi petita à ſuperioribus licentia, cognitáque, & approbata priùs ab eadem S.Congregat. tranſitus cauſa, ac inuentis in Religione, ad quam tranſire intendunt, beneuolis receptoribus, nec non ſeruata, vbi opus fuerit,

35 Religioſi Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis non poſſunt ad alium quemcunque etiam Mendicãtium Ordinem ſe trãsferre, niſi, &c.

fuerit, felic. recordat. Sixti Papæ V. conſtitutione ſub die 15. Martij 1616.

36. Regulares Ordinum Mendicantium non poſſunt tranſire ad alium Ordinem, præterquam ad Carthuſianos.

36. Regulares Ordinum Mendicantium non poſſunt tranſire ad alium Ordinem, præterquam ad Carthuſianos, inter quos poſtmodum mendicantes huiuſmodi iuxta conſtitutionem Clementis VIII. voce actiua, & paſſiua carent, atque ad quæuis officia, & miniſteria, ac gradus iſtius Religionis perpetuò inhabiles exiſtunt, ita Aldan. *d. tit.* 16. *num.* 3. vbi dicit ita reſcripſiſſe eandem S. Congreg. Generalis Carthuſianorum de menſe Martij 1596.

37. Cætera, quæ occurrere poſſunt circa materiam tranſeundi de vna Religione ad aliam, & quis poſſit licentiam concedere, latè tractaui *in collect. ad cap. licet* 18. *de Regularib.*

38. Regulari non eſt concedenda licentia occultè ferendi habitum.

38. *Occultè ferendi habitum*, &c.] Vide Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. part.* 1. *lib.* 3. *cap.* 5. *de Regularib. num.* 72. Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 2. *quæſt* 76. *art.* 3. Soar. *tom.* 5. *de cenſur. diſp.* 23. *ſect.* 4. *num.* 34. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 18. *num.* 406. Fr. Ioan. à Cruce *de ſtat. Relig. lib.* 1. *cap.* 7. *dub.* 4.

39. Habitum ſine cauſa occultãtes Religioſi incidunt in excommunicationem.

39. Habitum ſine cauſa occultantem eo modo, vt à circumſtantibus cognoſci nequeat, cuius Ordinis Religioſus ille ſit, incidere in excommunicationem contra dimittentes habitum latam, tradunt Caiet. *in ſum. verbo excommunicatio, cap.* 61. Nauarr. *in man. cap.* 27. *num.* 131. Bañes 2. 2. *diſp.* 1 *quæſt.* 12. *puncto* 1. *in fine*, Fr. Emman. *tom.* 1. *quæſt.* 30. *art.* 2. *& tom.* 2. *quæſt.* 76. *art.* 6. *notab.* 2. Azor. *d. part.* 1. *lib.* 12. *cap.* 13. *quæſ.* 5. *caſu* 16. *& c.* 17. *quæſ.* 10. Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo Religioſi, pag* 226. Coriolan. *de caſib. reſeruat. part.* 2. *caſ.* 2. *de apoſtaſia, num.* 2. Sanch. *in præcepta Decalogi, tom.* 2. *lib.* 6. *cap.* 8. *num.* 63.

40. Regularis deferens habitum coopertum habitu alterius Religionis an incidat in cenſuras.

40. Quòd ſi Regularis deferat habitum coopertum habitu alterius Religionis? Vide Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. deciſ.* 214. *p.* 4. & quid ſi ſuæ Religionis habitu depoſito alterius Religionis amictum aſſumat, vide Sanch. *d. cap.* 8. *num.* 65.

41. Epiſcopus Monachus tenetur portare habitum ſuæ Religionis.

41. Epiſcopum Monachum teneri portare habitum ſuæ Religionis, nec poſſe ſuper illum veſtibus Epiſcopalibus indui, docent Henriq. *in ſum. lib.* 10 *cap.* 32. *§.* 5. *& c.* 33. *in fine*, Valent. 2. 2. *diſp.* 10. *q.* 3. *puncto* 8. Azor. *d. lib.* 12. *cap.* 7. *q.* 4. Fr. Emman. *in ſum. p.* 2. *cap.* 10. *n.* 4. Leſſ. *de iuſt. lib.* 2. *c.* 40. *dub.* 14. *n.* 113. Petr. de Ledeſma *in ſum. p.* 2. *tract.* 32. *cap.* 3. *ad fin.* Fr. Ioan. à Cruce *d. lib.* 1. *cap.* 2. *dub.* 4 Sanch. *d. lib.* 6. *cap.* 6. *num.* 22. Barthol. à S. Fauſto *in theſauro Relig. lib.* 6. *quæſt.* 199.

42. Religioſus factus Epiſcopus ſi ſine cauſa habitum Religionis deponat, non incidit in cenſuras.

42. Religioſum factum Epiſcopum, ſi ſine cauſa habitum Religionis deponat, in excommunicationem non incidere, cenſent Azor. *d. lib.* 12. *cap.* 7. *q.* 4. Fr. Emman. *tom.* 2. *q.* 58. *art.* 3. Sanch. *d. cap.* 6. *n.* 23. Barthol. à S Fauſto *d. lib.* 5. *q.* 200. Sanctarel. *de apoſtaſia, cap.* 1. *n.* 15. Bonacin. *de clauſura, & pœnis eam violantibus impoſitis, q.* 2. *puncto* 2. *n.* 26.

43. Contra Maiol. *de irregul. lib.* 2. *cap.* 1. *n.* 13. Fulu. Pácian. *conſ.* 132. *num.* 42. *vol.* 1. Surd. *de aliment. tit.* 8. *priuil.* 79. *num.* 10. Henriq. *lib.* 10. *c.* 33. *in fine*, & alios exiſtimantes Epiſcopum Regularem omittentem habitum, & aſſumendo illam albam, & candidam veſtem, quæ ab Epiſcopis exteriùs

exteriùs defertur, incurrere excommunicationem latam contra Monachos omittentes habitum *in cap.2.ne clerici,vel Monachi,lib.6.*

44. Aduertunt Sanch.*d.cap.6.num.22.*& Barthol.à S.Fauſto *d.q.200.num.5.*quod in Rituali Romano per Clementem VIII.reformato conceſſum eſt Epiſcopis Regularibus, vt retento colore habitus ſuæ Religionis poſſint ſe conformare cum Epiſcopis ſecularibus in forma, ſeu figura illius,& ita ſeruatur modò in praxi.

44. Epiſcopi Regulares retento colore habitus ſuæ Religionis poſſunt ſe conformare cū Epiſcopis ſæcularibus in forma.

Abbates, vbi ſunt Ordinum capita, & cæteri ſuperiores Ordinum Epiſcopis non ſubiecti, viſitent monaſteria & Eccleſias ſibi ſubiectas.

CAPVT XX.

1. ABbates, Priores, alióſque Regularium Præfectos viſitandi ius habere monaſteria, aliáque ſibi ſubiecta loca, per hunc text.reſoluit Azor.*inſtit.moral.p.1.lib.12.cap.18.verſ.ſexto,& p.2.lib.3.cap.40.q.9.* Ego ipſe *in collect ad cap.vlt.num.3.de ſtatu Monach.*

1. Abbates, & alij Regularium præfecti habent ius viſitandi monaſteria, aliáque loca ſibi ſubiecta.

2. *Epiſcopis non ſubiecti.*] An Epiſcopi poſſint viſitare Eccleſias Ordinum Militarium, exigendo rationem à Rectoribus,& ab œconomis, viſitando Confratrias? Negat Fr.Emman.*quaſt.regul.tom.1.q.36.art.3.*

2. Epiſcopi non poſſunt viſitare Eccleſias Ordinum Militarium exigendo rationem à Rectoribus.

3. *In cæteris omnibus præfatorum Ordinum priuilegia,* &c.] Vide Fr.Emman.*d.tom.1.q.17.art.9.*

Monaſteria, & Prioratus prouideantur de perſonis Regularibus, qui vitam monaſticam, & Regularem obſeruari faciant, & habitum ſuſcipere cogantur.

CAPVT XXI.

1. REgulares vnius Ordinis, vel habitus non poſſe eligi in Prælatos alterius Ordinis, vel habitus, per *Clem.1.de elect.* docent Zerol. *in praxi Epiſcop.p.1.verbo Abbatiſſa,verſ.ad quartum,* Gonzal.*ad reg.8.Cancell.gloſ.8.num.78.*Azor.*inſtit.moral.p.1.lib.12.cap.13.q.11.* Fr.Ludou.Miranda *in man.Prælat.tom.2.q.23.art.11.concl.4.*Soar.*de Relig.tom.4 tract.8.lib.2.cap.3.num.11* Fr.Sigiſm.à Bononia *de elect.dub.60.num.4.*Iul.Lauor.*variar.lucubrat.tom.1.tit.4 cap.16.num.127.* Hieron. Roder. *in compend.quaſt.regul.reſol.123.num.81.* Paul.Laymann *canon.quaſt.de Prælat.eccleſiaſt.elect.queſt.192.reſp.1.*Aſcan.Tamburin.*de iure Abbatum, tom.1.diſp.5.quaſ.11.*Fr.Emman.*quaſt.regul.tom.2.quaſt.52.art.8.*vbi expreſsè tenet extraneos,id eſt, alterius Religionis alumnos non poſſe aſſumi ad prælationes illius Religionis, vbi non ſunt profeſſi, niſi id auctoritate Apoſtolica non concedatur, vel conſuetudine introductum ſit, vt ex certo alio gremio eligendus aſſumatur.

1. Regulares vnius Ordinis, vel habitus non poſſunt eligi in Prælatos alterius Ordinis, vel habitus.

Digitized by Google

2. Reges Hiſpaniæ vigore indulti Adriani VI. non poſſunt præſentare ad præfecturas Regulares perſonas ſeculares, nec Regulares alterius Ordinis.

2. Vnde Nauarr. *commento* 3. *de Regularib. in princ. n.* 2. & Fr. Emman. *d. tom.* 2. *q.* 123. *art.* 4. aſſerunt Reges Hiſpaniæ, quibus Adrianus VI. indulſit ius præſentandi in ſuis Regnis Abbates, & alios Prælatos collegiatarúm ſecularium, & Regularium, ſaltem Conſiſtorialium, non potuiſſe præſentare ante, & multo minus poſt Concil. Trid. ad præfecturas Regulares perſonas ſeculares, nec Regulares alterius Ordinis, refert Nicol. Garc. *de benef. part.* 7. *cap.* 10. *num.* 14.

3. Verba hæc ſunt conſultiua.

3. *Quæ verò in poſterum*, &c.] Hæc verba eſſe conſultiua, docent Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.* 4. *q.* 5. *num.* 2. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 123. *num.* 12.

4. Commendatarij Abbatiarum ſeu monaſteriorum, quæ capita ſunt Ordinum, tenentur intra ſex menſes Religionem illorum Ordinum ſolemniter profiteri.

4. *Infra ſex menſes Religionem*, &c.] Habentes, ſeu obtinentes in commendam monaſteria, quæ capita ſunt, ac primates Ordinum, ſiue Abbatias, aut Prioratus, teneri intra ſex menſes Religionem illorum Ordinum ſolemniter profiteri, ac proinde hunc caſum excipi à generali lege tradita *ſup. hac ead. ſeſſ. cap.* 15. De profeſſione non emittenda ante integrum nouitiatus annum, tradunt Cordub. *in ſum. q.* 38. Henriq. *in ſum. lib.* 13. *cap.* 40. §. 2. *in commento lit.* O. Fr. Emman. *in ſum. tom.* 2. *cap.* 6. *num.* 10. Sanch. *in præcepta Decalogi*, *tom.* 2. *lib.* 5. *cap.* 4. *num.* 15. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 8. *num.* 88. Et quòd Rex Hiſpaniæ ſit adminiſtrator Ordinum Militarium, & non Magiſter, ac proinde non faciat profeſſionem, obſeruat Fr. Emman. *d. tom.* 2. *q.* 122. *art.* 3.

5. Rex Hiſpaniæ eſt adminiſtrator Ordinum Militarium, & non Magiſter.

Decreta Concilij de Regularibus, & Monialibus obſeruentur in omnibus cœnobijs, monaſterijs, & collegijs quorumcunque Regularium, tam virorum, quàm mulierum, non obſtante quibuſcunque priuilegijs, & curam incumbit Epiſcopis, & alijs Prælatis, & ſuperioribus, vt in text.

CAPVT XXII.

1 Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.* 1. *quæſt.* 8. *art.* 6. & *tom.* 2. *q.* 108. *art.* 2. *in fine*, & *quæſt.* 112. *art.* 1. & *tom.* 3. *quæſt.* 23. *art.* 5. & *in explicat. Bullæ Cruciatæ*, §. 5. *dub.* 3. *fol.* 33. Campan. *in diuerſor. iuris canon. rubr.* 12. *cap.* 13. *ex num.* 167. Sanch. *in præcepta Decalogi*, *tom.* 2. *lib.* 6. *cap.* 15. *ex num.* 10. Bonacin. *de clauſura & pœnis eam violantibus impoſitis*, *quæſt.* 1. *puncto* 2. Hieronym. Venero, y Leyua *in examine Epiſcop. lib.* 6. *cap.* 21. *num.* 6. metipſum *de offic. & poteſt. Epiſcopi part.* 3. *alleg.* 102. *num.* 9.

2. *Nec non quarumcunque Sanctimonialium*, &c.] Moniales omnes, etiam profeſſas Ordinum Militarium S. Iacobi Calatrauæ, & Alcantaræ clauſuræ præcepto adſtringi, reſoluunt Llamas *in methodo curat. in append.* §. 1. *in fine*, Nauarr. *commento* 4. *de Regular. num.* 44. *verſic. quintò nota*, Fr. Emman. *d. tom.* 1. *quæſt.* 44. *artic.* 2. & 3. Sanchez *d. lib.* 6. *cap.* 15. *num.* 10. Ego ipſe *dicto num.* 9. *verſic. nam Moniales.*

3. Clauſuræ

Digitized by Goo

3. Clauſuræ præcepto teneri Moniales illorum monaſteriorum, quibus ante Concil. Trident. nunquam admiſſa fuerat, docent Nauar. *d. comment.* 4. *num.* 45. *verſ. octauò nota*, Fr. Emman. *d. tom.* 1. *quæſt.* 44. *artic.* 2. Azor. *inſtitut. moral. part.* 1. *lib.* 13. *cap.* 8. *quæſ.* 1. *verſ. ex his planè, & verſ. item quærebatur*, Sanch. *d. cap.* 15. *num.* 12. Ego ipſe *d. num.* 9. *verſ. item eodem.*

3. Clauſuræ præcepto tenentur Moniales illorum monaſteriorum, quibus ante Concil. nunquã admiſſa fuerat.

4. Vnde facultates Monialibus profeſſis conceſſas ante Concilium Trident. & Motum proprium Pij V. incip. *circa paſtoralis*, exiſtendi intra Conuentum in aliquibus honeſtis locis, abolitas eſſe per Trident. in præſenti, & dictum Motum proprium, & ſolùm ſuffragari poſt huiuſmodi decretum obtentas cum ſufficienti illorum derogatione, obſeruant Nauar. *d. commento* 4. *num.* 53. *notab.* 2. & 3. Sanch. *d. capit.* 15. *num.* 18. Bonacin. *d. quæſt.* 1. *puncto* 2. *num.* 2. *verſ. nec obſtat tertiò.*

5. Moniales conuerſas, & tertiarias profeſſas ad eandem teneri clauſuram, reſoluunt Nauar. *d. commento* 4. *num.* 45. Fr. Emman. *tom.* 1. *quæſt.* 44. *art.* 4. Sanch. *d. cap.* 15. *num.* 13. Ego ipſe *d. n.* 9. *verſ. item ad eandem*, Fr. Ludou. Miranda *de ſacris Monialibus q.* 1. *art.* 3. & 5. Soar. *de Relig. tom.* 4. *lib.* 1. *c.* 8. *n.* 14. & 17. Bonacin. *d. puncto* 2. *n.* 2. vbi *num.* 3. cum Soar. *d. c.* 8. *n.* 16. aduertit Nouitias non teneri ad clauſuram, & *n.* 4. ſubdit illas fœminas, quæ non ſunt verè Moniales, non teneri ad clauſuram, etiam ſi aliqua ſimplicia vota emittant.

5. Moniales conuerſæ, & tertiariæ profeſſæ ad eandem tenentur clauſuram.

6. *Non obſtantibus eorum omnium*, &c.] Pius Papa II. *ſua conſtit. incip. In Principis*, ſub dat. 13. Kalend. Martij 1565. reuocauit priuilegia, exemptiones, immunitates, facultates, conſeruatorias, indulta, Mare magnũ, & alias quaſcunque ſimiles gratias, in his, in quibus ſtatutis, & decretis ſacri Concilij Trident. contrariantur. Et licèt Pius V. *in ſua conſtit. incip. & ſi mendicantium*, ſub dat. 17. Kal. Septembris 1567. confirmaſſet priuilegia Ordinibus Mendicantium conceſſa, & alia de nouo conceſſerit, ac Concil. Trid. vbi de his loquitur, declarauerit, poſtea Gregorius XIII. dictam Pij V. conſtitutionem reuocauit, & reduxit ad terminos iuris communis, & Concilij Trid. *conſtit. ſua incip. In tanta*, ſub dat. Kalend. Martij 1572.

6. Reuocatoria priuilegiorum, exemptionum, &c. quæ decretis Conc. Trid. contrariantur.

7. Delinquentes Religioſos in caſibus, in quibus ex Conc. Trid. iuriſdictioni Epiſcoporum ſubduntur, excommunicari, & aliis pœnis puniri poſſe ab Epiſcopo, cùm quoad contenta in dicto Concilio ceſſent omnia eorum priuilegia, & exemptiones per text. in præſenti, & dictam conſt. Pij IV. docent Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 3. *n.* 52. *verſ. delinquentes*, Genuenſ. *in pract. Archiep. Neapol. c.* 59. *n.* 8. ex eo, quia Conc. hîc mandat obſeruari omnia decreta de Regularibus, non obſtantibus priuilegiis, & deputat executores Epiſcopos, hinc ſequitur, quòd cùm nulla ratio priuilegiorum ſit habenda, nec Concilium reſtringat modum compellendi, remittitur arbitrio ipſius Epiſcopi, *l.* 1. *ff. de iure delib.* in terminis Aldan. *in compendio Canon. reſolut. lib.* 2. *tit.* 18. *num.* 20. vbi in vna Liman. 19. Septembris 1625. refert deciſum licere Epiſcopo, etiam pœnis, & cenſuris Eccleſiaſticis in decretis eidem ſpecia-

7. Religioſi delinquentes excommunicari, & aliis pœnis puniri poſſunt ab Epiſcopo in caſibus, quibus eius iuriſdictioni ſubduntur.

liter commiſſis *hac ſeſſ.25. de Regul.* Regulares compellere ad eorum executionem.

DE REFORMATIONE.

Epiſcopi fructus ſuarum Eccleſiarum, non conſanguineis, & familiaribus, ſed pauperibus diſtribuant, & traditur ipſis in hoc decreto norma viuendi.

CAPVT I.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIDE Anton. Molin. *in ſuo inſtruct. Sacerd. tract. 2. cap. 13. & 14.* Petr. de Ledeſma *in ſum. p. 2. tract. 32. cap. 3. del ſtado de los Obiſpo, concl. 24. dub. 1.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib. 20. n. 69. verſ. ſecundùm.*

2. Epiſcopo, & in eius abſentia vicario generali debetur reuerentia in Choro, dum Diuina celebrantur, ab omnibus Canonicis, etiam exemptis ratione ſubcollectoriæ, & alia ratione, Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib. 3. tit. 28. n. 19.* vbi refert ita fuiſſe reſolutum per ſacram Congregationem Epiſcoporum in Catacen. 11. Nouembris 1614. Locum tenens eſt afficiendus eodem honore, quo is, cuius locum tenet, ex eod. Aldan. *citato loco*, vbi atteſtatur ita fuiſſe deciſum à S. Congr. Rituum in Brunduſina 10. Nouembris 1612.

3. Baldachinum in Eccleſia loci dominus erigere non poteſt.

3. Baldachinum in Eccleſia loci dominus erigere non poteſt, & Epiſcopus omnibus ſacrorum Canonum remediis huiuſmodi Baldachinum omninò remouere facere debet, vt per Aldan. *d. tit. 28. num. 50.* vbi dicit ita fuiſſe reſolutum per Sac. Congreg. Epiſcop. in Bojanen. 12. Ianuarij 1618.

4. Epiſcopi modeſta ſupellectili & menſa vti debent.

4. *Quapropter exemplo Patrum noſtrorum*, &c.] Vide Azor. *inſtitut. moral. part. 2. lib. 7. cap. 8. quaſ. 1. verſ. at enim contra hos*, Vgolin. *de offic. Epiſcop. cap. 3. in princ. n. 5.* metipſum *in ſimili tract. p. 1. tit. 2. gloſ. 5. n. 12.* Ioan. Valer. *de different. inter vtrunque forum, verbo beneficiatus, differ. 5.* vbi ita ſcribit, *Miror valdè, quòd ſtante præfato præcepto Conciliari (de quo in præſenti) & in re tam graui, tanquam pauperibus præiudiciali, & ſtatui eccleſiaſtico contraria, qui verbo, & exemplo docere debent harum pomparum, & vanitatum mundi contemptum ſint viri aliqui docti, & Religioſi, qui audeant dicere hanc Concilij doctrinam eſſe de honeſtate, & perfectione, non tamen de præcepto, cùm Concilium apertè dicat, non ſolùm iubet, vt Epiſcopi modeſta*, &c.

5. Eccleſiæ res omnes ſunt Dei.

5. *Quæ ſunt Dei.*] Omnes Eccleſiæ res eſſe Dei, docent Tiraq. *de conſtituto limit. 16. n. 3.* Nauar. *commento 2. de Regularib. n. 3. & de reddit. eccleſiaſt. q. 1. mon. 40. n. 14. & mon. 18. n. 11.* Ioan. Valer. *de different. vtriuſque fori, verbo munera differ. 1. n. 5.*

6. Conſanguineis Eccleſiæ res donare prohibentur Epiſcopi.

6. *Conſanguineis donent.*] Vide Molin. *de primog. lib. 2. cap. 10. ex num. 37.* Ceuall. *commun. contra commun. q. 388. num. 33.* Barthol. Perett. *in comment.*

comment. ad extrauag. ambitioſæ, de reb. eccleſ. non alienan. ſuper verb. illorum precipuè, num. 19. *&* 20. Cald. Pereira *de poteſt. elig. cap.* 13. *num.* 13. Ludouic. Beja *reſponſ. caſuum conſcientiæ part.* 2. *caſ.* 25 *fol. mihi* 240. Molin. Theolog. *de inſtit. tract.* 2. *diſput.* 148. *concl.* 4. Paul. Comitol. *reſp. moral. lib.* 1. *q.* 70. *num.* 2. Ioan. Valer. *d. verbo munera differ.* 1. *num.* 64. *verſ. ſecundò.* Solent enim Epiſcopi eſſe cæci circa nepotes. Bald. *in auth. quicunque C. de ſacroſ. eccleſ.* Iaſ. *in vſib. feudor. tit. qui feudum dare poſſ. ante num.* 14. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſiaſt. part.* 1. *cap.* 3. *num.* 37. Ego ipſe *de offic. & poteſt. Epiſcopi part.* 1. *tit.* 2. *gloſ.* 9. *num.* 30. *cum ſeqq.* 7. Epiſcopi ſolent eſſe cæci circa nepotes.

8. Certè nonnulli Prælati pretium vniuerſitatis ſuis marſupiis includentes patrimonium Crucifixi aut nepotibus erogant, aut damnabiliter retinent, aut diſtribuunt conſanguineis indiſcretè. Nónne conſiderant, quòd requiret Dominus ab vnoquoque villicationis propriæ rationem, & honorem proprij principatus, propter hoc irritauit impius Dominum, dicet enim in corde ſuo, Non requiret exactiſſimè vſque ad nouiſſimum quadrantem, & retribuet abundanter facientibus ſuperbiam, malos vtique malè perdet, vineam ſuam aliis agricolis lucraturus. Væ operariis vineam Domini Sabaoth ſi cum ſarmentis abſcindantur, & in ignem mittantur! Væ Paſtoribus ſi numerentur in ſiniſtra cum hædis! Væ cultoribus Dominicæ meſſis ſi cum palea comburantur! 8. Epiſcopi damnabiliter agunt qui res Eccleſiæ nepotibus erogant, aut diſtribuunt conſanguineis indiſcretè.

9. An poſſit Epiſcopus bona Eccleſiæ ſolita dari in emphyteuſim potius in conſanguineos, quàm in extraneos alienare, & an, & quando hoc licitum ſit? Vide Concil. Bracharen. IV. *act.* 5. *cap.* 28. Burſat. *conſ.* 127. *num.* 4. *&* 78. *lib.* 2. Menoch. *conſ.* 18. *num.* 19. *verſ. non obſtat, & conſ.* 79. *num.* 1. *& num.* 4. *cum ſeqq.* Barthol. Perett. *add. auth. ambitioſe, verbo, ac de rebus, & bonis, ex num.* 60. Surd. *de aliment. tit.* 8. *de priuil.* 92. *num.* 1. Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.* 9. *quæſt.* 17. *num.* 124. Cardoſ. *in prax. iudic. verbo Emphyteuſis num.* 21. Cald. Pereira *d. cap.* 13. *num.* 2. 8. *&* 11. 9. Epiſcopus an poſſit bona Eccleſiæ ſolita dari in emphyteuſim potius in cõſanguineos, quàm in extraneos alienare.

10. *Vt omnem humanum,* &c.] Vide Nau. *de ſpol. cleric.* §. 19. *n.* 2.

Patriarchæ, Primates, & alij ſuperiores prælati dent operam, vt recipiantur, & obſeruentur decreta Concilij ab ipſis, & à ſuis ſubditis, & negligentes ad Papam denuncientur, qui quidem ſuperiores curent, vt in omnibus locis, & præcipuè in vniuerſitatibus ſummam doctrinam Doctores doceant, vt in text. & præcipuè quoad fidei profeſſionem emittendam.

CAPVT II.

1. IN executionem præſentis decreti Carolus V. Imperat. non ſolùm Hiſpaniæ, vbi regnabat, ſed Germaniæ, vbi imperabat, & omni Orbe recipi Concilium Tridentinum curauit, & in Auguſtano Con- 1. Concilium Trid. in omnibus ſuis dominiis recipi curauit Carolus V. Imp.

Digitized by Google

uentu omnes Principes ſe ſubmittunt illi, ex Laurent. Surio *in comment. de Carolo V. anno* 1547. *&* 1548. *fol. mihi* 436.

2. Philippus II. idem ſanciuit.

2. Philippus II. prædicti Caroli filius die 21. Iulij 1564. Regia mandata expediuit, vt in vniuerſo Regno cuſtodirentur decreta ſacri Concilij Tridentini, & Concilia Prouincialia conueniri curauit, iuxta eiuſdem Concilij in præſenti diſpoſitionem, vt illud reciperent, prout atteſtantur Herrera *in hiſtoria eiuſdem Philippi II. lib.* 6. *cap.* 1. *anno* 1564. Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.* 2. *q.* 63. *art.* 19. Bobadil. *in ſua Politica lib.* 2. *cap.* 18. *num.* 194. Iacob. Valdeſ. *de dignitate Regum Regnorúmque Hiſpaniæ cap.* 22. *num.* 5.

3. Rex Hiſpaniarum eſt defenſor Concilij Trid.

3. Vnde Concilij Tridentini defenſorem, & tuitorem Regem noſtrum Hiſpaniarum appellant, ad quem pro defenſione contentorum in Tridentino recurſum legitimum interponi poſſe exiſtimant Soar. de Pace *in praxi tom.* 2. *prel. vlt.* Bobadil. *d. c.* 18. *n.* 135. Flores de Mena *var. lib.* 1. *q.* 4 *n.* 35.

4. Vniuerſitates Canones, & decreta Concilij Trid. recipere debent.

4. *Ad hæc omnes ij, ad quos vniuerſitatum*, &c.] Quod etiam Pius IV. *in ſua conſtit. incip. In ſacroſancta*, ſub dat. Idibus Nouembris 1564. *in Bullario nouo in ord.* 114. obſeruari præcepit in ordinatione & promotione Doctorum, & per alios cuiuſlibet artis, & facultatis Profeſſores, refert Anton. Ricciul. *de iure perſonar. extra grem. eccleſ. exiſtent. lib.* 1. *c.* 13. *n.* 2. vbi *n.* 9. ſubdit ex eadem Pij IV. conſtitutione Magiſtros, & Doctores vniuerſitatum, & ſtudiorum generalium teneri fidei profeſſionem facere in Rectorem, vel aliorum ſtudij ſuperiorum manibus, de quo etiam Aloyſ. Ricc. *d. deciſ.* 84. *part.* 4.

5. Commentarij, annotationes, & gloſſæ edi non poſſunt ſuper Concil. Trid. ex Bulla Pij IV.

5. *Doceant, & interpretentur.*] Pius IV. *in ſua conſtit. incip. Benedictus*, ſub dat. ſeptimo Kalend. Februarij 1563. prohibuit ſub pœna excommunicationis, ne quiſquam vllos commentarios, annotationes, gloſſas, ſcholia, vllúmve interpretationis genus ſuper Concilij Tridentini decretis quoquo modo ſine auctoritate Sedis Apoſtolicæ edere, aut quicquam quocunque nomine, etiam ſub prætextu maioris Decretorum corroborationis, aut executionis, alióve quæſito colore ſtatueret, de qua meminerunt Henriq. *in ſum. lib.* 7. *de Indulgent. cap.* 29. §. 4. Soar. *tom.* 5. *de cenſur. diſput.* 23. *ſect.* 3. *num.* 12. Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.* 1. *quæſt.* 11. *art.* 3. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſiaſt. part.* 3. *cap.* 9. *num.* 33. Bonacin. *de legib. diſp.* 1. *quæſtion.* 1. *puncto* 8. Fr. Ludouic. Miranda *in Manual. Prelat. tom.* 2. *quæſt.* 26. *art.* 11. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 20. *num.* 53. *in fine*, vbi dicit in dicta conſtit. non eſſe ſermonem de interpretationibus, quæ in ſcholis fiunt docendo, optimè Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſtico tract.* 11. *cap.* 12. *quæſ.* 27. *reſol.* 1. *pag.* 309. vbi dicit illam conſtitutionem intelligendam eſſe de interpretatione hominis captioſa.

6. Conſtit. Pij IV. non loquitur de interpretationibus, quæ in ſcholis fiunt docendo.

7. Iura vbi diſponunt non decet pro iuris declaratione ad Papam recurrere.

7. In caſu enim quo iura diſponunt non decere pro iuris declaratione ad Papam recurrere, reſpondit ſacra Congregatio Illuſtriſſimorum Cardinalium pro dubiis Concil. Trid. præpoſitorum, prout idonei teſtes nobis ſunt, Nicol. Garc. *de beneſ. p.* 3. *cap.* 2. *num.* 179. *in* 24. *declarat.*

&

& Armendar. *in addit. ad recopil. legum. Nauarra lib. 2. tit. 23. l. 2. §. 2. de reſident. num. 151. in fine.*

8. Tranſlationes, ſiue quæcunque verſiones ſacri Concilij Trid. de lingua Latina in Gallicam continentur in prohibitione Bullæ Pij IV. ſuper confirmatione Concilij, Sell. *in ſelectis canon. cap. 19. num. 51.* vbi refert deciſum ſub die 2. Iunij 1629. **8. Tranſlationes ſacri Concilij Trid. prohibitæ.**

Excommunicationes non facilè decernantur, & concedantur, ſed ex grauioribus cauſis, & magna circumſpectione, vt ibi. Excommunicati ſi per annum non reſipiſcuntur, de hæreſi ſuſpecti teneantur.

CAPVT III.

1. DE excommunicationibus, quæ monitionibus præmiſſis ad finem reuelationis, aut pro deperditis, ſeu ſubtractis rebus fieri ſolent, latè agunt Quarant. *in ſum. Bullarij, verbo excommunicatio ad finem reuelationis*, Lazzar. *in ſpecial. tract. de monitor.* Sbroz. *de offic. vicar. part. 2. q. 171.* Gutier. *canon. lib. 1. cap. 11.* Henriq. *in ſum. lib. 12. cap. 18.* Marc. Anton. Genuenſ. *in pract. Archiep. Neapol. cap. 1.* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub. 11. cap. 15. num. 88. cum ſeqq.* Vgolin. *de poteſt. Epiſcop. cap. 45. in princip.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. part. 3. cap. 7. num. 13. cum ſeqq. in 2. edit. & in deciſ. curia Archiepiſcop. Neapolit. part. 2. deciſ. 5.* Franc. Leo *in theſauro fori eccleſiaſt. part. 3. cap. 7. num. 13. cum ſeqq.* Fr. Ludouic. Miranda *in man. Prælator. tom. 2. quæſt. 35. art. 12.* Mari. Antonin. *variar. reſolut. lib. 1. reſolut. fin. caſu 35. cum ſeqq. & caſu 75.* Carraſco *in aliquas leges nouæ recopil. cap. 4. de cenſur. monit.* metipſum *de offic. & poteſtate Epiſcopi, part. 3. allegat. 96.* Bonacin. *variar. tract. diſput. 6. de onere, & obligatione denunciandi.* **1. Doctores de excommunicationibus.**

2. *Ad finem reuelationis*, &c.] Monitoria, quæ fiunt ad finem reuelationis pro rebus deperditis, ſeu ſubtractis, minimè eſſe concedenda, quando certæ ſunt perſonæ, reſoluunt Franc. Leo *d. cap. 7. num. 21.* Giurba *Siciliæ deciſ. 94.* Baptiſta Coſta *de facti ſcientia, & ignorant. cent. 2. diſt. 55. num. 2.* Lazzar. *de monitor. sect. 1. quæſt. 10. num. 6. & sect. 4. quæſt. 1. num. 3.* Aloyſ. Ricc. *in d. praxi, reſolut. 235. num. 1.* Mart. *de iuriſdict. part. 3. cap. 5. num. 1.* Campan. *d. cap. 15. num. 113.* Ego ipſe *d. alleg. 96. num. 25.* **2. Monitoria, quæ fiunt ad finem reuelationis nō ſunt concedenda, quādo certæ ſunt perſonæ.**

3. *Præterquam ab Epiſcopo*, &c.] Ergo non ab inferioribus Prælatis, Rot. in Burgen. iuriſdictionis de Birbieſca 11. Februarij 1594. coram Card. Mantica inter eius impreſſas *deciſ. 263. num. 5.* ſi Epiſcopus huiuſmodi monitiones excommunicationum, quæ fiunt ad finem reuelationis, deneget, licitum eſſe parti appellare ad Metropolitanum, quamuis reſideat in eius arbitrio illas concedere, vt per Quarant. *in ſum. Bullarij verbo Archiepiſcopi auctoritas, auctorit. 19. in fine*, quem refero ego ipſe *d. alleg. 96. num. 4.* **3. Prælati inferiores non poſſunt monitoria quæ fiunt ad finem reuelationis, concedere.**

4. Monito

4. Monitoriales litteræ etiam lite pendente abſque initio attentatorum concedi poſſunt ab Epiſcopo, niſi ſit inhibitus.

4. Monitoriales litteras, etiam lite pendente, abſque vitio attentatorum cócedi poſſe ab Epiſcopo, niſi ſit inhibitus, reſoluit Mari. Antonin. *d.lib.1.reſol.vlt.caſu* 36. quem refero ego ipſe *d.alleg* 96. *num.5 in fine.*

5. Vicarius generalis Epiſcopi ex officio poteſt excommunicationem, ſeu monitoriales litteras decernere.

5. Vicarium Epiſcopi ex generali commiſſione huiuſmodi excommunicationem, ſeu monitoriales litteras decernere poſſe, tuentur Frechil. *de excomm.part.2.art.1.num.5.* Fr. Emman. *in ſum.tom.1.cap.79.num.1.* Henriq. *in ſum.lib.13.cap.17.§.4.* Sbroz. *de vicario Epiſcopi, lib.2.quæſt.171.num.2.* Gutier. *d.cap.11.num.8.* Zerol. *in praxi Epiſcop.p.1.verbo vicarius, §.17.* Soar. *tom.5.diſp.20.ſect.1.num.2.* Sayr. *de cenſur.lib.1.cap.9.num.33. verſ.primum eſt,* Auila *in ſimili tract.part.2.cap.20.diſp.2.dub.3.* Curi. Philipp. *part.3.§.2.num.29.* Stephan. Gratian. *Marchia deciſ.97.ex num.14.* Iacob. de Graff. *tom.1.conſil.ſub tit.de ſentent.excommun.conſil.6.* Sanch. *de matrimon.lib.3.diſp.29.quæſt.2.num.16.* Lazzar. *ſect.1.quæſt.6.ex num.1.* Franc. Leo *d.cap.7.num.17.* Baptiſta Coſta *de facti ſcient. & ignorant. cent.2.diſt.55.num.1.tom.1.* Aloyſ Ricc. *in praxi fori eccleſ.deciſ.270 in 1. edit. & reſol.235.num.4.in 2.edit.* Nicol. Garc. *de benefic.part.5.cap.8. num.94.97 & 98.*

6. Contra Vgolin. *d.cap.45.in princip.verſ.ſecundò,* Campan. *d.cap.15. num.105.* & Narbona *de appellat.à vicario ad Epiſcopum,part.1.num.205.* quos ſecutus fui ego ipſe *d.alleg.96.num.6.* exiſtimantes vicarium Epiſcopi non poſſe ex generali commiſſione huiuſmodi excommunicationes, ſeu monitoriales litteras decernere.

7. Vicarius generalis à Capitulo Sede vacante monitoria concedere poteſt.

7. Vicarium generalem à Capitulo Sede vacante eadem monitoria concedere poſſe, tenent Pauin. *de poteſt.Capituli Sede vacante, q.1.part.1.* Sayr. *de cenſur.lib.1.cap.9.num.33.* Lazzar. *ſect.1.q.7.* Mart. *de iuriſd.part.3. cap.4.num.53.* Franc. Leo *d.cap.7.num.18.* Aloyſ. Ricc. *d.reſol.235.num.5.* Campan. *d.cap.15.num.106.* Ego ipſe *d.alleg.96.num.10.*

8. Vicarius foraneus monitoria concedere non poteſt.

8. Vicarium foraneum huiuſmodi monitoria concedere non poſſe, aſſerunt Lazzar. *ſect.2.q.5.n.9.* Vgolin. *d.cap.45.in princ.verſ.excipiuntur.* Aloyſ. Ricc. *in d.praxi reſol.235.in fine.* Poſſe tamen ei delegari ab Epiſcopo ſpecialiter, & expreſsè, & non niſi circumſpectis viris refert deciſum Galet. *in margarita caſuum conſcient.verbo litteræ 2.*

9. Legatus à latere, & Nuncius Apoſt. monitoria concedere poſſunt.

9. Legatum à latere, & Nuncium Apoſtolicum huiuſmodi monitoria concedere poſſe, tradunt Lazzar. *d.quæſt.5.* Gutier. *d.cap.11.ex num.5.* Vgolin. *loco proximè citato,* Aloyſ. Ricc. *d.praxi reſol.235.num.2.* Ego ipſe *d.alleg.96.num.11.*

10. Prælati ordinarij etiam exempti, & immediatè Sedi Apoſt. ſubiecti monitoria concedere poſſunt.

10. Prælatos ordinarios etiam exemptos Epiſcopo inferiores, & immediatè Sedi Apoſtolicæ ſubiectos, ac nullius diœceſis non poſſe hæc monitoria dare, ſed oportere illorum ſubditos ipſam Sedem pro his excommunicationibus in forma *Significauit*, obtinendis adire, referunt deciſum Vgolin. *d.cap.45.in princip.verſ.excipiuntur.* Garc. *d.part.5.cap.8. num.95.* Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ.part.3.cap.17.num.18. & 19.* Campan. *d.cap.15.num.107.* Ego ipſe *d.alleg.96.num.12.*

11. Prælati Regulares Conuentuales monitoria in ſubditos ſuos dirigere non poſſunt.

11. Prælatos Regulares Conuentuales in ſubditos ſuos huiuſmodi monitoria dirigere non poſſe, reſoluit Fr. Emman. *quæſt.regular.tom.2. quæſt.59.art.4.* quem refero ego ipſe *d.alleg.96.n.13.* Fr. Ludou. Miranda

in man. Prælat. tom. 2. *q.* 35. *art.* 12. Hieron. Roder. *in compend. quæſt. regul. reſol.* 62. *num.* 4.

12. Teſtes laicos ad ferendum teſtimonium veritatis pro curiæ Epiſcopalis informatione, poteſt Epiſcopus ſub pœna pecuniaria, & in ſubſidium excommunicationis citare, vt per Aldan. *in compend. canon. reſol. lib.* 3. *tit.* 25. *num.* 10. vbi refert deciſum in Lucana 16. Martij 1630.

12. Teſtes laicos ad ferendum teſtimonium veritatis pro Curiæ Epiſcopalis informatione poteſt Epiſcopus citare ſub pœna pecuniaria, & in ſubſidium excommunicationis.

13. Reuelare tenentur ſcientes, ita vt non eximantur ab excommunicatione comminata in litteris monitorialibus Apoſtolicis, quando veritas haberi aliter non poteſt, nec attenditur excuſatio reſpectu affinitatis in hoc caſu, Sell. *in ſelectis canon. cap.* 10. *num.* 16. vbi atteſtatur ſic reſolutum in Fulginaten. 14. Decembris 1630.

13. Reuelare tenentur ſcientes non obſtante affinitate, nec quod veritas haberi aliter non poteſt vigore excommunicationis latæ in litteris monitorialibus Apoſt.

14. Cancellarius pro publicatione, aut monitione *Significauit*, non poteſt aliquid percipere, vt per Aldan. *d. tit.* 25. *num.* 15.

14. Cancellarius pro publicatione, aut monitione ſignificauit, non poteſt aliquid percipere.

15. Excommunicatus, ſi in mortis articulo dixit confeſſione, *Madonna Santiſſima ajutame*, eccleſiaſticæ ſepulturæ tradi debet, Sell. *d. c.* 10. *num.* 20. vbi atteſtatur ita fuiſſe reſolutum per ſacram Congreg. Epiſcoporum in Nolana 19. Iulij 1619.

15. Excommunicatus eccleſiaſticæ ſepulturæ tradi debet, ſi in mortis articulo confeſſionem poſtulet.

16. *Ex re non vulgari.*] Monitoria huiuſmodi pro qualibet parua re decernenda non eſſe, reſoluunt Henriq. *in ſumma lib.* 1. *cap.* 13. §. 4. *lit. B.* Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſolut.* 238. *num.* 1. Marc. Anton. Genuenſ. *dicto cap.* 1. *num.* 3. Vgolin. *d. cap.* 45. §. 3. *in princip.* Ego ipſe *d. allegat.* 96. *ex num.* 26.

16. Monitoria pro qualibet parua re decernenda non ſunt.

17. *Nec ad eas concedendas*, &c.] Hæc monitoria concedenda eſſe illi, cuius intereſt, & non aliis, obſeruant Marc. Anton. Genuenſ. *d. cap.* 1. *num.* 12. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi deciſ.* 272. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 236. *in* 2. *edit.* Lazzar. *de monitor. ſect.* 1. *quæſt.* 9. *num.* 3. *& ſect.* 4. *quæſt.* 1. *num.* 21. *& ſeq.* Vgolin. *d. cap.* 45. §. 1. *in med.* Ego ipſe *d. allegat.* 96. *num.* 24.

17. Monitoria ad finem reuelationis concedenda ſunt illi, cuius intereſt, & non aliis.

18. Si verò abſque petentis intereſſe fuerint conceſſa, eſſe reuocanda, tenent Franc. Leo *d. cap.* 7. *num.* 28. Lazzar. *d. ſect.* 1. *quæſt.* 9. quos refert, & ſequitur Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 236. *num.* 4.

18. Monitoria abſque petentis intereſſe conceſſa ſunt reuocanda.

19. *In cauſis verò iudicialibus*, &c.] Hæc monitoria in ſubſidium, id eſt, deficiente alia probatione, vel vbi executio perſonalis, aut realis fieri non poteſt, concedenda eſſe, tenent Neuiſan. *in ſylua nupt. lib.* 3. *in verbo monitoria, num.* 48. Nauarr. *in cap. inter verba corol.* 66. 11. *q.* 3. Lazzar. *d. ſect.* 1. *quæſt.* 15. *num.* 3. Mari. Antonin. *var. reſolut. lib.* 1. *reſolut. vlt. caſu* 75. *verſ. tum quia ad excommunicationem*, Marc. Anton. Genuenſ. *d. cap.* 1. *n.* 4. Vgolin. *d. cap.* 45. §. 3. *verſ. quare*, Campan. *d. cap.* 15. *num.* 89. *&* 119. Sayr. *in florib. deciſ. ſub tit. de cenſib. deciſ.* 4. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiep. Neapol. part.* 1. *deciſ.* 219. *& part.* 4. *deciſ.* 301. Ego ipſe *d. alleg.* 96. *num.* 14. & me citato Homobon. de Bonis *de examine eccleſiaſtico*, *tract.* 11. *cap.* 8. *q.* 19. *ſuppoſ.* 1. *in princip.*

19. Monitoria in ſubſidium concedenda.

20. Cenſurarum remedium hodie eſſe ſubſidiarium, ita vt ſi duo in ſolidum obligentur in contractu, & contra alterum procedi poſſit realiter, ſeu perſonaliter, contra alterum verò non, tunc iſtum non poſſe

20. Cenſurarum remedium hodie eſt ſubſidiarium.

excommunicari, refert Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo cenſura* 2.

21. Excommunicatio in ſubſidium ferenda.

21. Excommunicationem ferendam eſſe in ſubſidium, & priùs incipiendum ab exequutione reali, vel perſonali, reſoluit Marc. Anton. Genuenſ. *in practicab. eccleſiaſt. q.* 780. *num.* 3.

22. Concilium in præſenti non imponit formam, ſed tantum tradit inſtructionem.

22. Hæc nō eſſe de forma huiuſmodi monitorialium, nec Concilium in præſenti imponere formam, ſed tantùm tradere inſtructionem, tenent Mari. Antonin. *d. caſu* 75. *verſ. inſuper dicit*, & Campan. *d. cap.* 15. *n.* 90. arg. text. *in l. à D. Pio, §. in vendicatione, ff. de re iud.* ſtatuentis modum obſeruandum in quauis executione facienda, hanc pariter admittere interpretationem, vt exequutio aliter facta non ſubiaceat nullitati, reſoluunt plures citati per me *d. alleg.* 96. *num.* 39.

23. Declaratoria cōceſſa diligentiis non præmiſſis nulla non eſt, ſed iniuſta.

23. Vnde Nicol. Garc. *in addit. ad ſuum tract. de benefic. part... cap.* 5. *num.* 587. *in fine*, ait declaratoriam conceſſam prædictis diligentiis prætermiſſis non eſſe nullam, ſed iniuſtam, quia Concil. in præſenti non annullat excommunicationem, ſine illis latam, ac proinde illam eſſe inualidam, & qui tali excommunicatione ligatus exiſtit, indigere abſolutione.

24. Contra Franc. Leo. *d. part.* 3. *cap.* 38. *num.* 22. Gutier. *d. cap.* 11. *n.* 39. Sayr. *de cenſur. lib.* 1. *cap.* 9. *num.* 33. Lazzar. *d. tract. de monit. ſect.* 4. *q.* 8. *n.* 7. exiſtimantes Concilium in præſenti ſaluti feram in his monitorialibus formam præſcribere.

25. Excommunicandi moroſum in ſolutione penſionis quando datur facultas in litteris Apoſt. non tenetur executor in ferenda ſententia excommunicationis ſeruare formam huius decreti.

25. Quando verò in litteris Apoſtolicis datur facultas excommunicandi moroſum in ſolutione penſionis, non teneri executorem in ferenda ſententia excommunicationis ſeruare formam huius decreti, nec huiuſmodi facultatem cenſeri datam in ſubſidium, refert deciſum Nicol. Garc. *de benef. p.* 1. *c.* 5 *n.* 587. vbi tamen in addit. ſubdit quòd licèt in vna Illerden. penſionis 13. Nouembris 1593. coram Orano, Rota dixiſſet ſententiam Auditoris Cameræ latam contra reſignatarium ob non ſolutionem penſionis reſignanti reſeruatæ, fuiſſe nullam, ideóque reuocandam, quia non fuit in poteſtate Auditoris Cameræ per ſententiam declarare eum incidiſſe in cenſuras comminatas in monitorio, ob non ſolutionem penſionis, niſi præmiſſis diligentiis requiſitis de faciendo executionem realem, vel perſonalem, iuxta diſpoſitionem huius decreti; hoc tamen aſſerit eſſe contra declarationem S. Congr. & tenorem ipſarum litterarum penſionis, quod ego intelligendum eſſe cenſeo locū habere, quando Audit. Cam. procederet tanquam executor in eiſdē litteris deputatus. At Rotæ deciſio loquitur, vbi procederet vigore obligationis cameralis, qua penſionarius ad penſionem ſoluendam obligatus exiſtit, in quibus terminis malè reprehenditur à Garcia.

26. Epiſcopus debet pecuniarias pœnas ad pios vſus erogare.

26. *Per mulctas pecuniarias, quæ locis pijs*, &c.] Epiſcopum debere pecuniarias pœnas ad pios vſus erogare, ita quòd ipſas non poſſit conuertere, ne quidem in fabricam Eccleſiæ cathedralis, aut mercedem vicarij, vel aliorum officialium curiæ, referunt deciſum Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.* 2. *cap.* 4. *num.* 97. *in princip.* Galet. *in margarita caſuum conſcientiæ, verbo Pœna* 1.

27. Pœnæ

27. Pœnæ pecuniariæ, quæ arbitrariæ fuerint, locis piis ſunt ab Epiſcopo omninò applicandæ, reliquas autem, quæ non fuerint arbitrariæ, poteſt Epiſcopus ita demum ſibi ſumere, ſi ipſe egeat, dummodo non ſint mulctæ pecuniariæ, vel pœnæ non reſidentium, aut concubinariorum, quas omnes Concilium mandat locis piis applicare, ita refert deciſum Aldan. *in compendio Canon. reſolut. lib. 5. tit. 1. n. 8.*

27. Pœnæ pecuniariæ, quæ arbitrariæ fuerint locis piis ſunt ab Epiſcopo omninò applicandæ.

28. Pœnæ criminales diſtribuendæ ſunt locis piis ad arbitrium Epiſcopi, & in pari neceſſitate melius erit ſubuenire pauperibus loci, in quo habitat clericus condemnatus, vt per Aldan. *d. loc. num. 9.* vbi atteſtatur ſic fuiſſe reſolutum per ſacram Congreg. Epiſcoporum in Venuſina 21. Nouembris 1600.

28. Pœnæ criminales diſtribuendæ locis piis.

29. Et non debent erogari pro fabricis Eccleſiæ cathedralis, vel reparatione domus Epiſcopalis, ex eod. Aldan. *n. 11. citato loco*, vbi dicit ita deciſum per eandem S. Congr. in Auerſana 22. Ianuarij 1591.

29. Pœnæ criminales non debent erogari pro fabricis Eccleſiæ cathedralis.

30. *Nefas autem ſit ſeculari*, &c.] An per hoc decretum videantur prohibitæ tuitiuæ appellantes? Negant Barthol. Humada *l. 13. gloſ. 4. tit. 13. part. 2.* Viuald. *in Candel. aureo part. 2. in explicat. Bullæ in Cœna Domini, caſu 16. ex n. 114.* latè Azeued. *l. 2. verſ. item, & decimo quartò tit. 6. lib. 1. nouæ recop.* me citato Ludou. à Sarauia *de iuriſdict. Adiunctor. q. 30. num. 34.*

30. Tuitiuæ appellantes an prohibeantur per hoc decretum.

31. Circa abuſum illum recurrendi ad iudices laicos, ad hoc vt vim comprimant iudicum eccleſiaſticorum, eóſque compellant ab ea inferenda ceſſare, latè dixi *in collect. ad cap. Eccleſia S. Mariæ num. 7. cum ſeqq. de conſtit.* & plures Doctores, qui horum recurſuum iuſtitiam tueri nituntur, citaui *in collect. ad cap. Regum officium 2. q. 5. num. 2.* quibus addo plures alios, quos refert Ludou. à Sarauia *in tract. de iuriſdict. Adiunct. q. 30. ex num. 1.*

31. Recurſus ad iudices laicos prohibiti.

32. Et mirum eſt videre, quomodo iſti Doctores ſe inuoluant in reſponſionibus quas præſtant ad hoc Concilij decretum. In primis enim Salzed ad Bernard. *in pract. c. 102. lit. A. verſ. parique ratione*, reſpondet vt procedat, quando ſeculares magiſtratus, tanquam iudices appellationis, veluti iuriſdictione ſpirituali vtentes, intenderent excommunicationem reuocare, aut temperare: ſecus autem, inquit ille, ſi ad tollendam vim ab eccleſiaſticis iudicibus illatam dicto remedio, & recurſu vterentur; ſed hanc aſſertam explicationem Concilij verba expreſſa abhorrent.

32. Salzed. hoc decretum interpretari fruſtra conatur.

33. Vnde Gaſp. Roder. *de annuis redditib. lib. 1. cap. 17. n. 73. ad med.* reprobato Salzed. *citato loco*, exiſtimat, quòd ea Concilij verba videntur pertinere ad violentiæ decreta, niſi dixeris, inquit ille, verba Concilij non comprehendere ſuprema Regia tribunalia, ſed magiſtratus dumtaxat, & iudices inferiores, quibus hæc cognitio per viam violentiæ iure non competit, ſed hoc eſt diuinare.

33. Gaſpar Roderic.

34. Quidam putantes ſe nouum ſenſum illius decreti inueniſſe, arroganter aſſerunt illud generaliter loqui, vt nullus iudex de facto impediat, perturbet excommunicationem, non vt index appellationis, ſed quomodolibet impedire voluerit quocunque genere impedimenti, &

perturbationis,ſiue occaſione iuriſdictionis,ſiue de facto mittendo falcem in meſſem alienam, aut iuriſdictionem eccleſiaſticam vſurpando, & concludunt, quòd cùm Concilium generaliter loquatur, nullo modo intelligitur, nec diſponit de huiuſmodi recurſu, quem ſpecialiſſimum iuris remedium vocant,& ſic quòd talis defenſionis facultas non comprehenditur ſub hoc decreto, auſi ſunt aſſerere Viuald. *in Candel. aureo,in explicat. Bullæ Cœnæ n.*109.*& p.*2.*caſu* 16.*ex n.*114. Humad. *l.*13. *gloſ.*4.*in verbo nin fuerça tit.*13.*part.*1.Bobadil.*in ſua Politica lib.*2.*cap.*18. *n.*139.*& c.*16.*n.*9. Ceuall. *in epiſt.ad Regem n.*94.*& commun.contra comm. tom.*4.*q.*897.*n.*133.Cened.*pract.& Canon.quæſt.lib.*1. *q.*45.*n.*2. & præcipuè *ſub n.*7.*& ſub n.*60.

35. Epiſcopus propria ordinaria iuriſdictione cognoſcit cauſas etiam contra laicos per bonorum apprehenſionem, & perſonarum diſtrictionem.

35. *Perſonarúmque diſtrictionem per ſuos proprios*, &c.] Epiſcopum propria ordinaria iuriſdictione cognoſcere cauſas etiam contra laicos per bonorum apprehenſionem,& perſonarum diſtrictionem,& ita poſſe familiam armatam tenere,per quam prædicta exequi valeat, tradunt Roland.*conſ.* 37. *n.*23. *lib.*4. Surd. *deciſ.*129.*n.* 11. *&* 12. Gondiſalu. *de hæretic.q.*11.*n.*16.Læli.Iordan. *in tract.de Rom.Sed. orig. p.*2.*c.*8. *ex n.*18. Fuſc. *de viſit. lib.*2.*cap.*32.*n.*16. Villadieg. *in tract.de irregular. q.*11.*n.*16. *&* 17. Sbroz. *de offic.Vicarij q.*191.*n.*1.Penia *in direct.Inquiſ.part.*3. *lib.*3. *ſchol.*114. Franc. Molin. *de brachio ſeculari cap.* 18. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 4. §. 12. Farin. *de hæreſi q.* 182. *num.* 90. *in fine, verſ. ampliatur hoc idem.* Card. Tuſch. *pract. concluſ. lit. E. concluſ.* 253. Marta *de iuriſdict. part.*1.*cap.*51.*num.*10. Mari.Antonin. *var. reſolut. lib.*3.*reſolut.*14. *num.*1. 2. *&* 3. Bellet. *diſquiſit. clerical. part.* 1. *tit. de fauore clericor. reali* §.1.*num.* 18. Io. Franc. Leo *in theſauro fori eccleſiaſt. part.... cap.*9. *num.*24. Ioan. Vincent. Anna *ſing.* 171. Alex. Rauden. *Piſana deciſ.*34. Campan. *in diuerſ.iuris Canon.rubr.*12. *cap.*13. *n.*87.*&* 88. Albert. Oliua *in ritu Archiep. Neap.*38. *num.*3. Ego ipſe *de officio,& poteſt.Epiſcopi p.*3. *alleg.*107.*num.*1.

36. Doctores de inſordeſcentibus per annum in excommunicatione agentes.

36. *In illis per annum inſorduerit*, &c.] De inſordeſcentibus per annum in excommunicatione, vide Duen. *reg.* 53. *verſ. amplia quartò*, Couar. *in cap.alma mater part.*1.§.7.*ex num.*10.Simanch.*de Cathol.inſtit. cap.*14. *ex num.*2.*& cap.*27. *num.* 4. Fuſc. *de viſitat. lib.*1. *cap.*29. *num.*2. Marant. *de ordin. iudic. part.* 6. *cap. de contumacia num.* 35. Rebuff. *in repetit. cap. poſtulaſti, de cleric. excomm. miniſt. num.* 108. *cum ſeqq. & in praxi benef. tit. declaratio noua prouiſ. verbo Téque abſoluentes num.* 10. Perez *l.*1. *verſ. & excommunicatus perſiſtens, tit.*5. *l.*9. *in gloſ. verbo eſtuuiere deſcomulgado tit.*19.*lib.*8.*Ordin.* Azeued. *l.*14. *num.*14. *tit.*1. *lib.*4.*nouæ recop.* Humada *l.*32. *gloſ.* 2. *à princ.tit.* 19. *part.*1. Menoch. *de arbitr. caſu* 416. Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.*116. Zerol. *in praxi Epiſcop. part.* 1. *verbo Clericus, pag. mihi* 78. *ad fin.* Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.*2. *quæſt.*103. *art.* 3. *in fine*, Seraph. *deciſ.* 1285. Gonzal. *ad reg.*8. *Cancell. gloſ.* 15. *num.* 103. *cum ſeqq.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.*119. *num.*2. *cum ſeqq.* Marc. Anton. Genuenſ. *in practicab. eccleſiaſt. q.*712.latè Anton.Ricciul.*de iure perſonar.extra grem.Eccleſiæ exiſtentium, lib.*4.*cap.*7.*&* 8.

37. Clericum

37. Clericum perſiſtentem contumaciter per annum in excommunicatione lata propter crimen, quod infert pœnam priuationis, eſſe priuatum ipſo iure beneficiis, tenent Rebuff. *in d. c. poſtulaſti n.* 247. Couar. *in d. cap. alma mater, part.* 1. §. 7. *ſub num.* 10. Seraph. *deciſ.* 1285. *ſub num.* 1. Ricciul. *d. cap.* 7. *num.* 3.

38. Pro cauſa verò merè ciuili, nempè ob non ſolutionem penſionis, vel ex alia ſimili cauſa, perſiſtentem per annum in excommunicatione nec eſſe priuatum ipſo iure, nec poſſe priuari per ſententiam, tradunt Rebuff. *in d. cap. poſtulaſti, ante n.* 243. Seraph. *d. deciſ.* 1285. *in fine*, Gonzal. *d. gloſ.* 15. *ex num.* 103. Stephan. Gratian. *citato loco*, Ricciul. *d. cap.* 7. *num.* 14.

39. Contra Boſch. Codech. *in repet. c.* 1. *n.* 12. *de iudic.* & Menoch. *d. caſu* 416. *n.* 52. *&* 53. exiſtimantes poſſe priuari per ſententiam.

40. *Obdurato corde.*] Vt dicatur contracta inſordeſcentia per annum in excommunicatione ad effectum priuationis beneficiorum requiri perſeuerantiam, cum animi pertinacia, quæ includat contemptum clauium, probant *cap. bone, de ætat. & qualit. cap. cum contumacia, de hæret. in* 6. Rot. in Oſcen. Archidiaconatus 16. Maij 1603. coram Illuſtriſſimo Card. Lancellotto impreſſa per Farin. *tom.* 2. *conſil. deciſ.* 196. *n.* 5. & in ead. 4. Maij 1607. coram Card. Pamphilio, apud Farin. *deciſ.* 132. *n.* 7. *p.* 1. *recent.* quas refert Ricciul. *d. lib.* 4. *cap.* 8. *n.* 3. vbi *num.* 4. infert, quòd ad effectum docendi de inſordeſcentia, opus eſt docere in primis excommunicatum habuiſſe notitiam excommunicationis, & *n.* 5. ſubdit, quòd is, qui intra annum inſtitit pro abſolutione, non poteſt dici, quòd perſeuerauerit in excommunicatione per annum, & *num.* 9. reſoluit non poſſe dici perſeueraſſe in excommunicatione, & conſequenter contraxiſſe inſordeſcentiam, qui fecit diligentias pro obtinenda abſolutione, & obtinere non potuit.

41. *Per annum.*] Continuum ſcilicet, nec ſufficere, ſi quis ſteterit ſemel per ſex menſes in excommunicatione, & deinde obtenta abſolutione cum reincidentia poſt abſolutionem ſteterit per alios ſex menſes, tenent Nau. *conſ.* 7. *num.* 3. *de hæret.* Menoch. *de arbitr. caſu* 416. *num.* 55. Rebuff. *in d. cap. poſtulaſti n.* 252. Seraphin. *d. deciſ.* 1285. *n.* 5. Rot. in dicta Oſcen. coram Illuſtriſſimo Lancellotto Ricciul. *d. c.* 8. *n.* 1.

42. *Tanquam de hæreſi ſuſpectum.*] Comprehendere excommunicatum, tam ex cauſa criminali, quàm ex cauſa ciuili, cum paulo ſuprà ſtatuerit ob vtramque poſſe excommunicari, reſoluit Menoch. *de arbitr. caſu* 416. *num.* 54. Quando agitur contra inſordeſcentem, vti ſuſpectum de hæreſi faciendum eſſe proceſſum ab Inquiſitoribus ſuper. hæretica prauitate deputatis, & debere citari ad ſe purgandum iuxta formam traditam *in d. cap. cum contumacia*, reſoluunt Seraph. *d. deciſ.* 1285. *n.* 3. *&* 4. Ricciul. *d. c.* 8. *n.* 11. *&* 13. vbi etiam *eod. n.* 11. cum Mareſcott. *var. lib.* 2. *cap.* 35. *num.* 61. ſubdit ad effectum priuationis in cauſa quæ illam meretur, ſatis eſſe, quòd in excommunicatione inſorduerit, & non eſſe neceſſariam aliam citationem.

37. Clericus perſiſtens per annum in excommunicatione lata propter crimen, quod infert pœnam priuationis, eſt priuatus ipſo iure beneficiis.

38. Clericus perſiſtens per annum in excommunicatione pro cauſa merè ciuili, non eſt priuatus beneficiis, nec poteſt priuari per ſententiam.

40. Inſordeſcentia per annum in excommunicatione quando dicatur contracta.

41. Annus debet eſſe continuus vt dicatur contracta inſordeſcentia in excommunicatione.

42. Suſpectus de hæreſi reputatur perſiſtens per annum in excommunicatione tam ex cauſa criminali quàm ex cauſa ciuili.

IIIi 3 *Epiſcopi,*

Epiſcopi, & alij Prælati, & ſuperiores Eccleſiarum curent in ſuis Eccleſiis, vt Miſſæ celebrentur, aut ſaltem commemorationes pro defunctis, qui legata fecerunt, pro illorum anima fiant, eo meliori modo, quo ipſis videbitur, prouidentes, ne defunctorum animæ ſuis defraudentur ſuffragiis.

CAPVT IV.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Concil. Brach. IV. *act.* 4. *cap.* 26. *in fine*, Henriq. *in ſumm. lib.* 9. *cap.* 22. §. 6. Fr. Emman. *in ſumm. part.* 1. *cap.* 252. *num.* 13. *& quæſt. regular. tom.* 1. *quæſt.* 43. *art.* 13. Seraph. *deciſ.* 611. Quarant. *in ſumm. Bullarij verbo Miſſa, verſ. poſſe*, Azor. *inſtitut. moral. part.* 1. *lib.* 12. *capit.* 18. *quæſ.* 61. Zerol. *in praxi Epiſcopi part.* 1. *verbo Miſſa* §. 3. Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib.* 23. *num.* 239. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori Eccleſ. deciſ.* 404. *in* 1. *edit.* aliàs *reſolut.* 341. *in* 2. *edit. & in deciſ. Curiæ Archiepiſcop. Neapolit. deciſ.* 25. *part.* 4. Bonacin. *de Sacrament. diſput.* 4. *quæſt. vlt. puncto* 7. §. 2. *num.* 9. Nald. *verbo Miſſa*, *num.* 18. Molfeſ. *in ſumm. Theologiæ moralis tract.* 3. *cap.* 16. *num.* 29. *&* 30. Ludouic. Miranda *in man. Prælat. tom.* 1. *quæſt.* 41. *art.* 24. Monet. *de commutat. vltim. volunt. cap.* 5. *num.* 365. *cum multis ſeqq.* Vgolin. *de officio Epiſcopi. p.* 2. *cap.* 61. Fraxinel. *de obligation. Sacerd. ſect.* 7. Nouar. *lib.* 1. *quæſt. forenſ. q.* 107. Homobon. de Bonis *de examine Eccleſiaſt. tract.* 4. *quæſt.* 129. *& tract.* 11. *cap.* 9. *q.* 21. *in fine*, metipſum *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 2. *alleg.* 29.

2. Epiſcopus poteſt ex hoc decreto reducere numerum anniuerſariorum, & officiorum pro defunctis.

2. *Ex variis defunctorum relictis.*] Poſſe Epiſcopum ex hoc decreto reducere numerum anniuerſariorum, & officiorum pro defunctis, referunt deciſum Guarant. *in ſumm. Bullarij, verbo Miſſa, pag.* 291. aliàs 402. Galet. *in Margarita caſuum conſcient. verbo Miſſa* 4. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 15. *in fine*, Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 341. *n.* 2. Monet. *de commut. vltim. volunt. c.* 5. *n.* 367. Ego ipſe *d. alleg.* 29. *num.* 4. Nicol. Garc. *de benef. p.* 7. *cap.* 1. *n.* 131.

3. Miſſarum & anniuerſariorum numerum quæ præſcribuntur etiam in donationibus, & aliis actibus inter viuos reducere poteſt Epiſcopus.

3. Epiſcopum poſſe reducere numerum Miſſarum & anniuerſariorum non modò quæ præſcribuntur in teſtamentis, & aliis ſimilibus diſpoſitionibus cauſa mortis, ſed etiam quæ in donationibus, & aliis actibus inter viuos, reſoluit Moneta *d. c.* 5. *n.* 368.

4. Anniuerſaria in totidem Miſſas commutare poteſt Epiſcopus.

4. Anniuerſaria in totidem Miſſas commutare poſſe Epiſcopum ex facultate illi à Concilio in præſenti attributa, tradunt Vgolin. *de officio Epiſcopi c.* 61. *n.* 1. Monet. *d. c.* 5. *n.* 370. *& ſeq.*

5. Miſſarum numerus moderandus iuxta vires legati.

5. Miſſarum numerum moderandum eſſe iuxta vires legati ſi pro ipſis celebrandis adeò tenuis eleemoſyna relicta ſit, vt non facilè inueniatur, qui velit ſe huic muneri ſubiicere, refert deciſum Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 341. *ex n.* 2. vbi pariter reſolutum aſſerit debere Epiſcopum in huiuſmodi reductione Capituli conſilium requirere, quamuis ſequi illud non teneatur, refero ego ipſe *d. alleg.* 29. *n.* 6.

6. Aduertit

6. Aduertit Marc. Anton. Genuenſ. *in practicab. Eccleſ. q.* 179. quòd quando teſtator reliquit centum aureos pro centum Miſſis celebrandis in tali Eccleſia pro anima ſua, ſi augeatur eleemoſyna præſtanda Sacerdotibus, tenetur hęres data capacitate hæreditatis ſupplere mercedem, quia teſtator non reliquit pecuniam ſimpliciter pro eleemoſyna ſoluenda ſine onere Miſſarum, ſed pro Miſſis celebrandis pro anima ſua eo tempore, quo præſtabatur minor merces. nam ſi præuidiſſet augmentum, non vtique diminueret numerum Miſſarum, cùm hæreditas totum reddere poſſet, refero ego ipſe *d. alleg.* 29. *num.* 7.

> 6. Teſtator ſi reliquit centum aureos pro cẽtum Miſſis celebrandis in tali Eccleſia pro anima ſua, ſi augeatur eleemoſyna præſtanda Sacerdotibus tenetur hæres data capacitate hæreditatis ſupplere mercedem.

7. Miſſas in fundatione Eccleſiæ, ſeu capellis erectis in titulum reducere, & ad minorem numerum reuocare non poſſe Epiſcopum, referunt deciſum Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 3. *num.* 31. Diana *reſol. moral. p.* 1. *tract. de celebrat. Miſſ. reſol.* 1. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 7. *cap.* 1. *num.* 131. Miranda *d. art.* 24. *concl. vnic. in fine*, Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 341. *ex num.* 4. Monet. *d. cap.* 5. *num.* 376. Ego ipſe *d. alleg.* 29. *num.* 9.

> 7. Miſſas in fundatione Eccleſiæ, ſeu capellis erectis in titulum non poteſt reducere Epiſcopus.

8. In beneficiis requirentibus in ſui fundatione certum numerum Miſſarum non poſſe Epiſcopum ex vi huius decreti Miſſas reducere ad minorem numerum, referunt deciſum Galet. *in d. margarita, verbo beneficium*, *pag.* 24. *columm.* 2. *& verbo Miſſa vltim.* Bonacin. *d.* §. 2. *num.* 10. Nald. *verbo Miſſa, num.* 18. Poſteuin. *de officio Curati, cap.* 2. *num.* 25. *quæſt.* 9.

> 8. Miſſas reducere non poteſt Epiſcopus in beneficiis requirẽtibus in ſui fundatione certum numerum Miſſarum.

9. Prælatos non poſſe diminuere Miſſas particulares votiuas, vel pro defunctis, quæ iuſtis ſtipendiis ſigillatim à particularibus perſonis petuntur, niſi conſenſus eorum, quibus illæ debentur, habeatur, quod rarò, vel nunquam accidere poteſt, reſoluunt Nauarr. *conſil.* 9. *num.* 9. *&* *conſ.* 11. *num.* 1. *de celebr. Miſſar.* Fraxinel. *de obligat. ſacerdot. ſect.* 7. *in remed.* §. 5. *num.* 3. Ego ipſe *d. alleg.* 29. *num.* 11.

> 9. Prælati non poſſunt diminuere Miſſas particulares votiuas, vel pro defunctis, niſi habeatur cõſenſus eorum, quibus illæ debentur.

10. *Facultatem dat Epiſcopis*, &c.] Iuſta ſcilicet interueniente cauſa, vt aſſerunt Fr. Emman. *d. cap.* 252. *ad finem*, aliàs *cap.* 251. *concluſ.* 13. Nauarr. *d. conſil.* 9. *num.* 9. Molin. *de iuſtit. tract.* 2. *diſput.* 249. Bonacin. *d.* §. 2. *num.* 12. Fraxinel. *d.* §. 5. *num.* 1. vbi *in verſ. tum quia tractatur*, ſubdit iuſtam cauſam eſſe ſi curſu temporis clericorum, aut Religioſorum numerus eſt diminutus, aut Eccleſiæ, vel monaſterij redditus extenuantur, vel impenſæ maiores fiunt, & cætera huiuſmodi, refero ego ipſe *d. alleg.* 29. *num.* 2. & me non citato tranſcripſit Aloyſ. Ricc. *d. Neapol. deciſ.* 25. *num.* 3. *p.* 4.

> 10. Epiſcopus habet facultatem in hoc decreto ſibi tributã iuſta interueniente cauſa.

11. Hanc Epiſcoporum & Prælatorum Ordinum facultatem intelligendam eſſe de oneribus Miſſarum ante Concil. Trid. impoſitis, referunt deciſum Hieronym. à Sorbo *in annot. ad compend. priuil. Regul. verbo Miſſa* 3. Confert. *in ſum priuil. Ordinum Mendicant. tit.* 19. *de diuinis offic. & Miſſarum celebr. cap.* 3. Gaſp. Paſſarel. *de remed. Miſſar, c.* 60. Fr. Emman. *quæſt. Regul. tom.* 1. *q.* 43. *art.* 13. Miranda *d. concl. vnic.* Fraxinel. *d.* §. 5. *num.* 2. Aloyſ. Ricc. *d. Neapol. deciſ.* 25. *num.* 3. *in fine p.* 4. Diana *d. tract. de celebr. Miſſ. reſol.* 2. Ego ipſe *d. alleg.* 29. *num.* 5.

> 11. Onera Miſſarum ante Concilium impoſita, non verò poſt illud ſunt reducenda.

12. *Vt in Synodo diœceſana.*] Epiſcopum non poſſe abſque Synodi conſenſu commutare, & moderare Miſſarum numerum, tenent Nauarr.

> 12. Miſſarum numerum non poteſt Epiſcopus abſque Synodi conſenſu commutare, vel moderare.

uatr.*in man.cap.*25.*num.*138. Henriq.*lib.*9.*cap.*22.*ſub* §.6. Bonacin.*d.*§.1. *num.*9.Molfeſ.*in ſum.Theolog.moral.tom.*1.*tract.*3.*cap.*37.*num.*29.

13. Contra Fr.Ludouic.Miranda *d.q.*41.*art.*12.*concl.vnica,* Perez de Lara *de anniuerſ.& capellan.lib.*1.*cap.*14.*num.*9. Monet.*d.cap.*5.*num.*372. exiſtimantes poſſe Epiſcopos abſque conſenſu Congregationis ſynodalis temporare onera dicendi plures Miſſas in beneficiis ſiue Capellaniis ſibi ſubiectis, quorum opinionem non immeritò ſequutus fui *d.alleg.*29.*num.*12.

14. Commemoratio defunctorum piè teſtantium faciẽda eſt in numero Miſſarũ, ſeu anniuerſariorũ, qui ex reductione remanet.

14. *Vt eorum ſemper defunctorum commemoratio fiat.*] In huiuſmodi numero Miſſarum, ſeu anniuerſariorum, qui ex reductione remanet, faciendam ſemper eſſe commemorationem eorum defunctorum, qui pro ſuarum animarum ſalute legata illa ad pios vſus reliquerunt, aſſerit Monet.*d.cap.*5.*num.*375.vbi *num.*376. cum Vgolin.*d.cap.*61.*num.*1. ſubdit dictæ commemorationi ſatisfieri poſſe vel in Memento, vel in collectis.

15. S. D.N. Vrbanus VIII.

15. Nouiſſimè ſacra Congregat. Illuſtriſſimorum Cardin. Concilij Trident. interpretum in decretis *de celebrat. Miſſar.* publicatis, & in typographia R.Cam.Apoſtol. impreſſis de anno 1625. S. D. N. Vrbani VIII. autoritate ſibi ſpecialiter attributa decreuit, ac primò *diſtrictè*

16. Epiſcopi in diœceſana Synodo, & Generales in Capitulis generalibus iam non poſſunt reducere onera Miſſarum.

prohibet ac interdicit ne Epiſcopi in diœceſana Synodo, aut Generales in Capitulis generalibus, vel aliàs quomodolibet reducant onera illa Miſſarum celebrandarum, aut poſt idem Concilium impoſita, aut in limine fundationis, ſed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis ad Apoſtolicam Sedem recurratur, quæ re diligenter perſpecta id ſtatuet, quod magis in Domino expedire arbitrabitur, alioquin reductiones, vel moderationes, & commutationes huiuſmodi, ſi quas contra huius prohibitionis formam fieri contigerit, omnino nullas atque inanes decernit.

17. Pecunia locis piis, ac eorum perſonis relicta onere perpetuo Miſſarum celebrãdarum penes ædem ſacram, vel perſonam, &c. deponenda.

17. *Præterea ne in Eccleſiis, in quibus onera Miſſarum in perpetuum impoſita ſunt, Sacerdotes in eis, vt par eſt, adimplendis eo tepidiores, & ſegniores reddantur, quòd onera huiuſmodi cum nulla, aut parua ſint vtilitate coniuncta, ſtatuit, atque decernit vt pecunia, ac bona mobilia Eccleſiis, Capitulis, Collegijs, hoſpitalibus, Societatibus, congregationibus, monaſterijs Conuentibus, ac locis omnibus tam ſecularibus, quàm Regularibus, atque illorum perſonis in futurum ſimpliciter acquirendarum onere perpetuo Miſſarum celebrandarum ab ijs, ad quos pertinet ſub pœna interdicti ab ingreſſu Eccleſiæ ipſo facto incurrenda à die realis acquiſitionis ſtatim deponi debeant penes ædem ſacram, vel perſonam fide, & facultatibus idoneam ad effectum illa, ſeu illorum pretium quamprimum inueſtiendi in bonis immobilibus fructiferis, cum expreſſa, & indiuidua mentione oneris, quod illis annexum reperitur, at ſi eadem bona immobilia autoritate Apoſtolica deinceps alienari contigerit, eorundem pretium ſub eadem pœna, vt ſuprà, deponi, ac in alijs bonis ſtabilibus itidem fructiferis cum eiuſdem oneris repetitione atque annexione conuerti debeat.*

18. Miſſarum perpetua cura non ſuſcipiẽda ſine certarum perſonarum licentia in ſcriptis, &c.

18. *Ad hæc ſacra Congregatio quibuſuis Capitulis, Collegijs, Societatibus, & Congregationibus, necnon omnibus, & ſingulis Eccleſiarum, locorum, tam ſecularium,*

ſecularium, quàm Regularium ſuperioribus, vel alijs ad quos pertinet, diſtrictè probibet ne in poſterum onera perpetua ſuſcipiant Miſſarum celebrandarum, ſeculares verò ſine Epiſcopi, vel eius generalis vicarij, Regulares verò ſine Generalis, vel Prouincialis conſenſu, & licentia, in ſcriptis, & gratis concedenda alioquin ſecularis huiuſmodi prohibitionis tranſgreſſor extiterit, ab ingreſſu Eccleſiæ interdictus ſit eo ipſo, Regularis verò pœnam priuationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebit, ac perpetuæ inhabilitatis ad alia de cætero obtinenda, vociſque actiuæ & paſſiuæ abſque vlla declaratione incurrat. Eleemoſynas verò manuales, & quotidianas pro Miſſis celebrandis ita demum iidem accipere poſſint, ſi oneribus antea impoſitis ita ſatisfecerint, vt noua quoque onera ſuſcipere valeant, alioquin omnino abſtineant ab huiuſmodi eleemoſynis etiam ſponte oblatis in futurum recipiendis, & capſulas auferant ab Eccleſiis, cum ſcriptione illa: Eleemoſyna pro Miſſis, vel alia ſimili, ſub eiſdem pœnis ipſo facto incurrendis ne fideles hac ratione fruſtrentur. Epiſcopus verò, ſeu eius vicarius, aut Generalis, ſeu Prouincialis, vbi de licentia pro perpetuis oneribus fuerint requiſiti, in ſingulis caſibus diligenter inquirant de ſingulis Miſſarum celebrandarum obligationibus, cuique Eccleſiæ, monaſterio, aut loco pio incumbentibus, ne ante aſſenſum huiuſmodi, aut licentiam præbeant, quam eis legitimè conſtiterit, illius Sacerdotes tam nono oneri ſuſcipiendo, quàm antiquis iam ſuſceptis ſatisfacere poſſe, præcipuámque rationem habeant vt redditus, qui Eccleſiis, aut locis pijs relinquuntur, omnino reſpondeant oneribus adiunctis ſecundùm morem cuiuſque ciuitatis, intelligántque ſi in re tanti momenti deſides, aut negligentes fuerint, in nouiſſimo die ſe huius prætermiſſi muneris rationem eſſe redituri. Hactenus ſacra Congregatio cum ampliſſima derogatione, &c.

19. Super quibus eadem S. Congreg. S.D.N. Vrbano Papa VIII. approbante aliquot edidit declarariones, quas originales & in typographia R. Cameræ Apoſtolicæ impreſſas vidi de anno 1626. & quoad hanc partem declarauit etiam ſtante legato adeò tenui pro reductione oneris, vt ſuprà, impoſiti ab iis ad quos pertinet, Sedem Apoſtolicam eſſe adeundam, quæ abſque vlla impenſa id ſtatuet, quod magis in Domino conueniens eſſe iudicauerit. Veruntamen ſi in ipſa beneficij erectione expreſsè cautum fuerit, vt liceat Epiſcopo iniunctum onus reducere, ac moderari legem hanc fundationis, quam decreta hac de re edita non ſuſtulerunt, eſſe validam, & obſeruandam. Deinde declaranit pœnam interdicti, & alias ſuprà in decreto appoſitas non comprehendere, niſi ſuſcipientes quamuis priuatos Sacerdotes onera perpetua Miſſarum celebrandarum ſine licentia Epiſcopi, vel eius generalis vicarij, aut Generalis, vel Prouincialis.

19. Sedes Apoſt. eſt adeunda pro reductione oneris in legato tenui impoſiti.

20. Vnde Beneficiatus ſi tenetur quotidie celebrare, & beneficij redditus non ſint pro illius victu ſufficientes, datur ſupplicatio in dataria pro moderatione, vt per Aldan. *in compendio canonicarum reſolut. lib. 3. tit. 25. num* 8. vbi refert deciſum in nullius celebrationis Miſſarum 13. Iulij 1630.

20. Beneficiatus ſi tenetur quotidie celebrare, & beneficij redditus non ſint pro illius victu ſufficientes, datur ſupplicatio in dataria.

21. Capellanus ad nutum amouibilis cum obligatione vnius Miſ-

21. Capellanus ad nutum amouibilis

eſt obligatione vnius Miſſæ qualibet hebdomada poteſt demandare celebrationem dictarum Miſſarum alteri cum eleemoſyna conſueta.

ſæ qualibet hebdomada cum ſtipendio legato, & confirmato de octo annis in octo annos, poteſt demandare celebrationem dictarum Miſſarum alteri cum eleemoſyna conſueta iuxta morem regionis; retẽta ſibi parte dicti ſtipendij debiti Capellano, ex Aldan. *d. tit.* 25. *num.* 9. vbi dicit reſolutum in Fauen. 7. Septembris 1630.

22. Capella eſt erigenda ſecundum teſtatoris voluntatem in loco Eccleſiæ, & non in alio.

22. Teſtator ſi mandet in teſtamento erigi capellam in tali loco Eccleſiæ, eámque dotauit cum onere Miſſarum, & reſeruatione iurispatronatus, Ordinarius autem ſub prætextu, quòd capella non poſſit conſtrui in illo loco cum conſenſu patroni, & Capellani à teſtatore nominati, capellaniam erexit ad Altare maius, & ſtatim ſic erectam commutauit & erexit in titulum Canonicatus eiuſdem Eccleſiæ collegiatæ, conferens illius dotem in maſſam Canonicorum, & ſic talis commutatio eſt nulla, vt per Aldan. *d. tit.* 25. *num.* 10. vbi ait deciſum in Aretina 17. Februarij 1629.

Beneficia conſtituta ad aliquod munus, conferantur perſonis idoneis, nec in collatione derogetur oneribus, vel muneribus iam conſtitutis quoquo modo, ſed omni diligentia obſeruetur.

CAPVT V.

1. Beneficia deuoluuntur cum ſuo onere, & qualitate.

1. Beneficia deuolui cum ſuo onere, & qualitate, tradunt Seraphin. *deciſ.* 1363. *num.* 4. Maſſobr. *in ſua praxi habendi concurſum, requiſit.* 1. *dub.* 23. *num.* 3. Onus verò & conditionem poſitam in fundatione beneficij, quòd illud conferatur conſanguineis, valere reſoluunt Hoied. *de incompatibil. benefic. part.* 1. *cap.* 23. *num.* 132. *& cap.* 24. *num.* 107. Lambertin. *de iurepatronat. part.* 1. *lib.* 1. *quæſt.* 9. *princip. à num.* 109. *& lib.* 1. *part.* 2. *art.* 2. *quæſt.* 2. *princip. ex num.* 1. Sebaſt. Medices *de acquir. rerum dominio, gloſ.* 1. *p.* 3. *num.* 352. Azeued. *l.* 14. *num.* 13. *tit.* 3. *& l.* 5. *num.* 2. *tit.* 6. *lib.* 1. *noua recop.*

2. Fundationi ſtatuẽti vt minor etiam 14. annorum beneficium adipiſci valeat, ſtandum eſt.

2. Fundationi ſtatuenti vt beneficium minor etiam 14. annorum adipiſci valeat, ſtandum eſſe reſoluunt Doctores citati *ſeſſ.* 23. *de reformat. cap.* 5. *num.* 3. Et ferendam eſſe legem in fundatione appoſitam vt beneficium non ſit incompatibile, cum aliis cenſuit Rot. in Valliſoletana Archidiaconatus 19. Nouembris 1616. coram R. D. meo Coccino Decano.

3. Diſpenſare poſt Concil. Trid. non poteſt Epiſcopus etiam de cõſenſu patronorum cum minore 25. annorum ad capellam ſimplicem obtinendam, ad quam ex fundatione eſt præſentandus Sacerdos.

3. Diſpenſare poſt Conc. Trid. non poteſt Epiſcopus etiam de conſenſu patronorum cum minore 25. annorum ad capellam ſimplicem obtinendam, ad quam ex fundatione eſt præſentandus Sacerdos, vt refert deciſum Nicol. Garc. *de benef. p.* 7. *cap.* 1. *num.* 99. *&* 112.

4. Epiſcopus non poteſt cogere obtinentem capellaniam vt ipſemet celebret.

4. Epiſcopus non poteſt cogere obtinentem capellaniam vt ipſemet celebret, licèt in eius fundatione diſponatur, quòd Rectores celebrent. nam iſtis oneribus Miſſarum rectè per ſubſtitutum ſatisfit, vt etiam refert deciſum Nicol. Garc. *d. cap.* 1. *num.* 87.

5. Capellanus

Digitized by Google

5. Capellanus non requiritur neceſſariò vt ſit Preſbyter, ſi in fundatione capellæ habeatur quòd debeat celebrare diuina Officia diu, noctúque, ſicut cæteri Capellani faciunt, vt etiam teſtatur reſolutum Nicol. Garc. *d. p. 7. c. 1. n. 93. & 99.*

5. Capellanus non requiritur neceſſariò vt ſit Presbyter ſi in fundatione capellæ habeatur quod debeat celebrare diuina diu noctuque.

6. Capellaniam habens non tenetur promoueri ad ſacerdotium, niſi in fundatione cautum ſit, vt Capellanus per ſe ipſum Miſſas celebret, ſed debet curare vt per alium Miſſæ in illa celebrentur, nec erit ſatisfactum oneri ſi Miſſæ in alia Eccleſia celebratæ erant, nec perſonalem reſidentiam requirit, niſi aliter in fundatione cautum eſſet, vt per Nicol. Garc. *d. p. 7. c. 1. n. 87. & 93.*

6. Capellaniam habens non tenetur promoueri ad ſacerdotium, niſi, &c.

7. Beneficiati non ſunt cogendi ad ſuſtinenda onera, quæ in fundatione, vel inſtitutione, aut ſtatutis non reperiuntur, vel ad quæ ex antiquiſſima conſuetudine non tenentur, provt refert deciſum in vna Cremonen. Aldan. *in compendio Canonic. reſolut. lib. 2. tit. 25. num. 16.*

7. Beneficiati non ſunt cogendi ad ſuſtinenda onera, quæ in fundatione non reperiuntur.

8. Capellania inſtituta à teſtatore cum his verbis, vt beneficiatus ipſius capellæ omni die, ſeu ſaltem quinquies in hebdomada, celebrare teneatur, & ſi negligens fuerit, ipſe beneficiatus incurrat pœnam ſolidorum duorum, non cenſetur requirere perſonalem reſidentiam, nec exigit vt perſonaliter Miſſam dicat, vt atteſtatur deciſum Nicol. Garc. *in addit. ad d. part. 7. cap. 1. num.* 87.

8. Capellania de qua hic an requirat perſonalem reſidentiam.

9. Sacerdotium actu requiritur ſtante diſpoſitione teſtatoris in fundatione duarum capellaniarum, vt per beneficiatos prouideantur clerici Sacerdotes, qui teneantur & debeant Miſſas celebrare, & arbitrio Capituli deſeruire, vel ipſis impeditis per alios ſubſtituendos à Capellanis eiſdem & à Capitulo approbandos, ita Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib. 2. tit. 4. num. 3.* vbi refert deciſum in vna Materanen. 8. Ianuarij 1628.

9. Sacerdotium actu requiritur in hoc caſu.

10. Non poſſe ab Epiſcopo beneficiis ſimplicibus nouum onus imponi, aſſerit Aldan. *d. tit. 25. num. 17.* atteſtans ita deciſum ſub die 2. Iulij 1597.

10. Beneficiis ſimplicibus non poteſt per Epiſcopum nouum onus imponi.

11. *Eis non derogetur.*] Nec de conſenſu patronorum, ſed per hoc cenſetur ſublatam facultatem huiuſmodi, de qua per Doctores *in cap. cùm acceſſiſſent*, & *ibi* Abb. *num. 5. de conſt.* vt refert deciſum Nicol. Garc. *de benefic. p. 7. c. 1. n. 112.*

11. Oneribus beneficiis iam conſtitutis nec de conſenſu patronorum derogatur.

12. *Idem in prabendis*, &c.] Vide Gonzal. *ad reg. 8. Cancel. gloſ. 9. §. 2. num. 19. & gloſ. 29. num. 3.*

Epiſcopi in viſitatione & in cauſis cognoſcendis habeant duos ex Capitulo eligendos quolibet anno qui ſecum cauſas cognoſcant, vt in text. vbi latè quoad vota illorum, & quando poſsit ſolus Epiſcopus procedere. Item Epiſcopus habeat primam ſedem in choro,& præcipuam auctoritatem in omnibus agendis,& conuocetur ab eo Capitulum vt in text.

CAPVT VI.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Nauar. *conſ.9. in antiq.* aliàs 3. *in nouis, de offic. Ordin.* Sayr. *in floribus deciſ. ſub eod. tit. deciſ.* 9. Cardin. Mantic. *deciſ.* 180. Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. part.* 4. *collect.* 751. Franc. Leon. *in Theſauro fori eccleſ. part.* 2. *cap.* 2. *num.* 64. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 6. *de Viſitat. num.* 38. *cum ſeqq.* Laurent. de Peirinis *in conſtit. ſui Ordinis Minim. tom.* 1. *in conſtit.* 2. *Sixti IV. num.* 64. *cum ſeqq.* Hieronym. Venero, y Leyua *de examine Epiſcopor. lib.* 4. *cap.* 27. Latè Ludouic. à Sarauia *in ſpeciali tract. de iuriſdictione Adiunctorum coadiuuantium Epiſcopum contra præbendarios ſuos criminaliter procedentem,* metipſum *de officio,& poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 73. *num.* 5. *cum ſeqq.& in tractatu de Canonic. cap.* 28.

2. Eccleſia poſt Trid. in Cathedralem erecta an gaudeat Adiunctis.

2. *Ut in omnibus Eccleſiis cathedralibus.*] An & quando Eccleſia poſt Tridentinum in Cathedralem erecta gaudeat Adiunctis, diſſerit Ludouic. à Sarauia *d. tract. de iuriſdict. Adiunctorum, q.* 11. *per tot.*

3. Capitula non exempta minimè comprehenduntur ſub hoc decreto.

3. *Ut Capitulum.*] Decretum in præſenti loqui ſolùm de Capitulis exemptis, non exempta enim minimè ſub illo comprehendi, etiam ſi multa habeant priuilegia, referunt deciſum Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. part.* 4. *collect.* 751. *in princ.* Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo Capitulum* §. 8. Seraphin. *deciſ.* 493. *num.* 1. Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcopis, num.* 93. Maſſobr. *in praxi habendi concurſum prælud.* 21. *in princip. num.* 14. ſecundùm Roman. impreſſ. Hieronymus Venero *in examine Epiſcopor. lib.* 4. *cap.* 27. *n.* 5. Ludou. à Sarauia *d. tract. de iuriſdict. Adiunctor. q.* 12. *num.* 17. Ego ipſe *in tract. de Canon. cap.* 28. *num.* 2.

4. Decretum hoc non pertinet ad Eccleſiam cathedralem tanquam cathedralem, ſed tanquam exemptam.

4. Decretum hoc non pertinere ad Eccleſiam cathedralem tanquam cathedralem, ſed tanquam exemptam, ac proinde Eccleſiam collegiatam electam in cathedralem ſub illo non comprehendi, referunt deciſum Armendar. *d. l.* 7. *de Epiſcopis n.* 88. Ego ipſe *de officio,& poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 73. *n.* 5. *in fine.* & me citato Ludouic. à Sarauia *d. tract. q.* 11. *n.* 18. refero *d. tract. de Canon. c.* 28. *n.* 3.

5. Capitulum debet in principio anni duos Adiunctos eligere, aliàs Epiſcopus poterit per ſe ſolum procedere.

5. *Initio cuiuſlibet anni, &c.*] Capitulum debere in principio anni eligere illos duos, quod ſi non fecerit, Epiſcopum poſſe per ſe ſolum procedere, dummodo illum priùs moneat, referunt deciſum Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *c.* 2. *n.* 9. Ludouic. à Sarauia *d. tract. q.* 13. *per tot.* Ego ipſe *d. cap.* 28. *num.* 4.

6. *Eligat*

Digitized by Google

6. *Eligat ex Capitulo duos.*] Hos duos Adiunctos iuriſdictionem habere reſoluit Ludou. à Sarauia *d. tract. q. 5. ex n. 5.* vbi *n. 15.* poſt Camill. Borrell. *in ſum. deciſ. tit. 60. n. fin.* ſubdit Adiunctos iuramentum præſtare debere, ſicut & alios iudices de bene & fideliter ſe habendo, & *num. 17.* poſt Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. c. 100. n. 49.* tradit quòd quoties iudex datur Adiunctus alicui Tribunali, ſi nominatur à Principe, talis nominatus appellatur iudex delegatus; ſi à lege, Ordinarius iudex vocatur, refero ego ipſe *d. c. 28. n. 7. cum ſeqq.* 6. Adiuncti iuriſdictionem habent.

7. Poſſe Adiunctos recuſari à parte, & ſolo iuramento, reſoluunt Stephan. Gratian. *d. cap. 100. n. 49.* & Ludou. à Sarauia *d. tract. q. 9. per tot.* Ego ipſe *d. cap. 28. num. 9.* 7. Adiuncti poſſunt recuſari à parte, & ſolo iuramento.

8. Huiuſmodi Adiunctis ſi quando ea de cauſa ſine fraude tempore diuinorum officiorum abeſſe contingat, priuandos non eſſe quotidianis diſtributionibus tanquam abſentes propter Eccleſiæ vtilitatem ex officio ſibi attributo, reſoluit Monet. *de diſtribut. quotid. p. 2. q. 8. num. 19.* quem refero ego ipſe *d. alleg. 73. n. 6.* 8. Adiuncti non priuantur diſtributionibus ſi quando ea de cauſa ſine fraude tempore diuinorum officiorum abſint.

9. *De quorum conſilio, & aſſenſu*, &c.] An ſequi debeat, latè fuit diſcuſſum in Rota in Carthaginen. iuriſdictionis 26. Octobris 1579. coram Cardin. Lancellotto Sen. vbi propter varietatem opinionum nihil certum firmare voluit, nec poſtea ſemel & iterum dubio propoſito firmauit. Et quòd tacitus Adiunctorum conſenſus non ſufficiat, ſed requiratur expreſſus, reſoluit Ludouic. à Sarauia *d. tract. q. 8. per tot.* 9. Conſilium in hoc decreto an ſequendum.

10. *Epiſcopus.*] Etiam non conſecratus, vt per Ludou. à Sarauia *d. tract. queſtion. 17. numer. 35. verſ. ſed contrà*, vbi *eodem numer. 35. verſ. ex omnibus*, refert deciſum ſuccedere Capitulum Sede vacante in huiuſmodi iuriſdictione procedendi contra Capitularem delinquentem. 10. Epiſcopus conſecratus, & Capitulum Sede vac. procedit contra Capitularem delinquentem.

11. Epiſcopum poſſe procedere ſine Adiunctis ad pœnas contra Capitulares non obſeruantes diem feſtum ſancti Auguſtini ab eodem indictum, firmauit Sell. *in ſelect. Canon. c. 31. n. 3.* vbi ait ita fuiſſe deciſum in Hiſpalen. 7. Septembris 1630. 11. Epiſcopus poteſt procedere ſine Adiunctis ad pœnas cõtra Capitulares non obſeruantes diem feſtum S. Auguſtini.

12. Epiſcopus ſi velit contra Adiunctos iuriſdictionem ſuam perturbantes procedere, debet adhibere in dicto iudicio alios coniudices à Capitulo eligendos, vt per Sell. *citato loco*, aſſerentem ſic reſolutum in Oriolen. 5. Aprilis 1631. 12. Epiſcopus ſi velit contra Adiunctos iuriſdictionem ſuam perturbantes procedere, debet adhibere in dicto iudicio alios coniudices à Capitulo eligendos.

13. *Vel eius Vicarius.*] Poſſe Vicarium Epiſcopi procedere contra Capitulares, adhibitis duobus de Capitulo, iuxta formam huius textus, reſoluunt Menoch. *conſ. 52. n. 180.* Sbroz. *de officio Vicarij, lib. 2. q. 145.* Rotæ. *deciſ. 743. n. 5. p. 1. diuerſ. & deciſ. 321. p. 2. diuerſ.* Ego ipſe *d. cap. 28. n. 12.* latè Ludou. à Sarauia *d. tract. q. 14. per tot.* 13. Vicarius Epiſcopi poteſt procedere contra Capitulares adhibitis duobus de Capitulo.

14. Idem poſſe Vicarium Sede vacante, immò abſque Adiunctis procedere non valere, ſi Epiſcopus dum viuebat, non habebat auctoritatem procedendi ſine illis, refert deciſum Sbroz. *in addit. ad d. queſt. 145.* & Ludouic. à Sarauia *d. tract. queſt. 17. num. 35. verſ. ex omnibus, in fine.* 14. Vicarius etiam Sede vacante.

15. Viſitatio Capitulorum & perſonarum Epiſcopis conceſſa intelligitur cumulatiuè non priuatiuè ad Abbates.

15. Viſitationem Capitulorum, & perſonarum Epiſcopis conceſſam, eſſe intelligendam cumulatiuè, non priuatiuè ad Abbates, & Decanos, ac alios quibus ante Concil. competebat ius viſitandi, ſeorſum tamen ab Epiſcopis, referunt deciſum Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. c.*154.*n.*48. Gonzales *ad regulam* 8.*Cancel.*§.2.*proœm.num.*21. Ludouic. à Sarauia *d.tract.q.*4.

16. Epiſcopo nolente vel non valente contra Capitulares delinquentes procedere, non deuoluitur iuriſdictio ad Adiunctos.

16. Epiſcopo nolente, vel non valente contra Capitulares delinquentes procedere, non deuolui iuriſdictionem ad Adiunctos, latè reſoluit Ludou. à Sarauia *d.tract.q.*5.*per tot.* vbi *num.*11. citat metipſum *d. alleg.*73.*n.*9. & *num.*5. deciſum refert, non ad Epiſcopum, ſed ad ſuperiorem deuolui iuriſdictionem ſi Coniudices, ſeu Adiuncti renuant procedere contra Capitularem, quod etiam atteſtatur Armendar. *d.l.*7. *de Epiſcopis num.*89.

17. Viſitare quæ poſſit Epiſcopus ſine Adiunctis.

17. Epiſcopum ſine Adiunctis, de quibus in hoc cap. poſſe viſitare corpus Eccleſiæ cathedralis, & Sacramentum, Reliquias, Veſtes, Ornamenta, cæteraque ad cultum diuinum deſtinata, ſed & Capellas, capellanias, dotationes, anniuerſariorum inſtitutiones, memorias defunctorum, pia opera, vel res, aut bona fabricæ, ſeu Eccleſiæ, dicit deciſum Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.*1. *tit.*6.*de viſitat.n.*123. quem refero ego ipſe *d.alleg.*73.*n.*15.

18. Epiſcopus viſitando poteſt ſine Adiunctis Capitularibus peccata, & exceſſus Capitularium corrigere, & punire, non tamen pœna ordinaria.

18. Epiſcopum viſitando poſſe ſine Adiunctis Capitularibus peccata & exceſſus Capitularium, quos correctione, & punitione dignos repererit, corrigere, punire, & emendare, non tamen pœna ordinaria, ſed ea, quæ ad morum magis emendationem, quàm punitionem reſpiciat, refert deciſum Armendar. *d.tit.*6.*de Viſitat.num.*39. vbi *in reſp.*2. *& n.*77.*&* 79. cum Nicol. Garc. *de benefic.p.*3.*c.*2.*num.*198.*declar.*10. ſubdit huiuſmodi facultatem viſitandi etiam ad res, & bona Capituli, eiúſque adminiſtratores extendi.

19. Collectores Cameræ Apoſt. ſi ſunt Canonici, vel aliàs beneficiati, ab Epiſcopo viſitari, & corrigi non poſſunt.

19. Collectores Cameræ Apoſt. ad nudum miniſterium exigendi certis caſibus in partibus deputati, ſi ſunt Canonici, vel aliàs beneficiati, ab Epiſcopo viſitari, & corrigi non poſſe, refert deciſum Gonzal. *ad regul.*8. *Cancel.gloſ.*51.*n.*82. Armendar. *d.tit.*6.*de Viſitat.n.*3. *verſ. item ſubcollectores.*

20. Epiſcopus ſine Adiúctis poteſt procedere ad priuationem Canonicorũ ex cauſa quòd ordines ſuis præbendis annexos non ſuſceperint.

20. Epiſcopum ſine Adiunctis poſſe procedere ad priuationem Canonicorum ex cauſa quòd Ordines ſuis præbendis annexos non ſuſceperint, referunt deciſum Nicol. Garc. *de benefic.p.*3.*c.*4.*n.*22. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori Eccleſ. reſol.*488.*num.*2.*&* 3. Ludouic. à Sarauia *d.tract. q.*18.*per tot.* Ego ipſe *d.alleg.*73.*n.*12.

21. Capitulum totum quando delinquit, poteſt Epiſcopus contra Capitulares abſque Adiunctis procedere.

21. Facultatem procedendi contra Capitulares pertinere ad Epiſcopum etiam abſque Adiunctis, quando totum Capitulum deliquit, referunt deciſum Seraphin. *deciſ.*1050.*n.*6 Ludouic. à Sarauia *d.tract.q.*5. *num.*4.*& q.*6.*per tot,* vbi *n.*8. aſſerit quòd ſi reperiatur vnus in Capitulo qui non deliquerit, iſte procedet ſimul cum Epiſcopo.

22. Modò delictum non ſit in perſonam Epiſcopi, &c.

22. Modò delictum non ſit in perſonam Epiſcopi, vel in cõtemptum eius, vel vbi Epiſcopus habet intereſſe, quia tunc facultatem contra Capitulares deuolui ad proximum ſuperiorem, refert deciſum

Armendar.

Armendar. *d.l.7.de Epiſcopis, n.90.* & Ludouic. à Sarauia *d.q.6.n.5.& 6.* Quando autem dicatur vniuerſum Capitulum delinquere, colligitur ex notatis per Curiam Piſan. *lib.4.c.3.num.1.ad 6.* Magon. *Lucen.deciſ.72.* Card. Tuſch. *lit.V.concl.349.*

23. Capitulum vniuerſum quando dicatur delinquere.

24. Epiſcopus in Capitulo exempto ſi velit rationes exigere ab officialibus ex gremio Capituli conſtitutis Sede vacante, non tenetur procedere cum Adiunctis ex forma huius decreti, niſi velit criminaliter ad eorum punitionem & correctionem procedere, vt refert deciſum Nicol. Garc. *d.p.5.cap.7.num.23.*

24 Epiſcopus in Capitulo exempto ſi velit rationes exigere ab officialibus ex gremio Capituli cõſtitutis Sede vacante, non tenetur procedere cum Adiunctis.

25. Capitulum viſitare poteſt ſolus Epiſcopus abſque Adiunctis Capitularibus, prout refert deciſum in vna Abulen. *in compend. canon. reſol.lib.3.tit.18.num.16.*

25. Capitulum viſitare poteſt ſolus Epiſcopus abſque Adiunctis.

26. Cauſas pendentes contra Capitulares exemptos coram vicario foraneo cum Adiunctis à Capitulo deputatis, non poteſt Epiſcopus auocare vt cognoſcat ſolus, ſed bene cum Adiunctis, ex eodem Aldan. *d.tit.18.num.20.* vbi teſtatur ſic fuiſſe reſolutum in Burgen. 18. Septembris 1627.

26. Cauſas pendentes contra Capitulares exemptos coram vicario foraneo cum Adiunctis, non poteſt Epiſcopus auocare vt cognoſcat ſolus.

27. Epiſcopus duarum Eccleſiarum vnitarum, v.g. Valuen. & Sulmonen. quando aliquem ex Capitularibus Valuen. in carcerem coniici mandat, iſte non ad Sulmonen. ciuitatem duci debet, vbi Epiſcopus non moratur, Aldan. *d.tit.18. num.21.* vbi refert deciſum in Valuen. & Sulmonen. 17. Ianuarij 1604.

27. Epiſcopus duarum Eccleſiarũ vnitarum nõ poteſt Capitulares ex vna ad carceres alterius duci facere.

28. Appellatio in cauſis pendentibus contra Capitulares exemptos coram vicario foraneo cum Adiunctis à Capitulo deputatis, non datur ad Epiſcopum, ſed cauſa deuoluitur ad Sedem Apoſtol. Aldan. *d.tit.18. num.23.* vbi teſtatur reſolutum in Burgen. 18. Septembris 1627.

28. Appellatio in cauſis pendentibus contra Capitulares exemptos coram vicario foraneo cum Adiunctis non datur ad Epiſcopum, ſed cauſa deuoluitur ad Sedem Apoſt.

29. Contra coadiutores cum futura ſucceſſione non teneri Epiſcopum cum Adiunctis procedere, niſi ex forma coadiutoriæ, colligitur ipſi coadiutori conceſſa fuiſſe omnia priuilegia, quæ habent Canonici, teſtatur deciſum Nicol. Garc. *in addit. ad ſuum tract. de beneſ. p.4.c.5.n.96.* vbi obſeruat ex clauſula ordinaria coadiutoriæ, quòd coadiutor habeat omnes, & ſingulas prærogatiuas, præeminentias & honores coadiuti, non colligi concedi coadiutori huiuſmodi priuilegium de Adiunctis, eo quòd illa clauſula intelligatur de prærogatiuis, præeminentiis, &c. circa ſeruitium Eccleſiæ, vt ex tenore ipſius coadiutoriæ apparet, refert & ſequitur Ludouic. à Sarauia *d.tract.queſt.29.* Et addit Sell. *in ſelect.cap.31.num.3.* in Barbaſtren. 9. Nouembris 1630. fuiſſe deciſum Epiſcopum non poſſe procedere contra huiuſmodi coadiutores abſque Adiunctis, quatenus ex forma coadiutorię ipſis conceſſa fuerant omnia priuilegia, quæ habent Canonici.

29. Epiſcopus non tenetur cum Adiunctis procedere contra coadiutores cum futura ſuaſione.

30. Contra portionarios habentes vocem in Capitulo poſſe Epiſcopum procedere ſine Adiunctis, referunt deciſum Armendar. *d.tit.6. de viſitat.num.6.& d.l.7.de Epiſcopis, num.91.in princip.* Ludouic. à Sarauia *d.tract.q 23.ex num.2.* Cuius tamen contrarium reſoluunt Aloyſ. Ricc. *d. collect.751. & in praxi aurea, reſol.39.* Maſſobr. *in praxi habendi concurſum, prælud.21. in princ. num.13.* ſecundùm Romanam impreſſ. Ego ipſe *d.alleg.73.*

30. Epiſcopus procedit ſine Adiunctis contra portionarios habentes vocem in Capitulo, ſed non ſunt de Capitulo.

*d.allegat.*73.*num.*10.& *d.cap.*28. *num.*27. quorum opinionem procedere in Capitularibus, priorem verò in his, qui non ſunt de Capitulo, ſed habent vocem in Capitulo, ex multis intelligit Ludouic. à Sarauia *d.quaſt.*23.*ex num.*4. ſubdens quòd licèt Portionarij, & dimidij Portionarij in Eccleſiis Corduben. Carthaginen. Hiſpalen. Calaguritan. & Calciaten. habeant vocem in Capitulo, tamen in electionibus, prouiſionibus, & ad effectum coniudicum pro Capitularibus non habentur ex his, quæ Gonzal. *ad regul.*9. *Cancell.gloſ.*43.*num.*45. Rot. *deciſ.*708. & *num.*2.& 3.*p.*2.*recent.*

31. Proceſſus appellatione intelligitur prima citatio.

31. *Tam in formando proceſſum.*] Appellatione proceſſus intelligi primam citationem, refert deciſum Ludouic. à Sarauia *d.tract.quaſt.*28.*n.*1. & *quaſt.*16.*num.*7.

32. Notarius proprius ab Epiſcopo aſſumendus in viſitatione perſonarum cathedralis Eccleſiæ.

32. *Coram Notario tamen ipſius Epiſcopi*, &c.] In viſitatione perſonarum cathedralis Eccleſiæ proprium Notarium ab Epiſcopo aſſumendum eſſe, non illi tamen Capitulo ſuſpectum, refert deciſum Armendar. *in addit.ad recop.legum Nauarra, lib.*1.*tit.*6.*de viſitat.num.*38. vbi *num.*61. ſubdit proceſſum in cauſis viſitationis coram ipſo eſſe fabricandum.

33. Fiſcalem ſuum poteſt aſſumere Epiſcopus in viſitatione perſonarum cathedralis Eccleſiæ.

33. Epiſcopum poſſe aſſumere ſuum fiſcalem, qui interuenire ſolet in criminibus Canonicorum reorum, vel alium quem magis voluerit deputare, nec teneri ad ſumendum Capellanum de choro, deciſum atteſtantur Armendar. *dicto lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcopis, num.* 91. *in fine*, & *num.* 92. quem refero ego ipſe *dicta allegat.* 73. *num.*8.

34. Optio datur Epiſcopo, vel vicario, quo magis in loco velint, procedant contra Capitulares.

34. *Et in eius domo, aut conſueto*, &c.] Dari optionem Epiſcopo, vel vicario, quo magis in loco velint, procedant contra Capitulares, & Epiſcopum poſſe ſedere pro tribunali quocunque diœceſis loco vbi maluerit, refert deciſum Armendar. *dicta l.* 7. *de Epiſcopis, num.*93.

35. Capitulum cum voluerit viſitare Epiſcopus accedere debet ad locum, quo ſolitum eſt Capitulares congregari.

35. Non poſſe tamen Epiſcopum viſitare in eius domibus Epiſcopalibus, ſed cùm viſitare voluerit Capitulum, accedere debere, ad locum ſuum, quo ſolitum eſt Capitulares congregari, & eorum actus expediri conſueuerunt, ſi tamen id congruè fieri poteſt; ſin minus, ad locum congruum, & communem, ſed teneri accedere ad locum Capitularem quoties proſequi vellet viſitationem alicuius particularis perſonæ de Capitulo, refert deciſum Armendar. *d.tit.*6. *de viſitat. num.*39. *reſponſ.*8.

36. Epiſcopus, & vnus ex duobus Adiunctis ſi ſine tertio pronuntiarent ſententia eſt nulla.

36. *Vnum autem tantùm ſit*, &c.] Epiſcopus, & vnus ex duobus Adiunctis ſi ſine tertio pronuntiarent, ſententiam eſſe nullam, ex aliis reſoluit Ludouic. à Sarauia *d. tract. quaſt.*31. *num.* 21. & ideo referunt Stephan. Gratian. *diſcept.forenſ.cap.*100.*num.*64. & idem Ludouic. à Sarauia *d. tract. quaſt.* 3. *num.* 3. ſententiam Epiſcopi & Adiunctorum in cauſis criminalibus contra Capitulares eſſe concipiendam ſub hac forma, *Ego N. Epiſcopus de conſilio & aſſenſu N. & N. Adiunctorum ita pronuncio.*

37. Quid ſi diſcordent? Vide Gutier. *pract.lib.*1.*quaſt.*94.

38. *Etſi*

Digitized by Google

38. *Etſi in electione tertij*, &c.] An diſcordibus Epiſcopo & Adiunctis in electione tertij ad Capitulum cathedrale vicinius, & Paſtore vacans tertij electio deuoluatur, latè diſputat Ludou. à Sarauia *d. tract. quaſt.* 17. *per tot.* vbi affirmatiuè concludit. 38 Epiſcopo, & Adiunctis diſcordibus ad quem ſpectet tertij electio.

39. *Aliàs proceſſus, & inde ſequuta*, &c.] Geſta per Epiſcopum ſine Adiunctis eſſe irrita ipſo iure, reſoluit Ludouic. à Sarauia *d. tract.* q. 31. *per tot.* 39. Geſta per Epiſcopum ſine Adiunctis ſunt irrita ipſo iure.

40. *In criminalibus tamen*, &c.] Epiſcopum ſolum poſſe exercere iuriſdictionem quoad ſummariam cognitionem, & ad capturam Capitularium in caſibus hîc non expreſſis, tradunt Mantic. *deciſ.* 180. *num.* 6. Ludouic. à Sarauia *d. tract. quaſt.* 20. *per tot.* Rota in Calciaten. iuriſdictionis 6. Iunij 1622. coram bonæ mem. Remboldo, vbi ſubditur non procedere in delictis ſimplicis incontinentiæ abſque qualitate concubinatus. 40. Epiſcopus ſolus poteſt exercere iuriſdictionem quoad ſummariam cognitionem, & ad capturam Capitularium.

41. *Vbi de fuga timetur.*] Vide Rota in Conch. iuriſdictionis 3. Martij 1617. coram bonæ mem. Cardin. Sacrato, & in Calciaten. iuriſdictionis 21. Iunij 1621. coram bonæ mem. Remboldo. Quando dicatur quis ſuſpectus de fuga, vide Sylueſt. *in praxi iudic. lib.* 2. *cap.* 23. Cancer. *variar. reſolut. cap.* 10. *num.* 13. Ioſeph. Seſſe *de inhibit. cap.* 9. §. 2. *n.* 44. & 46. Phœbos *Luſit. deciſ.* 54. *part.* 1. Rot. in d. Calciaten. iuriſdictionis 6. Iunij 1622. vbi dicitur quòd ſtatur arbitrio iudicis an adeſſet timor fugæ, metipſum *d. cap.* 28 *num.* 21. 41. Suſpectus de fuga quando quis dicatur.

42. *Epiſcopi ipſi Capitulum conuocent.*] Epiſcopos conuocare poſſe Capitulum ad libitum, dummodo non proponant de re ad commodum ſuum, vel ſuorum ſpectante, Capitulum autem ipſum poſſe quandocunque vult, ſe congregare, aſſerit deciſum Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib.* 1. *tit.* 18. *de Epiſcopis, num.* 95. quem refero ego ipſe *d. alleg.* 73. *num.* 16 & *in tract. de Canon. cap.* 35. *num.* 7. Aldan. *in compendio canon. reſol. lib.* 3. *tit.* 8. *num.* 10. vbi refert ſub die 2. Martij 1619. fuiſſe reſolutum quòd Epiſcopus, vel eius vicarius Canonicus poteſt interuenire in actibus Capitularibus, dummodo non agatur de intereſſe ſuo, non obſtante quacunque conſuetudine in contrarium. 42. Capitulū quando Epiſcopi conuocare poſſint. 43. Epiſcopus, vel eius vicarius quando poſſit interuenire in actibus capitularibus.

44. Epiſcopum conuocare non poſſe Capitulum in illis caſibus, in quibus iudex eſſe poteſt, reſoluit Hieron. Venero *in examine Epiſcopor. lib.* 4. *cap.* 29. *num.* 39 Poſſe autem illud conuocare, ſi iudex eſſe poteſt, de re ſpectante ad Epiſcopalem dignitatem, dicit reſolutum Armendar. *d. l.* 7. *de Epiſcopis, num.* 95. *in fine.* 44. Capitulum non poteſt Epiſcopus conuocare in illis caſibus in quibus iudex eſſe poteſt.

45. Epiſcopum controuerſiam habentem cum Capitulo non poſſe domi ſuæ illud congregare, ſed debere ad aulam capitularem conuocare, in qua ſolitum eſt Capitulum ſemper conueniri, referunt deciſum Hieronym. Venero *d. cap.* 29. *num.* 41. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. curiæ Archiepiſcop. Neapol. deciſ.* 286. *part.* 4. Armendar. *d. l.* 7. *de Epiſcopis, num.* 96. Ego ipſe *d. cap.* 35. *num.* 10. 45. Epiſcopus controuerſiam habens cum Capitulo non poteſt domi ſuæ illud congregare.

46. Congregationes Capitulares habēdas non eſſe eo tempore quo diuina Officia celebrantur, niſi cauſa vrgens in aliud tempus differri non pateretur, quòd ſi hæ Congregationes abſque cauſa prædicta tem-

 pore

pore celebrationis diuinorum habitæ fuerint, Canonicum iure ab his, vt choro interſit, abeſſe poſſe referunt deciſum Nicol. Garc. *de benefic.part.3.cap.2.num.559.* Armendar. *in addit.ad recop. legum Nauarræ, lib.2.tit.23.l.2. §.2. de reſidentia Canon. num.94.* Ego ipſe *d.cap.35. a num.14.* Aldan.*d.tit.8.num.12.* atteſtans ſic fuiſſe deciſum in Oriolen.6. Martij 1632.

47 Vocem in Capitulo non habet Epiſcopus.

47. *Vota exquirant.*] Epiſcopum igitur non habere vocem in Capitulo, aſſerunt reſolutum Armendar.*d.l.7.de Epiſcopis, num.84.* Hieron. Venero *d.lib.4 cap.29.num.42.* faciunt quæ Raguſ *de voce Canonicorum in Capitulo,quæſ.5.n.4.* qui autem vocem in Capitulo habeant, dixi *d.tract. de Canonicis,cap.37.*

48. Vicarius Epiſcopi non admittitur ad Capitulum exemptum.

48. *Nec ad id vicarius Epiſcopi admittatur.*] Textum in præſenti dum habet vicarium Epiſcopi non admitti ad Capitulum, eſſe intelligendum,ſi Capitulum ſit exemptum,refert deciſum Sbroz.*in addit.ad ſuum tract.de officio vicarij,lib.2.quæſt.30.* Et Canonicos non teneri admittere vicarium Epiſcopi in Capitulo ſi nolint,reſoluit Aldan.*d.tit.8.num.13.* dicens ſic fuiſſe deciſum in Amerien.24.Aprilis 1631.

49. Canonici non tenentur admittere vicarium Epiſcopi in Capitulo ſi nolint.

50. Intelligitur de iuriſdictione ciuili.

50. *Cæteris autem in rebus, &c.*] Intelligi de iuriſdictione ciuili,non criminali, quam ſoli Epiſcopo Concilium tribuit, dicit Mantic. *d.deciſ.180.num.4.verſ.nec refragatur.*

51. Dignitates obtinentes, etiamſi Capitulares non ſint, Adiunctorum prærogatiua gaudent.

51. *Qui verò non obtinent dignitates, nec ſunt de Capitulo.*] Ergo obtinentes dignitates, etiamſi Capitulares non ſint, Adiunctorum prærogatiua gaudere, multis reſoluit Ludouic. à Sarauia *d.tract. quæſt.21. ex num.8.*

52. Epiſcopus ſolus ſine Adiunctis poteſt procedere cõtra eos, qui non ſunt Capitulares.

52. *Ii omnes qui non ſunt de Capitulo, &c.*] Epiſcopum ſolum ſine Adiunctis poſſe procedere contra eos,qui non ſunt Capitulares,tenet Mantic. *d.deciſ.180. num.2.* & dicit reſolutum Armendar. *d.l.7. de Epiſcopis, n.94.* videlicet omnes, qui non obtinent dignitates, nec ſunt de Capitulo,in cauſis eccleſiaſticis Epiſcopo ſubiici.

53. Viſitare Capitulares ſine Adiunctis non poteſt Epiſcopus etiam vbi contraria cõſuetudo immemorialis viget.

53. *Nec non conſuetudinibus, etiam immemorabilibus.*] Epiſcopum non poſſe viſitare Capitulares ſine Adiunctis,etiam vbi contraria conſuetudo immemorialis viget, reſoluunt Rot.*deciſ.744.num.1.p.1. diuerſ.* Stephan.Gratian. *diſcept.forenſ.cap.492. n.6.* latè Ludouic.à Sarauia *d.tract. quæſt.24.per tot.* Sell. *in ſelect.canon. cap.31. num.12.* vbi refert deciſum in Calciatenen.7.Septembris 1630.

54 Vicarius Epiſcopi interuenire poteſt in Capitulo, & in eo præſidere ſi talis facultas ei ante Conc. ex conſuetudine, aut alio quocunque iure legitimè competebat.

54. Non obſtare quominus vicarius Epiſcopi poſſit interuenire in Capitulo,& in eo præſidere,ſi talis facultas ei ante Concilium ex conſuetudine,aut alio quocunque iure legitimè competebat,iuxta hoc decretum,præſertim ſi ipſum Capitulum nullo exemptionis, aut ſpeciali iure iuuetur aduersùs omnimodam ſubiectioné, refert deciſum Sbroz. *in addit.ad ſuum tract.de officic vicarij,lib.2.quæſt.30.* ſubdens quòd in his, in quibus agendum eſſet in Capitulo de re ſpectante ad Capitulum,ſeu ſuorum commodum,æquum eſt,vt nec eius vicarius interſit.

55. *Sententijs, priuilegijs, &c.*] Non fuiſſe derogatum per hoc decretum ſententiæ, & priuilegio ſimul, quia cùm faciat diuerſas derogationes, his ſimul iunctis non videtur voluiſſe derogare,refert deciſum Ludouic.

Ludouic. à Sarauia *d. tract. quæſt.* 25. *num.* 7. per deciſ. Achil. de Graſſ. 3. *de pactis.*

56. *Concordiis.*] Concordias non tollere viſitationem omnimodam, & independentem ab Adiunctorum miniſterio, reſoluunt Ludouic. à Sarauia *d. tract. quæſt.* 25. *ex num.* 4. Hieronym. Venero *d. lib.* 4. *cap.* 27. *num.* 3.

56. Concordiæ non tollunt viſitationem omnimodam & independentem ab Adiunctorum miniſterio.

57. Decretum in præſenti in ſuis derogationibus non comprehendere concordias à Sede Apoſt. ex certa ſcientia confirmatas, referunt deciſum Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 25. *n.* 14. Armendar. *d. lib.* 1. *tit.* 18. *l.* 7. *de Epiſcopis n.* 67. Marcheſ. *de commiſſion. p.* 1. §. 1. *de appellat. ab interlocut. deciſ.* 4. Ludouic. à Sarauia *d. q.* 25. *num.* 6. Rot. apud Farin. *deciſ.* 715. *in* 1. *collect. nouiſſ.* aliàs *p.* 4. *diuerſor.*

57. Concordias à Sede Apoſt. ex certa ſcientia confirmatas non comprehendit hoc decretum.

58. Concordiæ confirmatæ à Papa in forma communi, cum qua concurrat conſuetudo immemorialis, fuiſſe per Concil. in præſenti derogatum, aſſerit reſolutum Ludouic. à Sarauia *d. q.* 25. *n.* 19.

58. Concordiæ confirmatæ à Papa in forma communi, cũ qua concurrat conſuetudo immemorialis, fuit per Conc. derogatum.

59. *Quæ tantùm ſuos obligent auctores.*] Non eſſe hæc verba referenda ad concordias, ſed ad iuramenta, dicit deciſum Ludouic. à Sarauia *d. q.* 25. *in fine.*

60. *Saluis tamen in omnibus priuilegiis, quæ Vniuerſitatibus,* &c.] Concilium in præſenti excipere priuilegia, quæ Vniuerſitatibus ſtudiorum generalium, ſeu eorum perſonis ſunt conceſſa, aſſerit Mantic. *deciſ.* 180. *num.* 5. *verſ. neque.*

60. Priuilegia, quæ Vniuerſitatibus ſtudiorum generalium, ſeu eorum perſonis ſunt conceſſa, excipit hoc decretum.

61. *Hæc autem omnia,* &c.] Concilium in præſenti decreto non detrahere auctoritati, & iuriſdictioni Epiſcopis acquiſitæ, refert deciſum Ludou. à Sarauia *d. tract. q.* 11. *n.* 15. vbi citat Rotæ *deciſ.* 743. *p.* 1. *diuerſ. & deciſ.* 305. *&* 321. *p.* 2. *etiam diuerſ.* & apud Seraphin. *deciſ.* 493.

61. Auctoritati, & iuriſdictioni Epiſcopis acquiſitæ non detrahit hoc decretum.

Acceſſus & regreſſus omnino tollantur. Item & coadiutoria cum futura ſucceſſione non dentur, niſi ex cauſa cognita à Summo Pontif.

CAPVT VII.

1. DE acceſſu vide Galer. *in Margarita caſuum conſcientiæ, verbo acceſſus.* Azor. *inſtitut. moral. p.* 2. *lib.* 7. *cap.* 20. Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.* 6. *q.* 5. *ex n.* 111. vbi *n.* 115. ſubdit acceſſus eſſe ſublatos.

1. Doctores de acceſſu agentes.

2. De regreſſu vide Mandoſ. *in tract. de ſignatura gratiæ, tit. regreſſus, & acceſſus*, Campeg. *in tract. de reſeruat. regreſſus*, Rebuff. *in praxi benefic. tit de regreſſu*, Flamin. Pariſ. *d. lib.* 6. *q.* 5. *à princip.* vbi *num.* 96. refert conſtitutionem Pij V. *incip. Romani Pont.* quæ reuocat omnes regreſſus, acceſſus, & ingreſſus ſub quibuſcunque formis, & quibuſcunque perſonis, & quomodocunque conceſſis.

2. Doctores de regreſſu agentes.

3. Decretum in præſenti intelligi de acceſſibus, & regreſſibus per ceſſum, aut deceſſum, non autem de illis qui ob non ſolutionem perſonis conceduntur, trandunt Mandoſ. *in reg. de impetr. benefic. vac. per obitum,*

3. Intelligitur de acceſſibus, & regreſſibus per ceſſum, vel deceſſum.

q.31.n.3. Flamin. Pariſ. *d.l.6.q.5.n.110.* Ratio eſt, quia illi iam ſublati videbantur inducere votum captandæ mortis alienæ, arg. *cap. ne captandæ, de conceſſ. prabend. in 6.* & illorum, quæ tradit Franc. Marc. *deciſ.288. p.1.* iſti verò non ita, cùm per mortem titularis penſionarius non ſuccedat, nec ſit in manu, & poteſtate volentis accedere, vel regredi, male, vel bene operando efficere vt beneficium ad ſe reuertatur, niſi obtinens recuſet penſionem ſoluere, aut illam nulliter, vel malè aſſignatam dicat, quod totum ab eo pendet, vnde Rota duplici ex iſto capite non ſemel acceſſus & regreſſus canonizauit, & ſignanter apud Achil. *deciſ.1.n.2.de iureiur.* Verall. *deciſ.247.p.1.& deciſ.313.p.2. ead.* Rotæ *deciſ.631.n.1.p.1.recent.& deciſ.286.n.2.p.2.etiam recent.* & in Meſſanen. regreſſus 24. Ianuarij 1622. coram bonæ mem. Vbaldo, & Cremonen. penſionis ſuper regreſſu 23. Iunij 1623. coram eod. & in Bracharen. acceſſus ad Theſaurariam 22. Iunij 1629. coram R.P.D. meo Pirouano, vbi etiam fuit dictum Rotam non ſolere admittere huiuſmodi acceſſus & regreſſus, ni concurrat nimia proteruia in denegante ſolutiones, aut aliter reſiſtente.

4. Acceſſus, & regreſſus in reſignationibus permiſſi.

5. Doctores de coadiutoriis cum futura ſucceſſione agentes.

5. De coadiutoriis cum futura ſucceſſione, vide Mandoſ. *in tract. de ſignatura gratia, verbo coadiutoria, & reg.11. quaſt.5. & reg.32. quaſt.5.* Campeg. *in tractatu de coadiutore Epiſcoporum,* Gambar. *de officio legati de de latere lib.5. cap. de coadiutoribus.* Gonzal. *ad reg.8. Cancel. gloſ.5. §.9. cum ſeqq.* Camill. Borrel. *in ſumm. omnium deciſ. tit.9. de clerico agrotante num.10.* Quintanad. *eccleſiaſt. lib.2. num.30. cum ſeqq.* Azor. *inſtit. moral. part. 2. lib.3. cap. 2.* Monet. *de option. canon. cap. 4. q. 8.* Melch. Phœbos *Luſit. deciſ.2. num.5. tom.1.* latè Nicol. Garc. *de benefic. part.4. cap.5.* vbi in addit. plura de nouo cumulat, Mendes de Vaſconcellos *diuerſ. iuris argument. lib.4. capit.1.* Ioannis Baptiſt. Valenzuel. *conſ.98.* Campan. *in diuerſ. iuris canon. rub. 7. cap.6. num.102. cum ſeqq.* Ludou. à Sarauia *in tract. de iuriſdict. Adiunctorum q.29.* Nauar. *in ſingularibus concluſ.58.* Sebaſt. Cæſ. *in relect. de eccleſiaſt. Hierarchia p. 3. diſp.14.§.9.*

6. Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum coadiutoribus quæ liceant, vel non.

6. Circa Archiepiſcoporum & Epiſcoporum coadiutores cum futura ſucceſſione Proſp. de Auguſt. ad Quarant. *in ſum. Bullarij. verbo Archiepiſcopi auctoritas, auctor.13.n.12. in fine,* Piaſec. *in praxi Epiſcop.p.1.c.1. num.10.* & Campan. *d. cap.6. num. 107.* referunt deciſum coadiutori cum futura ſucceſſione non licere ingredi ciuitatem pontificaliter, quia licèt ſit coadiutor cum futura ſucceſſione, ex quo tamen non habet ius in re, ſed ad rem, non debet recognoſci tamquam ſuperior & caput, ſed vti coadiutor, & eo magis, quia contingere poteſt vt non ſuccedat in Epiſcopatu, ſed prior moriatur: item ipſum non debere vti Cruce in Diuinis, nec in functionibus Pontificiis, nec dum incedit per vrbem, cùm Crux ſit ſignum, & ornamentum dignitatis, & iuriſdictionis, & coadiutor vtraque careat: item coadiutorem Pontificalia in Eccleſia exercentem abſente Archiepiſcopo vti poſſe cappa, cùm ea ſit tantùm ornamentum Epiſcopalis dignitatis; præſente autem Archiepiſcopo vti debere Mantelleto, & Rochetto, nec licere vnquam

vnquam coadiutori vti Mozzetta & Rochetto, etiam abſente Archiepiſcopo, & hoc proprium ſit eius, penes quem eſt dignitas, & iuriſdictio: item coadiutorem non poſſe ſedere in ſede coadiuti, cùm vna ſedes non capiat duos: item Canonicos eſſe compellendos vt coadiutori Epiſcopo ſolemniter celebranti, & Pontificalia exercenti ſemper aſſiſtant, alioquin indecorum videretur, ſi Epiſcopus ſine Canonicorum aſſiſtentia celebraret, nec non videretur eſſe contra decretum Concilij Trid. quod extenſiuè huic etiam caſui accommodari poteſt: item Canonicos non debere accedere ad circulos, cùm ipſi circuli denotent membrorum vnionem ad ipſum caput, & conſtat coadiutorem non debere eſſe caput: item decere vt coadiutor Epiſcopus confeſſionem faciat cum Sacerdote Canonico celebrante, & vt idem quoque benedicat in fine Miſſæ ne populus Diuinis aſſiſtens benedictione Epiſcopali defraudetur, & iam eſt vſu receptum vt Epiſcopus benedicturus faciat etiam Confeſſionem cum celebrante: item licere coadiutori, de licentia tamen Archiepiſcopi, benedicere populum, dum per ciuitatem incedit: item maximè decere vt Canonici prodeant obuiam coadiutori Epiſcopi ad Eccleſiam pontificaliter accedenti ad oſtium Eccleſiæ, eúmque deſcendentem ad idem oſtium deducere, immò eſſet valde commendandum, ſi nonnulli Canonici officij, & vrbanitatis gratia ad ipſius coadiutoris ædes accederent: item coadiutorem non habere facultatem largiendi indulgentias, & ſic eas Archiepiſcopi nomine, ſi quas Archiepiſcopus concedere voluerit, eſſe publicandas, refero ego ipſe *de officio & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 118. ſecundùm Lugdunen. impreſſ.

7. Coadiutores autem cum futura ſucceſſione inferiorum dignitatum, & beneficiorum non ſunt beneficiarij interim dum viuunt coadiuti, nec habent ius in re, ſed ad rem, vt per Nauar. *in cap. ſi quando, de reſcript. præl.* 5. *n.* 10. *& in tract. de Orat. cap.* 20. *n.* 18. Ludou. à Sarauia *in tract. de iuriſdict. Adiunctorum q.* 29. *num.* 44. Rot. *deciſ.* 456. *num.* 9. *p.* 1. *recent.* quia coadiutoriæ huiuſmodi non ſunt verè & propriè beneficia, ſecundùm Abb. *in cap. de rectoribus, de clerico ægrot.* Petr. Greg. *de re benefic. c.* 11. *n.* 2. Gonzal. Mendez de Vaſconcellos *diuerſor. iuris argumentor. lib.* 4. *c.* 1. *n.* 8. Azor. *inſtit. moral. p.* 2. *lib.* 3. *c.* 2. *q.* 4. Gonzal. *d. gloſ.* 5. §. 9. *n.* 40. *&* 64. *cum ſeqq.* Anton. Fabri *in theorica de re benefic. tit. de officiis & adminiſt. num.* 20. *cum ſeqq.* Sebaſtian. Cæſar *in relect. de eccleſiaſt. Hyerarchia p.* 3. *diſp.* 14. §. 9. *à princip.* Nam Papa coadiutoriam concedendo non prouidet abſolutè de beneficio, illud abſolutè conferendo, ſed ad effectum prouidendi neceſſitati Eccleſiæ, Buratt. *deciſ.* 78.

7. Coadiutores cum futura ſucceſſione inferiorum beneficiorum non ſunt beneficiarij interim dum viuunt coadiuti.

8. Vnde coadiutorem Canonici cum futura ſucceſſione vocari Canonicum fictum, tradunt Gonzal. *d. gloſ.* 5. §. 9. *num.* 107. Monet. *de opt. canon. quæſt.* 8. *num.* 143. Ludouic. à Sarauia *d. tract. de iuriſd. Adiunctorum q.* 29. *num.* 33.

8. Coadiutor Canonici cum futura ſucceſſione vocatur Canonicus fictus.

9. Per obitum enim coadiuti dicitur beneficium vacare, Pute. *deciſ.* 225 *num.* 3. *lib.* 3. in correctis, Caualer. *deciſ.* 116. *num.* 5. & coadiutoria poſt mortẽ coadiuti continet gratiam coadiutoris, ex Pute. *d. deciſ.* 225.

9. Beneficium per obitum coadiuti dicitur vacare.

 num. 6.

num.6.lib.3.& deciſ.98.lib.2. Gonzal. *d.gloſ.5.§.9. num.53.& ſeq.* Monet. *d.q.8. num.*143. ac proinde non ſubiacet publicationi, Ludou.à Sarauia *d.q.29.n.25.* licèt enim ſit ſimilis reſignationi,eſt tamen quid diuerſum ab illa, Rot.*deciſ.10.n.3.lib.3.part.3.diuerſ.* Gonzal. *d.§.9.n.69.* Caualer. *d.deciſ.116.num.4.*

10. Coadiutor conſequi non poteſt fructus ex beneficio coadiuti.

10. Hinc prouenit quòd Coadiutor conſequi non poteſt fructus ex beneficio coadiuti, Nau. *conſ.2. n.3.de cleric.ægrot.* Ludouic.à Sarauia *d.q.29. n.26.*Rot.*deciſ.285.lib.3.p.3. diuerſ.* ſed lucratur etiam diſtributiones quotidianas abſente coadiuto ad vtilitatem coadiuti, vt cenſuit ſacra Rituum Congreg. in vna Colimbrien. 16. Septembris 1606. in dub.6.& in alia Elboren. 15. Aprilis 1606.

11. Coadiutori quid reſeruetur.

11. Et ideo quando coadiutor habet aliunde vnde ſe valeat decenter ſuſtentare, diſponitur nonnunquam quòd nihil prorſus percipere debeat de fructibus, nec de diſtributionibus, provt fuit in caſu, in quo Nauarr.conſuluit *d.conſ.2. n.3.* & ſæpe aliàs fit; & interdum mandatur dari centum ducatos,& aliquando plus, vel minus, provt partes inter ſe conueniunt ante porrectam ſupplicationem, habita ſemper conſideratione,ne coadiutor egeat,refert Gonzal. *d.gloſ.5. §.9. n.96.* quia aliàs coadiutor poſſet petere à coadiuto, congruam ſuſtentationem, ſi deſeruiat vti coadiutor, Nau. *d.conſ.2.n.1.& 7. & de Orat. cap.20.num.18.* Nicol.Garc.*d.p.4.cap.5.in addit. ſub num.*130. *dub.*36. niſi aliud caueatur in coadiutoria huiuſmodi, in qua hodie conſuetum eſt poni clauſula, *quia partes ita conueniunt, quòd coadiutor non poſſit petere congruam, nec quicquam exigere, quouis titulo ratione coadiutoriæ*, vt ipſe teſtatur Garc. *vbi proximè*, ſubdens id procedere, etiam ſi non narretur coadiutorem habere beneficium, ſeu vnde ſe valeat ſuſtentare, quamuis ſi coadiutor ob paupertatem magnam, non valeat decenter ſeruire Eccleſiæ, poſſet excuſari à ſeruitio, nec principalis poſſet illum arctare, ſeu compellere, niſi dando ei aliquid, quo decenter & honeſtè valeat deſeruire.

12. Officium Canonicum recitare non tenetur coadiutor.

12. Nec tenetur ad officium Canonicum recitandum, ſed proprietarius, vt tenent Campeg. *de coadiutore Epiſcopi num.8.* Nauar. *in cap. ſi quando præl.5.n.10.de reſcript.& de Orat.cap.20. n.18.* Gambar. *de offic.Legati à latere lib.4.num.* 285. Redoan. *de ſimon. part.2. cap.28. de Rectorib.* Soar. *de Religion. tom.2.tract.4. lib.4.cap.22. num.* 19. Molfeſ. *in ſumm. Theolog. moral. tract. 6. cap. 2. num.* 44. Azor. *inſtitut. moral. p. 1. lib.10. cap.4. quæſ.1.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.30.num.41.* Nicol. Garc. *de benefic.p.3. cap.1. n.109.* Malder. *de virtut. tract.10.cap.2. dub.3. quæſ.2.* Oliuer. Bonart. *de oblig. Horarum Canon.lib.2.cap.4. num.26.* Bonacin. *de Horis Canon. diſp.1.q.2. puncto 3.& num.15.* Squillante *de oblig. clericor. p.1. à num.14.* Ludouic.à Sarauia *d. q.29. n.24.* Paul. Laymann *in Theologia morali lib.4.tract.2.c.5.n.8.in fine,* Sebaſt.Cæſar *dicta diſp.14. §.9. num.3.*

13. Profeſſionem fidei admittere non tenetur coadiutor.

13. Nec tenetur ad fidei profeſſionem niſi cùm fuerit ſucceſſioni locus,vt contra Acoſtam de Andrada ad Bullam Cruciatæ,*quæſt.73.* reſoluunt Nicol.Garc.*de benefic.p.3.c.3.n.16.* Ludou.à Sarauia *d.q.29.n.37.*

Ego

Digitized by Google

Ego ipſe *de officio & poteſt. Epiſcopi, p. 3. alleg. 61. num.* 13. me citato Squillante *de priuilegijs cleric. cap. 4. num.* 79.

14. Nec tenetur ad reſidentiam præciſam, ſed cauſatiuam, id eſt, vt de bonis ſuis ſatisfaciat pro intereſſentia non ſoluta, ita Gonzal. Mendez de Vaſconcellos *d. cap. 1. num.* 8. Gonzal. *d. gloſ. 5. §. 9. num.* 63. me citato Ludouic. à Sarauia *d. quæſt. 29. n.* 27. etiam caſu, quo coadiutus propter infirmitatem, vel aliàs legitimè impeditus, non teneretur alioquin reſidere, aliàs enim amittentur diſtributiones quotidianæ, quæ punctantur coadiuto in damnum ipſius coadiutoris, vt cenſuit S. Rituum Congreg. in Eboren. 15. Aprilis 1606. & in Patauina 8. Maij 1617. & in Ceneten. 4. Aprilis 1620.

14. Reſidentiam præciſam, ſed cauſatiuam facere non tenetur coadiutor.

15. Nec lucratur diſtributiones excommunicato coadiuto, Gonzal. *d. gloſ. 5. §. 9 ex num.* 123. Ludou. à Sarauia *d. q. 29. n.* 38. Nicol. Garc. *d. p. 4. cap. 5. num.* 86. vbi *num.* 85. ſubdit quòd ſi fortè coadiutori aliquid de fructibus, ſeu diſtributionibus aſſignatum ſit pro congrua, ſeu ſeruitio, vt aliquando fit, id ſibi poterit lucrari, non obſtante excommunicatione principalis, quæ ſibi, non alteri debet nocere. Sed pulcher caſus ſe offert reſoluendus. Conſtitutione Eccleſiæ Carthaginen. cauetur, vt quotieſcunque occurrerit, quòd aliquis Capitularis eiuſdem Eccleſiæ carceretur, ſi repertus fuerit culpabilis, non lucretur fructus ſuæ præbendæ pro tempore, quo fuerit carceratus; verùm quia datur caſus, vt quandoque Capitulares prædicti habeāt coadiutores, qui inſeruiendo diuinis interſunt durante carceratione dictorum Capitularium, ideo fuit dubitatum in ſacra Congregatione Concilij, an tales coadiutores inſeruientes poſſent lucrare fructus præbendæ pro præbendatis coadiutis pro tempore, qui dicti eorum coadiuti culpabiles reperti manſerint carcerati? Eadem S. Congr. die 15 Decembris 1618. cenſuit coadiutum non poſſe percipere fructus prædictos.

15. Excommunicato coadiuto non lucratur diſtributiones coadiutor.

16. Nec verè capit poſſeſſionem, niſi poſt ceſſationem coadiutoriæ, Rot. *deciſ. 456. num. 6. part. 1. recent.* Ludouic. à Sarauia *d. quæſt. 29. num.* 51. non enim ſufficit prima capta poſſeſſio viuente coadiuto, vt declarauit ſacra Rituum Congregatio in Patauina 30. Ianuarij 1616. & in d. Colimbrien. debet enim poſt mortem coadiuti noua capi, eadem ſacra Congregat. in Patauina 3. Iunij 1616. & ideo in vna Terulen. 21. Martij 1609. cenſuit quòd coadiutor debet habere locum captæ poſſeſſionis poſt mortem coadiuti, & non locum captæ poſſeſſionis viuente coadiuto, & in alia Bergomen. 7. Auguſti 1627. cenſuit poſſeſſionem ab obitu coadiuti numerandam eſſe, quamuis prior poſſeſſio accederet ad annos 20.

16. Poſſeſſionem verè non capit niſi poſt ceſſationem coadiutoriæ.

17. Nec ei aſſignatur eadem ſedes principalis coadiuti, ſed ſedere debet vltimo loco poſt omnes Canonicos, prout deciſum referunt Gonzal. *d. gloſ. 5. §. 9. num.* 101. *&* 109. *cum ſeqq.* Monet. *de opt. canon. cap. 4. q. 8. ex num.* 141. Nicol. Garc. *d. p. 4. cap. 5. ex num.* 66. Sebaſt. Cæſar *d. §. 9. num.* 6. Rot. *d. deciſ. 456. & deciſ. 637. part. 1. recent.* Ludouic. à Sarauia *d. q. 29. n.* 41. vbi tenet coadiutores antianitatem non à die eorum admiſſionis, ſed à ceſſationis coadiutoriæ die adipiſci.

17. Sedes eadē principalis coadiuti non aſſignatur coadiutori.

18. Et

18. Coadiutores viuentibus coadiutis ſedere debent in vltimo loco.

18. Et quòd coadiutores viuentibus coadiutis ſedere debent in vltimo loco poſt omnes Canonicos,& quando aliquas functiones faciunt quę pertinét ad ſuos coadiutos,vt cantare lectiones,præintonare Antiphonas, &c.pariter debent illas facere in nouiſſimo loco, cenſuit ſacra Rituum Congreg. in d.Colimbrien. 16.Septembris 1606. in 4. dub. & in Parauina 3. Decembris 1616. Brunduſin. 18. Martij 1617. Caſalen. 15.Iulij eiuſdem anni,& 10.Decembris 1619.Vicent.18.Auguſti 1618.

19 Præcedétia competit Canonicis quamuis poſterius prouiſis,& non coadiutoribus.

19. Competit igitur præcedentia Canonicis,quamuis poſteriùs prouiſis,niſi aliud in forma coadiutoriæ caueatur,quacunque conſuetudine in contrarium non obſtante; eadem S.Congr. in d.Colimbrien.16. Septembris 1606. in 2.dub. Taurinen.10. Nouembris 1612. & 3. Iunij 1614.Brunduſin.18.Martij 1617.Elnen.20.Aprilis 1619.Tiraſonen.13. Iulij eiuſdem anni.Dertonen. &.Cæſarauguſtana 26.Septembris 1620. Bellunen.23. Ianuarij 1621.Trauiſin.29.Maij eiuſdem anni.Calaritana 18. Auguſti 1629. vbi fuit reſolutum coadiutoribus nullam deberi ab aliis Canonicis præcedentiam.Caſalen.10.Decembris 1619.vbi fuit dictum ſtatutum Eccleſiæ Caſalen. diſponens quòd coadiutores gradatim aſcendant,& præcedant poſteris Canonicis, vti iuri Canonico aduerſans ſeruandum non eſſe,ſed coadiutores poſt omnes ſedere debere. Et iterum in Elnen.7.Auguſti 1621.fuit reſolutum coadiutori non deberi eundem locum, quem vigore ſtatuti auctoritate Apoſtolica minimè confirmati, nec conſuetudinis haud legitimè præſcriptæ habebat tempore coadiuti, ſed illum cedere debere omnibus Canonicis proprietariis ingreſſis durante eius coadiutoria.

20. Coadiutor dignitas abſente vel impedito coadiuto ſuo præcedit omnibus Canonicis.

20. Verùm vbi coadiutor in dignitate eſſet, abſente, vel impedito coadiuto ſuo præcedit omnibus Canonicis. Sacra Congr.Rit.in Neritonen.22. Octobris 1619. idémque prorſus ſtallum, quod coadiutus,ſi præſens eſſet,obtineret, habere debet, vt cenſuit eadem ſacra Congregatio in Brunduſin.29.Maij 1621. Vnde cùm Stephan.Guerrerius prouiſus de coadiutoria Archidiaconatus primæ dignitatis Neritonen. quæſiiſſet ab eadem ſacra Rit. Congreg. quo in loco debeat ipſe ſedere abſente Archidiacono coadiuto, item an ad ipſum ſpectent functiones quas faceret idem Archidiaconus,ſi præſens eſſet,eadem ſacra Rituum Congreg.Eminentiſſ.Card.Creſcentio referente cenſuit coadiutori ſupradicto, iuxta formam litterarum coadiutoriæ, competere locum,ſeu ſtallũ, in quo ſederet Archidiaconus coadiutus,ſi præſens eſſet, necnon ad eundem coadiutorem ſpectare functiones,quas obiret idem Archidiaconus,ſi adeſſet, ſub die 12.Octobris 1619.

21. Coadiutor non intelligitur comprehenſus in ſtatuto quod ex aliqua cauſa iubilare facit Canonicos.

21. Nec intelligitur coadiutor comprehenſus in ſtatuto, quod ex aliqua cauſa iubilare facit Canonicos, eadem ſacra Congreg. in Elboren.25. Aprilis 1606 in 3.dub.quicquid dicat Garc.*d.cap.4.num.*89.

22. Nec ſibi optat, ſed coadiuto.

22. Nec ſibi optat, ſed coadiuto, Monet. *de opt.canon.q.*8.*num.*152. Ludouic.à Sarauia *d. quæſt.*29. *n.*31. & declarauit eadem ſacra Rituum Congr.in d.Colimbrien.16.Septembris 1606.in 5.dub.

23. Nec in ingreſſu debet fabricæ ſoluere.

23. Nec in ingreſſu debet fabricæ ſoluere,quod eſt conſuetum ſolui per Canonicos de nouo ingreſſos.Nicol.Garc.*d.p.*4.*cap.*5.*num.*78.

24. Nec

24. Nec poteſt eſſe iudex Apoſt. ſeu delegatus Papæ, vel deſignari iudex ſynodalis, quia ex dicendis coadiutor non eſt verè Dignitas, ſeu Canonicus, quamuis ſit in ſeruitio Eccleſiæ, & ſic non habet qualitates *cap. ſtatutum, de reſcript. lib. 6.* ita contra Acoſtam de Andrada *ad Bullam Cruciatæ. q. 75.* reſoluit Nicol. Garc. *d. p. 4. c. 5. in addit. poſt n.* 130. *dub.* 28. vbi ſubdit, propterea commiſſionem factam Dignitati non tranſire in eius coadiutorem, non ſolùm quando fuit expreſſum nomen proprium, ſed etiam quando non fuit expreſſum.

24. Iudex Apoſt. ſeu delegatus Papæ non poteſt eſſe coadiutor.

25. Nec gaudet priuilegiis & indultis de percipiendis fructibus in abſentia, puta ratione ſtudij, aut lecturæ in aliqua Vniuerſitate, quibus coadiutus gaudere poteſt, ex multis adductis per Nicol. Garc. *in d. addit. dub.* 30.

25. Priuilegiis, & indultis de percipiendis fructibus in abſentia non gaudet coadiutor.

26. Nec tenetur ad onera Canonicorum iuniorum, licèt teneatur ad onera ſui coadiuti, quia licèt ſedeat poſt omnes Canonicos, id non eſt ex eo quòd ſit Canonicus iunior, ſed quia non eſt verè Canonicus, & fulget aliena dignitate, non propria ita Nicol. Garc. *in d. addit. dub.* 33. & declarauit S. Rituum Congreg. in d. cap. Colimbrien. 16. Septemb. 1606. in 7. dub. vnde cenſuit in alia Elboren. 15. Aprilis 1606. quòd Canonicus iunior iuxta conſuetudinem Eccleſiæ debet ſupplere vices hebdomadarij abſentis, vel impediti, & non coadiutor, licèt ſedeat poſt vltimum Canonicum.

26. Onera Canonicorum iuniorum non portat coadiutor.

27. Nec tenetur ad pœnas iudiciales, & quæ non haberent rationem mulctæ ordinariæ, impoſitas ob culpam coadiutoris, non obſtante ſtatuto contrario, quia eſſet iniuſtum, & contra ius, niſi fortè fuiſſet à Papa in ſpecie confirmatum, ita Nicol. Garc. *in d. addit. dub.* 34. *in fine.*

27. Pœnas iudiciales non ſubit coadiutor.

28. Nec tenetur tempore conceſſionis coadiutoriæ habere Ordinem presbyteralem, vbi ſtatuto Eccleſiæ cautũ fuerit, quòd Canonicus actu ſit Sacerdos tempore promotionis, ſed ſufficit habere Clericatum & legitimam ætatem ad Ordinem requiſitum, ita Caputaq. *deciſ.* 127. *n.* 1. *&* 2. Gonzal. *d. gloſ.* 5. §. 9. Nicol. Garc. *in d. addit. ſub dub.* 23.

28. Presbyteralem ordinem non tenetur coadiutor habere vbi requiritur quod Canonicus actu ſit Sacerdos tempore promotionis.

29. Nec tenetur ſe promoueri facere intra annum ad Ordinem requiſitum, ſi nunquam reſedit, ſeu inſeruiit, quia coadiutus non vult, ex quo non habet exercitum coadiutoriæ, ſicut habens curam habitu, & non actu, nõ tenetur ad ſacerdotium promoueri infra annum, vt diximus *in tract. de Paroch. c.* 5. *n.* 29. ita Nicol. Garc. *in d. add. ſub die* 23. *verſ. modò*; & ideo habilitas requiritur in coadiuto, nec hoc caſu illa coadiutoris ſufficeret. nam ſtante ſtatuto in Eccleſia Barbaſtren. quòd Canonici, qui infra annum non fuerint promoti ad ſubdiaconatum, amittant tertiam partem fructuum, & ſi infra alios duos annos non fuerint promoti ad Diaconatum, amittant medietatem fructuum, & ſi infra alios duos annos non fuerint promoti ad presbyteratum, amittant omnes fructus & diſtributiones, quæſitum fuit an coadiutor datus, Canonico non ordinato, vt *ſuprà*, poſſit lucrari fructus & diſtributiones pro coadiuto, ſi ipſe coadiutus eſt ordinatus ad formam dicti ſtatuti? Sacra Congr. die 1. Decembris 1629. cenſuit Canonicum ſupradictum

29. Ordinem requiſitum non tenetur ſuſcipere intra annum coadiutor non reſidens.

MMMM m coadiutum

coadiutum non lucrari fructus, nec diſtributiones mediante ſeruitio dicti coadiutoris.

30\. Ordinari non poteſt coadiutor ad titulum coadiutoriæ.

30\. Nec poteſt ordinari ad titulum coadiutoriæ, Salzed. ad Bernard. *in pract. cap.* 18. *num.* 7. Gonzal. *d. gloſ.* 5. §. 9. *num.* 8. Monet. *de option. Canonic. capit.* 4. *quaſ.* 8. *numer.* 169. Sebaſtian. Cæſar *d.* §. 9. *num.* 4. *&* 9. Nicol. Garc. *de benefic. part.* 2. *cap.* 5. *à num.* 132. vbi ſubdit poſſe quem ordinari ad titulum coadiutoriæ, ſi fortè ratione illius haberet congruam, non tanquam ad titulum beneficij, ſed tanquam ad titulum penſionis.

31\. Officia ad quæ coadiutus electus eſt, non poteſt exercere coadiutor.

31\. Nec poteſt exercere officia ad quæ coadiutus electus eſt. nam in his quæ ſpeciali nominatione competunt coadiuto, non venit coadiutor, nec eum repræſentat, ita Nicol. Garc. *in addit. ad d. cap.* 5. *ſub num.* 88.

32\. Diſtributiones quotidianas abſente vel non ſeruiente coadiutore nõ amittit coadiutus ſi per ſe deſeruiat.

32\. Nec eo abſente, vel non ſeruiente, amittit diſtributiones quotidianas Canonicus coadiutus, ſi per ſe deſeruiat, quia in cauſa Vrbeuetana die 9. Septembris 1628. ſacra Congreg. Concilij cenſuit diſtributiones quotidianas deberi Canonico coadiuto infirmo, abſente, vel non ſeruiente coadiutore.

33\. Habitum & tonſuram clericalem tenetur deferre coadiutor.

33\. In multis tamen coadiutori effectus veri beneficiarij tribuuntur, vt eſt ille quòd tenetur habitum & tonſuram clericalem deferre, & fori priuilegio gaudet, ita Nicol. Garc. *d. cap.* 5. *à num.* 97. Armendar. *in addit. ad recop. legum* Nauarræ *lib.* 2. *tit.* 19. *de foro compet. num.* 26. Sebaſt. Cæſar *de Eccleſ. hierarchia diſput.* 14. §. 9. *num.* 8. Squillante *de priuileg. clericor. cap.* 7. *num.* 21. Ego ipſe *de officio & poteſt. Epiſcopi part.* 2. *alleg.* 12. *n.* 4. *&* 9.

34 Reg. de annali, & triennali poſſeſſore gaudet coadiutor.

34\. Gaudet reg. de annali & triennali poſſeſſore, vt apparet ex formulis coadiutoriæ, Nicol. Garc. *d. cap.* 5. *à num.* 89. Gonzal. *d.* §. 9. *à num.* 118. & declarauit S. Rituum Congregatio in d. Colimbrien. 16. Septembris 1606. in 3. dub.

35\. Menſibus datis cauſa recreationis gaudere poteſt coadiutor.

35\. Et poteſt gaudere menſibus datis cauſa recreationis, & illos conſumere ſicut principalis; ita tamen quòd dies per vnum ipſorum conſumpti non poſſint per alterum aſſumi, ſed quoad ambos remaneant conſumpti, ita Gonzal. *d.* §. 9. *num.* 13. *& ſeq.* Nicol. Garc. *d. cap.* 5. *num.* 79.

36\. Ægrotans, aut legitimè impeditus coadiutor haberi debet pro præſenti.

36\. Et ægrotans, aut aliàs legitimè impeditus haberi debet pro præſenti, & lucratur ſicut lucraretur principalis, quando ipſe coadiutor erat actu ſeruiens tempore ſuperuenientis infirmitatis, ſeu impedimenti, aliàs poſſet dari locus fraudibus in detrimentum ſeruitij Eccleſiæ, ita dubitatum fuit à S. Congregatione Concilij in vna cauſa Barbaſtren. an coadiutus impedito, ſeu infirmo coadiutore teneatur inſeruire ſi habilis ſit ad effectum lucrandi diſtributiones? die 9. Nouembris 1630. S. Congreg. cenſuit ſi ex forma litterarum Apoſtolicarum coadiuti nunquam teneantur horis Canonicis intereſſe, coadiutores quandiu aliqua ex tribus cauſis ex preſſis *in cap. vnico, de cleric. non reſid. lib.* 6. verè fuerint impediti, diſtributiones quotidianas lucrari, perinde ac ſi Diuinis intereſſent.

37\. Poteſt

Digitized by Google

37. Poteſt inſeruire, & reſidere in Eccleſia excommunicato exiſtente principali, quia non inſeruit, nec agit nomine excommunicati, ſed nomine proprio, aut nomine Eccleſiæ, vt contra Gonzal. *d.* §. *9. n.* 128. reſoluit Nicol. Garc. *d.cap.5, à num.*83. vbi *num.*85. ſubdit quòd ſi fortè coadiutori aliquid de fructibus, ſeu diſtributionibus aſſignatum eſt pro congrua, ſeu ſeruitio, vt aliquando fit, id ſibi poterit lucrari, non obſtante excommunicatione principalis quæ ſibi, non alteri debet nocere, & *num.* 86. cum Gonzal. *vbi ſuprà num.* 123. reſoluit quòd tunc coadiutor non poteſt lucrari pro coadiuto excommunicato, & ad eius commodum, & vtilitatem, per *cap. paſtoralis* §. *verùm, de appell.* 37. Excommunicato exiſtente coadiuto poteſt in Eccleſia deſeruire coadiutor.

38. Et tenetur habere qualitates requiſitas ad obtinendam præbendam exemplo reſignatarij, vt per Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.4. q.9. num.*19. Nicol. Garc. *de benefic. part.7. cap. 4. in fine.* Gonzal. *d.gloſ.5. §.9. num.6. & 90.* Monet. *d. cap.4. num.*151. *&* 155. Ludouic. à Sarauia *d. q.* 29. *num.* 7. Campan. *in diuerſorio iuris Canon. rub.7. cap.6. num.*103. vbi quòd coadiutores huiuſmodi debent eſſe conſtituti in illa ætate quæ ad illud obtinendum beneficium requiritur, de quo etiam nouiſſimè Squillante *de priuileg. cleric. c.4. n.*79. 38. Qualitates requiſitas ad obtinendam præbendam habere tenetur coadiutor exemplo reſignatarij.

39. Et ſic debet promoueri infra annum ex quo reſidet, & inſeruit ad Ordinem ſuæ præbendæ annexum, vt per Nicol. Garc. *d.c.5. in addit. ſub n.130. dub.23. verſ. modò.* 39. Ordinari debet infra annum coadiutor ſi reſidet & inſeruit.

40. Extra Eccleſiam cathedralem in abſentia coadiuti tanquam verus & proprius Canonicus cenſendus quoad præeminentias veris Canonicis conuenientes, vt cenſuit Sacra Rituum Congregatio in Piſtorien. 15. Martij 1608. 40. Coadiutor extra Eccleſiam cathedralem in abſentia coadiuti tanquam verus, & proprius Canonicus cenſendus quoad præeminentias.

41. Et tenetur facere mentionem de obtentis beneficiis, quæ habet, ſaltem ratione futuræ ſucceſſionis, quæ ipſi conceditur, cùm ſit gratia beneficialis, ſeu de beneficio, Nicol. Garc. *in dict. addit. dub.* 38. vbi addit totam gratiam vitiari, & eſſe nullam ſi non fiat mentio de obtentis coadiutoris, quia licèt illa de ſe ſit diuidua, & ſeparabilis, tamen ex intentione Papæ, & ipſius coadiutoris eſt indiuidua. 41. Coadiutor tenetur facere mentionē de obtentis beneficiis, qua habet.

42. Et quamuis non ſit in Sacris conſtitutus, poteſt omnia & ſingula facere, & exercere, quæ ſine paramentis ſacris cum cappa & cotta facere poſſet coadiutus ſi præſens eſſet; ſacra Congregatio Rituum in Bononien. 19. Decembris 1615. 42. Coadiutor licèt non ſit in ſacris, poteſt omnia facere quæ ſine paramentis ſacris facere poſſet coadiutus.

43. Et ei tenentur Canonici inſeruire & miniſtrare, provt tenerentur inſeruire proprio Canonico coadiuto in omnibus functionibus canonicalibus; eadem Sacra Congregat. in Caſalen. 20. Ianuarij 1609. 43. Coadiutori tenentur Canonici inſeruire provt tenentur inſeruire coadiuto.

44. Vtrùm autem coadiutor ſeruiens pro coadiuto debeat exire de Capitulo in quo agitur de negotio ipſius coadiuti, ſolet in aliquibus in dubium reuocari, in quo videtur reſpondendum non debere exire, quia coadiutor non agit nec inſeruit nomine coadiuti, licèt eum repræſentante, quatenus agit & inſeruit loco & vice illius, ſed agit & in- 44. Coadiutor ſeruiens pro coadiuto an debeat exire de Capitulo in quo agitur de negotio coadiuti.

MMMm 2 ſeruit

Digitized by Google

ſeruit nomine proprio, ſeu nomine Eccleſiæ, & ſic nihil impedit eum intereſſe & dare vocem in Capitulo, in quo tractatur de negotio coadiuti; vnde videtur quòd poſſet coadiutor dare ſuffragium, ſeu votare in electione præbendæ, quam prætenderet coadiutus & eſſet oppoſitor, & etiam pro eo ſuffragium dare: rurſus è conuerſo coadiutus bene poteſt intereſſe in Capitulo, & dare vocem, ſeu votum vbi agitur de negotio coadiutoris, niſi fortè tractetur de re ſpectante ad ipſam coadiutoriam, quæ particulariter etiam ſpectet ad ipſum coadiutum, ita Nicol. Garc. *d.part.4. cap.5.ex num.*103. Sebaſt. Cæſar *d.§.9.num.*12. vbi *num.* 13. exiſtimat non eſſe inconueniens, quòd ſimul poſſint in habitu canonicali intereſſe coadiutus, & coadiutor in proceſſionibus & Miſſarum ſolemniis, principalis in loco ſibi debito, iuxta antiquitatem ſuam, coadiutor poſt omnes Canonicos, quicquid dicat Nicol. Garc. *d. cap.5. ex num.* 107. cuius fundamentum, quòd vnum tantùm Canonicatum repræſentant, ſolùm concludit ne duplicem vocem habeant, vel duplices lucrentur diſtributiones, non quoad intereſſentiam, quæ diuerſis reſpectibus vtrique conuenit, vni tanquam vero Canonico, alteri tanquam coadiutori, ſicut nihil inconuenit, quòd in eadem Eccleſia Rector principalis vt talis, & Vicarius vt Vicarius intereſſe valeant, & vſu receptum videmus in Epiſcopo & eius vicario generali.

45. Cauſæ propter quas Epiſcopis coadiutor eſt concedendus.

45. *Cauſa prius*, &c.] Quæ autem ſint cauſæ, propter quas coadiutores Epiſcopis concedendi ſunt, refert Pariſ. *de reſignat. lib.*7.*q.*20.*n.*14. *cum ſeqq.*

46. Papa ſolus, & non alius poteſt cõcedere coadiutorias cum futura ſucceſſione.

46. *A Sanctiſſimo Romano Pontifice*, &c.] Huiuſmodi coadiutorias cum futura ſucceſſione ſolum Romanum Pontif. & non alium, licèt ſit Legatus, ſeu Nuncius, poſſe concedere, tradunt Flamin. Pariſ. *de reſign. benefic. lib.* 6. *quæſt.*5. *num.*15. *& lib.*7. *quæſt.* 20. *num.*14. Gonzal. *d.§.9. num.*91. Monet. *de diſtribut. quotid. part.*2.*q.*1.*num.*33. Nicol. Garcia *d. part.*4.*c.*5.*n.*19. Campan. *in diuerſ. iuris Canonic. rub.* 7. *cap.* 6. *num.*105. *prope fin.*

47. Qualitates requiſitæ ad obtinendam præbendam requiruntur ad conſequendam coadiutoriam.

47. *Et qualitates omnes*, &c.] Qualitates requiſitas ad obtinendam præbendam requiri ad conſequendam coadiutoriam, tradunt Doctores ſuprà citati *num.*20. & quòd debeant eſſe conſtituti in illa ætate, quæ ad illud obtinendum beneficium requiritur, obſeruat Campan. *d.cap.*6.*num.*103.

48 Epiſcopis dandus eſt coadiutor habens qualitates paſtorali officio requiſitas.

48. Epiſcopis dandum eſſe coadiutorem ſufficientem habentem qualitates paſtorali officio requiſitas, tradit Flamin. Pariſ. *d. quæſt.*20. *num.* 15. bene obſeruans in euentu, quòd talis coadiutor detur circa temporalia propter dilapidationem, debere eſſe prouidum, & fidelem, & ſcire ea bene diſpenſare; ſi verò circa ſpiritualia, aduertendum vt ſciat prouidere ſaluti animarum.

In

Digitized by Google

In hoſpitalibus hoſpitalitas exerceatur, & vbi non poterit exerceri ob defectum peregrinorum, fructus illi deſtinati ad hoſpitalitatem applicentur alicui operæ piæ, niſi aliter in fundatione ſtatutum fuerit.

CAPVT VIII.

1. HOſpitalitatem laudandam, amplectendam, & mandandam eſſe, multis S. Scripturæ & Sanctorum Patrum auctoritatibus probo, ego ipſe *de offic. & poteſt. Epiſcopi p. 1. tit. 3. gloſ. 9. ſuper verbo hoſpitalem.* Vide etiam Caſſ. *in Catalogo gloriæ mundi, p. 11. conſid.* 46. Coſm. *in pragm. Sanctorum, in proœm. §. nam Eccleſiarum, in gloſ. hoſpitalitas* §. 36. Chopin. *de ſacra politica lib. 3. tit. 5. à princip.* Illuſtriſſimus D. meus Roderic. à Cunha *in comment. ad ſum. diſt. 42. n. 1. pag.* 315. 1. Hoſpitalitas laudanda, & amplectenda.

2. Qui teneantur, cogíve poſſint ad illam præſtandam, tradunt Caſſ. *in Catalogo gloriæ mundi p. 11. conſid.* 46. Corduba de Lara *in l. ſi quis à liberis §. & ſi impubes n. 37. ff. de liber. agnoſc.* Fuſcus *de Viſitat. lib. 2. cap.* 13. Spin. *in ſpeculo teſtam. gloſ. 6. princip. n.* 8. Tiraq. *de pœnis tempor. cauſa* 44. *ex n.* 10. Menoch. *de arbitr. caſu* 182. *n.* 43. Auendan. *de exequend. mandatis lib. 2. cap.* 8. Azeued. *l. 7. num. 1. & 5. tit. 3. lib. 1. nouæ recopil.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 3. num.* 37. Marc. Anton. Genuenſ. *in pract. Eccleſiaſt. q.* 152. metipſum *in collect. ad cap. 1. de empt. & vendit.* 2. Hoſpitalitatem qui teneantur præſtare, cogíve poſſint ad illam.

3. *Quòd ſi hoſpitalia*, &c.] Vide Fr. Emman. *quæſt. regul. tom. 2. q.* 84. *art. 2. verſ. ſecundùm,* Zerol. *in praxi Epiſcop. p. 1. verbo hoſpitale,* §. 8. Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſion. p. 5. collect.* 1655.

4. Comprehendit hoſpitale, cuius à 30. annis & citra collatio & inſtitutio in perpetuum titulum adminiſtrationis dari conſueuit, quia Concil. excipit vnum caſum dumtaxat quando aliter in fundatione cautum eſt, vt refert deciſum Nicol. Garc. *de benefic. part. 1. cap. 3. num.* 9. vbi *num.* 11. quòd loquitur in adminiſtratoribus hoſpitalium, non autem aliorum piorum locorum.

Iuſpatronatus prætenſum probetur ex fundatione, vel dotatione, ſiue ex multiplicatis præſentationibus. Vniuerſitates, & Communitates pleniorem probationem faciant, ex præſumptione, quæ habetur contra illos. Epiſcopi præſentatos à patronis non idoneos repellant, & illorum examinatio ad ipſos Epiſcopos ſpectat.

CAPVT IX.

1. VIde Maſcard. *de probat. concluſ.* 556. & *concl.* 1216. Cabed. *de patronat. Regiæ Coronæ, cap.* 6. Franc. Leo *in theſauro fori Eccleſiaſt. part. 2. c.* 2. Card. Tuſch. *pract. concluſ. lit. I. concl.* 617. Galet. *in margarita* 1. Doctores de materia cap. agentes.

Digitized by Google

caſuum conſcientiæ, *verbo Iuſpatronatus*. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.*1. *eodem verbo*, Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel. gloſ.* 18. *num.*19. *cum ſeqq.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſion. collect.* 58. 1558. 1576. *&* 1693. *& in praxi rerum fori Eccleſiaſt. reſol.*124. *cum ſeqq. in* 2. *edit. & in deciſion. Curiæ Archiepiſc. Neapolitan. part.*1. *deciſ.*161. Mantic. *deciſ.*198. 208. 244 *&* 318. Valer. Regin. *in praxi fori pœnit. lib.* 30. *tract.* 3. *num.* 210. Campan. *in diuerſorio iuris Canon. rub.*11. *cap.*13. *n.*405. *cum ſeqq.* Viuian. *in praxi iuriſpatronat. p.*2. *lib.*11. *cap.*5. *cum ſeqq. ſecundùm vltimam impreſſ.* Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract.* 6. *cap.*5. *ex num.* 44. Seraphin. *deciſ.* 1103. 1120. 1141. *&* 1367. Monet. *de commut. vltim. volunt. c.*10. *n.*210. *cum ſeqq.* Ioan. Anton. Maſobr. *in praxi habendi concurſum pral.* 7. *dub.* 3. *ex num.* 14. Nouar. *in ſingularib. concl.*94. metipſum *de offic. & poteſt. Epiſcopi p.*3. *alleg.*72. *n.*20. *cum ſeqq.* latè Ioan. Bapt. Coſta *de facti ſcient. & ignor. cent.*1. *diſt.*90. *per tot.* Et hoc decretum habere locum tam in petitorio, quàm in poſſeſſorio, reſoluit Nicol. Garc. *de benefic. p.*3. *cap.*2. *num.*198. *& p.*5. *cap.*5. *num.*138.

2. *Ex fundatione, vel dotatione.*] Hæc verba accipienda eſſe diſiunctiuè reſoluit Garc. *d. p.*5. *cap.*9. *num.*141. vbi addit quòd ſufficit alterutrum probare, ſcilicet vel titulum ex authentico documento, ſiue multiplicatas præſentationes.

3. *Qui ex authentico documento*, &c.] Iuriſpatronatus titulum probari ex authentico documento fundationis, vel dotationis, non priuilegij, aut alterius qualitatis, vel accidentis intrinſecè aduenientis, per text. in præſenti reſoluunt Molfeſ. *d. tract.*6. *cap.*5. *num.*44. Campan. *d. cap.*13. *num.*403. Monet. *d. cap.*10 *num.*210. Ego ipſe *d. alleg.*72. *num.*21. Ricc. *de iurepatr. reſol.* 8. *&* 9. Rota apud Viuian. *poſt ſuam praxim iuriſpatron. deciſ.*17. *num.*1. & in Albanen. Prioratus 21. Maij 1603. coram bonæ mem. Penia, vbi fuit dictum quòd nihil pertinet quòd Concilium in præſenti ſuſtulerit priuilegia, quia non ſuſtulit ea, quæ proueniunt ex fundatione, vel dotatione legitimè probata, quod etiam tradit Nicol. Garc. *d. capit.* 9. *numer.* 142. vbi addit ad probandum tale priuilegium in limine fundationis non ſufficere immemorialem, iunctis multiplicatis præſentationibus, niſi probata fama talis priuilegij, aliiſque concurrentibus requiſitis ſecundùm iuris diſpoſitionem.

4. Iuriſpatronatus titulus non probatur ſufficienter per ſolam confeſſionem ſupplicantis.

4. Iuriſpatronatus titulus ad formam huius decreti non ſufficienter probatur per ſolam confeſſionem ſupplicantis & narratiuam, quod beneficium eſt iuriſpatronatus alicuius ex fundatione, & dotatione, vt refert deciſum Nicol. Garc. *de benefic. p.*12. *cap....n.*275.

5. Iuriſpatronatus titulus cenſetur probatus ex multiplicatis præſentationibus per antiquiſſimum temporis curſum, qui hominum memoriam excedat.

5. *Siue ex multiplicatis præſentationibus.*] Ex multiplicatis pæſentationibus per antiquiſſimum temporis curſum, qui hominum memoriam excedat, cenſeri titulum iuriſpatronatus probatum, ex hoc text. colligunt Menoch. *conſ.*336. *& de præſumpt. lib.*3. *præſ.*90. *num.*3. *cum ſeqq.* Maſcard. *de probat. concl.*103 *num.*9. Gonzal. *d. gloſ.*18. *num.*44. *cum ſeqq.* Franc. Leo *d. cap.*6. *num.*3. Campana *d. cap.*13. *ex num* 425. Viuian. *d. part.*2. *lib.*11. *cap.*7. *n.*2. Monet. *d. cap.*10. *n.*211. Molfeſ. *d. tract.*6. *cap.*5. *n.*47.

Ego

Digitized by Google

Ego ipſe *d.alleg.*71.*n.*28.Rot.*deciſ.*148. *n.*1.*&* *deciſ.*211.*n.*1.*p.*1.*recent.* *&* *deciſ.*674.*n.*2.*p.*2.*recent.*

6. Etiamſi nullum inſtrumentum fundationis,vel dotationis oſtendatur, & quamuis in dictis præſentationibus nulla appareat facta mentio fundationis,vel dotationis,ampliant deciſúmque referunt Gonzal. *d.gloſ.*18.*n.*46.Franc.Leo *d.c.*6.*n.*3.Galer.*d.verbo iuriſpatronatus pag.*145. *n.*1.Molfeſ.*d.tract.*6.*c.*5.*n.*47.*in medio.*Ego ipſe *d.alleg.*72.*num.*19.Aloyſ. Ricc.*in deciſ. Curiæ Archiepiſcop. Neapol.part.*4.*deciſ.*258.*& in d.praxi fori Eccleſiaſt. reſol.*127.*n.*1. vbi *num.*2. obſeruat probationes multiplicatas, quamuis interpellatas,& non ſucceſſiuas probare iuſpatronatus,maximè ſi probetur præfatas præſentationes effectuatas fuiſſe ob ſucceſſiuam præſentationem per obitum præſentatorum. 6. Etiamſi nullum inſtrumentum fundationis, vel dotationis oſtendatur.

7. Multiplicatæ præſentationes vt dicantur duas ſufficere, aſſerunt Caualcan.*deciſ.*17.*n.*14.*p.*2. Mari.Anton. *var.reſol.lib.*1.*reſol.*109.*num.*37. Aloyſ.Ricc.*in d.praxi fori eccleſ.reſol.*127.*in fine,*Campan.*d.c.*13.*num.*425. quos refero ego ipſe *d.alleg.*72.*n.*31. 7. Præſentationes multiplicatæ quæ dicantur.

8. *Per antiquiſſimum temporis curſum.*] Iuſpatronatus probari ex præſentationibus per ſpatium centum annorum effectum ſortitis, ex quibus præſumitur titulus fundationis, vel dotationis, reſoluunt Gonzal.*ad regul.*8. *Cancel.gloſ.*18.*n.*44. Viuian. *d.cap.*5.*num.*33.Rot. *deciſ.*211.*num.*1.*p.*1.*recent.& deciſ.*541.*num.*2.*& deciſ.*674.*num.*2.*p.*2.*recent.* & in Florentina Capellæ 30.Maij 1616.coram R.P.D. Pirouano apud Viuian. *deciſ.*61.*n.*2. & Burg. S.Domini iuriſpatronatus 20. Iunij 1622. coram R.P.D. Mirlino Caualer. *deciſ.*625.*num.*4. Buratt.*deciſ.*142.*n.*1. *& deciſ.*172.*num.*1.*& deciſ.*181.*num.*11. nam iuſpatronatus dicitur probatum ex fundatione & dotatione, ſi conſtet de præſentationibus per centum annos effectum ſortitis, Caualer.*deciſ.*547.*num.*1. Rot. in Parmen. Prioratus 23.Ianuarij 1621. coram bonæ mem. Dunozetto,& dicit Nicol. Garc. *d.cap.*9.*num.*141. iuſpatronatus ex ſolis præſentationibus continuis vltra hominum memoriam probari, ex fundatione & dotatione, licèt in eis nulla facta fuerit mentio de fundatione,vel dotatione. Antiquum enim in materia probationis illud dici quod excedit centum annos, aſſerunt Duen. *reg.*299.*num.*7. Menoch.*de arbitr. caſu* 3. Brunor. à Sole *in locis communib. verbo antiquitas* 4. Maſcard. *de probat. concl.* 103. *ex num.* 1. Surd. *conſ.* 245. *num.* 24. Franc. Leo *in Theſauro fori Eccleſ.part.*2.*cap.*21. *num.*5. Mari.Antonin. *d.lib.*1.*reſol.*80. *num.*11. Gutierr. *conſ.*1. *num.*5. Ceuall. *commun. contra communes, quæſt.* 301. *num.* 9. Morla *in emporio iuris part.*1. *tit.* 11. *quæſt.*11. *num.*7. Farin. *in praxi crimin.part.*1. *q.*47.*num.*112.*& p.*2.*q.*69.*n.*142. Monet.*d.cap.*10. *n.*212.Nicol.Garc.*de benefic.p.*2.*c.*2.*num.*263. Rot. *deciſ.*520.521.*&* 584. *part.*4.*diuerſor.*

8. Iuſpatronatus probatur ex præſentationibus, per ſpatium centum annorum effectum ſortitis.

9. Iuſpatronatus dicitur probatum ex fundatione, & dotatione ſi conſtet de præſentationibus per centum annos effectum ſortitis.

10. Antiquum quod dicatur in materia probationis.

11. Antiqui igitur probatio ſi fiat per ſcripturas, & inſtrumenta, centum annos requiri, per teſtes verò ſexaginta ſufficere, obſeruat Flamin. *de confident. quæſt.*18. *num.* 235. & cenſuiſſe Rot. refert Nicol. Garc. *de benefi. part.*5. *cap.*9. *num.*92. *& p.*12.*cap.*2. *num.*265. Ego ipſe *d. alleg.*72.*num.*38.

11. Antiqui probatio ſi fiat per ſcripturas, & inſtrumenta centum anni requiruntur, per teſtes verò 60. ſufficiunt.

12. Defectum

12. Centenariæ effectum non tollit defectus modici temporis.

12. Defectum modici temporis non tollere effectum centenariæ reſoluit Lotter. *de re benefic. lib. 2. q. 7. n. 63.* & fuit dictum in Burgi S. Domini iuriſpatronatus 9. Decembris 1622. coram R.P.D. Merlino relata à Viuian. *poſt praxim iuriſpatron. deciſ. 17. n. 4. & in d. Florentina capellæ, impreſſa per eundem deciſ. cap. 61. n. 3.*

13. Tempus immemoriale quomodo probetur.

13. *Qui hominum memoriam excedat.*] Ad probandum hoc tempus immemoriale ſufficere memoriam quadraginta annorum, & quòd de reliquo tempore teſtis deponat ſecundùm auditum & formam, per doctrinam gloſ. communiter receptæ *in cap. 1. de præſcript. lib. 6.* tenent Balb. *de præſcript. part. 2. quinta partis. q. 6. num. 43.* Cou. *in reg. poſſeſſor. p. 2. §. 3. num. 7.* Maſcard. *concl. 1038.* Ioan. Garc. *de expenſis cap. 9. num. 9.* Molin. *de primogen. lib. 2. cap. 6. n. 31.* al. Molin. *de iuſtit. tract. 2. diſput. 76. num. 5.* Monet. *de decim. cap. 5. num. 77.* Rot. in Sorana iuriſpatronatus 28. Aprilis 1603. & in Iacen. Parochialis 27. Iunij eodem anno coram Card. Pamphilio ſen.

14. Teſtes debent eſſe 54. annorum ad probandum tempus immemoriale.

14. Et teſtes debere eſſe ſaltem quinquaginta quatuor annorum, aſſerunt Brunor. à Sole *in locis communib. verbo teſtis. 20.* Aloyſ. Ricc. *in d. praxi fori Eccleſ. reſolut. 128.* Ego ipſe *d. alleg. 72. num. 37.* Rot. in d. Sorana.

15. Immemorialis per teſtes minimè dicitur ſufficienter articulata ſi teſtes non dicant quod nō audierunt, nec viderunt contrarium.

15. Immemorialem per teſtes minimè dici ſufficienter articulatam, ſi teſtes non dicant quòd non audierunt, nec viderunt contrarium, fuit tentum in Rot. coram Seraphin. *deciſ. 1367. n. 1.* Rot. in d. Iacen.

16. Immemorialis vt conficiatur tam in teſtibus quàm in inſtrumentis cōcurrere debent anni elapſi vſque ad terminum controuerſiæ motæ.

16. Ad conficiendam huiuſmodi immemorialem tam in teſtibus, quàm in inſtrumentis concurrere debere annos elapſos vſque ad terminum controuerſiæ motæ, & non tempus decurſum vſque ad Concilij publicationem, referunt deciſum Gonzal. *d. gloſ. 18. num. 89.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. part. 2. cap. 5. num. 7. poſt princip.* vbi etiam reſolutum aſſerit probata immemoriali præſumi probatum iuſpatronatus ex fundatione.

17. Tempus litis deducendum eſt tam in inſtrumentis quàm in teſtibus quando quæritur an ſit de antiquo.

17. Tempus litis deducendum eſſe tam in inſtrumentis, quàm in teſtibus quando quæritur an ſint de antiquo, cenſuit Rot. *deciſ. 185. ante num. 1. p. 1. & deciſ. 233. in fine, part. 4. diuerſ. & deciſ. 160. ſub num. 9. part. 1. recent.* & in Nouarien. bonorum 7. Iunij 1619. coram Card. Sacrato, atque etiam deducendum tempus prouiſionis Apoſtolicæ, tenuit eadem Rota non ſemel, vt conſtat ex allegatis in Aretina capellaniæ 18. Maij 1616. coram bonæ mem. Buratto, inter eius impreſſas *deciſ. 178. n. 4.*

18. Immemorialis, ſeu continuatæ præſentationes non ſuffragantur quando conſtaret de initio inualido.

18. Non ſuffragari immemorialem, ſeu continuatas præſentationes quando conſtaret de initio inualido à principio, vt ſi appareat quòd fuerit vſurpatum iuſpatronatus ex priuilegio, & non ex fundatione & dotatione, referunt deciſum Gonzal. *d. gloſ. 18. n. 48.* Piaſec. *d. cap. 6. n. 7. verſ. non tamen*, Mantica *deciſ. 318. ex n. 1.* Ego ipſe *d. alleg. 72. num. 67.* Rot. *deciſ. 548. n. 2 p. 2. recent.*

19. Iuſpatronatus quando præſumitur ex priuilegio, & adeſt immemorabilis, illa nihil prodeſt.

19. Iuſpatronatus aliquod quando præſumitur ex priuilegio, vel conſtat de origine priuilegij, & adeſt immemorialis, illa nihil prodeſt, vt refert deciſum Nicol. Garc. *d. p. 5. c.... n. 119.*

20. Iuſpatro-

Digitized by Google

20. Iuſpatronatus ex priuilegio Epiſcopi conceſſum, in cuius pacifica poſſeſſione extiterunt præſentati patroni per 140. annos, non prodeſt, cùm enim conſtet de titulo ex priuilegio inualido, centenaria poſſeſſio prodeſſe non poteſt ob malam fidem, ideóque per hoc decretum ſublatum, vt teſtatur reſolutum Nicol. Garc. *d.p.5.c.9.n.*128.

20. Iuſpatronatus ex priuilegio Epiſcopi, in cuius pacifica poſſeſſione extiterunt præſentati per 140. annos, nihil prodeſt.

21. Nec requiri eundem rigorem quando lis eſt inter compræſentatos, qui non ſunt potentes, & Concilium in præſenti non grauare eos duriori probatione ceſſante ſuſpicione vſurpationis iuriſpatronatus, reſoluit Caſſad. *deciſ.2.n.5.de probat.* & fuit dictum in Firmana iuriſpatronatus 21. Maij 1691. coram Orano, & in Florentina Capellæ 20. Maij 1616. coram R.P.D. meo Pirouano.

21. Lis quando eſt inter compræſentatos non requiritur rigor in probatione iuriſpatronatus.

22. Vnde iuſpatronatus poteſt præſcribi ab vno contra alium compatronum ſpatio 40. annorum cum titulo colorato, reſoluunt Lambertin. *part.2.lib.1.art.5.q.11.princ.* Galet. *d.verbo iuſpatronatus pag.*144. *col.*2. Gonzal. *d.gloſ.*18.*num.*57. Franc. Leo *d.cap.6. num.8.in fine*, Mari. Antonin. *d.lib.1.reſol.*108.*n.*28. Ego ipſe *d.alleg.*72.*n.*68. Rot. *deciſ.*146. *n.5.p.2.recent.*

22. Iuſpatronatus poteſt præſcribi ab vno contra alium compatronum ſpatio 40 annorum cum titulo colorato.

23. *Aliáſve ſecundùm iuris diſpoſitionem.*] Multis modis in perſonis priuatis, & in quibus vſurpationis præſumptio non cadit, probatur iuſpatronatus, in illis enim Concil. in præſenti nihil alterauit circa huiuſmodi probationem. Rota *deciſ.*331.*prop. fin.p.2.diuerſ.& deciſ.* 369.*num.2.p.2.recent.* Caual. *deciſ.*560.*num.*1. & in Florentina Capellæ 30. Maij 1616. coram R.P.D. meo Pirouano impreſſa per Viuian. *deciſ.* 61.*n.*1. Et primò probatur ex præſentationibus per quadraginta annos effectum ſortitis, dummodo cum huiuſmodi quadragenaria poſſeſſione concurrat publica vox & fama, vel aliæ præſumptiones, quæ vim habeant famæ, Caſſad. *deciſ.3.n.4. cum ſeqq. de probat.* Achil. *deciſ.6.eod. tit.* Rot. *deciſ.*360.*ex n.*8.*& deciſ.*694.*num.6.p.2.rec.* coram Reuerendiſſimo D meo Coccino *deciſ.*174.*num.*2. & in Lucana iuriſpatronatus de Bodiis 26. Iunij 1619. coram bonæ mem. Dunozetto, & in Piſcien. capellæ 10. Iunij 1622. coram Card. Veroſpio, & in Auximana beneficiorum 6. Februarij 1623. coram R.P.D. meo Pirouano, Burat. *deciſ.*172. *num.* 18. vbi *num.*2. fuit dictum prædicta procedere quando non conſtat de initio contrario, vel de præcedenti ſtatu libertatis, *& deciſ.*338.*n.*1. vbi in fine ſubdit quadragenariam, & famam copulatiuè requiri ad docendum de iurepatronatus.

23. Iuriſpatronatus circa probationem nihil alterat Conc. in perſonis priuatis.

24. Quòd ad probandam quadragenariam ſufficiat vnica præſentatio ſi præſentatus per 40 annos fuerit in poſſeſſione, nec vnquam euenerit caſus nouæ præſentationis, gloſ *in verbo vno, vel pluribus, in cap. cùm de beneficio, de prabend. in* 6. Federic. de Senis *conſ.*234. *n.4. in princip. verſ. ad id quod quæritur*, Cardin. *conſ.*62. *num.*8. Achil. *deciſ.5.num.1.de iurepatr.* quos ſequuta eſt Rot. in Bergomen. capellaniæ 18. Maij 1629. coram R P.D. Merlino.

24. Quadragenaria probatur etiam vnica præſentatione ſi præſentatus per 40. annos fuerit in poſſeſſione.

25. Vnde famam ſolùm non ſufficere tenuerunt Stephan. Gratian. *diſcept forenſ.cap.*310.*n.*80. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi fori Eccleſ. reſol.*130.*& d. Neapol. deciſ.*274.*num.*8.*& 9.p.4.* Mantic. *deciſ.*198.*num.*4. Nicol. Garc.

25. Fama ſola non probatur iuſpatronatus.

de benefic. p.5. cap.5.n.40. Ego ipſe *d.alleg.72. n.43.& ſeq.* Rot. *deciſ.333. n.5.p.1. recent.& deciſ.235.n.2.p.2. recent.* Quod quidem intelligunt vt procedat quoad plenam probationem iuriſpatronatus, veluti ſi controuerſia eſſet cum Ordinario, ſecus tamen quando ſufficiunt leuiores probationes, Mantic.*deciſ.318.ſub n.5.verſ.nec obſtat,*quem citat Ferent. *in annot.ad deciſ.111.Buratti num.21.* citati per me *d.alleg.72.n.40.& 41.* Aloyſ.Ricc.*in deciſ.Curia Archiep. Neapol.deciſ.274.n.5.& deciſ.306.p.4.* Rot.*deciſ.224.n.4.& 5.p.1. recent.*

26. Enunciatiuæ cētum annos, & hominum memoriam excedentes probant iuſpatronatus.

27. Ordinariorum enunciatiuis multum defertur in probatione iuriſpatronatus.

26. Secundò probari iuſpatronatus per enunciatiuas centum annos, & hominum memoriam excedentes,reſoluunt Nicol.Garc. *d. c.9. n.21.* Aloyſ.Ricc.*in deciſ.Curia Archiep.Neapol.p.4. deciſ.274.n.5.& deciſ.306.* Rot.*deciſ.224.n.4.& 5.p.1.recent.* Ego ipſe *d.alleg.72. n.40.& 41.* Enunciatiuis enim Ordinariorum multum defertur in probatione iuriſpatronatus, quia præſumuntur ſcire qualitates beneficiorum, & vt plurimum ſe reddunt difficiles ad inſtituendum.Mantic.*deciſ.318.num.2.& deciſ.350.num.3.* Ron.Coccim. *deciſ.229. in fine,& deciſ.230.num.3.*Rot. *deciſ.518. n.3. p.1. recent.* dummodo ſint ſaltem duæ enunciatiuæ, quia regulariter enunciatiua vnica non probat, etiam ſi ſit antiqua, Rot. *deciſ.160.n.6.& deciſ.169.n.2.p.1. recent.& deciſ.170.n.3.p.2.etiam recent.* Et dummodo proueniant à diuerſis perſonis, & à diuerſo fonte, quia ſi ab eadem perſona prouenirent, licèt plures, pro vnica tantùm habeantur,Caputaq.*deciſ.337.n.6.p.3.*Rot.*d.deciſ.388.n.1.p.1.& d.deciſ.289. num.1. p.2.diuerſ.& deciſ.295.n.7.p.1. recent.* Beltram. *ad Greg. deciſ.407. num.6.* Et dummodo ſint enunciatiuæ plurium inſtrumentorum à diuerſis Notariis confectorum,Achil.*deciſ.8.n.2.de iurepatr.*Rot.*deciſ.518. n.2.& 3.p.1.recent.* & non emanauerint à perſonis ſuſpectis,& intereſſe habentibus.Rot.*deciſ.405.num.2.p.1.recent.* Et denique vbi enunciatiuæ ſunt plures,& à diuerſis perſonis non ſuſpectis emanatæ, & antiquiſſimæ, plenè probant iuſpatronatus etiam contra tertium, Buratt. *deciſ. 807.num.2.* Rot.in nullius,ſeu Squillacen.iuriſdictionis 4.Martij 1616. coram bonæ memoriæ Andrea, & in Burgi S.Donini iuriſpatronatus 20.Iunij 1622.coram R.P.D.Merlino.

28. Inſignia alicuius familiæ ſculpta in Eccleſia probant iuſpatronatus.

28. Tertiò probari iuſpatronatus per inſignia alicuius familiæ ſculpta in Eccleſia, reſoluunt Lambert. *de iurepatron. lib.3. quæſt.5.art.4. num. 2.* Roman.*ſing. 480.* Menoch. *de præſumpt. lib. 3.præſ. 90. num.10. & præſ. 130.num. 31.* Seraphin. *deciſ. 552. num.2. & deciſ.1141.num.7.* vbi quòd concurrentibus aliis adminiculis plenè probent iuſpatronatus; Rot.coram Reuerendiſſimo D.meo Coccino Decano *deciſ.230. num.1.* & inter recentiores *deciſ.13.ſub num.3.ad fin. & deciſ.518. num.5. part.1. & deciſ.548. num.7. part. 2.* & fuit dictum in Lucana iuriſpatronatus 26.Iunij 1619. coram bonæ mem. Dunozetto, apud Viuianum *poſt ſuam praxim iuriſpatron. deciſ. 26. num. 15. & 16.* Intellige quando apparet illa eſſe ita antiqua, provt eſt Eccleſia, vel capella, in qua adſunt, adeò quòd non poſſit aſſignari alia cauſa, ob quam fuerit appoſita, niſi in fundatione Eccleſiæ, aliàs enim potuiſſent apponi ob reſtaurationem, vel ob eleemoſynam, ex quibus iuſpatronatus

natus

natus non acquiritur, vt dicit Rot. in Calaguritana præeminentiarum 17. Maij 1591. coram Giptio, *& deciſ.* 230. *num.* 1. coram Reuerendiſſimo D. meo Decano, & coram Card. Caualerio *deciſ.* 159. *num.* 8. licèt eadem Rot. *d. deciſ.* 13. *ſub num.* 3. *part.* 1. *recent.* dixerit quòd licèt inſignia non appareant adeò antiqua, vt dici poſſit fuiſſe appoſita in fundatione, nihilominus ſuffragantur ad probationem iuriſpatronatus; quia præſumuntur per patronos appoſita ad conſeruationem ſui iuris.

29. Quartò probari iuſpatronatus ex denominatione capellæ alicuius familiæ, cenſuit Rot. *deciſ.* 694. *num.* 6. *p.* 2. *recent.* Et quando Epitaphia, ſeu litteræ ſcriptæ in lapidibus Eccleſiæ mentionem faciunt de familia. Lambertin. *de iurepatron. p.* 2. *a.* 4. *q.* 10. *princ. lib.* 2. *n.* 11. Maſcard. *concl.* 958. *n.* 28. Salgado *d. c.* 10 *n.* 276. 29. Iuſpatronatus probatur ex denominatione capellæ.

30. Quintò probari iuſpatronatus ex inſcriptione antiquiſſima in Eccleſia, reſoluunt Franc. Leo *d. cap.* 6. *n.* 4. Lambertin. *d. tract. lib.* 2. *p.* 2. *art.* 9. *q.* 10. Ferret. *conſ.* 193. *n.* 9. *lib.* 2. Hieron. Gabr. *conſ.* 196. *num.* 9. *lib.* 2. Menoch. *de præſumpt. lib.* 6. *præſ.* 73. *n.* 7. Salgado *d. cap.* 10. *num.* 275. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi fori Eccleſ. reſol.* 125. *n.* 3. *in fine.* Nicol. Garc. *d. cap.* 9. *n.* 91. Molfeſ. *d. tract.* 6. *cap.* 5. *num.* 46. Ego ipſe *d. alleg.* 72. *n.* 50. Rot. *deciſ.* 374. *num.* 7. *p.* 2. *recent.* & in Mutinen. plebis 24. Nouembris 1623. coram Reuerendiſſimo D. meo Coccino. 30. Iuſpatronatus probatur ex inſcriptione antiquiſſima in Eccleſia.

31. Sextò probari iuſpatronatus ex ſententia antiqua Epiſcopi, qua iudicauit ad præſentationem alicuius patroni beneficium pertinere, tenent Pute. *deciſ.* 237. *lib.* 2. in correctis. Hieron. Gabr. *conſ.* 198. *n.* 4. *lib.* 2. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſol.* 125. Rot. in Florentina Canonicatus 21. Decembris 1615. coram bonæ mem. Buratto inter eius impreſſas *deciſ.* 142. *num. vlt.* Antiquum autem exiſtimari quoties quadraginta retro annis completis lata fuerit, dicit Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. c.* 310. *ex n.* 90. quem refero ego ipſe *d. alleg.* 72. *n.* 49. 31. Iuſpatronatus probatur ex ſententia antiqua Epiſcopi.

32. Septimò probari iuſpatronatus ex litteris inſtitutionalibus Antiſtitum, quibus atteſtantur beneficium ad præſentationem alicuius patroni pertinere, reſoluunt Flamin. *de reſignat. lib.* 8. *quæſt.* 11. *numer.* 38. Mari. Antonin. *var. reſolut. lib.* 1. *reſolut.* 80. *numer.* 1. Ego ipſe *d. allegat.* 72. *num.* 47. Rot. *deciſ.* 376. *&* 1447. *lib.* 3. *part.* 3. *diuerſ.* quamuis aliqui beneficiati fuerint admiſſi vigore prouiſionum Apoſtolicarum, quæ non mutant ſtatum iuriſpatronatus, quia Papa ſemper præſumitur iuxta naturam & qualitatem beneficij conferre, nec extendit præiudicare patronis. Caualer. *deciſ.* 390. *numer.* 5. Rot. *deciſion.* 546. *numer.* 3. *part.* 1. *recentior. & deciſion.* 347. *numer.* 2. *& deciſ.* 360. *numer.* 14. *ad fin. part.* 2. *etiam recent.* & in Lucana Canonicatus 23. Martij 1620. coram bonæ mem. Dunozetto, & in Aſculana Plebaniæ 12. Ianuarij 1624. coram R. P. D. Merlino, & in Sorana beneficij 28. Februarij 1625. coram eodem, quod quidem procedere quando verè conſtat de anteriori ſtatu contrario, non autem ſi de illo non conſtet, fuit dictum in Placentina Plebis Carpineti 7. Nouembris 1622. coram R. P. D. Pitonano, & coram Cardin. Caualer. 32. Iuſpatronatus probatur ex litteris inſtitutionalibus Antiſtitum.

deciſ.252.n.2. & deciſ.266. n.2. Et etiam quando non ſumus in potentibus,Rot.in d.Iacen. Parochialis.

33.Iuſpatronatus nõ probatur ex certo ſubſidio alicui præſtito tanquam patrono.

33. Illud autem aduertere oportet ex certo ſubſidio alicui præſtito tanquam patrono non probari iuſpatronatus,vt per Rot.*deciſ.1245.n.1. lib.3.p.3.diuerſ.*quam refero ego ipſe *d.alleg.72.n.46.*Sicut etiam ad illud probandum minimè ſufficere libros viſitationum,tenent Piaſec.*in praxi Epiſcop.p.2.c.5.num.7.*Aloyſ.Ricc.*in d.praxi reſol.125.num.2.*Molfeſ.*d. tract.6.c.5.n.45.* Ego ipſe *d.alleg.72.n.48.*

34. Habet locum in Eccleſiis receptitiis.

34. *In iis verò perſonis , ſeu commutationibus* , &c.] Habere locum in Eccleſiis receptitiis , quo ad probationem iuriſpatronatus in perſonis ſuſpectis,tradit Sell. *in ſelect.c.27.n.18.* vbi refert deciſum in Calaguritana 13. Septembris 1631. & cùm indiſtinctè fiat mentio de perſonis in quibus iuſpatronatus plerumque ex vſurpatione præſumitur acquiſitum,ideo non abs re erit aliquas familias nominatim exprimere, quæ quo ad hunc effectum ex ſententia Rotæ potentes dicuntur , & antequam ad illas deueniam,ſciendum eſt quòd Gonzal.§.18.*num.66.*deciſum refert , perſonas iſtas eſſe omnes dominos ciuitatum , caſtrorum, aut locorum, Duces,Marchiones, Comites, Barones & alios quoſlibet dominos perpetuam iuriſdictionem habentes.

35. Perſonæ potentes quæ dicantur.

36. Imperator.

36. De Imperatore ſcripſit apud Pute.*deciſ.* 60. *aliàs* 56. *lib.* 1. in correctis.

37. Rex Aragoniæ.

37. De Rege Aragoniæ apud Mohedan.*deciſ.*10.*n.*4.*de iurepatron.*

38. Infans Portugaliæ.

38. De infante Portugaliæ apud Puteum *deciſ.* 57. aliàs 55. *lib.* 1. in correctis.

39. Baro,aliúſque dominus iuriſdictionem temporalem habens.

39. De Barone,alióque domino iuriſdictionem temporalem habente tractant Gonzal. *d. gloſ.18. n.66. verſ.ex his perſonis*, Aloyſ.Ricc. *in d. praxi reſol.*132. *n.*1. Molfeſ. *d.tract.6. cap.5. n.61.* Rot. *deciſ.53.n.2.& 6. p.1. recent.* Iuſpatronatus enim domini loci , vbi ſitum eſt beneficium, præſumi ex diſpoſitione Concilij in præſenti vſurpatum , & in eo probando requiri maiorem , & exactiorem probationem non ſolùm ex petitorio , ſed etiam ex poſſeſſorio, cenſuit eadem Rota *deciſ.* 421. *n.*1. *& deciſ.756.num.3.p.2.recent.* Vnde iuriſpatronatus vſurpationem præſumi ſi probetur eum, qui eſt in poſſeſſione iuriſpatronatus, fuiſſe dominum loci illius , in quo eſt beneficium, cenſuit Rot.*deciſ.219.num.1. p.1.recent.*

40. Magnas.

40. De quocunque altero Magnate apud Caputaq. *deciſ.*128.*n.*1.*p.*2. éſtque *deciſio* 1173.*lib.*3.*p.*3.*diuerſ.* & fuit dictum in Lucana iuriſpatronatus de Podiis 5. Martij 1621.coram Reuerendiſſimo D.meo Coccino impreſſa per Viuian.poſt ſuam praxim iuriſpatron.deciſ.31.

41. Columnenſes.

41. De quolibet ex familia Columnæ apud Caputaq. *d. deciſ.* 128. & Rot. *deciſ.* 199. *lib.*2. *diuerſ.* relatam per Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſolut.* 132. *num.* 1. & fuit dictum ex præcitata Lucana iuriſpatronatus de Podiis.

42. Sabelli.

42. De quolibet ex familia de Sabellis Rot. in Sabien.iuriſpatronatus 26.Octobris 1594. coram Litta , & 6.Martij 1596.coram Penia,relata in d.Lucana iuriſpatronatus de Podiis.

43. De

43. De altero ex familia Vrſinorum, ead. Rot. *deciſ.* 842. *lib.* 3. *p.* 2. *diuerſ.* & *deciſ.* 199. *n.* 1. *p.* 2. *etiam diuerſ.* refertur in d. Lucana iuriſpatronatus de Podiis. 43. Vrſini.

44. De quolibet ex familia Neapolitana de Caracciolis, Rot. in Neapolitana Capellaniæ 29. Ianuarij 1571. coram Card. Lancellotto. 44. Caraccioli.

45. De nobilibus Venetis in ſtatu Venetorum Rot. apud Seraphin. *deciſ.* 952. *n.* 6. relata in d. Lucana iuriſpatronatus de Podiis. 45. Nobiles Veneti.

46. Denique iuſpatronatus à qualibet familia potenti obtentum præſumi ex vſurpatione acquiſitum, tenent Mari. Antonin. *var. reſolut. lib.* 1. *reſolut.* 33. *num.* 2. Nicol. Garc. *d. cap.* 9. *ex* 98. Ego ipſe *d. allegat.* 72. *num.* 61. Mantic. *deciſ.* 257. *num.* 5. Greg. *deciſ.* 222. *num.* 1. Puteus *deciſ.* 55. *cum ſeqq.* & *deciſ.* 99. *lib.* 1. *in correctis*, Rot. *deciſ.* 5. *p.* 2. *lib.* 2. *diuerſ.* & *deciſ.* 532. *p.* 3. *lib.* 3. *etiam diuerſ.* & in d. Lucana iuriſpatronatus de Podiis, & in Comaclen. & Ferrarien. Præpoſitura 15. Decemb. 1625. coram bonæ mem. Remboldo. 46. Iuſpatronatus à qualibet familia potenti obtentum præſumitur ex vſurpatione acquiſitum.

47. Iuſpatronatus dici priuatorum ad effugiendam vſurpationis præſumptionem quando patroni non ſunt domini temporales loci, vbi fundatum eſt iuſpatronatus, cenſuit Rota *deciſ.* 364. *num.* 1. *part.* 2. *recent.* vbi ſubdit quòd iuſpatronatus probatur ſecundùm quod ius commune diſponit, & ſecundùm Concil. in præſenti, quando patroni ſunt perſonæ priuatæ, & non domini temporales, refero ego ipſe *d. allegat.* 72. *num.* 66. In iurepatronatus Abbatis temporalem iuriſdictionem habentis non requiruntur ampliores illæ probationes, quas Concil. expoſcit in iis perſonis, in quibus præſumitur vſurpatio, vt per Aldanum *in compend. Canon. reſol. lib.* 4. *tit.* 10. *num.* 8. vbi dicit reſolutum in Sublacen. 12. Septemb. 1670. 47. Iuſpatronatus dicitur priuatorum ad effugiendam vſurpationis præſũptionem quando patroni non ſunt domini temporales loci, vbi fundatum eſt. 48. Abbatis in iurepatronatus temporalem iuriſdictionem habentis non præſumitur vſurpatio.

49. Vnde ſi concurreret ſola potentia prætendentium iuſpatronatus abſque iuriſdictione, tunc non habere locum forma data à Concilio in præſenti, tenent Hieron. Gabr. *conſ.* 192. *num.* 3. & 4. *lib.* 2. Rot. *deciſ.* 374. *p.* 2. *recent.* & fuit dictum in Lucana iuriſpatronatus 26. Iunij 1619. coram bonæ mem. Dunozetto confirmata 2. Decembris 1619. coram eodem: ſed alibi contrarium verius. 49. Potentia ſola prætendentium iuſpatronatus abſque iuriſdictione non ſufficit ad præſumendam vſurpationem.

50. Iuriſpatronatus vſurpationis præſumptionem tolli ex præſentationibus ſimilium beneficiorum per tempus à Concil. requiſitum, cenſuit Rot. *deciſ.* 481. *n.* 2. *p.* 1. *recent.* & ex præſentationibus continuatis ſpatio quinquaginta annorum, eadem Rot. *d. deciſ.* 481. *n.* 1. & ex inſtrumentis fundationis ead. Rot. *deciſ.* 211. *n.* 3. *p.* 1. *recent.* 50. Iuriſpatronatus vſurpationis præſumptio ex quibus tollatur.

51. *Vel Vniuerſitatibus.*] In Vniuerſitatibus, ſeu Communitatibus præſumi iuſpatronatus ex vſurpatione acquiſitum, tradunt Caualcan. *deciſ.* 17. *num.* 7. *part.* 2. Gonzal. *d. gloſ.* 18. *num.* 63. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſol.* 131. Nicol. Garc. *d. cap.* 9. *n.* 102. vbi quòd habet locum in vniuerſitate Parochianorum. 51. Iuſpatronatus ex vſurpatione acquiſitum præſumitur in vniuerſitatibus, ſeu Communitatibus.

52. Etiamſi vniuerſitas, ſeu communitas parua ſit, ſecundùm Nicol. Garc *d. cap.* 9. *num.* 102. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſol.* 135. & *in collect. deciſ. part.* 4. *collect.* 1240. Rot. *deciſ.* 481. *n.* 1. *p.* 1. *recent.* & in aliis locis per me relatis *d. alleg.* 72. *n.* 62. Viuian. *d. cap.* 5. *n.* 75. & fuit dictum in Lucana 52. Etiamſi vniuerſitas, ſeu communitas parua ſit.

iuriſpatronatus 31. Ianuarij 1620. coram bonæ mem. Dunozetto impreſſa per Viuianum poſt praxim iuriſpatron. *deciſ.* 28. *n.* 1.

53. Iuſpatronatus ex vſurpatione acquiſitum non præſumitur ſi non totius Vniuerſitatis, ſed illius partis eſſe prætendatur.

53. Iuſpatronatus ex vſurpatione acquiſitum non præſumi ſi non totius Vniuerſitatis, ſed illius partis eſſe prætendatur, referunt deciſum Gonzal. *d. gloſ.* 18. *n.* 69. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſol.* 135. *in fine.* Ego ipſe *d. alleg.* 72. *n.* 64. Viuian. *d. c.* 5. *n.* 77.

54. Iuſpatronatus mixtum non præſumitur ex vſurpatione acquiſitum.

54. Nec ex vſurpatione acquiſitum præſumitur ad effectum probationum ampliorum, ſi ſit mixtum ſeptem officialium laicorum nomine Vniuerſitatis laicalis, & trium Eccleſiaſticorum priuato nomine præſentantium ratione mixturæ, & fauore Eccleſiæ, vt per Sell. *in ſelect. Canon. cap.* 27. *num.* 24. vbi refert deciſum in Pampilonen. 8. Auguſti 1620.

55. Iuſpatronatus priuatæ perſonæ, & familiæ potentis nõ præſumitur ex vſurpatione acquiſitum.

55. Si priuata perſona, ſeu familia haberet iuſpatronatus ſimul cum familia potenti, vel vniuerſitate, tunc non eſſe neceſſariam probationem præſcriptam à Concil. in præſenti, reſoluit Menoch. *de præſumpt. lib.* 3. *præſ.* 99. *n.* 15. *&* 16. *& conſ.* 654. Rot. *deciſ.* 154. *ſub n.* 7. *p.* 2. *recent.* & fuit dictum in Firmana Altaris de Doriis 15. Februarij 1610. coram Card. Marquemont. Caual. *deciſ.* 89. *n.* 2.

56. Quid ſi vna illius pars ſpectet ad Vniuerſitatem Parochianorum, & alia ad alias priuatas perſonas.

56. Iuriſpatronatus vſurpatio an præſumatur quando vna illius pars ſpectat ad Vniuerſitatem Parochianorum, & alia ad alias priuatas perſonas? Vide Rot. *deciſ.* 219. *n.* 2. *p.* 1. *recent.*

57. Iuriſpatronatus vſurpatio quandoque non præſumitur.

57. *Plerumque ex vſurpatione.*] Iuriſpatronatus vſurpationem quandoque non præſumi aduertit Rot. *deciſ.* 224. *n.* 9. *p.* 1. *recent.* & pluries apud me *d. alleg.* 72. *n.* 63. præcipuè ſtante initio acquiſitionis ex alia cauſa, vt fuit dictum in Leodien. Parochialis 18. Decembris 1623. coram R.P.D. Merlino verſ. nec etiam.

58. Præſentationes continuatæ dicuntur ſi vna ſequatur aliã.

58. *Etiam continuata.*] Vt ſcilicet vna ſequatur aliam, ex Flamin. *d. q.* 28. *n.* 255. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſol.* 133. *verſ. amplia ſecundò*, quos refero ego ipſe *d. alleg.* 72. *n.* 55. Non eſt tamen neceſſaria probatio continuati temporis in præſentando, ſi probentur extrema, cùm tunc media præſumantur. Rot. in D. Florentina Capellæ 30. Maij 1616. coram R.P.D. Pirouano, impreſſa per Viuian. poſt praxim Iuriſpatr. *deciſ.* 61. *n.* 4. & in Ianuen. Abbatiæ 13. Iunij 1625. coram bonæ mem. Buratto apud eundem Viuian. *deciſ.* 38. *n.* 4.

59. Præſentationes effectum ſortiri dicuntur ſi ſint confirmatæ.

59. *Quæ omnes effectum ſint ſortita.*] Effectum ſortiri dicuntur ſi ſint confirmatæ præſentationes. Flamin. *d. quæſt.* 28. *num.* 256. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſol.* 133. *verſ. amplia tertiò.* Seraphin. *deciſ.* 1141. Maſſobr. *in praxi habendi concurſum præl.* 13. *dub.* 4. *ex num.* 3. Ego ipſe *d. alleg.* 72. *numer.* 56.

60. Effectuatio probationum & prouiſionum factarum de beneficio tanquam vacãte probatur per alterius obitum, vel per reſignationem.

60. Rota ſæpiùs canonizauit doctrinam Oldradi *conſ.* 229. quòd probetur effectuatio præſentationum, & prouiſionum factarum de beneficio tanquam vacante per alterius prouiſi obitum, apud Seraphin. *deciſ.* 337. *n.* 1. *&* 2. *& deciſ.* 1141. *num.* 1. *verſ. & iſta.* Gregor. XV. *deciſ.* 295. *n.* 1. & ibi addend. *n.* 8. Card. Caualer. *d. deciſ.* 625. *n.* 3. & in Aquilana beneficij 6. Aprilis 1620. coram bonæ mem. Remboldo, & in nullius, ſeu Taurinen. Prioratus 13. Ianuarij 1625. coram R. P. D. Merlino, & in

Ianuen.

Ianuen. Parochialis 13. Martij 1626. & 19. Aprilis 1627. coram R.P.D. Duran. Quæ doctrina procedit ne dum quando beneficium vacauit per obitum, verùm etiam per renunciationem, in quibus terminis loquuntur Seraphin. *deciſ.* 337. *n.* 1. Rota *deciſ.* 423. *num.* 2. *p.* 2. *recent.* Card. Caualer. *deciſ.* 424. *in princip. & deciſ.* 655. *num.* 6. & in Lucana iuriſpatronatus 26. Iunij 1619. coram bonæ mem. Dunozetto, & in Romana iuriſpatronatus, ſeu beneficiatus 9. Decembris 1619. coram bonæ mem. Vbaldo, & in Neocaſtren. Parochialis 30. Ianuarij 1623. coram R.P.D. meo Nauarro, & in Sulmonen. beneficij 9. Iunij 1623. coram eodem, & in d. nullius, ſeu Taurinen. Prioratus. Quamuis contrarium ſenſerit eadem Rot. *deciſ.* 564. *ſub num.* 10. *verſ. quamuis autem effectuatio p.* 4. *diuerſ.* & in aliis, quas refert & ſequitur Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 18. *num.* 85. *verſ. hoc tamen.* Habet etiam locum d. doctrina, quando beneficium vacauit per contractum matrimonij, & alius poſtea ad illud præſentatus, & prouiſus fuit. Rot. in Auximana beneficiorum 6. Februarij 1623. coram R.P.D. Pirouano.

61. Non ſufficit vnica præſentatio, licèt fuerit effectuata ſpatio 50. annorum, & vltra, quia Concilium non contentatur vnica præſentatione cùm requirat plures, eáſque effectuatas, vt reſoluit Rot. *deciſ.* 557. *ſub n.* 1. *verſ. hic autem p.* 4. *diuerſ.* & in Soranæ iuriſpatronatus 28. Aprilis 1603. coram Card. Pamphilio.

> 61. Præſentatio non ſufficit vnica, licèt fuerit effectuata ſpatio 50. annorum.

62. *Authenticis ſcripturis probentur.*] Perſonas potentes, & in quibus vſurpationis præſumptio cadit, teneri probari iuſpatronatus per ſcripturas authenticas, ſi illud prætendunt, reſoluunt Gonzal. *d. gloſ.* 18. *n.* 76. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 5. *c.* 3. *n.* 98. & 113. Loter. *de re benefic. lib.* 2. *q.* 13. *ex n.* 128.

> 62. Iuſpatronatus in perſonis potentibus probandum eſt per ſcripturas authenticas ſi illud prætendunt.

63. Authenticam ſcripturam quo ad hoc propoſitum cenſeri Bullam Epiſcopi, ſeu conſenſum in ſcripto datum ad fundandum, conſtruendum, ſeu dotandum, obſeruant Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.* 2. *cap.* 5. Viuian. *d. cap.* 5. *num.* 22. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi fori Eccleſ. reſol.* 125. *in* 2. *edit.* & *reſol.* 126. reſoluit vt ſcriptura dicatur authentica, debere continere omnia requiſita à iure neceſſaria tam in confectione, quàm extractione. Nicol. Garc. *d. cap.* 9. *num.* 8. *cum ſeqq.* Molfeſ. *d. cap.* 5. *num.* 44. *in fine.*

> 63. Authentica ſcriptura quæ dicatur.

64. Et atteſtationes teſtium in actis antiquis ante Conc. redactas cenſeri etiam authenticas ſcripturas, ita quòd per illas intelligatur ſatisfactum diſpoſitioni Concilij in præſenti, concludit Menoch. *conſ.* 336. *num.* 23. quem ſequuntur Campan. *d. rub.* 11. *cap.* 13. *num.* 410. & ego ipſe *d. alleg.* 72. *n.* 26. & me citato *in illo loco* Viuian. *d. cap.* 5. *num.* 18. per egregiam doctrinam Angel. *in l. vlt. col.* 2. *verſ. ſed Innocentius, C. de edicto D. Adriani tollen.*

> 64. Atteſtationes teſtium in antiquis actis ante Conc. redactæ cenſentur authenticæ ſcripturæ.

65. Teſtium igitur probationem remanere excluſam, ac proinde cùm Concilium requirat pro forma, quòd de præſentationibus conſtet per authenticas ſcripturas, non ſufficere illas probare per teſtes, vel per aliud æquipollens, tenent Pariſ. *de confident. q.* 28. *num.* 147. Gonzal. *d. gloſ.* 18. *num.* 79. & 80. Piaſec. *in praxi Epiſcop. part.* 2. *cap.* 5. *num.* 5.

> 65. Teſtium probatio remanet excluſa in probatione iuriſpatronatus in quo præſumitur vſurpatio.

Mareſcot.

Mareſcot. *var.lib.2.cap.52.n.2.* Franc.Leo *d.cap.6.num.6.* Nicol.Garc.*d. cap.9.n.113.& 141.*Mantica *deciſ.89.n.2.*vbi quòd ita reſpondit S.Congregatio Illuſtriſſ. Cardinalium S. Concilij Trid. interpretum, Beltramin.*in addit.ad Gregor.deciſ.222. n.11.* Rot. *deciſ.199.n.3.& 4. part.2. diuerſ.* & in Hieracen. iuriſpatronatus 18. Aprilis 1616. coram Card. Veroſpio impreſſa per Viuian. *deciſ. 9. num.9.* Aloyſ. Ricc. *in d. praxi reſolut.134.* & in deciſ. Curiæ Archiep.Neapolit. *part.4.deciſ.10. num.1.* vbi *num.2.* ſubdit hoc decretum habere locum tam in petitorio, quàm in poſſeſſorio,& *à n.4.* reſoluit teſtamentum, in quo enunciatur iuſpatronatus, dici ſcripturam authenticam ad effectum probandi illud, quod non caret dubio.quia

66. Enunciatiuæ Ordinariorum an & quando probent iuſpatronatus.

66. Licèt enunciatiuæ Ordinariorum plures antiquæ emanatæ in collationibus, probent iuſpatronatus, Mantic. *deciſ.318.num.2. & deciſ. 350. n. 3.* Rota coram Reuerendiſſimo D. meo Decano, *deciſ. 229. in fine,& deciſ.230.n.3.*inter eius impreſſas, *& deciſ.518. num.3.p.1. recent.* & in Caſertana beneficij 17. Martij 1627. coram R. P. D. Duran. tamen nihil proſunt ad probandum huiuſmodi præſentationes ad effectum à Conciliis requiſitum, & in terminis Seraphinus *deciſ. 1367. num.5.* Rot. in Terracinen. iuriſpatronatus 10. Aprilis 1628. coram R. P. D. Merlino,in qua redditur ratio, quia cùm Concilium de teſtibus omnino non confidat vbi adeſt vſurpationis præſumptio, & ideo ipſis excluſis requirat pro forma ſcripturas authenticas, neceſſariò ſequitur, vt non ſint admittendæ tales enunciatiuæ Ordinariorum in collationibus emanatæ, quæ nihil aliud videntur eſſe, nec magis operari, quàm teſtium depoſitiones, in qua deciſ. Terracinen. iuriſpatronatus, fuit etiam dictum non cenſeri ſatisfactum menti Concilij, quamuis collationum ſcripturæ eſſent authenticæ,quia Concilium excludit omnem teſtificationem, non ſolùm implicitam, ſed etiam expreſſam, & requiri omnino ſcripturas authenticas ipſarum præſentationum,itavt ne dum ſcriptura, verùm etiam probatio ipſa ſit authentica, & authenticè reſultans, quod fieri non poteſt, niſi per ſcripturas, quæ confectæ fuerint ſuper actu ipſo præſentationis, & cadant ſuper ipſis præſentationibus primariò, ac directè, aliàs enim redderetur eluſoria diſpoſitio Concilij, quæ reiicit teſtes. nam ſequeretur ſemper poſſe admitti probationes factas per teſtes, ſi quando redigerentur in inſtrumenta, & in ſcripturas authenticas, quia etiam hæc poſſet dici probatio per ſcripturas authenticas hactenus *in d. deciſ.*

67. Scripturæ authẽticæ ſi prætendantur deperditæ non ſufficit illas probare per teſtes.

67. Et quòd in his terminis ſi prætendatur authenticas ſcripturas deperditas fuiſſe, non ſufficiat illas probare per teſtes, iuxta formam *cap. olim, de priuileg.* cum ſimilibus reſoluunt Gonzal.*d. gloſ.18.num.82.* Flamin.Pariſ. *de confident.q.28. num.258.* Aloyſ.Ricc. *in d praxi reſol.136. & in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. p. 3. deciſ. 113.* Rot. in Calaguritana 2. Decembris 1624. coram Remboldo, licèt contrarium tenuerint Genuenſ. *in praxi Archiep. Neapol. cap. 63. num. 22.* & Nicol. Garc. *de beneſic.p.3.cap.9.num.113.*

68. Formam

68. Formam traditam à Concilio eſſe ſeruandam, etiamſi concurreret maior, vel æqualis potentia in Ordinario, prout reprobata deciſione Toletana iuris decimandi coram Card. Blanchetto, dicit Rota in Sorana iuriſpatronatus 1603. coram Cardin. Pamphilio ſen. & in Iacen. Parochialis 23. Iunij 1603. coram eodem.

68. Potentia maior, vel æqualis in ordinario non facit ceſſare formam traditam à Conc.

69. *Quinquaginta annorum ſpatio.*] Sumere initium ab illo die, quo apparet factam fuiſſe primam præſentationem, & antiquiorem productam in actis cum ſequenti inſtitutione, eóſque numerari vſque ad diem litis poſtremò motæ, in qua controuertitur, an ſit & conſtet de iurepatronatus, refert ex Rotæ deciſione Campan. *d. rub.* 11. *cap.* 13. *num.* 426.

69 Spatium 50. annorum ſumit initium ab illo die, quo apparet factam fuiſſe primam præſentationem.

70. *Reliqui patronatus omnes,* &c.] Iuſpatronatus ex priuilegio reuocatum eſſe in totum, etiam cum quaſi poſſeſſione inde ſequuta, tenent Flamin. Pariſ. *de confident. q.* 28. *n.* 239. *& ſequent.* Seraphin. *deciſ.* 1395. *num.* 4. Gonzal. *d. gloſ.* 18. *ex n.* 18. refert deciſum Nicol. Garc. *d. cap.* 9. *ex num.* 115. vbi *n.* 117. ſubdit procedere, etiamſi in priuilegio habeatur iuſpatronatus competere non ſolùm ex priuilegio, ſed etiam ex vera & reali fundatione & dotatione, quod etiam atteſtatur Gonzal. *d. gloſ.* 18. *n.* 97. & idem Garc. *vbi ſuprà, & n.* 118. ſimiliter reſolutum refert hoc procedere, etiamſi in priuilegio dicatur quòd eſſet eiuſdem prorſus naturæ, & roboris, ac ſi ex fũdatione, & dotatione competeret, & *n.* 119. aſſerit etiam deciſum quòd quando conſtat de origine priuilegij, vel præſumitur eſſe ex priuilegio aliquod iuriſpatronatus, & adeſt immemorialis, illa non prodeſt, refert & ſequitur Maſſobr. *in praxi habendi curſũ, prælud.* 7. *dub.* 3. *n.* 85. *&* 86. Et idem Garc. *eodem c.* 9. *n.* 120. dicit tentum in Rota, Concilium in præſenti non loqui de priuilegiis conceſſis ex cauſa oneroſa, Seraphin. *deciſ.* 499. *n.* 4. Ad hoc autem vt priuilegium ſit ex cauſa oneroſa, ſpectari debere quod expenſum fuerit, an ſcilicet illud æquiualeat conceſſioni, quia, vbi non æquiualet, conceſſionem ipſam iudicari potius deberi gratioſam, quàm oneroſã, cenſuit Rota *deciſ.* 469. apud Farin. p. recent. & ita in Cæſarauguſtana de Mella 14. Nouembris 1616. coram Reuerendiſſimo D. meo Coccino apud Maſobr. *in ſua praxi habendi concurſum prælud.* 7. *dub.* 3. *n.* 51. Iuriſpatronatus datum Capitulo cenſendum eſt ex priuilegio quando Capitulum non fundauit, nec dotauit, nec habet immemorialem, & ideo ſublatum eſt hoc decreto, vt refert deciſum Garc. *d. c.* 9. *n.* 141.

70. Iuſpatronatus ex priuilegio reuocatũ eſt in totum etiam cum quaſi poſſeſſione inde ſequuta.

71. Non loquitur de priuilegiis conceſſis ex cauſa oneroſa.

72. Priuilegium quando dicatur conceſſum ex cauſa oneroſa.

73. Hodie huiuſmodi iurapatronatus ex priuilegio cum illis, & aliis ampliſſimis clauſulis propter augmentum conceſſa cadere ſub reſeruatione reg. de menſibus, vbi augmentum non aſcendit ſaltem ad medietatem, tenet Beltramin. *in annot. ad Gregor. deciſ.* 397. vbi citat Rot in d. Cæſarauguſtana de Mella 6. Nouembris 1618. coram Reuerendiſſimo D. meo Coccino Decano, latè Maſſobr. d. dub. 3. per tot.

73. Iurapatronatus ex priuilegio etiam cum ampliſſimis clauſulis conceſſa propter augmentum cadunt ſub reſeruatione.

74. *Exceptis patronatibus, quæ ad Imperatorem,* &c.] Vide Gutier. *pract. lib.* 3. *q.* 13. *n.* 72. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 24. *n.* 160.

75. *Præſentatos à patronis.*] Perſonaliter, & præſentialiter ſcilicet, ex Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo iuſpatronatus* §. 7. Aloyſ. Ricc. *in praxi*

75. Patroni debent perſonaliter & præſentialiter præſentare.

OOOo *fori*

*fori eccleſ.deciſ.*371.*in* 1.*edit.*aliàs *reſol.*215. *n.*3. *in* 2.*edit.* & aliis citatis à metipſo *d.alleg.*72.*n.*100.*cum ſeqq.*

76. Iuriſpatronatus in quaſi poſſeſſione exiſtens validè præſentat.

76. *Cum quaſi poſſeſſione*, &c.] Exiſtentem in quaſi poſſeſſione iuriſpatronatus, ſeu præſentandi validè præſentare, & eius præſentationem admittendam eſſe, ac proinde inſtitutionem ſequi debere, tenent Maſcard. *de probat.concl.*173.*num.*5. Mantica *deciſ.*86. *num.*1. Rot. *deciſ.*224. *num.*1. apud Farin. *part.* 1. *recent.* & *deciſ.* 376. *num.* 3. *part.* 2. *recent.* cum aliis citatis per me *in collect.ad cap.conſultationibus* 19. *num.*5. *de iurepatron.*

77. Iuriſpatronatus quaſi poſſeſſio acquiritur ex vnica præſentatione ſequuta inſtitutione.

77. Ex vnica præſentatione ſequuta inſtitutione poſſe acquiri quaſi poſſeſſionem iuriſpatronatus, cenſuit Rot. *deciſ.* 174. *num.* 1. apud Farin. *part.* 2. *recent.* & reſoluunt Mari. Antonin. *var. lib.* 1. *reſolut.* 55. *numer.* 10. & plures per me citati *in collect. ad d. cap. conſultationibus num.*9.

78. Beneficium iuriſpatronatus, quantumuis ſimplex ſit, & poſſit inferior ad illud inſtituere, requirit Epiſcopi examen.

78. *Quòd ſi ad inferiores inſtitutio*, &c.] Beneficium iuriſpatronatus, quantumuis ſimplex ſit, & poſſit inferior ad illud inſtituere, requirere Epiſcopi examen, referunt deciſum Nicol. Garc. *d.part.*9. *cap.* 3. *num.* 19. Campana *in diuerſ. iuris Canonic. rub.* 5. *cap.* 3. *num.* 7. Et non ſufficere, quòd præſentatus fuerit aliàs examinatus, & approbatus ab alio ordinario ad beneficium Curatum, reſoluit Nicol. Garc.*d.p.*9.*cap.*3.*n.*19.

79. Patroni beneficiorum non debent ſe in eorum fructibus intromittere.

79. *Patroni autem beneficiorum*, &c.] Vide Spin. *in ſpeculo teſtament. gloſ.*4 *princip.num.*91. Franc. Leo. *in Theſauro fori Eccleſ. p.*2.*cap.*2.*num.*31. Viuian. *in praxi iuriſpatron. p.*3. *lib.*15. *cap.*3. metipſum *in collect.ad cap. præterea* 23. *ex num.*5. *de iurepatron.* vbi obſeruo huius decreti intuitu non vetari patronum ipſum Eccleſiam, illiúſque iura tueri, immo & ius habere accuſandi in hoc delinquentem, & reuocandi alienationem perperam, & indebitè factam, & *num.*6. contra Caualcan. *deciſ.*27. *num.* 66. *part.* 2. teneo hoc Concilij decretum non extendi ad locationem, ac proinde poſſe eoſdem patronos bona beneficiorum ſui iuriſpatronatus locare, quia verbum *ingerant*, de quo in præſenti, illegitimum ſupponit modum, titulus verò locationis legitimum inſinuat.

80. Cognitio validitatis, vel inualiditatis iuriſpatronatus controuerſi ad Epiſcopum dumtaxat, non ad inferiores, qui ius habent inſtituendi, pertinent.

80. Cognitio validitatis, & inualiditatis iuriſpatronatus controuerſi ad Epiſcopum dumtaxat, non ad inferiores, qui ius habent inſtituendi, pertinet, ſecus verò ſi huiuſmodi inferiores ordinariam in loco habuerint iuriſdictionem, ita refert deciſum Nicol. Garc.*d.p.*9.*c.*3.*n.*19.

81. Patroni conſenſus an requiratur in permutatione beneficij iuriſpatronatus.

81. In permutatione beneficij iuriſpatronatus non requiritur conſenſus patroni, ſed ſatis eſt illum tantùm requirere, vt teſtatur reſolutum Nicol. Garc. *de benefic.p.*11.*c.*3.*n.*27. vbi *n.*28. intelligit procedere ſi adeſt magna Eccleſiæ vtilitas.

82. Reſignans beneficium de iurepatronatus, cum ipſemet eſſet eiuſdem beneficij patronus poteſt præſentare quem vult ad dictum beneficium.

82. Reſignans beneficium de iurepatronatus, cùm ipſemet eſſet eiuſdem beneficij patronus, poteſt præſentare, quem vult, ad dictum beneficium, & ordinarius tenetur inſtituere præſentatum, non obſtante diſpoſitione conſtitutionis Pij V. de non admittendis reſignationibus per Ordinarium, §. *caueant autem*, ita Aldan. *in compend. Canon.reſol.lib.*3.*tit.*8. *num.*10. vbi refert deciſum in Viterbien. 18. Martij 1628.

83. Probationes

83. Probationes oblatæ à patronis non poſſunt repelli vt eorum patronatus declarentur eſſe ex Concilio, ſaluis tamen exceptionibus, tam huius decreti, quàm iuris communis, vt dicit reſolutum Nicol. Garc. *d. p.5.cap.9.num.*141.

83. Probationes oblatæ a patronis nō poſſunt repelli vt eorum patronatus declarentur eſſe ex Concilio.

84. *Nec dictum iuſpatronatus venditionis*, &c.] Vendentes de per ſe iurapatronatus, ſi perſonæ ſingulares ſint, excommunicari debere; ſi verò vniuerſitates, interdicto ſubiici, per hunc text. obſeruant Campana *in diuerſ. iuris Canonici rub.*11.*cap.*13.*num.*510. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.*15. §.1.*n.*3. Ego ipſe *in ſimili tractatu p.*3. *alleg.*71. *n.*35. *& in collect. ad cap. quia clerici.*6.*n.*2. *de iurepatron.* & taliter vendentes, emptoréſque illis priuari debere, Eccleſiámque liberam remanere, tenent Spin. *d. gloſ.*4.*princ.n.*109. Viuian. *in praxi iuriſpatron p.*1.*lib.*4.*cap.*5.*num.*5. Rot. *deciſ.*302.*n.*4.*&* 5.*p.*2.*recent.* Ego ipſe *d.num.*2. vbi cum Sanch. *in præcepta Decalogi tom.*1.*lib.*2.*cap.*19.*n.*17. & aliis *ibi* citatis hoc intelligo vbicunque vnus eſſet patronus, vel plures ſimul delinquentes ſpoliati fuiſſent iurepatronatus, ſecus quando vnus ex prioribus delinqueret, quia tunc eo caſu ius patronis competeret, ſi patronatus ſit ad hæredes tranſiturus, non verò ſi vigore inſtitutionis ad aliquem deuolueretur, ſiquidem tunc viuente tantùm condemnato, ſi vacaret, præſentationem vendere non intendens, ſed exire de carcere, ſi pecuniam pro præſentatione acceptam reſtituat, & præſentationem reuocet, non incidit in pœnam priuationis iuris præſentandi alium infra legitima tempora, vt per Sell. *in ſelect. Canon. c.*18. *num.*14. vbi refert deciſum in Nicien. 1. Aprilis 1628.

84. Vendentes de per ſe iurapatronatus quam pœnam incurrant.

85. An pœna excommunicationis, & interdicti, ac priuationis ipſo iure comminata in hoc decreto comprehendat tam vendentes, & transferentes iuſpatronatus, quàm etiam ſe ingerentes in illius fructuum perceptione? omnes comprehendere refert deciſum Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. p.*4.*deciſ.*282. Ego ipſe *in collect. ad d. cap. præterea* 23.*n.*7. *de iurepatron.* Sell. *d.cap.*18.*n.*17. vbi refert ita fuiſſe deciſum in Burgen. 26. Auguſti 1628.

85. Comprehendit etiam hæc pœna ſe ingerentes in iuriſpatronatus fructuum perceptione.

86. *Inſuper acceſſiones*, &c.] Parochialis libera non poteſt vniri Parochiali iuriſpatronatus etiam cum conſenſu patroni, niſi patronus renunciet iuripatronatus propter hoc decretum, quod non vult vnire liberum ſeruo, vel niſi aptetur remedium alternatiuæ, vt vna vice Eccleſia conferatur ad præſentationem, & altera liberè, præſuppoſita tamen vt vel ex decretis Concilij, vel ex iure veteri vnio fieri poſſit, ita refert deciſum Sell. *d.c.*18.*n.*24.

86. Parochialis libera non poteſt vniri parochiali iuriſpatronatus.

87. Eccleſia libera quæ minatur ruinam, & habet tenuiſſimos redditus non excedentes ſummam ſcutorum circiter tres, poteſt vniri patronatæ cum reſeruatione iuriſpatronatus & onere impoſito patrono, illam reparandi & dotandi in ſcutis 50. ita Aldan. *d. titul.*8. *numer.* 17. vbi aſſerit ſic fuiſſe deciſum in Triuentin. 23. Decembris 1622.

87. Eccleſia libera quæ minatur ruinā, & habet tenuiſſimos redditus poteſt vniri patronatæ cum reſeruatione iuriſpatronatus.

88. *Quæ verò à quadraginta annis*, &c.] Iurapatronatus conceſſa à quadraginta annis citra Concilium Trid. debere reuideri ab ordinario

88. Iurapatronatus conceſſa à 40. annis citra Conc. debent reuideri ab ordinario.

OOOo 2 ad

ad effectum vt debeant reuocari, vel confirmari; ſecus in illis, quæ fuerunt conceſſa quadraginta annis ante Concil. Trid. cenſuit Rota in Lucana Canonicatus 14. Maij 1590. coram Bubalo, & *deciſ.*4. *num.*4. apud Farin. *p.*2. *recent.* poſt Nicol. Garc. tradit Filliuc. *tom.*3. *tract.*41. *c.*2. *num.*62. dum enim Concilium in præſenti ſubiicit examini, & recurſioni Ordinarij iuſpatronatus conceſſum ex augmento conceſſa 40. annis citra, ſignum euidens eſt quòd vult cætera iurapatronatus ex augmento conceſſa ante 40. annos valida remanere, Nicol. Garc. *d. cap.*9. *n.*124. *& ſeq.* adden. ad Gregor. *deciſ.*397. *n.*6.

89. Iurapatronatus interim dum reuidentur per ordinarios patroni ſua quaſi poſſeſſione non ſunt priuandi.

89. *Reuideantur, & examinentur.*] Interim dum reuidentur patronos ſua quaſi poſſeſſione non eſſe priuandos, cenſuit Rota in Barchinonen. Prioratus 11. Maij 1609. coram Reuerendiſſimo D. meo Coccino Decano, & in Cæſarauguſtana de Mella 6. Nouembris 1617. coram eodem, quas refert Maſſobr. *in ſua praxi habendi concurſum præl ud.*7. *dub.*3. *n.*66. ſecundùm Roman. impreſſ.

In Conciliis Prouincialibus, ſeu diœceſanis deſignentur præter ordinarios aliquæ perſonæ, quibus cauſæ eccleſiaſticæ delegari poßint quoties, & vbi opus fuerit, ita vt vnaquæque diœceſis quatuor ſaltem habeat, & deſignatio facta tranſmittatur ad Papam ab Epiſcopis.

CAPVT X.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Archiep. Bononien. *p.*4. *pag.*241. *cum ſeqq.* Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.* 1. *q.* 65. *art.* 4. *&* 5. Marcheſan. *de commiſſ. tom.*1. *pag.*141. *n.*329. Lypæ. *in analytica poſtremi iuris Eccleſ. enarrat. ſub tit. de reſcript. n.*1. *cum ſeqq.* Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.*2. *c.*4. *n.*8. Laurent. de Peirinis *in conſtitut. ſui ordinis Minimor. tom.*2. *conſtit. S. Gregorij XV. n.*21. *cum ſeqq.* Ioan. Anton. Maſſobr. *de Synodo diœceſana cap.*4. *dub.*9. *cum ſeqq.* ſecundùm Romanam impreſſ.

2. Gregorius XV. de conſeruatoribus.

2. Gregorius XV. *in ſua conſtitut. de Conſeruatoribus, incipit ſanctiſſimis*, de anno 1621. conſtituit vt iudices conſeruatores, ſiue principales, ſiue ſubrogati eligi, nominari, aut deputari non poſſint, niſi qui non ſolùm habeant qualitates requiſitas & deſcriptas *in cap. ſtatutum, de reſcript. in* 6. itavt vel dignitate Eccleſiaſtica prædit i, vel perſonam obtinentes, vel Eccleſiarum cathedralium Canonici exiſtant. Sed etiam in Conciliis Prouincialibus, aut diœceſanis iuxta decretum Concilij in præſenti Iudices electi, ſeu deſignati ſint; quódque deinceps litteræ conſeruatoriæ per Sedem Apoſtolicam concedendæ ſupra ſcriptis tantùm dirigantur, & ſi quæ litteræ aliter expedientur, illæ, ac deputationes huiuſmodi, omnia quæ exinde ſequenda, nullius ſint roboris, & momenti, refero ego ipſe *de officio & poteſt. Epiſcopi p.*3. *alleg.*106. *n.*55.

Digitized by Google

3. *Quæ qualitates habeant, &c.*] Vicarium Epiſcopi, quia conſtitutus eſt in dignitate, Papæ delegatum eſſe poſſe, tenent gloſ. *verbo delegatus, in Clem. 2. de reſcript.* vbi Zabarel. *num. 22.* & Imola *num. 18.* Rebuff. *in pract. benefic. tit. forma vicariatus, n. 27. & tit. de Vicario Epiſcopi num. 4. & in tract. de pacificis poſſeſſion. num. 79.* Anton. de Pratis *in tract. de iuriſd. Epiſcopi cap. 6. num. 51.* Sbroz. *de offic. Vicarij, lib. 2. quæſt. 22. ex num. 1.* Menoch. *conſ. 51. num. 33.* Fr. Emman. *d. q. 65. art. 3.* Azor. *inſtitut. moral. part. 2. lib. 3. cap. 13. quæſ. 8. & cap. 43. quæſ. 8.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap. 106. num. 28.* Ego ipſe *de officio & poteſt. Epiſcopi p. 3. allegat. 54. num. 132.* — 3. Vicarius Epiſcopi Papæ delegatus eſſe poteſt.

4. Vnde poſſe eſſe executorem gratiarum beneficialium, quæ expediuntur in Romana Curia, reſoluunt Sbroz. *lib. 2. q. 23. n. 6.* Flor. de Mena *var. lib. 1. q. 4. n. 6.* Item poſſe eſſe conſeruatorem, tenet Eraſm. à Cochier *de iuriſdict. Ordinarij in exemptis p. 1. q. 39. num. 4.* quem refert Maſſobr. *de Synodo Epiſcopi c. 4. dub. 13. n. 11.* — 4. Vicarius Epiſcopi poteſt eſſe executor gratiarum beneficialium, quæ expediuntur in Rom. Curia.

5. Ampliant in Vicario Epiſcopi electi, & confirmati, licèt nondum conſecrati, gloſ. *verbo Epiſcopi, in d. Clem. 2.* Pauin. *de officio & poteſt. Capituli Sede vacant. part. 2. q. 10. num. 6.* Sbroz. *d. lib. 2. q. 23. n. 4.* Sanch. *de matrim. lib. 8. diſput. 27. num. 35.* Maſſobr. *dub. 13. num. 15.* Et ad nominatum à Prælato inferiori habente iuriſdictionem Epiſcopalem extendunt Sanch. *d. diſput. 27. num. 34.* & Flores de Mena *d. q. 4. ex num. 14.* prout etiam in electo à Capitulo Sede vacante, idem dicendum eſſe reſoluunt Pauin. *d. q. 10. n. 6. & 8.* Sbroz. *d. q. 23.* Menoch. *conſ. 320. num. 42.* Sanch. *d. diſp. 27. n. 32.* Flores de Mena *d. q. 4. num. 11.* Maſſobr. *d. dub. 13. n. 16.* — 5. Vicarius Epiſcopi electi, & confirmati, licèt nondum conſecrati eandem habet facultatem.

6. Limitat in Vicario foraneo, Flores de Mena *d. q. 4. à n. 6.* niſi illi fieret delegatio ex certa ſcientia Summi Pont. ſecundùm Sbroz. *d. q. 23. n. 9.* Maſſobr. *d. dub. 13. n. 21. & 22.* — 6. Non autem vicarius foraneus, niſi, &c.

7. Canonicos Eccleſiæ cathedralis dignitatem habere, ac proinde iudices ſynodales, & conſeruatores eligi, illiſque à Sede Apoſt. committi poſſe, reſoluunt Gom. *in cap. ſtatutum, ex n. 24. de reſcript. in 6.* Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib. 2. q. 1. num. 102.* Aloyſ. Ricc. *in praxi fori Eccleſ. reſol. 90. n. 3. & 10. in 2. edit.* Gonzal. *ad reg. 8. Cancellar. gloſ. 2. n. 39.* Maſſobr. *d. dub. 13. ex n. 23.* — 7. Canonicus Eccleſiæ cathedralis iudex & conſeruator eligi poteſt.

8. Canonicum regularem Eccleſiæ cathedralis non poſſe eſſe delegatum Papæ, prout eſſe poſſunt Canonici ſeculares, aſſerunt Duen. *reg. 78.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. c. 270. n. 6.* Maſſobr. *d. dub. 13. n. 30.* — 8. Canonicus regularis Eccleſiæ cathedralis non poteſt eſſe delegatus Papæ.

9. Canonicum Eccleſiæ collegiatæ etiam Doctorem peritiſſimum non poſſe eſſe delegatum Papæ, nec in iudicem ſynodalem eligi, tenent Marc. Anton. Genuenſ. *in practicab. eccleſiaſt. q. 612. num. 2.* Maſſobr. *d. cap. 4. dub. 10.* vbi teſtatur ita fuiſſe per ſacram Congreg. ſibi reſponſum, contra Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ. 637. in 1. edit.* aliàs *reſol. 572. in 2. edit.* — 9. Canonicus Eccleſiæ collegiatæ etiam Doctor peritiſſimus non poteſt eſſe delegatus Papæ, nec iudex ſynodalis.

10. Minorem ad Canonicatum cathedralis Eccleſiæ ſuper ætate per Papam diſpenſatum non poſſe eligi in iudicem ſynodalem, reſoluit Maſſobr. *d. cap. 4. dub. 11.* licèt enim Papa diſpenſet cum minore vt fit — 10. Minor ad Canonicatum Eccleſiæ cathedralis ſuper ætate per Papam diſpenſatus non poteſt eligi in iudicem ſynodalem.

Canonicus in Eccleſia cathedrali, non ob id cenſeri cum eo diſpenſare, vt in ea ætate poſſit eſſe iudex delegatus, obſeruat D. Barboſ. *in l. cum prater §.vlt.n.60.ff.de iudic.*

11. Coadiutor in Canonicatu cum futura ſucceſſione non poteſt eſſe iudex delegatus.

11. Coadiutorem in Canonicatu, cum futura ſucceſſione non poſſe eſſe iudicem delegatum, reſoluunt citati *ſuprà hac ead.ſeſſ.c.7.n.16.*

12. Subcollectori cauſæ à Sede Apoſt. delegari poſſunt.

12. Subcollectorem habere dignitatem & iuriſdictionem, illíque cauſas à Sede Apoſt. delegari, tradunt Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel.gloſ.*51. *num.* 79. Maſſobr. *d. dub.* 13. *num.* 32. vbi *num.* 33. ex eodem Gonzal. colligit huiuſmodi ſubcollectores debere habere qualitates requiſitas in hoc decreto.

13. Protonotarius Apoſt. poteſt eſſe delegatus Papæ, ac iudex ſynodalis.

13. Protonotarium Apoſt. poſſe eſſe delegatum Papæ, ac iudicem ſynodalem conſtitui, tenet Maſſobr. *d.c.*4.*dub.*13.*ex n.*34.

14. Cancellarius Academiæ auctoritate Pontificis approbatæ poteſt eſſe delegatus Apoſt.

14. Cancellarium Academiæ auctoritate Pontificis approbatæ dignitatem habere quatenus eſt munus & officium cum iuriſdictione coniunctum ſufficiens ad Apoſt. delegati, vel Conſeruatoris functionem, notat Azor. *d.lib.*3.*c.*13.*q.*9.

15. Commendatarius perpetuus poteſt eſſe iudex Apoſtol.

15. Commendatarium perpetuum poſſe eſſe iudicem Apoſt. dicit Gonzal. *ad reg.*8.*Cancel.gloſ.*5.§.8.*num.*10. Et commendatario Abbatiæ poſſe delegari cauſas à Romano Pontifice ſicut Abbati titulari, reſoluunt Rebuff. *de pacificis poſſeſſ.n.*42. Maſſobr. *d.dub.*13.*n.*38.*&* 39.

16. Prioribus, Guardianis, & aliis ordinum Mendicantium præfectis poſſunt à Papa cauſæ delegari.

16. Priores, Guardianos, Rectores, & alios Ordinum Mendicantium Præfectos habere dignitatem, & poſſe illis à Pont. Romano cauſas delegari, & in conſeruatores eligi, tenent Azor. *d.lib.*3. *cap.*13. *q.*7. Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.*2. *collect.* 363. Flores de Mena *d. quæſt.*4. *num.*18. Fr. Emman. *d. q.*65.*art.*3. *verſ. ſecundò eſt notandum*, Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælat. tom.*2. *quæſt.*47. *art.*2. *concl.* 3. *&* 4. Sanch. *in præcepta Decalogi tom.*2. *lib.*6. *cap.*13. *num.*79. Sed contrarium fuiſſe deciſum de anno 1617. refero ego ipſe *d. p.*3. *alleg.*106. *n.*15. & me citato Maſſobr. *d.dub.*13.*num.*40.

17. Commiſſionis tempore debet adeſſe Canonicatus, vel Dignitatis qualitas in iudice delegato.

17. In conſideranda habilitate delegati aduertendum eſſe ad tempus datæ, notat Gig. *de penſion.q.*22. *num.*19. Et ideo qualitatem Canonicatus, vel dignitatis, quæ in delegato Summi Pont. requiritur, debere à principio adeſſe tempore commiſſionis, reſoluunt Flamin. Pariſ. *de reſignat.benefic.lib.*4.*q.*1.*num.*17. Card. Tuſch. *lit. D.concl.*145.*num.*15. Maſſobr. *d.dub.*13.*n.*47.

18. Quamuis tempore præſentationis dicta qualitas ceſſauerit.

18. Et ſufficere Canonicatum, aliámve Dignitatem obtineri tempore impetrationis reſcripti Pontificij, quamuis tempore præſentationis eius ceſſauerit iam dignitas illa, ſecus ſi tempore impetrationis non aderat Dignitas, non enim ſufficeret eam adeſſe poſtea tempore præſentationis, aſſerunt Tiraq. *in tract. ceſſante cauſa, limit.*4.*n.*4. Gonzal. *ad reg.*8. *Cancel.*§.3.*proœm.n.*75. Sanch. *de matrim. lib.*8.*diſp.*27.*n.*28.

19. Canonicus ſi deſinat eſſe talis poſt delegatam cauſam poteſt nihilominus eſſe iudex.

19. Si Canonicus, cui cauſa committitur per Sedem Apoſt. poſt acceptationem litterarum deſinat eſſe Canonicus, poſſe nihilominus eſſe iudicem in cauſa illa, reſoluunt Azeued. *d. l.*7. *num.* 60. *tit.* 18. *lib.* 4. *nouæ recop. & ad Curiam Piſanam lib.*4 *cap.*6. *num.*66. Garc. Gironda *de priuileg.n.*510.*& ſeq.*

20. Vnde

20. Vnde conſtitutum in dignitate, vel inter iudices ſynodales deſignatum, ſi eam dignitatem reſignauerit, poſſe etiam poſt reſignationem de eadem cauſa cognoſcere, referunt deciſum Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic. lib.* 1. *q.* 11. *num.* 14. *in fine*, Ceuall. *commun. contra communes, q.* 667. *num.* 10. *in fine*. Nicol. Garc. *de benefic. p.* 9. *cap.* 2. *num.* 351. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 616. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 414. *n.* 2. *in* 2. *edit.* Galet. *in Margarita caſuum conſcientiæ, verbo delegatus* 3. *&* *verbo renunciare, vltim.* & reſoluunt Caſſan. *in conſuet. Burgund. rub.* 6. §. 5. *verbo, & ſeparez de leur pere, num.* 1. *pag.* 229. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 92.

20. Et ſic quamuis poſtea reſignet.

21. Delegatum Apoſtol. non poſſe ſubdelegare perſonis non conſtitutis in dignitate, reſoluit Aloyſ. Ricc. *in d. praxi fori Eccleſ. deciſ.* 622. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 420. *&* *reſol.* 89. *n.* 2. *in* 2. *edit.*

21. Delegatus Apoſt. non poteſt ſubdelegare perſonis non conſtitutis in dignitate.

22. *Alioquin ad id aptas deſignari.*] Quorum nominatio ad Epiſcopum principaliter, non tamen priuatiuè quoad alios ſpectat, vt refert deciſum Nicol. Garc. *de benefic. p.* 9. *c.* 2. *n.* 353. *declar.* 1.

23. Iudicum ſynodalium nominatio ſpectat principaliter ad Epiſcopum, non tamen priuatiuè quoad Capitulum, vt per Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.* 4. *tit.* 10. *n.* 53. vbi atteſtatur ſic fuiſſe deciſum in Sauonen. 18. Martij 1628.

23. Iudicum ſynodalium nominatio ſpectat principaliter ad Epiſcopum, non tamen priuatiuè quoad Capitulum.

24. *Mori contigerit.*] Habere etiam locum in diuturna abſentia, quæ æquiparatur morti, refert deciſum Nicol. Garc. *d. p.* 9. *cap.* 2. *n.* 353. *declar.* 2.

24. Abſentia æquiparatur morti.

25. *Cum conſilio Capituli.*] Conſilium ex hoc decreto requiritur pro forma, cùm illud ordinarius, licèt prætermittere non poſſit, ſequi tamen non tenetur, vt reſolutum atteſtatur Nicol. Garc. *d. part.* 9. *cap.* 2. *num.* 353. *declar.* 3.

25. Conſilium in præſenti requiritur pro forma.

26. *Et ſi aliquem interim*, &c.] Præcipit Concil. aſſignari perſonas aptas ad minus quatuor, quibus cauſæ in partibus delegandæ committantur, quorum ſi aliquis deceſſerit, Epiſcopum de conſilio Capituli in locum ipſius alium ſufficere poſſe, refert Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 2. *n.* 4. *in fine, verſ. aſſignantur.*

26. Perſonæ in Conciliis Prouinc. ſeu diœc. aſſignari debent, quibus cauſæ in partibus delegandæ committantur.

Anticipatæ ſolutiones in Eccleſiaſticis locationibus tolluntur, & locationes ad longum tempus irritantur.

CAPVT XI.

1. Vide Archiep. Bononien. *part.* 4. *ſub tit. de locatione rerum eccleſiaſt. pag.* 272. *cum ſeqq.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 123. *in* 1. *edit* aliàs *reſol.* 108. *in* 2. *edit.* Bellet. *diſquiſ. clerical. p.* 1. *tit. de clerico debit.* §. 4. Piaſec. *in praxi Epiſcop. p.* 2. *cap.* 4. *n.* 65. *in fine verſ. locationes*, Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.* 25. *cap.* 43. *n.* 539. Rebello *de obligat. iuſtit. p.* 2. *lib.* 4. *q.* 5. *ex n.* 4. Marc. Anton. Genuenſ. *in practicabil. eccleſiaſt. p.* 166. metipſum *de officio & poteſt. Epiſcop. p.* 3. *alleg.* 95.

1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Repræſen*

Digitized by Google

2. Locationes eccleſiaſticæ repræſentata pecunia factæ prohibentur.

2. *Repræſentata pecunia.*] Vide Gutier. *de iurament. confirmat. part.* 3. *cap.* 3. *n.* 2. D. Barboſ. *in l. filiofam. §. vlt. n.* 27. *ff. ſoluto matrim.* Valaſc. *de iure emphyt. q.* 10. *num.* 5. Zerol. *in praxi Epiſcop. p.* 1. *verbo Alienatio rerum Eccleſiæ, verſ. ad ſeptimum*, Cald. Pereira *de renouat. emphyt. q.* 20. *n.* 3. *& de empt. cap.* 26. *n.* 8. vbi etiam, an locatio iudicetur vſuraria ſi ob repræſentatam ſolutionem conductor dimidium lucri faciat.

3. Locatio in præiudicium ſucceſſorum non valet niſi notoria eſſet neceſſitas Eccleſiæ.

3. *In præiudicium ſucceſſorum.*] Quando tamen notoria eſſet neceſſitas Eccleſiæ, vt ſi rueret, niſi pecunia pro recuperatione inueniretur, tunc ſucceſſorem teneri, reſoluit Marc. Anton. Genuenſ. *d. quæſt.* 166. *num.* 2.

4. Locationes eccleſiaſticæ an afficiant locatores.

4. Vtrùm autem huiuſmodi locationes afficiant locatores? Affirmant Mohed. *deciſ.* 8. *de confirmat. vtili*, Caroc. *p.* 3. *de locato, concl.* 20. *num.* 75. Rebuff. *in compend. alienat. n.* 18. Cornazan. *Lucenſi deciſ.* 140.

5. Epiſcopus an & quando teneatur ſtare locationi prædeceſſorum.

5. An & quando Epiſcopus teneatur ſtare locationi prædeceſſorum, latè egi *de officio, & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 94. *per tot.*

6. Vicariatus Epiſcopi non poteſt pretio conſtitui.

6. *Non liceat etiam iuriſdictiones eccleſiaſticas*, &c.] Vicariatum Epiſcopi non poſſe pretio conſtitui, reſoluunt Lancel. *in inſtit. Canon. ſub tit. de ſimonia §. demum*, Sbroz. *de officio Vicarij*, *lib.* 1. *q.* 54. Ludouic. Beia *reſponſ. caſuum conſcientiæ p.* 1. *caſu* 37. *fol. mihi* 57. *verſo.* Azor. *inſtit. moral. p.* 3. *lib.* 12. *cap.* 14. *in princ. & q.* 1. Soar. *de Relig. tom.* 1. *lib.* 4. *de ſimonia cap.* 20. *num.* 5. vbi *num.* 8. ſubdit quòd omnes actus iuriſdictionis voluntariæ quatenus ad effectum ſpiritualem ordinantur, ſunt materiæ ſimoniæ, & *cap.* 29. *num.* 3. per text. *in cap. conſulere* 38. *de ſimon.* reſoluit temporalia officia Eccleſiæ, vel actus eorum vendi non poſſe ſine graui peccato.

7. Locatio ſimoniaca eſt ſi quis locet aliquid quod ſapiat ſpiritualitatem.

7. Locationem ſimoniacam eſſe ſi quis locet aliquid quod ſapiat ſpiritualitatem, tenet Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 108. *num.* 3. hinc inferens locationem Eccleſiæ factam cum omnibus bonis & facultate conferendi beneficia pro ſcutis mille eſſe ſimoniacam, ſi non pro illis ſcutis mille, ſed minori pretio ſolerent arrendari bona illa abſque dicta facultate, aliàs ſecus.

8. Cancellariæ Epiſcopalis redditus nō poſſunt locari.

8. Redditus Cancellariæ Epiſcopalis locari non poſſunt, ſed debent per proprios Epiſcopi miniſtros exerceri. Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.* 3. *tit.* 8. *n.* 11. vbi atteſtatur ſic fuiſſe reſolutum per ſacram Congr. Epiſcopi ſub die 26. Auguſt. 1592.

9. Emolumenta tempore vacationis Sedis Epiſcopalis prouenientia debet futuro ſucceſſori reſeruari.

9. Emolumenta tempore vacationis Sedis Epiſcopalis prouenientia ex iuriſdictione, & ſigillo, aut aliàs vndequaque, nec ad Vicarium, nec ad Capitulum ſpectant, ſed debent futuro ſucceſſori reſeruari, ſi ad Epiſcopum Eccleſia non vacante perueniſſent, vt per Aldan. *d. tit.* 8. *n.* 17. vbi refert deciſum in Agrigentina 17. Aprilis 1627.

10. Quartæ funerales locari non poſſunt.

10. Quartæ funerales locari non poſſunt, ex eodem Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 18. vbi atteſtatur ſic fuiſſe reſolutum per ſacram Cong. Epiſcopi in Cuſentina 14. Decembris 1592.

11. *A triginta annis citra*, &c.] Vide Anch. *conſ.* 952. *p.* 2. Cened. *ad Decretal. collect.* 102. *n.* 3. *in fine*, Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 180. *n.* 4.

Decima

Decimæ ſoluantur integræ ſub pœna excommunicationis.

CAPVT XII.

1. VIde Monet. *de decim. cap. 8. n. 63. cum ſeqq.* Fr. Ioan. à Cruce *de ſtatu Relig. lib. 2. cap. 19. dub. 4.* Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moral. tract. 6. cap. 4. n. 62. cum ſeqq.* Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ fol. 89. col. 1.* Laurent. de Peirinis *in conſtit. ſui Ordinis Minimorum conſtit. 26 Leonis X. ex n. 38.* Stephan. Fagundez *in quinque Eccleſiæ præcepta præc. 5. lib. 3. cap. 6. n. 3.* Nouar. *in ſingularib. iuris Canon. concl. 6.* Hiron. Venero, y Leiua *in examine Epiſcop. lib. 9. c. 3.*

1. Doctores de materia cap. agentes.

2. *Solutio debita ſit Deo.*] Decimam igitur eſſe partem Dei, & Deum illam vocare ſuam portionem, aſſerunt Henriq. *conſ. 67. n. 77.* Monet. *de decimis c. 1. n. 38.* quam quidem ſibi reſeruaſſe in ſignum vniuerſalis dominij probant *cap. cùm non ſit, cap. tua il 2. de decim.* Rebuff. *de decim. q. 2. n. 1.* Tyndar. *eod. tract. n. 17. & 43.* Monet. *d. c. 1. n. 40.*

2. Decima eſt pars ſeu portio Dei.

3. Decimarum ſolutioni obnoxia prædia ad Regularium monaſteria tranſeunt cum ſuo onere, ac proinde Regulares tenentur illas ſoluere parochialium Eccleſiarum Rectoribus, quemadmodum tenebantur laici priuſquam bona ipſa in monaſterij proprietatem tranſiuerint, vt per Aldan. *in compendio Canonic. reſolut. lib. 3. tit. 9. num. 25.* vbi refert deciſum in Ripan. Vrbanaten. & Firman. 18. Decembris 1627. & in Callien. 4. Septembris 1629. Et ideo parochus eſt manumittendus in poſſeſſione exigendi decimas ratione prædiorum acquiſitorum per Regulares donec doceant de ſufficienti priuilegio, ex eodem Aldan. *citato loco*, qui refert ita reſolutum in Piſauren. 13. Aprilis 1630.

3. Decimarum ſolutioni obnoxia prædia ad regularium monaſteria trãſeunt cum ſuo onere.

4. *Excommunicentur.*] Non ſoluentes decimas, cùm teneantur, poſſe ac debere excommunicari, probat text. *in cap. omnes decimæ 16. q. 1. cap. peruenit. cap. adhæc, cap. ex parte il 2. cap. tua nobis, de decim.* Monet. *d. tract. cap. 8 q. 6. n. 64.* Molin. *de iuſtit. tract. 2. diſp. 756. num. 4.* cenſuit Rota in Dertuſen. decimarum 11. Maij 1609. coram Card. Marquemont. impreſſa per Marcheſ. *de commiſſion. p. 1. pag. 675.* & in Motulen. decimarum 31. Ianuarij 1614. coram Card. Sacrato.

4 Decimas non ſoluentes cum teneantur poſſunt & debent excommunicari.

5. Monitione præmiſſa intelligunt Perez *ad tit. 5. lib. 1. Ordin. pag. 130.* Rebuff. *de decim. q. 12. n. 8. & 15.* Monet. *d. c. 8. n. 69.* Azor. *inſtit. moral. p. 1. lib. 7. c. 24. q. 17.* Soar. *de Relig. tom. 1. tract. 2. lib. 1. c. 37.* quos refero ego ipſe *in collect. ad cap. peruenit. 5. n. 2. de decim.* quibus addo Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. deciſ. 195. n. 6. p. 4.*

5. Monitione præmiſſa.

6. *Niſi plena reſtitutione, &c.*] Vide Sanch. *in præcepta Decalogi tom. 1. lib. 2. c. 20. n. 19.* Nouar. *d. concl. 6.* Molin. *d. n. 4. verſ. his ita relatis.*

6. Abſoluendi non ſunt decimas ſubtrahentes, aut impedientes niſi plena reſtitutione ſequuta.

7. Culpa ſua non ſoluentem decimas, ſed quando ad confeſſionem accedit impotens eſt ad reſtituendum, poſſe abſolui, reſoluunt Nauar. *in man. c. 17. n. 59.* Molin. *citato loco*, Ioan. Valer. *de different. inter vtrumque forum, verbo abſolutio, differ. 5. n. 5.* Nou. *d. concl. 6. num. 3.* ex ea ratione, quia

7. Si ad reſtituendum impotens non ſit.

d by Google

Concil.in præſenti non prohibet abſolui niſi eum, qui pro tunc tenetur reſtituere,quique peccat non reſtituendo.

8 Parochus an poſſit denegare Sacramenta his, qui nolunt ſoluere decimas.

8. An autem parochus poſſit denegare Sacramenta his, qui nolunt ſoluere decimas? Vide Aloyſ. Ricc. *in deciſ.Curiæ Archiepiſcop. Neapolit. deciſ.195.à princip.p.4.*

9. Vtrùm autem contra renitentes ſoluere decimas poſſit vicarius imponere interdictum perſonale, & ſic prohibere ingreſſum Eccleſiæ? Vide eundem Aloyſ.Ricc.*Neapol.deciſ.380.p.4.*

Quarta, quæ funeralium dicitur, Eccleſiæ perſoluatur, non obſtante, &c.

CAPVT XIII.

1. Doctores de materia cap.agentes.

1. VIde Gutier. *de iuram. confirm. p.2. cap.4.num.2.& 3.* Fr.Emman. *quæſt.regular. tom.1.q.39.art.2.* Franc.Leon. *in theſauro fori eccleſ. p.2.c.14.* Fr.Ioan.à Cruce *de ſtatu Relig. lib.2.cap.19.dub.5.concl.2.* Fr.Ludouic. Miranda *in manu. Prælat. tom.2. q.48. art.7.* Laurent.de Portel.*in dub.regular.verbo Canonica portio.*

2. Pius V.

2. Extat ad huius decreti intelligentiam Bulla Pij V. *incip. Et ſi Mendicantium*, 17. Kalend. Iulij 1567. confirmantis ac de nouo concedentis omnia Ordinum Mendicantium priuilegia, ſed inter alia hac de re agendo ita loquitur. *Quartam autem funeralium,de qua ſeſſ.25.c.13. nequaquam ſoluere teneantur monaſteria,quæ à 40.annis citra fundata exiſtũt, poſtquam Concilium ipſum loquitur tantùm de monaſteriis ante annos 40.fundatis,quæ ipſam quartam ſoluere conſueuerunt,& vbi ſolui conſueuit,id tantùm ceræ,& aliorum,quæ in aliquibus partibus deferri contigerit tempore,quo defunctorum corpora ad ſepulturam deferuntur,non autem de Miſſis, ſeu legatis,vel aliis Fratribus ipſis, ſeu Monialibus relictis, aut aliàs quomodolibet donatis ſolui debet. ſicque intelligi Concilij decretum quoad quartam huiuſmodi ſoluendam debere decernimus. Vbi verò non eſt conſuetudo ſoluendi quartam huiuſmodi de nullo ſuprà ſcriptorum ſolui debere declaramus*, refert Lauor. *var. lucubrat.tom.1. tit.2.c.3.n.182.*

3. Rotæ deciſio.

3. Adeſt quoque ad prædictorum intelligentiam bona deciſ.Rotæ in vna Litien.quartæ funeralium 15. Ianuarij 1618.coram Reuerendiſſimo D.meo Coccino,relata per me *de offic. & poteſt.Epiſcopi p.3.alleg.86. ex n.17.* cuius particula,quæ ad rem plurimum facit,ita ſe habet.

4. *Nec obſtat Concil. Trident. ſeſſ.25. cap.13. de reform. quia cùm iſtud monaſterium ſit fundatum poſt publicationem Concilij, & quatenus eſſet fundatum antea, cùm non eſſet ſolitum ſoluere dictam quartam, Concilium ei non obſtat,vt declarauit ſanctiſſimus Pius V. in ſua conſtit. de anno 1567. quam refert Archangel. Caraccia de quarta funeralium cap.1. Gutier. de iurament. conf. p.2. cap.4.num.3. Emman.Roder. in quæſt. Regularib. tom.1. quæſt.41. art.2. & ita reſoluit Congregatio Illuſtriſſimorum interpretum, vt refert Rodriq.loco prædicto.*

5. Nec

Digitized by Google

5. *Nec eſt verum quòd prædicta conſtitutio Pij V. fuerit reuocata per Gregorium XIII. vt in eius Bulla, quam refert Nauar. in man. cap. 27. in fine, quia cùm dicta Bulla Pij plura contineret, per Gregorium redacta fuit ad terminos Concilij, vt cenſuit Sacra Cong. Illuſtriſſ. Interpretum, ſicut refert Caracia loco citato, qui etiam in fine tractatus refert ipſam declarationem, bene aduertit Gutier. loco citato.* Hactenus dicta deciſio.

5. Bulla Pij V non fuit reuocata per Gregorium XIII.

6. Loqui Concilium in præſenti de priuilegiis conceſſis à 40. annis citra, & non procedere in priuilegiis antiquiſſimis conceſſis per 40. annos ante publicationem Conc. refert deciſum Lauor. *d. tit. 2. c. 3, n. 183.*

6. Loquitur de priuilegiis conceſſis à 40. annis citra.

7. Quarta funeralis non debetur parocho intra cuius limites viator retentus pro delicto, & habilitatus cum cautione decedit ſtante conſuetudine in ciuitate, quod ius ſepeliendi peregrinos, & viatores ſpectat ad Eccleſiam cathedralem, ita Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib. 4. tit. 17. n. 11.* Sell. *in ſelectis Canon. cap. 92. n. 35.* aſſerentes ita deciſum in Piſauren. 22. Ianuarij 1628.

7. Quarta funeralis non debetur parocho intra cuius limites viator retentus pro delicto, & habilitatus cum cautione decedit.

8. Quarta funeralis debetur parocho ex funeralibus ſequenti die in alia Eccleſia ab alia in qua mortuus ſepulturæ mandatus fuerat, factis magno adhibito Religioſorum, & Preſbyterorum, candelarum & intorſtitiorum numero in maiori quantitate diei præcedentis, vt per Sell. *d. c. 92. n. 11.* vbi refert ita fuiſſe reſolutum per ſacram Congr. Epiſcop. ſub die 3. Auguſti 1621.

8. Quarta funeralis debetur in hoc caſu.

9. Quarta funeralis non debetur parocho ex intorſtitiis, ſeu cereis Confraternitatum ſecularium funera aſſociantium, ex Aldan. *d. tit. 17. n. 12.* vbi refert ab eadem S. Cong. deciſum in Firmana 5. Martij 1616.

9. Quarta funeralis non debetur parocho ex intorſtitiis ſeu cereis Confraternitatum ſecularium funera aſſociantium.

10. Intorſtitia, cerei, & candelæ, quæ per viam deferuntur circa cadauera, in quibuſcunque priuatis Eccleſiis diuidenda ſunt pro æquali portione inter ipſos parochos, & miniſtros aliarum Eccleſiarum quarumcunque, etiam regularium, & nationalium, in quibus ſepeliuntur, ac propterea quando huiuſmodi intorſtitia, ſeu cerei, & candelæ in præfatis Eccleſiis pro celebrandis diuinis officiis præſenti corpore accenduntur, finito officio extinguenda, & cuique medietas conſignanda eſt, vt per Sell. *d. cap. 92. num. 15.* vbi refert deciſum in Congr. RR. DD. Præfectorum Vrbis, S.D.N. Vrbano VIII. approbante ſub die 21. Martij 1619.

10. Intorſtitia & cerei quæ per viam deferuntur circa cadauer quomodo diuidenda.

11. Defunctorum hæredes pro defuncto ad ſepulturam aſſociando numerum Sacerdotum ſibi bene viſum conuocare poſſunt, & numerum ceræ ſibi bene viſum ad cadauer ſepulturæ aſſociandum quolibet contrario prætextu per parochum deducto non obſtante, ſubminiſtrare valent, vt per Aldan. *d. tit. 17. n. 16.* vbi teſtatur ſic fuiſſe reſolutum per ſacram Congr. Epiſcop. in Caſſan. 5. Maij 1617.

11. Hæredes defunctorum pro defuncto ad ſepulturam aſſociando numerum Sacerdotum conuocare, & numerum ceræ ſtatuere debent.

12. Vocati omnes ad funus debent conuenire ad parochialem defuncti ex Aldan. *d. tit. 17. n. 19.* vbi dicit ita deciſum per S. Congr. Rituum in Bononien. 9. Decemb. 1617. & in Tropien. 16. Februar. 1631.

12. Vocati omnes ad funus debent conuenire ad parochialem defuncti.

13. Regulares vocati ad ſepeliendum mortuos, etiam in eorum propria Eccleſia, debent accedere ad Eccleſias, è quibus cadauera amouentur, & inde cum clero ſeculari diſcedere, non autem expectare extra

13. Regulares vocati ad ſepeliẽdum mortuos etiam in eorum propria Eccleſia, debent accedere ad Eccleſias, è quibus cadauera amouẽtur.

ianuam Eccleſiæ,& aliis ſe poſtea aſſociari,ex Sellio *d. cap.*92.*num.* 20. vbi teſtatur ſic fuiſſe reſolutum per ſacram Cong. Epiſcop.& regul. in Vigleuanen. 13.Nouembris 1600.

14.Confraternitates non poſſunt accedere ad funeralia niſi expreſsè vocentur.

14. Confraternitates non poſſunt accedere ad funeralia mortuorum,niſi ſpecialiter & expreſsè vocentur,ex Selli. *d.cap.*92.*num.*21. vbi refert ita deciſum à S.Cong.Rituum in Bononien.9.Decembris 1617.

15. Parochus proprius nullatenus excludendus, quamuis ad ſepeliendum cadauer regulares dũtaxat à defuncto accerſiri iubeantur.

15. Proprius Parochus nullatenus excludendus, quamuis ad ſepeliendum cadauer Regulares dumtaxat à defuncto accerſiri iubeantur, ex Aldan.*d.tit.*17.*num.*21. vbi teſtatur ſic reſolutum per S.Cong.Epiſc. & Regul.in Montis Biloſi de anno 1581.

16.Defunctorum cadauera non amouenda ſine proprio parocho,niſi,&c.

16. Defunctorum cadauera in alterius parochia exiſtentia, & in Eccleſiis Fratrum ſepelienda,priùs ad Eccleſiam parochialem ad benedictionem, ac vltimum vale à parocho recipiendum deferri debent. Sed ſi proprius parochus ab eiſdem Fratribus moneatur priùs, & inquiratur ac expectetur, ipſéque venire recuſet, tunc ipſi Fratres poterunt ſupradicta cadauera ab ædibus defunctorum ad ſuas Eccleſias recto tramite deferre ipſo parocho etiam inuito, Aldan. *vbi ſuprà*, qui refert per eandem S.Cong.reſolutum in Nepeſ.11.Decemb.1615.ad 4.

17. Cadauera decedentium in parochia,ad cuius Eccleſiam Capitulum cathedralis tranſlatum eſt, non poſſunt leuari per Canonicos irrequiſito parocho.

17. Cadauera decedentium in parochia, ad cuius Eccleſiam Capitulum Cathedralis tranſlatum eſt,non poſſunt leuari per ipſum Capitulum, ſeu Canonicos cathedralis Eccleſiæ, niſi requiſito parocho dictæ Eccleſiæ, vt per Aldan. *d.tit.*17. *num.*1. vbi ait ita cenſuiſſe ſacram Cong. Rit.in Theleſina 18.Auguſti 1629.

18. Defunctorũ corpora ſi deponantur in parochiali ad effectum deferendi ad aliam Eccleſiam, nihil debetur parocho.

18. Defunctorum corpora ſi deponantur in Parochiali, vt inde transferantur ad Eccleſiam Regularium, in qua elegerunt ſepulturam, nihil debetur Eccleſiæ parochiali, exceptis iuribus parochialibus, ex Selli. *d.cap.*92.*num.*2. vbi ait ſic decidiſſe ſacram Cong. Rit.in Placentina 23.Martij 1619.

19 Sepulturæ electio in alia Eccleſia præter parochialem non poteſt per parochum impediri.

19. Sepulturæ electio in alia Eccleſia præter parochialem non poteſt per parochum impediri, dummodo illi reſeruata ſit ſua quarta funeralis, vt per Aldan. *d. tit.*17.*n.*32.vbi ait ſic fuiſſe reſolutum per eandem S.Cong.in Capuana 31.Martij 1629.

20. Habitu Religionis qui ſepeliendi.

20. Suſcipientes habitum Religionis à Guardiano, vel ab alio, cui ille committendum duxerit, & cum eo decedentes in Eccleſiis eiuſdem Ordinis, Eccleſiaſticæ ſepulturæ ſunt tradendi, ſi Guardianus præter habitus conceſſionem & receptionem præmouerit eorum cadauera, ex Aldan. *d.tit.*17.*n.*3. vbi refert deciſum per S.Cong.Epiſcop.& Reg. in Nepeſina.11.Decembris 1615.ad 2.

21 Sepulturam pro filio minori poteſt pater in vita, non poſt eius mortem eligere.

21. Sepulturam pro filio minori 14.ann.poteſt pater in vita,non poſt eius mortem eligere, vt per Aldan. *d. tit.*17. *n.*5. vbi refert deciſum in Folglinen.27.Octobris 1587.

22. Sepulturam ſibi eligendi facultatem non habens in maiorum ſuorum ſepultura humari debet.

22. Sepulturam ſibi eligendi facultatem non habens in maiorum ſuorum ſepultura humari debet, ex Aldan.*d.tit.*17.*num.*8. vbi atteſtatur ita cenſuiſſe ſacram Congreg.Epiſc.in Aſculana 21. Octobris 1616.

23 Sepulturæ eccleſiaſticæ tradi debet excommunicatus qui in mortis articulo confeſſionem petiit.

23. Sepulturæ eccleſiaſticæ tradi debet excommunicatus, qui in mortis articulo confeſſionem petiit, vel Beatiſſimam Virginem inuocauit

cauit, vt per Sell. *d.c.*92.*n.*14. vbi aſſerit ſic fuiſſe reſolutum per eandem ſacram Congreg. in Nolana 19. Iulij 1619.

24. Funerale ducere, & proſequi tenetur parochus vſque ad Eccleſiam Regularium, ſi in ea defunctus ſepeliri debeat, vt per Aldan. *d.tit.*17. *n.*23. vbi aſſerit reſolutum per eandem S. Cong. Epiſc. & Reg. in Brixien. 18. Iunij 1591. & in Nicoteren. 5. Iunij 1615. 24. Funerale ducere tenetur parochus vſque ad Eccleſiam regularium.

25. Parocho ſpectat declarare per quam viam ſit exportandus defunctus, & omnia neceſſaria vſque ad ianuam Eccleſiæ Regularium, vbi ſepeliendus eſt, ex Aldan. *d.tit.*17. *num.*28. vbi dicit deciſum ab eadem S. Cong. in Caſtellanuten. 3. Ianuarij 1594. 25. Parocho ſpectat declarare per quam viam ſit exportandus defunctus.

26. Parochus ſæcularis ſicut defert ſtolam in propria parochia, & in parochia Fratrum, dum defuncti corpus in eorum Eccleſia ſepelitur, ita parochus regularis in eodem caſu, & eodem tempore poterit ſtolam deferre, non ſolùm in propria parochia, ſed etiam in parochia defuncti, ex Aldan. *d.tit.*17. *num.*31. vbi atteſtatur ita cenſuiſſe ſacram Cong. Rit. ſub die vlt. Septembris 1628. 26. Parochus regularis vbi & quando deferat ſtolam.

27. Parochus Monachus in funeralibus ita poteſt cum ſtola ingredi parochiam ſecularium, prout ſeculares parochi Monachorum parochiam ingredi valent, Aldan. *d.tit.*17. *n.*32. vbi ait ita reſolutum fuiſſe per eandem S. Cong. in Aſculana 29. Ianuarij 1629. 27. Parochus cum ſtola ingreditur parochiam ſecularium.

28. Tertiarij ſi qualitatibus in Bulla fel. record. Leonis X. præſcriptis ſint præditi, videlicet ſi viri collegialiter, aut clauſtraliter viuant, mulieres verò virginalem, vel cælibem, aut caſtam vidualem ſub expreſſo voto, & Tertiariorum habitu vitam ducant, poſſunt & debent etiam inuito, ac minimè requiſito parocho in Fratrum Eccleſiis ſepeliri, ſecùs verò ſi ſupradictis qualitatibus careant, ex Sellio *d.c.*92. *num.*25. vbi teſtatur ſic fuiſſe reſolutum per ſacram Cong. Epiſc. & Regular. in Nepezina 11. Decembris 1615. ad 1. 28. Tertiarij vbi ſepeliendi.

29. Mortui ſepeliri poſſunt in Eccleſia in qua ſepulturam elegerunt, ſine præſentia parochi, ſi ipſe requiſitus intereſſe recuſet, vel petitam licentiam deneget, vt per Aldan. *d.tit.*17. *num.*35. vbi ait ſic cenſuiſſe ſacram Cong. Rit. in Capuan. 22. Decembris 1629. 29. Parochus in aſſociando eius defuncto an & quando contemnendus.

30. In funeralibus eſt deferenda vna tantùm Crux illius Eccleſiæ, ad quam corpus transfertur poſtquam ſequantur immediatè perſonæ illius Eccleſiæ, & deinde cęteri ſecundùm anterioritatem, vt per Aldan. *d.tit.*17. *num.*26. qui refert ſic cenſuiſſe ſacram Congr. Rit. in Narnien. Septemb. 1614. 30. Crux vna tantùm in funeralibus deferenda.

31. Crux propriæ parochiæ defuncti deferenda eſt in funeralibus, non autem Crux antiquæ parochiæ, ex qua diſmembrata fuit parochia noua, de qua eſt defunctus, & vocati ad funus in eadem propria parochia debent conuenire, ex Aldan. *d.tit.*17. *n.*40. vbi teſtatur per eandem S. Congregationem fuiſſe reſolutum in Baron. 22. Martij 1631. 31. Crux propriæ parochiæ defuncti deferenda eſt in funeralibus.

32. Clerus ſecularis poſtquam Chriſti fidelium cadauera in Fratrum Religioſorum Eccleſiis ſepelienda aſſociauerit, in eiſdē Eccleſiis ſuper eiſdem cadaueribus officium defunctorum, Pſalmos, Reſponſoria, aliáſve preces, vel orationes recitare, aut pſallere non poteſt. Sed 32. Officium defunctorum ſuper cadaueribus in Eccleſiis regularium ſepeliendis faciunt ipſi regulares.

 ab

ab ipſis Fratribus dumtaxat hæc omnia peragenda ſunt, vt per Sell. *d.cap.92.num.32.* vbi teſtatur ita fuiſſe reſolutum per S.Congr.Epiſcopi & Reg. in Turritana 24. Nouembris 1617. Vnde Canonici ſi corpora defunctorum comitari contigerit ad alienas Eccleſias recitato Pſalmo *Miſerere*, vel *De profundis*, ſuper corpus defuncti, cum verſiculo & Oratione diſcedere poterunt, ex Sell. *citato loco*, qui aſſerit ita fuiſſe reſolutum per eandem S. Congregat. in Cremonen. 9. Auguſti 1604.

33. Parochi defunctorum in regularium Eccleſiis humandorum corpora vſque ad eaſdem Eccleſias aſſociare poteſt.

33. Parochi defunctorum in Regularium Eccleſiis humandorum corpora vſque ad eaſdem Eccleſias aſſociare, ac etiam in illis permanere poſſunt, abſque tamen eo quòd in officio decantando vllatenus ſe intromittant, vt per Aldan. *d.tit.17.n.42.* vbi dicit ſic decidiſſe eandem S.Congr.in Nicoteren.5.Iulij 1615.

34. Officium in tumulandis cadaueribus in Eccleſiis Regularium fieri debet per eoſdemmet Regulares, non obſtante quauis contraria conſuetudine.

34. Officium enim in tumulandis cadaueribus in Eccleſiis Regularium fieri debet per eoſdemmet Regulares, non obſtante quauis contraria conſuetudine, ex Aldan.*d.tit.17.n.45.* vbi ait ita cenſuiſſe ſacram Congr. Rit.in Eugubina 12.Martij 1612.& 5.Iulij 1614.& in Placentina,& Licion.23. Martij 1619.& in Catanien.ciuitatis Platiæ 12.Octobris eiuſdem anni, & in Sulmonen. 8.Auguſti 1629.& in Andrien.18. Februarij,& 2.Martij eiuſdem anni,& 5.Iulij 1631.

35. Pauperum cadauera gratis ſepeliri debent.

35. Pauperum cadauera gratis ſepeliri debent, vt per Aldan.*d.tit.17. num.50.* vbi atteſtatur ſic fuiſſe reſolutum per S.Congr. Epiſcoporum & Regul.in Caſſan.5.Maij 1617.

36. Parochi non debent plus recipere pro tumulandis cadaueribus exterorum.

36. Parochi non debent plus recipere pro tumulandis cadaueribus exterorum, vt per Aldan. *d. tit.17. num.51.* vbi ait deciſum ſub die 27.Maij 1617.

37. Cadaueris humatio non poteſt prohiberi occaſione iuris ſepulturæ.

37. Iuris ſepulturæ occaſione non poteſt prohiberi cadaueris humatio, cùm nulla ratio patiatur, Chriſtianæque pietati repugnans videatur, maximè verò ob pecuniarum intereſſe, cadauer inſepultum remanere, Sell.*d.cap.92.num.70.* vbi refert ſic cenſuiſſe S.Congr. Epiſcop. in Cotronien.17.Septembris 1617.

Clerici concubinarij puniantur poſt monitiones ſibi factas, vt in text. & cognitio cauſarum concubinariorum ad Epiſcopos ipſos pertineat. Epiſcopi concubinarij moneantur à Synodo Prouinciali, & non emendati ſuſpendantur, & perſeuerantes ad Papam cauſæ deferantur.

CAPVT XIV.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Bernard.& Salzed. *in pract. cap.82.* Clar.*§. fornicatio, num.9. verſ. clericus autem concubinarius*, Hieron. de Monte *var. iuris q.18.n.48.* Rebuff. *in concord.tit.de publicis concubin. verſ. prima ergo pœna,* Perez *l.23. verſ. quari tamen poteſt.tit.3. lib.1. Ordin.* Humad. *l.32.gloſ.5. num.6.tit.5.& l.43.gloſ.2.num.3.tit.6.part.1.* Matien. *l.6.gloſ.2.ex num.23. tit.8.*

Digitized by Google

tit.8. lib.5. noua recopil. Menoch. *de arbitr. caſu* 218. Petr.Boll.*in œconom. eccleſ. claſſ.1. cap.4. ex* §.5. Zerol. *in praxi Epiſcop. part.1. verbo concubinarius* §.3. Petrus de Ledeſma *in ſumm. part.1. tract.17. cap.18.* Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ.p.4. collect.857. & in praxi rerum fori eccleſiaſt. deciſ.* 359. *in* 1.*edit.* aliàs *reſolut.*307. *in* 2. *edit.* Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib.1. q.* 87. Soar. *de cenſur. tom.5. diſput.31. ſect.4. n.10.* Sayro *eod. tract. lib.4.cap.15.num.24.* Filliuc. *quæſt. moral.tom.1. tract.17. cap.7. num.124.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.30. tract. 3. num. 154. verſ. decimum.* Thom. Valaſc. *alleg.iur. tom.1.alleg.34.num.7.* Nicol.Garc.*de benefic. p.11.cap.10. n.181.cum multis ſeqq.* Hieron. Venero, y Leiua *de examine Epiſcopor.lib.4.c.27.ex n.64.* metipſum *in collectan.ad cap.ſicut* 4.*de cohabit. cleric.& mulier.*

2. Pium V. per ſpecialem conſtit. monuiſſe omnes locorum ordinarios, & in virtute ſanctæ obedientiæ eis præcepiſſe vt ſtatuta Tridentini Concilij contra concubinarios tam clericos, quàm laicos edita diſtrictè faciant obſeruari, reddituri Deo, ac ſibi, ſi id omiſerint, rationem, referunt Gutier.*Canon.lib.2.cap.7.num.68.& ſeq.* Nicol.Garc. *d. cap.10.num.187.* — 2. Statuta Concilij Trid. contra concubinarios ſtrictè obſeruanda.

3. *In domo, vel extra,*&c.] Concubinarium in hoc decreto illum dici, qui non ſolùm concubinam domi retinet, vel qui ſub aliquo colore in domo ſuæ matris, vel aliquarum conſanguinearum, vel alibi habet, & cum ea tenet aſſiduam conſuetudinem, reſoluunt Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. part. 3. cap. 4. ſub num. 27.* Aloyſ. Ricc. *d. reſolut. 307. in fine.* Marc. Anton. Genuenſ. *in praxi Archiepiſc. Neapolit. cap.30. num.4.* Bellet. *diſquiſit. clerical. part.1. tit. de diſcipl. clericali.* §.15.*num.56.* — 3. Concubinarius quis dicatur in hoc decreto.

4. Fœminarum conſortium quatenus à viris ſpiritualibus fugiendum ex ſanctis Patribus oſtendit Ioan. Baptiſta Fin. *de regulis iuris homil.22. verſ. adde*, & exemplis confirmat Emman. de Valle *de incant. & enſalm.ſect.2.c.3.n.19.& c.16.ex n.25.* — 4. Fœminarum conſortium à viris ſpiritualibus fugiendum.

5. Clericos igitur qualem qualem ſuſpicionem habentes à mulierum etiam in gradu propinquo ſibi coniunctarum conuerſatione omnino abſtinere debere, cùm inuenti aliquando fuerint, qui diabolica ſuggeſtione inceſtus, & ſtupra commiſerunt, aſſerunt Menoch. *de præſumpt.lib.5. præſ.17. num.9.* Valer.Reginald. *d.tract.3.n.18.* Bellet.*d.tit.de diſcipl.cleric.*§.25.*n.16.& 17.* — 5. Clerici qualem qualem ſuſpicionem habentes à mulierum etiam in gradu propinquo ſibi coniunctarum conuerſatione omnino abſtinere debent.

6. Decretum Concilij in præſenti non procedere in ſimplici incontinentia abſque qualitate concubinatus, atteſtantur deciſum Aloyſ. Ricc.*in praxi fori Eccleſ.deciſ.361.in fine,in 1.edit.& reſolut.307.n.5. in 2. edit* Nicol.Garc.*de benefic.p.11.cap.10 num.186.* Farin.*in praxi crimin.p.5. q.138.n.12.& 74.* Armendar.*in addit.ad recop.legum Nauarræ, lib.4. tit.5. de ſtupro l.vnica n.4.* — 6. Non procedit hoc decretum in ſimplici incontinentia.

7. Contra Nauar. *conſ. 4. de adulter. in antiq.* aliàs *conſ. 1. de cohab. cleric. in nouis*, Sayr. *in floribus deciſ. ſub illo tit. de adulter. deciſ. 4.* exiſtimantes text. in præſenti ad ſimplicem incontinentiam eſſe extendendum.

8. *Quòd*

Digitized by Google

8. Moniti ſpecialiter, non autem generaliter debent eſſe concubinarij.

8. *Quòd ſi à ſuperioribus moniti.*] Specialiter ſcilicet, non autem generaliter, puta per edictum deciſum, referunt Nicol. Garc. *d. num.* 186. *declar.* 4. Armendar. *d. l. vnica, num.* 4.

9. Non tantum in viſitatione, ſed & aliis quoque temporibus.

9. Non tantùm in viſitatione, ſed & aliis quoque temporibus huiuſmodi monitionem fieri poſſe, aſſerunt reſolutum Nicol. Garc. *d. num.* 186. *declar.* 5. & Armendar. *d. l. vnica, num.* 5.

10. Monitio generalis facta in ſynodo non ſuffragatur.

10. Monitionem generalem factam in Synodo non ſuffragari, & ſi vim trinæ monitionis obtineat, reſoluunt Marc. Anton. Genuen. *d. c.* 30. Aloyſ. Ricc. *in d. praxi fori Eccleſ. deciſ.* 359. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 307. *n.* 3. *in* 2. *edit.*

11. Tempus, quod inter vnam & alterã monitionem interuenire debet, arbitrio Epiſcopi relinquitur.

11. Tempus, quod inter vnam, & alteram monitionem interuenire debet, arbitrio Epiſcopi relinqui, referunt deciſum Nicol. Garc. *d. n.* 186. *declar.* 6. & Armend. *d. l. vnica, num.* 6.

12. Epiſcopus poteſt ſolus procedere ad informationem ſummariam, & incarcerationem, vbi de fuga timetur.

12. Poſſe ipſum Epiſcopum ſolùm ad informationem ſummariam, & incarcerationem procedere vbi de fuga timetur ſine forma, & monitione in hoc decreto præſcripta, referunt deciſum Nicol. Garc. *d. n.* 186. *declar.* 7. *&* 8. Armendar. *d. l. vnica. n.* 7. *&* 8.

13. Subcollectores, vel Commiſſarij ſpoliorum non comprehenduntur ſub diſpoſitione ordinariorum.

13. Subcollectores, vel Commiſſarios ſpoliorum non comprehendi ſub diſpoſitione ordinariorum, ſed Nuncij Apoſt. iuxta eorum priuilegia, reſolutum aſſerunt Nicol. Garc. *d. n.* 186. *declar.* 13. Armendar. *d. l. vnica, num.* 12.

14. Diſtributiones quotidianas cõprehendit.

14. *Tertia parte fructuum*, &c.] Comprehendi etiam diſtributiones quotidianas, tenent Nau. *conſ.* 3. *in Antiq. ſub tit. de verbor. ſignificat.* quod deeſt in nouis, Sayro *in florib. deciſ. ſub illo tit. deciſ.* 7. Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. part.* 4. *collect.* 821. *verſ. amplia ſecundò & d. reſol.* 307. *num.* 5. *in* 2. *edit.* Petr. de Ledeſma *d. cap.* 18. *diffic.* 2. & ex Concil. VI. Mediolanen. colligit Monet. *de diſtrib. quotid. p.* 3. *quæſt.* 10. *n.* 56. contra Nicol. Garc. *d. n.* 186. *declar.* 9.

15. Epiſcopus debet mulctas pecuniarias eo ipſo quòd exactæ fuerint, piis locis aſſignare.

15. *Quæ fabricæ Eccleſiæ*, &c.] Epiſcopum debere mulctas pecuniarias eo ipſo quòd exactæ fuerint, piis locis aſſignare, ac proinde non poſſe portionem aliquam etiam in minima parte Vicario pro ſua mercede limitare, & minus Cameræ ſuæ Epiſcopali applicare, non obſtante contraria conſuetudine, reſoluunt, deciſúmque referunt Quaranta *in ſum. Bullarij verb. pœna pecuniaria, p.* 395. Sbroz. *de offic. Vicarij in addit. lib.* 2. *q.* 143. Piaſec. *in Praxi Epiſcop. part.* 2. *cap.* 4. *num.* 97. *in princ.* Galet. *in Margarita caſuum conſcientiæ, verbo pœna* 1. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori Eccleſ. deciſ.* 349. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 300. *n.* 3. *in* 2. *edit.* quos refero ego ipſe *de officio & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *allegat.* 107. *n.* 19.

16. Epiſcopus mulctas pecuniarias ſibi aſſumere poteſt vbi admodum pauper eſſet.

16. Vbi tamen Epiſcopus admodum pauper eſſet, eas ſibi aſſumere poſſe pariter deciſum referunt Molfeſ. *in comment. de conſuetud. Neapolit. p.* 4. *q.* 64. *ſub num.* 24. Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 307. *n.* 3. *verſ. limita.*

17. Clericus concubinarius ſuſpendendus ab Epiſcopo præmiſſa monitione.

17. *Suſpendantur.*] Clericum concubinarium ſuſpendendum ab Epiſcopo præmiſſa monitione, de qua in hoc decreto, reſoluunt Tolet. *in inſtruct. Sacerd. lib.* 1. *cap.* 47. Henriq. *in ſum. lib.* 13. *cap.* 36. §. 1. Auila *de cenſur. p.* 3. *diſp.* 5. *dub.* 2. Bonac. *eod. tract. diſp.* 3. *q.* 6. *puncto* 5. *n.* 1. Nicol. Garc. *d. c.* 10. *n.* 181. *&* p. 7. *c.* 14. *ex n.* 8.

18. Clericum

18. Clericum concubinarium notorium ſine aliqua monitione ſuperioris eſſe hodie provt in veteri iure ipſo iure ſuſpenſum ab officio, & beneficio, ita quòd ſi celebret, incurrat irregularitatem, deciſum refert Bellet. *diſquiſi. cleric. p.1. tit. de diſciplin. cleric.* §.5. *n.*45. Nicol. Garc. *de benefic. p.*7. *c.*14. *n.*11. *&* 15. Armendar. *d.l. vnica, n.*16.

18. Clericus concubinarius notorius eſt hodie ipſo iure ſuſpenſus ab officio, & beneficio.

19. *Perpetuò priuentur.*] Hanc pœnam non tranſire ad ſucceſſorem beneficij, ſi priuatus reſignet, referunt deciſum Nicol. Garc. *de benefic. p.*1. *c.*5. *n.*304. *in fine*, Armendar. *d.l. vnica, n.*15.

19. Priuatio hæc non tranſit ad ſucceſſorem beneficij ſi priuatus reſignet.

20. *Inhabiles, ac indigni*, &c.] Vide Farin. *in praxi crimin. p.*5. *q.*138. *num.*54. *&* 66.

20. Inhabiles ac indigni fiunt quibuſcunque honoribus, beneficiis, &c. clerici concubinarij ſuſpenſi qui concubinas nō expellunt.

21. *Nec quauis appellatio*, &c.] Vide Farin. *d.q.*138. *num.*80. Quam executionem exemptio, aut appellatio ante, vel poſt diffinitiuam ſententiam ſuſpendere non poteſt, vt refert deciſum Nicol. Garc. *de benefic. p.*11. *c.*10. *n.*186. *dub.*12.

21. Exemptio, aut appellatio executionem ſententiæ latæ contra concubinarios impedire non poteſt.

22. *Non ad Archidiaconos*, &c.] Hoc non intelligi in immemoriali, referunt deciſum Nicol. Garc. *d.n.*186. *dub.*14. Ludou. à Sarauia *in tract. de iuriſd. Adiunctorum q.*24. *n.*5. *&* 26.

22. Cognitio, & punitio clerici concubinarij ad ſolum Epiſcopum pertinet.

23. *Clerici verò*, &c.] Vide Farin. *d.q.*138. *n.*72.

24. *Epiſcopi quoque*, &c.] De pœna Epiſcopi concubinarij agunt Soar. *tom.*5. *de cenſur. diſp.*31. *ſect.*5. *ad fin.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnit. lib.*32. *tract.*2. *n.*65. *verſ. item ex Concilio*, Ægid. de Coninck *de Sacram. & cenſur. tom.*2. *diſp.*15. *ſuſp.*27. Farin. *d.q.*138. *n.*70.

24. Epiſcopus concubinarius quam pœnam incurrat.

Filij clericorum illegitimi in Eccleſia, in qua patres beneficia obtinuerunt, ipſi non habeant, & quæcunque circa hoc in fraudem facta fuerint, irrita, & nulla cenſeantur.

CAPVT XV.

1. Vide Bernard. & Salzed. *in pract. Canon. cap.* 50. in nouiſſ. edit. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.*5. Seraphin. *deciſ.* 1442. Nicol. Garc. *de benefic part.*7. *cap.*3. Aloyſ. Ricc. *in praxi part.*4. *reſol.*370. *cum ſeqq.* Bellet. *diſquiſit. cleric. part.*1. *tit. de diſciplin. cleric.* §.3. *num.*31. *cum ſeqq.* Campan. *in diuerſ. iuris Canonic. rub.*11. *cap.*13. *num.* 67. *cum ſeqq.* Armendar. *in addit. ad recopil. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 19. *l.*1. *de filiis Presbyt.* Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 397. Fr. Sigiſm. à Bononia *de elect. dub.*75. Iul. Lauor. *var. lucubrat. tit.* 4. *cap.* 16. *num.* 48. *cum ſeqq.* Nouar. *in ſingular. iuris Canonici concl.*50. metipſum *de officio & poteſt. Epiſcopi part.* 3. *alleg.* 65. Illuſtriſſ. D. meum Roderic. à Cunha *ad cap.*13. *diſt.*56.

1. Doctores de materia cap. agentes.

2. In quo autem diſpoſitio huius text. differat à iure communi ex Nicol. Garc. refert Fr. Sigiſm. à Bononia *d. dub.*75. *poſt n.*7. *verſ. octauò dubitari poteſt*, & dixi ego ipſe *d. alleg.*65. *in princ.* & me non citato tranſcripſit Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. deciſ.*327. *p.*4.

2. Diſpoſitio huius cap. in quo differat à iure communi.

3. Filius videtur poſſe ſuccedere in beneficio paterno ſi per triginta annos alius in eo ſucceſſit.

3. *Longiſſimè arceatur.*] Si per triginta annos alius in beneficio paterno mediatè ſucceſſerit, videri filium poſſe in eo ſuccedere, tradit Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel gloſ.* 5. *n.* 33.

4. Beneficia, quæ pater ante Concil. dimiſit, licet filio obtinere.

4. *Non liceat.*] Licere tamen beneficia, quæ pater ante huiuſmodi conſtitutionem dimiſit, obtinere, cenſuit Rot. *deciſ.* 81. apud Farin. *in* 1. *collect. nouiſſ.* aliàs *part.* 4. *diuerſ.* quam refero *d. allegat.* 65. *num.* 10. Vel ſi ante Concilij publicationem è vita migrauit, ſicut referunt deciſum Nicol. Garc. *d. cap.* 3. *num.* 43. Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. num.* 10.

5. Filij naturales etiam procreati tẽpore, quo eorum parentes nondum erant effecti clerici, comprehenduntur ſub hoc decreto.

5. *Filiis clericorum.*] Habere locum in filiis naturalibus procreatis tempore, quo eorum parentes nondum erant effecti clerici, referunt reſolutum Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. n.* 7. Nicol. Garc. *d. cap.* 3. *n.* 15. Fr. Sigiſm. à Bononia *de elect. dub.* 73. *n.* 2.

6. Contra Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.* 1. *q.* 13. *art.* 7. & Fr. Ludouic. Miranda *in man. Prælat. tom.* 2. *q.* 1. *a.* 10. exiſtimantes hoc decretum non loqui de filiis naturalibus.

7. Nepotes legitimi Presbyterorum ex filio illegitimo reſpectu beneficij aui non comprehenduntur ſub diſpoſitione huius decreti.

7. Nepotes legitimos Preſbyterorum ex filio illegitimo reſpectu beneficij aui nõ comprehendi ſub diſpoſitione huius decreti, reſoluunt Nauar. *conſ.* 9. *n.* 9. *&* 10. *de filiis Presbyt.* Spin. *in ſpeculo teſtament. gloſ.* 3. *princ. ex n.* 23. Ceuall. *commun. contra commun. q.* 796. *ex n.* 9. Vgolin. *de poteſt. Epiſcopi cap.* 50. §. 7. *n.* 2. *&* §. 8. *n.* 2. Garc. Gironda *de priuileg. explicat. num.* 1049. Galet. *in margar. caſuum conſcient. verbo beneficium* 1. Sayro *de cenſur. lib.* 6. *cap.* 10. *num.* 46. Azor. *inſtit. moral. part.* 2. *lib.* 6. *cap.* 4. *q.* 17. Seraphin. *d. deciſ.* 1442. *n.* 11. Stephan. Gratian. *d. c.* 397. *n.* 6. Nicol. Garc. *d. cap.* 3. *in addit. n.* 22. Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. num.* 1. Campan. *d. cap.* 13. *n.* 76. Bellet. *d.* §. 3. *n.* 33. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curia Archiep. Neapolitan. p.* 4. *deciſ.* 283. *& in praxi p.* 4. *reſolut.* 374. Nouar. *de elect. & vari. fori, quæſt.* 9. *num.* 60. *in fine ſect.* 3. *in vlt. impreſſione*, & nouiſſimè Illuſtriſſ. D. meus Roderic. à Cunha *in comment. ad cap.* 1. *n.* 8. *diſt.* 56. Sell. *d. cap.* 92. *num.* 5. vbi refert deciſum ſub die 13. Auguſti 1622. Idem in nepote illegitimo ex filio itidem illegitimo dicendum aſſerunt Spin. & Azor. *citatis locis*, Nicol. Garc. *d. cap.* 3. *n.* 27. Armendar. *d. loco n.* 3. Quintanad. *lib.* 2. *n.* 95. D. meus *ad d. c.* 1. *n.* 9.

8. Contra Mieres *de maioratu p.* 2. *q.* 2. *n.* 25. Rebuff. *de pacificis poſſeſſ. num.* 266. *cum ſeq.* aliàs 225. & Salzed. ad Bernard. *d. cap.* 50. *lit. A.* Roias *de ſucceſſ. ab inteſtato cap.* 20. *ex n.* 112. Leſſ. *de iuſtit. lib.* 2. *cap.* 34. *num.* 91. exiſtimantes prohibitionem huius decreti etiam ad nepotes quoſcunque extendi.

9. Pater non prohibetur obtinere beneficium in Eccleſia, in qua eius filius habuit idem, vel quodcunque aliud.

9. Patrem non prohiberi obtinere beneficium in Eccleſia, in qua eius filius habuit idem, vel quodcunque aliud, etiam diſſimile, tradunt Rebuff. *in praxi benefic. tit. de diſpenſat. ſuper defectu natal. n.* 29. Fr. Emman. *in ſumm. tom.* 1. *cap.* 29. *num.* 4. *in fine.* Vega *part.* 1. *ſumm. cap.* 36. *caſu* 18. Sayr. *de cenſur. lib.* 6. *cap.* 10. *num.* 44. *& ſeq.* Leſſi. *de iuſtit. lib.* 2. *cap.* 34. *num.* 91. Quintanad. *Eccleſiaſt. lib.* 2. *num.* 95. Nicol. Garc. *d. part.* 3. *num.* 28. Campan. *d. cap.* 13. *n.* 7. Seraphin. *deciſ.* 1442. Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyter. num.* 4. Fr. Sigiſm. à Bononia *d. dub.* 75. *n.* 3. Sell.

in

in ſelect. canon. cap. 92. n. 5. vbi in vna Maceraten. 18. Nouembris 1628. refert fuiſſe deciſum patrem non prohiberi obtinere immediatè beneficium filij ſui illegitimi.

10. Fratres fratribus etiam immediatè ſuccedere poſſe, reſoluunt Panor. *in cap. ex tranſmiſſa n. 3. de filiis Presbyt.* Sayro *d. cap.* 10. *n.* 44. Azor. *d. p. 2. lib. 5. c. 44. q. 6. verſ. ratum eſſe videtur*, Illuſtriſſ. D. meus Roderic. à Cunha *in comment. ad c.* 13. *n.* 10.

10. Fratres fratribus etiam immediatè ſuccedere poſſunt.

11. *Qui non ex legitimo nati ſunt matrimonio.*] Filios ergo legitimos clericorum poſſe adipiſci beneficia quæcunque in eadem Eccleſia in qua genitores habuerunt, vel etiam habent, ex *cap. ad hæc, de filiis Presbyt.* colligunt citati per me *d. alleg.* 65. *n.* 16.

11. Filij legitimi clericorum poſſunt adipiſci beneficia quæcunque in eadem Eccleſia in qua genitores habuerunt, vel habent.

12. Sed huiuſmodi legitimos clericorum filios paterna beneficia immediatè obtinere non poſſe, ſed mediatè, per *cap. ex tranſmiſſa*, *& cap. ad extirpandas, de filiis Presbyt.* & attenta noua huius decreti diſpoſitione meritò ſuſtinent, Salzed. *d. cap.* 50. *num.* 3. Seraphin. *deciſ.* 1443. *num.* 6. Sanctarel. *var. reſol. q.* 79. *n.* 1. *& q.* 41. *num.* 15. Fr. Emman. *quæſt. regular. tom.* 1. *q.* 13. *art.* 7. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 5. *n.* 33. Nicol. Garc. *d. cap.* 3. *n.* 18. *& in addit. n.* 29. *in fine*, Illuſtriſſ. D. meus Roderic. à Cunha *ad d. cap.* 13. *num.* 5.

12. Sed non poſſunt paterna beneficia immediatè obtinere.

13. Vnde filium quamuis legitimum egere diſpenſatione ad obtinendum immediatè beneficium paternum, refert deciſum Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. num.* 4. Sell. *d. c.* 92. *n.* 6. vbi teſtatur ſic fuiſſe deciſum ſub die 23. Auguſti 1631.

13. Filius quamuis legitimus eget diſpẽſatione ad obtinendum immediatè beneficium paternum.

14. *In Eccleſiis vbi eorum patres beneficium aliquod eccleſiaſticum*, &c.] Decretum hoc habere locum tantùm in filiis illegitimis, qui mortuo patre beneficia in eadem Eccleſia impetrare volunt, & in illis qui vnà cum patre in præſenti reperiuntur obtinere in eadem Eccleſia, referunt deciſum Nicol. Garc. *d. cap.* 3. *num.* 43. *in* 3. *declar.* Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. num.* 12.

14. Decretum procedit.

15. Filium Presbyteri illegitimum non poſſe obtinere beneficium, quod olim pater ſuus abſque legitimo titulo, & minus pacificè aliquando poſſedit, aſſerunt reſolutum Nicol. Garc. *d. cap.* 3. *num.* 59. & Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. n.* 23.

15. Filius Presbyteri illegitimus non poteſt obtinere beneficium, quod olim pater ſuus abſque legitimo titulo, & minus pacificè aliquando poſſedit.

16. Filium illegitimum per text. in præſenti excludi ne poſſit obtinere beneficium in Eccleſia, in qua eius pater habuit ſolam ſedem in choro ratione Dignitatis, quam in alia Eccleſia obtinebat, dicit deciſum Nicol. Garc. *d. cap.* 3. *num.* 66. Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. num.* 27.

16 Filius illegitimus excluditur ne poſſit obtinere beneficium in Eccleſia in qua eius pater habuit ſolam ſedem in choro.

17. Sub hoc decreto comprehendi illum, qui per procuratorem accepit poſſeſſionem, ſed in Eccleſia nunquam miniſtrauit, referunt deciſum Iul. Lauor. *variarum lucubrat. tit.* 4. *c.* 16. *n.* 51. Campan. *d. cap.* 13. *n.* 67. *verſ. Sed his, in fine*, Nicol. Garc. *d. c.* 3. *n.* 56. *declar.* 44. Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. n.* 21. vbi *n.* 45. ſubdit quòd in Eccleſiis ſororum aliarum Eccleſiarum (ſicut ſunt aliquæ in Hiſpania) in quarum altera reſidendo præſupponitur reſidere in principali, non poteſt pater reſidere in vna, & filius in altera.

17. Poſſeſſionem beneficij per procuratorem accipiens, ſed in Eccleſia nunquam miniſtrauit, comprehenditur ſub hoc decreto.

18. Pater non poteſt habere beneficium in vna Eccleſia, & filius in alia quando ambæ ſunt ſorores.

18. Pater non poteſt beneficium habere in vna Eccleſia, & filius in alia, quando ambæ ſunt ſorores, itavt reſidens in vna, cenſeatur in vtra reſidere, quarum aliquæ reperiuntur in Hiſpania, provt refert deciſum Garc. *in addit. ad d. p. 7. c. 3. n. 75.*

19. Religioſi filij Religioſorum poſſunt diſpenſari ad dignitates & officia, quas eorum patres obtinent, vel obtinuerunt.

19. An hoc Concilij decretum ita ſe extendat ad illegitimos Regulares filios Religioſorum, vt nequeant promoueri ad dignitates in Religione, quas eorum patres obtinent, vel obtinuerunt? in qua quæſt. Fr. Emman. quem refert & ſequitur Fr. Sigiſm. à Bononia *de elect. dub. 75. n. 5.* reſoluit memoratos Religioſos filios Religioſorum poſſe diſpenſari ad dignitates & officia in Religione vbi eorum patres ſunt, non autem in monaſterio vbi Prælationes adminiſtrarunt.

20. Filius illegitimus non prohibetur obtinere Epiſcopatum nuper erectum ex parte diœceſis, in qua eius pater fuit Archiepiſcopus.

20. Filius illegitimus hoc decreto non prohibetur obtinere Epiſcopatum nuper erectum ex parte diœceſis, in qua eius pater fuit Archiepiſcopus, quia Concil. in præſenti ſtrictè eſt intelligendum in caſu odioſo, & loquitur in Eccleſia in qua pater miniſtrauit, quod hîc ſecus eſt, cùm non ſit eadem Eccleſia, ita Aldan. *in compend. canonic. reſolut. lib. 5. tit. 18. num.* 1. vbi refert ſic fuiſſe deciſum ſub die 12. Februarij 1598.

21. Filius illegitimus an poſſit recipi in clericum Eccleſiæ receptitiæ vbi eius pater fuit receptus.

21. Filio illegitimo obſtat hoc decretum quominus in clericum Eccleſiæ receptitiæ, in qua recepti abſque alia prouiſione Diuinis inſeruire, & maſſæ communis participes eſſe conſueuerunt, admitti queat, propterea quòd eius pater duodecim ab hinc annis defunctus in ipſa Eccleſia receptiuæ in clericum admiſſus & ipſe fuit, Diuiniſque inibi inſeruiuit, atque emolumenta conſueta percepit, quia receptitius dicitur beneficiatus, ex Aldan. *d. tit.* 18. *n.* 6. vbi atteſtatur, ſic fuiſſe reſolutum ſub die 2. Decembris 1605.

22. Hoc decreto prohibentur tantum in futurum obtinentes.

22. Hoc decreto non prohibentur filij Preſbyteri retinere beneficium legitimè obtentum in eadem Eccleſia in qua fuit beneficiatus eorum pater, qui ante publicationem Concilij è vita migrauit, quia hoc decreto prohibentur tantùm in futurum obtinentes, vt refert deciſum Nicol. Garc. *d. p. 7. c. 3. n.* 43. *&* 46.

23. Canonicus illegitimus cuius pater poſſeſſionem alterius Canonicatus in eadem Eccleſia apprehendit, licèt in dicta Eccleſia nunquam miniſtrauerit, comprehenditur hoc decreto.

23. Canonicus illegitimus, cuius pater poſſeſſionem alterius Canonicatus in eadem Eccleſia apprehendit, licèt in dicta Eccleſia non miniſtrauerit, nec fuerit, nec aliquid perceperit ex fructibus ipſius Canonicatus, comprehenſus eſt ſub hoc decreto; ille verò, cuius pater ſola Romani Pontif. ſignatura ſibi obtinuit, conferri Canonicatum eiuſdem Eccleſiæ, ſed neque litteras Apoſt. expediuit, nec vnquam habuit poſſeſſionem, non comprehenditur, provt refert deciſum Nicol. Garc. *d. part. 7. cap. 3. num. 56.*

24. Filius illegitimus non prohibetur quominus tanquam capellanus amouibilis deſeruire poſſit, ac obtinere beneficium in Eccleſia in qua eius pater nunquam intitulatus fuit.

24. Filium illegitimum non prohiberi quominus tanquam capellanus amouibilis deſeruire poſſit, atque obtinere beneficium in Eccleſia in qua eius pater nunquam fuit intitulatus ad aliquod beneficium Eccleſiaſticum, licèt pro Capellano amouibili inſeruierit in eadem Eccleſia, referunt deciſum Nicol. Garc. *d. cap. 3. num.* 27. Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyter. num.* 32. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. cap.* 397. *num.* 24. *cum ſeqq.* Campan. *d. cap.* 13. *num.* 67. *verſ. & quia*, Aloyſ. Ricc. *in deciſ.*

deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. deciſ. 204. *part.* 4. *& in praxi p.* 4. *reſol.* 373. Fr. Sigiſmund. à Bononia *d. dub.* 78. *num.* 6. Ego ipſe *d. alleg.* 65. *n.* 5. Lauor. *d. cap.* 16. *num.* 52.

25. Nec prohiberi obtinere Eccleſiam filialem, dummodo non teneatur miniſtrare in Matrice, quam obtinet pater, referunt deciſum Nicol. Garc. *d. cap.* 3. *n.* 62. *in* 3. *declar.* Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. n.* 26. Illegitimus enim, cuius pater fuit Rector Eccleſiæ Matricis, poteſt Eccleſiam filialem obtinere dependentem, ſeu aliàs illi vnitam, in qua eadem Matrix habet etiam quædam iura parochialia, modò vnio ſit facta acceſſoriè, & per viam ſubiectionis Eccleſiæ Matrici, & pater in ea non miniſtrauerit; non poterit tamen vnitam æquè principaliter obtinere (itavt intitulatus in vna, cenſeatur in vtraque intitulatus) aut ſi in vtraque pater miniſtrauit, vt per Nicol. Garc. *d. cap.* 3. *num.* 62. Campan. *d. cap.* 13. *num.* 67. *verſ. cùm verò*, Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. num.* 24.

> 25. Filius illegitimus non prohibetur obtinere Eccleſiam filialem, dummodo nõ teneatur miniſtrare in Matrice.

26. Nec prohiberi ſuccedere in capellania, quæ fundari ſolet, maximè in Hiſpania abſque alia Epiſcopi, vel alterius ſuperioris auctoritate, vt in illis ſuccedant clerici de parentela, tradunt Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 5. *n.* 33. *cum ſeqq.* Ego ipſe *d. alleg.* 65. *n.* 13.

> 26. Filius illegitimus poteſt patri ſuccedere in capellania fundata abſque Epiſcopi auctoritate.

27. Nec prohiberi habere Canonicatum, qui erat portio tempore, quo pater illum obtinebat, reſoluit Achil. de Graſſis *d. deciſ.* 1. *de filiis Presbyt.* quem refero ego ipſe *d. alleg.* 65. *n.* 12.

> 27. Filius illegitimus non prohibetur habere Canonicatum, qui erat portio, tempore quo pater illum obtinebat.

28. *Quoquo modo miniſtrare*, &c.] Filium illegitimum in Eccleſiam in qua pater eius beneficium aliquod habuit, vel habet, prohiberi non ſolùm ſacrum ſolemniter facere, aut Euangelium, vel Epiſtolam ſolemniter cantare, ſed etiam Miſſam tanquam externum, & peregrinum priuatim celebrare, & ſacriſtam in eadem Eccleſia agere, reſoluunt Nauar. *conſ.* 1. *q.* 17. *de conſtitut.* Sayro *in floribus deciſ. ſub eod. tit. deciſ.* 22. Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. part.* 4. *collect.* 1367. *verſ. tu amplia*, Bellet. *diſquiſ. clerical. part.* 1. *tit. de diſcipl. cleric.* §. 3. *num.* 32. Stephan. Gratian. *d. cap.* 397. *num.* 26. *cum ſeqq.* vbi *num.* 28. ſubdit nec etiam antiphonam in ea canere poſſe ratione, oneris, beneficij alterius Eccleſiæ annexi, refero ego ipſe *d. alleg.* 65. *num.* 20. & addo Iul. Lauor. *var. lucubrat. tit.* 4. *c.* 16. *num.* 50. Et quòd filius illegitimus prohibeatur etiam deuotionis gratia Miſſas celebrare in Eccleſia in qua eius pater beneficium obtinet, vel obtinuit, tenet Aldan. *in compendio Canon. reſol. lib.* 5. *tit.* 18. *num.* 3. vbi refert ita deciſum ſub die 22. Ianuarij 1602. & fuiſſe pro hac parte Cardinales S. Marcelli de Camarino, Sanctorum quatuorum Blanchettus, Mantica, Vicecomes, & Oſutus, & ex altera parte Cardinales de Montelparo, Iuſtinianus à Monte, Parauicinus, & Plattus.

> 28. Filius illegitimus quomodo prohibeatur miniſtrare in Eccleſia, in qua pater eius beneficium habuit, vel habet.

29. Filium illegitimum laicum non poſſe canere tanquam muſicum ſimplicem in Eccleſia in qua pater habuit, vel habet beneficium, referunt deciſum Nicol. Garc. *d. c.* 3. *n.* 68. Campana *d. c.* 13. *n.* 67. *verſ. & qui.* Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. n.* 28. Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curiæ Archiep. Neapol. p.* 4. *deciſ.* 283. *n.* 1. Ego ipſe *d. alleg.* 65. *n.* 21.

> 29. Filius illegitimus laicus non poteſt canere tanquam muſicus ſimplex in Eccleſia in qua pater habuit, vel habet beneficium.

30. Miſſam celebrare poſſunt in eadem Eccleſia pater & filius, dummodo ambo non obtineant beneficium in ea.

30. Decretum hoc non prohibere quin pater & filius poſſint celebrare Miſſam in eadem Eccleſia, dummodo ambo non obtineant beneficium in ea, ſed id fiat ab altero deuotionis gratia, ab altero cauſa legati, quod relictum ſit Miſſam celebrantibus, atteſtantur reſolutum Nicol. Garc. *d.c.3.num.73.* Armendar. *d.l.1.de filiis Presbyt.n.33.* Campan. *d.c.13.n.67.in fine*, Sigiſmund. à Bononia *d.dub.75.n.7.in princip.* Lauor. *d.cap.16.num.54.*

31. Quamuis vnus ob quoddam legatũ, alter ob deuotionem celebret.

31. Vnde non eſſe moleſtiam exhibendam illegitimo Presbytero celebranti Miſſam ob quoddam legatum in eadem Eccleſia, in qua pater celebrat ob deuotionem, cùm neuter habeat beneficium, & hic caſus non ſit prohibitus à Concilio, referunt deciſum Nicol. Garc. *d.c.3. n.73.* Armendar. *d.l.1.de filiis Presbyt.n.34.* Campan. *loco proximè citato.*

32. Pater & filius poſſunt inſimul proceſſionaliter incedere, vnus tanquam beneficiatus, & alter tanquam capellanus diuerſarum Eccleſiarum.

32. Patrem & filium poſſe inſimul proceſſionaliter incedere, vnum tanquam beneficiatum, & alterum tanquam capellanum diuerſarum Eccleſiarum referunt deciſum Nicol. Garc. *d.cap.3. num.68.in 3. declar.* Armendar. *d.l.1. de filiis Presbyt. num.30.* obſeruantes quòd ſi proceſſionaliter accederent ad Eccleſiam, in qua pater obtinet beneficium, filius non poterit aliquo modo miniſtrare, refero ego ipſe *d. allegat. 65. num. 22.*

33. Filius illegitimus non prohibetur cum patre habitare.

33. Filium illegitimum non prohiberi in hoc text. cum patre habitare, dicunt reſolutum Nicol. Garc. *d.cap.3.n.74.* Armendar. *d.l.1.de filiis Presbyt.n.35.* Fr. Sigiſmund. à Bononia *d.dub.75.n.7.verſ.ſeptimò*, ego ipſe *d.alleg 65.n.14.* Lauor. *d.cap.16.n.55.*

34. Penſiones habere non poſſunt filij illegitimi ſuper fructibus beneficiorum, quæ parentes eorum obtinent, vel obtinuerunt.

34. *Nec penſiones*, &c.] Filios illegitimos habere non poſſe penſiones ſuper fructibus beneficiorum, quæ parentes eorum obtinent, vel obtinuerunt, tradunt Seraphin. *d.deciſ.1442.num.15.* Stephan. Gratian. *d.cap.397.ex n.24.* Campan. *d.cap.13.num.70.* Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curia Archiep. Neapol. deciſ.186.n.3.p.4.* Ego ipſe *d.alleg.65.n.26.* Rot. *deciſ.549. num.4 part.2. recent.* & fuit dictum in Meliten. penſionis 14. Maij 1614. coram bonæ memor. Buratto inter eius impreſſas *deciſ.53.n.3.* vbi Ferentil. *in annot. lit. B.*

35. Penſionem ſuper beneficio paterno non prohibetur habere filius legitimus.

35. Filium legitimum non prohibere habere penſionem ſuper beneficio paterno, referunt deciſum Nicol. Garc. *d.cap.3.n.35.* Armendar. *d.l.1.de filiis Presbyt. n.9.* vbi *num.47.* ſubdit diſpenſandum eſſe cum filio obtinente penſionem in Eccleſia in qua pater habuit Canonicatum, quem reſignauit, Sell. *in ſelect. Canon.c.92.n.5.* vbi ita refert deciſum ſub die 11. Ianuarij 1601.

36. Penſio fraudulenter reſeruata.

36. Diſpoſitionem huius text. ac illius prohibitionem intrare ſi Antonius legitimus obtineat Canonicatum, illúdque reſignet in fauorem Nicolai, reſeruata penſione ſuper Parochiali, quam Matthæus pater Nicolai obtinebat de conſenſu patris, cùm ipſe pater in fraudem conſenſiſſe penſioni cenſeatur, referunt deciſum Nicol. Garc. *dicto cap.3.num.87.* Armendar. *d. l.1.de filiis Presbyt. num.41.* Ego ipſe *d. alleg.65.num.27.*

37. Penſionem trãsferendi facultatem habens poteſt illam transferre in ſuum filium illegitimum.

37. Clericum habentem facultatem transferendi penſionem poſſe illam transferre in ſuum filium illegitimum, reſoluunt Gig. *de penſionib. q.86.*

q.86.*num.*5. Flamin. Pariſ. *de reſign. benefic.lib.*6. *q.*4. *num.*21.*&* 22.Gonzal. *ad Reg.*8. *Cancel. gloſ.*5. §.5. *num.*22.*&* 23. Azor. *inſtit.moral. part.*2. *lib.*8.*cap.*8. *q.*7. Nicol.Garc.*d.cap.*3.*n.*34. Stephan. Gratian. *d.c.*397.*n.*1. *&* 7. Aloyſ. Ricc. *in collect.deciſ.n.*4.*collect.*1367. *in fine,& d.Neapol.deciſ.* 186.*n.*1.*&* 7. Ego ipſe *d.alleg.*65.*n.*27. Aldan. *d.lib.*5.*tit.*18. *num.*13. vbi refert ſic fuiſſe deciſum in Zamoren. 9.Nouembris 1619.& in alia ſub die 15.Septembris 1629.

38. *Vel aliàs obtinuerunt.*] Non dici obtinuiſſe beneficium ad hoc vt comprehendatur ſub hoc decreto, ille qui fuit prouiſus, & literis non expeditis ac poſſeſſione non habita ceſſit alteri, referunt deciſum Nicol.Garc.*d.cap.*3.*n.*56.*in* 2.*&* 3.*declar.*Armendar.*d.l.*1.*de filiis Presbyt. n.*22.Campan.*d.c.*13.*n.*67.*verſ.ſi verò.* 38. Beneficium obtinuiſſe non dicitur qui fuit prouiſus, & litteris non expeditis, ac poſſeſſione non habita ceſſit alteri.

39. *Cogatur filius ſuum beneficium reſignare.*] Vide Flamin.Pariſ.*de reſignat.benefic. lib.*3.*q.*18.*n.*38. vbi dicit reſolutum mortuo patre non teneri filium illud beneficium dimittere. 39. Filius ſuum beneficium reſignare cogitur, ſi ille & pater tempore Concilij reperirentur in eadem Eccleſia beneficia obtinere.

40. Filium illegitimum, qui vigore huius decreti reſignare tenebatur, non eſſe excuſatum à reſignatione, quamuis ſuper eo alter haberet regreſſum,& etiam ſi fuerit locus regreſſus, & quòd regreſſum habens nolet conſentire, oblata tamen priùs reſignatione cum honeſta penſione, & non acceptata, admitti reſignationem, & regreſſum ſuſpendi vſque ad ceſſum, & deceſſum reſignatarij, referunt deciſum Nicol. Garc.*d.cap.*3.*num.*78.*in* 1.*&* 2. declarat.Armendar. *d.l.*1.*de filiis Presbyt. num.*37.*&* 38.

41. Patrem, qui eſt coadiutor filij in Canonicatu, teneri cedere omne ius filio, poſſe tamen ſibi aliquem ſeruare fructum, aut penſionem,dicit reſolutum Armendar. *d. l.* 1. *de filiis Presbyt. num.* 43. Garc. *d. part.*7. *cap.*3. *num.*80. vbi *num.* 86. addit fuiſſe pariter deciſum,non eſſe concedendum vt filius poſſet retinere Canonicatum, quia agitur de ſuccedendo de nouo, & ſic de acquirendo beneficium, in quo pater, contra hoc decretum. 41. Pater,qui eſt coadiutor filij in Canonicatu tenetur cedere omne ius filio.

42. *Aliàs ipſo iure eo priuatus exiſtat*, &c.] Præſumptam diſpenſationem, in qua fundatur reg.de triennali, non habere locum contra decretum huius cap. itavt poſſidentes beneficium contra eius diſpoſitionem ex tali præſumpta diſpenſatione ſuam poſſeſſionem tueri valeant,referunt deciſum Nicol.Garc. *d.cap.*3.*n.*88. Armendar. *d.l.*1.*de filiis Presbyt.num.*42. 42.Diſpenſatio præſumpta in qua fundatur reg. de triennali non habet locum contra hoc decretum.

43. *Ad hæc reciproca reſignationes*, &c.] Vide Nauar. *conſ.*5. *in antiq.* aliàs *conſ.* 10. *in nouis*, *de renuntiat.* Sayro *in floribus deciſ. ſub hoc tit. deciſ.*6. Fr. Emman. *in ſum.p.*1.*cap.*56 *n.*9. Flamin. Pariſ. *de reſignat. benefic.lib.*14.*q.*9.& quo pacto probentur, vide Aloyſ. Ricc. *in collect. deciſ. p.*5.*collectan.*1705. 43. Reſignationes reciprocæ prohibentur.

44. Decretum hoc diſponere tantùm circa reciprocas reſignationes poſt ipſum Concil. in fauorem filiorum faciendas, ait reſolutum Armendar.*d.l.*1.*de filiis Presbyteror.n.*5. 44.Poſt ipſum Conc. in fauorem filiorum faciendæ.

Beneficia

Digitized by Google

Beneficia curata in ſimplicia conuerti non poſſunt, etiam cum aſſignatione vicarij perpetui, & quæ in Curata redacta fuerint poſt mortem vicarij, vel Rectoris redeant ad priſtinam naturam.

CAPVT XVI.

1. Doctores de materia cap. agentes.

1. VIde Nicol. Garc. *de benefic. p.* 12. *cap.* 2. *n.* 87. Mari. Antonin. *var. reſol. lib.* 1. *reſol. vlt. caſu* 69. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 492. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 383. *n.* 6. *&* 7. *in* 2. *edit.* latè Monet. *de commut. vltim. volunt. cap.* 11. *n.* 64. *cum ſeqq.* metipſum *de offic. & poteſt. Epiſcopi p.* 3. *alleg.* 68. *num.* 9.

2. Beneficium Curatum quod dicatur.

2. *Quæ curam animarum*, &c.] Quod dicatur beneficium curatum, & quæ parochialis Eccleſia, dixi latè *de officio & poteſt. Parochi cap.* 1. *ex num.* 35. Et ad hunc effectum ne in ſimplex conuerti poſſit per Epiſcopum, Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori Eccleſ. deciſ.* 2. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 618. *in* 2. *edit.*

3. *Quomodocunque retinent.*] Vide Zerol. *in praxi Epiſcop. part.* 1. *verbo vnio.* §. 3.

4. Parochiales Eccleſiæ in ſimplicia beneficia conuerti non poſſunt.

4. *In ſimplex beneficium*, &c.] Parochiales Eccleſiæ in ſimplex beneficium conuerti non poſſunt, etiam in aliqua parte fructuum ipſarum Parochialium, vt refert deciſum Nicol. Garc. *d. part.* 12. *cap.* 8. *num.* 87. & Aloyſ. Ricc. *d. reſol.* 383. *n.* 6. *&* 7.

5. Beneficia ſimplicia non poteſt ordinarius ſeparare ab Eccleſiis parochialibus, ſi illis vnita eſſent.

5. Beneficia ſimplicia, ſiue oratoria non poterit ordinarius ſeparare ab Eccleſiis parochialibus, ſi illis vnita eſſent, etiamſi illis ſeparatis Parochiales non egeant. Nicol. Garc. & Aloyſ. Ricc. *locis proximè citatis.*

6. Beneficia ſimplicia in Curata ab ordinario conuerti non poſſunt.

6. Nec etiam vice verſa beneficia ſimplicia in Curata ab ordinario conuerti poſſunt, ſicut atteſtantur reſolutum Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 492. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 383. *num.* 6. *&* 7. *in* 2. *edit.* Nicol. Garc. *d. p.* 12. *cap.* 5. *n.* 3. vbi intelligit, ceſſante cauſa & neceſſitate. nam ea interueniente, Eccleſiam ſimplicem in Curam & parochialem erigere poſſe Epiſcopum, tenent Rebuff. *in praxi benefic. tit. de erect. in Curatam, & parochialem*, Azor. *inſtit. moral. part.* 2. *lib.* 5. *cap.* 29. *q.* 25. *& lib.* 6. *cap.* 30. *q.* 3. *&* 4.

7. Parochialem Eccleſiam in Collegiatam erigere non poteſt Epiſcopus.

7. Epiſcopus non poteſt erigere Eccleſiam parochialem in Collegiatam, vt per Aldan. *in compend. Canon. reſolut. lib.* 3. *tit.* 5. *num.* 2. vbi refert ſic fuiſſe deciſum à S. Congregat. Rit. in Caputaquen. 12. Iulij 1628.

8. *Aſſignata vicario perpetuo congrua portione.*] Vide poſita *ad cap.* 5. *&* 7. *ſeſſ.* 7. *de reform.*

Epiſcopi

Digitized by Google

Epiſcopi dignitatem ſuam conſeruent, nec Principibus, vel Baronibus ſecularibus aſſiſtant, aut inſeruiant.

CAPVT XVII.

1. Vide Vgolin. *de officio, & poteſt. Epiſcopi, cap. 3. in princ. num. 1.* metipſum *in ſimili tractat. part. 2. allegat. 1. à princip.* nouiſſimè Alzedo *in praxi Epiſcop. part. 1. cap. 12. de praeminentia, ac pralatione Epiſcoporum.* 1. Doctores de materia cap. agentes.

2. Epiſcopus in omnibus ſuæ diœceſis Eccleſiis, quantumuis exemptis, & priuilegiatis, eſt honorandus, eique in choro, Capitulo, & proceſſionibus, ac aliis actibus publicis primus locus, & prima ſedes, quam ipſe elegerit, danda eſt, nec poteſt prohiberi quominus in dictis Eccleſiis, etiam exemptis, Pontificalia exerceat, immò poteſt Epiſcopus contradictores pœnis, & cenſuris eccleſiaſticis compellere, vt per Aldan. *in compend. Canon. reſol. lib. 4. tit. 3. n. 10.* vbi refert ſic fuiſſe deciſum à S. Congr. Rit. in Tullen. 6. Decembris 1615. 2. Epiſcopus in omnibus ſuæ diœceſis Eccleſiis quantumuis exemptis eſt honorandus.

3. Honor, & ſublimitas Epiſcopalis, inquit S. Ambroſ. *de dignitate Sacerdotum cap. 2.* nullis poterit comparationibus adæquari, ſi Regum fulgori compares, & Principum diademati longè erit inferius, quàm ſi plumbi metallum ad auri fulgorem compares. 3. Honor & ſublimitas Epiſcopalis nullis poterit comparationibus adæquari.

4. Quantum cœlum terrâ pretioſius eſt, quantúmque anima corpori, ſpiritus carni, diuina humanis præſtant, tantum Epiſcoporum principatus omnia ciuilia Regna, & poteſtates antecellit, ex Nazianz. *in orat. 17. ad ciues Nazianzenos*, & Chryſoſt. *lib. 3. de Sacerd.* Vnde S. Ambroſ. *vbi ſuprà c. 3.* profitetur nihil in ſeculo ſublimius Epiſcopis reperiri poſſe, & nihil eſſe Epiſcopo excellentius. 4. Epiſcoporũ principatus omnia ciuilia Regna, & poteſtates antecellit.

5. Epiſcopatus igitur dicitur culmen omnium dignitatum, *cap. venerabilis, de praben.* ibi, *ad culmina dignitatum*, vbi omnes explicant, id eſt, ad Epiſcopatum, vt per gloſ. *verbo dignitatum, in cap. 2. eod. tit. lib. 6.* cum ſimilibus, exornant Caſſan. *in Catalogo gloria mundi part. 4. conſid. 25.* Paul. Fuſc. *de viſitat. lib. 1. cap. 2. num. 12.* & plures citati ab Alzedo *d. cap. 12. num. 1.* conſonat *cap. 1. ſeſſ. 24. de reformat.* vbi Epiſcopus dicitur ſuper omnes gradus conſtitutus, & ſuprà *hac eadem ſeſſ. cap. 6. verſ. Epiſcopis praterea*, vbi dicitur Epiſcopis primam deberi ſedem, & præcipuam omnium rerum agendarum auctoritatem, exornat Sbroz. *de officio vicar. in praef. à princip.* & præcipuè *à num. 9.* immo & Angelis præcellere, quatenus Eccleſiam regere ſcientia diuinitus communicata datum eſt, multis probat Thom. Boſſi. *de ſignis Eccleſia tom. 2. lib. 16. cap. 9.* 5. Epiſcopatus dicitur culmen omnium dignitatum.

6. Quare ab ipſo naſcentis Eccleſiæ exordio Principes Catholici verbis, & factis ſemper oſtenderunt quantum Epiſcopis tribuendum eſſet, in omnibus ſe illis inferiores profitentes. Et primum Conſtantinus ille magnus ingreſſus locum in quo Epiſcopi conuenerant ad Concilium Nicænum celebrandum in medio conuentus erectus conſtitit, 6. Principes Catholici ſemper Epiſcopos magni habuerunt.

ac cùm parua quædam ſella ex auro fabricata illi eſſet loco poſita, non prius conſedit quàm Epiſcopi ad id annuiſſent, vt eſt apud Euſeb. *lib.1. de vita eiuſdem Conſtantini cap.* 10. Nec ſolùm Epiſcopos vt Patres, immò verò vt Dei Prophetas omnino honorificè venerabantur, vt idem Euſeb. *in eadem hiſtoria* memoriæ prodidit *lib.3. cap.22.* Item Valentinus Imp. virtutibus, & rebus geſtis vbique clarus ipſos Epiſcopos in ſumma veneratione habuiſſe legitur *lib. 7. tripartita hiſtoria cap.8.*

Sacri Canones exactè obſeruandi ſunt, nec niſi vrgenti cauſa diſpenſandum eſt.

CAPVT XVIII.

1\. Diſpenſatio eſt legis relaxatio.

1\. COllige ex text. diſpenſationem eſſe legis relaxationem cum cauſæ cognitione ab eo, qui poteſtatem habet diſpenſandi, vt probatur ex illis verbis ibi, *legem ſoluere*, &c. & ibi, *id cauſa cognita*, &c. ita gloſ. pen. *in cap. requiritis.§.niſi rigor.* 1. *q.7.* Nauar. *in cap. quem pænitet num.7. de pænitent. diſt.1. & in man. prel. 9. num.13.* Couar. *de ſponſalib. part.2.cap.6.§.9.num.1.* Rebuff. *in praxi benef. tit. de diſpenſat. num.1.* Alphonſ. Aluarez Guerrero *in ſpeculo iuris Pontif. cap. 17. de diſpenſat. Epiſcopi, in princ.* Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. part. 1. lib. 2. cap. 31. num.1.* Fr. Emman. *quæſt. regul. tom.2. quæſt.46. art. 1.* Monet. *de diſtrib. quotid. part. 2. q. 14. num. 2.* Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 260. *in 1. edit.* aliàs *reſol.* 227. *num. 2. in 2. edit.* Sanch. *de matrim. lib.8. diſput.1. num.2.* Sayr. *in claui Regia lib. 6. cap.11. à princip.* Card. Tuſch. *lit. D. concl.457.* Soar. *de legib. lib. 6. cap.10. num. 7.* Cardoſ. *in praxi iudicum, verbo diſpenſatio num. 1.* Fr. Ludou. Miranda *in man. Prælator. tom.2. quæſt.30. art.1.* Portel. *in dubiis regular. verbo diſpenſare,* Hieronym. Roderic. *in compend. Regular. reſolut. 51. num. 1.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.7. num.1.* Ego ipſe *in ſimili tract. part. 2. allegat. 33. numer. 3.*

2\. Cauſa rationabilis debet ad diſpenſandum concurrere cum legitima auctoritate.

2\. *Quòd ſi vrgens, iuſtaque ratio*, &c.] Ergo ad diſpenſandum debet cum legitima auctoritate concurrere rationabilis cauſa iuxta viri boni arbitrium, vt per Valer. Reginald. *in praxi fori pænitent. lib. 13. cap. 19. num. 194. cum ſeqq.* Fr. Ioan. à Cruce *de ſtatu Religion. lib. 2. cap.1. dub.1.*

3\. Cauſa legitima, & illius cognitio requiritur in diſpenſatione, quæ ab inferiore dimanat.

3\. *Cauſa cognita.*] Legitimam cauſam, & illius cognitionem requiri in diſpenſatione quæ ab inferiore dimanat, tenent Gutier. *Canon. lib. 1. cap. 19. num. 5.* Menoch. *conſ. 16. num. 15.* Sanch. *de matrim. lib. 3. diſput.8. num.3. & lib.8. diſput. 17. num. 10.* Fernandez *in examine Theologiæ moralis part. 1. cap.6. §. 10. num.1.* Ego ipſe *d. allegat. 33. num. 4.* quia per illam vulneratur ius publicum, vt ex Puteo tradit Aloyſ. Ricc. *in praxi aurea reſolut. 410. num. 3.* nam ſi fiat ſine cauſa, dicetur potius diſſipatio, quàm diſpenſatio, ſicut ex S.Bernardo colligunt Curt. ſen. *conſ.19.*

igitized by Google

conſ. 19. *incip. Aggredior*, *num.* 6. & Socin. iun. *conſ.* 120. *num.* 28. *vol.* 2. & ceſſante cauſa ceſſat diſpenſatio, gloſ. *verbo ceſſante*, *in cap. poſt tranſlationem*, *de renunciat.* & alij citati ab Aloyſ. Ricc. *d. reſolut.* 410. *numer.* 8.

4. Vnde diſpenſatio quæcunque inferioris in lege ſuperioris abſque cauſa legitima facta eſt irrita, vt reſoluunt Couar. *de ſponſal. p.* 2. *cap.* 6. §. 9. *num.* 1. Gutier. *d. cap.* 9. *num.* 5. Nau. *d. pral.* 9. *num.* 15. Sanch. *d. lib.* 8. *diſput.* 17. *num.* 4. Ludouic. Miranda *d. quaſt.* 30. *art.* 4. *concl.* 4. Ego ipſe *d. allegat.* 34. *num.* 1. Non ſic dicendum de diſpenſatione Epiſcopi, vel alterius inferioris in propriis conſtitutionibus facta, vt per Bottæ. *in tract. de Synodo Epiſcopi part.* 2. *art.* 4. *num.* 8. Gambar. *de auctorit. Legati lib.* 10. *numer.* 442. *& ſeqq.* Nauar. *in man. cap.* 25. *num.* 74. *in fine*, Sayr. *de cenſur. lib.* 6. *cap.* 11. *num.* 11. quos refert & ſequitur Sanch. *d. diſput.* 17. *num.* 27. Soar. *de legib. lib.* 6. *cap.* 15. *num.* 8. Salas *eod. tract. diſput.* 20. *ſect.* 4. *num.* 43. Baſil. Pontif. *in tract. de matrimon. lib.* 8. *cap.* 5. *num.* 3. metipſum *d. allegat.* 34. *num.* 2. *cum ſeqq.* vbi multipliciter declaro, & *à num.* 8. quæro an diſpenſatio Archiepiſcopi in decretis Synodi Prouincialis facta ſine cauſa legitima valeat, de quo etiam Aloyſ. Ricc. *in deciſ. Curia Archiepiſcop. Neapolit. part.* 4. *deciſ.* 122.

4. Diſpenſatio quæcunque inferioris in lege ſuperioris abſque cauſa legitima facta eſt irrita.

Duellorum vſus tollendus eſt, & pugnantes ac permittentes puniendi ſunt, vt ibi.

CAPVT XIX.

1. VIde Ioan. de Lignano, Iacob. de Caſtello, aliàs de Villa ſancta, Iulium Ferret. & Antonium Maſſam Galeſ. *in ſuis particularibus tractatibus de duello tom.* 12. *tractatuum Doctorum à fol.* 295. item Henric. Bocer. Lucam Floron. & Anton. Peregrinum *in ſimilibus tract.* Ordin. Reg. Luſit. *lib.* 5. *tit.* 43. Caiet. Armil. Sylueſt. & alios Summiſtas *verbo duellum*, Lancel. Conrad. *in templo omnium iudic. lib.* 1. *cap.* 1. §. 3. *verſ.* 13. Bernard. & Salzed. *in pract. cap.* 100. aliàs 103. *in nouiſſ. edit.* Alciat. *in lib. de ſingulari certamine*, *& in conſ. de materia duelli, in fine dicti lib.* Maiol. *de irregul. lib.* 5. *cap.* 18. Nauar. *conſ.* 1. *&* 2. *de purgat. vulgari*, Perez per text. *ibi in l.* 3. *gloſ.* 1. *per totam*, *tit.* 13. *lib.* 8. *Ordin.* Mench. *illuſtr. cap.* 49. *num.* 11. *cum ſequent.* Petr. à Nauar. *de reſtitut. tom.* 1. *lib.* 2. *cap.* 3. *num.* 180. *cum ſeqq.* Mich. Salon. 2. 2. *quaſt.* 64. *art.* 3. *controu.* 3. Viuald. *in candel. aureo tit. de ſuſpenſ. num.* 68. *cum ſeqq.* Burg. de Pace *in l.* 1. *Tauri ex num.* 413. *vſque ad num.* 421. Ioſeph. Ludou. *Lucenſi deciſ.* 11. Stephan. Quarant. *in ſumm. Bullarij*, *verbo duellum*, Viui. *tom.* 2. *commun. opin. in fine tract. de feudis tit.* 2. *num.* 85. Henriquez *in ſum. lib.* 13. *cap.* 39. §. 3. Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. part.* 1. *lib.* 4. *capit.* 23. *numer.* 23. Bañes 2. 2. *quaſt.* 64. *artic.* 7. *dub.* 3. Fr. Emman. *quaſtion. regular. tom.* 3. *quaſtion.* 61. *artic.* 1. *verſ. decimò*,

1. Doctores de duello agentes.

Digitized by Google

Soar. *tom. 5. de cenſur. diſput. 31. ſect. 4.* Zerol. *in praxi Epiſcop. verbo duellum*, Galet. *in margarita caſuum conſcient. eod. verbo*, Bobadil. *in ſua politica lib. 2. cap. 14. num. 41.* Petr. Caball. *in tract. de omni genere homicidij num. 76. cum ſeqq. & conſ. 9. lib. 1.* Sayr. *in claui Regia lib. 7. cap. 13. à num. 11. & de cenſur. lib. 3. cap. 31. à num. 29.* Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib. 6. quæſt. 13. cum ſeqq.* Azor. *inſtitut. moral. part. 3. lib. 2. cap. 5.* Martin. Delri. *diſquiſit. magic. lib. 4. cap. 4 ſect. 2.* Molin. *de iuſtit. tom. 4. tractat. 3. diſput. 17.* Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib. 21. cap. 7. num. 75. cum ſeqq.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap. 8. §. 2.* Sanch. *in præcepta Decalogi tom. 1. lib. 2. cap. 39. num. 19. cum multis ſeqq.* Molfeſ. *in ſumma Theolog. moralis tract. 7. cap. 18. num. 17. cum ſeqq.* Filliuc. *tom. 1. tract. 15. num. 103. cum ſeqq. & tom. 2. tract. 29. cap. 8.* Bonacin. *de cenſuris diſp. 2. quæſt. 6. puncto 2.* & nouiſſimè *de cenſuris extra Bullam diſput. 2. quæſt. 3. puncto 48.*

2. Pius V. ſtatuit circa duella.

2. Pius V. *in ſua conſtitut. incip. Ea quæ à Prædeceſſoribus, ſub dat. Idibus Nouembris* 1560. innouat, & approbat de mera deliberatione, & ex certa ſcientia ſingulas Iulij II. Leonis X. & Clementis VII. conſtitutiones, & litteras contra duellantes, & ſingulos, quos litteræ ipſæ concernunt, & concernent ſub excommunicationis, anathematis, maledictionis, perpetuæ infamiæ, diffidationis, criminis læſæ maieſtatis, ſeditionis, rebellionis, confiſcationis, & priuationis ſtatuum, & dominiorum, ac feudorum, & vicariatuum, ac aliorum bonorum ſuorum, ac depoſitionis illorum, necnon inhabilitatis ad illa, & alia impoſterum obtinenda, ac interdicti, & aliis cenſuris, & pœnis eccleſiaſticis, & temporalibus, aliiſque in eiuſmodi litteris contentis, quas contrauenientes eo ipſo incurrant, & inteſtabiles fiant, & vltra pœnas prædictas carceribus mancipari, & detineri, & pœnis prædictis irremiſſibiliter puniri debeant, perpetuò obſeruari, & per executores in dictis litteris deputatos aduersùs eoſdem contra facientes ad totalem executionem dictarum pœnarum procedi debere decernit, illáſque tam ad pugiles taliter pugnantes, quàm eos ad id tentantes, & prouocantes, aut locum, ſeu campum ad pugnandum dantes, ſeu concedentes, ac in illis aſtantes, & intereſſentes, ac certantes comitantes, & comitiuam præſtantes, necnon conſulentes, ac adhærentes, & fautores, necnon chartas certaminis, ſeu duelli ſubſcribentes, vel affigentes, aut publicantes extendit cum priuatione beneficiorum, ſi eccleſiaſtici ſint, obtentorum, & inhabilitate ad alia in poſterum obtinenda, &c.

3. Gregorius XIII. circa idem.

3. Gregorius XIII. *in ſua conſtitut. incip. Ad tollendum, ſub dat. 24. Decembris* 1582. ampliat decretum Concilij in præſenti ad omnes illos, qui ex condicto ſtatuto tempore, & in loco conuento monomachiam commiſerint, etiamſi nulli patrini, ſociiue ad id vocati fuerint, nec loci ſecuritas habita, nullæve prouocatoriæ litteræ, aut denunciationis clauſulæ præceſſerint, cenſuris, & pœnis omnibus in hoc decreto propoſitis teneri petinde ac ſi publico, & conſueto

Digitized by Google

ſueto abuſu ſingulare certamen iniuiſſent; volens etiam locorum dominos, ſi certamen ex condicto huiuſmodi permiſerint, aut quantum in ſe fuerit, non prohibuerint, omnéſque illud fieri mandantes, inſtigantes, auxilium, conſilium, vel fauorem dantes, equos, arma, pecuniam, commeatum, & alia ſubſidia ſcienter ſubminiſtrantes, aut ex compoſito ſpectatores, vel ſocios quouis modo ſe ſe præbentes eiſdem cenſuris, & pœnis ſubiacere, etiamſi illi, qui ad locum deſtinatum pugnaturi acceſſerunt, impediti pugnam non commiſerint ſi per ipſos non ſteterit, quominus illa committatur. Non obſtantibus, &c.

4. Clemens VIII. *in ſua conſtitut. incip. Illius vices, ſub dat. 2. Septembris* 1592. confirmat, declarat, & extendit ſupradictas conſtitutiones Apoſtol. & decretum Concilij in præſenti, ac inſuper decernit & declarat eaſdem conſtitutiones, ac decretum huiuſmodi locum habere vbique gentium, & terrarum, inter quaſcunque perſonas etiam armatas, & in caſtris, ſeu propugnaculis militantes, etiam vbi Catholicæ fidei hoſtium furor impune graſſatur, vel ſit dominiis per eos occupatis, ſeu detentis. Idem quoque iuris cenſendum eſſe decreuit ſi publico, & forſan iuſto bello indicto miles aliquis contra alterum in aduerſariorum exercitu militantem, ſiue aliàs in hoſtium caſtris, præſidiis, aut terris degentem priuatas ſimultates atque inimicitias publicæ cauſæ intermiſcendum etiam ducum permiſſu ex condictu ad ſingulare certamen deſcendat, aut illum prouocet, necnon iiſdem pœnis, decreto, & conſtitutionibus teneri eos, inter quos pactiones initæ ſint de dirimendo certamine cùm primùm alteruter vulneratus fuerit, ſeu ſanguinem effuderit, aut certus ictuum numerus vtrinque illatus fuerit, vel ſi conuenerint vt non ſinguli cum ſingulis, ſed bini, terni, aut plures hinc inde pugnent, & non ſolùm locorum dominos, ſed etiam Magiſtratus, Præſides, locumtenentes, aut etiam militum duces, & capitaneos in caſtris, vel extra ea, in alieno, vel hoſtili ſolo, vel cum militibus exercitus aduerſariorum monomachiam in quocunque caſu per præſentem, vel alias conſtitutiones huiuſmodi prohibitis permittentes, vel quantum in ipſis eſt, non prohibentes, aut poſt admiſſum crimen veniam & impunitatem concedentes. Præterea pari ratione prohibet omnia, & ſingula eius generis ſcripta, manifeſta, ſeu fides vulgo appellata, quæ etiam ſine expreſſa prouocatione ad certamen quaſi præparatoria quædam ad chartulas, ſeu libellos prouocatorios, & ad duella, illorúmque veluti radices, aut ſemina vtplurimum laceſſendi aliquem ad pugnam, & ſuſcitandæ ſimultatis, atque inimicitiæ materiam, & occaſionem præbent, &c.

4. Clemens VIII. circa idem.

5. Nouiſſimè pius & iuſtus Ludouicus XIII. Francorum Rex abolitis, & caſſatis quibuſcunque prædeceſſorum conſtitutionibus, & irritatis omnibus conſuetudinibus bellandi ſingulari certamine, addidit præterea pœnam contumacibus, & inobedientibus confiſcationis bo-

5. Ludouicus XIII. Francorum Rex circa idem.

norum, dignitatis, nobilitatis quoad gens ſibi ſubdita facilis ad pugnam eximeretur hac turpi,& inhumana laniena.

6. Duellum commiſſum in loco priuato, & non tuto, ſine patrinis,&c. an dicatur comprehenſum ſub hoc decreto.

6. Sed primò quæritur vtrùm Concil. in præſenti procedat quando duellum fuerit commiſſum in loco priuato, & non tuto, ſine patrinis, ſociiſve ad id vocatis, ac ſine prouocatoriis litteris, & chartellis, ac etiam pugna non perfecta? Negant ex eo, quia hoc non eſt propriè duellum. Pereg. *de duello quaeſt.* 15. *num.* 3. *& ſeq. & q.* 20. *num.* 3. Bonacin. *de cenſur. extra Bullam in Cœna Domini diſput.* 2. *q.* 3. *puncto* 48. *num.* 15. vbi poſt Luc. Floron. *cap.* 5. §. 1. *verſ. tertium eſt*, obſeruat dictam conſtitut. Clementis VIII. intelligendam eſſe iuxta communem loquendi vſum, & ſenſum aliarum conſtit. quas illa confirmat, & quòd in aliis conſtitut. ſermo eſt de pugna, quæ fit ſtatuto loco, & tempore.

7. Conflictus particulares an liciti ſint.

7. Secundò quæritur, vtrùm liciti ſint conflictus illi particulares qui inter hoſtes ſolent fieri tempore belli, inter vnum ſcilicet, & vnum, decem & decem? Reſp. maximè ſi publica auctoritate ſuſcipiantur ob commune bonum, ſecus ſi cauſa oſtentationis virium, & ob vanam gloriam, vel abſque iuſta cauſa. Vide Petr. à Nauarra *de reſtitut. lib.* 2. *cap.* 3. *num.* 195. *& ſeq.* Valer. Reginald. *d. lib.* 21. *num.* 79. Floron. *de duello cap.* 3. Pereg. *in ſimili tract. quaeſt.* 2. *ad fin.* Sanch. *d. lib.* 2. *cap.* 39. *num.* 11. Sayr. *d. cap.* 13. *num.* 16. Bonacin. *de cenſuris in communi diſp.* 2. *q.* 6. *puncto* 2. *num.* 3. *& de cenſuris extra Bullam diſp.* 2. *quaeſt.* 3. *puncto* 48. *num.* 4.

8. Duellum obiter aſpicientes an comprehendantur ſub hoc decreto.

8. Tertiò quæritur, an ſub hoc decreto,& conſtitutionibus ſupradictis comprehendantur illac tranſeuntes,& obiter aſpicientes duellum? Negant Valer. Reginald. *d. lib.* 21. *num.* 77. Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 8. §. 2. *num.* 5.

9. Duellantium pœnas an incurrant qui ſeſe obuiam habentes diffidunt ſe in tali loco, & ibi ſtatim pugnant.

9. Quartò quæritur, an incidat in pœnas pugnantium in duello qui ſeſe obuiam habentes diffidunt ſe in tali loco, quo ſtatim tendunt, & ibi pugnant? Affirmant, cùm adſit aſſignatio loci, & temporis præſentis, niſi excuſentur ignorantia, Sanch. *d. lib.* 2. *capit.* 39. *num.* 28. Filliuc. *tract.* 29. *cap.* 8. *num.* 112. Bonacin. *d. puncto* 2. *num.* 6. *& d. puncto* 48. *numer.* 7. Contra Iacob. de Graff. *in aureis deciſ. lib.* 1. *cap.* 7. *num.* 22. exiſtimantem hoc caſu iſtos non videri incidere in pœnas pugnantium in duello.

10. Duelli pœnas an incurrat, qui dicit alteri, veni ad talem locũ, te ibi exſpecto.

10. Quintò quæritur, an incurrant pœnas duelli, qui dicit alteri, Veni ad talem locum, te ibi expecto: aut ſic loquitur, Eas ad capiendum enſem, hîc te expecto, vel in tali loco? Affirmant, quia pugna initur ex præuia conuentione, ſtatuto tempore, & loco, Pereg. *de duello quaeſt.* 15. *num.* 3. Bonacin. *d. puncto* 48. *num.* 7. vbi idem dicit de illo, qui alteri dicit, Inuito te ad duellum nunc in hoc loco, modò non fiat ex compoſito, & ex calore iracundiæ; idem quoque affirmat de eo, qui alium ad pugnam prouocat cùm prima vice ſibi occurrerit in Vrbe.

11. Duellum an committat qui ad euitãdam loci irreuerentiam inimico, quem videt in Eccleſia, dicit, exi foras.

11. Sextò quæritur, an committat duellum, qui ad euitandam loci irreuerentiam, aut ſuum periculum, inimico, quem videt in Eccleſia.

by Google

cleſia eſſe, aut in loco ſibi periculoſo, vbi habet comitatum, vel famulos, dicit, exi inde? Negant, quia non deſtinatur propriè locus, ſed ſolùm intenditur euitatio irreuerentiæ, Sanch. *d. cap.* 39. *num.* 28. Peregr. *de duello quæſt.* 18. Floron. *eod. tract. cap.* 1. Filliuc. *tom.* 1. *tract.* 15. *num.* 111.

12. Septimò quæritur, vtrùm Titius, qui præmiſſa cum Caio prouocatione ad duellum ſe ſe contulit tempore præfixo ad locum conſtitutum, ſed diſceſſit duello non ſequuto, incidat in excommunicationem aliáſque pœnas contra duellantes comminatas? Affirmant Vgolin. *d.* §. 2. *numer.* 2. *verſ. quartò*, Floron. *de duello capit.* 3. §. 1. *numer.* 14. *fol.* 47. *&* *cap.* 5. §. 1. *numer.* 3. *fol.* 63. *&* *cap.* 6. §. 1. *numer.* 2. *fol.* 84. Peregrin. *eod. tractat. quæſt.* 4. *num.* 5. *&* 7. *in fine*, *&* *quæſt.* 41. *per tot.* & præcipuè *num.* 2. *&* 4. Sed contrarium ſuſtinent, corúmque fundamentis reſpondent Iacob. de Graff. *de caſibus reſeruat. lib.* 1. *cap.* 7. *num.* 10. *&* 26. Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib.* 6. *q.* 13. *num.* 5. *verſ. quartum*, *&* *q.* 18. *num.* 7. *&* 8. Sanch. *d. cap.* 39. *num.* 28. Bonacin. *d. puncto* 2. *num.* 16.

12. Duello non ſequuto diſcedens an incidat in excommunicationē, & alias pœnas contra duellantes comminatas.

13. Octauò quæritur, vtrùm committatur duellum quando Titius offert duellum Caio, illúmque eodem tempore, quo duellum offert, gladio aggreditur, & Caius cogitur ibi ſtatim pugnare? Negant Pereg. *de duello quæſt.* 23. Filliuc. *d. tract.* 15. *num.* 110. *& d. tract.* 29. *cap.* 8. *num.* 107. *&* 110. Bonacin. *d. puncto* 48. *num.* 8. *&* 9. vbi reddunt rationem, quia ex parte Titij dicitur potiùs aggreſſio, & ex parte Caij dicitur defenſio, quam non ſponte, ſed coactè ſuſcipit, nec adeſt aſſignatio loci, & temporis.

13. Duellum an cōmittatur ſi illud offerenti alius ſtatim pugnando aggrediatur.

Nonò quæritur, an quis in foro conſcientiæ pœnam excommunicationis contra pugnantes in duello impoſitam effugiat, ſi alterum diffiderit, non animo pugnandi, ſed tantummodo cauſa honoris defendendi? Affirmant contra Peregrinum *quæſtion.* 24. Lucas Floron. *cap.* 6. §. 2. Filliuc. *d. tract.* 15. *capit.* 5. *queſ.* 5. *numer.* 107. quia hæc non eſt diffidatio ex condicto cum periculo occiſionis, aut vulneris, vel mutilationis, duellum enim ſub cenſuris prohibetur ob periculum grauis læſionis; immo Filliuc. *loco proximè citato num.* 113. probabile cenſet in foro conſcientiæ non affici excommunicatione, etiamſi ad locum conuentum accedant abſque animo verè pugnandi, ſed tantummodo inferendi aliquos ictus cum morali ſecuritate, quòd nullum vlli parti damnum ſequuturum ſit, ſed potiùs pax inde concilianda; hæc enim non eſt pugna cum periculo læſionis, vt ſupponitur, quanquam in foro externo præſumatur duellum, forus enim externus iudicium fert ex actione externa, & internas animi cogitationes non intuetur.

14. Decimò quæritur, an calore iracundiæ excuſentur à pœnis duelli qui incontinenti accederent ad aliquem locum, ibique dimicarent? Affirmant Ioſeph. Ludou. *Lucenſi deciſ.* 11. Cened. *ad Decretal. collect.* 117. *num.* 4. Aloyſ. Ricc. *in praxi rerum fori eccleſ. deciſ.* 634. *in* 1. *edit.* aliàs *reſol.* 573 *in* 2. *edit.*

14. Duelli pœnas an quis effugiat calore iracundiæ.

15. Vndecimò

Digitized by Google

15. Duellum an ſit per ſe illicitum.

15. Vndecimò quæritur, vtrùm duellum ſit per ſe illicitum? Affirmant regulariter Valer. Reginald. *d. lib.* 21. *num.* 80. Bernard. Græuæ. *ad practicam Cameræ Imper. lib.* 2. *concl.* 100. *conſid.* 1. niſi in duobus caſibus, quos adducunt Lucas Floron. *cap.* 5. §. 3. Pereg. *quæſt.* 16. Azor. *inſtitut. moral. part.* 3. *lib.* 2. *cap.* 5. *quæſ.* 3. Sanch. *d. cap.* 36. *num.* 16. Filliuc. *d. tract.* 15. *cap.* 5. *q.* 5. *num.* 109. Becan. *in tract. de fide cap.* 26. *quæſ.* 3. Bonacin. *de cenſuris extra Bullam Cœnæ diſput.* 2. *quæſt.* 3. *puncto* 48. *num.* 18.

16. Duellum licitum in hoc caſu.

16. Primus eſt ad ſedandos duos exercitus contrarios, veluti ſi exiſtente bello iuſto inter duos Principes, vnus illorum vellet bellum in duellum reſoluere, prouocando alterum ad ſingulare certamen, provt Beliarius *in ſuis commentar. rerum Gallicarum anni* 1528. feciſſe refert Franciſcum I. Regem Galliæ, miſſo libello duelli Carolo V. Imp. & Guicciardin. hiſtoriæ Italiæ *lib.* 13. idem refert de Franciſco Maria Duce Vrbini, vbi apoſtilla alios refert, Lyran. *cap.* 17. *lib.* 1. *Regum*, Caiet. 2. 2. *quæſt.* 91. *art.* 8. *in reſp. ad* 3. *verſ. quinta cauſa*, Sayr. *in claui Reg. lib.* 7. *cap.* 13. *num.* 16. Sanch. *d. c.* 39. *n.* 14. Filliuc. *tract.* 29. *cap.* 8. *num.* 142. Bonacin. *de cenſuris extra Bullam Cœnæ diſput.* 2. *q.* 3. *puncto* 48. *num.* 18. *verſ. primus.*

17. Duellum licitum etiam in hoc caſu.

17. Secundus caſus eſt quando aliquis compellitur ſub vitæ periculo acceptare duellum, quilibet enim poteſt conſulere vitæ propriæ etiam cum morte inuaſoris. Ad defenſionem verò rerum propriarum videtur eſſe licitum acceptare duellum, quando aliquis eas inuadit, nec aliud adeſt remedium ad eas defendendas præter acceptationem duelli, tunc enim non dicitur propriè duellum, ſed iuſta defenſio rerum propriarum. ita poſt multos Bonacin. *d. puncto* 48. *num.* 18. *verſ. ſecundus.*

18. Duellum non dicitur inter infideles punibile pœna huius decreti.

18. *Inter Chriſtianos conceſſerunt.*] Ergo ſecus ſi inter infideles, vt per Martin. Delri. *d. quæſt.* 4. *num.* 16. Sanch. *d. cap.* 39. *num.* 29. vbi ſecus dicit ſi Chriſtiano pugnaturo cum infideli in ſuo Regno locum concederet.

19. Ipſo iure.

19. *Incurrant.*] Vide Valer. Reginald. *d. lib.* 22. *num.* 76. *poſt princip.* vbi aduertit non obſtare quòd hoc decretum vtatur verbis imperatiui modi, quæ videri poſſunt ſignificare non ſententiam latam, ſed ferendam per iudicem, quia ea non diriguntur ad iudicem vt cenſeantur requirere illius actionem, ſed ad reum, quem per imperium efficax ligauit.

20. Sepultura priuantur morientes in duello.

20. *Careant eccleſiaſtica ſepultura.*] Morientes in duello ſepultura priuari, aſſerunt Martin. Carrill. *en la explication de la Bulla de los defuntos part.* 2. *cap.* 4. *num.* 55. Valer. Reginald. *d. lib.* 22. *num.* 76. *verſ. accedit*, Galet. *in Margarita caſuum conſcient. verbo ſepultura, vlt.* Vgolin. *de officio Epiſcopi cap.* 17. *num.* 4. *verſ.* 2. Stephan. Gratian. *diſcept forenſ. cap.* 410. vbi etiam reſoluit quòd nec ſufficit oſtendere ante obitum ſigna pœnitentiæ. Et id locum habere etiamſi ob vulnus in duello acceptum non ſtatim, ſed alio die moriatur, aſſerunt Sancius *in ſelect. diſput.* 36. *num.* 9. Diana *reſol. moral. part.* 2. *tract.* 2. *miſcel. reſolut.* 54.

Bonacin.

Bonacin. *de cenſuris extra Bullam, diſp. 2. quæſt. 3. puncto* 48. *num.* 22. vbi addit Parochum non debere illos ſepelire, nec eccleſiaſticam ſepulturam denegare, ſi non ſit notorium delictum, ſed rem ad Epiſcopum, ſeu ad ipſius vicarium deferre debere.

Eccleſiaſtica libertas, & immunitas obſeruanda eſt, & contra violatores ſtatuta eſt pœna, vt ibi.

CAPVT XX.

1. EX hoc decreto in illis verbis, *Dei ordinatione, & Canonicis ſanctionibus inſtitutam*, colligunt communiter Doctores exemptionem à iudicio ſeculari, & ab oneribus, & tributis impoſitis per Principes laicos, non ſolùm lege humana, ſed etiam diuina clericis competere. Ita Ioan. Montaig. *de collat. parlam. part.* 2. *num.* 11. Burſat. *conſil.* 42. *num.* 1. *lib.* 1. *& conſil.* 186. *num.* 8. *lib.* 2. Plot. *in addit. ad vltim. conſil. Lauden. num.* 8. Euerard. *conſil.* 30. *num.* 23. *ad finem.* Borrel. *conſil.* 74. *num.* 1. Bozz. *de iur. ſtat. eccleſ. libert. lib.* 4. *cap.* 8. Cardinal. Bellarmin. *in controuerſ. catholic. tom.* 2. *lib.* 1. *de Clericis, cap.* 28. *in* 4. *&* 5. *propoſit.* Paul. Comitol. *reſponſ. moral. lib.* 1. *cap.* 97. *num.* 6. *cum ſeqq.* Glorit. *reſponſ.* 13. *num.* 4. Sayr. *in claui Regia, lib.* 12. *cap.* 8. *num.* 6. Mart. *de iuriſdict. part.* 2. *cap.* 6. Carol. de Graſſis *de effectibus clerical. effectu* 1. *num.* 2. Duard. *in Bullam Cœnæ, canon.* 15. *quæſt.* 18. *num.* 6. *cum ſeqq.* Filliuc. *in quæſt. moral. tract.* 16. *cap.* 11. *quæſ.* 10. *num.* 316. Surd. *conſil.* 301. *num.* 16. Grilenzon. *conſil.* 53. *num.* 16. Ludouic. Correa *in repet. cap. inter alia, de immunitate Eccleſ. part.* 2. *num.* 40. Soar. *ad Regem Angliæ, de immunitate Eccleſ. lib.* 4. *cap.* 5. *num.* 12. *& cap.* 8. *num.* 16. Bonacina *de contractibus, diſp.* 2. *quæſt.* 2. *puncto* 2. *num.* 8. *& de cenſuris in Bulla Cœnæ contentis, diſput.* 1. *quæſt.* 16. *ſect.* 1. *puncto* 2. *num.* 5. Ambroſin. *de immunitate, cap.* 16. *num.* 4. Ambroſ. Cardoto *in allegat. iuris ſuper tributo vinis impoſito à num.* 22. Paul. Laymann *in Theologia morali, lib.* 4. *tract.* 9. *cap.* 8. Aſcan. Tamburin. *de iure Abbatum, tom.* 1. *diſp.* 15. *q.* 19. *& ſeq.* Squillante *de priuil. cleric. cap.* 8. *num.* 1. Hieron. Roder. *in compendio quæſt. regul. reſol.* 63. *num.* 2. Et latè probauimus *in tract. de iure eccleſiaſtico, lib.* 1. *cap.* 39. *de priuilegijs cleric.* §. 3. *in princip.*

1. Exemptio à iudicio ſeculari, & ab oneribus, & tributis impoſitis per Principes laicos lege etiam diuina clericis competit.

2. Debitores fraudulenti ad Eccleſiam cum bonis confugientes non debent ibi multo tempore tolerari, ſed ab Eccleſia ſunt eiiciendi, ita Aldan. *in compend. canon. reſol. lib.* 3. *tit.* 8. *num.* 15. vbi refert ſic decidiſſe S. Congr. Epiſcop. in Baren. 12. Martij 1600.

2. Debitores fraudulenti ad Eccleſiam cum bonis confugientes, non debent ibi multo tempore tolerari.

3. Milites hoſpitari facere non poteſt Magiſtratus ſecularis in domibus eccleſiaſticarum perſonarum, quamquam laicis locatis, cùm per indirectum in bonorum eccleſiaſticorum redundet, Bonfadin. *in pract. eccleſiaſt. cap.* 20. *num.* 3. vbi ait ſic deciſum in S. Congr. Epiſcop. in Nouarien. 9. Iunij 1617.

3. Milites hoſpitari facere non poteſt Magiſtratus ſecularis in domibus eccleſiaſticarum perſonarum.

 4. Delin

Digitized by Google

4. Delinquentes dum diſputatur an immunitate eccleſiaſtica gaudere debeant, per eccleſiaſticos miniſtros ſub cuſtodia retineri debent.

4. Delinquentes, qui ab Eccleſiis, aliiſque locis immunibus extrahuntur, dum articulus, an immunitate eccleſiaſtica gaudere debeant, diſcutitur, per eccleſiaſticos miniſtros ſub cuſtodia, iuxta Bullam Gregorij XIV. retineri debent, ita Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 16. vbi teſtatur ſic reſolutum à ſacra Congregat. Epiſcopor. in Neapolitana 30. Septembris 1616.

5. Clerici, qui poſt delicta patrata ad Eccleſiã confugiunt, gaudere debent eccleſiaſtica immunitate.

5. Immunitate eccleſiaſtica gaudere debent clerici, qui poſt delicta patrata ad Eccleſias confugiunt extra caſus in Bulla Gregorij XIV. comprehenſos, cùm in hoc caſu Abbatis opinio communiter ſit reprobata, ita Aldan. *d. loco*, vbi ait ita deciſum à S. Congreg. Epiſcop. in Tropien. 24. Ianuarij 1617.

6. Capellæ priuatorum palatiorum eccleſiaſtica immunitate non gaudent.

6. Immunitate eccleſiaſtica non gaudent capellæ priuatorum palatiorum, ita Bonfadin. *d. cap.* 20. *num.* 4. aſſerens ſic deciſum à S. Congreg. Epiſcop. in Marſicen. 17. Nouembris 1617.

7. Immunitate eccleſiaſtica gaudet pro debito ciuili ad Eccleſiam confugiens.

7. Immunitate eccleſiaſtica gaudet pro debito ciuili ad Eccleſiam confugiens, ex Bonfadin. *d. cap.* 20. *num.* 7. qui refert ita reſolutum à ſacra Congregat. Epiſcopor. in Cortonen. 21. Iulij 1617. & in Beneuentana 10. Maij 1619. & in Senogallien. 22. Nouembris eiuſdem anni.

8. Immunitate eccleſiaſtica gaudent, qui cum armis prohibitis in Eccleſia ſe recipiunt.

8. Immunitate eccleſiaſtica gaudent, qui cum armis prohibitis in Eccleſia ſe recipiunt, ita Aldan. *dicto titulo* 8. *num.* 16. vbi atteſtatur ſic reſolutum in Salernitana 30. Septembris 1616. Nam Armorum prohibitorum geſtatio, quamuis in Eccleſiis delictum ſit, de comprehenſis tamen in Bulla Sanctæ memoriæ Gregorij XIV. non eſt, ſecundùm Aldan. *dicto loco*, vbi citat dictam deciſionem Salernitanam.

9. Debitores in creditorũ præiudicium res & bona ad Eccleſiam tranſportare non debent.

9. Doctores res, & bona in creditorum præiudicium ad Eccleſias tranſportare non debent, ſed iudici ſeculari conſignanda ſunt, vt illas, & illa, cui de iure adiudicet, ita Bonfadin. *d. cap.* 20. *num.* 10. vbi atteſtatur ſic reſolutum à S. Congreg. Epiſcop. ſub die 1. Decembris 1617.

10. Coloni, aut affictuarij, vel partiarij bonorum eccleſiaſticorum exemptione collectarum pro portione colonica gaudent.

10. Coloni, aut affictuarij, vel partiarij bonorum eccleſiaſticorum, exemptione collectarum tam ordinariarum, quàm extraordinariarum pro portione colonica gaudent, ita Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 17. vbi dicit ita decidiſſe ſacram Congregat. Epiſcop. in Oppiden. 18. Septembris 1618.

11. Coloni partiarij Epiſcoporum durante colonia gaudent fori priuilegio.

11. Coloni partiarij Epiſcoporum durante colonia gaudent fori priuilegio, ita Tamburin. *de iure Abbatum, tom.* 1. *diſp.* 20. *ſub num.* 4. vbi refert deciſum à S. Congreg. controuerſiis iuriſdictionalibus præpoſita ſub die 6. Decembris 1627.

12. Ordinarius priuare non poteſt immunitate à gabellis, & aliis oneribus laicalibus ſi inſeruiant Eccleſiis.

12. Immunitate à gabellis, & aliis oneribus laicalibus priuare non poteſt ordinarius clericos inſeruientes Eccleſiis, ſed iidem clerici, niſi, vt ſuprà, inſeruiant, ac habitum, & Tonſuram clericalem deferant, aut beneficium eccleſiaſticum obtineant, priuilegio fori non gaudent, ex Bonfadin. *d. cap.* 20. *num.* 17. vbi ait ſic fuiſſe reſolutum à S. Congr. Epiſcop. ſub die 24. Ianuarij 1631.

13. Cauſa

13. Cauſa damnorum datorum per clericos, & eccleſiaſticos, ſeu per eorum animalia, necnon per familiares, miniſtros, & colonos Epiſcoporum, & menſæ Epiſcopalis etiam laicos, ſeu eorum animalia in bonis quibuſcunque tam Eccleſiarum, & perſonarum eccleſiaſticarum, quàm etiam laicorum, ſpectat ad Curiam Epiſcopalem priuatiuè. Si verò laici, eorúmve miniſtri, & animalia damnificent bona Eccleſiarum, & perſonarum eccleſiaſticarum, Curia Epiſcopalis procedere poteſt tanquam in cauſis mixti fori. At, quando coloni, & miniſtri Eccleſiarum clericorum, & eccleſiaſticorum cum animalibus propriis bona laicorum damnificant, cognitio tam quoad bona, quàm quoad perſonas laicorum, & eorum animalia ſpectat ad iudicem laicum priuatiuè; ſed ſi cum animalibus eccleſiaſticorum, vel Eccleſiarum, quoad perſonas ſpectat ad laicum, quo verò ad animalia ſpectat ad Curiam eccleſiaſticam, ita Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 21. vbi teſtatur ſic decidiſſe ſacram Congr. controuerſiis iuriſdictionalibus præpoſitam in vna Terracinen. 13. Cauſa damnorũ datorum per clericos & eorum animalia quando ſpectet ad Curiam Epiſcopalem.

14. Abſolutio à cenſuris ob violatam immunitatem eccleſiaſticam, iuxta conſtit. ſanctæ mem. Gregorij XIV. quæ incip. *Cùm aliàs nonnulli*, eſt Sedi Apoſt. reſeruata, vt per Aldan. *d. tit.* 8. *num.* 22. vbi refert deciſum de anno 1617. 14 Abſolutio à cenſuris ob violatam immunitatem eccleſiaſticam eſt Sedi Apoſt. reſeruata.

15. *Proptereáque admonet Imperatorem*, &c.] Regem Hiſpaniarum, cæteróſque Catholicæ Reip. ſupremos Principes eſſe protectores decretorum Concilij Trid. latè tradit Salgado *de protect. Regia p.* 1. *cap.* 1. *prel.* 2. *num.* 73. 15. Rex Hiſpaniarum eſt protector Concilij Trid.

In omnibus decretis ſalua ſemper eſt Sedis Apoſt. auctoritas.

CAPVT XXI.

1. EX hoc text. vulgò colligitur pro derogatione decretorum huius S. Conc. Trident. ſufficere clauſulam generalem, non obſtantibus conſtitutionibus Apoſtolicis, ita Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancel. gloſ.* 6. *num.* 120. Mart. *de clauſul. part.* 4. *clauſ.* 14. *num.* 3. Bonacin. *de cenſur. diſput.* 2. *quæſt.* 5. *puncto* 2. *num.* 4. *verſ. ratio deſumitur*, Mareſcot. *var. reſolut. lib.* 2. *cap.* 38. *num.* 41. Monet. *de commutat. vltim. volunt. cap.* 11. *num.* 150. Stephan. Gratian. *diſcept. forenſ. tom.* 5. *capit.* 940. & 963. Maſſobr. *in praxi habendi concurſum requiſ.* 17. *dub.* 4. *n.* 8. ſecundùm Roman. impreſſ. Fr. Sigiſmund. à Bononia *de elect. dub.* 5. Nicol. Garc. *de benefic. part.* 5. *cap.* 8. *num.* 87. vbi refert ſic reſpondiſſe ſacram Congreg. Terentil. *in annot. ad deciſ.* 463. *Buratti*, Anton. Ricciul. *de iure perſonarum extra gremium Eccleſia exiſtent. lib.* 5. *cap.* 14. *num.* 6. & *lib.* 8. *cap.* 4. *num.* 6. vbi atteſtatur ſic fuiſſe in Rota deciſum in vna S. Angeli penſionis 16. Decembris 1594. coram Cardin. Pamphilio ſen. & in Bononien. Prioratus 9. Iunij 1606. coram bonæ mem. Patriarcha Manzanedo, & apud Farin. *deciſ.* 179. *n.* 6. 1. Clauſula generalis, *non obſtantibus conſtitutionibus Apoſt.* ſufficit pro derogatione decretorum Concilij Trid.

Digitized by Google

& deciſ.687.n.24.p.2.recent. Caualer. *deciſ.601.n.3.* vbi dicit cenſeri derogatum diſpoſitioni Concilij Trid. quando contra illud Papa diſponit,& conſtat derogaſſe voluiſſe.

2. Derogatio nec generalis nec ſpecialis Concilij Trid. requiritur ſi ſupplicatio manu Papæ ſignata fuerit.

2. Derogatio nec ſpecialis, nec generalis requiritur Concil. Trid. ſi ſupplicatio manu Papæ ſignata fuerit, ita refert deciſum Nicol. Garc.*de benef.p.4.c.5.n.34.& p.5.c.8.n.87.*

3. Priuilegia omnia Regularium ſunt reuocata in his, quæ Conc. Trident. aduerſantur.

3. Priuilegia omnia Regularium, etiam ea, quæ Mare magnum appellantur, ſunt reuocata in his,quæ Concilio Trident. aduerſantur per Bullam Pij V. 13. Kalend. Martij 1565.vt dicit reſolutum Nicol.Garc. *de benef.p.3.c.2.n.258.*

De Indulgentiis.

1. Doctores de Indulgentiis tractatus integros in lucem edentes.

1. De Indulgentiis integros tractatus ediderunt Antonius Roſell. Ludouicus Bologninus, & Felinus Sandæ. *tom. 14. tractatuum Doctorum*, Thom. de Vio, Caietanus, Martin. Nauarrus, Gregorius de Valentia, Antonius Cordubenſis, Gaſpar Sciopius, Iſidorus Valſeranus, Ioannes Baptiſta Paulianus, Cardin. Robert. Bellarminus, Iacobus Nauclantius, Iulius Lauorius, Valentinus Laurentius, Thomas Zerola, Boëtius Epo, Lucas Pinellus, Franciſcus Rodriquez, Hieronym. Gratian. Rutilius Benzonius, Antonius Sanctarellus.

2. Doctores de Indulgentiis agentes.

2. Tractant etiam Didac. Nugnus *in 2.2.quæſt.20.* Henriq. *in ſum. lib. 7. de Indulgent.* Fr. Emman. *quæſt. regular. tom. 2. quæſt. 85.* Valent. *tom.4. diſput.7.quæſt.10.* Soar. *tom.4. de Pœnitent. prope fin.* Iodoc. Cocc. *in theſauro nouo theologico, verbo Indulgentia*, Valer. Reginald. *in praxi fori pœnitent. lib. 7. à num. 94. cum multis ſeqq.* Ægid. de Coninck *de Sacrament. & cenſur. tom. 2. diſput. 12.* Balduin. iun. *ſuper opera controuerſ. Bellarm. part. 1. lib. 6. de Indulgent.* Franc. Leo *in theſauro fori eccleſ. p.1.cap.7.* Bonacin. *de Sacrament. diſp.6. q.1. puncto 1.* Fernandez *in examine Theologiæ moralis p.3.c.7.* Petr. Coton. *lib.4. controuerſ.* Molfeſ. *in ſum. Theologiæ moralis tract.7.c.26. de Indulgent.* Vincent. Filliuc. *in quæſt. moral. tract.8.cap.7.cum ſeqq.*

3. Indulgentiæ pro Eccleſia S. Mariæ de Monteſerrato.

3. Indulgentiæ pro manibus adiutricibus Eccleſiæ S. Mariæ de Monteſerrato concedi poſſunt ex gratia ad ſupplicationem Oratoris Regis Hiſpaniarum, ita Aldan. *in compendio Canonic. reſolut. lib. 5. tit. 7. num.8.* vbi refert deciſum à S. Congr. Rit. in cauſa montis Serrati 13.Iulij 1630.

4. Bullam Cruciatæ ante vel poſt ſuſcipere non eſt neceſſarium in volentibus conſequi Indulgentias Iubilæi, quæ à Summis Pont. pro tempore concedi conſueuerunt.

4. Indulgentias Iubilæi, quæ à Summis Pontificibus pro tempore concedi conſueuerunt, vt quis conſequi valeat in Regnis Hiſpaniarum, non eſt neceſſarium Bullam Cruciatæ ante, vel pòſt ſuſcipere, ita nouiſſimè Sellius *in ſelectis Canon. cap. 4. num. 16.* vbi refert ſic deciſiſſe S.Congr. negotiis Indulgentiarum præfectam ſub die 8. Februarij 1631.

De

Digitized by Google

De delectu ciborum, ieiuniis, & diebus feſtis.

1. Feſtos dies quamuis Regulares ſeruare teneantur quos in ſua diœceſi Epiſcopus ſeruandos præceperit, ritus tamen eorum quoad Miſſas celebrandas, & cætera diuina Officia tam publicè, quàm priuatim ab ipſis Regularibus in eorum Eccleſiis perſoluenda, illis feſtis permanere debent, nec circa hæc ab Epiſcopis quoquo modo quicquam in contrarium eiſdem Regularibus præcipi poteſt, quòd ſi de facto præceperint, Regulares neutiquam ipſis Epiſcopis obedire tenentur. Verùm quoad Conciones, & lectiones, quas iidem Regulares ad populum habuerint, debent ſe conformare Euangeliis, & Epiſtolis, quibus clerus ſecularis vtitur illis diebus feſtis, ita deciſum referunt Quarant. *in ſumm. Bullarij verbo priuilegia Regularium*, Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 3. n. 47. verſ. dies feſtos*, Laurent. de Peirinis *in conſtit. ſui Ordinis Minimor. tom. 1. conſtit. 28. Leonis X. n. 2.* Ego ipſe *de officio, & poteſt. Epiſcopi p. 3. alleg. 105. n. 34. & 35.*

1. Regulares qualiter feſtos dies, & ritus ſeruare teneantur.

2. Feſtorum ad obſeruantiam per Epiſcopum cum approbatione populi indictorum, poteſt ipſe cenſuris Regulares compellere, vt per Aldan. *in compend. Canon. reſol. lib. 3. tit. 8. num. 12.* vbi refert deciſum in Hoſtunen. 31. Iulij 1627.

2. Feſtorum ad obſeruantiam per Epiſcopum cum approbatione populi indictorum poteſt ipſe cenſuris Regulares compellere.

3. Feſtis diebus licet dare operam rebus ad vitam neceſſariis, ac tempore perituris, præſertim tempore vindemiarum & meſſium, ac recollectionis fructuum, vel vbi neceſſitas vrgeat, & ſuadeat pietas ad Ordinarij cuiuſque iudicium, & cenſuram, vt referunt deciſum Quarant. *in ſumm. Bullarij verbo dies feſti*, Piaſec. *in praxi Epiſcop. p. 2. cap. 3. num. 23.*

3. Feſtis diebus licet dare operam rebus ad vitam neceſſariis.

4. Eccleſiaſticus ſi dat licentiam alicui laborandi, vel vendendi diebus feſtis, laicus iudex in vim Bullæ Pij V. non poteſt procedere contra laborantem, ſeu vendentem, ita Aldan. *d. tit. 8. num. 25.* vbi refert deciſum ſub die 26. Iunij 1621.

4. Iudex laicus non poteſt procedere contra laborantes in diebus feſtis de licentia Ordinarij.

5. Feſta Kalendarij Romani non poſſunt eleuare Epiſcopi & Regulares ad nobiliorem ritum, puta à ſemiduplici ad duplicem, ſine licentia Sedis Apoſt. ſic Aldan. *d. loco num. 27.* vbi teſtatur reſolutum à S. Congr. Rit. die 28. Octobris 1628.

5. Feſta Kalendarij Romani non poſſunt eleuare Epiſcopi, & Regulares ad nobiliorem ritum.

6. Feſtos dies, & ieiunia in ſuis Eccleſiis annuntiare non prohibentur Regulares, vt per Laurent. de Peirinis *in conſtit. ſui Ordinis Minim. tom. 2. conſt. 7. Pij V. num. 13. verſ. ad primum*, vbi refert ita deciſum ſub die 2. Iulij 1620.

6. Feſtos dies & ieiunia in ſuis Eccleſiis annuntiare non prohibentur Regulares.

7. Feſtum nouum non poteſt cogi populus ſeruare quàm indicta ab Eccleſia, & ſi nouum inſtitui petitur, ſupplicet populus, ita Aldan. *vbi ſuprà num. 30.* qui ait reſolutum à S. Cong. Rit. in Pacen. 20. Aprilis 1602.

7. Feſtum nouum nõ poteſt cogi populus ſeruare.

8. Feſta Sanctorum certa die adſcripta in Kalendario, vel Martyrologio non poſſunt transferri, vt per Aldan. *d. loco*, vbi dicit ſic fuiſſe deciſum à S. Rituum Cong. ſub die 28. Octobris 1628.

8. Feſta Sanctorum certa die adſcripta in Kalendario non poſſunt transferri.

De Indice librorum, & Catechiſmo, Breuiario, & Miſſali.

1. Breuiarium Romanum ac formam illud recitandi inſtituit Pius V.

1. Breuiarium Romanum, ac formã illud recitandi, inſtituit Pius V. *conſtit.* 64. *incip. Quod à nobis*, 7. Id. Iulij 1568. & denuo reuiſit, & emendauit Clemens VIII. *conſtitut.* 86. *incip. Cùm in Eccleſia*, 10. Maij 1602.

2. Breuiarium habẽtes ante 100. annos an ſatisfaciant recitando iuxta formam Breuiarij noui Pij V.

2. Breuiarium habentes ante 100. annos inſtitutum, non ſatisfaciunt recitando etiam extra chorum iuxta formam Breuiarij noui Pij V. quod in ſua Eccleſia non fuit receptum de conſenſu Epiſcopi, & Capituli, vt refert deciſum Nicol. Garc. *de benefic. part.* 3. *cap.* 1. *num.* 155.

3. Breuiarij, & Miſſalis Romani vſus ſemel introductus, non poteſt mutari redeundo ad antiquum.

3. Breuiarij, & Miſſalis Romani vſus ſemel introductus in Eccleſia, quæ habet particulare Breuiarium, & Miſſale, confirmandus eſt, nec licet redire ad vſum antiqui Breuiarij & Miſſalis, ita Aldan. *in compend. Canon. reſol. lib.* 1. *tit.* 10. *n.* 8. vbi refert ita fuiſſe deciſum à S. Congr. Rit. in Tullen. ſeu nullius 15. Martij 1608.

4. Breuiarium S. Benedicti reformatum approbatur.

4. Breuiarium ſancti Benedicti reformatum ad vſum Breuiarij Romani, exceptis iis, quæ ad regulam ſancti Benedicti pertinent, approbatur, & conceditur Monachis dicti Ordinis in Regno Portugaliæ, Sell. *in ſelect. Canon. c.* 50. *n.* 8. vbi ait ſic fuiſſe deciſum à S. Cong. Rit. in Portugalen. 21. Februarij 1604. & quòd idem Breuiarium recitare debent Moniales eiuſdem Ordinis in d. Regno, quæ Ordinario ſubſunt, ex ead. S. Cong. Rit. in alia Portugalen. 20. Martij 1604.

5. Breuiarium Benedictinum debet adhiberi ab omnibus Monachis, & Monialibus ſub regula S. Benedicti militantibus.

5. Breuiarium Benedictinum debet adhiberi ab omnibus Monachis, & Monialibus ſub regula ſancti Benedicti militantibus, ex eod. Sellio *d. cap.* 50. *num.* 26. vbi teſtatur ita reſolutum ab ead. S. Cong. in Terraconen. 24. Ianuarij 1615. & in Sueſſen. 13. Iulij 1619.

6. Breuiarium Benedictinum de mandato Pauli V. pro omnibus Religioſis, qui militant ſub regula S. Benedicti.

6. Breuiario Benedictino, de mandato Pauli V. pro omnibus Religioſis qui militant ſub regula S. Benedicti, vti debent omnes Monachi, & Moniales, qui & quæ militant ſub regula ſancti Benedicti, Sell. *vbi ſuprà*, qui dicit ſic fuiſſe deciſum ab ead. S. Congreg. ſub die 24. Ianuarij 1616.

7. Miſſali alio, non hoc reformato celebrantes, qui aliàs tenentur ex Bulla Pij V. incurrunt peccatum mort. ſi ſcienter, & abſque iuſta cauſa id fecerint.

7. Miſſali alio, non hoc reformato celebrantes, qui aliàs tenentur ex Bulla Pij V. poſita in Miſſali Romano, incurrunt peccatum mortale ſi ſcienter, & abſque iuſta cauſa id fecerint, vt refert deciſum Nicol. Garc. *de benefic. p.* 3. *c.* 1. *n.* 156.

FINIS LAVS DEO.

INDEX

Digitized by Google

INDEX

Rerum notabilium, quæ in hoc opere continentur.

Prior numerus paginam, poſterior & ſequentes eiuſdem paginæ ſectiones demonſtrant: vbi autem ſolus eſt numerus, is intelligitur eſſe ſectio proximè prænotatæ paginæ.

A

ABBAS commẽdatarius SS. Vincentij & Anaſtaſij non tenetur reſidere.34.5. Abbas Ordinis Oliuetani poteſt eligi in Conſeruatorem, ſi Epiſcopus in Synodo eum deputauerit iudicem ſynodalem. 138. 6. Abbas vt poſſit ad Ordines minores promouere quæ habere debeat. 281. 8. Abbas poteſt de iure conferre Ordines minores ſuis ſubditis, licèt non ſit benedictus.9. Abbas alicuius Abbatiæ exemptæ non poteſt Ordines in eo conferre, licèt ſit Epiſcopus, ſecus ſi Abbatia eſt nullius.10. Abbas in iis caſibus, in quibus Tonſuram & minores Ordines conferre valet, diſpenſare poteſt in interſtitiis. 285. 13. Abbas habens proprium ſeminarium, non debet cogi contribuere ſeminario Epiſcopi. 308. 14. Abbas non poteſt Synodum celebrare niſi habeat prouinciam. 388. 10. Abbas populum non habens, etiam quòd exemptus non ſit, non tenetur accedere ad Synodum diœceſanam. 11. Abbas Monachus non tenetur intereſſe Synodo diœceſanæ, ſi deſeruire faciat per vicarium ſecularem curæ animarum imminenti ſuæ Eccleſiæ. 385. 30. Abbas quando poſſit concurſũ facere. 477.53,54. *Abbatis* in iurepatronatus temporalem iuriſdictionem habentis non præſumitur vſurpatio.653.48. *Abbates* ex priuilegio Sedis Apoſt. de conſenſu ordinarij Confirmationis ſacramentum conferre poſſunt. 51. 6. Abbates, & alij Prælati Epiſcopo inferiores poſſunt vnire. 61. 18. Abbates & alij etiam omnem iuriſdictionem habentes ordinariam, non poſſunt inſtituere in beneficiis ſimplicibus præſentatum à patrono abſque præuio examine Epiſcopi. 81. 15. Abbates degradationi aſſiſtentes ſunt iudices aſſeſſores.106.8. Abbates, ſeu Prælati inferiores non poſſunt vnire niſi hoc habeant ex priuilegio, ſeu legitima præſcriptione.181. 5. Abbates habentes quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem.227.16. Abbates, Præpoſiti & Abbatiſſæ Regularem vitam ducentes non tenentur Epiſcopo reddere rationem.231.18. Abbates non poſſunt Tonſuram & minores Ordines conferre aliis Regularibus, qui dimiſſorias ſuorum ſuperiorum habuerint.280. 6. Abbates & alij quantumuis exẽpti, qui faciunt dimiſſorias aliis quàm ſuis ſubditis Regularibus, ſuſpenſionem totalem per annum incurrunt. 283.22. Abbates ſeculares exempti qui in ſuos ſubditos habent iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem, comprehenduntur ſub nomine Epiſcopi. 298.29. Abbates, qui habent iuriſdictionem Epiſcopalem, poſſunt denunciationes remittere. 329.60. Abbates Eccleſiarum nulli Epiſcopo ſubiectarum, poſſunt licentiam intereſſendi matrimoniis concedere. 337. 112. Abbates, Monachi, & Religioſi ſaltem clauſtrales,

ſtrales, prohibentur eſſe patrini. 355.14. Abbates habentes populum & territorium proprium ac iuriſdictionem Epiſcopalem, vocari debent ad Concil. Prouinciale, ſicut Epiſcopi comprouinciales.382.9. Habent vocem deciſiuam.ibid. Abbates exempti, qui Synodo intereſſe debent, quo amictu, & ornamento vti debeant. 385.27. Abbates & alij Prælati inferiores habentes iuriſdictioně ordinariã etiam nullius diœceſis,non gaudent facultate abſoluendi,& diſpẽſandi.399.8. Abbates qui poſſint hodie de cauſis Clericorũ Eccleſię cognoſcere. 497.7. Abbates exempti iuriſdictionem quaſi Epiſcopalẽ habentes non veniunt in præſenti ſub nomine Epiſcopi. 505. 60. Abbates,& alij Prælati habentes iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem, nullique Epiſcopo ſubiecti, poſſunt Nouitio licentiam dare ad renuntiandum. 591.31. Abbates, & alij Regularium præfecti habent ius viſitandi monaſteria, aliáque loca ſibi ſubiecta.609.1. *Abbatibus* titularibus habentibus iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem cum vſu mitræ, non licet illum deferre extra proprias eorum Eccleſias abſque ſpeciali Sedis Apoſt. indultu. 42.22. Abbatibus Caſſinen. & Oliuetanis quomodo permittatur vſus Baldachini. 24. Abbatibus quantumcunque exemptis, etiam nullius diœceſis,non licet Ordines cuiquam conferre minores,qui Regularis ſubditus ſibi non ſit. 279.2

Abbatia, cui vnita eſt perpetuò & acceſſoriè parochialis Eccleſia, concurſu non confertur. 471.12. *Abbatias*,aut alias dignitates in commendam habentes denunciationes ſine ſpeciali commiſſione Apoſtol. remittere non poſſunt. 329.61

Abbatiſſa an poſſit exire pro præſtando iuramento fidelitatis ratione feudi.534.31. non poteſt è monaſterio exire vt viſitet ædificium Eccleſiæ an ſibi placeat.32. Abbatiſſa non poteſt facultatem ingrediendi concedere. 541.72. Abbatiſſa,vel Prioriſſa eſſe non poteſt illegitima abſque Papæ diſpenſatione ſecluſis Religionis priuilegiis.554.2. Abbatiſſa non poteſt duobus monaſteriis præferri. 556. 16. *Abbatiſſæ* ad electionem licitus eſt ſuperiori ingreſſus in monaſterium quotieſcunque subornationis ſuſpicio eſt. 545. 98. Abbatiſſæ, ſeu Prioriſſæ officij non ſunt capaces illegitimæ, & quæcumque quæ virgines non ſunt. 554. 4. Abbatiſſæ in electione duæ partes concurrere debent ex tripartito numero Monialium.555. 8. Abbatiſſæ in electione dare votum non poteſt earum ſuperior in cauſa diſcordiæ.9. Abbatiſſæ expleto officiorum ſuorum triennio non poſſunt denuo eligi ad eadem officia. 13. *Abbatiſſarum* in electione poſſunt vota per Epiſcopum cum vicario oretenus accipi.551.7

Abeſſe non dicitur qui ſtatim eſt reuerſurus. 246.22

Abſens cauſa ſtudij non percipit quotidianas diſtributiones. 19. 57. Abſens pro euidenti Eccleſiæ vtilitate quotidianas diſtributiones percipit.440.103. Abſens à ſeruitio Eccleſiæ pro defenſione iurium ipſius Eccleſiæ diſtributiones percipit.104. Abſens à choro, ac etiam à ciuitate ob metum ne occideretur ab inimicis, à Principe,&c.diſtributiones percipit.442.116. *Abſentes* à ſeruitio Eccleſiæ quibus pœnis puniantur. 437.83

Abſentia æquiparatur morti. 663.24

Abſoluendus non eſt ille, qui vel ob negligentiam, vel ob verecundiam Pater noſter, Aue Maria, Credo, addiſcere non curat. 395. 26. *Abſoluendi* conceſſa facultas à caſibus Sedi Apoſtol. reſeruatis non comprehendit caſus, quos Epiſcopus & Prælatus Religioſus cum ſuis ſubditis Regularibus reſeruauit. 122.28. Abſoluendi non ſunt decimas ſubtrahentes, aut impedientes, niſi plena reſtitutione ſecuta. 665. 6. ſi ad reſtituendum impotens non ſit. 7

Abſoluere Epiſcopum,& cum ipſo diſpenſare poterit ab eodem Epiſcopo Confeſſor electus de omni peccati vinculo de quo poteſt abſoluere, vel diſpenſare ipſe Epiſcopus. 122.29. Abſoluere à cenſuris incurſis propter ingreſſum ad monaſterium Monialium non poteſt Epiſcopus ſi delictum ſit occultum. 402. 26. Abſoluere non poteſt Pœnitentiarius à caſibus, quos Epiſcopus ſibi expreſsè reſeruauit. 417.26

Abſolui poſſunt à quocumque Sacerdote ſimplici conſtituti in articulo mortis, etiamſi ſint excommunicati,& denunciati ob hæreſim,vel ob quodcumque delictum. 120.17

Abſolutio ad cautelam quomodo danda. 101.27. Abſolutio ſacramentalis non poteſt abſenti validè impendi.109.2. Abſolutio ſacramentalis eſt ad inſtar actus iudicialis. 116.2. Abſolutio data à ſimplici Sacerdote in mortis articulo, eſt vera abſolutio. 120.19. Abſolutio ſacramentalis Sacerdotis eſt actus iudicialis, non nudum miniſterium. 133. 13. Abſolutio inſtantiæ.500.28.Abſolutio à cenſuris ob violatam immunitatem eccleſiaſticam eſt Sedi Apoſt.reſeruata. 691.14

Abſolutus per Epiſcopum à ſuſpenſione contracta ob ſuſceptionem Ordinum ante legitimam ætatem non poteſt ante illam in præfatis Ordinibus miniſtrare. 288.15

Acceſſus, & regreſſus in reſignationibus permiſſi. 636.4

Tu, Accipite Spiritum S.&c. intelliguntur de poteſtate

teſtate remittendi, & retinendi peccata in ſacramento Pœnitentiæ. 131.4

Acta originalia proceſſuum primæ inſtantiæ ad iudicem appellationis Notarius mittere non cogatur, niſi, &c. 102.25. Acta primæ inſtantiæ intra 30. dies dentur gratis reo appellanti. 104.c.3. Acta prioris inſtantiæ tranſportare ſpectat ad eum, qui appellauit. 507.70. Acta integrè & legitimè debent tranſportari. 73. Acta verbaliter tantùm producta non ſunt neceſſariò tranſportanda 508.76. Acta in dubio præſumuntur integrè tranſportata. 80. Acta originalia proceſſuum primæ inſtantiæ ad iudicẽ appellationis Notarius mittere non cogitur. 509.83. procedit in omnibus cauſis eccleſiaſticis vertentibus coram quocumque iudice etiam non Epiſcopo. 84. *Actorum* tranſportatio iuxta hoc decretum eſt de forma quando cauſa eſt eccleſiaſtica. 507.71. Actorum tranſportatio neceſſaria in cauſa beneficiali. 72. Actorum irreleuantia excuſat à tranſportatione. 508.78. *Actis* non integrè tranſportatis quando procedi poſſit in cauſis profanis. 79

ad *Actiones*, quibus ad Deum conuertimur, actiuè conuerti cum auxilio Dei ſupernaturali. 29.1

Actus ad gratiam habitualem, ſeu diſponentem ad iuſtificationem, debet eſſe ſupernaturalis. 29.3. Actus tres in pœnitente requiruntur quaſi materia ſacramenti Pœnitentiæ, videlicet contritio, confeſſio, & ſatisfactio. 131.5

Adiuncti iuriſdictionem habent. 619.6. Adiuncti poſſunt recuſari à parte, & ſolo iuramento. 7. Adiuncti non priuantur diſtributionibus, ſi quando ea de cauſa ſine fraude tempore diuinorum officiorum abſint. 8

Adminiſtrantes bona ad monaſteria Monialium etiam Regularibus ſubiectarum pertinentia, an & quando teneantur rationem adminiſtrationis reddere Epiſcopo loci. 86.8

Adminiſtrationis rationes ordinarius exigere poteſt ab adminiſtratoribus, donec coram eodem doctum fuerit de inſtitutione in qua ſecus cautum ſit. 85.3

Adminiſtratores piorum locorum, etiam exemptorum nullam rationem reddentes, poſthac eam Epiſcopo reddere tenentur. 231.13. Adminiſtratores bonorum temporalium Monialium quis deputare valeat. 557.3

Admiſſio, vel reiectio teſtium. 500.26

Adulterij in crimine poteſt procedi ex officio. 376.2

Ægrotans, aut legitimè impeditus coadiutor haberi debet pro præſenti. 642.36

Ætas 30. annorum completorum requiritur in promouendo ad Epiſcopatus culmen. 52.5. Ætas 14. annorum in quibus capellaniis non requiratur. 259.3. Ætas 14. annorum ſufficit ad obtinendum canonicatum in Eccleſia collegiata. 260.4. Ætas 14. annorum requiritur ad obtinendam dimidiã portionem in Eccleſia cathedrali. 5. Ætas 7. annorum ſufficit ad penſionem. 10. Ætas ad Subdiaconatum, Diaconatum & Presbyteratum quæ requiratur. 285.c.12. Ætas nõ à die cõceptionis, ſed à die natiuitatis computanda. 286.4. Ætas ad Cardinalatum eadem requiritur, quæ deſideratur ad Epiſcopatum. 381.8. Ætas 25. annorum inceptorum requiritur in eo, qui ad dignitatem, cui animarum cura ſubeſt, promoueri deſiderat. 423.2. Ætas incipit à die natiuitatis. 424. init. Ætas 14. annorum ſufficit ad Canonicatus collegiatarum Eccleſiarum 433.60. Ætas 23. annorum permitti poteſt in vicario capitulari. 458.21. *Ætatis* 40. annorum defectus in Pœnitentiario non obſtat vbi aliàs aptior pro loci qualitate non reperitur. 417 21

Affinitas non oritur ex matrimonio rato, non conſummato. 362.15. Affinitas ex fornicatione 363.c.4. Affinitas ex copula fornicaria iure naturæ ſequitur. 364.2. Affinitas ex copula fornicaria contrahitur inter infideles. 4. Affinitas ex copula licita orta dirimit matrimonium vſque ad quartum gradum. 365.8. Affinitas oritur ex omni copula illicita. 10. *Affinitatis* impedimentum ſuperueniens poſt contractum matrimonium eſt ſublatum. 364.7. Affinitatis impedimentum vſque ad 4. gradum oritur ex matrimonio rato. 365.9

Agnus Dei vt ter à Clero & populo diceretur ordinauit Sergius I. 200.23

Alienatio patrimonij, aut extinctio penſionis ſubſequens promotionem eſt inualida. 172.66 Alienatio, ſeu renunciatio matrimonij an poſſit fieri ſine licentia Epiſcopi, ſi habeatur beneficium, vel quid aliud ſufficiens. 68

Altaria & capellas in Regularium Eccleſiis etiam per ſeculares confraternitates conſtructa viſitare non poteſt Epiſcopus. 227.21. Altaria Eccleſiarum Regularium, quibus non incumbit cura animarum perſonarum ſecularium, non licet Epiſcopis viſitare. 563.8

Alternatiua non gaudet Epiſcopus non reſidens in ſua diœceſi etiam ex cauſa à Concil. approbata. 33 7

Ancilla non datur pro educandis. 545.102. *Ancillæ* laicæ non dantur in communi Monialibus S.Claræ. 545.101

Animæ quas pœnas patiantur in purgatorio. 511.3. Animæ purgatorij non poſſunt ordinariè ante pœnas omnino perſolutas ante tempus inde exire. 4. *Animarum* cura eſt onus Angelicis

humeris formidandum. 32. 3. Animarum curæ incumbentes imminenti ſuæ dignitati, vel canonicatui, diſtributiones quotidianas lucrantur. 440. 100

Anniuerſaria in totidem Miſſas commutare poteſt Epiſcopus. 622. 5

Annus quo Canonicus Ordinem requiſitum ſuſcipere tenetur, computandus à die habitæ poſſeſſionis 221. 21. Annus 22. inceptus ſufficit ad Subdiaconatum. 385. 2. Annus probationis à momento in momentum poteſt & debet computari. 580. 24. Annus ex quo Gregorius XIII. abſtulit decem dies, reputatur integer. 28. Annus probationis debet neceſſariò eſſe continuus. 581. 30. Annus probationis tunc interrumpitur, quando Nouitius dimiſſo Religionis habitu egreditur monaſterium animo deſerendi Religionem. 32. Annus probationis poteſt impleri ab eo, qui nondum expleuerit annum decimumſextum. 584. 43. Annus debet eſſe continuus vt dicatur contracta inſordeſcentia in excommunicatione. 621. 41. *Anni* 40. requiſiti in Pœnitentiario debent eſſe completi. 416. 19. Anni viginti duo ad dignitates requiſiti debent eſſe completi. 425. 14

Antiphona, quæ & Offertorium, inſtitutor quis. 198. 13

Antiquum quod dicatur in materia probationis. 647. 10. *Antiqui* probatio ſi fiat per ſcripturas, & inſtrumenta, centum annum requiruntur, per teſtes verò 60. ſufficiunt. 11

Appellandum eſt ad Metropolitanum à ſententiis ordinarij in cauſa criminali procedentis ex decreto Concil. etiam tanquam Sedis Apoſt. delegatus. 103. 3. Appellandum eſt à vicario ad Epiſcopum in cauſis criminalibus, vel beneficialibus ſpecialiter commiſſis vicario. 4

Appellans in cauſis criminalibus tenetur intra ſex menſes cauſam proſequi, & expeditionem reportare. 104. 3. Appellans acta omnia coram Epiſcopo geſta ad iudicem appellationis expenſis ſuis transferre tenetur. 506. 66. procedit in actis factis in partibus coram delegato. 67. habet locum in quocumque iudice eccleſiaſtico, & in cauſis tantùm eccleſiaſticis. 68. procedit in cauſis profanis vertentibus coram iudice eccleſiaſtico. 69

Appellari non poteſt ad effectum euitandi examen. 83. 25. Appellari an poſſit quando grauamen illatum per interlocutoriam, non poteſt tolli per appellationem à definitiua. 100. 9. Appellari à ſententia interlocutoria in quibus caſibus poſſit. 499. 22. Appellari poteſt ab iniuſta articulorum admiſſione, vel à denegata eorum iuſta admiſſione. 24

Appellatio non tollitur à mala relatione, & grauamine, ac reprobatione examinatorum. 83. 26. Appellatio non datur à viſitatione facta ab Epiſcopo, præſertim à correctione morum. 100. 5. Appellatio ad effectum ſuſpenſiuum non datur à mandato de reſidendo in viſitatione edito. 6. Non extenditur ad cauſas criminales, quæ tractantur apud iudices inferiores, delegatos Papæ, vel Epiſcopi. 8. Appellatio interpoſita ſuper condemnatione ad triremes habet effectum ſuſpenſiuum. 100. 11. Appellatio à priuatione beneficij habet effectum ſuſpenſiuum. 110. 12. Appellatio recipienda non erit quamuis appellans aſſerat ſententiæ, aut appellationis exemplum culpa iudicis à quo, vel actuarij habere non poſſe. 101. 20. Appellatio non recipitur à ſententia definitiua contra verum contumacem prolata. 103. 28. Appellatio non admittitur à grauamine, quod per definitiuam reparari nequit, niſi viſis actis 102. 13. Appellatio datur ſi Epiſcopus in viſitatione procedat in exemptos contra eorum priuilegia. 420. 4. Appellatio ſuſpenſiua tantùm, & non deuolutiua, tollitur vbi Epiſcopus viſitat non compilato proceſſu. 6. Appellatio ſi interponatur in viſitatione ab Epiſcopo ſuffraganeo, etiam tamquam Sedis Apoſtol. delegato, debet interponi ad Metropolitanum ſolum quoad effectum deuolutiuum. 421. 7. Appellatio admittitur ab interlocutoria vim diffinitiuæ habente. 498. 21. Appellatio ſuſpenſiua, non verò deuolutiua prohibetur. 493. 168. Appellatio non datur ſimpliciter ab electione Epiſcopi in concurſu dum appellare volens fuit approbatus ab examinatoribus ſynodalibus. 169. Appellatio à mala electione ſiue irrationabili iudicio Epiſcopi admittitur ſolùm ad effectum deuolutiuum. 170. Appellatio licita eſt ab interlocutoria vbi grauamen reputari non poteſt in definitiua. 502. 38. Appellatio licita eſt ab interlocutoria, etiamſi grauamen poſſit reputari, ſed non ex toto, vel magna cum difficultate. 39. Appellatio datur à correctione quam facit Prælatus Regularis excedendo modum, & tranſgrediendo regulæ limites. 519. 11. Appellatio interponitur à Guardiano ad Prouincialem, à Prouinciali ad Generalem, à Generali ad Protectorem, & ab hoc ad Cardinalium congregationem. 12. Appellatio in cauſis pendentibus contra Capitulares exemptos coram vicario foraneo cum Adiunctis non datur ad Epiſcopum, ſed cauſa deuoluitur ad Sedem Apoſtol. 631. 28.

Appellatione pendente, appellans in eodem quo reperitur carcere quanto tempore permanebit. 101. 24. *Appellationes* quando recipiendæ. 101. 17. Appellationes à Metropolitanis non recipiuntur ab executione decreti Concilij Trid. aut viſitationis Apoſt. 102. 21.

Appellationes ad effectum deuolutiuum tantùm admittuntur in cauſis viſitationis ordinariorum,aut correctionis morum. 21. in *Appellationibus* , &c. ſeruandus tenor cap.Romanæ,de appellationib. in 6. 214.c.7

Appellatus ſi occultauit proceſſum , vel impedimentum præſtitit vt tranſportatio non fieret in eius odium,habetur pro acta. 509.82

Approbare Sacerdotes in confeſſionis miniſtros nullus poteſt præter Epiſcopum. 298.24

Approbatio, & examinatio ab Epiſcopo facienda non requiritur in beneficiis ſimplicibus, quorum collatio liberè ſpectat ad inferiores.80.1. Approbatio Epiſcopi illius loci in quo fit confeſſio,eſt neceſſaria.299.30. Approbatio ad confeſſiones audiendas ſufficit etiam oretenus conceſſa. 300.38. Approbatio Sacerdotum ad adminiſtranda Sacramenta, & ad confeſſiones audiendas à pari procedunt. 39. Approbatio ad confeſſiones audiendas valet,quamuis non gratis concedatur.303.58. *Approbationem* obtentam ab ordinario ad confeſſiones audiendas poteſt ſuſpendere Epiſcopus ſucceſſor vſque ad nouum examen. 302.46. Approbationem ab Epiſcopo obtinentes ad certum tempus, eo elapſo non poſſunt confeſſiones audire abſque noua Epiſcopi ipſius licentia. 50

Approbatus,& prouiſus ab anteceſſore de Eccleſia parochiali poteſt ab Epiſcopo ſucceſſore iterum examinari ſuperuenienti rationabili cauſa. 82.21. Approbatus ad Ordines, ſeu beneficia poteſt ſuſpendi ſi in viſitatione reperiatur ignarus.183.4. Approbatus duntaxat ad audiẽdas confeſſiones cenſetur Parochus in ea ciuitate, vel oppido, vbi ſita eſt parochia.297.19. Approbatus nullus etiam inſignis vir cenſetur ſine examine ad confeſſiones audiendas, etiamſi iniuſta ſit denegatio. 300.35. Approbatus ab Epiſcopo abſque iudicio , vel contra iudicium ſciente non eſſe idoneum , non cenſetur approbatus. 40. Approbatus nemo cenſetur , ſi ex tribus examinatoribus quilibet eorum approbauerit. 481 87

Aqua vera & naturalis eſt de neceſſitate Baptiſmi.47.3. Aqua cur vino miſceatur in offerendo calice. 205.c 7

Arbores alieni beneficij cædens , ſibique illas vſurpans,incidit in excommunicationem c.11. de reform.ſeſſ.22. 236.10

Archidiaconus,vel Canonicus viſitans Eccleſiam, iura, vel redditus ſuæ præbendæ , non amittit diſtributiones quotidianas.438.95. *Archidiaconi*,Decani,Archipreſbyteri,& alij inferiores viſitandi ius habent ſi id longa conſuetudine præſcripſerint.387.10. Archidiaconi,qui oculi dicuntur Epiſcopi , in omnibus Eccleſiis vbi fieri poteſt , eligendi qui ſint Magiſtri. 424.7. Archidiaconi qui verè animarum cura,& omni prorſus iuriſdictione carent , non tenentur eſſe Doctores. 8. Archidiaconi apud Hiſpanos nullam habent iuriſdictionem. 425.9

Archiepiſcopus non poteſt vti Cruce , nec Mozzetta Legato præſente in ciuitate. 41.17. Archiepiſcopus non debet ſe ingerere in prima inſtantia cauſarum quæ agitantur coram eius ſuffraganeo.103.29. Archiepiſcopus non poteſt iudicare cauſas vertentes inter Epiſcopos ſuffraganeos.108.2.Archiepiſcopus vnire poteſt beneficium ſuæ diœceſis.181.3.Archiepiſcopus dum actu viſitat poteſt abſoluere ſubditos ſuffraganeorum.298.27. Archiepiſcopus denunciationes in alterius etiam diœceſani Epiſcopatu remittere non poteſt. 329.65 .Archiepiſcopus dum actu viſitat diœceſes ſuffraganeorum , poteſt in eis licentiam intereſſendi matrimoniis concedere. 338 116. Archiepiſcopus poteſt concedere licentiam intereſſendi matrimoniis ſubditorum ſuffraganeorum ſuorum , nolente ſuffraganeo aliquos maritaliter coniungi , & ad ipſum Archiepiſcopum ſuper ea re appellatur.117. Archiepiſcopus dum actu viſitat, habet facultatem diſpenſandi & abſoluendi conceſſam Epiſcopis. 399 6. Archiepiſcopus in actu viſitationis diſpenſare poteſt cum ipſiſmet Epiſcopis ſuffraganeis.7. Archiepiſcopus etiam qui fuerit conſecratus quamuis nondum pallium receperit , poteſt Nouitio licentiam dare ad renunciandum.591.29.*Archiepiſcopo* prohibitum eſt Pontificalia exercere in Eccleſiis ſuffraganeorum abſque licentia ordinarij. 39.3. *Archiepiſcoporum* , & Epiſcoporum coadiutoribus quæ liceant,vel non. 636.6

Archipreſbyter Tyraſſon. tenetur ad reſidentiam. 248.33.

Archiuium & ſcripturas Capituli non poteſt viſitare Epiſcopus. 37.10

Articulus mortis in volente contrahere cum concubina , eſt iuſta cauſa diſpenſandi in denunciationibus vt poſtponantur. 331.72

Aſcribere tenetur Epiſcopus ad ſeruitium Eccleſiæ clericum in minoribus conſtitutum. 265.33

Aſcriptio in Eccleſia de mandato Epiſcopi non eſt neceſſaria ad gaudendum fori priuilegio, ſed ſufficit quòd realiter fiat ſeruitium in diuinis.265.38. Aſcriptio alicui Eccleſiæ in ordinatis fieri debet in ipſa promotione. 304. 2. locum habet etiam in familiaribus triennalibus Epiſcoporum. 3

Atteſtationes teſtium in antiquis actis ante Concil. redactæ cenſentur authenticæ ſcripturæ. 655.64

Attritio quid. 112.3

Authentica ſcriptura quæ dicatur. 655.63

Auditor Cameræ non poteſt de cauſis in prima inſtantia cognoſcere. 496.4

Auditores Legatorum, aliique iudices Apoſtol. debent ſeruare decretum cap. 7. ſeſſ. 22. de reformat. 225.3

B

B*Aiuli* iuſtam ingreſſus cauſam habent. 545. 97

Baldachinum erigere poſſunt Epiſcopi in Eccleſiis Regularium Pontificalia exercentes. 42. 23. Baldachinum in Eccleſia loci dominus erigere non poteſt. 612.3

Balnea petens ſanitatis cauſa quotid. diſtributiones percipit. 441.110

Baptiſmus confert gratiam. 9. 8. Baptiſmus neceſſarius neceſſitate medij in re, vel ſaltem in voto. 17.3. Baptiſmus Ioannis non habuit eandem vim cum Baptiſmo Chriſti. 47.2. Baptiſmus datus ab hæreticis cum intentione faciendi quod facit Eccleſia, eſt verus. 5. Baptiſmus eſt neceſſarius ad ſalutem. 48.6. Baptiſmus ritè collatus non eſt iterandus illi qui apud infideles fidem Chriſti negauerit cùm ad pœnitentiam conuertitur. 48.12. Baptiſmus & Pœnitentia ſacramenta duo diſtincta ſunt. 131.2. Baptiſmus & ætas, probantur ex partita extracta per parochum à libro Baptiſmi. 358. 35. origo etiam probatur. 36. *Baptiſmum* in voto habere quis dicatur. 27.4

Baptizandum neminem eſſe niſi ea ætate qua Chriſtus baptizatus eſt ſi quis dixerit, anathema. 49.13

Baptizans laicum in extremo neceſſitatis articulo contrahit cognationem ſpiritualem. 357.30

Baptizari debent Chriſtianorum paruuli recentes quantumuis parentes recuſarent. 9.5

Baptizatus poteſt gratiam amittere per peccatum quamuis nolit. 48.7

Baptizati per Baptiſmum ipſum vniuerſæ legis Chriſti ſeruandæ debitores fiunt. 48. 8. Baptizati ſubiiciuntur omnibus S. Eccleſiæ præceptis. 9

Bariſellus Epiſcopi, cùm ſit de illius familia armata, fori priuilegio gaudet. 266.42

Baro aliúſque dominus iuriſdictionem temporalem habens, potens dicitur. 652.39

Benedictio illa Chriſti ſuper panem fuit diſtincta à conſecratione. 88.3. Benedictio coniugalis non poteſt niſi inter Miſſarum ſolemnia fieri. 348. 179

Benedictionem nuptialem omnino omittere eſt tantùm peccatum veniale. 347.177

Benedictiones nuptiales in ſecundis nuptiis non poſſunt recipere, qui in prioribus acceperunt. 348.180

Beneficiarius in ſacris conſtitutus non poteſt vllo modo beneficium reſignare, niſi, &c. 167.27. Beneficiarius compellendus eſt pro penſione, quam ſoluit, ſeminario contribuere, quamuis ſeminarium erectum eſſet poſt penſionis reſeruationem. 313.56

Beneficium aliud aſſignari non poteſt pro Theologo vbi ſunt præbendæ, & canonicatus. 17 39. Beneficium ſimplex obtinentem non poteſt Epiſcopus cogere perſonale aliquod ſeruitium impendere. 34.2. Beneficium vacat ipſo iure per non oſtenſionem tituli, ſeu diſpenſationis coram ordinario poſtquam beneficiarius monitus fuerit. 58.4. Beneficium regulare adminiſtrationem non habens dari poteſt his, qui habitum nondum ſuſcepere, modò illum ſuſcipere, & profeſſionem emittere teneantur. 147.10. Beneficium debet ab illo pacificè poſſideri, qui ad eius titulum vult ordinari. 166. 22. Beneficium reſignans ad cuius titulum ordinatus fuit, tenetur facere mentionem ſe ad titulum illius fuiſſe promotum, aliàs deſignatio eſt nulla. 23. non poteſt per æquipollens adimpleri. 24. habet locum etiam in reſignationibus factis coram Papa. 25. prohibet reſignationes voluntarias, ſed non priuationes. 167.26. Beneficium reſignare valet conſtitutus in minoribus, etiamſi non habeat aliunde quo viuere poſſit. 168.34. habet locum etiamſi beneficia ſint iuriſpatronatus. 35. Beneficium, vel patrimonium quando dicatur ſufficiens. 173.70. Beneficiũ curam iuriſdictionalem habens tenetur reſidere. 247.38. Beneficium nullus poteſt obtinere ante 14. annum. 259.1. Beneficium ſimplex poteſt obtinere qui habet 14. annum inceptum, licèt non completum. 2. Beneficium etiam per viam præſentationis, electionis, aut alterius cuiuſcumque prouiſionis, non poteſt obtineri ante ætatem 14. annorum. 260. 6. Beneficium vnum ſufficiens habens non poteſt retinere duo. 462. 5. Beneficium vnum ſufficiens habenti ſi aliud ſufficiens ab Epiſcopo fuerit collatum, habita pacifica poſſeſſione ſecundi vacat primum. 463. 9. Beneficium Eccleſiaſticum ſufficiens quod dicatur. 464. 17. Beneficium incompatibile obtinens, & recipiens ſecundum ſimile ipſo iure vacat primum. 468. 55. Beneficium nullum habens præfertur habenti. 489. 145. Beneficium curatum iuriſpatronatus eccleſiaſtici ſi vacauerit in menſe reſeruato Sedi Apoſt. nulla habetur ratio patronorum. 490. 150. Beneficium per obitum coadiuti dicitur vacare. 637. 9. Beneficium iuriſpatronatus quantumuis ſimplex ſit, & poſſit inferior ad illud

instituę

inſtituere, requirit Epiſcopi examen. 658.78. Beneficium obtinuiſſe non dicitur qui fuit prouiſus, & litteris non expeditis, ac poſſeſſione non habita, ceſſit alteri. 679.38. Beneficium curatum quod dicatur. 680. 2. *Beneficij* arctati occaſione recepti qui dicantur. 77. 19. Beneficij arctati occaſione recipiendi qui dicantur. 20. Beneficij ad titulum quod in diſtributionibus quotidianis conſiſtit, poteſt quis ad ſacros Ordines promoueri. 164. 8. ordinari quis non poteſt ad titulum beneficij de futuro. 147. 9. Beneficij ad titulum poteſt quis ad ſacros Ordines promoueri, non obſtante quòd non lucretur illius fructus, niſi poſt ſuſceptum presbyteratus Ordinem. 11. Beneficij & patrimonij ad titulum poteſt quis promoueri ſi beneficium per ſe ſufficiens non ſit. 170.51. Beneficij Rector non tenetur Sacerdoti celebranti per ſe dare ſtipendium ad rationem reddituum beneficij. 208.14. Beneficij titulum poſſidens abſque redditibus, fori priuilegio gaudet. 262.18. Beneficij tenuitas debet probari, quia beneficia de ſui natura præſumuntur congrua. 453.4. *Beneficia* eccleſiaſtica dignis, & reſidentibus conferantur. 54. c.3. Beneficia plura vnita an poſſint retineri. 57.16. procedit in iis tantùm dignitatibus, & canonicatibus, quibus à principio coniuncta fuit cura animarum. 17. Beneficia incompatibilia per viam commendæ perpetuæ retineri non poſſunt. 18. Beneficia incompatibilia obtinentes ſunt cogendi exhibere ſuas diſpenſationes. 58.2. Beneficia exempta an & quando poterit Epiſcopus viſitare. 65.5. Beneficia vnita vniuerſitati Complutenſi non poteſt ordinarius viſitare. 66.9. Beneficia etiam curata aliis beneficiis acceſſoriè annexa tranſeunt in ſimplicium naturam. 67. 20. Beneficia in Eccleſiis patrimonialibus, ſiue receptiuis, numeratis, & non numeratis, nullus conſequi poteſt ſine præuio examine, & approbatione Epiſcopi. 80.7. Beneficia ſeruitoria obtineri non poſſunt, niſi præuio examine & approbatione Epiſcopi. 8. Beneficia S. Ioannis Hieroſol. 146. 2. Beneficia regularia quæ. 7. Beneficia adminiſtrationem habentia dari poſſunt his ſolùm qui profeſſionem priùs emiſerint. 147. 11. Beneficia regularia ſecularibus, & è conuerſo in ſubſidium dari poſſunt. 12. Beneficia regularia quando dicantur dari in ſubſidium ſecularibus, & è contra. 13. Beneficia plura ſimplicia non poſſunt per Epiſcopum vniri. 182. 11. Beneficia deuoluta, & reſeruata Sedi Apoſt. quando poſſit Epiſcopus vnire. 12. Beneficia deuoluta ad Papam ob Epiſcopi negligentiam illa non conferentis, poteſt Epiſcopus vnire. 13. Beneficia curata habentes, & parochi à pari procedunt. 246.17. Beneficia plura in diuerſis diœceſibus habens ab vno illarum Antiſtite poteſt ordinari. 273. 32. Beneficia ſimplicia, cuiuſcumque dignitatis fuerint, & qualitatis, poſſunt ſeminario vniri. 311.37. Beneficia ſimplicia quæ non poſſunt ſeminario vniri. 38. Beneficia iuriſpatronatus etiam eccleſiaſtici, necnon pertinentia ad prouiſionem inferiorem, non poſſunt ſeminario vniri. 41. Beneficia ſimplicia, quæ per mortem vacant, poſſunt vniri per Epiſcopum ſeminario, licèt eſſent reſeruata, ſeu affecta. 311. 42. Beneficia regularia non poſſunt ſeminario vniri. 43. Beneficia litigioſa vniri non poſſunt ſeminario. 312. 45. Beneficia quæ iam vacauerunt in menſe reſeruato, vel quæ aliàs ſunt indubitanter reſeruata, non poteſt Epiſcopus vnire ſeminario. 49. Beneficia ſi Epiſcopus, ſeruata forma Concilij, ſeminario vniuerit ante eius vacationem, etiam in menſe reſeruato, vnio debet effectum ſortiri. 50. Beneficia prima vacatura per reſignationem ſimplicem, non autem per conditionalem in fauorem certæ perſonæ, vnire poteſt Epiſcopus. 53. Beneficia viuentium vniri poſſunt, ſine tamen præiudicio obtinentium. 455. 16. Beneficia duo ſimplicia retinens & fructus amborum percipiens, quorum quodlibet de per ſe erat ſufficiens, ambo ipſo iure vacant. 463. 12. Beneficia duo vniformia ſub eodem tecto abſque prouiſione Sedis Apoſtolicæ obtineri non poſſunt. 463. 13. Beneficia duo retineri poſſunt, dummodo vtrumque perſonalem reſidentiam non requirat. 464. 18. Beneficia duo incompatibilia à Papa obtinens, illúmque in litteris exprimens, cum quo non fuit diſpenſatum, obtineri poſſunt. 468.49. Beneficia, ſeu legata pia, quæ non habent Altare, ſeu Capellam, non inducunt incompatibilitatem. 50. Beneficia plura obtinens ex diſpenſatione Papæ ſine cauſa rationabili an ſit tutus in foro conſcientiæ. 469. 57. Beneficia curam animarum habentia, quæ verè ſunt dignitates, non ſubiacent concurſui. 471. 14. Beneficia curata, quæ in fauorem in manibus Papæ reſignantur, concurſu non conferuntur. 473.22. Beneficia curata reſeruata Sedi Apoſtolicæ, ab eadem Sede conferantur approbato ab examinatoribus in diœceſana Synodo approbatis. 474. 29. Beneficia deuoluuntur cum ſuo onere, & qualitate. 626. 1. Beneficia, quæ pater ante Concil. dimittit, licet filio obtinere. 674.4. Beneficia ſimplicia non poteſt ordinarius ſeparare ab Eccleſiis parochialibus, ſi illis vnita eſſent. 680. 5.

Beneficia ſimplicia in Curata ab ordinario conuerti non poſſunt. 6. *Beneficiorum* Eccleſiaſticorum collatio facta indignis venit irritanda. 54. 4. *Beneficijs* ſimplicibus non poteſt per Epiſcopum nouum onus imponi. 627.10

Beneficiatus poteſt ordinari ab Epiſcopo diœceſis in qua habet beneficium. 272 24. quamuis ſit exigua.273 25 & ſpectaret ad prouiſionem alterius Epiſcopi. 27. & reſidentiam non requirat.28. & beneficium non in titulum,ſed in commendam maximè perpetuam habeat. 30. Beneficiatus ſi tenetur quotidie celebrare, & beneficij redditus non ſint pro illius victu ſufficientes,datur ſupplicatio in Dataria.625.20. *Beneficiati* non ſunt cogendi ad ſuſtinenda onera, quæ in fundatione, vel inſtitutione non reperiuntur.59.9.Beneficiati ſi non habeant ab Eccleſia tot redditus, quibus præſtare poſſint talem reparationem,tunc in illorum defectum tenentur parochiani.186.15. Beneficiati ordines ſuſcipere requiſitos infra annum tenentur. 220. 13. comprehenduntur hoc decreto etiam beneficia, quæ ordinem requirant extra Eccleſiam cathedralem, vel collegiatam exiſtentia. 14. Beneficiati fori priuilegio gaudent etiamſi habitum clericalem, & tonſuram non deferant.261.13. Beneficiati non tenentur niſi ad eas proceſſiones,ad quas reliqui omnes tenentur accedere. 573.39. Beneficiati non ſunt cogendi ad ſuſtinenda onera, quæ in fundatione non reperiuntur. 627.7

Bigama Monialis abſque diſpenſatione in Abbatiſſam eligi non poteſt. 555.6

Bigamus excluditur à clericatu. 306.5. Bigamus non poteſt conſequi eccleſiaſtica beneficia. 6. Bigamus effectus bigamia interpretatiua non poteſt mortua vxore diſpenſari per Epiſcopum vt in ordine ſuſcepto miniſtret. 7

Bimeſtre, quo debet fieri renunciatio per Nouitium, computandum eſt de momento ad momentum. 593.40

Bona, ad quorum titulum quis eſt ſacro Ordine inſignitus, prohibentur ſine licentia Epiſcopi alienari. 172.64. Bona,ſeu fructus quoſcunque Eccleſiæ locorúmque piorum vſurpantes ipſo facto excõmunicati ſunt quo vſque integrè reſtituerint.234.1. Bona Eccleſiæ occupãs debet ſcire prædicta bona occupata eſſe Eccleſiæ ad incurrendam excommunicationem cap.11. de reform.ſeſſ.22. 236.12. Bona eccleſiaſtica iniuſtè vſurpans eſt inhabilis ad omnia beneficia eccleſiaſtica. 15. Bona ſtabilia ex nulla cauſa licet priuato Religioſo poſſidere. 520. 26. Bona delata Religioſo, qui validam profeſſionem emiſit in religione incapaci, acquiruntur venientibus ab inteſtato. 523.5

Brachium ſeculare ſi iudex ſecularis neget, non poteſt ad id cogi ſub pœna excommunicationis. 377.10

Breuiarium Romanum ac formam illud recitandi inſtituit Pius V.694.1. Breuiarium habentes ante 100. annos an ſatisfaciant recitando iuxta formam Breuiarij noui Pij V.2. Breuiarium S. Benedicti reformatum approbatur. 694.5. Breuiarium Benedictinum debet adhiberi ab omnibus Monachis,& Monialibus ſub regula S.Benedicti militantibus.5.Breuiarium Benedictinum de mandato Pauli V. pro omnibus Religioſis, qui militant ſub regula S.Benedicti.6. *Breuiarij*, & Miſſalis Romani vſus ſemel introductus, non poteſt mutari redeundo ad antiquum. 694.3

Bulla Pij II.non comprehendit inſignitos minoribus Ordinibus. 275.42. Bulla Pij V. non fuit reuocata per Gregorium XIII.667.5. *Bullam* Cruciatæ ante, vel pòſt ſuſcipere non eſt neceſſarium in volentibus conſequi indulgentias Iubilæi,quæ à Summis Pontif.pro tempore concedi conſueuerunt. 692.4

C

CAdaueris humatio non poteſt prohiberi occaſione iuris ſepulturæ.690.37.*Cadauera* decedentium in parochia, ad cuius Eccleſiam Capitulum Cathedralis tranſlatum eſt, non poſſunt leuari per Canonicos irrequiſito parocho. 668.17

Cæcus effectus lucratur quotid. diſtributiones. 445.107

in *Cælibatu*, aut virginitate manere melius eſt ac beatius, quàm iungi matrimonio. 317.21

Cæmenta & lapides Eccleſiarum ad vſus profanos conuerti non poſſunt. 187.25

Cæremonia, veſtes, & alia quæ ad Miſſam attinent,qua ratione ſint ſtatuta. 204.c.5

Cancellaria Epiſcopalis redditus non poſſunt locari. 664.8

Cancellarius quid poſſit accipere pro collatione & inſtitutione Eccleſiarum.160.12. Cancellarius pro publicatione, aut monitione *Significauit*, non poteſt aliquid percipere. 617.14. Cancellarius Academiæ auctoritate Pontificis approbatæ poteſt eſſe delegatus Apoſtol. 662.14.*Cancellario* Epiſcopi non licet pro approbatione ad confeſſiones audiendas quicquam exigere. 303.57

Canonis quis primus auctor. 199. 20. Canonis Miſſæ antiquitas,& auctoritas.304.c.4. *Canonem* Miſſæ errorem continere ſi quis dixerit, anathema. 206.6

Canonica ſcripturæ. 6.1

Canonicatus pœnitentialis non poteſt optari,nec pœnitentiarius poteſt aliam præbendam optare.

re.415.10. Canonicatus presbyteralis non dicitur etiam quòd habeat annexum onus Miſſarum.433.46.Canonicatus habens acceſſoriè, & in perpetuum vnicam parochialem, non aſſumit naturam parochialis.59. Canonicatus duo in vim decretorum Concil.Trid. ſunt incompatibiles.464.19.Canonicatus primus ipſo iure vacat per adeptam pacificã poſſeſſionem ſecundi. 464. 20. Canonicatus duos retinere pergens vtroque eſt ipſo iure priuatus.465.21

Canonicatum & præbendam magiſtralem cum parochiali obtinens, ſi in ea, vt tenetur, reſideat, fructus canonicatus & præbendæ recipere poteſt. 14.14. à quo hæc collatio fieri debeat.15. Canonicatum obtinens, cui ſit vnita parochialis ad vitam obtinentis tantùm tenetur reſidere in parochiali. 248.43. Canonicatum & præbendam vacantem in menſe Sedi Apoſtolicæ reſeruato non comprehendit vnio facta vigore Concilij officio Pœnitentiarij de præbenda proximè vacatura. 415.7. Canonicatum obtinens in cathedrali etiam ante factam Ordinum diſtributionem debet eſſe conſtitutus in ea ætate, vt intra annum ad ſubdiaconatum poſſit promoueri.433.58.Canonicatum pœnitentialem obtinens non poteſt in vim conſuetudinis dignitatem habere.465.23

Canonicatuum & portionum dimidia pars Presbyteri eſſe debent, cæteri Diaconi, ac Subdiaconi. 434.61

Canonicus vt fructus in abſentia percipiat, debet legere in ſtudio generali de licentia vniuerſitatis.18.50.Canonicus fructus ſui canonicatus percipit in abſentia, legendo in vniuerſitate cum licentia clauſtri.19.55.Canonicus abſens ſtudiorum cauſa percipit diſtributiones dempta tertia parte ſi in illis omnes Capituli redditus conſiſtant.19.60. Canonicus regularis iuſſu ſui ſuperioris degens in ædibus parochial. Eccleſiæ ſuæ Congregationis vnitæ, ſi delinquat, à quo puniendus.35.7.Canonicus obtinens dignitatem perdit canonicatum.56.7 Canonicus ſemel examinatus in Vrbe, non eſt iterum examinandus ad alium canonicatum ſimilem. 82.13. Canonicus S.Georgij in Alga poteſt admitti per Datariam ad parochialem Eccleſiam ſibi reſignatam.146.6. Canonicus legitimè abſens non tenetur de ſuo ſoluere pro Miſſis conuentualibus. 177.16. Canonicus non ſubdiaconus nec vocem conſultiuam in electionibus, & in Synodo habet. 119.2. procedit in Canonicis habentibus vocem ratione canoniæ.3. Canonicus in ſacris non conſtitutus vocem in Capitulo aliquo pacto acquirere, ſeu præſcribere non poteſt. 4. Canonicus in Collegiata niſi ſit in ſacris, vocem in Capitulo non habet.5.Canonicus à Sede Apoſt.ſuper ætate diſpenſatus non priùs cogendus ad ſacros Ordines promoueri, quàm ad 22. annos peruenerit. 6. Canonicus ſupranumerarius an habeat vocem in Capitulo.7. Canonicus ex ordine Subdiaconatus ſuſcepto ante legitimam ætatem vocem in Capitulo non habet.221.29. Canonicus non promotus infra annum poteſt aliis pœnis quàm priuationis puniri. 222.23. Canonicus, qui eſt Sacerdos, non ob id impeditur quin poſſit præbendam ſubdiaconalem retinere. 433.57. Canonicus tribus menſibus abeſſe volens, minimè tenetur petere, vel obtinere licentiam Epiſcopi. 436. 75. Canonicus abſens ex priuilegio Papæ percipit diſtributiones.438.91.Canonicus miſſus à ſuo Epiſcopo ad viſitanda limina Apoſtolorum eius nomine, vel comitans ipſum Epiſcopum, diſtributiones quotidianas lucrantur. 440.101. Canonicus non eſt priuandus diſtributionibus quotidianis Eccleſia interdicta, aut polluta exiſtente.443.123. Canonicus ex gremio Capituli in vicarium Sede vacante electus diſtributiones non percipit dum tempore diuinorum ſuo muneri incumbit. 457. 8. Canonicus Eccleſiæ cathedralis, iudex & conſeruator eligi poteſt.661.7. Canonicus regularis Eccleſiæ cathedralis non poteſt eſſe delegatus Papæ. 8. Canonicus Eccleſiæ collegiatæ, etiam Doctor peritiſſimus non poteſt eſſe delegatus Papæ, nec iudex ſynodalis. 9. Canonicus ſi deſinat eſſe talis poſt delegatam cauſam, poteſt nihilominus eſſe iudex 662.19. & ſic quamuis poſtea reſignet. 20. *Canonico* in publica vniuerſitate docenti ius Canonicum non debentur diſtributiones quotidianæ ſi choro non interſit, quamuis omnes redditus in illis ſolis conſiſtant. 59. *Canonici* & cæteri Presbyteri Eccleſiæ cathedralis tenentur accedere ad lectionem S. Scripturæ Theologi illam legentis.13.9. Canonici & dignitates Cathedralis ſi adſint, tenentur aſſiſtere Epiſcopo pontificaliter celebranti in Eccleſia collegiata, vel parochiali. 42.16. Canonici Regulares, qui præficiantur aliquibus parochialibus Eccleſiis, ſi ibi delinquant extra Sacramentorum adminiſtrationem, à ſuis Superioribus tantùm ſunt puniendi. 84. 4. comprehenduntur Regulares militiæ regni Portugalliæ. 5. Canonici Iureconſulti non poſſunt ſubſtitui à gubernatore ciuitatis.142.5. Canonici Regulares non ſunt admittendi ad curam parochialium Eccleſiarum abſque Sedis Apoſt.diſpenſatione. 149.7. de Canonicis Regularibus Lateranen. quid. 8. Canonici duo ab Epiſcopo eligendi pro ſeminarij regulis & ſtatutis conficiendis, lucrantur diſtributiones dum ex hac cauſa abſunt.308.9. Canonici electi ad ſeminarij adminiſtratio-

nem perpetuò illam habere debent, nec remoueri poſſunt. 308.10. Canonici Regulares non comprehenduntur ſub decreto c.12.ſeſſ 24. de reform. 436.80. Canonici diuina per ſe, & non per ſubſtitutos adimplere debẽt. 144.128. Canonici cogẽdi ſunt ad perſonaliter canendum Miſsã illis diebus, quibus ex inſtituto, & legitima conſuetudine illius Eccleſiæ debent. 445. 132. Canonici aſſiſtere tenentur Epiſcopo celebranti, aut alia Pontificalia exercenti in ciuitate tantùm, licèt extra cathedralẽ Eccleſiam. 133. Canonici tenentur pſallere, ſeu canere in choro cũ aliis ſub onere, & obligatione reſtitutionis diſtributionũ. 135. Canonici cathedralis, vel collegiatę Eccleſię, quibus cura animarum incumbit, non prouidentur præuio concurſu. 472.21. Canonici non tenentur admittere vicarium Epiſcopi in Capitulo ſi nolint. 634.49. *Canonicorum* conſenſus non poteſt facere, vt qui non interfuit diuinis, habeat diſtributiones quotidianas. 443.126. *Canonicos* ad diſcendum cantum Gregorianum cogere poteſt Epiſcopus. 438.87. Vide *Theologus*.

Capella eſt erigenda ſecundùm teſtatoris voluntatem in loco Eccleſiæ, & non in alio. 626.22. *Capellam* exiſtentem intra monaſterium viſitare non poteſt ordinarius, ſed bene poteſt viſitare perſonas exercentes curam animarum in ea. 565.28. non habet locum in monaſteriis, in quibus Abbates vtranque iuriſdictionem in Parochos habent. 29. *Capellæ* plures in eodem Altari quando poſſint poſſideri ab vno. 464.15. Capellæ priuatorum palatiorum eccleſiaſtica immunitate non gaudent. 690.6

Capellania, cui adiunctum eſt onus deſeruiendi in choro, obtineri non poteſt cum canonicatu. 56.8. Capellania habens onus celebrandi certas Miſſas, & coadiuuandi in cura animarum Eccleſiæ plebanatus, eſt beneficium incompatibile, &c. 10. Capellania cum manſionaria an retineri poſſit. 11. Capellania, & monaſterium, quorum fructus ſunt tenues, incompatibilia beneficia ſunt. 57.13. Capellania quæ requirit certum ordinem, comprehenditur ſub decreto cap. 4. ſeſſ 22. de reform. 220.15. Capellania non poteſt conferri illi, qui non eſt illius ætatis vt infra annum ad Ordinem requiſitum promoueri poſſit. 16. Capellania ſacerdotalis. 17. Capellania, & Manſionaria, quorum fructus ſunt tenues, ſunt incompatibilia beneficia. 465.25. Capellania, cui adiunctum eſt onus deſeruiendi in choro, obtineri non poteſt cum canonicatu. 26. Capellania, quæ habet onus celebrandi certas Miſſas, & coadiuuandi in cura animarum, eſt beneficium incompatibile cum alio beneficio curato. 467.46. Capellania an requirat perſonalem reſidentiam. 627.8. *Capellania* ad titulum poteſt quis ad ſacros Ordines promoueri, ſi fuerit auctoritate Apoſtol. vel ordinaria erecta, & in titulos creata. 164.13. *Capellaniam* etiam amouibilem in Capella Papæ obtinens poteſt ad illius titulum promoueri. 165.18. Capellaniam collatiuam & in perpetuum titulum collatam obtinens gaudet fori priuilegio. 262.19. Capellaniam habens non tenetur promoueri ad Sacerdotium, niſi, &c. 627.6. *Capellanias* tres ſub eodem tecto vniformes ſi quis per annum ex collatione Epiſcopi retinuerit, incidit in priuationem omnium ipſo iure. 57.12. & 464.16

Capellanus in Eccleſia cathedrali tenetur ad reſidentiam ſtante fundatione capellæ cum onere quarundam Miſſarum, & inſeruiendi in alia. 20.56. Capellanus coadiutor Rectoris parochialis inſtitutus auctoritate Apoſt. tenetur ad reſidentiam ſicut Rector ipſe. 247.34. Capellanus ad nutum amouibilis cum obligatione vnius Miſſæ qualibet hebdomada poteſt demandare celebrationem dictarum Miſſarum altari cum eleemoſyna conſueta. 625.21. Capellanus non requiritur neceſſariò vt ſit Preſbyter, ſi in fundatione capellæ habeatur quòd debeat celebrare diuina diu noctúque. 627.5. *Capellani* Regij exempti ſunt à iuriſdictione ordinarij. 423.9

Cap. Romana, de appell. in 6. ſeruatur etiam in appellationibus ad Sedem Apoſtolicam interpoſitis. 225.2

Capitulum in electione prædicatoris in Eccleſia cathedrali nihil poteſt. 23.8. Capitulum, & Eccleſias ſibi ſubiectas viſitare poteſt Epiſcopus toties quoties opus fuerit. 36.3 Capitulum Sede vacante poteſt vnire ſicut Epiſcopus. 61.16. Capitulum Sede vacante poteſt viſitare monaſteria Monialium non exempta. 71.7. Capitulum, ſeu eius vicarius non poteſt infra annum dare dimiſſorias etiam ad primam tonſuram. 75.2. Capitulum non poteſt infra annum dare licentiam Epiſcopo commoranti in ciuitate vt ordinet Regulares. 3. Capitulum Sede vacante poteſt infra annum teſtimonium idoneitatis facere. 4. Capitulum Sede vacante ante lapſum annum poteſt facultatem concedere obtinenti licentiam à Sede Apoſt. de ſuſcipiendo Ordines cum licentia ſui ordinarij. 5. Poteſt inſuper Epiſcopo extero concedere exercitium Pontificalium, & ordinationem propriorum ſubditorum. 6. Capitulum poſt annum Sedis vacantis litteras dimiſſorias, & facultatem ordinandi concedere poteſt in Eccleſia vacante. 76.12. Capitulum ex cauſis in Concilio expreſſis Ordinum interſtitia remittere poteſt. 15. Capitulum Sede vacante intra annum dimiſſorias ad Ordines dare non

poteſt, etiamſi haberet territorium diſtrictum & exemptum. 17. Capitulum Sede vacante, & Prælati inferiores an comprehendantur ſub appellatione ordinarij loci. 144. 17. Capitulum Sede vacante poteſt præſentatos clericos à patronis inſtituere. 154.3. Capitulum Sede vacante quando poſſit vnire. 181.2. Capitulum Sede vacãte non poteſt viſitare monaſteria exempta. 188.6. de Capitulo Sede vacante plura. 227.17. & 231.21. Capitulum & Canonici tenentur reddere ordinario rationem adminiſtrationis fabricæ Eccleſiæ cathedralis. 229.3. Capitulum Sede vacante poteſt approbare, & exponere Confeſſores per vicarium à ſe electum. 298.28. Capitulum Sede vacante poteſt licentiam intereſſendi matrimonio impartiri. 337.113. Capitulum Cathedralis Sede vacante tempore celebrationis Concil. Prouincialis, debet ad illud de neceſſitate vocari. 383. 12. Capitulum Sede vacante per vicarium capitularem poteſt Synodum congregare. 394. 25. Capitulum Sede vacante poteſt diœceſim viſitare poſt lapſum anni à die vltimæ viſitationis per Epiſcopum factæ. 387.6. Capitulum poteſt viſitare omnia loca quæ poterat viſitare Epiſcopus. 7. Capitulum Sede vacante quando poſſit diœceſim viſitare. 9. Capitulum ſuperſtite adhuc Epiſcopo ex præſcriptione, vel priuilegio viſitandi ius habere poteſt. 388.16 Capitulum Sede vacante habet facultatem diſpenſandi & abſoluendi conceſſum Epiſcopis in cap. 6. ſeſſ. 24 de reformat. 398 4. Capitulum non poteſt ſe intromittere in electione Pœnitentiarij, licèt ad ipſum collatio ſpectet. 416.13. Capitulum Sede vacante non poteſt ſuppreſſionem facere 453 6. Capitulum Sede vacante duos vicarios ſubſtituere poteſt, vt alternis menſibus ſeruiant. 456.3. Capitulum cæteris paribus de gremio debet vicarium eligere. 5. Capitulum totum habet adminiſtrationem iuriſdictionis, dum infra octo dies electio vicarij non fit 457.9. Capitulum Sede vacante non arctatur infra octo dies vicarium conſtituere. 11. Capitulum in commiſſione vicarij poteſt præfigere tempus & modum procedendi, ſed non poſt. 458.13. Capitulum Sede vacante poteſt certum tempus in vicarij deputatione præfigere. 14. Capitulum poteſt vicarium eligere cum clauſ. quòd non duret niſi per annum. 15. Capitulum ſi conſtitueret vicarium ſimpliciter abſque temporis præfinitione, eius officium durat durante Sedis vacatione. 16. Capitulum facta electione vicarij non poteſt illum ad libitum reuocare. 17. Capitulum non poteſt eligere viſitationem abſque vicario. 459.24. Capitulum, ſeu vicarius capitularis non poteſt exequi commiſſiones Apoſt. directas Epiſcopo, ſeu eius vicario. 27. Capitulum poteſt vbi non eſſet Doctor in actu deputationis dare vicario conſultorem Doctorem ſibi bene viſum. 460.34 Capitulum Sede vacante poteſt facta remotione vicarij, vel officialium illos cogere ad reddendam rationem. 37. Capitulum facta electione officialium non poteſt eos ad libitum reuocare. 461. 40. Capitulum Sede vacante cognoſcit de cauſis in prima inſtantia. 497. 8. Capitulum generale triennale ſi non conuocauerint Regulares, à quibus ad id ſint compellendi. 557.2. Capitulum Sede vacante poteſt Nouitio licentiam dare ad renunciandum. 591.30. Capitulum debet in principio anni duos Adiunctos eligere, aliàs Epiſcopus poterit per ſe ſolum procedere. 628.5. Capitulum ſolum quando delinquit, poteſt Epiſcopus contra capitulares abſque Adiunctis procedere. 630.21. modò delictum non ſit in perſonam Epiſcopi, &c. 22. Capitulum vniuerſum quando dicatur delinquere. 631.23. Capitulum viſitare poteſt ſolus Epiſcopus abſque Adiunctis. 25. Capitulum cùm voluerit viſitare Epiſcopus, accedere debet ad locum, quo ſolitum eſt Capitulares congregari. 632.35. Capitulum quando Epiſcopi conuocare poſſint. 633.41. Capitulum non poteſt Epiſcopus conuocare in illis caſibus, in quibus iudex eſſe poteſt. 44. *Capituli* conſenſus an & quando in vnione per Epiſcopum facienda interuenire debeat. 182.9. Capituli Metropolitani Sede vacante ceſſat poteſtas celebrandi Concilium Prouinciale, ac ſuffraganeos conuocandi. 382.5. *Capitulo* Canonicorum non licet dimiſſorias concedere, etiamſi territorium habeat diſtinctum, & exemptum. 282.15. Non habet locum contra Capitulum ordinarium priuatiuè ad Epiſcopum iúſque habens viſitandi, & congregandi Synodum. 16. Capitulo Sede vacante currit terminus octo dierum ad eligendum vicarium à die ſcientiæ tranſlationis Epiſcopi. 457.12. *Capitula* permitti non debere vt fiat aliquid ex quo publicari poſſint nomina eligentium. 552.10.

Carceri ſi aliquis mancipari iubetur. 500.33

Carcerationis indebitæ grauamen per appellationem à definitiua reparari non poteſt. 100.10

Carceratus iniuſtè lucratur diſtributiones. 442. 119

Cardinalis Epiſcopus habens indultum poteſt ante vacationem vnire ſeminario beneficium, quod obtinet familiaris Papæ defuncti. 312. 51. *Cardinales*, Abbates, vicarius Epiſcopi, Capitulum Sede vacante an poſſint commutare. 224.10. Cardinales Preſbyteri Tonſuram cæteróſque minores Ordines ſuis familiaribus

conferunt. 276.3. Cardinales commendatarij tenentur contribuere ſeminario pro Abbatiis & beneficiis eorum. 309 24. Cardinales in Eccleſiis ſuorum titulorum poſſunt matrimoniis intereſſe, & intereſſendi licentiam concedere. 338.15

Carmelitæ diſcalceati de ſola licentia ordinarij poſſunt noua conſtruere monaſteria. 527. 33

Caſtra, in quibus Abbas iuriſdictionem Epiſcopalem & temporalem in Parochos & Parochianos exercet, non ſubſunt viſitationi Epiſcopi. 564.2

Caſus reſeruati. 116.c.7. Caſus quot Pontifices ſibi reſeruarint. 117.4. Caſus occulti qui ſint. 407.49

Catechiſmus ſublatus eſt per cap.2.ſeſſ.24. de reformat. 360.48

Cathedralis viſitationem protrahere non poteſt Epiſcopus. 37.11. Cathedralis Eccleſiæ reparatio ſpectat ad Epiſcopum. 186.13. *Cathedralem* Eccleſiam non poteſt Epiſcopus in alium locum diœceſis transferre ſine auctoritate Apoſt. 184.3

Cathedraticum, vide *Epiſcopus*.

Cauſa iuſta, ſeu legitima in vnione requiſita eſt neceſſitas, aut vtilitas Eccleſiæ. 61.11. Cauſa iuſta & neceſſaria requiritur, vt erigantur perpetuæ vicariæ in Eccleſiis in quibus poni poterunt vicarij amouibiles. 69.31. Cauſa iuſta, & neceſſaria copulatiuè requiritur ad commutationem vltimarum voluntatum. 223.2. Cauſa quæcumque ſufficit ad diſpenſandum in interſtitiis Ordinum minorum. 284.5. Cauſa hæreſis in Epiſcopo reſeruatur Papæ. 396.3. Cauſa intra biennium non terminata vt concedatur auocatoria, quid inquirendum. 498. 15. Cauſa rationabilis debet ad diſpenſandum concurrere cum legitima auctoritate. 682.2. Cauſa legitima, & illius cognitio requiritur in diſpenſatione, quæ ab inferiore dimanat. 5. Cauſa damnorum datorum per Clericos, & eorum animalia, quando ſpectet ad curiam Epiſcopalem. 691.18. *Cauſam* iuſtam non reſidendi minimè habent obtinentes Eccleſias parochiales ſi velint ſtudere. 250 57. *Cauſæ* rationabiles ex quibus abeſſe poſſunt beneficiarij, remiſſiuè. 34. 8. Cauſæ vnionis veræ non præſumuntur. 61.13. Cauſæ ciuiles exemptorum, clericorum ſecularium, & Regularium degentium extra monaſterium. 83.c.14. Cauſæ Epiſcoporum quando coram Pontif. referantur, & per ipſum terminentur. 108 c 8. Cauſæ matrimoniales ſpectant ad iudices eccleſiaſticos. 317.23 Cauſæ iuſtæ ad diſpenſandum quæ. 330.70. Cauſæ ad diſpenſandum in impedimentis matrimonij quæ. 366. 5,6,8,9,10,11,12,13,14,15,16. Cauſæ graues, & grauiores quæ dicantur. 396.2. Cauſæ ciuiles, & criminales minores Epiſcoporum in Concil. tantùm Prouinciali cognoſci & terminari poſſunt. 397.7. Cauſæ omnes ad forum eccleſiaſticum ſpectantes coram ordinariis locorum in prima inſtantia decidi, & infra biennium determinari debent. 496.1. Cauſæ omnes ad forum eccleſiaſticum ſpectantes intra biennium terminari debent 497.11. Cauſæ quæ iuxta canonicas ſanctiones apud S. Sedem ſunt iudicandæ, vel quas Papa ſupplicatione manu propria ſignata expreſsè ad ſe auocarit, non ſunt in prima inſtantia coram ordinariis decidendæ. 502.41. Cauſæ poſſeſſionis beneficiorum reſeruatorum Sedi Apoſt. poſſunt immediatè ab A.C. ſeu alio delegato Apoſtol. cognoſci. 503.47. Cauſæ matrimoniales & criminales à Capitulo Sede vacante cognoſci, & definiri poſſunt. 506. 63. Cauſæ rationabiles quæ, ad concedendum aliquibus Religioſis peculium. 517. 5. Cauſæ nullitatis profeſſionis nullæ proponendæ ſunt coram ſuperiore & ordinario copulatiuè. 605.25. Cauſæ legitimæ, & iuſtæ, quibus diſpenſari poſſit Religioſus quatenus de vna religione ad aliam laxiorem tranſire valeat, reformatur. 607.33 Cauſæ propter quas Epiſcopus coadiutor eſt concedendus. 643.45. *Cauſarum* matrimonialium cognitio pertinet ad Epiſcopum, & non ad alium inferiorem. 504. 50. Cauſarum matrimonialium, & criminalium cognitio ad Epiſcopum ſpectat donec per alium prætendentem probetur immemorialis. 505.57. Cauſarum matrimonialium cognitionem habere poſſunt inferiores Epiſcopo ex delegatione Papæ. 59. *Cauſas* in curiis ordinariorum pendentes non poſſunt ſuperiores etiam Nuncij auocare. 496. 3. Cauſas obligatione Camerali firmatas in partibus exiſtentes poteſt Auditor Cameræ auocare. 496.5. Cauſas criminales etiam viſitando iudicare non poſſunt Decani, Archidiaconi, vel alij inferiores iudices. 504 52. Cauſas criminales iudicare poſſunt Abbates habentes iuriſdictionem pleno iure ſpiritualem, & temporalem. 53. Cauſas matrimoniales, & criminales cognoſcere ſpectat ad Epiſcopum etiam in Abbatiis exemptis. 505. 56. Cauſas matrimoniales, & criminales cognoſcere poſſunt inferiores Epiſcopo ex præſcriptione immemorabili, conſuetudine, vel priuilegio. 58 Cauſas pendentes contra Capitulares exemptos coram vicario foraneo cum Adiunctis non poteſt Epiſcopus auocare vt cognoſcat ſolus. 633.26

Cenſura Bullæ in Cœna Domini quatenus ligentur fructuum vſurpatores. 235.6. *Cenſura* & pœnæ

pœnæ contra eos, qui aliquem in monaſteria Monialium ingredi faciunt, permittunt, vel amittunt. 543.87. *Cenſurarum* remedium hodie eſt ſubſidiarium. 617.20. *Cenſuras* plures in Bulla Cœnæ, & extra illam Pontifices reſeruarunt. 117.5

Centenaria effectum non tollit defectus modici temporis. 648.12

Certum aliquid nemo pollicetur. 31.1

Character in anima inprimitur in tribus Sacramentis, Baptiſmo ſcil. Confirmatione, & Ordine. 45.11. Character nouus per Epiſcopum imprimitur. 241 4

Chorea. 214.4

Chriſtiani omnes in verbo & omnibus Sacramentis adminiſtrandis non habent poteſtatē. 46.12

Chriſtus verus Deus, & homo ſub ſpeciebus panis & vini conſtituitur. 87. 1. Chriſtus totus continetur in ſanctiſſ. Euchariſtiæ ſacramento. 96.2. Chriſtus totus continetur in ſacramento Euchariſtiæ ſub vnaquaque ſpecie, & ſub ſingulis cuiuſque ſpeciei partibus, ſeparatione facta. 4. Chriſtus vnigenitus Dei Filius eſt in ſacramento Euchariſtiæ cultu latriæ etiam externo adorandus. 97.7. Chriſtus in Euchariſtia exhibitus ſacramentaliter ac realiter manducatur. 9. Chriſtus totus & integer ſub vna panis ſpecie ſumitur. 157.3. Chriſtus illis verbis, Hoc facite in meam commemorationem, inſtituit, & ordinauit Apoſtolos Sacerdotes, vt ipſi aliique Sacerdotes offerrent corpus, & ſanguinem ſuum. 206.1. *Chriſti* fideles omnes cùm ad annos diſcretionis peruenerint, tenentur ſingulis annis ſaltem in Paſchate ad communicandum. 97. 10. *Chriſtum* veniſſe patet. 26.1. Chriſtum totum & integrum, ac verum Sacramentum ſub qualibet ſpecie ſumi. 156.c.3

Circunſtantia quæ peccati ſpeciē mutent. 132.11

Claues Eccleſiæ datæ ſunt ad ſoluendum, & ligandum. 133.10

Clauſula, donec fuerit de beneficio prouiſus, non comprehendit officium organiſtæ. 171. 57. Clauſ. *dummodo remaneant centum pro Rectore*, quomodo iuſtificanda. 450.15. Clauſula generalis, *non obſtantibus conſtitutionibus Apoſt.* ſufficit pro derogatione decretorum Concilij Tridentini. 691.1

de *Clauſula* quòd non poſſit dari de ſubreptione. 60.10

Clauſura multipliciter violari poteſt. 528.5,6,7,8,9. Clauſura Monialium. 530.1,2,3,4,5. *Clauſuræ* violatio in religioſis viris regulariter eſt peccatum veniale. 528.3. Clauſuræ præcepto tenentur Moniales illorum monaſteriorum, quibus ante Concil. nunquam admiſſa fuerat. 611.3

Clemens VIII. cunctis Regularibus certos caſus reſeruatos taxauit. 117 2

Clem. quoniam, de vita & hon. cler. non habet locum in clerico, qui ſemel habitum dimiſit. 141.8

Clericus non valens ratione paupertatis habitum proprio Ordini congruentem geſtare, excuſatur. 141 9. Clericus, qui propter aliquod veriſimile periculum transformari cōgeretur, in nullam pœnam incidit. 11. Clericus non beneficiatus vt fori priuilegio gaudeat quæ requirantur. 263.24. Clericus ſe immiſcens enormitatibus in habitu, & Tonſura, fori priuilegio cenſetur renunciaſſe. 264.29. Clericus in minoribus quando fori priuilegio gaudeat. 30. Clericus characterem, & habitum clericalem aſſumens poſt delictum an gaudeat priuilegio fori. 31. Clericus repertus à curia ſeculari ſine habitu clericali, donec doceat de ſuo clericatu in carceribus laicis poteſt detineri. 32. Clericus inſeruiens alteri Eccleſiæ, quàm illi, cui fuit aſcriptus, gaudet fori priuilegio. 265.34. ſeruitium hoc debet præſtari de præſenti. 35. Clericus Vltramontanus abſque litteris dimiſſoriis ſui ordinarij ab Epiſcopo Italiæ ad Ordines promotus, non poteſt ab eodem ordinario abſolui. 275 43. Clericus promotus mala fide ad Ordinem ſacrum ante ætatem an poſſit beneficiis priuari. 287. 11. Clericus peregrinus poteſt ſine litteris commendatitiis ad celebrandum admitti ſi fidem faciat de ſua ordinatione. 305.12. Clericus aſcriptus ſeruitio alicuius Eccleſiæ non poteſt abeſſe inconſulto Epiſcopo. 13. Clericus pupillus quando poſſit forum declinare. 503. 45. Clericus concubinarius ſuſpendendus ab Epiſcopo præmiſſa monitione 672.17. Clericus concubinarius notorius eſt hodie ipſo iure ſuſpenſus ab officio & beneficio 673. 18. *Clerico* ſubtrahens ex fructibus beneficij quantum reſpondet ſuo eredito, non afficitur cenſura Bullæ in Cœna Domini. 236.9. Clerico non Sacerdoti non poteſt parochus, ſiue ordinarius concedere licentiam aſſiſtendi matrimonio. 336.101. *Clerici* non conficientes Euchariſtiam ſibi miniſtrare poſſunt. 155.2 Clerici turpiter & ſcandaloſè viuentes, poſſunt priuari beneficiis, ſi in eorum perſeuerauerint nequitia. 184.9 Clerici omnes ſint à negotiis ſecularibus alieni. 243.c.1. Clerici primæ Tonſuræ, vel minorum Ordinum, qui ſine iuſta cauſa recedunt, non peccant mort. 258. 9. Clerici coniugati. 267. 46. Clerici coniugati gaudent fori priuilegio ſi cum vnica, & Virgine contraxerint. 47 ſi veſtes deferant, & Tonſuram. 48. Clerici coniugati fori priuilegio gaudent in criminalibus. 49. Clerici Cameræ Apoſt. exempti ſunt à

contributione ſeminarij.309.25.Clerici in ſacris Ordinibus conſtituti, vel Regulares caſtitatem ſolemniter profeſſi non poſſunt matrimonium contrahere, contractúmque de facto inualidum eſt. 317. 20. Clerici Regulares S.Pauli decollati.527.35. Clerici omnes diœceſani quantumuis exempti, etiam beneficia ſimplicia in diœceſi obtinentes, poſſunt per Epiſcopum compelli ad proceſſiones. 571.24. Clerici Regulares Matris Dei ſcholarum piarum ſunt exempti ab acceſſu ad proceſſiones. 572.36. Clerici ſeculares in fundatione Eccleſiæ exempti à iuriſdictione ordinarij poſſunt ab eo compelli accedere ad proceſſiones. 573. 40. Clerici qualem qualem ſuſpicionem habentes à mulierum etiam in gradu propinquo ſibi coniunctarum conuerſatione omnino abſtinere debent.671.5. Clerici qui poſt delicta patrata ad Eccleſiam confugiunt, gaudere debent eccleſiaſtica immunitate.690.5. *Clericis* ad aleas & taxillos ludere non licet. 214. 5. *Clericos* non inſeruientes Eccleſiis non poteſt ordinarius immunitate à gabellis,& aliis oneribus priuare.266.41. Clericos, & laicos Epiſcopo ſubiectos ligant decreta Synodi diœceſanæ. 386.39

Coadiutor deputandus illiterati dari non poteſt niſi ab Epiſcopo. 183. 3. Coadiutor perpetuus tenetur ab reſidentiam ſicut verus curatus. 247 35. Coadiutor Canonici cum futura ſucceſſione vocatur Canonicus fictus. 637. 8. Coadiutor conſequi non poteſt fructus ex beneficio coadiuti. 638.10. Coadiutor dignitas abſente, vel impedito coadiuto ſuo præcedit omnibus Canonicis. 640. 20. Coadiutor non intelligitur comprehenſus in ſtatuto quod ex aliqua cauſa facit Canonicos. 21. nec ſibi aptat, ſed coadiuto. 22. nec in ingreſſu debet fabricæ ſoluere 23.Coadiutor extra Eccleſiam cathedralem in abſentia coadiuti tanquam verus,& proprius Canonicus cenſendus quoad præeminentias.643.40.Coadiutor tenetur facere mentioné de obtentis beneficiis, quæ habet.41.Coadiutor licèt non ſit in ſacris,poteſt omnia facere quæ ſine paramentis ſacris facere poſſit coadiutus.42. Coadiutor ſeruiens pro coadiuto, an debeat exire de Capitulo, in quo agitur de negotio coadiuti. 44. Coadiutor in Canonicatu cum futura ſucceſſione non poteſt eſſe iudex delegatus. 662. 11. *Coadiutori* quid reſeruetur 638.11. Coadiutori tenentur Canonici inſeruire prout tenentur inſeruire coadiuto. 643.43. *Coadiutores* miniſtri adhibendi quando ſolus curatus eodem tempore pluribus infirmis prouidere non poteſt. 178 4. Coadiutores & vicarij deputati tenẽtur ad reſidentiam ſicut Rectores ipſi. 183.5. Coadiutores cum futura ſucceſſione inferiorum beneficiorum non ſunt beneficiarij interim dum viuunt coadiuti. 637. 7. Coadiutores viuentibus coadiutis ſedere debent in vltimo loco 640.18

Coadiutoriam erigere non poteſt Epiſcopus in vim decreti Concil. *cap.4. ſeſſ.21.de reformat.* 178.3. Coadiutoriam à Papa obtinens priuilegio fori gaudet.262.10. Coadiutoriæ perpetuæ cum futura ſucceſſione ad titulum poteſt quis promoueri. 165.17

Coadiutus Epiſcopus, & non coadiutor tenetur viſitare limina Apoſtolorum. 391. 50. Coadiutus,& coadiutor poſſunt abeſſe tribus menſibus. 436.81

Cœnobia, vide *Moniales.*

Cogentes mulierem monaſterium ingredi non excommunicantur ingreſſu non ſequuto. 600. 8. Cogentes fœminam ad monaſterij ingreſſum, non vt profiteatur, ſed vt ibi ſeculari habitu retento educetur, non incurrit hanc excommunicationem. 9

Cognatio ſpiritualis. 353.c.2. Cognatio contrahitur cum omnibus ſi plures duobus deſignati ſuſcipiant baptizatum de Baptiſmo 354.5.deſignare & admittere in Baptiſmo plures quàm vnum, & vnum eſt peccatum mort.6. Cognatio ſpiritualis non contrahitur inter ipſoſmet patrinos. 356.18. Cognatio ſpiritualis à viro contracta non transfunditur in vxorem, vel è contra.19. Cognatio ſpiritualis non contrahitur inter infidelem baptizantem,& fidelem baptizatum.23. Cognatio ſpiritualis oritur ex Baptiſmo non ſolemni priuatim facto.357.28. Cognatio ſpiritualis cõtrahitur inter ſuſcipientem in Baptiſmo,ac parentes carnales, licèt illegitimos ſuſcepti.357.32.Cognatio contrahitur cum eo, quem vocauit parochus caſu in Eccleſia ingrediente, non admittendo deſignatum à parentibus. 359. 41. *Cognationem* aliquam non contraxit fidelis baptizans, aut ſuſcipiens filium infidelium, cum parentibus infidelibus.354.24.Cognationem nullam contrahit leuans in Eccleſia, vbi ſeruatæ fuerunt neceſſitates, verè domi baptizatum. 357. 31. Cognationem contrahunt plures quàm duo ſuſcipientes in Baptiſmo, quorum nullus fuit deſignatus.358.38. Cognationem contrahunt omnes deſignati à parentibus, vel ab aliis curam infantis habentibus, modò tangant ſimul. 359.40.Cognationem ſpiritualem non contrahit mulier ex eo, quòd defert puerum baptizandum vſque ad ianuam Eccleſiæ. 360.44

Cognitio validitatis, vel inualiditatis iuriſpatronatus controuerſi ad Epiſcopum duntaxat, non ad inferiores, qui ius habent inſtituendi, pertinet. 558.8. Cognitio & punitio Clerici concubinarij

binarij ad ſolum Epiſcopum pertinet. 673.22
Collatio præbendæ vnitæ officio Pœnitentiarij ab eis fieri debet, ad quos antea ſpectabat. 416. 15. Collatio Parochialis an deuoluatur ad Sedem Apoſt. quando in concurſu non interfuerunt examinatores ſynodales. 483.105. Collatio Parochialis facta ſine examine per concurſum eſt nulla. 494.172. *Collationem* beneficiorum ſimplicium in Eccleſiis exemptis obtinentes non tenentur eos, quibus dicta beneficia conferre intenderint, Epiſcopis præſeruare. 81.16
Collatores Ordinum, ſiue illorum miniſtri nihil accipere debent ab illis, qui ordinantur. 159.8. Collatores beneficiorum nil pro collatione, ſeu quauis alia diſpoſitione beneficiorum directè, vel indirectè accipere, vel exigere poſſunt. 9
Collector generalis Cameræ Apoſt. ſubcollectores, Aduocati & procuratores fiſcales lucrantur diſtributiones. 438.94. *Collectori* Portugaliæ licet licentiam concedere introducendi mulieres in monaſterio Monialium pro earum ſeruitio 505.100. *Collectores* Cameræ Apoſt. ſi ſunt Canonici, vel aliàs beneficiati, ab Epiſcopo viſitari, & corrigi non poſſunt. 630.19
Collegia quæcumque viſitare poteſt Epiſcopus. 227.22. Collegia non comprehenduntur ſi expreſſa non ſint. 495.3
Collegiata inſignis ab eius erectione præcedit aliis Collegiatis quamuis antiquioribus. 568.5. *Collegiata* inſignes quæ dicantur. 434.64
Collegiati nullius diœceſis viſitari debent à viciniore Epiſcopo. 419.6
Collegium ſcholarium ſub gubernio ciuium iuriſdictioni Epiſcopi ſubiacet ſi ſcholares in eo debeant initiari clericali charactere. 226.13
Collocatoria communia vbi retinenda. 547.112
Coloni, aut affictuarij, vel partiarij bonorum eccleſiaſticorum exemptione collectarum pro portione colonica gaudent. 690.10. Coloni partiarij Epiſcoporum durante colonia gaudent fori priuilegio. 11
Comeſſationes. 214.3
Commenda ad ſex menſes in Eccleſiis curatis fieri ſolitæ, ampliùs poſt Concil. locum non habent. 57.19. Commendæ ad ſex menſes ampliùs poſt Conc. non ſunt in vſu. 475.37
Commendatarius Abbatiæ exiſtentis intra fines alicuius diœceſis non poteſt vocare Epiſcopum pro miniſtrando ſacramento Confirmationis ſuis populis, niſi de conſenſu & licentia Epiſcopi in cuius diœceſi eſt Abbatia. 41.15. Commendatarius curam iuriſdictionalem habens tenetur reſidere. 248.40 Commendatarius Abbas quando poſſit concurſum facere. 476.47. Commendatarius perpetuus poteſt eſſe iudex Apoſtol. 662.15. *Commendatarij* in Conciliis quo loco ſedere debeant. 568.3. Commendatarij Abbatiarum, ſeu monaſteriorum, quæ capita ſunt Ordinum, tenentur ſex menſes Religionem illorum Ordinum ſolemniter profiteri. 610.4
Commendatitiæ, aut teſtimoniales litteræ gratis concedendæ. 160.14. Commendatitiæ litteræ denegandæ non ſunt ab Epiſcopo Sacerdotibus, & clericis, qui non habent beneficia reſidentiam requirentia. 304.7. Commendatitiæ litteræ pro clerico peregrinari volente, ſunt obtinendæ ab eo, qui huiuſmodi clerici ordinarius fuerit. 8
Commentarij, annotationes & gloſſæ edi non poſſunt ſuper Concil. Trident. ex Bulla Pij V. 614.5
Commiſſionis tempóre debet adeſſe Canonicatus, vel dignitatis qualitas in iudice delegato. 662.17. quamuis tempore præſentationis dicta qualitas ceſſauerit. 18
Communicare quando liceat non præmiſſa confeſſione peccati mort. 94.8. Communicare quando quis dicatur in Paſchate. 97.14
Cõmunio ſub vtraque ſpecie, & paruulorũ. 157.c.4
Compatres duo, vel commatres, ſi in libro Baptiſmi ſint deſcripti, ratione incertitudinis prohibentur inter ſe contrahere. 358.37
Compatronus non adiungitur fundatori muito 151.5
Conceptio immaculata B. Virginis. 10.12
Concilium Prouinciale non poteſt reſtringere poteſtatem Capituli vt non concedat poſt annum litteras dimiſſorias. 76.16. Concilium potuit perſonas etſi laicas inhabilitare, & contractum matrimonij ex cauſa irritare. 342. 145. Concilium Prouinciale quolibet triennio celebrandum. 382.6. Concilium Prouinciale poteſt formare proceſſum in cauſis criminalibus grauioribus contra Epiſcopum. 397. 8. Concilium Trid. in omnibus ſuis dominiis recipi curauit Carolus V. Imper. 613.1. *Concilio* generali an omnes Chriſti fideles intereſſe debeant. 3.3. Concilio Prouinciali intereſſe poteſt Epiſcopus electus, & confirmatus, quamuis nondum conſecratus. 382.7. Concilio generali nomine Capituli intereſſentes lucrantur diſtributiones. 439.97. Concilio Prouinciali, vel ſynodali intereſſentes diſtributiones quotidianas percipiunt. 440.99. *Concilia* generalia an errare poſſint. 1.1. Concilia generalia auctoritate Papæ legitimè congregata in fidei & morum definitione errare non poſſunt. 3.2. Concilia Prouincialia non obligant extra prouinciam. 381.2
Concordia quando dicatur obtenta ex certa ſcientia.

tia. 510 89. *Concordia* confirmatæ per Sedem Apoſtolic. ex certa ſcientia non ſunt ſublatæ. 88. Concordiæ non tollunt viſitationem omnimodam & independentem ab Adiunctorum miniſterio. 635 56. Concordiæ confirmatæ à Papa in forma communi, cum qua concurrat conſuetudo immemorialis, fuit per Concil. derogatum. 58

Concubinatus crimen eſt mixti fori. 376.9

Concupiſcentia manet in baptizatis 10.11

Concurſus fieri debet in vacatione parochialis Eccleſiæ,etiamſi reſeruata ſit,vel affecta. 474. 28. Concurſus,in quibus fuerunt adhibiti examinatores deputati in Synodis præcedentibus, ſunt nulli. 483. 106. Concurſus eſt nullus in quo cum examinatoribus ſynodalibus interuenit alius, qui non erat examinator ſynodalis.484.109. *Concurſui* locus non eſt in Parochialibus iuriſpatronatus quod originæ erat totum laicale. 492.160

Conditiones quæ ſint neceſſariæ ad puellas in monaſterio Monialium educationis gratia collocandas. 546.106

Confeſſarius per ſe loquendo, tenetur ſatisfactionem,ſeu pœnitentiam iniungere.123.2. Confeſſarius Religioſus electus virtute Bullæ Cruciatæ,aut Iubilæi ab alio Religioſo pro aliquo caſu Sedi Apoſt.reſeruato,debet etiam approbationē obtinere ab ordinario Epiſcopo. 296. 14. Confeſſarius dum Monialis infirmæ confeſſiones audierit, cellæ ianua aperta remaneat. 560. 21. Confeſſarius Monialium clauſuram ingreſſus ad adminiſtranda Sacramenta recta via eat, redeátque.22. Confeſſarius Regularis Monialium, eiúſque ſocius, adminiſtrationis Sacramentorum & confeſſionis caſibus exceptis,eas alloqui non poſſunt. 561.23. *Confeſſario* Monialium quis ſocius aſſignandus.561.24. Confeſſario quando liceat ingredi clauſtra Monialium. 544. 93. Confeſſario Monialium certa annua merces conſtitui debet, & ille nihil amplius ab eis recipiat. 560. 16. *Confeſſarij* poſſunt ab Epiſcopo ſuſpendi, & examinari, ſi non fuerunt examinati quando approbati fuerunt. 301.45. Confeſſarij ſeculares approbati ad certum genus perſonarum, non poſſunt vltra facultatem confeſſiones audire,etiam vigore Bullæ Cruciatæ. 302. 47. Confeſſarij extraordinarij Monialium à Religionis muneribus excuſantur. 560. 17. Confeſſarij Monialium munere fungi non poteſt habens curam animarum.18. Confeſſarij Monialium ab eis nominati non poſſunt remoueri niſi ex rationabili cauſa. 20. Confeſſarij Monialium poſt adminiſtrata Sacramenta non amplius intra clauſtra morentur. 561.25

Confeſſio peccatorum mort. an fieri debeat de iure diuino ante Euchariſtiam. 94.7. Confeſſio ſacramentalis neceſſariò præmittenda à peccatore ante ſumptionem S. Euchariſtiæ habita copia Confeſſoris.98.19. Confeſſio ſacramentalis inſtituta & ad ſalutem neceſſaria eſt iure diuino, & modus ſecreti confitendi eſt à Chriſto inſtitutus.132.7.Confeſſio omnium peccatorum non eſt impoſſibilis, ſed ad eam tenentur omnes & ſinguli Chriſti fideles ſemel in anno. 133. 12. *Confeſſionis* integritas. 132 9. *Confeſſionem*,& ſacram communionem ſemel in anno omittentes de hæreſi ſunt ſuſpecti. 114. 10. *Confeſſiones* etiam ſecularium clericorum nullus audire poteſt niſi ſit ab Epiſcopo approbatus.294.2. quamuis ſit Doctor, Lector,&c.3. Confeſſiones inualidè audit non approbatus.4. Confeſſiones ſecularium etiam Sacerdotum audire non poſſunt Ieſuitæ, niſi, &c.295.8. Confeſſiones Regularium Regulares approbati ſolùm à ſuis ſuperioribus audire poſſunt.9. Confeſſiones Monialium ſui Ordinis audire non licet Generali abſque Epiſcopi deputatione. 560.19

Confeſſionalia vbi collocanda. 561.27

Confeſſores in monaſteriis Monialium, quæ ſub cura Regularium exiſtunt, non ſunt examinandi ab Epiſcopo.558.4.Confeſſores Monialium etiam Regularibus ſubiectarum tam ordinarij,quàm extraordinarij hodie non deputantur niſi priùs approbētur ab Epiſcopo.559. 7.Confeſſores extraordinarij Monialium nullatenus poſſunt confeſſiones audire, niſi priùs ab Epiſcopo diœceſano approbentur. 9

Confeſſus ignoranter Confeſſario non approbato,quid facere debeat. 394.5

Confirmatio baptizatorum eſt verum & proprium Sacramentum. 50. 2. Confirmationis ſacramentum in alterius diœceſi non poteſt Epiſcopus ſuis ſubditis conferre ſine licentia Epiſcopi in cuius diœceſi reperitur. 41. 13. *Confirmationis* ſacramentum non poteſt adminiſtrari ab Abbate etiam conſecrato qui non ſit Epiſcopus, nec à ſimplici Sacerdote, niſi tantùm ex delegatione Papæ.50.5.in *Confirmatione* non poteſt vnus tenere vltra duos eadem die. 360.47

Confiteri ſtatim tenetur ex præcepto Eccleſiæ qui præuidet quòd tranſacta illa occaſione non poterit ex penuria Confeſſarij in toto anno confiteri. 115.15

Conflictus particulares an liciti ſint. 686.7

Confraternitas Montis pietatis.230.9. *Confraternitates* auctoritate Papæ, ſeu Epiſcopi inſtitutæ ab Epiſcopo vt pia loca viſitari poſſint. 227.23. Confraternitates perſonarum ſecularium in Eccleſiis Regularium exemptorum

exiſtentes

exiſtentes Epiſcopus viſitare poteſt, ſed an earum Capellas, oſtenditur. 24. Confraternitates coguntur contribuere ſeminario pro his, quæ habent de bonis Eccleſiarum. 309. 26. Confraternitates laicorum inuitari, non autem compelli poſſunt vt vadant ad proceſſiones. 571. 28. Confraternitates antiquiores, & quæ priùs ſachis vſi fuerint, deficiente conſuetudine ſunt præferendæ. 569. 15. Confraternitates poſſunt compelli accedere ad proceſſiones præcedente monitione, & à pœnis in principio abſtinendum 572. 30. Confraternitates non poſſunt accedere ad funeralia, niſi expreſsè vocentur. 668. 14

Confratres ad conueniendum ſolitis proceſſionibus compellere poteſt Epiſcopus ſub pœnis arbitrio illius. 571. 29

Congregatio S Ioannis Euang. Portugaliæ, v. *Patres*. *Congregationes* caſuum conſcientiæ obeundæ ab exercentibus curam animarum etiam in parochialibus Religionis Hieroſol. 564 21. Congregationes Capitulares habendæ non ſunt eo tempore quo diuina Officia celebrantur. 633. 46

Congrua portio aſſignanda vicario eſt arbitraria Epiſcopo. 475. 43. Congrua portio aſſignanda vicario poteſt eſſe duorum aureorum ſingulis menſibus. 44

Coniuges poſſunt ob alias cauſas, præter fornicationem, ab altero quoad thorum, & cohabitationem, ſeparari. 317. 19

Conſanguineis Eccleſiæ res donare prohibentur Epiſcopi. 612. 6

Conſecratio ſacrorum oleorum debet fieri iuxta formam Pontificalis. 127. 12. Conſecratio cuiuſlibet Epiſcopi fit à tribus Epiſcopis, & non paucioribus. 255. 6. *Conſecrationis* munus. 74. c 9. *Conſecrationi* Epiſcoporum canones conſtituerunt peculiare tempus, ſcil. diem Dominicum. 255. 4

Conſecratus Epiſcopus ante annum 30. expletum non fit irregularis. 52. 6

Conſenſus Capituli Eccleſiæ cathedralis requiritur in vnione per Epiſcopum facienda. 63. 26. Conſenſus Capituli ſatis eſt ſi poſt vnionem accedat 64. 27. Conſenſus tacitus diœceſani in conſtitutione Eccleſiæ ad acquirendum iuſpatronatus colligitur ex inſtitutionibus ipſius factis ad præſentationes patronorum. 151. 10. Conſenſus expreſſus ordinarij, qui requiritur *in cap. nobis*, poteſt etiam ante creationem iuriſpatronatus interuenire, & poſtea & quandocunque. 11. Conſenſus diœceſani requiritur in dotis datione, & aſſignatione. 152. 15. Conſenſus ad matrimoniũ requiſitus quibus ſignis exprimi poſſit. 325. 41. Conſenſus Capituli requiritur in ſuppreſſione facienda. 454. 9. Conſenſus Capituli poteſt poſt vnionem interuenire. 12. Conſenſus tacitus Capituli ſufficit in vnione facienda. 13. Conſenſus patroni, & inferioris collatoris, & electorum regularium neceſſarius eſt in ſuppreſſione beneficiorum facienda. 455. 23. Conſenſus prorogandi iuriſdictionem in prima inſtantia tollitur. 498. 19. Conſenſus, & acceptatio Superioris de nouo non requiritur vbi Religioſus ſuam profeſſionem irritam ratificat. 604 18

Conſeruator vt ſuſpectus recuſari poteſt. 139. 9. *Conſeruatores* Regularium procedere non poſſint contra debitores ex cauſa ciuili. 139. 11

Conſeruatoriæ litteræ in quibus vim habeant. 137. c. 5. Conſeruatoriæ Regularibus conceſſæ non fuerunt ſublatæ ex decreto c. 20. ſeſſ. 24. 138. 3. Conſeruatoriæ aliquæ non durant poſt quinquennium. 139. 10

Conſilium duorum Canonicorum deputatorum in erectione ſeminarij non tenetur Epiſcopus ſequi. 307. 7. Conſilium, auxilium, vel fauorem dans vt mulier cogatur ad ingrediendum monaſterium, incidit in excommunicationem. 601. 10

Conſtituti in articulo mortis qui. 118. 12

Conſtitutio Pij V. intelligenda tam in profeſſis, quàm in nulliter profeſſis. 163. 5. Conſtitutio Pauli V. prohibens diſpoſitionem pecuniæ, prohibere etiam cenſetur diſpoſitionem frumenti. 230. 11. Conſtitutio Epiſcopi valet ne parochi poſſint abeſſe vltra duos dies ſine licentia. 250. 13. Conſtitutio facta per Epiſcopum & Capitulum de ſoluendo certam quantitatem ratione poſſeſſionis Canonicatuum, quæ integrè cedat in fabricam, valet. 452. 11. Conſtitutio Pij V. in conferendis locum non habet, niſi in his diœceſibus, in quibus fuit coacta Synodus. 482. 95. Conſtitutio Pij IV. non loquitur de interpretationibus, quæ in ſcholis fiunt docendo. 614. 6. *Conſtitutionis* Sixti V. modificatio. 174. 74. *Conſtitutiones* de reſidentia agentes. 32. 2

Conſuetudo recitando Symbolum fidei ortum habuit ab Apoſtolis. 5. init. Conſuetudo quòd detur à Capitulo ſtipẽdium perpetuum Theologo, qui doceat, ſeruanda eſt, vbi non eſt conſtituta præbenda theologalis. 12. 2. Conſuetudo immemorialis nominandi, vel præſentandi prædicatorem Epiſcopo pro Eccleſiis inferioribus non eſt ſublata. 23. 10. Conſuetudo ſeruanda eſt, quæ ſoleat ex publico ciuitatis ærario eleemoſynæ dari. 12. Conſuetudo immemorialis vt in beneficiis vnitis deſeruiatur per Capellanos amouibiles, tollitur, ſi aliter videtur Epiſcopo. 70 41. Conſuetudo laudabilis quæ. 351. 202. Conſuetudo vbi fuerit vt nec victualia, nec quicquam à viſitatoribus accipiatur,

piatur, illa ſeruanda eſt. 390.38. Conſuetudo etiam immemorabilis minimè excuſat à reſidentia.435.70. Conſuetudo valet, vt quis in abſentia quotidianas lucretur diſtributiones, ſi ſciente, ac patiente & tolerante Papa inducta fuerit. 72. Conſuetudo vt duobus primis annis, quibus quis fuerit Canonicus, fructus Canonicatus ſint hæredis anteceſſoris, valet. 451.4. Conſuetudo quæ imponit onus recepto, quod tendit in vtilitatem Canonicorum non valet. 5. Conſuetudo eſt admittenda per quod aliquid exigitur ab obtinentibus beneficium, & diſtributiones quod non in ipſorum exigentium vtilitatem, ſed Eccleſiæ, aliósque pios vſus conuertatur.452.6. Conſuetudo valet vt fructus primi anni reſeruentur hæredibus beneficiarij 8.Conſuetudo Eccleſiæ Aſten. 9. Conſuetudo donandi aliquid in ingreſſu & admiſſione alicuius ad Canonicatum eſt ſublata. 10. Conſuetudo non excuſat à peccato mort. retinentem plura ſimplicia beneficia, quorum vnum eſt ſufficiens. 462. 6. Conſuetudo tenendi beneficium curatum, vel ſimplex ſimul cum Capellania in eadem Eccleſia, non eſt ſublata 455.24. *Conſuetudini* legitimæ diœceſum circa ſecundas nuptias benedicendas ſtandum eſt. 348.181. Conſuetudini permittenti quòd in eadem Eccleſia dignitates cum præbendis canonicalibus teneantur, non eſt derogatum per Concilium. 465.22. *Conſuetudine* introduci non poteſt vt ſacri Ordines extra ſtatuta à iure tẽpora conferantur.269.2.Conſuetudine introduci non poteſt vt Canonici qui vna hebdomada interſunt diuinis Officiis poſſint lucrari diſtributiones ſequentis etiam hebdomadæ.435.71. *Conſuetudines* ſunt ſublatæ per cap.9.ſeſſ.22.de reform. & ſolùm præſeruatæ inſtitutiones. 232. 29. Conſuetudines antiquas laudabiles, quæ in contrahendis matrimoniis obſeruari ſolitæ ſunt, non tollit decretum cap.1.ſeſſ.24. de reform matrim. 351.201. Decretum hoc vt robur accipiat,requiritur neceſſariò in parochiis publicari. 203. Conſuetudines laudabiles non cenſentur quæ ſunt pro inſtauratione bonorum menſæ Capitularis. 451.7

Contactus requiritur ad contrahendam cognationem ſpiritualem. 359.42

Contractus celebrati, vel delicti commiſſi ratione poteſt quis in prima inſtantia cognoſcere, quamuis non ſit loci ordinarius. 503.44

Contrahentes abſque parocho, & aliis teſtibus, ſunt inhabiles ad ſic contrahendum.342. 144. Contrahentes abſque parocho,& aliis teſtibus vbi Trid. viget, puniendi ſunt pœna arbitrio Ordinis. 346.166

Contributio pro Eccleſiarum reparatione facienda eſt ad inſtantiam, & coactionem Epiſcopi. 186.17. à *Contributione* ſeminarij nullus eximitur. 308.17

Contritio animi dolor, ac deteſtatio eſt. 112. 2. Contritio bona ex quibus non eliciatur. 132.6

Controuerſias ortas ſuper præcedentiis inter Regulares ipſos componit Epiſcopus quando ex ipſis controuerſiis ſequitur ſcandalum.570.17

Conuentui Fratrum Minimorum an poſſit legari. 523.4

Conuerſa,vide *Moniales.*

Conuerſio mentis in Deum vnde ſit. 28.2

Conuertitæ eo ipſo quòd ingrediuntur monaſterium poſſunt profiteri.584 44. Conuertitarum in monaſteriis, an & quando eis permittatur exire ad quæſtuandum. 536.43

Corpus vnum,& idem, per diuinam potẽtiam poteſt eſſe in pluribus locis.87.2 Corpus Chriſti ſub ſpeciebus panis ex vi verborum ponitur viuum, & informatum animæ. 89.2. Corpus verum, & ſanguis Domini eſt in ſacramento Euchariſtiæ peracta conſecratione vt in hoſtiis conſecratis poſt communionem reſeruatis. 96.5

Correctores ciuitatum facere poſſunt etiam renitente vicario generali,vt ſaltem omnibus Dominicis & ſolemnibus feſtis populo prædicetur. 393.13

Credo, ſiue Symbolum fidei à quo tempore recitari cœperit in Miſſa. 5.init. Vide *Symbolum fidei.*

Crimina quæ merentur verbalem depoſitionem. 106.7. in *Criminalibus* quando procedi poſſit ad vlteriora, non obſtantibus appellationibus, & inhibitionibus. 99.3

Crux vna tantùm in funeralibus deferenda.669. 39. Crux propriæ parochiæ defuncti deferenda eſt in funeralibus. 31

Cura animarum in Parochialibus vnitis Capitulis Cathedralium & collegiatarum Eccleſiarum quomodo exercenda.68.29.Cura iuriſdictionalis in dignitate facit vt ad illam requirantur 25.anni incœpti. 414. 5. Cura animarum, quæ in Eccleſia collegiata exercetur per Canonicos, vel hebdomadarios concurſu non confertur.471.13. *Curam* animarum exercentes Regulares poni debet ad arbitrium ſuperiorum ipſorum Regularium. 565.26. Curam animarum exercentes Regulares non deputantur niſi præuio examine per Epiſcopum, ac eius vicarium faciendo.31. Curam animarum exercentes etiam in parochialibus Hieroſ Religionis tenentur accedere ad congregationes, quæ iuſſu Epiſcopi ad caſus conſcientiæ diſſerendos habentur. 423. 13. Curam animarum toti Capitulo cathedralis Eccleſiæ incumbentem

Digitized by Google

tem poteſt Epiſcopus de conſenſu Capituli transferre.455.18. Curam animarum exercentes, vel illi ſe ingerentes tam Regulares, quàm ſeculares, etiam quomodolibet exempti, viſitationi, correctioni, & iuriſdictioni Epiſcopi ſubiiciuntur. 562.5

Curata Eccleſiæ ſi ſint vnitæ monaſteriis poſſunt ordinarij locorum eas viſitare. 65.6

Curatus ruralis non poteſt abeſſe vt Grammaticam doceat in Vrbe. 17.42. *Curati* cogendi ſunt ad ſubeunda per ſeipſos, & non per ſubſtitutos, ea munia ad quæ tenentur 23.14 & 54.5 *Curatos* & Sacerdotes deputatos ad curam in Eccleſiis parochialibus ſubiectis Commendatori Ordinis Teutonici punire poteſt ordinarius. 38.16

Cyprianus reprobatur. 48.init.

D

D*Amni* irreparabilis plures caſus. 502.40

Debitores fraudulenti ad Eccleſiam cum bonis confugientes, non debent ibi multo tempore tolerari.689.2. Debitores in creditorum præiudicium res & bona ad Eccleſiam tranſportare non debent. 690.9

Decanus nullo Trident. decreto iubetur, vt neceſſariò ſit Magiſter, ſiue Doctor, aut Licentiatus. 415.11. *Decanis*, ſeu Archidiaconis primis dignitatibus non licet dare vocem in Capitulo, licèt in eo proponere valeant. 119.10

Decima eſt pars, ſeu portio Dei.665.2. *Decimæ* ad Eccleſiam matricem pertinentes non tranſeunt ipſo iure in Eccleſiam parochialem nouiter erectam. 180.17. *Decimarum* ſolutioni obnoxia prædia ad Regularium monaſteria tranſeunt cum ſuo onere.665.3. *Decimas* non ſoluentes, cùm teneantur, poſſunt & debent excommunicari. 665.4

Declaratoria conceſſa, diligentiis non præmiſſis, nulla non eſt, ſed iniuſta. 618.23

Decretum Concilij in præſenti quorum Canonum pœnas innouet.173.71,72,73. Decretum cap.1.ſeſſ 24 de reform.matr.obligat poſt 30. dies ab eius promulgatione, etiam ignorantes quoad annullationem matrimonij. 353.209. Decretum de rebus & bonis Regul. non alien. 520.21. *Decreta* omnia Concil. Trid. continent decretum irritans.2.5. *Decretis* Concilij Trid. derogatur per clauſul. *Non obſtantibus*, &c. 2.init.

Defunctorum cadauera non amouenda ſine proprio Parocho, niſi, &c. 668.16. Defunctorum corpora ſi deponantur in Parochiali ad effectum deferendi ad aliam Eccleſiam, nihil debetur Parocho. 18

Degradationem realem, & curiæ ſeculari traditionem quæ crimina mereantur. 105.2. in *Degradationibus* qui numerus Epiſcoporum requiratur. 3

Degradatus parochus poteſt validè alteri Sacerdoti licentiam aſſiſtendi matrimonio concedere. 336.104

Delegatus Apoſt. non poteſt ſubdelegare perſonis non conſtitutis in dignitate. 663.21

Delictum occultum quod dicatur. 402 28 & 29. & 403.31. Delictum quando dicatur deductum ad forum contentioſum. 407.48

Denegatio copiæ actorum. 501.37

Denunciationes fieri debent à proprio contrahentium parocho, vel ab alio de eius licentia.321. 18. Denunciationes ſunt faciendæ in vtraque ſponſi & ſponſæ parochia. 322.19. Denunciationes non ſunt de ſubſtantia. 21. Denunciationes ſunt faciendæ tribus continuis diebus feſtiuis. 323.27. quæ ſibi non ſuccedant immediatè. 324.28. Denunciationes nouas præmittere debet qui poſt primas peractas intra quatuor menſes matrimonium non contraxit. 31. Denunciationes diebus ferialibus fieri non poſſunt, etiam cum diſpenſatione Epiſcopi. 32. Denunciationes quando alio die quàm feſto fieri poſſint. 33. Denunciationes quando extra Eccleſiam, & Miſſarum ſolemnia fieri poſſint. 34. *Denunciationum* vi qui teneantur denunciare. 325.36

Depoſitum dotalium eleemoſynarum in iis locis, in quibus non adſunt mercatores, aut banchi, fieri debeant in manibus probi viri. 522.40

Derogatio nec generalis, nec ſpecialis Concil. Trid. requiritur ſi ſupplicatio manu Papæ ſignata fuerit. 692.2

Detentus per vim ab aliquo vt propterea non poſſit in Eccleſia diuinis intereſſe Officiis, lucratur diſtributiones. 442.118

Detractio tertiæ partis fit de neceſſitate quando ſunt nullæ diſtributiones. 178. 18. Detractio tertiæ partis fructuum conuertendæ in diſtributiones quomodo facienda.217.2 Non adimit diſtributiones creatas in anniuerſariis. 3

Deuolutio, aut appellatio vlla impedire, aut ſuſpendere non poteſt quominus examinatorum relatio executionem habeat. 492.167

Diaconatus Ordo non ab Apoſtolis, ſed à Chriſto inſtitutus fuit. 239 4

Diaconi, qui ſoluerunt decem ſcuta ſuo ordinario pro obtinendis litteris dimiſſorialibus, incidunt in ſimoniam. 158 3. Diaconi Seluatici in Regno Neapolitano quî gaudeant fori priuilegio. 266.45

Dies biſſexti in legitima ætate non eſt computandus. 286.3

Dignitas retineri non poteſt vigore alicuius conſuetudinis cum portione. 56.7. Dignitas principalis in Collegiata requirit ætatem 25. annorum incœptorum. 424.6. Dignitas principalis in Eccleſia collegiata exempta non debet neceſſariò conferri Licentiato. 425.12. Dignitas, aut Canonicus nullus debet fieri, niſi qui requiſito Ordine ſacro ſit initiatus, quem illa dignitas, aut Canonicatus exigit, aut in tali ætate vt infra tempus ſtatutum initiari valeat. 432. 51. Dignitas & Canonicatus ſi ſint adinuicem, & æquè principaliter vnita, illa obtinens vtriuſque onera ſubire per ſe ipſum tenetur. 444.130 Dignitas habens curam animarum in Eccleſiis collegiatis concurſu non confertur. 471.15. *Dignitatem* obtinens in Cathedrali, vel Collegiata, licèt vocem in Capitulo non habeat, nec cum cæteris diſtributiones participet, detractioni tertiæ partis fructuum eſt obnoxius. 217.4. loquitur de diſtributionibus extraordinariis, & impropriis. 5. Dignitatem, aut Canonicatum habentem Ordinem ſacrum accipiẽtes ſine intentione illum aſſumẽdi an peccent mort. 432.53. Dignitatem obtinens, cui vnita eſt portio perpetuò, & acceſſoriè, illam obtinens non tenebitur ſeruire tãquam portionarius. 444.131. *Dignitates* non veniũt ſub detractione tertiæ partis quæ nullas habent diſtributiones quotidianas, quamuis habeant locum in choro. 177. 10. Dignitates in Cathedralibus, quibus nulla ineſt animarum cura, poſſunt habere minores 25. annis, dummodo non minores 22. 425. 13. Dignitates in Collegiata prouidentur habentibus ætatem requiſitam de iure communi. 426.16. Dignitates & Canonici tenentur ad reſidentiam nouem menſium. 436.76. Dignitates non poſſunt vniri. 454.14. Dignitates obtinentes, etiamſi Capitulares non ſint, Adiunctorum prærogatiua gaudent. 634.51. Dignitates, quæ nullos, vel tenues habent fructus, poſſunt cum Canonicatũ retineri. 465.28

Dignum eligens, omiſſo digniore, quando per concurſum & oppoſitionem prouiſio beneficij facienda eſt, tenetur ad reſtitutionem. 488. 137

Dilatio breuis ad probandum. 500.31

Dimiſſoriæ nemini non examinato concedendæ. 79.5. Dimiſſoriæ, commendatitiæ, aut teſtimoniales litteræ gratis concedi debent. 158. 7. Dimiſſoriæ ritè & rectè concedi poſſunt ab ordinario beneficij. 278.15. *Dimiſſorias* concedere poſt annum ſpectat ad vicarium capitularem, & non ad Capitulum. 76.13. Dimiſſorias litteras per eius vicarium concedere poteſt Capitulum Sede vacante, arctatis beneficiis tam habitis, quàm habendis. 77.18. Dimiſſorias concedere poteſt Epiſcopus Clericis abſentibus vt ad patrimonij, vel penſionis titulum ordinentur. 169.48. Dimiſſorias littereas ad Ordines ſuſcipiendos concedere non poteſt Abbas clericis ſecularibus ſibi ſubditis. 281. 12. Dimiſſorias litteras concedere poſſunt ſuperiores Regulares ſuis ſubditis item Regularibus, ad Epiſcopum tamen diœceſanum, &c. 13

Diœceſano ordinandi ſpectat in interſtitiis diſpenſare, non verò ordinatori. 289.7

Diſmembratio, ſeu alienatio partis ipſius beneficij non poteſt fieri niſi ipſo vocato Rectore. 63.24

Diſparitas conditionis, ætatis, diuitiarum & qualitatis eſt cauſa diſpenſandi in denunciationibus vt omnino tollantur. 331.71

Diſpenſandi facultas in irregularitate ex occulta hæreſi proueniente cenſetur adempta Epiſcopis per Bullam in Cœna Domini. 413.70

Diſpenſare in interſtitiis licet Abbatibus in omni caſu, quo primam Tonſuram, & minores Ordines ſuis ſubditis Regularibus conferre poſſunt. 280.5. Diſpenſare tacitè videtur Epiſcopus in interſtitiis ſi aſſumat aliquem ſcienter intra anni curriculum ad Ordines. 290.10. Diſpenſare nõ licet Epiſcopo in interſtitio requiſito ad aſcendendũ à Diaconatu ad Preſbyteratum, niſi neceſſitas ſimul, & Eccleſiæ vtilitas concurrat. 291.2. ſed non requiritur ordinaria. 292.3. Diſpenſare poteſt Epiſcopus cum promotis per ſaltum, ſiue aliquo ſacrorum Ordinum omiſſo, ſiue omnibus, ſi non miniſtrauerint. 293.7. Diſpenſare an & quando poſſit Epiſcopus in bigamia vera, vel interpretatiua. 306.8. Diſpenſare in denunciationibus poteſt ordinarius vnius ex contrahentibus quando ſunt diuerſarum diœceſum. 328. 54. Diſpenſare quis valeat cum Epiſcopo ſi eueniat caſus, vt ipſemet incidat in aliquod delictorum, ſuper quibus poteſt cum ſibi ſubditis diſpenſare. 400 12. Diſpenſare poteſt Epiſcopus in omnibus irregularitatibus. 13. & ſeqq. Diſpenſare poteſt Epiſcopus in ſuſpenſione occulta quam quis contraxit recipiendo Ordines ſine litteris dimiſſoriis. 401. 21. & in ſuſpenſione à diuinis. 22. & cum eo qui per ſaltum promotus ad Ordines celebrauit. 402 23. & cum eo, qui Ordines minores ſuſcepit ab Epiſcopo, qui renunciauit Epiſcopatui. 24. & cum ſimoniaco occulto. 25. Diſpenſare poteſt Epiſcopus in irregularitate proueniente ex homicidio voluntario, licito tamen. 404.35. & cum homicida occulto, qui cùm aliter euadere non poſſit, aggreſſorem occidit. 405.37. & in irregularitatem proueniente ex homicidio caſuali. 38. cum eo qui hominem occidit non intendens occidere 39. cum mandante baculo

vulnerari, eo expreſſo ne occideretur, ſi mandatarius percuſſerit,& occiderit.40. cum irregulari facto ex mutilatione membri, etiam voluntaria.41. Diſpenſare non poteſt Epiſcopus in irregularitate, vel ſuſpenſione proueniente ex delicto ad forum contentioſum deducto. 406. 43. niſi ſit finitum iudicium per ſentẽtiam abſolutoriam.44.etiamſi mediis deprauatis obtinuerit abſolutionem ab iniecto crimine.45. Diſpenſare non poteſt Epiſcopus ſi delictum deductum ſit ad forum contentioſum, & iam finito iudicio finitum. 407. 46. Diſpenſare poſt Concil. Trid. non poteſt Epiſcopus etiam de conſenſu patronorum cum minore 25. annorum ad Capellam ſimplicem obtinendam, ad quam ex fundatione eſt præſentandus Sacerdos. 616.3

Diſpenſatio, & myſterium aduentus Domini.26. c.2. Diſpenſatio ſuper impedimento conſanguinitatis,& affinitatis,non facta mentione de copula habita inter impetrantes, eſt ſubreptitia.368.17. Diſpenſatio redditur nulla ex copula præcedente diſpenſationem, ſi de ea non fuerit facta mentio in ſupplicatione. 369. 19. Diſpenſatio ſuper impedimento cognationis, vel etiam publicæ honeſtatis, non facta mentione de copula, habita eſt ſubreptitia.20. Diſpenſatio non conceditur in ſecundo gradu conſanguinitatis niſi inter magnos Principes. 370.28. Diſpenſatio præſumpta in qua fundatur reg.de triennali, non habet locum contra decreta Conc.468.52. Diſpenſatio eſt legis relaxatio.682.1. Diſpenſatio quæcumque inferioris in lege ſuperioris abſque cauſa legitima facta eſt irrita 4. *Diſpenſatione* Apoſt. indiget qui in Ordinibus per ſaltum ſuſceptis miniſtrauerit.193 9. Procedit etiam cùm quis per ſaltum aſcendit ad minores Ordines, & in eis miniſtrauit. 10. Diſpenſatione obtenta non tenentur iterũ coram parocho & teſtibus contrahere, qui iam ſemel corã eiſdem contraxere,inualidè tamen.344.160.Diſpenſatione non indigens præfertur indigenti. 489. 194. *Diſpenſationes*, ſeu commutationes vltimarum voluntatum committi poſſunt Abbatibus, & aliis Prælatis habentibus iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem.222.2.Diſpenſationes matrimoniales quando inferioribus poſſint committi.3. Diſpenſationes matrimoniales Priori ſunt committendæ ſi prioratus ſit nullius diœceſis. 4. Diſpenſationes matrimoniales,& litteræ in forma *Dignum*, ſunt committendæ illi, cui mandata eſt iuriſdictio, viſitatio,&c. 223.5. Diſpenſationes in gradibus prohibitis. 366. c.5.Diſpenſationes matrimoniales gratis ſunt concedendæ. 370.23. Diſpenſationes matrimoniales directæ Epiſcopo, & eius vicario generali, ſi Sedes vacare contingat,non poſſunt per vicarium Capitularem expediri. 370.27

Diſpenſatus à Papa in ætate ad obtinendum Canonicatum in Cathedrali, vocem in Capitulo habet.220.11. Diſpenſatus ad beneficia dummodo plura ſimul non ſint,non poteſt obtinere plura quàm vnum. 466.30

Diſtributiones quotidianas, & tertiam partem in diſtributionem conuerſam non poſſunt capere habentes quaſcumque facultates percipiendi fructus beneficiorum ſuorum in abſentia ſtudiorum cauſa. 20.61. Diſtributiones dempta tertia parte lucratur Canonicus abſens cauſa ſtudij quando probanda eſt tenuis, & ferè omnes fructus conſiſtunt in diſtributionibus. 62. Diſtributiones quotidianæ introductæ ſunt fauore cultus diuini. 176. 2. Diſtributiones vbi eſſent ſufficientes, & tolerabiles, detrahi non poteſt tertia pars eis applicanda. 4. Diſtributiones quotidianæ ſingulis horis canonicis, & Miſſæ conuentuali aſſignari debent. 177. 14. Diſtributiones quæ acceptæ fuerunt in tertia parte fructuum, aſſignari debent omnibus horis canonicis. 15. Diſtributiones quotidianæ. 216.c.3.Diſtributiones iniquè ſequeſtrãtes,vel vſurpantes afficiuntur cenſura c.9. de reform. ſeſſ.22. 235.5. Diſtributiones quotidianæ quare ſic dicantur. 438.88. Diſtributiones amittunt qui omnibus horis non interfuerint. 89. Diſtributiones amiſſas ob nõ reſidentiam, non poteſt Epiſcopus, aut Capitulũ remittere, aut donare.443.125.Diſtributiones præteritas non poteſt remittere Epiſcopus, aut Capitulum, quamuis abſit omnis fraus,& conuentio. 444. 127. Diſtributiones quotidianas abſente, vel non ſeruiente coadiutore non amittit coadiutus ſi per ſe deſeruiat. 642.32

Ditiores & nobiliores præferendi ſunt tenuioribus & ignobilibus. 489.146

Docentes S. Scripturam in ſcholis publicis, & diſcipuli, qui in illis ſtudent, plenè gaudent priuilegiis omnibus de perceptione fructuum in abſentia. 18.48. idem de docentibus,& ſtudentibus ius canonicum. 49

Doctor non excuſatur ab examine quando petit prouideri de aliqua Eccleſia parochiali. 83.18. Doctor præfertur non Doctori. 489. 142. *Doctoribus* in Capitulo exiſtentibus neceſſariò vnus ex illis in vicarium eſt eligendus.460.31. non obſtante conſuetudine quòd ſinguli, vel bini de ipſius gremio per ſingulos menſes adminiſtrant. 32

Domicilium contrahens in aliquo loco poteſt ordinari ab illius antiſtite, quamuis in eo non longo tempore degat, dum tamen habuerit animum perpetuò ibi permanendi. 274 34

Dominus vobiſcum ab Apoſtolis inſtitutũ. 196.7
Domus profeſſæ Soc. IESV comprehenduntur in prohibitione de rebus Regul. non alien. 524.15
Donare validè poteſt monaſterio puella exiſtens in eo educationis cauſa. 595.52
Donatio pro ſuſcipiendis Ordinibus an imputetur in legitimam. 175.78. Donatio Nouitij facta vt ſit firma, requiritur profeſſionis validitas 588 1.7. *Donationũ* ad titulũ poteſt quis ordinari. 169 46. *Donatione* facta, & ſequuta traditione bonorũ pro patrimonio, ſi clericus moriatur an donans recuperet eadē bona. 169.47
Dos ab initio fundationis ſufficiens præſumitur. 151.14. Dos debet aſſignari tempore fundationis, & non pòſt ad acquirendum iuſpatronatus. 180.15. Dos minus competens. 367.6. Dos Nouitiæ intra tempus probationis decedentis hæredibus Nouitiæ reſtituenda. 596.60. in *Dotis* datione requiritur diœceſani conſenſus. 152.15
Dotales eleemoſynæ Monialium ſolui debēt in ære. 522.38. Dotales eleemoſynæ apud Monialium conſanguineos, vel affines nullatenus deponantur. 39
Dotans inſufficienter, quod arbitrabitur Epiſcopus, non acquirit iuſpatronatus. 152.12
Duellantium pœnas an incurrant qui ſeſe obuiam habentes diffidunt ſe in tali loco, & ibi ſtatim pugnant. 687.9
Duellum commiſſum in loco priuato, & non tuto, ſine patronis, &c. 686.6. Duellum an committat qui ad euitandam loci irreuerentiam inimico, quem videt in Eccleſia, dicit, Exi foras. 11. Duellum an committatur, ſi illud offerenti alius ſtatim pugnando aggrediatur. 687.13. Duellum an ſit per ſe illicitum. 688.15. Duellum non dicitur inter infideles punibile. 18. *Duelli* pœnas an incurrat, qui dicit alteri, Veni ad talem locum, te ibi expecto. 687.10. Duelli pœnas an quis effugiat calore iracundiæ. 687.14. *Duello* non ſequuto diſcedens an incidat in excommunicationem, & alias pœnas contra duellantes comminatas. 687.12
Dulciaria multa, ſunt de genere prohibitorum. 452.12

E

E*Ccleſia* Romana omnium aliarum mater, & magiſtra. 47.4. Eccleſia ſi ſit iuriſpatronatus in vnione de illa facienda requiritur patroni conſenſus. 63.22. Eccleſia poteſt reſeruare non ſolùm peccata, quæ habent excommunicationem, vel cenſuram annexam, ſed etiam alia peccata grauia. 118.10. Eccleſia iuſtis de cauſis præcepit laicis, & clericis non conficientibus communionem ſub vna tantùm ſpecie. 157. 2. Eccleſia matrix, ſeu parochialis non acquirit iuſpatronatus in Eccleſia fundata intra tres limites. 180.14. Eccleſia quando diruitur, onus Miſſarum ad matricem Eccleſiam transferendum. 186.5. Eccleſia, ſeu Collegium ſua iura & priuilegia retinet ſi ſuperioris auctoritate in alium locum transferatur. 7. Eccleſia baptiſmalis, licèt non ſit in reliquis curata, eſt incompatibilis. 468.51. Eccleſia Fratrum Minorum non poteſt validè inſtitui. 523.3. Eccleſia poſt Trid. in Cathedralem erecta an gaudeat Adiunctis 628 2. Eccleſia libera, quæ minatur ruinam, & habet tenuiſſimos redditus, poteſt vniri patronatæ cum reſeruatione iuriſpatronatus. 659.87. *Eccleſiæ* poteſtas circa diſpenſationem ſacramenti Euchariſtiæ. 155.c.2. Eccleſiæ res ſunt Dei. 612.5
Eccleſiam ſubiectam Abbati, aut alij inferiori Prælato, non poteſt Epiſcopus vnire abſque illius conſenſu. 62.21. Eccleſiam in proprio ſolo ſuis ſumptibus conſtruens in ea iuſpatronatus acquirit. 150.3. Eccleſiam conſtruens cum proteſtatione recuperandi expenſas ab ea, tunc iuſpatronatus non illi acquiritur, ſed Eccleſiæ. 151.6. Eccleſiam baptiſmalem obtinens tenetur reſidere. 247.51. *Eccleſiæ* militum Hieroſolymitanorũ ſunt exemptæ à viſitatione Epiſcoporum, niſi in concernentibus ipſam curam. 72.23. Eccleſiæ parochiales, aut curatæ ſubiectæ militibus S. Ioannis Hieroſol. quomodo prouidendæ. 81.17. Eccleſiæ receptiuæ ad titulum poteſt quis ad ſacros Ordines promoueri. 164.15. Eccleſiæ ad titulum, cui aſcribitur, an & quando poſſit quis ad ſacros Ordines promoueri. 165.16. Eccleſiæ reficiendæ, & inſtaurandæ, deducto priùs neceſſario ad Rectorum ſuſtentationem. 185.8. Eccleſiæ ex fructibus, & prouentibus ad illas quomodocumque pertinentibus reparari debent. 9. Eccleſiæ, quæ nimia inopia laborant, & reparari nequeunt, ad matrices, ſeu viciniores Eccleſias ſunt transferendæ. 187.21. Eccleſiæ curatæ etiam militum Hieroſol. ab ordinariis ſunt viſitandæ. 188.8. Eccleſiæ, & loca pia ex eleemoſynis Miſſarum celebrandarum nullam vtcumque minimam portionem retinere poſſunt. 208.10. Eccleſiæ, vel Capellæ publicæ non comprehenduntur decreto cap 8. ſeſſ. 22. de ſacrif. Miſſæ. 211.26. Eccleſiæ ſeculares nullius diœceſis quantumcunque exemptæ, & Sedi Apoſt immediatè ſubiectæ, earúmque Prælatus ſecularis iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem habens, poſſunt ab Epiſcopo, cuius cathedralis Eccleſia eſt proximior, viſitari. 419.1. Eccleſiæ cathedrales, quarum redditus ad ſummam ducatorum mille non excedunt, nullis penſionibus, aut reſeruationibus fructuum grauari debent.

450.12.Eccleſiæ receptiuæ quæ.471.19.Eccleſiæ militum S. Ioannis Hieroſol. quibus cura animarum incumbit, in concernentibus ipſam curam ordinario ſunt ſubiectæ.563.11. Eccleſiæ etiam Regulares, in quibus exercetur cura animarum ſecularium, in iis, quæ ad curam animarum, & Sacramentorum adminiſtrationem pertinent, ſubſunt viſitationi Epiſcopi. 563.13.*Eccleſiarum* tranſlatio quando facienda neceſſitate id exigente.185.6. Eccleſiarum ad reparationem contribuere tenentur pro rata redditurum Rectores,& alij in eis beneficia obtinentes. 11. deductis priùs neceſſariis ad eorum ſuſtentationem. 186. 12. *Eccleſias* duas nullus Prælatus regat. 53 c.2

Edictum aliud concurſus non eſt proponendum, ſed ille, qui comparuerit, examini eſt ſubiiciendus.479.73.niſi nolit examini ſe ſubiicere, nec parochiam curet obtinere. 74. Edictum quoddam reuocandum.268.4. non refertur ad deſcendentes ex genere Hebræorũ.5. Edictum eſt proponendum intra decem dies, & totidem debet remanere affixum.477.59. Edictum non poteſt apponi cum maiori termino viginti dierum. 478.60. Edictum pro concurſu Parochialis apponere poteſt Epiſcopus intra quatuor, vel ſex menſes reſpectiuè à die vacationis. 62. Edictum apponi debet ab ordinario loci vbi exiſtit beneficium. 479.69. Edictum apponi eſt de ſubſtantia & forma concurſus Parochialium.70. *Edicta* proponere non licet Epiſcopo viſitationem aggrediendi, quibus ſubditi iubeantur crimina detegere. 387.12. Edicta proponit ordinarius loci vbi exiſtit beneficium curatum,quamuis illius collatio ſpectet ad ordinarium alterius diœceſis. 477.55. Edicta concurſus proponere debent ordinarij in beneficiis curatis reſeruatis Sedi Apoſtol. 478.68. Edicta concurſus proponere debet ordinarius, quamuis inſtitutio ad inferiores pertineat.490.149.*Edictorum* relaxatio in hac materia ad eos ſpectat, ad quos ante Concil. ſpectabat. 154.5

Editio,& vſus ſacrorum librorum.6.ſeſſ.4. Editio vulgata,& Latina. 6.7

Effectuatio probationum & prouiſionum factarum de beneficio tanquam vacante, probatur per alterius obitum, vel per reſignationem. 654.10. Effectus plures proueniunt ex ſacramento Euchariſtiæ. 97.6

Eiecti à Religione an ſint ſuſpecti,& ſub quo Epiſcopo degere debeant. 272.21

Electio Lectoris ſoli Epiſcopo competit. 23. 10. Electio perſonæ ad præbendam theologalem vacantem in menſe ordinario pertinet ad ſolum Epiſcopum,collatio verò ad illos, ad quos antea ſpectabat. 15.24. Electio perſonæ, cui conferendus eſt Canonicatus habens annexum onus lectionis S.Theologiæ ex præſcripto Conc pertinet ad Epiſcopum, collatio verò eidem perſonæ facienda ab eis,ad quos ante Conc.pertinebat.26. Electio deputati ſeminarij ſufficit fieri per clerum ciuitatis. 307.8. Electio promouendorum ad Epiſcopatus fieri debet ſub peccato mort. de digniore & vtiliore Eccleſiæ. 380.4. Electio Metropolitani ſemel facta ab Epiſcopo exempto,vt ad eius Synodum Prouincialem conueniat, non poteſt poſtea mutari.384 18. Electio perſonæ Pœnitentiarij ad ſolum Epiſcopum tunc pertinet, quando præbenda non vacat in menſe Apoſt. vel adeſt alia reſeruatio, ſeu affectio. 416.12. Electio facta de magis idoneo ſignificanda eſt intra quatuor menſes.488.135. Electio & prouiſio in concurſu Parochialis facta de digno, omiſſo digniore,eſt nulla.136.Electio dignioris ad Parochialem vacantem ſpectat ad patronum iuriſpatronatus eccleſiaſtici. 490.152. & illum inſtituere debet Epiſcopus 153. Electio officialiũ, qui adminiſtraturi ſunt monaſteriorum bona,ad monaſterij ſpectat ſuperiores. 519. 18. Electio non deſinit eſſe ſecreta propter puram & ſimplicem oſtenſionem ſchedulæ.551.4. Electio reputatur ſecreta & canonica,ſi electi fuerunt à ſuperioribus aliqui,qui vota omnium eligentium recipiunt.6. Electio erit nulla ſi in Bullis confirmationis exprimerentur nomina eligentium.552.8. Electio vti non ſecreta quibus caſibus ſit nulla.12 Electio dicitur canonica,quamuis quis electorum ante ſcrutinium dicat ſe velle eligere hunc, vel illum. 553. 14. Electio Regularium ita debet fieri per vota ſecreta, vt non poſſit fieri per viam compromiſſi, aut inſpirationis.15. Electio Abbatiſſæ facta per vota non ſecreta per ignorantiam huius decreti non valet,nec Epiſcopus poteſt diſpenſare.16. Electio irrita eſt ſi aliquis contra huius decreti conſtitutionem electus fuerit.17. Electio Abbatiſſæ minoris 40. annorum eſt nulla, ſi in monaſterio non deerant aliæ quadragenariæ. 555.11

Eleemoſynam quærere quando Sedes Apoſt.alicui pio loco ex cauſa concedit Epiſcopo qualiter reſcribat.189.2.*Eleemoſyna* quæ per pactum ſacriſtiis, & infirmariis monaſteriorum Monialium dari ſolent,non prohibentur, ſicut propinæ.518.9. Eleemoſynæ dotales, vide *Dotales eleemoſynæ*. *Eleemoſynarum* quæſtores poteſt ordinarius non obſtante qualicumque exemptione incarcerare,excommunicare,&c.190.3. *Eleemoſynas* Miſſarum celebrãdarum non poſſunt adminiſtratores Eccleſiæ accipere ſi illis non niſi poſt longum tempus ſatisfacere valent. 208.16

Eligentes per ſchedulam aliquo patenti ſigno ſignatam faciunt electionem non ſecretam, & peccant mort. 552.9

Emolumenta tempore vacationis Sedis Epiſcopalis prouenientia debent futuro ſucceſſori reſeruari. 664.9

Enunciatiua centum annos, & hominum memoriam excedentes probant iuſpatronatus. 650. 27. Enunciatiuæ ordinariorum an & quando probent iuſpatronatus. 656.66

Epiſcopatus vnus quando alteri vnitur quomodo functiones faciendæ. 53.4. Epiſcopatus eſt ordo. 140. 3. Epiſcopatus dicitur culmen omnium dignitatum. 681.5. ad *Epiſcopatum* promouendus debet eſſe conſtitutus in ſacro Ordine antea ſaltem ſex menſium ſpatio. 215. 2. *Epiſcopatus* duos vnire poteſt ſolus Papa. 53.3

Epiſcopus diſpenſat contra Concilium. 2. 3. Epiſcopus ex magna cauſa neceſſitatis, vel vtilitatis diſpenſat contra Concilium. 4. Epiſcopus grauius procedere poteſt contra quoſcunque etiam laicos torquentes ſententias & verba S. Scripturæ ad ſcurrilia & fabuloſa. 8. 9. Epiſcopus poteſt cogere Canonicos & Confeſſarios ſub pœna pecuniaria ad congregationem caſuum conſcientiæ. 14. 13. Epiſcopus vti Sedis Apoſt. delegatus poteſt Regulares ſuæ diœceſis compellere vt lectionem S. Scripturæ in ſuis monaſteriis habeant. 17. 44. Epiſcopus vel debet per ſeipſum prædicare, vel ſumptibus ſuis alium conducere. 22. 3. Epiſcopus cùm prædicat, omnes ſilere debent. ibid. Epiſcopus non poteſt compellere vniuerſitatem ad præſtandam ſolitam eleemoſynam prædicatori, ſi ipſum voluerit deputare. 23. 11. Epiſcopus ſi non modò benedictionem ſimpliciter non conceſſerit, verùm etiam Regularibus prohibuerit quominus prædicent in ſuis Eccleſiis, tunc illo contradicente prædicare poterunt. 24. 19. Epiſcopus poteſt interdicere Regulari ne prædicet licentiâ non petita, etiam non reddita cauſa. 25. 23. Epiſcopus in viſitatione præparatoria poteſt exigere iuramentum à viſitatis, ſecus in ſpeciali. 38. 13. Epiſcopus alienus non poteſt à Patriarcha induci ad ſubeunda munera Pontificalia in diœceſi alicuius Epiſcopi ſuffraganei, niſi de ipſius licentia. 39. 2. Epiſcopus non poteſt ordinare in alterius diœceſi de licentia ordinarij perſonas illi non ſubiectas, niſi habuerint dimiſſorias. 4. Epiſcopus in alterius diœceſi de licentia ordinarij poteſt tam ſubditos proprios, quàm Epiſcopi licentiam concedentis ordinare. 40. 6. Epiſcopus, qui nullum habet Epiſcopatum, non poteſt in Eccleſia ſua iuriſdictionali Pontificialia exercere. 41. 14. Epiſcopus vicinior quæ poſſit in Abbatia nullius diœceſis. 16. Epiſcopus & vicarius extra territorium habent facultatem faciendi actus voluntariæ iuriſdictionis. 20. Epiſcopus ſuſpenditur à Pontificalibus ſi ordinauerit in aliena diœceſi abſque licentia expreſſa ordinarij loci, vel cum ea perſonas non ſubditas. 43. 31. Epiſcopus ſolus eſt ordinarius miniſter ſanctæ Confirmationis. 50. 4. Epiſcopus eligi debet qui ſit ex legitimo matrimonio natus. 51. 2. Epiſcopus poteſt habenti canonicatum, aut beneficium ſimplex, quod ad vitam eius ſufficit, parochialem Eccleſiam conferre. 55. 3. Epiſcopus confirmatus quamuis non conſecratus poteſt beneficia & Eccleſias ſuæ diœceſis vnire. 61. 14

Epiſcopus poteſt examinare & approbare vicarios Eccleſiarum parochialium vnitarum, & dependentium à Religione Hieroſol. 68. 17. Epiſcopus viſitans in vim Concilij locum exemptum, non poteſt proceſſum iudicialiter conficere, cauſáſque ordinarias cognoſcere. 73. 24. Epiſcopus in viſitatione nô poteſt recuſari tanquam ſuſpectus. 31. Epiſcopus ſi eſt notoriè hæreticus, ad Capitulum cathedralis Eccleſiæ pertinet facultas concedendi dimiſſorias. 76. 14. Epiſcopus poteſt ratificare Ordines, quos accepit eius ſubditus abſque ſuis litteris dimiſſorialibus. 78. 27. Epiſcopus, cui commiſſum eſt examen, an poſſit illud delegare. 83. 24. Epiſcopus poteſt procedere contra exemptos, quando in loco non adeſt iudex, qui poſſit exemptorum cenſus cognoſcere. 84. 7. Epiſcopus viſitans tenetur dare tranſſumptum ſi repererit aliquod delictum carceratione, vel caſtigatione dignum. 90. 4. Epiſcopus electus, & confirmatus ante conſecrationem non poteſt actualiter clericum degradare. 106. 5. Epiſcopus nequaquam moneatur, aut citetur vt perſonaliter compareat, niſi ob cauſas ex qua deponendus, aut priuandus veniret. 107. c. 6. Epiſcopus poteſt aduersùs eos, qui temporibus ab Eccleſia ſtatutis confiteri, & Euchariſtiam ſumere neglexerint, vſque ad excõmunicationem procedere. 114. 9. Epiſcopus poteſt ſibi reſeruare caſus. 117. 6. Epiſcopus ſucceſſor illius, qui caſus ſibi reſeruauit, poteſt ab eis abſoluere. 118. 9. Epiſcopus habet ius reſeruandi caſus, & caſuum reſeruatio prohibet quominus Sacerdos à reſeruatis verè abſoluat. 133. 16. Epiſcopus titularis vigore cuiuſcumque priuilegij nullum etiam prætextu familiaritatis ordinare valet, & ſi ſecus faciat, eſt ſuſpenſus per annum ab exercitio Pontificalium. 135. 1. Epiſcopus titularis ſuffraganeus, cui annua penſio 200. aureorum ſuper fructibus Epiſcopatus, cuius eſt ſuffraganeus, reſeruata fuit, illum accipere debet, quatenus inſeruiat 2. Epiſcopus non poteſt exercere Pontificalia in loco

exempto,accerſitus ab illius ſuperiore, niſi de licentia Epiſcopi loci, intra cuius fines locus huiuſmodi exemptus fuerit conſtitutus.3.Epiſcopus titularis non poteſt familiarem ſuum triennalem ordinare.4.Epiſcopus ordinans ſibi non ſubditum abſque ſui proprij Prælati expreſſo conſenſu, aut litteris dimiſſoriis ab exercitio Pontificalium per annum eſt ſuſpenſus. 136. 6. Epiſcopus non poteſt examinare promotos à ſuo anteceſſore, niſi poſt promotionem aliqua noua cauſa ſuperuenerit. 3

Epiſcopus ille, cui examinatus, & approbatus ordinandus dimittitur, an poterit iterum examinare dimiſſum.4. Epiſcopus non poteſt ex hoc cap.etiam extra viſitationem corrigere,& punire clericos ſeculares exemptos ab Epiſcopo, & alteri inferiori ordinario ſeculari intra diœceſim exiſtentes ſubiectos. 137. 2. Epiſcopus non poteſt diſpenſare in irregularitatibus prouenientibus ex homicidio voluntario occulto, vel manifeſto. 143.8. diſpenſare poteſt in irregularitatibus ex homicidio caſuali.10. & cum illo, qui aliquem hominem occidit, non intendens occidere. 11. Epiſcopus loci delicti condemnat clericum delinquentem ſi ibidem inueniatur.144.2.Epiſcopus loci vbi fuit commiſſum delictum poteſt in prima inſtantia de illo cognoſcere, quamuis non ſit ordinarius domicilij delinquentis.145.3. Epiſcopus ſolus poteſt præſentatos à patronis, & per examen idoneos repertos inſtituere.153.18.Epiſcopus poterat ante Concilij publicationem ordinare clericos ſuos ad diuerſos titulos. 162. 2. Epiſcopus arbitrari debet congruam ſummam, & decentem beneficij valorem, qui ad victum honeſtè ſufficiat. 166. 21. Epiſcopus quando poſſit ordinare facultatem ſuam ad titulum penſionis. 171. 58. Epiſcopus non poteſt vti duobus remediis. 177. 12. Epiſcopus cogere poteſt Rectores, ſi illi non ſufficiunt, adiungere alios clericos ad adminiſtrationem Sacramentorum.178.1. & ad hoc non debet expectari quòd parochiani decedant ſine Sacramentis. 2. Epiſcopus non poteſt diſmembrare partem curæ vnius Eccleſiæ, & applicare alteri.179.5. Epiſcopus inuitis Rectoribus,ſed tamen ſine illorum prçiudicio,poteſt parochiam diuidere ob numeroſitatem populi. 180. 12. Epiſcopus poteſt ſine maioris partis parochianorum conſenſu ad ſeparationem agere. 13. Epiſcopus non poteſt in Cathedralem transferre Capellanos habentes ſeruitium chori in capella prope Cathedralem. 184.4. Epiſcopus poteſt profanare Eccleſias parochiales. 187. 23.Epiſcopus non debet ſe interponere in monaſteriis, in quibus viget regularis obſeruantia.189.10. non procedit ſi excedant modum. 11. Epiſcopus quando monere debeat ſuperiores monaſteriorum in quibus viget regularis obſeruantia, vt ipſi viſitent, &c. 12. Epiſcopus præſcribere debet eleemoſynam congruam vbi teſtator reliquerit vt celebretur certus Miſſarum numerus. 208.9. Epiſcopus ex iuſta cauſa poteſt concedere facultatem celebrandi extra Eccleſiam. 209 20. Epiſcopus non poteſt concedere licentiam vt quis celebrare poſſit Miſſam cum Barettino. 212. 33. Epiſcopus pro vna tantùm vice, & ad tempus poteſt cum conſenſu hæredis voluntatem defuncti alterare.224.7.Epiſcopus poteſt in alio loco teſtatoris exequi voluntatem, quando Eccleſia, ad cuius fauorem illa emanauit, negligens eſt.8. Epiſcopus poteſt animaduertere in Rectores hoſpitalium, qui non verſantur vt oportet in adminiſtratione, non obſtante quacumque exemptione.226.9.Epiſcopus cognoſcit de exceptione quòd hoſpitale ſub immediata Regum protectione exiſtat. 228.29. Epiſcopus compellere poteſt laicum ad executionem piorum legatorum.229.32 Epiſcopus poteſt ab adminiſtrationibus hoſpitalium, aliorúmque piorum locorum rationem adminiſtrationis exigere, donec, &c. 230.8. Epiſcopus etiam extra viſitationem poteſt eleemoſynas Montis pietatis ex officio ſuo cognoſcere, & exequi. 10. Epiſcopus poteſt exigere rationem adminiſtrationis ab adminiſtratoribus, etiam in locis, quæ ſunt ſub immediata Regum protectione. 231. 15. Epiſcopus & eius officiales, ac Notarij nihil percipere poſſunt emolumentorum in receptione rationis adminiſtrationis.232.23.Epiſcopus vti poteſt Notario criminali ciuitatis, ſi ſit vir probus. 233. 3. Epiſcopus liberè punire poteſt ſuos Notarios, officiales, alióſque miniſtros laicos in ſuis officiis delinquentes. 234. 5. Epiſcopus poteſt prohibere parochis ſub pœna pecuniaria, quæ tamen dimidiam non excedat, ne vltra biduum à ſua Eccleſia abſint.250.52.Epiſcopus cognoſcere poteſt de cauſis abſentiæ ab Eccleſiis parochialibus, quorum collatio ad inferiores ſpectat.251.63

Epiſcopus aliquibus iuſtis de cauſis poteſt etiam ſtante Motu proprio Pij V. concedere licentiam recedendi à Parochiali.253 72. Epiſcopus quoties in pœnam omiſſæ reſidentiæ vult ſubtrahere partem fructuum, quos ſuos fecerunt parochi, tenetur obſeruare eadem interualla,&c.75.Epiſcopus poteſt alienos clericos ordinare ſi habeant litteras dimiſſorias proprij ordinarij.256.2.Epiſcopus non poteſt indulgere cuique, vt ante 14.annos beneficium ſimplex obtineat.260.9. Epiſcopus non tenetur vocare Archidiaconum vt interſit exami-

ni ordinariorum. 268. 3. Epiſcopus poteſt tripliciter ſibi ſubditos ordinare ratione originis, vel beneficij, vel domicilij. 271. 15. Epiſcopus originis dicitur ille, in cuius diœceſi ordinandus natus eſt. 16. Epiſcopus ex ignorantia probabili ſubditum alterius ſine proprij licentia ordinans ſuſpenſionem non incurrit. 274. 37. Epiſcopus familiarem ordinans, conferat ei ſtatim re ipſa beneficiarium. 275. c. 9. Epiſcopus titularis non poteſt prætextu cuiuſcunque familiaritatis quemquam ordinare. 276. 2. Epiſcopus ordinare poteſt familiarem ſuum triennalem aliàs habilem, conferendo ei ſtatim reipſa beneficium quacunque fraude ceſſante. 277. 10. habet locum etiam in prima Tonſura, & minoribus Ordinibus. 278. 11

Epiſcopus ordinare non poteſt ſuum familiarem, cui non contulit beneficium ex eo quod alius poſſidebat in aliena diœceſi. 12. Epiſcopus ſuper interſtitiis, ſeu illegitimitate diſpenſare non poteſt cum familiari ſuo triennali. 16. Epiſcopus proprius ad dimiſſorias concedendas ille dicitur, in cuius diœceſi ordinandus beneficium habet. 282. 17. Epiſcopus abſens à ſua diœceſi poteſt dare litteras dimiſſorias ſi abſentes diœceſani illas petierint. 18. Epiſcopus ſine dimiſſoriis alienos clericos ordinans, & ordinatus quas pœnas incurrat. 283. 20. Epiſcopus ita demum interſtitia minorum Ordinum poteſt remittere ſi ei magis expedire viſum fuerit. 3. Epiſcopus diſpenſare poteſt cum Religioſis in interſtitiis ex cauſa ſibi per atteſtationem ſuorum ſuperiorum manifeſta. 290. 9. Epiſcopus non ſeruatis interſtitiis ordinans ſubditum nullam pœnam incurrit. 11. Epiſcopus plures ſacros Ordines vni conferens eodem die, ſuſpenditur à collatione Ordinum donec à Papa diſpenſetur. 291. 14. Epiſcopus in ſuum Confeſſarium eligere non poteſt Sacerdotem ſibi non ſubditum. 299. 34. Epiſcopus poteſt Sacerdotibus concedere licentiam audiendi confeſſiones, quamuis examini non exponantur. 300. 37. Epiſcopus debet Confeſſarium non ſolùm interiùs iudicare idoneum, verùm etiam exteriùs approbare. 301. 41. Epiſcopus poteſt Regulares cum ſcandalo, & inhoneſtè viuentes à confeſſionibus audiendis repellere. 302. 51. Epiſcopus prohibere poteſt ne Regulares in eorum Eccleſiis Sacerdotes ſeculares exteros diuina Officia celebrare permittant. 305. 9. Epiſcopus poteſt admittere Sacerdotes exteros habentes litteras dimiſſorias ſuorum ordinariorum ad Sacramenta adminiſtranda. 10. Epiſcopus non poteſt ante ordinationem exigere ab ordinandis promiſſionem de inſeruiendo certæ Eccleſiæ. 14. Epiſcopus debet primùm ex ſua, & Capituli menſa contribuere ſeminario, & poſtea cogere alios. 308. 13. Epiſcopus an poſſit auctoritate ordinaria vniones beneficiorum ſeminario factas diſſoluere. 313. 59. Epiſcopus poteſt alteri delegare facultatem diſpenſandi in denunciationibus. 328. 55. Epiſcopus non poteſt diſpenſare ab huiuſmodi triennali ſuſpenſione. 307. 173. Epiſcopus non poteſt matrimonia inualidare per ſua decreta ſynodalia, quæ clandeſtinè, & ſine parocho & teſtibus contracta eſſent, ſi ibi non eſt promulgatum Concil. Trid. 352. 208. Epiſcopus non poteſt diſpenſare vt duo viri, vel duæ fœminæ ſimul ſuſcipiant. 354. 8. Epiſcopus non habet facultatem diſpenſandi in gradibus affinitatis, ſeu conſanguinitatis à iure prohibitis. 366. 14. Epiſcopus non poteſt ordinariè in impedimentis dirimentibus diſpenſare. 366. 4. Epiſcopus poteſt in prima monitione pœna pecuniaria concubinarium punire. 376. 5. Epiſcopus non celebrans Synodum quotannis, incurrit pœnas à iure ſtatutas. 384. 21. Epiſcopus nondum conſecratus, ſi Bullas expediuit, poteſt Synodum conuocare 384. 23. Epiſcopus in Synodo diœceſana poteſt conſtitutiones facere abſque conſenſu, & approbatione cleri. 386. 35. Epiſcopus non tenetur ſequi conſilium Capituli in condendis ſtatutis in Synodo. 36. Epiſcopus non tenetur ciuitati exhibere conſtitutiones ſynodales. 37. Epiſcopus poteſt præſtituere terminum Archidiacono ad viſitationem expediendam. 387. 11

Epiſcopus licèt poſſit iterum viſitare Eccleſias viſitantes ab inferioribus, non poteſt iterum punire punitos ab eis. 388. 17. Epiſcopus non poteſt quicquam ab eis, qui viſitantur pro decretis, &c. accipere. 20. Epiſcopus reipſa nō viſitans, nihil procurationis cauſa exigere poteſt. 21. Epiſcopus exterus per villas, & oppida, vt ſacramentum Confirmationis tantùm conferat, à nemine eſt procurandus. 21. Epiſcopus, aut alius viſitator non poteſt procurationem accipere ab hoſpitalibus, & aliis locis leproſorum. 23. Epiſcopus viſitans vna die duas parochias, vnam tantùm procurationem habere debet. 390. 35. Epiſcopus & quiſquam ſuorum nihil muneris accipere poteſt ab Eccleſiis in viſitatione præter procurationem. ibid. Cathedraticum non cenſetur ſublatum ſub hac prohibitione. 42. Epiſcopus poteſt prædicare in quacunque Eccleſia etiam Regulari ſuæ diœceſis. 392. 3. Epiſcopus ipſemet quando prædicat, ſilere debent alij prædicatores. 5. Epiſcopus proprio ſumptu conducere debet prædicatorem dum eſt dubium quorũ ſumptu ſit conducendus pro Quadrageſima. 393. 13. Epiſcopus poteſt interdicere Regulari ne prædicet, etiam non reddita cauſa. 394. 23.

Epiſcopus

Epiſcopus non poteſt vigore decreti cap. 6. ſeſſ.24. de reform. diſpenſare ſuper irregularitate aliunde quàm ex delicto proueniente. 402. 27. Epiſcopus poteſt diſpenſare etiamſi actus ſit materialiter publicus, non verò formaliter in quantum delictum.403.30. Epiſcopus poteſt diſpenſare in irregularitate proueniente ab excommunicato celebrante, quando excommunicatio eſt occulta, licèt celebratio ſit manifeſta.33.Epiſcopus exercere poteſt diſpenſandi poteſtatem in irregularibus, & ſuſpenſionibus erga ſubditos ſuos extra diœceſim.408.52. Epiſcopus vicinior poteſt viſitare beneficia ſecularia,& clericos ſeculares Abbatiæ nullius diœceſis.419.4.Epiſcopus legitimè impeditus poteſt ex facultate ſibi tradita Eccleſias,quæ nullius ſunt diœceſis, per ſuum vicarium generalem viſitare. 7. Epiſcopus proximior,qui poteſt viſitare Eccleſiam parochialem nullius diœceſis, habet facultatem emendandi,corrigendi,& puniendi.10. Epiſcopus in viſitatione quando poſſit procedere appellatione remota.420.2. Epiſcopus in viſitatione formato proceſſu, & ſeruatis ſeruandis procedens admittit appellationem. 3. Epiſcopus quando ex Concil.Trident. procedit vti Sedis Apoſtolicæ delegatus in cauſis, quæ ſub eius iuriſdictione non comprehenduntur, non poteſt ab eo niſi ad Sedem Apoſt.appellari.421 8

Epiſcopus non tenetur viſitationem concludere intra certum & determinatum tempus.9.Epiſcopus poteſt præſtituere terminum Archidiacono ad viſitationem expediendam. 10. Epiſcopus in viſitatione non poteſt recuſari tamquam ſuſpectus. 11. Epiſcopus poteſt curam animarum toti Capitulo cathedralis Eccleſiæ incumbentem transferre. 449. 6. Epiſcopus cum conſenſu Capituli ſtatuere non poteſt vt aliquid minimum ſoluatur in ingreſſu Canonicorum.451.2. Epiſcopus an poſſit de fructibus beneficij conferendi aliquid ſubtrahere. 452.13 Epiſcopis nulla datur poteſtas ſupprimendi præbendas vt augeantur diſtributiones, etiam ad augmentum cultus diuini. 453. 2. Epiſcopus poteſt per ſe rationem adminiſtrationis officij geſti à vicario Capitulari exigere. 461.39 Epiſcopus habenti vnum beneficium ſimplex quod non ſufficiat ad eius ſuſtentationem,poteſt aliud ſimile conferre abſque Apoſt diſpenſatione 462.3 Epiſcopus habenti congruam non poteſt aliud beneficium dare.463 11 Epiſcopus ex cauſa poteſt diſpenſare,vt quis obtinere valeat duo beneficia difformia ſub eodem tecto 464. 14. Epiſcopus non poteſt admittere conſanguineos,vel familiares tam ſuos,quàm reſignantium ad examen concurſus Parochialium in eius manibus reſignatarum. 473. 25. Epiſcopus poteſt differre conſtitutionem vicarij vſque ad tres dies.475. 42. Epiſcopus manutenendus eſt in ſua quaſi poſſeſſione inſtituendi donec inferior coram iudice competenti legitimè probauerit ius cogendi Synodum habere.477.57. Epiſcopus tenetur ad Parochialem vacantem plures examinatoribus nominare, & alios etiam ab aliis nominatos admittere. 478. 63. Epiſcopus poteſt occurrente vacatione beneficij curati vacare & admittere ad concurſum habentem aliud beneficium curatum. 64. Epiſcopus non poteſt limitare certum numerum perſonarum ad concurrendum in concurſu Parochialium. 67. Epiſcopus nouus quid facere debeat, ſi ex examinatoribus ſynodalibus omnes præter vnum mortuos inuenit. 483. 101. Epiſcopus non excuſatur ſi poſt annum adhibeat examinatores ſuperſtites non extantibus ſex.102. Epiſcopus qui non conſtituit examinatores in Synodo, ſed ex ſeipſo deputauit, nulliter prouidet de Parochialibus. 107. Epiſcopus non poteſt eligere examinatores ſynodales,qui non ſint Doctores. 484.111. Epiſcopus non habet votum deciſiuum in concurſu. 486. 123. Epiſcopus ex approbatis in concurſu poteſt vnum, licèt omnia ſuffragia non reportauerit, ſicut alij, eligere. 125. Epiſcopus poteſt eligere etiam extra locum examinis, & abſentibus ipſis examinatoribus. 487.130. Epiſcopus tenetur inſtituere ad Parochialem iuriſpatronatus eccleſiaſtici dignum præſentatum à patrono,omiſſo digniore.490.148. Epiſcopus debet manuteneri in cognitione cauſarum matrimonialium.504.51.Epiſcopus ad reliquiarum approbationem faciendam tenetur conſulere Theologos, & alios viros pios,& doctos.514. 14. Epiſcopus punit tam Regulares, quàm ſeculares delinquentes circa clauſuram, vel bonorum adminiſtrationem Monialium etiam Regularibus ſubiectarum. 531.11

Epiſcopus poteſt & debet videre an clauſura ſeruetur etiam in monaſteriis Monialium, quæ Regularibus ſubduntur.532.14. Epiſcopus habet iuriſdictionem in Moniales, quæ priuilegio,vel indulto Papæ ſunt immunes in iis,quæ ad clauſuram pertinent.15 Epiſcopus non poteſt diſpenſare in ætate 40. annorum quæ ad Abbatiſſatus officium requiritur.555.10. Epiſcopus qui Abbatiſſæ electioni prodeſt, clauſtra monaſterij non ingreditur, ſed ante cancellorum feneſtellam vota ſingulorum audire & recipere debet.556.17.Epiſcopus poteſt vnà cum ſuperioribus Regularibus quarumcumque Abbatiſſarum electionibus per ſe, vel per alium intereſſe.18. Epiſcopis licet oſtia frangere,vimque inferre ſi Regulares illis viſitantibus

tibus in caſibus ſibi permiſſis ea claudant. 561. 3. Epiſcopus poteſt excommunicare impedientes viſitationem, etiam non adhibitis monitionibus in ipſo actu manifeſtæ violentiæ. 4. Epiſcopus poteſt procedere contra Regulares non exercentes decreta in viſitatione facta circa curam animarum,&c. 564.23. Epiſcopus quoſcumque etiam exemptos ad curam animarum exercendam conſtitutos examinare, & viſitare poteſt. 565.25. Epiſcopus non poteſt compellere Regulares exercentes curam animarum in eorum monaſteriis ad intereſſendum diuinis in diebus Sanctorum Protectorum. 567.8. Epiſcopus controuerſias de præcedentiis omni appellatione remota componit. 569.7.& ſeqq. Epiſcopus quarumcunque confraternitatum etiam laicorum controuerſias componere poteſt. 570.16. Epiſcopus poteſt cogere Canonicos,& alios Preſbyteros beneficia, vel officia eccleſiaſtica obtinentes vt accedant ad publicas proceſſiones. 571.25. Epiſcopus poteſt præcipere Regularibus in ſua diœceſi commorantibus vt eant ad proceſſiones publicas. 573.38. Epiſcopus quomodo inſtabit vt ſuperior Monachum delinquentem puniat. 574. 3. Epiſcopus ſufficit quòd vnica vice ſuperiorem Regularem moneat. 575.8. Epiſcopus an poſſit punire Regulares per cenſuras. 10

Epiſcopus confirmatus nondum conſecratus poteſt Nouitio licentiam dare ad renunciandum. 591.28. Epiſcopus intra quod tempus teneatur percipere examen puellarum profiteri volentium. 597.8. Epiſcopus poteſt Abbatiſſis prohibere ſub eccleſiaſticis cenſuris ne quæ puellæ profeſſionem emittant, niſi priùs explorata illius voluntate. 10. Epiſcopus etiam in monaſteriis ſuperioribus Regularibus ſubiectis bis examinet eas, quæ Moniales fieri volunt. 598. 11. Epiſcopus ingrediatur clauſuram pro exploranda voluntate Nouitiæ. 13. Epiſcopus poteſt etiam cenſuris coërcere præfectas monaſterio patientes in Religione profiteri Moniales ſine voluntatis exploratione. 17. Epiſcopus Monachus tenetur portare habitum ſuæ Religionis. 608.41. Epiſcopus an poſſit bona Eccleſiæ ſolita dari in emphyteuſim potius in conſanguineos, quàm in extraneos alienare. 613.9. Epiſcopus debet pecuniarias pœnas ad pios vſus erogare. 618.26. Epiſcopus propria ordinaria iuriſdictione cognoſcit cauſas etiam contra laicos per bonorum apprehenſionem, & perſonarum diſtrictionem. 620.35. Epiſcopus poteſt reducere numerum anniuerſariorum,& officiorum pro defunctis. 622.2. Epiſcopus non poteſt cogere obtinentem capellaniam vt ipſemet celebret. 626.4. Epiſcopus conſecratus, & Capitulum Sede vacante procedit contra Capitularem delinquentem. 629. 10. Epiſcopus poteſt procedere ſine Adiunctis ad pœnas contra Capitulares non obſeruantes diem feſtum S Auguſtini. 11. Epiſcopus ſi velit contra Adiunctos iuriſdictionem ſuam perturbantes procedere, debet adhibere in dicto iudicio alios coniudices à Capitulo eligendos. 12

Epiſcopus viſitando poteſt ſine Adiunctis Capitularibus peccata, & exceſſus Capitularium corrigere, & punire, non tamen pœna ordinaria. 630.18. Epiſcopus ſine Adiunctis poteſt procedere ad priuationem Canonicorum ex cauſa quòd Ordines ſuis prębendis annexos non ſuſceperint. 20. Epiſcopus in Capitulo exempto ſi velit rationes exigere ab officialibus ex gremio Capituli conſtitutis Sede vacante, non tenetur procedere cum Adiunctis. 631.24. Epiſcopus duarum Eccleſiarum vnitarum non poteſt Capitulares ex vna ad carceres alterius duci facere. 27. Epiſcopus non tenetur cum Adiunctis procedere contra coadiutores cum futura ſuaſione. 29. Epiſcopus procedit ſine Adiunctis contra portionarios habentes vocem in Capitulo, ſed non ſunt de Capitulo. 30. Epiſcopus & vnus ex duobus Adiunctis, ſi ſine tertio pronuntiarent, ſententia eſt nulla. 632. 36. Epiſcopus an & quando teneatur ſtare locationi prædeceſſorum. 664.5. Epiſcopus poteſt ſolus procedere ad informationem ſummariam,& incarcerationem, vbi de fuga timetur. 672.12. Epiſcopus debet mulctas pecuniarias eo ipſo quòd exactæ fuerint, piis locis aſſignare. 15. Epiſcopus mulctas pecuniarias ſibi aſſumere poteſt vbi admodum pauper eſſet. 16. Epiſcopus concubinarius quam pœnam incurrat. 673.23. Epiſcopus in omnibus ſuæ diœceſis Eccleſiis, quantumuis exemptis, eſt honorandus. 681.2. Epiſcopus ſolus poteſt exercere iuriſdictionem quoad ſummariam cognitionem, & ad capturam Capitularium 633.40. Epiſcopus, vel eius vicarius quando poſſit interuenire in actibus Capitularibus. 43. Epiſcopus controuerſiam habens cum Capitulo non poteſt domi ſuæ illud congregare. 45. Epiſcopus ſolus ſine Adiunctis poteſt procedere contra eos, qui non ſunt Capitulares. 634. 52.

Epiſcopi arbitrio relinquitur quantum vna Eccleſia ab altera diſtare valeat, vt parochiani Sacramenta commodè inde ſumere valeant. 179.8. Epiſcopi conſecratio cum Miſſa facienda eſt. 255.5. *Epiſcopo*, qui ob eius abſentiam amiſit alternatiuam, an remaneat aliquod tempus ad conferenda beneficia. 33.8. Epiſcopo exercenti Pontificalia etiam extra Cathedralem, in ciuitate tamen, tenentur aſſiſtere qui ſolent aſſiſtere. 42.25. Epiſcopo reddenda eſt ratio de omnibus locis piis, publicis, ſiue priuatis,

natis, eccleſiaſticis, vel laicalibus. 85.2. Epiſcopo, vel eius vicario non licet quicquam accipere pro diſpenſationibus matrimonialibus. 160.15. Epiſcopo non licet in Eccleſia ſub parochia inſtituta fontem baptiſmalem conſtituere. 180. 11. Epiſcopo non licet auctoritate ordinarij ſibi aſſumere examinatores non ſynodales extraneos, qui ſuppleant. 483. 103. Epiſcopo non licet ſubrogare alios examinatores in locum condemnatorum. 104. Epiſcopo non licet ad detegenda viſitatorum peccata per edicta publica monere homines ſub excommunicationis pœna ad reuelandum. 388. 14. Epiſcopo prædicanti per ſeipſum in ſua Eccleſia non licet etiam prætextu paupertatis prætendere ſibi pręſtari ſolitam eleemoſynam. 392.4. Epiſcopo Miſſam priuatè celebranti in Cathedrali non tenentur Canonici aſſiſtere. 445. 134. Epiſcopo non licet vnire beneficia Capellaniis, quæ habent redditus tenues. 454. 15. Epiſcopo nolente, vel non valente contra Capitulares delinquentes procedere, non deuoluitur iuriſdictio ad Adiunctos. 630. 16. Epiſcopo, & Adiunctis diſcordibus, ad quem ſpectet tertij electio. 633. 38. in *Epiſcopum* promouendus debet eſſe Doctor, aut Licentiatus in S. Theologia, vel iure Canonico, aut ſaltem publico alicuius Academię teſtimonio idoneus ad alios edocendos repertus. 215. 5. *Epiſcopi* vt reſideant curare debent Metropolitani. 33. 5. Epiſcopi poſſunt ordinare perſonas alteri ordinario ſubiectas, ſi ab eo litteras dimiſſorias habuerint. 43.30. Epiſcopi quibus qualitatibus præditi. 51. 1. Epiſcopi ſe paſtores, non percuſſores eſſe meminerint. 99. 2. Epiſcopi quæ peccata reſeruare ſoleant & poſſint. 117.7. Epiſcopi conſtituere poſſunt nouas parochias vbi parochiani ob locorum diſtantiam, ſiue difficultatem ſine magno incōmodo ad Sacramenta percipienda accedere non poſſunt. 179. 7. Epiſcopi partem fructuum aſſignare debent coadiutoribus deputandis imperitis Parochialium Rectoribus. 183.7. Epiſcopi in ſuis diœceſibus interdicere debent ne cui vago & ignoto Sacerdoti Miſſas celebrare liceat. 208. 16

Epiſcopi curare debent vt hoſpitalia à ſuis adminiſtratoribus quomodolibet exemptis fideliter adminiſtrentur. 216.11. Epiſcopi ſunt cumulatiuè executores piarum diſpoſitionum ad alios inferiores. 231.20. Epiſcopi ſunt Presbyteris ſuperiores, & habent poteſtatem confirmandi, & ordinandi 241.20. Epiſcopi auctoritate Rom. Pontificis aſſumpti ſunt legitimi, & veri Epiſcopi. 21. Epiſcopi per ſemetipſos Ordines conferunt, niſi ſint impediti. 256.c.3. Epiſcopi electi, licèt non conſecrati, poſſunt approbare Sacerdotes in confeſſionis miniſtros. 298.25. Epiſcopi non poſſunt adimere facultatem audiendi confeſſiones omnibus ſimul vnius Conuentus Regularibus Confeſſariis S. Congreg. inconſulta. 302. 52. Epiſcopi iuſta exiſtente cauſa bene poſſunt Confeſſariorum etiam Regularium approbationem, ac iuriſdictionem reſtringere, & limitare. 53. Epiſcopi & ſimiles iuriſdictionem ordinariam habentes, & eorum vicarij poſſunt licentiam concedere impartiendi benedictiones nuptiales. 348. 186. Epiſcopi tenentur ad obſeruantiam decretorum Concilij Prouincialis. 382 3. Epiſcopi ſi iuſto aliquo impedimento detinentur quominus Synodum congregent, poſſunt illam per alios congregare. 384. 22. Epiſcopi hæretici non poſſunt ab Inquiſitoribus fidei puniri. 397. 3. Epiſcopi ſubditos habentes etiam electi & confirmati, quamuis non conſecrati, diſpenſant vigore decreti cap. 6. ſeſſ. 24. de reform. 398. 2. Epiſcopi illarum regionum in quibus Conc. Trid. adhuc receptum non eſt, non poſſunt vti facultate conceſſa in eod. decreto. 3. Epiſcopi an poſſint committere aliis poteſtatem diſpenſandi & abſoluendi ſibi conceſſam. 280. 54. Epiſcopi poſſunt, & non eorum vicarij abſoluere in foro conſcientiæ ab hæreſi occulta, impoſita ſalutari pœnitentia. 409. 61. Epiſcopi hodie non poſſunt abſoluere hæreticos occultos in foro conſcientiæ, etiam vigore Bullæ Cruciatæ, aut Iubilæi. 412. 68. Epiſcopi quibus conceditur facultas vt procedant etiam tanquam Sedis Apoſt. delegati, an in dubio cenſeantur procedere vt delegati. 420. 5. Epiſcopi conſenſus non ſufficit in erigendis Regularium monaſteriis, niſi etiam Papæ auctoritas accedat. 527. 29. Epiſcopi in omnibus monaſteriis Monialium earum clauſuram vbi violata fuerit, reſtituere debent. 532. 13. Epiſcopi, ſeu eorum vicarij ſpeciale mandatum habentes poſſunt concedere facultatem ingrediendi Monialium monaſteria etiam Sum. Pontif. ſubiecta. 540 65. Epiſcopi ingredientes Monialium monaſteria ſibi non ſubdita ſine ſuperioris licentia in ſcriptis. 540. 70

Epiſcopi & ſuperiores Prælati quando poſſint ingredi Monialium monaſteria 543 88. Epiſcopi licentiam dare valent Religioſis alloquendi Moniales, ſeruatis certis regulis. 548. 117. Epiſcopi ſi amoueant Confeſſores Regulares Monialium, non tenentur amotionis huiuſmodi cauſam ſignificare ſuperioribus Regularibus. 560. 14. Epiſcopi in Eccleſiis Regularium, quibus non imminet cura animarum, non habent facultatem viſitandi ſacra vaſa, ſacriſtiam, Altaria, &c. 564. 17. Epiſcopi præcedant iuxta tempus ordinationis. 568. 2. Epiſcopi iuriſdictionem impedientes, &c. qua-

cumque exemptione non obſtante ab Epiſcopo puniri poſſunt. 575 5. Epiſcopi Regulares retento colore habitus ſuæ Religionis poſſunt ſe conformare cum Epiſcopis ſecularibus in forma. 609.44. Epiſcopi non poſſunt viſitare Eccleſias Ordinum Militarium exigendo rationem à Rectoribus.2. Epiſcopi modeſta ſupellectili,& menſa vti debent.612.4. Epiſcopi ſolent eſſe cæci circa nepotes.713.7. Epiſcopi damnabiliter agunt qui res Eccleſiæ nepotibus erogant, aut diſtribuunt conſanguineis indiſcretè.8. Epiſcopi in diœceſana Synodo,& Generales in Capitulis generalibus iam non poſſunt reducere onera Miſſarum.624.16. *Epiſcoporum* munus quale.3.4. Epiſcoporum munus præcipuum quod.21.2.Epiſcopòrum principatus omnia ciuilia regna, & poteſtates antecellit.681.4. *Epiſcopis* eorúmque vicariis nihil licet accipere pro executione litterarum Apoſt. diſpenſationum matrimon. & abſolutionum. 158 5. Epiſcopis dandus eſt coadiutor habens qualitates paſtorali officio requiſitas. 644.48

Epiſtolarum Miſſæ quis auctor. 196.9

Eques Hieroſol. ſi incidat in excommunicationem can. ſi quis ſuadente, poteſt Epiſcopus præcipere omnibus parochis, & Sacerdotibus ne eum admittant intra Eccleſias ipſi Epiſcopo ſubiectas. 423.15

Equites Capellani Religionis S.Stephani præſentari poſſunt ad Eccleſias ſeculares. 146.5.Equites S.Ioannis Hieroſolymitani poſſunt confiteri cum Regulari Sacerdote à ſuperiore ſuo tantùm approbato. 295.10

Equorum vecturæ non veniunt nomine victualium. 389.32

Euangelica lectio à quo inſtituta. 197.11

Euchariſtia. 87. ſeſſ.13. Eius inſtitutionis ratio. 88 c.2. Euchariſtia non eſt danda perpetuò, & abſolutè fatuis, ſed tantùm ſemifatuis, & non continuò amentibus tempore quo habent dilucida interualla.97.11. An ad annos diſcretionis peruenerit quis vt S.Euchariſtiã ſumere poſſit, prudentium id parentum,& multo magis Confeſſariorum iudicio æſtimandum.13. *Euchariſtia* ſacramentum quando inſtitutum. 88.2. liberat à culpis quotidianis.4. præſeruat à peccatis mortalibus.5.An auferat pœnam temporalem. 89.6. Euchariſtiæ excellentia.ibid.c.3. Euchariſtiæ ſacramentum inter omnia excellentiſſimum,maximéque diuinum eſt.1.Cultus & veneratio huic ſanctiſſimo Sacramento exhibenda 91. Euchariſtiæ ſacramentum in parochiali Eccleſia, quamuis pauperi, aſſeruari debet.92.2. Euchariſtiæ ſacramentum quomodo ad infirmos deferendum. 5. Onus deferendi ſanctiſſ.Sacramentum ad infirmos eſt de pertinentibus ad curam animarum. 93.6. Euchariſtiæ ſacramentum eſt deferendum ad infirmos vt illud ſumant, non vt adorent.7. Euchariſtiæ ſacramentum non eſt adminiſtrandum ſub ſpecie vini ſi infirmus non poſſit deglutire ſub ſpecie panis.8. Euchariſtiæ ſacramentum ieiuno dandum. 2. non poteſt ad Euchariſtiam accedere ſine præmiſſa confeſſione, Confeſſoris alterius præter proprium habens copiam.95.9. Euchariſtiæ vſus.96.c.8. Euchariſtiæ ſacramentum in ſacrario aſſeruare, & ad infirmos deferre licet. 97.8

Examen requiſitum in hoc decreto dicitur de forma, & debet præcedere. 80.3. Examen nouum requiritur in quolibet aſcenſu, qui fit in aliquibus Eccleſiis.4. Examen de quo in hoc decreto, requiritur in beneficiis receptiuis in quolibet aſcenſu.5 Examen nouum non eſt neceſſarium prouiſionibus faciendis de beneficiis ex cauſa permutationis.9. Examen nouum requiritur in permutatione de beneficio curato, & ſimplici.81.10. Examen eius,qui eſt præſentatus à patrono,de cuius patronatus validitate in petitorio controuertitur coram Epiſcopo, debet ipſe admittere.81.13.Examen dumtaxat ab ordinario faciendum de perſona præſentati. 154.2. Examen ordinandorum.168.c.8. Examen per concurſum eſt faciendum in vacatione parochialis Eccleſiæ.469.2. Examen per concurſum non requiritur in permutationibus Eccleſiarum parochialium. 473.26. Examen per concurſum non eſt neceſſarium in Parochialibus, quæ conſuetudine optantur. 475.36. Examen & concurſus factus ante lapſum terminum edictorum eſt nullus.479.76.Examen ſtatim elapſo termino edicti poteſt per Epiſcopum inchoari,ſed non poteſt eadem die claudi. 480.80. Examen concurſus poteſt fieri coram vicario etiam Epiſcopo non impedito.83.Examen concurſus factum coram examinatoribus non ſynodalibus eſt nullum.84. Examen concurſus in parochialibus etiam modici valoris de forma eſt faciẽdum cum tribus examinatoribus 85. Examen per concurſum non requiritur in collatione Parochialium iuriſpatronatus mixti. 491. 155. Examen per concurſum fieri non debet in vacatione Parochialium,quæ ſunt iuriſpatronatus laicorum,ſed ſufficit quòd deputatus à patronis examinetur ab examinatoribus Synod & idoneus iudicetur.157. Examen per concurſum requiritur inter plures præſentatos ad Parochialem iuriſpatronatus eccleſiaſtici.158. non habet locum contra inſtitutionem,vel fundationem. 492.159

Examinandi de nouo ſunt cœpti beneficiari in quolibet aſcenſu. 80.2. Examinandi non ſunt de litteratura ad canonicatus cathedralis Eccleſiæ qui Diaconi, Subdiaconi, aut Preſbyteri

teri fuerint. 81.22

Examinare non poteſt Epiſcopus ad beneficium ſimplex illum, quem iam examinauerat pro Ordinis ſacri promotione. 81.11. Examinare non poteſt Epiſcopus promotos à ſuo anteceſſore, niſi poſt promotionem aliqua noua cauſa ſuperuenerit. 269.8. Examinari vnus, & approbari poterit, ſi ille ſolus ad concurſum comparuerit. 480.82

Examinatio & approbatio ab Epiſcopo facienda non requiritur in beneficiis ſimplicibus, quorum collatio liberè ſpectat ad inferiores. 80.1

Examinatores pluſquā tres, ſed non pauciores adhiberi debent in cōcurſum. 480.86. Examinatores vt ſint tres non ſtatuit præciſè Concil. ſed quòd non poſſint adeſſe pauciores. 481.88. Examinatores debent ſingulis annis proponi in Synodo ad minus ſex. 89. Examinatores debent proponi nominatim, & non in genere. 90. Examinatores ſynodales in Synodo ad ſummum viginti eligi poſſunt. 91. Examinatores non poſſunt eligi ſub nomine dignitatis, ſed tantùm ſpecialis perſona. 92. Examinatores quomodo in Synodo proponendi. 94. Examinatores quibus conditionibus, & qualitatibus præditi eſſe debeant. 482.96. Examinatores aliqui ſi intra annum ſuæ electionis mortui fuerint, ad ſuperſtites facultas examinandi vnà cum Epiſcopo pertinet. 97. Examinatores ſynodales quando omnes intra annum deputationis mortui fuerint, quid faciendum. 99. Examinatores ſynodales durant donec alij in Synodo deputati fuerint. 100. Examinatores neceſſariò eligi debent, qui ſint Magiſtri, ſeu Doctores, aut Licentiati in Theologia, vel iure Canonico 484.110. Examinatores ſi non iurarunt, concurſus coram eis habitus vitiatur. 112. Examinatores ſynodales non poſſunt quicquam prorſus occaſione examinis nec antè, nec pòſt accipere. 485.113. Examinatores non poſſunt quicquam ex fructibus beneficij vacantis accipere. 114. Examinatores priuantur beneficiis antea obtentis ſi occaſione examinis ſiue antea, ſiue pòſt aliquid accipiant, etiam gratis & liberaliter datum. 116. Examinatores peracto examine debent eos ex communi ſententia renuntiare Epiſcopo, quos idoneos repererint. 486.118. & illos poſſunt remittere ad ordinarium. 119. Examinatores conuenientiùs palàm inter ſe ſua vota conferre debent. 120. Examinatores debent dare vota dum ſimul congregati ſunt cum Epiſcopo. 121. Examinatores tenentur ſignificare quis dignus, & quis dignior ſub peccato mort. 122. Examinatores non tenentur explicitè referre ſingulas qualitates eorum, qui ſunt examinati. 126. Examinatores poſſunt etiam extraiudicialiter informari de qualitatibus examninandorum. 487.128. Examinatores debent vota ſua dare, ſed Epiſcopus non tenetur ex collatione votorum eligere. 132. Examinatores ſinguli poſſunt, & debent dare vota ſuper qualitate cuiuſlibet examinati. 133

Examinatus, & approbatus ſemel ad vnum beneficium, non eſt ampliùs examinandus ad aliud ſimile. 82.18. Examinatus ad parochialem ſibi reſignatam ſi reprobatur, poteſt intra ſex menſes à die datæ litterarum aliud examen ſubire. 473.24. *Examinati*, & promoti ad ſacros Ordines à prædeceſſoribus Epiſcopis non comprehenduntur ſub hoc decreto, niſi noua cauſa poſt promotionem ſuperueniat. 136.2

Exceſſus ſecularium clericorum, & Regularium agentium extra monaſteria, ab ordinario loci vt deputato à Sede Apoſt. corrigantur. 34.c.3

Excommunicandi moroſū in ſolutione penſionis quando datur facultas in litteris Apoſt. non tenetur executor in ferenda ſententia excommunicationis ſeruare formā huius decreti. 618.25

Excommunicare, & abſoluere ſubditum ſuum poteſt Epiſcopus extra territorium. 42.21. Excommunicare poteſt Epiſcopus Fratrē Capellanū Religionis Hieroſ. non reddentē rationes adminiſtrationis Parochialis ſecularis. 231.24

Excommunicatio Bullæ in Cœna Domini clauſ. 18. 234.1. Excommunicatio in cap. 9. ſeſſ. 24. de reform. matr. comminata eos ſolùm afficit, qui temporale dominium, & iuriſdictionē in foro externo habent. 377.1. parochus non incurrit hanc excommunicationem. 4. neque Rex, Regina, Imperator, aut Imperatrix. 5. neque Epiſcopus. 378.6. neque pater. 7. Excommunicatio per decretum interlocutorium prolata. 501.34. Excommunicatio Epiſcopalis aduersùs adeuntes monaſteria Monialium comprehendit accedentes ad exempta. 549.124. Excommunicatio in ſubſidium facienda. 618.21. *Excommunicatione* reſeruata latam in ingredientes clauſtra Monialium, non comprehenduntur niſi intrantes ex præſumptione, & prætextu licentiarum. 542.84. Excommunicatione hac reſeruata non afficitur ille, qui facultatem ingrediendi habet, ſed nō ingreditur prætextu illius. 543.86

Excommunicatus iniuſtè non amittit diſtributiones quotidianas. 443.121. Excommunicatus eccleſiaſticæ ſepulturæ tradi debet, ſi in mortis articulo confeſſionem poſtulet. 617.15. *Excommunicato* coadiuto non lucratur diſtributiones coadiutor. 639.15. Excommunicato exiſtente coadiuto poteſt in Eccleſia deſeruire coadiutor. 643.37. *Excommunicati* interdicti & criminoſi non poſſunt eſſe patrini. 355.12

Exempti omnes, qui aliàs ceſſante exemptione Synodo intereſſe deberent, nec Capitulis ge-

neralibus ſubduntur, ad eam accedere tenentur. 384.26. Exempti omnes, tam ſeculares, quàm Regulares, quicumque etiam Monachi ad accedendum ad publicas proceſſiones compelli poſſunt. 570.18
Exemptio, aut appellatio executionem ſententiæ latæ contra concubinarios impedire non poteſt. 673.21. Exemptio à iudicio ſeculari, & ab oneribus & tribunis impoſitis per Principes laicos lege etiam diuina clericis competit. 689.1
Exequutio aduerſùs adminiſtratores hoſpitalium ad ordinariũ ſpectat. 226.7. Exequutio adminiſtrationis piarum diſpoſitionum non impeditur, nec ſuſpenditur per appellationem. 229.33. Exequutio aduerſùs adminiſtratores hoſpitalium condemnatos ſpectat ad Epiſcopum. 231.22
Exequutores vltimarum voluntatum nihil dare debent Epiſcopo, ſeu eius officialibus pro cauſa laboris in recipienda ratione adminiſtrationis bonorum. 232.26
Exiſtens in peccato mort. 335.95
Expectatiuæ ſunt omnino ſublatæ. 495.2
Expenſarum expreſſa abſolutio. 500.29
Exploratio voluntatis puellarum profiteri volentium ad Epiſcopum pertinet. 597.7
Expreſſio quælibet falſa viciat gratiam; etiam quòd aliàs eſſet Princeps conceſſurus. 107.4
Extrauag. cùm Matthæus 3. de hæret. inter communes, non corrigitur. 36.9
Extrema vnctio verè & propriè eſt nouæ legis Sacramentũm. 126.1. Extrema vnctio illis infirmis præſertim adhibenda, qui tam periculosè decumbunt, vt in exitu vitæ conſtituti videantur. 130.6. Extrema vnctio vt exhibeatur non eſt expectandus articulus, quo infirmus omni prorſus ſenſu careat. 7. Extrema vnctio eſt verè & propriè Sacramentum à Chriſto inſtitutum, & ab B. Iacobo promulgatum. 134.1. Extrema vnctio confert gratiam, & remittit peccata, ac alleuiat infirmos. 2.
Extremæ vnctionis inſtitutio. 126.c.1. Extremæ vnctionis Sacramentum à Chriſto D.N. inſtitutum. 2. Extremæ vnctionis materia eſt oleum ab Epiſcopo benedictum. 3. Extremæ vnctionis materia proxima eſt vnctio ſaltem quinque ſenſuum facta à Sacerdote. 128.15. forma quæ. 16. vngi poteſt organum ſenſus magis obuium ſi periculum fuerit in mora. 17. eius effectus. 128.c.2. Extremæ vnctionis Sacramentum impendit ſuum effectum in vltima vnctione. 129.2. Extremæ vnctionis ſacramentum iterari poteſt ſtatu infirmitatis mutato. 131.8
Exulatus iniuſtè non amittit diſtributiones quotidianas. 443.120

F

Fabricam viſitare ſolus Epiſcopus poteſt. 229.4. *Fabricarum* redditus poteſt Epiſcopus expendere pro ſuo arbitrio. 5
Facultas ſuſcipiendi Ordines à quocunque ſine dimiſſoriis prorij Epiſcopi non cenſetur reuocatio, quamuis cauſa conceſſionis ceſſet. 79.3. Facultas Concilij diſpenſandi cum promotis per ſaltũ quid operetur. 293.8. Facultas cõceſſa Epiſcopis abſoluendi ab hæreſi occulta, & non deducta ad forum contentioſum, eſt eiſdem adempta per proceſſum Bullæ in Cœna Domini. 411.66. Facultas eligendi magis idoneum in concurſu, ad Epiſcopum, non autem ad inferiorem collatorem pertinet. 488.134. Facultas ingrediendi monaſteria Monialium Regularibus ſubiecta pertinet ad eorum ſuperiores Regulares. 540.60. Facultas ingrediendi clauſtra Monialium concedi non poteſt, niſi ob cauſam neceſſitatis. 543.89. *Facultatem* habens à Papa promouendi à quocunque, non poteſt promoueri ab Epiſcopo in aliena diœceſi ſine licentia Epiſcopi illius diœceſis. 40.7. Facultatem habens à Papa promouendi à quocunque, non poteſt promoueri ab Epiſcopo in aliena diœceſi ſine licẽtia Epiſcopi illius diœceſis. 78.2
Famâ ſola non probatur iuſpatronatus. 649.25
Familiaris quis dicatur. 277.5. Familiaris ad hunc effectum ille dicitur qui cum Epiſcopo fuerit commoratus, & præſens inſeruierit. 6. *Familiares* Epiſcoporum quales. 4. init. Familiares triennales Epiſcopi an alius de eius licentia ordinare poſſit. 40.8
Feſti dies in quibus Epiſcopus minores Ordines conferre poteſt, debent eſſe de præcepto. 270.10. *Feſtos* dies, & ieiunia in ſuis Eccleſiis annuntiare nullatenus prohibentur Regulares. 213.37. Feſtos dies, quos in ſua diœceſi Epiſcopus ſeruandos præceperit, Regulares quoque ſeruare tenentur. 566.5
Feſtum corporis Chriſti quando inſtitutum. 91.2. Feſtum corporis Chriſti tempore interdicti apertis Eccleſiarum ianuis celebrari poteſt. 4
Fideles maiora beneficia ſibi comparent ſi Miſſas curent ſibi celebrari dum viuunt. 203.9
Fides deſumpta ex libro parochi vt probet neceſſariò eſt facienda cum formali tranſcriptione partitæ. 350.197
Filius videtur poſſe ſuccedere in beneficio paterno, ſi per 30. annos alius in eo ſucceſſit. 674.3. Filius quamuis legitimus eget diſpenſatione ad obtinendum immediatè beneficium paternum. 675.13. Filius Preſbyteri illegitimus non poteſt obtinere beneficium, quod olim pater ſuus abſque legitimo titulo, & minus pacificè

paciſicè aliquando poſſedit.15. Filius illegitimus excluditur ne poſſit obtinere beneficium in Eccleſia, in qua eius pater habuit ſolam ſedem in choro.16. Filius illegitimus non prohibetur obtinere Epiſcopalem nuper erectum ex parte diœceſis, in qua eius pater fuit Archiepiſcopus. 676. 20. Filius illegitimus an poſſit recipi in Clericum Eccleſiæ receptitiæ, vbi eius pater fuit receptus.21. Filius illegitimus non prohibetur quominus tanquam Capellanus amouibilis deſeruire poſſit, ac obtinere beneficium in Eccleſia, in qua eius pater nunquam intitulatus fuit. 24. Filius illegitimus non prohibetur obtinere Eccleſiam filialem dummodo non tenentur miniſtrare in Matrice.677.15. Filius illegitimus poteſt patri ſuccedere in Capellania fundata abſque Epiſcopi auctoritate.26.Filius illegitimus non prohibetur habere Canonicatum,qui erat portio,tempore quo pater illum obtinebat.26.Filius illegitimus quomodo prohibeatur miniſtrare in Eccleſia,in qua pater eius beneficium habuit,vel habet. 28. Filius illegitimus laicus non poteſt canere tanquam muſicus ſimplex in Eccleſia in qua pater habuit,vel habet beneficium. 29. Filius illegitimus non prohibetur cum patre habitare.678.33.Filius ſuum beneficium reſignare cogitur, ſi ille & pater tempore Concilij reperirentur in eadem Eccleſia beneficia obtinere.679.39. *Filij* legitimi clericorum poſſunt adipiſci beneficia quæcumque in eadem Eccleſia,in qua genitores habueruerunt, vel habent. 675. 15. ſed non poſſunt paterna beneficia immediatè obtinere. 12. de *Filijs* naturalibus etiam procreatis tempore, qui eorum parentes nondum erant effecti clerici,quid. 674.5

Fiſcalis Epiſcopi tanquam familiaris illius gaudet fori priuilegio.266.43. *Fiſcalem* ſuum poteſt aſſumere Epiſcopus in viſitatione perſonarum cathedralis Eccleſiæ. 632.33

Fœmina transferens ſe ad domum concubinarij intentione perpetuò cum illo manendi, non poteſt validè coram parocho ſuæ parochiæ contrahere matrimonium. 320.7. Fœmina an dicatur pauper & carere dote, quæ nihil quidem habet proprium, habet tamen parentes, alióſve conſanguineos diuites.367.78. *Fœminæ* non poſſunt monaſteria Monialium ſine licentia ingredi.538.55. Fœminæ intra Monialium monaſterium licitè intromitti poſſunt in obſequium & famulatum Monialium.545.99. *Fœminarum* conſortium à viris ſpiritualibus fugiendum. 671.4

Formam laicorum ſtatuto præſcriptam nequaquam oportet ſeruare in renunciationibus quæ fiunt à Nouitiis. 592.55

Fornicationis ſimplicis peccato commaculatur ille,qui accedit ad conſanguineum in 3. vel 4. gradu eius, cum qua priùs fuit fornicatus. 365.13

Fornicator notoriè. 334.94

Forum conſcientiæ pro foro ſacramenti Pœnitentiæ.409.59. *Fori* priuilegio qui vult gaudere, quæ habere & agere debeat. 261.12. Fori priuilegio gaudet obtinens validè beneficium etiam ante illius poſſeſſionem. 14. Fori priuilegio gaudet beneficij poſſeſſionem etiam inualidè obtinens. 261.16. Fori priuilegio gaudet beneficium etiam modici valoris obtinens. 17

Flagella inflicta in hoc mundo à Deo ſi patienter tolerentur ſunt ſatisfactoria pro peccatis. 115.2

Fratantiam pro comitandis cadaueribus defunctorum habens fori priuilegio gaudet. 262.21

Fratres religioſi non poſſunt adminiſtrare populo S.Euchariſtiam die Paſchatis.98.16.Fratres Mendicantes non poſſunt ab Epiſcopis prohiberi quominus per ſeipſos in diœceſibus vbi habent conuentus,eleemoſynas quærant. 190. 5. Fratres Minores poſſunt extra tempora à iure ſtatuta Dominicis,vel aliis feſtiuis diebus ſacros Ordines ſuſcipere. 269. 4. ſed non ex priuilegiis ante Concil.Trid. obtentis. 270.5. Fratres Mendicantes ex redditibus beneficiorum monaſteriis annexorum ſeminario contribuere debent. 310. 30. Fratres S. Ioannis Hieroſol. ſiue eorum vicarij in Parochialibus Religioni vnitis non poſſunt compelli ad contributionem ſeminarij.310.35.Fratres S.Ioannis Hieroſ.ſiue eorum vicarij in Patochialibus Religioni vnitis non tenentur ad ſolutionem Cathedratici.391.43.Fratres S.Ioannis Hieroſ. poſſunt dare dimiſſorias clericis inſeruientibus in eorum Eccleſiis.423.12. Fratres Prædicatores in poſſeſſione facienda per ipſos Dominica infra Octauã Corporis Chriſti debent manuteneri ab Epiſcopo. 571.31. Fratres Fratribus etiam immediatè ſuccedere poſſunt. 675.10. *Fratribus* Minoribus interdictus eſt in ſua Regula ingreſſus abſque ſpeciali Papæ licentia ad monaſteria Monialium 541.74. Fratribus non licet Feria V.in Cœna Domini, nec in feſto Corporis Chriſti facere proceſſionem cum ſanctiſſimo Sacramento. 571.33

Fructus patrimonij alicuius Sacerdotis vſurpantes non obſtringuntur excommunicatione Bullæ in Cœna Domini.235.7. Fructus beneficij vacantis vſurpans incidit in excommunicationem Bullæ in Cœna Domini. 8. Fructus non reſidentium amittuntur dumtaxat pro rata illius temporis,quo quis abeſt.246.25. Fructus non reſidentium debet Epiſcopus ordinarius

riuſ applicare fabricæ Eccleſiæ parochialis etiamſi non indigeat. 26. Fructus decurſos poſt lapſum duorum menſium à die adeptæ pacificæ poſſeſſionis non faciunt ſuos qui non emittunt fidei profeſſionem, bene tamen decurſos in ipſis duobus menſibus. 430. 43. Fructus amiſſos ob non factam fidei profeſſionem reſtituere non tenetur huiuſmodi prouiſus donec condemnetur. 44. Fructus amiſſi ob non factam fidei profeſſionem cui ſint aſſignandi & applicandi. 431.47

Fundationi ſtatuenti vt etiam minor 14. annorum beneficium adipiſci valeat, ſtandum eſt. 260.7.& 626.1

Fundator poteſt excludere ordinarium ab adminiſtratione Capellaniarum. 227.14

Funerale ducere tenetur Parochus vſque ad Eccleſiam Regularium. 669.14

G

GAudendi verbum. 78.25

Generalis Religionis poteſt ſubditos ſuos quomodolibet à confeſſionibus audiendis ſuſpendere. 307.55

Geſta actis diminutis & diſmembratis ſunt nulla. 507.75. Geſta per Epiſcopum ſine Adiunctis ſunt irrita ipſo iure. 633.39

Gloria Patri ordinauit Damaſus. 195.4. *Gloria in excelſis* Deo primus inſtituit Teleſphorus. 5

Gradualis, Alleluia, Tractus, & ſequentiæ auctor quis. 197.10

Gradus Doctoratus non ſufficit ad Pœnitentiarij officium, non facta profeſſione fidei, aut contra Academiæ ſtatuta, vel conſuetudines receptas. 416.17

Gratia ſubreptitiè impetrata eſt ipſo iure nulla. 107.3

Gregorius XIII. circa loca, & alia clauſuræ pertinentia multa edidit 530.4. reuocat quaſcunque licentias ingrediendi monaſteria Monialium. 5. & 531.7. Gregorius XV. quid ſtatuerit circa conceptionem immaculatam B. Virginis. 10.14

H

HAbitans in confinio duarum Eccleſiarum parochialium cenſetur parochianus illius, in qua domus aditum magis frequentatum habet. 321.17

Habitus proprius Clericorũ illiúſque honeſtas. 139.1. Habitus non facit Monachum. 140.2. Habitus Regularis à Nouitio deferendus eſt de eſſentia atque ſubſtantia anni probationis. 584.45. Habitus religioſus Nouitio exeunti non eſt reſtituendus. 596.68. *Habitum* clericalem honeſtum non deferens quas pœnas incurrat de iure Concilij. 140.3. Et quid attenta conſtit. Sixti V. 4. Habitum clericalem non tenentur deferre clerici qui habent fructus, aut penſionem non excedentem valorem annuum 60. duc. 5. Habitum dimittens clericus domi ſuæ, & in occulto, excuſatur. 141.12. Habitum clericalem, & Tonſuram ſimul deferre tenetur clericus, qui fori priuilegio gaudere vult. 263. 25. Habitum clericalem, & Tonſuram dimittens priuilegium fori amittit. 26. Habitum clericalem qui dimiſerit, poteſt illum iterum reaſſumere, non obſtante irregularitate. 264. 27. Habitum regularem ſuſcipiens debet per annum in probatione ſtare, ita vt profeſſio antea facta ſit nulla. 578.18. Habitum ſine cauſa occultantes Religioſi incidunt in excommunicationem. 698. 39. Habitum & Tonſuram clericalem tenetur deferre coadiutor. 642.33. *Habitu* Religionis qui ſepeliendi. 668.20

Hæredes defunctorum pro defuncto ad ſepulturam aſſociando numerum Sacerdotum conuocare, & numerum ceræ ſtatuere debent. 667.11

Hæreticus ſuſcipiendo, vel baptizando, cognationem contrahit. 355.11. *Hæretici* occulti per accidens in excommunicationem, & alias cenſuras, ſeu pœnas per Eccleſiam aduerſus hæreticos latas incidunt. 409.62. Hæretici purè mentales poſſunt abſolui à quolibet Confeſſario. 410.63. Hæretici omnino occulti, & purè mentales excommunicationem non incurrunt. 64

Hierarchia diuina ordinatione inſtituta eſt in Eccleſia catholica. 241.9

Homicida voluntarius, & caſualis. 142.c.7

Homicidium per induſtriam, & per inſidias, & ex propoſito requirit. 142.3. Homicidium committens ſolo caſu fortuito, adhibita omni diligentia vt præcaueret, non incurrit irregularitatem. 143.14. Homicidium voluntarium quod dicatur. 404.34

Homo poteſt iuſtificari de potentia Dei abſoluta. 29. init. Homo iuſtus toto tempore vitæ ſuæ poteſt in gratia creſcere 30.2. Homo exiſtens in peccato mortali poteſt habere multos actus bonos, qui nullo modo ſunt peccata. ibid. c. 11. 2. *Homines* ad Deum liberè conuertuntur. 29.2. Homines non poſſunt habere certitudinem de ſua iuſtitia, iis exceptis, quibus Deus ſpecialiter reuelaret. ibid. c. 9. 1

Honor & ſublimitas Epiſcopalis nullus poterit comparationibus adæquari. 681.3

Horti & prata Religioſorum comprehenduntur ſub clauſura. 549.128

Hoſpitalia etiam vnita debent ab ordinariis viſitari.

Digitized by Google

ſitari. 226. 6. Hoſpitalia adminiſtrata à Fratribus B Ioannis Dei non ſunt exempta à iuriſdictione ordinarij. 227. 15. Hoſpitalia quæ ſunt ſub immediata Regum protectione viſitare non poteſt Epiſcopus. 228. 17. Hoſpitalia quæ expreſsè reperiuntur ſub immediata Regum protectione, comprehenduntur tantùm ſub nomine talium hoſpitalium 28. Hoſpitalia data in titulum ſi habeant beneficia annexa, vel redditus eccleſiaſticos, pro ſeminario contribuere tenentur. 309. 20. non procedit in hoſpitalibus in quibus ſunt bona laicorum. 21

Hoſpitalis computa ſtante conſuetudine Epiſcopus vnà cum Magiſtro eiuſdem hoſpitalis recognoſcere tenetur. 232. 24. *Hoſpitalium* adminiſtratores debent Epiſcopo reddere rationem adminiſtrationis ſuæ. 230. 7

Hoſpitalitas laudanda, & amplectenda. 645. 1. *Hoſpitalitatem* qui teneantur præſtare, cogi+ne poſſint ad illam. 2

I

IDoneitas reſpectu ſcientiæ, ætatis, morum, & prudentiæ conſideratur in concurſu Parochialium. 487 127

Idoneus iudicandus, qui muneri, cui præficitur, eſt aptior. 489. 140

Inferiores quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem habentes habent facultatem examinandi Notarios. 233. 2

Ignorantia quælibet, etiam craſſa, excuſat à ſuſpenſione. 349. 190. ipſo iure. 191. Ignorantia craſſa excuſat, dummodo non ſit ingens temeritas. 366. 3. Ignorantia, vel impedimentum reclamanti intra quinquennium, non poteſt probari iuramento ipſius ignorantis, vel impediti. 603. 12

Imago Sancti non canonizati in Altari poni non poteſt. 512. 4. *Imaginum* ſanctarum vſus vetuſtiſſimus in Eccleſia Dei, & à ſanctis Patribus comprobatus. 512. 1. *Imagines* quorumcunque hominum cum ſanctitatis, vel martyrij fama defunctorum non poſſunt apponi in Oratoriis publicis, aut priuatis antequam canonizentur, aut Beati declarentur. 512. 5

Immemorialis per teſtes minimè dicitur ſufficienter articulata ſi teſtes non dicant quòd non audierunt, nec viderunt contrarium. 648. 15. Immemorialis vt conficiatur tam in teſtibus, quàm in inſtumentis, concurrere debent anni elapſi vſque ad terminum controuerſiæ notæ. 648. 16. Immemorialis, ſeu continuatæ præſentationes non ſuffragantur quando conſtaret de initio inualido. 18

Immunitate eccleſiaſtica gaudet pro debito ciuili ad Eccleſiam confugiens. 690. 7. Immunitate eccleſiaſtica gaudent qui cum armis prohibitis in Eccleſiam ſe recipiunt. 8

Impedimentum quod requiratur vt Canonicus Ordinem requiſitum infra annum ſuſcipere non teneatur. 221. 20. Impedimentum non excuſat niſi impeditus probet ſe omnem adhibuiſſe diligentiam vt impedimentum ceſſaret. 256. 8. Impedimentum publicæ honeſtatis. 360 c. 3. Impedimentum publicæ honeſtatis oritur ex omnibus ſponſalibus quacumque ratione irritis, quamdiu ipſa publica ſunt, & nullitas occulta. 361. 4. Impedimentum publicæ honeſtatis non naſcitur ex ſponſalibus nullis. 5. nec oritur ex ſponſalibus oretenus factis abſque conſenſu interiori. 6. nec ex ſponſalibus validis, mutuo tamen conſenſu diſſolutis. 8. nec ex ſponſalibus conditionatis ante aduentum conditionis. 362. 10. nec ex ſponſalibus contractis à parentibus nomine filiorum ſine eorum conſenſu. 11. Impedimentum publicæ honeſtatis oritur tantùm ex ſponſalibus cum determinata perſona, & ex abſolutis ſiue à principio, ſiue poſtea completa conditione, & tantùm ex validis. 12. Impedimentum publicæ honeſtatis oritur ex ſponſalibus per verba de præſenti, & nulliter contractis, omiſſa forma Concilij 13. Impedimentum publicæ honeſtatis conſurgens ex ſponſalibus validis hodie non excedit primum gradum. 15. Impedimentum oritur ex quocumque matrimonio rato, etiam irrito ex quacumque cauſa, dummodo non ſit irritum ex defectu conſenſus. 363. 18. Impedimentum publicæ honeſtatis quando ſimul concurrit cum impedimento affinitatis, vtrumque in diſpenſatione eſt explicandum. 19. aliàs diſpenſatio eſt ſubreptitia. 20. Impedimentum inductum propter affinitatem ex fornicatione contractum reſtringitur ad 1. & 2. gradum 364. 6. Impedimentum tertij gradus affinitatis ex fornicatione contractum, ſublatum eſt. 365. 12. *Impedimenta* plura non connexa quando ſunt eiuſdem ſpeciei, & rationis, ſunt omnino exprimenda, vt diſpenſatio ſit valida. 370. 22

Imperator & Reges tenentur præcepto eccleſiaſtico de confitendo ſemel in anno. 215. 18. Imperator perſona potens dicitur. 652. 36

Impius quomodo intelligatur per fidem & gratis iuſtificari. 29. c. 8. acceptæ iuſtificationis incrementum. 30. c. 10

Incompatibilitatis decretum procedit in illis, qui poſt Concil. Trident. recipiunt duos canonicatus. 55. 2. *Incompatibilitatem* circa in beneficiis quatuor tempora ante Concil. conſiderantur. 57. 21

Indulgētia quæſtuariæ reuocatæ. 191. 7. Indulgentiæ pro Eccleſia B. Mariæ de Mōteſerrato. 692. 3

Indultum Papæ tribuens vacationem duorum menſium Canonicis contra fundationem Eccleſiæ,non intelligitur ſublatum. 437.82

Infamis non poteſt in Abbatiſſam eligi. 555.7

Infans qua ætate dicatur habere vſum rationis. 9.7. Infans ſi conſecraretur Epiſcopus nihil ageret.52 7.Infans Portugaliæ.652.38.*Infantes* baptizandi.8.4.Infantes ſi daretur eis communio,recipient gratiam.156 2. Infantes diſcretione carentes admitti poſſunt ad clauſtra Monialium. 539 63

Inferior habens præuentionem cum ordinario. 477.56. *Inferiores*,qui non habent iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem cum facultate congregandi Synodum, non poſſunt conſtituere vicarium.474.33.Inferiores Epiſcopo concurſus facere non poſſunt niſi habeant ius congregandi Synodum, &c 476.46. Inferiores Epiſcopo quando poſſint concurſus facere. 50

Infidelis cognoſcens fornicariè mulierem ad fidem concurſus,non poteſt ducere in vxorem conſanguineam dictæ mulieris. 364.5

Infirmitas parochi non eſt cauſa ſufficiens non reſidendi. 251.61

Infirmus, qui perſonaliter diuinis Officiis intereſſe non poteſt, quotidianas diſtributiones percipit. 441.105. Infirmus quoad hunc effectum dicitur ille, qui ad Eccleſiam ſe conferre non poteſt.116.*Infirmo* deliranti an præberi poſſit viaticum.97.12. *Infirmi* diſtributiones quotid. lucrantur, quamuis propria culpa in infirmitatem inciderint. 441. 112. Infirmi diſtributiones lucrantur, ſi illi dum erant ſani conſueuerunt intereſſe diuinis Officiis. 442. 113

Inhabiles ad beneficia conſequenda qui. 54.1. Inhabiles ad profitendum poſſunt reclamare etiam tranſacto quinquennio.605.21. Inhabiles ac indigni fiunt quibuſcumque honoribus, beneficiis, &c. Clerici concubinarij ſuſpenſi, qui concubinas non expellunt. 673.20

Inhibitiones poſt appellationem quando concedendæ. 101.19

Initium à Deo. 4.1

Innocens qui cauſam adulterio non dedit, non poteſt altero coniuge viuente aliud matrimonium contrahere. 317.18

Inquiſitio proceſſus Regularium quomodo facienda cùm ad Eccleſias cathedrales promouendi fuerint. 216.8

Inquiſitor parochus tenetur ad reſidentiam. 247. 36. *Inquiſitores* contra hæreticam prauitatem gaudent priuilegio percipiendi fructus, & diſtributiones quotidianas. 438.93

Inſeruientes palatio Apoſt. in inferioribus miniſteriis, ſi habuerint penſionem, non tenentur in habitu & tonſura incedere. 140.6

Inſignia alicuius familiæ ſculpta in Eccleſia probant iuſpatronatus. 650.28

Inſordeſcentia per annum in excommunicatione quando dicatur contracta. 621.40

Inſtituendi ius poteſt competere Prælatis inferioribus ex cauſa neceſſaria. 153.20

Inſtitutio præſentati à patronis non poteſt reſeruari alteri quàm Epiſcopo, niſi, &c. 153.19. Inſtitutio ad parochialem Eccleſiam vacantem, quæ iuriſpatronatus eccleſiaſtici ſit, vbi facienda eſt à Papa, ius eligendi digniorem ad ſolum Epiſcopum pertinet. 490.151. *Inſtitutiones* inferioribus ex immemorabili competentes non ſunt ſublatæ per Concil. 154.2. Inſtitutiones piorum locorum obſeruandæ circa reddendas rationes adminiſtrationis earum. 232.27

Intentio ſaltem faciendi quod facit Eccleſia requiritur à miniſtris dum Sacramenta conficiunt. 46 13

Intereſſe habentes qui ſint ad hoc vt citentur in vnione facienda. 62.20

Interpretatio ſanctæ Scripturæ in Eccleſiis neceſſaria,& alia ad id pertinentia. 12.init.

Interſtitia abbreuiandi facultas remittitur arbitrio Epiſcopi.284.8. neceſſitas,vel vtilitas ſufficit ad diſpenſandum in interſtitiis. 285 12. Interſtitia non ſunt mathematicè computanda, ſed eccleſiaſticè, & iuxta ritum Eccleſiæ. 287.6. Interſtitia remittendi facultas Epiſcopo conceſſa tranſit in Capitulum, ſeu eius vicarium Sede vacante. 8

Interſtitia & cerei quæ per vim deferuntur circa cadauer quomodo diuidendi. 667.10

Introitus Miſſæ à Cæleſtino I. introductus.195.3

Intruſus de facto in parochiali beneficio,vel nullum titulum bonum, aut malum à ſuperiore habens, inualidè confeſſiones audit. 298.23

Irregularis fit clericus exercendo ſcienter Ordinem, quem non habet. 306.2

Irregularitatem non contrahit ille qui non expleto 24. anno presbyterij Ordinem ſuſcipit. 286.7

Ite, Miſſa eſt, ex Apoſtolica traditione proceſſit. 200.24

Iudæorum & aliorum infidelium infantes ante vſum rationis inuitis parentibus licitè baptizari non poſſunt. 9.6

Iudex eccleſiaſticus cognoſcit de controuerſia orta circa habitum clericalem. 164 28. Iudex quando pronunciat ſe competentem, vel incompetentem, appellari poteſt. 499.25. Iudex aliique viri poſſunt monaſterium Monialium ingredi ad expellendum malefactorem. 546. 109. Iudex Apoſt. ſeu delegatus Papæ non poteſt eſſe coadiutor. 641.24. Iudex laicus non poteſt procedere contra laborantes in diebus feſtis

ſeſtis de licentia ordinarij. 693.4. *Iudicis* de culpa vt conſtet debet ſæpe requiri. 498. 16. interpellatio vna an ſufficiat. 17. *Iudices* ſeculares poſſunt viſitare hoſpitalia, ſi hoc eis aliàs legitimè competat.225.2. Iudices eccleſiaſtici poſſunt ſecularibus magiſtratibus iniungere pœnam excommunicationis vt præbeant auxilium. 533.21. Iudices laici poſſunt pœnas imponere contra non obſeruantes dies feſtos. 567.11. *Iudicum* ſynodalium nominatio ſpectat principaliter ad Epiſcopum. 481. 93. Iudicum ſynodalium nominatio ſpectat principaliter ad Epiſcopum, non tamen priuatiuè quoad Capitulum. 663.23

Iudicare quis ex concurrentibus ad Parochialem vacantem ſit magis idoneus ſpectat ſolùm ad Epiſcopum. 487.131

Iura vbi diſponunt, non decet pro iuris declaratione ad Papam recurrere. 614.7

Iuramentum à viſitatis non debet Epiſcopus exigere in viſitatione.388.15. *Iuramenti* in litem delatio alteri parti. 500.30

Iurans reſignare beneficium,ad cuius titulum fuit promotus pœnitentia impoſita abſoluendus eſt ne reſignet. 167.33

Iuriſdictio Epiſcopi deuoluitur ad Archiepiſcopum per negligentiam Epiſcopi circa id quod facere debet.506.65.*Iuriſdictionem* eccleſiaſticam ſibi tanquam propriam vſurpantes ligantur cenſura Bullæ in Cœna clauſul.18. 135.3. Iuriſdictionem Epiſcopalem habentes, nulliſque diœceſano ſubditi, poſſunt denunciationes remittere.329.59. Iuriſdictionem Epiſcopalem habentes poſſunt licentiam intereſſendi matrimoniis concedere.337.111. *Iuriſdictione* Epiſcopi ſuſpenſa per excommunicationem, aut ſuſpenſionem, poteſt eius vicarius validè intereſſe matrimonio. 339.121

Ius Canonicum docentes in publica vniuerſitate eiuſdem ciuitatis gaudent ibi priuilegiis de percipiendis in abſentia præbendarum ſuarum fructibus. 19.58

Iuſpatronatus fundatum in fundo ſubiecto fideicommiſſo reſtituendo cum vniuerſa hæreditate,acquiritur hæredi,& fideicommiſſario.150. 4. Iuſpatronatus non acquiritur ex constructione neceſſariò,non voluntariè facta. 351.7. Iuſpatronatus acquiritur ex reædificatione,ſeu refectione Eccleſiæ penitus deſtructæ.8. Iuſpatronatus ex Eccleſiæ conſtructione acquiritur abſque alia reſeruatione, niſi illud expreſsè remittatur.9. Iuſpatronatus non acquiritur ex augmento dotis 151.13. Iuſpatronatus ex priuilegio Epiſcopi, in cuius pacifica poſſeſſione extiterunt præſentati per 40 annos, nihil prodeſt.649.21. Iuſpatronatus poteſt præſcribi ab vno contra alium compatronum ſpatio 40. annorum cum titulo colorato.22. Iuſpatronatus probatur ex præſentationibus,per ſpatium centum annorum effectum ſortitis. 647. 8. Iuſpatronatus dicitur probatum ex fundatione, & dotatione ſi conſtet de præſentationibus per centum annos effectum ſortitis. 9. Iuſpatronatus quando præſumitur ex priuilegio, & adeſt immemorabilis, illa nihil prodeſt.648. 19. Iuſpatronatus probatur ex denominatione Capellæ.651.29. probatur ex inſcriptione antiquiſſima in Eccleſia.30.ex ſententia antiqua Epiſcopi.31.ex litteris inſtitutionalibus Antiſtitum.32.Iuſpatronatus nõ probatur ex certo ſubſidio alicui præſtito tanquam patrono.652. 33. Iuſpatronatus à qualibet familia potenti obtentum præſumitur ex vſurpatione acquiſitum.653.46.Iuſpatronatus dicitur priuatiuum ad effugiendam vſurpationis præſumptionem quando patroni ſunt domini temporales loci, vbi fundatum eſt.47.Iuſpatronatus ex vſurpatione acquiſitum præſumitur in vniuerſitatibus,ſeu communitatibus.653.51. etiamſi vniuerſitas, ſeu communitas parua ſit. 52. Iuſpatronatus ex vſurpatione acquiſitum non præſumitur, ſi non totius vniuerſitatis, ſed illius partis eſſe prætendatur.654.53. Iuſpatronatus mixtum non præſumitur ex vſurpatione acquiſitum 54. Iuſpatronatus priuatæ perſonæ, & familiæ petentis non præſumitur ex vſurpatione acquiſitum. 55. quid ſi vna illius pars ſpectet ad vniuerſitatem Parochianorum, & alia ad alias priuatas perſonas.56. Iuſpatronatus in perſonis potentibus probandum eſt per ſcripturas authenticas ſi illud prætendunt. 655. 62. Iuſpatronatus ex priuilegio reuocatum eſt in totum, etiam cum q. poſſeſſione inde ſequuta. 657.70. ad *Iuſpatronatus* acquirendum non requiruntur tria illa copulatiuè, fundus, conſtructio & dos. 152.16

Iuriſpatronatus vſurpatio quandoque non præſumitur.654.57.Iuriſpatronatus in q. poſſeſſione exiſtens validè præſentat. 658.76. Iuriſpatronatus q. poſſeſſio acquiritur ex vnica præſentatione ſequuta inſtitutione.77. Iuriſpatronatus titulus non probatur ſufficienter per ſolam confeſſionem ſupplicantis. 606.4. Iuriſpatronatus titulus cenſetur probatus ex multiplicatis præſentationibus per antiquiſſimum temporis curſum, qui hominum memoriam excedat.5.etiamſi nullum inſtrumentum fundationis,vel dotationis oſtendantur.647.6. Iuriſpatronatus circa probationem nihil alterat Concil.in perſonis priuatis.649.23. Iuriſpatronatus vſurpationis præſumptio ex quibus tollatur.653.50.*Iurapatronatus* ex priuilegio etiam cum ampliſſimis clauſulis conceſſa propter augmentum cadunt ſub reſeruatione. 657.73.

Iurapatronatus conceſſa à 40. annis citra Concil. debent reuideri ab ordinario. 659.88. Iurapatronatus interim dum reuidentur per ordinarios, patroni ſua q. poſſeſſione non ſunt priuandi. 660.89

Iuſti per opera pœnitentiæ, vel ſponte aſſumpta, vel etiam illis præcepta, an poſſint ſatisfacere pro pœnis ex peccatis remiſſis reſtantibus. 125.1

Iuſtificamur per Chriſtum. 27.1

Iuſtificari non poteſt homo de potentia ordinaria abſque actu pœnitentiæ. 28 3

Iuſtificatio. 26.ſeſſ.6. Iuſtificatio noſtra per Chriſtum. 27. c.3. Iuſtificatio impij quid, & quæ eius cauſæ. 29.c.7. *Iuſtificationis* impij deſcriptio, & modus eius in ſtatu gratiæ inſinuatur. 27.c.4

Iuſtitia orta ex matrimonio rato dirimit matrimonium vſque ad quartum gradum. 563.16

K

Kyrie eleiſon ordinauit S.Gregorius vt nouies in Miſſa diceretur. 191.5

L

Laicus niſi in neceſſitate extrema mortis, & in abſentia Sacerdotis Euchariſtiam ſibi adminiſtrare nequit. 155.3

Lapſi, & eorum reparatio. 31.c.14

Largitio munerum vtriuſque ſexus Regularibus interdicta. 521.34

Lauabo inter innocentes. 198.15

Lectori Theologo ex gratia debentur diſtributiones quotidianæ pro tota die qua legerit. 116. 34. *Lectores*, & graduati non debent ſe idoneos reputare ad confeſſiones audiendas ſine Epiſcopi approbatione. 396.16

Legatum quando eſſet factum ad vnum vſum non ita neceſſarium, tunc poteſt Epiſcopus in alium vſum pium eidem Eccleſiæ magis neceſſarium commutare. 224.6

Legatus à latere poteſt vnire beneficia prouinciæ ſuæ legationis, abſque tamen præiudicio Epiſcopi. 61.17. & 181.4. Legatus poteſt cumulatiuè viſitare Eccleſias exemptas, quas poſſint ordinarij ex decretis Concilij. 227.19. Legatus à latere in prouincia ſuæ legationis poteſt licentiam intereſſendi matrimonio impartiri. 337.114. Legatus à latere, & Nuncius Apoſtol. monitoria concedere poſſunt. 616.9. *Legati*, ſeu Nuntij non poſſunt committere cauſas criminales ſuis Auditoribus. 103.1

Legitimatio perſonarum. 501.36

Legitimatus per ſubſequens matrimonium ad Epiſcopatum habilis cenſetur. 51.3. Legitimatus per ſubſequens matrimonium non eſt admittendus ad Cardinalatum. 52.4. *Legitimati* per ſubſequens matrimonium non admittuntur ad Cardinalitiam dignitatem. 381.8

Lepra, vel alio morbo contagioſo coactus à ciuitate diſcedere, lucratur quotid. diſtributiones. 441.111

Libri non ſunt imprimendi niſi præuia licentia. 7.3. quid in Portugalia, & in regnis Caſtellæ. ibid. Libri non ſunt imprimendi ſine nomine auctoris, vel certi Collegij. 4

Licentia Epiſcopi non requiritur in docentibus publicè in ſcholis S.Scripturam, aut ius Canonicum, ſed bene in ſtudentibus. 20.63. Licentia ſtudiorum cauſa non ſuffragatur vltra quinquennium. ibid. Licentia Epiſcopi requiritur ad hoc, vt Regulares prædicere poſſint in Eccleſiis, quæ ſui Ordinis non ſunt, & eos examinare poterit 24 20. Licentia cauſa ſtudiorum non excuſat ab amiſſione tertiæ partis fructuum, &c. 176.8. Licentia, quam Epiſcopus concedere poterat, vt in ſua diœceſi extra locum ſacrum in Altari portatili quis celebraret, eſt reuocata per cap.8. ſeſſ.22. de ſacrific. Miſſæ. 209.19. Licentia quam parochus abeſſe volens petere debet ab Epiſcopo, non ſufficit tacita, ſed oportet eſſe expreſſa. 252.67. Licentia delegata audiendi confeſſiones non expirat mortuo, vel amoto delegante. 301.43. Licentia conceſſa ad beneplacitum Regularibus ad audiendas confeſſiones poteſt quandocumque reuocari. 46. Licentia ad intereſſendum matrimonio debet eſſe expreſſa, & tacita. 339.122. Licentia ad aſſiſtendum matrimonio debet actum præcedere. 123. Licentia metu, vel dolo obtenta ſufficit ad aſſiſtendum matrimonio. 124. Licentia contra prohibitionem Epiſcopi validè datur ad effectum vt matrimonium contractum coram Sacerdote, cui conceſſa fuit, validum ſit. 125. Licentia ad aſſiſtendum matrimonio non requiritur in ſcriptis, ſed ſufficit verbalis. 126. Licentia ſpecialis non requiritur, ſed ſufficit generalis ad aſſiſtendum matrimonio. 340.127. Licentia generalis adminiſtrandi omnia Sacramenta ſufficit ad aſſiſtendum matrimonio. 128. Licentia aſſiſtendi matrimoniis, quam parochus alteri Sacerdoti dat, expirat ſi interim parochus moriatur. 131. Licentia Sedis Apoſt. exigitur ad ingreſſum in S.Claræ, & Conceptionis monaſteria ſubiecta Ordini Minorum. 541.75. Licentia ingrediendi intra ſepta monaſterij debet eſſe ſpecialis. 76. finitum primo actu. 77. extenditur ad ſocium obtinentis. 78. verbis expreſſis debet eſſe conceſſa. 542.79. Licentia ingrediendi ſepta Monialium

nialium in ſcriptis ſub p.m.habenda eſt,etiamſi cauſa ingreſſus legitima ſit. 80. niſi repentina ſuperueniat neceſſitas.81.Licentia,ſeu examen ordinarij,etiam quoad vitam & mores,non requiritur ad lectionem S.Scripturæ in conuentibus Regularium habendam.18.45. Licentia Epiſcopi obtenta requiritur in renunciatione facienda per nouitium.591.27. *Licentiam* ingrediendi clauſtra Monialium obtinens ex cauſa,quæ tunc erat,ſed tempore ingreſſus ceſſauit,non eſt tutus in conſcientia ingrediendo. 543. 90. Licentiam ingrediendi Monialium monaſteria obtinentes ex cauſa, ſi ingrediantur pro libito,incurrunt ipſo facto excommunicationem Papæ reſeruatam. 544.91. Licentiam alloquendi Moniales Regularibus ſubiectas an dare poſſit Epiſcopus.549.125.*Licentiæ* conceſſæ Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus celebrandi in Altari portatili ſunt reuocatæ.210.26. Licentiæ confeſſionis audiendæ debent gratis concedi. 303 56

Lis quando dicatur mota 498.14. Lis quando eſt inter compræſentatos, non requiritur rigor in probatione iuriſpatronatus. 649.21

Littera & conſtitutiones contra Conc Trid.reducendæ ſunt ad ius commune.2.6. Litteræ publicatoriæ gratis concedi debent. 158 6

Litteratura ad titulum non poteſt quis ordinari. 170.54

Locatio in præiudicium ſucceſſorum non valet, niſi notoria eſſet neceſſitas Eccleſiæ 664.3.Locatio ſimoniaca eſt ſi quis locet aliquid quod ſapiat ſpiritualitatem. 7. *Locationes* eccleſiaſticæ repræſentata pecunia factæ prohibentur. 2. Locationes eccleſiaſticæ an afficiant locatores. 4

Locus idoneus pro Epiſcoporum conſecratione,ſi extra curiam fiat,eſt Eccleſia ad quam promoti fuerint.255.3. Locus nullius diœceſis ſi ſit in aliqua diœceſi,viſitatio ſpectat ad ordinarium, in cuius diœceſi eſt locus nullius.419.3. *Loca* deſtinata ad pauperes ſuſtentandos viſitare poteſt Epiſcopus.228.31. Loca pia, ſiue publica, ſiue priuata, eccleſiaſtica, ſiue laicalia viſitari poſſunt per Epiſcopum. 230.12

Ludouicus XIII. Francorum Rex circa duellum ſtatuit. 686.5

Luxus in habitu,ſeu veſtitu. 244.2

M

M*Achabæorum* libri. 6.6

Magiſter ludi litterarij examinari poteſt ab Epiſcopo in iis duntaxat, quæ ſpectant ad fidem, doctrinam Chriſtianam & bonos mores.18.47 Magiſter ſcholæ Salmanticen.reſpectu ſcholaſticorum denunciationes remittere poſſunt.319.64. Magiſter actorum curiæ Epiſcopalis poteſt vti familiaris ab Epiſcopo ordinari. 277.7. triennium requiritur continuum. 8. & ſufficit vt incœperit antequam fuiſſet Epiſcopus. 9

Magiſtratus ſeculares qui. 533.22

Magnas potens dicitur. 652.40

Magnates quando contracturi ſunt matrimonium,& non repentè,& occultè,poteſt diſpenſari in denunciationibus vt omnino omittantur. 332.77

Malitia non ſupplet ætatem requiſitam ad profitendum. 577.11

Mandans aliquem baculo verberari eo expreſſo ne occideretur, ſi mandatarius armis percuſſerit, & occiderit, non intelligitur incidiſſe in hoc decretum.142.4. Mandans committi homicidium in perſonam vnius, ſi committatur in perſonam alterius, non contrahit irregularitatem,quæ contrahitur ex homicidio voluntario. 143.13

Mandatum Epiſcopi debet eſſe expreſſum in clerico, & ſufficit oretenus conceſſum ad inſeruiendum Eccleſiæ pro fori priuilegio obtinendo. 265.37

Matribus licentia ingrediendi monaſteria Monialium, præſtari non poteſt ad inuiſendas filias morti proximas. 539.62

Matrimonium.313.c.19.Matrimoniũ ante legem gratiæ in lege naturæ, & veteri non fuit propriè Sacramentum. 314.5. Matrimonium eſt verè & propriè vnum ex ſeptem legis euangelicæ Sacramentis à Chriſto Domino inſtitutum.315.7.Matrimonium ratum,non conſummatum per ſolemnem Religionis profeſſionem alterius coniugum dirimitur.316.12.Matrimonium ratum ſola Eccleſiæ auctoritate per vota ſolemnia Religionis ſoluitur.317.13. Matrimonium non diſſoluitur per tria vota Societatis per biennium emiſſa.15. Matrimonium ratum diſſoluitur per profeſſionem in Religione B.Ioannis Hieroſolymitani.16.Matrimonium contractum coram parocho loci vbi contrahentes recreationis cauſa reperiuntur, non valet. 320.9. Matrimonium contractum coram parocho loci vbi contrahens moratur tanquam Prætor, vel Medicus, valet.10. Matrimonium contractum coram parocho loci exilij impoſiti, donec aliud ſtatutum non eſſet, eſt validum.11.Matrimoniũ contractum coram parocho loci,ad quẽ ob parentum metum venerunt, & in quo aliquantulũ permorati erant,valet.12.Matrimonium clandeſtinum dicitur quando illicitè denũciationes omittũtur. 323.26. Matrimonium domi celebrari poteſt. 325.38.Matrimonium nullum ex defectu conſenſus vnius vt reualidetur ſufficit, quòd ille,

cui deficit conſenſus verus, ſolùm de nouo conſentiat 326.43. Matrimonium cùm probabiliter timetur malitioſè impediendum quomodo denunciationes omitti poſſint. 327.48. Matrimonium contractum non præmiſſis denunciationibus eſt validum, quamuis ordinarius recuſet dare licentiam quòd fiant pòſt.52. Matrimonium quando creditur iniuſtè impediendum, poteſt diſpenſari in denunciationibus vt omittantur.331.74 Matrimonium contractum coram parocho alieno de licentia ordinarij præter ipſius intentionem valet. 337. 110. Matrimonium contractum coram parocho extraneo, qui habet licentiam à proprio parocho vnius ex contrahentibus, & ignorat ſe illam habere, eſt inualidum.340.133.Matrimonium contractum coram Sacerdote extraneo, qui reuera non habuit à proprio parocho licentiam veram, eſt nullum. 341.135. Matrimonium contrahentes ſine parocho & teſtibus peccant mortaliter. 343.149. Matrimonium contractum abſque præſentia parochi, vel duorum, aut trium teſtium in vim ſponſaliorum non reſoluitur. 150. Matrimonium nullum ex publica cauſa noua indiget præſentia parochi ad illud contrahendum.153.

Matrimonium contractum à filia propter metum mortis à matre illatum eſt inualidum. 344.154.Matrimonium celebratum ſub honeſta conditione de futuro,vt validè fiat, neceſſariò eſt adimplenda conditio coram parocho,& teſtibus.155. Matrimonium coram parocho & teſtibus contractum, hac conditione, ſi mulier eſt legitima, ſubſequuta copula non eſt validum,ſi poſtea conſtiterit mulierem eſſe illegitimam. 156. Matrimonium celebratum coram parocho, & teſtibus, quando fuit nullum ob impedimentum occultum, non eſt neceſſarium ad reualidationem illius, quòd iterum corã parocho, & aliis teſtibus celebretur. 158. Matrimonium infidelium vt fiat Sacramentum,non eſt neceſſariò facienda expreſſio, & ratificatio conſenſus coram parocho & teſtibus 345.162.Matrimonium abſque parochi licentia, vel aliàs non ſeruata forma Concilij, minimè poteſt celebrari, data etiam vrgente neceſſitate.164. Matrimonium contrahentes ante Eccleſiæ benedictionem acceptam ne cohabitent, hortatur Concil. cap.1. ſeſſ. 24. de reform.matr.347.175.Matrimonium conſummare ante Eccleſiæ benedictionem ſublato ſcandalo non eſt peccatum mort. 347 176.Matrimonium plenè probatur ex partita deſumpta ex libro parochi etiam mortuis teſtibus, & parocho ſcribente.350.196. Matrimonium contrahentes cum peccato mort. incurrunt peccatum mort.350.198. Matrimonium detinere non licet abſolutè,& per longum tempus, donec contrahentes orationem Dominicam, &c.didicerint. 351. 200. Matrimonium contrahere coram parocho & teſtibus tenentur ij apud quos promulgatum eſt Concil. Trident. ſi ibi contrahant. 204. non tamen ſi aliò migrent vbi non eſt acceptatum.352.205.Matrimonium non eſt legitimum ſi contrahatur inter ſe conferentes ad locum in quo Concilium non eſt promulgatum ſub animo ſine parocho & teſtibus contrahendi. 206. Matrimonium contrahere coram parocho,& teſtibus tenetur incola illius loci, in quo non eſt acceptatum Concilium,ſi diuertat ad locum in quo eſt receptum.207.vide *Contrahentes*. Matrimonium liberè & licitè contrahi poteſt inter perſonas in decreto ſeſſ.24. de reform.matr.c.2. nominatim expreſſas.354.17.Matrimonium ſi ea intentione contrahatur ab habentibus impedimentum dirimens vt faciliùs Papa diſpenſet, tunc facienda eſt mentio tum de matrimonio contracto, tum de animo,quo initum eſt.369. 21. Matrimonium non dirimitur ſi celebretur temporibus prohibitis, peccant tamen celebrantes.379.4. & arbitraria pœna puniuntur.5. Matrimonium conſummare quod erat iam contractum temporibus Aduentus, & Quadrageſimæ non prohibetur. 6. Matrimonium de licentia ordinarij poteſt his temporibus ſine ſolemnitate celebrari.7. *Matrimonij* inſtitutio. 314.3. Matrimonij indiſſolubilitas. 4. Matrimonij vinculum diſſolui non poteſt propter hæreſim, aut moleſtam cohabitationem, ſed tantùm ob id fieri poteſt diuortium quoad thorum, & habitationem.316.11. Matrimonij vinculum diſſolui non poteſt propter adulterium alterius coniugum. 317.17. Matrimonij ad valorem non acquiritur quòd conſenſus actualis ſit ſimul tempore.326.42.Matrimonij ad validitatem non requiritur vt parochus vtatur aliquibus verbis.45. ſed illorum omiſſio eſt peccatum mort. 327.46. *Matrimonia*, quæ fiunt inuitis, & inſciis parentibus, valida ſunt.318.2. Matrimonia clandeſtina,non verò ſponſalia irritantur. 342.146

Medicinam ſumens quaſi diſtributiones percipit. 441.109

Medico quando liceat ingredi clauſtra Monialium. 544.94

Menſes tres ad conſecrationem Epiſcopi à die confirmationis ſunt numerandi.255.2.Menſes tres, quibus poſſunt Canonici quolibet anno à ſuis Eccleſiis abeſſe, debent continere 90. dies, & poſſunt accipi non ſolùm continui, ſed etiam interpellati.435.73.Menſes tres poſſunt Canonici quolibet anno abeſſe, ſi conſtitutiones Eccleſiæ ſeruitiũ totius anni requirunt.74.

Menſibus

Menſibus datis cauſa recreationis gaudere poteſt coadiutor. 642.35

Metropolitana Eccleſiæ Capitulo Sede vacante negligente vicarium cõſtituere tunc antiquior ex ſuffraganeis illum conſtituet. 460.36

Metropolitanus non poteſt cognoſcere in prima inſtantia etiam citra præiudicium curſus cauſæ coram Epiſcopo. 103. 30. Metropolitanus poteſt deputare vicarium in Eccleſia ſuffraganea ſi infra octo dies poſt mortem Epiſcopi Capitulum non prouiderit. 460.35. *Metropolitani* in ſuffraganeos eorúmve ſubditos non iudicant niſi in caſibus iure expreſſis. 101.15. Metropolitani, & alij ſuperiores cauſas in curiis ordinariorum pendentes non auocant. 16

Metus reuerentialis parentum an inducat excommunicationem incutientibus illum. 599.4. Metus reuerentialis an annullet profeſſionem. 601.4

Milites Hieroſolymitanos non afficit conſtitutio Gregorij XV. de conſeruat. 138.7. Milites S. Iacobi, & alij ſimiles, ſunt capaces beneficiorum ſecularium. 146. 4. Milites Regulares non emittentes tria vota ſubſtantialia non ſunt incapaces beneficiorum ſecularium. 149. 9. Milites hoſpitari facere non poteſt Magiſtratus ſecularis in domibus eccleſiaſticarum perſonarum. 689 3

Miniſter in p. m. exiſtens validè confert Sacramenta. 46. 14. Miniſter ſacramenti Pœnitentiæ ſolus Sacerdos. 116.2. Miniſter extremæ vnctionis, & tempus quo dari debet. 129. c. 3. *Miniſtri* proprij Extremæ vnctionis ſunt Eccleſiæ preſbyteri. 129. 1. Miniſtri Extremæ vnctionis ſunt Sacerdotes ab Epiſcopo ordinati. 134. 3

Minor ætate, qui in foro conſcientiæ ſuæ profeſſionis nullitatem ſciuit, nec illam ratam fecit intra quinquennium, tranſacto illo adhuc in foro exteriori poteſt reclamare. 603. 13. Minor ad Canonicatum Eccleſiæ cathedralis ſuper ætate per Papam diſpenſatus non poteſt eligi in iudicem ſynodalem. 661. 10. *Minores* de Obſeruantia, & Capuccini ſunt incapaces hæreditariæ ſucceſſionis. 523. 2. Minores de Obſeruantia & Ieſuitæ quomodo procedant. 569.6

Miracula nulla noua ſunt admittenda niſi recognoſcente, & approbante Epiſcopo. 513.7. Miracula noua hominis defuncti non canonizati, nec beatificati poteſt Epiſcopus publicare, atque approbare. 8. *Miraculorum* recognitio non ſpectat ad alium etiam iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem habentem præter Epiſcopum. 514 13

Miſſa, etiam ea, in qua nullus præter Sacerdotem, qui eſt publicus miniſter, ſacramentaliter communicat, eſt publica, fitque pro toto corpore Chriſti, quod eſt Eccleſia. 205. c. 6. Miſſa celebrari non poteſt materna & vulgari lingua. 206. 2. Miſſa vna non poteſt quis duabus obligationibus ſatisfacere. 208. 8. Miſſa extra Eccleſiam, & locum ſacrum ad id ſpecialiter deputatum non poteſt celebrari. 210. 24. Miſſa de Spiritu ſancto præmittenda eſt pro forma & validitate electionis. 380. 3. *Miſſa* ſacrificium. 191. c. 12. Miſſæ inſtitutio & repræſentatio. 194. c. 1. Miſſæ ſacrificium vt ſub vna ſpecie fiat, poteſt Papa ex vrgenti cauſa concedere. 200. 25. Miſſæ ſacrificium remittit peccata venialia. 201. 30. Miſſæ ſacrificium à Malachia prædictum eſt. 31. Miſſæ ſacrificij effectus. ibid. Miſſæ ſacrificium verè propitiatorium eſt ex opere operato conferens remiſſionem peccatorum. 2. Miſſæ ſacrificium aliquo modo mediatè confert primam gratiam. 202. 3. Miſſæ ſacrificium prodeſt ad remittendam pœnam peccatorum, quæ ante erant remiſſa. 4. conducit vehementer ad remiſſionem condonationémque peccatorum mortalium. 5. Miſſæ ſacrificium pro mortuis offerendum, & qualiter eis iuuare poſſit. ibid Miſſæ ſacrificium exhibet leuamen & ſubſidium aliquod certum pœnarum iis, qui ſunt in Purgatorio. 203.7. Miſſæ ſacrificium ſoli Deo offertur. ibid. c. 3. Miſſæ ſacrificium eſt propitiatorium, & offerri debet pro viuis, & defunctis, pro peccatis, pœnis, ſatisfactionibus, & aliis neceſſitatibus. 206. 3. per Miſſæ ſacrificium non derogatur ſanctiſſimo Chriſti ſacrificio in Cruce peracto, qui ſecus dixerit, anathema. 4. Miſſæ ſacrificium extra Eccleſiam peragi non debet. 208. 17. Miſſæ celebrandæ tempus. 211. 29. *Miſſam* cum mitra & baculo celebrare non poteſt ab exercitio Pontificalium ſuſpenſus 43. 33. Miſſam Chriſtus inſtituit 195. 2 Miſſam qui ſuſcipit celebrandam cum certa eleemoſyna non poteſt eandem Miſſam alteri celebrandã committere, parte eiuſdem eleemoſynæ ſibi retenta. 207. 6. Miſſam in propria Eccleſia celebrare debet parochus, & non in alia. 212. 30. Miſſam celebrare poſſunt in eadem Eccleſia pater & filius, dummodo ambo non obtineant beneficium in ea. 678. 30

Miſſæ celebrantur in honorem Sanctorum. 206. 5. Miſſæ tot abſolutè celebrari debent, quot ad rationem attributæ eleemoſynæ præſcriptæ fuerint. 207. 5. *Miſſarum* & candelarum certus numerus ſuperſtitioſus ab Eccleſia remouendus. 212. 34. Miſſarum & anniuerſariorum numerum quæ præſcribuntur etiam in donationibus & aliis actibus inter viuos, reducere poteſt Epiſcopus. 622. 3. Miſſarum numerus moderandus iuxta vires legati. 5. Miſſarum onera

ante Concilium impoſita, non verò poſt illud, ſunt reducenda. 623.11. Miſſarum numerum non poteſt Epiſcopus abſque Synodi conſenſu commutare, vel moderare. 12. Miſſarum præpetua cura non ſuſcipienda ſine certarum perſonarum licentia in ſcriptis, &c 624.18. *Miſſas* vel officiũ defunctorũ poteſt quis in humanis ſibi celebrari facere. 203.8. Miſſas in quibus ſolus Sacerdos ſacramentaliter communicat, illicitas eſſe ſi quis dixerit, anathema. 207.8. Miſſas nouas cantantibus nihil dandum. 2. Miſſas nouas celebrantes non poſſunt circumire Eccleſiam ad oblationes accipiendas. 3. Miſſas duas feſtis diebus poteſt parochus ob defectum Sacerdotum ex conceſſione Epiſcopi celebrare. 272.31. Miſſas celebrare ante celebrationem Miſſæ in Eccleſia parochiali non prohibetur Regularibus in ſuis Eccleſiis. 32. Miſſas in fundatione Eccleſiæ, ſeu capellis erectis in titulum non poteſt reducere Epiſcopus. 623.7. Miſſas reducere non poteſt Epiſcopus in beneficiis requirentibus in ſui fundatione certum numerum Miſſarum. 8

Miſſali alio, quàm reformato in Concilio celebrantes, qui aliàs tenentur ex Bulla Pij V. incurrunt peccatum mort. ſi ſcienter & abſque iuſta cauſa id fecerint. 694.7

Modus viuendi, & alia ſeruanda in Concilio. 2. ſeſſ. 2. Modus præſentationis ad iuſtificationem. 28.c.6

Monachus exercens curam animarum in Eccleſia vnita monaſterio poteſt arbitrio Epiſcopi remoueri. 189.9. Monachus factus Epiſcopus an habeat bonorum, ſeu fructuum dominium. 520.28. Monachus curam animarum exercens cogitur ire ad proceſſiones. 572.32. *Monachi* ſunt cogendi vt prouideant de Lectore idoneo Theologiæ, qui legat publicè. 14.16. Monachi Congr. S. Mariæ Fulienſ. 527.34. Monachi ſanctiſſimæ Trinitatis Cauen. non poſſunt cogi ad proceſſiones. 572.34

Monaſterium quando in certo loco teſtatoris iuſſu conſtrui non poteſt, tunc Epiſcopus vt alibi conſtruatur efficere poteſt. 223.5. Monaſterium, ſeu Abbatiam, quæ cura & conuentu caret, obtinens, non tenetur reſidere. 248 46. Monaſterium commendatum cum cura non eſt incompatibile cum parochiali. 466.35. Monaſterium ingrediens abſque ſuperioris licentia animo habitus Regularis aſſumendi & profitendi non incurrit excommunicationem. 538.56. Monaſterium ſi auctoritate Pontificis cuidam ſoli Prælato conuentuali ſubiectum ſit, ille ſolùm, & non Generalis, aut Prouincialis licentiam ingreſſus in id monaſterium concedere poteſt. 540.71. *Monaſterij* Monialium intra ſepta ingredi nemini licet. 537.49. Monaſterij nomine quid comprehendatur. 538. 52. *Monaſteria* illa, quæ ad ſeminarium ſui Ordinis contribuunt, de eo quod ſupereſt, contribuere tenentur, etiam ſeminario. 310.31. Monaſteria non eriguntur ſine Epiſcopi, in cuius diœceſi erigenda ſunt, licentia priùs obtenta. 526.28. Monaſteria in poſterum eligi non poſſunt, niſi, &c. 527.36. Monaſteria Monialium licitum eſt introire pro aliquo opere exercendo, quod commodè extra monaſterium fieri non poteſt. 545.96. Monaſteria Monialium ex iuſta cauſa & licentia ingredientes peccant mort. & cenſuris afficiuntur, ſi finito miniſterio ſtatim non egrediantur. 506.110. Monaſteria Monialium frequentare interdictum eſt omnibus. 547.111. Monaſteria Monialium intra vrbes, & oppida frequentia reducenda. 550.129. *Monaſteriorum* adminiſtratores de illis rationes reddere non tenentur, 231.19

Monialis ſufficienter dotata an poſſit admitti cum ſua dote vltra numerum. 526.27. Monialis non poteſt egredi vt curam nepotum gerat. 535. 33. Monialis, quæ adeò incorrigibilis eſt, vt ipſius emendatio in nullo monaſterio ſperetur, eiici non poteſt. 535.37. Monialis nulla energumena intra monaſterij ſepta à quocumque Presbytero ſeculari, vel Regulari, etiam Confeſſario exorcizetur. 537.51. Monialis, aut nouitia ſi neget ſe eſſe profeſſam, audire poteſt eum Epiſcopus etiam extra monaſterium. 598.14. *Moniali* non poteſt licentia concedi clauſtro egrediendi cauſa medendi morbo ita periculoſo vt deſperaretur ſalus, ea non egreſſa. 534.29. Moniali licitus eſt exitus, quæ dum in proprio monaſterio aliqua de cauſa commodè corrigi non poteſt, ad aliud monaſterium correctionis cauſa transfertur. 535.39. Moniali non licet poſt profeſſionem exire è monaſterio niſi ex cauſa cognita, & expreſsè in ſcriptis approbata per Epiſcopum. 536 44. Moniali litteras ſcribens, & mittens, an incidat in cenſuram comminatam ab Epiſcopo aduersùs euntes in monaſteria Monialium. 548.121. *Moniales* non coguntur contribuere aliquam ſubuentionem ſeminario ſi beneficia non habeant vnita. 310. 32. Moniales, & cæteri Regulares res etiam parui momenti vti proprias retinere non poſſunt. 518.10. Moniales nec tanquam proprium poſſidere poſſunt quod ſuis manibus laborando acquirunt, vel eis à parentibus donatur. 518.12. Moniales deputatæ à ſuis Superioribus in officiales redditũum monaſterij poſſunt eos adminiſtrare. 520.20. Moniales à Capitulo ſui monaſterij in officiales electæ poſſunt, ſi eidem videbitur, amoueri. 23. Moniales velatæ tam intra, quàm ſupra

ſupra numerum abſque dotali eleemoſyna nequaquam admitti poſſunt. 522. 36. Moniales omnes cuiuſcunque Ordinis bona ſtabilia in communi habere poſſunt. 523. 7. Moniales exemptæ poſſunt toties viſitari ab Epiſcopo quoad clauſuram, quoties ei videbitur expedire. 532.16. Moniales in ciuitate ſituatas, ſed alieno Epiſcopo ſubiectas viſitare poteſt Epiſcopus diœceſis. 19. Moniales an poſſint è monaſteriis exire ex aliis caſibus ſimilibus, vel vrgétioribus, quàm expreſſis in conſt. Pij V. 533. 26 & 534.28. quando poſſint tranſire de licétia ſuperioris de vno monaſterio ad aliud. 535.34, 35. Moniales conuerſæ quæ ad quæſtuandum mitti poſſint. 536.41. non debent permitti, vt exeant ad effectum claudendi, vel aperiédi ianuã monaſterij. 42. Moniales è ſuis monaſteriis egredientes, extra caſus exceptos ſunt ipſo iure excõmunicatæ. 537.48. Moniales in eorũ monaſteriis quãdo puellas educationis cauſa recipere poſſint. 546.108. Moniales exemptæ alloquentes cũ viris contra prohibitioné Epiſcopi non poſſunt ab eo puniri. 548.121. Moniales ab vno monaſterio in recéter erectum nõ transferuntur niſi obtéta à Sede Apoſt. vel à S. Congr. ſpeciali facultate. 510.131. Moniales quando transferri poſſint in monaſteria nouiter erecta. 132. Moniales Sedis Apoſt. ſubiectæ ab Epiſcopo ſunt gubernãdæ ſpirituali gubernio, ſed non téporali. 557.2. Moniales in refectorio cõmuni comedere, & in loco etiam cõmuni laborare debent. 5. Moniales ſaltẽ ſemel ſingulis menſibus confiteri, & Sanctiſſ Euchariſtiam ſuſcipere debent. 558.3. Moniales vigore facultatis in Bulla Cruciatæ conceſſæ non poſſunt eligere Confeſſarios. 561.26 Moniales Ordinis Prædicatorum habentes ſexdecim annos in mortis articulo poſſunt profiteri, quamuis nondũ integrum nouitiatus annũ peregerint. 579.13. Moniales poſſunt finito probationis anno renunciare, dũmodo per duos menſes ante profeſſionem. 592.36. Moniales conuerſæ, & tertiariæ profeſſæ ad eandem tenentur clauſuram. 611.5

Monialium clauſuram ingredi nullus poteſt ad conſpergendum aqua benedicta cellas in die Sabbati ſancti. 537 50. Monialium cœnobia exempta viſitare non poteſt Capitulum Sede vacante. 387.8. Monialium nulli conceditur facultas diſponens de cellis ſuis poſt obitum. 518. 13. Monialium dotes anno probationis durante deponuntur 522.37. Monialium monaſteria erigi & ædificari debent ſeruatis eiſdem ſolemnitatibus, quæ ſeruantur in erigendis Religioſorum monaſteriis. 527.31. Monialium præfecta poteſt hanc licentiam concedere in caſibus repentinis. 540.67. Monialium clauſtra ingredientes ſine licentia Epiſcopi, vel ſuperioris in ſcriptis obtinenda pœnam excommunicationis incurrit. 542.83. Monialium patres, fratres, & filij vt eaſdem alloquantur in temporibus non prohibitis, licentiis non indigent. 548.119. Monialium ſcrutatores in electione Abbatiſſarum non poſſunt ſupplere pro numero vocé requiſitarũ. 556.15.

Monialibus minimè licet proprium poſſidere. 518.11. Monialibus illicitũ non eſt habere de licentia Superioris quoſdã redditus vitalitios. 14. Monialibus poſt profeſſioné non licet exire è monaſteriis. 533.24. nec ex cauſa quæ Epiſcopo legitima videatur niſi ſit de expreſſis in iure. 25. Monialibus licitus eſt exitus quando auctoritate Prælati totus Monialium Conuentus locũ mutat. 535.39. Monialibus conuerſis licitum eſt exire è monaſterio ad petẽdas eleemoſynas Cõuentui neceſſarias, dum eas per alios commodè petere non poſſunt. 40. Monialibus è monaſterio Sedi Apoſt. aut Regularibus ſubiecto exire nõ licet, niſi adſit conſenſus cõmunis Epiſcopi diœceſani, & ſuperioris Regularis. 536.45. Monialibus etiã exẽptis in certis caſibus dãdus eſt per Epiſcopũ loci Cõfeſſarius extraordinarius. 558.5 Monialibus nõ cõmittitur clauis cuſtodiæ ſanctiſſimi Sacramenti. 557.6. Monialibus nõ licet recipere, vel aliã rem anticipatẽ ad cõputum eleemoſynæ dotalis. 595.53

Moniti ſpecialiter, non autem generaliter, debent eſſe concubinarij. 672.9. non tantùm in viſitatione, ſed & aliis quoque temporibus. 9

Monitio trina diſtinctis temporibus eſt facienda concubinariis. 676.3. Monitio generalis facta in Synodo non ſuffragatur. 672.10

Monitoria pro qualibet parua re decernenda non ſunt. 617.16. Monitoria ad finem reuelationis cõcedenda ſunt illi, cuius intereſt, & non aliis. 17 Monitoria abſque petentis intereſſe cõceſſa ſunt reuocanda. 18 Monitoria in ſubſidiũ concedẽda. 19. Monitoria, quæ fiunt ad finem reuelationis, non ſunt cõcedenda, quãdo certæ ſunt perſonæ. 615.2. *Monitoriales* litteræ etiam lite pendente abſque initio attentatorum concedi poſſunt ab Epiſcopo, niſi ſit inhibitus 616 4

Monoculus diſpenſatus ad Ordines ſuſcipiendos poteſt admitti ad concurſum. 478.66

Mulier quando debeat permitti ingredi monaſterium Monialium ſi timet ſæuitiam mariti. 538.59. *Mulieres* quæ ſunt in diſcordia cum maritis, debent, ſi ſunt in monaſteriis Monialium, tolerari. 58. Mulieres nuptæ in monaſteriis Monialium recipi non debent. 539 60

Munera qualiacumque non poteſt Epiſcopus à viſitatis ratione viſitationis etiã comeſtibilia vt ſecũ aſportet, accipere. 389 28. Munera ſuæ dignitati, Canonicatui, aut portioni incũbentia per ſe ipſum ſubire, & exercere debet. 444.129

Muſica inſtrumenta in Eccleſia licita. 211. 28.

Muſica laſciuum quid, aut impurum miſcen-

tes, & vana ac profana colloquia ab Eccleſiis arcenda. 211.17

Mutus homo, & muta mulier prohibentur eſſe patrini. 355.13

N

NAtura & legis ad iuſtificandos homines imbecillitas. 26.c.1

Neceſſitas præparationis ad iuſtificationem in adultis.28.1. Neceſſitas, vel vtilitas Eccleſiæ ſufficit vt Epiſcopus poſſit admittere ordinandum ad titulum patrimonij.171.61. Neceſſitas,vel vtilitas ſufficit ad diſpenſandum in interſtitiis. 285.12

Tà,*Niſi illi,quos Epiſcopus iudicauerit aſſumendos*, arbitrium boni viri denotant. 171.59

Nobiles & alij exempti contribuere tenentur ad Eccleſiarum reparationem. 187.20

Nomina eorum qui ordinandi ſunt in Eccleſia ſunt euulganda per parochum, & de ipſorum vita inquirendum,ac de tali inquiſitione litteræ ad Epiſcopum tranſmittendæ.258.1. non extenditur ad Regulares. 2

Nominatio vicariorum ad quos ſpectet. 474.35

Notarius curiæ Epiſcopalis gaudet fori priuilegio. 166.44. Notarius in diſpenſationibus Apoſt. quartam partem vnius ducati accipere poteſt.370.25.Notarius quando à viſitatis aliquid accipere valeat.389.27. Notarius tribunalis eccleſiaſtici tenetur in copia actorum tradere ſententiam abſque eo quòd ſoluantur ſportulæ. 509.86.Notarius proprius ab Epiſcopo aſſumendus in viſitatione perſonarum cathedralis Eccleſiæ. 632.32. *Notario* atteſtanti de integra tranſportatione,ſeu non extare alia acta credatur.508.81.Notario,vel Cancellario ex quibus nihil liceat accipere. 161. 16. ex quibus aliquid liceat percipere. 17. *Notarij* quid pro ſingulis litteris dimiſſoriis, aut teſtimonialibus recipere poſſint. 160. 13. Notarij poſſunt aliquid accipere pro ſingulis litteris dimiſſoriis, aut teſtimonialibus quando nullum habent ſtipendium conſtitutum ab Epiſcopo.161.18 Notarij poſſunt conficere inſtrumenta contractus perſonarum eccleſiaſticarum. 234.7

Nouitia finito nouitiatus anno ad profeſſionem admittuntur.594.46. Nouitiæ an bis, vel ſemel ante profeſſionem per Epiſcopum examinandæ. 597.4

Nouitiatus interruptus non poteſt continuari etiam in Ordine Minorum.582 33.Nouitiatus non interrumpitur ſi nouitius retento habitu perterritus temeritate ſuperioris abditè exeat cauſa ſe celandi.583.40. Nouitiatus poteſt ex iuſta cauſa prorogari completo probationis anno. 41

Nouitius ſi compleat probationis annum die 24. Februarij anno biſſextili, non dicitur expletus hic annus niſi ſecunda die. 580.26. Nouitius dimiſſo Religionis habitu à monaſterio recedens,eo ipſo interrumpitur annus probationis, licèt interppellatio ſit modica.582.35. Nouitius de licentia ſuperioris cum habitu aliqua iuſta de cauſa extra monaſterium egrediens non interrumpit annum probationis.37. Nouitius ſi habitu Religionis indutus monaſterium ex ſui ſuperioris licentia exeat, non interrumpit annum probationis.583.38. Nouitius ob malam valetudinem manens extra monaſterium non interrumpit annum probationis.39. Nouitius & monaſterium poſt Concil. Trid nullatenus poſſunt anno nouitiatus renuntiare.42. Nouitius ſi iuxta formam huius decreti renunciauerit legitimam, & facta profeſſione Epiſcopus ſit factus,recuperat ius ſuccedendi in dicta legitima. 588 19. Nouitius poteſt reuocare teſtamentum à ſe factum ante ingreſſum Religionis, & durante eodem nouitiatu aliud condere. 589.21. *Nouitij* Ordines minores ſuſcipere non poſſunt à ſuis ſuperioribus Abbatibus Regularibus. 279.3. Nouitij pater non poteſt dare paramentum Altaris Religionis vbi filius erat in nouitiatu.595.51. *Nouitio* abeunti omnia, quæ ſua erant, reſtitui debent.56. vnà cum fructibus inde perceptis. 57.*Nouitium* quis poſſit ordinare .274.35.

Tà *Nullatenus*, importat nullitatem actus ipſo iure. 172.67

Numerus ille Religioſorum in monaſteriis conſeruari debet, qui ex redditibus, vel conſuetis eleemoſynis commodè ſuſtentari valeat. 524.17

Nuptiarum ſolemnitatis prohibitionem certis anni temporibus ſuperſtitionem eſſe dicentes, aut benedictionem, & alias cæremonias, quibus Eccleſia vtitur,damnantes, anathemizantur. 317.22

O

OBlati priuilegio & exemptione quando gaudeant. 822.8

Oblationes ſunt computandæ in portione aſſignanda vicariis. 69 34

Obligationis nomine intelliguntur omnes contractus lucratiui. 585.2

Obligatus in forma Cameræ tenetur in prima inſtantia coram A.C.reſpondere. 502.43

Obſeruatio mandatorum, illiúſque neceſſitas, & poſſibilitas. 30.c.11

Obſes datus ab Eccleſia, ac etiam repreſſaliarum cauſà captus, diſtributionibus quotidianis

nis non priuatur. 440.102

Offertorium, vide *Antiphona*.

Officium Corporis Chriſti à S. Thoma compoſitum. 91.3. Officium Prælatorum in ſubditorum correctione. 99. c. 1. Officium Canonicum recitare non tenetur coadiutor. 638. 12. Officium defunctorũ ſuper cadaueribus in Eccleſiis Regularium ſepeliendis faciunt ipſi Regulares. 669. 32. Officium in tumulandis cadaueribus in Eccleſiis humandorum corporum vſque ad eaſdem Eccleſias aſſociare poteſt. 34. *Officij* publici excluſio. 501. 35. *Officia* ad quæ coadiutus electus eſt, non poteſt exercere coadiutor. 642.31

Officiales electi pro adminiſtratione beneficiorum monaſterij poſſunt redditus etiam extra monaſterium conſeruare. 519. 19. Officiales qui diſtributionem bonorum monaſterij habent, poſſunt amoueri. 520. 22. Officiales monaſteriorum, qui bona temporalia nõ adminiſtrant, non poſſunt ad nutum amoueri. 24. Officiales, & miniſtri monaſteriorum Monialium quibus qualitatibus eligendi. 557.4

Oleum ſanctum à quouis Epiſcopo recipiunt Fratres Cruciferi. 127. 7. & Fratres S. Mariæ de Monte Carmelo. 8. Oleum ſanctum permittere debet Epiſcopus quòd Regulares teneant in eorum Eccleſiis pro vſu ipſorum dumtaxat. 9. Oleum ſanctum debet aſſeruari in Cathedrali, & ab eius dignitatibus diſpenſari aliis Eccleſiis. 14. *Olea* ſacra poſſunt ab Epiſcopo benedici in alia Eccleſia à Cathedrali. 10. Olea ſacra quotannis ab Epiſcopo conficiuntur. 11. Olea ſacra ex cauſa neceſſitatis poſſunt conferri ab Epiſcopo cum minori numero Sacerdotum. 13

Onera Miſſarum ante Concilium impoſita, non verò poſt illud, ſunt reducenda. 623. 11. Onera Canonicorum iuniorum non portat coadiutor. 641. 26. *Oneribus* beneficiis iam conſtitutis nec de conſenſu patronorum derogatur. 627.11

Opera ſatisfactionis. 125. c. 9

Oppidum inſigne quod dicatur iudicis arbitrio relinquendum eſt. 14.18

Opuſcula SS. Patrum, quæ in Eccleſia catholica recipiuntur. 6.2

Optio in præbenda primò vacatura poſt Conc. locum non habebit, ſi ante optionem præceſſerit erectio in theologalem. 16. 32. Optio datur Epiſcopo, vel vicario, quo magis in loco velint, procedant contra Capitulares. 632.34

Orate fratres. 199.17

Oratio, Suſcipe ſancta Trinitas. 16. Oratio Dominica. 210. 21. *Orationes* quatuor, quibus Hoſtia, & Calix offeruntur, & benedicuntur. 198. 14. Orationes, ſiue collectæ ab Apoſtolis inſtitutæ. 196.8

Oratorium ſi adeſſet in loco minimè incommodo, non eſt facienda ſeparatio parochiæ ob numeroſitatem populi. 179. 10. *Oratoria* in particularium dumtaxat domibus exiſtentia comprehẽduntur ſub hoc decreto. 211.25

Ordinandi in titulum debet inquirere Epiſcopus. 269.7

Ordinari quis poteſt ad ſacros Ordines cum patrimonio ſibi aſſignato à patre in bonis, quæ ſunt directi dominij Eccleſiæ. 169 49. Ordinari quis poteſt ad titulum bonorũ immobilium, & annuorũ redditũum. 170. 50. Ordinari nullus poteſt in ſacris ſi cum beneficio, aut matrimonio inſufficienti iungantur pitantiæ, eleemoſynæ, &c. 52. Ordinari nullus poteſt ad titulum ſuæ induſtriæ, vel honeſti laboris. 53. Ordinari quis non poteſt ad titulum litteraturæ. 54. Ordinari ſine beneficio, vel patrimonio quandoque conceſſum eſt ob penuriam Sacerdotum. 171. 56. Ordinari nullus poteſt contra prohibitionem ſui Prælati, aut de illo conqueri, ſeu ab eo appellare. 60. Ordinari nullus poteſt contra prohibitionem ſui Prælati. 304 5. Ordinari poteſt quis poſt publicam pœnitentiam peractam. 414. 2. Ordinari non poteſt coadiutor ad titulum coadiutoriæ. 642. 30. Ordinari debet infra annum coadiutor ſi reſidet & inſeruit. 643.39

Ordinarius non obſtante reg. de triennali, poteſt poſſeſſorem compellere ad oſtendendam diſpenſationem. 58. 4. Ordinarius viſitat beneficia curata vnita monaſteriis, non ipſa monaſteria. 66. 10. habet locum in actu viſitationis. 11. Ordinarius non poteſt viſitare prioratum militum Hieroſolymitanorum. 72. 21. Ordinarius non poteſt concedere licentiam aſſeruandi ſanctiſſimum Sacramentum in Eccleſia non parochiali. 92. 3. Ordinarius tenetur alere illum preſbyterum, cuius reſignationem admiſit vnius tantùm beneficij quod habebat ad congruam ſuſtentationem neceſſarium. 168. 37. Ordinarius non debet ſine cauſa prophanare capellas. 187. 24. Ordinarius non poteſt prohibere Regularibus ne Miſſas celebrent, & campanas pulſent in ſuis Eccleſiis ante celebrationem Miſſæ in Eccleſia parochiali. 213. 39. Ordinarius, qui debet cognoſcere extraiudicialiter, an diſpenſatio careat vitio ſubreptionis, tenetur citare partem. 223. 7. Ordinarius non poteſt hoſpitale viſitare, ſi dictum ſit quòd non poſſit ſe intromittere in eius viſitatione. 225. 3. Ordinarius in dubio poteſt ab adminiſtratoribus hoſpitalium, aliorúmque piorum locorum rationem adminiſtrationis exigere. 4. Ordinarius poteſt viſitare hoſpitale priuatum, & corrigere, ac reformare in iis tantùm quæ ad obſeruandam voluntatem funda-

tionis pertinent. 5. Ordinarius habet votum ſicut cæteri deputati in abſoluendo, vel condemnando adminiſtratores piorum locorum. 231.14. Ordinarius ex cauſa ſibi bene viſa poteſt diſpenſare, vt omittantur omnes denunciationes, vel aliqua illarum. 328.53. Ordinarius ex cauſis iuſtis poteſt in renunciationibus diſpenſare. 330.67. Ordinarius remittendo denunciationes ſine iuſta & rationabili cauſa peccat mort. 68. Ordinarius ad diſpenſandum in denunciationibus ſufficit ſi cognoſcat extra iudicium cauſam diſpenſandi. 69. Ordinarius tenetur diſpenſare ſub peccato mort. in denunciationibus exiſtente iuſta cauſa, & petentibus partibus. 332.78. Ordinarius poteſt cogere teſtes vt ad ſe veniant, ad illos examinandos in exequutione diſpenſationis matrimonialis. 370.26. Ordinarius non poteſt mulctis, & pœnis cogere populum ire ad audiendam ſacram Concionem & Miſſam in Eccleſia parochiali. 394.17 Ordinarius non poteſt mulctis & pœnis, etiam in caſu notabilis negligentiæ cogere pueros ad diſcendam doctrinam Chriſtianam. 395.27. Ordinarius non poteſt condonare fructus amiſſos ob non factam fidei profeſſionem 431.48. Ordinarius poteſt conferre ſecundum beneficium obtinenti primum ſufficiens iuxta ſuum verum valorem, ſed inſufficiens ob id quod penſione eſt grauatum. 461.4. Ordinarius ſi conferat tertium beneficium habenti duo ſimplicia inſufficientia, collatio tertij eſt nulla. 463.10. Ordinarius non poteſt ſtatuere aliquod ſtipendium etiam minimum examinatoribus deputatis in Synodo pro concurſu parochialium. 485.115. Ordinarius permittere debet Tertiarias Moniales S. Franciſci ſub obedientia Fratrum Minorum quemadmodum antea fuerunt. 515.5. Ordinarius poteſt profeſſionem ante expletum annum 16. emiſſum nullam declarare. 578.17. Ordinarius non debet explorare voluntatem puellæ, quæ habitum recipit in monaſterio ad petitionem illius, qui vult eum in vxorem ducere. 598.16

Ordinarij appellatione quis comprehendatur. 37.6 Ordinarij nomine venit Epiſcopus in præſenti. 41.29. Ordinarij habent facultatem examinandi vniones factas à 40. annis citra à publicatione Concilij numerandos, quæ non ſunt effectuatæ. 60.3. non grauat partes ad iuſtificandas vniones 40. annis citrà factas, quæ non ſunt effectuatæ, ſed tantùm vult quòd ordinarius poſſit illas reuidere. 4. Ordinarij poſſunt reuidere vniones in caſibus, quibus licet de iure communi etiam vltra 40. annos. 60.7. non habet locum in vnione quæ tempore publicationis Cócilij erat in parte effectum ſortita. 8. Ordinarij non poſſunt regulariter viſitare Eccleſias & monaſteria militiarum regni Portugalliæ, ſed bene Eccleſias ipſis vnitas. 65.4. Ordinarij poſſunt temporales, aut perpetuos vicarios cóſtituere in quibuſcunque beneficiis eccleſiaſticis, quæ vnita reperiantur. 66.14. Ordinarij ſe non poſſunt interponere ad viſitandum, vbi Equites Hieroſolymitani habent iuriſdictionem ſpirituale, & temporalem. 72.17. Ordinarij non poſſunt viſitare Regulares inſeruientes de licentia ſuorum Superiorum beneficiis ſimplicibus, quæ ſunt membra monaſteriorum. 19. Ordinarij carent vt hoſpitalia quæcunque fideliter gubernentur. 85. c. 15. Ordinarij iuriſdictioni non fuit derogatum per decretum ſeſſ. 22. de reform. c. 8. 128.30. Ordinarij prudétiæ & iudicio relinquitur an denunciationes omnes remittantur. 329.66. Ordinarij poſſunt quo tempore concionandi licentiam dabunt Regularibus, exigere ab illis fidei profeſſionem. 394.10. Ordinarij habétes iuriſdictionem Epiſcopalem ad Concil. Prouinciale vocari debent. 381.8. Ordinarij primæ inſtantiæ nõ poſſunt partes in eius præiudicium renunciare. 496.2. Ordinarij locorum ſe intromittere non poſſunt in executione litterarum Apoſt. 503.46. Ordinarij ex decretis Concil. nullam iuriſdictioné poſſunt ſibi vendicare in Confeſſarios Monialium Regularibus ſubiectarum. 559.6. *Ordinariorum* enunciatiuis multũ defertur in probatione iuriſpatronatus. 650.27. *Ordinarijs* nõ datur facultas diſpenſandi in reſidentia. 34.3. Ordinariis data facultas viſitandi perſonas exercétes curam animarũ in monaſteriis, intelligitur data cumulatiuè, non priuatiuè. 565.27

Ordinatio Epiſcopi proprij extra territorium eſt valida, quamuis punibilis ſit. 43.36. *Ordinationis* tempore nulli Eccleſiæ aſcriptus ampliùs non poteſt aſcribi. 266.40. per ſacram *Ordinationem* datur Spiritus ſanctus, & imprimitur character. 241.8. ab *Ordinatione* non excludantur qui originem trahunt à Iudæis. 168.6

Ordinator non poteſt accipere ab ordinato aliquam mercedem. 158.2

Ordinatus ad titulum patrimonij, quamuis poſt ordinationem illud retro donet, ſeu renunciet, non incurrit vllam ſuſpenſionem. 174.75. Ordinatus bona fide ad titulum patrimonij quod priùs erat alteri donatum, non incurrit pœnas huius decreti. 175.79. Ordinatus à non proprio Epiſcopo, nec ab alio de eius licentia à ſuſceptorum Ordinum executione, quandiu proprio ordinario videbitur expedire, ſuſpéſus eſt. 275.40. Ordinatus temere ante legitimam ætatem à ſuſpenſione prius abſolui debet, quàm Ordinum exercitio ſe immiſceat. 287.13. Ordinatus ſacris Ordinibus tenetur ex proprio voto non expreſsè, ſed facto ipſo, & tacitè emiſſo ad ſeruandam caſtitatem per Eccleſiæ præceptũ. 288.2. Ordinatus non ſeruatis interſtitiis nullã ipſo iure

iure incurrit cēſuram, vel irregularitatem. 290. 12. Ordinatus per ſaltum eſt ſuſpenſus tantùm ab eo Ordine quem per ſaltem ſuſcepit. 292. 6.

Ordinati ad minores Ordines de licentia Capituli Sede vacante intra annum nullo priuilegio clericali, præſertim in criminalibus gaudere debent. 78. 23. an poſſint habere beneficium. 24

Ordo in ſedendo quis ſeruandus in Concilio generali. 4. 6. Ordo ſacerdotalis eſt verũ & proprium nouæ legis Sacramentum à Chriſto Domino inſtitutum. 238. 3. Ordo gratiam confert. 240. 4. Ordo imprimit characterem indelebilem. 1. Ordo eſt verè & propriè Sacramentum à Chriſto Domino inſtitutum. 241. 7. Ordo neceſſarius eſt ad filios ſpirituales multiplicandos. 306. 3. Ordo non eſt regulariter annexus canonicatibus Cathedraliũ, ſed poteſt annexio ſtatuto, inſtitutione, vel cõſuetudine fieri 433. 55. *Ordinis* Epiſcopalis collatio valida eſt, etiamſi ſacerdotium nõ præceſſerit. 215. 3. Ordinis Sacramentũ à Chriſto inſtitutum. 237. 1. *Ordinem* minimè recipit promotus abſoluta coactione compulſus. 140. 2. Ordinem presbyteralem non tenetur coadiutor habere vbi requiritur quòd canonicus actu ſit Sacerdos tempore promotionis. 64. 28. Ordinem requiſitum non tenetur ſuſcipere intra annum coadiutor non reſidens. 29. *Ordines* in loco exempto volens conferre Epiſcopus alienus, debet habere licẽtiam Superioris loci exempti, & illius Epiſcopi, intra cuius fines locus exemptus conſtitutus eſt. 40. 10. Ordines maiores & minores ſunt Sacramenta. 239. 2. Ordines & maiores & minores ſunt in Eccleſia præter ſacerdotium. 241. 6. Ordines minores accipientes intentione non perſeuerandi in ſtatu clericali, ſed ſolùm declinandi forum, peccant mort. 257. 7. Ordines ſacri quibus temporibus conferendi. 269. 1. Ordines minores licet Epiſcopo conferre in eius domo Epiſcopali. 271. 13. Ordines minores poſſunt conferri ſine Miſſa, & à non ieiuno. 14 Ordines accipere non poteſt quis per Epiſcopum originis ſuæ matris. 272. 19. Ordines ſuſcipere non poteſt nepos ab Epiſcopo loci, in quo auus natus eſt. 20. Ordines, vel Tõſuram conferens Vltramontano abſque litteris dimiſſoriis non approbatis à Nunciis ſuſpenditur per annum à Pontificalibus. 275. 38. duo Ordines ſacri non eodem die etiam Regularibus conſecrantur. 290. 13. Ordines plures vno die ſuſcipiens abſque Papæ diſpenſatione ſuſpenditur à poſteriori illegitimè ſuſcepto. 291. 16. Ordines per ſaltum ſuſcipiens incurrit ſuſpenſionem ab executione ſuſceptorum, & miniſtrãdo fit irregularis. 292. 5. Ordines conferre ſubditis ſecularibus Abbatum, & aliorum inferiorũ nullius diœceſis licet Epiſcopis vicinioribus ſine cõſenſu, ſeu litteris teſtimonialibus eorundem Abbatũ. 281. 11. Ordines minores iis ſaltem, qui linguã Latinam intelligunt, conferantur. 283. 2. Ordines minores & prima Tonſura vni vna die conferri non aliter licet quàm ſi ita in loco fuerit conſuetum. 284. 6. Ordines minores cum Subdiaconatu poterit Epiſcopus ſimul conferre vbi vigeret de hoc conſuetudo ante Concil. Trid. legitimè obtenta. 9. Ordines ſacros ſuſcipiens ante legitimam ætatem ex bona fide parentum, ſuſpenſionem non incurrit. 287. 10. *Ordinum* ſacrorum collationes in cathedrali Eccleſia publicè Epiſcopus celebrare debet. 271. 12. Ordinũ annexio, & ſuſceptio nõ habet locũ in collegiatis. 433. 54

Originarius idoneior iudicandus ac proferendus ſi alter eſt extraneus. 489. 141

Origo patris inſpicitur ad Ordines ſuſcipiendos. 271. 17

Oſtenſio vnius ſchedulæ non officit ſecretæ electioni. 551. 5

Otioſi qui non ſtudent, & ſcholas non frequentant, non gaudent priuilegiis ſcholaſticorum, nec abſentes cauſa ſtudij fructus ſuorum beneficiorum percipiunt. 19. 56

P

P*Apa* diſpenſat ſuper Concil. generale ſi de eo faciat expreſſam mentionem. 1. 2. Papa ſolus poteſt vni duos Epiſcopatus cõferre. 53. 1. Papa diſpenſare poteſt in præcepto Eccleſiaſtico de confitendo ſemel in anno. 115. 16. Papa poteſt ſibi reſeruare caſus reſpectu omniũ. 117. 3. Papa concedere poteſt vt vnus Epiſcopus iuſtis de cauſis Epiſcopum conſecret. 255. 7. Papa ſolus licentiã cõcedit vt ſacri Ordines extra quatuor tempora conferri poſſint. 269. 3. Papa poteſt diſpenſare in aliquot gradibus ex prohibitis Leuit. 18. 315. 9. Papa ſolùm poteſt deponere Epiſcopos 397. 5. Papa poteſt ſolùm licentiam concedere ad tranſeundum ad laxiorem. 606. 23. Papa non ſolet concedere licentiam tranſeundi ad laxiorem, niſi ex iuſtis & legitimis cauſis. 30. Papa ſolus, & non alius poteſt concedere coadiutorias cum futura ſucceſſione. 644. 46. Papa attenta perſonarum & locorum quantitate diſpenſat vt vni Parochialis & Canonicatus conferatur. 467. 41

Parentes non poſſunt liberos exhæredare, nec eis dotem denegare quòd contrahunt matrimonium ipſis inuitis. 318. 3. Parentes qui cogunt filias religioſam vitam ſuſcipere, vel eas ab eo vitæ genere prohibent, incidunt in excommunicationem. 599. 3

Parochia vt quis priuetur ob non reſidentiam quæ ſint attendenda. 253. 77. ad priuationem parochi ob non reſidentiam non eſt neceſſarium quòd priùs procedatur per alias pœnas. 78. Parochia Toletana in monaſterium erecta,

& vnita Ieſuitarum collegio à quibus gubernetur. 564.20. *Parochiæ* ſuæ intereſſe tenetur vnuſquiſque pro audienda prædicatione ſi id commodè fieri poteſt. 393.15

Parochiarum duarum poſſeſſor non eſt moleſtandus quando vni ſolùm collatæ ſine diſpenſatione fuerunt per 40. annos. 449.5

Parochias duas perpetuò inuicem æquè principaliter vnitas habens poteſt in qua maluerit, reſidere. 248.41

Parochialis beneficij nomine quæ veniant. 296.18 Parochialis Eccleſia vniri non poteſt Capitulo Cathedralis, etiã ob tenuitatẽ canonicatuum. 449.3. Parochialis, & canonicatus cadunt ſub incompatibilitate, etiam ſtante parua diſtãtia, & tenuitate fructuũ. 467.39. Parochialis quam quis acquirit per regreſſum, & priùs poſſedit, non cõfertur per cõcurſum. 470.4. Parochialis vnita dignitati, vel canonicatui non eſt conferenda per concurſum. 5. Parochialis vacans in Curia, ſeu apud Sedem, prouideri ſolet in Dataria ſine concurſu. 6. Parochialis ſubiecta, vel annexa monaſterio, ſeu de eius menſa, non confertur per concurſum. 7. Parochialis, ſeu beneficium Regulare, quod Regularibus conferri conſueuit, ſine concurſu prouidetur. 8. Parochialis quæ eſt actu Regularis, non confertur per concurſum. 10. Parochialis Eccleſiæ reſignatio quando fit in manibus Sanctiſſimi, non eſt neceſſarium examen per concurſum. 473. 23. Parochialis vacans quando fuerit iuriſpatronatus eccleſiaſtici quomodo prouidenda. 490. 147. Parochialis ſine examine per concurſum, vel contra formam poſitam à Concil. non poteſt in foro conſcientiæ acceptari. 494. 173. Parochialis libera non poteſt vniri parochiali iuriſpatronatus. 659. 86. *Parochialem* vnam habens, & titulum alterius, tenetur alteram dimittere. 57.14. non habet locum in duabus Parochialibus, quarum altera vnita eſt beneficio ſimplici. 57.15. Parochialis poſſidens tenetur reſidere, quamuis in ea remanſerint tres, vel quatuor incolæ. 246.29. Parochialem obtinens cum libero curæ exercitio, & poſſeſſione bonorum, tenetur reſidere, quamuis in limine adeptæ poſſeſſionis mota lis fuerit per aliquem in petitorio. 247. 32. Parochialem Eccleſiam cum canonicatu habens tenetur reſidere in Parochiali. 248.42. Parochialem obtinens in qua vicarium perpetuum legitimè inſtitui obtinuit, eo viuente reſidere non tenetur. 248. 45. Parochialem Eccleſiam habenti poteſt ordinarius alteram Parochialem conferre, ſed poſt adeptam poſſeſſionem pacificam ſecundæ vacat prima. 466. 31. Parochialem vnam habens cum fructibus, & alteram cum nudo titulo, vnam ex iis, quam velit, tenetur reſignare. 466.34. Parochialem habens vnam cum monaſterio in commendam ad vitam, cui cura imminet animarum, alteram dimittere non tenetur. 36. Parochialem habens ob incompatibilitatem dimittẽdam quomodo prouidendum habenti ad eam regreſſum. 37. Parochialem in ciuitate, & Canonicatum in Cathedrali obtinens ſi poteſt vtrique inſeruire, non eſt moleſtandus. 467.42. Parochialem vacantem non debet Epiſcopus Canonicatum habenti conferre, etiamſi tenues admodum præbendæ eſſent. 43. Parochialem obtinens vnà cum Canonicatu ex diſpenſatione Apoſt. ante Concil. obtenta, potuit poſt Concil. abſque alia diſpenſatione optare aliam præbendam pinguiorem. 47. Parochialem Eccleſiam in Collegiatam erigere non poteſt Epiſcopus. 480.7. *Parochiales* Eccleſias obtinentibus poſt Concil. Trid. ſtudendi licentia, ac in abſentia ſtudiorum cauſa fructus percipiendi non datur. 20. 64. Parochiales Eccleſiæ, etiam quæ ſunt capita Ordinum, ab ordinariis viſitari debent. 72. 18. Parochiales monaſteriis non vniendæ. 450. 9. Parochiales habitu tantùm poſſunt monaſteriis vniri. 10. Parochiales duas habens, quarum altera eſt beneficio ſimplici in perpetuum vnita, alteram dimittere non tenetur. 466.32. Parochiales duæ, vel plures inuicem vnitæ poſſunt legitimè retineri. 466. 33. Parochiales Eccleſiæ ſunt incompatibiles cum beneficiis, in quibus aſſignatæ ſunt diſtributiones 467.44. Parochiales litigioſæ concurſu non conferuantur. 470.3. Parochiales, quæ de menſa nuncupantur, non ſubiacent concurſui. 471. 11. Parochiales reſeruatæ, vel affectæ ſpecialiter vigore indulti S. R. E. Cardinalium prouidentur per concurſum. 474.30. Parochiales iuriſpatronatus laicorum deuolutæ ſubiacent concurſui. 492.161. Parochiales ita exigui redditus vt examinis per concurſum operam ferrent, vel nemo eſſet qui ſe examini vellet ſubiicere, quomodo conferenda. 494.174. Parochiales Eccleſiæ in ſimplicia beneficia conuerti non poſſunt. 680.4. *Parochialium* exiguitati quomodo prouidendum. 449. 9. Parochialium in collatione facta iure deuoluto ſeruari debet forma examinis, quæ coram inferiore requiritur. 492.163. Parochialium tenuium collatio an poſſit fieri ſine concurſu. 494.175

Parochiani tenentur prouidere Rectori de victu vbi de neceſſitate eſt ædificanda Eccleſia propter numeroſitatem populi, ſi non ſit vnde poſſit dotari. 180.16. Parochiani non poſſunt cedere vſui Eccleſiæ, & recedere à parochia vt euitent onera, & eorum præſtationem. 186. 16. Parochiani poſſunt cogi ad contribuendum

pro

pro Eccleſiarum reparatione per iudicem ſecularem, ſi eum requirat Epiſcopus. 18. *Parochianis*, qui ob locorum diſtantiam patiuntur incommoda in percipiendis Sacramentis, quomodo ſuccurrendum. 179 6

Parochus ciuitatis poterit inibi in publica vniuerſitate S. Scripturam legere. 21. 66. Parochus non excuſatur à peccato ſi oleum alterius anni adhibeat, niſi neceſſitas aliud ſuaderet. 127. 5. Parochus eo caſu, quo oleum conſecratum creditur non ſufficere pro toto anno, licitè poteſt ei miſcere oleum non conſecratum in minori quantitate. 6. Parochus communicare non poteſt perpetuò, & abſolutè fatuos, ſed tantùm ſemifatuos, tempore quo habent dilucida interualla. 157. 3. Parochus, vel alius Sacerdos, qui cum minori teſtium numero quàm duorum matrimonio clandeſtino interfuerit, eſt grauiter arbitrio ordinarij puniendus. 346. 167. Parochus proprius, vel alius Sacerdos de eius licentia aſſiſtens matrimonio clandeſtino ob denunciationum omiſſionem, ſuſpendendus eſt triennio. 170. Parochus ob licentiam conceſſam alij Sacerdoti aſſiſtendi matrimonio clandeſtino incurrit tantùm triennalem ſuſpenſionem. 347. 171. Parochus, cui datus eſt coadiutor propter inſufficientiam, non poteſt abeſſe à reſidentia. 183. 6. Parochus tenetur populum monere vt frequẽter ad ſuas parochias ſaltem diebus Dominicis & maioribus feſtis accedant. 212. 35. Parochus an, & quando, & ſub quibus pœnis teneatur ſuſcipere ſacerdotium. 222. 24. Parochus Eccleſiæ in qua fuit conſtitutus Capellanus cum tota cura animarum quoad Capellanus vixerit non tenetur reſidere. 248. 44. Parochus debet reſidere in domo ipſius Parochialis. 248. 47. Parochus tenetur prope Eccleſiam in ciuitate reſidere, licèt maior pars parochianorum longè habitet in oppidis. 249. 48. Parochus tenetur reſidere perſonaliter, & non alio modo ſatisfit muneri ſuo. 49. Parochus debet ita continuè reſidere vt indigentes non careant neceſſaria ope. 249. 51. Parochus non poteſt eſſe vicarius Epiſcopi, niſi Eccleſiæ cathedralis parochus ſit. 250. 55. Parochus non excuſatur à reſidentia propter intemperiem aëris. 58. Parochus à reſidentia non excuſatur propter inimicitias capitales 251. 59 Parochus propter ſenectutem non excuſatur à reſidentia, quamuis ordinarius iam prouideret illius inſufficientiam. 60. Parochus an iudicialiter probare debeat cauſam abſentiæ. 251. 64. Parochus non poteſt relinquere vicarium, ſeu ſubſtitutum etiam idoneum pro adminiſtratione Sacramentorum inconſulto Epiſcopo. 65. Parochus non poteſt abeſſe à ſua Eccleſia ſine licentia in ſcriptis obtenta, niſi talis repentè ſe offerat neceſſitas, &c. 252. 68. Parochus ſine licentia Epiſcopi ex iuſta cauſa in ſcriptis concedenda, non poteſt abeſſe etiam primo bimeſtri. 69. Parochus non poteſt per hebdomadam abeſſe non petita, vel non obtenta licentia, etiam relicto vicario idoneo. 71. Parochus petens licentiam fingendo cauſam iuſtam peccat mort. & tenetur reſtituere fructus. 253 73. Parochus ſi iuſtam habeat cauſam abeundi extra parochiam an poſſit abeſſe ea ſibi per Epiſcopum denegata. 74. Parochus poteſt infra annum ad ſacerdotium promoueri, etiamſi non habeat aliquem Ordinem ſacrum. 285. 11. Parochus in aliena parochia, & vbique locorum poteſt audire confeſſiones ſuorum ſubditorum. 297. 20. Parochus poſt dimiſſum beneficium non poteſt amplius abſque noua approbatione accipere confeſſiones. 21. Parochus proprius dicitur ille in cuius parochia habitant contrahentes tempore matrimonij. 319. 5. Parochus proprius ille dicitur in cuius parochia contrahentes domicilium habent, vel cui principaliter incumbit cura animarum in loco domicilij. 319. 6. Parochus proprius dicitur habitationis fœminæ quando ibi contrahitur in parochia habitationis viri. 320. 13. Parochus viri ad coniungendos aliquos matrimonio ſufficit in parochia mulieris, & econtra. 321. 14

Parochus ruralis non eſt proprius parochus quando rus recreationis cauſa habitatur. 16. Parochus ſine facultate, aut legitima cauſa matrimonium celebrans prætermiſſis denunciationibus peccat grauiter. 323. 23. Parochus timore mortis matrimonio aſſiſtens omiſſis denunciationibus non peccat. 24. Parochus, qui omiſſis denunciationibus ſine licentia ordinarij aliquos deſponſauit, incurrit pœnam triennalis ſuſpenſionis. 25. Parochus non debet inter vnam & alteram denunciationem multos dies feſtos interponere. 324. 30. Parochus non debet ad celebrationem matrimonij deuenire, niſi poſt trium, vel duorum dierum ſpatium ab vltima denunciatione. 325. 35. Parochus tenetur contrahentes interrogare de mutuo conſenſu. 39. Parochus omittens contrahentes interrogare de mutuo conſenſu grauiter peccat. 40. Parochus quando poſſit denunciationes omittere. 327 49. Parochus qui præſens corpore eſt, ſed animo nihil omnino aduertens, non aſſiſtit validè matrimonio. 332. 80. Parochus etiam vi detentus ſi intelligat conſenſum contrahentium, validè aſſiſtit matrimonio. 333. 81. Parochus renuens, & doloſè adductus, ſi probè intelligat, & audiat contrahentium verba, validè aſſiſtit matrimonio, niſi affectatus eſſet non intelligere. 82. Parochus

chus poteſt aſſiſtere matrimonio ſuorum parochianorum in alterius parochia ſine licentia parochi illius loci, in quo aſſiſtit. 333.86. Parochus putatiuus validè matrimonio aſſiſtit. 334.88. Parochus adminiſtratione interdictus, ſuſpenſus, irregulariis, vel excommunicatus non toleratus, modò non ſit actualiter depoſitus, validè matrimonio aſſiſtit. 92. Parochus interdictus, ſeu prohibitus ab Epiſcopo, ſeu eius vicario ne aliquos matrimonio coniungat, validè aſſiſtit. 335.96. Parochus non Sacerdos validè matrimonio aſſiſtit. 97. Parochus habet facultatem concedendi licentiam alteri Sacerdoti aſſiſtendi matrimonio ſuorum parochianorum, quamuis eſſet irregularis, ſuſpenſus, excommunicatus non toleratus. 336. 102. Parochus poteſt facultatem concedere alteri Sacerdoti, non ſolùm in propria parochia, ſed etiam extra illam. 105. Parochus habens titulum iniuſtum beneficij validè matrimonio aſſiſtit. 334.89. non promotus infra annum. 90. collationem ſuam nullam habens, &c. 91. Parochus proprius ſi nolit matrimonio alioquin licito interuenire, poteſt ad id cogi per ſuperiora. 337.109. Parochus vtriuſque contrahentis ſufficit ad benedicendas nuptias. 348.83. Parochus proprius debet recipere eleemoſynam occaſione benedictionis, & non alius. 85. Parochus tenetur habere librum in quo coniuges, teſtes, locum contractus, diem, menſem & annum deſcribat. 350.194. Parochus obligatur ſub mortali ad habendum librum in quo coniuges, &c. 195. Parochus debet habere librum in quo deſcribat omnes, qui in Eccleſia ſua baptizantur. 358.34. Parochus, qui vagos non præmiſſa debita diligentia, & licentia ordinarij, matrimonio coniunxerit, peccat mort. matrimonium tamen valet. 375.8. Parochus debet licentiam concedere approbatis ab ordinario prædicandi in ſua parochia. 393.8

Parochus poteſt dare licentiam viro docto etiam Regulari vt bis, vel ter concionetur in ſua Eccleſia ſine Epiſcopi approbatione. 9. Parochus admonere debet populum vt diebus Dominicis & feſtis maioribus frequentet ſuas parochias. 394.16. Parochus feſtis diebus inter Miſſarum ſolemnia concionum ad populum habere debet. 414.3 Parochus an poſſit denegare Sacramenta his, qui nolunt ſoluere decimas. 666.8. Parochus proprius nullatenus excludendus, quamuis ad ſepeliendum cadauer Regulares dumtaxat à defuncto acceſiri iubentur. 668 15. Parochus Regularis vbi & quando deferat ſtolam. 669.26. Parochus cum ſtola ingreditur parochiam ſecularium. 27. Parochus in aſſociando eius defuncto an & quando contemnendus. 29. *Parocho* vbi conceditur per Sedem Apoſt. ſtudendi facultas, quæ exigi ſoleant, oſtenditur. 21.67. Parocho per ſe ipſum concionanti minimè licet prætendere eleemoſynam. 23.15. Parocho ſpectat declarare per quam viam ſit exportandus defunctus. 669 25. *Parochum* vi adigere, aut dolo inducere vt matrimonio interſit, eſt peccatum mort. 333.83. *Parochi* per ſe ipſos inter Miſſarum ſolemnia ſermonem habere poſſunt, etiam quando Epiſcopus ipſe prædicat. 23.16. Parochi amouibiles remoueri non poſſunt niſi ex rationabili cauſa. 67.22. Parochi pro cura animarum non poſſunt deputari niſi de conſenſu Epiſcopi ac præuio examine. 68.25. Parochi in Eccleſia exempta animarum curam exercere intendentes priùs approbandi, & examinandi ſunt ab Epiſcopo. 82.20. Parochi in illis diebus, quibus Miſſam tenentur celebrare, non poſſunt pro ea manualem eleemoſynam recipere. 208.13. Parochi ſi à ſuis Eccleſiis legitima cauſa ab Epiſcopo cognita, & approbata in ſcriptis, abſint vltra bimeſtre tempus, peccant mortaliter. 246.24. Parochi cogendi ſunt ad ſubeunda per ſeipſos, & non per ſubſtitutos, ea munia, ad quæ tenentur. 249.50. Parochi iuſtam cauſam non reſidendi minimè habent, quamuis in ſeruitio Epiſcopi, aut Eccleſiarum cathedralium permaneant. 250.54. Parochi actu habentes parochiale beneficium, confeſſiones audire poſſunt. 296.17. Parochi duo quoad matrimonium poſſunt reperiri. 321.15. Parochi ſi per ſe velint munus prædicationis obire, non debent impediri. 392.6. Parochi vim & vſum Sacramentorū plebibus ſuis pro ſuſcipientium captu explicare debent. 413.1. Parochi debent plebibus ſuis inter Miſſarum ſolemnia frequenter, maximè diebus feſtiuis, exponere ea, quæ in Miſſa leguntur. 2. Parochi defunctorum in Regularium Eccleſiis humandorum corpora vſque ad eaſdem Eccleſias aſſociare poteſt. 670.33. Parochi non debent plus recipere pro tumulandis cadaueribus exterorum. 36. *Parochis* non licet cauſa ſtudiorum à ſuis parochialibus Eccleſiis poſt Conc. abeſſe. 21.65. Parochis non licet abeſſe cauſa peſtis. 251.62

Pars tertia deducenda eſt de fructibus ſecundùm valorem currentem. 176.6. Pars tertia detrahenda eſt ex omnibus dignitatibus quamuis de iure patronatus ſint. 177.9. *Partis* tertiæ reductio facienda eſt deductis oneribus, & ſic penſionibus 176.7. Partis tertiæ deductio facienda eſt ex illis dignitatibus, quarum fructus ſunt illius Eccleſiæ, in cuius choro ſedem habent. 177.11

Particula, *& cætera*, qua vſus eſt Concil. in forma pœnitentiæ tradenda, quid importet. 111. init.

Paruuli

Digitized by Google

Paruuli ſuſcipiunt Baptiſmum, quamuis actum credendi non habeant. 49.14. Paruuli baptizati cùm adoleuerint interrogandi non ſunt an ratum habere velint quod patrini eorum nomine polliciti ſunt. 15. Paruuli non obligantur ad communionem ſacramentalem. 156.c.4. *Paruulis* non eſt neceſſaria Euchariſtiæ communio. 157.4

Pater non prohibetur obtinere beneficium in Eccleſia, in qua eius filius habuit idem, vel quodcumque aliud 674.9. Pater non poteſt habere beneficium in vna Eccleſia, & filius in alia, quando ambæ ſunt ſorores. 676.18. Pater & filius poſſunt inſimul proceſſionaliter incedere, vnus tanquam beneficiatus, & alter tanquam Capellanus diuerſarum Eccleſiarum. 678.32. Pater qui eſt coadiutor filij in canonicatu, tenetur cedere omne ius filio. 679.41

Patres Ieſuitæ, & alij Confeſſarij vigore priuilegiorum Roſarij non poſſunt abſoluere pœnitentes à caſibus Epiſcopo reſeruatis. 121.24. Patres Societatis IESV poſſunt promoueri ad ſacros Ordines abſque titulo. 163.6. Patres Societatis IESV ordinari poſſunt ad quoſuis Ordines, etiam maiores extra quatuor tempora. 170.6. & Patres Congregationis S Ioannis Euangeliſtæ Portugaliæ. 7. Patres Societatis IESV ſunt verè Religioſi. 594.48. Patres Societatis IESV tria tantùm vota ſimplicia emittentes retinent ius & dominium bonorum ſuorum, beneficia & penſiones. 49

Patrimonium obtinentes ordinari poſthac non poſſunt, niſi illi, quos Epiſcopus iudicauerit aſſumendos pro neceſſitate, vel commoditate Eccleſiarum ſuarum 163.38. Patrimonium ſuper re immobili conſtitui debet. 39. Patrimonium, ad cuius titulum ordinandus promoueri debet, eſt res certa fructifera, &c. 169.41. Patrimonium donatum per parentes ea conditione vt illud habeat interim dum aliquod non obtinet beneficium, eſt validum. 45. Patrimonium an ſufficiat relinquitur arbitrio ordinarij. 171.63. Patrimonium vendi, hypothecari, vel præſcribi tempore ordinario non poteſt. 172.65. Patrimonium habens ex ficta donatione an puniatur per ſententiam iudicis amiſſione illius. 175.77. *Patrimony* quantitas remittitur ad terminos Concil. 169.42. Patrimonij examen pertinet ad Epiſcopum priatiuè quoad alios. 43. Patrimonij quantitas remittitur ad terminos Concilij. 171.64. Patrimonij ad titulum quando poſſint ordinari familiares Epiſcoporum triennales. 278.14. *Patrimonia* pro clericis ad ſacros Ordines promouendis poteſt conſtitui ſuper annuis perpetuis cenſibus. 169.44

Patrimoniales Eccleſiæ quæ. 472.18

Patrinus poteſt matrimonium contrahere cum ea, cum qua ſimul alienum filium ſuſcepit. 356.21. Patrinus in confirmatione debet eſſe alius ab eo, qui tenuit in Baptiſmo. 360.46. *Patrini* duo ad ſummum, vnus vir, vnáque fœmina adhibentur in Baptiſmo. 353.3. plures deſignare & admittere eſt peccatum mort. 354.6. Patrini in Baptiſmo debent eſſe baptizati, & in confirmatione confirmati. 10. Patrini poſſunt eſſe minores baptizato. 355.16. *Patrinos* adhibere non eſt de eſſentia ſacramenti Baptiſmi. 354.9

Patronus cupiēs aliquod de bonis Eccleſiæ ſui iuriſpatronatus, eo priuatus eſt ipſo iure. 263.13. Patronus ſe ingerens in perceptione fructuum beneficij patronati, aut bona ipſius vſurpans, priuatus eſt ſtatim iurepatronatus. 14. Patronus laicus ad Parochialem ſui iuriſpatronatus non tenetur præſentare digniorem, ſed ſufficit dignum. 492.165. *Patroni* conſenſus an requiratur in permutatione beneficij iuriſpatronatus. 658.81. Patroni debēt perſonaliter, & præſentialiter præſentare. 657.75. Patroni beneficiorum non debent ſe in eorum fructibus intromittere. 658.79. Patroni Eccleſias ſui iuriſpatronatus collapſas reſtaurare debent ſi non fuerint ſufficiētes illarum fructus. 185.10

Paulus V. quid ſtatuerit circa conceptionem immaculatam B. Virginis 10.13. Paulus V. ſtatuit circa modum vtendi facultatibus conceſſis à Papa ingrediendi, &c. 531.9. reuocauit omnes licentias ſecularibus mulieribus conceſſas. 10

Pauperum filij. 307.3. Pauperum cadauera gratis ſepeliri debent. 670.35

Pax. Pacem dari in Miſſa ordinauit Innocentius I. & Leo II. 200.21

Peccatum originale. 8.1. Peccatum originale, & peccata actualia, quæ commiſſa ſunt ante Baptiſmum remittit gratia in Baptiſmo producta. 9.9. Peccatum carnale committens debet per aliquod temporis ſpatium abſtinere ſub veniali à communione. 94.3. Peccatum actuale, & originale commiſſum ante Baptiſmum non eſt materia ſacramenti Pœnitentiæ neceſſaria, vel ſufficiens. 110.5. *Peccato* mortali remiſſo quoad culpam, neceſſe eſt de potentia Dei ordinaria remitti etiam reatum pœnæ æternæ. 32.2. Peccato remiſſo quoad culpam, non ſemper remittitur totus reatus pœnæ temporalis. 3. *Peccata* quæ poſt Baptiſmum fiunt ſola fide ſuſcepti Baptiſmi non dimittuntur. 48.11. Peccata omnia mortalia poſt Baptiſmum commiſſa neceſſariò explicanda ſunt in confeſſione. 112.2. Peccata venialia omitti poſſunt à pœnitente, nec obligatur ea confiteri per ſe ex præcepto Eccleſiæ. 113.4. Peccata omnia, quæ memoriæ occurrunt, confitenda.

ſitenda. 5. Peccata ſua, qui per totum annum confeſſus non eſt, tenetur ſtatim in ſequenti anno ſub noua culpa confiteri. 115.14. Peccata omittens in confeſſione huius anni per obliuionem excuſabilem, an teneatur vi præcepti confiteri eadem peccata. 115.17. Peccata omnia mortalia poſt Baptiſmum commiſſa neceſſariò explicanda ſunt in confeſſione. 132.10. pro *Peccatis* quoad pœnam temporalem Deo per Chriſti merita ſatisfit pœnis ab eo inflictis, & patienter toleratis, vel à Sacerdote iniunctis. 133.18

Pecunia legata ad aliquem vſum quando non ſufficit, poteſt Epiſcopus commutare. 223. 3. Pecunia locis piis, ac eorum perſonis relicta onere perpetuo Miſſarum celebrandarum penes ædem ſacram, vel perſonam, &c. deponenda. 624.17

Penſio non imponitur ſuper Parochiali reſignata, ſi valor illius non excedit centum ducatos. 450.13. Penſio fraudulenter reſeruata. 678.36. *Penſionis* ad titulum quando poſſit Epiſcopus ordinare familiarem ſuum. 278.13. *Penſionem* habens ſuper beneficio eccleſiaſtico pro rata ad illius Eccleſiæ reparationem tenetur, niſi, &c. 186. 14. Penſionem obtinens loco tituli habetur pro clerico ad effectum gaudendi fori priuilegio. 263.22. Penſionem ſuper beneficio paterno non prohibetur habere filius legitimus. 678.35. Penſionem transferendi facultatem habens, poteſt illam transferre in ſuum filium illegitimum. 679.37. *Penſiones* habere non poſſunt filij illegitimi ſuper fructibus beneficiorum, quæ parentes eorum obtinent, vel obtinuerunt. 678.34

Penſionarius nō tenetur contribuere pro mercede concionatoris, vbi eſt conſuetudo quòd populus talem impenſam faciat. 23. 13. Penſionarius tenetur pro rata penſionis ſoluere ſubſidium, & alia onera impoſita reſpectu fructuum beneficij. 313.55

Peregrinatio ad Sanctorum memorias. 512.3

Peregrinorum matrimonium non eſt nullum ob omiſſionem illorum quæ deſcripta ſunt in hoc decreto. 375.7

Permutatio beneficij, non facta mentione quòd ad illius titulum fuit permutans ſacris initiatus, nulla eſt. 167.30. niſi obtinuerit poſſeſſionem permutati beneficij ſufficientis. 31

Perſeuerantiæ munus. 31.c.31

Perſonatus habet quaſdam prærogatiuas in Eccleſia poſt exiſtentes in dignitate. 426.18

Perſonæ etiam Regulares ſubſunt immediatè Epiſcopis in iis, quæ ad curam animarum, vel in dependentibus ab illa pertineat. 562.2. Perſonæ potentes quæ dicantur. 652.35. Perſonæ in Conciliis Prouincialibus, ſeu diœceſ. aſſignati debent, quibus cauſæ in partibus delegandæ committuntur. 663.26

Peſtis ex cauſa à ſua Eccleſia abſens lucratur diſtributiones. 442.114

Pius V. imponit pœnam contra reſignantes beneficia, contra formam huius cap. 168.36. Pius V. ſuper clauſura & reformatione Monialium. 530.2. contra Moniales exeuntes à clauſura. 3. Pius V. ſtatuit circa duella. 684.2. Pius V. circa examen Nouitiarum. 597.5

Plebs non eſt vocanda in vnione facienda, niſi allegaret cauſam rationabilem vt fieret vnio. 63.25

Podagra laborans quotid. diſtributiones percipit. 441.108

Pœna priuationis dimidiæ partis diſtributionum, quam incurrunt Canonici requiſitos Ordines non ſuſcipientes quæ. 221.22. Pœna arbitraria puniendus eſt ille, qui falſa impedimenta denuntiat, vt matrimonium impediat. 327.51. Pœna triennalis ſuſpenſionis ab officio impoſita parocho aſſiſtenti matrimonio clandeſtino non eſt ſublata per decretum Trident. c. 1. ſeſſ. 24. de ref. matr. 346.168. Pœna infamiæ, & incapacitatis ad dignitates, ac obligationem dotandi raptum, & priuationem gradus clericalis, quando raptor, aut fautor eſt clericus, non incurritur ante ſententiam iudicis. 374. 20. Pœna anathematis eſt pœna excommunicationis maioris. 378.9. Pœna eorum, qui impedimento Canonico ceſſante non venerunt ad Concilium. 385. 34. *Pœnæ* pecuniariæ, quæ arbitrariæ fuerint locis piis, ſunt ab ipſo omnino applicandæ. 619.27. Pœnæ criminales diſtribuendæ locis piis. 28. Pœnæ criminales non debent erogari pro fabricis Eccleſiæ cathedralis. 29

Pœnarum gradus in hoc decreto præſcripti neceſſariò ſeruandi ſunt antequam deueniatur ad priuationem ob non reſidentiam. 437.85

Pœnas condignas ſubire debet non dimittens vnam ex duabus Eccleſiis curatis infra tempus à Concilio aſſignatum. 466.38. Pœnas iudiciales non ſubit coadiutor. 641.27

Pœnalitates in hac vita de facto non tollit Baptiſmus. 10.10

Pœnitens circa peccata mort. quantam inquiſitionem præmittere debeat. 113 3. Pœnitens habens peccata reſeruata Epiſcopo, poterit abſolui à non reſeruatis, reſeruata abſolutione à reſeruatis cùm ſuperiori copiam ſui fecerit. 122.30. Pœnitens cùm recurrit ad Epiſcopum in caſibus reſeruatis, quomodo cum illo ſe gerere debeat ipſe Epiſcopus, oſtenditur. 31. Pœnitens quando pœnitentiam tenetur acceptare. 123.3

Pœnitentia aliqua, ſeu dolor animi ex motiuo ſuper

ſupernaturali ſuſceptus de peccatis neceſſariò requiritur ad conſequendam iuſtificationem primam in ſacramento Baptiſmi, & Pœnitentiæ.28.1.Pœnitentia.108 fin. Pœnitentia laborioſus quidam Baptiſmus à SS Patribus dictus fuit.110.3. Pœnitentia eſt verè & propriè Sacramentum pro fidelibus quoties poſt Baptiſmum in peccata labantur. 131.1. Pœnitentia & Baptiſmus Sacramenta duo diſtincta ſunt.2. Pœnitentia vocatur ſecunda poſt naufragium tabula.3.Pœnitentia publica publicè peccantibus iniungenda eſt. 414.1

Pœnitentiæ neceſſitas, & inſtitutio. 109.1. Pœnitentiæ & Baptiſmi differentia. ibid. Pœnitentiæ ſacramentum eſt neceſſarium neceſſitate medij in re, vel in voto lapſis poſt Baptiſmum. 110. 4. Pœnitentiæ forma. 1. materia proxima, ſunt actus pœnitentis. 111. 2. materia remota, eſt peccatum actuale commiſſum poſt Baptiſmum. 3. effectus, quantum ad eius vim & efficaciam, eſt reconciliatio cum Deo. 4. Pœnitentiæ ſacramentum. 131. med. in Pœnitentiæ ſacramento ad remiſſionem peccatorum neceſſarium eſt iure diuino confiteri omnia & ſingula peccata. 132.8. *Pœnitentiam* in peccato mort. adimplens peccat mort. ſed pœnitentiæ ſibi à Confeſſario iniunctæ ſatisfacit. 124.6. per Pœnitentiam non deletur ſemper tota culpa, & ſimul tota pœna. 133.17

Pœnitentiarius ex ſe non poteſt abſoluere à caſibus Epiſcopalibus. 121. 21. Pœnitentiarius in omnibus Eccleſiis cathedralibus, vbi id commodè fieri poteſt, inſtituendus. 414. 3. Pœnitentiarius deputari debet, qui ſit Magiſter, aut Doctor, ſeu Licẽtiatus in S.Theologia, vel iure Canonico. 416.16. Pœnitentiarius Canonicus debetur eſſe conſtitutus in ætate 40. annorum, ſeu aliàs quando aptior pro loci qualitate non reperitur. 18. Pœnitentiarius inſtitutus eo ipſo habet à iure, & à Concilio facultatem audiendi cõfeſſiones pœnitentium illius diœceſis. 417.22. Pœnitentiarius ſemper paratus exiſtere debet ad audiendas confeſſiones.24. Pœnitentiarius in manu virgam, ſeu bachettam ſicut in Vrbe non poteſt retinere. 25. Pœnitentiarius non poteſt caſus reſeruatos ſibi ab Epiſcopo commiſſos alteri ſubdelegare. 418. 28. Pœnitentiarius non poteſt ſuam auctoritatem ſubdelegare. 29. Pœnitentiarius pro præſente in choro habendus eſt dum audit confeſſiones in Eccleſia.30. Pœnitentiarius dum audit confeſſiones, cenſetur etiam præſens proceſſionibus, & exequiis defunctorum. 31. ac etiam orationibus.32.Pœnitentarius præſens in choro non cenſetur, ſi confeſſiones extra Eccleſiam etiam infirmorum audiat. 33. Pœnitentiarius antequam præbenda, quæ ſuo officio fuit vnita, vacet, non habet locum nec in Capitulo, nec in choro. 34. Pœnitentiarius non tenetur ad maiorem reſidentiam quàm alij Canonici.35. Pœnitentarius ſi dum recitantur diuina Officia audiat in Eccleſia confeſſiones, percipit quotidianas diſtributiones. 439. 96.

Pœnitentiarij inſtitutio in Cathedralibus tantùm facienda. 414.4. Pœnitentiarij officij inſtitutio, & electio perſonę ad ſolum Epiſcopum abſque conſenſu Capituli pertinet. 415. 11. Pœnitentiarij electio, & collatio Sede Epiſcopali vacante neque ad Capitulum, neque ad futurum Epiſcopum, ſed ad Sedem Apoſt. pertinet. 416.14. *Pœnitentiario* confeſſus ſatisfacit Eccleſiæ præcepto. 114. 8. Pœnitentiario primam præbendam aſſignare non eſt in optione Epiſcopi. 415.8. Pœnitentiario quilibet poteſt ſua peccata confiteri, & ſatisfacit præcepto c. omnis vtriuſque ſexus. 417.23

Polygamia, ſeu pluralitas coniugum ſimul eſt illicita, & irrita iure diuino. 315.8

Pontificalia in aliena diœceſi non exerceantur, aut ordinatio fiat ſub pœna ſuſpenſionis ab exercitiis. 39. Pontificalia exercens in aliena diœceſi de ordinarij loci expreſſa licentia poteſt Ordines cõferre etiam ſuis propriis diœceſanis. 40.5. Pontificalia exercere non poteſt Epiſcopus in loco exempto vocatus ab inferiore Prælato ipſius loci ſine licentia Epiſcopi, intra cuius fines locus exemptus conſtitutus eſt. 11. Pontificalia in Eccleſia Archiepiſcopi abſque eius licentia non debet exercere Nuncius. 21. 18. *Pontificalium* nomine quæ veniant. 4 332

Populus ſi noluit Eccleſiam quæ minatur ruinam, reſtaurare, illa debet penitus dirui. 187.16

Portio vacat ipſo iure per aſſecutionem ſcholaſtriæ.56 6. Portio congrua quæ.59.8. Portio aſſignanda eſt ex bonis Archipreſbyteri, & Capituli, ſi cura vnita Collegiatæ illius immineat.69.38. Portio diſtributionum Canonicorum abſentium intereſſentibus accreſcit. 178. 17.Portio debita ſeminario ratione beneficiorum exigi poteſt poſt vnionem eiuſdẽ beneficij factam Regularibus, qui Mendicantium priuilegiis gaudent.310.29.Portio, quæ fit in Eccleſia in præbendam pœnitentialem erigi non poteſt. 415.6. Portio congrua parocho aſſignanda cenſetur ſumma ſcutorum centum. 451.16.*Portionem* etiam minimam ex eleemoſynis Miſſarum celebrandarum, non poſſunt Eccleſiæ, & loca pia ſibi retinere.193.5.*Portionis* congruæ ab aſſignatione non datur appellatio ſuſpenſiua.70.40. Portiones abſentium. 216.c 3

Poſſeſſio pacifica requiritur vt quis teneatur intra

duos menſes poſt eam fidei profeſſionem emittere.428.28.Poſſeſſio etiam contra ius eſt manutenibilis,quando eſt alicuius temporis conſiderabilis.569.13.Poſſeſſio præcedentiæ debet attendi tam in publicis,quàm in priuatis proceſſionibus. 14

Poſſeſſor pacificus beneficij tenetur oſtendere titulum cùm ſuperior ex officio inquirit. 58 3

Potentia ſola prætendentium iuſpatronatus abſque iuriſdictione, non ſufficit ad præſumendam vſurpationem.653.49 Potentia maior,vel æqualis in ordinario non facit ceſſare formam traditam à Concil. 657.68

Poteſtas ſtudendi impedimenta tam impedientia tantùm, quàm dirimentia,eſt in Eccleſia. 315.10. Poteſtas Epiſcopis conceſſa viſitandi Eccleſias Epiſcopatui ſubiectas tranſit in Capitulum Sede vacante. 387.5

Prabenda theologalis quomodo erigenda. 12.1. Præbenda theologalis dum vacat, poteſt Epiſcopus fructus applicare alicui perſonæ, quæ ſuppleat munus legendi.13.7. quando clericus ſecularis idoneus non reperitur pro dicta præbenda,collatio huius canonicatus ſuſpendenda eſt donec inueniatur idoneus Theologus ſecularis.8. Præbenda etiam comprehenditur, cuius fructus omnes conſiſtunt in diſtributionibus quotidianis,ſicut reliquæ.14.20 Præbenda primò vacatura vt ſit theologalis, & in theologalem erecta, requiritur actualis deputatio.15.22. Præbenda erecta & deputata pro Theologo à ſequenti Canonico optari non poteſt.37. Præbenda dimidia vacat per aſſecutionem Canonicatus.56.5.Præbenda officio pœnitentiarij vnienda debet eſſe integra, & Canonicalis 414.5. Præbenda poſt Concilium primò vacans, ſi non fuit in pœnitentialem erecta,poteſt optari.415.9. *Prabenda* theologalis erectio non habet locum in ea, quæ vigore ſtatuti à ſequenti Canonico optatur, ſed illa præbenda,quam dimiſerit Canonicus, qui nouiſſimè optat, huic muneri vnita, & affecta remanet.15.13.Præbendę theologalis collatio erectæ poſt Concil. ſpectat ad illum, ad quem antea ſpectabat.15.25. *Prabendam* theologalem obtinens ſi legere nullo modo nolit,quomodo cogendus.13.11.Præbendam theologalem obtinens non poteſt illam dimittere, & aliam optare.16 19. Præbendam theologalem obtinens debet relinquere primum locum antiquioribus Canonicis.33 Præbendam theologalem obtinens diſtributiones quotidianas percipit, quamuis choro non interſit. 17.35. Præbendam & Parochialem ante Conc legitimè obtinens,poteſt per Conc. vtramque legitimè obtinere. 467.40. *Prabenda* vbi nullæ ſunt, idem ſtatuendum eſt quod de præbendis.14.19.*Prabendis* ſingulis ſingula beneficia vniri debẽt,non omnibus ſimul indiſtinctè vnum. 455.20. *Prabendas* duas in eadem Eccleſia obtinens duas voces in Capitulo habere debet. 220.12

Pracedentia in Concil. Prouincialibus. 383. 14. Præcedentia Capitulo Valuen. & non Sulmonen.debetur tam in Synodo, quàm in congregationibus.15.Præcedentia competit Canonicis quamuis poſteriùs prouiſis, & non coadiutoribus. 640.19

Praceptum annuæ confeſſionis obligat intra annum computandum à Quadrageſima in Quadrageſimam.114 12.Præceptum obligatorium non eſt vt Moniales ſaltem ſemel ſingulis menſibus confiteantur.558.2. *Pracepto* annuæ confeſſionis tenentur omnes,qui ad annos diſcretionis peruenerint.114.7. Præcepto annuæ confeſſionis ſatisfacit tantùm qui confitetur bene. 11. Præcepto annuæ confeſſionis ſatisfit quauis confeſſione facta per annum.13 Præcepto de audienda Miſſa ſatisfacit qui horas canonicas ex obligatione recitat. 194.10

Pradeſtinationis temeraria præſumptio cauenda. 31.1

Pradicandi munus poteſt per Epiſcopum committi clerico qui non ſit in ſacris. 22.4. Prædicandi præceptum non obligat ad vigilias, 393.14

Pradicare eſt præcipuum Epiſcoporum munus. 21.2.Prædicare nullus poteſt etiam à parocho inuitatus ſine licẽtia Epiſcopi.393.7.Prædicare licet Regularibus in Eccleſiis ſui Ordinis, Epiſcopi benedictione petita, licèt non obtenta. 395.24

Pradicatio Epiſcopi in aliena diœceſi prohibita. 6.3.*Pradicationis* munus, & licentia ſuperiorum ad id requiſita.21.c.2. Prædicationis munus Epiſcoporum præcipuum eſt. 392.2

Pradicatoris electio,& deputatio in cathedralibus ſemper ſpectat ad Epiſcopos.22 6,7. Prædicatoris electio pertinet ad Epiſcopum. 393.10. *Pradicatori* conſuetas eleemoſynas ſoluere tenetur vniuerſitas. 11. *Pradicatorem* deputandi munus pertinet ad Epiſcopum impeditum aliqua cauſa. 22.5. Prædicatorem in Eccleſia cathedrali ſumptibus propriis conducere debet Epiſcopus. 13.9. *Pradicatores* debent in ſuis concionibus abſtinere à fabulis & falſis reuelationibus. 8.7. Prædicatores in ſuis concionibus fabulas, & falſas reuelationes prædicantes debent rigorosè ac ſeuerè puniri ab Epiſcopis. 10. Prædicatores errores, aut ſcandala diſſeminantes per Epiſcopum à prædicatione interdici debent.25.24. *Pradicatoribus* Fratribus conceditur licentia in quibuſcunque priuatis eorum colloquiis diſſetere

rere de materia Conceptionis B. Virginis. 11.15

Præfationis auctor. 199.18

Prælatus non poteſt ſuis Religioſis tranſlatis, abſque iuſta cauſa concedere facultatem ſtandi extra monaſterium.148.2.Prælatus,& Conuentus, vel Capitulum dilationem ad profitendum Nouitio poſt annum nouitiatus probato iuſta de cauſa concedere poteſt. 594.45. Prælatus Papâ inferior poteſt exiſtente legitima cauſa diſpenſare Regularem ad laxiorem Religionem. 606.31. *Prælato* Eccleſiæ collegiatæ etiamſi ſacris Ordinibus careat, præſidentia ac vox in Capitulo competit.219. 9.*Prælati* Religioſorum non habent iure communi facultatem deponendi, vel degradandi ſuos ſubditos. 106.6. Prælati Regulares intra duos menſes ab adepta poſſeſſione ſuæ præfecturæ ad emittendam fidei profeſſionem tenentur. 427.22. Prælati ſeculares iuriſdictionem habentes quaſi Epiſcopalem beneficia ſupprimere non poſſunt. 453. 5. Prælati inferiores, qui ſubſunt Epiſcopis, non habent ius cognoſcendi de cauſis in prima inſtantia. 496.6. Prælati & alij Monialium curam habentes eorum monaſteria ingredi non poſſunt, niſi in caſibus tantùm neceſſariis. 531.6. Prælati Ordinum Minorum iam non poſſunt cum conſilio Fratrum diſcretorum admittere ad profeſſionem anno probationis non expleto Religioſos aliorum Ordinum venientes ad Minoriticam Religionem.579.19. Prælati Regulares non poſſunt Nouitio facultatem concedere ad renuntiandum, etiam in monaſteriis exemptis, & ſibi ſubiectis. 592. 32. Prælati inferiores non poſſunt monitoria quæ fiunt ad finem reuelationis concedere. 615.3. Prælati ordinarij etiam exempti, & immediatè Sedi Apoſtolicæ ſubiecti monitoria concedere poſſunt. 616.10. Prælati regulares conuentuales monitoria in ſubditos ſuos dirigere non poſſunt. 11. Prælati non poſſunt diminuere Miſſas particulares votiuas, vel pro defunctis, niſi habeatur conſenſus eorum, quibus illæ debentur. 613.9. *Prælatis* Religionum eſt licitum concedere Religioſis peculium ad nutum ſuperiorum reuocabile ad ſolos vſus honeſtos,& pios. 516.2

Præparatio quæ adhibenda vt dignè quis ſacram Euchariſtiam percipiat. 93

Præpoſitus iuriſdictionalem tantùm curam habens tenetur reſidere. 148.39

Præſentatio ſoli Epiſcopo facienda eſt ad effectum examinis dumtaxat ſi inſtitutio legitimè pertinet ad inferiorem. 81.14. Præſentatio ad Parochialem facta à patrono eccleſiaſtico de aliquo antequam ſit ab examinatoribus approbatus in concurſu eſt nulla. 490.154. Præparatio non ſufficit vnica, licèt fuerit effectuata. 655.61

Præſentationes continuatæ dicuntur,ſi vna ſequatur alium. 654.58. Præſentationes effectum ſortiri dicuntur ſi ſint confirmatæ.59 Præſentationes multiplicatæ quæ dicantur. 647.7

Præſentatus, ſeu electus ad beneficium ſimplex poteſt abſens, ſi notus ſit, ab Epiſcopo inſtitui. 83. 27. Præſentatus à patronis laicis ad Eccleſiam parochialem ſufficit quòd examinetur coram aliis examinatoribus non ſynodalibus. 492. 164. *Præſentati* ad beneficia ſimplicia, abſque præuio examine Epiſcopi, inſtitui non poſſunt ab iis, ad quos inſtitutio ſpectat. 80.6

Præſentia parochi ſufficit ad matrimonium, etiamſi ad alium finem vocatus, & caſu præſens ſit. 333 84. Præſentia parochi in matrimoniis neceſſaria, non tantùm corporea, ſed etiam moralis requiritur, cum intelligentia, & aduertentia actus. 332.79. Præſentia teſtium & parochi matrimonio contrahendo debet eſſe ſimultanea, & non ſufficit ſucceſſiua. 341.138. Præſentia parochi & teſtium requiritur vt matrimonium celebratum per procuratorem ſit validum. 345.163

Præſidens Capitulo etiamſi non ſit in ſacris, in eo proponere ac reſolutiones accipere poteſt. 219.8. *Præſidentes* Capituli non poſſunt præcipere ſcrutatoribus ne recipiant ſuffragia vltra certum numerum. 552.11

Præſtimonium habens poteſt ordinari ab Epiſcopo illius diœceſis in quo illud poſſidet.237.31. *Præſtimonij* ad titulum quod ſolutum fuerit dari in titulum poteſt quis ad ſacros Ordines promoueri. 164.14. *Præſtimonia* an ſint beneficia eccleſiaſtica. 145.2

Preſbyter diœceſanus non exiſtens de Capitulo Cathedralis non admittitur ad viſitanda limina. 391.48. nec manens in curia. 49. *Preſbyteri* curam animarum habentes tenentur per ſe, vel per alios celebrare ſingulis ſaltem diebus Dominicis, & feſtis ſolemnibus. 192. 4. *Preſbyteros* & Clericos aſcriptos Eccleſiis non poteſt Epiſcopus ob neceſſitatem Eccleſiæ cogere ne diſcedant ab ea cauſa ſtudij. 304 4

Prima Tonſura nemo eſt initiandus, qui ſacramentum Confirmationis non ſuſceperit. 256. 1.Prima Tonſura non initientur, qui fidei rudimenta edocti non fuerint, quique legere & ſcribere neſciant. 4. Prima Tonſura initiatus ſufficit vt characteres formare ſciat, quamuis ſcribere perfectè neſciat. 5. Prima Tonſura poteſt inſigniri qui in ſua lingua patria, & natiua legere, & ſcribere ſciat. 6.

Prima Tonſura omni tempore, etiam non feſtiuo, poteſt conferri. 271. 11. *Primam* Tonſuram clericalem ſuis ſubditis conferre non poteſt Epiſcopus in aliena diœceſi abſque licentia ordinarij loci. 40. 9. Primam Tonſuram ſuſcipientes nondum confirmati, citra tamen contemptum, non peccant mort. 257. 2

Principes Catholici ſemper Epiſcopos magni habuerunt. 681. 6. Principes abſque iuſta cauſa hoc auxilium denegantes non peccant, ſecus magiſtratus ſeculares. 533. 23

Prioratus militum Hieroſolymitanorum non poteſt viſitari ab ordinario. 72. 21. Prioratus, qui ſuis capitibus ſubſunt, viſitari non poſſunt ab Epiſcopis. 22. Prioratus Regulares concurſu non conferuntur. 470. 9

Prioribus, Guardianis, & aliis Ordinum Mendicantium præfectis poſſunt à Papa cauſæ delegari. 662. 16

Priuatio ob non reſidentiam facta non obſeruatis pœnarum gradibus in hoc decreto præſcriptis eſt nulla. 437. 86

Priuato iniuſtè debentur fructus, & diſtributiones quotidianæ. 443. 124

Priuilegium Epiſcoporum, quòd cum Altari portatili celebrare poſſint, & ſibi facere celebrari, eſt ſublatum per decretum cap. 8. ſeſſ. 22. de ſacrif. Miſſæ. 209. 18. Priuilegium habentes concedendi ſuis Monachis litteras dimiſſorias ad quemcumque Epiſcopum, poſſunt etiam nouitiis illas concedere. 282. 14. Priuilegium quando dicatur conceſſum ex cauſa onerosa. 657. 72. *Priuilegia* remunerationis gratia conceſſa non ſuſpenduntur. 70. 42. Priuilegia mendicantium ne prohibeantur petere eleemoſynas ſunt abrogata per decretum cap. 9. ſeſſ. 21. de reform. 190. 4. Priuilegia, quæ vniuerſitatibus ſtudiorum generalium, ſeu eorum perſonis ſunt conceſſa, excipit decretum Concil. c. 6. ſeſſ. 25. de reform. 635. 60. *Priuilegijs* & indultis de percipiendis fructibus in abſentia non gaudet coadiutor. 641. 25

Probationes oblatæ à patronis non poſſunt repelli vt eorum patronatus declarentur eſſe ex Concilio 659. 83. *Probationum* reiectio. 500. 27

Proceſſio corporis Chriſti in eius feſto debet inchoari à Cathedrali. 91. 5. *Proceſſiones* publicæ, quæ dicantur. 573. 42. Proceſſiones dirigendæ ſunt quò voluerit Epiſcopus cum conſilio Capituli. 43. Proceſſiones edicere, decernere, atque deducere Epiſcopi eſt cum conſilio tantùm Capituli. 573. 44. Proceſſiones dirigere, & eas determinare, quæ non ſunt de iure, ſpectat ad Epiſcopum. 574. 45. Proceſſiones dirigere pertinet ad Epiſcopum, non obſtante etiam immemorabili conſuetudine. 46. Proceſſiones facere per parochiam ad curatos ſpectat. 47. *Proceſſionibus* intereſſe compellendi non ſunt ab Epiſcopo Sacerdotes nullum officium, aut beneficium habentes. 573. 41

Proceſſus ſi formatus fuerit in diuerſa cauſa non eſt neceſſaria illius tranſportatio. 508. 77. Proceſſus appellatione intelligitur prima citatio. 632. 31

Procuratio non debetur Epiſcopo viſitanti Eccleſias parochiales vnitas & dependentes à Religione Hieroſ. 389. 25. Procuratio ſoluenda eſt Epiſcopo viſitanti beneficium à Card. poſſeſſum. 26. Procuratio nulla debetur Epiſcopo viſitanti Clericum ciuitatis vbi ſita eſt Cathedra. 390. 33. *Procurationem* à pauperibus Clericis exigere non debet Epiſcopus. 389. 24. Procurationem pecunia redimere liberum eſt viſitatis. 390. 36

Procurator non ſibi, ſed mandanti contrahit cognationem ſpiritualem. 356. 26. *Procuratores* monaſteriorum Monialium de triennio in triennium mutari debent. 520. 25. Procuratores legitimè conſtituti ad eligendum non excluduntur, dummodo non habeant ſpeciale mandatum de eligenda certa perſona. 552. 13

Profeſſio fidei. 426. 19. eiuſdem forma. 427. 20. Profeſſio fidei poteſt fieri per procuratorem habentem ſpeciale mandatum. 429. 39. Profeſſio facta cum conditione de retinendo, ſeu habendo proprio an valeat. 520. 29. Profeſſio in quacumque Religione ante decimumſextum ætatis annum expletum facta, eſt nulla. 576. 1. Profeſſio in ſuprema die 16. anni emitti poteſt, ſed contrarium receptius. 578. 13. Profeſſio facta poſt 16. annum, ſed ante 18. requiſitum ab ſtatuto Ordinis Minimorum eſt valida. 15. *Profeſſionem* fidei emittunt prouiſi de monaſteriis, conuentibus, domibus, &c. 380. 5. Profeſſionem fidei emittere tenentur promouendi ad Epiſcopatus. 427. 21. Profeſſionem fidei emittere non tenetur prouiſus de Parochiali, quæ olim habuit parochianos, ſed nunc habere deſiit. 25. Profeſſionem fidei emittere non tenentur qui non prouidentur de titulo parochiali, ſed deputantur in parochiis ad exercendam curam animarum. 26. Profeſſionem fidei emittere tenetur eam facere debens etiam poſt duos menſes ab adepta pacifica poſſeſſione. 428. 30. Profeſſionem fidei facere coram vicario ſufficit etiam Epiſcopo non impedito. 31. Profeſſionem fidei ſe feciſſe probare tenetur prouiſus quando ordinarius ſuper illam inquirit ex officio. 32. Profeſſionem fidei emittere tenentur prouiſi ſiue per obitum, ſiue per reſignationem, non tamen prouiſus de coadiutoria illa durante. 33. Profeſſionem fidei facere tenētur prouiſi de Dignitatibus, & Conuentibus in Eccleſiis cathedralibus tam ſecularibus,

laribus, quàm Regularibus. 429. 35. & tam ſubiectis, quàm exemptis. 36. Profeſſionem fidei facere non tenentur prouiſi de dignitatibus & Canonicatibus in Eccleſiis collegiatis. 37. Profeſſionem fidei non emittentes, licèt non faciant fructus ſuos, bene tamen lucrantur diſtributiones quotidianas. 430. 41. niſi emolumenta omnia conſiſterent in diſtributionibus. 42. Profeſſionem non emittentes non poſſunt quoad fructus retinendos ſe tueri reg. de annali. 432. 50. Profeſſionem emittens infra annum probationis non eſt obligatus ad Religionem nec in genere, nec in ſpecie. 577. 12. Profeſſionem differre ex quacumque cauſa, facta ſemel renunciatione bimeſtri illo nihil refert. 593. 42. Poſſeſſioné quis ratificare præſumitur in dubio intra quinquennium, eo tranſacto. 603. 14. Poſſeſſionem nullam allegare non poteſt habitum ſponte dimittens. 605. 26. ſi habitum temere, & abſque cauſa dimiſerit. 27. Poſſeſſionem fidei admittere non tenetur coadiutor. 638. 13. Poſſeſſionem verè non capit coadiutor, niſi poſt ceſſationem coadiutoriæ. 639. 16. *Profeſſione* ratificata ſi illa nulliter emiſſa fuerit, cenſetur quoque renunciatio ratificata & valida. 588. 18. *Profeſſiones* emiſſæ iuxta diſpoſitionem Concilij ſunt validæ, quamuis contra particulare ſtatutum maiorem ætatem requirens. 578. 16. Profeſſiones tacitæ. 584. 46

Profeſſus in vna Religione etiam ſtrictiori tranſiens ad aliam, indiget nouitiatu. 579. 21. Profeſſus nulliter volens ſuam profeſſionem ratificare, non tenetur nouitiatus annum iterari. 579. 22. Profeſſus nulliter non poteſt ſine crimine apoſtaſiæ ad ſeculum redire. 602. 5. Profeſſus nulliter neceſſariò ſcire debet ſuam profeſſionem eſſe inualidam, ac eum ratificet; vt de irrita valida fiat. 604. 20. *Profeſſi* nulliter ob non ſeruatam formam præſcriptam à Sixto V. in eorum informatione, poſſunt poſt quinquennium reclamare. 605. 22

Profiteri poteſt in Religione qui permanſit per annum integrum in Religione, & poſtmodum retento habitu fuit aliquandiu domi ſuæ. 581. 29

Promotus ad dignitatem, præbendam, aut portionem, debet in ea ætate conſtitutus eſſe vt infra annum poſſit ad Ordinem requiſitus promoueri. 432. 52

Promouendus ad Epiſcopatum debet eſſe conſtitutus in ſacro Ordine antea ſaltem ſex menſium ſpatio. 215. 2

Propinarum abuſus tollitur. 518. 8

Protonotarius honorarius tam in ciuilibus, quàm in criminalibus cauſis fori priuilegio gaudet. 422. 3. Protonotarius Apoſt. poteſt eſſe delegatus Papæ, ac iudex ſynodalis. 662. 13. *Protonotarij* an & quando exempti ſint à iuriſdictione Epiſcopi. 422. 2

Prouinciales Religionum poſſunt creare Notarios intra ordinem pro cauſis criminalibus Religioſorum. 233. 4

Prouiſio de beneficiis non eſt facienda niſi iis qui iam ætatem & cæteras habilitates integrè habere dignoſcantur. 222. 25

Prouiſor à Capitulo nominatus poteſt in monaſteriis ſibi ſubiectis hanc licentiam concedere. 540. 66

Prouiſus à Papa in forma gratioſa de ſimplici beneficio ſacrum Ordinem annexum habente, nō debet examinari ad eundem Ordinem ſuſcipiendum. 81. 12. Prouiſus in forma *Dignum*, ſi per duas vices tanquam non idoneus ab examine fuerit reiectus, an poſſit tertia vice approbari. 82. 19. Prouiſus ante factam fidei profeſſionem, non poteſt haberi pro præſente à Capitulo. 431. 47. Prouiſus de Canonicatu in vna Eccleſia, & de decanatu in alia cum diſpenſatione, &c. ſufficit vt in digniore reſideat. 465. 29

Puella poſt prædictū tempus 25. annorum, intra quod in monaſterio morari conceditur educationis cauſa, nullam cenſuram incurrit. 546. 105. Puella niſi duodecim annis ſit maior recipi prohibetur cauſa induendi habitum probationis in religione. 577. 8. & 596. 2. Puella ſponſa de præſenti nondum matrimonio conſummato ſi religionem ingrediatur in 12. anno conſtituta cogendus ſponſus per 4. annos expectare. 577. 10. Puella quæ inconſulto Epiſcopo habitum ſuſcepit Religionis, antequam profiteatur, ab Epiſcopo examinanda eſt. 598. 12. *Puellæ* in monaſteriis educationis cauſa recipi non poſſunt minores ſeptennio, & maiores 25. 546. 104. Puellæ recipi non poſſunt educationis cauſa in monaſteriis Monialium, niſi præcedat omnium conſenſus. 546. 107 Puellæ ad profeſſionem ante decimum ſextum annum ætatis non admittuntur. 577. 7. *Puellarum* ingreſſus in monaſterium Monialium licitus eſt educationis gratia. 545. 105. *Puellis* nouitiis qui terminus præfigi debeat ac Ordinario ad deliberandum. 597. 9

Pueri ſeptennes præſumuntur vſum rationis adepti. 540. 64. Pueri omnes, qui ſciunt moraliter peccare, & inter bonum & malum, licitum & illicitum diſcernere, ſtatim obligantur præcepto annuæ obligationis. 115. 19. Pueri in qua ætatis parte incipiant habere diſcretionem ſufficientem ad obligationem præcepti communicandi, relinqui debet arbitrio Confeſſarij & parentum. 157. 5. Pueri qui in ſeminario recipiēdi. 307. 2. Pueri cuiuſcunque ætatis

Google

ætatis poſſunt eſſe ſuſceptores legitimi, & contrahunt cognationem ſuſcipiendo, modò habeant vſum rationis. 355.15. *Pueros* in ſingulis parochiis ſaltem dominicis & feſtiuis diebus fidei rudimenta docere debent parochi. 395.25

Punitio, & correctio Regularium delinquentium cum ſcandalo extra monaſteria, an per cenſuras ab ordinario ſit facienda. 36.10

Purgatorij locus. 511.2. Purgatorij pœnarum duratio non eſt æqualis in omnibus animabus, quæ ibi purgantur. 5

Q

Qvadragenaria probatur etiam vnica præſentatione ſi præſentatus per 40. annos fuerit in poſſeſſione. 649.24

Quæſtores eleemoſynarij ne prædicent. 25.26

Qualitas quod notoriè, & ſcandaloſè Regularis deliquerit, non eſt probanda, ſed ſufficit eam allegare. 575.7. *Qualitates* aſſumendorũ ad Eccleſias cathedrales. 215.c.2. Qualitates, requiſitas ad obtinendam præbendam habere tenetur coadiutor exemplo reſignatarij. 643.38. Qualitates requiſitæ ad obtinendam præbendam requiruntur ad conſeqnendam coadiutoriam. 644.47

Quarta funeralis non debetur parocho intra cuius limites viator retentus pro delicto, & habilitatus cum cauſa decedit. 667.7. debetur parocho ex funeralibus ſequenti die in alia Eccleſia ab alia, in qua mortuus ſepulturæ mandatus fuerat. 8. non debetur parocho ex interſtitiis, ſeu cereis confraternitatum ſecularium funera aſſociantium. 9. *Quarta* funeralium locari non poſſunt. 664. 10. *Quinquennium* ad reclamandum quando incipiant. 601.7

R

Raptor ſi nubat fit infamis. 373.14. Raptor contrahens matrimonium cum rapta eſt omnino liberandus. 16. Raptor ſiue matrimonium contrahat, ſiue non, tenetur ad decenter dotandam raptam arbitrio iudicis. 374. 21. *Raptores* & fautores raptus dirimentis matrimonium excommunicantur ipſo iure. 373.19

Raptus non factus cauſa contrahendi matrimonium cum rapta, ſed cauſa libidinis, minimè dirimit matrimonium. 371.2. Raptus, quo fœmina inuitis parentibus, ipſa tamen conſentiente rapitur, dirimit matrimonium. 372. 4. Raptus quo fœmina corrupta, meretrix, vel inhoneſta rapitur, dirimit matrimonium. 6. Raptus quo fœmina rapit virum, non dirimit matrimonium. 7. Raptus propriæ ſponſæ ipſa inuita non dirimit matrimonium. 9. Raptus non dirimit matrimonium ſi ſolis importunis precibus, aut pretio conducta fœmina extrahatur. 11. Raptus vt dicatur requiritur traductio de loco ad locum. 12

Ratio ſumptuũ fabricæ cuiuſuis Eccleſiæ eſt reddenda Epiſcopis ordinariis. 229.2. *Rationem* adminiſtrationis operum piorum ad curam Capituli pertinentium, poteſt ſolus Epiſcopus ſine coniudicibus exigere, dummodo non procedat ad priuationem. 86.7. Rationũ redditionem neque Epiſcopus, neque Capitulum debet exigere tempore, quo recitantur diuina Officia. 231. 17. *Rationes* ab adminiſtratoribus hoſpitalium, & piorum locorum pluries repeti poſſunt. 86.5. Rationes exigere non debet Epiſcopus, aut Capitulum tempore quo recitantur horæ canonicæ, & diuina celebrantur. 6. Rationes ab adminiſtratoribus piorum locorum per Epiſcopum pluries in anno repeti poſſunt. 231.16

Receptiua Eccleſiæ quæ. 472.19

Reclamare poteſt etiam poſt quinquennium, qui intra illud reclamare non potuit. 601.8

Rector beneficij poteſt Miſſam per alium celebrare, retenta ſibi parte, ſi tribuat Sacerdoti eleemoſynam congruam. 193. 6. Sacerdotes verò debent abſolutè integram eleemoſynam tribuere celebranti. 17. Rector, qui habet vicariam perpetuam in eius parochia, poteſt compelli ad perſonaliter reſidẽdum. 247.30. *Rectoris*, ſeu poſſeſſoris beneficij conſenſus non exigitur in vnione de eo facienda ab Epiſcopo ſi illa debet effectum ſortiri poſt Rectoris obitum. 63.23. *Rectores* piorum locorum cædentes arbores frugiferas quando incidant in excommunicationem decreti cap. 11. de reform. ſeſſ. 22. 236.11. Rectores parochialium nullius diœceſis tenentur accedere ad Synodum illius Epiſcopi, qui tanquam vicinior poteſt eas viſitare. 385.31. Rectores, ſeu parochi in Eccleſiis S. Ioan. Hieroſ. curam animarum ſecularium exercentes in omnibus viſitationi & correctioni Epiſcopi ſubſunt. 563.12

Recurſus ad iudices laicos prohibiti. 619.31

Redditus præbendarum, ſeu beneficiorum quomodo taxandi ſint cùm eorum aliquot ſupprimenda ſunt. 455.25

Referendarij de numero ſunt exempti. 422.4. Referendarij cedunt præcedentiam Auditori confidentiarum. 5

Regimen Eccleſiarum cathedralium. 51.c.1

Reg. de annali, & triennali poſſeſſore, gaudet coadiutor. 642.34

Regularis manens extra clauſtrum de licentia ſuperioris, ſi delinquit, puniri poteſt ab ordinario.

Google

nario. 35.4. Regularis,ſi cum ſcandalo delinquat in officio, ad quod ab ordinario loci deputatus fuit, poteſt ab eodem puniri.6. Regularis ſuperior quomodo ſubdito Regulari dimiſſorias ad Ordines condere debeat. 79. 4.

Regularis Sacerdos non poteſt tempore Paſchali miniſtrare Euchariſtiam ſecularibus, vt adimpleant præceptum eccleſiaſticum annuæ communionis. 98.15. Regularis promoueri debet ab Epiſcopo loci vbi degit.273.33. Regularis nullus, etiam Epiſcopi commenſalis admittitur ad viſitanda limina.391.51. Regularis ex indulto à religione Fratrum Minorum de Obſeruantia ad tertium Ordinem S. Franciſci ex legitima cauſa tranſlatus recuperat ius ſuccedendi.523.11. Regularis delinquens extra Sacramentorum adminiſtrationem & curam animarum, non ab Epiſcopo puniri poteſt.563.10. Regularis non auditur ſuper nullitate ſuæ profeſſionis, niſi intra quinquennium cenſus deduxerit coram ſuperiore ſuo & ordinario. 602 6. Regularis deducens intra quinquennium nullitatem profeſſionis, tenetur eam probare coniunctim coram Ordinario, & proprio ſuperiore Regulari monaſterij in quo profeſſionem emiſit.605.23. Regularis nullus vigore cuiuſcunque facultatis ſe transferre poteſt ad laxiorem Religionem. 606.28. Regularis deferens habitum coopertum habitu alterius Religionis an incidat in cenſuras. 608.40. *Regulari* non licet extra Religionem confiteri tempore Iubilæi, quo conceditur etiam Regulari facultas eligendi quemcunque idoneum confeſſorem. 195.12. Regulari non eſt concedenda licentia occultè ferendi habitum.608.38. *Regulares* de quorum licentia libros ſuos imprimere poſſint. 7.5. Regulares prædicare volentes à quibus licentiam habere debeant. 24.17. Regulares in Eccleſiis ſuorum Ordinum prædicare volentes, non tenentur ab Epiſcopo licentiam obtinere, ſed tantùm à ſuis ſuperioribus.18 Regulares prædicantes in ſuis Eccleſiis, quæ ſuorum Ordinum non ſunt, abſque licentia Epiſcopi,an ab eo puniri poſſint. 21. Regulares iuxta eorum priuilegia coram ſuis ſuperioribus, vel conſeruatoribus ſunt conueniendi. 84.2. Regulares omnes in ciuitatibus exiſtentes Conſeruatores ſibi eligere debent, & ſemel electos non niſi in Capitulis prouincialibus mutare poſſunt. 3. Regulares ad interueniendum orationi 40. horarum in Cathedrali non poſſunt ordinarij conſtringere. 6. Regulares etiam per priuilegium, quod Mare magnum vocatur, non habet facultatem abſoluendi pœnitentes à caſibus Epiſcopo reſeruatis.121.23 Regulares non poſſunt vigore Bullæ Cruciatæ Confeſſarios ſibi eligere, & ab eis abſolui à caſibus reſeruatis. 25. Regulares prætextu cuiuſcumque priuilegij habiti, vel habendi, non poſſunt quemquam abſoluere à caſibus in Bulla Cœnæ Domini, aut ordinario loci reſeruatis.26. Regulares habentes facultatem abſoluendi etiam à caſibus reſeruatis poſſunt abſoluere aduenientes in alia à caſibus reſeruatis in diœceſi pœnitentium.122.27. Regulares Sacerdotes, qui Extremam vnctionem ſine proprij parochialis Preſbyteri ſpeciali licentia miniſtrauerint,ipſo iure excommunicationem incurrunt Sedi Apoſtolicæ ſpecialiter reſeruatam. 129.2.Regulares poſſunt Extremam vnctionem toties quoties opus fuerit, miniſtrare omnibus & ſingulis Fratribus profeſſis, conuerſis, oblatis, donatis, nouitiis, & ſeruitoribus ſecularibus. 130.3. Regulares etiam elapſo tempore præfixo in conſtitut. Gregorij XV. de conſeruat.illos iuxta eius formam eligere poſſunt.138.8. Regulares etiam Canonici ſunt incapaces beneficij ſimplicis. 146. 3. Regulares nulli etiam Canonici poſſunt ſine diſpenſatione Apoſt. beneficia curata, nec in perpetuum,nec ad tempus habere. 149.6. Regulares,qui ex inſtitutione eleemoſynas quæritare ſolent, non tenentur petere ab ordinariis licentiam. 191.6. Regulares cogere poteſt Epiſcopus vt in offertorio Miſſarum conuentualium in diebus Dominicis declarent fidelibus, quæ feſtiuitates & ieiunia in illa hebdomada occurrãt.213.36. Regulares non poſſunt in Sabbato ſancto benedicere domos. 213.41

Regulares non comprehenduntur decreto edito contra conferentes Ordines Vltramontanis abſque Papæ licentia.275.39. Regulares virtute ſuorum antiquorum priuilegiorum non poſſunt ordinari ante legitimam ætatem. 287. 12. Regulares indigent approbatione Epiſcopi illius diœceſis, quam habitant, cùm ſecularium tantùm quamuis Sacerdotum peccata audire cupiunt.294.6. Regulares in Confeſſarios non approbat Epiſcopus niſi à Prælatis ſuis ſaltem interpretatiuè illi præſententur. 295.7. Regulares Confeſſores à ſuis tantùm ſuperioribus Regularibus approbati poſſunt audire confeſſiones ſecularium qui ſunt de familia & continui commenſales. 12 Regulares, qui ſubduntur Capitulis generalibus, non poſſunt cogi ab Epiſcopo ad intereſſendum Synodo. 385.28. Regulares non poſſunt adhortationes ad populum etiam in Eccleſiis ſuorum Ordinum habere,non petita priùs benedictione ab Abbate.394.19. Regulares abſque licentia Epiſcopi prædicantes in Eccleſiis,quæ ſuorum Ordinum non ſunt,ab Epiſcopo puniri poſſunt. 394. 21. Regulares clerici

Ordinum militarium ad concurſum Parochialium admittendi non ſunt. 478. 65. Regulares vtriuſque ſexus non poſſunt tenere propria, ſed omnia dare debent ſuis ſuperioribus. 517. 6. Regulares quoad mobilium ſuperfluitatem debent ſtare arbitrio ſuperiorum. 521. 31. Regulares vtriuſque ſexus, tam nouitij, quàm profeſſi comprehenduntur ſub Bulla, qua munerum largitio interdicitur. 35. Regulares cuiuſcumque Ordinis prohibentur accedere ad monaſteria Monialium ad colloquendum cum eis. 547. 114. Regulares reperti abſque licentia cum Monialibus alloqui qualiter puniantur. 115. Regulares adeuntes monaſteria Monialium abſque Epiſcopi licentia non incidunt in pœnam excommunicationis quam Epiſcopus ſuo edicto propoſuit. 548. 120. Regulares ab Epiſcopo generaliter approbati ad confeſſiones perſonarum ſecularium nequaquam cenſentur approbati ad audiendas confeſſiones Monialium. 559. 11. & approbati ad audiendas confeſſiones Monialium vnius monaſterij non poſſunt audire alterius. 559. 12. Regulares exempti, quibus cura animarum perſonarum ſecularium non incumbit, non ſubiiciuntur. 562. 7. Regulares exercentes curam animarum ſubſunt iuriſdictioni, & viſitationi Epiſcopi in iis, quæ ad dictam curam pertinent. 563. 14. Regulares in emolumentis percipiendis ex cura animarum perſonarum ſecularium prohiberi poſſunt per Epiſcopum ne excedant taxam ab eo præſcriptam. 16

Regulares nulli ad curam, & Sacramentorum adminiſtrationem etiam ad nutum deputari poſſunt, niſi de ordinariorum conſenſu, & præuio per eum examine. 564. 24. Regulares non prohibentur dies feſtos & ieiunia in ſuis Eccleſiis annuntiare. 567. 7. Regulares per Epiſcopum compelli poſſunt cenſuris ad obſeruantiam feſtorum per illum, cum approbatione populi indictorum. 9. ſed quoad octauam non poſſunt. 10. Regulares quotannis exempti tenentur accedere ad omnes & quaſcumque proceſſiones publicas & conſuetas. 570. 19. Regulares, qui non accedunt ad proceſſiones ab Epiſcopo indictas, ab ipſo puniri poſſunt per cenſuras. 20. Regulares degentes in monaſteriis, quæ per dimidium milliare diſtant à ciuitate, non tenentur accedere ad proceſſiones. 571. 22. Regulares degentes de licentia ſuperiorum in domo deſtinata ad erectionem monaſterij. 575. 4. Regulares cum ſcandalo delinquentes intra Eccleſiam 6. Regulares exempti, qui ob notorium delictum excommunicationem inciderunt, poſſunt ab Epiſcopo publicè denunciari excommunicati. 576. 11. Regulares vocati ad ſepeliendum mortuos, etiam in eorum propria Eccleſia, debent accedere ad Eccleſias, è quibus cadauera amouentur. 667. 13. Regulares Ordinum Mendicantium non poſſunt tranſire ad alium Ordinem, præterquam ad Carthuſianos. 608. 36. Regulares vnius Ordinis, vel habitus non poſſunt eligi in Prælatos alterius Ordinis, vel habitus. 609. 1. *Regularium* ritus feſtis diebus ſemper permanere debent quoad Miſſas celebrandas. 567. 6. *Regularibus* non eſt prohibitum inter Miſſarum ſolemnia vertere ſe ad populum, & generalem Confeſſorem pro eo facere. 213. 38. Regularibus licet celebrare Miſſam in Eccleſia ſeculari de conſenſu Rectoris eiuſdem Eccleſiæ. 40. Regularibus non licet ex diſpoſitione inferiorum Summi Pontific. poſſidere, vel tenere agros, vel annuos redditus. 520. 27. Regularibus vendere non conuenit ſtabilia ad effectum emendi cenſus. 524. 14. Regularibus ad ſtrictiorem Religionem tranſire volentibus ſufficit petita, licèt non obtenta licentia à ſuis ſuperioribus. 607. 34

Reiectus in concurſu Parochialis poteſt prouocare præelectus ad nouum examen. 494. 171

Religio Hieroſ. qualiter bona alienare poſſit. 524. 12. Religio Theatinorum. 524. 16. *Religiones* non habentes conſeruatores poſſunt illos eligere per communicationem priuilegiorum cum aliis eos habentes. 138. 5

Religioſus manens de ſuperioris licentia ſub regulari obſeruantia in aliqua grangia ſui monaſterij, ſi delinquat, non ab ordinario, ſed à ſuo ſuperiore puniri debet. 35. 5. Religioſus vnius Religionis non eſt capax beneficij alterius religionis. 146. 8. Religioſus non eſt capax beneficij alterius monaſterij eiuſdem Ordinis. 147. 9. Religioſus poteſt in Epiſcopum eligi. 216. 9. Religioſus qui ſemel fuit generaliter approbatus, ſi recedat à diœceſi, & poſtea iterum redeat, non tenetur nouam quærere approbationem. 301. 44. Religioſus aliquid illicitè retinere inuentus quibus pœnis puniatur. 521. 32. Religioſus è conuentu quomodo egredi valeat. 528. 2. Religioſus à ſuperiore ſuo ſupra modum vexatus poteſt è monaſterio exire. 10. Religioſus iuſtè, ac legitimo iuris ordine in carcerem coniectus non poteſt fugere etiam prætextu ad ſuperiorem ſuum accedendi. 529. 13. Religioſus profeſſus poteſt teſtamentum ſuum ante profeſſionem confectum declarare. 590. 24. Religioſus vt poſſit audiri poſt quinquennium quid facere debeat. 603. 10. Religioſus, & verè profeſſus non eſt qui ob vim, vel metum profeſſionem emiſit, ſi illam non ratificauit, & ſolùm in foro externo præſumitur eſſe Religioſus 604. 15. Religioſus per vim & metum non tenetur etiam poſt

lapſum

lapſum quinquennij in foro conſcientiæ ex vi voti ſeruare occultè regulas Religionis, nec vota, ſecluſo ſcandalo. 16. Religioſus volens ratificare priorem profeſſionem irritam, fit verus Religioſus, nec requiritur vt annum nouitiatus iteret. 17. Religioſus factus Epiſcopus, ſi ſine cauſa habitum Religionis deponat, non incidit in cenſuras. 608. 42. *Religioſo* quando inuito ſuperiore liceat aliqua comparare, vel retinere. 519. 17. *Religioſi* adminiſtrantes cum ratihabitione parochi, vel in caſu neceſſitatis ipſo abſente, non incurrunt excommunicationem *Clem.* 1. *de priuileg.* 130.4. Religioſi non tenentur habere tantam litterarum peritiam, quantam Clerici ſeculares. 289. 4. Religioſi accedentes ad monaſteria Monialium incurrunt pœnas priuationis officiorum, vocis actiuæ, & paſſiuæ, ipſo facto incurrendæ. 547. 113. Religioſi Ordinis ſanctiſſimæ Trinitatis non poſſunt ad alium quemcunque etiam Mendicantium Ordinē ſe transferre, niſi, &c. 607. 35. Religioſi delinquentes excommunicari, & aliis pœnis puniri poſſunt ab Epiſcopo in caſibus, quibus eius iuriſdictioni ſubduntur. 611. 7. Religioſi filij Religioſorum poſſunt diſpenſari ad dignitates & officia, quas eorum patres obtinent, vel obtinuerunt. 676.19

Reliquia quòd ſint veræ cognitio ſpectat ad ordinarium. 514. 11. Reliquiæ non in monaſteriis Monialium, ſed in exterioribus Eccleſiis aſſeruari debent. 558. 7. *Reliquias* nouas non licet Epiſcopis approbare, & eas publicè venerandas exponere, niſi ſint canonizati. 513. 10. Reliquias Sancti ab Eccleſia canonizati approbare competit Epiſcopo in ſua diœceſi. 514. 11

Remiſſio obtenta alicuius delicti non facta mentione prioris condonationis eiuſdem, vel alterius eiuſdem generis, eſt ſubreptitia. 107. 2

Renunciatio beneficij, ad cuius titulum quis fuit ordinatus, non valet, niſi facta mentione. 167. 28. Renunciatio officiorum publicorum temporalium. 586. 4. Renunciatio facta ad fauorem Patrum Societ. IESV per Nouitium in d. Societate valet, quamuis non fuerit facta cum licentia Epiſcopi. 592. 33. Renunciatio à Nouitio per duos menſes ante profeſſionem facta ſine licentia Epiſcopi, ſeu eius vicarij, eſt ipſo iure nulla. 34. Renunciatio per Nouitium facta abſque ſolemnitatibus decreti cap. 16. ſeſſ. 25. de regul. & Monial. eſt nulla. 593. 44. *Renunciationem* per Nouitium ſufficit fieri toto bimeſtri ante profeſſionem. 593. 39

Reſeruatio nulla fit in articulo mortis. 118. 11. Reſeruatio mentalis quæ. 495. 6. Reſeruatio aliquorum bonorum facta per Religioſum ad effectum teſtādi de illis non ſuſtinetur. 590. 26

Reſidentia Prælatorum in ſuis Eccleſiis. 32. c. 1. Reſidentia in eccleſiaſticis beneficiis. 33. c 2. *Reſidentiam* præciſam, ſed cauſatiuam facere non tenetur coadiutor. 639 14

Reſidere tenetur Epiſcopus, qui habet Eccleſiam in loco vbi omnes incolæ totius diœceſis ſunt ſchiſmatici. 33. 6. Reſidere quibus pœnis, & iuris remediis cogantur beneficiarij. 34. 4. Reſidere tenentur qui Parochialem quamuis tenuem obtineat. 246.28

Reſignans beneficium de iurepatronatus, cùm ipſemet eſſet eiuſdem beneficij patronus, poteſt præſeruare quem vult ad dictum beneficium. 658.81

Reſignationes reciprocæ prohibentur. 679. 45. poſt ipſum Concil. in fauorem filiorum faciendæ. 44

Reſtitutio aduersùs lapſum quinquennij quo caſu hodie concedatur. 603 11

Reuelare tenentur ſcientes non obſtante affinitate, nec quòd veritas haberi aliter non poteſt vigore excommunicationis latę in litteris monitorialibus Apoſt. 617.13

Reuerenda. 74. c. 10

Reuocatoria priuilegiorum, exemptionum, &c. quæ decretis Concil. Trident. contrariantur. 611. 6

Rex Hiſpaniæ eſt adminiſtrator Ordinum Militarium, & non Magiſter. 610. 5. Rex Hiſpaniarum eſt defenſor Concilij Trid. 614. 3. *Reges*, & Reginæ non poſſunt Monialium monaſteria ingredi. 538. 53. Reges Hiſpaniæ vigore indulti Adriani VI. non poſſunt præſentare ad præfecturas Regulares perſonas ſeculares, nec Regulares alterius Ordinis. 610. 2

Ritus recepti & approbati Eccleſiæ catholicæ omittendi non ſunt in Sacramentorum adminiſtratione. 46.15

S

S*Abelli* potentes dicuntur. 652 42

Sacerdos, qui vrgente neceſſitate celebrauit non præmiſſa confeſſione peccati mort. tenetur quamprimum confiteri. 95. 10. Sacerdos etiam irregularis ſuſpenſus, excommunicatus, &c. poteſt abſoluere in articulo mortis. 119. 15. Sacerdos qui excommunicatione maiori innodatus conſtitutum in mortis articulo abſoluerit, nullam incurrit irregularitatem. 120. 18. Sacerdos nullus extra mortis articulum poteſt abſoluere à caſibus per ſuperiorem reſeruatis. 20. Sacerdos ſimplex an poſſit ex commiſſione Papæ oleum, & Chriſma conſecrare, ſeu benedicere. 126. 4. Sacerdos adſcriptus Eccleſiæ receptitiæ, ſi fiat miles Capellanus Hieroſolymitanus, non poteſt prætendere fructus Eccleſiæ

 cleſiæ

cleſiæ receptitiæ. 150.10. Sacerdos recipiens à pluribus plura ſtipendia pro Miſſarum celebratione non poteſt vnica Miſſa omnibus ſatiſfacere.192.4. Sacerdos qui Miſſam ſuſcepit celebrandam cum certa eleemoſyna, non poteſt eandem Miſſam alteri celebrandam committere, retenta ſibi parte eiuſdem eleemoſynæ. 194.8. Sacerdos ſolus eſt miniſter conſecrationis.201.28.Sacerdos non poteſt pro vna Miſſa duplices eleemoſynas recipere. 208.12. Sacerdos ante legitimam ætatem factus irregularitatem non incurrit faciendo actus illi Ordini deputatos niſi celebret. 385.6. Sacerdos ſi abſoluat credens ſuperiorem ratam habere abſolutionem de futuro, inualidè. 301. 42. Sacerdos deputatus à proprio parocho validè matrimonio aſſiſtit.335.99. Sacerdos regularis poteſt deputari à proprio parocho vt matrimonio aſſiſtat. 100. Sacerdos delegatus validè matrimoniis aſſiſtit dum à parocho concedere licentiam aſſiſtendi non reuocatur. 340.130. Sacerdos concedere non debet dicenti ſe licentiam habere à parocho vt poſſit coram ipſo contrahere.341.136. Sacerdos tam ſecularis, quàm Regularis coniungens in matrimonium, vel benedicens ſubditos alterius parochiæ abſque licentia, &c remanet ſuſpenſus ab officio.349.187. Sacerdos præfertur alteri aliquo inferiori Ordine inſignito.489.143. *Sacerdoti* non celebranti licet ſeipſum communicare. 98.18. Sacerdoti non licet celebrare Miſſas anticipatè.194.9. Sacerdoti licet de iuſto ſtipendio pro Miſſis ad ſui ſuſtentationem paciſci.207.4. *Sacerdotes* ſimplices poſſunt abſoluere conſtitutos in articulo mortis, etiam quando adeſt proprius parochus. 119.13. Sacerdotes plures ſimul cum curato eodem tempore poſſunt Extremam vnctionem dare.130.5. Sacerdotes in peccato mort. exiſtentes ligandi & ſoluendi poteſtatem habent. 133.14. Sacerdotes ſoli ſunt miniſtri abſolutionis.15. Sacerdotes etiam ex conſuetudine antiquiſſima ſine approbatione non poſſunt alij aliis mutuò confiteri.303.59 Sacerdotes Regulares matrimonio miniſtrantes, ſeu ſolemnizantes, non habita ſuper his parochialis Presbyteri licentia ſpeciali, vltra ſuſpenſionem ipſo facto ſunt excommunicati. 349.188. Sacerdotes omnes animarum curam habentes ad Synodum diœceſanam venire debent. 385.29.Sacerdotes Religionis Hieroſ.inſeruientes Eccleſiæ vocari & compelli poſſunt ad proceſſiones. 571.23

Sacerdotium viſibile in nouo Teſtamento. 241.5

SS. *Sacramentum* intra chorum, vel ſepta monaſterij Monialium prohibentur aſſeruari. 560.15

Sacramenta in genere.43.ſeſſ.7.Sacramenta nouæ legis fuerunt à Chriſto inſtituta.44.2. Sacramenta nouæ legis non fuerunt, aut ſunt plura, vel pauciora quàm ſeptem.3. Sacramenta nouæ legis à Sacramentis antiquæ differunt. 4. Sacramenta ſeptem differunt inter ſe.5.Sacramenta nouæ legis ſunt ad ſalutem neceſſaria. 45.6. Sacramenta nouæ legis non ſunt propter ſolam fidem nutriendam inſtituta.7.per Sacramenta nouæ legis gratia datur ſemper, & omnibus.9. Sacramenta nouæ legis ex opere operato conferunt gratiam. 10

Sacrarium vbi & quomodo collocandum. 92.4

Sacrificium oblatum à Sacerdote in p. m. prodeſt. 201.29. Sacrificium verum,& proprium offertur Deo in Miſſa,qui ſecus dixerit, anathema. 206.1

Sanctus ter in fine præfationis canitur ex Apoſtolica traditione.199.19.*Sancti* vnà cum Chriſto regnant. 512.2

Sanguis Chriſti tantummodo ponitur ſub ſpeciebus vini ex vi verborum. 89.3

Satiſfactio an poſſit fieri per opera aliàs debita quæ quis tenetur facere ex alio præcepto.124. 5. *Satiſfactionis* neceſſitas, & fructus.123.c 8. *Satiſfactionibus* pœnitentes per Chriſtum Ieſum peccata redimunt. 133.19

Schiſmaticus ſaltem coloratum titulum habens ſi non fuit vt talis declaratus, & parochia priuatus,validè matrimonio aſſiſtit. 334.93

Scholares in Eccleſiis cathedralibus non gaudent eiſdem priuilegiis, ſicut ſtudentes in ſtudiis publicis. 19.54

Scholaſtria conferenda eſt Doctoribus, vel Magiſtris, aut Licentiatis in ſacra Pagina, aut iure Canonico. 313. 60. non comprehendit Scholaſtrias exiſtentes in loco, in quo minimè erigendum eſt ſeminario. 61. Scholaſtria conferenda eſt Doctori,vel Magiſtro,aut Licentiato in Theologia,ſeu iure Canonico, aliàs prouiſio eſt nulla. 425.10

Scriptura ſacræ verba non aliter intelligenda, niſi quemadmodum Eccleſia catholica ſemper intellexit.6.1. *Scripturam* interpretari licet præter proprium ſenſum à Patribus acceptum. 7.2. *Scriptura* Canonicæ.6.ſeſſ.4.Scripturæ authenticæ ſi prætẽdantur deperditæ,non ſufficit illas probare per teſtes. 656.67. *Scripturarum* ſacrarum verba ad profanam & vanam interpretationem conuertere nefas eſt. 8 8

Secularis,aut Regularis,etiam in Eccleſiis ſuorum Ordinum contradicente Epiſcopo prædicare præſumat.394.18.Secularis ante habitus ſuſceptionem, & nouitiatus ingreſſum poteſt etiam intuitu eiuſdem ingreſſus validè de ſuis bonis diſponere. 588.20

Sedes Apoſtol. eſt adeunda pro reductione oneris in legato tenui impoſiti. 625.19. Sedes eadem principalis

principalis coadiuti non aſſignatur coadiutori. 639.17. *Sede* Epiſcopali vacante pro ſuſcipiendis Ordinibus, adeunda eſt Sedes Apoſtolica. 75.5

Seminarij ad titulum non poteſt ordinari cooptatus in illius Collegium. 165.19. Seminarij quatuor deputatos debet adhibere Epiſcopus in conſilium pro tota temporali adminiſtratione. 307.5. Seminarij deputati habent votum conſultiuũ. 6. Seminarij in contributione priùs detrahenda ſunt onera. 308.15. Seminarij contributio anticipatè ſoluenda eſt. 16. Seminarij à contributione eximuntur omnes & ſingulæ perſonæ in beneficiis S. Ioannis Hieroſ. exiſtentes. 311.36. Seminarij occaſione poteſt taxa pro penſionibus detrahi, & exigi à titularibus. 313.57. *Seminario* nihil ſoluitur de diſtributionibus quotidianis. 309.18. Seminario nihil ſoluitur de incertis, & de legatis pro celebratione Miſſarum. 19. Seminario contribuere tenentur beneficia in diœceſi exiſtentia. 309.22. & beneficiati beneficiorum collationis Monachorum, ſi intra fines diœceſis ſint. 23. Seminario contribuere tenentur Eccleſiæ ſeculares, quæ non ſunt de menſa monaſteriorum. 310.28. Seminario vniri non poſſunt Collegiatarum Canonicatus, quamuis ex conſuetudine non obligẽt ad reſidentiam. 311.40. Seminario debita portio ratione beneficiorum exigi poteſt poſt vnionem eiuſdem beneficij factam Regularibus, qui mendicantium priuilegiis gaudent. 44. Seminario vniri non poſſunt beneficia obtenta ab Epiſcopo Oritano tempore ſuæ promotionis tanquam Sedi Apoſt. reſeruata. 312.41. Seminario taxam ſoluere recuſantes poteſt Epiſcopus punire. 313.58

Senio ita confectus vt reſidere, & intereſſe Diuinis non poſſit diſtributiones percipit. 442.115

Sententia ſuper minori ætate lata habet vim diffinitiuæ, & ab ea poteſt appellari. 499.23. Sententia lata à iudice appellationis non tranſportatis actis eſt nulla. 507.74

Sepultura priuantur morientes in duello. 688.20 *Sepultura* electio in alia Eccleſia præter Parochialem, non poteſt per parochum impediri. 668.19. Sepulturæ eccleſiaſticæ tradi debet excommunicatus qui in mortis articulo confeſſionem petiit. 23. *Sepulturam* pro filio minori poteſt pater in vita, non poſt eius mortem eligere. 21. Sepulturam ſibi eligendi facultatem non habens in maiorum ſuorum ſepultura humari debet. 22

Sequeſtrantes, vel ſurripientes iniquè fructus alicuius beneficij afficiuntur excommunicatione cap. 9. de reform. ſeſſ. 22. 235.4

Simonia committitur ſi prouiſio fiat mercede, & pretio. 158.4. *Simoniam* committit dignus offerendo in concurſu pecuniam digniori, vt deſiſtat ab oppoſitione. 489.139

Sixtus V. reuocauit omnes licentias ingrediendi monaſteria. 631.8

Societas IESV eſt capax acquiſitionis ſtabilium ad effectum vendendi. 523.10. Societas ſanctiſſimi Sacramenti in omnibus actibus diei feſti Corporis Chriſti præcedere debet. 568.4. *Societatis* IESV Religioſi, & perſonæ ad proceſſiones accedere non cogantur. 572.35. vide *Patres*.

Spatium 50. annorum ſumit initium ab illo die, quo apparet factum fuiſſe primam præſentationem. 657.69

Spiritus ſanctus Concilio generali legitimo aſſiſtit. 2.1

Sponſalia clandeſtinè contrahentes non peccant. 343.147. Sponſalia ſubſequuta copula coram parocho & teſtibus, non tranſeunt in matrimonium. 343.152. Sponſalia celebrata inter raptorem & raptam inualida ſunt, dum rapta eſt in poteſtate raptoris. 373.13

Statutum, ſeu lex municipalis prohibens filiis matrimonium contrahere ſine voluntate parentum non valet. 319.4. Statutum quo ſeruitium 40. annorum Eccleſiæ præſtitum liberet beneficiarium à reſidentia, validum eſt. 435.69. Statutum quo permiſſum eſt Canonicis quatuor menſes quolibet anno ab Eccleſia abeſſe, ſi à Papa eſt confirmatum, non cenſebitur derogatum. 436.79. Statutum Eccleſiæ Caſalen. 465.27. *Statuta* de ſeruiendo per annum, vel aliquod tempus, & nihil percipiendo interim de maſſa groſſa, non comprehenduntur ſub hoc decreto. 451.3. Statuta Concilij Trid. contra concubinarios ſtrictè obſeruanda. 671.2

Stipendium licet accipere pro celebranda Miſſa. 191.2. & quod ſit iuſtum oſtenditur. 3

Studium generale dicitur quod eſt erectum, & inſtitutum per Papam, Regem, ſeu Principem. 19.52. Studium quod non ſit vniuerſitas non facit quòd in eo Canonici ſtudentes percipiant fructus in abſentia. 53

Subcollector Apoſtol. non excuſatur à reſidentia Parochialis. 247.37. Subcollector abſque Ordinarij licentia alloquens cum Monialibus poteſt excommunicari. 448.118. *Subcollectori* cauſæ à Sede Apoſt. delegari poſſunt. 662.12. *Subcollectores* Apoſtolici. 38.15. Subcollectores ſpoliorum tam in officio, quàm poſt, ab ordinarij iuriſdictione exempti ſunt. 422.6. Subcollectores non poſſunt viſitari nec corrigi ab Epiſcopo. 7. Subcollectores, vel Commiſſarij ſpoliorum non comprehenduntur ſub diſpoſitione ordinariorum. 672.13

Subdiaconatus Ordo à Chriſto Domino inſtitutus. 239. 5. Subdiaconatus in primitiua Eccleſia Ordo ſacer non reputabatur. 6

Subdiaconus qui ex diſpenſatione Apoſt. cum vidua matrimonium contraxit, & penſiones eccleſiaſticas obtinet, fori priuilegio gaudet. 268. 51. *Subdiaconi* ſi per annum ſaltem in eo Ordine non ſint verſati, ad altiorem aſcendere non permittantur, niſi, &c. 289. 5

Subditus non poteſt à correctione quam ſuperior contra illam facit, appellare. 214. 7. Subditus alienus ad celebrandum, & ad Sacramenta adminiſtranda admittendus non eſt ſine commendatitiis proprij Epiſcopi. 304. 6

Subſtantia tota panis in corpus, & vini in ſanguinem conuertitur in ſacroſ. Euchariſtiæ ſacramento. 96. 3

Suffraganeus datus Epiſcopo cum facultate exercendi Pontificalia de eius licentia, non poteſt illo mortuo ea exercere. 41. 12. Suffraganeus Epiſcopus titularis, qui obtinet dignitatem in Cathedrali, ſubeſt cum aliis Canonicis viſitationi ſui Epiſcopi. 397. 6. Suffraganeus Epiſcopus non poteſt vti talis viſitare clauſuram Monialium abſque ſpeciali commiſſione Epiſcopi. 532. 18 *Suffraganei* ad Metropolitanum extra Conc. Prouincialis celebrationem accedere non tenentur. 384. 17

Suffragia ſecretò in rebus grauibus ferri debent. 551. 2.

Superior poteſt dare licentiam tranſlato ad modicum tempus ſtandi extra monaſterium cauſa prædicationis. 149. 3. Superior generalis poteſt cum conſenſu Capituli ſibi ſubditis aliqua efficere ſtrictiora, & arctiora ſtatuta. 515. 2. Superior nullus poteſt concedere Monacho facultatem retinendi aliquid ad vſum irreuocabilem 518. 7. Superior iuſtè poteſt licentiam generalem concedere Abbatiſſis concedendi ingreſſus facultatem 641. 73. Superior Regularis huic decreto ſatisfacit ſi de punitione ipſa, & ſentētiæ executione Epiſcopum certiorem faciat. 575. 9. *Superiori* cauſa viſitationis quando ſit licitus ingreſſus monaſterij Monialium. 544. 95. *Superiores* cognoſcere non valent cauſas, quæ coram inferioribus pendent ante definitiuam ſententiam, vel vim definitiuæ habentem 101. 18. Superiores etiam Conuentuales Religionum exemptarum erga Religioſos ſibi ſubditos gaudent facultate diſpenſandi & abſoluendi. 399. 10. Superiores debent curare ne recedatur à regula Ordinis. 515. 3. Superiores non poſſunt ea, quæ ad ſubſtantiam regularis vitæ pertinent, relaxare. 4. Superiores monaſteriorum poſſunt ex fructibus bonorum pingues eleemoſynas facere. 524. 13. Superiores non punientes ſuos ſubditos iuxta formam decreti, incurrunt pœnam priuationis. 574. 2

Suppreſſio canonicatuum alicuius Collegiatæ ob tenuitatem vt ritè fiat per Epiſcopum debet vltra conſenſum Capituli Collegiatæ interuenire conſenſus Capituli Cathedralis. 454. 11

Suſpectus de hæreſi reputatur perſiſtens per annum in excommunicatione, tam ex cauſa criminali, quàm ciuili. 621. 42. Suſpectus de fuga quando quis dicatur. 633. 41

Suſpenſus à miniſterio Altaris, vel interdictus ad ſe promouendum contra voluntatem ſui ordinarij non poteſt promoueri, neque habilitari. 135. 3. Suſpenſus ab officio, qui interfuit matrimonio clandeſtino, non eſt ſuſpenſus à beneficio. 347. 172. Suſpenſus iuxta Bullam Pij II. an poſſit ab Epiſcopo diſpenſari. 275. 41. Suſpenſus iniuſtè ab officio, vel beneficio non omittit diſtributiones 443. 122. *Suſpenſo* à Pontificalibus non prohibetur exercitium iuriſdictionis Epiſcopalis. 43. 34. *Suſpenſi* ſunt à ſacrorum Ordinum exequutione aliquem illorum ſuſcipientes ante legitimam ætatem. 286. 5

Suſpenſio incurſa ob Ordines ſacros ſuſceptos ante ætatem poteſt tolli ab Epiſcopo poſt ſufficientem emēdationem & punitionem. 288. 14. *Suſpenſionis* pœna huiuſmodi nedum ad officium, ſed etiam ad beneficium extendi poteſt. 349. 192. *Suſpenſionem* à collatione Ordinum per annum incurrit Epiſcopus ordinans etiam in propria diœceſi non proprium ſubditum. 274. 36. Suſpenſionem in Bulla Pij V. comminatam contra recipientes ſacros Ordines ante legitimam ætatem incurrunt ſolùm vbi id fecerint cum lethali culpa. 287. 9

Symbolum vnde dicatur. 4. 2. Symbolum fidei. 4. ſeſſ. 3. Symbolum fidei à quo tempore recitari cœperit in Miſſa. 5. med. Symbolum fidei, ſiue Credo ab Apoſtolis ortum duxit. 198. 12

Synodus diœceſana ſæpiùs in anno celebrari poteſt vbi neceſſitas poſtularet. 384. 20. *Synodo* Epiſcopi intereſſe non tenentur ratione parochialium exempti qui actu exercent vtramque iuriſdictionem. 564. 18. *Synodum* Romanam mittere non tenetur Epiſcopus. 386. 38

T

Tabella votiuæ, & alia huiuſmodi in ſignum gratiæ receptæ apponi non poſſunt in loco vbi corpus defuncti ſepultum eſt. 513. 6

Taciturnitas veri, & expreſſio falſi an & quando vitiet gratiam. 223. 6

Tempus, hora, & materia S. Scripturæ, ſuper qua legendum ſit, ordinarij arbitrio remittitur. 17. 41. Tempus ſtatutum ad ſacros Ordines conferendos

ferendos non eſt de illorum ſubſtantia. 270.8. Tempus ad conferendos Ordines minores quod ſufficiat. 9. Tempus Aduentus & Quadrageſimæ quando incipiat. 379.2. Tempus præfixum ad viſitanda limina Apoſtolorum incipit à die publicationis conſt. Sixti V. 391. 47. Tempus quo debet eſſe affixum edictum eſt arbitrarium Epiſcopo, modò non excedat viginti dies. 479.72. Tempus immemoriale quomodo probetur. 648.13. Tempus litis deducendum eſt tam in inſtrumentis, quàm in teſtibus quando quæritur an ſit de aliquo. 648. 17. Tempus quod inter vnam & alteram monitionem interuenire debet, arbitrio Epiſcopi relinquitur. 672.11. *Temporis* interuallum quod debeat interuenire, & alterum Ordinem minorem. 284.4

Terminus duorum menſium datus ad faciendam fidei profeſſionem non currit prouiſo, qui non accepit poſſeſſionem, quamuis per eum ſtet quominus illam adipiſcatur. 428.27. Terminus decem vel viginti dierum non currit à die habitæ notitiæ vacationis Eccleſiæ. 478.61. *Termino* decem, vel viginti dierum elapſo nullus eſt admittendus. 479.77

Terrula beneficiales non ſunt incompatibiles. 467.48

Tertiarij vbi ſepeliendi. 669.28

Tertiariarum confeſſiones ſacramentales audire non poſſunt Confeſſores Regulares, &c. 296. 13. Tertiariarum voluntates Epiſcopus explorare non debet ſi domi degunt. 598.25. *Tertiarias* mulieres ad habitum tertiæ regulæ recipere licet ſuperioribus Regularibus ſufficienti facultate ad id à Sede Apoſt. ſuffultis. 515.6

Teſtamentum vetus. 6.5. Teſtamentum ante profeſſionem factum reuocare non poteſt profeſſus. 590.22

Teſtator ſi reliquit centum aureos pro centum Miſſis celebrandis in tali Eccleſia pro anima ſua, ſi augeatur eleemoſyna præſtanda Sacerdoribus, tenetur hæres data capacitate hæreditatis ſupplere mercedem. 623.6

Teſtes contra Epiſcopum quibus qualitatibus prædìti eſſe debeant, iiſque carentes grauibus pœnis mulctandi. 108. Teſtes quicumque ratione compotes, quamuis impuberes, conſanguinei, domeſtici, fœminæ, aut infames, ſufficiunt in contrahendis matrimoniis. 341.139. Teſtes etiam dolo, & ad aliud vocati, ſufficiunt in contrahendis matrimoniis. 141. Teſtes etiam vi detenti, & coacti ſufficiunt, dummodo intelligant conſenſus contrahentium. 142. Teſtes non deſiderantur rogati in matrimoniis contrahendis. 342.143. Teſtes laicos ad ferendum teſtimonium veritatis pro curiæ Epiſcopalis informatione poteſt Epiſcopus citare ſub pœna pecuniaria, & in ſubſidium excommunicationis. 617.12. Teſtes debent eſſe 54. annorum ad probandum tempus immemoriale. 648.14.

Teſtium probatio remanet excluſa in probatione iuriſpatronatus in quo præſumitur vſurpatio. 655.65

Tranſubſtantiatio. 90.c.4

Theologiam ſcholaſticam ſi doceat Theologus ſatiſfit. 17.40

Theologus Canonicus non eſt admittendus ad ius optandi. 16.28. Theologus Canonicus qui reſignauit in manibus ordinarij præbendam theologalem, poteſt obtinere mediante optione pinguiorem, cum retentione ſui ſtalli in choro. 30. Theologus Canonicus an poſſit ex conſuetudine obtinere dignitatem in eadem Eccleſia. 31. Theologus poſtquam vacauerit præbenda ſuo officio vnita, & eam adeptus fuerit, debet ſedere in loco ſui canonicatus. 33. Theologus Canonicus non cenſetur in die qua legit præſens matutinis, quæ ex antiqua Eccleſiæ conſuetudine dicuntur ſero præcedenti pro die ſequenti. 17.36. Theologus, ſeu obtinens præbendam theologalem diebus quibus legit, percipere poteſt diſtributiones quotidianas 439.97. *Theologo* Canonico in vim vnionis factæ ab Epiſcopo de præbenda vacatura, non competit ius aduersùs Canonicatum vacaturum per reſignationem. 15.21. non tamen in menſe Apoſtolico. 22. Theologo illa die qua legerit tribuendæ ſunt diſtributiones quotidianæ omnium horarum, licèt choro non interfuerit. 17.37. & etiam emolumenta quæcumque perſonaliter intereſſentibus dari ſolita. 38

Timens redire ad patriam, vel in ea commorari, ob bellum ciuile, aut externum, diſtributiones percipit. 441.117

Titulus non requiritur ad minores Ordines. 163.7

Tonſura prima, vide *Prima tonſura.*

Tonſuram propter infirmitatem non deferens clericus nullam pœnam incurrit. 141.10

Tonſuratus non ſufficit, vt bis, vel ter inſeruiat Eccleſiæ, ſed requiritur moralis perſeuerantia in eo vt fori priuilegio gaudeat. 265.36

Tormentis vbi aliquis eſt ſubiiciendus. 500.32

Traditio diuina quæ. 6.4

Tranſlati ad Carthuſianos poſſunt ibi in clauſtro Priores, & extra clauſtrum procuratores eſſe. 149.5

Tranſlatio Monialium ad vrbes quomodo facienda. 550.130

Tranſlationes ſacri Concilij Trident. prohibitæ. 615.8

Tuitiua appellantes an prohibeantur. 619.30

Vacare

ed by Google

V

Vacare in curia, & vacare apud Sedem an differant. 473.27

Vacatio primi ipſo iure per adeptionem ſecundi pacificè poſſeſſi inducitur in reſidentiam requirentibus, aut aliàs quomodocunque incompatibilibus beneficiis. 55.4

Vagabundi qui dicantur. 374.2

Valor centum ducatorum, quæ manere debent Rectori Parochialis, intelligendum eſt iuxta morem vniuſcuiuſque regionis. 450.14

Vendentes de per ſe iura patronatus quam pœnam incurrant. 659.84

Venia Principis dicitur ſurreptitia non facta mentione de iterato crimine. 106 1

Veniens ad concurſum Parochialis poſt terminum indicto præfixum, re tamen integra, eſt vtique admittendus. 479.78. niſi legitimo impedimento ceſſante id faciat. 79

Verecundia in diu habitis pro coniugibus eſt iuſta cauſa diſpenſandi in denunciationibus, vt omnino omittantur. 331.73

Veriſimilitudo quòd diſtributiones negligantur, quomodo habenda. 176.5

Veſtes duæ non longę non requiruntur in clerico. 141.7. Veſtes breuiores habens clericus ex neceſſitate itineris excuſatur. 13

Vicaria perpetua parochiæ vnita concurſu non confertur. 472.16. Vicaria concurſu confertur ſi totalis cura in eius vicarium transferatur. 17

Vicariæ perpetuæ ad titulum poteſt quis ad ſacros Ordines promoueri. 164.12

Vicariatus Epiſcopi non poteſt pretio conſtitui. 664.6

Vicarius generalis non poteſt concedere licentiam alteri Epiſcopo exercendi Pontificalia in ſua diœceſi. 42.28. Vicarius generalis Epiſcopi vniones facere poteſt, ſi id illi ſpecialiter committatur. 61.15. Vicarius ad nutum amouibilis an & quando poſſit ante finitum annum ſeruitij amoueri. 69 30. Vicarius perpetuus Abbatiæ debet ſubire omnia onera reſpicientia curam animarum. 69.35. Vicarius capitularis Sede vacante executioni demandare poteſt litteras Epiſcopo per S. Congregationem directas, & ab illo non executas. 75.8. Vicarius Capituli Sede vacante non poteſt exequi confeſſiones Apoſt. in forma *Dignum*. 76.9. nec poteſt expedire diſpenſationes matrimoniales directas Epiſcopo, & eius vicario generali. 10. Vicarius Papæ poteſt Apoſt. Sede vacante dimiſſorias impartiri. 11. Vicarius Capituli Sede vacante concedens dimiſſorias intra annum incurrunt tantùm pœnam interdicti. 77.21. quamuis is, cui conceſſit dimiſſorias, illis vſus non fuiſſet. 22. Vicarius generalis proprij Epiſcopi poteſt ad verbalem Presbyteri depoſitionem procedere, ad actualem verò ſolus proprius Epiſcopus. 105.4

Vicarius Epiſcopi vigore generalis mandati non poteſt abſoluere à caſibus Epiſcopo reſeruatis. 121.22 Vicarius Epiſcopi, ſeu Capituli Sede vacante habens mandatum generale poteſt inſtituere præſentatos. 154.4. Vicarius generalis non poteſt beneficia vnire ſine ſpeciali mandato. 181.6. Vicarius ſubſtitutus ſi ſeruire velit gratis, non tenetur parochus cùm iuſta de cauſa abeſt, illi in conſcientia aſſignare partem fructuum. 252.66. Vicarius Papæ quos ordinare valeat. 276.4. Vicarius generalis Epiſcopi litteras dimiſſorias concedere non poteſt, niſi Epiſcopo in remotis agente. 282.19

Vicarius Capituli Sede vacante litteras dimiſſorias intra annum ad Ordines concedens incidit in pœnas, quamuis eis vſus non ſit ille, cui conceſſæ fuerunt. 283.21. Vicarius Epiſcopi poteſt ex generali conceſſione facultatem audiendi confeſſiones aliis concedere. 298.26. Vicarius generalis non poteſt impedire quòd parochi renunciationes faciant abſque ſua licentia. 322.20. Vicarius generalis Epiſcopi ex vi ſui officij poteſt diſpenſare, vt denunciationes poſtponantur, vel omnino omittãtur. 328.56. Vicarius generalis Epiſcopi poteſt ſpecialiter, non tamen generaliter delegare facultatem diſpenſandi in denunciationibus. 329.58. Vicarius S. Ioannis Hieroſ. denunciationes remittere poteſt. 63. Vicarius generalis Epiſcopi ex proprio officio intereſſe poteſt matrimoniis, & alij Sacerdoti aſſiſtendi licentiam concedere. 338.118. Vicarius Epiſcopi, qui Sacerdos non eſt, poteſt præſentiam matrimonio contrahendo præſtare. 119. Vicarius generalis abſque ſpeciali mandato non poteſt Synodum celebrare. 384.24. Vicarius generalis non habet ius viſitandi niſi ſpecialiter ei committat Epiſcopus. 387.4. Vicarius generalis Epiſcopi non poteſt exercere hanc poteſtatem diſpenſandi & abſoluendi Epiſcopo conceſſam, ſine eius ſpeciali commiſſione. 409.58. Vicarius Capituli Sede vacante non gaudet hac facultate 419.8. Vicarius Epiſcopi, ſeu Capituli Sede vacante non poteſt ſupprimere. 454.8. Vicarius à Capitulo Sede vacante vnus tantùm eligendus. 456.1. Vicarius Epiſcopi & Capituli non poteſt eſſe parochus. 6. Vicarius poteſt eſſe Canonicus, qui in eadem Eccleſia curam gerit animarum. 457.7. Vicarius capitularis poteſt ſolùm remoueri ex cauſa bene viſa S. Congregationi. 458.18. Vicarius à Metropolitano deputatus in diœceſi ſuffraganei poteſt ad nutum ipſius Metropolitani amoueri.

ueri. 20. Vicarius Capituli Sede vacante non poteſt in locum ſui quempiam ſubſtituere, niſi in tribus caſibus. 22. Vicarius Capituli Sede vac. non poteſt cognoſcere de cauſis delegatis vicario Epiſcopi. 459.25. Vicarius Capitularis poteſt executioni demandare litteras Epiſcopo per S. Congreg. directas. 28. Vicarius capitularis debet eligi Doctor, aut Licentiatus in iure Canonico, vel aliàs quantum fieri poteſt idoneus. 29. Vicarius Capitularis debet doctorari in aliqua vniuerſitate. 30. Vicarius Collegiatæ defuncto eius Prælato non debet eligi Doctor. 460.33. Vicarius Capituli Sede vacante tenetur finito officio ſtare ſyndicatui. 461.38. Vicarius cum congrua eſt conſtituendus in qualibet Eccleſia parocho vacante. 475.38. Vicarius deputandus cum congrua, dummodo aliàs ſit idoneus, non eſt neceſſariò examinandus. 40. Vicarius cum congrua eſt deputandus in Eccleſiis Baptiſmalibus vacantibus. 41. Vicarius ſemel conſtitutus cum congrua non poteſt remoueri. 45. Vicarius Capituli Sede vacante in locum examinatorum abſentium, vel defunctorum alios ſufficere non poteſt. 482.98. Vicariis Epiſcopi habet cognitionem cauſarum matrimonialium ex officio. 505.61. Vicarius generalis non poteſt abſque ſpeciali mandato concedere licentiam ædificandi noua monaſteria. 527.32. Vicarius generalis ex officio poteſt viſitare clauſuram Monialium etiam Regularibus ſubiectarum. 532.17. Vicarius generalis Epiſcopi ex officio poteſt Moniali egrediendi licentiam concedere. 537.47. Vicarius Fratrum abſque Apoſt. Sedis licentia Moniales alloquens incidit in pœnas. 548.116. Vicarius Epiſcopi, ſeu Capituli Sede vacante poteſt Nouitio licentiam concedere ad renunciandum. 592 37. de Vicariis foraneis quid. 593.38. Vicarius, niſi Epiſcopo impedito, non poteſt voluntatis Nouitiarum explorationem facere. 597.6

Vicarius generalis Epiſcopi ex officio poteſt excommunicationem, ſeu monitoriales litteras decernere. 616.5. Vicarius generalis à Capitulo Sede vacante monitoria concedere poteſt. 8. Vicarius Epiſcopi poteſt procedere contra Capitulares, adhibitis duobus de Capitulo 629.13. Vicarius etiam Sede vacante. 14. Vicarius Epiſcopi non admittitur ad Capitulum exemptum 634.48. Vicarius Epiſcopi interuenire poteſt in Capitulo, & in eo præſidere ſi talis facultas ei ante Conc. ex conſuetudine, aut alio quocumque iure legitimè competebat. 54. Vicarius Epiſcopi Papæ delegatus eſſe poteſt. 661.3. Vicarius Epiſcopi poteſt eſſe executor gratiarum beneficialium, quæ expediuntur in Rom. Curia. 4. Vicarius Epiſcopi electi, & confirmati, licèt nondum conſecrati, eandem habet facultatem. 5. non autem vicarius foraneus, niſi, &c. 6. *Vicarij* merces detrahenda eſt ex fructibus parochiæ vnitæ monaſterio. 69.37. Vicarij deputatio cum congrua eſt de forma concurſus. 474.31. Vicarij deputatio donec prouideatur de Rectore ſpectat ad Epiſcopum. 32. *Vicarium* conſtituere in Parochiali vacante quando non ſit neceſſarium. 475.39. *Vicario* aſſignanda eſt competens portio ex fructibus beneficij. 58.7. Vicario perpetuo pertinent omnia onera incumbentia Eccleſiæ, in qua erecta eſt vicaria perpetua. 67.36. Vicario competunt quæ ordinario conceduntur, niſi excludatur. 413.73. Vicario Capitulari propter eius abſentiam ſpectat ſubſtitutionem facere. 459.23. *Vicarium* perpetuum in Parochiali vnitæ deputare non poteſt Epiſcopus quando vnio facta eſt per viam pacti de ſeruiendo beneficio per vicarium ad nutum amouibilem. 67.15. Vicarium perpetuum ponendi facultatem in Parochialibus vnitis relinquitur Epiſcopi arbitrio. 23. Vicarium perpetuum inſtituere non poteſt Epiſcopus quando pro bono pacis, & ceſſatione litium expediret inſtitui ad nutum amouibilis. 69.32. Vicarium in caſibus repentinis an ad alium præter Epiſcopum pertineat. 474.34

Vicarij Regulares deputandi in Parochialibus vnitis monaſteriis Ordinis Præmonſtratenſis debent eſſent amouibiles. 67.16. Vicarij perpetui non poſſunt inſtitui abſque erectione tituli vicariæ. 18. non habet locum in vicariis perpetuis iam erectis. 19. Vicarij ad nutum amouibiles poſiti per Capitulum in Parochialibus menſæ vnitis poterunt amoueri ad nutum ipſius Capituli. 24. Vicarij curam exercentes in Eccleſia exempta priùs approbandi, & examinandi ſunt ab Epiſcopo. 68.25. Vicarij perpetui Parochialis vnitæ nominatio ſpectat non ad ordinarium, ſed ad eum, cuius eſt beneficium in quo erigitur vicaria. 28. Vicarij abſque ſpeciali conceſſu non poteſt reſtaurari facere Eccleſias vetuſtate collapſas. 184.2. Vicarij Epiſcoporum non poſſunt abſoluere in foro conſcientiæ ab hæreſi occulta. 413.72. Vicarij ad officium ſi plures ol· Canonicorum diſcordiam aſſumerentur, magis idoneus remanere debet. 456.4. Vicarij in monaſteriis, quibus cura animarum incumbit, à quibus ponendi. 564.19. *Vicarios* perpetuos conſtituere poteſt Epiſcopus in beneficiis curatis vnitis Cathedralibus. 67.17. Vicarios licèt temporales appoſitos in Eccleſiis parochialibus dependentibus à Religione Hieroſolymitana debent Epiſcopi approbare, ſi ſimpliciter reperti fuerint. 303.54

Vicecurati à parochis proprietariis conſtituti poſſunt alteri Sacerdoti licentiam aſſiſtendi matrimonio concedere. 336.107

Vicinior Epiſcopus poteſt viſitare beneficia ſecularia, & clericos ſeculares Abbatiæ nullius diœceſis.66.7.Vicinior Epiſcopus. ibid.

Vicinitas temporis quo nuptiæ ſolemnes prohibentur,eſt iuſta cauſa diſpenſandi in denunciationibus vt poſtponantur. 331.73

Victualia accipere poteſt Epiſcopus viſitans.389.29.Victualia debent eſſe moderata.31.*Victualium* appellatione quid veniat. 389 30

Vidua in monaſteriis Monialium recipi non debent niſi Moniales fieri velint. 539.61

Tũ, *Vim vi repellendo*,intellectus quis remiſſiuè, 144.15

Vir & vxor ſuſcipientes alienum puerum in Baptiſmo non peccant.356.20. *Viros* ad Religionem cogentes non ligantur cenſura decreti cap.18.ſeſſ.25.de Regul.& Mon. 600.8

Virgo quãdo eſt ſub tutela iniqui tutoris, eſt iuſta cauſa diſpenſandi in denunciationibus. 332.75 vel ſi filij eſſent ſub poteſtate nouercali. 76

Viſitandi facultas ſublatis priuilegiis tributa Epiſcopo,vbi & quando locum habeat. 37.8

Viſitantes non debent inutilibus ſumptibus viſitatos grauare, exceptis tantùm victualibus. 388.19

Viſitare & corrigere poteſt Epiſcopus ſua Capitula,ſi non ſunt exempta, non obſtantibus priuilegiis ex fundatione.36.2. Viſitare & corrigere poteſt Epiſcopus Regulares degentes extra clauſtra, occaſione docendi doctrinam Chriſtianam. 8. Viſitare ſi velit Epiſcopus ex hoc decreto,debet id perſonaliter agere. 37.5. Viſitare ſine Canonicis adiunctis poteſt Epiſcopus iuxta formam decreti.7. Viſitare tenetur Epiſcopus tantùm per ſeipſum Eccleſiam collegiatam, ſi exemptio probetur per ſcripturas,& inſtrumenta authentica.37.9.Viſitare debet Epiſcopus in loco ordinario Capituli quando viſitat totum Capitulum, ſecùs quando viſitat particulares perſonas. 12. Viſitare non poteſt Epiſcopus in domibus Epiſcopalibus. 38 14. Viſitare perſonaliter quando teneatur Epiſcopus.39.19. Viſitare poteſt Epiſcopus Eccleſias parochiales vnitas monaſterio Canonicorum regularium, quamuis Generalis in eo Sedem ordinariam principalem habeat. 65.2. Viſitare poteſt Epiſcopus tam beneficia curata vnita quibuſcumque monaſteriis & piis locis,quàm etiam perſonas exercentes curam animarum in monaſteriis Regularium.3.an & quando viſitare poterit beneficia.exempta.5. Viſitare poteſt Epiſcopus Eccleſiam parochialem vnitam monaſterio, baptiſterium, & tabernaculum vbi aſſeruatur Sanctiſſima Euchariſtia. 66.8. Viſitare poteſt Epiſcopus Eccleſias curatas, etiam monaſteriis, quæ capita Ordinum ſunt, vnitas. 12. Viſitare poteſt Epiſcopus beneficium, aut parochiam vnitam monaſterio exempto, etiam alienæ diœceſis. 13

Viſitare poteſt Epiſcopus perſonas exercentes curam animarum in monaſteriis Regularium. 69.39. Viſitare poteſt Epiſcopus quaſcunque Eccleſias ſeculares intra fines ſuæ diœceſis exiſtentes, etiamſi ad Regulares pertineant. 70. 2. Viſitare poteſt Epiſcopus, cuius cathedralis eſt proximior, quaſcunque Eccleſias ſeculares nullius diœceſis, quantumcunque exêptas. 70.3. Viſitare poteſt Epiſcopus Confraternitates perſonarum ſecularium in Eccleſiis Regularium exemptorum exiſtentes, non autem capellas, vel altaria.71.4. non poteſt viſitare Altaria, & Capellas in Regularium Eccleſiis, etiam per ſecularium confraternitates conſtructa. 5. poteſt viſitare monaſteria monialium Regularibus ſubiecta, in omnibus quæ ad clauſuram ſpectant. 6. Viſitare poteſt Epiſcopus dignitatem exemptam in concernentibus curam animarum illi annexam. 71.8. Viſitare poteſt Epiſcopus Eccleſias curatas vnitas monaſteriis, & ponere in eis vicarios perpetuos ſiue temporaneos, provt expedire videbitur. 9. Viſitare poteſt Epiſcopus omnes parochiales ſuæ diœceſis, etiamſi monaſteria prætenderent habere iuriſdictionem ſpiritualem immutabilem in locis vbi dictæ Eccleſiæ ſitæ ſunt.72.13. Viſitare non poteſt Epiſcopus Altare membrum religionis S.Antonij Vienneſis, quæ cura caret animarum.14. Viſitare non poteſt loca Eccleſiarum regularium non habentium curam animarum in quibus aſſeruatur ſanctiſſimum Sacramentum, vel vbi confeſſiones perſonarum ſecularium audiuntur. 15. Viſitare poteſt Epiſcopus tanquam Sedis Apoſt. delegatus Parochialem ſubiectam Monachis Oliuetanis.73.25. Viſitare poteſt Epiſcopus beneficia qualitercumque commendata.188.2. Viſitare poteſt Epiſcopus illa monaſteria commendata perpetuò vnita aliis Eccleſiis.3. Viſitare poteſt Epiſcopus hoſpitalia, & pia loca,etiamſi ſint priuata laicorum. 226. 7. Viſitare poteſt Archiepiſcopus Collegium Firmanum Martiale. 12. Viſitare poteſt Epiſcopus locum nullius diœceſis quatenus intra ſuæ diœceſis fines ſitum ſit. 227.18. Viſitare non poſſunt ordinarij in Eccleſiis Regularium etiam ſanctiſſimum Sacramentum.20. Viſitare poteſt Epiſcopus hoſpitalia, & beneficia commendata in Eccleſiis Regularium exiſtentia, in quibus non viget Regularis obſeruantia. 228.25.Viſitare poteſt Epiſcopus Confraternitatem

tatem exiſtentem in Eccleſia Monachorum Montis Virginis.26. Viſitare non licet Epiſcopis Altaria Eccleſiarum Regularium, quibus non incumbit animarum cura perſonarum ſecularium.388.18. Viſitare non poteſt Epiſcopus ex hoc decreto tam Abbatiam, quàm loca ſibi ſubiecta, ſi Abbatia habet vtramque iuriſdictionem.563.15. Viſitare quæ poſſit Epiſcopus ſine Adiunctis.630.17. Viſitare Capitulares ſine Adiunctis non poteſt Epiſcopus, etiam vbi contraria conſuetudo immemorialis viget. 634.53

Viſitatio perſonarum Capitularium ex hoc decreto intelligitur citra punitionem, & priuationem. 37.4. Viſitatio vicinioris Epiſcopi nullo modo effugi poteſt, quamuis loca ſint exempta, ſeu nullius. 188.4. Viſitatio generalis ſpectat ad Epiſcopum. 386.3. Viſitatio Capitulorum & perſonarum Epiſcopi conceſſa intelligitur cumulatiuè, non priuatiuè ad Abbates. 630.15. *Viſitationem* vicinioris Epiſcopi non poſſunt effugere Eccleſiæ ſeculares nullius diœceſis. 419.2

Viſitator non poteſt in pecunia taxare id, quod per victum ſibi neceſſarium contingebat. 390. 37. Viſitator ratione officij ſui aliquid malè accipiens ipſo iure ſuſpenſionem incurrit. 391.45. *Viſitatores* deputati à commendatariis Ordinis S. Benedicti Valliſſoleti non poſſunt cognoſcere de viribus vnionum factarum Eccleſiæ de Monteſerrato. 60.6

Vltima voluntates circumſpectè commutandæ. 223.c.6

Tù, *Vltra diuinam vltionem*, important graues, & grauiores pœnas. 161.20

Vnio beneficiorum. 59.c.6. Vnio quando dicatur effectum ſortita. 60.9. Vnio facta per ordinarium ſine cauſa, vel ex falſa cauſa, nulla eſt ipſo iure. 61.12. Vnio quibus modis probetur. 64.29. Vnio facta ſeminario de beneficio reſeruato eſt nulla. 312.48. Vnio facta ſeminario abſque conſilio eorum, quos hîc iubentur adhiberi, non valet. 308.11. Vnio ſeminario nondum erecto fieri non poteſt. 12. Vnio facta ſeminario omnium beneficiorum ſimplicium non valet. 311. 39. Vnio alicuius partis fructuum parochialium eſt prohibita 449.2. Vnio debet fieri ſingulis præbendis diſtributiuè, non autem menſæ. 455. 19. Vnio de beneficio iuriſpatronatus facta non valet. 455.24. in *Vnione* facienda citari debent omnes, quorum intereſt. 62.19. in Vnione facienda ab Epiſcopo ipſi Capitulo non ſufficit illius conſenſus. 64. 28. in Vnione facienda, cauſa iuſta, veluti neceſſitas, aut vtilitas Eccleſiæ requiritur. 181.7. in Vnione facienda citari debent omnes quorum intereſt, non tamen neceſſariò vocanda eſt plebs. 8. *Vniones* perpetuæ per ſubreptionem obtentæ à 40. annis factæ à die publicationis Concilij ab ordinariis poſſunt examinari. 60. 5. Vniones ad tempus, ſeu ad votum non poſſunt facere Epiſcopi. 182. 10. Vniones beneficiorum reſeruatorum factæ ſeminario validæ ſunt, dummodo fierent ante ipſorum vacationem. 312.46. Vniones Parochialium, quæ fiunt pro fundatione, dotatione collegiorum, &c. ſaluantur. 450.11. Vniones de beneficiis reſeruatæ validæ ſunt, ſi modò fuerint factæ ante ipſorum vacationem. 455.17. Vniones fieri poſſunt in diſtributionibus quotidianis vbi illæ tenues ſunt. 455.31. *Vnionum* & ſuppreſſionum reuocatio. 59.2

Vniuerſitates ſtudiorum nonnullæ ſtatuto ſe adſtrinxerunt defendendi opinionem piam immaculatæ Virginis in ſuo conceptu. 11.16. Vniuerſitates Canones & decreta Conc. Trid. recipere debent. 614.4

Vocati omnes ad funus debent conuenire ad Parochialem defuncti. 667.12

Votare ſecretò maiorem libertatem ad votandum hnbet. 551.3

Votum deciſiuum in Synodo diœceſana habet ſolus Epiſcopus. 385.33. *Vota* an ſufficiant quòd ſint ſecreta, abſque alia forma. 553.18

Vox ſimpliciter & abſolutè de actiua intelligitur. 221.18. *Vocem* conſultiuam in Conc. Prouincialibus duntaxat habent Abbates commendatarij, & Capitulorum deputati. 383.14. Vocem in Capitulo non habet Epiſcopus. 634.47. *Voce* actiua & paſſiua priuatus quomodo intelligatur. 521.45

Vrbanus VIII. 624.15

Vrſini potentes dicuntur. 653.43

Vſus legatus quando non poteſt adimpleri, Epiſcopus conuertit in alium pium vſum. 223.4

INDICIS FINIS.

BIBLIOTECA ROMA VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google

Digitized by Google